БРОЈ 74 Београд, Среда 15 Јуни 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ 5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медиџијану и Кимпановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код сваку пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ЈЕДАН СТАН с лица у балканској улици бр 10 за издавање од 1. јула.

2—3

ПРОДАЈЕ СЕ ЈЕДАН ПЛАЦ, КОЈИ има 19 метара ширине а 30 дужине, и који постоји на најлепшем месту до Енглезовца. Ради погодбе обратити се Игњату Даничићу лиферанту канцеларијског материјала, или Јести Димитријевићу кавецији у Енглезовцу. 3—3

„СРПСКО ПОЗОРИШНО ДРУШТВО".

Даваће своје представе у башти код „Руске круне".

У четвртак 15. ов. м-ца приказиваће своју прву представу. „Петра пијаницу" и честитам. Представе ће се објављивати нарочитим плакатима.

1—1

Три ПЛАЦА ПОСТОЈЕЋА у кнеза Милоша улици између ку[ће] [Мат]ковића и [ба]шче [Ђ]урђа Драгашевића сваки 10 хвати ли[ни]је 20 хвати дубине, продајем из слободне руке. На истоме нем никаквих терета. За цену ваља се обратити г. Васи Поповићу члану касације у пензији, Стеви Грујићу професору академије или

подписаном

Јовану Хаџи Динићу

9—10 поднуковнику у пензији

КАЛЕНДАР

Православни: 15. Видов дан
Католички: 27. Владислав кр.

Сунце излази: у 4 сах. 3 м. а залази у 7 сати 57 мин.

Пун месец 13. у 9 с. 57 м. у вече

ова киша.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству нар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне.

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11—12 часова пре подне.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Уторак. 14: Пут око земље, позоришна игра у пет чинова, од Ж. Верна.

„Досадан свет" одгођен је за нову сезону, због врло слабог похађања представа које је настало ових дана.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 11. јуни

кил.	21.781	Жита	10·50
„	24.184	Сувих шљива	16·50
„	—.—	Браш. леб. нес.	—·—
„	—.—	Брашно фино	—·—
„	12.813	Кукуруз	11·40
„	—	Кукуруз. браш.	—·—
„	753	Јечам	9·—
„	1.356	Овас	8·50
„	—	Раж	·—
„	—.—	Мекиња	·—
„	—.—	Криза	—·—
„	1.356	Пасуља	—·—
„	—·—	Сланине	—·—
„	—·—	Катрана	—·—
„	57	Вуне овче	5·20
„	—·—	Шишарке	—·—
„	—	Меда	—·—
„	14.775	Креча	3·20
„	3380	Сена	4·50
„	—.—	Сламе	—·—
„	—.—	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	—·—
„	—.—	Кајмака	—·—
„	—	Масти	—·—
„	—,—	Сланине	—·—
„	788	Сира	50·—
„	651	Свиња	85·—
„	—.—	Лука црна	—·—
„	436	Крушака	15·—
„	2.342	Трешања	15·—
„	522	Кромпира	10·—

РАЗНА ПИЋА

лит.	11.100	Вина црна	30·—
„	11.400	„ бела	19·—
„	—.—	Комовице	—·—
„	1.400	Ракије мекс	20·—
„	—.—	„ љуте	—·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	1.275	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог.	—.—	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Креча	—·—

ТРГОВИНА

Штајнбрух, 8. јуни

(**Сточна пијаца**). Посао непромењен. 6 јуна било је 106.575 комада 7. јуна дотерано је 491 комада а отерано 588. комада а отерано 588 ком. Остало је дакле, 6. јуна 106575 комада. Нотирано је: Српске свиње тешке од 48 кр. до 49 кр. транзито, сред. од 48 кр. до 48 кр. — транзито, лаке од 47 кр. до 48 кр. транзито.

Будимпешта 10. Јуна

(**Житна пијаца**). Шеница фор. 7·30, до фор 7·32. шеница сремска форинти —·— Зоб фор. 5·38 до 5·40, кукуруз фор. 5·50 до фор. — све од 100 кила. — Шљиве непромењено ф. 0·— пшиве стоје фор. 0·— све од — кила.

Београд 1

(**Житна пијаца**) Шеница до — зоб 7·80—8 8 овас дин. 16·50 — све од 10

К У

Дукат . . .
Наполеон . . .

ТЕЛЕ
„МАЛИМ

Престона бе
да ће у озбиљ
но ићи путем
чувати државно
наставити га
нарочито ће шт
озбиљно ће из
којима је цел
жавног реда. I

ЛИСТАК

SPIRITUS INDOCILIS

ПРИЧА

Енрика Кастелнуова.

(наставак)

„А сећате ли се још?" упита радознало грофица Алба.

„Речи не, али смисла. Публика, тако је од прилике стајало, била је неправедна и сурова према вама, који сте још врло млади, и врло даровити. Немојте клонути духом! Ја сам једна млада девојка, али ми неки глас унутра говори, да ћете се кад тад прославити. Ви ме нећете нигда познати. А и било би узалуд. Али ако хоћете да ме уверите, да нисте клонули духом због неуспеха, онда ми пошљите поштом неколико редака под адресом „Spiritus indocilis"...

Ово [ј]е учинило је онај утисак, какав ће увек учинити анонимно женском руком писано писмо на кладиња од 20. година. Позоришна катастрофа доће у други ред. Прва ми помисао беше, да потражим непознату, која се толико интересовала за мене сиротог ,незнатог песника. Али како да почнем? Похитах у позориште у нади, да ће ми можда послужитељ помоћи да је нађем. Али он ми одговори, да је писмо донео један сјајан непознат послужитељ.

„Ако пишем дођи ћу до цели," помислих. И ја узех леп, украшен табак хартије и написах неколико редака."

„У стиховима?"

„Не у прози."

„Знате ли још на памет садржину?"

„Не, никако."

„Али, од прилике . . . ."

„Знам само, да сам непознатој лепотици заблагодарио на њеној љубазности, да сам јој јавио своју одлуку, да ме први неуспех, који ми је донео срећу да од ње писмо добијем, неће поколебати, и замолих је да се не крије, да ми каже своје право име, као што сам јој и ја рекао своје, а уклонио несрећни анаграм; да ми дозволи, да јој видим лице. Имао бих, рекох, још [ш]та више и пра[ви] чису речи толико до прин[ос] уздам у себе. Свакоја[ко] писивање не прекида."

„Ја сам што боље [з]ти грофица смешећи се будућег песника, ово п[о] вештачко. Тако би мо[г] тинама младих трговаца

„У то не сумњам," ма да му се ово упор[ед] трговцима, није ни мал

„И непозната," ост[а]ната настави грофица А

„А од куда то зна[ш]

„Ја не знам, но ш[то]

„Оног дана, кад са[м] смо, шетао сам четир[и] остајући увек, колик[о] писмима за пошту и [ш]да ли ће ко рећи тај[и] ritus indocilis". Моје у одељењу S или J, ко дићи, и још срећни чекало, кад се оно на[ђе] моје непазнате лепоти

(Продужи[ће се])

шен да одржи мир са сваким, љубав ка војсци неће га никад довести у искушење да земљи благослове мира доведе у питање. Цару ни мало не нежи на срцу рат, сем кад би услед напада на државу или њене савезнике био приморан да употреби снагу војске. Цар потврђује верност Немачке савезу с Аустријом јер он у овоме одбранбеном савезу види основицу за јевропску равнотежу као и предање историје и међународном праву. Исти пријатељски односи исте националнэпотребе везују нас с Италијом — Наши уговори с Аустријом и Италијом дозвољавају нам гајење личног пријатељства за руског цара и за постојеће мирољубиве односе с руском царевином. Цар ће се радовати ако се његове мирољубиве тежње утврде традиционим мирољубивим односима с инсотраним силама.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

љевска здравица). Јавили смо
је првог дана Духова у Дио
ручак у част чланова владе.
Величанство Краљ у пола
о је и наздравило ову здра
ђе и Господо, Ову чашу
ст Мога садашњег каби
г одличног многоуваже
Радо се користим
јавно кажем, колико
ности и оданости
Отаџбини, колико
овој готовости да
ав их послова у
олико сам уве
ло и патриотски
и частан задатак
о.
на навршило се
сам ступио но
позван био као
Обреновића на
ка, ослободилаца
српске државе.
е брзо живи. На
дине тече толика
м пословима, ко
жају човек целога
да стече.
адалац који већ
равља судбином
Владалац који је
о не само устав
гарност и ако је
ме Његовог мла
и младолетства
зност, кад један
адесстој години
да је потребне
који је имао
одној Скупшти
да је земља у
стању, које је
лагиња. То бо
скора, оно је
последње време
е новом држа
70 година та
ична тазавица
лна преврата,
м, извршеним
ладаоцем који
Србије.
1848, 1862,
више унутар
и мањег зна
ица није де
ни појединих
а је резултат
ака учињених
зултанта му
аја и извесних
шега народа.
историја ста
Царства, у

којима је оваква иста политичка трзавица изазвана истим факторима подгризала наш државни живот, крхала наше највеће Владаоце, стерилисала најпатриотичније напоре докле није успела равно пре 499 година, да свим уништи тадашњу српску државу. Изгледа да су наши стари погрешили када су, кренувши из некадашње постојбине, населили се баш на овоме вечноме бојишту између истока и запада. У средњем веку нашао се наш народ и његова држава најпре између Византије и Папства, који су се преко њега борили за превласт, а доцније морала је српска двжава да стане на браник хришћанства противу елементарне најезде фанатичкога мусломанства, и морала је да се жртвује за хришћанство. Данас налази се српска држава у тако исто критичном положају стојећи на путу, којим јури цивилизација и култура западне Европе на Исток. Та је навала још силнија и моћнија, и Србија мора, ако неће да буде прегажена као у средњем веку, да поднесе страховите жртве и напоре, да за године пређури ступње развитка за које су другим срећнијим народима стојали векови на расположењу, мора, хтела не хтела, да и сама постане *носиља културе на Исток*. За тако огроман задатак потребна је огромна маса културнога *рада*, а такав је *рад* могућан само у држави, у којој је осигуран *ред* и законитост. Такав културан огроман рад не може се ни замислити у земљи поцепаној и подривеној заслепљеном партизанском борбом, којој је често ма какав партијски интерешчић важнији и од саме државне мисли Србије. У таком положају најмање је за опе народе који још нису на чисто са собом. За то сам Ја, као одговорни чувар те мисли државне, који више љуби своју Отаџбину него самога себе, у дванаестом часу, у часу када је у питању била и будућност саме војске, оне исте војске која је свакада стојала чврсто на бранику Престола и Отаџбине, морао, силом своје Краљевске власти да прекинем ту страшну крвнички вођену паратизанску борбу, која је до скора раздирала Србију, не водећи рачуна о великим светским историским догађајима. За то сам морао да одложим несразмерно огорчену борбу око уставних суптилности до времена када Србија буде могла себи допустити тај политички луксуз. За то сам позвао на владу људе од неуморног рада, реда и законитости, људе који су кадри приволети, — а ако затреба и приморати све синове ове земље, без разлике партијских боја, да служе једино светим интересима Отаџбине и њене државне мисли. Ја сам срећан што сам у таквом судбоносном тренутку могао да апелирам на многоуваженога саветника Нашег неумрлог Кнеза Михаила, на оног одличног државника, који је у свима мучним тренутцима кроз које је Србија пролазила за последњих 30 година, увек верно стајао уз Престо, готов у сваком тренутку да живи, да се бори, и да живот положи само за Престо и за Отаџбину. Он ми се и у овој прилици одазвао са пожртвовањем, својственим само његовом безграничном радољубљу, он се окружио друговима, који су кадри помоћи му да оствари своју велику патриотску мисију.

У ваше Здравље Господине Никола Христићу, у ваше здравље Господо Министри!"

—

Господин Министар Председник одговорио је на ову здравицу са овом захвалношћу, Његовом Величанству Краљу:

Дозволите Ваше Величанство, да у име своје и својих другова захвалим Вашем Величанству на милостивој пажњи, на превеликом благовољењу, које нам указујете. Узбуђен здравицом, пуном владалачке милости, ја жалим, што немам вештине изабрати и употребити изразе, којима би могао пуније исказати захвалност, какову у дубини душе осећам, могу само уверити Ваше Величанство, да ми, ја и моји другови, сматрамо за понос, што смо у близини Вашег Величанства, што служимо узоритог Господара Краља, кога је племенита тежња, да унапреди благостање земље, да подигне Отечество на угледну висину.

Правилно стање у земљи, сигурност и законитост, то су плодови неуморног труда, мудрости и брижљивог настојавања Вашега Величанства и ми подарелим нам поверењем Вашега Величанства оснажени смо и укрепљени, да стално и смело идемо путем, да верно вршимо вашу службу на ползу и срећу Отечества, на ползу Престола и Династије.

Ја понављам моју захвалност са пуно преданости, и придружујем се жељама: да би Ваше Величанство дуговечно живело.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 14. Јуна 1888 год.

(*Крађа*). Пре 3-4 дана неко је разбио окно на прозору од собе Дим. Костића, механџије у „Параносовом хану", ушао унутра и украо: један револвер са белим корицама; један пар црног одела; једна пар панталона, 2 кошуље, 2 чаршава, 2 славине од жутог тућа, 1 нов црни тврди шешир, 1 мали црни револвер и у готовом новцу до 12 динара, — па побегао.

Ноћас је неко ушао у отворени ходник Софије Трифуновићеве и украо јој 30 мушких и женских кошуља и неколико убруса, па побегао.

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Јован Ковач надничар, Марија Шулу служавка; Урош Живковић из Кијевца, због скитње, Танасије Тодоровић водоноша; Михајло Јовановић носач; Слава Радовановићева служавка сви због прављеног нереда. Танасије Савић мех. због нежигосаних мера,

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

(**Постављења**). Указима Његовог Величанства Краљ постављени су: за начелника дреће класе среза пожешког, округа ужичког Михајло Ковачевић, начелник друге класе среза лепеничког, округа крагујевачког, по молби; за начелника треће класе среза поречкоречког, округа крајинског, Димитрије Павловић, начелник треће класе среза моравског округа пожаревачког, по потреба службе; за начелника треће класе среза моравског, округа пожаревачког, Данило Стевановић, рачуноиспитач четврте класе Главне Контроле, по потреби службе; за привременог начелника треће класе среза лепеничког, округа крагујевачког, Вељко Милетић, писар прве класе среза гружанског, истог округа за привременог начелника треће класе среза мачванског, округа шабачког, Илија Петровић, писар прве класе среза пожаревачког, округа ужичког за привременог начелника треће класе среза јадранског, округа подринског, Алекса Јевтић, писар прве класе истог среза и округа; за писара прве класе министарства унутрашњих дела Михаило Д. Павловић, писар друге класе истог министарства; за секретара прве класе начелства округа чачанског, Драгутин Крстић, ванредни писар прве класе среза мачванског, округа шабачког, и вршиоц дужности начелника истог среза; за ванредног писара прве класе среза арињског, округа ужичког, а да прима плату из плате начелника истог среза и врши дужност овог, Сава Јанковић. писар прве класе среза црногорског, истог округа, по потребе службе; за ванредног писара први класе среза сврљичког, округа књажевачког, а да прима плату начелника истог среза и врши дужност овог, Стеван Кандић, писар друге класе среза лесковачког, окр. нишког; за писаре прве класе среза мачванског, округа шабачког, Радојица Живковић, писар прве класе среза студеничког, округа чачанског, по молби; за писара друге класе среза нишког окр. нишког, Живојин Крстић, ванредни писар прве класе начелства округа подринског и вршиоц дужности писара среза јадранског истог округа: за писара друге класе среза јадранског, окру подринског, Милосав Петровић, писар друге класе среза посаво-тамнавског, округа шабачког, по потреби службе; за писара прве класе среза посаво тамнавског, округа шабачког, Никола С. Јовановић писар друге класе среза посавског, округа ваљевског: за писара прве класе среза посавског, окр. ваљевског. Андрија Цвијановић, писар прве класе суда истог округа; за писара прве класе среза околубарског, округа београд., Максим Јовић бивши судски писар за писара прве класе ср. алек. окр. алеч. Јеврем Спасић, писар прве кл. ср. грочанског огр. београдског, по молби; за исара друге кл. ср. грочанског, окр. београдског, Владимир Поповић, писар друге кл. суда истог окр. за писара прве кл. ср. врачарског, окр. београдског, Милутин Д. Недељковић, писар прве кл. ср. краинског дкр. краинског, по потреби службе; за писара друге кл. ср. јасеничког, окр. крагујевачког, Марјан Павловић, писар друге кл. ср. темнићског окр. јагодинског по молби; за писара прве кл. ср. темнићског, окр. јагодинског. Љубомир Поповић, писар друге кл, ср. јасеничког, окр. крагујевачког; за писара прве кл. начелства окр. крагујевачког, Сава Арсеновић, ванредни писар прве кл. начелства окр. рудничког, и вршиоц дужности писара ср. љубићског, истог окр. по потреби службе; за писара друге кл. ср. љубићског окр. рудничког, Петар Марковић, писар друге кл. ср. козничког окр. крушевачког, по молби; за писара друге кл. ср. козничког окр. крушевачког Михајло Михајловић писар треће суда истог окр. за писара друге к ср. гружанског окр. крагујевачког, Дмитрије Милић бив. срески писар; за писара друге класе среза пожешког окр. ужичког, Никола Милошевић бив. порески надзорник. за писара друге класе среза заглавског, окр. књажевачког, Јован Миловановић писар друге класе среза зајечарског, округа зајечарског, округа црноречког по потреби службе за писара друге класе среза лесковачког, окр. нишког, Настас Ђ. Настасијевић писар друге класе суда окр. нишког, првог одељења, за ванредног писара прве класе начелства окр. ужичког, а да прима плату из плате писара среза црногорског, истог округа, и врши дужност овог, Никола Гавриловић, писар друге класе начелства округа крагујевачког за ванредног писара прве класе начелства окр. црноречког, а да прима плату из плате писара среза зајечарског, истог округа, и врши дужност овог, Љубомир Станишић, писар дуге класе истог начелства, за ванредног писара прве класе начелства окр. крајинског, а да прима плату из плате писара среза крајинског, истог округа и врши дужност овога, Јован Живковић писар прве класе истог начелства; за ванредног писара друге класе начелства окр. чачанског, а да прима; плату писара среза студеничког, истог округа и врши дужност овога, Јован Леовац ванредан писар друге класе истог начелства, по потреби службе за писарадругекласе начелства округа ваљевског, Светозар Грковић, писар друге класе начелства окр. смедеревског, по молби, за ванредног писара друге класе начелства окр. топличког а да прима плату из плате писара среза прокупачког, истогокруга, и врши дужност овога, Коста М. Крстић, практикант начелства окр. београдског, и за писара друге класе начелства округа црноречког, Петар С. Поповић, практикант начелства ок. књажевачког.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Ухапшени**). У Паризу су ухапшени: једна грофица, први викарије једне од најпознатијих нурија и један свештеник, лишен духовнога чина, са својим сином. Ухапшени су за то, што су образовали лопоско друштво, које је под фирмом уређења друштва за тражење 200 милиона наследства, које тобож припада грофици, скупило масу новаца од разних лица, обећавајући им учешће у том наследству а међу тим они су тај новац употребљавали за свој трошак.

*

(**Буланжистички листови**). У Паризу почиње да излази буланжистички лист под насловом „Etoile du gènèral Boulanger“. (Звезда генерала Буланжера). Лист ће излазити сваке недеље илустрован. Преплатна цена листу је врло јефтина — свега пет динара на годину. У исто време приступило се у Лиону издавању недељног буланжистичког органа, под наслдвом „Le Boulangiste de Lyon“ (Лионски Буланжиста).

*

(**Споменик**). У Кракову мисле да подигну споменик краљу Казимиру Великом о трошку пољака јеврејске вероисповеди, као знак благодарности за гостопримство и хумане законе тога краља, који је први изравнао Јевреје у правима грађанства с осталим становништвом. На челу одбора за подизање тога споменика стоји краковски адвокат и одборник општински, доктр Пропер. Прилози за споменик примају се не само у готовом новцу но и у металима, као у бронзаним свећњацима, парчадима бакра итд.

*

(**Тип сељака**). Париско друштво социјалне економије издало је занимљив рад свога члапка Фирмен-Бодасеа о типу сељака у савременој литератури (Le paysan dans la litterature contemporaine), Писац се дотакао и типа руских сељака, у колико је тај тип изнет у француским преводима дела Толстоја, Тургењева и Достојевског.

*

(**Редак успех**). Ретким успехом користило се сад у Француској дело специјално војне садржине, а то је рад генерала Шанзија о последњем француско-пруском рату. То дело је ових дана изашло у деветом издању, док таква специјална дела ретко дођу до трећег издања.

*

(**Убио се министар**). Из Штокхолма јављају: Пређашњи норвешки министар Рихтер кога је краљ Оскоар по молби отпустио, па је требало у прошли понедељник да се врати из Норвешке, затечен је тог јутра мртав у свом стану. Убио се из револвера, опалив га себи у уста. Више недеља већ био је нервозан, јер га је песник Бјерсон комиромитовао, као да је он свога друга министра Свердрепа кривио, да лаже и да је невера.

*

(**Жртве дужности**). Секундарни лекар на клиници д-ра Капозија у Бечу, др. Едуард Фришхауер, лечећи недавно једну болесницу, која је боловала од кужне болести, окужио се сам опасно. Професору Редтенбахору и његовом замењенику д-ру Феликсу Каудерсу пође за руком да га спасу и добије одсуство. Вратив се с одсуства. Фришхауер поче изнова радити у болници, али опет оболи. И други лекар на тој клиници др. Кап такође се окужио.

*

(**Убио се**). Примутис, атински адвокат, који је ухваћен у крађи разних знаменитих старина грчких, које је тајно продавао јевропским музејима за скупе новце, — убио се.

*

(**Нови мемоари**). Талијански листови јављају, да ће скоро изићи из штампе преписка знаменитог талијанског борца за уједињење Италије, Мацинија, с Виктором Емануилом.

*

(**Географски конрес**). Париско географско друштво сазива у августу 1889 међународни географски конгрес, који ће се делити у секције: за геодезију, хидрографију и топографију; физикалну географију трговачку географију; историску географију и етнографију; географску наставу; путовања и испитивања; најзад, картографија.

СИТНИЦЕ

—

Фридрих III и Наполеон III. Кад је цар Фридрих III. године 1887, кад је био још пруски краљевић, посетио француски двор у Тиљеријама, учинио је на цара Наполеона и царицу Евгенију најповољнији утисак. Наполеон III. писао је о њему енглеској царици Викторији: „Принц нам се добро допао, а ја не сумњам, да ће краљевску принцесу усрећити, пошто ми се чини да има сва својства за своје доба и за свој положај.“ Царица Евгенија писала је грофици Уелској о принцу и његовом пратиоцу, садашњем маршалу грофу Молткеу ово: Принц је висок и леп, готово за главу већи од цара; витак је и плав, прави Германа витешке учтивости, како би га Тацит описао, а читавим држањем наличи на Хамлета. Његов пратилац, генерал Молтке ћутљив је центлмен али никако фантазија, па како увек размишља и проматра, тако и изнанађује својим примедбама. Ти Немци импонују другоме, па их Луј и назива постиљони будућности.

(**Занимљиве досетке**). Априла месеца о. г. један украде 313.000 рубаља из тифлиске благајне и сакрије се. Нађи га нису могли. Пре неколико дана благајна је преко поште добила 100.000 рубаља од неког Петрова, који јавља, да ће и остатак украдене суме послати после пола године, док се врати са стране.

Тако се нешто десило и у Америци. Неки Смит покраде општинску касу у Чикагу још пре десет година. Сад је он сву украдену суму вратио, и уз то још толико исту суму послао на поклон сиротињи у Чикагу: „у знак велике захвалности што су му украдени новци у Чикагу донели ђаволску срећу!“

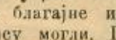

ПРИПОСЛАНО

(за ствари под овом рубриком уредништво не одговара).

—

Дознали смо да је г. Стева Добривојевић адвокат поднео тужбу суду против уредника „Одјека“ г. Јована Миленковића, због оног чланка, штампаног у 68 броју под насловом „12000 динара“ и због оне нотице у 69 броју којом је г. Добривојевић нападнут; и да је тражио да се уредник према пакости из које је потекла та клевета казни најстрожијом казном: а поред тога да му накнади штете за убијање кредита 50.000 динара.

Збиља, ми не можемо да појмимо шта је дало повода „Одјеку“, да онаку дрску клевету развије, противу г. Добривојевића, за једну обичну ствар, која у себи ништа друго не садржи до један спор просте грађанске природе; па није нам ни чудо толико што је такви значај дао „Одјек“ тој обичној ствари, колико нам је чудо што је тај исти значај прихватило и адвокатско удружење. Зар мајка повређеног детета тражила у име накнаде свега око 1000 дин. од г. Виталиса а г. Добривојевић својом опште познатом вештином и заузимањем, место тога прибавио 12000 динара, па за ту своју вештину и заузимање тражио особену награду а мајка му детиња оспорила то право, да се ту могло наћи какве несавесности код г. Добривојевића? Г. Добривојевић полагао особено право на награду а детиња му мајка то право пориче и да ту има што несавесно! Ту су могле наћи несавесности само крајње покварене душе. Начело свију законодаставства у свету па и нашег, каже кад двоица полажу право на једну ствар, суд ће казати коме она припада, који је се начела држао и г. Добривојевић. Он је депоновао новац у судске руке с изјавом: да суд каже шта је његово а шта је детиње.

У архивама српских судова налази се сијасет случајева: где је адвокат у име свога клијента наплатио, рецимо по неколико хиљада форината па, сву ту суму упропастио и нема одкуд да је наплати дакле сопствени новац клијентов дигао и упропастио па још нема одкуд да накнади, па то ни „Одјек“ ни адвокатско удружење не нађоше побуђени да изнесу на јавност и заштите правду и „интелигентни и поштени ред адвоката.“

Док овде г. Добривојевић није наплатио сопствене новце свога клијента, него је зарадио својим ванредним заузимањем и стоји под питањем чији ће тај новац бити; и није их упропастио него их чува, — а доцније предао суду — док суд не каже: шта је детиње а шта његово; па се опет толика ларма дигла у „Одјеку“ па и код савесног адвокатског удружења; чему не може бити узрок ништа друго до себичност, завист и партиско непријатељство. — **М — ић**

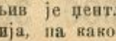

ЛИЦИТАЦИЈЕ

—

Начелство округа ћуприског држаће 27. о. м. једнодневну усмену лицитацију за оправку зграде канцеларије среза ресавског. Предрачунска сума је 1808·15 динара. Кауција 270 динара у готовом новцу или сигурним папирима. — Начелство округа ужичког држаће 25. о. м. оферталну лицитацију за грађење новог дрвеног пропуста на окружном друму Ужице-Чачак код Гугла. Предрачунска сума 2038·36 динара а кауција 400 динара. — Начелник среза мачванског издаваће 27 августа о г. на Рачи под трогодишњи закуп риболов дунавски, механу на Рачи и земље на Рачи; начелник среза мачванског 28. августа о. г. у Пријавору зграде бивше поште пријаворске, амбар бивше поште пријаворске и два парчета земље у зминьану; начелник среза п. тамнавског 29, августа у Дебрцу зграде бивше поште дебрчке; начелство окр. шабачког 23, 24, 25. и 26. августа о. г. риболов савски, владичину ливаду у атару шабачком, аду Х. Јолдину Усејиновачу у атару лешничкзм и сват „Међувође“ у атару лешничком. Кауција 20%. — Управа слагалишта војно техничких завода у Крагујевцу продаваће 30. о. м. платнене отпатке. — Начелство округа шабачког држаће 12. августа о. г. у Лешници лицитацију за набавку 3000 килограма сена 9000 килограма јечма. Кауција 20% — Начелство округа крагујевачког продаваће 15. јула о. г. сав пописани јесењи и вересију стецишне масе Николе Јовановића, кројача из Крагујевца у вредносаи 4135·90 динара. — Начелство округа крагујевачког продаваће 21. јула о. г. непокретно имање масе умрлог Марка Тешковића — Муте из Крагујевца, у вредности 660 динара. — Начелник среза и округа крушевачког продаваће 28. и 29. јула о. г. покретно и непокретно имање Јована и Павла браће Канића из В. Шиљеговца, у вредности 2606 динара. — Начелство округа пожаревачког продаваће 9. јула о. г. непокретно имање масе пок. Петра Н. Несторовића, бившег бакалина из Пожаревца у вредности 2400 динара. — Начелник среза црногорског, округа ужичког продаваће 29. о. м. непокретно имање Јоце и Илије браће Средића из Крчагова, у вредности 1360 динара. — Начелство округа ужичког продаваће 15. јула о. г. непокретно имање пок. Јевте Петковића из Ужице, у вредности 6000 динара.

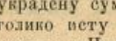

ИЗ ОПСЕРВАТОРИЈЕ

Београд 12 Јуна 1888 год.

	6 с. пре п.	2 с. по п.
Притисак вз.(на 0°)	752,90мм.	752,37мм.
Температ. „ (С°)	19°,9	29°,7
Влажност ваздуха (релативна)	79	38

Ветар (правац и јачина) тишина западно-југо-западни умерен.

Максимална температура 31°,7

Минимална температура 18°,9

Време: лепо

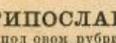

Изишао је једанаести број.

„БОСАНСКЕ ВИЛЕ“,

са овим садржајем:

Слике: Њихове царске висости: Рудолф и Стефанија. — Гушчарица слика Влад. Тителбаха. — Маглај. — Пјесме: Срећо моја! од Љубисава. — Приповијетке: Ваџарев удес, новела од Сретена Данчића. — Данашњи бракови, по мађарском од Боривоја Станковића. — Поука: Како се повраћа кравама млијеко, од К. Ковачевића. — Послије хаџилука, пише А. Страж жичић. — О споменицима: Из којегсу доба и којега ли народа гробни споменици Црне Горе, Далмације, Босне и Херцеговине, што их наш народ зове стећцима, мрамораима или металима. Расправља Фрањо Радић. — Српске нар. умотворине: Црногорка Јока (пјесма) забиљ. Јово Тубиновић. — Српске народне приповијетке из Херцеговине, прибиљ. Н. Н. Херцеговац и Огњен. — Бој за Суторманом (пјесма) прибиљ. Дионисије Миковић. — Срп. народне пословице. Скупили: К. Новаковића и С. Н. Лабић. — Листак.

„Босанска Вила“ излази у Сарајеву два пута мјесечно оа два табака; и доноси у сваком броју по двије слике. Издавалац и уредник је Никола Т Кашиковић, Сарајлија. Цијена на год дину 4 ф. за све српске крајеве; за стрне земље 5 фор. Ђаци добивају лист у пола цијене.

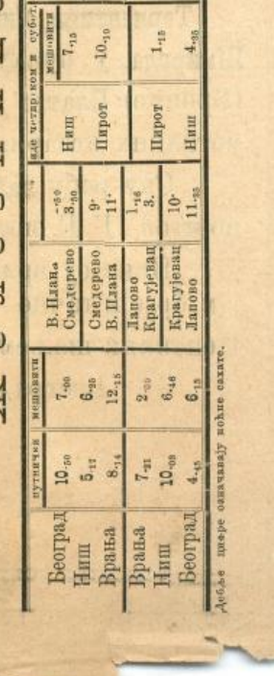

ФАБРИКА МАСНИХ БОЈА

Част ми је учтиво известити пошт. публику да сам моју фарбарску трговину и ове године снабдео са богатим избором разноврсних.

БОЈА (ФАРБЕ)

од најфинијих до најпростијих: за кречење, фарбање и моловање. Тако исто имам на стоваришту **Боје за бојадисање свилених, вунених, ланених** и **памучних штофова и прађе**, избледелих канабета, фотеља и хаљина, све са упуством како се бојадише. **Боја за штамбиле**: црне, плаве, црвене, зелене и љубичасте. Боје за марморирање књига. **Боја за техничаре и ђаке. Боје за масно и посно** (акварел) **сликање**.

БОЈЕ ЗА ШТАМПАЊЕ НОВИНА И КЊИГА

и то: црне, плаве, црвене, зелене и т. д. Литографског и штампарског фирнајза, федер-фарбе, умдрукфарбе и крајдефарбе. Сем тога израђујем све врсте.

МАСНЕ БОЈЕ

За фарбање врата, прозора, патоса, кола, каруца и т. д. и продајем их по врло умерену цену како на кило тако и у кутијама од $^1/_2$, 1, $2^1/_2$ и 5 кила.

☞ Госп. трговци из унутрашњости, који са стране поручују масну боју у кутијама, наћи ће боља рачуна да је купе од мене, јер је моја боја боље израђена, укусније паковања и јефтинија но ма из које Аустроугарске фабрике. Исто тако имам особито доброг

Викса за паркете и Лакфарбе за патос.

у шест разних боја које су све врло постојане и сјајне а суше се за 4 сата те су услед тога најпрактичније за фарбање патоса. Имам све врсте

ЛАКА

за лакирање врата, прозора, столова, ормана, патоса, кола, каруца, коже, плеха, гвожђа, пећи, артије, ципела и т.д. Велики избор

Четака и четкица

у дрвету, плеху и перету: за фарбање, моловање, сликање, фладеровање, лакирање, марморирање, позлаћивање, виксовање паркета и за све остале сликарске, молерске и фарбарске потребе. За тим: особито доброг

ФИРНАЈЗА

Терпентина, Сикатива, Шелака, Туткала, Блајцукера, Биркреде, Штрицле, Колофоне, Бимзештајна Шмиргла у праху на артији и платну; **Гласпапира**, Златног, сребрног, и бакарног прашка (Бронце) **Платна за сликаре, Мустара за зид** и плафоне и патос, Прашка и масти за чишћење металних ствари, **Артије за фладер** и у опште све артикле што у фарбарску струку спадају.

Сву робу **набављам из првих светских фабрика** и у стању сам најбоље да послужим како поштов. Г. Г. потрошаче из Београда тако и из унутрашњости.

Цене су врло умерене а послуга тачна и солидна. Поруџбине из унутрашњости извршујем брзо и тачно

Ценовник шаљем на захтев.

Београд 1888.

I· краљ срп. специјална трговина хемиски и земљаних боја и фабрика масних боја

Димитрија М. Ђорића

спрам споменика кн. Михаила

ПРВА СПЕЦИЈАЛНА ТРГОВИНА С БОЈАМА У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

СТОВАРИШТЕ ЕНГЛЕСКИХ ЛАКОВА НЕПОСРЕДНО ОД ЛОНДОНА

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1. Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 77 Београд, Субота 18 Јуни 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ 5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецинаву и Кимнановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Крајем овога месеца истиче многим нашим читатељима рок претплате. С тога их молимо да претплату обнове најдаље до краја овога месеца, јер ћемо иначе бити принуђени да лист обуставимо свакоме без разлике, који претплату није обновио.

Обраћамо пажњу наших читатеља на то, да поруџбине без новаца нећемо узимати ни у какав обзир.

Од 1. јула доносићемо у подлиску „Девојче“, приповетку нашег младог и даровитог приповедача, **г. Јанка Веселиновића**, који је за кратко време постао омиљен приповедач наше читалачке публике г. Јанко нам је обећао, да се почешће јавља својим радовима. У опште подесили смо тако, да од сад што више доносимо оригиналних ствари у подлистку, те ће тако читатељи имати и слика из нашег живота.

РЕПЕРТОАР

СРПСКОГ ПОЗОРИШ. ДРУШТВА

Субота 18. „*Роб слуга и господар*“ „*Шаран.*“

Недеља 19. „*Кир Јања*“ шаљива игра у три чина од С. Поповића.

400 ДУКАТА ДАЈУ СЕ ПОД интерес после управе фондова. Упитати уредништво ових новина.

КАЛЕНДАР

Православни: 18. Мученик Леонтије

Католички: 30. Павлов-дан.

Сунце излази: у 4 сах. 3 м. а залази у 7 сати 57 мин.

Пун месец 13. у 9 с. 57 м. у вече опла киша.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству пар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне.

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11—12 часова пре подне.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 16. јуни

кил.	17.624	Жита	10·40
„	3.046	Сувих шљива	16·—
„	.692	Браш. леб. нес.	15 40
„	—.—	Брашно фино	—·—
„	1.183	Кукуруз	11·50
„	—.—	Кукуруз. браш.	—·—
„	11967	Јечам	8·50
„	.400	Овас	8·50
„	298	Раж	8·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Криза	—·—
„	1563.	Пасуља	—·—
„	—·—	Ораја	—·—
„	—·—	Катрана	—·—
„	—.—	Вуне овче	—·—
„	—·—	Шишарке	—·—
„	—.—	Меда	—·—
„	28.950	Креча	3·20
„	3190	Сена	4·50
„	—.—	Сламе	—·—
„	— —	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	—·—
„	.526	Кајмака	22·—
„	180	Масти	128·—
„	—,—	Сланине	—·—
„	270	Сира	50·—
„	3057	Свиња	85·—
„	—.—	Лука црна	—·—
„	531	Крушака	25·—
„	.650	Трешања	15·—
„	— —	Кромпира	—·—

РАЗНА ПИЋА

лит.	—.—	Вина црна	—·—
„	—.—	„ бела	—·—
„	—.—	Комовице	—·—
„	2.700	Ракије мекe	20·—
„	—.—	„ љуте	—·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—·—
1 „	„ Јагњећи нови		—·—
1 „	„ Јарећи		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	1.275	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог.	—.—	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Креча	—·—

ТРГОВИНА

Штајнбрух, 10. *јуни*

(**Сточна пијаца**). Посао непромењен. 6 јуна било је 106.575 комада 7. јуна дотерано је 491 комада а отерано 588. комада а отерано 588 ком. Остало је дакле, 6. јуна 106575 комада. Нотирано је: Српске свиње тешке од 48 кр. до 49 кр. транзито, сред. од 48 кр. до 48 кр. — транзито, лаке од 47 кр. до 48 кр. транзито.

Будимпешта 16. Јуна

(**Житна пијаца**). Пшеница фор. 7·30, до фор 7·32. пшеница српска форинти —·— зоб фор. 5·38 до фор 5·40, кукуруз фор. 5·50 до фор. 5·52 — све од 100 кила. — Шљиве узанц непромењено ф. 0·— шљиве стотинарке фор. 0·— све од — кила.

Београд 16. Јуна

(**Житна пијаца**) Пшеница дин. 10.50 до — зоб 7·80—8 8 овас дин. шљиве дин. 16·50 — све од 100 кила.

КУРС.

Дукат	5·90
Наполеон	9·94

ЛИСТАК

У ПУТУ

(ЈЕДНА ЦРТА СА СЕЛА)

Бејаше један од оних најтоплијих Јунских дана. На небу не бејаше ни једног облачка а сунце је од озго сипало своје вреле зраке, којим као да је хтело свет запалити. Тишина беше таква, да се ни лист на грани не креташе; кроз ову тишину јасно се чуло зујање муха и комараца, који се у големим масама ројише на овој запари.

Ту се указаше путем, који води од села С. к оближњем селу Б., једна путничка кола са два лоша кљусета, која од теглећег терета и оне запаре бејаху тако посустала, да се једва кретаху.

У колима иза кочијаша, који немарно дремаше с' бичем уз раме и лулом у зубима, — сеђаше један доста млад човек у елегантном немачком оделу, које је одиста згодно одговарало његовом белом господском лицу.

Он је мирно седео наслоњен једном руком на мекани наслон од свог гипког седишта, а у другој руци држаше свој велики сунцобран.

При гипкању кола, он би почешће задремао, али би се одмах тргао, погледао око себе. па извадио свој лепи часовник, гледао у њ' и вртио главом.

Овај отмени путник беше господин В. гимназијски предавач, који сад путује као ревизор (прегледач) основних школа у округу П-ском.

Како је била недеља, то је овај предео изгледао сад као пуст. Чак и весела стада са својим чобанима бејаху се склонила у забране и друге честаре, где је добра хладовина. На пашу ће изићи тек око заранака. Све што се могло видети, то је неколико оклопаних врана које летуцаху онуд, некако менанхолично гачући.

Ова подневна жега и тишина чинила је да је ревизору његово, и онако тромо. путовање све већма досадније бивало. Али као да ни то није било све, што му је досађивало, јер они жудни погледи које је на далеко око себе бацао сведочили су, да га још нешто мори, а то је жеђ, која је на овој жеги сваким минутом бивала све жешћа. Тога ради он је жељно мотрио око себе, да би спазио какав извор.

У тај мах његов лутајући поглед заустави се на једном предмету, који се онамо у приличној даљини видео. Ревизор одмах дохвати свог дрэмљивог кочијаша за раме.

Кола стадоше.

„Гле, рећиће ревизор пруживши руку на означени предмет, видиш ли што“?

Кочијаш се издиже на свом седишту и пошто је неко време посматрао означени предмет, седе и рече: Да видим; мислим да ће бити каква колеба“.

„То сам и ја помислио, прихвати ревизор. Баш добро. Сад ћу онде потражи воде....“

„Али оно је прилично далеко господ ру!“ узвикну кочијаш, који се свак бојао да ће дуго чекати на оној же

„Ако је још и даље, рече ре спокојним гласом. А како ми путује ћемо за цело тамо тек на вечеру с

„О муку му“! промрмља сиромах јаш, па се само почеша иза ува. За одведе кола у један хлад, смаче ко узде, даде им неке трине па се пру хлад колико је дуг.

Међу тим ревизор је узео свој с

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Седница одбора општинског**). Држаће се данас у 5 часа а по подне, у којој ће се поред осталих предмета дневнога реда, решавати и питање о рушењу дорћолске цркве и парцелисању плацева око ње.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 17. Јуна

(*Осуђени*). Пресудама полицајским осуђени су: Илија Благојевић, Никола Мартић, Коста Трифуновић, Милан Илић, Коста Грујић, Васа Суботић, Стеван Димитријевић, Коста Антоновић, Илија Стојановић, Андрија Петровић, Ђорђе Стевановић, Милан Стојојевић, Риста Ђорђевић, Јован Ботић, Алекса Аћимовић, Живко Илић, Вељко Ристић, Алекса Наумовић, Богдан Петровић, Милан Јоксић, Јован Стојић, Ђорђе Бун уловић, Аврам Вранић, Сима Недовић, — сви због скитње; Хајнрих Кунц, Матеја Вајис, Јозеф Штајхорт, Христо Мајер, та њигаши, што су и осипали земљу по улици; Добросав Пантелић, зидар, за непријаву странца власти.

*

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Риста Јаковљевић, лађар што је хтео свога газду да туче; Драга Крецул служавка, Марија Бошковићева, Наста Озе овић, служавке; Милка Петровићева, из Шапца; Смилка Лазаревић из Лознице; Вара Црнова, блудница; Милева Мишић, — све због проводења бауда; Павле Вучковић из Ужице; због скитње и сумње за крађу.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Драма из суревњивости**). Пред париским поротницима стојао је ту скоро млади каведжија Буше, који је оптужен да је своју жену, лепу бринету, тешко ранио и с истом куглом убио свог сталног госта, Павла Мороа. Моро је био добар пријатељ лепе каведжике, која је с њим једнога дана побегла, али је полиција вратила њеноме мужу, који јој је опростио. Буше-у кога може да извини његова младост, било је тек 14 године. Мислио је да ће се постајати и пошао путем добродетељи. Али, како се преварио, док зују писма, која су на суду прочитана, а које су врло нежна за љубавнике а мало ласкава за мужа, „за глупу живогиљу“, „варљ“. Једне вечери оде муж да легне а жену остави на каси, где је имала да исплати дневну зараду послужитељ ма; али он чу неко сумњиво мумлање, полако се сиђе низ степенице, с револвером у руци, и у кујни виде своју жену — али не саму. Зрно, које је испалио из револвера, погодило је обоје у исти мах, љубавника смртно, и сутра дан Буше се јави сам полицији. Његова жена признала је све и тиме допринела да је порота мужа јој ослободио.

*

(**Нова промена микрофона**). Из Париза пишу: Винсенон у Монтобану правио је врло занимљиве покушаје с једним новим микрофоном, који је пронашао један млади француски официр. Апарат је био метут у једну малу дубљину испод друма париског и везан обичном телефонском жицом с одговарајућим механизмом, који је био на ештен у почасној сали 11 регименте. Проналазач је тврдио, да помоћу тога може не само да сазна са сваког даљини приближаваље војске, чим само пређе то место, но да тачно одреди склоп и јачину њену. Тајне наредбе, које нису биле познате присутним официрима, послате су у Париз. По њима је имало из Париза преко тога места да пређе извесан број војске разног рода оружја. Дефиловање је ишло по прописи и официрова казивања потпуно су се потврдила, јер је он казао колико војске и ког рода оружја иде. Колико ће користи овај апарат имати за време ратовања, не треба ни говорити.

*

(**Саблажњив призор у Будимпешти**) У једној пивари у варошкој шумици у Будимпешти десио се претпрошлог петка у вече саблажњив призор. Један официр дошао је пијан у пивару и не пазећи на молбе гостионичарове и посредовање полицијског чиновника понашао се тако, да је најзад узбуђени свет силом и њега и коња му избацио из баште. У 9½ сата башта је била дупке пуна гостију а много и деце, која по башти скакутаху; у тај час настаде силна страва. У башту дојури на коњу један коњанички официр; пође до естрате на којој је свирала војна музика, и ту поче с коњем изводити свакојаке продукције. Одмах му приђоше гостионичар и полициски чиновник те га што милом што силом склоните да сјаши с коња, кога одмах изведу на поље. На питање полицајца, официр му даде посетницу из које полицајац сазнаде, да се зове Ш-р, поручик у 13. коњичкој пуковији. Претње гостионичареве склониће га најзад те оде из баште и гости дануше лушом али само за мало, јер после неколико сати поново дојаши у врт. У света је стрљење прешло меру, те га опколи и изгура на поље. Највећу штету има гостионичар, јер је већи део гостију отишао не плативши рачун.

*

(**Покушај убиства и самоубиство у судници**). 11. о. м. пишу из Беча: Данас је пред кривичним судом стојао обртник Јосиф Штокан, оптужен, да је 14 јануара о. г. тешко ранио своју ковачицу Марију Шмелхауз. Осуђен је на шест месеци тешког затвора. Пошто му је председник прочитао пресуду, упита га хоће ли се жалити. Штокан се са свим мирно окрену своме браниоцу па онда приђе столу државног тужитеља, извади из џепа револвер и пре, но што би му ко могао стати на пут, испали један метак у публику а други себи у главу. То је извршио тако брзо, да га нико није могао задржати. Из десне слепоочнице његове шибну крв док је метак, који је испалио у публику, ранио радника Виктора Штројбера. Слуга му истргне из руке револвер, из кога је хтео да испали и други метак. Штокан је изведен из суднице а дошавши до врата, окрене се сестри својој и довикнуо јој: Ово је твоје дело. Лекар је изјавио, да рана није опасна Штокана су однели у болницу.

ИЗ НАУКЕ И ДРУШТВА

(**Електрицитет**). Технички журнали сваким даном доносе нам нове податке о електро-техници, која се развија до таких огромних размера да, како изгледа скоро неће бити ни једне области науке или промишљености, која се неће користити услугама тог великог резултата те савремене науке. Ми ћемо из области навести само нека факта, која су веома занимљива.

Политехнички журнал Динтеров јавља о проналаску челич. сатних упруга („федра“) помоћу електрицатета; то се чини доста простим начином струја мале динамо-електричне махине, за јачину једне електричне свеће, пропушта се кроз спиралу меког белог челика, умоченог у уље; један електрод се везује кроз спиралу, ова за нађа и кад има умотности, може бити нађена до голубијег челика.

Динама-електричне махине поступно избацују мирније и слабије галванске батерије. Чак у телеграфу, где је изгледало да ће галвански елементи још дуго вршити службу, њих почињу да избацују и замењују динамо-електричним махинама. Америкапска телеграфска компанија „Western Union“ у Њу-Јорку, која експлоатише малне у свету највећу мрежу телеграфа, заменила је у својим централни станицама елементе махинама. Компанију је на то натерала нужда. 1880 год. у главној штацији Њу-Јорка употребљавало се 10.000 елемената; од те године до ове посао се развио и линија се толико намножила да би у јануару 1888. батерија централне станице морале имати 35.000 елемената. У згради није било места за толику масу елемената те су их заменили динами-електричним махинама едисоновим, од којих су у раду само петнаест у колико је кориспија та смена, може се судити по томе, што би држање 35.000 елемената коштало компанију сваке године 182.000 динара, док држање садањих једва ако пређе седмину те суме. У телеграфској техници усавршења тако исто брзо напредују. Енжењер Дижон у Паризу обратио се муниципалном савету вароши с предлогом, да веже пожарна сигнарна зовна вароши с простим телефонима; пројекат Дижонов веома је оштроуман и прост, тешко се описује цртеж; ако се изврши предлог Дижонов, сигинали ће служити не само за јављење пожара но и за друге догађаје на улицама учиниће велику услугу варошкој полицији.

У медицинској практици та које се јавља електро-механичка новост — апарат за осветљење, који је пронашао доктор Шитц у Франкфурту на Мајни. За лекаре није нова ствар употреба лампица с нађењем; оне се уносе у уста за светљење грла или ради других цели; неугодност лампица била је у томе, што је светлост не само осветљавање органа који се испитује, ко је од чести својом снагом сметала испитивању; сем тога болесник бојао се кад му се у уста унесе тело које истина не пече, али светли. Шитц је дао лампици облик пртенаст и наместио је пред пробушеним огледалом; сав апаратчић се привезује за чело лекара, који, доведав у везу лампицу с апаратом који је у џепу, може помоћу малог ручног огледала да осветљује при нацингоскопији и оне делове грла који леже са свим дубоко.

У западној Јевропи електро-техника почиње да се меше и у црквену службу. Фирма Мерклен у Паризу и фабрика прогнане Шмели и Моле у Антверпену праве црквене органе, чији се смекови покрећу електричним мо-

---

брат[illegible]на се пожури реченој колеби. Он брзо претрча преко две-три орнице, где се више пута и спотакао на оне изоране грудве тврде земље; за тим пређе неколико ливада и усева; провуче се кроз један шибљак, где на гранама оширог шибља остави приличан спомен од свог финог одела; за тим пређе још неколико њива и ливада, па стиже својој жељној мети. Кад се још ближе примакао виде, да оно није колеба, већ кућа.

Још из далека поздрави га ранави глас једног големог рундова, који му смело иђе на сусрет. Ревизор одмах виде шта му недостаје, па одкрха једну кијачу заноже се њом и пође на свог противника, који видев ону кијачу, скупи реп под се на стаде узмицати.

У том се ревизор нађе крај једних ких вратница. Рундов продужи своје отоно ћавкање, док је ревизор клопао око вратница гражећи где се отварају. два једном спази гужву, па се осмехну промрмља: Заиста и код ових сељака на доста филозофије!

У том се, на глас пса, појави једна ада женска. Она изађе из куће погнуте ве, стаде на улици и погледа око себе. Чињаше јој се да јој се навукла нека тама на очи, те се маши кецеље и убриса очи, па понова погледа.

Кад је спазила ревизора код вратница, њено лице доби израз највећег изненађења. Чуђење, сумња па онда нека дивља радост, која се указа на њеном жућкастом лицу, довела ју је скоро до лудила. Место да приђе к' ревизору, а она се хитро окрете па отрча у кућу.

Док се наш познаник чудио овоме, дотле се појави из куће један средовечан човек. И он прво стаде да се увери да ли га очи не варају. А за тим с чуђењем и неком згодошћу на лицу приступи к' ревизору с' пуно страхоштовања.

„Помози Бог“! викну ревизор и подиже свој полу-цилиндер.

„Бог ти помогао! одговори сељак, па додаде као за се: Ама кад брже! — Али где је онај?...

„Молим те, брате имаш ли воде“! продужи, ревизор, не гледећи што се сељак забезекнуо уљ па не може од чуда да дође к' себи.

„Воде? промуца он, има има.... ма зар си ти сам дошао овамо“?

„Па да. Кочијаш ми остаде онамо на путу“.

„Е где ти њега узвикну сељак, а што те није довде довезао.“

„Није било нужно; примети ревизор, он и онако није жедан.“

„Ама господине, зар си ти само ради воде дошао овамо? “

Ревизор климну главом.

„То је чудо! узвикну сељак и окрену се мало око себе. Зар тебе господине није нико упутио овамо?

„Нико брате.“

„О па ти онда и не знаш да те ми изгледамо као озебао сунце“?

„Изгледате ме“ ? запита ревизор чудећи се.

Ја како. Човек је отишао да те нађе. Он ће дуго тамо тражити; али ако .... Ти си овде.“

„А шта ћу вам ја“ ?

„Десила се несрећа господине“ ...

„Несрећа“ ? запита ревизор и осети неку језу по жилама.

(свршиће се)

торима; органост по вољи може да ослаби или ојача звук таких електричних органа; сем тога, неки органи направљени су тако, да се неке групе труба органских могу наместити над олтаром, друге на хору, трећи на врху, у торњу итд., тиме се постижу већи музикални ефекти. Такви су органи намештени у храму св. Клотилде у Паризу и св. Низије у Лиоту.

Што се тиче електричног осветљења, оно иде напред брзим корацима. Често несреће, везане с експлоатацијом електричног осветљења, које најчешће бивају од непажљивости и нетачности радника, који тако поставу жртва своје непажљивости побудиле, су париско физичко друштво да праве опите с електричним лампама и њиховим жицама, — опите с гледишта безопасности од пожара. О жицама извештач друштвени Маскар није нашао много што шта новог; да се жица назначена за струју мање силе наоди при јачој струји, знало, се и раније, али о некој опасности самих лашета, које су сматране за са свим безопасне и које су употребљаване са свим слободно, нарочито у позоришним светлосним ефектима Маскар је саопштио много интересантнога. Чињена је читава серија опита; лампе су завијали у артијама, свилена, вунена, малена ткана, нарзад старих декорација и најзад лампу јачине тди ста свећа прислањали су уз стару декорацију и све се то палило. Извештај Маскаров веома је важан јер опомиње позоришне дирекције, које често злоупотребљују електрично осветљење. Електрична светлост у позоришту је заузела врло часно место; постала је специјална позоришна електро-техниха, која је посадила ново оруђе; у последњој свесци техничког журчала Колерова. између осталога, има врло занимљив чланак Фајнов посвећен томе питању.

СИТНИЦЕ

(**Лек против пијанства**). Руски лекар и публициста пише на ту тему у „Јекатеринбургској Недјељи“ ово: Ми смо сада више но икад уверени, да је пијанство болест. Ми то тврдимо на основу многих сопствених опажања и испитивања других лекара. Доведу на пример пијаницу лекару. чине му ушприцавања, и пијаница сутра дан неће никаквих спиритуоза. после неколико дана не може а да се не згади да помисли на ракију; Јуче је човек био мртав пијан потпуно ван стана да се из сопствене воље одрекне те навике — данас је потпуно здрав, не познаје самог себе. Само је једно лечење било потребно и он је здрав. Зар то дакле није никаква болест, никакво чудо целителне снаге медицине? И средство је тако просто, медецина се може њиме поносити — оно дејствује исто тако сигурно као и кинин против грознице. Већ неколико година се практички употребљује и све више и више уверава лекаре о његовој чудној снази, и опет се за то не интересују ни власти ни друштво. То средство је „стрихнин“. Још 1873. лечио је др. Лутон пијанице супкутаним-ушприцавањима стрихнина, али је тада прошло неопажено. Најзад 1884, изиђе чувени францу ки лекар Димарен-Боамету као ватрени бранилац овога средства. Употреба овога средства је са свим проста. Један гран стрихнина раствори се у 200 капи воде и болеснику се свако дана пет капи супкутано ушприцава. То се чини сваког дана у току једне, до једне и по недеље. Средство дејствује изненађујуће; после два, три ушприцавања пијаница добија апетит и сан. Али ако пијаница после неколико месеца намисли опет пити, онда за њега настају муке (лупање срца, главобоља и т. д.), да више никад неће узети ни капи каквог пића. Најбоље је и најлековитије да се пијаници ушприцавање чини за време сна—он се пробуди потпуно опорављен и молиће за дрго и треће шприцање. За то је нужно да у свима полициским квартовима, где се недељом и понедељељником доводе пијанице, има угек сталних лекара, који ће имати све што је потребно за шприцавање стрихнина. Чини нам се, да би се не само у престоницама, но и у свима губерниским варошима, таквом помоћи хиљаде могли сачувати од пропасти.

*

(**Шекспирова кућа**). Мала кућа у Стрепфорду-ла-Авону, у којој се Шекспир родио, не престано је предмет посета из свију делова земље. Последње године износио је број посетилаца 16.417, од којих је сваки платио по један шилинг. Каса је на овај начин дошла већ до резервног фонда од 73000 динара, а приход непрестано расте сваке године. Сваки посетилац запише у књигу посетницу своје име и националност. На овај начин констатовало се, да је посетника прошле године било од тридесет и девет разних народности, и то сами Американци дали су контигенат од пет хиљада особа. Управа „Шекспирове касе“ у скоро ће донети решење о утрошку тог новца. Има два предлога: по једноме би се имало подићи једно училиште с називом Шекспировим: а други хоће да се рестоврира црква, у којој су смртни остаци песникови, чије стање није бог зна какво.

ИЗ ОПСЕРВАТОРИЈЕ

Београд 16 Јуна 1888 год.

	6 с. пре п.	2 с. по п.
Притисак ваз.(на0°)	747,53мм.	745,88мм.
Температ. „ (C°)	19°,7	30°,1
Влажност ваздуха (релативна)	75	36
Ветар (правац и јачина)	југо-југоисточни умерен	северо-запазападни умерен.

Максимална температура 31°,6

Минимална температура 1[illegible],8

Време: лепо

ПОМЕНИК

ЗНАМЕНИТИХ ЉУДИ У СРПСКОГА НАРОДА

НОВИЈЕГА ДОБА

СВЕСКА IV

НАПИСАО

М. Ђ. МИЛИЋЕВИЋ

Писац је напред био огласио да ће цела књига изнети 4 свеске по 10 табака свака, а изишло је ево 5 свезака = 56 табака!

Писац је мислио да сабере бар толико лица колико је дана у години (365),а сабрао их је 425!

Позивајући на претплату, нудио је 4 свеске (40 табака) за 5 динара.

Али како је сада књига већа са читавих 16 табака, то је право да се и цена увећа. И за то се сада од оних који су новце послали напред очекује да дотуре још 2 динара, а за купце који сад изновице све свеске купују цене су ове.

Свака свеска сама за се даје се за 2 динара.

Ко узме свих 5 свезака у један мах плаћа за све 8 динара.

Добити се може у писца и у књижари Валожића у Београду.

Моле се уредништва срп. листова да овај оглас прештампају.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничких пароброда првог ц. кр. овлашћеног дунав. пароброд. друштва

Савом

Од **Сиска** за **Брод**, понедеоником и петком а у мешовитој служби, средом и суботом у 6 сати у јутру.

Од **Сиска** за **Земун**, понедеоником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Земуна** за **Сисак**, уторником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Брода** за **Сисак**, средом и петком а у мешовитој служби, понедеоником и четвртком у 6 сати у јутру.

Код Градуше, Свињаре, Кобаша, Брзопоља Јамине, Босута, Јарка, Кленка, Купинова и Бољеваца стају лађе ако је потребно.

Дуж српске обале у мешовитој служби.

Од **Шапца** за **Београд**, понедеоником и четвртком у 7 сати у јутру, а уторником и суботом по доласку поштанске лађе сисачке.

Од **Београда** за **Дубравицу**, сваки дан у 6 сати у јутру, односно по доласку местне лађе земунске; а пристајући уз панчевачку дунавску обалу, уторником, петком и недељом.

Од **Београда** за **Градиште**, уторником, четвртком, суботом и недељом у 6 сати у јутру, односно по доласку прве местне лађе земунске

Од **Београда** за **Оршаву**, уторником, у 6 сати у јутру (ако стање воде дозволи).

Од **Београда** за **Шабац**, уторником, средом, петком и недељом у 6 сати 15 м. у јутру.

Од **Оршаве** за **Београд**, средом у 9 сати у јутру.

Од **Градишта** за **Београд**, понедеоником, четвртком, петком и недељом у 6 сати у јутру; пристајући уз дунавску панчевачку обалу, понедеоником, четвртком и суботом.

Од **Дубравице** за **Београд**, сваки дан у 9 сати 30 мин. пре подне, а средом у 11 сати 30 м. пре подне.

Уз станицу **Гроцку** пристају лађе свакодневно низ и уз воду пл веће.

П. н. путници, који путују на лађама, што додирују обе обале, нека пријаве при уласку у лађу ма код које српске станице свој пртљаг и друге ствари кр српској царинској власти и нека ваде обичајне билете и марке јер с путницима, који оваковихлегитимација немају, поступаће се по њиховом доласку у Београд као са путницима из иноземства.

Повл Аусг. угар. друштво држав. жељезнице.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између Базјаша и српских станица са лађама повл. аустро-угар. друштва државне жељезнице од 19. априла (1 маја) 1888 па до даље наредбе.

А) УЗ ВОДУ:

Полази из Градишта — четвртком и суботом из јутра, у 7 сати.

Полази из Базјаша*) уторником у 5 сати из јутра, четвртком и суботом у 9 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Дубравице уторником у 8 сати и 30 минута пре подне четвртком и суботом у 11 сати и30минута пре подне.

Полази из Смедерева уторником у 10 пре подне, четвртом и суботом у 1 сат и 20 минута у подне.

Долазак у Београд уторником у 2 сата, четвртком и суботом у 4 сата и 30 после подне.

Б) НИЗ ВОДУ:

Полази из Београда средом петком и недељом у 6 сати и 30 минута из јутра.

Полази из Смедерева средом, петком и недељом у 9 сати пре подне.

Полази из Дубравице средом, петком и недељом у 10 сати пре подне.

Полази из Базјаша**) средом, петком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Долази у Градиште средом, петком у 2 сата после подне.

Из Градиште за Београд заведено тамо и натраг карте са спуштеном ценом које важе више дана.

Будимпешта, у Априлу 1888.

ДИРЕКЦИЈА.

*) Четвртком и суботом, долази влак из Будапеште бр. 51. у Базјаш, и стоји са лађама за Београд у свези.

**) Све лађе имају у Базјаш везу са мешовитим влаком бр. 1012.

ЖЕЛЕЗНИЧКА ТАРИФА

КЛАСА 1.	I.	II.	III
Београд			
Топчидер	0·60	0·45	0·30
Ресник	2·10	1·60	1·05
Рипањ	3·10	2·35	1·55
Раља	4·90	3·70	2·45
Влашка	6·75	5·05	3·40
Међулужје	7·60	5·70	3·80
Кусадак	9.55	7·15	4·80
Паланка	11·10	8·30	5·55
В. Плана	12·75	9·60	6·40
Лапово	15·40	11·55	7·70
Багрдан	16·95	12·75	8·50
Јагодина	19·05	14·30	9.55
Ћуприја	20·90	15.65	10·45
Параћин	21·85	16·40	10·95
Сикрица	23·70	17·75	11·85
Сталаћ	24·80	18·60	12·40
Ђунис	27·45	20·60	13·75
Корман	28·85	21·65	14·45
Алексинац	30·10	22·60	15·05
Греач	31·50	23·65	15·75
Ниш	34·20	25·65	17·10

КЛАСА	I.	II.	III.
Смедерево			
Осипаоница	2·70	2·00	1·35
Сараорци	3·35	2·75	1·85
Крњево	4·65	3·50	2·35
Вел. Плана	6·30	4·57	3.15

	I.	II.	III.
Лапово			
Баточина	1.15	0·85	0·60
Бадњевац	1·85	1·40	0·95
Милатовац	2·70	2·00	1·35
Јовановац	3·25	2·45	1·65
Крагујевац	4·20	3·15	2·10

	I.	II.	III.
Ниш Бања	1.55	1.20	0.80
Ниш Сићево	2.55	1.90	1.30
Ниш Св. Петка	3.25	2.45	1.65
Ниш Црвена Река	5.20	3.90	2.06
Ниш Бел. Паланка	6.30	4.75	3.51
Ниш Станичење	9.00	6.75	5.15
Ниш Пирот	10.25	7.70	5.40

ЗВАНИЧНА ТАРИФА за ВОЖЊУ на ФИЈАКЕРУ.

1. Дању на ¼ по вароши и до паробродске и железничке станице на колима с два коња 1 динар а с једним коњем 0.50 дин. За сваки четврт часа дуже вожње плаћа се по пола дин. с два коња, а 0·40 дин. једним коњем.

2,Један воз за Топчидер и натраг с два коња за два сата 6, а с једним коњем 4 дин. Дуже задржавање преко овога плаћа се по тачки 1.

3, За вожење на колима с два коња до новог гробља с пратњом и натраг, али да пратња не траје дуже од три сата, плаћа се 6 динара на колима с два коња а 4 дин. с једним коњем. Ако траје дуже од овог времена, плаћа се по тачки 1. Засебно вожење на гробље плаћа се по тачки 1.

4, За вожење на свадбу с два коња 10 динара, а с једним 8 динара. Фијакер мора бити на расположењу 4 сата. За дуже бављење плаћа се по тачки 1.

5. За ноћно вожење по вароши и до паробродске и жељезничке станице плаћа се за сваки сат по 3 дин. Адва коња а 2½ с једним коњем. с за ноћно вожење у виноград и топчидер по 4 дин. на сат с два, а по 3 с једним коњем Ноћ се рачуна од 1. маја до 1. октомбра од 8 сат у вече па до 4 сата у јутру, а од 1. Октомбра до 1. марта од 7 сати у вече до 6 сати у јутру.

За сваки пртљаг који је смештен у фијакеру, као: ручни кофери, ручна торба итд. не плаћа се ништа, али на сваки већи пртљаг, који би се понео на кочијашком седишту плаћа се по пола динара на 1 комад, а ако има више по 25 пара дин. по комаду.

На продају

један добар велики леандер са цветом продаје се. Цена је врло умерена; за истог упитати уредништво ових новина.

СТОВАРИШТЕ ЕНГЛЕСКИХ ЛАКОВА НЕПОСРЕДНО ИЗ ЛОНДОНА

ПРВА СПЕЦИЈАЛНА ТРГОВИНА С БОЈАМА У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Част ми је учтиво известити пошт. публику да сам моју фарбарску трговину и ове године снабдео са богатим избором разноврсних.

БОЈА (ФАРБЕ)

од најфинијих до најпростијих: за кречење, фарбање и моловање. Тако исто имам на стоваришту **Боје за бојадисање свилених, вунених, ланених** и **памучних штофова и прађе**, избељених канабета, фотеља и хаљина, све са упуством како се бојадише. **Боја за штамбиле**: црне, плаве, црвене, зелене и љубичасте. Боје за марморирање књига. **Боја за техничаре и ђаке. Боје за масно и посно** (акварел) **сликање**.

БОЈЕ ЗА ШТАМПАЊЕ НОВИНА И КЊИГА

и то: црне, плаве, црвене, зелене и т. д. Литографског и штампарског фирнајза, федер-фарбе, умдрукфарбе и крајдефарбе. Сем тога израђујем све врсте.

МАСНЕ БОЈЕ

За фарбање врата, прозора, патоса, кола, каруца и т. д. и продајем их по врло умерену цену како на кило тако и у кутијама од $^1/_2$, 1, $2^1/_2$ и 5 кила.

☞ Госп. трговци из унутрашњости, који са стране поручују масну боју у кутијама, наћи ће боља рачуна да је купе од мене, јер је моја боја боље израђена, укусније пакована и јефтинија но ма из које Аустроугарске фабрике. Исто тако имам особито доброг

Викса за паркете и Лакфарбе за патос.

у шест разних боја које су све врло постојане и сјајне а суше се за 4 сата те су услед тога најпрактичније за фарбање патоса. Имам све врсте

ЛАКА

за лакирање врата, прозора, столова, ормана, патоса, кола, каруца, коже, плеха, гвожђа, пећи, артије, ципела и т.д. Велики избор

Четака и четкица

у дрвету, плеху и перету: за фарбање, моловање, сликање, фладеровање, лакирање, марморирање, позлаћивање, виксовање паркета и за све остале сликарске, молерске и фарбарске потребе. За тим: особито доброг

ФИРНАЈЗА

Терпентина, Сикатива, Шелака, Туткала, Блајцукера, Биркреде, Штрицле, Колофоне, Бимзештајна Шмиргла у праху на артији и платну; **Гласпапира**, Златног, сребрног, и бакарног прашка (Бронце) **Платна за сликаре, Мустара за зид** и плафоне и патос, Прашка и масти за чишћење металних ствари, **Артије за фладер** и у опште све артикле што у фарбарску струку спадају.

Сву робу **набављам из првих светских фабрика** и у стању сам најбоље да послужим како поштов. Г. Г. потрошаче из Београда тако и из унутрашњости.

Цене су врло умерене а послуга тачна и солидна. Поруџбине из унутрашњости извршујем брзо и тачно

Ценовник шаљем на захтев.

Београд 1888.

I. краљ срп. специјална трговина хемиски и земљаних боја и фабрика масних боја

Димитрија М. Ђорића

спрам споменика кн. Михаила

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр 1. Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

175
Библиотека „Светозар Марковић“ Београд

БРОЈ 78 Београд, Нед

...ЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НО...

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВ...

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ п...

Крајем овога месеца истиче многим нашим читатељима рок претплате. С тога их молимо да претплату обнове најдаље до краја овога месеца, јер ћемо иначе бити принуђени да лист обуставимо свакоме без разлике, који претплату није обновио.

Обраћамо пажњу наших читатеља на то, да поруџбине без новаца нећемо узимати ни у какав обзир.

Од 1. јула доносићемо у подлиску „Девојче“, приповетку нашег младог и даровитог приповедача, **г. Јанка Веселиновића**, који је за кратко време постао омиљен приповедач наше читалачке публике г. Јанко нам је обећао, да се почешће јавља својим радовима. У опште подесили смо тако, да од сад што више доносимо оригиналних ствари у подлистку, те ће тако читатељи имати и слика из нашег живота.

Прво српско локално паробродско друштво, отпочеће од данас сваке недеље и празника, при угодном времену, редовну плови бу од Београда до Топчидера и натраг. Пловидба почиње у 2 сата по подне, и у времену од 45 до 50 минута лађе ће се измењивати, а последња лађа из топчидера за Београд креће се у 7 сати у вече.

Цене су вожњи.

I класа за топчидер и натраг 1. динар

II класа за Топчидер и натраг — 60 пр. дин.

КАЛЕНДАР

Православни: 18. Мученик Леонтије

Католички: 30. Павлов-дан.

Сунце излази: у 4 сах. 3 м. а залази у 7 сати 57 мин.

Пун месец 13. у 9 с. 57 м. у вече топла киша.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству нар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне.

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11 -12 часова пре подне.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 17. јуни

кил.	33363	Жита	10·60
„	—.—	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Браш. леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно фино	—·—
„	299	Кукуруз	11·50
„	—.—	Кукуруз. браш.	—·—
„	1770	Јечам нов	7·50
„	1681	Овас	8·50
„	—.—	Раж	8 —
„	—.—	Мекиња	·—
„	—.—	Криза	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—·—	Ораја	—·—
„	—·—	Катрана	—·—
„	180	Вуне овче	105·—
„	—·—	Шишарке	—·—
„	—.—	Меда	—·—
„	10190	Креча	3·20
„	1000	Сена	4·50
„	—.—	Сламе	—·—
„	—.—	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	—·—
„	—.—	Кајмака	—·—
„	—.—	Масти	—·—
„	204	Крушака	20·—
„	377	Сира	50·—
„	245	Свиња	85·—
„	523	Вишање	9·—
„	361	Трешања	19·—
„	1140	Кајсија	19·—
„	790	Кромпира	10·50

РАЗНА ПИЋА

лит.	—.—	Вина црна	—·—
„	4700	„ бела	—·—
„	—.—	Комовице	—·—
„	8950	Ракије меке	24·—
„	—.—	„ љуте	—·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—·—
1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

УВОЗ ИЗ АУСТ...

килограма	1.275	Браш...	—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог.	—.—	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Креча	—·—

КУРС

Дукат	5·90
Наполеон	9·94

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Берлин 17 јуна

Цар у своме писму државноме канцелару изјављује најискренију благодарност на саучешћу које је са свију страна указано приликом смрти његовога оца и уверава да ће по примеру својих предака и он најозбиљније радити на одржању мира, и да ће унапређивати и учвршћивати миран рад и добро своје земље. Цар је дао румунском министру спољних послова Карпу орден црвеног орла I. степена.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Спроведен**). Г. Каћански уредник „Велике Србије“, спроведен је у Пожаревац на издржавање једногодишњег затвора.

*

У ПУТУ

(ЈЕДНА ЦРТА СА СЕЛА)

Човек махну главом па му даде знак да следује за њим.

Ревизор се за час заустави и хтеде питати сељака, шта ће и куда га води. Он виде да у овој стнари лежи један не споразум. Али у тај мах он се нађе међ чопором неких жена и деце; све је то чупаво, дроњаво и прашљиво. На свачијем лицу могао је читати изразе неописаног чуђења

Доктор! чу се неколико шапатом изушћених речи. Ма да-ли је могуће о небо!

Ревизор се ухвати за чело, јер му сад цела ова ствар постаде јасна: Ови људи надају се доктору, па мисле да је он тај коме су се надали.

Хтеде викнути: Ја нисам лекар. Али у тај мах чу глас онога сељака: Уђите господине.

Ревизор се на један мах нађе у једном малом, тавном собичку. У једном крају стајаше ниска постеља, а на тој постељи лежаше неко испружено тело човечије са бледим, крвљу покапаним лицем. укоченим очима и разјапљеним устима из коих би му при сваком његовом тешком уздаху покуљала густа маст крви.

Ревизор и нехотице задрхта, па се окрете к ономе сељаку, који га право у лице гледаше.

„Јесте-ли звали лекара? запита ревизор.

„Шта“? учини сељак.

„Велиш, да треба звати лекара, који би могао указати своју помоћ, ако буде могуће.“

„Хој!уздахну сељак и превуче руку преко чела, А ми мислимо да си ти онај доктор за ког смо послали човака.“

„Нисам брате; рече ревизор ја сам само један обичан путник кога је случај довео овамо.

За час се сви присутни љуто окорише.

„Не очајавајте рече ревизор, ако сте послали по лекарв он ће на сигурно доћи.“

„Ах само да не буде касно.“

Ревизор заповеди те отворише прозор, па онда приступи ономе несрећнику који са беше сан укочио. Заиста страшан беше призор. Човек, што лежаше на постељи, имао је голему рану на глави. Видело се да је овде радило оштро сечиво које је имало цељ да располути, — али је убилчева рука некако омакла па је сечиво доватило само једну страну главе. Оно што је дохватило, то је однело: Једно ухо један образ и пола носа беше одсечено и само се на малим парчићима држаше.

Грозан призор!

Ту крај постеље опази ревизор једну зпурену старицу с' уплаканим лицем и и расчупаним власима.

„То му је мати чу се један глас. Ах, сирота, он јој је јединац!

„Ево воде“.

Ревизор се окрете и прими голему тикву, па је журно налне на своје окореле усне.

„Красна вода“! рече кад је тикву спустио на земљу.

Ту му донеше малу троножну столицу, па га понудише да се одмори.

„Готово није ми до седења, рече ревизор, — али опет саслушаћу како је овај сиромах допао оне страшне ране.“

„Е, мој господине, поче онај сељак, оваке се несреће са нама често дешавају“...

„А што то“?

„Што? за то, што немамо памети. Што од мухе правимо медведа. Од једне речи свадимо се; од најмање кавге побијемо се, и тада ето како пролазимо“.

„То је зло! промрмља ревизор. Ваља да је и са овим тако било?

„Тако је. Јуче смо отишли нас 5-6 у

...с је по подне на
ЛИ...ат војне музике,
...ује у корист фонда
Начелсв...ликошколаца.
Јула ове

*

(**Испити зрелости**). Како у гимназији тако и у Реалци, завршени су овогодишњи испити зрелости. Како чујемо испити су, у опште узев, испали на задовољство и ђака и професора.

*

(**Скупштине**). Данас су скупштине „Адвокатског удружења“, у својој кући у улици Кнез Михајловој; за тим „Уједињене омладине“ у кафани Коларчетовој; и „занатлијског удружења“ за кварт дорћолски.

*

(**Излет**). Како чујемо Београдско певачко друштво намерава сад за време бањске сезоне да учини један излет до Аранђеловачке бање. Данас је скупштина тога друштва на којој ће се донети ближе одлуке о томе, које кад сазнамо саопштићемо својим читаоцима.

*

(**Академија**). Данас у 5 часова по подне је у дворани велике школе XII свечани скуп Српске Краљевске Академија, на коме ће академиког. Ј. М. Жујовић читати своју приступну расправу: О вулканима и последњим морима у Србији. После читања извршиће се свечани проглас чланова, које је је Академија изабрала ван Србије.

*

(**Узапћен**). 72. број „Одјека“ узаптила је полиција због уводног чланка „заболело их“.

*

(**Декорисани**). Као што чујемо потписан је указ којим се дарују таковски крстови г. г. Францу Форстеру од Билау и Марки де Пијену.

*

(**Исправка**) Омашком нашега извештача, донели смо у једном од прошлих бројева вест; да је Његово Величанство Краљ, подарио „Женском друштву“ приликом забаве о Ускрсу 2000 динара. „Женско друштво“ и није

...АСОВИ

—

(**Трка у Шапцу**). Као што нам из Шапца јављају; трка која је тамо била приређена на други дан Духова, испала је са више успеха и сјајније, но што се то сам одбор, који је трку приређивао и надао. Гостију је било са свију страна а било би их још и више, да је се одбор постарао да мало у шире кругове анонисира ову трку, но први пут је, па је и сувише добро, Тркача је од прилике било 14 до 16 а било би их још и више, али наши сељаци са својим коњима нису научили да трче у круг, да је „у правац“—веле они—ајд, ајд. Трку је добио г. Љубивоје Барјактаровић коњички потпоручик из Београда, опет на своме красном српском коњу. Успехом, који је овом приликом постигнут, одбор се овога друштва охрабрио и како се вели, мислио о јесени да приреди, једну већу и разуме се много сјајнију трку.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

(**Одобрења**). Указом Његовог Величанства Краља од 31. маја, одобрава се општини звечанској, у срезу посавском, окр. ваљевском; да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза ове $188^{7}|_{8}$ рачун. год., и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину; а указом од 24 пр. мес. одобрава се општини Ћуприје у окр. ћупријском, да она може своју земљу у „Везировом броју“ по стојећу, дати Божидару Цветковићу и Станоју Крстићу из Ћуприје, у замену за њину земљу близу вароши до самог гробља општинског налазећу се, те тим начином проширити гробље које је са свим тескобно постало. —

*

(**Расписи**). Расписом својим од 16. ов. мес. Г. Министар финансије наређује, на основу закона од 14 Јуна 1884 г. а према просечном курсу златне монете за 15 дана овога месеца —да, царинске тражбине, у колико се према горњем закону имају наплаћивати у злату, па се место у злату ...олажу у сребру, царинарнице ће примати само уз доплату ажије од двадесет пет и по на сто.

*

(**Царинарница престаје**). Царинско одељење мин. финансије, јавља трговачком свету да, вишњичка царинарница, која је по указу Његовог —Величанства од 11 пр. мес. у интересу штедње укинуто, 20 ов. мес. престаје да ради.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

—

(**Павле Јовановић**). У Минхену је отворена интернационална изложба сликарска. Како чујемо, овој је изложби стигло са свију страна радова првих светских уметника, али на нашу радост; како пишу листови, целу је изложбу задичила најновија слика србина Павла Јовановића „Крвна освета“. Г. Јовановић је у овој слици извео српски обичај у јужних племена и то тако вештачки, да му сви остали уметници признају првенство и да ће добити прву награду на овој изложби.

*

(**Са изложбе Уроша Предића**) Прво већ дужност новинарска а за тим шовинистично частољубље, позвало нас је да у два три маха посетимо изложбу нашега младога и даровитога уметника г. Уроша Предића, која је већ од толико дана отворена у дворанама наше грађанске касине, Г. Предић није толико новак у нас, ми га још познајемо као ђака бечког, када су већ његове слике красиле поједине наше илустроване листове. Но овог пута ми имамо прилике да се упознамо са целокупним радом младога уметника. Па већ и кад не би било ма каквих других побуда у нас, опет ова изложба има и сувише интереса, већ и са тога, што се у њој најлепше може да простудира постепени развој од почетника до уметника. Г. Предић није се женирао да нам прикаже све од почетка свога рада па до савршенства, и тиме нам је баш учинио врло велику услугу, то смо опазили, како је г. Предић, нагло али правилно и постепено дошао до савршенства. Тешко да је кој посетилац изложбе ушао да му није први поглед пао на једну слику, која заиста задржава човека врло дуго. Та је слика „Сироче“, она представља детенце које се смрзава на гробу своје матере. Веле да је мисао овој слици позајмио г. Предић из једне песме. Колико се ми сећамо сличне песме, г. Предић је. у овом случају, био већи песник, казао је више. Тешко да ма која друга слика не ће толико исто задржати сваког посетиоца колико ова на коју смо ми од прве обратили пажњу. Па ето, приђите најсићушнијој сличици, па ће те се изненадити оној правилности у извођењу, оној тако пријатној композицији боја; оном пендатском извођењу сваке ситнице. Довољна је већ она сличица, она мајушна сличица „Биће белаја“, па да вам окарактерише сву уметност г. Предића. Као композитор г. Предић нас је особито изненадио у црквеним, олтарским сликама. Скица „Бегунци“ имаће према замисли да учини сензанцију у уметничком свету. Па ипак, неможемо а да не кажемо своје мишљење о жанру, за кој нам се чини да је најпригоднији младоме уметнику. Нами се, искрено велимо, чини да би г. Предић највише успеха показао у портретима, то треба видети и дивити се. Обраћамо пажњу наше публике на ову изложбу, која ће још до мало бити отворена, и са којом ћемо ми гледати по свршетку, да се мало опширније позабавимо.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Пожар у менажерији**). Из Букурешта пишу 5. о. м. Велика пијаца пред баријером, на којој се сваке године на недељу дана пре румунских Духова држи велики панађур, познат под именом „Мош“ био је јуче позорница пожара, који је могао да обухвати све шатре на овом огромном простору. Из до сад још необјашњених узрока појавила се ватра синоћ у Брауновој великој менажерији, који је за неколико минута обузео сву зграду од дасака. На гашење пожара није се ни мислило и пожарници су се морали ограничити на локализ вање пожара. Али пошто су кола са животињским навезима била чврсто привезана једна за друга, готово је било немогуће спасти врло драгоцен менажериски инвентар, нарочито велики број лавова, који су изазивали чуђење посетилаца. Морало се гледати како у пожару пропадају животиње, које су жалосно урликале. Сопственик манажерије штетовао је на 200.000 динара.

*

(**Кажњен адвокат**). 9. о. м. пишу из Рима: *У већници* 6. одсека нашег казненог суда, десио се данас призор, који је у правничким круговима учинио не малу сензацију. Два адвоката живо се спопречкаше, но што их пре-

---

планину да претерамо нека дрва. Стигли смо на речено место и одмах дрва потоварили на кола. Кад овај зло-срећник наш науми да одсече један млад церић, који је згодан за руду.

Био је већ почео сећи, кад се у тај мах појави један непознати човек и подвикну на овога: „Хеј, хеј! шта то радиш?. Та то је моје дрво“.

„Твоје сутра“! узвикну овај наш и продужи рад.

„Та стој, стој човече, повиче онај. Видиш ли ти ову затесану кору? то је знак да га не сме нико одсећи, јер сам га ја за себе наменуо...“

„Даље“! викну овај наш и измахну сикиром.

„Стој“! грмну онај и докопа овога за обе руке.

За један час они се докопаше за гушу и, пре него што их ми могасмо развадити, заблиста се сикира у рукама онога незнанка, а за тим чу се ударац и овај наш паде на земљу сав крвав.

Док се ми позабависмо око овога, дотле је онај нитков већ замакао у шуму.

Ми тада овога натоваримо на кола и дотерасмо овамо. Ето, брате, све је тако било.“ —

„То је врло жалосно, прихвати ревизор. Из онако малезађевице изашла је голема несрећа, јерако овај умре куда ће њего ва стара мати, и слаба жена са нејаком децом“?..

*

Мртву тишину, која беше завладала, прекиде ревизоров глас кад је узвикнуо: Аух! Мој сиромах банаћанин помамио се је до сад! Викне: Збогом остајте! па опучи натраг.

И одиста, затече свог кочијаша који већ незнађаше шта да ради од нестрпљења.

„Ах господине, ја већ мишљах да се нећете ни вратити“! повиче он промуклим гласом.

„Само мирно, примети ревизор. Имам да ти нешто необично приповедим“.

Одмах седне на своје место. А коњи, како су се били добро одморили, пођу много брже него што су им се надали.

Уз пут ревизор приповеди своме кочијашу зашто се онолико забавио у оној колеби.

„Да сам знао, заврши он, не бих отишао онамо ни за живу главу, јер призор, који сам видео, ужасан је. Он ће ме подсећавати догод сам жив....“

„А гле! ми смо већ на мети“ викну кочијаш и показа на село Б., које им искрсну пред очи.

* * *

Чим је ревизор В, сишао с' кола, дочека га поп Сава, парох поменутог села, и понуди га у свој дом.

Ревизор знајући како је досадан повонски живот. не даде се дуго молити, већ одмах оде код попа на конак.

У времену кад бејаху за столом и пријатно вечераху, уђе попов слуга и рече да неко тражи попа.

Поп се диже и пође напоље, постоја тамо мало, па се опет врати и седе за сто.

„Зашто су те звали“? упита радознало попадија

„Е, па знаш и сама да је обична ствар. Један је отпутовао на онај свет, па треба да му и ону последњу очитам“.

„А ко је то умро? запита предавач В. и престаде с' вечером.

Један младић. што живи онамо у њивама, веле да је....“

„Сиромах! узвикну ревизор. Зар тако одмах“?..

„Шта, господине, зар га ви познајете“? запита попа.

Господин В. климну главом, па онда приповеди све, што ми већ знамо.

Тако се завршује ова прича.

Р. М. И.

седник суда енергично укоре Један од њих, др. Фозолети, рече за тим неколико речи, па што преседник изјави да је увредио суд те га дисциплинарним путем осуди на затвор од 24 сата. Адвокат је протествовао, али преседник нареди те дође стража која адвоката одведе у затвор. О поступку преседникову суде правници различито, а двокатска комора тврди, да је преседник без потребе строго поступао. Осуђени адвокат жалио се вишој власти а адвокатска комора жалила се министру правде.

*

(**Занимљива освета**). У неком селу Жени у јужној Француској, десио се овакав занимљив случај, који су прибележиле готово све новине. Тома Жире, дакле, био је најлепши момак у селу, девојке су све од реда биле заљубљене у њега, удовице су му слале презенте па и саме жене нису га од раскида гледале. Али Тома Жире волео је само Маргарету ћер убогог сеоског берберина. Маргарета и јесте била лепша и од свих девојака и свих жена и свих удовица. Разуме се, где се двоје лепих волу, ту увек мора да се развије драма. Разне жене и људи са мало сплетака а и са мало разлога, навуку Тому Жиреа да напусти суроту Маргарету и да заволе, па не само да заволе већ и да запроси богату девојку, ћер попа Савастијана.

То Маргарету баци у ужасно очајање. али је своју српбу прикривала, да јој се не би ругали по селу. Елем дође и дан свадбе сво је село потрчало да види свадбу најлепшег момка и најбогатије девојке у селу. Али, није међ гледаоцима изостала ни лепа Маргарета. Јужне францускиње осветољубиве су као год Шпањолкиње, с разликом што би у оваквом случају каква Шпањолка понела мач или нож дворезац, пор плашт а лепа Маргарета, неимајући шта друго понесе најоштрију бријачицу из дућана свога оца. Елем, све је лепо ишло до олтала, али ту на један пут излете од некуд Маргарета, потегне бријачицом и одсече младожењи — нос. Настане ужасна дрека. Попа савије нос у парче хартије те тако и нос и Маргарету спроведу полицији. На сам дан суђења се деси нешто још занимљивије; баш кад је Маргарета узела реч да себе брани и кад је изговорила речи: „Ја њега љубим искрено!“ пролети кроз гомилу света попова ћерка и са кунским ножем отсече Маргарети — нос. Сад су на судбеном столу лежала два носа. Било како било, ко је одржао казну, одржао, али сад су у селу најлепши момак и најлепша девојка без носа Шушка се већ по селу да се ово двоје спари. Збиља то би био најсретнији пар на свету, јер би били сигурни, да један другог у брачном животу не би вукли за нос.

*

(**Водени Понедеоник**). Међу осталим обичајима о ускрсу игра велику улогу и поливање на водени понедеоник. Ко није био тога дана на јутрењу, особито ако је млада девојка или удовица, мора бити поливена. И други народи држе тај обичај; као Немци Мађари и т д. наши момци одведу девојку до бунара, па је поливају каблом, али „финији“ свет узме у стакоце воде од руже ти с овим пријатним мирисом прска своју жртву. Како је постао обичај да се о ускрсу полива о томе се прича различито. Неки доводе то од Пилатовог прања руку, кад је рекао: „чист аз од крови сеја!“ Други опет веле да се поливање односи на онога анђела што је јудејима попрскао довратке крвљу јагњета. Трећи опет држе, да је то поливање спомен на жене мироносице; што су у јутру рано на ускрс, помазали тело Исусово мирисавим уљем „У.“

*

(**Становници у ризи**). У Аустроугарској, заједно са Босном има 1353 женских манастира са 13.710 калуђерица. У тим намастирима учи се око 200.000 деце.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 18. Јуна

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Живко Остојић, Мића Шкргић, лађари; Никола Чавић, Тривун Николић, из Босне; Ђорђе Николић, из Ужица; Јеврем Маринковић, слуга, — сви због скитње, Коста Михаиловић, Ђока Трајковић, пиљари, због пресретање сељаке на путу и прекупљивање производа; Димитрије Михаиловић, Милош Михаиловић, Ђока човановић, Ђура Будаковић, Михаило Јаковљевић, — сви због скитње

*

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Никола Рајдо, надничар због тучења Анка Унић, служавка, због неморалног владања; Марко Илић, слуга, због просипања нећистоте по улици.

*

(*Нађено*) У „душановој улици“ нађена су 3 кључа на пантљици. На

На
пет
квар

С И

— Али, Карло, За
И кад учиш не можеш да
пића? — Напротив, оче, и кад у
не могу а да не пијем.

*

∞ После много година састају се два пријатеља. У разговору запитаће први другога: Како сад стојиш са имањем? — *Други*: врло рђаво; пропало је све. — *Први* Па шта си науман сад да чиниш? — *Први*: Хоћу да се оженим ћерком свога управитеља.

*

○ *А*. Реци ми каква је разлика између берзе и нужника? — *Б*. (мисли се:) Не знам. — *А*. На берзи прво падају папири па онда долази крах; а у нужнику прво се чује крах па онда падају папири

*

△ Богати Ротшилд, једном у препирци с војводом Монморенси, рече му.

— Ја више вредим. Ако сте ви први хришћански барон, ја сам први јеврејски.

Другом приликом, кад му неки немачки књаз, кога беше примио у своме кабинету не прекидајући писање, рече доста зачуђено:

— Знате ли, господине, ко сам ја?

— Мало час су ми рекли, одговори Ротшилд. За трепутак, па сам ваш; изволте сести.

Ја сам књаз Х . . . .

— Лепо! . . . Онда узмите две столице.

*

× Славни француски песник Пироне, који је умро 1773. г. беше оставио да му се на гробу ставе ови његови стихови:

Ci—gît Piron quine fut rien
Pas même acadèmicien.

(Овде лежи Пирон који не беше ништа, па чак ни академичар.“)

*

○ Лукулус, ђенерал римски, чувен са своје раскоши, једног дана, кад беше сам за ручком, и кад му кувар не изнесе на сто, по обичају, тако раскошан ручак, повика му грубо: „Зар не знаш да је Лукулус на ручку код Лукулуса ?“

*

× (**Еврејски патриотизам**). У Енглеској има врло мало Евреја и већи-

на само бојиште, и за
на Ватерло у стојао је не ми
уз Велингтона; али чим је само приметио да су французи потучени одмах је одјахао најближем пристаништу, тражећи да се превезе у Енглеску. Бура је била тако јака да се лађе ни за какав новац не хтеше пустити на море. Храбром Ротшилду пође најзад за руком да приволе једног рибара да га овај на своме чамцу, са опасношћу живота, превезе у Енглеску. Али и не мислите да је Ротшилд похитао у Енглеску с радосном вешћу. Не, Ротшилд чим ступи па копно Енглеско разнесе глас да је енглеска војска до ноге потучена. Та вест беше од великог утицаја по берзе. Папири од вредности почну још јаче опадати ценом и он их је са својима куповао. Тек другог дана стигне глас о победи али док се та вест рашчула Ротшилд и компанија зарадили су на папирима од вредности милионе.

СТЕЦИШТА

Суд београдско-трговачки одредио је рочиште на дан 8. Августа у 9 сах. пре подне и позива све повериоце ради покушаја равнања између Николе М. Боди овд. — Суд крагујевачки позива 15 септембра 1888. г. оне који би по каквом год праву и мали што тражити из масе пок, Спасоја Миловановића бив. официра и Овсишта, који је 4 Новембра 1885 г. погинуо без завештења. — Суд округа нишког дигао је стециште са имовине презадуженог Јована Брадваревића онд бакалина, по што је стецишна маса исцрпљена. — Суд окр. подринског позива 12 Августа 1888 год. све оне који мисле да би по ма каквом праву имали што тражити из масе покојног Настаса Настасијевића који 12 Августа ов. год. умро. — Суд окр. пожаревачког позива до 5 Августа 1888 год све оне који мисле да би имали што тражити из масе покојног Владимира Ђрођевића из Костоца, који је 27 фебруара

ЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

1. Мост Уздисаја

Потмула лупа добоша зачу се — необично, жалосно одјекиваше ноћу ова лупа од зидова, који опкољаваху палату Дужда Млетачког.

Нека танка, лако ходећа женска прилика појави се на отвореном уласку палате. Месец бацаше своју јасну светлост на њено бледо, пуно страха и очекивања лице.

Женска гледаше страшљиво на све стране око себе, а за тим одскакута у палату и упути се правце зидовима где беху тамнице.

Стража са официром и једним свештеником улазаше у то време у палату праћена добошом. Кроз велику двокрилну капију уђоше у палату где су се иначе могли чути само уздаси несретних и звека ланаца.

У том тренутку дотрча лепа, млада девојка до свештеника.

„Оче Доменико!“ рече му лагано.

Свештеник застаде и познаде женску.

„Едита Амалфијева“ — мрмљаше у себи, а за тим рече јасно „Ви сте сињорита“?

„На једну реч, оче Доменико, само на једну реч“, шапуташе девојче са склопљеним рукама, док међу тим официр са стражом уђе у засвођени ходник.

„Смилујте се, реците где је Родриго ?„

„Родриго Зени?“ упита свештеник лагано, а за тим показа руком на тамницу.

„Он је мртав“ — рече Едита Амалфијева полугласно, упревши своје велике очи у свештеника, очекивајући од њега одговор као кад би очекивала своју смртну пресуду.

„Чујете ли лупу добоша. Едита Амалфијева?“

„Родриго је осуђен ?“

„Приближује му се последњи час!“

Девојка јаукнувши паде на земљу.

„Нека те утеши света мајка богородица, кћери моја!“ рече свештеник и оде за официром и стражом.

Едита је лежала близу отворене капије.

На један мах скочи. —

Нека храброст и решителност појави се на њеним бледим образима. Овде сад треба да се ради. Љубав, очајна љубав даваше храброст овој девојци. Јоште живи Родриго, још није све изгубљено. Могуће је да га још спасе.

Помисао на његово избавлење, даде јој још већу храброст. Она се брзим корацима упути капији и за тим изађе из Дуждеве палате.

Међу тим официр и свештеник са стражом пењаху се уз влажне степенице које воде затвору где се осуђеници налазе.

Тамничар са запаљеном буктињом иђаше напред.

Овај мрачан затвор у Дуждевој палати беше врло дугачак и са једним каналом спајаше затвор са реком Орфаном*). Кроз канал текла је црна вода у Лагунама**), и ту није смео за живу главу нико

*) Река Орфана тече кроз Венецију, па се улива у море. Пр

**) Лагуни — то су улице у Венецији пошто се само чам- цемможе возити. Цела Венеција назива се Лагунска варош. Пр.

(Продужиће се)

лаж.

ЛИЦИТАЦИЈЕ

—

Начелство окр. нишког продаваће 18 Јула ове године у Нишу пред „Ајвазовим хaном“, непокретно имање нишке саборне цркве, и то: једну њиву у „Ђурлини“, баштовану код старе касарне; и плац у чаршији „Арнаут-пазара“. —По наређењу надлежне власти, држаће се јавна лицитација 12 Јула у Уровици а 14 Јула у Брзој Паланци за давање државне земље под мешовитом гором и утрином у атару општине брзо-паланачке уровичке. —30 Јуна биће лицитација у Крушевцу за давање под закуп мостова сталаћског и тretеничког. —1. Јула биће лицитација у канцеларији моравске областне дивизије у Нишу, за набавку 435.000 Кл. гр .сена, потребног за нишки гарнизон. за тек. рач. год. —16. Маја ов. год даваће се под закуп сва државна добра у округу шабачком, Лицитација ће бити у Шапцу пред кафаном званом „Зелени венац“.

ИЗ ОПСЕРВАТОРИЈЕ

Београд 18 Јуна 1888 год.

	6 с. пре п.	2 с. по п.
Притисак ваз. (на 0°)	743,93мм.	741,18мм.
Температ. „ (C°)	17°,3	26°,7
Влажност ваздуха (релативна)	88	45
Ветар (правац и јачина)	северо-северо источни умерен.	северо источни умерен

Максимална температура 30°,2
Минимална температура 17°.
Време: лепо Јучерања киша 1,1 мм.

ПОМЕНИК

ЗНАМЕНИТИХ ЉУДИ У СРПСКОГА НАРОДА НОВИЈЕГА ДОБА

СВЕСКА IV

НАПИСАО

М. Ђ. МИЛИЋЕВИЋ

Писац је напред био огласио да ће цела књига изнети 4 свеске по 10 табака свака, а изишло је ево 5 свезака = 56 табака!

Писац је мислио да сабере бар толико лица колико је дана у години (365),а сабрао их је 426!

Позивајући на претплату, нудио је 4 свеске (40 табака) за 5 динара.

Али како је сада књига већа са читавих 16 табака, то је право да се и цена увећа. И за то се сада од оних који су новце послали напред очекује да дотуре још 2 динара, а за купце који сад изновице све свеске купују цене су ове.

Свака свеска сама за се даје се за 2 динара.

Ко узме свих 5 свезака у један мах плаћа за све 8 динара.

Добити се може у писца и у књижари Валожића у Београду.

Моле се уредништва срп. листова да овај оглас прештампају.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничких пароброда првог ц. кр. овлашћеног дунав. пароброд. друштва

Савом

Од **Сиска** за **Брод**, понедеоником и петком а у мешовитој служби, средом и суботом у 6 сати у јутру.

Од **Сиска** за **Земун**, понедеоником и петком у 6 сати у јутру.

...ком
...а у
...тврт-
...до
...на, Брзопоља
...ка, Купинова и
...је потребно.

...лле у мешовитој служби.

(Трка)

Од **Шапца** за **Београд**, понедеоником и четвртком у 7 сати у јутру, а уторником и суботом по доласку поштанске лађе сисачке.

Од **Београда** за **Дубравицу**, сваки дан у 6 сати у јутру, односно по доласку местне лађе земунске; а пристајући уз панчевачку дунавску обалу, уторником, петком и недељом.

Од **Београда** за **Градиште**, уторником, четвртком, суботом и недељом у 6 сати у јутру, односно по доласку прве местне лађе земунске

Од **Београда** за **Оршаву**, уторником, у 6 сати у јутру (ако стање воде дозволи).

Од **Београда** за **Шабац**, уторником, средом, петком и недељом у 6 сати 15 м. у јутру.

Од **Оршаве** за **Београд**, средом у 9 сати у јутру.

Од **Градишта** за **Београд**, понедеоником, четвртком, петком и недељом у 6 сати у јутру; пристајући уз дунавску панчевачку обалу, понедеоником, четвртком и суботом.

Од **Дубравице** за **Београд**, сваки дан у 9 сати 30 мин. пре подне, а средом у 11 сати 30 м. пре подне.

Уз станицу **Гроцку** пристају лађе свакодневно низ и уз воду пл веће.

П. н. путници, који путују на лађама, што додирују обе обале, нека пријаве при уласку у лађу ма код које српске станице свој пртљаг и друге ствари кр српској царинској власти и нека ваде обичајне билете и марке јер с путницима, који оваконих легитимација немају, поступаће се по њиховом доласку у Београд као са путницима из иноземства.

Повл. Ауст. угар. друштво држав. железнице.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између Базјаша и српских станица са лађама повл. аустро-угар. друштва државне железнице од 19. априла (1 маја) 1888 па до даље наредбе.

А) УЗ ВОДУ:

Полази из Градишта — четвртком и суботом из јутра, у 7 сати.

Полази из Базјаша*) уторником у 5 сати из јутра, четвртком и суботом у 9 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Дубравице уторником у 8 сати и 30 минута пре подне четвртком и суботом у 11 сати и30минута пре подне.

Полази из Смедерева уторником у 10 пре подне, четвртом и суботом у 1 сат и 20 минута у подне.

Долазак у Београд уторником у 2 сата, четвртком и суботом у 4 сата и 30 после подне.

Б) НИЗ ВОДУ:

Полази из Београда средом петком и недељом у 6 сати и 30 минута из јутра.

Полази из Смедерева средом, петком и недељом у 9 сати пре подне.

Полази из Дубравице средом, петком и недељом у 10 сати пре подне.

Полази из Базјаша**) средом, петком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Долази у Градиште средом, петком у 2 сата после подне.

Из Градиште за Београд заведено тамо и натраг карте са спуштеном ценом које важе више дана.

Будимпешта, у Априлу 1888.

ДИРЕКЦИЈА.

*) Четвртком и суботом, долази влак из Будапеште бр. 51. у Базјаш, и стоји са лађама за Београд у свези.

**) Све лађе имају у Базјаш везу са мешовитим влаком бр. 1012.

ЖЕЛЕЗНИЧКА ТАРИФА

—

	КЛАСА I.	II.	III.
Београд			
Топчидер	0·60	0·45	0·30
Ресник	2·10	1·60	1·05
Рипањ	3·10	2·35	1.55
Раља	4·90	3·70	2·45
Влашка	6·75	5·05	3·40
Међулужје	7·60	5·70	3·80
Кусадак	9.55	7·15	4·80
Паланка	11·10	8·30	5·55
В. Плана	12·75	9 60	6·40
Лапово	15·40	11·55	7·70
Багрдан	16 95	12·75	8·50
Јагодина	19·05	14·30	9.55
Ћуприја	20·90	15.65	10·45
Параћин	21 85	16·40	10 95
Сикрица	23·70	17·75	11·85
Сталаћ	24·80	18 60	12·40
Ђунис	27·45	20 60	13 75
Корман	28·85	21·65	14·45
Алексинац	30·10	22 60	15·05
Греач	31·50	23·65	15·75
Ниш	34·20	25·65	17·10

КЛАСА	I.	II.	III.
Смедерево			
Осипаоница	2·70	2·00	1·35
Сараорци	3·35	2·75	1·85
Крњево	4·65	3·50	2·35
Вел. Плана	6·30	4·57	3.15

Лапово	I.	II.	III.
Баточина	1.15	0·85	0·60
Бадњевац	1 85	1·40	0·95
Милатовац	2·70	2·00	1·35
Јовановац	3·25	2·45	1·65
Крагујевац	4·20	3·15	2·10

	I.	II.	III.
Ниш Бања	1.55	1.20	0 80
Ниш Сићево	2.55	1.90	1.30
Ниш Св. Петка	3.25	2.45	1.65
Ниш Црвена Река	5.20	3.90	2 06
Ниш Бел. Паланка	6.30	4.75	3.51
Ниш Станичење	9.00	6.75	5.15
Ниш Пирот	10.25	7.70	5.40

ЗВАНИЧНА ТАРИФА за ВОЖЊУ на ФИЈАКЕРУ.

—

1, Дању на ¼ по вароши и до паробродске и железничке станице на колима с два коња 1 динар а с једним коњем 0.50 дин. За сваки четврт часа дуже вожње плаћа се по пола дин. с два коња, а 0·40 дин. с једним коњем.

2,Један воз за Топчидер и натраг с два коња за два сата 6, а с једним коњем 4 дин. Дуже задржавање преко овога плаћа се по тачки 1.

3, За вожење на колима с два коња до новог гробља с пратњом и натраг, али да пратња не траје дуже од три сата, плаћа се 6 динара на колима с два коња а 4 дин. с једним коњем. Ако траје дуже од овог времена, плаћа се по тачки 1. Засебно вожење на гробље плаћа се по тачки 1.

4, За вожење на свадбу с два коња 10 динара, а с једним 8 динара. Фијакер мора бити на расположењу 4 сата. За дуже бављење плаћа се по тачки 1.

5. За ноћно вожење по вароши и до паробродске и железничке станице плаћа се за сваки сат по 3 дин. Адва коња а 2½ с једним коњем. с за ноћно вожење у виноград и топчидер по 4 дин. на сат с два, а по 3 с једним коњем Ноћ се рачуна од 1. маја до 1. октомбра од 8 сат у вече па до 4 сата у јутру, а од 1. Октомбра до 1. марта од 7 сати у вече до 6 сати у јутру.

За сваки пртљаг који је смештен у фијакеру, као: ручни кофери, ручна торба итд. не плаћа се ништа, али на сваки већи пртљаг, који би се понео на кочијашком седишту плаћа се по пола динара на 1 комад, а ако има више по 25 пара дин. по комаду.

Такса за ношаче на жељез. станицама

—

1. За пренашање пртљага од излаза по до отправништва пртљага или за ручне ствари до чекаонице и до жел. кола или само из чекаонице до жел. кола —на парче — 5 пара

2. За пренашање путничког пртљага преко 25 кила од излаза отправништва на комад 30 пара. д.

3. За пренос путничког пртљага од издав. или ручни пртљаг до истог на комад 15 п. д.

4. За пренашање пут. пртљага од места издавања до места вожње, кад су комади тежи од 25 кила — на комад 35. п д

Возови за иностранство.

—

Београд—Будимпешта—Беч

	И. екс. кл. I.	Б. в. I-III.	М. в. I-III.	Ос. в. I-III
Београд пол.	2·34	5·35	5·35	5·16
Земун „	2·48	6·03	6·20	5·48
Инђија „	—	6·48	8·40	6 53
Нови Сад	4·23	7 44	9·54	8·12
Суботица ст.	6·08	9·41	1 45	10·52
			Ос.м.	М в.
Суботица пол.	6·10	9·53	2·25	11·22
Будимпешта ст.	9·40	1·42	7·30	6 50

	И. екс. кл. I.	Ос. вл. I-III.	Б. в. I-III.	М. I III.
Беч пол.	10·27	11·10	—	—
Б.-пешта „	5·38	8·80	2·28	9·15
Суботица ст.	8·54	1 03	6 06	5 00
			Ос.м.	М.в.
Суботица пол.	8·59	1·46	6·18	6·15
Н.-Сад „	10·51	5·55	8·18	9·06
Инђија „	—	7·40	9·11	10·20
Земун стиже	12·19	9·04	9·53	11.18
Београд „	12·32	10·20	10·10	11·39

Такса за чишћење димњака

ово су:

За сваки цилиндерски димњак без разлике на катове 40 п. д.

За гвоздени не узидани шпархерт 40 п. д.

За узидани шпархерт 80 п. д.

За узидани велики шпархерт по гостионицама 1 дин.

За један оџак димњак до два боја 40 п. д.

За прост димњак 20 п. д.

За чишћење чункова до 2½ метра са пећима уједно 20 п. д.

За чишћење чункова од 2½ метра на више ма колика дужина била опет са пећима уједном 40 п. д.

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПОСТАНЕТЕ БОГАТИ

КУПИТЕ ОДМА

БИЛЕТЕ ТУРСКЕ ЛУТРИЈЕ

Вучење 1 Августа 1888 год.

гарантиране државом турском

изгледи на добит врло велики

Број згодитака 550.

згодитци износе 1,000.000 динара

1 велики згодитак		динара	660.000
1	„	„	60.000
2 згодитка	по 20.000	„	40.000
6	„	6.000	36.000
12	„	3.000	36.000
28	„	1.000	28.000
500	„	400	200.000

Цене билета.

1 билет	5 динара
5 билета	24 „
25 „	118 „
100 „	465 „

A. Свакоме купцу званична листа вучења биће достављ на одма после вучења бесплатно.

B. Сваки који добије биће одма после вучења извешт телеграмом истога дана.

C. ...чење ће бити у Цариграду у царској ковници.

D. ...се билете добију треба послати новце непосредн ...оштанском упутницом или чеком на

Comptoir commercial
7 grande rue de Tekqé 557
Constantinople (Turuie)

СОДА ВОДА

Апарат са непрекидним пуњењем. до 1200 Сифона на дан, употребљен само једно лето може се рећи нов, продајем са врло ниском ценом и добрим условима на 3 и 6 Месеци са обвезом и справом пројзводње и.

Фотографски Апарати да два фотографа са целим прибором продајем врло јефтино са добрим условима на 3 и 6 Месеци са обвезом; упитати за све Живана Бугарчића палилула Београд. 1—6

чет. н.

Власник Медецијан и Кимпановић   Штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр 1.   Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 80 Београд, Уторак 21 Јуни 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Крајем овога месеца истиче многим нашим читатељима рок претплате. С тога их молимо да претплату обнове најдаље до краја овога месеца, јер ћемо иначе бити принуђени да лист обуставимо свакоме без разлике, који претплату није обновио.

Обраћамо пажњу наших читатеља на то, да поруџбине без новаца нећемо узимати ни у какав обзир.

Од 1. јула доносићемо у подлиску „Девојче“, приповетку нашег младог и даровитог приповедача, **г. Јанка Веселиновића**, који је за кратко време постао омиљен приповедач наше читалачке публике г. Јанко нам је обећао, да се почешће јавља својим радовима. У опште подесили смо тако, да од сад што више доносимо оригиналних ствари у подлистку, те ће тако читатељи имати и слика из нашег живота.

ПРЕКО ПУТА ЦЕНТРАЛНЕ ПОШТЕ

ТРГОВИНА КОД

ЗЛАТНОГ КОФЕРА

добила је велики избор кофера за Бање, а тако исто шешира филцани и сламни у великом избору.

Особито обраћам господи и госпођама, да имам једну сорту шешира сламни, с врло великим ободима, за шетњу по бањи и пољу где апсолутно нетреба имати сунцобран; и комад кошта једни 2·50 а други 1·60 динарски.

Такође препоручујем госпођама и госпођицама сунцобране свилене, и трико с перлама Шујташом и клот све фарбе летње *од које правим расародају;* имам и велики избор рукавица мушки и женски, памучне филдегос и свилене. У исто време препоручујем велики избор кошуља како памучни тако исто и кончани марама свилени вратни како за мушке тако исто и за женске. Сав овај јеспап продајем с врло умереном ценом.

Молим поштовану публику да ме изволи посетити и о цени уверити се. 1—5

Прво српско локално паробродско друштво, отпочеће од данас сваке недеље и празника, при угодном времену, редовну пловидбу од Београда до Топчидера и натраг. Пловидба почиње у 2 сата по подне, и у времену од 45 до 50 минута лађе ће се измењивати, а последња лађа из топчидера за Београд креће се у 7 сати у вече. Цене су ножьи.

I класа за топчидер и натраг 1. динар

II класа за Топчидер и натраг — 60 пр. див.

КАЛЕНДАР

Православни: 21. Муч. Јулијан Тарш.

Католички: 3. Евлогије муч.

Сунце излази: у 4 сах. 8 м. а излази у 7 сати 52 мин.

Пун месец 13. у 9 с. 57 м. у вече опла кина.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству нар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне.

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11—12 часова пре подне.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 17. јуни

кил.	9237	Жита	10·60
„	3548	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Браш. леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно фино	—·—
„	635	Кукуруз	11·50
„	—.—	Кукуруз. браш.	—·—
„	846	Јечам	7·50
„	965	Овас	8·50
„	—.—	Раж	8—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Криза	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—·—	Орања	—·—
„	—·—	Катрана	—·—
„	180	Вуне овче	105·—
„	—·—	Шишарке	—·—
„	—.—	Меда	—·—
„	10190	Креча	3·20
„	1000	Сена	4·50
„	—.—	Сламе	—·—
„	— —	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	— —
„	— —	Кајмака	—·—
„	—.—	Масти	—·—
„	204	Крушака	20·—
„	377	Сира	50·—
„	245	Свиња	85·—
„	523	Вишање	9·—
„	361	Трешања	19·—
„	1140	Кајсија	19·—
„	790	Кромпира	10·50

РАЗНА ПИЋА

лит.	—.—	Вина црна	—·—
„	4700	„ бела	—·—
„	—.—	Комовице	—·—
„	8950	Ракије меке	24·—
„	—.—	„ љуте	—·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—·—
1 „	„ Јагњећи нови		—·—
1 „	„ Јарећи		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	1.275	Брашна	—·—

ЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

(НАСТАВАК) (3)

II. Шта налази ловац мртваца.

Доле, где Дуждева палата улази у реку Орфану, налази се један велики на свод отвор поред кога се виде Гондоле*) мале и велике као и разна једрила.

На једном влажном поцрнелом зиду виси једна мала лампа, која једва осветљава овај отвор. Поред слабе светлости седи један човек крпећи једрил[о]. Седа коса вирила [испод] 10[капе], а тако исто густа се[ћа] [ви]ше му готово цело ли[це] [ј]ј ву-

*)Гондоле — о[ви]ликом шпе[ду] [ја]

неној кошуљи и мрким панталонама до колена. Руке и ноге од колена на ниже беху голе. И ако је стар, опет беше снажан и јако развијен. Поцрнело од сунца лице, показивало је да се већином налазио на сунцу и ветру.

„Оче Јакопо!“ зачу се један глас из дубине отвора. По овоме видело се је да старац не беше сам у овоме отвору, који му је од стране Дужда дат био на употребу за познати посао. У један кут овога отвора шћућурила се нека женска прилика увијена у мрки огртач. Мало после првог говора зачу се полугласни смех.

Стари Јакопо окрену се и погледа тамо где женска беше. Лице му поста жалосно гледајући оно створење које се чудновато смејаше.

„Оче Јакопо!“ понови се глас.

„Шта хоћеш, Нела? Зашто ниси остала преко на Св. Николи?“ запита старац.

„Оче Јакопо, хоћеш ли и данас да ловиш мртва тела?“ одговори глас.

Старац дубоко у[з]дахне.

„За ову јадну [с]лужбу, нико се [не] граби“, шапуташе ст[а]рац у себи. „То је најгаднија и пониж[ена] [ра]ја, чудала опет неко мора бити [ко]је ти-

вав лебац! Па још и оно дете тамо! Бог ме страшно искушава!“

„Оче Јакопо, данас ће опет бити једно мртво тело!“ повиче девојче и настави смејање.

„Моја је дужност да потражим и однесем на острво мртваца“, рече Јакопо.

„Чула сам добош — Ха! Чујеш ли оче Јакопо?“

Старац склопи руке.

Потмула лупњава добоша у палати чула се и овде под сводом.

„Бог нека се смилује његовој души!“ мољаше се старац јасним гласом.

„Хоћеш да ме водиш са собом, оче Јакопо?“ упита га кћи.

„Не! Остани ту! Не можеш ми ни у чем помоћи, Нела!“ одговори старац, на коме се је видело да је некада бољ[е жи]вео. Шта ли је могло бити да ова[ј] доће до службе ловца мртваца — [стране]

Девојка се не маче с места. [море]

Стари Јакопо узе весло и [по]вода. Спу[ш]ав се [не]коли

(Продуж[ење]

доле.

„ —.— Мекиња. . —·—
„ —.— Пасуља. . —·—
„ — Шпиритуса —·—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог. —.— Сувих шљива. —·—
„ —.— Креча . . . . —·—

КУРС.

Дукат . . . . 5·89
Наполеон . . . . 9·94

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

—

(Са излета из Крагујевца). Београд. певачко друштво правило је излет у Крагујевац о Духовима, као што смо раније и објавили Сад смо у стању да известимо наше читатеље о томе излету, према извешћима које смо о томе из Крагујевца добили.

Првог дана Дуова, стигло је друштво у Крагујевац, заједно с гостима, у 3 сата по подне На станици крагујевачкој изашао је велики број ондашњих грађана, да дочекају друштво Пристајање влака код станице, поздрави друштво војена музика а затим, тамошње певачко друштво, на што је такође и Београд. пев. друштво, одпоздравило песмом „Српски Орао“. Затим се крене друштво, праћено војеном музиком и крагујевчанима кроз варош у гимназију, ту остави своју заставу, и поздрави се с Крагујевчанима.

У вече тога дана био је диван концерат са игранком, који је оставио врло лепу успомену Крагујевчанима.

Другог дана Дуова друштво је певало у Старој Цркви, а у вече био је Банкет.

И концерат и Банкет, даваии су у ново подигнутој и давно украшеној Гостионици „Такову“.

Трећег дана у 10 сати пре подне, крене се влак из Крагујевца с друштвом за Београд. Докле год се видео влак из Крагујевца, поздрављали су га крагујевчани и одпоздрављали Београђани са „Живели“.

Гостију је одавде пошао мали број, што нам је чудновато, јер се друштво стара да што може боље угости своје госте. Но надати се да ће се од сада и Београђани одазивати у што већем броју.

Као што смо јавили исто ће друштво кроз неколико дана правити још један излет у Аранђеловац. То служи на похвалу друштву; јер се заиста може с правом рећи, да оно испуњава свој задатак, ширећи песму српску по српским крајевима. *Ж.*

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(Приход). На прекјучерањем концерату на Калимегдану, који је био добро и одабрано посећен, пало је у корист касе сиромашних великошколаца на чистих 600 динара прихода. Концертни је програм задичила пијеса: „Један дан из београдског гарнизонског живота,“ којом је г. Чижек ни мање ни више но описао до најмањих ситница занимљиви војнички живот у гарнизову.

*

(Долази). Као што чујемо скорим долази у Београд из Ваљева г. Љуба Ненадовић академичар, да држи своје предавање у седници Краљевско српске Академије, којом ће се приликом свечано за академичара прогласити.

*

(Седница). Прекјуче је била седница одбора за административну поделу наше земље, на којој је седници одбор продужио свој рад.

*

(Пренос Вука Караџића). Као што смо јавили прекјуче је била седница одбора за пренос Вукових костију. Седница није одржата, због недовољног броја чланова и заказана је идућа за среду. Према спремама које се мисле да учине за овај пренос изгледа да ће се исти одложити за јесен. Одлуке које буду у сутрашњој седници донесене, постараћемо се да саопштимо својим читаоцима.

*

(Са скупштине „Ујед. Омладине). Прекјуче у недељу пре подне, као што смо већ јавили, била је II редовна скупштина друштва „Уједињене Омладине,“ на којој су читани извештаји, разрешена стара управа и изабрана нова и то; г. Никола П. Николић адвокат за преседника; г. Сава Р. Кукић новинар за потпреседника; г. Драгомир Ковачевић трговац за благајника, и г. Риста Стојаковић бив. учитељ за деловођу, за тим десет одборника међ којима већина оних који су и до сад били и пет заменика.

*

(Адвокатско удружење). Имало је свој скуп прекјуче до подне који је требао да буде на други дан духова, па је због недовољног броја чланова који су на исту дошли, одложено до прошле недеље. На овој је скупштини била најзначајнија дебата о једном предлогу који је том приликом пао, на име, да се адвокатско удружење преобрати у „правничко удружење“ које би могло у себе да обувати већи број правих, активних чланова и боље да одговори оној цељи, коју је на себе узело адвокатско удружење.

ГОВОРНИЦА ЗА ПРЕДЛОГЕ

—

(Отварамо нову рубрику под насловом „Говорница за предлоге.“ Том рубуриком мислимо да дамо могућности свакоме ко би имао какав предлог да изнесе на јавност, разуме се, само такав предлог, који би имао општег интереса, било по напредак наше општине, културног литерарног или друштвеног живота. У напред се за ову рубрику, као и за све остале, ограђујемо свег што би ма и за трунку мирисало на политику. Ми смо и до сада показивали, да смо увек били вољни, да наши ступци буду сваком без разлике и приступачни и угодни од сада ћемо томе још већу пажњу поклонити. Позивамо дакле сваког доброг пријатеља свестраног напретка, да се користи овом рубриком, како би она користила општем добру).

—

Добротворно друштво Последњи дацениум нашега друштвеног живота, може се поносити е је толико успео у развитку нашег друштва, да га је свог испреплетао свим корисним установама и удружењима. Неописана је енергија, којом су у нас васкрсавала свакодневно све новија и новија удружења и док би са те стране имали да се поцичимо, морамо пребацивати себи једино неистрајност, која је толика већ друштва упропастила. У тако наглом дружевном развоју, долазило се и до такових удружења, која чак и немају земљишта у нас или, која су према цељи на којој се тражило да раде чланови, једва прибирала по 5—10 чланова који би се одала тој цељи. Ми не можемо се потужити да немамо чак и такових друштава, која су још скорашња у Енглеској, па и у самој *Америци*.

То је можда допринело да се мимоиђе по које друштво којег се потреба у нас још најживље осећа, то је можда допринело да се у нас мимоиђе установа „добротворног друштва“. Цељ је оваквог друштва просто насушна и најоправданија, то доказује и то што врло често најразличнија друштва, дрнају ту цељ и приређују у корист њену било забаве или ма што друго. Н. пр. код нас се дешава врло често да какво певачко друштво коме је цељ ширење и певање песама, даје забаве и прикупља прилоге у корист поплављених или погорелаца или „Женско друштво“ које такође има своју опредељену цељ, помаже рецимо земљотресом пострадале или оне које неродна година оставља гладне или сиротне бегунце и. т. д. Неби ли зар то и имало и требало да спадне у обсег, у цељ, једнога друштва, које би имало стално да ради на прибирању капитала како би у првој нужди било кадро увек да пружи помоћ, да не би било што обично бива, да гладници рецимо трпе двомесечни глад, док каква певачка дружина „спрема нов програм“ или „одлаже због рђавог времена“ своју забаву, којом је мислило да их помогне.

Неби ли зар такву цел могло да постави себи какво „добротворно друштво“, које би на најпростији начин са врло маленим прилогом из хиљаде чланова било састављено. Ја хитам на јавност са овим предлогом, што ми се чини да би било згодно користити се оним великим одбором, који је ту скоро приредио забаву на Калимегдану у корист поплављених. Своју последњу седницу, пре но што се растури, тај би одбор могао да претвори у јавни збор који би могао донети одлуку о оваквој установи. На овом месту немогуће ми је да се опширно позабавим овом мишљу, ја држим већ изношење саме мисли може да придобије за себе свакога, а ако би се речени одбор на то приволео, лако је тамо говорити до детаља; јер се такви детаљи и не тичу јавности. *Б.*

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

—

(Галерија српских уметника). Наш млади и вредни фотограф г. Милан Јовановић покренуо је једно подузеће, о коме се не сме пропустити, да се ма колико не проговори. Г. Јовановић је, на име, решио да нас фотографским путем у једном низу слика, које ће он повремено издавати, упозна са радовима свију наших српских уметника. Заиста, кад замислимо, да ми нећемо н. пр. никад бити сретни да видимо слике рецимо нашег вештака кога цела Европа данас слави, г. Павла Јовановића, онда нека нам је бар то за доста што ћемо се ма и са замишљу те слике упознати,

---

Гондолијери*) обично су далеко опкољавали кад су поред тога места пролазили.

Месец обасјаваше површину воде. Старац одвеже ланац са једне гондоле и уђе у њу. Кад се исправи, видело се какве је јаке снаге.

Поноћ је прошла. Мирно беше по лагунима. Таласи пљускаху тврде зидине. Сад се понова зачу добош, глас је долазио између зидова, поред којих тецијаше каналска вода.

Јакопо стеже чвршће весло. Стојећи на стражњем делу гондоле, весласе својим јаким рукама. Црвена кошуља и црвена капа даваху му тајанствени изглед. И заиста беше нека тајанственост не само у његовом раду него и при самом његовом појаву. Сваки је готово избегавао да се с њиме састане, и кад год су га виђали а било је могуће да му се уклоне, уклањаху. Његово брадато лице даваше му мрачан изглед, а његове очи, [illegible] имађаху у себи [illegible]

Буда ... ђама ... **) ... шовит ... Из ... тамо и ... ценом кој ... Будим ... лу 1888.

... е су ДИРЕКЦИЈА.

... горба и т. д. н ... сваки већи ... на кочијашко ... пола динара на 1 ... више по 25 пара ...

ниле таквим, да никакав осећај у себи нема.

Јакопо управљаше гондолу вешто и сигурно управо каналу, чија црна вода између зидова не имађаше никакав зрак светлости. У гондоли лежала је мрежа а поред ове јака чакља.

Кад гондола уђе у канал, исчезе у мраку. Али је опет стари ловац био навикнут на овај мрак. Он погледа на „мост уздисаја“ чија половина беше осветљена месечевим зрацима. Тамо је било све мирно. Добош се није више чуо. На мосту не беше никога. Гондола је лагано даље пловила.

На један мах баци Јакопо весло и отрчи на врх гондоле. Поред врха ове, помоли се нешто из воде. Он се саже и дохвати руку једнога човека. Сад се труђаше да нађеног подигне у гондолу.

У овом свакидашњем послу, старац беше добро извежбан. Са свом снагом подиже он тешко тело, са кога је вода у [illegible] лазевима цурила, и спусти у гондолу. Па при свој његовој вештини, мало је фали[illegible] изврне.

[illegible] тело положио на мре[illegible] х, да је уловио тело

осуђеника. По оделу видело се да је осуђеник био племић.

Ко није знао у оно време млетачке републике за тајни Трибунал, тако звани савет тројице? Он је располагао тада са имањем и животом свакога без разлике. Од њега не беше сигуран ни племић, ни сенатор, па ни сам Дужд.

Јакопо скиде кукуљачу са главе мртваца. Он се није млого бринуо за тела која је ловио по Орфану, нити за личности које су. Чим их улови, одмах их носи на острво мртваца, где су обично осуђеници у тајности сахрањивани.

Али овога пута нешто га нагони да изближе посмотри мртваца.

Он загледа у бледо, без живота тело, које је пред њим лежало. На један мах пљесне се рукама.

„Света мајко божија“, рече полугласно, — „племенити Родриго Зени. Да ти си! Познао сам те опет! Дакле су и тебе уб[illegible] [illegible]овци, и тебе благородног [illegible] ми толика добра учи[illegible]

[illegible] доле и са тугом гл[illegible] дам[illegible] вих [illegible] мртав,

кад је видимо фотографски снимљену. Г. Јовановић је већ своје полузеће отпочео са сликом нашег најмлађег, или бар најновијег уметника г. Петра Раноса, која преставља јуначко отимање заставе капетана Катанића на Нешковцу 12 Новембра 1885. год. Како чујемо сад ће одма доћи на ред слике г. Уроша Предића. г. Павла Јовановића. г. Ђорђа Крстића и. т. д. Мисао заиста лепа, и камо кад би сви били мишљења, да нам собе и салоне, канцеларије и будоаре, треба да красе овако красне српске слике, којих оригинали красе, на жалост, туђе богате галерије. Ако нисмо кадри да помогнемо своје велике уметнике, а ми смо кадри и дужни да их поштујемо; па не би ли им тиме и пошту одали и ми задовољили своје српске осећаје, кад би се свака српска кућа украсила њиховим радовима. За сад је г. Јовановић пустио само прву слику, о којој рекосмо напред, кад нас мало даље буде ова галерија упознала са нашим вештацима, проговорићемо коју опширније о њеном значају-

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Гвозден коњ**). У једном од скорашњих бројева једног американског листа наилазимо на ову белешку: Неки Сер Џорџ Виљем, махнички енжењер, живо ради на томе, да доврши конструкцију махине, која по својој оригиналности каквој ће употреби служити, заслужује да је и ми саопштимо читаоцима. Тај Сер Џорџ изнашао је махину чија је конструкција готово са свим слична локомотиви, само што кретање ове полуге, која покреће точкове није уздужно (хоризонтално) већ попречно. Целу ту справу он је стрпао у коња напарвљеног од ливеног гвожђа, а сам тај коњ тежак је око 400. кила; махина износи само 100 к. гр. Од прилике све то изгледа овако: Од ливеног гвожђа направљен је коњ у природној величини, по средини коња, дакле у трбуху, у место дроба, смештен је апарат Сер Џорџев, тај је апарат у вези са двема полугама, управо тај апарат креће две полуге горе—доле. Те полуге дугачке су отприлике 15. м. дакле хватају дужину од предњих коњских ногу па до стражњих. Но те полуге не крећу се у исто време већ у извесној размери, тако да кад једна од њих оде горе, друга се тек пење, те тако се вечито мимоилазе. Мало даље видеће се за што је то тако. За крајеве полуга утврђене су друге полужице, које износе дужину од коњског трбуха па до испод колена. Тих полужица и а четири. Те четири полужице својим доњим крајем утврђене су испод колена коњских ногу. Ваља напоменути да те полужице пролазе покрај самих ногу. У место колена тај гвоздени коњ има као неку полукуглу чија је испупчност окренута на поље и са свим личи на колено, али та се полукугла твара, јер тек кад ноге коњске стоје право онда личи на полукуглу, те се на тај начин савијају ноге коњске у колену, доле, при дну, у кичици. нога не може да се савија Код груди и задњег трупа, дакле при кључној и карличној кости, све четири ноге савијају се за угао од 30°; и то предње ноге праве угао од 30° на поље, односно избацују се а задње ноге унутра т. ј. крећу се за предњим. Испод самог трбуха има опет полуга која отприлике изгледа овако:

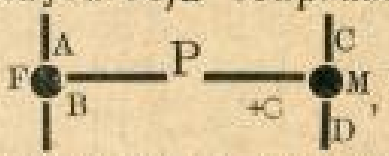

та се полуга креће као и код локомотиве, уздужно; за крајеве A, B, C, и D, те полуге утврђене су опет кратке гвоздене полужице и то ове полужице што су утврђене за C и D својим доњим крајем утврђене су и за задње ноге, те тако полуга P. кад се покрене у правцу стрелице. она те задње ноге повуче за собом, те тако направе угао од 30°. Кад се полуга P. тако покренула и повукла собом стражње ноге, онда оним полужицама што су утврђене за A. и B. гурне задње ноге те и оне у напред направе угао од 30°. Међу тим, ваља напоменути да полуге AB и CD, што су утврђене за полугу P., крећу се као чекић у сахату а пошто су у вези са ногама коњским, то у том кретању такође праве угао од 30°, окрећући се око осовинау F U M.

Ваља да на поменемо још и то, да ове две полуге, што су у унутрашњости тога гвозденог коња, укрштају се и то за једну полугу утврђена је, помоћу оне полужице што је утврђена за ногу коњску испод колена, десна предња и лева задња нога, а за ону другу полугу у унутрашњости лева предња и десна задња нога. Ово је најкраћим и најпристојнијим потезима — вели американски лист — описан тај апарат, само ваља још да се опише како то све изгледа кад се стави у дејство. На глави коњској, од очију па сва она равнина што преставља чело, до самих ушију коњских, није ништа друго до тајна вратанца која се помоћу једног дугменцета отварају. У тој шупљини налази се као неки повелики кључ, којим се апарат доводи у дејство. Тај се кључ обрне за 90 од сто. Тим обртом дат је мах једном зупчастом точку у трбуху да почне да се креће; кад се опет притисне коњ у плећима у једну куглицу која на једном парчету гвожђа, што за 3. см. вири из плећа, онда је други један зупчаст такође точак стављен је у дејство и својим зупцима хваћа за трећи точак, те су тако оне полуге у трбуху покренуте. Чим се почну да крећу — обично се покрене полуга за коју је утврђена десна предња и лева задња нога — онда десна предња и лева задња савију се, али онај трећи помоћу још три точка дао је снаге оној полузи испод трбуха да се и она креће, а та полуга, кад год се апарат ставља у дејство, крене се увек прво напред па назад; дакле, тим својим покретом п вуче за собом леву задњу те начини угао од 30°, али тим истим покретом у исто је време избацила десну—предњу т. ј покренула је за 30°; то исто се сад дешава са левом—предњом и десном—задњом. А тим начином цео тај колос, тај гвоздени коњ, почне да корача и то као кад коњ каса, само што је још код овога гвозденога коња већи корак па за то је и бржи. Вели даље тај американски лист, да су се са тим гвозденим коњем чиниле и пробе и да је показао сјајне успехе само што се сад Сер Џорџ Виљем стара да целокупном апарату дода још махину која би могла скретати правац таквог гвозденог коња, јер је сад згодан само за велике равнице и за са свим праве путове, иначе је згодан, јер и брежуљци па чак и не са свим стрма брда не сметају му трку; што се тиче стабилности она је чак у средини трупа, а и махинерија у њему само помажу његовој стабилности. Брзина таквог коња може да дотера, по јемчењу Сер Џорџа, да је за 1/5. већа од најбољих влакова. Ако се само обистини Сер Џорџ—ово тврђење да ће моћи да удеси апарат за скретање правца, то ће бити велика добит у науци, а нарочито за испитивање по пустим крајевима Африке и Америке кад ће се моћи за неколико дана прејурити најпустији и најнеиспитанији њихови крајеви, јер ће се на таквом коњу моћи зауставити где хоће, па опет даље јурити, а такав коњ могао би се и у рату врло згодно употребити, давши их ордонансима—официрима кад разносе налогеи заповести појединих штабова. А ко зна—вели при завршетку тај американски лист —ла нећемо у најскоријој будућности имати кавалеристе снабдевене таквим коњима.—Наука напредује па и то не би било никакво чудо.!

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 8. Јуна

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Ђорђе Величковић, слуга за неуљудно понашање на улици; Анка Ковач, овд. због прављеног нереда; Ђока Арсеновић, слуга; Јулка Стефановић, служавка, обоје због скитње; Ђорђе Миловић и Ф лип Милићев, због скитње;

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Лука Вуковић, носач, због покушаја крађе; Марија Потечњак, кројачица и Барбара Шинглер, служавка, обе због ноћног тумарања.

(*Нађено*). У богојављенској улици близу гостинице „Делиграда" на Сави нађене су 3 фор. аустријске.

Сопственик нека се јави главној полицији.

На топчидерском друму нађено је 30 јагањаца и 20 јарета. Налазе се у врачарском кварту.

ШАЛА И ЗАБАВА

—**Претерана учтивост**. Гост пио док му је била воља у кафани, пио пио, па смисливши да не плати пође на врата, тако озбиљно к о да је све платио. Претерано учтиви келнер, приђе му и од прилике овим му речима напомену да није платио: „Господине, попипајте се по џеповима, да вам није случајно испао шлајник, јер ако вам је нестао, ми нисмо ни мало одговорни, по што га вечерас код нас у кафани нисте отварали, јер нисте имали прилике да што плаћате."

ИЗ ОПСЕРВАТОРИЈЕ

Београд 18 *Јуна 1888 год.*

	6 с. пре п.	2 с. по п.
Притисак ваз.(на0°)	742,52мм.	744,92мм.
Температ. „ (C°)	17°,1	22°,9
Блажност ваздуха (релативна)	90	56
Ветар (правац и јачина)	Југо-западни умерен.	северо-северо запад умерен

Максимална температура 24°,

Минимална температура 15°.0

Време: лепо Јучерања киша 8.6 м.м

укочен, ти најблагороднији међу људима", шапуташе тужно Јакопо склопив руке. „И сад је мени суђено да ти учиним последњу дужност? Колико си пута твоје благородно срце отварао, а колико је пута твоја племићска рука мени помоћ пружала? И зар сад беше баш мени суђено да те ове ноћи из Орфана извучем? Та ти ниси никакво зло учинио, ти си жртва непријатеља! Јуче још био си слободан, жив и здрав — а сад, сад непомично лежиш предамном — Родриго Зени! Мој племенити Родриго Зени!"

Јакопо се још више наже над мртвацем. Глас његов показиваше какав је бол осећао. Очи старчеве одавно су се одучиле да проливају сузе, изгледало је као да је извор њихов осушен — а гле сад, низ лице и густу браду Јакопову падаху сузе као киша на лице мртваца.

Он је младог племића љубио, — није му могуће било да веруј[illegible] је мртав! Изгледаше му као да су [illegible] рази још [illegible] ане, а ливени црвенилом, ка[illegible] ће му отворити очи.

Али се Родриг[illegible] ј ву- га је јасно звао, [illegible] зли- губљаше у мра[illegible]

ћути, јер се бојао ухода. Он није смео као други људи да излије своју тугу. Његово не беше ништа друго, но дужност да мртво тело однесе на острво мртваца.

Јакопо се подиже, узме весло и оде на стражњи крај. Али опет његове очи беху упрте на тело младићево, он се још непрестано надаше, да ће се младић пробудити. Весло тераше гондолу све брже и брже. Брзо дође до мете. За степене привеза ланац од гондоле и погледа на све стране да нема кога, ко би мотрио на оно, шта он ради. За тим приђе Родригу пажљиво га подигне, однесе у свој мрачни свод и спусти на једно старо једрило. Није му било могуће да се растави са њим, није му било могуће да га однесе на острво мртваца, где је обично и гробље Венеције.

У средини свода стајаше кћи Јакопова, обучена у сурој, прљавој хаљини. Она је очекивала оца, и сад виде како он уноси [illegible] ад је Јакопо изашао

„Оче Јакопо, хо[illegible] тваду. Нела укочено
вим мртва тела?" о[illegible] ге. За тим се шћућу-

Старац дубоко у[illegible] расплетена коса па-

„За ову јадну [illegible] говораше неке
граби", шапуташе ст[illegible] учала
најгаднија и пониж[illegible]
опет неко мора бити [illegible] је ти-

хим гласом стару песму о Дужду Фалијеру, кога су некада на смрт осудили и погубили.

Ова песма имађаше нешто необично у себи, а глас којим је певана изгледаше као какво тајанствено, погребно опело.

Јакопо приђе ближе и саже се над Родригом.

На један мах цело му тело уздрхта — изгледаше као да је нешто приметио што му сву пажњу на мртваца обрати, очи му севаху као жеравица.

„Нела", повиче брзо уздрхталим гласом „с места се врати у нашу колибу на св. Николи".

Девојка је навикнута била на овакве заповести. Песма престаде. Она се подиже. Неокренув се више изађе на поље. Уђе у гондолу одвеже је и одгурне веслом.

Острво св. Николе, где беше колиба ловца мртваца, налазило се са оне стране на крају лагуна, тамо где Јадранско море заливаше обале његове.

(Продужиће се)

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничких пароброда првог ц. кр. овлашћеног дунав. пароброд. друштва

Савом

Од **Сиска** за **Брод**, понедеоником и петком а у мешовитој служби, средом и суботом у 6 сати у јутру.

Од **Сиска** за **Земун**, понедеоником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Земуна** за **Сисак**, уторником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Брода** за **Сисак**, средом и петком а у мешовитој служби, понедеоником и четвртком у 6 сати у јутру.

Код Градуше, Свињаре, Кобаша, Брзопоља Јамине, Босута, Јарка, Клењка, Купинова и Бољеваца стају лађе ако је потребно.

Дуж српске обале у мешовитој служби.

Од **Шапца** за **Београд**, понедеоником и четвртком у 7 сати у јутру, а уторником и суботом по доласку поштанске лађе сисачке.

Од **Београда** за **Дубравицу**, сваки дан у 6 сати у јутру, односно по доласку месне лађе земунске; а пристајући уз панчевачку дунавску обалу, уторником, петком и недељом.

Од **Београда** за **Градиште**, уторником, четвртком, суботом и недељом у 6 сати у јутру, односно по доласку прве месне лађе земунске

Од **Београда** за **Оршаву**, уторником, у 6 сати у јутру (ако стање воде дозволи).

Од **Београда** за **Шабац**, уторником, средом, петком и недељом у 6 сати 15 м. у јутру.

Од **Оршаве** за **Београд**, средом у 9 сати у јутру.

Од **Градишта** за **Београд**, понедеоником, четвртком, петком и недељом у 6 сати у јутру; пристајући уз дунавску панчевачку обалу, понедеоником, четвртком и суботом.

Од **Дубравице** за **Београд**, сваки дан у 9 сати 30 мин. пре подне, а средом у 11 сати 30 м. пре подне.

Уз станицу **Гроцку** пристају лађе свакидневно низ и уз воду пловеће.

П. н. путници, који путују на лађама, што додирују обе обале, нека пријаве при уласку у лађу ма код које српске станице свој пртљаг и друге ствари кр. српској царинској власти и нека ваде обичајне билете и марке јер с путницима, који оваковых легитимација немају, поступаће се по њиховом доласку у Београд као са путницима из иноземства.

Повл. Ауст. угар. друштво држав. жељезнице.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између Базијаша и српских станица са лађама повл. аустро-угар. друштва државне жељезнице од 19. априла (1 маја) 1888 па до даље наредбе.

А) УЗ ВОДУ:

Полази из Градишта — четвртком и суботом из јутра, у 7 сати.

Полази из Базјаша*) уторником у 5 сати из јутра, четвртком и суботом у 9 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Дубравице уторником у 8 сати и 30 минута пре подне чечетвртком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Смедерева уторником у 10 пре подне, четвртом и суботом у 1 сат и 20 минута у подне.

Долазак у Београд уторником у 2 сата, четвртком и суботом у 4 сата и 30 после подне.

Б) НИЗ ВОДУ:

Полази из Београда средом петком и недељом у 6 сати и 30 минута из јутра.

Полази из Смедерева средом, петком и недељом у 9 сати пре подне.

Полази из Дубравице средом, петком и недељом у 10 сати пре подне.

Полази из Базјаша**) средом, петком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Долази у Градиште средом, петком у 2 сата после подне.

*) Четвртком и суботом, долази влак из Будапеште бр. 51. у Базјаш, и стоји са лађама за Београд у вези.

**) Све лађе имају у Базјаш везу са мешовитим влаком бр. 1012.

Из Градиште за Београд заведено тамо и натраг карте са снушгеном ценом које важе више дана.

Будимпешта, у Априлу 1888.

ДИРЕКЦИЈА.

ЖЕЛЕЗНИЧКА ТАРИФА

КЛАСА	I.	II.	III.
Београд			
Топчидер	0·60	0·45	0·30
Ресник	2·10	1·60	1·05
Рипањ	3·10	2·35	1.55
Раља	4·90	3·70	2·45
Влашка	6·75	5·05	3·40
Међулужје	7·60	5·70	3·80
Кусадак	9.55	7·15	4·80
Паланка	11·10	8·30	5·55
В. Плана	12·75	9·60	6·40
Лапово	15·40	11·55	7·70
Багрдан	16·95	12·75	8·50
Јагодина	19·05	14·30	9·55
Ћуприја	20·90	15.65	10·45
Параћин	21·85	16·40	10·95
Сикрица	23·70	17·75	11·85
Сталаћ	24·80	18·60	12·40
Ђунис	27·45	20·60	13·75
Корман	28·85	21·65	14·45
Алексинац	30·10	22·60	15·05
Греач	31·50	23·65	15·75
Ниш	34·20	25·65	17·10

КЛАСА	I.	II.	III.
Смедерево			
Осипаоница	2·70	2·00	1·35
Сараорци	3·35	2·75	1·85
Крњево	4·65	3·50	2·35
Вел. Плана	6·30	4·57	3.15

	I.	II.	III.
Лапово			
Баточина	1.15	0·85	0·60
Бадњевац	1·85	1·40	0·95
Милатовац	2·70	2·00	1·35
Јовановац	3·25	2·45	1·65
Крагујевац	4·20	3·15	2·10

	I.	II.	III.
Ниш Бања	1.55	1.20	0.80
Ниш Сићево	2.55	1.90	1.30
Ниш Св. Петка	3.25	2.45	1.65
Ниш Црвена Река	5.20	3.90	2·06
Ниш Бел. Паланка	6.30	4.75	3.51
Ниш Станичење	9.00	6.75	5.15
Ниш Пирот	10.25	7.70	5.40

ЗВАНИЧНА ТАРИФА за ВОЖЊУ на ФИЈАКЕРУ.

1, Дању на $^1/_4$ по вароши и до паробродске и железничке станице на колима с два коња 1 динар а с једним коњем 0.50 дин. За сваки четврт часа дуже вожње плаћа се по пола дин. с два коња, а 0·40 дин. с једним коњем.

2, Један воз за Топчидер и натраг с два коња за два сата 6, а с једним коњем 4 дин. Дуже задржавање преко овога плаћа се по тачки 1.

3, За вожење на колима с два коња до новог гробља с пратњом и натраг, али да пратња не траје дуже од три сата, плаћа се 6 динара на колима с два коња а 4 дин. с једним коњем. Ако траје дуже од овог времена, плаћа се по тачки 1. Засебно вожење на гробље плаћа се по тачки 1.

4, За вожење на свадбу с два коња 10 динара, а с једним 8 динара. Фијакер мора бити на расположењу 4 сата. За дуже бављење плаћа се по тачки 1.

5. За ноћно вожење по вароши и до паробродске и жељезничке станице плаћа се за сваки сат по 3 дин. А два коња а $2^1/_2$ с једним коњем. с за ноћно вожење у виноград и топчидер по 4 дин. на сат с два, а по 3 с једним коњем Ноћ се рачуна од 1. маја до 1. октомбра од 8 сати у вече па до 4 сата у јутру, а од 1. Октомбра до 1. марта од 7 сати у вече до 6 сати у јутру.

За сваки пртљаг који је смешт[...] у фијакеру, као: ручни кофери, руч[...] торба итд. не плаћа се ништа, али [...] сваки већи пртљаг, који би се пон[...] на кочијашком седишту плаћ[...] пола динара на 1 [...] више по 25 пара [...]

Такса за ношаче на жељез. станицама

1. За пренашање пртљага од излаза по до отправништва пртљага или за ручне ствари до чекаонице и до жел. кола или само из чекаонице до жел. кола —на парче — 5 пара

2. За пренашање путничког пртљага преко 25 кила од излаза отправништва на комад 30 пара. д.

3. За пренос путничког пртљага од издав. или ручни пртљаг до истог на комад 15 п д.

4. За пренашање пут. пртљага од места издавања до места вожње, кад су комади тежи од 25 кила — на комад 35. п д

Возови за иностранство.

Београд—Будимпешта—Беч

	И. екс. кл. I.	Б. в. I-III.	М. в. I-III.	Ос. в. I-III
Београд пол.	**2·34**	5·35	5·35	5·16
Земун „	2·48	6·03	6·20	5·48
Инђија „	—	6·48	8·40	6·53
Нови Сад	**4·23**	7·44	9·54	**8·12**
Суботица ст.	6·08	9·41	1·45	**10·52**
			Ос.м.	М в.
Суботица пол	6·10	9·53	2·25	**11·22**
Будимпешта ст.	9·40	1·42	**7·30**	6·50

	И. екс. кл. I.	Ос. вл. I-III.	Б. в. I-III.	М. I-III.
Беч пол.	**10·27**	**11·10**	—	—
Б.-пешта „	**5·38**	8·80	2·28	9·15
Суботица ст.	8·54	1·03	6·06	5·00
			Ос.м.	М.в.
Суботица пол.	8·59	1·46	6·18	6·15
Н.-Сад „	10·51	5·55	8·18	9·06
Инђија „	—	**7·40**	**9·11**	10·20
Земун стиже	12·19	**9·04**	**9·53**	11.18
Београд „	12·32	**10·20**	**10·10**	11·39

Такса за чишћење димњака

ово су:

За сваки цилиндерски димњак без разлике на катове 40 п. д.

За гвоздени не узидани шпархерт 40 п. д.

За узидани шпархерт 80 п. д.

За узидани велики шпархерт по гостионицама 1 дин.

За један оџак димњак до два боја 40 п. д.

За прост димњак 20 п. д.

За чишћење чункова до $2^1/_2$ метра са пећима уједно 20 п. д.

За чишћење чункова од $2^1/_2$ метра на више ма колика дужина била опет са пећима уједном 40 п. д.

Такса за изношење ђубрета

Соба и кујна или *мањи дућан са собом* 0·20 дин.

Две или три собе са кујном као и већи дућан са магазом и плаћа 0·60 дин.

Четири и више соба са кујном, кафана са кујном гостионе (без штале)-плаћа 1·00 дин.

За палење цилиндерског димњака без разлике на катове 1·50 дин.

Ове таксе наплаћују се од једног чишћења.

Такса за чишћење нужника и помијара

е 12 дин. од кубног метра (1000 литара.)

Такса за водоноше

Са свом спагом по-
са кога је вода у
спусти у гондолу. Па
штини, мало је фали-
изврне.
тело положио на мре-
х, да је уловио тело

[...] улице:
бе у [...]
ног [...]
учи [...]
гл [...]

железничка лево и десно, део колубарске од улице кнез Милошеве до Венеције, део вишеградске, део борове, ванесвенске до чесме спрам мин. грађевина.

По 40 пара; у Савамали и Савском одељку на вису, варошком и теразиском и западном врачару, Косанчићев венац. Горња богојављенска, Златарска, поп Лукина, Једренска, Господска Космајска, Топличин венац Јеленска, Дубровачка, Горње град. поље, Спасовска, Кнез Лазарева, Кнез Михајлова Узун Миркова, Вел. пијаца Васина, Рајићева, Соколска, Сољачка, Љубићска, трговачка, лепеничка, део љубичине, улице од Васине до Топличног венца, Вука Караџића, Таковска, Поцерска, телеграфска, призренска Сибничка, Лебарска, абаџинска, Ломина, зелени венац, Балканска, Министарска, Девојачка, Рудничка Кнез Милошефрушкогорска, сарајевска, Орловићева, писарска, Мајурска, Споменичка, део сеничке, део Мостарске, Колубарске и Вишеградске почевши од улице Кнез Милошеве до војничког поља, део приједорске од мин. грађев. до угла велике Касарне идући цветном тргу, Цариградска, Кнез Миланова. Крагујевачка, Позоришни трг.

Остале улице у вароши плаћају по 50 п. д.

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПОСТАНЕТЕ БОГАТИ

КУПИТЕ ОДМА

БИЛЕТЕ ТУРСКЕ ЛУТРИЈЕ

Вучење 1 Августа 1888 год.

гарантирано државом турском

изгледи на добит врло велики

Број згодитака 550.

згодитци износе 1,000.000 динара

1	велики згодитак		динара	600.000
1	„	„	„	60.000
2	згодитка	по 20.000	„	40.000
6	„	„ 6.000	„	36.000
12	„	„ 3.000	„	36.000
28	„	„ 1.000	„	28.000
500	„	„ 400	„	200.000

Цене билета.

1 билет	5 динара
5 билета	24 „
25 „	118 „
100 „	465 „

A. Свакоме купцу званична листа вучења биће достављена одма после вучења бесплатно.
B. [...]аки који добије биће одма после вучења известан телеграмом истога дана.
C. [...]лаћење ће бити у Цариграду у царској ковници.
D. [...] се билете добију треба послати новце непосредно поштанском упутницом или чеком на

Comptoir commercial
557 grande rue de Tekqé 557
Constantinople (Turguie)

ПОМЕНИК

ЗНАМЕНИТИХ ЉУДИ У СРПСКОГА НАРОДА НОВИЈЕГА ДОБА

СВЕСКА IV

НАПИСАО

М. Ђ. МИЛИЋЕВИЋ

Писац је напред био огласио да ће цела књига изнети 4 свеске по 10 табака свака, а изишло је ево 5 свезака = 56 табака!

Писац је мислио да сабере бар толико лица колико је дана у години (365), а сабрао их је 426!

Позивајућа на претплату, нудио је 4 свеске (40 табака) за 5 динара.

Али како је сада књига већа са читавих 16 табака, то је право да се и цена увећа. И за то се сада од оних који су новце послали напред очекује да дотуре још 2 динара, а за купце који сад изновице све свеске купују цене су ове.

Свака свеска сама за се даје се за 2 динара.

Ко узме свих 5 свезака у један мах плаћа за све 8 динара.

Добити се може у писца и у књижарама [...]ложића у Београду.

[...] уредништва срп. листова [...]нас прештампају.

[...]ГА ДАЈУ СЕ ПОД ин[...] [...]е управе фондова. [...]тво ових [...]овина.

БРОЈ 81 Београд, Среда 22 Јуни 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Крајем овога месеца истиче многим нашим читатељима рок претплате. С тога их молимо да претплату обнове најдаље до краја овога месеца, јер ћемо иначе бити принуђени да лист обуставимо свакоме без разлике, који претплату није обновио.

Обраћамо пажњу наших читатеља на то, да поруџбине без новаца нећемо узимати ни у какав обзир.

Од 1. јула доносићемо у подлиску „Девојче“, приповетку нашег младог и даровитог приповедача, **г. Јанка Веселиновића**, који је за кратко време постао омиљен приповедач наше читалачке публике г. Јанко нам је обећао, да се почешће јавља својим радовима. У опште подесили смо тако, да од сад што више доносимо оригиналних ствари у подлистку, те ће тако читатељи имати и слика из нашег живота.

ПРЕКО ПУТА ЦЕНТРАЛНЕ ПОШТЕ

ТРГОВИНА КОД

ЗЛАТНОГ КОФЕРА

добила је велики избор кофера за Бање, а тако исто шешира филцани и сламни у великом избору.

Особито обраћам господи и госпођама, да имам једну сорту шешира сламни, с врло великим ободима, за шетњу по бањи и пољу где апсолутно нетреба имати сунцобран; и комад кошта једни 2·50 а други 1·60 динарски.

Такође препоручујем госпођама и госпођицама сунцобране свилене, и трико с перлама Шујташом и клот све фарбе летње *од које правим распродају;* имам и велики избор рукавица мушки и женски, памучне филдегос и свилене. У исто време препоручујем велики избор кошуља како памучни тако исто и кончани марама свилени вратни како за мушке тако исто и за женске. Сав овај јеспап продајем с врло умереном ценом.

Молим поштовану публику да ме изволи посетити и о цени уверити се. 2—5

Прво српско локално паробродско друштво, отпочеће од данас сваке недеље и празника, при угодном времену, редовну пловидбу од Београда до Топчидера и натраг. Пловидба почиње у 2 сата по подне, и у времену од 45 до 50 минута лађе ће се измењивати, а последња лађа из топчидера за Београд креће се у 7 сати у вече.

Цене су вожњи.

I класа за топчидер и натраг 1. динар

II класа за Топчидер и натраг — 60 пр. дин.

КАЛЕНДАР

Православни: 22. Јев. вл. и Зинон

Католички: 4. Агеј и Осија

Сунце излази: у 4 сах. 8 м. а залази у 7 сати 52 мин.

Нов месец 29. у 7 с. 6 м. у вече. Мутно, кишовито, па жега.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству нар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне.

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11—12 часова пре подне.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 20. јуни

кил.	48595	Жита	10·60
„	—.—	Сувих шљива	—·—
„	10090	Браш. леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно фино	—·—
„	1113	Кукуруз	11·25
„	—.—	Кукуруз. браш.	—·—
„		Јечам	·—
„	1389	Овас	9·—
„	—.—	Раж	8·—
„	—.—	Мекиња	·—
„	—.—	Кукуруз	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—·—	Сланина	—·—
„	—·—	Катрана	—·—
„	37	Вуне овче	105·—
„	—·—	Шишарке	—·—
„	—.—	Меда	—·—
„	23675	Креча	3·20
„	—	Сена	·—
„	—.—	Сламе	—·—
„	—.—	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	—·—
„	—·—	Кајмака	—·—
„	313	Масти	132·50
„	1276	Крушака	21·50
„	358	Сира	42·50
„	245	Свиња	85·—
„	548	Вишање	14·—
„	548	Трешања	14·—
„	1303	Кајсија	16·50
„	315	Кромпира	0·50

РАЗНА ПИЋА

лит.	16.850	Вина црна	20·—
„	—.—	„ бела	—·—
„	—.—	Комовице	—·—
„	52200	Ракије меке	24·—
„	350	„ љуте	50·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	пар	Крава тешки „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—·—
1	„	„ Јагњећи нови	·—
1	„	„ Јарећи	·—
1	„	„ Кавлака	·—
1	„	„ Зечији	—·—
1	„	„ Козији	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	1.275	Брашна	—·—

ЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

(НАСТАВАК) (4)

Нела веслаше удаљујући се од Дуждеве палате. Кад је дошла близу пијацете, она се укочи — изгледало је као да нешто чује или види, на што је сву своју пажњу обратила. У истом трепутку Неле нестаде — она је легла у ћошак гондоле — Гондола је врло лагано пловила поред пијацете, а у њој не беше живе душе. Сваки ко је види, мисли да се случајно одвезала и низ воду пустила.

III Едита

На пијацети већ је све мирно било и свет се разишао, кад се два човека састаше и поздравише. Један је од њих шантао. Оба су носили широке и дугачке огртаче и велике шешире.

„Јеси ли заиста ти Инго?“ повика један „Кад си се вратио из прогнанства?“

„Мир! не тако јасно Брабантино! Ти знаш да је Инго из куће Фоскаријеве морао побећи пре пет година — од тог времена лутао је по страним земљама“.

„Не бих те више познао.“

Инго се лако осмехну.

„То ми је мило да чујем. Већ је три дана како сам овде“, рече Инго, „још ме нико није познао. Па и не треба нико да ме позна. Ја нисам више онај, који сам негда био. Ха — чујеш ли? Шта је то?“

„Зар не знаш шта значи добовање у ово доба?“

„Знам, Брабантино“, смејаше се Инго ђаволски, ударајући га руком по рамену.“ Родриго Зени умире“.

„Од куда ти то знаш?“ упита га Брабантино изненађен.

„То је моја тајна, пријатељу Брабантино! Познајеш ли гондолијера Себастијана?“

Брабантино се трже. „Али шта хоћеш ти с тим гондолијером?“ упита га.

„Ја видим већ, ти о томе ништа не знаш. Доста то, Родриго Зени умреће овога часа. Али ходи овамо где су сенке од стубова“, рече му лагано и повуче га за руку. „Ено, оданде долази једна девојка — Едита Амалфијева, ја је познајем“.

„Изгледа ми као да хита у Прокураторову палату“.

„Још се само од ње треба плашити“.

„Едите Амалфијеве? Зашто од ње?

„То је опет моја тајна, Брабантино!“

„Али реци ми од кад шанташ?“ упита га Брабантино.

Инго очекиваше да Едита прође кроз стубове и изчезне иза њих.

„Од кад шантам?“, рече лагано после тога — „Хе, хе; од тада, од кад сам Виргилијо Мирафијоре, Брабантино!“

„Виргилијо Мирафијоре, наследник милиона? Последњи Мирафијоре — ти? — То је будаласти план, Инго!“

„Нисси ли ти био пријатељ Виргилијев? Он је мртав!“

„Мртав? Знаш ли сигурно?

„Да је стари Мирафијоре, адмирал флоте, са његовом галером пропао, ти знаш! Такође је и Виргилијо мртав. Зар да толико благо грофа Мирафијора припадне др

„ —.— Мекиња. . —·—
„ —.— Пасуља. . —·—
„ — Шпиритуса —·—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог. —.— Сувих шљива. —·—
„ —.— Креча . . . —·—

К У Р С.

Дукат . . . . 5·88
Наполеон . . . . 9·90

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

—

Берлин, 21 јуна

Државни секретар гроф Херберт Бизмарк наименован је за министра полиције.

—

Петроград 21 јуна

Овде се очекује посета цара Виљема око половине идућег месеца.

—

Синај 21 јуна

Ђенерал Шлифен нотификовао је код Краља ступање на престо цара Виљема и изразио његову наклоност и пријељство

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(**Железничка дирекција**). Од 1. идућег месеца премешта се као што чујемо дирекција железничка у Београд. Као што се зна, до сада је главна дирекција целога друштва имала своје седиште у Паризу, но како је друштво сад узело сем наше и остале оријенталске железнице, то је изабрало као своје седиште Београд. Друштво ће од сада носити име: „Друштво за грађење и експлоатацију источних железница“.

*

(**Излет**). Као што чујемо управни одбор „Стрељачке дружине“ решио је у начелу да прави још један излет сличан ономе до Ресника. Ми се сећамо још задовољства, које нам је то друштво пружило, својим пређашњим излетом, те би за нас, као госте, и овај други био добро дошао. Излет ће бити, како чујемо, до Гроцке, што буде детаљније решено јавићемо нашим читаоцима.

*

(**Седница**). Данас је седница одбора за пренос Вукових костију, на којој ће се донети коначна одлука, кад ће тај пренос бити, као и поједине тачке програма.

*

(**Позориште**). Данас, као што чујемо, кренуло се из Београда једно коло младих глумаца под надзором г. г. Илије Станојевића и Барбарића чланова нашег краљ. срп. нар. позоришта у Шабац. То ће друштво за време позоришног одмора да приреди тамо неколико престава. Оно је снабдевено лепим репертоаром и гардеробом из нашег нар. позоришта.

*

(**Ослобођен**). Као што поуздано дознајемо касациони суд у прекјучерањој својој седници оснажио је решење првога суда да нема места стављању под суд г. Милана Васиљевића среског начелника.

*

(**Академија**). У недељу 26. Јуна у 5. часова по подне биће у дворани Велике Школе XIII свечани скуп Српске Краљевске Академије, на коме ће скупу академик г. Љуба Ненадовић прочитати своју приступну расправу: *Поглед на поезију и њен утицај на човечанство.*

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

(**Указ**)· Указом од 11 ов. мес. постављен је за помоћника благајнице I класе начелства округа београдског Михајло Ј. Милосављевић, рачуновођа II класе суда вар. Београда, а да врши дужност благајника истог начелства и прима плату из плате овога. — А за благајника II класе начелства округа чачанског, Михајло Антоновић благајник исте класе начелства окр. београдског, по потреби службе.

Указом од 19. ов. мес. постављени су: за телеграфисту штације телеграфске штације у Рачи, Веселин Петровић, телеграфиста штације телеграфске у Јагодини, по молби; за телеграфисту штације телеграфске у Јагодини, Коста Поповић, привремени телеграфиста прве класе, штације телеграфске у Рачи; за телеграфисту београд-савске штације, Ђорђе Михајловић, телеграфиста штације телеграфске у Ћуприји, по молби и за телеграфисту штације телеграфске у Ћуприји, Илија Милосављевић, привремени телеграфиста прве класе београд-савске штације.

*

(**Одобрења**). Указом Његовог Величанства Краља од 31. маја, одобрава се општини ребељској, у срезу подгорском, окр. ваљевском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2660.61. дин. уз оба полгођа ове 188⁷/₈ рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, са стављеном за исту рачунску годину.

*

(**Расписи**). Г. Министар финансије издао је распис свима царинарницама где прилаже формулар уверења о порезу робе, којим би се уверењима прибрала нужна важност и избегле жалбе. Овај ће формулар важити за експедиције из и за Италију.

—. Г. Министар народне привреде издао под 16. о. м. распис свима окружним начелствима и управи вароши Београда, у коме овим управама препоручује, да се у њиховом подручју, где винограда има, преглед истих у законом року и према постојећим прописима и изврши, на основу члана 9. закона о мерама противу филоксерне заразе, и да му се о томе извештај поднесе.

— Г. Министар народне привреде издаје под 17. о. м. распис свима телеграфским штацијама, у коме им најстрожије налаже, да се мора увек да придржавају расписа о одговарању на примедбе главне контроле, који им је саопштен под 23, марта 1861 године.

ГОВОРНИЦА ЗА ПРЕДЛОГЕ

—

Друштво за улепшавање Калимегдана. У нас већ постоје два или три друштва, којима је цељ улепшавање овога или онога краја вароши. Та друштва доста жив раде и ми видимо већ корисне резултате њихова рада. Тако „Друштво за улепшање Врачара“ подигло је веома лепу пијацу, названу „Цветни трг,“ на „Друштво за улепшање Дорћола“ успело је да утиче на општину, како би се из средине тога краја истиснуле проститутске радње које су на првом месту сметале улепшању његовом и сад се Дорћол тако нагло диже, да, за годину две, Душанова улица могла би случајно бити и где на теразијама. Али видите та друштва унапређују, уређују и улепшавају *поједине* крајеве; но има у нас једно место, које припада нами *свима*, у коме ми сви уживамо, које за сваког треба да је укршено и најпосле које по своме опредељењу коме служи мора и треба да је укршено и улепшано, а то је без сумње наше једино шеталиште Калимегдан. Њега је већ сама природа украсила, али оно што су људи дометнули тако је, да просто ружи природу Та замислите само, по Калимегдану још има и тако ђомбастих стаза да би се ту и сама артиљерија труцкала и дрмусала, па са каквом ли тек муком има ту да прошета каква нежна ножица наших дама. На Калимегдану има таквих клупа, каквих ни у каквој старој касарни нема и најпосле, на Калимегдану и нема никаквог другог украса сем то неколико кривих клупа. Да је од неколико година на овамо постојало друштво за улепшавање Калимегдана, данас би ми имали диван парк, коме би се морао свако да задиви. А да видимо сад, дали је то тешко створити такво друштво и дали би било услова за рад таквога друштва. Створити га није тешко, не верујем да сви нисмо вољни да порадимо на томе да имамо што лепши парк дакле, воље би могло да буде, а услови су свакојако ту. Општина би нас свесрдно помогла, ми би били у могућности давањем вечерњих или јутарних концерата на Калимегдану, да прибирамо полако и полако новац, којим би подизали један по један украс, и ево да дамо себи ако оћете и 10 година — и ако је то и сувише много — али дотле би ми већ имали леп и укршен парк Елем, ево ја износим тај предлог на среду; слажете ли се, господо читаоци, ајд да почнемо. Па како да почнемо? Ево како: Ко се осећа вољан да поради на овоме, ко прима овај предлог, нека дође у редакцију „Малих Новина,“ где ћу се ја, као предлагач, налазити, нек ми остави своје име и кад нас буде тако 10-20 сакупљених, ми ћемо површити све што је нужно у напред површити, сазваћемо за тим збор и тако порадити на лепој мисли да унапредимо и украсимо наш Калимегдан.

Б.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

—

(**Притисак ваздуха**). Сва наша земља опточена је грдном масом ваздуха. Рачуна се обично да је ваздух у висини од 60.000 метара 10000 пута ређи од ваздуха на нашој земљи, према томе може се мислити где је граница где би ваздух био ти-

---

жави? Ја сам Виргилијо Мирафијоре! Ако ме ти као таковог признаш, наћиће се још много њих који ће се заклети, да сам ја — за кога се држало да је мртав — Виргилијо Мирафијоре. Ко мисли сад на Инга Фоскарија? Нико! Ако хоћеш да ми будеш сведок, неће ти бити криво, делићемо“.

„Опасна игра, тако ми бога, ако би је хтео без мене извести“, рече Брабантино играјући се са маском у руци, коју је са лица скинуо. Он је носио пуну црну браду, која је његово племићско и гордо лице чинила да је блеђе. Инго имаћаше кратку коврџасту браду и пуно лице.

„Сутра у вече мора се све решити Брабантино“, рече Инго. „Од тебе зависи, или да се све добије или да се изгуби“.

„Свакако то ће ти добро доћи,“ тим пре, што ти јако наличиш на Виргилија Мирафијора. План ће ти испасти за руком, само ако имаш добре сведоке“.

Ми ћемо поделити, Брабантино. Доста је за обоје нас. Ја знам да ти требаш новаца, да новаца мораш имати“.

„Ти знаш — — —“.

„Да сјајност твога дома нећеш моћи и даље одржати, ако ти неко не притече у помоћ“.

Брабантино гледаше жалосно преда се.

„Још је време да ту опасност одклониш“, настави Инго, „још је твој положај непознат, до данас сјајност твога дома није ни у чему промењена. Ја сам те чекао овде, да ти понудим руку Брабантино — прими је, тада је савез закључен и ми смо обоје неизмерно богати“.

„Савез је закључен, Инго“,

„Инга нема више“.

„Савез је закључен“, понови Брабантино са загушеним гласом. „Закуни ми се, па ма шта се десило да ти јеси и остајеш Виргилијо Мирафијоре; да нећеш никоме живом на свету ни речице издати о томе, што смо сад закључили“.

„Ти си будала, Брабантино! Зар ја треба да се закунем?“ рече Инго смешећи се. „Једна препона уклоњена је“, настави Инго даље показујући руком на тамницу. „Родриго Зени, кој ми је био на путу, престао је овог часа да живи“.

„Ти именова мало час Едиту Амалфијеву — шта је с том девојком?“ упита Брабантино.

„Она нам једина још може да смета. Али ко да се боји ње? Она је слаба женска и сем тога не зна за нашу тајну, да би нам се могла осветити. Код ње су кључеви од Мирафијорове палате. Захтеваћу од ње те кључеве“.

„А ако те не припозна, ако ти не верује да си ти Виргилијо;

„Онда ће бити приморана да кључеве преда. Родриго је пао — пашће и она“.

Брабантино и нехотице погледа страшљиво у овог човека, чије се очи светљаху. Нешто страховито беше на ономе, који изненадно искрсну у Венецији, на човеку који пошто по то хоће да се дочепа богатства грофа Мирафијора.

„А шта ми јамчи, да ћеш, ако те припознаду, делити са мном, Инго?“ упита Брабантино.

„Узајамна кривица!“ рече Инго смешећи се. „Има ли какве боље сигурности за ме и за те?“

Док се овај разговор на пијацети поред саме обале водио, јурила је Едита у палату Прокуратора, која беше преко пута од Луждеве палате.

Улазак у палату беше јако осветљен и отворен. Отворен беше с тога, да би

ко редак да се не би могао ни испитати. Из овога следује логичан закључак, да кад се налази ваздуха у тако великој висини, онда он мора имати и извесну тежину или притисак. Такав је рачун врло прост, али његов резултат задивљује човека. Зна се да на 1. □ см. притискује ваздух истом снагом као стуб живе коме је основа 1.□ см а висина 0·76. м. Према томе притисак целе атмосфере био би раван оној тежини, кад би израчунали колико би тежак био један слој живе, који би покривао целу површину земље а у висини од 0·76. см. По томе рачуну излази да сва маса ваздуха износи 5,000.000 билијона, а колико је тај број велики може се појмити тек онда кад се зна колико само треба времена да се тај број изброји. Пелуз, француски хемичар, израчунао је то и вели: претпостављајући да човек може да изброји за 1. секунду пет јединица, дакле да може да рече: 1, 2, 3, 4, 5, или 20, 21, 22, 23, 24, 25, — могуће је избројати за 1. сах., 18.000, а за годину дана само 160. милиона и то бројећи и дан и ноћ. Према томе, за број који показује колико килограма износи тежина ваздуха, требало би неколико милиона година. Из овога изгледа чудновато како нас тако велика тежина не смрви, а то није ништа друго до обична физична појава, јер ми нисмо само с поља притиснути ваздухом, но и изнутра, па се те две силе потиру и држе наше тело у равнотежи.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Каква треба да је обућа**). Као што у једном Хигијенском листу читамо најбоље је летн чосити обојак од платна и лана а за зиму је тек згодна вуна. Што се тиче обуће препоручује се да је врло непрактично узимати меру од ноге седећи, већ стојећи, тако да на оној нози, коју меримо, лежи цео терет нашег тела. Јер облик ноге није увек један но се при ходу различит мења.

*

(**Песникова сиротиња**). „Коло младих Срба“ у Будимпешти издало је проглас, којим моли за добровољне прилоге, како би се исплатили укопни трошкови, помогла сирота удовица и платио лекар који је 17 месеци лечио на вересију српског песника Миту Поповића. Редакција овог листа, драговољно ће упутити сваког којим начином и на коју адресу ваља новац послати у данашњем броју ми доносимо тај позив.

*

(**Лек од пијанства**.) Често се у последње време препоручују разни лекови од пијанства. О лечењу те страсти чак се бави и медецина. Један руски лекар, Португалов, који је познат у руском лекарском свету као одличан књижевник и изврсан практичи лекар, пише у једном руском листу о лечењу пијанства стрихнином Овај страховити отров, по речима Португаловљевим, веома је изврсно средство против пијанства. „Употребљује се овај лек пише он — веома лако. Треба узети грам стрихнина, растворити га у 200 капаља воде, и сваки дан уштрцавати болеснику под кожу по 5 капаља тога раствора. То треба чинити сваког дана за 7 или 10 дана. Ништа више. Од тога уштрцавања болесник не прекида свој обични рад, нити пак свој обичан начин живота. — Често пута дође вам болесник, жали се да нема апетита, и ако „ни капље“ није пио. После два три уштрцавања стрихнина, које чините знајући да је болесник пијаница, он добије и изврсан апетит и добро спава, ведрији је. Једном речи човек се са свим измени. Дешава се, истина, да неки после по године дана, или два-три месеца почну да пију. Али тај им покушај доноси такве тешкоће (лупање срца, ча му, стуживање, бљување главобољу), да болесник сам оставља пиће и трчи доктору с молбом да га излечи и да га излечи и да га душевно умири. — Најбоље је уштрцавати стрихнин, кад је човек пијан и кад спава. Кад се пробуди, неће му бити потребно да растерује мамурлук. Ако му се и по други да пут, кад се већ пробуди, уштрца стрихнин, он ће и сам молити да му се уштрца и по трећи пут“. — Португалов предлаже да полицијске власти држе код себе лекара с потребним инструментима и да овим необичним начином лече од пијанства. Коме је он год уштрцао стрихнин тај се више није пропио.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 8 Јула

(**Крађа**). Јуче у јутру око 8½ часова Христифор Мићић, дечко од 12 година, увукао се у дућан Николе Константиноића, бакалина у „видинској“ улици, и из чекмеџета украо 16 динара у сребру и 8 у никлу; па побегао. Сад је ухваћен и признао је крађу.

*

(**Осуђени**). Пресудама полицијским осуђени су: Петар Формоз скитница због скитње; Мита Ханц, дротар због торбарања; Петар Лакић; Ђока Пајић и Михаило Куљар, надничари, због прављења нереда;

*

(**Притворени**). Ноћас су притворени; Алекса Боринић, шегрт, због скитње. Живко Јосић момак, што је покрадао своја газду; Жарко Кићевић, калфа, Вељко Таљевић слуга, због скитње.

*

(**Нађено**). Једна официрска капа са кокардом нађена је на смедеревском друму. Налази се у кв. теразијском.

— Један сребрн ремонтоар сахат нађен је у цетињској улици, налази се у Палилулском кварту.

СРПСКИМ РОДОЉУБИМА

—

Песник српски *Мита Поповић*, коме већ пре две године дана за навеки ум помрачо, испустио је свој песнички дух у заводу дра Швајцера.

Немили је случај тако хтео, да је потписано друштво тек други дан пред ноћ за његову смрт сазнало и то у часу, када се овдашње друштво за погреб пуких сиромаха понудило било, да га о своме трошку сахрани као што сахрањује и друге просјаке.

Потписано друштво је одмах, чим чуло, да је српски песник умро у крајњој сиротињи, сматрало за своју дужност, да му из поштовања његових књижевних заслуга а и рад образа нашега народа приреди скроман али пристојан укоп.

То је учињено. Но приликом укопа исказало се, да је др. Швајцер ретким човекољубљем држао, неговао и лечио Миту Поповића пуних 17 месеца на вересију, јер је песникова жена на претходно лечење утрошила све што је имала. То је дуг, који српски народ неће — уверени смо — неподмирен оставити.

Да подмиримо трошкове на укоп, да исплатимо трошкове за лечење у заводу др. Швајцера, да обележимо песников граб каменим крстом (да се не изгуби као што се изгубио Видаковићев), да помогнемо удовици му у тешкој нужди и невољи њезиној колико се може — у то име апелујемо на све српске родољубе и молимо их да притеку у помоћ дарежљивим прилозима.

Потписано друштво латило се ове тешке дужности драговољно из пијетета према омиљеном српском песнику уверено уједно, да је тиме одговорило и жељи васколиког српског народа, који ће прилозима и то посведочити.

Сви ће се прилози изнети на јавност а шиљу се потписаном председнику друштва.

У Будимпешти, 11. (23.) јуна 1888.

Друштво „Коло младих Срба“:

Душан Сиерњак с. р.
заменик тајника.

Лазар Милошев с. р.
председник.

Адреса председникова: Budapest, IV. Molnárutcza 47. szaim.

(Шта би имали на овај позив да кажемо. Ми извесно нећемо никад српском песнику подићи надгробни споменик, па ајдете, добри људи, да му бар исплатимо сандук у коме је сахрањен. Он је свим Србима певао, сви смо му дужни.)

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(**Само један фењер**). У Хини је обичај, да сваки лекар обеси пред својом кућом онолико фењера, колико је умрло његових пацијената.

Разболе се један мандарин, па пошље свога момка у варош с налогом, да му доведе каквог лекара пред чијом кућом има најмање фењера. Момак је дуго лутао, док најзад не нађе једног лекара пред чијом је кућом био обешен свега један фењер. Слуга обрадован поведе га своме господару. Манданин га лепо прими, почасти га сам и испрати. При растанку упитаће он лекара: „Па од кад практикујете?“ — „Од јуче!“ одговори му лекар.

*

Гост (Келнеру): Да платим! Две чаше пива и пар кобасица:

Келнер. А за келнера?

Гост. Келнера! Па нисам ни једног појео.

ЈЕДНА ГОСПОЂА, СТАРА 40 ГОдина, тражи места за „виртшаферку“ код неког старог господина и са децом. Пристаје да иде и у унутрашњост Србије. Упитати у уредништву овог листа. 1—1

15.000 ДИНАРА ИЗДАЈУ СЕ под интерес на јемство непокретног имања. Ближа објашњења код г. Новаковића адвоката. 1—3

сваки из народа могао отићи Прокуратору од св. Марка, да се жали или помоћи да тражи.

Едита се приближи уласку брзим корацима. Без дугог размишљања уђе унутра и нађе се пред једним служитељем, који је питаше шта жели.

Прокуратор Дандоло не беше још заспао, он се налазио у великој сали до ходника. Беше то висок, озбиљан човек са строгим цртама. Кад су се врата од сале отворила погледа он кроз њих. Служитељ пусти Едиту унутра. Које страх, а које жалост, неизвесност и очајање, беше јој одузело снагу. Али сад није требало губити времена. Едита приђе Прокуратору и клекне пред њега са уздигнутим молећим рукама.

„Шта хоћеш девојко у ово доба ноћи?“ упита Дандоло, не мењајући црте нити да подигне клечећу. Он стајаше пред њом као да је од камена био. И сама појава ове лепе, боловима обрване девојке не могаше произвести код овог строгог човека сажаљење. Он је морао сваког дана да слуша молбе и жалбе, па га је то већ тако очврстало, да ни за шта није марио. Народ је мислио да Прокуратор од Св. Марка има силу да доноси најважнија решења, а он беше тек само извршилац оних заповести, које је тајни, свемоћни трибунал, савет тројице, издавао.

„Смилујте се Монсињоре! О помозите ми! Спасите Родрига Зени-а, који сад трпне у тамници Дуждеве палате, а можда му и ужасна смрт прети?“

„Ко си ти, девојко?“ упита Дандоло.

„Едита Амалфијева — сироче Монсињоре. Родриго је мени све и сва, моја одбрана, он ми је обећао да ме узме. О не отимајте једину наду, последњег човека на овоме свету који ме љуби. Немојте га убити, имајте сажаљења, он је невин“.

Са прекрштеним рукама на прсима стајаше Прокуратор од св. Марка пред клечећом Едитом.

„Ти молиш за једног осуђеника?“ рече он хладно. „Твоје су речи узалудне. Закону се мора за доста учинити. Ко противу закона греши мора своје дело да искупи. Устани и иди. Чула си мој одговор“.

„За име милостивог Бога — спасите га. Не дајте да умре. Та он умире невино“, мољаше Едита, а сузе јој липтише низ лице. „Небо ће вас за ово наградити, ја ћу се за ваш високи дом Богу молити. Ја ћу вас поштовати као најбољег родитеља. Ја ћу вас погледати са неописаном благодарношћу као на мога избавиоца. Пустите Родрига. Дајте ми натраг мог Родрига. Не отимајте ми последње што имам на овоме свету“.

„Штеди твоје речи, девојко! Одлази“, повиче овај великодостојник хладно.

„Ви имате синове, имате кћери, па и њих може погодити рука судбине, не заборавите на то“.

„Ако моји синови или кћери погреше противу закона, онога часа престају бити моја деца, и они подлеже казни“.

„Будите милостиви“, мољаше Едита, „спасите Родрига“.

Прокуратор се гордо и хитро окрену једном столу, на коме стајаше звонце. Он зазвони. Два послужитеља уђу. Неумољиви покаже руком на клечећу.

„Одвуците је на поље“, заповеди он.

(Продужиће се)

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничких пароброда првог ц. кр. овлашћеног дунав. пароброд. друштва

Савом

Од **Сиска** за **Брод**, понедеоником и петком а у мешовитој служби, средом и суботом у 6 сати у јутру.

Од **Сиска** за **Земун**, понедеоником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Земуна** за **Сисак**, уторником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Брода** за **Сисак**, средом и петком а у мешовитој служби, понедеоником и четвртком у 6 сати у јутру.

Код Градуше, Свињаре, Кобаша, Брвонопоља Јамине, Босута, Јарка, Кленка, Купинова и Бољеваца стају лађе ако је потребно.

Дуж српске обале у мешовитој служби.

Од **Шапца** за **Београд**, понедеоником и четвртком у 7 сати у јутру, а уторником и суботом по доласку поштанске лађе сисачке.

Од **Београда** за **Дубравицу**, сваки дан у 6 сати у јутру, односно по доласку местне лађе земунске; а пристајући уз панчевачку дунавску обалу, уторником, петком и недељом

Од **Београда** за **Градиште**, уторником, четвртком, суботом и недељом у 6 сати у јутру, односно по доласку прве местне лађе земунске

Од **Београда** за **Оршаву**, уторником, у 6 сати у јутру (ако стање воде дозволи).

Од **Београда** за **Шабац**, уторником, средом, петком и недељом у 6 сати 15 м. у јутру.

Од **Оршаве** за **Београд**, средом у 9 сати у јутру.

Од **Градишта** за **Београд**, понедеоником, четвртком, петком и недељом у 6 сати у јутру; пристајући уз дунавску панчевачку обалу, понедеоником, четвртком и суботом.

Од **Дубравице** за **Београд**, сваки дан у 9 сати 30 мин. пре подне, а средом у 11 сати 30 м. пре подне.

Уз станицу **Гроцку** пристају лађе свакидневно низ и уз воду па веће,

П. н. путници, који путују на лађама, што додирују обе обале, нека пријаве при уласку у лађу ма код које српске станице свој пртљаг и друге ствари кр. српској царинској власти и нека ваде обичајне билете и марке јер с путницима, који оваковых легитимација немају, поступаће се по њиховом доласку у Београд као са путницима из иноземства.

Повл.Ауст. угар. друштво државн. жељезнице.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између Базјаша и српских станица са лађама повл. аустро-угар. друштва државне жељезнице од 19. априла (1 маја) 1888 па до даље наредбе.

А) УЗ ВОДУ:

Полази из Градишта — четвртком и суботом из јутра, у 7 сати.

Полази из Базјаша*) уторником у 5 сати из јутра, четвртком и суботом у 9 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Дубравице уторником у 8 сати и 30 минута пре подне чечетвртком и суботом у 11 сати и30минута пре подне.

Полази из Смедерева уторником у 10 пре подне, четвртом и суботом у 1 сат и 20 минута у подне.

Долазак у Београд уторником у 2 сата, четвртком и суботом у 4 сата и 30 после подне.

Б) НИЗ ВОДУ:

Полази из Београда средом петком и недељом у 6 сати и 30 минута из јутра.

Полази из Смедерева средом, петком и недељом у 9 сати пре подне.

Полази из Дубравице средом, петком и недељом у 10 сати пре подне.

Полази из Базјаша**) средом, петком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Долази у Градиште средом, петком у 2 сата после подне.

*) Четвртком и суботом, долази влак из Будапеште бр. 51. у Базјаш, и стоји са лађама за Београд у свези.

**) Све лађе имају у Базјаш везу са мешовитим влаком бр. 1012.

Из Градиште за Београд заведено тамо и натраг карте са спуштеном ценом које важе више дана.

Будимпешта, у Априлу 1888.

ДИРЕКЦИЈА.

ЖЕЛЕЗНИЧКА ТАРИФА

	КЛАСА I.		
Београд	I.	II.	III.
Топчидер	0·60	0·45	0·30
Ресник	2·10	1·60	1·05
Рипањ	3·10	2·35	1.55
Раља	4·90	3·70	2·45
Влашка	6·75	5·05	3·40
Међулужје	7·60	5·70	3·80
Кусадак	9.55	7·15	4·80
Паланка	11·10	8·30	5·55
В. Плана	12·75	9 60	6·40
Лапово	15·40	11·55	7·70
Багрд н	16 95	12·75	8·50
Јагодина	19·05	14·30	9.55
Ћуприја	20·90	15.65	10·45
Параћин	21 85	16·40	10 95
Сикрица	23·70	17·75	11·85
Сталаћ	24·80	18 60	12·40
Ђунис	27·45	20 60	13 75
Корман	28·85	21·65	14·45
Алексинац	30·10	22 60	15·05
Греач	31·50	23·65	15·75
Ниш	34·20	25·65	17·10

	КЛАСА		
Смедерево	I.	II.	III.
Осипаоница	2·70	2·00	1·35
Сараорци	3·35	2·75	1·85
Крњево	4·65	3·50	2·35
Вел. Плана	6·30	4·57	3.15

Лапово	I.	II.	III.
Баточина	1.15	0·85	0·60
Бадњевац	1 85	1·40	0·95
Милатовац	2·70	2·00	1·35
Јовановац	3·25	2·45	1·65
Крагујевац	4·20	3·15	2·10

	I.	II.	III.
Ниш Бања	1.55	1.20	0 80
Ниш Сићево	2.55	1.90	1.30
Ниш Св. Петка	3.25	2.45	1.65
Ниш Црвена Река	5.20	3.90	2 06
Ниш Бел. Паланка	6.30	4.75	3.51
Ниш Станичење	9.00	6.75	5.15
Ниш Пирот	10.25	7.70	5.40

ЗВАНИЧНА ТАРИФА за ВОЖЊУ на ФИЈАКЕРУ.

1, Дању на $^1/_4$ по вароши и до паробродске и железничке станице на колима с два коња 1 динар а с једним коњем 0.50 дин. За сваки четврт часа дуже вожње плаћа се по пола дин. с два коња, а 0·40 дин. с једним коњем.

2,Један воз за Топчидер и натраг с два коња за два сата 6, а с једним коњем 4 дин. Дуже задржавање преко овога плаћа се по тачки 1.

3, За вожење на колима с два коња до новог гробља с пратњом и натраг, али да пратња не траје дуже од три сата, плаћа се 6 динара на колима с два коња а 4 дин. с једним коњем. Ако траје дуже од овог времена, плаћа се по тачки 1. Засебно вожење на гробље плаћа се по тачки 1.

4, За вожење на свадбу с два коња 10 динара, а с једним 8 динара. Фијакер мора бити на расположењу 4 сата. За дуже бављење плаћа се по тачки 1.

5. За ноћно вожење по вароши и до паробродске и жељезничке станице плаћа се за сваки сат по 3 дин. Адва коња а $2^1/_2$ с једним коњем. с за ноћно вожење у виноград и топчидер по 4 дин. на сат с два, а по 3 с једним коњем Ноћ се рачуна од 1. маја до 1. октомбра од 8 сат у вече па до 4 сата у јутру, а од 1. Октомбра до 1. марта од 7 сати у вече до 6 сати у јутру.

За сваки пртљаг који је смештен у фијакеру, као: ручни кофери, ручна торба итд. не плаћа се ништа, али на сваки већи пртљаг, који би се понео на кочијашком седишту плаћа се по пола динара на 1 комад, а ако има више по 25 пара дин. по комаду.

Такса за ношаче на жељез. станицама

1. За пренашање пртљага од излаза по до отправништва пртљага или за ручне ствари до чекаонице и до жел. кола или само из чекаонице до жел. кола —на парче — 5 пара

2. За пренашање путничког пртљага преко 25 кила од излаза отправништва на комад 30 пара. д.

3. За пренос путничког пртљага од издав. или ручни пртљаг до истог на комад 15 п д.

4. За пренашање пут. пртљага од места издавања до места вожње, кад су комади тежи од 25 кила — на комад 35. п д

Возови за иностранство.

Београд—Будимпешта—Беч

		И. екс.	Б. в.	М. в.	Ос. в.
	кл.	I.	I-III.	I-III.	I-III
Београд	пол.	**2·34**	5·35	5·35	5·16
Земун	„	2 48	6·03	6·20	5·48
Инђија	„	—	6·48	8·40	6 53
Нови Сад		**4·23**	7 44	9·54	**8·12**
Суботица	ст.	6·08	9·41	1 45	**10·52**
				Ос.м.	М в.
	пол	6·10	9·53	2·25	**11·22**
Будимпешта	ст.	9·40	1·42	**7·30**	6·50

		И. екс.	Ос. вл.	Б. в.	М.
	кл.	I.	I-III.	I-III.	I-III.
Беч	пол.	**10·27**	**11·10**	—	—
Б.-пешта	„	**5·38**	8·80	2·28	9·15
Суботица	ст.	8·54	1 03	6 06	5 00
				Ос.м.	М.в.
	пол.	8·59	1·46	6·18	6·15
Н.-Сад	„	10·51	5·55	8·18	9·06
Инђија	„	—	**7·40**	**9·11**	10·20
Земун стиже		12·19	**9·04**	**9·53**	11.18
Београд	„	12·32	**10·20**	**10·10**	11·39

Такса за чишћење димњака

ово су:

За сваки цилиндерски димњак без разлике на катове 40 п. д.

За гвоздени не узидани шпархерт 40 п д.

За узидани шпархерт 80 п. д.

За узидани велики шпархерт чо гостионицама 1 дин.

За један оџак димњак до два боја 40 п. д.

За прост димњак 20 п. д.

За чишћење чункова до $2^1/_2$ метра са пећима уједно 20 п. д.

За чишћење чункова од $2^1/_2$ метра на више ма колика дужина била опет са пећима уједном 40 п. д.

Такса за изношење ђубрета

Соба и кујна или *мањи дућан са собом* 0·20 дин.

Две или три собе са кујном као и већи дућан са магазом и плаћа 0·60 дин.

Четири и више соба са кујном, кафана са кујном гостионе (без штале) плаћа 1·00 дин.

За палење цилиндерског димњака без разлике на катове 1·50 дин.

Ове таксе наплаћују се од једног чишћења.

Такса за чишћење нужника и помијара

е 12 дин. од кубног метра (1000 литара.)

Такса за водоноше

По 25 пара плаћају ове улице: Рељина десно и лево, Савско стовариште, Мајданска, Босанска, Јеврејска, Дрварска, Борска, Мала пијаца, Лиманска Јаворска, Препеличка, Краљ. Марка, Савска до пиваре десно и лево Каменичка, Которска. Пиварска, Топчиски трг, Озренска, Кнегињина, железничка лево и десно, део колубарске од улице кнез Милошеве до Венеције, део вишеградске ,део борове, вазнесенске до чесме спрам мин. грађевина.

По 40 пара; у Савамали и Савском одељку на вису, варошком и теразиском и западном врачару, Косанчићев венац Горња богојављенска, Златарска, поп Лукина, Једренска, Господска Космајска, Топличин венац Јеленска, Дубровачка, Горње град. поље, Спасовска, Кнез Лазарева, Кнез Михајлова Узун Миркова, Вел. пијаца Васина, Рајићева, Соколска, Совљачка, Љубићска, трговачка, лепеничка, део љубичине, улице од Васине до Топличног венца, Вука Караџића, Таковска, Поцерска, телеграфска, призренска Сибничка, Лебарска, абаџинска, Ломина, зелени венац, Балканска, Министарска, Девојачка, Рудничка Кнез Милошефрушкогорска, сарајевска, Орловићева, писарска, Мајурска, Споменичка, део сеничке, део Мостарске, Колубарске и Вишеградске почевши од улице Кнез Милошеве до војничког поља, део пријепорске од мин. грађев. до угла велике Касарне идући цветном тргу, Цариградска, Кнез Милапова. Крагујевачка, Позоришни трг.

Остале улице у вароши плаћају по 50 п. д.

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПОСТАНЕТЕ БОГАТИ

КУПИТЕ ОДМА

БИЛЕТЕ ТУРСКЕ ЛУТРИЈЕ

Вучење 1 Августа 1888 год.

гарантиране државом турском

изгледи на добит врло велики

Број згодитака 550.

згодитци износе 1,000.000 динара

1 велики згодитак		динара		600.000
1 „	„	„		60.000
2 згодитка	по	20.000	„	40.000
6 „	„	6.000	„	36.000
12 „	„	3.000	„	36.000
28 „	„	1.000	„	28.000
500 „	„	400	„	200.000

Цене билета.

1 билет	5 динара
5 билета	24 „
25 „	118 „
100 „	465 „

A. Свакоме купцу званична листа вучења биће достављена одма после вучења бесплатно.

B. [illegible]аки који добије биће одма после вучења известит[illegible] телеграмом истога дана.

C. [illegible]учење ће бити у Цариграду у царској ковници.

D. [illegible] се билете добију треба послати новце непосредн[illegible] поштанском упутницом или чеком на

Comptoir commercial

557 grande rue de Tekqé 557

Constantinople (Turguie)

ПОМЕНИК

ЗНАМЕНИТИХ ЉУДИ У СРПСКОГА НАРОДА

НОВИЈЕГА ДОБА

СВЕСКА IV

НАПИСАО

М. Ђ. МИЛИЋЕВИЋ

Писац је напред био огласио да ће цела књига изнети 4 свеске по 10 табака свака, а изишло је ево 5 свезака = 56 табака!

Писац је мислио да сабере бар толико лица колико је дана у години (365),а сабрао их је 426!

Позивајући на претплату, нудио је 4 свеске (40 табака) за 5 динара.

Али како је сада књига већа са читавих 16 табака, то је право да се и цена увећа. И за то се сада од оних који су новце послали напред очекује да дотуре још 2 динара, а за купце који сад изновице све свеске купују цене су ове.

Свака свеска сама за се даје се за 2 динара.

Ко узме свих 5 свезака у један мах плаћа за све *8* динара.

Добити се може у писца и у књижариВаложића у Београду.

Моле се уредништва срп. листова да овај оглас прештампају.

400 ДУКАТА ДАЈУ СЕ ПОД интерес после управе фондова. Упитати уредништво ових новина.

ВЛАСНИК МЕДЕЦИЈАН И КИМПАНОВИЋ   ШТАМПА МЕДЕЦИЈАН И КИМПАНОВИЋ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР 1.   ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Ђ. КИМПАНОВИЋ

171
УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

БРОЈ 83 Београд, Петак 24 Јуни 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Крајем овога месеца истиче многим нашим читатељима рок претплате. С тога их молимо да претплату обнове најдаље до краја овога месеца, јер ћемо иначе бити принуђени да лист обуставимо свакоме без разлике, који претплату није обновио.

Обраћамо пажњу наших читатеља на то, да поруџбине без новаца нећемо узимати ни у какав обзир.

Од 1. јула доносићемо у подлиску „Девојче“, приповетку нашег младог и даровитог приповедача, **г. Јанка Веселиновића**, који је за кратко време постао омиљен приповедач наше читалачке публике г. Јанко нам је обећао, да се почешће јавља својим радовима. У опште подесили смо тако, да од сад што више доносимо оригиналних ствари у подлистку, те ће тако читатељи имати и слика из нашег живота.

У БАШТИ
„ПОЗОРИШНЕ КАФАНЕ“

Од данас сваки дан свираће позната капела под управом капелника:

Г.Г. Рајмунда а Јакуба.

СА ОДОБЊЕМ МИНИСТАРСИВА народне привреде од 22 јула 1887 год. П.№1339 отпочињемо у Београду парну пловидбу са својим лађама између Београда, Земуна, Панчева и Вишњице, а под фирмом: „Прво српско локално паробродско предузеће Друштво састављеју потписати ортаци. Сви троје потписиваћено фирму.

Луј Клопшток
Мориц Кон
Леополд Куфлер.

МОЈУ АПОТЕКУ У ЛЕСКОВЦУ продајем под повољним условима. Обратити се потписаном.

Петар Ђорђевић
апотекар.

381,4—4

Прво српско локално паробродско друштво, отпочеће од данас сваке недеље и празника, при угодном времену, редовну пловидбу од Београда до Топчидера и натраг. Пловидба почиње у 2 сата по подне, и у времену од 45 до 50 минута лађе ће се измењивати, а последња лађа из топчидера за Београд креће се у 7 сати у вече.

Цене су вожњи.

I класа за топчидер и натраг 1. динар

II класа за Топчидер и натраг — 60 пр. дин.

ПРЕКО ПУТА ЦЕНТРАЛНЕ ПОШТЕ

ТРГОВИНА КОД

ЗЛАТНОГ КОФЕРА

добила је велики избор кофера за Бање, а тако исто шешира филцани и сламни у великом избору.

Особито обраћам господи и госпођама, да имам једну сорту шешира сламни, с врло великим ободима, за шетњу по бањи и пољу гди апсолутно нетреба имати сунцобран; и комад кошта једни 2·50 а други 1 60 динарски.

Такође препоручујем госпођама и госпојицама сунцобране свилене, и трико с перлама Шујташом и клот све фарбе летње *од које правим распродају;* имам и велики избор рукавица мушки и женски, памучне филдегос и свилене. У исто време препоручујем велики избор кошуља како памучни тако исто и кончани марама свилени вратни како за мушке тако исто и за женске. Сав овај јеспан продајем с врло умереном ценом.

Молим поштовану публику да ме изволи посетити и о цени уверити се.

2—5

15.000 ДИНАРА ИЗДАЈУ СЕ под интерес на јемство непокретног имања. Ближа објашњења код г. Новаковића адвоката.

1—3

КАЛЕНДАР

Православни: 24. Иван дан

Католички: 6. Пророк Исаија

Сунце излази: у 4 сах. 8 м. а залази у 7 сати 52 мин.

Нов месец 29. у 7 с. 6 м. у вече. Мутно, кишовито, па жега.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству нар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне.

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11—12 часова пре подне.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 21. јуни

кил.	—63	Жита	11.50
„	—.—	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Браш. леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно фино	—·—
„	—.—	Кукуруз	—.—
„	—.—	Кукуруз. браш.	—·—
„	—.50	Јечам	8·—
„	—·—	Овас	—.—
„	—.—	Раж	—·—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	—·—	Ораја	—.—
„	—·—	Катрана	—.—
„	—·61	Вуне овче	110.—
„	—·—	Шишарке	—.—

ЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

(НАСТАВАК) (6)

„Поштеди ме са твојом сумњом, девојко! Кад би ти решавала да ли сам ја Виргилијо или не, онда бих можда и изгубио име и моје насљедство. За моју срећу ти си споредна личност. Боље би учинила да ме не једиш и дражиш. Дајми кључеве од палате, јер они нису више за тебе.“

„Не, никад! Ви сте странац! Мени се чини као да сам вас пређе негде видела — — — —.“ „Ха, ха, ха, — ти си будала,„ рече Инго смешећи се, да би само прикрио своје незадовољство. „У осталом, теби је све једно ко сам ја, и шта хоћу да радим у палати Мирафијоровој.“

„Све једно? Не!“ одговори Едита, „Палата Мирафијорова је за мене светиња. Кад ступим у њу, мени се све чини као да ће њени стари, прави обитаоци ући сваки час на врата, као да још борави њихова сен у оним одајама, које су до сада биле недирнуте.“

„А због кога су остале не дирнуте? Чије су, чудна девојко? упита Инго.

„Онога, за кога су до сад чуване.“

„А како се именује тај?“

„Виргилијо Мирафијоре!“

„Е па, будало једна уштеди узалудне речи и дај ми кључеве.“

„Кључеве вам недам! Ви сте странац!“

„Онда ћеш их предати Дуждевој полицији, кад те стане гонити као лопова,“ рече Инго претећи, гледајући са мржњом у ону, која се усуђује да му пркоси.

„Кад би ви били Виргилијо, ја бих се од свег срца радовала, јер сам ја волела као свог рођеног брата, а он је самном поступао као са сестром.“

„То је било пређе, девојко! Сад си одрасла и одношаји су се променули.“

„Палата где сам одрасла и где сам се играла поред ногу моје драге матере и благог графа, остаје за мене и даље онако исто мила и драга као и пређе.“

„Што ти нећеш да ме познаш има свога узрока, то је појмљиво. Ти би желела да се Виргилијо никад не врати, како би се могла обогатити без икакве сметње. С каквим правом мислиш ти на то? Зар твоја мати није награђена за њену службу?“

„Да се обогатим? Видите, ви ме све већма уверавате да нисте Виргилијо! И ви мислите да је моја мати награђена? Је ли она очекивала и захтевала какву награду? Она је имала ову кућицу, пре но што се преселила у палату графа Мирафијора — она није имала ништа више сем те кућице и овај худи намештај, кад је граф Мирафијоре изненада умро — па у тако истом стању вратила се самном у ову кућицу. Одлазите и не трудите се више да ме уверите о оном што знам да није. У ваше руке нећу да предам кључеве.“

„Онда ћемо те, натерати јогунасто балавче: Ти тражиш моје непријатељство? — Добро. Чувај се од мене. Шта имаш ти управо посла са тим кључевима? Зашто су остављени код тебе. — Али сад

„	——	Коре брезове.	—·—
„	——	Креча	·—
„	—	Сена	·—
„	—.—	Сламе	2·—
„	—.—	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	—·—
„	— —	К јмака	—·—
„	—.—	Масти	—·—
„	737	Крушака	17·50
„	141	Сира	—·—
„	2008	Свиња	85·—
„	360	Вишање	13·50
„	—.—	Трешања	—·—
„	1018	Кајсија	17·—
„	385	Кромпира	10·50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2650	Вина црна	14·—
„	4050	„ бела	12·—
„	250	Комовице	16·—
„	1950	Ракије меке	24·—
„	—.—	„ љуте	—·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар Волова тешки к.	—	—·—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 пар Крава тешки „	—	—·—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 „ Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар кожа овчи	—·—
1 „ „ Јагњећи нови	·—
1 „ „ Јарећи	·—
1 „ „ Кавлака	·—
1 „ „ Зечији	—·—
1 „ „ Козији	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	1.275	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог.	—.—	Сувих шљива	—·—
„	—.—	Креча	—·—

КУРС.

Дукат	5·89
Наполеон	9·90

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(Голубац пристаниште). од 28. ов. мес. варошица Голубац постаје пристаниште паробродско, где ће поистајати лађе дунавског паробродског друштва. Цене, како за путнике тако и за пренос ствари биће исте као што су од станице Старе Молдаве.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(Узапћен). 75 број „Одјека“ узаптила је полиција.

*

(Забава). 29. ов. месеца приређује женско музикално и певачко друштво, летњу забаву, у башти више женске школе. Почетак у 8 часова у вече. Могу доћи само чланови друштва и то у обичном оделу.

*

(Из Солуна) Јуче по подне вратио се влак из Солуна, који је тамо одвео наше госте, у цељи да се упознаду са солунско пијацом.

*

(Извлачење). 1. Јула тек. год. у 9 сахати пре подне, биће у министарству финансије пето извлачење, обавезница зајма на залогу облигација управе фондова. Извлачење је јавно.

*

(Патриотско пожртвовање). Пропуштено је у нас, да се забележи једна ретка појава, достојна да буде свима и свакоме узорит пример, како може и како треба на сваком кораку одвојити по што год од свога, за нешто што је опште, што је добро нас свију. 29. прошлог месеца, искупили су се овде у Београду сви грађевински предузимачи, и на заједничком збору донели решење, да свако од њих, од сваке своје погодбе, од сваког свога рада, одваја по један од сто, који новац да се предаје од сада па увек у будуће, друштву „Св. Саве.“ да се од њега дижу и потпомажу српске школе и цркве по старој Србији и осталим српским местима. Они су за то своје решење написали и нарочито завештање, које, ако нам дође до руку, радо ћемо изнети у целости нашим читаоцима. Евала им.

*

(Хусово вече). Вечерас је у 8 часова у вече у гостионици код „Хајдук Вељка“ забава названа „Хусово вече“ о којој смо ми раније јавили. Ова се забава даје, као што накнадо из програма сазнајемо у корист поправке Хусова споменика у Костнаци. Само позвани имају приступа.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

(Промена имена). На молбу Алексе Радојевића из Ратара, министар унутрашњих дела, одобрио му је под 16 ов. мес. да се сад презивље „Ратарац“, по што је прибављено уверење, да је он познатији под овим презименом.

ГОВОРНИЦА ЗА ПРЕДЛОГЕ

За мир и спокојство наших грађана. У свима европским варошима има разних установа за мир и спокојство грађана, које грађани српске престонице немају, нити ће их бити, ако надлежне власти не предузму потребне кораке, те да бар колико толико осигурар грађанима престонице мир и спокојство.

Пре но што би смо се упустили у сам предлог, да наведемо између осталих установа неке, које постоје у другим варошима а тичу се мира и спокојства грађана. На првом месту долази забрана на пр. у Минхену у Баварској, да нико не сме ноћу улицама певати и ларму правити, јер се одма лармације и певачи затварају без призрења на личности и строго казне. Код нас пак може се неко дерати коликому је ћеф, па се не нађе нико да му на пут стане (Код нас се ноћна патрола завуче по кафанама и пије, а по сокацима може сваки лупеж да ради шта хоће безбрижно, зато су толике грађе - Види полицијски гласник.)

У другим местима н пр. има извесних улица где се могу сместити и радити, колари, ковачи, бравари, качари, пинтери, лимари и њима подобни који купом лармом узнемиравају грађане не само дању но и ноћу. Код нас тек видићемо у свакој без разлике улици све горње занаџије да безбрижно лупају и лармају досађујући грађанима и дању и ноћу.

Колико се на другим местима старају за добра грађана види се и из следећег примера. На пр. у Минхену у Баварској нико од имаоца кућа несме исте кречити белом бојом зато, да неби своме преко пута суседу том бојом сметао очима и кварио вид; но су прописане извесне боје којима се кућа може омазати.

Ми би смо за сада предложили, а надлежне власти требало би да овај предлог својски прихвате и постарају да се изврши следећа установа која је добра по мир и спокојство грађана. Предлог је следећи:

Нама је свима познато да у престоници нашој код толиких становника има свагда болесника. Замислите дакле како је једном болеснику, коме лекар препоручује највећи мир тишину, а њему испод прозора изне је на пр. неки колар око 3 сахати после пола ноћи какво велико буре и лупа до свануће а од свануће цео боговетни дан до мркле ноћи? Или кад, какав ковач или бравар изнесе пред свој дућан наковањ па тако исто непрестано лупа и не да ни здравима да мирно спавају а где ли болеснима.

Дакле у интересу мира и спокојства како здравих тако болесних, пошто нико није дужан да сноси ону ноћну лупњаву а и ларму и дању и ноћу, предлажемо:

Да надлежне власти одреде извесне улице где би се имале сместити све оне занаџије чији је занат скопчан са великом лармом и несносном лупом.

Да у тима улицама где буду смештени могу радити занат само у авлијама а никако на улици.

Ово би требало што пре да се нареди и одреде извесне улице како би занатлије још о идућем Митров дану могли заузети себи и својима станове тамо, где им буде одређено.

Уверени смо да би сво грађанство престонице било благодарно за овакву наредбу јер би на тај начин и здрави и болесни имали нуждан мир и спокојство. Ми наш предлог изнесимо, на надлежнима је дакле сад да учине што треба за грађанство.

Н. Ј. П.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

(Кора се земљина све више хлади). Најновијим географским испитивањима све се више доказује да се кора земљина јако хлади. Да то није нова ствар, но да се још у најстаријим временима имало бар појма о томе, доказ нам је оно библиско прорицање о „страшном суду,“ само што је томе, наравно, придат божански значај. Кивијева теорија о постанку земље само иде у прилог томе библиском прорицању Да се сваким даном све више приближавамо „страшном суду,“ као што вели лист из кога вадимо ове белешке, то је непобитна истина. Хлађење земље почиње од севера. И данас, тамо, где је вечити лед, где од мраза и циче пуца и коњска потковица, тамо где термометар покаже, катошто, 130°F тамо је, можда, некад рађао лимун и поморанџа, Вероватноћа је велика. Слон и камила живе само у жаркој Африци и Азији, а у најсевернијим крајевима Европе, у леду, нађен је

је све прошло! Чувај се и пази на се ако мислиш да ми и даље пркосиш. Чуј ме! Ти си ме расљутила с' тога, што се чиниш да ме не познајеш. Ти ми се допадаш. Ти си лепа девојка. Чим дођем у палату, узећу те к мени, тамо ће ти бити врло добро.“

„Сво ваше напрезање узалудно је! Моје срце, глас неки у мојој унутрашњости, кажу ми да ви нисте Виргилијо.“

Инго стеже песнице. Поглед пун мржње и освете беше управљен на Едиту која без страха и сигурна у правду стајаше пред њим.

„Онда ћу те згодити, змијо“ јечаше Инго од љутине, — Ти ћеш чути о мени; али не о де, но са свим на другом месту Свршено је све узмеђу нас. За ово што си сад учинила кајаћеш се.

Он се окрену и оде из собе — он је шанто као и Виргилијо, али опет није Виргилијо, као што Едита тврђаше. Њој беше врло не обично кад је стајала блзу њега, она осећаше да јој нека опасност прети и сад се сети онога који је јуче на ноћ на води опомињаше. Она хтеде да угаси лампу, али на један мах чу више корака. Изгледаше јој као кад маршира каква чета војске, да ли се вараше? Она прислушкиваше — кораци долажаху све ближе. Врата од кућице не беху зариглана, Сад се све утиша. Едита стајаше као прикована на средину собице. Врата се отворе. Шта је то? Ко то долази? — у том ступи унутра Паоло Бембо капетан дуждеве страже: Кад је видео Едиту скиде шешир и поклони се хладно.

„Ја долазим у име дужда и високог савета сињорита,“ рече, „долазим да ми предате кључеве од палате Мирафојерове.“

„За оног странца‘ који се назива Виргилијо Мирафојере? Не никада.“

„Високи савет захтева кључеве, сињорита.“

Онда ћу их сама предати Дужду,“ рече Едита.

„Кључеве или вас, морам предати Дужду, тако гласи заповест.

„Онда идем ја тамо а кључеве носим собом, Паоло Бембо,“ одговори она сигурним гласом.

„Пођите замном сињорита,“ рече капетаи и пође напред.

Едита се огрну једним огртачем, угаси лампу и затворив врата упути се за капетаном у Дуждеву палату.

V. Млетачки Дужд

У сјајној пријемној соби Дуждеве палате, сеђаше на златном престолу изабрани Дужд, републике Млетачке, седи Антонијо Пријули. С једне и друге стране престола беше намештен по један златан лаф, знак грба Млетачке републике.

Дужд је био обучен у сомотско одело затворене боје које је било окићено златом и драгим камењем. С леве стране престола на ниже за једним столом, претрпаним ралним хартијама, дедео је тајни секретар.

У близини Дужда с десна стајаху више саветника из савета десеторице, који, као што се тајно причаше, пазе на све што Дужд ради, такође се прича да при свима аудијенцијама, и важним решењима, присуствује свагда по један од трију државних инквизитора, да се неби што учинило без знања и воље тајног трибунала, чија имена нико не знађаше.

Собар Дуждев уђе и јасним гласом пријави да је граф Виргилијо Мирафијоре син старог и славног Адмирала, дошао у Венецију. Дужд заповеди да се пријавље-

целокупан Слон и Камила; а најудаљенији потомак слонов, мамут, који је, можда, могао опстати само у још топлијој клими, извађен је из леда на Шлицбергу. Панонског мора више нема, а грдна Сахара пустара није ништа друго до корито морско; доказ су нам шкољке што се налазе у песку у сред Сахаре. — Сви су изгледи да генерација деветнајстог века неће дочекати „страшни суд,“ јер је, по геолошким испитивањима, морало прећи 7. милиона година, па да земља постане оваква као што је дана, а да на земљи свега нестане, да нестане биља, животиња, ваздуха, да се на крајњем југу, где се јаје у песку испече, последњи човек (г. Љуба Ненадовић вели да ће бити Немац, јер су они последњи људи) смрзне од зиме, да, дакле, настане „страшни суд.“ — вала да прохуји још само 84. пута толико година.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Колера у Месини**). Из Месине телеграфишу 1. Јула по Немачком: Има већ више дана како се овде говори да је било случајева колере. Власти то побијају, само се вели, да гастрентеритис (запаљење стомака и црева) влада епидемично, особито близу пристаништа, откуда се после пронео глас, да је колера донесена из Бомбаја, одакле је стигло 25.000 врећа жита. Узрок епидемији је, вели се, оскудица у води, јер многе цеви на водоводу попуцаше, те је пијаће воде нестало. Народ се почиње бунити. Пред кућом градског начелника било је демонстрације са претњом.

*

(**Пожар у Цариграду**). Из Цариграда пишу од 11 ов. мес. да је у претпрошли понедељак букнула у стамбулској махали ватра. Изгорело је 54 куће, међу осталим изгорела је и кућа, у којој је био завод за уметничку индустрију под управом гђце Хенли. За оне, који су страдали од пожара, даровао је Султан 500 турских фуната.

*

(**Амерички Помпеји**). У пределу јужне Аризонске државе у Америци, нашли су 200 миља од мора на развалине неке земљом претрпане вароши, која мора да је пре тисућу година пропала под утицајем велике револуције у природи. Археолог Кршниг наишао је копајући, на три миље дугачке рушевине — читаве улице, кућа и људске костуре, исто као у Помпеји. По справама за заливање види се да је у томе граду живео народ изображен.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 23 Јула

(**Осуђени**). Пресудама полицијским осуђени су: Коста Јовановић из Панчева; због скитње; Катица Радовићева служавка; Аца Рајић, слуга; Аца Маринковић, из Панчева; Ђока Пајић, слуга; Милан Стевановић, слуга; Митар Ђурић, из Босне; све због скитње;

*

(**Притворени**). Ноћас су притворени: Сава Рајић обућар, Груја Димитријевић, сточар; Анка Јовановићева и Драга Рајићева, обе. због ноћних тумарања; Максим Вељковић носач и Антоније Митровић, надничар, због скитње.

*

(**Нестало**). Николи Трумићу, дрварару, нестао је један паун, ко га ухвати, нека га преда Николи.

СМЕСИЦЕ

(**Издавач и сарадник**). Пред француским судом, у округу Л; изнет је, ту скоро, на решење овакав случај: сарадник коме беше поверено да уређује подлистак, тужи суду Л.. ском издавача листа што је без његовог пристанка завршио подлистак у листу. Ствар је била у овоме: сарадник је писао неку хумореску; баш кад је хтео да заврши завади се са издавачем те не хтеде дати даљи рукопис. Издавач да би задовољио своје читаоце, плати другом сараднику да доврши ту хумореску. Али писац тужи за то издавача тих новина и суд га осуди да плати писцу 800. дин. за та два штампана табака, јер је само толико фалило па да се хумореска доврши, и 400. дин. као казну за некоректно понашање у својим правима као издавача. Прву казну изрекао је суд што је сматрао такав поступак као злоупотребу лишчеве идеје.

*

(**Особени изговор**). Једног дана нађу у једном зверњаку близу Будима неког човека са оружјем где вреба, па га затворе као крадљивца дивљачи. Пошто одрече пред судом да је хтео дивљач красти и питају га шта је намеравао чинити са својом пуном пушком. Он се размисли па онда одговори; „хтео сам да се убијем,“ и остане при том изговору!

ШАЛА И ЗАБАВА

Број 14. Један носач у В. причао је следећи догађај, што се је њему десио једне вечери:

Стојим ја, вели он, као обично на ћошку и очекујем какву год поруку да заслужим шта, кад неки лакеј приђе к мени и рече ми, да ме мајор у пензији г. Н. зове на вечеру. Позвао је, вели, госте, па их има 13 а то је несретан број, па са тога узрока, а пошто ме је видео кроз прозор да стојим на ћошку улице, посива ме да будем 14 на броју.

Ово је за ме велика почаст, али ја ипак приметим Лакеју да сам носач и немам одело за тако одлично друштво, које је било искупљено код г. Мајора. Лакеј ме охрабри и рече да ће ми он дати сву потребну одећу за ово вече, само да учиним ту услугу његовом господару.

Ја се на послетку решим и одем са Лакејом у кућу. Он ме уведе у једну собу и даде ми и сву преобуку, ципеле, цилиндер, и беле рукавице. Ја се лепо умијем и обучем тако да сам изгледао као какав племић Само ципеле лакејеве биле су ми мало потесне.

Док је лакеј отишао да ми донесе још неке потребне ствари, ја опазим да ципеле нису чисте као што треба. Узмем викс и четке те их лепо очистим. Кад сам био готов, некако се оклизнем и преврнем тањир у коме беше жидак викс. Да неби довео лакеја у непријатну ја брзо марамом обришем патос од викса. Тек што сам ово извршио уђе лакеј, а ја немајући куд, стрпам мараму у џеп од фрака, јер нисам хтео да види лакеј да сам му штету учинио.

Лакеј ме одведе горе где је требало вечерати и ту видех одвише госте, та сами мушки. Чим сам ушао у салу, приђе ми домаћин, који је на прсима носио орден црног орла, и срдачно ми стисне руку на рече сасвим пријатељски:

„Ах, драги пријатељу, добро дошли Ми само вас очекујемо и За тим се окрете гостима и престави ме.

„Господо и пријатељи! част ми је преставити вам мога доброг пријатеља г. Барона Кикерицког!“

Пошто сам видео како ме одлично и срдачно дочекивају, ја се охрабрим и отпочнем играти улогу Барона.

Седосмо за сто и вечера одпоче По кратком времену, пошто сам прилежно гледао у чашу која је често пуњена шампањером, ја се толико охрабрим да мој језик никако није имао мира. Мојим понашањем задобио сам велико поштовање код свију, и сви се слатко смејаше мојим складним досеткама.

Мени се већ и соба почела окретати а у кога год погледам, у сваког сам видео да има две главе. Шампањац ме је страшно угрејао. Чим је печење дошло на сто, повикаше гости г. Кикериц, г. Кикериц, да испије здравицу. То ме је изненадило, али ипак сам био толико куражан и изјавим да ћу чим се печење смири учинити по вољи гостима.

Међу тим испадне ми салвет на под тако да нисам могао дохватити, а по учтивости према домаћину и гостима нисам хтео да их узнемирујем него увучем крај од чаршава, којим је сто застрт био, у рупу од фрака. Да би се пак осигурао те да ми опет не спадне, ја вежем чвор за рупу. Овој мојој досетки сви су се слатко смејали, а највише домаћин који је био и сувише дебео.

Сад се опет заори гласна вика, г. Кикериц да напије здравицу. Ја устанем и припремим се да испијем здравицу. Но како су неки били залармали, ја дохватим нож и лупајући у чашу дам знак за тишину: Но како ми је не само глава тешка била, но и рука, чим сам ножем лупно по чаши она прсне у комаде а шампањац се просу по столу. То још већма развесели и госте и домаћина, тако да непрестано викаше за здравицу.

Међу тим ја сам се од шампањца тако угрејао, да ми је зној липтио са чела. Брзо извадим мараму из фрака и обриса лице. Али кад сам то учинио захори се такав смех и сви гледаше у мене. Ја пак помислим да је то само усљед сувише загрејаности од шампањца, дохвати другу напуњену ми чашу и почнем беседу:

„Поштовани узвишени доме! Сјајна господо! Ус хваљен дочеком драгог пријатеља Мајора, нашег узоритог домаћина, не могу пропустити ову прилику а да не дам израза мојим осећајима према њему и другим гостима, који су овде сакупљени.

Они се једнако смејаху гледајући у мене, а мајор се толико смејао да се морао ухватити за трбух. То мене још већма охрабри.

Неки повикаше „на столицу на столицу“. Ја послушам и брзо се попнем на столицу, али како чаршав беше везан за мој фрак, то и сво посуђе на столу, поће за чаршавом кога сам

ни пусти унутра. Одмах за тим ступи у собу Инго шантајући. Беше обучен у богато одело од прног сомота. Око врата имађаше златан ланац испшаран са разним драгим камењем. Доколенице имао је свилене а ципеле су од лака са великим сребрним копчама. Са леве стране мач чија је дршка украшена златом и драгим камењем. Ушавши поздрави Дужда и около стојеће са гордошћу, као што приличи племићу и сину једног од најзаслужнијих и најбогатији племића.

„Добро нам дошли у нашу средину, грофе Мирафијоре,“ поздрави га Дужд са лаким нагибом главе, „Ви сте дуго били у стране земље, и за то време изгубим сте племенитог оца, кога ми обично штујемо. Ми се радујемо што вас опет поздравити можемо.“

„Благодаримо вашај светлости и племенитој господи на сваком пријему,“ одговори Инго, који тек сад примети међу сенаторима и Брабантина,“ у толико ми је више жао, што при првом мом појави долазим са службом. богатства мога покојног оца, које је своме насљеднику оставио налазе се у добрим рукама. Република и високи савет добро су са њим управљали, и потпуно ће ми се предати. Али палата то скупоцено место, у коме сам пољу младост провео, предамном је затворена. Нека девојка, кћи домоуправитеље мога покојног оца, која се налази на отерву Св. Николе, не хтеде да ми изда кључеве од палате, који се код ње налазе. Ја сам могао у палату на силу ући, да капију и остала затворе разбијем — али то беше противно мојим осећајима и с тога, при првом мом појасу у овај светли дом, морам да подигнем тужбу.“

„Како се именује та девојка о којој говорите, гроф Мирафијоре?“ упита Дужд.

„Едита Амалфијева. Светлости.“

„Нека се дозове овамо! Она треба да нам објасни тај поступак,“ заповеди Дужд.

„Едита Амалфијева, већ је доведена,“ јави тајни секретар.

„Онда нека изађе предаме.“

Неколико тренутака доцније уђе Едита. Она беше пошла право престолу да клекне, еди у тај мах опази богато обученог странца. Као громом поражена трже се натраг, но ипак се савлада. Она клече пред престо Дуждев.

„Устани, кћери моја,“ рече добродушни Дужд, „како ти је име?“

„Едита Амалфијева, Светлости,“ одговори и устаде.

„Против тебе подигнута је тужба, кћери моја!“ настави Дужд даље, „ти си се противила да предаш кључеве, који су својина графа Виргилија Мирафијора.“

„Ево кључева, светлости, ја их полажем пред ваше ноге. Опоме човеку, што стоји тамо, нећу да предам с'тога, што је он странац. Он није граф Виргилијо Мирафијоре.“

Ове речи јасним и сигурним гласом изговорене, учинише јак упечатак на около стојеће. Сенатори се погледаше питајући се и вртећи главом. Дужд гледаше час у Инга, час у његову противницу, која је сад постала његова тужитељка, а тајни секретар није веровао својим ушима.

„Шта говориш ти моја кћери? упита Дужд.

(Продужиће се)

повукао. Да би задржали сви скоче и повуку сто, али како су сви били гости повукли изгубе равнотежу и сто се преврне. Сад наступи ужас. Пошто су сви били под астал, ја покушам да се извучем од чаршава, али што се ја више копрцах, чаршав се све већма око мене увијаше. У зло доба, пошто сви присутни почеше грозно да вичу, испаде ми за руком да се одмакнем од стола али сав јадан и жалостан поливен вином и јелом. Ја јурнем напоље. Кад ме виде, лакеј, он нада дреку. Ја сам у брзини, кад сам се брисао од зноја, узео ону мараму којом сам брисао виск и место да обришем зној, ја сво лице виксом омажем и постанем прн као арапин. За то су се сви смејали А за то се и лакеј поплашио кад ме је видео да вучем за собом чаршав.

Не знам како сам изашао на улицу и трчао у мој један стан. Пошто је било после пола ноћи, патрола ме спази и помисли да нисам какав лупеж ухвати и затвори ме.

Тек сутра дан, пошто сам се отрезнио, дозна се цела ствар и мене пусте. Кад сам изалазио чујем г Мајор како се куне, да никад више неће позвати кога да буде 14 на броју при вечери а ја се опет у себи закунем да никада нећу више да будем 14-ти па ма ме и сам цар позвао на вечеру

Ето како сам прошо тог вечера престављајући барона Кикерица.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничких пароброда првог ц. кр. овлашћеног дунав. пароброд. друштва

Савом

Од **Сиска** за **Брод**, понедеоником и петком а у мешовитој служби, средом и суботом у 6 сати у јутру.

Од **Сиска** за **Земун**, понедеоником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Земуна** за **Сисак**, уторником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Брода** за **Сисак**, средом и петком а у мешовитој служби, понедеоником и четвртком у 6 сати у јутру.

Код Градуше, Свињаре, Кобаша, Брзополја Јамине, Босута, Јарка, Клења, Купинова и Бољеваца стају лађе ако је потребно.

Дуж сриске обале у мешовитој служби.

Од **Шапца** за **Београд**, понедеоником и четвртком у 7 сати у јутру, а уторником и суботом по доласку поштанске лађе сисачке.

Од **Београда** за **Дубравицу**, сваки дан у 6 сати у јутру, односно по доласку местне лађе земунске; а пристајући уз панчевачку дунавску обалу, уторником, петком и недељом.

Од **Београда** за **Градиште**, уторником, четвртком, суботом и недељом у 6 сати у јутру, односно по доласку прве местне лађе земунске

Од **Београда** за **Оршаву**, уторником, у 6 сати у јутру (ако стање воде дозволи).

Од **Београда** за **Шабац**, уторником, средом, петком и недељом у 6 сати 15 м. у јутру.

Од **Оршаве** за **Београд**, средом у 9 сати у јутру.

Од **Градишта** за **Београд**, понедеоником, четвртком, петком и недељом у 6 сати у јутру; пристајући уз дунавску панчевачку обалу, понедеоником, четвртком и суботом.

Од **Дубравице** за **Београд**, сваки дан у 9 сати 30 мин. пре подне, а средом у 11 сати 30 м. пре подне.

Уз станицу **Гроцку** пристају лађе свакодневно низ и уз воду пловеће.

П. н. путници, који путују на лађама, што додирују обе обале, нека пријаве при уласку у лађу ма код које српске станице свој пртљаг и друге ствари кр. српској царинској власти и нека ваде обичајне билете и марке јер с путницима, који оваковпх легитимација немају, поступаће се по њиховом доласку у Београд као са путницима из иностранства.

Повл. Аустр. угар. друштво држав. жељезнице.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између Бајаша и српских станица са лађама повл. аустро-угар. друштва државне жељезнице од 19. априла (1 маја) 1888 па до даље наредбе.

А) УЗ ВОДУ:

Полази из Градишта — четвртком и суботом из јутра, у 7 сати.

Полази из Бајаша*) уторником у 5 сати из јутра, четвртком и суботом у 9 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Дубравице уторником у 8 сати и 30 минута пре подне четвртком и суботом у 11 сати и30минута пре подне.

Полази из Смедерева уторником у 10 пре подне, четвртом и суботом у 1 сат и 20 минута у подне.

Долазак у Београд уторником у 2 сата, четвртком и суботом у 4 сата и 30 после подне.

Б) НИЗ ВОДУ:

Полази из Београда средом петком и недељом у 6 сати и 30 минута из јутра.

Полази из Смедерева средом, петком и недељом у 9 сати пре подне.

Полази из Дубравице средом, петком и недељом у 10 сати пре подне.

Полази из Бајаша**) средом, петком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Долази у Градиште средом, петком у 2 сата после подне.

*) Четвртком и суботом, долази влак из Будапеште бр. 51. у Бајаш, и стоји са лађама за Београд у свези.

**) Све лађе имају у Бајаш везу са мешовитим влаком бр. 1012.

Из Градиште за Београд заведено тамо и натраг карте са спуштеном ценом које важе више данэ.

Будимпешта, у Априлу 1888.

ДИРЕКЦИЈА.

ЖЕЛЕЗНИЧКА ТАРИФА

	КЛАСА I.		
	I.	II.	III.
Београд			
Топчидер	0·60	0·45	0·30
Ресник	2·10	1·60	1·05
Рипањ	3·10	2·35	1,55
Раља	4·90	3·70	2·45
Влашка	6·75	5·05	3·40
Међулужје	7·60	5·70	3·80
Кусадак	9,55	7·15	4·80
Паланка	11·10	8·30	5·55
В. Плана	12·75	9·60	6·40
Лапово	15·40	11·55	7·70
Багрдан	16 95	12·75	8·50
Јагодина	19·05	14·30	9.55
Ћуприја	20·90	15.65	10·45
Параћин	21 85	16·40	10·95
Сикрица	23·70	17·75	11·85
Сталаћ	24·80	18 60	12·40
Ћунис	27·45	20 60	13·75
Корман	28·85	21·65	14·45
Алексинац	30·10	22 60	15·05
Греач	31·50	23·65	15·75
Ниш	34·20	25·65	17·10

	КЛАСА		
	I.	II.	III.
Смедерево			
Осипаоница	2·70	2·00	1·35
Сараорци	3·35	2·75	1·85
Крњево	4·65	3·50	2·35
Вел. Плана	6·30	4·57	3.15

	I.	II.	III.
Лапово			
Баточина	1.15	0·85	0·60
Бадњевац	1 85	1·40	0·95
Милатовац	2·70	2·00	1·35
Јовановац	3·25	2·45	1·65
Крагујевац	4·20	3·15	2·10

	I.	II.	III.
Ниш Бања	1.55	1.20	0.80
Ниш Сићево	2.55	1.90	1.30
Ниш Св. Петка	3.25	2.45	1.65
Ниш Црвена Река	5.20	3.90	2.06
Ниш Бел. Паланка	6.30	4.75	3.51
Ниш Станичење	9.00	6.75	5.15
Ниш Пирот	10.25	7.70	5.40

ЗВАНИЧНА ТАРИФА за ВОЖЊУ на ФИЈАКЕРУ.

1, Дању на ¼ по вароши и до паробродске и железничке станице на колима с два коња 1 динар а с једним коњем 0.50 дин. За сваки четврт часа дуже вожње плаћа се по пола дин. с два коња, а 0·40 дин. с једним коњем.

2,Један воз за Топчидер и натраг с два коња за два сата 6, а с једним коњем 4 дин. Дуже задржавање преко овога плаћа се по тачки 1.

3, За вожење на колима с два коња до новог гробља с пратњом и натраг, али да пратња не траје дуже од три сата, плаћа се 6 динара на колима с два коња а 4 дин. с једним коњем. Ако траје дуже од овог времена, плаћа се по тачки 1. Засебно вожење на гробље плаћа се по тачки 1.

4, За вожење на свадбу с два коња 10 динара, а с једним 8 динара. Фијакер мора бити на расположењу 4 сата. За дуже бављење плаћа се по тачки 1.

5. За ноћно вожење по вароши и до паробродске и жељезничке станице плаћа се за сваки сат по 3 дин. Адва коња а 2½ с једним коњем. с за ноћно вожење у виноград и топчидер по 4 дин. на сат с два, а по 3 с једним коњем Ноћ се рачуна од 1. маја до 1. октобра од 8 сат= у вече па до 4 сата у јутру, а од 1. Октомбра до 1. марта од 7 сати у вече до 6 сати у јутру.

За сваки пртљаг који је смештен у фијакеру, као: ручни кофери, ручна горба итд. не плаћа се ништа, али на сваки већи пртљаг, који би се понео на кочијашком седишту плаћа се по пола динара на 1 комад, а ако има више по 25 пара дин. по комаду.

Такса за пошаче на жељез. станицама

1. За пренашање пртљага од излаза по до отправништва пртљага или за ручне ствари до чекаонице и до жел. кола или само из чекаонице до жел. кола —на парче — 5 пара

2. За пренашање путничког пртљага преко 25 кила од излаза отправништва на комад 30 пара. д.

3. За пренос путничког пртљага од издав. или ручни пртљаг до истог на комад 15 п д.

4. За пренашање пут. пртљага од места издавања до места вожње, кад су комади тежи од 25 кила — на комад 35. п д

Возови за иностранство.

Београд—Будимпешта—Беч

	И. екс. кл.	I.	Б. в. I-III.	М. в. I-III.	Ос. в. I-III
Београд пол.		**2·34**	5·35	5·35	5·16
Земун „		2 48	6·03	6·20	5·48
Инђија „		—	6·48	8·40	6 53
Нови Сад		**4·23**	7 44	9·54	**8·12**
	ст.	6·08	9·41	1 45	**10·52**
Суботица				Ос.м.	М в.
	пол	6·10	9·53	2·25	**11·22**
Будимпешта ст.		9·40	1·42	**7·30**	6·50

	И. екс. кл.	I.	Ос. вл. I-III.	Б. в. I-III.	М. I-III.
Беч пол.		**10·27**	**11·10**	—	—
Б.-пешта „		**5·38**	8·80	2·28	9·15
	ст.	8·54	1 03	6·06	5 00
Суботица				Ос.м.	М.в.
	пол.	8·59	1·46	6·18	6·15
Н.-Сад „		10·51	5·55	8·18	9·06
Инђија „		—	**7·40**	**9·11**	10·20
Земун стиже		12·19	**9·04**	**9·53**	11.18
Београд „		12·32	**10·20**	**10·10**	11·39

Такса за чишћење димњака

ово су:

За сваки цилиндерски димњак без разлике на катове 40 п. д.

За гвоздени не узидани шпархерт 40 п. д.

За узидани шпархерт 80 п. д.

За узидани велики шпархерт по гостионицама 1 дин.

За један оџак димњак до два боја 40 п. д.

За прост димњак 20 п. д.

За чишћење чункова до 2½ метра са пећима уједно 20 п. д.

За чишћење чункова од 2½ метра на више ма колика дужина била опет са пећима уједном 40 п. д.

Такса за изношење ђубрета

Соба и кујна или *мањи дућан са собом* 0·20 дин.

Две или три собе са кујном као и већи дућан са магазом и плаћа 0·60 дин.

Четири и више соба са кујном, као фана са кујном гостионе (без штале) плаћа 1·00 дин.

За палење цилиндерског димњака без разлике на катове 1·50 дин.

Ове таксе наплаћују се од једног чишћења.

Такса за чишћење нужника и помијара

е 12 дин. од кубног метра (1000 литара.)

Такса за водопоше

По 25 пара плаћају ове улице: Рељина десно и лево, Савско стоваришше. Мајданска, Босанска, Јевропска, Дрварска, Борска, Мала пијаца, Лиманска Јаворска, Препеличка, Крал. Марка, Савска до пиваре десно и лево Каменичка, Которска. Пиварска, Топџиски трг, Озренска, Кнегињина, железничка лево и десно, део колубарске од улице кнез Милошеве до Венеције, део вишеградске ,део борове важнесненске до чесме спрам мин. грађевина.

По 40 пара; у Савамали и Савском одељку на вису, варошком и теразиском и западном врачару, Косанчићев венац. Горња богојављенска, Златарска, поп Лукина, Једренска, Господска Космајска, Топличин венац Јеленска, Дубровачка, Горње град. поље, Спасовска, Кнез Лазарева, Кнез Михајлова Узун Миркова, Вел. пијаца Васина, Рајићева, Соколска, Совљачка, Љубићска, трговачка, лепеничка, део љубичице, улице од Васине до Топличног венца, Вука Караџића, Таковска, Поцерска, телеграфска, призренска Сибничка, Лебарска, абаџинска, Ломина, зелени венац, Балканска, Министарска, Девојачка, Рудничка Кнез Милошефрушкогорска, сарајевска, Орловићева, писарска, Мајурска, Споменичка, део сеничке, део Мостарске, Колубарске и Вишеградске почевши од улице Кнез Милошеве до војничког поља, део приједорске од мин. грађев. до угла велике Касарне идући цветном тргу, Царигрдска, Кнез Миланова. Крагујевачка, Позоришни трг.

Остале улице у вароши плаћају по 50 п. д.

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПОСТАНЕТЕ БОГАТИ

КУПИТЕ ОДМА

ВИЛЕТЕ ТУРСКЕ ЛУТРИЈЕ

Вучје 1 Августа 1888 год.

гарантиране државом турском

изгледи на добит врло велики

Број згодитака 550.

згодитци износе 1,000.000 динара

1	велики згодитак	динара	660.000
1	„	„	60.000
2	згодитка по	20.000 „	40.000
6	„	„ 6.000 „	36.000
12	„	„ 3.000 „	36.000
28	„	„ 1.000 „	28.000
500	„	„ 400 „	200.000

Цене билета.

1 билет	5 динара
5 билета	24 „
25 „	118 „
100 „	465 „

A. Сваком купцу званичпа листа вучења биће достављ на одма после вучења бесплатно.

B. Сваки који добије биће одма после вучења извештен телеграмом истога дана.

C. Вучење ће бити у Цариграду у царској конвици.

D. Ко се билете добију треба послати новце непосредно поштанском упутницом или чеком на

Comptoir commercial

557 graude rue de Tekqé 557

Constantinople (Turguie)

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр 1. Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „ОВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

БРОЈ 84 Београд, Субота 25 Јуни 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Крајем овога месеца истиче многим нашим читатељима рок претплате. С тога их молимо да претплату обнове најдаље до краја овога месеца, јер ћемо иначе бити принуђени да лист обуставимо свакоме без разлике, који претплату није обновио.

Обраћамо пажњу наших читатеља на то, да поруџбине без новаца нећемо узимати ни у какав обзир.

Од 1. јула доносићемо у подлиску „Девојче“, приповетку нашег младог и даровитог приповедача, **г. Јанка Веселиновића**, који је за кратко време постао омиљен приповедач наше читалачке публике г. Јанко нам је обећао, да се почешће јавља својим радовима. У опште подесили смо тако, да од сад што више доносимо оригиналних ствари у подлистку, те ће тако читатељи имати и слика из нашег живота.

ПРЕКО ПУТА ЦЕНТРАЛНЕ ПОШТЕ

ТРГОВИНА КОД

ЗЛАТНОГ КОФЕРА

добила је велики избор кофера за Бање, а тако исто шешира филцани и сламни у великом избору.

Особито обраћам господи и госпођама, да имам једну сорту шешира сламни, с врло великим ободима, за шетњу по бањи и пољу гди апсолутно нетреба имати сунцобран; и комад кошта једни 2·50 а други 1·60 динарски.

Такође препоручујем госпођама и госпојицама сунцобране свилене, и трико с перлама Шујташом и клот све фарбе летње *од које правим распродају;* имам и велики избор рукавица мушки и женски, памучне филдегос и свилене. У исто време препоручујем велики избор кошуља како памучни тако исто и кончани марама свилени вратни како за мушке тако исто и за женске. Сав овај јеспап продајем с врло уме, еном ценом.

Молим поштовану публику да ме изволи посетити и о цени уверити се. 4—5

У БАШТИ

„ПОЗОРИШНЕ КАФАНЕ“

Од данас сваки дан свираће позната капела под управом капелника:

Г.Г. Рајмунда и Јакуба.

15.000 ДИНАРА ИЗДАЈУ СЕ под интерес на јемство непокретног имања. Ближа објашњења код г. Новаковића адвоката.

3—3

Прво српско локално паробродско друштво, отпочеће од данас сваке недеље и празника, при угодном времену, редовну пловидбу од Београда до Топчидера и натраг. Пловидба почиње у 2 сата по подне, и у времену од 45 до 50 минута лађе ће се измењивати, а последња лађа из топчидера за Београд креће се у 7 сати у вече.

Цене су вожњи.

I класа за топчидер и натраг 1. динар

II класа за Топчидер и натраг — 60 пр. дин.

КАЛЕНДАР

Православни: 25. Муч. Феф. р. кн. II

Католички: 7. Вл. Вилибалд

Сунце излази: у 4 сах. 8 м. а залази у 7 сати 52 мин.

Нов месец 29. у 7 с. 6 м. у вече. Мутно, кишовито, па жега.

РЕД ПРИМАЊА

у министарству нар. привреде

1. Министар прима приватне суботом од 3—5 часова после подне

2. Начелници одељења примају сваки дан од 11—12 часова пре подне.

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 23. јуни

кил.	7601	Жита	10.55
„	87.63	Сувих шљива	16·—
„	2.869	Браш. леб. нес.	14.—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	1.096	Кукуруз	10·50
„	—.—	Кукуруз. браш.	—·—
„	1.465	Јечам	7·50
„	1·355	Овас	9.—
„	—.—	Раж	—·—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	—·—	Ораја	—.—
„	—·—	Катрана	—.—
„	101	Вуне овче	100.—
„	—·—	Шишарке	—.—
„	——	Коре брезове	—·—
„	13610	Креча	3·20
„	1340	Сена	4·—
„	—.—	Сламе	·—
„	—.—	Лоја топљеног	—·—
„	—.—	„ нетопљеног	—·—
„	—.—	Масла	—.—
„	—.—	Кајмака	—·—
„	—.—	Масти	—·—
„	554	Крушака	17·50
„	133	Сира	57·50
„	655	Свиња	85·—
„	281	Вишања	10·50
„	—.—	Трешања	—·—
„	700	Кајсија	21·—
„	358	Кромпира	10·50

РАЗНА ПИЋА

лит.	——	Вина црна	—·—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	13605	Ракије меке	22·—
„	—300	„ љуте	48·—
„	—.—	Шпиритуса	—·—

ЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

(НАСТАВАК) (7)

„Онај странац тамо, који је сад дошао овде да захтева кључеве, није гроф Виргилијо Мирафијоре“, понови Едита без икаквог страха и јасним гласом „тако би могао боље познавати племенитог Виргилија од мене? — А тај, тај није Виргилијо Мирафијоре.“

Инго гледаше презриво у девојку, као човек који је у праву.

„Шта одговарате ви на ову тужбу?“ окрене се Дужд Ингу.

„То су речи једне будале, или завишћу и грабљивошћу занесене девојке, светлости“, одговори Инго. „Само су две могућности: Едита Амалфијева кћи умрле домоуправитељке, одриче да ме познаје или из незнања или из других каквих тајних узрока.“

„Тешка је тужба, коју је подигла Едита Амалфијева, рече Дужд озбиљно замишљен, и правда захтева да се ова оптужба побије.“

„Ја сам готов да то учиним, светлости,“ повиче Инго. „Нека се позове гондолијер Себастијано, он ће казати ко сам ја.“

Зар је то сведок против мене зар је то сведок који се сме и може самном мерити?“ упита Едита. „Ја се кунем свим што ми је најмилије и најсветије, — да онај странац није Виргилијо Мирафијоре. А како ће један гондолијер да га позна, сад, после толиког времена, да га упозна? Међу тим гондолијер може сеподплатити.“

На цртама Инговим показа се ужасна мржња, кад је погледао ову одважну девојку, он се окрену Дужду.

„Ја се све већма плашим, да не задовољство због повратка или грабљивост ону девојку гоне на оваку лаж. На то с почетка нисам обраћао пажњу, али сад, кад ме је у присуству оволиког благородства увредила, морам“, рече Инго дрхтајућим гласом. И моје стрпљење има границе, сад се мера превршила. Ја ћу оптужбу ове девојке поништити једним ударом. У венецији још живи један служитељ мога покојног оца, стари Андреја. Нека се доведе овамо, и онда ће се видити да ли ме он познаје.“

Овај је предлог добар и може довести до решења. Нека се доведе служитељ Андреја,“ заповеди Дужд.

Један служитељ оде да изврши заповест.

„Буди пажљива и искрена, кћери моја,“ рече јој Дужд. „Ја сам уверен да ти говориш тако не из каквог себичлука. Али помисли да је твоја оптужба, тешка, и ако је потекла из искрености и твога убеђења. Хајд да се посаветујемо. Потражи у твојој памети, пооштри твоје сећање да ли се не вараш, јер је граф Мирафијоре дуго време осуствовао. И наметно је и благородно, да се погрешка благовремено увиди и призна.“

„Ја не могу друкчије, светлости! Ја говорим истину. Виргилијо Мирафијоре није овде међу нама, он се није вратио у Венецију. И како ја истину говорила, тако ми Бог помогао и овог и оног света. Амин!“ одговори Едита свечаним и јасним

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар Волова тешки к.	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—.—
1	пар Крава тешки „	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—.—
1	„ Свиње мрша. до „	—	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар кожа овчи	—.—
1	„ „ Јагњећи нови . .	.—
1	„ „ Јарећи	.—
1	„ „ Кавлака	.—
1	„ „ Зечији.	—.—
1	„ „ Козији. . . .	—.—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	1.275	Брашна. .	—.—
„	—.—	Мекиња. .	—.—
„	—.—	Пасуља. .	—.—
„	—	Шпиритуса	—.—

ИЗВОЗ ИЗ МЕСТА ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

килог.	—.—	Сувих шљива.	—.—
„	—.—	Креча . . .	—.—

К У Р С.

Дукат	5·89
Наполеон	9·90

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

—

(Панађур). Од сада ће по одобрењу министарства народне привреде сваке године бити у Ражњу, срезу алексиначком, округу алексиначком, тродневни панађур у дане 17 ог, 18 ог, и 19 ог јула.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(Скуп). 3. Јула ов год. објављује „Опште радничко друштво“ да ће у 9 часова пре подне држати скупштину код „Два Сокола“

*

(Застава). Савезне стрељачке дружине у Краљевини Србији, отворили су конкурс, за израду нацрта своје дружинске заставе, и рок је конкурса до 10 Јула. ов. год. Застава треба да буде 1 м. широка и 1·50 м. дугачка а од тешке црвене свиле. На једној страни да буде стрељачки знак — овална мета — стрељачким мотивима; на другој страни да буде орао са Краљевским породичним грбом на прсима а око њега да буде натпис: „Савез стрељачких дружина у Краљевини Србији, 1886“. Траке да буду од отворено плавог морачтика; на једној да буде написано: „Ову заставу подарио је Његово Величанство Високи Покровитељ Краљ Милан I“, на другој траци да буде какав стрељачки мото. Ресе на застави и на тракама да буду златне. Мотка да буде обојена народном тробојницом, на врх мотке оставља се г. г. конкурентима да ставе шта за добро нађу. Награда је за најбољи нацрт који одбор усвоји 120 динара, за други у својен нацрт 60 динара.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

(Одобрења).— Указом Његовог Величанства Краља од 10. ов. мес. одобрава се општини пр'овачкој, у срезу моравском, окр. пожаревачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 408 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. год., и тим новцем подмири расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

—Такође указом од 10. ог. Одобрава се општини власотиначкој, у срезу власотиначком, округу нишком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 3 192 дин. уз оба полгођа пр. 1886|7 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачунску годину

*

(Обзнана). Железничко оделење министарства грађевине, јавља ово, што се нај пре трговачког света тиче; Често пута подизане су код железнице, од стране појединих партаја, жалбе и рекламације, које су произашле једино отуда, што се партаје при испуњавању товарних листова нису придржавале тачке 3-е § а 50 ог. правилника за железнички саобраћај, т. ј. нису на товарном листу стављале тачне адресе пошиљаоца и примаоца.

Да би се ово у будуће избегло, опомињу се сви они, који штогод железницом отправљају, да у своме сопственом интересу стављају на товарном листу увек тачну адресу примаоца, и то: име, занимање, станицу опредељења, улицу и број куће, а исто тако и адресу пошиљаоца.

Овим поступком учиниће, да примаоци пошиљку брже добију, или да се на случај недоставности робе може о томе одмах пошиљаоца да извести, а не као што се до сада већином дешавало, да су поједине пошиљке продаване у корист државне касе услед тога, што се због нетачне адресе није могао пронаћи ни прималац ни пошиљалац.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

—

„Друштво Св. Саве“, с особитом пријатношћу има да благодари грађевинским пре-дузимачима и мајсторима из Београда напрегком ожртвовању и родољубљу њиноме. Ови су се родољуби састали 29 прошлог месеца, те су договорно написали своје заједничко завештање „Друштву Св. Саве“. Ево њинога писмена:

Наше завештање.

Ми долепотписати предузимачи и мајстори у Београду, радећи на подизању разнихграђевина у слободној нам Краљевини Србији, скуписмо се и договорисмо се да учинимо једно богоугодно дело како за нашу душу и за здравље и напредак нашега потомства, тако и да дамо видна доказа и осталој браћи нашој и нашим земљацима што смо ми са добром вољом и поштеним радом учинили, те да им могућност створимо, да писменији буду од нас и амнет им оставимо. да они, пошто боље књигу и школе изуче, још више добра учине своме народу и својој земљи, у којој ће живети и која ће их хранити.

Ово богоугодно дело, које хоћемо да учинимо, то је, да у колико је могуће о нашем трошку потпомажемо подизање школа у Старој Србији и другим српским местима гдеје народ сиромашан, те да приправљамо нараш ај који ће бити изученији од нас, како ће лакше себи хлеб зарађивати.

Да ово богоугодно дело остваримо; да стечемо својој души севапа; да се одужимо земљи која нас је хранила, и да олакшамо млађим нараштајима да лакше и боље изуче књигу, ми сви што смо на крају овог завештања потписани, договорили смо се, пристајемо и закључујемо ово што иде:

1. Сви ми потписати предузимчи а и мајстори у Београду, који год од нас буде радио на подизању државних, окружних, среских и општинских грађевина, или на преправкама или на оправкама истих, дајемо за славу имена божијегау а 1 корист нашег млађег нараштаја од данас па у будуће *један на сто* од наше погодбене суме за горе означене радове „Друштву Св. Саве“ у Београду, да оно подиже школе, где треба као задужбине наше.

2. Овај новац, *један на сто*, хоћемо пристајемо да се без икаква обзира увек од наше погодбене суме за ма какав грађевински посао задржава на каси министарства грађевина или општинског суду Београду и да се ова скупљена сума сваког трећег месеца предаје „Друштву Св. Саве“ у Београду.

3 Сваки од нас, ни под којим изговором неће и не може тражити намењену и уложену суму за ово богоугодно дело натраг, нити ће му се вратити.

4. Са овим новцем, који ми драговољно завештавамо на подизање школа у Старој Србији и осталим српским местима. руковаће „Друштво Св. Саве“ у Београду са свим самостално и подизаће школе онде и онакве, где и како само ово за корисно и потребно нађе.

5. Нико и никада, ни од нас ни од наших потомака, неће имати права нити може тражити икаква рачуна о овом нашем завештању од „Друштва Св. Саве“, јер ми, клањајући се јеванђелској проповеди, хоће мо: „што учини десница, да не зна левица“.

6. Молимо „Друштво Св. Саве“, дајемо му неограничено право и остављамо му у амнет, да оно нађе пута и начина, да се помоћу узвишене владе Краља Милана I, учини све што је потребно, да се сав добивени новац од овог нашег завештања тачно и на време прикупља рачун о свему води и о свему као заштитник наше задужбине брини.

7. Сав прикупљени новац не сме се за другу цељ употребити но само на подизање школа. Учини ли се другчије, онда „Друштво Св. Саве“ да тужи кривца и тражи наплату и оштету.

8. Све ово што смо у нашем завештају казали, има да важи од дана. па за сва времена док „Друштво Св Саве“ постоји, и овлашћујемо исто Друштво, да преко државних власти Краљевине Србије а сисом постојећих закона, ово одмах отпочне извршивати и у дело приводити.

29 Маја 1888 год. у Београду.

Предузимачи и мајстори:

1, Филип Благојевић; 2, Васиљко Дамњановић; 3, Стојан Милосављевић; 4. ЂорђеПетровић; 5, Мина В. Дамковски 6, Трајко Петровић; 7, Дамњан Спасић; 8, Ива Сартори; 9, Спасоје Р. Јовановић; 9. Ћира Тодоровић ;11, Адолф Шток 12. Јанаћко Костић; 13, Цветко Вељковић ; 14, Анђелко Ђурић; Новак Стојановић; 16, Јован Секулић; 17, Петар Јовановић; 18, J. Шток; 19. Е. Гајзлер; 20. Јаков Дам-

---

гласом, подигнувши три прста у име заклетве.

Одмах после овога отворе се врата и собар пусти унутра једног старог човека. Проседи старац са неким страхом поклони се на све стране. Његово лице показиваше благост и добродушност.

„Приђи ближе,“ рече му Дужд. „Јеси ли ти Андреја, пређашњи служитељ покојног Адмирала?“

Тако је, светлости, ја сам Андреја, служитељ покојног грофа Мирафијора.“

„Гледај амо! Познајеш ли овог младог племића?“ упита га Дужд и покаже руком на Инга, који шантајући приђе ближе Андреји и пружи му руку да је пољуби.

Познајеш ли ме Андреја?,“ упита га.

Стари слуга гледаше укочено у Инга, па за тим клече.

„Света дево Маријо!“ муцаше он, „шта видим? Млади гроф Виргилијо, јединац мога доброг покојног господара!“

Победоносан осмех појави се на Инговим устима:

„Андреја!“ повиче Едита пребацујући му.

Сад тек опази Андреја ону, коју је као своју кћер љубио.

„Сињорита!“ повиче он и његове очи засветле се од радости.

„Андреја, зар заиста у овоме странцу познајете Виргилија Мирафијора?“ упита Едита.

Стари слуга погледа још једном пажљиво у Инга, па онда климну главом.

Андреја! опомените се!“ повиче Едита. „Јесу ли ово црте Виргилијеве? та ви се варате због просте наличности.

„Млади граф имађаше на бради један мали црвени знак,“ рече Андреја. „Његове очи гледаху у свакога са благошћу и добротом, као и код покојног господара што беше.“ При овим речима погледа боље у лице Ингово, „тај црвени знак не видим код вас — па онда очи па и коса другчија је — — — —“

„Неблагодарна псино,“ крчаше Инго пун једа и очајања претећи старцу. „Такве треба згазити ногом! Знак о коме говориш покрила је брада.“

Андреја поплашено тргне се натраг— промена како у лицу тако и на целом телу која је наступила код Инга, изненадила га је. Он врташе главом.

„Сињорита има право,“ рече за тим одважно, „такав не беше млади граф Виргилијо.“

Дакле и Андреја није познавао странца? Ово би могло имати опасне последице. У томе тренутку висаше све о концу. Инго се окрене Дужду и са усиљеним презрењем рече:

„И сувише сам горд, да још коју реч кажем у моју одбрану сматрам испод достојанства да се предам пред оваким сведоцима. Нарочито у овоме случају где само тражим моје законоправо.“

„Излишна је свака даља одбрана, мој племенити Виргилијо Мијафијоре. Та и ко би могао то да захтева од вас, после вашег сретног повратка у завичај, до вас, који сте с правом дошли да захтевате законо наследство,“ умеша се у говор Брабантино и изађе пред сенаторима пружив руку очајнику. „Ја вас познајем а и сваки други признаће то, који је и пређе био ваш пријатељ.“

Ове речи учинише са свим други упечатак.

(Продужиће се)

њановић; 21, Павле Бошковић; 22, Штерија Јовановић; 23, Јован Благојевић; 24, Гавра Секулић.

*

На оваком родољубивом делу „Друштво Св. Саве“ изјављује благодарност свој именованој браћи предузимачима и мајсторима с надом: да им што скорије благодари и омладина оних школа, која ће се њиховим трудом у разним крајевима Српства подићи.

Бр. 387
1° јуна 1888
Београд.

Председник Гл. Одбора
„Друштва Св. Саве“
Свет. Николајевић.

Секретар,
Р нко Петровић.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 24. Јула

(**Крађа**). Ономад ноћу неколико њих ускочили су у двориште г. А. Новаковића, адвоката; за тим калаузима отворили кућна и шест собних врата, ушли у собе, све испретурали и украли: 50 динара у никлу; 12 ножева и 12 виљушака сребрних са монограмом Ј. А. Н, пет белих и једну шарену кошуљу и још неке ствари.

(**Осуђени**). Пресудама полицијским осуђени су; Максим Вељковић надничар због скитње. Јоца Петровић и Христифор Живановић овд. келнери због прављеног нереда;

*

(**Притворени**). Ноћас су притворени Ђока Пајић, пекар због скитње.

СМЕСИЦЕ

(**Где је најслађи пољубац?**). Прича се да пољубац није нигде слађи него у кругу Кенебека, у северо америкачким државама; а то с тога што госпе у том кругу мажу своје лице —белим шећером.

*

(**Лепа каријера**). Славни Дерфлингер био је син простог сељака из неког сеоцета у Ческој, још у младости својој изучио кројачки занат, и био је неко време кројач, али доцније иглу замени мачем и служио је под разним јунацима, па најзад буде именован за војводу и државног намесника горње Померанске, за тим изборним кнезом који је сваку заслугу умео оценити и наградити

*

(**Боље је бити у нижем сталежу први него у вишем последњи**). Француски краљ, Лудвик XI. јако је волео науку. Да би задовољио своју жудњу позивао је на ручак оне странце од којих се нада да ће што корисно научити. Позивао је на ручак и трговце који би му могли дати каква обраџења односно трговине. Неком трговцу по имену Жан падне на ум да моли краља да му изда повластицу на племство, што му Лудвик и подари. Кад се наскоро по том тај трговац као нови племић покаже на двору краљ се учини као да га и не гледа. Мајстор Жан, изненађен таквим пријемом пожали се краљу: „Господине кад сам вас позивао за свој сто, сматрао сам вас као првога у вашем сталежу, али ви сте сад нови племић, па ако би вам показао ону исту благонаклоност, коју и старим племићима, увредио би их.

*

(**Смерност**). Исак Њутн, за сво време свога живота задовољавао је све, који су га познавали, својом смерношћу, али никад као у овој прилици. Имао је једно псетанце, које је радо имао а звао га Дијамантом. Једног дана, кад је морао да из собе, у којој је радио, оде у најближу собу, остави Дијаманта самог. Кад се Њутн врати имао је шта и да види. Дијамант беше оборио запаљену свећу на његове хартије, и готово довршен рад од толико година, беше у пламену и скоро претворен у пепео. Њутн је био тада већ врло стар, па и такав губитак беше ненакнадим. Међу тим он и не удари псето него га само покара овим речима: „О, Дијаманте, Дијаманте, како мало знаш какву си ми штету учинио“.

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Барон и салата.**) Барон Штајн, шетао се са бароницом Ријен по њеној башти, па видећи засејан кромпир који је тако израстао, а није знао шта је рече:

„Ах, милостива госпођо, ви имате у вашој башти дивну салату!“

„О, господине бароне, ви се варате, то су кромпири.“

„Да, да је баш и мислим салату од кромпира!

*

Лекар. (калдрмџији). Ви сте тако гадно калдрмисали авлију. па да би сакрили ваш фушерски посао, одмах сте покрили земљом.

Калдрмџија О, господине лекару има још доста и других фушерских послова, који се земљом покрију.

*

Жандар (ухвативши дечка, који скида полицијску наредбу, што је на ћошку једне куће прилепљена.)

Стој дeране, како се смеш усудити да скидаш наредбу високе полиције?

Шустерски шегрт Извините, господине комесаре, ја сам само хте да видим шта је са оне друге стране написано.

*

Служитељ (позивајући једног барона код свог господара на ручак)

Господин гроф послао ме је и моли г. Барона да изволи сутра доћи на ручак-

Барон Особито ми је мило, поздрав те г. Грофа да ћу га сутра радо послушати.

Служитељ. Извините, г. Бароне, ви сте ме хрђаво разумели! Ја ћу послуживати. а ви ћете ручати.

Забрањено је псовати. Један генерал најстрожије је забранио свима војницима да псују пошто се та навика била код војске укоренила. Једног дана, после саопштене наредбе, чује он где се два војника најжешће свађају и псују, он узе штап и љутито приђе војницима са речима: „Триста му мука, проклете животиње, убила вас мати Божија, нисам ли ја једном забранио да се не псује? опали свађаче.

*

Господар (долазећи пијан доцкан кући, упита служитеља). колико је сати?

Служитељ Не знам!

Господар Будало, па нашто сам ја наместио сунчани сат баш испод твог прозора?

Служитељ Али, господине, та сад је тако мрачно!

Господар Магарче, а где ти је свећа?

Јучерања жалост Једна славна глумица изгу и свога мужа. Пријатељ њен сазнавши за овај губитак похита брже њој да јој изјави саучешће. На његово велико изненађење, он је нађе веселу где у харфа свира.

„Ох, боже мој, милостива госпођо!“ рече овај са неким пребацивањем, „ја сам мислио да вас затечем у највећој жалости!“

„О, мој пријатељу,“ одговори глумица, „требали сте доћи јуче па да видите каква сам била!“

Међ суседима Један који куца јексер у зид да намести слику своје жене правио је приличну ларму тако, да је сусед са свећом изашао на поље и питао дечка који је пред вратима стајао)

Сусед Но, хоће ли та ларма још дуго трајати?

Дечко Ох не само још мало, док отац не обеси матер.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничних пароброда првог ц. кр. овлашћеног дунав. пароброд. друштва

Савом

Од **Сиска** за **Брод**, понедеоником и петком а у мешовитој служби, средом и суботом у 6 сати у јутру.

Од **Сиска** за **Земун**, понедеоником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Земуна** за **Сисак**, уторником и петком у 6 сати у јутру.

Од **Брода** за **Сисак**, средом и петком а у мешовитој служби, понедеоником и четвртком у 6 сати у јутру.

Код Градуше, Свињаре, Кобаша, Брзопоља Јамине, Босута, Јарка, Кленка, Купинова и Вољеваца стају лађе ако је потребно.

Дуж српске обале у мешовитој служби.

Од **Шапца** за **Београд**, понедеоником и четвртком у 7 сати у јутру, а уторником и суботом по доласку поштанске лађе сисачке.

Од **Београда** за **Дубравицу**, сваки дан у 6 сати у јутру, односно по доласку местне лађе земунске; а пристајући уз панчевачку дунавску обалу, уторником, петком и недељом.

Од **Београда** за **Градиште**, уторником, четвртком, суботом и недељом у 6 сати у јутру, односно по доласку прве местне лађе земунске

Од **Београда** за **Оршаву**, уторником, у 6 сати у јутру (ако стање воде дозволи).

Од **Београда** за **Шабац**, уторником, средом, петком и недељом у 6 сати 15 м. у јутру.

Од **Оршаве** за **Београд**, средом у 9 сати у јутру.

Од **Градишта** за **Београд**, понедеоником, четвртком, петком и недељом у 6 сати у јутру; пристајући уз дунавску панчевачку обалу, понедеоником, четвртком и суботом.

Од **Дубравице** за **Београд**, сваки дан у 9 сати 30 мин. пре подне, а средом у 11 сати 30 м пре подне.

Уз станицу **Гроцку** пристају лађе свакодневно низ и уз воду пл веће.

П. н. путници, који путују на лађама, што додирују обе обале, нека пријаве при уласку у лађу ма код које српске станице свој пртљаг и друге ствари кр српској царинској власти и нека ваде обичајне билете и марке јер с путницима, који оваквих легитимација немају, поступаће се по њиховом доласку у Београд као са путницима из иноземства.

Повл. Ауст. угар. друштво држав. жељезнице.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између Базјаша и српских станица са лађама повл. аустро-угар. друштва државне жељезнице од 19. априла (1 маја) 1888 па до даље наредбе.

А) УЗ ВОДУ:

Полази из Градишта — четвртком и суботом из јутра, у 7 сати.

Полази из Базјаша*) уторником у 5 сати из јутра, четвртком и суботом у 9 сати и 30 минута пре подне.

Полази из Дубравице уторником у 8 сати и 30 м нута пре подне чечетвртком и суботом у 11 сати и30минута пре подне.

Полази из Смедерева уторником у 10 пре подне, четвртом и суботом у 1 сат и 20 минута у подне.

Долазак у Београд уторником у 2 сата, четвртком и суботом у 4 сата и 30 после подне.

В) НИЗ ВОДУ:

Полази из Београда средом петком и недељом у 6 сати и 30 минута из јутра.

Полази из Смедерева средом, петком и недељом у 9 сати пре подне.

Полази из Дубравице средом, петком и недељом у 10 сати пре подне.

Полази из Базјаша**) средом, петком и суботом у 11 сати и 30 минута пре подне.

Долази у Градиште средом, петком у 2 сата после подне.

*) Четвртком и суботом, долази влак из Будапеште бр. 51. у Базјаш, и стоји са лађама за Београд у свези

**) Све лађе имају у Базјаш везу са мешовитим влаком бр 1012.

Из Градиште за Београд заведено тамо и натраг карте са спуштеном ценом које важе више дана.

Будимпешта, у Априлу 1888.

ДИРЕКЦИЈА.

ЖЕЛЕЗНИЧКА ТАРИФА

КЛАСА І.

Београд	I.	II.	III.
Топчидер	0·60	0·45	0·30
Ресник	2·10	1·60	1·05
Рипањ	3·10	2·35	1.55
Раља	4·90	3·70	2·45
Влашка	6·75	5·05	3·40
Međулужје	7·60	5·70	3·80
Кусадак	9.55	7·15	4·80
Паланка	11·10	8·30	5·55
В. Плана	12·75	9 60	6·40
Лапово	15·40	11·55	7·70
Багрдан	16 95	12·75	8·50
Јагодина	19·05	14·30	9.55
Ћуприја	20·90	15.65	10·45
Параћин	21 85	16·40	10 95
Сикрица	23·70	17·75	11·85
Сталаћ	24·80	18 60	12·40
Ђунис	27·45	20 60	13 75
Корман	28·85	21·65	14·45
Алексинац	30·10	22 60	15·05
Греач	31·50	23·65	15·75
Ниш	34·20	25·65	17·10

КЛАСА

Смедерево	I.	II.	III.
Осипаоница	2·70	2·00	1·35
Сараорци	3·35	2·75	1·85
Крњево	4·65	3·50	2·35
Вел. Плана	6·30	4·57	3.15

Лапово	I.	II.	III.
Баточина	1.15	0·85	0·60
Бадњевац	1 85	1·40	0·95
Милатовац	2·70	2·00	1·35
Јовановац	3·25	2·45	1·65
Крагујевац	4·20	3·15	2·10

	I.	II.	III.
Ниш Бања	1.55	1.20	0.80
Ниш Сићево	2.55	1.90	1.30
Ниш Св. Петка	3.25	2.45	1.65
Ниш Црвена Река	5.20	3.90	2.06
Ниш Бел. Паланка	6.30	4.75	3.51
Ниш Станичење	9.00	6.75	5.15
Ниш Пирот	10.25	7.70	5.40

ЗВАНИЧНА ТАРИФА за ВОЖЊУ на ФИЈАКЕРУ.

1, Дању на $^1/_4$ по вароши и до паробродске и железничке станице на колима с два коња 1 динар а с једним коњем 0.50 дин. За сваки четврт часа дуже вожње плаћа се по пола дин. с два коња, а 0·40 дин. с једним коњем.

2,Један воз за Топчидер и натраг с два коња за два сата 6, а с једним коњем 4 дин. Дуже задржавање преко овога плаћа се по тачки 1.

3, За вожење на колима с два коња до новог гробља с пратњом и натраг, али да пратња не траје дуже од три сата, плаћа се 6 динара на колима с два коња а 4 дин. с једним коњем. Ако траје дуже од овог времена, плаћа се по тачки 1. Засебно вожење на гробље плаћа се по тачки 1.

4, За вожење на свадбу с два коња 10 динара, а с једним 8 динара. Фијакер мора бити на расположењу 4 сата. За дуже бављење плаћа се по тачки 1.

5. За ноћно вожење по вароши и до паробродске и жељезничке станице плаћа се за сваки сат по 3 дин. Адва коња а $2^1/_2$ с једним коњем. с за ноћно вожење у виноград и топчидер по 4 дин. на сат с два, а по 3 с једним коњем Ноћ се рачуна од 1. маја до 1. октомбра од 8 сат у вече па до 4 сата у јутру, а од 1. Октомбра до 1. марта од 7 сати у вече до 6 сати у јутру.

За сваки пртљаг који је смештен у фијакеру, као: ручни кофери, ручна торба итд. не плаћа се ништа, али на сваки већи пртљаг, који би се понео на кочијашком седишту плаћа се по пола динара на 1 комад, а ако има више по 25 пара дин. по комаду.

ФАБРИКА МАСНИХ БОЈА

Част ми је учтиво известити пошт. публику да сам моју фарбарску трговину и ове године снабдео са богатим избором разноврсних

БОЈА (ФАРБЕ)

од најфинијих до најпростијих: за кречење, фарбање и моловање. Тако исто имам на стоваришту **Боје за бојадисање свилених, вунених, ланених** и **памучних штофова и прађе**, избељених канабета, фотеља и хаљина, све са упуством како се бојадише. **Боја за штамбиле**: црне, плаве, црвене, зелене и љубичасте. Боје за марморирање књига. **Боја за техничаре и ђаке. Боје за масно и посно** (акварел) **сликање**.

БОЈЕ ЗА ШТАМПАЊЕ НОВИНА И КЊИГА

и то: црне, плаве, црвене, зелене и т. д. Литографског и штампарског фирнајза, федерфарбе, умдрукфарбе и крајдефарбе. Сем тога израђујем све врсте.

МАСНЕ БОЈЕ

За фарбање врата, прозора, патоса, кола, каруца и т. д. и продајем их по врло умерену цену како на кило тако и у кутијама од $^1/_2$, 1, $2^1/_2$ и 5 кила.

Госп. трговци из унутрашњости, који са стране поручују масну боју у кутијама, наћи ће боља рачуна да је купе од мене, јер је моја боја боље израђена, укусније пакована и јефтинија но ма из које Аустроугарске фабрике. Исто тако имам особито доброг

Викса за паркете и Лакфарбе за патос.

у шест разних боја које су све врло постојане и сјајне а суше се за 4 сата те су услед тога најпрактичније за фарбање патоса. Имам све врсте

ЛАКА

за лакирање врата, прозора, столова, ормана, патоса, кола, каруца, коже, плеха, гвожђа, пећи, артије, ципела и т.д. Велики избор

Четака и четкица

у дрвету, плеху и перету: за фарбање, моловање, сликање, фладеровање, лакирање, марморирање, позлаћивање, виксовање паркета и за све остале сликарске, молерске и фарбарске потребе. За тим: особито доброг

ФИРНАЈЗА

Терпентина, Сикатива, Шелака, Туткала, Блајцукера, Биркреде, Штрицле, Колофоне, Бимзештајна Шмиргла у праху на артији и платну; **Гласпапира**, Златног, сребрног, и бакарног прашка (Бронце) **Платна за сликаре, Мустара за зид** и плафоне и патос, Прашка и масти за чишћење металних ствари, **Артије за фладер** и у опште све артикле што у фарбарску струку спадају.

Сву робу **набављам из првих светских фабрика** и у стању сам најбоље да послужим као поштов. Г. Г. потрошаче из Београда тако и из унутрашњости.

Цене су врло умерене а послуга тачна и солидна. Поруџбине из унутрашњости извршујем брзо и тачно

Ценовник шаљем на захтев.

Београд 1888.

Краљ срп. специјална трговина хемиски и земљаних боја и фабрика масних боја

Димитрија М. Ђорића

спрам споменика кн. Михаила

СТОВАРИШТЕ ЕНГЛЕСКИХ ЛАКОВА НЕПОСРЕДНО ИЗ ЛОНДОНА

ПРВА СПЕЦИЈАЛНА ТРГОВИНА С БОЈАМА У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Власник Медакијан и Кимпановић штампа Медакијан и Кимпановић Обилићев венац бр 1. Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 134 Београд, Понедељак 15 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 50 п. д. или 1 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

12—40 *Јанаћка Јанковића.*

НА ЗНАЊЕ

Један кувар добар које био у кафанама гостионицама и приватним кућама тражи једно добро место коме треба нека се обрати уредништу овог листа-

3—3

Спр. Промесе **100.000.** дин. глав. добитак мањи 10000. 4000. 2. по 1000. 5. по 500. динара.

Вучење 2. Августа 1888. цена 2·50 **за** унутр. због поштарине.

Српске Бечког Занатлиског удружења вучење $\frac{31}{19}$. октобра т. г. главан добитак. 25000. форинти. (50000. дин: више добитака од 5000. ф. 3000, 2000, 1000. 500. 250. 100. 50 25. 10. 5. форинти укупно 2287. добитака у а вр. 80.000. форинти у готову новцу. цена с марком 2. дин: Листе шаљем бесплатно.

Исто тако могу се добити све нове научне забавне и школске књиге, артије, мастила, пера, слике, и т. д.

11. Јуна 1888.
Београд.

С поштовањем
Младен Живковић
књижар

У Андрејевића кући преко од Коларца
7—10 код Споменика

Јављам мојим пријатељима другови ма и познаницима, да сам прекинуо даљи брачни живот са досадашњом мојом женом — Софијом.

Молим свакога у опште, да јој на мој рачун нико ништа не даје, јер му нећу признати.

Мих. Магијевић
порезник
3—3 за варош Пирот

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КЊИЖАРСКУ радњу одма, а и издајем дућан под кирију са свом удобности собом, кућном подрумом итд.

Коби желио узети једно или друго, нека се обрати мени одма у књижарској радњи
14. августа 1884.
у Београду

Младена Живковића
у кући Андријевића преки од Коларца
2—4

ЗА ГЛУМЦЕ И ГЛУМИЦЕ!

У мом позоришном друштву, требам мушких и женских чланова и једног суфлера — ко има способности нек те пријави писмено. Друштво постоји на добу — проценте по способности и заслуги — ближе извештаје дајем ја

У Башахиду у Банату
Августа 1888. год.

Фотије Ж. Илић
управитељ српског позоришта

КАЛЕНДАР

Православни: 15 Велика Госпоја
Католички: 27 Јосип калез.
Сунце излази: у 5 сах. 66 м.
залази у 6 сати 56 мин.
Последња четврт 17. у 3 сати 8 м.
олуја с грмљавином па вљусак.

КУРС.

Дукат . . . . . 5·88
Наполеон . . . . . 9·78

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Понедељник 15: *Народни Непријатељ*, драма у пет чинова, од Енрика Ибсела. (Први пут.)

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 12 Августа

кил	113376	Жита	11.20
„	——	Сувих шљива .	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино .	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	—	Кукуруз. . .	—.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	4309	Јечам . . .	7·50
„	19374	Овас.	7.50
„	630	Раж	7.50
„	—.—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	357	Пасуља.. . .	28.—
„	—·—	Орања	—.—
„	—.—	Катрана . . .	—.—
„		Вуне овче . .	—.—
„	—·—	Шишарке . . .	—.—
„	—	Коре брезове.	—·—
„	32200	Креча	3·20
„	15410	Сена	5.50
„	——	Сламе	—.—
„	—	Пастрњана црв.	—.—
„	.—	Лоја топљеног .	—.—
„	.—	Сочива	—.—
„	—.—	Кумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов. .. .	—.—
„	3115	Крушака. . .	12·—
„	1083	Грожђа	40.—
„	154	Сира.	60·—
„	1395	Свиња. . . .	80.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	1019	Лука цр. . .	6.50
„	——	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арпацика . .	—.—
„	572	Кромпира .	7.50

РАЗНА ПИТА

лит.	3800	Вина црна. . .	24.—
„	——	„ бела . .	—·—
„	——	Комовице. . .	—·—
„	112000	Ракије меке. .	23·—
„	——	„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	8500	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .		—·—
1 „	„ Јареће		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији.		—·—
1 „	„ Козији.		—·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(Управа Удружења Занатлијског) У једном од прошлих бројева, донели смо имена људа који су првом занатлијском скупштином изабрана у управни одбор. Тај се одбор сад, према правилима конституисао изабрав себи за председника Раћу Милошевића секр. м. п. финансије, за подпредседника Перу Павловића књиговезца за глав. благајника Илију Цветковића и за подблагајника Стевана Јорговића фабр. а за делокруг Веселина Радића терзију.

*

(Концерат). Као што чујемо г ђца Сидонија Илићева вештакиња на клавиру, о којој смо ми већ говорили, даваће свој први концерат, почетком Октомбра ов. год.

*

(Трговачка комора.) Данас ће бити скуп „Трговачке омладине“ на коме ће се претресати веома важно питање о установи трговачке коморе.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ТРЕЋА

(НАСТАВАК) (56)

Лоренцо стаде. Изгледало је као да га ова бледа, лепа женска или није видела, или није хтела да га види. Она је своје лице управила небу, као да се мољаше Чаробна слика, која се пред Лоренцом појави, јако га зачуди. Тако лепо, смирено, тако мило лице није нигда видео. Он би назад стајао и посматрао ове бледе али ванредно лепе црте. Али женска спусти преко лица покривало, па коме се такође блистаху звездице. Лоренцо се трже. Учини му се као да му неки глас рече:

„То је Краљица Ноћи. Ти си је видио ту тајанствену, ту чудновату женску.“

Нешто необично привлачило га је томе лепом створу. Он не могаше да заборави на њене дивне црте које су га тако очарале.

„Не бежите, Синьора, рече он кад је видео да та женска хоће да се уклони.

„Чујете ме! Ја сам Лоренцо Пријули, Дуждев синовац, Не мислите да сам ја непријатељ. Ја сам вас видео — ви сте Краљица Ноћи! Вас гоне, ја знам, али не сумњајте о мени ништа. Ваша ме је лепота очарала. Реците ми могу ли вам помоћи?“

Женска са покривалом врћаше главом и иђаше даље.

„Чујте ме,“ настави Лоренцо. „Не бежите, ваша ме је лепота очарала.

„Не идите за мном, Лоренцо Пријули. иначе сте изгубљени, и ако сте синовац Дуждов,“ одговори Краљица Ноћи. „Но ћи. „Ко је са мном тога мрзе и биће од државних Инквизитора гоњен.“

„Ја се њих не бојим.“

Изгледало је као да су ове речи имале уплива на женску,

„Како? — Ви се њих не бојите и ако знате какву силу имају, Лоренцо Пријули?“ рече она и стаде.

„Да вас они гоне то знам. Али ко може да гони такав створ, као што сте ви? ко може да вас мрзи, Синьора? Ваша слика лебдиће ми свагда пред очима. Ја вас не могу никад да заборавим. Ви сте ме очарали — ја вас ипак морам да видим.“

„То би била ваша пропаст, Лоренцо Пријули.“

„Ох, останите још! Дозволите ми да слушам ваш глас, да сам у вашој близини, не бежите. Нећу вас питати која сте. Нећу да истражујем вашу тајну. — Не одузимајте наду да вас опет видим. Али шта ја тражим? Зар не знам да се у Венецији несмете појавити, да вас и храбре крсташе гоне?“

„Али ви не знате зашто нас гоне, Лоренцо Пријули! Ви сте син пријатељ Родригу Зенију, зато ћете дозвати. Дознаћете зашто смо се упустили у борбу са тајним Трибуналом,“ одговори женска са покривалом. „Родрига Зенија нестало је а ко ће избројати све оне жртве неваситих Инквизитора, које су заседом, смрћу и другим разним злочинствама у-

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Указом од 10. ов. мес. Његово Величанство Краљ, ослобођава у путу милости Стојиљка Цветановића, свештеника из Доброг Поља, у округу нишком, од издржања четрдесетодневне епитимије, на коју је осуђен пресудом конзисторије епархије нишке од 28. септембра прошле године Кбр. 3256. и

Павла Поповића, свештеника горњо јабуковачког, у округу врањском, од издржања десетодневне епитимије, на коју је осуђен пресудом конзисторије епархије нишке од 1. декембра прошле године Кбр. 4291.

Највишим решењем од 27. новембра 1882. године, дата је искључива повластица за подизање телефонске мреже у Београду, Панти Михаиловићу, механичару овд.

Чланом 6. ове повластице, повлашћени је се обвезао да за шест месеци подигне телефонску мрежу и почне је експлоатисати.

Па како он то не само за шест месеци, већ ни до данас није учинио; то му је министар народне привреде решењем од 13. о. м. Пбр, 2769 а на основу члана 6. повластицу одузео.

Пбр. 2769. Из одељења за трговину радиност и саобраћај министарства народне привреде, 13. августа 1888 г. у Београду.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

„*Lyrishe Dichtungen von Branko Radicsevics.* Aus den serbischen frei übersetzt von Georg Schulpe." 1888. стр. XV. 54. цена је 1 форинта а. в. — Ова је књига ту скоро изашла издањем Е. Пирсона у Дрезди и Лајпцигу. У њој су преведене доста добро а згодним и лаким стихом ове најлепше бранкове песме: „Путник на уранку," „Њени јади," „Циц" „Девојка на студенцу," „Сретан пастир," „Слатка мисли," „Молитва," „Гусле моје," и „Кад млидијах умрети." Чудимо се само од куд у овој збирци *бранкових* песама и змајЈовановића песма: „Дед и унук." То је јамачно случајна грешка из недовољне пажње. Преводилац бранкових песама Шулпе спада међу одличније раднике на новијој немачкој књижевности, што нам у неку руку даје довољно гаранције о солидности рада овога писца, и ако нам је он до сада био непознат. Не смемо рећи ни то, да овоме преводу нема замерке; дало би се ту још много што шта изменити и поправити, али, за сада будимо задовољни и са оваквим какав је. Књига је врло укусно израђена, и ми је топло препоручујемо нашим библиофилима, које љубопитство нагна, да дознаду каква наша лирика изгледа у туђем руву.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

Љубавне бактерије. — Познато је да су бактерије ситне животињице, које болести изазивају кад ма којим путем доспу до крви човечије Зна се на пр. да и колеру и јектику и многе друге болести проузрокују такве бактерије. Но сад је неки лекар у Чикагу у Америци Едмонд Чонстон пронашао нову једну врсту бактерија, која кад се накалами а она изазива љубав. Исти лекар је чинио покушаје на многим и разним особама и увек му је каламлење било са успехом. Тако кад је накаламио тим отровом једног педесетогодишњег *момка*, а овај још истог дана наручи код зубног лекара нову чељуст, даде правити нове аљине од енглеске материје и купи гитар. Нека старија девојка која *признаје* да јој има тридесет и девет година, отвори длетом своју штедионицу, узме из ње стотину долара и набави воду за улепшање лица, нову плаву косу и једног младог учитеља певања, кога погоди за годину дана. Код младих људи је то каламљење још друкчије радило. Неки трговачки момак од седамнајест година, усуо је, за једног муштерију, килу зетина — место у неку плехану канту, у фишек од хартије и сео је на столицу. Фотограф један, који је само неколико месеци од тог трговачког момка старији, при фотографисању једне младе девојке, пољуби прву слику њену, тек што је извадио испод својих хемикалија, те се у мало није отровао. А нека дадиља опет у свом љубавном заносу метне мачку у колевку, а дете хтеде да баци кроз прозор, но срећом јој наиђе на то газдарица, детиња мати, те метну дете у колевку, мачку изгура кроз прозор а дадиљу кроз врата. Кад за све те покоре дознаде власт од Чикага, хтеде да забрани том лекару даље покушаје са калемљењем љубавних бактерија, но не мога да га нађе, јер је лекар пре тога на један дан утекао са ћерком своје газдарице, где на стану беше, пошто је и на њој опробао свој проналазак.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 13. августа.

(*Крађа.*) Ноћас се непознат лопов увукао у собу г. Јефрема Ђ Барића књиговође М. О. Марковића и комшовд кроз отворен прозор и украо: један златан сахат са ланцем један новчаник и у њему 45 динара, један пар хаљина, један златан прстен један перорез и једну бележницу и у њој аустриски пасош г. Јевремов све у вред. 400 динара. На сахату је урезан монограм „J. Н. Б."

*

(*Притворени.*) ноћас су притворени. Драгутин Цветковић, Јован Марковић, и Мијајло Павловић због нереда, Стеван Јанковић због скитње, Нерандза Давидовић и Соса Богдановић због скитње и Милица Молирсвић због блуда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Ана Игнад због неморалног владања, Ирма Павловић због блуда, Петар Станковић слуга што је сломијо фијакер Илији Папежу, Радован Илић и Анђелко Ђокић носачи због нереда, Катица Радовић Драгутин Ћурић и Мане Ђорђевић због ситње, Живко Тришић предизимач што није осветлио улицу. Обрад Петровић због скитње Милан Тодоровић и Адам Тошић због скитње Јаков Рубиновћ, и Мика Мајуркаса, Михало Дини, Самуило Шатнер и Леносава Ђаковић, што су држали отворене радње за време службе божије.

*

(*Нађено.*) Код батаџамије нађен је коњ длаке жуто златасте, и налази се при кварту теразиском.

Једна официрска сребрна значка о свршеној академији нађена је и налази се у глав. полицији.

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ

I

ПОЗИВ

НА

ПАРИСКУ СВЕТСКУ ИЗЛОЖБУ

Првог Маја 1889. године, отвориће се у Пари у међународна светска изложба и трајаће до 31. Октобра исте године.

Ова ће изложба обухватити све гране људске радње.

Француска Влада позвала је и нашу државу, да званично суделује у овој изложби и влада Његовог Величанства примила је овај позив.

Да би се посао око наше земље на овој изложби могао удесити онако као ће за углед наше отаџбине бити најподобније и за нашу народну привреду најкорисније, Влада Његовог Величанства установила је нарочити Одбор за руковођење целокупне радње око припреме и одашиљања предмета за изложбу, и то, како оних, које приватна лица хоће да изложе, одредивши једну извесну суму новаца за подмирење трошкова око набавке и преноса изложбених предмета.

Одбор овај већ је отпочео свој рад и сада излази пред народ српски; да га замоли, да му у извршењу његовог задатка помогне, како би ово народно предузеће жељени успех постићи могло.

Одбор нема потребе да доказује користи, које наш народ може имати од суделовања у овакој изложби, јер ово није првина, да Србија излази са својим производима на међународну изложбу.

Само да напоменемо овде то, да су изложбе, а нарочито велике међународне изложбе, као што је ова, париска најбоља прилика, да произвођачи упознају потрошаче из најудаљенијих земаља и места са својим производима и да о овима чују оцену стручнога суда упоређене светске производње, како би после могли према захтевима потрошача, и светској стручној оцени самог квалитета, даљу производњу удешавати и у трговински саобраћај ступити.

А слободно се може рећи, да је ово једина прилика, где се упоредно, прегледно и на једноме месту, може осмотрити напредак светски по свима гранама људске радње и где се народ, који за напретком тежи, може најлакше користити искуством других народа у својој даљој радњи.

Успеси који су постигнути суделовањем нашим на изложбама у Бордо-у и Анверу, и који се огледају у знаном броју добивених награда за изложене производе и у повољној стручној оцени привредних извора наших, као и у изазваној тражњи добро оцењених производа наших, улевају нам над, да ће Србија и овом приликом заузети достојно место међу народима, који буду заступљени на светској изложби у Паризу.

Но да би се ова нада остварила, нужда је сурадња свију произвођача и свију радника српских, по свима гранама радње народа нашег, па било то корпорација, или појединих лица; — па за то их потписани Одбор овим позива и моли, да ради развоја наше народне привреде и ради своје соп-

клоњене са света само да се они несретници у својој сали одрже? Што год пишу, то је смрт, што год мисле, то је страх и ужас! Право газе са злочиначким намером, и ко се усуди да им говори против крвавих дела, тај је мртав! Зато смо се ми упустили у борбу. Ми хоћемо да бранимо згажено и уништено право- Ми хоћемо да помогнемо оним несретним жртвама, што су затворене у Дуждевој палати. Ми хоћемо неправди и злочинствима да здеремо маску под којом се крију!"

„То је племенити задатак! То је узвишена идеја!" повиче Лоренцо.

„Ко је поштен, ко мисли добро о Богу и људима тај ће служити нашој ствари, тај ће се придружити нама. Нас није покренуло самољубље, проста завера или каква ниска цељ да се боримо против тиранства, злочинства и неправде, него осећај да невине штитимо а злочинце казнимо."

„Ти имаш право, анђеоска жено! Тој благородној ствари и ја хоћу да служим. Реци ми где ћу те опет наћи? где ћу те опет видети?"

„Ако се ви придбужите нама само с тога, Лоренцо Пријули, да мене видите, онда боље останите где сте," одговори Краљица Ноћи. „Само онај, који се без икаквих других споредних ствари својевољно придружи да служи доброј и пленитој цељи, само нам је тај добродошао тајни Трибунал, то је Трибунал смрти и ужаса! Ми хоћемо да откријемо сва њихова злочинства — — — — — — — —."

„Ако те чују — — — — — ?"

„Мислите зар, да ја говорим у ветар Лоренцо Пријули? Кунем вам се споменом Родрига Зенија, вашег пријатеља, да је Виргилијо Мирафијоре убијен," рече Краљица Ноћи.

„Како? — Шта чујем? Та пре неколико часова био је жив!"

„Ви мислите лажни граф Мирафијоре? Прави Виргилијо убијен је на брежуљцима тамо преко. Инквизитори су га убили, ја сам нашла његов леш."

„Шта ти говориш? Ти ме зачуђаваш твојим говором

„Да, чуди се, Лоренцо Пријули! Инго Фоскари зове се онај који је заузео насљедство Адмиралово и који се сад назива Виргилијо! Злочинство и неправда смрт и злоупотреба силе, сложило се да ликује у свечаностима, а право да плати.

„Говориш ли истину, тајанствена, божанска жено?" упита Лоренцо.

„Истина је, кунем се вечним спасењем, Лоренцо Пријули. Сад бирај на чијој ћеш страни бити, на њиној или на нашој.

Краљица Ноћи брзо се окрене и оде дуж улице, необазирући се на Лоренца.

Лоренцо стајаше као нем за неко време. Оно што је чуо од оне лепе женске као и њена појава, имађаху на њ' јакога уплива. Он превуче руком преко чела — изгледаше му као да је сневао чудновате снове. Сад је опет погледао улицом Краљица Ноћи беше ишчезла. Он беше сам у овој пустој улици.

„Божанствени створе! Где си? Где да те нађем?" повиче Лоренцо пружи руке у правцу где је отишла Краљица Ноћи. „Ти си тако лепа, тако чиста и благородна! Не, још више, ти си се одала само на племенита дела — ја ћу за тобом!"

Брзим корацима упути се дуж улице и на скоро стигне до моста и зида кој одвајаше од моста где су обичнс стајале

ствене користи, као и ради угледа наше отаџбине, радњу одборску својски потпомогну, спремајући за ову изложбу радове и производе своје и предавајући их онако, и у оној мери, као што је ниже означено.

А да би сваки могао знати, шта се од производа и радова може изложити, одбор је поручио класификацијарни систем и правилник (реглман) о изложби, што их је Француск: влада прописала; па узев у обзир ове прописе о изложби, као и наше прилике и потребе, сагласи се у томе, да се из наше земље могу производи из ниже именованих привредних и културних грана у опште изложити и то:

I

Из просветне и уметничке струке

1. Планови и модели од наших основних школа.
2. Планови модели и описи учила у нашим основним школама.
3. Школске књиге за основне школе.
4. Прописно уређена школска књижица, са збирком биљака и минерала за школску потребу
5. Спомоћна сресства за дечији рад као: цртанке вецбанке,.прописи и т. д.
6. Планови и модели средњих просветних завода.
7. Учила (у плановима и моделима) за средње школе.
8. Књиге школске и спомоћна срества за средње школе.
9. Ђачки радови из наших реалака.
10. Планови и модели виших просветних завода.
11. Збирка учила и школски књига виших школа.
12. Програми, наставни планови и правила о уређењу и унутрашњем реду свију просветних завода.
13. Штампарски радови.
14. Дела појединих књижевника наших; новине; повремени списи наших друштава и приватних издавача.
15. Планови од мостова, вијадуката, станица и других вештачких грађевина на нашој железници.
16. Карте топографске за наставне војене и културне цељи.
17. Карте за научне и специјалне стручне цељи, као: карте геолошке, етнографске, историјске, географске и. т. д.
18. Животописни радови.
19. Скулпторски радови.
20. Планови од наших цркава, извршени и пројектовани.
21. Снимања наших старих архитектонских споменика.
22 Планови од новијих монументалних грађевина
23 Литографски, хромолитографски, фотолитографски ксилографски радови.

(наставиће се)

СМЕСИЦЕ

(**Бизмарк и Виљем** I.) Познато је да је краљ пруски Виљем, потоњи цар Виљем, после војне од год. 1869 хтео да анектира Саску. Бизмарк је томе с обзиром на општи политички положај био противан. Сад се дознало да је тадашњи наследник престола, потоњи цар Фридрих III. посредовао између краља и Бизмарка и тиме је допринео, да буде како је хтео — Бизмарк. Наследник престола је дао Бизмарку реч, да ће порадити у краља, да прими предлог канцеларев. Кад је тога ради пошао у дворац Николсбург, где је тада краљ становао срете га Молтке, који му рече да је цар веома нерасположен, и да не мари ни да види — Бизмарка. Цар аустријски је преко цара Наполеона понудио мир, али иште да се зајамчи интегритет Саксонске. То краљ Виљем неће да прими. Кад је наследник ушао у двор, нашао је све како је Молтке казивао. Краљ и Бизмарк бијаху свак у својој соби. Краљ није хтео ићи Бизмарку, овај опет није хтео да потражи краља. Наследник се баци у посредовања. Сазове се у след тога ратни савет. Ту се краљ Виљем обрати сину и наследнику с речима: „Реци ти у име будућности." Како је Фридрих рекао, казато је напред.

*

(**Природно чудо**). Талијански путник по Африци, гроф Саворкан ди Браца, прича следеће за време свога тамошњег бављења. Једног дана удостојило га своје посете једно црначко величанство, које је у друштву са својом сестром, коју беше повео собом, потанко испитиваше и погледаше све европејске ствари, те падаше из једног чуда у друго. Скоро укочени од чуђења стајаше они пред једном малом четком за хаљине, те се не могоше сити нагледати тога „чудноватог дрвета," Пошто црна Величанства одоше и гроф Браца стаде погледати своје ствари, опази да нема четке. Путник саопшти краљу за ту крађу, који му отворено и смешећи се одговори: „Мени је врло жао, али ти си сам кривац твоје несреће Ко би могао оставити тако што бачено да лежи, парче дрвета, из којег расте коса!"

Нешто о мачкама. — Људи су обично већи пријатељи псима него мачкама, али је ипак било знаменитих људи, који су мачке волели. Стари Египћави су их штовали као божанства, после смрти их балзамовали и мећали у катакомбе. Кад се где појавила ватра они су прво мачке па тек људе спасавало Напротив су у неким деловима јужне Европе наиме у Шпанији и Португалској, мачке спаљивали на гломачама пратећи их онамо са свима грозним свечаностима, што су их инквизитори употребљавали, кад су кога водили на губилиште. Бифон вели: мачка је себичан не поуздан послужитељ; а напротив их је Русо већма штовао од паса, јер оне задржавају обично своју слободу и самосталност док се псето савија под јарам човечији и тако се понижава, да лиже ону руку која га бије. Петрарка је јако волео мачке, а тако исто и Мухамед оснивач ислама. Мухамед је једном кад је хтео да устане осекао део од свога огртача на ком је мачка спавала, само да је не пробуди. Често наваћају мачку као символ лукавости, али често се она узима и за символ мирноће и рахатлука, кад питомо гледи и преде. Славни Швајцарски сликар Готфрид Минд моловао је све саме мачке и дотерао је у томе до велике вештине.

*

Шта чини новац. Колико је данашње друштво забраздило, показује ова прича: Енглеске аристократкиње заверилe се да, не приме у своје друштво супругу војводе марборушког, јер је ова била — из обичног грађанског рода. Но војвода је умео да доскочи плавој „крви енглеској." По његову савету разашље војводина мати позивнице, у којима је било наштампано; Војвоткиња марборушка умољава Вас да би сте изволели суделовати у части, коју она приређује зарад прославе венчања сина свога са Л, Вареновом, наследницом од 40 милијуна франака". Веле, да су „плавокрвне" ледије све до једне — дошле на част.

ШАЛА И ЗАБАВА

Отац за ручком: Ти си Стевице већ доста јео, знаш да су стари казали кад ти је најслађе онда треба да престанеш! —

— Ал мени отац још није најслађе!

*

Спреман. — *Професор*: Но господине кандидате јесте ли се већ спремили за испит?

Кандидат: Јесам панталоне већ имам, само још фрак треба да набавим.

ЛИСТАК

ЧИМЕ СЕ НАРОД ТЕШИ

НАПИСАЛА

Госпођица Матилда Серао.

Народу нико не говори о домовини и о слободи, нико му не казује, да и он има права, нико га не опомиње на реч: једнакост. Народ није учио и не зна историју, нити се ко год брине да га њој научи, па ипак тај народ устаје, бори се, подлеже, побеђује и постаје славан — народна га је песма подстакла, она га је повела у борбу она му је дала храбрости. Године 1860 поплавише сву Италију песме, нико им није знао извор, али на њихове звуке сакупљали су се војници и борци гомилама, и старо и младо било је опијено, мозгови су пламтили, све је хитало и све је хитало на оружје и — гинуло се, гинуло се са осмехом и песмом на уснама. Та и сад, након толико година, кад је већ Италија сједињена, након толико ишчезлих обмана, кад се око нас заоре оне песме, очи нам одма засевну а срце брже закуца. Велики Наполеон пре но што огњем и прахом, опијао је своје војнике народним песмама; такова је моћ народне песме, која уз теорије филозофа, омогућава освојење Бастиље и ствара француску револуцију; народна је песма оштро оружје против зулумћара, против хрђавих вла дара; оружје које више вреди од звиждања, од викања, од каменовања; јер звиждање викање и каменовање одају особу а песма одаје масу, мноштво, снагу.

***

Рекао је и то један славни мислилац, да народ није прави песник, особито народ напуљски. Тако је: песнички елеменат није у њега обичан већ редак, а смисао је чешће пута и неразумљив — по где кад су речи и реченице спојене без реда и без значења.

(Свршиће се)

гондоле. Преко моста још је прелазио свет, а на води беше све мирно. Кад је стигао на мост он опази женску са покривалом поред обале. Пун радости упути се за њом. Па и свет који је пролазио мостом опазио је женску са покривалом јер су многи на мосту застали.

„Оно је Краљица Ноћи," говораху међу собом.

Међу тим је неко јавио и стражи, која се ту близу налазаше за овај догађај, и Жбири одмах похитају да гоневину женску. Они појуре за њом преко моста. Док су они са лармом трчали, дотле је Краљица ноћи сишла до обале. Необазирући се на гониоце и на љубопитљив свет., она сиђе низ степенице. доле стајаше једна велика гондола, у којој седише четири човека. Ови беху обучени у црно калуђерско одело а на прсима имађаху бели крст. Тек што су Жбири дошли до обале, Краљица ноћи уђе у гондолу и ова се крене. Величанствено изгледаше покрет гондоле, јер је месец осветљивао водену површину.

Зачуђено и са неким усхићењем стајала је гомила света и пратила погледом Краљицу ноћи. Жбири су били ван себе од љутине.

„То беше она! То је била Краљица Ноћи," тако је свет међу собом говорио.

У близини не беше никакве гондоле, нити друге какве лађе, па нису ни могли да је гоне-

XI

У салону графа Мирафиора

Ноћ се лагано спушташе на канале, на острва и на куће варошке. На води престао је сваки саобраћај а у вароши и на каналу Гранде, беше само по гдекоја палата осветљена.

Врата, која су водила у палату графа Мирафиора, беху још отворена. Јасна светлост из салона осветљиваше на Алтану тропске биљке које га китише.

Инго је био будан. Он је послао све служитеље да спавају. Очекиваше остала два Инквизитора, јер ће ноћас држати тајну седницу.

Осим тога и чезња за тестаменат старога Адмирала, нагонише га да опет посматра слику Адмиралову, о којој му је пре Брабантино говорио. Њему се све чинило да ова слика мора имати ма каквог значаја. Да није случајно Адмирал свој тестаменат сакрио у слици. Инго скине слику и пажљиво посматраше. Узалуд. Ништа није могао приметити што би му пало у очи. Није могао баш ништа да нађе.

Врата од салона и без икаквог шума отворе се. Брабантино се појави на прагу. Као укочен стаде. — Његов мрачан поглед почиваше на Инга и на слику — страх се појави на његовом лицу. — Шта то значи? Је ли Инго знао где је сакривен тестаменат? Инго се окрене — сад је видео свога сакривца. Из његових очију сипаше сама злоба и незадовољство Он остави слику на страну.

„Ходи брже," рече он.

„Ја те узнемирујем," одговори Брабантино и уђе у салон затвори врата за собом.

„Боже сачувај, ти ме не узнемирујеш. Посматрао сам слику Адмирала," рече Инго равнодушно.

„Зар си сам дошао?"

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас досакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —.50

Бачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. српск. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за II. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис крал. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић*. 1.—

Земљопис крал. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта крал. Србије. Удесио *Бешлић*. —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића*. —.80

Мали рачуница, *збирка задатака*, за ученике више основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић*. —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић*. За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић*. За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића*. —.30

Познавање природе. За III. р осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —.50

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К. П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала*. са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чивилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић*. За V. р. осн. —.80

Цртаћи прегледи — *црни*. — Књига 40.—

Црквена песмарица. Приредио *М Настић*. За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I– IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић*. —.25

Вепбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 - 6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —,

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачуначка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и политирана. 24.—

Рачуначка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела*. Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике*. Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље.Описао Др. С. Петровић. 2.50

Књежевина Србија. написао *М. Ђ. Миликевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Миликевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Алтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Herausgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1. 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од *Апа* —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени с *поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских сворова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак — .10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостоли, Евангелија, Ирмологије, Миније, Молебни пјеснији, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5, 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама*.

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и нешпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарен за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перорезе. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаће, Гуме** беде и цене за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за красопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајсцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** акварајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за преваћивање. Слика изрезаних.

Облигација Декларација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић Штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 137 Београд, Четвртак 18 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

✝

Наша никад незаборављена кћи односно сестра и жена:

ЛЕПОСАВА

Преминула је после дугог и тешког боловања у 32 години јутрос у четир часа. Ову тужну вест јављамо нашим сродницима и пријатељима; и молимо их за сауешће у пашој великој тузи.

Погреб ће бити сутра у 10 часа пре подне.

18. Августа 1888.
Београд.

Ожалошћени: мати *Лена Антић*, брат *Пера*, муж *Коста Формаћ* са осталом фамилијом.

Спр. Промесе **100.000**. дин. глав. добитак мањи 10000. 4000. 2. по 1000. 5. по 500. динара.

Вучење 2. Августа 1888. цена 2·50 за унутр. због поштарине.

Срећке Бечког Занатлиског удружења вучење $\frac{31}{19}$ октобра т. г. главан добитак. 25000. форинти. (50000. дин: више добитака од 5000. ф. 3000. 2000. 1000. 500. 250. 100. 50 25. 10. 5. форинти укупно 2287. добитака у а вр. 80.000. форинти у готову новцу. цена с марком 2. дин: Листе шаљем бесплатно.

Исто тако могу се добити све нове научне забавне и школске књиге, артије, мастила, пера, слике, и т. д.

11. Јуна 1888.
Београд.

С поштовањем
Младен Живковић
књижар

У Андрејевића кући преко од Коларца
10—10 код Споменика

ПОРТИР

Који говори грчки турски може добити одма место у гостијоници код Солуна

2—3

КАЛЕНДАР

Православни: 18 Флор и Мавро
Католички: 30 Ружа из Лиме
Сунце излази: у 5 сах. 66 м. залази у 6 сати 39 мин.
Последња четврт 17. у 3 сати 8 м. олуја с грмљавином па пљусак.

КУРС.

Дукат	5·87
Наполеон	9·78

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 13 Августа

кил	266618	Жита	11.80
„	1493	Сувих шљива	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	—	Кукуруз	—.—
„	5550	Кукуруз. браш.	12.60
„	13087	Јечам	7·50
„	46635	Овас	7.50
„	600	Раж	7.50
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	357	Пасуља	28 —
„	—·—	Орања	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	390	Вуне овче	—.—
„	—·—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	12405	Пречя	3·20
„	21945	Сена	6.50
„	600	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	.—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—.—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	715	Крушака	12·—
„	5391	Грожђа	25.—
„	742	Сира	60·—
„	11022	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	3663	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	1539	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

дит.	6500	Вина црна	19.—
„	900	„ бела	19·—
„	——	Комовице	—·—
„	12700	Ракије меке	24·—
„	——	„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	4250	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	— —.—
1	„	„ „ „	— —·—
1	„	„ „ „	— —·—
1	пар	Крава тешки „	— —·—
	„	„ „ „	— —·—
	„	Свиње мрша. до „	— —·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	—·—
1	„	„ Јарећи	—·—
1	„	„ Кавлака	—·—
1	„	„ Зечији	—·—
1	„	„ Козији	—·—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Из Пожаревца**). Јављају нам да је тамо отворен и пети разред гимназије, по решењу г. Министра просвете, а од 16-ог овог мес. отпочело је већ и уписивање у исти. Како веле, до сад се већ јавио доста велики број ђака, тако да има потпуног оправдања овај корак г. Министра.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**„Омладина“**). Лист „Омладина,“ који је за неко време престао, као што чујемо поново се креће и први број ће изићи 4. Септембра ов. год.

*

(**Метеор**). У понедељак, 15. ов мес. око по ноћи, прелетео је једва на сто метара изнад Београда, врло велики усијани метеор, који је за собом остављао чатаву путању од варница. Ишао је у правцу од северо-истока на југо-запад, са врло незнатном брзином, управо рећи споро, да је у први мах изгледало као да је ракетла. Пао је, по свој прилици, негде у близини Бежаније.

*

(**Даворје**). Певачко друштво „Даворје“ разаслало је свима осталим певачким дружинама позив, да им буду гости 4. септембра, када ће ова дружина на Мишарском пољу близу Шапца, освештати своју заставу.

(**Скуп**). 24. ов. мес. има свој главни годишњи скуп „Београдски келнерски фонд“.

*

(**Одбор општински**). Данас у 5 часова по подне, држаће одбор општински ванредну седницу а на дневноме је реду: 1. Акт варошке управе о повишењу цене хлебу: 2. Молба грађана да се премести пијаца на зелени венац и друге због регулишу; 3. Молба „Друштва за улепшавање дунавског краја да се пут водећи од

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ТРЕЋА

(НАСТАВАК) (59)

„Право је потчињено! Невини гину. О. сети се само Родрига Зенија, кога је изненадно појео мрак! А и они људи, које називају крсташима и које гоне као најгоре злочинце, имају племениту циљ; они хоће да браће потлачено право, хоће да повуку на одговор злочнице и хоће да их казне. Оне злочинце, драги стриче, који се крију под пурпурним огртачима.“

„Сине! Ја већ видим твоју смрт! Зар да ме сад, кад сам већ једном ногом у гробу, зар сад да ме и та жалост снађе?“ повиче Дужд тужно.

„Ја сам хтео све то од тебе да прећутим. Нисам хтео да те мојим речима бацим у бригу. Опрости ми драги стриче ја сам хтео да прећутим, а ти си захтевао да говорим.“

„Хвала Богу што сам то од тебе захтевао, јер тек сад сам упознао опасност која ти прети,“ одговори Дужд. „Поврати се! Ти си на путу који те води пропасти.“

„Зар ти захтеваш од мене да признам неправду и злочинство за добро? Зар да се поклоним оним зликовцима само с тога, што су силни? Зар то захтеваш, драги стриче? До сада нисам знао за она злочинства која су починили они људи. Сад ми је све јасно. Ја сам до сада живео у весељу задовољсву, али сад — сад је свему крај!“

„Ја се за тебе бринем, драги сине“!

„Зар ти захтеваш од мене да се држим са злочинцима и сада, кад ми је позната њихова кривица? Ох, то ти не можеш захтевати, драги стриче, то би било грозно!“

„Али реци ми, ко те је уверио о њиховој кривици?“

„Један створ, који је тако чист, тако племенит, драги стриче, као Анђео који би са неба на земљу сишао. Или, је као изаслани божији осветник, који је сишао на земљу да кривицима скине са лица злочиначку маску. Не сумњај у истинитост моје оптужбе, и ужасавај се од оних људи, у чијим је рукама живот свију нас! Виргилијо Мирафиоре мртав је, он је убијен! Сињора и њени борци нашли су његово тело на брежуљцима“.

„Грозно!“ рече Дужд сетивши се на Едитину оптужбу, кад је Инго дошао у Дужлеву палату, да се призна као прави наследник старог Адмирала.

„Лажни Виргилијо Мирафиоре и Брабантино, то су његове убојице. Сад они гоне ону Сињору и крсташе само с тога, што је њима познато њихово крвничко дело, зато, што се боре за потлачено право невиних страдалника!“

„О којој Сињори ти говориш, сине?“ упита Дужд.

„Не знам јој име, драги стриче, само знам да је зову Краљицом Ноћи. Ја сам је видео,“ настави Лоренцо, ја сам могао да јој се приближим, да се начудим њеном божанственом изгледу — — — — — — — —“

Калимегдана к Дунаву проширн: 4. Акт варошке управе по жалби врачараца, да им се награди калдрма која је дигнута приликом одкопавања у лица: 5 Питање о калдрмисању вароши — реч председника: 6. Извештај комисије о испитивању по интерпелацији одборника г. Мите Наумовића и предлог да се касапска аренда даде под закуп; 7. Уверења за окривљенике и ћаке о сиротном стању.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Његово Величанство Краљ добио је писмо од Његовог Величанства Цара Немачког, којим Му јавља о порођају Његове супруге, Њеног Величанства Царице Немачке.

*

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22 ог јула ове године, решио је: да се Коста Стојановић, писар друге класе суда округа Ћупријског, на основу §-а 76-ог, закона о чиновницима грађанског реда, у интересу државне службе из ове отпусти,

и поставља: за писара друге класе министарства народне привреде, Светозара Димитријевића, писара треће класе истог министарства;

и за писара четврте класе министарства народне привреде, Јевту Панајуровића, писара пете класе истог министарства.

—

Г. Министар финансије разаслао је овај распис свима царинарницама: На основу закона од 14-ог јуна 1884-е године (Збор. 40 стр. 335.) а према просечном курсу златне монете за 15 дана овога месеца, министар финанције обзнањује:

Царинске тражбине. а у колико се према горњем закону имају наплаћивати у злату, па се место у злату полажу у сребру, царинарнице ће примати само уз доплату ажије од двадесет три на сто.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

—

Народне наше приповедке у немачком руву. — *Народне приповетке „Три петка“, „Сарош поспао цар“, и „Како је нестало правде на земљи“*, преведене су на немачки. Од њих је већ и штампана приповетка „Три Петка“ а и остале ће скоро изаћи из штампе. Преводилац је њихов г. Д Гајрингер који је већ познат као преводилац наших ствари а нарочито народних приповедака. те смо му благодарни што упознаје страни свет са нашим народним благом Желимо му и даље истрајан рад и сретан избор у то м послу

*

„Хаља“ роман Х. Шенкјевича. — У „Стражилову“ већ од неколико бројева почео је излазити чувени роман „*Хаља*“ славнога пољског приповедача *Хенрика Шенкјевића*. Роман је тако ваљан да обраћамо пажњу читалачке публике на њ. „ Хаља “ је изашла била и у хрватском преводу пре неке године, у Zabavnoj biblioteci Metiza hrvatske«

Исто тако је изашао овај роман и у Славеначком преводу а у листу „Slovanu,“ који је ланске године излазио у Љубљани. Руси га такође имају на своме језика а преведен је још и на чешки и неке друге језике. После свију тих превода добијамо га ето и на српском језику.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

—

(Нови изналасци у Помпеји). Приликом чишћења једнога бунара пред градом Помпејом нашли су радници на један пут, који лежи два метра дубоко испод површине. С обе стране пута налазе се надгробни споменици. Отвориште неколико гробница. Ове беху колумбарије, таке, какве су биле у Помпеји уобичајене у последњим данима њеним, т. ј. са четвороугланим основом и сводом. У гробовима најпре у мртвачком праху само један једини мали новац. Ван тога нађоше и земљане кипове човечије величине. Очи, обрве и коса у ових кипова је црвено обојена, те са тога потсећају на недавно нађене кипове у Атини. Надписи на надгробним плочама односе се наодношаје суседне Нуцарије. Овај пут између гробова је почетак до сад још не пронађеног целог пута према Нолери и Нуцери.

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ
I
ПОЗИВ
НА ПАРИСКУ СВЕТСКУ ИЗЛОЖБУ.

(Наставак)

II

Из занатске, индустријске и пиротехничке производње

1 *Обичан и фини дрвени намештај.*

Једно канабе, 4 столице, 2 фотеље, постављено сељачком тканином (кецељама).

2 *Тапетарски и декоратерски предмети*

Потпун намештај за једну собу постављен са сељачком тканином (кецељом).

Креветске ствари: јоргани, чаршави, јастуци и т. д.

Јастуци чупавци и пиротски; ирами; шаренице и т д.

3 *Грнчарство*

Крчази, бардаци, тањири, ћасе, ћупови, чираци лонци разни, пљоске, црепуље и т. д.

Циеље за прављење фурина.

(Од сваке сорге по 5 комада).

4 *Тилими, теписи и друге ствари за намештај.*

Разни ћилими пиротски и други. Чупазци. Разне простирке за целу собу и испред канабета. Разне ствари за намештај вунене, памучне, свилене и мешане. Разне везене свари за намештај.

5. *Ножарство*

Ножеви разни са канџом и без каније, са сарачлуком, а нарочито о дугачком кајишу.

Бритве.

(Од сваке врсте по 5 комада).

6. *Кујунџилук*

Златни и сребрни накити, кандила, путири и друге црквене ствари.

Рамови, послужавници и друга посуђа.

7 *Сарачлук и четкарство*

Обичне сарачке ствари: јанџици чантре, силави и т. д.

Четке

(Од сваке мустре по 5 комада,)

8 *Тканине од памука*

Памучне тканине чисте или меша не: платно, пешкири, чаршави, јаглуци,мараме и т. д.

(Од сваке сорте платна најмање по 25 метара.)

9 *Прећа и тканине од лана и кудеље.*

Прећа од кудеље и лана.

Платна од лана и кудеље, чиста или мешана (најмање по 25 метара од сваке сорте.)

10 *Прећа и тканине од чешљане вуне*

Чешљана вуна у кудељкама (најмање по 3 кгр.)

Обојадисана чешљана вуна.

Обојена и необојена вунена прећа (Од сваке сорте и фарбе по 3 кгр).

Шајак (по 10 метара најмање).

Козина чешљана (по 3 кгр).

Чоје и други штофови (најмање по комад од сваке сорте).

(Наставиће се)

СМЕСИЦЕ

—

(Грдосија од куле на париској изложби). Ајфелова гвоздена кула биће једна од првих знаменитости на париској изложби. Кула ће бити висока 300 метара. Да је сравнимо са неким грдним грађевинама. Нотр-дамска црква висока је 66 метара, пантеон 79 метара, инвалидска црква 105, црква св. Петра у Риму 132, штразбуршка црква 143, велика пирамида у Гизеху 146, црква у Келну 159, Вашингтонов споменик у Филаделфији 169 метара. Кула ће бити заштићена од грома особитом системом громобрана. Ајфел је удесио за раднике на куди справу, која их носи горе, где сад и једу и спавају. Кула ће бити 6 мил. франака. Држава је дала Ајфелу 1½ мил. фор. потпоре и право, да се може за 20 година користити том кулом, а онда ће прећи у својину вароши Париза. Год. 1909. обориће се кула. Неки инжињери мисле, да ће бити теже оборити кулу, него је саградити. Ајфел тврди да ће то бити лак посао, а стаће само 190.000 франака. Гвожђе ће и онда вредити по милијуна фр. До год. 1909. нужно ће бити 20.000 фр. годишње, да се кула одржава у добром стању, нарочито за мазање гвожђа, да неби зарђавило. Пре 20 година неби се могло ни помишљати на такву градњу, због техничких тешкоћа. Слике од те куле распрострањене су по свету у три милијуна примерака. Као што јављају француским листовима са разних страна, за ту грдосију кулу живахно се интересује свет не само у Јевроии, већ и у Азији, Африци и Аустралији.

*

(Почеци). — Године 1234 спавао је енглески Краљ први пут на сламњачи; пре тога су се подметале гоље даске. 1245 године биле су куће у Лондону још скоро све сламом покривене. Још и г. 1300 нису знали становници Лондона, за пећи и камине него су се грејали при тавици са жеравицом; вино се онда куповало као данас медицина; куће су се граднле од дрвета; отмени људи јахали су на коњима кад су где год путовали, а госе су ишле за њима; кола са два точка беху онда велики раскош порез се плаћао еспапом; за годину 1340 изнео је тај еспап 30.000 врећа; адвокате и судије плаћали су цицетом и бибером; прво је злато ковано у Енглеској г. 1344. Тек године 1399 почели су тамо да праве ватрењаче и мостове, а прве чијоде г. 1343 пре тога су жене употребљавале место чијода дрвене игле. Прве

Стари Дужд гледаше брижљиво свога синовца. Са жалошћу је приметио да се код неискусног младића укоренила ватрена љубав. Али, какву грозну опасност скриваше у себи ова промена?

„Да то беше Краљица Ноћи. Она ми је јавила за какву се племениту циљ бори са оним храбрим људима. Она ме је упознала са свима њиховим плановима. Она ми је поверила велику тајну! А онај, који зна за злочинце , па се против њих не бори, тај је њихов сакривач. И ја сам се решио ! Никаква земаљска сила не може ме одвратити од решења. О, па и ти, драги стриче, признаћеш оним племенитим људима, крсташима, да желе добро и да се за племениту циљ боре. Ја познајем твоје срце, твоју племенитост и твој очински осећај. Ти мислиш да Инквизитори раде право и савесно, а они крију све њихове тајне заповести — — . Зато ти ипак кажем, не сумњај у истинитост мојих речи! Не сумњај у то, јер се ради на томе, да се једном стане на пут тајним злочинствима, да се невине жртве од зла заштите!“

Дужд је ћутао. Озбиљно и брижно гледаше пред-а-се.

„Велика је и тешка оптужба, коју си ти подигао,“ рече за тим. „Али послушај мој савет и не говори нигде ништа о томе пре, но што прибавиш доказе. Ти оптужујеш графа Мирафијора, оптужујеш моћног Брабантинија, али то чиниш само по причању оних лица, која се крију, која су прогоњена!“

„А зашто морају да се крију та лица, драги стриче? Зато, што бране потлачено право, што се боре противу силне неправде? О, када бих те могао убедити, када бих те могао придобити за оне племените борце!“

„Моја одбрана и моја помоћ неће им бити од користи,“ рече Дужд, знајући добро у каквом је положају према оним силним Инквизиторима.

„Не говори тако, драги стриче . Ти знаш како стојиш код народа и велике Сињорије . Ти имаш много привржсника.“

„ Али то је све ништавно према сили Савета тројице.“

„Све то може другчије да буде, ако се ти бар у срцу придружаваш оним људима, који свима нама само добро желе.“

Стари Дужд ухвати Лоренца за руку одведе га у споредну собу и покаже му једну велику слику. Она представљаше Дужда Марина Фалиерија, како се моли Богу пре извршења смртне пресуде. Лоренцо покри лице рукама, он се врло добро помињаше тог ужасног дела. Дужд није ништа говорио. Ова слика говорила је место њега. Марино Фалиери био је оптужен за издајство. Ни само његово достојанство није га могло спасти од срамне смрти.

„Грозно!“ уздахну Лоренцо.

„Али ти не треба да мислиш да се ја плашим смрти онда, кад се тиче каквог благородног дела, драги мој сине,“ рече сад седи старац. „Само сам те хтео опоменути на силну моћ оних, против којих ти хоћеш да се бориш!“

Лоренцо се усправи гордо и одважно.

„Па нека је њихова моћ још једном толика, драги стриче, нека је опасност два пут већа,“ повиче он, „ја не могу другчије. Ја им морам пркосити, ја се морам борити противу неправде и злочинства.“

„Твоје је срце великодушно и племенито! Па добро, драги синовче, ради како знаш и како мораш да радиш,“ одговори Дужд.

свилене чарапе понела је Краљица Јелисавета године 1361 у Француској их је имао Краљ већ 1547 године.

*

(**Женски разговори**). — Неки младић у Бостону, који је врло даровит посматрало, предузео је, да прислушкује једну хиљаду женских разговора и да их прибележи. Из његових бележака изашла је ова занимљива статистика: Од тих иљаду разговора 720 су се започињале речима: *А ја му кажем....,*" или „*Он ми је казао....,*" или опет „*Она ми каже да је он казао....,*" Даље стодвадесет разговора беху о аљинама или шеширима, који су „*особито лепи*" или „*ванредно украшени,*" Онај остатак од стошесет разговора беше „*Мишлење*" о неким младим девојкама, како су „*ужасне*" или „*глупе*" ики „*грозно несносне,*" и разговори о најновијим романима и новелама.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 17 Августа.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Живко Јевтић свирач из Новог селишта због крађе, Миша Милошевић скитница из Панчева због саучешћа у крађи коња, Ђуриш Јеши печаторезачки калфа Пера Црнић таљигаш оба из Арстро-Унгарске, због пијанчења, Јован Дамњановић калфа ковачки због скитње, Петар Марковић шегрт бакалски због скитње, Јоца Томић келнер из Аустро-Угарске због ноћног тумарања.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су Ђорђе Гавриловић фијакериста за неподпис слуге, Ангелина Радојевић служав. због скитње, Димитрије Ђорђевић калфа берберски због скитње и нереда Коста Ђорђевић калф. Лазар Дашковић кафеџија код Гушанца. Коча Кр. Петровић каф код Престолонаследника, Димитрије Наумовић каф. код „Уједињења и Јован Жељесковић каф код Позоришта." сви због држања отворених радња преко прописаног времена, Ташко Петковић каф. код „Српске Краљице због нечистоће, Ђура Стошић сељак из М. М. луга због продаје воденог млека, Душан Драговић скитница и Јован Шилар скитница из Аустрије због скитње Алекса Томић б. слуга из Босне, Андреја Нац надничар због боја· Лука Цветковић лађар због крађе, Лувик Хам касапин због нечистоће, Браћа П. Ђорђевићи због нечистоће авлије, Андрија Мијоранц из Аустрије и Гаврило Петровић из Ваљева због скитње·

*

(*Нађено.*) У кварту варошком нађено је, један џак паприке, једна гуска, и 4 клупчета енглеског фула у разној боји.

Библиографија

Уреднишству су стигле на приказ ове књиге:

Путовођа. *За слово-слагаче и штампарски свет* Са 46 слика. Написао Јев. Јов. Медецијан. Штампарија Медецијана и Кимпановића 1888. г.

ПОСТРАДАЛИМА ОД ПОПЛАВЕ

Одбор госпођа и господе, што је другог дана Троица ове године приредио у Београду забаву у корист пострадалих од зимушње поплаве, предао је Управи „Друштва Св. Саве" суму од 9320 динара као чист принос од те забаве, да се раздели на онаке страдалнике ради коих је и прикупљена.

Поред те суме стигло је Управи „Друштва Св. Саве" са других страна још 1024 динара, прикупљени за исту цељ.

Управа „Друштва Св. Саве" овим позива све оне, који су од зимушње поплаве страдали, а желе да их Друштво помогне, да потписаној Управи поднесу *до краја Септембра* ове године молбе с означењем: колику су штету и у чему од поплаве претрпели заједно с уверењем од својих општинских власти о истини оног, што у молбама буду навели и о својој сиромаштин.

Бр. 440
14 августа, 1888 г.
Београд

Председник Гл. Одбора
„*Друштва Св.Саве,*"
Свет. Николајевић

Секретар
Ранко Петровић

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Горд одговор.**) Наполен у свом детињству био је врло горд и поносит. Једаред кад је био у војничкој школи у Брину запита га његов учитељ.

„Шта би ви радили, кад бих вас ја ћушио?"

„Да нема пиштоља или сабље, ја бих се заиста нашао у великој неприлици" одговори Наполеон, коме је тада једна тринаест година било.

*

(**Изелица**). Један државник краља Јакова I који је владао енглеском од 1603 — 1625 приповедаше краљу како се у њиховој вароши налази један човек, који може да поједе читавога овна.

„Да ли зна тај човик штогод и привредити" запита краљ

„Не зна ништа" одговори државник

„Онда га дајте одмах обесити. Човек који за двадесеторицу, једе а неможе ни толико привредити као један, није достојан да живи,' заповеди краљ.

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

Његова збирка старинских издања, изворних књига, ретки рукописа, преписа, извода и прибележака свију врста беше тада већа него што би је ико други ма кад прикупио. Довољно је рећи да имађаше деведесет свежања тешких скупа девет тисућа пет стотина фуната. Беше већ решио да се врати у Лондон са тако богатим товаром светлости, пун радости што је превазишао очекивање краљевског друштва, када га једно са свим просто размишљање на мах сневесели.

Од једаред му паде на ум, да далеко од тога да је објаснио ма које од три тисуће пет стотина питања краљевског друштва, бејаше само допринео да се још више посумња у у њих; а, како она беху сва повезана једна с другим, излажаше, противно мишљењу његовог славног председника, да нејасност једног решења помућиваше јасност другога да најјасније истине бејаху постале са свим сумњиве; и да беше чак немогуће разрешити ма коју у овом огромном лавиринту противних мишлења.

Доктор расуђиваше о томе по простом прегледу. Међу овим питањима беше их за решавање: триста дванајест о старој браминској вери; пет стотина осам о санскритском или светском језику; три о стварном стању индијског народа; двеста једанајест о енглеској трговини у Индији; седам стотина двадесет и девет о старим споменицима острова Елефанста и Салсета у суседству бомбајског острова; пет о старости света; шест стотина седамдесет и три о постању сивог ћилибара и о особинама разних врста бешичног камена; једно о још неиспитаном узроку утока Индијског океана који се прилива шест месеци на исток а шест на запад; и триста седамдесет и осам о изворима и повременим поплавама Ганговим.

Овом приликом доктор беше позват да прикупи, на своме путу све што би се дотицало извора о поплави реке Нила, који занимаше европске научењаке већ толико векова.

наставиће се

ТРАЖЕ се ЧЕТИРИ ЂАКА У КОСТ и квартир, са особито добро готовљеним и довољним јелом улица златарска бр. 7. у близини свију школа. Ко жели да се спрема за 4 5 разред гимназије или реалке добиваће бесплатно поучивање из намачког француског и латинског језика од ђака који је са одличним успехом у свима предметима полагао испите у Реалној-гимназији у аустро-угарској а сад продужава школе у Београду.
ч. н. 2—3

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код
15—40 *Јанаћка Јанковића.*

†

Нашем Добром Оцу

ВОЈИНУ РАДУЛОВИЋУ

Даваћемо полгодишњи спомен у суботу 20. о. м. у 9. сах у цркви св. Марка.

Ожалошћени
Синови

2—3

„Будеш ли у праву и ако ти устреба моја помоћ, дођи к' мени. И ја се нећу плашити смрти кад се тиче правде и потлаченог права!"

„Благодарим ти, драги, мили стриче! То су речи које сам очекивао од племенитог Антонија Пријулија," рече Лоренцо и пољуби руку стричеву. „Те речи учиниле су да сам сретан. Ја сам те придобио за најбољу, најплеменитију ствар. Али не брини се, без доказа ја те нећу навести да учиниш ма какав корак."

„Само ме једно узнемирава, драги сине. Како си се могао повести за једном женском коју и не познајеш?" рече старац.

„То је брига излишна, драги стриче. О, ти и не познајеш Сињору, ти је непознајеш! Узвишеност и доброта урезане су у њеним цртама. Племенитост и добро великодушно срце, то су њена својства. Ја сам је скоро опет видио. Ја сам само за тим тежио да је видим."

Да, чезнуо сам да видим ту божанствену слику- Али је она опет ишчезла, отишла, Ја сам је тражио, па је нисам више могао наћи."

„А они људи, што их називају Крсташима?"

„И они морају да се крију, стриче. Сад знаш све што осећам," рече Лоренцо. „Сад знаш шта ме гони да се уклањам од оног друштва, у коме сам до сада био. То се не односи на Ерицијa, тог добродушног дебељка, не односи се ни на Мема ни Доната, али се тиче оних злочинаца, који су у свили и сјају. Сад знаш о којима говорим. Збогом стриче .Већ је настала ноћ."

„Куда ћеш?"

„Куда? Напоље, на води тамо далеко, далеко ван Лагуна, драги стриче. Тамо ћу можда наћи најлепшу међу женскињима, благородну Сињору, Краљицу Ноћи!

Он оде брзим корацима. Замишљено и брижно шеташе Дужд за њим.

„За њега се плашим — па ипак се дичим са њим!" говораше Дужд лагано," Он је одважан. Бранећи подлачено право, он не штеди ни свој живот. Ти имаш у мени тајног заштитника, Лоренцо! Отпочни борбу. Али се чувај добро од те примамљиве Сирене! Бог нека је с тобом."

Кад је Лоренцо изашао из Палате сиђе низ степенице поред којих стајаше дивна гондола. То беше поклон од стрица. У гондоли очекиваше га стари верни слуга, који га је често ноћу потајно возио, јер је имо поверење од свог господара. Што год је његов господар радио, ма што говорио, нико није могао искушати тајну из његових груди. Она беше увек закопана. Кад је Лоренцо ушао у гондолу слуга је отисне од обале.

„Са стране дува лак поветарац, Монсињоре," рече он. „Хоћу ли да возим напоље кроз Лагуне?"

„Да, тамо, на поље! Намести једрило старче и пусти нека ветар тера гондолу. — Хоћу на води, по малим таласићима да се возим, — то је поезија, то је уживање!"

Старац је врло добро познавао нарав свога господара — он је знао шта Лоренцо мисли, куда га жеља вуче.

Лоренцо је волио да иде далеко. Он се надао да ће видети женску са покривалом. Једрила беху раширена и гондола је брзо пловила, пресецајући таласе.

Из далека чуле се песме појединих гондолијера. Месец је јасно осветљавао

ПРОЈЕКТ ЗАКОНА

ЗА

ТРГОВАЧКО-ЗАНАТЛИСКО-ИНДУСТРИСКУ КОМОРУ У БЕОГРАДУ.

(Свршетак.)

док се под таким околностима буде налазио. Сваки одборски и редовни члан може услед небрежљивог испуњења своје дужности у сагласу са једном половином свију чланова са своје дужности бити уклоњен

III ДЕО

Чл. 11. **Управа.**

Комора ће свагда у првој својој седници сваке године, из своје средине апсолутном већином гласова изабрати председника и подпредседника на годину дана. Иста лица могу *опет* бити изабрана. — У случају да председник или подпредседник буду спречени да своју дужност врше, позове се најстарији члан одбора да дужност њихову врши. Избор сталне управе подноси се министру на потврду, но они ће док се избор не потврди дужности се примити.

Чл. 12. **Секретар и помоћни персонал.**

За вршење дужности канцелариске и благајничке, именује комора, ван круга својих чланова, једног хонорарног секретара, који мора бити образован за ову струку. Односно другог персонала донеће комора одлуку у својем пословнику.

Чл. 13. **Право и позив председника.**

Председник је сам законити заступник коморе. Он издаје распоред послова особљу. Одређује предмете за седнице као и њихов ред. Он је позван да законске прописе, а на име: Одржање делокруга коморе, пословни ред, као и извршење донетих одлука извршује. Сматра ли он да се каква одлука коморска неможе извршити, то је позван да или одма или пошто још једном исту ствар у седницу поднесе Министру саопштити. Он потписује сва акта и саопштења. У случају осустна председника заступаће га пуноважно подпредседник, но ако је и овај спречен онда привремени замењеник.

Чл. 14. **Дужност одборских и редовних чланова.**

Редовни чланови обвезани су на нарочити позив председника седницама присуствовати, и одређене предмете израђивати. Одборски чланови морају свакој седници присуствовати, и одређене предмете израђивати.

Чл. 15. **Седнице.**

Седнице су редовне и нередовне.

Редовне се седнице сазивају сваког месеца бар једанпут.

Ванредне или на позив министра народ. привреде или председника коморе, или на захтев најмање трећине ред. чланова.

У седницама претресаће се само они предмети који су именовани у дневном реду, које ће председник члановима на неколико дана пре седнице саопштити. Споразумом коморе могу се за хитно признати предмети у свакој седници претресати. За сваку седницу водиће се протокол, у коме ће се тачно означити шта је узимано у претрес и који су чланови били на претресу. Оним члановима који у седници буду одвојили мнење стоји на вољу, да се то њихово мнење у протокол стави, или да нарочитим писменом то учине.

Свака радња седнице је јавна, изузимају се од овог она саопштења или предмети, који се буду од стране министра као тајна именовали. — Као и саветовања о персоналу, и таквим предметима за које већина присуствујућих чланова као поверљиву седницу захту; — или приликом издавања решења у каквом спору.

За решавање буџета коморе може само јавна седница бити.

Протокол јавних седница увек ће се путем штампе обзнанити.

Чл. 16. **Одлуке**

Закључци и решења донети од мање од половину позватих чланова, или без апсолутне већине, или ван заказане седнице нису вредећа. При једнакој подели гласова меродавно је решење оне стране у којој је председник глас дао.

Чл. 17.

Комора може пре главног скупа поверити нарочитом одбору предходно проучавање неког предмета. Тачнија определења у погледу отправљања послова прописаће се у пословнику, који ће комора, — односно чланови у својим седницама — на основу овога закона утврдити и дотичном министру саопштити.

IV ДЕО.

Трошкови. Предрачун буџета, — покриће и извештај рачуна.

Чл. 18.

Комора сваке године прави нацрт буџета за покриће трошкова и исти најдаље до конца септембра подноси Министру народне привреде на одобрење.

У предрачуну буџета, има се за пензионовање сталних чиновника и служитеља основати једна партија, за коју циљ може се ставити 5% од укупног трошка који комора има. Што се тиче ближег определења о пензионовању, израдиће комора нарочита правила, која ће се поднети г. министру на одобрење.

У случају недостатка прихода да се трошкови коморе према предрачуну покрију онда ће се овај недостатак непосредним порезом наплатити од свију оних лица која право избора имају. Комора мора водити рачун од прихода и расхода, и сваке године, најдаље до конца Априла полаже закључак рачуна за прошлу годину министру, и предаје га јавности.

Чл. 19. **Поштарина и жиговина.**

Сва преписка коју комора води са г. Министром и другим властима, као и са општином, и најзад са члановима у приликама избора ослобођава се поштарине исто тако ослобођава се комора од плаћања жиговине као и остале државне власти.

V. ДЕО.

Чл. 20. **Престанак коморе.**

Комору може министар расцустити ако буду трећине њених редовних чланова из исте иступили, но најдаље после три месеца има министар нов избор расписати.

VI ДЕО.

Чл. 21. **Извршење овог закона.**

Овај закон ступа у живот кад се обнародује, и добије санкцију законодавне скупштине.

Министар нар. прив. стараће се о његовом извршењу.

водену површину. У један мах опази нешто стари гондолијер што га јако изненади. Он се прекрсти и клече, молећи се јасно Богу. И Лоренцо беше опазио исто што и старац. Њега је појава ванредно развеселила. Једна гондола беше прошла поред њих.

У гондоли сем осталих стајаше једна женска. Црно покривало са звездицама пребацила је преко главе. Њена лепота беше чаробна. Руком је махала на Лоренца. То је била Краљица ноћи. Лоренцо је опет видео. Он је једва чекао да види њену слику. Њена гондола брзо је измакла.

„За њом, вози за њом!“ повика Лоренцо. „За њом! Ми је морамо стићи.“ Старац управи гондолу у истом правцу куда је пловила и гондола Краљице Ноћи Ветар беше доста јак, али ипак није имао толику снагу да креће Лоренцову тежу гондолу. Они остадоше док је прва гондола све више и брже исчезавала.

XIII

Јакопо, ловац мртваца

„Па ма шта да ми даш,“ рече Цеко ударајући руком Марка по рамену, кад су у Дуждевој палати чували стражу, „ја нећу више задржавати сен. Мислиш ли ти да ја желим да пређем као покојни Пијетро? Боже сачувај, то неће бити.“

„Ено је, долази преко степеница,“ одговори Марко.

„Што се мене тиче, може ићи куд јој драго,“ настави Цеко. „Ја јој нећу стати на пут.“

„Знаш ли шта нам је јуче у стражари приповедао Луџи?“ упита га Марко.

„Не знам! Причај!“ одговори Цеко

„Предпрошле ноћи био је Луџи овде на стражи и стајао је у ходнику,“ причаше Марко, Око пола ноћи опазио је сен!“

„Је ли напао на њу?“

„Није, само је посматрао. Она је ишла по ходнику, па за тим је ушла у једну апсанску собу. Луџи је добро пазио, она је ушла у собу где је ловац мртваца!“

„Али врата од те собе увек су затворена.“

„Сен је ипак ушла у собу, Луџи је то видео.“

„Тако је, она може свуда да уђе, Луџи има право.“

„За тим је остала неколико минута у соби. Шта је тамо радила нико не зна. После тога опет је изашла и изгубила се у ходнику

(Продужиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 141 Београд, Понедеоник 22 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецилану и Кимпановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 н. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У ГОСТИОНИЦИ

код Златног Лафа на врачару може се добити врло добар кост са умереном неном

М. Јовановић и Ј. Димитријевић
гостионичари

1—3

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

17—40 *Јанаћка Јанковића.*

3500 ДО 4000 ДИНАРА

тражим на зајам на прво место интабулације. Извешће да ће уредништво овога листа. 2—3

ТРАЖЕ се ЧЕТИРИ ЂАКА У КОСТ и квартир, са особито добро готовљеним и довољним јелом улица златарска бр. 7. у близини свију школа. Ко жели да се спрема за 4 5 разред гимназије или реалке добиваће бесплатно поучивање из намачког француског и лат нског језика од ђака који је са одличним успехом у свима предметима полагао испите у Реалној-гимназији у аустро-угарској а сад продужава школе у Београду. ч. н. 3—3

Београдско пэвачко друштво, као сваке, тако и ове год. отвара школу певања, и позива г.г, Београђане на упис у чланство. које почиње од 23. ов. мес.

18. августа 188. Управа.

2—3

РАСПРОДАЈА

Јевтине савске даске које се налазе код жељез. станице, ове су даске само моје, а не спадају у компаниску радњу.

Алекса М. Савић
дрвар на сави

КАЛЕНДАР

Православни: 22 Муч. Агатон и друг
Католички: 3 Мансвет
Сунце излази: у 5 сах. 66 м. залази у 6 сати 39 мин.
Нов месец 25. у 5 сати 46 минута ладно пљусак.

КУРС.

Дукат	5·85
Наполеон	9·73

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 19 Августа

кил	245.297	Жита	13.—
„	——	Сувих шљива	—.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	—	Кукуруз.	—.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	4096	Јечам	7·60
„	25488	Овас	7.60
„	755	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	691	Пасуља	28.—
„	—.—	Ораја	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—.—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—.—
„	11740	Креча	3·20
„	12130	Сена	5.50
„		Сламе	—.—
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—.—
„	— —	Тумура	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	851	Крушака	12·—
„	2611	Грожђа	20.—
„	288	Сира	60·—
„	545	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	283	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	661	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2200	Вина црна	28.—
„	20700	„ бела	24.—
„	——	Комовице	—.—
„	2000	Ракије меке	24.—
„	——	„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	4250	Брашна	—.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	—	Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1 пар		Крава тешки „	—.—
„	„	„ „ „	—.—
„		Свиње мрша. до „	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	—.—
1	„	„ Јарећи	—.—
1	„	„ Кавлака	—.—
1	„	„ Зечији	—.—
1	„	„ Козији	—.—

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛИМ НОВИНАМА“

Гмунден 21. Августа

Цар је стигао у 12 и по часова да посети руску цариду. На жељезничкој станици дочекали су га Велики Кнез, Престолонаследник, и Херцерг од Кумберланда, обојца у аустријској униформи. Цар је је имао на себи руску униформу. У замку Кумберландовом на капији, дочекала је и поздравила Цара Херцегиња од Кумберланда, а руска Царица изашла му је на сусрет до дворских степеница. Цар је посетио и принцезу од Уелса. У 1. час био је свечан ручак. Цар је отпутовао у 3 часа по подне. Руска Царица одлази вечерас у 11 часова. Становништво је поздрављало свуда одушевљено Цара. Херцхерцег Карло Лудвиг и његова супруга, који су се данас по подне вратили из Берлина, отпутовали су вечерас у Прерау где ће се сутра пре подне састати са руском Царицом, Великим Кнезом Престолонаследником и Великом Књегињом Ксенијом. Руски гости бавиће се у Прерау свега по часа а за тим ће отпутовати у Русију.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Даворје**). Имали смо прилике да се упознамо са програмом забаве дружине „Даворја“ која ће се давати 4. септембра, приликом освештавања заставе тога друштва у манастиру Раковици. Док не добавимо тај про-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ТРЕЋА

(НАСТАВАК) (63)

Мрачна Ноћ много је припомогла да Жбири не опазе Лоренца. Ушав у гондолу заповеди Матеу да је отисне од обале. Он је требао да одржи реч коју је задао Краљици Ноћи.

Жбири су сад ишли оним путем обраслим трском и шипрагом, туда их је водила Стефана. Са њима је био и капетан Бембо. Он је издао заповест да се колиба опколи са свим у тишини. Жбири се приближаваху. Колиба је изгледала као пуста, као да су њени становници изумрли. За неколико тренутака Жбири су опколили колибу са свију страна. Сад нареди Бембо да се запале буктиње које су биле донешене. Он сам пређе вратима и отвори их. Ништа му не беше на путу да уђе унутра.

Кад је ушао унутра, праћен Жбирима и буктињом, спази једну девојку која изгледаше уплашена кад их је опазила, Брзо се обукла и чекала да види шта је то, јер никуда не могаше да изађе.

„Шта? видим ли добро?“ повика Бембо. „Ви сте то, Синьорита. Ви Едита Амалфијева? Зар сте ви у овој колиби? али где је она женска са црним покривалом? Потражите свуда по колиби,“ рече Жбирима. „Ми тражимо Краљицу Ноћи, па нађосмо вас Синьорита.

„Узалуд тражите Краљицу Ноћи, Капетан Бембо. „Она није више овде,“ одговори Едита одважним гласом. Изгледала је као да је прошао сваки страх.

„Наћићемо ми што тражимо, Синьорина изјави Бембо. „Али пре свега објављујем вам да морате поћи са нама у Дуждеву палату! Ви сигурно нисте заборавили да и вас траже и ако вам је пређе испало за руком да побегнете. Али сад је случај хтео да вас преда у наше руке.“

Жбири су преметали колибу и јаве Бембу да нису више никога нашли сем луде Неле, која је скочила кроз прозор напоље, па су је тамо ухватили. Краљице Ноћи не беше нигди.

„Кћер ловца мртваца можете пустити нека иде где хоће. Ако хоће нека оде код оца, јер је он опет пуштен у слободу и врши своју дужност. Синьорину пак причуваћете овде, она нам неће умаћи. Најглавније што је, тражите Краљицу Ноћи на све стране. Ми је морамо наћи,“ заповеди Бембо.

Едита је изгледала као да се предала својој судбини. Она беше ухваћена и немаше куда. Ништа јој друго не стоји, него да је одведу у Дуждеву палату.

Пошто је Бембо и сам прегледао колибу и уверио се да Краљице Ноћи нема, реши се да јој спреми замку. Један део Жбира зашао је свуда по околини, јер су држали да је Краљица Ноћи даље побегла и да се сакрила.

Бембо нареди да се буктиње погасе, Синьорина да остане у колиби, која ће бити опкољена са свију страна тако, да

грам да га у целости саопштимо својим читаоцима, можемо напоменути да је веома интересантан исприплетан српским обичајима и народним играма. Ми смо, говорећи о забави „Уједињене Омладине“, говорили колико ценимо овакве забаве, колико оне могу да имају правилног утицаја на наш развраћени укус и колико најпосле оне могу да служе српској мисли, јер заиста, узвишавати оно што је српско, српске обичаје, српску забаву, значи припомоћи дизању српске свести у нас, и тиме посредно стварању оне нужне основе на којој има да се зида свод српске мисли.

Дружине, које су овај правац себи за задатак ставиле, дружине које тим правцем ходе, оправдавају своју егзистенцију и заслужују свесрдну нашу помоћ.

*

(**Вукова улица**) У програму за Вукову прославу, има једна тачка, по којој ће по општинској одлуци једна улица да се крсти Вуковим именом. Колико смо начули, поговара се да ће те среће бити абаџијска улица. Заиста у овом случају општина би учинила и најумеснији и најбољи избор. То је једна од веома лепих београдских улица, која носи име, које нема ни мало смисла. Поводом крштења Вукове улице говорићемо у ком од идућих бројева и мало опширније.

*

(**Одликовани**) Бугарски кнез Фердинанд Кобург одликовао је, као што чујемо великим крстом св. Александровског ордена г. г. Филипа Христића и Милана Кујунџића а командирским крстом св. Александровског ордена г. г. Перу Тодоровића и М. Крстића инспектора.

*

(**Забрањен**) Комад „Народни Непријатељ“ који је требао синоћ да се представља забранила је управа вар. Београда и на место његово представљао се „Доктор Окс“

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Указом од 18, ов. месеца Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра правде поставља: У суду окр. смедеревског; за судију, Илију Јовановића — Бујдића, секретара друге класе суда округа ваљевског: У суду окр. књажевачког: за судију, Симу Недића, секретара прве класе суда окр. црноречког. У суду округа ваљевског: за секретара друге класе, Љубомира Величковића, прве класе касационог суда; и за писара треће класе, Драгутина Вукосављевића, свршеног правника. У суду округа црноречког: за секретара друге класе. Милана Здравковића, писара прве класе суда вароши Београда. У суду округа пожаревачког: за писара прве класе. Љубомира — Љубинка — Петровића, бившег среског писара; и за писаре треће класе: Андрију Крстића, практиканта суда округа крагујевачког, и Тодора Петровића, практиканта суда округа смедеревског. У суду округа чачанског: за писара друге класе, Саву Секулића, писара исте класе суда окр. књажевачког, по молби. У суду округа пиротског: за ванредног писара друге класе и вршиоца дужности рачуновође, Андреју Т. Васића, помоћника пете класе благајнице начелства округа крагујевачког. У суду окр. београдског: за писара треће класе, Милана Дескашева, писара треће класе суда окр. ваљевског по молби. У суду окр. нишког I. одељења: за писара треће класе, Живојина Симића, свршеног правника.

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ
I
ПОЗИВ
НА
ПАРИСКУ СВЕТСКУ ИЗЛОЖБУ.

(Наставак)

Сви излагачи описаће укратко историју радова на својим рудиштима и топионицима. Означиће досадању целокупну производњу по годинама, радну снагу израђена и још употребљива окна, поткопе, растворене и попречне правце и њихову дужину и димензије. Затим начин на који се врши преров и назначиће распрскавајућа средства и упоредне резултате дејства разних, распрскавајућих средства у једнаким приликама. Цену радне снаге по надници и по акорду; и то акорд за сваку врсту послова посебице.

Који од излагача буде желео да престави своја уређења односно радиника, било описом, било сликама кућа радесничких, са свима принадлежностима, може уз остало и ово прикључити.

Ако би који излагач имао лепих кристалисаних егземплара или ретких минерала, добро би било да их прикључи својој збирци. У овом случају примаће се примерци ма какве форме и величине.

Који од излагача има у својим рудницима развијеније подземне радове требао би да пошље и лепо израђене карте својих рудника са пресецима. Сви пак излагачи петрографску карту свога рудног терена са пресецима.

Етаблисмани који механичким путем угаљ прерађују, послаће уз своје продукте и цео опис како прања тако и пресовања угља, заједно са цртежима етаблисмана.

Они излагачи, који израђују тесано камење за ма коју потребу, или воденично камење, послаће по два, а и више егземплара, не мањих од 25 с м, у свима димензијама било у сировом полу израђеном, или полираном стању. Они пак, који израђују разне предмете од камина, и који су ради да и те предмете, као што су стубови, астали, камини, вазе и т. д. поред мустре од камена изложе, треба да израде ове предмете тако, да они осим лепоте рада (тесања резања и полирања) одговоре што је више могуће и захтевима доброг укуса. Уз ово сваки излагач треба да пошаље по један опис каменолома, у коме ће се изложити моћност и распрострањеност која се израђује, њену природу ломкости и цепљивости као и то, да ли је рудиште једноставно, здраво или у њему има сумесе и растворених неупотребљивих партија и колики је њихов део; треба осим тога навести на какве се до сада цеља камен са користићу употребљавао и цене продајне. Нарочито они који шаљу готове израђене ствари од камена означиће и продајну цену истих, као и то, желе ли, да се њихове ствари продаду. Овоме свему додаће излагачи како квалитет тако и количину радне снаге коју употребљују.

(Наставиће се)

ПРОГРАМ СЕПТЕМБАРСКИХ ТРКА 1888 Г. У ШАПЦУ.

—

Програм концерта објзаниће се особеним плакатима.

Улазница је штампано свега 10.000 комада. Од 25 овог месеца продава ће се улазнице: у штампарији А. А. Славуја, у дућанима г. г. браће Илића, Милоша Радојковића, Душана Тодоровића, Лазе Јефтића, Јоце Ж. Јовановића. Станка Ерцега, у књижари Браће Савића и Павла J. Павловића.

Улазница има у три боје; и то: за тркалиште: црвене за стајање, које стају само 20 пр. дин. плаве за седење, које стају $^1/_2$ дин. и беле за концерат у парку које стају 1 динар од особе.

Кој узме црвену улазницу дозвољава се гледање само са споље стране тркалишне стазе.

Учтиво се моле сви присутни гледаоци, да своје улазнице носе на видљивом месту на себи за капом или у рупици од дугмета на хаљини.

Исто тако управа моли, да сваки присутни гледаоц на захтев кога од господе надзорника тркалишта и њихових помагача, покаже своју улазницу ако је није метуо на се, на коју од речених места.

На самом тркалишту каса за продавање улазница биће од 1 часа по подне отворена на овим местима: на оба насипа који из Шапца к царинарници воде.

Управа је решила да мушким и женским ђацима како основних тако и средњих школа издаје улазнице за тркалиште безплатно, када сви у групи са својом господом наставницима дошли буду.

Који од господе старешина дотичних школа на ову понуду и предусретљивост управину пристао буде, умољава се да само 24 сата пре трке јавити изволи, колики му број улазница за ђаке поверене му школе треба, а ради пријема улазница могу ђаци укупно, под надзором кога од надлежних г. наставника да дођу на опште зборно место (П. Тамнавску пијацу) где ће им један од одређених управних чланова, а преко њиховог старешине улазнице раздати

Таким ђацима који на тај начин у групи дођу и бесплатне улазнице добију, одредиће се на тркалишту засебно подесно место, где ће ту бити под надзором њиховог старешине, да се не би какав немио случај десио.

Због јаког саобраћаја који ће тога дана бити на оба насипа који к тркалишту воде, умољавају се сви они који на колима долазили буду, да своје возаре поуче у томе:

1. Да сваки тера десном страном насипа:

2. Да се нико не бави с колима на насипу већ да одма, пошто му господа с кола сиђу, или враћа кући држећи опет десну страну пута или, ако ће чекати свршетак трке да иде с колима у онај простор који је из међу реке Саве и насипа, који води Митровици а између старе и нове царинарнице.

Ко од господе гледаоца зажели да му се кола дозову може то учинити преко кога од часника друштвених.

Сви органи друштвени имају на прсима тробојни шепут са ликом Кња-

---

само онај пут што води колиби буде слободан. Он се надаше да ће се Краљица Ноћи пред зору вратити натраг. Због тога тај пут треба да буде слободан. Тек кад се Краљица Ноћи врати натраг и уђе у колибу, сакривени Жбири затвориће јој и тај један пут. Да би изгледали као да су одустали од даљег тражења, наредио је да највећи део Жбира оде у гондоле и тамо се прикрије. На тај начин надао се да ће преварити Краљицу Ноћи, која се сигурно где год у близини прикрила.

Едита је остала у колиби као заробљеник. Речено јој је, ако јој је мио живот, да из колибе не излази на поље. За тим Бембо распореди Жбире свуда око колибе тако, да су били прикривени између шибља и трске, која је туда врло висока била.

Кад је све било извршено, што је капетан Бембо наредио, он поново прегледа колибу и сву околину, увери се да је стража свуда на своме месту, па за тим напусти колибу са уверењем, да ће намештена замка довести до цељи. Краљица Ноћи и ако се врати, неће опазити опасност која јој прети.

Бембо оде са осталим Жбирима право на обалу. Уз пут је наредио да Жбири говоре јасно и да лармају, како би се могло чути да они одлазе натраг у своје гондоле. И на води је наредио да се прави маневра, како би изгледало као да се враћају у Венецију. Кад су гондоле отиснуте биле од обале, заповеди Бембо да плове тамо амо све у близини, а да у исто време обарате пажњу свуда да неби од куда искрсла каква гондола са крсташима. јер се надао да ће они доћи да одвезу Краљицу Ноћи. Можда ће им испасти за руком да бар њих похватају.

На један мах примете Жбири и одма јаве капетану да се из правца од вароши приближује некаква гондола. Бембо одмах заповеди да се тамо весла, како би пресрео гондолу и зауставио.

„Зар ме не познајете, капетане Бембо?“ упита глас једног човека, који је стајао у гондоли испод балдахина. Ја сам, Лоренцо Пријули.“

Доиста беше то Дуждев синовац. Капетан Бембо учтиво га поздрави.

„Дошао сам да видим шта сте ухватили, капетане,“ настави даље Лоренцо. „Казали су ми да тражите Краљицу Ноћи.“

„До сад нам није испало за руком да је нађемо и ухватимо,“ одговори Бембо.

„А крсташи?“ упита Лоренцо.

„И на њих пазимо и чекамо.

„Чини ми се да вам је узалудна свака пажња и свако очекивање,“ рече Лоренцо, задовољан што се овако десило и што се спасла Краљица Ноћи. „Ви сте ипак доцкан дошли, или ко зна шта је видела жена убијеног Себастијана!“

Гондола Лоренцова узе правац према вароши.

XVI

Одважно дело

Кад су Жбири колибу претресли и Нелу хтели да ухвате, она је скочила кроз прозор. А кад су је после ухватили и по Бембовом налогу пустили она се сакрије близу колибе и пазила све шта се говори и ради око колибе. Она је знала да је Едита унутра и кад су Жбири опколили колибу, беше као лафица

за Михаила, а њихови помоћници носиће тога дана око леве мишице бео повез.

Да би управа могла рачунати на што већи одзив и да би се народ благовремено са овом утакмицом упознао, умољавају се све власти државне, општински судови, кметови, свештеници и учитељи да о томе дају обавештења народу о овој по наш народ корисној установи.

Шабац 23 Јула 1888 г.

Управа коло јахача
„Кнез Михаило."

СМЕСИЦЕ

(**Прекомерно читање у деце**). О тој зарази, која је у последње време све већма почела отимати маха међу децом, а на штету њихова телесна и душевна здравља, чему су много или боље рећи искључиво криви родитељи и власти школске, који би у силу Бога младу биљку да претворе у плодно дрво — пише један педагог. „Махнитост за читањем овладала је не само међу старијима, него и међу самом школском децом. Поглавито су заражена деца по градовима, а овде опет она из бољих кућа, којима се врло ретко даје прилика, да се по пољу играју и иначе забаве. Ту ћете вазда наћи деце, где по мрачним собама згурено седе и читају, заборављајући при томе на све што се око њих догађа. Девојчице по кућама мање од тога страдају, ако их кућевним послом забораве. Напротив дечаци знају само за једну жељу, а то је; да читају што више. Ту се не чини никакав избор него се чита што падне шака: лако и тешко разумљиви списи, добро и зло. Колико квара то читање наноси поњаће ко зна, да се махом боља деца отимају за књигом и читањем. Ну махнитост у читању, па још без икаква избора убија телесну и духовну снагу у детета, уништава вољу к истрајном и озбиљном раду и тлачи вид очњи. Таква деца читају и у мраку и на сунчаној светлости, а шта то значи показује довољно прекомерни број лечника за очње болести. Махнитост ту помажу у деце много они књижарски излози, пуни свакојаких споља а богме често и по садржини шарених књига, од којих су многе праве отров за неискварен дух детињи, а које су обично јефтине, те их многа деца кришом купују и читају.

„Злу овоме може се тек тако доскочити, ако кућа и школа заједнички пораде против њега. Ну погрешили би љуто, који би деци забранили сасвим читање, а не би га заменили другом каквом забавом. Онда би деца постала пленом дангубе и њених последица. Махнито читање је обично последица леновања. Деца хоће да се занимају чиме, па кад немају друго што а она се лаћају читања.

Ухвати ли то зло једном корена у деце, онда га није лако свладати. Лакше је и овде зло спречити. За то треба децу радом и забавном и п учном игром сачувати, да не постану жртвом те заразе, а нека и чита али за њу прикладне списе, који ће дух образовати а осећај оплеменити, ну и то питање нек буде с мером."

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 20. Августа.

Притворени. Ноћас су притворени Станко Марковић, Петар Стевановић и Милош Радисављевић цигани из Рајковца због скитње Јован Арсић пијар овд. због нереда, Тодор Живковић надничар из Аустр. Јован Ђорђевић надничар из Ниша, Ђорђе Савић надничар из Призрена, Чедомир Новаковић из Ваљева, Глигорије Шуга надничар из Аустрије Илија Кезић надничар из Далмације и Јован Ранђеловић надничар из Хрватске због скитње.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Драгутин Јовонови слуга због скитње, Алекса Петровић каф. на булевару и Мабир Албохари каф. овд. што су држали отворене кафане Јован Игњатовић слуга из Бугарске због пијанчења, Павле Павловић овд. надничар због скитње, Петар Марковић из Турске због скитње Милева Васић овд. због блуда Јулка Стојановић из В. Плане због блуда, Марија Марковић и Живана Стевановић циганке из Рајковца Милица Петровић овд. Симка Лазаревић из Студенице служавка. Танасије Васиљевић из Раче, Јулка Јакшић из Ауструје. Сима Константиновић из Смедерева и Ђорђе Стевановић овд. сви због скитње, Адолф Лидлнер овд сарач за опорачавање власти; Браћа Фичо, Браћа Фарки и Тодор Јовановић трг. овд. што су држали отворене радње за време службе Коста Кретић, Ђорђе Димитријевић и Најдан Јанковић пекари због оскичног хлеба, Шандор Мађош из Аустрије због преваре и Васа Павловић тежак из Рожаца због скитње.

Цветко Петровић рабација подметуо је једно прасе те сиса под кучком. Са њим ће се поступити како треба.

*

(*Заборавио*). У канцеларији управника вар. Београда заборавио је неко једну скупоцену муштиклу, чија је може је у управи узети.

*

(*Нађено*). Нађена је једна велика корпа у дубровачкој улици, и налази се у кварту варошком.

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

Таман енглески научењак хтеде да отпочне врло лепу беседу на индијском језику, кад му његов вођа брзо каза, да мора чекати докле га прословештенство не запита, рече му дакле да седне на пете са скрштеним ногама, као какав кројач следујући земаљском обичају. Доктор гунђаше у себи на оволику формалност; али шта човек не би учинио само да нађе истину, пошто је потегао чак у Индију да је тражи?

И ако је жагрнатски првосвештеник говорио индијским језиком доста разговетно да га је могао један део скупа лепо разумети, опак његову реч прихвати један тахир који је даде другоме, а овај други трећем, који је саопшти доктору. Овај одговори на истом језику; „Да је дошао у Жагрнат ради саветовања са браманским поглавицом, чије је име тако далеко чувено, да би дознао од њега каквим би се начином могла дознати истина."

Докторов одговор би саопштен старешини индијских научењака помоћу истих саговорника. И тако је текао и остали разговор.

Стари браманскн научењак, пошто се је мало промислио, одговори:

„Истина се може познати само помоћу брама."

Тада се цео скуп дубоко поклони, дивећи се своме поглавици.

„Где треба тражити истину? рече доста брзо енглески доктор.

— У књигама што су браме написале," одговори стари индијски научењак.

На те речи, сва сала одјекну пљескањем.

Чим се бејаху сви умирили, Енглез предложи и треће питање:

„Треба ли истину саопштавати људима?

— Често је врло паметно, одговори стари првосвећеник, прикрити је од целога света; али је дужност казати је брамама."

На ове речи, енглески доктор хтеде да узвикне; али жагрнатски првосвештеник пљесну рукама, и рече врло јасним гласом:

Браме се никако не препиру са европским научењацима."

Пошто је тада устао, повуче се уз усклицање целога скупа, који јавно гунђаше против доктора, а можда би му учинили и какво зло да се случајно нису бојали Енглеза, чији је утицај свемоћан на Ганговим обалама Кад доктор изађе из собе, његов му вођа рече:

„ Наш пречасни отац даривао би вас шербетом, воћем и мирисима, као што је то у обичају; али сте га наљутили.

— Ја би требало да се љутим, одговори доктор, што сам уложио толико труда ни зашта. Али на шта има ваш старешина да се жали?

— Шта, настави вођа, ви хоћете с њим да се препирете! Зар не знате да је он индијски пророк, и да је свака његова реч зрак разума?

— Не бих никад посумњао у то", рече доктор, узевши свој капут обућу и шешир.

Време беше бурно, а ноћ се приближаваше; он запита може ли преноћити у пагоди; али га одбише у след тога што је био неверник. Како му је ова церемонија нанела велику жеђ, заиска да пије. Донеше му воде у једном крчагу; али чим се напи, разбише га, пошто га је, као неверник, оногавно пијући из њега. Тада доктор, врло дарнут овим поступком зовну своје људе, који свршаваху сво је молитве на степеницама пагоде, и пошто се попе у своју носионицу, крену се на пут кроз бамбусов пролаз, поред мора, пред саму ноћ, а под небом покривеним облацима. Уопут, говораше сам себи: Право вели индијска пословица:" сваки Европејац, који дође у Индију, добија стрпљење, ако га нема." Што се мене тиче, ја сам своје изгубио. Мсђер треба доста мука да се дође у Индију ради саветовања с брамама!

(Наставиће се).

раздражена, јер је добро знала да је Едита у опасности. Она је безгранично љубила Едиту, као сестру и као своју заштитницу, па је хтела пошто по то да је спасе.

Са свог скривеног места пазила је она врло добро на сву околину. Жбири је нису видили. Она је чула кад је капетан заповедио да одмах пуцају ако би ко из колибе изашао или хтео да спасе Едиту. Видила је кад је капетан Бембо са знатним бројем Жбира отишао према обали. Она се брзо реши на одважно дело. Није се бојала капетанове претње. није се бојала ничега, и ако је заповеђено Жбирима да свакога убију, који у колибу уђе или из ње изађе. Пошто по то хтела је да избави Едиту.

Али како да оде до ње, кад су Жбири свуда око колибе прикривени? Ноћ била врло мрачна и повољна за извршење њеног плана. Ако пузећки домили до колибе, можда је неће Жбири опазити. Ни је имала кад да дуго промишља. Требала је да ради.

Пузећки и врло обазриво приближи се Нела колиби. Жбири је не опазише. Она се смејаше и беше задовољна са својим планом. Кад је допузила до колибе, уђе лагано унутра и зовне Едиту шапћући.

„Јеси ли ти, Нела? упита Едита.

„Ја сам Сињорина! Хајдете, ја ћу да вас избавим," одговори Нела.

„Али свуда у наоколо прикривени су Жбири," рече Едита.

„Ми ћемо проћи поред њих, ми морамо пузећки проћи. Хајдете само! Ако останете овде до јутра, онда је све овде изгубљено."

„Жбири ће нас видити чим отворимо врата."

„Отворите их само толико, да би се могли кроз отвор провући."

Морала је пошто по то да се избави из руку Жбира. Едита пристаде уз позив незин, јер је овакав план једини био да се ослободи. Она пузећки изађе из колибе и пође за Нелом. Она опет знала је врло добро где су Жбири прикривени, Само једно место беше непоседнуто, и сад је ваљало да се неприметно провуку.

Пажљиво и без шуштања пузиле су оне и напослетку испаде им за руком да се провуку кроз стражу. Нико их није опазио. Жбири су пазили на женску са покривалом, јер су се надали да ће се она натраг повратити. Њима је главна циљ била Краљица Ноћи.

Кад су прикривену стражу оставили за собом, Нела се уставила лагано и са осмехом. Али пошто су свуда у наоколо биле баре, а пут којим је требало ићи поседнут је од Жбира, то су морале овде у шипрагу сакривене да причекају шта ће бити даље.

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —.50

Бачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис крал. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић*. 1.—

Земљопис крал. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта крал. Србије. Удесио *Бешић*. —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића*. —.80

Мали рачунција, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић*. —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић*. За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић*. За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р- осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића*. —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —·50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала*. са 63 слике написали *Б В. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачуналка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За вижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић*. За V. р. осн. —.80

Цртаћи прегледи — *црни*.— Књига 40.—

Црквена песмарица. Приредио *М. Настић*. За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I– IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић*. —.25

Вежбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 –6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачуналка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачуналка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела*. Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике*. Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље. Описао Др. С. Петровић. 2.50

Књежевина Србија. написао *М. Ђ. Миличевић*. 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Миличевић*. 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. –

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Herausgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* I. 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3.50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова*—.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак — .10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостоли, Евангелија, Ирмологије, Миније, Молебни пјеснија, Србљаке, Октоихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5, 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама*.

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарен: за повез књига; црвене за уписање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Ковената за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде**. **Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза**. **Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаће**, **Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за красноспис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера**, **Тека** (свески), за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика**. **Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Разјцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера**. **угљена**. **шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **бележника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Декларација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић ШТАМПА МЕДЕЦИЈАН И КИМПАНОВИЋ. Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 142 Београд, Уторак 23 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У ГОСТИОНИЦИ

код Златног Лафа на врачару може се добити врло добар кост са умереном неном

М. Јовановић и Ј. Димитријевић
гостионичари

2—3

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код
18—40 *Јанаћка Јанковића.*

3500 ДО 4000 ДИНАРА

тражим на зајам на прво место интабулације. Извешће да ће уредништво овога листа. 3—3

Београдско пзвачко друштво, као сваке, тако и ове год. отвара школу певања, и позива г.г, Београђане на упис у чланство, које почиње од 23. ов. мес.
18. августа 188. Управа.
3—3

ГРАДСКО КУПАТИЛО

АМАМ РАДИ

1—3

РАСПРОДАЈА

Јевтине савске даске које се налазе код жељез. станице, ове су даске само моје, а не спадају у компаниску радњу.

Алекса М. Савић
Београд дрзар на сави

КАЛЕНДАР

Православни: 23 Муч. Лупа и Ирин.
Католички: 4 Розалија
Сунце излази: у 5 сах. 66 м.
залази у 6 сати 39 мин.
Нов месец 25. у 5 сати 46 минута ладно пљусак.

КУРС

Дукат	5·84
Наполеон	9·72½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 20 Августа

кил	106.070	Жита	12.40
„	——	Сувих шљива	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	—	Кукуруз.	—.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	6343	Јечам	8·—
„	19266	Овас.	8.—
„	755	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња.	—.—
„	—.—	Криза.	—.—
„	141	Пасуља..	28.—
„	—·—	Оранја	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—·—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове.	—·—
„	31500	Креча	3·20
„	40450	Сена	5.—
„		Сламе	—.—
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	— —	Ћумура.	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1036	Крушака.	12·—
„	3012	Грожђа	20.—
„	127	Сира.	60·—
„	545	Свиња.	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	1377	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	1089	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2500	Вина црна.	24.—
„	6600	„ бела	24.—
„	700	Комовице.	32·—
„	3200	Ракије меке.	24·—
„	——	„ љуте.	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	4250	Брашна.	—·—
„	—.—	Мекиња.	—·—
„	—.—	Пасуља.	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „ —	—.—
1 „	„	„ „ —	—.—
1 пар		Крава тешки „ —	—.—
„	„	„ „ —	—.—
„		Свиње мрша. до „ —	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи.	—.—
1 „		„ Јагњећи нови	—.—
1 „		„ Јарећи	—.—
1 „		„ Кавлака	—.—
1 „		„ Зечији.	—.—
1 „		„ Козији.	—.—

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Беч 21. Августа

Руска царица, престолонаследник и велика кнегиња Ксенија приспели су у Беч у јутру око 6 сахата, на Нордбанхоф, више чланова руског посланства дошли су на дочек, но није било никаквог поздрава са сином путујуће царице. У Прерау где је дворски влак стигао око 10. часова пре подне очекиваше их Ерцхерцежски пар Карл Лудвиг и срдачно је поздрављена ова кнежевска породица — која је била у дворском салонском вагону све до одласка.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Осуђен**). Г. Алимпије Савић адвокат овдашњи, који је писао у „Дневном листу“ против г. Живка Анђелића начелника, осуђен је као што нам јављају, пресудом Суда окр. крајинског због клевете на годину дана затвора и 3000 динара, а ако их не би имао платити, још на 300 дана затвора.

*

(**Даворје**). У данашњем броју доносимо распоред по коме ће тећи слава освештавања заставе дружине „Даворја“ и обраћамо пажњу наших читалаца на тај програм.

*

(**Узапћен**). Прекључерањи број „Одјека,“ узаптила је Управа вароши Београда.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ТРЕЋА

(НАСТАВАК) (64)

Едита је нашла једно доста добро место и ту седе да се одмори. Нела пак је хтела да приђе ближе где су страже па да одатле пази шта се догађа, и да види хоће ли се појавити Краљица Ноћи, да би је могла опоменути. Она вешто и пузећки приђе ближе, али у том наиђе на бару, но она је сваки кутић овде познавала, па се није плашила ничега.

На један мах чу са у близини глас „ко је то?“ и у исто време чу се како неко запиње ороз на пушци. У почетку мишљаше Нела да се то питање односи на њу, али на брзо примети у приличној даљини неку црну прилику. Она познаде Краљицу Ноћи, која је хтела брзим корацима да се удали другим путем, што је водио у унутрашњост тврде земље. Сигурно се надала да ће под заштитом мрачне ноћи побећи, а да је нико не опази.

Тај тренутак беше страшан. Нела се усправи и стајаше као прикована. Краљица Ноћи беше изгубљена, јер је један Жбир опазио. Она је ишла даље не обазирући се на позив страже. Нела хтеде да притрчи к' њој, да јој помогне у овом страшном тренутку, и ако је помислила каква опасност грози и њој и Краљици Ноћи.

У томе се захори пуцањ. Стражар је испалио пушку на Краљицу Ноћи. Нела виде како ова поче посртати и паде на земљу. Жбири беху на опрезу. Сваки је држао спремну пушку, али се ни један не маче с места.

Нела одважно притрчи Краљици Ноћи која је, као мртва, лежала близу једне баре. Сваког тренутка могу Жбири тамо да дођу и онда је све пропало. Нела је морала да је спасе, да је однесе где на сигурно место. У таким тренутцима човек добија неку надприродну снагу. Нела се саже и подигне онесвешћену Краљицу Ноћи, и трчаше даље, само да је однесе гдегод на сигурно место. Да је склони ма где, само да није у близини где су Жбири.

Она је јурила са теретом поред бара и опасних места, право на једну страну, која беше понајближа обали. Беше то одважно дело од ове девојке, нечувена храброст и пркос опасности, која јој је претила.

Жбири су је опазили и испалише неколико метака. Нела је осетила да јој куршуми прозујаше поред ушију, али се на то није обазирала. Она трчаше даље само да што пре избави Краљицу Ноћи.

Сад се Жбири спремаше да гоне бегајућу Нелу, и да потраже ону црну прилику, што је од пушке пала. Они напустише своја места. Само неколико њих остадоше близу колибе.

„Она, на коју сам пуцао, беше „Краљица Ноћи,“ рече један од њих.

„Ти је ниси погодио, јер је она даље побегла овим путем,“ одговори други.

„То није била она, то је сигурно Синьорина што је остала у колиби,“ тврђаше трећи.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела поставља:

за контрактуалног лекара среза власотиначког, у округу нишком, д-ра Милана Моравца, досадашњег контрактуалног лекара среза лесковачког и власотиначког, у истом округу, по потреби службе.

за контрактуалног марвеног лекара треће класе у округу подринском, ветеринара Павла Лонера, под обичним условима за стране поданике.

за лекара среза кључког у окр. крајинском, д-ра Богослава Завађила, лекара среза бањског, округа алексиначког, по молби; а

за лекара среза бањског у округу алексиначком, д-ра Николу Гавриловића, лекара среза сврљишког округа књажевачког, по потреби службе.

Д-р Илија Розенштајх, контрактуални лекар среза моравског, округа пожаревачког, умр'о је 7-ог овог месеца у Београду.

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ

I

ПОЗИВ

НА

ПАРИСКУ СВЕТСКУ ИЗЛОЖБУ.

(Наставак)

Излагачи обичног и цементног креча послаће по два егземплара од највише 25 с. м. камена у свима димензијама из кога креч пеку, означиће поред места, где се вади, од прилике моћност и распростањеност, уз ово послаће по 5 килограма печеног креча.

Сви рударски предузимачи, који имају рефрактерне земље у обиму својих повластица, послаће их, назначивши у исто време место где се налазе, моћност и простирање, као и по један комад околних стена. Сви лончари и цигљари који буду своје израђене производе слали на изложбу, послаће по један килограм и сирове земље овако, како ју ваде из мајдана и по један килограм преправљене за израду назначивши место, дебљину слоја и простирање.

Све индустријске радње, које се баве ливењем метала у калуп могу послати своје продукте ма које врсте

Излагачи угља, парафинског шкриља и креча неће слати своје производе пре 1 јануара. Но остало као што су цртежи описи и т. д. трећа пре тога рока да пошљу.

Излагачи осталих овде именованих предмета могу шиљати своје предмете од 1. Марта па до 1. Новембра тек. год. Све руде, врсти минерали, метали, ливени предмети, камење тесано или израђено, шиљаће се у дрвеним сандуцима добро обмотано и упаковано, те да се у путу не обије и не исквари Трошни минерали, кристали и земље у плеханим кутијама а жива у гвозденим флашама.

Све радње које израђују продукте, који су горе именовани, имају у својим описима обележити пијаце, на које износе своје продукте, као и то, која им транспортна средства на расположењу стоје за довоз њихових производа на ове пијаце и шта би по њиховом мњењу требало у овоме правцу чинити. па да им се што већа проходња отвори.

*

Поред онога, што је до сада казато о спреми производа за изложбу. Одбор има част учинити још и ове напомене :

1· На сваком предмету; за изложбу одређеном, има да се назначи име произвођача, место и округ одакле је, да ли је изложен предмет за продају а ако није, онда да се то изречно напомене.

2. Код пољопривредних производа има се назначити још и назив и сорта производа, продајна цена од 100 килограма или од комада (код предмета који се на комад продају).

3. Изложбене предмете предаваће излагачи из села и варошица среским властима, а из окружних вароши окружним Начелствима, која ће их овоме одбору достављати о трошку државном. А у Београду предаваће се ствари Министарству Народне Привреде.

4. Кад ће примање ствари (осем рударских за које је казато) за изложбу отпочети и докле ће трајати то ће се обзнанити доцније.

5. Кад ствари буду приспеле у Београд, онда ће овај одбор одабрати од њих све што је вредно да се пошље на изложбу; на ће их онда по могућству најпре овде изложити нашем свету на углед; а по том ће их послати у Париз

А оне ствари које нису за изложбу ако су од вредности, вратиће се њиховим сопственицима.

А исто тако, вратиће се сопственицима и све оне ствари, које буду изложене у Паризу, па се као непродате врате у Београд, само ако су од вредности.

Пољопривредни производи не ће се никоме враћати.

6. Ако су коме потребна још каква обавештења у погледу спреме и предаје ствари, он ће их добити од пододбора који ће образовати се у свакоме окружном и среском месту. Но ако коме и поред обавештења, које тамо добије, буду потребна каква ближа упутства, или му је иначе лакше и удесније, да се непосредно овоме одбору обрати, може то увек учинити и одбор ће му у најкраћем року дати потребног обавештења.

7. Ради оних излагача, који би осећали потребу, да мимо ових предмета који су обухваћени овим прогласом, изложе који други предмет, штампаће ће се у скоро „Систем опште класификације“ прописан од стране француске државе за изложбене предмете, из кога ће моћи да се види све што се прима за изложбу; па ако кога изабере какав предмет, који није предвиђен у овоме прогласу, нека изволи о томе претходно јавити овоме Одбору и Одбор ће му одговорити да ли се и тај предмет може о државном трошку послати на изложбу.

8. Пододбори и појединa лица, која се овоме одбору обраћају, изволиће писма адресовати овако :

„Министарству Народне Привреде
(за одбор за париску изложбу)
Београд

Предајући овај позив јавности, Одбор очекује, да ће он наћи живог одзива у нашем народу, те да наша млада Краљевина може са светлим лицем изаћи на поље културне светске утакмице.

№ 27.
15 Фебруара 1888 год.
у Београду.

Председник
одбора за париску изложбу
Јевр П. Гуловић
Министар на расположењу,
Потпредседник
Ж. Карабиберовић
Председник општине београдске.

ЧЛАНОВИ
(следују потписи):
(наставиће се)

РАЗНЕ ВЕСТИ.

—

(**Редак призор**). Пароброд Сједињених сев. америчких држава „Њу-орлеан“ био је ту скоро сведоком ретког призора на мору: нашао се сред стада младих китова на педесет миља од мис Делавара; судар лађе с једним од тих чудовишта био је ужасан. Глава му је била раздробљена а море се зацрвени крвљу. Мало за тим чу се нови удар, али тако јак, да је мало ко од путника остао на ногама. Удар је дошао отуд, што је кит ударио главом о кљун лађе, и био убијен или тешко рањен, јер се наново показа крв по мору а једно од чудовишта изнесе онесвесло вода на површину. Даља пловидба у истом правцу беше опасна јер лађа могаше лако пропасти или бар претрпити грдна квара, с тога капетан лађе Суденберг промени правац да би се избавио од непријатних суседа и сапутника. Било је муке док се „Њу-Орлеан“ искобељао из густе гомиле ових грдосија; али је ипак после неколико минута безопасно пловио по тихом и мирном океану. Ово је заиста ретка појава, јер се нико од морепловаца не сећа, да је скоро било.

РАСПОРЕД

Свечаности приликом освештавања заставе „*Даворја*“ 4 Септембра ове године у Раковици.

I

Скуп друштва „*Даворја*“ и изасланика певачких друштава у друштвеном стану телеграфска улица Бр. 9. у 7. часова изјутра. Одавде се креће спровод са заставом и музиком ка железничкој станици.

На станици пева хор „*Даворја*“ друштвену химну при уношењу заставе у кола.

Пред сам полазак влака свира музика престолонаследника Краљевића марш.

Засебан друштвени воз полази тачно у 8 часова. Воз стиже код 9 ог километра у 8 часова и 20 минута. Одавде се креће цео спровод уз свирку музике манастиру „Раковици“ (15 минута.)

Код манастира дочекује госте одређени одбор.

У 9. часова света литурђија на којој ће се освештати застава друштвена; на служби пева хор „*Даворја*.“

Освештаване заставе поздравља се пуцњавом из прангија. После крштења примаће честитака од стране представника и изасланика певачких дружина. Отпоздрав од стране „*Даворја*“ Ова се свечаност завршава певањем поп утнице „Књаза Михајла„.

„Синьорина није била, она је у колиби,“ настави први.

„Та она нам не сме умаћи,“ повикаше више њих. „То је доиста била Краљица Ноћи! Ми је морамо тражити, морамо је ухватити!“

„Али ја сам је погодио,“ тврдио је први.

Пошто је ноћ била мрачна, то ни један Жбир није видео добро, нити је могао да тврди како је било. Само онај први видео је добро неку женску прилику у црно увијену, и на њу пуцао. Он је дакле најближе био ономе путу, којим је та женска трчала. Али сад није нико ништа више видио. Они се дакле реше да непознатим путем пођу, и гоне траг оне женске.

Ако стигну Нелу са њеним теретом, онда је и једна и друга изгубљена. Крвожедним Жбирима беше стало само до тога, да ухвате ону, коју тако дуго траже, да ухвате, Краљицу Ноћи. А докле ће моћи Нела да оде са својим теретом а да не посустане.

Истина да је прилично измакла од Жбира и заваравала траг где год је могла, али ипак неће моћи дуго да издржи.

У томе се пред њом на неколико корака укаже обала. Баре, шибље и трске о стадоше иза ње. Кад се је докопала обале, она скрене на страну и оде на једно згодно место које беше обрасло са свију страна великом трском. Ту спусти Краљицу Ноћи. Сад беше забринута за Еди ту. Шта је са њом? Да није когод од Жбира ушао у колибу и повео са собом, о она није тамо да је избави.

На срећу њену Нела опази гондолу њеног оца која стајаше крај обале. У гондоли беше стари Јакопо. Он је знао да да су Жбири овамо дошли, на бојећи се какве несреће дошао је да види шта је.

Жбири су отишли били на другу страну и тражећи Краљицу Ноћи дођу до обале, Но оно место где су они дошли беше удаљено од оног, где је Нела спустила Краљицу Ноћи. Нела повика и стари Јакопо чу њен глас. Брзо изађе из гондоле и упути се Нели. Његова гондола беше прикривена иза неког шибља. Нела понесе Краљицу Ноћи.

„Узми Синьору са собом оче,“ рече му Нела. „Њу гоне! Жбири је траже! Однеси је одавде! Ја морам да идем код Синьорине, она се прикрила у једном шибљу!“

„То је добро што си учинила, Нела„, мољаше старац однесе онесвешћену у гондолу па је положи на једрило.„ Ја ћу је већ однети где треба. Можда ћу у путу срести какву крсташку гондолу?“

У томе се чуше гласови оних Жбира који су дошли до обале. Гласови долазиште све ближе. Јакопо отисне гондолу од обале и наскоро изчезе у мраку.

Нелина брига беше да што пре оде на оно место, где је оставила Едиту. Пошто су Жбири на обалу дошли и тражили траг, то јој је пут за тамо био слободан Она је могла без опасности да оде тамо а да је Жбири не ухвате. Само неколико њих беху у близини колибе, али се она бојала да је ови не опазе.

Нела беше обазрива и вешто је заметала траг. Срећа јој поће за руком те дође до места где је оставила Едиту. Нико је није опазио. Дошав на жељно место обазираше се на све стране. Едите не беше нигде. Нела се замисли. Сигурно је Едита отишла у колибу, или где даље у унутрашњост тврде земље, да избегне опасност која јој је претила, мишљаше Нела. Она се упути даље да потражи Едиту и ако је могуће да је избави.

II

Послужење.

Певање песама (у хору и севдалиски.)

Седељка са овим народним играма: „Престена у руке.“ — „Полеће — Полеће.“ — „Адвокат или Дањушије.“

Ручак. Седање за сто по огласу музике. Ручак почиње после одпеваног „Отче - наш“-а. За ручком уобичајене здравице. На прву здравицу Краљу одговара хор певањем „химне.“

Ручак се завршава песмом „Слава — отцу.“

III

У 3. часа почиње забава која се отвара игром „Краљево оро“ — (Распоред играчке и певачке изаћи ће засебно). Између игара певање, декламовање и пошалице.

Нарочитим знаковима објавиће се почетак народних игара, које се деле у два одељка: *наградне и забавне.*

1. *Наградне су игре*:

„Отимање јагулука.“

А. „Скока с места.“

„Скока трчке“ (трчке загонке) и

„Камена с рамена.“

2 *Забавне игре*:

„Гоњење хајдука,“

Б. „Миш — миш“

„Самоскока преко штапа“

„Хрваље јежа“

„Игра на плоске,“

В. „Кушкапе,“ и

„Топа, топа — куц, куц.“

IV

У 6 и по часова креће се друштво са заставом од манастира 9-ом километру (пуштање ракетла и ватрометa). У 7 часова засебним возом полазак у Београд.

Са станице жељезничке креће свечани спровод у пратњи музике Кнез Милошевом улицом, Краљ Милановом улицом до куминог стана с којом се уз песму опраштa и продужава пут ка друштвеном стану где се застава оставља.

V

ЦЕНЕ:

Подвоз, улазница и ручак од особе 5 дин. Подвоз улазница без ручка 2 дин. Подвоз улазница и ручак за чланове помагаче и утемаљаче 4 дин. Подвоз улазница без ручка за чланове помагаче и утемељаче 1 дин Подвоз улазница и ручак за чланове пев. дружина 3 дин. Подвоз улазница за децу и војнике 1·50 дин.

Ко буде желео само после подне присуствовати при народ играма и забави, моћи ће доћи на засебном возу, који је спремљен за 2 часа по подне. —

23. Августа 1888. год

Управа „ДАВОРЈА“

Примедба. За сваки одељак свечаности одређени су нарочити редари који имају на левој страни знак од I-IV.

Одређени редари за народне игре носиће на левој страни плаве врпце. Редари при играчци и певаници беле врпце.

Улазнице уједно са жељезничком картом могу се купити, код: Г. Г. Трифуна Ђорђевића друштвеног благајника дубровачка улица, Ђорђа Бановића подблагајника у друштвеном стану и код сваког члана одбора У трговинама: Г. Г. Игњата Данчића, Тоше Мраовића преко од Коларца; Петра Ђурчића до Хајдук Вељка, Јевте Павловића и комп. кнез Михајла улица и Димитрија Милутиновића „дворског апотекара на теразији. Чланови певачких дружина добијају улазнице у друштвеном стану. — Помажући чланови *Даворја* добијају улазнице само код друштвеног благајника. —

Нико неможе путовати засебним друштвеним возовима, ко некупи *улазницу*, уз коју одма добија подвозну карту за тамо и натраг. И за госте који собом повесу ручак биће спремљено угодно месмо.

СМЕСИЦЕ

(**Ротшилд просјак**). Славни француски сликар Евђеније Делакроа ручао је један пут код барона Ротшилда и за цело време ручка није скидао очију са домаћина, него га је непрестано гледао. После ручка запита га Ротшилд зашто га је тако непрекидно гледао. Делакроа одговори, да он већ давно и дазно тражи по Паризу згодан модел за просјака, којега би на својој најновијој слици насликао и да је једва сад нашао, и то у лицу самога Ротшилда, који је врло згодну главу имао за просјака, онако како је Делакроа себи замишљао. „Штета“, вели, „што нисте, господине бароне, ако не баш просијак, а оно бар тако сирома, да би ми хтели за новце стајати као модел.“ Ротшилд му на то одговори, да је он увек готов на сваку жртву за љубав уметности, те ће с тога драге воље ићи у радионицу уметникову, да му постоји зарад прегледања, кад буде просијака сликао. Тако је дакле био у радионици уметниковој призор „Ротшилд као просјак.“ Делакроа му пребаци згодан просјачки огртач и даде му дугачак штап у руку, те га намести као да се одмара на ступњима једне цркве. У то ступи у радионицу неки млад уметник, пријатељ и ученик Делакроа, он је једини имао приступа у ову радионицу, те кад опази призор, а он се обрадује и честита уметнику, што је тако згодан модел нашао. Мислећи да га је Делакроа гдегод на улици нашао и да је какав патник, то извади млади уметник из новчаника двадесет франака и тутне их у руку мнимом просјаку. Ротшилд захвали и задржи новце, а кад је младић отишао запита Ротшилд за њега ко је и шта је. Делакроа му одговори, да је то млад и доста сиромашан човек, живи од давања часова из цртања, а као даровит човек могао би далеко дотерати, да је само мало имућнији. Ротшилд забележи његово име и стан, те после кратког времена добије младић писмо у којем му се каже, да доброчинство увек интереса носи и да се интерес на његово доброчинство случајно у комитоару Ротшилдовом накупио, за то нека дође, да га добије у своти од преко двадесет хиљада франака.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 22. Августа.

(*Крађа*). **Ноћу** између 20 и 21 овог мес. непознати лопов дошао је с поља и кроз отворен прозор ушао у стан г. Павла Јанковића писара код Ђорђа Вајферта овд. па му украо; један пар половни хаљина сиве боје с коцкама вредеће 40 дин. 1 буђелар са осам банака од по 10 дин. Две Аустријске банке од по једне форинте, у буђелару разне беленке, три кључа од касе вертхајмове и две цепне мараме.

*

(*Неред*). Синоћ у 8 и по часова завадили су се и потукли момци Ивана Радовановића опанчара и Јована Гиниħа ситничара те су направили неред, који се брзо утишао.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Жива Аујенић надничар из Аустрије због нереда, Петар Ристић амалин из Лесковца. Геолонде Пета из Аустрије због пијанства, Панта Грујић и Чедомир — Грујица Дамјановић због сумње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Јован Рањеловић надничар из Хрватске Јован Ђорђевић из Власотинаца, Ослија Кезик из Далмације, Глигорије Шуга из Аустрије, Ђорђе Савић из Призрена Петар Вељковић из Босне и Тодор Живковић надничари Сретен Јовановић „Сребрњак“ из Ужица Јован Ђорић овд. Ангелина Радојевић овд. сви због скитње, Ђорђе Јовановић Стојан Ристић и Богдан Васиљевић сакаџије овд. због нечистоће. Светолик Станишић каф. код „Славине“ што је ноћу држао отворену каф. Адолер Јакиза, Димитрије Јанковић и Јован Христић што нису почистили траву испред станова.

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву је стигла на приказ ова књига:

Пламенови. Песме Радована Кошутића. I У Новом Саду 1888. Парна штампарија. **М.** Димитријевића. Те су песме посвећене омладини на Балкану.

*

Уредништво је добило на приказ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 16, 17, 18, 19 свеску интересантног романа; **»Краљицу Ноћи“** или **„Ловац Мртваца у Венецији.“** Роман из Историје Млетачке републике. Превео Никола Јов. Протић рачуноиспитач Главне контроле. Штампа Медецијан и Кимпановић.

Цена је свакој свесци *само* 25 *пара динарских* а свака свеска велика је *два штампана табака* на шеснајестини. Може се добити само код преводиоца, Савамалска улица бр. 53, и у штампарији Медецијана и Кимпановића.

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Хоће човек да апелира**). *Судија*: Е па, дакле, суд вас је овај прогласио за невиног и сад можете ићи.

Оптужени: Господине судијо, ја апелирам!

Судија: Па за што, кад вас нисмо ни осудили?

Оптужени: Хоћу ја да и виша суд види да ја имам право!

КЊИГА ЧЕТВРТА

I

Помоћ у нужди

И ако је Нела била одважна, ипак би Краљица Ноћи била изгубљена, да се није изненадно појавио Јакопо. Чим се он отиснуо од обале и прилично измакао, дођу Жбири на оно место, где је стајала његова гондола. Па и Нела, и ако је била прилично јака, неби могла да оде даље са онесвешћеном Краљицом. Кад је до обале дошла, издала је беше снага. Кад би Жбири дошли, она неби могла одбранити ни себе ни Краљицу Ноћи. У највећем страху и невољи појави се изнанадна помоћ. То беше доиста помоћ у нужди. Велика срећа беше, што се Јакопо појавио у близини. Он положи онесвешћену на једрило. Она беше рањена у плећку и врат. Крв јој је пробила и кроз покривало. Јакопо, познавши опасност, удаљавао се од обале брзо и врло опрезно.

Дело спашења испало је за руком. Жбири, што су до обале дошли, нису приметили Јакопову гондолу. Опасност, која беше наступила за Краљицу Ноћи, прошла је сад. Жбири беху страшно љути. Они викаше и псоваше, идући тамо амо поред обале. Мучило их је то што су видили Краљицу Ноћи а сад је нигде нема као да је пропала у земљу.

Међу тим је Јакопо снажним рукама веслао удаљујући се брзо од тврде земље. Пред њим на једрилу лежала је Краљица Ноћи. Глава јој беше покривена густим црним покривалом тако, да јој није мого видети лице. Јакопа је нешто кокнало, он је хтео да јој скине покривало не за то, да види ко се под њим крије, но зато, да види је ли жива; да ли дише, и да ли јој је повреда тешка или лака?

Оо остави весло и хтеде јој прићи — али у томе га обузме неко необично осећање. Учини му се као да несме да јој се приближи, као да је она што пред њим лежи. као светиња. Но ипак је хтео учинити ма што, што би јој било од помоћи.

У тренутку кад је хтео да клекне пред Краљицом Ноћи, да би јој лакше покривало скинуо, чује неко шапућкивање по води, као да веслом удара. Он скочи и окрене се. Близу његове гондоле виде де се приближава друга. Јакопо је одмах опазио опасност. То беше гондола са Жбирима. Они су ишли право њему.

„Хеј ко сте ви тамо у гондоли?“ повиче нечији глас. То беше капетан Бембо.

„Свемогући Боже!“ рече Јакопо лагано. „Буди ми у помоћи.“

Да им измакне, то није могао, јер су били врло близу. Па баш и кад би могао то неби било добро, јер би изазвао сумњу. Тренутак је био врло озбиљан и опасан. Али Јакопо не изгуби присуство духа.

Он се реши брзо. Са другим крајем једрила, покрије онесвешћену Краљицу Ноћи тако, да је нико неби могао опазити. Кад је после и сам погледао, изгледало је као да је једрило било пребачено овлаш. Ништа сумњиво изгледало није. Беше већ крајње време да то учини, јер се гондола се Жбирима сасвим била приближила до његове гондоле.

„Одговарајте! Ко сте и шта тражите ноћу овде?“ зачу се поново глас са друге гондоле.

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

—

Докле доктор размишљаше овако у својој носионици, подиже се одједаред једна од оних олујина што се у Индији зове тифон. Ветар дуваше с мора, а чисто враћајући воду у Гангу, разбијаше је у пену од острова на његовом ушћу. Са обала њихових подизаше читаве стубове песка а из шуме читаве облаке од лишћа које носаше у највећем нереду преко реке и поља, у врх неба. Кадкад загуши се бамбусовим пролазом, и ма да је ова индијска трска тако висока, као највеће дрвеће, савијаше је као траву по ливади. Кроз вихоре од прашине и лишћа, могаше се видети где им је скоро са свим поплављен широки пролаз, чији се један део савијаше час десно час лево до саме земље, док се други уздизаше чисто јецајући. Докторови људи, бојећи се да их трска не примлати или да их не подави Гангова вода, која већ прелазаше преко обале, дохватише се поља и пођоше онако на случај на оближње висове. Међу тим настаде ноћ, а они путоваху већ три часа по мутној помрчини, не знајући куда иду док им се нека светлост не указа кроз облаке осветљавајући цело обзорје, те могаху приметити десно од себе жагрнатску пагоду, острва у Гангу, усколебано море, а са свим близо пред собом, једну малу вртачу и шуму између два брега. Потрчаше тамо да се склоне, а грмљавина поче већ тужно да тутњи из даљине, кад стигоше на улазак у вртачу. Ова беше заштићена стенама, а обрасла старим дрвећем огромне величине. И ако им олуја савијаше врхове са страшном ћудом, огромна им дебла бејаху непокретна као стење што их окружаваше. Овај планински део изгледаше као склониште за одмор, али беше тешко допрети ту. Шпанска трска што се вијуга на њеној ивици, покриваше подножје овог дрвећа, а лијан што се пружа с једног дебла на друго, представљаше са свију страна као један зид од лишћа где се вијаше овде онде по која пећина од зеленила, али које немађаше никакав излазак. Међу тим пошто *ренсиуги* отворише сабљама један пролаз, сви људи уђоше с носионицама. Мишљаху да су већ у заклону од буре, кад киша, што падаше као из кабла, начини око њих хиљадама потока. У овој забуни, опазише испод дрвећа, на једном најужем месту ове вртаче, неку светлост у колиби. Мазалхија отрчи тамо да запали своју буктињу; али се одмах врати, као без душе вичући.

„Не прилазите овамо, овде има парија!“

Преплашена руља одмах повика:

„Парије! парије!“

Доктор, мислећи да је каква звер спусти руку на своје пиштоље.

„Шта је то парија? запита свога буктињоносца.“

— То је, одговори му овај човек који нема ни вере ни закона.

— То је, додаде реистутски воћа, Индијанац тако гадног порекла, да је дозвољено убити га, само ако се дотакне човека. Ако уђемо код њега, не можемо девет месеци крочити ни у једну пагоду, а да би смо се очистили, морали бисмо се девет пута купати у Гангу, и толико пута прати, од главе до пете, крављом мокраћом, из браминих руку.“

Сви Индијанци повикаше.

„Нећемо никако да улазимо код парија.“

— Како сте дознали; рече доктор своме буктињоносцу, да је ваш земљак парије, то јест без вере и закона?

— Јер одговори носач буктиње, кад сам отворио колибу, видио сам како лежи са својим псом на истом простирачу где и његова жена, и где га поји из крављег рога.“

Сва пратња докторова повиче опет:

„Нећемо никако да улазимо код парија.“

— Останите овде ако, рече им Енглез; што се мене тиче, мени су све Индијске касте подједнаке, кад се ради на томе да се заклоним од кише.

Рекавши ове речи, скочи доле са свога носила, и узевши под пазух своју књигу питања и своју торбу а с пиштољима и лулом у руци, дође са свим сам до колибе. Тек што је закуцао на врати, а један човек врло пријатног лика створи их, и одмах се удали од њега, рекавши му.

„Милостиви господине, ја сам само сиромашан парије, који није достојан да вас прими али; ако мислите да је згодно да се склоните код мене, много ћете ме почаствовати.

— Драги брате, одгори му Енглез из свег срца примам ваше гостопримство.„

(Наставиће се).

ЛОЗОВИ

ГОТСКЕ НОВЧАНЕ ЛУТРИЈЕ

ГЛАВНИ ДОБИТЦИ

30.000 и **50.000** Марака.

Ова најновија Готска новчана Лутрија која стоји под покровитељством Његовог Високанства Херцога *Ернста II.* а под контролом и гаранцијом државном; Садржава *13252 Згодитака*, који се имају у два путаиз влачења изиграти.

I вучење од 24 до 27 Августа ов. год.				II вучење од 5 до 8 Октом 1888 год.			
1. главни	Добитак	Мар.	30 000	1. главни	Добитак	Мар.	50.000
1. „	„	„	10.000	1. „	„	„	20.000
1. „	„	„	5.000	1. „	„	„	10.000
1. „	„	„	3.000	1. „	„	„	4.000
1. „	„	„	2.000	1. „	„	„	3.000
2. „	по	„	1.000	1. „	„	„	2.000
и остали згодитци по 300, 200, 100, 50, и т. д.				4. „	„	„	1.000
				и 300, 200, 100, 50, и т. д.			

На сваком лозу имаде целокупан „Распоред“ оштампан.

1. Оригинални лоз који важи за оба вучења без икакве даље доплате, кошта заједно са крал. срп. државном жиговином:

Динара 5 50 пара

Сви добитци од мараке 100 па на више по вучењу објавиће се кроз „Дневни Лист“ а засебна званична „Листа“ од извучених добитака за оба вучења кошта 50 пара дин.

Ове лозе као врло солидне и корисне могу сваком препоручити с' тим: што је сигурна државна контрола и гаранција привучењу и исплаћивању добитака; што се добитци у готову новцу без икаква одбитка тачно исплаћују — што су лозе само са једним бројем без серије, што један лоз који се плати само 5 и по динара игра у оба вучења и тим је дата прилика да са мало рескира до прилично велике своте новаца лако може доћи.

Пошто је већ близу прво вучење, а ја врло мали број лоза имам у рукама — то да би све што штов. налоге могао тачно и благовремено испоручити, молим који желе ове лозе имати нека се са поручбином што пре изволу обратити.

Уплату је најлакше поштанском упутницом шиљати.

Ђорђе Р. Одавић
Београд

10 – 10

Јакопо устаде и узе весло у руке.

„Ловац мртваца!“ одговори Јакопо крупним гласом.

„Доиста, то је Јакопо, ловац мртваца,“ рекоше више њих. Гондола са Жбирима беше дошла сасвим поред Јакопове гондоле.

„Шта ти је то у гондоли?“ упита капетан Бембо.

„Сигурно какво мртво, уловљено тело, приметише неколицина. „Он је пошао на мртвачко острво!“

Ако се капетан Бембо не задовољи овим, — ако затражи да Јакопо подигне једрило, — па ако опази Краљицу Ноћи — — —. Јакопо је дрхтао од такве помисли.

„Вози даље!“ Заповеди капетан Бембо Жбирима.

Весла запљускаше по води, гондола се измаче. Опасност прође. Јакопо дубоко уздахну и завесла снажно.

Кад се гондола са Жбирима изгубила испред његових очију, он клече и благодари Богу, што га је избавио од опасности. Благодарио је Богу, што је сад могао да доврши и племенито дело, које је одпочела Нела.

За тим приђе ближе и дигне једрило, којим је покрио онесвешћену, па и покривало размакне мало. Он се саже и не само што је видео лице онесвешћене. но је чуо како дише.

„Дакле то си ти?“ шапуташе Јакопо. „Од мене неће нико дознати твоју тајну Богу нека је хвала што си још жива. Ја ћу те избавити и однети где треба.“

При овим речима Јакопо јој навуче покривало на бледо лице. За тим устане дохвати весло и одпоче веслати.

Где да је однесе, овако рањену? Где ће бити сигурна? Где ће моћи наћи заштите и помоћи док не оздрави? Оваке мисли врзле су се сад по Јакоповој глави. Да је однесе у своју колибу, то није смео. Па баш и да је могао, ко ће тамо да је негује и лечи? То га је забринуло мало. Јакопо није имао никога коме би ову женску поверити могао, није имао никога, кога би питао за савет. Из тих мисли трже га неко запљускивање воде. Кад се окренуо опази иза себе неку гондолу, која је пловила брзо. Она је ишла правцем његовој гондоли.

„Не верујте Ловцу мртваца, то је стара лисица,“ Чу се глас Стефанин. Шта то значи? На кога се односи тај глас. Да ли су били Жбири у гондоли? Је ли то њима говорила Стефана?

Ја вам кажем нико други није ту умешан сем њега настави Стефана.

Сад је видео Јакопо да је Стефана дражила Жбире против њега. Опет је наступила опасност: Он стајаше као укочен. Није знао шта да ради. Брзо покрије онесвешћену са једрилом, седне код крме и веслаше безбрижно, као да га се ништа не тиче. Његова је гондола пловила брзо.

(Продужиће се)

Власник Медјипијан и Кимпановић штампа Медјипијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 143 Београд, Среда 24 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ 5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У ГОСТИОНИЦИ

код Златног Лафа на врачару може се добити врло добар кост са умереном пеном

М. Јовановић и Ј. Димитријевић гостиничари

3—3

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

19—40 *Јанаћка Јанковића.*

ГРАДСКО КУПАТИЛО

АМАМ РАДИ

2—3

КАЛЕНДАР

Православни: 23 Муч. Лупа и Ирин.
Католички: 4 Розалија
Сунце излази: у 5 сах. 66 м. залази у 6 сати 39 мин.
Нов месец 25. у 5 сати 46 минута ладно пљусак.

КУРС.

Дукат	5·83
Наполеон	9·70½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Августа

кил	250.918	Жита	11.50
„	——	Сувих шљива .	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино .	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	—	Кукуруз. . .	—.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	8582	Јечам . . .	8·—
„	38106	Овас.	8.—
„	879	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	247	Пасуља.. . .	28.—
„	—·—	Орања	—.—
„	—.—	Катрана . . .	—.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—·—	Шишарке . . .	—.—
„	—	Коре брезове. .	—·—
„	15130	Креча	3·20
„	29400	Сена	4.50
„	405	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног .	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	——	Кумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов. .. .	—.—
„	5129	Крушака. . .	10·—
„	6027	Грожђа	18.—
„	149	Сира.	60·—
„	4980	Свиња. . . .	60.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	1377	Лука цр. . .	6.50
„	——	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арпацика . .	—.—
„	857	Кромпира .	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна. . .	20.—
„	4100	„ бела . .	20·—
„	700	Комовице. . .	32·—
„	5100	Ракије меке. .	24·—
„	——	„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	2450	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова	тешки к.	—.—
1 „	„	„ „	—·—
1 „	„	„ „	—·—
1 пар	Крава	тешки „	—·—
„	„	„ „	—·—
„	Свиње	мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа	овчи	—.—
1 „	„	Јагњећи нови . .	—·—
1 „	„	Јарећи	—·—
1 „	„	Кандага	—·—
1 „	„	Зечији. . . .	—·—
1 „	„	Козији. . . .	—·—

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Берлин 23 Августа

Принцеза Софија, царева сестра, испросила се за грчкога престолонаследника.

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Свечано гађање у пишу**). — Ишка свезна стрељачка дружина под високим покровитељством Његовог Величанств Краља Милана I. приређује 28. 29 и 30. августа 1888 год. треће савезно земаљско свечано гађање, као што смо то ми, већ у једној белешци раније, јавили. Програм је за ту свечаност овакав: 27. августа дочек гостију стрелаца на жељезничкој станици. 28. августа про подне у 7½ часова скуп стрелаца у гостионици „Синђелића“ и полазак на стрелиште. У 9 часова војна музика оглашује почетак гађања химном Високог Покровитеља Његовог Величанства Краља и стрељачким маршем. Гађање се продужује до 12 часова. После подне продужује се гађање од 2 часа и за то време игра народно коло. 29. августа продужује се гађање од 8—12 пре, и до 2 часа после подне. 30. Августа Продужује се гађање од 8—12 часова пре и од 2 часа после подне. После свршеног гађања саопштава се резултат и раздају награде, за тим заједничка вечера у Хотелу „Европи“ а после играња у обичном оделу.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Стогодишњица**). Прекјуче је имао одбор који ће прославити Вукову стогодишњицу, седницу, на којој се поделио у два одбора: један домаћински, који ће дочекивати госте и управљати светковином и други извршни, који ће извршавати сам програм светковине. Овај последњи извршни одбор проширио је број својих чланова и допунио са многим млађим нашим грађанима, који су се и до сад у нашем друштву истицали радљивошћу и заузимљивошћу.

*

(**Народни непријатељ**). Донели смо у прекјучерашњем броју вест да је управа вар. Београда забранила да се у Нар. Позоришту представља комад „Народни непријатељ“. Како сад чујемо ту полиција није имала ни у колико утицаја већ је сама позоришна управа, из неких сопствених обзира скинула комад са позорнице, али га тиме није у једно избрисала из репертоара.

*

(**Трговачки уговор**). — Трговачки уговор, који је био у изгледу да ће се склопити између Србије и и кнежевине Бугарске, напшао је на такве тешкоће од стране бугарске владе, да нема изгледа да ће се скоро доћи до

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ТРЕЋА

(НАСТАВАК) (65)

У томе повикаше и Жбири. Јакопо се и неосврташе на њихову вику. Он је гледао да одмакне што брже. Али Жбири нису дали да им одмакне, што се познадо по њиховим гласовима јер су долазили све ближе. Највише је лармала, Стефана. Она је навађивала на Жбире да пуцају.

Пушке запуцаше и куршуми просвираше поред Јакопа. Ако га погоде. онда је изгубљена Краљица Ноћи. Сад је требало да им умакне пошто по то.

Јакопо је веслао брзо. Зашео је што је год могао већма. Крупан зној цурио је са његовог лица. Али он беше сам са једним веслом док су у другој гондоли веслали њих троје или четворо. Није могао да им умакне, јер га снага почела да издаје.

„Стој, Јакопо!“ повикаше Жбири. „Ми ћемо пуцати, ми ћемо те убити, ако не послушаш нас!“

У исто време појави се још једна гондола, која је пловила управо према Јакопу. Јакопо увиде да неће побећи од Жбира. Трећа гондола приближавала се брзо.

„То је капетан! То је капетан Бембо,“ повичу Жбири из друге гондоле.

„Каква је то ларма?“ повиче Бембо. „Шта је то?“

„Одбранити ме, капетане!“ рече Јакопо. „Жбири ме гоне, пуцали су на мене!“

„Шта то значи? Зар не видите да је то ловац мртваца? Он иде на мртвачко острво!“ рече Бембо.

Сви ућуташе, само Себастијанина жена имађаше куражи да се противи заповести капетановој.

„Та ко ће веровати том матором лисцу?“, упита она капетана. „Ми хоћемо да прегледамо његову гондолу. Он је умешан у заверу.

„Његова гондола прегледана је већ. У њој је једна лешина коју носи на мртвачко острво,“ рече крпетан, пустите га нека иде!“

Стефана је шкрипила са зубима од љутине, кад је чула ову заповест, Јакопо благодари капетану и настави веслање Опет је прошла опасност у коју беше запао.

Обадве гондоле са Жбирима врате се натраг на тврду земљу. Није им испало за руком да ухвате ма кога од крсташа. Кад је Бембо изашао из гондоле да испита око колибе, врате се и они Жбири који су тражили Краљицу Ноћи. Они му јаве да нису нашли ништа. Бембо се љутио што нису боље пазили него су допустили да им побегне Краљица Ноћи. За тим уђе у колибу. око које стајала стража.

Кад је ушао у колибу, Едита није била више тамо. Бембо беше љут као рис. Извади мач и првог најближег стражара казни за немарност. Овај се измаче и јако уплашен рече: да ту нису чиста

споразума. О томе ћемо згодном приликом опширније коју реч рећи.

*

(Путује). — Као што дознајемо г. М. Ракић министар финанције ићи ће у скоро на одсуство у иностранство ради лечења.

*

(Слава коњичког пука) П. коњичку пук славиће 30 о. м. своју славу Александра Невског, као имен-дан Његовог Височанства Престолонаследника Краљевића Александра; пре подне биће благодарење, сечење колача и примање честитања. Све то биће у кругу касарне (ст. шиваре) после подне биће весеље, играње народних игара певање и војничке забаве.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

— Указом Његовог Величанства Краља од 16. ов. мес. уважава се контрактуалном коњичком капетану II е класе, Роберту Вурмбранду, оставка, коју је поднео на државну службу.

пешадијски поручик, Драгутин Ђурић, преводи се у жандармерију, са истим чином, и уважава се оставка санитетском потпоручику, Јевти Ђорђевићу, коју је поднео на државну службу.

Милован Поповић, писар друге класе начелства округа ужичког, умро је 20-ог августа ове године.

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ

I

ПОЗИВ

НА

ПАРИСКУ СВЕТСКУ ИЗЛОЖБУ.

(Наставак)

II.

УПУСТВА

Која је одбор за париску изложбу издао својим пододборима за примање изложбених предмета.

Одбор за париску изложбу обзнанио је и конституисаним пододборима разаслао своје „Позив за париску светску изложбу“ од 15. фебруара тек. год. № 27, из кога се види: шта се и како се прима за изложбу.

Према томе, прва брига треба да буде свакоме пододбору, па и томе, да грађане, који живе у њиховом кругу, обавестити о цељи изложба у опште, а нарочито овако великих као што је ова париска, и да их по том упозна са садржином овога позива, на начин који за најудеснији нађе, а за тим да се постара, те да помоћу својих чланова, и иначе поуздано сазна:

а). Где и код којих лица поменце има готових предмета удесних за изложбу. Или ако таквих предмета нема готових, онда да ли би се и која лица примила да до одређеног рока израде извесне предмете; и

б). Која су та лица по именце, која су кадра најбоље да произведу, израде или прераде, предмете из пољске привреде, из занатске и индустријске производње и предмете из домаће — кућевне — радиности (женских рукотворина).

Кад пододбор прибави о овоме потребне податке, он ће извокети са дотичним лицима ступити у споразум и гледа ће, да их склони да своје производе даду за изложбу.

У овој цељи пододбор ће особито имати на уму она лица, која су већ једном суделовала са својим производима на којој од досадашњих изложаба, а нарочито она, која су том приликом и одликовати.

Ако се ко год буде пријавио пододбору са траженьем упутства за појединн случај у погледу изложбених предмета, пододбор ће му дати потребног обавештења на основу упутства изложених у реченоме „Позиву“ као и на основу ниже изложених одредаба; а ако у појединим случајима не може у томе да нађе основице за потребно обавештање, онда ће се пододбор обратити овоме Одбору за ближа упутства.

Свакоме излагачу пак, пододбор ће нарочато напоменути, да ће сви трошкови око преноса изложбених предмета пасти на терет државе наше, те како излагачи, од онога часа, кад предаду изложбени предмет пододбору, неће за њ' имати да буде никаквих трошкова. А као што је и у „Позиву“ казато сви предмети вратиће се излагачима по свршетку изложбе, осем пољопривредних производа, ако су од вредности; а ако излагач јави жељу, могу се и продати у Паризу за његов рачун по цени коју означи, па ће му се новци предати.

У погледу самог прибирања предмета за изложбу, моли се пододбор да се изволи придржавати следећих одредаба:

I.

За прибирање изложбени предмета из одељка под I. „Позива на париску светску изложбу“, а на име предмета из просвете и уметничке струке, Одбор овај узео је бригу на се, и он ће тај посао сам и вршити и тако пододбори неће имати потребе ништа да предузимају по овој ствари.

Но ако би се ко год пријавио пододбору са жељом, да и из овог одељка изложи који предмет, пододбор ће ову пријаву саопштити овоме Одбору на решење, па ће о томе и пријавника известити.

II

Како није могуће, а ни корисно, да се по свима крајевима, наше отаџбине прибирају и примају сви предмети, по свима групама одељка под II. „Позива на париску изложбу“, то треба од предмета из истог одељка: из занатске, индустријске и пиротехничке производе, пододбори у својој околини да прибирају само оне, који су највише изишли на глас. И тако радове око набавке свију предмета из занатске индустрије и пиротехничке производње треба извршити овако.

1. Предмете који спадају у групу под 1 (обичан и фини дрвени намештај) прибираће главни Одбор у Београду. Исто тако овај ће Одбор прибирати и предмете 1-ог става из групе под 2. (тапетарске и декоратске предмете). Но ако који од варошких пододбора зна, да има и у његовој околини вештака од овога пола, он ће с њима ступити у споразум о суделовању на изложби, па ће ствар поднети Одбору на решење.

Предмете из 2-ге групе (вреветске ствари) прибираће: Одбор у Београду и пододбори у Књажевцу, Зајечару Бањи Алексиначкој и по окрузима: врањском, топличком и пиротском.

(Наставиће се)

ВУКОВА УЛИЦА

— Ми смо, пре може бити подужег времена, говорили у опште о крштењу наших улица и том приликом рекли смо неколике своје замерке, које имају оправданога свога основа. Питање о крштењу једне улице Вуковим именом, даје нам прилике да још један пут проговоримо, прво у опште о крштењу улица а за тим, на по се, о крштењу Вукове улице; држећи да у овом случају то питање не треба да се сведе само на мишљење једнога општинског одбора већ да би требало дозволити и имати обзира спрам учешћа јавности, која само може приномоћи прагидном решењу.

Говорили смо пређе, како је у нас то морао бити неки „безпослен поп,“ који је крстио улице, јер збиља ни 3 од 10 улица немају оправдано име. Оставиге за страну, неке „Каменске“ и „Златарске“ улице, али да погледамо овај пример: Једна од најдепших улица у Београду, зове се „Абаџијска улица“ — па од куд јој то име? Враг би га знао; живело ту некад двоје троје абаџија, па то сад абаџијска улица; абаџије поумирале, а абаџијска улица остала абаџијска. И замислите, колико -ора бити пријатно за њене становнике кад један странац, описујући своје бављење у Београду, вели како му се допада једна улица (абаџијска), која је засађена са обеју страна јабланима и која се зове „Schneider gasse“

Но ми држимо, да већ свако увиђа како овака имена немају смисла и како их ваља заменити, па с тога прелазимо на другу врсту имена која имају оправдања, али су ипак неумесно стављена. Тако, кажте ви мени кад сте који пут прочитали име „Васина улица,“ је ли вам пало на памет, да је то улица Васе Чарапића или, кажте ми, да лизнате коме се одала то пошта тиме, што се неке улице зову: Ивкова, Симина, Јованова, и т. д.

Ако се са Јована Обреновића именом хтела да крсти извесна улица онда за што се није назвала: „Улица Јована Обреновића,“ јер у овом случају није на у колико паметан онај обзир „да је краће име,“ док на пример имамо улицу и са овако другим именом: „Улица два бела голуба“ (Буди те бог с нами!)

Где је име толико особено, да се зна чије је, онда се може дозволити да се крсти само именом н. пр. Хајдук Вељкова улица, Душанова улица и т. д. где то није, онда се узима презиме, ако је оно особено, н. пр. Чарапићева улица (а не Васина) Обилићева, Панчићева, Даничићева и. т. д. А где ни само име ни само презиме није толико особено (или не опредељава једнога, као н. пр. Обреновић) онда ваља употребити и име и презиме као н.пр. Улица Јеврема Обреновића.

И ако можда изгледа, да смо ми овом чланчићу други наслов метли а о другом нечем говоримо, ипак је све ово довде било веома нужно проговорити, пре но што би се прешло на говор о Вуковој улици.

Ако се све горње не буде узело у обзир при крштењу ове улице, може се запасти у исте погрешке, које смо ми баш напред набројали. Нова улица не сме да се крсти само овим именом „Вукова улица,“ јер ми најпосле имамо у нашој историји и Вука Бранковића и још многих имењака. Но, ако се сматра презиме „Караџић“ за доста особено, нека се остане при њему,

---

посла. Они, стражари, нису се макли са места, па ипак нису видили ништа.

Капетан остави неколицину њих сакривене поред колибе. Али је све то било узалуд. Нико није долазио код колибе и кад је свануло, врате се Жбири у варош не свршивши ништа.

II

Графова слика

„Је ли твој господар код куће?“ упита Брабантино старог Андреју.

„Није Монсињоре! Он је отишао пре једног сата,“ одговори старац и поклони се.

„Онда ћу га причекати,“ рече Брабантино, који је знао са Инго није код куће у ово доба. Он уђе у салон. Стари слуга удали се. Брабантино беше сам у салону, где је стајала слика графа Мирафијора. Његов мрачан поглед беше управљен на слику. Дакле са наличја слике, тамо је тестаменат Адмиралов, који ће објаснити све. Брабантино је и дошао са том намером. Он је хтео пошто пото да нађе тај важан документат. Кад га буде имао у рукама, онда ће бити у његовим рукама и дажан наследник толики милиона. Истина да је Инго и сада зависио од њега, али је Брабантинију требало доста новаца, с тога је морао да има тестаменат у рукама, да би што више новаца добио од Инга.

Слика графова висила је на зиду. Инго је већ претресао — да ли је нашао што? По његовом понашању изгледало је да није нашао ништа. Инго је знао да се тестаемнат налази негде, али није знао где.

Сад је Брабантино сам, срећа га је довела тамо где је тесаменат. Ако га нађе победа је у његовим рукама. Тренут је поручан за извршење његовог плана. Инго се неће повратити скоро. Брабантино прислушкиваше на врата. Ништа није чуо, он беше сигуран. Брзо дохвати слику и прегледа је са сваке стране. Па ипак није приметио ништа.

На врху оквира опази један мали екерчић. Он извуче јексер. Даска која је била са наличја, одвоји се од оквира. Брабантино се обрадује. Кад је размакао платно које је било испод даске, опази некакву хартију. То беше тастаменат. Он га је нашао. Са неописаном радошћу посматраше Брабантино ову пожутелу хартију. Он је савије и метну у џеп. За тим намести платно и даску, као што је било и пређе. Нико неби могао приметити да је била отварана слика. Он намести слику на њено место. Брабантино гледаше неко време слику. Поглед старог Адмирала беше нађ' управљен, као да му је хтео да пребаци што је дирао његову слику.

„Којешта,“ рече Брабантино„ Ти си мртав, грофе Мирафијоре! Чега имаш да се плашиш, зар од твоје слике? Стари, мртви Адмирал не чује, не види ништа више, а Виргилијо је заклан на мртвачко острво. — Што ме гледаш ти мртва, насликана главо? Твој ми поглед није пријатан! Али шта је то? — повика Брабантино и прислушкиваше код врата. — „Долази неко. То је Инго! Али доцкан тестаменат је мој„ и ја сам радознао да га прочитам шта има у њему? Издаје га шантавти ход. Он игра врло добро улогу — и он ће је потпуно одиграти — али шта би био без мене?“

Врата се отворе, Инго уђе у путра, Кад је спизио Брабантина, изгледао је

а ако не, онда нека се узме цело име и презиме и нека се назове „Улица Вука Караџића“.

Држећи да ће се сви разлози примити, препоручујемо г. г. одборницима да бар овом приликом поведу реч и о покрштавању или исправљању имена и осталих улица.

Сад остаје, да проговоримо коју и о самој улици, т. ј. која би то улица била најпригоднија да понесе име Вука Караџића.

Пре два три броја, донели смо у овом листу једну комбинацију, по којој се као зуцка да то лако може бити, данашња „Абаџијска улица“. Збиља ми смо још онда честитали избор и сматрали га као уместан; јер је то збиља лепа улица, која се сучељава са лепом ширином „Зеленим Венцем,“ на комеби можда доцнија благодарнија по мства могла подићи и споменик Вуку.

Има још једна комбинација која ће бој се и продрети, а та је да се крсти Вуковом она улица, што иде поред Велике Школе па крај онога плаца где је сад гимнастика а где се мисли да подигне „Академија наука и уметности.“ Разлози који су руководили оне, који су на ту комбинацију пали, збиља су врло умесни и та би улица имала пуно смисла, али је она, сама по себи, тако неугледна, да неби ни у колико задичила Вуково име.

Остаје да и ми са наше стране изнесемо неке предлоге.

I. „Велика пијаца“ — као име оном великом плацу који се простире пред капетан Мишиним здањем у које се прибрала и Гимназија и Велика школа и Музеј и Библиотека и. т д. није никакво име и има врло мало смисла; за што се н. пр. то место неби назвало „Трг Вука Караџића.“

II. „Зелени венац“ такође није име које бог зна шта значи, те би се и то место могло назвати „Трг Вука Караџића.“

Ово све што смо довде рекли, износимо у пријатељској намери, да помогнемо при решавању питања, које ће створити угледе нашој престоници и имену Вука Караџића.

Проговорићемо, ипак, још коју.

—. Р —

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

(*Крађа*). Ноћу између 21 и 22 овог месеца ушао непознати лопов у кухињу Г. Смуђа потпуковнина и украо: три хаљине женске, једна жута, друга розе а трећа браун, један пар ципела једну блузу војничку и једну пархетску сукњу. Пала је јака сумња на Петра Јовановића б. слугу г. Смуђиног, који је стављен у притвор.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени Вићентије Марковић баштован због претње убиством. Петар Лазаревић слуга због скитње, Павле Попс зидар из Аустро-Угарске због нереда. Алекса Арсенијевић кројачки калфа из Краљева због нереда, и Ана Вуковић служавка из Аустро-Угарске због тумарања.

*

(*Осуђени*)- Пресудама полицијским осуђени су: Никола Наумовић мех. за неупис слугу. Марко Теофиловић и Радоје Грујић из Врчина, што су на на улици мокрили, Сима Јовановић дуперђин што није зараду порушио, Ванђел Николић каф. што је нечисто ћу прпсио на улици, Мијаило Радоичић тежак што диже зграду без регулисане линије, Трифун Гајић каф. код „Пролећа“ што је држао отворену преко прописног времена и Алекса Ђурић пензионар што није траву пред својим станом почистио.

(*Предати суду*). Предати су суду вар. Београда: Младев Тодоровић абаџија, што је хвалио дела неких лица која су осуђена за злочинство, Живко Шивалски калфа ковачки, Јозеф Букач калфа кројачки и Милош Николић скитница сви због опасне крађе

ШАЛА И ЗАБАВА

—

А он се уклања. Два се човека сретну у некој уској илици, па је изгледало, као да се ни један неће да уклони другоме с пута. Један повика: „Ја се не уклањам с пута свакој будали!“ „А ја се уклањам!“ рече други и, поклонивши се учтиво, оде.

*

— Неки хвалиша причао је, како је пет пацова затворио у један кавез, да их умори глађу; али они су један другог јели тако, да од њих није ништа друго остало, већ само — један реп.

*

Просјакиња. Уделите ми што год, милостива госпођо! Имам седморо деце код куће; а муж ми је умро пре четири дана!

Баронница: То је лаж. Кад би заиста било тако, ви би имали вео и ишли би у црнини! —

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

—

Међу тим парије изађе с једном буктињом у руци, једним бременом сухих дрва на леђима, и једном котарицом пуном кокуса и банана испод руке; приђе докторовој пратњи, која бејаше ту близу испод једног дрвета, и рече им.

„Пошто нећете да ме почаствујете вашим доласком код мене ево воћа које је покривено кором те можете јести а да се не опоганите, а ево вам и воћа да вас мало осуши и да вас сачува од тигрова. Нека вас Бог заштити!“

Врати се одмах у колибу и рече доктору

„Господару, велим вам опет, ја сам само несретни парије; али, као што видим, по вашој белој масти и вашем оделу, да нисте Индијанац, надам се да се нећете гнушати јела што ће вам понудити ваш бедни слуга.“

У исто време спусти доле, на застирач свакојака воћа, печена банана и један лопац пиринча зготовљеног са шећером и кокосовим млеком; за тим се повуче на застирач, поред своје жене и детета, које спаваше поред ње у колевци.

„Врли човече, рече му Енглез, ви вредите много више од мене, јер чините добра и онима, који вас презиру. Ако ме не почаствујете својим присуством на овом истом застору, мислићу да и мене самог сматрате за рђавог човека, и ја излазим овог тренутка из ваше колибе, па макар ме удавила киша, или тигрови растргли.“

Парије одмах седе код свога госта и обојица почеше јести. Међу тим доктор уживаше од задовољства што је у сигурности у сред олује. Колиба беше непомична: јер покрај тога што је била у најужем крају вртаче, била је сазидана испод дрвета вара или рајске смокве, чије гране избијају чак из корена образузујући прве сводове који подупиру прво стабло. Лишће овог дрвета било је тако густо, да није пробијала ни једна кап кише; и ако је страшна рика олујине измешана с треском громова допирала довде, дим са огњишта што је излазио из средине крова и светлост лампе нису били ни потресени . Доктор се дивљаше мирноћи Индијанчевој и његове жене. Дете им, црно и глатко као абонос, спаваше у својој колевци; мати га љуљкаше ногом, док се занимаше правећи му огрљицу од анголског грашка црвеног и црног. Отац бацаше редом и на једно и на друго погледе пуне нежности. Па чак и псето узимаше удела у општој срећи; извољено с мачком поред ватре, отвараше с времена на време очи, и уздисаше погледајући свога господара.

Чим је доктор свршио с јелом, парија му пружи један угарак да запали лулу, а пошто је у једно запалио и своју даде знак жени, која донесе назастирач две шољице кокуса и једну повелику тикву с пунчем, што је спремила, за време вечере, од воде, арака, лимуновог сока, и сока шећерне трске.

Док су тако пушили и пили редом доктор рече Индијанцу:

„Ја вас сматрам за најсрећнијег човека кога сам икад до сад видео, а по томе и за најпаметнијег. Дозволите ми да вам управим неколика питања. Како сте тако мирни у сред тако страшне буре? Међу тим заклоњени сте дрветом, а дрвеће привлачи гром.

— Никад, одговори парије, гром није пао на рајску смокву.

— То је врло љубопитно, предизе доктор: то је без сумње с тога што ово дрво има негативан електрицитет, као и лаворика.

— Не разумем вас, рече парије; али моја жена верује, да то бива у след тога што се је бог брама заклонио једног дана испод њеног лишћа: што се мене тиче, мислим да бог у овим бурним пределима пошто је дао рајској смоквици лишће врло често и згодно за склониште људима од олује, не дозвољава да их ту убија гром.

Ваш је говор доиста религиозан предузе доктор. И тако вас ваша вера у Бога умилује. Савест успокојава боље него наука. Реците ми, молим вас, од какве сте ви јереси; јер ви нисте ни из једне индијске, пошто ни један Индијанац неће да је у додиру с вама. А у списку научењачких јереса што морам да извидим на своме путу, нисам никако нашао ову паријеву У којој је Индијској области ваша пагода.?

(Наставиће се).

као да му није пријатно што се са њим састао овде.

„Ти овде?“ упита он.

„Зар ти није право?“ одговори Брабантино са презривим осмехом. „Надам се да ме скоро нећеш наћи овде. Имам да ти јавим важне ствари. Али пре свега јесмо ли сами овде?

„Од оног доба, од кад је отишао ухода Леонардо, ми смо сами, буди без бриге,“ рече Инго. „Жбири су прошле поћи тражили крсташе и ону женску са покривалом. Ти лупежи не заслужују ништа. Шта су нашли, шта су ухватили? Веле да су видили Краљицу Ноћи, — та на то се човек само може смејати! Ја би шибао те лупеСе. Кажу да су нашли Едиту Амалфијеву, да су је затворили у колибу, али да им је побегла ипак. До врага са тим плашљивим лупежима. А за еве ово требала им је она жена да их води, без ње неби могли наћи оно место. Кажем ти, то је грдна срамота за нас.“

„То се све може поправити, ми ћемо их наградити боље, па ће и они бити вреднији,“ одговори Брабантино. „Ја сам опазио нешто важно!“

„А кога се то тиче?“

„Дужда!“

„Охо, Дужда?“ упита Инго.

„Зар ти ниси приметио да нас избегава Лоренцо Пријули?“

„Он ми изгледа као заљубљен, нешто је меланхоличан.“

„Што нас избегава, то мора да има свога узрока.

„А знаш ли ти њега добро?“

„Ја му пажљиво пратим траг!“

„Па деде да чујем, Брабантино! Да чујем ту новост! Седи,“ рече Инго и седе. Брабантино се извали на наслоњачу.

„Дужд ме је данас питао знам ли ја шта хоће крсташи.“

„Шта хоће они, то нас се не тиче,“ повиче Инго „ Смрт тим завереницима!“

„Тако сам и ја одговорио Дужду.“

„А он ваљда је био другог мишлења?“

„Он рече да их треба прво саслушати. Они су, рече, једно удружење, које је остало од крсташа. Они се боре за веру, а то је племенита цељ.“

„Је ли полудео тај Пријули?“ повиче Инго.

„Чини ми се да његов синовац много утиче на њега.“

А Лоренцо је сигурно ступио у везу са крсташима.

„Није ми познато. Наша ће ствар бити да дознамо то. Код њега је наступила нагла промена. И Мемо је приметио то. Ерицо ми рече јуче, да је Лоренцо заљубљен. Ја се плашим за њ'

„А чега се плашиш?“

„Да га љубав не завеее,“ одговори Брабантино. „Донато рече да је Лоренцо видио Краљицу Ноћи.“

Инго скочи.

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* — 50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* — .80

Животописи из најнов. срп. ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —.50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала.* са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За V. р. осн. —.80

Цртаћи прегледи — *црни.* — Књига 40.—

Црквена песмарица. Приредио *М. Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вецбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 – 6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачунаљка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4 40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, раскланају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1 30

Лековито биље. Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. –

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Исалјбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Heransgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1. 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак — .10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дуђане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостопи, Евангелија, Ирмологије, Минија, Молебни пјеснија, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. — —

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5. 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарене за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац. **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Библиотека „Ростовар Марковић"

БРОЈ 144 Београд, Четвртак 25 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
ЗА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ 5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

3 СОБЕ шпајз, кујна предсоб је са шупом и под румом засебним шупа за кола и штала издаје се под кирију од Митров дна ради погодбе упитати Софију Колонић Јованова улица бр. 22 доњи калимегдан. 1—3

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код
20—40 *Јанаћка Јанковића.*

ГРАДСКО КУПАТИЛО

АМАМ РАДИ

3—3

КАЛЕНДАР

Православни: 25 Апостол Вартолом.
Католички: 6 Пр. Захарије
Сунце излази: у 5 сат. 37 м. залази у 6 сати 76 мин.
Нов месец 25. у 5 сати 46 минута ладно пљусак.

КУРС

Дукат	5·89
Наполеон	9·70½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 24 Августа

кил	201.921	Жита	11.80
„	——	Сувих шљива	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	—	Кукуруз.	—.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	4665	Јечам	8·—
„	20691	Овас	8.—
„	1456	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	247	Пасуља	28.—
„	—·—	Ораја	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—·—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	15635	Пречa	3·20
„	45470	Сена	5.—
„	1585	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана прв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	329	Крушака	12·—
„	5026	Грожђа	20.—
„	114	Сира	60·—
„	4391	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	627	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	857	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	400	Вина црна	20.—
„	4100	„ бела	20·—
„	700	Комовице	32·—
„	5100	Ракије меке	24·—
„	——	„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	2450	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	—	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	коза овча	—	—.—
1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	426.040	Пшенице	8·—
„	7.000	Ражи	5·—
„	27,450	Јечма	5·50
„	7.000	Овса	5·—
„	2.540	Кукуруза врио	10·—
„	1.400	„ брат.	10·50
„	10.700	Пшенично „	10·—
„	1.350	Пасуља	25·—
„	1.760	Кромпира	8·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Пријемни испити**). За гимназију и више женску школу, отпочели су још од половине овог месеца, и као што дознајемо, показује се свуда врло леп успех. Ове године биће врло велики број примљених ђака из основне школе, за то ћемо се постарати да дознамо њихов тачан број, па ћемо и то саопштити нашим читаоцима.

*

(**Ново опело**). За прославу Вукове стогодишњице; чине се врло велике припреме и ради се врло живо, као што су читаоци могли видети и из програма, што смо га у прошлим бројевима донели. Овом приликом можемо јавити и то да ће на помену, у саборној цркви, певати мешовити збор „Београдског певачког друштва“ ново, за ову свечаност парочито спремљено опело од г. Стеве Ст. Мокрањца, и, пошто смо били већ у прилици да га чујемо при друштвеној проби, можемо казати да је од врло велике музикалне вредности. Г. Стева нас од неког времена врло често изненађује својим радовима, који су показали огромног успеха. Ми му честитамо с наше стране, и желели бисмо му да буде истрајан у своме предузећу.

*

(**Седница**). Синоћ је била седница Одбора за прославу Вукове стогодишњице, на којој је коначно детаљисан програм, до најмањих ситница.

*

(**Проширење улице**). Општински је одбор решио, да се прошири она улица што води од реалке к Дунаву, поред доњег Калимегдана (доње градско поље)

*

(**Изложба слике**). Г. Емил Џидић инжињер и агент, израдио је велико портре Његовога Височанства Престолонаследника и изложио је у великој општинској дворани. Изложба ће трајати 10-15 дана а улазак је бесплатан. Портре је израђено врло лепо а што је најглавније, по слици која до сад нашој публици није била позната.

*

(**Школске зграде**). Као што чујемо, изабрана комисија, изабрала је већ у целој вароши куће за нове школске зграде. Од ових изабраних зграда са-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (66)

„Ону женску са покривалом, коју ја мрзим!“ повиче он. „То не верујем!“

„Ми морамо да пазимо на њ'. Само мирно! Све ће бити како хоћем ми. Ја ћу му наговестити да немам више поверење у њега. Но нисам дошао амо за то. Нешто важније имам да ти јавим. Крсташи, и она женска са покривалом неће нам умаћи. Њихов последњи час куцнуо је већ. Ја сам већ учинио све што треба за тебе, ти си постао трећи Инквизитор, с тога рачунам да ћеш ми бити благодаран.“

„А како треба то да разумем?“

Брабантино устаде и приђе ближе Ингу.

„Сутра имам да платим један дуг староме Симону — мењачу —,“ одговори Брабантино. „Надам се да ћеш ми дати ту суму.“

„Ти тражиш много,“ рече Инго. „И највећа богатства испрпу се лако!“

„Та маленкост, десет хиљада цекина!“

„Твоји захтеви толики су, да се не могу испунити. Ти знаш да сам ти до сада дао замашне суме!“

„А треба ли да те опоменем, Инго, да за све што имаш, треба да благодариш мени?“

Инго гледаше Брабантинија са неописаном мржњом.

„А нашто та опомена?“ рече једко. „На што ми је све што сам добио, кад ми одузимаш са твојим прекомерним захтевима?“

„Ја не захтевам новац од тебе онако ћефа ради. Ја ти за њ' другим важнијим плаћам. Код мене је флаша са документом.“

„Код тебе?“

„Ево је,“ рече Брабантино и извади флашу испод огртача. У флаши беше пергаменат.

„Она је, познајем је!“

„Ех, па ја ти је продајем за десет хиљада цекина.

„Штета што ниси постао трговац, Брабантино.“

„Хоћеш ли да купиш, или да је предам Савету десеторице?“

Ђаволски осмех појави се на лицу Инговом.

„Умеш добро да тргујеш,“ рече му Инго. „Дај ми флашу! Мењач Симон добиће новац.“

„Кад?“

„Сутра. Ја ћу наредити већ што буде нужно.“

Брабантино држаше флашу и рече мало подругљиво:

„Ја сам дошао амо лично с тога, што знаш да рука руци суди, какво јемство имам ја да ћеш ти послати новац? Кад ти предам флашу, шта мени остаје, чиме да те обвежем?“

„Дајем ти часну реч, рече Брабантино.“

„Добро! Ја имам у рукама још једно боље сретство, којим ћу те натерати да извршиш обећање! Погодба је дакле за-

нитетско-полицијска комисија одбацила је две зграде, као неугодне.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

— Указом Његовог Величанства од 18. ов. мес. постављају се, у апелационом суду: за чланове: г. Захарија Угричић, начелник министарства правде; г. Лазар Петровић, председник суда округа јагодинског, и г. Коста Ивковић, судија суда округа пиротског.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра правде, поставља у суду округа топличког: за судију, Милана А. Николића, судију за неспорна дела истог суда, и за судију за неспорна дела, Атанасија С. Милосављевића, судију истог суда — обојицу по потреби службе.

—

Петнаестог овог месеца извршена је у Цариграду измена ратификација привремене трговачке конвенције, закључене између Србије и Турске.

Према овоме и према чл. VI. ове конвенције, она ступа у живот 31-ог овог месеца.

Пбр. 2849. Из одељења за трговину, радиност и саобраћај у министарству народне привреде, 20 августа 1888 год., у Београду.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

(На прагу позоришне сезоне).

(наставак)

Поред доброг и одабраног репертоара потребно је за бољитак једнога позоришта и ваљано престављачко особље, што код нас није случај. Ми управо можемо овде и говорити само о *престављачком особљу*, јер ако би хтели говорити о *глумцима* и то о *глумцима* у пуном смислу те речи, онда би говор брзо био готов. Праве би наше глумце могли комотно набројати на прстима једне руке. Наше престављачко особље дели се према томе, на глумце и на оне који изигравају улоге, а хтели би да се зову глумцима. Код ових других врло је мали број — губи се готово до нуле — оних који ће икада бити глумци.

Према томе ми стојимо слабо са нашим драмским особљем. Истражити узроке тој незгоди, и проналазити кривце томе злу, веома је замашан посао — потребује и много простора и много времена, о томе би се дуге писати читаве студије, чему опет овде није место. Зло је ту. Треба га лечити, а за то има много начина. Једни стоје на расположењу самим *глумцима* други, разуме се управи позоришној. Она би требала да се лати, ако ни једног другог, оно бар најпростијега: *добре да задржи, лоше да отпусти, и бољима да замени.* То би био на првом месту неопходно потребан, а међу тим најбржи и најлакши лек. — сигуран корак у напредак. Кад се хоће одржање живота једноме телу, онда се све, што би томе озбиљно претило, што би здравље у њему кужило, уклања с њега; секу се и руке и ноге, ако је то потребно. Секцију треба извршити без милости, строго али правично, без икаквих обзира. Што год не ваља, треба одбацити и упутити да *хлеба* потражи на другом путу. Овде није питање о *хлебу и о трбуху* но и о *души*. У овом светом храму не треба да има места за оне, који на његова врата закуцају са девизом — *трбухом за кружком*! Позориште не сме да буде ничије уточиште па још што је најжалосније — **последње** уточиште! Треба створити у њему такве прилике, да пред његов олтар ступају само позвани, на тек онда да буде говора о изабранима. Тога неће бити све дотле док год се по њему буду банкарили људи који под његовим кровом потражише заклона и хлеба или такве особе којима је требала позорница да послужи као какав штит.

(Наставиће се)

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ

II.

УПУСТВА

Која је одбор за париску изложбу издао својим пододбором за примање изложбених предмета

(Наставак)

2. Предмете из групе под 3. (грнчарство) прибира ће пододбори по варошима у Ћупријском округу, у Нишу, Лесковцу, Крагујевцу и Одбор у Београду.

3. Предмете из групе под 4. (ћилиме тепихе и друге ствари за намештај) прибираће сви варошки пододбори, а нарочито у окрузима: нишком врањском, пиротском и топличком. Но ако таких израђевина буде имало и по селима, пододбори ће извештавати главни Одбор у Београду, и овај ће решавати о њиховом пријему.

4. Предмете из групе под 5. (ножарство) прибираће пододбори: Јагодински, Крагујевачки, Крушевачки, Ужички, Ваљевски и Нишки.

5. Предмете из групе под 6 и 7. (кујунџилук, сарачлук, четкарство) прибраће пододбор: Нишки, Крагујевачки Ваљевски Ужички, и Одбор у Београду.

6. Предмете из групе под 8. (тканине од памука) групе под 9. (прећу и тканине од лана и кудеље) групе под 10 (прећу и тканине од чешљане вуне) и групе под 11. (свилу и тканине од свиле) и то све осем оних, који су изложени у ставу 6-ом 8-мом 9 ом и 10-том групе под 10 и за које ће се постарати главни Одбор, прибраће сами пододбори

7. Предмете из групе под. 12. (чипке везове и позаментерије) и под 13. (чараше рубље и ствари за одело) осем гајтана (за који ће се главни одбор састарати) прибираће сви пододбори, који ради тога треба да ступе у 'споразум и са подружинама „Женског друштва“ (где ових има).

8. За предмете из групе под 14 и 15. (одела мушка и женска; оружје за ношење и лов) и групе под 16 (путничке ствари) постара ће се главни одбор.

9. Предмете за групе под 17. (ковачке; лимарске и каишџијске предмете) треба да прибирају сви пододбори по варошима. Но они ће примати и све финије занатске израде, од свију заната из свога места, а не само оне предмете који су побројани 17-ој групи

10 Предмете из групе под. 18 (производи технохолошки) треба да прибирају пододбори: у Нишу, Крагујевцу и Одбор у Београду и то све осем свећа лојаних.

11. За предмете из групе под 19. (коже) групе под 20 (машине и апарати опште механике) групе под 21. (справа и начини ткања) групе под 22. (коларство и седларство) групе под 23 (војна вештина и материјал за исту) под 24 (збирка ручних радова осуђеника осуђеница из наших казнених завода) узео је на се бригу сам Одбор за париску изложбу.

III.

У погледу прикупљања изложбених предмета из одељака под III. „Поз ва на париску светску изложбу“ од 15. Фебруара тек. год. а на име из пољске привреде дато је у претпоменутом позиву упутство, о свему што треба знати за рад око прикупљања свију производа, осем вина и пића у опште, за која ће се пододборима издати особена упутства у своје време, пошто ће прибирање вина и пића отпочети т к од друге половине Јануара и трајати до краја Фебруара идуће (1889) године.

Што се тиче рока за прикупљање и пошиљање осталих производа из пољске привреде (осем вина и пића) има ће се вуна и мехурци од свилобуба прикупити у месецу Јуну и Јулу ове године; а све остало треба прибрати од 1. Септембра до 31. Октобра ове године.

Предмете из овог одељка прибираће сви пододбори.

IV.

Са прибирањем предмета из шумарства, који су побројани у одељку под IV. „Позива на париску светску изложбу,“ заниматће се сви пододбори и у том послу поступаће овако:

наставиће се

РАЗНЕ ВЕСТИ.

—

(**Ново позориште**). У Паризу ће се од скоро почети да зида ново, велико позориште, које ће се звати: «Folies Parisiennes.» — Предузимачи су Оријал и ком.

*

— Као што јавља „Кијевско слово“ добијаће удова ђенерала Дрентелна пензију од 5000 рубаља годишње.

— У старом лајпцишком позоришту престављао се 14. Августа ове год. нов комад: „Мамине очи;“ шала у једном чину од Јулијуса Розена. Комад се тако допао, да су га морали — поновa играти!

*

(**Изгорела штала**). Као што јављају немачке илустроване новине, изгорела је касарна у Војенцу у Мађарској. По шталама изгорело је 45 коња. Један део коња јурне кроз отворена врата и упути се правце на жељезничку станицу, баш у тренутку кад је воз долазио. Том приликом више њих били су жртва, јер их је локомотива прегазила. Машина као и више вагона, повређена је. Људских жртава, на срећу, није било.

*

(**Убијен од грома**). Као што нам јављају из Баната, у недељу 21. ов.

кључена, мењач Симон добиће сутра од тебе десет хиљада цекина?“

„Платићу му.“

„Ево ти флаше,“ одговори Брабантино и преда Ингу флашу. „Дајем ти важну ствар. Ти треба да се радујеш, јер имаш у мени доброг помагача, који ти помаже у свему. Цена је незнатна према важности флаше. Надам се да то и сам увиђаш, ти добијаш млого више но ја.“

Инго држаше флашу, посматрајући је прождрљивим погледом.

„Да ли је сем тебе још ко видео флашу?“ упита Инго Брабантинија.

„Само они који су је нашли и од којих сам је одузео.“

„Дакле само ловац мртваца и његова кћи?“

„А они не знају да читају! Доста сам мука имао, док сам је одузео од тврдоглавог старца,“ заврши Брабантино и пође. „Симон ће добити сутра новац, ја рачунам на то, збогом!“

Инго оста сам. Кад је Брабантино отишао, он брзо отвори флашу, извади пергамент а флашу баци у један ћошак. Дуго је страховао од те флаше, али сад је већ у његовим рукама. Он развије пергаменат и читаше оне ретке што је написала рука старог Адмирала.

„*Онај, који нађе ову флашу са овим документом, нека буде тако добар и милостив, па да потражи Едиту Амалфијеву. Она обитава на острво св. Николе, баш при самоме уласку у Венецијске Лагуне. Нека јој јави да се тачан опис њеног рођења и последња воља (тестаменат) грофа Мирафијора налази на наличју његове слике, која стоји у сали палати Мирафијорове. Ко то учини пратиће га благослов једног умирућег.*“

Инго погледа слику која је висила на дувару. —

„Дакле иза оне слике?“ рече он. „Ја сам ипак нашао прави траг! Прво ћу да уништим тебе — последњу вољу умирућег, како неби дошла у туђе руке.“

Инго узме са стола златно звонце и зазвони. Млади црнац уђе. Инго му заповеди да донесе упаљену свећу. Црнац оде и врати се са неколико тренутака носећи велики сребрни чирак са горућом свећом. Пошто остави чирак на сто, он се удали.

Инго приђе столу држећи пергаменат у руци, за тим га наднесе над пламен. Пергаменат се запали и после неколико тренутака оста од њега само пепео. Победоносним погледом посматраше Инго ове остатке. Она тајна, од које се бојао сад је уништена за навек.

„Дакле тамо ћу наћи и тебе, последњу вољу Адмирала, у којој је назначено да је Едита његова рођена кћи,“ говораше Инго лагано. „Кад уништим и тај документат, онда је уклоњена свака опасност. Нека га ватра уништи, и онда Едита Амалфијева, ти немаш никакав доказ, онда те се нећу бојати више! Приближио се решавајући час. Доле са том сликом која представља мога оца — пошто сам ја сад Виргилијо Мирафијоре. Пређе нисам ништа нашао. али ћу сад потражити пажљивије. Сад знам да се ту налази тестаменат!“

Он скине слику са зида.

„На зиду не видим ништа,“ настави даљи говор, „дакле мора бити да је овде на наличју слике? Ја морам наћи тај документат па макар уништио целу слику. Да није овде између платна и дрвене облоге?“

Инго узе један кратак и оштар нож,

м. била је тако велика олуја с грмљавином. Један сељак, који је био у пољу тога дана, оде под једно дрво да се заклони од кише; но чим је дошао, пукне гром и убије га на место.

СМЕСИЦЕ

(**Штампарска парница**). Јова С; стари трговчић, почео је после буне 1848 да пискара и тај свој рад да даје у штампу. Између осталога описао је и неке ствари из буне о бојевима, у којима није ни био. Баво га натевта, да спомене у тој књижици међу осталим и кнеза *Милоша*. Но за ово га снађе читав белај. Пут га понесе једном на Книћевац и на војводу Ст. Книћанина. Ту чује овај и његова свита за њега, те га позове војвода преда се. Кад је Јова пред њега дошао, запита га војвода, је ли он ону књигу писао. Јова призна да јесте. Војвода га стаде на то грдити и питати, што се он у тај посао меша и што пише о ономе, што не разуме. За тим га осуди или да добије 50 батина или да — *поједе своју књигу*. Старац се најзад реши да књигу поједе. До половине је сирома како тако жватао, и сав сеознојио, а кад већ више није могао, донесе му доглавник војводин остатак књиге у сир. ћету, те да га понуди том салатом или да добије 50 батина. Поједе старац и другу половину књиге — а после је и сам приповедао шта се с њим збило, те је кукао и псовао и кад је постао списатељ.

*

(**Њутн и чобанче**). Славни научењак Исак Њутн пошао један пут у шетњу из вароши и наиђе случајно на једно чобанче, које му рече: „Журите се кући, јер ћете покиснути.“ Њутн погледа у небо нигде облачка. С тога пђаше са свим лагано даље. Но не прође много а небо се наједанпут наоблачи и удари јака киша, те Њутн покисну до голе коже „Но сад сам и онако мокар“ помисли Њутн, „с тога ми не ће ништа бити горе, ако се вратим истим путем, јер морам пошто по то дознати, од куда да се оно чобанче у времену боље разумева него ја, који сам изучио природне науке од Аз до Ижице“. Он се дакле врати чобанину. „Ево ти гвинеје — вели — ај' да ми истину кажеш, од куда си ти знао, да ће бити кише?“ — Чобанче узе новац и весело се насмеши. „Одмах ћу вам рећи, господине, видите оног мог црног овна, па кад год он окрене леђа ветру, онда је то за јамачно, да ће најдуже за један сахат бити кише.“ „Дакле твој ован зна више него ја, и ја кад хоћу да знам хоће ли бити кише, морам доћи овамо, да видим шта твој ован ради!“ рече Њутн љутито. „Тако је,“ одврати се чобанин. Њутн прогунђа нешто и врати се онако покисао дома.

*

(**Смртни час славних људи**). Велики филозоф *Халер* умро је, питајући себи било: „Пријатељу“, рече лекару који је био поред њега, „мој пулс престао куцати!“ — *Петрарка* је умро у својој библиотеци читајући књигу. — *Алфиери* је, рекао свештенику који је био поред њега: „Будите тако добри да дођете сутра у ово доба.“ — *Сир Давид Кнелер* захтевао је на последњем часу, да види модел свог споменика' кога је сам израдио: „Достојно мене!“ рече и издахну. — „Смрти се не плашим; она неје ни мало страшна!“ рекао је енглески краљ Карло I пењући се на губилиште. — Кад је *Сир Тома Мур* видео, како се клате скеле, на којима је требао да буде погубљен, рече Џелату: „Пријатељу, изведи ме здрава и сачувана горе; а за силазак ћу се постарати сам!

*

(**Добри професори**) Сви ђаци знају да многи универзитетски професори читају оно што предају. Један од њих предавао је већ тридесет година исти предмет, и сваке године читао је исту књигу, не променивши ни једне речи. Истога дана, скоро истог часа, понављао је исте речи, зачињене каквом шалом, која се је исто тако периодично понављала.

Један његов стари ученик, кога изненада ухвати киша, уђе у универзитет па оде на предавање нашег професора. Он чу од речи до речи исту лексију коју је слушао прошлих година, и памћење му се тако понови, да се за часак не мога уздржати већ повика: „Овде се збива шала. — А, не, незино одговори професор, сад се неће збити.“

И пређе једну страну!

Али ми, за срећу, немамо сваке професоре!

*

(**Корист од бркова**). Вероватно је да велика већина наших читалаца носи бркове; вероватно је такође да они не сумњају да су бркови изванредно хигијенско средство. Један лондонски лист то потврђује. Он вели да бркови служећи као део апарата за дисање, усисавају ваздушну хладноћу пре него што овај уђе у ноздрве, и по томе су предохрана против суве болести. Отуд излази, по овоме листу, да су регименте с брковима мање изложене плућним болестима него остале

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 24 Августа.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Коста Бугарски калфа клонферски из Темишвара, Лаза Станковић — звани — чифут из Ланова због пијанчења, Стеван Димитријевић калфа браварски и Боривој Митровић калфа браварски због пијанчења.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицискиим осуђени су: Петар Николић млекарија због продаје воденог млека, Драгутин Бојановић због боја, Јован Радовановић фијакериста што је коње и кола оставио без надзора и Алекса Арсенијевић калфа кројачки због пијанчења.

*

(*Нађено*). На теразијама нађено је једно уверење и писмено о постављењу Антонија Таузиг за чиновника и налази се при кварту теразиском.

Код саборне цркве нађен је један пар вунених чарапа и једна кецеља и налази се у глав. полицији.

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву је стигла на приказ: **Отаџбина**. Књижевност, наука, друштвени живот. Свеска за Август. Власник Владан Ђорђевић. Уредник Љубомир Миљковић. Година седма. Књига двадесета. Свеска 77-ма

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Магнет**), *Госпођице*: Уф. Ала се ја бојим муње и грома!

Господичић (чија се љубав не прима) — сентиментално и са уздахом: „Па то је са свим природна ствар госпођице, кад вам је срце од *гвожђа*.

*

Учитељ. Читај ми, Пајо, очешаш.
Паја. (чита) Оче наш . . . . . .
Учитељ. Даље, магарче —
Паја (наставља) Иже јеси . . . .

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

— Свуда одговори парије; моја је нагода природа; ја обожавам њеногa творца при изналаску сунца, а благосиљам га при заласку. Научен несрећом, никад не одказујем своју помоћ несрећнијем од себе. Паштим се да усрећим стоју жену и своје дете па чак и ову мачку и ово псето. Чекам смрт на крају свога живота, као пријатан сан на крају дана.

— Из које сте књиге извидили ова правила? запита доктор.

— Из природе, одговори Индијанац другу не познајем.

— Ах то је важна књига рече Енглез: али ко вас је научио да ју читате?

— Несрећа, рече парије: будући сам из касте презрене у овој земљи не могући бити Индијанац, створио сам од себе човека; изагнат из друштва, пребегао сам природи.

— Али да ли сте у вашој самоћи имаш бар какву књигу? рече доктор.

— Ни једну, рече парије; не умем чак ни читати ни писати.

— Уштедили сте себи доста сумње рече доктор трљајући чело. Што се мене тиче, послат сам био из Енглеске, моје отаџбине, да тражим истину код научењака у разних народа, како би просветили људе и учинили их срећнијима' али после многог и залудног тражења, и врло озбиљних преиирака, закључио сам да је тражење истине једна лудорије, јер баш и кад би је човек нашао, не би знао коме да је каже а да не створи себи много непријатеља. Говорите ди искрено, не мислите ли и ви као ја?

— И ако сам само незналица, одговори парије, кад ми дозвољавате да кажем своје мнење, мислим да је сваки човек обавезан да тражи истину једино зарад своје среће; иначе биће циција, славољубив, празноверан, накостан, па чак и човекомрзац, према предрасудама или интересима оних који ће га васпитати.“

Доктор, који непрестано мишљаше на она три питања што их је био управио на поглавицу индијских научењака, би усхићен парижевим одговором.

„Пошто држите, рече му он, да је сваки човек дужан да тражи истину, реците ми дакле најпре којим се на-

---

па отпоче извлачити јексер из дрвене облоге. Сваки комад дрвене облоге кога је оценио, посматраше пажљиво и бацаше на страну. Скинуо је целу дрвену облогу и пажљиво прегледао, али ништа не нађе. Кад је и платно скинуо и кад је сву слику пажљиво прегледао он опет не нађе ништа, онда као махнит исече слику и поломи њене златне оквире.

„Овде нема ништа:“ рече он чисто јечајући од љутине. „Али ја ипк знам да си ме ти предухитрио Брабантино! Ти си прочитао шта је било написано на пергаменту, ти си употребио оно време кад ја нисам код куће, ти си нашао тестаменат. Ти мислиш да сам сад у твојим рукама? Ако ти покажеш тај документ Савену десеторице, онда ће се Едита Амалфијева прогласити за наследницу и извршити последња воља графа Ореста Мирафијора, — а то би била моја пропаст! Ти си ме дакле покрао, лукави лупежу, нико други сем тебе није нашао тестаменат! Ти си ми предао флашу тек онда, пошто си нашао тестамснат. Ја ти ипак желим да нађеш и њега предати мени. Ја ћу га тражити и тешко томе ко ми га неда, тешко теби! Ти не познајеш добро Инга. Ти си вешт Брабантино — ја ти то припознајем, али ти ипак кажем: ако ми недаш тестаменат онда си потписао твоју смртну пресуду! Ја ћу сам од тебе одузети тестаменат. Између нас мора се свршити. Шта ми могу крсташи, шта Краљица Ноћи, а шта ми може учинити Едита Амалфијева, кад је уништен тестаменат. Тада ће умући свака оптужба, јер ће бити уништен доказ. Мртви отац лежи на дно морско. Само још ти Брабантино самo ме ти можеш гонити, докле је тестаменат у твојим рукамм. Али тешко теби, ако те твој зао дух натера, да ми недаш тестаменат! Тешко теби! То би ти био последњи час!

III

Галера (лађа)

Пошто је Јакопо избегао сваку опасност упути се право Маламоку, надајући се да ће наићи на какву крсташку гондолу. Њихова гондола сигурно је крстарила гдегод на отвореном мору, кад је изасланици тајног савета нису могли наћи у близини пристаништа.

На скоро опази светлећу кулу и управи своју гондолу према њеној светлости. Он је био јак, забринут, бојао се за Краљицу Ноћи која је лежала у његовој гондоли. Ако јој се не притече у помоћ, ко зна хоће ли садмоћи да се поврати. Она је била јако малаксала, али је ипак премачавало да је још жива.

У томе се приближи његова гондола великом камену — темељу — на коме је подигнути светлећа кула. Ловац мртваца познавао је добро то место, он изађе из гондоле и привеже је. Хтео је да се разговара са чуварем куле. Њега је добро познавао, а хтео је да га и испита. Пре но што би свануло, требао је да однесе Краљицу Ноћи на сигурно место. а дотле имађаше још мало времена. Јакопо беше узнемирен.

Пошто је унапред неколико корака пошао, опази неку црну прилику. Он је мислио да види пред собом обичне црне дирекe који су намештени за сигурност оних, који туда пролазе са својим гондолама. Јакопо пође даље. Али сад виде како се нешто покреће поред црног дирека. Поред дирека стајаше неко.

„Ко сте ви?“ упита нечији глас.

чином сме послужити те да је наће јер чула нас варају, а разум нас још више заводи с правога пута. Разум се разликује скоро код свију људи; он је, мислим, у главноме, само нарочити интерес сваког од њих: сто за што је тако променљив на целој земљи. Нема два народа, два племена шта рекох? та нема ни два човека који мисле на исти начин. Како дакле треба тражити истину, кад ту разум е може да послужи?

— Мислим, одговори Паријe, да то ваља радити простим срцем. Чула и мозак могу да се преваре; али просто срце и ако још може бити преварено, не вара никад.

— Ваш је одговор дубок, рече доктор. Треба најпре тражити истину срцем, а не памећу. Људи осећају сви на исти начин, а мисле различно, пошто су правила о истини у природи, а следства што их отуда извлаче у њиховој користи. Дакле простим срцем треба тражити истину; јер се чисто срце никад не претвара да разуме оно што не разуме, и да верује оно што не верује. Оно никако не помаже варању, нити по том вара друге: и тако је просто срце, далеко од слабости већине људи обманутих својим рачунима, јако и по томе нужно да би се нашла и сачувала истина.

— Разјаснили сте моје мисли много боље него што бих ја учинио, настави Паријe. Истина је као и небесна роса; да би се сачувала чиста, треба је прикупити у чисто стакло.

— То је врло добро речено, искрени човече, рече Енглез; али најтеже је да се нађе. Где треба тражити истину? Чисто срце зависи од нас, али истина зависи од других људи. Где ће је човек наћи, ако су они што нас окружавају обманути својим предрасудама, или покварени својим користољубљем, као што је већина њих? Путовао сам код многих народа; претурао сам њихне књижнице, саветовао се с њиховим научењацима, и нашао сам свуда само противречности, сумње и мишљења хиљадама пута различнија него што су им језици. Кад се дакле истина не налази у најславнијим стоваришгима људскога знања, где је треба тражити? Чему ће послужити просто срце међу људима који имају лажну памет и покварено срце?

— Истина би ми била подозрива, одговори Паријe, кад би долазила само помоћу људи: не треба је никако тражити међу њима, већ у природи. Природа је извор свега што постоји: њен језик није никако неразумљив и непроменљив, као код људи и њихових књига.

— Имате са свим право, рече доктор; природа је извор природних истина; али где је на пример, извор хисторијских истина, ако није у књигама? Како дакле да се уверимо данас о истинитости неког догађаја што је био пре две тисућа година? Да ли су они што су нам то оставили били без предрасуда, без помисли на корист? Да ли су имали чисто срце? У осталом, зар и самим књигама, што нам казују то, нису били потребни преписачи, штампари, тумачи и преводиоци; а сви ти људи нису ли зар више или мање изопачавали истину? Треба се дакле одрећи сваке хисторијске истине, пошто може допрети до нас само помоћу људи, предмета заблуде.

— Шта се тиче наше среће, рече Индијанац, хисторија минулих ствари? Хисторија онога што је сад, уједно је и хисторија онога што је било и што ће бити.

— Врло добро рече, Енглез; али ћете дозволити да су моралне истине нужне за срећу људскога рода. Како дакле да се то нађе у природи. Ту животиње војују једна против друге међусобно се убијају и прождирају; па и саме стихије боре се против стихија: хоће ли и људи то исто радити међу собом?

— О! не, одговори добри Паријe; али ће сваки човек наћи правило о својем владању у своме срцу, ако му је срце чисто. Придода је поставила ту овај закон: Не чини другоме оно што ниси рад да ти други учини.

— Истина је, рече доктор, она је удесила интересе рада људског по нашима.

„Али кажите ми сад, кад је човек пропашао истину, треба ли је делити с другим људима? Ако је обзнаните, бићете гоњени огромним бројем људи који живе од противне заблуде, уверавајући свет да је баш та заблуда истина, и да је све оно што тежи да ју уништи само по себи заблуда.

(наставиће се)

ЛОЗОВИ

ГОТСКЕ НОВЧАНЕ ЛУТРИЈЕ

ГЛАВНИ ДОБИТЦИ

30.000 и **50.000** Марака.

Ова најновија Готска новчана Лутрија која стоји под покровитељством Његовог Височанства Херцога *Ернста II.* а под контролом и гаранцијом државном; Садржава *13252 Згодитака*, који се имају у два путаиз влачења изиграти.

I вучење од 24 до 27 Августа ов. год.				II вучење од 5 до 8 Октом 1888 год.			
1.	главни	Добитак	Мар. 30.000	1.	главни	Добитак	Мар. 50.000
1.	„	„	„ 10.000	1.	„	„	„ 20.000
1.	„	„	„ 5.000	1.	„	„	„ 10.000
1.	„	„	„ 3.000	1.	„	„	„ 4.000
1.	„	„	„ 2.000	1.	„	„	„ 3.000
2.	„	по	„ 1.000	1.	„	„	„ 2.000
и остали згодитци по 300, 200, 100, 50, и т. д.				4.	„	„	„ 1.000
				и 300, 200, 100, 50, и т. д.			

На сваком лозу имаде целокупан „Распоред“ оштампан.

1. Оригинални лоз који важи за оба вучења без икакве даље доплате, кошта заједно са крал. срп. државном жиговином:

Динара 5 50 пара

Сви добитци од мараке 100 па на више по вучењу објавиће се кроз „Дневни Лист“ а засебна званична „Листа“ од извучених добитака за оба вучења кошта 50 пара дин.

Ове лозе као врло солидне и корисне могу сваком препоручити с' тим: што је сигурна државна контрола и гаранција привучењу и исплаћивању добитака; што се добитци у готову новцу без икаква одбитка тачно исплаћују — што су лозе само са једним бројем без серије, што један лоз који се плати само 5 и по динара игра у оба вучења и тим је дата прилика да са мало рескира до прилично велике своте новаца лако може доћи.

Пошто је већ близу прво вучење, а ја врло мали број лоза имам у рукама — то да би све што штов. налоге могао тачно и благовремено испоручити, молим који желе ове лозе имати нека се са поручбином што пре изволу обратити.

Уплату је најлакше поштанском упутницом шиљати.

Ђорђе Р. Одавић
Београд

10—10

Стари ловац није се плашио, он се приближи и упита:

„Хм, а ко сте ви?“

Али одмах примети да је човек у црном калуђерском оделу. На прсима је имао бели крст. То беше један из крсташког братства, који је овде чувао стражу. Слаба светлост са куле обасја једног високог човека са широким плећима.

„Сад видим ко сте“, рече стари Јакопо. „Ви ми се јављате баш кад треба, ја тражии вас и ваше људе. Сад сам хтео да питам чувара куле, да ли вас је видио и где?“

„Ви сте ловац мртваца. Ја сам вас познао“, одговори Умбо, и подиже кукуљицу са лица. „А зашто нас тражите? Тешко да би што дознали од чувара куле, јер он ништа не зна о нама, нити нас виђа више“.

„Зар ви не пролазите поред куле кад идете на вашу Галеру?“ упита Јакопо.

„То се вас не тиче, старче. Али шта тражите од нас?“

„Одмах ћу вам рећи или још боље показаћу вам,“ одговори Јакопо.

„Благодарим милостивом Богу што сам вас нашао, сад сам без бриге. Хајдете за мном!“

„Куда?“.

„До моје гондоле! Не треба да мислите, да сам онакав као они Жбири, које је водила Стефана да похватају све вас!“

„Стефана је жена гондолијера Себастијана, није ли тако?“ упита Умбо и пође за Јакопом на крај обале где је била његова гондола.

„Да, његова жена,“ одговори Јакопо и уђе у гондолу.

„Шта вам је то у гондоли?“ упита Умбо, кад је Јакопо подигао старо једрило. „То је нечија лешина!“

„Још је жива! Погледајте! Зар је не познајете?“ одговори Јакопо.

„Како? — Шта је то?“ — повиче Умбо и клече поред онесвешћене.

„То је Краљица Ноћи,“ настави Јакопо. „Њу су ранили Жбири!“

„Она је жива! И ви сте је спасли, племенити храбри човече?“

„Моја кћи Нела спасла је, она је отела из гониочевих руку. Мени је предала да је донесем вами!“

„То је племенито дело! Бог ће вас „наградити за то“ рече Умбо узбуђено. „Већ свањива, хајдете! Ја ћу ићи са вама! Или се можда бојите да са мном идете до оног црног дирека?“

„Не! Ја се не бојим!“

„Тамо ће бити више њих од крсташког братства“.

„Али како ћете проћи поред куле а да вас не опазе?“ упита Јакопо и одвеже своју гондолу.

„За то се не бринте, старче. Само брже Краљица Ноћи рањена је, али је ипак још жива. Она ће бити спашена, само ако јој се укаже брза помоћ.“

„А куда ћете са њом, пријатељу?“

(Продужиће се)

Власник Медакијан и Кимпановић Штампа Медакијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 146 Београд, Субота 27 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЛАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

3 СОБЕ шпајз, кујна предсоб је са шупом и под румом засебном шупом за кола и штала издаје се под кирију од Митров дна ради погодбе упитати Софију Колонић Јованова улица бр. 22 доњи калимегдан. 3—3

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕ готинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код
21—40 *Јанаћка Јанковића*

ИМА један полован батар, на продају са повољним условима. Ради погодбе упитати Софију Колонићку удову Јованова улица Бр. 22. доњи калимегдан.
2 — 3

ЧИТАЈ

Имање које постоји у средини вароши Параћина до реке Црнице, поред издате зграде за фабрику зејтина г. Петру из Солуна, издајем и кафану, са летњим салоном, на најлепшем месту, и две куће засебне, у истом реону, ово издајем под закуп од Митров да на ове године, које волан узети нека се јави мом заступнику г. Владимиру Казаковићу трговцу из Параћина.

23. Августа 1888 год.
у Пожаревцу

А. Богдановић
2 — 3 трговац.

ЧИТАЈ

кога се буде тицало, сву ону господу који су ми остали дужни у кафани позоришта док сам био оберкелнер у истој радњи позивам да ми у року од данас на за 15 дана дуг плате у противном случају изнећу свој господи имена на јавност. За извешће дуга који као и ко има нека изволи свако доћи код Дарданела, код оберкелнера где ће свој рачун видети и истом новац положити.

Димитрије В. Ристић
1—3 келнер

ЈЕДНА енглеска хртица под бр. 1986 изгубљена је, ко је нађе нека је доведе администрацији листа где ће и награду добити. 1—3

КАЛЕНДАР

Православни: 25 Апостол Вартолом.
Католички: 6 Пр. Захарије
Сунце излази: у 5 сах. 37 м.
залази у 6 сати 76 мин.
Нов месец 25. у 5 сати 46 минута ладно пљусак.

КУРС

Дукат	5·79
Наполеон	9·65½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 25 Августа

кил	234.707	Жита	12.—
„	——	Сувих шљива	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	513	Кукуруз.	7.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	16213	Јечам	8·—
„	19265	Овас.	8.—
„	1217	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња.	—.—
„	—.—	Круна.	—.—
„	492	Пасуља.	28.—
„	—·—	Орања	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—·—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове.	—·—
„	14450	Креча.	3·20
„	125490	Сена	5.—
„	2520	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура.	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	484	Крушака.	12·—
„	3574	Грожђа	18.—
„	109	Сира.	60·—
„	1947	Свиња.	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	259	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпацика	—.—
„	263	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

хит.	1900	Вина црна.	14.—
„	1600	„ бела	24·—
„	700	Комовице.	32·—
„	300	Ракије меке.	23·—
„	——	„ љуте.	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	61774	Брашна.	—·—
„	—.—	Мекиња.	—·—
„	—.—	Пасуља.	—·—
„	707	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи.		—.—
1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Зечији.		—·—
1 „	„ Козији.		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	426.040	Пшенице	8·—
„	7.000	Ражи	5·—
„	27,450	Јечма	5·50
„	7.000	Овса	5·—
„	2.540	Кукуруза зрно	10·—
„	1.400	„ браш.	10·50
„	10.700	Пшенично „	10·—
„	1.350	Пасуља	25·—
„	1.760	Кромпира	8·—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

Из Ниша нам пишу: Пре две три недеље десио се један интересантан случај у цркви Габровачкој код Ниша. Дошли су двоје да се венчају, а треба знати да су они до тада невенчано живели. Поп по обредима наше цркве упита младожењу, да га није

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (68)

Он је познао шантави ход Ингов а чуо се и његов глас. Инго је долазио к њему. Слуга хтеде отворити врата, али су била закључана.

Сад се сети Брабантино да је мало час забравио врата. Он устане и отвори их. Слуга пусти Инга у собу.

Инго уђе брзо и нестрпљиво па затвори врата за собом. Његове очи пуне претње и мржње беху управљене на Брабантинија.

„Ми се брзо видимо опет,“ рече му Брабантино. „Добро ми дошао. Шта ли те то доводи овамо?“

„Зар не знаш?“ упита љутито Инго. „Ти си пре мене прочитао шта је написано на оном парчету пергамента — знаш његову садржину, можеш ли порећи то? На том парчету пергамента беше назначено да се последња воља графа Мирафијора налази иза његове слике — али нисам је нашао тамо!“

„Но, па шта се то мене тиче?“ упита Брабантино.

„Ти си украо тај документат!“ повиче Инго љутито. Дуже није могао да се уздржи од гњава.

При овим речима трже се Брабантино.

„Такве речи мени?“ рече он хладно и презриво. „Пре свега опомињем те да будеш уздржљивији, ти знаш да ја имам доста слугу, Инго.“

Кад је Брабантино изговорио ово име, Инго поцрвени од љутине, он је добро разумео шта хоће Брабантино с тим, осетио је сву тежину ове речи.

„Тај је документат код тебе,“ рече он. „Дошао сам да га тражим од тебе. Надам се да не желиш да задржиш тај документат, који није твоја својина, и са тога сам дошао да ми га предаш натраг!“

„Ти ми сад изгледаш као какво неразумно балавче,“ рече му Брабантино. „Шта се усуђујеш? Ти кажеш мени у очи, да ја имам некакав документат, који је твоја својина?“

„Па где је онда?“ упита Инго љутито. „Само два човека, ти и ја, знамо да постоји тај документат и где је сакривен. На оном парчету пергамента написано је где се налази документат. Ја сам тамо тражио — тамо га нема!“

„А зар сам ја чувар твојих хартија? Ко зна, можда га је неко оданде узео пре тебе. Је си ли дошао овамо да ме питаш за то?“

„Код тебе је! Ја тврдим да је код тебе! Захтевам да ми га предаш одмах!“

Брабантино посматраше Инга неко време.

„Ти си не разуман,“ рече за тим са свим хладно.

„Нико други није узео, код тебе је,“ настави Инго. „Не одричи. За тебе ће бити велика несрећа, ако ми не предаш документат!“

„Будало! На шта се ти усуђујеш?“ упита Брабантино и гордо се исправи.

ко нагонио да са младом ступи у брак. Младожења одмах одговори: Јесте попе ево решења полицијског по коме ми се наређује или да се разведем или да се венчам па ја од тог двога изабра ово последње, измота решење и пружи попу, но овај пошто се је осмехнуо вратио је решење младожењи.

Пре два дана дошло је; овде позоришно друштво под управом Михаила Пешића. Преставе ће давати у гостионици код „Европе“

Друштво је заиста велико и има врло леп репертоар, гардеробу и декорације. Какав ће успех показати јавићу. Сад у суботу дају први комад „Потурицу“.

Спрема се овде свечан дочек стрелаца који ће доћи на св чано гађање овде. Већ се декорише стрелиште под надзором председника г. Божовића и осталих чланова.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Савез пев. дружина**). Данас 27 ов м. у 4 сата по подне — у стану пев. друштва „*Даворје*,“ биће свечана седница савезног већа под председништвом новоизабраног председника савеза Г. Стеве Тодоровића.

*

(**Народно позориште**). Комад „Краљева младост“ који је требао да се игра у недељу и понедељак, одложила је, као што чујемо управа нар. позоришта, за Септембар а у недељу ће се играти место тог комада „Шокица“ Илије Округића Сремца.

*

(**Одбор општински**). Данас у 5 часова по подне држаће одбор општински ванредну седницу, а на дневноме је реду:

1: Извештај комисије о испитивању по интерпелацији одборника г. Мите Наумовића и предлог да се касапска аренда даде под закуп. 2. Извештај лекара о плацу за фабрику паладрваца и накнадна изјава повлашћеника.

3. Акт варошке управе по молби врачараца да им се награди калдрма која је приликом откопавања улица дигнута. 4 Питање о калдрмисању вароши — реч председника. 5 Реферат општинског правозаступника о раскидању уговора са концесионаром изношења ђубрета из вароши.

6. Разне интерпелације

7 Уверења за ђаке и кривљенике.

Пре седнице биће конференција

*

(**Нововерска црква**) На Енглезовцу, преко пута кафане „Славије“, има већ од дужег времена зида се једна нова зграда, која ће бити храм Назарена (нововераца). Зграда се види доста укусна.

*

(**Парастос**). Јуче је био у цркви Св. Марка шестомесечни парастос Др. Јосифу Панчићу. На парастосу је био угледан број нашега грађанства.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом решио је:

Одобрава се општини вароши Зајечара, у округу тимочком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 9.380·65 динара уз оба подгођа ове 1888 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове год., на предлог министра правде, решио је:

да се Николи Станковићу, писару друге класе округа ваљевског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

—

Г. Министар финансије послао је следећи распис свима полицијским властима: Како ће се менице и трговачки рачуни пустити у течај 10-ог септембра тек. год — то се јавља свима полицијским властима, да ће управа државне штампарије послати начелствима потребан број рачуна и меница од свију врста, а она опет разаслаће према потребн среским властима, ради продаје новчаним заводима и приватним лицима. Новац од продаје начелство — управа — ће сваких 15 дана слати управи државне штампарије.

Да би се олакшала продаја меница, а тиме уједно олакшало и односима трговачким, ја сам на основу чл. 19 од закона о таксама решио, да се приватним лицима а и заводима, који купе најмање 50 ком. меница, даде процент 2% од вредности бланкета која је утврђена у 20 п. д., а не и од таксене вредности сваке менице са овим рабатом, а на куповину од 50 комада па ће о томе водити тачан рачун, као што то раде и при продаји таксених марака.

—

Начество — управа — ће водити брагу, да ових имењица у довољној количини, како не би због оскудица истих трпили односи појединих лица.

На рачуне трговачке не ће се давати никакав проценат.

Ове рачуне може сваки и непосредно набављати од управе државне штампарије, и то или готово — са напштампаним линијама — или само монополисану хартију, па да шаре и остало што је коме на вољи напштампа и у другој којој штампарији.

—

По извештају начелства округа пожаревачког, од 17 ог јуна т. г. Бр. 8823, панађур, који се држи у Брани чеву 15-ог, 16-ог и 17-ог јуна сваке године, нема законом прописаних услова за даљи опстанак. С тога, а на основу чл. 3. закона о панађурима, министар народне привреде решио је, да се тај панађур укине.

—

По извештају начелства округа чачанског, од 16-ог августа о. г. Бр. 6263, панађур, који је држан 13 ог, 14-ог и 15-ог јула сваке године у селу Заблаћу, нема услова за даљи опстанак, и штетан је за поменуту општину. С тога, а на основу чл. 3. закона о панађурима, министар народне привреде решио је, да се поменути панађур укине.

—

Према извештају начелства округа рудничког, од 13 ог о. г. Бр. 3761, панађур. који је држан 27-ог, 28-ог и 29-ог јула сваке године у Прељини, нема оних услова, које тражи чл. 2. закона о панађурима. С тога, а на основу чл. 3. поменутог закона, министар народне привреде решио је, да се тај панађур укине.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ, НАУКА

(**Галерија српских уметника**). Писали смо у пређашњим бројевима о „Галерији српских уметника,“ коју је предузео да издаје г. Милан Јовановић фотограф. Том приликом смо проговорили и од колико је значаја и вредности овај корак. Можемо сад јавити да он није застао код оних прва две слика о којима смо говорили, већ је сад изашла и као трећа слика „Биће белаја“ од Уроша Предића, слика о којој је већ било у нашем листу речи и коју је са изложбе откупило Његово Величанство Краљ. Можемо још и то јавити, да као четврта слика ове галерије излази такође Предићева слика „Путник и девојка на чесми“ о којој смо ми мало опширније говорили на овоме месту.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

(**Шекспиров споменик у Паризу**). Биће откривен 2. (14) окт. Подиже га Енглез Вилем Кнајгн (Knighton) о свом трошку. Тај Енглез био је енглески судија у Аустралији, боравио је дуже време у Паризу, где се забављао и књижевним послом. Постоље је споменика од 4½ метера, а статуа је 3.10 тетера висока

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 26 Августа.

(*Крађа*). Ноћу између 23 и 24 овог месеца непознати лопов ушли су у кућну г. Светозара Савића писара министарства војног, отворили сандук и из истог однели разних ствари у вред. 300 дин.

Непознати лопов ушао је у кућну Димитрија Нинића ђака и украо му 15 пилића, једну воденицу жуту за млевење каве, један ђувеч и још неке ситнице у вредности 13 динара.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени Петар Тиф надничар овд. због нереда Светозар Калафатић, из Краљева због, тумарања, Сима Ђурић пиљар овдг због нереда Јован Зец из Пољске због крађе, Роза Шлавцер служавка из Чешке због сумње да је дете удавила и Марија Димитријевић шваља из Аустрије што је помагала да дете удави. Гавра Илић надничар из Босне, Петар Јовановић калфа бараварски из Ниша Ана Рунки и Јулка Сибон из Аустрије због скитње, Митар Младеновић из Ужице због пијанчења, Тодор Видаковић из Турске због скитње Милан Миловановић због нереда Емил Сухамел, Кеста Богдановић. Мијаило Јовановић Мемед Мустава и Која Машић надничари сви због свађе.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским о суђени су: Милан Вуковић мех за искалисан суд, Бајазит Есеновић бозаџија због боја, Стеван Попа због скитње Франц Спинзи предузимач што није осветлио улицу, Авта Пиштек због скитње, Васа и Димитрије Јова-

---

„Тражим моју својину!“

„Твоју својину? Хоћеш ли да те исмејем, будало? Не говори више о тој својини!“

„Дакле ти хоћеш да ме победиш на тај начин? Не заборављај да си у мојим рукама? Сутра треба мењач Симони да добије једну суму новаца, која представља читаво имање — и он треба тај новац да добије од мене, разумеш ли, од мене?

„Ти хћеш тиме да ме опоменеш како се могу поуздату у твоју задату реч?“

„Реч — то је ништавило.“

„Па добро, дакле знај,“ одговори Брабантино дубоким гласом, „добро је што сам се побринуо за сваки могући случај. Ти си у мојим рукама! Усудиш ли се да погазиш задату реч, онда си пао, бићеш уништен! Није Инго Фоскари наследник Графа Мирафијора него Едита Амалфијева, јер је Виргилијо убијен!“

Чудан узвик оте се из Ингових груди. Он стисне песнице, његова десна рука пође на леву страну где му је стајао мач. —

„Још једну реч, још једном изговори то име, — па ћеш бити мртав!“ повиче он. „Зар ти мислиш да се мојим од тебе? Аад бих ја пао, пао би и ти, јер ти све знаш што и ја, ти си мој сакривач!“

„А за што, пријатељу?“ упита Брабантино са ђаволским осмехом,„ Зашто? Је ли за то, што сам казао да си ти Виргилијо Мирафијоре? За такву погрешку не казне никога! Ја сам се упознао — — — — —“

„Ти си од мене узимао новаца! За сутра тражиш опет велику суму! Ти си ненаситим!“

„То, што си ти плаћао мојим повериоцима, није никакав доказ да сам ја твој сакривач, пријатељу. То је чисто твоја добра воља! У осталом — што да се љутимо? Чини ми се да је много боље од нас обоје да смо сложни. Ако се ми завадимо отуда ће други да црпукористи.“

Инго савлада са тешком муком своју претерану љутину.

„Хајде да радимо паметно, пријатељу!“ Свађа нам лако може одузети оно, до чега смо дошли. Реци ми, шта би било, кад би ти морао да повратиш туђе богатство, до кога си дошао тако лако?“

„Имаш право, Брабантино! Али ти си ме ражљутио,“ рече Инго умирен. „Но кажи ми, зашто одричеш да је код тебе документат?“

„Ја ти ипак велим, да није код мене.“

„То значи дакле да си се решио да ми га недаш?“

„Потржаи га где на другом месту, кад мене није! кад би био код мене, онда би тебн могао шкодити! у туђим рукама могао би ти навући велику опасност,“ рече Брабантино.„ Зато буди без бриге, пријатељу! А сад да поновим једно питање, које је истина свршено, пошто си ми задао твоју реч Симони ће дакле добити сутра десет хиљада цекина?“

„Добиће их, Брабантино. Али сад одговори ти мени на једно питање! Шта хоћеш ти са Адмираловим тестаментом? одговори ми исто тако одсудно, као што сам и ја одговорио теби!“

Брабантино се насмеја.

„Хоћу да га сачувам за тебе,“ одговори он.

„Дакле ипак се нисам преварио, кад

новићи циг. због свађе, Владисав Павић, због крађе и Иван Секулић из Шопића због скитње.

СМЕСИЦЕ

—

(**Шећер као лек**). *Још* 1884. год. париски хирурзи пронађоше једно *ново* средство за лечење: — Од тога доба, употребљава се спрашени шећер за залечивање ране.

По извесним хирурзима, шећер има то својство да чисти и залечује; а *изгледа*, да има и ту особину да упија не само течности већ и гасове из ране, и исто онако као и угљени прашак, да обуставља загнојивање и да отклања сваки задах при лечењу, убрзавајући невероватно зарашћивање ране.

Можемо рећи на овоме месту, да наш свет од вајкада употребљава шећер при лечењу рана; нарочито се користе њиме да отклоне дивљање меса, шта више помаже чак и онда, кад је ово подивљало. Но већином се шећер не употребљава сам, већ измешан са истом количином спрашене печене стипсе; а и рана се не испира чистом (или карабонском) водом, већ се најпре искува са плавим слезом. Сем тога праве се разни мелеми, а за сад је као најпризнатији, нарочито код венеричне ране, овај: у чисту (препрану) маст нацеди се сок из истуцане траве; коју наш народ назива „серушом“ — Ialvia verticulate. добро се измеша и размаже на ланено платно или тифтик и превија. За недељу дана и највећа је рана излечена.

*

(**Зрневље из мудрачке торбице**).

— Подсмевање је једина ствар чега се боје они који се не плаше више ничега, а немају више ни стида ни гриже савести.

— Добит учињена на рачун лепог имена, треба да се сматра за највећи губитак.

— Не збијајмо шалу с лудама већ пазимо да смо увек озбиљни спрам озбиљних људи.

— Поштовање себе самог, то је морал: поштовање другога ето вам понашања.

*

Ћеле. Било је у старо доба ћелавих глава, то знамо из светог писма од оне приче, где се деца ругаше старом човеку са ћелавом главом. Али се и то зна, да су у старо доба по гдекоји остарели људи били ћелави. Ал данас погледајмо само, како их многих ћелавих има, и то људи у млађаним годинама својим. Шта је тому причина?

Да вам кажем: Четке, са којим се — у место са чешљом — „глади“ коса.

Ове су од круте, јаке чекиње, чврсто увезане у дрво, и оштре су, и морају да су оштре, иначе не би ваљале.

Али он не „гладе“ косу нашу, већ је онако исто гребенају као гребени што лан гребенају, Четке чупају косу.

Ми више пута на дан са четком намештамо и удешавамо нашу косу, па још код берберина шта он са нашом сиротом косом не чини: има неку ваљугу, с којом купи трине ситне од косе. Та ваљуга је оштра и мајстор с њом притисне, да мислимо да ће нам врат сломити.

Ми неколико четака потрошимо у животу, особито у модерном свету, остане само дрво; чекиње су истрошене, исчупане, искрзане.

Па кад се та јака учвршћена, крута чекиња о нашу мекану, танку, нежну косу онако искрза, зар је чудо, ако глава сирота скорим оћелави, ако јој она оштра четка коначно и последњу длаку с клицом исчупа!

Ја не разумем тај свет, да он то није видео. Та ено сукно на капуту, чишћењем сваки дан са четком нестане коначно длаке и постане чијаво. То исто буде и с нашом косом.

И ми се једнако чешљамо са четкама, чешљамо и децу; има људи, којима није доста једна четка већ у свакој руци по четка, кефа своју главу и чупа себи косу, и спрема себи превремено ћелу.

Погледајмо на селу у орачком слоју, камо још нису четке за косу продрле и доспеле, и где мајка децу своју чешљом чешља, и људи само чешљевима се служе, како лепу, густу, чврсту косу још у старости имају.

Зато, који хоћеју, да им деца још у старости честу лепу косу имају — нек не дају да им четка за косу униђе у кућу!

О нашим старијима не да се више много говорити, ма да сам ја, писац ових редака, од више година већ почео једино чешљем ретким и то од каучука да се чешљам, и при умивању да перем сваки дан своју главу студеном водом.

Студен јача клице длачје, јака топлота лиња.

БИБЛИОГРАФИЈА

—

Уредништву је стигла на приказ књига:

Арарове забавне књижице. Коло прво кретање слободе. Књига се још зове и: „Светолар Арсенијевић у песми и збору“ а зове се још и „Ора и кола.“ Писац је уз књигу у једно приложио и своју слику. Штампарија Милоша Т. Ј. Лесендренца у Зајечару 1888 год. Цена 40 пр. дин. или 20 новчића.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

„Ви сувише много говорите, драги г. А....

— О! знам то добро; али туђе глупости увек су ми тако досадне, да много више волим да их сам говорим него да их чујем од другога.

ЛИСТАК

ШТАБС ТРУБАЧ

Посихолошка студија из војничког живота

—

Животу љубави моје, одсвират је „*Жалосни марш*“! Па како сам ја, у томе животу, живио — све сласти и „*продовољства*“ у њему находио — то „*покорно*“ очекујем скоро „*повечерје*“ мога живота.

Ах, љубави моја, — горко слатка успомено, тужно весела слико и неприлико, „*мето*“ живота мога; санова мојих..... Последњи је „*плотун*“ грунуо и ја — ах, кроз облаке густога дима, гледам смољавим гледом, где ти се крила ломе ... Па што ћу ? ! — једном се мора „*на лево круг*“. Живот је дуга „*борба*“ у којој нико није „*победио*“ а нико преживио! ... Па и ја ћу „*мирно*“ да „*предстанем*“ вишњем на „*рапорт*“ —

Но благо сваком, који с љубављу закопа и предмет своје љубави — томе остаје слатка успомена, али, тешко, тешко ономе, кога с љубављу „*дегредирају*“ — као мене.

Мене је срамно „*изневерила*“!

. Љубав је и мене као и све друге, у сваки буцак моје нарави и страсти „*мукула*“; Реком миља пљуснула и у понор туге спустила! — И мени је „*звезда*“ сијала; Небеса плава, бајке шаптале и поноћ тија душу вијала .... И ја сам љубав страсно љубио, — а сад „*к ноги*“

О љубави земска сад и те тек видим —у светлости твојој нисам видио даље — од носа. Ти си „*теорија*“ што не вредиш без „*практике*“

Ах, колко сам пута, — ноћу улицом пустом, пролазио крај куће њене „*парадним маршем*“ а после са „*опрезом*“ у касарну улазио; колко сам пута ,због ње у „*фијоки*“ спавао и то све, за један поглед и за једно „*очи на десно*“

Први пут сам је видио, код мога, „*исписника*“ Николија на слави. Ту ми је „*обратила особиту пажњу*“ — и сам не знам како. Само знам да је седела на „*десном крилу*“ миндерлука са својим другарицама, и мене онако испод ока „*осматрала*“ — то ми је пало као ратлук. После је играла до мене. Затим смо играли фоте; ово ми се „*вежбање*“ допало. Ту је баш мени „*следовало*“ да је извлачим из бунара. Ту сам први пут осетио додир нежне женске ручице. Ту смо први пут стајали, једно спрам другог — то јест „*предперси*“. Ту сам први пут осетио да имам праве „*одважности*“ — и ако су ми кроз жиле провиле штогле а не лимунто с илимунада. Заборавио сам, да сам „*Каплар*“ и чекао да као „*рекрута*“ она мене извлачи из бунара — Био сам се збунио, т. ј. ушепртљао.

Но опет се све лепо свршило, и ја сам радостан „*гимнастичким кораком*“ отишао, у касарну. Целу ноћ нисам спавао и у јутру се јавио у „*амбулацију*“

Овде сам цео дан о њој мислио. Болело ме што нисам бар „*поднаредник*“ и плакао сам кад сам помислио да не може моја бити!

Сутра дан изашао сам као здрав и „*исправан*“ пошто сам на ште срце добио два кинећа прашка, а на трбуху три слачице. — Ова ми је „*жртва*“ била слатка.

Од тога доба излазио сам увек ноћу, крадом и „дефилирао“ покрај њене куће — али не „упали“ нисам је никако видио; с тога сам увек продужавао „*марш*“ и у кавани код „*независне цигерице*“ угрејано срце вином натапао .... А, заборавио сам да вам кажем — звала се Милка.

Она је била кћер неког клонфера Саватија. То ми је казао, један шнајдер Шандор — што је доцније крпио војничке панталоне и превртао блузе на „лево круг.“

С њиме сам се упознао, при чаши вина... и он ме је заволео ко рођеног брата — и ја њега. Знао је шта је „*дружељубље*“ и правио војничке „*вицове*“ и певао к'о музика.

Он ме је упознао са Милкиним оцем. Једаред сам био и на вечеру позват. Милка се самном разговарала и шалила и рекла ми да ме је „видла“ кад сим в јнике водио... Ах, то вече

сам рекао да је код тебе? И ти нећеш да ми га предаш натраг?“

„Понављам ти да хоћу да га сачувам за тебе, пријатељу! Он ми гарантује за твоје пријатељство! Но не само то, још више нешто! Он ми гарантује за мој живот!“

„Твој живот?“

„Тако је! Зар ти то не разумеш? Ти можеш а пре а после гледати да ми одузмеш живот — то ја мислим ако би се завадили — и на крају крајевааја бих пао. Тада би се документ нашао, дошао би у туђе руке и онда би за тебе наступила велика опасност! А све донде, док је документ у мојим рукама, ти ћеш чувати мој живот, ето то је све!“

„Али ако се ти разболеш изненада? Ако умреш изненада? Шта ће бити тада? И онда се може документ наћи, па сам ја изгубљен, пропао. Зар ти не знаш како је то несносно имати увек опасност пред очима?“

„Толико времена имаћу или да ти предам документ или да га уништим,“ одговори Брабануино.

„Дакле нећеш одустати од твога решења?“

„Уверио сам се да то сигурно оружје морам задржати у рукама?“

„И ти ме излажеш опасности?“

„Нема за тебе никакве опасности, Инго! Тај документ неће добити нико други!“

„Ако ти га украду?“

„То не може да буде, ја га увек носим се собом!“

Врло је непромишљено било од Брабантинија што је изговорио ово. Те речи учиниле су на Инга велики упечатак Његове очи зажаре се. Он се трудио да сакрије ту изненадну радост.

„Сад сам умирен,“ рече он. „Ја предлажем да останемо и даље стари пријатељи! Ти имаш право, боље ће бити за нас ако будемо сложни!“

„То је паметан предлог,“ одговори Брабантино и рукова се са Ингом. „Све што радиш као Виргилијо Мирафијоре, може се рећи да је добро! Од блага можеш доста да раздајеш па ипак да се не плашиш да ћеш постати сиромах. Благодари Богу што нема никог другог који би што о томе знао, јер би млого више тражио од тебе но што ти тражим ја! Ми смо дакле опет сложни? У твоме срцу ваљда нема више завере против мене?“

Ово питање изненади Инга.

„Сад више нема мржње.“ рече он муцајући, па ипак његове речи нису биле истините.

„Дакле остаје онако, као што смо се договорили?“

„Симони ће добити новац!“ одговори Инго и опрости се са Брабантинијем о-вај га одпрати до степеница.

У Инговим прсима нешто се кувало, са муком је савлађивао себе, да се неби издао. Он није смео да се изда, само да би Брабантино мислио е је сигуран. Код степеница рукују се.

„Збогом,“ рече он „ми остајемо стари пријатељи!“

За тим сиђе доле код обале где је стајала његова гондола. Заповеди гондолијерима да возе у његову палату. Његово лице беше бледо, коса накострешена а из очију сипаше му ватра. Кад је ушао у своје одаје његова песница беше стиснута. Он је љутито подиже као да прети некоме.

„Дакле решено је — ти или ја,“ говорио је лагано, а његово лице покази-

не могу да заборавим. Била је ко исти анђео, косица њена ко „барут“ црна пала је *„са свим волио“* на глатка бела рамена а она је белом ручицом тако у *„исправност“* доводи да ти срце *„лупне“*

Милкин ме отац терао да певам, а ја не умем. То ми је било тешко жао.

Од тога доба одлазио сам *„ревносно“* и лакше ми је било. Само ми је *„на служби“* било теже. Једнако сам мислио на њу. *„наредника“* сам увек частио и он ми је у служби давао „поштеде“ и тако сам „забушавао“ Милка ме је лепо гледала с тога сам и „требовао“ за готове паре нов „мундир“ потесмио панталоне и почео сам у трубу да свирам а шнајдер Шандор, учио ме певању, за то сам и давао његовој жени да перо

Да пере војничке кошуље. Тако сам се прилично исурошио, *„ушкуше“* и оне паре, што ми је баба дегда послала, да јој *цевке* накупујем а и оне што сам тајине продаво.

Срећа што ме одредише, за комесара. Ту сам остављао себи по два тајина, и оба продавао, а јео сам само бубрешке и мозак.

Канте за маст и мањерке, правио је Милкин отац, а шнаідер Шандор, није више крпио војничке панталоне. Он је био *„лиферант“* хране.

Тада ме и сви *„нижи чинови“* заволеше, а наредник Стева био ми побратим.

Тада сам био у првој и последњој „зони“ моје среће. Јер није трајало дуго, а шнајдер се посвађа и *„напишани“* милкиног оца, патлиџаном у нос, а Милкин отац завуче шнајдерову главу у канту с машћу — после чега настане велики инат, који мени паде на врат.

У ту свађу „ненадлежно“ се умеша мој побратим, Наредник Стева и *„примирије закључи“* — зашто га Милкин отац Саватије, на вечеру позвове.

Ја нисам могао да се *„прикомандујем“* јер сам био *„дежурни“*.

Ах, ова ми је ноћ, зацрнила све моје слатке и веселе дане.

Мој побратим био је наредник, знао је да игра, да пева и да свира у хармунику.

Нисам спавао целу ноћ, али нисам ни плакао, као пређе. — Трипут сам устајао, за сахат, и опет легао.

У зору је дошао побратим, наредник — *певајући!* То ме је отровало! — Ах, не могу, не могу *„напред“*. Дајте ми *„трумбету“* да зацвркћим и искажем моје тешке боле. Онда нисам знао да свирам. Лакше би ми било. С тога сам лупао *„сајтлике“* и окање о дувар, и гризао зубима стакло.

А сутра дан лежао у — затвору.

Од тога доба, у друштву сам лека тражио, а оно је на мој рачун пило. Побратим се туђио од мене, ништа ми није заповедио, а и мени је његово присуство било тешко и уесносно, и *растојање* између нас свевеће постојало.

Милка је отишла у госте у Смедерево, зато је нисам ни виђао. *„Рапортирали“* су ми, да ме је поздравила. То ме је ублажило. На њен рођен дан, послао сам јој свилену мараму. Она се одазвала. Ох, како сам с *„с волом“* и *„ревносно“* вршио сваку *„заповест“* — а нижи чинови гушали се са шницлама на жару, — а и мозак је *„примерно“* *„десетковао“*

Тада сам се спремао, за поднаднаредничи испит, али нисам могао. ништа да утувим, и тако на испиту срећно паднем.

Мој побратим, положио испит за подпоручника, и оде у Смедерево. Ах, ово је био: *„лудо-увећани оброк“* за моје *„рањено“* срце. Сад сам *„пођао“* мој положај. Другог дана добио сам аманет из Смедерева, *послала* ми грожђе, у *мојој свиленој марами*, а и побратим ме зове у сватове.

Од тога доба занемарио сам на себе и службу, нити сам водио књиге, нити рачуне, другови ме подкрадали и опијали — и ја будем осуђен на 6 месеци затвора.

После тога тражио сам *„превод“* за *тобџије*, они ме пошљу у *возаре* — где су ме волови пијаног, одвукли, у место у Вишњицу — у Смутековац.

Кад сам одслужио, ја се упишем на *„други рок“* у *трубаче*. И овде ево десет година, пијем и дувам у трубу, да све варнице лете — докле и последње искрица сјајна из мога ојађеног срца, кроз трубу не излети, тада ће и дух мој *„подобно“* звуку к небу летнути, те да се горе, у плавој васионн расплавље, ко егар лаки, на крилу лахора.... ко љубав која.... ах, да ли ће чути?!... и да ли зна, да ја и сад, њеном марамом, сузе утирем...

Вијор.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

До сада је изашла из штампе 20 свезака интересантног романа

„Краљица Ноћи“ или **„Ловац Мртваца у Венецији.“** Цена је свакој свесци *само* 25 *пара динарских*. Може се добити код потписаног, у Штампарији Медецијана и Кимпановића, Обилићев венац бр. 1 и у дворској књи жари А. Пурића, Васина улица.

Никола Јов. Протић
рачуноиспр. глав. контроле
савамалска улица бр. 53.

НАЈЧУВЕНИЈИ

И ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу и у „дворској.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред сваког истог жига својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

2—40

ваше колика је мржња у срцу му. „Ти нећеш да ми даш документат само за то, да владаш над а-мном — онда си потписао твоју смртну пресуду, грамзиви и подли Брабантино! Ти не мислиш на то да можеш умрети, али ја ти се заклињем да ме нећеш дуго мучити твојом близином, и твојим зверским погледима. Ти мораш отићи с овог света! Поручи да ти благовремено дође исповедник, да не одеш на онај свет не исповедивши твоје грехове! У шумама графа Мирафијора налази се једна стара кула, ту се обично одмарају ловци кад иду у лов. Та ми кула сад паде на памет. Тамо ћеш наћи твој последњи час — ха, ха, ха!“ смејаше се Инго јасно. „То ће бити весео час! Хај, Брабантино, сад сам и ја весео! Твоја је судба решена! Никаква светска сила неможе да те спасе! А документат, биће у мојим рукама

Лоренцо и мртви гост

Дуждев синовац обитаво је у „Дуждевој палати. Њему је одређено било једно одељење, које беше прекрасно намештено. Кад је устао и отишао као обично код Дужда беше неописано весео. Он је чуо кад је капетан Бембо Дужду саопштио да при свем том, што је Стефана издала Краљицу Ноћи и Крсташе, Жбири ипак нису могли да их похватају!

Али ипак није смео да покаже како обожава Краљицу Ноћи и како мрзи Инга и Брабантинија. Морао је да буде врло пажљив, јер кад би га тајни Трибунал осудио, неби га могао спасти ни сам Дужд.

Стари Дужд брине се за Лоренца а Дуждевица делила је са њим исту бригу Само једна на промишљена реч, један необазрив корак, не је Лоренцо изгубљен! Та скоро ту беше пример несретни Родриго Зени! Богати, племенити и из најодличније породице младић нестао је пре кратког времена, — сваки је знао да је ноћу бачен са моста уздисаја у реку Орфану. Ничије заузимање, ничија молба, никакво средство, није му могло помоћи.

Лоренцо потражи Капетана Бемба и место њега нађе старог исповедника Доменика.

„Реците ми смирени оче,“ упита га Лоренцо, „зашто гоне оне људе, које народ назива крсташима.

„Зашто, племенити господару? Зар ви то не знате? Па ето зашто, зато, што се боре против високог савета и што греше!“

(Продужиће се)

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 147 Београд, Недеља 28 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Миденцилану и Кимпановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 н. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

22—40 *Јанаћка Јанковића*

ИМА један полован батар, на продају са повољним условима. Ради погодбе упитати Софију Колонићку удову Јованова улица Бр. 22. доњи кали мегдан.

3 — 3

ЧИТАЈ

Имање које постоји у средини пароши Параћина до реке Црнице, поред издате зграде за фабрику зејтина г. Петру из Солуна, издајем и кафану, са летњим салоном, на најлепшем месту, и две куће засебне, у истом реону, ово издајем под закуп од Митров дана ове године, које вољан узети нека се јави мом заступнику г. Владимиру Казаковићу трговцу из Параћина.

23. Августа 1888 год.
у Пожаревцу

А. Богдановић
трговац.

3 — 3

ЈЕДНА енглеска хртица под бр. 1986 изгубљена је, ко је нађе нека је доведе администрацији листа где ће и награду добити. 2—3

ЧИТАЈ

кога се буде тицало. Сву ону господу који су ми остали дужни у кафани позоришта док сам био оберкелнер у истој радњи позивам да ми у року од данас па за 15 дана дуг плате у противном случају изнећу свој господи имена на јавност. За извешће дуга који као и колико има нека изволи свако доћи код Дарданела, код оберкелнера где ће свој рачун видети и истом новац положити.

Димитрије В. Ристић
келнер

2—3

КАЛЕНДАР

Православни: 28 Мојсије Мурин.
Католички: 9 Муч. Горгоније
Сунце излази: у 5 сах. 37 м. залази у 6 сати 10 мин.
Прва четврт 31. у 10 сати 46 мин. киша с грмљавином.

КУРС.

Дукат	5·79
Наполеон	9·65½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 26 Августа

кил	134.782 Жита	12.—
„	2369 Сувих шљива	—·—
„	—— Шљива нових	—·—
„	—.— Брашно фино	—.—
„	— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	287 Кукуруз.	11.—
„	—— Кукуруз. браш.	—.—
„	4916 Јечам	8·—
„	42521 Овас.	8.—
„	723 Раж	8.—
„	—.— Мекиња.	—.—
„	—.— Круза.	—.—
„	320 Пасуља.	28 —
„	—·— Оража	—.—
„	—.— Катрана	—.—
„	— Вуне овче	—.—
„	918 Шишарке	—.—
„	— Коре брезове.	—·—
„	9600 Креча	3·20
„	2400 Сена	4.50
„	1100 Сламе	2.50
„	— Патлиџана црв.	—.—
„	200 Лоја топљеног	—.—
„	.— Сочива	—·—
„	—— Кумура	—·—
„	— кожа гов.	—.—
„	484 Крушака	12·—
„	5487 Грожђа	15.—
„	109 Сира	60·—
„	1294 Свиња	77.—
„	— кис. купуса	—.—
„	748 Лука цр.	6.50
„	—— Лука бела	—.—
„	—— Арнаџика	—.—
„	462 Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	3000 Вина црна	20.—
„	1600 „ бела	24·—
„	700 Комовице	32·—
„	1200 Ракије меке	23·—
„	—— „ љуте	—·—
„	Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000 Брашна	—·—
„	—.— Мекиња	—·—
„	—.— Пасуља	—·—
„	707 Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—.—
1 „	„ „ „	—·—
1 „	„ „ „	—·—
1 пар	Крава тешки „	—·—
„	„ „ „	—·—
„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	426.040	Пшенице	8·—
„	7.000	Ражи	5·—
„	27,450	Јечма	5·50
„	7.000	Овса	5·—
„	2.540	Кукуруза зрно	10·—
„	1.400	„ брат.	10·50
„	10.700	Пшенично „	10·—
„	1.350	Пасуља	25 —
„	1.760	Кромпира	8 —

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(Фалзификоване марке). Као што нам из Смедерева јављају, тамо се ушло у траг фалзификованим контролним маркама за жигице. Истрага се по овом делу врло живо води и ми што будемо сазнали, јавићемо својим читаоцима.

*

(Димитрије Давидовић). Из Смедерева нам јављају да светковина стогодишњице Димитрија Давидовића првог српског позоришног уметника, неће бити као што смо ми то раније јавили 14 идућег месеца, већ ће се одложити за недељу 18-ог истог месеца. З светковину ће бити позвани многи

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (69)

„Тако дакле? Реците ми још, смирени оче, зашто је морао да умре племенити Родриго Зени? Зашто су морали умрети и сви они остали — — — — — — — — — — “

„Пст, племенити господару, заклињем вас именом Божијим! Ћутите! Ако вас когод чује онда зло!“ Шапуташе угојени исповедник са неком плашњом.

„Дакле зе то несме да пита нико?“

„То ви инак знате као ја, племенити млади господару.“

„Па инак по некад не могу нешто да појмим,“ одговори Лоренцо, „много се што шта догађа што ми не можемо да појмимо! Где је Капетан Бембо?“

„Код високог савета, отишао је да им поднесе извештај.“

„Дида ћу од Жбира да се известим шта је било новаc,“ рече Лоренцо.

„Они Жбири, који су ноћас били у послу, сад спавају млади господару. Али ће вечерас бити на страже у горње ходнике.“

„Онда ћу доћи овамо вечерас,“ изјави Лоренцо. „Овде у Еуждевој палати најважније ствари врше се ноћу. На то се морамо мало навићи, дању да спавамо а ноћу да чувамо стражу. Није ли тако смирени оче?“

Доминико гледаше Дуждевог синовца плашљивим погледом све донде, док се овај није удалио. Он је примећио да се Лоренцо променуо јако. Стари исповедник врташе главом и оде да врши посао свој.

Пред вече дође Лоренцо опет код задњег дела Дуждеве палате. У ходницима нађе Жбире Цека и Марка, који су прошле ноћи хватали Краљицу Ноћи и Крсташе, Лоренцо приђе к њима. Жбири одаду почаст пушкама дуждевом синовцу Лоренцо их упита о свему шта се догодило прошле ноћи. У себи се пак радоваше што је опомену Краљицу Ноћи и што је напрезање Бембово било узалудно.

„Ми смо ранили Краљицу Ноћи, то је сигурно, Монсињоре.“ тврдио је Цеко „Ми смо је ранили, али је инак нисмо могли наћи! Не зна нико како је отишла и где је?

„Ја опет велим она је наишла на пешковите баре и ту пропала, Монсињоре,“ тврђаше Марко.

„Може и то бити,“ дода Цеко, „јер где би била иначе? Ми смо одмах потрчали за њом и тражили је на све стране По себи смо разумели да нисмо смели тамо где су пешковите баре, ако је она наишла на какву, није се могла спасти. Тамо преко врло је опасно, свуда су пешковите баре обрасле шибљем и трском. Мало има добрих и сигурних путева Ако је она наишла на какву бару онда је јадно пропала. Ко тамо дође одмах пропадне и нико га не може спасти.

„И ви нисте никакав траг од ње наш ли“? упита Лоренцо.

Баш никакав,“ одговори Марко. „А

гости, нарочито књижевна друштва, књижевници и новина н. Земун, као родно место покојнога Давидовића, послаће нарочите изасланике. Ми ћемо у скоро бити у стању да донесемо целокупан програм овога помена и славе.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(**Даворје**). Како у данашњи дан (4 Септембра) пада освештавање заставе Даворја, а биће и велика народна забава, коју друштво приређује у част јединствене, друштвене светковине; то нам даје повода да још неку реч проговоримо о томе. Друштво спрема да за тај дан изда, ако буде могуће, споменицу у којој ће бити изложен цео досадашњи рад друштва од оснивања (1874-75 год). Тако је умољена и наша редакција, од стране садашње управе, де умоли овим путем, све чланове ветеринаре — оснивач — овог друштва — да се сами пријаве управи, како би им се на достојан начин одужити могла . . Из друштвене архиве није могуће наћи имена свих оних, који су радом на добру и проширењу самог друштва задужила данашње чланове *Даворја*. —

За ову забаву позват је и народ околних села, да буде сведок, како и омладина из престонице уме водити рачуна о народ. светињама — обичајима и играма. О овим играма потрудићемо се да што скорије опширнији извештај изнесемо; како би публика била у напред обавештена. —

За сад смо у стању известити наше читаоце, да је друштво водило особито старање о угодности публике приликом ове свечаности у Раковици. Цене јелу и пићу утврђене су уговорима исте оне — обичне — као и у вароши, а за друштвени ручак — банкет — утврђен је јеловник срп. јело, који одговара потпуној цељи и свечаности. — Ми мислимо, да ће се београд. грађанство у великом броју одазвати, у толико пре што је подвоз и јефтин и врло удобан у засебним друштвеним возовима; а поред улазнице сваки гост добија одма у руке и подвозни билет, па може ићи којим му је возом удобније (из јутра у 8. час. или по подне у 2 чс. 15 минута.)

*

*

(**Свечана седница**). Краљевска Академија наука и уметности држаће у дворани Велике Школе 4 ог Септембра ове год. у 5 сахата по подне, свечану седницу, на којој ће г. Светомир Николајевић, академик, прочитати своју приступну расправу о *Реформацији* VIII и IX *века у Византији и њеном утицају на вештине, школе и књижевност.* После које ће расправе бити проглашен свечано за академика.

*

(**Потписан указ**). Потписан је, чујемо, указ којим се поставља г. Чеда Мијатовић министар иностраних дела да заступа г. Мату Ракића мин. финансије, за време његовог осуства.

*

(**Вратили се**) Ученици војне академије свих година за које смо пре месец дана јавили да су отишли на маршруту по Србији вратили су се синоћ мешовитим возом.

*

(**Узапћено**). „Нови гласник" Број 44 од 27 тек. мес. узапћен је, због изјаве г. Пироћанца заступника Њеног Величанства Краљице.

Тако исто узапћена је и књига „Србија на Истоку од Светозара Марковића."

*

(**Империјал бомбе**) Данас је по подне у 5, часова, велика проба са распрскавајућим „Империјал бомбама" на Тркалишту, које ће на мах угушити пожар. Обраћамо пажњу наше публике

*

(**Удружење за украшавање Калимегдана**). Као што чујемо, правила овога удружења већ су штампана и разаслана. Председништво истога друштво, очекује да добије претходна одобрења од господина Министра Војног, и онда ће, као што чујемо бити једног дана, идућег месеца свечан пријем, када ће је Калимегдан са свима правима која су овоме друштву потребна ради делања, предати друштву на располагање.

*

(**Отпутовали**). Јуче у јутру првим возом одпутовало је 15 стрелаца у Ниш на свечано гађање у засебном вагону, окићеном стрељачким знаковма и венцима, синоћ накнадно отпутовало је још 10 чланова Од осталих дружина из унутрашњости. пријавило се и отпутовало за Ниш 48 стрелаца. Ми смо за ову свечаност послали нарочитог извештача, који ће нас телеграфски извештавати о резултатима гађања.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем одобрењу Његовог Величанства Краља, од 22 гог јула ове год., на предлог министара просвете и црквених послова поставио је:

Владимира Карића професора београдске гимназије за статистичара прве класе министарства просвете и црквених послова; и Јоксима Марковића статистичара четврте класе министарства просвете и црквених послова, за референта за црквене послове у истом министарству, са платом од 2500 динара.

СРБИН НА ПАРИСКОМ МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ.

—

Имамо да забележимо једну колико пријатну, толико часну појаву, да је један Србин, државни питомац г. Ђорђе Јовановић, својим марљивим радом успео да свршавајући медицински факултет у Паризу, — првом својом појавом у јавност стече себи гласа као научењак. „Виделои" доноси о томе једно писмо из Париза, у коме се вели, да је г. Јовановић, по свршетку наука, написао и по уобичајеном начину прочитао у свечаној и јавној седници испитне комисије своју докторску дизертацију: „О упливу инсеката на лешине". По научним истраживањима г. Јовановића, која је овде изложио' може се и после извесног низа година по нађеним инсектима у гробу и на лешу, констатовати, од које је болести умро онај чија је леш, па чак и од каквог је другог ког узрока наступила смрт. Полагањем и сутенирањем своје тезе пред највећим научним селебритетима на факултету г. Јовановић је задобио лепо признање и дивну похвалу каква се ретко на овом факултету задобија, када се узме у обзир сва строгост и правичност којима су испити гарантовани. Да ово није само празно пријатељско хвалисање Србина дописника најбоље се види из поздрава председника испитне комисије, г. Бруардена чувеног светског научењака, који је, по свршеном читању, са пуно задовољства поздравио и честитао овако сјајан успех нашем младом научењаку.

Г. Бруарден, хвалећи у свему израђену и поднету тезу г. Јовановића казао је: да је теза по својој садржини, доброј изради, интересантности предмета, правој научној разради изванредна и један богати дар науци медицинској; да се из те тезе изводи да ју је радио добар радник, ваљан медицинар, и јак зоолог, човек који пред лекарског имена и дубокога научнога знања; да ће теза г. Ђока по својој оригиналности заузимати видно и угледно место на факултету и слурити као полазна тачка радовима свију оних научара, који се буду бавили испитивањем тога тако занимљивог и у исто време веома важног, корисног и по науку озбиљног питања; да ће теза г. Јовановића имати веома лепог и великог успеха у научном свету; да је додатком слика на крају своје тезе, — које су готово јединствена појава у израђивању теца — олакшао у многе разумевањасамог питања: да он честита и факултету париском, који је дао таквог лекара, и Србији која добија у г. Јовановићу једног доктора-н учника који би чинио част и Француској; да је њему жао што он одлази у Србију, али уједно додао је да се нада, да ће г. Ђока после овог рада којим је тако еклатантно и дивно доказао да корисно и озбиљно може радити на науци и даље ову богатити својим научарским делима.

Према оваквом одличном признању једног светског научењака признању учињеном пред лицем збора припознатих француских капацитета — ми немамо шта више да кажемо, до да искрено честитамо г. Јовановићу на његовом труду и успеху, да му честитамо као Србину, који је овако осветлао образ српском имену, који се као државни питомац на првом јавном кораку овако часно одужио и показао достојан нада, које је српска држава имала у ње у, кад га је послала на науке у велики свет.

Још кад додамо, да је г. Јовандвић чист приход од ове своје тезе, које је успех већ унапред осигуран — наменио „Друштву Св. Саве", — мислимо да смо г. Јовановића приказали не само као научењака но и као родољуба. Нека му је част и хвала(

С. Р.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

—

(**Школа за ваздухопловство**). Као што је познато, у Француској је основана ова школа, чији је задатак: техничка обука официра и редова ваздухопловству. Официрски курс траје 2—4 недеље, а подофицирски и редовски три недеље до месец дана.

*

(**Нов пушчани прах у Белгији**). Израђује се у државној фабрици код Ветерна нов прах, којим се добијају исти резултати као и са ле

онако невидовно у ваздуху није могла да изчезне. На обали тамо не беше никакве гондале, јер ми смо прегледали сву обалу. Сем тога наше гондоле крстариле си свуда у наоколо. Дакле није могла побећи."

„Код те Краљице Ноћи нису чиста посла," дода Цеко. „Она ми изгледа као и сен у Дуждевој палати. Ми је не можемо ухватити па ма какве замке да спремамо за њу!"

„О каквој сени говорите ви?" упита Лоренцо.

„Често се овде ноћу појављује, Монсињоре, иде по мосту уздисаја и одатле је нестане," причаше преко.

„Ми сви знамо за њу и зато је пуштамо нека иде куда јој је воља," дода Марко.

„Како? Зар јој ви не стајете на пут?"

„Не монсињоре, ти вам не помаже ништа!"

„И ви нисте покушали да задржите ту сен, како би дознали шта је у ствари?"

„Бивало је то не један пут него чешће, Монсињоре, али шта нам је помогло то? Кажем вам, са том сени и Краљицом Ноћи нису чиста посла," одговори Цеко. „Кад мислимо да нам је већ у рукама, кад јој препречимо пут тако да не може даље и кад смо већ сигурни да јо уловљена, тада се догоди нешто што нам је готово рећи из руку отме. Ми хвалимо Бога што останемо живи и здрави, те не прођемо као што је прошао наш друг Пијетро. Једном је навеђено да се сен убије из пушке. Пијетро је требао да задржи сен, — шта се збило? куршум је погодио Пијетра а не сен. Ето, тако је било са Пијетром!"

„А шта је било са њом?" упита Лоренцо кога је ова прича заинтересовала.

„Нестало је!" одговори Марко.

„А зар ви нисте па њу онако тајно обраћали пажњу?"

„Да јесмо, Монсињоре! Чинили смо и то. Све је било у залуд, ништа дознали нисмо!"

„Мир — ено је где корача," шапне Марко брзо и покаже на ходник који је у даљини осветљен био са једном малом лампом.

„Да то је она," потврди Цеко.

„Та ми ћемо дознати одмах каква је то сен, што се шеће тако смело." рече Лоренцо. Он извуче мач из корица и пође у ходник.

„За име Божије не; Монсињоре!" повика Цеко.

„Шта хоћете ви?" упита Лоренцо.

„Биће несреће, Монсињоре!" дода Марко.

„Ту можете наћи смрт, Монсињоре." рече Цеко.

Сен је сад исчезла на десну страну ходника. Лоренцо је опазио на коју ја страну отишза.

„Чини ми се да сее ви плашљивци," речи он. „Како можете да се бојите од овакве појаве?"

„Ми се плашимо за ваш живот, Монсињоре," рече Марко, „не нас ради."

„Мене ради немате ниште да се плашите. Ја хоћу да видим где је отишла сен," изјави Лоренцо. „Она је сасвим на десно."

„Тамо су степенице што воде доле у двориште."

„Јесу ли осветљене?"

„Нису, Монсињоре."

бловим; само што овај нови прах има још и ту добру страну, што при сагоревању незнатно прља цев, даје мало дима, и производи врло слабо трзање, те ће се због тих особина по свој прилици употребити у Белгији за пуњење пешадијске муниције.

СМЕСИЦЕ

—

(Зашто су жене ђаволске). Прича се, да су у почетку жене биле врло добре и нису имале ђаволских обичаја. Што су сад жене ђаволске веле да је крив свети Петар.

Једном је, тако се прича, ишао Исус Христус и Свети Петар кроз Јерусалим. Кад су дошли у једну повећу улицу опазе жену и ђавола да се свађају. Исус Христос пошље Светог Петра да их измири. Но кад је Свети Петар покушао да их измири а жена и ђаво спопадну га тако, да се је он сиромах морао бранити. Пошто је видео да ће га савладати, он извуче мач и посече и жену и ђавола, па се врати тамо где га је чекао Исус Христос.

„Шта би?“ упита Исус Христос Светог Петра. „Јеси ли их помирио?“

„Ђаво ће их помирити, а не ја,“ одговори Свети Петар. „Кад сам их стао мирити, они ме обоје тако жестоко нападоше, да сам се морао бранити свом снагом!“

„Па шта си учинио даље?“ упита Исус „Ништа, одсекао сам им главе!“ одговори Свети Петар.

„То није било паметно, ја сам те послао да их измириш, а ти си их убио! Ти знаш да ја свагда проповедам ово: Не чини никоме зло, ако не мислиш да и теби други то чини! Ко другоме јаму копа, сам ће у њу пасти. Ако те ко год удари каменом, а ти њега хлебом Ако те ко удари по једном образу, а ти му пружи и други. Добра дела доносе добре плодове. Из хрђавог семена ниче коров а из доброг добра пића (храна). Какво семе посејеш онако ћеш и пожњети.

Ти си учинио велику неправду и то ћеш се кајати, јер си потоњем свету учинио велико зло са овим поступком, који се неда поправити. Отиди брже оним труповима и намести им главе, а ја ћу одавде благословити, па ће оживити!“

Свети Петар гунђајући оде и намести им главе, и чим је ово учинио, Исус благослови и жена и ђаво оживише. Но на велику своју несрећу Свети Петар у брзини учинио је погрешку те је на женином трупу наместио ђаволску главу, а на ђаволјем трупу женину главу, те тако су и оживили са промењеним главама.

Ето од тог доба и само су због тога све жене ђаволске.

*

(Стара и нова пророчанства о пропасти света). Пре неколико година имали смо неко прорицање да ће свет пропасти 1883 год.; но имаћемо их још, имаћемо их увек.

Овде ћемо саопштити читаоцима једно претсказање које је било пре 254 год. за 3. мај.

Један свештеник из Виртенбершке околине, по имену Михајло Штифел, који беше познат као изванредан рачунџија, беше пронашао, „које по рачуну квадратних бројева, које из двадесетину других разлога“, да ће пропаст света бити 3. маја 1534; у 8 часова у јутру.

Он је врло често говорио сељацима о овом проналаску с предикаонице у цркви па чак је штампао и некакав спис о томе. Сељаци примише ово као последње речи од свога верног попе. Ост више своје послове, распарчаше своју земљу и имање и поделише сиротињи као милостињу, чекајући свршетак света. Па и он сам поклони свој намештај и књиге другима, пошто му то није било потребно на другом свету, не мислећи да овај поклон неће бити потребан ни другима, ако се оствари његово пророштво.

Последњих дана, г. попа се једино занимаше око тешења и саветовања својих парохијана, нарочито жена, људи се слегаху из свију околиних предела те се последњи пут помоле богу с њим заједно.

Освану и речени дан. Штифел позва своје стадо у цркву, попе се на предикаоницу и поче саветовати слушаоце да буду спремни. После службе, даде им нафоре и попова оде на предикаоницу пун неспокојног чекања.

Час прође а пророчанство се не испуни, те се и сам појка поче побојевати.

Одједаред се диже олуја, те обзнани да је куцнуо последњи час.

Но бура пређе; стадо чекаше још. Напослетку им време постаде дуго а глад им се пооштри.

Час беше већ давно протекао када су требали да буду за столом са Аврамом, Исаком и Јаковом. Неки се најзад осмелише те погвирнуше и на врата, и видоше да је небо лепо и чисто. Али се глад увеличаваше, а свуд беше нестало хлеба; напослетку приметише да су били сувише лаковерни.

Тад се појава промени; сељаци, мало час тако скромни и побожни, чији празан стомак не знађаше више за разлоге, заурлаше на појку, свукоше га са предикаонице, везаше га ужетима и одвукоше у Витенберг, пред суд, тражећи од њега накнаду штете за претрпљени страх. Но без сумње да су били задовољи са изјасњењем овога пророка, јер на послетку примише наново попа који им проузрокова тако страшан зорт.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 27 Августа.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Владимир Аћимовић момак пекарски и и Франциشка Бузер служавка због скитње, Стеван Поповић бив. учитељ из Јагодине због сумње, Исидор Вујић из Аустрије због опорочавања власти, Адолф Шох слуга због напуштања службе, Настас Кријумчар зидар из Турске због пијанчења, Ђорђе Ристић надничар овд. и Саспо Канојл талијан због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Милева и Софија Орослашси-Продановић из Бечеја због скитње, Сима Пејић берберин за неподпис момка ,Кристина Костић овд. због боја, Владимир Обрадовић столар што кирајџије није пријавио, Таса Цветковић каф. и Коста Ничолић каф. што су држали отворене кафане преко прописног времена и Димитрије Дада што није упалио фењер пред кафаном.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

Познато је како Александар Дима, син, дочекиваше своје порaзе с дивном философијом. Причајући једног дана о славном успеху у својој драми «La Tonr Zt.—sacpes,» рече: „Нисам се бојао да ће дело пропасти, али сам стрепио за једну доста опасну појаву у трећем чину. На срећу, толико су су звиждали, да нико није могао чути ни једну реч из ње.“

*

(**У лову**). Први ловац: Пуцај брзо, ено лисице!

Други ловац: Ама си паметан, куршум тек ако добаци до половине.

Први ловац: Па ништа за то: ти пуцај два пут узастопце,

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

—

Четама оружаних људи, који одлажаху на границу да чувају стражу; трчкарању посланика са њиховим многобројним пратњама, који долажаху из страних држава да саопште срећне догађаје или да начине савез. Приближавао сам се њихним уласцима више него што ми је било дозвољено, посматрајући с чуђењем грдне облаке прашине што се дизаху иза толиких путника, и дрхтао сам од жеље на ону збркану вику што излази из великих градова, и што, у околини пољима, личи на жуборење таласа кад се разбијају од морске обале. Рекох у себи: Мора бити да скуп људи ил толко разних држава, који узајмно мењају своје произвде, своје богаство и радост своју, ствара од једнога града дивно обиталиште. Али кад ми није дозвољено да му сеприближим дању, ко ми брани да уђем ноћу? један сићушан миш; који има толико непријатеља, трчкара где му је воља, под закриљем мрака прелази из сиротињске колибе и краљевске дворове. Да би се наслађавао живота довољна му је звездана светлост; шта ће и мени сунчана? То сам размишљао баш у околини Делхије; ове ме мисли тако охрабрише да уђох у град кроз лахорову капију, чим се спусти ноћ. Најпре пређох једну велику усамљену улицу где бејаху дућани у трговине но ту владаше у овом тренутку највећа тишина. Улазећи дубље у град, пређох диван кварт омрах препуњен палатама и вртовима који беху начичкани поред Гемне. Свуд се разлегаше свирка и песма бајадера које су играле на реченој обали при светлости буктиња. Стадох на једна врата да уживам мало у дивном призору, али робови који тераху батинами сиротињу отераше и мене. Даље по оштрим гласовима молаха, који јављаху одозгоре ноћне часове дозваде да сам испод мунарета некакве џамије.

(наставиће се)

„Па ипак хоћу да видим да ли могу ја да нађем ту сен,“ рече Лоренцо.

Жбири су вртели главом, обоје још једном покушаше да га задрже. Он није знао каква му опасност прети, па ипак их нехте послушати.

Лоренцо се упути ходником правцем где је нестала сен. Он није познавао сва места и засвођене ходнике у Дуждевој палати, јер није имао никаква посла да тамо одлази, али то га ипак не задржа. Кад је дошла на крај ходника, сен беше отишла, он није видио ништа. С десне биле су некакве степенице које су водиле једним црним вратила. Куда су ова врата водила Лоренцо није знао, но он ипак сиђе доле. Кад је доле дошао беше тако мрачно да је Лоренцо морао да пипа куда иде. Мртва тишина владаше око њега. Лоренцо је ишао лагано и пажљиво пипајући рукама на све стране.

Пипајући рукама осетио је да је у некаквом ходнику. Он је ишао даље. У један мах осети под руком неку преграду. Кроз једну пукотину опази слабу светлост. Он пипаше даље руком. Сад наиђе на кваку од браве. Лагано је притисне и врата се отворе без икаквог шума. Кад је Лоренцо ушао унутра опази јеену лампу која је висила о свод. Виде да је то некаква засвођена соба. На сред исте било је растурено разних ствари, једрила. весла и неке старе крпетине лежаху разеацане.

Поред једног старог стола, на коме је била јело, хлеба и воде стајала је сен она беше окренута леђима према њему, али је он ипак познао да је она.

У истом тренутку кад је Лоренцо хтео да приђе ближе, појави се још једна прилика између њега и сени. Пре но што је Лоренцо могао да распозна што је то, лампа се угаси.

„Ко је то тамо код стола?“ упита Лоренцо. Изгледаш ми као да си Родриго Зени, мој драги несретни пријатељу. Али Родриго Зени је мртав! Ко си дакле ти? Мртви не устају из гробова да се овде појављују као гости! Одговори ко си ти?“

У место одговора приближи му се неко. И ако се Лоренцо није плашио ничега, ипак и нехотично се измакне један корак натраг. Неко га ухвати за леву руку — Лоренцо осети да је рука била **хладна и рапава.**

„Ко сте ви?“ упита Лоренцо а другом руком подиже мач.

„Јакопо, ловац мртваца,“ одговори дубоки глас, и поведе Лоренца ближе. „Ходите ближе, Монсињоре! Лампа се угасила, ја ћу је упалити опет,“

„Учините то, одговори Лоренцо.

Кад га Јакопо пусти он осети да га проби хладан ваздух. Врата кроз која је он ушао затворе се сад. У истом тренутку Јакопо запали лампу. И ако је лампа врло малу светлост распростирала, ипак је Лоренцу боље било но онај густи мрак. Лоренцо прегледа засвођен простор. Пред њима је стајао Јакопо. Другог никог није било више.

„Где је сен, старче, што је мало час стајала код стола?„ упита Лоренцо.

„Не питајте ме, Монсињоре! Сен редовно долази овде и једе од мог јела,“ одговори Јакопо. „Не распитујте и не истражујте тога мртвог госта. Ваше је срце добро, Монсањоре. Ја вас молим не казујте никоме за ово што сте видели сад!“

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦЈАНА И и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп. ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I., раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —·50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и негговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала*. са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн школе —. 20

Рачуница, *I. део* (I. Основни број од 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За I. р. осн. —.80

040—VOћи прегледи — *црни.* — Књига Црквена песмарица. Приредио *М. Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вецбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачунаљка за разломке, фино израђена и политирана *24.*—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље. Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Миликевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Миликевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4. —

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Herausgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички:* Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3.50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак — .10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостопи, Евангелија, Ирмологије, Минијэ, Молебни пјесница, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5, 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарене за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Универз. библиотека „Светозар Марковић" Београд

БРОЈ 148 Београд, Понедељак 29 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецинару и Кемичановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код
23—40 *Јанаћка Јанковића*

ЈЕДНА енглеска хртица под бр. 1986 изгубљена је, ко је нађе нека је доведе администрацији листа где ће и награду добити. 3—3

ЧИТАЈ

кога се буде тицало. Сву ону господу који су ми остали дужни у кафани позоришта док сам био оберкелнер у истој радњи позивам да ми у року од данас па за 15 дана дуг плате у противном случају изнећу свој господи имена на јавност. За извешће дуга који као и колико има нека изволи свако доћи код Дарданела, код оберкелнера где ће свој рачун видети и истом новац положити.

Димитрије В. Ристић
3—3 келнер

КАЛЕНДАР

Православни: 29 Усековање
Католички: 10 Никола Тол.
Сунце излази: у 5 сах. 37 м. залази у 6 сати 10 мин.
Прва четврт 31. у 10 сати 46 мин. киша с грмљавином.

КУРС.

Дукат	5·79
Наполеон	9·63½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 26 Августа

кил	134.782	Жита	12.—
„	2369	Сувих шљива	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	287	Кукуруз	11.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	4916	Јечам	8·—
„	42521	Овас	8.—
„	723	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Кривја	—.—
„	320	Пасуља	28 —
„	—·—	Ораја	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	918	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	9600	Креча	3·20
„	2400	Сена	4.50
„	1100	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	——	Тумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	484	Крушака	12·—
„	5487	Грожђа	15.—
„	109	Сира	60·—
„	1294	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	748	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпацика	—.—
„	462	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	3000	Вина црна	20.—
„	1600	„ бела	24·—
„	700	Комовице	32·—
„	1200	Ракије меке	23·—
„	——	„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	707	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „	—·—
1 „	„	„ „	—·—
1 пар		Крава тешки „	—·—
„	„	„ „	—·—
„		Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1 „	„	Јагњећи кожи	—·—
1 „	„	Јарећи	—·—
1 „	„	Кавлака	—·—
1 „	„	Зечији	—·—
1 „	„	Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	426.040	Пшенице	8·—
„	7.000	Ражи	5·—
„	27,450	Јечма	5·50
„	7.000	Овса	5·—
„	2.540	Кукуруза грио	10·—
„	1.400	„ браш.	10·50
„	10.700	Пшенично „	10·—
„	1.350	Пасуља	25·—
„	1.760	Кромпира	8·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(Одпутовао). Г. М. Ракић министар финансије, одпутовао је јуче у јутру експрес-оријентом за Беч.

*

(Гост) Већ од неколико дана, бави се у нашој престоници г. Жобер, чувени научар француски и познати професор на универзитету у Дижону. Он је у намери да пропутује кроз Србију ради испитавања наших пећина.

*

(Сарајлијина историја). Јучерање „Српске Новине“ доносе одлуку г. Министра просвете, да се „Историја Србије од 1813—1815 год. од Симе Милутиновића Сарајлије, набави за књижнице свих основних школа у Краљевини Србији.

*

(Сликар Предић). Као што један овдашњи лист јавља, Његово Величанство Краљ, наложио је г. Урошу Предићу, да слика Његово Височанство Краљевића, чим се с пута врати. Ми се радујемо и овом новом признању рада г. Предићевог.

*

(Узапћен). Јучерањи број „Дневног Листа“, узапћен је због писма г. Пироћанчевог.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра просвете и црквених послова, поставља: У крагујевачкој гимназији: за директора и професора Милоша Давидовића, директора и професора смедеревске гимназије по потреби службе; за професоре: Доброслава Ружића, професора ужичке реалке. по молби, и Божидара Прокића, државног питомца. У зајечарској ги-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (70)

„Ваша је молба чудна, старче!“

„Не истражујте тајну, Монсињоре,“ мољаше ги Јакопо снуждено. „Будите племенит и испуните моју молбу!“

„Али се мора открити та тајна,“

„То не сме да буде, Монсињоре! Има тајне које несмемо да одкријемо! Ова тајна није једина овде у лагунама.“

„О каквим другим тајнама ви говорит старче?“

„Знам да вам то могу казати, Монсињоре, без икакве опасности. Тим пре што сам видио јуче да сте се одвезли тврдој земљи, пошто сте говорили са женом Себастијановом,“ одговори Јакопо. „Друга је тајна Краљица Ноћи. Нико живи не зна која је она!“

„Имате право старче,“ рече Лоренцо. „Дакле сте ме видели јуче?“

„И за то не сме нико да зна, Монсињоре! Ви сте учинили једно добро дело! Ја вас поштујем и обожавам!

„Ви сте чудан човек — али реците ми шта је било са Краљицом Ноћи, кад је била рањена као што веле“

„Вама могу и то да поверим Монсињоре — она је спашена!“

„Спашена — нека је Богу хвала! дакле није наишла на песковите баре и пропала тамо?“

„Није Монсињоре! Она се вратила крсташима јер принадлежи њима.“

„А њена рана?“

„Није страшна! Краљица Ноћи оздравиће, Монсињоре!“

„То је радосна вест, старче, Ја вам благодарим за то. Ја имам велико поверење у вама.“

„Нико несме да зна шта смо говорили овде-“

„Је ли ово ваше обиталиште?“

„Јеста Монсињоре. Она врата воде обалским степеницама.“

„Добро, старче,“ одговори Лоренцо. „Што се тиче вашег госта, нећу ја да испитујем више. Нећу дозволити да се каква истрага одпочне. То ми верујте. од мене немате чега да се плашите!“

„То сам ја знао, Монсињоре.“

„Будите пажљиви, старче, са вашим поверењем! Ви можете наићи на опасност! Могу вас повући на одговор.“

„То знам, Монсињоре. И ја сам окусио мучионички плод.“

„Зар и ви? Ко је наредио да вас муче?“ упита Лоренцо.

„Један велики и моћан човек,“

„Мислите ли Брабантинија?“

„Да он је наредио, Монсињоре!“

Лоренцо ћуташе неко време. На његовом лицу приметило се сажаљење, а у исто време очи му показиваху колико мрзи онога зликовца, који је наредио да се овај старац мучи.

„Будите пажљиви,“ рече Лоренцо. „Ја нећу никоме ништа да кажем о томе што што сте ми поверили сад“.

„Ја знам да ви нисте са тим људима без срца, Монсињоре! Бог нека вас за

мназија: за директора и професора, Миладина Тутуновића, професора неготинске н. же гимназије, по потреби службе; за професора, Фрању Елезовића, професора алексиначке ниже гимназије, по потреби службј. У ужичкој реалци: за директора и професора, Петра Живковића, професора београдске реалке, по потреби службе: за професора, Ђуру Бошковића, професора свилајначке ниже гимназије, по потреби службе; У шабачкој гимназији: за директора и фрофесора, Стојана Марковића, директора и професора параћинске ниже гимназије, по потреби службе; за професора, Симу Бимбића, директора и професора неготинске ниже гимназије, по потреби службе, У крушевачкој гимназији: за директора и професоора Светозара Видаковића, професора I-е београдске гимназије, по потреби службе; за професоре: Антонија Франића, професора пожаревачке гимназије. и Димитрија Милојевића, професора параћинске ниже гимназије, обојицу по потреби службе. У I-ој београдској гимназији: за професора, Михаила Михаиловића, директора и професора крагујевачке гимназије, по потреби службе. У II-ој београдској гимназији: за професора, Момчила Иванића професора крагујерачке гимназије, по потреби службе, и Љубомира Стојановића државног питомца. У пожаревачкој гимназији: за професоре: Васу Филиповића, директора и професора чачанске ниже гимназије, по потреби службе, и Илију Душманића професора јагодинске ниже гимназије, по молби. У алексиначкој нижој гимназији: за директора и професора, Ивана Дамњановића, директора и професора крушевачке гимназије, по потреби службе. У београдској нижој, гимназији: за професора, Милована. Маринковића, директора и професора, шабачке гимназије по потреби службе: У врањској нижој гимназији: за директора и професора, Светозара Марковића, професора, II-е београдске гимназије, по потреби службе, за пропесора, Косту Пауновића, професора крушевачке гимназије, по потреби службе. У горњомилановачкој нижој гимназији: за професора, Ђорђа Ничића, професора врањске ниже гимназије, по потреби службе. У јагодинској нижој гимназији: за директора и професора, Јована Митровића, директора и професора зајечарске гимназије по потреби службе. У неготинској нижој гимназији за директра и пофесора, Јефрема Илића професора богословије по потреби службе У параћинској нижој гимназији за директора и професора Сретена Стојковића професора I београдске гимназије за професора Димитрија Алексијевића директора и проф. алексиначке ниже гимназије по потреби службе. У свилајначкој нижој гимназији за директора и професора, Кузмана Паштровића директора и проф. учичке реалке по потреби службе. У смедеревској нижој гимназији за директора и професора Димитрија Довијанића професора београдске ниже гимназије по потреби службе У чачанској нижој гимназији за директора и професора Станислава Симића професора пожаревачке гимназије по потреби службе.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ НАУКА

НАРОДНО ПОЗОРИШУЕ

На прагу позоришне сезоне.

(наставак).

Ако желимо, да, бар временом имамо ваљано организовано позоришно, друштво прека је потреба да се побринемо за подмладак, за прави позоришни подмладак. — А камо у нашем позоришту подмладка? Шта је с њим? Подмладак ваљда тек није Драгутин Јовановић што се виђа често у доста великим улогама на нашој позорници По годинама свога глумовања а и својим рођеним он би већ одавно требао да је „подстарак“ или тако звана старија „снага“; но по својој глумачкој способности није он још ни подмладак. У већој улоги просто је „*за не пустити га на позорницу*“, тако вам тај човек не разуме шта игра, нити он у опште и има појма за што се *то игра*, Он јамачно мисли да треба само залепити брађу па се извикати и готов посао. Сећам се, да сам често пута гледао како се свет разбегне из позоришта чим он ступи на позорницу у значајној улози; а ја, ђаво би ме знао, увек јуначки одседим ал' ме до душе и стане муке то јунаштво! Па ипак тај „*глумац*“ у сретан се час родио, јамачно у час, кад се „природа осмехивала“ јер добија кој пут и лепше и боље улоге него многи други и старији и способнији чланови види под (Божовића и Анастасијевића) Можемо поуздано рећи да је и он једна чињеница у узроцима, који су одбијали публику прошле сезоне од позоришта. Још у почетку смо казали, да треба узроке томе злу отклањати, па за то треба отклонити и овај *узрок*.

Па не само подмлатка, у правом смислу те речи, но ми немамо никога ни од млађих снага. Међу нашим млађим члановима једини је г. Гавриловић, који појми свој задатак, и ради можда, онако, како би требао сваки глумац да ради, који жели с правом да погледа на лепу будућност. Могао би му бити друг, разуме се по својој струци и г. Станојевић, јер он има дара, само кад би озбиљније прионуо за рад и потражио приличније друштво, које би могло више користити његовом усавршавању. Њему би још препоручили, да што је више могуће избегава улоге, које у његов „фах“ не спадају; на име: нека избегава све што има у себи трагичких момената; јер он за то апсолутно није. Осим ове двојце, код млађих чланова немамо апсолутно никога од кога би могли што год у скоријој, па чак ако хоћете и у даљној будућности, очекивати. Место, да имамо код млађих чланова за сваку струку бар по двојицу, тројцу добрих, а ми ето неможемо да избројимо ни по једнога. Ово је до душе немила истина, али је непобитан факт.

наставиће се

РАЗНЕ ВЕСТИ.

(Краљица талијанска Маргарита). Која се већ од три недеље бави у једном од краљевских летњиковаца, предузела је за последњих дана пет пута веће излете на планине и у брда, те је том пригодом друштво своје изненадила истрајношћу, коју нису очекивали. Првог дана успела се краљица на брдо Крамон које је високо 2768 метара; дан затим посетила је језеро Комбал и планину истог имена, које лежи 1760 метара високо; два дана касније успела се на врх планине Саке, а већ сутра дан посетила је врх планине ди-Жан, који се уздиго на 3400 мет. Кад се краљица и пратња успели до 2200 метара, диже се изненада бура, а на брзо за њом стаде и снег вејати, као по сред зиме. Упрепашћени посматрали су становници из низине одважне путнике, како се — везани ради сигурности конопцем једно за друго — свом снагом опиру непогоди. Страх био је близу да пређе у очајање, када путник не стаде из вида, и већ се била почела скупљати четица, опробаних брђана, да пођу краљици и њеном друштву у помоћ, кад брда одјекнуше пуцњавом топова са некох куђерка на путу к врху Мон-ди-Жанову. То је био абер, да је краљица тамо сретно прешла. Краљица је ту и ноћ остала у тој колебици, а сутра дан рано јором, ма да време није било угодно продужила је пут до на врх брега. С вечера истога дана сишла се краљица у свој летњиковац где су је одушевљено дочекали. Клуб талијански туриста из браће краљицу Маргариту за своју почасну председницу.

*

(Где је Буланже?). У Паризу се присталице Буланжерове бацале у велику бригу, што не знају где се Буланже налази. Неки причају да Буланже путује тајно по Немачкој, да уходи немачке крајеве, на којима ће бити будућа ратна позорница. Други опет веле да је Буланже отпутовао у Шведску, да се мало расхлади, а трећи хтедоше по сваку цену доказати, да су од њихових пријатеља из Шпаније добили с гурну вест, да су ови Буланжера видели у неком мадридском позоришту. Буланжистичка „Ла Прес“ побија, да је Буланже у Немачкој, али не каже где је и тако је сада у Паризу на дневном реду питање: где је Буланже?

*

(Вeцбања руске војске на Кавказу) Ове године биће први пут искупљени делови руске војске на Кавказу ради вeцбања. Биће заступљене све врсте убојне силе кавкаске, За вeцбе је одређен војни табор у Тијонети у покрајини кахитској. Цар Александар, којега крајем септембра или почетком октобра очекују у Тифлису, посетиће тај табор. За дочек царев чине се већ сада велике спреме. Поговара се, да ће и царица поћи с царем на Кавказ.

*

(Велика вода у Чешкој.) Услед кише, која је у последње време падала у северним пределима монархије а на име у Чешкој било је тамо јачих поплава, које су проузроковале знатну штету. Сад је велика вода мало тргла натраг, јер је киша престала падати. У Ческој је највећма пострадао град Будвајс околина. Услед тога није било ни великих закључних војних маневра у околини Писека.

*

(Страдао на маневри). Ратови у мирно доба, такозване маневре војне стају обично и по кoју људску жртву. Тако се и ономад десило код Пожуна, где је један војник подпоручику *Рожњакију* бајонетом око ископао. Рана је опасна.

то награди. Ви чините добро дело, кад краљицу Ноћи штитите а не гоните. Нико не зна о томе тако добро, као ја, Монсињоре!

„Ви сте сиромашан — ево узмите“, рече Лоренцо и пружи му своју кесу с новцима.

„Благодарим вам, Монсињоре! Ја имам толико, да набављам моје потребе. Али ако ми дајете тај новац, да са њиме чиним добра, онда ћу га примити са благодарношћу. Оно мало новаца често не достиже да негујем мога госта. Ако ми дозволите, ја ћу овај новац да употребим на ту цељ.“

„Остављам на вашу вољу, старче“, одговори Лоренцо и пружи руку Јакопу. „Ако што дознате о краљици Ноћи, вићете ме известити одмах. Сад отворите врата да изађем на поље. Добру ноћ, старче!“

VI. Св. Лазаро, заточеничко острово.

„Ја вам кажем да ћете их наћи тамо морате их наћи тамо“ дераше се Стефана седећи у гондоли са жбирима, који су пошли на острво св. Николе. „Возите право оном црном диреку- ви га тако исто знате као и ја. Тамо сам данас видила привезану једну гондолу. У њој не беше нико. Одмах сам рекла у себи: то мора ла је крсташка гондола.“

„Јеси ли нашла што у гондоли?“ упита је један жбир

„Гондола беше празна и привезана за дирек“, одговори Стефана. „Кажите ми сад ко ће да привеже празну гондолу баш тамо? Тамо готово нико не долази, то бар знате и ви?“

„Она има право“, рече други жбир.

„Ми морамо у заседу тамо.“

Рекох вам тамо ћемо имати добар лов! Ја сам се заклела да се осветим тим крсташима, што су убили мога мужа одржаћу ту заклетву. Нећу пре да се смирим док их не видим да су похватани сви. Једном ћемо их већ наћи то је сигурно:“

Само да не буду Крсташи у већем броју,“ рече један Жбир.

„Гондола није тако велика, не могу млоги да стану у њој! А сар ви немате напуњене пушке?“ рече Стефана храбрећи Жбире,„ ми ћемо засести тамо има доста шибља на обали. Ако дођу у већем броју а ви пуцајте, буде ли их пак мало то их нападните и похватајте одмах. Онда ћете благовати кажем вам, вас ће наградити богато јер је познато и у дуждевој палати и прокуратору, каквој се опасности излаже овај који хвата Крсташе!“

Гондола се приближаваше обали острва Св. Николе и то на оном месту где је у близини био црни дирек. Пажљиво изађи напоље и гондолу привежу. За тим их Стефана одведе на једно место које је обрасло високим шибљем. Жбири су заиста видели једну празну гондолу привезану између црног дирека и великог камења. Сад се разделе на више страна како би могли да пазе боље! Шибље им беше добар чувар, јер их је скривало, а беше доста високо.

Пошто је Стефана дошла до своје цељи, беше сад љубопитљива и нестрпељива. Она се плашљиво почне пењати уз један брежуљак. Ноћ беше лепа и тиха Са пешчаног брежуљка могло се да види, ако би се когод приближавао обали. Лагано и врло обазриво пужала се Стефана уз брежуљак Ова ђаволска жена имађаше само једну жељу, а та је да што пре крсташи падну у руке Жбирима. Кад се успужа на врх брежуљка, она се обазриво усправи и погледа свуда у наоколо. Не далеко од оба-

СМЕСИЦЕ

—

Магарећи мост. Неки човек који имађаше врло пакосну жену оде једном озбиљном лекару да пита на који ће начин да је поправи.

На сва питања, доби овај одговор „држите се магарећег моста“.

Муж у први мах не разуме значај ових речи, али на послетку оде, са свим случајно, да пази на мост где обично пролазе сеоски магарци. Ту види једнога дрвара где батином натерује своје магаре на мост.

Одмах је разумео докторов савет те оде кући да се њим користи,

Тражи да једе, прегважда му се пође на дужност, гунђају му; он шчепа једну мотку па нехтејући ништа да чује, почне говорити оним језиком што је чуо од дрвара; и одмах му се обећа да ће се покоравати његовој вољи. — Ништа не беше простије него начи ово срество: Треба отићи на мост где пролазе магарци.

*

Дуг живот. Године и часови нису стварно мерило за трајност живота.

Дуг је живот онај у коме ми живимо сваког тренутка и осећамо да да живимо; — то је живот саставље из сензација јаких, брзих и променљивих, матера трајних упечатака и плодних мисли; живот где осећаји одржавају своју свежост помоћу прошлих успомена, где је уображење непрестано будно у след стицаја слика; живот који нам доводећи нас у стање да осећамо доброчинство или животну тегобу, даје увек свест да смо биће.

У осталом, часови не изгледају никако да имају исту трајност за цео свет: то су секунде за онога који тражи да се поучи, минуте за ветрогоњу која се одаје уживању, дани за свакога који нешто очекује, а месеци за онога који пати.

*

Здравица. Барон С. даде своју кћер једном богатом трговцу; свадба се проведе у његовом летњиковцу у области Намири. Кмет те опшите био је позват „*и на ручак*“ и одмах отвори читав низ здравица у овом облику „Господо, пијем породици, деци, друштву и управи; јер без породице нема деце: без деце нема породице; без породице нема друштва, а без друштва нема управе. И тако господо, укратко понављам: испијам ову чашу породици, деци друштву и управи.“

У добар час! свадби је потребно весеље!

*

(**Пиће**). Оно што се попије данас постаје све страшније и страшније, у погледу на здравље и трошкове, Тако један статистичар тврди, да се у Паризу потроши годишње шест стотина и педесет милијона за вино, пиво и остала пића! — у Енглеској од 1873 до 1876 било је попијено три милијарде. — У Белгији, од 1873 до 1876, порастао је буџет пића на четири стотине седамдесет милијона. — У Србији? — Дали је, боже мој, жеђ полокала све то!?

*

(**Из мудрачке торбице**). — Најбољи је лекар онај који што је могуће мање употребљава непријатне лекове а што је могуће више пријатне речи.

— Добри су радосни у својој сиротињи, а рђави су жалостни и у највећем изобиљу.

— Кад зло дође и до свог врхунца, често се окрене на боље.

— Од свију људских здања најнепостојаније је — срећа.

БИБЛИОГРАФИЈА

—

Уредништву је стигла на приказ ова књига:

Царство мрака или *Један пут се само склизне а за грехом грех се ваља*“. Драма Лава Николајевића Толстоја (са ликом и његовим својеручним потписом) с руског Јов. Штампарија задруге штамп. раденика 1888 на крају је књиге преводилац додао жавотопис пишчев.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 28 Августа.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Андреја Ержан, Драгутин Милосављевић и Антон Аферт овд. слуге због нереда, Данило Јовановић из Медвеђа због напуштања службе, Анка Лукић служавка из Ћуприје због скитње, Васа Петровић циг. што је хтео дерати мртвог коња код „Видин капије,“ Стеван Васиљевић циг. из Гараша због прошње, Никола Димитријевић и Риста Миловановић служитељ овд. због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Стеван А Поповић бив. учитељ из Јагодине Рудолф Шак из Аустро-Угарске; Иван Секулић слуга из Шапца, Светозар Калафатовић из Краљева и Коста Бугарски из Аусттрије због скитње, Јован Зец тестераш због крађе, Станија Николић и Лена Митровић обе удовице због нереда.

*

(*Нађено*)- Јутрос су нађене на друму топчидерском две овце и налазе при кварту врачарском.

Код саборне цркве нађени су документи Војислава Качавенова и налазе се при кварту варошком.

ЈАВНА БЛАГОДАРНоСТ

—

Г. Г. приређивачима и суделовачима на забави, коју је приредила „Уједињена Омладина“ у Кошутњаку 6-ог Августа о. г. која су својим заузимањем и суделовањем припомогла те је забава испала онако сјајно и изведена у чисто српском духу — управни одбор „Уједињене омладине“ изјављује топлу захвалност, носећи на срцу признање, да је за онакав морални утисак који је забава оставила, захвална у првом реду г.г. приређивачима и суделовачима.

20 Августа 1888.

Београд.

Управни одбор
УЈЕДИЊЕНЕ ОМЛАДИНЕ

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

—

Ту близо беху трговачке канцеларије Европљана, а доле опет страже које непрестано викаху kaber dar! чувај се! За тим прођох поред једног великог здања, и познадох одмах да је затвор, по звеки ланаца и јецању што отуд излазаше. Чух после тужно јаукање болесничко у једној огромној болници, одакле излажаху кола пуна лешева. Успут, сретох лопове који бегаху преко улице, испред страњара који трчаху за њима; и гомиле просјака који, покрај удараца морске трске мољаху на дворским вратима за који остатак од њихове гозбе. На послетку после дугог хода у истој улици, стигох до једне велике просторије, која опкољава тврђаву, где станује велики могул. Ова беше покривена шаторима рајаха и набаба из његове страже, и њихових ескадрона, који се разликоваху по буктињама, заставама и дугачким моткама на којима беху прикачени репова тибетских крава. Широк шанац пун воде и начичкан топовима, такође опкољав ше тврђаву. Дворске куле уздизаху се до облака а дуги опкопи и шанчеви ишчезаваху на обзорју. Хтедох да уђем унутра, али велики кораци, или бичеви, обешени на дирецима, одузеше ми чак и саму жељу да одем на ово место где беху шатори. Остадох дакле на крају, код неких црначких робова, који ми дозволише да се одморим поред ватре око које беху поседили. Отуд посматрах с дивљењем царску палату, па рекох у себи; Овде дакле станује најсрећнији човек на свету, зарад чијег се господства толико вера проповеда; зарад чије славе долазе толики посланици; зарад чијег се богатства толике области исцрпљују, зарад чијег задовољства толико каравана путују; зарад чије сигурности толико наоружаних људи пазе у тишини!

„Док сам тако размишљао, радосни усклици почеше се разлегати по просторији; и ја видох где прођоше осам камила окићени пантликама. Дознадох да беху натоварене побуњеничким главама, које су могулове војсковође послале овоме из области Декана, где је један његов син, тамошњи начелник, ратовао с њим већ три године Мало после, дојури један гласоноша на камили; он доносаше извешће о пропасти неког града на индијској граници, у след издајства једног заповедника, који га је предао персијскоме краљу. Тек што је гласник прошао, кад други, послат од бенгалског гувернера, донесе новост да су Европљани, којима је цар одобрио, ради боље трговине, да подигну канцеларију на ушћу реке Ганга, сазидали тврђаву, и заузели речну пловидбу. Неколико тренутака после доласка ових гласника, изађе из двора један официр на челу једног одељења страже. Могул му беше наредио да дотера, из Омраха, три поглавице, оковане ланцима, које су биле оптужене због шуровања с државним непријатељима. У исто време наредио је да се затвори и један мула, који је за време служе хвалио персијског краља и јавно говорио да је индијски цар неверник, јер је, противно Мухамедовом закону, пио вина. Најзад, веле да је наредио да се удаве и баце у Гемну два капетана из његове страже, што су били умешани у побуни његовога сина.

(наставиће се)

ле опази она једну повећу гондолу које се приближаваше острву. Стефана леже доле па пешчани брежуљак, како је неби могао опазити нико.

Гондола пристаде уз обалу. Из ње изађе један на обалу. У гондоли остадоше још двојица. Трећи, што беше изашао упути се право брежуљку. Стефана виде да је овај обучен у крсташку одећу. Пузећки, али врло брзо сиђе са брежуљка и оде тамо где су били сакривени Жбири

„Ноћас ћете имати важан лов,“ рече Стефана Жбирима промуклим гласом. „Останите ту, и ја ћу се прикрити овде. Неће проћи ни пола часа а ви ћете видети једног крсташа, који ће доћи овим путем, јер га ту чека гондола.“

„Дакле само један долази овамо?“ упита један Жбир.“

„Само један. Остала двојица осташе у гондоли.

„Ех, тог једног морамо ухватити живог“ рече Жбир.

Стефана се прикрије у шибље. Између шибља и високе трске прикрили су се сем Стефане још и десет Жбира.

„Ако тог крсташа не ухватимо живог, онда заслужујемо да нас обесе рече један Жбир.

„Он не може да нас види доћиће нам право у руке,“ дода други. „Тако ми свих светих, ова је Стефана“ ђаволска жена! Она се доиста пре неће смирити, докле год се не освети, рече трећи. „Али верујте ми неби сам желео ди будем у њеној кожи.“

„А зашто не? Она ће бити богато награђена, то буди уверен,“ одговори четврти.

„Којешта, шта ће да ради са наградом,“ понови трећи. „кад је крсташи ухвате и обесе о њиховој катарци на оној великој Галери?“

„А од куда ће они знати да је Стефана учинила издајство?“

„Они знају све, ја вас уверавам.“ понови трећи. „Они знају да нас јо Себастијанова жена и одвела прошле ноћи тамо на тврду земљу.“

„Пст! Ено онога на брежуљку, он долази овамо! Ено га стаде, гледа на све стране. Ако нас примети! Чини ми се да је опазио Стефанине стопе на песку! Није Ево га иде!“

„Мирно!“ рече вођа ових Жбира. „Тај је заиота крсташ. Сад будите пажљиви!“

Као крвожедне хијене очекиваху Жбири своју жртву. Овај лов беше за њих важан, јер ће им донети добру награду. Десет жбира и једанајеста Стефана очекиваху једног крсташа!

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦЈАНА Ии КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 ПРОЦЕНТА ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —.50

Вачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис крал. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис крал. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачуница, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —.50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала.* са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број од 10. II. Основни број до 100. Чивилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачуналка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За I. р. осн. —.80

040—Vоћни прегледи — *црни.* — Књига Црквена песмарица. Приредио *М Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вежбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1—6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за уписе наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6 60

Рачуналка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и политирана. 24.—

Рачуналка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну зеленљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну зеленљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са 23 таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље.Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Миличевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Миличевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлас *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлас *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Herausgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлас историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис проф. *Вл. Карића*

I *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2 50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П* 1 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Лапе* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничким и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова*—.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак —.10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостоли, Евангелија, Ирмологије, Минија, Молебни пјесници, Србљаке, Октоихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5. 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложите писаћег, цртаћег и канцел ријског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарен за повез књига; црвене за уписање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, кармиџеска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** каменех за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и цене за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера. Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајсцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика мјесном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађавање. Слика изрезаних.

Облигација Декларација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 149 Београд, Уторак 30 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ и КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

24—40 *Јанаћка Јанковића*

ГОВЕЂЕ КОЖЕ

Имамо велику количину суви воловски кожа, чистих, осушених од наше домаће стоке и продајемо по знатно спуштеној цени. Коже су употребљиве и за пресне и за штављене опанке. Даћемо и на почек. За погодбу нек се обрати купац код

Браће Панђеле
у Београду

У КУЋИ МАСЕ пок. Живка А. Ђорђевића има за издавање под кирију 4 дућана и то три од стране спасовске улице а један од дубровачке, за цену упитати Трифуна Ђорђевића воскара.

КАЛЕНДАР

Православни: 30 Сабор ср. просвет
Католички: 11 Вл. Емилијан
Сунце излази: у 5 сах. 37 м.
залази у 6 сати 10 мин.
Прва четврт 31. у 10 сати 46 мин.
киша с грмљавином.

КУРС.

Дукат	5·75
Наполеон	9·63½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 26 Августа

кил	134.782	Жита	12.—
„	2369	Сувих шљива	—·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	287	Кукуруз.	11.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	4916	Јечам	8·—
„	42521	Овас	8.—
„	723	Раж	8.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	320	Пасуља	28 —
„	—·—	Орања	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	918	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	9600	Хреча	3·20
„	2400	Сена	4.50
„	1100	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	—.—	Сочива	—·—
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	484	Крушака	12·—
„	5487	Грожђа	15.—
„	109	Сира	60·—
„	1294	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	748	Лука цр.	6.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	462	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	3000	Вина црна	20.—
„	1600	„ бела	24·—
„	700	Комовице	32·—
„	1200	Ракије меке	23·—
„	——	„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	707	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1 пар		Крава тешки „	—·—
	„	„ „ „	—·—
	„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	·—
1	„	„ Јарећи	·—
1	„	„ Кавлака	·—
1	„	„ Зечији	—·—
1	„	„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	426.040	Пшенице	8·—
„	7.000	Ражи	5·—
„	27,450	Јечма	5·50
„	7.000	Овса	5·—
„	2.540	Кукуруза зрио	10·—
„	1.400	„ браш.	10·50
„	10.700	Пшенично „	10·—
„	1.350	Пасуља	25·—
„	1.760	Кромпира	8·—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**4 Септембар.**) Као што нам из Крагујевца јављају тамо се чине припреме, да се свечано прослави 4 Септембар. Тог је дана слава шумадијске дивизије а тај дан, у једно, толико је значајнији, што се истог и то баш у Крагујевцу родио Кнез Михајло.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Затворена**). Јуче је затворена „Штампарија задруге штампарских радника".

*

(**Са пробе распрскавајућих бомба**). Као што смо већ у ранијим бројевима јављали у недељу 29 ов. мес. у 5 часова после подне, била је на Тркалишту проба са новопронађеним средством за угушивање пожара „Империјал бомбама". Већ око 4 часова слегао се силан свет на место где је била подигнута једна кућица у обиму од 4 метра и крај ње један димњак, 6-7 метара висок. Међ осталим гледаоцима, били су присутни и г. Др Владан Ђорђевић мин. нар. привреде и г. Живко Карабиберовић председник општине београдске. Такође су били и општински ватрогасци са својим справама за гашење и једно одељење наше каваљерије, које је било послато да види ову пробу.

Око 5 часова тачно, г Џемс Фишман упали прво димњак из кога букну пламен, и г. Џемс убаци доле једно 3—4 флаша, на што пламен на један пут усахну. За овим г. Џемс потпали саму кућицу, која је сва била намазана катраном; на пламен који је на мах обузео кућицу, г. Џемс је још доприцавао гас и кад је ватра узела мах, г. Џемс поче да баца своје бомбе. Многе од флаша прелетеле су, те се нису ни разбиле тамо где је нужно било. После још неколико бомба, ватра на један мах стукну и плаћак. Жбира су држали спремне пушке. Кад су дошли на брежуљак, пужаху се врло пажљиво, само да би ухватили кога од крсташа. Они се попеше на брежуљак и нико их није опазио, али кад су били на врху опазе их она два крсташа, који су били у гондоли, и одмах се удале од обале. Жбири повичу из свег гласа, кад су видели да им крсташи измакоше, јер нису могли да их гоне. Пушке пуцаше. Жбири су нишанили на она два крсташа. Али, или због тога, што су Жбири били сувише раздражени, или што је гондола крсташка летила по морској површини, није погодио ни један куршум.

„До врага, они нам умакоше," рече ражљућени вођа Жбира и поврати се са њима натраг да бар оног једног заробљеника одведе на сигурно место. Кад су се повратили натраг имали су да виде необичну сцену. Крвожедна хијена, Стефана напала је на везаног Рафајела и хтела је да га угуши. Са великом муком уклоне је Жбири.

„И опет вам кажем убите га," рече она раздражено, „Убите га! Иначе га нећете одвести у Дуждеву палату. на то

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (71)

Безбрижно се приближаваже крсташ својој пропасти. На прсима висио му је златан крст. По њему се одмах видело да је то Рафајело, вођа крсташа. О египатском пасу висио му је један мач. Није имао друго какво оружје. Свуда у наоколо беше мирно. Он се упути право шибљу како би могао што пре доспети до обале, где га очекиваху остала двојица у гондоли.

Кад је Рафајело хтео да заобиђе један шибљак и да пође обали, опази нешто црно у томе шибљаку. Он се трже и хтеде да извуче мач. У истом тренутку опколе га Жбири и пре но што је могао да извуче мач, они га ухвате и вежу.

Тек што су Жбири надвладали Рафајела, дотрчи Стефана држајући у руци један стари кратак мач. Она беше страшна. Проседа коса висила јој је низ раме на а лице јој беше као у какве наказе. То јој даваше ужасан полудивљачки изглед.

„Умри, псето!" повиче она. „Ти си са твојим разбојницима убио Себастијана Ја сам се заклела да вас све одведем на губилиште."

Жбири су морали употребити силу, да задрже ову хијену, иначе би она убила Рафајела.

„Водите га у гондолу! Водите га! повика вођа. Само брже. Онда хајдете за мнем., само један нека остане код ухваћеног."

Заповест ова изврши се брзо. Рафајела одведу у гондолу и вежу за ноге и руке. Стефана је непрестено исмејавала овог несрећника. Кад се Жбира хтедоше удалити, изјави Стефана да хоће да остане код заробљеника, како би била сигурнија да на побегне на суву земљу.

Вођа Жбири оде са осталим на брежу-

мен се умири. Са свију страна од гледалаца, осу се пљесак и тиме се сврши ова проба, која је испала на опште задовољство гледалаца.

Ми, збиља морамо да додамо са своје стране, да смо се уверили о практичности овога проналаска и сматрамо за праву своју дужност, да препоручимо сваког нашој кући да се снабде са овим бомбама, које су у стању да предупреде сваки пожар, које су врло безопасне, јер их може свако дете употребити и које су, најпосле, врло јевтине.

*

(**Виши курс**). Испити за виши курс војне академије, који су требали да буду 1. ид. мес одложени су, као што чујемо до 15. ист мес. на молбу многих официра.

*

(**Касапска аренда**). У суботу 27. ов. мес. била је одборска седница у нашој општини, као што смо то ми у своје време јавили, саопштивши читаоцима и дневни ред исте седнице. Том је приликом имало да се прекра једно веома важно питање, о уступању права клања и продавања стоке у једне руке. Као што чујемо тај је предлог од одбора одбијен.

*

(**Поиен Васи Чарапићу**). Говорили смо о освештавању заставе певачког друштва „Даворја," које ће бити 4. Септембра ов. год. у Раковици. Том приликом пропустили смо да упозоримо на још једну велику и веома важну свечаност, која ће бити са овом скопчана. У крај самог манастира Раковице, леже кости великог нашег јунака, који се погодио испод Авале у Белом Потоку, а смрт га задесила на ономе познатом шанцу између Стамбол-капије и Варош-капије. То је гроб — *Васе Чарапића*. За тај се гроб може готово рећи да је неопојан и „Даворје" је намерно, да својој свечаности придружи и помен на гробу Чарапићевом. С дана на дан долазимо до утехе, да смо ми збиља генерација, која уме да цени велике подвиге и заслужне своје мужеве. Честитамо „Даворју" на овој мисли.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

(**Бугарско народно позориште**). У старој општинској сали у Софији, отвори ће се кроз кратко време, бугарско народно позориште; за његово одржање потирала је општина субвенцију од 10.000 франака.

*

— (**Слика Михаила Мункач ја**). Слику Мих. Мункачија „Христос на Голготи" купио је један богати Американац за 500 000 франака

*

(**Међународни геолошки конгрес**). Који се састаје већ три године држаће се и ове године од 2—5 Септембра у Лондону. — До сада је пријављено до 200 научењака, који ће присуствовати конгресу.

*

(**Шах персијски**). Дође ће како ја вља „Нов. Времја" септембра месеца у Русију. 8. (20) сепг. приспеће шах у Баку, за тим ће неко време путовати по Русији, а после ће поћи на пут по осталој Европи.

*

(**Помен — Ласалу**). Раднички клуб мађарске престонице приредиће 8. септ. свечан помен познатом социјалисти Ферд. *Ласалу*. 8. септембар је дан смрти Ласалове.

*

(**Биндер и Лендлер**). Жељезнички чиновници, које су бугарске харамије били заробили и тек за паре ослободили — отпуштени су од жељезничког друштва, које се забављава чиновника, који су код харамија бугарских на тако добром гласу. Отоманска компанија, код које је Биндер служио, управила је окружницу на своје чиновнике, у којој јавља, да не ће да зна ни за какву општету оним чиновницима, који би може бити пали шака бугарским харамијама, Кажу да заробљеници траже од бугарске и турске владе општету.

*

(**Из Мисира**). стижу непријатне вести. Река Нил почела је силно надолазити, те се боје поплаве. Година је и без тога лоше понела. Глад ће да закуца на дворе Мисира, те ће Европа опет имати посла с мисирским питањем.

*

(**За шефа државне полиције у Бугарској**) позван је окружни подкапетан пештански Луд. Балокаји, ком је од стране садање владе понуђена годишња плата од 15.000 фр.

*

(**Србобран**). Орган такозване самосталне странке у Хрватској и Славонији, који је у први мах три пут на после два пута и на послетку један пут недељно излазио престао је, како из Загреба јављају, сасвим.

СМЕСИЦЕ

(**Игле**). Прве шивање игле прављене су у Енглеској год. 1545., и то их је правио неки Индијанац. Кад овај умре, а и ком није поверио вештину свог заната, умре с њиме и то знање и у мење. — Но после 20 година поће за руком Христифору Гринингу, да ту вештину опет измудри. — А сад је знају многи и многи, и тако се неће изгубити ничијом смрћу.

*

(**Каруца**). За доба Франца I. краља Француског, била су у целом Паризу само троја каруца. Једна је имао краљ, друга једна огмена госпоја, а трећа један богаташ; који је био тако дебео да није могао ни пешке ићи ни јахати.

*

(**Скрибова женидба**). Француски драматичар, пошто је израдио „Венчање из љубави," „Венчање с разлогом" и „Венчање за новац," и пошто је оженио читаву гомилу царских пуковника маркиза из старе владавине, разне дакле и ветропире, бележнике, дипломате и мењаче, Скриб је на послетку оженио и себе самог.

Зна се да је овај писац имао доходака око сто педесет тисућа франака годишње; и тако је често био примараван да даје свој новац под интерес. Једног дана имађаше двеста тисућа франака за давање; каза то своме бележнику, који му понуди једног врло богатог трговца винарског из Вилете, с интабулацијом на имање од седам стотина хиљада франака; само понуђена интабулација беше на другом месту, а пред овом је стајала прва интабулација на исту суму, којом је био осигуран мираз удате кћери „зајмопримчеве". Ова се понуда не допаде Скрибу, те не даде новац.

Осам дана после тога, пријави се Скрибу једна млада госпоја, која га одмах занесе својим пријатним лицем и лепим понашањем; то беше г-ђа Биолеј, кћи винарског трговца, који је тражио двеста тисућа франака. Ова рече Скрибу, пошто му пружи једну хартију са потписом њеним и њеног мужа: „Ви сте, господине, намерни да дате двеста тисућа франака под интерест, примате понуду мога оца; али захтевате интабулацију на првоме месу; ја вам је нудим. Мој муж и ја, пристали смо да вам уступимо наше право те да олакшамо погодбу, која може извући мога оца из велике забуне у овом тренутку.

Скриб, дарнут овом њеринском одношћу, даде г-ђи Биолејевој писмо за свога бележника и зајам би свршен.

Четири године после тога, Скриб, ручаше код свога бележника, кад уђе једна лепа жена, која беше већ две године удовица. Дознавши ово, Скриб беше очаран, и да бисмо скратили, г-ђа Биолеј постаде брзо г-ђа Скрибова.

За цело, Скриб је често писао по три чина на лакшој и мање моралној основи.

*

Грчке старине. Влада грчка обратила је се француској и инглеској влади с молбом, да јој предаду све старине грчке, које се налазе у њиховим земљама. Влада грчка доказује да постоји у Грчкој већ од г. 1834. закон, који забрањује извожење старина из земље, но до сеље тај закон није примењиван. Французи су одбили потраживање владе грчке, а по својој прилици да ће то учинити и Инглези С тога је влада грчка предузела ванредне мере да спречи то извожење. Пристаништа грчка стављена су под најстрожији надзор, а мотри се и на кријумчаре на сухој међи. Тако ће Грци себе сачувати, да им туђини не развуку и оно благо, које се још налази у земљи.

*

Верност. Барон Тацијан Достелков врло имућан руски политичар, осуђен је пре четврт века, због политичке кривице на 25 годишње прогонство у Сибир. Барон је био заручен са младом, дражесном девојком, Флором Белтон, која је од власти добила дозволу да заручника сме пратити у Сибир Али по што лекари изјавише, да њежни створ не ће бити у стању ни три месеца да издржи сибирску климу, рече барон својој заручници: „Ако пођеш за мном у Сибир, ја ћу се првих осам дана убити, те ћеш се морати вратити кући." Тако се обоје растану, и девојка рече: „Ја сам твоја заручница, чекаћу те све донде док се не ослободиш." Лепа девојка одржа је потпуно реч. Пре неки дан извршено је у Петрограду венчање, а млади заручници отишли су на стално живљење у Швајцарску.

*

Америчко збитије. Један Американац прича како је ту не давно био код неког свог пријатеља, где се не мало изненадио, кад је уочио, како пријан му тера читав чопор гуске на поље, које је било засађено шећерном трском, а свака гуска имала је о врату малу тиквицу, Упутан, за што је гускама тиквице о врат обесио, рече пријан, да он тера гуске да плеве њиву од траве, но како тамо нема воде, то је гускама обесио тиквице, па кад која ожедни а она се у су-

---

вам се заклињем! Успут сусрешћемо се са каквом гондолом пуном крсташа, и тада ће вам заробљеник измаћи из шака!"

„Не брини се, остави мени да наредим шта треба, како нам неће умаћи," одговори вођа. „Напред! Ми ћемо га одвести на острво св. Лазара."

„На заточеничко острво?" упиташе неки Жбири. „Та то је најбоље и најсигурније!"

„Мисао ти је изврсна," рече хијена држећи непрестано у руци захрђани мач. „Одвешће те га на острво св. Лазара? Ха' ха, ха; То је тако дивно место за крсташе! А овај овде, то је њихов вођа и заповедник. Видите, он носи о врату златан крст."

За тим уђу сви у гондолу. Пред Рафајела седоше неколико Жбира. Остали прихватише весла. Они се упуте право на острво св. Лазара, које не беше далеко. На једној страни острва беше као мало пристаниште, где су увек стајале спремне државне Галере. Ту су обично, као и у Тулону, у Француској, радили осуђеници на Галерама. Обично су били оковани или привезани за Галере где су морали веслати, и радити други посао.

Кад је гондола стигла близу обале где су у близини видио велики зид и једна капија, повиче један војник и нанишани пушку. Вођа Жбира одговори да доводи једног новог заробљеника. Војник причека док се гондола приближи обали и Жбири са њиховим вођом изађоше напоље. И Рафајела изнесу.

Кад су сви изашли напоље, војник за куца на капију. Велика и тешка врата отворе се. У томе изађе стража са једним официром и прими заробљеника. Нико се није чудио, што је заробљеник био вођа непознатих крсташа. Жбири са њиховим вођом одоше унутра, а Стефана оста код гондоле.

Рафајело беше се предао својој судбини и ћутао, на радили ма шта са њиме Њега одведу на једно велико место, где су биле подигнуте више малих кућица од бондрука, У томе дође један виши официр који је био заповедник острва. Он саслуша вођу Жбира и заповеди да заробљеника за поћас одведу у једну апсану. Цела ова церемонија није трајала ни пола сата. Жбири су сад могли да иду са својим вођом.

Стражар који је стајао непрестано на пољу, пред капијом, пропусти Жбире и њиховог вођу и врата се затворе за њима.

Кад су Жбири дошли до њихове гондоле, зачудише се што не нађоше Стефану. Они гледаше на све стране, али је видоше нигде. То их је зачуђавало. Где ли је то отишла она? Жбири викаху, тражише је, али је не могоше наћи.

Поједини Жбири мишљаху да је прошао какав њен познаник, па је она са њиме отишла у варош, с тога је нису ни тражили више. Жбири се одвезу ка пијацети, а њихов вођа још исте ноћи извести о свему капетана Бемба.

Међу тим је стражар, по наредби командујућег официра, скинуо везе са руку и ногу Рафајелових и одведе га на место где су апсане. Рафајело је ушао за њима у једну јадну собицу где је била једна једна постеља. Он је требао да преноћи овде. Кад је ушао у собицу, врата се затворе за њим. Прозора не беше нигде, само у једном ћошку беше једна мала руна, кроз коју је улазио ваздух.

седкиње оде те се напије из њене тиквице. Тако Американац, а ко хоће нек верује.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 29 Августа.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Даница Зајевац због скитње, Никола Кузмановић зидар због нереда, Живко Перишић из Аустрије и Ми ко Трајковић из Турске због скитње, и Василија Голубовић из Крушевца због блуда, Стеван Павловић лађар из Босне, Лука Илић раденик, Живко Јањић раденик, Бошко Симић слуга Мита Бакалски, Милан Кумановић, Јоца Аврамовић, Стеван Лукић, Фердинанд Рацмер, Кнароја Шрек, Паоло Флерер Љубомир Чуруманин и Стеван Старчевић сви из А-унгарске због тумарања.

*

(*Осуђени*). Прнсудмма полицијским осуђену су: Влајко Панић из Луковвице и Дамјан Стефановић из Жабара због скитње, Стојан Крстић каф за неподпис момка, Тода Арленовић што није пријавила кирајџије Спасоје Митровић због коцкања Владислав Аћимовић из Краљева због скитње Никола Симић и Таса Цветковић каф. што су преко преписаног времена држали отворену кафану.

*

(*Нађено*). Близу зеленог венца нађен је један орден и налази се у кварту варошком.

На батал џамији нађене су 4 свиње и налазе се у кварту варошком.

ШАЛА И ЗАБАВА

(У школи). Учитељ говори ђацима, да су три проста времена у глагола: садашње, будуће и прошло. Објашњује им и примером. После свега тога пита Миту, у ком је времену: „Хладан је ветар дувао. —

Мита (брзо и с убеђењем:) У *зимњем* времену! —

*

(Краљ и отаџбина). Прича се: да је неки краљ у шетњи пао; његова пратња похита, да га дигне али им он одговори: не чини ништа, краљ и отаџбина никад нису били у овако бли ском додиру! —

*

Веле да је јуче прављена проба са „Империјал бомбама.“ које за 10 секунда угасе све што се *учали*.

Било би од неоцењеве вредности, кад би фабрикант удесио ове бомбе тако, да бар за десетак дана угасе и оно што се *успали*.

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

Док ја размишљах о овим жалосним догађајима, један велики млаз ватре уздиже се од једарад из сељачке кујне: вихори од дима измешаше се с облацима, а црвена светлост обасја тврђавине куле, шанчеве, целу просторију пред собом, мунарета на џамијама, и пружи се до обзорја. Одмах забубњаше велики бубњеви од меди, а засвираше зурле и трумбете на узбуну са страшном дерњавом: к њички ескадрони просуше се по граду разваљајући врата на кућама спроћу дворца, и приморавајући, ударцима троструке камџије, њихове становнике да трче на пожар. Чисто и ја осетих колико је великашко суседсто опасно по мале. Великаши су као и ватра, која жеже и оне који јој бацају тамјан, само ако се доста приближе. Хтедох да утечем: али сви пролази беху затворени. Било би ми не могуће да изађем, да божијим провиђењем, на оној страни где сам ја био не беше сераља. Како с те стране спасаваху жене на слоновима, то олакша моје бегство, јер и ако стража на све стране присиљаваше људе, ударцима бича, да притрче у помоћ двору, слонови ударцима сурле, примораваше их да се удале. И тако гуран час од једних час од других, изађох из ове страшне збрке; а, при светлости пожара, одох на други крај предграђа, где се под колибицама, далеко од великаша, одмараше народ у миру после свога рада. Ту тек почех понова дисати. Рекох у себи: Дакле, видео сам и град; видео сам и боравиште народних господара! Ох! коликих ли господара нису и они сами робови! Они се покоровају, и у време одмора, славољубљу, празноверству, тврдичлуку: они се и у сну плаше какве руље јадних и рђавих створења којима су окружени, лопова, просјака, паликућа, па и самих својих војника својих великаша и свештеника. Шта ли мора бити од оваквог града дању, кад је тако узбуркан за време ноћи? Човечија зла расту с његовим уживањем: колико ли треба оплакивати једног цара, код кога су сва задовољства спојена! Он има да стрепи од грађанских и страних ратова, па чак и од предмета што му служе за утеху и одбрану, од својих војсковођа, великаша, мула, и од своје деце. Опкопи око његове тврђаве не би били у стању да задрже фантоме празноверства; нити његови, тако обучени слонови, да одагнају далеко од њега црне бриге. Што се мене тиче, не бојим се ничега од свега тога: никакав тиранин нема власти ни над мојим телом ни над мојом душом. Ја могу да служим Богу по својој свести, и немам ни у кога да сумњам, ако се сам не мучим: у истини парије је мање несрећан него један цар.

„Рекавши ово очи ми се напунише сузама; и клекнувши на колена, благодарих небу, који ми показа несноснија зла, само да би ме научило да трпим своја.

„Од тог времена, ишао сам само у предграђа делхијска. Отуд сам гледао како звезде осветљавају људска обиталишта и како се спајају с њиховом ватром, те изгледа као да је небо и град једно исто. Претрчавао сам у слободи велика предграђа мирна и усамљена, и изгледало ми је као да је цео град мој. Међу тим, људи би ми одрекли ту и једну прегрш пиринча, толико ме је њихова предрасуда направила одвратним! Не могући дакле живети међу живима, одох мртвима; на гробљу сам јео понуде, што су рођаци из сажаљења оставили на гробове. Ту сам волео да размишљам: Говорах у себи; овде је град мира и покоја; овде је ишчезла и сила и гордост; невиност и врлина сад су у сигурности; овде су мртве све бојазни за живот, па чак и плашња од смрти; овде је гостионица где су за навек кола животна испрегнута и где парије почива. У овим мислима, чисто сам смрти, и почео презирати земљу. Посматрао сам исток где јато звезда излазаше свако га тренутка. Ма да ми њихова судбина беше непозната, осећах да им је скопчана са судбином људи, и да је природа која је створила зарад њихове потребе толико предмета које они не виде, спојила с њиховом судбом бар ове што им излазе пред очи. Душа ми се уздизаше дакле са звездама на небесни свод; а кад још и зора почне да спаја с њиховом благом и вечном светлошћу своје руменило, помишљао сам да сам пред небесним вратима. Али чим први зраци позлаћиваху врхове пагоде, ишчезавах као сен; бегао сам далеко од људи, те се одмарао у пољу под каквим дрветом, где сам се успаљивао певањем тица.

— Осетљиви а несретни човече' рече Енглез, ваша је прича врло жалосна: верујте ми, већина градова заслужује да се само ноћу види. После свега, и природа има ноћне лепоте које нису мање дирљиве; један сливан песник из моје отаџбине није друге опевао. Али реците ми, како сте на послетку доспели до тога да будете срећни и при дневној светлости?

наставиће се

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

До сада је изашла из штампе 20 свезака интересантног романа „Краљица Ноћи“ или „Ловац Мртваца у Венецији.“ Цена је свакој свесци *само 25 пара динарских*. Може се добити код потписанога, у Штампарији Медецијана и Кимпановића, Обилићев венац бр. 1 и у дворској књижари А. Пурића, Васина улица.

Никола Јов. Протић
рачноисп. глав. контроле
савамалска улица бр. 5

ЧИТАЈ

кога се буде тицало. Сву ону господу који су ми остали дужни у кафани позоришта док сам био оберкелнер у истој радњи позивам да ми у року од данас па за 15 дана дуг плате у противном случају изнећу свој господи имена на јавност. За извешће дуга који као и колико има нека изволи свако доћи код Дарданела, код оберкелнера где ће свој рачун видети и истом новац положити.

Димитрије В. Ристић
келнер

3—3

Кад је сам остао, тек тада је могао да размишља о свом жалосном положају. На срећу он је једини пао у руке Жбира. Он беше уверен да неће дуго овде бити, ио да ће га братство избавити што пре. Као да се овога бојао и сам командујући официр, јер је одмах тамошњу стражу удвојио а и на више места наместио нову стражу.

Сутра дан морао је Рафајело да скин своју црну калуђерску одећу и да је замени жутом, робијашком гуњом. После су га одвели у собу за спавање где је добио број 103, јер је тај број пре кратког времена изгубио свог носиоца, пошто је овај умро. Тај број беше на његовој гуњи на кревету где је спавао и под тим бројем био је и прозиват — није имао другог имена.

Пошто је официр саопштио Рафајелу сва правила и сву строгост која влада на острву св. Лазара, одведу га два војника на једно удаљено место, где су остали осуђеници оправљали зид. Томе оделењу осуђеника беше придат и Рафаело.

Надлорник прими и новог осуђеника број 103, и одмах га одреди на рад. Пре но што је Рафаело одпочео да ради, рече му надзорник махајући бичем:

„Правила знаш! Знаш ли правила? Одговарај лупежу!“ повика надзорник, пошто Рафаело није одмах одговорио.

„Знам!“ одговори Рафајело гордо, после кратке почивке.

„Охо, зликовче ти ми се не допадаш! Овде, на овом острву, изгубићеш ту твоју гордост. Ти си овде само заточеник!“

У томе пуче бичем. „Ко овде неће да слуша а и горди се, томе ће леђа бити искривљена“

Рафајело не одговори ништа, он је одмах увидео да са овим надзорником неће лако изаћи на крај. Остали заробљеници слабо се обазираху на Рафајела и надзорника, они су радили задати им посао.

„Ти си, као што чујем, крсташ!“ настави надзорник са подсмехом. „Дакле сад је крај и вашем братству? Један по један, па ће сви доћи тамо где треба! Да да, тако је, лонац се на воду носи донде, док се не разбије. Не шали се да помислиш на бегство — ех, ови други знају то, а познају и мене. Ја сам пажљив и спавам близу вас, ја сам увек око вас. За то нико не може да помисли на бегство. Напред, хајд на рад број 103!“

Рафајело уздржаваше се од гњева — он је морао да се покорава пошто је заточеник. За време рада нико није говорио са њиме — заточеници нису смели да се резговарају. На острву св. Лазара а владаше страшна дисциплина. Најмањи, најнезнатнији преступ кажњен је са тешком казном. А противу надзорникове воље, нико није смео да гунђа.

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦЈАНА И и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —.50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —.50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и ненеговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала.* са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број од 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III. IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За I. р. осн. —.80

040—VОћи прегледи— *црни.* — Књига

Црквена песмарица. Приредио *М. Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вепбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 -6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачунаљка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике.* Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље.Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Heransgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички:* Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1. 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак —.10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостопи, Евангелија, Ирмологије, Минија, Молебни пјеснија, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарене за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Универз. библиотека Краљевина Марковић

БРОЈ 150 Београд, Среда 31 Августа 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кимпановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У сутрашњем броју „Малих новина“ почеће излазити драма Хенрика Ибсена

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

која се требала у предпрошлу недељу представљати у нашем позоришту али је забрањена.

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

25—40 *Јанкића Јанковића*

У КУЋИ МАСЕ пок. Живка А. Ђорђевића има за издавање под киријом 4 дућана и то три од стране спасовске улице а један од дубровачке, за цену упитати Трифуна Ђорђевића воскара. 2—3

КАЛЕНДАР

Православни: 31 Појас Б. г. Кипријан
Католички: 12 Товија
Сунце излази: у 5 сах. 37 м. залази у 6 сати 10 мин.
Прва четврт 31. у 10 сати 46 мин. каша с грмљавином.

КУРС.

Дукат	5·75
Наполеон	9·63½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 27 Августа

кил	164.463	Жита	11.60
„	953	Сувих шљива	25·—
„	——	Шљива нових	—·—
„	—.—	Брашно фино	—.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	287	Кукуруз	11.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	7431	Јечам	8·—
„	27431	Овас	8.—
„	984	Раж	7.50
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	195	Пасуља	28 —
„	—·—	Орања	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	918	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	9850	пречa	3·20
„	26210	Сена	4.50
„	505	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	200	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	267	Крушака	12·—
„	5200	Грожђа	16.—
„	233	Сира	53·—
„	9761	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	444	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпацика	—.—
„	2113	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	5300	Вина црна	22.—
„	9500	„ бела	22·—
„	700	Комовице	32·—
„	3100	Ракије меке	24·—
„	——	„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови		—·—
1 „	„ Јарећи		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	492.040	Пшенице	8·—
„	7.800	Ражи	5·50
„	32.000	Јечма	5·50
„	7.900	Овса	5·—
„	2.900	Кукуруза ярио	8·—
„	2.100	„ браш.	10·—
„	11.900	Пшеничнo „	10·—
„	1.120	Пасуља	25 —
„	2.100	Кромпира	5·—
„	1.500	Кудеље (тежине)	60·—
„	4.800	Креча	4·—
„	5.600	Црна лука	6.—
„	4.200	Крушака	8.—
„	1.800	Ћумура	5·—
„	2.500	Грожђа	7·50
„	900	Сирћета	15·—
„	2.100	Вина црна	12·—
„	320	Ракије комове	40·—
„	120	Вуне	130·—
„	290	Воска чистог	350·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Стогодишњица Димитрија Давидовића**). Обраћамо пажњу нашим читаоцима на програм прославе Димитрија Давидовића, која ће бити 18. јулућег месеца у Смедереву, који доносимо у данашњем броју.

*

(**Љуба Станојевић као „Отело“**), у четвртак 1. ов. мес. престављаће се у нар. позоришту „Отело“, у коме ће главну улогу играти Љуба Станојевић. Ми смо још одма о доласку г. Станојевићевом јавили, да ће он почетком Септембра играти коју од значајнијих улога на нашој позорници, која ће му важити и за ангажман. Ми са љубопитством очекујемо ово поновно ступање г. после студија о којима смо јавили да их је свршавао у Бечу.

*

(**Фабрика пилидрвача**). У субату 27. ов. мес. на седници одбора београдске општине, решено је да се одобри место на дан шњем општинском сеђаку за зидање фабрике пилидрвача. Према нашем мишљењу које смо ми раније изјаснили, о питању за место ове фабрике, држимо да је овако решење веома правилно.

*

(Попутнице «Уједињене Омладине“). Писаћући још пређе о излету „Уједињене Омладине“, рекли смо, да је за ту прилику г. Милан А. Павловић компоновао два нова кола и једну попутницу (марш) и назвао их именом

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (72)

Једна половина заточеника, која се састојала махом из самих странаца, што су због ухођења били сумњиви, била је на Галерама, а друга на острво. Међу свима овима не беше ни један злочинац; то су били махом политични преступници.

Живот на острву беше грозан, много гори но на Галарама, и ако је на њима тежи посао. Храна врло хрђава. На острву владаху надзорници, њихов бич на све стране стизао је заточенике. Ко једном дође на острво, тај се више никада не враћа са њега.

VII

Нејасна вест

Оног истог вечера, кад је Рафајело са својом гондолом оставио велику Галеру братства да се више никад не врати, јави стража на Галери, да се приближава нека гондола.

На крову Галере сви се узбуне! Леонардо и Антонијо сађу у једну припрaвну гондолу, и упуте се правцем, од куда је долазима ова страна гондола. Остало братство остало је на Галери, чекајући на резултат.

Краљида Ноћи беше у њеној кајити. Њу је неговала стара служавка, која се јако радовала, што рана сваким даном иђаше на боље, и што се Синьора опоравила од губитка крви.

Леонардо и Антонијо опазе гондолу која се приближлваше. Беше то јака гондола са добрим једрилом. На крми стајао је један из братства св. Грала, близу њега седела је једна женска.

„Познајеш ли га?“ упита Леонардо показујући на крсташа, што беше у другој гондоли.

„То је Алесандро! Он долази са Римини-ја,“ одговори Антонијо.

„А оно је Евангелина, сестра Рафаелова.“

Кад су се гондоле приближиле, ови се међусобно поздраве и успу се на Галеру, где их срдачно дочекају: Умбо, као заступник Рафајелов, и остало братство. Пошто се Алесандро успео на кров са Евангелином, која је била врло бледа, и пошто се са свима искрено и братски поздравили и поткрепили, оде Евангелина у одређену јој кајиту, да се одмори, јер је јако била уморна од дугог путовања по мору.

Стара служавка која је познавала сестру Рафајелову, и која је знала да је она често белешљива, оде к њој да јој буде од помоћи. И ако је Евангелина била слаба и од пута изнемогла, ипак је одмах отишла Краљици Ноћи, чим је чула да је Крацица Ноћи на Галери. Она хтеде да клекне и Краљицу Ноћи пољуби у руку, али је ова задржа и сестрински је пољуби у чело и образ.

После кратког времена одведе служавка Рафаелову сестру у кајиту одређену за њу, да се мало одмори.

овога друштва. Онда смо још рекли да марш није стигао на време, да би га могла музика научити. Од неколико дана већ, свирају сва наши оркестари тај марш, за који можемо рећи да се са особитим задовољством прима од стране публике.

*

(**Железничко паробродско друштво**) Од 1 Септембра ов. год. почеће лаће железничког паробродског друштва редовну пловидбу у мешовитој служби, из међ Београда и Шапца, додирајући, Забреж. Лаће ће ићи сваког уторника, петка и недеље у 6. час. и 30 мин. из јутра.

*

(**Дорћолска црква**) Јуче је славила дорћолска црква свог патрона св. Александра Невског, на коју се славу, као и обично сваке године, силан народ слегао.

*

(**Војна академија**). У војној академији свршени су пријемни спити, и као што чујемо, ове године примиће се 49 питомаца. Вечерас већ први пут они ће навући своје питомачко одело.

*

(**Слава коњичког пука**). Јуче је славио II коњички пук своју славу. Жао нам је што програм ове славе није раније дошао до нас, а као што чујемо, била је веома весела и лепа слава.

*

(**Репертоар нар. позоришта за месец Септембар**). У Четвртак 1. Септембра играће се „Отело; у суботу 3. „Чича Самуило"; у недељу 4. „Трикош и Каколе" (са новом поделом); у уторник 6. „Доктор Клаус" у четвртак и петак, дакле 8. и 9. „Апотеоза Вуку Караџићу" од Ђорђа Малетића (приликом Вукове прославе); у недељу 11 „Немања; у уторник 13. „Нарцис" (као гост Љуба Станојевић; у среду 14 „Грбоња"; у суботу 17 „Млетачки трговац"; у недељу 18. „Орлеанка девојка"; у уторник 20 „Досадан свет" (нов комад) у четвртак 22. „Лаврика, и просијачки штап"; у суботу 24. „Дебора"; у недељу 25. „Мара Вара динка" (нов комад, који је дошао на конкурсу); у уторник 27. „Све за сина" у четвртак 29. „Форман и Рислер".

ПРОГРАМ

Прославе Димитрија Давидовића

I.

1. У 9 часова стиже пароброд са гостима и изасланицима разних корпорација из Београда, Земуна и других места. Одбор дочекује госте на паробродској станици.

2. Служба и парастос у великој цркви где ће се освештати венац, који се има положити на гроб Давидовићев На служби и парастосу суделова ће београдско певачко друштво „Дворје"

3 Са службе иде цео спровод на гроб Давидовићев. Помен на гробу уз суделовање „Дворја" Председник омладинског одбора, говори на гробу и са осталим чланштвом омладине.

ОТКРИВА СПОМЕНИК.

којим је „Уједињена Омладина" обележила место, где почива „Сав Србин". свечаност откриња прати „Дворје" песмом „Мирно спавај" и председник одбора полаже венац на гроб.

II.

4. Сви гости и они мештани, који су се одбору до тога дана пријавили, одлазе на

БАНКЕТ.

5. Пред ручак „Дворје" пева „Оче наш." Столу председава савременик Давидовићев чича Илија Нешић. Здравице теку по реду пријаве.

6. После банкета сви гости одлазе да виде и посете бившу Давидовићеву кућу.

7. После ове посете сваки домаћин води своје госте својој кући.

III.

8. У 8 часова у вече у новој и пространој дворани Обрада Ђукића код „Зеленог Венца", велика.

ЗАБАВА СА ИГРАНКОМ

9 На забави говори г. Милован Миловановић професор Велике Школе „О Животу и раду Димитрија Давидовића." За тим песме пев. друштва „Дворја" декламације и игранке.

(Специјалан ће се програм ове забаве разделити гостима на сам дан прославе)

*

Напомене: Гости из Смедерева могу се јавити до самог дана прославе у радњи г. г. Михајла Ђ. Величковића и Милана Т. Марковића.

Гости из Београда умољавају се да се најдаље до 15. Септембра јаве управном одбору „Уједињене Омладине" у Београду

*

Цене: Улазнице за банкет 4. дин. од особе; за забаву вечерњу 3 динара од особе а 5 динара од породице.

Улазнице се могу добити и раније код гореозначене господе, а и на сам дан забаве.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

(**Непогода**). На острву Куби беснио је прошлог уторника ужасан холуј. Стотинама кућа је порушено, жељезници су збачени са шина, многи су бродови пропали. Један шпањолски ратни брод је утонуо, те је том приликом пропало осам морнара. Неколика дошије грађена села разнео је холуј, да им ни трага није остало.

*

(**Сапов Кедива мисирског**) нал зе се од неколико дана у Москви, где су им у чувеноме Кремљу по налогу цара Александра уступљене нарочите одаје Кад су принчеви пошли из Петрограда за Москву, обдарио је цар руски старијег сина Кедивовог и наследника на престолу великом лентом ордена св. Станислава, а млађи син добио је II. ред истога ордена. Из Москве ићи ће мисирски принчеви у Нижњи Новгород, да разгледају тај знаменити трговачки град руски У Москви принчеви нису могли довољно да се надиве богаштини у Кремљу и безбројним стародревностима из прошлости руског и других источних народа.

*

(**Лебдлове пушке**). Француска влада је поново купила 300 макина за прављене Лебелових пушака, те ће 1. новем. по новом кал. радити 8200 таквих макина, и то 5000 у Сен Етјену. 2000 у Шателроту и 12000 у Тилу. Те три фабрике готовиће дневно 1600 пушака. 580 000 пушака већ је поделено или леже по магацинима; за сваку пушку има до сада 5000 готових фишека До 1. апр. 1889. биће готово 1,200.000 пушака, пак ће онда правити исте пушке и за домобранце француске. Све у славу мира!

*

(**Украдене путне карте**) На централној жељезничкој станици у Риму украдено је ових дана за 80.000 франака путних карата. На једној оближњој станици ухватили су неку особу која је с таком украденом картом хтела да путује. Иначе се боје, да је до сада много таквих карата употребљено.

*

Збор столарских помоћника у Бечу. У недељу је одржан у Бечу у дворани „код три јањета" збор столарских помоћника. На збору беше до 1000 помоћника, који донесше једногласно ову одлуку: Збор столарских помоћника налаже помоћничком одбору столарске корпорације, да се у интересу уређења радничких односаја труди, да оствари ове захтеве: 1. Да се заведе максимално време рада од 10 сати дневно, рачунајући само одмор о доручку и ужини (по четврт сата). 2. Најмања дневна плата радничка да буде 1 фор. и 50 н. за сваког помоћника, која ће се према околностима повишавати, особито пак да се независно од недељне плате наплаћује рад о празницима. 3. Да се осмодневни отказ с обе стране држи и строго спроводи. 4. Да се заведе уредно посредовање у раду, и то тако, да оне који рада траже, упућује помоћничка задруга. 5. Да мајстори и њихови заступници са помоћницима уљудно и човечно поступају. 6 Да се у задружна правила уврсти одредба, по којој се оним мајсторима, који немају помоћника, одузима право да могу држати шегрте, и да само на сваког помоћника може доћи по један шегрт, даље на пет помоћника још један шегрт.

О БЕЛЕШКАМА ЦАРА ФРИДРИХА

О белешкама цара Фридриха пишу једне берлинске новине, да ће бити подпуно обнародоване. Већи део бележака је из времена боловања у Шарлотенбургу, где је цар са смрћу већ рачунао. О садржини тих бележака достављене су поменутом листу неки подаци из којих излази, да се покојни цар Фридрих није дуго занимао оним препиркама, које су у најближој му околини владале па често до у саму одају краљеву продирале. Као и у другим стварима, тако је и ту цар Фридрих радије праштао, него да истражује и кара. Више него с тим ситницама, занимао се покојни цар с питањем будућности немачког народа и царевине немачке. У белешкама истиче се свуда наклоност царева к мирољубивој политици у тој цељи, да се подигне благостање у народу, загладе верске несугласице и грчења у политичким питањима. Цар је био уверен, да је проширење права народних најбоља спона између народа монархије и ове саме. Монархија је у толико бољма утврђена, у колико је темељ на ком почива у нравственом погледу чистији. У општем се види из бележака, да су мисли Фридриха II. сасвим биле овладале умом и срцем покојнога цара Фридриха III и да је он настојавао око тога да се те мисли што више примене на односе народног живота у Немаца. Фридрих III. у томе истина да није успео ну за то неће нико кривицу

Кад је Алесандро довео у ред своју гондолу, коју је иза Галере склоњно, врате се на кров Галере где је био Умбо са осталим Крсташима. Они сви разговарајући се поседају на једрила.

„Ја вам доносим чудну вест," поче Алесандро да прича, пошто им је пре тога описао своје путовање. „Пре неколико дана дођем у Римини-у, и ту је случај хтео да дознам за њу. Та ће вас вест изненадити браћо! Знате ли за Ускоке? Та сигурно сте чули што о њима?"

„Ти мислиш оне пирате и морске гусаре, који се налазе тамо преко?" упита Умбо.

„Причај даље," повикаше неки. „Ми смо ради да нас тачно обавестиш о тој вести. Шта је дакле са тим Ускоцима?"

Ви сте такође чули за разна упадања која су Турци учинили за кратко време Час у Хрватску, час у Далмацију и Албанију," настави Алесандро. „Многи обитаоци ових провинција морали су да беже на она места где су били сигурни од Турака. Највиш се њих склонило на оближња острва. Један мађарски великаш, поседник града Клисе близу код Сплалата примао је дуго код себе ове јадне бегунце, који су страшно мрзели своје гониоце — османе. Они се брзо организоваше и упадаше чешће у турске земље. Задобивени плен делили су са својим заштитником мађарским великашем. Огуда се изроди борба и Турци нискоро нападну на град Клису. Ускоци су дуго време бранили град, али га Турци ипак заузму Побеђени који су избегли смрт, лутаху по планинама и стенама у околини и где год су били дошли, они су опустошавали све. Цар, чувши да турци хоће да улазму и Сењ, понуди растураним Ускоцима заштиту, ма да они нису били достојни заштите; но он им стави услов, да ће наћи закона и заштите у Сењу, само ако га буду бранили од турака."

„Да, да, ја се опомињем тих полудивљих људи. Њихово лице беше од сунчеве припеке готово поцрнело. Гадан народ," примети Умбо.

„Алесандро, настави даље," повикаше остали.

„Као што и сами знате, Сењ лежи на стражњој страни кварнерског, залива а са стране где је тврда земља, заклоњен је високим брегoвима и густим шумама," настави Алесандро." Са водене стране може му се прићи само на лаким чамцима, јер су свуда поред њега начичкани острвчићи и стене, које су покривене водом. То је опасно за веће лаће, а и ветар који непрестано душе и пенуши море, чини да је приступ још страшнији. Поред тих острвчића и стена виде се само парчад од разбијених лаћа и чамаца. Ускоци су често налазили туда сем парчади од лаће и разне ствари са разбијених лаћа, па их то намами те постану прави морски гусари. Од пљачке су морали да живе, јер земљу нису радили а за риболовство не беху вешти. Али се они нису ни тиме задовољавали што ће пљачкати ствари са разбијених лаћа, они беху вични оружију и нису могли у миру да живе. Они наставише разбојништва упадајући у турске земље. Пошто је море било близу они почеше нападати и пљачкати сваку лаћу која наседне или је бура дотера у њиховој близини. С почетка били су хајдуци из нужде а сад постадоше прави гусири. У прво време нису нападали хришћанске лаће, но највише турске. Имали су доста великих чамаца, а пошто

на њега бацити, јер је он за живота показао, да је вољан идеје своје оживотворити.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 30 Августа.

(*Пожар*). Јутрос око 4 и по сахата у зору запалио се оџак на кући Самуила Јанића овд. трг. на друму крагујевачком, затим је пламен дохватио и једну греду над кујном те је изгорела, и одмах погашено штета је мала

*

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Новица Грујић надничар из Треботина и Антон Младеновић из Параћина због скитње, Максим Каначки надничар из Аустрије и Петар Милојковић рабаџија из Алексиеца због пијанчења.

*

(*Залутао*). Петар Илић дечко од 9 год. синоћ је залутао, те је у кварту палилулском преноћио.

*

(*Осуђени*) Пресудама полицискии осуђени су: Милош О Ђорђевић уредник новина због опорочавања власти. Стеван чане и Илија. Здравковић хлебари због ексићног хлеба, Светозар Баторић каф; за неупис слугу, Мита Лазаревић због нечистоће, Богдан Васовић из Аустрије и Миленко Трајковић из Турске због скитње, Жован Перинић надничар шта је држао странње у квартир, Ђорђе Грбић каф. што је држао игру. Ђорђе Ристић надничар због скитње и Јохан Фишка из Немачке због прошње.

ШАЛА И ЗАБАВА

(Скупштински распуст) *Бирач*: али за бога, па шта сте радили на скупштини? *Посланик*: Чекали смо распуст.

ИЗ МУДРАЧКЕ ТОРБИЦЕ

— Некад старост беше достојанство данас је то терет.

— *Дидеро* вели: Отац који се одваја од своје деце, краљ који се одваја од својих поданика, за мене су два наказна бића. — Земља, где цела наука о вери није сведена на две стране, изложена је великој несрећи

Жубер опет Код Дидера има више глупости у стилу него лудости у мислима.

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

— Никад човак не може бити срећан у самоћи, одговору Индијанац. Јер и ако самоћа има твоје лепоте, има и своје недостатке; она изгледа несрећноме као какво мирно пристаниште, где гледа како протичу страсти других љуои а да не буде од њих узнемирен; али, док се он радује својој непомичности, тамо га време вуче. Никад се не спушта котва у реку живота; она подједнако носи и онога који се бори против њезиног тока и онога који му се подаје пуметнога као и лудога, а обојица дочектју крај својих дана, један пошто их је злоупотребио, а други неумојући да се њима наслађива, Ја не зтедих да будем паметнији од природе нити да тражим своји срећу ван закона које је она прописана човеку. Нарочито тражио сам каквог пријатеља коме могу казати своје задовољство и своје јаде. Дуго сам га тражио међу себе равнима; али ту видех скмо завидљивце. Међу тим нађох једног осетљивог, захвалног верног и неприступног предрасудаоа: истина не беше из моје, већ из животињске врсте; то беше, ка што видите, ово псето. Још док је било са свим мало беху га бацили на улицу, где хтеде да цркне од глади: Сажалих се на њега; полигох га: оно се приљуби уза ме, и постаде ми нераздвојан друг. Али то не беше доста: требаше ми какав пријатељ. несрећнији од пса, који познаје сва зла у човечијој природи, и који би ми помагао да ми помагао да их боље сносим; који жели само природна добра и са којим могу да се њима наслађавам. Само испреплетана могу се два слаба дрвета одржати на олуји. Провиђење ми испуни жељу давши ми добру жену, На извору своје несреће, нађох и извор среће. Једне ноћи, кад бојах на браманском гробљу, опази при месечини једну младу браманку, у пола покривену жутим валом. Видећи жену својих тирана, утекох од ужаса али јој се одмах приближи из сажаљења видећи је како се брижљиво занела у своме послу. Она остаљаше јело на гроб што покриваше пепео њене сатире, која беше ту скоро жива спаљена с телом њезинога оца, по обичају њезинога сталежа; и сагореваше тамјан те да призове њену сен Очи ми се напунише сузама видећи једно створење несрећније од мене Рекох у себи:

(наставиће се)

ПРИПОСЛАНО

(За ствари под овом рубриком уредништво неодговара).

Поговара се код мојих личних непријатеље у „Хомољу“ да сам ја потписати писао допис у „Одјеку“ број 100 потписом „Омољац“; — усљед чега велим и изјављујем да нисам.

Ко хоће да пише по политичким листовима, нека изиђе са именом, а да се не крије под туђим „придевцима“.

Никога нисам опуномоћио да ме заступа, а сажалења не тражим јер они који ме сажаљевају, довели су ме до онога стања које се у допису износи.

Мих. Н. Цаник
из Жагубице

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

До сада је изашла из штампе 20 свезака интересантног романа „**Краљица Ноћи**“ или „**Ловац Мртваца у Венецији.**“ Цена је свакој свесци *само 25 пара динарских*. Може се добити код потписанога, у Штампарији Медецијана и Кимпановића, Обилићев венац бр. 1 и у дворској књижари А. Пурића, Васина улица.

Никола Јов. Протић
рачноисп. глав. контроле
савамалска улица бр. 53

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Четвртак 1. „*Отело*“ трагедија у пет чинова од Шекспира.

Субота 3. „*Чича Самуило*“, комедије у четири чина од В. Сардуа.

Недеља 4. „*Трикош и Каколе*“ комедија у пет чинова, од Мелака и Алевија.

ГОВЕЂЕ КОЖЕ

Имамо велику количину суви воловски кожа, чистих, осушених од наше домаће стоке и продајемо по знатно спуштеној цени. Коже су употребљиве и за пресне и за штављене опанке. Даћемо и на почек. За погодбу нек се обрати купац код 2—5

Браће Панђеле
у Београду

ЧИТАЈ

кога се буде тицало. Сву ону господу који су ми остали дужни у кафани позоришта док сам био оберкелнер у истој радњи позивам да ми у року од данас па за 15 дана дуг плате у противном случају изнећу свој господи имена на јавност. За извешће дуга који као и колико има нека изволи свако доћи код Дарданела, код оберкелнера где ће свој рачун видети и истом новац положити.

Димитрије В. Ристић
келнер

3—3

су били добро наоружани они бише тако дрски да долажаху и у сама турска пристаништа и отимаху им лађе. У томе се турска пожали Млечићима пошто су ови били владаоци јадранског мора, а то с тога, што је између Турске и Млетачке републике постојао уговор. којим је турској гавантована сигурност у путовању по јадранском мору. Султан је захтевао од Млечића да испуне уговор, јер ће иначе бити принуђен да у јадранско море пошље своју флоту, која ће да казни кривце и осигурати путовање по мору. Млечићи и сами одговорише да и они трпе од ускока и обећаше да ћи тле учинити што стоји у њиховој власти. Они се одмах обрате цару са молбом да стане на пут овим разбојницима, но то беше доцкан. Разбојници су постали, силни они су свуда страх и ужас распростирали, па се нису хтели освртати ни на чије претње ни заповести. У своме склоништу беху они сигурни. Поданици Млетачки који су били на околним острвима, бити су и сувише сзаби да се одупау и пљачкају заједнички. Они су свагда из виштавали разбојнике кад им се приближује каква опасност, па су ови увек могли да се спреме за дочек. Разбојници су бројно расли. Сваки дан придолазио им је из аустро-угарских и турских провинција знатан број осуђеника и лупежа, који су измакли од заслужне казне. Разбојници су имали и доста жена које су заробили; њих су китили са најлепшим накитом што су поробили, тако, да су их дотле довели, да их оне непрестано гоне на разбојништва. (Тако прича граф Дару у своме делу „Историја Млетачке републике.“) На скоро раабојници тако се осилише да су имали до 600 добро оружаних људи. Овај број беше довољан да опустоши и уништи два округа у турској. Пошто су пак и турци поставили довољан број војске према Сењу, разбојници нису могли да пустоше по суву, са тога они почеше своју радњу по мору. А разним поклонима што су их раздавали гувернеру они беху непобедими. Кад се ко год пожалио код гувернера, он је одговарао да се са тим људима не може изаћи на крај јер су разуздани, а пошто они имају да бране границу од турака! то их треба пичувати и поступати благо са њима.

Једва једном, после тешких тужба, пошаља цар чиновиике да извиде све по Сењу и да казне непослушне, али њих подмитише разбојници. Чиновници одпавоваше одакле чу дошли а разбојништву се и даље наставе свој занат.“

(Продужиће се)

КОД
МЕДЕЦЈАНА И и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* — 50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* — 80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* — 60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* — 50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе За II. р. осн. школе, са сликама Саставио *Н. Стојановића.* — 30

Познавање природе. За III. р осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* — 60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —.50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј П.* и *К. П.* — 50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала* са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз осн. школе. Написао *Б. Т Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн школе —. 20

Рачуница *I. део* (I. Основни број од 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. — 20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III. IV. р. осн. школе — 25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За I. р. осн. —.80

040—VОћи прегледи — *црни.* — Књига

Црквена песмарица. Приредио *М Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска песмарица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вецбанке, комад по 10 и 15 пр дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6 60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачунаљка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4 40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1 30

Лековито биље. Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ Миликевић*, 10 —

Краљевина Србија. написао *М. Ђ Миликевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5 50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1 30

Атлаз *Амтер—Исламбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Herausgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М С. Убавкић* 2 50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П* 1 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М Михајловић* 2.—

Речник нем. српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана — 2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4 —

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак — 10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дуканe* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостоли, Евангелија, Ирмологије. Минија, Молебни пјесниј, Србљаке. Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. — —

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3. 5 8. 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарене за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дошки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свески), за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић Штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 151 Београд, Четвртак 1 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од 1. Новембра (последње четврти) миссимо да уређивање овога листа реорганишемо тако, де ће овај лист још више оправдати свој позив: да буде лист „за свакога.“

У данашњим броју почињемо да доносимо драму *Хенрика Ибсена.*

Народни непријатељ. О којој смо рекли коју више у „Београдскии новостима.“

„Мале Новине“, од 1. септембра на до краја године, стају 3 динара.

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је сваковрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, букове и растове греде и дирекe, а цене сам удесио тако да свакога купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

1—8

КАЛЕНДАР

Православни: 31 Појас Бог. Кипријан
Католички: 12 Товија
Сунце излази: у 5 сах. 37 м. залази у 6 сати 10 мин.
Прва четврт 31. у 10 сати 46 мин. киша с грмљавином.

КУРС

Дукат	5 75
Наполеон	9·63½

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 30 Августа

кил	472 248	Жита	10—11.50
„	9398	Сувих шљива	25—27
„	——	Шљива нових	—·—
„	6150	Брашно фино	—.—
„	15 620	(Брашно леб. нес.	16.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1697	Кукуруза новог	9—10.—
„	——	Кукуруз. браш.	—.—
„	12 622	Јечам	8·—
„	51 952	Овас	8.—
„	3527	Раж	7.50
„	600	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	—	Пасуља	—·—
„	—·—	Ораја	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	491	Коре брезове	13 —
„	20.600	Креча	3·20
„	65.415	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1285	Крушака	12·—
„	12 275	Грожђа	16.—
„	421	Сира	85·—
„	2747	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	2522	Лука цр.	77.—
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	2625	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	6200	Вина црна	20.—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	2300	Ракије меке	23·—
„	——	„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—.—
1 „	„ „ „	—·—
1 „	„ „ „	—·—
1 пар	Крава тешки „	—·—
„	„ „ „	—·—
„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечија	—·—
1 „	„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	492.040	Пшенице	8·—
„	7.800	Ражи	5·50
„	32.000	Јечма	5·50
„	7 900	Овса	5·—
„	2.900	Кукуруза зрио	8·—
„	2.100	„ браш.	10·—
„	11.900	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	2.100	Кромпира	5·—
„	1 500	Кудеље (тежине)	60·—
„	4 800	Креча	4·—
„	5 600	Црна лука	6.—
„	4 200	Крушака	8.—
„	1.800	Ћумура	5·—
„	2.500	Грожђа	7·50
„	900	Сирћета	15·—
„	2 100	Вина црна	12·—
„	320	Ракије комове	40·—
„	120	Вуне	130·—
„	290	Воска чистог	350·—

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Беч. 31. Августа.

Услед имендана цара. Руског данас у двору гала-ручак Цар напио здравицу у здравље цара руског. Цар престолонаследник и Карло Лудвик имали су руске униформе и орденске знаке.

Турин. 31. Августа.

Пре подне беше прво грађанско а за тим црквено венчање Амадеа и Левиције — краљ је подарио Криспију орден Онунцијаде.

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(Трка у Шапцу). Јављају нам из Шапца, да су се многи гости са свију страна јавили, тако да је изгледа, да ће се слећи многобројан свет. Сем што ће се приликом трке куповати коњи за државу, за што је већ и кредит одређен, као што смо већ и раније јавили; том ће приликом бити још и као нека врста изложбе са наградом; тако после свршене трке ставиће се сви коњи на углед, и најбољи коњ, које као таквог нарочита комисија обележи, добија награду од 5 наполе-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (73)

„И Млетчићи нису никад покушали да нападну с мора на ускоке? Да су то учинили и то са свом збиљом, онда би Ускоци очистили Сењ“ мишљаше Умбо.

„То је јасно зашто нису тако учинили. Да су тако учинили одмах би Турци заузели Сењ и његову околину рече Антонијо.

„Чујте даље“ настави Алесандро. „Један суседни паша реши се да са својим трупама нападне Ускоке и тако да их се отресе. Не водећи рачуна између разбојника и царске војске упадне у Хрватску Нападнута Аустрија била је принуђена да и своју војску изашље против паше. Сад ови у место да разјуре Ускоке, они се међу собом борише а у корист Ускока. Једно оделење ускока нападне изненадно на пашу кад је овај прелазио преко једне реке, и уништи заоставшу му војску. То изазове прави рат, али Ускоци су све имали од њега користи, они нападоше и пљачкаше на све стране па и на млетачке лађе донде, док Млечићи не састави флоту од 15 Галера и 30 других лађа и не блокираше пристаниште од Ускока. Па и то ништа не поможе. Ускоци сваком згодном приликом нападали друге стране и на флотиле, усљед чега се флотила за кратко време врати натраг. Једног дана налђе Млетачки Адмирал на много чамаца и лађица у којима беше више Ускока, он их нападе и натера еа побегну у Шибдничко пристаниште. Они се тако склонише на једно острво, опкољени са знатном силом с једне, а с друге стране Турци на сувој земљи очекиваху их да се искрцају и да им падну шака,“

„То је била дивна прилика да их све похватају,“ рече Леонардо.

„А они су сигурно избегли ту опасност?“ упита Умбо.

„Преко ноћ подиже се велика бура, тако велика да Млетачке лађе нису могле да јој одолу. Ускоци су били навикли на овако време. Они употребе ову прилику и побегну са острва где су били опкољени. Они прођу поред млетачких лађа, а ови нису смели да их гоне јер нису смели од велике буре да се пусте на море.“

„Па они су били одважни преко сваке море!“ примети Ђовани.

„Доиста вратоломан посао,“ дода Умбо.

„Тако велика Млетачка флота, па није смела да гони мале чамце!“ рече Леонардо.

„А за Млетачку републику велика срамота примети Антонијо.

„Ипак је Млетачка флота опрала ову срамоту. Испаде јој за руком да нападне на једном малом острву седамнаест ускока. Чим су их похватали одсеку им главе па их пошљу у Венецију. На другом острву похватају њих шездесеторицу и њима одсеку главе па их пошљу у Венецију. На сам дан вазнесења — да би свеченост још већа била — натакну ове главе на кочеве и наместе их на пијацети исто онако, као што су обично и Турци чинили. Нико се не могаше опо-

она. Ову је награду, као што чујемо, послало „Српско пољопривредно друштво.“

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Народни непријатељ**). Обраћамо пажњу нашим читаоцима, да већ у данашњем броју доносимо на четвртој страни познат комад Ибсенов „Народни непријатељ“ који је на нашој, позоришној био зле судбине. Ми смо се постарали да тај комад ма како набавимо, знајући да ћемо тиме задовољити оно љубопитство и интересовање, које је настало код наше, публике услед забране комада на позорници.

*

(**Зидање опсе ваторије**). Како чује мо г. Министар просвете поднео је београдској општини акт, у коме тражи да му ова уступи једно згодно земљиште, за зидање опсерваторије и метеоролошке станице. Уз акт је положен и план ове зграде, који је већ израђен.

*

(**Апотеоза Вука Караџића**) Као што ће бити познато нашим читаоцима из програма који смо ми већ раније донели, приликом прославе стогодишњице Вука Караџића, 8. и 9. играће се у народном позоришту посмрче Ђорђа Малетића; „Апотеоза Вуку Караџићу“ намењен баш овој прослави. Колико смо разабрали, за ову преставу чини управа нашег нар. позоришта веома велике припреме, и то не само са пробама, већ и са костимима и декорацијама. Тако, чујемо, да су већ израђена нова, војводска одела и то потпуно онаква, каква су у нас ношена. Декорацијама, чујемо, да је још већма пажња обраћена; тако, има једна сцена, која се збива у манастиру Враћевшници и управа је нарочито, чак у тај манастир послала човека да узме истинит снимак за декорацију; па онда друга једна сцена збива се код Лукијана Мушицког у Шишатовцу и декорација ће верно представљати Мушицкову собу, заједно са оним старим сликама и другим ситницама, које су украс ћелије митрополичеве. Ми захваљујемо управи на толиком труду, да и са те стране светковина испадне што сјајнија.

*

(**Отело**), Вечерас је у народном позоришту „Отело“. Сам комад по себи значајан је али у толико значајнији, што је сам „Отело“ једна од најтежих улога на позорници. У тој се улози тешко окушавају и већи глумци, па ипак ми ћемо вечерас имати прилике, да видимо једног од најмлађих наших снага да се окушава у „Отелу.“ Нас живо интересује појава г. Љубе Станојевића, но ипак не очекујемо преставу са великом зебњом, јер је г. Станојевић глумац у нас који није пао са сокака на позорницу, већ је претходно свршио све нужне студије, које су му свакојако да ле и потребна знања и вештине. Ми задржавамо право суда за после преставе.

*

(**Полазак за Шабац**). Многи се од наших Београђана спремају да ходе трку, која ће бити 4. ов. мес. у Шапцу. Свакојако сви који ћенић мисле да иду у суботу, међу тим лађа која иде у суботу носи и терет и вуче шлеп, те ће врло споро путовати, нарочито при малој води, каква је сада, те за то је много боље да сви гости пођу у петак. У петак иду о давде и 26 музиканата војне музике на онда управа трке, дочекаће лађу од петка с музиком и пуњавом из прангија и најглавније што је, то је што је у суботу у Шапцу у општинском парку, велика народна забава са играном, која почиње у 3 час. по подне, те се лађом до суботе не би за ту забаву стигло

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

— Указом Њ. Вел. Краља Србије од 26 ов. мес., пошто ће министар финанције, г. М. Ракић, за неко време одсуствовати од дужности министра финанције, за време његовога одсуства, заступа ће га министар иностраних дела, г. Чед Мијатовић.

—

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, поставља:

порезника III-е класе среза хомољског округа пожаревачког, Лазара Стевановића, за порезника исте класе за варош Алексинац;

порезника IV-е класе за срез алексиначки, истог округа, Петра Бакића, за порезника исте класе при пореској управи;

порезника IV-е класе за варош Алексинац, Љубомира Поповића, за порезника исте класе среза бањског, округа алексиначког;

порезника IV-е класе среза звишког, окр. пожаревачког, Светозара Ристића, са порезника исте класе среза и округа алексиначког — сву четворицу по потреби службе.

и да се Драгиша Ђурић, писар треће класе министарства народне привреде, на основу §-а 76-ог, закона о чиновницима грађанског реда, у интересу државне службе из ове отпусти.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22 ог јула ове године, на предлог министра финанције а у договору са државним саветом решио је:

Одобрава се општини заблаћској у ср. трнарском, окр. чачанском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1.142 22 динара уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини слатинској, у ср. трнавском, окр. чачанском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза прирез од 3250 динара уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем измирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се министру војном, да на оправку зграда — касарни и војне болнице у Крагујевцу, може утрошити суму до 2898 динара и 40 пр. дин., из партије оправака војних грађевина одређене буџетом за 1887|8 рач. годину.

Одобрава се министру војном, да на преправку и доправку постојеће касарне у Неготину за смештај оружја и одела XIII-ог пуковског округа, може утрошити суму до 3668 динара и 13 пр. дин., из партије оправака војних грађевина, одређене буџетом за 1887|8 рач. год.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ НАУКА

Рогоносац. Роман Федора Достојевског превео је на немачки Август Шолц, издање берлинске књижаре С. Фимера. «Magazin für Litheratur» јако препоручује овај роман достојевског и вели да је писцу врло добро испало за руком да изведе слику превареног мужа; то вам је права психолошка студија, вели даље поменути лист, али је за нас тај роман потпуно стран и тешко да може да узбуди наше чисто човечанске интересе, јер је један Павле Павловић немогућ у Немачкој.

*

Гетеов Фауст је, као што јавља „Ехо“ ових дана изашао у врло фином издању у Атини на грчком народном језику.

РАЗНЕ ВЕСТИ.

(**Јубилеј**). Чувени естетичар и филосов професор Мориц Каријер у Минхену, прослављао је ових дана своју педесетогодишњицу. Промовиран је за доктора философије 28. Јула 1838. г. на берлинском универзитету под деканом Лахманом. Професор Карије је шурак Ј. Либига.

*

(**Леп поклон**). За нову зграду краљевске музичке конзерваторије у Лондону, поклонио је богати индустријалац и велики љубитељ музике, господин Самсон Фокс 600.000 марака.

*

(**50. — рођен дан.**) Рихард Шмит-Кабаниc, познати берлински хумориста прослављао је ових дана свој 50-ти дан рођења.

*

(**Шекспиров споменик у Паризу.**) 2 октобра откриће се у француској престоници споменик Шекспиру, који је дао направити Енглез Уиљан Книтен о своме трошку. Книтен био је инглески судија у Аустралији живио је дуже времена у Паризу, и тамо радио на књижевноме пољу. На међународном литерарном конгресу у Мадриду упозна се са кипоресцем Пол. Фурнијером, који се одликовао својом „Дездемоном“ и „Офелијом“. Њему он повери израду Шекспировог споменика, који је сада готов и који ће се поменутога дана открити на раскрсници улице месинске и булевара Хаусмановог. Споменик који је од бронзе, почива на простом, али оригинално изведеном пиједесталу, који је израдио архитекта Дилан. Споменик представља Шекспира у костиму његовога доба, како задубљен у мислима корача, држећи у десној руци отворену књигу. На цоклу налази се натпис: „Уиљам Шекспир 1564—1616“ Пиједестал висок је 4 и по, фигура 3·10 метара. Свечаностима откриће присуствоваће многи енглески нотабилитети под предвођењем енглеског посланика лорда Литона.

*

(**Где је Буланже**), питају многи, но нико не зна сигурно да каже. Најновија вест вели, да је Буланже ово дана на путу у северне пределе европске прошао кроз Хамбург. Отуд је и постала вест, да Буланже путује у Русију.

менути,“ рекао је тада Владика Задарски „да је икада у своме веку видео толико натакнутих разбојничких глава. Ова необична свечаност беше пријатна за Млетачке Саветнике, а победиоцима донела је велику славу.“

„Овај поступак сличан је поступцима тајних Инквизитора,“ рече Антонијо.

„Победиоци!“ дода Леонардо. „називају онакве ље де победиоцима, што нападају маде гомилице људи и секу им главе!“

Овај крвави поступак раздражи још већма Ускоке,“ продужи Александро. „Кад су Млечићи хтели да подигну градиће, како би затворили канале који су спазлив Кварнерски са морем.

Ускоци напа дну на суву Млетачку границу и све опустоше. Једва их могаше отерати царски комесари, који су њихове главне вође повешали. Што се нашло Ускока на Млетачком земљишту њих разоружају а Млетачки поданици који су прешли Ускоцима предаду се Млетачкој републици. У то исто доба Тоскански Херцег и Напуљски вице-краљ хтедоше примити неколико стотина Ускока да их служе на Галерама, неки пак од њих понудише своје услуге и Млетачкој републици. Она није дозволила да ускоци служе друге државе и усљед тога наста де ново пљачкање и пустош. Млечићи пошљу своје лађе да им блокирају пристаништа, но чим лађе се поврате натраг, Ускоци нападну на Млетачко земљиште— шесет миља у унутрашњост, све то униште села попале а стоку одведу. На послетку се реши Адмирал Мирафијоре да учини крај овим упадима и да уништи Ускоке. Шта је са том флотом било још се и данас не зна. Она је са свим пропала и нико живи није се вратио да каже шта се догодило. Тек пре неког времена при чаше нешто о томе један талијанац који је био заробљеник код Ускока и који је био заробљеник код ускока који је био побегао па дошао у Римини-у,“

„Па шта је причао?“ упита Умбо.

„Талијанац беше јако изнемогао и требало му је више дана да се опорави! одговори Алесандро.„ Пошто се мало опоравио он ми причаше како је као роб Ускока морао да врши разноврсе тешке услове. Описивао није тешке муке и невоље које је у ропству код њих провео. Рече ми да се у башти иза Сења, код неког старешине Ускока налазе многи као робови. Сви ови робови подчињени су жени тога старешине. Дакле рече да се међу овим робовима, од којих су већина Турци налази и један Млечић са белом косом и брадом. Он је код њих роб већ више година.“

„Да ли је талијанац сазнао његово име?“ упита Умбо.

„Није јер није имао прилике да се разговара са њиме,“ настави Александро. „Жена старешине је грозна и немилосрдна, права Амазонка. Она често излази са људима у пљачку и увек им предњачи Талијанац је видео тог Млечића где се клечећи моли Богу а руке беше пружио према Венецији.

„Па зар Ускоци неће да га пусте у слободу?“ упиташе више њих.

„Код њих је обичај да потуку све оне, који им падну шака, и то су услед тога, што су и Млечић и све њихове главне заробљенике погубили и главе им послали у Венецију,“ продужи Алесандро даље. „Они су, по уверавању талијана и других побеглих заробљеника грозни као Турци — ретко се на кога смилују, осим кад им устреба радне снаге. Ако при

(**Седанска прослава**) зачињена је у Берлину малим шкандалом, ког су касвуда и свагда проузроковали улички јунаци на крупним речима. Бука и ларма, била је тако огромна, да је пред опером наступила велика забуна. Пошто је полиција била слаба да растури букаче, морала је војска из оближње касарне ступити у акцију, те је на брзо расчистила улице.

*

(**Племић покушао убиство**). Племић Стрзелецки и мати његова дошли су под сумњу, да су хтели убити па похарати неког галичког свештеника, и с тога су притворени. Обоје су тражили да их суд пусти на слободу но та је молба на суду одбијена, што сведочи да суд без сумње има нових података, који још већма тере те ухапшене особе.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 31 Августа.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Јова Милосављевић џамбас овд. Мина Меламет слуга овд. због нереда, Риста Матић слуга из Бугарске због скитње и Карло Хирш слуга воденичарски због сумње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицискиим осуђени су: Ђорђе Јовановић надничар, Јордан Јовановић, Страхиња Ненадовић, Јоца Радовановић шегрти и Ленка Лазић куварица због нереда, Божа Миленковић слуга, што није јавио власти нађене марке. Новица Грујић надничар и Антон Младеновић слуга из Аустрије због тумарања. Стеван Стричевић, Сима Крпутић, Павле Флегер, Фердинанд Радул, Андраш Шрек, Живко Јањић Лука Овезић, Стеван Лукић сви из Аустро-Угарске и Стеван Павловић из Босне сви због ноћног тумарања Лука Апостоловић из Новог Сада што је службу напустио, Станимир Петровић трг. из Борка, што је сломио кестен, Коста Петровић кочијаш за бој и Петар Милојковић из Алексинца због скитње.

*

(*Спроведени*). Спроведени су суду: Милан Савић и Миша Милосављевић скитнице из Панчева, предати су суду варошком због крађе коња и кола

*

— Неко је на желез. станици узео куфер Димитрија Миливојевића ђака, а оставио свој. С тога ко буде то учинио нека донесе у глав. полицију.

СМЕСИЦЕ

—

(**Двобој који је трајао двадесет год**.) Један хусарски капетан по имену Фурније у штрасбурском гарнизону, бесомучан убојица и невероватно вичан двобоју произведе опште негодовање са изазивањем и убиством — скоро без икаквог узрока — једног честитог младића, који беше једина потпора неке велике породице. Исте вечери, генерал, командант града приређиваше бал за грађанство и бојећи се каквог нереда, наложи капетану Дипону своме ађутанту, да спречи улазак Фурнијору.

Отуда се породи двобој између ова два капетана. Фурније оборен снажним ударцем мача, повика: „Први бакшиш!“ Месец дана после тога, беше излечен, и Дипон, озбиљно рањен са своје стране, викаше падајући: „други бакшиш: а ваља да и последњи!“

Но и он брзо оздрави, и обојица се решише да терају ствар до краја док једна страна не призна да је надјачана и „задовољна.“

Они начинише овакав уговор: „Сваки пут, кад се г. г. Фурније и Дипон нађу бар на тридесет миља даљине један од другога, уговорног дана прећи ће сваки половину пута, те да се сусретну с мачем у руци.

Овај уговор вршио се је врло тачно. У осталом, ово непрекидно ратно стање постаде са свим редовно за уговорне стране, и они не укрштаху мачеве пре него што се најпре и врло пријатељски не руковаху. Кад би премештај једног од њих спречио свака сукоб, они би се тада чекали с највећим стрпљењем док се не би опет нашли.

Једно су севече, случајно среди у једном кантонманцу: „Шта, ти си то, рече Фурнеј радосно; вади мач! И Дипон понови: „вади мач!“

Дипон први посустаде у овој непрекидној борби; мишљаше да се жени, али пре свега намераваше или да убије Фурнеја или да га умири. Нађе га. „Треба, рече му, да свршимо са овом свађом која почиње већ да задара од устајалости. Ти имаш невероватну снагу у пиштољу. Нудим ти да се одречеш мача... — Не, не, рече Фурнеј забезекнут. — О! мислио сам да на тај начин изједначимо борбу. Отићи ћемо у какав усамљен шумарак, и тамо, пошто завармо један другоме траг, хајкаћемо се и пуцаћемо по уговору. — Нека буде! Пристајем.“

Одоше у лов. Док су се вребали кроз лишће, погледи им се сукобише. У исти мах изчезнше иза једног дрвета. Дипон се први помољи. Куршум звизну одмах и проби му скут на капуту. — „Један!“ рече. После краткe почивке, хтеде он да напада, али с друге стране, правећ се као да намерава да пуца левом руком; пружи шешир десном руком. „И други;“ додаде. Шешир одлете у трње. Тада Дипон оде право Фурнијеру.

— Твој живот припада мени, рече, али нећу да га узимам; само, сећај се да не напуштам своје право својине и ако ма кад покушаш да ми станеш на пут, послаћу ти на мах два куршума у главу, као што ми је то дозвољено да учиним у овом тренутку.

И тако се сврши овај дугогодишњи и чудновати двобој.

*

Огроман метеорски камен. Бендего пренесен је на броду из удаљенога места Сертао у провинцији Бахиа у Рио, где ће се предати народном музеју. То је највећи метеорски камен, који је пао, јер је тежак 5343 киле Име је добио од реке, поред које се спустио, само када, не зна се. Пронашао га је године 1874. неки Фезендејро, који је тамо чувао овце. Како се мислило, да у њему има сребра, покушали су да га пренесу у варош Бахију, али се је предузеће морало напустити, јер га је 40 волова једва 158 корачаји одмакло с места. Сад, после четримесечног напрезања пошло је за руком, да се камен пренесе до оближње жељезничке станице Бамзим. Одавде га без велике муке пренесу у варош Бахију,а одавде лађом у Рио де Жанејро. Пренос руководили су директор народнога музеја, др. Ладислав и географско друштво у Рио де Жанејеру; трошкове око преноса сносио је један приватан човек из Бахије, барон де Гнахи. Одбијањем овај је метеорит изгубио можда до 50 кила у тежини Један комадић овога метеорита налази се у берлинској минералошкој збирци; већих комада има у кабинетима у Минхену, Бечу и Лондону.

*

(**Из американског живота.**) Из једног калифорниског села, у коме се налази мајдан злата, пишу: „У нашем селу жене и даца спадају у највеће реткости; никакво чудо, што људи застају на улици, кад такву реткост виде. Недавно давало је једно путничко позоришно друштво више представа у нашем селу. Једно вече дође на представу и једна жена са малим дететом, што је веома обрадовало позоришну публику. Тек што је оркестар почео да свира, малиша пусти у глас своје инструменте. Одмах се диже један стари радник у мајдану те громким гласом довикне оркестару: Престаните са вашом дерњавом и пустите дете нека виче, такво што већ десет година нисам чуо„ . . . . Публика је с радошћу прихватила овај захтев, оркестар је престао, а малиша је свој концерат на опште задовољство довршио.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(**Наивност**). У неком женском друштву причале су се разне пикантне ствари. Мати рече својој четрнаестогодишњој девојчици да се удали: „Ах, мама, молим те дозволи ми да останем — рече девојчица, — веруј ми да ја ни речи од свега не разумем.“

*

(**У вину лежи истина**). Гостионичар (отац многих ћери на удају): Ах! ево бургунског, господо! Овом вину има већ . . . , — Јоване, колико има од како је ово вино у нашем подруму? — Јован: Ово смо вино добили на поклон од старог господина, вашег оца, три дана по рођењу ваше ћери, г-ђице Сузане. Сад је равно тридесет и једна година.

ДОБРА СТАРА ВИНА ЦРНА НЕготинска и бела смедеревска јефтином ценом може се добити на мање и више код

25—40 *Јанаћка Јанковића*

ОБЈАВА

Француски, немачки и талијански предаје приватно професор модерних језика, који је на вишим јавним заводима у најглавнијим европским варошима, као такав успешно дејствовао Нуди се такође за превод, молбеница и трговачку кореспонденцију са српскога на горе наведене језике и обратно.

Евентуалне пријаве и понуде прима од 12 до 1 сахат по подне у гостионици „код Руског цара“

РАСПРОДАЈА

Јевтине савске даске које се налазе код жељез. станице. Ове су даске само моје, а не спадају у компаниску радњу.

Алекса М. Савић
дрвар на сави

њиховим нападима кога заробе онда је тај свршио, ретко коме да поштеде живот. Најгрознија мучења изумевају они, Они, које ови разбојници поштеде, пате се и показивању много горе и радије би претрпели смрт но да се назову робови. Талијанац ми је показао многе трагове ране на своме телу, што му је од мучења причињено. С тога је он радије потражио или спас или смрт на мору, но да и даље остане њихов роб. После дугог и мучног лутања ипак му је сретно испало за руком да дође у Римини-а,“

„Да није онај странац, о коме ти говориш какав матроз или најмљеник Млетачки упита Умбо.

„Није . Талијинац је тврдио да је Млечић из племићске породице. Њега Ускоци нису убили за то, да би се могао одкупити. Али ипак ова вест, коју је талијанац причао тако је нејасна да се не може тачно казати ко је тај роб. Ја сам хтео о томе да известим и вас и Рафајела, па да гледамо ако је како могуће да овог роба отргнемо из ускочких руку. Сматрам се за сретна што сам са Евангелином без препрека овамо дошао,“

„Ти си уморан од пута, иди у каиту па се одмори. Ми ћемо остати овде иа крову да чекамо на Рафајлов повратак,“ рече Умбо. Лаку ноћ брате Алесандро,“

„Лаку ноћ.“

Пошто се Алесандро удали, наста тишина. Умбо је непрестано мислио о причама Алесандровим. Он је пред собом гледао старца — представљао је како ропски ради — слушао је његове молбе, па ипак није знао кога су ускоци заробили.“

VIII

Миранска Кула

На сувој земљи близу вароши Мирана, имао је граф Мирафијоре велико имање. Ту беху велике готово непроходне шуме. У унутрашњости шумској било је доста барушитина, где се налажаху дивље птице. Сем тога било је доста срна, јелена и осталих дивљачи.

У последње време беху се овде навадили курјаци, који су сакатили дивљач Чувар је чешће пута налазио остатке растргнутих срна и јелена.

Пошто су учестали овакви догађаји чувар оде у Венецију и јави своме господару. ово беше добродошло за Инга. У оваквим приликама он је могао лако да изврши своје мрачне послове. Он позове своје пријатеље у хајку, да би уништили ове опасне зверове које му тамане дивљач.

Ерицо, Брабантино и Донато пристану на позив и спреме се са својим момцима који су носили оружје Једног дана рано из јутра крену се ови на лепој искићеној гондоли и одвезу се на имање графа Мирафијора. На обали дочека их чувар са радеицима које беше скупио ради хајке.

(Продужиће се)

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ХЕНРИКА ИБСЕНА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

Лица.

Доктор Отон Стокман, лекар у бањи.
Јованка, његова жена.
Петра, њихова кћи, учитељица.
Валтер } њихови синови.
Фредрик }
Ханс Стокман, брат докторов, кмет.
Нилс Ворсе, кожар, поочим докторкан.
Хаустад, уредник „Народног Гласника".
Билинг, његов сурадник.
Холстер, поморски капетан.
Томсен, штампар.
Грађани. Жене. Деца. Ђаци.

Први Чин.

Соба доктора Стокмана, скромна али укусно намештена. Вече је, те је осветљена. — На десном зиду собе двоја су врата, од којих стражња воде у предсобље, а предња у докторову радионицу. На противној страни, спрам врата од предсобља, трећа су врата, која воде у остале собе. До ових врата уз средину зида стоји пећ, а мало даље напред диван (софа), над којим виси на зиду огледало; пред диваном округао сто са простирачем. На столу гори лампа са штитом. Остраг: врата од трапезарије — отворена, те се у трапезарији види постављен сто са горућом лампом.

Појава Прва.

Јованка. Билинг. За тим кмет. Касније *Хаустад.* — Билинг седи код стола у трапезарији са салветом испод браде. Јованка стоји крај стола и пружа му тањир с великим парчетом печења. Друга су места око стола празна; посуђе на столу стоји у нереду, као обично после вечере.

Јованка. Тако је то, господине уредниче, кад задоцните читав сат, онда се морате задовољити и подгрејаном вечером.

Билинг (једући). Баш ми прија — изванредно!

Јованка. Ви знате, како мој муж пази на кућевни ред

Билинг. За то ја ипак баш ништа не губим. Управо, могао бих рећи, да ми најбоље прија, кад једем овако сам, на тенане.

Јованка. Добро, само кад вам прија. (Ослушкује према предсобљу). Ево, сад за цело долази и ваш колега —

Кмет (у горњем капуту, с палицом и шеширом у руци). Добар вече, снахо!

Јованка (ступајући у прву собу). А, ви сте! Добар вече, добар вече! То је лепо од вас!

Кмет. Баш пројох туда, и — (погледавши у трапезарију). Гле! вч ваљда имате гостију?

Јованка (мало збуњено). Не. . . ово је са свим случајно. (Живахно). Је ли и вама по вољи мало?

Кмет Не, хвала лепо. У вече топло — мој стомак не би могао поднети.

Јованка. Барем залогај —

Кмет. Не, не; хвала. Да, обично чаја, парче хладнога печења или тако што; то је и здравије — а и мало јефтиније —

Јованка (смешећи се). Та ви ваљда не мислите, да смо ја и Отон расипкуће?

Кмет. Ви нисте, снахо; то нећу ни да помислим. (Показује на докторову радионицу). Он ваљда није код куће?

Јованка. Није, отишао је после вечере с децом да се мало прошета —

Кмет (смешећи се). За цело ради здравља! (Слуша) То је он, сигурно!

Јованка. Није неће он тако брзо. . . (Неко покуца). Слободно!

Хаустад (долази из предсобља).

Јованка. Изволите, господине уредниче, изволите!

Хаустад. Опростите, задржали ме у штампарији. Добар вече господине, кмете!

Кмет (мало укочено) Слуга сам! Дошли сте за цело послом.

Хаустад. Па и послом. Имамо нешто за наше новине. —

Кмет. Могу мислити. Мој је брат, чини ми се, вредан сурадник „Народног Гласника".

Хаустад. Да, он је тако добар, те у *нашем* листу саопштава публици што је рад да јој каже јавно.

Јованка (Хаустаду). Изволите, молим— (показује на трапезарију).

Кмет. Ја му ни мало не замерам, што пише за оне читаоце, од којих се највише нада повољном одобравању. Осим тога, господине уредниче, ја немам никаквог разлога да замерам што год вашем листу.

Хаустад. И ја мислим. господине кмете.

Кмет: У нашој вароши влада у опште добар дух, дух споразума — прави и чисти грађански дух. А то је због тога што нас веже велика, општа ствар — ствар, која се подједнако тиче свакога честитога грађанина.

Хаустад, Јест. наша бања. . .

Кмет. Тако је. Имамо своју велику, нову, дивну бању. Ви ћете видети, господине уредниче, како ће та бања бити најдрагоценија тековина за нашу варош. Хоће за цело.

Јованка: Тако и Отон каже.

Кмет. Како је варош напредовала само за оно неколико година! Новац се просуо међу људе; све је оживело! Из дана у дан скаче вредност кућама и плацевима.

Хаустад. А сиротиња добија све више прилике да заради што.

Кмет: Па и то да боље! Издаци на сиротињу знатно су се смањили у корист газда, а смањиће се још више, ако ове године буде лепо лето — те навале гости, болесници, који ће разгласити нашу бању.

Хаустад. По свему изгледу, да ће тако и бити.

Кмет. Знаци су врло повољни. Сваки дан стижу питања за станове и остале угодности.

Хаустад. Е онда ће докторово расправа изићи у најбоље време.

Кмет: Зар вам је опет дао какав прилог?

Хаустад. Написао је још зимус чланак, у ком препоручује нашу бању и описује повољне прилике за здравље овде код нас. Али сам ја оставио тај чланак на страну.

Кмет: За цело се нашла каква мала закачка?

Хаустад. Боже сачувај! Него био сам уверен, да је боље почекати до пролећа јер се сад почињу припремати летњи станови. . . . .

Кмет. Врло добро, господине уредниче, врло добро!

Јованка. Отон је због неуморан, кад се тиче наше бање.

Кмет. Но, па то му је дужност, јер служи у том заводу.

Хаустад. Да, али га он управо подигао.

Кмет. Он? Тако, тако! До душе, чујем кашто, да неки људи због тако мисле. Али мислим, да има, ту и моје скромне заслуге.

Јованка. За цело; то Отон свакад каже

Хаустад. А ко би то могао спорити господине кмете? Ви сте управо све остварили и практично извели — то је свима познато. Ја сам хтео само рећи, да је прва мисао била докторова.

Кмет: О, имао је мој брат, на жалост, у своме животу врло много мисли. Али чим затреба да се што оствари, онда треба других људи, господине уредниче. Ја сам се заиста надао да се бар овде у овој кући — . . .

Јованка. Али, драги девере! . . .

Хаустад. Како можете мислити, господине кмете. . .

Јованка (показујући на трапезарију). Молим, изволите, господине уредниче, мој ће муж за цело одмах доћи.

Хаустад. Хвала! . . само који залогајић (Оди у трапезарију).

Кмет: (мало зловољно). Чудновато — како се ти људи из нижег сталежа — не могу никако одучити од нетактичног понашања.

Јованка. Али за што да говоримо о томе? Зар ви и Отон као браћа, не можете подједнату славу уживати?

Кмеш. Да. тако би требало. . . Али, мени се чини, да није сваки уживати славу под јернако.

Јованка. Ко то каже! Ви и Отон слажете се врло добро. (Слуша) А, ево га, долази! (Оде до врата од предсобља и отвори их).

Појав- Друга.

Кмет. Стокман. Јованка. Холстер. Фредрик и Валтер.

Стокман (на пољу, смејући се и вичући). Тако, сад имам још једнога госта, Јованка. Зар то није весело? Шта? Молим, господине капетане! Тако, горњи капут оведео клин.. Помисли, Јованка. довукох га с улице — није хтео никако да дође. . .

Холстер (улази и поздрави Јованку).

Стокман (на вратима). Унутра, децо! знам да сте већ гладни као вуци. Ходите капетане. треба да и ви већ једном окусите наше дивљачи. Примора Холстера у трапезарију; Фредрик и Валтер такође оду за њима пошто су поздравили најпре начеоника).

Јованка. Али, Отоне, зар не видиш овога —

Стокман (окренувши се на вратима). Ах, зар си ти ту, Ханше! (Приступи и пружи му руку). Како ти се радујем!

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Власник Милићевић и Кимпановић штампа Милићевић и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 152 Београд, Петак 2 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од 1. Новембра (последње четврти) мислимо да уређивање овога листа реорганишемо тако, да ће овај лист још више оправдати свој позив: да буде лист „за свакога.“

У данашњим броју почињемо да доносимо драму *Хенрика Ибсена*: *Народни непријатељ*. О којој смо рекли коју више у „Београдским новостима.“

„Мале Новине“, од 1. септембра па до краја године, стају 3 динара.

Дајем ПОД КИРИЈУ ЊИВЕ ТЕЛЕШЕВИЋ 1—3

БАСНОСЛОВНО ЈЕФТИНО продаје своју кућу Тодор Поповић, секретар мин. финан. 1—3

ЖЕАНУ III класе код „Златног Крста у Пожаревцу, са 8 соба кујном и једиком дајем под закуп од идућег Митровдана коме потребује нека се погодбе ради обрати мени подписатом. Августа 1888, Пожаревац.

Иван Живковић
трговац.

КАЛЕНДАР

Православни: 2 Јаничије Пеpси патр
Католички: 14 Крстов-дан
Сунце излази: у 5 сах. 52 м. залази у 6 сати 6 мин.
Пуо месец 18. у 6 с. 14 м. пре подне, Грмљавина, слана.

КУРС.

Дукат	5·76
Наполеон	9·65

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 30 Августа

кил	14.9247	Жита . .	11.50——
„	3207	Сувих шљива .	26.50—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино .	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	600	Кукуруза. новог	9.—
„	——	Кукуруз. браш.	——
„	9932	Јечам . . .	8·—
„	37.532	Овас.	8.—
„	1713	Раж	8.—
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—	Криза	—.—
„	203	Пасуља . . .	28 —
„	27	Орања	28.—
„	—.—	Катрана . . .	—.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке . . .	—.—
„	625	Коре брезове.	15 —
„	10.300	креча	3·20
„	17.460	Сена	4.—
„	—	Сламе	—.—
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	—	Лоја топљеног .	—.—
„	—	Сочива	——
„	——	Кумура . . .	—·—
„	—	кожа гов. . . .	—.—
„	——	Крушака. . .	—·—
„	12.573	Грожђа. . . .	15.—
„	273	Сира.	53·—
„	6064	Свиња. . . .	77.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	657	Лука цр. . . .	7.50
„	——	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арнаџика . .	—.—
„	1256	Кромпира .	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна. . .	20.—
„	——	„ бела . .	—·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	300	Ракије меке. .	23·—
„	——	„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	— —.—
1 „	„	„ „	— —·—
1 „	„	„ „	— —·—
1 пар		Крава тешки „	— —·—
„	„	„ „	— —·—
„		Свиње мрша. до „	— —·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1 „		„ Јагњећи нови . .	—·—
1 „		„ Јарећи	—·—
1 „		„ Кавлака	—·—
1 „		„ Зечији.	—·—
1 „		„ Козији.	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	492.040	Пшенице	8·—
„	7.800	Ражи	5·50
„	32.000	Јечма	5·50
„	7 900	Овса	5·—
„	2.900	Кукуруза зрио	8·—
„	2.100	„ браш.	10·—
„	11.900	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25 —
„	2.100	Кромпира	5 —
„	1.500	Куделье (тежине)	60·—
„	4 800	Креча	4·—
„	5 600	Црна лука	6.—
„	4.200	Крушака	8.—
„	1.800	Кумура	5·—
„	2.500	Грожђа	7·50
„	900	Сирћета	15·—
„	2 100	Вина црна	12·—
„	320	Ракије комове	40·—
„	120	Вуне	130·—
„	290	Воска чистог	350·—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Прослава Давидовићева**), Као што нам из Смедерева телеграфски јављају, учињена је још једна допуна у програму за прославу Давидовићеву. Тако на парастосу, који ће бити у ијутру у Великој Цркви, умољен је и говориће г. Димитрије Руварац, парох земунски.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Стогодишњица Вукова**). Г. министар грађевина, по молби одбора за прирећивање ове светковине, решио је, да се свима оним лицима из унутрашњости Србије, која су позвана на ову светковину и која би хтела лично учествовати, издаду карте у пола цене за путовање на железници. Повластица ова издаваће се на свима станицама само онда, кад позвано лице покаже своју позивницу, коју ће својеручно потписати и при себи имати.

Прво ц. кр. повл. дунавско пароброд ско друштво одобрило је, да позвани гости, кад покажу позивницу, путују по спуштеној цени, и то:

На свима друштвеним поштанским и путничким лађама на пруги: Беч — Галац за Београд, и Сисак — Београд и обратно, да плаћају другу класу за друго место, а на друштвеној железничкој прузи Осек — Мохач и о братно, да плаћају на колима друге класе трећу, а на трећој класи карту четврте класе.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (74

Племићи изјаве да ће сами гонити дивљач, а раденици нису им потребни. Чувар им беше вођа по шумама. Пошто су се прво добро најели и напили под једним шатором, који беше по Инговом налогу намештен на једном хладовитом месту, ловци се крену у унутрашњост шуме.

Ерицијо и Донато ишли су за Ингом и Брабантинијом. Инго и Брабантино ишаху брзо и ако је први шантао а други се пажљиво окреташе на све стране,

Дебели Ерицијо није могао да иде тако брзо. Он је од јаке пренеке сунчане по сустао, а Донато га је исмевао због тога.

Инго заповеди чувару да узме од Ерицијa оружје, како би лакше могао да иде. Вештачки начин, којим је Инго уклонио чувара, није Брабантино приметио Брабантино не беше више неповерљив јер је Инго Симону Јеврејy исплатио ону суму што му је Брабантино дуговао, а тиме је отклоно и његову сумњу.

Док су Ерицијо и Донато са чуварем све више изостајали и док сиђоше низ неку низбрдицу куда их је чувар водио Инго и Брабантино измакну далеко напред. По Инговим светлећим очима могло се лако познати да је дошао овамо не да лови, но ради друге какве намере. Он је често посматрао Брабантинија зликовачким погледом.

Инго је имао готов план, и изгледало је да ће исти и остварити. Он је заволио свога пратиоца све даље и даље док не дођоше на једну уску стазицу. Инго пође њоме и кад је видео да и Брабантино иде за њим он му покаже руком некакав траг и лагано пришапне, да је то траг какве веће зверке, дакле да се иста налази негде у близини.

Брабантино беше страстан ловац, особито кад је лов на опасну зверку. Он је ишао за Ингом држећи пушку у приправности. Уз пут нису међу собом говорили бојећи се да не поплаше дивљач.

Ерицијо, Донато и чувар нису се више чули. Они су сигурно отишли другим правцем.

Уска стазица којом је Инго водио Брабантинија, водила је једној старој полу опалнутој кули. Ова је кула била одавна зидана и служила је за склониште када су Мирафиjорови прирећивали лов и хајке. Кула је некада била надвисила сва растиња у шуми, али је зуб времена мало по мало кидао, док није у пола опала. Беше обрасла бршљаном и другим вижљастим растињем које се радо пење на мокро камење и цигље. На дну куле беху једна захрђана врата. Кад је Инго дошао код врата он стаде и очекиваше Брабантисија.

„Овде ћемо да заседнемо,“ шапуташе Инго. „Мислим да се не варам, курјак је овде у близини и скоро ће проћи овуда.“

„Врата су од куле затворена,“ рече Брабантино врло лагано.

Инго извади из џепа један стари кључ и покаже га Брабантинију. Оба ловца

Ова олакшица важи од 4 (16) до 16 (28) септембра о. г.

*

(Спалиште Св. Саве) Редакција „Малих Новина," радо се хвали тиме, е је потрефила да изнесе оно као своје предлоге, што је збиља потребно било изнети. Тако већ познато је нашим читаоцима, да је и примљен предлог и већ основано „Удружење за украшавање Калимегдана;" даље, познато је такође нашим читаоцима, дај од браће Подринаца усвојен предлог, да се обележи Вуково огњиште и да се већ сад у велико на томе ради. Сад је и још један предлог „Малих Новина" нашао себи подузетника, који ће га извршити. То је предлог о томе: да се оно место, на Врачару, где је свети Сава спаљен, обележи достојним спомеником. Тај је предлог примило на себе „Београдско певачко друштво," које је у својој седници, од прекјуче, донело закључак, да настане на томе послу.

Ми честитамо „Београдском певачком друштву" које је узело на се овако велик али благодаран посао.

*

(Отишла коњица). Данас је отпутовчо из Београда један ескадрон коњице ст. кадра за Шабац, да тамо присуствује тркама и да увелича свечаност.

*

(4. **Септембар** 1888. **год**). Не можемо а да се овог дана нарочито не сетимо. Овог дана родио се блаженопочивши Књаз Михаило те је већ по томе знатан за сваког Србина који уме да цени и поштује заслуге, овог великог српског владара. — У част тога дана видимо где једно београд пев. друштво, — *Даворје* крсти заставу друштво које је прво увело народ. обичај у срп. забаве; прокрчило пута. нар. играма, увело нар. костим у београд. салоне и још више ствари, за које немамо места у овој нотици.

Овога дана приређује коло јахача Књаз Михајло у Шанцу трку, о којој се већ говорило у нашем листу.

Истог тога дана слави III-ћи коњички пук у Крагујевцу, којим приликом приређује народ. коњичке игре. — И овог дана, најпосле „Даворје" свештајући своју заставу, држи помен на гробу Васе Чарапића.

Заиста лепа појава, да су се оволике светковине и то значајне светковине, ма и случајно, искупиле на овај историјски дан.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22. јула ове год. на предлог министра финанције, а по договору са државним саветом решио је:

Одобрава се општини орашкој, у ср. власотиначком, окр. нишком, да може од својих грађана покупити по сразмери плаћања непосредног пореза прирез од 2746·04 дин. уз оба полгођа ове 1888|8 рач. године и тим новцем подмирити расходе по буџету свом. састављеном за исту рач. годину.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22. јула ове год. на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом решио је:

Одобрава се општини црноречкој у ср. власотиначком. окр. нишком да може од својих грађана покупити плаћање непосредног пореза. прирез од 1898·85 дин. уз оба полгођа 1887|8 рач. године и тим новцем подмирити расход по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

*

(Обзнана). Познато је, да је железничка пруга Пирот Цариброд-Софија за путнике, пртничке пртљаге, поштанска пошиљања, брзовозни и осталу робу, предата саобраћај 1. ов. месеца. Према члану 19. конвенције железничких пруга између Србије и Бугарске, и ћемо вршити царињење у Пироту, а Бугарска у Царибролу Једно што на Суковом Мосту где ми имамо царинарницу, железница нема своје станице и не стаје тамо, друго што се према поменутом члану конвенције сва роба, која се носи железницом, има царинити у Пироту, а не на Суковом мосту, указом од 12 пр месеца установљена је царинарница пиротска. Према томе дакле, сва роба која се провозно из других држава преко наше земље за Бугартку носи железницом, или која ће се тек у унутрашњости натоварити и даље преко границе железницом за Бугарску носити, треба да се упућује преко царинарнице пиротске, а не преко царинарнице Суковог Моста. Преко ове последње треба упућивати само ону робу, која би се на другим преносним средствима преко наше земље у Бугарску носила. Јавља се ово трговачком савету да зна, а царинарницама, да при упућивању и експедовању стране робе, која се овим путем носи у Бугарску, дотичне декларанте обавештају, па и оне се по овом управљају.

—

Поштанско-телеграфска штација у Врњачкој бањи затворена је 17 августа тек. год. из јутра у 7 сах.

—

Министар народне привреде, решењем од 26. ов мес. Бр. 2107. одузео је повластицу, која је највишим решењем од 5 септембра 1885 године Бр. 2107 дата г Георгу Вингену Џмсону из Лондона, на искључиву вештачку производњу леда у Београду и Нишу.

КЊЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ НАУКА

—

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

На крају позоришне сезоне.

(наставак).

С погледом на глумце, наше позориште с дана на дан ужасно пада „Стара гарда" изумире нова не придолази а канда се и не тражи. Ми, који иоле водимо још рачуна о нашем позоришту с грозом погледамо у његову скору, страшну будућност. Неће проћи дуго и ми ћемо бити принуђени да на позорници гледамо, како су се разбашкарили све сами дилетанти, којих и данас већ имамо у великом *броју*. Ту мислимо у сразмерном бројању, јер о „великим бројевима" у опште, код нашег позоришта, не може бити речи. Код тих дилетаната има до душе и таквих, који јаче падају у очи од осталих као на пример господин Ђурђевић, који се истиче ако ни чим другим а оно бар својим очигледним застојем, — застао брат, па ни да мрдне, ама бар за чеперак. Штета! А иначе би по свом изгледу добар био за „интригантске" улоге, и ако он већином изиграва „љубезнике". — Поштујући седе власи „инспектора краљевско српског народног позоришта" нећемо о њему говорити ништа, у толико пре, што је г. Станишић канда већ са свим прешао у техничко особље; а о техничком особљу позоришне рецепсије не воде рачуна. У осталом и године су ту, стари је војник свој рок већ одслужио, па није ни чудо, што више није у стању да изговори десет речи на позорници, а да међ њима не избаци и такво чудо, да „све мртво попада од смеха".

Нека нам се најзад дозволи, да замеримо тој околности, што се наши редитељи, тако ретко дају видети на позорници. Они тиме греше и за то, што на тај начин ускраћују публици право насладе, да што чешће ужива у њиховој ваљаној игри, чега је она, са врло малим изузетком, тако жељна.

Остаје нам још да поменемо, по нашем позориште, користан рад г. Динуловића, ваљане песме и доста добру игру г. Павловића, искрен и трудољубив рад г. Божовића, и — и — више ништа немамо да кажемо о мушком особљу, бар за сад, а кад дође за то згодна прилика, у низу рецензија, које су на реду, рећи ће се свако своје; јер ово још није — последња реч.

То што рекосмо о мушком особљу, може се без мало рећи и о женском. И тамо се стари, а не подмлађује. Достојне заменице Милки Гргуровој не видимо ни од куд Многи су држали, да ће то бити г-ђица Нигринова, али слаба нада! Госпођица Нигринова је показала, да јој није само до позорнице стало...... А после тога, изгледа, да она баш као за инат не ће да научи српски, но смо осуђени, да и после шестогодишњег њеног бављења овде, слушамо са позорнице наказно наглашене српске речи. Томе би лако било доскочити, само кад би она хтела. Нека узме некога, који ће јој просто код сваке улоге показати, како се поједине српске речи наглашују, па готов посао. По другим струкама, сем струке г-ђе Гргурове, такође не видимо подмлатка. Женско је особље, то бележимо с хвалом, прошле сезоне потпомогнуто ваљаном снагом у г-ђи Зорки Теодосијевићкој. — И опет велимо, да код млађих чланова и мушког и женског особља немамо никога, па са зебњом очекујемо, да видимо, кад стари изумру, — ко ће њихова места попунити?!

Наше целокупно представљачко особље стоји данас тако рђаво, да се просто ни један тежи или већи комад не може људски поделити ни приказати. То је боме велика незгода. Залуду ће се дати ваљан и добар комад, кад нема ко, да нам га прикаже. Јер као што лошији комад може са добрим представљачима, да се подигне и добије у вредности; исто тако могу и ваљан комад лоши глумци да упропасте. Залуду ће се истаћи у престави двојица и тројица добрих глумаца, кад остали не хармонишу, кад целина није округла, другим речима, кад целокупан приказ не ваља. Па у колико публика жели да види леп комад у толико више хоће, да је он и добро приказан, а неће и не радо гледа, кад јој се неко ту учи да игра. Ко хоће да учи, ено му путујућег друштва и разних „орфеума" — *ко је за орфеум,*

приближе се кули, која је била у хладовини од високих дрва. Давна нико није долазио у ову кулу. Инго је шантао напред и отвори врата.

Кад су ушли унутра, опазе један стари округао сто и неколико столица, које су дугом неупотребом махом покварене. биле, Пошто је кров од куле покварен био, то је киша падала унутра и са тога је под био врло влажан. Једна змија пређе преко Инговиx ногу и брзо се завуче у једну рупу зида. Брабантино је ишао за Ингом. Овде су они могли одмарати се и пазити на долазећу дивљач. И ако је нешто светлости кроз отворена врата било, ипак је ово мест изгледало јадно и жалосно. Инго је посматрао Брабантинија, он га је овамо домамио, да на овом скривеном месту изврши свој план. Брабантино не треба више да изађе из куле.

Пошто Инго није знао где су отишли остали ловци са шумарем, морао је бити обазрив, Није смео да пуца јер би тиме домамио ловце и шумаре . Брабантина треба да нестане у овој шуми тако, да га не нађе више нико. Стара пак Миранска кула била је за то врло згодна с тога, што онај, који би у њу био затворен, неби могао да изађе из ње. Беше мртва тишина. Инго виде како је Брабантино устао са столице где се беше одморио неколико тренутака, и са запето пушком стаде код врата од куле.

Овај тренутак беше згодан за Инга.

Кад се Брабантино окрену вратима и стајаше леђима окренут према Ингу, подиже овај своју тешку пушку и кундаком удари Брабантинија по глави. Без гласка сљокасе Брабантино на под Ударац беше изненадан и тако јак, да је Брабантино лежао као мртав. Инго се саже према своме сакривицу, од кога је имао доста узрока да се плаши, а кога се сад ослободио тако брзо. Пре свега журио се је да нађе жељени докуменат, кога му је украо Брабантино па да га уништи. Сада би тек нашао мира, и неби имао чега више да се плаши, Инго гледаше Брабантинија који је као какав мртвац лежао. За тим потражи по џеповима и извуче једну увијену хартију. Победоносни поглед и ђаволска радост беше изражена на његовом бледом лицу. Он је имао у рукама последњу вољу, последњи важни докуменат, графа Ореста Мирафиjора.

Он устаде. Развије хартију и брзо је прегледа. На његовом лицу сад се покаже израз мржње а и страха.

Морао је да иде одавде. Дуже није смео да остане, бојећи се да не дођу и остали ловци. Истина, он би могао да каже како је цигла пала и ударила Брабантинија по глави, али ако би му се одмах указала помоћ, можда би се он повратио у живот, а то није смело да буде. Брабантино је морао овде да остане па баш и ако би се повратио од ударца, ипак би морао да умре од глади, јер из куле неби могао да изађе, а нико не зна где је он, нити би ко чуо ако би викао за помоћ, Ако све овако буде, као што беше Ингов план, онда је он срећан човек.

Инго прочита докуменат. Ђаволски осмех појави се на његовим уснама, кад је прочитао све до краја. Љутито згужва докуменат. Сад треба и то да уништи. Нико живи не сме да га види и прочита. Флаша са пергаментом уклоњена је — уништена. Још и овај последњи доказ треба да уништи, па је са свим сигуран.

Он приђе староме столу и спусти згужвани докуменат, па извади из џепа кутију са палидрвцима. За тим упали једно

нек иде у орфеум, његово место ...је у крал. срп. нар. позоришту.

Нашим глумцима треба већ једном довикнути: „Господо, више учења, више студије, а мање — *других послова*! Јер овако се даље не може!

*

Ово су у кратким потезима изнети узроци, ради којих је трпела пошла позоришна сезона. Узроци су ти, као што рекосмо, у главноме састоје: у рђаво распоређеном и незгодном репертоару, и у непотпуној и слабој позоришној дружини. И једној и другој незгоди лако је доскочити, а ми смо уверени и пуно се надамо, да ће се то, у интересу самога позоришта и његова угледа, с надлежне стране радо учинити.

Па и поред свега овога, поред свих незгода, којима смо ми приписали узроке лањскоме злу, да признамо, да је немарност наше публике на спрам позоришта доиста велика.

Они, који су најпозванији, да похађају што чешће позоришне представе, долазе врло ретко или готово никако у позориште. Залуду на њих очекују ложе и друга одличнија места — њих нема; па је за то праведно, да се и ми придружамо вапају српске Талије, и да их с' правом запитамо: „где су? Где су државници, саветници и велики чиновници? Где су државне судије свију категорија? Где су професори гимназија, реалка и велике школе? Где је виши официрски кор? Где су још многи и многи овима подобним виђенији чланови нашега друштва, којима би тако рећи била дужност, да бар својом посетом помогну ово наше позориште, па их у позоришту, као и остале горепоменуте веома ретко виђамо.

За то треба све ствари и односа је у позор шту удесити тако, да им се одузме свака прилика, која би им с правом могла послужити као извина за њихов немар и нехат, како би их после безоружане, позориште могло с праведном срдбом, да прекоре за неправде, које му они својом немар пошћу чине. — У противном случају *српска Талија* неће имати много права да се љути.

*

„Последње је време било, да критика изусти ову реч, и она је — проговорила. И ако је тешка, ипак је треба примити к срцу и учинити од своје стране све што можемо, да позориште у нашој земљи стекне више нажње и цене, да нам постане потреба наше здраве душе, те да онда може то и ше позориште стално опстати и развијати се».

Ово је био у неколико преглед прошле позоришне сезоне, а узд за идућу, коме ће уводу тек сад следовати читав низ објективних позоришних реценсија. Писац ће се њихов збиља трудити, да те реценсије буду и истински што објективније, не смећући с ума Емерсонову изреку: «да је опасно изговарати једну истину а да се другој на жао не учини. Истина има два краја као и магнет два пола.“ —

Suum cuique.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Споменик српском књижевнику Т. Павловићу**). Одбор за подизање споменика заслужном књижевнику и новинару српском Т. Павловићу држао је ово дана седницу у којој је закључио, да се светковина за подизање тога споменика држи на Малу Госпојину 8. (20.) септ. т. г. у Карловцу.

*

(**Фрања Пулски**). Славио је ономад 50-годишњицу свога чланства као угарски академик. Академија је тим поводом поздравила јубилара нарочитим писмом, које је потпредседник Академије гроф Сечек лично предао Пулскоме.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 1 Августа.

(*Крађа*). Непознати лопов увукао се у стан Јелке жене Танасија Ристића овд. па украо 1 ново либаде од црног атласа, 1. нов мушки капут од плавог штофа и 1 бео чаршав све у вредности 66 динара.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Милош Угорник из Аустрије због краће, Лауш Вебер надничар из Аустро-Угарске због пијанчења, Живојин Штукић и Сава Садовић шегрт ткачки због бегства, и Магдалина Калин служавка из Аустрије због блуда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Коста Петровић пијар за продају незрелог воћа, Живојин Радојчић абаџија што није улицу почистио, Владимар Стојановић и Драгољуб Дмитријевић шегрти овд, због нереда, Милан Гавриловић каф. и Јован Медојевић каф што су држали отворене каф преко прописног времена.

†

Нашој покојној

Настасији

даваћемо у среду 7 тек. месеца у 10 сати пре подне годишњи парастос у цркви Светога Марка

Петко Михајловић
татарин у пензији
Михаило П. Михаиловић
управник зајма

†

Нашем нигда незаборављеном и непрежаљеном оцу

Борђу (Герасу) њуши

даваћемо 40 то дневни парастос у суботу 3 Септембра у цркви Св. Марка.

ожалошћени синови
Петар и Никола

Наша никад незаборављена мила кћи, одвосно сестра, свака

Јулиана

после дуге и тешке боље у своме најмилијем цвету младости премину јучрос у 2 сахата.

Тело миле нам кћери биће предано матери земљи сутра у 3 сах. по подне. Стан Дубровачка улица.

Ожалошћени родитељи:
МИЈАИЛО и САРА
АРСЕНИЈЕВИЋ
сестра: ХРИСАНТА
зет: АНДРА ПУРИЋ
са осталом родбином

†

Наша мила и добра

Љубица

преминула је синоћ у 11 и по часова у 16-тој години свога млађаног живота.

Јављајући ову тужну вест свима сродницима, пријатељима и познаницима нашим, молимо их за саучешће у превеликој жалости нашој.

Погред ће бити сутра у 9 и по часова пре подне, стан Доситејева улица бр. 2 преко од народног позоришта.

2. Септемембра 1888. год. Београд.

Ожалошћени: отац, Ђорђе М. Илић трг., браћа, Драгољуб, Владислав, Михаил и Љубомир, сестра Даница.

налидрвце и принесе га документу. Пламен га обузе са свију страна. Лагано, али сигурно претвараше се документат у пепео. Иако раздува пепео. Последњи важан доказ уништен је. Оно што је одавно желео, извршено је. Још једном погледа Брабантинија — овај лажаше као мртав. За тим брзо изађе из куле привуче врата и затвори их кључем кога извади из браве.

Кад је изашао мало по даље стаде, прислушкиваше — из далека чуо се пуцањ. Ерицијо, Донато и шумар нису били тако близу. Ово умири Инга. Он се сад упути на обалу, да под шатором причека на повратак осталих ловаца. Лагано је ходао путањом, само да неби дошао до обале. Он се је плашио да његов брзи повратак из лова не падне у очи. Мрак се лагано спушташе, и наскоро се цела шума помрачи. Кад је Инго дошао код шатора, где су слуге биле, упита он Брабантинијевог слугу јели се врагио његов господар из лова. Слуга му одговори да није

Наскоро за тим поврате се из шуме донато и Ерицијо, а шумар иђаше за њима носећи једног великог курјака.

У јасноме разговору и хвалећи свој лов, прићу Ерицо и Донато Ингу, и приповеде му како им је испало за руком да у једној рупчаги нађу курјака и убију га.

„Где је Брабантино? Зар није био са вама?“ упита Инго.

„Ми нисмо видили Брабантинија,“ уверавваше га Ерицијо и Донато.

После дужег разговора сви се сложише да је Брабантино сигурно залутао где год у шуми. Одмах се реше да га потраже. Са запаљеним буктињама и пуцајући из пушака, тражили су залуталога. И племићи и слуге па и више раденика са шумарем разиђу се по шуми. Али сво тражење било је узалудно. После неколико сахати, један по један врате се на место где је шатор.

Кад су се го о сви искупили, рече Инго, да је Брабантино по свој прилици из шуме изашао, и са каквом гондолом отишао у Венецију. Пошто су сви били уморни сложе се са Инговим мишљењу и уђу у његову гондолу.

Беше већ у велико ноћ кад су приспели у Вдницију и сваки оде својој кући да се одмори од напрезања.

Брабантино је лежао онесвешћен у кули и није чуо вику и пуцњаву пушака. Јак ударац по глави беше га са свим онесвестио и он је постепено олазио к' себи. Тек у неко доба ноћи дошао је мало к себи.

Пошто је у кули врло мрачно, Брабантино није могао да разазна где је. Он се није сећао шта је било са њиме. Једино што је осећао беше јак бол у глави. Са јаким напрезањем вида, трудио се да распозна места где је али ништа није могао да види.

(Продужиће се)

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ХЕНРИКА ИБСЕНА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

(Наставак)

Кмет: Жао ми је, могу само могу само неколико тренутака остати —

Стокман! Којешта ! Сад ће ити одмах пунча. Јованка, ти ваљда ниса заборавила пунч ?

Јованка : Нисам. Вода већ ври. (ступи у трпезарију.

Кмет ; Пунч ?

Стокман : Дакако. Седи само ти ћеш видети. како јр овде све сложно пријатељски.

Кмет: Хвала : не марим за пијанке.

Стокман; Али ово није пијанка.

Кмет : Мени се ипак чини — (гледа у трпезарију). Чудновато како они могу да смажу све што је тамо спремљено.

Стокман (таруђи руке). Та зар није пријатно видети младе људе, кад тако једу? У свако доба апетита! То ми је мило! Без јела и пића нема снаге ни моћи! Ти ће људи, Ханше, бити увек крепки и јаки, а овако стари дечаци као ти и ја —

Кмет: Стари дечаци! Но, тај ми придевак изгледа доста неуљудан —

Стокман. Али молим те, нећеш ваљда према мени бити тако строг. Не знаш како сам раздраган. . . Осећам се тако срећан и задовољан у овоме бурном метежу живота! Заиста, ово је красно доба, у ком ми живимо! Чини ми се, као да се око нас ствара са свим нов свет —

Кмет: Збиља ти се тако чини ?

Стокман: Наравно, ти то не видиш. Ти целог свог века ниси одавде никуд крочио. Па то и досади човеку. Али мени који сам провео толико година тамо на далеком северу, у самоћи где никад не видох човека, што би ми искрену реч рекао, — мени се овде чини, као да сам у каквој великој светској варо ши —

Кмет: Хм, светска варош —

Стокман. О, знам ја добро, да су овде друштвени односи много мањи, него у многим другим варошима. Али овде је живот, кретање напредак; овде се човек може заузимати за такове ствари, може се борити, а то је главно. [зове] Јованка! Је ли долазио писмоноша?

Јованка [у трапезарији] Није.

Стокман. Па онда добар доходак, Ханше! То много вреди за нас, који смо некад видели шта је и глад —

Кмет: Али —

Стокмин. Дакако, глад! Јер ти добро знаш, да је наш живот тамо горе на северу био врло оскудан; а сад имамо свега у изобиљу! Данас за ручак, на пример имали смо дивљачи, па имамо и за вечеру. Хоћеш ли и ти да окусиш мало? Бар један пут да ти покажем. Ходи —

Кмет: Не, не, молим те. . .

Стокман. Али, ходи бар у нутра! Погледај само, како је леп чаршав на столу !

Кмет: Видео сам већ.

Стокман. Па онда она лампа! Видиш, то је све Јованка уштедила. Па тако што зар да не омили човеку кућу? Стани мало овамо. . не, не, не, тако. . . Тако, да! Видиш. . . то ми је осветљење! Заиста, код нас је са свим елегантно, зар не?

Кмет. Наравно, кад нам наш доходак допушта таку раскош —

Стокман. О дакако, сад ми допушта. Јованка каже, да сад зарађујем скоро толико колико нам треба.

Кмет: Скоро — ах!

Стокман. Али човек од науке мора ипак угледно живети.

Кмет. Хм, хм —

Стокман. Међу тим, Ханше, ја за цело ништа не трошим на оно, што није корисно. Али радост, да људе, видим у мојој кући — без тога не могу бити ! . . То ми је животна потреба, Ја, који сам толико био ван сваког друштва, морам имати око себе младих, веселих, вредних људи, — а таки су сви ти, што тамо тако слатко једу. Ја бих желео, да ти тога Хаустада мало боље познаш.

Кмет : Хаустада ; да, збиља : он ми је приповедао, да ће ових дана његов лист донети опет неки твој чланак.

Стокман. Мој чланак?

Кмет: Да, о нашој бањи. Написао си га још зимус.

Стокман. А, онај. . . да, да! . . Али не, тај чланак неће баш тако лако изићи

Смет: За што не? Ја мислим, да је баш сад најзгодније време.

Стокман. Ти би могао имати право — у обичним приликама — [Иду по соби.].

Кмет. [гледећи за њим.) Па зар нису повољне прилике?

Стокман. [заставши]. Ханше, то ти за сад још не могу казати. Барем вечерас још не. Можда ће се прилике са свим променити, а може бити и да ће са свим остати по старом. Можда је само уображење.

Кмет: То је читава загонетка. Ту као да се крије некаква тајна? Нешто што од мене хоћеш да затајиш? А ја бих мислио, да ја као управитељ наше бање. . .

Стокман. А ја мислим, да ја. . . но, Ханше, ваљда се нећемо још споречкати.

Кмет. Није ми обичај да се с киме споречкам, као што ти велиш. Али морам строго захтевати, да све наредбе иду својим редом. Ја не могу допустити, да се иде странпутицом.

Стокман. Зар сам ја ишао кадгод стран путицом?

Кмет. Та имаш неку навику, да свакад радиш, по својој вољи, а то се не може допустити у стварима, које се тичу општега добра. Појединац мора бити потчињен целини, или — да се јасније изразим — : власти, која се брине око добра свију.

Стокман. Добро! Али шта се то мене тиче?

Кмет. Видиш, драги Отоне, ти то нећеш никад да увидиш. Али добро пази — ти ћеш то ма кад платити — пре или после! Ја те опомињем! Збогом!

Стокман. Али, шта је теби? Ти си са свим на кривом путу.

Кмет. Ја на кривом цуту! . . Молим те, немој да ме — [према трапезарији]. Збогом, сна хо! Слуга сам, господо! [Оде].

Појава Трећа.

Стокман. *Јованка*. За тим *Хустад Фредрик* и *Валтер*.

Јованка [долазећи у прву собу.] Зар је отишао?

Стокман. Да, и са свим зловољан.

Јованка. Али, драги Отоне, шта си му учинио?

Стокман. Баш ништа. Он не може захтевати да му пре времена дајем извештај.

Јованка. О чему?

Стокман. Хм, хм; манимо се тога сад, Јованка. . . Чудновато, што још нема писмоноше.

Хаустад, Билинг и Холстер устали од стола и долазе у прву соб . За тим мало касније долазе за њима Фредрик и Валтер.

Билинг (протежући руке). Ах после оваке вечере осећа се човек као новорођен

Хаустад. Чини ми се, господин кмет данас није баш добре воље.

Стокман. То је због стомака, не може добро да му сварује.

Хаустад. Имате право; нарочито му не прија „Народни гласник“

Јованка. Ви сте га, мислим, са свим раздражили.

Хаустад. Да како; али опет има међу нама неко примирје.

Билинг. Примирје — тако је, то је згодна реч.

Стокман. Ми не смемо из вида испустити, да је мој брат момак. Сиромах ! Он нема своје куће. где би се могао својски разонодити. Увек и вечито само послови. Па онда онај проклет чај; то му је скоро једино пиће. . . Него, децо, столице око стола. . . Хоћемо ли добити скоро наш пунч?

Јованка (идући у трапезарију). Одмах, одмах.

Стокман. Молим, капетане, седите ви овде до мене на диван. Тако редак гост као ви. . . Изволите сести, господо! (Поседају око стола. Госпођа Стокмановаца донесе служавник са самоваром, чашама и т. д.)

Јованка. Тако. Ово је арак, а ово рум. . а ово коњак. Нека се изволе господа сами послужити.

Стокман (узимајући чашу). Хоћемо. (Док се пунч прави.) Па онда цигаре. Фредриче, ти знаш где стоји кутија. А ти, Валтере, можеш ми лулу додати. (Дечаци оду у десну собу.) Чини ми се Фредрик хоће већ да склони по коју цигару; али ја се чиним томе и невешт. (Дечаци донесу цигаре и лулу). Молим господо, ја се држим луле. Колико ме је пута ова овде пранила на бурном пловљењу тамо горе на северу! (Куца се.) Добро здравље! . . Боме, овако пријатна и топла соба много је боља од оне буре и ветра.

Јованка (са плетивом у рукама.) Кад ћете на море, господине капетане?

Холстер. Може бити тамо од недеље.

Јованка. Сигурно у Америку?

Холстер. Да, госпођо докторко.

Билинг. Али онда нећете бити на изборима!

Холстер. Зар ће овде опет бити избор?

Билинг. Зар ви не знате?

Холстер. Не знам; не бавим се таким стварима.

Билинг. Дакле, ви баш ни мало не марите за политику?

Холстер. Не, у томе се ни мало не разумем.

Власник Медијаш и Кимпановић штампа Медијаш и Кимпановић Окружки вокаи бр 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 153 Београд, Субота 3 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од 1. Новембра (последње четврти) мислимо да уређивање овога листа реорганишемо тако, да ће овај лист још више оправдати свој позив: да буде лист „за свакога.“

У данашњим броју почињемо да доносимо драму *Хенрика Ибсена*:

Народни непријатељ. О којој смо рекли коју више у „Београдским новостима.“

„Мале Новине“, од 1. септембра па до краја године, стају 3 динара.

Дајем ПОД КИРИЈУ ЊИВЕ ЋЕЛЕШЕВИЋ 1—3

БАСНОСЛОВНО ЈЕФТИНО продаје своју кућу Тодор Поповић, секретар мин. финан. 1—3

МЕАНУ III класе код „Златног Крста у Пожаревцу, са 8 соба кућном и једиком дајем под акуп од идућег Митровдана оме потребује нека се погодбе задо обрати мени подписатом.

Августа 1888, Пожаревац,

Иван Живковић

тргов.

КАЛЕНДАР

Православни: 3 Свмч. Антим и Теоф.
Католички: 14 Никита
Сунце излази: у 6 сах. 2 м. залази у 5 сати 58 мин.
Послед. четврт 16. у 9 с. 20 м.пре подне. Магловито и ладно.

КУРС

Дукат	5·76
Наполеон	9·65

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 30 Августа

кил	10.4762	Жита	11.50——
„	10274	Сувих шљива	26.50—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	10117	Кукуруза стари	12.—
„	——	Кукуруз. браш.	——
„	2121	Јечам	8·—
„	20185	Овас	8.—
„	——	Раж	—.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	—	Пасуља	28 —
„	—	Ораја	28.—
„	—.—	Катрана	—·—
„	—	Вуне овче	—.—
„	667	Шишарке	10.—
„	——	Коре брезове	—·—
„	12110	Креча	3.50
„	20500	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	——	Крушака	—·—
„	7185	Грожђа	16.—
„	37	Сира	55·—
„	1633	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	320	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	352	Кромпира	7.50
„	4.200	Крушака	8.—
„	1.800	Ћумура	5.—
„	2.500	Грожђа	7.50
„	900	Сирћета	15,—
„	2·100	Вина црна	12.—
„	320	Ракије комове	40.—
„	120	Вуне	130.—
„	290	Воска чистог	350.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна	20.—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	——	Ракије меке	—·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—	—·—
1 пар	Крава тешки	„	—	—·—
„	„ „ „	„	—	—·—
„	Свиње мрша. до	„	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—·—
1 „	„ Јагњећи нови		—·—
1 „	„ Јарећи		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	492.040	Пшенице	8·—
„	7.800	Ражи	5·50
„	32,000	Јечма	5·50
„	7.900	Овса	5·—
„	2.900	Кукуруза зрно	8·—
„	2.100	„ браш.	10·—
„	11.900	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	2.100	Кромпира	5·—
„	1.500	Кудеље (тежине)	60·—
„	4.800	Креча	4·—
„	5.600	Црна лука	6.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Вуков помен**). Из Лознице нам пишу; да се тамо појавила мисао, да се 8 ов. мес. као на дан кад ће се овде у Београду славити стогодишњица Вукова, учини тамо помен, на Вуковој очевини, где су још остали остатци, онога огњишта, крај кога је Вук у првим данима одњегован и поучен. Оно до душе, ту је место где је Вук своје детињство провео, те са тога има пуно значаја по целу околину, али ми ипак држимо, да би умесно било, кад би се помени о стогодишњици чинили у целој Србији, јер, и ако ће сама светковина бити у Београду, то се ипак не ће на њу слећи цео свет, те да се не би могао учинити помен у свакој вароши и варошици и тиме дати свакоме прилика да ода достојну пошту великоме српском трудбенику.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Даворје**). Како је већ сутра тај свечани дан, ове пев. дружине, то сврћамо пажњу поштов. публике, да непропусти ову прилику а да се упозна како са лепим обичајима српскима тако да се богме и проведе у лепом друштву. — И на сам дан поласка могу се куповати улазнице на жељез. станици и то од 7-8 у јутру и од $1^1/_2$—$2^1/_2$ по подне. Они гости који стигну на својим колима у Раковицу плаћају само *један динар за улаз*. —

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (75)

Као укочен — изломљен и с ужасним болом у глави, лежао је на поду. Малаксао од удара, једва је могао да се подигне. Мало по мало, па га савлада сан. Он заспа. Неколико пута у сну превртао се. Чешће је уздахнуо и викао, као да га дави неко. Али при свем том, није се пробудио за дуго време.

Тек сутра дан пробуди се, пошто је у велико било свануло. Унутрашност куле беше осветљена сунцем. Он се усправи лагано. Страшљиво разгледаше око себе. С почетка је мислио да је у каквом затвору, али мало по мало поче се сећати, шта је било са њим, и тек после неколико тренутака, сазнао је где се налази. Пошто је добро промотрио око себе, он устане лагано. Бол у глави беше тако јак, да му је сваки покрет био тежак. Он беше блед као крпа. Чим устане погледа на тешка гвоздена врата. Она беху забрављена. Он се је грозио, кад је видио шта га је снашло.

Не беше гладан, али га је мучила ужасна жеђ. У кули не беше ни капи воде. Нешто због бола, а нешто због малаксалости, није могао да се одржи на ногама. Он седе на једну стару столицу. Лице му беше као у мртваца. Само очи његове показиваху живост — у њима је блистао осветнички жар.

Дакле му је Инго наменуо смрт? И готово би постигао циљ, да се Брабантино није решио све и сва да употреби, само да стане на пут Инговом умишљају Ово решење беше чврсто и даваше му снагу. Он неће да пропадне овде. Мора да живи, на да изађе пред Инга као његов зао дух, као грижа Ингове савести.

По кратком времену устане Брабантино и усправи се. И ако је имао јаке болове у глави, ипак их је савлађивао. Он мора одавде да изађе пошто по то. Ако не може, ако не нађе начина како да се ослободи овог затвора, онда ће да ликује Инго.

Брабантино се сети нечега. Брзо завуче руку у џеп од огртача и тражаше тестаменат старог Алмирала. Не нађе га. Инго је узео. Ово га још већма узнемири и гоњаше да изађе одавде. Приближи се вратима и гурне их — али се она не помакоше. Била су затворена добро.

Сем једне рупе у висини, није било прозора. Висина зида беше и сувише велика. Без припрема и помоћи, неби мого да са попне до крова. У једном куту опази Брабантино да је извучен из зида један камен, али ипак не беше му лако да туда направи пролаз, јер је зид био дебео. Но он ипак није очајавао. Ако му пође за руком да извуче још који камен одатле, да отвор проширн и зид пробије, онда ће се избавити овог грозног затвора, али пошто је био малаксао, а жеђ га страшно морила, морао је да савлада све, те да бар толике снаге има да приступи раду.

„Брабантино беше јак и одважан. Имао је самопоуздања и могао је ма и са муком да савлада своју немоћ. И до-

Како смо извештени Г. Министар војни одобрио је и „*Даворју*“ војну музику. Путом а и на месту увесељаваће госте две музике на измене. — Једна музика дочекаће код 9. километра онај воз што долази по подне, и све госте допратити свирком до манастира. — У народ играма по подне може учествовати ко год хоће од гостију, само да се раније јави одређеним редарима. —

*

(Свечана седница Академије). У Недељу је свечана седница Академије, за коју смо већ раније јавили, но иста биће у 4. сахата по подне, а не у 5. као што је то свуда већ раније јављено.

*

(Венац „Кола Јахача“). У недељу 4. Септембра, пада дан рођења блаженопочившег кнеза Михајла. Том приликом и коло јахача из Шапца, које носи његово име, оће да му укаже пошту и то овде у Београду на самом споменику пред позориштем. Тог дана ће коло јахача преко нарочитих изасланика положити на споменик леп а скупоцен венац од ђурђевка (то је коњички цвет), се великим тробојним тракама. На једној траци писаће: „Врлом прегаоцу гајења јахачког духа и побољшања домаћег коњског соја и на другој ће траци писати: „Благодарно коло јахача Кнез Михајло. 4. Септембра 1888 год.“ За полагање венца на споменик, обратило се је коло предходно са молбом господину председнику општине вароши Београда, за дозволу, пошто је споменик на чување београдској општини предат. Венац ће се после после хранити у сали овд. општинског суда међ осталим венцима са тог споменика.

*

(Нов ректор). Професорски савет велике школе, изабрао је за ректора Велике Школе, за ову 188⁸/₉ годину г. Светомира Николајевића.

*

(Одбор општински). Данас у 5. часова по подне држаће одбор општински своју редовну седницу а на дневном је реду:

1.) Реферат општинског правозаступника о раскиду уговора са концесионаром изношења ђубрета из вароши;

2.) Питање о калдрмисању вароши — реч председника:

3.) Акт Министра просвете да општина уступи држави један плац за подизање сталне астрономске и метеоролошке опсерваторије;

4.) Разне лицитације;

5.) Уверење за ђаке и окривљенике.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини кремањској, у срезу и окр. крушевачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 3815·75 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачун. годину.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, а по договору са државним саветом, од 22-ог августа ове године Бр. 812, решио је:

да се Хуго Шамбахер, родом из Беле Цркве у Аустро-Угарској и поданик исте државе, прими по молби својој у српско поданство, изузетно од §-а 44-ог грађанског закона, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

да се Стеван Радосављевић, пртач у министарству грађевине, родом из Панчева у Аустро-Угарској и поданик исте државе, прими по молби својој у српско поданство, заједно са својом женом Стеваном, и малолетним синовима: Јованом и Савом, изузетно од §-а 44 ог грађанског закона по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

да се Хајнрих Косовски, железнички чиновник у Београду родом из села Ренбешова у Русији, поданик исте државе, по молби својој прими у српско поданство, заједно са својом женом Јулијом, без отпуста из свога садашњег поданства, као српски заштићеник, на основу тачке 8., уредбе од 20,ог јануара 1860 е године Вбр. 171.

да се Раде Краиновић, порески надзорник за срез поречки, у округу крајинском, родом из села Брувна, у Аустро-Угарској, поданик исте државе, прими по молби својој у српско поданство, заједно са својом женом Јелисаветом и малолетном ћерком Милицом, а изузетно од §-а 44-ог грађанског закона, по што је поднео уредан отпуст из свога садашњег поданства

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог заступника министра просвете и црквених послова, поставља:

за књиговођу друге класе у Управи Фондова, Петра Поповића, телеграфског магационара прве класе у поштанско-телеграфском одељењу министарства народне привреде.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра правде, поставља.

за председника суда округа јагодинског, Косту А. Радовановића, председника суда округа црноречког, по молби.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог председника министарског савета, поставља:

за ванредног писара прве класе среза параћинског, округа ћупријског, а да врши дужност начелника истог среза и прима плату отуда, Уроша Грабовца, писара друге класе среза трстеничког, округа крушевачког; и

за писара друге класе среза косаничког, округа топличког, Светозара Оњановића бившег среског писара.

—

Г. Николу Станковића, бив. писара судског, који је положио правозаступнички испит, министар правде, на основу §-а 3-ег и 19-ог, зак. о правозаступницима, поставио је за јавног правозаступника за округ ужички.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ НАУКА

—

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Отело млетачки црнац трагедија у пет чинова, од Шекспира, по Боденштетовом преводу превео Н. Н. — Приказивано у народном позоришту, у четвртак, 1. Септембра тек. год.—

Може се само замислити, како нам је мило, што се испунило наше пророчанство, које изрекосмо, пишући преглед прошлогодишње сезоне, у једном од ранијих бројева. Био је тада говор о Шекспиру и ми смо се тврдећи, да га наша публика радо гледа, позвали, као за доказ нашем тврђењу, на прву преставу која ће нам дати шекспиров комад, а та је била, као што рекосмо, у четвртак 1. ов. месца. Публика, као да је хтела да притече у помоћ нашем тврђењу, дошла је у толиком броју у позориште, да је кућа, са малим изузетком, била дупком пуна.

„Отело“ је још у толико срећнији од осталих шекспирових драма на нашој позорници, што нам је изнет цео, онакав какав је, готово ничим неокрњен. Незнамо чија је заслуга у томе, да ли преводиоца или драматургије; али чија је да је, нека му је за то хвала.

„Отело“ не спада у ону категорију позоришних дела, нити у онај ред производа људскога духа, која су већ и самим насловом својим окована у известан уски систематички ред проматрања, него је то чедо ђенија, који дела, као и великомоћна природа; наивно и бесвесно, као по неким непромењљивим законима стварања, највише даје, а што даје, даје оберучке.

„Отело“ је један листић страсти, рекао је неки критичар, у коме је свака реч инкарнирани живот. Свако лице у њему носи оштрим потезима нарисан индивидуални тип, који у судару са противним елементом за најкраће време потпирује страховиту борбу, борбу која руши и убија. У „Отелу“ преставља нам се страст суревњивости у сразмери која двогубо расте, а показује нам се, како и љубавник може да уништи предмет своје љубави.

Отело је наиван, поштен а ватрен црнац, који верује све, па га то лаковерје најзад упропашћује; оно чини црнца приступачним подмуклим и пакосним сплеткама препреденога и суревњивога Талијанца Јага, који из демонске зависти забада своје гадне канџе у чисто и племенито срце црначево, залуђује му извор његовог новог живота, увлачи му се као крља под кожу, па тако разапиње своје мреже у његовој наивној души. — Па је ли сад чудноват и неприродан преображај отелов и у нарави његовој и у души му?... Не, није!.. Бесило његово је природна последица и његовог темперамента, и живота и прошлости његове. Што *Отелова* жарка љубав постаје на мах неограничена мржња то је просто један обичан психолошки процес; у њему разум напрасно утрне, све ускипи страшћу, док сама страст не пређе у беснило и најзад у коначну пропаст. Разчлањавати и анализирати све поједине црте и нијансе Отелове душе и карактера могло би се и на дугачко и и на широко, материјала за размишљање пружа вам се и сувише; но то би нас далеко одвело. Поменућемо само, да су сви карактери у овај трагедији природни и јасни и тачно одређени. Само за *Јага* канда то не можемо рећи. Јаго и Хамлет су међу свима јунацима шекспировим најсличнији по својој дубини, чудноватости,

---

ста он савлада све болове и горућу жеђ само да што пре одпочне рад.

Ако му баш никако не пође са руком да се избави, имао је пушку са којом би прекинуо ужасне муке, које би овде имао да претрпи од жеђи и глади.

Али Брабантино није од оних људи који одмах очајавају. Још није сигурно да се не може избавити из куле. Још није никако проуеучинио. Још није доспео до оне славе, за којом се жудио. И зар он, — моћни Брабантино — да подлегне Инговом лукавству? Та мисао није могла да поколеба његову гвоздену вољу још ништа није изгубљено он је још жив! —

IX

Помиловање

„Ко се то приближује Галери?“ повика Умбо, показујући руком на море.

„То је Илијо,“ одговори стражар са катарке.

„Он је сâм! Шта то значи?“ упита Умбо Антонија који је дошао близу њега. „Да није Рафајело са Палмошем остао на острву св. Николе?“

„Шта је?“ упита Краљица Ноћи, која је седела на једној столици, а беше заклоњена једрилом.

„Јуче пред вече отишао је Рафаејло са Палмошем на острво св. Николе,“ рече јој Умбо, пошто се приближи Краљици.

„То знам. А шта јавља стражар упита Краљица Ноћи-

„Да се Илијо враћа сâм!“

„Онда се догодила каква несрећа,“ изјави Краљица.

Гондола се приближи и Илијо се успе на Галеру. Умбо га одмах одведе код Краљице Ноћи а међу тим се доста њих скупе око Краљице.

„Ти долазиш сâм?“ упита Краљицца Ноћи Илија.

„Снашла нас је несрећа Краљице. Целу дружину погодио је тежак удар,“ одговори Илијо. „Жбирима је испало за руком да лукавством и издајством једне жене, ухвате Рафаела нашег вођу!“

„Рафаело ухваћен?“ упита Краљица, коју је јако потресло ово саопштење. „А која је то жена што га је издала?“

„Стефана, жена Себастијанова.!

„Дакле опет она! Она неће да се смири док се год не освети,“ рече Краљица Ноћи полугласно.

„Па и Палмошу и мени претила је опасност, да нас ухвате Жбири. Они су се сакрили близу обале, где смо ми очекивали Рафаела, и као смо се од обале удалили пуцали су на нас. Куршуми су пролазили поред наших глава, али нас није погодио ни један. Сад смо били сигурни да је Рафајело у Рукама Жбира. Кад су Жбири отишли ми се вратимо на обалу. Пажљиво изађемо на обалу и попнемо се на брежуљке. али нисмо видели ни једног Жбира. Пошто су наше гондоле биле са унутрашње стране острва св. Николе, Палмош се реши да пође у потеру за Жбирима, не би ли докучио где је одведен Рафаело. Ја сам дошао овамо да вас известим о свему.

„А зар не знаш шта је било даље са Палмошем?“ упита Краљица Ноћи.

„Не знам Краљице! Ја сам га чекао до звануће. Дуже нисам могао да останем јер сам хтео да вас што пре известим шта се догодило са Рафаелом.“

„Ти ћеш још једаннут отићи на ос-

на ако хоћете, и нејасности својој. Многи литерарни критичари држе да би *Јаго* требао да буде јунак овога дела. А може бити и да јесте. Но још нису на чисто с тим; у какву категорију људских карактера треба уврстити *Јага*. Сумњиво је, да ће поставка, као да је Шекспиру у њему хтео да оличи талијанску природу, бити довољно основана; но ако се може допустити, да клима и земљиште имају психолошког утицаја на човека онда се мора признати, да можда нигде нема више бистријих памети али за то ни црњих душа, но што их има Италија Погледајмо само на историске грозоте талијанске прошлости, па ће нам онда бити лакше да у горњу поставку верујемо. — Вероватно је још и то, да је Шекспир у *Јагу* хтео да наслика једно из дна душе пакосно створење, коме су туђи јади, муке и несреће права животна наслада. У колико је активност Јагова у делу велика и значајна, држимо, да није нужно на доказивати, јер је то очигледно, како Јаго управо носи целу трагедију на себи — он управо у њој све и ради.

Ову веома тешку улогу је г. Цветић јуначки савладао.

Овога су вечера позоришни кругови били заинтересовани једном појавом, јер је: Господин *Љуба Стано јевић*, који је нарочито проучавао глумачку уметност на страни, приказивао на ангажман „Отела.“

Пре но што пређемо на један заиста тежак посао, на оцену његове игре, нека нам се дозволи, да ставимо као мото ову изреку:

„Скромност је једна од највећих врлина човечијих“

И збиља, никад ова изрека није имала оправданије употребе, ни очигледнија доказа но овога пута.

Г. Станојевић се далеко машио. Отело је још и сувише рана улога за њега. Но није ни чудо; Отело је тешка, врло тешка улога, а он је још тако млад. Њега је у тој улози обучавао некакав, тако звани, професор у Бечу. И на врло се много места јасно опажало, да га је *други* учио. Гестикулација му је јако саката и скроз туђа, она је веома много удила његовој игри; која би, још и које како, могла да поднесе, као од младог човека, који је тако рећи тек почео да ради. Ми нећемо да поричемо таленат г. Станојевића, ама он је на на много и много и места у Отелу био ужасно ладан, док је на некима безразложно викао.

У целој улози он није имао ни мало достојанства, но је по кашто изгледао као преплашени роб, црначки слуга, кога за непослушност карају његови господари. Па то је на жалост изгледао баш у сценама где је требао да покаже највише срчаности и мушке одважности, бар онакве, какве приличи једноме Отелу, коме Млеци поверавају све и сва.

Ми верујемо у велику и чврсту вољу г. Станојевића а о одважности нас је и сувише уверио, кад је тако лакомислено дохватио Отела за врат. Одушевљење може до некле да користи и да има смисла, али претерано одушевљење — упропашћује за то треба чак и ту бити умерен. Но кад узмемо у обзир, да је он то играо за *ангажман* онда му се може још и опростити, јер се тим јасно доказује да он не мисли и на даље, да игра тако јаке и велике улоге; а за мање ствари он нам је без сумње добро дошао и штета би било напустити га Ми задржавамо право за дефинитиван суд, док га видимо још у којој улози а дотле му то ведимо: добро нам дошао! и желимо му у осталим улогама срећнијег успеха; а с радошћу ћемо донети вест, да је увршћен у ред чланова нашега позоришта.

Остали су приказивачи били како који. Г. Гавриловић је био ваљан Касио г-ђица Поповићка лепа Емилија. Дездемона је могла бити много бља Ој кад се сетимо срећнога доба и г-ђе Гргурове у тој улози! Г. Др. Јовановић (Брабанцио) учинио је колико је могао, само штета што то што је он могао није ваљало. Нити нам је у првој слици приказао старца кога несносна вика буди иза сна нити изненађена и ожалошћена оца нити у сенату гњевна и увређена сенатора млетачкога, нити најзад скрушена и остављена човека који отискује од свога срца кћер своју, своју јединицу. То су све били велики моменти, али разуме се требало би их пре свега разумети. Штета што су тако лепе сцене пропале.

Сећате ли се какве панораме на зеленом венцу или „батал џамији“; пред њима обично стоје две три фигуре од воска обучене у шарене алине, на која од њих лупа у бубањ (разуме се кад се навије) а која опет игра у месту! Е такав је био и овог вечера један глумац — нећу да га кажем који је; али је хладноћа г. Ђурђевића у младом ватреном талијанцу млечанину на још и љубавнику, који је, бајаги заслепљен љубављу и због ње ће све учинити, просто вређала својом постојаношћу и непопустљивошћу. Ми смо се просто чудили Јагу што толико мучи сиромаха Родерига, кад је ето њему то све једно. Кад он оно рече: „хоћу да скочим у воду да се удавим“ а неко шапну у партеру: па и право је да се не мучиш више!

На завршетку не можемо да пропустимо а да не споменемо како је г-ђица Д. Николићева као Бијанка био на свом месту.

Скромност

ПРИПОСЛАНО

(За ствари под овом рубриком уредништво неодговара).

У кафани код Скупштине 30 августа. око 3 сахата по поло ноћи одјекнуло је по пространом салону крканье столица и ломљава астала, и уз урнебесну дреку помешаних гласова мушког и женског пола, беше узнемирен комшилук. Е тако је кад знамо, да са кафане у Београду само до 11 сати смеју држати отворене (!?) За комшилук није севте на овај начин целу ноћ да буде узнемирен, а често и нашем сељаку који зором хита на београдску пијацу и у опште путнику који поред скупштине пролази, даје се прилика из ове кафане видети како се у сред престонице кафанске госте столицама испраћају. У опште није лепо оваке представе кафански гледати али је са свим друга ствар виђати таке нереде у кафани код скупшине на најугледнијем месту престонице Оволико за сад напоминемо у циљу да надлежнима скренемо пажњу, нека и кафана код скупштине само до 11 сати ноћу буде отворена на нам ваља да неће оваке изгреде често приказивати

Н.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 2 Августа.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Љубомир Стојановић из Пожаревца због скитње, Јозеф Јурковић слуга из Аустро-Угарске због пијанчења, Михаило Цветковић слуга из Турске, Петар Јовановић шегрт из Ниша, Жива Перинић надничар из Карлова, Јохан Фридрих Вилхелм Хилер коларски раденик из Немачке, Мита Петровић и Васа Стојшић из Аустро-Угарске сви због скитње и безпосличења, Васа Ђурић слуга фијакерски због непослушности и Јаков Анаф телалин због краће.

Нашој покојној

Настасији

даваћемо у среду 7 тек. месеца у 10 сати пре подне годишњи парастос у цркви Светога Марка

Петко Михајловић
татарин у пензији
Михаило П. Михаиловић
управник зајма

Наша никад незаборављена мила кћи, односно сестра, свака

Јулиана

после дуге и тешке боље у своме најмилијем цвету младости премину јутрос у 2 сахата.

Тело миле нам кћери биће предано матери земљи сутра у 3 сах. по подне. Стан Дубровачка улица.

Ожалошћени родитељи:
МИЛАИЛО и САРА
АРСЕНИЈЕВИЋ
сестра: ХРИСАНТА
зет: АНДРА ПУРИЋ
са осталом родбином

трво св. Николе, да доведеш палмоша,“ рече Краљица Ноћи.

„Учинићу што будеш заповедила, Краљице,“ одговори Илијо.

„Сад иди па се поткрепи и одмори, дода Краљица Ноћи.

Чим Илијо оде од Краљоце Ноћи, искупе ее око њега више њих из братства и умоле га да им опширно приповеди цео догађај. Овај им учини по вољи. Пошто се одморио и добро покрепио јелом и пићем, спремаше се да оде на острво Св. Николе. Леонардо изјави да ће га пратити пошто је због ветра тешко пловити, па треба веслати јаче.

Око подне, кад је Краљица Ноћи отишла у каиту да јави сестри Рафајловој шта се са њиме догодило Леонардо и Илијо удале се са гондолом, Ветар је доста јак био. и они су морали да добро веслају, И ако су били снажни и добро веслали, ипак је њихова гондола пловила лагано, Тек пред ноћ и то са великим напрезањем стигну до обале острва св. Николе.

„Погледај Илијо,“ рече Леонардо. „Не какав човек долази са брежуљака, да није то Палмош “

„Јесте, то је он. Он нас је приметио па нам иде у сусрет,“ одговори Илијо.

Долазећи беше заиста Палмош. Он им да знак да стану и рече:„ Ја нисам сам, имам још неког тамо на брежуљцима. То га морамо повести са нама.“

Где је Рафајло?“

„На острво Св. Лазара,“ одговори Палмош.

„Дакле су га ухватили?

„Ја сам ишао за жбирима и дознао сам то. Он је у затвору,“

„А кога имаш на брежуљцима?“

Палмош није чуо ово питање. Он се врати на брежуљке. У томе је већ наступила и ноћ.

„Палмош долази!“ рече Леонардо. „Али ко је оно кога води? Изгледа ми као каква жена.“

Палмош је вукао за собом Стефану. Обе руке беху јој везане а глава јој је била покривена кукуљачом. Кад је дошао до обале он је подиже и унесе у гондолу, па и сам седе на једну клупу.

„Ко је то са тобом?“ упита Илијо.

„Па зар не познајете ову тицу? Ево погледајте је добро,“ рече Палмош и скиде јој кукуљачу с главе.

Илијо и Леонардо познаше Стефану, ону, која је издала Жбирима њиховог вођу.

Стефана беше љута као лафица. Проседа коса падала јој је низ рамена. Она јаукаше гласно, и мучаше се да се ослободи веза.

„Ако не будете мирни, ја ћу вас привезати за клупу,“ рече Палмош.„ Ову тицу нађох у једној гондоли, поред обале. Кад еу Жбири изашли из гондоле и одвели Рафајла, она беше сама остала,“ настави Палмош и отисне гондолу од обале. То исто учини и Леонардо, па се обе гондоле упуте правцем, где је била Галера, „Она је издала Рафаејла као и пре што хтеде да учини са Краљицом — — — — — — — — — — — —.“

(наставиће се)

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ХЕНРИКА ИБСЕНА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

(НАСТАВАК)

Билинг. Ништа за то; треба човек да употреби своје бирачко право.

Холстер. Па зар и онај што нема ни појма о томе? Како то мислите? Друштво је као лађа; сви, што су на њој, морају у веслању помагати.

Билинг Можда би на суву било тако и добро; али би на мору, боме, рђаво прошли.

Хаустад. Збиља је чудновато, како морнари обично не маре за јавни живот.

Билинг. Заиста. чудновато!

Стокман. Морнари су као птице селице; њима је свуда као код куће. Али за то ми други морамо прегнути више на посао, господин уредниче. Хоће ли бити сутра штогод занимљиво у „Народном Гласнику“?

Хаустад. Разуме се. Али не домаће. Прекосутра мислим да штампам ваш чланак.

Стокман. Шта мој чланак! . . . Но; морате још причекати.

Хаустад. Како? А баш сад имамо доста простора, па онда, чини ми се, сад је и најзгодније време.

Стокман. Оно имате и право, али пречекајте још неколико дана. Узрок ћу вам казати доцније.

Појава Четврта.

Пређашњи. Петра.

Петра (у шеширу и огртачу и са завежљајем писаћих артија испод руке, из предсобља.) Добар вече!

Стокман. Добар вече, Петра; једва једном и ти дође!

Поздрављају се међу собом. Петра метне одело и писарије на сто код врата).

Петра. Овде је врло пријатно.

Стокман. Само си нам још ти фалила —

Билинг (услужно) Хоћете ли допустити, госпођице Петра, да вам наслужим чашу пунча?

Петра (приступивши столу). Хвала, волијем сама. Ви ми увек направите веома јак пунч. . . Али, тата, имам писмо за вас. (приступи столу, где је ствари оставила).

Стокман. Писмо? Од кога?

Петра. у џепу од огртача тражећи. Дао ми га писмоноша, кад сам у школу ишла.

Стокман уставши и идући к њој. Па ти ми га тек сад доносиш?

Петра. Нисам имала кад да се вратим. Ево га, ту је.

Стокман радознало, узимајући писмо. Дај да видим, дај да видим! Гледајући наслов писма. Врло добро!

Јованка. Је ли оно, које си очекивао, Отоне?

Стокман. Јесте . . . Морам одмах — молим. Свећу, Јованка!

Јованка. Па ено лампе на писаћем столу.

Стокман. Добро, добро. Опростите за часак само Оде у собу на десно.

Појава Пета.

Пређашњи без Стокмана.

Петра. Шта ли ће то бити, мама?

Јованка. Не знам; од неколико дана непрестано је питао за писмоношу.

Билинг. За цело ће бити какав чувени немачки или енглески гост.

Петра. Сиромах отац! Ради и сувише много. Спреми себи чашу пунча. Аха, ово ће ми пријати!

Хаустад. Јесте ли и после подне имали школе?

Петра сручући из чаше. Два сата.

Билинг. А пре подне четири сата у пансионату —

Петра седнувши код стола. Пет.

Јованка. А како видим, вечерас ћеш још поправљати задатке.

Петра. Да, има их читава хрпа.

Холстер. Ви имате и сувише много посла?

Петра. Имам боме! И то баш волем, јер се веома уморим. . .

Билинг И ви се томе радујете?

Петра. Да како; јер се онда слатко спава.

Валтер. Ти, Петра, имаш јамачно много грехова на својој души?

Петра. Грехова — ?

Валтер. Јест, па за то толико и радиш. Поп каже, рад нам је дат као казна за наше грехове.

Фредрик са особитим изразом лица. Ала си глуп, кад и то верујеш!

Јованка. Но, но, Фредриче!

Билинг смејући се. Врло добро изврсно!

Хаустад. Валтере, зар ти не би волео много радити?

Валтер. Не, никако!

Хаустад. Е, па шта ће онда бити од тебе?

Валтер. Ја бих најволео бити гусар!

Фредрик. Али гусари су били незнабошци.

Хаустад смешећи се. Право Фредриче!

Јованка. Децо сад је доста; идите у своју собу треба да прочитате и вашу лексију вечерас.

Фредрик. Ал ја бих још мало поседео. .

Јованка. Не. Идите обојица! . .

Деца рекоше: лаку ноћ! и одоше на лево у другу собу.

Хаустад. Збиља, госпођице Петра, јесте ли већ прочитали онај енглески роман, који сте обећали превести за наше новине.

Петра. Још нисам; али ви ћете већ на време добити превод.

Појава Шеста.

Стокман. Јованка. Петра. Холстер. Хаустад. Билинг. Доцније *Фредрик* и *Валтер.*

Стокман машући писмом. Имам овде нешто, што ће изненадити целу варош. Новост!

Билинг. Новост?

Јованка. Какву новост?

Стокман. Велики проналазак, Јованка!

Хаустад. Проналазак. — ! ?

Јованка. Твој проналазак?

Стокман. Да, мој, мој! Иде горе доле. Па нека ми и сад кажу, да су ми у глави бубе и будалаштине! Сад ћу ја њима показати! Хаха, показаћу ја њима!

Петар. Али, тата, шта је то?

Стокман. Само лагано — све ћете чути. Штета, што мој брат није сад овде! Ево вам доказа како човек може годинама лутати као слепа кртица.

Хаустад. Али о чему то говорите господине докторе?

Стокман застављи код стола. Зар овде не влада опште мишљење, да је наша варош врло здраво место — ?

Хаустад. Разуме се —

Стокман. Необично здраво место — место, што заслужује да се најтоплије препоручи и болеснима и здравима?

Јованка. Да, али, Отоне. ..

Стокман. Па зар нисмо ми нашу варош као такову хвалили пред целим светом. Зар нисам ја сам писао брошире и у „Народном Гласнику“ низао чланак за чланком —

Хаустад. Тако је! Па шта даље?

Стокман. Ова наша бања коју смо називали живцем, плућима наше вароши и, бог вас пита каквим још именима. . .

Билинг. Јест, јест, — једном свечаном приликом назвали сте је још и нашим „бујним срцем“ —

Стокман. Да, да, сећам се! Али знате ли ви, шта је ова наша бања, ова велика, сјајна, хваљена бања у коју је толики новац утрошен — знате ли ви шта је?

Хаустад. Но па шта је?

Јованка. Реци већ једном!

Стокман. Наша је бања — права кужна пећина!

Петра. Наша бања, тата!

Јованка (у исто доба). Кужна пећина!

Хаустад (исто тако). Али, господине докторе!

Билинг. Није могуће!

Стокман. Ја вам кажем, да је ова наша бања отрован гроб; по здравље страшно опасна. Сав онај мутљаг горе у воденичкој дољи — све оно, што око вароши онако страшно смрди — заражује воду, која кроз водовод иде у бањски бунар; а исти тај проклети отровни мутљаг види се и на обали —

Холстер. Тамо где су морска купала?

Стокман. Баш управо тамо.

Хаустад. Али од куд знате ви то све тако тачно, господине докторе?

Стокман. Ја сам све испитао савесно, као што само може бити. О, ја сам већ одавно сумњао. Лане у лето имали су многи гости у нашој бањи необичне болести — тифус — гастричну грозницу —

Јованка. Сећам се.

Стокман. Ми смо онда мислили, да су ти људи донели са собом болест; али позније — у зиму — дођоше ми са свим друге мисли; и ја почех воду пажљиво испитивати.

Јованка. Дакле, за то си ти овако неуморно радио!

Стокман (смешећи се). Неуморно; ти то за цело можеш казати, Јованка! Али нисам имао потребних научних справа: за то сам послао на свеучилиште славноме кемичару Нисну наше пијаће и морске воде, да је испита свестраном анализом.

Хаустад. И сад сте добили одговор?

(Продужиће се)

Власник Медкпијан и Кимпановић штампа Медкпијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

И 75
Библиотека „Светозар Марковић“ Београд

БРОЈ 154 Београд, Недеља 4 Септембар 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

МЕАНУ III класе код „Златног Крста у Пожаревцу, са 8 соба кујном и једиком дајем под закуп од идућег Митровдана коме потребује нека се погодбе ради обрати мени подписатом.

Августа 1888, Пожаревац.

Иван Живковић
трговац.

1—3

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је сваковрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове, све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, букове и растове греде и дирске, а цене сам удесио тако да сваког купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

2—8

КУЋУ од тврдог матери,ала са 5 де 6 соба и осталим удобностима продајем, а и под кирију одма изд јем.

Упитата у дзној Јовановој улици број 19. 1—16

КАЛЕНДАР

Православни: 4 Вавила и Мој. богов.
Католички: 16 Људмила
Сунце излази: у 6 сах. 10. м. залази 5 сах. 50 мин.
Прва четврт. 20. у 6 с. 19 м. из јутрва. Киша, ветар.

КУРС.

Дукат	5 76
Наполеон	9·645

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 4 Септембар

кил	126.008	Жита	11.50——
„	8878	Сувих шљива	26.50—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза стара	8.—
„	——	Кукуруз. браш.	——
„	2981	Јечам	8·—
„	13183	Овас	8.—
„	685	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	512	Пасуља	28 —
„	—	Ораја	—.—
„	—.—	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	14540	Креча	3.00
„	20400	Сена	4.50
„	570	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	——
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	——	Крушака	—·—
„	5150	Грожђа	16.—
„	102	Сира	53·—
„	7485	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	1364	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	700	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	1600	Вина црна	20.—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	——	Ракије меке	—·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	492.040	Пшенице	8·—
„	7.800	Ражи	5·50
„	32,000	Јечма	5·50
„	7.900	Овса	5·—
„	2.900	Кукуруза ярио	8·—
„	2.100	„ браш.	10·—
„	11.900	Пшенично „	10 —
„	1.120	Пасуља	25 —
„	2.100	Кромпира	5 —
„	1.500	Кудеље (тежине)	60·—
„	4.800	Креча	4·—
„	5.600	Црна лука	6.—
„	4.200	Крушака	8.—
„	1.800	Ћумура	5.—
„	2.500	Грожђа	7.50
„	900	Сирћета	15,—
„	2 100	Вина црна	12.—
„	320	Ракије комове	40.—
„	120	Вуне	130.—
„	290	Воска чистог	350. —

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Слава војне академије**). Према највишем решењу а и по свом дојакошњем обичају, славиће „Војна академија“ своју славу 6. Септембра тек. год. као дан свога уређења и свога патрона св. Симеона првовенчанога краља српског.

*

(**Ђаци Војне академије**). Као што смо већ раније јавили овеје године примљено у војну академију 49 кандидата. Од ових 19 њих јавили су се са велике школе или по свршеном испиту из гимназије и реалке; троје их се јавило из војске, и 27 њих који су свршили надлежне школе и положили пријемни испит.

*

(**Читуља**). Јоса Јосимовић благајник министарства финансије, после кратког боловања умро је јуче у 10 часова пре подне.

(**Одобрено узапћење**). Суд вароши Београда одобрио је узапћење дела „Србија на Истоку“ од Светозара Марковића.

*

(**Трикош и Каколе**). Данас је у позоришту „Трикош и Каколе“. Комад је већ остарео на нашој позорници али вечерас је учињена са свим нова подела, те с тога и обраћамо пажњу п. посетилаца. Тако г. Станојевић је примио Трикоша, а г. Динуловић Каколета.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (76)

„Ха, ха, ха! Ваша Краљица!“ смејаше се Стефана! „То је заиста права Краљица! Али ће ипак доћи у Дуждеву палату као и ви, њени браниоци.“

„Кад би то зависило од твоје воље, издајницо, онда би ми сви тамо дошли,“ одговори јој Палмош са презирањем. „Али ми ћемо се побринути да се не догоди такав случај, сад си ти у нашим рукама, нећеш нам изаћи жива.“

Таласи беху прилично велики, а ветар дуваше све већма. Илијо и Леонардо разапну једрила да би лакше могли пловати. То исто учини и Палмош. Стефана гледаше као суманита. Ни њој не беше ништа, што би показивало да је женска. Њена коштуњава снага и поцрнело лице са проседом косом, престављаше правог разбојника.

„Ви хоћете да ме убијете?“ рече она на један мах Палмошу. „Ви хоћете да ме убијете?“

„Са издајицама и таквима као што си ти, ми тако и поступамо,“ одговори Илијо.

„Ту хијену треба обесити, на катарку са њоме!“ повиче Леонардо.

„Ах, тамо ће јој бити врло пријатно. Биће јој као да је на љуљашци!“ дода Палмош.

Сад и Стефана изли своју мржњу. Она ив проклињеше и обасипаше најгаднијим речима. Ова ужасна жена није се плашила ничега. Није видела пред собом широко море, коме се незна траг каквог гроба. И сама помисао на ужасну смрт, није јој задавала страх. Она није молила за милост, није молила за свој живот, него је непрестано клела и псовала.

Гондоле су улазиле све више у широко море. Ветар биваше све слабији. Због мрака нису могли да распознају место, где је стајала Галера. Крсташи су напрегли сав свој вид, само да упознају место где је Галера. У томе се по издаље појави црвена светлост које нестаде после неколико тренутака. То беше знак да је Галера тамо. Са врх катарке давали су овај знак, да би Илијо Леонардо и Палмош знали где је Галера. Они управе гондоле управо тамо где се појавила светлост. На Галери су се били поплашили да и ова трица нису пали шака Жбирима. Још једном појави се светлост и кад су гондоле пришле из Галере, угаси се светлост-

„Кога доводите то?“ улита Умбо.

„Издајницу, која је издала прво Краљицу Ноћи а за тими и Рафајела предала у руке Жбирима! одговори Палмош.

„Дакле Рафајело није са вама?“ упитају више њих.

„Није!“ одговори Палмош. „Он је на заточеничком острву.“

Илијо, Леонардо и Палмош успну се на Галеру гурајући пред собом везану Стефану.

„Дакле је Себастијанова жена издајница?“ рече Умбо, који познаде ову хијену у женском облику.

„Вежите је за катарку, ми ћемо јој судити већ!“

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове годи‌не., на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини мало-црничкој, у ср. и окр. пожаревачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредоог пореза, прирез од 773·40 дин. уз оба полгођа ове 188?|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини џепској, у ср. масуричком, окр врањском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосреоног пореза, прирез од 1537 дин. уз оба потгођа ове 1887|8 рач, године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, сретављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини рогачкој; у ср. космајском, окр. београдском, да може од свију пореских личности села Сибнице покупити прирезом уз друго полгође ове године а по сразмери плаћања непосредног пореза, 2230 дин. и 10 пр. дин, те тим новем исплатити дуг Милији Јовановићу, овдашњем проистичући од десетодневне хране, издате за општину држави у 1876-ој год. и осуђени му пресудом земаљског суда.

Одобрава се општини ртањској, у ср. бањском, окр. алексиначком, да може од својих грађана покупити прирез од 2400 дин. уз оба полгођа тек. 1887|8 рач, године. с тим, да га распореди на све грађане по сразмери плаћања непосредног пореза, па добивени новац да може употреби на изравњање прихода са расходима у свом буџету, састављеном за исту 1887|8 рач. годину.

—

[illegible]влашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, а по договору са дрлавним саветом, од 8-ог августа ове године Бр. 697, решио је;

да се Уско Сартори, званичник управе монопола дувана из Ужица, родом из Штајинбриха у Штајерској, поданик аустро-угарски, по својој молби прими у српско поданство, изузетно од §-а 44 ог грађанског закона, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

да се Наја Михаиловић, дијурниста војног министарства. родом из Каменице у Аустро-Угарској, поданик исте државе, прими по молби својој у српско поданство, изузетно од §-а 44 ог грађанског закона, па што је подне уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Кумберланд**). Који је познат са, своје вештине у дознавању туђих мисли, приредио је 15. (27.) августа у Јоханесбабу у Чешкој представу, на којој се по речма полицијског извештаја тако дрско и непристојно понашао и наиме Аустрију исмевао, да је окружно капетанство у Граутенау издало налог, да Кумберланда где га нађу, да га преслушају за рад прекршаја §-а 11. царске наредбе од г. 1854 те да протокол о преслушању пошљу у Траутенау, ради даљег уредовања. Тако сада полиција трага за Кумберландом.

*

(**Женскиње на свеучилишту**). — На бриселском свеучилишту учило је ове године двадесет женскиња и то нај више природне науке. Ове се девојке постављају као учитељице у вишим школама. Има их које уче и медецину и права. Неке уче фармацију и пошто сврше три године, има случајева, да се као апотекарице удају за лекаре.

*

(**Краљица учитељица**). Румунска краљица позната је као песник. Као темељит познавалац класика није била задовољнас успехом из књижевности у првој државној женској школи у Букурешту, за то је позивала разборитије ученице и држала с њима приватне часове. Но како је то разбудило завист код осталих девојака уче- [illegible] својим мужем примила се, да сама предаје у школи целу књижевност од почетка до краја, што је већ прошле године и учинила.

*

(**О исељавању**)). Од 1. јула 1887з до 30. јула 1888. иселило се из Европе у Америку 539.810 душа, и то: и, Немачке 107.624, из Инглеске 83.132 из Ирске 73.238, из Шведске и Норвешке 72.915 из Италије 51.075, из Русије 33.507, из Аустро-Угарске 19.927, Данске 8981, Швајцарске 7.737 Француске 6.427, Низоземске 5.845 и Пољске 5.845 душа.

*

(**Откривен стари гроб**). Из Земуна јављају, да су на месту где се нала зе развале тако зване Хуњадијевог закма нaишли на стари гроб, који по свој прилици да је саграђен у средњем веку. Нађене су кости људске и посуђе из римског доба. Земунски локални лист обриче, да ће скорим донети опширнији извештај о том открићу.

*

(**Самоубиство једног уредника**). Из Прага јављају: Први уредник листа „Бохемије“ г. Јулије Валтер сам је учинио крај свом животу. Са железничког моста, који прелази код „нордвестбанске“ станице Ц лаковиц скочио је у Лабу и нађе смрт у речним вачима. До сад још му није нађена лешина. Веле да га је нека не излечима бољa навела на самоубиство.

*

(**Пролаз из православља у унијатску веру**). У општини Кривој Бари у темишварској жупанији прешло је ових дана 129 становника Влаха из православне вере у унијатску. Ради тога је устројила унијатска дијецеза у Лугошу самосталну парохију у Кривој Бари те је нови унијатски свештеник Василије Бора већ почео служити. И у општини Секешу прешло је 113 становника у унију.

*

(**О парској светској изложби**) Како јавља париски лист «Patrie» потакнут је у последњој седници француског министарског већа предлог, да се отварање париске светске изложбе одгоди до год. 1890. Предлог је поставнуо министар спољашњих послова Гобле, те се с тога мисли, да му је то с поља саветовано.

СМЕСИЦЕ

—

[illegible] шта може женскиње, кад само хоће. Било је и биће да суза лепим и духовитим женскињем се заносили представници „јаче половине,“ али се ређе дешавало да женскиње наклоност својих обожавоаца примени у корист државе, као што причају о Магдалени Сенетеровој, која је на крају 16-ог века живила у Француској. У оно доба упропашћивали су Француску многи унутрашњи ратови. Магдалена, која је волела своју отаџбину више него себе, дође на врло чудновату мисао; она једног дана дозове све њене обожаваоце к себи и изјави им: „Господо! Сваки од вас заклео ми се више пута, да сам му ја најдражије на свету, и да ме никада неће напустити. Ја хоћу сада да се уверим, да ли су ове речи доиста биле израз ваших осећаја или само празан говор. Ја идем у рат — хоћете ли самном?“ — „Ми ћемо с вама“ довикнуше сви као из једног грла. Магдалена заблагодари им и одмах приступи извођењу плана. Сви њени обожаваоци, на броју њих шесет, уврштени су у једну чету; лепа и храбра Магдалена стави се че ти на челу и одведе је краљевској војсци у Анверњ. Ова чета добила је име «Compagnie d' Amour» и чинила је, уверавању Монгала, права чуда на бојноме пољу.

*

(**Наследник грчког престола Константин**), о којем смо већ јавили, да узима сестру немачког цара Виљема, био је већ од дуже времена скоро свагдањи гост у Фридрихскрону. Пошто је хтео избегавати сваки жагор, долазио је редовно у грађанском оделу. Кад је сад после верења наследник престола официјалну посету требао да учини, чекала су га на потсдамском колодвору у Берлину нарочита дворска железничка кола. Чиновницима избелише очи гледајући, када ће доћи краљевић Константин. У то дође време да воз крене и чиновницима не остаде ништа друго, него да брзо јаве у Вилдпарк, последњу станицу железничку испред Фридрихскрона да краљевић грчки не долази. У Вилдпарку су чекале царске кочије на краљевића, те кад воз стиже, вратише се кочије празне, а кад у дворцу дознаду, да је краљевић Константин — већ приспео. Краљевић је у Берлину био дошао на железничку станицу у грађанском оделу на обичном фијакеру, узео је тамо седиште једно у колима 1. реда, па кад је дошао у Вилдпарк одвезао се опет на фијакеру у Фридрихскрон, без да је ко за то знао. Но на вратима што [illegible] ла краљевића да пусти унутра. Бадава је ту очитовао, да је он краљевић грчки, јер бранденбуршки војак му је на сва уверавања тек само толико рекао, да „свако може рећи: ја сам краљевић грчки.“ Краљевић Константин није најзад имао куда, него извади своју бележницу, те на папир написа речи: „Наследник престола грчког моли Ваше Величанство да би му дозволили улазак у двор.“ Слуга дворски однесе писамце царици удовици цара Фридриха, од куда је разуме се на мах дошао налог, да краљевићу дозволе улазак.

*

(**Банке**) Неку учени Немац доказује

Како је Умбо наредио то се одмах изврши. Илијо и Палмош привежу је добро за катарку.

За тим сви крсташи седну на кров од катарке. Ноћ беше у велико. И ако је ветар прилично стао, ипак таласи беху доста велики јер су љуљали и саму Галеру.

„Одговарај на питања,“ рече Умбо везаној Стефани. „Признајеш ли да си била вођа Жбира онда, кад су они ишли да ухвате Краљицу Ноћи?“

„Јест, ја сам им била вођа!“ одговори ова безобразна жена. „Па то ћу увек и да радим! Зар нисте ви убили мога мужа. И ви се називате смирено братство? Ха, ха, ха!“

„Ми смо Себастијана убили за то што је заслужио смрт. Он је убијен онога тренутка, кад је хтео да удави једну невину девојку,“ одговори Умбо. „Ми смо казнили убијцу и издајицу онако, како је он заслужио и пред Богом и пред људима.“

„Охо! Ала имате жестоке изговоре, ви, сатанска браћо! А ја вам опет кажем да ћете сви бити бачени у реци Орфану, а пре свију вас ваша Краљица!“ повиче Стефана.

„Одговарај само на питања,“ настави Умбо„ „Јеси ли ти издала нашег вођу јеси ли га ти предала у руке Жбирима?“

„Радије бих га убила, мојом бих га руком заклала!“ дераше се она као бесомучно. „Убила бих га као што сте и ви, убили мога мужа! Кунем вам, се да ћу сваког од вас једном руком убити па ма где кога нашла!“

„Шта велите браћо? Каква пресуда треба да се изврши над овом издајницом?„ упита Умбо.

„Да се обеси! Смрт је заслужила та плаћена издајница! Она мора да умре!“ повикаше сви околостојећи.

„Ха, ха, ха!“ смејаше се Стефана. „И ви сте моје судије? Ви мислите да се ја плашим вас? Или мислите да се бојим смрти? Будале! Сваки мора умрети, неко раније а неко доцније!“

„Пресуда је изречена!“ рече Умбо јасно. Стефана, жена шпијуна Себастијана биће сутра пре сванућа обешена на катарци. Ово ће да буде пример за шпијун и издајнице!“

Крсташи устану и оду сваки на своје место да се одморе. Само стража на крову и горе на катарци остаде, да пази на околину Галере.

Стефана беше хладнокрвна она не замоли за милост. Са мрачним погледом попосматрала ја одлазеће крсташе, који су јој изрекли смртну пресуду. Она је била уверена да ја учинила оно, што је требала да чини.

(наставиће се)

нам да су се прво у Хини почело правити банке и прво издање под именом „летећи новац“ лило је 2697 год. пре Христа.

У почетку благајница је издавала ове цедуљице, али доцније пошто су оне јако ушле у саобраћај, прав љење банкнота пређе у државне руке под надзором власти,

Старе хинеске банке од којих једна налази још у азијском музеуму у Петрограду а која се датира још од 1399 год. пре Христа, много је слична са данашњим банкнотама. Ту се може видети име банке, датум кад је направљена, број цедуљице, чиновнички потпис, означење вредности у цифрама словима и знацима шта више означина је и казна за оне који је фалсификују.

*

(**Балзакови дугови**) Од оног времена како је први пут потекло питање о подизању споменика Балзаку, почешестотину анекдотица причати о њему Један стари Чех, који је живео с њим у врло великом пријатељству, прича ово:

Нико није ревносније плаћао своје дугове него овај славни романсијер, кад је имао новаца, али нико такође није имао ни чудноватијих дугова.

Један његов пријатељ нађе га у Виљ-д' Авру, и хтеде га одвести на доручак у гостионицу код Гриља.

— У завади сам с тим гостионичарем, одговори Балзак.

— За што то?

— Јер му дугујем овог тренутка осам стотина франака за котлете!

*

(**Ухапшена лутка**). Један француски лист доноси овај смешан случај: Неком фабриканту дечијих играчака пође за руком да склопи једну особиту лутку, тако да се јако допадне једном француском богаташу и ма да цена беше одлична, 600. динара, он је купи за своју кћер. Но кад дође у Марсељ, цариници му прегледају ствари, па међу осталима нађу и ту лутку; њена необичност падне им у очи па држећи да се помоћу лутке не буде хтело што да укријумчари пре вртали су је и загледали са свију страна, у томе један од њих наиђе, случајно, на неко дугме које и нехотице притисне, а лутка се продере: Живео Буланже!“ Полиција одузме лутку и — ухапси је.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 3 Септембра.

(*Крађе*). Непознати лопов украо је из собе Косте Николића каф. овд. 3 пара хаљина 1 сат сребрн, 1 пар ципела и кесу са три динара.

— Такође непознати лопов увукао се кроз прозор у стан Глише Вуковића папуџије овд. и украо му 1 капут кафе браун од штофа и један прслук од истог штофа у капуту један бележник све у вредности 60 динара.

Пожар, Јуче око 11 сати запалио се оџак у кући г. Коче Белимарковића у спасовској улици, ватра је одмах угашена и штете нема.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Антоније Младеновић слуга из Параћина због крађе, Сима Бркић момак оџачарски због пијанчења, Ђорђе Јовановић слуга из Н. сада због пијанчења, Павле Миловановић слуга фијакерски и Јован Новачић из Аус-угарске због скитње и Фрањо Милић надничар због нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Јован Димитријевић из Турске, Петар Јовановић из Ниша, Мијаило Цветковић из Турске, Жива Перинић, Јохан Фридрих, Мита Петровић, Васа Станчић и Давид Бокажеви из Аустрије због скитње, Сретен Вошковић, лебар због нечистоће, Јеврем Маринковић што није пријавио кирајџије, Светозар Ђурић што је нагло с колима јурио, Алекса Костић бив. ђак, због преваре, Стеван Максимовић пекар и жена му Јованка због нереда и Никола Трандафиловић каф. што је држао отворену кафану преко прописаног времена.

*

Београд 3 Септембар.

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Јевта Глигоровић каф. што је држао отворену кафану, Стеван Васиљевић циг. из Гараша, због обмане власти, Јован Јовановић келнер овд. што је без занимања, Димитрије Стаменковић овд. згог прошње и Риста Микић сензал, што је једно исто жито двојици продао.

ШАЛА И ЗАБАВА

—Али госпођице, како јепто могуће, ћа ви у један пут шесторицу волете?

—Па забога у свакој срчаној воморици носим по једног, то су четворо, једног у мисаима то је пет и једног волем „из све душе то је шест.

(**Непријатно осећање**). Петар велики играше једном са неком немачком дамом, чији витки стас беше још шалом услед јавног стезања мидером. После играња рече цар: „немачке даме имају до душе лепу фигуру, али ђаволски тврде кости.“

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

(Наставак)

„Ах! ја сам везан везама бешчашћа, али ти си везама славе. Ја бар живим мирно не дну своје провале; а ти непрестано стрепиш на ивици своје. Иста судбина што ти је матер одузела, однеће и теое једнога дана. Ти си добила само један живот, а мораш умрети двема смртима; ако те твоја смрт не одвуче у гроб, смрт твога мужа однећете са свага живу.

„Ја плаках, а плакаше и она: очи нам се окупане сузома, сусретоше и почеше говорити о својој несрећи: она окрете своје, покри се велом и оде. Идуће ноћи, дођох на исто место. Овог пута она остави већу количину јела на гроб своје матере: мислила да ми је оно потребно; а како браме често трују потребно јело, само да га парије не поједу, и да би ме уверила о обичају својих, беше ми донела само воћа. Бејах дирнут овим човечанским поступком; и, да бих јој засведочио поштовање што имађах наспрам ове ћеринске понуде; место да узмем њено воће, метнух поред њега цвећа: то беше мак, који изражаваше моје учешће у њеној тузи.

Идуће ноћи, с радошћу видех да је одбила моје поштовање: мак беше ту а она оставила нову котарицу воћа мало даље од гроба. Сажаљење и признања охрабрише ме, Не смејућ јој говорити као парије, да је не бих изложио опасности, предузех, као човек да јој изјавио ову наклоност што ми она породи у души: по индијском обичају, а да би ме разумела, послужих се говором с цвећем; маку додадох и и невена. Друге ноћи, нађох мак и невен водом заливене.

ГОВЕЂЕ КОЖЕ

Имамо велику количину суви воловски кожа, чистих, осушених од наше домаће стоке и продајемо по знатно спуштеној цени. Коже су употребљиве и за пресне и за штављене опанке. Даћемо и на почек. За погодбу нек се обрати купац код 3—5

Браће Панђеле
у Београду

ТРАЖУ СЕ ко би имо на продају штелажа, рафова и тезге или астале згодне и за употребу, за галантериску и ситничарску радњу. Било дасу нове, или половне нек се пријаве у редакцији овога листа. 1—3

БИВШИ АУСТР. војни аташе пук. г. Десовић продаје сав свој намештај, клавир, коње и кола, сваког дана до 3—6 сах. по подне. За преглед на запад. Врачару у кући пук. г. Миланковићи, сјеничка и орловска улица. 1—4

Дајем ПОД КИРИЈУ ЊИВЕ ЋЕЛЕШЕВИЋ 3—3

БАСНОСЛОВНО ЈЕФТИНО продаје своју кућу Тодор Поповић, секретар мин. финан. 3—3

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДАННОВ СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

3—40

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ХЕНРИКА ИБСЕНА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

(НАСТАВАК)

Стокман (показујући на писмо) Ево га, ту е! Са свим је доказано, да у тој води има рулих органских материја, — милијуни бактерија! Помислите сад, како је та вода опасна за купање, а особито за пиће.

Јованка. Срећа велика те си то за времена за онадио!

Стокман. Је ли?

Хаустад. Па шта ћете сад, господине докторе?

Стокман. Ваља се побринути да добијемо здраву воду.

Хаусшад. Да ли ће се моћи?

Стокман. мора се! Инече је пропала наша бања. Него не бојте се. Ја већ све заам шта ваља учинити.

Јованка. Али, Отоне, како си могао да нама о томе баш ништа не кажеш?

Стокман. Није него! Ваљда по целој вароши пре но што сам и сам био уверен о томе? Тако будаласт нисам.

Петра. Али, нама —

Стокман. Никоме на свету. Сутра можеш отићи ономе „староме јазавцу“ —

Јованка. Али, Огоне —

Стокман. Но, но, старомс деди. Боме ће се упропастити, кад чује. Он увек вели, да сам лакоуман; а мени се чини, још неки тако мисле; опазио сам. Али нека сад виде ти добри људи, — нека видд!(иде по соби тарући руке Но то ће узбунити целу варош, Јованка! Цео водовод мора се рушити.

Хаусшад (устајући.) Цео водовод — ?

Стокман. Наравно. Проведен је ниско; мора се дићи много више.

Петра. И тако си ти ипак имао право —

Стокман Да, сећаш се, Петра — како сам писао против тога, кад се хтело зидати. Али тада нико није хтео ни да ме чује. Можете мислити, каку сам пилулу спремио општинском одбору. Написао сам нешто за управу бањску, и ту сам целу ствар разложио. Има већ недеља дана како ми је чланак готов; само сам чекао ово. (Показујући на писмо.) Али сад ћу им послати, и то одмах.(оде у радионицу и одмах се врати са свежњем хартија.) Погледајте! Пуна четири табака ситно писана! И ово писмо славнога Кемичара приложићу.. Дај какве новине, Јованка! . . Да завијем... добро... тако! . . . Сад подај ово слушкињи и кажи јој, нека одмах однесе кмету.

Јованка (оде са свежњем кроз трапезарију на поље.)

Петра. Али, тата, шта ће рећи на то чика Јанс?

Стокман. А шта би могао рећи? Он ће се обрадовати, што се пронашла тако важна истина.

Хаустад. Хоћи ли вам бити право, господине доктдре, да о вашем проналаску донесемо малу белешку у „Народном Гласнику“ ?

Сшокман. Ја бих вам био врло захвалан.

Хаустад. Потребно је да публика то што пре дозна.

Стокман. Дакако, дакако!

Јованка (долазећи) Послала сам.

Билинг. Сад сте ви, господине докторе, па један мах постали први човек у нашој вароши.

Стокман. (корача задовољно по соби.) Ах. шта! Ја сам само чинио своју дужност. Био само сретан копач блага, и ништа више; међу тим — пркос томе —

Билинг. Господине колега, мислите ли и ви, да би варош требала да приреди бакљаду господину доктору?

Хаустад. Врло добра мисао! Да се одмах побринемо за то!

Билинг. Још вечерас треба да саставимо одбор. Штампар Томсен можда — и ва — п ја — и други —

Стокман. Али, драги пријатељи, маните се таке лудорије —

Хаустад. Та, господине докторе, ко своју варош учини таке слуге. . .

Стокман. Не, не, о томе нећу ништа да знам. . . Кад би и бањска управа хтела, да ми одреди какву новчану награду — не бих примио! Јованка, истинт да кажем: не бих примио!

Јованка. Имаш право, Отоне.

Петра. (дижући чашу.) Живео, тата!

Хаустад и *Билинг.* Живели, господине докторе, живели! (Куцајући се са Стокманом.) Желим, да вам ваш проналазак стече многа пријатеља!

Стокман. Хвала, хвала, драги пријатељи! Ја сам срећан! Нема већег задовољства, него кад човек осећа, ча је стекао великих заслуга за свој завичај и за своје суграђане! Весело, Јованка! (Спопадне је око паса и стане се окретати с њоме по соби Госпођа Стокмановица вичс бранећи се: Смеј; шаптање и усклици доктору: „живео“ Фредрик и Валтер потолили главе на вратима своје собе. Завеса,)

Други чин.

Иста соба.
Врата од трапезарије затворена. Време пре подне.

Појава Прва.

Јованка. За тим *Стокман.*

Јованка (долази из трапезарије са запечаћеним писмом у руци, приступи стражњим вратима на десно и куца) Јеси ли ту, Отоне?

Стокман (у својој соби.) Баш сам сад дошао. (Ступи у иутра.) Шта је?

Јованка. Писмо од твог брата. (Преда му писмо.)

Стокман. Аха! да видим. (Отвори нагло писмо и чита га) „Послани рукопис враћа се овде у прилогу. . .“ (Чита даље за себе задовољно.) Хм —

Јованка. Шта ти пише?

Стокман (турајући хартија у џеп.) Каже да ће доћи око подне сам к мени.

Јованка. Немој заборавити, да будеш код куће.

Стокман. Не брини се. Већ сам походио све болеснике које је требало обићи пре подне.

Јованка. Волела бих да знам шта он мисли о тој ствари.

Стокман. Видећеш, њему ће за цело бити криво што он то није пронашао.

Јованка. И ја се бојим!

Стокман. Иначе морао би се радовати. . него — сад ће Хапс бар један пут признати, да и други људи могу учинити какво добро за варош.

Јованка. О, Отоне, ја бих те саветовала да поделиш с њиме славу проналаска! Само да се извучеш из неприлике. . . Зар се не би могло рећи, да те је он постакао на то — ?

Стокман. Немам ништа против тога; само нек се несрећа отклони — а за остало ми је све једно.

Појава друга.

Пређашњи. Нилс Ворсе.

Нилс Ворсе (помоли главу на вратима од пресобља, погледа наоколо посматрајући, смеје се у себи и упита лукаво.) Је ли то збиља истина?

Јованка (идући му у сусрет.) Оче, ти?

Стокман. Гле, мој таст. Добро јутро, добро јутро!

Јованка. Па ходи унутра, оче!

Вилс Ворсв. Само ако је истина; иначд идем даље.

Стокман. Истина? — О шта?

Нилс Ворсо. Па та луда прича о води. Је ли истина?

Стокмак. Истина, истина!

Нилс Ворсе (ушавши.) Зар збиља? Хо, хо! (Тресе главом')

Стокман. Седите. (Примора га да седне на диван) Јел' те, да је то срећа по цију варош?

Нилс Ворсе (устежући смеј) Срећа по варош ?

Стокман. Да, што сам још за времена пронашао —

Нилс Ворсе(као и пре) Да, да, да! . . . Никад не бих помислио, да ћете ви вашем рођером брату спремити такав колач!

Стокмин. Колач!

Јованка. Али, драги оче —

Нилс Ворсе. (саставивши руке и браду на врху од палице и посматрајући доктора лукаво.) Но па у чему је ствар? Да не буде каква мрцина зајазила водовод?

Стоктан. Бактерије.

Нилс Волсе. Ба — Бактерије. . . . хм! . . . Како Петра рече, мора да је читав чопор тих — бактерија упао; милиони, или билиуни, или —

Стокман. Дакако!

Нилс Ворсе. Па ипак не може нико да их види — је ли?

Стокман. Не, не може их човек видети.

Нилс Ворсе (потмулим, грохотним смехом.) Нека ме ђаво носи, ако то није најлепша досетка, коју сам икад од вас чуо!

Стокман. Како то мислите?

Нилс Ворсе. Али ви не ћете кмета никад уверити.

Стокман. То ћете видети.

(Продужиће се)

Власник Медицијан и Ћимпановић Штампа Медицијан и Ћимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 155 Београд, Понедеоник 5 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину	8 дин.
за по године	4 дин.
за 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицинару и Кимпановићу у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

МЕАНУ III класе код „Златног Крста у Пожаревцу, са 8 соба кућном и једиком дајем под закуп од идућег Митровдана коме потребује нека се погодбе ради обрати мени подписатом.

Августа 1888, Пожаревац.

Иван Живковић
трговац.

2—3

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је сваковрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, букове и растове греде и дирекe, а цене сам удесио тако да сваког купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

3—8

МОЈУ КУЋУ ПОСТОЈЕЋУ НА енглезовцу продајем под врло повољним условима за погодбу упитати Јована Милосављевића ноћног стражара Ломина улица број 16

1—3

КАЛЕНДАР

Православни: 5 Пророк Зах. и Јелис.
Католички: 17 Ламберто
Сунце излази: у 6 сах. 10. м.
залази 5 сах. 50 мин.
Прва четврт. 8. у 6 с. 19 м. изјутрва. Киша, ветар.

КУРС.

Дукат	5·76
Наполеон	9·645

ПИЛАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 5 Септембар

кил	126.008	Жита	11.50
„	8878	Сувих шљива	26.50
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—·—
„	——	(Брашно леб. нес.	—·—
„	—·—	Брашно „ сеј.	—·—
„	1127	Кукуруза стари	8.—
„	——	Кукуруз. браш.	——
„	2981	Јечам	8·—
„	13183	Овас	8.—
„	685	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—·—
„	—·—	Криза	—·—
„	512	Пасуља	28 —
„	—	Орања	—·—
„	—·—	Катрана	—·—
„	—	Вуне овче	—·—
„	—	Шишарке	—·—
„	817	Коре брезове	13·—
„	14540	Креча	3.00
„	20400	Сена	4.50
„	570	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—·—
„	—	Лоја топљеног	—·—
„	—·—	Сочива	—·—
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—·—
„	——	Крушака	—·—
„	5150	Грожђа	16.—
„	102	Сира	53·—
„	7485	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—·—
„	1364	Лука црв.	7.50
„	——	Лука бела	—·—
„	——	Арнаутика	—·—
„	700	Кромпира	7.50
„	4.200	Крушака	8.—
„	1.800	Ћумура	5.—
„	2.500	Грожђа	7.50
„	900	Сирћета	15,—
„	2.100	Вина црна	12.—
„	320	Ракије комове	40.—
„	120	Вуне	130.—
„	290	Воска чистог	350.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	1600	Вина црна	20.—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	——	Ракије меке	—·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—·—	Мекиња	—·—
„	—·—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—·—
1 „	„	„ „	—·—
1 „	„	„ „	—·—
1 пар		Крава тешки „	—·—
„	„	„ „	—·—
„		Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—·—
1 „		„ Јагњећи нови	—·—
1 „		„ Јарећи	—·—
1 „		„ Кавлака	—·—
1 „		„ Зечија	—·—
1 „		„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	492.040	Пшенице	8·—
„	7.800	Ражи	5·50
„	32,000	Јечма	5·50
„	7.900	Овса	5·—
„	2.900	Кукуруза ярио	8·—
„	2.100	„ браш.	10·—
„	11.900	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	2.100	Кромпира	5·—
„	1.500	Куделье (тежине)	60·—
„	4.800	Креча	4·—
„	5.600	Црна лука	6.—

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Беч, 4. Септембра.

Политичка кореспонденција јавља да ће Калноки сутра пре подне отпутовати у посету кнезу Бизмарку.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Положен венац**). Јуче у 9 часова пре подне положен је на споменик Кнеза Михајла венац „Коло јахача из Шапца“. Венац је положио, као пуномоћник од стране Шапчана, г. Ј. Аџаревић овд. трг. а у присуству двају општинских чланова.

*

(**О кићењу вароши**). Заиста често човека прође нека сумор, кад види наш Београд, како неокићен изгледа, кад је каква народна свечаност. Једва тек по која кућа да истакне своју заставу, па и та се изкрпљена, некако суморно лелуја. Кажемо ово, што је пред нама једна велика, једна ретка свечаност, стогодишњица Вукова; кажемо и за то да напоменемо грађанима, како су ту сви дужни, како су сви позвани, да дају видљива знака, како поштују и уважавају оволике заслуге тога великог трудбеника; те би бар она три дана требали да оките своје куће заставама. Ми то очекујемо од стране грађана, а у једно

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (77)

Ноћ је пролазила брзо. Пред зору се ветар утиша и умири се. Из далека на истоку почело је да свиће, а површина мора почела је да добија руменичасто-плаву боју. Овај појав опомену Стефану да јој се приближује последњи час. Крсташи један по један изађу на кров и сви се скуше око катарке. Умбо заповеди да се донесе један џак. Палмош одвеже Стефану. Велики конопац спусти се са врх катарке. О овом конопцу висиће осуђена издајница. Алесандро донесе џак у коме ће да метну Стефану.

У истом тренутку кад су крсташи учинили све припреме да обесе Стефану, кад су је стрпали у џак, начинили замку од конопца и натакли јој на врат, појави се Краљица Ноћи, она приђе Стефани и метну руку на њу.

„Станите!“ повиче Краљица Ноћи јасним гласом. „Станите браћо! Не вешајте ову жену! Ја желим да она буде помилована. Оно што је она учинила, учинила је с тога, што је мислила да је у праву и да јој је била дужност да учини тако!“

Стефана гледаше са укоченим погледом у ову чудну женску — али се ипак на њеном лицу није приметио израз благодарности нити какве радости.

„Поклоните живот овој жени! А какву сте јој грозну смрт припремили?“ рече Краљица Ноћи даље, кад је видела припрему за вешање. Она је хтела да освети мужа а заборавила е шта је он учинио и због чега је убијен. Оставите је нека живи, можда ће се поправити!“

То неће никад бити Краљице!“ повиче Умбо и покаже руком на Стефану. „Погледај ову дрску хијену како нам пркоси Због ње Рафајело сад трпи можда мучење.“

„Сем тога краљице не треба да заборавиш и то: ако ми ову жену пустимо, ако јој дамо слободу да ће издати ово место где се налази наша Галера,“ дода Антонијо.

„Онда је завежите овде на Галери, ту нека ради. Ја сам је помиловала!“ изјави Краљица Ноћи.

И ако су крсташи били незадовољни са овом заповешћу, јер су се бојали какве несреће, ипак послушаше, јер у њиховим традицијама беше записано: *„Краљица Ноћи појавиће се међу братством св. Грала и они ће је слушати и бити јој потчињени“*. Њена воља беше извршена. Они одмах одвежу Стефану.

А Стефана?

Не рече ни једну реч у име благодарности. Ни једна црта на њеном гадном лицу није се променула! Са неким пркосом и мачним погледом поматраше све оно што се чини са њом.

Крсташи гледаху са неким незадовољством у Стефану. Сваки је мислио у себи да сад на Галери имају једну шпијунку, која их може издати сваког часа.

Краљица Ноћи видела је добро да из очију ове жене вири само освета, али се ипак надала да ће јој испасти за руком да ову жену изведе на добар пут.

верујемо да је ово очекивање праведно.

*

(**Са забаве „Даворја“**). Колико овако у брзо можемо да јавимо, јучерашња светковина освештавања заставе друштва „Даворја“ испала је сјајно. Све готово београдске певачке дружине, па и друге конпорације, послале су своје изасланике.

Ми ћемо, колико у сутрашњем броју донети мало опширнији извештај.

*

(**Аванзовао.**) Ђорђе П. Јовановић за санитетског капетана II-е класе.

*

(**Удружење за украшавање Калемегдана**). Као што чујемо, већ је настао упис у чланство овога друштва. Редован члан плаћа 6 динаре годишње, а може и 3 дин. полугодишње; утемељач плаћа 60 динара један пут за свагда. Ко жели да се упише за члана, може то код друштвених благајника г.г. Саве Константиновића и Саломона Азријела трговаца у главној чаршији. Ми обраћамо пажњу пријатељима овога удружења, да би требали у што већем броју да похитају у чланство.

*

(**Извожња ђубрета**). Већ више од месец дана престао је концесионар да износи ђубре из варошких станова, услед погрешног разумевања полициске наредбе, да ђубре има два пута недељно износити и то само понедељником и четвртком.

Услед тога Управа вароши протумачила је своју наредбу тако: да концесионар има два пута недељно ђубре изнети и то да са првим изношењем има бити готов до четвртка а у другим до понедељника.

Концесионар који је усљед тога погрешног разумевања и раскинуо уговор, по свој прилици ће изношење ђубрета опет продужити.

*

(**Калдрмисање вароши**). У суботу 3. ов. мес. изнео је председник одбору општинском једну понуду за калдрмисање вароши коцкастим каменом, те је одбор изабрао стручну комисију из своје средине, која ће имали да ју прочи и даде мнење у којима би се улицама првенствено имага таква калдрма градити Како смо ми сазнали, понуда је новозна по општину како са ценом тако и са условима плаћања, и тако се сада можемо надати да ћемо у скоро моћи добити у главним улицама модерну калдрму.

*

(**Аванзовали**). Милан Капетановић и д-ра Милован Ђ. Миловановић, за професора велике школе.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

На предлог министра грађевина, а желећи дати доказа Краљевског благоволења и признања заслуга, стечених при експлоатацији прве српске државне железнице, награђује Њег. Вел. Краљ

Орденом Таковског Крста трећим редом: Фридрика од Чатара, шефа контроле и саобраћаја нашег железничког друштва.

*

На предлог војног министра производи:

питомце ниже школе војне академије, наредника: Милана Туцаковића у чин инжињерског; Велибора Драгашевића и Михаила Великића у чин коњичког; Душана Станојевића и Гргура Шумкарца у чин инжињерског; Бранка Јовановића у чин коњичког; Светолика Караулића, Милутина Павловића, Живојна Марковића и Илију Радојчића у чин артиљеријског; Саву Димитријевића у чин пешадијског; Мирослава Миросављевића и Александра Мијушковића у чин артиљеријског; Љубомира Симића у чин пешадијског; Душана Цветковића у чин инжињерског; Братислава Маршића у чин коњичког; Василија Цинића и Милутина Милошевића у чин пешадијског; Момчила Јоксића у чин коњичког! Михаила Петровића и Милутина Обрадовића у чин пешадијског; Велимира Тодића у чин коњичког; Милана Дукића. Ђорђа Костића и Живојина Нешића у чин пешадијског, и Петра Прендића у чин коњичког потпоручика.

да се контрактуалном војно-лекарском помоћнику I. кл. Исидору Ковачу уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

да се лекар целокупног лекарства, д-р Ђорђе П Јовановић прими за војног лекара с производством у чин дејствителног санитетског капетана II. класе

инжињерске поручике: Ђурка Филиповића и Светозара Гмизовића у пешадију, са истим чином и рангом кога су у инжињерији имали.

пешајског потпоручика Карла Михела, у артиљерију, с чином артиљеријског потпоручика и рангом кога је имао у пешадији.

да се санитетски поручик, Карло Липолд стави у стање недејство по тачци 2. чл. 36-ог, закона о устројству војске, на једну годину дана — у име дисциплинске казне.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Трговачки курс за женске**). У Пешти је отворен нарочити трговачки курс за женске. Директор је школе неки Др. Бело Ђулаји. Циљ је тога курса да да женскињама теоретско и практично знање трговачко, да могу после курса бити књиговође, благајнице и т. д. Курс почиње сад Септембра и трајаће шест месеци.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 4 Септембра.

Крађе. Ноћу између 2 и 3 овог месеца непознати лопов ушао је у стан Маруа Бандера иншпектора жељез. и однео му 1 златан сат с ланцем 1 пар хаљина грао боје са свиленом поставом а на капуту стоји натпис „Леополд Покорни Беч“ два ножа 1 црн а други бео и 2 пара ципела, све у вредности 350 дин.

— Те исте ноћи ушао је лопов кроз прозор у момачку собу на кући г. Бранка Васиљевића подпуков. у пензији па украо ове ствари 3 кошуље од конофоса, 1 кошуљу половну, 1 гаће половне, 1 кецељу, 1 пешкир, 1 шешир све у вредности 37 д.

Тодору Томићу трг. овд. украдена су 2 вола у кафани код Гор. Раље, оба су вола длеке сиве жуте.

Притворени. Ноћас је притворена Марија Покорни служавка из Ауст. Угарске због пијанчења.

Осуђени. Пресудама полициским осуђени су: Танасије Илић слуга овд. што је службу напустио. Ђорђе Јовановић сакапија што је продавао не чисту воду, Сима Павловић каф. Димитрије Жељесковић каф. и Сима Милошевић каф. што су држали отворене кафане преко прописног времена, Сима Бркић момак овчарски због пијанчења, Анка Деспотовић служавка из Аустрије, Сретен Петровић бив. робијаш, Павле Миловановић слуга фијакерски, Јован Новачић и Фрањо Милић из Аустро-Угарске због скитње, Таса Милојковић због крађе, Јевта Минић бакалин због увреде, Никола Константиновић због нечистоће и Шандор Шеби шнајдер због боја.

Нађено. Нађена су два кључа на друму крагујевачком, и налазе се при кварту врачарском.

СМЕСИЦЕ

(**„Звечење“ жуманце**) Једном, француски комичар Левасор приреди један концерт, у неком париском предграђу, у корист сиротиње. После концерта, парох позва на доручак све вештаке, који су суделовали на концерту. Левасор нађе испод своје салвете једно ускршње јаје, из кога се, кад га разби, излегоше пет наполеондора. — „Ах господине попо, рече весело обрадовани вештак, „знате до душе да радо једем барена јаја; али једно не знате: да једем беланце. Дозволите ми, да жуманце оставим вашој сиротињи.“

*

(**Племенита реч**). Једном беше бал код енглеске краљице Ане, и кола за колима звраху пред дворским вратима; један стар просјак чучаше близо ула ска чекајући да се когод смилује на њега, али нико и не погледа ојађеника. Слуга га поче терати најопорјим речима. У том тренутку дојурише кола херцогиње од Марлборуга и лорда Хамилтона, и Херцогиња виде посрћујећ старца и чу нечовечне речи служитељеве. Одмах стаде и зовну просјака; без дугог размишљања изву че из своје дивне косе један дијамантски накит, у облику класа, од врло велике вредности и гурну га старцу у руку. „Али леди,“ рече кроз зубе лорд Хамилтон, који стајаше ту „ова издашност!“ — „Шта?“ одговори Херцогиња, „зар није право, милорде, да сиротиња набирчи класје на богаташким њивама које су већ пожњевене?“ — ић. —

*

(**Објашњење.**) Кад једном чувени енглески песник Попе сеђаше једне вечери у Биртоновој крчми и са Свифтом се живо препираше о неком Аристофановом делу. наиђоше обојица на једно место, које покрај свег напрезања не могаху објаснити. У след тога поведе се гласан разговор између њих двојица, и један млади официр, који близо њих сеђаше, чувши њихов разговор, приђе им и замоли их за дозволу да види то место у књизи, о чему се препираху. „драги Свивте, дај младоме џентлману да прочита то

„Ја сам Божјом помоћу избављена, — оздравила сам!“ рече она. „Па и треба да будеш избављена! Хајт доле у кајиту тамо ће се наћи посао за тебе. Али те опоминьем да пазиш на себе. Не усуђуј се да помислиш на бегство. Ако покушаш онда ти је сигурна смрт. Надам се да ћеш се временом поправити.

Стефана не одговори ни речи. Она послуша и оде за Краљицом у кајиту, али њено лице беше суморно, а из очију јој је вирио пркос. У њеној унутрашњости заузела је место само освета, она сматраше ове људе, у чијим је рукама, као убојице њенога мужа. Није хтела никако да зна је ли њен муж својим поступком заслужио смрт или не. Мржња и чежња за осветом узимаше све већег маха, а помиловање које је Краљица Ноћи даровала, изгледаше да неће имати на ову жену никаквог уплива. Она ће остати онаква каква је.

X

Аветињски час

„И мени је загонетан овако дуг изостанак Брабантинијев!“ рече Инго Дапонту, који је дошао код њега ради држања тајне седнице. „Бојим се да му није дошла каква несрећа!

„Од како је отишао у лов, није се више вратио у своју палату, одговори Дапонт. „Сигурно је дакле да се није ни вратио из лова!“

„То је непојмљиво!“ дода Инго.

„Треба прегледати шуму и околину где је ловио.“

„То је већ учињено.“

„Па никакав резултат?“

„Баш никакав.“

„Али молим вас, грофе Мирафијоре, ми морамо дознати шта је за њим!“ рече Дапонт.

„Ко зна, можда лагунска вода крије какву тајну,“

„Како? — Ви мислите — — — — — — .“

„Да се Брабантину десила каква несрећа! Бојим се да овде нису умешани они људи, што их називају крсташима,“ одговори Инго, „Брабантино је залутао у шуми, пошто се од нас одвојио. Даље на знам ништа. Ми смо прегледали сву шуму, али не нађосмо никакав траг.“

„Шума се мора прегледати, поново.“

„Ја ћу наредити, уверавваше га Инго „Па и у моме је сопственом интересу да се сазна право стање ствари. Монсињоре Сутра ћу наредтти да се изврши најпажљивији преглед.

„Ко то долази графе Мирафијоре?“ упита Дапонт. „Јесу ли ваши служитељи још овде?“

„Моји служитељи не знају за ове ноћне посете, Монсињоре.“

Стари Андреја куцне на врата и за тим ступи у салу.

(наставиће се)

место!" Официр узе књигу, баци летимичан поглед на њу и објасни, да треба само метнути знак питања на крај ове изреке, што је нису могли разумети, па ће ствар одмах бити јасна. Млади је господин имао право, али се Попе наљути, што је то дознао од једног младића, па још солдата, те запита заједљиво: „Шта је то знак питања?" „Знак питања," одговори официр, „јесте једна мала, погрбављена ствар, која поставља питање." (Попе беше мали, дежмекаст и мало погрбављен човек.)

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву су стигле на приказ:

Историја Срба. За III. р. гимназије. од М. С. Убавкића. Цена 2. динара.

*

Земљопис са Животописом. За III р. основне школе. Од М. С. Убавкића. Цена 2. динара.

*

Теорија Музике за ученике средних школа и са све оне који уче нотно певање и свирање. Удесио Ст. Ј. Николић учитељ. Издао Пера П. Зорић млађи фактор држ. штампарије. Штампано у држ. штампарији. Цена 60 пара дин.

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Леп одговор**(. Цар Наполеон I. упита једном неког чувеног лекара — колико тек да га исмеје — колико је људи отпратио у гроб, за време своје праксе: „Сире, од прилике 500.000 мање него ваше величанство."

— ић. —

*

(**Тартиф**), Кад се у париском позоришту хтеде по други пут представљати. Молијеров „Тартиф" („лицемер") први председник парламента посла, пред саму представу, писмо Молијеру, у коме му забрањује да се комад игра. „Господо и госпође," рече Молијеро ми вам хтедосмо вечерас представити. „Лицемера," али г. председник не да, да га пред-ставља.

— ић. —

*

(**Утеха**). Кад је композитор Хендл за време свога пораза у Лондону, при представи својих опера и ораторија скоро са свим остао без слушаоца и и пријатељи му јавили, да је кућа са свим празна, рече им, да би их умирио: „То не чини ништа, тим ће боље музика одјекивати."

— ић. —

*

Дворска будала енглеске краљице Јелисавете једном је тако одважно исмејао краљицу, да јој дуго време није смео изаћи на очи. Али напослетку добије опет дозволу да јој се појави. „Долазиш ли опет, да ми износиш мане на јавност?" рече му краљица. „А, не," одговори будала, „није ми обичај, да говорим о стварима за које цео свет зна."

— ић. —

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

(Наставак)

—

Треће ноћи постадох смелији; поред мака остављених цвећа, што кожарима служи за чишћење прне коже, као израз понизне и несрећне љубави. Сутра дан, у зору отрча на гроб; али видех да ми је цвеће увенуло, јер није било заливено. Туга ме беше обузела; међу тим другог дана донесох на гроб пупољак од руже с бодљикама заједно, као знак да ми је нада помешана с великом зебњом. Али како би моје очајање кад видех, још рано у зору, да ми је пупољак далеко од гробнице! мишљах да ћу полудити. Макар шта да ми се деси, решим се да јој говорим. Исте ноћи, чим се она појави, бацих се пред њом на колена, али бејах као нем кад јој пружих ружу. Она узе реч и рече ми:

„Несретниче! ти ми говориш о љубави, а још мало па ме неће бити више. Треба по примеру моје мајке, да отпратим на спалиште свога мужа који тек што није умр'о: јер беше стар, и кад сам се удала за њега још као дете: због; иди и заборави ме; кроз три дана од мене ће остати само мало пепела."

Рекавши ово, она уздахну. Што се мене тиче, прожман тугом, рекох јој:

„Јадна браминко! природа је прекинула везе што нам је друштво дало; прекините и ви везе предрасудне: то можете учинити ако ме узмете за свога мужа.

— Шта! рече она плачући, зар да избегнем од смрти те да после живим с тобом у бешћашћу! Ах! ако ме љубиш, пусти ме да умрем.

— И Богу се не допада, повикаох ја, да вас извучем из ваших зала за то да вас после бацим у своја! Драга браманко! бежимо заједно у планину; та боље је још поверити се и тигровима него људима. Али нас небо, у које се уздам, неће напустити. Бежимо љубав, ноћ, твоја несрећа, твоја невиност, све нас заштићава. Похитајмо несрећна удовице! већ ти се загариште спрема, а твој мртав муж зовете тамо. Јадни оборени љиљану, ослони се на мене, ја ћу ти бити палма."

Јецајући, баци тада поглед на гроб своје матере, за тим горе на небо; и пустивши једну руку у моју, другом узе моју ружу. Одмах дохвати за руку и пођосмо на пут. Бацих јој вео у Ганг, те да њени сродници мисле да је удављена. Иђасмо неколико ноћи уз реку, скривајући се преко дана у њиве засејане пиринчом. На послетку стигосмо у овај предео, ког је некада раст опустошио. Ућох у ову шуму, где сам сазидао нову колибу и засадио један мали врт: ту живимо срећно. Поштујем моју жену као сунце. а љубим је као месец. У овој самоћи ми престављамо цео свет: људи нас презиру; али како се узајамно поштујемо, похвале што јој чиним или што примам од ње, изгледају нам слађе неко одоб равање целог народа

(наставиће се).

ГОВЕЂЕ КОЖЕ

Имамо велику количину суви воловски кожа, чистих, осушених од наше домаће стоке и продајемо по знатно спуштеној цени. Коже су употребљиве и за пресне и за штављене опанке. Даћемо и на почек. За погодбу нек се обрати купац код 4—5

Папређе
у Београду

БИВШИ АУСТР. војни аташе пук. г. Десовић продаје сав свој намештај, клавир, коње и кола, сваког дана до 3—6 сах. по подне. За преглед на запад. Врачару у кући пук. г. Милан ковића, сјеничка и орловска улица. 2—4

Дајем ПОД КИРИЈУ ЊИВЕ
ТЕЛЕШЕВИЋ
3—3

ГАСНОСЛОВНО ЈЕФТИНО продаје своју кућу Тодор Поповић, секретар мин. финан. 3—3

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

4—40

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ХЕНРИКА ИБСЕНА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

(НАСТАВАК)

Нилс. Варсе. Мислите, да ће он збиља бити тако луд?

Стокман. Надам се да ће цела варош бити тако луда.

Нилс Ворсе. Цела варош! Но ако то буде! Тако треба општинским одборницима!. Хоће ови да буду паметнији од нас старача. Били су тако дрски, да мене избаце из одбора. Али сад ће добити што су заслужили. Само им онако добро подвалите; Стокмане!

Стокман. Али тасте —

Нилс Ворсе. Само их добро нагаравите, знате.! (Устане.) Ако то учините, да вам кмет са својим пријатељима на лепак налете, онда ћу одмах дати сто дуката за сиротињу.

Стокман. А, то би било врло лепо од вас.

Нилс Ворсе. Истина, ја немам баш много, као што знате; ако ви то учините, онда ће за цело сиротиња за божић добити педесет дуката од мене.

Појава трећа.

Пређашњи. Хаустад.

Хаустад (долазећи из предсобља.) Добро јутро! (Застане.) О, простите —

Стокман. Ништа, изволте само напред!

Нилс Ворсе (опет грохотним смехом.) Тај! Је ли и он у то умешан.

Хаустад. Шта мислите с тиме?

Стокман. Дакако, да је и он умешан.

Нилс Ворсе. Могу мислити! Ствар мора изићи у новинама. Но, Стокмане, ти си онај прави.. Али насапуните само добро, те премудре одборнике. Што више, то боље.. Неће им шкодити. (Оде.)

Јованна (пратећи га оде с њиме.)

Стокман. (смејући се.) Помислите само: мој таст се верује ни речи о целој ствари.

Хаустад. Дакле то је он мислио — ?

Стокман. Да. А сигурно и ви долазите ради исте ствари?

Хаустад. Дакако.

Стокман. Но?

Хаустад, Ви као лекар и научењак, видите само отровану воду у нашој бањи, а више ништа. Вама, можда, и не пада на ум, да је та ствар само један део од велике поворке погрешака.

Стокман. Како то..? Молим господине уредниче, да седнемо... не, овде на диван — (Хаустад седне на диван, а доктор на столицу на другој страни стола.) Дакле, ви мислите — ?

Хаустад. Јуче сте ви казали, да је вода покварена од разних материја, што су у земљи иструнуле.

Стокман. Тако је, то долази за цело од оне отроване баре тамо горе у воденичкој дољи.

Хаустад. Опростите, господине докторе, али ја држим, да то долази од неке са свим друге баре.

Стокман. Од које друге баре?

Хаустад. Од оне баре, у којој се сав наш друштвени живот заглибао.

Стокман. Али, господине Хаустаде, какве су то речи?

Хаустад. Јесу ли наши одборници чиме доказали своју способност и вештину, кад су водовод спровели онуда где је сад ?

Стокман. До душе, они су учинили велику глупост. Али, то ће све опет добро бити.

Хаустад. Мислите ви, да ће ствар тако лако ићи?

Стокман. Лако или тешко — али мора бити.

Хаустад. Да ако се штампа својски заузме.

Стокман. То није ни најмање потребно, драги мој; ја сам уверен, да ће мој брат—

Хаустад. Молим, опростите, господине доктере, али морам вам рећи: ја хоћу да изнесем на јавност.

Стокман. У „Народном гласнику“?

Хаустад. Да. Новинар, који пише у народном духу несме пропустити таку прилику. Сад је згода да се пољуља вера у непогрешивости општинске власти. Ја добро знас да ће се то у вишим круговима сматрати као буна или друго што на то налик. Али то ме не може застрашити. Само кад ми је савест чиста.

Стокман. Врло добро, врло добро, драги господине Хаустаде: само кад је наша савест чиста!.. Али ... ипак ствар је доста тугаљива. (Неко покуца.) Слободно!

Појава четврта

Стокман Хаустад. Томсен улази на врата, скромно али ипак пристојно обучен, у црном оделу, са белом марамицом око врата, са рукавицама и шеширом у руци.

Томсен (клањајући се.) Опростите, господине докторе, што сам тако слободан —

Стокман. Чиме могу служити?

Томсен. Је ли истина што ми је причао господин Билинг, да ви хоћете бољи водовод да нам направите?.

Стокман. Да, за нашу бању.

Томсен. Тако. Ја сам вам хтео саме казати, да сам готов потпомугати ствар колико год могу.

Стокман. Од срца хвала; вам међу тим —

Томсен. Јер можда неће шкодити, ако ви нас обичне грађане будете имали уза се. Ми смо у великој већини овде у месту. И било би добро, кад би ми онако мало демонстровали.

Хаустад. То и ја мислим!

Стокман. Али како ви то хоћете да демонструјете?

Томсен. Наравно, само пристојно, господине докторе; јер пристојан бити — то је прва грађанска врлина.

Стокман Ви сте бар познати са своје пристојности, господине Томсене.

Томсен. То сам за цело и заслужно... А што се тиче те ствари о води: она је за нас обичне грађане врло важна. Бања ће бити, мали златни мајдан за варош; ми се сви надамо да ћемо од те бање живети, а особито ми, који имамо куће. За то хоћемо сви да потпомажемо завод, колико је могуће. А по чем сам ја председник друштва оних што куће имају —

Стокман. Но, па шта?

Томзен. — А осим тога члан друштва умерности — да, ви знате, господине докторе, да ја и на томе пољу радим?

Стокман. Знам, знам.

Томсен. — То ми се даје прилика, да са свакојаким људима долазим у додир. Па почем сам познат, као разборит и мирољубив грађанин, то имам извесног утицаја у вароши, неку малу власт —

Стокман. Знам ја то све врло добро, господине Томсене.

Томсен. Ево видите. — Тако бих ја могао врло лако израдити, да се направи адреса, кад ствар дозре.

Стокман. Адреса?

Томсен. Да адреса, као захвалница од грађанства — за то што сте тако важну ствар пронашли. Разуме се, да би адресу ваљало врло пажљиво написати, како не би вређала општинске одборнике.

Хаустад. Па зар и онда, кад их са неповерењем гледамо —

Томсен. Не не не, само ништа против општине! Јер се ни једном грађанину не може уписати у зло, слободнији израз мишљења, само ако се изрази пристојно.

Стокман. (Стиснувши му руку.) Не могу вам исказати, господине Томсене, како ми је мило, што се моји суграђани тако купе око мене!..

Томсен. Сад морам у варош, да радим међу грађанима на томе.

Стокман. То је од вас врло племенито, господине Томсене! Али ја не мислим, да би то све било потребно; ја држим, да ће ствар сама по себи ићи —

(наставиће се)

Власник Медкпијан и Кимпановић штампа Медкпијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Библиотека „Светозар Марковић“ Београд

БРОЈ 156 Београд. Уторак 6 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . 8 дин.
на по године . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . 2 дин.
месечно . . . 1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашој милој и никад не прежаљеној ћерки

Јулиани

Даваћемо седмодневни парастос у среду 7 овог месеца у 9 сати пре подне у цркви Св. Марка.

Молимо сроднике и пријатеље да при овом тужном помену присуствују.

Ожалошћени родитељи:
МИЈАИЛО и САРА
АРСЕНИЈЕВИЋ
са осталом родбином

Нашој покојној

Настасији

даваћемо у среду 7 тек. месеца у 10 сати пре подне годишњи парастос у цркви Светога Марка

Петко Михајловић
татарин у пензији

Михаило П. Михаиловић
управник зајма

МОЈУ КУЋУ ПОСТОЈЕЋУ НА енглезовцу продајем под врло повољним условима за погодбу упитати Јована Милосављевића ноћног стражара Ломина улица број 16

2—3

МЕАНУ III класе код „Златног Крста у Пожаревцу, са 8 соба кујном и једиком дајем под закуп од идућег Митровдана коме потребује нека се погодбе ради обрати мени подписатом.

Августа 1888, Пожаревац.

Иван Жи...
тргов.

3—3

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе пок. Савке Павла Јуришића — Штурма — мајора Кућа на Енглезовцу. Има цет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се стараоцу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде.

1—6

ПРОЧИТАЈ

Једно ђаче, или једну девојчицу који иду у I или II разред гимназије могу у једној кући добити стан и рану, с врло умереном ценом.

Запитати у трговини код Златног Кофера преко од централне поште.

ЈЕДАН удобан стан издаје се од Митрова дна у цетињској ул. бр. 10. Упитати у истој кући или абаџијска ул. бр. 14.

КАЛЕНДАР

Православни: 6 Муч. Јевдоасије
Католички: 18 Архиђак. Тома
Сунце излази: у 6 сах. 10. м. залази 5 сах. 50 мин.
Прва четврт. 8. у 6 с. 19 м. изјутрва. Киша. ветар.

КУРС.

Дукат	5·77
Наполеон	9·64

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Рушчук 5. Септембра.

Услед похаре од 3.000 франака, у Русију одбегли чиновник бугарске легације у Букарешту, Киселов, повратио се пре кратког времена и сусревши се са Начевићем министром, испалио је на овога шест револверских метака. Три су метка погодила Начовића, а једна од тих рана, на грудима, опасна је.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

— Из данашњег броја изостала је због сувишног материјила, још једна важна белешка о нашем народном позоришту, коју ћемо донети у сутрашњем броју.

*

(**Убојно гађање**). На дан 5 и 7 тек. мес. батерија дунав. арт. пука, а 6, 7 9 10 батаљ. овд. гарнизона вршиће убојно гађање.

Ово се јавља грађанству ради знања и управљања.

*

(**Долазе**). Како из унутрашњости, тако и са стране, већ у велико долазе гости да присуствују прослави стогодишњице Вукове.

*

(**Ослобођени царинског прегледа**). Чујемо, да је г. Министар ослободио од прегледа на царини све оне госте са стране, који долазе за Вукову прославу а који покажу на станици своју позивницу.

(**Обраћамо пажњу**). У данашњем броју доносимо цео ред Вукове стогодишњице и обраћамо пажњу својим читаоцима.

*

(**Давидовићева прослава**). Умољени смо од стране смедеревског одбора за „Давидовићеву прославу“, која ће бити 18. ов. мес. да јавимо својим читаоцима из Београда, који би желели бити гости на тој прослави, да се најдаље могу јавити до 15. ов мес. у овдашњим књижарницама код г. г. Ћурчића и Пурића.

*

(**Осуђен**). Јуче је био претрес у варошком суду, уреднику „Српске Независности“ за оптужени чланак „Шта

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (78)

„На пољу је капетан Дуждеве палате,“ пријави Андреја. „Он жели да изађе пред господу.“

„Пусти га,“ заповеди Инго. а „Можда нам доноси какав глас о Брбантинију!“

Капетан Бембо уђе у салу!

„Шта вас доводи у ово доба амо капетане?“ упита Дапонт.

„Да нисте чули што о племенитом Брабантинију?“ дода Инго.

„Жао ми је, Монсињори, што о њему немам ништа да вам саопштим,“ одговори Бембо, „Доносим вам сасвим другу вест. Прошле ноћи испало је Жбирима за руком да ухвате вођу крсташа и он је одведен на острво св. Лазара.“

„То већ знамо!“ рече Дапонт.

„Вечерас јавила су се у Дуждеву палату два рибара са острва св. Николе, два сиромашна и пострадала рибара. Они се нуде да нам предаду у руке Галеру са свима крсташима.“

„Два рибара са острва св. Николе?“ упита Инго.

„Један се зове Амадео а други Јеронимо,“ настави капетан, „глад их је нагонила на овај опасан корак, јер се надају да ће бити награђени богато!“

„Ако изврше оно што обећавају, богата награда фалити им неће.“ примети Дапонт.

„Где су та два рибара?“ упита га Инго.

„Доле у мојој гондоли, Монсињоре, они су са мном дошли довде.“

„Хоћемо ли да их саслушамо?“ упита Инго Дапонта.

„Свакојако ће то добро бити,“ одговори Дапонт. „Доведи их амо!“

Бембо се поклони и изађе на поље.

„Видићемо какав им је предлог! Ми и немамо сувишних ухода,“ примети Дапонт

„Хоћемо ли им метнути маске?“

„То није нужно, они знају да је ово палата графа Мирафијора. Сем тога знају и то, да све оно, што овде изговоре не смеју другом поверити, иначе им оде глава.“

„Они долазе!“

Бембо отвори врата и уведе два издрпана и јадна човека. Њихов изглед није уливао пикакво поверење. Кад су видели пред собом ову благородну господу поклоне се дубоко.

„Како се зовете и где обитавате?“ упита Дапонт.

„Ја се зовем Амадео. Обитавам на Лиду, Монсињори,“ одговори један.

„Ја се зовем Јеронимо. Обитавам иза црвене крчме,“ одговори други. „Ми смо дошли овамо с тога, што се надамо да ћемо добити добру награду. Ми смо сиромашни, Монсињоре, врло сиромашни.

Ја мислим да сте ви рибари и да се занимате тим послом,“ рече Дапонт.

„Врло су хрђава времена, Монсињори тужаше се Амадео. „У лагунама има врло много рибара, а у Венецији опет мал странаца.“

хоћете ви?“. Г. Уредник је осуђен на 500 динара казне.

*

(**Ванредна седница**). Синоћ је била ванредна седница општинског одбора, на којој су свршавани послови, који су заостали са прошле седнице.

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Сумпорна вода**). Као што нам јављају, г. Кужељ доктор, из Лознице, који је у једно лекар на Смрдан бањи, пронашао је не далеко од ове бање, једно ново врело сумпорне воде. Г. Кужељ је већ давно испитивао ову околину а сад је 17. прошлог месеца ево и учинио леп и корисан проналазак.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Прекјучерањи број званичних новина доноси.

да се пешадијски мајор, Коста Радаковић, на основу члана 37-ог. закона о устројству војске, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе, и која ће му се издавати из партије његове плате до одобрења новог буџета.

да се пешадијски поручик, Милентије Михаиловић, стави у стање недејства, по тач. 2. чл. 36-ог закона о устројству војске, на једну годину дана — у име дисциплинске казне,

за вршиоца дужности команданта шумадијског пешадијског пука, — пешадијског потпуковника, Љубомира Бајаловића, досадашњег дејствителног ађутанта.

На предлог војног министра, а на основу чл. 49-ог закона о устројству војне академије,

да се међу предмете за предавање на вишој школи уврсте и

„Ђенералштабни послови.“

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, поставља:

Тодора Митровића, телеграфисту брзо-паланачке штације, за телеграфисту београд-министарске штације, по молби;

Владимира Милосављевића, телеграфисту радујевачке штације, за телеграфисту неготинске штације, по потреби службе;

Илију Милосављевића, телеграфисту ћупријске штације, за телеграфису радујевачке штације, по молби;

Јелисија Антоновића, телеграфисту пиротске штације, по молби;

Панту Павишића, телеграфисту нишке штације, за телеграфисту петровачке штације, по молби;

Тому Милошевића, телеграфисту нишке штације, за телеграфисту петровачке штације, по молби;

Михаила Лазаревића, телеграфисту нишке штације за телеграфисту крушевачке штације, по молби;

Василија Павловића, телеграфисту сурдуључке штације, за телеграфисту пиротске штације, по молби;

Михаила Д. Језоића, телеграфисту београд-министарске штације, за телеграфисту обреновачке штације, по молби;

Михаила Стаменковића, телеграфисту жабарске штације, за телеграфисту нишке штације, по молби;

Лазара Брачинца, телеграфисту рашчанске штације, за телеграфисту нишке штације, по молби;

Саву Стојановића, телеграфисту орашке штације, за телеграфисту жабарске штације, по молби;

Милана Недељковића, телеграфисту обреновачке штације, за телеграфисту главне београдске штације, по потреби службе;

Аранђела Вахрама телеграфисту главне београдске штације за телеграфисту нишке штације по молби;

Милутина Пантелића, телеграфисту шабачке штације, за телеграфисту крупањске штације, по молби;

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

4. Септембра о. г. дават је у нашем народном позоришту *Трикош и* Мелака и Халевија, с немачког превео Александар Радуловић.

О овом комаду, који је и одвећ познат нашој публици, до сада је много говорено; многи су изрекли свој суд о њему, и ми не би ни узели перо у руке да још што о њему кажемо, да нас на то није побудила нека промена у комаду — нова подела улога.

Тако главне јунаке Трикоша и Каколета, играли су тог вечера г. Станојевић и г. Динуловић.

Г. Станојевић нам је до сада заиста у више прилика показао, да је ваљан глумац. То је осведочио и овог вечера. О његовој игри можемо се само похвално изразити.

Са свим другојаче стоји са г. Динуловићем. Његовој игри имало би се много што шта замерити. Он вам је као какво размажено дете; он држи сигурно да у позоришту нема друге публике до треће галерије, њој игра за љубав, она је за њега меродавна, али се љуто вара г. Динуловић; у позоришту има и друге публике, публике, која неће, управо не може да гледа његове пајацлуке. Само ова једна сцена довољно је да покаже, како је њему по што по то стало до тога, да натера своје гледаоце на смех, па ма сцена не била ни мало смешна: он у трећем чину долази у салон госпођице Бонбансонове као Брендамур, инвалид. Храмље у десну ногу, после једног минута храмље у леву, а после два у обадве, те скаче прекобине, као и кловни у каквом цирку су. Дозволиће и г. Динуловић, да има „неке“ разлике између циркуса и позоришта; и да он као комичар у позоришту, не сме постати кловн у позоришту. Све ово што смо рекли о игри г. Динуловићевој, рекли смо једино у доброј намери, да у будуће буде мало обазривији према позоришту и према публици.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 5 Септембра.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Обрад Варадинац надничар из Аустрије због крађе, Лазар Марковић овд. Никола Алексић из Аустрије, Коста Николић слуга овд. сви због скитње, Алекса Петровић надничар, Димитрије Николић, Стеван Јовановић, Остоја Лукић надничар и Стеван Влаудер надничар сви због нереда, Томка Продановић — Оросламош из Бечеја због повратка [illegible] и Јулка Браун служавка опет за повратак из прогонства, Никола Зечевић калфа шустер, Никола Николић бив момак сапунџиски због пијанчења, и Лазар Васиљевић због пијанчења.

*

(*Осуђени*) Пресудама полицијским осуђени су: Јевта Најдановић касапин, што је продавао цубок, Мијаило Костић каф. што није упалио фењер и Марија Почкор служавка због пијанчења и нереда.

*

(*Нађено*). На великој пијаци нађен је 1. кључ од касе вертхајмове и налази се при квар. варошком,

*

(*Побегао*). Јозеф Хајнрих шегрт молерски стар 13 год. плав, с десне стране на образу има једну рупу, побегао је незнано гди.

СМЕСИЦЕ

(**Кратко, јасно и разговетно**). Познати су врло добро ванредно кратки одговори краља Фридриха II., које даваше на питања и молбе, и која су не само лаконски, већ и врло оригинални били. Једном му, барон Милер, његов дворјанин, посла молбу, тражећи одсуство да би могао ићи у купатило. Краљ му написа на молби ово: „Шта ће тамо? Хоће да профућка на картама и оно, што му је преостало, па да се после врати као просјак.“ После неколико месеца, барон понови свој захтев и доби овај карактеристичан и кратак одговор: Може ићи до ђавола.“

Неком генералу, који је једном напустио краља у великој невољи, и доцније послао молбу за пензију, написа краљ: „Кокоши које се не легу, неће добити ни храну.“ — ић. —

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву је стигао на приказ: **Омладина**, лист за науку, књижевност и друштвени живот. Број 1 год. I Излази сваке недеље. Издаје „Уједињена Омладина“, уређује С. Кукић. Овог је првог броја ово садржина: Читатељима. — Постанак породице, од Фр. Енгелса. Превод с немачког (наставак). У месту рођења, одломци из успомена, од И. А. Гончарова. — Шта говоре о омладини поштански чивути. — Књижевни преглед. — Научне белешке. — Библиографија.

ШАЛА И ЗАБАВА

Неког чувеног природњака птичара, замоли једном нека млада госпа, која се је радо плела у научне ствари, да јој каже научну дефиницију о томе, „шта је у ствари славуј?“ Научењак јој на то шаљиво одговори: „Славуј је певачица, која није учила певање, али ипак пева с листа па још са великим успехом.“

„Па на који начин мислите да заслужите добру награду?“ упита Инго.

„Ми имамо један план, Монсињоре,“ одговори Јеронимо, „врло добар план. Млетачка република, односно високи савет, гоне крсташе, па ипак не може да учини ништа!“

„А ко то каже?“ упита Дапонт.

„То кажемо ми. Монсињоре, јер знам врло добро! Крсташе и њихову Галеру не може да ухвати нико. Па нека високи савет пошље најбрже лађе ипак неће моћи ништа да учине, јер они на Галери спремили су све што им треба а имају и изврсну стражу. Никаква лађа не може им се приближити, јер они имају на Галери доста топова. Толики досадањи покушаји остали су без успеха. „Је ли ма што учињено до сада? Није, то знате и сâми!“

„Са великим лађама ништа не можете учинити, Монсињори продужи Амадео. „Ми знамо где је крсташка Галера. Рибари могу доћи близу ње. Ми знамо да на Галерама има 20 топова. Ми знамо да је на Галери и Краљица Ноћи!“

„А знате ли и то, да је ухваћен и вођа крсташки?“ упита Инго.

„То ништа не мари, Монсињори!“ дода Јеронимо. „И без вође они су јаки. Ми смо дошли да вам понудимо једну услугу, и ако је примите пропашће и Галера и крсташи и Краљица Ноћи!“

„Ми ћемо то тачно и сигурно извршити Монсињори!“ примети Амадео. Као што рече мој друг Јеронимо, ми ћемо све упропастити и Галеру и оно што је на њој!“

„Ми ћемо да бацимо у ваздух Галеру Монсињори,“ одговори Амадео. „Са нашим малим баркама ми ћемо доћи близу Галере. Пробушићемо је, ме тнућемо барут тамо где је пробушена и потпалићемо. Тада ће и лађе и сви на њој отићи у ваздух.“

„Овај план допада ми се,“ изјави Дапонт. „Ја мислим да треба учинити пробу!“

„Добро, ми примамо ваш предлог,“ рече Инго рибарима.

„Хм — посао је врло опасан, Монсињори!“ рече Јеронимо. „Ако нас крсташи ухвате, онда смо пропали за навек. Они се не шале. Сем тога можемо и ми да одлетимо у ваздух заједно са Галером За то морамо бити врло обазриви!“

„При том послу ми се играмо са нашим животом, Монсињори!“ изјави Амадео. „Стављамо га на коцку. Али ми баш не полажемо толико на наш живот. Ако нас добро наградите, ми ћемо се одважити и на тај вратоломан посао!“

„Ако се одважите да извршите овај план, добиће сваки од вас по сто скуди-а,“ обећа Инго. „То је мислим, довољно да вам улије храброст. Испадне ли вам за руком да план извршите и баците Галеру у ваздух, тада ће сваки од вас добити по сто скуди-а.“

„За ту суму извршићемо план, Монсињоре!“ рече Амадео.

„Извршићемо, извршићемо.“ увераваше Јеронимо. „И то још сутра у вече!“

„Ево ти капаре, рече Инго и баци рибарима кесу с новцима. „Т има више од двеста скуди а.“

„Благодаримо, племенити Монсињоре! рекоше оба рибара, пошто Амадео подиже кесу и спусти у свој прљави џеп.

„А барут? Можемо ли добити из Арсенала,“ упита Јеронимо.

(наставиће се)

РЕД

ПРОСЛАВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

ВУКА СТЕФАНОВИЋА КАРАЏИЋА

ПРВИ ДАН, 8. СЕПТЕМБРА.

По подне. У 4 часа 21 топ с града и прангије код цркве Св. Марка и Александра Невскога, за тим звона на вечерње на свима црквама у Београду. На становима ће се изнети заставе.

У вече, у позоришту представа: „Апотеоза Вуку Караџићу“

ДРУГИ ДАН, 9. СЕПТЕМБРА.

Пре подне. У 8. часова звона звоне на саборној цркви за литургију. У 8½ часова почиње Архијерејска служба.

У цркви ће заузети десну страну чланови Српске Краљевске Владе, министри на расположењу и у пензији, државни саветници и остали чиновници вишега реда. Леву ће страну заузети гости са стране и из Србије. Десну певницу заузеће духовна лица и богослови певачи. Леву певницу заузеће гости духовнога реда и певачи. Остала места заузеће грађанство. На кору ће певачко друштво „Корнелије“ певати Службу Божију.

После литургије свечани помен Вуку. На помену пева Београдско певачко друштво с кора.

По свршеној литургији полази свечани ход овим редом:

1. Застава.
2. Књигоноше који носе Вуков *Рјечник*, *Народне пјесме* и *Свето Писмо*
3. Гуслари.
4. Двадесет девојчица с венцима.
5. Богослови певачи, који ће певати црквене песме,
6. Ђаци Велике Школе и виших разреда средњих школа.
7. Сва певачка друштва из Београда.
8. Учитељи основних школа и професори гимназија.
9. Друштва.
10. Чиновништво.
11. Позвати гости са стране и из Србије.
12. Одбор за прославу Вукове стогодишњице.
13. Свештенство.
14. Професори Велике Школе
15. Чланови Српске Краљевске Академије и Српског Ученог Друштва.
16. Председништво и одбор београдске општине.
17. Грађансво.

Од саборне Цркве ићи ће се Дубровачком у Кнез Михајлову улицу, а из ње скренути к Споменику Кнеза Михајла. Цред спомеником сауставља се ход. Певачко друштво „Корнелије“ отпева песму „Спавај мирно.“ За тим ход иде Васином улицом и зауставља се пред Великом Школом, где га дочекује музика.

На прослави пред Великом Школом најпре ће Савез Певачких Дружина отпевати прве две строфе Химне. За тим, говори господин министар просвете и црквених послова. После говора певачко друштво „Даворије“ пева *благословен јеси Христе*. За тим пева гуслар уз гусле, и певачка друштва довршс Химну. По том девојчице полажу венце пред Вукову слику. Химну и говор господина министра просвете прати пуцњава топова с града

По подне Пред Спомеником Кнеза Михајла народно весеље и народна игра.

У 8. часа скуп у сали Велике Школе. Члан одбора, професор Велике Школе, Јован Бошковић говори о Вуку и његовим заслугама за српски језик и науку. После овога говора Академијско певачко друштво „Обилић“ пева смесу српских народних песама.

У вече свечана представа у позоришту, којој присуствују позвани гости са стране.

Станови ће се осветлити. Војена музика у 9 часова у вече проћи ће од општинскога здања до Двора и Абаџијском улицом вратиће се поред Саборне Цркве до пред здање општинскога суда.

ТРЕЋИ ДАН 10 СЕПТЕМБРА.

Пре подне. У 10 часова у сали београдске општине свечана седница одбора београдске општине. Говор председника општинског суда. Објава одборске одлуке поводом Вукове стогодишњице и за вечити спомен Вуку. Одзив одборској одлуци од једнога члана Српске Краљевске Академије.

У вече у 8 часова подушје (банкет) Вуку у гостионици у великој пивари.

На подушју: прва здравица Његовом Величанству Краљу Милану Првом, од господина министра просвете; друга гостима, од председника одбора за прославу Вукове стогодишњице и трећа од једнога госта.

Учесници на подушју пријављују се до 9. Септембра закључно у стану Српскога Ученога Друштва у Великој Школи, где ће Одбор и иначе бити на услузи за све што се тиче светковине.

(*Одело за учеснике на светковини: свечано или народно*)

У Београду 1. Септембра 1888.

ОДБОР

за прославу стогодишњице Вука Стефановића Караџића

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ХЕНРИКА ИБСЕНА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

(НАСТАВАК)

Томсен (смејући се.) Одборници, господине докторе, раде доста тромо.

Хаустад. Ми ћемо их сутра у „Народном гласнику“ мало потстакнути.

Томсен. Али молим, само не јако! А сад због, господине докторе. Дакле: свакако ми обични грађани стојимо уз вас као какав бедем, ви сте стекли компактну већину.

Стокман. Хвала вам још један пут, драги господине Томсене. (Рукује се с њиме.) До виђења!

Томсен. До виђења, господине докторе! (Опрости се и оде: Стокман га испрати до предсобља.)

Хаустад. (Кад се доктор вратио.) Но шта ви велите на то, господине докторе? Зар већ није једном време, да се устане против те тромости и кукавичлука?

Стокман. Мислите ли ви Томсена —?

Хаустад. Да! И он је одоних људи, што су се заглибили у бари.

Стокман. Али Томсен је ипак врло разборит човек, мени се чини

Хаустад. Има друго нешто, што ја још више ценим: а то је поуздање и одважност!

Стокман. Хм — имате право.

Хаустад. Ту неопростиву погрешку са водоводом морамо изнети нашим сугрђанима, што порез плаћају, у потпуној наготи пред очи.

Стокман. Добро; ако ви држите, да ће то бити на корист општине, онда ја немам ништа против тога: али не пре, него што се ја с мојим братом разговорим.

Хаустад. Али ако кмет на ваше предлоге не пристане —?

Стокман. Онда штампајте моју расправу у „Народном Гласнику“!

Хаустад. Смем ли?!

Стокман (пружајући му рукопис.) Ево вам узмите је још сад.

Хаустад. Хвала, хвала! Сад због, господине докторе!

Стокман. До виђења, драги Хаустаде!. Видићете, да ће се ствар развити са свим добро, са свим добро!

Хаустад. Хм, видићемо (Опрости се и оде кроз предсобље.)

Стокман (ступи пред врата од трпезарије и гледи унутра.) Јованка!.. А, ти већ долазиш, Петра?

Појава пета.

Стокман. Петра. За тим *Јованка*

Петра. (улазећи.) Да; из школе.

Јованка (улазећи.) Зар он још није био?

Стокман. Хане? Није; али ја сам с уредником о свему разговарао. Јованка — знаш ти, шта ја имам уза се?

Јованка. Шта

Стокман. Компактну већину.

Јованка. А тако. Је ли то добро, Оторе?

Стокман. О невиности! Наравно!(Таре задовољно руке и иде горе доле.) Какво је то задовољство за човека, кад осећа, како братски раме уз раме иде са својим сугрђанима!

Петра. И кад толико добра и користи чини, тата!

Стокман. Да, па све то још за свој завичај!

Јованка. Ево звони!

Стокман. То је он! (Неко куца.) Слободно!

Појава шеста.

Претходни. Кмет

Кмет (на предсобљу.) Добро јутро!

Стокман. Добро дошао, Ханже!

Јованка. Добро јутро, девере! Како је?

Кмет. Хвала, прилично! (Доктору.) Примио сам твоју расправу о нашој бањи и води синоћ после канцеларије.

Стокман. Но? Па јеси је читао?

Кмет. Јесам.

Стокман. Па шта велиш?

Кмет (погледавши га с раду.) Хм.

Јованка. Ходи, Петра (Оде са Петром у со бу на лево.)

Појава седма.

Стокман. Кмет

Кмет (после краткот ћутања) Је ли збиља било потребно, да се то све испитује иза мојих леђа?

Стокман. Док се нисам сам потпуно у врело, морао сам —

Кмет. И ти мислиш да си се потпуно уверио?

Стокман. Па ја држим да си се и ти за цело уверио.

Кмет. Хоћеш ли ти ту ствар службено поднети бањској општини.

Стокман Разуме се. Нешто се мора учинити, и то одмах.

Кмет. Ти си употребио — као обично — врло оштре изразе у твојој расправи. Између осталога, уверавши како је оно прави отров, што ми нашима гостима спремамо.

Стокман. Али, Ханже, знаш ли ти можда какав блажи израз за то? Размисли само: отрована вода, и напољу и унутра! Па зар то јадним болесницима, што нам се с поуздањем поверавају и свој новац дају, да опораве своје здравље!

Кмет. Па онда из свога разлагања изводиш закључак: да морамо зидати подземни канал, кроз који би отица сав онај мутљаг, што се налази горе у воденичкој дољи; па онда велиш, да се и водовод мора преместити.

Стокман. А да ти почем не знаш како би се могло на други начин помоћи? Ја не знам.

Кмет. Пре подне био сам код варошког неимара, па сам повео реч — онако у шали — о тим твојим предлозима, као о нечему, што ћемо позније можда озбиљно претресати.

Стокман. Позније.

Кмет. Он се насмејао — наравно. Јеси ли ти размислио, шта би те предложене про мене стале варош? По његовом рачуну потрошило би се неколико стотина хиљада ди нара

Стокман. Тако много!

Кмет. Него. Али што је још најгоре, морало би се радити најмање део године.

Стокман. Две године, велиш ти? Две пуне године?

Кмет. Најмање. Па шта би онда за то време чинили с нашом бањом? Да је затворимо? Друго ништа не би могли радити. Или зар ти мислиш, да би нам и један гост дошао, кад би се разгласило, да је вода опасна по здравље.

Стокман. Али Ханже, тако мора бити,!

Кмет. Па то све сад да буде, баш сад кад је бања почела напредовати и на глас излазити. И у нашим суседним варошима могла би се направити морска купања. Мислиш ли ти, да се те вароши неће свим силама упрети да све госте себи приме? Без сумње. Па шта би ми онда? Можда би морали напустити цело наше скупоцено предузеће; и тада би ти упропастио варош твојих отаца.

Стокман. Упропастио — ја —?

Кмет. Јер варош само с овом бањом може имати лепу будућност. То ти врло добро знаш, као и ја.

Стокман. Па шта би дакле по твоме мишљењу ваљало чинити?

Кмет. Из твоје расправе нисам се могао уверити, да је вода збиља тако опасна као што ти кажеш.

Стокман. Она ће бити још и гора, кад настану летњи топли дани.

Кмет. Као што рекох, ја држим, да ти, страшно протерујеш. Ваљан лекар треба да удешава предлоге о променама увек тако да се свака штета избегне, ако би се морали примити.

Стокман. Па онда?.. Шта даље?

Кмет. Садашњи је водовод ту, и с њиме се морамо служити. А може бити да ће управа у своје време, ако новчано стање буде допустило, учинити какве поправке.

Стокман. И ти мислиш збиља, да ћу ја на таку замку наћи?

Кмет. Замку!

Стокман. Да то би била замка, — превара лаж, управо прекуп према публици, према целом друштву!

Кмет. Као што сам рекао, ја се нисам могао ничим осведочити, да ту збиља има какве опасности.

Стокман. Ниси!? То није могуће! Моја расправа о тој ствари тако је темељита, тако истинита и тако јасна. И то ти добро увиђаш, Ханже; само нећеш да признаш. Ти си израдио, да се бањска зграда и водовод смести тамо где је сад; па то је узрок — та проклета погрешка, коју ти нећеш да признаш. Мислиш ти, да те ја не познајем?

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 157 Београд, Среда 7 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину . . . . . 8 дин.
за по године . . . . . 4 дин.
за 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНСВИЋУ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашој милој и никад не прежаљеној ћерки

Јулиани

Даваћемо седмодневни парастос у среду 7 овог месеца у 9 сати пре подне у цркви Св. Марка.

Молимо сроднике и пријатеље да при овом тужном помену присуствују.

Ожалошћени родитељи:
МИЈАИЛО и САРА
АРСЕНИЈЕВИЋ
са осталом родбином

Нашој покојној

Настасији

даваћемо у среду 7 тек. месеца у 10 сати пре подне годишњи парастос у цркви Светога Марка

Петко Михајловић
татарин у пензији
Михаило П. Михаиловић
управник зајма

МОЈУ КУЋУ ПОСТОЈЕЋУ НА енглезовцу продајем под врло повољним условима за погодбу упитати Јована Милосављевића ноћног стражара Ломина улица број 16
3—3

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе пок. Савке Павла Јуришића — Штурма — мајора Кућа на Енглезовцу. Има пет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се стараоцу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде
2—6

ПРОЧИТАЈ

Једно ђаче, или једну девојчицу који иду у I или II разред гимназије могу у једној кући добити стан и рану, с врло умереном ценом.

Запитати у трговини код Златног Кофера преко од централне поште.

Нађен је на улици један капут који га је изгубио, нека се јави у кући бр. 19 кнез михаилова улица, на горњем спрату.

За Вукову Стогодишњицу
Прославу

„ПАЛЕСТИНА“

М. АЛЕКСЕ ПЕТРОВИЋА
књаз Михаилова улица

Добила је колосални избор венаца од вештачког цвећа разне сорте и величине и траке са златним и сребрним фронцлама у свима бојама како у морантиху тако исто и у атласним и свиленим.

Препоручује се завод палестина.

КАЛЕНДАР

Православни: 7 Јован арх. Созонт.
Католички: 19 Јануар муч.
Сунце излази: у 6 сах. 10. м.
залази 5 сах. 50 мин.
Прва четврт. 8. у 6 с. 19 м. ујутра. Киша, ветар.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·62

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Пожарна чета**). Као што нам из Крагујевца јављају, тамо се већ подавна радило и сад се већ доконало на установи добровољне пожарне чете. Чета се образовала из самих грађана. Док нам буду о овој установи што опширније јавили, донећемо својим читаоцима.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Г. Динуловић комичар**). По својој прилици познато је многим гледаоцима нашег нар. позоришта, да је г. Динуловић наш комичар приликом преставе „Трикош и Каколе“, нашао за умесно да са позорнице одговара критикама, које су се о њему у јавности појавиле. Ми о томе истрчавању господиновом, доносимо у данашњем броју мало опширнију белешку; али одма хитамо и овде да јавимо, да је јавност у колико је могла бити од једног комичара уверена, добила оправдану сатисфакцију. Управа позоришна, која је и до сад показивала добру вољу, да увек одржава правилан ред и пристојност у нашем нар. позоришту, није пропустила ни ову прилику, а да не одговори своме позиву. Као што чујемо, управа је издала најстрожију окружницу, којом наређује позоришном особљу, да се од сад не сме злоупотребљавати позорница, за личне нападе и одговоре. Сем овога чујемо, да је г. Динуловић за свој изгред позват на одговор и биће кажњен. Ми ово са задовољством констатујемо.

*

(**Маневра**) Као што смо с поуздане стране дознали, крајем овога месеца [illegible] маневрисаће. Концентрација ће бити на пет места у Србији: у Београду, Крагујевцу, Нишу, Књажевцу и Пожеги. У првим трима гарнизонима маневроваће сва три здружена рода; у Књажевцу и Пожеги, само пешадија и артиљерија. Маневри ће трајати 10-15 дана.

*

(**Позив**). Данас је општинско представништво издало позив на грађанство, у којем га позива да за време тродневне светковине Вукове, окити своје куће, а 9 ов. м. да их и осветли. Ми држимо, да је овај позив уместан, те и очекујемо од грађанства да ће му се свесрдно одазвати.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (79)

„Капетан Бембо добиће заповест, да вам све што треба набави из Арсенала,“ одговори Дапонт.

„Онда је уговор закључен, Монсиноре, изјави Амадео. „Прве удобне ноћи почећемо рад. Имамо добар и сигуран под пољач, а тако исто и велику бургију!“

„Ми ћемо извршити све као што треба. Ви ћете бити задовољни са ресултатом рада!“ рече Јеронимо.

Оба рибара поклоне се и изађу на поље. Капетан Бембо испрати их.

„То ће бити велика добит,“ рече Дапонт Ингу. „Са једним ударцем уништићемо доста непријатеља!“

„И сва слава припашће нама!“ одговори Инго. „Тек пошто рибари изврше посао. ми ћемо приступити избору трећег Инквизитора!“

„Дакле ви мислите да неће доћи Брабантино?“

„Он је мртав, мој племенити Дапонте!“

„. Мртав ? Ви мислите да је заиста тако?“

„.Та о томе не може бити сумње!„

„Онда ви на сигурно знате?“

„Готово бих се могао заклети!“

„Дакле добили сте извештај?“

„То не! Али вам ипак кажем да је Брабантино мртав!“

Дапонт гледаше Инга чудним погледом — —

„Како можете да тврдите тако поуздано о смрти Брабантинијевој?“ упита он Инга. „Истина и мени изгледа тако, да се Брабантино неће више повратити из лова, као да му се је десила каква несрећа — али — — — — — — —“

„То не може бити али!“ прекине га у речи Инго. „Верујте у оно што вам ја кажем!“

„Имате право! Брабантинију се морала догодити ма каква несрећа, он је сигурно мртав; иначе би он дошао до сад изјави Дапонт. „Сигурно је пао шака о ним крсташима?“

„Па баш зато је мртав!“ рече Инго- „Ко им падне шака, тај свршава брзо сетите се гондолијера Себастијана и његовог сљедбеника Анка!“

„Али ми морамо да дознамо то! Морамо да се уверимо на сигурно, графе Мирафијоре!“

„Зар моја реч није довољна сигурност?“

„Дакле је мртав?“ — — рече Дапонт загушљивим гласом.

Оба Инквизитора ућуташе. У палати беше тишина. На цркви св. Марка изби сахат на торњу, објављујући да је поноћ. Тужно и подмукло јечао је сваки ударац. Сахат објављиваше да је наступио час кад се појављују аветиње.“ — —

Врата од салона отворе се без икаквог шума — — —. Инго се окрене погледа на врата — — — — блед као крпа и као да га је гром поразио, трже се. Он дрхташе. И Дапонт погледа.

Пред њима на прагу стајаше некаква авет. Бледа и изнемогла прилика, као ка-

(**Бугарски гости**). Као што јављају, бугарска влада пријавила се нашој влади, да је вољна да званично буде заступљена приликом светковине стогодишњице Вукове и данас већ долазе гости који ће је заступати.

*

(**Општина**). Као што чујемо, за време Вукове светковине, неће бити рочишта нити ће радити канцеларија општинског суда.

*

(**Палење фењера**). На прексиноћној седници општинског одбора, за коју смо јавили да је била, није одобрена лицитација за набавку гаса и оправку фењера, јер се појавила мисао да се палење фењера изда под закуп једноме лицу.

*

(**Литерарна ђачка дружина**). Ђаци палилулске гимназије, оснивају у својој средини литерарну дружину са циљу, да се међусобно обавештавају.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, а по договору са државним саветом, од 4-ог августа ове године Бр. 681, решио је:

да се Новак Лекић, учитељ школе новоселске у округу пожаревачком, родом из Новог Бечеја у Аустро-Угарској и поданик исте државе по молби својој прими у српско поданство, заједно са својом женом Николијом, изузетно од §-а 44-ог грађанског закона, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Самоубиство једног банкара.**) Из Беча јављају телеграфом: Највећу сензацију учинило је овде самоубиство познатог банкара Самуила витеза Frankfutera-а, шура Кронфелда, управника угарске кредитне банке а сина предузимача железничких грађевина Франкфуртера, који је саградио више железничких пруга у Угарској и добио племство од Лоњајија. Самуило витез Франкфуртер већ од две године се бави банкарском и комисијоналном радњом. Било му је 30 година. Јуче у 2 сахата оде из берзе управо у стан. На њему се не могаше приметити ништа необично. Оде у своју собу закључа је и пукне себи у срце На столу нађоше да је узрок убиству губитак на берзи. Други опет тумаче да је из љубави која му је нанела болова дигао руку на себе.

*

(**Жељезничка кола у пламену.**) На арадском колодвору се ових дана на арадско-чанадском жељезнику запалила једна кола теретна, а не зна се од чега. Ватра се породила унутра у колима и будући да су унутра била стакла умотана у сламу, то је ватра на брзо захватила даље али на срећу није учинила веће штете.

*

(**Забунило се тане.**) Париски «Франсе» приповеда овај случај, који се догодио за време Француске војне вежбе. Пре неколико дана гледао је и амолиски (Amaulis) свећењик абе Бове (Beauvais) са оближњег места вежбање 38. пешачке пуковније. На један пут паде мртав доле рањен самртно у леђа танетом из пушке. На ово дојури на коњу ђенерал Пари и рече рањеном: „Господине абате, овај хитац не беше намењен вама него мени.“ Изгледа, да је ђенерал добро познавао своје момке. Одмах поведоше истрагу, али онога који је послао самртно тане нису нашли.

*

(**Несрећа на жељезници.**) 10. о. м. јављају жицом из Њујорка: Не далеко од Цинцинати-ја у недељу удари један ванредан воз са друштвом једног путничког циркуса на теретни воз. Десет особа остадоше мртви - 27 је рањено, пропадаше многи изучени коњи. — О. новој несрећи на члановима ветеранске војске, који су ишли из Youngstowna (Охијо)у Колумбус на вежбалиште, морао је стати, јер се нешто локомотива беше покварила. Док се локомотива оправљала наиђе један тешко оптерећен воз на овај ветерански и размрска више кола. Али разваљине од полупаних кола дохвате њих неколицину те на месту остадоше мртви њих десет а педесет буду рањени, многи самртно.

БЕЗОБРАЗЛУК У ПОЗОРИШНОЈ ДВОРАНИ

Мото:

Наш мајушни Брцко хтеде нешто кас'ти
Није имао мудрост, па како ће касти!
Мислио се Ђурђе, па му рече након:
„Бубиг макар што год, па ће бити закон!
Голерија трећа пљескаће и туна,
Ти знаш, она воле свог драгог мајмуна!
Њој ће бити закон. . . .“
. . . . И он бубну након!
— Слуга сам покоран!

По Змају Ј. Јовановићу.

Да, у *позоришној дворани*, јер се овако што није могло, ни смело јавити на позоришној престави. Нотица ова могла би комотно да подпее за „**полициски гласник**“, али је ми ипак доносимо у другој рубрици.

На прексиноћној престави: „Трикош и Каколе“ у трећем чину, у гостионици, десила се ова немила појава: *Трикош* (Станојевић) пита *Каколе*, чиме се занима, на што Динуловић—а не *Каколе*—одговара: „Пофторавам филозофију, преводим с' француског и пишем позоришне критике *у мале новине*“. Можда се не бисмо ни осврнали на ово пајацко екстемпорисање, да ово није једна јавна лаж. Лаж је, да господин Динуловић *пофторава* филозофију, јер он до ње није могао ни да досне, пошто је истеран још из ниже гимназије, и: се ваљда за то *он* и „уписао“ у глумце; јер тек један *он* није могао из одушевљења отићи на позорницу; није истина ни да преводи с француског; јер о француском језику нема *он* ни појма; а колико је тек смешна лаж да *он* пише позоришне критике за „*Мале новине*“, појмиће свако, кад само помисли, да је *он* то казао.

Није могуће да такав човек све ово ради и за то, што *брат* не зна српски, јер кад би знао не би казао да пише *у* критике „у Мале новине,“ но би већ хтео, да говори оно, чега нема у улози, онда би било приличније да је казао: „занимам се безразложним пребијањем људи који су ми добра чинили; грдим као какав лађар, а оговарам као најућа поткуша; гадан сам на спрам људи, који су ме у своју кућу радо и гостопримно примали; радо се дружим и с ћачићима, т. ј. кад ови имају новаца; употребим свако згодну прилику, да се користим најновшу других; управу грдим на сва уста, разуме се, по бувацима и на страни, док међу тим пред њом понизно скидам капу, коленоприклоно се клањам и смешим; коцкам се на квантум и на парче и чиним томе подобне ствари; међу тим сам један обичан комедијаш и љубимац *празничке* трће галерије и т. д. и т. д.“

Овако је требао да одговори брат Динуловић, кад већ није хтео, да се влада онако, како би то приличило, правом ваљаном и *учтивом* глумцу, који је при том члан крал. срп. нар. позоришта, — дакле једне државне установе, — а није каквог обичног орфеума. Друго је сад питање, да ли се смеју терати овакви ћефови на једној народној позорници. Г. Динуловићу није првина, да се овако ни мало не обзире на публику, која за своје паре неће да слуша које каква бљутава нагваждања, него је дошла, да види само комад, и чисто комад. Господин Динуловић ће тек ваљда знати, да он не плаћа публику, но публика њега, па за то му је и дужност да о њој води рачуна; а да је не малтретира својим измотавањем. У штампи је до сада два три пут већ дигао јавно глас противу оваквих ексцеса и увек је, ако се не варамо *предмет* нападаја био г. Динуловић, али он се на то ни мало не осврће, као што видимо, но тера занат свој и на даље.

Тога чина господин Управитељ није био у позоришту, и његово се осуство, као и увек у позоришту одма приметило. Нама је веома жао, што се то тако десило, иначе познавајући строгост и тачност господина управитеља односно одржања реда у позоришту и угледа позоришног спољa и изнутра, уверени смо, да га мајци господин Динуловић не би више екстемпорисао на позорници, која и није подигнута овде за то, да служи макар коме као згодно место за које каква измотавања.

Апелујући на лојалност наше управе, молимо је, да стане на пут овако смешним иступима, који смо шкоде угледу нашега позоришта а никако [illegible] Држимо, да није нужно овде да спомињемо, како већина наше публике, нема баш најласкавијега мишљења о позоришту, а нарочито о глумцима. Ово мишљење треба побијати сваком могућом приликом, а никако му којекаквим будалаштинама ићи у прилог. Па кад већ сама г.г. глумци, јер управа не може свуда да стигне, не ће да воде рачуна о угледу своме и дома у коме раде и од кога живе; онда треба управа да их на то примора, и непослушне казни, у што се ми пуно надамо.

Надамо се и зато, што држимо, да управа, водећи строго рачуна о користи и моралном угледу наше позор-

---

као осветнички дух, стајаше на прагу са она. То беше Карло Брабантино!

Неколико тренутака стајаше Брабантино на прагу. Његов строг, осветнички поглед беше управљен на Инга:

Брабантино је дошао да држи заказану тајну седницу. Он дође тачно у пола ноћи.

„То је он!“ повиче Дапонт. „То је Карло Брабантино! Он није мртав! жив је!“

„Он није мртав!“ понови Брабантино ушавши у салон. „Он живи!“

Дапонт приђе Брабантинију и рукова се са њиме. “Али реците нам, где сте били до сада, мој племенити Брабантинијо?“ упита га он. „Ми смо због вас били у великој бризи!“

Осмех, пун презирања, појави се на уснама Брабантинијевим. Његов строг уништавајући поглед почиваше непрестано на Ингу.

„Мало је фалило, па се више небих појавио у вашу средину,“ рече он дубоким гласом. „Ја бејах близу смрти, — али ипак Брабантино не умире тако лако!“

Инго стајаше као какав очајник. Он се бојаше да га Брабантино не оптужи као убојицу! Но та бојазан брзо исчезе Брабантино приђе Ингу, и пружи му руку.

„Зар ти нећеш да ме поздравиш?“ упита он Инга.

Инго се рукова са њиме. Он је сад сигурно знао да га Брабантино неће тужити. Шта више, он је знао да је овај случај за Брабантинија добро дошао, јер ће на тај начин моћи од њега да захтева много веће жртве, но што је чинио до сада. Његова судбина, па и сам живот сад је у рукама моћног Брабантинија.

„Граф Виргилијо Мирафиоре мисли да пред собом гледи мртваца, рече Брабантино Дапонту, показујући руком на Инга. „С тога, што сам неколико дана спречен изненадним догађајем да долазим у седнице и што се сад појављујем у часу, кад по сујевјерију, излазе аветиње, он не може да дође к' себи, још никако не верује да сам ја жив!“

„Али реците нам, где сте били тако дуго?“ упита Дапонт. „Граф Мирафиоре Мислио је да сте мртав! Па сад је појмљиво за што се он тако изненадио вашим доласком!“

„Граф Мирафиоре могао је мислити да сам мртав!“ одговори Брабантино. „То је врло појмљиво! Ви питате где сам био тако дуго време, па и треба да сазнате то, мој племенити Дапонте.“

„После лова вас су тражили по свој шуми!“ рече Дапонт.

„Али ме ипак нашли нису! Па и то је појмљиво, одговори Брабантино. „Има и таквих случајева да се по неки човек тако изгуби, да га више не може наћи нико. Погледајте само графа Мирафијора, настави Брабантино показујући руком на Инга, и ударајући гласом при спомену Инговог имена „он још никако не може да дође к' себи, тако га је потресао мој појав! Али да пређем на ствар. Знате ли ви, мој племенити Дапонте, за мирапску кулу? Она је у шуми на добру графа Мирафијора. Дакле ја сам се одвојио од осталих ловаца и засео у кулу да пазим на курјаке. Изненадно од некуда паде ваљда нека цигла, тако бар мислим, и ужасно ме лупи по глави тако, да сам онесветнуо — — —

ница, неће дозволити да се на тај начин изазива публика, те да и она почне, да се разговара са глумцима из партера, галерија и са других места, онако јавно у сред преставе, што свакојако не ће бити пријатно ни за гледаоце ни за глумце. Јер кад се већ глумцима даје право да разна своја негодовања изјављују са позорнице, публика ће узурпирати сама себи право, да опет своје расположење изјави из дворане на начин, који као најзгоднији пронађе. А без доказивања ће знати свако, да су негодовања публике била увек од већега замашаја, но што су то могла бити икада глумачка измотавања, разуме се оних који имају тај обичај.

Наша ће поштована управа појмити, докле би могле такве обостране изјаве одвести. Два три таква скандала, и позоришни би се посетиоци ужасно разредили, што ми, желећи позоришту свако добро, никако не желимо.

Није право, да се публици ускраћује њено право, док се глумцима не брани и оно кога они немају, нити смеју у опште да имају.

Управа која је свагда избегавала све могуће неприлике, које би ма с које стране удиле нашему позоришту учиниће најбоље и даће потпуне сатисфакције и публици и позоришној критици, ако у првом реду казни господина Динуловића ради примера.

Уредништво Малих Новина

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 6 Септембра.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Кристина Ружић из Панчева због скитње, Сава Христић из Јагодине радник Гавра Цвејић надничар из Босне. Лазар Каранчевић из Аустрије и Меон Срдаревић надничар из Херцеговине сви због тумарања и сумње и Тодор Станковић пијар због пијанчења.

*

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Софија Велички што није пријавила кирајџије, Драгутин Стевановић служитељ, због опорочавања власти, Јулијана Браун служавка Тома Продановић — Ороспамош и њене кћери Милева и Даринка због повратка из прогонства, Лазар Васиљевић тањигаш Лазар Марковић надничар, Стеван Јовановић Остоја Лукић лађари овд. сви због нереда, Карло Пероло кафе. што је држао отворену кафану, Милош Гиљчевић што није почистио улицу Милош Маринковић за непотпис слугу Шлаудер Шитовин из Талирина због скитње, Тома Лазаревдес бак. што није тражио линију за подизање зграде. Радован Девестановић и Мустафа Одић лађари због коцкања Марко Јовановић пијар због кривог мерења.

*

(*Нађено*). У Васиној улица нађен је један кључ и налази се при кварту варошком.

Један кесер нађен је на доњем калимегдану, сопственик нека се јави глав. полицији.

ШАЛА И ЗАБАВА

(Тумачење). Сер Х Валтон (за време Јакова I. енглески посланик у Венецији) даде ову дефиницију о посланицима: „Посланик је поштен човек, који је способан да у иностранству лаже у корист своје отаџбине.“

П. Г.

КУПЦИМА СРЕЋАКА НЕГОТ. ВОДОВОДА.

Одбор за довод воде у Неготину учти во ставља у знање; да је ова племенита цељ у толико постигнута, што Неготин од годину дана већ, има на једној чесми здраву пијаћу воду, остварење целог система чесама озавишеноје од продаје срећака.

Па како је толико мало срећака продато до сада, да се не би могла ни трећина добитака исплатити, то ни само извлачење добитака није се могло извршити на дан 10 августа ове године

Одбор остаје веома захвалан купцима срећака на њихову родољубиву помоћ, и моли их за стрпљење, обећавајући са своје стране да његов труд неће ни од сада изоставити у настојавању да се према одобреном лутриском плану број срећака прода, и чим што постигне, објавиће преко новина дан извлачења срећака.

Августа 1888 г.
У Неготину

Одбор
За довод воде у Неготину

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

5—40

Инго посматраше Брабантинија са страхом. Могло се приметити да је дрхтао.

„Разуме се да сам се скљокао на под,“ продужи Брабантино. „Нисам више знао шта се догађа око мене, нисам чуо, вику оних, што су ме тражили. Колико сам лежао, не знам, тек једва после дугог времена, тако бар мислим, дођем к себи. Али сам био и сувише слаб. Нисам могао ни да се покренем. Тако сам морао доста дуго без ичије помоћи да чекам, док ми једва не испаде за руком да изађем из куле! Ја сам био спашен То је велико чудо, није ли истина графе Мирафијоре? У зло доба дође доктор са људског обиталишта и ту се поткрепим са јелом и пићем!

После тога кренем се овамо и дошао сам баш на време, да се састанем са вама у оном часу, кад се појављују, аветиње!“

„Добро нам дошли!“ одговори Дапонт „Ваш нам је савет потребан био свагда. Ви сте строг и неумољив свагда, а особито онда кад треба да се одржи и учвршћа сила савета тројице. Кад би сте ви пропали, неби вам могли наћи замену тако лако!“

За тим му Дапонт саопшти да је Рафаело ухваћен а и предлог оних два рибара.

„Ви сте сигурно примили тај предлог упита Брабантино.

„Све је свршено и утврђено као што треба,“ уверавваше га Дапонт.

Пошто су посвршавали још више важних државних послова, удале се Ингови ноћни гости- Како је Дапонт напред измакао, заостане Брабантино и рече лагано Ингу.

„Ти си се преварио у рачуну, Инго Фоскари!

Само си ме опоменуо да се чувам боље. Не усуђуј се да поновиш овакав покушај јер ће ти такав покушај донети пропаст и срамну смрт!“

XI

Рафаело и његов чувар

Рафаелова уздржљивост, његово понашање пуно благородности као и презира ње према своме чувару, јако је разједило овога. Чувар је још већма мрзео свога апсеника под бројем 103. Рафаело је избегавао да не дође у сукоб са њиме, јер је добро упознао нагову нарав.

Пошто је Рафаело као и остали осуђеници вршио тачно одређени му посао, чувар није могао да нађе ма какву зачкољицу, те да над њим искали своју мржњу. Али пошто је чувар био од они људи који такову прилику сами стварају то је скоро дошао до своје цељи.

Неколико дана после доласка Рафаеловог на заточеничком острву, нађе се у спаваћој соби код апсеника неко мало парче гвожђа, које је са великом бригом израђено било као турпија. Овај проналазак имао је добро дејство.

Дежурни официр позове чувара.

„Перголо,“ рече официр чувару. „Ви треба да сте пажљивији и строжији! Изгледа ми као да не пазите на ваше апсенике, иначе се ово неби нашло код њих. Видите, ово је нађено у спаваћој соби код апсеника!“

(наставиће се)

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* — 50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп. ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р- осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —·50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и негоговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала*. са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За 401· р. н. —.80

ос0—V0ћи прегледи — *црни.* — Књига

Црквена песмарица. Приредио *М. Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вецбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 - 6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6 60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачун љка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4 40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са 23 таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље. Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Heransgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички:* Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак —.10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостопи, Евангелија, Ирмологије, Минијe, Молебни пјесница, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5. 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарен за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свеска). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „ОМЕТОЈАР МАРКОВИЋ"

БРОЈ 159 Београд, 11 Септембар 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашем добром и никда непрежаљеноме сину

Драгољубу

Даваћемо у понедељак — 12 овог месеца — у 10 часова пре подне шестодневни помен у цркви палилулској.

Ожалошћени родитељи:

КОСТА и СОФИЈА ПЕТРОВИЋ

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је свакојаком грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, букове и растове греде и дириеке, а цене сам удесио тако да сваког купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

4—8

ПРОЧИТАЈ

Једно ђаче, или једну девојчицу који иду у I или II разред гимназије могу у једној кући добити стан и рану, с врло умереном ценом.

Запитати у трговини код Златног Кофера преко од централне поште.

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе пок. Савке Павла Јуришића — Штурма — мајора Кућа на Енглезовцу. Има цет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се старацу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде.

3—6

ТРАЖЕ СЕ 7—800 дуката под интерес. Интабулација на првом месту. Јавити се редакцији „Малих Новина“. 1—3

ИМАМ за продају нове бакалске рафове старе прозоре, фуруне и чункове. Погодбе ради нека се обрати мени.

Београд *Љ. Ђ. Девић*
1—3

„ПАЛЕСТИНА“

М. АЛЕКСЕ ПЕТРОВИЋА
књаз Михаилова улица

Добила је колосални избор венаца од вештачког цвећа разне сорте и величине и траке са златним и сребрним фронцлама у свима бојама како у морантиху тако исто и у атласним и свиленим.

Препоручује се завод палестина.

КАЛЕНДАР

Православни: 11. Преподоб Тодора
Католички: 23 Текла.
Сунце излази: у 6 сах. 10. м.
залази 5 сах. 50 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС.

Дукат	5·77
Наполеон	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 7 Септембар

кил	35.749	Жита	10 60
„	29796	Сувих шљива	27.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза стари	8.—
„	——	Кукуруз. браш.	——
„	3249	Јечам	7·50
„	8342	Овас	7.50
„	562	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	886	Пасуља	30 —
„	—	Ораја	—.—
„	496	Катрана	27.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	12700	Креча	3.20
„	36850	Сена	4.50
„	2900	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана прв.	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	— —	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака	10·—
„	5412	Грожђа	15.—
„	171	Сира	60 —
„	1429	Свиња	77.··
„	—	кис. купуса	—.—
„	1263	Лука пр.	7.50
„	— —	Лука бела	—.—
„	— —	Арнаџика	—.—
„	2151	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	1600	Вина црна	20.—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	500	Ракије мекс	24·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „ —	—·—
1 „	„	„ „ —	—·—
1 пар		Крава тешки „ —	—·—
„	„	„ „ —	—·—
„		Свиње мрша. до —	—·—

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (80)

Официр покаже Перголу најсну турпију. Овај се није изненадио кад је видио турпију. Он је узме у руке и посматраше је са задовољним смешењем.

„Ово се могло наћи само код једнога, а тај један није нико други него број 103.“ одговори официр.

Перголо похита љутит.

„Та то сам ја знао,“ рече он. „Проклети крсташ! Он има намеру да бега! Ово је довољан доказ!“

„Добро би сте учинили, да о овоме не говорите ништа. Оставите тога апсеника нека покуша да изврши намеру!“ примети официр.

„То не вреди сад ништа. Чим он примети да му нема турпије, одмах ће знати да му је опажена намера.“

„Не, то неће помоћи. Само је моја камџија у стању да му истера из главе мисли о бегству. Ако се апсеници не казне и то тако, да их страх ухвати, онда они постану сувише безобразни и пре терано слободни.“

„Имате право, Перголо. Треба камџијати тога крсташа,“ одговори официр. „Наредите шта треба да се изврши ова казна.“

Перголо је постигао шта је хтео. Он нареди да се апсеник број 103 изведе на поље и привеже за нарочити дирек.

За тим изведе све осуђенике да присуствују извршењу ове грозне казне. То ће им бити пример.

Перголо је сад имао у рукама онога, кога је он мрзео. Он нареди да се Рафајелу скине одећа са горњег тела. То се изврши брзо. Рафајело стајаше везан са голим леђима.

Перголо замахне камџијом. Она беше начињена од више кајиша. Неки од њих имађаху на крајевима ситна оловна зрна. Као киша падаху ударци на Рафајелова леђа.

То беше грозна, немилосрдна казна. Мало је њих могло проживети. Млоги су умрли пре, а млоги после извршења.

После десет удараца, леђа Рафајелова помодре. На млого места искочише чворови. По сваком даљем ударцу чворови биваху све већи, а леђа модрија. Сваки, који је гледао ове немилосрдне ударце и видио какво ужасно дејство имају, окреташе главу са грозом.

После свршене казне беше Рафајело као мртав. Његова леђа нису се могла разазнати од чворова и модрица.

Перголо, та свирепа бештија, беше задовољен. Он нареди да се Рафајело однесе у сесабан затвор. Ту га дочека лекар и привије му на леђа ублажавајуће мелеме.

Млоги, који су овако кажњавани били умираху и онда, кад их је лекар привијао, па и Рафајело изгледаше тако, као да неће издржати ово мучење. Али је лекар ипак чинио своју дужност.

Кад се Рафајело сутра дан пробудио, беше са толико опоравио, да је могао узимати ублажавајуће напитке. Какве је

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији.	—·—
1 „	„ Козији.	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

—

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40.000	Јечма	5·50
„	10 000	Овса	5·—
„	1.100	Кукуруза ярио	8·—
„	2.000	„ брап.	10·—
„	10.000	Пшеничио „	10·—
„	1.120	Пасуља	25 —
„	6.000	Кромпира	6 —
„	2 300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20 000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(**Маневра**). Јавили смо у једном од прошлих бројева да се у нас спрема концентрација сталнога кадра и маневра. Маневра та почиње 1. октомбра а завршава се 8 ист. месеца. Концентровање ће се извршити тако да ће бити: 1. У *Београду*: 5 батаљона пешадије (VII; VIII. и IX. ст. кадра, IV. и V гардиј.); Дунавски артиљеријски пук, 4 коњичка ескадрона (3 ескадрона II. коњичког пука и Краљева гарда); возарски ескадрон и болничарска чета; (IX. батаљон доћи ће за ову цељ из Пожаревца) 2. У *Нишу*: 5 батаљона пешадије (I; II; III. и XIV. ст. кадра, и III. гардиј.); пијонерски батаљон; Моравски артиљер. пук; 2 коњичка ескадрона (I. коњичког пука из Алексинца); градски артиљеријски подубатаљон; возарски ескадрон; болничарске чете и телеграфски одред (II. батаљон — 3 чете — доћи ће из Прокупља, XIV. из Врање, а III. гардијски из Пирота). 3: У *Крагујевцу*: 3 батаљона пешадије (X; XI. и XII.); Шумадијски артиљеријски пук; 2 коњичка ескадрона (III. коњичког пука), возарски ескадрон и болничарска чета; (X. батаљон доћи ће из Горњег Милановца, артиљеријски пук из Краљева, а возарија из Баточине и Брзана). 4. У *Књажевцу*: 3 батаљона пешадије (XIII. ст. кадра, и I. и II. гардиј.; Тимочки артиљер. пук, и возарски ескадрон; (II. гардијски батаљон доћи ће из Зајечара а артиљеријски пук из Јагодине и Ћуприје). 5. У *Пожеги*: 3 батаљона пешадије (IV; V. и VI.), и Дрински артиљеријски пук; (V. батаљон доћи ће из Ужица, VI. из Ваљева, а артиљеријски пук из Чачка). Све напред поменуте трупе морају бити у одређеним местима 29. Септембра у вече. Распоред упражњења биће овакав: 3 *дана*: Вежбање мањих мешовитих одреда: пешадије са коњицом или артиљеријом и заједно — у борби. 2 *дана*: Маршовање и борба са двостраним маневровањем целе искупљене трупе, 2 дана: Маршовање и борба са двостраним маневровањем целе искупљене трупе, 2 дана: Преглед и смотра целе искупљене трупе.

За трајање маневровања здруженим телима, све ће се вршити у свему као у рату, па према томе и наређења издавати и рад удешавати (писање заповести на блоковима, вођење дневника, извешћа о борбама, храњење и т. д.)

*

(**Професорско удружење**). Јуче у 5 час по подне искупили су се у грађанској касини, сви професори из унутрашњости, који су се сад приликом ове прославе стекли у Београду, у циљу да се договоре о оснивању професорског удружења. Ми смо већ једном приликом прибележили на овом месту да се таква мисао појавила међ нашим професорима, још радије би прибележили на овом месту да је та мисао већ и остварена.

*

(**Отпутовао.**) Г. Чедомиљ Мијатовић министар спољних послова отпутовао је прексиноћ у иностранство.

*

(**Давидовићева слика**.) Од два дана већ видимо у излогу књижаре Медецијана и Кимпановићи велику и у природној величини израђену слику Димитрија Давидовића, који се 18. во. мес. слави у Смедереву приликом откривања споменика му. Слику је израдио г. Никола Милојевић о чијим смо радовима већ имали прилике да говоримо, Слика је израђена по поручбини смедеревског одбора за прославу Давидовићеву који се стара да ова прослава испадне што свечанија и што боља. Ми обраћамо пажњу на ову слику.

*

(**Господин Разбојник.**) Прек јуче у вече, око 11 и по часова било је врло живо на „Булевару“, а још живље, кад је већ свет после свршеног позоришта почео да наилази у кафане За једним столом те вечери, седео је међ осталим гостима и један врло отмено обучен, са лепим, финим иберцигером и цвикером, господин. Исти се веома слободно понашао и, управо, каваљерски кретао. Одатле је он устао, и отишао на једну кафу у ону пашонину кафану до Булевара, и на своје „пријатно“ изненађење, сретне се са једним својим старим познаником — жандаром. Жандар се обрадује, кад виде свог „доброг познаника“, притрчи ми, запита га за „јуначко“ здравље, загрли га и — одведе га у апсу.

Тај господин по занимању је — разбојник, по свој прилици добро познат нашој публици, по имену Станоје Богдановић, бивши робијаш. Он је учинио ону познату крађу г. Ервину Штренгу санитетском капетану и зна се већ, да је том приликом измакао полицији из руку. За њим учињена она чувена потера и најпосле је ухваћен на Калимегдану, и то с тешком муком, пошто је најпре рањен из револвера Разуме се, одма је однесен у болницу, али није тамо одлежао ни два дана а он најпре покраде болеснике, који су са њим лежали, па онако са још незалеченом раном, на врло вештачки начин спусти се са горњега ката болнице и побегне. Бадава су чињене све потере, њега је било врло тешко ухватити, јер је умео врло вешто да се преоблачи За сво време бегства он је чинио грдне крађе сам а и са друштвом, које је он увек умео да стече.

Једва најпосле дође на „Булевар“ да му заседне пиво. Он је одма ухапшен и нејстрожије се чува.

Ко зна која је од наших госпођица том приликом пијући пиво на Булевару, кокетовала са овим господином Јер за бога, нашим је госпођицама најглавније да је човек лепо обучен и да има цвикер.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год. на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини расинској, у ср. козаничком, окр. крушевачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4026· динара уз оба полугођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини турсковачкој, у ср. лесковачком, окр. нишком. да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4103·85 динара уз оба полугођа ове 1887|8 рач године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини кулској, у срезу млавском, окр. пожаревачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1896·50 дин. уз оба полугођа ове 1887|8 рач. године и тим новцем подмирити расходе по буџету свом састављеном за исту 1887|8 рачун. годину.

Одобрава се општини орешковачкој, у срезу млавском, округу пожаревачком да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1898 дин. уз оба полугођа ове 1887|8рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачун. годину.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, а на договору са државним саветом, од 5-ог септембра ове године Бр. 935, решио је:

да се д р Михаило Лоренц, контрактуални санитетски војни капетан родом из Сјенаре у Аустро-Угарској, са својом женом Љубицом и малолетном децом: сином Бориславом и кћерима: Олгом и Белосавом, као српски заштићеник, прими у српско поданство на основу тачке 8-е, највишег решења од 22-ог јануара 1860-е год. Вбр. 171.

да се Херман Јозефовић, дијурниста министарства иностраних дела, родом из Острова у Пражској, поданик немачки, прими по молби својој у српско поданство, изузетно од § 44-ог, грађанског законика, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

да се д-р Миша Т. Милићевић, дијурниста министарства иностраних дела, родом из Беча, поданик Аустро-Угарски, прими по молби својој у српско поданство, изузетно од §· 44-ог грађанског законика, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

да се г. Коста Берић, предавач на ћупријске гимназије, родом из Беча у

пак болове осећао, то је он и сам знао, али ничим не показа да су га савладали болови.

Рафајело је издржао ово мучење. Ране се залече. Он оздрави и поправи се брже, но што се могло мислити.

Лекар, који је велики труд око Рафајела уложио, даде му бољу храну и вина ради поткрепљена. У исто време изради код команданта да Рафаело сме слободно ходати, и да буде поштеђен од тешког рада.

Да би избегао састанак са чуварем Перголом, Рафајело оде на једно усамљено место поред апсанске ограде где се није радило ништа, он је тражио самоћу, јер никако није желео да се сусретне са Перголом.

На томе усамљеном месту беху прилично велика дрва која даваху приличну хладовину. Одатле се могло гледати на све стране како се по мору размиле разне гондоле. Ту је Рафајело нашао још једног осуђеника, који је као и он слободан био, да би се од мучења мало опоравио. Они се брзо упознаше и из разговора дозна Рафајело да је овај осуђеник из Холандије, који је пређе био у служби Млетачке Републике. али је због сумње, да је у завери са приврженицима Херцега Осунског, доведен на острво св Лазара као осуђеник. Због ове сумње осуђен је на вечиту робију.

Он покаже руком на море.

„Друже, тамо је слобода,“ рече он жалостиво. „Погледај како нас примамљује! Ми је гледамо нашим очима, али не можемо да је се докопамо никада! Тако ми Бога, волео бих да сам мртав! Али, реци ми, шта је било с тобом; те си тако као убијен?“

Рафаело му приповеди како га је мучио Перголо.

„Опет то проклето псето!“ повиче Холандезац. „Тај је Перголо помоћник ђаволов! И ја сам осетио ударце његове камџије. Тако ми Бога, желео бих да га једном нађем на само, Бих му дао добру награду за све оне муке, што су од њега претрпели многи осуђеници. Ох како бих уживао тада.“

„Буди пажљив, пријатељу!“ опомињаше га Рафаело. „Он не сме да чује такве речи. Тај је чувар гори од какве крвожедне животиње.“

„Зар се бојиш од њега?“

„Ми смо осуђеници! Ја не желим да се сукобим са њиме, јер знам да гњев небих могао задржати зато га избегавам,“ одговори Рафајело.

„Ено долази један војник, чини ми се да нас тражи,“ рече Холандезац.

„Осуђениче број 103,“ повиче долазећи војник. „Хајде са мном.“

Рафајело се поздрави са Холандцем и оде за војником.

„Сутра ћемо се видити опет, рече Холандезац лагано Рафајелу.

Рафајело са војником дође до једне повеће куће. У тој кући обитаваше командант острва. Кад је Рафајело ушао у велику собу, виде поред команданта и официра, још и Прокуратора од св. Марка. Рафајело је знао да га очекује нешто важно.

„Ти си осуђеник што припадаш крсташком братству, није ли тако?“ упита га Дандоло — Прокуратор.

„Јест, ја припадам братству св. Грала,“ одговори Рафајело. „То братство заклело се да казни неправду, па нашло је ма где!“

„Ти знаш да си заслужио смрт,“ настави Дандоло, „Крсташко братство јако

Аустро-Угарској, и поданик исте државе, прими по молби својој у српско поданство, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра грађевина поставља; Емила Вавасера, напредног секретара IV-е класе министарства иностраних дела, за секретара исте класе за страну кореспонденцију при министарству грађевина, по потреби службе. Косту Ј. Рашића, инжињера шесте; у класе при железничком одељењу министарства грађевина, за инжињера пете класе при источ одељењу и Алексу Стефановића, дијурнисту и вршиоца дужности шефа крагујевачке станице, за подконтролора прве класе при железничком одељењу министарства грађевина.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

—

Г-ђица Вукосава Ђурковићева — Изгледа нам, као да управа нашега позоришта хоће самим делима да нас прекоре, за ону нашу искрену опомену, *да се ваља бринути за подмладак* нашему позоришту. Такав нам је прекор увек добро дошао, и ми му се од срца радујемо. Како се дела појављују готово једновремено са нашим скромним примедбама то је јасан доказ, да управа нашега позоришта није ни чекала опомене јавности; но да је и сама увидела, шта јој треба чинити. На вршећи своју дужност, показује да о њој води озбиљна рачуна; а у толико више заслужује јавну похвалу, у колико оваквим својим радом сведочи, да је готова да изврши оначве реорганизације у нашему позоришту, какве су се показале као неопходно потребне, а о којима смо и ми своје скромно мишљење на јавност изнели.

Један доказ такве своје готовости пружа нам, сто, управа и вечерас, кад даје прилике, да један млад таленат опроба своју снагу. — Госпођица *Вукосава Ђурковићева*, рођака нашега поштованог уметника г. Цветића, ступа вечер с у „Немањи“ у улози *Ане* **први пут** на позорницу. Не ступа она први пут само пред нашу публику, но у опште први пут у своме животу. Само онај, који је ма и један пут крочио на позориште зна колико је тежак а ипак како значајан овакав тренутак на почетку уметничкога живота. Са колико се страха, зебње, а са колико опет нада очекује тај тренутак, који често пута има да значи: живот или смрт — за уметност! Госпођици је Вукосави прве лекције и основна упутства дао наш врени редитељ г Цветић, који је у том погледу једном већ био срећне руке давши нашој позорници ваљану младу снагу у лицу г-ђице Ђурђинићеве, која је доцније, на жалост, умрла — за наше позориште. Ми желимо, да и овога пута његов учитељски труд уроди добрим плодом. — Госпођица је весма сретне спољашности, као што чујемо има талента, међу тим је образована а из добре куће — све красне особине за будућу ваљану глумицу, које јој дају права, да погледа на лепу будућност а нас гоне да јој пожелимо срећна успеха! Од ње се не може очекивати савршенство и бог зна како уметничка игра, та она „први пут“ ступа пред гледаоце; али се може видети да ли има талента и остале ос бине нужне за глумицу. Па ако покаже ма и најмање од тога „добро нам је дошла“, а време и труд надокнадити ће све, што буде у први мах недостајало.

О игри г-ђице Ђурковићеве проговорићемо опширније док је видимо; а у току овога месеца имаћемо прилике да је видимо још чао „Јованку Орлеанку“ у истоименом комаду а и у улози *Деборе*..

РЕЧ

којом је господин Министар просвете и црквених послова отворио 9 септембра 1888, светковину Стогодишњице Вука Стевановића Караџића.

—

У Саборној Цркви српске престонице отслужена је свечана служба.

Са бедема тврдиње Београдске громе топови оглашујући велику народну светковину.

У храму српске уметности држе се свечане представе.

Пред правим храмом српске науке пред Великом Школом састаје се свечани збор, на коме је не само цвет грађанства српске престонице, него и представници целе Србије, и сви великодостојници српске државе и чланови Владе Његовога Величанства Краља Србије Милана I.

Па не само Србија, него и све остале земље у којима Срби живе, радује се и светкује данашњи дан, било на свом дому, било преко нарочитих изасланика с нама заједно.

На не само цело Сриство, него и друга словенски и несловенски народи учествују у данашњој светковини целог Сриства.

И пред тако сјајним збором, пред преставницама српске државе, српске цркве, српскога народа, његове словенске браће и његових пријатеља, мени је пала у део срећа, да проговорим прву реч, да поздравим овај сјајан збор у име владе Превисокога му Краљевства.

Знајући да за тако велику част имам да захвалим једино околности, што ме је данашња светковина затекла на високом месту са кога се управља просветним и црквеним пословима Србије, ја ћу се ограничити, да кажем само неколико речи. Покушаћу да протумачим за што је држава српска приредила ову свечаност.

Јер одиста, право питање, које се јавља, ово је:

Ко је тај човек, чије се име данас слави на овако свечани начин.?

За што га славе и црква и школа и наука и уметност, и грађанство и војска, и држава и Краљ Србије?

Шта је урадио тај човек, да му такво поштовање указује не само цело Сриство и Словенство него и други народи.

На ово питање не може се исцрпно одговорити са ово неколико речи, које имам овде да кажем.

То ће учинити учене беседе и академијске расправе, које ће задичити ову светковину.

Оне ће изнети целокупно стање српске писмености и умног живота српског при крају прошлог века, кад се родио Вук Стефановић Караџић.

Оне ће вам испричати диновска напрезања тога нашег великог самоука и реформатора, с којима је успео, да из хаоса славјано-сербске односно руско-сербске писмености створи праву писменост, праву народну књижевност српску.

Цео живот Вуков био је непрекидна борба и ратовање најпре за слободу Србије, а за тим за слободу и независност српскога језика и српске књижевности.

С каквим се огорчењем водио тај педесетогодишњи рат за српски језик, како су га душмански водили противници Вукови, види се по оружју њиховом.

Псевдо-класичари и непријатељи сво га рођеног народног језика подметали су Вуку пропаганду за католицизам и политичко издајство свога народа.

Па не само они, него и саме необавештене власти нове српске државе сметале су великој реформи Вуковој.

Али велика патриотска мисао Вукова ипак је све препреке савладала и сјајно победила.

Није моје да улазим у детаље те велике борбе и те сјајне победе. Стручњаци вел. да је Вукова ортографија најсавршенија не само међу свима словенским, него и међу свима писменостима индогерманских народа.

Лингвисте не могу да се нахвале Вукових заслуга за српску граматику и први српски речник, који је не само монументално дело лексикографије него уједно и читав зборник етнографије српске. Вук је сачувао од пропасти српску народну лирску и епску поезију, народну просодију народну философију, целокупну народну усмену књижевност, која би се неминовно изгубила и заборавила, да Вук није од те усмене направио писмену књижевност.

Управо све што саставља националне особине једнога народа, његову, народност, све је то, већим делом, Србима спасао Вук Стефановић Караџић и његова школа.

(наставиће се)

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Експедиција**). Пре кратког времена основан је одбор у Немачкој, коме је циљ да пошље експедицију, која ће ослободити Емин-пашу. Фабрикант Крун, поклонио је истом одбору 50.000 динара.

*

(**Споменик Бернсу**). — У Њу-Јорку подигнута је пре кратког времена статуа шотландском песнику Роберту Бернсу, који је недавно умро. Иста коштa 25,000 долара. — Ту је статуу поклонила Њу-Јорку **Марија Макферсонова**, богата госпођа шотландског порекла. Она се заносила Бернсовим песмама; она га је љубила, ма да га није никад видела! —

*

— (**Увоз у Бугарску**.) Из Софије донео је „P. Loyd“ опширније извешће о увозној трговини у Бугарску. Вадимо одатле само следеће. Од овога увоза ухватила је Инглеска најачу страну, она уважа 33% дакле трећину света. На Аустро-Угарску падају од прилике 23%. Турску 15% Француску 6%, Русију само 5%, а Немачку и Румунију по 4·5%.

је сгрешило визоком Савету, оно је пролило крв изасланика високог Савета —“.

„На шта је тај увод? Ако сте решили да ме убијете, а ви онда вршите што пре. Ја сам готов да умрем за праведну ствар, коју слушамо ми сви,“ изјави Рафајело.

Његова одважност и изговорене речи зачудише присутне официре.

„Дошао сам у име високог Савета да ти понудим живот и слободу под једним условом,“ продужи Прокуратор. „Живот ће ти се поклонити, и биће пуштен у слободу, ако издаш где се налази крсташка Галера и предаш је у руке високом Савету.

„Како — зар да издам моје братство. Зар да издам најсветију циљ, за коју се боримо?“ повиче Рафајело ражљућен. „И ви се усуђујете да ми понудите тако што? Тако ми свемоћнијег Бога, таква понуда и приличи високом Савету, чији сте ви изасланици! Заседа, издајство и подмићивање, то је ваше оружје! Ми презиремо све то, Прокуратуре, тако јавите вашим наредбо давницима! Братство св. Грала бори се, и бори ће се за потлачено право, за невине страдалнике, за све што је племенито и узвишено. Смрти се не плашим, ја умеи да умрем за нашу свету ствар.

„Тај говор само ће ти шкодити, осуђениче!“ одговори Дандоло озбиљно. „Не треба да заборавиш да си у нашим рукама, и да ми имамо средства да умекшамо твоју тврдњу! Није само смрт што ти прети! Смрт би теби добро дошла, јер ако не испуниш захтеве високог Савета, оно што те очекује, много је грозније од смрти!“

„Ви мислите мучење? Вратите се вашем Савету и јавите му, да је Рафајело готов, да издржи и мучење.

„Ти презиреш живот и слободу! Па ипак је изгубљено твоје братство — — — — — — — “

„Па онда нашта вам је моја помоћ? Не усуђујте се више да ме гоните на издајство! Свака ваша проклета жеља биће одбијена.“

„Је ли то твоја последња реч, будаласти човече? Не жртвуј се за ону ствар која је и иначе изгубљена!“ рече Дандоло. „Оставићу ти времена да се промислиш! Ти ћеш доћи до другог закључка! Одведите овог осуђеника,“

Војници одведу Рафајела.

Рафајело је знао да га неће више овде држати као и остале осуђенике, он је дознао какве му страшне муке предстоје, ако не испуни захтеве Савета тројице, баш и кад би он испунио захтев Савета, ипак би морао умрети, јер Савет тројице; никада не држи реч! Рафајело је знао за ову вештину трибунала, она само примамљује осуђенике, да искажу оно, зашта се питају, па после им је смрт сигурна .

Њему је остављен рок за промишљење. Шта га је сад очекивало? Братство га није могло избавити, јер је и само у опасности.

Кад је војник извео Рафајела на поље, остави га. По добивеној дозволи Рафајело је могао слободно да хода по ансанској дворани.

Мрак се почео спуштати и на заточеничко острво. Остали осуђеници још су радили под надзором Перголовим.

Рафајело се упути на оно место, где је био мало час. Кад је тамо дошао, погледа на море. Он примети некакав чамац који је тамо амо крстарио поред острва. У чамцу беху њих двоје.

Овај чамац привуче пажњу Рафајелову

(**Србобран**.) Загребачки лист „*Србобран*“ почео је прошле недеље опет излазити, пошто су уклоњене сметње што су му пречиле даље излажење.

СА ВУКОВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

I ДАН 8 Септембар

Још рано у јутру, поче се опажати нека живост у Београду. На кућама су се виле народне тробојке; сви просветни заводи, сва надлештва, државна и општинска, беху окићена заставама, зеленилом и народним ткивом. Гости са стране и из унутрашњости Србије, почеше придолазити са свију крајева; народ се узрујао по целоме граду.

У девет часова забрујаше звона са црквених торњева, а народ похита да се помоли Богу на овај свечани дан. Тога дана славила је и црква Ружица своју славу. После подне био је искупљен силан свет у тврђави београдској. При заходу сунчеву затреташе топови са тврђавинских зидина, оглашујући на све четири стране, да се приближује свечаност, коју смо тако дуго и тако жељно ишчекивали. Па и ми, новинари, и ако ни смо били позвани од дотичног одбора, да будемо учасници у овој државној свечаности, бацисмо пера из руке, затворисмо уредништва, па хитајући као без душе, појурисмо са осталом рајом, да своју радост присаједнимо радости приређивачког одбора; да и ми *злехуди* новинари, својим присуством бар за длаку увеличамо ову државну прославу Вукове стогодишњице. У осталом, новинарска нам дужност налаже, да о свему тачно извештавамо своје читаоце; нарочито у овој прилици пошто смо изазвали толико љубопитства, особито код оних који не бејаху срећни да лично присуствују на овој стечаности у српској престоници.

У осталом, немамо ништа много говорити о свечаности овога дана, која је управо била увод у прославу стогодишњице. Поменућемо само то да је цео одбор још изјутра био обу као свечано рухо, фракове и клакове, окитио се значкама, и свима гостима са стране, без разлике пола и старости, па чак и дечацима, прикачио коварде од тробојних пантлика, са једним „В“ у средини. У осам часова у вече давала се у позоришту, у славу стогодишњице Вукове Апотеоза од Ђ. Малетића, на којој је био искупљен силан свет, тако, да су сва седишта била продата. На представи певало је — иза кулиса — певачко друштво „Корнелије“.

На свршетку, да поменемо и неколико отменијих гостију, који су присуствовали на овој прослави. Из Бугарске четири изасланика, од којих су дошли од стране владине двојица. Из Граца, изасланици „Србадије“; два изасланика српског литерарног друштва „Зоре“ из Беча; двојица од стране „Кола младих Срба у Пешти“; два изасланика српског панчевачког друштва. Од књижевника: Љуби Ненадовић, Стева В. Поповић, Паја Маркић — Адамов, Др. Лаза Станојевић и Антоније Хаџић, као изасланик Матице српске у Новоме Саду.

М.

(Наставиће се)

СМЕСИЦЕ

(**Знаци и боја жалости**). Старо грчко предање вели, да је најмлађи син Агамемнонов, Орест, по своме повратку у отаџбину, на гробу очеву ошишао косу, у знак жалости. И Грци су, као и остали источни народи, изражавали на исти начин своју жалост, са свим противно Римљанима, који су у жалости пуштали и косу и браду, док су међу тим у обичном животу кратке носили. И Јевреји нису смели за време жалости шишати косу нити пак сећи нокте: цепали су одећу, навлачили вреће и посипали се пепелом. Трајање жалости било је пак са свим различно ко појединих народа. Код Римљана је трајала ова десет месеци за супруге и родитеље за децу пак испод три године, нису се у опште употребљавали никакви спољашни знаци туге и губитка. За старију децу до десет година жалило се је толико месеца, колико су година живела. Јевреји су напротив жалили, као што је то и данас код већине хришћанских народа, за умрле супруге пуну годину дана, за које се време удовице нису смеле преудавати, међу тим мужеви су били слободни да се понова жене, код појединих народа већ и после шесте недеље. Стари Немци у опште нису знали за које је време трајала жалост код мужева, и само је за удовице била прописана.

Још и данас је врло различна боја жалости код појединих народа, као што је то био случај и у старо време. У Грчкој и у Риму, мужеви су носили црну, жене белу боју; прва је изражавала узношење усамљених душа на онај свет, друга пак да се то узношење једино у светлост упути. Египћани су жалили жутом бојом, као бојом мртвог лишћа што опада с дрвећа; други неки народ афрички жалио је опет сивом јер је сив прах и пепео, у које се тело распада. Код Мухамеданаца је плаво боја жалости; плаво небо је будуће обиталиште душе, у којем се добија награда за муке у земаљском животу. Белом бојом Хинези исказују своју жалост, и тиме доводе у везу поетско веровање, да душа умрлог постаје анђео хранитељ живима. Цело хришћанство исказује своју жалост у црном оделу; црно је тужна боја жалости, која се у гробној тами порађа. Хришћанска вера не исказује тиме никакву наду на нов живот душе после смрти, па се и овде морамо, као и у толиким другим стварима, дивити погођеном изразу класичних народа из старога доба, који, покрај тавнога црнила, носе чисту белу боју, као боју светлости и ведрине.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 10 Септембра.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Васа Ивановић кочијаш и Дамјан Вучковић теж. из Вел. Поља, због крађе, Јанко Везимировић слуга из Рушња због скитње, Алекса Дебељовић момак оџачарски због пијанчења, Јанко Радосављевић и жена му Марија због нереда, Васа Николић надничар. Обрад Рајић келнер, Јелена Стојановић и Ана Кистер свирачица сви из Аустрије због скитње, и Лаза Голубовић бив. робијаш што се вратио из прогонства.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Павле Цвенковић што прима лица у квартир, Ђура Крунић Паја Лисуров Гавра Смиљановић из Босне и Асан Сердаровић из Никшића због скитње: Петар Димитријевић због нереда, Јован Живков ћ бакалин због непријаве слугу, Алекса Петровић слуга што је пустио волове улицом, Радоица Савић каф. за отворену кафану преко прописаног времена, Тома Стојковић каф. што није упалио фењер.

*

Нађено. Дете мушко од 3—4 год. каже да му је име „Стево — материно дете“ нађено је залутало код позоришта.

Родитељи нека се обрате кварту варошком.

(*Крађа*). Непознати лопов удешеним кључем отворио је куфер Ане Ђорђевић удове, праље, и украо 80 дук. у сребру.

(*Неред*). Франц Хајдли каплар вој. музике и Павле Марјановић кројач били су у напитом стању и као такви истерани из кафане папонине, они се напољу посвађају где Франц удари Павла у руку и опасно га повреди, Павле је, отишао кући а Франц је спроведен у гарнизон.

(*Прегазио*). Димитрије Јовановић таљигаш, јуче по подне у 4 сата у улици два јаблана прегазио је Љубицу кћер Марка Ђурђевића из Миријева па је доста повредио. Дете је однето у болницу и Димитрије је затворен.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Марко Петровић слуга из Страгара и Јован Амушиц калфа столарски због скитње.

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Хоће ли остати**). Један господин сретне на улици фијакер и запита кочијаша: „Пошто ћеш ме одвести до луде куће?“

(*Кочијаш*): „Молим вас, хоћете ли остати тамо? —

У СМЕДЕРЕВУ ПОЗНАТА ТРГОВИНА „БРАНКА Ж. ЈЕФРЕМОВИЋА — Шумадинца“ добила је све сорте јеспапа: Колонијалног, манифактурног, гвожђарског, стакларског и лончарског. Дасака, све сорте греда за грађевине, црепа апатинска и панчевачка, тријера за жито; и круњалица за кукуруз.

И у стању је да све муштерије своје како старе тако и нове из унутрашњости послужи са најумеренијим ценама београдским.

Предају на железници за јеспапе не рачуна никоме, пошто своја кола има.

Обваћа пажњу да су и рабаџије који довозе рану на овдашњу пијацу знатно јевтине.

8. Септембра 1888.

Смедерево 1—2

и он хтеде још боље да га види, но морао је да буде врло обазрив, да га нико не видио. Иза зида, али на другој страни, ходаше један стражар.

У томе примети Рафајело на катарци белу заставу. То беше знак. Али за кога је? Ако примете чамац са острва?

Чамац долазаше све ближе острву, и то управо на оно место иза зида, где није било никакве страже.

Ово је морало имати важног узрока.

Рафајело је стајао код зида и пазио на чамац.

Мрак је бивао све већи.

Са противне стране где је Рафајело стајао, Перголо одведе осуђенике који су тамо радили, на своја места.

Сад је и Рафајело морао да се поврати у своју апсану. Али пре свега хтео је да види какав посао они имају у чамцу.

Он остави досадање место и оде на друго сасвим усамљено место где у зиду беху ударене јаке гвоздене пречаге. То су некада била врата. На овој страни зида код обале увек су пристајале Галере. Сад не беше ни једне.

Чамац се све више приближаваше ка обали.

Рафаело погледа на све стране. — У близини не беше никога.

У том се зачу нечији глас.

„Тако ми Бога, то је Алесандро! Не вара ме моја слутња!“ рече Рафајело полугласно.

„Овамо!“ повиче гласније, гледајући кроз гвоздена врата. „Алесандро!“

Чамац је приспео уз обалу.

Из чамца искочи један човек.

Рафајело позна Алесандра

„Јеси ли ту?“ упита Алесандро.

„Овде сам код гвоздених врата!“ одговори Рафајело.

„Ми смо дошли да те избавимо!“ рече му Алесандро.

„Је ли са тобом на Галери дошла и Евангелина? “

„Jесте! Она је овде са нама“.

„Хвала милостивоме Богу! Ја ћу покушати да пређем преко ове капије!“

„Висока је!“ шапуташе Алесандро. „Ја сам донео неколико турпија, ми ћемо престругати браву!“

„То ће нас задржати дуго! Приметиће чувари да нисам у својој апси, они ће ме тражити!“ одговори Рафајело. „Је ли на пољу све сигурно? Да нема кога?“

„Овде у близини нема никакве страже! Преко пута, где обично пристају Галере стоје два Галерска војника, али они леже у трави.“

„Ево ме, сад ћу да прескочим!“ шапне Рафајело и поче да се пење на гвожђа.

Тек што је он почео да се пење зачуше се кораци и гласови. Они долажаху од оне стране где су страже.

„Шта је то?“ упита Алесандро лагано. „Чујеш ли?“

Рафајело застаде и прислушкиваше.

„То су Галерски војници“, одговори.

„Сакри се!“ шапне му Алесандро.

„Брже одлази одавде! Сад је доцкан! Познао сам глас чувара! Он тражи мене!“

„Зар неможеш да прескочиш преко тих врата?“

„Доцкан је!“

Алесандро се брзо уклони.

Чувар је био близу, то је се познало по његовом гласу.

(наставиће се)

Власник Мелкпијан и Кимпановић   Штампа Мелкпијан и Кимпановић   Обилићев венац бр. 1   Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 160 Београд, 12 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ПРОЧИТАЈ

Једно ђаче, или једну девојчицу који иду у I или II разред гимназије могу у једној кући добити стан и рану, с врло умереном ценом.

Запитати у трговини код Златног Кофера преко од централне поште.

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе пок. Савке Павла Јуришића — Штурма — мајора Кућа на Енглезовцу. Има пет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се стараоцу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде.

4—6

ТРАЖЕ СЕ 7—800 дуката под интерес. Интабулација на првом месту. Јавити се редакцији „Малих Новина“. 1—3

ИМАМ за продају нове бакалске рафове старе прозоре, фуруне и чункове. Погодбе ради нека се обрати мени.

Београд *Љ. Б. Девић*

2—3

„ПАЛЕСТИНА“

М. АЛЕКСЕ ПЕТРОВИЋА

кнеза Михаилова улица

Добила је колосални избор венаца од вештачког цвећа разне сорте и величине и траке са златним и сребрним фронцлама у свима бојама како у моранхиху тако исто и у атласним и свиленим.

Препоручује се завод палестина.

КАЛЕНДАР

Православни: 11. Преподоб Тодора
Католички: 23 Текла.
Сунце излази: у 6 сах. 10. м.
залази 5 сах. 50 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 7 Септембар

кил	35.749	Жита	10.60
„	29796	Сувих шљива	27.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза стари	8.—
„	——	Кукуруз. браш.	——
„	3249	Јечам	7·50
„	8342	Овас	7.50
„	562	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	886	Пасуља	30 —
„	—	Орања	—.—
„	496	Катрана	27.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	12700	Креча	3.20
„	36850	Сена	4.50
„	2900	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	—.—	Сочива	—·—
„	—.—	Кумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака	10·—
„	5412	Грожђа	15.—
„	171	Сира	60 —
„	1429	Свиња	77.·-
„	—	кис. купуса	—.—
„	1263	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпацика	—.—
„	2151	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	1600	Вина црна	20.—
„	——	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	500	Ракије меке	24·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „	—·—
1 „	„	„ „	—·—
1 пар		Крава тешки „	—·—
„	„	„ „	—·—
„		Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1 „	„	Јагњећи нови	—·—
1 „	„	Јарећи	—·—
1 „	„	Кавлака	—·—
1 „	„	Зечији	—·—
1 „	„	Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40.000	Јечма	5·50
„	10.000	Овса	5·—
„	1.100	Кукуруза зрно	8·—
„	2.000	„ браш.	10·—
„	10.000	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	6.000	Кромпира	6·—
„	2.300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20.000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(Пољопривредно друштво). Пољопривредно друштво, за округ крагујевачки имаће своју скупштину 18 ов. мес. у Крагујевцу, у локалу тамошње гимназије.

*

(Давидовићева прослава). Све припреме, које су нужне биле, учинио је смедеревски одбор дата преслава, која ће бити 18. ов мес. испадне што свечаније, Тако чујемо да су позвани сви новинари, који ће тог дана заузети угледно место. Позване пак редакције, како чујемо, спремају са своје стране венце, које ће положити на гроб првом српском новинару.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(Јавно предавање). Јуче пре подне држао је г. Петар Периновић чиновник и пчелар, на своме кошнику, јавно предавање, којом је приликом показивао, како се може да вади мед из кошница а да се трике не убијају већ да се сачувају. Ово је предавање г. Периновић удесио, нарочито због људи из унутрашњости, који су се овом приликом бавили овде као гости.

*

(Војна музика) Као што чујемо, г. Министар војни одобрио је бесплатно војну музику, да иде и суделује у Смедереву приликом прославе и откривања споменика Димитрију Да-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (81)

Рафајело се брзо спусти на земљу и брзо се удали од гвоздених врата.

„Ми га морамо наћи!“ чуо се је глас Перголов. „Он није могао никуда да оде! По свој прилици он се гдегод овде сакрио, како би ноћас могао да побегне. Али то му неће испасти за руком! Познајем ја добро тог проклетог осуђеника, тај би ме радо отправио до ђавола! Ако побегне, онда сам ја одговоран! Ја се пре нећу смирити докле год га не нађем!“

„Ево тамо нешто! Ено некога!“ повиче један војник.

Стража и Перголо дођу брзо до Рафајела и опкоде га.

„Он је! То је он!“ повикаше више њих.

Перголо беше први који је ухватио Рафајела за руку.

„Шта радиш овде тако доцкан, проклети осуђенице?“ повиче он пун једа.

„Не дирај ме животињо!“ рече му Рафаело побледивши и истрже му се из руку.

„Шта, — шта се усуђује та проклета стрвина,“ продере се Перголо и хтеде јурнути на Рафајела.

Стрпљење Рафаелово беше превршило сваку меру.

Омрзнути и презрени чувар приђе ближе.

У тренутку, кад је Перголо хтео поново да ухвати Рафајела, подиже овај једно подуже гвожђе, које је случајно пред њим на земљи стајало, и лупи га по леђма Само сурова одбрана била је у стању да заузда ову крвождедну хиј ену, и Рафајело се послужио суровошћу, јер му је иста била од преке нужде.

Перголо посрне. Они се брзо прихвате за једног војника. Остали војници тешње опколе Рафајела.

То беше све у тренутку.

„Ударио ме је — гровно ме је осакатио!“ јаукаше Перголо од бола.„ Ранила ме је та стрвина!“

„Ја сам гогов да за вама пођем“, рече Рафајело војницима.

„Вежите га! вежите стрвину.“ дераше се Перголо савијајући се од бола. „Оборите га на земљу! Он се усудио да дигне руку на мене!“

Војници ухвате Рафајела.

„То ће ти донети смрт“, викаше Перголо. „То је твој први и последњи ударац, псето једно!“

„Не дирај ме животињо, ако ти је живот мио!“ рече му Рафаело презриво.

„Водите га у његов затвор! Ја ћу већ позвати официра који је на стражи!“ викаше Перголо ражљућен као рис. Ово псето морамо пре свега добро оковати! Нико није сигуран са својим животом!

„Вуците га напред!“

„Војници учине по заповести. Рафаело буде везан и поведен у затвор. Тамо беше велика узрујаност због њега.

„Јесте ли га ухватили?“ упита официр, који је био на стражи.

„Ухватили смо га!“ одговори Перголо, „али се овај бунтовник противио, шта више, он ме је зато и хтео убити!“ Ко дође

видовићу. У опште за ту прославу чине се велике припреме. Као што чујемо. „Српске Новине“, којих је он био први уредник, изаћи ће свечано тога дана. Господин Ђурчић уредник уложио је бригу достојну похвале, да „Српске Новине“ прославе свога првог уредника. Па како је то у једно прослава првога новинара у Србству, то, како чујемо, готово све наше новине раде да тај дан што свечаније прославе тако већ су све, готово, редакције пријавиле своје изасланике, који ће приложити венце на гроб првом српском новинару.

*

(**Растурају се.**)Гости, који су присликом Вукове прославе учествовали већ се растурају и разилазе. Синоћним веаком, отишао је велики број гостију са стране, а оним на подне гости из унутрашности.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини рогљевској, у срезу крајинск м, округу крајинском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2605·71 дин уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини читлучкој, у срезу бањском, округу алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез у суми од 2238·52 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачун годину.

Одобрава се општини грабовачкој, у срезу лесковачком, округу нишком да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4216·11 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачунске године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачунску годину.

Одобрава се општини гредетинској, у ср. моравском, окр. алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1926·10 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини јаворској, у срезу моравичком, окр. ужичком, да може од својих грађана покупити по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2440·35 дин уз оба полгођа ове 1878|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава са општини трнавачкој, у ср. козничком, окр. кр шевачком, прирез од 6273·82 динара, који је она од својих грађана покупила по сразмери плаћања непосредног пореза а уз оба полгођа претпрошле 1885|6 рач. године, те тим новцем подмирила расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини лучкој, у ср. драгачевском, окр. чачанском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4194·65 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

РЕЧ

којом је господин Министар просвете и црквених послова отворио 9 септембра 1888, светковину Стогодишњице Вука Стевановића Караџића.

—

(свршетак).

Ја управо имам о томе да кажем неколико речи.

Има више од двадесет година, како сам покушао да повучем паралелу између Растка Немањића и Вука Караџића.

Мило ми је што и данас, са овога места, могу да потврдим ту паралелу.

Немањина држава још не беше правни државни организам, она беше још силом створена веза самосталних, центрифугалних жупа, веза коју је одржавала само гвоздена рука великога жупана, доцније првога Краља Српског. Ту је државу раздирао не само политички сепаратизам, него и религиозна поцепаност, која беше још опаснија за јединство државе, јер у оно доба беше вера онај елеменат који је стварао државе. Од првих Немањића један је Растко појмио огромну важност религиозног јединства за политичку самосталност и јединство државно. Он је толико веровао у спасоносну моћ тога начела, да је одмах жртвовао сва своја права и прерогативе, које је имао као Краљевић Српске државе, закалуђерио се, и посветио је цео свој живот организацији српске народне цркве.

Колику је он услугу тиме учинио српској држави у средњем веку, колико је он тиме допринео њеном консолидовању и даљем органском развитку, то је најбоље показао сам народ српски, који га је уврстио у своје светитеље.

Сличну велику услугу учинио је српском народу и Вук Ст. Караџић у почетку овога века.

Очајнички покушаји нашег народа, да се ослободи ропства турчину, немаћаху још у почетку овога века карактер борбе за националну самосталност.

То беше борба за го живот, за људски опстанак, борба за ослобођење хришћана од мухамеданског тиранства.

У тој борби обзир на народност још не беше од пресудног утицаја. То доказују сачувани документи целокупне спољашње политике првог српског устанка. Као што је тек Св. Сава, организацијом српске народне цркве, нашао једину, за средњи век сувремену меру, којом се од Немањиног државног агломерата могла створити хомогена српска држава: тако је и Вук својом радњом успео, да даде препороју Србије у овоме веку оно начело, које данас ствара државе а то је начело народности.

Она особина ћенијалних људи, да у напред виде догађаје који морају наступити, одликовала је и нашега Вука.

На читаво пола века пре него што је начело народности постало у Европи меродавно за груповање и стварање држава, Вук је проникао огромну важност тога начела, и он му је посветио цео свој живот.

Нема сумње, да би храброст и самопрегорење Шумадинаца у почетку овога века, и без Вука и његове радње, створило зачетак нове српске државе.

Нема сумње, да би велики политички и организаторски ћеније Кнеза Милоша створио српску књажевину, као што је ј и створио и осигурао.

Нема сумње, да би у тој српској књажевини закон постао највиша воља, јер је она имала свога витешкога Књаза Михајила.

Нема сумње, да би данашња Србија, под управом нашега узвишеног Господара, од вазалне књажевине постала независна Краљевина, као што је и постала.

Али тако исто нема сумње, да, без Вука и његове радње, данашња Краљевина Србија не би била толико народна држава у данашњем смислу народности, као што је постала помоћу Вукове радње.

Ево за што држава српска слави Вукову стогодишњицу.

Али Вуков рад није само то учинио.

Раскомадани делови српског народа пре Вука имаћаху тако мало веза међу собом, да се ни сами не рачунаху у један народ, а цео остали свет је веровао да су Срби, Бошњаци, Црногорци, Славонци и т. д. све само засебни народићи.

Што се данас цео српски народ, без разлике покрајинског имена и државе у којој живи, осећа као један народ; што мисли, говори и пише овим лепим српским језиком, коме је Вук пронашао и објавио законе; што данас има Србства, које саставља једну душевну народну целину — и то је заслуга Вукова.

За то дело Србство данас слави Вукову славу.

Петвековно ропство беше, између осталих несрећа за наш народ, узрок и томе, што остали словенски народи беху скоро и заборавили на нас.

Вук је умео својим радом, својим личним везама с првим људима свих словенских народа, да васкрсне и наше братство с осталим Словенима.

За то се и Словенство радује овој нашој прослави.

Што јуначки напори нашега народа за политичко ослобођење не беху, у стању да сами собом учине, т. ј. да живље заинтересују цео образовани свет за нас, то је успео Вук, учинивши да се све благо српскога срца и српске душе, све његове творевине, појаве на свима европским језицима, да освоје за Србе све високе интелегенције и сва нежна срца свих културних народа.

За то зна за Вука и цела просвећена Европа, за то га и она с хвалом помиње.

С тога сам и ја уверен да ћу погодити осећања овога сјајнога збора, ако ово неколико речи завршим с усклицима: Слава једному од највећих вођа у борби за српски народни васкрс!

Слава законодавцу српскога језика!

Слава творцу нове српске народне књижевности, науке и уметности!

Слава Вуку Стефановићу Караџићу!

близу њега, тај није сигуран са животом! Ја још осећам болове од његовог ударца!“

„Окујте му и руке и ноге“, заповеди официр. „Са таквим бегунцима ми ћемо бити брзо готови!“

Блед од љутине преда се Рафаело својој судбини. Он допусти да се са њиме чини све шта хоће.

Војници га одвуку у кућу где су биле апсе. У ходнику горела је лампа. Перголо узме лампу и осветли свој простор, где су стајали разни окови, осуђеничке хаљине и свакојаке друге справе.

Војници нађу нужне окове и окују Рафаела. За време рада измењавали су га и грдили, најгорим речима.

Оптерећен тешким оковима, који звекетаху, оде Рафаело у своју апсу.

Перголо га је пратио до апсане.

„Тек ћеш ме сад познати, проклето псето! “рече му још у ходнику.“ Сада си у мојој власти и тешко теби! Онај ударац, што сам данас од тебе добио, скупо ће те стати! Ти мислиш да се са тобом не може изићи на крај? Чувај се чувај од мене! Прво што си добио, то су ланци а друго ће доћи доцније!“

Пошто је затворио врата од Рафаело ве собе Перголо се удали.

Рафаело клону на тврду постељу. Ланци су звечали и са јаком треском падоше на под.

Сад није било могуће ни да помисли на бегство. Рафаело беше изгубљен на свагда.

Он се помоли Богу. Не за себе, јер се за то није бринуо—он се молио за извршење опште циљи, оне циљи, која га је везивала за братство св. Грала, за коју су се борили, страдали и ко зна шта ће им пређи преко главе. Он је патио за општу циљ, страдао невино, и то га је храбрило и челичило да поднесе све могуће муке и патње.

XII

Стефана

„Синьорина!“ зачу се глас пред вратима кајите где је обитавала Краљица Ноћи.

Краљица ноћи отвори врата. Пред њом се укаже поцрнело и гадно лице шпијунке. И ако је Стефана своју просе ду косу повезала, и ако је одело дотерала у ред, ипак је изгледала страшна и гадна.

„Зашто лупате?“ упита је Краљица Ноћи.

„Чујте ме Синьора! Ја сам дошла да вам предложим нешто!“ рече Стефана. „Ја се кајем за оно, што сам учинила са крстаћким вођом.

„Радујем се што то чујем од вас, разуме се, ја претпостављам да говорите истину! Ако пак не буде тако, онда при пишите себи све рђаве посљедице, ако вас постигну због тога!“

„Ви сте ми спасли живот, Синьора, зато хоћу да вам благодарим!“ настави Стефана. Али кад је погледала у Краљицу Ноћи оборила је очи. Није могла да издржи њен поглед.

„Ви сте заслужили смрт, то не треба да заборавите! Ви сте нас у два маха издали, па ипак је све оно, што ми желимо и радимо да постигнемо, племенито и благородно, и што се клони само на добро овог паћеничког народа!“ рече Краљица Ноћи. „Ви сте били противу нас с тога, што вас је зао дух тајног савета навео на то! Ви мислите да сте учинили

видовићу. У опште зз ту прославу чине се велике припреме. Као што чујемо. „Српске Новине“, којих је он био први уредник, изаћи ће свечано тога дана. Господин Ђурчић уредник уложио је бригу достојну похвале, да „Српске Новине“ прославе свога првог уредника. Па како је то у једно прослава првога новинара у Србству, то, како чујемо, готово све наше новине раде да тај дан што свечаније прославе тако већ су све, готово, редакције пријавиле своје изасланике, који ће приложити венце на гроб првом српском новинару.

*

(**Растурају се.**)Гости. који су приликом Вукове прославе учествовали већ се растурају и разилазе. Синоћним веаком, отишао је велики број гостију са стране, а оним на подне гости из унутрашњости.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини рогљевској, у срезу крајинск м, округу крајинском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез у суми од 2605·71 дин уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини читлучкој, у срезу бањском, округу алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез у суми од 2238·52 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачун годину.

Одобрава се општини грабовачкој, у срезу лесковачком, округу нишком да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4216·11 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачунске године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачунску годину.

Одобрава се општини гредетинској, у ср. моравском, окр. алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1926·10 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини јаворској, у срезу моравичком, окр. ужичком, да може од својих грађана покупити по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2440·35 дин. уз оба полгођа ове 1878|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава са општини трнавачкој, у ср. козничком, окр. кр шевачком, прирез од 6273·82 динара, који је она од својих грађана покупила по сразмери плаћања непосредног пореза, а уз оба полгођа претпрошле 1885|6 рач. године, те тим новцем подмирила расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини лучкој, у ср. драгачевском, окр. чачанском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4194·65 дин. уз об полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

РЕЧ

којом је господин Министар просвете и црквених послова отворио 9 септембра 1888, светковину Стогодишњице Вука Стефановића Караџића.

(свршетак).

Ја управо имам о томе да кажем неколико речи.

Има више од двадесет година, како сам покушао да повучем паралелу између Растка Немањића и Вука Караџића.

Мило ми је што и данас, са овога места, могу да потврдим ту паралелу.

Немањина држава још не беше прави државни организам, она беше још слабо створена веза самосталних, центрифугалних жупа, веза коју је одржавала само гвоздена рука великога жупана, доцније првога Краља Српског. Ту је државу раздирао не само политички сепаратизам, него и религиозна поцепаност, која беше још опаснија за јединство државе, јер у оно доба беше вера онај елеменат који је стварао државе. Од првих Немањића један је Растко појмио огромну важност религиозног јединства за политичку самосталност и јединство државно. Он је толико веровао у спасоносну моћ тога начела, да је одмах крстио сва своја права и преродативе, које је имао као Краљевић Српске државе, закалуђерио се, и посветио је цео свој живот организацији српске народне цркве.

Колику је он услугу тиме учинио српској држави у средњем веку, колико је он тиме допринео њеном консолидовању и даљем органском развитку, то је најбоље показао сам народ српски, који га је уврстио у своје светитеље.

Сличну велику услугу учинио је српском народу и Вук Ст. Караџић у почетку овога века.

Очајнички покушаји нашег народа, да се ослободи ропства туђину, немаћаху још у почетку овога века карактер борбе за националну самосталност.

То беше борба за го живот, за људски опстанак, борба за ослобођење хришћана од мухамеданског тиранства.

У тој борби обзир на народност још не беше од пресудног утицаја. То доказују сачувани документи целокупне спољашње политике прв г српског устанка. Као што је тек Св. Сава, организацијом српске народне цркве, нашао једину, за средњи век суверемену меру, којом се од Немањиног државног агломерата могла створити хомогена српска држава: тако је и Вук својом радњом успео, да даде препороћају Србије у овоме веку оно начело, које данас ствара државе а то је начело народности.

Она особина ћенијалних људи, да у напред виде догађаје који морају наступити, одликовала је и нашега Вука.

На читаво пола века пре него што је начело народности постало у Европи меродавно за груповање и стварање држава, Вук је проникао огромну важност тога начела, и он му је посветио цео свој живот.

Нема сумње, да би храброст и самопрегорење Шумадинаца у почетку овога века, и без Вука и његове радње, створило зачетак нове српске државе.

Нема сумње, да би велики политички и организаторски ћеније Кнеза Милоша створио српску књежевину, као што ју ј и створио и осигурао.

Нема сумње, да би у тој српској књежевини закон постао највиша воља, јер је она имала свога витешкога Књаза Михајила.

Нема сумње, да би данашња Србија, под управом нашега узвишеног Господара, од вазалне књежевине постала независна Краљевина, као што је и постала.

Али тако исто нема сумње, да, без Вука и његове радње, данашња Краљевина Србија не би била толико народна држава у данашњем смислу народности, као што је постала помоћу Вукове радње.

Ево за што држава српска слави Вукову стогодишњицу.

Али Вуков рад није само то учинио.

Раскомадани делови српског народа пре Вука имађаху тако мало веза међу собом, да се ни сами не рачунаху у један народ, а цео остали свет је веровао да су Срби, Бошњаци, Црногорци, Славоњци и т. д. све само засебни народићи.

Што се данас цео српски народ, без разлике покрајинског имена и државе у којој живи, осећа као један народ; што мисли, говори и пише овим лепим српским језиком, коме је Вук пронашао и објавио законе; што данас има Србства, које саставља једну душевну народну целину — и то је заслуга Вукова.

За то дело Србство данас слави Вукову славу.

Петвековно ропство беше, између осталих несрећа за наш народ, узрок и томе, што остали словенски народи беху скоро и заборавили на нас.

Вук је умео својим радом, својим личним везама с првим људима свих словенских народа, да васкрсне и наше братство с осталим Словенима.

За то се и Словенство радује овој нашој прослави.

Што јуначки напори нашега народа за политичко ослобођење не беху, у стању да сами собом учине, т. ј. да живе заинтресују цео образован свет за нас, то је успео Вук, учинивши да се све благо српскога срца и српске душе, све његове творевине, појаве на свима јевропским језицима, да освоје за Србе све високе интелегенције и сва нежна срца свих културних народа.

За то зна за Вука и цела просвећена Европа, за то га и она с хвалом помиње.

С тога сам и ја уверен да ћу погодити осећања овога сјајнога збора, ако ово неколико речи завршим с усклином: Слава једному од највећих вођа у борби за српски народни васкрс!

Слава законодавцу српскога језика!

Слава творцу нове српске народне књижевности, науке и уметности!

Слава Вуку Стефановићу Караџићу!

близу њега, тај није сигуран са животом! Ја још осећам болове од његовог ударца!“

„Окујте му и руке и ноге“, заповеди официр. „Са таквим бегунцима ми ћемо бити брзо готови!“

Блед од љутине преда се Рафаело својој судбини. Он допусти да се са њиме чини све шта хоће.

Војници га одвуку у кућу где су биле апсе. У ходнику горела је лампа. Перголо узме лампу и осветли свој простор, где су стајали разни окови, осуђеничке хаљине и свакојаке друге справе.

Војници нађу нужне окове и окују Рафаела. За време рада измејавали су га и грдили, најгорим речима.

Оптерећен тешким оковима, који звекетаху, оде Рафаело у своју апсу.

Перголо га је пратио до апсане.

„Тек ћеш ме сад познати, проклето псето! “рече му још у ходнику.“ Сада си у мојој власти и тешко теби! Онај ударац, што сам данас од тебе добио, скупо ће те стати! Ти мислиш да се са тобом не може изићи на крај? Чувај се чувај од мене! Прво што си добио, то су ланци а друго ће доћи доцније!“

Пошто је затворио врата од Рафаело ве собе Перголо се удали.

Рафаело клону на тврду постељу. Ланци су звечали и са јаком треском падоше на под.

Сад није било могуће ни да помисли на бегство. Рафаело беше изгубљен на свагда.

Он се помоли Богу. Не за себе, јер се за то није бринуо—он се молио за извршење опште цељи, оне цељи, која га је везивала за братство св. Граља, за коју су се борили, страдали и ко зна шта ће им прећи преко главе. Он је патио за општу цељ, страдао невино, и то га је храбрило и челичило да поднесе све могуће муке и патње.

XII

Стефана

„Синьорина!“ зачу се глас пред вратима кајите где је обитавала Краљица Ноћи.

Краљица ноћи отвори врата. Пред њом се укаже поцрнело и гадно лице шпијунке. И ако је Стефана своју просе косу повезала, и ако је одело дотерала у ред, ипак је изгледала страшна и гадна.

„Зашто лупате?“ упита је Краљица Ноћи.

„Чујте ме Синьора! Ја сам дошла да вам предложим нешто!“ рече Стефана. „Ја се кајем за оно, што сам учинила са крсташким вођом.

„Радујем се што то чујем од вас, разуме се, ја претпостављам да говорите истину! Ако пак не буде тако, онда пре пишите себи све рђаве посљедице, ако вас постигну због тога!“

„Ви сте ми спасли живот, Синьора, зато хоћу да вам благодарим!“ настави Стефана. Али кад је погледала у Краљицу Ноћи оборила је очи. Није могла да издржи њен поглед.

„Ви сте заслужили смрт, то не треба да заборавите! Ви сте нас у два маха издали, па ипак је све оно, што ми желимо и радимо да постигнемо, племенито и благородно, и што се клони само на добро овог паћеничког народа!“ рече Краљица Ноћи. „Ви сте били противу нас с тога, што вас је зао дух тајног савета навео на то! Ви мислите да сте учинили

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

—(Варварски атентат.) Из Будимпеште јављају о овом грозном догађају ово: Неки кројач Ото Гнедиг покушао је 25. пр. свирепски атентат на својој жени. Растопио је на ватри по килограма олова, па се онда привукао постељи своје болесне жене, којој је хтео кроз левак сали ти растопљено олово у ухо. Кукавна жена још је толико била при себи и имала снаге да овом зверу а не човеку истргне из руке гвозден суд с растопљеним оловом, после чега је почела помагати. Кад је тај зверски човек видио да је пропао, нападе бежати, рекавши узгред домаћима, да мора што брже позвати лекара, јер је његова жена пала у несвест. По врату онесвешћене жене остали су трагови ноката, почем је видело да ју је најпре гушио, па онда да је хтео насути јој растопљеног олова у ухо. Зликовац хтео је тим грозним начином да скине своју жену како би се доцепао 1000 форината на које је била осигурана.

*

(Пастеров нови завод) ће се за три месеца отворити. Зграда је већ готова и сад само праве унутрашњи намештај. Зграда има два одељења. У једном је Пастеров стан, у коме су и дворнице за предавање и прегледање болесника. У другом је болница за болеснике. У споредним зградама су оне животиње овце, коњи, краве птице, и т. д. које Пастер испитује.

*

(Изложба). Пољорадничка дружина бачбодрошке жупаније уредиће пољодељску и индустријску изложбу у Новом Саду 1. (13) октобра ове године

СА ВУКОВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

II ДАН 9 Септембар

Осванў и жељно очекивани дан — праве светковине коју српска држава и просвета приређује своме највећему великану у историји духовног живота народног, неумрлом оцу нове књижевности српске. Тихо брујање звона разлегаше се по граду, а свет поче гомилама придолазити са свију страна, те да се у цркви помоли творцу свију ствари, за покој душе бесмртнога Вука Караџића.

На вратима саборне цркве, неколико обележених чланова приређивачког одбора, са неколицином опш. часника дочекиваху свет и неке упућиваху у цркву, на одређена места, некима опет не дозвољаваху да стоје ни пред црквом у порти. Појави смо се и ми, новинари, уредници београдских новина, са свима сарадницима, али, бесмо исте среће са овом другом гомилом света, те нам се не дозволи да крочимо у свети храм божји. Морамо овде приметити, да је приређивачки одбор био овом приликом веома необазрив, да не речемо неучтив: јер, кад треба штампати у новинама стотину којекаквих програма, позива, огласа и шта вам знам још, тада уредници новина немају мира ни код својих кућа, а у оваким приликама на њих се не обраћа ни искра пажње, и заборавља се да ће још којом приликом бити потребни за ово или оно. А што овде доносимо ово извеш ће с прославе, доносимо га, не за љубав одбора, већ што смо искрени поштоваоци неумрлог слављеника, што нам савест и најзад новинарска дужност налажу, да о овоме дамо извешћа својим читаоцима.

Док смо онако забезекнуто гледали у ове чудноват е људе, чудећи се шта нас снађе, почеше долазити поједине корпорације, а на име, певачка друштва београдска. Многе од њих ношаху собом и по један скроман венац с тракама и натписима од кога је и коме се даје, као један сићушан знак свога поштовања књижевноме оцу; али поштовани одборници не дозволише да и ови венци парадирају, већ их вратише и без пратње отпратише код Велике школе, да се тамо оставе поред Вукове слике. На последњу дође и „Београдско певачко друштво," са заставом и венцем; застава се однесе у цркву, поред даворијанске, венац се врати натраг, а певачи одоше на хор. Улучисмо и ми ову згодну прилику, те се поред певача провукосмо горе, јер дао бог, улазак за хор не бејаше посео ни један од борник. Служба је већ у велико била отпочела: чиподејствовао је г. Митрополит са двема владикама и многобројним свештенством. Јектенију је одговарао мешовити збор певачког друштва „Корнелије". У цркви је био сакупљен силан свет: Краљева влада, виши чиновници и официри, гости са стране и из унутрашности Србије разна друштва и отменији грађани. Око пола једанаест часова свршила се служба божја; певачи отпеваше трипут „Буди имња господње" да уступе места „Београдском певачком друштву", које је било умољено да пева на помену Вуку; свештеници изађоше из олтара — парастос се отпоче.

М.

(Наставиће се

СМЕСИЦЕ

—

(Чудан натпис). — У Салцбуршком музеуму налази се један мач с овим особитим натписом: „Ко што год нађе, пре но што је изгубљено, или што год купи пре него је за продавање, — тај умире пре него што се поболе!" —

*

(Млеко). У Француској се толико производи млеко, да кад би се све спојило, била би то река од једног метра широка и 33 сантиметра дубока и текла би дању и ноћу преко целе године брзином од једног метра за ескунду! — Од тог млека нешто пију младунци, већи део уживају људи, а од остатка се прави масло и сир.

*

—(Напојнице у Бечу.) Неки Бечки новинар, који се бави око статистике бечких напојница израчунао је да се у Бечу издају келнерима за напојнице ове своте: Кафане похођене су различито према положају просторија, локалу и особитим односајима. Има кавана, које имају на дан до 100 гостију а има други, које их имају преко 1000. А како би иначе и могле некоје кафане осим огромних трошкова. плаћати на годину 15 до 20.000 фор. најма. Мале кавене једва стижу 1500 фор., велике пак морају плаћати десет пута толико. Тешко је потом мерити једном мером све 800 бечке кафане те се морамо задовољити само приближним бројевима, по којима ћемо схватити бар најмању своту, која се у Бечу издаје за напојнице. Узели смо с тога на око малу једну кавану у преграђу, која нам је позната. Ту кавану походи око 150 гостију, од којих сваки троши на дан 20 новч. од којих добива келнер на дан 3 фор. Како се види, узели смо врло чедну своту, па ако то мерило употребимо на свих 800 бечких кавана, имамо на дан напојнице 2400 фор. или на годину 876.000 ф. Ми до душе знамо, да има келнера, који на дан добивају у име напојнице 30 и више фор., но ипак смо се задовољили минималним бројем, а тај се приближује једноме милиуну.

*

(Хипнотизам у уметности). Хипнотизам је завукао већ и на врата уметности, тражећи себи и ту приступа. Тако је прошле године у париском „салону" била изложена слика Брујева, која носи наслов: »Une le con de clinique de la Salpetriere". Слика представља чувеног професора Шаркова како на овој клиници предаје о хипнотизму. Пред професором и слушаоцима стоји једна млада женска, г-ђца В., добро позната посетиоцима Салпетријерске клинике, која је успавана хипнотичким сном. У истом „Салону" била је и једна слика Ричарда Бергија под »Un suggestion« која преставља неку женску, где седи под савршеним утицајем хипнотизатора. Докле је у опште дотерао хипнотизам у Француској најбоље показују знаменити опити професора Лијежоа у Нансију, који је изазвао сугестију на 1500 метара са познатом справом за говор на даљини. Исти професор нада се, да ће му то ускоро поћи за руком и са фонографом.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 11 Септембра.

(Притворени). Ноћас су притворени: Драг. Вујић таљиган и Светозар Миловановић скитница због краће кукуруза, Јевта Јовановић из Пожаревца, Јулка Јакшић из Аустрије, Марко Ђорђевић из Алексинца, Јаћим Павловић из Каменице и Марија Пушик сви због скитње, Јован Стојановић и Петко Радонић надничари због пијанчења и Елиза Берта служавка због краће.

*

(Осуђени). Пресудама полицијским осуђени су: Ставра Тасић каф. и Лудвик Хам касапин због нечистоће, Цветко Анђелковић млекарија за продају воденог млека, Стеван Јовановић фијакериста, Љубисав Милић и Андра Ристић због коцкања, Антон Обила и Јозеф Кители из Аустрије због скитње, Марко Петковић слуга што је службу напустио, и Тома Вучетић трг. из Панчева због торбарења.

*

(Осуђени). Пресудама полицијским осуђени су: Јозеф Драбец кувар, што није сљедовао власти, Лудвик Хам касапин због нечистоће, Никола Жупан каф. што није упалио фењер. Коста Даниловић и Антоније Атанацковић због нереда, Павле Јанковић из Панчева, Јак в Гроф Коста Ненадо-

---

какво добро дело, кад служите тим крвожедним хијенама! Ја молим свемоћег Бога, да ми дâ толико моћи. те да вас изведем на прави пут, да вас видим као покајницу, која се каје за сва зла, што је учинила до данас! Сад говорите, шта имате да ми предложите, какав вам је предлог.

„Ја сам се сама собом саветовала, Сињора! мислила сам и овако и онако, па сам се уверила, да сам и вама и крсташком братству учинила велику неправду!" одговори Стефана. „Кајем се што сам оног човека из крсташког братства предала Жбирима у руке!"

„А да није то твоје кајање измишљено само зато, да што пре дођеш до слободе? Ти сигурно мислиш да су само твоје речи довољне, па да те одмах пусти у слободу и да у Венецији продужиш твој стари занат? Ја сумњам у те твоје речи!"

„Ја нисам дошла амо да вас молим за слободу, но једино зато, да вам нешто предложим, да вам докажем како се кајем за учињене исправде," рече Стефана. „Ја знам да ви сумњате у моје речи и моју добру вољу; али сам уверена да ће та сумња исчезнути одмах, чим чујете мој предлог!"

„Ја сам те за то и пустила овамо да те саслушам!"

„Дакле чујте Сињора! Ја сам готова да неколико њих из братства одведем на острво св. Лазара те да заједно избавимо онога што је ухваћен! Ја се јако кајем што сам га издала Жбирима.

„А да није твоја намера да и ове људе, који ноћу са том, издаш Жбиримa?"

Стефана погледа Краљицу Ноћи — — — — — .

„Шта мислите ви, Сињора?" упита је готово поплашена.

„Ти заборављаш на то, да си и мене и братство издала два пут! Ко два пут узастопце изврши тако гадно дело, тај ће учинити то исто и трећи пут!"

Стефана стајаше неколико трднутака као нема.

„Онда ће ухваћени крсташ остати на острво св. Лазара, а ја овде на Галери" рече за тим једко.

„Како можеш мислити да ћемо те пустити на слободу?" упита је Краљица Ноћи. „Зар сам ти је за то избавила живот да мене и крсташе изложим још већој опасности? Да нас ти издаш опет? Ако ти одеш са више њих из братства на острво св. Лазара, под привидном намером, да избавиш Рафаела; зар ти неће лако бити да позовеш војнике са острва? Није ли тако? Војници ће похватати твоје пратиоце, а ти ћеш бити слободна! зар ти збиља мислиш да ћемо ми послушати тебе, и усвојити предложени план? Теби се не сме веровати више!"

„Тако нисам мислила, Сињора, Захтевајте од мене што год хоћете, ја ћу све учинити само да вас уверим о истинитости мојих речи; Хоћете ли да положим најсветију заклетву, како ми није намера да издам крсташе Жбирима? Допустите ми да се закунем код светог крста! Ја мислим да ће вам то бити довољно!"

„Добро, хоћу и то да покушам с тобом," рече Краљица Ноћи после кратког размишљавања. „Ја не верујем да ћеш злоупотребити моје поверење. Једном сам ти живот избавила — други пут то неће бити!"

„Верујте ми, Сињора! Ја хоћу да поправим оно зло, које сам учинила, поправићу га сигурно!"

вић, Христина Леманић и Софија Максимовић служав. због скитње и Цаја Ж. Димитрија Миливојевића надничара овд. због злоставе.

*

(*Нађено*). На великој пијаци нађена су два катанца и 6 кључића и налазе се при кварту варошком.

У Васиној улици нађено је 9 комада лозова и налазе се у глав. полицији.

*

(*Изгубљено*). Извесна личност изгубила је два златна прстена са камењем, један је са именом које се почице са Е... а други је са подписом Е. Л. М. поред тога има изрезана књига и испод књиге перо.

Ко буде нашао нека донесе главној полицији где ће награду добити.

ШАЛА И ЗАБАВА

(Лепа побуда). У једном друштву, у коме се налазаше и Жан Пол, буде једном поведено питање: „Припада ли првенство човеку или жени?“ Око тога се питања заче дуг разговор па на послетку и оштра препирка. Жан Пол се изрази у корист жена као најсавршенијих створова. „Али за што је онда Бог створио најпре човека?“ запита га неко. „За то, што прва проба обично не испада за руком,“ беше одговор Жана Пола и препирка би решена.

*

(**Не зна шта да ради**). Господин дâ у вече свом новом слузи два пара чизама, да један пар очисти а други да остави. Сутра дан донесе слуга један пар чизама, али обадве за десну ногу. „Шта је то сметењаче? Зар не видиш, да су обе чизме на десну ногу?“ — „Видим, господару, али не знам, шта да радим, кад су опет оне чизме на пољу обе — *на леву ногу!*“

*

—„Тата!“ рећи ће мала Зорка своме оцу „наш деда — попа увек придикује из придикаоници; па што и ти не правиш мами придикаоницу, кад све кажеш, да она придикује?“

*

— У калвинској цркви попео се попа на придикаоницу, да вернима својим прочита што из св. писма Накашља се и поче да чита: „За тим је Бог дао Адаму друга“ — но сад је морао да преврне лист; учинивши то настави овако: „Она је и с пољa и изнутра била намазана катраном“ — Људи се почеше кикотати и тек овда опази попа да је место једног преврнуо два листа и дошао на опис Нојевог ковчега.

*

Слуга господина начеоника чистио у авлији свилену хаљину госпођину. У то као без душе дође један непознати господин и рече да мора нешто хитно говорити с господином. Слуга му рече, да је још рано још господин спава. А овај га замоли, да бар ово писмо однесе господину, јер је ствар врло журна. Слуга унесе писмо, начелник га прочита. У писму је било само ово: „Ако ми пође за руком — добро; ако не, — толико и чини!“ — „Ово је неки луцков; пусти га унутра„ Слуга се за неколико тренутака врати говорећи;„ Пошло му је за руком, — украо је госпођину хаљину!“ —

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

Димит. Костантиновићу, Ниш. Новац пошљите уредништву.

Енглеском консулату, Ниш. — Листови послати.

ИЗГУБИО САМ један нотес за банке и у њему 2 банке по 10 динара и једну признаницу од порезе за II полгође 1888 године, идући из новога села од Орида кафани па до кафане Славије коју буде нашао нека јави код подписвтог гдеће и награду добити у новцу са станом у поцерској улици број 5.

1 *Никола М. Каровић* бакалин

КАРУЦЕ на продају нов ландауер и фајтон могу се видити у гранд Хотел 1—3

ГОВЕЂЕ КОЖЕ

Имамо велику количину суви воловски кожа, чистих, осушених од наше домаће стоке и продајемо по знатно спуштеној цени. Коже су употребљиве и за пресне и за штављене опанке. Даћемо и на почек. За погодбу нек се обрати купац код 5—5

Панђеле у Београду

Нашем добром и нигда непрежаљеноме сину

Драгољубу

Даваћемо у понедељак — 12 овог месеца — у 10 часова пре подне шестонедељни помен у цркви палилулској.

Ожалошћени родитељи:

КОСТА и СОФИЈА ПЕТРОВИЋ

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

5—40

„Али ипак твој израз лица противречи твојим речима! Чини ми се као да ме твој поглед опомиње на опасност,“ одговори Краљица Ноћи „Али пошго желим да избавиш онога, кога си издала Жбирима, ја хоћу да савладам сумњу, ако ми кажеш начин, како ћеш га ослободити из затвора?“

„То ћу вам казати одмах Сињора! Ја знам једно место на острву где се може мо извести а да нас не опазе страже!“

„Ти мислиш оно место, где пристају Галере, тамо где се налазе у зиду гвоздена врата?“

Стефана се зачуди овом питању.

„Да ја мислим то место.“

„Тамо је прошле ноћи већ учињена проба да се ослободи заробљеник!“

„Дакле је ослобођен?“ упита поплашено Стефана.

„Није! Братству није пошло за руком да ослободе Сафаела!“

„Онда дозволите мени да извршим оно што други нису били у стању да изврке Имајте вере у мени, Сињора! Ја ћу ослободити заробљеника!“

Краљица Ноћи стајаше замишљено неколико тренутака. — За тим повуче једну врпцу од црвене свиле, која је висила близу њеног кревета.

Врата од Кајите отворе се.

У Кајиту уђе Умбо и поклони се дубоко.„

„Ја сам те позвала да ти издам један налог,“ рече Краљица Ноћи. „Стефана се нуди да још сутра на ноћ избави Рафаел ако је пустим да са неколицином из братства оде на острво св Лазара!“

Умбо погледа Стефану са великим неповерењем.

„Ако не буде на острву спремљена нова замка за братство? Ја се тога плашим, Краљице!“ рече Умбо.

„Онда ће Стефана бити у вашим рукама! Ако приметите ма какву опасност ви је убите одмах!“ одговори Краљица Ноћи. Је си ли ти помишљала и на тако што?“ упита за тим Стефану.

„Ја знам да ћу бити у њиховим рукама, Сињора! Они ће ме одмах убити чим примете какву опасност, то знам врло добро. Пошто ми је све то добро познато, Ја ћу се чувати да не наступи за мене каква опасност!“

„Ако ти заповедаш, Краљице, одмах ће тројица из братства отићи са Стефаном,“ рече Умбо.

„Стефана је у вашим рукама,“ одговори Краљица Ноћи. „Она се понудила да избави Рафавла. Ако се не придржава обећања ја изјављујем још сад да је осуђена на смрт одмах, чим то она саслужи!“

(наставиће се)

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 161 Београд, 13 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо поштоване своје претплатнике, да ником на нашу признаницу не плаћају, док не будемо на њу ставили известан жиг, које ћемо у своје време обзнанити.

Ово чинимо с предострожности, по што смо неке разносаче одпустили.

АИВАРА ФРИШКА Кладовског добила је трговина Браће К. Дајмака

1—3

2 ФРАНЦУСКА ВЕЧЕРЊА КУРСА

приређује потписани у свом стану од 7 до 9 сахати на основу следећег програма:

а) теорично-практични курс у корист оне господе, који нису имали довољно времена или прилике да себи темељно присвоје све појединости граматичко-синтактичних правила и особине језика.

б) искључиво практични-курс с обзиром на говор, усавршавање и вештачно упознавање фамилијарног, епистоларног и књижевног стила.

Месечна награда од особе утврђена је на 8 дин. који се умољава унапред положити.

Курс „а“ трајаће шест месеци, а курс „б“ четири месеца.

Дотична уписивања прима потписани између 7 и 8 сахати у вече у свом стану „хилендарска улица Бр. 1.

с поштовањем

А. Маленица

проф. модерних језика

1—3

КАЛЕНДАР

Православни: 13. Корнелије и Јул. Католички: 25 Клеофа

Сунце излази: у 6 сах. 10. м. залази 5 сах. 50 мин.

Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС.

Дукат	5·77
Наполеон	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 10 Септембар

кил	47.610	Жита	10 60
„	17857	Сувих шљива	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно деб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза стари	8.—
„	3916	Кукуруз. браш.	7—
„	3949	Јечам	7 60
„	17493	Овас	7.60
„	936	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	1924	Пасуља	—.—
„	—	Ораја	—.—
„	523	Катрана	30.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	25530	Креча	3.20
„	74710	Сена	4.50
„	3000	Сламе	2.50
„	—	Патлицана црв.	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Кумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака	10·—
„	19537	Грожђа	15.—
„	242	Сира	60 —
„	9532	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	1774	Лука пр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнапика	—.—
„	3468	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИКА

лит.	4000	Вина црна	20 —
„	1700	„ бела	26 —
„	—	Комовице	—·—
„	4800	Ракије меке	24·—
„	200	„ љуте	50 —
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40.000	Јечма	5·50
„	10 000	Овса	5·—
„	1.100	Кукуруза врио	8·—
„	2.000	„ браш.	10·—
„	10 000	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	6.000	Кромпира	6·—
„	2 300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20.000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(Ухваћени хајдуци). Из Крагујевца пишу: Велимир Живковић б. поднаредник из Г. Сабанте, као главар хајдучке четице, која до скора у једном делу нашег округа кретараше, у хватен је у Јагодини. Тако исто и његови другови Живан Алексић из Јовановца овог округа и Коста Стевановић из Турске пали су власти у руке, у првој половини прошлог месеца. Ова двојица ухваћени су у округу Топличком Са њима у исто време ухваћен је и Петар-Хусеин-Алић турчин, који се овима био придружио пошто је Већу ухваћен.

Истрага се води и противу многих лица због јатаковања. Исход овог дела саопштићемо нашим читаоцима у своје време.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(Буланже и Ферари) г. г. побратими Буланже и Ферари, који су већ са својих симпатија према српском народу и са дорочинстава према разним нашим друштвима познати, дошли су опет у нашу средину, на као и сваке године, приредили су и прекосиоћ један банкет у сали код „Хајдук Вељка“, где су позвали великошколску омладину. Том приликом,

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (82)

„И ја желим, Краљице, да и наш вођа буде избављен. па с тога знам, зашто си поверовала жени уходе Себастијана, којој си избавила живот. Ви ћете поћи одмах чим се смрачи. И ја не сумњам, да је Стефана вољна, да изврши обећање, пошто добро зна, да је никаква земаљска сила неће моћи избавити од смрти, ако покуша ма какво издајство!“

„Сад си чула све,“ рече Краљица Ноћи. „Чувај се да не погинеш као издајница Крсташи који са тобом буду, биће пажљиви, али те они неће ни дирнути, ако не изазовеш сумњу.

Умбо и Стефана удале се из Кајите. Умбо је чешће погледао Стефану, и никако није могао да верује њеним речима. То неповерење учинило је, да је био врло опрезан.

„И ја ћу да идем с тобом,“ рече он. „Спреми се! Кроз један сахат ми ћемо се кренути одавде.“

Пошто је оставио Стефану у другу Кајиту Умбо се врати на кров Галере и каже Антонију и Ђованију, да спреме велику гондолу са једрилима. Ни Антонијо ни Ђовани нису знали за шта је та спрема, али ипак учине оно што им је казао Умбо.

После једног сахата беше велика и јака гондола спремна за путовање.

Чим је Умбо дознао да је све готово сиђе у Кајиту и изведе Стефану. Ноћ се беше прилично спустила, кад је Умбо са Стефаном сишао у гондолу. Антонијо и Ђовани сиђу за њима.

„Да нећеш ослободити ту шпијунку? упита Ђовани Умба.

„Стефана је изјавила Краљици да се каје за учињено зло,“ одговори Умбо. „Она хоће да нам помогне, те да избавим Рафајела.“

Антонијо врташе главом кад је чуо овај говор.

„Само да не буде какво ново издајство,“ рече он, одгурнув гондолу од обале. „Али ја вам кажем, чим приметим ма и најмање што, онда ће ова шпијунка престати да живи!“

„То јој је већ казато,“ дода Умбо. „Она неће преживети ову ноћ, ако покуша да нас преда Жбирима у руке.

Ђовани није ништа говорио, он је гледао да управи једрило тако, како би гондола ишла за таласима. Но ипак је посматрао сваки покрет Стефанин.

Они су се возили врло брзо, а гондола је ишла право на острво св. Николе. Ноћ се била спустила кад су они стигли до обале.

Пошто су гондолу утврдили за обалу они изађу на суво. Умбо и Антонијо пазили су на сваки покрет шпијунке. Она је ишла између њих. Ђовани је ишао напред, сви се беху упутили брежуљцима.

На путу од брежуљака па до црног дирека, где је привезана била друга гондола крсташа, нису ништа спазили што би им давало повода да сумњају. Са овом

они су подарили 20 дуката „Фонду за потпомагање сиромашних великошколаца“ и 20 дуката академском певачком друштву „Обилићу“

*

(**Г. Љуба Станојевић**). Г. Љуба Станојевић, који је учинио својом игром у „Отелу“, да се о њему поведе реч, играће вечерас насловну улогу у „Нарцису“ Брахфогловој трагедији.

*

(**Давидовићева светковина**). Ц. Кр. Дунавско парабродско друштво спустило је цену путним картама за све оне који желе доћи у Смедерево на светковину Давидовићеву 18ог. м. То важи дуж целе српске обале на Дунаву и Сави и од Земуна.

Гости из Београда треба тога ради да узму у књижарама г. Ђурчића и г. Пурића и у стану „Уједињене Омладине“ (Краљ Милана ул, бр. 1.) карте по којима ће им се на агенцији издавати путне карте по спуштеној цени. Лађа из Београда креће се у Недељу 18ог. м. *у 6 сати* у јутро и стиже у Смедерево благовремено.

У друга места одбор је разаслао карте.

*

(**Пук. Пантелића барут**). У рову равелина Београдског града, чињене су пробе са ново пронађеним барутом г. пуковника Пантелића. Хемијски састав овог барута тајна је г. пуковника Пантелића. У колико је нама познато, фабрикује се из сламе и неких нитро-препарата. После извршених проба, дошло се до сјајних резултата; карактеристичне особине овог барута су: врло велика експонзивна снага — тако да за једно обично пуњење мерао се је барут компримисати, да не би пукла цев топовска; барутно сагоревање потпуно —тако да после пројг избаченог метка, није се ни трага приметило од гара у цеви топовској при даљем пуцању приметило се врло мало гара. Фабрикација јефтина.

*

(**Г. Душан Јанковић**) г. Душан Јанковић, концертиста, који је јесенас приређивао у нашој средини концерте, приспео је опет у Београд и као што чујемо, намеран је још овог месеца концертовати.

КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ НАУКА.

(**Позориште Одеон у Паризу**. — Одочело је сезону с интересантним комадом Дростојевскога „Злочин с Казна“ који је извучен из романа истог имена. Прерађивачи су два позната књижевника француска, два дубока познаваоца сцене и фр. језика: Хиг Ле Ру и Пол Жинисти. Комад је примљен с великим одобравањем и љубитељи руске књижевности су добили још већег маха за презањање руске литературе.

Поводом тога написао је чувени кроничар париски Ханри Фукије (потомак великог револуционара Фукија тенвила). написао је врло занимљиву студију у „Figaro“ под насловом „l'âme“ russ“у којој се брани од те мономаније која је наступила у француској у последње доба за руским романсијерима. Љубав на спрам руске литературе прешла је у њих готово у страст, тако, да Фукије готово из пакости напада на то велеће, да баш нема бог зна чега новогу излагању људске душе и карактера код руских романсијера, наводећи као доказ томе појединa места из дела француских писаца. Чудна појава! Француска коги има најбогатију књижевност. мора да се брани од поплаве једне литературе много млађе но што је француска, али која својом сугурном садашношћу очекује сјајну будућност, која јој је још данас осигурана.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Опити гађања против оклопа у Енглеској**). Како јавља „Darmst Allg Mil.-Stg.“, ту скоро, чињени су код Порцмута занимљиви опити гађања против оклопа. Најпре се пуцало на оклопе који се искључиво употребљавају за облагање енглеских ратних бродова, и који се израђују по методи Вилзоновој или Елисовој. Таква плоча која је 254 мм. дебела, из држала је потпуно све метке из 15 см. ње од 30 стопа.

*

(**Најновија жртва Афричка**). Друг Стенлијев, мајор Бартелот, који је учествовао у експедицији афричкој погинуо је у Африци. Веле да су га убили дивљаци од племена Маљема. Пратња мајорова Арапи на врат на нос побегоше и оставише мајора. Сада спремају експедицију да казне убице.

*

(**Крађа динамита**). Брзо јављају из Пожуна: Данас се ушло у траг великој крађи динамита и то је прилично уз бунило овдашњи свет. Нека деца су нашла код старог колодвора сандук са 50 килограма динамитских патрона. Од пробитног садржаја фале 2 килограма. Полиција је до сада дознала, да је овдашња динамитска фабрика предала тај сандук жељезници, да га даље отправи, крађа се дакле десила на жељезници. Из Силајна јављају, да су она два килограма, што фале, нађена у једном вагону. Полиција је живо прегнула, да пронађе онога, који је украо динамит, и да докучи, на што је требало да се употреба украдени динамит; но труд њезин остаде без успеха.

*

(**Несрећа на жељезници**). На аустријској западној жељезници сударио се јуче у вече код Фекламаркта особни влак са једним теретним влаком. Повређена су два путника и два жељезничка чиновника. Оштећено је пет вагона.

*

(**Канал Ливерпол-Манчестар**). Градња канала између Ливерпола и Манчестра напредује врло јако. тако, да се рачуна, да ће исти, место за 4, већ за 3 и по год. бити са свим готов. На градњи раде сада већ 50 парних екскаватора, 73 локомотиве, 236 вагоне и 50 парних кранка са 6000 људи, који раде и дању и ноћу. Сем тога, постављене су темпорерно шине у дужини од 79 инга. миља, и само у месецу мају ископано је за 1,030423 кубних јарди земље. Пре свршетка ове год. мисли се, да ће се моћи са још 50% више материјала и радне снаге радити. Овај канал, који ће бити један од највећих на свету, имаће 35 енгл. миља у дужину, 120 стопа у ширину и 26 стопа у дубину.

СА ВУКОВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

II ДАН 9 Септембар
(наставак)

Као што смо и раније јавили, на помену Вуку певало је „Београдско певачко друштво“ ново, за ову свечаност нарочито компоновано опело г. Стеве Мокрањца, нашег младог композитора и хоровође поменутог друштва. Не можемо пропустити ову прилику, а да и овде не дамо заслужну пошту г. Мокрањцу на његовом успешном труду, као и похвалу самоме друштву, које је са својим мешовитим збором изврсно извело ове дивне редове свог вредног учитеља и хоровође.. *Заиста морамо честитати себи што нам је ово скромно и вредно друштво уједно и најстарије у Србији, те са висине, на којој се налази, може служити својим радом и достојним схватањем свога позива, за углед и врсног вођу свима осталима, која су од њега и произашла.* Уједно напомињемо да је ово био најсвечанији тренутак ове свечаности, начито и с тога, што су овога пута певане, поред осталог, и две песме, које су до сад певали искључно свештеници, *„ниње јест“* и *„дуси и души праведни;“* а узгред напомињемо, да је г. Мокрањац, поред ових композиција, спремо и цело опело, изузев јектенија, само што се друштво, због неизвесности и кратког времена, није могло потпуно спремити за певање.

Помен у цркви свршен је тачно у 11. часова, за тим се је цео скуп кренуо Великој Школи, овим редом: Напред је једно лице у народном оделу носило свилену тробојку, на којој је на плавом пољу био бели орао са српским грбом. Десно и лево од заставника ђаци Велике Школе носили су Вукова дела: речник, светог писмо и народне песме. За њима су ишли одборски редари; после њих, лево и десно ишао је по један гулар с гуслама у руци, а за овима по шест српских девојчица у беломе руху с тробојним превезима преко рамена, носећи у руци по један венчић од зеленила (као и они што се плету о Дуовима у цркви Сл.) За овим су ишли великошколци и чланови певачких дружина, чиновници, позвани гости са стране, учитељи основних и наставници средњих школа друштва и изасланици страних, гости из Србије и одбор за прославу Вукове стогодишњице. За одбором су ишли свештеници са епископима жичким и нишким, а за овима професори Вел. Школе, и чланови Академије Наука, председништво и одбор београдске општине и грађанство, које је било искупљено у огромном броју. На прозорима и тротоарима киптео је силан свет, да се није могло проћи. Пошто се прошла Кнез Михајлова улица, ход је стао пред спомеником његовим. Ту је, место „Корнелијевог“ певало „Београ. пев: друштво“ а пошто је после религиозне церемоније, „Даворје“ отпевало *„Мирко славај“* спровод је отишао Високом улицом пред Велику Школу, где га је дочекала војна музика, свирајући „Попутницу Кнеза Михајла“. Ту је најпре г. Милићевић прочитао, са катедре депешу Његовог Величанства Краља, коју је послао из Глајхенберга приређивачком одбору, и који гласи овако: „Одбору за прославу Вукову. Бео-

---

другом гондолом они су хтели да се одвезу на острво Св. Лазара.

У истом тренутку, кад су крсташи са Стефаном дошли близу места где је друга гондола била приведена, опази Умбо једну гондолу која је долазила право на оно место, где је бијо црни дирек.

Кад је показао ову гондолу Ђованију и Антонију, они одмах познаду да у њој има Жбира.

У томе се чу вика.

Жбири похитају да дођу што пре до обале, како би ухватили крсташе. Жбири су случајно дошли на острво св Николе

„Хајдмо натраг!“ повиче Умбо, и повуче Стефану.

Она пође, није се противила. Сви се упутише брежуљцима. Они су хтели да што пре стигну гондолу, коју су мало час привезали за обалу.

Али и Жбири хиташе. Брзо су пристали уз обалу и изашавши на суво. Све трчећи јурили су да стигну крсташе, пре но што се ови дочепају њихове гондоле.

Истина су крсташи са Стефаном далеко измакли, али су ипак били у опасности, јер су Жбири пуцали из пушака. Жбири се беху већ попели на прве брежуљке.

Стефана је пазила на згодан тренутак да се измакне из Умбових шака.

Кад је Умбо са Ђованијем, Антонијем и Стефаном почео да силази низ последњи брежуљак, пушке запуцаше. Стефана викне и посрне низ брежуљак, те се на тај начин одвоји од крсташа. Она је тако вешто клизнула низ брежуљак, да је крсташи нису могли ухватити одмах.

Антонијо је извукао мач, али није могао да јој приђе ближе. Да би је ухватили, крсташи би морали обићи један омањи брежуљак, и тек са овога места могли би да дођу до Стефане. Но ово је било опасно јер би ишли Жбирима у сусрет.

Они су дакле морали да напусте Стефану, само да се што пре докопају гондоле, јер су Жбири дошли већ близу.

Пад Стефанин баше изведен вешто. Она се ослободи Крсташа Кад виде да су Крсташи прилично измакли, она скочи и пође у сусрет у Жбирима.

„ Трчите за њима!“ повиче она.„ Зар не познајете мене?“

„То је Себастијанова жена!“ повичу неки Жбири. „То је Стефана!“

„Ја сем се сретно измакла из њихових руку! Ви сте дошли баш кад треба! Трчите за њима! То су три најгори Крсташа, од којих се треба бојати,“ дода Стефана и пође заједно са Жбирима да гони бегајуће крсташе.

Жбири су трчали преко брежуљака. Неки су од њих пуцали на гондолу, други пак потрче са друге стране да што пре пресеку пут бегунцима — Али им би у залудно сво напрезање.

Умбо са оба своја пратиоца ускочи у гондолу и отисну је од обале. Брзо рашире једрило и удаље се од обале. Они се не осврташе на пуцњаву Жбира. Беху тако хладнокрвни као да их се ово гоњење баш ништа не тиче. Тако понашање и чудновата њихова храброст задивила је свакога па и саме њихове гониоце.

Па доиста сваки се морао дивити неустрашимости ових крсташа, који се усуђују да пркосе и самом тајном Трибуналу. И акође савет тројице располагао са далеко надмашнијом силом. ипак није могао никако да успе и истреби крсташе. Савет тројице знао је, да је

град.“ „Жалећи што лично не могу да одам достојну пошту оцу српске књиге којега спомен слави данас Краљевина Србија, хитам да овим путем дадем израве својем задовољству, што видим, како народ српски уме да чува спомен својих великих људи и како уме да је захвалан сени човека који га је научио да пише лепим српским језиком и који му је очувао и оживео најдивнији украс његов: народну песму његову. Милан

(наставиће се)

ПРОГРАМ

Прославе Димитрија Давидовића

Која ће бити 18 о. г. у Смедереву.

I

1. У 9 часова стиже пароброд са гостима и изаславицима разних корпорација из Београда. Земуна и других места. Одбор дочекује госте на паробродској станици.

2. Служба и парастос у великој цркви где ће се осветити венац, који се има положити на гроб Давидовићев. На служби и парастосу суделоваће београдско певачко друштво „Даворје“, а говориће г. Д. Руварац парох земунски.

3. Са службе иде цео спровод на гроб Давидовићев. Помен на гробу уз суделовање „Даворја“ Председник омладинског одбора, говори на гробу и са осталим часништвом омладине.

Открива споменик.

којим је „Уједињена Омладина“ обележила место, где почива „Сав Србин“. Свечаност открића прати „Даворје“ песмом „Мирно спавај“ и председник одбора полаже венац на гроб.

II.

4. Сви гости и они мештани, који су се одбору до тога дана пријавили, одлазе на

Банкет.

5. Пред ручак „Даворје“ пева „Оче наш“. Столу председава савременик Давидовићев чича Илија Нешић. Здравице теку по реду пријаве.

6. После банкета сви гости одлазе да виде и посете бившу Давидовићеву кућу.

7. После ове посете сваки домаћин води своје госте својој кући.

III.

8. У 8 часова у вече у новој и пространој дворани Обрада Ђукића код „Зеленог Венца“, велика

Забава са Игранком

9. На забави говори г. Милован Миловановић професор Велике Школе „О животу и раду Димитрија Давидовића.“ За тим песме пев. друштва „Даворја“, декламације и игранке.

(Специјалан ће се програм ове забаве разделити гостима на сам дан прославе).

Напомене. 1. одело је обично. 2. Гости из Смедерева могу се јавити до 14 Септембра у радњи г. г. Михаила Ђ. Виличковића и Милана Т. Марковића.

3. Гости из Београда умољавају се да се најдаље до 15. Септембра јаве управном одбору „Уједињене Омладине“ у Београду, или у књижарницама г. Ђурчића и Пурића; а господа из других места непосредно одбору за Давидовићеву свстковину у Смедереву

Гости из Београда могу поћи на сам дан прославе. Лађа из Београда полази у 6 сати у јутру и стиже у Смедерево благовремено. Цене: Улазнице за банкет 4. дин. од особе; за забаву вечерњу добровољан прилог.

СМЕСИЦЕ

(**Историја виљушке**). У једном гробу код Пестума нађена је једна виљушка, која се сада налази у «Muzeo Nationale». Виљушка има пет зубаца и сада нема више сумње, да су се стари Римљани служили истим алатским посуђем којим се и ми данас служимо. До нагласка ове виљушке мислило се, да је виљушка уведена у употребу тек четрнаестог столећа, за време француског краља Карла V. 1379 год. Али виљушке из тога доба биле су сасвим мале са два или три зупца и на крајевима имале кашику. Још на двору Хајнриха III. сматрала се виљушка као велики „луксуз“. У Енглеској ушле су употребу тек под Јаковом I. У Шпанији, где су тек доцније уведене, имале су оне на противној страни кашику.

*

(**Аустријске робиње у Цариграду**). Из Цариграда се јавља, да мало не сваке недеље долазе онамо преко Варне жене и девојке у пратњи једног 70 годишњега мушкарца; долазе већином од сиромашних породица у Галицији, које су под изриком, да ће добити добру службу и да ће се моћи удати, одмамљене биле у турски главни град, где их чека ропство и срамота. Будући страни конзули строго пазе, да се такова „роба“ не води у Цариград; то се несретнице допремају у Румили-Кавака, недалеко од главнога града, откуда се потаје но отпремају у град. Овде се њихо не стара више за судбину несретница које су за увек изгубљене. Девојке се доводе на посебно место, где се продају по 300—600 фр, шта више и по 2000 ф. Одавле се несретнице шаљу и даље: у Бразилију, Смирну, Алексадрију, Каиро и т д

*

(**Спавао у води**) . Из Трста јављају: Игалијански брод «Nuova Saira» превртула је јака олуја, те се људство на њему већим делом поданило. Они, што су остали живи и који су се спасли пливањем, донели су властима вест о катастрофи. Власти одмах ради спасавања пошљу нарочити брод. Приликом прегледа превртуте лађе нађу у једној ћелији старца од својих 80 година, који је за време ката строфе спавао, дванаест часова бављења под водом, жива и потпуно при свести.

*

(**Жива сарањена**). Париски листови причају овај грозан догађај: „У суботу у подне сахрањена је госпођа Ноал из Вилоена у департману Ендр с Лоар. Начелник тога места допустио је на захтевање мужево, да се жена сахрани, а није чекао, да судски лекар констатује смрт њезину. Сандук спуштише у раку и баците неколико гру дава земље на њега, онда отиде гробар Пикар на доручак. После једног сата врати се натраг, да доврши гроб, кад на један пут чује неко лупа у сан дуку. Одмак отрчи попу и јави му, а овај са другим једним свештеником дође на гроб. Сва тројица чуше оно лупање. Сад известише начелника и мужа о том и напослетку извукоше сандук из раке. Али беше већ касно — жена беше сад заиста мртва — угушила се у сандуку.“

*

(**Не уме да плива**). Чудноват случај догодио се, као што „Франк. Нов“ јављају, пре кратког времена у Луневиљу, једној варошици поред реке Мисуре. Тамо је требало обесити два коњокрадца, који су били једног ситничара и његовог сина. Шафот је био подигнут на обали једног рукава реке Мисуре и све је било спремљено за вешање. Први, који је ступио на шафот, био је Инглез. Он се наже напред, испружи своју главу; замка, коју му је искусни џелат метнуо око врата, стегла се; подлога је уклоњена испод његових ногу, уже се прекину, тело паде и откотрља се у реку. Ладна вода учинила је брзо своје дејство. Пре но што су се гледаоци опоравили од претрпљеног страха, у воду упали, који је потпуно дошао к себи, почео је пливати противно обали, где кад је стигао, стаде се смејати својим непријатељима. Настало је велико узбуђење, шериф је бацао кривицу на подшерифа, овај на џелата а овај опет ужара. који је плео уже. Док је овамо трајала забуна спашени је умакао у шуму. Сад је ступио други на шафот. Јадник се наже џелату те му шану у уво: „Молим вас, узмите за ме јаче уже, јер — ја не умем пливати!“

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву је стигла на приказ:

Мали забавник. Излази сваке недеље. Свеска 1. Уређује и одговара Стева П. Видаковић. Штампано у државној штампарији. Цена једној свесци 20 пара дин. Садржај је прве свеске: Невероватан догађај прича, од Ж. Лер мина. — Џипеле господина министра од Д. Дорка. и Добар риболов, новела Перда А. Аларкона.

Живот народни. Књига прва: *Васпитање и просвета*. Написао професор М, Миловановић. Цена 1. динар. Може се добити у стану „Уједињене омладине“ а и у свима књижарама у Београду.

Омладина. Лист за науку, књижевност и друштвени живот. Бр. 2.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 12 Септембра.

Пожар Ноћас у 12¼ сахата појавио се пожар у шупи Танасија Куртовића овд. у јеврејској махали, одакле се пожар разастро и захватио једну кућу од слабог материјала реченог Танасија и две куће од слабог материјала Светозара Јовановића ствоздера овд. које су све изгореле.

Штета износи 4—5000 дин.

Притворени. Ноћас су притворени Васа Милошевић калфа шустерски због скитње, Младен Гајић тежак из Сеоне због краће, Тодор Радовановић из Параћина који се издавао за трговца, и Танасија Васиљевић из Раче скитница, због бегства из затвора главне полиције.

Осуђени. Пресудама полициским осуђени су: Драга Вујић скитница из Аустрије и Светозар Миловановић скитница и лопужа овд због крађе кукуруза, Јован Стојановић из

крсташка Галера прикривена близу Венеције, и да је крсташима лако било да су сваког часа, час тамо час овде, али им ипак ништа није могао да учини. Колико пута беше све приуготовљено да се крсташка Галера уништи, па је био узалудан сваки покушај.

Услед овога овладало је у Млетачком народу уверење, да они имају неку ванприродну силу. Она тајна чинија беше за крсташе драгоцена амајлија, која их је чувала од сваке опасности. Шта више, народ је веровао да крсташе не бије ни куршум! Од како је то уверење овладало у народу, сваки се чувао да не навуче на себе мржњу крсташа и њихове Краљице. Неколико њих беспослених распростирали су у народу ову гатку. и сваки је у њу веровао слепо. Многи су држали да тајни Трибунал не може да савлада крсташе све донде док је код њих чинија, тако звана св. Грал. Па и сами Жбири веровали су у надприродну моћ ових крсташа, јер сад и ако су на њих пуцали, опет су неки казали:

„Шта се бадава мучимо, та ми их никако неможемо убити и ухатити још мање

„Мало је фалило, па би вам их предала у руке, као што сам предала њиховог вођу.“ рече Стефана. „Они су ме били одвели на њихову Галеру! Са великом муком једва сам избегла смрт! Они су ме хтели обесити на катарку њихове Галере!

„Да нису они у вези са ђаволима?“ упита један Жбир, пошто се сви врате на обалу где беше њихова гондола.

„Једном сам видела да су сви били сакупљени око некакве чиније, око које су гореле буктиње,“ причаше Стефана. „Та чинија то је тај њихов св. Грал! Али се они могу ипак победити и ухватити! Нису они непобедљиви! Па и нема их тако млого!“

„Стефана зна најбоље каква су ти људи,“ рече један Жбир.„ Ти Стефана можеш потанко обавестити високи Савет или Прокуратора,“

„Једно је могуће, кажем вам, а то сви пако мисле,“ тврђаше други Жбир.„ „Крсташи се могу уништити, или ухватити само тако, ако тај Св. Грал не буде више код њих, или пропадне заједно са њима! Све донде, док је код њих тај проклети Св. Грал, ништа им се неможе учинити!“,

„Ти имаш право!“ повичу остали Жбири, пошто су са Стефаном ушли у гондолу и отисли се од обале.

„Овако нам неће помоћи ништа. Ми им не можемо ништа да учинимо! Све је узалуд, радили ми ма шта! Где би они били до сад, кад неби имали надприродну моћ.

Сви се сложише са овим мишљењем.

XIII

Два рибара

После суморног вечера, беше се спустила мрачна ноћ.

Небо је било навучено црним облацима. Из далека опажало се да севне по кад кад муња и осветли морску површину.

Нека чудноватa тишина беше овладала у Лагунима. Водена површина беше глатка као огледало. Све гондоле, које су биле на мору повратиле се у варош. Често би-

Турске Марко Ђорђерић из Алексинца Јаћим Павловић из Каменице и Васа Ђорђевић слуга из Лесковца сви због скитње, Димитрије Јовановић каф. за отворену кафану преко прописног времена, Петар Мојсиловић слуга и Јанићије Антић златар, због нереда.

Нађено. На цветном тргу нађен је један извод цркве Бранковачке о годинама рођења Игњата Н.

Једне теразије нађене су у селишту у детелини, и све се налази при кварту врачарском.

ЛИСТАК

ИНДИЈСКА КОЛИБА

ПРИПОВЕТКА

Бернардена де Сен-Пијера

(свршетак)

—

Рекавши ове речи, погледа своје дете у колевци, и жену која плакаше од радости.

Доктор пошто обриса сузе, рече свом домаћину:

Заиста, оно што је у поштовању код људи, често је достојно њиховог презирања, а оно што је презрено, код њих заслужује често да се поштује. Али бог је праведан; ви сте хиљаду пута срећнији у својој незнатности, него поглавица жагрнатских брама у свој својој слави. Он је као и његов сталеж, изложен свима превратима среће; на браме пада већина казне од грађанских и страних ратова који већ толико векова пустоше вашу лепу земљу; а, што је најглавније за њих, они су прве жртве своје нечовечне вере. Проповедањем заблуде, сами долазе до тога да губе и осећање истине, правде, човечности и сажалења; они су везани ланцима предрасуде чиме хоће да потчине своје земљаке; они су принуђени да се сваког тренутка перу, пречишћавају, и да се уздржавају од толике гомиле невиног уживања; најзад, што се не може рећи без гнушања, читавим низом своје варварске веронауке, гледају својим очима како им се спаљују живи родитеља, матере, сестре и рођене кћери: тако их казни природа, чије законе изопачавају. Што се вас тиче, дозвољено вам је да будете искрени, добри, праведни, гостопримчи, побожни; и визмичете испред домашаја богатства и зала јавнога мнења баш самим вашим понижењем."

После овога разговора, парије се опрости са својим гостом и повуче се са својом женом и детињом колевком у једну споредну одајицу.

Сутрадан, у зору, доктор се пробуди при цвркутању тица што беху угњездене на гранама индијске смоквице, и услед говора паријевог и његове жене који свршаваху заједно своју јутрењу молитву, устаде, и страшно му би криво кад виде, пошто парије и жена му отворише врата да би му пожелели добро јутро, да у колиби није било друге постеље сем ове где је он преноћио, и да су они преседели целу ноћ само да би је њему уступили.

Пошто му учинише селам, похиташе да спреме доручак. За то време, он обиђе мало по врту: и виде да је и овај, као и колиба, опкољен тако испреплетаним сводовима од индијске смоквице, да образоваху непробојну ограду и за сами поглед. Изнад њезиног лишћа помаљаху се само црвени бокови стене која заштићаваше целу долину; из ње извираше један мали поток који оросаваше овај врт засађен без реда Ту се могаху видети поморанџе лимун ви, рошчићи, кокусове палме, мангостани, бадем, рајске смоквице, и друге воћке претоварене цвећем и плодом. Па им и сама дебла беху њима покривена; морска трска вијугаше око палмица, а бибер дуж шећерне треке. Ваздух бејаше препуњен њиховим мирисом. И ако већина дрвећа бејаше још у засенку, први сунчани зраци већ им осветљаваху врхове; око њих лепршаху колибри који се блисташе као рубини и таласи, док бенгалске зебе и славуји, скривене испод влажнога лишћа, цвркутаху из својих гњезда, те им се пријатне песмице разлегаху из стотину гласова. Доктор се шеташе по овој дивној хладовини, далеко од научењачких и славољубивих мисли, кад га Парије позва на доручак.

„Ваш је врт врло пријатан, рече Енглез, не видим му никакве недостатке осим што је врло мали; да сам на вашем месту, проширио бих га још у шуми.

—Господару, одговори му парије, што се човек мање пружа, све је боље покривен: један листић довољан је гњезду сићушног колибра."

Рекавши то, уђоше у колибу где нађоше у једном закутку паријеву жену, која подојаваше дете; доручак им беше поставила. После тихог обеда, доктор се поче спремати за полазак, док му Индијанац рече:

„Драги госту, поља су још поплављена ноћашњом кишом, путеви су непроходни; проведите овај дан с нама.

—Не могу, рече доктор, имам много света са мном.

—Видим, настави парије, хитате да што пре оставите браманску земљу, те да се вратите у своју хришћанску, чија вера учи да су сви људи браћа међу собом."

Доктор устаде уздахнувши. Тада Парије даде знак својој жени, која, са обореним очима и ћутећки, пружи доктору једну котарицу цвећа и воћа. Парије, узевши реч место ње, рече Енглезу;

„Господару опростите нашој сиротињи; немамо ни сива ћилибара, ни алуовог дрвета, те да намиришемо своје госте, као што је то обичај у Индији; имамо само цвећа и воћа; али се надам да нећете презрети ову малу котарицу, коју је моја жена својом руком напунила: овде нема ни мака ни невена, већ јасмина мугриса и бергамета, символа наше наклоности, — по трајању њиховог мириса, — чија ће нам успомена остати и онда, када вас више нећемо видети.

Доктор узе котарицу, и рече парију:

„Не бих знао како да вам благодарим на вашем гостопримству, и да вам искажем своје поштовање што осећам наспрам вас: примте овај златан часовник, он је од Гринхама, најчувенијег часовничара у Лондону; навија се само једанпут годишње."

Парије му одговори:

„Господару, часовник нам је непотребан; имамо један који непрестајно ради, и који се никад не квари; то је сунце.

—Мој часовник избија часове, додаде доктор.

—Наше их птице отпевају, рече Парије.

—Примите бар, рече доктор, ову низу корала, те направите црвене огрлице вашој жени и детету.

—Моја жена и дете, одговори Индијанац, неће никад оскуђевати у црвеним огрлицама догод нам у врту буде рађао ангелски грашак.

—Примите дакле, рече доктор, ове пиштоље, те да се можете бранити од лопова у вашој самоћи.

—Сиротиња је, рече парије, ограда која удаљава лопове од нас; сребро чиме је украшено ваше оружје могло би их примамити. Тако „Нека вас Бог награди, рече му, за вашу доброту према несрећнима, нека вас срећно одведе натраг у Енглеску, ту земљу научењака и пријатеља, који траже истину по целоме свету за срећу људи!"

Доктор му одговори:

„Обишао сам половину света, и видео сам свуда само заблуду и неслогу: нашао сам истину и срећу тек у вашој колиби."

Рекавши ово, они се раставише један од другог плачући. Доктор беше већ далеко у пољу, и још примећаваше доброга пријатеља испод дрвета, где му махаше руком, као последње збогом.

* * *

Вративши се у Калкуту, доктор се укрца за Хандернагор, одакле оде у Енглеску. Дошав у Лондон, предаде деведесет свежања својих рукописа председнику краљевског друштва, који их предаде британском музеју где се научењаци и новинари занимају још и данас са преводима, похвалама, критичким расправама, критикама и памфлетима. Што се тиче доктора, он задржа за себе она три Паријева одговора о истини. Често је пушио на његовој лули, и кад су га питали, шта је најкорисније дознао на своме путу, одговарао је:

„Треба тражити истину с чистим срцем; она се налази само у природи; треба је казивати само добрим људима."

За тим је додавао:

„Човек је срећан само с добром женом". — м —

Кућа са седам оделења, и осталим удобностима на крагујевачком друму до војног сењака, са баштом и њивом даје се од Митров-дана под кирију, за једну и више година.

За услове и цену питати у истој кући. 1—3.

КУЋУ МОЈУ ПОСТОЈЕЋУ у Рамској улици преко пута златног Лафа Кафане, са три собе кујном конком, бунаром у истој засебној авлији, и са свим удобностима издајем под кирију од. — 1. Новембра а и одма.

Пак ком је воља узети исти стан нека се погодбе ради одрати код мене потписатог.

из Пожаревца.

Гаврило Митровић

1—3 дућ.

КАРУЦЕ на продају нов ландауер и фајтон могу се видети у гранд Хотел 2—3

ва да после овако суморне вечери на један мах искрене каква жестока бура

Где год је око допирало, није се видела никаква гондола, никаква лађа: рибари и баштовани повратили су се из вароши на острва, где је ко обитавао.

Са тврде земље долазила је једна гондола према Лиду. У њој беше женска и један човек.

„Ти ниси дакле видила сињорину Едиту још од оне ноћи кад је морала побећи? Ниси ништа чула о њој?" питаше старац своју кћер.

„Нисам! Сињорина је отишла! Она је отишла! Она је побегла, ја сам је до данас очекивала на сувоземној страни Венеције."

„Зар ниси тада ишла за њом, Нела?"

„Кад сам ти предала у црно завијену Сињору, ја сам се вратила на оно место, где је остала сињорина! Кад сам тамо приспела, нисам се нашла више! А била сам јако уморна од трчања!"

„То ће ти веровати сваки," рече стари Јакопо „Да нисам мојим очима видио, ја ти небих веровао да си била у стању да носиш рањену сињору. Ти си је носила и томе се јако чудим!"

„Ја могу све да чиним кад хоћу," одговори Нела.

„Тако је! Сињорина је сигурно нашла склониште где год у унутрашњости;" рече Јакопо поново шапутајући.

„Ја сам је тражила, далеко сам ишла обишла сам сва околна села, али је ипак нисам могла наћи! Питала сам разне људе, али ми нико не могаше ма што казати о њој!"

„Ваљда је нису Жбири нашли и одвели са собом?" упита је стари Јакопо.

Нела врташе главом.

„Жбири су је тражили!" одговори Нела. „Али је ипак нису нашли; Сињорина је паметна и вешта, оно је употребила згодан тренутак, па је умакла Жбирима. Ја се надам да ће се она јавити ма где да је!"

„Па и камен би морао да пусти сузу кад би дознао шта се збило са Амалфијевом породицом.!" говораше у себи стари Јакопо. „Док је стари Адмирал био жив и у Венецији обитавао, и мати и кћи беху у слави и богатству! Па како добра, како племенита жена беше Сињора Олимпија? Кад је требало помоћи сиромашним и болесним, то је она радила са особитом радошћу. А Едита беше права, оличена мати. После се деси несрећа — Адмирал се не врати жив — са једним судбоносним ударом пропаде све! Сињора Олимпија умре од једа и бола, што је морала да напусти палату Адмирала Мирафијора. Едиту гонише и она је морала побећи са свог огњишта; Света мајка Божија нека је штити и уништи и утеши. Па ипак ће јединoм куцнути час, када треба неправда да се обелодани. Лажни наследник размеће се са златом старог Мирафијора! А Едита, права кћи старога графа, потуца се од немила до недрага! Али ко ће то да каже и да докаже? Стари граф мртав је — А Едита нема при руци некаквих доказа!"

Нела гурне свога оца и показа једно место на обали острва Св. Николе, куда је њихова гондола пловила.

Они су пловили обали тамо, где су рибарске кућице а близу зида где је црвена крчма.

(наставиће се)

Власник Медепијан и Кимпановић Штампа Медепијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Универз. библиотека „Светозар Марковић" Београд

БРОЈ 162 Београд, Среда 14 Септембар 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо поштоване своје преплатнике, да ником на нашу признаницу не плаћају, док не будемо на њу ставили известан жиг, који ћемо у своје време обзнанити.

Ово чинимо из предострожности, по што смо неке разносаче отпустили.

АИВАРА ФРИШКА Кладовског добила је трговина Браће К. Дајмака 2—3

КВАРТИР ИСПОД ПОЗОРИШТА до саме чукур чесме издајем од идућег митрова-дана под кирију. Има 3 собе кујну собу за млађе подрум и бунар са пијаћом водом у авлији.

Велимир Антић
иншпектор грађевина

ТРАЖЕ СЕ 7—800 дуката под интерес. Интабулација на првом месту. Јазити се редакцији „Малих Новина“. 3—3

ИМАМ за продају нове бакалске рафове старе прозоре, фуруне и чункове. Погодбе ради нека се обрати мени.

Београд *Љ. Ђ. Девић*
3—3

Засебна кућа у улици Симиној бр. 8 издаје се под кирију од Митрова дана. Ближа извешћа добиће се у апотеци код „Цара Душана,“ преко пута позоришта. 1—5

КАЛЕНДАР

Православни: 14. Крстов-дан
Католички: 26 Кипријан опат
Сунце излази: у 6 сах. 10. м. залази 5 сах. 50 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС.

Дукат	5·77
Наполеон . . . . . ,	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 12 Септембар

кил	80.088	Жита . .	10.50
„	72210	Сувих шљива .	26.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино .	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза стари	8.—
„	5587	Кукуруз. браш.	8—
„	6368	Јечам . . .	7 50
„	24398	Овас	7.50
„	735	Раж	7.—
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Кроза	—.—
„	1224	Пасуља.. . .	25 —
„	58	Ораја	30 —
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке. . .	—.—
„	817	Коре брезове. .	13·—
„	16900	Креча	3.20
„	30185	Сена	4.50
„	1000	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	396	Лоја топљеног .	72.—
„	.—	Сочива	—·—
„	——	Ћумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака. . .	10·—
„	16396	Грожђа. . . .	15.—
„	567	Сира.	60 —
„	3550	Свиња. . . .	77.--
„	—	кис. купуса . .	.—.—
„	3429	Лука цр. . .	7.50
„	——	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арпаџика . .	—.—
„	7210	Кромпира .	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2000	Вина црна. . .	14.—
„	1700	„ бела . .	26·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	1400	Ракије меке. .	24·—
„	200	„ љуте. . .	50·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Јечији.		
1 „	„ Козији.		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40,000	Јечма	5·50
„	10.000	Овса	5.—
„	1.100	Кукуруза зрио	8.—
„	2.000	„ браш.	10·—
„	10.000	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	6.000	Кромпира	6·—
„	2.300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20.000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Стрељачка дружина**). Из Шапца нам јављају да је тамошња стрељака дружина решила, да се на Крстов дан ов. год. приреди свечано гађање, у Шапцу.

*

(**Убиство**). 7. о. м. убио је Марко Робанчевић из Свилеуве окр. шаб. из пушке двоцевке кмета свилеувског Николу Протића тамошњег.

Власт је предузела истрагу и убица је ухваћен у Шапцу где је дошао с намером да се ваљда сам преда власти, а убијен је лекарски прегледан и сарањен.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

фесорски савет Велике Школе, изабрао је г. Милована Миловановића проф. Велике Школе, да буде изасланик од стране професора на светковини открића споменика Димитрију Давидовићу, која ће бити 18. ов. мес. у Смедереву.

*

(**Свечан ручак**). Прексиноћ у 7 часова по подне, био је у гостионици код „Српскога Краља“ свечан ручак, који су угледнији наши грађани приредили у почаст бугарских гостију

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (83)

Нешто тајанствено беше на томе месту, то је Јакопо опазио одмах! Или су ту какви кријумчари или разбојници, који очекују своју жртву.

Јакопо је одмах увидео, да не треба нико да га опази. Његово весло није запљускивало по води. В што и без шума пристаде гондола у неко шибље. Он је хтео да види какве су оне две црне прилике које изгледаху онако тајанствено Они пузише као мачке за тим устајаше и уносише неке предмете у један омањи чамац.

Јако мрачна ноћ и тишина, која је кад по прекидана била лармом пијаних код црвене крчме, беше добро дошла овим тајанственим људима.

Мало по мало па оштро око старога ловца познаде два извикана рибара који су били познати као кријумчари и зликовци.

Јеронимо и Амадео, то беху они, спремили су се на какво тајанствено ноћно путовање и врло лагано разговараху један с другим. Они нису приметили да је Јакопова лака гондола пристала близу њих и да његово бодро око прати сваки њихов покрет. Шта више они држаху да су сигурни, пошто нигде на острву нису видили живе душе.

Сад, као што Јакопо опази, беху они готови са својим послом. У њихов чамац унели су некакво буре и још некакве предмете, које Јакопо није могао да распозна у мраку. Они хтедоше да се отисну од обале.

„Охо! Јеси ли понео бургију?“ упита Јеронимо мало јасније, да је и Јакопо чуо.

Амадео је сигурно заборавио да понесе са собом. Он брзо искочи на обалу и одмах се врати натраг носећи једну велику бургију, необичне величине и јачине

„Шта ли ће ови са овом великом бургијом?“ шапуташе Јакопо. Ови рибари који су одавно напустили свој занат, звали су се само по имену рибари, али их је сваки познавао као крајње покварене људе. Ово њихово ноћно тумарање не беше за Јакопа чист и поштен посао.

У даљини севаху муње. Њихова светлост час па осветљаваше и ове рибаре, који су брзо веслали, да се што пре измакну од обале острва.

Са истока одпоче да дува ветар.

Стари Јакопо видео је, да се рибари упутили право на Лидо. Они су сигурно хтели да изађу на море. Пошто је ветар за њих повољан био, то је и њихова гондола ишла доста брзо.

Јакопо се реши да пође за рибарима, он је хтео да дозна њихову намеру. Пошто одгурне своју гондолу од обале, он почне снажно веслати, да неби изгубио из очију гондолу где су били рибари

Из црвене крчме чула се певанка и вика. Цигани су свирали, а пијани гости певали.

који су се овде приликом Вукове прославе бавили.

*

(Парастос). Данас у 11 часова пре подне држи се у саборној цркви парастос блаженопокојном Књазу Милошу.

*

(Питомци Министарства привреде). Као што смо дознали, г. Министар народне привреде намеран је, да неколико питомаца, који су се пријавили приликом расписаног конкурса за поштанско-телеграфску струку, а који су свршили гимназију и положили испит зрелости са врло добрим успехом, пошље на неколико година у Париз и Берлин, ради специјалног изучавања ове струке — да се управо спреме за више чиновнике поштанско-телеграфског одељења. Ми се можемо само радовати овом решењу, и честитати г. Министру што је изабрао овај пут, да једном поправи и ову струку, која је доста трајално стојала. У исто време чули смо да ће се по повратку ових питомаца отв рити телеграфске инспекције, и да ће они одмах заузети места инспектора. Ово је веома корисна установа, коју никако не треба превећрнути, само бисмо имали приметити, да би требало дати прилике овим питомцима, да, поред теоричног изучавања, пропутују и тако виде разне ове установе по разним државама, а уједно, дати им могућности, да се што боље усаврше и у језицима, нарочито француском и немачком. Биће их мали број, те с тога неће бити бог зна каквих издатака, на које се не треба ни обазирати — јер ћемо бар добити, кроз три четири године неколико стручних лица, која ће нам стоструко надокнадити ове незнатне издатке. Шта будемо даље дознали о овоме, известићемо одмах наше читаоце, јер смо сигурни да ће и њих овако предузеће обрадовати и по томе заинтересовати, да што више о њему дознају.

(Гост). Данас долази нам у госте председник општине варошн Пеште, упознат са њеним радом и уређењем.

*

(Даворје) Како је ово друштво већ отпочело своје часове певања, то је на позив смедеревског одбора, одвојило један хор од 16 певача, да суделују при забави и помену на прослави Димитрија Давидовића.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министартки савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од22-ог јула ове г дине, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини појатској, у ср прокупачком, окр. топличком да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4556 24 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини крушевачкој, у ср. власотиначком, окр. нишком, да може од својих грађана покупити по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2026 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту 1887|8 рачун. годину.

Одобрава се општини гозачкој, у ср. бањском, окр. алексиначком да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза прирез од 1884 58 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 р ч. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач годину.

Одобрава се општини краљевачкој, у ср. и окр. алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 3536 46 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини трнавачкој, у срезу козничком, окр. крушевачком, прирез од 6743 дин. и 70 пр. дин., који је она од својих грађана покупила по сразмери плаћања непосредног пореза уз оба полгођа прошле 1886|7 рач. год., и тим новцем подмирила расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини рокачкој у да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез 2935 63 дин уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се министру унутрашњих дела, да може на оправку болнице у Пироту утрошити 3701 динар из партије одређене буџетом народног санитетског фонда за текућу рачуноску годину, на оправку болница и осталих државних зграда у земљи.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

—

Немања, историјска драма у пет чинова, написао Милош Цветић. — Редитељ г. Цветић.

Позориште дупком пуно, још после подне се није могла добити ни једна билета. Публика је довољно показала колико љуби ваљана дела. У дворани се могао приметити велики број гостију са стране, који су били присутни Вуковој прослави.

Сам комад је код нас довољно приказан, било је о њему говора и на дугачко и на широко претресан је до најмањих ситница, и изречени су разни судови и оцене. Но најбољи суд нека је писцу публика, која редовно пуни кућу кад се „*Немања*“ даје. За то ми и не можемо на овом месту говорити о самоме делу, после толиких опширних оцена; но ћемо се само задржати на приказу комада тога вечера.

Како нас је ове преставе нарочито занимала једна нова појава на нашој позорници, то ћемо на првом месту о њој и говорити.

Госпођица *Вукосав. Ђурковићева* ступила је овога вечера *први пут* на позорницу у улози „Ане“ кћери Драгошеве.

Није то лака ствар, ступати први пут на позорницу, па у тако тешкој и јакој партији као што је „Ана“. Признајемо, да нас је пре појаве госпођичине у другоме чину обузела нека зебња, ми смо страховали за успех, јер смо потпуно појмили тешкоћу које се „г-ђица Јурковићева“ латила. Тако тешка улога, на још прво ступање пред публику! — Две врло озбиљне околности, за које треба много које чега, па да се потпуно савладају. Но одмах после прве појаве, односно после прве одигране сцене, уверили смо се, да је наша зебња била неоснована, наше страховања се реће, потпуно успела, да више и многе тешке сцене, код којих смо ми највише страховали, готово потпуно савлада. Ми ово говоримо, имајући у виду, да је ово прво ступање пред тако многобројне гледаоце. *Г-ђица Јурковићева* има леп, звонак и пријатан орган, који се на неколико места одликовао особитом јачином и снагом, што обећава, да ће госпођица бити подобна за тако зване јуначке партије, чему иде у прилог узрасна особа госпођичина и лепо, класичног изгледа лице. Док госпођица Јурковићева стекне више рутине, слободе кретања на позорници; док се боље упозна са техником у глуми и прибави више слободе у опште, ми ћемо у њој, судећи бар по овој првој појави, јамачно имати ваљану глумицу. А сада, ако се обазремо на то, да је ово њезин *први* покушај, можемо без зазора рећи, да јој је тај *покушај* испао сјајно.

Сматрали смо за дужност, да о госпођици проговоримо на првом месту, пошто је она и била тога вечера предмет нарочите пажње. Надамо се, да нам се то не ће замерити. — Говорећи о игри осталих приказивача, држимо, да није ни нужно споминьати, да је г. Јовановић одиграо *Немању* ваљано, онако као што треба да буде, а то је оно што је најбоље. — Од Немањине браће јачином се својом истиче улога *Првошева*. Г. Ђурђевић би можда још могао и да поднесе, да се на много места онако ужасно не дере. Он треба да размисли, па ће ваљда појмити, да гњев и раздражење не мора да буде престављен само несносним викањем, што у осталом и њему самоме може да шкоди, јер се при том ужасно напреже, а напрезање није никако корисно, нарочито по орган и плућа. — Г. Гавриловић (Мутимир) је своју улогу ваљано простудирао, а верно студији и приказао. Само не знамо како се слаже хермелински калпак (знак владалачког достојанства) и један обичан нехарник!? На послетку можда то није његова кривица. — Г ђа Гргурова је у трећем чину, последњој сцени, достигла врхунац своје моћи. — Г-ђица Поповићева је била врло добра *Леша*. Г-ца Нигринова је са свим верно приказала „Деспу“; али језик... језик.... Г-ђа Радуловићка није знала улогу; а остали су чинили, колико је који могао, — па и то је доста.

Један отрок.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(Електрична железница у Паризу). Господа Боател, Карбије и Картон намеравају да подигну у Паризу електричну железницу са спољног булевара „ла Виле“ до Монсејске пијаце. Линија ће бити 3077 метара дугачка и имаће девет штација. Они намеравају да заведу начин вожења као и на омнибусима, т. ј. од прилике после свака два минута одашиља-

---

Рибарска гондола дође до светлеће куле на Лиду. Њена слаба светлост једва осветљаваше морску површину. Рибари су веслали брзо. Они нису приметили да Јаконова гондола иде за њима у приличној даљини. Он је ишао за њима таквом брзином, да их је увек имао пред очима

Нела ћуташе. Она није питала оца куда ће. Знала је да се његово путовање тиче какве добре и племените ствари.

Кад је рибарска гондола изашла на море они разапну једрило.

Јакопо увиде да неће моћи тако брзо ићи за њиховом гондолом зато, што су они имали и једрило. То га је много једило.

Море је било још мирно. Час па мунье осветљаваху његову површину. Неко време пловила је његова гондола готово са истом брзином као и рибарска а то за то, што ветар не беше тако јак, да је могао терати рибарску гондолу са једрилом.

„Узми и ти једно весло, Нела,“ рече Јакопо својој кћери. „Ми морамо да идемо за гондолом оних рибара!“

Нела послуша. Она узе два весла и поче да весла снажно. И Јакопо узе још једно весло па удвостручи брзину своје гондоле. Мала његова гондола пловила је врло брзо.

Али се рибарска гондола све више удаљаваше. Она беше упловила прилично у широко море.

Јакопо виде да растојање, између његове и рибарске гондоле, биваше све веће. И он и Нела запну из петних жила да што пре дођу до рибарске гондоле. Јакопо је хтео пошто по то да дозна, шта намеравају да чине ови рибари. Нису они без цељи пошли ноћу на тако далеки чут. Никакав рибар неби у то доба ноћи пошао на море, пошто је сваки знао какве му се опасности могу десити.

Нела је веслала као какав јак човек, али ипак су Јеронимо и Амадео измакли доста далеко.

„Је ли упаљача сува, Јеронимо“ упита Амадео.

„Све је као што треба!“ одговори упитани.

„А плехане цеви?“

„Оне су на буретy, у коме је и барут.

„Само да вода не буде овако мирна,“ рече Амадео. „Бојим се да они на Галери не чују кад почнемо да бушимо бургијом. Ноћ је доста мрачна!“

„Бољу ноћ не можемо пожелити,“ одговори Јеронимо. „Причекаћемо још један сахат, Чујеш ли како вода шушти из далека?“

„Биће јак ветар. Ти имаш право! Али ће бура почети тек пред свануће.“

„Ми ћемо донде бити готови!“

„Они на Галери имају стражу!“ примети Амадео. „Ја ти кажем крсташи су врло пажљиви!“

„То ја знам!“ одговори Јеронимо,

„Зашто не могу лаће високог савета да дођу близу Галере?“ упита Амадео. „Ето ја ћу ти казати. Зато, што крсташи пазе и дању и ноћу, Ја мислим да они са више страна око Галере крстаре са својим гондолама, бојећи се да се кога не приближи. Ти су људи врло обазриви!“

„Ја ћу отићи на врх гондоле и одатле ћу пазити на све стране,“ рече Јеронимо. „Ти пази на крму. Гондола добро плови. Јеси ли је управио као што треба?“

ће се по једна кола у противном правцу. У сваким колима моћи ће по 40 лица да стане.

*

(**Употреба магнезијумове светлости**). Једна војна комисија по „Журналу за осветљење гасом и снабдевање воде“ чинила је пре кратког времена покушаје у околини Поцдама о употреби магнезијумове светлости. За ове покушаје употребљена је тако звана северна кула (Nordthurm) Покушаји су чињени да се сазна даљина коју осветљава магнезијумсва светлост и донели су потпуно задовољавајуће резултате. Сигналске ракетле које се пењаху до 1,000 стопа високо, као и муње поравном земљишту и платформи торња, у облику полукружног пламена, виђене су јасно и разговетно, са свију штанција за посматрање, које су за ову циљ биле подигнуте. Тако на даљини од 50 км, виђене су у Белцигу, Кепеник и Банденбургу, а на ведром времену и у Шпандави, Шарлотенбургу и Берлину. Пошто су припреме за ове опите поседамској публици потпуно непознате биле, то је тог вечера у опште цела варош мислила, да је то каква велика утакмица која се држи због осветлења вароши.

Цена овакве магнезијумове светлости, која се за лампе употребљује, кошта сад само 40 марака, а за веће потребе без сумње је и много јефтинија. По Хаиу, једна магнезијумова лампа Грецеловог система замењује светлост од 950 нормалних свећа, и ако се употребе и одговарајући рефлектори, увећава се светлост за двадесет пута, дакле увеличава се пламен за толико да може да замени 17.000 свећа. Хајм је прорачунао према свијим опитима, да пламен од 1,000 свећа кошта само 32 фенига, према овоме магнезијумова светлост биће за јако осветлење најпростија и најјефтинија светлост.

*

(**Целокупна дужина европских железница**), износила је према Француским изворима концем 1881. год. 172, 372км. Она се је у току те године за 3953 км. продужила или за 2·35 процента повећала. Највећи прираштај повећања железничке мреже показала је Француска са 1411км или 38·45 процента. Према целокупној дужини железничке мреже ранжиране су поједине Европске државе, овако: Немачка 134,32 км, Енглеска са Ирском 29,232 км, Француска 27,585,4. Русија 23,559км. Аустро-Угарска 19, 126км. Државе које следују имају мање од 20.000км,: Италија, Шпанија Шведска и Норвешка, Белгија, Холандска и Луксенбург, Швајцарска, Данска, Влашка, Турска, Бугарска и Румунија, Португалска, и напослетку Грчка.

*

(**Ново стакло**). У Шведској у последње време израђује се стакло по новом начину. Најјефтиније и најпрозрачније стакло израђивано је досад из шест саставних делова. Но по новом начину мешају се четрнајст саставних делова а поглавито фосфор и бор. Ова се два саставна дела до скора никако нису мешала при фабрикацији стакла. Ово ново стакло потпуно је прозрачно, врло тврдо и има изврсан сјај. Но најважнија особина овог стакла лежи у томе, што од њега направљена сочива не показују линије спектра на својим крајевима, што се код сваког другог стакла опажа. Увеличавање микроскопског сочива које је направљено од обичног стакла највеће је 1400.000 део једног цола, кроз сочива од новог стакла можемо приметити и 1,204,700.000 део једног цола.

*

(**Насељеност Русије**). Према последњем извештају статистичке комисије, насељеност Русије године 1885 износила је 108, 787. 235 становника.

Варошко становништво 13,700.000 душа, станује у 1274 вароши. По селима станује више од 77,545.271 становника. Вароши у којима станује више од 200,000 становника: Петроград, Москва, Варшава и Одеса. Десет вароши имају између 100,000 и 200.000 душа; 23 вароши имају између 50 000 и 100.000. Број школа износи 41.492 које посећују 1,850,904 мушкараца и 638,970 женскиња.

СА ВУКОВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

II ДАН 9 Септембар
(наставак)

После прочитане депеше. отпевао је савез певачк х друштава прве две строфе Народне Химне, а за тим је г. Министар просвете, држао о слави Вукову говор који смо донели у прошлом броју нашега листа. За време говора грували су топови са београдске тврђаве. После свршеног говора г. министаровог. певачко друштво „Даворје“ отпевало је „*Благословен јеси Христе*“, а за тим је један гуслар (г. Јанко Веселиновић, учитељ и приповедач) певао уз јусле „Старину Новака“; а савез певачких друштава довршио је Химну. Младе српкиње положиле су венце пред Вуковим ликом.

Велика Школа била је тога дана дивно искићена цвећем, тробојкама и ћилимовима. Пред средином школе, стајала је на маломе подијуму Вукова биста, окружена венцима и зеленилом. Поред оних десет венчића, што су их приложиле младе Српкињице, на самој бисти био је венац положен од стране бугарске депутације; више бисте стајали су венци, које су приложили: изасланици општине чарађинске, в. градишке, краљевске; „Београдско певачко друштво“, академско певачко друштво „Обилић“, „Даворје“, „Корнелије“ Раденичко и српско-јеврејско певачко друштво; „Побратимство“ и задруга зидарско тесачких радеиика.

Пошто је свршена ова свечаност пред Школом, музика је отпратила заставе „београд. пев. друштва“ и „Даворја“ а свет се разишао кућама.

Молимо приређивачки одбор, да нам дозволи, да му на овом месту учинимо једну скромну примедбу,, а на име требало је на време отклонити, за тај дан, оне дашчаре с великога трга, те тако неби било оног гурања света и оне несносне дреке изгажене дечурлије, а уједно дало би се приликс и осталим београдским грађанима да могу присуствовати при овој свечаности код Школе. У оваквим приликама не треба стешњавати простор нарочито кад га има изобиља. Сем тога, требало је умолити г. министра војног да стави одбору на расположење бар један батаљон пешадије, која је мојла образовати, са жандармеријом, леп шпалир за параде, кад се је баш хтео парадирати, те би се и с се стране отклонио народ. Уједно, слободни смо приметити, да је сувише излишно било терати а тог дана војнике у *пољску службу*. Зар српска војска није обавезна да светкује Вукову стогодишњицу? Зар се нису научили књизи Вуковом заслугом? — Но ово је сигурно нехотична омашка; волели бисмо бар да је тако.

После подне свирала је војна музика пред спомеником кнеза Михаила, где је био искупљен силан свет из града и околине. Ту је играло коло. У четири часа, био је скуп у сали велике школе, на коме је професор г. Јован Бошковић говорио о Вуковом раду и заслугама за српски језик и српску књижевност. После говора отпевало је академ. певачко друштво „Обилић“ смесу српских песама, од Св. Радовановића. Певање је текло добро, и ако је композиција скраћена; али имамо приметити друштвеној управи, што вечито излази на јавност са старим песмама. Мислимо, да би требало да се једном постара, те да и чланови овог друштва науче што више комада, бар народних, ако не тешких, вештачких умотвора. У осталом, не треба багателисати ни стране композиције, које би имале музикалне вредности, нарочито славенске; јер, мислимо, да је музика у данашње време готово интернационална ствар, с тога не треба да смо тесногруди! Вештину морамо поштовати, па ма чија да је, онако исто, као што морамо поштовати и науку: јер, презирати стране вештаке, значило би, ни више ни мање, него као кад бисмо почели презирати и стране наученьаке — а то не сме бити! Лепа је ствар радити све, што је могуће, у духу народном, чувати народне производе умне и гајити народне особине; али за то опет не морамо одбацити туђе, што нам само може донети користи. У осталом, национални треба да смо само у вери, леним обичајима и т. д. чиме се управо и разликујемо од других народа; што се пак тиче науке и вештине, ту се националност губи; ту смо сви људи и ништа више!

(Наставиће се)

СМЕСИЦЕ

(**Регрут без зуба и царско решење**). Један младић пријави се регрутској комисији у Бечу, са изјавом, да жели добровољно да ступи у војску и моли да га прегледају. Она комисија нађе да је неспособан за војску, пошто нема зубе, и за то му молбу не уважи. Но он, као одан војсци, обрати се с молбом цару, да га прими у војску, пошто њему „требају војници да туку непријатеље, а не да их једу“.

*

(**Век нервозности.**) Ко озбиљно проматра напредак нашега столећа, тај је морао опазити, да култура поред многа добра ствара у друштву и зла. С тога је наше столеће од неких добила име „гвоздено доба“, а многи га оправдано зову и „добом нервозности“. Некад се готово није ни знало за нервозне болести, а данас болују од њих чак и деца. Вели се, да је то производ времена; већом просветом настала је конкуренција у знаности и уметности, какве нико не памти. Душевне се силе одвише напрежу, те због тога многи умни ра-

---

„Ми пловимо право тамо, где је Галера,“ одговори Амадео. „Знам добро како ћу да је управљам. Мислим да ћемо за пола часа бити близу ње!“

„Добро! Ја идем да пазим!“

Јеронимо прескочи преко бурета са барутом, и леже на врх гондоле. Сад је могао на све стране да пази. Само да севне муња, па би му лако било, да види где је Галера. Гондола је путовала умереном брзином.

По кратком времену муње почеше чешће да севају, а то Јерониму беше добро дошло, јер је могао да пази на целу околину. Али ипак није могао ништа да види, не виде Галеру, не виде никакву гондолу, и то га узнемири. Да није Амадео узео погрешан правац? Већ су дуго пловили, још мало па ће почети да свањива. Кроз два до три сахата свануће. За ово кратко време они су морали да изврше своју намеру. За извршење њиховог плана беше све као што треба. Сад све страже спавају, али чим се сване, оживеће све на Галери.

У један мах Јеронимо се тржс. Муња беше севнула и Јеромино виде пред собом неку велику црну масу. То беше Галера. На њој не беше никакве светлости. Свуда у наоколо владаше тишина.

„Пст!“ шапне Јеронимо Амадеу. „Скини једрило. Ми смо код Галере!“

Амадео није видео Галеру, али ипак послуша Јеронима. Он скине једрило и узме весло.

„Лагано, не ударај веслима по води, може нас чути стража!“

Врло пажљиво, и без шума приближаваху се Галери.

Кад је поново муња сенула, они видеше Галиру врло близу. Они веслаху брзо и гледаше да се што пре дочепају страшних дела од Галере,

Нису говорили ни речице. Најмањи шушањ или запљусак воде, могао их је издати. Веслали су врло обазриво јер се бојаху да их не чују.

Брзо се приближе стражњем делу од Галере. Дошли су тамо, где су хтели. Пред њима се укаже велика крма. Они привежу гондолу за крму. Овде ће да почну посао за којим су дошли.

Вода је запљускивала бокове Галерске, и љуљала њихову гондолу. Ово љуљање не беше за њих повољно, јер је гондола ударала у Галеру. Јеронимо увеже један крај једрила и намести га тако да буде између гондоле и Галере. И ако је гондола ударала сад у Галеру, ипак се није могао чути ударац.

Рибари узму велику бургију. Међу собом споразумеваху се само давањем знакова.

Пошто су изабрали згодно место, они одпочеше бушење.

Али и ово бушење произведе приличну ларму. Они застадоше са бушењем. Стража је могла тако да чује ларму од бушења.

Рибари су сад јасно чули како се стража шеће по крову. Ону су по корацима знали кад се стража приближава стражњем делу, а кад се опет од њега удаљава. Према томе они су удешавали и бушење.

Чим се стража удалила са стражњег дела, они почну бушити.

Бокови и стражњи део Галере, били су од јаког дрвета. Они су имали при бушењу доста муке.

Стражари се опет приближаваху стражњем делу. Они престану са бушењем.

Они нису имали много времена да сврше сав посао. Истина да је још била ноћ,

дници страдају. Др. Бергер, који је дуго проучавао узроке нервозности, вели, да су исти у много случајева —производ школе. Клицу ових опаких болести треба често тражити чак у основној школи, где се деци обуком почев од I. разреда живци раздражују. Та живчана раздраженост потиче већином отуда, што се при обуци непрестано има посла с једном врстом живаца, са живцима осећања. Ту благодетно упливише ручни рад, који умирује одвише раздражене живце осећања и доводи у свез и рад другу половину живаца, живце за покретање. Тиме се доводи живчано стање у равнотежу и онда је опасност уклоњена. Равнотежа у живчаном раду један је од главних услова за правилно развијање тела и духа детињег по оној старој и мудрој изреци „здрав разум у здравом телу". Свако ремећење равнотеже оставља за собом штетне трагове у духу и телу. Свако извршење утиче благодетно. Отуда оно пријатно расположење после умереног телесног рада, а особито, ако му је пре тога претходио умни рад. Сада ће бити сваком разумљиво, за што лекари нервозном болеснику браке интензиван душеван рад и препоручују кретање, шетњу, гимнастику и т. д. у опште телесан рад.—Телесан је рад нуждан не само за тело, него и за правилан живчани развој човека. Правилан пак живчани развој и здравље живчано рађа здравље и јединство душевно. Само оваким начином ствара се хармонија између тела и душе човекове стварају се од деце здрави и снажни људи. Противна метода овој рађа слабачке и раздражљиве људе—свадљивце и немирњаке.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 13 Септембра.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Васа Стефановић Коста Каљевић овд. Драгомир Милосављевић из Босне и Јосиф Пинто калфа тргов. сви због скитње, Јозеф Региоти из Италије и Јован Тодоровић надничар због нереда, Мијаило Стевановић калфа бакалски и Марија Томић из Ниша због крађе и Зорка — Илка — Крунић због неморалног владања.

*

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Јован Мујић, што је држао лица а власти није јавио, Јован Милић надничар због нереда, Думан Крстић овд. и Љубисав Старчевић из Ужица због скитње, Владимир Крстић, Тодора Радосављевић удова, Јован Наумовић амалин и Марта Митровић овд. сви због блуда и Јевта Николић калфа обућарски што је без занимања.

(*Нестао*). Тихомир Николајевић из Шапца, који је неко време служио у некој бакалској радњи, нестао је из Београда пре 5 недеља. Он је стар око 16 година, црномањаст.

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Равнање**). *Капетан*: Г. потпоручик, за што сте мало час вукли оног војника за нос?

Потпоручик: Г. капетане, мислио сам да има нешто на носу — јер ми је његов дугачки нос кварио равнање — па сам хтео то да отклоним.

2 ФРАНЦУСКА ВЕЧЕРЊА КУРСА

приређује потписани у свом стану од 7 до 9 сахати на основу следећег програма:

а) теорично-практични курс у корист оне господе, који нису имали довољно времена или прилике да себи темељно присвоје све појединости граматичко-синтактичних правила и особине језика.

б) искључиво практични курс с обзиром на говор, усавршавање и коначно упознавање фамилијарног, епистоларног и књижевног стила.

Месечна награда од особе утврђена је на 8 дин. који се умољава унапред положити.

Курс „а" трајаће шест месеци, а курс „б" четири месеца.

Дотична уписивања прима потписани између 7 и 8 сахати у вече у свом стану „хилендарска улица Бр. 1.

с поштовањем

А. Маленица

2—3 проф. модерних језика

ДАНИЦЕ

Ја вас јавно позивам да у року за 8 дана од данас најдаље испуните услове погодбе о обећанрм ми миразу од 1200 динара и да приступимо к извршењу свештеничког испита према пропису § 61 62 63 и 64 грађ, закона, иначе сва следства законима, прописана односно накнаде учињених трошкова и омаловажења моје грађанске трговачке части, на вас прелазе, и сами себи препишите.

Влајко Маринковић

бакалин из Београда

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

6—40

али ће брзо да почне свањивати, и тада би они морали да обуставе свој рад. с тога су се морали журити да посао сврше пре свануħа. Тада се неби на Галери ништа познало сем однадци од дасака што јл избацила бургија.

Изгледало је да ће ово грозно дело гадних људи бити потпуно извршено, јер их досад нико није приметио. Онда би са свим на њој отишла у ваздуху. Онај барут, што беше у бурету, довољан је да баци у ваздух и две тако комосалне Галере.

Рибари наставе бушење, јер се стража удалила од стражњег краја Галеро.

Кад су пробушили прву рупу, онда пробуше другу, трећу и четврту. Пошто је све свршено, они узму дугачке плехане цеви које су напуњене са барутом. На врху сваке цеви беше за упаљивање по један фитиљ.

Намеотивши у сваку пробушену рупу по јлдну цев са барутом, они саставе сва четири фитиља и вежу. После овога измакну се на другу страну и ту пробуше поет четири рупе. И у овим рупама увуку плехане цеви са барутом а фитиље саставе и вежу.

Сад је било довољно барута у цевима да Галеру разнесее у ваздух.

Но рибари се незадовоље само са свршеним послом. Они пробуше још једну велику рупу поред крме. За пола шуха изнад воде. Њу напуне са барутом и умету врло дугачак фитиљ.

Још беше ноћ. Стража није ништа осетила нити приметила. Рибари су вешто и обазриво извршили започети посао.

Муње нису више севале. Још мало па ће почети свањивање.

Посао је свршен. Кад се стража удали на предњи крај Галере, Јеронимо пажљиво потпали фитиље. Фитиљи отпочну лагано да гору. Сви фитиљи на свима местима беху упаљени.

Сад је наступио час да се рибари удале од Галере, јер би иначе заједно са њоме одлетели у ваздух.

Свуда у наоколо владаше мртва тишина. Муње су са свим престале да севају.

Пажљиро да се неби издали, измакну се рибари са гондогом од Галере.

Они употребе транут, кад је стража била на тречем крају Галере, па си отисну на море.

Обојица дохвате весла и почну брзо веслати удаљавајући се од Галере. Морали су брзо да веслају јер ће галера кроз четврт часа бити распрснута.

Јеронимо и Амадео из далека нису могли да разликују где је који фитиљ и како гори.

Што су хтели извршили су. Још мало само па ће пропасти и Галера и сви што су на њој.

XIV

Прислушкивана тајна

„Чувај се! Не понављај више такав покушај," рече Брабантино Ингу, који је поред њега ишао шантајући. Њих двоје сад су пошли из Дуждеве палате, где су држали тајну седницу.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Универз. библиотека „Светозар Марковић" Београд

БРОЈ 163 Београд, Четвртак 15 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитногреда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо поштоване своје претплатнике, да ником на нашу признаницу не плаћају, док не будемо на њу ставили известан жиг, који ћемо у своје време обзнанити.

Ово чинимо из предострожности, по што смо неке разносаче отпустили.

АИВАРА ФРИШКА Кладовског добила је трговина Браће К. Дајмака 2—3

КВАРТИР ИСПОД ПОЗОРИШТА до саме чукур чесме издајем од идућег митрова-дана под кирију. Има 3 собе кујну собу за млаће подрум и бунар са пијаћом водом у авлији.

Велимир Антић

ТРАЖЕ СЕ 7—800 дуката под интерес. Интабулација на првом месту. Јавити се редакцији „Малих Новина“. 3—3

ИМАМ за продају нове бакалске рафове старе прозоре, фуруне и чункове. Погодбе ради нека се обрати мени.

Београд *Љ. Ђ. Девић*
3—3

КАЛЕНДАР

Православни: 15. Вел. Муч.
Католички: 27 Кузман и Дам.
Сунце излази: у 6 сах. 10. м.
залази 5 сах. 50 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 12 Септембар

кил	80.088	Жита	10.50
„	72210	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза. стари	8.—
„	5587	Кукуруз. браш.	8—
„	6368	Јечам	7 50
„	24398	Овас	7.50
„	735	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	1224	Пасуља	25—
„	58	Орања	30.—
„	1290	Катрана	29.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	16900	Креча	3.20
„	30185	Сена	4.50
„	1000	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	396	Лоја топљеног	72.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака	10·—
„	16396	Грожђа	15.—
„	567	Сира	60·—
„	3550	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	3429	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	7210	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2000	Вина црна	14.—
„	1700	„ бела	26·—
„	—	Комовице	—·—
„	1400	Ракије меке	24·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „		„ „ „	—·—
1 „		„ „ „	—·—
1 пар		Крава тешки „	—·—
„		„ „ „	—·—
„		Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40,000	Јечма	5·50
„	10 000	Овса	5.—
„	1.100	Кукуруза зрно	8.—
„	2.000	„ браш.	10·—
„	10 000	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	6.000	Кромпира	6·—
„	2.300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20.000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Виши курс**). Данас су испити за виши курс војне академије. Како чујемо, има отприлике до 15 пријављених кандидата.

*

(**Враћа се**). Вечерашњим брзим возом, враћа се из иностранства г. Чедомиљ Мијатовић, министар иностраних дела.

*

(**Венац**) Страни гости који су јуче дошли жељезницом из Будим-Пеште путујући за Цариград, положили су јуче красни венац на гроб Кнеза Милоша.

*

(**Петомесечари**). Наредбом г. министра војног наређено је, да се сви петомесечари војници, који су сада у сталном кадру и који одслужују овог месеца, и даље задрже у сталноме кадру *као резервисти*, те како би и они учествовали у предстојећим маневрима.

*

(**Маневри**). Кад смо јавили у једном од прошлих бројева нашега листа, да је наредбом г. министра војног наређено, да се у почетку идућег месеца изврши већа обука и са здруженим родовима код наше војске, одмах нам је пало у очи; за што се ништа у овој наредби не спомиње и за резервне официре.

Ми имамо до 150 резервних официра, сем санитетских а ретко коме да није познато, да се они нису *никад* позивали ради вежбања као што раде остале европске државе са својим ре-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (84)

„А зашто си хтео да ми одузмеш тестаменат? Ти си ме ражљутио и натерао на тај корак!“ рече Инго Брабантину. „Ти сигурно мислиш да сам ја од оних људи, који досвољавају да се са њима чини све шта хоће?“

„А ти си сигурно изгорео тај документ? Је ли?

„Тако је! Уништио сам га!“

„Али је жива Едита Амалфијева!“ рече му Брабантино хладно.„ Ти си још у мојим рукама! Ја знам ту тајну!“

„Шта ме се то тиче? Нека је мртва или жива, за мене је то све једно,“ одговори Инго са ђаволским смешењем. „Она ми неможе ништа да нахуди, пошто нема никаквих доказа!“

Из далека иђаше им на сусрет Дуждев синовац, Лоренцо Приjули.

„Гле гле! Та ми видимо пред нама тумарала који избегава свечаности и тражи самоћу,“ рече Инго врло гласно.„ Како веле изљубљено је његово срце!“

Лоренцо није могао да им се уклони, морао је да чује све оно, што му није мило.

„Човек уштеди себи непријатности и разне обмане, ако тражи самоћу. За мене је она добро дошла,“ одговори Лоренцо.

„Од када је Лоренцо дошао на такве мисли?“ упита Брабантино.

„Од онога доба, од кад је увидио да се злочинство скрива испод пурпурних огртача!“ одговори Лоренцо.

Инго гледаше претећи у младића.

„Како се то има да разуме, Синьоре?“ упита га он љутито.

„Како хоћете! Желим вам пријатно вече, племенити Синьори,“ рече им Лорецо и оде у своје одаје, којеје имао у Дуждевој палати.

Брабантино и Инго одоше даље.

Лоренцо се хтеде удалити из предсобија, али у томе примети капетана Бемби са неком женском. Он брзо приђе једном застору и ту се сакрије. Брабантино и Инго беху се повратили у предсобије, кад им је јављено за капетана Бемба да има неко саопштење за њих.

„Стефана, Себастијанова удовица дошла је, Монсињори! Она жели да вам извести о њеном затвору и бегству са Галере,“ јави капетан Бембо.

„Ти си била на крсташкој Галери?“ упита Брабантино Стефану, која је клекнула пред овим велико достојником Млетачке републике.

„Они су ме ухватили, Монсињоре!“ одговори Стефана. „Они су ме силом одвукли на Галеру!“

„А где је њихова Галера?“ упита је Инго

„На мору у једном малом заливу. Галера је велика и јака. Крсташи стражаре на њој и дању и ноћу. Њих има много на Галери! Тамо је и Краљица Ноћи!“

Брабантино и Инго погледају се као да се споразумевају о нечем.

зервним официрима. Ми видимо да је ово мали број, дакле то није скопчано са великим новчаним жртвама, нарочито с тога, што су већина њих чиновници, па за то их је и лакше позвати на вежбање, јер је мањи новчани издатак.

Имали смо прилике да чујемо, да и активни официри ретко кад добију прилику да учествују у вежбањима са здруженим родовима војске, а резервни никад, јер их се готово и не сећају. Ова прилика заиста је подесна, да се и резервни официри вежбају у ономе што се ретко понавља (бар до сада). За то би г. министар војни једну највећу празнину потпуније код наших резервних официра, кад би их позвао на ова вежбања, тим пре, што је сада доста мали број официра у кадру, који ће учествовати кад се од садањег броја одбије за виши курс академије и остале службе.

О овоме смо имали прилике да и с неколицином резервних официра говоримо и видели смо да они не само за то имају воље, но шта више да им је ово и једна врло велика потреба, како би користили у несретним данима.

Надамо се да ће се г. министар војни одазвати овој потреби резервних официра, бар у колико му то буде могуће, јер је он свагда био за то, да српска војска има добро извежбане старешине. — П. —

*

(**Забава**). Одбор „Београдског певачког друштва," у својој седници од 12. ов. мес. решио је, да друштво приреди 15. ид. мес једну забаву с играном у корист своје касе. Као што смо и раније јавили, ово је прва забава од нове године, коју ово друштво приређује у своју корист, овде у Београду, иначе је неколико пута излазило пред нашу публику, суделујући овом или оном друштву, у ову или ону корист. Надамо се да ће се поштовани Београђани достојно одазвати овом вредном и честитом друштву, те му тиме указати пажњу и поштовање које и заслужује нарочито сад, кад друштво врло мало располаже као што смо извештени, новчаним средствима. У своје време, постараћемо се, да донесемо и програм забаве и том ћемо приликом проговорити коју више.

*

(**Стигао влак**). Јуче у јутру стигао је из Пеште нарочити влак, којим су приспели многи одлични гости. Тај влак је узет нарочито да се њим учини „пут на исток." Синоћ се исти кренуо за Цариград.

(**Допуна**). Јавили смо у прошлом броју, да је као изасланик Велике Школе, за Давидовићеву светковину, изабран г. Милован Миловановић професор. У допуну јављамо, да су изабрани г.г. Ђока Ђорђевић и Милован Миловановић.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишим овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра финанција, а у договору са државним саветом, под 25 августом исте године, решио је:

Одобрава се општини ћићевачкој, у ср. и окр. алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4.800 дин. уз оба полугођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини туријској, у срезу моравском, окр. алексиначком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2064·75 дин. уз оба полугођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини кожељској, у ср. заглавском, окр. књажевачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза прирез од 2935·33 дин. уз оба полугођа ове 1887|8 рач. год., и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини малошишкој у ср. и окр. нишком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 3220·40 дин. уз оба полугођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини варошице Бање, у срезу бањском, окр. алексиначком, да може од својих 497 пореских глава покупити прирезом уз II-о полугође т. г., а по сразмери плаћања непосредног пореза, 2542 дин. и тај новац употребити на регулацију и инвелацију варошице њене и за израду планова ово тога посла.

Одобрава се општини цркве сибничке, у срезу космајском, окр. београдском, да она може од свију пореских личности села Сибниле и Миросавача, која састављају нурију цркве сибничке, покупити прирезом у II-ом полугођу текуће 1888-е године, а по сразмери плаћања непосредног пореза, 3901 динар и 35 пара динарских, и тај новац употребити на оправку своје цркве.

Одобрава се министру војном, да на израду три павиљона болничка у Нишу, може утрошити суму од 65 506 динара и 59 пара, из партије нових грађевина одређене буџетом за 1887|8 рачун. годину.

Одобрава се министру војном, да на лепљење малтером и кречење дашчаног плафона горњег боја старе касарне у Нишу, може утрошити суму од 2563 динара и 74 паре, из партије оправака војних грађевина, одређене буџетом за 1887|8 рач. год.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Фридрихови списи**). Наново се дигла хука и бука у немачкој штампи због списа цара Фридриха, који су обнародовани. Сад јављају отуд да су оно фалзификовани списи који су изашли на јавност. Бар Бизмарк тако оповргава.

СА ВУКОВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

II ДАН 9 Септембар
(наставак)

У вече, била је у позоришту свечана престава, само за позване госте. Град је био осветљен, што никад дотле; само морамо, на жалост, признати, да нас је изн надила немарност неколицине београдских становника; тим више, што су то људи од извесног (помасног) положаја, који су први позвани, да укажу, бар на овај видљиви начин, своје поштовање ономе човеку, коме се не можемо никад довољно одужити. Нарочито су нам пале у очи извесне куће на терезијама, и неколико на врачару, а особито *две* три у ресавској и *једно две* у крунској улици; а о јеврејским становима, од којих готово ни један није био осветљен те вечери, нећемо ни говорити, ма да и њима грађанска дужност налаже, да поштују — макар учтивости ради и онако pro forma — свакога и све што поштује замља у којој добијају насушни хлеб.

Око девет часова, прошла је, кроз главније улице градске, војна музика с „*бакладом*"(?). И овде морамо забележити једну нехатност, која се не да ничим оправдати. Искрено да речемо, та нас је бакљада страшно изненадила, управо утрпастила. Што је било потребно слати ону руљу београдске дечурлије с музиком, да прави ларму по улицама, и да навлачи стид на осетљиве образе! Јер, господо, ако се и тиме хтела да укаже извесна почаст некоме, који ју је заслужио, ако је баш било неопходно потребно да си носи (?) баклада—онда су то требале да учини сами приређивачи илиопштински одбор, са отменијим грађанима, чиновницима и ђацима, а не с талогом београдским. Ми ћемо вам укратко описати вашу бакљаду, па судите сами, и по души, имамо ли право или не, да и ово изнесемо на јавност: напред су ишла шест до осам жандарских коњаника и „крчили" пролаз „бакљади"; за овима су —пред музиком — шест најстрашнијих адраповца, босоногих и издрпаних, какви се ретко виђају — носили шест буктиња; за овим адраповцима ишла је војна музика, која је цео дан дувала у оне тешке инструменте, а за њом је навалила недогледна руља свакојаке дечурлије и велике и мале која је производила дивљу дреку, палили и бацили ракетле на свет што је био искупљен на тротоарима и навлачили човека да и нехотично спусти руку на џеп или кесу, ради боље сигурности. У осталом — шале ради — и ово је донело неке користи, јер смо добили бар површног појма о весељу дивљака у средњој Африци или Америци! Само бисмо били много благодарнији, да нам је приређивачки одбор сачувао ово *аријатно изненађење* за коју згоднију прилику, а не баш приликом прославе Вукове стогодишњице!

С *бакљадом* је завршена и свечаност овога дана. Целе ноћи врвео је свет по улицама и кафанама; весеље је трајало до саме зоре и тек се око четири часа по ноћи утишало.

III дан.

10. Септембра.

У суботу, 10. септембра, у 10 часова пре подне, одбор општински држао је свечану седницу, у општинској дворани. Председник београдске општине, г. Карабиберовић, пошто је отворио седницу, напоменуо је Вукове заслуге, као творца нове српске књижевности, и, у знак захвалности према Вуковим заслугама и у спомен његове стогодишњице, предложио је одбору, прво: да се једна београдска улица назове, на вечна времена, *Вуковим именом*. Та улица имала би бити она, што води од Велике школе, покрај делиненке чесме и места, на коме ће се подићи Академија наука, па до бивше Варош капије; друго: да

„И ти си побегла са Галере?" упита Брабантино.

„Хтели су да ме убију, Монсињоре! Крсташи су ме осудили на смрт! Баш кад су хтели да ме обесе о катарку, дође Краљица Ноћи, она женска са црним покривалом, и избави ме!'

„Дакле те је она пустила у слободу.

„Она је мислила ди ћеш јој за то бити благодарна!" дода Инго са пакосним смешењем.

Стефана приповеди све шта се догодило са њом, и како јој је пошло за руком да се ослободи.

„Сад могу одвести Жбире и државне Галере тамо, где се налази крсташка Галера!" рече Стефана, пошто је свршила причу о томе, шта се са њом радило. „Знам место где је, знам и најзгоднији час кад треба да буде Галера нападнута. Погледајте на поље, Монсињори, ноћ ће бити згодна. Само при оваквој ноћи, моћиће се изненадно нападнути проклети крсташи!"

„Захвали Богу што ниси ноћас била на Галери!" одговори Инго.

„Мислим да нам неће требати твоја понуда," рече Брабантино. „Кад се сунце сутра роди, неће више обасјати Галеру!"

Стефана гледаше чудним погледом час Брабантина а час Инга.

„Јесу ли државне Галере отишле да нападну крсташе?" упита она.

„Галери и крсташима куцнуо је последњи час!" изјави Инго.

„Онда сте у сретни час одредили напад, Монсињори!" повиче Стефана. „Сви су на Галери, па и Краљица Ноћи! Ви ћете их заробити све!"

„Још мало па Галере неће бити више", одговори Брабантино.

„Они ће сви отићи у ваздух!"

У овом часу беше Брабантино опет прави крвник, који решава о животу и смрти. Он се са Ингом удали из предсобија.

Стефана устаде, и приђе капетану, коју је чекао, да је изведе на поље.

„Јесте ли и ви добро чули?" упита она. „Галера ће пропасти са свима који су на њој? Па онда ће је сигурно бацити у ваздух?"

Бембо не одговори ништа на ово питање но испрати Стефану на поље.

Љут као рис изађе Лоренцо иза застора. Окреташе се на све стране, да се увери је ли сам.

Случај је дакле хтео, да он чује тако грозну тајну, која га је не само ражљутила, но и поплашила. Дакле још ове ноћи, која тек што није наступила, треба да се распрсне у ваздух Галера са Краљицом Ноћи и крсташима?

Неколико тренутака стајаше Лоренцо замишљено.

Шта да ради? Како да стане томе на пут?

А шта ће бити ако се изврши тај грозни план?

Њега је нешто гонило, да томе ужасном плану пошто по то да стане на пут! Он је морао да спасе ону женску, чија је слика урезана у његовом срцу. Мора да је спасе па ма шта било са њим.

Она и крсташи нису ни слутили каква се грозна опасност вије над њиховом главом! Сретан случај хтео је да Лоренцо дозна за ту опасност.

(наставиће се)

се, такође на вечна времена, оснује штипендија за једног доброг ђака — слушаоца хисторијско — филолошког одсека на философском факултету. Штипендија би износила 600 динара годишње, а ђака, који би је добијао, бирао би професорски савет ван школе.

Општински је одбор једногласно примио ове предлоге, а директор полугимназије београдске, г. Црногорац, и академик, г. Бан, захвалили су одбору на примање ових предлога.

У 3½ часа по подне, била је свечана седница Српске Академије наука, у којој је академик, г. Стојан Новаковић, читао своју посланицу академији философских наука о „*Неговању језика српског*.“ Та расправа опште познатог и уваженог научењака нашег, имаће управо реформаторски значај по даље развијање књижевног нам језика. Расправа је раздељена, осим приступа, у коме се говори о Краљевској свето-јованској задужбини и завештању Др. Панчића, на четири одељка: 1. Академија и речник. Шта се обично узима за задатак Академије? 2. Докле се дошло са реченицама и граматикама у нас? *3.* Постање народног књижевног језика и питање о дијалекту, и 4. Шта да чини Академија, те да изврши свој задатак у неговању српског језика. Главни је предлог г. Новаковића: да Академија приступи прибирању грађе и обрађивању „речника садањег књижевног народног језика“.

Г. Кујунџић, који је, као заступник председника академије, отворио свечани састанак са неколико топлих речи, — исто тако и завршио, после читања, ову значајну седницу, изјавио је топлу захвалност академику г. Новаковићу, на његовој посланици, са којом је пренео Вуков дух у нашу средину.

*

У вече је био банкет у Великој пивари, на коме је било преко 300 гостију.

*

До тога дана стигло је преко 150 телеграфских и писмених честитака, из Арстро-Угарске, Босне, Херцеговине, Бугарске, Русије, Румуније и т. д.

—М. —

СМЕСИЦЕ

(**Пчеле као полиција**). У граду Н. бејаше пре кратког времена свадба, на којој се сватови, услед неке маленкости, посваде тако, да су се наслетку и побили. Домаћин их поче развађати, но они га не хтедоше ни чути, него нападоше још већу хуку. Домаћин се досети јаду, па отрча у врт те узе једну кошницу са пчелама и трчећи отуд, баци кошницу међу завађене сватове; пчеле излете из кошнице и почну их уједати. Од пчела поплашени, сватови се разбегну и стану се сами смејати досетљивости домаћиновој; те се тако измире и продуже весеље; Дакле, овде су пчеле вршиле полицијску дужност.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 14 Септембра.

(*Пожар.*) Ноћас у 11 и по часова појавио се пожар у шупи Паје Радосављевића тишлера овд. у јеврејској махали. Шупа је изгорела али је даљи пожар спречен.

*

(*Несрећни случај.*) Јован Гајић каф. у улици ратарској, јуче пре подне, упрегнуо беше у кола једно младо необучено кљусе, па пође на тркалиште. Тек што је изашао ратарском улицом, коњ се поплаши, јурне свом снагом, кола изврне, поломи, а Јована свог угрува о неко камење и на путу остави. Јован је онесвешћен однет кући и мучно да ће жив остати.

*

(*Ухваћен*). Јуче је ухваћен на топчидерском друму Милош Мановски из Аустро-Угарске који је био наподичар у Стублинама и тамо покрао Косту Стаменковића однев му преко 70 дук. и разне ствари При њему су нађене неке ствари и само 4 до 5 дуката.

*

(*Спроведени суду*). Јован Ђорђевић обућар овд. због јавне увреде и Јован Ђорђевић шпедитер због лажног оптужења спроведени су варошком суду на осуду.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Јован Танасијевић, Ђура Продановић тањигаш, Јован Милер и Сима Цвијановић, сви због пијанчења, Танасије Васиљевић из Раче, Коста Банковић и Стеван Васковић сви због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицискиим осуђени су: Зорка Крунић из Аустрије због скитње, Милан Падојковић скитница, Ђорђе Трнковић и Никола Димитријевић због коцкања, Танасије Тадић трг. што је просуо помије на улици, Апостол Дудинчић због скитње, Јозеф Региташ и Јован Тодоровић због нереда.

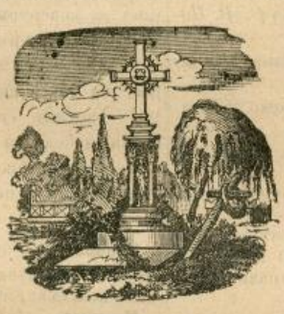

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

1—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

7—40

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМКАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —.50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р- осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Позвавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —·50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала*. са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница, *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —·20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За V. р. сн. —.80

Ц[illegible]ћи прегледи — *црни.* — Књига —·40

Црквена песмарица. Приредио *М Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вепбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1—6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачунаљка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са 23 таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље. Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. —

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Heransgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М. Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1. 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак —.10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостопи, Евангелија, Ирмологије, Минијэ, Молебни пјеснија, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5, 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарене за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера, Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац. **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Универз. библиотека „Светозар Марковић" Београд

БРОЈ 164 Београд, Петак 16 Септембар 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Јавља се, да ће пуковник г. Десовић за време његовог бавлења овде и остале његове ствари по спуштеној цени у року од 3 дана продавати. Преглед на западном врачару у кући пуковника г. Миланковића. 1—1

АИВАРА ФРИШКА Кладовског добила је трговина Браће К. Дајмака 3—3

КВАРТИР ИСПОД ПОЗОришта до саме чукур чесме издајем од идућег митрова-дана под кирију. Има 3 собе кујну собу за млађе подрум и бунар са пијаћом водом у авлији.

Велимир Антић

ЕЛЕГАНТАН СТАН, с лица на горњем боју у кнез Михајловој улици број 10 издаје се под кирију од 1 Новембра т. г. упитати треба у истој кући г. Салаја или у кући Стеве Тодоровића господска улица број 26. 1—3

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више улобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 1—5

КАЛЕНДАР

Православни: 16. Вел. Муч. Ефими.
Католички: 28 Кр. Већеслав
Сунце излази: у 6 сах. 15. м. залази 5 сах. 45 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС.

Дукат	5·70
Наполеон	9·55

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 12 Септембар

кил	80.088	Жита	10.50
„	72210	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза. стари	8.—
„	5587	Кукуруз. браш.	8—
„	6368	Јечам	7·50
„	24398	Овас	7.50
„	735	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	1224	Пасуља	25 —
„	58	Ораја	30.—
„	1290	Катрана	29.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	16900	Креча	3.20
„	30185	Сена	4.50
„	1000	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	396	Лоја топљеног	72.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака	10·—
„	16396	Грожђа	15.—
„	567	Сира	60 —
„	3550	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	3429	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	7210	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2000	Вина црна	14.—
„	1700	„ бела	26·—
„	—	Комовице	—·—
„	1400	Ракије меке	24·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Зечији		—·—
1 „	„ Козији		—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40,000	Јечма	5·50
„	10.000	Овса	5.—
„	1.100	Кукуруза зрио	8.—
„	2.000	„ браш.	10·—
„	10.000	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	6.000	Кромпира	6·—
„	2.300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20.000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**За Давидовићеву прославу**). Карте за ову прославу могу се добити поред означених места још и код Медецијана и Кимпановића као и у уредништву „Малих новина.“

*

(**Изасланик**). Главни сарадник нашега листа г. Брапислав Ђ. Нушић отпутовао је већ у Смедерево, да тамо учини све, како би дочек овдашњих гостију а и цела светковина испала што сјајније. Знајући шта г. Нушић са тамошњим одбором спрема а познавајући му „енергију и уметност“, ми смо јом у напред уверени, да ће ова светковина испасти достојно заслужнога јој слављеника.

*

(**Виши курс**). Јуче смо погрешно јавили, да отпочне виши курс војне академије. Јуче је била само пријава кандидата, а испит почињу данас, 16; у 3 часа по подне, оним редом, који је објављен у службеном листу министарства војног. До сад је појављено 28 кандидата.

*

(**Јефтинији лебац**). Парна лебарница Марка О. Марковића и Компаније, спустила је цену лебу од понедеоника на 15 п. дин. килограм а векнама на 20 пр. дин. Ми бележимо с радошћу ову вест, у толико више што је то један најпотребнији артикал или управо средство за дневни живот. Поред тога ми сваком препоручујемо лебац из ове парне лебарнице, јер се он одликује поред чис-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (85)

Али се већ и ноћ приближаваше, она страшна ноћ, у којој ће се извршити ужасан покољ. Та помисао гонила га је да ради. Морао је да спасе и Краљицу и Крсташе. Можда ће његова опомена бити задоцњена, ако се одмах не крене тамо где је стајала Галера.

Лоренцо се реши да све употреби, само да отклони опасност, која је претила Краљици и свом крсташком братству. Тамо, где је Галера, вукла га је нека неодељива сила! Он је знао где је Галера стајала, и сад му ништа није сметало да оде тамо! Обузет тим мислима а и решен да и свој живот стави на коцку, кад се тиче паметног дела, Лоренцо изиђе из предсобја а за тим и из Дуждеве палате.

На полу је већ почело да се мрачи.

Лоренцо није мислио на опасност која је на њега могла произићи само с тога што ће отићи до крсташке Галере, савез са непријатељима савета — а његов одлазак тамо значио би то — учинио би да Лоренцо прође као и сви остали осуђеници. Али га ни то не здржа од намере јер љубав, коју је осећао према оној ненознатој женскињи, беше јача од сваке опасности.

Он се брзо спусти низ степенице и уђе у своју гондолу. У њој је седео стари гондолијер, веран и поуздан слуга Лоренцов.

„Матија,“ рече му Лоренцо. „Ми треба да одемо доста далеко! Да ли ћеш имати довољно жеље за даљи пут?“

„Заповедајте само, Монсињоре,“ одговори му старац. „Ако буде нужде ја ћу разапети једрило.“

„Онда терај право према Маламоку,“ заповеди му Лоренцо. „Али што можеш брже, јер имам врло важан посао!“

Стари галијер веслаше дуго и брзо, али кад се умори он подиже катарку и намести једрило, то му много поможе, Гондола је пловила брзо. Пошто је добро познавао сва места у околини, он је управио гондолу тамо где му је заповеђено и на скоро она беше близу светлеће куле на Маламоку. Стари Матија мишљаше да ће његов господар ићи срмо до светлеће куле. Али кад су били са свим близу куле одакле се изилазило на широко море, Лоренцн пружи руку према мору и рече:

„Ми морамо даље Матија!“

Зар на море?“ упита старац.

Лоренцо потврди. Старац беше прилично узнемирен.

„Море није тако мирно“, рече он.

„Бојиш ли се, старче“

„За мене? То не! ја сам стар и немам шта да изгубим. Мени ће скоро куцнути последњи час, али — — — —“

„Дакле ти се плашиш за мене?„

„Може се десити каква несрећа, Монсињоре“

„Ми смо бар често ишли далеко по мору!“

тоте још и свежном и једрином хране, а то је са хијенског гледишта једна врло пробитачна околност.

НАРЦИС.

НАПИСАО БРАХФОГЛ.

Уторак, 13. Септембра 1888.

—

Човек често мора да застане пред појавама оваке врсте. Ево једног Немца који пише једну драму из Париског друштвенога живота!

Шта је могло побудити писца да почне један тако траљав посао? За писање комада из друштвеног живота, и то париског друштвеног живота, треба премлого, а нарочито треба, оно што један странац неможе никако да има! Да је то писао Француз, он би имао уза се многе помагаче, као традицију и друге остатке од друштва о коме хоће да пише, друштво се у многоме метамерфозирало но у главноме остало исто. Он види како он мисли у појединим питањима и зна да о таквим питањима је морао француз и пре 200 год. мислити исто тако.

Има сила анегдота, прича, скаски с којима је он одњихан а оне су све из тога друштва. Све му оне помажу да га боље разуме.

Он дакле кад се баци на изучавање француског друштва пре 100—150 г. њему је то врло могуће. За једног странца то је врло тешко, он мора све своје познавање да црпе из историје, (а оно је тако лабаво и нејасно) отуд је оволико историских догађаја и уткано у ову драму. За то је овај комад тако рогобатан, поред све своје привидне углађености. За разумевање ове драме више је нужна ерудиција и добро познавање историје но какве психолошке моћи, а то је већ грешка.

Треба да гледалац буде задовољан да гледа комад који ће бити задовољан с његовом знањем, те да он неморa да прави нарочите студије пре но што дође у позориште. Од сваког се гледаоца тражи да је мислилац, да појми оно о чему се говори, али се неможе од сваког тражити да буде ерудир—зналац. И сами историски комади треба да су обрађени тако, да оно мало архиварског знања што употреби за своју грађу, буду тако разрађени и објасњени у својој експозиции, да се с њима гледалац више не бакће, нити да му то смета разумевању комада, но да сва пажња, буде привучена унутарњом радњом драме. У овом сте пак комаду могли приметити како публика заузима доста глуп положај, чујући да се говори о некој препирци Русовљевој с Гримом и о неким Гримовим памфлетима, ма да половина гледалаца никад није чула за Грима а камо ли да му још познаје и радове.

Зато што се комад претворио у чисто историски —бар служи тој тенденцији — отуд у њему нема психолошког посматрања, нема анализе у карактерима. У једној драми се поставља увек питање зашто? и откуд? Писац одговара онако како може и уме, објашњава догађаје и посматра их са свога гледишта. Његово гледиште мора да је оригинално, и правично ма било мало и чудновато. Чудноватост долази од начина посматрања, који је индивидуалан и не може да општи с целим светом. Ми који не можемо да видимо све шта је драмско у једном догађају ослањамо се на дар песников, који то боље схвати и престави. Други посматрачи — песници, кад нам износе тај исти догађај, полазе са свога гледишта, које је код сваког другчије. Ми који их читамо, тражимо између њих онога који нам најбоље конвенира и усвајамо Отуда сто мишљења о једној пијеси.

Сто људи, сто ћуди.

Но све то мора имати своју историју, своје разлоге. Није то као човек који пије с реке воду, те не разбира од куд долази, от куд потиче. Он се напије и оде, — заборави. Док се овде тражи све од прве замисли, чак и оне која је руководила писца да пише комад.

Све то не може да се види у овој драми. Свуда је опис непотпун, а место тога провејава једна банална философија, неки парадокси, који су већ сто пута били пред публиком Узмите оно одрицање племенитости, што говори Нарцис у 4. чину. Онако би сваки од нас умео философирати! „Има ли доиста племенитости и то праве?!“ Он ако хоће апсолутан појам те речи, то онда може одрицати све што постоји. Све је релативно. Ма колико да човек има права на наше саучешће, измотавање је ипак ствар, који се најмање трпи, па ма то било и код страдалника. Jules Lemaitre вели:

. . . „la pessimisme n'est point malgré ses aires, une philosophie, ce n'est qu, un sentiment deraisonnable né d'une vue incomplete des choses.“

(Песмимизам уз пркос свом изгледу није никаква философија, то је безразложно осећање које се порађа из непотпуног погледа на ствари).

Сам Нарцис је један приказ, који се често виђа на позорници, као Гренгоар, Брут и т. д. Од свију њих Гренгоар је најсрећније испао. Он анализира чисто душу Гренгоарову, и Гренгоар носи цео комад на себи. Јесте ли видели ви, да овде комад није Нарцис?

Кад би ме запитати шта је Нарцис ја бих вам могао одговорити ко Хлестаков, једући бифтек, кад га је гостионичар на његово одрицање, питао: „а да шта је него „бифтек“?

Хлестаков: „Шта је, да је Ђаво би га његов знао шта је, тек бифтек за цело није.“

Нарцис само служи једној сплетки. Он се провлачи кроз цео комад, највише говори и најмање ради, и од његовог рада не зависи ни мало, како ће се обрнути комад (осим како ће се свршити). Цела се интрига врзе око свадбе Помпадурине с краљем Лујем XV. (кад се већ она њиме женила а не он њом).

Нигде нема објашњења о мучењу краљичином, нигде објашњења о разврату Лујевом. Све је пренепрегнуто Публика симпатише краљици на памет без разлога, а мрзи Помпадуру опет без разлога, једино из свога предходног знања из историје, јер по комаду публика би требала да се диви Помпадури, она је заиста величанствена: Паметна, енергична, лепа, духовита, па још љубила и у љубави страдала! То је све тако импозантно!

Необјашњиво је и оно мотање око Нарциса.

Један Дидеро, један Грим и т. д. трче да чују једну сокачку млатишуму, — бар тако он хоће да изгледа. Ако они трче око њега јер их он занима својим бубањем, као што Београђани трче око Живка песника, онда је то друга ствар, али онда се Грим несмо љутити ни Дидеро одушевљавати његовим речима. Не, то је писац хтео да изнесе паметну будалу, једнога који ревнује и завиди Русо-у. Је сте-ли чули да он чита Гримове памфлете и Дидерову енциклопедију, који је најмонументалније књижевно дело 18 века? Хтео је да направи од њега философа, правога философа, кога са удивлењем слуша цвет француског друштва. Е! али се онда не буба онако „којешта.“ После, он је у друштву с Дидаром и осталом интелигенцијом, они нигда не би дозволили да један такав човек пропадне а камо ли још да скапава од глади Ко год зна како је Дидаро био добродушан, издашне руке и племенит, убеђен је да Нарцис не би проводио онако мизеран живот и да није био онако силна памет а камо ли кад се још Дидаро може чему од њега и поучити. Но! Не допуштам да се један човек може правити само за то луд, да му се дозволи свуд приступ, особито кад он то може учинити на много достојнији начин, радећи као Дидаро чији је отац био обућар, па је овај ипак био омиљена личност на двору, и то на двору у оно време! Био гост Катарине руске царице, која га је обасула поклонима и поставила га за библиотекара, а она је међутим била једна од најдуховитијих жена 18 века.

Нарцис је дакле имао пут трасиран и преко свега тога силну потпору од многих француских књижевника.

Овако би изглодало најбоље тумачење Нарциса. Нарцис је здрав разум ондашње париске масе. Сиромах, несретан, поштен а преко свега тога досетљив и даровит као преставник калдрме париске. Има вазеан таквих слика у историји П риза. Он се смеје својој несрећи, вицлује над њом први и тиме узима право да то и с другима чини. Нема ту никакве дубоке философије, никакве „конкууенције“ Русо-у и Дидеро-у но једна лакоћа, сарказам и парадоксирање о свачем и свуде. То му је забава, то му је живот, — „он сам себе једе,“ по његовм сопственим речима о свету.

Такав Нарцис јо обожаван од уличне светине, а може да причини тренутно задовољство и озбиљним људима.

Осим још неких малих омашака (као нпр. Дидеро прича како нема у Паризу ко не познаје Нарциса, а Шозел први министар француски и чувени интригант дворски, још ништа о Нарцису незна Ко год иоле има појма о полицији париској тај то неће веровати), комад је доста добро технички израђен врло је ефектан и доста занимљив. То је довољно препорука да се очува у репертоару, а ја сам говорио зато да се неби претеривало о његовој вредности, а нарочито о философији која је овде врло оскудна.

* * *

Пошто се сваки комад пише за приказ, ред је да проговорим што и приказивачима овог комада. Да и није дама, те као такова има права да њу прво поменемо, г-ђа Гргурова је овог вечера још то и својом игром заслужила. Ретко се кад деси да она овако засија. Каква импозантност! Каква отменост! Улазак и кретања су просто „торжанствени.“ Састанас с Нарцис-ем и ропац је изведен вештачки. Ал' шта да говорим. Ко хоће да види г-ђу Гргурову у једној од њених нај-

„Да, али само кад је време било лепо.“

Ми морамо даље. Матија! Морам да учиним једну свету дужност!“ изјави Лоренцо озбиљно.

„Онда да се помолимо Богу за наш живот! Ноћ је сувише мрачна а у дубљини севају муње!“

Гондола се све већма приближаввше светлој кути и изласку на море. На мору не беше тако мирно. Стари Матлија управљаше гондолом тако вешто и сигурно да јој није претила никаква опасност.

„На коју ћемо страну Монсињоре“ упита старац.

„Десно, близу острва има једно мелто где стоји велика Галера. Тамо терај!“

Стари Матија уплаши се.

„Та ваљада нећете на крсташку Галеру?“ упита старац. „На том је месту крсташка Галера! Ако одемо близу ње, бићемо у опасности! Крсташи имају сигурну и догру стражу!“

„О каквој опасности говориш ти?“

„Они ће нас опазити, задржаће нашу гондоли — — — — —“

„Па ја хоћу тамо да идем! Ја имам посла код њих!“

„Али Монсињоре они ће нас заробити крсташи су у непријатељству са високим Саветом!“

„Не брини се! Они нам неће учинити никакво зло.“

Стари Матија чудио се овоме говору. Он није могао никако да појми како Лоренцо да тако слободно и без страха иде на сусрет извесној ипасности.

„Знам да ћеш ћутати,“ настави Лоренцо, „Нико несме дознати да смо ми били овде! Ја морам да идем на галеру!“

„Света Богородице!“ рече стари Матеја уплашено. „Биће несреће!“

„Не брини се ништа Матија, нама не прети никаква опасност,“ продужи Лоренцо.

,,Ох милостиви Боже!“ повиче Матија. ,,Крстачкој Галери спремљена је ноћас пропаст, и ви ћете Монсињоре. . . . .

,,Ја морам тамо, Матија! Треба да избавим нечији живот, који ми је дражији од свега на свету! Па не само један, него млого, врло млого живота.....

,,И крсташе?“ упита старац. ,,Та они су проглашени за разбојнике! Сваки онај пропао је ко се дружи са њима! Ако вас издаду, Монсињоре, да сте били на њиховој Галери?“

,,Онда сам свршио са мојим животом! Али и то неће поколебати моју намеру!“

,,Смилујте се, монсињоре!“

(наставиће се)

јачих утога, нека је гледа као Помпадуру.

Жалим што то исто не могу да кажем и о Нарцису. Г. Љуба Станојевић који је по други пут ступио пред публику, за поновни ангажман, је глумац о ком су се поделила мишљења у публици. Критика, која на све мотри, ваља да изведе из заблуде, заблуделе. Г. Стан. је био ангажован у Београду, Новом Саду и Загребу, био је нешто мало и у путујућем друштву а после 6 година глумовања отишао је у Беч и сад се враћа у Београд где нам листа позоришна показује да он игра поново за ангажман. Ево позоришту једног ваљаног члана. Он треба да буде примљен, под којим условом то се нас ни најмање не тиче. Управа зна своје рачуне. Но ми треба да знамо на чему смо с њим. Да видимо шта вреди и може ли што. Престају ту обзири! Он је човек, који не тражи никаквих обзира, чим се јавља с Отелом и Нарцисом. Публика се одушевљава, критика ладно суди. Како он стоји са недостатцима и са особинама? Он је лепо развијен, лице згодно, глас јак макар мало расцепљен, нема довољно боје и није сувише мелодичан. Ово двоје ће доћи временом. Ово је у његову корист. Има погрешну акцентуацију, монотон је у говору, и несразмеран је у владању гласом. Глас му је у тренутцима врло пријатан и погодан али без варијација; он увек тера једним тоном. То је о његовом основу, су чим сваки глумац излази на позорницу. О његовој вештини ово: У обема улогама се види нечија копија. У „Отелу“ је био прилагоднији јер му је улога приличнија, ма да му је „Нарцис“ боље испао. Ја му не честитам на избору „Нарциса.“ Већ сам поменуо да нема много психологије ни осећаја дакле нема поља за глумца. Треба више знања, више познавања историје и културности. У првом чину се примећавало да нити зна Нарцис за што Грима напада нити Грим што се на њега љути.

При игрању се види много школе, познаје се да се много учио око извођења појединих сцена што му на част служи и на чему му се може честитати. Међутим је мало рутиниран но има изгледа да ће то у брзо стећи. Има ватре чак негде и сувише. Прелази су му рогобатни а требало би да већу већу пажњу на смеј, јер је врло неприродан. При свему игрању се опажа велика воља, труд а и са талентом не оскудева. Ако продужи овако (не мислим са овим улогама) задовољиће цео свет. За сад нека му је то доста што га публика тако лепо дочекује, радује му се и поклања му своје симпатије. За младог човека — доста.

Гђица Емилија Поповићева је имала улогу која јој је потпуно одговарала милокрвна, добра и милостива, притом је била и врло лепа. Оне речи ив њене улоге, најбоље су њој приликовале.

Г. Рајковић у својој старој улози био је слаб.

Гђа Теодосићка је имала улогу коју је пре г-ца Нигринова играла, а сад ју је напустила. Ваљада није хтела да досађује публици својим језиком. Остали су били као и увек. (Шта то значи?) Желети је да се више не виде они римски и средовековни ходници и стубови у двору версаљском. Ја сам *убеђен* да такве зграде не постоје у Версаљу.

А оно мало версаљских дама? — Брука!

Павле Д. Маринковић

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Вулкан на Месецу**). По посматрању астронома, јуче је било избацивање вулкана на месецу, под 5. степеном. Ово је једно од најзнатнијих избацивања, које је до сад посматрано.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 15 Септембра.

(*Пожар*). Јуче на ноћ око 2 сата био је мали пожар у кући браће Добошаревић трг. овд. пожар је угашен, и штета је незнатна.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Василије Милошевић калфа шустерски овд. и Јеврем Митић бив осуђеник због скитње, и Стеван Малошевић слуга што је службу напустио.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Мелица удова Јована овић и Крста Зарић што нису почистили улицу. Танасије Васиљевић из Раче Сима Цвијановић из Аустрије и Коста Баковић чобанин из Аустрије сви због скитње, Ђура Предановић таљигаш и Јован милер због нереда.

*

Нађено. Један кључ од фијоке нађен је у позоришту и налази се у глав. полицији.

Исправка. 12 овог месеца изашло је у полиц. гласнику, да је изгорела кућа Танасија Куртовића место Танасија Јаковљевића цигљара овд. што се овим исправља.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

3—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

8—40

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМКАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* —.50

Бачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис крал. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић*. 1.—

Земљопис крал. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис сри. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта крал. Србије. Удесио *Бешић*. —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића*. —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић*. —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић*. За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић*. За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића*. —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —.50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала*. са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *В. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница, *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —.20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачуналка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић*. За V. р. сн. —.80

Цр ћи прегледи— *црни*. — Књига —.40

Црквена песмарица. Приредио *М. Настић*. За ученике осн. школа —.50

Школска песмарица. За I– IV. раз. осн. школе. Скупио *Ђ. Т. Недић*. —.25

Вепбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 – 6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијанима 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачуналка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и политирана. 24.—

Рачуналка за разломке, фино израђена и политирана 24.—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела*. Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике*. Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље.Описао Др. С. Петровић. 2.50

Књажевина Србија. написао *М. Ђ. Миликевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Миликевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. –

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта (H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов (Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Herausgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров (F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas)* са 23 карте 2.60

Земљопис прф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички*: Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М. Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* I. 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски *од Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, *од Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутвик *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански *(Устројство судова са поступцима)* 2.—

Деловодни протокол, табак — .10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостоли, Евангелија, Ирмологије, Минеје, Молебни пјеснија, Србљаке, Октоихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5, 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама*.

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарен: за повез књига; црвене за уписање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Ковертa за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. **Мастила** масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде**. **Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза**. **Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке**, **Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера**, **Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика**. **Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма.

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије и платна** провидна за цртање. **тушева вишера**. **угљена**. **шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи, са оковом и без окова, са кесама за папирни новац. **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за преваћивање. Слика изрезаних.

Облигација Декларација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Очиглеков венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „ЈОСИФ ПАНЧИЋ" БЕОГРАД

Универз. библиотека „Светозар Марковић“ Београд

БРОЈ 165 Београд, Субота 17 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЗАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашој доброј и милој мајци

Симки Л. Милосављевић

Даваћемо годишњи парастос са службом у четвртак 22. о. м. у 9 сати у Саборној цркви.

Београд 16 Септембра 1888.

Ожалошћене кћери

Магдалена А. Милошевић, Катарина Ј. Барловац и Савка М. Паник

КВАРТИР ИСПОД ПОЗОРИШТА до саме чукур чесме издајем од идућег митрова-дана под кирију. Има 3 собе кујну собу за млађе подрум и бунар са пијаћом водом у авлији.

Велимир Антић

ЕЛЕГАНТАН СТАН, с лица на горњем боју у кнез Михајловој улици број 10 издаје се под кирију од 1 Новембра т. г. упитати треба у истој кући г. Салаја или у кући Стеве Тодоровића господска улица број 26.

2—3

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 2—5

КАЛЕНДАР

Православни: 17. Софија
Католички: 29 Михољ дан
Сунце излази: у 6 сах. 15. м. залази 5 сах. 45 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС.

Дукат	568
Наполеон	956

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 16 Септембар

кил	80.088	Жита	10.50
„	72210	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1127	Кукуруза. стари	8.—
„	5587	Кукуруз. браш.	8—
„	6368	Јечам	7·50
„	24398	Овас	7.50
„	735	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	1224	Пасуља	25 —
„	58	Ораја	30.—
„	1290	Катрана	29.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	817	Коре брезове	13·—
„	16900	Креча	3.20
„	30185	Сена	4.50
„	1000	Сламе	2.50
„	—	Патлиџана црв.	—.—
„	396	Лоја топљеног	72.—
„	.—	Сочива	——
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1200	Крушака	10·—
„	16396	Грожђа	15.—
„	567	Сира	60·—
„	3550	Свиња	77.·-
„	—	кис. купуса	.—.—
„	3429	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	7210	Кромпира	7.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	2000	Вина црна	14.—
„	1700	„ бела	26·—
„	—	Комовице	—·—
„	1400	Ракије меке	24·—
„	200	„ љуте	50·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	220.000	Пшенице	8·50
„	10.000	Ражи	5·—
„	40,000	Јечма	5·50
„	10.000	Овса	5.—
„	1.100	Кукуруза зрио	8.—
„	2.000	„ браш.	10·—
„	10.000	Пшенично „	10·—
„	1.120	Пасуља	25·—
„	6.000	Кромпира	6·—
„	2.300	Кудеље (тежине)	40·—
„	20.000	Креча	1·80
„	5.600	Црна лука	6.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(Свечано отварање сале) Из Панчева нам јављају, да је српска општина подигла величанствену дворану за концерте и забаве. Првог октобра биће свечано отварање исте, за коју су свечаност позвати већ и многи

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (86)

„Ако нећеш са мном да идеш, ако је страх јачи од твоје оданости према мени и мојој породици, онда изађи овде код светлеће куле, ја ћу отићи сам. Реши се што пре, док смо још близу куле!“

„Да изађем? да напустим вас? Не, никада, Монсињоре! Зар стари Матија да напусти свога господара?“ упита старац, а по гласу приметило се, колико је био узбуђен. „Па баш када бих знао да идем смрти у чељусти, ипак неби напустио ово моје место, на коме сам остарио! Зар нисам ја управљао гондолом још тада, када сте ви били врло мали? И зар није ваша дадиља са вами увек мени поверавана била, кад је требало младог господара возити у шетњу? Тако ми свих светих, пре бих умро, но да напустим вас и гондолу!“

„Ја те добро знам, драги, добри старче! Ја сам у напред знао да ћеш одговорити тако!“

„Хтео сам само да вас молим, не идите, Монсињоре, на Галеру. Бојим се да вам се не догоди каква несрећа!“

„Ко ће да нас опази, Матија? А ти, знам да нећеш издати свога господара!“

„Од тога ће ме сачувати милостиви Бог! Али ако у близини Галере буде ухода, ако буде каквих гондола, изаслатих од стране тајног трибунала, па нас они опазе да идемо тамо?“

„На страну са таквим мислима, старче! Ја морам да одем тамо, морам да опоменом Краљицу Ноћи, морам да је избавим!“

Стари Матија дубоко уздахне. Он је увидио да овде не помаже молба. Никаква опасност није могла задржати његовог господара од намишљеног корака. Он се бојао, не за себе, већ за свог младог господара, коме је и душом и срцем би одан — он је предвиђао да ће се десити каква несрећа — али ипак није могао да одврати господара од овог опасног корака. Она тајанствена женска, опчарала је његовог господара тако, да је он у њу био заљубљен преко сваке мере. Он се није плашио никакве опасности, само да је избави. Старом Матији изгледала је та женска као каква сирена, која мами његовог господара у пропаст, која га вуче у смрт. Но ипак старац ово није смео да каже Лоренцу.

Гондола прође поред светлеће куле и брзо уђе у отворено море, али Матија ипак управљаше је на десно у близини обале, како би одатле брзо дошао на оно место, које му је описао Лоренцо.

Поноћ је прошла. Мрак који беше покрио морску површину, беше прекидат час по, севањем муња.

Лоренцо употреби тренутак кад муња сене, и посматраше околину пажљивим погледом. Стари Матија држаше једном руком крму а другом уже од једрила. Он је замишљао да ће море бити млого немирније, по што је било у ствари. Истина

гости са стране. Из Београда су позвати, сем осталих гостију, и наша најстарија певачка друштва.

Тога дана даваће се велики духовни концерат.

*

(**Вода придолази**). Јављају нам из многих места из Србије и Аустро-Угарске, да вода, услед јаких киша, које ово неколико дана падају, нагло придолази, што се и код нас јасно опажа.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(**Са београдског стрелишта**). Редовна гађања — вежбања — на стрелишту „Савезне Београдске Стрељачке дружине" почињу од недеље 18. ов. м. у 3 часа по подне, о чему се г.г. чланови дружински извештавају.

Нове Краљевско Српске Државне срећке од 1888 год. по 10 динара).

„Винер Банкферајн" из Беча као издавалац новог зајма са премијама, који је монополом дувана основан, известио је Српску Кредитну Банку, да се пријаве на упис, који ће се обавити *у петак и суботу 23 и 24 септембра* у Бечу и свима главним варошима Аустрије, Холандије и др., до тог дана примати могу.

Преглед и план вучења ових нових срећака, показују могућност тако изненађујуће великих добитака, да ће се распродаја ових срећака врло брзо извршити како у самој земљи тако и у иноземству, где наше хартије све више поверења задобијају. Тражено је већ да се ове срећке на јавним берзама трговати могу, што ће се јамачно и постићи.

До сад су по бечким извештајима како из Русије, Румуније и Холандије тако и из главнијих вароши аустријске монархије многобројне пријаве стигле, да ће се можда морати смањити број тих пријава.

Српска Кредитна Банка, као и све овдашње мењачке радње издају радо преглед из којег се пробитачност ове хартије увидети може, и примају пријаве на упис тих већ сада омиљених оригиналних срећака.

*

(**Питомци**). У јучерањем броју нашега листа јавили смо, да је г. Министар народне привреде намеран да пошље неколико питомаца за специјално изучавање поштанско-телеграфске струке; овом приликом можемо известити наше читаоце, да је комисија, која је одређена од стране г. министра за примање ових питомаца, приступила данас своме раду, и да је већ изабрала четворицу кандидата са велике школе, од којих ће двојица, који владају француским језиком, бити послати на две године у Париз и годину дана у Берлин, а друга двојица који су вичнији у немачком језику, бити послани — обратно — две године у Берлин, а треће године у Париз. Шта будемо више о овоме дознали, одмах ћемо известити и наше читаоце.

*

(**Отпутовали**) 14 ов. м. отпутовали су у Глајхенберг г. г. Радивоје Милојковић, Коста Христић, председник варошког суда и Мика Кр. Ђорђевић адвокат.

*

(**Покрстио се**) питомац I. године војне академије нижег курса, г. Максимилијан Попс, син доктора С. Попса покрстио се је и примио је веру источно-православну. Као што чујемо, прећи ће у исту веру и његов старији брат, г. Манојло, студент IV. године правног факултета на нашој великој школи — но без очева одобрења, који је одсудно противан овоме и прети им искључењем из насљедства, што је међу тим противно нашим законима. Ми се можемо само радовати овој пријатној вести.

*

(**За допуну**) нашем извешћу о маневрима сталнога кадра, можемо јавити, да смо дознали, да је г. министар војни позвао сву г. г. резервне официре, који су ради да присуствују овим маневрима — али о свом трошку (бесплатно). У исто време јављено нам је, да је г. министар намеран да унапреди све оне, који се овом прилаком буду одазвали позиву, као и то, да ће произвести све резервне нареднике, који су *положили официрски испит*, у чин резервних потпоручика. Ово је лепа ствар, али сумњамо, да ће се довољан број одазвати, пошто су ова вежбања резервних (бесплатних) официра већином скопчана с великим трошковима. Мислимо да није бог зна колика уштеда, ако се овима не да плата; међу тим за већину њих велики су издатци, кад се узме у обзир, да учење (пуковско) настаје од 19. ов. мес. и да траје до *8*. октобра. Што је најглавније овим се даје повода *самовољи*, што је строго противно војној дисциплини. Мислимо да би најкориснија било, да се прежале ови мали издатци на плату резервних официра, па да се они наредбом *позову* на ову кратку обуку. А мишљења смо такође, да не треба пропустити ову згодну прилику и за ниже чинове, кад и њима могу бити ова учења од врло велике потребе.

*

(**Подвала**) Овде у Београду живи једна честита шваља, Роза, по народности швабица. О тој женскињи изашао је један оглас у 132. броју нашег листа, којим се она позива, под именом Даница (од стране неког бакалина Владимира) да положи по некам уговору, 1200 дин. и *неке* трошкове око претеновања. Извештени смо, да је ово врло честита раденица, и да ју је исти бакалин Владимир хтео да изигра на овај начин: Поменути бакалин, који је из виђења познавао Розу, дође једне вечери кад исте, са једним њеним познаником и неколицином својих другара и потражи јој руку за супругу; пошто је она после дугог колебања — обманута — пристала на услове, прими претен од „младожење," у хартији завијен, и по обичају дарива просиоце чарапама и т. д. Но, кад они одоше, виде да је ово шпекулација, јер у хартији беше увијен претен од 20—30 пара. Кад је ово видела, јави своме познанику о безобразлуку свога „несуђеника" и умолила га је да га извести, да она не може за њега поћи.... Пре два дана читамо баш у нашем листу позив од стране дотичног *младожење*, оно, у шта је и посумњала г-ђица Роза — његову шпекулацију. Мислимо да је ово достављено надлежној власти, и да ће ова употребити нужне мере да шпекуланту овај занат избије једном за свагда из главе.

*

(**Шеталиште на врачару**). Морамо приметити, да је ово лепо шеталиште тако напуштено, да готово није за употребу, нарочито овај део од Лондона до Академије. Молимо надлежне да на ово обрате пажњу.

*

(**Назаренска црква**) Поуздано смо извештени, да је г. министар просвете и црквених послова, стао на пут даљем подизању назаренске цркве на врачару; као и то, да је иста продата неком приватном лицу, који ју је већ почео да прерађује за механу и дућан.

*

(**Отпутовао**) Данас је отпутовао из Београма г. Ј. Новаковић, шеф шумарског одељења министарства народне привреде, да прегледа шуме у руднничком и чачанском округу.

*

(**IX батаљон**). Сутра долази у Београд IX. пешад. батаљон сталног кадра, на пуковску обуку и маневровање. Батаљон ће логоровати на бањичком пољу.

(**Ректор**) Савет Велике Школе, у својој седници од 1. септембра ове год. изабрао је г. Светомира Николајевића, професора Велике Школе, за ректора ове школске 1888/89 год.

*

(**Шесто извлачење обавезница**) 5 од сто дунавске ренте с отплатом, извршиће се 19 ов. м. у 9 часова пре подне у министарству финансије. Извлачење је јавно.

*

(**Стрељан**). Јуче је стрељан онај жандарм, о коме смо били јавили да је извршио убиство, овде у Београду над братом Алексићевим.

*

(**Одбор општински**) Данас у 5 часова по подне држаће одбор општински своју редовну седницу, на којој ће се поред других предмета дневнога реда решавати питање о отварању још неких пијаца.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22. јула ове год. одобрио је општини брзанској, у срезу гружанском, окр. крагујевачког, 4.500 дин. за подизање нове школске зграде. Прирез за отплату ове суме има се покупити у два маха и то: 1500 дин. од 1. јула до 1. августа, а 3000 дин. од 1. авг. до краја ове године.

Општини варошице Жагубице, да један свој празан плац у варошици прода путем јавне лицитације, и да новац који се од те продаје добије, употреби на куповину земље, потребне јој за отварање новог гробља.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Филоксера**). Многи су опити чињени, да се утамане ова несрећна зараза, која је већ многе наше винограде сатрла. У стању смо, овом приликом, известити наше читаоце, да су већ многе пробе прављене, да ли се заражена лоза може кадгод повратити, пошто је већ једном била заражена? Многи и од наших винограда правили су опите и дошли су до оволико повољног закључка, да се лоза, заражена филоксера, треће или четврте године подмлађује и да много боље рађа него пре заразе. Ово за сад само јављамо нашим читаоцима, а ускоро ћамо коју више с овоме проговорити.

да су таласи час по, уздизали и спуштали гондолу, али ипак не беху тако јаки да су јој могли шкодити.

Лоренцово нестрпљење расло је од минута на минут. Он је стрепио да не дође доцкан, и да ће бити извршен грозан злочин. Мрачна ноћ била је као што треба удесна, за извршење тако пакленог плана.

Но не само Лоренцо, већ и стари Матија беше забринут јако. Што је већма могао, напрезао је у мраку свој вид, само да би могао благовремено уочити опасност, ако буде какве. Стрепио је, да нема каквих Галера тајних саветника, или каквих гондола са уходама, који би их опазили. Ако би се испунила старчева бојазан, онда би био изгубљен Лоренцо! Њега би нестало прве ноћи где год на улици, или на води, или баш и из саме Луждеве палате, где је обитавао, па нико ништа неби о њему дознао где је, и шта је било са њиме. Једини можда био би ловац мртваца, који би знао где је Лоренцо Пријули, синовац Луждев!

Овим мислима обузет, седео је стари Матија код крме, очекујући сваког часа несрећу. У овој страшној ноћи, ова тајанствена вожња беше му и сувише дуга, изгледало му је као да се неће свршити брзо. Где год је у наоколо погледао, ништа није могао да види сем таласа, који су носили гондолу све даље и даље, у широко море.

XV.

Опомињач.

Краљица Ноћи и Евангелина, сестра Рафајелова, вође братства св. Грала, седаху на крову Галере и разговараху се. Оне нису обраћале пажњу на то што се ноћ све већма спуштала, нису приметиле да је већ све братство поспало" одавно.

На пољу беше тако лепо! Лак поветарац расхлађиваше их, а то им беше пријатно после тако суморног дана и вечери. Севање муња било је тако величанствено, да је Краљица Ноћи са особитим уживањем посматрала овај природан појав. Њу је то тако занимало да се сита није могла нагледати тога призора.

„Кад се мој брат решио да притече у помоћ Млетцима са својим друштвом, јер је онај угњетеник и несретник жртава далеко допрео; ја сам остала болесна у Римини у", причаше Евангелина Краљици Ноћи. „Ово крсташко братство постоји одавно на обалама средиземног мора Његов постанак датира се од толико столећа. Братству је задатак да помаже свуда где треба помоћи и где се тлачи правда. Умирући чланови замењују се са новима и на тај начин ово братство постоји још од старих крсташа, који су водили знамените крсташке ратове противу оних неверника, што тлачише хришћане."

„А где је било братство пре, но што је дошло у Млетке?" упита Краљица Ноћи.

„Гусари су били заузели извесна места на Африканским прибрежијама и одатле су разбојнички нападали и то тако дрско, да се ни једна лађа није смела усудити да плови онуда", одговори Евангелина, „Свуда у наоколо искрштваху лађе ових гусара, које су нападале трговачке лађе, па њихову посаду од части заробљавали а од части побили. Сваки товар па тим

СВЕЧАНА СЕДНИЦА

одбора општине вароши Београда
10. Септембра 1888
приликом прославе стогодишњице
Вука Стефановића — Караџића

Присуствовали од стране Краљевске Владе: Министар просвете и црквених послова. Др. Владан Ђорђевић, Министар грађевина г. Мијаило М. Богићевић. Епископи: Жички г. Никанор и Нишки г. Димитрије.

Чланови Краљевске Академије Наука, гости са стране и унутрашњости мноштво одличног грађанства.

Председник. Поштована господо ја вас молим да ми дозволите да вас као домаћин поздравим по нашем српском обичају са: добро сте нам дошли (Гости: добро вас нашли).

Много поштована господо, Госпође и Госпођице.

Грађани српске престонице вазда су готови да приме најживље учешће у сваком општенародном делу, у свакој општенародној светковини, па и сада у овој тако ретској светковини, која је иницијативом високе Краљевске Владе спремљена у славу стогодишњице оног заслужног (славног) мужа, који је обновио српску књижевност; у славу Вука Стефановића Караџића, тога суврменика и сурадника неумрлог Књаза Милоша, који је обновио српску Државу.

Ја се радујем, као Београђанин што је и наша општина учесник у овој прекрасној просветној слави, а још више се радујем, што сам срећан, да као председник ове општине лично суделујем у овом свечаном скупу, који је намењен спомену тога великог Србина, који је после светога Саве највише привредио српској просвети и српској књизи. Слава му! (Присутни се одазваше са громким узвиком: „Слава му!“)

У то име објављујем Господи Одборницима, да је наша данашња свечана седница отворена, и молим их да ми дозволе да им предложим: да донесемо две одлуке којима ћемо на вечита времена обележити наше учешће у овој значајној прослави. (Вичу „чујмо“)

На првом месту предлажем Вам, Господо одборници, да једну од наших варошких улица назовемо именом славнога Вука Караџића, *и ја налазим да* је најприличније да се *тим именом новог просветитеља српског дичи она улица престонице*, која пролази покрај највећих *просветних установа наших*, покрај велике школе и велике гимназије народне библиотеке и српског музеја; даље покрај плаца који је незаборављени Кнез Мијаило завештао на просветне цјели, а на коме ће се подићи стан за Краљевско српску академију наука; и најпосле, покрај плаца, на коме ће се подићи стан за Београдску читаоницу, Београдско певачко Друштво и Друштво за гимнастику и борење.

До данас се та улица звала „Љубићска“ а од данас па за вечита времена нека се зове „Вук-Караџићева улица“.

Усвајатели Господо одборници овај мој предлог? (Громко: „усвајамо!“)

Оглашујем да је одбор општине вароши Београда у данашњој својој свечаној седници једногласно одлучио: да се досадашња „Љубићска“ улица од данас па за вечита времена зове: „Вук Караџићева улица.“

На другом месту, а у цјели да би успомена на великог слављеника, и код учеће се омладине наше на великој школи увек била што живља, предлажем вам, Господо одборници, да се наша општина завешта на то; да ће од данас па за вечита времена издавати једно благодејање од 600. динара годишње, за једног сиромашног ђака филолошко историјског одсека на великој школи, за кога проф. савет велике школе нађе, да то заслужује, а то благодејање да носи име славног Вука Караџића.

Издатак од данас до 1. Новембра ове год. да падне на терет партије на непредвиђене трошкове, а од 1. Новембра па за вечита времена да се ставља у редовни буџет општине београдске

Усвајатели *Господо* и овај предог (Вичу „усвајамо“!)

Оглашујем; да је одбор општине вароши Београда у данашњој свечаној седници својој одлучио: да се од данас па за вечита времена из општинске касе издаје по 600. динара годишње једном сиромашном ђаку филолошко-историјског одсека, наше велике школе за кога проф. савет реши да то заслужује, и да се то завештање наше општине зове: благодејање „Вука Караџића.“ Издатак вај од данас до 1. Новембра ове год. да се чини из партије на не предвиђене трошкове одређене, а у будуће да се ова сума ставља у буџет редовних расхода. Прима ли се то? („Прима се“.)

Хвала вама представницима васцелог грађанства београдског, што сте моје предлоге примили и оживотворили; а вечита слава нека је великоме Србину Вуку Караџићу. (Присутни се одазваше са громким узвиком слава му, слава му, слава му.

(сврши се)

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 16 Септембра.

(*Пожар*). Јуче по подне око 4½ до 5 сати појавила се ватра у стану Месилде Мијаиловић удове, упаљена су дрва и одма су погашена, и штете нема.

*

(*Бој*) Синоћ у 5½ часова у улици видин. заваде се Василије Стевановић, бив. каплар и његова љубазница Јелена, са Маријом Ж. Милоша Петровића бив. лебара, те у овој свађи довате Марију, те ју испребијају и главу јој разбију, од којих је повреда Марија дуго у несвестици лежала. Марији је указана помоћ, а Василије и Ленка одмах су притворени.

*

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Емил Суламен Језеф Кубатовић надничари Стеван Стојановић и Јован Лукић калфе столарске Мартин Петровић скитница сви из Аустрије, Сима Јовановић из Иванице Васа Павловић звани Трунта из Рожаца Стеван Јовановић и Карол Хорвати надничари из Аустрије. Светислав Радојчић Петар Пјевац слуга Раде Мијаиловић овд. и Живојн Мијалковић из Драгачева сви због скитње и Моша Медине због нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су. Милан Миленковић шегрт из Ужица, Ана Штајнер, Барбара Шмит из Аустрије, Сима Симић, Ђока Келер слуге, Марија Радосављевић, Тил Христијан. Мита Станковић из Аустрије и Ракила Михајловић сви због скитње, Стеван Петровић што је безправно крчмио пиће, Стојан Дуловић што је просипао ђубре на забрањеном месту, Јован Тадић што је без занимања и Јеремија Јовановић слуга рабацијски што је немилостиво тукао теглећу стоку.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

Жали да дебљи нагледа. Један кројач из Смедерева, који је био веома богат, но при том и одвише сув дође у Београд код једног сликара да се слика. Сликар га запита, жели ли да га слика посним или масним бојама. „Масним, одговори кројач“, ваљада ћу мало дебљи изгледати?“

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила усљед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотреница у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.
1—10

лађама беше њихова пљен. Истина вице краљ напуљски, и тако исто и краљ шпански, послаше своје убојне Галере, које завеђоше у неколико ред, а и гусаре казниште. Али чим се ове Галере повратише натраг, гусари наставе своја разбојништва. Многи људи и жене бише заробљени, и после као робови и робиње распродати разним турским пашама. Кад је братство дознало за оне разбојнике, оно се крену са својим Галерама, и у крвавим и страшним борбама неколико пута победише гусаре. Они су били према разбојницима врло строги. Многи од њихових вођа а и други гусари бише погубљени. Цело једно њихово гнездо на прибрежју африканском буде уништено. Тамо је братство нашло оне дивне животиње, и узело их са собом. После две године, разбојничка сила буде сломљена, и трговачке лађе могле су слободно да плове. Цео околни свет, а и сви они што су били у служби на трговачким лађама, благосиљаше крсташе. Њихово јунаштво и њихова добра дела била су чувена на далеко“.

Евангелина ућута. На крову Галере беше све мирно. Само стража је корачала тамо амо.

„Чусте ли?“ упита Краљица Ноћи. „Као да весло удара по води? Можда се ваш брат, Рафаељо враћа натраг?“

„Сигурно су таласи, што ударају о галерске бокове, сињора!“ одговори Евангелина.

„Причај даље!“ мољаше је Краљица Ноћи.

„Братство је непрестано слушало о несрећама које сдесише млетачку републику. Слушало је како инквизитори гомилају жртву за жртвом и како потоцима проливају невину крв!“ продужи Евангелина. „За неко време оно је било смештено у Римини-у, па се одатле крене Венецији. Ја сам због слабости морала остати у Римини-у. Мој брат остави код мене Алесандра, да ми се нађе у помоћ, а он са осталим братством оде у Венецију. Једва једном оздравим и ја на се кренем овамо“.....

„Шта то беше?“ прекиде је у причи Краљица Ноћи. „Зар не чујете неко необично шкрипење око Галере?“

Евангелина слушаше пажљиво. — али сад је било све мирно.

„Ништа не чујем,“ одговори Евангелина. „По свој прилици то је ветар заљуљао ужета на катарци!“

И ја сад ништа не чујем,“ рече Краљица Ноћи.

(наставиће се)

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе пок. Савке Павла Јуришића — Штурма — мајора. Кућа на Енглезовцу. Има пет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се стараоцу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде.

4—6

БИВШИ АУСТР. војни аташе пук. г. Десовић продаје сав свој намештај, клавир, коње и кола, сваког дана до 3—6 сах. по подне. За преглед на запад. Врачару у кући пук. г. Милан ковићи, сјеничка и орловска улица. 3—4

Способан трговачки агент који влада српским и немачким језиком и има 600 дин. кауције, може одмах добити добру службу Упитати редакцију. 1—3

ДАНИЦЕ

Ја вас јавно позивам да у року за 8 дана од данас најдаље испуните услове погодбе о обећанрм ми миразу од 1200 динара и да приступимо к извршењу свештеничког испита према пропису § 61 62 63 и 64 грађ закона, иначе сва следства законима, прописана односно накнаде учињених трошкова и омаловажења моје грађанске трговачке части, на вас прелазе, и сами себи препишите.

Влајко Маринковић
бакалин из Београда

КУЋУ МОЈУ ПОСТОЈЕЋУ у РАМској улици преко пута златног Лафа Кафане, са три собе кујном конком, бунаром у истој засебној авлији, и са свим удобностима издајем под кирију од. — 1. Новембра а и одма.

Пак ком је воља узети исти став нека се погодбе ради одрати код мене потписатог.

из Пожаревца.

Гаврило Митровић
дућ.

2—3

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је сваковрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, букове и растове греде и дирекс, а цене сам удесио тако да сваког купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

6—8

Кућа са седам одељења, и осталим удобностима на крагујевачком друму до војног сењака, са баштом и њивом даје се од Митров-дана под кирију, за једну и више година.

За услове и цену питати у истој кући. 2—3.

КАРУЦЕ на продају нов ландауер и фајтон могу се видити у гранд Хотел 3—3

2 ФРАНЦУСКА ВЕЧЕРЊА КУРСА

приређује потписани у свом стану од 7 до 9 сахати на основу следећег програма:

а) теорично-практички курс у корист оне господе, који нису имали довољно времена или прилике да себи темељно присвоје све појединости граматичко-синтактичних правила и особине језика.

б) искључиво практични-курс с обзиром на говор, усавршавање и коначно упознавање фамилијарног, епистоларног и књижевног стила.

Месечна награда од особе утврђена је на 8 дин. који се умољава унапред положити.

Курс „а“ трајаће шест месеци, а курс „б“ четири месеца.

Дотична уписивања прима потписани између 7 и 8 сахати у вече у свом стану „хилендарска улица Бр. 1.

с поштовањем

А. Маленица
3—3 проф. модерних језика

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

4—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СТЕФАН МАРИНОВИЋ“ БЕОГРАД

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

9—40

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 166 Београд, Недеља 18 [illegible] 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашој доброј и милој мајци

Симки Л. Милосављевић

Даваћемо годишњи парастос са службом у четвртак 22. о. м. у 9 сати у Саборној цркви.

Београд 16 Септембра 1888.

Ожалошћене кћери

Магдалена А. Милошевић, Катарина Ј. Барловац и Савка М. Паник

КВАРТИР ИСПОД ПОЗОРИШТА до саме чукур чесме издајем од идућег митрова-дана под кирију. Има 3 собе кујну собу за млађе подрум и бунар са пијаћом водом у авлији.

Велимир Антић

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 4—5

ЕЛЕГАНТАН СТАН, с лица на горњем боју у кнез Михајловој улици број 10 издаје се под кирију од 1 Новембра т. г. упитати треба у истој кући г. Салаја или у кући Стеве Тодоровића господска улица број 26.

3—3

КАЛЕНДАР

Православни: 18 Евмен, Ариад.
Католички: 30. Јероним далм.
Сунце излази: у 6 сах. 15. м. залази 5 сах. 45 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС.

Дукат	568
Наполеон	956

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 16 Септембар

кил	9.661	Жита	10.50
„	45193	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	786	Кукуруза стари	7.50
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	1002	Јечам	7·50
„	2167	Овас	7.50
„	—	Раж	.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	——	Пасуља	—.—
„	—	Ораја	—.—
„	——	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	3000	Креча	3.20
„	980	Сена	4.50
„	——	Сламе	.—
„	86	Масти	115.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—.—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	——	Крушака	—·—
„	7027	Грожђа	15.—
„	—	Сира	60·—
„	2870	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	353	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	7027	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	——	Вина црна	—.—
„	—	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	—	Ракије меке	—·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	70.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33,000	Јечма	5·50
„	6.000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрно	8.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	12.000	Пшенично „	10·—
„	[illegible]	Пасуља	25·—
„	7.500	Кромпира	6·—
„	3.000	Кудеље (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Ораја	6.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Откривање споменика**). Као што је познато, нашим читаоцима, данас је искупљено Српство из свију кра-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (87)

„Дакле, ја дођох амо да чујем жалосну вест, како је мој брат, Рафајело, запао у руке Жбира“, продужи Евангелина причу. „Он је сад, као заробљеник, на острву св. Лазара! Ја морам да идем тамо, морам да га видим, да говорим са њиме! Морам да покушам не бих ли га избавила!“

„То је благородна мисао, и решење достојно праве, љубеће сестре. Томе могу да одам само заслужну хвалу. И ја сам због тога ожалошћена,“ одговори Краљица Ноћи.

„Још сутра зором кренућу се одавде, да га видим што пре!“

„Не тако; причекајте, па ћу сутра у вече и ја поћи са вама у Венецију,“ одговори Краљица Ноћи. „Дању нам прете многобројне опасности! Нас не сме нико да види! Дакле сутра у вече, ми ћемо поћи, а Умбо ће пратити нас!“

„Мене нико не познаје, нико ме неће задржати Сињора,“ рече Евангелина „Али кад ви заповедате да идемо сутра у вече, ја ћу послушати вас.“

„То није заповест, драга пријатељице, то је само моја жеља!“ одговори Краљица Ноћи. „Дању и вама и свима нама прети опасност! А саму вас не пуштам да идете у Венецију!“

„Али на острво Св. Лазара пустићете ме да идем сама, зашто да се због мене излажете опасностима? Пустите мене да покушам, ако се може што да учини!“

„Биће испуњена ваша жеља. И ја сама држим да је боље, да сами идете на острво, и потражите команданта, те да би могли доћи до вашег брата. Ништа кришом не треба да радите, јер на тај начин нећете моћи да учините ништа. А ако бих и ја пошла тамо са вама, онда би биле ухваћене обоје. Овако кад сте сами, држим да вас неће задржати нико. Ако вам испадне за руком да дођете до вашег брата, и са њиме говорите, онда ћете моћи покушати његово бегство, пошто се са њиме договорите, кад и како то може бити!“

Евангелина скочи — за тим покаже са прстом на водену површину. —

И краљица Ноћи устаде.

У томе се зачу вика оног стражара, који је био на катарци.

„Некаква гондола у опасности је! Чује се вика за помоћ!“ јави стражар.

„То није вика за помоћ,“ тврђаше Евангелина, и приђе близу ограде. Сви стражари што су били на крову притрче огради.

Сад се опет зачу вика, али по гласу се познало, да је тај што виче, долазио ближе Галери. Још нико на Галери није знао кога се то тиче, и шта значи та вика.

„Удалите фитиље! Они су на Галери и горе! Галера са свима који, сте на њој

јева нашихъ, у Смедереву, да се омладином смедеревском учине достојан помен и освештају споменик, славном Србину, творцу српске журналистике, „свом Србину“ — Димитрију Давидовићу, чије српске кости почивају у Смедереву, чело олтара храма успења Богородице.

*

(**Изгорело дете**). У Вел. Вараду играло се једно циганче од три године, које је мати оставила у кујни заједно с другом децом, пред огњиштa. У једанпут му се запале хаљине те се сирото дете тако опекло да је умрло. Другом детету, које теде да спасе свога друга, изгореше обе руке

*

(**Пожари**). Пишу из Ст.-Бечеја: Код нас су пожари на дневном реду. Прошле недеље беше три већа пожара. У понедељак у зору изгоре Стакићева кућа на Тиси, са свим до воде. У уторак после подне изгоре једна, а у среду на ноћ две куће. Намештај је срећом спасен.

ДИМИТРИЈЕ ДАВИДОВИЋ

12. Октобра 1789 године, рођен је у Земуну, у Срему, славан Србин, Димитрије Давидовић. Отац његов био је *Гаврил*, син земунског проте Давида Ђорђевића; а мати Марија, кћи Марка абаџије из села Добановца.

Прве године свога детињства, провео је Димитрије у родитељској кући Шесте године пошао је у српску школу, у Земуну, где је остао до своје једанајсте године. У то време, одличнији Срби давали су своју децу, поштo свршe српску, у грчку школу; но Димитрије не хтеде никако учити грчки. За то га отац — који је тада био имућан трговац, а доцније пострадао и погорео — пошље у сремске Карловце, где је гимназија била већ на гласу, и ту сврши свих [illegible] разреда с најбољим успехом [illegible] крај великога успеха у наукама, развијао се у њему особито и слободан дух од светских предрасуда, у след чега брзо дође у замерку код свога професора Храниславa, и код самога митрополита, те наскоро буде отпуштен из школе.

Из Карловаца отиде Давидовић у Кезмарк, и ту сврши прву годину филозофије, откуда дође у Пешту, где изучи другу годину, и за тим пређе у лекарску школу, где сврши три године с одличним успехом (1812. кад му је била 22 год.) Но у њему је већ радио дух, и тражио поље где би могао раширити крил[illegible] и допринети општој користи. Овакве мисли и природна слобода његова побудише га зар да учини један необичан корак, те се једног дана реши — сажаљевајући пештанске грађане што немају ваљане и способне свећенике, те да од њих чују поучне проповеди — да сам говори славно у цркви, о ускрсу 1812. год. Грађани примише са задовољством његов говор, но црквена управа преписа му то у преступ међу тим, слово је било пуно морала и хришћанске поуке, као што је то потврдила и онданња цензура, поштo га је отштампао. Те исте године изда он и једно дело, под именом „Наставленіе къ благоправію.“

Из Пеште отиде Давидовић у Беч и сложивши се са својим другом Димитријем Фрушићем, издејствује код аустријске власти дозволу, да може издавати *„Новине Србске,“* које је у почетку издавао с Фрушићем а после сам, пошто је напустио четврте године лекарску школу, посветивши се са свим књижевности (1813 до 1821). Својим новинарским радом, дејствовао је много на дух онога времена и ускорио је и умножио напредак српске књижевности, служећи за углед својим чистим и јасним слогом српским, и отварајући поље за рад ревносној младежи у своме листу. Листови његови били су заиста чисти ед сваке себичности, славољубља и користољубља, нити су служили као оруђе икаквој странци, већ једино истини.

Године 1817. отиде у Пешту и испроси за жену Савку Диомандиву, с којом се венча 18 маја 1817 год. За то време заступао га је Вук Стефановић Караџић, који му је и иначе радио по мало на новинама.

Године 1810 купи штампарију, која му је отклонила огромне тешкоће у раду. Осим новина, издавао је Димитрије и *Забавнике*, од 1815. до 1821. (изузев 1817 — дакле шест књига). Забавници су били чисто његово дело без ичије помоћи, а служили су као здрава умна храна српској младежи обојега пола. Године 1821 завршио је са кратком историјом народа српског — Овако ревносни радови његови побудили су краковско учено друштво, те га 15 априла 1820 год, изабере за свог дописног члана.

1818 г. умре му жена, пошто му роди сина Светозара, и Димитрије се после кратког времена (26 јануара 1819) по други пут Јеленом из породице Фаратинине, с којом поживи до смрти, изродивши децу, Милана, Јована и Савку.

Немајући довољно средстава одржати и даље новине и штампарију (коју је набавио новчаном помоћи Марка Дарвара), остави Беч и пређе у Србију, 14 новембра 1821 год. где ступи као секретар код кнеза Милоша Новине је пак оставио на Петру Матићу, тадашњем слушаоцу правних наука.

Када сврши се руско-турски рат, са трактатом у Једрену (2 септ. 1829). Давидовић буде послат с депутацијом у Цариград ради преговора о народном праву, која су дата Србима на Букурешком миру још 1812 и акерманском 1826 као и на основу једренског трактата од 1829 године. У Цариграду је остао до Митрова-дне 1830 ког је дана издан султанов берат, о наслеђу, и хатишериф, у коме су изложена и ујемчена права народа српског, које је Димитрије, у свечаној народној скупштини прочитао и обнародовао, од стране кнеза Милоша, на дан св. првозваног Андреје, 30 новембра 1830,

Године 1831, ишао је по други пут у Цариград, где је пробавио до октобра исте год. Том приликом добио је од руског посланика Бутегева, у знак признања и поштовања, велики драгоцени пртен са великим драгим каменом. — Кад се доцније опет указала потреба, да се шаље депутација у Цариград, отиде и Давидовић као члан исте, 3 фебр. 1833. Том приликом буде одликован, указом цара Николе од 6. јануара 1834., орденом св. Владимира четвртог степена.

Но поред свих службених радова, обраћао је пажњу и на књижевност. Тако имамо од њега опис манастира Жиче, у Летопису од 1828 год. Кад је отворена штампарија у Србији, радио је и Забавник за годину 1833, а за тим и за 1834 и 1835.

Године 1834 почео је издавати и прве *„Србске Новине“* у Србији, које је 1835 продужио, и које се могу сматрати „као јасно звоно, које је у Европи огласило и оглашавало биће и живот Србије и српскога владаоца и народа“ — док му није одузето уредништво књажевим налогом, чиме му је заједно пресечена и жица његове делатности.

Трећег фебруара 1835 год. (*№* 352) буде Давидовић постављен за *„попечителя внутрени дела, и осим тога вручено му буде попечителство просвещенија, да исто особено и одвојено води.“* 14 марта исте год. (*№* 776) добије укор од кнеза, што све ставља у новине оно што се у Србији уређује, као и какви се званичници постављају те тиме показује, да је и он у споразуму са онима, који су хтели „конституцију.“ Између осталога, вели се у том укору: „Хоће ствар некако на то да се окрене, да сте ви (Давидовићу) то једва и желили, и да сте били у споразумјењију, но само вјештим начином, с онима, који су конституцију хотјели почем таке ствари тако незадржано печатате по новинама вашим.“ И одмах за тим, 16-ог марта исте год. (*№* 813) буде му одузето уредништво новина и предато Димитрију Исајловићу.

Овакав укор и поступак поразио га је. Осетљивост његова надвладала му је ону душевну снагу, која знаменитим људима одржава ону невероватну равнодушност, при промени из среће у невољу, и која их чува од очајања Овај, по његовом мишљењу незаслужен поступак према њему, дарнуо га је у срце; с тугом и жалошћу, изложивши (4 маја 1835) да га је то бацило у крајње очајање и да ту поругу неће преживити, молио је Господара, да му уважи оставку на службу, и да му дозволи да се с породицом пресели у Београд, како би био ближе лекарима. Кнез му не хтеде уважити оставку, већ кад је 19. јула 1835. полазио у Цариград, и оставио свога брата Јефрема да га заступа, наименује Давидовића *својим совјетником*, с налогом да и он остане у двору крагујевачком, и да буде на руци Јеврему. Као саветник остао је у служби до 12 септембра 1836 а те је године изгуби, и падне у највећу оскудицу. У пролеће 1837 буде му наређено од Господара, да иде младим кнежевићима, који су у то време били без наставника, да се онде нађе. Тада је свом снагом наваљивао на кнеза, да кнежевиће пошље у стране земље на васпитање, или да им добави ваљане учитеље — али то остаде без успеха.

У непрестаној борби са судбином, која га је постигла, венула је снага његова из дана у дан све више и више, док није клонула и са свим ишчезла. Он умре 25 марта 1838 год. на Благовести, у 48 год. свога живота оставивши за собом удовицу Јелену, и два сина, Светозара и Милана, и кћер Савку. Српске му кости почивају у Смедереву. код цркве успења Богородице, више олтара, и покрива их бели студенички камен, са овим знаменитим натписом, што је сам себи одредио: *„Димитріе Давидовићъ савъ Србинъ.“*

Омладина смедеревска ценећи заслуге славног Србина, вредног радника на књижевноме пољу и творца српске журналистике, подиже данас споменик Давидовићу, уз суделовање

одлетиће у ваздух!“ повика поново долазећи глас.

Ове речи произведоше ужасан страх.

„Помагајте — иначе ће бити доцкан!“ зачу се поново глас.

Сад се примети једна гондола, која је долазила све ближе Галери. Човек, који је у њој био, напрезао се из петних жила, само да што пре дође до Галере. Глас његов беше врло јасан, тако, да су га сви чули, што су били на Галери.

Стража зазвони на узбуну и неки већ поскакаше у гондоле, које су свагда биле приправне.

„Фитиљи горе — удалите их!“ повика опет глас одоздо.

„Света мајко Божија — ми смо пропали!“ јаукаше Евангелина, ломећи руке.

„То је Јакопо!“ повиче Краљица Ноћи. „То је Јакопо и његова кћи Нела!“

Сад је наступио ужасан тренутак очекивања и страха. Они на Галери нису могли себи да разјасне шта је у ствари, шта се догодило, и од куда прети опасност, јер одозго, нису могли да виде тињајуће фитиље, који су били код крме. Али је ипак сваки осећао да ће им најближи тренутак донети страховиту опасност.

Братство појури са крова на гондоле.

Доле, на води, беше настао очајнички рад. Стража, којој је Јакопо обратио пажњу на тињајуће фитиље, већ је са својом гондолом доспела близу крме, и почела вадити један по један фитиљ. И Јакопо је помагао. И он и Нела били су у опасности да за једно са Галером одлете у ваздух, јер тињајући фитиљи могли су сваког секунда да дохвате барут. Али Јакопо беше заборавно на сваку опасност само да спасе Галеру од пропасти.

Више њих из братство беше се спустило низ крму, и тек сад приметише опасност!

Стари Јакопо дошао је баш кад треба да одклони претећу опасност! Њему и стражарима испаде за руком да уклоне тињајуће фитиље.

„То је дело потплаћених мучких убица!“ рекоше више њих крсташа, кад су видели велике руне и из њих извукли дугачке плехане цеви напуњене барутом. „Галера би пропала, кад би експлодирале ове цеви!“

„Али како су те мучке убице дошле до Галере?“ упита неко. „Како су могли да пробуше толике руне?“

„Хвала милостивом Богу, опасност је отклоњена у добри час,“ рече Краљица Ноћи.“ И коме ми имамо да благодаримо за наше спашење? Староме и верноме Јакопу, који је амо дотрчао да нас избави, не гледећи на опасност која је претила и самом њему!“

„Долази још једна лађица! Још једна гондола долази овамо!“ повикаше више њих.

„Јесте ли приметили опасност?“ повиче нечији глас. „Је ли спашена Краљице Ноћи?“

„То је Дуждев синовац!“ рече Краљица Ноћи.

„И ја сам дотрчао амо да вас спасем!“ настави Лоренцо Пријули. „Хвала Богу што ово злочинство није испало за руком! А ко је дошао пре мене? Ко је тај, што вас је избавио?“

„Ево га! то је Ловац мртваца!“ повикаше више крсташа.

„Ловац мртваца и његова кћи! То је племенито дело што сте учинили, драги поштени старче!“ рече Лоренцо кад је његова гондола приспела уз Јакопову. „И

целог Сриства, а у знак своје топле захвалности и признања. Слава благодарним! Слава успомени дичнога Србина Давидовића!

— М. —

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Отпутовали**) Јутрос су првом лађом цр. кр. дунав. пар. друштва отпутовали многи гости у Смедерево на прославу Димитрија Давидовића Истом лађом отпутовао је цео одбор „Уједињене омладине“ изасланици многих редакција са венцима, изасланици Академије наука и уметности, изасланици Велике Школе певачко друштво „Даворје“ у народном оделу и војна музика.

*

(**Г-ђица Вукосава Ђурковићева**) Вечерас се у народном позоришту приставља „Орлеанка девојка“ где насловну улогу игра г-ђица Вукосава Ђурковићева, о којој се већ критика повољно изразила приликом њезине игре у „Немањи“.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Ернесто Роси**) чувени талијански глумац, добио је од своје владе именовање за члана комисије, која ће да спроведе преустројство свију завода и школа деклематорских и глумачких, које данас постаје у Италији. У след тога, Роси ће у почетку зимске сезоне посетити све главније позорнице у Италији, опростиће се с публиком и за тим ће се стално наставити у Фиренци. Не зна се сигурно, ће ли Роси са свим или само док се не спреми поменуто преустројство, одступити с позорнице. Но и у првом случају, Талијани ће наћи утехе у томе, што ће им Роси спремити глумачки подмладак, који ће ову вештину у Италији не само држати на висини, него и даље унапредити, јер се сме с разлогом рећи, да ће Роси спремити Италији више нових Росија. Ово предузеће талијанске владе мора се с похвалом поменути! талијанска је влада ето прегла, да и глумачки огранак народног живота узме под своје окриље, како ова вештина не би била упућена да чека док какав слеп случај не избаци на позоришне даске по какав *природни* дар. Влада је доказала тиме, да потпуно појми значај позоришта као школе за културно унапређење народно, јер зна, да је добар учитељ душа школи и њеном напретку, па је правнула да народу свом спреми и добре глумице учитеље, који ће свој положај и значај у народу не само разумети, него ће бити спремни да одговоре у потпуној мери свима захтевима, који се од њих траже. А ми?...

*

(**Маршал Базен**) Из Мадрина, шпанске престонице, стигла је вест да је 11. ов. м. преминуо тамо бивши француски маршал Базен, један од највећих привржених Наполеонових.

*

(**Октав Феље**). Славни француски романсијер и драматичар, изгубио је недавно свога јединца сина, који беше врло даровит младић. Жалост за сином, који му беше прави пријатељ, тако је скрушила Фељета, да се решио, да са свим напусти свој књижевнички рад. Већ је послао управитељу »Gymnase«-а изјаву, да му обећану драму за зимску сезону не може дати, јер од сад неће у опште ништа више писати.

*

(**Путници на исток**), које је писарница за путне карте код угарских државних железница повела на занимљив пут, пошли су прекјуче у вече у полак осам сахата са средишног колодвора. Друштво се састоји већим делом из Будимпештанаца, међу њима имаде и женских. Путују засебним влаком и стигли су у Београд, а одавде ће даље у Цариград.

СМЕСИЦЕ

(**Свесим пропало**). Домаћица свом рођаку, који је већ давна у посети, и не спрема се никако на пут: „Драги рођаче, твоја те породица давно очекује. — Не треба тако дуго да их остављаш саме!“ — Рођак „Заиста имате право! Ја ћу још данас да пишем, да и моја жена и деца дођу овамо.

*

У **позоришту**. Познати глумац Брокман, играо је у позоришту у Грацу улогу „Есекс“, па пошто га је врло мало слушаоца изазивало, то није ни скретао пажњу на то; гледаоци се умирише и изађоше из позоришта, само још један остаде; то беше некакав дечко на галерији. Пошто је он, и то врло јаким гласом изазивао Брокмача попне се [illegible] поклони се дечку учтиво трипут и рече му; Благодарим лепо на поклоњеној пажњи А сад се торњај кући натковe!

*

Пробуђен у сну. Судија: „Шта вам је дало повода, да тучете свога друга с ким сте заједно спавали?“ — Оптужени: „Видите господине, судче, ја сам сниo печену гуску. Таман сам хтео први залогај да метнем у уста он се промешкољи и пробуди ме! Због овакве неучтивости тако сам се наљутио, да сам га поштено истукао.“

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 16 Септембра.

(*Крађа*). Прошле ноћи учињена је крађа Луки Петрови трг. овд. украђено му је 1. леворвер и 1. сахат џепни, пала је сумња на Мацу Анђелску, и она је притворена.

(*Притворени*) Ноћас су притворени Франц Фрајмов, Кодрат Мача, Никола Бошњаковић, Петар Миловановић из Пчелице, Стојче Кумановић из Турске, Лазар Кићевски из Смедерева и Петар Николић из Охрида надничари, сви због скитње, Радивоје Живановић калфа берберски, због нереда, Чедомир Раписављевић слуга овд. због крађе коња, Роза Ђорђевић из Лесковца због преваре и Маца Продановић због блуда

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Петар Певац из Аустрије Стеван Милошевић из Котровнице Арса Стаменковић из Дослаје, Франц Гендер из Аустрије, Владимир Живковић, Никола Алексић овд. Тодор Ивановић и Љубомир Марковић из Књажевца, Катица Стојановић овд. Катица бив. ж. Јакова Бојанића овд. Петар Радовановић из из Параћина Емил Сухамски, Јозеф Кубатовић Стеван Стојановић Јован Лукић и Мала Петрић из Аустрије сви због скитње Милица Јовановић удова што није почистила улицу Димитрије Ђорђевић обућар за оговарање власти, Петар Ђурић магазација што је држао отворен дућан за време службе, Тодор Томић обућар овд. због нереда Драга жена Васе Миловановића за увреду.

*

(*Изгубио*) Вилхелм Шмит машинист у држ. штампарији изгубио је у Недељу од Жир. Венца до Вајферта на натраг на врачар један дијамантски пртен ко га нађе нек донесе у гл. полицију и добиће награду.

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорелн косом коју сам добила услед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотреница у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вукаша и Комп. у Нашу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Зајчару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.
2—10

ја сам похитао амо да станем на пут злочинској намери!“

Крсташи прегледају пробушене рупе и одмах их запуше са дрвеним чеповима! Сви су се чудили извршеном послу и нико није могао да појми, како су изасланици тајног Трибунала могли не приметно да дођу до Галере.

Све бокове а и целокупу Галерт најбрижљивије прегледају и све што је требало буде поправљено. Краљица Ноћи јако се бринула за Дуждевог синовца.

„Смилујте се, Лоренцо, и вратите се у варош;“ рече му она. „Ви сте у великој опасности! Ако вас виде, ви сте изгубљени — ухода има на све стране!“

„Сретан сам што видим да сте спашени, што сам чуо ваш мили глас!“ одговори Лоренцо. „Како сам се бринуо за вас, Синьора!“

„Хвала вам! Али, молим вас, вратите се у Венецију! не жртвујте се без узрока! Помислите на Родрига Зени а! Сачувајте ваш живот за нас, кад нам будете устребали!“ рече Краљица Ноћи.

„Па зар да вас не видим? Зар сам вас овде нашао само зато, да што већу чежњу имам за вама? али знам да сте спашени, краљице, то ме умирује. Због бога божанстоени анђелу! Ја те ипак морам видити доцније!“ одговори Лоренцо.

На води око галере киптише гондоле. Преглед Галере беше довршен а сад не беше више никакве опасности, но ипак сви су били узбуђени и поплашени од изненадног догађаја. Сваки је стрепио да случајно није какво место опажено, одакле би могла искрснути каква нова опасност.

Са истока почело је свитати. Мрак, који се беше спустио, ишчезаваше. Док је било још мрачно, сваки је зебао од страха. Само једна беше слободна, само једна није осећала стрих нити је задрхтала! Та јединa, неустрашима, беше Краљица Ноћи!

Док су сви остали са страхом помишљали на ужасан догађај који их је могао снаћи, дотле је она седила мирно и без страха.

„То је био план наших ђаволских противника!“ рече она Умбу, кад јој је овај саопштио да су све плехани цеви уклоњене и у море побацане, као и да су све пробушене рупе на Галери запушене као што треба.

„Против тих ђавола ми морамо да се боримо свим могућим средетвима. Позовите старог Јакопа и његову кћер, да дођу на кров. Хоћу да говорим са њима, хоћу да им благодарим у име свију нас, за ово племенито дело! Без старога Јакопа, ми би сви били изгубљени, јер Лоренцо Пријули, дошао би за неколико тренутака доцније.“

(наставиће се)

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

НОВИХ КРАЉЕВСКО-СРПСКИХ ДРЖАВНИХ СРЕЋАКА

ОД 1888 Год.

ЧИЈЕ ЋЕ СЕ ИЗДАЊЕ ВЕЋ НА ДАН

23 И 24. СЕПТЕМБРА У ПЕТАК И СУБОТУ ИЗВРШИТИ

„Винер Банкферајн“ у Бечу, који овај, српским монополом дувана а особеном гаранцијом основани зајам, у свима престоницама на упис поднаша, поверио је Српској Кредитној Банци продају тих срећака за целу Србију.

Код подписатога завода, као и у свима овдашњим мењачким и подобним радњама, добијају се бесплатно прегледи и планови вучења, из којих се да видети да ће се у току од 65 година предузети у Београду

ГОДИШЊЕ ТРИ ВУЧЕЊА ЗГОДИТАКА И ТРИ ВУЧЕЊА АМОРТИЗАЦИЈЕ

ПРВО ЈЕ ВУЧЕЊЕ I ЈАНУАРА 1889 ГОД.

У току ових 65 година мора се свака срећка са најмање 12½ до 40 динара у злату исплатити

Но ипак и после исплате том најмањом суми, игра свака срећка и даље у вучењу згодитака

У злату и без икаквог одбитка исплатимих главних згодитака има

од динара 300.000, 250.000, 200.000, 100.000 и 75.000 динара

Осим ових главних згодитака, снабдевене су ове срећке са тако великим споредним згодитцима, каквих ни један лутријски зајам не показује

Краљевско српска влада примила је на се безусловну гаранцију за овај лутријски зајам

Услови уписа следећи су:

Уписна је цена за Србију 13 и по динара по комаду. Од те цене има се 5 и по динара по комаду одма при упису у готовом новцу у име капаре положити, остатак од 8 динара има се најдаље до 15 октобра ове 1888 год. положити, у противном случају пропада капара од 5 и по дин

Упис вршиће се у Србији 23 и 24 Септембра 1888 год. код

СРПСКЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ

Обраћа се пажња на то да ће се упис тада закључити, за што се благовремено пријава препоручује.

Пријаве примају и све мењачке радње.

Пријаве на упис из унутрашњости могу се чинити писмом. Најцелисходнији је начин уплате са поштанском упутницом. Број тражених комада. име и адреса [illegible]оручиоца морају бити тачно и разговетно написани.

Власник Медецилан и Кимпановић штампа Медецилан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 167 Београд. Понедељак 19 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМП АНОВИЋУ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашој доброј и милој мајци

Симки Л. Милосављевић

Даваћемо годишњи парастос са службом у четвртак 22. о. м. у 9 сати у Саборној цркви.

Београд 16 Септембра 1888.

Ожалошћене кћери

Магдалена А. Милошевић, Катарина Ј. Барловац и Савка М. Паник

ОБЈАВА

У кварту дорћолском и врачарском на источном крају тражи се кућа за школу било за сва четири разреда уједно, или обашка две куће у које би се могла сместити по два разреда.

Куће треба да имају сем потребног простора за разреде још предсобије или конк и собу за канцеларију учитеља а обашка собу и кујну за стан служитеља, два три нужника и повећу авлију.

Ко је вољан уступити општини своју кућу за школу нека поднесе писмену понуду општинском Суду до 23. Септембра ове године а до 5 сахати по подне.

Од Суда општине београдске 17 Септембра 1888 год. АБр. 723.

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром 5 5

КАЛЕНДАР

Православни: 19 Муч. Св. Трофим
Католички: 31. 1. Октомбар
Сунце излази: у 6 сах. 15. м.
залази 5 сах. 45 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС

Дукат	568
Наполеон	956

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 16 Септембар

кил	9.661	Жита	10.50
„	45193	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	786	Кукуруза. стари	7.50
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	1002	Јечам	7·50
„	2167	Овас	7.50
„	—	Раж	.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	——	Пасуља	— —
„	—	Орања	—.—
„	——	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—.—
„	3000	Креча	3.20
„	980	Сена	4.50
„	——	Сламе	.—
„	86	Масти	115.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Кумура	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	7027	Грожђа	10.—
„	—	Сира	60 —
„	2870	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	353	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаџика	—.—
„	7027	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

дит.	——	Вина црна	—.—
„	—	„ бела	—.—
„	—	Комовице	—.—
„	—	Ракије меке	—.—
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	666	Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „	—.—
1 „	„	„ „	—.—
1 пар		Крава тешки	—.—
„	„	„	—.—
„		Свиње мрша. 80	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1 „	„	Јагњећи нови	.—
1 „	„	Јарећи	.—
1 „	„	Кавлака	.—
1 „	„	Зечији	—.—
1 „	„	Козији	—.—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	270.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33.000	Јечма	5·50
„	6.000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрно	8.—
„	2.500	„ брашн	10·—
„	1.400	Пасуља	25·—
„	7.500	Кромпира	6·—
„	3.000	Кудеље (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Орања	6.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

Његово Височанство Престолонаследник краљевић Александар, благоволео је 30. Августа тек. год. из

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (88)

Нека је велика хвала и том племенитом младићу!“ рече Умбо и позове Јакопа и његову кћер.

После неколико тренутака дође на кров Јакопо и његова кћи. Кад Јакопо дође до краљице он скиде своју капу. Нела хтеде да клекне, али је краљица Ноћи задржа и пружи јој обе руке.

„Бог нека вас благослови,“ рече она потрешеним гласом.“ Ви сте све нас, што смо на Галери, спасли од сигурне смрти! Ви сте учинили племенито дело, јер ови људи, што су на Галери, раде само оно што се клони народа млетачког! А теби, Нела, ја имам да заблагодарим, што си ме већ једном спасла од смрти! Ти си ме избавила на сувоземној страни Венеције, те нисам била пљен Жбира!“

„Ми нисмо ништа друго учинили до хришћанску дужност,“ проговори Јакопо. „А свемогући Бог био нам је у помоћи да то извршиао. Испало нам је за руком да одклонимо грозно дело!“

„Ви сте и сам ваш живот ставили на коцку, кад сте се приближили Галери! Да је она бачена била у ваздух, пропали би и ви! Па и сем тога, ви сте још у опасности, јер ако вас опази ма који од ухода Трибуналових, ви ћете бити изгубљени!“ продужи краљица Ноћи.

„Ми ћемо се вратити у Венецију, синьора,“ рече стари Јакопо. „Уз пут ми нисмо наишли никакву гондолу! Благодарим господу Богу што сам на време дошао те да отклоним опасност, која је претила свима вама!“

Умбо приђе и јави да нема више никакве опасности и опише све припреме које су учињене.

„Чудим се,“ рече краљица Ноћи, „како нико са Галере није приметио, кад су они зликовци извршили своју гнусну намеру!“

„Подплаћени зликовци користили су се тиме, што је ноћ била јако мрачна.“ одговори стари Јакопо. „А пошто и море не беше мирно, то су они могли да раде без великог шума. Пошто им намера није испала за руком, ја се спокојно могу са Нелом вратьти у Венецију!“

„Је ли Нела код вас у колиби?“ упита га краљица Ноћи.

„Јесте, она је сад опет код мене, пошто је сирота Едита Амалфијева прогоњена са свога склоништа,“ одговори Јакопо. „Ми смо је тражили тамо, али је не могасмо наћи. Она је морала даље сувим да бега! Због, синора! Ми ћемо се повратити натраг. Не треба да се бринете за нас. Али ја се бринем за племенитог Лоренца, Дуждевог синовца, што је био овде. Било би грозно да дође у затвор зато, што је похитао овамо да вас спасе од смрти! А са самим затвором неби прошао. Ако би дознали да је он био овде, онда му је смрт сигурна. То ја врло добро знам! Света Богородица нека вас за-

Абације одазвати се VII. батаљону, на честитку имендана, депешом ове садржине: „Мајору Светозару Магдаленићу, Београд“ „Хвала друговима на данашњим честитањима. Врховни командант, мој краљ и Отац, радује се што су официри седмог батаљона, мени тако милог и драгог, испуњени оваким духом, какав се огледа у жељама вашим“. Краљевић Александар, потпоручик VII. батаљона.

*

(За Дорћолце и Врачарце) обраћамо пажњу дорћолцима и врачарцима који имају своје куће, на објаву суда општине београдске, коју доносимо у данашњем броју нашег листа.

*

(Отпутовали) Јуче су отпутовали на Давидовићеву прославу, у Смедерево власници, уредници и сви сарадници „Малих Новина“ — сем једнога — с тога молимо читаоце, да извине што је мало закаснио лист.

*

(Путовање новина) многи нам се претплатници, из унутрашњости жале, да не примају уредно лист, а други опет да приме по једно два броја недељно и то после неколико дана путовања. Можемо уверити г. г. претплатнике, да ми најтачније испраћамо сваки број; дакле, да до нас нема кривице. Шта је узрок овој неуредности у раздавању и тако дугом путовању новина, постараћемо се да дознамо и да га што пре отклонимо.

*

(Збор општински.) Прекосиоћ држао је одбор општински своју редовну седницу и решио: да се ради регулисања пијачног питања сазове општински збор.

Како смо дознали, одбором изабрана комисија предложила је, да се поред сада постојећих отворе још нове пијаце, на „зеленом венцу“, палилули, топџијској пијаци и батал-џамији чим чим се најмање 10 пиљара јаве да желе свакодневне намирнице тамо редовно продавати.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22. јула ове год. на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, поставља:

Милана К. Марковића, порезника III-е класе за варош Ужице и срез црногорски, за порезнике исте класе пореске управе;

Ђоку Маринковића, порезника III-е класе среза качерског, окр. рудничког, за порезника исте класе среза таковског, истог округа;

Антонија Павловића, порезника IV-е класе среза таковског, окр. рудничког, за порезника исте класе среза качерског истог округа;

Тасу Спиридоновића, порезника IV-е класе пореске управе, за порезника исте класе за вар. Ужице и срез црногорски; — сву четворицу по потреби службе; и

Стевана Вулетића, бив. порезника, за порезника IV-е класе за вар. Књажевац.

Министарски Савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22. јула ов. год. на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, одобрава:

општини корманској, у ср. моравском окр. алексин. да од својих грађана покупи 3478.38. дин. на подмирење расхода за ову год.

Општини белопаланачкој, у окр. пиротском, да приврезом покупи 2033·28 дин. за издржавање трију школа: белопаланачке, мокрањске и шпајске; и

Министру грађевина, да за исплату елабората, који је извршио предузимач М. Фрелих из Граца, у цељи грађења железнице Београд, Шопић — Ваљево, може утрошити 24.250 дин. из кредита на грађевине, оправке и доправке, за 1887/8 год.

Министру војном, да на израду три болничка павиљона у Нишу, може утрошити 65.506 дин. и 59 пр. и да на лепљење малтером и кречење дашчаног плафона горњег боја старе касарне у Нишу, 2563.74 дин.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(Конкуренција лепотица у Спа-у) Ван сваке конкуренције је лепотица Фатима Бенте Ени арапскег порекла 19 година стара, рођена у Тунису, она је највећа лепотица на свету. Прва конкуренткиња је 18 година, Маргарита Буљон из Париза. Затим Бети Штукарт, 16 година стара, из Беча Берепа Галос из Бордоа и Карола Бибен из Беча, Затим Аника Домберинска из Пилзена. Најстарије су конкурентиње Мис Штопфор, из Дублина удовица Антониоли из Роана и Марија Бестели из Магенте, све су по 34 године старе.

*

Пси у рату). Пре кратког времена су купљени у Белфорту више великих паса, да се за војне цељи изучавају. Дресирање ових паса бива на овај начин: Обуку војника у немачко војничко одело, на псе, који су везани туткају на овог преобученог војника. Пошто је ова обука у касарни свршена, изводе се пси у поље да се тамо упражњавају. При првој проби биле су постављене страже у арсотској шуми и свакој је био придодат по један пас. После кратког времена појави се пред стражом један војник преобучен у пруском оделу. Пас, не само да је лајао, него је с места јурнуо на војника с оклопом, тако дивљачки, да се овај ојађеник спасао тек пошто је утекао на једно дрво.

После повољног резултата од прве пробе, придодат је повећи број ових паса 35. пешад. пуку на службу. а и други ће се пукови такође постепено снабдети овим псима, који ће велику улогу играти у новим ратовима.

СМЕСИЦЕ

—

(Декант Свивт.) путујући једном са својим слугом Томом, сврати у једну крчму на преноћиште. Кад је сутрадан устао, донесе му Тома чизме, исто онако каљаве као што су и у вече биле. „Томо“, запита он изненађен „за што су ми чизме неочишћене?“ „Па господине,“ одговори му Тома, „са свим је све једно; мислио сам, кад ћете их опет искаљати чим пођемо на пут, није потребно ни да их чистим.“ „Лепо,“ рече Свивт, „ондседлај коње!“ Тома одмах оде, да изврши ову заповест, а Свивт сиђе у крчму да доручкује, али у једно нареди кочмару да његовом слузи не да ништа да једе. Сиромах слуга дође и јави, да су коњи готови. „Лепо“, одговори Свивт, „можемо поћи“. „Али ја још нисам добио доручак“, рече Тома. „О, па немари ништа“ рече Свивт, „што би јео, кад ћеш на путу опет огладнити“ — и ускочи у седло.

Упут Декант пусти коња да иде лагано, и извадивши неку књигу из џепа, поче читати. Неки племић, који их стиже на путу и познаде Свивта, али га нехтеде узнемиравати, запита Тому: „Куда путујете?“ „У рај, сире“, одговори Тома. „Откуд знаш то?“ упита га племић. „Па отуд, што ја постим, а мој господин чита молитву“, одговори од глати озлојеђени слуга

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 18 Септембра.

Притворени. Ноћас су притворени: Никола Бошњаковић надничар овд. због скитње и Јевта Савић овд. надничар због нереда.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Васа Томашевић, каф. и Јован Жељесковић каф. што су држали отворене кафане преко прописаног времена. Јозеф Ђедић момак касапски, Мита Бошањски, Живко Стерић и Мијајло Васић Берберi сви због нереда Миладин Јовановић каф. за неподпис момка, Милица Продановић куварица, Стојче Кузмановић из Турске, Петар Миловановић келнер и Милоје Ђорђевић момак пекарски сви због скитње Илија Тољевић-Грајковић пиљар због бојах и Цветко Ивановић ковач што није следовао позиву власт.

Нађено. Синоћ пред вече, нађено је једно женско дете, код старог споменика, од 2 год. старо, плаво, има на себи хаљине од конофоса, не уме да каже чије је и налази се при кварту врачарском.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(Избор). *Удовица*: „...Господине А. ви сте момак и посећујете већ одавна нашу кућу, да ја, као удовица, и мати одраслих кћери, не могу и даље гледати равнодушно ову ствар. Дакле или узмите мене, или коју од мојих кћери!“

*

А.: „Куда путујеш дакле?

Б.: У Н. госпођи докторки М. — тамо ступам у службу.

А: Тако дакле! Онда, узми карту и за повратак! —

*

Госпођа: „Али Ана, ви сте баш непажљиво створење. До сад сте ми разбили већ четири тањира од најфинијег порцулана.

Куварица: Имате можда право — али што држите и што се служите само фином порцуланима!

Припослано *

* За ствари под овом рубриком уредништво не одговара.

Г. Влајку Маринковићу
бакалину из Београда
код „Еврејског гробља“

Дуго сам се и дуго премишљала, да ли да вам одговарам на оно ваше надривадвокатисање упућено на мене у 162 бр. „Малих Новина;“ али сам се најзад, зарад части, решила, да вам орговорим.

Газда Влајко, вама је врло добро познато, како сам се ја прво пред

штити, Синьора — а она два зликовца, који су хтели извршити гнусно дело, постићи ће праведна Божја казна!“

„Познајете ли их, Јакопо?“ упита краљица Ноћи.

„Ја сам их видио и чуо сам да имају неки врло важан посао,“ одгори Јакопо. „Тај посао беше да разнесу Галеру у ваздух. Ја и Нела дошли смо близу њих баш кад треба, и одмах сам дознао да се они не спремају ноћу на какво добро, већ на зло!“

„Јесте ли их познали? Кажите ми њихова имена!“

„То су два рибаре са острва Св. Николе, два пропала човека. За њих је поштен посао тежак. Они би радо левентовали и седили у Црвену крчму. То су Јеронимо и Амадео, ја сам их познао одмах. А кад сам их видио, да се ноћу на спремају, одмах сам мислио да ту нису чиста посла!“

„Они су подплаћени, Јакопо!“

„Да, подплаћени су, јер без велике награде неби се они решили на такав опасан посао. Синьора,“ настави Јакопо. „Јеронимо и Амадео нису ни зашто друго до једино за то, да врше злочиначки посао, То њима и приличи. Они су постали уходе тајног Трибунала, тај занат њима доноси новац, Али никакву част. Они не питају какав је посао, већ колика је награда! Такве људе потребује тајни Трибунал!“

„Ако их још једном видимо близу Галере, биће им смрт сигурна!“ рече Умбо. „Ми ћемо их убити као скотове!“

„Је ли Стефана била са њима?“ упита краљица Ноћи.

„Не, само њих двоје,“ одговори Јакопо и опрости се са краљицом, која му пружи руку, а Нелу пољуби у образ.

„Надам се да ће једном наступити час, кад ћу вам моћи вратити добрим за све оно што сте до сада учинили за мене,“ рече краљица Ноћи.

Јакопо и Нела сиђу у своју гондолу и врате се у Венецију.

XVI
У заседи

Пошто су оба рибара, као што смо напред видили, извршили свој задатак на Галери, похитају да се што пре одмакну од оног опасног места.

Случај је ваљда хтео, да се не сусретну са довцем мртваца.

Јеронимо, који је био на крми, управљаше гондолу не према Лиду, већ према Маламоку где је била светлећа кула.

Њима је испало за руком да се измакну од Галере и да их не примети нико. Пошто су прилично одмакли, узме и Амадео весло, јер једрило нису могли да употребе због противног ветра.

(наставиће се)

Мицком вашим, па онда и у дућану вашем пред извесним лицима, која су била присутна у вашем дућану, изражавала, да немам вољу за вас да пођем, и, да сам на толика навађивања од стране Мицкове и осталих ваших присутних у дућану с једне стране, а с друге опет увиђевши да сам немоћна ја једна против вас свију и бојећи се да ми се што год не деси, пристала *само да се час пре уклоним из дућана.*

Ви сте, газда Влајко могли заједно са вашим пријатељима који су били у дућану увиђећи, да би ја са највећим негодовањем рекла, да ћу за вас поћи, јер сам тражила промишљење за неко време па сте ипак толико дрски, или боље рећи са извесном намером која је може бити и већма и осталима била позната, дошли у мој стан да ме даривате. Лепо, човек сте смртан: као и сви, па сте и погрешили за такав покушај; али поред свега тога, ви сте ипак били говорили, да ја пођем. Ја опет слабомоћна и незаштићена, пристала би и на што горе а то ли за вас да пођем, вас, који кад сам била у дућану ништа имали, и пристала сам. Трошила сам тога вечера и више но што иначе смем да трошим због немаштине, а ви ми том приликом дадосте у џепу завијен претен и дванајест динара Сутра дан кад сам видела, да је претен у вредности од 20 пара дин. или 30 пара, одма сам по Мицку вратила с изјавом, да такву превару нисам никада дочекала и да нисам рада ни да је икада дочекам, и да ми што сам потрошила грдне паре на 72 дин. тога вечера, тако и треба.

После тога догађаја заборавила сам како на комедију која се са мном одиграла тако и на оних 70 дин. за чашћење.

Тако је; али ви не. У горњем броју новина наведених, ви ме позивате, да вам дам неки мираз у 1200 дин! Лепо бога ми. Збиља, газда Влајко, позовите и мене где год, где има тако пара на одмет па да дам и да напаствујем људе преко новина трошећи паре. Лепа практика!

Кад вам речем читатељи, да је то. Мицко чувени адвокат код „Златног тола", онда ћете лако моћи да погодите шта је се хтело са овим називом. Праведноје рећи комедија, уједурмом, итд.

После свега испричаног, газда Влајко, ја вам само толико могу рећи, да ћу вам оних 12 дин. послати поштом а за част моју, нека вам је богом просто. Ја сам слаба да вас тужим за увреду части, јер сам *жена*; а ви изволте са вашим адвокатом пред суд или где у општину где Мицко оће, па нека тужи. Бранићу се тамо колико колико узмогнем; а путем јавности, па шта буде нека буде. Не бојим се никаквог вашег пораграфије. Ов је истина познат у књижеству као добар адвокат; али и над попом има попа, па ће се зар и за вашег параграфлију наћи, нека сила, која ће му швиндлерлуке избити из главе.

Толико од мене. Изволите предузети што год желите.

Захваљујем на послатом броју новина и писму у коме би вам приметила, да је могло да изостане „ваш благонаклони," јер знате у оваквој прилици томе изразу нема места; али зар адвокат ваш зна, па је и потревио.

Даница.

Српско-француски

— РЕЧНИК —

израдио

Милан А. Павловић.

Само још неколико комада од прва три свезака могу се добити у књижарници г. В. Валожића, на варош капији, или код писца, ресавска ул бр-16. Цена свесци 0.60 дин.

Кроз који дан биће готова и IV. свеска.

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је сваковрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове, све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, букове и растове греде и дирекe, а цене сам удесио тако да сваког купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

7—8

Кућа са седам одељења, и осталим удобностима на крагујевачком друму до војног сењака, са баштом и њивом даје се од Митров-дана под кирију, за једну и више година.

За услове и цену питати у истој кући. 3—3.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

4—50

НАЈЧУВ НИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

9—40

КОД
МЕДЕЦИЈАНА и КИМПАНОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПАЖЉИВИМ ЧИНИМО СВАКОГА, ДА СЕ КОД НАС

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ НАБАВЉАЈУ

ЈЕР ДАЈЕМО ОРИГИНАЛНЕ ЦЕНЕ СВАКОМ КУПЦУ ОД ДАНАС 20 **ПРОЦЕНТА** ПОПУСТА НА НАШЕМ ИЗДАЊУ.

А КЊИЖАРАМА КЊИЖАРСКИ РАБАТ

Ову повољну пробитачност нашим купцима у стању смо дати за то — што нас дојакошњи велики рад на то омогућава — а и за то, што САДА И ШТАМПАРИЈУ ИМАМО.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ ДРЖАВНОГ ИЗДАЊА

(и неких прекупљених из страних наклада.)

Изашле су ове књиге:

За основне школе

Граматичица за I и II. разред. Написао *Ж. Симић* — 50

Ђачка песмарица. По програму прибрао *М. Јовић* —.80

Животописи из најнов. срп.ист. Израдио *Ј. Ст. Марковић*, са сликама —.60

Земљопис — отачаственица — за I.. раз. основне школе. Удесио *П. Никетић* —.40

Земљопис краљ. Србије са животописима. Израдио *М. С Убавкић.* 1.—

Земљопис краљ. Србије. Израдио *Н. Стојановић* —.50

Земљопис срп. земаља и балканског полуострва, за IV. р. осн. шк. Удесио *П. Никетић* —.60

Карта краљ. Србије. Удесио *Бешлић.* —.30

Карта срп. земље и балк. полуострва. Од проф. *В. Карића.* —.80

Мали рачунџија, *збирка задатака*, за ученике ниже основне школе. Израдио *Ј. С. Марковић.* —.50

Мала катавасија. —.40

Нова дечија рачуница, са сликама —.40

О празницима православне цркве. Написао *Ј. А. Илић.* За II. разред основне школе —.50

Општа историја. За вишу и нижу основну школу. Израдио *Ј. Ђ. Големовић.* За V. разред. 1.—

Познавање природе. За II. р- осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановића.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са слик ма. Саставио *Н. Стојановић* —.50

Познавање природе. За IV. р. осн. школе, са сликама. Саставио *Н. Стојановић* —.60

Прва знања о човеку. Са 30 слика —·50

Познавање природе. За II. р. осн. школе са сликама. Израдио *К.П.* —.30

Познавање природе. За III. р. осн. школе, са сликама. Израдили *Д. Ј. П.* и *К, П.* —.50

Познавање природе, *познавање и неговање човечијег тела, познавање животиња, биља и минерала* са 63 слике написали *Б Б. Тодоровић* и *Л. Ј. Обрадовић* 2. —

Познавање и неговање човечијег тела. За III. раз. осн. школе. Написао *Б. Т. Н.* —.15

Познавање човека за IV. раз. осн. школе —. 20

Рачуница. *I. део* (I. Основни број до 10. II. Основни број до 100. Чинилац 5). За I. и II. раз. осн. школе. —·20

Рачуница, *II. део* (I. Основни број до 100 ,чинилац до 100) за III, IV. р. осн. школе —.25

Рачунаљка, *мала ручна ђачка* 1.—

Српска историја. За нижу основну школу. Израдио *Ј. С. Марковић.* За V. р. сн. —.80

Цртаћћи прегледи— *црни.* — Књига —·40

Црквена песмарица. Приредио *М Настић.* За ученике осн. школа —.50

Школска пес арица. За I—IV. раз. осн. школе. Скупио *Б. Т. Недић.* —.25

Вецбанке, комад по 10 и 15 пр. дин.

Прописи. Број 1—11 по —.05

Прописница. Број 1 -6 по —.05

Уписница осн. школа (Протокол за упис ђака). 8.—

Уписнице *наредби за осн. школе* (Протокол за упис наредби) 8.—

Списак казн. ђака. Списак књижнице. Списак намештаја. Табак по —.05

Глобус, српски исписан, велики 8" у пречнику 13.—

Глобус, српски исписан, са меридијан. на 36.—

Икона св. Саве, фино колорисана 6.— иста урамљена 18.—

Мапа Србије, велика на платну 16.—

Мапа балканског полуострва, велика на платну 16.—

Мапа Европе, велика на платну 8 —

Песмарица — словарица —. 6.60

Рачунаљка *са 100 куглица*, велика, фино израђена и поилтирана. 24.—

Рачунаљка за разломке, фино израђена и политирана *24.*—

Топломер 2.—

Креде у боји, за школске табле, *кутија* 2.—

Штица. Велика на платну залепљена 4.40

Шестар, велики за школске табле, с луком за креду 10.—

Шрајберове вел. природописне слике. 20 велики табака на платну залепљени. 72.—

Слике *за познавање човека унутарњега дела.* Ове су слике у боји израђене, расклапају се, те показују по реду све унутарње делове човека 5.—

Слике *из Зоологије и Ботанике* Књига са *23* таблице и 320 слика 3.—

Декламатор *мали* 0.60, *средњи* 0.90, *велики* 1.30

Лековито биље.Описао Др. С. Петровић. 2.50

Кнежевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 10.—

Краљевина Србија. написао *М. Ђ. Милићевић*, 5.—

Хигијена. Од Др. Л. Стефановића. 2. —

Пољска привреда. Написао *П. Тодоровић* 3. –

Просветни зборник *закона и наредби* 5.50

Школа основнога цртања. Саставио *П. Мужак* 4.—

За гимназије

Атлаз *Х. Киперта* (*H. Kipert Kleiner Schul Atlas* са 23 карте 1.30

Атлаз *Амтер—Ислајбов* (*Amter—Isleib Volks-Atlas ueber alle Theile der Erde. Heransgegeben v. Fr. Ricke*) 1.30

Атлаз историјски, *Ф. В. Путцгеров* (*F. W. Putzgels Historischer Schul-Atlas*) са 23 карте 2.60

Земљопис проф. *Вл. Карића*

I. *Топски земљопис* 1.—

II. *Физички земљопис* 1.20

III. *Земљопис политички:* Азије — Аустралије 1.30

Историја срба. Израдио *М. С. Убавкић* 2.50

Немачки буквар. Израдио *С. В. Поповић* —.40

Наука о геометр. облицима. Написао *М. Петровић* —.90

Немачка граматика. Написао *М Живковић* 2.50

Основи физике. Написао *М. Петровић* —.1.50

Проповетке из старог и новог завета. Превео *Ђ. Даничић* —.1.10

Примери из српске литературе. Скупио и уредио *Ж. П.* 1 1.50 II. —.2.50

Рачуница. За III. р. гимназије. Написао *М. Михајловић* 2.—

Речник нем.-српски од *Ђ. Поповића* —8.80

Речник срп.-немачки, од *Ђ. Поповића* 8.—

Хемија. Написао *М. Поповић* —.1.35

Читанка француска, од Ана —.2.50

Читанка немачка, од *Ото Ланге* —.3 50

Инвентари *средњих школа*, табак —.10

Уписнице ђака *средњих школа* 25.—

За општинске судове

Закон *грађански с трговачким* 2.50

Закон казнени *с поступком* 4.—

Књига опште судове *Упутство за суђење грађанских спорова* 1.

Народни упутник *у грађанским меничним и стечајним стварима* 1.60

О суђењу *код општинских судова* —.40

Поступак грађански (*Устројство судова са поступцима*) 2.—

Деловодни протокол, табак — .10

Дневник касе:

Од 10 табака 5 дин. од 50 табака 3 д.,

Од 30 табака 5 дин., од 50 табака 8 д.,

Од 50 табака тврдо увезан 10 дин.

Партијалници, по истим ценама.

Протокол варошки *о продатој стоци* 21.—

Протокол варошки *за дућане* 21.—

Регистар табак по —.10

Повез за један регистар 4.—

Уверење *о продатој стоци*, комад —.10

За цркве

Апостопи, Евангелија, Ирмологије, Минија, Молебни пјеснија, Србљаке, Октојихе, Службенике, Триоде *цветне посне*, Требнике, Типиконе, Часловце, Псалтире. —.—

Зборник *црквени закона и наредаба* 1.50

Протоколи црквени, комад по 21.—

„ „ изводи ком. по —.10

Дневници касе ком. по 2, 3, 5, 8, 10 д.

Партијалници *по истим ценама.*

Сложиште писаћег, цртаћег и канцеларијског материјала:

Артије за писање у разним сортама беле и плаве, шпартане и не шпартане. Артије за писма беле и у разним бојама. Артије за писма у кутијама са ковертима. Артије за писма за честитке. Артија за паковање, беле, плаве, жуте и у другим бојама, шарен за повез књига; црвене за упијање мастила; свилене за прављење цвећа, дебела за укоричавање књига. Артија за писање нота. Артије картона за карте посетнице и печатање свадбених позивница.

Коверата за писма у разним величинама платнених и других за новчане пошиљке, за званична писма.

Мастила добра, црна, љубичаста, карминска и плава. Мастила масна за печате. Мастила за копију писма. **Воска** за печаћење писма и пакета. **Обланде. Креде** за школске табле и креде у разним бојама за цртање. **Перореза. Таблица** камених за ђаке окованих и без окова. **Писаљке, Гуме** беле и црне за брисање. **Гуме** растопљена у стаклима за лепљење. **Пера** добри челични за краснопис и канцеларијски **Дршки** за пера у великом избору. **Плајвазова** за писање и цртање. Плајвазова на штраф (Künstlerstifte).

Лењира са метарском поделом. **Сунђера. Тека** (свески). за писање лепо повезаних и шпартаних. **Мапа** за писаћи сто. **Торби** за ђаке. **Јемственика. Кутија** за писаћи прибор **Мастионица** за ђаке, канцеларијских и других финих за украс стола. **Наслоњача** за пера. **Претискивача** за писма

Рајзцајга (цирклова) швајцарски, немачки и француски. **таели** за цртање. **троуглова** и других лењира за цртање. **Боја** анрајтерових и других. **четкица** за цртање. **пера** за цртање. **блокова** за цртање **Јексерчића** за разапињање цртежа. **артије** и **платна** провидна за цртање. **тушева вишера. угљена. шољица** за боје и свог осталог писаћег и цртаћег материјала.

Књига за копију писама **протокола трговачких** шпартани и лепо повезани. **болежника** повезаних у платну и кожи. са оковом и без окова, са кесама за папирни новац **албума** за слике фотографске. **Карти** за честитке.

слика масном бојом печатаних. **слика** за децу на табацима Слика за превађивање. Слика изрезаних.

Облигација Деклерација Меница Мајсторских и Калфених писама.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 168 Београд, Уторак 20 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашој доброј и милој мајци

Симки Л. Милосављевић

Даваћемо годишњи парастос са службом у четвртак 22. о. м. у 9 сати у Саборној цркви.

Београд 16 Септембра 1888.

Ожалошћене кћери

Магдалена А. Милошевић, Катарина Ј. Барловац и Савка М. Паник

ОБЈАВА

У кварту дорћолском и врачарском на источном крају тражи се кућа за школу било за сва четири разреда уједно, или обашка две куће у које би се могла сместити по два разреда.

Куће треба да имају сем потребног простора за разреде јоште предсобије или конк и собу за канцеларију учитеља а обашка собу и кујну за стан служитеља, два три нужника и повећу авлију.

Ко је вољан уступити општини своју кућу за школу нека поднесе писмену понуду општинскоме Суду до 23. Септембра ове године а до 5 сахати по подне.

Од Суда општине београдске 17 Септембра 1888 год. АБр. 723.

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више улобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 5—5

КАЛЕНДАР

Православни: 20 Муч. Јевстатије
Католички: 2. Анђели чувари
Сунце излази: у 6 сах. 15. м. залази 5 сах. 45 мин.
Пун месец 18 у 6 с. 14 м. пре подне грмљавина слана.

КУРС

Дукат	571
Наполеон	958

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 16 Септембар

кил	10.661	Жита	10.50
„	45193	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	2034	Кукуруза. стари	7.50
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	1002	Јечам	7·50
„	4867	Овас	7.50
„	—	Раж	.—
„	—	Мекиња	—.—
„	——	Криза	—.—
„	410	Пасуља	—.—
„	21	Ораја	30.—
„	——	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—.—
„	3000	Креча	3.20
„	980	Сена	4.50
„	——	Сламе	.—
„	115	Масти	110.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—.—
„	——	Ћумура	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	—	Сира	60.—
„	3870	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	353	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	1027	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	——	Вина црна	—.—
„	—	„ бела	—.—
„	—	Комовице	—.—
„	—	Ракије меке	—.—
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	666	Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар Волова тешки к.	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—.—
1 пар Крава тешки „	—	—.—
„ „ „ „	—	—.—
„ Свиње мрша. до „	—	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар кожа овчи		—.—
1 „ „ Јагњећи нови		.—
1 „ „ Јарећи		.—
1 „ „ Кавлака		.—
1 „ „ Зечији		—.—
1 „ „ Козији		—.—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	270.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33,000	Јечма	5·50
„	6.000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрио	8.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	7.500	Кромпира	6·—
„	3.000	Кудеље (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Ораја	6.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

Управа војно-техничких завода у Крагујевцу, слави своју славу 27. Септембра, као дан, када је саливен први топ у крагујевачкој тополивници.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (89)

„Куда ћемо, Јеронимо?“ упита Амадео.

„Право на Маламоко. Тамо смо одмах близу Венеције! Али пре свега морамо да причекамо те да видимо шта ће бити са Галером! То ћемо моћи да видимо и ако будемо доста удаљени од Галере!“

„Неби сам желео да смо близу ње, јер би нам могла долетити каква потешка греда“, рече Амадео. „Али није потребно да се напрежемо брзим веслањем! Посао је свршен. Ми сад можемо мирно очекивати његово дејство.“

„Дуго неће трајати“, дода Јеронимо гледајући тамо где је остала Галера. У мраку није могао ништа да распозна, а муње нису севале више.

„Фитиљи тињају лагано, али сигурно“, одговори Амадео. „Пет до десет минута, више неће трајати, па ће се потпалити барут“.

„А дотле ћемо ми измаћи далеко“.

„Па ми смо и сада ван сваке опасности!“

Њихова гондола није сад пловила тако брзо, али ипак је доста измицала. Што се више земљи — обали острвској — приближивала, све се већма борила са таласима.

„Шта то би? Јеси ли чуо што год?“ упита Јеронимо.

„Чини ми се да неко виче!“ рече Амадео.

„До врага, у овој помрчини ништа се неможе видити, ја не видим баш ништа!“

„Да нису што приметили они на Галери?“

„То не може бити, Амадео.

„Али време је прошло! Сад би већ требало да експлодира!“ рече Амадео. „Кажем ти, они су морали опазити ма шта!“

„То би могао опазити само онај, који није на Галери, дакле ако је какав стражар био у гондоли, он је могао да опази и да их опомене,“ тврђаше Јеронимо.

„До ђавола, зар да нам пропадне план?“

„Време је већ прошло. До сад би требало да експлодира!“

„И мени се чини тако!„

„Мора нешто да је било, ма каква сметња!“

„Сигурно их је ко опоменуо!“ мишљаше Амадео.

„Јеси ли опазио какву гондолу?“

„Нисам. Али зар није могла после нас да дође каква гондола близу Галере?“

„Триста му мука!“ псоваше Јеронимо и стисне песницу. „Кад би имао тога пред собом, који је учинио да нам план пропадне, бих га умрцварио мојим песницама!“

„Још није све изгубљено“, одговори Амадео. „Још може да буде експлозија!“

„Али кроз пола часа почеће да свањива!“

„Ми смо се доста удалили од Галере,

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(**Слава IX батаљона**). IX пешадијски батаљон, о коме смо јавили да ће у Београду логоровати до 8. Октобра, ради пуковске обуке и маневара са здруженим родовима — славиће своју славу *првовенчаног краља Св. Стевана*, 24. ов. м. код Београда, на Бањичком пољу.

*

(**Музичка школа**). Дознајемо као поуздано, да се у министарству просвете живо ради на отварању музичке школе код нас, те да се тако постави темељ будућем конзерваторијуму. Ово је лепа ствар и не треба је никако пренебрећи, тим пре, што сад имамо ваљаних музичара, који би могли бити и добри учитељи у тој школи, а неколоко њих и у самом конзерваторијуму.

*

(**Несугласица**). Према распису г. министра финанције, од 24. августа ов. год. П Бр. 14522, управа државне штампарије пустила је у течај 10. ов. мес. жигосане менице и рачуне, које државна штампарија израђује као свој монопол. У 201. броју „Српских новина“ од 16. ов. мес. управа је објавила и цену трговачким рачунима и меницама; тако цена трговачким рачунима, према закону о так сама од 15 маја ов. год. биће:

бланкет од $^1|_4$ и $^1|_5$ табака 0.10 дин.
утиснута марка. . . . . . 0. 10 „
свега **0.20** дин.

и додаје, да потрошачи неће имати никакав проценат.

Ово је врло јасна ствар; међу тим долазе нам многи грађани и моле нас за објасњење, јер им *извесни* потрошачи наплаћују један такав бланкет по **0.30** дин. За што то? — не знамо. С друге стране опет, појављује се и ова несугласица, што многи благајни на овим бланкетима. То не би [illegible] чицу заради три гроша за пренос извесних ствари каквом надлештву, па му се тражи да напише признаницу на монополисаном рачуну, који му се наплаћује 0.30 дин. Шта њему остаје? Ништа, него да повиси цену за пренос на један динар — и ко је на штети? — Надлештво, т. ј. држава. Ми бисмо молили, да се ово боље објасни од стране дотичних.

(**Пољопривредно Друштво**). Сточарска секција Пољопривредног Друштва, држала је своју прву седницу јуче у 5 часова подне, на којој је већона о питањима, рад којих би се сазвао *Повремени збор*. — У истој цељи држаће и ратарска секција своју седницу сутра *21*. ов. м. у 6 часова по подне у друштвеној сали.

Приступ у секцијске седнице, дозвољен је свакоме.

*

Обраћамо нарочиту пажњу наших читалаца на прилог данашњем нашем броју, којим *Српска Кредитна Банка* позива на упис нових краљ. српских државних срећака од 10 динара, план вучења тих срећака показује могућност тако великих а и многобројних згодитака, да је се надати живом суделовању у упису свију сталежа у земљи, чиме би уједно и иноземству показали, да и ми умемо да ценимо домаћу хартију, а особито где купац добија државом гарантовану хартију, чија вредност од године на годину расте.

СВЕЧАНА СЕДНИЦА

одбора општине вароши Београда
10. Септембра 1888

приликом прославе стогодишњице

Вука Стефановића — Караџића

—

Г. К. Црногорац. Господине председниче, поштована господо одборници и сви, свога реда и рада, достојни пријатељи и поштоваоци данашње свечаности.

Готовост, коју моји поштовани другови, одборници у овоме часу изјављују за племените благодарне, благородне и — Престонице краљевине достојне предлоге, — само је доказ: да је г. председник, добро појимајући осећања свију чланова данашње одборске свечане седнице, — потпуно разумео патријотска расположења моји.х другова, одборника, спрам српског просветника, незаборављеног велико [illegible]

Господине председниче! Ви сте својим данашњим предлозима, — који у одборском акламацијом добили санкцију, дали знаке: да одборници стоје на висини *данашњег* просветног ступња и образованости, на оној са које образовани свет погледа на престоницу Краљеве као на плодну равањ, где све живо ради и стара се да буде: друг другу пријатељ пријатељу. А они, који поштују своје старије: одавајући им признање за одличан рад, — заслужују похвалу и благодарност. *Господине председниче*! и ви сте од нас — ваших другова, одборника заслужили похвалу за овако племените предлоге, па у име свију мојих другова одборника: честитајући Вам у данашњој свечаној седници тако срећно свршени рад, — молим вас, да изволите примити уверење о нашој српској и другарској благодарности и захвалности, са жељом: да дуго здрав и весео будете. *Председник Хвала вам.*

(свршиће се)

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Уграбио, покрстио и венчао туркињу**). Јављају из Одесе: „У старо време дешавало се да су по неки српски јунаци, хајдуци и ускоци, отимали турске љубе и девојке, па их покрстили и за љубавце узимали. О томе нам и народне песме причају, н. пр. како је народни јунак Стојан Јанковић уграбио на Удбини ћерку удбинског диздара Бега Куленовића, покрстио је и узео за жену. Тако се исто оженио и други јунак Илија Смиљанић, који је из тврдог Враниграда на Крајини одвео ћерку Тихар бега, оца будалине Тала из Орашца. Овакових случаја било је пре 200 година врло често; но ево чуда да се је подобан случај десио пре неколико дана у Цариграду; а одиграо се у Одеси. Ево шта је у ствари:

Пре 30—35 година одвео је један Турчин једну Српкињу родом из Србије у Цариград, и узме је за жену С њом је добио једно женско дете и отац и мати реше, да ово дете европски васпитају, пошто је и овај турчин био чиновник у рангу паше. Дакле кад је девојчица дорасла за школу они је даду у један француски завод за женску децу — „Notre dame de Sion“ — где се она заиста добро и васпитала. Кад је свршила школу било јој је 16 година, и по турском обичају родитељи је затворе у харем [illegible] буђења) хода.

Јест, али ова се девојка у овом заводу европски васпитала, и њој никако није говео овај харемски живот; и једног дана она саопшти своје негодовање мајци, као и то, да она неће да се уда за Турчина већ за Европејца. Њена мајка, као Српкиња, осећала је то исто што и ћерка њена, и зато се оне сложе и почну смишљати, како да изврше своју мисију. Случај их намери на једног Србина из српског приморја, с којим се једном приликом и упознаше. Није прошло дуго време, а млади Србин и млада Туркињица загледе се једно у друго (заљубе); и једном приликом Србин је упита: *„хоћеш ли поћи за Србина Фатимо, и би ли душо примила веру Христову.“* Туркиња му на то одговори: *„хоћу и примићу твоју веру, која ми је као и ти омилила.“* Са овим је већ пола свршена ствар; јер и мајци саопште и она се с њима сложи.

Отац девојачки у то време служио је негде у Азији, као Мутасериф, и није га било у Цариграду; а мајка договори се са Србином, будућим зетом, да побегну гдигод у његову постојбину, но ово бегство да изврше у тајности, како не би Турци осетили, и осујетили им план Тако је све и било јер једног лепог дана они су сви били на руском пароброду *„Олги,“* која их довезе у Одесу.

После три дана Туркињицу Фатиму покрстише у овд. цркви свете Тројице, Кум је био г. Петар Узелац, а кума госпођа г. Боже Перазића трг. овд.; а присуствовали су крштењу много Срба, Руса, Грка и Бугара, који су тај акт радосно гледали. Сутра дан венчаше се младенци, и у сватовима им бијаху многи Срби и Руси. Мати девојачка има приличан иметак, што је она уштедила од онога што би друге турске жене потрошиле.“

Писац овога вели, да је тај Србин г. Марко Зец, син пок. Митра Зеца из Грбља; даље, да је он служио у српској војсци као официр, и одликован је особито у Српско-Бугарском рату, и да је због неких диференција оставио српску службу, и да мисли да ступи у руску војску, или да се поврати у своју домовину и да доведе својој мајци нову Српкињу — „Наталију;“ завршујући своје писмо са: „Нек је срећно и у добар час.“

* * *

И ми од наше стране велимо: „нек је срећно и у добар час;“ само што нама није познато, да је икада био који официр у нашој војсци под овим именом; и сумњамо, да није нешто [illegible] пешадијско-жандармеријски потпоручник г. Алекса Богосављевић, који има страст да сваке године направи по коју авантуру.

Ур.

*

(**Пливање у руској војсци**). До прошле године, у руској војсци, пливање беше обавезно само за врло мали број извесних трупа: за понтоњерске батаљоне и за неколико малих одреда инжињевске бригаде, која лети долазаше да учи пливање поред понтоњерских батаљона. Може се рећи, да је број пливача био врло незнатан Прошле године, поведе се питање о томе, да вежбаже у пливању буде о-

---

— погледај тамо! Ено тим правцем! Није ли оно нека светлост?“

Обоје напрегну очњи вид, али ни један није могао нисигурно да каже шта је.

„Кажем ти, узалудан је био наш труд,“ повиче Јеронимо ражљућен. „Неко нам је план покварио баш у најзгоднијем тренутку!“

„А ја ти опет кажем да ћу опет да покушам прве идуће ноћи“, одговори Амадео. „Нашу награду ми нећемо да изгубимо, то је тако сигурно, као што се ја зовем Амадео! Ако не буде ове ноћи, биће прве идуће и то сигурно!“

„То се неда тако лако још једном да изврши!“ мумлаше Јоронимо. „Они ће бити сад много пажљивији?“

„Али ће се ипак извршити наш план!“

„Онда би ти била смрт сигурна! Они ће пазити, па ако чују бушење . . . .“

„Неће се више бушити! То је била будалаштина од нас! Ја сам ти одмах казао, али ти и топџијски официр у Арсеналу, не хтедосте да чујете. Вас ни ђаво није могао одвратити од тих проклетих плеханих цеви. Ипак кажем да је било будаласто! Ето сад видиш! Узалудан је био цео посао! Да ли видиш што? Чујеш ли какав пуцањ? Ништа, али баш ништа! Сад ће бити онако, како ја хоћу!“ повиче Амадео. „Рекох ти, да сте ме послушали, сада би било другчије!“

„Овде нам је неко план покварио и нас само осрамотио, ништа више!“

„Не питам ја, је ли ко покварио наш план! Само ти кажем да неће експлодирати! До сад би већ требало да је свршено све!“

„Том несретнику, кој нам је покварио план, сломићу ноге и руке!“ викаше Јеронимо шкрипећи зубима.

„Кад би ти био при руци!“ смејаше се Амадео. „Пре свега ти незнаш које био то!“

„Ја би с' драге воље поново отпловио до Галере!“

„Па да нас ухвате и обесе! То би било најлуђе што би учинили“, одговори Амадео.

„Само да видим шта ће бити и шта се догодило!“

„Ми ћемо отићи до обале и тамо ћемо, се прикрити. Онда ћемо пазити да ли ће когод са Галере доћи амо. Већ се свањива в елико“.

Јеронимо пристаде на овај предлог свога друга, и док је дан забелио, они стигну код обале, близу светлеће куле.

Овуда је морала да прође свака гондола, која је хтела да иде у Венецију.

На томе месту биле су израсле трске и друго шибље.

Оба рибара изаберу добро место где су били сакривени тако, да их нико неби могао опазити, а они су могли врло лепо да виде свуда у наоколо. Они су овде заседи.

Кад су се добро сместили зачу се иза њих нечији глас.

„Шта радите ту?“

Јеронимо, који је мало више подигао главу да боље прегледа море, трже се. И Амадео поплаши се.

„Охо! То је чувар куле“, рече Амадео. „Приметио нас је“.

„Овде се не сме ловити риба, јесте ли чули!“ повиче чувар куле.

„Ако не послушати, ја ћу вас одмах јавити. Ви сте са оне стране од Лида, ја вас добро познајем!“ продужи чувар куле. „Ви се зовете Јеронимо и Амадео!“

„Не будали, старче“, одговори му Јеронимо. „Ми нити хватамо рибе нити ло-

бавезно за све трупе и да се удеси тако, да га војници науче што је могуће брже. Пробе, вињење ове године са 5-ом инжињерском бригадом, а тако исто и са маринском пешадијом у Одеси, показале су сјајне резултате.

*

(Атентат против „нилосрдног“). Из Холича пишу: Нека госпођица, именом Марија Херц, из Пање, тражила је од пријора и надлекара милосрдне браће у Скалицу, др. Чакија нешто, што је овај као неоправдано одбио. Она на то у прошли петак, чим је спазила лекара, испали на њега двапут и рани га, али срећом само лако. После извршеног дела опали бесна девојка себи у груди; но тане јој продере само мидер, а она сама оста неповређена. Госпођицу Херц је полиција одмах притворила а срески суд је повео истрагу против ње.

СМЕСИЦЕ

(Ђорђе Рафаило I краљ — цигански). Неки Циганин, који је у околини јасберинској крпио казане, дође на мисао, да му нема друге помоћи, него да постане — циганским краљем Док помисли, већ и скова цео план како да то оствари. Написа краљу писмо, у ком моли, да га краљ најмилостивије благоизволи поставити за краља Циганима, под именом Ђорђе Рафаило I. Обриче, да ће приволети све Цигане, да се окану тумарања од места до места, те да се као верни поданици Њег. Велич. настане и у раду угледају на остале синове краљеве. „Краљ“ Ђорђе обећава, да ће он, као „прави и истински потомак од кољена Фараонова“ у томе предњачити добрим примером својим суплеменицима. Пошто је цигански краљ уверио Њ. В. о својој поданичкој верности, чека шта ће се решити по његовој молби.

*

(Енглез и кромпири). Путујући једном неки Енглез, са својим слугом Џоном, прође поред једног кромпилишта, где кромпири беху скоро за копање. „Кромпири Џон?“ запита Енглез — „Јес, сер!“ одговори Џон. — „Волеш?“ рече опет Енглез. — „Јес“ одговори Џон на ово кратко питање. После три године прође Енглез опет с Џоном поред истог кромпилишта, па сетивши се некадашњег разговора који је остао не довршен, настави: „С маслом?“ — „Јес!“ одговори Џон.

*

(Модел). Један постар човек по имену Јован Дебек, који је врло често по улицама просио, беше због своје прошње ухапшен. На питање судије „Шта сте ви?“ одговори оптужени Модел: Затим додаде: „Управо сад нисам више Модел а нећу више ни да будем. Од како сам последњи пут једном сликару као модел седео — ђаво нека га носи прави мазало — за „слику некаквог лорда“, добио сам ђаволске болове у леђа, тако да сам хтео све столице да му поломим од једа, што сам овом ниткову морао читави шест часова да седим, за његови тричави 4 динара. Овај дрски сликар предложио ми је, да у једној „жанр слици“ представљам слугу. И овде ме је јако нажутио, јер то је испод мог достојанства, да на слици представљам слугу. — Судија: „Слуга је свакад часнији од просјака. — Оптужени: Ја нисам хтео, да моје лице представља слугу. — Судија: „Ја незнам шта би ви друго и могли да радите сем да будете модел или да просите? — Господин судијо, мора ћу да потражим друго занимање, ја не могу више да служим као модел„. Судија: „Али не смете више ни да просите; ви сте због прошње већ били осуђени и двадесет и четири сата затворени. — Судија осуди, оптуженога на четрдесет и осам сати најстрожијег затвора. — Четрдесит и осам сати? Толико дуго нисам ни једном сликару седо“, рече „Модел“.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 18 Септембра.

Притворени. Ноћас су притворени: Љубица Младићевић из Аустрије и Ленка Николић из Шапца због блудничења, Иван Јовановић раденик памуклијашки, Васа Станишић шустер Фридрих Тирхеимер момак обућарски сви због нереда, а Коста Терзић из Ландола, Коста Ругарски калфа шлосерски, Анка Ћели, служавка, и Мирча Стевановић побегшин ђак, сви због скитње.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Јевта Савић надн., Таса Младеновић кувар, Јелица Максимовић куварка и Светозар Стајић сви због нереда, Живојин Николић фијакерист за ноуљудно понашање. Рамо Салевић. Марија Груичић из Аустрије и Коста Кортеш — Антоновић сви због скитње — а Таси Младеновићу и Јелици Максимовићеној. Алекси Петровићу фијакеристу и Марији Кекићевој забрањен је ванбрачни живот.

Нађено. На теразијама нађене су једне беле памучне чарапе, и налазе се при кварту теразиском.

Нађена су два пара ћурака у новом селишту и налазе се у кварту врачарском.

ШАЛА И ЗАБАВА

(*Мајка боље зна*) Једна старица уђе у католичку цркву и клекнувши пред кип матере божије мољаше гласно: „Света богородице, дај ми сваки дан хлеба, меса, салате и по два деци вина.“

Иза кипа скривени попа одговори јој: „Мислим да ће ти један деци бити доста.“

Старици се учини да то мали Исус говори, па љутито викне: „Ти ћути, а пусти твоју мајку нека говори..... она боље зна шта треба старим женама.“

*

(**Није разумео**). Управник позоришта запита једног богаташа: „Дакле задовољни сте са вечерашњим комадом? Има их још и много лепших. Знате ли Севиљског берберина?“ Богаташ: „Незнам га. Ја се сам бријем.“

ЛИСТАК

ОЛГА

Слика из савременог живота Невске престонице.

(С немачког),

Лена бејаше грофица Олга Небрашенска, веома примамљивог стаса, на витком врату била је глава једне Венере, а из нешто бледог образа, са њежним цртама, светљаху два ватрена ока, пуна живота и неке заговетне кокетерије. Она беше и богата; имала је један од најдивнијих хотела на невском — проспекту, — а приходи, које су јој доносила нека добра у јужној Русији, и које је од свог покојног мужа наследила, дозвољаваху јој да испуни сваку ма колико ексцентричну жељу. Сав мушки свет је пред њоме очаран био, — а моћи њене демонско — дивље лепоти приклањали су се чак и књежевске главе.

Али између свију, изгледа да је лепа грофица претпостављала кнеза Ирмана Серкофа, поноситог човека, средњег стаса, који је своје порекло доводио од черкеских народа са далеког Кавказа. Он је важио за првог каваљира, најсмелијег јахача, најбољег борца и стрелца с пиштољима, за најсмелијег картароша, и највећег љубимца — женског света. То се допадаше грофици Олги Небрашенској, и она се примамљиво смешкчла, када би јој кнез Ирман њену малу ручицу пољубио, — доста, да би и њега у замке своје лепоте увукла. —

Беше забава код грофице.

Кроз госпоске салоне раскошног хотела Небрашенског, кретала се једна шарена гомила петроградске аристократације; свила шушташе на све стране, а брилијанти се светњаху као роса на сунчаној светлости, која се распростирала из богато украшених полијелеја са многобројним свећама. Као каква краљица изгледаше Олга Небрашенска у средини дивних госпођа и госпођица, — а њена заносна лепота се између њих само још више уздизаше.

Изгледаше узбуђена, и гледаше тражећи око себе, кад јој се приближи стари кнез Вроцденев, са слатким осмехом на лицу.

„Како сте данас опет лепи, грофице, звезда наше престонице! Заиста никад нисам моје године толико сажаљево, као данас!“

Олга Небрашенска се смешила; један неописан, ругајући се осмејак, који је морао човека занети.

„Узмите се на ум, кнеже“ удари га она лако лепезом по руци, „Недеша Вроцденеф има оштре очи, — а ја не бих радо постала непријатељ грофичин.“ Један брз покрет, и ње нестаде из тог круга, изгубивши се у гомили својих гостију.

(Наставиће се)

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Уторник 20: *Досадан свет*, комедија у три чина, од Е. Пајрона· (Први пут)

Четвртак 22: *Лаворика и просјачки штап*, позоришна игра у три чина, с епилогом, од Холтаја.

вимо пловке, ми пазимо на једног човека, управо на једну гондолу.“

„Разуми добро“, дода Амадео. „Ми смо овде засели да пазимо! Неко је отишао на крсташку Галеру, на сад ми хоћемо да видимо ко је!“

„Неко, на Галери? упита чувар куле.

„Пусти нас само да пипазимо“, рече му Јеронимо.

„Што се мене тиче, ви можете пазити колико вам је воља, али само овде несмете да ловите рибе“, одговори чувар куле и удали се.

Рибари остану седећи између трсака и шибља.

После кратког времена Јеронимо примети нешто. Он показа руком на море.

„Погледај тамо!“ рече он. „Није ли оно гондола што долази амо?“

„Гондола? Овамо на море?“ упита Амадео. „То је чудно, да тако рано гондола долази овамо! Али гле, — ти имаш право! Гондола је!“

„Она долази лагано овамо.“

„Она долази управо од Галере!“ тврђаше Амадео.

„Мир! Сад да пазимо који је у гондоли!“

„Па она мора да прође овуда“.

Изгледа ми као да је само један гондолијер, зато и плови тако лагано!“ шапуташе Јеронимо.

„Она долази са мора, сигурно са Галере!“ дода амадео.

„Ноћас је отишла тамо где је Галера!“

„Ја ти кажем у тој је гондоли онај, који је опомену крсташе!“

„Да не буде ко из високог Савета...“

„Ко зна! Неко је морао бити који је знао за нашу тајну намеру, јер од мене нико није чуо ништа!“

„А од мене још мање!“

После кратке паузе упита Јеронимо: „Можеш ли да познаш ко је?“

„Видим да неко седи испод балдахина иза гондолијера!“ одговори Амадео.

„До врага!“ То мора да је какав из високог Савета! Ко зна што се догађа ту?“

„То ћу ти ја казати,“ рече Амадео. „Тај је сигурно запао у канце краљице ноћи!“

„Мир! — Видиш ли сад ко је?“ упита Јеронимо. „Та то је гондола Дуждевог синовца!“

„Тако ми бога, то је Лоренцо Пријули, ти имаш право!“

„То га може стати живота, рече Јеронимо намрштив се. „Њега смо ухватили дакле! Он је у нашим рукама! Хајде да ударимо са нашом гондолом преко, онда ћемо проћи поред њега, па ће он опазити да смо га приметили! и да идемо за њим!“

(наставиће се)

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила усљед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотрепића у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.

3—10

У СМЕДЕРЕВУ ПОЗНАТА ТРГОВИНА „БРАНКА Ж. ЈЕФРЕМОВИЋА — Шумадинца“

добила је све сорте јеспапа: Колонијалног, манифактурног, гвожђарског, стакларског и лопчарског. Дасака, све сорте греда за грађевине, црепа апатинска и панчевачка, тријера за жито; и крњалица за кукуруз.

И у стању је да све муштерије своје како старе тако и нове из унутрашњости послужи са најумеренијим ценама београдским.

Предају на жељезници за јеспапе не рачуна никоме, пошто своја кола има.

Обваћа пажљу да су и рабаџије који довозе рану на овдашњу пијацу знатно јевтине.

8. Септембра 1888.
Смедерево

2—2

захвални

БАБИЋ

српски комичар

Господа, која су потпуно појмила моје садање критичко стање, — 1., због патриотизма — глобе — млога плаћања. Једина господа, која ме и речима и делом потпомогоше те се умал не удави, нека је *вечита хвала* и пред богом и људима, а оне који ме одбише захвалан сам на познанству и њихоаом патриотизму.

Приложеницима свима вечито благодарни

Београд, Септембра

Комичар Бабић

✝

Нашем нигда не прежаљеном детету

Настасији

Даваћемо шесто месечни парастос у суботу 24. Септембра у 8 сати преподне у цркви палилулској

Ожалошћени родитељи
Илија и Марија Барјактаровић

1—3

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

5—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

10—40

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ" Београд

БРОЈ 169 Београд, Среда 21 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ и КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{30} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

1—15

ОБЈАВА

У кварту дорћолеском и врачарском на источном крају тражи се кућа за школу било за сва четири разреда уједно, или обашка две куће у које би се могла сместити по два разреда.

Куће треба да имају сем потребног простора за разреде још предсобије или конк и собу за канцеларију учитеља а обашка собу и кујну за стан служитеља, два три нужника и повећу авлију.

Ко је вољан уступити општини своју кућу за школу нека поднесе писмену понуду општинскоме Суду до 23. Септембра ове године а до 5 сахати по подне.

Од Суда општине београдске 17 Септембра 1888 год. АБр. 723.

ЈЕДАН СТАН са четири собе, кујном засебном шупом и подрумом, издајем од Митровадне под кирију умереном ценом.

Алекса Илић

прота испод кварта дорћолског

КАЛЕНДАР

Православни: 21 Апостол Кодрат

Католички: 3. Муч. Кандито

Сунце излази: у 6 сах. 15. м.

залази 5 сах. 45 мин.

Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС

Дукат	576
Наполеон	959

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 19 Септембар

кил	28.863	Жита	10.50
„	45579	Сувих шљива	27.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	4855	Кукуруза стари	7.50
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	3302	Јечам	7.50
„	4867	Овас	7.50
„	—	Раж	—.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	1885	Пасуља	30.—
„	714	Орања	30.—
„	——	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—.—
„	3000	Пречa	3.20
„	980	Сена	4.50
„	——	Сламе	—.—
„	115	Масти	110.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	—.—	Сочива	—.—
„	—.—	Ћумура	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	——	Крушака	—.—
„	13027	Грожђа	15.—
„	463	Сира	75.—
„	24466	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	2588	Лука пр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнадика	—.—
„	6927	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	700	Вина црна	20.—
„	—	„ бела	—.—
„	—	Комовице	—.—
„	400	Ракије меке	24.—
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	666	Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „ —	—.—
1	„	„ „ „ —	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
	„	„ „ „ —	—.—
	„	Свиње мрша. до „	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	—.—
1	„	„ Јарећи	—.—
1	„	„ Кавлака	—.—
1	„	„ Зечији	—.—
1	„	„ Козији	—.—

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (90)

„Не, останимо овде!" шапне му Амадео. „Боље је да нас не опази!"

„Али после он може да одрекне, да је био на Галери!"

„Високи Савет вероваће нама, то буди уверен. Он може већ да прави тестаменат!" одговори Амадео.

„Ја мислим да би боље било кад би га упитали: колико ће платити за наше ћутање?" упита Јеронимо. „Могли би да извучемо лепу корист! Морао би нам дати добру суму!"

„Не треба да се заслепљаваш због твоје грамзивости," рече му Амадео. „Ако га ми питамо, ако затражимо новац од њега, онда смо се изиграли. Он може на сваки начин да окрене ствар на нашу штету!"

„Будалаштина! Ако ми њему припретимо, моћићемо од њега више добити но од високог Савета!"

„Ако будемо пажљиви, може нам испасти за руком."

„Та ми ћемо га имати увек у рукама! Ако нам понестане новац, ми ћемо потражити од њега! Напред! Сад је баш као што треба да му пресечемо пут!"

Оба рибара уђу у гондолу и отисну се од обале. Они су тако брзо веслали, да су изненадно искрсли пред Лоренцовом гондолом.

Лоренцо и стари Матија приметише их. Лоренцова гондола хтела је поред светлеће куле да промени правац за Венецију, а рибари изникоше пред њом. Стари Матија није се узнемирио ни мало. Он је умерено веслао и даље.

Лоренцо се одмараше на јастуку, који је био намештен испод балдахина.

Зраци излазећег сунца обасјали су морску површину, и осветљаваху у исто време и острво и светлећу кулу. Рибарска гондола приђе близу Лоренцове. Лоренцо се љутито усправи.

Рибари скину капе и поздраве овог високог племића.

„На једну реч, Монсињоре," рече Јеронимо.

„Шта хоћете?" повиче стари Матија. „Како се смете усудити да нам пресецате пут? Зар не видите ко је мој господар?"

Амадео махне руком на Матију да ћути.

„На једну реч само, Монсињоре" повиче Јеронимо. „Ми имамо нешто да вас молимо!"

„Зар је овде место да просјаци траже милостињу?" повиче Лоренцо набусито.

„Не примите за зло, Монсињоре, ми нисмо просјаци, ми смо поштени људи, рибари!" одговори Јеронимо безобразно.

„Ми смо случајно видели, да је Монсињор био на крсташку Галеру!" дода Амадео.

Стари се Матија поплаши и пребледе.

„Шта тражите од мене, ви подле уходе? Шта ћете ви, који тумарате овде ноћу као подмукле хијене?" повиче Лоренцо љу-

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

—

Кила	270.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33.000	Јечма	5·50
„	6.000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрно	8.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	12.000	Пшенично „	10·—
„	1.400	Пасуља	25·—
„	7.500	Кромпира	6·—
„	3.000	Куделье (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Ораја	6.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

(**Нове Краљ. Српске Државне сребке**) Наше ће читаоце сигурно занимати да сазнају нешто и о изгледу тих нових срећака, које по извештајима врло леп пример у иностранству уживају. И ако је код лутријских обвезница главна ствар, да су сигурне, да имају великих главних и знатних споредних згодитака, ипак публика ужива код малих срећака и у лепој изради истих. Нове српске срећке задовољавајуће су у сваком погледу, план вучења са његовим многобројним згодицима и леп изглед самих срећака намамиће им много купаца. На средини срећке стоји грб краљевине Србије у злату штампан са лепим шарама у наоколо, текст срећке гласи у српском, француском и немачком језику. Вероватно је да ће усљед огромног суделовања нужно бити и смањивање уписаних бројева, зато препоручујемо што скорији упис. Уписна је цена за Србију 13 и по динара по комаду, а то одговара цена од 6 и по форинати а. вр. која је за Аустро-Угарску одређена.

*

(**Још једна несугдасица**). Видели смо где у улици „два бела голуба“ жандарм скида с кућа објаве (за издавање куће под закуп); тражећи да се на исте прилепе таксене марке. Молимо да се од стране надлежних отклони ово неумесно потраживање, пошто су кућне објаве изузете од плаћања таксе.

*

(**Изложба грожђа од издржљивих америчких лоза из државне расадницe Смедеревске**). Познато је, да се до сада ни једно средство, које је употребљавано за сузбијање филоксерне заразе није показало као поуздан утук исте заразе, која потпуним уништењем прети свакоме винодељу, па и нашем, које се истом успешно развијати стало.

Једини излаз из ове опште винодељске несреће где се она угњезди, јесте обнављање винограда посредством *издржљиве* америчке лозе т. ј. таке, којој филоксера не може да шкоди.

Да би наши виноделци имали прилике да се снабдеју са сигурним материјалом за обнављање својих винограда подигнута је 1882. године у Смедереву *расадница за издржљиве америчке лозе* под управом вредног стручњака г. *Павла Мијић*

Подигнуте су у последње време још две расадницe (у Топчидеру и Крајини); али оне још нису стале на снагу.

Грожђе од издржљивих америчких лоза за непосредну производњу и калемљених нашим најбољим сортама, изложено је у локалу одбора за париску изложбу *у згради народне скупштине*.

Ова мала али за винодеље и пријатеље винодеља нашег поучна и важна збирка грожђа стављена је на разглед поштованој публици од 20 ов. мес. па до 25. закључно и то сваки дан од 8—12 пре подне и од 3—5 часова после подне.

Приступ је свакоме слободан и бесплатан.

*

(**Пољопривредна изложба у Новом Саду.**) Пољопривредно друштво Бач-Бодрошке жупаније у Угарској приређује пољопривредну изложбу од 1—4 октомбра ов. г. у Новом-Саду. Наше пољопривредно друштво добило је позив за суделовање на овој изложби и умољено је, да позове наше пољопривреднике и индустријалце за суделовање на истој. — Пријаве за суделовање прима до 26. ов. м. секретаријат Бач-Бодрошког пољопривредног друштва у Сомбору (у Бачкој). Ствари за изложбу морају се послати до 30. ов. м. *изложбеном одбору* у Новом Саду. — Место за изложене ствари — не плаћа се. Најбољи предмети наградиће се.

Ближа упуства са штампаним програмом и пријавним листама на српском језику, могу се добити у канцеларији „Српског Пољопривредног Друштва“ сваког дана од 8—12 часова пре и од 3—6 часова по подне.

*

(**Преминуо**) Стевча Михајловић, председник министарског савета на расположењу, преминуо је прекјуче 19. ов. мес. у 6 часова по подне, у 85. години старости. Данас у 2 часа по подне биће погреб заслужна старине. Пошто је покојник био још и генерал-мајор, то ће му на погреб ићи од стране војске: VII. и VIII. батаљон стал. кадра, IV. иV. гардијски батаљон;дунавски артиљеријски пук; II. коњички пук и Краљева гарда са војном музиком и сви официри, који нису на дужностима.

Све ове трупе избаciће по 1 метак и тиме одати последњу војничку почаст.

*

(**Наређење**). Пошто ће се ове јесени одржати маневри трупа сталног кадра, ради чега ће се извесне јединице кретати из својих сталних гарнизона, и концентрисати на извесним тачкама, па ће се у своје гарнизоне повратити после 8 октомбра ове год то је наређено да се регрути једномесечњаци позову на службу тако, да у ови 15. Октомбра буду код дотичних јединица.

*

(**Нов аташе.**) Нов аташе аустро-угарског посланства мајор Штаимберг приспео је јуче, на место г. Десовића, који је до сад ову дужност отправљао.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**После педесет година**). Пре педесет година нестало је из једнога места у земплинској жупанији једне девојке од 14 година, која је била већ са свим развијена. Ових дана дође на пошту тога м ста писмо из Цариграда писано на француском језику, у којем та женска, која је пре 50 година од куће отишла, јавља својој родбини, да је умро супруг јој Али-паша, те јој оставио по милијуна иметка. Она је готова да своју родбину потпомогне. Из писма разабире се само толико, да је њезин супруг био војни заповедник у малој Азији и да је матерински језик сасвим заборавила.

*

(**Базен просјак**). Опште је познато да је ђенерал Базен у своме изгнанству у Шпанији био врло осиромашио и да је последњих година — како веле — спао био већ на милостињу. Говорећи о томе, вели „Фоц. стл.“, да се негдашњи француски маршал обраћао и на пруског херцега Фридриха Карла ради припомоћи Херцег, који је познат са своје дарежљивости, из политичких обзира није Базену ни одговорио на писмо.

СВЕЧАНА СЕДНИЦА

одбора општине вароши Београда
10. Септембра 1888
приликом прославе стогодишњице
Вука Стефановића — Караџића

—

Мат. Бан. Господине председниче, и господо одборници! Као најстаријем годинама живом књижевнику у земљи, мени је пала у део та част да захвалим поштованој општинској управи на решењу које је данас донијела. Ја ту дужност нећу отправити ријечима сасвим ласкавим и удворљивим; — то не би било достојно ни вас ни мене — него ријечима простодушним и срдачним какве Србима најбоље доликују. Има људи које је довољно именовати па да сваки скине са поштовањем капу с главе. Такав је био и и наш слављеник Вук. Стеф. Караџић Има дијела која сама собом носе најљепшу похвалу. Такво је дјело и ваша данашња одлука.

Говорило се већ, и још ће се говорити о раду Вуковом. Што се мене тиче, ја мислим да бих се о Вука огријешио, кад не бих овдје у мало ријечи изнио једну замашну црту тога рада његова, ваљда замашнију од свију јер та црта и народна егзистенција чине једно. Као што је истина да се народи разликују међу собом понајвећма језиком, тако и то стоји, да кад је изумро један језик у свијету, са њим је изумро и дотични народ. Може и род изгубити своју државу: може бити растргнут на више дијелова, — као што је на жалост и наш — али, док му језик није упропашћен није ни он пропао. Он живи као морална јединица, он дјелује у друштвеној системи човечанства као засебан етнографски организам. Са језиком народним тијесно је скопчана и народна самосвијест, а ова природно тежи да што је изгубљено поврати, што је растргнуто да опет посастави. Толика је животна моћ у језику. А шта понајбоље држи тај језик; шта га пречишћава, богати, усавршава; шта га на нетљена вјечито шаље од нараштаја до нараштаја? То је поштована господо, народна књижевност јављала се она на гуслама или у књигама; али не таква књижевност, која размажа до слабости народу дух, која га кривим правцима упућује у животу, која га води духовној клонулости, па квареж, па најпосле и скончању, јер је то неразборно него она ведра, узвишена књижевност, која га загријева чистим идејалима породичног, друштвеног и државног живота; која га

тито. „Шта се усуђујете? Шта значе те ваше речи?“

„Ви сте били на Галери!“ рече Јеронимо,

„Шта знате ви од куда ја долазим, безобразне шпијунчине! Засели сте ту на улазу Венеције, па шпијунишете од куда долази ко?“

„Али ми знамо, Монсињоре!“ изјави Амадео.

„Ми мислимо, Монсињор би радо пристао да не спомињемо о овом сусрету!“ дода Јеронимо. „Јер ми знамо — —“

„Онда сте ви оне мучке убијце, који сте хтели ону страну Галеру да баците у ваздух,“ повиче Лоренцо и дохвати пиштољ који ја лежао на јастуку поред њега. „Ако се одмах одавде не торњате без трага, ја ћу вас за ваш лупешки посао наградити са куршумима!“

„То није лепо, Монсињоре,“ рече Јеронимо још претећи. „Ми нећемо бити они, који ће извући краћи крај!“

„Одлазите, уклоните се испред мојих очију! Вуците се одатле мучке убијце!“ повиче Лоренцо ражљућен „Ја ћу вас побити као псе, ако се не уклоните! Сваки поштен и савестан прокљињаће такве гадне убијце!“

„Ми би се радо погодили, Монсињоре!“ рече Јеронимо дрско. „Ми ћемо се лако погодити, Монсињоре, па ћемо после ћутати! Бар то је лако!“

„Помислите, Монсињоре, да ћете пропасти, ако тајни Савет дозна, да сте ноћас били на крсташкој Галери!“ дада Амадео.

„Ево вам на то одговора!“ викну Лоренцо и опали пиштољ на рибаре.

Оба се рибара брзо сагну у гондолу, а одмах за тим завеслаше што брже могоше, само да се удаље од Лоренцове гондоле.

„Кајаћете се, Монсињоре!“ кречаше Амадео од љутине.

„Дакле нећете лепим начином да се договоримо? — Добро!“ рече Јеронимо претећи песницом. „Онда се постарајте за исповест и последњи час!“

Стари Матија веслаше даље.

Рибари су већ доста далеко измакли. По њиховим покретима и говору могло се јасно увидити, да су се они решили, да Дуждевог синовца упропасте? Ценећи сам овај догађај, може се мислити да је Лоренцо био у њиховим рукама.

Са страхом и великом бригом гледаше стари Матија рибарску гондолу. Он се је плашио за свога господара, јер је знао какве последице могу наступити, ако рибари издаду Лоренца.

(наставиће се)

упознаје са напредцима савремене науке, која га крепка а питома, упућује свима људским врлинама, знању, раду и јединству своме. У томе лежи необорива сила којом се непромашно постизава срећна и сјајна наредна будућност. Јер где се негује тако свијесна и здрава књижевност, где се она свијетлим трагом повлачи од господарске куће до трговачког дућана а од овога до сеоске колибе, ту је несавладана душевна моћ, која одољева свима олујима светскијем, ту је и само т·, браћо моја народна бесмртност! Желите ли ову, онда његујте са љубављу свој српски језик и своју српску књигу, потпомажите им развитак свима могућим средствима. браните им и пресудно опстанак од сваке напасти. То радите ви, препоручите то и дјеци вашој, па ће те тим најбоље неговати животност, потпомагати развитак и обезбедити опстанак миломе народу своме.

Све је ове истине о замашају народнога језика и књижевности имао на уму наш Вук кад је са простих гусала пренео у дворане наше народне пјесме, кад је чисти пучки језик пресадио у књижевну градину свога народа и тим му створио умно јединство, кад је обелоданив његове приче пословице и обичаје, открио свијету морално и умно, неоцјениво благо које лежи у духу народа српског. Од онда смо ми јачи у себи и поузданији, од онда смо и виђенији у свету. А ви господо одборници, ви сте увиђавно схватили сав домашај Вукова дјела, када сте донијели данашњу патриотску одлуку. Сваки од вас може се вратити кући својој са свијетлим образом и рећи са задовољством у себи: ја сам данас извршио једну племениту грађанску дужност. И у име све ове господе и браће, која вас окружују, у име цијелога народа српскога ја вам из дубине срца кличем: Хвала вам врсна браћо и слава! (Гости громко: живели!)

Председник. Свечана седница одборска овим је закључена. Благодарећи свима који су нас почаствовали својим присуством, кажем још једном хвала Вам господо.

СМЕСИЦЕ

(**Нова Конзерва**). Немачке новине јављају: „У свима гарнизонима Рајнског Вестваласког армијског кора чињени су опити са ново пронађеном конзервом и резултат је испао не само повољан, већ је показао и колико је потребна конзерва за исхрану војске извесним приликама. Ова конзерва справљена је од пшеничног брашна и разних хранећих зачинака и дуго се може да одржи у добром стању; она је у облику повећих пилула и сваки војник добије по једну пуну кесицу, која је начињена од платна и удешена за ношење. Нарочито се препоручује за хитне маршеве, кад се нема довољно времена, да се војницима јело скува. Кад хоће који војник да једе, он узме једно зрно, метне у уста, пребаци га језиком, оно се одмах раскваси и гута. Писац вели, да поред напред побројаних добрих страна, особито се одликује ова конзерва, што даје јаку храну.

*

(**Тајмсови дописници**). Лондонски лист „Тајмс“ плаћа својим дописницима, ван Енглеске, 30.000 фуната стерлинга годишње. Највише добија париски дописник, чувени Бловиц, који прима на годину 3200 фуната — 80.000 динара. Берлински дописник, Леве, има на годину 2000 ф. толико исто и бечки. Римски и петроградски по 1000, и слободан стан. У мањим европским градовима имају његови дописници 500 — 1000 фун. а најмања је годишња плата 250 фуната или 6000 динара

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 20 Септембра.

Притворени. Ноћас су притворени: Василије Милошевић калфа обућарски због скитње и Живко Ранковић из В. Борка због сумње.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Коста Бугарски скитач овд. Коста Терзић банаћанин из Ландола, и Лепка Николић служавка из Ужица због скитње, Настасија Пејачки овд. и Панта Агатоновић овд. због увреде Марко Бабић овд. Лаза Дашковић кафеџ. и Конрад Хам зидар због нечистоће, Лазар Илић тишлер што није власти јавно отпуштеног слугу и Коста Илић због крађе.

Нађено. Један мали бео пас, са литром нађен је и налази се у кварту палилулском.

На калимегдану нађен је један женски детињи шарен сунцобран и налази се у кварту варошком.

Побегао. Раденко, дечко од 14 година синовац Милана Аксентијевића фијакеристе, побегао је пре 15 дана. Од одела има на себи капут и панталоне од штофа, нове ципеле, и на глави велики црн шешир.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(**Мило за драго.**) Врло чудноват двобој догодио се у последње време у Енглеској, између војног лекара др. Јунла, и једног коњичког официра. Јунл се је возио у чамцу с неким дамама у Темзи и свираше на флаути Пошто је приметио да их прати један други чамац у коме беху неке непознате даме и официри, које увеселаваше његова музика, престаде, да свира. На један мах, запита га један официр доста неучтивим тоном, зашто је престао да свира: „Зато што ми се тако допада,“ одговори доктор. „Али мени се недопада,“ одговори други. „Или свирајте даље, иди ћу вас сад да бацим у воду.“ — Доктор Јунл који није знао да плива, узе флауту и свираше чак до друге обале. Али чим су ступили на на обалу, пође доктор за официрем и заустави га у једној усамљеној алеји и рече му: „Да неби моје и ваше друштво вређао, ја сам попустио шема вашем неучтивом понашању, али сад ћу с вама да се прорачунам. Ако сте прави каваљер, ви ће те доћи сутра на ово место где ћемо се тући мачевима. Желим да ствар остане међ нами, сведоци нам не требају.“ Официр прими понуду и дође у одређено време на одређено место. Али на своје велико изненађење господин доктор у место мача, извади један пиштољ из џепа, говорећи му: „Ви ће те бити тако добри, да мало поиграте, а ја ћу вам на флауту да свирам — ако нисте ради да вам овај куршум пројурим кроз главу.“ — Ништа не поможе. Официр напослетку поче да игра, и играше читави четврт сата. Напослетку доктор престаде да свира и рече му: Сад смо квит, господине. Ви сте мене јуче приморали да против воље свирам, и ви сте данас против ваше воље играли. Сад вам стојим на расположењу ако хоћете да се тучемо, само у том случају пред сведоцима.“ На томе се ствар и свршила.

ЛИСТАК

ОЛГА

Слика из суврмепог живота Невске престонице.

(С немачког),

—

Један млад, висок и витак човек, са финим, пуним израза лицем, уђе у једну споредну салу, где је био одвојен од осталог друштва. К њему брзо похита грофица Олга Небрашенска.

„Ви долазите тако доцне, бароне Далене! Јесу вас опет какви дипломатски послови задржали, — или вас је занела каква непозната лепојка?“

„Госпођа грофице,“ одговори барон ватрено са светлећим плавим очима, „Како можете таково што помислити! Та ви и онако сувише добро знате, како ме силно к вама вуче! Један глас који је подоцне у посланство дошао, мало дуже ме је задржао, — шта више он ме принуђава, да Петрограду за свагда к жем збогом!“

Олга Небрашенска пребледи, и устукне, као изненадним страхом дирнута, један корак натраг.

„Да идете, хоћете за свагда да идете!“ рече она узбуђено, „а ко вас може на то присилити, ако ви сами то нећете!“

„Мој краљ то хоће, госпођо грофице,“ одговори он озбиљно, „и ја морам слушати!“

Млада госпа љутито удари малом ногом о патос, — а фина марама подера се између њених играјућих прстију.

„А — ако бих ја желела — ако би вас ја *молила*, да овде останете“ — шапуташе она испрекидано, и ја не бих могла издржати“ —

„Грофице — Олга!“ оте се радостан усклик из његових уста: „то је и сувише среће, што ваше речи исказаше и он бурно притиште малу ручицу на своје ватрене усне

„Ралфе!“ шапуташе она и падне му на груди, „како си могао мислити, да ћу те ја од себе пустити; зар ти је моја врела љубав била скривена!“

Млади барон бејаше опијен у слатком заносу, кад је то лепо и младо створење у наручју држао, на свом срцу осећао, и она мала, румена усташца врелим пољупцима покривао.

„Олга — ти моја! То је и сувише среће, једва смем да јој верујем! Да нас сам хтео да се одлучим, ал сам се бојао, да ћеш кнеза Ирмана мени претпоставити.“

„Не спомињи његово име, драги мој то је један опаки демон, који ме је обузео, и коме не могу да се противим. Теби прибегавам са мојом врелом љубављу, спаси ме од њега! Не остављај ме више, пи за један сахат не,“ она га гледаше са чудним, ватреним погледима.

Ралф Дален постаде од једном озбиљан: „Ти захтеваш много, Олга! Моју каријеру, у којој ми част и срећа леже; ја сам јуче наименован за легационског саветника у Б.; зар да то напустим? — Па ипак нека буде!“ прекиде је он нагло, као да је осетио брзо куцање њеног срца при том питању, „ја теби све жртвујем,“ он паде пред њена колена, „јер ја те безгранично љубим.“ —

Тихи корак зачу се на меком ћилиму, — барон Дален се нагло трже, — пред њима је стајао кнез Ирман Серкоф.

Једно „ах“ оте му се из прсију, а у очима му гораше жива ватра.

(свршиће се)

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

—

Четвртак 22: *Лаворика и просјачки штап*, позоришна игра у три чина, с епилогом, од Холтаја.

30,000 динара даје се под умерени интерес. Гаранција, интабулација I степен на имање у Београду. За даље упитатл у Уредништву овог листа. 1—3

Сва непокретна добра масе пок. Мајор Мише, која се у Доњ-Милановцу и Поречу наоде, продају се, и то:

1., велики плац с две куће и баштом у Милановцу.

2., велики виноград испод Кади-потока у Читлуку.

3. виноград више Циганског камена у Читлуку.

4., виноград у Равњи.

5., Плац кафански у Поречу.

6., Кућиште — Један комад земље — у Поречу.

7., Њива испод државне куће.

На овим добрама, од којих уредне тапије постоје, никаква терета нема. Ко би желио које добро купити, нека се најдаље до 10. октобра ове год. лично или писмом јави заступнику насљедница мајор Мишина г. М. Барловцу, пензионару, у Београду, изложивши у истом понудну цену за готово или са одплатом и на који начин, на шта ће одма одговор добити.

20. Септембра 1888.

У Београду 1—3

У улици призренској број 5 спроћу окружног београдског начелства, имам за издавање под кирију два удобна дућана са квартирима од 1 новембра 1888 које вољан и потребу има, нека се пријави газдарици у истој кући. 1—3

Српско-француски

— РЕЧНИК —

израдио

Милан А. Павловић.

Само још неколико комада од првих трију свезака могу се добити у књижарници г. В. Валожића, на варош капији, или код писца, ресавска ул бр-16. Цена свесци 0.60 дин.

Кроз који дан биће готова и IV. свеска

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе Савке пок. Павла Јуришића — Штурма — Мајора. Кућа на Енглезовцу. Има цет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се стараоцу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде.

5—6

Нашем нигда не прежаљеном детету

Настасији

Даваћемо шесто месечни парастос у суботу 24. Септембра у 8 сати преподне у цркви палилулској

Ожалошћени родитељи

Илија и Марија Барјактаровић

2—3

НОВИ СРПСКИ ДРЖАВНИ ЛОЗОВИ

Већ од данас почиње упис на 10 динара номиналне вредности

СРПСКЕ ДРЖАВНЕ ЛОЗОВЕ, који се емитирају на основу закона од 2 маја 1888.

Ови лозови имају до сад *непостигнут расиоред играња*, и *најјевтиније* су од свију лозова који су досада издавати.

ГОДИШЊЕ ТРИ ИЗВЛАЧЕЊА

ГЛАВНИ ЗГОДИТЦИ 300.000, 250.000, 200.000, 150.000, 100.000, 75.000 ДИНАРА И Т. Д.

И СЕМ ТОГА МНОГОБРОЈНИ ЗНАТНИ СПОРЕДНИ ЗГОДИТЦИ

Најмањи згодитак је до 40 динара.

ЈЕДАН ЛОЗ МОЖЕ ИЗВУЋИ И ПО ДВА ЗГОДИТКА

Згодитци су обезбеђени дохотцима српског дуванског монопола и имају ДРЖАВНУ ГАРАНТИЈУ.

СВЕГА ИМА 195 ИЗВЛАЧЕЊА. — Сваки лоз мора се извући са згодитком. — Ми већ од данас примамо пријаве за упис. — По првом и најјефтинијем званичном уписном течају ☞ И ТО БЕЗ ИКАКВИХ ТРОШКОВА И ПРОВИЗИЈОНА ПОШТО СМО МИ УЗЕЛИ ЗНАТАН БРОЈ ТИХ ИЗВРСНИХ ЛОЗОВА, то смо у угодном положају, да можемо нашим купцима ПОСТАВИТИ ВАНРЕДНО ПОВОЉНЕ УСЛОВЕ. ОСОБИТУ ОЛАКШИЦУ чинимо ми и тиме, што ми поред свега тога што је сав ИЗГЛЕД ДА ЋЕ СТИЋИ ВИШЕ ПРИЈАВА но што има лозова, ПОМОЋУ ЗАКЉУЧЕНОГА УГОВОРА.

ипак можемо гарантовати потпуни број код нас уписаних лозова

КАО КАПАРА ИМА НАМ СЕ ПОСЛАТИ ДВА ДИНАРА ПО КОМАДУ. Остатак има се исплатити *до 1 Новембра о. г.* У исто време ми смо радо готови да на захтевање уз умерен интерес и даље задржимо лозове у покладу код нас, и у том случају издаћемо покладну исправу са серијама и нумерама лоза.

ЗБОГ СВОЈЕ ЈЕВТИНОЋЕ ОВИ СУ ЛОЗОВИ ВЕОМА ПОДЕСНИ И ЗА СПЕКУЛАЦИЈУ.

Дајемо ове лозове и на месечну отплату по најјевтинијој цени. У исто време користимо се овом приликом да јавимо да ћемо образовати.

ЛУТРИЈСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА 50 УЧЕСНИКА СА 1000 КОМАДА СРПСКИХ ДРЖАВНИХ ЛОЗОВА ПО 10 ДИНАРА.

Сваки учесник за време трајања овога удружења игра на *1000 комада лозова.*

Месечна уплата само 10 динара.

Опширни проспекти овога лутријскога удружења дати су већ у штампу и на захтевање послаће се свакоме бесплатно. — Дотични оригинални лозови чуваће се *под контролом и под кључет.*

Пештанске угарске трговачке банке.

Пријаве на оригиналне лозове по ПРВОМ и НАЈЈЕВТИНИЈЕМ ЗВАНИЧНОМ уписном течају молимо да нам се час пре пошљу заједно са 2 динара капаре по комаду пошто се пријавиоцима само још мало дана пружа ванредна корист. Пријаве за ступање у поменуто лутријско удружење примамо већ од данас.

АНТОН КОРИЋ И КОМП.
банкарска и мењачка радња
Будим-Пешта Josef-platz 4.

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимановић Овидијев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 170 Београд, Четвртак 22 Септембар 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2[30] до 2[40] метара ширине у разноврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

2—15

ЈЕДАН СТАН са четири собе, кујном засебном шупом и подрумом, издајем од Митровадне под кирију умереном ценом.

Алекса Илић
прота испод кварта дорћолског

КАЛЕНДАР

Православни: 22 Фока и пророк
Католички: 4. Фрањо сераф
Сунце излази: у 6 сах. 15. м. залази 5 сах. 45 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС.

Дукат	577
Наполеон	960

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 20 Септембар

кил	8.863	Жита	10.50
„	26579	Сувих шљива	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	2855	Кукуруза. стари	—.—
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	3302	Јечам	7·50
„	4867	Овас	7.50
„	—	Раж	.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	685	Пасуља	30 —
„	314	Ораја	25.—
„	——	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	—	Коре брезове	—·—
„	11300	Креча	3.20
„	1980	Сена	4.50
„	——	Сламе	.—
„	115	Масти	110.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	——	Крушака	—·—
„	13027	Грожђа	15.—
„	463	Сира	75·—
„	1466	Свиња	77.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	1588	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	272	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	700	Вина црна	20.—
„	—	„ бела	—·—
„	—	Комовице	—·—
„	400	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

ОБЈАВА

У кварту дорћолском и врачарском на источном крају тражи се кућа за школу било за сва четири разреда уједно, или обашка две куће у које би се могла сместити по два разреда.

Куће треба да имају сем потребног простора за разреде јоште предсобије или конк и собу за канцеларију учитеља а обашка собу и кујну за стан служитеља, два три нужника и повећу авлију.

Ко је вољан уступити општини своју кућу за школу нека поднесе писмену понуду општинскоме Суду до 23. Септембра ове године а до 5 сахати по подне.

Од Суда општине београдске 17 Септембра 1888 год. АБр. 723.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (91)

Лоренцо беше миран и без икаква страха. Он је био убеђен да је учинио добро дело и дужност, коју му налаже човечански осећај. Он је знао да је Краљица Ноћи спашена. Па баш и да му прети каква опасност, он је био према њој неустрашим, не плаши је се, јер је убеђен да је учинио оно, што би сваки поштен човек требао да чини. Ако га Инквизитори натерају у отворену борб , и ако су силни, он их презире и са гордошћу примиће бачену му рукавицу. Истина, он није тако силан, као што су силни они, у чијим је рукама сва власт. Али он имабоље оружије, на његовој је страни правда, и судећи по томе, борба се може излећи. Али ће бити борба на живот и смрт!

XVII

XVII Евангелина

Сутра дан у вече, после оног страховитог догађаја на Галери, који је, хвала буди нечувеној храбрости ловца мртваца и његовој кћери Нели, прошао без икаквих кобних последица; и пошто од стране тајног Трибунала не беше поновљен други покушај, спремаше Умбо једну гондолу за вожњу у венецију.

По жељи Краљице Ноћи, он је поврх свог калуђерског одела, огрнуо дугачак огртач.

Прилично велика гондола беше спремна за полазак. Умбо некхе повести са собом ни једног из братства, пошто би по његовом мишлењу, два човека у гондоли падали у очи.

Кад се мрак почео спуштати по воденој површини, сиђе Краљица Ноћи и Евангелина, сетра Рафајелова, у гондолу.

Стража, која беше постављена на катарци, јави да се у околини ништа није опазило, што би давало повода сумњи.

Обе женске седоше на једну клупу у гондоли, а на другу страну заузе место Умбо и одгурне гондолу од Галере.

„Да вас неби излагала опасности, јер ће мене лако познати у Венецији,“ рече Краљица Ноћи Умбу и Евагелини, „вози те правце на сувоземну страну Венеције Ја ћу тамо да изађем. Кад се будете на. траг враћали, ја ћу вас очекивати тамо Кад ја изађе из гондоле, онда ви продужите пут на острво св. Лазара. Ако сте се, Евенгелина, трдо решили, да покушате са избављењем вашега брата!“

„Кад вас одвеземо на сувоземну страну, Умбо ће ме одвести на острво св. Лазара,“ одговори Евангелина. „Ви сте ми описали све опасности, и за то вам бладарим. Али све те опасности не могу ме задржати од моје намере. Ја морам да се известим о судбини мога брата, морам да га видим. Морам да знам је ли жив и шта му предстоји!“

„Ваше решење онако, као што треба

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	270.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33,000	Јечма	5·50
„	6.000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза ярио	8.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	12.000	Пшенично „	10·—
„	1.400	Пасуља	25·—
„	7.500	Кромпира	6 —
„	3.000	Кудеље (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Ораја	6.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Шабачка Омладина**). После знатног застоја, који је у последње време усљед нехата и немарности управног одбора, овладао био нарочито код омладинског и стрељачког друштва — јављају нам се знаци живота.

Тако поводом прекора у јавности нашли су се побуђени већина одборника да сами положе оставке, е да би тим бар осујетили заћмалост и принудили г. председника да сазове збор. Које то, а које одлазак из места принудише га, те сазва ванредан збор друштва на Крстов-дан. На жалост, одзив чланова беше слаб. Но збор. пошто изабра за председ. збора у лицу г. Мил. Р. Маринковића дир. и деловођу у лицу г. Дим. М. Игњатовића зван. начел. — и мимо тога реши да се приступи избору (пошто у правилима није предвиђен случај на дневном реду). *За председника* изабрат је већином гласова: Иван И. Даниловић трг. *Управни одбор* састављају: гг. Влада Илић писар; Светозар Самуро[illegible] Божа Милановић трг.; Милан Маринковић словослагач; Андра Струнцалић зван. општ. и Ђура Николић обућар

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Краљева депеша**) На глас о смрти пок. Стевче Михајловића, послало је Његово Величанство Краљ из Глајхенберга следећи телеграм његовој породици:

Госпођи Стевче Михајловића
Београд.

Молим вас, у великој несрећи вашој да верујете у искрено саучешће Краља Србије и Краља владалачке династије, коју је покојни Стевча толико љубио. Ваша је жалост и Наша. Од свег срца јој се придружујемо и молимо се Свемогућем за покој душе великог родољуба и искреног Нашег пријатеља.

Милан и Александер.

*

(**Парастос**). Као што чујемо влада је издала наредбу, да се по целој земљи држе парастоси и помени. пок. Стевчи Михајловићу.

*

(**Погреб**). Погреб г. Стевче Михајловића, извршен је јуче на најсвечанији начин, и то, по нарочитој вољи Његовог Величанства Краља, о државном трошку.

*

(**Записци**). Као што чујемо покојни Стевча Михајловић оставио је мемоаре своје, које је својом руком водио све од првих дана својих па до данас.

*

(**Отпутовао**). Г. Стојан Новаковић наш посланик код турске владе, отпутовао је јуче из Београда на своје место, са кога је до сад осуствовао.

*

(**Конкурс**). Пошто се према конкурсу г. Министра војног од 5. ов. мес. за изучавање политехничких наука, није јавило довољно озбиљних кандидата, то је г. Министар трећу тачку услова у поменутом конкурсу промениo тако, да имају права да конкуришу и она г. г. официри, који су служили у трупи једну годину дана. И тако сад је исти конкурс одложен до 20 октомбра ов. год.

*

(**Покушај убиства**). Прекјуче у 2 часа по подне, покушао да се убије Михајло Јанковић типограф. Он је ранио.

† **Стевча Михајловић**

Председник министарског савета на расположењу.

Преминуо је прекјуче у 6 сахати по подне у својој 85-ој години старости.

Стевча је рођен 1804 године месеца Јула у Јагодини; отац његов Мијаило Јовановић био је у време Карађорђево буљукбаша и највише се находио у војсци на Делиграду, где га је и несрећна 1813 година затекла, а доцније под Кнезом Милошем био је најпре кнез а по том исправник у Јагодини, где је до смрти своје остао.

Као дечак Стевча је дочекао пронаст српску 1813 године и склонио се са родбином својом у Аустрију, где је до пролећа 1815 године остао у Вршцу и ту и школу учио, а те године пред устанак српски врати се са својима кући у Јагодину где и учење школе према ондашњим приликама продужи. Око 1828 године буде постављен за ћумрукцију у Смедереву где је остао до 1833 год. када буде у истом звању премештен као први српски ћумрукција пошто је ћумрук прешао у српске руке. Кад овај ћумрук уреди и кад се по заузећу оних 6 округа ћумрук у Алексинцу установи, пошаље га Кнез Милош да и тај ћумрук уреди и ту је остао до 1835 г. за које га је време Кнез Милош често употребљавао и на друге народне послове. Ове године буде постављен за капетана у срезу беличком; у коме звању остане до 1839 год, када услед одласка Кнеза Милоша из Србије остане без службе. Године 1840 под владом Кнеза Михајла буде постављен за окружног начелника у Чачку, где остане до 1842 год. а тада услед промене политичког стања у земљи не само што изгуби службу но буде и затворен у познату гургусовачку кулу, у којој је пробавио око две године. Пошто буде пуштен на слободу, живио је као приватан човек код своје куће у Јагодини, поштован како од пријатеља тако и од противника, који су му више пута нудили државну службу, али он није хтео примити.

Године 1858 по нова ступи на политичко поље рада. Као посланик вароши Јагодине на Св. Андрејској скупштини буде изабран за њеног потпредседника, по том за члана књажевског [illegible] а Кнез Милош поставивши га за књажевског местозаступника до свога повратка у Србију; по доласку своме постави га Кнез Милош за председника државног савета, у коме звању остане до конца 1861 године, када буде стављен у стање покоја. За време бомбардања Београда 1862 год. био је главни командант народне војске. За време малолетства Његовог Величанства Краља Милана био је тутор књажевски. Године 1875 буде постављен за председника Министарства, по том ступи опет у приватан живот, но само за кратко време, јер већ 1876 год. поново ступи у политички живот као председник министарског савета за време оба наша рата са Турском у 1876 и 1877 години; по проглашењу независности Србије повуче се опет у приватан живот, у коме је до смрти своје остао, уважаван и поштован од многобројних својих пријатеља.

Стевча је јуче сахрањен, на свечан начин. Предходно се саставио нарочити приређивачки одбор за погребкоме је био председник г. Филип Христић. Спровод је текао по нарочитом програму.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Рачунска справа**). У Чикагу у Америци пронађена је рачунарска справа, која се зове компотометар и која може израчунати и најтеже рачуне. Справа је $14^1/_4$ палаца дуга, $7^1/_8$ палаца широка, 5 палаца висока и 8 фунти тешка. Справа функционира скоро као и писаћа справа, те су с њом у рачунарском уреду учињени сви могући покушаји. Справа је рачунала с највећом брзином, те су је надзорници рачуна једва могли контролисати, а рачун је увек био посве тачан.

*

(**Утакмица лепотица**). Јављају из Спа-а: Међународни суд досудио је овим женскињама награде: Прву награду од 5000 франака ђици Берти Сукаре из Кадлупа; другу од 2000 франака ђици Марији Стевановој из Беча; четврту од 500 франака ђици Бадији Лодзовој из Лиона, а пету награду ђици Вилми Арањевој из Будимпеште.

*

(**Темишварска помрчина**). Ово дана десила се у Темишвару помрчина, достојна оне, што су је негда у Мисиру у кутијама давали. Причиниво ју је пак славан један муж, неки темишварски фиjакериста, и то сасма нехотице. Име му је Шротман, а претворио је електричну светлост темишварску у црну таму само таме, што је седео у крчми и пио. У један мах зачу се са улице ларма. Кочијаш ћипи, потрчи на улицу, а кад тамо, а оно мрак да не види прста пред очима. Његови коњи стајали су дотле с колима пред крчмом, па од нечега зазрели те полетели улицом. У трку запну за једну мотку која одржава свезу електрицитета, извале мотку, и варош оста у мраку. Све лампе и у унутарњој и у Јосифовој вароши погасише се у том тренутку. Наш кочијаш није имао времена да се на-

---

да буде," рече јој Краљица Ноћи. „Али се ипак бојим за вас, Евангелина! Бојим се да вас нећу видити више! Пут, на који сте пошли, опасан је, то је пут, са кога се ретко ко враћа! Треба да знате, да је врло тешко избавити онога, који је у рукама проклетих Иквизитора! Неки необичан осећај обузима ме сада, гледајући како наша Галера у мраку изгледа, нека слутња мори ме, као да нам се спрема велика несрећа! Бог нека нам је у помоћи!"

Евангелина гледаше суморно пред собом у широко море. Она је била обучена исто тако као и Краљица Ноћи. Њено, љупко, бледо лице не беше покривено. На глави је имала шешир, какав обично носе Млетачке племићке.

За време вожње Умбо је збацио огртач, да би веслао лакше. Кад се гондола приближила светлећој кули на Маламоку тамо, где се савија пут за Венецију, он се поново огрну.

Вече беше доста мрачно и згодно за њихово путовање. Умбо је гондолу управио на противну страну светлеће куле, и она пређе њу без икакве препреке.

Брзо уђу у Лагуне а после кратке вожње дођу на суву земљу страну Венеције.

Краљица Ноћи овде изађе на обалу. Она се опрости са Евангелином и Умбом, желећи им да постигну циљ. За тим оде путем који. је водио у унутрашност сувоземне стране. Умбо одгурне гондолу и управи је према заточеничком острву.

Подузеће беше дрско. За многе је било опасно да се приближе заточеничком острву. Умбо је морао бити врло пажљив, јер су га више пута познали и гонили. Пошто је овај пут скопчан био са великим опасностима, он није смео дозволити другоме да вози Евангелину. Он није могао замислити да ће га ова храбра одлука од зла избавити, које ће скоро да настане

„Кад изађете на острво", рече Умбо за време возидбе, „ја ћу у близини крстарити и очекивати на ваш повратак. Не верујем да ћете данас моћи што да учините, али ипак можда ћете видити Рафајела и говорити са њиме."

„Можда ће бити нужно да останем на острво, како бих извршила оно што сам наумила," одговори Евангелина. „А могуће је, да ће ме тамо задржати и то силом!"

„Ако то буде, онда се не брините", рече Умбо. „Ми ћемо прве згодне ноћи напасти на острво. Посада његова врло је мала. Изненадан напад донеће нам победу. Тада ћемо избавити и вас и Рафајела!"

„Ја се не плашим ничега! Надам се да ћу постићи циљ!" изјави Евангелина одважно. „Ако је Рафајело жив, као што се надам, онда га морамо да ослободимо пошто, по то!"

„Бојим се да вам покушај неће испасти за руком," одговори Умбо. „Војници са државних Галера врло су обазриви, а сви заточеници под њиховом су стражом."

„Заточеници!" рече Евангелина дрхтајућим гласом и покрије рукама лице.

„То су муке, које ће сваки лако сносити, кад зна зашто их сноси," настави Умбо. „Ми сви, имали смо до сада разноврсних мука и невоља. Тамо, на нашој Галери налази се св, Грал. Ви знате за ту светињу. То је копча, која везује сво наше братство! Ми се боримо за њ," ми смо помоћу његовом победили гусаре, не с тога, што смо сујеверни да насје он одвео победи, него с тога, што знамо да смо се борили и боримо се за веру, част и правду! Кад пропадне св. Грал, онда ће пропасти и сво братство. А Рафајело је његов преставник, наш вођа. Све донде, док је он у затвору, ми смо без вође."

слађава великим делом својих коња, јер га је полиција одмах ухватила; но за то је варош остала до зоре у мраку.

ЗАСТАВА.

ДРУЖИНЕ „ДАВОРЈА“

„Са поносом носите високо ово свето знамење и сакупљени око ваше заставе, будите и на даље бајном песмом свест у народу нашем и негујте верозакон и националне врлине, које су нам потребне за довршење и оне друге половине нашег народног задатка.“

Реч проте Илића.

—

Минула је једна скромна, али врло значајна и још свечана светковина, о којој немамо осмо кад и где да што прибележимо, јер нас је поплавила стогодишњица Вука Караџића.

Али, колико смо криви што ово одма не учинисмо, у толико би криљи били, ако то неби никако учинили.

4. Септембра ов. год. у тихоме раковичком самостану, свештала је дружина „Даворје“ своју заставу а уједно одржала помен на гробу Васе Чарапића.

Већ сам ход пред којим је ишла застава био је тако леп за ок , да ти се у напред предсказивало, да ће то бити весела и сјајна свечаност. Сами чланови друштва, били су свечано одевени, ко у рудничко, ко у мачванско, херцеговачко, далматинско, банаћанско, босанско и. т. д. одело. Сем ових, било је и изасланика дружина Београдског певачког и панчевачког српског пенач. и панчевачког друштва „Братства“; „Уједињене омладине“; српско-јеврејског, типографског друштва „Обилић“, друштва „Јакшић“, опште радничког пев. друштва; чешког друштва „Лумира“ и. т. д. а сем ових врло велики број гостију.

Ход је почекан у Раковици пуцњавом прангија и одма се упутио у манастир, где је најпре отслужена служба, којој је чинодејствовао г. Алекса Илић прота и председник конзисторије. Одма по служби извршено је свечано освештање заставе, коју су за тим поједине дружине; преко својих изасланика, окитиле, тракама. Ово је био веома свечан чин, после кога је узео ову реч г. Алекса Илић прота, који је и извршио чин освештања:

„Каква је ово данас необична живост у овој осами манастирској? Од куда ли се стече ова дивна кита омладине у ову свету задужбину нашу? Каквом ли то срећном удесу имамо да захвалимо, што се наужи васмо лепим чаром божанствених песама на светој литурђији, које још одјекују кроз освећене сводове ове свете богомоље наше?

Овај дивни и свечани збор; овај одабрани цвет омладине наше састао се данас у овом светлом споменику наших побожних предака, да увелича ретку свечаност коју приређује певачка дружина „Даворје.“

Одабрани зборе! ево нас где с највећим пијететом стојимо пред заставом — овим лепим знамењем: светиње, поноса и образа српскога. Ево нас пред дивно урешеном и окићеном заставом „Даворја,“ те миле и вресне нам дружине певачке.

Нема Србина коме неби знано било од каквог је благоценог значаја у опште застава. З става је најмилије и најдрагоценије знамење сваком Србину. Застава је симбол српског поноса, славе, части и величине народне. Под свето окриље заставе скупљао се је Српски народ свагда и у свако доба, к д је требало крв лити за „крст часни и слободу златну“. Застава је вазда будила и узвишала у Србину понос према свему што је народно и што је сваком србину мило и драго. Она је крепила и одушевљавала подједнако и храбре борце да истрају у борби за светињу народну, и седога свештеника, који је вером и молитвом крепио пашенички народ свој, да не малакше под теретом тешкога ига душманског, — и слепога гуслара, који је небесним задахнућем оповајући јуначка дела предака одушевљавао и крепио новом снагом потоње борце да истрају у борби и патриотском пожртвовању.

Под заставом великог таковског јунака искупише се славни претци наши и срећно извојеваше државну самосталност и слободу. То свето знамење и данас се брани као најдрагоценији адиђар народа српскога.

Под заставу „Даворја“ ето искупило се лепо коло одушевљене омладине наше, да негујући песму и будећи њоме успаване врлине и националне тежње свога племена, послуже своме роду и домовини на славу и корист.

По правилу наше свете вере, ми сто освештасмо заставу вашу и предајемо вам је, да је са оним одушевљењем и љубављу храните, као што она по своме значају и светињи то заслужује.

Гледајући на застави симбол свете вере и песме, нигда не заборављајте, да је уз припомоћ вере православне песмом гајена и очувана свест о слободи у народу нашем кроз дуга и тешка времена.

Са поносом носите високо ово свето знамење и скупљени око ваше заставе, будите и на даље бајном песмом свест у народу нашем и негујте верозаконе и националне врлине, које су нам потребне за довршење и оне друге половине нашег народног задатка. Нека би дао бог да „Даворје“ под окриљем свога великог патрона Богодухновеног певца Дамаскина и на даље своју мисију врши са толико успеха са колико је и досада на томе пољу с поносом радило. Благосиљајући ово свето знамење довикујемо из свега срца: Слава вреснј дружини „Даворја“ Амин.

После овога лепог говора, узео је реч председник „Даворја“ г. Таса Богдановић и лепом речју потсетио је присутне, да је то дан, када се родио неумрли кнез Михајло.

Са освештеном заставом, пришло је друштво гробу Васе Чарапића, где је извршен помен и преливене му јуначке кости. На гробу је говорио г. Бранислав Нушић, но како тај говор немамо, не можемо га својим читаоцима донети.

Занимљива је била и тачка, која је настала, после освећења, а то је седељка са друштвеним играма, после чега се одма прешло на ручак

За ручком је говорено доста здравица, од којих су најзначајније здравице: г. г. проте Алексе Илића, Милоша Цветића и председника друштвеног.

После ручка, настало је живо весеље. Гости су једнако придолазили. Песма и шала укрштале су се. Тамо сељаци и сељанчице одвојили своје коло уз фрулу, овамо варошани уз музику; на то је тако текло све до под ноћ; док није програм рекао, да је доста. —Р.—

—

СМЕСИЦЕ

—

(**Највеће звоно на свету**). У Руси ји су у опште црквена звона велика, те се због тога понајвише налазе у одељеним звоницима. Та су звона непокретна, и немају никаквог клатна, него се удара у њих и тако дају звука од себе Једно такво див звоно налази се у кули св. иванске цркве, тешко је 1170 цената. У то се звоно звони само при свечаностима и кад звони чује се по свој варошн као неко потмуло брујање, као грмљавина далеког грома. А највеће звоно не само у Русији него на целом свету јесте московско звоно, које је 4300 цената тешко, стоји у сред Кремља у једној руччаги. Говоре да је пало, кад је изгорео дебели балван, на коме је висило. Кад је Кремл горео, онда изгори кров, који је био над звоном подигнут, од чега се и звоно угрејало, и због воде, која је левана на зграду да се угаси ватра, пукло је и само звоно. Композиција, из које се слило звоно, пуна је сребра и злата, јер кад се звоно лило, онда су богаташи и сиротиња донашали своје златно и сребрно посуђе па бацали у масу, која се лила за звоно. Композиција од звона је светла и бела. О свечаним данима долази многи народ из околине, да види звоно, као какву богомољу. Основа звону није могла бити измерена, јер се падом дубоко зарило у земљу; али од прилике 2 стопе испод основе имало је звоно при мерењу обим од 67 стопа и 4 палца, висина, му је изнашла од врха 21 стопу и 6 палаца а највећа дебљина скоро 2 стопе. Звоно је ливено по свој прилици г. 1659. Руси мисле, да је то звоно од времена царице Ане.

—

ШАЛА И ЗАБАВА

—

Гостионичар и гост. Један гост седео је у гостионици за столом, који је био одређен за сталне госте. Гостионичар, који беше већ на далеко познат и чувен са свог безобразлука позове неучтиво госта, да се премести за други сто. Гост га послуша и рече: „Видите да сам паметнији од вас, јер да се нисам уклонио, било би свађе.“ „Свађе? о, никако!“ рече гостионичар. „Па шта бисте онда урадили са мном?“ „Са свим просто!“ одговори гостионичар, „избацио бих вас напоље.“

*

Славни Фонтанел и његов пријатељ Дибо који му беше придат као помоћник на Академији, беху обоје добри гурмани и братски су делили сваки добар залогај. Једном донесе Фонтанел веома лепе шпаргле, које је добио на поклон. Прво се свађаху како ће да их зготове, но напослетку сложе се да сваки свој део зготови како који хоће. Фонтанел је желео шпаргле у сосу. Дибоа је хтео да их једе у место салате. Још нису ни пошли на посао, док Дибоа удари капља да је

„Али је међу вама Краљица Ноћи!“

„Јесте! Ми је слушамо! Она је само Краљица Ноћи, али не наш вођа!“ изјави Умбо. „Краљица Ноћи бори се заједно са нама противу самовоље и неправде, али је ми не смемо и нећемо пустити да у крвавим борбама учествује са нама! Она издаје заповести, она познаје кривце и злочинце, она је увијена у некаку тајну. Нико не зна која је она. Нико не зна како јој је име!“

„Али се она ипак назива „Луна“!“

„Тако је! Но је ли то њено право име! Одакле је родом? Који су њени родитељи? Која је и шта је она? То ће остати за свакога тајна. Она је добра и племенита она је чиста и невина, толико ми знамо, а то нам је доста! Али сад будимо пажљиви. Ено га острво св. Лазара. Ја морам прво да се уверим, хоћемо ли моћи да се без препреке приближимо обали! Да се уверим да нема Жбира где у близини!“ рече Умбо и престаде да весла.

Лагано је пловила гондола гоњена досадањим веслањем. Близу обале на неколико метара она застаде. Лаки таласи љуљаше је.

На другој страни острва беше пристаниште за држање Гондоле.

Умбо је гледао пажљиво. На тој страни не беше ни Галера ни Гондола. Сад лагано и пажљиво завесла.

„Тамо је капија,“ шапуташе он. „Код те капије има стража! Ви се морате обратити тамо!“

Гондола дође до обале и стаде. Евангелина изађе на обалу и рукова се са Умбом.

„Хвала вам. Будите пажљиви,“ рече му лагано. „Измакните се од обале, овде не треба да останете!“

„Не брините се! Биће пажљив! Ја ћу у близини чекати на ваш повратак!“

Они се опросте.

Евангелина оде према капији где је стража, а Умбо са гондолом отисне се од обале.

По кратком времену чу се стражарев глас: „ко иде?“

„Водите ме команданту овог острва!“ рече Евангелина одважно. „Ја морам да говорим са њиме!“

„Ви сте женска? Имате ли какво саопштење или тако нешто?“ упита је стражар.

„Отворите капију! Ја морам што пре да одем код команданта,“ одговори Евангелина.

Стражар залупа на капију.

Одмах за тим отвори се капија и један официр изађе Евангелини на сусрет.

„Шта је? упита он.

„Овде је једна синьора,“ јави му стражар. —

„Синьора? Како је она дошла овамо?“ упита зачуђени официр.

„На једној гондоли! Она пита за команданта,“ одговори стражар.

Евангелина приђе официру.

„Молим вас да ме саслушате,“ рече она. „Имам нешто да замолим или вас или команданта овог острва.

(наставиће се)

на месту остао мртав. Беху предузете све мере да му се поврати живот, док се напослетку уверише да је сав труд узалудан. На то повика Фонтанел кувариди. „Дакле метите све шпаргле у сос!“

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 21 Септембра.

Крађа. Јуче око пола дана, украден је из ходника школе теразиске један часовник велики округао, угасите боје, једанпут се преко недеље навија, држи се да га је украо неко од ђака.

Притворени. Ноћас су притворени: Христивоје Вучковић из Брзана због скитње, Јозеф Ђурковић из Аустрије и Ђока Марсевић из Сарајева због пијанчења.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Христина Крстић овд. због подвођења, Сида жена Николе Костића овд. и Петар Ивановић амалин због нереда. Мијаило Илић слуга Јован Тешић, Ђока Филиповић, Лука Будимировић Јосиф Симић сви из Босне, Мијаило Стојковић из Хрватске и Милош Чукић из Црне горе сви због скитње, Танасије Спасић млекар, Јован Николић берберин и Милан Мицић бравар за неподнше слугу, Лаза Дашковић каф. због нечистоће и Петар Манојловић трг. што је терао стоку кроз варош.

Пађено. Три патке и 1 патак нађене су у џаку у башти Милана Маринковића терзије, и налазе се у кварту палилуском.

У косајској улици нађен је један кључ, и налази се при кварту теразијском.

Женска тражи једно место за кувариду или пак за газдарицу било у месту или на страни. Има сведоџбе. Средња година. У Косовској улици бр 30. 1—1

Удобних станова, са две и три собе у улицама: два бела голуба бр. 27. и хиландарска бр. 30. Цене врло умерене. 1—3

ОПШТИНА грочанска у варошици Гроцкој. као сваке тако и ове год. држаће тродневни панађур на дан 6, 7 и 8 Октомбра. На коме ће се продавати стоке, продавати и остали производи.

Из канцеларије суда општине грочанске 19-ог Септембра 1888. год, № 1525 у Гроцкој. 1—3

30,000 динара даје се под умерени интерес. Гаранција, интабулација I степен на имање у Београду. За даље упитатл у Уреднишшву овог листа. 2—3

Сва непокретна добра масе пок. Мајор Мише, која се у Доњ-Мил новцу и Поречу наоде, продају се, и то:

1., велики плац с две куће и баштом у Мил-новцу.
2., велики виноград испод Кади потока у Читлуку.
3., виноград више Циганског камена у Читлуку.
4., виноград у Равњи.
5., Плац кафански у Поречу.
6., Кућиште — Један комад земље — у Поречу.
7., Њива испод државне куће.

На овим добрама, од којих уредне таније постоје, никаква терета нема. Ко би желио које добро купити, нека се најдаље до 10. октобра ове год. лично или писмом јави заступнику наследница мајор Мишина г. М. Барловцу, пензионару, у Београду, изложивши у истом понудну цену за готово или са одплатом и на који начин, на шта ће одма одговор добити.

20. Септембра 1888.
У Београду 2—3

У улици призренској број 5 спрочу окружног београдског начелства, имам за издавање под кирију два удобна дућана са квартирима од 1 новембра 1888 које вољан и потребу има, нека се пријави газдарици у истој кући. 2—3

†

Нашем нигда не прежаљеном детету

Настасији

Даваћемо шесто месечни парастос у суботу 24. Септембра у 8 сати преподне у цркви палилулској

Ожалошћени родитељи
Илија и Марија Барјактаровић
3—3

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛО М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

6—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

11—40

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 171 Београд, Петак 28 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лених шареница (простирача за патос) вунени 2^{50} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

2—15

Један стан са четири собе, кујном засебном шупом и подрумом, издајем од Митровдне под кирију умереном ценом.

Алекса Илић
прота испод кварта дорћолског

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	270.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33.000	Јечма	5·50
„	6 000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрио	8.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	12 000	Пшенично „	10·—
„	1.400	Пасуља	25·—
„	7.500	Кромпира	6·—
„	3 000	Кудеље (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Орaја	6.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Занатлијско удружење**). Као што нам из Алексинца јављају, 9. ов. мес. био је тамо збор тамошњих занатлија на коме су донели одлуку и одма створили пододбор „занатлијског удружења.“

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Позив**). Јучерањи број „Српских новина“ доноси позив за све војне обвезнике једномесечаре, који су прошле 1887 год. регрутовани, да буду спремни за долазак у војску. Они имају да претстану својим командама 12 октомбра ов, год.

*

(**Приспео**). Г. Чедомиљ Мијатовић мин. спољних послова, приспео је прекјуче из Глајхенберга и јуче већ примио на ново своју дужност.

*

(**Вратили се**). Г. Коста Н. Христић председник варошког суда и г. Михајло Кр. Ђорђевића адвокат, вратили су се прексиноћ из Глајхенберга.

*

(**Отпутовао**). Г. Мита Ракић министар финансије, отпутовао је јуче из јутра у Беч на краће време.

*

(**Пијаце**). Прексиноћ држала је комисија одборска свој састанак на коме је решила: да се збору општинском постави овако питање на гласања:

1.) Велика пијаца остаје и на даље као главна пијаца;

2.) Пијаца „цветни трг“ остаје и даље под условима, под којима је и установљена и да јој се потврђује право на место;

3) Пијаце на Зеленом Венцу, палилули, топџијској пијаци, батал-џамији и дорћолу да се оглашују за пијачна места, с тим да се као пијаце имају тек онда отворити кад се најмање 20 пиљара јави, да ће тамо стално свако дневне намирнице продавати

Број ових сталних пиљара неће ни на једној под тачном 3.) обезежени пијаца смети прећи 60.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини власотиначкој, у ср. власотиначком, округу нишком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез у суми од 2285·70 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачун. годину,

Одобрава се општини салашкој, у срезу и округу крајинском, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1555·06 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом састављеном за исту рач. годину.

Одобрава се општини дубровачкој, у срезу звишком, округу пожаревачком, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза прирез од 3641·97 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рачун. годике, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за

Одобрава се општини орашкој, у срезу власотиначком, округу нишком, да може од својих грађана покупити. по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 1949·95 дин. уз оба полгођа претпрошле 1885|6 рач. годинэ, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачунску годину.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Дневник цара Фридриха**). Немачки листови јавише, да је дневник цара Фридриха обнародовао др. Гефген. Др. Гефген је родом из Хамбурга. а по занимању је дипломата. Он је своје родно место заступао од 1854—1868. на европским дворовима. Касније, после г. 1870; био је професор права на свеучилишту у Штрасбургу. Држе, да је он за време посланства свога у Лондону ступио у везу с круговима и особама, које везе га оспособише, да чини садања откровења. Од 1881. је др. Гефген умировљен. Веле за њега да је у противника Бизмаркових виђен и уважен.

*

(**Макенцијева брошура о болести цара Фридриха**). Из Лондона брзојављају једном бечком листу, да Макенци у својој брошури доказује, да је он покојног цара немачког сасма правилно лечио, те на то надовезује образложену изјаву, да би он цара Фридриха најмање још 20 месеци у животу држао, да се нису умешали немачки лекари, који су својом неспособношћу живот царев скратили. Цар је умро од рака, али је болест постала услед неправилног лечења од стране немачких лекара.

*

(**Преска парница**). Из Загреба јављају, да је против „Србобрана“ од стране државне власти подигнута парница због неког чланка о Босни. Осим ове да су против истога листа покренуте још четир преске парнице. У стану уредништва држана је преметачина. С каквим резултатом, не јављају.

ЈЕДНА РЕЧ

на извештај „Дневног листа“ са прославе Давидовићеве.

„Дневни лист“ пишући извештај са Давидовићеве прославе из Смедерева, вели, како се са паробродске станице отишло без реда у цркву, јер то није било у програму предвиђено. а није било предвиђено „благодарећи извесној господи „редарима“ који су нарочито „реда“ ради отишли у Смедерево из Београда на два-три дана раније.“

Колико је ово ситничарска пакосна примедбица то већ свако види, али колико је ово детињаста и бесмислена примедба, то још не види свако а видеће чим му илуструјем, какав би то изгледао спровод од лађе до цркве, кад би по жељи дневниковог извештача, свет морао одма да се сабије у шпалире, чим је изашао из лађе.

Ево како: Напред би ишле све даме — гошће — са разним кутијама са шеширима торбицама и шаловима; за њима господа са куферима и амбрелима и тако би цео тај „величанствени“ спровод ушао у велику цркву.

Да, у програму је нарочито остављено место и слобода публици, да дође у цркву пошто се отресе својих ствари и скине путничко одело, а одма код лађе узета је у кафани код „Лафа“ једна соба, где би се могле привремено оставити ствари и где су млоги ишли и оставили своје ствари.

Било би врло похвално, кад би извештач једнога листа умео у напред да размисли о ономе што ће написати.

„Редар“ који је нарочито „реда“ ради отишао у Смедерево из Београда на дан два раније.

Са прославе

ДИМИТРИЈА ДАВИДОВИЋА

18. септембра 1888. г. у Смедереву.

18. ов. мес. у 6 часова у јутру укрцаемо се у лађу дунавског паробродског друштва, да се кренемо на прославу, која ће се истог дана приредити једноме од великих али готово заборављених наших трудбеника — Димитрију Давидовићу, коме ће се тога дана открити и скроман споменик на гробу.

Била нас је пуна лађа: ту је било преставника разних друштава, изасланика општина, извештача новинарских, гостију, и. т. д. који су сви похитали да одаду пошту скромноме

Од угледнијих гостију да напоменемо још сад депутацију земунске црквене општине, владику нишког Димитрија; изасланике краљ. академије наука и уметности у лицу г. г. Светомира Николајевића и Милана Ђ. Милићевића; за тим г. г. Ђоку Ђорђевића проф. и Милована Миловановића проф. као изасланике Велике Школе; г. Влад. Карића изасланика Министарства Просвете; г. г. Ђоку Миловановића и Перу Ђорђевића изасланике друштва Св. Саве; за тим изасланике свију редакцију изузимају-

---

Евангелина. Свака реч официрева продираше јој кроз срце, као оштар нож. Но она се ипак прибере.

„Као ми је, што вам саопштавам тако жалосне ствари, Сињора,“ рече официр са неким сажаљењем, кад је видео како изгледа ова женска. „Али сте ви хтели да сазнате истину.“ — — —

„Истину! Да, тако је, Сињоре!“ потврди Евангелина. „Не крите ништа од мене! Ја сам приуготовљена на све! Па после свега тога, шта још може бити?“

„Ништа, Сињора! Заточеник је у своме затвору,“ одговори официр.

„А смем ли да га видим, смем ли бар неколико тренутака да говорим са њиме, Сињоре?“ упита она брзо.

„То, истина, није одобрено, — али да ли ћете моћи издржати, кад видите вашег брата у оковима? Ја се бојим да. . . .“

„Ви ми више пажње поклањате, Сињоре, но што сам се надала,“ рече му Евангелина лагано. „Више но што ја захтевам. Не плашите се за мене! Ја ћу поднети тај тренутак! О, ја могу све да савладам — ја сам тако исто одважна као и мој брат, Сињоре. Ја знам да он није ни гласка пустио кад је био камџијан, кад су тако грозно поступали са њиме!“

„То не беше ништа више, до заслужена казна, Сињора!“

„Та он је заточеник! Ви имате право! Он је одбачен, презрен зато, што припада крсташима!“

„Он је сам крив, Сињора, што је раздражио Пергола, чувара заточеничког! Мени тако изгледа, као да га Перголо ужасно мрзи,“ рече официр, кад је видио какве болове сноси ова слаба женска. „Али то не сме да буде! Ми, официри са државне Галере, не трпимо никакву неправду, и чим је приметимо одмах јој стајемо на пут!“

„Али је чувар вешт и обазрив, он неће дозволити да се код њега примети каква неправда,“ рече Евангелина.

Она устаде и приђе ближе официру.

„Сињоре, хоћете ли бити тако добри да ми дозволите да видим мога брата?“

„Са вама учинићу изузетак! Надам се да нећете злоупотребити моје поверење, па да му додате какво оруђе за бегство, или којим би могао одузети себи живот!“ одговори официр, и позове главног надзорника.

Надзорник дође носећи у руци запаљену лампу.

„Ходите, Сињора!“ рече јој официр. „Ја ћу вас одвести тамо, али ипак сами не смете бити са њиме, ја и овај пратиоц бићемо присутни.“

Евангелина пође за њима. У каквом ће стању да нађе Рафајела? То питање мучило је! Дакле био је окован? Сад се није могло мислити на ослобођење. Он је изгубљен, тим пре, што га је чувар мрзео.

Надзорник је са лампом ишао напред.

Евангелина и официр ишли су за њим. Они се упутише преко пута командантовог обиталишта, где су биле апсане.

Надзорник отвори велику капију која је водила у ходник где су заточеници били смештени. Пошто је била ноћ, то су мислили да сви заточеници спавају, али се изненаде кад уђу у ходник. Из једне одаје чуо се такав глас који је свакога потресао.

Шта ли је то било? Да не урличе каква дивља зверка?

Одмах за тим зачу се опет глас налик на јаукање.

То беше глас човечији који је нападнут био беснилом.

ћи „С. Независности.“ Овде напомињемо, да је и г. Стеван Ђурчић уредник „Српских Новина,“, пошао на ову прославу, на прославу првог српског новинара, на прославу првог уредника „Српских новина“, али је био хрђаво обавештен ког је дана прослава, те у место 18-ог он је пошао 19-ог на пут. То је с тога, што су „Српске новине“, *доносећи белешку о прослави свог првог уредника*, услед коректорове погрешке донеле да је прослава 19-ог ов. мес.

Сем гостију било је на лађи и певачко друштво „Даворје“ са својом заставом и војна музика.

Пут нам је до Смедерева био и кратак и пријатан и најпосле указаше нам се у даљини на хоризонту високе куле Јерининог и Деспотов. града. Није прошло много времена, а ми се приближисмо обали смедеревској утврђеној лепим кејем.

Још поиздаље опазисмо обалу и пристаниште окићено заставама а кеј начичкан светом, који је сав весео изашао на сусрет својим гостима,

Био је величанствен моменат, када се лађа лагано приближаваше месту где ће стати; када музика засвира а са обале се смедеревске разлеже: „Живили! Живели!“

На „штеку“ дочекаше госте: смедеревски одбор за прославу Давидовића; прота, началник окружни и преставници општине смедеревске.

Из лађе се кренусмо сви у цркву У програму је нарочито остављено, да се овом приликом не иде неким редом, да би гости могли свратити код својих домаћина и оставити ствари које су собом донели а и с тога, што се и другом лађом очекивало доста гостију, као што су и дошли.

Пред црквом и у цркви беше се слегао силан народ.

Око 9 и по часова отпоче архијерејска служба, при којој је чинодејствовао нишки владика Димитрије и 16 свештеника. Када се ова служба *завршила попео се на* амвон земунски парох г. Д. Руварац и изговорио је дугачку беседу, коју не можемо овом приликом да оценимо, док не изађе можда где штампана.

После службе настао је помен и освештао се венац „Уједињене омладине“, који се имао по програму, да положи на гроб.

(наставиће се)

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(**Сам се издао**). *Професор*: „Јоване ваше ми понашање овде у школи личи као да сте каква вуцибатина!“

Јован; „Господине професоре, мојим годинама не приличе више такве титуле!“

Професор: О'хо! Та кад сам ја био тако млад, као ви морао сам трпети још горе титуле!„

*

(**Јадиковање једног сиромашка**). „Времена бивају све гора и гора; отпатци од цигара, што се по улицама налазе, с дана у дан све су мањи и мањи тако, да их човек не може већ више употребљавати!“

*

(**Опомена**). У околини Л. на уласку једног тунела, где жељезнички возови морају да смање своју брзину, налази се оглас једне шпекулативне главе, ове садржине:

„Замисли, драги путниче, кад би ваш воз искочио из колосека, и ви би морали овде умрети, онда би вам било немогуће да купите лепе и дуготрајне кошуље, које вам испод сваке цене, по 30 шилинга туце, нуди Џон Смит!“

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 22 Септембра.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Андреја Петровић слуга пекарски због преваре, Катарина Обрадовић вешерка звана Берта и Лазар Ђурић скитница из Црне Горе због повратка из прогонства и Фрања Рупар из Аустрије због скитње.

*

(*Осуђен*). Пресудама полицијским осуђен је Ђорђе Марковић тежак због нереда.

*

(*Нађено*). Прошле ноћи нађена је у новом селишту једна кобила и налази се при кварту врачарском.

ЛИСТАК

ОЛГА

Слика из суврменог живота Невске престонице.

(С немачког),

—

(свршетак)

„Госпођо грофице,“ започе он љутитим гласом, „свуда се ви тражите, забави нема краљице — ако смем молити,“ он се лако поклони и понуди јој руку.

Погледи Олге Небрашенске заустависше се као силом на лицу кнежевом, које је од љутине било пребледело, једва је смела да дише, а изгледаше, као да хоће понуду кнежеву да прими.

Ралф Дален се међутим брзо прикупи: он оштро пресече кнезу пут, са речима: „Госпођа грофица Олга Небрашенска је — моја заручница — молим да то решпектујете, светлости!„

Кнез Серкоф подругљиво се смешио: „Ви се по свој прилици шалите, барон Далене!“

„Са таквим стварима се не шали, светлости!“ изусти Ралф Дален љутито, „Госпођо грофице потврдите ви моје речи!“

Али Олга Небрашенска није ни једне једине речи изговорила, изгледаше да јој је грло стегнуто, да је подлегла љутитом изгледу кнежевом, или својој сопственој вољи.

„Дакле ипак једна месојешка шала, драги бароне,“ ругаше се кнез, „ми истина још нисмо у карневалу, али је ово ипак веома занимљиво!“ — Окренувши се грофици: „госпођо грофице, смем ли сад молити,“ — и готово одгурнувши Далена, који ју је укочено гледао, узе он њену руку и одведе је натраг у салу. — Олга Небрашенска није се ни окренула, кад се Дален са очајним уздахом на једну столицу стропоштао, — она је била необуздано весела, као свакад, а кнез Ирмак се није од ње одвајао.

— — — —

У једној богатој рестаурацији састаше се сутра дан Ралф Дален и кнез Серкоф. Овај последњи беше блед и узбуђен, његове очи непријатно светљаху, — док је барон Дален био миран као статуа. Узрок овом састанку било је једно писмо упућено Ирмаку од стране барона, на које је кнез у исто доба одговорио.

„Једну бутељу мост-а и две кокке!“ заповеди кнез главном келнеру. А Дален махаше поносито у знак одобравања.

Обоје донеше. Кнез напуни чаше. "Дакле ви пристајете на услове," питаше он нагло.

„Ја их примам!“ одговори Дален ладно.

„Тим боље, — онда можемо одма почети, и за првенство коцку бацити.“

То се учини. На Далена дође, да први баца. Кнез Серкоф узе једну белу и једну црну коцку: „живот или смрт!“ мумлаше он и бацивши куглице у једну чашицу, он их пружи Далену.

Као мућа севну у очима бароновим, и његово свеже лице постаде за неколико гради блеђе. — кад тури руку у чашицу. — Он брзо извади руку и отвори је — црну коцку беше извадио. Кнез Серков задовољно одану.

„Дакле у року од три дана, тачно у оволико сати истиче вам време, бароне Далене!“

„Опомена је излишна, кнеже Серкофе. Ви се немате узрока вашом срећом поносите.“ Са свим мирно дозове он послужитеље, и плати порученог вина. Још формалан растанак са кнезом Ирмаком, — и Ралф Дален похита напоље.

— — — —

Око подне посла Олга Небрашенска Ралфу Далену једно писмо, у коме га врело за опроштење мољаше. Али писмо добије неотворено натраг. Исто тако и други и трећи дан. Овога дана Ралф није дошао у посланство.

Олгу Небрашенску мучаше највеће узбуђење, сад је хтела к њему да иде али је опет ту мисао одбацивала. Већ идућег дана би у новинама огласила изненадна смрт Барона Ралфа Далена. Слутило се на самоубиство, али се при нормалном стању његова тела то није могло приметити. Само је Олга Небрашенска разумела ту ствар, јер је од поште добила једну малу кутијицу, која ништа друго није садржавала, него једну — црну куглицу. — — —

Од таласа реке Неве поста лед, када је кнез Ирмак лепу грофицу Олгу Небрашенску као своју жену одвео. Већ једну годину за тим остави је, да у своме замку на Кавказу проводи усамљени живот.

И. П.

Официр није могао да појми шта је то, није знао од куда долази овај глас!

Заточеници ту махом поспали — да се није међу њима десила каква кавга?

Изгледало је као да се боре два човека!

Где ли је био чувар Перголо?

Надзорник држаше лампу високо, и покаже руком у дну ходника.

Тамо беше соба бр. 103. У њој је затворен Рафајело.

Официр се одмах сети шта је и пође брзо напред.

„Дај лампу овамо,“ повиче официр.

Евангелина је ишла за официром. Изгледало је као да и она слути шта се десило.

„То је Перголов глас!“ рече надзорник „Он злостави заточенике!“

Официр дође до собе. Врата беху у пола отворена. У њој је горела лампа, јер је слаба светлост из ње осветљавала ходник.

Евангдлина, која је са надзорником ишла за официром, беше јако уплашена. Она је дрхтала од помисли, да може сад видити какву грозну сцену,

Официр отвори нагло врата од собе број 103.

Пред њиме се укаже грозна сцена при којој се крв свакога следила у жилама....

Окован у тешком гвожђу, лежао је Рафајело на једној постељи. а Перголо, чувар заточенички, беше га притискао на под. Он је употреби немоћ Рафајелову, који због тешког гвожђа на ногама, а и окованим рукама, није могао да се брани, да му се освети. Као каква дивља животиња, легао је Перголо на своју жртву, држећи је обема рукама за врат и давећи је. При том се дерао као бесомучан.

Официр изненађен и љутит повиче чувара.

Перголо га није чуо. Он беше глув и слеп од љутине, и жедан освете.

То још већма ражљути официра.

„Перголо!“ повиче још јаче.

Али Перголо лежаше на Рафаелу давећи га и даље.

„Одвуците ову луду,“ заповеди официр надзорнику.

Надзорник беше врло јаког састава. Он брзо приђе и снажно повуче беснећег Пергола, одвојивши га од лежећег Рафајела.

Али Перголо заслепљен беснилом јурне на онога, што га је одвојио од његове жртве. Његове очи беху крваве и искочиле из својих шупљина. Лице му је било модрикасто.

Са неком надприродном снагом обали надзорника на под и ћтеде га гушити, да није официр притрчао са мачем. Чим је официр дошао до њега заборе му врх мача дубоко у плећа. То га смете и он се уклони на страну. али од велике раздражености и не осећаше бол у плећима.

„Ухватите ту бесну луду!“ заповеди официр. „Позовите стражу. Нека други чувар одмах овамо дође да заузме његово место! Та будала скоро ће платити ово разбојништво!“

(наставиће се)

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила услед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Ова унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до најдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотреница у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужицу, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.

5—10

Удобних станова, са две и три собе у улицама: два бела голуба бр. 27. и хилендарска бр. 30. Цене врло умерене. 2—3

ОПШТИНА грочанска у варошици Гроцкој, као сваке тако и ове год. држаће тро-дневни панаџур на дан 6, 7 и 8 Октомбра. На коме ће се поред стоке, продавати и остали производи.

Из канцеларије суда општине грочанске 19-ог Септембра 1888. год, № 1525 у Гроцкој. 2—3

30,000 динара даје се под умерени интерес. Гаранција, интабулација I степен на имање у Београду. За даље упитатл у Уредништву овог листа. 3—3

Сва непокретна добра масе пок. Мајор Мише, која се у Дољ-Мил новцу и Поречу наоде, продају се, и то:

1., велики плац с две куће и баштом у Милановцу.
2., велики виноград испод Кади потока у Читлуку.
3. виноград више Цигањског камена у Читлуку.
4., виноград у Равњи.
5., Плац кафански у Поречу.
6., Кућиште — Један комад земље — у Поречу.
7., Њива испод државне куће.

На овим добрама, од којих уредне таније постоје, никаква терета нема. Ко би желио које добро купити, нека се најдаље до 10. октобра ове год. лично или писмом јави заступнику наследница мајор Мишина г. М. Барловцу, пензионару, у Београду, изложивши у истом понудну цену за готово или са одплатом и на који начин, на шта ће одма одговор добити

20. Септембра 1888.

У Београду 3—3

---

†

Мој вигда незаборављени отац

Петар Зорић

бивши дворски пекар,

преминуо је 20-ог овог месеца по подне у 3 сата после дугог и тешког боловања у својој 68-ој години живота, а тело његово предато је матери земљи 21-ог ов. мес.

Ово јављам сродницима, пријатељима и познаницима.

22. Септем. 1888. г.

Београд

Ожалошћени:
Пера Зорић
млађи фактор краљ. срп штампар.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛО М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

7—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА "ВЕЛИМИР МАРКОВИЋ" БЕОГРАД

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

12—40

Власник Мелкијан и Кимпановић штампа Мелкијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 172 Београд, Субота 24 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
ЗА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У понедељак 26 ов. м. даваћемо седмо дневни парастос нашем милом супругу, оцу, деди, тасту, брату, стрицу, ујаку и свекру

СТЕВЧИ МИХАЈЛОВИЋУ

бив. председ. министар. савета

у 10 сахати пре подне у цркви Св. Марка. Молимо сроднике, пријатеље и познанике да овом тужном помену присуствују.

Ожалошћени: супруга *Катарина*; кћери: *Маца А. Стојковић* и *Сока Ј. Гудовић*; брат *Коста*; зетови: *Алекса Ј. Стојковић* и *Јеврем П. Гудовић*; унуци и унуке, синовци и синовице, сестрић с породицом, снахе и остала родбина.

ЈЕДАН СТАН са четири собе, кујном засебном шупом и подрумом, издајем од Митровдане под кирију умереном ценом.

Алекса Илић
прота испод кварта дорћолског

КАЛЕНДАР

Православни: 24 Кр. ср. Симон
Католички: 6. Бруно
Сунце излази: у 6 сах. 15. м.
залази 5 сах. 45 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС

Дукат	5·75
Наполеон	9·61

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Септембар

кил	11.678	Жита	10.60
„	30234	Сувих шљива	26.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	—.—	Брашно [illegible]	—.—
„	800	Кукуруза. стари	7.60
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	937	Јечам	7·75
„	4067	Овас	7.75
„	258	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	485	Пасуља	26 —
„	54	Орања	27.—
„	220	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	96	Коре брезове	12 —
„	13820	Преча	3.20
„	12380	Сена	4.50
„	——	Сламе	—.—
„	94	Масти	120.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	—	Сочива	—.—
„	—	Кумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	——	Крушака	—·—
„	9169	Грожђа	10.—
„	46	Сира	85·—
„	948	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	171	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаутика	—·—
„	59	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна	18.—
„	3200	„ бела	26·—
„	—	Комовице	—·—
„	1800	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—.—
1 „	„ „ „ „	—.—
1 пар	Крава тешки „	—·—
„	„ „ „ „	—·—
„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

Један квартир, врло удобан, са четир собе и осталим потребама за становање, даје се под кирију од идуће Митров-дана. Кућа је засебна, одма иза кафане „Руски цар,“ топличин венац бр. 2. Упитати

А. Нинчића

2—3

ЧАСТ ми је ставити п. Грађанству вароши Књажевца и његовој околини, да ћу од 1-ог Новембра ов. год. доћи у Књажевац и бавићу се месец дана,

Сликам и по облачном времену, као и кад је лепо време, (кад је сунце).

Поштовано грађанство биће потпуно задовољно са мојим радом.

Зајечар 12. Септембра 1888. год.

Драгомир П. Јовановић
Фотограф у Зајечару

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (93)

Пре но што је стража дошла Перголо јурне на официра и гурне га на зид. Као рис разјарен, официр залети се на Пергола, и тако га мачем лупи по глави, да је расцепи на две поле. Перголо се стропошта мртав на под.

Евангелина стајаше у ходнику и, дрхтајући целим телом гледаше, какав се ужасан призор дешава у соби. Пошто се све умирило, она клецајући приђе постељи, на којој је лежао њен несретни брат.

И официр приђе ближе. Он пребледе кад је видео лице Рафаелово. Жалосним погледом погледа Евангелину.

Рафаело се не мицаше — — —

На постељи лежаше мртвац.

Бесомучан Перголо, удавио је несретног човека!

Евангелина се саже, и гледаше у укочене очи и модро лице мртвог Рафаела.

Она се занесе — њене усне једва се покретаху.

„Мртав!“ — — — —, шапутаху њене бледе усне. Из те једине речи видело се какав је бол обузео ово јадно женско створење.

„Грозно је, Синьора! Ја вас сажаљевам. Али је ваш брат осветио! Његов убица лежи са расцепаном главом! Он је добио заслужену казну!“

Евангелина није чула ове речи, што је официр изговорио. Она беше изгубила свест, и паде на груди свога брата.

КЊИГА ПЕТА

I

Нов план

„И ти мислиш, да ми то нећемо моћи извршити?“ упита Амадео Јеронима, кад су стајали на пијацети. То беше исте оне ноћи кад је Краљица Ноћи са Умбом и Евангелином пошла у Венецију.

Јеронимо гледаше пред собом удубљен у мислима.

Беше око осам часова у вече. На пијацети беше још све живо. Свет је тумарао тамо амо.

„Има нешто у том плану, што ми задаје бриге,“ рече Јеронимо врло лагано.

„Но, на шта је то?“ упита Амадео. „Љубопитан сам да дознам, не може бити бољи план од овога. Кад би стајало до мене, ја бих га извршио још ове ноћи!“

„Прво морамо да одемо у Дуждеву палату! Треба да јавимо тајном Трибуналу шта се догодило!“ одговори Јеронимо. „Сем тога поћас ће крсташи бити на опрези. Та јуче им је претила велика опасност, и они су је отклонили.“

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Кила	270.000	Пшенице	8·50
„	7.000	Ражи	5·50
„	33.000	Јечма	5 50
„	6 000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрно	8.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	12 000	Пшенично „	10·—
„	1.400	Пасуља	25 —
„	7.500	Кромпира	6 —
„	3 000	Кудеље (тежине)	40·—
„	30 000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.5(
„	2.000	Орања	6 50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

(**Свечана седница**). Шабачка савезна стрељачка дружина држаће у идућу недељу 25 о. м. свечано гађање на стрелишту у граду Шабачком. На овоме свечаном гађању којим се у исто време и завршује годишњи рад стрељачке дружине, као што чујемо, раздаваће се декорације добрим пишанцијама.

*

(**Разбојници**). Код криве ћуприје, а на друму Смедерево Паланка, напали су 15 т. м. у 7 и по сати у вече пет непознати зликоваца на разбојнички начин; Ристу Јовановића, Мику Гатановића, Благоја Мијатовића, Јанка Стевановића, Радојка Талијана из Азање, Живоина Гитарића из Добродола и још четворицу из Вељовца па пошто су их све повезали, поскидали су и покупили што им треба и што су хтели, па их пустили и отишли. Разбојници су овако изгледали: тројица стаса омалена дежмекасти, а [illegible] гуњеве са узаним рукавима, на глави су четворица имали шајаче, а један црни шешир. Сви су били наоружани *Маузер-Кокиним* пушкама и револверима с белим корицама.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

[**Слава**] IX. батаљон сталног кадра, који је 18. ов. мес. дошао из Пожаревца, слави данас на баничком пољу своју славу првовенчаног краља „Светог Стевана“. Слава ће бити обављена као обично све славе т. ј. пре подне биће благодарење и сечење колача а по подне весеље.

*

[**Вучење обвезница**] Осмо вучење обвезница зајма монопола соли извршиће се 1-ог октобра ов. год. у 9 сахати пре подне у министарству финансије.

*

[**Из позоришта**] Као што чујемо комад „Српкиња Мара Варадинка“, од Илије Округића Сремца, који је требао да се игра први пут сутра у недељу 25. ов. мес. одложен је, јер позоришни хор још није спреман са песмама. На место „Варадинке“ играће се „Сеоска лола“, комад који није био у репертоару за овај месец.

Гђца Јурковићева играће у идућу суботу „Дебору“. за коју се роду већ од дужег времена спрема.

Као што чујемо, репертоар за идући месец биће врло богат новим комадима.

*

(**Стари гробови**) Копајући општински плац у фишегијској улици, наишли су људи, као што чујемо, на неке старинске плоче и гробове, који ће по свој прилици имати велике старинарске вредности.

*

[**Министарска седница**]. Јуче у 11 сати пре подне била је министарска седница.

*

[**Из суда**]. Јуче је пре подне било у суду округа београдског суђење Димитрију Павловићу среском писару. Суд је га по суђењу пустио „испод суђења“.

*

[**Изложба грожђа**) Обраћамо пажњу пријатељима наше виноделе, да је изложба грожђа од из ржљивих америчких лоза, која је смештена у још само данас и сутра, и то од 8—12 час, пре подне и од 3—6 после подне. Приступ је свакоме слободан и бесплатан.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове год. на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом решио је:

Одобрава се општини мрмошкој, у срезу и округу крушевачком, да може од свију грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 3206.15 дин. уз оба подгођа ове 1887/8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. годину.

МЕТЕОР ОД 4-ОГ ЈУНА.

Ми смо већ јавили још у ранијим бројевима, да је се код нас 4 Јуна око 10 сати ноћи појавио врло сјајан метеор о коме је све до скора разбирано. Г. Ј. Жујовић секретар Академије поднео је у седници Академије наука од 5. ов. месеца извештај о истом метеору и ми га са своје занимљивости доносимо у целости:

„Кад сам се прве половине јуна из Ниша вратио, сазнам од мојих рођака из Неминикућа, да је тамо виђен врло сјајан метеор 4-ог јуна око 10 сахати ноћи. Одмах сам се пожурио да са разних страна добијем вести о тој појави, па се обратим г. министру унутрашњих дела, да он од окружног начелника потражи службене извештаје. Г. министар је изволео све добивене извештаје ставити ми на расположење и ја их овде саопштавам поред описа који сам о тој појави добио од г. М. Робовића из Ваљева.

Г. Робовић ми пише: „У суботу у вече 4-ог тек. месеца, око 9 и по сахати у вече, при јасној месечини и ведрини виђео се овде у Ваљеву метеор, који је појурио од југозапада на исток, у скраћеној линији, а при летењу своме тако је јако засинуо, да су гледаоцима од те светлости, која је имала најдивније боје, лепо очи засениле. После те светлости могло је проћи 40 секунада и чуо се потмуо тресак — грмљавина, која је нама од истока долазила. Од те очаравајуће [illegible] нице, које су се губиле на висини олтара наше овд. цркве; а од грмљавине су затресли се прозори на кућама, које су од слабог материјала. Прво сам ја видео, јер сам био на пољу, а друго ми је још исто вече причала моја мајка кад сам дошао кући, јер се она у то време затекла у соби и спремала се да спава; и сутра ми је то причао г. Љуб. Ненадовић, који се то вече затекао код куће своје, будан у соби, те метеор није видео, али је осетио да су му се прозори затресли.“

Од начелника округа ваљевског стигао је овај извештај: „Око 10 сахати у вече 4-ог о. м. од средине свода небесног у правцу од југо-запада ка северо-истоку појавио је се при звезданој и тихој ноћи а јасној месечини метеор, којег је величина од јајцета у своме лету порасла к лик [illegible] половина величине месечеве и нестаде га.

Светлост је била сиво-љубичаста, јер је месечева светлост скоро ишчезла према јачини светлости; протекао од прилике скоро минут од нестанка метеора до звука, који је био потмуо и трајао је неколико секунада. Пут, који је учинио метеор, износио је скоро шести део од половине небеског лука.

Ова је се појава видела у целоме округу ваљевском, а сазнаје се да је метеор пао у атару села Бањана, ср. качерског, округа рудничког.

О овоме чудноме чудноме чудно

теорска била је веома јака, равна електричној, а појава трајала је 15—20 секунада.

На 4—5 минута по нестанку метеора чуо се је јак пуцањ, као кад би каква велика експлозија била. Пуцањ је био кратак, а за тим се раздегао његов одјек.“

Руднички је начелник телеграфисао:

„Ноћу око 10 сати, 4 ог овог мес., примећена је јака светлост од запада истоку, која је неколико секунада трајала и иза које се чуо тутањ као грмљавина.“

Најзад је из рудничког окружног места стигла службена вест, да метеор није пао у атару села Бањана.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Др. Смолка**) првак пољски и председник аустријског „рајхсрата“ славиће 2. (14.) октобра четрдесетогодишњицу, од како се први пут примио председништва у царевинском већу аустријском. У општим и овима пријатељским круговима у Аустрији чине се спреме, да се тај дан свечано прослави.

*

(**Наука и дуван**). Из Лондона пишу: „Познато је да се чувени енглески лекар сер Хенри Томзон недавно изразио против многог пушења. Сад, пре неки дан, главни лекар мидлезерске болнице у Лондону излази са једним хемиским наласком, по коме турске и египатске цигаре садрже велику количину опиума и алкалоида, који још није квалификован. „Овај јаки отров, у непрестаном додиру са најосетљивијим делом човечијег организма, душником, не може друкче него шкодљиво утицати.“ Сви други енглески лекари споре то и изјављују, да жене, само за то што не пуше, далеко чешће болују од опасних болести у душнику, но „господа творци“.

*

(**Нова пукотина на месецу**). Конзул Шефлер у Дрезди открио је нову пукотину на месецу: „Астрономске“ вести доносе о томе белешку, по којој је пукотина још пре неколико месеци помоћу 8 стопа дугачког екватореала при 180 увеличању пронађена, али сада тек при истоме положају месеца констатована. Пукотина почиње у унутрашњости брега Година и пружа се 7 миља до југозападног обронка брега Агрипа. На местима, где она на северо-западу брега Година пресеца долине, образовала је велике црне отворе, сличне кратерима. На досадашњим картама месечним од Лормана, Медлера, Шмита и Нејсона ова пукотина није обележена.

Са прославе
ДИМИТРИЈА ДАВИДОВИЋА
18. СЕПТЕМБРА 1888. Г. У СМЕДЕРЕВУ.

(наставак)

Из цркве после свршеног помена, крену се ход на гробље. Овај је ход по нарочито штампаном реду био уређен Тако, напред је ишла војна музика, за њом једна девојчица у бело одевена, која је носила у руке „Историју“ Давидовићеву; за овом су ишле две мало одрасније девојчице, такође у белим хаљинама и оне су носиле леп венац од свежег цвећа, који „Уједињена Омладина“ полаже на гроб Димитрија Давидовића. За њима су ишла двојица, који су носили два црквена барјака; за овима два дугачка шпалира ђака мушких и женских основних школа, гимназије и. т. д. За њима су ишли носиоци венаца, које су приложиле разне корпорације, и редакције.

Руку на срце. Хтели не хтели морамо овде да споменемо, да венац „Српских Новина“ није био најлепши, као што би требао да буде. Није био најлепши, ал' не зато што су они други венци били скупљи и лепше израђени, већ просто за то — што „Српске Новине“ нису ни послале венац, те тако није ни могао бити најлепши.

Од венаца је, својом величином и лепотом импоновао венац смедеревске општине, сем овога венце су приложили: Министарс. просвете; уредништва: „Одјека“, „Дневног листа“. „Видела“ „Малих новина“, „Српске речи“ и „Брке“, за тим венац гимназије смедеревске и један приватан венац Владимира Стефановића трговца из Београда.

За носиоцима венаца ишло је певачко друштво „Даворје“ са својом заставом, за певачким друштвом сво свештенство са владиком Димитријем; за свештенством ишли су сви изасланици: Академије науке и уметности; Велике Школе; друштва Св. Саве; археолошког друштва; министарства просвете; учитељског удружења; београдског одбора „Уједињене омладине“; земуске црквене општине; великоградишког одбора „Уједињене омладине“; изасланици разних еснафа из вароши Смедерева и. т. д.

За овом групом, која је била доста велика, ишла је груча новинара, у коју су ушли сви изасланици разних редакција. Разуме се да у овој групи није могло бити изасланика „Српске Независности“ и „Српских новина“, јер није их никако ни било.

За групом новинара ишао је одбор за прославу, који је био означен малим тробојним тракама.

За одбором је ишао, начелник смедеревског одбора; председник општине са одборницима и директор гимназије са професорима

За овом групом су ишли гости са стране а за гостима грађанство вароши Смедерева.

(наставиће се)

СМЕСИЦЕ

(**Слика број 395**) У једном сикарском салону један младић стаде од једаред испред једне слике, ци кну од радости гурну као стрела и оде право сликару

— Господине! повика он, ви ме можете учинити најсрећнијим човеком на свету!

— Изјасните се, господине, стојим вам на услузи, одговори сликар.

— Једна жена, коју обожавам већ четир године!... Ви ми једини можете дати њену адресу.

— О којој ми говорите?

— О жени коју обожавам, а чије име не знам. Ви сте израдили њезину слику, слику једне чаробне младе женске, скромно означене овим називом: „Слика жене, број 395.“

— Шта рекосте?

— Замислите само, да је тражим већ четири године! Видео сам је само једанпут на једном „маскенбалу“, где беше у друштву са многим личностима; имала је црну образину и много ме је мучила. Каква памет! каква љупкост! Ја сам је слушао, разговарао сам с њом, био сам усхићен!

— Али, господине, знајте да...

— Није само то. За време играња спаде јој случајно образина. Бејах занесен њеном лепотом, хтедох да дознам њезино име и да добијем дозволу да испросим њену руку од њезиних родитеља. „Доцније, рече ми она, добићете упутства од мене преко писма, што ћу вам послати на „*пост рестант*“. Рекавши то, ишчезе као дака сен.

— Дозволите, господине, личност о којој говорите.....

— Четири пуне године, господине, ишао сам најпре сваки дан а за тим сваке недеље у пошту. Ништа! Почех очајавати, кад ме моја звезда доведе у ваш салон: видео сам ову слику и небо се отвара за мене! Каквим сте је раскошом увили у вашој слици, морабити да је богата, без сумње; немари! ја је љубим, љуби и она мене, то осећам у напред; ја ћу је узети за жену! Сад, господине, чули сте ме, кажите ми њено име, кажите ми која је . . .

— То је моја жена, господине.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

У суботу 24: *Све за сина*, комедија у пет чинова, од Е. Ожијера.

У недељу 25: *Сеоска лола*, позоришна игра у три чина, с певањем, од Тота.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 23 Септембра.

(**Крађа**) Ноћу између 20 и 21. тек мес. непознати крадљивац обио је дућан Јефрема Ешкиназа и Калдерона овд. трговаца у призренској улици иоднео: неколико комада белог порхета, један комад материје за дечије одело, 1 ком. дементуха, 2 и по метра финог јута, до 2 тућета разне женске обуће и још неке ситнице. Штета износи на 300 до 350. дин.

*

(*Притворени.*) Ноћас су притворена: Петар Матић надничар због протурања лажног новца, Милан Ђорђевић и Раја Јовановић бив. ђаци због нереда, Младен Илић из М. М. Луга због крађе, и Ђура Халас фијакериста због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Стоилко Симић из Јагодине, Лазар Ђурић из Црне-Гора и Фрања Рупар због скитње, Ана Вујић за увреду, Стеван Христић каф. за нечишћење одака, Петар Андоновић Ћумурџија због боја, Франц Брандл, Спасоје Јефтић и Живка Милосављевић удова због нечистоће Ана Брданин због подводења, Никола Тодоровић, Јанаћ Гонић, Антоније Марковић и Душан Марковић каф. што су преко прописаног времена држали отворене кафане.

сам с вама, од мене неће нико ништа да дозна!“

„Хајдмо,“ рече Амадео Јерониму и упуте се палати.

„Ја знам где вам је барут!“ рече им Стефана.

„Тешко еби, ако одеш тамо!“ рече јој Јеронимо.

„Ха, ха, ха!“ смејаше се Стефана. „Чуваћу се добро! Барут је намењен другој цељи. Идите само у Дуждеву палату, ја ћу вас очекивати овде. Вами ће бити потребна моја услуга, ако сте намислили што. Ако буде потребно да се добро весла, ја сам вична и вешта, то вам је познато врло добро!“

Амадео и Јеронимо одоше у палату. У предсобију беше више људи и жена. Обојица седну на једну клупу чекајући да се пријаве.

По дужој паузи досади им се чекање. Амадео устаде и приђе слузи који је стајао у дну причекаонице, близу лавовске главе.

„Имамо врло важан посао!“ рече Амадео шапћући.

„Идите код капетана.“ одговори слуга.

„А где је капетан?“

„Отишао је сад код Дужда!“

Амадео махне руком на Јеронима, и обоје изађу из предсобија, па се упуте оделењу где је становао Дужд.

У Дуждевом деленју стајали су на уласку копљеници. Кад им се рибари приближе, они управе копља на њих. То беше знак да им се не дозвољава улазак.

„Та не правите се тако важни!“ рече Јеронимо мало љутито.

„Ми тражимо капетана Дуждеве страже,“ изјави Амадео.

Копљеници не одговоре ништа. Они држаше управљена копља, и нису хтели да пропусте рибаре.

„До врага!“ повиче Јеронимо. „Они нас не пуштају унутра!“

„А ми не смемо да губимо време!“

„Без трага ви слуге, пустите нас унутра!“ повиче Јеронимо.

„Ево капетана!“ рече обрадован Амадео.

Капетан Бембо враћаше се од Дужда, и дође до уласка где су стајали рибари, препирући се са копљеницима.

„Господине капетане! Синьоре!“ викну Амадео.

Бембо их опази и приђе ближе.

„Ми имамо врло важно саопштење, капетане!“ рече Јеронимо. „Копљеници нас не пуштају унутра!“

„Онда раде онако, како им је заповеђено,“ одговори капетан. „Али, ако је ваше саопштење тако важно, онда може бити изузетак. Улазите!“

Копљеници уклоне копља.

„Видите ли?“ рече јеронимо гордо. „Ипак сте морали да нас пропустите!“

„Тако њима треба,“ дода Амадео улазећи са Јеронимом у сјајне одаје.

„Шта је?“ упита капетан. „Ми већ знамо да нисте могли ништа учинити са Галером!“

„То је истина! Али ми имамо једно важно саопштење,“ рече Јеронимо поверљиво.

(наставиће се)

[Нађено] На великој пијаци нађен је један кључић и налази се у кварту варошком.

ШАЛА И ЗАБАВА

(Суфлери у позоришту). Једном се представљаше нека жалосна драма „Меланида“ од Ла-Шосе-а; глуман, који представљаше Дарвиама, од једаред се тако збуни, баш кад је изјављивао љубав, да шаптач би приморан да са свим гласно понови цео овај говор глумчев. Када је свршио, Дарвиам се окрете, без икакве забуне, глумици: „Госпођице, рече јој, као што вам је господин (шаптач) казао... “ и т. д.; показујући шаптача. Може се мислити какав је урнебес био у партеру.

Главан глумац у француској комедији застаде наједаред, у једној трагедији, при овој изјави: и ја бејах тада у Риму.....“ Два три пута понови — у залуд — овај говор, али се не сети шта би даље. Видећи да га суфлер, расејан или преплашен, не извлачи из забуне: „Но, глупаче, рече му достојанствено, на шта сам радио у Риму?“

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила услед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни део за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотрешића у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.

6—10

Удобних станова, са две и три собе у улицама: два бела голуба бр. 27. и хилендарска бр. 30. Цене врло умерене. 3—3

ОПШТИНА грочанска у варошици Гроцкој, као сваке тако и ове год. држаће тро-дневни панађур на дан 6, 7 и 8 Октомбра. На коме ће се поред стоке, продавати и остали производи.

Из канцеларије суда општине грочанске 19-ог Септембра 1888. год, № 1525 у Гроцкој. 3—3

Мој нигда незаборављени отац

Петар Зорић

бивши дворски пекар,

преминуо је 20-ог овог месеца по подне у 3 сата после дугог и тешког бодовања у својој 68-ој години живота, а тело његово предато је матери земљи 21-ог ов. мес.

Ово јављам сродницима, пријатељима и познаницима.

22. Септем. 1888. г.

Београд

Ожалошћени:
Пера Зорић
млађи фактор краљ. срп. штампар.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛО М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

8—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕД НО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

13—40

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 173 Београд, Недеља 25 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕНЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 н. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У понедељак 26 ов. м. даваћемо седмо-дневни парастос нашем милом супругу, оцу, деди, тасту, брату, стрицу, ујаку и свекру

СТЕВЧИ МИХАЈЛОВИЋУ

бив. председ. министар. савета

у 10 сахати пре подне у цркви Св. Марка. Молимо сроднике, пријатеље и познанике да овом тужном помену присуствују.

Ожалошћени: супруга *Катарина;* кћери: *Маца А. Стојковић* и *Сока Ј. Гудовић;* брат *Коста;* зетови: *Алекса Ј. Стојковић* и *Јеврем П. Гудовић;* унуци и унуке, синовци и синовице, сестрић и сестричине, снахе и остала родбина.

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је сваковрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанске савске и борове све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, буковe и растове греде и дирекe, а цене сам удесио тако да свакога купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

7—8

ТРАЖИ СТАН са 2—3 собе са другим удобностима и шталом за 2 коња. Плаћа се 6—7 дуката. Писма на уредништво „Малих Новина“ под адресом „Стан за 29“.

КАЛЕНДАР

Православни: 25 Мати Јевросима
Католички: 7. Свети број
Сунце излази: у 6 сах. 15. м.
залази 5 сах. 45 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС.

Дукат	5·76
Наполеон	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Септембар

кил	29.422	Жита . .	10.50
„	47407	Сувих шљива .	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино .	—.—
„	——	(Брашно леб. нес .	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	6167	Кукуруза. стари	7.00
„	1019	Кукуруза. бранч.	—
„	6690	Јечам . . .	7.75
„	4764	Овас	7.50
„	309	Раж	7.—
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	540	Пасуља. . .	26.—
„	54	Ораја	27.—
„	220	Катрана . . .	—.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке. . .	—.—
„	96	Коре брезове. .	12·—
„	7710	Креча	3.20
„	3600	Сена	4.50
„	——	Сламе	—.—
„	94	Масти . . .	120.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	—	Сочива	—·—
„	——	Тумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов. . . .	—.—
„	——	Крушака. . .	—·—
„	9973	Грожђа. . . .	15.—
„	64	Сира.	80·—
„	177	Свиња . . .	82.50
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	1293	Лука цр. . .	7.50
„	——	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арпацика . .	—.—
„	3081	Кромпира .	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна. . .	18.—
„	3200	„ бела . .	26·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	3700	Ракије мекe. .	24·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .		—·—
1 „	„ Јарећи		—·—
1 „	„ Кавлака		—·—
1 „	„ Зечији.		—·—
1 „	„ Козији.		—·—

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ЧЕТВРТА

(НАСТАВАК) (94)

„Господа из високог Савета нису овде, али ако је ваше саопштење тако важно, хајдете за мном!“ рече капетан Бембо.

„Врло важно, капетане!“ потврди Амадео.

Бембо пође уз степенице и даде руком знак рибарима да пођу за њим. Њихово отрцано и прљаво одело, према сјају, који их је окољавао, изгледаше жалосно.

Наслон на степеницама био је опточен са црвеном кадифом. Служитељи у богатом оделу ходаше тамо амо. У једној великој стакленој кугли гореле су лампе. На врху степеница с једне и друге стране, стајаху намештена два златна лафа. То је био знак грба седога Дуждa.

Горе, на улаз у Дуждеве одаје, стајала су два копљеника.

Капетан проведе рибаре поред копљеника у предсобије, где су били дворски часници. Амадео и Јеронимо морали су да чекају. Капетан уђе кроз једна двокрилна врата у неку велику собу.

После кратког времена отворе се иста врата, и рибари, на позив капетанов уђу у јасно осветљену собу. На левој страни, близу прозора, седео је стари Дуждж.

Оба рибара клекну.

„Светлости, ова два рибара имају да учине неко важно саопштење,“ јави капетан Дужду.

„Готов сам да их саслушам,“ рече Дужд. „Оставите ме на само са овим рибарима!“

Капетан се удали.

„Говорите!“ заповеди стари Дужд рибарима.

„Светлости! Ми смо дошли овамо са јешном тешком оптужбом!“ рече Јеронимо.

„Ми не желимо да са њом ражљутимо Вашу Светлост!“

„Ма шта да је, ја сам готов да вас саслушам; говорите!“ рече им Дужд

„Кад Ваша Светлост заповеда, ми ћемо говорити,“ дода Амадео.

„Ко је од вас тужиоц?“

„Ја сам, Светлости!“ одговори Јеронимо.

„А кога се тиче та оптужба?“ настави Дужд даље.

„Благородног племића, Лоренца Пријулија!“ одговори Јеронимо.

Дужд се замисли. Он је већ слутио шта ће бити од прилике.

„Да чујем, због чега се Лоренцо оптужује!“ рече за тим, погледав строго Јеронима.

„Племенити Лоренцо Пријули стоји у тајној вези са непријатељима Млетачке државе, са онима, што их зову крсташима!“

„А можеш ли да докажеш то?“

„Ми смо га видили прошле ноћи, кад је био на крсташку Галеру!“

То беше доиста велика и тешка оптужба. Дужд се јако забринуо за свог синовца! Срећа је ваља да тако хтела, д-

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

—

[г. г. **Филип од Ферари и његов побратим Едуард Буланже у Пироту.**] И Пирот је био сретан да пре неколико дана 14 ов. м. види у средини својој ова два велика љубитеља Србије и Срспства, ова два одиста племенита и ретка дародавца, који су се вазда па и у тешким приликама сећали Србије, њене омладине и њене сиротиње.

14. овог месеца пре подне дошла су у Пирот ова два пријатеља српска и била су дочекана на жељезничкој станици од окр. начелника, председника општине са одбором и многим чиновницима и грађанима.

Тога дана после подне посјетили су стрељачку дружину на стрелишту друштвеном; гди је било редовно вежбање. И том приликом подарили су друштвеној каси 100 дин.

У вече пак приредили су они банкет, на коме су били сви представници овд. надлештва, председник општине и неколико грађана, па и том приликом подарили су пиротској општини 100 дин. на сиротињу. Дакле ово је већ други пут како се они сећају пиротске сиротиње; једном после изласка Бугара из Пирота, када су јој подарили 1000 динара, и сада када су посјетили Пирот. Хиљадили се овакви пријатељи Србије.

Одавде су отпутовали 16. ов. м. и сјајно су испраћени до Темске, а одатле су сами наставили пут за Књажевац.

Ми очевидци растанка њиховог, радовали смо се, кад смо им из очију читали оно задовољство, које им је прибавило бављење њихово овде у Пироту.

Чујемо да их је овдашња стрељачка дружина као велике љубитеље Србије и српства изабрала за почастне чланове своје, и то је одиста лепо од исте дружине што је и сама дала доказа да синови Србије умеју да

[illegible]

Надлежна власт и данас трага ову ствар.

Ако би ко од притежалаца посумњао у истинитост управних заложних обвезница, нека их поднесе сам или преко свога повереника Управи Фондова на увиђај и оверење до 1 децембра ове год.

*

[Парастос] Сутра, у понедељак 26. ов. мес. биће у цркви св. Марка парастос пок. Стевчи Михајловићу, који приређује његова породица.

*

[Краљев долазак] Како јављају страни листови, Његово Величанство Краљ отиће 29. ов. м. из Глајхенберга у Беч, где ће се бавити до 6. октомбра и онда ће из Беча доћи у Београд.

*

(Накнадно о старинама) У јучерашњем броју јавили смо, да су на општинском плацу у фишекцијској улици нађени неки стари гробови. Ми смо поскали нашег нарочитог извештача, да се колико-толико о ствари увери.

До сада су нађена два зидана гроба један уз други, и покривени великим каменим плочама, које су некад провађене; сигурно због краће драгоцености које су на мртвацу биле.

Када су плоче дигнуте нађене су кости од човека.

Међу циглама којима су гробнице зидане нађене су и две плоче које је г. Вилтровић узео за народни музеј јер такове још није имао.

*

[Цена хлеба] На питање варошке Управе, да ли би требало цену хлеба епустити, одговорио је јуче општински суд да би је требало спустити на 16 и по пара од киле.

Надамо се да ће управа овај предлог општинског суда усвојити јер је жито знатно појефтинило.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове год. на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом решио је:

Одобрава општини радујевачкој у срезу и округу крајинском да може своју земљу разменити са земљом Јона Првуловића, по што јој је ова последња потребна;

одобрава општини вароши Ужица да се може задужити код управе фондова са 1309·38 дин. за купљено земљиште ради проширења авлије своје основне школе.

Са прославе
ДИМИТРИЈА ДАВИДОВИЋА
18. септембра 1888. г. у Смедереву.

—

(наставак)

Овај ход кретао се лагано кроз главну чаршију па поред Дунава завио је у лево, одатле на старо гробље.

Пре но што опишемо саму свечаност на гробу Давидовићеву, да кажемо две три речи о самоме гробу и његовој историји. Тај гроб је некад лежао са леве стране главнога пута, на 30 корачаји од трбуха који је испустио олтар мале успенске црквице. То је место још било доста угледно. али се ту полако низао гроб крај гроба, док није скромни гроб Давидовићев остао сакривен међ велељепним оградама и жбуњем. „Зуб времена" је још више допринео да се његов гроб загуби; бела студеничка плоча на којој писаше по његовој вољи: „Сав Србин," уронула је у земљу, кретаче већ давна и давна није дино и мало је ко већ знао да ту лежи Димитрије Давидовић. Мисао „Уједињене омладине' учинила је двоје: прославом је благодарила великим трудима Давидовићевим, показала да уме да цени родољубиве његове заслуге и друго; извукла из заборава и гроб и помен који је претио Димитрију Давидовићу. Са великим напором (јер чак и ту морало је да се нађе противника) једва је успела „Уједињена омладина" да се за Давидовићев гроб одреди угледније место, крај самог левог крила олтара, где је његове кости пренела. На два три дана раније, пре саме прославе, учињен је пренос костију.

То је била скромна свечаност, или, [illegible] речи, то и није била никаква [illegible]ност. После дужег копања наишло се на трошне кости, од којих већ неких није више ни било. На једној од костију са прста, нађен је један мали златан прстен. Тај је прстен председник одбора сачувао и о прослави предао га је чувару народнога музеја, на чување. Пошто су се кости опрале и прелиле, сложене су у један мали сандучић и спуштене у нову ископану раку, где је за тим споменик подигнут.

У сандуче је још остављен и „запис" у ком је назначено, где се и кад и ко подиже споменик.

Само откривање споменика извршено је на овај начин: Председник одбора за прославу г. Божа Вучковић изговорио је најпре лепу беседу, у којој је изнео побуде „Уједињене омладине" да дигне споменик Димитрију Довидовићу, за тим је са одборницима скинуо платно које је покривало скромни споменик, и положио венац „Уједињене омладине." Одма за тим положили су и сви остали своје венце. За време полагања венаца певало је певачко друштво песму „Мирно спавај!"

Сам споменик, можемо рећи, да је врло скроман; али зато и врло укусан. Он је израђен по пројекту г. Бугарског архитекте. За 100–150 сантиметара од земље уздигнута је плоча студеничка, која је и на првашњем гробу лежала, над њом је подигнута укусно израђена ограда, која је на источној страни већа и носи гвоздени крст, под крстом је лепа на порцулану израђена слика Димитрија Давидовића.

Ето тако се сврши и тај чин, или управо први део програма.

(наставиће се)

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

[Српска тканина у Бриселу]. Госп. Н. А. Плавшић председник међународног поверенства на изложби у Бриселу, јавља да је српска народна тканина, изложена на бриселској међународној изложби, од госпође *Јелене Саанка* из Шида добила од међународног поверенства у Бриселу *прву награду* са новчаном своотом од *800 франака у злату и почасном дипломом*. Уверени смо, да ће вест ова у свима српским круговима с радошћу бити прихваћена. Само нека не остане на томе.

*

[Маневри бугарс. војске]. Док се владари најмоћнијих средњоевропских држава састају и договарају како да се помогне миру европском, дотле Бугари изводе војне маневре; који као да би требали да спреме Бугарс против навале каквог противника са севера. Маневри су одржани на северу, а план је гласио, да бугарска војна сила треба да се опре противнику, који од Добруче и од Ђурђева продире према центруму Бугарске. Бранилац, који се утаборио око Варне и Шумле покушава да то спречи. Маневар је трајао 4 дана Веле, да

ВЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

—

[Лажна обвезница.] Званичне новине доносе: У месецу Јуну ове год. поднета је на исплату благајници Управе Фондова једна лажна заложна обвезница и одмах су учињени нужни кораци, да се уђе у траг лицу, које је ову обвезницу издало и месту где је иста написана.

тужиоци изаћу пред-а-њ! Кад би други ко одзнао, онда би Лоренцу претила велика опасност.

„А јесте ли ви били близу оне Галере?" упита Дужд.

„Јесмо, Светлости! Ми смо хтели прошле ноћи да извршимо један налог великог Савета," настави Јеронимо. „Али нам није испало за руком да налог извршимо. Као што нам се чини, племенити је Лоренцо опомепуо крсташе на опасност, која им је претила. Он је дакле у вези са њима. Јутрос рано ми смо га видили, кад се враћао у варош са крсташке Галере."

„Ја ћу да испитам све околности, које се тичу ваше оптужбе," одговори Дужд строго. „А шта сте ви хтели са оном Галером?"

„Требали смо да је барутом бацимо у ваздух, Светлости! Покушај нам је спречен, а ми сумњамо на Лоренца Пријулија, да нам је стао на пут," изјави Јеронимо.

„Он је био на Галери, то ми знамо! Али сад ми имамо нов план, но то неће више нико да дозна. Сада ћемо бити обазривији, те да налог високог Савета извршимо тачно!"

„Као што сам из ваших речи разумео, ваша оптужба није ништа више, до проста сумња," рече Дужд после кратке паузе. „Реците ми, јесте ли видили да је Лоренцо Пријули био на Галери?"

„Нисмо, Светлости!"

„Ви сте га видели близу Маламока и то је све, дакле оптужба ваша потиче из сумње! Она је истина велика и тешка! А знате ли ви, да вас може стати живота, ако не докажете да је истинита?"

Рибари се поплаше.

„Саветујем вам да ћутите," настави Дужд. „Ако дође до истраге, врло лако може бити, да се казна изврши над вама! То, што сте пред-а-мном изговорили, сматраћу као да није ништа ни било. Ја нећу да вас повлачим на одговор! Али вам кажем, чувајте се од непромишљених речи! Идите! Нећу ништа да чујем више ни о вашем плану ни о вашој оптужби! Чувајте се злих последица, које вас могу постићи! Ако поновите оптужбу, онда ће се строго испитати, и тешко вама, ако не можете доказати да је оптужба истинита! Одлазите и у будуће пазите на себе!"

Јеронимо и Амадео преварили су се. Они су се надали да ће бити добро награђени за ову оптужбу, а сад им је Дужд отворио очи, и доказао, да ће за њих настати велика опасност, ако поновe ту оптужбу.

Они се дубоко поклоне Дужду и на скоро изаћу из палате.

(наставиће се)

је бугарска војска том пригодом доказала своју издржљивост, окретност и извежбаност. Маневар је закључен свечаним обедом у принца Кобурга, на ком је суделовало преко 300 особа.

*

[Поробљена пошта]. Између Коцровнице и Вирја поробљена је пошта. Украдена је каса, у којој је било 14 000 фор. Слуга поштански, који је притворен, вели да је исказао, да је он уз награду од 50 фор. дотичну новчану кесу неком њему непознатом човеку предао. Истрага ваља да докаже, колико је истине у овом доста сумњивом исказу.

*

[С не пажње страдала] је ономад на позорници у Пожуну певачица *Бауер-Хелмер*. У опери „Трубадур" у сцени где Леонора себе отрује, узе ђа Бауер Хелмерова дотичну флашицу, дв маркира тровање, но тек што је исту уснама примакла, а дворaном одјекну ужасан врисак, и приметише како певачица посрну на страну. На брзо дознаше упрепашћени слушаоци, шта се збило. С непажње стављено је место стакленцета с водом, нека бочица у којој је било салитарске киселине. Отровна течност је тек само дирнула усне певачице, али и то је било доста, да је љуто рани. Па како је певачица одмах стакло одбацила од себе просуло се нешто опаке течности, те је и по рукама и прсима допала рана. Публика је ужасно огорчена на нехатост управе. Истрага је одмах поведена, да се докаже, како је стаклоце с отровном течношћу доспело на позорницу.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ЧЕСТИТКЕ
на дан Светковине Давидовићеве

Букурешт

Овдашње друштво „Словенски збор" поздравља прославу успомене на човека који је грађанским врлинама био узор другима, који је своје србинство гледао у дужности да шири политичку свест међу сугрђанима својим без обзира на све опасности које су га ломиле и напокон сломиле. Такво славне служи на част онима који га славе. Ако Смедерево прегне да постане светилја политичких и грађанских врлина, биће њему на дику а Србији на славу. То и захтева „Сав Србин."

Председништво.

—

Београд

Мојим драгим земљацима честитам данашњу прославу са жељом да „Сав Србин" српској интелигенцији остане вазда узорит пример патриотизма и народног поноса. Слава народњем трудбенику Давидовићу.

Генерал Грујић.

—

Шабац

Благо Сриству доклен му синци заслужне очеве и ђедове штовали и на њих се угледали буду, слава Давидовићу, јер је за Срство живео! Хвала нек је Одбору на патриотском делању. Поздрав врлом Смедереву Живели патриотични гости питомог Подунавља.

Милосав Куртови.

—

Галац.

Честитамо данашњу прославу, да је на дику и поност Срства прослављате. Слава покојнику, поздрав свима!

Арменулић, Стевановић, Дмитријевић, Сава Јовановић, Никола Јовановић, Светозар Јовановић, Сава Обрадовић, Мата Љубибратић.

—

Панчево

Поздрављамо лепу славу коју приређише честити синови народни и спомен великоме патриоти и вредноме трудбенику, Жалећи што не могосмо бити и лично учесници кличемо: слава Давидовићу!

Браћа Јовановићи књижари.

—

Будим-Пешта

Здраво, браћо! Слава Давидовићу! Нека вас одушеви његово жарко родољубље, а српски му дух нека вас оживи и окрени за народну борбу.

Будимпештанска српска занатлијска читаоница.

—

Нови Сад.

Матица српска, жалећи од срца што јој прилике не допуштају да буде нарочитим изаласштвом заступљена на прослави стогодишњице великог србина Димитрија Давидовића, шаље своје братско поздравље и духу слављеникову кличе: један дух треба све нас да одушевљава — дух правог српског родољубља, једна мисао ваља да води сав рад наш — мисао за напредак и срећу милог нам срства, један жар ваља све нас да распаљује — жар трајне верности за прославу народа српског! Сав Србин Димитрије Давидовић заслужује да га цело Срство слави и узноси док устраје српског света и века. Слава му и част му!

Председник
Милош Димитријевић
Секретар А. Хаџић,

—

Београд

Жалим што ми слабост крати лично учествовање. Из даљине се клањам сени и гробу првога српског уставотворца и заслужнога публицисте. Благо народу који поштује заслужне синове — заслужио је имати их. Част и слава Давидовићу, а хвала онима који се сетише заборављена гроба. Из њега ће поникни нови Давидовићи. Сећајмо се и угледајмо се.

Гига Гершић.

—

Шабац

Честитам данашњу прославу. Слава Давидовићу! Хвала покретачима.

Славуј.

—

Београд

Слава човеку који нам створи књиге, слава новинама које нам буде свест, слава свести која признаје заслуге.

„Мале Новине"

—

Књажевац

Слава српском родољубу свему србину Давидовићу. Потомству хвала на успомени.

Миловановић, председ. окр. суда.

—

Параћин

Омладино будућности српска! у неувели венац бесмртне славе, бесмртним великанима српскима, уплети и данашњу славу бесмртном Давидовићу.

Слава, слава слављенику „Свему Србину," историку Давидовићу!

Слава омладини, гостима и поносним Смедеревцима.

Поп Зака и Софија учитељица.

—

Београд

Честитамо одбору и Смедереву светковину знаменитог Србина, који у обновљеној српској држави за прве и друге четвртине овога века срцем и умом, пером и речју својом послужи владаоцу и народу српском тако сјајно да дела његова на пољу штампе и његове заслуге на пољу унутрашње и спољне политике онога доба, осташе за углед и дивљење потомству. Тек родољубиве и слободоумне мисли Давидовићеве свагда оживљују и крепе дух срства и нек омладини српској показују пут части и славе, пут слоге, прегоревања и светог рада за отаџбину.

Стојан Бошковић
А. Васиљевић

(свршиће се)

СМЕСИЦЕ

—

(**Опет о дуговима А. Диме**). Баш је овај Александар Дима овековечен са анегдотама о својим дуговима Ево још једне причице о томе:

Један чизмар бану једног јутра у Мон Кристо, да потражи исплату једне признанице од сто талира.

— Немам новаца данас, одговори Дима.

— Немате новаца, рече чизмар; леп изговор, заиста. Али ја пропуштам драгоцено време трчкарајући сваки час!

— Па лепо, рече велики романсијер; да би сте се наплатили за ваше трчкарање, ево вам десет франака: разуме се по себи, да се ово десет франака неће урачунавати у ону стотину талира што вам дугујем.

Чизмар оде очаран и дође опет после три дана.

Дима му даде опет десет франака, као награду за трчкарање и пропуштено време.

После шест дана, чизмар опет дође и прими још десет франака.

После два месеца, Александар Дима плати чизмару суму од три стотине франака, али му је још и даље дуговао оних сто талира.

ДРУГА РЕЧ

Извештачу „Дневног листа" са Давидовићеве прославе.

—

„Дне[illegible]ист" се опет чеше и то ни о [illegible]ну, ни о одбор и ни о кога др[illegible]ег баш о „редара." Он — управо извештач — одговара на нашу „Једну реч," па да би доказао како на Давидовићевој светковини није било реда од даље до цркве, он износи један врло јак доказ а тај је: кад би тамо било реда, онда не би „нишка пијаца" излазила сваки дан иста у „Малим новинама," али пошто нишка пијаца излази сваког дана, то је јасно да у Смедереву није могло бити реда.

Пошто овако калдрмиску логику неће моћи многи да растумачи, ми сматрамо за пријатну дужност, да то објаснимо дневниковим читаоцима. Сва је ствар у овоме: извештач је сео да пише о неком измишљеном нереду на Довидовићевој светковини, па како је њему потребно бар један сат времена да може написати 45 реда гармонда, то је врло природно, да је за тако дуго време брат извештач заборавио о чему је сео да пише, па место о „нереду" код Давидовића, завршио је с тиме; како је „редар" Давидовићеве светковине крив што нема реда у — „Малим новинама."

За ово последње нећу да замерим извештачу, јер најпосле има разних „штилова" у писању, па можда је такав „штил" овог извештача, да о једноме почне да пише па с другим заврши.

Но да скренемо пажњу на његове примедбе о главној ствари, поводом које смо ми почели овако јавно да разговарамо; т.ј. како је нужно лило, да буде параде од паробродске станице до цркве, јер, за Бога, извештач „Дневног листа" вели: „мисли да је увек лепше и паметније кад се одржава „ред" а избегава „нереда"

Факт је да је у програму предвиђено да ће коме требати да остави ствари; факт је да их је било који су оставили ствари (ако је по вољи извештачу, можемо их именовати), а што је брат извештачу сва „плен-парада" био један „иберцигер," то је погрешка баш са које је пошао извештач и разуме се — спотак'о се.

Но као што се из одговора извештачевог види, главније му је оно, да у „Малим новинама" излази „једно исто." Збиља, то је истина, то и јесте разлика између „Дневног листа" и „Малих новина," што се у „Малим новинама" штампа увек „једно исто" а у „Дневном листу" увек *нешто друго*, н. пр. у „Малим новинама" штампа се као „једно исто" нишка пијаца а у „Дневном листу" штампа се увек *нешто друго* н. пр. у једном се броју изгрди Коста Христић и то што је могуће бруталније а за два три броја касније пише се *нешто друго* (т.ј. да, не пише се „једно исто") дакле, пише се, како је исти Коста Христић најдостојнији да буде председник београдске општине, па даље: у „Дневном листу" (види „позоришне варијације") илуструје се народно позориште као кућа блуда, а ту скоро, ама баш врло скоро „Дневни лист" у једној рецензији пише о нашем мезимчету — позоришту — и вели, како га треба штедети; даље, ту скоро изгрдио је „Дневни лист" установу „Српског пар. друштва," рекао је да је чивутско, да је сиграчка, да то чак треба полиција да забрани, па одма за два три броја доцније да неби писао „једно исто," писао је како су то лаће особите конструкције, како могу по највећем ветру да плове и како је то добра установа и т, д. — Ово је само што смо упамтили, а колико ли би примера могли да изнесемо о дневниковом неписању „једног истог," кад би се наканили да му прелистамо листове.

Ако би хтео „Дневни лист" да му доказујемо његове честе нелогичности, контрадикције, па најпосле и службу појединцима, то му можемо у свако доба стати на биљег, али на овом месту није баш то циљ, на овом месту ми имамо да пречистимо рачун само са „извештачем."

„Извештачу" пак препоручујемо да и даље ради на „анегдотама," „телеграмима" „смесицама" и т. д. јер за полемике свакојако нужно је више логике.

Редар.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 24 Септембра.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Петар Мандић надничар овд. због протурања лажног новца, Милан Митронић из Ниша због нереда, Марика Гркиња проститутка и Сима Непоновић из Босне због скитње и тумарања.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Михаило Крстић, што је јечам мешао у тучану кафу, Мита Ацић кравар због непослушности, Мита Радовановић мојер због увреде, Коста Симић шпедитер што није пријавио свога слугу, Риста Крстић момак пекарски због омаловажавања власти, Ана Игнац из Аустрије због свађе и боја и Петар Јовановић каф. што је преко прописаног времена држао отворену кафану.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Господин Филип од Ферари и његов побратим господин Едуард Буланже из Париза приликом доласка свог у Пирот 14 ов. м. подарили су каси савезне пиротске стрељачке дружине 100 динара.

Управа пиротске савезне стрељачко дружине изјављује овим именованој г. г. дародавцима највећу захвалност.

20. Септембра 1888. г. у Пироту

ОДБОР.

БИБЛИЈОГРАФИЈА

Мали забавник. Свеска 2 и 3. Излази сваке недеље. Уређује и одговара Стева П. Видаковић. Цена је свесци 20 пр. дин.

ШАЛА И ЗАБАВА

(**Оправдана погрешка**). Некакав кратковид гледалац беше готово носем ударио у карте једног играча. Овај да би се курталисао досадног човека, извади мараму из џепа, и ухвати га за дугачки нос, говорећи: „Извините, ја сам мислио да је то мој нос.“

(**Вера и сосови**). Један Француз оде са својом метресом у Лондон. Ту виде да се све једе у беломе „сосу“. „Ово је глупост, рече он при своме повратку, у Енглеској броје стотину разних религија, а имају само један сос, за свако јело; код нас пак, има само једна вера, али у накнаду тога, нема меса које се не једе у стотину разних сосова“.

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила услед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотреница у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.

7—10

ДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОД 1 НОвембра ов. године кућа масе Савке пок. Павла Јуришића — Штурма — Мајора. Кућа на Енглезовцу. Има пет удобних соба, ходник, кујну подрум и остале потребе.

За цену јавити се стараоцу Владимиру П. Стојановићу секретару мин. народне привреде.

6—6

Мој нигда незаборављени отац

Петар Зорић

бивши дворски пекар,

преминуо је 20-ог овог месеца по подне у 3 сата после дугог и тешког боловања у својој 68-ој години живота, а тело његово предато је матери земљи 21-ог ов. мес.

Ово јављам сродницима, пријатељима и познаницима.

22. Септем. 1888. г.

Београд

Ожалошћени:
Пера Зорић
млађи фактор краљ. срп. штампар.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

9—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

14—40

Власник Миленијан и Кимпановић штампа Миленијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 5 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 174 Београд, Понедељак 26 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

5 ПАРА БРОЈ 5 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицинару и Кимпанови ћ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали оглаши 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{50} до 2^{60} метара ширине у раз овршним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

4—15

ТРАЖИ СТАН са 2—3 собе са другим удобностима и шталом за 2 коња. Плаћа се 6—7 дуката. Писма на уредништво „Малих Новина“ под адресом „Стан за 29“.

2—3

ЧИТАЈ

Једна добра кућа тражи четири ђака у кост и квартир, од 1 октобра упитати уредништво Малих Новина. 1—3

Удобних станова, са две и три собе у улицама: два бела голуба бр. 27. и хиландарска бр. 30. Цене врло умерене. 3—3

КАЛЕНДАР

Православни: 25 Мати Јевросима
Католички: 7. Свети број
Сунце излази: у 6 сах. 15. м.
залази 5 сах. 45 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС

Дукат	5 76
Наполеон	9·63

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Септембар

кил	29.422	Жита	10 50
„	47407	Сувих шљива	28.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно деб. нес	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	6167	Кукуруза стари	7.00
„	1019	Кукуруз. браш.	—
„	6690	Јечам	7·75
„	4764	Овас	7.50
„	309	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Кријаа	—.—
„	540	Пасуља	26 —
„	54	Орања	27.—
„	220	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	96	Коре брезове	12 —
„	7710	пруча	
„	3600	Сена	4.50
„	——	Сламе	—.—
„	94	Масти	120.—
„	1080	Лоја топљеног	77.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Ћумура	—.—
„	—	кожа гов.	— —
„	——	Крушака	—.—
„	9973	Грожђа	15.—
„	64	Сира	80 —
„	177	Свиња	82.50
„	—	кис. купуса	—.—
„	1293	Лука пр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арнаутика	—.—
„	3081	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИКА

лит.	300	Вина црна	18.—
„	3200	„ бела	26 —
„	—	Комовице	—.—
„	3700	Ракије меке	24.—
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—.—
„	—.—	Мекиња	—.—
„	—.—	Пасуља	—.—
„	666	Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „	—.—
1 „	„	„ „	—.—
1 пар		Крава тешки „	—.—
„	„	„ „	—.—
„		Свиње мрша. до	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар		кожа овчи	—.—
1 „		„ Јагњећи нови	—.—
1 „		„ Јарећи	—.—
1 „		„ Кавлака	—.—
1 „		„ Зечији	—.—
1 „		„ Козији	—.—

ДОМАЋИ ГЛАСОВИ

Из **Ниша** нам јављају да се већ тамо прикупља војска за будуће маневре, које почињу 1. октобра. 18-ог ов. м. већ су стигли батаљони из Пирота, Врање и Прокупља а коњички пук из Алексинца стићи ће тек концем овога месеца. По распореду ма-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (95)

„Против племића не смемо ништа да радимо. Будало!“ рече Амадео Јерониму, „нисам ли ти то казао одмах.“

„Зар он није био на Галери?“ питаше Јеронимо. „Па одакле је дошао код Маламока? Ех, што га нисмо ухватили одмах? Али ти кажем да нам сад нико више неће стати на пут, јер нико и не зна за наш план!“

Кад су рибари изишли, стари Дужд остао је у својој соби. Његово лице, на коме још беше много бора, било је брижно. Занат у дубоке мисли, дуго је стајао. То, што је мало час чуо, беше велика опасност за његовог синовца. Велика опасност вила се над главом његовог љубимца, а можда и сама тајна смртна пресуда!

Он хтеде да позове Лоренца. Тек што је хтео да зазвони, врата од његове собе отворе се и Лоренцо ступи унутра.

Лоренцо је одмах приметио да је седи Дужд врло брижан.

„Знам већ шта се догодило, драги стриче,“ рече Лоренцо љупким гласом. „Знам зашто си брижан и невесео. Знам каква је и колика брига, што те мучи, и то чини да дубоко осећам твоје болове. Ја се ипак надам, драги стриче, да ће наступити час, када ћу отворено ступити у борбу против оних, у чијим је рукама власт, и чија је циљ да гомилају злочинство на злочинство!“

„Неравна је борба, сине мој, у коју ти хоћеш да ступиш!“ одговори седи Дужд.

„Али праведна, драги стриче! Напоследку ипак ће правда одржати победу! Брабантино и лажни Марафијоре најмили су злочинце, да Галеру са крсташима потпале и у ваздух баце! Они су измислили такав ђаволски план! А, зар ми смемо допустити да се то изврши? Никад! Ја сам готов да ступим у отворену борбу! Ја сам одјурио тамо, само да спасем оне, којима је претила тако грозна опасност!“

„Али ти их ипак не можеш спасти, драги сине!“

„То је страшна реч, стриче!“

„Први злочиначки покушај отклоњен је! Али она два зликовца већ имају нов план!“

„Дакле не могу се спасти оне невине жртве? Зар да пропадну она доброердачна и племенита Божија створења? О! То је грозно:“ рече Лоренцо као у неком очајању. „Тако је! Ја осећам, слутим да су они изгубљени. Они храбри борци за правду, морају пропасти, и ми их не можемо спасти! — Али ми их морамо спасти, драги стриче!“

„Ти срљаш у пропаст, драги сине!“

„О! Каква ми грозна борба предстоји!“ Продужи Лоренцо. „С једне стране ти си и ја се бојим да не навучем на твоју седу главу велику одговорност, а можда

невре састојаће се у томе, што ће једна цела дивизија, која се има да сакупи у Нишу, нападати на Дервен, а друга дивизија (тимочка) браниће ову позицију.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Двајеспетогодишњица**) Данас је равно 25 година, како је у нас установљена Виша Женска Школа. Управа је те школе имала намеру да данашњи дан прослави, али је сва та прослава сведена само на то, што данас неће бити предавања у тој школи.

*

(**Луда**) Јуче по подне, једна матора сумануга луда жена, ошишана, голо глава боса, сва подерана, дошла је на циглану Хаџи Томину, улети у кућу Радивоја Сретеновића настојника циглане, и докопа Персу, жену Радивојеву, обали је на земљу и стаде гњавити, затим почупа из саксије цвеће и босиљак, дохвати један комад хлеба и побеже пут Вишњице. Ова луда ухваћена је и упућена у болницу. Канда се зове Савка жена Павла Чедића из Гостиља.

*

(**Комисија за хлеб**) Управа је вароши Београда увек до сад одређивала цену хлебу, пошто предходно добије ценовник брашна и пшенице од свију квартова а и од општине, пошто се храна продаје по магазама а и на пијаци. Но пошто је увек до сад било повике на то одређивање цене, било од стране јавности, било од стране продаваца, управа је сад наредила да се образује једна спољна комисија од грађана који тргују са храном, те су им цене ове увек познате, а тако исто и из оних лица којима је познат пекарски посао. Ова ће комисија имати свакодневне, редовне, седнице а по потреби и ванредне, у којима ће прегледати свеж ценовника, добављених од квартова и општине, а и по личном сазнавању цене на пијаци и у магазама, исказивати своје мишљење; да ли треба цену хлебу подићи или спустити.

Ми се свакојако установи овакове комисије можемо само радовати, јер у њој видимо бољу гаранцију за правилну и праведну цену хлебу.

*

(**Нов лист**) Као што чујемо од 1. октобра креће се у Београду један нов шаљив лист, о коме ништа ближе не знамо т. ј. ко ће му бити уредник и издавалац и мисли ли да буде орган какве странке.

*

(**Исправка**) Донели смо прекјуче једну белешку, у којој смо рекли да је, „Мара Варадинка“ Округићев комад који је требао да се игра јуче, одложен с тога, што хор још није готов са песмама. Чујемо сад да хор није готов с тога, што је писац комада обрекао да ће сам послати оригиналне мелодије за песме које су у комаду, па то до сад још није учинио.

*

(**Страни официри**) Како чујемо за маневре које ће почети 1. октобра, доћи ће многи страни официри да буду присутни.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

Железничке телеграфске станице у Београду и Ваљеву, постројене дуж железничке пруге Лапово-Крагујевац, на основу чл. 10-ог, правилника за железничке телеграфе, овлашћени су да примају и отправљају приватне телеграме. Према њима је прихваћајућа и контролна штација — државна телеграфска штација у Крагујевцу.

—

Миша Миленковић, председник судски у пензији, умро је 12. септембра ове год.

Са прославе

ДИМИТРИЈА ДАВИДОВИЋА

18. септембра 1838. г. у Смедереву.

(наставак)

Са гробља се спустисмо низ брдо и брзо стигосмо у башту кафане код „Зеленог Венца,“ где је испод густог багрења било постављено неколико столова. На челу стола биле су две велике фотеље од којих је у десној седео владика Димитрије, а у левој чича Илија Нешић старина од 80 година, савременик Давидовићев.

Чича Илија Нешић је омален погурен човек, са рашчешљаним пуним брковима, седом али ретком косом и доста густим обрвама. Његово је лице све убраздано дубоким борама, а чело набрано. Он се сећа добро Димитрија Давидовића. Кад је Давидовић умро, прича чича Илија Нешић то је била скромна, та не скромна, готово жалосна пратња. Те године, 1838, било је Смедерево поплављено, тако да се није могло доњим путем доћи до гробља, већ је морало заодним путем преко редута да се носе мртваци. Чича Илија Нешић био је тај, који је Давидовићев мртвачки сандук понео на својим леђима и пренео га преко редута, те донео до раке. Прича он да на тој пратњи, није било никога више до попа који је пратио спровод, он који је носио сандук и још њих двојица, којих се он не сећа Его тако скромно, или као што рекох жалосно сахрањен је овај велики трудбеник народни.

Тај чича Илија Нешић председавао је столу, за којим се стекло све својим редом. Најпре устаде владика Димитрије и наздрави Његовом Величанству Краљу; ту чашу сви испише стојећки а музика одсвира народну химну. За овим је г. Божа Вучковић председник одбора за прославу заблагодарио и наздравио гостима. За тим је г. Ђока Ђорђовић професор и изасланик Велике Школе наздравио „Уједињеној Омладини,“ поздрављајући њен рад и бодрећи је на даљу издржљивост и истрајност, упозоравајући је на самог Давидовића као светао и велик пример. Г. Д Дукић професор II више гимназије београдске, наздравио је за овим Смедеревцима, напоменувши заслуге Давидовићеве, нарочито на уставноме пољу; за тим је изнео предлог о оснивању једнога Давидовићевог фонда из кога би се издржавао један питомац за изучавање историје, јер је Давидовић и на историји показао толико исто заслуга, и то му је поље толико исто било мило и драго. За г. Дукићем говорио је г. С. Станишић професор смедеревске гимназије и одборник општински. Он је у лепом говору објаснио колико гроб Давидовићев има нарочито по Смедеревце значаја и за тим је у име општинског одбора, који је представник свег смедеревског грађанства, захвалио гостима на лепом одзиву овој првој великој прослави у Смедереву.

Банкет је трајао до 4 часа по подне; за сво време трајања, музика је заčињавала паузе лепом свирком. Око 4 часа растурили се гости. Пре но што су се разишли гости, прочитао је председник г. Божа Вучковић све депеше, које су са разних страна стигле тога дана, и које ми на нарочитом месту доносимо, јер их има од велике вредности и значаја, а уједно и доказ су да је заслуге Давидовићеве познавао и умео да цени Србин из сваког кута Србства.

Ко је хтео од гостију отишао је да види кућу Давидовићеву коју је он зидао у Смедереву, а за тим је отишао свако у свој стан да се спреми за вечерњу забаву.

(наставиће се)

ТЕЛЕГРАФСКЕ ЧЕСТИТКЕ
на дан Светковине Давидовићеве

Београд

Жалећи што због послова немогу лично учествовати у данашњем слављу, молим вас да примите срдачан поздрав и честитку. Дао би бог да дах првог српског новинара лебди над нама, да сваки од нас, макар ишли и разним путевима идемо једној мети којој ваља и мора да тежи сваки „сав Србин“. Част и слава спомену првог српског новинара, који је био „сав Србин“

Призренац

—

Београд

Слава Давидовићу, част омладини и Смедеревцима који одају достојну пошту великом патриоти „свему Србину“.

Пера Павловић, Драгомир Ковачевић

—

Београд

Спречен околностима да лично присуствујем данашњој свечаности, хитам да овим путем дадем израза мога поштовања према узвишеној сени првог нашег новинара и књижевника Димитрија Давидовића, који је први показао, како се пером у руци бране и заступају интереси свога народа. Лепа слава имену његовом!

Владислав Каћански, власник „В. Србије.“

—

Београд

Да не беше добрих организатора наше ратне тековине могле су бити оштећене. Да није било књижевника и просвете, не би тековина била утврђена. За нас би се рекло, да нисмо народ културан ни државотворан. Нека је слава првим организаторима и просветницима Слава Димитрију Давидовићу „Свему Србину!“

Управа ученог Друштва

—

Београд

Слава првом српском новинару и књижевнику Д. Давидовићу! Част и хвала омладини Смедеревској која уме

и казну; с друге пак стране они племенити људи, који помажу да правда и потлачено право добију задовољења! На коју ћу страну? Шта да радим? Одреците ме се, драги стрине, одбаци ме од себе, само да ми олакшаш избор на коју страну да се кренем! Кад ме се одречеш, онда неће пасти на тебе никаква одговорност, па ма шта ја чинио!“

„Шта ти говориш? Шта захтеваш од мене, драги сине?“ рече Дужд са неким болом.

„Молим те — преклињем те, одреци ме се!“

„Не никад! Та ја те више волем но мој живот! Али ипак послушај моју опомену! Ја имам други, бољи пут! Остави Венецију! Остави Млетке, иди у друге земље. Бежи од опасности, која ти прети са сваке стране! Послушај мој савет! Јер само на тај начин остаћеш ми жив!“

„Не захтевај то данас од мене, драги стрине,“ продужи Лоренцо.“ Ја морам да испуним једну дужност, једну свету дужност! Морам да дознам за тај план, који ће можда још данас бити извршен! Сад, баш сад, треба да спасем оне несретне и невине људе! Сад треба да уништим и тај план!“

Лоренцо и не чекаше да старац одговори. Он се брзо удали.

Замишљено и са неописаним болом гледаше седи Дужд за њим.

„Оде као мућа —“ говорео је Дужд лагано. — „Нико га не може задржати! Заборавио на све опомене, не слуша моје савете. Једино што га вуче то је да спасе оне којима се прети! Бог нека је с тобом, племенити и врли младићу — ја се за те бојим! Бојим се, јер увиђам да ћу под старост да доживим ужасну несрећу.“

II

Лов на води.

Ми смо оставили Умба у оном тренутку кад је Евангелина изашла на обали острва Св. Лазара, и кад је он отиснуо своју гондолу од обале, да у близини острва очекује на повратак њен.

Умбо се беше огрнуо својим великим црним огртачем и тако седео у гондоли. Веслом је кад кад махнуо, само да гондола неби стајела на једно место.

Он се замислио гледајући пред-а-се. У један мах трже се и погледа иза себе. Из далека се приближавала нека гондола.

Његове соколове очи познадоше одмах да се у долазећој гондоли налазе више њих.

Гондола пловљаше право на оно место ка обали, где је мало час Евангелина изашла. Он спази да су га приметили они људи што беху у гондоли,

Да неби изазвао какву сумњу, Умбо није хтео да с удаљује,

Друга гондола уједан пут промени правац, и упуте се њему, Умбо виде да у гондоли беше вођа Жбира са неколико Галерских војника.

Он одмах познаде у каквом се опасном положају налази, али ипак не завесла.

„Хеј!“ повика један глас. „Шта радите тамо?“

„То видите и сами!“ одговори Умбо. „Ја веслам тамо амо и очекујем једног путника.“

„Путника? Зар овде на острву заточеника?“ упита вођа Жбира. „Одакле сте дошли овамо са вашим путником?“

да цени заслуге великих српских синова!

Уредништво „Дневног листа.“

—

Трстеник

Честитамо прославу човека који је заузимао светло место у историји српске књижевности, који живљаше за српски народ и коме с' правом кости носе: „Димитрије Давидовић сав Србин.“

Пододбор Уједињене омладине.

—

Београд

Благодарност је редак уветак, а ви данас позвасте Србе на племениту благодарност заслужном Давидовићу. Велико вам хвала, а Давидовићу слава.

К. Црногорац,
М. Савић.

—

Свилајнац

Благодарећи вам што сте приредили данашњу свечаност желим, да се Срби угледају на дела слављеника.

Катић.

—

Београд

Нека је светао спомен и вечита слава нашем најстаријем новинару, који у исто време бејаше сав Србин.

Уредништво српског Занатлије

—

Г. Милановац

Овдашњи пододбор уједињене омладине шаље своја срдачна честитања данас кад се чини спомен Давидовићу Српском патриоти и књижевнику, кли чући: слава Давидовићу, слава приређивачима његове светковине.

Уиме пододбора
Мијаило Максимовић

—

Београд

Слава оном ко до век живи.

Димитрије Каснар.

—

Београд

Да бог да у добри час скупљени за сво српство а у спомен „свог Србина“

Председник „Даворја“
Богдановић

—

Паланка

Другови, Кад омладина позна велике људе народа свог, познала је и пут који напретку води. Слава умрлим борцима за народна права и слободу. Слава Давидовићу. Живела омладина.

Ваш друг Павле Кара. Радовановић Црногорац

—

Пожаревац

Раднику на нашим државним установама „Србину“ Давидовићу вечно хвала од стране

Збора учитељског удружења за Пожаревац и срез Пожаревачки.

СМЕСИЦЕ

—

[На силу гост] Једном беше сакупљено неко друштво код Виктора Ига. Ту причаше *Мери*, један чудноват догађај, који му се десио кад се враћао из Марсеља, са једним државним заступником, догађај, и ако личи на хвалисање, ипак је врло оригиналан:

„Бејах се настанио у једном селу, на једно шест миља од Ајакса. Таман почех да пишем, седећи сам у соби, кад одједаред ућоше два жандарма, приђоше ми и позваше ме у име закона у затвор.

— Варате се, господо, рекох им ја.

— Не. Ви сте господин Јосиф Мери?

— Без сумње; али . . .

— Без примедаба! Пођите за нама.

— Па куд хоћете да ме водите? запитах са свим збуњен.

— Мало вас се тиче. Напред!

Сиђоше. Једна поштанска кола чекаху доле. Жандарми седоше поред мене.

— Имајући обзира према вама, рекоше они, пристаћемо да вам не метемо лисице на руке, ако нам дате часну реч да нам се нећете противити.

Обећах да ћу бити паметан. Кола одјурише напред. Возисмо се пуних четири часа. На послетку заснах између ова два жандарма, а пробудих се кад бесмо у Ајаксу. Прво лице које угледах беше главом државни заступник. Овај страшни судија рече ми, пренувши у смех и притиснувши ме загрљеног на своја прса:

— Ах! Брате! сад си у мојим рукама! Ево већ три године како ми обећаваш да ћеш ми доћи у госте.... Отићи ћеш одавде тек после осам дана!

Бејах код мога пријатеља, старог школског друга. Он је пронашао само овај начин, да би ме приморао да одржим реч.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 25 Септембра.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Јован Трајковић слуга, Ђорђе Михајловић калфа столарскв, Сретен Јовановић слуга. Лазар Милорадовић келнер из В.-Градишта због скитње Зорка Станковић, Тинка Гајић, Наста Поповић и Анка Мисаровић из Аустрије због блуда, Никола Петровић, Јован Димитријевић, Љубомир Радосављевић, Лазар Јеремић, Љуба Цекић и Левша Фердин због.

(**Осуђени**) Пресудама полицијским осуђени су: Димитрије Стаменковић, Јелена Корман, Сима Јефтановић због скитње, Јован Стојановић кравар због неподписа слугу, Светозар Адамовић каф. за отворену радњу после времена, Јован Ђуковић, Богољуб Расулек, Стојан Јовановић, Петар Стојковић, Лудвиг Хам, Никола Вуковић касапи, што безправно раде сапунџијску радњу.

(**Нађено**) Нађен је један Во, на пијаци код батал-џамије, и налази се при кварту врачарском.

Један тесак са опасачем, бачдиски нађен је, у ул. две бела голуба, и находи се у кварту теразиском.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(**Човекомрзац.**) Један човек, који је некадв био дика наших салона, проводи данас у самоћи — готово је постао човекомрзац; сад се гнуша сујета свет ских и „салонских успеха“; проводи време сам самцит. било у својој кући, било на своме летњиковцу — тек увек је сам.

— За што толико избегавате свет и тражите самоћу? запита га једном нека „врло љубазна“ госпођа.

— Госпођо, одговори наш човекомрзац, много сам више навикао на своје погрешке него ли на туђе.

Одговор, који се може у многим приликама врло згодно употребити.

*

(**Мачак и велики господин.**) Мачак се може сматрати као прави тип онога, што носи име „велики господин“ Он се побожно одаје најважнијим радовима у животу: једе, вари, спава. Он посвећава већину свога времена великим пословима око „тоалете“, перући се, умивајући се, чешљајући се, гладећи своју длаку, чистећи се, и то све помоћу свога језика и својих шапа.

Данас, он се одаје лову и забрвља све остале бриге; сутра, биће обузет другом ћуди, и, за неколико недеља, биће прави Дон Жуан по свима житницама и крововима оближњих улица.

За тим, кад нема ништа да ради, одаје се пријатном беспосличењу, филозофирајући и размишљајући

Па зар сравнење није тачно и праведно?

ЛИСТАК

Код доктора Б.

—

Нисам могао више да издржим она пакосна запиткивања: „Но, како ви добро изгледате!“ „Јесте чули, ви сте права слика здравља!“ и. т. д. По кад што ме неки од мојих ближих пријатеља запиткивао чак, да ли ми је тежак трбух да га носим? Нарочито лети досадило ми је гомила оваквих пакосних питања.

Реших се да запитам за савет најславнијег доктора Б. То је био познати стручњак за дебеле људе; по неки богаташи који су се од дебљине чак у Маријен-баду лечили, наишли су на прави лек тек код њега. И ја му се јавим Јуна месеца и добијем нумеру 322, т. ј. тај сам на реду за преглед.

То беше у недељу у вече, ја дођем наново у четвртак, али требало је још предходно са 183 трбуха да сврши. Најпосле, након десет дана, дођох и ја на ред.

Доктор Б. станује на другом спрату једне куће, која је на најздравијем месту у вароши; степенице су стрме, степени високи. Пошто сам се после четврт часа попео; некакав лепо одевен слуга, гледаше ме равнодушно како се мучим скидајући горњи капут и не мрдну ни прстом да ми помогне јер њему беше нарочито забрањено да посетиоцима помаже при скидању капута. Врата се отворише и ја са једном гомилом господе и госпођа, уђох у ходник. Међ гостима приметих најмасније богаташе из вароши.

Отворише се и друга врата и ја видех доктора Б. — он ме позва и ја уђох у собу. Он се беше жив оној нио. Крај њега стајаше један дебељко, ко е он рече: „А, збиља, господар Срето, јесте ли однели ону хиљаду комада цигаља на таван?“. Газда Срета потврди главом да јесте. Ми остадосмо сами. Др. ме најпре испи-

---

„На шта су вам та питања? Зар вам ја не могу одговорити оно, што ми буде воља?“ рече Умбо без икаква страха.

„Ви ми изгледате сумњиви“, примети воћа Жбира. „Хоћете ли да одговарате или не? Каквог сте путника довели овамо?“

„А зашто вам то неби казао! То није То није никаква тајна! Довео сам једну Сињору на острво, и сад очекујем њен повратак да је одвезем даље!“

Некакву Сињору! упита воћа Жбира. „То ми изгледа чудно!“

„Ако ми не верујете, а ви се сами уверите,“ настави Умбо. „Питајте стражара што је тамо код капије.“

„Али ви нисте гондолијер!“

„Зар је само њима слободно да возе путнике? Ја пратим Сињору. Мислим да вам је то доста!“

Умбн поче лагано да весла.

Изгледало је да су они у гондоли били задовољни са Умбовим извешћем, јер њихова гондола промеаи правац, и упути се острву Св. Лазара, право у пристаниште

Пошто је избегао опасност, Умбо се смејаше неутешности воће Жбира. Они сад је требао да буде много пажљивији. Пошто се беше спустио добар мрак, то је могао да се управља само по слуху. Очима није могао да се помогне, јер је било врло мрачно.

Кад је гондола са воћом Жбира и Галерским војницима пристала уз обалу острва, изађу сви на суво, и дошав до стражара на капији, разговарао се воћ Жбира дуже време са стражарем.

Одмах после разговора отвори се капија.

Воћ Жбира са пратњом уђе унутра и капија се затвори за њима.

Умбо је лагано веслао и чуђаше се што се Евангелина тако дуго задржала. У томе се чуше неки гласови. Они долажаху са острва. Умбо позна глас воће Жбира, који умириваше Галерске војнике.

Капија се опет отвори. Више њих приближиваше се обали. Они се беху упутили гондоли, која је стајала поред оаале.

Умбо је сад знао да је воћа Жбира сазнао код кога је дошла Евангелина на заточеничко острво, знао је и то, да воћа зна да је и он крсташ, рашто је Евангелину очекивао да се врати.

Ово га опомене да буде пажљив. Он утврди катарку, на којој је висило умотано једрило, а за тим ухвати весло и чекаше шта ће да буде даље.

И ако је било мрачно, ипак виде Умбо да они људи уђоше у гондолу. Кад су у гондолу ушли, нешто су шапутали међу собом. То све што је приметио, изгледаше му доста сумњиво.

Гондола се отисну од обале. Умбо држећи весло у руке, пажљиво посматраше шта ће да буде даље.

(наставиће се)

тиваше погледом и најпосле ме понуди да седнем. Ја признадох славном специјалисти, да сам овако „смршао“ са сувишне безбрижности и уживања и да немам никакве наде да ћу се скоро курталисати свог грдног трбуха. Ја му нисам ништа пребутао, ама ни најмању ситницу, па чак и оне истине из породичних традиција, јер мој дед по матери, није могао никако да трпи мирис црнога лука, што сам му ја с места напоменуо.

Доктор ме пажљиво слушао читавих три сата. На послетку устаде и рече ми: Ви сте данас тридесет трећи, који ми се исто тако тужи, то је стара ствар, али не бојте се, ви ниште први који ћете као пас смршати. Дајем вам поштену реч, да ћете кроз четврт године моћи себи ребра да пребројите.“

Радосни узвик „Охо!“ искраде ми се из груди.

Неколико минута корачаше доктор по соби, за тим стаде и продужи свој говор: Ми ћемо почети са вожењем на лађи, наше друштво у М. има лађице за преношење камења — али штета, за то сам одредио већ четири болесника, но ми ћемо с вами потпуно систематски да отпочнемо, и то полагано од кућевних послова, грађевина, стоваривања цигаља, цепања дрва, пређи ћемо на преношење тешких и великих терета. Ево вам ове цедуљице, на њој је исписано петнајст адреса; отићи ћете сутра код те господе да им истресете и очистите хаљине, најбоље ће бити, ако пођете у четири и по сата из јутра. Само вам озбиљно напомињем, морате ићи пешке и само једну о лакшицу могу да вам дозволим а то је: ако хоћете, можете и да трчите.....“

Ја сам мислио удариће ме капља кад сам ово чуо.

„За тим; чувајте се — настави доктор — да се незаборавите, не смете никако ручавати, но нисам са свим противан да по некад по кој залогај прогутате, само не смете да пијете. Сад је пет сати, дебела госпођа докторка којој сам наредио да снесе с тавана у подрум хиљаду цигаља, очекује ме. Збогом. Живите сиротињски.

Ја скочих са столице, појурих на врата, одлетох кући, заборавивши горњи капут и кишобран.

Кад сам се сутра по мојој навици измерио у кафани код Х. В. бејах за читавих десет кила лакши и то само због моралног утиска који је учињио на мене савет доктора Б.

Заиста је то чудан човек, тај доктор Б.

Зорка.

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом дорели косом коју сам добила услед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Ова унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотреновића у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Зајчару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.

8—10

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

10—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

15—40

Власник Медицијан и Кимпановић Штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

Универ. библиотека „Светозар Марковић“ Београд

БРОЈ 175 Београд, Уторак 27 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИ Ћ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2[36] до 2[40] метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

5—15

ТРАЖИ СТАН са 2—3 собе са другим удобностима и шталом за 2 коња. Плаћа се 6—7 дуката. Писма на уредништво „Малих Новина“ под адресом „Стан за 29“.

3—3

ЧИТАЈ

Једна добра кућа тражи четири ђака у кост и квартир, од 1 октобра упитати уредништво Малих Новина. 2—3

Удобних станова, са две и три собе у улицама: два бела голуба бр. 27. и хиландарска бр. 30. Цене врло умерене. 3—3

КАЛЕНДАР

Православни: 27 Мученик Калистра
Католички: 9. Дионисије
Сунце излази: у 6 сах. 32. м залази 5 сах. 27 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС

Дукат	5 76
Наполеон	9·64

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 2 Септембар

кил	16.723	Жита	10.50
„	51367	Сувих шљива	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	1771	Кукуруза. стари	8.00
„	1019	Кукуруз. браш.	—
„	1392	Јечам	7·75
„	5256	Овас	7.50
„	309	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Кряза	—.—
„	110	Пасуља	26 —
„	220	Катрана	[illegible]
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	428	Коре брезове	12 —
„	5460	Креча	3.20
„	3310	Сена	4.50
„	——	Сламе	.—
„	94	Масти	120.—
„	1080	Лоја топљеног	77.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	1669	Крушака	15·—
„	5821	Грожђа	15.—
„	249	Сира	80·—
„	386	Свиња	82.00
„	—	кис. купуса	—.—
„	1293	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	905	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна	18.—
„	3200	„ бела	26 —
„	—	Комовице	—·—
„	400	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар Волова тешки к.	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 пар Крава тешки „	—	—·—
„ „ „ „	—	—·—
„ Свиње мрша. до	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар кожа овчи		—.—
1 „ „ Јагњећи нови		—·—
1 „ „ Јаћећи		—·—
1 „ „ Зечији		
1 „ „ Козији		—·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Збор грађана**), Као што чујемо, општина ће сазвати 9. идућег месеца збор грађана престоничких на коме ће се донети коначна одлука о питању пијаца у престоници. Ми смо већ у једном од ранијих бројева донели питања и предлоге, израђене нарочи-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (96)

Гондола узе правац управо тамо где је био Умбо. Сад и он завесла тако брзо, како би увек био у једнаком растојању од долазеће гондоле.

Чим Умбо завесла и пође брже, виде да и они у другој гондоли почеше да веслају јаче и брже.

И Умбо не изостајаше иза њих, он је веслао свом снагом. Но гониоци на брзо му пресеку пут за Маламоко. У томе чу Умбо да неко виче.

„Хе, Сињоре! На једну реч! Имам да вам кажем нешто, што вам је поручила она Сињора, која је остала на острву!“

Умбо је одмах увидео да је ово нека превара, јер Евангелина није имала ништа да му јави по овим људима.

„Па реците ми шта вам је поручила та Сињора?“ одговори Умбо.

„Па ваљда се нећу дерати?“

„Близу нас нема никога, а ја и Сињора немамо никакве тајне,“ рече Умбо.

Ово још већма разгњеви гониоце, и они се саветоваху како ће да га стигну. Пошто је код њих у гондоли било више њих, то је и гондола њихова брже ишла, и на скоро пресеку Умбу пут и за острво. Умбо веслаше све брже.

Друга гондола покушавала је да га стигне. Вођ Жбира журио је веслаче да што брже и јаче веслају, пошто је хтео, ма по коју цену, да стигне онога бегунца, јер је знао да је крсташ.

Умбо се све више удаљаваше од острва и Маламока. У варош није смео да се врати, јер би сигурно допао шака Жбирима. Са тога се он реши да иде право на море.

То му испаде за руком. Он је веслао врло брзо и снажно.

Галерски војници разапну на гондоли једрило. Изгледало је као да ће чинити све што је могуће, само да стигну бегунца. С почетка беху и постигли намеру, јер њихова гондола долазаше све ближе и ближе Умбу. Вођа Жбира радоваше се што ће намера да му испадне за руком.

Умбо брзо скочи и разапе једрило, а за тим завесла из све снаге. Лака његова гондола потпомогнута једрилом и веслањем, поче брзо да плови.

Вођа Жбира изгледаше као да није био вољан да престане са гонењем. Он се надао да ће ипак стићи бегунца.

У томе вођа Жбира опази неке чамце са рибарима, он им повиче да задрже бегунца. Но то беше доцкан, јер је Умбо измакао од њих доста далеко. Он је управио гондолу право према Лиду, одакле ће моћи да се пусти у отворено море.

Ноћ се већ у велико била спустила, а море беше немирно. Због јаког мрака страшно је било и гледати на море, а где ли пловити по њему на онако малој гондоли.

Обе гондоле уђоше у море, чији та-

том комисијом, која ће се том збору поднети на решење, међу тим сматраћемо за дужност да пре збора проговоримо и коју реч опширније о пијачном питању.

*

(**Диплома „Уједињене Омладине“**). „Уједињена омладина“ поверила је и умолила г. Ђоку Крстића уметника, да јој изради нацрт дипломе за своје утемељаче и почасне чланове. Као што чујемо г. Крстић је већ свршио тај посао и исти је, како веле, за дивљење Честитамо „Омладини“ што је баш г. Крстића изабрала, јер верујемо да ће он збиља умети да изради онакву диплому, каква је потребна „Уједињеној омладини.“

*

(**Молба г. мин. Финансије**). Чујемо, да су све наше механџије и кафеџије поднеле молбу Г. Министру Финансије, да не морају протоколисати фирме код трговачког суда, пошто то и до сад нису чинили.

*

(**Министарска седница**). Од неколико дана држе се врло често министарске седнице. Јуче пре подне била је такође министарска седница под председништвом г. Николе Христића.

*

(**Цена хлебу**). Управа вар. Београда по саслушању одређене комисије за цену хлеба у овдашњој вароши усвојила је предлог комисијски, да се цена хлебу од 19 на 7 пара дин. смањи, који ће се продавати по 15 пара динарских сразмерно тежини од 882 грама.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ и НАУКА

—

Међу новијим приповедачима српским преко Саве и Дунава заузимао [illegible] Радови његови излазили су већином у „Босанској Вили.“ Сада их је редакција истог листа у Сарајеву прибрала и издала у засебну књигу. Задржавамо право да доцније опширније проговоримо о приповеткама Г. Н. Х. Бесаровића. (Приход од књиге намењен је за подизање споменика писцу).

* * *

Нов Атлас са Земљописом. Г. А. Пурић књижар издао је ових дана књигу под горњим насловом. Писци су исте Г. В. Тителбех професор и Г. П Шрепловић учитељ. Књига је за ђаке III. р. осн. школа, а рађена је по наставном програму. С правом се може рећи да је овај атлас са земљописом, најбољи од свију дојакошњих, јер је сваки округ за себе нацртан, и служи као једна целина, што у многоме олакшава рад учитељу, и даје деци прилике да на што лакши начин изуче поједине округе, а следствено и целу Србију. На историјски материјал само, није обраћена особита пажња; а ми држимо да г. г. писци и сами знају, да земљописна настава нема велике васпитне вредности без историјске. Ну, надамо се да ће исто у другом издању поправити.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Воћарска изложба у Бечу**) отворена је 21 ов. мес. Веле, да је изложба врло укусно приређена. Особито се одликује тиролско оделење; но и Штирска и Доња Аустрија нису заостале. Средину изложбе заузима царски павиљон. Беч још до сада није видео тако богату воћарску изложбу. Изложене су све могуће врсте разног воћа, и то у најбољим екземпларима. Осим тога изложене су различите справе, што се употребљују у националном воћарству. Ту су справе за сушење и цеђење воћа и различити други апарати. Изложба је колико занимљива толико и још више поучна за свакога. У изложби постоји и кухиња за укувавање воћа, у којој ће многа газдарица што шта моћи научити. Изложба ће и с вечера бити отворена. Управа је се постарала за осветлење. Тако ће изложбу моћи посетети и они, који су преко дана другим каквим послом спречени,

*

(**† Данило Бига**). У Новом Саду умр'о је у прошлу суботу после краткког боловања, Д. Бига ц. и кр. мајор ка ђенерала Петра Биге витеза од Монгабије. Покојни Д. Бига је са својих особних врлина био радо виђен у сваком друштву новосадском, без разлике вере и народности, што најбоље сведочи назив „чика Бига“ којим га је и старо и младо почаствовало.

Стара гарда је у Д. Биги изгубила одлична представника, а народ српски ваљана сина.

*

(**Волапик у Енглеској**). »Britisch Trade Journal« пише, како је овај светски језик постао предмет особите пажње у Инглеској, а нарочито у Брад-Форду, где се у там. трговс. свету у велико већ води кореcподенција с немачким кореcподентима на том светском језику.

Са прославе

ДИМИТРИЈА ДАВИДОВИЋА

18. септембра 1888. г. у Смедереву.

—

(свршетак)

У вече смо се већ почели сви да искупљамо у башти код „Зеленог венца“, која је била украшена лампионима. У тој је башти велики и простран салон у коме је тог вечера била велика игранка. Салон је био веома укусно декорисан, на челу је била велика слика Давидовићева под балдахином од црвене кадифе, пред сликом је био лепо израђен стуб на коме су лежала дела Давидовићева а с леве и десне стране стуба лежала је по једна гомила камења са маховином, из којих је изникао џбунић цвећа. Сала је са страна била окићена и грбовима свију српских земаља.

Колико је то иначе пространа сала, ипак је било толико света, да је и мушко и женско и старо и младо дупке стајало и још крај тога била пуна и препуна башта гостију, који нису могли ни да уђу у салу да чују први део вечерње забаве.

Најпре је „Даворје“ одпевало народну химну а за тим је Др. Милован Миловановић проф. Велике Школе говорио о животу и раду Димитрија Давидовића. Г. Миловановићев говор је привукао особиту пажњу. Нарочито је лепо г. Миловановић обележио рад Давидовићев на политичком пољу 1835 год. Говор је г. Миловановићев пропраћен живим одобравањем. После овога је певала певачка дружина а [illegible] Угричић свр. великошколац. Он је декламовао „Велске барде“, вештином и којој смо ми већ раније били уверени.

После овога првога дела настала је игранка, али са множине света, једва се могло да креће. Весеље је трајало до 4 часова у јутру. Програм је био састављен само из српских игара. За време игара певало је „Даворје“. Свет је једнако врвео час напоље час унутра, све је било живо, све .. док није и последња програмска игра отсвирана и одиграна.....

—

Тако се завршио тај свечан дан прославе, а сутра дан смо се искупили сви на обалу Дунава, па у 10 сахати кренули смо се за Београд са пријатним осећањем благодарности према Смедеревцима за њихов дочек и гостопримство и према Омладини за њихов подвиг и усталаштво, којим учинише збиља много. §

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Субота: **Све за сина**, комедија у 5 чина написао Ожијер

Недеља: **Сеоска лола**, позор. игра у 3 чина написао Тот

—

Један од најлепших Ожијерових комада па сљедствено један од најлепших у нашем репертоару имао је злу судбу у нас. Дворана је била потпуно празна. Ја протестујем против тога немара публике, јер она не долазећи на комаде овакве врсте, даје најнеласкавију осуду о своме укусу и разумевању. Чула се жалба са свију страна, како се дају комади „који не одговарају нашем укусу“, како хоће да се задовољи само „маса“ а необазире се на људе који су жељни „нечега вишег“ којих је укус и интелигенција довољно развијена да могу наћи уживања и то правог уживања у једној модерној комедији и т. д. Сва се та приповедања чују, чим се примети на репертоару какав „Трикош и Каколе“ или што слично, а међутим кад се да једна од најфинијих, најмодернијих француских комедија, — кућа празна. А још је интерпелација била врло добра, дакле нису имали разлога, да не дођу „јер ће глумци покварити комад“ што се на жалост врло често догађа, ал' овде није ни у колико случај.

Хоћу просто из захвалности да пишем о ономадашњој престави, ма да је већ толико пута о комаду говорено.

Изгледа да је Ожије хтео да рашчисти с тим питањем „на коме је царство.“ Сваки његов комад садржи три типа: аристократију, импозантну рујину која поред све своје опалости у маховину обраслој, има у себи нечег светог. Она је за музеј. А у музеј се међу све ствари, које носе на себи какве интресантности па ма нам како глупе изгледале. Замислите један буздован! Преставник примитивне глупости, али у исто време негдашњи чувар и хранилац „закона“ (то там' било!). С каквом се религијом чува топуз Рудолфа Хабзбурга, ма да је он њим толика зла починио. Јест! ал' он преставља читав један век, а тога

ласи бацаху белу пену. Храбро и снажно весла̂ше Умбо управљајући гондолу на оно место, где је стајала крсташка Галера. Али гониоцима испадне за руком да му и ту пресеку пут. Умбо мораде да иде тамо куда је ветар терао гондолу. Као каква орахова љуска, љуљаше се његова гондола по морским валима.

По кратком времену, није се могла више да види обала. Све даље и даље, тераше ветар Умбову гондолу у широко море.

Умбо се окрену — гондолу са гониоцима није могао више да види, али је чуо гласове оних, који су у гондоли били. То му даде доказа, да га они и даље гоне.

Куда ли је терао ветар његову гондолу, и то са ужасном брзином? Да није ишао право смрти у чељуст? Докле ће моћи његова гондола да се бори са запенушеним валима? Још мало, па можда ће и њега и гондолу прогумати морски вали! То беху мисли са којима се занимаше Умбо.

Али он је претпостављао смрт у мору, но да буде ухваћен, и да умре срамно у Венецији.

Из његових мисли трже га потмуо пуцањ, који је долазио са запада. Шта ли је значио тај пуцањ јер се по кратком времену разлеже по мору?

Умбо склопи руке. Нешто грозно морало се догодити. Али он не имађаше времена да о томе мисли — он је морао да се спасе, ма на који начин Са једне стране претило му је море, а са друге гониоци.

Пошто ништа више није чуо, мислио је да су гониоци престали од даљег гоњења. Тако му је бар изгледало.

Али ипак није био сигуран. Да ли да се врати натраг? Да ли да промени правац гондоле?

Али пошто је било врло мрачно, то није могао да учини. Није знао где је. Он осећаше да га је снага почела издавати. Воду, коју су таласи запљускивали у гондолу, црпео је непрестано, али то му није помогло, јер су је таласи непрестуно поново запљускивали.

Сад је наступила ужасна борба за живот. Ту борбу морао је Умбо да издржи. и ако је доста малаксао, Ветар је терао гондолу све даље. Није могао да зна, колико је удаљен од суве земље. Да се врати натраг, није могао, а да весла против таласа, беше посве немогуће.

Он је морао да чека док се не сване. Можда ће тада наићи на какву лађу, која ће га примити.

Пошто је тако далеко измакао, био је уверен, да су гониоци напустили даље гоњење. Он савије једрило и пусти гондолу да је сами таласи терају.

За Умба беше ноћ и сувише дугачка. Изгледало му је као да јој нема краја.

Он се преда судбини. Гледао је смрти у очи. Пошто се помолио Богу, препоручи му своју грешну душу. И последња нада на спашење беше ишчезла. Све даље и даље, тераху таласи гондолу. Он је ишао негде у неизвесност. Ако таласи напуне гондолу водом, онда је он пропао.

А шта ли је било са Евангелином, а шта са Галером? Њега је мучило то, шта је значио онај пуцањ мало час? Изгледало му је као да нешто експлодира. Да није Галера бачена у ваздух?

Њега је мучила неизвесност. Бринуо се је за свој њивот а и за живот осталих другова и пријатеља!

Ветар је мало по мало престајао. Из далека, на истоку, помаљаше се зора. По-

је века преставник његов господар. Гледајте топуз па за Хабзбурга непитајте! Е тако вам је и с аристократијом. У њој ви видите исписане толике ратове, толика чуда зла и покора толико браколомства и прељубе и толико самопрегоревања. Само због тог самопрегоревања је могла аристократија да дочека 19 век, где је се сукобила са:

буржоазијом (њиштаријом), као производ 18. а преставник 19. века. Јер ма шта ви казали ипак је наш век најгаднији од свију досадањих. У њему је владајући сталеж једна врста људи, који то ничим незаслужују. И аристократија је била досадна, бесна, гадна али је свему томе имало граница. Част, тај њихов највећи закон, стављао је често пута преграду самовољству. Макар шта да су чинили ипак, кад дође време да се код њих на част апелује били су сви готови. Они нису могли да учине много што шта, али су могли увек да погину и то су сјајно чинили. Буржоазија пак, нема ничега светог: њу ни од чега није срамота. Она из боја бега, страх је, на зашто не, она није зато рођена. Од жртава се уклања. Што? она не мора бити племенита; она има „своја посла“ Њу није срамота да човеку одузме и последњу кору леба, да удовицу избаци са децом на улицу, да какву „сиротицу шваљу“ упропасти. Не; а зашто као? Она зна своје рачуне, своје интересе, јер тек ваљада она не сме заборављати свој интерес! А међу тим она има у рукама средство којим се све постиза; новац. Па ипак поред све своје моћи, она увек мора да се крије иза неког. Буржоазија нигде не сме да изађе на видик, да зграби власт у своје руке, јер се боји. Чега? Осуд, њој савест није чиста. Она види своју привидну и крату моћ и своју стварну немоћ. Она зна да чим к а п и т а л и сврше свој задатак да ће је р а д прогутати а сад је:

демократија, (трећи тип Ожијеров.) Млада странка, која да би се добро развила и подигла, мора утрошити за своју храну оба стара сталежа. Демократија је савршенија и од аристократије и буржоазије с тога, што је она довољна сама себи за живот и развитак.

„Сваком по способности“ је база на коме ће се најбоље моћи подићи ново друштво, што ће нам га донети смрт ова два сталежа.

Код Ожијера се види овакво расположење, аристократију поштује али показује да је уморна изнурена. Демократију воле и њој пророче будућност, власт. А њиштарији да носи ратне трошкове целе те борбе.

Сва „смешно“ она треба да буде у једној комедији она ликерује. На њихов се рачун цео свет смеје.

(наставиће се)

БИБЛИЈОГРАФИЈА

Отаџбина. Лист за књижевност, науку и друштвени живот. Свеска за септембар 1888. Власник Владан Ђорђевић. Одговорни уредник Љубомир Миљковић. Година седма, књига двадесета, свеска 78.

Као прилог уз ову свеску иде: *Реч*, којом је г. Министар просвете и црквених послова отворио 9. септембра 1888 г. свечковину стогодишњице Вука Стефановића Караџића.

„Друштво Св. Саве“

Пошто су се друштвени послови, па дакле и издаци, умножили у већој мери, управа је принуђена замолити друштвене *пододборе* и *поверенике*, да прикупљене улоге пошаљу што пре главном благајнику друштвеном, као и да настану, да се остатак улога редовних чланова покупи у што краћем року.

Београдски чланови могу своје улоге слати или пододбору онога кварта, у ком станују, или непосредно главном благајнику г. Тих. Ј. Марковићу, трговцу.

Друга књига „Братства“ биће ускоро готова са штампањем и разаслаће се одмах свима оним члановима, који су за ову годину свој улог положили.

Бр. 489. 25. Септембра 1888. г. у Београду.

Председник
„Друштва Св. Саве.“
Свет. Николајевић

Књижничар,
Ђ. Миловановић.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

Београд 26 Септембра.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Јован Бабоман, Јован Бурнаћ надничари из Аустрије, Божа Ракић из Жаркова, Стева Ненадовић из Рогачице, Риста Каљевић из Бугарске, Душан Ђорђевић, Јевта Николић, Велисав Башевић из Краљева Јован Сурић калфа молерски из Аустрије, Светислав Нинић звани Зака коцкар, сви због скитње; Јоца Пејић зидар и Живан Видаковић калфа трговачки због краће, Јулијана Декан служавка и Марија Димитријевић — Арсић због блуда, Марија Живановић служавка, Милева Лазић и Павле Жарић слуга из Ужице због пијанчења, Сима Јовановић калфа јорганџијски, Љубомир Поповић Јован Николић, калфа терзиски, због коцкања.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицискиим осуђени су: Ферари Рурни ликорезац због нереда и Димитрије Милићевић абација овдашњи због увреде.

ШАЛА И ЗАБАВА

[Ја трпим] Један од наших »најчувенијих“ лекара, доктор М., беше једног дана у друштву са многима који боловаху од костобоље и који разговораху о својој бољци и некорисним лековима, што их је наука пронашла.

Сваки рећаше на прете лекове што их је употребљавао. Једини наш „чувени“ лекар ћуташе, и ако је, прво као лекар, а за тим као надлежан судија за костобољу, двојином више патио од ове већ неколико година.

— А ви, докторе, шта радите кад вас спопадну болови? запита га један од њих.

— Са свим просто, одговори овај; а то могу и вама препоручити из свога искуства....

— Шта?

— Ја трпим.

ЛИСТАК

Огртачи.

Аристотел је написао једном једну главу о „шеширима“, зашто не бих и ја написао један листак о *огртачима*?

Огртач је примитивно одело; то је одећа најпростија, а уједно и најелегантнија.

Од свега одела, он је једини прошао кроз све векове скоро без икакве промене.

Огртач је син сунчани. Има нешто љубопитно што га прати свуда.

Најпре, као парче платна на Истоку, лако пребачено преко плећа, он постаде у богатим долинама Тибета и Кашмира; као скупоцено и чудновато украшено ткиво, он се претвара одједаред у појас, увија се у чалму, завија својим свиленим опсегом све делове човечијег тела, вијуга се као пријатан украс од зеленила, и са задовољством грли, уленшава и крунише коринтске стубове.

Отуд, постаје ешарпа бајадерама, за тим, као дуго платнено покривало, скрива лице, одваја се од злата и пурпура, свиле и сребра и прелази у невино белило; као ретко ткиво, он је знак невиности, брака и материнства; озбиљне конзервативне госпође побожна скромност, учтива пријатност, свештенице, калуђерице и побожне деве усвајају га као знак одликовања ка поштовању што оне препоручују.

Као шпански мантил, помаже кокетерији; као млетачке „домино“, служи интригама; као „шал“, међу нама, завидан и жељен украс, украс раскоши, која упропашћава, или као украс од неоспорне потребе, он је као веза што спаја и сједињава наша модерна друштва.

Окружен богатим самуром или украшен светлим драгим камењем и тешким везом, огртач је обавезна принадлежност величанства и сујете дворск.....

Још су чудноватије његове промене код мушких.

То је испредено руно овчије, одрана кожа убијених животиња. Лавовска кожа Херкулова је један огртач из митологије; књига Битија учи нас да је и Ноје имао огртача.

Код египатских Фараона, огртач узима облик дугачке одеће, која се по земљи вуче, и као такав иде за тим по целоме свету, као весели и безбрижни циганин, учећи се да говори сваки светски језик.

Долази у Рим и Атину; и Талма је, нарочито, показала својим суврсеницима како се он намешта, опада и оживљава, импозантан и господствен, ширећи се, увећавајући се, подижући се, умањавајући се. стежући се, по разним редовима грађанства, али увек по нацрту фантастично правилноме и разноврсно тачноме.

У средњем веку, ево огртача где се одједаред спрема за рат, за јуначке игре, двобоје, фектовања па чак и за учествовање у грбовима;

чело је да свањива. Умбо гледаше у тај појав са великом радошћу. Таласи су још непрестано запљускивали гондолу.

По кратком времену чује Умбо јако шуштање, — као да таласи удараху у какву стену. Да се није приближавао каквом стеновитом острву? Куда га је ветар однео?

Па ипак беше Умбо у неизвесности! Нико није могао да одговори на његово питање. Са страхом и очекивањем управљаше он своје очи према истоку.

На оној страни одакле свиташе, уздизаше се црни врхови опкољени прикастим пегама. То беше земља. Морски вали ударали су пенушећи се о подножје стена. Ужасна хука, која је отуда долазила, јављала је, да су ово опасне стене у мору, које ишчекују своје жртве.

На истоку небо беше црвено, први знак да се сунце почиње рађати.

Свуда у наоколо, докле је могао допрети Умбов поглед, није се видила никаква лађа. Умбо се реши да иде право на оне стене, одакле је долазила страховита хука. Ту је хтео да покуша те да изађе, ако може, на суво. Сав мокар, малаксао од глади и жеђи, није могао дуже да се бори са узбурканим морским валима.

Он управи своју гондолу на стене. Све се већма осветљавала морска површина.

Пошто му је једрило сметало он га скине. Ветар је терао гондолу право на стене. Баш тамо, куда се упутила гондола таласи најжешће удараше о стене. Гондола се приближаваше врло брзо опасном месту. Умбо виде да се иза ових стена налази повелико острво. Пред, и око острва, са оне стране, куда је он пло.ио беху разни каналићи, спрудови и врхасто камење вирило је на све стране. Сад је требало пошто-то то да нађе пролаз. како би се могао дочепати обале острва. јер му је иначе извесна пропаст.

И ако је скинуо једрило, и покушавао веслањем да управи гондолу кроз безопасна места, ипак није имао толико снаге, да одоле снази талаза. Како је овде била још и струја врло јака, она подухвати гондолу, и тераше је ужасном брзином противном правцу.

После дугог и тешког напрезања, опази Умбо да је близу земље, и већ се радоваше да је спашен. Али овде струја беше још јача, гондола беше играчка таласа, јер је окрсташе час тамо час амо. Умбо је био немоћан да противстане овој напасти. Он се ухвати обема рукама за катарку.

Са ужасном силином баце таласи гондолу на стене — — први ударац гондола издржа и од јаког ударца поврати се натраг. Таласи је опет дохвате. Умбо је покушавао са највећим напрезањем да се уклони од тог опасног места, али његова снага морала је подлећи морској сили.

Он је знао шта га чека. Пропаст му беше сигурна! Но за то није имао кад да мисли!

Таласи баце гондолу поново на стене Овога пута ударац беше много јачи. Но ипак гондола издржа. Таласи је поново повуку са собом и измакну далеко од стена. Умбо се чврсто држаше за катарку молећи се Богу. Пред собом ништа друго није могао да види до белу пену и црне стене. Други велики талас који је нагло долазио понесе гондолу са ужасном снагом. Вода је нагло долазила у гондолу. Умбу се смрче пред очима.

У том се зачу ужасан тресак — — —

(наставиће се)

узима тада кратак, лак, феудалан ход, метајући на се грбове и штитове, и уживајући у својим свежим бојама. У Шпанији, огртач цвета; у Италији, он је повереник свију тајна.

Калуђера приморашe огртач да се привикне манастирском животу, кад му је требало, да се као скромна јака поповских мантија, венча са францискaнском хаљином.

Али како је тек блистао, кад се, као величанствено знамење шпанскога госпоства, сагибаше да пољуби какву лепотицу у руку, и када парадираше при верзаљским свечковинама, покривен скупоценим накатом и најситнијим машнлијама и завежљајима!

Огртач је био и пер француски; видра му је била другарица.

Огртач станује по краљевским палатама и вишим судовима, под именом „тóге“.

Али је огртач био и саучесник многобројних злочинстава и убијстава, јер је прикривао толике штилете, толике мачеве, толике ножеве, пушке и пиштоље; тада је прикао дух који пораћа крвну освету.

После овога, огртач је био и одећа весеља и лудила. Ковиељ Кришпин, Гро-Рене и Маскариљ овековечнли су га, а он је опет овековечио Табарина, коме је дао своје име.

Дотичем се апотеозе огртачу: Фридрих и Карло XII. завештали су потомству своје огртаче; ове реликвије јако се поштују. Наполеон је умр'о увијен у свом ратном огртачу, оном истом што је носио у Маренгу.

Данас, ах! човечији огртач, који је тако лепо одевао људе, замењен је „аимским капутом“.... То вам означава епоху и цивилизацију

--п.—

ОТВОРИО САМ овде у Јагодини дрварску радњу и сортирао сам је свакојрсном грађом где спадају као: даске, летве штафле, пештанеке савеке и борове, све у разној сорти и величини.

У истој радњи имаћу на продају чамове, буковe и растове греде и дирeке, а цене сам удесио тако да сваког купца послужити могу много јевтиније него да са ма које стране сам добавља

Септембра 1888.
Јагодина

Милутин М. Савић
дрварски трговац

7—8

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила услед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотрешића у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Зајчару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.

9—10

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

11—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

16—40

Власник Медакијан и Кимпановић штампа Медакијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 176 Београд, Среда 28 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{30} до 2^{40} метара ширине у разноврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

6—15

Засебна кућа у Симинсј улици бр. 8 издаје се одмах или од Митрова дана под кирију. Ближа извешћа даје апотека код „Цара Душана“ преко од позоришта. 1

Удобних станова, са две и три собе у улицама: два бела голуба бр. 27. и хиландарска бр. 30. Цене врло умерене. 3—3

ЧИТАЈ

Једна добра кућа тражи четири ђака у кост и квартир, од 1 октобра упитати уредништво Малих Новина. 3—3

КАЛЕНДАР

Православни: 28 Већеслав и Харит
Католички: 10. Фрањо Бор
Сунце излази: у 6 сах. 32. м. залази 5 сах. 27 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС.

Дукат	5 76
Наполеон	9·64

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 26 Септембар

кил	39.181	Жита	10.50
„	75211	Сувих шљива	29.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	12111	Кукуруза стари	8.50
„	1019	Кукуруз. браш.	—
„	3179	Јечам	7·75
„	8193	Овас	7.50
„	309	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	198	Пасуља	25 —
„	1787	Ораја	25.—
„	220	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	
„	—	Шишарке	—.—
„	428	Коре брезове	12·—
„	16450	Креча	3.20
„	14356	Сена	4.50
„	7150	Сламе	2.50
„	60	Масти	120.—
„	1080	Лоја топљеног	77.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	3224	Крушака	12·—
„	13011	Грожђа	15.—
„	294	Сира	80 —
„	2440	Свиња	82.00
„	—	кис. купуса	—.—
„	1300	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	905	Кромпира	9.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	600	Вина црна	20.—
„	2000	„ бела	20·—
„	—	Комовице	—·—
„	400	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови		·—
1 „	„ Јарећи		·—
1 „	„ Кавлака		·—
1 „	„ Козији		—·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

[Отпутовао] Г. Митр. Теодосије, отпутовао је прекјуче у срем. Карловце у госте архијерeју Герману Анђелићу, где ће се бавити за време бербе. За време осуства заступаће га у дужности епископ нишки госп. Димитрије.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (97)

Гондола беше у парчета раздробљена. Умбо буде бачен заједно са катарком. У томе тренутку бешо онесвешћен.

Таласи су опет одлазили и повраћали се натраг, ударајући бесно о стене. Они сад носише само појединy парчад од гондоле.

И ако је Умбо био онесвешћен, ипак се чврсто држао за катарку. Један велики талас одвоји га сад од катарке, и баци га, не далеко од стене, на један спруд.

Не мичући се као какав мртвац, лежао је Умбо на мокром песку. Таласи су час по долазили близу њега, и прскаху га својом белом пеном. Али не беху тако јаки, да га дигну са спруда.

Сунце бацаше своје топле зраке на онесвешћеног Умба.

Са парчадима од раздробљене гондоле играху се таласи, бацајући их на стене.

На мору не беше никакве лађе, никакве барке. Докле год је могло допирати човечије око, ништа се приметити није могло. Никаква помоћ ни од куда не беше за онесвешћеног бродоломника.

Изгледало је као да ће овај несретник пропасти на овом песковитом спруду. Сунце га је непрестано пекло, а морски таласи прскаше га својом белом пеном.

III

Експлозија.

Кад су Јеронимо и Амадео изашли из Дуждеве палате, и дошли до обалских степеница, нађу Стефану, која их је очекивала.

„Шта хоће ова жена Себастијанова?“ упита љутито Јеронимо Амадеа.

„Поведите ме са собом! Ја ћу вам у свему помоћи,“ рече им Стефана. „Ви имате ноћас да извршите важан посао.“

„А од куда ти то знаш?“ упита Амадео, улазећи у гондолу.

Јеронимо уђе за њим. Стефана се силом наметаше овим људима да иде са њима.

„Ха, ха, ха!“ смејаше се она. „Та ја добро видим! Ви мислите да сам луда?“

„Одлази из наше гондоле,“ повиче Јеронимо.

„Зар ти не знаш да сам ја ваша помоћница, и да од мене неће нико ништа дознати?“ рече Стефана отискујући гондолу од обале.

„Остави је, нека пође са нама,“ рече Амадео. „Она је јака као какав човек! Ако буде нужно, она ће нам помоћи у веслању.“

Јеронимо гунђаше љутито.

„Ја вам кажем, врло сам нестрпељива, да једном видим како се спрема пропаст крсташима,“ рече Стефана. „Више ништа не желим! Ви ћете бацити у ваздух Галеру? Та то је красота! Сви у један мах морају отићи у ваздух!“

[Велика Школа] Од понеделъника већ отпочела су на Великој Школи предавања из свију предмета.

*

[Племенито дело.] Како чујемо Сављани су се договорили, да о заједничком трошку издржавају једнога сиромашнога ђака, који ће учити права у Паризу. Као што чујемо, избор је пао на Ђорђа Васића правника III. године. Ово је заиста лепо и племенито од Сављана.

*

[Једна нова појава у нашем народном позоришту] Као што смо позитивно извештени, управа краљевско-српског народног позоришта ради на томе, да ложе под извезним нумерама прогласи као ложе чија ће се места, означена нумером, моћи продавати. Цене таквим местима биће, као што за сад дознајемо, 4. динара, тако да ће ложа, која је пређе коштала 12 дин., сад бити 20 динара, препостављајући да ће, као и до сад, бити пет места у ложи. Ми немамо шта да кажемо против такве намере управине, ми чак видимо у томе и корист позоришта, али ми би имали скромно да приметимо да је таква намера управина некоректна, јер би се тиме могле произвести многе злоупотребе, па чак и непријатности по саму публику, — јер би се једног дана могли у таквој ложи наћи с личностима које би нас, отворено да кажемо могле компромитовати, што не би никако служило части позоришта. У осталом ако се то обистини задржавамо себи право да о томе што опширније проговоримо.

*

(Српска народна виша музичка школа). Од 1. октобра отвара се овде у Београду виша музичка школа, (Конзерваторијум) која ће се звати „Српска народна виша музичка школа". То ће бити, као што чујемо, конзерваторијум за све инструменте, као и за певање соло и у хору. У[illegible] ов. мес. и трајаће до 15. октобра, свакодневно од 9—12 и од 2—6 по подне у стану. Обилићев венац број 22 на I, спрату. Програм ове школе као све опширније о њој ми ћемо донети у једном од идућих бројева. Колико ми сазнајемо, за професоре ове школе, ангажоване су најбоље наше снаге музичке, што довољно гарантује солидност ове установе. Установа и иначе сама себе препоручује, те тако било би излишно говорити што више у њену препоруку, ал' ипак за то, ми нећемо пропустити да коју опширније проговоримо, док добијемо програм.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

— Указом Његовог Величанства Краља од 15. Септембра поставља се

У министарству иностраних дела: за секретара V-те класе, Димитрије Ј. Кумануди, досадашњи писар I-е класе,

за писара I-е класе, др. Миша Ђ. Милићевић, досадашњи дијурниста.

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра правде, поставља:

за председника суда окр. крајинског, Милана Милетића, судију суда окр. крушевачког: и

за председника суда округа црноречког, Ђорђа Шалавардића, судију суда округа рудничког.

—

(Распис) Заступник министра финансије г. Министар иностраних дела издао је распис свима царинарницама у коме обраћа строгу пажњу на царињење нарочито са пограничких вашара, који распис завршава овим: Царинарнице нека добро мотре и кад је и како ко и су чим отишао, и како се и су чим вратио, а у случају пот каза, подозрења и сумње, да сваког и визитацији подвргну и по закону поступе. Сви пак, који на страну полазе и враћају се са стварима, које су онамо добавили, треба да се клоне погрешака и избегавања пријаве, јер поред казне, визитирање, свлачење и одузимање ствари је и осетан морални прекор, који сваком немило пада.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ и НАУКА

—

Аустријска царица поштујући великог генија покемченог Х. Хајна, дала је 10 хиљада форината за подизање његова споменика. Ну Фридрих II. нем. цар за тај дар одговорио је, како истина и он сам признаје Хајнеу песничког генија и да га поштује, али да ипак не треба му дизати споменика, јер је „писао неке глупости против Хохенцолерна".

* * *

У последње време изашла је у Петрограду књига под насловом: Словенска библиотека, коју уређује неки Г. Геруц. То је збирка песама свих славенских бољих песника. Међу осталима налазе се: Змај Ј. Јовановић и Пера Прерадовић, о којима има и кратка биографија. Сем тога у тој првој књизи је и неколико народних песама из Босне.

* * *

Ових дана читамо у разним новинама, како неки Мих. Димић путујући глумац хоће да да у штампу своју „дивну" (како писац вели) драму: Зулејку. После бугарског рата, појавили се у српском књижеству са својим песмама разни сатлерско-тапецирерски момци, и т. подобно. Сад смо сво добили једног драмског писца. Још би требало какав шустер, коме „не мирише ћириш" да се ода на писање социјолошких и економских студија — па би био дивач табло!

* * *

У последње време ради се у Француској на том, да се, у колико је могуће упрости француска азбука. За тај посао подузео се и славни француски савремени педагог Емен, да поједина слова колико може фонетише. Тако би се тада упрошћено, место ph писало f; место ç писало би се s, место aç, o и т. даље. Тим би се учинио велики напредак у француском језику, јер би би приступачнији и лакши за учење странцима, а и самим Французима би тако упрошћен више користио.

*

— Фрајденрајхова позоришна игра „*Граничари*", која је већ толико позната у нас и толико омиљена, преведено је на румунски језик.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(Непријатељство руског престолонаследника). Један аустријски лист јавља, да се руски престолонаследник велики кнез Никола приликом боравка у Гмундену верио са принцезом велском *Мод*, трећом ћерком енглеског престолонаследника. Посета руске царице у Гмундену веле да је имала искључиво ту циљ, да уноша наследника престола руског са будућом царицом руском.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Субота: **Све за сина**, комедија у 5 чина написао Ожије.

Недеља: **Сеоска лола**, позор. игра у 3 чина написао Тот

—

(Наставак)

У сваком свом комаду Ожије износи демократију као победиоца, а буржоазеји као једном израсту на болном друштву показује врата.

Његов ће комад живети још као врло савремени; а после кад ишчезне та борба, биће веран табло данашњег сталешког окршаја. Маршал ће остати тип глупо — сујетних људи, који хоће да се користе талентом другога те да дођу до поштеног имена пошто су непоштењем стекли средстава да то учине.

Не треба ни да говорим, да је овај као и сви Ожијерови комади, пун духа, врло интересан, врло добро технички израђен; и да су му мисли и идеје на најлепши начин исказане; да му је правац хуманитаран без утопије и да нема баналитета. Једини баналитет у Ожијера је што су му комедије врло сличне, решавајући увек исти проблем, те се може узети као нека пропаганда.

—

Приказ је био врло добар. Има само у једном спора. Жибоаје је канда другачије замишљен но што га г. Цветић приказује. Људи, који прекуже ову свако дневну борбу, који се прекаљају у непријликама, врло су затворени и неприступачни душевним потресима Жибоаје је човек који се у свакој прилици показује једнак. Као гробар и новинар, као разводник и човек од партије. Има само једно лице за кога он чува све своје одушевљење, сву своју скривену душу. Тај је човек — његов син. Али пред њим нема устручавања, либлења. Ту се осећаји изливају бурно; ту му груну сузе из очију без стида, ту је он го — наг. Пламено одушевљење које му дају његове идеје за које он живи, све се на једаред појави. Без афектације, без мерења Пред сином је он човек новог покољења, први убојни ред — што он вели — који неда, да би се другом преко његових леђа испели на шанац. Пред другим светом — рачунџија, без пренемагања, ладан, повучен и циник. Тако бар изгледа.

Ђа Гргурова је била врло добра, то је њена стара улога — али не и тоалета. Ђица Поповићева је била права „милостива госпођа". Уздаси јој иду врло добро од руке и при том

„А ако и ми одемо са њима у ваздух?" упита Јеронимо и управи гондолу на острво Св. Николе.

„Па шта ћеш изгубити? Мени је све једно! О моме животу не водим никаквог рачуна, све би ми једно било, баш кад бих нашла смрт заједно са тим проклетим крсташима," одговори Стефана. „Ако одлетимо са њима у ваздух, то ће бити у једном тренутку, тада нећемо знати шта се догађа са нама! Та сви морамо умрети једном! Ко зна какве нам муке још пред стоје ако дуже узживимо? Ако вам је потребан који, који ће потпалити барут, ја сам овде! Ја ћу то да извршим! Ту дужност примам на се!"

„Она је храбра, врло храбра, то јој морамо признати!" рече Јеронимо Амадеу.

„Мрзост је што ми даје ту храброст," настави Стефана. „Знате ли ви шта је то мржња? Та она је јача од оних цекина, што ћете ви добити! Ја не захтевам новац! Ја хоћу само да задовољим моју мржњу!"

„Ти си жедна освете!" рече Амадео.

„Жеља за осветом угасиће се тек тада пошто ја умрем! Али не, она неће ни онда бити угашена! Ја ћу је понети са собом у гроб!" одговори Стефана. „Кажем вам, пре се нећу смирити, докле год не задовољим моју мржњу! Шта ме се тиче мој живот? Шта имам од њега? Ништа — само патњу и пуку сиротињу! Ја сам ваша! Наше су циљи разне, ви желите новац и зато спремате пропаст крсташима — ја желим само — — —"

„Ћути! И ти си грамзива за новац!" рече јој Амадео.

„Али ме у овом случају плаћа моја мржња, а не тајни Трибунал! Но реците ми куда ћете?" упита Стефана.

„На једно усамљено обалско место острва Св. Николе," одговори Јеронимо.

„Па за тим?"

„Онда на море!"

„Дајте ми два весла, гондола ће брже ићи," рече Стефана. „Већ је ноћ! А ове ноћи ствар се мора свршити? Имате ли доста барута?"

„Толико да би могли три овакве Галере да бацимо у ваздух!"

„Они на Галери биће на опрезу! Та то су прави ђаволи," настави Стефана, узев још једно весло од Јеронима. „Ако буду поставили страже по гондолама у близини Галере, онда им се не можемо приближити! А ако нас ухвате, онда је наш живот отишао до врага, верујте ми што вам кажем!

„Ми ћемо се већ приближити Галери, то буди уверена," рече јој Амадео.

„Десно! Држите више десно," повиче Јеронимо и показа руком на једно место обале Св. Николе.

Амадео и Стефана веслаше управо тамо.

Неколико тренутака доцније пристане гондола на оно место, које је Јеронимо показао. Између шибља и трске беше сакривен некакав стари чамац. У њему беше буре са барутом, покривено једним старим једрилом.

„Припреми све што треба," рече Амадео Јерониму. „Има ли ту и фитиља за потпаљивање?"

„Желела бих да знам, како ћете ово буре са барутом да однесете на саму Галеру?" упита Стефана.

„То ћеш видити," одговори Амадео, улазећи са Јеронимом у стари чамац.

Они наместе буре на сред чамца и увуку у њега дугачак фитиљ.

„Пази само да нам се та ђаволска справа не упали пре времена, јер онда ћемо ми отићи у ваздух а не крсташи!"

је врло лепа, врло примамљива. Није чудо што је онолико секретара на „пут повела.“

Г. Гавриловић је би у својој струци, лак, пријатан и пун ватре.

А Гђица Нигринова је имала једну улогу врло оригиналног карактра — повучена, међу тим се под њеном привидном ладноћом скрива најплеменитије срце. Образовала се сама срце јој је било путовођа; а оно је један од најсигурнијих. Гђица Нигринова је то врло лепо приказала. То је једна од њених улога, за коју је она врло подесна.

Г. Рајковић је био местимице врло добар, но треба да је мало више кавалјер, то је стари — маркиз д' Оберив. Углађеност и курисање су прва правила за француске салоне.

Господин Станојевић је био врло добар као Маретал, врло неспретан, врло смешан. Прави њивта.

Остали како који али г. Ђурђевић је био слаб.

Још то: да господа не пазе на костим, а да су даме врло скромне. Требале су да буду „деколте“ у 4-чину. Зашто се то пренебрегава?

—

Сеоска лола је била једна ометена престава. „Прави лола“ је био боље стан.

Другом приликом ћемо рећи коју и о комаду и о глумцима јер сад они сироти нису криви што их потрзају као „кебу иза појаса“ и морају да играју оно што никад нису ни сањали.

Г: уреднику „Малих Новина“

Господине!

Чујем да су по неки листови у Београду донели белешку као да је ја, коју ја на Врачару зидам, намењена да буде црква назаренска.

Дозволите ми да изјавим да је то тврђење без икаква основа.

Ја бих одиста био захвалан кад би Богу угодно било да ову моју зграду употреби на распростирање истине, јер ја верујем да је слово Божје велика чињеница за срећан живот човека, фамилије, цркве и народа и ја не бих ни почео да је зидам да се нисам надао да ће се она моћи употребити и на ту циљ. Али се ја тако исто надам да она може послужити и за друге корисне друштвене циљеве за које у опште велика зграда потребује, као на прилику: за по учна предавања о разним предметима, за састанке и зборове, за трговачке, индустријске, општинске и политичке циљеве, за школу певања, можда и за гимнастику и т. п.

Без сумње је желети да и у Београду има једно место за такве циљеве, а да није у вези са каквом кафаном и кафанским животом.

Ја набављам магичне латерне и микроскоп да би идуће зиме јавна предавања о интересантним и поучним предметима могао њима објашњавати.

13 Септембра 1888.
у Енглеској

Франсис Х. Макензи

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 27 Септембра.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Радивоје Новаковић калфа опанчарски из Азање због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Јован Едрић из Аустрије, Данило Митровић из Рогачице, Ђорђе Михајловић, калфа опанчарски, Милева Лазић служавка, Павле Зјајић из Ужице и Ђорђе Живковић из Аустрије сви због скитње, Милић Стојановић таљигаш због неподписа слугу, Љубица ж. Љ. Машка овд. што није сљедовала позиву власти. Стеван Ст. Николић тргов. због неподписа слугу, Катарина Ристић због нечистоће, Милан Милосављевић, Димитрије Петровић и Ташко Петковић каф. што су држали отворене кафане преко прописног времена, Светислав Нинић због коцкања и Гашпар Пикард из Омовице због краће.

*

(*Сароведени суду*). Милош Сушић и Петар Живановић шпекуланти због утаје новца и Живко Тришић предузимач због тешке повреде и једне увреде спроведени су варошком суду на осуду.

*

(*Нађено*). На друму топчидерском нађен је један во и налази се при кварту врачарском.

У скадарској улици нађен је један стари новчаник и у њему 1.90 дин. једна бурма и један зуб, и находи се при кварту палилулском.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

(**О Женама**). Људи највише гледају на то: шта се о њима мисли, а жене: шта се о њима говори.

*

Жене оплакују мртве да би само тронуле живе.

*

Смрт има једну добру страну — даје удовце.

*

(**У Апотеци**). Бога вам, а какве су ове капљице?

Апотекар: „О за стомак особите.... Замислите, мој рођак већ 7 година болује од стомака и непрестано их употребљује.“

*

(**Добро и вели**). Келнер (једном брату који се завалио на сто и заспао) „Ej ви молим вас устаните, пробудите се; ниште ваљда овде у — одборској седници.“

*

(**Напротив**). *Жена*: Да те женидба што не скучава, некако си увек нерасположен.

Муж: „О не, напротив, вад би ти умрла ја би се опет оженио.

*

(**Детиња логика**). Отац: Ама кад ти кажем, ја ти нећам и нећу никакву трумбету да купим, нећу да чујем; ја не могу трубу да слушам! Јеси ли разумео?

— Али отац, одговори Срета — та ја ћу да свирам само кад ти спаваш.

ЛИСТАК

Ћурка и „Муктација.“

—

Пре неколико година, живљаше у Б. неки г. П., који имађаше обичај да руча свуда, изузев код своје куће.

Добре куће биле су забележене код њега најбољим редом; водио је тачан списак о свима, а никад се није „бркао“. Онај, који је ручавао добро, пријатно, много, био је прибележен у његовом списку, у реду „добрих да се посећавају на подне“; они, који су ручавали по мало, како би боље вечерали, фигурирали су у списку људи „добрих да се посете у вече.“

Стомак г. П. био је увек спреман за све догађаје; пошто је добро ручао код првих, вечерао је још боље код других. У његовом списку био је такође обележен и час кад је сваки ручавао и вечеравао, а како је тада скоро сваки ручавао у подне и вечеравао у осам часова, то је много упростило његове прибелешке. Он је долазио тачно у време кад се поставља сто, а домаћин није могао никад да га, учтивости ради, не позове на који залогај.

Г. П. није пшао онако на случај, као какав глупак; знао је и кад ко слави, кад мује рођен-дан кад имендан, кад опет дан венчања; знао је свакоме име, те је тако увек долазио на време, да му испије коју „у здравље.“

Пре подне је шетао. Ако уз пут, смотри кукурицу каквог познаника свог, где се враћа с трга, натоварена живином и зеленш, с котарицом воћа, дивљачи и рибом: — Лепо! рекао би тада у себи, и ја ћу појести који залогај од овога!

Једнога дана, опази пред вратима г. М., прије од ћурке и отпатке од печурака.

— До врага!... М.,... пријатељу драги... ако ти ђаво ручаш данас, ја сам крив, рече он у себи.

Шест првих удараца од дванајст већ одјекнуше на часовнику, а звекир на г. М.-овим вратима звекнувши као наковањ, не даде да се чује и седми ударац. Слуга отвори врата и „муктација“ уђе унутра; пријатан мирис печене ћурке допираше из кујне чак на улицу.

— Лепо, рече „муктација“. Нисам се преварио, ручаћу добро.

Г. М. видећи га где уђе, погоди његову намеру и, као веома досетљив у општо, одмах измисли начин како да га „насади“.

— А, а! г. П., добро нам дошли! Оћете ли ручати с нама? погодио сам да ћете доћи; али ви ниште погодили кад треба!

(наставиће се)

ОБЈАВА

Од данас на сваког дана свираће у гостионици код „Златне Лађе“ на Малој Пијаци оркестар под управом Драгутина Тифанека најодабраније српске комаде.

За добру послугу и добро јело и пиће са умереном ценом постарао сам се.

26 Септембра 1888.
Београд

с поштовањем
Б. П. Марјановић
угоститељ

1—5

опомене Амадео Јеронима.

„Буди без бриге, то је мој посао,“ одговори Јеронимо и привеже за гондолу чамац са једним ланцем.

Пошто је све свршено било, врате се обојица у гондолу.

„Све је као што треба, сад напред!“ повиче Јеронимо. „Чим пређемо светлећу кулу на Маламоку, разапећемо једрило. Ја ћу да се наместим на врх гондоле, одакле ћу пазити! Вид ми је врло оштар, и ако је мрак, ја видим на далеко!“

Амадео и Стефана весласше снажно. Гондола је ишла врло брзо, и наскоро прође светлећу кулу на Маламоку.

Пошто су изашли на море, разапну једрило. Весла им не беху потребна. Ветар је терао гондолу врло брзо.

Јеронимо беше легао на врх гондоле и пажљиво мотрио пред собом. У гондоли владаше потпуна тишина. Амадео и Стефана чучнули су у гондоли близу крме.

У један мах Јеронимо махне руком.

Амадео разумеде овај знак и спусти једрило.

Галера беше са свим близу њих.

Мрак је помогао да јој се приближе.

Горе на Галери није се ништа друго чуло, осим умерени ход стражара.

Јеронимо лагано упали машину и потпали фитиљ од бурета. Врло пажљиво и без икаквог шума одвеже Амадео стари чамац са буретом.

Пошто су чамац привукли са свим уз бокове Галере, почеше Амадео и Стефана да веслају врло пажљиво, само да се што пре измакну од Галере.

Њима је остало само још неколико тренутака, и то су време морали да употребе, како би што је могуће пре измакли од опасности.

Изгледаше као да им је план испао за руком.

Неопажени са Галере, измакоше се извршиоци гнусног плана далеко од ње. Кад су толико измакли, да већ и Галеру нису видели, онда сви троје завеслају. Гондола је готово летела.

„Станте,“ повиче Јеронимо. „Ми смо сад изван опасности! Овамо неће долетити ни једно парче!“

„Љубопитљива сам да видим тај призор.“ рече Стефана. „Ала ће бити ужасна пуцњава!“

„Сад су свршили,“ рече Амадео и сви троје престану да веслају.

„Гледајте, гледајте тамо!“ повиче Јеронимо и показа руком у правцу где је била Галера.

У истом тренутку полете варнице као кад би се многе ракетле у један мах запалиле.

После овога зачу се ужасан тресак и сва се околина засветли црвеном бојом.

Тресак је био страшан, потмула хука разлегала се на далеко.

У Венецији су морали чути овај тресак.

Вода беше узнемирена све до опог места где су били са гондолом Амадео, Јеронимо и Стефана.

Остатак од Галере беше се запалио и горео. Али је ово трајало врло мало. После неколико тренутака вода прогута и горећи остатак.

Експлозија је свршена. Галера је пропала. Сви, који су на њој били или су у ваздуху распарчани или подављени. Ни један се није могао спасти. Страховитом снагом Галера беше разорена. Само што се чуо ужасан пуцањ — па су парчета летела на све стране.

У томе тренутку нико није могао мислити да се спасава. Парчета од Галере и људи летели су по ваздуху. Није се чуо никакав јаук, никакав узвик. Експлозија је извршена тако брзо и снажно, да се сем треска, који се на далеко разлегао,

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

12—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

17—40

није чуло ништа више.

Пошто је горећи остатак од Галере потонуо и пошто се ватра погасила, на стала је опет тишина свуда у наоколо.

Парчад од распрснуте Галере пловила су по мору. Кад је јутрења светлост обасјала морску површину, видела су се тамо амо по спрудовима разна мртва тела, која је вода на спруд панела.

Један једини секунд беше довољан да зада смрт свима онима који су били на Галери — а морски таласи играху се и даље, као да ништа није било. Шум таласа беше опело несретним жртвама.

IV

Свечаност после победе.

Пошто су многи чули експлозију, то се је брзо распрострла вест по Венецији о пропасти Галере и крсташа. Овај догађај учинио је те је моћ и утицај државних инквизитора постао већи, а становништвом овладао већи страх.

Већ је добро било свануло, кад је вођа Жбира дошао у Дуждеву палату, где су од синоћ сакупљени били државни инквизитори, да им јави важну вест.

Капетан Бембо буде позват. Он упита вођу Жбира, шта има да јави високом Савету.

„Сад сам баш нашао код обалских степеница она два рибара, који су распрсли крсташку Галеру,“ рече вођ Жбира. „Посао им је испао за руком! Сви су пропали! Само се један крсташ спасао и био је код острва Св. Лазара. Ја сам га гонио да га ухватим!“

„Па јесте ли га довели амо?“ упита Бембо.

„Побегао је. Ми смо га дуго гонили док није изашао на море,“ настави вођ Жбира. „Па и на мору продужили смо гонење, док се није изгубио у морским таласима. Тек тада смо се вратили натраг. Ми смо се лагано возили и дуго смо чекали код Лида — где је излазак на море. Уверен сам да је и тај крсташ нашао смрт у морским валима, јер се више није вратио натраг.“

„То је добра вест!“ одговори Бембо. „Високи ће Савет наградити вашу верну службу!“

Вођ Жбира удали се, а капетан Бембо јави све што је дознао.

Већ је дан у велико био, кад је Прокуратор од Св. Марка ушао у државну гондолу и одвезао се до Маламока да се од чувара куле извести о догађају са крсташима и њиховом Галером. Чувар му исприча да је све свршено као што треба, а за још веће уверење, покаже му млогу парчад од пропале Галере, што их је море нанело на обали близу светлеће куле.

Кад се Прокуратор у варош повратио, оде у Дуждеву палату. У великој сали беше се скупио Савет десеторице, коме је председавао стари Дужд. Прокуратор им саопшти важну вест, да су крсташи заједно са њиховом Галером разнешени у ваздух.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 177 Београд, Четвртак 29 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	[illegible] дин.
НА ПО ГОДИНЕ	[illegible] дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{30} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

7—15

КАЛЕНДАР

Православни: 29 Михољ дан
Католички: 11. Никазије
Сунце излази: у 6 сах. 32. м. залази 5 сах. 27 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС

Дукат	5 75
Наполеон	9·62

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 27 Септембар

кил	23.739	Жита	10 80
„	53228	Сувих шљива	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	——	Брашно фино	—.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	661	Кукуруза стари	8 00
„	1019	Кукуруз. браш.	—
„	2417	Јечам	7·75
„	10062	Овас	7.75
„	309	Раж	7.—
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	828	Пасуља	30
„	1913	Ораја	27 —
„	220	Катрана	—.—
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—
„	428	Коре брезове	12 —
„	4400	Креча	3.20
„	4700	Сена	4.50
„	7150	Сламе	2 50
„	60	Масти	120. —
„	1080	Лоја топљеног	77.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Ћумура	—.—
„	—	кожа гов	— —
„	448	Крушака	12·—
„	8371	Грожђа	15.—
„	846	Сира	80 —
„	374	Свиња	82.00
„	—	кис. купуса	—.—
„	715	Лука цр.	7.50
„	——	Лука бела	—.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	706	Кромпира	9 50

РАЗНА ПИЋА

лит.	600	Вина црна	20 —
„	2000	„ бела	20 —
„	—	Комовице	—.—
„	800	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна	—·—
„	—.—	Мекиња	—·—
„	—.—	Пасуља	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
1 „	„ Зечији	—·—
1 „	„ Козији	—·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Са београдског стрелишта**). Гађања која су до сад трајала на београдском стрелишту, продужиће се и месеца Октобра.

*

(**Испити за виши курс**). Јавили смо предходно у једној белешци, да су у Војној Академији већ отпочели испити за виши курс те школе. Ти су испити јуче довршени. Као што чујемо, било је пријављених 30 кандидата, од којих су двојца одма у почетку већ сами одустали, њих 5—6 пали и тако ће их остати свега 22 слушаоца за овогодишњи виши курс.

*

(**Пољопривредно друштво**). *Секција* „Српског Пољопривредног друштва“ *за пољопривредне установе и законодавство*, којој је секретар г. Стева Р. Поповић, министар на расположењу, држаће прву своју седницу данас у 5 часова по подне, у друштвеној сали.

*

(**Нови лист**) Јавили смо, да се од 1. Октобра креће у нас један нов шаљив лист, накнадно сазнајемо да ће се лист звати „Дар-мар“ и да ће му уредник бити г. Љубомир — Љу-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (98)

У скупу беше неописана радост и одмах реше: да се у част ове знамените победе над непријатељима републике, приреди велика свечаност. Ово је решено с тога, да и народ дозна, како су уништени непријатељи високог Савета и Млетачке републике. Једини Дужд беше потрешен, кад је дознао како су жалосно свршили ови невини људи.

По наредби Савета десеторице, приступи се одмах припреми за свечаност. На Марковој пијаци наместе се велике мотке са барјацима. Мотке у наоколо, као и Дуждева палата буду окићене зеленилом.

После ових припрема објави се у целој вароши да сутра настаје за грађане велика свечаност, и да ће та свечаност бити на Марковој пијаци. Ова објава обрадовала је беспослену светину.

Савет тројице врло је добро знао, да се оваким светковинама народ лако задобија. И ако је ко био за крсташе, ипак у гунгули овакових светковина, њихов глас није се могао чути. На овај начин задобија се већина и одобрава се сваки рад Савета тројице, јер је познато било свакоме, да народ у Млетцима чезне за овакове свечаности.

Сутра дан објаве црквена звона да почиње свечаност. Пошто се сврши свечана служба у цркви Св. Марка, отпоче раздавање хране сиротињи код стубова Прокураторске палате.

На свима гондолама и лађама, као и на моткама, које су намештене биле на Марковој пијаци, виле су се заставе. На прозорима и алтанима беху прострти разни шарени ћилими.

У околини а и на Марковој пијаци где беше ово шаренило, купиле су се разне гомиле љубопитљивог света, а нико се није бринуо, ни питао, зашто се приређује ова свечаност, која толико млого новаца стаје. На пијацети намештена је била ломача за спаљивање. На тој ломачи свечано су спалили одела крсташка, која су скинута са њихових мртвих тела. То беше знак да је уништен и последњи крсташ.

Кад је пламен обухватио ломачу, неколико Сенатора објаве народу да ће сваки непријатељ државе проћи овако.

Кад је ноћ наступила, свуда по Марковој пијаци беху упаљене на хиљаде свећа и лампијона.

Дуждева палата беше осветљена ванредним лампијонима и млогобројним свећама. На алтану беху поред Дужда и Дуждевице, и разни Сенатори са својим женама.

Дужд и Дуждевица предусретаху долазеће госте врло ласкаво и пријатељски, а иза њих стајаше Брабантино, посматрајући мрачним погледом све што се збива. Дужд је знао да се сваки његов покрет пажљиво прати, па ипак није могао да се отргне од власти тих невидљивих Млетачких крвожедника и судија.

бинко — Петровић, који је и пређе исти лист уређивао.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра просвете и црквених послова поставља:

Милоша Миловановића, професора књажевачке гимназије, за професора београдске учитељске школе, по потреби службе.

и на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, поставља:

за секретара треће класе Управе Фондова, Станишу Новаковића, начелника друге класе среза темнићског, округа јагодинског.

—

Г. министар народне привреде решио је:

1. Да се у подели робе од 5 ог марта ове године Пбр. 709, ракија пренесе из II-ге класе у III-ћу и да плаћа подвозну тарифу ове последње класе:

2. Да се у случајевима, кад који трговац затражи засебан шлеп за транспортовање своје робе, администрација „Делиграда“ може сама са њим погађати и погодити, а да се дотични трговац не мора обраћати министру народне привреде, као што је до сад било, и

3. Дасе поставе агенти за прикупљање товара — робе — за параброд „Делиград“, и то: за Радујевац г. Стева Радуловић, он. трговац и шпедитер, а за Михаиловац и Кусјак г. Јован Поповић, трговац из Михаиловца.

Ово се саопштава нашем трговачком свету ради знања.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ и НАУКА

—

Парламентска буџетна комисија у Паризу одбила је са 310 гласова против 8 театралну цензуру за позоришна дела и оперске ијесе. Министар просвете био је и сам за цензуру, говорећи: да то желе и сами директори разних позоришта, јер би се на тај начин могло спречити изношење на бину незгодних сцена, и мање би музичари могли грешити кад би им дело дошло пред цензуру, но за сад мин. просвете није успео, јер је тај његов предлог, како већ горе рекосмо — одбивен.

* * *

Новији руски драматичар Невјежин отворио је у Москви ове јесени један драматички курс — школу, коју је он образовао и организовао, међу посетиоцима из свога курса — којих доста има — налазе се ђаци приличан број новинара и критичара, доста глумаца и глумица. Сем њега предају у курсу још четири професора. Тако браћа руси — а код нас.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Нови лек од сушице**) Један Амерички лист јавља, да су у Америци пронашли врло прост лек од сухе болести, који ако и не лечи радикално плућа, ипак спречава развитак те болести на много година. Тај је лек *свињска маст*, која се добро искува у млеку. Ово је средство покушано на више болесника и дало је врло повољне успехе. По тврђењу тога листа, после неколико дана лечења, болеснику се повећава тежина тела, кашаљ се умањује, лучење слузи престане и болесник добија вољу за јело.

*

(**Маневра румунске војске**) који су у последње време држани у крају око Прахова, закључени су ономанде у присуству краља Карола. Краљ је похвалио извежбаност свију врста војске румунске. Маневрима су присуствовали и брат краљев, принц од Вида, и војни доглавници страних заступстава.

*

(**Из Цариграда**) или боље из двора султанова стижу веома чудноватe вести. Ту неки дан убијен је један од евнуха као што рекоше што свог старешину није „по пропису“ поздравио. Прави узрок међу тим као да није у томе, јер су после тог убиства не само врховни евнух него и други евнуси и дворјани сургунисани. Погована се, да се ушло у траг некој завери. На скоро за тим сургнут је главни коморник султанов Осман-бој, који је проневерио преко 200 000 турских златних мецидија (око 2,300.000 фор.) Позатварано је више особа, а уверавају да је 83 официра царске гарде отправљено у сургун. Турска посла.

*

(**Жртва љубави материнске**). У једном селу близу Сиња у Далмацији букне у кући једног тамошњег становника Гргура Севе на скоро после поноћи изненадно пожар. Жена Севина, која прва ватру беше опазила, истрча са двоје најмлађе деце на рукама кроз ватру на двориште, вукући за собом и треће дете, које се мајци за хаљину било прихватило. муж њен избавио се скочив с горњега боја кроз прозор. Кад је домаћица приметила, да је њен синчић у кући заостао, појури кроз пламен у кућу, од куда се на скоро за тим чуо ужасан врисак, од кога се слушаоцима крв у жилама следила, у исти мах стропошта се кров од куће. саравив под собом храбру мајку, невино детенце њено и 70-годишњу старицу, матер домаћинову. Касније нађоше лешеве под рушевинама, све три једно уз друго.

*

(**Босанско-херцеговачка народна банка**). У четвртак 15 о. била је у Сарајеву скупштина ове банке ради својег конституисања, на коју дођоше осамнајест акционара, који репрезентоваше главницу од 68 000 фор. и 116 гласова. Председник утемељитеља поздравио је собране акционаре згодним речима и позвао их да бирају председника. Једногласно би изабран Петро Т. Петровић, трг

БИБЛИЈОГРАФИЈА

—

Књига Љубомира Ненадовића Дванајста свеска. Излазе књижаре Тасе Стојановића у Ваљеву. Може се добити код свију београдских књижара и код Игната Даничића у Београду. Цена 1 динар.

СМЕСИЦЕ

—

[Франклин и његов црнац] Један пут пође Франклин у Енглеску и поведе са собом и једног свог црнца. При повратку запиташе Франклин свог мулата: „Како ти се допада у Енглеској?“

— Па не баш најбоље...

— А за што?

— Тамо све ради, и вода и пара и гвожђе, и пси и коњи, и људи и сви, само свиње не раде но једу, пију и одмарају се... Мора бити да су оне најблагородније животиње код Енглеза.

*

Мирабо говорећи у парламенту о практичности Енглеза рече: Енглези су врло вешт народ; то су људи са двема левим рукама.

*

(**О самоубиствима у Америци**). Чудна је америка са својим Јенкима! Тамо са увећавањем културе све се више и самоубиства умножавају. Сад се тамо дотле дошло, да се један Јенки, ако је само рад да се отресе овог гуравог света, не мора мучити, тражећи за остварење свога плана како згодно место, где му не би досађивали. За тај циљ подигнута је у Њу-јорку једна зграда — кавана са неколико стотина соба. Све су собе подељене на нумере и у свакој се може другачим начином са животом свршити; може се давити, убити, исећи, обесити, са пијавицама крв исисати (можда се ту и какав кредитор налази) и т. д.; остављено је самоубици да од стотина разних начина смрти избере један, који се његовом густу најпојетичнији учини. Пре него што би неко учинио самоубиство, он најпре једе, пије, чита новине и забавља се чим зна. Долази воћа: „Молим дон, изволте!“ И воћа га води из једне собе у другу, преставља му разне начине смрти и густира му их. А на крају спреман да га услужи, скромно пита: „Молим дон, коју сте нумеру собе изабрали?“ Њујоршки херолд додаје да су од њих десеторице већ њих осморица одма изгубили апетит за самоубиство чим су све собе прегледали.

ПОЛИЦИСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 28 Септембра.

(*Бој.*) Синоћ у 9 часова нападну Мирко Петровић — Мирче и Дренко Стојчевић зидари ов. родом из Турске, на Крсту Трпковића зидара у улици ратарској пред кафаном „подрумче“, са батинама и каменьем они су га зликовачки тукли да га живота тиче. Он је сав испребијан и глава му је излупана. Ништа није знао за себе, нити је давао каква гласа да је жив. Одмах је однет у болницу да му се помоћ укаже. Мирко и Дренко почели су да бегају из Београда, но су одмах ухваћени и притворени.

*

(*Притворени.*) Луче пре подне Сима Марковић дечко позната скитница и лопов, хтео је да прода један полован капут од црног кангарна, но је одмах ухваћен и притворен. Ноћас

Инго и Дапонт стајаху на страну и разговараху полугласно.

„Дакле и воћа крсташа, кога су ухватили, није више жив!“ рече Дапонт Ингу. „Данас ми је то јавио командант Галерских војника.

„И он је мртав? Тим боље! Онда су сви уништени!“ одговори Инго са радошћу.

„А и Краљица Ноћи налази се на острву Св. Лазара!“

„Шта, и њу су ухватили? Дакле сад се зна која је и шта је? Та то је победа за победом!“

„Она је сестра Рафајелова, воће крсташа. Дошла је на острво да посети свога брата,“ настави Дапонт. „Она је на острво дошла баш онда, кад је чувар заточеника удавио Рафајела!“

„Дакле је она играла ту тајанствену улогу? Али зна ли се сигурно да је она?“ упита Инго.

„Воћ Жбира познао ју је.“

„Је ли имала црно покривало са малим, блиставим звездицама?“

„Није, само обичну црну хаљину. Али нема никакве сумње, она је!“

„Е<, онда мора све да призна!“

„Шта има још да призна, племенити Монсињоре? Њена је моћ сломивена! Она је сад заробљена!“

„Заробљена да, и добиће заслужену казну, то је право! Али пре свега мора да призна да је Краљица Ноћи. Мора да призна да је она играла тајанствену улогу,“ одговори Инго.

„Али погледајте Дуждевог синовца,“ шапне Дапонт Ингу. „Он се разговара са Контаринијем, на кога је одавно пала сумња да се броји међу незадовољнике!“

„Шта ли говоре? Можете ли разумети?“

„Изгледа ми врло блед и врло озбиљан. Пре личи на човека који некога жали, но на онога који се весели,“ настави Дапонт. „Хајд да га ставимо на пробу. Он је раздражен, а ја још по одавна сумњам на њега! Како кажу, њега мори несретна љубав, и као што ми је јављено, он се јако заузима за крсташе!“

„И ја му више не верујем,“ одговори Инго и пође шаптајући са Дапонтом. „Ја сумњам да он није био у свези са Краљицом Ноћи.

„Можда он њу љуби,“ шапне му Дапонт. „Зато ћемо га ставити на пробу.“

Лоренцо виде да се ова два Сенатора приближују њему и Контаринију. Контарини прекине даљи разговор, и оде на другу страну сале.

Било би уочљиво кад би и Лоренцо отишао. Он је сматрао да је то сумњиво кад би се уклонио, и за то оста на месту где је био, и камо су се упутили Сенатори.

„Једва једном видимо и вас, племенити Лоренцо,“ рече Инго. „Тако ми бога, ви сте врло редак гост!“

„Племенити Пријули признао нам је ту скоро, да избегава весела друштва и свечаности с тога, што је заљубљен!“

„Охо! Па онда ће сигурно бити сватова,“ рече Инго. „Смемо ли да вам честитамо?“

„На чему, господо? упита Лоренцо зловољно.

„Па невесту!“ одговори Инго.

„Чини ми се да би пре требало вами да се честита, што сте задобили оно место, где сте сада,“ рече Лоренцо Ингу.

„Или боље реците, требало би нама да се честита што су крсташи уништени!“ дода Дапонт.

„Ви нисте ништа допринели нити при-

су притворени: Марија Јовановић, Милутић, Карл Боган због скитње: Анђел Јосифовић и Јоца Ракић надни чар због нереда, и Никола Живковић због напуштања службе.

*

(Осуђени). Пресудама полициским осуђени су: Верона Васиљевић овд. због нечистоће. Сима Обрадовић, Љубомир Поповић, Јован Николић и Светозар Јовичић калфе терзијске због коцкања. Димитрије Крстић, Сима Милојковић и Јоца Маровић што су држали отворене кафане Ј. Ђорђевић Никола Гарловић и сам Ђорђе Панђела по 4 пресуде због продаје смрдљивог меса.

*

(Нађено.) Момчило син г. Петра Татића адв. овд. нашао је једно парчи злата $^1/_8$ грама. Сопственик нека се јави кварту рарошком.

На другу топчидерском нађена је једна кобила и налази се при кварту врачарском.

ШАЛА И ЗАБАВА

—

— Код кога ви служите?
— Код самог себе.
— Е кажите вашем господару да је он један шмокљан.

*

(**Мачке су мирне**) У једну варошицу дође рано зором један путник. Пође и сврати у оближњу кафану. Кад тамо а судови леже поразбивани по поду.

— Шта је то? запита путник .. да нису мачке поразбивале?

— А не, нису мачке таке, одговори послужитељ, мачке су код нас мирне, него газдарица!

*

(„**Дивно**“) — Како вам се госпођо допаја позориште.

— Дивно... Замислите ономад сам била, и видела сам, један мантил по са свим новој моди!

ЛИСТАК

Ћурка и „Муктацији.“

—

(свршетак)

— О, не бојим се.
— Е! е! али можда немате право.
— Знам шта ми треба радити!

— Ми немамо никад велики број јела.

— О! шта мари то! најпростије јело је добро као и свако друго.

— Мало а добро, то је моја девиза. Волим да платим мало скупље само да будем добро услужен.... Збиља, волите ли ћурке?

— Разуме се.

— Е кад је тако, онда не гледајте никад на цену; купите женку, јер су мужјаци јевтинији, а месо им је непријатније и неукусније.

— Да, да, имате право.

— Кључајте је једно месец дана орасима, кестењем, пиринчом и хлебом, добро је кључајте, па ћете имати масну и укусну ћурку.

— То је истина.

— Закољите је, очистите је, напуните је печурком или пиринчом са сухим грожђем, и наредите да се испече кад буде време.

— Разумем.

— Казао сам вам правило, хајдете сад да видите пример.

И г. М, одведе г. П. у кухињу, где му покаже у пола печену ћурку.

— Видите ова крила, ове батаке, ову тртицу; како је све то жућкасто масно и слано! Осећате ли само овај дивни мирис! Пазите каква је кожурица!. сваког тренутка куварица је подмазује, и зато јој је овако лепа боја, као што видите.

— Не може се боље захтевати.

— Катице, нека се пече ово још једно пола часа, на онда измакните.

— Добро, господине.

— Можете, донети супу. Изволте господине П., да седнемо за сто.

Једући ванредно лепу супу, зачињену с неколико јајета, г. М. поче и и даље непрестано хвалити своју ћурку.

— Како вам са допада ова говеђина?

— Изврсна.

— Платио сам неколико пара више од киле, али су ми дали најбоље парче. Хоћете ли још мало?

— Хвала.

Г. П. хтеде да остави које празно место у свом желудцу и за који подобар део ћурке — иначе не би имао места ни за њу.

— Та, узмите још једно парченце говеђине. Ево ово је лепо, пазите како се жути лој, изванредно! Изволте.

— Хвала, хвала, довољно је.

— Па казао сам вам напред, да немамо бог зна шта за ручак.

— О, што се мене тиче, за мене је изврстан!

— Маријана, донесите воћа.

Маријана оста на сто два тањира с воћем и орасима, права посластица за „велики петак“.

Требало је видети лице једног „муктације;“ никада вешала не би произвела страшнији упечатак на злочинца, који их гледа својим очима.

Вилице г. П. са наоштреним зубима за ћурку, морадоше сад жвакати орахе. Какав пораз! какво „наседање“! Бар да се наједе говеђине!

Међутим домаћин, смејући се онако у себи, страшном изненађењу свога госта, поче и даље говорити похвалне беседе својој ћурци. Г. П. као да је громом поразио, Напослетку, једући воће промумла ове речи:

— А ћурка! кад ће се она јести?

— Сутра.

— Како, сутра!

— Да, заборавио сам да вам и то кажем; ћурке зготовљене по правилу што сам ја пронашао, добре су тек кад се охладе; и тако, кад хоћу да их једем с апетитом, увек их испечем још у вече...

Г. П. изађе као помаман, и избриса кућу господина М. из списка оних, код којих ће и доцније ручавати.

Кад „муктација“ оде, г. М. нареди да му се донесе ћурка и, рецкајући је, глоцкајући је на тенане по свом „шефу“, поједе са својом женом неколико кила, смејући се уједно своме номиломе госту.

—г. М.—

ТРГОВИНА, М. Алексе Петровића. Кнеза Мијајлова улица.

Потребује једног шегрта који може одмах ступити и то само из унутрашности: 1—3

1200 ДИНАРА Два чиновника траже горњу суму на зајам. Осигурање на плату, са месечном отплатом. Запитати у редакцији овога листа.

ОБЈАВА

Од данас па сваког дана свираће у гостионици код „Златне Лађе“ на Малој Пијаци оркестар под управом Драгутина Тифанека најодабраније српске комаде.

За добру послугу и добро јело и пиће са умереном ценом постарао сам се.

26 Септембра 1888.
Београд

с поштовањем
Б. П. Марјановић
угоститељ
2—5

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила уељед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотреница у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.
10—10

помогли да се они униште,“ рече Лоренцо презриво. „И зар вам се може честитати на такву победу? Питајте сами себе господо! Превара, издајство и мучко убиство, то су непоштени савезници, тако ми се чини!“

„Како да разумемо те речи, племенити Лоренцо?“ упита изненађени Дапонт.

„Зар више не познајете Лоренца Пријулија?“ одговори Инго у место Лоренца. „Није ли он увек имао друго мишљење о свему? Он сажаљева крсташе!“

„И заборавља да се они нису могли уништити на други начин, до преваром и издајством!“ примети Дапонт. „Или можда жалите за оном тајанственом женском, коју називају краљицом Ноћи?“

„Шта? Зар ви мислите да племенити Лоренцо љуби ону женску?“ упита Инго.

„Да ону са покривалом. Ону, која је сукривац крсташа,“ одговори Дапонт.

„И сад жали Лоренцо за оном тајанственом странкињом, која је, као што он мисли, пропала заједно са крсташима?“ рече Инго.

„А зар не знате, племенити Лоренцо, да је Краљица Ноћи жива?“ упита Дапонт посматрајући пажљиво Лоренца.

„Она је жива?“ упита Лоренцо радосно.

„И ви је можете да видите, пријатељу,“ настави Дапонт. „Тајанствена женска у нашим је рукама!“

„Заробљена?“

„Сама је дошла у ропство и на тај начин избегла од пропасти!“

„А знате ли то на сигурно, племенити Дапонте?“ упита Лоренцо, а на његовом лицу приметила се очевидна радост.

„Сасвим на сигурно!“ одговори Инго. „Та је женска на острву св. Лазара!“

„Међу заточеницима?“ упита Лоренцо уплашено.

„Она је сама тамо дошла, па су је задржали,“ изјави Дапонт. „Ако вам је по вољи, племенити грофе Мирафиоре, хајдмо у цркву св. Марка да се помолимо Богу за сретну победу,‘ рече Дапонт окренув се Ингу.

Док су Дапонт, Инго и Лоренцо разговарали, и кад су изашли на поље, у сали се догодило нешто, што нико није приметио.

Међу официрима Дуждеве палате и осталим вишим чиновницима, био је и командант острва Св. Лазара. У згодном тренутку он се приближи Брабантинију, који је као саливен од гвожђа стајао и пажљиво мотрио шта се где догађа.

Командант се поклони гордом великодостојнику и мољаше га за дозволу да му јави важну новину.

„Говорите,“ одговори Брабантино. „Ја вас слушам!“

„На острву Св. Лазара налази се сестра крсташа Рафаела, кога је чувар Перголо удавио, Монсињоре,“ рече командант. „Без сумње је ова сестра Рафаелова краљица Ноћи. Један вођ Жбира уверавао ме да је она. Молим за наређење шта да радимо са њом!“

„Мило ми је што чујем да се налази у нашим рукама она тајанствена странкиња, која је стајала у вези са уништеним крсташима,“ одговори Брабантино. „По свему, што се до сад догодило, она заслужује смрт, као и сви остали буктовници!“

„Шта заповедате, Монсињоре?“ упита командант.

„Нека у тишини близу острва падне случајно у воду, и онда ће бити казна извршена,“ рече Брабантино врло лагано. „Све донде, док она буде жива, биће опасна! Нека дакле дели судбину својих

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

13—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

18—40

сукриваца! Пожурите се и извршите моју заповест."

Командант острва Св. Лазара дубоко се поклони пред Брабантинијем и изађе из сале. Он се брзо упути на острво да што пре изврши налог моћног Брабантинија.

Док се у сјајним одајама Дуждеве палате частило, певало и пило, дотле је и на Марковој пијаци било све весело, скопчано са шалом и разним преставама.

У цркви Св. Марка, која беше такође осветљена, било је још побожника, који се мољаху Богу. Тамо амо, иза стубова клечаше по где који и мољаше се Богу.

Преко у сенци једног стуба, клечала је једна женска молећи се Богу. Она подиже лице небу — очи јој беху пуне суза.

Сад је могао сваки да је позна! То беше Едита Амалфијева, која је због свечаности амо дошла да се помоли Богу, и да чује све што се догодило, јер тамо, на тврдој земљи, кад је била није могла ништа да дозна. Она није имала никакког страха. У пркос свима опасностима које су јој претиле, она је ипак овамо дошла. Па и шта јој се може десити? Зар није она одавно ударом за ударима много што шта претрпела и изгубила? Изгубила је све оно, што ју је чинило срећном.

Тешка је судба постигла! Удар за ударом следовао је! Прво изгубити брижног и доброг оца, Адмирала, он се више не врати. Она је морала да напусти Мирафијорову палату где је одрасла. За тим јој умре мати — она, коју је тако јако љубила. Едита оста сама. Али ипак не! Она је имала неког, који је страстно љубио. — Па и њега јој украбише. Р дриго Зени — и њега је нестало изненадно.

Али још није све било свршено. Она је још имала да пати. Морала је да бега! Њена тужба против насилника и грабљивца, који је силом заузео палату графа Мирафијора, није била саслушана. Варалица је победио, јер је она слаба женска.

Па шта је још имала да изгуби? Једино што јој је остало, беше мученички живот!

Она се мољаше у оној цркви, где је често са својом мајком клечала и Богу се молила. То јој је добро дошло, свагда јој у срцу беше лакше. То је опоминьаше на њену пропаст, на њену добру и милу мајку.

Али сад је све прошло — она беше усамљена, остављена.

Пошто је свршила молитву, устане, и упути се лаганим корацима ка изласку. Тек што је зашла међу црквене стубове, који су водили изласку, приближи јој се Инго. Дапонт и још неки Сенатори ишли су за њим.

Просјаци, који су поред стубова стојали, пружиште руке овим благородницима, молећи за милостињу.

Едита се поче пењати уз степенице, бојећи се сусрета са Ингом.

(наставиће се)

Власник Мелкијан и Кимпановић штампа Мелкијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 178 Београд, Петак 30 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

СРПСКА НАРОДНА ВИША МУЗИЧКА ШКОЛА

Од 1 Октобра отвара се виша музичка школа *Консерваториум* за све музикалне инструменте (као певање соло и кору) упис ученика у исту одпочиње од 28 Септембра и трајаће до 15 Октобра сваки дан од 9—12 и 2—6 после подне. Програм, као и остало донећемо опширно у идућим бројевима.

Стан Обилићев венац број 22 I спрат у кући г. Андрејевића.

УПРАВА

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{30} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

8—15

КАЛЕНДАР

Православни: 30 Михаило I м. Григур
Католички: 12. Максимилајан
Сунце излази: у 6 сах. 32. м. залази 5 сах. 27 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС.

Дукат	5 75
Наполеон	9·62

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 28 Септембар

кил	15.630 Жита	11.40
„	37520 Сувих шљива	26.—
„	—— Шљива нових	—·—
„	—— Брашно фино	—.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	5896 Кукуруза стари	8.50
„	1019 Кукуруз. браш.	—
„	240 Јечам	7·75
„	6830 Овас	7.75
„	452 Раж	7.—
„	— Мекиња	—.—
„	846 Пасуља	25 —
„	1174 Ораја	25.—
„	931 Катрана	24.—
„	— Вуне овче	—.—
„	— Шишарке	—.—
„	428 Коре брезове	12 —
„	14640 Креча	3.20
„	5550 Сена	4.50
„	14500 Сламе	2 50
„	60 Масти	120.—
„	1080 Лоја топљеног	77.—
„	.— Сочива	—·—
„	—— Ћумура	—·—
„	— кожа гов.	—.—
„	448 Крушака	12·—
„	8900 Грожђа	15.—
„	719 Сира	80 —
„	374 Свиња	82.00
„	— кис. купуса	—.—
„	1760 Лука цр.	7.50
„	—— Лука бела	—.—
„	—— Арпаџика	—.—
„	1719 Кромпира	9.00

РАЗНА ПИЋА

лит.	600 Вина црна	20.—
„	2000 „ бела	20 —
„	— Комовице	—·—
„	2700 Ракије меке	24·—
„	„ љуте	—·—
„	Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000 Брашна	—·—
„	—.— Мекиња	—·—
„	—.— Пасуља	—·—
„	666 Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар Волова тешки к.	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 пар Крава тешки „	—	—·—
„ „ „ „	—	—·—
„ Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар кожа овчи		—·—
1 „ „ Јагњећи нови		·—
1 „ „ Јарећи		·—
1 „ „ Кавлака		·—
1 „ „ Зечији		—·—
1 „ „ Козији		—·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Конкурс**). Са доста поуздане стране извештени смо да ће министарство просвете још у првој половини Октобра расписати конкурс за неколико државних питомаца. Све струке, које

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (99)

Инго је ишао врло брзо њој на сусрет. Он изгледаше као прави ђаво! Кад је дошао близу ње он стаде, и гледаше је погледом пуним мржње. Гледаше ону, која му не може бити опасна, јер је уништио све документе. Она није могла ничим да докаже своје право! Али је он њу мрзио само зато, што је против њега ступила у отворену борбу.

Неколико тренутака стајаху Инго и Едита, гледајући се.

На лицу Едитином не беше страха, но само презирање.

„Зар да те овде нађем, девојко? Тебе, која се усуђујеш да ми пркосиш, и да ме лажно код Дужда опадаш?“ повиче Инго. „Тако ми Бога, ако се не мислиш покајати, и ако не признаш погрешку, онда је твој појав више него дрзак!“

„Шта имам да признам?“ упита Едита без икаква страха. „Ја могу јавно, овде, у овој светој цркви, да понови само оно, што сам и пред Богом, и пред људима, као праву истину, казала. Ви нисте граф Виргилијо Мирафијоре! Ви сте злочинац и варалица! Ви сте Инго Фоскари, који је био прогнан због убијства!“

Околостојећи слушали су ове речи са изненађењем. То беше ужасан призор. Инго је дрхтао од љутине. Више њих приђу ближе да боље чују.

„Ја се ништа не плашим, јер говорим истину!“ настави Едита јасним гласом. „Куцнуће час, када ће вам се скинути образина! Изгледа да сте ви одржали победу, јер ја немам никога да ме заступа, нити имам каквих доказа! Али при свем том, што то немам, ипак јавно изјављујем: ви сте Инго Фоскари, а не Виргилијо Мирафијоре! Ви сте убили Виргилија Мирафијора на брежуљцима острва Св. Николе, и сад вам нико не може одузети оно место, које сте разбојничким начином уграбили, јер су мртви сви они, који знају за ваше преваре, и који би вам могли довикнути: ви нисте Виргилијо Мирафијоре! Виргилијо је убијен!“

Околостојећи беху изненађени овим дрским говором, и показиваху рукама час на Едиту, час на Инга.

„Она је луда! повиче Инго дрхтајући од једа. „Позовите стражу да је ухвате!“

„Хоћете силом да ме начините лудом зато, што говорим истину?“ одговори Едита „Хоћете да ме уклоните, да, у вашим је рукама власт! Али за ово што сам изговорила, сведок ми је света Богородица!“

Долазак страже прекине Едити даљи говор.

„Ухватите ову луду, која својим будаластим говором хоће да занесе светину!“ заповеди Инго стражи, и покаже руком на Едиту.

Нико се не усуди да помогне јадној Едити, нити да проговори коју добру реч за њу.

спадају под мин. просвете, биће овога пута заступљене. Ми се радујемо овој појави, желећи само да избор господе, који се за конкурс јаве не буде „ни по бабу ни по стричевима“.

*

(**Збор**). Општина је издала позив на грађане, којим ове позива на општински збор 11. Октобра ов. г. на коме ће се решити питање о пијацама.

*

(**Маневра наше војске**). Да би се трупе при маневри једна против друге знале управљати у погледу употребе ватре, као и да би надлежни оцењивачи маневара што боље виделе дејство појединих трупа; увео је г. Мин. војни ове знаке: *Црна застава* означава, дејство ватре противу артиљерије. *Црвена застава* противу коњице. *Бела застава* противу пешадије, и то ако је постављена косо десно, значи да је ватра противу смакнутих одељења; а косо лево противу стрељачког ланца (расутог строја).

*

(**Постављени**). Како чујемо г. г. Гига Гершић и Др. Михајло Вујић министри на расположењу, постављени су понова на своја места за професоре Велике Школе.

*

(**Премештен**). Г. Алекса Илић председник београдске конзисторије, као што чујемо, биће премештен за председника чачанске конзисторије.

*

(**Награда**). Као што смо дознали, влада је одредила извесну суму, која ће се дати певачким друштвима „Београдском певачком друштву“ и „Даворју“, као награду за участвовање при погреба пок. Стевче Михајловића. Ова награда износиће, као што смо чули, за прво друштво двадесет, а за друго десет дуката.

*

(**Измена предмета у гимназији**). [illegible] просвете учинило је извесне промене при предавању у вишој гимназији. Тако на пр. избачена је физика из V разреда, а уведена козмографија ит.д. Постараћемо се, да што пре дознамо ове измене у појединостима, те ћемо то саопштити и нашим читаоцима.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра просвете и црквених решио је:

Одобрава се министру војном, да на оправку војно-државних зграда у Јагодини, у којима је шумадијски артиљеријски пук смештен, може утрошити до 1925 динара и 35 пр. дин., из партије оправака војних грађевина, одређене буџетом за 1887|8 рачун. годину.

—

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове године, на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, а на основу закона о потпомагању индустријских предузећа, од 31-ог декембра 1873-е год. (Збор. 26. стр. 60), решава:

Г. Јовану Ерлиху, фабриканту содне воде из Београда, даје се искључива повластица на петнаест година, на производњу течне угљене киселине.

—

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра правде, поставља: У суду окр. ваљевског: за судију за неспорна дела, Љубомира Каменичића, судију истог суда; а

за судију, Ивана Томића, судију за неспорна дела истог суда. У суду окр. крушевачког: за судију за неспорна дела, Најдана Јовановића, судију истог суда; а

за судију, Косту Јаковића, судију за неспорна дела истог суда, — сву четворицу по потреби службе.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ и НАУКА

—

Држимо на висини своју литературу! узвикују поред Француза још и Немци. Познато је да је „каква веле- [illegible] писцима, да преводе већину руских приповедача на свој језик. Исто тако „манија“ јавља се сад код Немаца, крај свега тога што они „тврдо држе“ да је немачка литература најбоља, најсавршенија. Немци су одали пошту Тургењеву, поклонивши се као европском великану, превели га и заћутали, мислећи у прво време: тај један и био је само ваљан међу Русима. Но не потраја дуго а сад ево где се често јавља: — преведен Гаршин, преведен, Достојевски, па поред њега Хлеб Успенски, Шчедрин, Лав Толстој и многи други. И сад је то тако велика маха узело, да више немачких журнала почеше да стрепе: е ће им њихову литературу поплавити руска, и да ће, ако тако и даље пође, морати изгубити свој оригинални карактер, тип немачки — тип савршенства. . . .

Да напоменемо само да су Немци почели тако брзо да се интересирају руском литературом, да је за годину дана, преведено на немачки језик, готово више приповедака него што је написано. У сваком готово листу, новинама, журналу нађе се по која приповетка или роман из руског живота и друштва.

Како ће Немци томе да се одупру показаће скоро будућност, јер они никако не симпатишу Русима; ну, свакако, биће врло тешко одговорити публику од читања руских писаца, и натерати је да своје производе негује — јер између каквог Шпилхагена, Фрајтага и Гаршина, Лаврова и др. биће мало разлике — ја!.

РАЗНЕ ВЕСТИ

—

(**Први снег**). 24 о. мес. пао је у Солнограду у Солноградској први снег. Противно томе јављају из Заухена у Корушкој, да су тамо по други пут дозреле јагоде.

*

(**Помен Ђорђу Натошевићу на Цетињу**). Читамо у „Гл. Цр.“: Према једнодушној одлуци учитељске скупштине приредило је црногорско учитељство парастос великом обновитељу српске школе, лане преминулом дру. Ђорђу Натошевићу. Парастос је био у прошли петак, у влашкој цркви.

*

(**Едвар Глезер**) који је путовао по Африци вратио се отуда и приспео је јуче у Трст. Глезер носи собом мно- [illegible] што их је на своме путовању кроз Африку прибрао.

*

(**Покрстио се**). У прошлу недељу покрстио се у Загребу неки чивутин Штерн. Прешао је из своје вере у римокатоличку. Веле, да ће покрштени поћи у Рим и тамо ступити у ред фратера Лазариста, јер хоће сасвим да се посвети вери римокатоличкој. У „Обзору“ читамо, да су пригодом крштења Штернова „многи од побожних вјерника били до суза ганути“.

Пијачно питање.

—

У нашој општини поред осталих питања, истакло се опет, из архивске прашине заборава, питање о пијацама. Општина наша још пре неколико година узимала је тај орах коштуњац да га разбије али ево где се још и дан данас непрестано узалуд бакће. Од куд је то и зашто ми не можемо себи да објаснимо. Сазивани су општински зборови зарад пијачнога решења. И шта? Говорило се, лармало, чак се и претило, но све то не учини, да се с пијачним питањем буде на чисто. Општина београдска да би већ једаред пресекла тај гордијев чвор, позива грађане своје, да 11. о. м. дођу на збор где ће се та ствар расправљати и решити. У своме позиву упућеном на грађане су 4 тачке:

а) да данашња „велика пијаца“ остане за увек главна и потпуно слободна пијаца дневних намирница.

б) да се „Цветни трг“ призна за врачарски трг и да исти, и на даље остане под условима, под којима је и установљен.

в) да се „зелени венац“, „топџијски трг“, затим „батал џамија“ палилулска и дорћолска ширина прогласе за ржишна места; али да своје тргове отворе тек онда, тек кад се за сваки понаособ пријави бар по 20 сталних продаваца и

г) да број сталних продаваца ни на једној сем „велике пијаце“ не може никако бити већи од шесет.

Да је решење овога питања, како за општину београдску тако и њене грађане од врло велике важности то се већ по себи разуме, нужно је само решити га тако, да неби после за собом, као што је до сад, остављало репове. Грађани а и општина свакако треба да се обзиру на потребе своје; — и овде су сад [illegible]

а) или смо кадри дати Београду седам (или колико било) пијаца, а не дамо их, или;

б) нисмо кадри дати Београђанима то што траже а дамо им.

У првом случају, била би учињена неправда престоници и грађанима; у другом било би: централну пијацу распарчати и тад неби имали ни једну пијацу као што треба.

Овде нам се сад истaвља питање: Би ли могло егзистирати толико тргова у нашој престоници?

Београд се сваким даном повећава, напредује у свему; пијаце се сваким даном све више повећавају; варош

Стража је опколи, и одведе је из цркве,

Дапонт и остали Сенатори приђу Ингу, и попну се сви на степенице.

Инго је пливао у радости! Она, од које се плашио, била је у његовим рукама.

V

Лажна Краљица Ноћи.

Пошто је вођ Жбира тврдио да је Евангелина тако названа Краљица Ноћи, то је командант острва Св. Лазара наредио, да се Евангелина притвори и добро чува, јер је био уверен, да је, као сестра вође крсташа, доиста играла улогу Краљице Ноћи.

Евангелина је смрћу брата јој Рафаjела, била јако потрешена, тако, да није за се ништа марила.

Она је била према свему неосетљива, дозволила је да раде са њом шта хоће, није питала ни шта је очекује.

Истина је, да су са њоме поступали врло добро, али је она била ипак као каква осуђена преступница. Она није ни замислити могла, да је сматрају за Краљицу Ноћи. Она је то дознала тек ноћас, пошто је Брабантино решио њену судбину.

Врата од њеног затвора, где је она била, отворе се. Евангелина је седела на постељи.

Командант острва уђе унутра. Њега су пратили неколико чувара са лампама.

„Ви сте сестра убијеног крсташа, Сињора,“ рече јој командант, пошто је она устала са постеље. „Како вам је име?“

„Ви долазите амо да ме пустите у слободу? Ја се именујем Евангелина, Монсињоре! Да сам сестра несретног Рафајела то вам је познато,“ одговори она.

„Дакле ви сте она тајанствена женска, која се зове Краљица Ноћи?“

Евангелина гледаше зачуђено у команданта.

„Ви можете слободно да признате то,“ настави командант. „Ви немате шта да изгубите! Ни један крсташ није више жив!“

„Шта? Шта кажете?“ упита Евангелина уплашено.

„Нећу да кријем од вас оно, што је истина, Сињора,“ одговори командант. „Ви можете, и треба све да дознате. Галера, и сви они, што су на њој били, бачени су у ваздух! Нико се није спасао! Данас је велика светковина на Марковој пијаци, у след ове сјајне победе!“

„Сви су мртви? Сви су мучки убијени? Ох, смилујте се на мене, ја вас преклињем убите и мене!“ мољаше Евангелина.

„Ви сте, Сињора, последња што сте избегли од смрти!“ рече јој командант.

Евангелина покрије лице својим белим као восак рукама. Из њених прсију чуло се само јецање.

„Ако желите да се уверите о истинитости мојих речи, Сињора,“ дода командант, „то можете одмах учинити! Гондола је спремна на обали, и очекују вас пратиоци!“

Евангелина се прибере — она више није плакала.

„Да,“ рече она одавно. „Да, Монсињоре, то хоћу и желим да се известим. Идем да потражим Галеру!“

„Пођите за мном, Сињора,“ одговори командант. „Ваша жеља биће испуњена, али само под условом, да признате да сте Краљица Ноћи!“

„Кад ме присиљавате на то, онда можете и веровати да сам ја Краљица Ноћи!“ рече Евангелина.

Командант даде знак пратиоцима. Ови

БРОЈ 178 Београд, Петак 30 Септембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

5 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

5 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

СРПСКА НАРОДНА ВИША МУЗИЧКА ШКОЛА

Од 1 Октобра отвара се виша музичка школа *Консерваторијум* за све музикалне инструменте (као певање соло и кору) упмс ученика у исту одпочиње од 28 Септембра и трајаће до 15 Октобра сваки дан од 9—12 и 2—6 после подне. Програм, као и остало донећемо опширно у идућим бројевима.

Стан Обилићев венац број 22 I спрат у кући г. Андрејевића.

УПРАВА

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{30} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13.

8—15

КАЛЕНДАР

Православни: 30 Михаило I м. Гргур
Католички: 12. Максимилајан
Сунце излази: у 6 сах. 32. м. залази 5 сах. 27 мин.
Нов месец 23 у 2 с. 24 м. по подне Ладан ветар мраз.

КУРС.

Дукат	5 75
Наполеон	9·62

ПИЈАЦА БЕОГРАДСКА

Београд, 28 Септембар

кил	15.630 Жита	11.40
„	37520 Сувих шљива	26.—
„	—— Шљива нових	—·—
„	—— Брашно фино	—.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	5896 Кукуруза. стари	8.50
„	1019 Кукуруз. браш.	—
„	240 Јечам	7·75
„	6830 Овас	7.75
„	452 Раж	7.—
„	— Мекиња	—.—
„	846 Пасуља	25 —
„	1174 Ораја	25.—
„	931 Катрана	24.—
„	— Вуне овче	—.—
„	— Шишарке	—.—
„	428 Коре брезове	12 —
„	14640 Креча	3.20
„	5550 Сена	4.50
„	14500 Сламе	2 50
„	60 Масти	120.—
„	1080 Лоја топљеног	77.—
„	.— Сочива	—·—
„	— — Ћумура	—·—
„	— кожа гов.	—.—
„	448 Крушака	12·—
„	8900 Грожђа	15.—
„	719 Сира	80 —
„	374 Свиња	82.00
„	— кис. купуса	—.—
„	1760 Лука цр.	7.50
„	—— Лука бела	—.—
„	—— Арпаџика	—.—
„	1719 Кромпира	9.00

РАЗНА ПИЋА

лит.	600 Вина црна	20.—
„	2000 „ бела	20 —
„	— Комовице	—·—
„	2700 Ракије меке	24·—
„	„ љуте	—·—
„	Шпиритуса	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000 Брашна	—·—
„	—.— Мекиња	—·—
„	—.— Пасуља	—·—
„	666 Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар Волова тешки к.	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 „ „ „ „	—	—·—
1 пар Крава тешки „	—	—·—
„ „ „ „	—	—·—
„ Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар кожа овчи		—·—
1 „ „ Јагњећи нови		·—
1 „ „ Јарећи		·—
1 „ „ Кавлака		·—
1 „ „ Зечији		—·—
1 „ „ Козији		—·—

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ

(**Конкурс**). Са доста поуздане стране извештени смо да ће министарство просвете још у првој половини Октобра расписати конкурс за неколико државних питомаца. Све струке, које

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (99)

Инго је ишао врло брзо њој на сусрет. Он изгледаше као прави ђаво! Кад је дошао близу ње он стаде, и гледаше је погледом пуним мржње. Гледаше ону, која му не може бити опасна, јер је уништио све документе. Она није могла ничим да докаже своје право! Али је он њу мрзио само зато, што је против њега ступила у отворену борбу.

Неколико тренутака стајаху Инго и Едита, гледајући се.

На лицу Едитином не беше страха, но само презирање.

„Зар да те овде нађем, девојко? Тебе, која се усуђујеш да ми пркосиш, и да ме лажно код Дужда опадаш?“ повиче Инго. „Тако ми Бога, ако се не мислиш покајати, и ако не признаш погрешку, онда је твој појав више него дрзак!“

„Шта имам да признам?“ упита Едита без икаква страха. „Ја могу јавно, овде, у овој светој цркви, да понови само оно, што сам и пред Богом, и пред људима, као праву истину, казала. Ви нисте граф Виргилијо Мирафијоре! Ви сте злочинац и варалица! Ви сте Инго Фоскари, који је био прогнан због убијства!“

Околостојећи слушали су ове речи са изненађењем. То беше ужасан призор. Инго је дрхтао од љутине. Више њих приђу ближе да боље чују.

„Ја се ништа не плашим, јер говорим истину!“ настави Едита јасним гласом. „Куцнуће час, када ће вам се скинути образина! Изгледа да сте ви одржали победу, јер ја немам никога да ме заступа, нити имам каквих доказа! Али при свем том, што то немам, ипак јавно изјављујем: ви сте Инго Фоскари, а не Виргилијо Мирафијоре! Ви сте убили Виргилија Мирафијора на брежуљцима острва Св. Николе, и сад вам нико не може одузети оно место, које сте разбојничким начином уграбили, јер су мртви сви они, који знају за ваше преваре, и који би вам могли довикнути: ви нисте Виргилијо Мирафијоре! Виргилијо је убијен!“

Околостојећи беху изненађени овим дрским говором, и показиваху рукама час на Едиту, час на Инга.

„Она је луда! повиче Инго дрхтајући од једа. „Позовите стражу да је ухвате!“

„Хоћете силом да ме начините лудом зато, што говорим истину?“ одговори Едита „Хоћете да ме уклоните, да, у вашим је рукама власт! Али за ово што сам изговорила, сведок ми је света Богородица!“

Долазак страже прекине Едити даљи говор.

„Ухватите ову луду, која својим будаластим говором хоће да занесе светину!“ заповеди Инго стражи, и покаже руком на Едиту.

Нико се не усуди да помогне јадној Едити, нити да проговори коју добру реч за њу.

спадају под мин. просвете, биће овога пута заступљене. Ми се радујемо овој појави, желећи само да избор господе, који се за конкурс јаве не буде „ни по бабу ни по стричевима“.

*

(**Збор**). Општина је издала позив на грађане, којим ове позива на општински збор 11. Октобра ов. г. на коме ће се решити питање о пијацама.

*

(**Маневра наше војске**). Да би се трупе при маневри једна против друге знале управљати у погледу употребе ватре, као и да би надлежни оцењивачи маневара што боље виделе дејство појединих трупа; увео је г. Мин. војни ове знаке: *Црна застава* означава, дејство ватре противу артиљерије. *Црвена застава* противу коњице. *Бела застава* противу пешадије, и то ако је постављена косо десно, значи да је ватра противу смакнутих одељења; а косо лево противу стрељачког ланца (расутог строја).

*

(**Постављени**). Како чујемо г. г. Гига Гершић и Др. Михајло Вујић министри на расположењу, постављени су понова на своја места за професоре Велике Школе.

*

(**Премештен**). Г. Алекса Илић председник београдске конзисторије, као што чујемо, биће премештен за председника чачанске конзисторије.

*

(**Награда**). Као што смо дознали, влада је одредила извесну суму, која ће се дати певачким друштвима „Београдском певачком друштву“ и „Даворју“, као награду за участвовање при погреба пок. Стевче М хајловића. Ова награда изнеће, као што смо чули, за прво друштво двадесет, а за друго десет дуката.

*

(**Измена предмета у гимназији**). [illegible] просвете учинило је извесне промене при предавању у вишој гимназији. Тако на пр. избачена је физика из V разреда, а уведена козмографија ит.д. Постараћемо се, да што пре дознамо ове измене у појединостима, те ћемо то саопштити и нашим читаоцима.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК.

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра просвете и црквених решио је:

Одобрава се министру војном, да на оправку војно-државних зграда у Јагодини, у којима је шумадијски артиљеријски пук смештен, може утрошити до 1925 динара и 35 пр. дин., из партије оправака војних грађевина, одређене буџетом за 1887|8 рачун. годину.

—

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове године, на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, а на основу закона о потпомагању индустријских предузећа, од 31-ог декембра 1873-е год. (Збор. 26. стр. 60), решава:

Г. Јовану Ерлиху, фабриканту содне воде из Београда, даје се искључива повластица на петнаест година, на производњу течне угљене киселине.

—

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог министра правде, поставља: У суду окр. ваљевског: за судију за неспорна дела, Љубомира Каменичића, судију истог суда; а

за судију, Ивана Томића, судију за неспорна дела истог суда. У суду окр. крушевачког: за судију за неспорна дела, Најдана Јовановића, судију истог суда; а

за судију, Косту Јаковића, судију за неспорна дела истог суда, — сву четворицу по потреби службе.

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ и НАУКА

Држимо на висини своју литературу! узвикују поред Француза још и Немци. Познато је да је „како, деле[illegible] писцима, да преводе већину руских приповедача на свој језик. Исто тако „манија“ јавља се сад код Немаца крај свега тога што они „тврдо држе“ да је немачка литература најбоља, најсавршенија. Немци су одали пошту Тургењеву, поклонивши се као европском великану. превели га и заћутали, мислећи у прво време: тај један и био је само ваљан међу Русима. Но не потраја дуго а сад ево где се често јавља: — преведен Гаршин, преведен, Достојевски, па поред њега Хлеб Успенски, Шчедрин, Лав Толстој и многи други. И сад је то тако велика маха узело, да више немачких журнала почеше да стрепе: е ће им њихову литературу поплавити руска, и да ће, ако тако и даље пође, морати изгубити свој оригинални карактер, тип немачки — тип савршенства. . . .

Да напоменемо само да су Немци почели тако брзо да се интересирају руском литературом, да је за годину дана, преведено на немачки језик, готово више приповедака него што је написано. У сваком готово листу, новинама, журналу нађе се по која приповетка или роман из руског живота и друштва.

Како ће Немци томе да се одупру показаће скоро будућност, јер они никако не симпатишу Русима; ну, свакако, биће врло тешко одговорити публику од читања руских писаца, и натерати је да своје производе негује — јер између каквог Шпилхагена, Фрајтага и Гаршина, Лаврова и др. биће мало разлике — ја!.

РАЗНЕ ВЕСТИ

(**Први снег**). 24 о. мес. пао је у Солнограду у Солноградској први снег. Противно томе јављају из Заухена у Корушкој, да су тамо по други пут дозреле јагоде.

*

(**Помен Ђорђу Натошевићу на Цетињу**). Читамо у „Гл. Цр.“: Према једнодушној одлуци учитељске скупштине приредило је црногорско учитељство парастос великом обновитељу српске школе, лане преминулом дру. Ђорђу Натошевићу. Парастос је био у прошли петак, у влашкој цркви.

*

(**Едвар Глезер**) који је путовао по Африци вратио се отуда и приспео је јуче у Трст. Глезер носи собом много [illegible] што их је на својем путовању кроз Африку прибрао.

*

(**Покрстио се**). У прошлу недељу покрстио се у Загребу неки чивутин Штерн. Прешао је из своје вере у римокатоличку. Веле, да ће покрштени поћи у Рим и тамо ступити у ред фратера Лазариста, јер хоће сасвим да се посвети вери римокатоличкој. У „Обзору“ читамо, да су пригодом крштења Штернова „многи од побожних вјерника били до суза ганути“.

Пијачно питање.

У нашој општини поред осталих питања, истакло се опет, из архивске прашине заборава, питање о пијацама. Општина наша још пре неколико година узимала је тај орах коштуњац да га разбије али ево где се још и дан данас непрестано узалуд баћће. Од куд је то и зашто ми не можемо себи да објаснимо. Сазивани су општински зборови зарад пијачнога решења. И шта? Говорило са, лармало, чак се и претило, но све то не учини, да се с пијачним питањем буде на чисто. Општина београдска да би већ једаред пресекла тај гордијев чвор, позива грађане своје, да 11. о. м. дођу на збор где ће се та ствар расправати и решити. У своме позиву упућеном на грађане су 4 тачке:

а) да данашња „велика пијаца“ остане за увек главна и потпуно слободна пијаца дневних намирница.

б) да се „Цветни трг“ призна за врачарски трг и да исти, и на даље остане под условима, под којима је и установљен.

в) да се „зелени венац“, „топџијски трг“, затим „батал џамија“ палилулска и дорћолска ширина прогласе за ржиппа места; али да своје тргове отворе тек онда, тек кад се за сваки понаособ пријави бар по 20 сталних продаваца и

г) да број сталних продаваца ни на једној сем „велике пијаце“ не може никако бити већи од шесет.

Да је решење овога питања, како за општину београдску тако и њене грађане од врло велике важности то се већ по себи разуме, нужно је само решити га тако да неби после за собом, као што је до сад, остављало репове. Грађани а и општина свакако треба да се обзиру на потребе своје; — и овде су сад [illegible]

а) или смо кадри дати Београду седам (или колико било) пијаца, а не дамо их, или;

б) нисмо кадри дати Београђанима то што траже а дамо им.

У првом случају, била би учињена неправда престоници и грађанима; у другом било би: централну пијацу распарчати и тад неби имали ни једну пијацу као што треба.

Овде нам се сад истављa питање: Би ли могло егзистирати толико тргова у нашој престоници?

Београд се сваким даном повећава, напредује у свему; пијаце се сваким даном све више повећавају; варош

Стража је опколи, и одведе је из цркве, Дапонт и остали Сенатори приђу Ингу. и попну се сви на степенице.

Инго је пливао у радости! Она, од које се плашио, била је у његовим рукама.

V

Лажна Краљица Ноћи.

Пошто је вођ Жбира тврдио да је Евангелина таконазвана Краљица Ноћи, то је командант острва Св. Лазара наредио, да се Евангелина притвори и добро чува, јер је био уверен, да је, као сестра вође крсташа, доиста играла улогу Краљице Ноћи.

Евангелина је смрћу брата јој Рафајела, била јако потрешена, тако, да није за се ништа марила.

Она је била према свему неосетљива, дозволила је да раде са њом шта хоће, није питала ни шта је очекује.

Истина је, да су са њоме поступали врло добро, али је она била ипак као каква осуђена преступница. Она није ни замислити могла, да је сматрају за Краљицу Ноћи. Она је то дознала тек ноћас, пошто је Брабантино решио њену судбину.

Врата од њеног затвора, где је она била, отворе се. Евангелина је седела на постељи.

Командант острва уђе унутра. Њега су пратили неколико чувара са лампама.

„Ви сте сестра убијеног крсташа, Сињора,“ рече јој командант, пошто је она устала са постеље. „Како вам је име?“

„Ви долазите амо да ме пустите у слободу? Ја се именујем Евангелина, Монсињоре! Да сам сестра несретног Рафајела то вам је познато,“ одговори она.

„Дакле ви сте она тајанствена женска, која се зове Краљица Ноћи?“

Евангелина гледаше зачуђено у команданта.

„Ви можете слободно да признате то,“ настави командант. „Ви немате шта да изгубите! Ни један крсташ није више жив!“

„Шта? Шта кажете?“ упита Евангелина уплашено.

„Нећу да кријем од вас оно, што је истина, Сињора,“ одговори командант. „Ви можете, и треба све да дознате. Галера, и сви они, што су на њој били, бачени су у ваздух! Нико се није спасао! Данас је велика светковина на Марковој пијаци, у сљед ове сјајне победе!“

„Сви су мртви? Сви су мучки убијени? Ох. смилујте се на мене, ја вас преклињем убите и мене!“ мољаше Евангелина.

„Ви сте, Сињора, последња што сте избегли од смрти!“ рече јој командант.

Евангелина покрије лице својим белим као восак рукама. Из њених прсију чуло се само јецање.

„Ако желите да се уверите о истинитости мојих речи, Сињора,“ дода командант, „то можете одмах учинити! Гондола је спремна на обали, и очекују вас пратиоци!“

Евангелина се прибере — она више није плакала.

„Да,“ рече она одавно. „Да, Монсињоре, то хоћу и желим да се известим. Идем да потражим Галеру!“

„Пођите за мном, Сињора,“ одговори командант. „Ваша жеља биће испуњена, али само под условом, да признате да сте Краљица Ноћи!“

„Кад ме присиљавате на то, онда можете и веровати да сам ја Краљица Ноћи!“ рече Евангелина.

Командант даде знак пратиоцима. Ови

се шири, и грађани, морају да трче по читав сат даљине на „велику пијацу“ за набавку својих дневних намирница. Положај Београда, број становништва, саобраћајна средства свакако нас убеђују: да у вароши може више пијаца да буде; а крај њих и једна главна, централна. Па за што онда непрестано се премишљати, страхујући: да тим што год општина а и грађани не изгубе? Баш у самом интересу њиховом јесте већи број трговa јер ће се тим повећати и број продаваца и потрошача што би и општини и грађанима било од користи, а с друге стране грађани би лакше могли подмиривати своје дневне потребе. И ми се надамо да ће грађани у договору са општином решити ово питање у своју корист.

Још нешто.

Желети је да при решењу пијачког питања грађани наши имају још и ову околност у виду: Пијаце треба поделити т. ј. производе пијачне по групама, уредити тако, да се на извесним, одређеним местима концентришу продавачка роба, и тим би била већа конкуренција што би свакако потрошачима мању цену плаћали, а друго био би далеко већи избор но иначе. Ово постоји у неколико код нас, али је готово са свим занемарено.

СМЕСИЦЕ

[Париз] У данашње време друштво гиганским корацима напредује; али што је прогрес већи и бржи, то морал друштвени све више и више о пада.

Најбољи доказ даје томе престо ница Париз. Тамо се у таком размеру шири проституција, да, готово сваког дана ливерује се по једна чета девојака, којима се већ зна бу дућност. По статистици у 59. департамената има 2582 проститутки, од којих су 1500 још малолетне; а њих 326 само су се тражиле да ступе у тај друштвени „сталеж“. Ливеровање девојака врши се већином тајно.

*

[Пси и крокодили]. Љубитељ паса, чујте и дивите се:

Има у Мадагаскару једна врста паса невероватно паметна, која да би се сачувала од крокодила, развија још невероватније лукавство:

На овоме острву, које занима данас цео политички свет, готово су све реке насељене кајманима и великим крокодилима. И тако, кад такав пас оће да пређе преко реке, стаје на обалу, скичи, лаје, урличе свом снагом. На ову дерњаву, крокодили. врло лакоми на псеће месо, долазе одмах на место одакле допире лавеж; најудаљенији камијани остављају своје склоништа те да ухвате пса. Овај кевће, лаје, комедија траје за све време које је по његовом мишљењу нужно да примами своје непријатеље; за тим, кад се они искупе, скривени у блату, гложења се међу собом ко ће пре да се дочепа овако лаке плаћке, пас одјури као из пушке, пређе са свим у сигурности реку за једно пет стотина метара више овог места, шпекчући и скачући на супротној обали, ругајући се својим непријатељима, који се увек дају навести на ову превару.

Ово није много глупо од једног мадагаскарског пса!

—и.—

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 29 Септембра.

(*Притворени*). Ноћас је притворен Стеван Јанковић из Загреба због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Франц Циклин, Јохан Сајф из Аустрије, Сима Марковић, Карло Кофлер калфа берберски и Марија Јовановић служавка из Панчева због скитње, Карло Балгач, калфа пинтерски, Лазар Милошевић таљигаш, Јоца Ракић зидар, Анђел Јосифовић слуга сви због нереда, Сабо Самуило и Естера жена Давида Алтераца из Панчева због блуда; Илија Обрадотић и Петко Стојковић каф. што су држали отворене кафане.

*

(*Нађено*). Један кључ од фијоке нађен је у цетињској улици и налази се при кварту палилулском.

(*Умро*). Милан Миљковић трг. помоћник из Београда, умро је у болници милосрдне браће у Бечу.

Ово се јавља фамилији умрлога ради знања.

ЛИСТАК

Да будем жена.

— Да, кажем искрено, не бих хтео да будем жена.

— О, о! повикаше са свију страна, ево лепог поборника лепога пола!

— Е! не, ја нисам поборник лепога пола; јер одавна лепи пол (пошто већ одавна има лепога пола) нема никаквих поборника.

— Е! али. шта сте ви онда?

— Шта вас се тиче? Изузев ако вам нисам досадан, зар нисте задовољни? Зар нисам лепо испунио своју новинарску дужност; а ви зар нисте одиграли своју улогу пажљивих читаоца?

*

Но, хајде да вам докажем за што не бих хтео да будем жена:

1.) Ако је жена лепа, врло лепа, прелепа, њу напада читава гомила обожалаца, чији јој уздисаји зује око ушију као јато голубова, ако јој само примете два три трага од малих богиња на лицу: — дакле....

2.) Ако каква млада девојка има леп и богат мираз, стотину адвоката, секретара, банкара и трговаца, све ове лакоме и грабљиве тице полете, тражећи мираз а и не гледајући на девојку: — дакле....

3.) Ако се каква млада жена, — коју је напустио муж, који грозно проћердире њен мираз, навикне да дели своју тугу с какви младим љубавником, одмах је цео свет оговара, оптужује је што је изневерила своју заклетву, коју је положила пред светим олтаром и т. д. и т. д.: — дакле... не бих никад желео да будем жена!

*

Нећу даље; јер је мужевски, т. ј. ожењени народ моћан, компактан, злопамтљив и зубат, а покрај тога увек и сумњив. Међутим, покрај свега размишљања, ма каквој ме драго опасности изложила моја језична неумесност, ја настављам даље:

— Како, господо (ово говорим мужевима!) како можете, онако с чистом савешћу исправнати слободу, што сами себи дозвољавате, с врстом ропства што прописујете својим женама?

Реците да није тако!

Зар ви не делите свако в е ч е ваше с крчмама, позориштем и клубовима (ако не с дамен-капелама), и зар не захтевате од својих жена да вам чувају кућу?

Није ни то све: ова се господа враћају кући после поноћи, и ако им њихова жалосна „половина“ зева сањива и уморна, они се онда жале на, њихову равнодушност и хладно дочекивање!

Одавно су казали: са женама се поступа мање по њиховим особинама а више по њиховим манама, за нас је највеће задовољство да их вежемо нашим старим софизмом. Има ли дакле два терета и два мерила, правила о врлини која се не слажу с нашом природом женском, радња које, невине код једних постају криминалне код других?... Не!

—ћ.—

ОГЛАСИ

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због преместаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник
конзисторије

СТАН за самца у поп лукиној улици број 18 на горњем боју с лица има за издавање под врло повољним условима од првога новембра. 1—3

2000 дуката тражи се на 1-во место после управе. Дуг управе 1000 дуката по девет по сто. Упитати уредништво „Малих новина“ 1—3

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 1—5

ТРГОВИНА, М. Алексе Петровића. Књаз Мијајлова улица.

Потребује једног шегрта који може одмах ступити и то само из унутрашњости: 2—3

1200 ДИНАРА Два чиновника траже горњу суму на зајам. Осигурање на плату, са месечном отплатом. Запитати у редакцији овога листа.

ОБЈАВА

Од данас па сваког дана свираће у гостионици код „Златне Лађе“ на Малој Пијаци оркестар под управом Драгутина Тифанека најодабраније српске комаде.

За добру послугу и добро јело и пиће са умереном ценом постарао сам се.

26 Септембра 1888.
Београд

с поштовањем
Б. П. Марјановић
3—5 угоститељ

изведу Евангелину из затвора, а командант оде у своју канцеларију.

Евангелина изгледаше као да је имала некакав очајнички план. Не бринући се за своје пратиоце, нити за околину где беше, ишла је она одважним корацима право обали.

Код обале стајаше командантова гондола. У њој беху неколико Галерских војника.

„Долази!“ рекоше неколико војника, и покажу руком на Евангелину, која је ишла пред пратиоцима. „Долази Краљица Ноћи. Она нема црно покривало!“

Евангелина дође до гондоле. Пратиоци са лампама иђаху за њом.

Она уђе у гондолу.

Пратиоци се чуђаху њеној одважности. Они су мислили да јој није позната пресуда.

Пошто и пратиоци са лампама уђоше у гондолу, војници је отисну од обале и почну веслати.

Евангелина није седа на клупу, она је стајала поред катарке, која беше намеште на на сред гондоле, и обухвати је десном руком. Она је стајала сасвим близу ограде од гондоле, и посматраше водену површину чудним погледом.

Лампе, које су Евангелинини пратиоци држали у рукама, осветљавале су гондолу и у неколико воду око гондоле. Светлост ова биваше све мања и мања, јер се гондола нагло удаљаваше од острва. По кратком времену ова светлост изгледаше као каква звезда, која се креће по води.

Једна гондола приближавала се острву Св. Лазара.

Кад је уз обалу пристала изађе из ње један младић.

„Причекај ме ту, Матија, док се не вратим,“ рече младић гондолијеру, и брзим корацима оде до капије где је била стража.

Стражар повиче на њ.

„Ја сам Лоренцо Пријули,“ одговори млади племић.

Стражар одмах отвори врата. Лоренцо уђе унутра. Дежурни официр дочека га и дубоко се поклони.

„Имам нешто да вас упитам,“ рече Лоренцо. „Реците ми је ли истина да се овде на острву Св. Лазара, налази она тајанствена женска, коју називају Краљицом Ноћи?“

„Истина је, Монсињоре,“ одговори официр.

„А је ли доказано да је доиста она, да је то име њено.

„Доказано је, Монсињоре. Доказано је, да је Краљица Ноћи сестра удављеног Рафаела, вође крсташког. Име јој је Евангелина!“

„Евангелина? Ја мислим да јој је име Луна?“ настави Лоренцо.

„Не знам. Али је доказано да је она Краљица Ноћи!“

„Одведите ме к њој!“ заповеди Лоренцо. „Или, ако не смете то да учините на вашу одговорност, онда ме пријавите команданту.“

„Краљица Ноћи није више овде. Монсињоре!“

„Није овде? А где је?“

„Пре једног часа одвезла се са гондолом, команданта острва!“

„Пустили су је дакле у слободу?“

„То не знам, Монсињоре, али не сумњам да је тако!“

„Хвала вам!“ рече Лоренцо и изађе на поље. Капија се за њим затвори.

Међу тим је гондола командантова отишла далеко од острва.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

14—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

19—40

Кад се нигди на води ништа није могло да примети, и док су Галерски војници безбрижно веслали, Евангелина стаде на клупу и изненадно скочи у воду. То беше тако изненадно, да војници у гондоли нису имали времена да је задрже, или да јој притеку у помоћ. Чуло се само запљускивање воде а за тим неста Евангелине са површине.

То беше извршено у трепутку. Евангелина потону.

Чувари и војници беху ослобођени од оне дужности, коју су требали да изврше. Сестра Рафаелова тражила је сама смрт и нашла је у Лагунским таласима.

У томе се појави тело Евангелинино на површину. Галерски војници хтедоше да је ухвате и извуку из воде, али им чувари не дадоше да то учине.

„Она је била осуђена на смрт," рекоше чувари. „Ту пресуду она је сама извршила над собом!"

„Возите натраг, задатак је извршен и без нашег суделовања," рече један чувар.

Галерски војници послушају и окрену гондолу према острву.

Кад се гондола беше приближила острву, дође им друга гондола у сусрет. У овој беше Лоренцо Пријули. Он викне на војнике да стану.

„Је ли у вашој гондоли Краљица Ноћи?" упита Лоренцо, пошто се јави ко је.

„Није, Монсињоре," одговори један чувар. „Краљица Ноћи била је овде, али сад више није!"

„Где сте је одвели?"

„Кад смо били на сред воде, Сињора је изненадно скочила у воду и удавила се пред нашим очима!"

„Она се удавила? Сама је скочила у воду? Боље реците да сте је ви удавили!" повиче Лоренцо љутито. „Зар нико од вас није јој хтео да помогне? Зар нико није имао човечанска осећаја? Зар нико не хтеде да јој у нужди пружи руку и спасе је? Да сте проклети, несретне убијце! Нико зар, од вас није помислио, да је то слабомоћна жеђска, коју сте тако грозно уморили?"

„Она је сама скочила у воду, Монсињоре. Тако ми Бога, сама је скочила," рече један чувар.

Лоренцо није чуо говор овог чувара, он да своме староме гондолијеру знак, и његова гондола брзо се удали. Он је хтео да потражи Краљицу Ноћи тамо, где је скочила у воду, као што му ови рекоше. Он је хтео да види њено мртво тело.

Али ипак, никако није могао да верује речима оних подлих људи, који су најмљени да изврше тако гнусно дело.

Његова је гондола пловила брзо а његове очи пажљиво су посматрале водену површину.

Гондола са чуварима и Галерским војницима беше већ стигла на острво Св. Лазара.

(наставиће се)

Власник Медакијан и Кимпановић штампа Медакијан и Кимпановић Очилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 179 Београд, Субота 1 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЛАНУ И КИМПАНОВИЋУ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Данашњим бројем улазимо у последњу четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ из данашњег броја види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа, а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 1. Богр. покр. Ананије
Католички: 13. Едвард краљ
Сунце излази: у 6 сах. 32. м. залази 5 сах. 27 мин.
Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

К У Р С

Дукат	5·75
Наполеон	9·61

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У Суботу 1 октобра *„Дебора“*. Позоришна игра у четири чина, написао С. Х. Мозентал. Превео Н. В. Ђорић. — Редитељ г. Јовановић. — У претплати 112.

Преставе од данас почињу у седам сахати.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. [illegible]
Минист. [illegible]

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Парастос. Управа Београдске Читаонице из благодарности према своме бившем председнику пок. *Стевчи Михаиловићу* даваће му парастос у Саборној Цркви у недељу 2 Октобра ов. г. после Божје службе.

Сви чланови читаонице и пријатељи покојникови присуствоваће овом парастосу.

*

Маневра. Данас пре подне почиње маневра, како овде у Београду тако и по целој Србији где су војске концентрисане. У Београду ће отпочети на Бањици а план — распоред целе маневре још је тајна. Наредбом г. Министра војног, сви официри, који су на страни били као нитомци, па се сад налазе овде, распоређени су по трупама за време ових маневара, а наредбом команданта дунавске дивизије, распоређени су и следећи резервни официри: артиљ. мајор Милан Кујунџић у дивизијски штаб; санитетски мајор Лаза Лазаревић код коњице; артиљериски капетан Светозар Карапешић и Живко Вучковић код артиљерије; санитетски капетан Ј. М. Жујовић код Краљеве гарде и коњички потпоручници Риста Паранос и Владислав Илић код коњице. Гледаћемо колико нам буде могуће тачнија извешћа да донесемо са ове велике маневре.

*

Крађа Прексиноћ, око поноћи покраден је г. Салај сајџија у Кнез Михајловој улици. Како чујемо лопови пресекли и саму касу, те су на [illegible] Полициски нам гласник о свему овоме ништа опширније не јавља. Штета је још сада непозната, а и лопови још нису ухваћени.

*

Виша женска школа. С године у годину све се више и више намножава број ђака у овој школи. Ове године у првом је разреду толики број, да мора бити три одељења, место досадања два. И ако је школа смештена у трима зградама, опет је простор тако мали, да се *сад* зида поново, у дворани до цркве, једна или две собе за овај разред. Но ово зидање отпочело је тек овог месеца, после свршених пријемних испита, а биће готово може бити тек у другој половини октобра. И тако ће зимус провести ова једна дечица у новој и влажној згради, која неће моћи ни да се суши ни да се провејава као што би требало. Како би било, кад би се први разред — или бар више од пола — сместио у „више — женској“ сали?“ На што ће ова празна „сала“ кад међу тим нема довољно простора за учионице. Мислимо да би требало одмах размислити о овоме, па да деца и не дангубе чак до Новембра, нити пак да пропадају у новој згради.

*

Влак Цариград — Пешта. Као што оно ту скоро будим-пештанске трговци узеше један влак, да обиђу источне пијаце тако сад чујемо и трговци из Цариграда и Солуна потражили су од свога друштва, од наше владе и угарске, један влак да могу посетити будимпештанску пијацу. Два се влака крећу једновремено, један из Цариграда а други из Солуна; солунски ће причекати у Нишу где ће се из оба влака сместити путници у један и одатле продужити пут за Будим-Пешту. Исти ће влак стати и у Београду, где ће такође примати путнике, ако би ко био вољан. Влак се тај креће 13. ов. месеца; а цена је подвозна спуштена са 60 процена. та. Важност карата, међу тим, траје ће 40 дана.

*

Директне карте. Као што чујемо, ради лакшег саобраћаја на источној прузи установљене су сад директне карте т. ј. може се одавде из Београда да извади карта директ за Цариград или за Солун и т. д. као и отуд овамо. Тако сад исто може и пртљаг да се шаље директно за та места. То се олакшање и даље простире, тако да се може чак из Пеште или Беча да извади једна карта право за Цариград.

*

ПОДЛИСТАК

МЕДВЕДИ

ПРИПОВЕТКА ВСЕВОЛОДА ГАРШИНА

Године 1875. навршили се петогодишња дозвола циганима да држе медведе. Цигани су се требали јавити, у одређени дан, на одређено место, да сами премлате своје зверове. — Дође се прилика да и ја ту казну у Бјелском посматрам. Са сва четири краја дођоше јадни цигани, са свима својим породицама и пртљагом, с коњима и медведима. Неколико стотина ужасних зверова — од малих медвечића, па до огромних остарелих медведа, са поиспадалим зубима; скупило се све на варошком тржишту. Цигани чекаху са страхом дан решења. Многи, који су међу првима дошли, настанише се ту већ две три недеље дана; окружни суд је чекао само, да дођу сви цигани који су записани, како би се боље, све од један пут свршило.

Цигани тумараху по селима, последњи пут дајући своје представе. Последњи пут показиваху медведи своје вештине — да играју да се боре, да показују како дечко краде пасуљ, како се млада стиди и како баба гега; последњи пут добиваху част: да пију чокањ ракије, који, медвед стојећи на задњим ногама, дохваташе својим предњим шапама, привлачећи га својој њушци, и забацивши главу назад облизујући се, показивао своје задовољство тихим мумлањем, као да чудно некако уздише. Последњи пут долажаху циганима старци и бабе, да се лече особитим леком, који се састоји у томе, што болесник легне под медведом, који широко раширив своје шапе, на болнику лежи дотле, док цигањин, не очита доста дугачку молитву излечења. Последњи пут уводили су их цигани у кавез где се радују ако медвед драговољно улази, а љуте се, нарочито домаћица, кад га, не гледајући на ласке, опет гурају, при чему суседи често говоре:

— Неће; мора бити има нешто! Види се — зна!

Велики део цигана дошао је са западних крајева. У путу том, деца се дераху и плакаху, жене надгледаху, а медведи из осећања, а може бити — ко зна? — појмивши из људских речи, своју горку судбину, тако се отимаху, да говедари уз пут, сврађаху с друма у страну, да се не би коњи и волови плашили, а пси чувари са страхом, с муком крију се под сама кола, баш где их алком привезују.

* * *

Пред вратима сеоског писара скупило се неколико стараца, цигана. Дошли су, да се, као што је већ и ред, представе начелнику. На свима беху црни или сиви сукнени бешмети, са црним појасевима, великим чизмама, у неких са рашивеним и прорезаним коленцима; већина њих беше у шубарама. Тако се сви облачили у торжественим тренуцима.

— Још спава? запита један високи, прав али од старости пожутели циганин, послужитеља, који је у тај пар из двора излазио.

Одбор општински. Данас у 5 часова по подне, држаће одбор општински своју редовну седницу. Поред осталих предмета дневнога реда, решаваће и о тражењу г. министра просвете да се држави уступи земљиште на коме ће се подићи стална метеоролошка опсерваторија.

*

Г. Ђурковићева. Вечерас је у нар. позоришту „Дебора“, у којој ће насловну улогу играти г. Вукосава Ђурковићева. „Дебора“ је већ требала раније да се игра, но по молби саме г-ђице одложена је до сада, да би се г. што боље спремила. Овим комадом свршава г-ђица онај низ претстава, у којима је хтела да се окуша, и тако ћемо након истог имати прилике да у потпуности изречемо суд о таленту и спреми госпођичиној.

*

Благодејање у учитељској школи. Као што чујемо у учитељској школи донета је одлука, по којој сви ђаци, благодејанци ове школе, губе благодејање, којих родитељи плаћају преко 14 динара непосредне порезе. Држимо да је ово веома некоректно, а да је тако, биће најјаснији доказ то што ће многи ђаци, као што чујемо оставити школу.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

— Из **Шапца** нам јављају, да је „Коло јахача Кнез Михајло“ дало да се изради за своје почасе и утемељаче чланове дипломе. Ова диплома, као што описује гласник тога друштва, биће веома лепо и укусно израђена

*

Из **Неготина** пишу, да је се тек након овогодишње бербе, видело колико је тамо почела да пустоши филоксера. Сви начини којима је до сад покушавано да се она истреби нису показале до сад никаква успеха.

*

И Т... ... се беху тамо појавили и уцењивали, ... притајали. Или су се оделили у кој други округ или можда ладније време, које је у последње доба настало, имало је добра утицаја на те голаће.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Уапшени** су у рушчуку Петковић, Тучев и Ивановић. Веле да су ова тројица имали главнога удела у познатим немирима у Рушчуку. Колико је у томе истине, показаће истрага, која ће без сумње што пре почети.

* **Двобој међу новинарима.** Уредник „Крајц-Цајтунга“ позвао је на двобој уредника „Поста“, који је ту неки дан сасма безобзирно напао на први лист, ну овај нехтеде примити позивницу.

* **Велика несрећа** збила се у граду Валпаризу у Америци. Резервоар тамошњег водовода, који лежи 2000 метера високо а хвата 90.000 куб. метара воде прсну изненадно и вода и јури ужасном брзином и снагом у град. Кућа и дрва падаху испред силне бујице као каруаре, и за неколико минута била је улица, на коју је бујица наишла из темеља порушена. Преко 200 особа се удавило: материјална штета је огромна.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Сведоџбе за српска жита. Званичне новине аустријске од 26. ов. мес. доносе наредбу министарства финанција и трговине у погледу документовања српских жита при увозу на аустро-угарско земљиште. Наредба је учињена на овом расположењу, које је издато, кад је увозу кукуруза и проје из Србије и Бугарске на годину дана опроштена царина. То је учињено тим поводом, што је истекао аустро-угарско-румунски трговачки уговор и с обзиром на ту бенефицију, те да би се стало на пут злоупотребама, уведена је пооштрена контрола у погледу оних жита, која уживају ту бенефицију. Смер овој најновијој наредби је тај исти, да ниска царина за српска жита, као што је одређена у аустро-угарско-српском трговачком уговору, важи само за та жита. Наредба ступа у важност од 11. о. м. по новом календару.

*

Из С... трговачке ... Као што чујемо једна велика немачка кућа, обратила се нашој трговачкој агенцији с питањем, да ли би Србија могла да даје извоз ћурака и ако би могла, колико би то јак извоз могао да буде. Као што чујемо агенција наша сад прибира податке, да може на исто питање одговорити.

Из исте нам Агенције саопштавају да се у последње време опажа веома велики извоз ораја, те да би за то наши привредници и економи, који, можда, имају тај артикал у већим количинама, ваљало да се обрате истој агенцији, где ће бити обавештени о условима извожње и о пијацама, које траже.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра грађевина, поставља: за писара пете класе министарства грађевина, Стефана Јовановића, практиканта истог министаства.

а на предлог министра грађевина поставио је: за контрактуалног инжињера прве класе округа шабачког Вилхелма Бадера, контрактуалног инжињера исте класе округа подринског; за инжињера четврте класе округа чачанског, Јосифа Манока, инжињера исте класе округа руд... ичког; за инжињера пета класе округа рудничког, Јустина Штитовца, инжињера исте класе округа ужичког; за контрактуалног инжињера пете класе рачунског одељења министарства грађевина, Андрију Репића, контрактуалног инжењера исте класе округа топличког; за инжињера шесте класе округа пожаревачког Милана Маринковића, инжињера исте класе округа крагујевачког; за инжињера шесте класе округа топличког, Михаила Валенту, инжињера исте класе округа пиротског; за инжињера шесте класе округа ужичког, Светолика Поповића инжињера исте класе округа пожаревачког; и за контруктуалног инжињера шеста класе округа подринског, Гаврила Суботића, контруктуалног инжињера исте класе округа шабачког; — све по потреби службе.

и на предлог министра просвете и црквених послова, поставио је: протојереја Ристу Р. Илића, председника II-е класе нишке епархиске конзисторије, а на основу §-а 70-о, закона о чиновницима, у стање покоја, и с платом, која му припада по годинама службе; протојереја Мијата Ђ. Ра... ... жичке епархиске конзисторије, за председника II-ге класе нишке епархиске конзисторије, по потреби службе; протојереја Алексу Илића, председника I-е класе београдске епархиске конзисторије, за председника I-е класе жичке епархиске конзисторије, по потреби службе.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Ђорђе Маринковић из г. Црнућа, Антоније Мицковић из Турске и Манојло Дилојевић из Аустрије због скитње, и Тодор Петровић из Аустрије, скитнице због крађе.

(*Осуђени.*) Пресудама полицијским осуђени су: Петар Димитријевић калдрмџија због посипања калдрме ташмајданским песком, Ђорђе Холм предузимач због неследовања позиву, Наум Костић и Мијаило Томић због нереда, Јелена Марковић због грдње, Ђока Миљећевић каф. због непријаве момка, Исак Фарки мењач, због неуљудног понашања према власти, Шандор Нађ фијакериста што је нагло јурио коње улицом, и Антон Јелинек обућар ово што безправно упражава радњу.

(*Повреда*). Јуче око 11 и по сати, убоден је Трико Илић слуга Франца Тоболара, повредио га је во Тоболарев. Трико је тешко повређен и однет у болницу.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

— Американци се свиме, па и писцима својим одликују од Европе и осталих делова света. Само тамо је и могао поникнути какав Едгар Пу или Марк Твен. Обојица се одликују нечим американским; обојица они, нама изгледају чудноватим.

Међу најпознатије американске писце по свој прилици спадају њих двојица. А у последње време нарочито се подигао на глас Марк Твен са својим хумористичним делима. Право име његово је Клеменс, но у књижевности се зове Марк Твен. Са својих потпуно американских досетака он је тако интересантан, тако пријатан, да, готово рећи, нема образованијег народа у Европи који не би никако знао за име Марк Твен. Његове хумористичне приповетке и чланци преведени су на, без мало, ... Критика је јавно изрекла да је Твен најбољи савремени хумориста и сатиричар. Кад је год на који језик преведен увек је с хвалом дочекан, увек је најбоље примљен био, и свуда је наишао на аплаус, јер је свакога задовољио. О њему су већ многи књижевници страни читаве студије писали. Код нас он је дуго и дуго времена био са свим непознат; а он је писац који држи перо у рукама преко десетине година. Тек од скоро почели се и у нас читати по новинама подлисци од М. Твена. Какав су утисак чиниле ње-

---

— Устао је; облачи се. Сад ће вас позвати, одговори послужитељ варошки.

Старци, који су до тада непомично седели, помакоше се с места, и стадоше између себе тихо да се разговарају.

— Неће ништа бити, рече старац. — Осим ако он што буде хтео? По свима крајевима убијају медведе.

— Да покушамо Иване, можда ће моћи... можда... одговори други старац.

— Можемо покушати, одговори Иван тужно. — Само он нам неће моћи ништа да помогне.

Позваше их к исправнику. Они пођоше напред у гомили, и када међу њих дође дебели човек, у затегнутом полицајском мундиру, испод којег вираше црвена трака, старци му падоше крај ногу. Многи се заплакаше.

— Ваше благородије, говораше Иван: — сами пресудите, куда ћемо сада моћи? Имали смо медведе — живели смо скромно, никога нисмо узнемиравали... Ми имамо децу своју, која овако мисле да живе, да господине, а доста их је, а коњокрадаца има и других људи зар није? — Нико није имао штете од наших зверова; сви су били мирни. Шта ће сад да буде? Морамо се скитати које где по свету, не лопови, но просјаци да будемо. Оци наши и дедови водили су медведе; земљу да обделујемо не умемо а и немамо; само што смо добри кочијаши. Лепо је то ићи по земљи послом; али шта ћемо, сад нам посао не иде. И наша ће деца морати да постану коњокрадци, лопови. Као пред богом говорим вам, не кријем вам: више ћете зла учинити и нама и свима добрим људима, кад нам потучете медведе. Ви нам можете помоћи; бог ће вам за то платити добри господине!

Старац паде на колена пред исправника. Остали учинише исто тако. Мајор је стајао мрачно у окол погледајући; и гладећи своје дугачке бркове, мету другу руку у џеп својих плавих панталона. Старац извади доста дебели кожни новчаник и пружи му га.

— Нећу, нећу, сухо рече исправник. — Не могу вам ништа учинити, ништа помоћи.

— Узмите, узмите ваше благородије, чуло се из гомиле. — Можете бар шта учинити.... Само да што напишете.

— Нећу, рече исправник мало јаче но први пут. — Не могу ништа урадити. То је закон наредио... Било вам је дано још пет година — ето навршило се... Шта има дакле ту још да се ради?

И он рашири рукама.

Старци ћутаху а исправник продужи:

— Ја и сам знам колика је то несрећа и за нас и за вас — но шта могу ја ту да учиним? Ти, дедо, узми те новце; нека се ваша деца коњима баве — али не љутите се, ја ништа не могу. Узми, узми старче, вама требају новци.

— Ваше благородије, рече Иван једнако држећи новчаник у рукама: дозволите да још једну реч прозборимо. Изволите сутра... (глас му мало задрхта): — изволите наредити сутра да их потучемо. Измучисмо се, истрошисмо се. Ево већ две недеље како овде живим са својима....

(наставиће се)

гове приповетке на читаоце може се замислити.

Доста велики број приповедака његових преведен је и на Српски језик, али то није ни половина, ни четвртина Твенова рада од толико година. Међу осталим приповеткама и романима заузима врло угледно место роман: Низ Амазон и др.; а осим тога има и једну комедију из американског живота.

Читаоцима нашим можемо напоменути да ће још ове зиме почети у лепом српском преводу да излазе његове приповетке у засебним књигама. У напред се можемо од срца радовати томе, јер знамо да ћемо се доцније од срца смејати познавајући у неколико Твенове приповотке.

КРИТИКА

Арарове забавне књижице. Коло прво. Занимате се лепом књижевношћу? — Да? — Е то ћете без сумње познавати наше „млађе снаге“, па ваљда сте чули и за — ар — Ара?

— Каквог Арара?

— За бога зар њега не познајете, њега? Нисте га видели?... Трчите, трчите купите књигу његових песама — верујте зачудиће те се. Но пазите да се не преварите; књига се зове: Арарове забавне књижице, или кретање слободе, или: — ар — Ар — у песми и збору, или још и: Ора и кола, равно четири наслова; и ви, сад можете, како вам се кад јави потреба наслове да узимате. По овоме одма видите да је писац богат мислима, чим једној књижици 4 наслова даје!

И замислите каква би штета могла бити за нашу књижевност, за човечанство, кад неби могли да видимо и познамо тога генија! И ми нисмо о њему досад ништа знали, ништа чули; историја није ништа о њему забележила. Но срећом, и ако нам је историја песникова тамна, он је обрадовао како будуће биографе тако и нас — сувременике његове, јер нам у предговору рече, од када његов пегаз песнички, даје српској књизи красна гнојишта. А благодарите науци што је дотле дошла, да може и ликове људске на хартији представљати — иначе, ми смртни отишли би тужни са овог света што нисмо видели на какру животињу личи-Ар-Ар; нити би мудрост наших филолога могла да објасни шта му то значи Ар—Ар, да нам није он на срећу све то објаснио. Ви сретни — отворите врата од каве, преврните први лист таји, кога видите јесте главом Светоз-ар- Арсенијевић Никомирски.

Благодарећи једно њему што историк неће доцније оскудевати грађом биографском, слободни смо пријатну вест јавити, да је г. — ар — Ар почео прво „пре неких година“ са „ђачким колом“. А „с њеме је ступио — ар Ар — у јавни песнички живот;“ што значи да је пре тога био у тајном песничком животу. После те за нас радосне вести из његовог песничког живота, долази једна жалосна вест, а та је: наш — ар Ар — био је промукао, а то је с тога било „што је спречен сваког дописивања био.

„Но сада опорављен снагом наступа даље своје певање и јавља се засебном књигом, која ће с времена на време под насловом „Арарове забавне књижице“ излазити, и у којима ће бити приказ сваколике песме и збора његовог“ — Разумите јавља се књигом која ће доцније опет излазити! бадава — види се — ар-Ар — ат! Но није само то; можемо се радовати, јер нис ц нам јавља да ће нас доцније обрадовати са вршитбом и бербом (песмама); „а за њом су на реду љубавне песме“ И шта мислите: по две, три? — у одељењама, ескадронима, четама, по стотинак кумата, и ту ће вам бити много шарена цвећа: Ружице, Љубичице, Босиљкови, па Покличарке, Осветарке, Слободарке, биће и љубавна копрцања, лепршања и Страни цветни украс.“

(наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

[Мурилов тестамент]. Пре неколико години, у Мадриду изнеше на јавност тестамент славног сликара Мурила, од 3. априла 1682. Ево кратког извода његовог, из чега ћемо дознати како су му радови били награђивани за живота, и, у опште, шта су у то време зарађивали чувенији сликари.

„Изјављујем, да свршавам овог тренутка једну велику икону и четири мале, иконице за капуцински манастир у Кадиксу, све по уговореној цени од 900 пијастра (4500 д.) на рачун чега сам примио већ 300 пијастра.

„Изјављујем да дугујем Николи Омазуру 100 пијастра (500 дин.), што ми је позајмио прошле год., 1681., и да сам му по уговору предао две мале слике, што стају по 30 пијастра (150 дин.) свака, тако да сад дугујем Омазуру још 40 пијастра, што наређујем да му се исплати.

„Изјављујем, да ми јо Диего Камно поручио икону „*Свете Катарине, великомученице,*“ која ми је, по уговору, исплаћена напред у 32 пијастра (160 дин.) По томе, наређујем извршиоцима мога тестамента, да му предаду речену икону, која је готова и са свим довршена.

„Изјављујем, да ми је један ткач, чијег се имена не опомињем, наручио једну икону „свете Богородице“-у половини — за коју ми је дао 9 вара (7 и по метара) сатина. Ова је икона само скицирана; ако му се не могадне предати са свим довршена, требаће да му се плати цена поменутог сатина.“

Ово завештање, што је Мурило диктовао једноме бележнику, свршава се овако:

„У граду Севиљи, 3 априла 1862, од прилике шест часова у вече, бејах позват да примим тестаменат Бартоломеја Мурила, сликара, становника овога града, и док сам писао ово посмртно завештање, и пошто ми је казао имена двојице својих синова; Гампара и Естабана Мурила, опазио сам да је умр'о; управио сам му по обичају питање: да ли је правио или не и друго какво завештање, али он не одговори, а неколико тренутака доцније, премину.“

—и.—

ШАЛА

(Леп виц). Мајстор Јеша се нешто од много завиривања у данце разболео. Жена љутита рече слузи да зове доктора. Но слуга ју је буквално разумео — звао марвеног лекара.

— А ко ти рече марвеног лекара да зовеш?

— Па ви, вели слуга, та ви сте сами рекли: иди Ђоко по доктора, онај мој матори магарац опет се разболео.

*

(Адвокатска логика). — Господо судије, нема сумње а нико и не пориче да је мој клијенат убио старца Јосима. Но убица се није користио његовим имањем А Јосим би и иначе морао скоро умрети од старости — по томе, ја не сумњам да ћете га ви ослободити.

*

(Уздах господина началника). Господину началнику дају неки грађани четвртину земаљских производа у знак пријатељства. То се збива пред началником и његовом женом. Он прима дар и гледајући жену са стране захваљује: — Хвала пријатељи! О како бих ја вама ред о за вашу четвртину дао своју половину...

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 30 Септембар

кил	18.478	Жита . .	11.40
„	43389	Сувих шљива .	28.—
„		—— Шљива нових	—.—
„		—— Брашно фино .	—.—
„		—— (Брашно леб. нес .	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3815	Кукуруза. стари	8.50
„	1019	Кукуруз. браш.	—
„	1699	Јечам . . .	7.75
„	10717	Овас	7.75
„	178	Раж	7.—
„		— Мекиња. . . .	—.—
„		—.— Криза	—.—
„	540	Пасуља. . .	25 —
„	1830	Ораја	25.—
„	770	Катрана . . .	30.—
„		— Вуне овче . .	—.—
„		— Шишарке . . .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12 —
„	8530	Креча	3.20
„	20800	Сена	4.50
„	22190	Сламе	2 50
„	60	Масти . . .	120.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„		.— Сочива	—.—
„		— — Ћумура. . . .	—.—
„		— кожа гов.	—.—
„	692	Крушака. . .	12.—
„	10043	Грожђа . . .	15.—
„	52	Сира.	81.—
„	1480	Свиња . . .	80.00
„		— кис. купуса . .	—.—
„	587	Лука цр. . .	7.50
„		—— Лука бела . . .	—.—
„		—— Арпаџика . .	—.—
„	880	Кромпира .	9.00

РАЗНА ПИЋА

лит.	1400	Вина црна. . .	14.—
„	2000	„ бела . .	20 —
„		— Комовице. . .	—.—
„	400	Ракије меке. .	24.—
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (100)

У томе опази Лоренцо нешто пред собом у даљини, што му пажњу обрати. Он виде једну гондолу и у њој неког човека који је стојећи радио нешто.

„Вози тамо,“ повиче Лоренцо старом гондолијеру.

Гондола се упути тамо, камо је Лоренцо заповедио.

„Хе! Ко сте ви тамо?“ повиче Лоренцо.

Нико не одговори.

Лоренцо виде да су двоје њих у гондоли. Један човек и једна женска. Човек је нешто из воде извлачио, и по томе је Лоренцо мислио да је рибар.

„Шта радите?“ упита Лоренцо.

Човек је сигурно познао глас Лоренцов.

„Ха! Ви сте то, Монсињоре?“ рече он.

„Јакопо, јесте ли ви?“ упита Лоренцо, пошто ј његова гондола дошла ближе. „А са вама је, као што видим и ваша кћи?“

„Да, ја сам и моја кћи Нела, Монсињоре!

„Шта то имате у гондоли?“

„Мртво тело, Монсињоре,“ одговори Јакопо. „Тело је оне Сињоре, што је скочила из гондоле, где су били Галерски војници!“

„Где је? Да је видим!“ повиче Лоренцо са неким страхом.

„Овде је, у Гондоли, Монсињоре!“

Кад је Лоренцова гондола дошла уз Јакопову гондолу, Лоренцо пређе код Јакопа. На поду лежало је тело, које је Јакопо мало час извадио из воде.

Лоренцо се саже и посматраше лице удављене.

„То није Краљица Ноћи!“ повиче он. „То није она! Богу нека је хвала!“

„То је Евангелина, сестра Рафајела, вође крсташког!“ рече Јакопо.

„А јесте ли ви добро видили, је ли баш она скочила из гондоле Галерских војника?“

„Она, на то се могу заклети,“ одговори Јакопо.

„Онда ћутите! Нико не сме да дозна, да то није Краљица Ноћи, што пред нама лежи мртва!“

„Бојим се, Монсињоре, да и Краљица Ноћи није избегла од смрти! Сви који су били на Галери мртви су!“

„Ја не верујем да је и Краљица Ноћи пропала са крсташима. То не могу да верујем! Благодарим свемогућем Богу, што је нисам видео мртву у вашој гондоли! Лаку ноћ добри старче, лаку ноћ Нела!“

Лоренцо се врати у своју гондолу и нареди гондолијеру да вози на пијацету.

VI.

Ускоци.

Кроз лабиринат малих острва и безброј шиљатих камења, што окружавају Далматинско прибрежије, вијугао се један кратак, али јак чамац. Он беше необичне израде. У чамцу беху осам људи у фантастичком ношиву.

ОГЛАСИ

—

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због премештаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник
конзисторије

СТАН за самца у поп лукиној улици број 18 на горњем боју с лица има за издавање под врло повољним условима од првога новембра.

2—3

2000 дуката тражи се на 1-во место после управе. Дуг управе 1000 дуката по девет по сто. Упитати уредништво „Малих новина“

2—3

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром.

2—5

ТРГОВИНА, М. Алексе Петровића. Књаз Мијајлова улица.

Потребује једног шегрта који може одмах ступити и то само из унутрашњости:

3—3

1200 ДИНАРА Два чиновника траже горњу суму на зајам. Осигурање на плату, са месечном отплатом. Запитати у редакцији овога листа.

ОБЈАВА

Од данас па сваког дана свираће у гостионици код „Златне Лађе“ на Малој Пијаци оркестар под управом Драгутина Тифанека најодабраније српске комаде.

За добру послугу и добро јело и пиће са умереном ценом постарао сам се.

26 Септембра 1888.
Београд

с поштовањем
Б. П. Марјановић
угоститељ

4—5

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

Г. Вучку Стојановићу
Чинов. Мин. Војног.

Овим путем отказујем вам квартир у коме седите. Зашто ви знате.

Јован Протић
благајник у пензији

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

15—50

СРПСКА НАРОДНА ВИША МУЗИЧКА ШКОЛА

Од 1 Октобра отвара се виша музичка школа *Консерваториум* за све музикалне инструменте (као певање соло и кору) упис ученика у исту одпочиње од 28 Септембра и трајаће до 15 Октобра сваки дан од 9—12 и 2—6 после подне. Програм, као и остало донећемо опширно у идућим бројевима.

Стан Обилићев венац број 22 I спрат у кући г. Андрејевића.

УПРАВА

С почетка није се могло разликовати да ли су Турци или Далматинци, Грци или Мацари.

Неки од њих имали су беле мараме увијене *око* главе, налик на турбан. Неки беху огрнути белим огртачима, налик на кафтане. Њихове руке, а и лице беше поцрнело од сунца. Црне, дуге косе, висиле су им разбарушене низ чело

Њихове црне зажарене очи, играле су као по зејтину. Поред свакога лежала је пушка и сабља.

Чим се видило њихово лице и њихов стас, одмах се од прилике могло мислити какви су то људи.

Цео појав њихов издавао их је за пирате, морске гусаре или обалске разбојнике, који поред острва и стена траже наседнуте лађе да их похарају.

Двојица од ових веслали су, један је крмио.

Упечатак, кога су давали ови људи беше такав, да нико неби желео да је међу њима; јер су они били готови све оно да учине, што јо најгоре. На њима се могло приметити, како их је живот на води. и борба са воденим елементом, очвршћао, али како је у исто време угушио сваки човечански осећај.

Само их је једно могло измамити из њихових скривених места, а главно им беше Сењ, а то је: отимање и разбојништво! После сваке бурне ноћи, изилазиле су ове морске хијене из својих скровишта. Они су обилазили свако острво, сваку стену и тражили бродоломнике. Они су као прождрљиве животиње нападали на сваку лађу, коју је бура нанела на стене, или оближња острва. Махом су убијали све оне, који се налазише на таквим лађама, а нешто су одводили и у робство. Имовину, која је била на лађама, узимали су као пљачку.

То беху Ускоци, који се од скора појавише.

Поједини од њих, који су били вође, јако су се обогатили од пљачке тако, да се неби мењали ни са каквим племићима и богаташима.

Чамац, у коме беху Ускоци, пловио је кроз стење врло лако, јер су га веште руке управљале.

Данашњи дан није био за њих добар, јер нигде ни на острвима ни на стенама, не беше ништа, што би задовољило њихову разбојничку грамзивост.

Један од њих усправи се у чамцу. Он пажљиво посматраше околину, а за тим покаже руком на један спруд који је био лево од њиховог чамца.

„Тамо има нешто,“ рече он неким необичним говором, којим се обично ови разбојници служе.

„Чини ми се да тамо лежи некакав човек! Неки странац!“ рече други.

„Возите на спруд! Да видимо ко је то! Мора бити да је са какве лађе,“ повикаше више њих.

(наставиће се)

Библиотека „Светозар Марковић“ Београд

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 180 Београд, Недеља 2 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1:50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединци претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стаје „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разношење и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 2 Св. муч. Ћупријан
Католички: 14. папа Калист
Сунце излази: у 6 сах. 32. м.
залази 5 сах 27 мин.
Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

К У Р С

Дукат	5 77
Наполеон	9 61

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У недељу 2 октобра „*Анђео поноћи*“ Драма у шест чинова, написали Т. Баријер и Е Плувјер, превео Јован Ђорђевић — Редитељ г. Јовановић.— У претплати 113.

Бесплатне улазнице не важе никоме

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Прва привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Дошао. Ориент експресом дошао је прекјуче из Беча г. Министар финансије Мита Ракић.

Нечистоћа Како чујемо, у подрумима железничке станице влада ужасна нечистоћа, тако, да је полиција била принуђена да пошље наручиту санитетску комисију, која је и сама то констатовала. Занимљиво би било знати, ко је надлежан да се стара о чистоћи станице?

*

О похари код Салаја. У јучерашњем смо броју јавили о похари која се десила код сајџије и јувелира Салаја

Крађа се десила око поноћи; лопови су ушли на врата из авлије и разбили су катанац, те су из дућана похарали све што им је могло доћи руку Увиђајем је констатовано да су лопови отворили троја врата, од којих су једна гвоздена и да су отворили касу кључевима. Штета се још не може да определи али од прилике узеваши, биће до 14.000 динара. Лопови нису ухваћени, но сам г. Салај сумња на слушкињу која служи на горњем спрату куће, у којој је његова радња. Иста се слушкиња тога дана, кад ће бити крађа, са тројцом доста сумњивих, разговарала нешто и договарала, у вече није на она спавала код своје куће. Истрага ће почети од исте слушкиње, тер ако би се могло помоћу ње да ухвате прави лопови. Тако ова је крађа у сваком погледу интересантна, тим пре што је дућан у сред Кнез-Михајлове улице. Истрага се најживље води.

*

Тарифска конференција. У министарству грађевина именована су лица за тарифску конференцију, где су ушли, као председник; г. Димитрије Стојановић, као чланови: г. г. Вучко Стојановић; Чеда Поповић и Пера Тодоровић а као деловођа г. Сава Миленковић чиновник мин. грађевина.

*

Нови лозови. Као што чујемо неће се уписницима српских државних лозова од 10 дин. редуцирати број уписаних лозова, већ да ће добити све прибележене комаде. Већ од 3-ег ов. мес. моћи ће сваки да узме код српске кредитне банке оригиналан лоз уз доплату оног остатка од 8 динара и уз повратак баччине признанице.

*

Одобрен провоз. Као што чујемо наша је влада одобрила Шенеру и комп. који су лиферовали за бугарску војску 280 коња, провоз ових, кроз Србију са 15% процената.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

— Из **Ниша** нам јављају, како се и тамо већ кренула међ појединцима мисао, да се и у тој вароши установи „Коло јахача“. Заиста, колико је ова установа код браће Шапчана показала и леп полет и пуно услова за живот, оправдано би било, кад не би и остале наше вароши, нарочито угледније и веће, заостале за Шапцем. Јер, кад већ Шабац може да има тако јако друштво а за оволико кратко време, онда тим пре може то Ниш. Ми ћемо честитати браћи Нишлијама, ако у овоме успу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Проневера**. Код енглеског обезбеђујућег друштва Gresham ушло се по Bud Higi у траг проневери, коју су починили два виша чиновника. Штета износи до 40.000 фор. Чиновници су варали већ од 10. г. Најзад су сами учинили управи пријаву, јер даље већ кису могли ствар тајити. Чиновници су отпуштени, Вели, да је штета накнађена. Но то друштво је свакако незгодан појав, да је варање кроз десет пуних година могло остати у тајности.

—

***Др. Емил Холуб** познати афрички путник, држао је у прошлу суботу у Коморану предавање о својем најновијем путовању по Африци. Одабрана публика саслушала је највећом пажњом беседника. После предавања био је банкет у почаст предавачу.

ПОДЛИСТАК

МЕДВЕДИ

ПРИПОВЕТКА ВСЕВОЛОДА ГАРШИНА

— Треба старче да се причека, док још један део дође. И ја сам, као и цела варош због вас, као без памети. Треба све од једанпут да се сврши.

— То јест; али већ су сви дошли ваше благородије; кад пођосмо к вама они су се баш спуштали низ гору. Учините нам ту милост, господине! не мучи нас дуго!

— Ну, ако су дошли, то онда добро; сутра, у десет часова ја ћу вам доћи. Имате ли оружја?

— Имамо, али не баш сви!

— Добро, ја ћу замолити пуковника, да вам даде из комиње. С богом! Жао ми вас је, верујте, врло ми вас је жао.

Старци пођоше к вратима, ну исправник их зовну:

— Причекајте, еј! ви, чекајте, да вам још нешто кажем: идите до апотекара Томе Томића — знате ли где је апотека — поред општине? — идите, кажите му, да сам вас ја к њему послао. Он ће од вас да одкупи сво сало медвеђе: он хоће да прави маст од њега. А добро ће вам платити.

Цигани се заблагодаришше и гомилицама се упутише апотеци. Просто, као да им се срце цепало; без трговине продадоше живе још смртне остатке својих другова у животу. Тома Томић купио је све сало, а о бутинама остао је, да се после договори. Трговац Рогачев који се ту десио, удеси се, да он купи све медвеђе коже...

Наступи мрачно, хладно септембарско јутро. Испочетка падаше ситна кишица, ну, неглеђајући на то, дошло је на трг много гледалаца и мушких и женских и младих и старих, да гледају интересантан призор. Варош, просто, сва као да је опустела. Сва кола, дрошке и тањиге заниимаху се довожењем гледалаца; кочијаши довожаху варошку господу, и враћали су се у варош на ново за друге. И прост народ је гомилама долазио Око десет часова све се већ искупило.

Цигани изгубише сваку наду. У логору више није било велика шума и галаме: жене се скриле под шаторе, заједно са својом ситном дечицом, да не би гледале казну; и само тек што се по неки пут из којег шатора зачује очајни узвик; а мушки мирно и уредно приуготовљавају последње припреме. Одвлаче своје тањиге у крај, привезујући после своје зверове за њих.

Исправник и Тома Томић с њим, прођоше поред пањеника. Медведи не беху баш мирни: необични догађаји, чудне припреме, огромна гомила људи, велики број медведа скупљен на једно место — све је то на њих узбуђујући утицало; они се отимаху од својих ланаца, или их гризаху подмукло ричући. Стари Иван стајаше поред свог огромног, хромог медведа. Његов син, остарији циганин, човек, са већ мало проседим власима, и унук, са црним лицем и ватреним очима, привезиваху медведа!

Сутра дан је нарочита депутација дра. Холуба свечано испратила.

—

*Извршена је смртна казна над хоџом Ахметом Соколовићем у Сарајеву Исти је прошле године убио, управо заклао цуру кат. вере Ану Шимуновићеву у Сарајеву о чему је и код нас писано. Издавао се за хоџу, те да је у Арапској научио врачати. О извршењу пресуде пише „Сар. Лист“: „Зликовац се и до потоњег часа на силу правио одважнијем. Из кола је одбивши помоћ, сам искочио, вешалима пришао је чврстим кораком, мирно саслушао пресуду, па се онда Богу помолио После молитве није дао да га крвници доведу до дирека, него је сам к њему пришао и мирно стајао, док су га крвникови помоћници савезали. Након шест минута био је већ готов. Хоџа, који га је пратио очита му смртну молитву при чем је војничка пратња одала руком почаст. Тим је удовољено правди и захтеву закона“.

—

*Лијза Мишел. Позната париска социјалискиња почела је ових дана опет да сазива у Паризу, по појединим каванама своје обожаваоце и да им држи вечерња предавања. Ну, много страхује да јој — не полиција, — но сами слушаоци не праве оне сметње и нападе, које су јој прошле године чинили, тако, да је морала потпуно да се повуче са политичка поља у пасивно стање.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Највећа светска пристаништа.

„Пештански Лојд“ доноси занимљиве податке о значајима појединих светских пристаништа, као и табелу из које се по реду види, која су пристаништа сада највећа и која су а току последњих 15 година највећма напредовала. У тој табели изложена су само она пристаништа, преко којих се годишње промете преко 5 милиона енгл. тона, разне робе. Рачунајући, да ће наш трговачки свет занимати овај преглед, те за то га и доносимо:

Г.	Прист.	Бр. тонова	Колико је прст у току послед. 15. год. напредовало
1887	Лондон	12.165,336	46 од сто
1887	Њу-Јорк	11.866 801	94 „
1887	Ливерпул	9.944.918	16 „
1886	Хонконг	9.080.390	143 „
„	Малта	8.884.050	109 „
„	Гибралтар	8.609.739	120 „
„	Марсељ	8 376,871	102 „
„	Хамбург	7.577.837	86 „
1887	Кардиф	7.250.376	152 „
1886	Антверпен	9.801 890	75 „
„	Портсаид	4.767,656	396 „
„	Ђенова	5.406,769	170 „
„	Цариград	5.195,242	0 од сто

По овој табели види се да је Лондон данас највеће пристаниште на свету и да одмах за њим долази Њу-Јорк. Но, ако се узме, да ће Њу-Јорк и даље у овако огромној сразмери напредовати, као што ова табела показује, онда није искључена могућност, да ће нам статистика идућих година, показати Њу-Јорк, као пристаниште првога ранга. Врло изненађује и то, како су по неза пристаништа н.пр. Портсаид, које је тек последњим годинама свој значај добило, огромно се унапредило. Тако показује предњаведена табела, да је промет у пристаништу Портсаиду порастао за последњих 15 година, за 396 од сто.

Промет у Цариградском пристаништу, као што се види, није за последњих 15 година, ни у колико прирастао.

Вредност робе која је морем превожена износила је, по податцима енглеским у пристаништу лондонеском 208 милиона, ливерпулском 184 милиона, Њу-јоршком 153 милиона и хамбуршком 90 милиона енглеских фуната.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове године, на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, поставља:

Стевана Р. Поповића, Глишу Гершића и д-ра Михаила В. Вујића, министре на расположењу, за професоре Велике Школе.

Милорада Петровић, професора зајечарске гимназије, за директора и професора књажевачке ниже гимназије, по потреби службе.

*

— Г. Председник министарског савета, министар унутрашњих дела, издао је под 26. пр. месецом, расиле свима окружним начелствима и управи вароши Београда, поводом тога што му често долазе жалбе од појединих лица противу позицијски власти, што им се наређује, да своју кућу или другу какву зграду. која је трошна и паду склона, поруше.

Разматрајући акта по тим жалбама, министар се уверио, да неке полицијске власти заиста погрешно и противзаконо поступају у оваквим случајима.

У распису г. министар објашњава смисао тач. 19 § 329 крив. законика, тумачећи да се исти односи само на оне старе зграде, које су тако трошне, да ће очевидно пасти и тиме некога повредити, а не односи се и на такве зграде, које су по себи истина старе и рабатне, но од којих нема те опасности и завршава свој расиис овим: По што се само на овакав начин за какву зграду увиди, да је трошна и паду склона, полицијска власт дужна је најпре споменути сопственика исте зграде, да је сруши или утврди, а његова је брига и дужност, шта ће од тог двога чинити, и тек ако он у одређеном му року не би ни једно ни друго учинио, онда да га за непослушност казни и даље поступи по наређењу последњег одељка реченог §-а и законика.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 1. Октобра 1888.

(*Крађа.*) Прошле ноћи непознати крадљивац увукао се у собу Павла Маринковића кројача и украо једне половне ципеле а оставио једну сатару, коју је понео за обијање за твора.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Риста Гавриловић слуга из Херцеговине, Тома Милошевић, Милош Собаревић, Стеван Јовановић, Петар Марковић, Михајило Цветковић момак фурунцијски и Филип Јовановић из Јагодине сви због скитње; Ђорђе Пешић слуга и Матија Ђак калфа обућарски због нереда, Марко Петровић слуга из Страгара и Јосеф Божичевић из Аустрије због крађе.

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Коста Грујић цигачин, Манојло Здиларевић из Аустрије, Марко Јовић из Хрватске због скитње, Васа Миловановић овд. и Петко Трајковић рибар због увреде, Биљан Вуковић мех. што власти није јавио свог болесног коња. Мијаило Јованочић каф. и Сима Павловић каф. што су преко прописног времена држали отворену кафану.

Стављен под крив. истрагу, Никола Белаковић овд. кројач стављен је под истрагу због покушаја убиства Стојка Момчиловића паредника.

Нађено. Једно ждребе пађено је и налази се при кварту палилулском.

Син је Тих. Ј. Марковића нашао испред куће у „југовићевој“ улици један златан претен са црним каменом. Сопственик нека се пријави глав. полицији са доказима.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

—

Код нас се врло слабо обраћала пажња на чеку литературу и док се она сваког дана све више богати, дотле ми једва да знамо и за имена првих књижевника њихових. Некад се и превело што од Сватоплуха Чеха, али сад се код нас на Чехе т. ј. њихову књижевност готово нико и не обазире, док она у самој ствари напредује више и боље но и немачка. У новије време јављају се нови књижевници али се на стари не бацају у заборав, не заборављају се. Сада Чеси издају целокупна дела Тилова. Он, истина није нама познат, но ми ћемо нашу публику бар у неколико с њим упознати доневши у једном од идућих бројева једну његову приповетку. А међу новије књижевнике чешке врло угледно место почиње да заузима Легер, са његовим приповеткама из провинције Ческе. Осим тога он се одликује као добар фељетониста; а сарадник је првих чеких часописа.

*

Прошле недеље подигли су у згради музејско у Пешти нови споменик славном Мађарском песнику Ј Арању.

*

Почетком месеца октобра приређују професори Петроградског универзитета прославу двадесетопетогодишњице, своме славном колеги физиологу Сеченову. (чије дело: Рефлекси мозга је и на наш језик пре неколика преведено).

КРИТИКА

—

(Наставак.) — **Арарове забавне књижице** *Коло прво.* Не, не само то; биће: Зоранке, Даничарке, Свестозарке (лола и о себи хоће да пева!) Месечеви пригласи „Земаљско цвеће“, Најпосле биће их још али писац вели за њих овако: „У другима ће се указати занимљивост, душевна зрелина ума и пробуђена свест.“ чега дакле у горњим нема да буде. Ну све је то

Исправник се с свима поравна.

— Но, старче, рече он: — реци деци да одпочну.

Гомила гледалаца се заталаса, подиже се жагор, узвици, по све се опет брзо стиша, и у сред те мртве тишине, разлеже се, не са свим громки, али важни глас. То говораше старац Иван.

— Дозволи ми добри господине, да кажем једну реч. Молим вас браћо, дајте мени да ја први убијем. Ја сам старији од свију вас: — кроз годину дана биће ми равно деведесета, а медведе водим још из малена. И у целом табору нема старије зверке од моје.

Он спусти на груди своју седу, кудраву главу, тешко заклима њом, и утре рукавом сузе у очима. Потом се исправи подиже главу и продужи још громкије и сувље:

— Зато и хоћу први да свршим. Мишљах да таку несрећу нећу доживети, мишљах, да је и мој медвед неће доживети; ну, судба беше другачија: ево својом руком морам га убити, свога добродетеља и храниоца. Одрешите га, пустите га на вољу, слободна. Никуда неће побећи. Одреши га Васо: нећу да га убијем као каквог скота везаног. Не бојте се, рече он заталасаној гомили: — неће он никога ни да такне.

Младић одреши огромно звере и одведе га не далеко од таљига. Медвед седе на задње шапе, спустивши предње на ниже, и обазираше се на све стране око себе тешко уздишући и мумлајући. Он беше заиста врло стар; зуби му жути; њушка сва омршавила; и он погледаше са свим другарски и тужно на свога старога господара, својим једним малим оком. Около владаше мртва тишина. Чуло се само како тупо цврче точкови интова по шљунку.

— Дајте оружје, сухо прозбори старац.

Син му додаде пушку. Он је узе и метувши је на груди, поче опет да говори, обративши се сад медведу:

— Да, сад ћу те убити, Потапе. Дај боже да ми рука не задрхти, како би те куршум ударио право у срце. Нећу да те мучим; ти то ниси заслужио мој стари мејо, мој добри друже. Узео сам те врло малог; друго ти око беше још читаво, сурла од претена још мека; ја сам уза те као уза сина ишао, рано сам те, и ти си израстао велики и снажан медвед; у целом табору нема ти равног. И ти си одрастао а моју доброту ниси заборавио: међу људима нисам имао бољег друга од тебе. Ти си био добар и смирен и лако си све поњао и свему се научно, а ја нисам до сад још видео поњатљивије и боље зверке. Шта сам ја био без тебе? Од твога рада живела је цела моја породица. Ти си ми зарадио коње у мојим двема тројкама; ти си ми хата за зиму дао. Још више си нешто урадио: мог сина си од солдачине спасао. Велика је наша породица и све — од најстаријег до најмањег, ти си до сад пазио и волео. И ја сам тебе много волео, а ако сам ти што крив опрости ми, ево те молим — опрости ми!

Он паде медведу к ногама. Звер тихо и жалосно замумла. Старац јадаше дрхтајући целим телом.

— Удри старче! рече му син — Не парај нам срца.

(свршиће се)

мало; још има. Довде је заступао и месечеве прегласе и земаљско цвеће, само није како нам се чини „заступио“ блејање и магарећи кашаљ; али ми свакако верујемо да ће и то „заступити“, јер писац вели: „а јавиће нам се и отвореним пољем уз душевне рефлексије и уметну књижевност другчијега вида.“

Ми пред овим узором стајемо, каменимо се; ми немамо речи да се надивимо, да се нахвалимо; али најпосле није ни нужно. Што ми да га хвалимо? дело само себе препоручује! ено само каже, да то није могао писати, обичан какав сатлерско-тапецирски помоћник, него гушчије перо (писац се сликао како држи у руци гушчије перо. Шта ли је тим хтео да нам каже?) г-дина — ар Ара предавача у Зајечару — ту је; хоћете ли неуморност — ту је:

„Кљусе ради и све...“ и т. д.

Првом својом књигом а нарочито предговором у њој наш нови опште — слављеник доказује, да ће у његовим доцнијим делима бити чак и „душевне зрелина ума и пробуђена свест, па богами, и отворено поље уз душевне рефлексије;“ а шта то значи, може појмити свако ко је ма један пут у свом животу прогутао маказе или попио бар аков ветриола! Да ли ће човечанство да призна заслуге његове, ми не знамо; то ће најпосле будућност показати. А и саме производе његове тек ће моћи потомство разумети, јер ми немамо чак још ни рубрике под коју би могли подвести таку врсту појезије као што је ова.

Ми би врло радо проговорили штогод о песмама г. — ар — Ара, али ће свакако бити боље да ми писца не препоручујемо, јер је увек далеко боље кад неко својим радом — као и сам писац — докаже, да он својом књигом није никако имао намеру да се поред оца Николе омрзне и свети Никола, да се поред ових песама омрзне у опште појезија.

Да је писац проникао дубоко у душу свима види се просто и по томе, што он њих не намењује понекоме, појединцима, он је прави песник он не зна за привилегије; пред њиме су сви једнаки, за то ћете и наћи да у књизи пева коло варошко, чаробно, лудачко, циганско, пачлено и др. Истина није метуо пиљарско коло дуњерско; а што нарочито пада у очи: он као предавач не опева предавачко коло, где би га могли видети.

Да ли игра враголасто.
А испада баш ракљасто:

Ми вадимо из појединих песама овде по неку строфу да би се бар приближно могло видети каква „једрина мисли веје“ кроз песме његове и како дубоко познаје како душу човечију тако исто и граматику свога језика. А осим тога, из ових стихова моћи ће се увидети како је његов геније тако силан, тако мисаон да већ постаје бесмислен. Ту ћете моћи видети како је песник лепо умео у кола разна да уплете и мало народних поскочица, истина мало „дотераних“, али то ипак не квари — бесмисао. Његово познавање језика тако је темељно тако сигурно, да нигде у књизи нећете наћи велико слово у средини речи или запету написану словима. Већ што се стила тиче ствар је мало другачија; тежина мисли чини да је и стил мало нешто непоњатан, тежак, али то је у опште карактеристика свију таквих умова као што је — ар — Ар.

Овде нећете наћи као код једног прекосавског узора:

„Цигле лете
Аој свете —
Да бежимо
Ал куда?“

али се, место тога на свакком реду, листу може наћи нешто, што вам, ако не смеј а ово сузе на очи може натерати, ако сте само осетљив (према српској књизи)....

(наставиће се.)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Мали интерес. В. плаћа тачно своју кирију, с рачуном исплаћује своје набавке, увек с есконтом, плаћа тачно своје дугове; једном речи, то је потпуно поштен човек, као што вели свет.

Један његов друг дође му јуче у посету и, у разговору с њим, обрати пажњу на диван простирач индијски што беше застрт по поду.

— Врага, каква је ово издашност! запита га; застирач од шест стотина динара најмање, место простог ћилима...

— Шта! знаш ли шта ме стаје?

— Половина његове вредности?....

— Тридесет динара, драги мој, тридесет динара што сам „позајмио једноме моме пријатељу коме је била прека потреба“.

*

Грозна убиства изведена су од неколико дана у Лондону. Убијено је неколико женскиња, од којих су неке нађене грозно измрцварене. Полиција неможе да нађе злочинце, који су недела ова извршили. Грађанство је услед тога веома узрујано и тражи да се збаци министар унутрашњих послова и шеф полиције лондонске. Појав, да полиција неможе да уђе у траг виновницима злочина, тумаче као доказ, да је полиција лондонска сасма дезорганисана. Убиства су извршена у истом крају Лондона. Прошлог уторника добила је полиција писмо, где неки Жак Л' Евентре јавља, да је он злочинац. Испрва су то узели као шалу, али како је Жак обећао, да ће првој жртви својој уши одсећи, што се и збило, то сад виде, да је писац онога писма заиста злочине извео, или да је у њима помешан.

*

Против нервозности пронашла је шведска краљица најбољи и најјефтинији лек. Она устаје рано из постеље, намести сама свој кревет, почисти и поспрема своју спаваћу одају и за тим оде у шетњу. После повратка доручкује те онда оде у башту, где плеви, копа и цвеће залива. Цео дан је краљица по пољу. Метода ова краљици помаже. Шат ова помогне и другима, који силне новце троше по различитим бањама

ШАЛА

Утеха. *Доктор:* „Шта вам је забога? Шта сте ви сад увртили у главу: бојите се да нећете како бити жив сарањен! Којешта! Ја незнам зашто стрепити? Будите уверени: то се мојим пацијентима неможе десити.“

*

Ново. *Дама:* Ви читате по новима; бога вам има ли што год ново да пише?

Он: Има, има; ових дана појавио се нов *атлас*.

Дама: Атлас? Ах, то ћу свакако гледати да набавим неколико метара за хаљину.

*

Не жалите ме (*народно*). Натоварило време јак терет чика Миловану. Дошао му земан. Једне ноћи баш на стави и окупи, те му душа дође уста окупили се сви његови знанци и пријатељи око њега, да се нађу и да га теше Бо'же неко и сузи — није шала умире, а красан човек!

Не жалите ме вели Милован, лепо сам се наживио, најео се меса и напио вина све ми је хв. Богу било по вољи... па, и нисам вам ни пут реко: говорио сам и с владиком....

— Е! гракнуше сви. Тако што а да не знамо!

— Јесам славе ми. Прошле године на вашару.

— Па шта му рече?

— Ништа ја њему. Но он дошао а народ ко народ, навали око владике, ја међ првима; кад бих до њега, а отуд притискоше те ја налегох на владику и нагазих га колико сам тежак, дрекну владика па ми рече: — одлази магарче!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 1 Септембар

кил	33.748 Жита . .	12.00
„	67536 Сувих шљива .	29.—
„	—— Шљива нових	—.—
„	236 Брашно фино .	15.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	6940 Кукуруза. стари	8.50
„	—— Кукуруз. браш.	—
„	2805 Јечам . . .	7·75
„	8151 Овас	7.50
„	178 Раж	7.50
„	— Мекиња. . . .	—.—
„	—.— Криза. . . .	—.—
„	146 Пасуља. . .	25.—
„	1169 Ораја	25.—
„	960 Катрана . . .	24.—
„	— Вуне овче . .	—.—
„	— Шишарке . . .	—.—
„	428 Коре брезове. .	12·—
„	6523 Креча	3.20
„	13590 Сена	4.50
„	22570 Сламе	3.00
„	60 Масти . . .	120.—
„	1080 Лоја топљеног .	77.—
„	.— Сочива	—·—
„	— — Ћумура. . . .	—·—
„	— кожа гов. . . .	—.—
„	1950 Крушака. . .	14·—
„	7511 Грожђа . . .	15.—
„	120 Сира. . . .	80·—
„	591 Свиња . . .	80.00
„	— кис. купуса . .	—.—
„	587 Лука цр. . .	7.50
„	— — Лука бела . . .	—.—
„	—— Арпацика . .	—.—
„	1338 Кромпира .	9.00

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (101)

„Сигурно је насела или се раздробила каква лађа? Биће сад за нас посла!“

Веслачи повезу право на онај спруд, где је лежао онесвешћени Умбо.

И ако су Ускоци били вешти у свакоме погледу, јер су на води одрасли, ипак је чамац са ешком муком пролазио кроз спрудове и стене, да би дошао до оног спруда, на коме је лежао Умбо. Кад би само мало чамац врднуо на страну, докопала би га јака струја и размрскала о стене.

Опкољавајући, и возећи се час тамо час амо, једва једном приђе спруду.

Ускоци се већ у напред радоваше, надајући се богатом плену, мислећи да је ту пропала каква трговачка лађа са скупоценом робом; али се у нади преварише. У околини, а и на самоме спруду, не нађоше ништа више, сем неколико дасака од разбијене Умбове гондоле.

Кад су изашли на спруд, упуте се неколико њих лежећем Умбу. Један од Ускока, као што изгледаше, имао је вољу да Умбу забоде свој велики нож у срце. Он беше замахнуо ножем, и већ је био близу да изврши своју намеру, па да задовољи своју крвожедну жељу.

Друга двојица прискоче на место где је Умбо лежао, и стану између Умба и овог Ускока, што беше замахнуо ножем. Они му објашњаваху да је нужно, да овај човек буде жив, како би им могао казати где је његова лађа пропала, док је овај показивао руком на бели крст, кога је Умбо имао на прсима.

Раздражени Ускок би извршио своју намеру, да остали нису подигли онесвешћеног Умба, и однели у чамац.

Међу тим је Умбо долазио к себи. Он отвори очи и виде стране, фантастично обучене људе. Сад се поче сећати шта је било са њим. Тек сад му паде на памет причање Алесандрово, кад је био дошао на Галеру. Знао је дакле, да се налази у рукама Ускока, тих пирата, и обалских пљачкаша, на Јадранском мору.

Кад су Ускоци видили да је Умбо дошао к себи, они се међу собом споразумеше некаквим знацима.

Они га окупе са разним питањима, а највише га питаше: где је разбивена она лађа, на којој је он био?

Умбо је по мало разумевао њихова питања, пошто су они разним знацима пропратили свако питање.

Он захте мало вина, јер беше јако уморан и малаксао. Ускоци су имали сваки по једну флашу уза се.

Један му пружи флашу, и ово окрепљујуће пиће поврати у неколико снагу Умбову. Он им причаше да је на гондоли пошао из Венеције, и да је његова гондола разбивена о једну стену, а њега су таласи избацили на овај спруд.

Ускоци пажљиво слушаше шта је Умбо причао, и чудили се, како је овај калуђер, јер га за таквог сматраше, смео да се усуди у гондолу, на тако далеки пут. Али су морали веровати његовим речима, и

СРПСКА НАРОДНА ВИША МУЗИЧКА ШКОЛА

Од 1 Октобра отвара се виша музичка школа *Конзерваторијум* за све музикалне инструменте (као певање соло и кору) упис ученика у исту одпочиње од 28 Септембра и трајаће до 15 Октобра сваки дан од 9—12 и 2—6 после подне. Програм, као и остало донећемо опширно у идућим бројевима.

Стан Обилићев венац број 22 I спрат у кући г. Андрејевића.

УПРАВА

ОГЛАСИ

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због преместаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник
конзисторије

СТАН за самца у поп лукиној улици број 18 на горњем боју с лица има за издавање под врло повољним условима од првога новембра.

3 3

2000 дуката тражи се на 1-во место после управе. Дуг управе 1000 дуката по девет по сто. Упитати уредништво „Малих новина“

3—3

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром.

3—5

ТРГОВИНА, М. Алексе Петровића. Кнез Мијајлова улица.

Потребује једног шегрта који може одмах ступити и то само из унутрашности:

3—3

1200 ДИНАРА Два чиновника траже горњу суму на зајам. Осигурање на плату, са месечном отплатом. Запитати у редакцији овога листа.

ОБЈАВА

Од данас на сваког дана свираће у гостионици код „Златне Лађе“ на Малој Пијаци оркестар под управом Драгутина Тифанеска најодабраније српске комаде.

За добру послугу и добро јело и пиће са умереном ценом постарао сам се.

26 Септембра 1888.
Београд

с поштовањем
Б. И. Марјановић
угоститељ

5—5

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Бр. 21

Г. Вучку Стојановићу
Чинов. Мин. Војног.

Овим путем отказујем вам од 1 Новембра квартир у коме седите. Зашто ви знате.

Јован Протић
благајник у пензији

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

16—50

савстоваше се међу собом шта ће да раде са овим странцем.

Више њих беху вољни да одмах сврше са њим, као што су обично и радили са странцима који су долазили њиховог робства, али онај, што га је први опазио полагао је на њ право, и захтевао га као свог роба.

По кратком договарању пристану сви на овај захтев, и објасне Умбу да је он роб тога Ускока,

Сви уђу у чамац, не бринући се више за Умба, и повезу се натраг.

Ускоци се још једнако надаше да ће наићи на какву разбијену лађу, јер се увек после ноћне буре дешавало, да је каква лађа разбијена код стена. Они су дуго лутали између спрудова и стена. Тек пред ноћ упуте се они на место, одакле су дошли. Умбо виде једну дивну луку (пристаниште) коју је сама природа створила. Одмах иза саме луке подизаше се једна велика стена, на чијем висоравну беху сграђене кућице. Умбо је одмах помислио да ће то бити Сењ, Ускочка варош, о којој је Алесандро приповедао.

И пристаниште и варош беше привлачно место за свакога. Иза кућа на стени, беху баште са разним воћем и другим повртем.

У пристаништу стајаху више већих и мањих лађа. Разни чамци долажаху и одлажаху непрестано, сво до самог мрака.

Ко је год видио леп положај овог места, ако није знао да у њему живе морски гусари, одмах га је привлачило да се ту настани.

Стена, на којој беше варош, заштићена је нешто морем, а нешто разним мањим стенама, које су вириле из мора. То беше прави природни град и сваки је могао знати, да је Ускоке тешко напасти на овом месту. С тога су Ускоци свагда пркосили изасланим експедицијама противу њих, и могли су непрестано да продужавају њихово разбојништво.

Чамац пристаде уз обалу. Умбо виде да је у вароши била једна дугачка улица са мањим унакрсним улицама скопчана. Куће беху ниске, а прозори свагда застрти са дебелим засторима. По улици видело се више људи, неки стоје а неки ходају.

Пошто су сви изашли на обалу, господар Умбов додирне га руком по рамену, и да му знак да пође за њим. Он се упути једној већој кући, на којој беше некакав грб, у злату израђен, по свој прилици ово беше скинуто са какве државне Галере. У тој кући обитаваше воћа Ускока.

Ускок отвори врата, и они уђу у један ходник, који беше осветљен лампом. У ходнику изађе им један роб, обучен у белу мантију, која је допирала до колена. Сем ове мантије на њему не беше ништа више.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 181 Београд. Понедељак 3 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медикијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још много нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 3 Дионисије ареоп.
Католички: 15. Терезија оп.
Сунце излази: у 6 сах. 32. м. залази 5 сах. 27 мин.
Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·61

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У уторак 4 окт. *„Уријел Акоста“* Драгедија у 5 чинова, написао Гуцков — Редитељ г. Јовановић. — У претплати 114.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 к по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 час пре подне.
Министр. војске: сваког дана од 11—12 час. осим недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 к по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Народна Банка. Велика грађевина Народне Банке већ је до горе подигнута а прекључе је већ и кров метут. Према брзом раду изгледа да ће ем већ за месец дана имати потпуно готову грађу.

*

Збор. Јуче по подне био је збор чланова „Занатлијског удружења“, за кварт Врачарски, ради бирања поодбора за тај кварт. Збор је држан у кафани код „Босне“.

*

Из Позоришта. У једном од скорашњих бројева напоменули смо како смо чули да је у одбору позоришном било речи о томе да се неколико ложа прогласе као ложе чија би се маста, означена пумером, могла посебице продавати. Сад имамо накнадно да јавимо, да је доиста некад било у позоришном одбору предлога о томе; али он је, из оних истих разлога које смо и ми том приликом поменули, — одбио као за наше прилике врло неумесан.

*

Изјава. У јучерањем броју „Видела“ читамо изјаву г. Милутина Гарашанина, у којој вели, да се повлачи са политичког поља.

*

Постављени. Као што чујемо, постављени су на Великој Школи професори, за војне предмете, као што су тактика, фортификација, пешадијска правила, борење и т. д. Но још нисмо дознали који су по именце и из ког ће се буџета плаћати.

*

Благодејање у учитељској школи. О регулисању благодејања у учитељској школи, донели смо једну белешку у прекјучерањем броју. Ту белешку имамо у оволико да исправимо и допунимо: да је такво решење донео сам г. Министар Просвете а не професорски савет исте школе.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из *Ваљева* нам јављају да је тамо сазван 6 окт. ов. г. збор, ради конституисања „Занатлијског удовичког фонда, за потпомагање удовицама и сирочади“. Г. Министар народне привреде већ је одобрио и потврдио правила овог удружења, која му је поднео привремени одбор. И сад на основу одобрених правила, конституисаће се удружење, отвориће се упис у чланство и бираће се управа.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Приход.** У Петрограду и околини налази се до 260 разних фабрика и завода индустријских. И оне су све за последње две године донеле прихода скоро до 36 милиона рубаља.

* **Устанак.** На острову Јави староседиоци подигли су буну против усељеника, и хоће да их све протерају, како би тим себи створили једну независну владавину.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Бечка и пештанска берза. Ако би се данас штогод хтело казати о бечкој берзи, то би свакако нужно било знати како стање ствари постоји на берлинској пијаци, јер управо она даје, како бечкој, пештанској, тако готово свима европским пијацама највећи импулс. И увек кад је на берлинској пијаци [illegible] Бечу и Пешти, пошто те две пијаце зависе потпуно од берлинске. И нико није био кадар томе да противстаје јер лајици који би хтели овде да мењају природу ствари новчане пијаце берлинске, изгубили би земљиште на коме стоје и сурвали би се у пропаст.

До пре два дана не беше на бечкој берзи баш најбоље стање, а то је с тога што је број ангажованих, који су активни, био доста ограни-

---

ПОДЛИСТАК

МЕДВЕДИ

ПРИПОВЕТКА ВСЕВОЛОДА ГАРШИНА

(свршетак)

Иван се подиже. Очи му беху суве. Отклони руком са чела своје седе власи и продужи тихим звонским гласом:

— И ево, сад морам да те убијем... Заповедили, мени старцу, да те убијем својом руком; не можеш више да живиш на овом свету. Шта је? Нека нам благи творац на небу суди.

Он узеде ланац и чврсто се приљуби уза звера крај леве шапе. А медвед као да га је поњао. Разлеже се жалосно очајно мумлање; он се диже на прсте, подигавши предње шапе и као да њима скрива своје очи, да не види страшно оружје.

— На нека буде, викну он дивљим тупим гласом, трепћући очима: — Довољно је! Удри! један је свршетак! једанпут се мре!

И пришавши зверу, прислони цев до увета његова и опали. Медвед затресе својом безживотном величином, само што му уста растворише, као кад би да зева. По целом табору осуше се пушке, које заглушаваху очајне узвике жена и деце. Лаки ветар носаше дим из пушака ка реци.

* * *

— Побеже! Побеже! разлеже се у гомили. Као стадо уплашених оваца, сви се растурише. Дебели исправник, Тома Томић, деца, музиници, бабе, госпође, све је то бежало у самртном страху, саплићући се о шатре, о кола, падајући један преко другога, и дерући се. Коњи упрегнути у господске екипаже што чекаху, почеше да се отимају и појурише које-куда. Но, опасност не беше баш тако велика. Уплашена звер бегаше са чудном лакоћом; пред њом је све уступало места му правећи, и она се упути право у варош. Неколико цигана с оружјем у руци потрчаше за медведом. Неки пешаци на улицама побегоше баш уза сами зид, како би се што пре којих врата дочепали. Све живо побеже; на чак и пси исчезоше.

Медвед, бежући, трчаше и главном улицом, и често би у страну потрчао, да себи места направи, да прође, но све беше затворено. Трчаше поред дућана, сусретан виком трговчића, који га сапћим тим хтедоше да уплаше; протрча поред банке, поред гимназије, касарне, на други крај вароши, изађе на брег крај реке и ту се најпосле заустави. А одма за тим из улице показа се гомила цигана. Исправник и пуковник вожаху се на колима, с оружјем у рукама; а цигани и вод солдата потрчкиваше за њима.

— А ено га, ено га! продера се исправник — Жаре! удри га!

Почеше да стрељају. Један куршум, између многих, згоди звера који у самртном страху потрча брже још. На једну врсту од вароши, баш поред реке, куда је медвед бегао, налазила се шевар са свију страна окружен малом но густом шумом; звер потрча туда. Ну заглибивши се у рукаве речне одмаче се од пута; велика бара још раздвајаше га од густе, дубоке

чен. Ну од прекјуче види се ефект далеко већи, побољшање је наступило. Ну то је свакако с тога што је и у Берлину мало раније то се исто јавило. Али крај свега тога неколицина се држе још повучено јер ситуација још није добро рашћишћена да би се могло снати шта ће донети сутришњи дан из Берлина. И берзе данас стоје на доста важној висини и сигурности; а Берлин ће већ свакако на све могуће начине трудити се да његова берза и на даље се одржи тако да ће најпосле чак и они који с најнесигурније осећају, који највише сумњају, да ће својим да ће својим додатком, т. ј. са активношћу осталим играчима учинити да ефекат буде све што већи, или се бар одржи на ономе ступњу, на коме га је Берлин пре два дана довео. Пестер Лојд додаје да би било будаласто не веровати да то стање финанских операција не води свој постенак још из раније и ако се побољшање тек пре два дана појавило. — Пештанска берза и њени играчи могу сад мало мирније да посматрају процес ствари јер је тако рећи изненада се умножио капитал угарске комерцијалне банке; и сад акционари добивају већу дивиденду од уложеног капитала, а наравно, и акције им добивају већи курс. А свакако је познато свакоме да се са више новца сигурније може што почети; — тако је исто и овде: једна банка са 8 милиона фор, капитала и од прилике 2 милиона резерве ранжира мање, но што се може са већим капиталом ранжирати. Новчане пијаце су се дакле побољшале: и сад се са великом пажњом мора, наравно очекивати, шта ће у половини овога месеца на бечкој и пештанској берзи наступити.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Министарски савет, по највишем [illegible] на предлог министра грађевина, поставља:

за инжињера шесте класе инжињерског одељења министарства грађевина, Јевту Т. Стефановића, свршеног техничара.

и на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, поставља:

Петра Шахина, поштара друге класе поште текијске, за поштара исте класе поште београдске:

Димитрија Стефановића, поштара пете класе поште смедеревске, за поштара исте класе поште орашке; и

Милоша Мутавџића, поштара шесте класе поште пиротске, за поштара исте класе поште нишке; — сву тројицу по потреби службе.

а на предлог заступника министра финанције, поставља;

Михаила Аћимовића, благајника II класе благајнице округа топличког, за благајника исте класе благајнице округа јагодинског, по потреби службе.

*

По предлогу начелства округа пожаревачког, од 15-ог тек. мес. Бр. 13798, министар нар. привреде, а на основу чл. 3. закона о панађурима, решио је: да се панађур, који је држан у селу Четережу од 8 до 12 септембра сваке године, сведе од пет на три дана и да се у будуће држи 8 9 и 10 септембра сваке године.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 2. Октобра 1888.

Притворени. Ноћас су притворени, Риста Милошевић из Босне, Илија Маринковић, Јован Миловановић лађари из Босне, Андрија Савић из Хрватске, сви због скитње, Катица Лазаревић слижавка и Милка Бела из Аустрије због блудничења и Александер Манојловић, слуга касапски, због пијанчења и нереда.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су Петар Марковић, Стеван Јовановић, Михајло Марковић, Ђорђе Томић, Наум Димитријевић скитнице из Турске, Марко Петковић из Страгара, Милош Собарчевић из Н. Сада, Сима Јевтановић из Требиња, сви због скитње и тумарања, Јован Јовановић кафеџија, што није упалио фењер, Данило Димитријевић ашчија и Серафим Јосиповић хлебар овд. због нечистоће, Милан Дукетић обуђар за [illegible] слугу власти. Стојан Николић, Јанко Арсић сеизали овд. због свађе и Коста Гроздановић баштован због нереда.

*

Нађено. Један кључ од собних врата нађен је на великој пијаци, и један велики кључ од капије или подрума у улици Вука Караџића и налазе се при кварту варошком.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

У вароши Бланкенбургу у Немачкој основало се скоро друштво за немачки језик. Ових дана оно је држало свој главни скуп, на коме је сем великога броја професора присуствовало доста ђака, чиновника и грађана. Ту се претресало о задатку и тежњама тога друштва. И циљ истог овог је пута утврђен:

1). Из немачког језика све стране изразе и речи избацивати и исте немачким замењивати у току савршавања немачког језика и литературе.

2). Неговати књижевношћу дух немачког језика са неговањем самог језика; и

3). Ширити опште народне свести и самосталности језиком.

Скуп је био много посећен, и у посетиоцима нашао је бурног одобравања.

КРИТИКА

—

(Наставак.) — **Арарове забавне књижице.** *Коло прво.* Гледајте само са како једрим мислима пева о зори:

Заспала нам зора плава
Па ју трепет обасјава!
Рано рани праско зора
Покрај јасна светозора
— — — — — —
Шапће лако на зренику
Кронку тихо у пренику."

Како је то величанствено! Зора спава а некакво — писац нам не вели трептање, зору осветљује.

После тог. Зора (и то праско-зора, ваљда што праска) се буди и то не сама, него покрај светозора јасног! Кад се тако пробудила она на зре-

Крокну тихо у пренику...

Све све и да се објаснити, али ово не. Видите писац вас је бацио у размишљање, изненадио вас, јер не знате како је пробуђена зора, крокнула у пренику.

Но ово је и којекако. Прервните други који лист — читајте

„Боже спаси!
Наши гласи
Колом лете —
Сушто дете —
Наша нога —
Пева слога —
Коло води
И заводи!"

Опијени једрином мисли, и лепотом стила и сликова, па и сигурношћу интерпункције, ви идете даље налазите и на овако што:

„Опила нас поскочица
У лаганих папучица!"

или:

„Коло игра па се бани
Што ће вољом да се стани"...

У колико и писац има воље за ђубрење наше књижевне њиве, познаје се сем по осталом, још и по позиву упућеном на нас:

Излиј брате добре воље,
Да ђубримо наше поље...

Почетак чаробног кола баш нас очарава, а изгледа, да је ту и писац био очаран — а знате да очаран човек често незна шта говори

Около
У коло!
Покрени стопу
Па уз незлобу
Покликни плахо...
У колу свио с' пако;
Пакошћу пакост греде
А што нам рећи хтеде;
То знамо давно давно...
Косово беше славно!...

У песми војничко коло пева се од прилике како се спрема коло слободе за то да неби Србин више дремао; па између осталих који у колу играју долази и један барјак:

Бојни барјак ето стиже
Бео барјак од победе
А на њему Ђурађ седе...

Е дед пустимо и ми мало нашу фантазију — преставимо, како то величанствено мора да изгледа, кад на бели победнички барјак седне „храбри јунак" Ђурађ! Само нам писац не наговештава: ко је сиромаха Ђурђа набо горе на барјак, да ли писац или сам „храбри јунак Ђурађ" да би показао и тим своју храброст? —

А ако нисте што год случајно од [illegible] и ћете моћи ово прочитати (објашњавати не морате — не морате за сад ћемо ми то урадити).

Утри варошанка гаја наду
У тихом своме, у љупком осладу,
Размећу се величанствено руке
Уз миле јој погледе лаке струке.

То је лепо изречено; али писац нас оставља у неизвесности, вели: варошанка гаји наду у љубком осладу, а не вели за шта? само тек додаје како се размећу руке величанствено, (Вите, код њега руке могу да се величанствено размећу) и то, назите сад: руке се величанствено

шуме, где би се могао, ако не спасти, а оно бар зауставити. Ну, он се не реши да заплива. На ону страну пружио се густ шипраг, који расте само у јужној Русији. И те дуге, витке стабљике расту тако густо, да је човеку немогуће проћи кроз шипраг; ну има места куда се животиње и пси могу провући. И туда потрча и медвед. Гониоци смотрише га са брежуљка; а исправник рече послузи, да треба оно место, где се звер сакрила, да се прокрчи.

Несретно створење забило се у најдубљи крајичак; рана од ђулета ужасно га је болела; он се скупио сав, забивши главу између шапа, и лежаше непокретан, обезумљен од страха, лишен могућности да се заштити, да се спасе. Солдати стрељаху на њ, хотећи да га погоде, јер је било врло тешко доспети до њега.

И убише га доцкан пред вече, изгнавши га из убежишта ватром. Сваки који је имао пушку, сматрао је за дужност да је испали, да сјури куршум у издисајућег звера; и када су му кожу одерали, нико је не хтеде купити . . . П.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (102)

Ускок се разговараше са робом неко време, а за тим их роб одведе до једних врата у ходнику, и отвори их. Пред њима се укаже велико двориште, које је било удешено по источњачком начину. Оно је било сво патосано камењем. Свуда у наоколо беху преграде на сводовима, окићене разним зеленим жбуновима. У средини дворишта беше велики базен са врло бистром водом.

На појединим златним штанглама, које су биле намештене у дну дворишта, љуљаху се разне шарене и велике птице и папагаји. Мали мајмуни несташно се играли око тих штангла, скакутајући час тамо час амо.

У једној прегради на своду, у дивном зеленилу, где су клечали млоги робови, седео је један озбиљан, мрког лица човек. Он беше обучен у белу хаљину, налик на кафтан. Поред њега седела је једна крупна и јака женска, која је била обучена у са свим белу хаљину, начичкану са златом и разним драгоценостима.

Главни вођа Ускока, као и његова жена, ношаху широк појас, за којим беше оружје са скупоценим балчацима. То беше знак, да они припадају ратничком племену.

Умбо и Ускок приђу ближе тој прегради и поклоне се.

„Кога то доводиш, Тарече?" упита вођа Ускока показујући на Умба. „Ми смо пређе имали једног роба, који је носио овако исто одело!"

Жена вође Ускока љубопитљиво је посматрала Умба.

Тарек, тако се зваше овај Ускок, који је био господар Умбов, исприча све шта је било, и како је нађен Умбо.

„Дошао сам, капетане," изјави Тарек да те питам, смем ли да задржим овога

размећу уз миле погледе њене, који су лаког струка!

Бољи табло не треба. И Максим задрин појета, и песник који пева како цигле лете, салди би постиђени главу своју пред овим и — заплакали би се....

У књизи се опева и једно ћифтинско коло и знате ли шта она ради?

Рите, рите препарите
Ајде рите — ал' намирте!
По ритама уврукараш:
Баш ћифтински мало знаш!

Ал што рече не порече
За то коло ипак креће:
Тача коло у оток
Све се слива у поток!

Обешењаци ћифте, сви се са својим колом сливају у поток, и тамо спавају. И докле ћифта тамо спава, дотле:

Њему кола кола пуна
Не бриса их без сапуна —
Насапуни ћифта бре —
Та уз кшефт се рећи сме!...

(наставиће се)

ЗАБАВА

ШАЛА

4 на један пут. Мој мали седмогодишњи брат Срета дође чисто уплашен у собу држећи једну посмртну позивницу:

— Гле, гле, овде стоји како су њих четворица умрли.

— Зар?

— Ево, гле, види; овде стоји наша драга мати, сестра, тетка и баба.

*

Он је. Официр (посилном мало љутито) — Који је то магарац што се синоћ дерао у канцеларији?

Други официр:

— Но, но, немој молим те сад ти да вичеш — ја сам био, ја!

*

Учитељ: Леви, твој отац да 100 дуката с интересом 10 од сто за три године. Колико ће интереса он добити свега за три године?

Леви: Добиће 150 дуката

Учитељ: Е — е? Зар толико је на сто 10 за три године.

Леви: О незнате ви мог оца — он неки пут и више узме.

*

Пред зору. Палоција, седећи на једном врло високом зиду, мимопролазећем господину:

— Извините господине, али би вас нешто замолио — имате ли случајно какве мердевине уза се да носите?

Припослано *

За ствари под овом рубриком уредништво не одговара.

Отворено писмо

Господину

Стевану Буртићу
жандармериском потпоручику.

Пирот

Већ од дужег времена Ви господине потпоручиче износите по кафанама и сокацима којекакве гласове о мени.

Да ли то приличи једном озбиљном човеку у опште, то цене они који познају и мене и Вас *добро*, па зато неби о томе ништа на овај начин ни говорио; али кад сам се уверио да Аргусовим очима тражите ма и најмању трунку у моме оку, што Вам је све до сад узалудно било, то ћу бити слободан да Вам овим путем напоменем: да гледате те прво Ваше замршене рачуне, које сте као командир укинутог пиротског жандар. одреда замрсили, а размрсите; и који су на крају крајева показали *недостатак* од преко *две хиљаде* динара, зашта још нисте на одговор узети и законој казни, као *проневериоц* подвргнути, и ако се та ствар већ годину и по одуговлачи.

Даље: боље би било да гледате те изравнате рачуне са Браћом Крстићима овд. трговцима за узету храну за исти одред, и за коју сте Ви још пре годину дана новац, из ово — окружне благајне примили, па и утуцали; — па тек пошто то све расправите, онда можете о туђим часним приватним дуговима рачуна да водите.

Рачунам да је за сада доста. Ако пак желите, на Суду Вам могу још више доказати.

Пирот 29 Септембра 1888.

Ђорђе Ј. Петровић
комесар жељез. полиције

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

Г. *Ђ. Петровићу*, ком. жељ. пол. Пирот. Имате да доплатите још 5 динара за ваше припослано. Молимо вас да ту суму још првом поштом пошаљете.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 1 Септембар

кил	33.748	Жита . .	12.00
„	67536	Сувих шљива .	29.—
„		—— Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	6940	Кукуруза. стари	8.50
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	2805	Јечам . . .	7·75
„	8151	Овас	7.50
„	178	Раж	7.50
„		— Мекиња. . . .	—.—
„		—.— Криза	—.—
„	146	Пасуља. . .	25 —
„	1169	Орања	25.—
„	960	Катрана . . .	24.—
„		— Вуне овче . .	—.—
„		— Шишарке. . .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12·—
„	6523	Креча	3.20
„	13590	Сена	4.50
„	22570	Сламе	3.00
„	60	Масти . . .	120.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„		.— Сочива	—·—
„		—— Ћумура. . . .	—·—
„		— кожа гов.	—.—
„	1950	Крушака. . .	14·—
„	7511	Грожђа . . .	15.—
„	120	Сира.	80 —
„	591	Свиња . . .	80.00
„		— кис. купуса . .	.—.—
„	587	Лука цр. . .	7.50
„		—— Лука бела . . .	—.—
„		—— Арпаџика . .	—.—
„	1338	Кромпира .	9.00

РАЗНА ПИЋА

лит.	1400	Вина црна. . .	14.—
„	2000	„ бела . .	20·—
„		— Комовице. . .	—·—
„	400	Ракије меке. .	24·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЈА АНА ЧИЛАГ

са мојом 185 сант. дугом лорели косом коју сам добила усљед 14 месечне употребе помаде коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једино средство против опадања косе.

Она унапређује растење косе и јача власиште. Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде и у опште даје длачици већ после кратке употребе, природну масноћу и лепоту, осим тога чува је до унајдубљу старост од преране оседелости.

Цена је тегли 5 динара. Разашиљање дневно на све стране света одма по пријему новаца.

Главни депо за Србију кнд г.г. Тадића и Константиновића трговца у главној чаршији у Београду.

А по Србији може се једино добити код ове г. г. Живка Тадића у Ваљеву, Ђоке М. Ђорђевића у Јагодини, Светозара П. Белотрепића у Крушевцу, Браће Б. Јефтовића у Ужици, Браће Чворића у Лозници, Јанка Вулкана и Комп. у Нишу, Мијаила Ранковића у Пожаревцу, Косте Димовића и Сина у Параћину, Браће З. Димитријевића у Алексинцу, Влајка Антонијевића у Чачку, Стевана Мостарчића у Пожеги, Светозара М. Павловића у Шапцу, Милоша Јовановића у Заичару, Бранка Ж. Јефремовића у Смедереву, и Драгутина Јефтића у Крагујевцу.

Чилаг и Комп.

у Буда-Пешти краљев. улица 52.
10—10

роба за себе? Мени је потребан још један роб за моје козе"

„Како се именујеш?" упита вођ Умба.

Умбо му каза име.

„А одакле долазиш?"

„Из Венеције. Морао сам да побегнем оданде.

Ово је зачудило вођу, а још више његову жену, која се звала Имара. Умбо им је сад морао да приповеди све што зна о Венецији.

Из даљег разговора Умбо дозна да се вођа Ускока зове Бикок, и да је он Имару пре више година заробио близу Венеције. Ова жена изгледало је као да нема никакве наклоности према својој отаџбини. Шта више, она је мрзела на све оно, што се у Венецији догађа! Она је била прва, која је свог мужа и остале Ускоке подбадала на разбојништво и пљачкање, само да се што више обогате.

Међу тим се ноћ била спустила. Месечева светлост обасјала је двориште, и цео изглед у њему беше чаробан.

Вода у базену изгледаше као од сребра, а фантастично одело ових ускока изгледаше Умбу као приче из хиљаду и једне ноћи. Ларма мајмуна и папагаја, па и цела ова околина опомињаше Умба на источни народ.

Разговор између Тарека и вође Ускока беше свршен. Умбо беше предат Тареку као роб.

Тарек и Умбо изађу из дворишта, и истим ходником врате се на улицу. Чим су на улицу изишли, Тарек се упути једној кући, која је била у близини до обиталишта вође Ускока. Кад су ушли унутра Тарек покаже Умбу руком на ливаде, које су се видиле иза обиталишта.

„Ти си сад мој," рече Тарек. „Ја сам ти сачувао живот за то, да ме служиш. Ти си мој роб, и бићеш код мене пастир. Ако будеш пажљив у свему, и веран, нећеш оскудевати ни у чему. Али се не шали да покушаш са бегством, то би ти била сигурна смрт. Ено тамо, то су моје ливаде. Оне граниче са баштама нашег вође. Тамо у баштама његовим не смеш приступити, нити пуштати козе на пашу. Али ти опет кажем утуви добро моје речи: Ако покушаш да бежиш, бићеш мртав! Одавде не можеш тако лако да побегнеш. Преко оних стена не води никакав пут, а са водене стране немаш куда! који год те види да бежиш има право да те убије одмах!"

Тарекова кућа не беше тако велика као вође Ускока, али је ипак била чиста и добро уређена. Иза ње беху велике штале пуне коза.

Кад проведеш међу нама више година, и ако будеш веран, настави Тарек, можда ћемо те примити у наше редове, и онда престаје твоје робство. То ће бити само тада, ако ми видимо да ћеш бити добар и ваљан, а и заслужан да се назовеш Ускок. Сад знаш све, Умбо! Хајд за мном!"

Тарек се упути шталама, и кад је дошао тамо отвори врата. Унутра беше приличан број коза, које радосно притрче Тареку.

„Тамо у оном ћошку," рече Тарек показујући руком; „има постеља, ту се можеш одмарати. Ако си гладан, помузи коју козу, и једи. Хлеб ћеш наћи на оној страни, где је магаза за смештај хране!"

„Ја сам жедан и јако уморан." одговори Умбо.

„Сад знаш све, шта ти треба да радиш Одмори се, јер видим да си уморан," рече Тарек и остави Умба у штали.

Умбо потражи лонац и пошто га нађе

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2" до 2" метара ширине у разноврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 9—15

СРПСКА НАРОДНА ВИША МУЗИЧКА ШКОЛА

Од 1 Октобра отвара се виша музичка школа *Конзерваторијум* за све музикалне инструменте (као певање соло и кору) упис ученика у исту одпочиње од 28 Септембра и трајаће до 15 Октобра сваки дан од 9—12 и 2—6 после подне. Програм, као и остало донећемо опширно у идућим бројевима.

Стан Обилићев венац број 22 I спрат у кући г. Андрејевића.

УПРАВА

Једна здрава дојкиња тражи место.

Јавити се уредништу. 1—3.

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда

господска улица Нр. 21

Г. Вучку Стојановићу

Чинов. Мин. Војног.

Овим путем отказујем вам од 1 Новембра квартир у коме седите. Зашто ви знате.

Јован Протић

благајник у пензији

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 поплукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 4—5

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

17—50

помузе једну козу. Млеко беше добро и пријатно. Но на брзо га савлада умор Он леже на постељу, која беше у једном ћошку. Чим је легао заспао је одмах.

VII.

Едита и сен.

„Дакле је суђено, да вас, Синьорина. видим овде у затвору!" рече Доменико, апсенички свештеник, у Дуждевој палати.

„Зар да вас овде нађем? То ме је јако ожалостило. Ви знате како сам поштовао вашу племениту мајку, знате колико имам да благодарим узвишеном и благородном графу Мирафијору...."

„Њих нема више, оче Доменико!"

„Реците ми од куда је то дошло, да и вас доведу амо у затвор?" упита свештеник.

„Сусрела сам се са оним, оче Доменико, који се силом начинио граф Виргилио, насљедник графа Мирафијора," одговори Едита Амалфијева. „Сусрела сам се са њиме у цркви Св. Марка, где сам се молила Богу. А зар ви не знате како се то догодило, и како сам доведена овамо?"

„Та ви сте са графом Виргилијом живели као са братом! Да се нисте завадили са њиме?"

„Са графом Виргилијом? А како би се могла са њиме завадити? Зар ви не знате да смо били брат и сестра?"

„Па баш с тога се и чудим вашим речима!"

„Ја видим да сте и ви преварени и држите, да је прави Виргилијо Мирафијоре онај човек, који се силом начинио наследник графа Мирафијора, и који се безправно назива Виргилијом!"

Стари свештеник гледаше зачуђено у Едиту.

„Па ко је тај човек?" упита он.

„Варалица, оче Доменико!"

„Света Богородице!" повиче свештеник и склопи руке.

„Знате ли ко је тај човек, оче Доменико, што тако вешто и сретно игра улогу графа Виргилија Мирафијора? Да ли се опоминьете Инга Фоскарија, који је пре млого година протеран био? То је та варалица, што је сад искрсно под именом графа Виргилија Мирафијора!"

Свештеник се беше поплашио од ових речи, и звераше на све стране око себе.

„Шта то говорите, Синьорина, шта ја чујем од вас?" рече он трљајући руке.

„А тај проклети варалица, који је помоћу Брабантинија и злочинством, задобио име и насљедство, тај Инго Фоскари, убио је из заседе Виргилија Мирафијора на брежуљцима острва Св. Николе!"

„Престаните, Синьорина! Шта говорите ви?" прекиде је стари свештеник.

„Зар се ви плашите, смирени оче?"

„Та ви говорите о највећим и најмоћнијим достојанственицима наше републике. Ако ко чује, може вас тај говор стати живота! Али од мене неће нико дознати то. — — —"

„Ја се никада не плажим да истину кажем, оче Доменико! То, што сам вам сад казала, говорила сам јавно пред црквом Св. Марка. То сам исто казала у очи лажном Виргилију!"

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 182 Београд, Уторак 4 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединци претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увиђење наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 4 Десног Стевав
Католички: 16. Гало опат
Сунце излази: у 6 сах. 34. м.
залази 5 сах. 26 мин.
Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

КУРС

Дукат	5·76
Наполеон	9·69

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У уторак 4 окт. *„Уријел Акоста“* Драгедија у 5 чинова, написао Гуцков — Редитељ г. Јовановић. — У претплати 114.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. осим недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторницом и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Војна Академија. Јавили смо још раније, да је за ову годину, за Војну Академију решено да се прими 51 кандидат, а међу тим примљено их је било свега 49. Како чујемо, прекључе су попуњена и ова два места и тако је сад завршено са примањем у Војној Академији.

*

Школа на Јалији. И ако смо узели да забележимо једну појаву, опет то није новост никаква; јер у нас је стара ствар, да за време распуста своје школе празне а кад почне школа, онда се обично креће или оправљају, те за то време деца не одлазе у школу. Тако сад чујемо да је распуштена школа на Јалији, јер има да се оправља патос. Тај се патос по свој прилици није покварио за ових 10—15 дана, од како деца одлазе у школу, већ је још за време распуста тако било, па ни што онда сад да се распуштају деца.

*

Концерат музичке школе. Писали смо у једном од прошлих бројева, како се у нас ради на установи музичке школе и како је иста, организована на из наших бољих музичара и учитеља почиња већ од 1. ов. мес. отпочела свој рад. Како сад чујемо, сви учитељи ове школе, приредиће крајем свога месеца или бар почетком идућега, један велики концерат, који ће имати и циљ, да они прикажу себе или управо своју вештину.

*

Из позоришта. Вечерас је у нар. позоришту „Уријел Акоста“. Насловну улогу играће г. Љуба Станојевић Како је ово такође једна од врло тешких партија, то се такође интересујемо и овом приликом за успех г. Станојевићев.

Као што чујемо за овај се месец спрема нов комад „Набоб“ Алфонса Додеа, који је г. Глишић превео под именом „Гаван.“

*

Велики концерат. Као што чујемо, неколико наших младих а одличних грађана, приредиће у скоро један велики концерат, у корист једног свог друга — великошколца — који полази у иностранство, да продужи своје студије. Што будемо подробније о овоме сазнали, јавићемо, тим пре што нас мисао, са своје племенитости, интересује и ставља нам у дужност да је и овим путем помогнемо.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Ниш. Пишу нам из Ниша, поводом наше белешке у претпрошлом броју о установи „Кола јахача“, ово: „Ниш је збиља варош; која је успела да за кратко време постане друго средиште, после наше престонице. Ниш је двојако на таквом положају, да заиста њему припада и у задаћу да буде наше средиште и културно и просветно. Није Београд, но Ниш она права средереда, не Србије, већ Балканскога полуострва, где су се збиља и стекле све најзначајније пруге, оне које везују пештанску, солунску и цариградску пругу; Ниш је тиме уједно и конча, која везује цео запад и исток Европе — сто, то је један срећан положај Ниша. Али Ниш је у једно и престоница онога дела Србије — нове Србије — која је, тако рећи, до јуче прекључе била под тако црним околностима и приликама; да није могао ни један зрачак просвете до њег допрети. У том погледу пред Нишом стоји други велики задатак и позив.

Па сто, крај свега тога, како је мало људи у нас, у Нишу, који поимајући овако велике позиве саме вароши, оће да прегну, да збиља и одрже Ниш на угледној висини, како би био кадар и да одговори своме позиву.

То се најбоље опажа, кад је реч о некој установи у нас. Скоро свака боља установа било из престонице или које друге вароши, одјекне и озде; нађу се и појединци, који поју и важност такве установе, наће се и људи који увиде да је она и код нас и потребна и нужна; наће се и људи,

ПОДЛИСТАК

В А Т Р А !

од

Жил Легу а

Улице опустеле.... Овде онде пробије кроз ноћну маглу по који зрачак светлости од оближњих фењера.

Ако се и нађе по какав што се закаснио, он чује само звонки одјек својих корака по тротоару и види на њему своју сенку како га час престиже а час је опет за њим.

Тајанствено! цела се варош затворила и спава.

То је час најслађег одмора и најлепших снова....

На једаред заори се грозна вика: Ватра! Ватра!

* * *

Пламен је већ лизао спољне зидове куће..... Прозори као да су у крв огрезли...

Преплашене жене истрчале полу наге на улицу носећи собом своје највеће благо: заспало детенце.

Људи су се журили да притеку у помоћ; али пожар је јачи од људи!

— — — — — — — — — — — — —

Наједаред звоно за узбуну одјекну у стражари ватрогасаца.

На ноге, војници! ено непријатеља; ватра је ту!

Ватрогасад је готов.

Ено огромних кола, што у највећем галопу вуку шест коња, и у којима су ватрогасци одлучени и готови за смрт.

Ето шмркова, баснословних прскалица, што шибају воду без одмора и милосрђа.

Ено справа за спасавање изнађених ћенијем човечанским.

Ено фантастичних дествица што као да су начињене за Титане.

Ено крвавих буктиња што јуре у црној ноћи.

С пута! с пута! Чујете ли цику трубе на узбуну? Ватрогасац иде у ватру.

* * *

Шмркови су поређани као батерије и шибаху водом кућу у пламену.

У исто доба, ватрогасац, са секиром у руци, ломи преграде, руши зидове, и бори се са пожаром.

Ено како својим снажним мишицама дочепа неку оњесвеслу жену и изнесе је; ено га спасе неко дете из најжешћег пожара по сред громовите лупе зида што се руши!

Погледајте: душа му је од гвожђа а каскета од злата под ватреном кишом.

* * *

Сад су, нек је хвала његовом јуначтву, сви ван опасности....

Међу тим, у заклону једног још ус-

који би можда били и вољни и ради да пораде — али то само остане на томе „што су они вољни и поједе корист установе“ или и ако пораде, не налазе одзива, не налазе земљишта.

Зар ми не видимо, да би у нас већ требало у велико да се ради на установи сталног позоришта; зар у нас не би била потребна каква грађанска касина и т. д. зар то ми незнамо. Знамо, и очемо, али.... сто тако!

Ето то вам је одговор на ону вашу нотицу, како се у нас породила мисао и о установи „Кола јахача“. Ту је у једно исцртана судбина те мисли, која се можда појавила код појединица.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Експедиција**. Лето ове године било је веома богато експедицијама и експедицијама. Тако неки руски путници-научари већ су се вратили у Петроград. Међу њима, како јављају, вратио је се г. Фусек, свршивши своје путовање на далеки север. Такође вратио се и г. Кузнецов са свог путовања у Кавказ. Г. Носилов, који је ишао у научној цељи на Нову Земљу и тамо дуго живео, поново иде тамо где ће провести целу зиму.

*

* **Педесетогодишњица**, 26. Септембра ове године славило је московско „*Друштво љубитеља јестаственице антропологије и етнографије*“ педесетогодишњицу научнога рада председника антрополошког одељења истог друштва, вредног старца — научара г. В. Н. Бенеигра.

*

* **„Руске вједомости“** Ове године навршиле су новине „Руске вједомости“ двадесетпетогодишњицу свог излажења. — Овом приликом уредништво тих новина поклонило је 1000 рубаља „Друштву за помагање сиротних књижевника.

—

* **Из Албаније**. Из Скадра јављају: Овдашња ћумручна власт узаптила је писма и манускрипте француских и италијанских језуита, повредивши тајну писама. Италијански, француски, па и аустро-угарски конзулат, који је покровитељ католичке цркве, енергично су протествовали против поступка турских власти захтевајући задовољење. Осим тога известили су о томе све поклисаре. Мисли се, да би тај догађај могао имати замашних последица.

—

* **Несрећа на бугарској жељезници**. Из Софије јављају, да је у путу ка Белови исклизнуо из шина теретни воз бугар. држ. жељезнице, и да је том приликом цео влаковски персонал грозно страдао. Машиниста и ложач остали су на место мртви. Усљед тога је и путнички воз Цариград — Софија — Ниш —Београд—Б. Пешта Беч закаснио, и није у Београду добио везе с путн. возом за Пешту.

—

* **20000 амерички долара** обећала је удова Амоса J. Снела ономе, ко јој јави садашње пребивалиште особе, која је њеног мужа смакла. Сумња је пала на некога Таскотија, о ком држе, да је добегао у Европу. Таскоти узима како где доспе различита имена. До сад не зна се за сигурно где се Таскоти налази. Он себе назива и Мурет, Скотош, Каеркош, Диксон и друкчије.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Страни трговачки путници. У последњој седници будимпештанске трговачке коморе дошао је под расправу поднесак арадске трговачке и индустријске коморе о ограничењу делокруга страних трговачких путника' који је поднесак арадска комора поднела влади, а влада га упутила на мишље пештанској трговачкој комори У поднеску се наглашава, да се назадак, који се опажа на пољу њине трговине, има свести на ту околност, што трговачки путници, скупљајући себи муштерије чак и по приватним кућама, отимају муштерије од трговаца, који су у месту стаблирани и који ту морају да плаћају велик порез. Речена комора умољава министарство трговине, да забрани немачким и аустријским путницима скупљање муштерија по приватним круговима. Трговачки одсек изјавио је, да му је жао, што не може подупрети предлог арадске коморе, што би се таква наредба косила и са законом и са трговачким уговорима. Против тога схваћања чули су се у пленарној седници протести, и ствар је ради претходне расправе упућена занатлијском одсеку. После основне расправе закључено је, да дотични параграф у индустријском закону ваља тако изменити да је скупљање наруџбина дозвољено само код трговаца и занатлија. У погледу оних производа, који би овом модификацијом претрпели штету, опуномоћила би се влада, да дозволи изузетке. У том смислу имао би се послати поднесак министарству. Комора је овај предлог усвојила.

Ову смо белешку с тога донели, што држимо да и код нас доста доприноси назадтку трговине „куцлење муштерија по приватним кућама“. Па ако је тако, могли би и паши трговци да размисле мало о овоме злу.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 3. Октобра 1888.

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Ника Јанкић слуга бравариски због крађе алата, Анка Јовановић служав. Лазар Марковић надничар због скитње; Ђорђе Новаковић надничар, Адам Шулц радник, Ђорђе Ладиновић, Рецеп Ибриш, Јулка Јакшић служав. Васа Сретеновић покућар и Крста Мрђеновић слуга сви због пијанчења, Петар Марковић штампарски момак због нереда у позоришту.

*

(*Осуђени.*) Пресудама полицијским осуђени су: Катица Лазаревић и Јелена Ризничка због блуда: Милка Бека Анка Савић, Илија Марковић, Јован Миловановић и Андреја Савић из Босне због скитње; Риста Милошевић и Шандор Манојловић због ноћног тумарања, Илија Илић обућар што није пријавио кирајџију, Спасоје Илић каф. што је држао отворену кафану, Коста Николић каф. што није упалио фењер и Јован Ђурић апотекар за не почишћену улицу.

*

(*Нађено*). Драгомир син Ј. Миндеровића, нашао је једну златну дијамантску иглу. Сопственик нека се јави кварту врачарском са доказима.

Један коњ нађен је и налази се при кварту савамалском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Завршује се изложба слика у Минхену. Ту је била заступљена готово цела Европа својим првим вештацима сликарим : а Минхен је најпосле и познат као средиште сликарске уметности у Европи.

На изложби су сем уметника сликара били заступљени и многи приватни људи који гаје ту врсту уметности тако, да је било доста велики број слика тих приватних лица Осим тога може се напоменути да је било и слика старијих генија на томе пољу Холандска школа позната са своје оригиналности била је овде врло богато заступљена. Између свију слика из те школе највише је пажње привукла, и највише признање стекла слика: „У сред шуме“ коју је радио Јак. Руисдаел.

Међу осталима ту је била и Рембрантова слика: „Христос и блудница“ која је са своје тамне драперије јако гледаоце привлачила. И Рафаелових слика ту је било „Венус и амор“ истина мало је зуб времена загризао, али се ипак све добро види, као и подпис Рафаело и год 1503 када је слику радио. —

Од новијих је заступљен и Габријех Макс са својом „Клеопатром“ а и ксоро у Бечу преминули Хане Макарид. На изложбу је остављено место и француској натуралистичкој школи сликања, коју је заступи Маннет из школе Кутиресове који црташе се гадно зато што немогаше лепо и одеално да нацрта. Вредно је поменути слику: „Доручак у шуми“ која је са своје дрстичности и шканделозности учинила велику сензацију. Но и то није дуго трајало — слика је испрва била измејана после је похваљиваху па најпосле и подражавах, док и то не дође у заборав.

А међу најбољега ранга суврсмснике, међу најприпознатије уметнике сликаре садашњости долази Најман, који потпуно одговара духу временом држи; да је маглај као год и жена — ту се као главно тражи лепота? а на другом месту тек долази дух предмета....

Код нис су давали изложбе појединн уметници, и то увек онда када су се враћали са стране, где су изучавали сликарство; а после ,када су мало ушли у живот они се већ готово и сами заборавили, тако, да је тако рећи реткост наћи уметника који се овде дуже бави и — изнесе нам што год од његових радова... Од свега срца било би желети, да се и у нас бар једанпут коракне у томе погледу у напред: да бар једанпут сами сликари удесе и уреде општу изложбу свих својих радова. Тако би бар могло колико толико да се види шта се свега до сад у нас на томе пољу урадило, шта је држава потпомогла; јер, треба знати, наша је држава на сликарске питомце грдно новаца потрошила... а питање је: да ли је бар када какве користи отуда добили.

—

правног зида, нека старица јеца и јадикује, вичући свога сина.

— Где је ваш син? рече ватрогасац.

— Умро је у рату....

— Шта хоћете онда?

— Његов крст, почасни крст попрскан његовом крвљу.... Гад, гад сам, што сам се ја спасла а нисам спасла и његов крст!

Беше солдат, господине; био је убијен у ватри!

* * *

— Где је тај крст?

— Тамо... Видите ли?... У оној соби... Код иконе....

— Онда се, мајко, не брините; одмах ће вам се потражити.

— Не идите, несрећниче, опасност.

— Опасност! та ме познаје.... Зар да се један почасни крст тако напусти! Да бих један такав прикачио на своје груди, проћи ћу кроз сред пламена.

И ватрогасац се устреми на кућу у пламену!

* * *

Око њега рушили су се зидови; под ногама су му се ломиле греде претворене већ у угљен; на главу му се стропоштавао таван.

Десет пута је већ смрт била близу да га дохвати и десет пута је стукла пред његовом смелошћу.

Најзад! најзад! ено га где се појавио кроз неки порушен прозор, показујући крст који држи у руци. Спушта се помоћу гвоздених лествица.... Светина мисли да је спасен, кад се неки огроман камен с врх куће сруши на њега и отпрати га у вечност.

Жртва своје дужности, лежи на земљи и пожар осветљује његово лице ватреним ореолом!

* * *

Жена клечи, на груди мртвачеве метула је почасни крст свога детета.... Она се моли за та два јунака.....

— — — — — — — — — — — — —

Добош, увите се у црнину; трубе, загрмте погребни марш; мачеви оборите врхове доле; људи, поскидајте капе; жене, молите се!

То су остатци једног јунака на овим носилама.

А ти, народе париски, заогрни овог мртвог војника у место плаштом славе, — тробојком.

с француског

Н. М. Т.

КРИТИКА

(Свршетак.) — **Араровe забавне књижице**. *Коло крво*. Ако се читаоци већ нису уморили то онда да их одведемо мало на утрину да виде како игра циганско коло:

Циганија коње пасе
Хитре коње и ослета
Погазили све богазе
Циганија — два детета
Хитра дерлат у хитрини
Разлеже се по утрини:
Ола ола
Ђалоле!
Амо кола
Маголе!...

Погледајте само како циганке играју:

А циганке такат дају
Сву старину ту издају..

Ово је нешто ново чему нас је писац упозорио, нашта му треба особито благодарити, јер досад није нико знао да циганке „такат дају" и ту „сву старину издају."

Ну најинтересантније је ово. Сумњамо да би икоја животиња могла на ово да се не или изненади или уплаши. Ну појезија баш и треба да је таква да изненађује, камени, да пренерази:

Босоноѕи сви цигани
Коло игра па се бани:
Шилди будилди
Начикиђи колци —
Шивалди булди, бух, бух,
Бејоши аво,
Боге руде, мале руде
Гуреле да!...
Доконајмо коло лако
Тихо лако наопако.

Е ово је баш наопако, да горе бити неможе.

При крају је лудачко коло, коме је писац коловођа, па тужан уздише:

Мало коло враголасто
Испало нам баш ракљасто;

Боже мој, како о коло ракљасто да испадне. Даље у овом колу писац вели за ово лудачко коло:

На нашој се страни прима
Нек се коло само цима!

а после додаје, како он у њему лупа. Свакако, ми смо још у почетку видели да писац лупа.

Да веби даље морили читаоце „једрином мисли и корацима напретка то да прекинемо са изношењем сталик песама јер све имају једну заједничку основу — бесмислицу. А мислимо да смо овим бар колико толико читаоцима показали да је писац овим отворио нама нову рубрику за шалу....

* * *

Можда ће неко са своје стране приметити: Па зашто онда и писати говорити о песницима које су испод сваке критике, које су производ сујете и болесне фантазије?

Но шалу на страну. Свакако мораће нам се признати да смо с разлогом радити. Овим се појављује нови Живко Матић нови Рогић, и ми о њему не би ни водили рачуна, пустили би га мирно да се измлати, излупа; али треба имати на уму ово двоје:

1) Ово није један обичан, неписмен човек; писац је ни пет ни шест него предавач у зајечарској гимназији; писац је васпитач српске омладине и

2) треба знати да су његове монстрозне производе умне још зараније биле штампане по гдекојим српским листовима и часописама, који на сваком месту добују: е су они садржином и уређеношћу „најбољи српски листови." Па кад тако што штампа какав „Јавор" и писца уврсти у ред српских песника, онда нетреба бити милосрдан. Можемо додати, да је ово у неколико на те славне прекосавске листове посредна критика, којом им се издаје кондујитлиста њихове вредности. А кад се што год господа око тих листова пребаци ако им се примети „празнина" они онда на сва уста ударе, како смо непатриотне, како неумемо да ценимо појезију, како неумемо и нећемо да негујемо српску песму српску књигу, пребацује нам се како смо пристрасни, завидљиви и још много којешта. Ми можемо само додати: боље и да те нема српска књиго, него да те има, а да си овака.

О писцима њеним, као о редакторима, који нам могу пребацити све што мало пре рекосмо нећемо речи да трошимо — ту сами они место нас говоре

Што хтедосмо рекосмо о том па љутио се ко или не а читаоци свакако могу расудити да ли имамо право, и говоримо ли истину.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Шљиве и Филип лепи. *Мала епизода и фландријске повеснице*. Не би никад човек ни помислио, да је у сред овог дугог и крвавог рата између Француске и Фландрије, у почетку XIII. столећа, било места и за један смешан догађај.

Филип Лепи, огорчени непријатељ Фламанаца показа се овде као потпуни владар са добрим и пријатним понашањем.

Као прави „тип" „галантног" „каваљера" овога времена, он је умео, за један тренутак, да ућутка своју мржњу у корист једне жене, и ако је та жена припадала странци, против које се борио.

Ево тога догађаја, као што га прича један стари кроничар, на француском језику, као савременик Филипа Лепог.

После битке код Мон-зан-Пиле а (1303.), ужасне борбе, која не донесе победу ни Французима ни Фламандцима, краљ Филип оде, да опседне град Лилу. Држао га је тако у стези, да опкољени нису могли имати никаква саобраћаја са другим градовима.

Јован, граф од Намире, брат Роберта Бетунског, бранио је ово важно место. С њиме је био и његов брат Филип Фландријски, граф од Т'Хиета, чија је жена била већ на порођају. Али једног дана спопаде ову жеља да окуси свете шљиве, а како јој рекоше да се не могу наћи у граду, повика да ће побацити, ако их не окуси....

Може се мислити како је било сродницима и пријатељима после овог уображења графице Т' Хиетске.

Петар Конински, један јунак из борбе код „златне мамузе", који такође беше, не само храбар војник, већ и прави „каваљер," оде младој госпођи.

— Тако ми вере прадедовске, лепа графице, рече јој он, добићете шљива. Обећавам вам, да ћу вам их ја набавити. Отићи ћу сам краљу француском, који је, мислим, племенит владар, те вам неће одрећи шљива.

Рекавши то, наш неустрашиви витез изађе одмах из града Лила, са једним служитељем који је носио белу заставу у знак мира.

Дошав до краљевог шатора, замоли да га пријаве краљу.

— Реците, повика, да Петар од Коника жели да говори с француским краљем.

Толика смелост зачуди Филипа, који међу тим дозволи да му доведу овог који му је учинио већ толика зла по Бригу и Куртрији.

Кокински поздрави краља од стране графа Т' Хијетског, смртног непријатеља краљевог, и каза му узрок своје посете.

Нека ми свети Дионисије буде у помоћи! повика Филип лепи, смејући се из свег срца речима овог изасланика. Госпођа од Т' Хиета биће задовољена још овог тренутка.

И одмах нареди да се пошљу четири товара нових шљива.

Петар Конински благодари владару на његовој услужности и похита да однесе графици оно што је тако ватрено желела.

Исте ноћи, она роди два сина. Пуна благодарности према Филипу Лепом, посла му их, поручивши му у исто време да их је он спасао.

Краљ, очаран оволиким поверењем и „деликатности," нареди бовејском епископу, своме исповеднику, да одмах крсти ова два новорођена детета; он сам беше кум једноме, коме надену име Филип Карло од Вагоа, његов брат, крсти друго коме даде име Карло. Пошто се обред сврши, посла их њиховој матери с великим поздравом и похвалом, а — додаје невини кроничар — ова је околност допринела доцније потпуном измирењу са Фландријом.

ШАЛА

Г. Н. пензионаш је човек који особито воли реткости.

— Чудо је само то да има једну реткост; али он је баш не воле.

— А та је?

— Реткост косе на глави,

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 1 Октобар

кил	22.340	Жита . .	11.60
„	26690	Сувих шљива .	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	2601	Кукуруза. стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	2838	Јечам . . .	7·75
„	8012	Овас	7.50
„	173	Раж	7.00
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Кряза.	—.—
„	146	Пасуља. . .	25.—
„	1105	Ораја	25.—
„	960	Катрана . . .	24.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке. . .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12·—
„	12000	Креча	3.20
„	3000	Сена	4.50
„	12050	Сламе	2.50
„	60	Масти . . .	120.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура. . . .	—·—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (103)

„И због тога сте ухваћени и доведени овамо! О! ја се јако плашим за вас," одговори јој стари свештеник. „То вас може скупо стати! Па ко ће вас спасти? Ја сам слаб и немоћан за то! Ја не могу ништа друго, но да се молим Богу за вас! Зашто сте то учинили? Зашто сте се завели вашом мржњом, и изговорили такве речи? Шта вам то помаже? Ко верује вашим речима?"

„Нико, у томе имате право, оче Доменико. Можда и ви сами не верујете да је тако?"

„Човек може често да се превари, Сињорина. Врло лако може да се заведе на странпутицу. А имате ли доказа за оно, што тврдите?"

„Докази! И увек докази! Па шта би ми и они помогли, кад не би могла са њима да се послужим? Моја оптужбаостала је без важности, пошто се и Брабантино заузео за варалицу."

„Да ли је то могуће? Ви сте оптуживали наследника Мирафијоровог, као убицу? Ви тврдите да он није Виргилијо Мирафијоре?" упита свештеник.

„И он ипак није Виргилијо! Он је варалица, оче Доменико, тако ми мог спатења!"

„Та то је ужасна вест, Сињорина!"

„Ко ће боље од мене познавати Виргилија?" настави Едитв. „И да је Виргилијо још десет, још петнајест година, остао на страни, ја бих га ипак познала! Не само по његовим цртама, оче Доменико, јер оне се могу променути, али бих га познала по његовом добром и племенитом срцу! Овај садањи Виргилијо, то је само варалица! Прави је Виргилијо мртав! Он је пао на брежуљцима острва Св. Николе, као жртва овог варалице!"

„Мени је у глави тешко, све се окреће око мене," одговори стари свештеник. „Не ћу више ништа да вас питам, нећу ништа да чујем, нећу да говорим ни речи!"

„Јест грозно, и страшно то, што се догодило, оче Доменико, ви имате право! Ко истину говори, ко хоће да брани потлачено право, ко хоће да скине маску варалици, тај мора да ућути, и да јадно и жалосно сврши свој живот у овим тамницама."

„О! боље би било да сте ћутали! Или још боље да нисте ни долазили амо, у варош. Како вас сажаљевам. Веома ми је тешко! Кад бих вам само могао бити од помоћи, кад бих вас спасти могао!"

„То не можете, оче Доменико! Ја морам овде на свагда да ућутим. Моја оптужба неће се више чути! Брабантино је сукривац и друг Ингов! Они су заједно сковали план за злочинство! Они су ђаволи, и у њиховим рукама лежи судбина Млетачке републике! Они владају, а сви остали морају да им се клањају. Какав је то срам, каква жалост, за нашу јадну отаџбину? Нико не зна њихова зла, нико и не слути, да они упадају из једног злочинства у друго. Нико се не усуђује да

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{20} до 2^{40} метара ширине у раз овршним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стоваришше је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 10—15

СРПСКА НАРОДНА ВИША МУЗИЧКА ШКОЛА

Од 1 Октобра отвара се виша музичка школа *Конзерваторијум* за све музикалне инструменте (као певање соло и кору) упис ученика у исту одпочиње од 28 Септембра и трајаће до 15 Октобра сваки дан од 9—12 и 2—6 после подне. Програм, као и остало донећемо опширно у идућим бројевима.

Стан Обилићев венац број 22 I спрат у кући г. Андрејевића.

УПРАВА

Једна здрава дојкиња тражи место.

Јавити се уредништву.

2—3.

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда

господска улица Нр. 21

Г. Вучку Стојановићу

Чинов. Мин. Војног.

Овим путем отказујем вам од 1 Новембра квартир у коме седите. Зашто ви знате.

Јован Протић

благајник у пензији

У КУЋИ бр. 29. господска улица и 17 полулукина улица има више удобних станова за издавање у истој авлији има и штала с бунаром. 5—5

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

18—50

им стане на пут — јер ко то учини, тај је изгубљен — пропао за навек!“

„Ја ћу се за вас молити Богу, Синђорина! Ја стрепим за ваш живот!“ рече свештеник после кратког ћутања. „Нека вас Бог утеши! Бојим се да ћете зло, да ћете врло хрђаво проћи. Сад се не зна шта човек да мисли, коме да верује. Ја ћу опет доћи овамо -- драга кћери моја — о, само кад бих вас могао утешити!“

Свештеник спусти руке на Едитину главу. На његовом лицу беше исписана жалост. Он изађе из апсане.

Пошто је тамничар донео воде и леба за Едиту, он затвори врата кључем.

У ходнику беше све тихо и мирно. Само по кад кад чули се одмерени кораци страже, која је била постављена у ходнику,

Едита седе на постељу. Умор је савлада, и она на скоро клону и леже. Ноћ је била. Јасни месечеви зраци продираху кроз мали прозор, и осветљаваше лепо, бледо Едитино лице. Едита је сад изгледала као какав Анђео.

Поноћ је. Потмули ударци сахата на цркви Св. Марка, објавише да је поноћ. После тога настаде тишина. Нису се више чули ни кораци стражара, сигурно је и он засео и задремао где год.

У тој тишини зашушти нешто у ходнику. По изгледу Едита је спавала. Тишина опет наступи. — По кратком времену опет се чу шум — беше као да се неко приближаваше вратима тамнице, где је била Едита. Шум је био тако лагао, као да су га производили пацови.

Изгледало је као да неко меће кључ у браву — или се врата сама од себе отворише па у томе и зашкрипаше.

Доиста се врата отворише лагано.

У дну ходника беше мала лампа, која једва осветљаваше ходник. И ако је светлост била врло мала, ипак се видило како нека прилика, увијена у неко платно, или бело једрило, лагано прилазаше вратима тамнице.

То беше сен на мосту уздисаја, то беше она појава на коју се већ и сви стражари навикли, па је нису ни гонили више.

Бело платно, или једрило, чиме је увијена ова појава, спушташе се до земље и покриваше главу тако, да се лице није могло видети. Цела ова појава по покрету показивала је, да је то човек, младић, који сад уђе у тамницу где је била Едита.

Врата се за њим затворише опет лагано. Кад је ова прилика ушла у тамницу опази лежећу Едиту, чије лице беше осветљено беше месечевим зрацима.

Њена ванредна лепота беше занела ову прлику, и она стаде као укочена, посматрајући лице лежеће Едите.

Вели се да свако ко спава, лако се буди кад га когод дуже посматра. Овде је изгледало као да ће се то да потврди. Едита се покрену, и окрене главу према прозору.

Месечни зраци падоше и на стојећу прилику. Кад је она подигла руке и пруих према Едити, и лице се њено откри. То беше млад и леп човек, са бледим лицем.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ВУК КАРАЏИЋ“ БЕОГРАД

(наставиће се)

Власник Мединијан и Киминановић штампа Мединијан и Киминановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Киминановић

БРОЈ 183 Београд. Среда 5 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДВЕЂИЈАНУ И КИМПАМСКИМ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединци претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми пажњимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 5 П. Алекс
Католички: 17. Хедвига Краљица
Сунце излази: у 6 сах. 34. м.
залази 5 сах. 26 мин.
Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·62

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У четвртак, 6. *„Париска сиротица“* Позоришна игра у 5 чинова, с наедигром. Написали Бреэбар и Ни, превео М. М. Стојановић — Редитељ М. Цвесић. — Ван претплате.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министар. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министар. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министар. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Ухваћена дружина. Ноћу између 13 и 14 Септембра ове године покраден је неки Мартин Освалд, камено резац из Земуна, и то на опасан начин — ускакањем кроз прозор. Украдено му је, поред осталога и један сребри сахат мазиран са тешким златним ланцем, један свилени кишобран, штап и још неке ствари све у вредности до 500 динара. Мартин посумња да покрађа не буде пренесена у Београд, те 17 истог месеца дође у Београд и о свему власт извести, чијеном истрагом поће власти за руком да још истога дана пронађе ланац Мартинов, који је крадљивац продао једноме од овдаш. сајџијакоји је признао да је ланац од извесне личности купио за сразмерно малу суму новаца, но да је уз то дао још један сребри ланац приде. Пошто је на ланцу био и медаљон са особитим и уочљивим знацима то је власти дало повода, да овај случај не предаје јавности но настане да се допову у траг уђе. Тим начином пошло јој је за руком ге је 1. овог месеца око 10 сахати пре подне приметила једну личност у „Васиној улици“ са поменутим ланцем и медаљоном. То је био познати Коста Јовановић, бив робијаш, препреден кошкар, и вешт лопов. Исти је пресудом варошког суда био осуђен на [illegible] робије због краће учињене Васи Тоскићу овдаш. трговцу. На робији се он упознао, са Светозаром Милоковићем из Параћина, који је такође пао у руке власти, са Николом Гавриловићем двадесето-годишњим робијашем, који је са робије утекао у Аустро-Угарску и са још неким робијашима. Отпуштен пак с робије а поранијем договору са именованим робијашима, поново се одао скитњи и крађи. Гоњен од наше власти и видећи да му у Србији нема опстанка набави лажне путне исправе аустро-угарске, поће у Земун састане се са својим друговима и почеше по Земуну, Панчеву, и околним местима чинити опасне краће — ускакањем и провалживањем; а међутим Светозара оставе у Београду да им покраће протура и уновчава, Коста пак да би забашурио трагове враћао се у Београд и ступао овде онде у службу, а при том је непрестано трчао између Београда, Земуна и Панчева са друштвом се састајао и арао.

Пре преласка свога у Земун, Коста је похарао једну бабу, са станом преко пута руског посланства; одвали катанац, уђе у собу и из сандучета украде јој 2 дуката један златан претен — који је такође продао једном овдаш. сајџији и 10 пари чарапа. У оном лажном службовању; кад је био код неког Вељка шустера, Коста покуша да похара неког кафеџију, ту у комшилуку, разбије прозор, уђе унутра у собу, али примећен сретно умакне. Доцније се погоди у службу код Г. Ф. Ковачевића, служио га непотпун месец дана, састане се са познатим му Лазом типлером, садањим робијашем, на отпочне протурати бенчеве и лажно златно претење. Кад виде да му овај посао не рађа жељним плодом, реши се да покраде и г. Ковачевића. Уђе у подрум напуни 4 тегле машћу и понесе али примећен од газдарице опет сретно умакне.

После овога Коста се нађе са Светозаром и овај га одведе у народни „музеј“ да га прегледају и не зна ли мисле план, на који да придигну златне и сребрне ствари из музеја, затим отиду код неког Чарнојевића код кога је Светозар служио, промеркају како му стоји каса и реше се да је обију или да од газде украду кључеве; а за тим опет осмотре и дућан, Димитрија Милојевића у кнез Михаиловој улици у намери да обију и Димитрија похарају. Али ни један ни се од планова не оствари једино због ведрог и лепог времена.

Коста са друштвом похарали су поред поменутог Мартина Освалда још неког у Земуну — имена му се не зна — у великом сокаку, и однели му златан претен, један капут и једну ћилибарску муштиклу. Прстен је нађен. У Панчеву пак похарали су пре извесног времена у сред бела дана, неког сајџију Хермана. Разбили

ПОДЛИСТАК

СТАРИ МУЗИКАНТ

ПРИПОВЕТКА

У осамдесетим годинама прошлог столећа, беше Целта у Германској зоолошкој башти најбоље место за забаву берлинцима.

Сваког лепог летњег дана скупљаху се овде вештаци, научњаци и богати трговци, да се мало проведу и чују музику четворице музиканата.

Тројица од њих беху људи млади, који својим финим оделом доста пријатан утисак даваху. Чудан према њима изгледаше четврти музикант — виолиниста. То беше један доста стар човек, сув, са дугачком разбарушеном косом и врло отрцана одела. Без сумње су овога из милости узели у друштво. Домаћин га зваше „старим Фридлом“ а колеге „Господин Фридманом.“

Старац изгледаше доста чудноват човек. Ћутећи, без да једну реч колегама својим прослови, чекаше, да се какав дует сврши. Никога није хвалио; сваком је музиканту махне находио. Но сем тога увек пре него би отишао да покупи ноте, он је увек испразнио по једну чашу ракије.

Једног дана дођоше два господина и један доста израстао младић у већ пуну (гостију) башту. То беху славни концертисте Бенда, његов шурак краљевски капелмајстор Рајхард и чувени Мезер — све прве виолинисте оног доба.

Они узеше место близу музиканата, и скоро после тога келнер им донесе поручену каву.

Пушење још не беше тада у моди. Рајхард, који баш не симпатисаше свог зета рече злобно:

— Ја не могу да појмим како један интелигентан човек може наћи задовољства у дувану!

— Мени је пушење велика наслада, рече стари господин. Најбоље мисли долазе ми крај дима дуванског.

Бенда, који свог шурака држаше за револуционара рече:

— Па боље је и дуваном се забављати но којекаквим сулудастим идејама, које свет ужасавају!

Подуже ћутање.

— Сећате се г. Фаша? Запита Мезер. Пре неколико дана бејах код њега: Уређује целу краљевску библиотеку. Између осталих дела показа ми сонате старог Баха. Ала су непрактично, незгодно, за виолину написане. Старац би боље учинио да је куке писао.

Оба господина при томе не приметише како им стари музикант приступи. Разговор му се учинио познат и он слушаше. Он чу шта Мезер рече. То је без сумње морало на њега јак утисак учинити, побледе од љутине, севајући очима исправи се. И рече старац:

— Ја видим господо да сте ви од струке. Па како је могуће да допустите да такве глупости тртља тај младић?

Зачуђено погледа Рајхард говорника. Уплашени Бенда задржа младог Мезера,

врата на дућану и однели мноштво златних и сребрних сатова, нових и старих. Пошто „ћар“ поделе Кости падне у део, 15 до 16 сатова а међ њима два златна. Од ових власт је нашла 3 комада, које Светозар није протурио.

Светозар пак да би што сигурније избегао погледе власти махом је служио код отменијих породица, а ухваћен је код г. Др. Конзировског.

Светозар је у послу вешт и препреден. Он је Освалдов сат продао кочијашу свога господина, који о покрађи ништа није знао, а кога је г. Конзировски због тога и из службе отпустио. Тај кочијаш именом Ђура био је тај сат препродао, неком Петку Стојановићу послужитељу варошке болнице. Сат је овај од стране власти одузет.

Противу Косте и осталих води се и даље истрага и изгледи су да ће се истрагом још што шта обелоданити.

*

Са маневре. И ако немамо нарочитог извештача, који ће присуствовати на свима маневрама београдских трупа и који ће после свршеног рада донети опширан извештај о свима појединостима њиховим, опет ћемо овде проговорити коју реч о овоме, нарочито ради тога, да обратимо пажњу наших читаоца, те да не пропусте ову згодну прилику, где могу видети спрему и способност наше војске. Упражњење од недеље, где је учествовала цела дивизија ст. кадра, а које се вршило на положају код М. Мокрог-Луга, испало је преко сваког очекивања. Но највише нас је задивило бојно гађање, што је, такође здружена дивизија, извршила у понедељник, 3. ов. мес. на положају између села Винче и Болеча — лево од Смедеревског пута. Гледаоци су могли видети слику праве и најозбиљније борбе, како се само може пожелети. Поготци су тако сјајни и многобројни, да су се изасланици страних држава, који су послати на ове маневре, морали дивити; нарочито је артиљеријска натра правила русваја како с гранатама тако и са шрапнелима. Мете, што су представљале противничку бојни поредак, сатрвене су до једне; у једној колонској мети нашло се по четрдесет до педесет, а негде и више погодака. Пешадијска плотуна уништили су како стрељачки низ тако и потпору и резерву противничку. Коњица — нарочито ескадрон на левоме крилу — дивно је оперирала и извршила јуриш са мућевитом брзином. Славу нашој храброј војсци и њеним вредним учитељима. Желели бисмо да видимо што већи број Београђана заинтересованих овом обуком, а нарочито би нас обрадовало присуство оних, који кроз сва три наша рата прођоше; а и не омирисаше пушчани прах, нити чуше звиждање куршума и песму шрапнела и граната. Овом приликом помињемо да смо дознали, да неколико наших отменијих грађана спремају напојницу и малу гозбу целом овом одељењу београдске војске која је суделовала на овим маневрама — те да тако даду војсци видљива доказа о своме признању на њиховом труду и успеху. Ово може заиста обрадовати сваког родољуба. Хвала нека је нашим грађанима, који се сећају наше вредне удавиње!

*

Телеграфски конкурс. Познато је већ нашим читаоцима, да је министарство народне привреде расписало конкурс, ради слања извеснога броја телеграфиста на страну, рад боље спреме и образовања у својој струци. За тај се конкурс јавио врло велики број кандитата а међ овима их је било врло велики број велико-школаца па и других са стране, који су могли да одговоре овим условима, које је конкурс захтевао. Како сад чујемо, у министарству привреде је донето решење да се из пријављених кандитата, само они приме, који су сад већ *активне* телеграфисте, а задовољавају својом класификацијом све услове, а да се са свим одбију они који нису телеграфисте, па ма имали све услове.

*

Надзор у читаоници. У београдској читаоници дешава се врло често да нестаје новина или их посетиоци кваре и т. д. С тога је био нуждан мало строжији надзор и заиста, тај је надзор од неко доба и отпочео и то на врло практичан начин, т. ј. новине се и не износе на читање него се држе сакривене (изузимајући неколико најобичнијих). Може бити да је врло практичан начин, али нам се туже посетиоци, да они са те практичности, — немају шта да читају.

Свакако њихова је жалба оправдана и ми држимо да би ваљало на други начин одзадати надзор а оставити све новине да се читају.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

Из **Градишта** нам јављају, да је тамо ових дана био мали земљотрес и то од северо истока ка југо-западу и трајао је 10 секунда. Овде је интересантно приметити, да је пре пет година, у Градишту, био такође у ово доба потрес и истог дана, у исто толико сати и у истоме правцу. Збиља је много изгубљено, ако ову појаву, није нико од стручњака посматрао, те ако се о њој ништа више не може да каже, до то, да ју је било.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

***Несретња вожња на луфтбалону.** Из Отаве у Америци пишу нем. новинама: За време изложбе хтеде професор Вилијам ваздухопловац са висине од 1000 стопа да се помоћу ваздушног амрела спусти на земљу. Између људи који пуњаху луфтбалон налазио се и неки Венслеј. Кад балон требаше да се дигне викну глас пуштај Сви пустише ужад он само пречу глас. Луфбалон се диже муњевитом брзином. Несретник покуша да се одржи. Лећаше кратко време с балоном малакса и као маса меса без одређености форме паде на земљу.

—

*** Талијанска „Иридента“.** Из Рима брзојављају, да су пригодом доласка немачког цара Виљема у Рим неколико „иредентиста“ покушали да по народу растуре мале црвене цедуљице, на којима је било напштампано: „Доле са тројним савезом, ми тражимо Трст и Трентино“.

—

*** Интернационала.** Орган белгијске радничке странке јавља, да ће социјалистичка удружења у Белгији, Француск ј, Енглеској, Немачкој Холандији, Аустроугарској, Данској и Америци склопити савез интернационалан.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове године, на предлог министра финанције, а у договору са државним саветом, решио је:

Одобрава се општини вароши Јагодине, да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 16.009.16 дин. уз оба полгођа ове 1887|8 рач. године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављ ном за исту рач. год.

а на предлог министра правде решио је:

да се Михаилу Т. Миловановићу писару треће класе суда вароши Београда, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

—

(**Распис**) г. Мин. финансије послао је следећи распис свима начелствима и управи вар. Београда и Мајдан-Пека. Расписом управе монопола дувана од 25-ог јула тек. год. Дбр. 571, наређено је, да се пријаве за гајење дувана имају поднети до краја месеца септембра тек. год.

Како ми са више страна долазе молбе, да се рок продужи, јер сви који желе да гаје дуван нису могли услед разних препрека да поднесу пријаве у одређеном року, то се овим јавља, да је рок за поднашање пријава продужен до 1-ог новембра тек. год.

—

Министар просвете и црквених послова, на основу §-а 28 ог закона о устројству Велике Школе, поставио је за чланове академијског суда у 1888-89-ој шк. год. г. г. Андрију Ђ рђевића и д-ра Милована Миловановића, професора Велике Школа.

—

Пе што г. Хенри Д. Е. Лион, краљ. срп. генерални конзул из Хамбурга, коме је највишим решењем од 17-ог декембра 1884-е године дата искључива повластица за петнаест година, на фабрикацију јуте, не само да у одређеном року од једне године дана није испунио услове поменуте конвенције, већ није учинио ни по што му је рок три пута по годину дана продужаван, — то је министар народне привреде, на основу члана VII-ог исте повластице решио, да се поменута повластица огласи за неважећу.

—

По што г. Хенри Д. Е. Лион, краљ. срп. генерални конзул из Хамбурга, коме је највишим решењем од 17-ог декембра 1884-е године дата искључива повластица на 15 година, на фабриковање хартије, не само да није у одређеном року од 1 године дана испунио обавезе, које је том повластицом примио, већ није то учинио ни по што му је овај рок три пута по годину дана продужаван; — то је министар народне привреде а на основу члана VIII. исте повластице решио, да се ова повластица огласи за неважећу.

који се већ подиже да старцу плати за дрску примедбу.

— О јадни музиканту — поче он; но старац га прекину.

— Nul scandal — silence mon cher Charles! Cet homme est enivré ou aliéné!

— Vous avez peut — être raison! рече стари музикант но и ја сам један који што знам. Заиста, продужи он, данас је чудно доба, сваки мисли да је нешто велико чим мало зна да лупа у клавир или да кречи виолином. Изгледа господо да сте и ви истог мишлења као тај деран ту. Но ви ћете сад добити друго мнење и о мени и о старом мајстору.... само тренутак!

Брзо дође к својим колегама натраг, зграби виолину свога друга

— Молим вас дајте ми вашу виолину. Она је добра, а не као моја.

— Шта ћете забога? запиташе га другови.

— Оћу вашу виолину. Зграби је и пође господи код стола.

— Духови младости, вратите се и помозите ми.

За тим стаде пред господу и диже виолину. Публика поста радознала, посматраше готово зачуђено старог музиканта и господу за столом.

Бенда спусти главу, Рајхард неодлучан, незнађаше, да ли да седи или да иде; а дрски Мезер рече:

— Но седимо да чујемо шта ће овај да дречи!

Стари музикант поче.

Тек што отсвира два три такта, а већ сви заћуташе од чуда. — Нешто дивно, вештачки је отсвирано.

Музикант свршивши спусти виолину, и рече суво:

— Доста! Мислим да сам вам показао да је соната заиста ко што треба... Извините ми глупост; ал цео мој живот је из самих глупости!

Публика заче пљескати но стари музикант се не покрену.

Рајхард се диже:

— Ко сте ви? запита га.

Он се наже Рајхарду и шану му на ухо:

— Пре сам био Фридрих Бах, сад ме зову само чика Фридлом!

За тим узе виолину под мишку и извуче из џепа хартију и пружи је према господи. Они дадоше неколко сребрних марака.... и тако пође стари музикант од једног стола до другог — и на крају испи још једну чашу ракије.

После неког времена дођоше три музичара, али старца не беше међу њима више — славни компониста Бах умро је.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 3. Октобра 1888.

(*Крађа*) Владимиру Остојићу слузи у „Гранд хотелу“ неко је украо 3 дуката у новцу, један капут жућкасте боје 1 нове ципеле и 1 кошуљу и гаће

— Милосаву Павловићу фурунџији код 9 кочијаша учињена је крађа. Момак његов украо му је до 35 дин. дневног пазара.

Предузета је истрага за проналазак лопова.

*

(*Притворени.*) Ноћас су притворени: Душан Ђорђевић због боја и свађе Бранко Бајић из Старчева у Банату због сумње Никола Јанковић слуга и Карло Сертић слуга због крађе; Јулка Селић куварица, Васа Станковић, Аца Гецић тестераши жена му Ката сви због пијанчења.

*

(*Осуђени*). Пресудама полициским осуђени су: Ђорђе Димитријевић и Богосав Ђорђевић каф. овд. што су преко прописаног времена држали отворене кафане, Франц Бибер фијакериста Петар Манојловић каф. због увреде; Коста Николић каф. због неподписа слугу. Христина Сеча ски због нечистоће, Ђорђе Јаковљевић из Турске, Васа Сретеновић и Крста Мрђановић слуге због нереда.

*

(*Спроведен*) Никола Бељаковић кројач спроведен суду на суђене, због покушаја убиства Стојка Момчиловића наредника.

ПРОСВЕТА

КРИТИКА

Невоља. (прип. Е. Золе. превео Ј. Др. У.) Нешто са свим обично, што сте до сад толико и толико пута читали, чули па и видели. Стара песма на нови глас; и опет, крај свега тога ви је слушате, звуци њени налазе одзива у срцу вашем. Сиротиња, невоља неисцрпива тема за писање! А Зола је и њу узео да опише, изнесе.

Све што може једну сиромашну породицу да снађе скупило се ту, да још више огорчава мучне дане готово скотскога живота... Морисовљеви — радници муж и жена, муче се, пате се, само да би своме јединчету, које је и иначе слабо и гецаво имали да даду да доста једе, да се топло одене; али узалуд, посла — ни од куда. Зима дошла, они немају топла одела за сина. Прате га тетци да му да какву топлу хаљиницу — нема; враћа се натраг цвокотајући од зиме, леже у постељу и после неколико дана, спровод мали жури улицама Париским на гробље, дете да саране. Ви сте свакако ма још коју приповетку ова ке врсте читали: описује се јад у најцрњим бојама — ту је зима, ту немање рада, глад и све што ту већ доћи може.

Ви читате те приповетке, па можда се и интересујете њима, али ипак брзо је заборавите, ваљада за то што знате да је то обичан догађај — јунаци поред вас пропарадирају а после тога незнате или нећете о њима ништа да знате. Родитељи су оставили своје дете шест стопа дубоко у земљи, приповедач додаје како му на дну гроба неће бити зима, како неће гладовати и мучити се, а родитеље оставља да кукају и ридају док су живи за својим милим малишаном.

И код Золе је исто тако, али опет има нечег што вам изазива пажњу, што и вас наводи да участвујете у невољи сиромаха, хтели не хтели. Ситуација, у којој су његови сиромаси тако је могућна и обична, али је и грозна. Тај контраст чини да ви размишљате о стању у ком се невољник налази и тражите излаза.... Дете лежи болесно, једва дише, отац лупа лед и доноси 80 сантима, да тим набави и лекове детету и дрва за огрев и ране: Отац ради и стрепи за своје дете. Овде га видите чисто у очајању: Да неби овака јака зима појачала болест детињу, и можда навукла сирт, моли се отац Богу, да отопли време и постане југовина али у једно и страхује од таквог времена, јер онда његова заслуга престаје, по што ће леда нестати. Кад пође на посао, радује се што су улице још ледене; кад помисли на своје дете, што на самрти лежи, зажели, да сијне сунце да дође пролеће, снег да се отопи.

И судба се смиловала на невољнике — ударила југовина, лед отопио зарада престала, а дете — умрло...

— Ај, боже умро је! плаче мати.

Отац подиже главу. У мраку није могао ништа да види.

— Умро је! Па шта је стим?! Умро — па и боље, опростио се мука.

Госпођа Бонетовица сусетка, која има милостиво срце и тешко јој да гледа невољу и избегава да дође, долази да теши; но тако, да би је због тога ваљало и шамарати, али и послушати: Дерите се колико хоћете дете неће оживети, него, тим, што се добило из општине 10 динара, баш кад је дете већ умрло, нека се набави мало дрва и кубасица да се заложите.

У вече се скупи друштво, да седи код мртваца. Слика је тако лепо престављена, да чисто велите: гле исто, као кад сам и ја био ту и ту!

Обични романтичари воде са гробља кући и тамо остављају своје невољнике да вечито ридају, а Зола знајући да то не бива никад тако, он не води своје невољнике куда он хоће, но оде за њима, прати их онде, камо они хоће, а то је у кавану. За то нам овај пасаж и изгледа диван, јер је истинито изведен, добро фотографисан. Од оних 10 динара остало још три: седну дакле за сто, наруче сира, и попију два литра вина. За тим и другови Морисовљеви узму на свој рачун два литра вина.

А друштво доста расположено враћа се натраг кући.

И тим се свршава једна глава из романа живота, који се зове невоља.

Почетак нам чисто говорио; та шта вреди читати? ствар обична! Јесте, али то нас је баш изненадило: већина писаца ту обичну ствар необично је описала; код Золе то нема, но онако како је видео и ставио је. Још к томе кад се дода стил којим је ова причица писана, ви и, ако није приповетка по шаблонима естетичким писана, налазите у њој и забаве и размишљања и естетичке вредности.

*

Приповетка „Невоља“ изашла је преведена пре неколико година у прекосавском листу „Јавору“ и сад у „Омладини“, па је преводилац и у књижицу одштампао. Но кад се узме у обзир то да је језик превода красан, и да је техничка обрада врло укусна, онда још више можемо читаоцима ту приповетку препоручити, јер има свега што ће вас за 15 п. д. задовољити.

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву су стигле на приказ ове књиге:

Невоља приповетка Емила Золе, с француског Ј. Др. У. — Штампарија К. С. Таушановића. 1888 год. — Стр. 16. осмина. Цена 15 пр. дин или 8 нов. а. в.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Бела пантлика. Од куд се назив cordon bleu (бела пантлика), код француза, придају добрим куварицама?

Како је краљ Хенрих III био изабран за пољског краља на сам дан Духова, и како је на исти дан наследио и свога брата Карла IX, хтеде да обележи каквом установом своју захвалност према трима божанствима. И тако 31 децембра 1575, установи *краљевски орден светога духа.* Ограничи број каваљера тога ордена на сто, не рачунајући ту духовне поглавице и више официре

Обично су витезови тога ордена носили крст о белој мориранoј пантлици, званој cordon bleu.

Говорило се у овом смислу: краљ је подарио белу пантлику (cordon-bleu) томе и томе господину. Отуд се и витез ордена Светог-Духа назива cordon bleu.

Народна скупштина укиде овај ред витезова 1791 године; али како речи пркосе револуцијама!... израз cordon-bleu живео је и даље, и неком шалом, која се односи и на cordon-bleu и на беле куваричке кецеље, овај се израз поче на крају крајева односити искључно на врло добре куварице.

ШАЛА

(**Леп укус**). *Стриц*: Како сад стојиш с природним наукама? — *Синовац*: Врло добро. — *Стриц*: Шта те највише занима из ње? — *Синовац*: Тице. — *Стриц*: Па, која ти се тица највише допада? — *Синовац*: Гуска на подварку.

ТЕЛЕГРАМИ

Париз 4 Октомбра

Флоке изјавио у комори француској да би република требала да се оружа против покушаја ројалистичке рестаурације или диктатуре. Рибо (леви центрум) је побијао ревизију коју земља не захтева, за то Флоке стави поверљиво питање са изјавом постојеће комисије. И из патриотизма за кабинет, прими се предлог

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (104)

Он је дуго стајао и посматрао Едиту. Тек што је хтео да пружи руке према Едити, она се пробуди и отвори очи.....

Она се је пробудила, али је ипак мислила да снева, мислила је да је пала у какав дубоки сан, у коме је гледала оно, што јој је најмилије. Пред њом је стајала човечија прилика — она је мислила да пред собом гледа Родрига Зенија — мртвог љубавника, коме се је заклела, да ће му вечито бити верна, а то ће сигурно и одржати. — То беше сан, сан пун милине и еласти, тако је мислила Едита. За њу је овај сан био тако леп, да се неби желела да пробуди, како неби изгубила из вида онај предмет, који беше њеном срцу најмилији.

Родриго Зени беше дакле. Он је изгледао као какав дух у оној бледој месечевој светлости.

Едити се оте лагани узвик — она је осетила да више не спава, да је будна. Али шта је то, што види пред собом? Шта значи ова ноћна појава у тамници Дуждеве палате?

„Родриго! Мој Родриго!“ повиче она уставши са постеље, и пружив руке према појави.

Појава се измаче натраг и метну прст на уста. То беше знак да Едита треба да ћути.

Она беше буновна од спавања — још не могаше доћи к себи, нити распознати шта се то догађа око ње.

Та то је био заиста Родриго, и сад је видела како његова сенка стоји близу врата. Она пође ближе — али се у томе врата отворе.

„Не очајавај!“ учини се Едити као да сен лагано шапуташе. „Приближава се твоје спашење!“

Појаве нестаде, и врата се затворе без икаквог шума. Едита беше сама у мрачној тамници. Она превуче руком преко лица, као да се хтеде да сети нечега. Шта ли је то било? Шта да мисли? Та она је била будна, беше при себи!

„Родриго!“ повиче опет лагано и пружи руке вратима, кроз која је појава исчезла. „Мој Родриго! Ја сам те опет видила! Ти си ми се јавио у поноћни час — да не беше то твој дух? Или да није слика моје уобразиље?“ — Али на ове њене речи не доби никакав одговор.

Едита стајаше мислећи о ономе што јој се привидило — то беше час њене највеће радости! Њена љубав према младићу беше тако укорењена, да је ништа неби могло исчупати из њеног срца. Она му беше верна, а и по смрти остаће му верна. Његова слика била је свагда око ње. Једина јој нада беше та, да ће се на оном свету састати и видети. А сад шта се то догоди? Да ли је жив? Зар није погинуо? Како је могао да дође у њену тамницу?

Остатак ноћи прође, а Едита се не могаше умирити нити заспати више.

Али је она била сретна, што је бар неколико тренутака, ма и у сну, видела

са 307 гласова против 187. Јутрос су изашли плакати: Доле са лоповима! Мисли се да су то Буланжисте учинили.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 2 Октобар

кил	32.390	Жита	11.60
„	26640	Сувих шљива	28.—
„	—	— Шљива новых	—.—
„	236	Брашно фино	15.—
„	—	— (Брашно деб. нее	—.—
„	—	— Брашно „ сеј.	—.—
„	2601	Кукуруза стари	8.00
„	—	— Кукуруз. браш	—
„	2838	Јечам	7·75
„	8012	Овас	7.50
„	173	Раж	7.00
„	—	— Мекиња	—.—
„	—	— Крма	—.—
„	146	Пасуља	25.—
„	1105	Орања	25.—
„	960	Катрана	24.—
„	—	— Вуне овче	—.—
„	—	— Шишарке	—.—
„	428	Коре брезове	12·—
„	12000	Креча	3.20
„	3000	Сена	4.50
„	12050	Сламе	2.50
„	60	Мајети	120.—
„	1080	Лоја топљеног	77.—
„	—	— Сочива	— —
„	—	— Кумура	—·—
„	—	— кожа гов.	— —
„	1950	Крушака	14·—
„	7511	Грожђа	15·—
„	120	Сира	80·—
„	591	Свиња	80.00

Један ђак учитељске школе, тражи да поучава ђаке, из основне школе и нижег разреда гимназије, за квартир и кост. Упитати уредништво.

Дућан у Васиној улици број 6 у коме је књижара издаје се од Митров дана, упитати

Браћу Барјактаровић

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2" до 2" метара ширине у разноврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 11—15

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

18—50

своја љубљеног Родрига. То јој је надокнађавало неиспавану ноћ.

Сутра дан дође стари свештеник у њену тамницу. Он је Едиту волео, као да му је рођена кћи.

Едита га предусрете са неком радошћу и веселим лицем.

„Добро је што сте дошли, оче Доменико," рече му она, и пружи руку. „Ја сам вас се зажелела."

„Ви данас изгледате другчија, но јуче," примети јој свештеник. „Реците ми, шта се то догодило, те сте тако весели?"

„Ја сам ноћас доживила да видим нешто, што је врло чудновато, оче Доменико! О то беше дивна — прекрасна ноћ!" одговори Едита. „Ходите амо, седите поред мене на постељу, ја ћу вам све приповедати, а имам и да вас питам нешто!"

„Ви сте храбра! Затвор вас не може сломити нити помести. То ме је обрадовало, Синьорина! Сад приповедите ми шта вам се то догодило, шта вас весели тако?"

„Ноћас сам видила Родрига Зенија, оче Доменико!"

„Сигурно вам се у сну појавио, Синьорина?"

„Не, оче Доменико, ја сам била будна! Нисам сневала! Па ипак сам видила Родрига!"

„То је било дело ваше чежње, ваше уобразиље, Синьорина, Родриго Зени није жив!"

„А да ли ви то знате сигурно, оче Доменико?" упита Едита. „Можда је он затворен овде, у Дуждеву Палату? Можда није погинуо?"

„Што желимо, томе се и надамо, кћери моја!" одговори свештеник озбиљно. „И ако ми је тешко, ипак морам да вам кажем; Родриго Зени није жив! Ја то најбоље знам, јер ми је дужност била да га пратим при последњем часу. Племенити Родриго Зени осуђен је на смрт, и одведен је на мост уздисаја! Ја сам био код њега! Његова последња мисао, његова последња реч, беше намењена вама!"

„И Родриго је погубљен?" упита Едита у грозничавом очекивању. Она гледаше нестрпљиво у старог свештеника, као да би хтела да сазна његове мисли.

„Родриго Зени бачен је са моста уздисаја у реку Орфану, пошто је прво замком удављен — — —"

Едита покрије лице рукама --- последња нада нестаде. За тим се брзо окрену и навали главу на јастук гушећи се у сузама — — — —

VIII

Два пастира

Умбо се предао својој судбини. Он није роптао. Сад је требало да сноси тешко бреме стрпљиво и јуначно.

Тарек му даде један лак кафтан и велики шешир, сем тога и један дугачак пастирски штап, који је на дну био окован врхастим гвожђем. Умбо је морао своје одело да замени са овим, пошто су сви пастири код Ускока носили овако одело.

(наставиће се)

Народна библиотека „Светозар Марковић" Београд

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 184 Београд, Четвртак 6 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 6 Апостол Тома
Католички: 18. Лучин дан
Сунце излази: у 6 сах. 34. м. залази 5 сах. 26 мин.

Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

К У Р С

Дукат	5·78
Наполеон	96·45

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

Четвртак 6 *Звонар Павловске цркве у лондону* Драма у четири чина с предигром, по француском слободно прерадио Август Хеса а превео С. Д. К. Редитељ *Јовановић*. у претплати 115.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 8—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобне помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Вратили се. Наши гости као и изасланици разних друштава, њих до 40, који су отишли пре неки дан у Пачево, на освећење и отварање велике сале грађене општине, вратили су се. Они причају, да су веома лепо дочекани и понели су собом веома пријатне утиске, Свечаност је у Пачеву такође била сјајна, салу је осветио прота пачевачки Васа Живковић и том приликом говорио је о напретку општине пачевачке од 100 година на овамо. У 7 часова у вече био је духовни концерат, који је особито испао. Гости су се наши вратили са највећим задовољством.

*

Еснаф столарско браварски, на основу ранијег свог решења, доно је пре неки дан одлуку, да у будуће столари не смеју примати оковање врата, прозора и све у опште за грађевине, што не спада строго у столарски посао. На молбу овога еснафа донела је и Управа вароши Београда решење, да ће сваки који буде противно урадио бити кажњен.

Заиста је оваква одлука еснафска веома похвална и само кад би сви еснафи једном донели одлуке, којима би сами себе обвезали, да се ни један занатија не меша у тућ посао нити га прима и оно на оправку и израду што не спада строго у његов занат.

*

Концерат. Онај велики конперат у корист једног великошколца, о коме смо већ јавили у прошлом броју биће као што чујемо у среду 12 ов. мес. у сали на „Булевару“ На концерту ће суделовати две певачке дружине и многи други суделовачи.

*

Његово Величанство Краљ долази сутра 7.ов. мес. вечерњим возом у Београд.

*

Нов предмет. На Великој Школи заведен је нов предмет „*Статистика*“ који је за сад дат само правном факултету. Ова је катедра поверена г. Стеви Р. Поповићу.

Вијадукт Раља. Као што чујемо, жељезничка дирекција узела је да потпуно оправи онај вијадукт код Раље, који је са несигурног земљиште, на које се ослања, врло често претио опасношћу и заустављао редован саобраћај. Чујемо да ће се исти за 40 метара продужити на само земљиште, тако, да и у случају највећег ронења земље, има под собом ослонца. На томе се послу већ у велико ради и ми се радујемо, што ће најпосле и тај вијадукт бити један пут осигуран.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из **Шапца** нам пишу о једној врло лепој појави. Шабачка Омладина, која је својим усталаштвом увек показала добру вољу, да створи и установи све што је добро; покренула је сад мисао, која је сад код нас у Београду скоро у пола остварена. „Шабачка Омладина“ је узела на себе иницијативу, да изради, да се и у Шапцу недељом затварају дућани. Као што чујемо, тога ради, она се обратила свима еснафима писмено и тражила је од њих, да донесу такве одлуке.

Како је још овде у Београду при кретању ове мисли, јавност најенергичније потпомогла тражњу „Трговачке омладине“, то и овом приликом, по свој прилици, да неће јавност напустити на мисао „Шабачке омладине“.

СТРАНЕ ВЕСТИ

***Одпео га орао.** Жалосна сцена догодила се пре неки дан у северном Канзасу. Неки Вилем Беати, спахија беше отишао на своје њиве оставивши у кући својој двоје децо, једну шћерчицу од пет година и мушко дете од два месеца. Кад је у подне дошао кући, причаше му шћерчица сва у сузама, како је она изнела дете у двориште па га ту за часак оставила сама. Кад се вратила к детету, зачу неку писку и угледа, да дете с

ПОДЛИСТАК

ИСТОРИЈА ЈЕДНОГ ЗЛАТНИКА

ПРИПОВЕТКА

На неколико година пре француске револуције 1780, једног суморног и хладног зимњег вечера, један мали дечко, који је продавао игле, беше разастро на булевару у Паризу свој покретан дућанчић. У то доба, тај диван део вароши не беше осветљен као што је данас чим сунце зађе; а и неколико ретких шеталаца дадоше се видети овде онде и комад свећице која се димила и коју је запалио млади трговац, привлачио је око њега врло мало радозналаца а још много мање муштерија. Дечко, нестрпљив због те самоће, не нађе ништа боље чиме би привукао пажњу мимопролазећих, већ да пева једну врло веселу песму која му на једаред паде на памет; али млади спекулант никако није губио из вида свој главни предмет и између појединих строфа умео је врло вешто да дода и врло славно да похвали своју робу. То му лукавство учини те је већ у брзо продао неколико стотина игала; али добит за њих била је тако мала, да је једва могао платити осветљење и могло се доиста рећи да му цео труд није ни вредио колико та свећа. Ипак није губио наду и продужи и даље своју песму у коју је лепо уметнуо и похвалу својим иглама. Неки младић, заогрнут богатим огртачем, баш тада прође поред њега. Заустави се, глупо се церекајући, па рече томе дечку: „Ти певаш погрешно, мој мали угурсузе.“

„Ипак ми ваш учитељ музике није давао лекције како треба правилно да певам да бих се вама допао,“ одговори весели деран, прекинув своју песму.

Тај досетљив одговор натера непознатога још више на смех.

„Како ти је име?“ упита га он.

„Огист.“

„Огист? а презиме?“

„Немам га, или бар не знам га.“

„Шта! ти дакле немаш ни оца ни мајке?“

„Ја познајем само једну бабу, која се брине о мени и која ме истуче на мртво име онда кад не продам доста њених игала.“

„А хоћеш ли бити бијен вечерас?“ упита тај странац, почињући већ да се интересује.

„Хм!“ одговори дечко избекељив се лепо, „то би ми се могло и врло лако десити, ако ме будете и даље терали да торочем, у место да ме пустите да објављујем муштеријама своју робу.“

На продужи своју уобичајену вику да домами муштерије; али муштерије као да су се узјогуниле, па не дође ама баш ни један. Онај непознати посматраше његову осујећену наду шеретским погледом. Нестрпљиви Огист рече му мало срдито:

„Господине, извините,“ ви сте ми баксуз!“ —

„Но!“ рече непознати, „зашто и мени не понудиш своју робу?“

„За то,“ одговори оштроумно Огист,

једном тичурном одсеће из дворишта. Спахија подиже одмах своје суседе у потеру за грабљивом тицом. Након једног сата пуче пушка — са свих страна дотрчаше тамо — један стрелац беше спазио орла, пуцао на њега и ранио га у крило. Грабљивац је опет побегао, а несретни отац однесе кући у пола ождерано тело својег кукавног детета.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

О нашој извозној трговини У трговинском обрту између Србије и страних земаља пада у очи јако да су већина српских производа у највећој размери упућени на пијаце главних аустро угарских вароши. Ма да се зна и верује да српска и извозна и увозна трговина има највише везе са Аустро-угарском, ипак за то ми видимо једну околност, која у неколико тврди да српски производи и роба налазе добре цене и на пијацама других страних држава и то у знатној количини, докле се то у нашим статистички податцима не види или ако и има каквог обрта то је у врло незнатној количини. Ово долази отуда што наши декларанти при извозу ретко кад изјављују намеру, куда робу своју упућују, него се обично подразумева да је то прва суседна држава, док на против т ко извезена роба врло често пролази суседне земље и одлази и на пијаце других страних држава куда је и цена и потреба већа. Осим тога често пута подиже се у јавности глас како српска извозна трговина врло споро у неким артиклим расте, а у неким шта више и опада.

Наравно да оваква мишлења долазе отуда, што се слабо ко од тих обраћа извору статистичком за овакве податке. Српска извозна трговина скоро у свима артиклима својим рапидно расте по квантитету; само ако се на вредност обрати пажња, ту је разна варијација. Али и вредност стављена од извозника у декларацијама нетачна је и обично половина од праве цене, која је на месту продаје; па кад би се ово узело у обзир и кад би се вредност извезене робе бар са 30 од сто скупље оценила, онда би се видело да и у вредности српска трговина расте.

Све ово што напред рекосмо дало је основа госп министру финанције за се преко г. министра спољних послова обрати нашим конзулима на страни да му јаве: 1-о, која се српска роба у месту његовог наименовања (конзула) највише довози, да ли се ту троши или се даље као прерађена извози; и 2-го колика је средња цена нашој роби на тој пијаци и из кога се места из Србије она ту највише упућује?... Кад конзули буду то јавили, онда ће се према њиховим извештајима удесити и извештаји царинарница о томе за статистику, па ће онда српска трговина у вредности имати далеко већу цифру и зна ће се бар приближно куда се наша роба још упућује, те не ће то бити у тако великој размери само у суседну државу.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља од 22-ог јула ове године, на предлог министра председника, министарског савета, министра унутрашњих дела, решио је:

да се контрактуалном лекару среза тамнавског, округа ваљевског, д-ру Паји Боти, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Одобрава се министру унутрашњих дела, да може за грађење једног шпархерда и друге оправке у пожаревачкој болници утрошити до 1 827·10 динара из кредита, одређеног у санитетском буџету на оправке и доправке болничких и других државних зграда за рачунску 1887|8 годину.

Из извештаја комесара панађура, држаног у Варовницама, среза космајског, окр. београдског, 25-ог, 26-ог и 27-ог априла т. г. у Венчанима, ср. колубарског, округа београдског. 20-ог, 21-ог, и 22-ог јула ове год. и у Рогачи, ср. космајског, окр београдског, 26-ог и 27-ог јула т. г. министар народне привреде увидео је, да приход тих панађура није толики да би они могли и даље опстати; с тога је на основу §-а 3 ег а с погледом на §. 2-и закона о панађурима од 4-ог фебруара 1865 е год. решио, да се ти панађури укину.

Г. Министар финансије јавља расписом свима царинарницама, да је према берзанским листама један златан новац од 20 динара вредио у прошлом месецу 8 фор. и 63 крајц. и наређује да се овога курса држе.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 5. Октобра 1888.

(*Притворени*): Ноћас су притворени Марица Винковић проститутка због нереда, и Никола Војага бегунац због скитње

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су; Живко Кузмановић момак берберски, Васа Станковић. из Б. Цркве, Аца Гецић и жена му Ката сви због нереда и пијанчења; Ђорђе Величковић фијакерист овд. због наглог јурења улицом Ђока Милићевић гостионичар овд. и Ђорђе Божић бравар овд. због неуписа слугу, Јулка Сина гор служавка за просипање помија на улицу, Никола Јелекић слуга због крађе и Мита Игњатовић трговац што није сљедовао позиву власти.

*

(*Нађено*). Ноћас је нађен у тумарању један коњ и налази се при кварту теразиском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Савременим писцима је лакше да стеку добар реноме, но што са старим беше и ако имају више незгода но што су их могли стари писци имати. Пример муњевите популарности даје лондонски књижевник Роберт Стевенсон. До скора нико није знао да и постоји какав писац под тим насловом; а и ако је био што код кога знан, нико о њему није водио озбиљна рачуна. А сад се у три лондонска позоришта од један пут преставља његов комад. Комад се зове: „Чудновата историја доктора Џекина и мистер Хајида“. Цео Лондон готово о њему говори. Његов комад сад је представљан и као опера па и као пародија. Исти комад изашао је као приповетка у „Brithisch Anthoro“.

Сиже је врло оригиналан: Џехин син богатих родитеља, по природи даровит, добије одлично васпитање у кући. Имао је меко срце, био великодушан и благородан но с времена на време побуде се некако у њему дивљи и гадни инстикти, који га тако стегну, да је једва могао њима владати. Услед тога у њему наступи промена., он се преобрази — онај добри, великодушни Џехин постаде контраст у тим особинама. Природа се његова тотално промени, и та промена биваше с времена на време све већа. и борба са злом у њему, с којима се борио, биваше за њега све тежа, све мучнија. И та лична страдања доведу доктора Џекина на мисао, да је сваки човек двојако биће, и да с њим владају час добро а час зло биће. А он, као образован човек, решавa се да потражи средство којим би могао та два бића да раздели, и да човек буде јединствено биће. Дуго се трудио и најпосле хемијски и физиолошки радови његови помогоше му да продре у ту тајну да је реши. После неколико година он нађе смесу која то може да дели. И дејство то опроба он на себи. Тек што је ту масу испио, доктор заспи. Кад се пробудио он је био са свим други човек, поста физички јадно, гадно створење Сад већ могаде дати маха својим инстиктима; а ђаволска половина коју тад доби то је мистер Хајид, који је сва гадна дела чинио. Пошто се после тога врати дома, опет попи смесу, заспи и поврати се опет у старог Др. Џекина за неколико година. Некi пут савест дигне свој глас против њега, али га друга половина мистер Хајида увек свлада. У то време деси се у Лондону убиство грозно. Џекин буде тим преступом јако потресен и реши се да за свагда одбије од себе Хајида, кога је и полиција почела да тражи и вија. Он пође доброј половини; али дања беше врло кратка. Шетајући се један пут по парку примети врло узбуђен и без Хајида да је он Хајид, Од тог доба нехте више из своје лабараторије да излази. Мучио се ту недељама, повраћао снагу своју, но опет све беше узалуд — оста исти.

То је основ те „чудне историје“. Као приповетка она има на читаоце већега ефекта него као драма.

Стевенсон и ако је од скора познат, он ипак није нов писац. Пре је писао неке идилске стихове посећене разним познатим дамама; но доцније се тај идиличар претвори, у то, што је данас. Он је пореклом Шотланђса. Сем осталих списа најоригиналније су још и „Арабијске ноћи“. То је зборник приповедака, од којих је најинтересантнија „Клуб самоубица“. Ту истина нема трага о самоубиствима, али вас мислима наводи на Шопенхауерову Философију да свет не ваља, да све што постоји не постоји као што треба; а то га и одликује као творца нове врсте белестристике, која још нема последника; али која ће можда временом многе да увуче у своје жице...

гледећи његове дивне кожом постављене хаљине, „што ми ви не изгледате да сами крпите своје чакшире.“

„Ништа за то? На, дај ми игала за ово.“

Огист пружи руку, па, гледајући при слабој светлости своје свеће, виде један златник од 20 динара.

„Узмите цео мој дућан,“ рече он радосно, „па ћу вам остати дужан још три пут толико.“

„Задржи све,“ одговори тај странац, намештајући свој огртач око себе, „и пази само да више не певаш погрешно, и да избегнеш батине.“

„Господине,“ рече му Огист, ви сте сад отпочели моју срећу. Били хтели да ми кажете ваше име, да бих доцније могао наћи мога добротвора?“

„То није нужно,“ одговори непознати гледајући да се искобеља....

Али Огист навали на њега и једнако га покорно молио са склопљеним рукама да му каже име.

„Маркиз Сен Г.... рече младић удаљу- се брзо.

један часак дечко се не помаче с ућута као да се напрезао да добро запамти то име. За тим узе своју котарицу с иглама коју је о врату носио, па оде с булевара мумлајући непрестано онако замишљен: „Сећа ћу се увек тога имена.“

После 20 година, Маркиз Сен Г.... кога смо видели тако великодушна и тако весела беше се вратио из туђинства. Тих 20 година које су за њега биле доста мучне, јако су га изменуле и јако остареле. Вратив се у Француску, он, који је некада имао дивно непокретно имање, видео је, да је лишен свију својих добара, које је било распродато за време револуције. Ипак му остаде још неколико зграда, које је могао повратити само судским путем; али за то му је требало да сноси све трошкове око скупе парнице коју хтеде да подигне, али сад је маркиз имао тако мало новаца, да му је често недостајало и оно што му беше најнужније. Узалуд се он обраћао својим пријатељима, онима које је негда сам помогао; сви му обећаше много, али му нико не даде баш ништа. Да, да, право вели она истинита пословица код свију народа: „прави се пријатељ у нужди познаје.“

Једнога дана седео је врло невесео у својој бедној соби, кад се једна красна господска кола зауставише код капије и неки човек, још млад, чија спољашност издаваше грдно богатство, дође те закуца на његова врата. Маркиз оде да их сам собом отвори, јер већ одавно беше отпустио и последњег слугу.

Непознати господин ступи у собу, пошто се најпре известио, да ли доиста има част да говори с господином Маркизом Сен Г.... На потврдан одговор, он посматраше пажљиво Маркиза од главе до пете.

„Господине,“ рече му после неколико тренутака најобичнијег разговора, „дознао сам, да вам је потребна врло велика сума новаца да би њоме могли повести једну велику парницу од које ће зависити ваша будућа срећа и благостање или најзад, да не да бог, очајничка и бедна смрт. Ја сам један од најбогатијих трговаца у Паризу; па сам дошао к вама нарочито за то, да вам ставим на расположење дело своје имање.“

„Шта рекосте господине?! одговори скочивши са столице пренеражени Маркиз у врхунцу свога чуђења, „не знам и не појмим какав вам ватрен интерес....“

„Умирите се молим вас, драги мој го-

КРИТИКА

—

Народно позориште. У Уторак 4. октобра, даван је у нашем народном позоришту „*Уријел Акоста*“ трагедија у пет чинова од Карла Гуцкова, превео Н. Н. — Редитељ г. Цветић.

Велика француска револуција, „која је свет чистила“, привела је у дело идеје и мисли које су провејавале кроз цео XVIII. век. Она је покренула све народе, а својом божанском светлошћу обасјала је цео свет. Пробуђена народна свест, која је 1789. г. створила епоху у историји човечанства, била је од благодетног утицаја како на политичке тако и на литерарне прилике свију народа. У Немачкој, на пример, у борби за слободу и уједињење своје домовине, Немци су готово били принуђени да негују науку и уметност, јер само ојачаном свешћу народном могло се до њих доћи. Сем тога, код њих је од великог утицаја било и то што се, тако рећи, породила нека родољубива тежња да не изостану од својих суседа, Француза, ни на самом књижевном пољу. Из уједињене немачке омладине (Burschenschaft), која је у почетку била створена само ради политичких договарања, ради буђења свести за уједињење свију државица немачких у велику, снажну, — *млађу Немачку*, и из те уједињене немачке омладине доцније је поникло читаво коло младих и даровитих књижевника, у чијим делима свуда провејавају идеје социјалне демократије. Поред Жан Пола (Фридриха Рихтера), Вернера, Шлегл-а, Уланда, Лудсвига Берна, Хенриха Хајна, поред свију тих најревноснијих чланова уједињења не мање омладине, који су и до данас остали уз свој немачкој омладини која се бави појезијом, — у млађе коло тих немачких песника долазе: Ауербах, Шадов, Карл Гуцков и други мање знатни књижевници немачки. Сви су они били захваћени идејом, коју је тадашња либерална странка ширила међу немачком омладином, па за то и у свима њиховим делима провејава новија, напреднија струја.

(наставиће се)

Шабац и Београд.

—

По самом наслову, ових двеју-трију речи, које смо намерни да проговоримо, нагледање на први мах сазнаће, да имамо намеру да чинимо неки упоређења о напретцима ових двеју од највећих српских вароши а у једно двеју бујрија преко широких Дунава и Саве. Не, јер с упор ђ чима ми би били врло готови, имали би двема трима речима да похвалимо усталаштво браће Шапчана, које се нарочито у последње доба опажа и истиче, и — имали би двема трима речима (а можда и са више речи) да пребацимо немар и застој, у друштвеном погледу, који се нарочито у последње доба опажа у престоници.

Но немојмо овде ни речи да проговоримо о самом Шапцу и о самом Београду. Обећамо да се осврнемо са две три речи на везу између ових двеју вароша, упућено на саобраћајна средства, која одржавају ту везу. Можда и то питање не даје само по себи толико повода, да се о њему има много писати, нарочито кад се зна, да је тај саобраћај — паробродом — већ од толико година уређен и да задовољава нужност саобраћаја. Али једна нова појава — која само нами у прилог иде — свакојако мора да скрене и пажњу јавности; којој и јесте најпреча цељ, да све оно што уди општем интересу, жигоше и утуче а оно што користи подпомогне.

Та појава, то је борба између двају паробродских друштава, која је од неко доба настала и довела до корисних последица по нас путнике и трговце.

Зна се, да већ од толико година, везују Београд и Шабац искључиво лађе аустр. држ. пароб. друштва. Налазећи се само на савском друму, то је друштво терало са ценама до несразмере према ценама, које је исто друштво одржавало на Дунаву, где је конкуренцијом других друштава било примолано да одржава, сразмерно овима, цену вожње.

Пре две три године, покушало, је мислим, сисачко друштво, да прође тим путем између Шапца и Београда. Но аустр. пар. друштво, јаче капиталом, утукло је у пола спуштеном ценом још на првом кораку овај покушај и успело, да и даље остане само на Сави, а чим је ово успело, потерало је да дигне и спусти цену за путнике и пртљаг.

Данас је настала нова борба, за коју рекосмо да је донела корисне последице по нас, и ми овде имамо само цељ да то нотификујемо, из чега ће већ моћи свако заинтересован, да извуче себи довољно коментара.

Железничко паробродско друштво (познато код нас под именом „француско“) учинило је сад опет један покушај да плови Савом и конкуренцијом да даде боље услове за вожњу, но што га даје аустријско дунавско друштво. Спуштајући цену до минимума могућности, учинило је да је на сличан корак било принуђено и аустриско друштво. Но та се борба није на томе зауставила.

Аустријско паробродско друштво, спуштајући цену, скоро мању но код железничког, има ону исту намеру, коју је имало и извршило са сисачким друштвом. Но не би требала наше путнике и трговце да обмане ова привидно мања цена код аустријског пар. друштва, јер исто истина даје за и колико пара јефтиније од железничког, али за то наплаћује пртљаг, док железничко даје слободно ношење пртљага.

Држећи, да конкуренција ових друштава, може да донесе нами само корисне последице, мислимо, да би Шапчани ваљали и сами да помогну што је могуће железничко друштво, како би и њега одржало на истој линији и тиме изазвало што живљу конкуренцију.

Све ово што смо рекли имало је ту добру цељ, да упозори браћу Шапчане а писано је из најбоље намере, што у одржању железничког друштва на том друму, видимо све више гаранције за све боље и боље услове, који ће се за путнике и трговце, услед конкуренције створити.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Купус и Јулије Цезар. Хоће ли ко год сумњати да вртарство белгијско треба много и да благодари Јулију Цезару због свог напретка? Знате ли, да без њега, бриселски купус не би ни постојао више? Да, богме, купус бриселски! Да објаснимо:

Неким чудом, што само наука може објаснити, безбројне врсте купуса, — бели купус, црвени купус, савојски купус, бриселски купус, кељ, келераба, карфиол, зелени купус, талијански брокули и т. д. — све су врсте произашле од једног оца, првобитног купуса, који расте на морским обалама јужне Европе а нарочито у Србији.

Смеју се Немцима због њихове неверовaтне љубави према рибанцу — шта би тек радили с нама? —: то је врло племенит купус, куће старих Римљана, који нису рачунали да им је ратни воз потпун ак није носио за њима и купуса, њиховог свакодневног пријатеља.

Кад је Цезар продро у Галску, нареди да се одмах обилато засеје ова драгоцена и омиљена биљка његових војника, и победе римскога орла оставше у памети код свију вртара и земљоделаца, која вешто памте повесницу ове интересантне врсте »*брасике*“, као што су их звали Цицерон па и сам Цезар.

Али се с купусом догоди оно, што с јабуком. Ово римско зрнце, посејано у Белгији, а без сумње у слободњачком пољу Кастру, изроди неку нарочиту белгијску врсту, које је распрострло име; цеп купус, гастрономију и славу белгијску, у свим пет делова света; чувени »спрут« бриселски! Шпанија и Португалија, Италија и Француска, Немачка и Русија, Хина и Уједињене државе, све светске земље плаћају данак белгијској престоници.

Цео је свет покушавао да произведе овај купус, нарочито господа Паризлије; али залуд им мука! Једино су Шкоти успели да приближно копирају белгијски оригинал, али још тако слабо да се једва познаје.

Слава купусу и Јулију Цезару!

—

ШАЛА

—

Дошла просјакиња у кућу моли да јој се што год да милостиње.

— Молим вас уделите ми, мога мужа ради који је слеп

— А где ти је муж? Запитају је

Ено га на улици, гледа, да нас не би приметио који жандар да просимо.

*

Згодно *Он*. Госпођице, молим вас уделите ми један пољубац.

Она: О молим ја ником ништа не делим.

Он: Па добро а ви ми га дајте на зајам а ја ћу вам га одмах вратити.

ТЕЛЕГРАМИ

—

Дармштат. 5 Октобра

Ландфраву Хесенском на путу у Сингапоре десила се несрећа

Беч- 5 Октобра

Принц од Валеса после срдачног опроштаја са кронпринцом

сподин Маркиже; ја се зовем Олиет,“ рече посетилац. „Сад држим да вам је то довољно да.... сећате ли ме се?“

Маркиз сад потражи то име у својој памети. Успомена на овај догађај на буљевару беше му се сад са свим избрисала из памети. Тада га трговац потсети на онај златник што је дао као милостињу ономе бедном трговчићу игала.

„Та је милостиња, мој господине Маркиже, добро била дата под интерес,“ продужи он причати. „С оно мало новаца на шта имам да благодарим вашој племенитости и великодушности, ја сам отпочео једну трговину много кориснију од оне прве. За тим са добити коју сам од туда имао, ја сам умножио све више и више круг мојих трговачких спекулација. Силом рада, труда, штедње и упорне истрајности у свима мојим трговачким предузећима, дошао сам, као што видите, до најсјајнијега имања. Примите дакле, молим вас, моју услугу, коју вам од свег срца нудим, мој драги господине Маркиже; јер ја имам на свему да захвалим великодушном и племенитом човеку који ми је дао средства да се на свагда курталишем сиротиње и да сада тако рећи пливам у сваком изобиљу, богатству срећи и благостању..“

Тронути Маркиз прими усрдно понуђену му услугу, и на скоро се дочепа свију оних својих добара, која још нису била продата. И данас је његова породица исто тако богата и сјајна као што је и некада била.

Истинита историја овога златника треба да буде записана златним словима у књигама свију народа, те да се чита и прича док је света и века; а нарочито да служи за поуку оним тврдицама, који жале да плате и оно што поједу и попију, а камо ли да новчано потпомогну некога невољника или да коју крицу пару поклоне на просветне и човечанске цељи. На такве немилосрдне људе, човек племенитог срца и осећања згади се и презире их са највећим гнушањем, јер они само имају само обличје човечије, а немају онога што човека од живинчета разликује.

с француског

Љ. В. Ђ.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (105)

Сваког јутра морао је Умбо да истерује козе преко урођених поља, на стеновита места, јер козе као и гемзе, пењале су се по стенама, брстећи омања растиња, која се налажаху тамо.

Козе су добро познавале ова места, и брзо се раштркају, тражећи своју омиљену храну. Умбо је морао да се пење за њима, ослањајући се на свој пастирски штап. Он је морао да пази добро на поверено му стадо, јер ако му која коза нестане, или учини коме какву штету, знао је да га очекује немилостива казна.

Пошто је више дана тако истеривао козе на пашу, њему се допадне оно сте-

на станици жељезничкој, отпутовао је натраг.

Париз. 5 Октобра

Камара усвоји револуцију десинице о продуженју ревизије одређену за нове изборе. Из Неапоља телеграфишу, да су тамо дошли принчеви данас после подне и да су са одушевленјем аклямацијама дочекани.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 4 Октобар

кил	14.282	Жита . .	12.00
„	35218	Сувих шљива .	27.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	7901	Кукуруза. стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	4274	Јечам . . .	7·75
„	6549	Овас	7.50
„	1387	Раж	7.00
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза . . .	—.—
„	715	Пасуља. . .	25.—
„	391	Гораја	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке. . .	—.—
„	428	Коре брезове.	12·—
„	11340	Креча	3.20
„	2915	Сена	4.50
„	750	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	—.—
„	—.—	Тумура. . . .	—.—
„	—	кожа гов. . . .	—.—
„	678	Крушака. . .	10·—
„	7353	Грожђа . . .	17.—
„	120	Сира.	80·—
„	1000	Свиња . . .	77.00
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	405	Лука пр. . .	6.50
„	176	Лука бела . . .	45.—
„	——	Арнаутка . .	—.—
„	1463	Кромпира .	8.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна. . .	14.—
„	2000	„ бела . .	20·—
„	—	Комовице. .	—.—
„	400	Ракије меке. .	24·—
„	—	„ љуте. . .	—.—
„	—	Шпиритуса . .	—.—

ОГЛАСИ

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због преместаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник
конзисторије

Један ђак учитељске школе, тражи да поучава ђаке, из основне школе и нижег разреда гимназије, за квартир и кост. Упитати уредништво.

Дућан у Васиној улици број 6 у коме је књижара издаје се од Митров дана, упитати
Браћу Барјактаровић

СТАЦБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 1—5

Под гостионице „Златан Топ“ до Батал Џамије, од 1 Новембра ове год. има за издавање под кирију; 1. дућан, и више квартара са умереном ценом, рад погодбе упитај у истој гостионици 1—3

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ
израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

19—50

новито место тако, да је уживао у њеној самоћи и романтичном положају. На томе месту расло је махом ситно шибље, које су козе радо брстиле, а испод појединих стена беше тако дивна хладовина и бистра изворска вода, да је Умбо редовно амо долазио. Седећи на камену посматрао је своје козе, које су се весело пузале по стењу. Ту је појео свој јадни ручак, кога је донео са собом. Његове мисли беху далеко — мислио је о Венецији.

Једног дана неке козе беху зашле на једно опасно место, и он је морао да оде за њима и поврати их натраг. Кад је тамо отишао и козе повратио, опази на једној стени неког старца, чији га изглед изненади.

Старац, са сасвим белом брадом, изгледао је као планински дух. Његово збрчкано лице беше поцрнело, а бела брада и коса имађаху неку неодољиву светињску чар. Старац је седео на стени. Поред њега беше прислоњен пастирски штап. Он је имао на себи, као и Умбо, лак бео кафтан. Ноге му беху без обућа. На лицу племенитог старца беше се видела озбиљност. Он је седео замишљен, а но њему се могло приметити да га мучи каква тајна брига.

Кад је старац чуо шуштање Умбовог корака, он се трже и погледа у Умба, који му се приближаваше. Старчево се лице промени, његове црте постадоше благе и пријатне. И ако је имао робско одело, ипак његов цео појав показиваше достојанственост и благородност.

„Ходи ближе, сине мој,“ рече старац, талијанским говором. „Ја сам већ дознао да Тарек, сусед воће Ускока, има новог пастира. Одавно сам желео да те видим и дознам одакле долазиш!“

„Јеси ли и ти роб ових ускока, племенити старче?“ упита га Умбо, кад је дошао ближе.

Старац му пружи поцрнелу од сунца руку.

„Ми делимо подједнаку судбу, сине мој,“ одговори старац. „Ходи овамо, седи поред мене на овој стени. Ја те поздрављам, добро ми дошао! Али зар ја могу тако да те поздравим, та сваки странац који падне шака Ускоцима, није ништа друго, до роб! Па и ја сам њихов роб! Ја сам роб воће Усташког Бикока, као што си и ти роб твога господара, Таре ка! Радујем се што те видим, и што могу да чујем од тебе шта се догађа у другом свету! Како се именујеш?“

„Умбо, а ти племенити старче, како је твоје име?“

„Зови ме Орестом, сине мој! Има доста година како сносим робски јарам, и толико пута сам се одупрео смрти, која ми је претила,“ настави старац. „Ја сам до сада живио самохран, без игди икога и као роб и пастир, лутао и лутам за козама. Сад сам дознао да је нађен неко који је претрпео бродолом, и да је тога човека узео Тарек као роба. Ти си се, сине мој избавио смрти, само да постанеш вечити роб, јер из Сењ-а нико не може да се дочепа слободе!“ Али приповеди ми како си спасао твој јадни живот, кад си претрпио бродоломство?“

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпанович штампа Медицијан и Кимпанович Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпанович

БРОЈ 185 Београд, Петак 7 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИ ЈАНУ И КЕМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда.

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 6 Апостол Тома
Католички: 18. Лучин дан
Сунце излази: у 6 сах. 34. м. залази 5 сах. 26 мин.
Пун месец 7. у 9 ст. 58 м. по подне. Киша, облачно.

К У Р С

Дукат . . . . . 5·78
Наполеон . . . . . , 96·45

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

Субота 8 *Убојица* драма у шест чинова: Редитељ Цветић —Ван прет плате.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и прк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Збор родољуба. Ми смо у једном од ранијих бројева, донели белешку, како се у нас, у престоници међу родољубима кренула мисао да се оснује једно удружење, коме би била циљ да створи пијацу, или управо потражњу, за српске производе. Та патриотска мисао нашла је одзива и код наше интелигенције и већ је држано неколико седница, на којима су покретачи исте мисли, расправљали питање: на који би се начин могла мисао да оствари и каквим би се средствима ваљало и могло служити, да се постигне сама истакнута циљ.

За што је од оног доба, кад смо ми ову појаву забележили, па до сад рад на тој мисли застао и занемарио не знамо — али по свој прилици за то, што је то патриотска мисао, што у њој не лежи корист ни једнога појединца; што у њој само ми сви имамо користи — и онда разуме се, ту се не ради са оваквом, вољан с каквом би се само у противном случају радило.

Сад тек, и то тек се пушка, као да покретачи намеравају да сазову општи збор родољуба, на коме ће се та ствар доконати. И време је!

*

Забава. Београдско певачко друштво, решило је у прексиноћној седници управног одбора, да 17-ог ов. мес. приреди велики концерт са играном уз суделовање г-ђице Притлове члана друштвеног г. Ј. Свободе музичара и г. Милана Павловића члана друштвеног. Програм, као што чујемо биће веома одабран и леп, а кад га сазнамо, донећемо га својим читаоцима.

*

Рањен. Приликом маневре 5. ов. мес. рањен се један војник IV. батаљона који својом непажњом, да би сачувао цев пушчану од кише, прислонио ову на ногу. Истина је пушка била ћорфишеком пуна, али је опет зато војнику, готово размрскала стопалу. Он је одма рањеничким колима пренет у болницу.

*

Стечај за шиљање државних питомаца на науке у стране земље. По одлуци владе Његовог Величанства Краља, послаће се о државном трошку, на науке у стране земље, петнаест питомаца, а на име:

Један за изучавање статистике, један за изучавање педагогике, један за изучавање опште историје, један за изучавање јелинског језика, један за изучавање географије, један за изучавање физике, један за изучавање ботанике, један за изучавање зоологије, један за изучавање административног права, један за изучавање економије и финанције, један за изучавање банкарства и берзанства, и четири за изучавање рударства.

Погодбе, под којима ко може бити примљен за државног питомца на страни ове су:

1. да је Србин православне вере;

2. да је свршио један факултет Велике Школе и то: за статистику педагогике, општу историју, јелински језик, географију, физику, ботанику и зоологију да је свршио филозофски факултет; за административно право економију и финанцију, банкарство и берзанство да је свршио правнички факултет, а за рударство технички факултет или природно-математички одсек филозофског факултета;

3. да је подпуно здрав;

4. да мора, као државни питомац, полагати све полугодишње и годишње испите, који постоје у оној школи, у коју се буде уписао, а тако исто да полаже и државне испите где за то буде израђено нарочито одобрење од владе дотичне земље;

5. да је готов у свако доба саобраћавати се „Правилима о државним питомцима на страни," која ће при поласку потписти, а тако исто и свима изменама, које се, за трајање њихових штудија на страни, буду прописале за све државне питомце, по струци министарства просвете и црквених послова; и

6. да мора по повратку примити се државне службе и одслужити онолико колико је трошено од стране државе на његово образовање. У противном случају накнадиће државној каси, од свога имања или своје зараде целокупну суму, која на њ буде утрошена. Ову обвезу имају потписати и родитељи дотичних питомаца.

Према изложеним условима, има сваки, који је вољан да конкурише за избор питомаца, поднети министарству просвете и црквених послова;

а, школско сведочанство о свршеним наукама;

б, лекарско уверење о своме здрављу

в, крштеницу;

г, уверење о свом имовном стању потврђено полицијском влашћу;

д, писмени пристанак својих родитеља на услове изложене у „Правилима" потомачким, или доказ, потврђен надлежном влашћу, да је властан располагати својим имањем; и

ђ, молбеницу са изјавом, којој се науци жели специјално одати, поред изучавања факултетских група наука

Рок пријаве траје до краја овога месеца.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из **Крагујевца** пишу: Већ свакоме је познато д. Македонско питање узима све већега маха, и да ће скоро доћи дан, када ће се коначно морати да реши. А како омладина српска треба увек да је на првоме месу где се тиче Србства и интереса Србије то би свакако било нужно да и у овоме питању омладина заузевши важно место, изнесе и она своје гледиште о ствари Македонског питања. сврху овдашња омладина држи да би уједињена омладина Српска, као представник целокупне српске омладине требала да сазове један митинг и да се ту односно Македонског питања саветује и донесе резолуције. Сви, са своје стране прихваћамо радо ту мисао предлажући је уједно „Уједињеној Омладини" београдској да она као вођа а центар целокупне омладине српске ту ствар поведе и изведе.

У исто време можемо овде додати да се и у тој ствари код Бугара и

ПОДЛИСТАК

ГРАФ ЛАВ ТОЛСТОЈ У СВОЈОЈ КУЋИ

ПРИПОВЕТКА

Граф Лав Толстој спада без сумње међу прве руске писце. Но он не приповеда само занимљиво и истинито, већ и живот му је занимљив. Живи једноставно као какав сирома мужик. Доходак од својих имања и дела жртвује за народ, за његово образовање, и за добротворне заводе. Он не ради само душевно, него ће и дрва цепати и обућу шити. Одева се просто, једноставно, живи исто тако на свом добру Јасна Пољана мирне не тражећи ни славе ни богатства.

Занимљиву слику из његова живота, донео је Јељиников „Словански Зборник" која је из пера Даниљевскога. Овде износимо ми из тога чланка:

До прозора седећи у наслоњачи, наслеђеној од Деде још из 18 века, уска наслона, а с подераном чојом превучена, написао је граф Лав Толстој сва своја знатна дела. Овде на овом простом, једноставном столу, одакле се може гледати у плаву даљину непрегледну; и ноћу, при осветљењу свећа из старих светњака од туча, писао је Толстој приповетку Наташе Ростове, Андрије Болковскога и Петра Безухе. Овде је испричао у песми љубав Ките Шчербаке и Левина; овде је насликао слике Бронскога и Стиве Облонскога; овде је набацао боје на коња frou frou и на пестанце љубави, и са толиком дубљином приповедио трагичну судбину Ане Карењине.

Наш разговор о прошлости и садашњости прекиде један леп ловачки пас. који уђе у собу и леже крај господаревих ногу.

— Да ли је то можда љубав? питам, сећајући се Ане Карењине.

— Не, она је отишла у лов са мојим старијим сином.

— А идете ли и ви у лов?

— Тога сам се одавно оставио, премда још тако обилазим околна поља и шуме... Ох, како је то дивно, кад човек мало одахне после душевна рада и лати се каквог физичког посла! Ја или копам земљу или цепам и сечем дрва, косим, или радим тако што ким другим.... А посао с плугом настави гроф, неможете ни замислити како ја уживам кад орем! То није тежак посао, како се то многима чини; то је врло лак, диван посао! Идеш, подижеш и спушташ плуг, те и незнаш како ти пролази сат за сатом. Крв весело тече кроз жиле, глава ти ведра, а ноге као перо лаке; а после како човек слатко једе и како добро спава? — Ако нисте уморни можемо пре ручка ићи да потражимо мало гљива, ако хоћете. Скоро је падала киша; по свој прилици биће доста лепих гљива.

— О идем, врло радо, одговорих ја. Граф узеде свој мекани, округао шешир и малу корпу; ја тако исто узех свој шешир и један од штапова. Без огртача пођосмо у предњи део куће, где је крај врата стајала гимнастика.

њене омладине са свим другачије ради, тамо се не чека, незнамо на шта, не окле.а се но и влада и приватни људи свима могућим приликама својим утицајем посредним и непосредним у Македонији чине тако, да ћемо доцније имати грдних неприлика око те тако важне ствари. С тога је желети да и ми што пре приступимо мало делању, јер се и сувише говорило. А уверени смо да ће ту ствар и држава и друштво св. Саве и сваки поштени патриота српски од свег срца потпомоћи.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

***Руси у Паризу.** Француске новине једне доносе како годишње у Паризу живе до 50 хиљада Руса од којих редовно 5 хиљада тамо по више година стално живе и тамо имају своје клубове књижевничке, вечерње салоне, читонице, тако да стоје у свези с њима тако рећи најбољи књижевници парискн, које Руси упознају са руским друштвом, животом и стањем руског народа. У последње време намеравају да отворе штампарију и да покрену у Паризу политичко литерарни журнал који ће радити на француско руском савезу и који ће упознавати француско друштво са животом Руса.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Из извештаја комесара панађура, државног у Смрдљиковцима, среза колубарског, окр. београдског, 30-ог јуна, 1-ог и 2-ог јула тек. год. и из извештаја комесара панађура, државног у Гроцкој 8-ог, 9-ог и 10-ог јула т. г., министар народне привреде увидео је, да приход њихов није толики, да би ти панађури могли и даље опстати; с тога је на основу § а 3-ег, а с погледом на § 2-и, закона о панађурима од 4-ог фебруара 1865-е године решио, да се ти панађури укину.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 6. Октобра 1888.

Ухваћени. Потерама полицијским ухваћени су у скитњи и беспосличењу и притворени: Драгутин — Цика Цветковић овд. Сава Јовановић слуга из Босне, Драга Ранић из Аустрије Сретен Станојевић и Јован Ристовић из Ужица, Миленко Карановић и Живко Јовановић овд. Владисав Јовановић, Остоја Срдић, Панта Тодоровић Паја Дивљак сви из Аустрије, Милош Миловановић овд. Тесаро Мунде из Италије, Лаза Ковачевић из Херцеговине, Пера Котарац из Босне, Димитрије Савић овд Карло Лател из Аустрије, Јован Салић из Турске, Јован Саборанош из Аустрије, Вуле Николић из Бресннце, Филип Шлајдер из Хрватске, Ђорђе Ић, Емил Јозеф из Аустрије, Димитрије Антонијевић из Турске, Леопод Марке, Матија Златирковић, Тодор Несторовић из Аустрије Ђорђе Николић Трифун Грујић из Босне, Вељко Петровић из Турске, Марко Матић из Хрватске, Ђока Ивковић из Аустрије, Стеван Гавриловић из Ниша, Лазар Николић Франц Мијелчић из Аустрије, Милан Даничић из Каменице Стојан Радивојевић из Зајечара Иван Бабић из Лознице, Димитрије Јовановић из Босне, Илија Трунић и Макса Грујић банаћанин из Аустрије и Тодор Ћирковић бив. осуђеник из Шанца; сви због скитње и беспосличења.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Јанко Здравковић, Ђорђе Митић, Риста Базаревић и Илија Аранђеловић пиљари овд. Стеван Николић и Крста Тасић овд. кафеџије, због обмане власти, Мијаило Николић каф. за неупис слугу, Ирма Фабијани из Аустрије због блуда, Катица Стојковић ђевојка што нема занимања и Петар Милојковић рабација овд. због пијанчења.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

— У Загребу излази један забавни поучни листић за хрватску младеж: „Смиље“, који издаје „Хрватско педагошко књижевни збор“. Исти лист у свом бр. 1. од ове године (управља се по школској години) доноси слику Вука Караџића коју прорађа са једним чланчићем, где говори о заслугама Вуковим. Међ осталим на једном месту вели: „Морате знати, драга децо да Хрвати и Срби, нису писали почетком овога столећа овако, како данас пишу своје књиге већ се писало у сваком крају оним наречјем, којим се онде говорило. Тако није било у нас једнога језика а ни једне књиге, коју би могао разумети сваки Хрват и Србин, јер су поједини писци писали само за онај крај, у коме су живели, а не за цео народ. Вук Караџић био је први, који је узвисио наречје штокавско-херцеговачко, јекавским изговором, као најчишће и најлепше, на ступањ књижевнога језика а Људевит Гај увео га је онда за време препорода хрватске књиге и у нас. Од то доба пишу Хрвати и Срби, пошто су један народ, уз мале, незнатне разлике истим језиком, што га је Вук био унео у хрватско-српску књигу“.

Можда ми не би све ове речи преписали, да нас није овако братско писање од стране Хрвата зарадовало. Овако нас је писање тим пре зарадовало, што нас је такво што мало који пут од стране Хрвата до сад зарадовало; па и с тога, што се то више деци, коју збиља, један пут ваља научити и у њима поставити ону велику основу слоге Срба и Хрвата, која је за нас, садање генерације, већ пропала или и ако постоји, постоји као утопија.

КРИТИКА

—

Народно позориште. У Уторак, 4 октобра, даван је у нашем народном позоришту „*Уријел Акоста*“ трагедија у пет чинова од Карла Гуцкова, превео Н. Н. — Редитељ. г. Цветић.

(наставак)

У колу млађих књижевника, најзнатније место заузима Карл Гуцков, који је пореклом Лужичанин, а родио се 1811 године. У почетку се био одао богословским наукама, но доцније их замени правним па је још ђаком радио на једним новинама у Штутгарду. По јулијској револуцији (1830 г.) он је већ имао више својих забавних листова у којима је оштро шибао тадашње стање у Немачкој, а кад је у Француској планула фербуарска револуција (1848 г.), па чак одјекнула и у Немачкој, и сам је учествовао у берлинској буни захтевајући, са осталима, од Виљема IV. слободну штампу с осталим уставним слободама. Са свим је природно, да се Гуцков, као члан оног одушевљеног кола немачке омладине, истакао међу прве немачке књижевнике. Он је својим многобројним епским и драмским умотворима ударао на све што је застарело, а целокупним својим радом пристајао уз савремене тежње. Његов роман Wally, у коме се вешто подемева верозаконским предрасудама и његова драма Nero, јесу — вели Шер — најпоглавитији документи младог немачког правца. Сем тога написао је два повећа романа: Die Ritter vom Geiste, (Духовни витезови), у коме се подемева немачким реакционарима после свладаних буна, и Der Zauberer von Rom (Римски чаробник) у коме исмева ултрамонтанске варалице. Поред тога је врло вештачки обрађивао социјалне новеле у којима је исмевао мане данашњег друштва (Briefe eines Narren an eine Närrin) а тако исто испадао му је врло срећно за руком и философско — хумористичан роман („Духовити Витезови“ и „Римски чаробник“.) Радио је и на историјском роману а као грађа служили су му догађаји из доба реформације. Поред тога занимао се и критиком; писао је о Гете-у и Берне-у коме је и живот описао. После оваквих радова, којима је доиста стекао књижевничког гласа, са свим је појамно што се Гуцков латио и најтеже врсте појезије, — драме И у њеним обема врстама, и у драми и у комедији, није Гуцков остао без успеха. Сем трагедије „Нерона“, коју смо већ горе поменули, у његове најбоље трагедије долази „Паткул“, ливонски великаш, кога је Карло XII. због неверства живот престругао (ову трагедију имамо и ми у српском преводу и приказује се на нашој позорници); за тим руски револуционар „Пугачев“ и, најзад, нешто мало слична историјској трагедији, „Уријел Акоста“. Од комедија најбоље су му Zopf und Schwert (Кока и Мач) и Das Urbild des Tartuffe (права слика притворице), за овим долазе друге, мање знатне, али на немачким позорницима омиљене комедије.

Уријел Акоста је једна врло загонетна трагедија. Сам Акоста, по Кајзерлинговој монумелеталној историји јеврејске литературе, био је прозелит, један мрачњак који је тек доцније прешао у јеврејску веру и само се помиње с тога што је доиста био рођак најславнијег философа јеврејског — Спинозе. Међу тим, са свим је умесно нагађење, да је Карло Гуцков хтео Уријел Акостом да нам прикаже самог Баруха Спинозу. Али она величина, достојанство, она гранитна непоколебљивост Спинозина, уверавала је писца да нема довољно снаге да нам прикаже правог Спинозу. Уријел Акоста говори језиком Спинозиним, дише његовим осећајима. Мисао да између божанства и васељене нема разлике, коју су први истакли јелински философи, а доцније је прихватили и боље развили, маварски философ Авероес и талијански Бруно, та мисао највећма је прихваћена и разграната Барухом Спинозом.

Спиноза, највећи философ јеврејски,

Ја запитах грофа.

— Је ли то за вас.

— Не, то је за моју млађу децу; ја се бавим другим пословима, одговори гроф, погледав иза врата, где је стајала велика гомила исцепаних дрва.

Није дакле чудо, што је гроф крај таква посла сачувао своју снагу и свеже здравље. Много је том допринело, што је граф Толстој већи део живота провео на селу.

У раној младости изгуби мајку, кнегињу Волконску; а још дечком, год. 1837 одведу га у Москву к својој баби. После је опет живио на селу, и године 1840 оде на казански универзитет, где је слушао науке најпре на оријенталном, а после на правничком факултету; од године 1825 до 1855 служио је у војсци на Кавказу, у Бечу, Севастопољу, а од године 1861 живи непрестано на свом добру у Јасној Пољани. По овом је дакле 57 година на селу.

Кад прођосмо млади воћњак, који је такође гроф засадио, изађосмо на поље и упутисмо се у најближу шуму. За овом шумицом и још неким потоцима пружала се поља и шуме. Час пењући се, час спуштајући, ићасмо из једне честе у другу, кадкад само застајући при разговору. Сунце би час зашло, час би провирило кроз облак. Свежи зрак мирисао је од лиснa зеленила. Ништа се не макну у том мирном ваздуху, само овде, онде пао би жут лист са гране. Ићах са стране грофа мотрећи на његов лаган ход и уживајући у живахности његова говора.

Најпосле се вратисмо. Путем сретосмо неколико девојака где жању. Толстој готово сваку ослови, а за тим се окрену према мени и рече:

— Жању копривy да њом зими обмотавају младице, да се очувају од мишева и зечева; јер они беже од мириса коприве.

И после шетње од три и по сата ево нас дома; за то време прођосмо 6 до 7 врста. Толстој, као да није ни најмање уморан, попе се лаганим кораком у горњи спрат, где нас је чекао ручак.

— Јесте ли уморни? запита ме гроф.

— Мени је нужно движење, као и ваздух. Зато највољијем лети, кад могу да орем, и копам, да цепам и тестеришем. У јесен већ, за време киповитих дана, горе је, онда се не може из куће, и тада кројим коже и шијем обућу... Верујте, жалим сваког, који нема прилике да поред душевна рада и телесно ради. Кад не бих ја то могао, ја у вече не би био ни за шта; нити би могао писати, ни читати, нити слушати шта други говоре.

Ако је гроф Толстој у Москви у кући коју је недавно купио, то одма још за ана цена дрва, вуче воду с бунара и носи је по кући где треба.

— А шта само говоре којекакви језици! помислих, слушајући га кад говори. — Шта ли све само још не измисліше! Оклеветаше га да је изгубљен са овај свет, да је постао пустињак, мистик. Ала би се зачудили ти злурадн клеветници да га само оваког виде!

Ту на првом спрату до врата је и клавир; а на сред собе дугачак астал, по зидовима висе слике грофових прадедова из седамнаестога и осамнаестога столећа. једна слика представља дувну, једнога од његових прадедова. која је доцније отишла у манастир.

У тај мах уђе унутра жена грофова, Софија Андрејевна, а баш се и син Сергије вратио из лова. Заседосмо за сто, па

напушта своју прадедовску веру, пориче најсветију књигу — талмуд, — али тако исто одриче научност и хришћанском светом писму. Његови га сународници прокињу, презиру га, чак му је и живот од њих у опасности, али тако исто нема му места ни међу хришћанима. Он проводи цео свој век осамљен, режући стакло да би имао од чега живети, док се бави својим филозофским истраживањима. Уријел Акоста је Спиноза. Али има међу њима велике, грдне разлике. За то смо и поменули да је сам писац проширео своју недораслост да нам приближе самога Спинозу, кога је заклонио Уријел Акостом. Спиноза нас привлачи она његова карактерна црта издржљивост, она његов унутарња величина, она готово надчовечанска резигнација и крајња жудња за математичком сигурношћу сазнавања о божанству, васељени. А Уријел? И код њега налазите црта Спинозиних. Али у последњем тренутку, у моменту кад је лакше умрети за истину него живети. Уријел је један обичан човек, управо шмокљан, који не заслужује онолику пажњу нашу ма колико га штитили драмски закони. Видите га како је недостојан, како је слаботиња да изговори оне велике Галилејеве речи: па ипак се окреће. У историји филозофије нема човека, осем Сократа, који је таком мирноћом подносио своју мученику судбину као Спиноза Уријел је обична кукавица. Па за то и велимо, да је писац своје непоуздање, да прикаже правог Спинозу и да делу назив онакав какав је мислио, заклонио готово баснословном личношћу Уријел Акостом а тиме уједно и маскирао и оправдао своју праву намеру. — Толико што се тиче главног јунака ове трагедије. Остали карактер у њој, нису ни најмање маркирани и сви сукоби у драми долазе више од верске заблуде, а не од различности карактера. И ма да је *Уријел Акоста* тријумфујући ступио скоро на све европске позорнице, ипак он остаје само драма пуна ефекта без веће литерарне важности.

Да пређемо на г. г. приказиваче.

Г. Љ. Станојевић приказивао је насловну улогу. Имали смо већ прилике да говоримо о њему. Свој смо суд изнели благо, нежно — али то се није разумело. Оно, до душе, лепа је ствар обратити пажњу целе публике само на себе а не губити се у гомили, али то тек само кад се може да учини. Та бар једно огледало не стаје много: на између четири зида, а пред њим, искрено приказати себи оно што ће се изнети пред публику, па, ако није уображења, мораће се пред самим собом поцрвенети. Хоћемо ли да подсећамо г. Станојевића на ону дивну сцену Уријелову с Јудитом, с мајком кад се с њоме први пут састаје и за тим кад одлази да опореке оно што је писао, и најзад сцену кад, баш у моменту, да све опорекне, разјарен долази из цркве и говори огорченом народу јеврејском да ипак остаје при своме, хоће ли, велимо, да га потсетимо како су му те сцене наказно испале. Свуда где вала ефекта, где бурност осећаја долази до кулминације ту г. Љ. Станојевић апсолутно није ваљао. Било је већ крајње време да се о њему поднесе озбиљан суд. Ми га ево доносимо: г. Станојевић је од наших млађих глумаца најбољи, али још никако не за овакве улоге. У мањим улогама стећи ће рутине, угладиће оне своје грубе жестове, одвикнуће се грижења прстију — јер то тек има смисла кад кога прештипе прст на вратима, па тада дозвољено је мислити и на веће улоге.

И са осталом господом ишло је врло тражавно. Г. Гавриловић, у I. чину, баш се приметило, није зило улогу, но у доцнијим већ је ишло боље. То исто односи се и на г. Рајковића: застајао је, отезао речи, правио паузе, тако да је постао досадан и он и судеор и комад а и сви заједно. Г-ђица Нигринова била је само лепа Јудита и ништа више. Јако нам се допало од г. Др. Јовановића кад оно рече: „Кад је Уријел хришћанин, онда ја морам да занемим“. Али нас превари, обећањак, после тога говорио је толико да већ није имало ни смисла. А камо лепа срећа да онда заневе! Од целе његове улоге дошло ми се само његов — нос: био је јединствен т. ј. нос.

У опште, то вече комад је ишао врло тражаво. Публике је било врло мало.

Ђованини.

БИБЛИОГРАФИЈА

Мали забавник. (излази сваке недеље) свеска 4. — Уређује и одговара Стева П. Видаковић.

Садржина: *Песник* прича А. Цјехановића; *Три лопова* од Лава Толстоја; *Пред рајским вратима* од Дан. Дарка. Ова је свеска 30 пара дин.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Школски надзорник. У једној школи био је школски надзорник тако добар човек, да је вечито забрањивао учитељима строго и нечовечно поступање с децом. Једном чује у школи виску неког детета, па јурну одмах да види шта је. Учитељ дохвати једног ђачића, оборио га на земљу, затегао му тур па га девета као вола у купусу. „Господине колега, раздра се на њ' надзорник, шта радите то?“ — „Па видите, одговори учитељ, казним једног неваљалца за непослушност.“ — „А шта бисте радили, кад би банула сад овде детиња мати, па вас потргла на одговор?“ — „Избацио би је напоље“, одговори учитељ љутито. — „А кад би му отац дошао?“ — „Неће доћи.“ — „Откуд знате то?“ запита школски надзорник, скоро ван себе од гњева: „Откуд, откуд?“ — „Јер је немогуће; пошто....“ — „Но! пошто? шта пошто?“ — „Пошто сам ја отац“.

ШАЛА

Господин (пратећи даму, пролази поред просјака са пруженом руком) преврће по џеповима и шапуће: „Ах дукат бих дао само да ми је да имам грош у џепу!“

*

Пре неки дан изашао је овакав посмртни оглас у новинама једном „Наша мила снаја, сестра, тетка, баба и т. д. преселила се 14 о. м. у вечност....“

Нека је хвала г. г. докторима“ и т. д.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 5 Октобар

кил	13959	Жита . .	11.80
„	29.489	Сувих шљива .	28.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес .	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	2429	Кукуруза. стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	1312	Јечам . . .	7·73
„	2240	Овас	7.50
„	371	Раж	7.50
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Кукуруза . . .	—.—
„	430	Пасуља. . .	25 —
„	361	Пасуља . . .	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке . . .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12·—
„	774.0	Креча	3.20
„	2915	Сена	4.50
„	750	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ђумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	730	Крушака. . .	10·—
„	7040	Грожђа . . .	17.—
„	120	Сира.	80 —
„	2824	Свиња . . .	77.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	820	Лука пр. . .	7.50
„	571	Лука бела . . .	45.—
„	——	Арпацика . .	—.—
„	1517	Кромпира .	8.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	500	Вина прна. . .	14.—
„	200	„ бела . .	20·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	200	Ракије мекe. .	30·—
„	—	„ љуте. . .	—·—
„	—	Шпиритуса . .	—·—

ОГЛАСИ

ПОД КИРИЈУ

У мојој кући, на углу Кнез-Михајлове и Љубичине улице, имам за издавање под кирију три собе од 1. Новембра о. г.

Тих. Ј. Марковић.

1—3

ЗА САМЦА ИЛИ ЗА ФАМИЛИЈУ без деце од 1. Новембра издајем у мојој кући на горњем боју један стан под кирију који садржи три собе једну кујну и собу за млађе и остале потребне удобности Кнез Мих. улица бр. 35

За услове обратити се у дрогерију Др. Ј. Ђурић и Марковић.

Милева Ј. Марковић.

1—6

и сва остала деца коју граф има — а има их осморо.

Ту се огледала сва угодност, сва срећа мирнога живота.

После се дигосмо те одох с графом у његову собу, где разговарасмо до дванаајест сати ноћи, расправљајући сва важна питања. Готово побожно слушах сва разлагања тога мислиоца, који неизменце говораше о литератури, о последњем источном рату, о сељачкој банци, о порези, о обрту, па опет о литератури.

Сутра дан одвезох се у грофовим кочијама у Тулу, а одатле жељезницом у москву, носећи у души најслађу успомену на Јасну Пољану и њеног господара Лава Николајевића Толстоја,

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (106)

Умбо му приповеди све што се догодило са њиме.

„Тако дакле? Ти долазиш из Венеције? повиче старац и његове црте на лицу добише живахну боју. То га је јако обрадовало. „Дакле ти долазиш из моје миле Венеције? Богу нека је хвала што те видох, јер се надам да ће моја чезнећа душа бити умирена, кад дознам шта се је догодило у мојој милој отаџбини, у месту мога рођења!“

„Зар си и ти из Венеције?“ упита Умбо обрадован.

„Пошто сам дознао каква те је зла судба довела овамо, сине мој, ја ћу ти радо приповедати, како сам дошао робства ових Ускока, против којих се наша отаџбина бори,“ одговори старац. „Па кад ти испричам моју судбину, тада ћу те питати за све промене, које су се у мојој отаџбини десиле за време мога робства. Чуј дакле, Умбо, сине мој, каква ме је грозна судба снашла. Има томе доста година, како сам ја пошао из Венеције на мојој убојној Галери, те да станем на пут разбојништву ових Ускока, који су нападали и пљачкали трговачке лађе. Сем тога стављено ми је било у дужност, да испитам све околности и пронађем начин, како би се то разбојништво могло једном за свагда уништити. После бурне и опасне вожње, пошто смо очекивали сваког тренутка пропаст наше Галере, и пошто сам се ја спремио био за мој последњи час, испадне нам за руком да се докопамо пристаништа код острва Паго. Наша Галера, која беше сва полупана и искварена, пристаде у пристаниште. Ја сам већ био начинио тестаменат, јер нисам помишљао да ћемо се икад избавити. Исти тестаменат метнуо сам у једну јаку флашу, добро затворио и бацио је у море, надајући се да ће је море кад тад однети до обале

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{30} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 12—15

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због премештаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник
конзисторије

ОТАЏБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 1—5

Код гостионице „Златан Топ“ до Батал Џамије, од 1 Новембра ове год. има за издавање под кирију; 1. дућан, и више квартара са умереном ценом, рад погодбе упитај у истој гостионици 1—3

Један ђак учитељске школе, тражи да поучава ђаке, из основне школе и нижег разреда гимназије, за квартир и кост.

Упитати уредништво.

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

Дућан у Васиној улици број 6 у коме је књижара издаје се од Митров дана, упитати

Браћу Барјактаровић

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

20—50

Венеције. Кад смо пристали код острва Паго, и кад смо од страха дошли к себи, увидесмо да наша искварена Галера неће издржати пут, ако се будемо повратили. У томе су Ускоци дознали да смо ми као бродоломници потражили склоништа у томе пристаништу. Следеће ноћи приближе се они острву, један део разбојника искрцају се на висове, који доминирају пристаништем, а сутра дан зором, са шест њихових лађа, дођу до Галере Напад беше ужасан. Ја позовем све моје људе и охрабрим их тако, да се бранише очајнички. Но сила разбојничка беше надмашнија, а моји људи клону. После крваве борбе Ускоци се успењу на Галеру — и ми бесмо пропали. Највећи део Галерских војника грозно измрцварише, четрдесет њих бацише у море, а остатак са покваренoм Галером довуку овде у Сењ. Уз пут одсеку главе тројици мојих официра, а то сам све ја морао да гледам мојим очима. Моја жеља, да нађем смрт, неиспуни се.“

„Али је теби ипак непрестано претила смрт, ти си јој ишао на сусрет?“

Пошто су мене и мога капетана, једине што остасмо живи, довели амо у Сењ, продужи старац даље, „опет их нападе жеља за крвљу, јер су се напили били вина, што беше на Галери. Са канибалском свирепошћу раскомадају мога капетана, и кад смо на обалу изашли, наместе они крваву главу капетанову на један сто, око кога су се гостили. За тим одвуку Галеру у пристаниште и све топове, што беху на њој, разделе по висовима око вароши.“

„Па дакле једино тебе оставише у животу?“

„Само мене! Моје сво људство, капетан и моји официри, морадоше да претрпе онако грозну смрт! Ја пак, као што видиш постао сам њихов роб.“

„Ти увек говориш о твоме капетану, твојим официрима и војницима,“ рече Умбо, „реци ми онда какав си ти положај имао на Галери?“

„Ја сам био Адмирал, сине мој, Адмирал Млетачке Републике!“

„Опростите ми, што сам био према вама тако неучтив Монсињоре.....“

„Не, не, сине мој! Онај, кога пред собом гледаш, роб је као и ти, пастир као и ти! Именујем се Орестом а не друкчије!“ прекине га старац у речи. „Надам се да ћемо постати пријатељи, и да ћемо пријатељство одржати и у тузи и невољи, и у радости и слободи!“

„Још једно питање, одговорите ми на њега,“ рече Умбо. „Ви сте били Адмирал, а како је ваше презиме?“

„Граф Орест Мирафијоре!“ одговори старац.

„Дакле ипак сте живи? Нисте мртви, као што цела Венеција мисли?“ рече Умбо са неком неописаном радошћу. „Чим сте казали да сте били Адмирал, одмах ми је дошла та помисао у памети! Дакле ви сте племенити граф Мирафијоре?“

(наставиће се)

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 186 Београд, Субота 8 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИ ЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 8 Пелагија и Тајсија
Католички: 20. Иван Канизије
Сунце излази: у 6 сах. 34. м. залази 5 сах. 26 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

К У Р С

Дукат	5 78
Наполеон	96·45

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

Субота 8 *Убојица* драма у шест чинова: Редитељ Цветић —Ван претплате.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министар. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министар. привреде: суботом од 8—5 по подне.
Министар. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Програм. У јучерашњем броју нашега листа, донели смо вест, да ће београдско певачко друштво 15 ов. м. приредити концерат са игранком па како смо обрекли да ћемо одма, чим сазнамо, донети и сам програм то ево одма одржавамо реч. Програм је: I српски оро, мешовити збор од Маринковића. II „У гори“ мешовити збор од Мендлсова (први пут); III „Трио“ за клавир, виолончело и виолину, од А. Фексе, свирају г-ђца Л. Притлова, г. г. Ј. Свобода и М. А. Павловић (први пут); IV Српске песме из XVI века за мешовити збор од Стеве Мокрањца; V Терцет, од Рубенштајна, певају три друштвена члана (први пут); VI „На гондоли“, меш. збор од Крашевског (први пут); VII. „III Коло“ за мушки збор од Ј. Маринковића. — У целоме програму, истичу се нарочито нови класички комади. Заслужује и селике пажње тачка: „српске песме из XVI века,“ која је управо сплет, наших старинских песама.

Како чујемо, ова забава је последњи покушај овога друштва, да се одржи у животу; јер друштво тако данас материјално стоји, да му предстоји распад и пропаст.

*

Умесна примедба. — Многа лица, нарочито она, што станују подаље од позоришта — по врачару и палилули, жале нам се, како поред све воље да чешће похађају представе, немогу благовремено ни да сазнају, шта се кад игра. Позоришне листе ретко се где раздају, и кад се баш где оставе, оне се донесу тек на сам дан представе са свим касно. А тако исто и дневни листови јаве назив представе онога истог дана, па и то често сасвим погрешно.

Сва кривица у овоме лежи до позоришне управе, што она свакад неутврди бар само Недељни репертоар, па га унапред не објави преко новина; јер и оно од управе не ваља, што понекад објави за цео месец репертоар, па кад после, а оно се не одигра ни десети део онога, што се је одредило, већ нешто сасвим друго.

Свакако надамо се, да ће позоришна управа примати ову примедбу с' добре стране, и наредити, да се од сада свакад на дан пре растуре позоришне листе, и то у што више егземплара, по свима крајевима вароши, а у интересу самог позоришта.

*

Испити. Као што чујемо у половини овога месеца, полагаће официрске испите, сви ђаци, који се сад налазе на војној служби у сталноме кадру.

*

Даворје. Управа *Даворја* у својој седници 5 ов. м. донела је решење да се приреди 20. Новембра ове год. велики концерат у корист друштвене касе. — За овај концерат уређено је да се спреме све нове пијесе. А што ће бити први пут у Даворју, то ће се за овај концерат спремити једна потежа увертира, коју ће одсвирати чланови Даворја. Поред певања у хору биће и у дуету и соло. Управа је решила да се на 15 дана раније донесе цео програм на јавност како би се публика за раније упознала шта ће тог вечера слушати. У играма биће једна врло важна новост, којој се особито радујемо, а то је *српски венац* (кадрил), који је сплетен од најлепших срп. игара (друштво ће за кратко време поверитио ову нову игру најбољем учитељу игара, да у школи спрема за њу)

Одма после овог концерта а у очи првозваног Андрије 29. Нов. — приредиће друштво уз учешће пријатеља г. Д. Јенка, велики концерат у част 25. год. му јубилеја; јер је прошле зиме одложена ова свечаност по жељи самог јубилара. Што више сазнамо о овим обема лепим појавама Даворја ми ћемо известити наше читаоце.

*

Пресечен пролаз. Жале нам се грађани из Ломине улице како је пре ове кише, Београдска Општина нанела дрва за патролџије који станују у Ломиној улици, и наслагала их је на сам одук, куда вода одилази.

Како је киша почела падати вода се код тих дрва толико накупила, да је прекрилила готово сву улицу, па је тиме немогућан пролаз улицом. Сем тога грађанима тамошњим прети опасност да им вода продре у темеље од кућа, па ће с тога имати грдне муке.

Ако нико други, општина би требала да буде пажљивија у оваквим случајевима — а полиција кад казни поједине грађане за закрчавање улица, требала би општину бар да опомене.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

„Коло Јахача — Књаз Михајло“ Наш шабачки извештач, кога смо умолили да нам, сем осталог, по могућству саопштава и све појединости о раду неуморног удружења „Коло Јахача“, које је напредном патриотичном вредношћу, обратило на себе пажњу скоро већ целог српства, јавља нам:

1. Да се до сад већ уписало *пет* чланова утемељача из саме војске наше и то г. г. официри 7 батаљона Краљевића Александра; г. г. официри другог гардијског батаљона и господа официри сва три коњичка пука.

2. Да је општина *Шабачка* дала друштвеном утемељачком фонду сада 600 динара, након знатних већ раније поднесених жртава.

3. Да је сеоска општина *Каонска* дала од своје стране фонду утемељачком 120 динара.

4. Да је удружење „*Шабачка омладина*“ такође решила да дâ 120 динара у поменути фонд.

5. Да је друштво „Коло Јахача“ већ почело у седницама да претреса питања: какве би врсте утакмица, колико и кад, требале и могле да се приреде идуће године, сем ловачких и глатких трка и сем наградног прегледа добро одгајених коња, који су ушли били у програм већ и ове год.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (107)

„Да, онај граф Мирафиоре, који своје мило место рођења, дивну варош Венецију, неће више никада видети, који ће свој јадни живот свршити овде у робству,“ рече старац снуждено. „Само ме једна брига мори, једна неизвесност тереги ми овај јадни живот, често ми неда ни да спавам. Ја сам, Умбо, имао једног сина и једну кћер! Мој син, Виргилијо, отишао је био одавно на пут да прибави што веће знање — али шта значи то? Зашто ти је лице тако помрачено, сине мој? Зашто окрећеш главу од мене? Говори! Ти знаш за мог Виргилија — ти га познајеш? — Он је мртав! Јели?“

„Ко је, као ви, грофе Мирафиоре, храбро поднео тако тешке ударце судбине, неће подлећи ни овом последњем тешком ударцу. Да, грофе Мирафиоре, ваш је син мртав!“

„Дакле мртав? Доиста мртав? А ја, — ја још живим!“ повиче старац тужно и глава му клону на прса.

„Али настави даље, сине мој,“ рече за тим и прибере се. „Причај даље! Познајеш ли племениту Сињору Олимпију Амалфијеву, ону добросрдачну жену, што ме је неговала и чувала? Је ли она још у мојој палати? Је ли она наследила моје имање?“

„Сињора Олимпија умрла је, грофе Мирафиоре! У вашој палати настанио се један странац, који се назива Виргилијо и који је преваром и поткупљивањем учинио да буде признат као граф Виргилијо Мирафиоре!“

Старац скочи. Његове руке заузму претећи положај. И сад беше старац стасит као какав Херкулес. На лицу његовом беше ужасна љутина.

„Који је тај продрљивац?“ повиче он. „Како је могао тај странац силом да уђе у моју палату?“

„То је Инго Фоскари, што је уз припомоћ Брабантинијеву, играо тако вешто улогу наследника, да је признат као граф Мирафиоре!“ одговори Умбо. „И тај исти Инго Фоскари, убио је на острву Св. Николе вашег сина Виргилија!“

„Па зар се све то могло догодити, а да кривац не буде кажњен? И то се све догађа на очи високог Савета?“

„Из тога можете увидити у каквим се рукама налази наша највиша власт, грофе Мирафиоре! Инго Фоскари и Брабантино то су Инквизитори!“

„Ох! Моје драго Отачаство! Сиротице моја, мила Венецијо!“ повиче старац. „Шта ја сад чујем? Моје срце дрхти од ужаса и жалости!“

„Нико и не слути да сте ви живи,“ настави Умбо. „Сви држе да сте мртав, и да више никада о вами неће чути ништа више!“

„Али ја сам жив! Ја ћу стати међу кривце! Да, сине мој, сад знам зашто ме је Бог оставио да још поживим, и зато му први пут сада благодарим!“ одговори старац. „Али ипак не знам све. Ти кажеш да је мртва Сињора Олимпија Амалфијева, — сад знам да је она умрла од бода —

5. Друштво је намерно да већ почетком наступајуће године изда програм и услове за све врсте такмичења у тој години како би сваки такмичар имао довољно времена и за пријаву и за предходну спрему.

Међу разним утакмицама у пројекту су и такве које ће се расписати (обзнанити) две или три године у напред.

6. Да је друштво „Коло јахача" издало проглас на цео народ српски у коме моли за прилоге за оснажење његовог утемељачког фонда. —

Овај проглас, сем речене молбе, обухватио је, у колико је простор дозволио; и: постанак, циљ и потребу таквог удружења.

Ми ћемо извести у целости пред наше читаоце тај проглас једно за то, што се он тиче свију и свакога који отаџбини у истини добра жели а друго с тога, да би и ми с наше стране указали ма колику услугу том вредном колу. Но сва прештампавања тога прогласа неће имати онај успешног резултата који је по опстанак друштва и за што скорије и што боље постигнуће друштвене задаће, неопходно нуждан, ако се виђеније особе, свака у свом кругу, не заузму, и ако све власти, почев од највиших централних непоклоне томе своју пажњу.

Ми све ово износимо и напоминьемо зато, што делимо мишлење једног нашег пријатеља који нам рече: ако се свима силама не одазовемо, већ предамо заборављу и пустимо да прођу дне то прво и за сад једино удружење те врсте, онда је знак да смо се ми родили само за пропаст нашу и да више никад ништа корисно не треба почињати код нас, него продужити овако у немару чекајући суђен час.— Зато не питајмо где су и ко су ти људи што су тако неуморно прегли већ загледајмо у значај циља за који се од нас жртва тражи, па пружајмо ко лико год можемо.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Где је срећа, ту је и несрећа.** То је и искусио и неки слагач у Паризу, који је недавно добио вест ,да је у Америци умр'о неки његов рођак који му је оставио ни мање ни више него пет милијуна фор. На ту вест пријавио се слагач америчком конзулу у Паризу, и почео се спремати за пут у Америку. Да се отресе просилаца, који га у Паризу са свију страна облетаху, не знајући себи другчије помоћи, него да из Париза побегне. Међу тим изгледа, да се ово „бегство" по сретног наследника није повољно окончало, јер од када га је нестало, ништа се о њему не чује. Услед тога држе, да је пао у шаке зликовцима, који су га убили, те његово имање пригребили. Полиција је узела ствар у своје руке.

—

Немила сцена одиграла се прошле суботе у Њу-Брицтону, Енглеској, где је изложена једна менажерија, у којој се продуцира и једна припитомачица лавова. Ова јунакиња улазила је у главни кавез обично кроз један прави кавез, који се налазио пред оним. Прошле суботе заборављено је празан кавез наместити и припитомачица беше пранућена, да кроз главна врата уђе. Тек што је врата отворила, из кавеза искочи лав и улети међу публику, која се беше престравила од страха. Но животињског краља толико изненади слобода, да се, не учинив никоме никакво зло, завукао у један буџак, одакле је одмах одведен на своје место.

—

* **Убиства у Лондону.** Полиција лондонска још никако да уђе у траг злочинцу или злочинцима, који почињише познате крвничка дела над неколицицом у престоници инглеској. Ухапшена су нека лица, но чини се, да међу тима није извршилац поменутих злочина. По томе како су из заклатих особа повађени гдекоји органи, посумњало се да су убиства извршена по наруџбини. С друге стране то опет поричу, наглашујући, да убица мора бити какав суманут човек. Цела ствар је и данас неразјашњена. Нагађања чине се свакојака. Полиција је поново расписала велику награду ономе, ко злочину у траг уђе. Најновије вести казују, да је полиција дознала за некоје појединости, на основу којих се нада, да ће скорим дознати, ко је злочинац. Неки мисле, да полиција тако збори, тек да се јавност утиша, која је услед поменутих злочина на полицију веома љута.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог војног, а у договору са државним саветом од 29-ог септембра тек. год. Бр. 1021, решио је:

Одобрава се министру војном, да на израду једног барутног магацина у Нишу може утрошити суму до 31000 динара, из партије одређено му буџетом за подизање нових грађевина, за рачунску 1887|8 рач годину.

Одобрава се министру војном, да на довршење две шупе са кућицама и метама за стрелиште гарнизона београдског, поред одобрене суме за то, може утрошити још 1500 динара из партије одређене му буџетом за 1887|8 рачунску годину на нове грађевине.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 7. Октобра 1888.

(*Крађа*) Ноћас се неко привукао и из сандука Јована Тодоровића пиљара на великој пијаци један чабар сира у тежини до 25 килограма, украо.

*

(*Притворени*) Ноћас су притворени Милан Стојановић овд. и Живота Митровић из Х. П. Паланке оба калфе обућарске због тумарања и Драгутин Стојановић калфа кројачки због крађе

*

(*Побегао*) Код ватеринарске школе побегао је један коњ оседлан, дорастаст на носу лисаст на њему седло црно ћебе и узда.

Ко га буде ухватио нека га доведе у жандармериску касарну.

(*Нађено*) Једна кола и два вола нађена су у улици кастриотовој без надзора и налазе се при кварту палилулском.

*

(*Неред*) Мијаило Лазаревић бакалин у скадарској улици бр. 14 који се венчао пре месец дана, ноћас је правио неред у својој кући, и на улици пуцао је из револвера на своје рођаке. Са њиме поступаће се по закону.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Скуп књижевника Ка што је нашим читаоцима познато 1888 године као на дан прославе велике француске револуције биће у Паризу велика светска изложба. Између осталога биће за време изложбе у Паризу велики скуп свих светских књижевника. А годину дана доцније скупиће се сви светски књижевници у гњезду некадашње јелинске уметности у Атини.

КРИТИКА

—

Звонар павловске цркве у Лондону. Драма у 4 чина с предигром прерадио А. Хеса превео С. Д. К.

Забога госпођо шта то радите? Та ако најпосле немате милости према нама, то онда пазите вас ради! Најпосле, дало би се унеколико и објаснити кад га не би нешто познавали; држали би да хоћете новог госта да нам представите, да се и с њим мало упознамо. Али овде је са свим другачије; он је и вама као и нама давнашњи познаник. И ми смо фактички готови посумњати госпођо у вашу заузимљивост ако само покушавате да нам опет доводите познанике који су нам непријатнији но што су стари, досадни кредитори... Ви шта радите? Устајете, тражите тог несносног познаника, пружате нам његову „визиткарту" и приказујете нам га:

„Господин Џон, шкотски ловац, доцније звонар павловске цркве у Лондону"

А зашто то госпо? Шта ће нам његово познанство? — Ви нас зовете да га још једанпут видимо; и место да добијемо наслађе у забави ми добијамо или кијавицу или апетит за писање овакових рецензија. А све је то могло лепо да не буде. Зар невидите како он не само нама не годи, но чак и ваш глас хоће да понизи (и ако и иначе није баш тако висок) Гледајте, забога, у вашем је интересу да нас познате са мало бољом, са мало отреситијом господом; а ови пре изгледају да су књижевни гамени, који нас могу разљутити, но што су пријатеља са којима се можемо клепо да забавимо, и од којих се, можемо, богами мало и да користимо. А на такве ми се не можемо никако љутити, ма нам сваке недеље у посету долазили... Али овако?

Па, дозволите госпођо, да вас запитам: ко је тај господин Џон? —

Да вам ја кажем:

Ви сте се преварили. ако држите, да је он „све и сва." Погледајте само мало боље оног, који убија Вилъем Смита, доцније Виктора Белфорског... Ето ми се њему чудимо. како је могао дозволити да писац мете звонара на прво место у игри, кад се око њега „све врти?" Свакако, да је то Вилъем Смит знао да ће се тако десити; он би, пре но што је убио господина Џона шкотског ловца, он би, убио г. Августа Хеса писца драме, и тако би

њена смрт за мене је страшна, али ипак праведна казна, јер је више нећу никад да видим. На мени лежи велика кривица. Олимпија Амалфијева је најплеменитија жена на свету! Али приповеди ми даље, сине мој, скини ми бригу са срца — је ли жива Едита Амалфијева — моја кћи?"

„Зар је Едита Амалфијева ваша кћи, грофе Мирафиоре?" упита Умбо.

„Да, сине мој! То је та тајна што ми мучи живот! То је кривица, која лежи на мени! Едита Амалфијева је моја рођена кћи, али је ја нисам још признао јавно, пред светом, с тога, што ми је тајни Трибунал стао на пут, те се нисам могао венчати са Синьором Олимпијом.

„Узрок томе није тешко погодити, грофе Мирафиоре! Ви сте имали само једног сина! Ако би он умро, онда би сво ваше имање припало републици! Са тога Трибунал није хтео да дозволи ту женидбу, те да Едита Амалфијева буде призната за вашу кћер!"

„Реци ми само да ли је она још жива и могу ли ја да поправим учињену јој неправду?" упита старац.

„Жива је, али је морала побећи. Инго Фоскари, лажни наследник, гонио ју је, јер је била за њ' опасна!"

„Ја морам да јој повратим згажено право — морам да здерем маку стога варалице!" повиче граф Мирафиоре. А за тим дода жалостиво, „али шта ја говорим? Та ми смо обојица робови! Знаш ли, сине мој, шта треба од овога часа да радимо, и чему да тежимо? Знаш ли ти, на шта треба да обратимо сву нашу пажњу, а да се не издамо? На бегство! До сада нисам осећао ту нужду, али сад је осећам, она даје храброст и нову животну снагу! Ја морам да одем још једном у Венецију, морам да видим моје дете, моју Едиту; морам да поправим оно, што сам некада био слаб да извршим. Хоћеш ли ми бити од помоћи, сине мој?"

„Хоћу врло радо, грофе Мирафиоре!"

„Не зови ме тако, реци ми Оресте, или оче, а пази да нико не дозна да се ми договарамо," настави старац. „Сутра ћемо се опет овде састати, и тада ћу ти све приповедити шта сам опазио овде, за време мога робства. Можда ће нам испасти за руком да нађемо начина за бегство? Истина, ми стављамо наш живот на коцку, — али какав нам је живот овде у робству? Ја морам да идем одавде, морам да одем у Венецију!"

„Дакле сам вас овде нашао, племенити оче, вас, за кога сва Венеција држи да је одавно мртав, пошто се никакав глас није чуо о вами," рече Умбо. „Сад се опомињем да је Алесандро, који је такође овде у робству био, и са опасношћу живота избавио се, причао о једном старцу што је роб код Ускока. Ох, данашњи дан радостан је мени! Сад нисам више сам, сад мој живот има другу циљ, ми ћемо заједнички покушати да збацимо овај јарам! То ме поново оживљава, то ме уздиже и даје ми нове наде! Па баш да ми овај покушај донесе и смрт, шта марим ја, само кад ми испадне за руком да вам у бегству помогнем, да вас видим да сте спашени!"

Граф Мирафиоре пружи руку Умбу.

„То су речи достојне правога човека," рече он. „Ја се не варам у теби, сине мој. Ја благодарим Богу и овоме часу, што сам те нашао. Али за данас с Богом! Удали се са твојим стадом, нужно је. Нико не сме да нас види заједно."

Смит и на даље остао „главно лице“ а уједно и ми не би добили књавицу и вољу за оваким рецензирањем. Ну, најпосле, како му драго, дајте само да видимо шта хоће шкотски ловац Џон, а шта би опет хтео господин Виљем Смит. Обојица су вам људи, обојица имају по две ноге; само што ни један од њих двоје не уме или неће или најпосле не сме да говори и ради што се коме прохте, но говоре и раде све, али баш све, што им само г. писац или на уво дошапне или већ унапред определи, заповеди.

Као што видите, госпођо, главе и удови су њихови, али остало, ум је писац поклонио, и то можда у намери да се пре он публици прикаже, но ли његов комад, што му је, у осталом, врло лепо за руком пао, јер нас је тим познао шта ко је и колико вреди, па, и како се треба према њему понашати... Виљем Смит и Џон, то су вам две различне „натуре“ први воли да убија, а други неволе да убија; и сад почиње оно што је писац рекао — драма!.. Но, госпо, дозволите, шта ви мислите да би било од ове драме да не беше онога „заклагласног писма?“ Ко зна како би све могло испасти да није било ма какове тајне? — Нити би Џон, сиромашак морао да гине, умире, па после неког времена опет да оживљује; драма би био још у почетку свршена, и онда нити би Кларе и Саре морале да иду чак у Америку а ми чак у — позориште!.. Него, госпо, право да вам кажем, то је све пишчев шеретлук. То свакако можете и сами до тога уверења доћи ако само мало боље погледате у — тајанствено писмо јер оно вам је све; оно је и „заплет и разрешење“ и да нема њега не би од драме било ништа, јер не би се могао нико јавити ко би „гордијев чвор“ завезао и пресекао, не би се нико јавио ко би „заплет учинио и заплет разрешио“.

Из овог свега видите госпо да у драми не играју људи од кости и меса, него пишчева фантазија, којој се ми же реће: да уме да уједурисава и расплиње поједине догађаје, али и то по начину енглеских романописаца, од којих је свакако ову несносну драму и позајмио. Јунаци су нам ту сасвим чудни, готово немогући, ни налик на људе који на земљиној кугли живе; а описи поједини тако су изренденсани, пишчевим рендетом фантазије, да ћете им се пре морати смејати но посматрати их и крити ковати ..

Молим вас госпођо, немојте ми штогод замерити што сам вам понудио праву „визиткарту“ тога звонара павловске цркве у Лондону, јер то ш о је у драми интересантно то је и бесмислено и глупо, а што је доброга то није изнесено јер га и нема. Овде, може се рећи, има онога што Poetik од једне драме тражи, али нема истините садржине, нема верности цртања људских жеља, осећања, расположења, — нема карактера верно описаних. него је све намештено, као код пијаца од хартије.., И ви госпо не треба од сад да се тако олако дате варати, но гледајте с ким имате посла, с киме хоћете да вас упознате, кога и шта да нам представите; иначе ћемо бити принуђени да поверујемо оно, што мало пре, у почетку тек наговестисмо. Ми знамо вашу добру вољу још да вам је мало више енергије одлучности; и да вам је мало отворење срце и—цепови па би себе свакако од свих тих досадних звонара, и париских сиромаха дили спашени.... Ну. опет, свакако ви би то могли и сад урадити госпођо управо...

— Па реците ми шта да радим с њима, кад ми дођу у посету?

— Шта да радите? — Врло просто: покажите им врата истерајте их лепо за свагда напоље из своје рођене куће, па тада неће ни вама а ни нама моћи да досађују...

О три глумаца укратко. Овде можете видети како и најлоши комад може да се учини у први мах добар само кад га одигравају глумци — вештаци, глумци уметници. Да нешто овог вечера нису играли г. Јовановић, г-ђа Гргурева и г. Рај. Павловић и Гавриловић они би свакако спасли комад, тим, што би отишли кући и не дочекавши му краја. А обешењак Лудлов баш хоће да му кажемо да је појмимо свој положај и одиграо га као глумац... Рајковић само што на једно два места није могао добро да сломије језик.“ О осталима, кад се буду „боље показали“.

ЗАБАВА

ШАЛА

Један шнајца срета ту скоро на улици једног коме је још пре четири године правио хаљине на вересију. И за сво то време дужник и шнајдер нису се видели.

Чим шнај-ца сад виде овога он се сети обећања на викну:

— О, ви ту! а дуг? дуг!

— Верујем ја сам мислио да си ти већ умро јер, толико је доба прошло. а тебе нисам видео!...

*

Пред ускрс. *Господин* једном амалину) Чича Урош да закољеш јагње?

Амалик: О господине не брините се, јагње ћу вам заклати и кожу ћу вам лепо одрати, не брините се!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 6 Октобар

кил	4525	Жита . .	11.60
„	29.326	Сувих шљива .	28.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес .	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	318	Кукуруза. стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	241	Јечам . . .	7·73
„	5829	Овас	7.50
„	371	Раж	7.50
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	127	Пасуља. . .	25 —
„	406	Ораја	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке . . .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12·—
„	4 240	Преча	3.20
„	2915	Сена	4.50
„	750	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—	Ћумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	477	Крушака. . .	12·—
„	4138	Грожђа . . .	17.—
„	46	Сира.	80·—
„	2750	Свиња . . .	77.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	633	Лука цр. . .	7.50
„	571	Лука бела . . .	45.—
„	——	Арнаџика . .	—.—
„	1091	Кромпира .	8.50

РАЗНА ПИЋА

дит.	300	Вина црна. . .	24.—
„	200	„ бела . .	20·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	300	Ракије меке. .	30·—
„	„	„ љуте. . . .	—·—
„	„	Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—	—.—
1	„	„ „ „	—	—·—
1	„	„ „ „	—	—·—
1	пар	Крава тешки „	—	—·—
	„	„ „ „	—	—·—
	„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ОГЛАСИ

ПОРЕД МОЈЕ КОЖАРСКЕ радње, коју сам у великом избору сортирао са најбољом сортом еспапа за обућаре папучаре, ћурчије, сараче и сатлере, сортирао сам велики избор мушема за тапацирере, као за астале, патос, и чаршаве кревет-ске и све сорте по најумереним ценама

Светолик В. Зекавица
кожарска радња у Васиној улици бр. 6 идући великој пијаци

ПОД КИРИЈУ

У мојој кући, на углу Кнез-Михајлове и Љубичине улице, имам за издавање под кирију три собе од 1. Новембра о. г.

Тих. Ј. Марковић.
2—3

ЗА САМЦА ИЛИ ЗА ФАМИЛИЈУ без деце од 1. Невембра издајем у мојој кући на горњем боју један стан под кирију који садржи три собе једну кујну и собу за млађе и остале потребне удобности Кнез Мих. улица бр. 35

За услове обратити се у дрогерију Др. Ј. Ђурић и Марковић.

Милева Ј. Марковић.
2—6

„До виђења мој племенити оче!“ одговори Умбо, пољубив старчеву руку.

Они се растадоше.

IX

Завера

У црвеној крчми на Лиду, у којој опет свираше шпански цигани, забављајући многе стране лађаре, најамнике и разне сумњиве личности, заузеле су место, за један сто у дну крчме, три личности. Ове личности беху врло расположене.

То беху рибари Јеронимо и Амадео са њиховом помагачицом Стефаном. Ова је добро пила, јер њено гадно лице беше поцрвенело, а очи јој изгледаху као да су од стакла.

Јеронимо и Амадео примили су у Дуждевој палати награду, и сад се провођаху у црвеној крчми.

„Још једна оваква заслуга да буде ове недеље,“ рече Јеронимо, „па онда нећемо више да ловимо рибе.“

„Та ви то и иначе не радите, лењштине!“ рече им Стефана смејући се. „Али имате право. За оне послове, што их ви радите, добија се свагда добра награда. Тамо је бар сваки сигуран да ће бити богато награђен. Из Дуждеве палате расипа се новац.“

„Па и ти си у њиховој служби, стара вештицо,“ рече Амадео.

„А шта ћу да радим? Зар нисам остала сирота без ичега, као црквени миш, кад су крсташи убили мога Себастијана?“

„Као миш! Боље реци као црквени пацов,“ рече Јеронимо, то је „приличније!“

„Мени је све једно, као миш или као пацов,“ дода Стефана.

„Али сад морамо да гледамо какав нов посао,“ примети Амадео.

„Ха, ха, ха, теби су Инквизиторски цекини добро дошли,“ рече Стефана, смејући се.

„Мир! Видиш ли оног црног дечка?“ упита Јеронимо брзо.

„То је црни паж једног племића,“ тврђаше Амадео. „Шта ли он тражи у црвеној крчми?“

„Хе, будале једне!“ рече Стефана и начини озбиљно лице. „Ја ћу вам казати. Зар ви не знате да богати граф Мирафиоре има таквог црнца? Ја сам га ту скоро видела у његовој дивној гондоли, поред њега био је и црни паж!“

„Мени се чини да овај црнац тражи некога,“ примети Амадео.

„Да га упитамо шта хоће!“ предложи Стефана и махне руком на црнца. „Ходи амо црнче! Ти си врло лепа фигура! Па још си црн као гавран! Ходи амо, драги дечко, ходи! Кога тражиш у овој крчми?“

„Ја мислим вас, ако сте ви рибари Јеронимо и Амадео,“ одговори црнац.

„То смо ми,“ рече брзо Стефана у место рибара. „То смо ми, мој мали пажићу!“

„Ја сам Јеронимо,“ одговори овај дубоким гласом.

„А ја Амадео! Шта има ново?“

Црнац им крадом даде знак.

„Хајдете на поље!“ шапне им.

„Ту ће бити посла,“ дода лагано Стефана. „Биће нове поручбине!“

„Тим боље,“ изјави Јеронимо и устане са стола следујући пажу.

И Амадео устаде и оде.

„И ја ћу с вама, и ја припадам вашем друштву,“ рече Стефана и изађе из крчме.

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{80} до 2^{40} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 13—15

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због премештаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник конзисторије

ОТАЏБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 2—5

Један ђак учитељске школе, тражи да поучава ђаке, из основне школе и нижег разреда гимназије, за квартир и кост. Упитати уредништво.

Од гостионице „Златан Топ“ до Батал Џамије, од 1 Новембра ове год. има за издавање под кирију; 1. дућан, и више кварта са умереном ценом, рад погодбе упитај у истој гостионици 2—3

Дућан у Васиној улици број 6 у коме је књижара издаје се од Митров дана, упитати

Браћу Барјактаровић

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

21—50

„Шта има новог, Paggio negro?“*) упита Јеронимо, кад су били на пољу.

Црнац им махне руком. Оба рибара и љубопитна Стефана, која се мало љуљаше пођу за црнцем.

„Он нас води свом господару,“ шапуташе лагано Амадео. „Ено, тамо близу воде, он стоји! Он је огрнут са црвеним Сенаторским огртачем!“

„Он шанта! То је граф Мирафијоре,“ тврђаше Стефана.

„Ту ће бити сигурно добре заслуге,“ рече Јеронимо.

„Тај има новаца као плеву!“ блебеташе пијана Стефана.

Црнац оде напред и јави своме господару да рибари долазе. Инго се окрене и очекиваше их. Близу обале љуљаше се дивна гондола у којој су седела два гондолијера. Неизмерно богати наследник имао је више таквих гордола на расположењу.

Стефана је измакла напред и прије прва Ингу. Кад је била близу њега, она се дубоко поклони и пољуби скут од црвеног огртача.

Оба рибара прињоше и стану иза Стефане, скинувши своје прљаве капе.

„Дакле ви сте они рибари, што сте бацили у ваздух крсташку Галеру?“ упита Инго гордо.

„На служби, Монсињоре, ми смо!“ одговори Стефана у место рибара, који само климаше главама.

„И ви мислите да сте ствар добро свршили, је ли тако?“ упита Инго даље.

„Крсташи су сви мртви, они су пропали, Монсињоре! Па зар тиме није добро свршена ствар?“ рече Стефана дрско а при том се гласно смејаше.

„Ви мислите да су сви побијени, али није тако!“ настави Инго рибарима, јер му Стефана беше одвратна. „Још један крсташ остао је жив, и све донде, док и један једини живи, неће се Венеција умирити! Тако је, и може се рећи да је ваше дело тек у пола свршено све дотле, док тај један крсташ буде у животу(“

„Ако је само до тога стало, Монсињоре, са тим једним ми ћемо брзо бити готови,“ рече Јеронимо.

„Тај нам не задаје бриге,“ дода Амадео.

„То ви тако кажете,“ окрене се Стефана рибарима. „Али где је тај последњи крсташ? Где ћемо га наћи?

Ја вам кажем да то није тако лако, јер ће се тај добро крити да не падне у замку.“

„Па онда ћемо га потражити!“ рече Јеронимо.

„То није тако лако. Истрага нас може задржати. Међу тим док ми тражимо, може дотле тај крсташ употребити прилику па да око себе прикупи велики број привржсника!“ примети Амадео.

„И онда ће бити све доцкан,“ дода Инго.

(наставиће се)

*) Црни паже. Прев.

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Очилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 187 Београд, Недеља 9 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

МАКЕДОНКА

Посветио српској „Уједињеној Омладини“

М. А. Павловић.

Allegro moderato

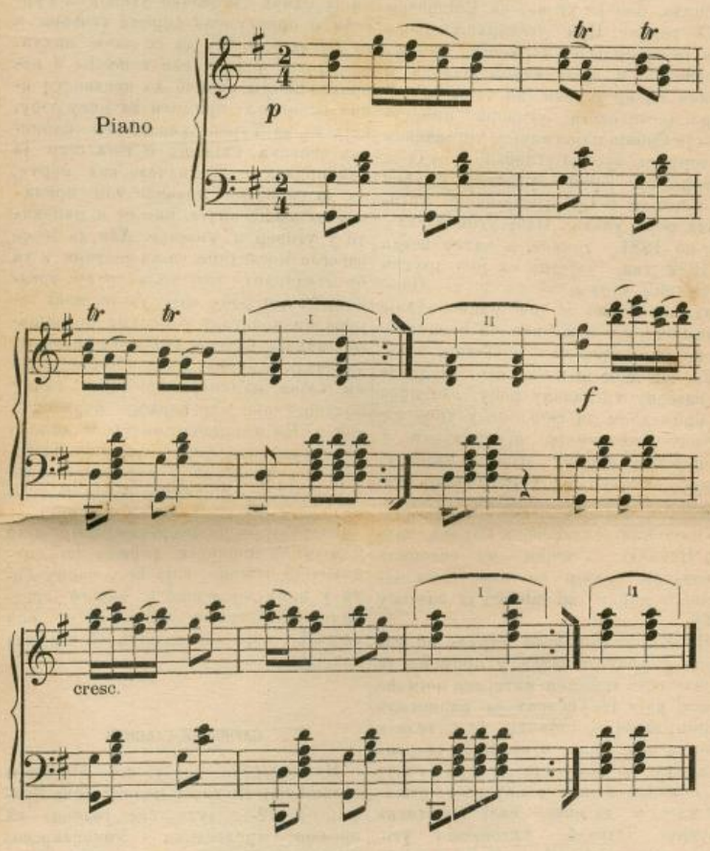

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 9 Стеван деспот
Католички: 21. Уреула и друг
Сунце излази: у 6 сах. 34. м. залази 5 сах. 26 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

К У Р С

Дукат	5·77
Наполеон	9·66

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У Недељу 7. *Париска Сиротиња.* Драма у шест чинова, с предигром, написали Бризбар и Ни, с француског превео М. И. Стојановић. — Редитељ г. Цветић.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
ми иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Г. Туроман, професор јелинског језика на Великој Школи, као што чујемо, намеран је да да оставку на катедру. У случају да је ово истина, чујемо да ће га заменити г. Јован Грчић професор на ново-садској гимназији и уредник „Стражилова“, ако би то било г. Грчић је намеран да у Београд пренесе издавање свога листа „Стражилова“

*

Маневре. Јуче су завршене све маневре, оне су испале на опште задовољство овде у Београду, како су оне из унутрашњости, јавићемо док добијемо дописе а са овдашње маневре донећемо и опширан извештај.

*

Концерат на Булевару. Обрекли смо својим читаоцима, да ћемо јавити што год будемо ближе сазнали о овоме великом концерту, за који се чине огромне припреме. Као што чујемо, још у Београду није било концерта са богатијим програмом, но што ће овај бити. На истом ће концерту суделовати г-ђа Зорка Теодосијевићка, г. Јовановић, г. Цветић, г. Гавриловић, г. Раја Павловић, г. Илија Стојојевић, г. Ђока Драгутиновић, г. Милан А. Павловић за тим певачко друштво „Даворје“ и певачко друштво „Јакшић“. Може се мислити већ, како ће ово лепо и разноврстан програм бити, па кад се још томе дода да је тако племенита циљ у којој се овај концерат приређује, онда можемо веропохитати и да се науживају и да помогну једног сиромаха, који хоће да продужи своје науке.

Концерат ће бити 12. ов. мес.

*

Новина. Као што се из данашњега броја види, готово сваким бројем ми ћемо се трудити, да збиља наш лист буде за све и за свакога. Данас уводимо у наш лист још једну новину, које не само да није до сад била код нас у листу, већ у опште није постојала у српској дневној журналистици. Ми донесмо у данашњем броју нашим лепим читатељкама ноте једне од најновијих игара, која се већ у велико популарисала и постала

ПОДЛИСТАК

МАЛИ МАТЕМАТИЧАР

ПРИПОВЕТКА

Једна велика трговачка лађа сад је баш оставила варош Нант да се крене на врло далеки пут и један мали дечко обучен у грубо одело као лађарско момче, посматраше с очима пуним суза ту варош у којој се родио и о којој је мислио да више никада неће видети.

Тај дечко изгледаше као да није био рођен за тај бедни положај. Леон, тако се звао, био је син неког професора математике и неке чувене учитељке гласовира у вароши Нанту. Његови су се родитељи најбрижљивије старали о његовом васпитању до његове једанаесте године. Леон није знао ни за какву несрећу; али у тој кобној години умре му мати а не мало за тим и отац због туге коју му причини тај осетни губитак. Сирома дечко плакао је мн го и горко. И само му на овом свету остаде ујак, који му је сад постао тутор. Али далеко од тога да заступа интересе своје пупиле, тај нечовечан рођак ватрено је жудео да се дочепа малога наслеђа Леоновог, па у тој циљи беше укрцао као лађарско момче несрећнога Леона. За време првих дана путовања, Леон беше невесео и снуждан, али кад је ступио на море, новост, величина призора почеше да растерују његову тугу. Он је ревносно и вршио своју тешку дужност као лађарско момче и тако му пође за руком да за се задобије благонаклоност капетанову и пријатељство свију путника.

Неки инжињер, који је путовао у сједињене северо-американске државе да тамо проучи железнице, особито заводи Леона. Њему се беше јако допало да ћерета с тим малим дечком који се понашао и разговарао са свим друкчије но његови другови.

Једном, једнога лепог јутра, које човек може видети само у тропским пределима, капетан занимао се на крову лађе израдом једног геометријског рачуна. Изгледало је да му је поклонио таку важност, да му је инжињер два пута управио реч а не доби никаква одговора, али кад је рачун био готов, сујетни капетан, задовољан својим радом, дотрча инжињеру, па рече:

„Гледајте! гледајте!.... он је за чудо тежак!.....“

„Та то није ништа,“ рече инжињер смејући се, пошто је бацио летимичан поглед на хартију; „ја се кладим да ћу за неколико дана да научим једног дечка од 12. година да изради исти такав а можда и много тежи.“

„Никада дете није могло стварно да разуме математику,“ рече капетан; „године не би биле довољне да сместе у тако младу главу тригонометрију.“

Те последње речи изговори уверавајућим па шта више и подругљивим нагласком, јер је то сматрао као врло озбиљно.

„Ја сам се само шалио,“ одговори ин-

омиљена игра наших забава. „Македонку“ је компоновао један од наших млађих композитора, који се тек сад појавио. Ми с овим не мислимо да завршимо, но ћемо, кад код буде могуће, и ако нас то врло скупо стаје, гледати да донесемо све, што држимо да ће задовољити наше читаоце.

*

Први снег. Јуче рано из јутра поприлио је у Београду први снег По свој прилици да је где у близини падао у већој мери, јер се осећа велика хладноћа.

*

За допуну. У јучерањем броју нашега листа изнели смо нашим читаоцима програм забаве „Београдског певачког друштва,“ које ће бити 15. ов. м. Овом приликом јављамо да ће забава бити у дворани гостионице „Велике (Краљеве) Пиваре.“ Цена улазници од особе 3. а од породице 5 динара. Улазнице позвани могу добити пре забаве код г. г. Андреје Пурића Петра Ћурчића и Игњата Даничића, књижара, у трговини г. Владислава Стефановића, трговца у кнез Михајловој улици и код чланова управног и приређивачког одбора, а у вече на каси. Приређивачки одбор састављају ова господа: Драгољуб Стаменковић, великошколац, Владислав Кнежевић, чиновник задруге за међусобно потпомагање, Васа Костић и Јован Марковић, трговачки помоћници, Живадин Живадиновић, правник. Помажући чланови имају бесплатан улазак.

Поред лепог и одабраног програма за концертни део, што смо јуче јавили, веома је одабран и ред игара. На првоме месту играће се Краљевићево коло, од г. Ст. Станковића. Поред тога *Коло „Београдског певачког друштва*, што је пре неки дан сложио и посветио овоме друштву, редовни члан и деловођа друштвени г. Милан А. Павловић, и његове ста- „Македонка“ и „Коло српске уједиљене Омладине.“ Задржавамо право да доцније проговоримо коју више о раду овога друштва и значају ове забаве по напредак и опстанак његов.

Јуче смо погрешно донели 5 тачку програма: треба да стоји: „Терцет“ из руске опере „Купец Калашников“ од Рубенштајна, што овим исправљамо.

*

Уважена оставка. Као што чујемо г. Мити Ракићу уважена ја оставка; до даље наредбе вршиће дужност министра финансије г. Чеда Мијатовић, министар иностраних дела.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из Шапца пишу: Пут уз Дрину који води и стена просечена је већ једном и за саобраћај удешено, али на жалост пут у домашају срез Рађевског и пут у домашају среза Азбуковачког такав је, да рабаџије кад шљиве вуку са Љубовије морају преко извесних места проносити џакове на себи па тек онда и кола.

Из Шапца пише „Либерал“: У Д. Бадањи среза јадранског, а на 800 — 1000 метара удаљеном место од пута водећег у Крупањ из Шабца и обратно, пронађена је сумпорна лана вода, која јако извире и која ће насигурно бити много јача од воде смрдан-баре, у оним частима што она у себи задржи, а према овоме од веће користи по здравље људско, а опет у истом правцу од ове воде, а на 400—600 метара даљем месту пронађена је гвоздена вода, која из једног велимог препукнутог камена извире, и која вода даје наду, да ће бити ако не боља, оно равна оној води у смрдан-бари. Од обе ове воде, ово дана надлежна власт, напунила је по неколико стакала и послаће на надлежно место ради анализе.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **У бечком дворском позоришту** била је пре неки дан престава, иза које су двери овога знаменитог Талијиног за вечита времена затворена. За поједина седишта за ову последњу преставу у „бургу“ плаћане су огромне цене. Кажу, да је за седиште на 4 галерији плаћано 50 фор. И двор је био присутан, наиме: краљ саксонски, принц велски и скоро све надвојводе. Осим тога били су многи државни ве- ко је могао добити места. Представљан је комад: „Iphigenie af Taurus“. Главну улогу играла је г ђа *Волтер*. По свршетку преставе диже се завеса још једном и публика угледа на позорници особље дворског позоришта: лево женскиње, десно мушкиње, а по среди Сонентал, који је прочитао епилог. Кад је Сонентал прочитао место где се каже, да ће уметност становати под једним кровом с царском круном аустријском — разлегаху се у позоришту усклици одобравања. Кад је Сонентал довршио тапшали су сви присутни, па и Њег. Величанство и чланови двора. На позорници је приређен после тога банкет, са којега се учесници касно у ноћ разишли с усклицима: „До виђења у новој кући!“

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Наши трговачки уговори; са стеченом државном самосталношћу Берлинским уговором, престали су били да важе и трговачки уговори, које је сизерена отоманска порта била уговорила са страним државама и чија се обвеза простирала и на Србију као вазалну државу. Користећи се овим правом Србија је одмах за тим приступила склапању трговачких уговора, да би што пре отклонила штетност оних обавеза, које јој је порта још раније наметнула. Први свој трговачки уговор, који је наша држава склопила, био је уговор са Енгленком 1880. године. При уговарању овога била је примењена царинска тарифа мешовита: и специфична царина и царина по вредности (ad valorem.) У скоро после овога уговора приступила је Србија најважнијем трговачком уговору са аустро угарском, куда је највећи део наше трговине упућен и одакле се у Србију највише трговачка роба улази. Овај уговор склопио се 1881. године, а ратификован је 1882. год, заједно са још другим споредним уговорима са њом. Овом приликом стало се на рационалније земљиште у толико што се специфична царина узела као принцип, а царина ad valorem само као изузетак за извесну трговачку робу, али ипак са примедбом да се и оне у току извесног рока имају преобратити у специфичну царину... После овога уговора приступало се наизменце уговарању других уговора са страним [illegible] во највећма повлашћеног народа, изузев Немачке, са којом смо склопили трговачки уговор са нарочитом напоменом царине ad valorem за извесну робу.

Штетност царинске тарифе ad valorem и њене тешкоће у примени да се заштите државни интереси појмиће сваки, који је упознат са царинском манипулацијом, појмиће је у толико што је она дала и сувише широко поље трговачком сталежу при увозу да обилази и штети интересе државне касе, а да спасе свој сопствени интерес. Одредбе трговачког уговора, које су ишле на то да у колико је могуће отклоне штетност овакве царине биле су доста тешке и скопчане са приличним материјалним жртвама, које држава није могла у свако доба да меће на коцку. С тога и сама влада примећујући овакве тешкоће трудила се у колико је могуће да избегава оваква царине па да у склапању других уговора нарочито ставља свуда специфичну царину коа најбољу и најпримљнливију за државне интересе.

У ово доба нада и примедба, која се чешће пута чинила у јавности да наша држава још није склопила трговачки уговор са суседним државама: Турском, Румунијом и Бугарском. Са овим земљама било је нужно приступити уговарању што пре, јер железчком везом са Солуном и Цариградом ми смо стајали у тешњој веки са овим земљама, па у тој прилици било је крајње време да се трговачки односи регулишу нарочитим уговорима. И доиста влада предвиђајући ово склопила је одмах трговачки уговор са Турском и приступила спреми уговора и са Бугарском. Ма да се овом приликом имало у виду све тешкоће и непрактичности царине до вредности ипак се морало примити за неку робу, која се из Турске увози, ова царинска система, највише с тога што је она признала, као начело код порте, па да се не би правиле том приликом тешкоће какве, оне су и нарочито у уговор и унесене. Али да би се избегле последице овога система и да би декларанти стављали праву вредност својој роби коју увозе, наш генерални конзулат у Солуну поднашаће свакога месеца два пута ценовник трговачких производа у Солуну, да би им наше царинарнице знале тачну вредност при одређивању царинских такса. На тај начин интереси државни сачувани су јер се царинарницама даје могућност да спекулативним декларантима испоравају робу знајући [illegible] Поред тога приступиће се у скоро реорганизацији наше целокупне царинске тарифе по специфичној тежини, која ће у свему бити у примени лакше и нашим органима царинским и избећи ће се оне тешкоће, које нам царина ad valorem доноси.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове године, на предлог председник министарског савета, министра унутрашњих дела

жињер, „али ипак ако ми дозволите да дајем сваки дан по једну лекцију вашем умиљатом лађарчету.....“ — „Да богме! ако је само до тога да се ви уверите о истини мога тврђења, ја на то пристајем од свег срца радо. Математика није никада ушла у главу детињу, рекох вам.“

(наставиће се)

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (108)

„Монсињоре, ви сигурно знате где је тај крсташ?“ упита Стефана.

„Да, ја сам га случајно видео,“ одговори Инго. „И с тога вам могу казати где га треба идуће ноћи потражити. Али не мислите да он носи калуђерску одећу са белим крстом, то је за њ' сад опасно! Он је огрнут у црни огртач и има шешир са великим ободом, као што га племићи носе. Шта више, по кад што, он се огрне и у црвени, Сенаторски огртач, само да би био сигурнији!“

„Охо, та то је врло лукава лисица! Јесте ли чули?“ упита Стефана рибаре.

„Да ли вам је позната она пуста, усамљена палата, на крају канала Гранде, што је у близини Изола ди сан Чијара?“ упита Инго рибаре.

„Позната нам је, Монсињоре! У њој не обитава нико,“ одговори Амадео.

„А знате ли чија је?“

„Не знамо, Монсињоре!“ одговори Јеронимо.

„Али чујте шта ће да каже Монсињор,“ примети Стефана!“

„Та је палата својина вође крсташког, тако званог Рафајела!“

Рибари се погледају, као да се хтедоше споразумети о нечем.

„И у тој пустој палати налази се тај крсташ?“ упита Стефана.

„Он се обично тамо крије, међу тим често се умеша у народ, и остаје доцкан у ноћ на Марковој пијаци. Ако ми буде могуће, ја ћу вам га предати у руке! Ако га доведем у вашу близину, а ви удрите, само гледајте да ударац буде сигуран! Сутра на вече, прикрите се у ходнику пусте палате, и пазите. Ако вам изађе на сусрет какав странац, па био он у Сенаторском или црном огртачу, ви удрите ножем! Ако ли га ја доведем из гондоле у ходник, опет удрите ножем у срце чим ја

а по договору са државним саветом од 3 ег октобра тек. год. Бр. 1015. решио је:

Одобрава се министру унутвашњих дела, да може на оправку врањске болнице утрошити суму од 1.358·83 динара, на терет буџета народно санитетског фонда за рачунску 1887|8 годину, а из партије одређене на оправку болничких и државних зграда.

—

Г. министар финансије разаслао је свима полицијама и царинским властима распис у коме објашњава да зако о регалнај такса на жигице није прописао: ни хоће ли се, ни коме, ни колико награде дати за потказ и хватање жигица које се кријумчаре.

И прописује на који ће се начин издавати од сад награда потказивачима.

—

Милан Касумовић, књиговођа шумадијске дивиз. области, осуђен је пресудом војног суда шумадијске дивизијске области од 4-ог јуна ове године Сбр. 532, на тринаест месеци затвора и лишење звања.

Пресуда је постала извршном.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Споменик Шекспира. У вароши Стафорду — он — Авону у Енглеској подигнут је 10. ов. месеца један споменик Шекспиру од бронзе. Група је изванредно израђена и представља четири његова најславнија, најгенијалнија дела. Његовим „Хамлетом“ заступљена је на групи философија, а трагедију представља „С. Лади Магбет“; историја је представљена са „Хенрихом“ а комедија се „Фалстафом“. Групу скулптуре радио је уметник Роналд Говер и тим је поклоном — јер је спомен покљоњен — варош врло обрадована. Споменик се находи преко пута варошке вознесенске цркве, на врло укусном месту.

Нашим читаоцимм биће познато са кавим се задовољством тражила и читала писма првог европског великана приповетке — Тургењева. Одмах после смрти његове, поједина лица која су стајала с њим у преписци издавали су и штампала његова писма која су исто тако пуна духа и појезије као и романи му. — Између осталог, читаве хиљаде разних шала и епизода знају да причају његови пријатељи.

У последњем, XX-ом, тому журнала руског „Северни весник“ излазе 20 писама Тургењевљевих, која публикује неки В. В. Стасов који је био са Тургењевом великом пријатељству Чим нам дође до руку та књига ми ћемо нашим читаоцима превести за „Мале Новине“ Тургењевљева писама.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Моралан трг. Неки спекулативни моралиста француски, написао је пре неког времена стварни „морални трг;“ донећ овде кратак извод, што се може без зазора прочитати

Част. — Стари извор ишчезава с тржишта. Никакво потраживање.

Поштење. Истина је изчезла с трга; лажи има у изобиљу, али нико несме ни да је дарне. Цена опада, без изгледа на промену.

Родољубље. — Први је квалитет редак, а врло често не може се наћи ни по коју цену. Други је чешћи: шконтирају га доста отворено са 5 од сто интереса.

Мудрост. — Са свим је запала у шпекулантске руке; овај монопол чини да је нико нема.

Скромност. — Ништа друго већ остатци од тврдичника; без цене је, и нико је неће

Порок. — Трг је препун.

Гордост. — Неко не оскудева: даје се бесплатно.

Учтивост. — Цена опада, без наде на побољшање.

Лицемерство. — Трг препуњен; може се добити по коју хоћете цену.

Способност. — Редак производ; продаје се искључно за готов новац. Мало новаца мало притежалца.

Пријатљество. — Врло ретка риба: производња страшно опада. Врло мали обрт.

—

ШАЛА

—

Писар Муж те је тукао . . . А каквим те поводом тукао?

Жена. Та није поводом но батином.

*

У суду. Шта си мислио ти море кад си одсекао кесу овоме господину побегао?

„ Е. шта сам мислио? Бегајући не престано сам мислио да ли су у кеси динари или никлови.“

*

Дечија уста. *Отац:* Шта радите?

Деца: „ Правимо гробља.“

— А ко вам је мртвац?

— Није нико.

— А Зашто?

— Зато што незнамо ко да нам буде доктор.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 6 Октобар

кил	4525	Жита .	11 60
„	29.326	Сувих шљива .	28.—
„		— — Шљива нових	—·—
„	236	Брашно фино .	15. —
„		— — (Брашно леб. нес .	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	318	Кукуруза стари	8 00
„		— — Кукуруз. браш.	8 —
„	241	Јечам . . .	7 73
„	5829	Овас	7.50
„	371	Раж	7.50
„		— Мекиња. . . .	—.—
„		— — Криза	—.—
„	127	Пасуља. . .	25 —
„	406	Ораја	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . . .	—.—
„	428	Коре брезове.	12 —
„	4 240	Креча	3.20
„	2915	Сена	4.50
„	750	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110. —
„	1080	Лоја топљеног .	77 —
„		.— Сочива	— —
„		— — Ћумура . . .	— —
„		— кожа гов. . . .	— —
„	477	Крушака. . .	12 —
„	4138	Грожђа . . .	17.—
„	635	[illegible]	
„	571	Лука бела .	
„		— — Арпаџика . .	
„	1091	Кромпира .	8 50

РАЗНА ПИЋА

лит.	300	Вина црна. . .	24.—
„	200	„ бела . .	20 —
„		— Комовице. . .	—·—
„	300	Ракије меке. .	30 —
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	10000	Брашна. .	—·—
„		—.— Мекиња.	—·—
„		—.— Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	— —

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ОГЛАСИ

—

ПОРЕД МОЈЕ КОЖАРСКЕ радње, коју сам у великом избору сортирао са најбољом сортом еспапа за обућаре папучаре, ћурчије, сараче и сатлере, сортирао сам велики избор мушема за тапацирере, као за астале, патос, и чаршаве кревет ске и све сорте по најумереним ценама

Светолик В. Зекавица
кожарска радња у Васиној улици бр. 6 идући великој пијаци

ПОД КИРИЈУ

У мојој кући, на углу Кнез-Михајлове и Љубичине улице, имам за издавање под кирију три собе од 1. Новембра о. г.

Тит [illegible]

3—3

стале [illegible]
улица бр. [illegible]
За услове обр[illegible]
Др. Ј. Ђурић и Ма[illegible]

Милева Ј. Марковић.

3—6

речем: „Чиним вам почаст пуштајући вас напред, Монсињоре!“

Оба рибара климну главом.

„Јесте ли га разумели?“ упита Стефана.

„То ћемо већ учинити, Монсињоре,“ увераваше Јеронимо. „Али пре, но што пођемо да извршимо задатак. . . . .“

„То ће бити тек сутра на ноћ,“ рече му Инго.

„Врло добро, Монсињоре! Али.....“

„Шта хоћете још?“ упита Инго.

„Ми ћемо извршити као што треба, о томе нема сумње,“ одговори Амадео, „али ипак.....“

„Па реците шта хоћете!“ заповеди Инго.

„Ја ћу вам казати, Монсињоре,“ рече Стефана смејући се. и показивајући руком на рибаре. „Они би хтели да знаду за награду, да се прво то утврди!“

„То сте требали одмах да ми кажете! Колико тражите?“

„Па шта ви нађете за сходно,“ рече Амадео.

„Пошто свршите задатак,сваки ће од вас добити по сто скуди-а!“

„Па и ја, Монсињоре?“ упита Стефана.

„И ја сам са њима! Без мене они не могу ништа да учине!“

Јеронимо беше готов да Стефани песницом запуши уста.

„Па и ти ћеш добити,“ изјави Инго, „ја не тврдичим! Само свршите добро задатак!“

„Погодба је свршена. Монсињоре,“ увераваше га Амадео. „Тај последњи крсташ неће нам измаћи из руку, као што нису ни остали! Ми разумемо добро наш посао!“

Инго оде, праћен црнцем, у своју гондолу, и одвезе се у палату.

Јеронимо приђе са псовком Стефани и подиже песницу.

„Шта се мешаш у наше послове?“ повиче љутито. „Ја ћу те убити, ако још једном покушаш да нам квариш посао!“

„А зар ћеш ти изгубити што, ако сам ја са вама? Ти си ненаситим! Ти нећеш ништа штетовати,“ одврати Стефана љутито. „Зар вам ја нисам била од хасне свагда, кад год сте имали што да извршите?“

„Ти нам ниси потребна, стара вештицо!“ повиче опет Јеронимо.

„То ти верујем, јер ћете вас двоје лако бити готови са једним и без мене,“ одговори Стефана. „Али ко је уговорио ову погодбу? Ја! Дакле и ја морам имати удела у награди!“

„Остави је нека и она што заслужи,“ рече Амадео. „Тиме ми нећемо изгубити ништа!“

„То и ја велим,“ настави Стефана. „Али је овај Јеронимо тврдица, тај би хтео све за себе, а другоме неби дозволио да добије ни један скуди. Кад тако богат човек, као што је граф Мирафијоре, неби платио услугу добро, ко би други платио?“ —

„Најглавније што је, учињено је, погодба је закључена,“ рече Амадео и упути се у црвену крчму.

Јеронимо пође за њим, а и Стефана не оста

Сви троје уђу у крчму, седну за исти сто и наставе пиће. Они су опет били у споразуму.

Међу тим је Инго из гондоле пошао у палату. Он је гледао пред-а-се мрачним погледом. Некакав тајанствени план беше обузео његове мисли.

Кад се успео уз степенице виде да ни-

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2" до 2" метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 14—15

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због премештаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник конзисторије

ОТАЏБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 3—5

Код гостионице „Златан Топ" до Батал Џамије, од 1 Новембра ове год. има за издавање под кирију; 1. дућан, и више квартара са умереном ценом, рад погодбе [illegible] у истој гостионици

[illegible] степена на [illegible] соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

[illegible] улици број 6 [illegible] ижара издаје се [illegible] митров дана, упитати
Браћу Барјактаровић

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред ова[illegible]ог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

20—40

каква друга гондола не беше пристала у близини палате.

Он оде у свој стан. Некакав ужасан немир беше га спопао. Андреја му донесе и преда напуњен пехар са вином. Инго испије вино и отпусти Андрејy.

За тим изађе на алтан. Сакривен иза тропског биља, посматраше водену површину.

„Он долази" — рече Инго и пажљиво се повуче натраг. „То је он — ха, како те мрзим мој саучаснице! Едита ми није тако мрска као ти, јер ње се не плашим, али тебе, тебе се плашим! Ти знаш да те мрзим па си с тога пажљив, — али овог пута испашће за руком завера, коју сам сковао против тебе!"

Инго уђе у салон. Брабантино пењаше се уз мраморне степенице. Одмах за тим отворе се врата и велики Инквизитор уђе у салу.

„Ти нисси мало час био овде?" упита га Брабантино.

Од куда је Брабантино то знао? И нехотице Инго задрхта.

„Ох да," рече он за тим прибрав се. „Тицало се неког обавештења! Ја сам се известио о нечем!"

„А о чему си се то известио?" упита га Брабантино, који је изгледао као какав строги дух.

„Још јуче рекох ти, да је један крсташ избегао смрт!"

„И та вест обистинила се?"

„Тако је!"

„А где је виђен тај крсташ?"

„У оној палати, код канала Гранде!"

„Дакле тамо? Он обитава у тој палати? Он се крије у њој?"

„Нису ми познате појединости!"

„Мораћемо покушати да га ухватимо," рече Брабантино. „Он је последњи од крсташа?"

„Ко зна, можда има тајне привржснике!"

„Мораћемо и о томе да се известимо и то што пре! Још ове ноћи!"

„Ноћас нећеш имати никаквог успеха!"

„Јеси ли се известио о томе?"

„Крсташ је вечерас отишао у варош!"

„Шта — он се је усудио?"

„Нико га не познаје! Он више не носи калуђерску одећу!"

„И ти мислиш да он прикупља привржснике!"

„Ја се тога плашим, Брабантино!"

„Ми му морамо стати на пут!"

„Ја ћу сам сутра рано отићи у пусту палату!"

„Ја ћу те пратити!"

„То ми изгледа као доказ да немаш вере у мене! Али ја нећу да те узнемирим! Оставићу теби да хваташ крсташа, а ја ћу остати овде!"

„Ти мислиш да се ја плашим?"

„То би било будаласто, пошто су уништени документи!"

„А Едита Амалфијева затворена је у Дуждевој палати?"

„Она ми више није на путу! За њу ће сваки рећи да је сулуда! Њена опхођења одбија се од мене, као морски вали о стене!"

(наставиће се)

Власник Мелкијан и Кимпановић штампа Мелкијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 188 Београд, Понедељак 10 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ОГЛАСИ

ГРАЂАНИМА, ЧИЈА ПРАВА ПОЈЕДИНЦИ ХОЋЕ ДА ТЛАЧЕ

Под фирмом „неколико грађана“ изађоше познати људи са терањем свога ћефа и тлачењем туђег права, у „Новоме Гласнику“ од 9 ов. м. 76 броју, којим позивају грађане да 11 ов. м., кад је збор, на коме треба да се реши: да поред досадањих постојећих пијаца буду још 5 пијаца — како би сваки крај наше престонице имао ближу пијацу, где би могао да набави нужне свакодневне потребе — дођу и гласају *против седам пијаца*.

Познато је свима нашим сугрђанима, да извесне интересије, који се користе тиме, што за сад постоји велика пијаца, јер им имања добијају већу цену, раде и радиће увек, да тлаче права огромном броју грађанства, које кубури са набавком свакидашњих потреба, само да задовоље *своје себичне интересе*!

Изврћући смисао решења одбора општинског и добар смер председништва, којим је прихваћена молба огромног броја грађанства, они се труде, да кајишарским начином наведу грађане да гласају против свог сопственог интереса. Ето, колико су дрске те интересије; кад се тиче њиховог сопственог џепа.

Грађани! Ако сте свесни и ако желите да вам ваше право не буде потлачено од неколицине интересија, онда *похитајте у што већем броју и гласајте за одборско решење*, јер се такво гласање тиче намирице ваших свакодневних потреба за храну.

Само они грађани, који нису свесни свога јасног права, могу се повести за интересијама, гласајући против решења Одборског, и тиме пунити џепове извесној котерији.

Грађани! Поред вашег права и намирења ваших посведневних потреба, гласањем за решење одборско створићете Општини и годишњи приход од 12—15.000 динара, који је приход до сада — благодарећи интересијама — ишао у приватне руке.

Нека се дакле нико не поводи за прогласом људи извесне котерије, него нека сваки похита и гласа за одборско решење, и тиме заштити своје право од појединаца, који су уобразили да они једини имају право, а остало грађанство не!

Кад би ти људи били свесни онога, што су у своме горњем прогласу написали; кад би били праведни према свакоме кад неби терали теренку само зато, да што више напуне џепове, онда би са чистим образом на прогласу и своја дична имена потписали, да неби се крили иза бусије по именом „неколико грађана? Дакле и из овога се види да њихов проглас није ништа друго, него кајишардук, да им само њихов лични интерес неби пропао.

Који је год свестан и паметан грађанин, који год неће дозволити да му неколицина газе право, *тај ће 11 ов. м. доћи у Општину и гласати за решење Одбора општинског да буду 7 пијаца*.

Они, који су у праву однеће и победу.

У име грађана чија су права до сад тлачена:

Ник. Јов. Протић

рачуноиспитач главне контроле

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 10 Муч. Евламп. и Ев.
Католички: 22. Марија Саломија
Сунце излази: у 6 сах. 34. м. залази 5 сах. 26 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон . . . . . ,	9·65

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У уторак 11 октобра: *„Вештица“* Драма у 5 чинова. — Редитељ човановић. — Ван претплате.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. прикреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Војни предмети на великој школи. У једном од прошлих бројева јавили смо како ће се ове године понова завести војни предмети на великој школи. Сад смо у стању да јавимо и који су, решењем министра војног, постављени за предаваче војних предмета за први семестар, и то за: *Тактику*, ђенералштабни подпуковник, Радомир Путник и ђенералштабни мајор Светозар Радојчић, *Фиртификацију*, енжењерски потпуковник Светозар Љочић; *Пешадијски екзецир*, и *Ратну службу*, пешадијски мајор Јован Павловић; *Правила службе*, пешадијски мајор Јован Ковачевић; *Војну администрацију*, Јован Дамњановић виши интендант IV. кл.; *Борење*, артиљериски капетан Јован Маринковић и пешадијски поручник Милош Васић.

*

Српска београдска певачка дружина за собно гађање, одпочеће своја редовна гађања сваке среде почев од 12 Октобра т. г. у локалу код „Руске Круне“ тачно у 8 часова у вече.

Редован члан ове дружине може бити сваки угледан Србин, који је пунолетан, и који ужива грађанску част.

Ради уписа у чланство ваља се обратити друштву у поменути дан и локал.

*

XXV-о годишњица „Црвеног Крста.“ 14. Октобра ов. год. слави међународни одбор „Црвеног Крста“ у Женеви XXV-о годишњицу свога постанка. Тај тако значајан дан прославиће се, не само у Женеви, но у свима местима, гда постоје одбори. Тако тај дан прослави ће истога дана и наш главни одбор „Црвеног Крста.“ тиме, што ће тога дана у 5 часова по подне држати свечану седницу, на којој ће читати о постанку женевске конвенције, о постанку српског друштва „Црвеног Крста“ и како је ово друштво приступило женевској конвенцији; даље, историја српског „Црвеног Крста“ од његовог постанка до данас (иста је историја послата међународном Одбору у Женеву, да са историјама осталих народа штампа) и прочитаће се брзојав, који ће се тога дана послати, као честитка, међународном одбору у Женеву.

*

Београдско певачко друштво. У једном од прошлих бројева нашег листа донели смо програм концерта са игранком београдско певачког друштва који приређује 15. овог месеца; том смо приликом с резервом напоменули како је та забава последњи покушај тога да се и даље одржи. Ми смо то изнели као рђаву појаву, или, можда, као саму нехатост у опште што се код нас не могу да одрже овако корисна друштва међу тим као што смо извештени од чланова тога друштва, сад се можемо само радовати што смо у стању донети исправку да доиста нема никаквог распада и пропасти друштва, већ да оно приређује ову забаву као што то ради сваке године.

*

Музикално вече. У суботу 22-ог ов. м. биће у сали више женске школе „Музикално вече“ женског музикалног и певачког друштва.

*

Збор. Сутра је у општинској дворани збор грађана на коме ће се донети коначна одлука у пијачном питању. Ка што чујемо, са свију страна развиле су се ужасне агитације, као жто је то обично код нас кад је на дневном реду пијачно питање.

*

Скупштина. Задругари краљ. срп телеграфског особља за штедњу и међусобно помагање имају 15. ов. мес, своју III-ћу редовну скупштину, која ће се држати у кафани Светозара Ботурића у 8 час. у вече.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из *Голупца* нам јављају да је данас начелник истог среза, предао државној благајни по свима облицима за ово II-го полгође, и ако голубачки срез не долази међу богате срезове, устаоштвом старешина у овом је срезу покупљен сав овај порез без да је ма коме што продато за порезу.

*

„Коло Јахача-Књаз Мијајло“. Проглас кола Јахача изашао је у оба шабачка јавна гласила. И друштвени весник „Шабачки гласник“ и „Либерал“ одштампали су га већ.

Тај патриотски апел, којим је вредно коло Јахача пришло целом народу српском, треба да буде прихваћен са највећим одушевлењем и пожртвовањем од сваког Србина и Српкиње свију сталежа, ма где они били. — То очекују од нас инстински интереси отаџбине и српства то очекује углед народа српског.

Такво удружење са таквим огромним позивом као што је „Коло Јахача“ не може да опстане само од помоћи једнога краја; то није ни мисгити а још мање очекивати.

Престоница је у првом реду и обвезана и позвана да својим обилатим материјалним жртвама, предњачи у патриотизму свима покрајинама српским. Ово велимо јер је престоница и интелигенциом и материјалним капиталом у преимућству над осталим општинама нашим. Ово велимо јер је Шабац до сад доста пута у доста разни приликама излазио својом дарежљивошћу на сусрет кад су се у престоници разна удружења и т. п. остваравала.

Па за то ни за тренутак не сумњамо у то да ће господа одборници општински, да ће новчани заводи, да ће господа чиновници свију струка и надлештава, да ће сви имућнији грађани, једним словом, да ће сви грађани и грађанке престонице српске похитати да својим обилатим материјалним жртвама одмах даду примера осталом Српству.

Шабац, његов округ и околина овог у сваком су смотрењу подесни, да удружење, као што је коло Јахача, тамо треба да опстане и да може да цвета, То смо чули од наши стручњака који се, како у дојакошњем развијању домаћег коњарства, тако и у томе шта би чинити требало, темељно разуму. А у осталом то зна и сваки који је ма и једном пропутовао тамо дриносавском покрајином.

Еле и то је разлог да ничија жртва која у Шабац оде неће тамо безуспешно чамити.

Шабац је дакле с' пуно права сад упро очи на све Србе а нарочито на нас у престоници и с' нестрпљењем чека да види патриотски одзив свију нас.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Употреба телефона за хватање депеша.** Како јавља »La Françe Mil.« употреба телефона за ратне цељи постала је предмет многобројних опита. И заиста, вели, дошло се до тог искуства да је телефон због своје ванредне осетљивости врло подесан за хватање телеграфских депеша, јер је за ту цељ нужно да се само на извесном простору построји паралелно са телеграфском линијом и једна телефонска, те да се сва извешћа дознаду пошто телефон верно приопштава у у све знаке телеграфског апарата а тиме и тајну депеше. Овај начин хватања депеша у толико је опаснији што се може да изведе и поред највеће опрезности, јер вели, телефон је у стању да и са повеће даљине од телеграфске лиције верно повтори све знаке телеграфске. Међутим, вели исти лист, испало је неком професору за руком да изнађе начин како да се томе доскочи, а на име: он препоручује да се са две тачке по једној линији шаљу одједном две депеше, јер онда телефон даје неразумљиву збрку гласова. То би вели у практици било овако: извесна телеграфска станица откуцала би најпре неку у напред уговорену депешу, и за сво то време, које је нужно да се она откуцава одговора друга станица дајући тајну депешу, те ће се на тај начин доскочити хватању депеша телефоном.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ МАТЕМАТИЧАР

ПРИПОВЕТКА

(наставак)

„А Ђовани Пико дела Марандола, талијански племић и славан научењак, који је био рођен 1463 а умро 1494 године, знатан и чувен због свога прераног научног изображења, који је у својој 13 години код једне богословске депутације узвисио своју поштовану породицу и повратио јој сва њена узапћена добра?“

„И ви верујете у ту глупу причу?“ упита капетан с потсмехом.

„Глупа прича! чудновата историја тога малог чудовишта!“

„Та маните се, молим вас!“ — „А Паскал, који је рођен 1623 а умро у Паризу 1662 године и који је био највећи француски математичар, философ и физичар!“

„А гле! гле!

Сви путници и неколико мрнара беху начинили круг кад се искупише око та два научењака, да чују њихов разговор. И Леон је био дотрчао и све врло пажљиво чуо. На једаред капетан га смотри, како се попео на кујну, па пружио главу над раменима једне лепе госпође Мексиканке, која је и сама, немајући никаква боља посла, слушала цео тај разговор у коме се није ни мало разумевала.

„Хеј! чујеш! дечко,“ рече он подругљивим гласом, „хоћеш ли да научиш математику? Ето господин ће да те поучава. Но, дед скочи амо.“

„О! мој капетане, ја је знам,“ одговори радосно Леон.

„Смешно! смешно!“ повиче цело друштво прснувши у смех и пљескајући рукама, јер су сви то што капетан рече сматрали као оштроумну и лукаву досетку.

Али дечко, задивљен тим смехом, скочи у сред друштва, па опет понови са свим озбиљним гласом да зна математику.

„Бедни сиротан!“ рече капетан, држећи се за трбух од смеха, „он мисли да је реч о некој дечијој сиграчки....“ Леон хладан и запрепашћен, посматрао је сва лица, па отпоче да се љути кад је видео да му се свако потсмева. Међу тим се смех утиша, а капетан победоносно опет га упита:

„А знаш ли ти делење?“

„И много друго што шта!“ одговори смело и поносно мрнарче. —

(наставиће се)

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Уважавајући оставку, коју Нам је поднео Наш министар финанције, г. Мита Ракић, разрешавамо га од дужности министра финанције и стављамо га на расположење, а постављамо:

Нашег министра иностраних дела, г. Чедомиља Мијатовића, за заступника министра финанције.

На предлог Нашег министра финанције, и у договору са државним саветом, решили смо и решавамо:

Одобрава се општини ратарској, у срезу коничком, округу крушевачком, да она може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 4.507 33 динара уз оба полоћа ове 1887|8 рачунске године, и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рачун. годину.

—

Министар народне привреде, на основу правила о општинским поштама, решио је:

Општинска пошта у Крепољину, срезу хомољском, окр. јагодинском, стоји у непосредној вези са државним поштама: Петровац—Жагубица.

У погледу пак вршења службе и полагању рачуна, она је придодата и подпада под пошту жагубичку.

Министар народне привреде, на основу правила о општинским поштама, решио је:

Општинска пошта у Багрдану, срезу беличком, окр. јагодински, отпочеће поново да дејствује од 1-ог новембра ове године, а стојаће у непосредној вези са амбулантним поштама, које се на железничкој прузи Београд—Ниш у оба правца крећу.

У погледу пак вршења службе и полагања рачуна, она је придодата и потпада под пошту јагодинску.

—

Министар народне привреде, на основу правила о општинским поштама, решио је:

Општинска пошта у Лугавчини, срезу подунавском, окр. смедеревском отпочеће поново да дејствује од 1-ог новембра ове године, а стајаће у непосредној вези са амбулантним поштама, које се на железничкој прузи Смедерево — В. Плана у оба правца крећу.

У погледу пак вршења службе и полагању рачуна, она је придодата и подпада под пошту смедеревску.

—

Министар народне привреде, на основу правила о општинским поштама, решио је:

Општинска пошта у Баточини, срезу лепеничком, окр. крагујевачком, отпочеће поново да дејствује од 1-ог новембра ове године, а стајаће у непосредној вези са амбулантним поштама, које се на железничкој прузи Лапово—Крагујевац у оба правца крећу.

—

Љубомир Поповић, порезник IV. класе среза бањског, окр. алексиначког, умр'о је 16-ог септембра ове године.

—

Јован Недић, писар друге класе начелства окр. смедеревског, умр'о је 3-ег овог месеца.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 9. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Сав. Расић овд. слуга, Милан Ивановић зидар, због скитње, Милева Ђорђевић служавка из Пожаревца, Ђорђе Тодоровић Димитрије Теокорац из Турске и Светомир Милошевић из Паланке сви због блуда, Марко Радовановић, Јевта Николић обућари и Мијаило Благојевић пиљар због крађа; Луција Јакшић служавка и Аустрија због нереда; Тимотије Танасковић и Василије Бојовић из Врањца због бегства.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Милица Дошуловић и Милан Бинковић трг. овд. за неуплс слугу; Карло Перодо каф. што је држао отворену радњу; Н. Вуковановић због непослушности, Живко Бранковић из Алексинца због скитње Пан та Н колић мех. због нечистоте, и Јованка Цековић због нереда.

*

Нађено. У васиној улици нађена су два писма, једно отворено а једно затворено. Затворено упућено је на г. Мирка Клајића чинов. вој. министарства. Сопственик нека се јави кварту варошком.

Један тесак од пушке Маузер кокине под № 3878 нађен је и налази се при кварту врачарском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Премија. Париска академија вештина објављује француским живописцима, да је Леман, професор—живописац, основао премију од 3½ хиљаде франака за слику, која буде на париској изложби 1889 године за најбољу проглашена.

*

Награда. Француска академија наука и уметности по предлогу министра просвете обдарила је чувену сестску певачицу — Аделину Пати повором за своје вештачк концерте које је давала у Паризу.

*

Нова слика. Славни пољски живописац Матејко, свршио је у Кракови ових дана велику слику *Петра Дунина*, једног пољског великаша. Слика представља друштвено стање и цивилизацију Пољака за то време које слика представља.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Животињски говор. „Интимна менажерија“ — ово тако оригинално дело Теофила Готијера — садржи у себи и ове редове:

„Да човек није тако гадно пакостан и свиреп, као што је врло и врло често према животињама, како би му се оне слатко смејале!

Да створење, које мисли, говори и прави читава чудеса, занима њихове непросвећене мозгове; за њих је то као неко чудо и тајне.

Често вас оне гледају очима пуних питања, којима се не може одговорити, јер се још није нашао кључ њиховог језика.

На ипак, оне имају један језик што им служи на измену мисли помоћу наглазака које ми још нисмо прибележили; да измене врло мразне мисли, без сумње, али најзад мисли, такве као што их могу схватити животиње у својој сфери осећаја и душевног рада.

Мање глупаве од нас, животиње достижу до тога, да разумевају по коју реч и из нашег разговора, али не у доста великоме броју, да би могле разговарати с нама.

Те се речи односе у осталом на оно што ми захтевамо од њих, и разговор би био кратак.

Али да и животиње говоре, то је несумњиво за сваког који је живео мало породичније са псима или мачкама, коњима или свима осталим животињама.

—

ШАЛА

Талеранов виц. Гроф Жирарден беше зрикав. За време Бечког конгреса сретне он Талерана и запита га, како иду ствари. „Као што видите, господин грофе,“ одговори дипломат смешећи се.

—

[Утеха]. Славни комичар Штолц беше позват једном на ручак у једну гостионицу. Преплашени гостионичар, рече му: „Ух, па ви сте баш тринаести.“ Комичар му равнодушно одговори: „Умирите се ја једем за двојицу.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 8 Октобар

кил	22982	Жита . .	11.60
„	15.295	Сувих шљива .	28.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес .	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	2851	Кукуруза стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	241	Јечам . . .	7·73
„	3186	Овас	7.50
„	371	Раж	7.50
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	127	Пасуља. . .	25 —
„	406	Сраја . . .	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„	—	Вуне овче . .	—.—
„	—	Шишарке. . .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12·—
„	1.860	Креча	3.20
„	6780	Сена	4.50
„	750	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	—·—
„	— —	Тумура. . . .	—·—
„	—	кожа гов.	—.—
„	477	Крушака. . .	12·—
„	4138	Грожђа . . .	17.—
„	79	Сира.	85·—
„	1560	Свиња . . .	77.—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ НА МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (109)

„Ми ћемо заједно сутра на вече отићи у пусту палату!“ рече Брабантино. „Али не тако рано, боље ће бити ако причекамо док се добро не смрачи!“

„Ја се повинујем твоме решењу,“ одговори Инго.

„Ти не треба да заборавиш да тада у кули Миранској нисам био припрован на онај догађај,“ настави Брабантино крупним гласом, а при том гледаше у Инга тако, да би хтео да сазна шта бива у његовој унутрашњости. „Сад је другчије! Ја не верујем да ћеш ти поновити покушај да ме уклониш, јер такав покушај донеће ти пропаст! Ти ме познајеш! Ја много не говорим, али што речем, то одржим! А сем тога не заборављај да си у мојим рукама!“

„О томе није вредно да се препиремо! Чини ми се да се ми један од другога не плашимо више! Ја се тебе не плашим, Брабантино, јер ти немаш више никакво оружје против мене,“ одговори Инго са смехом. „Оно оружје, што си га имао, уништено је. Ко може доказати да ја нисам онај, за кога су ме припознали? Тако ми Бога исто ће тако, као што ово не може бити, и теби испасти за руком да докажеш пријатељу мој, па баш и кад би имао воље да ме истиснеш из садањег положаја!“

„Дакле боље је да будемо пријатељи, Инго!“

„На што употребљаваш опет то име?“ упита га Инго, а очи му се засветле.

„Ми смо сами!“

„Али ја нећу више да чујем то име!“

„Ти збиља и сам мислиш да ниси Инго Фоскари, него Виргилијо Мирафиоре?“ одговори Брабантино са саркастичким осмехом. „Али доста о томе! Ја мислим да ће најбоље бити ако будемо један уз другога!“

„За то сам и ја, пријатељу! Све дотле док смо сложни ми ћемо владати у Млетцима!“

„Сутра на ноћ дакле, заједно ћемо ухватити последњег непријатеља републике!“ рече Брабантино и пружи Ингу руку.

„Остаје при нашем уговору,“ рече овај.

Инго испрати Брабантинија до ходника. Кад се овај удали, Ингу засијаше очи.

„Припреме су овога пута врло добре!“ мумлаше Инго задовољно. „Ти срљаш безбрижно у пропаст! Све више и више осећам да ћу тек онда бити сигуран, ако се ти будеш бројао међу покојне....!“

X.

Тајанствена вест

Едита није могла никако да заборави на ону појаву, коју је претпрошле ноћи као у сну видела.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

22—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

21—40

Како је пак говорио и уверавао стари свештеник, то тај догађај никако није могла да објасни.

Да није био когод који је наличио на Родрига Зени-а? Али како је он могао да уђе код ње у затвор? Или да то није било у сну? Да није само сањала? Или можда је то само њена уобразиља?

Сва ова питања Едита је себи постављала, али није могла себи на њих да да одговора.

За Едиту беше затвор ужасан. Она није знала шта је очекује, шта су тајни Инквизитори решили, да раде са њом.

То беше за њу мучна неизвесност.

Кад се мрак беше спустио, кад је ноћ покрила целу Венецију, клоне Едита уморна и пуна бриге на јадну постељу у затвор и тврдо заспи.

Она сањаше о прошлости, слушала је миле речи своје матере; видела је Адмирала у његовој соби, она му приђе на сусрет да му прича о свему што се догодило. Адмирал је миловаше, он је пољуби у чело и благо се осмејкиваше на њу. Она је јасно чула његов глас како је назива својом мезимицом и милом ћерком. —

У томе се Едита пробуди — сан, онај лепи сан, који јој се чињаше да је на јави, нестаде. Јутрењи сунчани зраци продираху кроз прозор у мрачан затвор, где је спавала Едита. Уздахнувши подигне се она са постеље.

Кад је хтела да пође, опази поред постеље некакво парче хартије. Како ли је оно дошло у њен затвор? Она је знала да то парче хартије јуче није било ту. То је зачуђавало.

Она се саже и дохвати хартију. Кад га је погледала чисто се поплаши.

„Едити“, стајаше на хартији написано крупним словима.

Едита се све више и више изненађивала. — — —

У томе се чуше кораци који се приближаваху вратима од њеног затвора. Она сакри брзо загонетну хартију испод јастука на коме је спавала.

Врата од затвора отворе се.

Жена тамничарова уђе унутра и донесе јој леба и воду.

Нестрпељиво чекаше Едита док се тамничарева жена није удалила из затвора.

Сад брзо узме хартију да види шта је написано на њој.

Знала је да се по затворима у Дуждевој палати догађају чудне ствари.

Едита читаше оно, што беше написано на хартији.

„*Прве сљедећв ноћи ти мораш да бегаш из затвора,*“ беше на хартији написано. „*За неколико часова ти ћеш дознати све што ти је нужно! Пази да ничим не издаш да си спремна за бегство! Ћути, па ма шта се догодило! Буди спремна и обазрива!*“

(наставиће се)

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 189 Београд, Уторак 11 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

претплата се шаље Медецијану и Кимпанови ћ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније депша да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатницима их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згодвији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 11 Апостол Фидип
Католички: 23. Иван Капист
Сунце излази: у 6 сах. 58. м.
залази 5 сах. 2 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

К У Р С

Дукат	5·77
Наполеон	9·65

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У уторак 11 октобра: „*Вештица*“ Драма у 5 чинова. — Редитељ чобановић. — Ван претплате.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Збор општински. Данас је збор у општини Београдској на коме се има решити једно животно — пијачно — питање, које је од толико година било предмет непрестане трзавице раздора међ грађанством престонице. Никако нам није намера да заступамо једну или другу страну, које, као што видимо, хоће очајно да се боре у овом питању — из које пак борбе јасно се види да се само неколицина хоће да користе.

На против нами је стало до тога, да буду ујамчена права целокупног грађанства престонице, а никако да се задовоље личне и имовне намере појединаца.

Познато је свакоме, да је у целоме свету решено пијачно питање онако, како то захтевају интереси целокупног грађанства. На пример, поред једне главне (централне) пијаце свако предграђе, односно кварт има по једно пијачно место, где се посведневне потребе намирити могу; а коме је потребно што више, тај је принуђен да иде на главну (централну пијацу). И до данас, бар нами није познато да је се игди појавила оволика и оваква трзавица у томе питању, које се свагда може решити понајлак у корист свеколиког грађанства. Док код нас пијачно је питање заузело таквог маха, да се је, у колико нам је познато из ранијих година, дошло чак и до отвореног непријатељства између грађанства.

Крајње је дакле време, да се ово питање једном за свагда пречисти, јер на жалост, морамо признати, да је ово питање од неколико година на овамо постало ругло Српске престонице — где би требало да се води рачуна о далеко важнијим стварима а не о тако незнатном питању, као што су пијаце.

Ми би смо са особитом радошћу поздравили свршетак ове излишне и посве ништавне зађевице — а још већма би се радовали да се по свршетку тог питања обрати већа пажња на оне велике потребе, без којих наша престоница неможе опстати, као што су: водоводи канализације, осветлење, калдрмисање, подизање сметишта (антрпота) и остале важне установе, у чему смо ми заостали чак и иза Турака.

Дакле и опет велимо, да ће и грађанство и саме власти настати, да се једном дође до братског споразума у томе питању, и то ће бити само тако, ако се буде поштовало право и потреба сваког Српског грађанина.

У то име желимо сретан завршетак овог немилог питања и почетак рада на далеко замашнијим и важнијим питањима једне Европске престонице.

*

Велики концерат. Два три пут смо говорили на овоме месту о великоме концерту, који ће бити у среду 12 о. м. у просторијама Булевара. Сад нам је већ дошао и сам програм до руку, те не можемо да пропустимо а да не проговоримо коју реч о њему, јер нас је својом лепотом и обилатошћу задивио. Међу многим пијесама, истичу се у томе програму песме нашег младог певача г. Раје Павловића, које су за нашу публику потпуно нове а које је г. Павловић сам прикупио из народа. Песме су из Босне а неке и из Србије. За тим заузимају видно место у програму декламације г. г. Јовановића и Цветића песме г-ђе Теодосијевићке. па и све остале тачке, које због простора не можемо набројати, јер би крај побрајања морали сваку по на особ похватити. У програму има 17 тачака, све боља од боље.

Улазница је 1. динар од особе. И ми верујемо, да ће наше грађанство похитати да се, по овако малену цену наужива у овако лепим пијесама а у једно, да испуни једну велику и племениту дужност, помогнувши човеку који треба да се школује.

*

Одликован. Господина Светозара Николића, власника и уредника „Дневног листа“, изволело је Његово Величанство цар турски одликовати великим орденом *Нишани-Уфтихар*. Као што чујемо, г. Светозар Николић из

ПОДЛИСТАК

МАЛИ МАТЕМАТИЧАР

ПРИПОВЕТКА

(свршетак)

„А правило друштвено?“
„И много друго што шта!“
„Но, не збијај више шалу!“
„Ја знам и геометрију.“
„Море ти си луд.“
„Нисам, нисам!.... Ја знам и тригонометрију.“
„Где си само могао да научиш име тих великих наука?“
„Дајте ми какав задатак да решим, капетане, па ћете видети.“

Сви упру очи на Леона; сви се претворише у ухо. Капетан, незнајући више шта да мисли, даде томе чудноватом дечку један задатак.

Мали наученак знао је да га реши пре но што је протекло 10 минута. Тада се само зачу узвик дивљења. Свако хтеде да загрли Леона и да га обасне својим похвалама. Капетан уступи општем одушевљењу, а и сам дода, рекав Леону: „Ти више ниси мрнарче, него моје мало крманче.“

„А ја, мој мали пријатељу, ја ти нудим да будеш мој секретар,“ повиче инжињер, „мени је потребан вешт математичар.“

„И ја га тражим за себе,“ рече лепа госпођа Мексиканка потресена „ја ћу му осигурати велики доходак.“

„То је једно бедно сироче без оца и мајке. које ми је његов тутор поверио,“ одговори капетан, „дакле сад морам ја да му будем тутор.

„А ја отац!“
„А ја, мајка!“

Цело друштво узбуђено дивљењем, одобраваше.

„Али чији ће најзад бити?“ упита један стари седи путник.

„Мој!....“

Ту реч у један исти мах изусте сва три супарника.

„Но!“ продужи старац, „треба му оставити на вољу да сам изабере своју судбу.“

„Тако је,“ понове сви гласови.

„Мени је он поверен,“ примети по ново капетан, „ја одговарам за тога дечка.“

„Пошто је сирома и без оца и мајке,“ одговори живо инжињер, „немате се ничега бојати, нико вам га неће тражити да му га вратите.“

„Доиста је све тако,“ рече лагано она богата госпођа Мексиканка,

После кратког ћутања онај стари путник рече опет: „Нека свако од вас понови свој великодушни предлог томе дечку па нека он каже код кога жели да остане.“

„Ја ћу га начинити подкапетаном и даћу му велику палату.“

„Ја ћу га уортачити у моје инжињер-

скромности није хтео, да му се тај орден преда преко нашег министарства иностраних дела, за то се до сад ништа није ни знало о томе одликовању. Ми му од своје стране честитамо.

*

С Велике Школе. У недељу ће први пут почети седнице „Побратимства" дружине ђака на великој школи. То ће бити први састанак за ову школску годину и желимо им срећан почетак. У једном од идућих бројева донећемо дневни ред за ту седницу.

*

Фонд за потпомагање сиротних великошколаца имао је у недељу, 9. о. м. први састанак за ову школску годину, на дневном је реду било бирање нове управе; кад се управа буде конституисала донећемо имена нове управе.

*

Цена хлебу. Управа вароши Београда, а по изјављеном мишљењу комисије за одређивање цене хлебу решила је да цену хлебу од 17. на 18 пара динарских повиси, који ће се продавати по 20 пара дин., сразмерно тежини од 1.111 килогр. и то од 11. тек. месеца.

*

Продужен рок. Свакако је нашим читаоцима познато да је одобрењем мин. просвете основана овде виша нар. музичка школа. Појави овој без сумње сваки ће се обрадовати, јер ми до сад такву школу нисмо имали. Напоминемо читаоцима да Румуни имају две такве школе, а тако исто и браћа Хрвати у Загребу. Управа те музичке школе продужује упис ученика од 15 до 30 Октобра, како би се што већи број јавио.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из **Прокупља** нам јављају, како је тамо у брзо почело јако да се залађава. Пишу, како је ових дана почео мраз јак; а у околини Копаоника већ и снег је увелико почео да пада. Истина, сељаци су поорали њиве св је, али је још доста јесењих послова остало неповршавано, а ладноћа је дошла изненада, тако да су многи сељани остали да се напрежу, да послове, којима зима шкодити може, што пре сврше.

Осим зиме, вели нам дописник, да су тамо отпочели да дувају врло јаки ветрови, зашто се мора пазити, да се не би тим распростр ла по округу каква год зараза; а и иначе здравље сељана у целом том округу није баш најбоље у опште узевши. Нарочито је, вели, нужно обратити пажње надлежнима на школе и сељачку децу која зими по неколико дана по школама, код учитеља станују.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Земљотрес у Босни. Као што јављају из Босне, концем прошлог месеца осетио се земљотрес у 11, сати 45 минути по подне у војно-телеграфеским станицама код Блазевића и Зворника. Земљотрес је био у правцу југа ка северу

Одма за тим 1 октобра јављено је са војно-телеграфске станице Прозора да се осетио у 1 сахат 45 минути изјутра, који је са северо-запада ишао на југо-исток. Један кров срушио се а више здања јако су оштећена.

*

Приход од турског монопола дувана. Приход од монопола дувана износио је у месецу Септембру 14000000 гроша — (према 14,500.000 гроша у истом времену прошле године).

*

Провала облака у Грчкој По најновијим вестима из Грчке, провала облака нанела је штете жељезничкој прузи на 10.000. динара. Крез који дан отпочеће попова саобраћај. Између Патраса и Коринта, није прекинут саобраћај.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Спречавања трговине. Добили смо ових дана писмо од неколико трговаца са Саве у коме се жале на многе недоследности које спречавају живљи трговински саобраћај. Ми не доносимо писмо у целини с тога, што се о томе већ много писало, него ћемо само нагласити оно што је поглавитије. Тако н. пр.

Наши трговци принуђени су да доносе робу и шаљу новац преко земунске поште за то што по нашој поштанској уредби мора више да се плати од Земуна до Београда но од Хамбурга до Земуна и што за најмањи пакетић ма од какве вредности, морате имати оригиналан рачун, снабдевен са таксеном марком од пола динара и морате проћи мал не целу царинску процедуру; а то значи да пропустите пола дана због једног малог пакетића.

Незгодно је за трговца и то што држава сада продаје своју монополисану хартију за мјен., рачуне и т. д. само на већу суму и то са незнатним процентом и тако је остало трговцу или да купи потребне хартије за сто динара или да обтрчи цео Београд молећи да му ко од капиталиста уступи (разуме се по већи новац) неколико рачуна, јер је предо за 10 динара робе па мора и рачун да напише.

Могли би још многе такве незгоде да набројимо али знамо да би то било све узалуд, но ми место тога препоручујемо нашим трговцима да се што пре и сложно заузму око установљења *Трговачке коморе* којој ће бити сем осталог и то један важан задатак да у споразуму са владом отклања све оно, што би ишло на уштрб трговине.

Наши су трговци и до сад већ, у више ранијих прилика, увидели, да писање по новинама није никад ништа помогло, сем то што се је могло за све невоље да изјада; с тога још једном препоручујемо, што живље заузимање за установу коморе, која би могла и требала да стече утицаја чак и на законодавство, а тим утицајем створила правилније основе, на којима би се развила боље трговина.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 9. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Василије Бандовић надничар, Антон Вашта калфа шустерски, Јосеф Варген, Јован Танасијевић ковач, Сава Марковић свирач и Константин Танасијевић надничар сви због нереда и Сретен Јовановић—Сребрњак скитница због повратка из прогонства.

*

(*Осуђени*), Пресудама полицијским осуђени су: Милан Ивановић коцкар овд. Стеван Радивојевић из Зајичара Никола Радојковић из Јагодине, Јосеф Шмит пиљар из Аустрије, Божидар Стојановић, Стефан Јефтић надничари и Светозар Стојановић обућар овд, сви због скитњо Ђорђо Тодоровић и Димитрије Теокандес из Турске. Светомир Милекковић из Х. Паланке и Лазар Јовановић због нечистоће.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Новина. Поред много превода из стране књижевности, јавља се чешће у нас и какав оригинал. У колико се може желети да се наша и онако слабачка књижевност развија, у толико се више можемо радовати чешћем појављивању оригинала у нашој књижевности јер они, свакако, далеко су ближи нама по свему, но туђи и страни.

Пређе је се много преводило; појављивале се разне књижице, па чак и библиотеке превода; ну готово никад није покушавано да се издаје каква библиотека оригиналних радова српских. Шта је узрок томе ми овде не ћемо доказивати, тек свакако мисли се да појава такве библиотеке неће моћи имати дуги живот.

Пре су издаване разне библиотеке — криминалне, забавне, поучне; сад излази само „Мали Забавник."

Но што нас може изненадити и обрадовати то је појава једне библиотеке. Књижара Аћимовића почетком Новембра почеће да издаје периодичну библиотеку, где ће бити радници млађи наши књижевници. Колико је ово посао тежак, то може свако појмити. Ми само можемо честитати издавачима желећи им да успу, задовољивши онај недостатак у српској књижевности који се одавно у нас доста јако осећа Како чујемо г. Војислав Илић књижевник за ту ствар позвао је г. Јанка Веселиновића, П. Адамова, И. Вукићевића и остале млађе књижевнике српске да то подузеће подномогну својим радовима, на што су неки већ пристали.

Ми с нестрпљењем чекамо појаву прве књиге и о сваком раду у њој донећемо опширну критику.

Ми препоручујемо српској читалачкој публици да претплатом потпомогну, ову, до сад, никад не виђену појаву.

Нарочити позив зато изаћиће ових дана.

*

Из Минхена пишу: Режисер нашег дворског позоришта г. Јоца Савић, добио је позив. пун ласкања, од г. Малера директора пештанске опере, за ангажман. У колико смо извештени г. Савић је одбио ангажман. — О овоме Србину, који је стекао великог гласа као уметник у страноме свету, рећи ћемо коју више други пут,

*

ске послове и у имање које се надам од њих да добијем."

„А ја му пудим најлепши и најсрећнији живот. Он ће имати да се брине само о својим уживањима: богата сам, удовица сам а и без деце сам."

„Лепо! лепо!.... но, да видимо.... шта ће да изабере?" повиче свако.

Умиљати дечко, усхићен од радости, спусти главу да се размисли, па онда подигнув је опет живо: „Хоћу да останем код господина," рече он, показујући пр стом на инжињера, који се, кад то чу, јако обрадова.

Сви се задиве, јер су се сви надали, да ће он да претпостави примамљиву понуду богате Мексиканке осталим двема понудама. За тим га запитају где је и како је могао тако мали да стече толика знања; а Леон исприча узбуђујућим и дирљивим гласом све нежне неге којима је био обасут још од свога раног детињства.

После шест година, једнога јутра кад сунце осветли својим румено сјајним зрацима бистре и дивне талазе француске реке Лоаре видело се како искочи из једног чуниња на Шанац (тако се звао део вароши Нанта који се протезаше дуж о бале те реке) неки велики младић, леп, госпоственн и окретан. То је био Леон.

Он погледа свуд у наоколо пун радости на ту своју милу варош у којој се родио: па се онда упути у стан свога покојног, невољалог и нечовечног ујака.

Кад је тамо дошао, нађе га са женом и с троје дечице огрезла у најгрозвијој сиротињи и невољи. Кад ујак виде Леона, јако се попаши, али му овај племенити младић рече гласом пуним доброте и сажаљења: „Нека вам бог ујаче, опрости, као што вам и сам праштам.... Ваше тиранско поступање према мени, начинило ме срећним; бог ме је обасуо својим благословом; ја сам стекао својим знањем и радом грдно и лепо имање, од кога ћете и ви добити један мали део." Ујак, његова жена и деца с очима пуним суза падну на колена пред овим великодушним и племенитим младићем и замоле га да им опрости, што овај и учини.

с француског
Љ. В. Ђ.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (110)

Едита се сад уверила да има човека, који хоће да је избави и који је тако слободан и дрзак, да дође и у сам њен затвор.

Ову тајанствену вест морао је неко да донесе у њен затвор, и то по свој прилици ноћу, кад је она спавала. Али ко беше тај?

Никако није могла себи да разјасни овај догађај.

Немирна, и са неким необичним осећа-

— Као што јављају, славни руски сликар Василије Верешчагин, отишао је у Њу-Јорк, где ће отворити изложбу својих радова. За време овога лета Вершчагин је пропутовао многе афричке области, те ће своје студије и слике, које је том приликом радио, први пут изложити у Њу-Јорку.

*

— Половином Новембра ове године даваће се прва престава у новом бечком бург- театру. У старом позоришту још се држе пробе из тог новог Шентановог комада: „Коренелије Бос.“

*

— Пре неколико дана играо се у Брину комад „Тетка Марија“ од Емила Граништета. Комад је извиждан. Дошло је до боја између полиције и бринских социалиста.

БИБЛИОГРАФИЈА

—

Уредништву је стигла на приказ: **Мали забавник**. Свеска 5. Излази сваке недеље. Уређује и одговара Стева П. Видаковић.

Садржај: *Госпођа Батист*, прича Гија де Мопасана; *Зашто је дао оставку?* по француској новели Ж. Л.; *Шоља каве*, причица Емила Валмо-а.

Ова је свеска 20 пр. дин.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Књижевничка добит. Колико књижевници срећних народа зарађују на својим списима, најбоље ће нам показати ово неколико примера. Дима и његов издавалац примили су само за „Данишера“ око пола милиона динара“ а Онетов „Ковач“ (Maître de Forges) зарадио је до 1884 године скоро 300.000 франака.

Да наведемо неколико примера ван позоришта:

Лорд Бајрон добио је, ништа више него за четири спева из »Bhild Harolda-a«, 50.000 д. спев »Lalla Rookh« плаћен је 75.000 дин.; Анлвар је добио за целокупно издање својих дела, 1,800.000 динара. Али енглески писац који је највише и најсјајније *закачио* своје издаваоце, то је Тенисон, омиљени песник краљице Викторије, који је умр'о пре неколико година; за један стих плаћано му је по 10 фунти стерлинга (250 динара). И тако, његов спев, иначе доста срећан, „Seadreams“ који се састоји само из 313 стихова, донео му је 78.250 динара, а за „Enoch Arden-a примио је ништа више до 250,000 франака.

Радници на школској књижевности не добијају ништа мање: речникописци немачки Мајер, Брокес и Пијерерс, постали су милионери; Саке је добио за пет издања свога немачко француског и француско-немачког речника равно 650.000 динара. Српски књижевници — који ништа друго немају сем својих списа — добијају за један штампани табак, два дана крчења црева, поред пропалих лактова масних шешира и подераних чизама. Па зар не вреди радити на књижевности?!

*

О Бедуинима. Врло интересантних извешћа доноси француз Хугон о Бедуинама — народу који још готово скитски живи по арабијској пустињи. Сва напрезања странаца да их култивишу на стални живот остадоше безуспешна; они су се настањивали на појединим местима, али су после кратког времена скупили своје шаторе и пошли даље да лутају. Хугон прича, како му је испало за руком да једно племе, бедуинско приволе на сталан живот; и то је једва урадио помоћу њихова вође. Бедуини поштују свог вођу безусловно; што он каже њима је светиња. Хугон се с њим упознао, добро живео, и најзад приволео га да се са својим племеном стално на једном месту настани. За то им Хугон подиже станове и одмах по усељењу, дође Француз да запита како им се допада овакав живот по кућама?

Вођа бедуински, погледа задовољно кућу своју:

— А, особито добро ово је. Бар стока је сигурна. Ја затворим своју стоку унутра и зверје не може да унутра доспе.

Хугон га погледа зачуђено:

— А зар ви не станујете унутра?

Вођа бедуински се од срца насмеја:

— О господине, како можете држати да ће у тим оборима бедуин да станује кад он има свога коња и шатор!?

ШАЛА

—

Хвалисање. Сељак (који кроз село јаши на магарцу; међу тим гледају га многи младићи): „Људи, та шта сте зинули на ме', Зар још нисте видели магарца?“

*

Лукавство Потпоручик у пољској служби пролазећи поред једног сељака): Ej, добри пријатељу, да л си видео по зади овог ћошка један вод војника?

Сељак: (лукаво смешећи се): Јест, видео сам, али нећу да ти кажем.

*

Сретно решење задатка. Учитељ у основној школи: „Колико остаје, ако се десет од десет одузме.“ — Ученици ћуте. — *Учитељ*: „Но, ако ти мати да десет пара, и ти га изгубиш, шта ти остаје онда у џепу?“ — *Ученик*: „Рупа.“

*

Појамно. *Госпођа:* Али човече, где си купио тај капут? *Господин*: Но, као и свакад код мајстор Глише. *Госпођа*: Па то је твој стари капут, што сам га пре месец дана продала. *Господин*: Но, зато је он и рекао, да ми тако лепо стоји, као да је за мене прављен.

*

Цена једне глумице. Александер Дима беше на главној проби једног свог комада. Прва глумица изађе из своје гардеробе. Она беше у пуној тоалети, поклони му се смешећи и запита га нестрпељиво: „Но господине колико ме цените?“ — „Хиљаду дининара.“ — „Али, моја хаљина сама кошта хиљаду динара!“ — „Ја сам мислио: са хаљином.“ одговори Дима смешећи се.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 8 Октобар

кил	22982	Жита . .	11 60
„	15.295	Сувих шљива .	28.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	2851	Кукуруза стари	8 00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	241	Јечам . . .	7 73
„	3186	Овас	7 50
„	371	Раж	7.50
„	—	Мекиња . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	127	Пасуља . . .	25 —
„	406	Ораја	22 —
„	294	Катрана . . .	25.—
„	—	Вуне овче .	—.—
„	—	Шишарке .	—.—
„	428	Коре брезове. .	12·—
„	1.860	Креча	3.20
„	6780	Сена	4.50
„	750	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110.—
„	1080	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	—·—
„	——	Ћумура	—·—
„	—	кожа гов. . . .	—.—
„	477	Крушака. . .	12·—
„	4138	Грожђа . . .	17.—
„	79	Сира.	85·—
„	1560	Свиња . . .	77.—

ОГЛАСИ

—

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ОБЈАВА

НА СРЕД ТЕРАЗИЈА. у кући пређе г. М. Лешјанина а сада мојој имају три квартира за издавање под кирију, два из авлије а један са сокака за повећу фамилију.

Коме треба нека се јави г. Проки Јовановићу код „Руског Цара.“

Милош Глишић
трговац.

СТАН са пет соба са свима удобностима, и један са 2 собе у улици два јаблана број 35 упитати Стану Милојевић удову мајорицу. 1—3

ЗА САМЦА ИЛИ ЗА ФАМИЛИЈУ без деце од 1. Невембра издајем у мојој кући на горњем боју један стан под кирију који садржи три собе једну кујну и собу за млађе и остале потребне удобности Кнез Мих. улица бр. 35

За услове обратити се у дрогерију Др. Ј. Ђурић и Марковић.

Милева Ј. Марковић.

4—6

јима, очекивала је шта ће да се догоди после овога.

Али се ништа необично није догодило — не дође нико.

Она је неколико пута читала загонетне редове на хартији, и труђаше се да разјасни њихово значење, па нестрпељиво очекиваше на последице, — али њено очекивање беше узалудно. Ноћ се опет спусти а нико не дође у њен затвор.

Сваки јој сат беше вечност. Но она је у себи мислила, да ће се обећање по свој прилици ноћас испунити исто тако, као што је за време ноћи и хартија донешена у њен затвор.

Она седе на постељу и реши се да не спава.

Сахат по сахат пролажаше и ништа се не догоди, нико се не појави. Свуда у целој Дуждевој палати владаше мртва тишина.

Мислећи непрестано о ономе, што беше написано на хартији, Едита се наслони на зид. У томе је сан савлада и њена глава клону на прса. Она дремаше али тако јако, да није чула кад се — после пола ноћи — врата од њеног затвора отворише, и у затвор уђе онај, о коме је она мислила да је Родриго Зени.

Његови кораци нису се чули.

Кад је за собом врата затворио, приближи се постељи, где је Едита седећи задремала.

Он гледаше њу дуго, а за тим је поздрави лаким нагибом главе.

Одмах после тога он спусти нешто поред Едитине постеље, и обазриво без икаквог шума изађе из затвора затворивши за собом врата.

Тек што је он изашао на поље, Едита се трж .

Учинило јој се као да је неко будио. И ако беше буновна, ипак отвори очи, и гледаше пажљиво на све стране.

Али у затвору беше мрачно, ништа се није могло видит .

Едиту обузе неки неодољиви страх. Ни у затвору нити по ходницима није ништа чула, па ни кораке стражара није могла да чује.

Опет се сети оних исписаних речи на хартији.

„*За неколико часова ти ћеш дознати све што ти је нужно,*“ то беше на хартији исписано.

Али се није ништа догодило! Нико није дошао у њен затвор!

Она хтеде да се усправи, но њена нога додирне нешто, што беше поред постеље.

Едита се саже — нешто је лежало доле на поду. То беше на оном истом месту, где је јуче нашла ону загонетну хартију.

„Ти си опет заспала,“ мумлаше лагано Едита. „И за то време, док си ти спавала, неко је долазио у затвор! Ето овде нешто увијено лежи на поду — а гле опет некаква хартија привезана! Још је доста мрачно, ништа не могу да распознам. Морам да чекам док се сване. Али зашто сам се успавала? Да сам била будна, ја бих дознала све што се овде догађа.“

Едита беше већ изгубила стрплење, ноћни сахати беху и сувише дуги.

Једва једном поче свануће. Сад прегледа она шта је лежало пред њеном постељом.

То беше увијено избледело једрило. Са неким чудом посматраше она ово једрило.

Шта значи оно? За шта јој је донешено?

А хартија? Она беше прикачена за једрило! Дакле пре свега да прочита шта је написано на хартији.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

23—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу .“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

22—40

Она приђе са хартијом код прозора, кроз који једва допираше јутрења светлост.

„*Следеће ноћи добро се уви у ово једрило, Едита, и око пола ноћи буди готова! У то доба биће отворена врата од твог затвора. Изађи из затвора, али само пошто се добро сва увијеш у једрило, прођи слободно и без икаквог страха поред страже, па кад дођеш на крај ходника иди на лево. Ту су степенице. Сиђи право доле низ исте степенице! Чим доле сиђеш, ти ћеш ући у радионицу старога Јакопа!*“

Јакопо! Ово име као да је разјаснило Едити све. По свој прилици све ово ради Јакопо. Заједно са Нелом, он се стара пошто по то, да њу избави из затвора!“

Али ипак није могла да буде на чисто са свима овим досађањим догађајима.

Едита прочита још једном оно што је на хартији написано. За тим сакрије једрило испод постеље.

Кад је жена тамничарева ушла у затвор, није могла ништа да примети. Едита беше толико пажљива, да ничим није дала повода овој жени да што ма и најмање посумња.

Једва једном оде жена тамничарева.

Сад је Едита могла безбрижно да мисли шта ће, и како да ради по добивеном упутству.

Без сумње, морала је да чини све онако, као што је на хартији написано било. Али за извршење овога, требаше одважности.

На хартији беше написано, да ће врата од њеног затвора око пола ноћи бити отворена.

То беше најважније, јер без тога не би могла да изађе из затвора.

Даље, требала је добро да се увије у једрило и да прође поред страже без икаквог страха! Још јој је казато да треба да иде до краја ходника, па онда на лево да се послужи са оним степеницама, које се налазе тамо.

Целог тог дана спремаше се Едита за ноћ, и од радости и неке расдражености није могла ништа да окуси.

Ноћ се спушташе лагано.

Тамничар, који је данас службу вршио, прегледа затвор. Постељу Едитину није дирао, јер ништа није приметио што би му побудило сумњу. Он се удали и затвори као и обично добро врата.

Мрак је бивао све јачи. Сахат за сахатом пролазио је. Едита је свагда бројала кад је сахат избијао на цркви Св. Марка.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

врло кратко време само ако се одмах приступи лечењу, и грло на брзо поврати своју снагу. Лечење траје по правилу 6—8 дана и престаје тек онда, кад се на образованим ранама почне да хвата кора испод које нова кожа расте.

Ако се са појавом шапа у устима, појави и код чапоњака, то се на круни и између чапоњака примети знатно румењило, по том појаве се отоци. и услед болова, грло не може да се држи на ногама, већ махом лежи. На један или два дана по појаву, меурићи се провале из којих најпре цури бистра течност, а после жућкаста. Рањава места превуку се или са мрком кором или гној неколико дана, после чега тек образује се кора. Кад болест правилним током иде, онда лечење траје највише две недеље. Често наступи опасност, која се састоји у томе, што се произведе запаљење меких делова на чапоњку, поводом чега наступи гнојење а по том врло често дешава се да и сам чапоњак отпадне.

Појављивање или избијање мехурића или пликова бива као што смо и напред рекли и на вимену. Пликови су онакви исти као и у устима. Нарочито се производи зараза на вимену на тај начин, што се материја или она течност из разпуклих мехурића при чешању грла са болесним и рањивим ногама пренесе и на виме. Томе поглавито има да се захвалити, што се шап и на вимену појављује.

Лечење шапа било у устима било пак између чапоњака, зависи од чести од тога како је грозница била, од чести од старости и стања здравља као и јачине самог грла, и најзад, од тога, какво је време. Ако се зараза појави у једној штали, то треба оболена грла оставити сва заједно, па одредити нарочито једно лице, које ће само њих да надгледа и храни и које не ће долазити у додир са здравом стоком. Сем тога, у таквим случају треба се побринути, да је штала или комора колико толико топла, па онда и да се редово ни правилно хранење врши. Простирка треба да је увек чиста и сува. Ако је такав случај, да се са појавом шапа у устима појави и међу чапоњцима, онда треба велику пажњу обратити на то, да има увек у довољној количини простирке и то чисте и суве, како би ноге увек суве биле и како би се могле покрити простирком, да не озебу. Пијаћа вода треба да је увек свежа и чиста, јер оболело грло треба не само да гаси жеђ, већ и да се ране у устима испирају чистом водом. У почетку грла треба да се хране са лако сварљивом храном, као на пр.. травом, меким и добрим сеном, забрканим мекињама, прекрупом, репом, итд., и то у малим количинама. Доцније тек треба повећати оброк и полагати само сено. Одмах по оздрављењу није практично, да се полаже стоци обична количина ма које врсте хране.

(свршиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Број претплатника. Један је Србин израчунао пре кратког времена, да укупан број претплатника на новине што излазе у Србији износи 6590. Од овога броја њих 681 примају све политичке листове 249 све научне, а 450 све забавне листове. Остали претплатници примају по један, два, а највише три разна листа, било књижевна, било политичка или забавна. Овде нису урачунати разни органи појединих надлештва, као „Војни лист“ „Гласник министарства просвете“, Гласник министарства финансије и т. д. Вероватно да би тада број овај претурио и 10.000! — Што се тиче претплатника на књиге, ту су најсрећније спрдње, шале и забаве, романи, па тек онда озбиљне књиге, а међу њима опет школске, као обавезне за ђаке, од којих су само неколико штампане у 10.000 примерака, иначе једва прелазе две три тисуће, које се опет продају у току од неколико десетина година! Славна књижевност!

—

Лепота, доброта, љубав Кад је Бог у својој доброти створио природу, и дао мирис цвећу, бистром врелу тихо жуборење, шарна крила малеком лептиру; дао је тада и шеви песму, лаву снагу заједно с гордошћу, песнику је дао духа, али жени је дао *лепоту*. Веселој тици дао је крила, бисерне школске сиротном приморцу, лаке ноге плашљивој газели; плави цветак зеленом поменку; старости је дао искуства, а младости опет наде, али жени — њој је дао *доброту*! Небу је дао плаветнила, зраке сунцу, светлом дану румену зору, зеленој лози руменога грожђа, црној стени дао је бршљана, а анђелу побожне молитве, али жени — жени је уделио *љубав*.

ШАЛА

—

Објашњење „Стеване, реци ми, бога ти, откуд нашем практиканту оволиких модрица на лицу? Где их је јадник морао заслужити?“ „Па ево да ти кажем: колико ударача видиш, толико је пута пао на испиту!“

*

Великодушност *Поручик* (који је пре кратког времена поклонио старе изношене панталоне своме посилном) Јоване, колико си платио праљи за моје рубље? *Посилни*! Оставите се тога, господин поручик, ви сте ми поклонили ваше лепе панталоне!

*

Емансипација. Дама чита писмо од једног непознатог обожаваоца:

— Моли ме за један састанак, да ми изјави своју неизмерну љубав... а ја га не познајем. Шта сад да радим? — Ах да, мислим да ће најбоље бити, да замолим мужа свог да ме упозна с њим.

*

Уздах једног старог љубавника: — О тешки дани, рђава времена су наступила! Где су они дани када је човек давао 50 динара за један пољубац?! Сад се многи ломе да ли да дају један динар за 50 пољубаца!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 18 Октобар

кил	78556	Жита . .	11 60
„	15.309	Сувих шљива	22·27.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	16003	Кукуруза. стари	8 00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	4576	Јечам . . .	7 75
„	19073	Овас	7.75
„	1016	Раж	7.50
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	642	Пасуља. . .	25 —
„	957	Орања . . .	25 —
„	294	Катрана . . .	25.—
„	669	Коре брезове. .	12 —
„	28 470	Сена	3.20
„	44000	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„	121	Масти . . .	110.—
„	1459	Лоја топљеног .	77.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Кумура	—·—

ОГЛАСИ

—

По решењу општинског одбора од 8 тек. м. и год. суд општински издаће под закуп јавном лицитацијом на дан 25. Октобра т. год. осветљење вароши Београда по досадањем начину једноме лицу, које најнижу цену понудило буде за време од 1 Новембра ове до 1 Новембра 1889 године.

Сваки лицитант подаже на лицитацији предходно две хиљаде динара у готовом новцу или српским папирима од вредности на лицитира, иначе не ће му се дозволити лицитирати.

Остали услови могу се видити сваког дана, за давање осветљења под закуп. у канцеларијско време у рачуноводству Судскоме.

Лицитација ће се држати у општинском Суду од 8 до 12 пре и од 2 до 5 сати по подне.

Позивају се они који би хтели ово право узети под закуп да горњега дана дођу на лицитацију.

Из седнице Суда општине београдске 15. Октобра 1888. године. СБр. 11566 у Београду.

ОГЛАС

Општина Грочанска даваће лицитације под закуп, за једну год. дана а то је од 1 Новембра ове до 1 Новембра идуће године, — своје касапнице, аренду акциса и кантара и то: кантар и акцис на дан 23 т. м. а касапнице на дан 26 октобра ов. год. Зато овим позива оне који би се ових закупа примили, да горњег дана дођу и лицитирају.

Од суда општине Грочанске Бр. 1671 у Грочкој 3 — 3

ЗАХТЕВАН БАБИЋ

КОМИЧАР

Данас у **Четвртак** 20 октом. 1888 год. у великој дворани

„ХОТЕЛ ИМПЕРИЈАЛ“

са одабраним програмом који ће бити разаслат у нарочитим плакатима на дан преставе, почетак у 8 сати у вече — цена од особе 60 пара динар.

Моли за посету

Бабић

ЈЕДАН ЂАК КОЈИ ЈЕ ВРЛО СИРОТног стања тражи приватно послуживање или да поучава ђаке из нижих разреда гимназије само за рану и квартир. Тај ђак учи курс поштанско-телеграфски.

Упитати у уреништву. 1—3

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (119)

„До врага!“ викаше Јеронимо. „Та све ово што је овде, не вреди ни две паре! Зар смо за то крхали наша леђа?“

Стефана се смејаше.

„Знате ли шта?“ рече она после кратког времена. „Ја мислим да ова палата има какав тајан излазак!“

„То је будаласта мисао!“ рече Јеронимо.

„Ја пак мислим да је Краљица Ноћи ипак овде и да се ту негде сакрила,“ приметн Амадео. „Али ко зна где је, и како да је нађемо.“

„Ми ћемо изгубити оно, што је главно“ изјави Стефана љутито. „Кога ђавола тражите још?“

„А кога ћемо ђавола наћи доле?“ упита Јеронимо.

„То ћу вам казати ја!“

„Она мисли да ће богати гроф сигурно доћи,“ одговори Амадео.

„О! тај сигурно неће доћи,“ рече Јеронимо.

„Али ја вам кажем да ће доћи и довести крсташа са собом. Он нам је то наговестио, а кад тај што обећа, он одржи реч. Овде нема ништа више да се тражи. Ако има правике, да се где добро заслужи, то може бити само код богатог графа Мирафијора.“

„Ми морамо да тражимо Краљицу Ноћи,“ одговори Амадео. „Ти сиђи доле у ходник и пази. Ако видиш да се неко са гондолом приближава, позови нас одмах.“

„Тако је, јер зашто смо те повели са нама? Торњај се дакле дома доле,“ повиче Јеронимо и попрети јој са запаљеним лучем.

Стефана сиђе доле. Чим је била у ходнику близу врата, она их врло мало одшкрине.

Из далека долазаше једна дивна гондола. Испод балдахина седео је Брабантино поред Инга.

Инго беше весео, он се сад надаше да ће се на лак начин отрести оног човека, који све зна, и који може сваког часа да уништи његове сјајне планове.

„Ова стара палата мора постати државна својина,“ рече Брабантино. „Она је припадала крсташима, који су као државни непријатељи уништени, према томе и њихова добра припадају држави!“

„Тако је, то је сасвим право,“ одобраваше Инго.

„Јутрос ми је нешто саопштено, што ја никако не могу да верујем,“ настави Брабантино. „Неки рибар, који је ловио у близини тврде земље, вели да је видио једне ноћи женску са црним покривалом!“

„Краљицу Ноћи? Ја мислим да се она удавила онда, кад је била на острву сан. Лазару!“ рече Инго.

„Тако нам је бар јавио командант на сан. Лазару. Али рибар ипак тврди да је прошле ноћи видио Краљицу Ноћи!“

„Онда се сигурно неко користио њеним именом, само да нам пркоси и даље!“

„Ја то не могу никако да верујем,“

ве", уверавајући да код нас, с дана на дан туђинштина у сваком погледу отима ма, као да смо ми сами непосредни узрок томе; решило је на свом последњем састанку, да управи један братски позив на сва шабачка друштва и да их умоли да сви сложно на томе ураде и да то зло спрече.

„Омладина" је већ и разаслала свима друштвима такав позив, напоминући, да би се сад одма, кад настаје време и сезона разних забава, могло одма отпочети нешто на тој мисли делати, тако: когде би се сузбијати стране игре а и страна луксузна ношња. То би се пак дало постићи, без икаква труда и жртава, тиме: што се у програме забава не би уносила ни једна страна игра и поред тога на позивницама би се увек поминало, да је долазак у обичном, а по могућству у оделу домаће производње.

„Шабачка је Омладина" већ и успела у овом свом покушају, тако управа шабачког раденичког друштва, која је намерна да приреди 30: ов. мес. забаву, донела је одма одлуку, да програм има бити потпунце српски.

На оваквом раду, ми можемо само честитати „Шабачкој Омладини":

СТРАНЕ ВЕСТИ

Руски калуђери у Палестини. Како јавља лист »Levant Herald«, руско свештенство намерава да набави у околини Јерусалима велика земљишта, те је већ о томе и почело да води преговоре. У последње доба насељено се у Палестини много руских калуђера.

*

***Утопили се.** Како јавља депеша из Кине, разорила је поплава нове насипе Жуте Реке. До хиљаду радника, који су радили на насипима, потопило се.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Ситуација интернационалне новчане пијаце, ретко да скоро беше у тако извештаченом стању као што се она ових последњих дана налази. То релативно побољшано стање проузроко але су у главноме две ствари. Европски банкари живе данас, тако рећи, од милости владе аргентинске републике, која се привремено нашла побуђена да не чини већих операција са златом. И то чини да богата и велика Европа своје послове још мирно води. А с друге стране исто је тако г. Вишнеградски на молбу, готово свих енглеских и немачких банкера своја вучења злата и операција с њим систирао, те тиме дао могућности, комуникацијама свима хартијама од вредности; а осим тога је и једну емисију нота био покрића вредности основао. Под таковим околностима може свако с миром расуђивати о стању новчане пијаце, тешећи се привременом добром вредношћу новца. Берлинска Hause fivance, која се као првом кућом сматра, труди се свима силама, да ситуацију брзе одакша и у стабилни је положај доведе; ну пошто унеколико и Русија свој интерес узима, то ће се свакако стање брзо побољшати и то за дуже време. А много се рачуна на некакво видно и јако побољшање новчаних односа на берзи месеца Новембра. И тим се као држи да ће се моћи избећи велика ултимо ликвидација, која би иначе на берзи могла да се појави.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Указом Његовог Величанства Краља од 10. ов. мес. постављају се: за команданта града Фетислама, артиљеријски потпуковник Сима Влашић досадашњи управник занатлијске школе; за команданта IX. (браничевског) пуковског округа, коњички потпуковник, Милош Ђермановић досадашњи шеф ремонтског одсека артиљеријско техничког одељења војног министарства; а досадашњи командант тога округа, пешадијски мајор, Ђорђе Жујовић, разрешава се од те дужности и ставља се на расположење војном министру; за шефа ремонтског одсека артиљеријско-техничког одељења војног министарства, артиљеријски мајор, Никодије Стефановић, досадашњи референт са артиљерију при команди тимочке дивизијске области; за референта за инџинерију при команди тимочке дивизијске области, инџинирски мајор, Тодор Весић, досадашњи шеф грађевинског одсека инџинирско-техничког одсека војног министарства; за команданта X. (чачанског) пуковског округа, пешадијски мајор Михаило Барјактаровић, досадашњи управник ваљевског гарнизона; за вршиоца дужности начелника штаба шумадијске дивизије, пешадијски мајор, Ђура Димић, досадашњи командант X. (чачанског) пуковског округа; за команданта XII. батаљона стајаћег кадра ђенерал-штабни мајор, Светозар Нешић; досадашњи начелник штаба шумадијске дивизије; и досадашњи вршиоц дужности команданта тога батаљона, пешадијски капетан I. кл., Алекса Стојковић, разрешава се од те дужности и ставља се на расположење министру војном; за команданта III. гардијског батаљона, пешадијски мајор Јован Поповић, досадашњи командант V. (ваљевског) пуковског округа; за команданта V. (ваљевског) пуковског округа, пешадијски мајор Паја Павловић, до сада при београдској гарнизонској управи; за команданта XV. (пиротског) пуковског округа, пешадијски мајор Марко Милошевић, досадашњи командант III. гардијског батаљона; за команданта II. дивизиона дринског артиљеријског пука, мајор Панта Трифуновић, досадашњи референт за артиљерију при дринској дивизијској команди; а досадашњи вршиоц дужности команданта тога дивизиона, капетан I. класе, Михаило Нешић за вршиоца дужности референта артиљерије при дринској дивизији; за вршиоца дужности команданта II. дивизиона моравског артиљеријског пука, артиљеријски капетан I. класе Игњат Срб разрешава се од те дужности и ставља се на расположење војном министру.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 10. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени. Лазар Ђурић, Никола Пауча, Ђока Бунбовић, Танасије Кнежевић, сви из Босне и Антоније Мијатовић амалин (сви због нијанчења и нереда; Јован Зец обућар и Војтек Турој надничар из Аустрије због тумарања.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Богосав Марковић каф. што је без одобрења допуштко те је давата представа, Тома Павловић овд. због оговарања власти, Тома Николић каф. због нечистоће, Димитрије Јовановић и Павле Обрадовић каф. за непупљење фењере, Јозеф Варнек, Антон Вашвак кајфе обућарске, Василије Бадовић писмарач, Јован Танасијевић Сава Марковић и Коста Танасијевић надничари сви због нереда, Велимир Ристић из Пожаревца Сретен Јовановић из Ужице и Таса-Тица-Ђудић из Мелентна због скитње.

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Под насловом »Ruska knihova« почела је да излази у Прагу на чешком језику библиотека руских писаца. У првој књизи те библиотеке, коју издаје Ото, изашле су Лава Толстоја приповетке: „Альбертъ", „Утро помещика", „Записки маркера", „Изъ, записокъ княз. Нехљудова". „Три смерти", „Два гусара" и „Казаки." Приповетке су преводили разни преводиоци. На крају књиге изнета је кратка биографија Толстојева. — На насловном листу приказана је Русија у виду женске, која држи дозоров венац над Толстојевом главом, чија је слика израђена врло добро. У даљини види се московска црква блаженог Василија. Цена је књизи 1. for. 50 kr. — Друга пражки издавач Шимачек, издаје у красном издању Толстојев „Рат и мир".

*

Српске и хрватске песме у руском преводу. У Петрограду изишла је прва свеска „*Славјанске библиотеке*," коју уређује Крунислав Јурјевић Хорук, Хрват. Он је намеран да под тим именом изда читав низ свезака у којима ће бити народне југословенске и уметничке песме. Тако, у тој првој свесци наилазимо на Змај—Јове Јовановића „Луду". Но изгледа нам да је уредник те библиотеке погрешно урадио, кад је да унозна нашу браћу Русе, узео баш Змај—Јовин превод Петефијеве „Луде", код толиких красних његових песама. Од бугарск. песника преведене су песме Ивана Вазова, М Москова, Х. Ботева и Пенче Славејкова. Хрватск. песници заступљени су Августом Шеноом (четири његове песме,), А. Харамбашићем (три његове песме), Хугом Бадалићем („Panem et circenses"), Петром Прерадовићем („Змија"), А. Палмовићем („Валша"). Сем ових у нето је и неколико народних песама. Тако, има неколико босанско-ерцеговачких (које Хрвати зову хрватским народним песмама. Sic!), за тим шест народних песама словачких и русинских. Уз те песме додата је у што краћим потезима биографија и карактеристика рада свију песника који су ту заступљени. Ми се особито радујемо тој појави упознавања браће Руса са југословенском поезијом, а нарочито би скренули пажњу издавачу да не обиђе наше знатније песнике као: Његуша, Јакшића, а не би било згорег да се узме што и од на-

---

Није било можда гледаоца овог дефиловања, кога држање војника овог III-ћег гардијског батаљона није изненадило. Радње с пушкама изгледале су тако као да их ради један човек а не цео батаљон људи, после тога маршираше је ишло тако у корак да је свакога задивило. За све ово разуме се припада заслуга на првом месту батаљоном команданту г. Марку а без сумње и свој г.г. официрима овог батаљона, наставницима војничким.

Ми од свег срца честитамо на успеху са жељом, да у своме тешком задатку истрају, јер само ће то донети да ће наш узвишени и витешки Господар моћи остварити српску мисао, које је он и носилац.

После овог дефиловања било је честитање код г. Панте Јан. Дробњака окр. начелника, и он је све уређеним му српским гостољубљем дочекао и почастио.

На одређеном збориштву за скуп стрелаца, почело је прикупљање ових од 2 и по сахата, а око 3 сах. појави се п. председник друштва г. Панта Јан. Дробњак окр. начелник, а за тим одма и овд. певачка дружина певајући.

Колико је дирљив био овај тренутак, немогуће је описати. И стрељачка дружина први свој рад одпочиње песмом, тим жаром српске љубави, братства и слоге, — као што је то лепо исказао песник Змај Јован Јовановић.

„Хај што Србин још живи
Крај свих зала
Песма га је одржала
Њојзи хвала."

Кад су се искупили сви чланови — странци — сви су се скупа кренули ка друштвеном стрелишту, које је одмах код града овд. а на путу, који води за Ниш. Чим је се пак цела ова група појавила на доглед стрелишту, пуцњава из прангија обзнанише је долазак стредаца, које је певачка дружина песмом одпратила до самога стрелишта. После мале почивке и дочека гостију, подпредседник друштва г. Панта Јан. Дробњак окружни начелник поздравио је скуп чланова у колико се ономиньемо од прилике овом беседом:

Господо и другови моји,

Чудновата је судбина Србинова!

Косово поље, та тешка рана Србинова, та костурница славних предака наших, тај сињи гроб, који је прогутао српску славу, српску срећу, српски понос, српску величину и сјај. Косово поље то је међа између срећнијих и славнијих дана Србинових и робовања његовог. . . . .

Где је славна Немањина држава? Где је силна Душанова Царевина? Где је Милош Обилић та челенка Србинова? Где су његова два побратима узор љубави и пожртвовања? Где су девет Југовића? Где је стари Југ Богдан? Где је дични млади соко Бошко Југовићу, који презире заклетву и њежне суве сестре царице Милице и иде ба Косово да у смрти за отаџбину и владара тражи славе? А где су остали српски витезови, а камо је српска снага и величина? Камо је српска силна царевина? Нема је, срушена је, утонула је у крви својих синова. Зарођена је у костурницу славних и јуначких српских витезова.

Од Косова настају црни дани Србинови. Силна царевина Душанова постала је пуста и пространа пољана по којој су азијске разуздане орде бесниле. Песму је заменуо плач. Слободу ропство. Народ српски силан и славан постао је раја. Огњиште, и све што је Србину свето и мило било беше сатрвено.

(наставиће се)

шних, нарочито новијих, приповедача.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Фабрике у Сибиру. Како Русија гигавским корацима у култури напредује најбољи доказ може послужити насељавање, усавршавање и обделавање предела у Сибиру који су до скора пусти лежали. За време последњих година, толики се напредак учинио, да се скоро отворио у Сибиру и један универзитет; и поред многих рудника находе се од скора основане и многе рударске школе па чак и академије. Жељезница сад пролеће кроз она поља која су до сад само вране и ласте прелетале а по пољима се сеје кукуруз, кромпир и репа. Просвета грдно напредује; а с њом се упоредо шири и развија и литература у Сибиру. Тамо се у многим варошима штампају готово сваког месеца по неколико разних књига, а новинарство ће у скоро моћи да се равна са западном журналистиком. Сваке године јави се по једна новина како у литератури тако и у народној и фабричној производњи. Ових последњих дана отворена је у Сибиру једна фабрика хартије која ће за цео Сибир ливеровати хартију, и која ће у исто време пошиљцима својим у Азију конкурисати осталим руским и енглеским фабрикама хартије.

ШАЛА

Глупа. С великом китом у руци, украшена од главе до ногу, ишла је **Марија** пред свети олтар, на венчање. Силазећи с кола, згази на шлеп, па колико је дуга лосну о земљу. „Ах, боже! види је!.. Зар може човек бити тако глуп!“ рече у том тренутку њен младожења, подижући је и тресући је од прашине. Одоше обоје пред попа. „Марија, запита попа свечаним гласом, јесте ли ради да дате своју руку томе и томе?“... Паде јој на ум отојичашњи „комплимент“, па му ова одговори: „Нисам тако глупа“.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 8 Октобра 1888.

			Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница					20,000000	—		
Акције			20,000000	—				
Привремене акције					10,000000	—		
Акционари			7,500250	—				
Банкноте у течају у злату	159.250	—			14,572720	—	+ 110	—
„ „ „ „ сребру	3,126350	—					— 50590	—
	11,287120	—					+ 295540	—
Благајна у ввечећем новцу у злату	2,830932	47					+ 152937	15
			7,046435	90				
„ „ „ сребру	3,857300	48					+ 11066	41
Стране вредности и салда страних кореспондената	358,202	95					— 40226	15
Лисница у злату	893.300	—	3,948559	13			— 26032	61
„ сребру	3,055259	13					+ 40016	05
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,492093	—	3,904805	—			—	—
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,412712	—					+ 2160	—
Текући рачуни домаћих новчаних завода			2,138333	28			+ 68135	55
Менице за наплату			29,816	06			+ 15499	51
Кауције			149,730	-				
Полагачи кауција					149,730	—		
Оставе просте			229,800	—				
Остављачи простих остава					229,800	—		
Оставе по текућим рачунима			2,755560	49				
Остављачи по „ „					2,755560	49		
Резервни фонд					20,847	68		
Вредности резервног фонда			16,727	25				
Положене акције српске Народне Банке								
Полагачи акција „ „								
Разни рачуни			39,416	47				
Обавезе по текућим рачунима					30,775	41	25	94
			47 759433	58	47 759433	58		

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (111)

Месечева доста слаба светлост продираше *кроз мален прозор* Едитиног затвора. На пољу по ходницима беше свуда мирно.

На цркви Св. Марка изби једанајест сахата.

Едита стајаше код прозора и пажљиво слушаше. Неко мора доћи да врата отвори.

Минути па и сами секунди беху за њу вечност. Нестрпљење и очекивање мучило је.

Она ослушкиваше — свуда је владала гробна тишина.

После кратког времена поново се потмули звук са цркве Св. Марка. Избијаше дванаест сахати.

Час, кад је Едита требала да остави свој тешки затвор, наступио је.

Она је извукла једрило испод постеље и увије се сва. Један крај пребаци преко главе, како би и лице прикрила. Једрило беше доста велико тако, да се дугачак шлеп вукао за њом.

Припремајући се за полазак, она није обраћала пажњу на врата, нити је при слушкивала. Кад је са припремом готова била, она приђе вратима.

Било јој је чудно да онај, који јој је ону недуљу написао, још није дошао да одржи реч. Поноћ је већ прошла.

Едита пажљиво притисне кваку на вратима од затвора. — — —

Врата нису била закључана! Брава попусти притиску, и то изненади Едиту. Преграда је давле уклоњена!

Она је могла да изађе из затвора!

„Само храбро!“ шапуташе више у себи Едита. „Излазак је слободан! Следуј тачно ономе опису који је написан на хартији.“

Она изађе у ходник. Он беше празан. Стражара није опазила у ходнику.

Пошто је за собом затворила врата од затвора, намести боље једрило, и лагано корачаше кроз полумрачан ходник.

После кратког времена прође она поред једног широког улаза на десној страни. Ту су били Жбири, који су чували стражу.

Жбири не задржаше Едиту, која туда прође врло брзо.

Једно за другим, сви ови догађаји изненађиваху Едиту. Али она није имала времена да мисли о свему томе. Главно јој беше да што пре изађе из Дуждеве палате; да бега, да се спасе помоћу невидљивог помагача, који јој је прокрчио пут. —

Без икакве препоне дође она до означених степеница.

„Сиђи право доле низ исте степенице! Чим доле сиђеш, ти ћеш ући у радионицу старога Јакова!“ тако је било написано на хартији.

Не промишљајући ни мало, и не осећајући никакав страх, она сиђе низ сте-

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

25—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

24—40

пенице. Десном руком је пипала по зиду, а левом држала једрило да јој не спадне.

По кратком времену степеница не беше више. Сад је била у неком мрачном, као у гробу, ходнику.

Сигурним кораком иђаше Едита напред.

У томе се пред њом отворише некаква врата.

Слаба светлост једне старе лампе, осветли јој пут у ходнику.

Близу лампе неко стајаше. То је био ловац мртваца.

У исто време зачу се позната песма Нелина, она опет певаше о Дужду Марину Фалијерију, о ономе, чија је крв попрскала мраморне стубове на Дуждевој палати.

Стари Јакопо отворио је врата, како би лампа осветлила ходник.

Едита уђе у радионицу и збаци једрило.

„Светој матери Богородици нека је хвала!“ повиче Јакопо склопивши руке.

Нела гледаше запрепашћено у Едиту, за тим скочи и притрчав код ње, клекне.

Јакопо затвори врата

„Сад сте избављени, Сињорина!“ рече он, а очи му се напунише сузама.

„Али ко ми је помогао да побегнем, добри старче, говори? Ко је писао оне две цедуљице? Ко ми је саопштио ону тајанствену вест?“ упита Едита. „Да не бесте ви то, Јакопо?“

„Та ви врло добро знате, Сињорина, да ја не знам да пишем,“ одговори старац.

Едита подиже Нелу и пољуби је.

„Дакле ви нисте то учинили, Јакопо? Онда реците ми ко је писао оне цедуљице? Ко је отворио врата? Који ми је.....?“

„Други пут, Сињорина, други пут,“ прекине јој даљи говор стари Јакопо и показа руком на друга врата која беху у радионици. „Ми не смемо дуго да се задржавамо овде. Немамо за то времена! Ми морамо да идемо одавде. Тако вам свију светих, пођите за мном. Хајдете брже у моју гондолу, јер ви још нисте сигурни од гониоца.“

Нела брзо притрчи вратима и отвори их, па сиђе низ мокре степенице које су водиле каналу.

Јакопо опоминьаше Едиту да се пожури.

„Ја никако не могу да појмим све ово што се са мном догађа!“ рече Едита. „Али ипак мислим, шта више уверена сам, да сте ви ту умешани Јакопо!“

„Главно је свршено: ви сте спашени, Сињорина, нека је свемогућем Богу хвала за то!“ шапуташе Јакопо. „Али сад будите мирни! Још није дошло све!“

Кад су изашли на поље, Јакопо затвори врата од радионице.

Нела је била ушла у гондолу, Јакопо и Едита такође уђу.

Нела и Јакопо одгурну гондолу од степеница, која се брзо изгуби у мраку.

Сутра дан у јутру тамничарева жена виде да је отворен затвор где је била Едита.

(наставиће се)

Власник Мелицијан и Кимпановић штам. а Мелицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 191 Београд, Четвртак 13 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

претплата се шаље Медицинару и Кимпан-вић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 13 Муч. Карп и Пап.
Католички: 25. Криспин
Сунце излази: у 6 сах. 58. м.
залази 5 сах. 2 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

КУРС

Дукат	5 78
Наполеон	9 64

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

Петак, 14-ог *Циганка*, позоришна игра у четири чина, с мелодрамом и певањем. Од Волфа.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
„ ин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Нађено. Јуче је у јутру нађено на варош-капији, улици Косанчићев венац мртво мало дете. Одма је предузета најстрожија истрага.

*

Привремени отпуст. Министар војни решио је, на основу чл. 18. тач. 2. закона о устројству војске, да се сви војници — двогодишњаци у *пешадији*, који до конца Фебруара идуће године одслужују свој двогодишњи рок, отпусте сад одмах кућама на привремени отпуст.

*

Примљени на виши курс. У вишу школу војне академије, на основу указа Ф Ђ № 6554, а према члану 46. закона о устројству војне академије, примљени су *поручници*: пешадијски Милован Ружичић, Милосав Живановић, Новак Бранковић, Јеврем Бранковић, Стева Јовановић. Димитрије Павловић, Мих. Димитријевић и Павле Пауновић, артиљеријски Мих. Христић, енжињерски Милутин Савић; *потпоручници*: артиљеријски Гојко Ђурић, Ђ. Анастасијевић Милутин Мишковић, енжињерски Милош Божановић, коњички Св. Петровић, Љ. Ђорђевић, Б. Пејчановић Ђ. Ђорђевић, Љ. Барјактаровић, пешадијски Лука Лазаревић, Боривој Драгашевић и Владимир Кондић.

*

Стављен у пензију. Као што смо известени Његово Преосвештенство владика жички Никанор Ружичић дао је оставку.

*

Непријатност у храму талије. — Позориште се не греје. Хладноћа је као у леденици. Публика се грчи од зиме, а они који су се преварили, те пре преставе скинули горње калуте, трче после првог чина и облаче их. Последње јаке хладноће опажале су се и на самој позорници, „Маглене магле“ попале су позорницу; глумцима — а и глумицама — од хладноће стегле се вилице, те су врло много замуцкивали, а није да нису знали улоге.

Кад смо изишли из позоришта, благодарећи богу, што су нам само носеви били црвени, од хладноће питали смо сами себе.

1.) За што је позориште празно? Да није за то, што се не греје? и

2.) За што се позориште не греје? Да није за то, што је позориште празно, па управа *нема рачуна*, да још и те издатке прави?

И, искрено да кажемо, нисмо могли да дамо себи тачна одговора. Али свакако биће оно прво, јер је публике како које преставе све мање и мање.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Нова Грађевина у Нишу. 2. Септембра ове године ударен је темељ згради, која ће красити другу престоницу српску, особито онај крај у коме је. То је основна школа. То је прва грађевина општине нишке и мило нам је што је то баш школа. Она је подигнута на негдашњем турском гробљу.

Да ли је некадања сила турска икада могла помислити да ће се онде, где су они сахрањивали трупа телеса своја, некада подићи ђаурска школа, да ће раја задобити царство и раскопати гробове својих господара?!....

У темељ је стављено написмено ко је подигао ову школу, кад и за време чије владе, и уписани су сви управници и представници појединих завода у Нишу. Освећење је извршило Његово Преосвештенство Епископ г. Димитрије, у присуству многобројног грађанства и чиновништва и свих ђака и учитеља основних школа.

Нека у скоро из нове зграде засветли видело науке омладини грађана нишких!....

Ђ.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Батенбергова женидба.** Почело се опет поговарати о овој ствари. На двору у Дармштату држе, да ће пруска принцеза Викторија ипак постати жена Батенбергова. Веле да је сада и цар Вилем II. тој брачној вези много мање противан. Тешкоће

Извештај о установљењу Савезне пиротске стрељачке дружине, и о њеном свечаном одпочињању рада.

под високом и моћном заштитом

Његовог Величанства Краља

Милана I.

установљена је и овде у Пироту стрељачка дружина.

(свршиће се)

Тужни ли су дани твога робовања о рођени брате Србине!....

Кад зулуми турски превршише меру? Онда, кад је Србину душа у подгрлац дошла, он се одважи да потражи спаса своме животу.

Србину, овом јадном мученику, појави се зора, али не беше сунца. Зора беше крвава. Одважност Србинова да стресе са себе тешке ланце дугог робовања изазва много чемерније дане. И зоре неста. Српска вила обмотана црнилом стајала је у току проливене српске крви са обореном главом. Тешки уздаси српске виле беше молитва, о Боже правде не дај да се поносито српско име угаси за навек.

Кад српску крваву земљу притискоше од свуда црни облаци; кад се у место песме разлегаше свуда плач и јаук; кад у утроби мајки српских чеда проплакаше; кад Сава и Дунав, ти највећи сведоци ондањих јада Србинових, потекоше мутно и крваво, — онда се цвет Срспства, који нехте напуштати своје огњиште, док га крвљу не залије, одважи да понова потража спаса своме животу.

Поуздање у своју заосталу снагу сећање на негдање славне и светле дане, које му у успомени очуваху гусле јаворове, запалиле су тучаник на чанку дуге захрђале крцалинке. Србину се јављају Цвети.

Таковски јунак разви заставу, то свето знамење Србиново, и у тај мах писпу пушка из Србинове руке у срезу поносите српске планине Јелице.

Зора се Србину појави. Она беше крвљу умивена, али се иза ње отвориште тајанствена врата природе, те испуниште српско сунце, слободу живима.

Таковски јунак скуби скромну српску кућицу. Србин доби своју отаџбину. Али ова екромна српска кућица беше под стражом крвавог шиљбока.

Син творца српске отаџбине, блаженопочивши Књаз Михаило, отера крваву стражу испред српског дома, и српска отаџбина поста слободнија. Кнежевину Србију, ову из костурнице и крви српске сграђену Србинову отаџбину, повери српски Бог витешком унуку великог Милоша. Краљ Милан прими у наслеђе Кнежевину, своју дедовину, али створи и своју тековину. Српској отаџбини прошири границе, извојева независност, и из Алинијх уста исчупа српску краљевску круну, обнови прву покосовску Краљевину српску, те тиме оживи идеју српску.

И ево! господо и другови моји, где српски витешки Краљ Милан и даљим својим тешким радом иде неуморно ка остварењу српске идеје.

Узимајући под моћну краљевску заштиту дружине, као што је ова наша он тежи да ширењем и неговањем стрељачке вештине подигне снагу отачаствене од-

да се врзу око тога, како и где свадба да се изврши. Држе, да ће се принцеза у Инглеској венчати. Пут царице Фридрих у Инглеску да је с тим питањем у свези. Поговара се у Дармштату, да ће кнез Батенберг ово дана путовати у Берлин.

—

* **Војачење у Босни и Херцеговини**. У котару сарајевском обављено је новачење 4, 5 и 6 овог месеца Пријавило се 590 новака. Задржано је 45 новака, од којих 26 Срба православних 14 Мухамедоваца а 3 католика. 7. о. м. било је новачење у граду Сарајеву. Узето је 24 новака, и то 8 Срба православних, 14 мухамедоваца, 1 католик и 1 шпањолски чивутин пријавили су заменике.

—

* **Велики снег**. Пишу нам из Стапара из Угарске: „Овде је 20. о. м. врло велика мећава била. Снег је почео око пола 5. сати у јутру падати и падао је све до 9 сати пре подне и тако јако да кад је престао, би је по кућним крововима 10 центиметара дебео снег. Од неколико дана је ужасно ладно у овој целој околини, да ни у сред зиме није ладније и многи су већ почели грејати. — Ни најстарији људи не могу да се опомену, да је кадгод у овој околини снег падао пре Петковаче.“

—

* **Грозно уморство** догодило се ових дана у Будимпешти. Богата удовица Алжерта Шандова нађена је изјутра у стану њезином сва у крви и грозно изрцварена секиром по глави. Старица је жива пренесена у болницу но није при свести. О зликовцу нема ни трага ни гласа.

—

* **Полудео тенор**. У последње време певао је у позоришту у Турину тенор, по имену сињор Стефано Рисби. Пре неки дан певео је Арнолда у „Виљему Телу“, но изненада заболе га нешто у грлу, и он осети да неће моћи одпевати високи С. У очајању ради тога, полети у гардеробу те се убије из револвера, који му је пре неки дан дала на дар једна од његових љубавница. На столу је оставио своју посетицу, на којој је написано: збогом!

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Трговина Кине. Мислећи да је у Европи све и сва, ми готово и не обраћамо своју пажњу на остале делове света. А да има и тамо трговине и индустрије по себи се разуме. Како индустрија у Азији напредује, најбоље се може видети из званичних извештаја, највеће државе на свету т. ј. Хине. Њена спољња трговина у прошлој 1887. години своди се на једну милијарду и 146 милиона динара. Она је са својих пијаца више изнела но што је унела. Тако је за 102 милиона динара више изнела но што је у земљу довукла. Извоз је за 624 а увоз за 522 милиона динара учињен, чега досад није било. У тој трговинској комуникацији на светским пијацама у Кини највише је за иноземство однесено два артикла, који су главни чиниоци хинеске трговинске индустрије а то су Свила и чај. Тим она снабдева не само остале државе у Азији и Европу, него и све остале делове света. Само што је прошле године хинески чај имао великог конкурента у чају индиском, који му је сметао да још боље прође. Осим тих артикала врло су добру проходњу имали и опијум, нар. чито памук и пиринач

Порцулани су већ почели да уступају са европских и америчких пијаца, где су главну продажњу имали — побива их европски порцулан, којим се врло вештачки имитира кинеско посуђе; а цена му је далеко мања не хинеском. Трговина с памуком стоји на здравој нози јер Енглеска највише лиферације памука чини се фином, те према томе и стоји тако добро. А зна се да Енглеска, готово целу Европу памуком снабдева. Обделовањем свиле Хинеска има већих доходака, но што европски фабриканти могу својим гвожђем, да добију, и ако је потреба гвожђа већа и лиферације огромније. Свакако Хина овим може послужити за углед европској трговинској индустрији.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Развод брака Краља и Краљице.

Званичне новине доносе писмо Његовог Величанства Краља упућено на Његово Високопреосвештенство Митрополита и одговор овога, којим се разрешава брак.

Та акта гласе овако:

По државно-правним принципима Владалац неможе потпасти под јурисдикцију никаквих судова, па ни духовних.

По канонима православне цркве, судску власт имају епархијски епископи, и само са њиховим пристанком, и по њиховом наређењу, епархијске конзисторије суде.

Архијепископ Београдски није само епископ једне епархије, него је и Митрополит све Србије најстарији међу браћом епископ у Краљевини, старешина целе духовне хијерархије автокефалне православне цркве у Краљевини нашој, и по канонима православне цркве, виши духовни судија од осталих епископа.

Према томе, и као миропомазаник Божији, који у цркви, и према цркви, има са свим изузетни положај. Ми смо, после дугогодишњег трпљења у врло несрећном браку са супругом Нам Наталијом, и када смо се уверили, да је брачни живот између Нас постао немогућан. Нашим актом од 12-ог Јуна о. г. обратили се Вашем Високопреосвештенству са молбом, да Наша света црква тај даље немогући брак разведе.

Отачаствени архијереји изјавили су и Нама лично, и песмено актом од 21-ог Јуна ов. г. упућеним Нашем Министру црквених послова, да је за решење Нашег брачног спора надлежан архијерејски сабор, што је и Ваше Високопреосвештенство својој депешом, супрузи Нам Наталији до знања доставило.

Као смеран и одан син Наше свете цркве, Ми смо, Нашим актом од 12-ог Јула ов. г. пристали на то гледиште отачаствених архијереја. али смо, као Краљ Србије у истом акту, означили Наша Владалачка преимућства, и с тога смо захтевали: да се Наш брачни спор расправи канонским путем, а по канонском праву, које једино за Нас важи, јер за Нас, као Краља Србије, према уставу земаљском, не могу важити прописи државних закона о личним одношајима.

Међу тим, у седници Архијерејског Сабора од 13-ог Јула ов. г. оба отачаствена архијереја, који су се писмено изјаснили за надлежност архијерејског сабора, гласала су против те надлежности, и за собом повукли већину Сабора, те је донесена одлука: да су за решавање Нашег брачног спора надлежни обични духовни судови, епархијска и апелаторијска конзисторија. Осем тога и Наша супруга Наталија, депешом Вашем Високопреосвештенству, енергично је протестовала противу надлежности Архијерејског Сабора.

Желећи да, — и поред толикогодишњег личног трпљења, и поред Наше понуде за измирење, којом смо хтели да избегнемо развод брака, но коју је понуду супруга Нам Наталија овако нељубавно, некраљевски и нематерински одбила, — дамо још један нов доказ Нашега самопрегорења. Ми смо узели у обзир протест Наше супруге против надлежности Архијерејског Сабора, и актом Нашим од 16 ог Јула ове год. допустили смо, да се Наш брачни спор спроведе конзисторији епархије београдске, али смо и у томе акту изречно резервисали сва Наша преимућства која устав и закони земаљски подјемчавају Краљу и Дому Његовом.

Противно тим Краљевским Преимуствима, конзисторија епархије београдске узела је у поступак Наш брачни спор по процедури, која је законима прописана за брачне спорове Наших поданика, и ако се томе противе изречне одредбе устава и осталих државних закона

Налазећи се, у то доба, из здравствених разлога ван отаџбине, Ми смо похитали да обуставимо тако неправилну радњу конзисторије, као и сваку њену даљу радњу по овој ствари до Нашег нам повратка у драгу Нам државу.

Вративши се у престоницу Богоданог Нам Краљевстра, и увидевши да сва Наша великодушна попустљивост и самопрегорење, кроз толико месеци нису постигли жељено дејство на супругу Нам Наталију него су напротив само послужили, да се од једног породичног питања Краљевског Нам Дома, направи озбиљна неприлика за Нашу државу и народну династију. — Ми увиђамо да је Наша Владалачка дужност, захтевати од Вашег Високопреосвештенства да силом Богодане му власти, а сходно канонским одредбама, уклони од српске државе и њене народне династије ову опасност, и да разреши на основу канона свете православне цркве Наш брак са супругом Нам Наталијом.

Препоручујући светим молитвама Вашега Високопреосвештанства Нашу Државу и Наш Краљевски Дом, остајемо

Наше свете цркве
верни и одани син
Милан с. р.
Краљ Србије

Дано у Нашем Краљевском двору у Београду, 11-ог Октобра 1888.

Његовом Високопреосвештенству
Архијепископу Београдском и Митрополиту Србије
Господину *Теодосију*

бране. Неуморан и трудан рад витешког Краља Милана, тежи једино на то, да се на српском огњишту роде Обилићи, Југовићи и осветници Косова. Он хоће да у жеже воштаницу на Косову и да прелије и окади мученичке кости. Оће да освети Косово и да заогрне краљевским плаштом Стару Србију, а Македонија макар мало и очекала на великог нашег Александра уздање и наду Српства.

Господо и другови моји! на завршетку ових мојих неколико речи, које потичу са дна душе моје, загрлимо се и заветујмо се, да братском љубављу и патријотским пожртвовањем истрајемо у овом светом предузећу и да чвршћајући мишице и вежбајући око потпомогнемо те да наш витешки и моћни заштитник, Његовог Величанство Краљ Милан Први, што пре оствари српске жеље и велику мисао српску, као њен Богом одређени носилац.

Употребимо ову срећну прилику те и браћи Пироћанима честитајмо установу овога удружења, са жељом да је и они својски и братски прихвате и потпомогну у њеном светом задатку.

А пре но што прво пушчано зрно обележи овај први друштвени рад нека и песма прослави његов почетак и ми сви скупа братски кличемо:

Да живи наш витешки моћни заштитник Краљ Милан I-ви и Његов светли дом!

После изговорене ове беседе проламали су се многобројни узвици сакупљеног света, Живио Краљ Милан I ви и Његов светли дом. Пошто је певачка дружина одпевала Краљеву химну, стрелци су се приближили биљези, одакле ће се пуцати и потпредседник друштва први пушком објави друштвени почетак рада. Гости и остали многобројни свет што беше дошао на ову двогубу светковину уз песму и свирку одпочеше весеље, које је трајало на стрелишту до мркле ноћи. Међу овима било је случајно и неколико сељана из оближњих села, па кад су све ово видели, питали су не би ли и они могли да буду у овоме друштву. Један пак од њих кога је ово ретко весеље јако одушевило, рекао је у томео душевљењу: „Сиромах сам али би ипак продао 100 ока жита, само да и ја будем друг вашега друштва.“

Овај случај изазвао је управни одбор на ту мисао, да позове у попис чланства и моћније сељаке овог округа, те да тако између њих распростре гајење ове дивне установе.

Нисмо у стању да опишемо одушевљење присутних, јер оно беше безгранично и у доказ овоме довољно ће бити, да наведемо само то, да су чак и неке од присутних госпођа и госпођица гађале на стрелишту. Ето шта може да учини братска слога, братски заједнички рад, да чак и женскиње својом њежном руком хвата пушку, да докаже да ће Косово, ако је потреба, и у њима наћи своје осветнике.

Када је се приближавала ноћ, чланови странци са гостима и осталим присутним а праћени песмом наших младих певача вратили су се у варош, где је одмах после тога одпочела илуминација са свирком и песмом и колом народним.

Одиста са хвалом се мора признати, да је општина овдашња а преко свога председника г. Војина Ћирковића, толико учинила са своје стране, за увеличање ове светковине, да се више неби могло ни пожелети.

(свршиће се)

† *ТЕОДОСИЈЕ*

По благодати Светога Духа смирени Епископ Православне Цркве Краљевине Србије, Архијеписко Београдски и Митрополит Србије.

Свима синовима свете Саборне и Апостолске Православне Цркве у Краљевини Србији: мир, очински благослов и поздрављеније.

На основу исказа Његовог Величанства Господара и Краља Србије Милана I-ог о немогућности даљега брачнога живота између њега и супруге Му Краљице Наталије; после свију од стране цркве дужностно покушаних начина за измирење брачне несугласице Њихових Величанства, но који су остали без успеха; и на основу заповести богоносних отаца: **тани8 царек8 хранити, а дѣла Божіа пропокѣдати,** узели смо овај важни предмет у озбиљно и зрело размишљање. И по свестраном испиту дошли смо и сами до коначног уверења и убеђења о немогућности даљега брачнога живота Њихових Величанства. Тако исто, узели смо у обзир још и свештену и неприкосновену личност Владаоца и Његове династијо, интересе наше свете цркве, као и интересе државне, па, по непреложној заповести Господа и Спаса нашег Исуса Христа, датој божественим Апостолима и њиховим прејемницима: **Єже аще свѧжете на земли, б8детъ свѧзано на небесѣхъ и єже аще разрѣшите на земли, б8детъ разрѣшено и на небесѣхъ;** придржавајући се при том још и древног обичаја православне цркве и подобним приликама, по сили власти Митрополита афтокефалне црке српске,

Благословом својим

разрешавамо и разводимо брак који је закључен по обредима Православне Цркве, 5-ог Октобра 1875 године, у Београдској Саборној Цркви, између Краља Милана I и Наталије рођене Кешко, и проглашавамо да тај брак више непостоји.

ЕБр. 1247. Дано у двору нашем, у резиденцији наше Архијепископије и Митрополије српске у Београду, дана 12-ог, месеца Октобра, године 1888-ме по оваплоћењу Господа и Спаса нашег Исуса Христа.

† Благословеније Господње на вас всегда њиње и присно и ва вјеки вјеков. Амин.

(М. П.) ТЕОДОСИЈЕ с. р.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 10. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени. Амет Арабмед из Арабастана; Алекса Поповић, зидар из Турске; Момир Маринковић; Богосав Грујић; Драгутин Миљковић; Мијајло Костић; Тоша Трајковић, обућар Јованча Симић, касапин; Катарина Петровић.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Стојан Протић, сарадник „Одјека“ због опорочавања власти; Таса Николић, писар за носену пилеж против полиц. наредбе; Завиша Протић за неупис слугу; Урош Симић слуга из Аустрије због скитње; Антон Мијатовић, носач због пијанчења.

*

(*Спроведени суду*). Спроведен је суду вар. Београда на осуду Сима Казанџић, пиљар и жена му Криста обоје због јавне увреде.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

— Његово Величанство Краљ Милан приликом свог бавлења у Бечу подарио је великом бечком уметнику Адолфу Соненталу крст св. Саве. Како је одмах по том Његово Величанство пошло на пут, то је Сонентал одмах похитао на станицу, да заблагодари за одликовање. Том приликом Краљ је изјавио, како му је мило, што је могао лично упознати уметника, коме се је увек дивио на позорници, и да му је мило што га је могао одликовати.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Књегиња Долгорукова. О кнегињи Долгоруковој супрузи рускога цара Александра II, пишу париски листови: Кнегиња сматра себе као законит, супругу Александра II, те тражи да је сви као такву сматрају, а то њезина околина и познаници и чине. Она не само да не избегава разговор о покојном цару, већ баш хотимице наврће на тај разговор, називајући га увек својим мужем. И њезина деца сматрају себе законитом децом Александра II, на што су са свим и овлашћена услед указа Александра II. Најстарији њен син Ђурђе, који сад има 18 година, веома је лен и врло разборит младић. Он ће скоро да ступи у петроградску гардијску пуковнију; но он тији да ће му бити врло тешко у служби у Петрограду, због његових чудних односа спрам садање царске породице. Она има још и једну ћер, која је веома лепа, али није баш тако љупка и мила. У осталом односи кнегиње Долгорукове спрам садањега цара Александра III, нис баш тако лоши, као што се у опште мисли Цар њој увек каже: „Ти“ и зове је просто „Марија“, а она њега још простије: „Саша“. Њеног сина, садање цар зове просто „Ђуро!“.

*

Време је љубав. Катуло Мендес, прича у једним париским новинама ово:

„Госпођице? — Господине? — Хоћемо ли се узети? — Ја сам баш на то мислила! — . . . И не изгубише ни часка. И њени и његови родитељи приволеше се, те се у брзо учинише, све припреме Младе госпе, и госпођице, које су дошле на свадбу нису имале кад ни да разгледају дарове, претење, чипке и т. д. толико је то журно ишло, јер, забога, младенцима се журило. У цркви је, такође, на брзу руку свршено, а десет часова по венчању већ су младенци сели у влак, да се одвезу у лепу земљу и слинака и поморанаца. Но већ код прве постаје изађоже из влака, потражише једну собу у гостионици, па не дајући ни келнеру времена да наложи ватру, узеше се за руке, загрлише се и обасуше се пољубцима. Љубили су се, боже, љубили, љубили, љубили. . . . . јер били су као луди једно у друго заљубљени.

Стари часовник кафански, морао се је чудити и крстити шта је све видео.

Сутра дан су се рано пробудили Он је изгледао зловољан а она суморна. Он седе у кревет и поче да облачи чарапу, па нешто се заустави, замисли се, погледа у жену, напрћи уста, па ће рећи:

— Душо и срце моје, баш нешто да ти кажем.

— Шта чедо? — гукну она.

— Нешто мислим, како би било да се ми раставимо?

— И ја сам баш то мислила! — — одговори она.

—

ШАЛА

Ђачки виц. Срео се Миладин са Никодијем; а оба баш су ових дана тако уфитиљили да су стезали кајш на последњу рупицу

— Богати, шта си данас ручао? пита Миладин.

— Ништа!

— Којешта! Па добро, а шта ћеш онда вечерати?

— Шта? Па оно што ми је остало од ручка!

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

М. М. Јевтићу, гимн. Шабац. Писмо примљено; по њему ће се поступити. До краја године стаје два динара.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 11 Октобар

кил	23145	Жита . .	12.00
„	18.181	Сувих шљива .	30.—
„		—— Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3972	Кукуруза стари	8.00
„		—— Кукуруз, браш.	8 —
„	1024	Јечам . . .	7.75
„	6152	Овас . . .	7.75
„	393	Раж . . .	7.50
„		— Мекиња . .	—.—
„		—.— Краза . .	—.—
„	127	Пасуља . . .	25 —
„	337	Ораја	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—

СТАН са пет соба са свима удобностима, и један са 2 собе у улици два јаблана број 35 упитати Стану Милојевић удову мајорицу. 1—3

ЗА САМЦА ИЛИ ЗА ФАМИЛИЈУ без деце од 1. Невембра издајем у мојој кући на горњем боју један стан под кирију који садржи три собе једну кујну и собу за млађе и остале потребне удобности Кнез Мих. улица бр. 35

За услове обратити се у дрогерију Др. Ј. Ђурић и Марковић.

Милева Ј. Марковић.

4—6

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (112)

Она брзо оде и саопшти ово настојнику.

Настојник беше се дао у бригу и није знао шта да ради. Он прегледа собу, врата и браву — али све беше у свом реду.

Да неби на себе навукао одговорност он се реши да за сада ништа не јавља о бегству Едитином, можда ће доцније бити боља прилика за то. Соба буде опет као и пре затворена. Он се је надао да се неће тако брзо дознати о бегству, јер многи апсеници буду у затворима заборављени, па ту тако и умру.

XI.

Пуста палата.

Као што смо видели, Дуждев синовац уверио се да није Краљица Ноћи она женска, која је била на острву Св. Лазара, и која је нашла смрт у морским валима.

Док су у Дуждевој палати и осталим круговима тврдо уверени били, да она тајанствена женска прилика није више међу живима, Лоренцо Пријули знао је на сигурно, да удављена није Краљица Ноћи, и са тога се поуздано надао да је она још жива.

Све оно, што је до сад сазнао, није могло да га увери о животу Краљице Ноћи. Једног дана, а то је после оне ноћи, кад је Инго Фоскари удесио заверу против Брабантинија, случајно наиђе Лоренцо на једног човека, од кога сазна за траг Краљице Ноћи. Тај човек беше отрцани просјак Песари, кога је Лоренцо нашао између стубова Дуждеве палате.

Лоренцо му пружи један златан новац. Просјак му благодари и пољуби крај његовог огртача.

„Свети Василије нека вас благослови, Монсињоре!“ рече он. „Ви сте свагда милостив и добар према мени! Ох, кад бих и ја могао вами да учиним какву услугу!“

Лоренцо се замисли.

„Па ваљда ћеш моћи, старче,“ одговори он. „Ти се мешаш свуда, ти просиш свуда, па и чујеш свуда где се и шта се кад догађа?“

„Тако је, Монсињоре, ја све чујем што се кад и где догоди!“ увераваше га Песари.

„Ти знаш дакле да је међу крсташима била једна Сињора, није ли истина?“

„Тако названа Краљица Ноћи? Она је мртва, Монсињоре!“ одговори просјак.

„Јеси ли је видео који пут? упита Лоренцо даље.

„Не једном, него више пута, Монсињоре!“

„Па где си је то видио?“

„На пољу, тамо на крају канала Гранде, у оној пустој палати, Монсињоре! Мислим да је та палата припадала једном из крсташког братства?“

„Дакле тамо постоји каква палата?“

ПОРЕД МОЈЕ КОЖАРСКЕ радње, коју сам у великом избору сортирао са најбољом сортом еспапа за обуваре папучаре, ћурчије, сараче и сатлере, сортирао сам велики избор мушема за тапацирере, као за астале, патос, и чаршаве кревет ске и све сорте по најумереним ценама

Светолик В. Зекавица
кожарска радња у Васиној улици бр. 6 идући великој пијаци

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због пре|мештаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник конзисторије

ПОД КИРИЈУ

две собе с кујном из авлије, издаје се одма у крагујевачкој улици број 6. 1—3

ТРГОВИНА
МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА
НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г Ђорђа Фајферта 100 килограма 1. динар и 40. пара постављено у кући.
1—3

Један ђак учитељске школе, тражи да поучава ђаке, из основне школе и нижег разреда гимназије, за квартир и кост.
Упитати уредништво.

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МИНХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном
БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2" до 2" метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 15—15

ЂОРЂЕ Ј. ЈЕЗДИЋ

јавља својим поштованим пријатељима да је иступио из Бакалско Фарбарске радње гос. *Косте Петровића* где је више година као деловођа био, и да је за себе такову радњу отпочео на углу куће госп. Томе Андрејевића преко од коларчетове пивнице.
1—5

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

У КАФАНИ КОД
„РУСКОГ ЦАРА“
од данас па сваки дан даваће своје
КОНЦЕРТЕ
познати капелник
Г. КАРЛ МЕРТЛ
са својих 14 чланова
1—3

МОЈА ЖЕНА ДРАГА, пре неколико дана напустила ме је и отишла код својих родитеља из узрока тог; што сам јој хтео стати на пут њеном раскалашном и развратном животу. Овим је позивам да у року од 8 дана, по изласку трећег огласа у новинама, дође к мени на продужење брачног живота, не будели хтела, сматраћу да ме је изневерила и напустила, тужићу је надлежном суду. Дугове њене нећу никаке признати.
11. Октобра 1888.
Београд.

Сретен Н. Ресавац
касапин
1—3

ОБЈАВА

НА СРЕД ТЕРАЗИЈА у кући пређе г. М. Лешјанина а сада мојој имају три квартира за издавање под кирију, два из авлије а један са сокака за повећу фамилију.

Коме треба нека се јави г. Проки Јовановићу код „Руског Цара.“

Милош Глишић
трговац.

ОТАЏБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 3—5

„Тако је, Монсињоре, једна пуста палата. У њој нико не обитава, у оним напуштеним одајама обитавају само мишеви и пауци,“ настави Песари.

„И тамо си ти видио ону Сињору са покривалом?“

„Она је сад мртва, Монсињоре! Али она није бачена у ваздух са осталим крсташима!“

„А знаш ли ти то сигурно?“

„Са свим сигурно, Монсињоре! Пре но што ће се догодити експлозија, у вече, видили су два гондолијера једну крсташку гондолу. У гондоли је била и та Сињора са црним покривалом! Па то се потпуно слаже са мојим описом, јер је она истог вечера била на острву Сан Лазара, а после скочила у воду и удавила се.“

„Дакле гондолијери су видили Сињору са црним покривалом?“

„Тако ми Бога, видили су је, Монсињоре! Са њом је била још једна женска њена служавка или ко зна шта је. По свој прилици је ова друга женска остала у гондоли и после у мору пропала, јер су гондолу Жбири гонили, и она се више није повратила натраг.“

Лоренцо остави просјака и оде. Ипак је дакле могуће, да Сињора живи.

Ова мисао није остављала Дуждевог синовца. Он је држао да се је она сигурно где сакрила!

Саопштење старог просјака показало му је траг где ће да је потражи.

Дакле на пољу у пустој палати? Тамо ће сигурно да дозна што о Сињори! Врло лако може бити да је она тамо потражила склоништа.

Лоренцо се реши да тамо сазна. Он намисли да, чим се смрачи, оде у пусту палату.

На сва друга места, где је он мислио да ће наћи Краљицу Ноћи, узалуд је тражио. Он је био на тврдој земљи, — у рибарским колибама — али је тамо није нашао. И на острву Св. Николе он је тражио али узалуд — ње не беше ни тамо.

Сад је случај показао где да је тражи.

Свакако беше Лоренцо уверен да Сињора живи, да је избегла смрт, која је постигла све оне што су били на Галери.

Лоренцо би најрадије одмах отишао у пусту палату, али је ипак држао да је паметније у вече, јер ће његов одлазак тамо мање пасти у очи, а сем тога рачунао је да ће Краљицу Ноћи тамо у то доба лакше наћи, пошто држи да је она дању прикривена на каквом острву, где не обитава нико.

Кад се ноћ спустила, оде Лоренцо до своје гондоле и нареди Матеу — своме гондолијеру — да вози право дуж канала Гранде до његовог краја, дакле кроз целу варош.

Стари гондолијер зачуди се овој наредби, јер је знао да иза Ријалто моста постоје предграђа где живе свакојаки лупежи и просјаци. Али је знао и то, да његов млади господар често чини овакве необичне излете, па је и навикао на овакве заповести. Да пита зашта ће тамо, то није смео. Он одгурне гондолу и веслаше правцем канала Гранде тамо, где му је било заповеђено. Вече се тек беше спустило.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

БРОЈ 192 Београд, Петак 14 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по години	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЗАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а поједини претплатници их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 14 Св. Параскева
Католички: 26. Митров дан
Сунце излази: у 6 сах. 58. м. залази 5 сах. 2 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

КУРС

Дукат	5 78
Наполеон	9·64

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

Петак, 14-ог *Циганка*, позоришна игра у четири чина, с мелодрамом и певањем. Од Волфа.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Извршен претрес. Као што чујемо ових је дана, од стране управе монопола дувана извршен претрес по вароши ради хватања кријумчарског дувана.

Олакшица. Они грађани београдски, који су платили порез и желе идућег збора, у недељу 16. ов. мес. да гласају за пијачно питање, требали би сами или преко другога да се у благајноме оделењу општине увере, јесу ли заведени у списак гласачки. И преко сваке пажње, лако се догађа да је по ко год из списка изостао кад је порезу мало доцније платио. Они пак грађани, који не доспу стићи у општину пре збора, добро ће учинити да са собом понесу листу последњи пут плаћеног пореза.

За сваку је осуду то, што знатан број имућнијих грађана, оклева са плаћањем пореза, те због тога губи право кад треба да дâ глас за питање и свога сопственог интереса.

*

Јавно предавање. Као што смо са поуздане стране извештени г дин М. Павловић слуш. прир. и пед. наука на јенском универзитету, држаће пред полазак свој једно предавање у београдској учитељској школи из психологије.

Г. Павловић је млад човек који се са таком збиљом спрема за свој позив у животу, да ми збиља очекујемо повољан резултат при овом његовом првом покушају.

*

Збор Данас држе збор све старешине еснафа. Шта се буде решило и у опште већало на томе збору донећемо у идућем броју.

*

Ангажован. Као што смо извештени. г. Љуба Станојевић, „који је глумачку вештину студирао на страни,“ примљен је за члана нашег народног позоришта. Ми немамо шта против тога што је г. Станојевић ангажован, само се још радујемо што ће нам се њиме појачати мушко особље, с којим доста траљаво стојимо, али, како смо ми извештени, његовим ангажманом учињена је неправда другим много бољим и заслужнијим члановима. Уобичајено је бар, да се платом одређује и ранг, месту којим се какав члан уврштује међу остале. Г. Љуби Станојевићу одређено је 15. дуката месечно; том платом дато му је и видније место од његових старијих и бољих другова, — дакле хтело се посредним путем и да потврди да је бољи од њих а међу тим да ли он баш то заслужује? Ако је у опште јавност меродавна, о њему је говорено и сувише, чак можда и симпатично, па ипак се није мислило на толико одликовање његово. Оно, до душе, није се знало да је ваљало рећи и место где г. Љ. Станојевић долази, али ако се баш и то тражи онда ваља тројицу одбројати па онда њиме почети; сем ако све то није с тога што је г. Станојевић био на „страни“; али, као што се види, њему то није бог зна колико помогло.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Неки грађани нишки, које интересује напредак њихове вароши, понова су покренули мисао о установлењу једног сталног позоришта у Нишу. Да је увођење једне такве установе у живот врло важно о томе не треба ни говорити; али и то стоји да је и остварење сталног позоришта у Нишу скопчано са огромним тешкоћама, а далеко теже је подизање сталне позоришне зграде. Ми са своје стране честитамо браћи Нишлијама; ну, у исто време напомињемо им, да би свакако било далеко боље када би се они тога ради обратили и нашој позоришној управи и министарству просвете. Дивна мисао, али препреке велике — треба енергије и пожртвовања. А углед друге престонице српске тим би свакако био далеко већи, што би могло и Нишлијама на част да служи; а и наша уметност могла би се све више богатити.

Извештај о установлењу Савезне пиротске стрељачке дружине, и о њеном свечаном одпочињању рада.

под високом и моћном заштитом

Његовог Величанства Краља

Милана I.

установљена је и овде у Пироту стрељачка дружина.

(свршетак)

О овоме одпочињању рада, дружина је депешом известила господина Министра војеног, г. дивизијара тимочке дивизије, и све остале стрељачке дружине, а Његовом Величанству Краљу, као свом високом заштитнику одправила је ову честитку:

Његовом Величанству Краљу
Милану I ом
Београд

Под Високом и моћном заштитом Вашега Величанства, образована је и у Пироту стрељачка дружина, са племенитом цељу, да гаји оне врлине, које су векови робовања у овоме крају утирали, да гаји врлине јунаштва и опхођења с оружјем, како би сваки и од нас са што већим поуздањем сљедовати могао своме храбром народном вођи у лицу Вашег Величанства ослободиоца Пирота и нових крајева.

Срећна и радосна што свој први рад данас на дан рођења Вашег Величанства почиње, што свој први бојеви метак данас пушта, стрељачка дружина у свеколикој понизности хити, да са свима својим члановима поднесе своје најпонизније честитање о дану рођења Вашега Величанства са искреном подајничком жељом:

Да Бог подари нашем краљу, срећу, здравље и крепост, да своју велику замисао срећно изврши и наде свега српског народа испунењу приведе.

Пиротска стрељачка дружина, славећи данашњи дан, подносећи своја честитања моли Бога и од срца жели: да живи Краљ Милан I-ви и Његов дом.

Од стране побројаних лица и дружина, којима се дружина јавила добивене су ове честитке:

I. Из Београда

Господину Дробњаку п. председ. стрељачке дружине
Пирот

Поздрављајући данашњи постанак пиротске стрељачке дружине, ја јој од свега срца желим добар успех и срећан напредак у славу наше отаџбине и нашега Краља.

Живио краљ Милан I-ви
генерал *К. С. Протић.*
војени министар

II. Из Београда

Стрељачкој дружини
Пирот

Сретан почетак, сложно братски очувајте ову установу на славу узвишеног заштитника и драге нам отаџбине

У име савеза и Београдске стрељачке дружине председн.
Лешјанин

III. Из Књажевца

Председнику стрељачке дружине
Пирот

Радујем се образовању прве стрељачке дружине тога округа. Честитам први састанак и почетак са жељом, да вам рад буде успешан и користан на срећу отаџ-

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Одронила се земља**. Ноћу између 19. и 20 о. м. по римском, одронио се међу Салландром и Гресаном у Италији велики комад земље, који је захватио воз из Неапоља у Бриндизи, те је том приликом претрпао шест људи, а десет су тешко рањени. С возом је ишло много њих из Тарентна, који су се враћали са свечаности у Напољу и Риму.

—

* **Из Париза** јављају: Прошле ноћи одвољен је у Хавру са зграде немачког к нзулата грб и бачен у блато. Префект је одмах отишао у зграду немачког конзулата изјавио му своје сажаљење и рекло да ће се одмах наредити истрага, како би се нашли кривци. И министар спољних послова изјавио је такође своје сажаљење министру грофу Минстеру.

—

Телефон између Беча и Будимпеште. Угарски Министар путова решио се да изведе телефонску везу између Беча и Будимпеште, а тако исто намеран је да и оближња места састави телефоном. Буџет је одређен 60.000 фоината.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Пијаца новца. Банкери Лондонска и Берлински задовољно тољају руке. Стање ствари на новчаним пијацама побољшало се јако. Комуникација новца постала је живља, а према томе и релативна вредност новца појачава се. Капитали резервни знатно се повећавају јер и главне своте капитала постају веће, пошто су многи банкери и играчи на берзама осетили сигурније земљиште под собом т. ј. пошто су се уверили да су односи са Берлином врло повољни. Слакако да апсолутна вредност а тако исто и релативна нашег новца и наших лозова мора се према стању главне берзе управљати. Према томе може се известити да наши лозови добро стоје.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Указом Његовог Величанства производи се: досадашњи контрактуални лекар II. класе, Михаило Лренц у чин санитетског капетана II. класе с рангом од 6-ог децембра 1887-е године.

и марвено-лекарском помоћнику II. класе, Љубомиру Ђорђевићу уважава се оставка, коју је поднео на државну службу;

контрактуалном војном лекару II. класе, д-р Хајнриху Глингеру, уважава се оставка, коју је поднео на државну службу;

контрактуалном апотекарском помоћнику I класе, Атанасију Нешковићу, уважава се оставка, коју је поднео на државну службу.

и на предлог војног министра, а на основу члана 46-ог, закона о устројству војне академије, одређује се: да се ове године приме у нижу школу војне академије двадесет и два слушаоца — официра.

—

Министарски савет, по највишем овлашћењу Његовог Величанства Краља, од 22-ог јула ове год., на предлог министра грађевина, поставља:

за инжињера пете класе рачуноводног одељења министарства грађевина, Светозара Гикића, инжињера шесте класе истог одељења.

—

Д-р Антоније Зајичек, физикус округа крајинског, после кратког боловања умр'о је 8 ог о. м.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 10. Октобра 1888.

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Коста Урошевић келнер из Аустрије због скитње, Арон Ахалај молерски момак због нереда, Гојко Марјановић због крађе.

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Јован Новаковић и Јован Крантић тежаци због крађе врћика, Пера Манојловић слуга из Алексинца за повратак из прогонства, Амет Арабмед због скитње; Никола Тодоровић механција што није пријавио кога има у квартиру, Алекса Павловић пијар због нереда, Драгутин Ивковић због скитње.

(*Нађено.*) Синоћ у први мрак, нађено је једно мушко новорођено дете у улици Министарској, наспрам женске школе. За ноћ је предато на чување Тинки жени Карла Глиза обућара код „два тигра“

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Награде. Руска академија наука досудила је ове године прву „Пушкинову награду“ од 100 руб. Л. Н. Мајкову за биографију Бањушкова; а другу награду од 500 рубаља Ан. П. Чехову за његове приповетке.

*

Сара Берхнард већ се налази у Бечу где је почела своје гостовање. Играће своје најјаче комаде: „*Госпођу с камелијама*; „*Фредору*“, „*Фру-фру*“, „*Теодору*“ „*Адријану Лекуврерову*“. и »La Tousca». Гостује од 11 на закључно до 24. Новембра ове год.

*

Друштво списатељица и уметница. Код нас је неких година егзистирало Српско уметничко друштво Данас о њему, тако рећи, ни трага ни гласа. И док тако код нас књижевници и уметници и не сањају, и не помишљају, да спремају земљиште за образовање каквог друштва, дотле у страном свету чак и женскиње тако далеко напредује, да ствара уметничка и књижевна друштва која и нама могу за углед послужити.

У Бечу постоји од дужег времена једно тако друштво, које има доста велики број чланова. Ових дана је и херцегиња од Парис Марија Антонија ступила као учасница давши 100 форината истоме друштву.

Исто друштво држи своја предавања где се решавају питања из књижевности и уметности. Бечка преса вели да та предавања почињу почетком м. Новембра.

—

БИБЛИОГРАФИЈА

—

Изашао је 1 број илустрованог дечијег листа „Ђачета“ са овом садржином:

Здраво браћо, здраво сеје! (песма, са сликом); мојим читаоцима; страх од ђавола; под јабуком (песма, са сликом); од извора Мораве Бинче до Сталаћа; хајдук Вељко (са сликом); башахадски учитељ; белешке; ребуси. „Ђаче“ излази најмање 12 пута на годину. Година почиње и саршава кад и школа. Цена је листу на годину 1.60 дин. За стране земље 3 дин.

Писма, рукописе и претплату треба слати уреднику у Ниш, у плаћеном писму. Десети је број награда за труд скупљачима.

Неки Г. Пенков Бугарин, јавља преко бугарско научно — књижевног листа „*Напредъ*“, да ће да изда у преводу роман Александра Диме: Гроф Монте-Христо. Види се да Бугари хоће поступно да прођу све фазе у књижевности, па не смеју да обиђу ни Грофа Монте-Христо — нек им је срећно.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Мозарт и Росини. Једном се ова два светска вештака тако страшно позаваде, око неке музичке ствари, да дође до опорих речи. Росини као већ зрео музикант, хтеде пошто по то да уплатка Мозарта, који беше тада тек у једанајестој години, међу тим, чија се слава на далеко чула. На поседнку се Росини сети нечега чиме би ово постигао: сложи један акорд од 11 гласова, па рече младоме свирачу, ако посвира ових једанајст гласова у један мах, признаће му музичку способност. Мозарт погледа, па се одмах досети и одговори, да може, на истог тренутка удари пет гласова десном а пет левом руком, а једанајсти тон, који је био у средини, удари носом, те тако потпуно одсвира цео акорд, на општа задовољство и изненађење присутних, због ове детиње досетке.

Шта је са Станлејом? Лајтнант Висман није никако мишљења, ког су остали, који мисле да је Станлеј погинуо у дубини Африке. Напротив, он тврди, да се данас Станлеј находи у држави Ваделају код Емин-паше. Када би се каква несрећа Станлејовој експедицији догодила, то би до сад већ дошло до вароши на обалама ма какво извешће. И с тога Висман држи да никакви гласи од Станлеја нису хрђави но добри знаци за њ. А осим тога треба знати да су и везе између Ваделаја и Униора и Унгунде прекинути. Треба знати још и то, да овде, јужно од Екватора арапи грдну трговину воде с робовима. И та ће ствар остати још за дуго као нерешен проблем цивилизације и науке. Висман вели, када би му дали за тај посао једно два милиона марака и доста енергичних људи, добрих очију и снажне руке, да би за две године то гнездо Африке

бине а на славу и понос нашег узвишеног Господара и покровитеља стрељачких дружина Краља Милана.

Живио Краљ, живили Пироћани.

командант дивизије пуковник
И. Ђукић

IV. Из Крагујевца

Стрељачкој дружини

Пирот

Крагујевачка стрељачка дружина обрадована установом још једне стрељачке дружине, а нарочито у Пироту, жели јој срећу и напредак, да своја крила рашири целом околином српства.

Живио наш покровитељ Милан I. да живе стрелци пиротске дружине

председник п. пуковник
Срећковић

V. Из Ужица

Стрељачкој дружини

Пирот

Ужичка стрељачка дружина, честита тој дружини срећан почетак рада, желећи јој сјајни напредак под високим окриљем његовог узвишеног покровитеља.

У име дружине председник мајор,
Лаз. Павловић

VI. Из Ваљева

Стрељачкој дружини

Пирот

Честитам и вама и нама рођење узвишеног нам покровитеља. Живео. Честитам рођење ваше дружине. Живела.

председник мајор,
Коста Пантић

VII. Из Неготине

Стрељачкој дружини

Пирот

Срећан почетак и користан рад жели тој дружини савезна неготинска стрељачка дружина.

председник
Мијајло Лизаревић

VIII. Из Пожаревца

Стрељачкој дружини

Пирот

Пожаревачка стрељачка дружина хита да својим са члановима новоустановљене Пиротске стрељачке дружине честита да нашњи први рад. Жеља је ове дружине да садања воља, која обузима чланове истраје у овом предузећу и да се чланови умноже, јер то будућност отаџбине захтева.

Сигурно око и крепка мишица повешће нас сигурније жељеној мети ослобођењу и уједињењу уз предвођење високог покровитеља нашег краља Милана I. Вежбајте око, крепите мишице, то иште отаџбина, то иште ваш српски понос.

подпредседник
Стојан Павловић трговац
члан пословођа
Мишо Јовановића адвокат.

Ето, како је пиротска савезна стрељачка дружина одпочела свој рад. Пишући ове редове и ми не можемо да пропустимо прилику. а да јој не пожелимо срећан рад.

(свршетак)

могао тако у ред дотерати, да се не би трговање с робљима могло никад више овде да повраги а и Станлеја би морао пронаћи.

*

Руски доктор Гамалеј отишао је пре неколико дана из Одесе у Париз да прикаже Академији колерни отров.—Половином Маја идуће године иде исти доктор у Индију, ради практичне примене лечења на болеснициама.

*

Изложба магараца. Пре неколико година била је у Лондону изложба магараца. Изгледа да је ова изложба била величанствена и да је изнела на видик заиста најлепше егземпларе ове четвороножне и дугоухе животиње.

Услед овога, многе су новине почеле говорити о благородству магараца, који је имао част да носи Христа при његовом свечаном уласку у Јерусалим, на Цвети, што је много значајније, веле ове новине, него сви тријумфи Пол-Емила, Сципиона Африканца, Суле, Јулија Цезара и цара Трајана. Похвала магарцима заузимала је по три четири уводна чланка у најглавнијим органима енглеског новинарства, један је писац чак и то изнео свету на видик, да је први Езоп бацио камен на магарце и тиме дао повода, да се говори о њиховој лењости, непокорности, глупости и рђавом карактеру. То је рђаво од стране овог философа, што није имао сажаљења према јадима несрећног друга, преоптерећеног ударцима и послом.

—

ШАЛА

Да се власи не сете. Послали једном редову од куће родитељи једну повелику шунку; а овај не хтеде да потпоручик примирише што њу, па је сакрије у кофер. Али, добром оку потпоручиковом шунка се није могла измаћи.

После подне била „теорија“

Потпоручик пита баш оног војника ком је шунка дошла:

— Је ли Миладине, знаш ли ти ко се зове вегетаријанац?

— Знам, вели овај, вегетаријанац се зове онај који не једе никакво месо.

— Е лепо.. Него треба да знаш да ја нисам, нити мислим икад да будем вегетаријанац.

*

У школи. Учитељ (да ђаку јабуку). Шта је ово?

Ђак. Јабука!

Учитељ. Каквог је укуса јабука?

Ђак (загризе подобро парче: Ова је... брррр... кис ла! —

*

У министарству. Долази учитељ да моли министра за премештај. Почне да говори поиздаље.

Министар. Брже!

Учитељ говори брже.

Министар. Брже, брже!

Учитељ. Због ам! То је најбрже.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОТС

Приређивачки одбор концерта приређеног у корист једнога великошколца, који полази у иностранство ради свога даљег школовања, сматра за особиту дужност, да и овим путем изјави своју најтоплију захвалност свима суделоваћима на томе концерту.

Београд 14. Октобра. 1888 год

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 11 Октобар

кил	23145	Жита	12.00
„	18.181	Сувих шљива	30.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино	15.—
„	——	(Брашно деб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	3972	Кукуруза стари	8 00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	1024	Јечам	7 75
„	6152	Овас	7.75
„	393	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—.—
„	—	Кпаза	—.—
„	127	Пасуља	25
„	337	Орања	22 —
„	294	Катрана	25.—
„	428	Коре брезове	12 —
„	2.780	преча	3.20
„	9870	Сена	4.50
„	53560	Сламе	2 50
„	121	Масти	110.—
„	1080	Ноја топљеног	77.—
„	.—	Сочива	—.—
„	—.—	Кумура	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	477	Крушака	12·—
„	4138	Грожђа	17.—
„	79	Сира	85 —
„	343	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	633	Лука цр.	7.50
„	571	Лука бела	45 —
„	——	Арнаџика	—.—
„	1091	Кромпира	8 50
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—

ОГЛАСИ

—

СТАН са пет соба са свима удобностима, и један са 2 собе у улици два јаблана број 35 упитати Стану Милојевић удову мајорицу. 2—3

ЗА САМЦА ИЛИ ЗА ФАМИЛИЈУ без деце од 1. Невембра издајем у мојој кући на горњем боју један стан под кирију који садржи три собе једну кујну и собу за млађе и остале потребне удобности Кнез Мих. улица бр. 35

За услове обратити се у дрогерију Др. Ј. Ђурић и Марковић.

Милева Ј. Марковић.

5—6

ПОД КИРИЈУ

две собе с кујном из авлије, издаје се одма у крагујевачкој улици број 6. 2—3

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г Ђорђа Фајферта 100 килограма 1. динар и 40. пара постављено у кући. 2—3

У КАФАНИ КОД

„РУСКОГ ЦАРА“

од данас на сваки дан даваће своје

КОНЦЕРТЕ

познати капелник

Г. КАРЛ МЕРТЛ

са својих 14 чланова

2—3

МОЈА ЖЕНА ДРАГА, пре неколико дана напустила ме је и отишла код својих родитеља из узрока тог; што сам јој хтео стати на пут њеном раскалашном и развратном животу. Овим је позивам да у року од 8 дана, по изласку трећег огласа у новинама, дође к мени на продужење брачног живота, не будели хтела, сматраћу да ме је изневерила и напустила, тужићу је надлежном суду. Дугове њене нећу никаке признати.

11. Октобра 1888.

Београд.

Сретен Н. Ресавац

касапин

2—3

ЂОРЂЕ Д. ЈЕЗДИЋ

јавља својим поштованим пријатељима да је иступио из Бакалско Фарбарске радње гос. *Косте Петровића* где је више година као дедовођа био, и да је за себе такову радњу отпочео на углу куће госп. Томе Андрејевића преко од коларчетове пивнице.

2—5

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (113)

Многе гондоле пловиле су по каналу тамо амо. У палатама, које су биле поред канала, светлуцаху свеће, а и на појединим гондолама видиле су се разне шарене лампе од хартије; а то све даваше каналској води неку чаробност.

Лоренцо је седио испод балдахина, који беше у сред гондоле. Њему је била један жеља да оде неприметно у пусту палату.

Међу тим са друге стране на изласку из канала возише се у једној гондоли Јеронимо, Амадео и Стефана. Они се били упутили правс у пусту палату.

„Сад пажљиво“ рече Стефана рибарима „Боље је да се не чује шум од весала.“

„Видиш ли какву светлост на оној стародревној палати?“ упита Амадео

„Ништа, све је мирно, а у палати је мрачно. Нема никакве светлости,“ одгопори Јеронимо.

Гондола се приближи полупорушеним степеницама близу палате и Амадео се трућаше да гондолу дотера у један прикривен ћошак. Амадео имађаше као и Јеронимо црвену кошуљу, панталоне до колена а преко рамена висаше кајиш, о ком је обешен стари мач. На глави имађаху старе капе.

Јеронимо вешто искочи на степенице. Стевана изађе за њим. Амадео беше последњи, јер је гондолу дотерао у један прикривени ћошак, који је биле ту код степеница.

Кад су се успели уз степенице отворе врата од пусте палате, која нису била за кључаша нити зариглана, јер је и брава сасвим захрђала. Сви троје уђу у мрачан ходник.

„Да ли је крсташ већ у палати?“ упита Стефана лагано.

„Није. Ти си чула да га ми овде треба да дочекамо,“ одговори Амадео. „Нама ће га предати у руке сам граф Мирафијоре!“

„Онда није нуж о да га овамо доводи,“ рече Стефана. „Он га може и у вароши предати стражи.“

„Он нам је рекао: ако дође какав странац у Сенаторском или у каквом цуном огртачу, ви га убите! Тако је казао граф Мирафијоре! Та ја сам упамтио сваку његову реч! За тим рече: ако га ја будем пратио и он уђе у ходник, ви га одмах убите чим ја повичем: *чиним вам почаст идући вас напред, Монсињоре!*“

„Ту мора да има нешто друго,“ тврђаше Стефана.

„Ти имаш право! Једног крсташа неће нико називати: Монсињоре,“ дода Амадео.

„А шта нас се то тиче?“ рече Јеронимо. „Ми ћемо бити овде у заседи и пазити на њ. Ко год овде дође, пашће нам шака. Тако је заповедио богати граф!“

„Мени је све једно! Награда ће бити добра,“ одговори Амадео.

„Мир! Зар ништа не чујете?“ шапне Стефана.

„Чини ми се да долази нека гондола. Она плови брзо!“

„Весло се чује како по води удара!“

(наставиће се)

СУГРАЂАНИ

Прошлога Збора остаде пијачно питање нерешено, јер од 1815 гласача, који имају права гласа (да не уврстимо и оне који још нису платили данак за прошло полгође, а има их на 800!!) дошло је на збор и гласало свега 267. Овај појав у колико је за осуду, у толико је и жалостан. Из овога се види да нас је на језику велики број, а кад треба и делом да покажемо то исто, онда нас је и сувише мало.

Па и оно мало грађана, што је дошло на Збор, било је разним интригама тако поцепано, да се није никако могло доћи до резултата. Све дотле, док смо поцепани, док нам је пред очима само себичност и задовољавање личних интереса, пијачно питање протезаће се у недоглед и неће се никад решити онако, како је право за сво грађанство наше престонице. Све донде, док се поводимо за поједине људе, чији су интереси угрожени пијачним питањем, а немамо пред очима интерес васколиког грађанства — пијачно питање биће непрестано предмет трзавице и ругло престонице.

Да би се, дакле, то питање једном за свагда, решило на корист свог грађанства; да би престало бити предмет трзавице и ругло наше престонице, *нужно је да сваки гласач дође на збор, који ће бити у Недељу 16. овог мес. и на коме ће се питање решити са онолико гласова, колико буде гласача дошло.*

Сад, нека нам је дозвољено, да наброимо какве ћемо користи имати, ако се на Збору реши ово питање онако, како је предложио Општински одбор; који је при решењу истога био руковођен правдом и интересима целокупног грађанства:

1. Тим начином добија се право, да се могу у свако доба, поред садањих, отворити још пет пијаца — разуме се ако се јави довољан број пиљара;

2. Они грађани, који су, због даљине пијаце морали пробавити често по један, а можда и више сахата, док набаве дневне потребе, добијају пијаце ближе и уштеђује им се дангуба;

3. Оваким решењем заштитиће се велики број удовица и официра, који сносе све трошкове подједнако са нама, а законом су изузети да заступају своје право;

4. Одузима се могућност појединим интересцијама, да вуку знатан приход, којим би се Општина користити могла;

5. Ствара се могућност Општини да дође до годишњег прихода од 12—15.000 динара, којим би Општина могла млого што шта да ради, што би се клонило на здравственост свег грађанства.

Замислите, суграђани, шта би Општина могла да уради са сумом од преко 100.000 хиљада динара, што је до сада изгубила само зато, што су неколико њих интересција, разним ујдурмама и кајишарлуцима, свагда стајали на пут праведноме решењу овог питања и одузимали могућност да Општина дође до тако огромног прихода, и

6. Решењем овог питања, престале би све зађевице и трзавице у грађанству, зашта нам се до сада цео остали свет смејао.

Из свега овог, што смо до сада навели, види се колике и какве ће користи имати и Општина и грађанство.

Још нам је дужност, да обавестимо и онај део грађанства, кога су извесни бургијаши обманули, те је гласао против свог сопственог интереса.

На име, грађанство, у околини цветног трга, гласало је против слободних 7 пијаца а зашто? — Зато, што су га неколицина њих — цигло двојица — наговорили на то, плашећи га, да ће Цветни трг пропасти, ако се огласе 7 места за пијачна сместишта. Они — т. ј. она двојица — веле у своме прогласу од 10 овог мес. између осталога и ово:

Пијац Зелени венац, кад добија 60 пиљара, као што се предлогом одобрава, поништиће друге постојеће а нарочито Цветни трг и сметаће да се установе нове пијаце, те ће сам остати; и

Цветни трг не оглашује се као што би требало за пијацу, него остаје и даље привремена пијаца под истим условима као што и до сада.

Ни први ни други навод није истинит, него је проста обмана да се грађанство завара и гласа против свог сопственог интереса а ево зашто:

Зелени венац има данас сталних 34 пиљара а додајте овоме још и пиљарице и неколико касапа, онда слободно можете рећи да и сада на зеленом венцу постоји до 60 продаваца, који никако не шкоде ни великој пијаци ни цветном тргу. Дакле, према овоме једина је корист Зелено венчана та, што ће из оне рупчаге извести оне исте продавце на отворени простор, те да се више ни продавци ни купци не гуше у оном смраду, *а само за то, дају општини на 15.000 динара годишњег прихода.*

Други њихов навод није истинит због тога, што се баш гласањем за 7 слободних пијаца, *проглашава и Цветни трг за пијацу, дакле добија право да за свагда буде пијачно сместиште — а не привремено* као што веле они у прогласу. Оно, што је општински одбор казао у своме решењу да Цветни трг остаје и даље под истим условима значи: да Цветни трг остаје и даље пијаца, само зграда припашће после уговореног рока Општини, и она ће отуда вући приход — а не они који су до сада вукли тај приход.

Ето, суграђани, какав је прави смисао одборског решења, кога су цигло њих двојица изврнули само зато да обману грађане и наведу их да гласају против свог интереса, а то тим пре, што Цветни трг за сада и није добио законо право за пијацу, него привремено, па Општински одбор може после уговореног рока, одузети то привремено право, а овако, кад се место Цветног трга прогласи збором за пијацу, нико га не може одузети сем збора.

Према свему наведеноме, суграђани, похитајте сви листом на Збор у Недељу 16 ов. мес. и гласајте за 7 слободних пијаца, јер ћете само на тај начин заштити ваше право, а Општини, која и онако кубури, отворити нов извор одакле ће годишње добијати приход око 15.000 динара. Не учините ли тако онда ћете се кајати, јер ћете дозволити интересцијама да вам тлаче право, а Општини одузети тако знатан приход, што ће опет бити на општу штету.

У име грађана чија су права до сад тлачена:

Ник. Јов. Протић

рачуноиспитач главне контроле

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ" БЕОГРАД

БРОЈ 193 Београд, Субота 15 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медићијану и Кнежевић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

СРБИ!

Идуће 1889 године навршује се пет векова, од како је на Косовом пољу пропала стара српска држава.

Божијој промисли угодно је било да у данима тако светих и свечаних успомена, на обновљеноме престолу славних Немањића седимо Ми из племена народне династије Обреновића.

Велики Милош, неумрли Михаило створили су и на чврст темељ поставили живот препорођене српске државе. Ми се преко шеснаест година усрдно трудимо да њиховим стопама следујемо. Благодарећи пожртвовању Нашег верног народа успели смо да Србију напред поведемо.

Тиме смо 10-ог Августа 1872 године задатој му речи одговорили.

То Нам је и дужност била.

Жарко љубећи Свој народ, брижљиво чувајући Српску државну мисао, свакад па и данас, ако не већа оно тако исто велика дужност Нам је да предвидимо опасности које брод у младе препорођене државе прете, да се противу њих крепко боримо.

НАРОДЕ СРПСКИ!

У повесници нашој и славној и жалосној потражимо заједнички лека тим опасностима.

МОЈИ МИ ВЕРНИ И ДРАГИ СРБИ!

Заједно с оним који се поноси да је први међу вама, који осећа сву части пуну одговорност за срећу и будућност вашу, са вољом вашом првим краљем вашим, нађите у прошло сти народној поуке противу погрешака које су се могле, од нас свију, и које се могу учинити у данима у којима живимо, у данима када нам је суђено да много стварамо и потомству осигуран лепу и светлу будућност.

НАРОДЕ СРПСКИ!

То ће бити и најплеменитији и највеличанственији начин да достојно дочекамо и прославимо тужну успомену битке косовске.

СРБИ!

Да ли нам данас прети опасност од какве туђе навале?

После дугог и дубоког искуства на престолу свестранога познавања свију прилика, ево вам се у овој искреној речи народу своме, Срби, Господар обраћа, и вели вам: не!

Државе су жељне мира и спокојства и траже само да и други поштују њихов мир и њихово спокојство.

Политика лојалъога признања факата свршених вољом Европе, политика добрих и узајамних пријатељских односаја са силним суседним монархијама Њихових Величанстава цара Фрање Јосифа и Султана Абдул Хамида, са којима нас везују свакодневни и сваковрсни заједнички интереси, политика коју сам лично повео и водио после великих догађаја источних, када су моћни народ руски и његов племенити цар Александар II заложили снагу своје државе и крв својих синова за слободу хришћана, и када се Моја љубљена, верна и храбра војска јуначки борила за независност отаџбине, та политика сва је основана на потреби мира Европскога с којим је солидарна потреба Србије да се у миру крепи и развија. И ако се можда по кад што та политика није у свима круговима разумевала, Ја је са чистом и мирном савешћу остављам оцени повеснице.

Али и ако данас младој српској држави не прети никаква опасност од стране навале, има једна опасност која јој прети, као што је негда славну државу српску средњега века и срушила. Та опасност лежи у нами самима. Кобни раздор унутрашњи подрио је био земљиште на коме је пропала средњевековна српска држава. Раздор тај треба и данас уклонити да нова држава српска живи правилним, редовним и здравим животом, те да се спасе од нових кобних опасности.

Партијске борбе и страсти дошли су до свога врхунца.

НАРОДЕ СРПСКИ!

Дужност је и твоја и Моја да томе на пут станемо.

СРБИ!

Дужност је партија да се у борби уставе

Дужност је партија да се сете да над партијским интересима треба да лебди једно више и светије добро, добро мајке нас свију, добро наше миле и драге Србије!

СРБИ

У данима када приступамо петстотинитом Видов-дну треба да отаџбина види „ко је вера ко ли је невера."

НАРОДЕ СРПСКИ!

Први краљ васкрснуле српске краљевине обраћа се теби из дубине срца и вели ти: нек у твојој средини умукну сви гласови раздора; нек једнодушно сви мисле само на опште добро; а први пример томе ваља да ти даде и срећан је што ти га дати може твој Господар!

СРБИ!

Даља борба партијска може само стварати нових и жалосних призора каквих је од почетка овога века било и сувише.

Србија потребује вишеозбиљна рада; Србија потребује уређење државних финанција, Србија потребује строго еквилибрирани буџет државни, у коме би се у склад довеле потребе свију државних грана са потребама штедње и тачног испуњавања државних обавеза; Србији треба тако стање које би допустило да се данашње партијске борбе у народном представништву ублаже и да се приступи здравим реформама по свима пољима јавнога и државнога живота.

Ма како искрено да поједине партије теже да се постигне добро народа и државе немоћне су и трудови ће њихови остати неуспешни докле год у питању буду основни закони земље, устав земаљски.

Данашњи устав писам Ја створио. Он није Моје дело. Али сам га ипак ватрено бранио и брижљиво чувао већ и с тога разлога што народи и не треба олако да мењају устав који сам себи дају. И данас не бих са престола пред народ Свој с тим предлогом излазио да пред нама не стоји 1889-та година, петстотинита од славног пада нашег, да нема те јединствене, торжанствене и величанствене прилике да апелујем на све партије, на њихово дужносно родољубље према отаџбини, и да тим начином непокушам у данима овако свечаних, тужних и опет славних успомена, да оштру борбу међу синовима мајке Србије утишам.

НАРОДЕ СРПСКИ!

Тебе призивајући за сведока, прва Моја реч биће и нек је данас управљена на све партије да Ме помогну да се изради пројект новога устава и да се оствари ова велика Моја и народна жеља, устав који ће гарантијама за ред осигурати уживање већих и ширих политичких и грађанских слобода.

СРБИ!

На основу Свога уставног и владалачког права наређујем на дан 20-ог Новембра ове тек. године изборе за велику народну скупштину, коју сазивам у Своју милу и верну престолницу на дан 1-ог Децембра 1888, г. јемствујући Својом Краљевском речју за слободу избора, а од вас с правом захтевајући да их извршите у миру и реду достојном оваког заједничког рада.

СРБИ!

Дајте да за 1889-ту великом историјском догађају од 1389-те године, сложном радњом између престола и народа створимо новим уставом земаљским најдостојнији споменик, чврст и сталан темељ, на коме се може правилно и сигурно развијати народни и државни живот и осигурати будућност слободног и независног народа српског.

У то име Бог помогао и Нама и свима вама на добро и на славу Наше драге и миле Србије.

Дано у Београду
На Св. Петку
1888 год.

МИЛАН

Краљ Србије

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (114)

Јеронимо отвори врата врло пажљиво и лагано. Сад су ови у заседи из мрачног ходника лепо могли да виде шта се догађа на води.

Једна гондола са Изола ди сан Чијара, приближаваше се пустој палати.

У гондоли стајаше са грациозним и лаким покретима Синьора са црним покривалом — Краљица Ноћи — веслајући сама.

Стефана гурне Амадеа, и показа руком на гондолу.

„Погледај!“ шапне она. „Она је жива!“

„Тако ми свих светих,“ дода Јерони мо, „то је Краљица Ноћи!“

„Охо! — ено још једне гондоле! И она долази овамо!“ рече Амадео лагано и показа руком на другу страну канала.

„Мир! Не треба да се издамо!“ одговори Јеронимо полу-угушеним гласом и затвори врата. „Краљица Ноћа сигурно овде очекује крсташа, онда ће обоје бити овде!“

„И обоје ће пасти!“ дода Амадео.

Међу тим је гондола Лоренцова дошла близу пусте палате. Пошто је канал овде био врло широк, није било на води тако мрачно, и Лоренцо је могао добро да види шта се збива око палате а и по води.

Лоренцо се на један мах усправи.....

Он је опазио гондолу у којој беше Синьора са црним покривалом! То беше она! Она живи! Једва је једном нађе и сусрете, после толиког узалудног тражења.

„Тамо Матија!“ повиче он своме старом и верном гондолијеру.

И Краљица Ноћи опази ову гондолу. Она престаде да весла. Она је сигурно хтела да види ко је у тој гондоли, што јој се приближава.

„Синьора!“ повиче Лоренцо.

Краљица Ноћи окрене гондолу на воду и поче се удаљавати од пусте палате.

Лоренцова гондола пловила је брзо за њом.

„Синьора!“ повиче поново Лоренцо. „Чујте ме!“

Она је познала глас онога, који је дозивао.

„Не идите за мном, Синьоре,“ одговори она. „Не срљајте без узрока у опасност!“

„Ја морам да вас видим, морам да говорим са вама, Синьора! Једва једном дознадох да сте живи!“ рече Лоренцо, а његова гондола приближи се. „Ја се бојим за ваш живот! Бојим се најстрашнијег догађаја — — —“

„Ко се мени приближи, ко се са мном друж, тај је изгубљен, Синьоре! Сетите се крсташа! Сви су они пропали са Галером!“ одговори Краљица Ноћи.

„Сви, зар и она млада Синьора?“

„Евангелина, тако је, ја знам да је и она пропала! Послушајте моју опомену! Не тражите ме, на против избегавајте ме што можете више!“

(наставиће се)

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 15 Јефтимије и Лукиј
Католички: 27. Сабина муч.
Сунце излази: у 6 сах. 58. м.
залази 5 сах. 2 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

К У Р С

Дукат	5·77
Наполеон	9·64

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

Субота. 15-ог и недеља 16-ог: *Мазарен*, комедија у пет чинова. Од Дима (*Први пут*).

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Прокламација. Јуче из јутра растурене су по варошы прокламације Његовог Величанства Краља, којима се сазива велика народна скупштина. И службене новине донеле су исту, као што је и ми на челу данашњега броја доносимо.

*

Забава. Вечерас је забава „Београдског невачког друштва“ у Великој пиварі.

*

Митинг. У једном од скорашњих бројева, донели смо под домаћим вестима, како нам доста њих чланова „Уједињене Омладине“ из унутрашности пишу, изјављујући своје мишљење, да би на „Уједињеној Омладини“ било на првом месту да сазове митинг, на коме би се расправљало, сада већ горуће питање о Македонији Ми смо жеље ових појединаца изнели на јавност и мило нам је, што можемо констатовати, да београдски управни одбор овога друштва, није пропустило да одма узме у размишљање жеље својих појединих чланова, и на једној од својих последњих седница, решио је да ваља сазвати митинг.

Ми се сећамо, да смо били гости и на сличном митингу које је држала великошколска омладина. Ми смо увидели да тај митинг није донео никакве стварне користи, изузев што је показао спољнем свету, да смо ми живи за своје интересе. Но митинг великошколске омладине, имао је да буде друге природе, а митинг „Уједињене Омладине“, свакако, имаће и треба да буде што друго. На митинг великошколске омладине, сабрала се наша више образована омладина, која је имала путем науке и путем књиге да расправља само о питању нашега права на Македонију.

Данас је то право већ неоспорно. На митинг „Уједињене Омладине“ имаће да се прибере сва, целокупна омладина, и она не треба или бар неби требало, да расправља питање о праву нашем на Македонију, већ питање, о начину, и путу, којим треба почети радити, да се у Македонији истакне српска мисао, да она прожма све њене становнике, како би једног дана, једног великог историјског дана, били спремни, да се на глас своје браће окуне око заставе свога ослобођења.

*

Свечана седница. Јуче по подне у 5 часова, као што смо то већ раније јавили, држана је свечана седница управног одбор нашег „Црвеног Крста“, по што је јуче био дан двајестетогодишњице међународног одбора.

*

Друштво „Даничић.“ На Великој Школи већ поодавна се родила, најпре код слушалаца филолошког факултета мисао, да оснују чисто филолошку дружину, у којој би се на чешћим састанцима, расправљала специјална питања из њихове струке. Ове године, већ се успело на установи оваквог друштва, које је добило име „Даничић“. Јуче по подне, ово је друштво већ имало свој први састанак.

*

Дао оставку. Као што страни листови јављају г. Бедделин румунски посланик на нашем двору, који се сада налази у Букурешту на осуству, дао је оставку на своје место и долази ових дана ради опроштајне аудијенције.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Свадбено путовање на балону** Романтична свадба била је у Провиденци (покрајини Масачусеца). Пре него се балон дигао ступили су у чамац господин и госпођа Давид, те су венчани у присуству велике множине. Пошто је обред свршен балон се дигне у ваздух и младенци отпочну своје свадбено путовање. После неколико сати путовања пао је балон у велики мочар, и младенци морали су се два сахата мучити и држати за ужете, јер се чамац водом напунио. Најзад су се једва спасли.

—

Као што из Лондона пишу: велики амерички проналазач Т. Едисон, послао је Гледстону на дар један фонограф, у коме је Гледстон изговорио одушевљену беседу америчком народу. Кад је фонограф враћен у Америку, Њу-Јорк, фонограф је врло тачно опетовао Гледстонову беседу.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 14. Октобра 1888.

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Даринка Бошковићева служавка због скитње, Стојан Ђорђевић из Лесковца због крађе.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Танко Петковић каф. што је држао кафану отворену после прописног времена, Коста Михајловић механџија због нечистоће; Коста Јанчевић због скитње Јован Јуришић ковач за неуредне слугу.

*

(*Нађено.*) У варошком земунском атару нађени су кључеви Вертхајмове касе. Сопственик нека се пријави земунској власти.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Дела Федора Достојевског Крај свега тога што су дела најславнијег руског романописца Ф. Достојевског већ по неколико пута штампана по неколико хиљада екземплара и по разним журналима руским, пак, А. Суворин у својој „Јефтиној библиотеци“ (јефтина библиотека) издао је поново дела пишчева. Цело издање има дванаест свез ка међу којима се налазе ови радови: Бедни људи; Понижење и оскрбљење; Вечни муж; Браћа Карамазови; Идиот; записке; Пишчев дневник; велике и мале приповетке, и писма и примедбе из записника.

У издању се налази слика пишчева и кратка биографија; а стаје само 10 рубаља.

*

Географско друштво. 5. Окт. држало је петроградско географско друштво свој велики годишњи скуп. Посетилаца је било врло много. Прошле године била је одређена једна екскурзија у ј. Азију, а овога пута проф. Семенов читао је извештај о тој својој екскурзији, коју је ове године чинио. Он је обишао и испитао туркестанску и касписку област, за коју вели да је још у патријархалном стању. Резултати екскурзије су: потпуно испитивање „гладне пустиње“ која се 280 врсти од вароши Самарканда пружа. Семенов вели да су једине варошы Ташкенд и Самарканд центар свакојаке културе и цивилизације у том делу Азије. Ну, установом жељезничке пруге, временом ће се и сва околна места брзо културисати.

*

Парискa академија лепих вештина у Паризу држала је 20 Октобра (по рим.) своју главну седницу где су преседавали Банат и Делаборде.

Интересантно је још и то, да је жена данашњега преседника франц. републике као чланица исте академије на седницу дошла.

*

Споменик Шекспиру. Пре неки дан јависмо читаоцима, како су варошани Оксфорда у Енглеској свом највећем драмском песнику подигли споменик. А другог Октобра у Паризу присуствовало је много Енглеза, Француза и осталих народности новом подизању Шекспирова споменика. Тај споменик поклонило је међу народно литерарно друштво Паризу. А Парижани благодарни зато, поставили су споменик на једном од најугледнијих места светске престонице.

Неутон је поздравио откривање споменика, рекавши: „Зар Париз средиште цивилизације зар престоница литературе да нема Шекспиров споменик? — Шекспира, који није био песник не само једног века, једног краја, него свих векова и свију народа!...“

За тим је говорио Дарло и академик Мезијер: „Песник се не обраћа само свом народу; он је за све народе. Он је савременик свих епоха, он је драг и мио свима народима. Он уме да говори сваким језиком. У њему су песник и мислилац нераздвојни. Најпосле изговори беседу и Тил Клакети управитељ Théâtre Français и на свршетку отпевана је Марсељеза. На свечаности су присуствовали многи парискa уметници и књижевници првога реда.

БИБЛИОГРАФИЈА

Уредништву је послато на приказ:

Новије пор лне и грађанске. Основи права и државног газдинства. По Француском од Џера Лало-а, према српским земаљским законима, за српску омладину удесио Ђ Козарац Ова је књига награђена из књижевнога фонда ИлијеМ. Коларца. Цена 1. динар и по.

ЗАБАВА

ШАЛА

Он. Сећаш ли се, мила женице, оног красног буђелара, што си ми га поклонила. На једној су страни била извежена два голуба.

Она Е, није, голубови су били на другој страни.

*

Жалосна успомена. „Ето оно је то место, где ме је пре 4 године несрећа задесила. Овде ми се жена удавила и цилиндер утопио; ах, — цилиндер је био сасвим нов! —

*

С разлогом. Госпођице, ви знате како вас ја обожавам, ја не могу да живим без вас, живот би ми био прави пакао, — али молим вас реците ми брзо, хоћете ли поћи за мене, јер имам још једну „партију“ у изгледу!

*

Он је знао. Читав дом у кући. Муж и Жена се туку; а деца села у крај и смеју се.

На једаред ће средњи Ђокица, који виде да муж подлеже радосно узвикнути:

— Мицо, гле Аџо, Пајо... а ста ја казем, да је мама јаца, да ће она тату да туче!?

*

Разлог. *Син* Ја бих оче свакако био рад да мало пропутујем да видим света.

Отац: Та немам ја ништа против тога да ти свет видиш; него ја не волим да свет тебе види!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 12 Октобар

кил	15596 Жита . .	11.60
„	25.514 Сувих шљива .	28.—
„	—— Шљива нових	—.—
„	236 Брашно фино .	15.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	4417 Кукуруза. стари	8.00
„	—— Кукуруз. браш.	8 —
„	1307 Јечам . . .	7·75
„	5589 Овас	7.75
„	417 Раж	7.50
„	— Мекиња. . . .	—.—
„	—.— Кпяза	—.—
„	1746 Пасуља. . .	25 —
„	1161 Орања . . .	22.—
„	294 Катрана . . .	25.—
„	428 Коре брезове. .	12·—
„	10 450 пречa	3.20
„	17325 Сена	4.50
„	1030 Сламе	2.75
„	121 Масти . . .	110.—
„	1459 Лоја топљеног .	77.—
„	.— Сочива	—.—
„	— — Кумура. . . .	—.—
„	— кожа гов. .. .	—.—
„	610 Крушака. . .	12·—
„	7807 Грожђа . . .	22.—
„	811 Сира.	85·—
„	1178 Свиња . . .	60.—
„	— кис. купуса . .	—.—
„	1178 Лука цр. . .	6.50
„	571 Лука бела . . .	45.—
„	—— Арнаџика . .	—.—
„	4041 Кромпира .	8.50
„	— Вуне овче	—.—
„	— Шишарке . .	—.—

СТАН са пет соба са свима удобностима, и један са 2 собе у улици два јабланa број 35 упитати Стану Милојевић удову мајорицу. 3—3

СУГРАЂАНИ

Прошлога Збора остаде пијачно питање нерешено, јер од 1815 гласача, који имају права гласа (да не уврстимо и оне који још нису платили данак за прошло полгође, а има их на 800!!) дошло је на збор и гласало свега 267. Овај појав у колико је за осуду, у толико је и жалостан. Из овога се види да нас је на језику велики број, а кад треба и делом да покажемо то исто, онда нас је и сувише мало.

Па и оно мало грађана, што је дошло на Збор, било је разним интригама тако поцепано, да се није никако могло доћи до резултата. Све дотле, док смо поцепани, док нам је пред очима само себичност и задовољавање личних интереса, пијачно питање протезаће се у недоглед и неће се никад решити онако, како је право за сво грађанство наше престонице. Све донде, док се поводимо за поједине људе, чији су интереси угрожени пијачним питањем, а немамо пред очима интерес васколиког грађанства — пијачно питање биће непрестано предмет трзавице и ругло престонице.

Да би се, дакле, то питање једном за свагда, решило на корист свог грађанства; да би престало бити предмет трзавице и ругло наше престонице, *нужно је да сваки гласач дође на збор, који ће бити у Недељу 16. овог мес. и на коме ће се питање решити са онолико гласова, колико буде гласача дошло.*

Сад, нека нам је дозвољено, да наброимо какве ћемо користи имати, ако се на Збору реши ово питање онако, како је предложио Општински одбор; који је при решењу истога био руковођен правдом и интересима целокупног грађанства:

1. Тим начином добија се право, да се могу у свако доба, поред садањих, отворити још пет пијаца — разуме се ако се јави довољан број пиљара;

2. Они грађани, који су, због даљине пијаце морали пробавити често по један, а можда и више сахата, док набаве дневне потребе, добијају пијаце ближе и уштеђује им се дангуба;

3. Оваким решењем заштитиће се велики број удовица и официра, који сносе све трошкове подједнако са нама, а законом су изузети да заступају своје право;

4. Одузима се могућност појединим интересцијама, да вуку знатан приход, којим би се Општина користити могла;

5. Ствара се могућност Општини да дође до годишњег прихода од 12—15.000 динара, којим би Општина могла много што шта да ради, што би се клонило на здравственост свег грађанства.

Замислите, суграђани, шта би Општина могла да уради са сумом од преко 100.000 хиљада динара, што је до сада изгубила само зато, што су неколико њих интересција разним ујдурмама и кајишарлуцима, свагда стајали на пут праведноме решењу овог питања и одузимали могућност да Општина дође до тако огромног прихода, и

6. Решењем овог питања, престале би све зађевице и трзавице у грађанству, зашта нам се до сада цео остали свет смејао.

Из свега овог, што смо до сада навели, види се колике и какве ће користи имати и Општина и грађанство.

Још нам је дужност, да обавестимо и онај део грађанства, кога су извесни бургијаши обманули, те је гласао против свог сопственог интереса.

На име, грађанство, у околини цветног трга, гласало је против слободних 7 пијаца а зашто? — Зато, што су га неколицина њих — цигло двојица — наговорили на то, плашећи га, да ће Цветни трг пропасти, ако се огласе 7 места за пијачна сместишта. Они — т. ј. она двојица — веле у своме прогласу од 10 овог мес. између осталога и ово:

Пијац Зелени венац, кад добија 60 пиљара, као што се предлогом одобрава, поништиће друге постојеће а нарочито Цветни трг и сметаће да се установе нове пијаце, те ће сам остати; и

Цветни трг не оглашује се као што би требало за пијацу, него остаје и даље привремена пијаца под истим условима као што и до сада.

Ни први ни други навод није истинит, него је проста обмана да се грађанство завара и гласа против свог сопственог интереса а ево зашто:

Зелени венац има данас сталних 34 пиљара а додајте овоме још и пиљарице и неколико касапа, онда слободно можете рећи да и сада на зеленом венцу постоји до 60 продаваца, који никако не шкоде ни великој пијаци ни цветном тргу. Дакле, према овоме једина је корист Зелено венчана та, што ће из оне рупчаге извести оне исте продавце на отворени простор, те да се више ни продавци ни купци не гуше у оном смраду, *а само за то, дају општини на 15.000 динара годишњег прихода.*

Други њихов навод није истинит због тога, што се баш гласањем за 7 слободних пијаца, *проглашава и Цветни трг за пијацу, дакле добија право да за свагда буде пијачно сместиште — а не привремено* као што веле они у прогласу. Оно, што је општински одбор казао у своме решењу да Цветни трг остаје и даље под истим условима значи: да Цветни трг остаје и даље пијаца, само зграда припашће после уговореног рока Општини, и она ће отуда вући приход — а не они који су до сада вукли тај приход.

Ето, суграђани, какав је прави смисао одборског решења, кога су цигло њих двојица изврнули само зато да обману грађане и наведу их да гласају против свог интереса, а то тим пре, што Цветни трг за сада и није добио законо право за пијацу, него привремено, па Општински одбор може после уговореног рока, одузети то привремено право, а овако, кад се место Цветног трга прогласи збором за пијацу, нико га не може одузети сем збора.

Према свему наведеноме, суграђани, похитајте сви листом на Збор у Недељу 16 ов. мес. и гласајте за 7 слободних пијаца, јер ћете само на тај начин заштити ваше право, а Општини, која и онако кубури, отворити нов извор одакле ће годишње добијати приход око 15.000 динара. Не учините ли тако онда ћете се кајати, јер ћете дозволити интересцијама да вам тлаче право, а Општини одузети тако знатан приход, што ће опет бити на општу штету.

У име грађана чија су права до сад тлачена:

Ник. Јов. Протић

рачуноиспитач главне контроле

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 194 Београд, Недеља 16 Октобар 1885 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МИДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ЕРМИЛА Т. НИКОЛИЋКА

по роду ОБРЕНОВИЋЕВА

Слави св. евангелиста Лука али ове године не-може тога дана примати посјете због жалости у фамилији.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 16 Лонгин мученик
Католички: 28. Симон и јуда
Сунце излази: у 6 сах. 58. м.
залази 5 сах. 2 мин.
Последња четврт 16 у 2 с. 45 м. ноћу. Киша, магловито и ветровито.

КУРС

Дукат . . . . . 5·77
Наполеон . . . . . 9·64

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У недељу 16-ог: *Мазарен*, комедија у пет чинова. Од Дима (*Први пут*).

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 8—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Одбор за израду устава. Јучерање „Српске Новине“ доносе писмо Његовог Величанства Краља, упућено на г. Николу Христића председника мин. савета, које гласи:

Господин Председниче

Потребно је да се у вези са Мојом прогламацином, коју Сам под јучерањим управио на Мој драги и верни Ми народ, приступи к мерама за извршење мисли која Ме је руководила, и то таквим, које би одговарале духу Мојих намера.

Пре свега потреба је да се што скорије даде следства Мојој жељи да све партије узму удела у изради предлога за нов устав. У тој цељи Моја је жеља да се што пре састане један шири одбор у који ће ући људи из свију политичких странака, а који се одликују искуством и познавањем политичких прилика у земљи. Добро је, корисно је, па и нужно је, да људи, који су велики део свога живота посветили јавном или политичком раду, у овој прилици изнесу и искажу своје мисли поцрпане било из науке било из искуства. Изменом њихових мисли и изразом њихових убеђења може се постићи да сијне истина, да се осветли пут којим ваља поћи у важној основној реформи, којој Сам приступио с уверењем да ће моје служити битним интересима отаџбине. Воља Моја није да се у томе одбору решава већином гласова, већ да се јасно обележе разна политичка гледишта па да се путем компромиса постигне споразум, коме се од родољубивости политичких странака надам.

Намера ми је да покадшто и сам председавам томе одбору, а за потпредседнике постављам г. г. Јована Ристића, Милутина Гарашанина и генерала Саву Грујића, који ће дискусију у одбору на изменце руководити. Даље Ми је жеља да поред троје овде именованих у тај одбор уђу и ова лица:

Његово Високопреосвештенство Архијепископ Београдски и митрополит Србије г. Теодосије.

Председник државног савета г. Ђорђе Ценић.

Бивши председник министарског савета: Г. Г. Филип Христић. Радивој Милојковић, Јован Мариновић: Аћим Чумић.

Чланови државног савета: Г. Г. Владислав Вујовић, Коста Магазиновић Мојсило Гавриловић, Алимпије Васиљевић, Др. Никола Кретић, Димитрије Маринковић, Живојин М. Блазнавац, Стојан Бошковић, Коста Јовановић.

Владика у стању покоја, Његово преосвештенство г Мојсије.

Ђенерали у стању покоја: Г. Г. Бели-Марковић, Милојко Лешјанин.

Ванредни посланици и опуномоћени министри: Г. Г. Јеврем Грујић, Милан Богићевић; Ђорђе Р Павловић, Драгомир Рајовић.

Министра на расположењу: Г. Г. Милан Кујунџић, Драгутин Франасовић.

Министри у пензији: Г. Г. Стојан Вељковић, Јован Авакумовић.

Председник апелационог суда г. Ђорђе Стевановић.

Ректор Велике Школе г. Светомир Николајевић.

Професори Велике Школе: Г. Г Коста Алковић, Стојан Марковић, Јован Бошковић, Глигорије Гершић, Стеван Р. Поповић, Др. Михаило Вујић.

Господа: Анђелковић (Данило) свештеник из Кнића у округу јагодинском, Арсеновић (Светозар) јавни правозаступник у Нишу, Вајферт (Ђорђе) Потпредседник Народне Банке из Београда. Вуковић (Павле) трг. из Крагујевца, Глишић (Милош) трг. из Ваљева, Драгојевић (Милан) трг. из Робаја у ваљевском округу, Дреновац (Арса) трговац из Крушевца, Ђорђевић (Михајло К.) јавни правозастопник у Београду, Ђорђевић (Никола) трг. из Београда, Жујевић (Милан) трг. из Пожеге у округу жичком, Здравковић (Алекса) трг. из Рготине у црноречком округу, Карабиберовић (Живко) председник Београдске општине, Катић (Димитрије) из Црквенца у ћупријском округу, Клидис (Манојло) трговац из Београда, Ковачевић (Аксентије) тр. из Берковца у ваљевском округу, Крсмановић (Јован) трг. из Београда, Крунежевић (Никола) свештеник из Топчидера у Београдском округу, Милошевић (Радован) трг. из Жаркова у Београдском округу, Молеровић (Љубомир) из Брачевића у у ваљевском округу. Несторовић (Сима) из Великог Црнића у пожаревачком округу, Нешић (Ђорђе) трг. из Ниша, Новаковић (Љубомир) економ из Краљева, Павловић (Михајло) трговац из Београда Петровић Марко) свештеник из Бранковине у ваљевском округу, Поповић (Риста) трг. из Голубца у пожаревачком округу, Рибарац (Стојан) јавни правозаступник у Пожаревцу, Стојановић (Марко) јавни правозаступник у Београду, Тајсић (Ранко) из Пухова у чачанском округу, Таушановић (Коста) председник задруге за међусобно помагање у Београду, Тодоровић (Пера) начелник одељења у министарству нар. привреде. Туцаковић (Тодор) трг. из Крагујевца.

Ви ћете, Господине Председниче, имати да сва ова лица известите о Мојој жеља да својим учествовањем у овом важном раду послуже и Мени и отаџбини, и да их с погледом на то, да су избори за велику Народну Скупштину одређани на дан 20 новембра ов. г., позовете да 20-ог ов.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (115)

„Али чујте ме, Синьора! Шта мислите ви сад да радите? Сви мисле да сте и ви мртви! Ако се дозна да сте живи, онда ће вас гонити, тражиће вас. — — —“

„Не питајте за мене, племенити младићу! Вратите се натраг! Ја морам да наставим борбу са џелатима Млетачке републике!“

„Онда сте изгубљени, Синьора! Допустите ми само четврт часа да сам близу вас, јер желим да се посаветујем са вама! Да знам шта даље треба да се ради!“

„Али ви се излажете великој опасности!“ —

„Ено тамо оне пусте палате! Она је сасвим пуста, нико у њој не обитава! Хајдмо тамо, Синьора, и тамо ме можете саслушати! Не одбијајте моју молбу!“

„Бежите, Синьоре! Ја нећу да жртвујете ваш живот! Бежите, ја вас молим!“

„А зашто захтевате да се удалим од вас? Не мислите да ћу вам досађивати са љубавним изјавама, пити ћу тражити да дознам ваше име! Ја бих сам желео да дознам, хоћете ли ми допустити да будем учасник у вашој борби, и шта могу да радим па да вас заштитим? О послушајте ме! Одазовите се мојој молби!“

„А ако је у пустој палати каква заседа, Синьоре?“ упита Краљица Ноћи.

„Ви мислите да сам ја без оружја?“ одговори Лоренцо и извуче мач. „Ја ћу умети да се браним и да нападам, Синьора!“

„Нека буде!“ реши се Краљица Ноћи. „Ја знам за ваше племените намере, па да бих вас спасла, да бих вас на свагда од мене раставила, ја ћу вам саопштити да вас више никада не смем да видим!“

Она управи гондолу према степеницама пусте палате.

Лоренцо нареди гондолијеру да тамо вози. Кад је Краљица Ноћи приспела уз степенице, она остави весло у гондолу.

Лоренцо вешто и брзо искочи из гондоле и пружи руку Краљици Ноћи, да би се лакше испењала уз степенице.

Стари гондолијер остаде да чува обе гондоле, а Лоренцо са Краљицом Ноћи приближи се палати.

Лоренцо отвори врата.

„Чудно!“ рече он. „Врата су отворена!“

Његов велики и са широким ободом шешир беше му заклонио лице.

Тек што хтеде пустити Краљицу Ноћи да уђе у палату, он чу нескакав сумњиви шум. Брзо повуче Краљицу натраг.

„Шта то би?“ повиче он. „Ко је у ходнику?“ и у томе извуче мач из корица.

„Издаја! Не идите, Синьоре!“ рече Краљица Ноћи.

„Издаја? Ех, па ја ћу да видим шта је у ствари!“ повиче Лоренцо и пође напред.

На један мах опази он неку сенку поред себе, он замахне мачем, и удри у томе правцу где је била сенка. Са свим близу њега опази он нечију руку

м. буду сви у Београду те да приступе к задатку који им стављам.

Нисо Ми је Г. Председниче, да Вам и овом приликом могу поновити израз Мога Краљевског благоволења.

*

Збор пијачни. Као што смо се у напред могли надати, да пијачно питање неће бити првим збором расчишћено једном за свагда, то се је на жалост и догодило. Ми смо у броју наших новина од 10. о. м. донели белешку о томе важном питању са искреном жељом да се оно — као једна немила појава, повод трзавица и непријатељства међу грађанима, и као ругло престонице Краљевине Србије — реши једном за свагда онако, како се неби ни у колико крили интереси и право сугрђана наших; и ми смо очекивали од свесних грађана, даће праним решењем својим сластити једном за свагда то тугаљиво питање са дневнога реда које нам је служило и служи само на поругу и потсмех. Ми смо се надали, да ће грађани, прешавши праведним начином преко тога питања — разуме се решењем онаквим, како ће подједнако задовољити сво грађанство; отпочети да чине припреме за далеко важнија питања, и свим могућим силама настати да се она изведу на добро и благостање не само престонице и грађанства на по се, него и на благостање целога народа у Краљевини Србији у опште, јер кад престоница предходи добрим примерима, то ће и цео народ Краљевине Србије имати отуда само добити.

Где нам је канализација? Где су нам водоводи? Где је модерно калдрмисање? Где осветљење? Где су сместишта (антрпоти)? Где остали услови за здравственост грађана и унапређење наше учамеле трговине? Где нам је српски понос, којим треба да покажемо целоме свету да нисмо више варварски народ, но народ пун самопрегорења, народ одважан, народ који тежи да изведе све велике потребе које се захтевају са хигијенског, трговинског гледишта; где нам је све то, да свакога странца задивимо кад дође у нашу средину; а не да се кона први поглед уверi е је дошао у средину варвара, који ништа не знају, него чекају да их западни културтрегери експлоатишу?

Где је све то?

Све је то спутано у једној јединој речици, у једноме личноме „*Ја!*“

Ово је укратко наше гледиште, које је везано са данашњим питањем о пијацама, а које нам одузима могућност да се побринемо о далеко важнијим реформама и установама, које очекују престоницу Краљевине Србије. Кад се у овако лаком питању тера мак на конац, и то због свог личног „*Ја*,“ а да шта ће бити у оним питањима, која засецају у милионе?

Објаснивши у неколико наше гледиште у овоме, које уверени смо, да ће делити са нама сваки свестан грађанин и беспристастан патријота — ми се надамо — и с правом очекујемо — од свесног грађанства, да ће на данашњем збору прекинути једном за свагда то немило пијачно питање које је у стању да завади и два ока у глави, и решити га онако, како ће се задовољити сво грађанство; а за тим прегнути на остварење оних великих задатака, који очекују нашу престоницу, и тиме дати доказа целом осталом свету да Срби, не само хоће, него и могу, ако не да предњаче, а оно да иду барабар са њима онде, где се тиче напретка и општег благостања

*

Из позоришта. У ономадањем броју јавили смо да је г. Љуба Станојевић примљен за члана нашег народног позоришта. Том приликом рекли смо, говорећи о месту где г. Станојевић по својој способности долази, да ваља тројицу одбројати на њиме почети. Од малог иде се великом, у том смо смислу и ми говорили, међу тим то се рђаво разумело — бар он је тако разумео. Ми смо дужни да објаснимо. Дакле, ваља одбројати три наша најлошија глумца, почети г. Љ. Станојевић и њи већима. —

Овом приликом да јавимо још једну новост, управо две, из нашег народног позоришта. Као што смо извештени ангажована су још ова двојица: г. г. Милорад Петровић и Румбић. Ако, ако!

*

Читуља. Јуче у 9. часова пре подне умро је Јоксим Марковић, референат за црквену наставу. Погреб ће бити данас по подне

*

Састанак „Побратимства“ У једном од скорашњих бројева напоменули смо да ће данас бити први састанак дружине „Побратимства“ за ову годину. Том приликом обећали смо да ћемо донети и дневни ред, што овом приликом и чинимо На првом месту је читање и тумачење статута. Предлози о поправкама које ваља на њима учинити, у намери да се већина у скупштини обавести о недостатцима статутским, како би могли на идућем састанцима приступити правилној њиховој корекцији.

2. О заузимању положаја омладине у друштву. О суделовању њеном при питањима, која се тичу општих интереса; и о средствима која су јој нужна да може увек ући у борбу и изћи успешно изаћи.

3. О узроцима који су сметали развићу наше дружине у опште, у намери да се отклоне све препреке даљем напредовању.

4. На који начин да се да видљиви доказ о раду великошколске омладине, како и којим путем да се изведе у свет оно што мислимо да ће бити од користи општим интересима.

5. На који начин да се дође до везе са свима српским омладинским дружинама („Зорем“ друж. у Грацу, у Цириху и другим) и са осталим сличним дружинама на Балканском полуострву. Важност овога удружења и штетне последице, што се прошле генерације нису постарале да са њима стоје у вези или је та веза била лабава.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Проглас. „Шабачки Гласник“, весник друштва „Коло Јахача — Кнез Михаило“, доноси као прилог свога 83. бр. *проглас* истог друштва, којим се обраћа свима Србима и Српкињама како у Краљевини тако и ван граница њених, „којима је дао Бог те могу материјално помоћи, *да се у овој прилици по могућству што обилније одазову у погледу оснажења друштвеног* **Утемељачког фонда**.“ Даље се, у том прогласу вели да се утемељачки фонд неће никад трошити, а у годишњим извештајима износиће се имена свију дародаваца, који су својим патриотским прилозима (уложима) утемељачки фонд засновали и тиме оставили трајног доказа да смо у 1888. години не само увиђали голему потребу побољшања домаћег соја коња и подизање јахачког духа — већ да смо то и делом (материјалним пожртвовањем) доказали.

Најмањи прилог у **фонд утемељачки** — вели даље друштво — јесте 120. динара, и свака општина, команда, завод, надлештво, еснаф, дружина и т. д. као и сваки појединци Срби и Српкиња који бар толико приложе, сматраће се за увек као друштвени чланови утемељачи. на што ће им се уз вечиту захвалност издати и друштвена диплома (повеља).

Новац ваља слати на адресу: *Коло Јахача — „Кнез Михаило“ за фонд утемељачки. Шабац.* Уз новац ваља послати и списак све господе из дотичне команде, надлештва или заводи који су се *удружили и заједнички уписали* за члана утемељача, са назначењем њихових појединих прилога. С пошиљањем врло је нужно да се што пре похита како би се већ у првом годишњем извештају о раду друштвеном, сви дародавци утемељачког фонда убележити могли.

Колико је ово племенита циљ не треба је ни преторучиват; једино зависи од нас да покажемо да ли смо способни да се и код нас одрже овако патриотска удружења.

СТРАНЕ ВЕСТИ

На силу луд. У Гданском произвело је општу сензацију и узрујаност што је ових дана ондашњи један угледан грађанин на силу одведен у лудницу. То је владин тајник др. Шварц, опште поштован чиновник, који живи одељено са својом женом рођ. Кривел. Пре неколико дана јурнуше жена, њезин брат др. Кривел. и један болесничар у Шварцов стан, тргоше га из кревета, турише га у гвоздену справу за луде, и одвезоше га с њим на колодвор, те га одвукоше у суседни Најштат а одатле у лудницу предадоше. Срећом канстатовао је управитељ одмах да је здрав, те га на слободу пусти. Шварц пријавио је сву ствар државноме одметништву

*

Страва у позоришту. Пишу из Москве 27. пр. м.: У време јучерашње преставе „Фауста“ у не ком позоришту, запалило се одело на једном гледаоцу у ложи, што изазва у публици грозну страву, која се још више повећа, кад је један гледалац са галерије спазивши запаљен капут повикао: Пожар, пожар! Публика као по заповести наже бегати према вратима, а при том је много особа, понајвише женских и деце, оборено на земљу, и страшно изгажено. По несрећи почеше ватрогасци, мислећи да гори позорница, штрцати у њу воду, тако, да је позориште било у тили час поплављено, па с тога и није могао доћи ни један глумац да умири публику Истом кад су ватрогасци престали штрцати воду, тек је онда управитељ позоришта појавио се на позорници и розјаснио народу узрок страве, што је народ одмах и умирило.

у којој беше мач, после ударца његовог мача руке нестаде.

У исти тренутак пројури поред њега и Краљице један човек.

За њим протрча нека женска.

Лоренцо иђаше напред ударајући мачем лево и десно.

Са полу-угушеним гласом псоваше Јеронимо, који је још био у ходнику, и хтеде јурнути на Лоренца са мачем, кога беше управио у прса Лоренцова.

„Амадео! Плашљиво псето! повиче Јеронимо.

У томе настаде у ходнику борба. Јеронимо нехтеде да се уклони тако лако. Он се бранио

На послетку се повуче натраг. Лоренцо га истера на поље, ван палате, и удараше га непрестано мачем. Јеронимо беше сретан кад се видио да је у гондоли, где су били Амадео и Стефана.

„То су лупежи, који су овде нашли склоништа, Сињора,“ рече Лоренцо Краљици Ноћи. „Они су се разбегли, ми смо их поплашили. Ходите слободно у палату. Сигуран сам да нас више неће узнемирити нико!“

„Та вас нада обмањује, Сињоре! Ри-

бари су нас опазили, они су мене познали; видите како брзо веслају да доведу гониоце,“ одговори Краљица Ноћи. „Било би лудо, кад би ми и даље остали на овом месту.“

„Али где да вас нађем, Сињора, где вас могу опет наћи и видети?“ упита Лоренцо.

„Биће места и времена за то, Сињоре! За сада лаку ноћ!“

Ова витка и грациозна женска лако сиђе низ степенице, уђе у гондолу и одгурне је од степеница.

Лоренцо јој махну руком опраштајући се, и гледаше дуго за њом. За тим и сам уђе у своју гондолу. Сад је бар био сигуран да је Краљица Ноћи жива.

XII.

Граф Мирафијоре

На испупченој стени, тамо где је брдо стрменито и безпутно, на оно место које је Сењ од пута одвајало, седио је Умбо.

Око њега пузаху козе тражећи површе и жбунове.

Са тог високог места могао је Умбо да види варош Сењ са њеним утврђењима, пристаниште, стене и острва, јер то све лежаше пред његовим ногама, као каква дивна панорама.

Он зачу лагане кораке. Одмах после тога појави се иза једне стене старац поштапујући се пастирским штапом.

Умбо устаде и пође на сусрет зароб љеноме Адмиралу Млетачке републике.

„Опет сам те нашао, сине мој,“ рече граф Орест Мирафијоре са својим јасним, дубоким гласом. Старац изгледаше као прави, свети патријарх. Бела, дуга коса и сребрно бела брада, која му падаше на прса, давали су му такав изглед.

„Бог нека нам је у помоћи, графе Мирафијоре!“ одговори Умбо.

„Целе боговетне ноћи нисам ока склопио,“ рече старац Умбу и седе на стену заједно са Умбом. „Оно, што сам јуче од тебе чуо, не изилази ми никако из главе. Сад је моје решење сазрело и налазим да се ми обоје морамо посаветовати о нашем бегству!“

„И мени је исто тако било као и вами, графе Мирафијоре. То мора да је прст Божији што сам ја вас овде нашао, што сам дознао да сте живи; да сте претрпели

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

МИ

МИЛАН ПРВИ

по милости божјој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог председника Нашег министарског савета. Нашег министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета, на основу члана 89, тачке 3 ће, и члана 131, Устава земаљског, решили смо и решавамо:

да се сазове велика Народна Скупштина на дан првог децембра 1888. године Београду.

Председник Нашег министарског савета, Наш министар унутрашњих дела, нека овај указ изврши.

14 Октобра 1888. год..
у Београду.

Милан с. р.

Председник министарског савета мин. унутр. дела
Н. Христић

—

МИ

МИЛАН ПРВИ

по милости божјој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог председника Нашег министарског савета. Нашег министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета, на основу члана 3-ћег 4-ог и 83. изборног закона скупштинског, решили смо и решавамо

да се на дан двадесетог новембра ове 1888. године предузме и изврши по целој земљи избор народних посланика за сазвану велику Народну Скупштину.

Председник Нашег министарског савета Наш министар унутрашњих дела нека овај указ изврши.

14 Октобра 1888. год.
у Београду

Милан с. р.

Председник министарског савета мин. унутр. дела
Н. Христић

—

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 15. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Сима Цвијановић, скитница, због повратка из прогонства; Ђорђе Јовановић због скитње

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Сава Костић, што је противно наредби донео свињу у варош; Васа Павловић звани Трунта због скитње и сумње.

(*Нађено*). У улици „Кнез Михајловој“ нађен је један џак са десет кила јарме. Сопственик нек се пријави кв варошком.

(*Крађа*). Прошле ноћи непознати лопов, украо је четири гуске г. Густафу Бледи, Чиновнику Немачког Посланства. Предузете су мере за проналазак лопова.

(*Изгубљено*). Синоћ је при вожњи од железн. станице до кафане „Македоније“ Живку Тешићу трг, из Аранђеловца испао куфер пун са разним стварима. Ко то буде нашао, нека јави кв. савамалском.

ПРОСВЕТА

БИБЛИОГРАФИЈА

—

Издавање сопствених поданика, јавно предавање (Quaestio inauguralis) Од Др. Мил. Р Весића. Прештампано из „Бранича“. У Београду, штампано у штампарији краљевине Србије. 1888. године Цена 0·50 динара

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Ернст Роси. Највећи трагичар свога доба, Ернст Роси, долазио је овога лета са некаквим талијанским друштвом у Берлин, и гастирао је у крал. опери, Фридрих-Вилемовом и народном позоришту. Дневне новине писале су са каквим успехом.

Ернст Роси, који игра Лира и Отела, Хамлета, и Малгета, Рихарда III. и Кина, Мовзова, Кориолана, Шајлока, Суливана, Нерона и Лудвика XI., на чак и Ромеа, — није више младић. Хамлет и Ромеа помињено само подпуности ради, најјаче роле вештакове су Отело и Малгет, Неро Лудвик XI и Кин. Један врло обдарен критичар: Карло Френцел вели, врло згодно за игру Росијеву, да је поред њежности, рутине, и једнакости и још и врло, врло природан, слободан и — сигуран. —

Да прегледамо у кратко биографију вештакову, који је поред Салвинија, први вештак драмски у својој отаџбини.

У поморској вароши Ливорну, најлепшој вароши у Тоскани, рођен је Роси 1829. год. По жељи свога отца, врло заслужног солдата, требао је да се ода науци, али 1846. г. напусти школу, и утекне неком „путујућем“ глумачком друштву, које га ангажује. Највећа је можда срећа његова, што је мало доцније дошао у додир са Моденом, највећим трагичаром свога доба, који запази велики таленат младићев, и прими га за свог ученика. Роси је тако постао прави и надостојнији наследник Моденов.

Најзвише га је помагао Риспори у гостовању.

Године 1853 био је заједно са Риспорјом члан талијашњег краљ. сардинског дворског позоришта у Турину. 1855 год. пошао је заједно са Риспорном први пут у Париз на продуцирање. После 2 год. отпутовао је у Беч, са својим друштвом глумачким.

Роси је први почео да игра Шекспирове комаде у својој отаџбини — није нужно говорити са каквим успехом — он је управо упознао романске народе са великим Енглезом.

Такође у свом гостовању по Италији и Португалији (1867) играо је свуда Шекспирове комаде, и тако се је допао, дасу му свуда врло велике овације дркане. Мадридски студенти очекивали су великог вештака, кад је овај излазио из позоришта, градили су шпалире сво до његовог стана, простирали су своје огртаче под ноге вештакове, да му служе као простирка све до хотела.

У Америци гостовао је први пут 1871. (1882. год по други пут) 1875 гостовао је по други пут у Паризу 1876 у Лондону, 1877 био је у Русији. свуда се је веома допао, и веома добро дочекиван.

Роси, најлубазнији и најелегантнији кавалјер у приказном животу, живи у врло сретним породичним околностима у Флоренцији, где има своју сопствену палату. Кад се је Роси враћао са гостовање и Немачке (1882 год.) у своју отаџбину, спремили му земљаци врло леп дочек, како њему тако и најбољим глумицама из његове, групе. Руни и Нијамонти.

М.

ШАЛА

—

У појам. Једног познатог шаљивчину запита некакав заједало у друштву:

— Ви сте познати као шаљивац, деде реците нам брзо какав виц?

— Е то не иде тако, као кад бих ја вама рекао: Ви сте један глуп деде брзо реците ми каку глупост!

*

Модерно. — Јелте госпођице, да ли сте читали романе од Емила Золе?

Госпођица. Којешта, Како можете још о томе и да питате!

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г Ђорђа Фајферта 100 килограма 1. динар и 40. пара постављено у кући.

3—3

У КАФАНИ КОД

„РУСКОГ ЦАРА“

од данас па сваки дан даваће своје

КОНЦЕРТЕ

познати капелник

Г. КАРЛ МЕРТЛ

са својих 14 чланова

3—3

МОЈА ЖЕНА ДРАГА, пре неколико дана напустила ме је и отишла код својих родитеља из узрока тог; што сам јој хтео стати на пут њеном раскалашном и разврatном животу. Овим је позивам да у року од 8 дана, по изласку трећег огласа у новинама, дође к мени на продужење брачног живота, не будели хтела, сматраћу да ме је изневерила и напустила, тужићу је надлежном суду. Дугове њене нећу никаке признати.

11. Октобра 1888.
Београд.

Сретен Н. Ресавац
касапин

3—3

најгоре муке само за то, да се осветите онима, који право млетачких грађана газе ногама; који су зграбили ваша богатства, и који гоне Едиту Амалфијеву!“

„Ох моја мила ћерка! Њена слика непрестано лебди надамном, а помисао да се она потуца и трпи, грозно ме мучи!“ одговори старац. „Осећам да сам се подмладио! Ја морам да идем одавде, морам да одем у Венецију, па да ономе варалици, који је осрамотио моје име, скинем образину и да га казним!“ Они у Венецији мисле да сам ја мртав, — али Орест Мирафиоре још је жив, и милостиви Бог помоћи ће му да испуни свету дужност!“

„Ја сам готов да са вама пркосим свима опасностима, само да из Сења, овог стеновитог гнезда Ускочког, што пре побегнемо, грофе Мирафиоре!“ рече Умбо. „Ви се можете поуздати у мене и моју издржљивост!“

„Пре свега нужно је да се ми за наше тајно и опасно подузеће, још сада припремимо, сине мој! Припремајмо што више можемо леба и сира, да би се могли у путу исхранити, јер ми се морамо снабдети храном тако, да би могли дуго и дуго на води да издржимо. Ко зна када ћемо наићи на какву лађу која би нас примила и одвезла даље.

„Ви дакле мислите да ми морамо да бегамо водом?“

„Сувим не можемо да бегамо, сине мој! Ускоци нас неби пустили да идемо овуда овако слободно, кад би знали да има какав год пут, којим би ми могли побећи! Само на једном месту, тамо доле, налази се један излаз кроз стене, али је тај излаз свагда поседнут стражом, и нико не може туда да прође! Исто тако ми не смемо ни пристаништу да се приближимо, јер би тада били побијени;“

„У пристаништу има доста лађа, растурених на све стране. Одавде се лепо виде!“

„Ако нам испадне за руком да се ноћу дочепамо једне лађе, онда ће нам лако бити да измакнемо из пристаништа,“ настави граф Мирафиоре. „Али и то је тешко јер тамо има врло мало канала, куда можемо прећи, иначе су свуда прудови и стене. На неким местима ти су канали тако плитки да ни најмањи чамчић не може да плови!“

„Ја сам врло добро запамтио пут куда су Ускоци прошли, кад су мене довели амо!“

„Тим боље, лакше ћемо избећи опасност,“ одговори старац. „Али пре свега нужно је да смо трпељиви, јер само када је ноћ дуга и доста мрачна, моћићемо да извршимо наш план.“

„Ми се можемо лагано припремати за бегство, грофе Мирафиоре,“ рече Умбо. „Ја ћу послушати ваш савет и сбираћу храну која нам је потребна. Међу тим промотрићу и тај излаз кроз стене, да видим неби ли нашли и тим путем сретства за наше бегство!“

У томе тренутку појави се Тарек пуцајући бичем. Он беше прикривен иза једне стене.

(наставиће се)

СУГРАЂАНИ

Прошлога Збора остаде пијачно питање нерешено, јер од 1815 гласача, који имају права гласа (да не уврстимо и оне који још нису платили данак за прошло полгође, а има их на 800!!) дошло је на збор и гласало свега 267. Овај појав у колико је за осуду, у толико је и жалостан. Из овога се види да нас је на језику велики број, а кад треба и делом да покажемо то исто, онда нас је и сувише мало.

Па и оно мало грађана, што је дошло на Збор, било је разним интригама тако поцепано, да се није никако могло доћи до резултата. Све дотле, док смо поцепани, док нам је пред очима само себичност и задовољавање личних интереса, пијачно питање протезаће се у недоглед и неће се никад решити онако, како је право за сво грађанство наше престонице. Све донде, док се поводимо за поједине људе, чији су интереси угрожени пијачним питањем, а немамо пред очима интерес васколиког грађанства — пијачно питање биће непрестано предмет трзавице и ругло престонице.

Да би се, дакле, то питање једном за свагда, решило на корист свог грађанства; да би престало бити предмет трзавице и ругло наше престонице, *нужно је да сваки гласач дође на збор, који ће бити у Недељу 16. овог мес. и на коме ће се питање решити са онолико гласова, колико буде гласача дошло.*

Сад, нека нам је дозвољено, да наброимо какве ћемо користи имати, ако се на Збору реши ово питање онако, како је предложио Општински одбор; који је при решењу истога био руковођен правдом и интересима целокупног грађанства:

1. Тим начином добија се право, да се могу у свако доба, поред садањих, отворити још пет пијаца — разуме се ако се јави довољан број пиљара;

2. Они грађани, који су, због даљине пијаце морали пробавити често по један, а можда и више сахата, док набаве дневне потребе, добијају пијаце ближе и уштеђује им се дангуба;

3. Оваким решењем заштитиће се велики број удовица и официра, који сносе све трошкове подједнако са нама, а законом су изузети да заступају своје право;

4. Одузима се могућност појединим интересцијама, да вуку знатан приход, којим би се Општина користити могла;

5. Ствара се могућност Општини да дође до годишњег прихода од 12—15.000 динара, којим би Општина могла много што шта да ради, што би се клонило на здравственост свег грађанства.

Замислите, сугрђани, шта би Општина могла да уради са сумом од преко 100.000 хиљада динара, што је до сада изгубила само зато, што су неколико њих интересција, разним уједурмама и кајишарлуцима, свагда стајали на пут праведноме решењу овог питања и одузимали могућност да Општина дође до тако огромног прихода, и

6. Решењем овог питања, престале би све зађевице и трзавице у грађанству, зашта нам се до сада цео остали свет смејао.

Из свега овог, што смо до сада навели, види се колике и какве ће користи имати и Општина и грађанство.

Још нам је дужност, да обавестимо и онај део грађанства, кога су извесни бургијаши обманули, те је гласао против свог сопственог интереса.

На име, грађанство, у околини цветног трга, гласало је против слободних 7 пијаца а зашто? — Зато, што су га неколицина њих — цигло двојица — наговорили на то, плашећи га, да ће Цветни трг пропасти, ако се огласе 7 места за пијачна сместишта. Они — т. ј. она двојица — веле у своме прогласу од 10 овог мес. између осталога и ово:

Пијац Зелени венац, кад добија 60 пиљара, као што се предлогом одобрава, поништиће друге постојеће а нарочито Цветни трг и сметаће да се установе нове пијаце, те ће сам остати; и

Цветни трг не оглашује се као што би требало за пијацу, него остаје и даље привремена пијаца под истим условима као што и до сада.

Ни први ни други навод није истинит, него је проста обмана да се грађанство завара и гласа против свог сопственог интереса а ево зашто:

Зелени венац има данас сталних 34 пиљара а додајте овоме још и пиљарице и неколико касапа, онда слободно можете рећи да и сада на зеленом венцу постоји до 60 продаваца, који никако не шкоде ни великој пијаци ни цветном тргу. Дакле, према овоме једина је корист Зелено венчана та, што ће из оне рупчаге извести оне исте продавце на отворени простор, те да се више ни продавци ни купци не гуше у оном смраду, *а само за то, дају општини на 15.000 динара годишњег прихода.*

Други њихов навод није истинит због тога, што се баш гласањем за 7 слободних пијаца, *проглашава и Цветни трг за пијацу, дакле добија право да за свагда буде пијачно сместиште — а не привремено* као што веле они у прогласу. Оно, што је општински одбор казао у своме решењу да Цветни трг остаје и даље под истим условима значи: да Цветни трг остаје и даље пијаца, само зграда припашће после уговореног рока Општини, и она ће отуда вући приход — а не они који су до сада вукли тај приход.

Ето, сугрђани, какав је прави смисао одборског решења, кога су цигло њих двојица извртнули само зато, да обману грађане и наведу их да гласају против свог интереса, а то тим пре, што Цветни трг за сада и није добио законо право за пијацу, него привремено, па Општински одбор може после уговореног рока, одузети то привремено право, а овако, кад се место Цветног трга прогласи зборм за пијацу, нико га не може одузети сем збора.

Према свему наведеноме, сугрђани, похитајте сви листом на Збор у Недељу 16 ов. мес. и гласајте за 7 слободних пијаца, јер ћете само на тај начин заштити ваше право, а Општини, која и онако кубури, отворити нов извор одакле ће годишње добијати приход око 15.000 динара. Не учините ли тако онда ћете се кајати, јер ћете дозволити интересцијама да сам тлаче право, а Општини одузети тако знатан приход, што ће опет бити на општу штету.

У име грађана чија су права до сад тлачена:

Ник. Јов. Протић

рачуноиспитач главне контроле

Власник Милићијан и Кимпановић штампа Милићијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 195 Београд, Понедељак 17 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину	8 дин.
за по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатницима их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је многе згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно издање, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ЕРМИЛА Т. НИКОЛИЋКА

по роду ОБРЕНОВИЋЕВА

Слави св. евангелиста Лука али ове године не може тога дана примати посјете због жалости у фамилији.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 17 Пророк Осија
Католички: 29. Зенобије
Сунце излази: у 7 сах. 6. м.
излази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро на лето

К У Р С

Дукат	5·77
Наполеон	9·62

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У уторак 18 *Хајлуци.*

РЕД ДЕЊАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 до час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Концерат. Као што чујемо, у петак 21. ов мес. биће на „Булевару“ још један велики концерат у корист једнога сиромаха, који има још годину две на страни да учи, до довршења својих студија.

*

Јавно предавање. Предавање из психологије, за које рекосмо да ће га држати г. **М.** Павловић у учитељској школи биће у четвртак 20 ов. мес. у 4 сата по подне. Тема о којој ће говорити у колико је нова у толико је и интересантна — о психологији живота.

*

Осветљење Београда. Општински одбор на својој седници од 8 ов. мес. решио је, да се путем лицитације изда под закуп осветљење вароши Београда једноме лицу, које најнижу цену понуди. Та ће лицитација бити 25. овог месеца.

*

Његово Величанство, престолонаследник Александер, посетио је прекјуче преставу у нар. позоришту.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Тачна примадона**. О Аделини Пати приповеда оперни импресарио Мелсон у својим мемоарима: По уговору, морао сам јој пре почетка сваке преставе дати 1000 фуната. Једне вечери могох јој дати у 6 сати само 800, но она их не хтеде примити; а агент Франчи изјави ми, да је наш уговор разврнут. Ја се покорих удесу, тешећи се, да ћу наћи других добрих снага и да имам у џепу 800 фуната. Послије два сата дође Франчи изнова, те ми рече, да се мадама Пати предомислила, и да не ће да прекине уговор, и да га је она опуномоћила, да прими 800 фуната а уједно да ми изјави, да ће Пати доћи на време на преставу обучена у костиму Виолете но без ципела. Чим се каса отвори, пашће новаца, па ћу јој моћи исплатити осталих 200 фуната. Ја пристадох а Франчи посети ме изнова, пошто се каса отворила. Ја му дадох 160 фуната, које сам имао, те га замолих, да уметница дође не часећи престави. Да мало врати се Франчи, који ми радосним лицем јави, да је Пати обула једну ципелу. Пошаљите јој још 40 фуната па ће обући и другу. И није обула друге ципеле док јој нисам послао последњих 40 фуната.

* **Богата просијакиња**. У Пенцингу код Беча била је 63 годишња Ана Пахер добро позната, јер је онде преко десет година просјачила и становала. Просјачила је, наравно, само у оним кућама, где је знала, да би јој у евентуалном случају потврдили пред полицијом иска, да је позвана, да однесе мало „чорбе.“ Уз то је, Пахер имала пензије 20 фор. на месец, јер је негда много година била у служби кнеза Монтенова. У њезином стану била је особита чистоћа и ред. У недељу по подне нашли су ту „привилегирану просјакињу“ у њезином стану мртву, а умрла је од капи. Други дан је дошла комисија, да побележи „сиротињу“. Комисија је била изненађена оним, што је нашла. Општински слуга, пратећи комисију, случајно је скинуо с ормана необично тежак лонац, па је на своје чудо спазио, да је лонац до половине напуњен дукатима. Пошто је то нађено преметнут је најпажљивије сав стан, па је комисија имала пред собом на

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (116)

„Томе сам се надао да ће се ови пси овде састајати и договарати о бегству,“ повиче разјарени разбојник. „Али ћемо вам избити из главе ту мисао, пси једни,“ и замахнув бичем удари Умба по леђима.

Које од бола а које од срама ражљућен Умбо, хтеде да се бори са разбојником, али га старац задржа.

„Напред, пасје вере!“ повиче Тарек. „Напред — водићу вас код нашег Харамбаше! Тамо ће вам се изрећи казна за ваше тајне смерове! Ја сам добро разумео шта сте ви говорили! Али вам се заклињем, да ће вас скупо стати тај договор о бегству. А што си ми претио песницама псеће вере? Ти си мој роб! Ја сам ти сачувао живот да за мене радиш! И сад ти мислиш да ћу дозволити да бегаш? Хајд одмах код харамбаше! Тамо ћете добити заслужену казну!“

Старац пође — али његов мрачан поглед показиваше шта се кува у његовим прсима. Он шапне Умбу да пази на себе, јер би могао ма каквим својим поступком да погорша и онако хрђав положај.

Тарек псоваше непрестано пуцајући бичем.

„Требао сам одмах да те убијем псето, кад сам те нашао тамо на спруду,“ викаше љутито Тарек, идући за робовима. „Па још сад наговараш и овог старца? И ви мислите на бегство? О! То ће вас стати скупо!“

Умбо и старац сиђу низ стену доле. Тарек је ишао за њима терајући козе.

Кад су сишли доле где су линаде, позове Тарек још неколико Ускока и саопшти им шта је дознао, па их позове да и они иду са њима харамбаши, који ће изрећи казну над Умбом. Тарек је непрестано пуцао бичем и викао.

По улицама стајале су женске и показиваху руком на робове, за тим викаше из свег грла да се одмах потуку неверни пси.

Робови са пратњом приспу пред кућу харамбашину.

Тарек отвори врата и уведе Умба и старца у авлију. Остали пратиоци уђу такође.

Бикок, вођа — харамбаша — ових

столу приличну хрпу златног и сребрног новца. У разном кухињском посуђу и којекаквим кутијама пашла је: 292 дуката и 470 старих „цванцика“, а осим тога нашли су папирне ренте од 2000, 600 и 400 фор. и штедионичку уложницу на 900 ф. и 64 нч. Пошто се није нигде нашао тестамент нити ма какво писмо у којем би писала коме ће донасти та оставштина, припашће :о свој прилици благо просјакиње фискусу, који може бити задовољан са штедњом старе „просјакиње“.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

— Његово Величанство Краљ благоволео је примити 12-ог т. м. у приватној аудијенцији г. барона Галвању кр. талијанског изванредног посланика, који је Његовом Величанству предао писмо Њ. В. талијанског Краља, којим се Његовом Величанству јавља да је Њ. Кр. Височанство принц Амадео ступио у брак са Њ. Ц. Височанством принцезом Летицијом.

—

Г. Мин. унутрашњих дела разаслао је распис свима начелствима и управи вар. Београда, у коме вели како од 1-ог новембра ове године почиње важити новоизрађена фармакопеја за прописивање лекова на рачун државни и општински, и наређује да се по прописима ове нове фармакопеје имају од 1-ог новембра ове године у свему управљати, кад год буду прописивали лекове на државни или општински рачун.

—

Главна дирекција за грађење и експлоатацију прве српске железнице отворила је железничку станицу телеграфску у Ристовцу. Ова станица овлашћена је на примање и отправљање приватних депеша.

—

Министар народне привреде решио је, да се подвозна цена пароброду Делиградом на вино од Радујевца до Београда спусти од 2·28 дин. на 2·00 динара.

Ово вреди од 10-ог тек. месеца.

—

Из извештаја начелства окр. врањског, од 8-ог октобра ове године Бр. 7267, министар народне привреде увидео је, да од панађура, држаног 14-ог, 15-ог и 16-ог септембра у Врању, приход није био толики, колико треба по закону; с тога на основу чл. 3. а с погледом на чл 2. закона о панађурима од 4-ог фебруара 1865 године, решио је, да се тај панађур укине.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 16. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Живко Живковић слуга из Крушевца Драгомир Мирковић из Крагујевца, Милан Ђукић из Ужица и Петар Панчев из Турске због скитње. Живко Јовановић војник због бегства, Марко Јанковић тамбураш, Анка Илић из Аустрије због пијанчења и нереда; Јовица Лазић из Б. Баште и Радивоје Лекић скитница из Црне Горе због сумње да су крађу учинили.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Сима Цвијановић скитница из Аустрије због повратка из прогонства, Стеван Киш каф. што је држао отворену кафану, Богосав Ђукић келнер због опорочавања власти, Петар Јосиповић лађар, због нереда Стојан Ђорђевић слуга због скитње, Јосиф Куниħ бравар што је држао отворен дућан, за време службе, и Стојче Трајковић хлебар због нечистоће.

*

(*Побегао*). Драгомир син Милете Гавриловићке, ђак, утекао је пре 4 дана. Стар је 10 год. приземљаст, има црне панталоне и дуг црн капут.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

—

У једном од прошлих бројева нашега листа напоменули смо да књижара г. Аћимовића од Новембра почиње да издаје библиотеку српских оригинала. Сад смо у стању јавити да ће у првој свесци исте библиотеке изаћи приповетка једна, нашег новијег приповедача Јанка Веселиновића. Овим се у неколико доказује да ће библиотека српских оригинала имати добра одзива и опстанка, за шта нам још јамче и имена осталих младих књижевника наших: Јанко Веселиновић, Паја Адамов, Војислав Илић, Младутин Илић, Милутин Јакшић, Сима Матавуљ, Милан Савић, Милица Симић, Бранислав Нушић, и остали.

КРИТИКА

—

Zur Geschihte der serbischen Theaters. Von Adolf Ranzenbofer, Wien 1886.

—

Ко зна шта је и колико писано о нашем позоришту; ко зна што о делу Ј. Милетића, тај ће се уверити, да књига горња наслова, није ништа друго до прост препис из Милетићева дела о српском позоришту.

Разлика је овде још само та што писац укратко и на дохват говори о постанку и усавршавању позоришта и позоришне уметности у нас, дакле, да је из Милетићеве књиге узео мали извод, али је и тај извод, препис врло рђаво учињен и уређен. Странац, који би хтео да се упозна историјом развића нашег позоришта, неће у овој књизи ништа наћи сем бројеве и дане кад се која дружина позоришна основала и места где се представе давале; а процес усавршавања позоришта, па његов утицај на српско друштво и друштвени живот? — А зар и може писац о томе да говори, кад он не познаје наше позориште другачије, сем из читања и причања других људи?!... Досадност набрајања писац је хтео појединим фразама да забашури, али му није испало за руком, јер ни оне нису чисте од нелогичности. Додајте к томе непотпуно и нетачно извештавање о нашим драматским писцима и глумцима, онда ћете свакако и сами признати да је писцу пре стало до какве сребрне ил златне медаље но до упознавања страног света са нашим позориштем, За то ћете и наћи у књизи како: „auch Dragomir Brzac in Belgrad hat das Hepertoire des Hoftheaters mit einigen guten Sthücken bereichert.“ А ко зна у колико овде има истине, и познавања нашег позоришта и драмских писаца, тај ће се само насмејати, „овом, доста не уљудном „шмајхловању“ г. Брзаку, који, свакако, ни сам не верује, да је „das repertoire mit einigen guten Stücken bereichert.“

Да би још боље уверили читаоце, како писац нема ни појма о нашем позоришту довољно ће бити да још један два примера наведемо: Писац говори како је „неки Н. Ђурковић најпознатије италијанске оперске ариje са српским текстом за позориште удешавао. И — додаје — те се арије у целом народу још непрестано певају. А ако су арије од песама: „Ој ти циго циганине“; „на крај шора“ и осталих позор. песама, онда, или талијанске оперске мелодије имају народни српски карактер или — писац незна шта и о чему пише.

Па сада, кад к' томе додате да писац уврштује Нигринову међу прве и најбоље глумице а Гргурову и не помиње онда можете веровати колико се неко разуме — у кантар! А тако је исто и са глумцима: Јовановића и Рајковића поменуо, ваљада с тога што је 100 пута о њима чуо а Бачванског Цветића, Ружића, Гавриловића и многе остале заменуо женским „звездама“ као што је Ђуришићка и Нигринова.

Писац је написао и једну књижицу о нашој народној поезији; но о њој ћемо првом приликом опет коју проговорити. У напред можемо за њу рећи као и за ову: Мука је то кад колачар узме да прави ципеле, а ципелар да пече колаче.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Причица из рата. Пет стотина људи стајало је тужно и чекало, на заповест, да их о пет стотина дрвета обесе. Војсковође долажаху непрестано краљу молећи га да им живот поштеди. Најпосле и сами војници клекоше на земљу и подигавши руке у вис, мољаху за живот:

— Милост господару, милост!

Кр љ им приђе:

— Устаните! и свима везаним војницима викну:

— Ви ћете да живите; ја вам опраштам, ако се ма само један из ваше средине јави, који би вас све заменио, који ће за све да погине.

Наступи мртва тишина.

Војници се чисто питајући погледаху испод ока.

Нико да изађе нико да се јави. На једанпут ступи напред један прост војник и клекну:

— Краљу! ја сам тај! Ево ја ћу за своје другове своју главу да дам, ја ћу за њих да погинем!

Краљ се окрену осуђенима:

— Устај! рече.. а ви јунаци напред за вашим другом, за вашим војсковођом.

*

разбојника, дође у авлију. Он је водио своју жену Имару, и обоје заузму место код једног жбуна.

„Тарек нам доводи свог роба,“ рече Бикок и покаже руком на Умба. „Па и твој је роб овде. Имара, Адмирал Млетачке Галере!“ За тим се окрене Тареку и упита: „Ти долазиш овамо са тужбом?“

„Тако је, харамбашо!“ одговори Тарек. „Прислушкивао сам говор мога роба! Велика је срећа што сам тамо био, јер сам чуо како мој роб наговара на бегство твога роба!“

„Знате ли ви да сте за то заслужили смрт?“ упита харамбаша робове.

„Они то знају, па ипак пркосе нашим законима,“ настави Тарек. „Ја разумем њихов говор, и дознао сам да су се већ опријатељили! Они намеравају да бегају одавде, а мој роб Умбо, он је главни покретач, јер оно што сам чуо, говорио је он!“

Граф Мирафијоре приђе ближе.

„Ти се вараш!“ рече он достојанствено. „Није Умбо измислио план за бегство, ја сам тај који сам га наговарао да бегамо!“

Тарек се чињаше да није чуо ове речи и хтеде да удари бичем Умба.

„Зар не чујеш шта ја говорим?“ повиче граф Мирафијоре љутито и стаде између Умба и Тарека. —

„Он је невин! Ја сам прави кривац! Ја сам измислио план за бегство, ја сам њега наговарао!“

„Шта, и ти се усуђујеш да ми претиш маторо псето?“ повиче Тарек и извуче велики нож иза паса. То беше грозан тренутак.

Тарек је хтео да пробурази старца, да му није притекла у помоћ Имара, жена Харамбаше. Она устане.

„Натраг!“ повиче она заповедајућим гласом. „Да се ниси усудио да дирнеш у моју сопственост! Старац је мој роб! Бикок, харамбаша, мој муж, он ми га је поклонио!“

Ситуација се промени. Нико се томе није надао да ће Имара узети у заштиту старца.

„Сад си чуо!“ рече Бикок Тареку, који је непрестано држао нож, готов да га сјури старцу у прса. „Тај роб није твој! Да се ниси усудио да дирнеш и Имарину својину — иначе ћеш бити мртав! Ти знаш која је Имара!“

„Онда ћеш ти платити за све ово!“ повиче Тарек и спремаше се да прободе Умба.

Граф Мирафијоре уздрхта. Он приђе ближе Имари.

„Имам нешто да те замолим,“ рече он благим гласом. „Хоћеш ли да ме саслушаш?“

„Говори!“ рече му Имара.

Највећа кућа на свету. Из Њујорка пишу, како се у вароши Минеаполису, држави Менесота почела да зида једна зграда према којој ће двадесетокатне куће њујоршких главних улица да изгледају као кепеци.

Овом се зградом почиње нова архитектура која ће да донесе смртни удар садањим системима у Америци. Ова нова система је са свим безопасна од удара грома, од лопова и ватре, зида се са мање новца и гарантује бољу издржљивост. Инжињер Бофингтон, творац те системе већ је, добивши патенат, публиковао план те зграде. Кућа ће имати 28 спратова. За пењање ће бити намештено 12 елеватора, који помоћу парне машине долазе у покрет и дижу.

Комуникација тих елеватора слична је жељезничкој и доноси за пола минуте човека на последњи спрат. Дом ће бити висок 350 фати а имаће 728 великих соба које све на улицу гледају. Зграда ће бити четвороугална, а материјал за сву — гвожђе и камен; дрвена ће бити само врата и прозори. Свака је соба снадбевена гвозденим столицама и осталим потребама које су за украс у соби. Осим свега тога житељи ће имати увек свежа ваздуха.

То се прича о американским зградама. Деде, месече, и ти причај америкаицима о нашем осветљењу и калдрмисању!

ШАЛА

Модеран свет. Он јој се куне како је неизмерно љуби, како умире за њом:

— Ах госпођице верујте ми, ја немам речи да вам кажем како вас љубим...

— Немате речи... а новца?

*

Да се не брине. *Госпа:* Ви ћете знате салу да виксујете; но могу ли се ја на вас ослонити, да ћете то добро урадити?

Виксач. О сасвим! Ја сам лане код г-ђе саветникове патос тако глатко израдио, да је, чим је на паркет стала, пала и ногу сломила.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 15 Октобар

кил	78556	Жита	11.50
„	15.309	Сувих шљива	27.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	16003	Кукуруза. стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	4576	Јечам	7·75
„	19073	Овас	7.75
„	1016	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	642	Пасуља	25 —
„	957	Орања	25.—
„	294	Катрана	25.—
„	669	Коре брезове	12.—
„	28 470	Креча	3.20
„	44000	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„	121	Масти	110.—
„	1459	Лоја топљеног	77.—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Тумура	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	888	Крушака	12·—
„	7879	Грожђа	25.—
„	475	Сира	85·—
„	9800	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	5387	Лука цр.	7.00
„	571	Лука бела	45.—
„	——	Арнаутика	—.—
„	7045	Кромпира	8.00
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—

РАЗНА ПИТА

лит.	26900	Вина црна	18.—
„	200	„ бела	20 —
„	—	Комовице	—.—
„	5500	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

У кући бив. г. М. Лешјанина на Теразије а сада мојој има један дућан и два квартира. Квартири су један са лица чаршије а други у авлији у засебној кући на горњем боју, за повећу фамилију.

Коме треба нека се јави г. Проки Јовановићу код „Руског Цара.“

Милош Глишић
трговац.

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МНИХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2^{m} до 2^{m} метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 15—15

ЂОРЂЕ Д. ЈЕЗДИЋ

јавља својим поштованим пријатељима да је иступио из Бакалско Фарбарске радње гос. *Косте Петровића* где је више година као деловођа био, и да је за себе такову радњу отпочео на углу куће госп. Томе Андрејевића преко од коларчетове пивнице.

3—5

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ПОД КИРИЈУ

две собе с кујном из авлије, издаје се одма у крагујевачкој улици број 6.

3—3

„Узми у заштиту оног роба,“ мољаше старац. Тарек је бесан. кад не може да убије мене он ће убити њега!“

„То ме се не тиче, тај је роб његов,“ одговори Имара.

„Али ја сам већи кривац од њега, ја сам измислио план за бегство,“ настави старац жалосним гласом. „А знаш ли за што сам то учинио? За то, што имам једну ћерку коју гоне, која је несретна и за то, што се један варалица увукао силом у моју палату, и приграбио све моје богатство. Буди праведна и блага! Срце ми се цепа што ће Умбо, мој друг у робству, остати у рукама бесног Тарека! Откупи га! Одузми га од тог бесног разбојника!“

„Ваш план за бегство није ништа друго, но зидање куле по ваздуху,“ рече Имара, која беше високог и витког стаса, а сва окићена разним украсима. „Ви не можете побећи! Из Сења не воде никакви путеви тамо, куда ви мислите! Али ја ћу ипак да испуним твоју жељу! Тарече, колико захтеваш за твога роба?“

„Није ми за продају одговори Тарек.

„Нећеш да га продаш? Добро! Будало, сам си крив што ћеш га изгубити. Твој роб остаје у Бикоковој кући! Сад одлази!“

„А шта велиш ти на ово, харамбашо?“ упита Тарек дрхтајући од љутине.

„Зар још питаш? Зар ниси разумео шта ти је Имара казала, зар ти то није доста?“

Тарек се једва уздржа од једа и љутине. Умба су му одузели! Дакле није могао да над њим искаљи своју ненаситиму мржњу? Он је сад омрзао и Имару зато што не само да му одузима роба, но и пркоси му својим ироничним осмехом. —

„Твој роб остаје овде!“ рече она.

„Добро! Нека буде!“ одговори Тарек позеленивши од једа. „Али се чувај од њега и твојега старца са седом брадом који је био Адмирал Млетачке Галере. Они ће створити прилику за бегство, и тада тешко и теби и нама.“

„Ти си будала кад мислиш да ће они побећи,“ одговори Имара са презрењем. „Ко може да изађе из Сења? Зар не знаш да је једини излаз у стенама поседнут и дању и ноћу са стражом? А водом, тамо се не може никако!“

„Ми смо имали прилике да видимо како нам је један роб побегао,“ повиче љутито Тарек.

„То се више неће догодити!“ рече харамбаша. „Сад је постављена стража и дуж пристаништа, то ви сви знате! Дању не може ни један роб неприметно да се приближи пристаништу, а ноћу, баш и кад би неприметно дошао до воде, не може да иде даље, јер стража чува једини излаз из пристаништа.

О овој стражи и опрезности Ускока није знао ни Умбо ни граф Мирафиоре. Ускоци су тајно наредили да се пази на овај водени излаз. Њима је било познато само то, да често ноћу по једна или две

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

26—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

25—40

лаће изаћу на море и крстаре, неби ли опазили какву трговачку лађу, коју би напали и поробили.

Тарек је увидео да се не може противити Имариној вољи. Зловољан и пун мржње изађе он из харамбашине куће, праћен оним ускоцима, који су са њиме дошли и били сведоци овог изненадног догађаја. Он се је заклео да ће се ужасно осветити, не само робовима, него и Имари, која с дана на дан постаје све моћнија и силнија, и којој се и сам харамбаша покорава тако слепо.

Кад је Тарек са осталим Ускоцима отишао, харамбаша да знак робовима да се удаље. Граф Мирафијоре, који је знао сваки кутић, пође напред а Умбо за њим. Они оду у башту, која је граничила са ливадама, и у којој беше, у једном ћошку, начињена кућа од дрвета. У њој беше смештено сено и јестиво, а имађаше и једну прегради где је спавао граф Мирафијоре,

У овој прегради спаваће и Умбо.

„Ходи овимо, сине мој," рече старац. „Ствар се на добро окренула! Сад ћемо бити заједно!"

„Изгледа ми као да се жена харамбашина радо заузима за робове," рече Умбо идући за старцем. „Ја сам мислио да је она свирепа и нечовечна — — —"

„Таква је и била а и сад је, али ипак ко зна, можда је то учинила из каквог очајања," одговори граф Мирафијоре. „Чисто се плашим, она се данас и сувише поуздала у своју моћ. Једно знам, а то је, да је Тарек дивље нарави а и осветљив!"

„Ви мислите да ће он на нас пазити, грофе Мирафијоре?" упита Умбо.

„Ми морамо бити обазриви, сине мој! Једном нас је Имара спасла, други пут тешко да ће нам помоћи!

Сем тога ја и њој не верујем, никако не могу да појмим какву намеру она има, јер до сада она беше једина која је Ускоке терала на разбојништва и злочинства! Но и она се од сада мора чувати Тарека, ја сам видио његов поглед пун мржње, а беше управљен на њу. То јој он неће никад опростити, нити ће заборавити што се је заузела за тебе!"

„Али је она силна — у њеним је рукама све!

„До данас је тако било. Она влада са Бикоком, јер је он веома воли. Имара је из Млетачке републике. Ускоци су пре више година заробили млого жена и девојака," причаше старац Умбу. „Они су често нападали на Млетачку републику, појединa места опустошавали и све са собом односили. Том приликом одводили су и женске за оне Ускоке који нису имали шена."

„Ове жене треба више сажаљевати но нас," рече Умбо.

(наставиће се)

Власник Милицијан и Кимпановић штампа Милицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 196 Београд, Уторак 18 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од првог октобра настала је последња четврт. Молимо своје читаоце да одма сад похитају са претплатом, јер се доцније дешава да нам појединих бројева, који се распродају нестане а појединим претплатницима их траже.

Г.Г. претплатници из унутрашности, могу на најзгоднији начин послати претплату у таксеним маркама преко писма.

Од 1. Октобра до краја године стају „Мале Новине“ 2 дин.

Као што се већ од 1 октобра види, узели смо са свим други начин уређивања самога листа, који је много згоднији и прегледнији. Уједно смо увели два подлистка, од којих ћемо у првом доносити увек приповетке најмодернијих приповедача светских као и оригиналне. Сем овога увели смо још многе нове рубрике, које смо увидели да су потребне.

Из овога већ, увидеће наши читаоци, да се ми паштимо за све бољу и бољу садржину па и за боље уређење свога листа; а да би то још у већој мери постигли, зависиће од броја претплатника.

Очекујемо, дакле, од читалаца што бољи и што већи одзив, а ми ћемо се што више трудити да задовољимо све оно што читаоци имају права од нас да очекују, као: добру садржину, тачно излажење, тачно разнашање и т. д.

Редакција и администрација „Малих Новина“

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 18 Лучин-дан Петар I
Католички: 30. Клаудије
Сунце излази: у 7 сах. 6. м.
залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

К У Р С

Дукат	5·76
Наполеон	9·62½

ПОЗОРИШНИ РЕПЕРТОАР

У уторак 18 *Хајдуци*. Од Шапца.

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четв. тком од 11—1 часа пре подне.
Министар. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и вера. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министар. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министар. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕКЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Пијачно питање. На прекјучерашњем збору општинском, гласало је свега 476 грађана. Од ових гласало је 214 за седам пијаца а 262 против, и тако је са већином од 48 гласова решено, да остану само данашње две пијаце.

Водоводи. Инжињер г. Смрекер, кога је општина ангажовала за истраживање воде, нашао је довољну количину воде у мокролушкој долини „беле воде“, која би се у Београд могла лако довести.

Дакле вода је нађена, и онда ћемо у скоро имати водоводе.

*

Жалба. Дознајемо да је од стране неколико грађана Управи вароши поднета жалба против збора који је решавао пијачно питање.

*

Из позоришта. Вечерас су у позоришту Шилерови „Разбојници“. Сам комад је у нас већ доста познат публици, но вечерашња је престава у толико важна, што су знатне роле у њој поверене млађим снагама, те заслужује да обрати интерес наше публуке. Тако Карла Мора играће г. Љ. Станојевић а Фрању Мора г. Ђурђевић.

*

Понуда. Г. Панта Живковић, абаџија, поднео је општинском суду понуду, у којој тражи да му општина уступи земљиште на „Зеленом венцу“ ради пијаце за 25.000 динара а за три године.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Племенито. Из Шапца нам пишу под 14. октобром, да је госпођа Марија Магазиновићка, жена пок. Стеве Магазиновића, саветника, поклонила деци умрлог Васе Јовановића, хлебара из Шапца, 240 динара и дала штедионици шабачкој да им се о пуполетству заједно с интересом изда. Ово износимо не само што је у опште вредно јавност, већ и као врло леп пример племенитости коме би многи наши имућни грађани ваљали следовати. Ми од своје стране велимо г-ђи Магазиновићки, заједно са сиротчом дечицом: хвала!

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Адреса грчкоп краљу**. Поводом предстојећег јубилеја грчког краља *Ђорђа* закључила је грчка колонија у Бечу, да поднесе краљу адресу. Адреса је већ израђена, и вели, да је у сваком обзиру право уметничко дело. 19. (31.) тек. мес. биће у грчкој цркви у Бечу свечано благодарење и молебствије.

—

***Дар министру Гирсу**. Поводом јучерашњег јубилеја министра Гирса, предали су посланици и заступници страних сила у Петрограду јубилару почасни споменак у облику златног дивита у стилу Лудвика XV. С преда на дивиту налази се име јубиларево, које је брилијантима окружено; натраг налази се прослави намењен натпис. Дивит почива на подлози од сибирског црвеног јасписа Чиновници минист. спољ. послова предали су својему шефу дивно израђен албум с цртежима, који приказују најзнатније моменте из Гирсова живота.

—

* **Дефраудација у позоришту**. Главни контролор париског позоришта „Theatre de la Geite“ проневерио је на 100.000 франака. Представе комада „Патуљак“ донеле су толике своте, да је контролор могао проневеру извести, а да се не примети. Тек случајно ушло му се у траг. Има дакле, где позоришне касе не пате од суше!

—

* **Тефида Ханем**. Принцеза мисирска, најстарија сестра Кедива мисирског а супруга Манжур-паше умрла је ово дана. Била је веома живахна поборница за емансипацију женскиња од несносних обичаја, што на истоку постоје за живот женскиња. Она је се у свему држала обичаја западних. С тога су је правоверни мрзили. Утеху за ту мржњу налазила је принцеза Тефида у привржености европске колоније, што се и при погребу показало.

ПОДЛИСТАК

„АРГАТИ“

ПРИПОВЕТКА

оригинал

I.

Ограде пролеће — ко је срећнији него ми, „аргати“?....

Четврти разред основне школе, коме је био учитељ ђакон Илија, беше врло лепо класификован. У првој клупи седели су „Анђели“: син окружног начелника, син председника окружног суда, протин синовац и син богаташа Мојсила. У другој клупи беху „прекрасна деца“: поштаров син, телеграфистов унук, окружног судије пасторак и још два писарска синчића. Трећу клупу красише „красна деца“: син председника општинског суда, још три трговачка синчића и сестрић истог ђакона. Четврта се клупа поносила „добром децом“: синчићима омањих чиновника и трговчића. Ни пета не беше баш рђава; у њој су седела „прилична деца“ али „о којој се имало наде, да ће се поправити“: махом занатлијски синови. У шестој, седмој, осмој, деветој и десетој било је „ђубре“; дерни синови праља, тестераша, кочијаша, пандура, рабација, аласа амала и других невољника. Они су, поред свога општег надимка, имали још и надимке по клупама. Тако, они у шестој, били су „покућари“ и „уље“ — према приликама. Они у седмој, просто, „лопови.“ Они у осмој, „блудници“ и „паликуће.“ Они у деветој, просто, „разбојници.“ Ми у десетој, у проклетој десетој — „магарећој,“ називани смо, управо по годишњим временима. Преко лета смо били „смрди-бубе,“ с јесени „аргати,“ зими „рчкови,“ а с пролећа, опет „аргати.“

С десне стране господиновог стола, поред прозора, била је још једна клупа у којој су седели „препоручени“: близнаци адвоката Максима, лекаров слабуњавко и апотекаров усиљеник.

У кратко рећи: разред уређен као кошница.

Душа ваља, ђакон се прилично помучио, док је ствари довео у такав ред, али је после и уживао плодове свога знојa. У настави, истину говорити, био је прилењ. Да речемо, да се и кад утрудио да сам „слиша“ или што ново покаже, то није, већ само: „одавде довде.“ Ето, то му је, готово, био целокупни наставни рад. А, јест, мора се признати, кад-што је покушавао на табли, али, или је човек отежао и већ зашао у године, или као човек и поборавио, па тек само мане сунђером. „Други пут — вели кроз нос — кад имаднемо више времена.“

Пажење и „слишавање,“ беше искључно посао, првих двеју клупа. „Анђели“ и „прекрасна деца,“ све и сва. И пазе и туку прутом по глави, а нарочито по ушима, како им је већ и сам ђакон препоручивао, а по кад-што и истерају по кога од „ђубрета“ пред ђакона.

— Сагни врат, уљо! — узвикнуо би

—

* **Кажњено.** Хуманитарно друштво у Лондону које је против сваког мучења животиња казнило је прошлог месеца једног дечка најтежим робијашким радом за 21 дан што је убио једну мачку. А код нас? — шинтери чак и деци набијају жицу на врат! Култура!

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 17. Октобра 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Драгутин Вељковић калфа позлатарски Марко Сандић машиниста и Ђорђе Тодоровић из Бугарске због пијанчења и нереда; Васа Јовановић раденик и Стојан Митровић слуга због скитње.

*

Осуђени. Пресудама полицајским осуђени су: Живко Живковић слуга из Крушевца, Петар Наумчев из Прилипа, Катица Поповић из Буковца Иванка Росић из Обреновца сви због скитње и Мијаило Костић „албанез“ каф. што није упалио фењер.

ПРОСВЕТА

КРИТИКА

—

У суботу 15-ог и Недељу 16. Октобр приказиван је у нашем народном позоришту нов комад *Мазарен, комедија у пет чинова од Александра Дима, превод с француског.* — *Редитељ г. Цветић.*

Луј XIV.! — то је читава епоха у француској историји, то је 72. године најкрућег апсолутизма у Француској. Извести на позорницу Луја XIV. или његовог лукавог кардинала Мазарена, значи драматисати њихова дела, драматисати историју доба Лујевог. Писац је тражио олакшице. Хтео је да нам прикаже Луја за време регентства, у добу кад се највише испољава утицај његових лукавих учитеља, — Ане Аустријске и кардинала Мазарена. Писац је појмио бар, и ако му то баш није најбоље испало за руком, да нам прикаже оно доба из живота Лујевог, како је, утицајем лукавог Талијана Мазарена, достојног ученика Ришељеовог, Луј испао онако даровит и силан деспота. Дима и почиње од регентства, од малолетства Лујевог, за то је и назвао своју комедију: *Луј XIV и његова младост* Шта је дало повода управи нашег позоришта да, са свим својевољно, мења назив делу, апсолутно нам је непојмљиво. Сећамо се, да је овај комад био већ једном на дневном реду и преко новина објављен под именом: *Краљева младост.* И то је, најзад, врло згодан превод француског назива. Међу тим, ствар се преокренула; некоме пало на памет да је *боље*, ма и на штету комада, дати му други назив. А то само значи, да је ту била каква мисао. У осталом ми узалуд не говоримо да је некоректно учињено с променом назива, јер тиме је дат са свим други смисао комаду. Обичај је био до сад, да је насловно лице каквог комада и јунак целе драме, да се око њега врзма цео догађај. По тој логици и Мазарен би био главни јунак ове драме, — комедије, међу тим главно је лице, — ако се то није знало — Луј XIV; а тада и цела драма добија други карактер. За то смо ми и почели главним јунаком — Лујем. *А управа би препоручили да нас не терети својим закључцима.*

Но да се вратимо на ствар.

Рекосмо, да је намера била писцу да нам прикаже Луја, да нам изнесе како је васпитан, највећи представник апсолутизма у своје доба у Јевроии, — то му је бар морала бити намера, кад су уплетени највећи догађаји, који су доцније били од утицаја по цео живот Лујев. Међу тим, то му је врло лоше испало за рукум. По историји зна се, да је на Луја имала јаког утицаја његова мати Ана Аустријска и вешти дипломата Јулио Мазарен, у драми је све то врло слабо маркирано. Да нам сам Луј није, смешећи се, рекао како се прибојава и Ане и Мазарена, ми то, по његовим делима, не би никад рекли. Оно што је главно догађа се иза кулиса, а на позорници нам се само исприча што је апсолутно нужно да се колико толико остале радње његове разумеју. У опште, Дамин Луј је непојмљив; ако апстрахујете све што знате о Лују, на и његову младост, прилике под којима је одрастао, — чак вам он излази као нека идеална личност, која се отреса свега, да својом моћном руком дохвати сву власт па да крене у напред снажну, велику Француску, — ма да је сва та његова тежња само гола грамзљивост, недопуштање да се нико меша у послове охола човека, који по каштo сања да је Бог, или да је бар овлашћен од њега да прописује законе повереној му држави. Немогуће је појмити од куд Димин Луј може да рече парламенту: *ја тако хоћу!* или да се помисли да је то онај човек' који је окарактерисао целу своју радњу са три речи: *ја сам држава!* Димин Луј није Луј XIV. Тако исто ни мало није маркиран ни Мазарен, а још мање Ана Аустријска. А шта је с њеном Мазареновом, Маријом Манчини? Кога ли она, Боже, воли? Грофа од Гиша или Луја XIV? А Жоржета? Знате, она је другарица краљева из младости, па, тако, прислушкује и све каже краљу, и он онда — зна. А војвода *Вилкије*, па *Лион*, па *Летилије* па *благајник*, шта ли ће они, боже? Они су потребни као и *човек с фењером*. Већ друга је ствар за лекара Гено-а, јер не би имао ко да излечи Конде-а. Молијер већ по себи треба, јер је живео у Лујево доба. Као да се није могло епизодом изнети што више о Молијеру, већ најглавније како га отац вија да затвори а краљ штити. У опште, готово ту су све историјске личности на ипак врло мало о њима знате.

Радња је развучена, досадна и сваки час зажелите да дође Жоржета, да нас мало разгрли или бар каква сцена у дворској башти.

Штета што се не зна име мајстора што је саградио онај сто под којим се Жоржета прикрила, јер да њих двоје не беше, ко зна како би испали сви остали историјски догађаји. Историја је неблагодарна она не хте прибележити њихова имена. Александер Дима је то у пола поправио, прибележио је име — Жаржете. Хвала му!

Што се тиче приказивача, с хвалом морамо да поменемо г-ђу Гргурову, као Ану Аустријску и г. Гавриловића, као Луја XIV. Г. Цветић није баш био доследан као Мазарен За г-ђу Теодосијевићку, као Жаржету, рекао бих да нити ћемо имати нити смо имали икад бољу. Г-ђа Теодосијевићка, по свом фаху, била је то веће најбоља, и поред тога што јо то и сама по себи врло симпатична улога. Сем ових одликовао се ово вече, као и увек г. Илија Станојевић. као капетан Гито. Марија Манчини била је врло лепа. Остала господа и госпођице како који.

На завршетку имали би једну скромну примедбу. Пошто је већ г. Љ. Станојевић ангажован, шта значи оно штампање његовог имена на неки особити начин. Ако је да се привуче публика у позориште, онда разумемо! ваља мало шаренила, свет то хоће: Ми би још црвена слова па да, тако, бљеште, па лепо изгледа. Баш хвала г. Љ.Станојевић што је позајмио управи своје име. Нек се купи свет.

Tutti.

ПОПУЛАРИСАЊЕ ПОЉСКЕ ПРИВРЕДЕ

—

Кад завиримо у нашу старију историју и прочитамо само неколико листина, ми ћемо увидети, да је наш народ, земљоделац за све време од онога доба од када живи, па до пре непуних сто година, — а по готову може се рећи и сада — био роб не само земљин, већ и људи, који га на разноврсне, све могуће начине експлоатисаше, употребљаваше на своју корист, т. ј. да само њима ради, робује или што народ каже *аргатује*. Гостивари а по том и непријатељи — Турци, сматрајући наш народ у пуном смислу за *рају*, цедили су га до голе душе, да би само своју прождрљивост могли заситити. Зар није тако било? Зар нема људи у нашем народу који по што шта памте од свију оних недеља, која до ономадашњих Турци над земљоделцем починише? Да, има их, има.....!

Земљоделац посматрајући што се с њиме и око њега збива и догађа, изузетно од свију европских народа, у таквим приликама, више пута покушавао је да се тих немилостивих, тих нечовечних створова курталише. И заиста, видимо га, где у више прилика покушава да се буни у племенитој цељи, у цељи, да се отресе и истргне из канџа тих глобаџија. Због тога морао је остављати свој, иначе тешки али и најплеменитији, тежачки посао, свој плуг или рало само да се отресе оне беде, која му је ногом стола за врат, те му не да мира не само да у кругу своје породице, задруге своје мирно поједе оно горко, сузом заливено парче леба или проје, већ да и земљу зарати, како бих могао подмирити прве потребе својих госа, а после тек и задруге своје. Разне даџије још и у оном добу *сразмерно производњи*, биле су доста велике, услед којих земљоделац јадник није ни душом могао да дане а камо ли још и на друго што шта да помисли! Ето у томе, *изгледа*, и лежи узрок оним честим бунама, које су неминовно морале наступати онда — онда; ето узрока зашто је народ са моткама и пушкама устајао на господара. И главито, дакле *економне невилике*, гониле су

тада ђакон — одавно те мотрим. Ја жмурим, а ти као мислиш, спавам. Хе, хе, мотрим те, зверко!

Сиромах бојажљиво сагне врат, а ђакон га задлани, у толикој мери педагошки, да, или клоне на лицу места, или лупи главом о најближи предмет. То је ђакон поношљиво називао „мером за поправљање.“ А, да ли је био на погрешном путу, или не, одмах ће увидети оштроумни читалац.

Онај, који би један пут, по несрећи, добио правог појма о његовој десници, тешко да би још који пут запао у тако немио положај.

За то су „одлична“ деца добијала бомбона, а кад-што и десетлук, који је све дотле мирно почивао у избледелој шамији какве сироте мајке. Четвртком пак, о регрђији, на столу ђаконовом, нашло би се и по које крађено јаје.

Што се тиче црквеног реда, и то је било „да не може бити боље.“ „Анђели“ су читали апостол, „прекрасна деца“ облачаху се у одежде, а један од „препоручених,“ близнац адвокатов, почињаше код певнице, ма да је пиштао као прави вивак. —

II.

Што вам је, браћо моја, пусти човек на земљи — све и сва! Ето, ја сам испрва био „уља“ и „покућар“ — према приликама, после, части ми, „анђео“ и најзад — „аргатин.“

Ко би могао и уснити тако што? Прос о, не знам, што но кажу, што носи дан а шта ноћ.

Чудновата је историја тих промена.

После подне је било.

— Ко је најбржи међу вама? — рече ђакон, пружив прст на „ђубре“ у опште.

— Ја! — гракнусмо и подизасмо деснице у вис.

Како сам био с краја, истрчим први. Ђакон ме прати да му купим дувана, а кад се вратих тако рећи за тренутак, зајапурен, њему се насмеши брк.

— Мора бити да си добро дете, кад си тако итар? А? — говораше ми.

— Не знам, господине — велим и смешкам се, задовољан хвалом.

— Чији си? нешто се не опоминьем.

— Ђукашинов.

— Вукашинов?... е, то је лепо... А, шта ти је отац?

— Дрворезац господине — рекох а румен ми подиђе образе.

Међу ђацима се зачу потмули кикот.

— О, хо! како то нисам знао! Гледај молим те!... Седећеш од сад овде — рече ми ђакон и пружи прст међу два „анђела.“ — Ви се мало поразмакните и учините му места; то је сад ваш друг... Један анђео више! — рече ђакон и смешкаше се задовољно.

Често нисам смео веровзти срећи, премештајући се од „уља“ и „покућара“ — према приликама, у „анђеле.“ Тако постадох „анђелом.“

(наставиће се)

народ на устанке па и ако неуспешне Све остале непривике само су допуна, само су благи изрази одбране у тој горкој судбини, коју реко да је који народ у своме животу имао да доживи и преживи.

У том тако црном добу, докле се је борио са свима својим угњетачима а понајвише са Турцима, нашем земаљском сталежу ни на крај памети није падала мисао, да земљу паметније ради, како би са што мањег простора земље што већи доходак добијао, — не то га се је слабо тицало; јер у колико би више радио и већег доходка добијао, морао би давати несразмерно далеко већи део од целокупног доходка бесним Агама. То је према таквим околностима и природна особина сваког да се у друштвеном кретању и животу обазре и на то: да ли је право да неко који ништа не ради — ужива, док онај који ради —скапава од глади. Необраћање пажње, дакле, на свој посао да би га усавршио и веће користи од њега имао, некако има везе са тежњом човековом, да себе и своје раднике користи, а не да другоме бесплатно даје да говоримо, народ је имао довољно оправдања, да своје производе. И ако ћемо искрено тако ради. Посао није никоме мио, кад мора да залаже све своје силе а поврх тога и новац, па на крају крајева, да производе тогасвога мучнога рада и капитала мора да дели са другим, који није уложио ни паре; који није имао никаква удела у производњи добара.

И муке и све остале непривике и невоље, као што знамо, самопрегорева-јући је наш земљоделац сносио, само да се отресе тога нечовечног госта и то је тако трајало, док душа није дошла у котлац, и тада дође жељени час, да се ослободи са свим од пијавица, које одоше из ове красне земље тек онда, пошто је њени дедови и прадедови натопише својом племенитом, благородном и драгоценом крвљу.

Хвала издржљивости и карактерности нашег народа, Србија дочека, да се ослободи *својим сопственим* силама, тога душманина.....

Народ је своју циљ постигао и ако је истина за то платио скупо и пре скупо, али опет за то красније него и један други народ европски находећи се ма кад тад у таквим приликама у каквим бејаше наш, чиме је дао гласа од себе; дао доказа да је жив, издржљив и способан да живи самосталним животом. Од тог тек доба он је наумио да уреди своју државу, желио да је удеси онако, како му је по вољи било, па после тога отпочео да ради своју земљу без зазора, страха и насиља. Потребе његове у добу тога живота биле су незнатне, па су и за то како државне тако и општинске дације биле сразмерно малене; подмиривао је и своје сопствене потребе и обавезе које је имао на спрам општине и државе сада створене.

Није се имало чега више бојати, због чега је продужио обделовати земљу свом снагом и капиталом, али у он м правцу продужио је газдовати, у ком је затекао или који је наследио од својих предака. Старешине народне у томе првом добу, истина биле су задовољне са тим наслеђеним или прастарим начином газдовања, али иначе желеле су, да се отпочне мало другчије. Ту жељу примећавамо још у првој половини нашег самосталног живота; видимо неке, истина слабе *али тек мере*, којима се је ишло на то, да наш земљоделац боље обделава земљу. Позније виђамо неку заставлост, и тек по готову у најмлађе доба нашег живота, очевидци смо, да се ради на унапређењу земљорадње или целокупне пољске привреде.

Докле се је тако поступно ишло са мерама ради унапређења пољске привреде, држава наша као самостална *колико толико*, сваком згодном приликом корачала је у другом погледу, жељећи да се изједначи са суседним народима у томе правцу, у правцу политичном, живећи у томе правцу и духу, она је далеко отерала у напредку свију могућих грана народног и јавног живота али у напретку пољске привреде тако је слабо корачала и напредовала, да се потпуно може рећи, да је заостала на оном ступњу развијености у ком смо је видили у првој половини нашег самосталног живота. Оно до душе не може се рећи баш да је са свим тако; али зар би и могло, кад се упореди са напретком и развићем свију осталих грана. Заиста признајемо, да није баш право да се тако изусти, али — боље је и тако не претеривати. Истина, па ма и жалосна била увек је боља од хвалисања, па ма оно било и лажним златом вараклајсано.

(Свршиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Глад и прљавштина. (песма у прози) На једној пустој стени живљаше пацов и ермелин; наскоро им обојици запрети опасност од глади. Пацов изађе из своје руне, па рече свом белом другару: „Види, тамо преко ове баре, како су богата поља; њиве ливаде, тице, дрвеће препуно плода. Хајде самном, пређимо преко ове воде, јер ћемо на овој пустој стени скапати од глади.“ — Лепо! рече ермелин, али морам ли да газим преко овог блата? — Е! шта те се тиче, кад ћемо тамо наћи хране! — Не, рече овај, заиста не! Та, боље је и сиротиња, па и сама смрт, него прљавштина!

*

Газда Наследник. У Лондону умро је ових дана један послужитељ, који је дуго година био служио код неког господина. Но ово је интересантно: исти слуга оставио је свом газди код кога је служио, сав капитал који је стекао служећи; а капитал износи 1,570.000 франака.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 16 Октобар

кил	78556	Жита . .	11 50
„	15.309	Сувих шљива .	27.—
„	——	Шљива нових	—.—
„	236	Брашно фино .	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	16003	Кукуруза стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	4576	Јечам . . .	7.75
„	19073	Овас	7.75
„	1016	Раж	7.50
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	——	Криза. . . .	—.—
„	642	Пасуља. . .	25 —

ОГЛАСИ

По решењу општинског одбора од 8 тек. м. и год. суд општински издаће под закуп јавном лицитацијом на дан 25. Октобра т. год. осветљење вароши Београда по досадањем начину једноме лицу, које најнижу цену понудило буде за време од 1 Новембра ове до 1 Новембра 1889 године.

Сваки лицитант полаже на лицитацији предходно две хиљаде динара у готовом новцу или српским папирима од вредности на лицитира, иначе не ће му се дозволити лицитирати.

Остали услови могу се видити сваког дана, за давање осветљења под закуп, у канцеларијско време у рачуноводству Судскоме.

Лицитација ће се држати у општинском Суду од 8 до 12 пре и од 2 до 5 сати по подне.

Позивају се они који би хтели ово право узети под закуп да горњега дана дођу на лицитацију.

Из седнице Суда општине београдске 15. Октобра 1888. године. СБр. 11566 у Београду.

ОГЛАС

Општина Грочанска даваће лицитације под закуп, за једну год. дана а то је од 1 Новембра ове до 1 Новембра идуће године, — своје касапнице, аренду акциса и кантара и то: кантар и акцис на дан 23 т. м. а касапнице на дан 26 октобра ов. год. Зато овим позива оне који би се ових закупа примили, да горњег дана дођу и лицитирају.

Од суда општине Грочанске Бр. 1671 у Грочкој

1 — 3

ЂОРЂЕ Д. ЈЕЗДИЋ

јавља својим поштованим пријатељима да је иступио из Бакалско Фарбарске радње гос. *Косте Петровића* где је више година као деловођа био, и да је за себе такову радњу отпочео на углу куће госп. Томе Андрејевића преко од коларчетове пивнице.

4—5

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (117)

„Многе су се покориле судбини и брзо су заборавиле на прошлост,“ настави граф Мирафиоре. „Оне су луде за својим мужевима, па су исто тако, као и мужеви, подивљале. Амара је свима предњачила. Изгледа, као да више не мисли на своју младост, и своје место рођења. Али ипак мора се признати, она никада није трпила да ме ко злоставља, и ако је изгледало да мрзи робове.“

Умбо врташе главом.

„Ја је ипак још не разумем.“ рече он.

Ево овде је наше обиталиште, сине мој,“ рече старац и отвори врата од кућице. Простор је довољан. Тамо има сламе биће је доста за нас обоје.“

Умбо уђе у кућу и пружи руку старцу.

„Сад смо заједно, и лакше ћемо моћи да сносимо нашу тешку судбу,“ рече он старцу. „Бегство нам неће испасти за руком, то сам већ увидио. Али ћемо бар заједно сносити нашу тешку невољу!“

XIII.

План пропада.

Гондола, у којој беше Јеронимо са Амадеом и Стефаном враћала се опет пустој палати.

Ово троје, који су се погнули у гондоли, видили су добро да се онај, кога су држали за крсташа, удалио са својом гондолом. Али нису приметили да је отишла и женска са црним покривалом.

„Видите ли? Онај се уклања!“ шапуташе Стефана рибарима. „Он одлази из палате! Хе, да сте га бар тамо убили?“

„Ђаво би га убио!“ рече Јеронимо. „Тај ми је крсташ задао две ране, а могао ме је лако и убити, само да се нисам уклонио! Чини ми се да ми је познат његов глас!“

„Краљица Ноћи није са њим,“ рече Амадео.

„Она је сигурно остала у пустој палати,“ примети Стефана.

„Ипак ће за нас бити добро,“ дода Јеронимо. „Ми морамо тамо! Треба да видимо! Имаш ли све што нам треба за свећу. Ја имам једно палидрвце.“

„Ми морамо потражити Краљицу Но-

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

27—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

26—40

ћи", изјави Амадео. „Ако је нађемо у пустој палати и ухватимо је, онда се можемо надати доброј награди. Знам ја, да ће шантави добро платити за њу!"

„Веслај само лакше. Ми тамо морамо отићи још један пут", рече Јеронимо.

„О! То ће бити добар лов!" рече Стефана обрадована. „Треба сву палату да прегледамо! Ко зна, Крсташ се може лако вратити натраг, и тада ћемо моћи извршити налог богатога графа Мирафијора!"

Гондола се лагано приближаваше степеницама поред пусте палате.

„Кажем вам, женска са црним покривалом, Краљица Ноћи, још је тамо, у пустој палати, говораше Стефана. Само лагано, да нас неби чула! Али зар се не поговара, да је Краљица Ноћи мртва? Но ми знамо боље! Она није мртва! Она је жива, јер смо је ми видели!"

„Па ћемо је и ухватити," дода Амадео.

„Кад би ми само још једном пао шака тај проклети крсташ," рече Јеронимо.

„Граф Мирафиjоре довешће га амо! Кад он дође и рече: *Чиним вам почаст пуштајући вас напред, Монсињоре*, онда ми треба да тога пробуразимо," рече лагано Амадео.

„Узми ово парче дрвета, сухо је — чини ми се да је луч," рече Јеронимо Стефани.

„Ја имам све што нам је потребно за осветлење," изјави Амадео пењући се уз степенице.

Гондолу привежу у један ћошак. Стефана је понела луч и пође за Амадеом. Напослетку пође и Јеронимо.

Сви троје уђу у пусту палату, јер су врата била широм отворена. Кад су ушли притворе врата. Чим су били у мрачан ходник, Амадео упали палидрвце. Стефана му принесе луч и запали га.

„Дај ми тај луч," повиче Јеронимо и узме га од Стефане. Он пође напред осветљавајући пред собом ходник. Амадео и Стефана ићаху за њим. Сви троје упутише се једним степеницама, које су биле у стражњем делу ходника. Лагано и пажљиво успну се горе. Кад су горе дошли наиђу на једна врата, која су била затворена.

„Охо, она се затворила", рече Стефана.

„То јој неће помоћи," одговори Јеронимо, лупајући у врата.

„Она ћути," рече Амадео после кратког времене. „Она се сакрила и неће да одговори на нашу лупу!"

„Али ми морамо ући унутра!" изјави Јеронимо,

„Лупни још једном", рече Стефана.

Амадео залупа што је игда могао.

„Она или спава, или неће да се одзове," рече после кратке паузе.

„Нема никога да дође", дода Стефана.

„Гром и пакао! Шта ту вазда да се заносимо!" Повиче сурово Јеронимо и преда луч Амадеу. „Ако неће да отвори ми ћемо разбити врата!"

Он дохвати кваку од браве и покуша силом да отвори врата. Стефана му поможе. По кратком гурању врата пресну и отворе се. Јеронимо у мало што није пао на нос.

(наставиће се)

Власник Медецилан и Кимпановић штампа Медецилан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 197 Београд, Среда 19 Октобар 1885 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Мидицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 19 Јован риљ.
Католички: 31. Вукола вл
Сунце излази: у 7 сах. 6. м. залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

К У Р С

Дукат	5·76
Наполеон	9·62⅝

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
мин. иностраних дела: четв.,ком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и пе часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и цркв. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Секретари уставотворног одбора. Влада Његовог Величанства поставила је ову господу за секретаре уставотворног одбора: Ђоку Ђорђевића, Аидру Ђорђевића и Др. Милована Миловановића, професоре Велике Школе; Јовану Ђају, начелника министарства просвете; Манојла Ђорђевића—Призренца шефа одсека за штампу у министарству иностраних дела; Живојина Симића профес. учитељске школе; Стојана Протића, секретара мин. унутр. дела у оставци и Николу С. Јовановића—Американца, секретара суда општине београдске.

*

П итера Као што сазнајемо, полицијском потером похватано је скоро 40-50 нововераца. — назарена и предати су суду.

*

Поздрав. Као што чујеме овдашњи Грци, спремају велики телеграфски поздрав да пошљу грчком краљу Ђорђу приликом јубилеја његове двајесетогодишњице.

*

Одбор за израду устава. Као што смо извештени одбор за израду устава држаће своје седнице у сали општинске куће.

*

Бакљада. Прекјуче је био у општинској кући збор великог броја одличних грађана, који су решили да данас приреде Његовом Величанству Краљу бакљаду. На бакљади ће учествовати све три партије, као што се то већ види и по личностима које су у одбору: Мих. Павловић, Пера Јовановић, Рака Миленковић, Јован Дилбер, Стојан Тодоровић, Милутин Марковић, Мих. Михаиловић, трговац. Одбор је од своје стране упутио позивнице на одличније грађане с молбом за учествовање у бакљади. Скуп бакљо-носаца биће тачно у 6. часова у вече.

*

Са забаве. У суботу, 15. ов. мес. приређивало је забаву „Београдско певачко друштво,“ у Великој (краљевој) пивари. Мислили смо да критички пропратимо спрему и рад овог најстаријег нашег друштва; али морамо признати, да смо изгубили сваку вољу на ово, кад смо дошли у вече на забаву, као што ју је изгубило и само друштво, видећи се одједаред скоро само у овој огромној сали. Гостију је тако мало било, да смо се згранули, нарочито с тога, што је, прво, приређивало забаву најстарије српско певачко друштво, друго, што је ово прва забава ове сезоне; треће, што је ово прва забава, од ове године коју је ово друштво приређивало, овде у Београду, у своју корист; четврто, што су гостионице београдске, где се крешеље којекакве јеврејке, талијанке и т. д., препуне гостију, и то не само једанпут или два пут у години, већ сваки боговетни дан. Зар се бар једне вечери нису могле оставити тингл-танглови и посетити ово друштво, бар из призрења према његовом толикогодишњем борењу са тисућама незгода, само да би одговорило своме позиву и одржало српску и славенску песму на овој висини, на којој се налази данас код нас. Требало је бар имати на уму и то: да је „Београдско певачко друштво“ мајка свију српских друштава, не само певачких него и осталих, јер нам је оно прво показало шта вреди удружење, нарочито код народа малих и растројених, као што смо били ми. Нарочито се не може опростити равнодушност што су овом приликом показала остала певачка друштва београдска и у опште омладина. Од свију певачких друштава било је заступљено само „Корнелије“, а од других ни помена; међу тим браћа Панчевци нису жалили ни труда ни пута, да из Панчева потегну на ову забаву Волели бисмо кад би друштво ускоро приредило још једну забаву — са истим програмом — те да видимо какав ће бити одзив нашег света, јер мора бити да овде има каквих стварних узрока, које ми не можемо предвидети. — Овога вечера пало је на каси 280 и неколико динара, а чист је приход 91 динар!! Е па нек нам опет кажу, да ово друштво располаже капиталом — као што је то било пре неколико дана — и да може издржати борбу!

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

— Као што пишу из Шапца на тамошњем ђумруку јако напредује извоз шљива. Тако од 1. Септембра ов. год. па до данас, извео је тај извоз 4.300.000 кл.

СТРАНЕ ВЕСТИ

***Читуља** Као што јавља „Сарајевски Лист,“ његово преосвештенство митрополит мостарски *Леонтије Радуловић* преминуо је 14. ов. мес. Ова тужна вест — вели тај лист — потресла је све кругове по вилајету, а нарочито српско — православно становништво у Херцеговини. Таман нас је огрејало сунце, продужава исти лист, а већ нас ошину мраз неумитне смрти, прерано за њега, који је био у најлепшем добу мужанства, прерано за народ и паству његову, која га је назвала као зеницу ока својега. Над отвореним гробом покојног митрополита сваком сину и пријатељу Босне и Херцеговине отима се дубок уздах из груди а искрена суза из ока. Нека му је вечан и мио спомен док траје Босне и Херцеговине! — тако завршује исти лист. И ми од своје стране додајемо, лака му црна земља, којој је тако верно послужио!

—

***Латиница.** Румунски црквени конгрес у Сибињу решио је: да се црквене књиге одсад не штампају више ћирилицом него латиницом.

—

***Директор.** За директора новог бечког бург-театра изабран је, у страном свету добро познати, доктор Август Феретер.

—

***10 Година.** У Немачкој Ове године испуњава се тачно десет година од како је изашао први закон против социјал-демократије. Поводом тога партија соц. демократска издала је нарочиту брошуру у којој су сакупљена сва факта и дате примене тога закона у Немачкој од 1878 године. За тих 10 година, стоји тамо, да је забрањено 1038 разних издања, растурено 290 друштава и скупова и око 1000 људи протерано из појединих вароши

ПОДЛИСТАК

„АРГАТИ“

ПРИПОВЕТКА

оригинал

(Свршетак)

— Само ћеш рећи своме татици — додаде ђакон благо — да те од сад мало боље одева... То је све спало с тебе, рећи му... До душе, не познајем га, а баш ће ми бити мило, да се упознамо...

Ја оборио главу од стида и чињаше ми се да се под угиба под а-мном. „Ђубре“ као „ђубре“ церека се од срца. Ах, како ми је било!

Кад се пустисмо, дигла се читава ајка за мном.

— Што слага?

— Варалице!

— Лажовчино!

— Вала, казаће те, детенце, господину.

Дерњају се другови, а ја само грабим кући, грабим.

Сутра-дан и ја „слишавам,“ и ја пазим, и ја употребљујем своју силу, све као и остали „анђели.“ Мећем руку на срце и признајем, да сам био много пакоснији него сви „анђели“ укупно, а за што? враг ће знати! Силим се, бесним, млатим „ђубре“ и триста чуда.

Али моја сила не би дугог века. Управо, од четвртка до понедеоника. У понедеоник из јутра, како дође ђакон, просто, како отвори врата, притрча ми разјарено, згрби ме за оба ува и, не обзирући се на препоне, оличене у „анђелима,“ извуче ме преко свију, па ме тресну о под. Не бејах још ни одануо, а он ме већ стиште својом месната песницом, по омиљеном му месту. Скочио сам као опарен.

— Је ли, уљо? Је ли, разбојниче? — дречи он.

— Молим, господине! — дерем се, а управо не знам шта да му одговорим.

— Дрворезац? је ли? скоте!

При том, тако горопадно полете на мене, да не беху врата отворена — Бог да ме прости!

Чепам око врата, плачем и опипујем уши, а он им прича и лупа песницом у сто. —

— Јес, синови моји — вели им — ја му поверовао и баш се од срца зарадовао. Као велим: баш и добро што си дрворешчев син, твој ће ми отац израдити рам за свету Петку, па бисмо се лако наплатили, ако баш никако не би хтео поклонити... људи смо... Али, јес — муњак! — Ту се ђакон тако згодно пљесну по челу, да сам и ја лепо чуо. — Завирим у каталог, оћеш!... Какав дрворезац, какви бакрачи — тестераш, уља банатска!

Сви се засмејаше гласно.

— Па, јесте ли ви то знали? — пита их он.

— Јесмо — ори се.

— Ах, скотови и свиње!... ах, децо моја! — узвикнуо је, подразумевајући ту и „ђубре“ и „одличну децу.“

Кид су се пустили, обазриво уђем у

У самом Берлину било је забрањено 285 списа да народ, а протерано преко 300 људи. Што ти је слободна Немачка!

—

Тургењевљева дела. Као што смо научили једна наша овдашња књижара намерна је да прикупи сва до сад у нас штампана дела Ивана Сергијевића Тургењева и да их у месечним свескама изда. Заиста, ако се та мисао приведе у дело то ће бити једна неоцењена добит за нас. По нашим разним часописима има сијасет красних приповедака Тургењевљевих, а од његових већих дела, као што су: „Дим“, „Новина,“ „Очеви и деца“, „Прва Љубав,“ „Степски Лир,“ „Клара Милићева,“ „Дневник залишног човека“ и т. д. — у толикој су мери растурена, тако да једна домаћа библиотека није никако у стању да искупи сва та дела, и ако су многа од њих најскорије издата. Но поред тога, по нашим листовима нећином старијим („Даници“, „Види“, „Јавору“ од старијих година), има много његових приповедака из „Ловчевих записника“, које је немогуће само за то преводити што су већ преведена, па ипак се о њима не зна. За то и опет велимо да је врло лепа мисао те наше књижаре, што се латила, истина теретног, али врло благородног па и корисног посла.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Г. министар војни разаслао је следећи распис за начелства окружна и старатељске судије окружних судова: По члану 1-ом закона о потпори, инвалидска потпора досуђује се и издаје, једино ради издржања, оним породицама, које су тако оскудне, да се по имовном и задружном стању не могу без ове потпоре издржавати. Према овоме, да би се инвалдска каса од излишних издатака сачувала, наређује се следеће: 1. Да начелства окружна прибаве од дотичних општина уверења о имућности свију оних породица, које потпору примају, па ако би се појавило, да се који члан породице, коме је потпора досуђена, може и без инвалидске потпоре издржавати, онда да учине предлог за одузимање по поре, обуставивши даље издавање. 2. Да начелства обрате пажњу подручним среским и општинским властима на члан 4. закона о потпори, у коме су јасно означени случаји, кад отпада потпора поједином лицу, коме је досуђена, и на чланове 5. и 6. истог закона, кад треба одузети потпору, јер за више неумесно издату потпору, у првом реду одговара издаваоц потпоре. 3. Обраћа се се пажња и на то, да је један инвалидски суд надлежан, да коме досуди или одузме потпору. По томе начелства и среске власти имају издавати такову само оним лицима, којима је поименце у решењу досуђена. Ако налазе, да после смрти личног инвалида — т. јест пуног или полуинвалида — треба потпору на његову породицу пренети, онда чине предлог, а никако да на породицу сами преносе и издају потпору. Ако пак мисле, да којој породици не треба даље издавати потпору, онда у том случају обустављају, али одмах чине предлог за одузимање. 4. Да старатељске судије окружних судова тако исто размисле о издржавању младолетних лица, за која се потпора издаје, а за која су масе код судова образоване, па ако се такова лица могу издржавати без инвалидске потпоре, онда да учине предлог за одузимање потпоре, јер се на извештаја неких старатељских судија приметило, да се поједини малолетњици издржавају од имања, а потпора им се у масу уноси као уштеда, што не сме бити. Уштеда потпоре, по смисли чл. 17. закона о потпори, може само у оном случају бити, где се младољетник од свог имања не може издржавати, већ му је издржавање од другог лица обезбрижено.

—

Министар унутрашњих дела 10-ог октобра 1888-е године Бр. 1281., решио је да се канцеларија среза ковмајског, округа београдског, привремено премести из Сопота, где је до сада постојала, у Рању.

На основу овога решења, поменута канцеларија премештена је у Рању. 13-ог октобра 1888-е године.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Увоз вина у источну Румелију. Источна је Румелија земља у којој рађа и из које се извози добро а јефтино црно вино, — а извози нарочито за Француску. Страна конкуренција не може да нахуди овоме артиклу; једино што се бела вина и шампањер увозе у њу преко Филипопоља. Та лака бела вина, која се једина, као што рекосмо, овде троше, етаблирала је се једна мађарска фирма у близини Станимака код Филипопоља. Ова бела мађарска вина радо се троше у години 1887. било је увезано мађарског вина и француског шампањера. У вредности 10,000 фоината. Аустро-угарска је заузела добар положај на овдашњим пијацама. Особито се сибенбиршки трговци веома интересују и показују у последње време јак напредак на пијацама ове провинције.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 17. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Милан Илић, шегрт због скитње; Раде Ђуричанин, банаћанин због покушаја крађе; Јован Фабијан и Лајош Мајер, калфе шлосерске због пијанчења и нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Мирко Петровић и Трпко Стојановић зидари због боја, Љубомир Котлајић послужитељ и Стеван Савић мех. због нечистоће и Никола Тодоровић мех. овд. што упражњава кафанску радњу безправно.

*

(*Нађено*) Ноћас је нађена једна кобила и налази се при кварту врачарском.

— Шест комада гусака нађене су у ратарској улици и налазе се код кварта палилулског.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Универзитет у Курску. Како је у руској вароши Карску основан универзитет врло лепо пишу „Одеске новине“: „Цар Александер I у почетку своје владавине поклањаше нарочиту пажњу образовању и васпитању, и беше у намери нове универзитете да оснује. За тај циљ одреди он једну комисију да оне вароши изабере и предложи где би могли универзитети да егзистују. Комисија предложи Харков, Орел, Курск и Полтаву и рече да је од свију најзгоднији Курск. За то се запитају и варошани да ли пристаје, који и не сањаху да добију универзитет. Грађани беху врло богоугодни људи, па

*

Уставити крв. У VIII свесци доктора Нимесра месечном журналу „Хигија“ говори се како се може течење крв из носа да заустави: Онај коме крв тече нека легне на леђа, нека пружи руке у вис и изнад главе их састави. За тим треба неколико пута дубоко у себе ваздуха да удахне и за тим треба да изађе ни чист ваздух. Ово би средство помогло и при дуготрајном одзиву крви, и при простом течењу крви из плућа.

ШАЛА

—

Ала се досетила! Мати: Ево ти хартије за писмо. Пиши већ једном!

Син. Писаћу, али не знам који је данашњи датум.

Мати. Бога ми, не знам ни ја који је; али не мари ништа — мети јучерањи.

*

Шта је брак! Питали једног удовца: шта је брак! Он им одговори брак је опсађена тврђава: они што су на пољу радо би хтели унутра, а они што су унутра још би радије хтели на поље.

*

Зна за што. Жалио се мали Влада мајци, да кад гол игра „полку“ заврти му се мозак. А мајка га упита а за што се мени не заврти мозак? — Е, знам зашто, одговори Влада, јер тата каже да ти и *немаш мозга*!

*

Син. Татице, татице, ја учим француски!

Отац. Ето га но, још ти само то фали.

Син. А за што, татице, за што?

Отац. Боље би било, да не учиш, јер за што да и Французи знају, да си ти магарац.

ПОПУЛАРИСАЊЕ ПОЉСКЕ ПРИВРЕДЕ

—

(Свршетак)

Данашњи дани нашег живота пред очима су нам. Њих не треба да тражимо у историји, — не, само треба да погледамо, па да се на мах потсетимо свију оних промена, кроз које су они прошујали. Излази нам таква слика, да не видимо више оног рахат-

---

разред за капу и књижице, па, на врат на нос, напоље.

Сутра-дан седнем на старо место, т. ј. међу „уже“ и „покуђаре“ — према приликама. Бакон уђе, и по очитаној молитви седе за сто. Не прође много, а он ме потражи очима.

— А, ту си се стрпао! — јетко ми рече, кад ме угледа. — У аргате! у аргате! — повика из свега грла и поскочи мало са столице.

Брже-боље докопам капу и књижице те у „аргате.“ Тако сам постао „аргатином.“

Све, све, али пецкање и заједање „ђубрета,“ лепо, изађе ми на врх носа. Толико сам пута и отплакао.

III.

Еле, сијне пролеће — каква радост! Ми, „аргати,“ већ смо у ђаконовој башти. Радимо, да се посатиремо. Такве ревности, чини ми се, никад у животу нећу показати.

Догод не урадимо све, а башта је била истину рећи, читава пустиња, за нас као да и не постоји школа. Из јутра рано, зна нам се, од куће право у башту. Кад што ту и ручамо. У великом, на неколико места окрњеном, чорбалуку, добијемо киселе чорбице, али без меса; а је ли домаћица добре воље, накриже нам и кисела купуса заосталог од зиме. Недеље и празници већ нису пролазили без бунгура. Једемо, весело се церекамо, та срца нам певају! А како и не бисмо били весели, кад смо удостојени такве части и среће: једемо у ђаконовој башти! Непристрасни читалац, нека сам расуди.

Дође нам и ђаконовица, једра женетина као рена, с вечито црвеним образима.

— Ни узми, ни остави — вели нам и слатко се смешка — баш прави аргати!... Каква би чорбица?

Ми је преузносимо.

— У мало не поједосмо прсте — вели неко.

— Бога ми, све ми се чини, да сам угризнуо неки, само не знам који — додаје други.

И томе слично. Њој је, Боже, мило, па све јекће, говорећи у смеју.

— Ето, ама одмах се види што ти је ваљано — вели нам. — Подај му, буди шта, њему је преслатко; не дај му ни мрвице леба, он је сит и пресит, а мом Стевану Црногорцу (то им је био кравар) не ваљају ономадашњи кромпири, па још с месом!... Помисли само, болан брате! па не пукни?... Светога ми Петра, ни куснути га не могах! — кревељи се ђаконовица, говорећи речи свог кравара, а као бајаги црногорским нагласком. — Ових дана говорим с ђаконом (тако је обично звала мужа) па велим о вама: е, баш ђаконе, што јест јест, али ово су ти прекрасна деца! Волим их, велим му, као да сам их сама изродила. Добри су, вели, само да се овде мало дотерају у ред, па онда у име Бога да их преведем у гимназију.... Тако ми је казао.

Е, како нам је било слушајући такве речи!

ног живота, каквог виђасмо или слушасмо по ослобођењу; да више нема онога богаства које некада бејаше нагомилано у разним природним добрима. Све је то пропало и отишло у море заборава, а као што наведосмо, код нас је данас остало само подсећање, голо памћење или угешно слушање и осмејкивање на божу будућност! Минуло доба у извесном правцу и ако је било добро, не може се вратити, онако исто као што се и увели цветак не може више освежити. Поридни ток догађаја, развића и препорођаја у природи врши се неминовно над свим светом, па тако дакле и развиће као и дух времена у коме се наша држава налази, захтева препорођај, захтева према савремености другојачији правац било у државном газдовању било пак у привредном. С ога и земљоделац нека се ни мало не чуди, што се некадашње стање изменило, онако исто, као што и некадањи државници наши не треба да се чуде и тугују за минулом добом, када пред собом имађаху народ пун богаства, пун пожртвовања на све прилике, на све оно, што је ишло у прилог његовог благостања. Разлози наших државника за туговањем, ни мало ни су озбиљни, на против, показују само, да су тадањи управници државних послова гледали да држе status quo без икаквог помишљаја, да то стање у коме су господарили но може вечито остати и да ће се кад тад морати да измени. Ну ограничаност образовања и у опште безбрижно бацање погледа у будућност догађаја, зар би и могло бити извињење за те државнике.

Од тога доба па до данас — све се су прилике изменуле; држава наша ступила је у коло европских држава, као самостална јединица, као држава, која је независна у погледу политичном. Па ни образовање нашег народа није више на оном ступњу, на коме се је пређе налазило; економне прилике у земљи, па онда економна и трговинска веза са осталим државама више нису онакве какве беху некада, — све те и још многе друге карактерне црте јасно показују, да се од препорођаја не можемо отети, да морамо ићи са савременошћу.

Као што наведосмо, за духом времена морамо неминовно ићи, морамо се препорађати; јер дух времена не чека, он јури на све стране: слабо и немоћно руши било на овај било на онај начин па ма какав му се отпор на супрот стављало. Савременост изискује промену, због чега се је паравно, као што видимо, и пређашње целокупно стање морало реметити, услед чега оно, што је могло да поднесе будући живот и начин рада, остало је да се преправља и дотерује, а оно тек, што је престарело, што је изанђало и преживело се, — пропало је, отишло је у неврат.

Досадашњим нашим разлагањем, оказали смо, како је некада наш земљоделац био у стању да подмирује и своје потребе и да одговара својим обавезама наспрам државе и општине, ма да су га та подмиривања прескупо коштала; даље, да је због *економних* ведаћа и борбе за опстанак, морао да се туче, буни, само да се експлоататора курталише; и најзад, поступним развијањем наше државе земљоделац је морао много што шта да напусти; много што шта да измени како у своме начину живота, тако и у културном и политичком препорођају, јер је за духом времена морао ићи, да би се уклонио или спасао од бујице, која га је у вртлог могла однети.

II.

Говорећи мало час о политичним одношајима, ми смо напоменули, да су наши некадашњи државници сву своју пажњу обраћали на ту страну, ма да нису бог зна шта и на том пољу урадили. Али, на економну страну, које силом околности које опет због непознавање снаге и тежишта будућности наше отаџбине, гледали су кроз прсте. У колико су таква умовања имала право — то дакле видимо данас испаштамо грехове....

Пољска привреда није више насторче у науци. Не, она је уздигнута на степен науке, ма да је начин високоучени и ограничени и једнострани књижевници једном озбиљном приликом не сматраше за науку, већ за поље на коме се примењује наука. Или као примењена наука И зар због тога не бесмо срећни, да видимо међу академичарима и кога пољопривредника!? И докле се у другом државима пољска привреда сматра као битни састојак свију оних материја, од којих је зависан органски живот једног народа, једне државе с једне стране, дотле видимо у нас, да се само у критичним и опасним приликама погледа у њу збиљски. Запомажемо и пренемажемо се; комимо прете улазе рукавицама и довикујемо: „народе, пази шта радиш; пази, да са што мањег парчета земље произведеш што више, јер видиш наша држава тражи много за своје савремено развиће, па јој се богме мора давати мора се већа пореза на тебе или на, твоју производњу ма и посредно ударити.“ Ето, тако се то посведневно запомаже и ништа се озбиљно не ради.

Наша интелигенција и сва интелигентнија класа кад се заподене говор о пољској привреди, сматра о томе да говори само за љубав личности, а не што истински, зрело и озбиљно схвата њен положај у нашој држави, која се са пуним правом може назвати више сточарском но земљоделском државом, или блажије да се изразимо: земљоделско-сточарском државом. Већ место реформама и решавања питања из пољске привреде о томе: како да се унапреди, та иста интелигенција, почне на пр., да ти доказује, како је постала јота; како су Дебанжови топови бољи од Крупових; како је бољи слешки барут од садашњег; како Вукашин није убио Уроша; како је ова црква — старина зидана у овоме стилу; како се и на који начин може већа пореза добити; како се најзад, у позоришту радије престављају комади овога или оног писца, итд. итд. Све се са тим питањима и тако рећи лакрдијама занима наша укупна интелигенција. Та су јој питања и разговори посведневно на првом месту! Није ли тако? Није ли зар и право из тога, што могло очеписмо ту нашу интелигенцију — питамо ми? Руку на срце, па реци, ти сама интелигенцијо, да ли је право што тим путем идеш; да ли је разложно да данас, када наша држава треба истински и стварно да престављa одиста независну државу, сваки час стрепи од економне потчињености и пропасти. А кад је ова у опасности, право да кажемо или да упитамо: у том случају кад каквој нози или основици лежи политичка независност?

Један сићушан, један мален део интелигенције запео је само, да светли; да поучава народ, да доказује како спас и будућност наше отаџбине лежи у развијању и напредовању целокуне пољске бривреде. И ако им се за то њихово пријљиво старање у овом правцу са извесне стране може да пребаци, да су то ватрене физиокрете, ипак тај прекор као по све неуместан као по све неоправдан, нити примамо, нити ћемо га примити јер не налазимо довољно разлога, да наш правац осудимо и напустимо.

Тај мален кружић интелигенције, стара се свакојаким начином, да у масу народа уноси знања и поуке из пољске привреде. И држава се у неколико брине да их потпомаже. Предусретљивост њена наспрам тога, заиста се с благодарношћу мора примити; али, ова интелигенција захтева с правом од свију патриота, од свију осталих интелигентних људи, ма којој струци они припадали, да је помогну; јер без укупног и заједничког рада општи напредак, благостање народа неће се постићи. Та интелигенција тражи да се знања пољске привреде и свију њених помоћних грана, распростру свима средствима и свима начинама. Тражи, да су ступци, како политичних и народоекономских тако и педагошких, дечијих па и религиозних листови отворени за поуку. Тражи, једном речи, да се поуке растурају у народ на свакоме месту.

Није ли зазорно, кад читамо у каквим политичним па још и економним листовима љубавне сцене овога или онога; интриге против овога или онога, а питања економна и пољопривредна ни једном речицом нису заступљена. Није ли такав поступак за осуду. Лист носи девизу: за политику и економију а овамо ни речице о овој последњој! Руку на срце! Пренимо се једном из те летаргије, из тога немара па отпочнимо једном обраћати озбиљнију и свестранију пажњу на ово одвећ важно питање за економну будућност наше државе.

Популарисање знања из целокупне пољске привреде ваља да је лозинка свију редова наше интелигенције; ваља да јој је кажипрст куда ваља да тежимо ако мислимо на потпору наше пољске привреде. Време је и сувише озбиљно; ту више застоја нема јер ће позније бити доцкан да се размишља. Досадашњим нашим правцем, идемо застоју а не напретку; с тога оканимо се и прегнимо да унапредимо пољску привреду.

Завршујући за сада ове редове, намера нам је била. да с једне стране покажемо немарност наспрам пољске привреде, а с друге опет, да побудимо наше уреднике свију листова да кроз своје листове пуштају знања и поуке из пољске привреде, те да на тај начин укупним, сложним и заједничким радом популаришемо науку пољопривредну, која је једино међу осталим наукама, у нашој земљи остала у запећак, а која је, међу тим, најзажнија од свију.

Тимочанин.

Кад-што нам дотрчи и њихова ћерчица, размажено дериште до зла бога. Овог гурне, оног узјаши, једног саплете, другог измане дланом из све снаге по носу или очима, Бог вас пита шта још не. Ми смо и тим задовољни и срећни, нарочито кад нас шамара и вуче за уши у њиовом присуству, на што се и они слатко смеју, и своју Сиду, јединицу, називају врагом.

Празником по подне, ђакон више пута проведе поред нас, у каквој ладовини, по сат два, причајући нам, како је ђаво у виду змије, кога је он називао „дугорепићем,“ преварио Еву, или, о Соломону и његовим многобројним женама, а један пут је био толико дружеван, да нам је од речи до речи преводио и коментарисао псалам Давидов, у коме се религиозни песник жали Богу на своју телесну поганштину.

Дан за даном промицаше и ми радисмо мушки, баш као прави аргати. Кад урадимо све што се имало урадити, сиђосмо с позорнице срећних дана, т. ј. вратисмо се у школу. Из „аргата“ преобразисмо се у „смрди бубе.“

Приспе и ревизија. И ми смо ту, у школи; не може ђакон да нас прикрије, нити пак, да нам даје питања из баштованског рада. Упита нас што-год ревизор ми ћутимо као замужени — ни уста да отворимо. Гледа нас он, гледа и заклима главом.

— Јеси ли глув? — упита ревизор мрштећи нос.

— Нисам — одговара се збуњено.

— Па?

Нема одговора.

— А јеси ли луд? — пита ревизор срдито.

Ђакон стоји иза његових леђа и песницама прети јаднику, кезећи зубе.

— Мислим да нисам — одговара се кроз плач.

— Стока! — вели ревизор и окреће се ђакону — права стока!

— Да, да, потпуно право имате, сушти аргатин, глупа стока! — говори ђакон у потврду.

Да се ни речце више не каже, читалац зна удес „аргата.“ Понављају. Стигли их млађи, па их презриво мере, а њима је кожа на образу већ одебљала. Улази и ђакон у разред, да га по обичају класификује.

— Гле, гле мојих соколова, мојих аргата! — говори, приближив се „магарећој клупи.“ — Сви на окупу, хе!

„Аргати“ се смешкају.

— Ако, ако, није то баш рђаво — говори ђакон. — Човек догод живи учи се...

Србијо! дивно је твоје поднебије, али — — — али доста, доста...

Минхен XII. 1887 *Чеда Поповић*

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 15 Октобра 1888.

			Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница					20,000000	—		
Акције			20.000000	—				
Привремене акције					10.500000	—		
Акционари			7,500250	—				
Банкноте у течају у злату	154,550	—			14.656680	—	— 4700	—
„ „ „ „	3,056430	—					— 62990	—
„ „ „ „ сребру	11,445700	—					+ 158580	—
Благајна у звечећем новцу у злату	2,876253	64					+ 45321	17
			7,085330	57				
„ „ „ сребру	3,875526	30					+ 18225	82
Стране вредности и салда страних кореспондената	333,550	63					— 24652	32
Лисница у злату	895,824	—	3,961931	31			+ 2524	—
„ сребру	3,066107	31					+ 10848	18
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490878	—	3,906650	—			1215	—
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,415772	—					+ 3060	—
Текући рачуни домаћих новчаних завода			2,157628	43			+ 19295	15
Менице за наплату			15,704	55			+ 14111	51
Кауције			148,480	—				
Полагачи кауција					148,480	—		
Оставе просте			229,800	—				
Остављачи простих остава					229,800	—		
Оставе по текућим рачунима			2,715798	49				
Остављачи по „ „					2,757981	49		
Резервни фонд					20,847	68		
Вредности резервног фонда			16,727	25				
Положене акције српске Народне Банке								
Полагачи акција „ „								
Разни рачуни			64,168	57				
Обавезе по текућим рачунима					30,863	—	+ 87	59
			47.844652	17	47.844652	—		

ОГЛАСИ

По решењу општинског одбора од 8 тек. м. и год. суд општински издаће под закуп јавном лицитацином на дан 25. Октобра т. год. осветленье вароши Београда по досадањем начину једноме лицу, које најнижу цену понудило буде за време од 1 Новембра ове до 1 Новембра 1889 године.

Сваки лицитант полаже на лицитацији предходно две хиљаде динара у готовом новцу или српским папирима од вредности па лицитира, иначе не ће му се дозволити лицитирати.

Остали услови могу се видити сваког дана, за давање осветленья под закуп, у канцеларијско време у рачуноводству Судскоме.

Лицитација ће се држати у општинском Суду од 8 до 12 пре и од 2 до 5 сати по подне.

Позивају се они који би хтели ово право узети под закуп да горњега дана дођу на лицитацију.

Из седнице Суда општине београдске 15. Октобра 1888. године. СБр. 11566 у Београду.

ОГЛАС

Општина Грочанска даваће лицитације под закуп, за једну год. дана а то је од 1 Новембра ове до 1 Новембра идуће године, — своје касапнице, аренду акциса и кантара и то: кантар и акцис на дан 23 т. м. а касапнице на дан 26 октобра ов. год. Зато овим позива оне који би се ових закупа примили, да горњег дана дођу и лицитирају.

Од суда општине Грочанске Бр. 1671 у Грочкој

2 — 3

У кући бив. г. М. Лешјанина на теразије а сада мојој има један дућан и два квартира. Квартири су један са лица чаршије а други у авлији у засебној кући на горњем боју, за повећу фамилију.

Коме треба нека се јави г. Проки Јовановићу код „Руског Цара.“

Милош Глишић
трговац.

ОТАЏБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 4—5

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (118)

„Осветли,“ повиче он.

Амадео осветли. Сви троје уђоше у једну велику собу. Одавде обиђу једну по једну собу. Краљицу Ноћи не нађоше. Ствари пак које беху по собама, биле су гломазне и тешке. Никакве скупоцене ствари нису нашли. Стефана је грамзивим погледом посматрала сваку ствар, сваки кутић, неби ли што нашла. Сви троје ишли су из собе у собу, из ходника у ходник пажљиво тражећи Краљицу Ноћи.

„До врага!“ рече Јеронимо. „Краљица Ноћи није овде!“

„Ви треба да сиђете доле“, рече Стефана. „Ко зна шта се може догодити доле? Ја сам уверена да ће богати граф довести своју жртву.“

„Тај није долазио без узрока на Лиду“ дода Амадео, „Овде нећемо наћи ништа!“

„Не будали,“ одговори Јеронимо. „Пре свега морамо овде све да прегледамо!“

„Ваљада нећеш да понесеш ове тешке ормане и столице?“ повиче Стефана смејући се.

„Ја ипак држим да је Краљица Ноћи овде сакривена,“ рече Јеронимо и узме луч од Амадеа.

„Он неће ништа да нађе овде,“ рече Стефана Амадеу, показујући на Јеронима.

„Ја вам опет кажем да морамо овде све добро да промотримо, говораше Јеронимо прегледајући једну малу собицу.

„Остави га нека ради шта хоће, рече Амадео Стефани.

„А ако доле дође богати граф?“ упита Стефана.

„Ти иди доле и припази, чим што видиш одмах нас позови,“ одговори Амадео.

За грамзиву Стефану ово не беше пријатно, пошто је она мислила да ће ови рибари наћи ма што, и сакрити од ње. Она овде у најближу собу и одатле је пазила шта раде рибари.

Из Палате су заиста благовремено изнешене све ствари од вредности, а тако исто и оне, које се лако могу носити; Оно што је остало, није се могло тако лако понети, а не беше готово ни од какве вредности.

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

БРОЈ 198 Београд, Четвртак 20 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда.

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 20 Великомуч. Артем-
Католички: 1. Новембар
Сунце излази: у 7 сах. 6. м.
залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

К У Р С

Дукат	5·77
Наполеон	9·61 9/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задругa за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

Бугарско Собрање.

У Софији се 15. о. м. састала друга редовна бугарска скупштина. Кнез бугарски Фердинан Кобург отворио је скупштину овим говором:

„Срећан сам, што вас у својем главном граду видим сакупљене на другу редовну скупштину, у којој ћете се, како се надам, одликовати вашим просветљеним и за болитак домовине плодоносним радом, као што и вашом одзности и љубави према домовини и круни. Са задовољством констатујем, да се праведна ствар бугарске — хвала општем миру и реду, што влада у земљи — из дана у дан утврђује.

„Господо заступници! Један од најважнијих догађаја ово године био је за Бугарску отварање железничке пруге *Цариград-Софија Вакарел*. Та пруга, сграђена у тешко и критично доба, увећала је поверење земљи те Бугарској, више но икад, задобила симпатије свију просвећених људи. Пошто је сграђена пруга, која нашу престоницу спаја с престоницама и градовима европским, моћи ће странци боље упознати наш народ, на боље ценити његов мирољубив и честити значај, као и напоре, које су Бугари уложили, како за свој морални и материјални болитак, тако и за очување своје слободе и независности.

„Господо заступници! Ја сам неколико пута обишавши земљу, за задовољством констатовао, да се мој љубљени народ са свим одаје мирном раду. Ја сам из близа упознао несцењене дарове и одлична својства, којима је Свевишњи народ обдарио, те сам се особено уверио о осећајима љубави, верности и одзности, којима цео народ дише за домовину и моју особу. Мене је дубоко дирнуо сјајни дочек, што су ми га моји поданици свуда спремили.

„Господо заступници! Јако сам срећан, што могу констатовати напредну ревност, настојање о развитку храбре војске, која се налази на висини свога задатка, те ће знати до потребе испунити наде и поуздање, које домовина и престо у њу улажу. Моја је влада израдила следеће основе закона и предлажем на ваше размотрење: 1. Пројект закона о грађењу железничке пруге Јамболи-Бургас; 2. Пројект закона о постављању хигијенских мера у Бугарској; 3. Пројект казненог закона; 4. Пројект закона о наследству; 5. Пројект закона о мерама. Уверен, да ћете потпуну позорност обратити тим споменутим пројектима, као и оним који ће вам се ускоро поднети, те да ћете марљиво порадити на болитку и величини Бугарске, ја призивам на вас и ваш рад божији благослов и проглашујем другу редовну седницу пете народне скупштине отворену.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Предавање. У ономадашњем броју јавили смо да ће данас држати предавање у учитељској школи из Психологије г. М. Павловић, слушалац природних наука и педагогије на јенском универзитету, но због његове слабости то је предавање за сад одложено.

*

С бакљаде. Синоћ је од стране грађанства поношена бакљада Његовом Величанству у част епохалног дела првога српског краља, — пр мене устава. На бакљади су учествовали најодличнији грађани наше престонице. Све су партије биле ту заступљене; на свима се огледало неко задовољство; сви су били сближени, и ако у малеком доказу своје одзности, вољни да раду очита знака да се све препоне, све незгоде које су могле кад постојати, губе кад је у питању највећа светиња, заједничка, општа срећа: **Отаџбина.**

Чланови приређивачког одбора, чија смо имена у једном од прошлих бројева донели, удесили су и програм којим ће се редом, по групама, ићи Краљевом двору. На челу бакљаде ишао је заставник, одмах за њим војна музика, за тим разна певачка друштва, приређивачки одбор, представништво општине са одбором, за овима државни саветници и министри на расположењу и у пензији. У седмој групи начелници одељења министарства, председници и чланови касације и апелације, главне контроле, управе фондова, пореске управе, председници судова, окружни начелници и управитељ вар. Београда. У осмој групи ректор велике школе, директори гимназија, професори, управитељ позоришта. У деветој је групи грађанство: трговци, еснафи по реду. У последњој групи ваторогасци. Од стране грађанства поздравио је Његово Величанство Краља г. Мих. Павловић, трговац.

*

Из Општине. Пошто су јуче биле разне припреме за бакљаду, коју је општина с грађанством приредила, тога дана није било суђења у општини.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из Смедерева нам пише један наш пријатељ, да је тамо у недељу 16-ог ов. м. држана скупштина тамошње гимнастичке дружине, на којој је поред осталих радова, умањена измена и допуна правила друштвених и изабрата нова управа, у коју су ушли, за председника: г. Ахило Калман предавач, за деловођу Тодор Благојевић учитељ, за благајника Коста Димитријевић трг. и за одборнике: Јован П. Јовановић инжињер, Душан Нинковић инжињер, Милан Т. Марковић трг. . и Лука Лукић адвокат. Судећи по новој управи, можемо се надати, да ће иста мало већу пажњу обратити на правилно извођење оне цели, коју је себи ово удружење поставило.

Справе и све потребне ствари за једно гимнастичко удружење, већу су готове, и сад само стоји до нове управе, да живахније поради на прибирању што већег броја чланова утемељача и помагача, како би се створило и мало капитала за набавку још неких ситница, те да ђаци основних школа могу своје слободно време корисно употребити.

ПОДЛИСТАК

„ТРИ КРИНА“

Жанр-слика Ј. Неруде.

Мишљах, да је све сама глупост. — Било ми је јако ударало, крв ми је врила.

Била је топла, тамна летна ноћ. Сумпоровити, мртви ваздух претворио се задњих дана у црне облаке.

У вече је снажно дувао ветар; по том је беснила бура, силна се вода на земљу лила. Бура је била јака, а киша је падала готово целе ноћи.

Седео сам под дрвеном аркадом каване код „три крина.“ Кавана је мала и само је недељом посећују у доста великом броју, те се том приликом кадети и „нижи чинови“ забављају уза звуке старог гласовира.

Данас је баш недеља. Седео сам сам под аркадом за једним малим столом крај прозора. — Грмело је, а прасак за праском одјекивао је; киша је ударала по крову нада мном. Вода је се жаморећи сливала у велики млазевима на земљу; акорди гласовира тихо би се губили, да по том поново звонко забрује.

Погледах кроз отворен прозор коло веселих играча и играчица, а по том га опет свратих на баштицу, коју је тамна ноћ својим велом заогрнула.

С часа на час, када би мућа највише сенула, видео бих на баштеном зиду и на крају аркаде гомиле људских костију. Ту је некада било гробље. Прошле недеље већ су почели да ископавају остатке. Земља је била разривена, гробови отворени.

Нисам седео дуго за столом. Дигох се те пођох, кроз широм отворена врата, у салон, да бих био што ближе играчима.

Тамо ме очара лепа девојана, која је могла имати својих осамнаест година. Вита стаса, пуног и милог облика, дуге, црне, у кратке витице оплетене косе, овалних и глатких образа, светлих очију, у кратко, — дивна девојка!

Прво ме занеше очи њене. Бистре као кристал, а загонетне као дубина реке, — никако нису за само уживање. Такве те очи опомињу на речи:

„Пре ће бити ватре дрвâ,
„И пре мора воде, сити;
„Него што ће лепоока,
„То ма када људ'ма бити.“

Она играше снажно, без одмора. Она је приметила, да је ја посматрам без престанка. Кад би при окретним играма пролетела мимо врата, на којима ја стајах, навек би ме погледала проничући; а кад би по том одмакла даље у салон, видех и осећах, да при сваком окретању управља свој поглед на мене. Колико сам опазио није говорила ни с једном својим играчем.

И даље стајах на вратима.

На један мах сукобише се наши погледи. —

Толико о овој истој установи са жељом да се и други угледају на вредне и заузимљиве Смедеревце.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Архимандрит Дамаскин Бранковић.** Из Карловаца нам јављају, да је тамо јуче умро архимандрит Дам. *Бранковић*, ректор богословије карловачке. Поболевао је већ од дужег времена. Богословија карловачка, која и без тога че пати од прекобројних наставника осетиће у толикој већој мери овај губитак.

*

* **Побуна осуђеника** 15. ов. мес. као што хрватске новине јављају, побунили су се осуђеници у казненом заводу у Митровици. Побуна је отпочела у столарској радионици осуђеничкој, а узрок је побуни што је неки настојник и сувише гонио осуђенике на рад, са грубљом строгошћу, по што се ова спрам животиња употребљава. Побуњени су на истог настојника напали, истукли су га на мртво име, изударали су га тешким чекићима по глави, разбили су му једну руку и тек га онда оставили на миру, кад је сав крвљу обливен лежао пред њима.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ од 19. октобра доносе предлог Краљеве владе и одобрење Његовог Величанства којим уједно допуњава уставотворни одбор:

Господару,

Влада Вашега Величанства, уверена да ће великом уставном одбору бити потребан већи број секретара, узима слободу предложити Вашем Величанству да се на ту дужност одреде следећа господа:

Панта Савић, секретар Државног Савета; Јован Ђаја, начелник министарства просвете; Андра Ђорђевић, професор Велике Школе; Ђорђе Ж. Ђорђевић, професор Велике Школе; Манојло Ђорђевић Призренац књижевник из Београда; Живан Живановић, директор и професор пиротске ниже гимназије; Никола С. Јовановић, деловођа општине београдске; Љубомир Ковачевић, професор учитељске школе; Др. Милован Ђ. Миловановић професор Велике Школе; Раша Милошевић, секретар министарства финансија; Стојан Протић, секретар министарства унутрашњих дела у оставци; Живојин Симић, професор учитељске школе.

Влада је уверена да би се на овај начин знатно олакшали послови великог уставног одбора, и усуђује се молити Ваше Величанство да благоволи одобрити овај предлог.

17 Октобра 1888 год.

у Београду.

Вашега Величанства

верна слуга

Н. Христић с р.

Одобравамо горњи предлог Наше Владе и уједно допуњавамо дефинитивно велики уставни одбор, постављајући за његове чланове и ову господу:

Андоновића Јеврема, начелника округа ваљевског; Бабовића Танасија, члана прве класе Главне Контроле; Бана Матију, академика; Величковића Стевана, протојереја округа црноречког; Гудовића Јеврема, министра на расположењу; Дробњака Панту, начелника округа пиротског; Карастојановића Петра, генералног консула у Солуну; Миленковића Радована, народног посланика из Београда; Мостића Милана, адвоката из Београда; Нешића Димитрија, професора Велике Школе; Поповића Стевана Д. комесара при народној банци; Стојановића Димитрија, директора жељезнице; Ћирковића Димитрија, трговца из Београда; Христића Косту Н. председника суда вароши Београда; Шапчанина Милорада П. управитеља народног позоришта.

17 октобра 1888 године,

у Београду

МИЛАН с. р.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 19. Октобра 1888.

(*Пожар*) Јуче по подне око пола два сата запалио се оџак на кући Јеремије Миливојевића овд. трговца но је исти одмах угашен и штете није било.

*

(*Крађа*) Ноћу између 17 и 18 тек. мес. обијен је дућан Хајма Демаја трг. овд. и друга у улици Стар. Телеграфа. Обијен је дувар по зади из авлије и из дућана украдено: два пара хаљина јесењи, један менчиков и један зимски капут све у вредности 120 дин. Предузета је истрага и крадљивац је непознат.

*

(*Притворени*). Ноћас су притворени Тодор Остојић калдрмџија овд. Сретен Протић бив служитељ и Влајко Ђенијевић из Крагујевца због пијанчења и нереда; Душан Ђорђевић калфа ткачки због обмане власти и Милош Станисављевић скитница због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Милан Илић овд. и Мита Станковић б. наредник због скитње. Богдан Малуцков слуга и Лука Паланчанин момак што су нагло јурили колима улицом. Ђорђе Димитријевић хлебар због нечистоће, Недељко Нинковић обућар због опорочавања власти, Вељан Мирчетовић овд. предузимач, што је оградом закрчио улицу. Радомир Радосављевић б. ђак због увреде; Мијаило Илић пиљар због боја.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

— Као што јављају бечком „Фремденблату“ петроградска позоришна цензура забранила је да се преставља у свој Русији најновији Морешов комад „Нумрл.“ —

*

— Руском — петроградском друштву за „помагање сиротних и невољних“ поклонио је најстарији руски принц 200,000 рубаља.

*

— Пређе смо јавили да су Бугари отворили у својој престоници Софији „Бугарско народно позориште“, сад смо у стању јавити да неки Пенча Грехов преводи драму нашег пок. Ђ. Милетића „Смрт пара Михаила“ за исто бугарско позориште. — Као што јављају позориште им напредује веома добро. Кобург је поклонио довољно костима а сем тога 5000 динара.

ПРИВРЕДА

ШАБ.

—

Ова болест спада међу опасне сточне болести. Појављује се у облику пликова у устима и папоњцима односно чапоњцима; но по кад кад појављује се и на вимену код оваца, крава и коза па и код крмача. Ова болест готово увек свршава се добро; ну само је толико од штете, што газди за време болести, стока никакав доходак не може да да̂. Често пута узме облик опасан, нарочито још, кад се поред шапа појави и још која друга болест. Некада нападне само неколико грла било у једној штали било опет у једној околини; али има случајева, да се тако распростре, да се ретко које грло не зарази шапом. Зараза се преноси обична куповином каквог болесног грла са стране. Као узрок узима се, да су барљиве паше, нечиста пијаћа вода нарочито из бара; покварена храна која дражи, нездрав ваздух како у самој штали тако и у околини, који је препуњен са отровним материјама званим мијазме или конталије.

Што је најопасније то је то, што је примећено, да се ова болест појављује у друштву са запалењем плућа или пострелом и то у једно исто време. Које грло једаред преболи или прележи ову болест, није поштеђено да никада више не ће боловати. Оно је опет подложно и у толико је више опасније што онда болест са свом својом јачином дјејствује на организам. Знаци ове болести следећи су:

Најпре наступи умерена грозница и то је по правилу, али често пута бива, да се она и не појави. Болесно грло држи уста затворена; слузна кожица у устима нешто више но обично руменија изгледа, и балава је. Језик нешто мало отекне и постане врућ. Слабо или готово и престане да једе Осећа велику жеђ због чега грло тражи да пије воду. Већ после 24 — 48 сахати појаве се у устима, особито на усницама и то изнутра, даље у горњој вилици на десни где нема зуба, као и по ивицама језика, бели или жућкасто бели мехурићи, коју постепено расту и дотерају у величини толико, да су велики колико лешњик, а пуни су испочетка са бистром, као вода течношћу, а доцније иста постане мутна и смрдљива.

По појаву, ови пликови или мехураћи распрсну се најдаље за 24 часа, услед чега се образује на томе месту рана, која је црвена и осетљива. Чим се распрсну пликови, грозница престане, грло бали одвећ много и бала заудара. Оболело грло находећи се у таквом стању, врло слабо или и никако не једе, јер осећа јаке болове, због чега нагло опадне на снази, т. ј. измршави. Овако стање траје

Кадрил ће се скоро свршити, пета је фигура већ одиграна.

У том улете у салон неко девојче све задувано и прокисло. Свирачи баш интоноваше шесту фигуру. Девојче, које је дошло, приђе и рече нешто на ухо лепоокој, која је била у првој колони. Ова затресе главом ћутећи.

Шеста фигура беше подужа, а аранжовао је један отресити кадет. Кад и њу завршише, погледа лепоока на баштенска врата; по том изиђе на поље кроз предња. Ја видех како на пољу пребаци горњу хаљину преко главе а по том ишчезе.

Вратих се назад, на моје усамљено место.

Бура отпоче с нова; ветар је гудио к'о и мало пре, а муње севаху једна за другом. Бејах узбуђен; мишњах на девојку с лепим очима. На повратак јој нисам се могао надати.

Могло је проћи четврт часа, кад опет уђох у салон. Гле! — та ту је лепоока: уређује одећу и глади своју влажну косу.

Нека старија другарица помагаше јој.

„За што си по бури одјурила кући?“ запита је.

„Сестра ме одазвала.“

Сад јој први пут чух глас: био је мек као свила — бив је милозвучан.

„Да се није што догодило?“

„Мати је умрла!“

Ја се стресох. — Лепоока се окрете и изиђе на поље. Стаде крај мене; њене очи почиваху на мојима, ја осетих њену руку, крај моје.... Моја рука дрхташе. —

Том приликом ухватих је за руку, она беше мека, — тако мека! Не говорећи водих је даље и даље аркадом, — она следоваше драговољно.

Бура је била достигла свој врхунац. Киша је лила као из кабла, ветар је урликао, — изгледало је као да се небо саставило са земљом.

Над нашим главама груваше гром за громом, — чињаше се као да су и гробови око нас закукали.

Она се наслони на мене. Ја осећах како њена влажна одећа приања за моја прса, ја осетих њено меко тело, њен топли дах, — али изгледаше ми, као да морах њену богом проклету душу сисати из тела јој, — да их раздвојим, да их раставим. —

О.

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

27—40

Прва краљевско српска повлашћена

ФАБРИКА ВУНЕНИХ ИЗРАДА

БРАЋЕ МНИХА

У ПАРАЋИНУ

Израдила је и сложила у свом главном

БЕОГРАДСКОМ СТОВАРИШТУ

велики избор чисто вунених тканина (штофова), за мушке јесење и зимске хаљине.

Чохе за официрска одела.

Покривача — ћебад — од одабране вуне, и у врло лепим бојама и шарама израђени. —

Лепих шареница (простирача за патос) вунени 2[30] до 2[40] метара ширине у раз оврсним шарама и бојама.

Изврсних мушких огртача у разним величинама и ценама.

Сукна бела, и мрка у разним каквоћама.

На захтев шаљемо примерке (мустре) сваком. За г. г. трговце и кројаче постоје нарочити врло повољни услови.

Стовариште је у улици Кнеза Михаила бр. 13. 16—15

У петак 21. овог мес. у 10 сахати пре подне даваћу, седмо-дневни помен у цркви светог Марка, моме пок другу

Јоксиму Ст. Марковићу

бив. референту у министар. прос. и цр. дела.

Молимо пријатеље и другове мога пок. Јоксима, да изволе доћи на овај тужни помен.

Београд 20 октобрм 1888 год.

Ожалошћена супруга
Милева са децом

настави Брабантино. „Али ако доиста живи још један крсташ, као што нам је јављено, и ако га ми нађемо у овој палати, онда ћемо дознати од њега да ли је Краљица Ноћи жива!“

„Ми смо већ на месту,“ рече Инго лагано.

Гондола пристаде уз степенице баш пред сам улазак у палату.

Инго изађе горе. Помогне Брабантичу да се попне горе и пусти га напред. Жељени трепутак, од кога је цео план Ингов зависио, беше наступио.

Два гондолијера, који су били у гондоли, остану код степеница, очекујући повратак својих господара. Инго и Брабантино дођу до врата од палате. Инго их гурне ногом.

„*Чиним вам почаст, пуштајући вас напред, Монсињоре,*“ рече Инго врло гласно.

Брабантино уђе први у мрачан ходник. Чим је тамо ушао одмах је чуо да неко шушка унутра. Брабантино стаде. Нико га не нападе. Инго виде да му је план пропао.

„Шта је то?“ рече Инго изненађен.

„Кога има ту?“ упита Брабантино заповедним гласом.

У дну ходника појави се слаба светлост.

Инго стеже песнице, његов план беше пропао. Брабантино и овог пута избегне намењену му смрт.

„У име закона!“ — повиче Брабантино корачајући напред. „Који је тамо на степеницама? Шта сте ви?“

Стефана је познала глас Брабантинијев. Она рече нешто рибарима.

Јеронимо дође ближе носећи горећи луч. Амадео је ишао за њим.

„Шта је, шта тражите овде?“ Упита Инго.

Кад су рибари и Стефана дошли ближе и познали Инга и Брабантинија, они скидоше своје капе.

„Ми тражимо у овој палати Краљицу Ноћи,“ одговори Амадео. „Крсташ нам је измакао!“

„Дакле је крсташ био овде?“ упита Брабантино.

Инго дрхташе од љутине.

„И крсташ и Краљица Ноћи, били су овде, Монсињори!“ рече Јеронимо. „Ми смо хтели да убијемо крсташа, али он је нас растерао са својим мачем!“

„Дакле ми смо дошли доцкан?“ рече Брабантино Ингу.

„Па и Краљица Ноћи била је овде?“ упита Инго.

„Ми смо је видили, Монсињори! Мислили смо да је овде у палати,“ одговори Стефана. „Али је узалуд тражисмо по свој палати. Нисмо јенашли.

„Дакле је истина? Она је жива?“ понови Брабантино.

„Измакла нам је добра награда, Монсињори,“ рече Амадео готово очајнички. „Али ми никако нећемо да одустанемо од тражења! Ми ћемо овде да спремимо сигурну и добру замку! Тада сам уверен да ће нам крсташ пасти шака!“

Инго н престано беше љутит што му је пропао скројени план.

„Ми ћемо бити овде у заседи, Монсињори,“ изјави Јеронимо. „Ми морамо да ухватимо обоје, и крсташа и Краљицу Ноћи! Они су овде били, али ми смо криви што смо били брзи и непажљиви!“

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Овилиђев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 199 Београд, Петак 21 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЗАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 21 Иларион в. м. дасије
Католички: 2 Задушнице
Сунце излази: у 7 сах. 6. м. залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·61 5/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

КРАЉЕВ ОТПОЗДРАВ и ГОВОР Г. МИХ. ПАВЛОВИЋА.

Његово Величанство Краљ одазвао се на говор г. Михаила Павловића приликом прексиноћне бакљаде, овим речима:

Мили моји Београђани!

У целој земљи одјекнуо је глас Мој достојно важног корака, на који сам се решио. Из свију крајева отаџбине стижу Ми брзојави, у којима Мој верни и мили народ даје израза својим осећајима радости, што сам приступио промени устава. Хиљадама првих грађана, својим потписима дају доказа, да су разумели глас свога Краља.

Ово сте вечерас доказали и ви, драги моји Београђани. Зато се из свег срца радујем, што вас овде без разлике странака видим пред собом и што су се удружени редови грађанства јаче но икада пре сакупили, да ме у једнодушноме одушевљењу поздраве.

Од свег срца хвала вам!

Драги и верни Моји Београђани.

У мојој двадесетогодишњој владавини, доста смо дана преживели који су за вас и за Мене и сретни и лепи били. Историја Београда тесно је везана са историјом Обреновића. И сада, када четврти из племена свога покушава, да стишава оштру борбу између странака, сво вас преда Ме готових, да будете свакад први, у сваком покрету где ваља доказати љубав према општој ствари, оданост према Обреновићима.

Нека би Бог дао, да удруженом снагом, сљедујући родољубивом вашем примеру, прваци и вође политичких странака Ми помогну у озбиљном послу, кога сам се латио са искреном и тврдом вољом, да га до краја искрено и озбиљно изведем.

Данашњи устав се несумњиво преживео Једна за другом све политичке странке, јасно су се изјасниле у том смислу. Разни чињени покушаји, да се то питање до краја изведе, услед разних околности, нису крунисани успехом.

Данас томе приступа ваш Краљ.

Све своје трудове томе ће посветити, да се то питање до краја изведе, питање, које је из сопственог побуђења цокренуо а чији извор лежи једино и искључиво у осећају дужности према отаџбини с једне а према (показајући руком на престолонаследника) сину, који ће после Мене као пети свога племена управљати овом земљом и бринути се за њену сретну будућност, с друге стране. Прилика Ми се пак давна и сјајна указала онда, када стојимо на прагу 1889 године.

Кад човек у своме животу није сретан, онда баш настаје у њему осећање, да жели срећу других и то праву и трајну срећу.

Јесте, Срби, да будете трајно сретни, то Ми је прва жеља, а дужност Ми је, свима силама порадити да на остварењу чврстог темеља за срећу вашу.

А тај темељ, са висине престола, гледам у стишавању духова распаљених страначким страстима.

На питање: да ли може бити чврст темељ ако се створи устав, који носи печат магновених расположења и одговара једино идеалима једне или друге странке политичке? — има ваш Краљ одговарати из дубине свога уверења: не!

Природа је сваке странке, да се у борби истроши и онда је друга замењује. Странку, која 5—6 година влада, напада обично маса. Страначки устав долазио би дакле сваки час у питање. Отаџбина би сваки час била у трзавици.

То је то, што ваља избећи. То је узрок, што сам на све партије апелирао, да је земља и сувише малена, да јој деца буду тако поцепана. Отаџбина потребује и памет и рад свију својих синова, да може напредовати.

За то сам позвао у уставни одбор људе из свију странака, прваке свију странака, на њима је данас, да се одуже према отаџбини.

Од њиховог родољубља, од њихове озбиљности и од њихове умерености зависи срећан успех овог новог двостраног уговора између Владара и народа.

Наоружан својим жарким родољубљем, Ја ћу с моје стране сећајући се старе народне изреке: „Само слога Србина спасава,“ тежити томе; да се постигне споразум свију странака, тежити томе, да се слобода редом осигура и рачунајући на верност и озбиљност свога народа, давши му веће политичке и грађанске слободе, сретан бити, да својим потписом уведем Србију у нову еру, сада као и свакад кличући:

Да живи отаџбина!

Г. Мих. Павловић приликом бакљаде поздравио је Његово Величанство Краља у име грађанства следећим речима:

Величанство! Узвишени Краљу!

Мили господару!

Престоница српска заједно са целим народом — ни у једној прилици није изостала а да престолу народне династије, делима својих Ослободилаца, успесима племенитих, витешких и мудрих Обреновића, не ода и видним знацима свако своје признање.

Престоница српска и Теби Господару, Првоме и Миломе Краљу своме, увек је радо подносила доказе, колико је српски народ срећан што Те има, колико је поносит што у величини Твојој види *снагу своју*. Али данас Господару, грађанство Твоје, увек одане ти престонице, не долази да поднесе редовне изјаве свагдашње љубави и преданости. Удружени редови излазе пред Тебе, свога *узвишеног Краља*, да Те у свеопштој радости, у једнодушноме одушевљењу, поздрави свом обилношћу најтоплијих осећаја, бескрајнога и појачаног поштовања, које за дело Твоје прокламације народу српском, на Свету Петку ове године, *не само гаје* према Теби данашњи нараштаји Твоје Краљевине, него које ће вечито да негује народ српски а спомену Твоме да бележи свет, историја.

Неоцењиви пример Твоје узвишене побуде, блистаће на вечита времена непотамљивим сјајем, као величанствена и нова звезда генија Обреновића, као звезда духа народног. Јер тога дана, на Свету Петку, Ти си

ПОДЛИСТАК

ДУХ ВРЕМЕНА

ПРИПОВЕТКА

Богати људи грабе се за његово познанство и пријатељство. Већина о њему увек само лепо говори. Критика га узноси као и пријатељи; а кад се какав нов књижевни рад појави — пита се: да ли га је он написао. И у напред се каже:

„Е мора да је изврсно — баш ћу данас још да узмем...“

Сваки ужива у читању његових производа.

У песмама његовим сам је мед и млеко.

Кад се два пријатеља сретну на улици, ословиће један другог:

— Је си ли читао у том и том листу — изашла је једна песма од њега?

— Нисам.

— А — изванредно! дивно! Уникум! Заиста, највећи песник свога времена!

Не могу да га се нахвале.

Али је и приличан број завидљиваца имао.

Млади Ј. колико завиди толико се и чуди срећи његовој.

Никад није могао себи објаснити како то да се он подигне, да се прочује? „О, никад, често у мислима шапуташе он самом себи, никад не могу бити толико сретан као он... ну како му драго. Али ја то не могу да објасним; ево и ја пишем, и видим да моји радови нису ништа лошији од његових, и за мене нико ни добре речи да прослови, а он, ето, скоро написао некаквог „Зефира“ и толика вика, толика ларма! То ми је чудно! А то заиста није праведно. Ја не могу да појмим како људи у сваком раду његовом генија налазе, а смем се опкладити у живот да га ни он сам не може тамо да нађе...

И ипак, тај млади завидљивац жудио је да се познаје с тим човеком; жудио је да он може за њега рећи:

„Ми смо пријатељи.“

Ну познанство с њим није га ниуколико подигло; он је и на даље остао неслављен, непознат, мртав. Он је трпео удес судбе своје, и проводио је често сретне часове са новим, славним, чувеним пријатељем. Он је био доста сретан, јер је уживао у пријатељству његову. Али само толико зар?

„То је ваљда суђено тако — не може се ништа против... Морамо бити задовољни с оним што имамо!“ говорио је он самог себе утешавајући.

Ј. би доносио по неки пут, један, од својих радова да чита свом пријатељу и да чује његов суд, коме је Ј. и против своје воље, велике пажње поклањао. Млади писац је пливао у радости изриком добра суда; није тражио веће славе и јавне похвале — критика његова пријатеља важила је за њега лично више од свега; и он је тим морално у себи осећао славу и задовољство. А и славни песник усрећавао би свога незнаног пријатеља читањем својих, како веле, течних и божанствених стихова о амору, о љубави, о про-

Господару, с висине престола, обасјао небо српске државе и уравнао странке народне, да уз Тебе и с Тобом, прикону сазидати темељ новога државнонародног живота.

Господару!

Колико си прокламацијом погодио жеље народне; колико си племенито поступио својим сопственим приласком остварењу тако животне потребе државне — *право је целога народа*, да Ти он то каже у лицу свога представништва, велике народне скупштине, коју ти сазиваш. Престоница види само у Томе знаменитом акту Твоме, племениту владарску тежњу за препорођајем државе, залогу *будуће снаге и напредовања*. И за то Господару, грађанство Твоје престонице, данас, *у очи састанка уставотворног одбора*, изјављује Ти искреношћу српске душе, потпуном готовошћу свију својих редова, без партијске разлике, да ће једнодушно следовати Твоме високоме примеру и позиву.

Господару!

Ако икада оно данас, када Ти предњачиш, и више од тога, када и Ти желиш да се подзида нов, јачи, и бољи темељ државноме уређењу, — свеколико грађанство Твоје престонице жели да уз Тебе, *у густим и нераздвојним редовима* сви синови ове земље *искрено, патриотски и слошки* пораде на томе *преважноме* послу државе и народа.

За то, нека би добра срећа дала, да Те Господару, ништа не уздржи од узвишене намере, а милост Божја улила снаге да до краја изведеш за почето дело своје. —

Оно ће у новим данима отворити и нов извор за величину и благостање народно, за величину и сјај Твога престола!

Оно ће учинити да цео Твој народ добије један повод више, те да громдушје: „нека ти је хиљадама пута благословена круна српска!

У то име:

Живео нам Господару!

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

—

Нађено. Копањем темеља за кућу Кузмана Суботића ковача овд. извађен је на камену изрезан лик Јована, доста добро очуван, мало плиће на истом месту извађена је једна сребрна кашика са натписом „C. Forst“.

*

Са телеграфске скупштине. Трећа редовна телеграфска скупштина одржана је на потпуно задовољство свију присутних чланова задруге.

Извештај Управног и контролног одбора, примљен је једногласно, којом су се приликом задругари уверили, да је имовина друштвена врло корисно употребљена на куповину 100. комада срп. држав. Лутр. Лозова.

Оваким енергичним радом управе, осигуран је друштву приличан доходак од купона и стављена у изглед могућност за лепу материјалну корист; с' тога је сасвим опрадана најава благодарности управи, од стране свију присутних чланова.

Овом приликом изабран је за члана управног одбора г. Лазар Радојчић телеграфиста, на место г Мих. Јездића, који је по члану 13 правила одступио због премештаја у унутрашњост.

*

Уставотворни одбор. Сви чланови уставотворног одбора већ су на окупу и јуче су имали аудијенцију код Његовог Величанства Краља. Прва седница њихова биће 22-о м. у суботу, коју ће Његово Величанство Краљ отворити.

*

Велика народна скупштина. Господин министар просвете и црквених дела управио је управи народног позоришта акт којим тражи позоришну зграду за држање скупштинских седница с тога од 1. Децембра неће бити представе у позоришту.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

Као што нам пише један наш пријатељ, покренула је још пролетос у Смедеревској позоришта. Био је састављен и ужи одбор за израду правила и тај је одбор нашао одзива и код самих грађана смедеревских. Многи су поклонили доста ствари, које би у првим махима, биле нуждне, да се та доиста племенита мисао оствари, али на жалост, десила се нека размирица међу члановима одбора и тако цела та ствар пропадне. Доиста, то је красна мисао вредних Смедеревца и нама је јако жао што није приведена у дело једна тако значајна идеја. У осталом ми држимо да ипак неће бити доцкан да се све то оствари, а тврдо верујемо да би и сама управа нашег овдашњег народног позоришта, својим саветима радо притекла у помоћ, на чак можда, кад буде уверена да то неће бити пролазна мисао, одвојила им што и од своје гардеробе. Нека само вредни Смедеревци прегну — а прегнуће и Бог помаже. Нарочито ћемо с хвалом да поменемо да је ту ствар покренуо један од млађих и образованијих трговаца смедеревских, па, дакле, и сад би остало на њему да и даље ради на остварењу те своје заиста красне замисли, па у тој намери и ми му велимо: Само храбро, не клони, пријатељу!

—

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

Убијене девојке. Пре неколико дана, нађене су у шуми код града Москова у Моравској, убијене две красне девојке, једна од 17 и једна од 19 година. Убице су своје жртве на грозан начин уморили. Истога дана пестао је из вароши Јосиф Бертел, син оиданшњег трговца Бертела; он је по причању, обе те девојке волео, а био је и на једну и на другу до лудила љубоморан. На њега је одмах пала сумња. Чим је та сумња полиције избила на јавност, скочила је светина да разруши кућу старога Бертела, или да је пламену преда, те је једва полиција успела да то отклони. Брат Јосифа Бертела, на кога је пала сумња да је био саучасник у овоме делу, притворен је.

—

Телаутограф. У главној петроградској управи пошта и телеграфа у скоро ће се држати опит над новим апаратом професора Греја: „*телаутографом*“, помоћу кога се може *дописивати*, телеграфском брзином, а на растојању од 500 м.ља. Дошле по телаутографу, преноси се на хартију; писање по њој идентично је са оригиналом Што је најглавније, овај апарат верно пре-

—

Двадесетпетогодишњица 15. Октобра ове године прославило је „*Руско царско друштво љубитеља јестаственице антрополошије и етнографије*“ 25-годишњицу свог опстанка,

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ доносе у свом јучерашњем броју и у службеном делу ове указе: На предлог Нашег министра просвете и црквених послова постављамо:

Јоксима Ст. Марковића, референта за црквене послове у министарству просвете и црквених послова, с платом од 2.500 динара годишње, за референта за црквене послове при истоме министарству, с платом од 3.000 динара годишње;

Михаила Михаиловића, професора прве београдске гимназије, за професора београдске више гимназије, по потреби службе;

Сретена Стојковића, професора и директора више гимназије у Параћину за професора прве београдске гимназије, по потреби службе.

Наш министар просвете и црквених послова нека изврши овај указ.

На предлог председника Нашег министарског савета, Нашег министра унутрашњих дела, а по договору са државним саветом, од 13-ог октобра ове године Бр. 1106, решили смо и решавамо:

да се Бенхард Вајсфогел, лекар у Београду, родом из Лемберга у Галицији, поданик аустро-угарски, прими по молби својој у српско поданство, заједно са својом женом Јеленом, изузетно од § а 44 ог грађанског закона, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег поданства.

Председник Нашег министарског савета, Наш министар унутрашњих дела, нека ово решење изврши.

Заступник министра финансије г. Чеда Мијатовић поставио је следећи распис свима царинарницама: На основу закона од 14-ог јуна 1884-е године (Збор. 40. стр. 335.) а према просечном курсу златне монете за 15 дана овога месеца, министар финанције обзнањује:

Царинске тражбине, у колико се према горњем закону имају наплаћивати у злату, па се место у злату, полажу у сребру, царинарнице ће примати само уз допатку ажије од двадесет и по на сто.

Ово важи од данас па до даље наредбе.

Из извештаја начелства округа крагујевачког, од 11-ог септембра ове године Бр. 10.409 министар народне привреде увидео је, да од панађура у Жабарима, држаног 6-ог, 7-ог и 8-ог августа ове године, није било онолико прихода, колико треба по закону да буде, те да би исти и даље могао опстати; с тога, а на основу чл. 3. а с погледом на чл. 2. закона о панађурима од 4-ог фебруара 1865-е године, министар народне привреде решио је, да се тај панађур укине.

лењу, о зумбулу и роси. И кад се све то штампало, читаоци су уживали и наслађивали се, а критика га је узносила изнад Парнаса, пуњећи често редове у новинама у њему. Он опева све што је лепо, што је дивно, што је узвишено. У његовој поезији опевају се идеали за то и јесте идеална, узвишена... У његовим песмама опева се младост, лепота, силна, дивна, узвишена поезија!

Геније!

Млади Ј. непрестано се чудио зашто га толико славе; желео је да прокљуви у тајну, која је извор слави његова пријатеља, и најпосле, држаше да нађе узрока.

— Да, говораше он једног вечера самом себи, враћајући се по кишовитом времену дома, од свога пријатеља; — пре неки дан ето читао ми је „Аморове струне,“ па ми је и сам признао да је имитација и то слаба. Штампао је — и ено, сад му се диве многи, и узносе га. А зашто? — У песми нема баш ничега узвишеног и генијалног — једна обична љубавна алегорија. А мене? — нико да чује... Ја опевам истинити прави живот, опевам јаде невољника, сиротана, тражим правде и поштења, ја се не дижем као он у етарске сфере, но се спуштам у низину нашег друштва и оданде узимам грађу за радове своје; ја не уздишем за славујем и жубореньем поточића; ја уздишем за сузама сиротиње — ја уздишем за слободом — а о томе код њега нема ни спомена, а опет га славе, опет му се диве... Ево, ту је узрок, ту: Јесте; људима не гове то; у мојим песмама је истина, у његовим стихови, а од поезије, шта се и тражи данас друго до то?... Да, ето у томе је разлика. Сад знам зашто је тако припознат.... Ах, па зар ја да се за увек закопам, зар сам да будем гробар будућности својој, слави својој? — Не, не!

И сујета у младоме песнику поче да дела. Она му даде диновске моћи, ужасно стрпљење. Млади Ј. неуморно је радио. По неколико дана није се ни са ким виђао. Неки пут, само у вече, што би изашао у поље да посматра залазак сунца и цвркут тица; а дању и ноћу неуморно је радио — писао.

После неког времена, кад га је пријатељ посетио, млади му завидљивац показа свој рад. Био је то диван љубавни спев пун полета, пун поезије, пун живота и складности.

„Погледај бескрај света,“

„У тајне свих постања —“

„Свуд једна сила влада.“

Пријатељ је прекидао читање узвикујући чисто очаран:

— Дивно! величанствено!

„И ветру тиопирном“

„И цветку миомирном“

„И долу, брду, гори“

„И сунцу, звезди, зори“

„Човеку, зверци смелој“

„И васиони целој“

„У све је љубав мила“

„Моћ своју овечила...“

— Дивно! величанствено!

И — срећни младиће! — спев му је изашао у једном часопису.

На шта би?

Нико главе да окрену, нико ни једне не прослови; а новине га и не поменуше.

Млади песник тужно спусти главу на груди и мђаше сасма скрушен далеко, далеко у поље, да размишља о рђавом удесу, о тешкој судби својој.

Занемари се и хтеде заборавити на песништво да га није геније духа његова одржавао и крепио му снагу надама на лепше дане, на срећнију будућност... Он

Пбр. 3177. Из одељења за трговину, радиност и саобраћај министарства народне привреде, 15 октобра 1888 г; у Београду.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 20. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Миладин Савић слуга, Марко Милићевић, Коста Урачевић калфа, Јанко Зеирица из Хрватске и Гелибра Кајсек калфа коларски због скитње, Фердинанд Перкић кројач због пијанчења и Никола Гичевић из Церове због нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Димитрије Ристић пиљар и Ђорђе Живановић бакалин, што су држали отворене радње за време службе, Рада Ђуричин из Аустрије и Живко Сремашанов момак због скитње, Мијаило Лазић бакалин, Јеврем Маринковић трг. и Милутин Стевановић служитељ због нереда, Душан Ђорђевић калфа ткачки за обману власти; Мијаило Николић каф. што је држао отворену кафану и Милан Обрадовић што није дозволио да му се чисти димњак.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Арапски илустровани лист. „La revne de l' Orient" јавља да ће од 1. Новембра ове год почети да излази у Александрији илустровани лист: „*Ал Манур*." Уредник ће му бити г. Селим Б. Курим. - Ово ће бити први илустровани часопис на арап. језику.

*

Приповетке В. Гаршина. *Рускија Вјеломости* јављају да ће кроз кратко време изаћи трећа књига приповедака Всеволода Гаршина. Ове су приче остале у рукопису по смрти овога, на жалост рано преминулога рускога приповедача.

*

„Dictionnaire international de écrivrins du jour" А. де-Губернатиса излази и даље- Овога лета изашла је 2. и 3. свеска. У њима су 877 биографија. У том: „*Литерарном Пантеону*" има биографија: талијанских 199, француских 269, немачких 173, енглеских 67 белгиских 28, аустро-угарских 18, северо америчких 7, руских 13, грчких 7, норвешки 7 румунских 8. и т. д.

ПРИВРЕДА

ШАП.

(Свршетак)

Ако су се пликови на вимену појавили, то је одвећ нужно, да се мотри, да телад не сисају, једно због тога, да се не би при мувању вимена. болови производили, а друго да теле млеко не сише, јер млеко у овој прилици није здраво, па наравно и телад могу да се поболу. Мехурићи у устима најбоље је да се и недирају, но само да се језик по ивицама где су меурићи намаже на тај начин, што се каква четкица или чиста крпа умочи у какву натисептичку течност, т. ј. такву, која спречава распадање или трулење, као на пр., у катран. Ако има много меурића, онда је најбоље да се уста испирају са водом у којој је укувана кора врбова или растова и којој је додато још нешто мало сирћета или меда, или пак са водом којој је додато било карболне киселине било сумпорне. Сем тога може се и следеће средство употребити, које нарочито земљоделци у Швајцарској практикују. Узме се један литар трешњеве воде, т. ј. воде у којој су укуване трњине; једна винска чаша меда и 250 грама обичног белог шећера, па се све то смеша и са том смешом омажу се и уста и језик. Као домаће предупређујуће средство пак против шапа било у устима било опет међу чапоњцима, употребљује се и вода у којој је укувано лишће од јагода, која се даје три пута дневно оболелим грлима а даје се и здравим, да би се сачували од ове заразе.

Пре неколико година препоручивано је у једним белгијским пољопривредним новинама једно врло просто средство које се у сваком случају може употребити против шапа. Средство то, састоји се у томе, што се оболела грла хране са попареним ражним брашном. Ражно брашно треба да је чисто и поглавито се употребљује у тој цељи, да јачину болести ублажи и да што пре болест нестане Ово брашно не само да је корисно употребити због извесних особина, које благодетно утичу на лечење саме бобести, већ и због тога, што је а храна врло подесна за болесна грла, која због болова у устима не могу да једу другу врсту хране на пример сено.

Као лек употребљава се и сумпорна и фосфорна и сољна и азотна и карболна киселина од које се даје грлу дневно три пута по 5—10 капљица Ради ове у отребе било од ма које од напоменутих киселина, 5—10 капљица помешају се у пола литру воде. Неколико марвених лекара тврде, да је од свију киселина најбоља азотна.

Сем тога, неки земљоделци употребљавају једно средство, које се састоји у томе, што се узме: салмијака, плавог камена, стипсе и глауберове соли и то у подједнаким количинама Од свију ових материја узме се по 25 грама, па се све то смеша и успе у један литар воде и 5 минута кува.

Са овим раствором два пут се дневно мажу уста и чапоњци. Ово исто средство пре кратког времена препоручује се и у једним пољопривредном новинама само са извесним изменама. Тако, тамо је препоручивано, да се узме било из апотеке или из дрогерије где ове има: пола килограма салмијака, пола клр. плавог камена, пола килогр. стипце, пола килогр. глауберове соли, па све то истуче и смеша добро и успе у какав тигањ и са довољно воде дотле кува, док смеша не постане са свим густа. По том се скине с ватре и смеша изручи у какав чанак и остави да се охлади. Смеша се згусне или стврдне и чува се на каквом сувом месту. Кад се хоће да употреби, онда се успе млак воде у какав чанак, па се од смеше узме од прилике колико орах велико парче и остави у млакој води да се раствори, које да би се постигло нужно је да се меша. Са тим раствором чапкају се или испирају уста и чапоњци дваред дневно. Ово средство није само лек већ служи и као предупређујуће средство. Лек није скуп, а може да траје више година.

Неки, који налазе, да је овај лек врло сложен, јер као што смо видели састоји се из неколико материја, препоручују, да се узме само лак раствор плавог камена, који показује исто дејство које и онај по наведеном рецепту.

У новоје време, чапкају се запаљена чапољци са карболном водом и карболним зејтином, или са сланом водом и смешом, која се састоји из 40 делова воде и 1 дела чисте азотне киселине.

Сем наведених срестава, хемеопатичка средства дају врло добре ресултате. Највише се употребљује Mercur corrosiv (III), Nitri acid (II—III), Natrum nitricum (II), Carbol asit (III), Sulphur asid (II) Phosphor asid (III), Arsenicum (IV). При употреби ових срестава поступа се овако. Пошто се уста са чистом водом лепо исперу онда се узме 7—10 капљица од ма којег средства, па се у уста завуче.

На савршетку ових редова, да напоменемо још и ту новину, да неки марвени лекари препоручују нелцовање оболених фрла; али још о томе средству нема сигурних ресултата.

Комере или штасе, у којима борове болесна грла, морају се редовно дезинфицирати са карболном киселином. Исто тако треба чувати здраву стоку да не долази у додир са болесном, као и то, да она лица која хране и у опште пазе болесна грла, не долазе у додир са здравима, јер се тим путем зараза најпре и најсигурније може разносити и на сва остала грло.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Повесница чизама. Недалеко од Петрограда на путу што води Москви налази се летњиковац „Царскоје Село" величанствени двор руских владара Међу осталим знаменитостима, највећа је соба цара Александра, која пада у очи само због своје необичне простоте: ту се чувају с побожном пажњом хаљине и остале потребне ствари монархове, између осталих, последњи пар његових чизама, као најчудноватији предмет ове скупоцене збирке.

Цар је имао неописану одвратност према новим чизмама; и тако, кад је већ навукао један пар, носио га је док је трајало и последње парче. Чим би му се која чизма „насмешила", место да и он то учини, дозвао би свога ађутанта и, с намрштеним челом, наредио би му, да му се одмах закрпе ове радосне чизме. Дворски је чизмар добијао 50 рубаља за једно парче или једну закрпу.

Последње чизме Александра, што се сад налазе у Царском Селу, имају седамнајест закрпа. Оне су дакле стале — не рачунећи вредност нових — 850 рубаља, иль прек 2000 динара!

ШАЛА

Ревностан шегрт *Ковач*: (ради недељом, и ако је забрањено радити, па као сваки кривац стрепи да власт не бане у дућан) Јоване, види да нема у близини каквог жандарма? *Шегрт*

је и даље мирно радио, скроман и неопажено живећи још у пријатељству; а дани су пролазили брзо, брзо...

После неколико година чита он један спев свога пријатеља.

И гле! Иста идеја, иста обрада, иста метрика, па чак и неки стихови исти као у његовом старом спеву, што је умро и не прочитан, што одавно лежи у прашини заборава.

— Та то је мој посао! викнуо је он изненађен, гледајући потпис свога пријатеља — та то је мој рад! Од куд тако што? — Заиста, чедо ума мога!

А критика је, сутра дан на сва звона ударила, како је велики, славни песник диван спев написао...

А читаоци су се топили у уживању лепе идеје, лепих стихова, говорећи:

— Дивно! славно написано! изврсно!

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (120)

Брабантино и Инго оду горе у собе. Јеронимо им светљаше лучем. Амадео и Стефана ишли су за њима.

Пошто су обишли све собе, и пошто им рибари приповедише све, што се у палати догодило, Брабантино и Инго закључе, да се палата тајно поседне, неби ли на тај начин похватали оне, који им беху кост у грлу.

Била је ноћ у велико кад су се Брабантино и Инго вратили својим палатама.

XIV.

Имара

У башти харамбаше Бикока беше ове ноћи са свим тихо и мирно. Кроз густо лишће помаљаше се час по бледа месечева светлост.

Дубока хладовина, обасјана по кад кад месечевом светлошћу, мењаше своје место.

Слепи мишеви пролетаху тамо амо, и исчезаваху у густо лишће великих дрвета, којима беше башта засађена.

На стражњем делу баште лагано се отворе врата.

Само за један тренутак беше прекинута дубока тишина шкрипом врата. После овога опет наста тишина.

Кроз врата појави се некаква женска прилика. То беше Имара, жена харамбаше Бикока. Пошто је неко време пажљиво посматрала башту, она се упути једном стазом, која је водила дрвеној кућици, где су спавали робови. Њен висок и витак стас, беше увијен белим огртачем,

(после једно четврт часа доводи жандарма у дућан): Мајсторе, ево једног!

*

Траже друштва. *Жена*: Не знам шта ћу с овим ћуркама, непрестано прелетају у „иншпекцију“. *Муж:* Па траже друштва, јер тамо има доста ћурана.

Воли. *Отац*, (својој ћерчици која је свршила основну школу) Е, секице, ако будеш и у будуће тако добра, као што си до сад, заједно ћемо путовати за време распуста. Које путовање највише волиш? *Лепша*: Ах, оцо, волим, волим — свадбено путовање.

Паузирање. *Учитељ свирања*: „Молим вас, госпођице, овде треба дуже да издржавате паузу“. *Трговац* (који присуствује увек кад му кћи свира на гласовиру): Шта, зар још и да паузира! Па иначе ме сваки час стаје четири динара!“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 19 Октобар

кил	78556	Жита	11.60
„	15.309	Сувих шљива	22·27.—
„	——	Шљива нових	—·—
„	236	Брашно фино	15.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	16003	Кукуруза. стари	8.00
„	——	Кукуруз. браш.	8 —
„	4576	Јечам	7·75
„	19073	Овас	7.75
„	1016	Раж	7.50
„	—	Мекиња	—.—
„	—.—	Кроза	—.—
„	642	Пасуља	25.—
„	957	Орања	25.—
„	294	Катрана	25.—
„	669	Коре брезове	12 —
„	28 470	Креча	3.20
„	44000	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„	121	Масти	110.—
„	1459	Лоја топљеног	77 —
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—·—
„	888	Крушака	12·—
„	7879	Грожђа	25.—
„	475	Сира	85·—
„	9800	Свиња	80.—
„	—	кас. купуса	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	5387	Лука цр.	7.00
„	571	Лука бела	45.—
„	——	Арпаџика	—.—
„	7045	Кромпира	8.00
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	26900	Вина црна	18.—
„	200	„ бела	20 —
„	—	Комовице	—·—
„	5500	Ракије меке	24·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

ОГЛАСИ

У кући бив. г. М. Лешјанина на теразије а сада мојој има један дућан и два квартира. Квартири су један са лица чаршије а други у авлији у засебној кући на горњем боју, за повећу фамилију.

Коме треба нека се јави г. Проки Јовановићу код „Руског Цара.“

Милош Глишић
трговац.

ОТАЏБИНА, часопис, 57 свезака, повезана у шагрину у 14 књига продаје се. Цена 120 динара. Обратити се уредништву где ће моћи и разгледати. 5—5

ПОРЕД МОЈЕ КОЖАРСКЕ радње, коју сам у великом избору сортирао са најбољом сортом еспапа за обућаре папучаре, ћурчије, сараче и сатлере, сортирао сам велики избор мушема за тапацирере, као за астале, патос, и чаршаве креветске и све сорте по најумереним ценама

Светолик В. Земавица
кожарска радња у Васиној улици бр. 6 идући великој пијаци

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

СТАН у коме сам досада седио издајем одмах под кирију због премештаја, има четири собе, кујну подрум и остале потребе. А од Митрова дана имам још 1 стан, такође са четири собе, кујном и подрумом. Кућу ову и продајем под пробитачним условима. За цену упитати у истој кући и код Др. Јове Ђурића апотекара.

Алекса Илић
прота председник конзисторије

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

ЗА САМЦА ИЛИ ЗА ФАМИЛИЈУ без деце од 1. Невембра издајем у мојој кући на горњем боју један стан под кирију који садржи три собе једну кујну и собу за млађе и остале потребне удобности Кнез Мих. улица бр. 35

За услове обратити се у дрогерију Др. Ј. Ђурић и Марковић.

Милева Ј. Марковић.

6—6

ЂОРЂЕ Д. ЈЕЗДИЋ

јавља својим поштованим пријатељима да је иступио из Бакалско Фарбарске радње гос. *Косте Петровића* где је више година као деловођа био, и да је за себе такову радњу отпочео на углу куће госп. Томе Андрејевића преко од коларчетове пивнице.

5—5

У петак 21. овог мес. у 10 сахати пре подне даваћу, седмо-дневни помен у цркви светог Марка, моме пок другу

Јоксиму Ст. Марковићу

бив. референту у министар. прос. и цр. дела.

Молимо пријатеље и другове мога пок. Јоксима, да изволе доћи на овај тужни помен.

Београд 20 октобрм 1888 год.

Ожалошћена супруга
Милева са децом

налик на кафтан. Брзо дође до кућице. За тим закуца на врата. Унутра беше све мирно.

Она поново закуца, али много јаче. У томе чу кораке, а одмах за тим отворе се врата од кућице.

На вратима се укаже старац са сребрним власима.

Кад је видео пред собом Имару, он се трже.

„Ви сте то?“ рече старац устежући се. Иза њега стајаше Умбо, готов да брани старца ако би га напао ко.

„Ја бих нешто разговарала са вами, Адмирале,“ рече Имара доста лагано. „Изађите на поље!“

„А шта то, Сињора?“ упита граф Мирафијоре.

„Можете ли се поуздати у вашег друга Адмирале?“

„Као и на самог себе!“ одговори старац и изађе на поље. „Али Сињора, зар не знате да овде може когод прислушкивати наш говор?

„Бикок, Тарск и остали Ускоци отишли су на море, да ноћас нападну једну трговачку лађу. Ова је ноћ врло повољна с тога морам да се разговорим са вама!“ рече Имара. „Нема нигди никога у близини! Нико нас неће изненадити, нити може да прислушкује!“

„Али како да тумачимо ваш долазак у ово доба ноћи? Чини ми се да сам се преварио у вами,“ рече старац пажљиво посматрајући Имару, као да би хтео да прочита са њеног лица шта намерава.

„Ви нисте приметили како се осећам несретна, и како ме је спопала чежња за завичајем,“ одговори Имара. „Али сад ћете све дознати, Адмирале! Онај час, кога сам давно желела, наступио је! Ви сами, не бисте ми могли помоћи да бегам! Али сад, сад је друкчије. Ви имате једног младог, јаког и одважног друга, са киме делите ово несносно робство!“

„Сад разумем све! Зато сте се ви заузели за Умба, и примили га да буде ваш роб!“ рече граф Мирафијоре.

„Ја нити хоћу, нити желим, да и даље останем овде. Овде, међу ове разбојнике, и у овој несретној вароши, не осећам се добро. Мрско ми је — ја их се грозим! Ја сам дуго и дуго све сносила у тој нади, да ћу међу овим људима боравити као код пријатеља,“ настави Имара. „Они су имали вере у мени! Али ја сам се преварила! Они и данас не сумњају на мене јер сам дуго међу њима, а за то време умела сам да их утврдим у веровању, да срцем и душом припадам њима. Међу тим кад год сам сама била, једина ми жеља беше, да се вратим у свој завичај! Дуго сам о овоме премишљала, али сам и моју жељу вешто крила. Ничим се нисам издала, и нико није дознао шта ја осећам! Само са таквим стрплењем, рачунала сам да ће ми жеља испасти за руком! Ја сам се надала да ће доћи и тај час, кад ће се испунити моја најватренија жеља! И тај час наступио је сада!“

„Ја се у вама не варам!“ рече Умбо. „Неки унутарњи глас мени је говорио, да сте ви наша бранитељка, да ћете бити са нама!“

„Сад се смем одважити, јер сам млого година мојим поступцима и понашањем уверила Ускоке да припадам само њима,“ одговори Имара. „Нико више не сумња на мене! Сад могу да приступим извршењу моје давнашње жеље, која ме је тако дуго мучила!“

(наставиће се)

Власник Мелецијан и Кимпановић штампа Мелецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 200 Београд. Субота 22 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	5 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 22 Владика Аверкије
Католички: 3. Хуберто вл
Сунце излази: у 7 сах. 6. м.
залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·61 5/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ПОЗОРИШНА УПРАВА И НОВИНАРИ

Под бројем 382, а под датумом од 18. Октомбра, разаслао је управитељ нашег народног позоришта свима уредништвима наших листова један акт, који овако гласи: „Господине уредниче. Пошто управа к. с. народног позоришта не намерава у напредак печатати своје публикације у осталим новинама, него само у новинама званичним, то је на састанку позоришног одбора од 11. ов. мес. одлучено: да бесплатне улазнице новинама имају престати, почињући од 22. ов. мес. искључно. Примите и т. д.

Овај акт није тако важан те да бисмо говорећи о њему, могли да утрошимо један стубац, али су побуде, које су овај акт диктирале, у колико ништавније у толико з нимљивије да се о њима и зна и чује.

Најбољи доказ да ту има неких других побуда, јесте то, што је мотивација ове одлуке и смешна и *лажна*.

У акту бр. 382, мотивише се одлуко овим: „Пошто управа к. ср. народног позоришта не намерава у напредак печатати своје публикације у осталим новинама, него само у званичним“ — Колико ми знамо — а дозволиће нам се, да то можемо знати — управа к. с. позоришта није нигде ни публиковала ништа своје. она је само *„по где којим“* новинама слала свој репертоар а друге новине, узмимо за пример „Мале Новине“, чак су и то морале да сазнају са улице.

Но баш и кад би дозволили да је горњи став управни истинит, ми не можемо нешто друго да дозволимо, а то је: да се слободне карте редакцијама дају само ради публиковања репертоара. Тек ће г. управитељ позоришта дозволити, да ни једна редакција бесплатном картом није била *„плаћана“* да доноси огласе кад ће се шта играти. Ако тако мисли г. управитељ, он онда не зна или шта је то позориште или шта је то новинарство а што још може бити најгоре, г. управитељ по свој прилици не зна шта је цељ и једног и другог. А пошто је јавности, сем многог другог, још и то цељ да необавештене поучи, то је свакојако нужно овом приликом и г. управитеља поучити, како би и он видео користи од јавности, која је за њега тако тугаљива, да се никако не може да спријатељи с њоме.

Г. Управниче, цељ је јавности, да прати сав рад у народном позоришту, јер је то позориште тековина целога овог народа, и оно није дато вама на „реверс“, већ сте ви постављени ту, да то позориште поведете оним правилним путем, којим би оно што пре постало школа народна и тиме донела оне користи, која се бар у нас мора од ове установе да тражи. У том послу вама не може бити та установа остављена на милост и немилост, мора да буде некога који ће и тај рад контролисати, а тај, на коме је да ову дужност врши, то је јавност.

Молим вас, господине управитељу, немојте, чим ово прочитате, да обучете рукавице, метете акта под мишке и да станете иза „врховне власти“, која је „позвана да контролише“. Није истина, да је министар просвете позван да прати то, да л' ће те ви овој трпељивој публици узвести који пут на позорницу по какве „Три жене“ „Две невесте“ и комаде, где се на позорници прича, како се млада после венчања води на „заклање“. Тим ће мање то пратити г. министар просвете, знајући да је за управитеља народног позоришта поставио човека, који је са одличним успехом свршио богословију, те ће умети да чува морал у позоришту.

Не спада, г. управниче, ни то у надлежност г. министра просвете, да вас контролише, кад ви нађете за потребно да на позорници потерате малко и политику, не, чак вам ту може по малко г. министар и ићи на руку.

Па знате ли, г. управниче, коме спада у надлежност да ту проговори — не знате?

Да, то је дужност јавноси, односно новинарства као гласила јавности, ви'те г. управниче, за то је и установљено то, у целом свету, да позориште буде слободно и приступачно новинарима. За то се и дају новинарима бесплатне карте у целоме свету, изузев Турску, где се још не пишу позоришне рецензије и Србију — где сте ви управник.

Да, такав је задатак новинарства (јавности), а што се вама тај задатак, контрола, не допада, то су само ваша богословска појимања, која ви не смете да примењујете на штету народног позоришта.

Или зар ви мислите, да ћете одузимањем карата новинарима, успети да јавност не води рачуна о народном позоришту? — Ви се варате! Ми ћемо и од сад водити тачна рачуна и, можда од сад са мало више воље, јер увиђамо да се ви клоните јавности овим поступком, а то значи да *имате разлога*.

Ми бисмо чак дозволили, да је ту и штедња била мотив ама, господине управниче, никако, никако не можемо у то да верујемо. Верујте нам, да ми чак у то и не смемо да верујемо, јер не би опет били ради да нам се ви подсмехнете узвикујући: ала су наивни! — Збиља, господине интенданте, ми баш хоћемо да одмах утучемо тај мотив ако би се ви на њега позвали, — јер у вашу бар штедњу не верујемо! Ето, на пример, реците нам, али молимо вас, само искрено г. управниче, ето реците је ли штедња.... како да кажемо.... на пример... овај..... та да..... јест, јест, врло добро на пример разне поштоване породице, на пример, разне „прије“, та да ви то већ знате па онда разне „чике“, та да и то ви већ знате, па онда, г. управниче, разни пријатељи, било ваши или вашега сина, или пријатељи пријатељаваших, или, најпосле, разни фризери, вешерке, слушкиње, бивши глумци и глумице, бивши рецензенти, синови разних вратара и т. д. све, све то иде бесплатно у српско *народно* позориште.

Па немојте г. интенданте, покушавати да се браните, јер ћемо вам ми преко јавности изнети списак свију оних лица која иду бесплатно у позориште, верујте, изнећемо тај списак, нештедећи никога, ама, верујте, баш никога.

Па, г. управниче, кад је то тако, онда изволите нам мотивисати одузимање слободне карте новинарима.

ПОДЛИСТАК

СУВРЕМЕНЕ СЛИКЕ

I.

ПОДЛА ДУША.

Чудне ли су жеље твоје:
У покоље на разбоје...
Борба! Борба! Море ма'ни,
Лакше 'вако на тена'ни.
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

Српству, велиш, пропаст прети
Па јој треба одолети; —
Какво Српство, шта те брига,
Нека теби само „стига!...“
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

Та многи је, истог жара,
Пош'о ропство да обара, —
Ал' да другом светлост сине
Њега скрише гробне тмине.
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

Ко је луда тај се бори, —
Ти остави мач у кори,
Одреци се бојне муке
И покорно склопи руке.
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

А кад дођу бурни дани
Знаш куда ћеш, којој страни?....
С тиранима дави људе
Тек да теби добро буде!..
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

Ал' шта рече?! Твоја душа
Савета се моји' гнуша...
Нећеш мету нашег срама....
А ком боље него нама...
Ми то стари добро знамо
Слушај само.

Јест то славно: мушки пасти
На бранику људске части...
Пут слободи жртва спрема —
Ал' користи сама нема.
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

За то сине, срце стегни
И слободу пренебрегни
На част пљуни, савест згази,
Па хајд' амо, где се лази.
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

И пси некад бе'у вуци
Ма̂ приђоше смерно к руци, — —
Сад лавежом газду бране
И спокојно трају дане....
Ми то стари добро знамо,
Слушај само.

Милорад J. M.

Или, ако нам је то незгодно да учините, дозволите онда то нама.

„Мале Новине“ у последње време, почеле су да пишу и критике; те критике на ђавола нису баш тако политиране, да би их могао г. интендант са наслађом да чита. Е, па г. интендант, већ је једном приликом покушао да „казни“ „Мале Новине“, али то није тако много помогло, дакле нужно је било јаче их казнити, и — са тога су осетиле све редакције.

Ствар је на чистини. Очекујемо одговор г. интендантов, и тада ћемо се потрудити да још више на чистину изведемо, али, дотле, не ћемо ни за тренутак изостати да пратимо рад нашега позоришта, то нам налаже дужност, јер ми ни до сад то нисмо чинили само због безплатне улазнице.

У осталом, ако са ове ствари будемо приљубљени да пређемо чисто на г. интенданта и његов рад, спремни смо да пречистимо и неке „старе рачуне.“

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Свечана заклетва. У недељу, 23. о. м. пре подне биће у горњем граду свечаност, на којој ће Његово Височанство престолонаследник Александер положити заклетву својој застави као потпоручик и водник прве чете VII. батаљона. Чујемо да ће овај свечани моменат бити сликан са свима присутнима.

*

Забава. Вечерас је забава женског певачког и музичког друштва у вишој женској школи.

*

Прва седница уставотворног одбора. Данас у 11. часова биће у новом двору седница чланова уставотворног одбора под председништвом Његовог Величанства Краља.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Бој с медведом**. Као што јављају из Лондона, десио се у Нортемптну у тамошњем зверињаку несрећан догађај. У близини зверињака вежбало се једно војно одељење. Пуцњава беше у такој мери раздражила медведе, да кад је чувар Гуч ступио у зверињак, да зверад нахрани, буде изненадно с леђа од једног медведа нападнут и доле оборен таквом силом, да се на месту обезнанио. У исти мах почео се медвед спремати, да жртву своју раскине. На то притрчи свет, који се у зверињаку налазио те поче с поља на медведа викати. Овај одустане од своје намере, те поче на публику разјарено урлати. У то се одлучи лађман Хил, да покуша спасти несрећног чувара. Узме пушку од једног војника, пободе на њу тесак војнички, те тако оружан уђе у кавез медведов. Кад је медвед осетио међу ребрима тесак, остави чувара, те навали на Хила, но овај се тако вешто бранио својим оружјем, да је медведу више опасних рана задао, усљед чега овај одустане од нападаја, те се завуче у један ћошак кавеза. Међу тим други чувари изнеше Гуча, а за тим и лађман Хил изађе из кавеза, где га публика дочека бурним клицањем.

* **Свеучилиште у Пожуну**. Примас Шимор примио је прошле суботе у Пожуну представнике католичке општине. Том приликом повела се реч о подизању свеучилишта у Пожуну. Примас рече, да је он с покојним мин. Трефором о томе проговарао, и да је ствар већ била доконата, али се разишла због финанцијалних тешкоћа. Примас држи, да је Пожун најзгодније место за III. свеучилиште, те је позвао представнике, да не малакшу него да све силе своје уложе, да се питање ово реши у корист Пожуна.

* **Уредник — келнер**. Уредник једног напуљског талијанског листа најмио се пригодом боравка цара Виљема у Напуљу као келнер на броду, којим је владар немачки путовао, како би што боље могао посматрања своја чинити. Сада описује у своме листу шта је видео и доживео, но из описа се види, да уреднику келнерски посао није особито за руком пошао.

* **Споменик**. „Матица Хрватска“ поставила је на гроб хрватскога пјесника преминулог пјесника покојнога Августа Шено-а, споменик, који је пројектовао и израдио млади хрватски уметник вајар Иван Рендић. Споменик је врло леп, достојан песника. Споменик је прекјуче 20. ов. мес. у 4 сата по подне откривен, у присуству породице покојникове и одбора „Матице“, а ова скромна свечаност, праћена је само једном песмом „Молитва“, коју је отпевало Хрватско типографско певачко друштво „Слога“

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Господин министар унутрашњих дела упутио је следећи распис свима окружним начелствима и управи вароши Београда: „Његово Величанство Краљ Србије Милан Први, на предлог министарског савета, министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета, на основу члана 3., 4. и 83. изборног закона скупштинског благоволео је 14. овог месеца ренити:

да се на дан 20-ог новембра ове 1888. године предузме и изврши по целој земљи избор народних посланика за сазвану Велику Народну Скупштину.

Саопштавајући овај указ начелству — управи — министар унутрашњих дела у вези претписа свог од 16. овог месеца Пбр. 13103, препоручује му — јој:

1, да га одмах обнародује у тамошњој окружној вароши и сваком срезу свога округа (за управу — да га одмах обнародује у овдашњој вароши; и

2, да на основу прописа изложених у изборном закону скупштинском, нареди све што је потребно за извршење овог указа, обративши при томе нарочиту пажњу на наређења чланова: 7, 8, 17, 18, 25, 28, 50, 51 и 83. поменутог изборног закона, као и на чл нове 46, 47 и 48. Устава у вези са 95. закона о непосредној порези.

(за начелства)

У исто време јавља се начелству, да по извештају Главне Контроле, прибављеном на основу члана 5. изборног закона скупштинског, а према наређењу члана 44. и 89. Устава, број посланика из тамошњег округа има да буде онолики, колики је за тај округ означен у овом приложном списку.

(за управу)

По прописима члана 44. и 89. Устава, варош Београд има да изабере осам посланика,

(за све)

Кад се сврши избо посланика, бирачки одбор сваке изборне скупштине издаће сваком изабраном посланику пуномоћство пом ·//. приложеном обрасцу (члан 67. одељак последњи, изборног закона) које он има са собом понети кад на скупштину пошао буде да се на пут крене тако, како ће у очи дана сазива скупштине, а то је 30. новембра ове године у вече, непремено у Београду бити. Записник о изборној скупштини, који се има саставити према члану 48. изборног закона скупштинског, бирачки одбор треба да достави полицијској власти, а ова министру унутрашњих дела и то тако, како ће исти најдаље до 28 новембра ове године бити примљен у министарству унутрашњих дела.

Одмах по свршеним изборима посланика начелство — управа ће поднети министру унутрашњих дела извештај, у коме ће стајати име посланика за коју је варош или срез изабран, његово занимање и место живљења.“

—

У исто време „Српске Новине“ доносе, по пропису чл. 5. изборног закона скупштинског, а на основу извештаја главне контроле, списак састављен од министра унутрашњих дела колико се где, према броју пореских глава, има изабрати посланика за сазвану Велику Народну скупштину. Тако, округ алексиначки, јагодински, пиротски, топлички, црноречки, и ћупријски имају да изаберу по 24 посланика; београдски, књажевачки, крајински, крушевачки и шабачки по 28; ваљевски, смедеревски, чачански по 32; врањски, подрински, руднички по 20; крагујевачки 36; нишки 40; пожаревачки 60; ужички 44; сама варош Београд има да ће 8 посланика. Укупан број посланика биће 628.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Прашки лист „Politik“ донео је две приповетке на немачком језику из српског живота од нашег чувеног прекосавског приповедача *П. Адамова* (Павла Марковића), и то: *Преко ноћ*, и „*Сирома Јоле.*“ Од истог тог приповедача донео је ланске године Agr. Zeitung“ и његову приповетку „*Опет је био данас*“ Све три приповетке превео је на немачки језик Јован Величковић.

*

Господине уреднице! У прекјучерашњем броју вашега листа изашла је једна нотица о издавању *Турнељевљевих дела*. Дозволите ми да на ту белешку, односно на то предузеће, ставим неколе своје примедбе. *Прво*: сумњам у успешност и ваљаност таквог предузећа већ и за то, што га је узела у своје руке једна *овдашња* књижара; јер ми немамо такве књижаре, која би била кадра, да једно такво издање изда као што треба

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (121)

„Свему бих се могао од вас надати, само томе не. Ви сте врло добро одигравали вашу улогу!“ рече старац Имари. „Али сте ипак у нечему били необазриви — ви сте Тарека ражљутили, он је ваш непријатељ!“

„Друкчије није могло да буде, Адмирале! Ми смо морали да добијемо још неког, који ће нам бити у помоћи, а који је одважан и снажан. Ја се нисам преварила у вами, јер сам уверена да сте одважни,“ рече Имара Умбу.

„И нисте се преварили, Сињора,“ рече Умбо. „Ја ћу извршити врло радо сваку вашу заповест!“

„Није говор о каквој заповести, већ о заједничком договору. Јесте ли готови да се отресете робства, па ма и ваш живот ставили на коцку, ако сте за то одважни, онда ми пружите руку!“

„Са највећом радошћу, Сињора,“ рече граф Мирафиjоре и пружи јој руку.

„Будите уверени да сам на све готов, Сињора,“ дода Умбо и притиште Имарину руку.

„Наш тајни савез сад је закључен и само га смрт може раскинути,“ настави Имара. „Али сад треба да смо врло пажљиви. Ако паметно и са лукавством будемо радили, имамо наде да ће нам план испасти за руком. Много је теже, но што ви мислите, извршење тога плана. Много је година прошло док сам ја дошла на ту мисао, да приступим његовом извршењу! Али хвала милостивом Богу, сад је наступио жућени час!“

„Твој долазак овамо, још ми изгледа као какав сан,“ рече граф Мирафиjоре. „Ја те морам дуже гледати, морам да се уверим јеси ли заиста ти? Све ми се чини да је то само сан, моја уобразиља и ни шта више!“

„Па ипак сам уверена да не сумњате у мене!“ одговори Имара. „Или ви ваљда мислите, да овим планом идем на то, да вас на смрт навучем? За то ми неби требало да овакав корак учиним, који је и за мене опасан! Ваш је живот био свагда у мојим рукама! Само једна реч, и ви би били убијени, као год што су побијени капетан и официри са Млетачке Галере!“

„Да су проклете убице!“ повиче граф Мирафиjоре, који се сад сети оног грозног мрцварења његових људи.

„До вас ће зависити, Адмирале, да, чим се робства избавите и одете у Венецију, казните разбојнике, и осветите ваше побивене људе,“ рече Имара. „Помислите само шта сам ја претрпела! Па ипак нити покретом, нити и једном речју, нисам издала шта мислим и на шта се спремам!“

„Томе се мора сваки дивити!“ рече Умбо. „Шта сте ви до данас претрпели, Сињора! Говори се, да су људи постојани и издржљиви, али шта је све то према ономе, што сте ви издржали? То је савлађивање самог себе! То је чврстоћа којој нема равне!“

Та ми за бога и немамо *књижара*, ово неколико дућана, што се тако зову, нису ништа друго до обичне посредничке радње, које нису ни на близу ономе, што би требало да буде права књижара. *Друго*: сам план и начин, на који мисли поменута књижара да изда та дела, оправдава моју сумњу у ваљаност тога издања. Она на пр. мисли: *да прикупи сва до сад у нас штампана дела Ивана Сергијевића Тургењева и да их у месечним свескама изда*. То је већ непотпуност и шепртљарија из двојаких разлога. Прво, то не би била сва дела Ивана Сергијевића, а кад се већ издају, требало би их издати потпуна, дакле потребно је превести и остала, јер, ма да се мисли да је Тургењев у нас готово цео преведен, има опак доста ствари, па ако хоћете и ваљаних ствари његових, које српска публика непознаје; *друго*: не би се смело просто *прикупити* сва оно што је *у нас* штампано, јер много од тих превода не ваља, много је превођено с немачког а не с руског, многи би требали нову, корениту редакцију, а велики би број од онога *што је до сад у нас штампано* требало просто на ново превести. Као што видите ово је један тежак и огроман посао, који не би могла да изврши ни једна наша, а нарочито *овдашња* књижара. Не велим да не би било лепо и корисно имати целокупна дела Тургењевљева у нашему преводу, али би она требала бити или ваљано уређена или их никако не би требало ни издавати. „Или куј или немучи руке!“ вели врло згодно српска пословица. Не би било право ни поштено, да једно накарадно издање спречи друго много боље и паметније удешено.

Тургењевљева би дела требало издати, али целокупна, у ваљаним преводима, систематичка и критичка уређена, штампана хронолошким редом а пропраћена коментарима, предговорима и поговорима; уз такво издање дошла би и сва Тургењевљева писма, као и све што је он ма у каквом облику написао; на крају би морала бити опширна, веома опширна биографија писчева и велика критичко-литерарна студија рада његова. Такво би нам издање добро дошло, а свако друго било би само штетно. О оваквом издању размишља једно читаво коло наших интелигентнијих људи, и оно ће га можда у скоро привести у дело поделивши подједнако рад у томе великом послу. Посао је заиста велики, тако велики, да му ни једна наша књижара није дорасла, па за то нека га се и не лаћа. Против свако г шарлатанског издања Тургењевљевих дела дићи ћу глас путем штампе заједно са својим друговима.

Један велики поштовалац Тургењева.

ПРИВРЕДА

О НЕЗИ ВИНА.

После трговине са стоком и њеним производима, мислимо, да није нужно никоме доказивати, да је трговање од стране самих винодељаца, производача, са вином такође веома важно; јер готово са пола муке, незнатним капиталом и вештином наша држава са стране за овај производ уноси знатне суме новаца. Кад би наша статистика умела да говори, као што, по несрећи, не уме, ми би зар и могли видети, ал' овако ограничени смо на набирчење и прикупљење података из статистике страних држава. Податци ти, нема сумње, да су веома тачни, па нам казују, да је вино из наше земље за извоз заузело врло важно и видно место међу винима страних земаља.

Благодарећи природи, односно клими и земљишту, одиста, наше вино с пуном правом заслужује ону похвалу коју му придају странци. И камо среће, да се поред природе и наши винодељци заузму, да тај са свим природни производ дотерају онако, како ваља; онако, како би избегло све промене, које се над сваком природном творевином морају десити, — било би несцењено благо; била би за нашу отаџбину права благодет.

Земљодељци или боље рећи винодељци на знају науке и знања, која *морају* да знају не само при прављењу вина, већ и при свој осталој нези. Не знају, да је вино једна сировина, која треба да се преради и дотера, па тек тада да постане прави извозни артикл. Та несрећа, што наши винодељци не знају да негују како ваља, и нагнала нас је, да им ове ретке посветимо, да им покажемо све оно што је нужно знати о *врењу вина* у бачви или у опште у бурадима; доливању буради; претакању вина; бистрењу вина и још о нечему што је потребно да се зна. Ми ћемо се трудити да што јаснији будемо у излагању, како би се што већа и сигурнија поука пружила; како би се, дакле, што већа корист од тако важног производа земаљског могла с пуним правом очекивати од стране самих винодељаца.

И тако да отпочнемо.

I. Врење вина у бачви или у опште у суду.

Нема сумње; да после бербе настаје прва брига и прва дужност како и на који начин треба правити или боље рећи неговати вино. Но и то знање, како треба очувати вино за дужа времена, а при том да се за све то време још боље поправе, одњегују.

Добре и лоше особине вина, као што знамо, зависе од разних узрока, као на пр., од каквоће земље, климе, сорте сам е лозе, степена зрелости грожђа, и најзад, од времена какво је било за време бербе, т. ј. да ли је било топло или хладно, суво или влажно.

Овај последњи узрок, т. ј. какво је време било за време бербе има нарочити утицај на каквоћу или доброту вина. У колико нам је познато ове године, време је било сушно, те према томе и берба је свршена при сувом времену, услед чега мање је вина добивено по количини, али што се тиче доброте — оно је више мање врло добро. Време је у брзо наступило, и та околност даје нам уверења, да ће се добити добро вино. Међу тим, кад се берба сврши по влажном времену, са свим обратан случај наступа.

Кад се шира наспе у бурад или у бачву а у подруму, у коме је температура 10—14 степ. Реомир, после кратког времена наступи врење.

Пена, која се образује приликом врења, то је гас, који се у науци зове угљено-кисели. Да би се нешто више знало о њему, ми ћемо се мало позабавити око њега, па ћемо тек онда наставити о врењу.

За време врења, неопходно је нужно, да се што чешће проветрава подрум, јер је у њему са свим загушљиво. Кад се уђе у такав подрум, ваља увек собом понети упаљену свећу; и, ако се она утули, то онда значи да има врло много угљено-киселог гаса у подруму, и боље је у том случају и неулазити унутра, но отворити врата да би изашао на поље. Међу тим, да неби никада наступила опасност по живот, има начина како да се томе доскочи. Ваља за време врења посути по поду или патосу подрума неугашеног креча. Овај гас, као тежи од ваздуха увек ће се налазити у доњим слојевима ваздуха, а у след тога што је особине те, да се једини са кречом, то ће се упити у њ, због чега ће се опасност са свим уклонити јер га нема у великој количини.

Да се вратимо сада врењу шире.

(Наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Хигијена научних људи. Један француски лекар, који често пише и издаје чланке из науке о чувању здравља, даје људима, који се баве науком, ове савете што заслужује доста пажње:

„Слободоумна начела нису по себи никаква препрека животу и здрављу. Узвишени умови, нарочито у науци, достижу често дубоку старост, и проводе живот без болештина и слабости. Г. Делонеј тврди чак и то, да интелигентни људи живе дуже од других, научењаци и писци дуже него земљодељци, трговци и људи који живе од прихода. По његовом рачуну, средња старост академичара износи 71 год. и 5 месеци.

При свем том напрезање мисли вуче собом и раздражење живаца, сёту и склоност ка разним можданим болестима, док међу тим физичка нерадност производи каљу, камен у мокраћном мехуру и бубрезима, претерану угојеност, шуљеве. Те су склоности болестима у толико озбиљније код умних радника, што они често сматрају то за просто уображење, избегавају лекове и лекаре и остављају случају на вољу:

— За што да се лечим? У осталом, имам ли времена, директоре? А најпосле, имате ли намеру да ме убедите у добро дејство медецине, кад јој ни сами не верујете?

Стомак је често једини орган који убија човека оданог умном раду; он постаје тврдоглав, тражи јела шкодљива и нездрав и тирански се противи свима брзотолошким законима што би му хигијена могла прописати. И тако врло често, и поглавито под упливом других ноћних радова, под упливом велике употребе раздражљивих и алкохолских средстава, кретање срца постаје неправилно, а ова његова неправилност одјекује и у мозгу и плућима. Нарочито се ово осећа, ако се присједине још и политичке страсти заморном собом раду. Тада ће се лако појмити, да у сред овог

„Једва једном наступиће час нашег избављења!“ Једва једном биће крај овом мом јадном животу!“ настави Имара. „Испашће нам, мора нам испасти за руком, да побегнемо из овог несрећног робства! Ја знам, не само све наредбе, но и обичаје ових разбојника! Ја знам сваки кутић у Сењу, и ја ћу вам показати једини пут, којим се може изаћи на пут слободе на пут среће и задовољства!“

„Јеси ли ти уверена, кћери моја, да смо ми сигурни овде, да нас ко не прислушкује?“ упита старац.

„Будите без бриге, Адмирале! Све жене спавају. Људи су отишли на море, изузимајући стражу код капије у стени и на пристаништу,“ одговори Имара. „Само пазите да се ничим не издате, да нико не дозна шта сам уговорила са вама!“

„Ми ћемо бити пажљиви!“ рече Умбо.

„Водом не можемо да бегамо! После бегства једног роба, учињене су такве мере, да више нико не може да бега из пристаништа! Има само још један једини пут, а тај је капија у стени!“

„Али је она поседнута и дању и ноћу примети граф Мирафиjоре.

„Ноћу има тамо свега десет људи,“ настави Имара. „Они поседну капију и не удаљују се од места ни корак. Али ми ипак морамо да одемо тим путем, јер опасности, које нам отуда прете, далеко су мање, но кад би покушали да из пристаништа идемо! Прве ноћи, кад Ускоци пођу да траже какав плен, ми морамо да извршимо наш план! Ја ћу знати, јесу ли сви људи отишли или не! Ако сви, сем страже, оду, ја ћу оној стражи код капије у стени послати једно буре вина! Да то неби пало у очи, ја сам чешће тако радила па и ноћас!“

„А зашто неби покушали још ноћас да бегамо, Синьора?“ упита Умбо.

„С тога, што је ноћас на стражи Тареков брат, па лако може бити да га је Тарек споменуо да буде пажљив!“ одговори Имара.

„Твоја обазривост дивна је, кћери моја,“ рече граф Мирафиjоре. „Лепо је и похвале достојно што мислиш на сваку могућност!“

„Пошто одем одавде, ја ћу окићи стражу код капије у стени, и прегледати је. Ноћас нам неби испало за руком да побегнемо! Ми се морамо добро спремити! Сад чујте! Кад се стража оне ноћи, за коју смо уговорили, добро поднапије вина, и док су остали Ускоци на мору, ми ћемо наоружани отићи код капије у стени. Ако који од стражара буде трезан, и хтедне да нам стане на пут, мора умрети! У случају нужде, потућићемо сву стражу! Тада ће нам бити отворена капија у стени!“

„Ја сам припремио све, што нам је нужно за храну,“ рече старац.

„Оставите ви то мени! Ја ћу се постарати за све што нам је нужно,“ одговори Имара. „Чим изађемо из капије, тада ћемо наилазити на велике опасности, јер морамо бегати преко стена и разних провалија. Али ми ћемо ићи све једнако према северу донде, док не дођемо на какво отворено место на мору, или какво село где има људи, који нису Ускоци. Пут преко ових брегова и стена врло је опасан, у таквом тренутку можемо наћи смрт, али ми имамо довољно одважности! Ми морамо да се избавимо робства!“

„Ви имате право, Синьора! Ми смо одважни! Ми морамо да се избавимо робства!“ рече Умбо.

„Бог ће нам помоћи у овом опасном предузећу!“ дода граф Мирафиjоре. „Срце ми дрхти од радости при помисли, да ћу

напрезања и свакодневног узбуђења, економија брзо пропада, а с друге стране, крајње напрезање мисли невероватно слаби физичку моћ

Из овога излази:

Не ваља радити много и претерано: мождани умор поставља границу где се треба задржати; овај се умор често јавља кроз главобољу, која казни човека од науке што је згрешио. Избегавати рад после обеда, да се не би пореметило варење стомака, а од ноћи не правити дан јер ће бити превелика казна. Имај на уму ово правило: не тражи неке особите хране. Клони се подједнако како прописа тако и изгреда у јелу, одржавај при обеду у колико је могуће већу правилност. Употреба алкохолног пића треба да је сведена на ово: чаша јаког вина треба да је довољна. Што се тиче кафе, треба је употребљавати као и Фонтенел и Волтер, али је не злоупотребљавати као Балзак; јер, после привременог раздражења што га ванредно производи ова течност, настаје одмах мождана малаксалост: памћење се за тим губи, природна моћ ума брзо пропада.

То ћемо рећи и о дувану, чија употреба извесно уди људима који се баве књижевношћу.

Кад оћемо да радимо, треба изабрати време, кад је згодније и место подесније за рад. Соба добро провејана, ни одвећ топла ни одвећ хладна, најуљуднија је за то. Сем тога, треба радити гимнастику, излазити у поље и у шуму, ходати, возити се итд.

Када мрачна сета спопадне човека од науке, треба одмах да оставља рад и да се ода путовању, по тражи минералне воде, морска купатила, а нарочито да је у друштву или честом додиру с веселим људима. Избегавати чаму и самоћу, то је најбољи лек; али хигијена препоручује да се избегавају и овакви изгреди, па се то неће ни догодити.

ШАЛА

Ала се тај уплашио! Једном причаше једна позната лажовчина, да је се тако ту неки дан уплашио, да му је и сенка на дувару *побледела*!

*

Није знала. На неколико дана после венчања тихо се прикраде жена за мужем и — пољуби га. Овај се нађе увређен, а она му рече: „Опрости, драги мој, нисам знала да си ти.

*

Барометар. Препирала се два физичара о поузданости барометра; један доказиваше, да не показује увек тачно кишу. Нека пијаница упаде им у реч говорећи: „Господо моја, новац је најбољи барометар; јер кад немамо новаца не ћемо имати ништа друго, већ саму—*воду*.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 20 Октобар

кил	13894	Жита .	11.40
„	69.341	Сувих шљива	30·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	2117	Кукуруза стари	7.75
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	1158	Јечам . . .	7·75
„	1191	Овас . . .	7.75
„	1067	Раж	7.50

ОГЛАСИ

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 1—30

ЈОЦА ЧОБАНИЋ неће моћи ове године примати посете о својој слави Светог Димитрија. 1—3

МОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 1—3

Вуја П. Ранковић
мала пијаца

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

28—40

се још једном вратити у Венецију, да видим моју милу кћер Едиту!“

„Сад се вратите у кућицу и чекајте док вам се не јавим. Међу тим будите обазриви! У своје време ја ћу вам дати знак, кад ћемо поћи,“ рече Имара и оде. После кратког времена врата од баште затворе се за њом.

Кад је Имара изашла из баште, она гурну ногом једног слугу, који је пред вратима лежао.

„Устани и хајде за мном“ рече она.

„Слуга устаде и пође.

Имара оде право кући где је обитавала. Она је често ноћу обилазила стражу и сва утврђења, а то се догађало свагда, кад је харамбаша ишао са својим људима на море. Пошто је прегледала сву околину око куће, она пође даље. Слуга је већ знао куда ће. Она се беше упутила капији у стенама.

Капија ова није начињена људским рукама, њу је природа тако начинила, да се вештина човечија мора крити пред природом. С једне и друге стране капије, у стени беху мале пећине, у којима је стража становала. Ватра је горела и у једној и другој пећини, а то беше знак да је стража будна.

У томе неко повиче. Један стражар спазио је Имару и слугу.

Имара уђе у капију. Сви стражари скочише на ноге. Они су знали да строга жена њиховог харамбаше често обилази сва она места, где су постављене страже, да се увери је ли све као што треба.

Онај, што је викнуо, беше брат Тареков. Он је био пажљив, јер је од свог брата већ чуо како су се она два Имарина роба договарали о бегству.

Пошто се уверила да је све у реду, Имара поздрави стражу и пође натраг.

Кад је изашла из капије, опази неку сенку која брзо ишчезе иза једног великог камена.

„Шта је то?“ упита Имара. „Ко је то, што се крије и куда ће у ово доба ноћи?“

Нико се не покрену. Нико не одговори.

„Ко је то?“ повиче поново Имара. „Одговарај ма ко да си!“

Пошто опет нико не одговори, она се ражљути и приђе ближе камену где је сенка била. Она се није преварила, иза камена чучаше неко.

То беше Тарек! Она га је одмах познала. Тарек се усправи и смејаше се ђаволски.

Шта? То си ти?“ упита Имара љутито. „Шта радиш ту у ово доба ноћи?“

„Пазим на тебе!“ одговори Тарек безобразно. „Хоћу да сазнам твоје тајне намере, да видим шта припремаш!“

„Безобразно псето!“ повиче Имара као лавица разјарена. „И ти се усуђујеш да пратиш моје кораке? Зашто ниси отишао са харамбашом, твојим господарем, подла плашљивицо? Зар ти не знаш да се такав поступак казни смрћу?“

У томе стражари дођу и опколе Тарека и Имару.

„Ја сам остао овде за то, да пазим на тебе, и — — —

Тарек није могао да довршим говор. Разјарена Имара извуче нож иза паса. Оштрица се засветли на месечини, и у истом тренутку забоде се у Тарекова прса. Јаукнувши стропошта се Тарек на земљу.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 201 Београд. Недеља 23 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецинану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

МИЛУТИН ЈОВАНОВИЋ

ЂЕНЕРАЛ У ПЕНЗИЈИ

Преминуо је напрасно јуче 22-ог ов. месеца у 7 сати у вече у 60-ој години старости.

Ову тужну вест јављамо свима сродницима, пријатељима и познаницима покојниковим.

Погреб ће бити у понедеоник 24-ог ов. месеца у 9 сахати пре подне. Стан покојников фрушкогорска улица број 6. (запад. врачар).

Београд 23. Октобра 1888.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Перса, ћерка Милица, брат Љубомир, сестра Милева, зет Павле, унучад и остала родбина.

ПОДЛИСТАК

ОСЕТЉИВА ДУША

(слика)

Велика је несрећа, што задеси г-ђицу Ангелину и њене родитеље! Ох, да знате, како је само силно плакала! о то је верујте, просто, за причање. Цео боговетни дан и целу ноћ није могла ама баш ни трунчице да окуси! А очи? Од плача све се поднадуле, поцрвенеле па чисто дошле мале. Ко је у томе тренутку видео морао је помислити: е она много невоље трпи, много пати.

Сирота госпођица Ангелина!

Тога дана, када јој се несрећа догодила, дође им у посету г. Протић. То вам је човек из богате куће, млад, нешто мало леп за шта је особито сујетан, и за чудо, казују за њега, да је он нешто и — паметан, што у осталом свакако може и истина да буде. После тога, што је главно, он има врло лепу будућност; из школе је изнео доста велику „вешкорпу“ знања — цео речник страних речи зна на памет, а уме и песме да саставља.

Кад је, као што рекосмо, он дошао, па кад је видео како је она тужна, он је изненађен, тронутим гласом уздахнуо; а било му је „тако тешко“ да је могао одма и он с њом заједно да се заплаче.

— Та за бога госпођице шта вам је? Та ви сте данас непрестано плакали!.... Молим вас, умирите се; кад сте ви тако тужни, и мени дође одмах туга око срца и незнате како ми је онда.... О молим вас престаните плакати.

Но та утеха беше као зејтин на ватру. Њу, то, као да још више разњежи, и она поче понова још више сузити.

Једва онда, кад мати дође, она се на молбе и обећања мало умири.

— Та ћути лудице моја! ћути! неће је мати тешити.

— Е лако је вама говорити! Али да ви имате осећања....

И загрцну се у плач.

— Та шта се то десило? каква је то несрећа госпођицу постигла? упита млади господин Протић — шта је за бога? шта је то било?

— Ах! ужас!... ужас!

— Та шта је?

— Ах, ах!

— Замислите, рече мати готово плачним гласом, замислите! Ах! наш јадни Цезар! — угинуо нам Цезар! црко! Ах Цезар! Таквога кучета, нигде нема више.

А г-ца Ангелина просто да се угуши у сузама.

— Црко Цезар!? ваш Цезар?! викну г-дин Протић пренеражен.

— Да! Цезар!

— Сирома Цезар! Ах сирома ов! јадно псето! —

И лице у г-дин Протића развуче се — он стаде искрено да жали са г-цом Ангелином за „сиротим Цезаром.“

Каква несрећа црко једно псето! А ко има у себи осећања лако ће моћи да појми, како њих та несрећа тишти, и шта то значи! И г-ца Ангелина дуго, врло д у-

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 23 Ап. Јаков бр. Хр
Католички: 4. Карло Боромеје
Сунце излази: у 7 сах. 6. м.
залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

К У Р С

Дукат	5·77
Наполеон	9·61⅘₁₀

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Наредба Као што чујемо г. Министар Финансије спрема у своме министарству наредбу по којој се неће сметн практиканти да жене, а по истој наредби неће се ни један ожењен примати за практиканта министарства финансије. Доиста, ако се то обистини биће једна врло разложита наредба.

*

Читуља. Ђенерал Милутин Јовановић у пензији, умр'о је јуче у 7 сати у вече. Погреб ће бити у понедељак у 9 сати пре подне.

*

Одликован. Као што телеграфишу из Атине приликом јубилеја двадесетпетогодишњице Његовог Величанства Краља Ђорђа одликован је великим крстом *Спаситеља* г. Драгутин Франсовић, пуковник, који је заступао Србију приликом те свечаности.

*

Нов конзулат. Као што смо извештени влада је намерна да отвори нов конзулат у Битољу и за генералног конзула наименован ће бити г. Димитрије Боди, секретар агенције у Софији а за вице-конзула г. Пера Мановловић, вице-конзул у Скопљу.

*

Свечана седница. 30. ов. мес. у 4 часа по подне, биће у сали Велике Школе XVI свечани скуп Српске Краљевске Академије. На овоме скупу извршиће се свечани пријем академика господина Михаила Валтровића, који ће том приликом прочитати своју расправу: *Поглед на стару српску црквену уметност.*

*

Прва седница уставотворног одбора. Јуче у 11 часова пре подне, отворена је свечаним говором Његовог Величанства Краља прва седница уставотворног одбора. Са првога састанка изостали су због слабости г. г. Димитрије Маринковић Глигорије Гершић и Радивој Милојковић а г. г. Аћим Чумић и Драгутин Франасовић нису још дошли с пута, те тако су и они изостали. Гледаћемо да доносимо колико је могуће опширнија извешћа са сваке седнице овога одбора.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Изорани новци. „Шабачки гласник“ јавља да су у Шабачком округу у Липолисту, пре неколико дана изорени талири небушени у баштини умрле браће Вујанића. Колико их је нађено, не зна се, само су неколико комада донесени у механу и гледани.

*

— **Управни одбор „Шабач Одјадине“** на последњем свом састанку држаном 14 т. м. пошто је предходно примио к знању извештај председника о посвршаваним радовима — донео је поред других и следећа два закључка и то:

1, да се на дан 13 Новембра т. г. приреди Беседа са играном, за коју цељ изабрат је ужи одбор од 4 лица коме је стављено у задатак да се постара о извођењу програма за исту Беседу; и

2, Усмислу раније донетог закључка о затварању дућана донесен је поново закључак, да одбор још неко време сачека одговор од појединих сеснафа и удружења, па на првом идућем састанку предузме и опет корак у том погледу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Распис за награду** Неки *Г. Муханов* Рус оставио је 5000 рубаља за најбољу „*биографију царице Марије Теодоровне*“. Рукописи ће се предавати до 1. Марта идуће године „*Руској Академији наука*“.

* **Становништво у Софији.** По најновијем попису има у бугарској престоници 30,428 становника, т. ј 10,000 становника више но 1881, године, када је био први попис. По вери има у Софији. 21,486 православних, 5483 Јевреја, 1581 мухамеданаца, 1364 католика, 182 протестанта, 106 Грегоријанаца, 306 других. По народности: 20 257 Бугара, 5102 „Жидова“, 1231 Цигана, 711 Немаца, 120 Руса, 271 Срба. 524 других Словена, 335 Турака, 326 Грка, 99 Француза, 1412 разних. —

* **Пожар у краљевском двору талијанском.** Прекјуче после подне букнуо је краљев двор у Риму изненадно пожар. Изгорео је намештај једне дворане. Ватра је локализована. Штета износи на 10.000 лира. Одмах до те дворане налази се стаја, у којој се налази „сребро“ краљевског двора, које вреди преко један милијун лира.

* **Кћи Буланжерова** венчала се прекјуче у Паризу. Венчању су присуствовали многи гости из Париза и са стране. Ђенерал је био обучен у пуној војној гали, његова кћи у једноставном белом оделу. Гости и публика беху махом окићени црвеним каранфилом, најмилијим цветом Буланжеровим. Црква бејаше свечано окићена и расветљена. Пред црквом се беху искупиле многе присталице Буланжерове, који својега месију одушевљено поздравише. Осим ових ваљаху у цркви и многе посланике од десенице француског парламента.

* **Нове планете.** Др. Ј. Пализа у Бечу открио је 13. (25.) октобра са бечке звездарнице нову планету.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

— **Стогодишњица памука.** Година 1784. као што »L' Jndustrie Textil« пише, запљенила је Ливерполска царинара осам бала памука, које су дошле из нов. Орлеана, из узрока, што се посумњало у могућност, да се „тако велика количина памука, могла, продуковати у сјед. државама.“ Данас пак, након 100 година износи памучна жетва преко шест милијуна бала, па и више. и вредност само извозне робе, прелази једну милијарду долара. За то се американци и спремају тако живо, да достојно прославе стогодишњицу тако богатог извозног артикла. За изложбу, која ће се у току још ове године отворити, чине се грдне припреме у нов. Орлеану.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Службене новине доносе указ, којим се се, на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела поставља: за секретара санитетског одељења у министарству унутрашњих дела, д-р Милан Радовановић, физикус окр. алексиначког, по молби; за физикуса у округу алексиначком, д-р Коста Андрајевић, физикус округа топличког, по молби; за контрактуалног физикуса у округу топличком, Јосиф Ожељ, контрактуални лекар среза нишког, у окр. нишком; за лекара среза нишког, у окр. нишком, д-р Стеван Атанасијевић лекар среза ваљевачког, у округу црноречком, по молби; за контрактуалног лекара среза тамнавског, у окр. ваљевском, д-р Илија Јовановић, контрактуални физикус у окр. ужичком по молби; за лекара среза јасеничког, у округу крагујевачком, д-р Јеврем Ковчовић секундарни лекар болнице за душевне болести, по молби; за секундарног лекара при управи болнице за душевне болести, д-р Михаило Цвијетић, лекар среза параћинског, у округу кључрјском, по молби; за контрактуалног лекара среза лесковачког и власотиначког, у округу нишком, д-р Хранислав Михаиловић, контрактуални лекари среза голубачког, у округу пожаревачком, по молби; за контрактуалног лекара среза белопаланачког, у окр. пиротском, д-р Бернард Вајсфогел и за другог марвеног лекара треће класе у округу пожаревачком, ветеринара Јована Алексића државног питомца.

—

И други указ, којим се на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, поставља;ва књиговођу треће класе штедионице округа смедеревског, Алекса Радуловић, комесар, железничке полиције на београдској железнич. станици, — по потреби службе; за књиговођу четврте класе штедионице округа крагујевачког, Сава Милутиновић практикант управе фондова.

го је неутешно плакала. Већ се сиромах отац — некакав трбушати и црвеноврати пензионаш — дао у бригу за своје мило дете.

— Сирома Цезар! једно куче! уздисао је г. Протић тужно је гледајући.

II.

Шеталиште је потреба варошка.

Ми овде у Београду имамо свој Калемегдан. Кад је недеља и лепо време, свет се лепо обуче, намести и изађе мало да једно друго види и промери. Тамо где се точи сода и даје сладолед начетило се једно два туцета официра, па кад прође које „рајско створење“ са изложбом т. ј. голим грудима и „фином“ хаљином, а од њих тек по неко мора да узвикне:

— Гле!... Вила!

— Али ова, ова у плавој свиленој хаљини — вила! идеал!... Чија ли је?

Свет пролази, гледају се, мере и оцењују па и уцењују.

И г-ђица Ангелина је ту. Данас је четврти дан, од како је тако рећи у жалости због оног несрећног случаја. Са њом је и г-дин Протић. Црна хаљина, онако накратко, тако лепо доликује Ангелининој лепој коси, да већ неколико девојака са завишћу окрену по један два пута своје главице за њом, кад прође поред њих.

А у оној гомилици официра дошаптаваху се:

— Гле, гле, вила! Заиста дивна! нема јој равне!....

Свет се полагано разилази; сунце се на западу краде све више за Фрушку гору; а г. Протић иде полако и прича јој о ономадашњем несрећном случају.“

Ангелина гледајући у своју црну хаљину уздану чисто плачно:

— Ах маните! Ја сам тако осетљива, да ћу се тако рећи, одмах морати заплакати! Маните... Ах сирома Цезар!

— Сирома Цезар! уздану и господин Протић

И таман хтеде поновити то исто, а уздах му прекиде ужасна вика.

Обоје погледаше одакле се то вика чује.

Људи почеше на један пут трчати гомилама, без реда, к обали савској, где је већ било се скупило доста радозналаца.

Очајнички глас проламао је вечерњу тишину:

— Помоћ!... Забога у помоћ! удавих се! помоћ.... трчи.... пропадох!.... помоћ! за бо....

На води ужасан призор.

Од обале одмакла се у дубину сака са коњем и сакацијом.

— У помоћ! Помоћ! проламао се глас кроз ваздух.

Људи се сакупили на обали радознало гледаху драму невољника; а неки, чисто кладећи се говораху између себе: „спашће се!... „Неће — удавиће се!“ Али нико не притрча на време да га спасе.

Сакација се отима читави четврт сата — но најпосле малакса. И мало за тим, а површина Саве оста чиста, само се показаше колутасти таласи, оданде, где је жртве нестало.

Г. Протић запита једног до себе:

— Шта је то?

— Сакација један удавио се.

— Ко? упита г-ца Ангелина.

— Та забога, није ништа, баш ништа — сакација један удавио се! рече он равнодушно... Хајдемо, хајде!

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 21. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Драгутин Ђорђевић кувар, Иван Вујић овд. Владимир Маринковић бив. бакалин, Марија Пушкова из Умке, сви због пијанчења и нереда; Марко Будисја из Хрватске због коцкања, Марко Димитријевић шегрт због крађе; Сретен Петровић и Андреја Цинкин из Аустрије због тумарања.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Димитрије Михајловић и Јефта Тасић каф. што су држали отворене кафане преко прописаног времена, Миљко Милићевић из Чачка, Јанко Чагорац из Босне, сви због скитње, Тодор Остојић калдрмџија због псовке, Илија Маринковић каф. и Филип Амбреков трг. због нечистоће; Ђорђе Трајковић, Риста Стојановић и Ташко Тодоровић сакацији због обмане власти; и Ђура Станковић због непослушности.

*

(*Нађано*). Једна крава нађена је код парка финансијског и налази се при кварту врачареском.

*

(*Напрасно умро*). Јутрос око 6 сахати Риста Стојковић пијар лежећи на клупи пред механом „Ваљево“ напрасно је умро, и одмах је однет у болницу.

Београд, 22 октобра 1888

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Јозеф Стикел из Аустрије, због скитње: Стеван Најдановић дечко због саучешћа у крађи 14 динара; Драгутин Стевановић разносач вел. Србије и Светозар Ристовић слуга због међусобне свађе.

*

(*Осуђени*. Пресудама полиц. осуђени су: Христина Михајловића удова због неуписа слуга и Антоније Радосављевић каф. такође због неуписа слугу; Франц Циклић из Аустрије, Сретен Петровић овд. Владимир Мурсулин келнер и Златко Стојановић из Турске сви због скитње; Радоица Радојчић тучач кафе, Јанаћко Ђорђевић обућар, Костадина Љубановићка Димитрије Петковић зидар и Марија Алексићка, опачарка, сви због просипања помија на улицу, Димитрије Михајловић каф. због нереда и што је пуцао Владимир Маринковић бивши бакалин и Радован Ђуричић калфа браварски због нереда

*

(*Забрањен ванбрачни живот*). Забрањен је ванбрачни живот Јовану Ђорђевићу подкивачу и Фулги Фанки овд.

*

(*Нађено*). Синоћ око 6 часова, нађено је у Јовановој улици једно мало прасе и налази се при кварту дорћолским.

*

Јутрос око 6 сахати наишао је позорник у новом селишту на једног непознатог сељака, 7 ком. вел. свиња и 6 комада малих где их гони, па чим је опазио позорника он је побегао а свиње оставио. Свиње се налазе при кварту врачарском, а наређено је трагање за сељаком.

*

(*Убоден*). Никола Илић родом из Неготина бив. момак парне дебарнице ноћас је убоден ножем од непознатог лица. Никола је однешен у болницу

*

(*Побегао*). Божидар Сушић б. шегрт код Светозара Николића овд. берберина пре пет дана побегао је незнано куда. Он је стар 10 год. сувоњав косе смеђе, носа великог, а кад говори има дебео глас, у оделу немачком и кожух на себи.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Број новина у свету. У целом свету излази у округлој цифри 35.000 новина. Од тога броја долази на Европу 20.000, на Азију 3.000, на Африку до 300, на сев. Америку (уједињене државе и Канада) 13200. Од новина које излазе у Европи, долази на Немачку 5500, од тих 800 дневно излазе; на Енглеску 400, на Француску 4074, од тих у самом Паризу излазе 1568 од којих су 360 дневни листови; на Италију 1400, Аустрију 1200, Шпанију 850 Русију 800, Швајцарску 430, на Белгију и Холандију 300. У Азији је с новинама најобилнији Јапан у коме излазе 2000 новина. У Египту излазе 30 новина. Од тих новина штампа се на енглеском језику: 16500. Немачком 7500, Француском 6850, и на Шпанском 1600 и т. д.

КРИТИКА

DIE SERBISCHE VOLKSPOESIE
von Adolf Kantzenhofer

Избаците неколико доста ласкавих фраза из Гетеова списа о срп. народној поезији; продекламујте неколико чудно укочених реченица из какве поетске или теорије прозе и поезије писане за гимназисте о народној поезији, и ви пред собом имате књигу г. А. Ранценхофера. А да би слика била још потпунија, треба к томе додати још неколико пишчевих израза, којима недостаје критичка озбиљност и по мало логике. Аргусовим очима читајте, тражите и — узалуд; ни једна нова мисао, ни једна нова реченица о ономе што се описује; читаоцу најпосле може да дође криво што је и узимао књигу у руке кад је он о томе читао и више и боље и озбиљније Једино интересантнога што ова књижица даје, јесте уметнички превод једне наше народне песме, за коју још морамо додати, да је унесена у књигу, т. ј. да је још пре појаве књиге преведена и на другоме месту већ била отштампана. Кад и где то, сад, на овоме месту нећемо да разбирамо.

Нека нам је дозвољено да на овом месту прикажемо читаоцьма ту песму:

„Nimm den Ring zurück,
Nimm und lass mich weinen!
Mir zu tiefen Leid
Hassen dich die Meinen,
Brüder hassen dich.
Vater, Mutter hassen
Ach, und zwingen mich
Von dem Freund zu lassen.“

„Theurer, wolle nicht
Uebel von mir denken!
Bin ich doch zu schwach,
Ihren Sinn zu lenken.
Für Ros' und Basilic',
Ausgesät zum Kranze
Seriszt mir Wermuth auf
Wermyth, bitt're Pflanze!“

„Schmücke bitt'res Kraut
Schmücke mich zum Feste!
Schmücke, Wermuth auch
Meine Hochzeitsgäste;
Wenn in Kranz und Strauss
Unter Leid und Klagen
Sie die Todtenbraut
Bald zu Grabe tragen.“

Нама је особито мило, кад видимо, да код суседних страних народа има људи, који се интересују и нашом књижевношћу, који је испитују, и после, њоме упознају свој образовани свет, који и онако има о нема мање више хотентотске појмове Свака, дакле, књига, која би са том намером била написана, за нас је без приговора добро дошла; ми јој се свакако искрено радујемо, јер она нас брани, заштићава од неправедних напада странаца, који говоре много којечега ружног о нама и непознавајући нас, но тек чувши што из новина па и то наопако. А са друге стране, образовани страни свет, коме је више до истине стало, добива праве, истините, добре појмове о нама. — Али на нашу жалост морамо признати, да горња књижица ни једно од тог двога не чини; јер се једном позајмљеном фразом „Die Volksgesänge und Liebeslieder der Serben sind von der grössten Schönheit“ баш ништа не постизава.

Она најпосле може бити и истинита; ми је можемо примити и одобрити; али сваки иола образован човек, а нарочито странац, нада се, тражи да се увери о истинитости онога о чему му говоре; нарочито странац, велимо, јер он не познаје нашу поезију готово реч никако.

(наставиће се)

ЗАБАВА

ШАЛА

Како се једу ровита јаја. *Надрикњига*: Знаш ли ти, деда, како се једу ровита јаја? — Узме се кувано а ровито јаје, перфорира се на шири базис; а опет на коресподујућем базису трансфигује се отвор; стави се на усне, повуче се свом снагом и дахом и — његова је маса хаурирана.

Деда: О, гледај само, молим те, какво је то сад време дошло! Ми смо пређе другаче радили, пробушили рупу на једној и на другој страни, повучемо, па — готов посао!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 20 Октобар

кил	16291	Жита .	11 30
„	48009	Сувих шљива	30·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно деб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	5139	Кукуруза стари	7.75
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	474	Јечам . .	7·75
„	1191	Овас	7.75
„	3905	Раж	7.50
		— Мекиња .	—.—

А Ангелина се насмеја па чисто умирена заврши:

— А ја сам мислила да је бог зна шта, кад оно један сакација!

Г. Протић насмехнув се ману руком; узе је испод руке и одоше да при чаши пива и даље тугују за „несрећним Цезаром.“

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉУБАВ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (122)

Стража, која је дошла, знала је врло добро зашто је Тарек заслужио смрт. Он је заостао не јавивши се харамбаши. Па сад се још усудио да прети Имари.

Презривим погледом посматраше Имара Тарека, који се ваљаше у својој крви.

„Уклоните ово безобразно псето,“ рече она и оде.

Тарек је издахнуо у наручују свога брата. Нико није смео ништа да приметн противу ове строге казне. Сви су знали да је она, и по обичају и по законима Ускока, праведна.

XV.

Стари слуга

„Оче!“ повиче Нела и завири у колибу где је спавао стари Јакопо. „Оче!“

„Шта је Нела?“ упита је Јакопо.

„Преко, у кући Синьорине има некога!“ одговори Нела.

„Тамо? Ко ће то бити? Синьорина не сме овамо да дође, а не би ни било паметно да то чини!“

„Али тамо је неки човек, оче!“

„Видиш ли га?“

„Не, сад га не видим! Он је ушао у кућу! Видела сам га како је од обале брзо до куће дошао!“

Стари Јакопо метну капу на главу и изиђе из колибе.

„Синьорина је преко, на тврдој земљи,“ рече он. „Ко ли је то, што је овде тражи?“

„Ено га, сад иде овамо! Хита му се! Гле, гле, он трчи!“

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар Волова тешки к.	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—.—
1 „ „ „ „	—	—.—
1 пар Крава тешки „	—	—.—
„ „ „ „	—	—.—
„ Свиње мрша до „	—	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар кожа овчи		—.—
1 „ „ Јагњећи нови		—.—
1 „ „ Јарећи		—.—
1 „ „ Кавлака		—.—
1 „ „ Зечији		—.—
1 „ „ Козији		—.—

ОГЛАСИ

ЗАХТЕВАН БАБИЋ

КОМИЧАР

Данас у **Недељу** 23-ег октом. 1888 год. у великој дворани

„ХОТЕЛ ИМПЕРИЈАЛ“

са одабраним програмом који ће бити разаслат у нарочитим плакатима на дан преставе, почетак у 8 сати у вече — цена од особе 60 пара динар.

Моли за посету

Бабић

ЈЕДАН ЂАК КОЈИ ЈЕ ВРЛО СИРОТног стања тражи приватно послуживање или да поучава ђаке из нижих разреда гимназије само за рану и квартир. Тај ђак учи курс поштанско-телеграфски.

Упитати у уредништву. 2—3

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

МОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 2—3

Вуја П. Ранковић

мала пијаца

ДЕЧКО, КОЈИ УЧИ ШКОЛУ највише други или трећи разред гимназије, може да нађе место за послуживање.

Нек се обрати уредништву овог листа. 1—5

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 2—30

ЈОЦА ЧОБАНИЋ неће моћи ове године примати посете о својој слави Светог Димитрија. 2—3

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда

господска улица Нр. 21

ПОРЕД МОЈЕ КОЖАРСКЕ радње, коју сам у великом избору сортирао са најбољом сортом еспапа за обућаре папучаре, ћурчије, сараче и сатлере, сортирао сам велики избор мушема за тапацирере, као за астале, патос, и чаршаве кревет ске и све сорте по најумереним ценама

Светолик В. Зекавица

кожарска радња у Васиној улици бр. 6 идући великој пијаци

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

29—40

Нела је имала право. Неки човек трчаше право Јакоповој колиби.

Стари Јакопо зачуђено гледаше у трчећег.

„Ко ли је то?“ рече он лагано.

Кад је трчећи ближе дожао, Јакопо га позна. То беше стари Андреја, слуга грофа Мирафијора.

„Шта то значи? Од куда ви тако у ово доба, Сињор Андрија?“ упита Јакопо.

Андреја стаде да се мало издува.

„Света Богородице! — шта ће бити — ја мислим да ће за ме ова ноћ бити последња,“ рече он једва дишући.

„Али шта је? Шта се то догодило? Та ви једва дишете од умора!“

Стари Андреја гледаше пажљиво на све стране. Нела стајаше мало у страну.

Ви сте јако уплашени, Сињор Андреја,“ рече Јакопо. „Ходите у моју колибу и одморите се Шта сте хтели тамо у кући? Тражите неког?

„Да, тражим Сињорину Едиту!“ одговори Андреја.

„Ах Боже мој! Па зар ви ништа не знате? Сињорина не сме више да долази овамо! Али уђите унутра, одморите се!“

Јакопо силом увуче Андрију у колибу.

„Али шта ви мислите? Ја не смем да останем овде!“ рече Андреја.

„Па онда се одморите мало!“

„Ноћас не смем да останем овде!“

„Зашто? Ви бегате ваљда?“

„Вама се могу поверити, није ли тако?“ упита Андреја.

„Слободно ми се поверите, Сињор Андреја! Шта је то! Шта се десило тако изненадно? Ви сте јако уплашени!“

„Ја морам да идем одавде! Морам да бегам!“

„Да бежите? Зар као и Сињорина? Зар и ви?

„Доцније ћу вам приповедити све!“

„Сад и не можете, ја видим да не можете! Ви сте поплашени и уморни тако, да једва дишете!“

„Он ме тражи, гони ме!“

„Ко то?“

„Па ко ће други бити, садашњи наследник!“

„Лажни наследник! Варалица!“

„Не, не говорите тако,“ опоминаше Андреја Јакопа. „Тако вам Бога, чувајте се, не говорите тако, иначе тешко вама!“

„И тај лажни наследник вас гони, вас старог и верног слугу, који је у палати Мирафијорової остарео и оседео.“ продужи Јакопо. „Вас тера та варалица из палате? То је грозно!“

„Ја морам да бегам! Дошао сам амо да потражим Сињорину — имам још нешто што ми лежи на срцу — али о томе доцније,“ одговори стари слуга. „Ја нисам знао да Сињорина није више овде. Хтео сам да је потражим. Ја управо не знам шта да радим.....“

„То вам верујем, Сињор Андреја! Тако је то, кад се човеку у тим старим годинама деси тако што нечувено!“

„Морам да идем! Овде не смем дуже да се задржавам,“ рече Андреја немарно. „Овде не смем да останем! Мене траже, гоне ме!“

Јакопо посматраше неко време Андрију, Њему се учинило као да је старца изненадно снашла каква болест у глави; као да он уображава о некаквом гоњењу, јер никако није могао себи да разјасни због чега мора Андреја да бежи!“

(наставиће се)

Власник Миленијан и Кимпановић штампа Миленијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 202 Београд, Понедељак 24 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ и КИМПАНСВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

МИЛУТИН ЈОВАНОВИЋ

ЂЕНЕРАЛ У ПЕНЗИЈИ

Преминуо је напрасно прекјуче 22-ог ов. месеца у 7 сати у вече у 60-ој години старости.

Ову тужну вест јављамо свима сродницима, пријатељима и познаницима покојниковим.

Погреб ће бити данас 24-ог овог месеца у 9 сахати пре подне. Стан покојников фрушкогорска улица број 6. (запад. врачар).

Београд 23. Октобра 1888.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Перса, ћерка Милица, брат Љубомир, сестра Милева, зет Павле, унучад и остала родбина.

2—2

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.

(пон. и утор.) 1,10

Два Квартира

један са три собе шпајз кујна шупа и подрум за дрва друге две собе шпајз кујна шупа за дрва вешерница бунар у авлији за оба квартира, космајска улица број 22 дајем под кирију.

Св. Јанковић.

(пон. ср. пет.) 1,3

СЛАВИМ СЛАВУ 3-ег НОВЕМБРА СВ. ЂУРЂИЦУ.

Јављајући ово пријатељима и познаницима да ми изволе тога дана у кући г. Милована Гушића капетан у пензији гди ја станујем доћи.

Милан Ц. Раденковић бивши председник суда општинског до 1. јула 1887 год. а сад званичник при канцеларије среза гружанског.

1—1 *у Крагујевцу*

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“ препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 3—30

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ДЕЧКО, КОЈИ УЧИ ШКОЛУ највише други или трећи разред гимназије, може да нађе место за послуживање.

Нек се обрати уредништву овог листа. 2—5

ШАЛА

Зар ништа друго не раде. Слушао свирач Јоца како министри шаљу један другом ноте, па ће упитати: ама, бога ти, брате, зар ти министри ништа друго не раде, већ само свирају!—

*

Не разумеју се. „Је'л дакле готово, брате?“ — „Јест, чико, сретао је.“ — „Које?“ — „Двоје су: Кузман и Д мњан“. — „Лепо, а сигурно су добри?“ — „То не знам, чико.“ — „У осталом, на миру је прошло?“ — „Као што обично бива.“ — „А ко је највише помагао?“ — „До врага, ја мислим, да сем мене није био нико други! — Али, једно ми је жао: што није једно женско,“ — „Шта, жена да буде — кмет!“ — „А о чему ти говориш, чико.“ — „Ја о избору наших кметова.“ — „А ја о мојој жени која ми је прошле недеље родила близанце. —

*

Биће тако слободан. Судија (лопову који стоји пред његовим столом)? За што стојиш пред мном?

Лопов. Хвала на опомени, ја ћу бити тако слободан да седнем.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Октобар

кил	11195	Жита	11.40
„	20649	Сувих шљива	30·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	11884	Кукуруза. стари	7.75
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	687	Јечам	7·75
„	18884	Овас	7.75
„	421	Раж	7.50
„	—	Мекиња.	—.—
„	—.—	Круза	—.—
„	264	Пасуља.	25·—
„	730	Орања	22.—
„	294	Катрана	25.—
„	——	Коре брезове.	—·—
„	38.95	Креча	3.20
„	5050	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„	——	Масти	—.—
„	——	Лоја топљеног	—.—
„	.—	Сочива	— —
„	—.—	Ђумура.	—·—
„	691	Крушака.	11·—
„	——	Грожђа	—.—
„	475	Сира.	85·—
„	771	Свиња	66.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	5387	Лука цр.	7.00
„	571	Лука бела	45.—
„	——	Арпацика	—.—
„	7045	Кромпира	8.00
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови	—·—
1 „	„ Јарећи	—·—
1 „	„ Кавлака	—·—
1 „	„ Зечији.	—·—
1 „	„ Козији.	—·—

ОГЛАСИ

ЈЕДАН ЂАК КОЈИ ЈЕ ВРЛО СИротног стања тражи приватно послуживање или да поучава ђаке из нижих разреда гимназије само за рану и квартир. Тај ђак учи курс поштанско-телеграфски.

Упитати у уредништву. 3—3

ЉОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 2—3

Вуја П. Ранковић
мала пијаца

ЈОЦА ЧОБАНИЋ неће моћи ове године примати посете о својој слави Светог Димитрија. 3—3

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

30—40

се војска преда. Пољски официри, који беху убеђени о немогућности одбране пристали би да не скочи Елханан на Шведа скиде га са коња и одведе као заробљеника Пољацима.

Кад Варшава би заузета, прећоше и последње пољске трупе шведском краљу. Само неколико верних спасоше се под заштитом ноћи у манастир Ченстохово, међу којима беше и краковски Јевреjин Езех Елханан.

Док су Шведи и Руси целу пољску област поплавили, а краљ у туђини борављаше, бранио је овај манастир — који се налажаше на једном брегу и беше знаменит са своје чудотворне слике матере божије — храбро и успешно, од непријатеља игуман Августин Кордецки, ималац павлинског ордена.

Кад и последњи крвави јуриш би одбијен, и Езех Елханан, који се као лав борио, крвљу попрскан седе на један камен, превијајући ране, које је у овоме бoју добио, приђе му један великодушни калуђер, пружи му руку и рече:

„Јевреjине! Ти заслужујеш поштаком да се зовеш. Небо нека те благослови.“

Одбрана Ченстохова снажно утицаше на народ. који ову приписиваше светој деви. Свуда се охрабрише пријатељи отаџбине, спремише се и отпочеше после кратког договора да раде. Елханан хиташе као гласник на све стране. При крају године 29 децембра 1655, закључише више знатних магната мир у Тисцовцу са Карлом Густавом од Шведске. и позваше законитог краља Казимира натраг. Ланцкоренцки и Потоки стајаху на челу покрета.

Станислав Ланцкоренцки награди Елханана за његову храброст и љубав према отаџбини. давши му чин официра и надимак Краковски (из Кракове).

Краљ хиташе по најжешћој зими преко Угарске и Карпата у Галицију и појави се неочекивано у Лавову, где са радошћу би дочекан од племства и народа. Наскоро се скупи знатна војска, коју Јован Казимир као личност и носилац круне препоручи заштити свете деве у Ченстохову.

Брзо се вратише сад пољске трупе са свију страна застави Јована Казимира и пођоше под командом војвода Љубомирског и Стефана Царниецког против Руса и Шведа. У срећном часу нађе Пољска у Данској драгоценог савезника.

У следећем војном походу против Карла Густава показа се поново Езех Елханан у тродневној крвавој борби код Прага Царниецки иђаше узастопце за Шведима, сви му напади испадаху срећно за руком. Кад је најзад мир закључен у Оливи године 1660 поста Елханан пуковник и заповедник једне регименте.

За време логора и променљивих ратних догађаја оста Езех Елханан и на даље скроман, и као последник Талмудин уклоњаше се он од света, међу тим слика његове драге никако га не остављаше.

После рата дође он у Варшаву. Племство га узе у свој круг, и храбри краковски Јевреjин смео је шта више и у двор да дође. На његову веру и порекло нису гледали.

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

и потребу писања о њој колико какву медаљицу; те се ни најмање не чудимо што књига нема у себи онога, што би могло читаоца да заносвоји и да убеди, је заиста српска нар. поезија од највеће лепоте међу свима европским народима.

(Некз нам је дозвољено да запитамо: а зар „Liebeslieder der Serben“ нису у исто време и Volksgesänge? То је као оно што се каже: е није шија него брат!)

Да је писац мало више и мало боље познавао нашу нар. поезију, он би свакако написао нешто више од 13 малих листи; или, у тих 13 листића би избегао оне којештарије, које се у њима налазе. А осим тога, тада му не би било потребно да се обраћа, не каквом српском писцу, који о нашој поезији што више зна, већ нем. песнику Гетеу, да му он из његова чланка даје грађе, да напише оних 13 листи, него би писац има готову грађу пред собом; и он би је само имао да уреди и — ништа више.

Благодарећи другима, који су тај посао са штудијом, озбиљношћу и са критичким познавањем, радили; појам о срп. нар. поезији у страном свету, неће остати шут, као што је ова књижица, у којој писац тражи, да му се верује на његову добру реч, јер је, вели, и сам Гете казао да су срп. народне песме такве.

Па још и ово. Писац вели да се не зна кад, како и зашто су ониклe срп. нар. песме. Незнамо да ли је и ово „по Гетеу“, тек ми сумњамо; ми држимо да је то из пишчевог пера. Али му онда можемо рећи да он не зна почетке нар. поезије а не да се у опште не зна кад она почиње. А ако га интересује може замолити каквог нашег гимназисту петог разреда он ће му драговољно дати обавештења. Тим, писац, осим што лаже себе, лаже и остали страни свет и дроби којешта како о томе тако и о Доситеју Обрадовићу и осталим старијим српским писцима дроби, као што је некад, један немачки књижевник, у својој књизи, надробио о Краљевићу Марку, рекавши, како јо он био велики појета српски.

А ми знамо чак и њихове Клопштоке са одама и стотину осталих ситних књижевника; и још нам вели да смо глупи, да смо некултивисани! Е то је просто да човек из коже изађе!

Још када не би познавали своју скромност и њихову „ароганцију“ ми би се најпосле могли и љутити, а овако?

На завршетку да додамо и ово. Није нам криво што писац не зна наше књижевнике; али није тако жалосно колико је смешно, кад своје непознање. И замислите — он их чак још и цитира! Аіде што вели за Доситеја, Досито, за Светића, Свотић, да му и опростимо грех, човек рђаво начуо па квит посао; али он немачку песникињу Талви назива Талој! Да ли је, боже, писац и ово рђаво начуо или је слагач погрешио па још на два места? —

Тако је то кад шустери неку колаче; или кад се пишу књижице за ордене и колајне! Ну, то није тако страшно; има и већих чуда на свету, но што је писати а немати ни појма о предмету о ком се пише.

Бива да медведи лете, вели руска нар. пословица, па зашто се онда не би писале књижице за ордене?!

БИБЛИОГРАФИЈА

Извештај о раду српског друштва „Црвеног Крста.“ за време од 1. Јуна 1887. до 31. Маја 1888. године поднесен XI редовној главној скупштини, држаној 14 Јуна 1888. године у Београду.

ПРИВРЕДА

О НЕЗИ ВИНА.

(Наставак)

Пошто пређе најбурније врење, што се познаје по томе, што се мање пена избацује, које избацивање поступно опада, докле најзад и са свим не престане. У томе времену и стеља поступно таложи се на дно, у колико је шира жиђа. Тек сада ова течност престаје се звати широм, но вином. Она је сада колико-толико бистра а њен слатки укус замењује се другим укусом.

После врења обично се примећава знатан губитак у бачви или у опште у суду. Овај губитак произлази од чести при развијању гаса а од чести од тога, што се извесан део шире, претварајући се у кашу, или стељу сталежи на дно суда. Губитак шире услед развијања гаса може се приближно узети да износи 1·5—2%; а услед преобраћања у стелу до —4%. Дакле у срењу руку, може се узети, да се изгуби 5·5—6%.

Како се шира за бело вино сипа у бурад, то да би се избегао грдан губитак, треба наливати буре толико до врха, да остане празног простора 5—10 сантиметара. У опште може се казати, да у колико ће се више развијати гас и у колико је већа количина шире, у толико је нужније да се остави што већи празан простор.

За време самог врења, које обично траје 3—4 дана, отвор на суду мора бити отворен иначе може се лако десити, да се услед развијања гаса буре распрсне. Ну, кад се већ врење свршава, онда се место чепа или врања, на отвору може наместити подебела хартија, поврх које се може метути песак. После девет дана може се суд затворити а чеп провртети малу рупу у коју може да се умете дрвен чепчић, али тако да лабаво у рупу улази. После кратког времена, овај чепчић може да се уклони ради излажења гаса, што може да траје 5—9 недеља, т. ј. дотле, докле се врење са свим не доврши. У колико у шира има више шећера у толико само врење дуже траје.

Кад се врење сврши, буре треба долити вином које је потпуно превредо. Многи греше што у овом случају место потпуно превреле вина, доливају буре са непотпуно превреле. Треба да се зна, да кад се буре доли са непотпуно превреле вином, оно вино постане мутно, постаје нагорко и брзо се квари. У опште ваља знати то, да ако се жели да вино добије сва добра својства, неопходно је нужно, да оно превире бурно, потпуно и у једно време; и, сваки узорак који иде против једновременог врења, више или мање дејствује, да вино изгуби све своје добре особине.

II. Дочивање бурад.

Да би се вино без икакве штете очувало што је могуће дуже време одржало, буре мора бити увек пуно; у противном случају, т. ј. кад није потпуно пуно, ваздух, који улази унутра у стању је, да изазове образовање гаса — у њене-киселине, и вино у овом случају постаје кисело, а поврх вина образује се плесањ. Најверније и најсигурније знак за то, да би се дознало, да ли је вино почело да се квари, може да послужи тај, кад се упаљена свећа утури у рупу од врања, па ако се угаси, онда је почели да се квари.

Кроз које време треба долизање да наступи, не може се овако и одмах казати, јер то зависи од степена влажности самог подрума. У добрим и удешеним подрумима, довољно је доливати бурад дваред месечно — сваких 15 дана. Ваља још и то знати, да се недоливањем бурадн не само вино квари, већ се много губи и на количини, јер ветри. Тако, искуством доказано је, да на пр. ако се за један месец изгуби ветрењем вина, рецимо, један литар, онда ако другог месеца не долијемо никако, изгубићемо не два већ три литра. Исто тако нужно је упамтити, да се вино за долизање бурадн узима оно, које је исте каквоће или доброте које у оно у бурадима.

(Наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

То је луда! Страшна реч! непојмљива увреда, коју сви наносе онима, који господаре над њима срцем и разумом.

Славни Колумб, Жакар Ват, Бернард Палисај, Филтон — сви ти славни пијонири будућности, беху луде пред очима оних, који имађаху само срећу да пре њих наврше педесету годину.

Кад ово глупо презирање произлази из гомиле, шта нас се тиче! Али кад то чини виша интелигенција — то је страшно! Бог ће их казнити!....

Кад се Наполеон решио да нападне Енглеску у срце, и нареди да се искупи знатна војска у Булоњ, дође му један човек и понуди му да проведе и њега и његову војску на непријатељско земљиште, ноћу, за време буре и противног ветра, без једрила и весала.

Овај великан слеже раменима и назва Филтона *лудом*!

После девет година, приближаваше се једна црна лађа, поносна и тиха, крунисана белим стубом дима — први паробро у Европи.

— Каква је то лађа? запита заробљени Наполеон.

— Сире! то је „Филтон“, пароброд американци, одговори један официр.

Цар обори главу. Познао је прст божји. Сносио је казну свога заслепљења! Филтон, луда, беше велико име, које је цивилизација прославила као свога добротвора, а Наполеон, обећен и окован, пловљаше на пусте стене острва св. Јелене.

„Не дирај се“ одговори Езех Елханан, „Не прилази овој девојци!“

„Ти још претиш — плашило дечије!“ дераше се официр, ухвативши младића за браду.

Одговор беше снажан удар песнице, официр посрћујући строповшта се на земљу крај бунара, а ни да се макне.

„Јао! је ли мртав?“ разлегаше се у наоколо.

Езех обрну официра, погледа у бледо лице са затвореним капцима и спусти га на земљу.

„Он је мртав,“ промрмља он „заиста!“

Гласни узвици просецаху ваздух, сви побегоше у куће. За један тренут сви прозори, сва врата затворише се а Казимир поста пуст као да је од заразе изумро. Са бледим као смрт лицем увуче Луна свога заручника по тамним степеницама горе у своју собу.

„Шта си учинио?“ јадиковаше она спустивши се на мален диван у трему.

„Ја сам твоју част бранио,“ одговори Елханан мирно и достојанствено.

„Добро си учинио, мој јуначе,“ одговори Луна, „али шта ће сад од нас свију да буде? Наћу ли те овде, кров ће нам над главом запалити а тебе, тебе на точак метути.“

„Ја ћу утећи,“ рече младић.

„Али како, куда?“

„Помози ми да из Кракове умакнем,“ настави Езханан, „за остало се не брини.“

Један тренутак премишљаше Луна, та да викну оца и старе служавке. За тили часак скиде Жон младићу браду и бркове, обријавши љубавника. Даде му женску нарочу и неку стару чеону повезу, обуче га у неко старо, избеледо, женско одело и некакав дугачак кафтан, даде му једну корпу са закланим гускама испод руке и тако обученог пусти га на задња вратанца напоље. Беше већ доцкан. Тек што спусти и последњи пољубац на румене усне Лунинине, и врата се за њим затворише, а стража залупа на кућној капији.

Брзо појури унутра поладија а док је она целу кућу преметала, провуче се Елханан, као мала згурена старица, срећно кроз читав низ уских, мрачних, побочних сокачића до на Вислу, превезе се у једном чуну на другу обалу, погоди једна сељачка кола, и после вожње од неколико дана приспе без икакве сметње у тадашњу престоницу Варшаву, где код једног трговца жита, Јевреина, пријатеља свога оца, опет обуче мушке хаљине и још истог дана ступи као прост војник под краљевску заставу.

То беше године 1655, када краљ Јован Казимир од Пољске услед малоруских заплета, козачког рата и своје несталне политике, загази у рат са Москвом и са Шведском. Већ беху Руси здружени са козацима освојили Смоленск и Вилну и продрли на југ до Лавова, кад се на бојном пољу појави још и Карло Густав од Шведске са својом војском, к ја упаде преко Пруске у Велику Пољску, куда га незадовољни племићи примише са раширеним рукама.

Кад се Шведи приближише Варшави краљ Јован Казимир умаче у Шлезију.

Његове трупе изврше и последњи слаб отпор у престоници. Овде први пут изађе на видик Езех Елханан.

Један шведски војвода захтеваше да

ШАЛА

Зар ништа друго не раде. Слушао свирач Јоца како министри шаљу један другом ноте, па ће упитати: ама, бога ти, брате, зар ти министри ништа друго не раде, већ само свирају!—

*

Не разумеју се. „Је'л дакле готово, брате?“ — „Јест, чико, сретно је.“ — „Које?“ — „Двоје су: Кузман и Дамьан“. — „Лепо, а сигурно су добри?“ — „То не знам, чико.“ — „У осталом, на миру је прошло?“ — „Као што обично бива.“ — „А ко је највише помагао?“ — „До врага, ја мислим, да сем мене није био нико други! — Али, једно ми је жао: што није једно женско,“ — „Шта, жена да буде — кмет!“ — „А о чему ти говориш, чико.“ — „Ја о избору наших кметова.“ — „А ја о мојој жени која ми је прошле недеље родила близанце. —

*

Биће тако слободан. Судија (лопову који стоји пред његовим столом)? За што стојиш пред мном?

Лопов. Хвала на опомени, ја ћу бити тако слободан да седнем.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Октобар

кил	11195	Жита . .	11.40
„	20649	Сувих шљива	30·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	11884	Кукуруза. стари	7.75
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	687	Јечам . . .	7·75
„	18884	Овас	7.75
„	421	Раж	7.50
„		— Мекиња. . . .	—.—
„		—.— Круза. . . .	—.—
„	264	Пасуља. . .	25 —
„	730	Ораја	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„		—— Коре брезове. .	—·—
„	38 95	Пшеница . . .	3.20
„	5050	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„		—— Масти . . .	—.—
„		—— Лоја топљеног .	—.—
„		.— Сочива	— —
„		—.— Ђумура. . . .	—·—
„	691	Крушака. . .	11·—
„		—— Грожђа . . .	—.—
„	475	Сира.	85·—
„	771	Свиња . . .	66.—
„		— кис. купуса . .	—.—
„		— кожа гов.	—.—
„	5387	Лука цр. . .	7.00
„	571	Лука бела . . .	45.—
„		—— Арнаутика . .	—.—
„	7025	Кромпира	8.00
„		— Вуне овче	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	пар	Крава тешки „	—·—
	„	„ „ „	—·—
	„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови . .	—·—
1	„	„ Јареће	—·—
1	„	„ Кавлака	—·—
1	„	„ Зечије.	—·—
1	„	„ Козије. . . .	—·—

ОГЛАСИ

ЈЕДАН ЂАК КОЈИ ЈЕ ВРЛО СИРОТНОГ стања тражи приватно послуживање или да поучава ђаке из нижих разреда гимназије само за рану и квартир. Тај ђак учи курс поштанско-телеграфски.

Упитати у уреднишству. 3—3

МОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 2—3

Вуја П. Ранковић
мала пијаца

ЈОЦА ЧОБАНИЋ неће моћи ове године примати посете о својој слави Светог Димитрија. 3—3

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Команда
господска улица Нр. 21

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

30—40

се војска преда. Пољски официри, који беху убеђени о немогућности одбране пристали би да не скочи Елханан на Шведа скиде га са коња и одведе као заробљеника Пољацима.

Кад Варшава би заузета, пређоше и последње пољске трупе шведском краљу. Само неколико верних спасоше се под заштитом ноћи у манастир Ченстохово, међу којима беше и краковски Јеврејин Езех Елханан.

Док су Шведи и Руси целу пољску област поплавили, а краљ у туђини борављаше, бранио је овај манастир — који се налажаше на једном брегу и беше знаменит са своје чудотворне слике матере божије — храбро и успешно, од непријатеља игуман Августин Кордецки, ималац павлинског ордена.

Кад и последњи крвави јуриш би одбијен, и Езех Елханан, који се као лав борио, крвљу попрскан седе на један камен, превијајући ране, које је у овоме бою добио, приђе му један великодушни калуђер, пружи му руку и рече:

„Јеврејине! Ти заслужујеш пољаком да се зовеш. Небо нека те благослови.“

Одбрана Ченстохова снажно утицаше на народ, који ову приписиваше светој деви. Свуда се охрабрише пријатељи отаџбине, спремише се и отпочеше после кратког договора да раде. Елханан хиташе као гласник на све стране. При крају године 29 децембра 1655, закључише више знатних магната мир у Тисцовцу са Карлом Густавом од Шведске, и позваше законитог краља Казимира натраг. Ланцкоренцки и Потоки стајаху на челу покрета.

Станислав Ланцкоренцки награди Елханана за његову храброст и љубав према отаџбини, давши му чин официра и надимак Краковски (из Кракове).

Краљ хиташе по најжешћој зими преко Угарске и Карпата у Галицију и појави се неочекивано у Лавову, где са радошћу би дочекан од племства и народа. Наскоро се скупи знатна војска, коју Јован Казимир као личност и носилац круне препоручи заштити свете деве у Ченстохову.

Брзо се вратише сад пољске трупе са свију страна застави Јована Казимира и пођоше под командом војвода Љубомирског и Стефана Чарнецког против Руса и Шведа. У срећном часу нађе Пољска у Данској драгоценог савезника.

У следећем војном походу против Карла Густава показа се поново Езех Елханан у трогневној крвавој борби код Прага Царнецки иђаше узастопце за Шведима, сви му напади испадаху срећно за руком. Кад је најзад мир закључен у Оливи године 1660 поста Елханан пуковник и заповедник једне регименте.

За време логора и променљивих ратних догађаја оста Езех Елханан и на даље скроман, и као последник Талмудин уклоњаше се он од света, међу тим слика његове драге никако га не остављаше.

После рата дође он у Варшаву. Племство га узе у свој круг, и храбри краковски Јеврејин смео је шта више и у двор да дође. На његову веру и порекло нису гледали.

(наставиће се)

Власник Мединијан и Кимпановић штампа Мединијан и Кимпановић Обилићки венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 203 Београд, Уторник 25 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину . . . . . 8 дин.
за по године . . . . . 4 дин.
за 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1,50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО НОГОДБИ

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.

(пон. и утор.) 2,10

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 25 Маркијан и Муч.
Католички: 6. Емерик.
Сунце излази: у 7 сах. 6. м. залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

К У Р С

Дукат . . . . . 5·77
Наполеон . . . . . 9·61½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час. до 1½ и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четв. петком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Друштво „Црвеног Крста“. Чим је Српско Друштво Црвенога Крста, на жалост своју дознало, да је његов вредни и уважени члан Главног Одбора ђенерал Милутин, враћајући се са Седнице прекјуче држане напрасно умро, у знак одавања последње поште својим друговима изнело је пред и црвеног крста заставу на своме дому. Поред тога Српско је Друштво положило на њ венац са тракама на којим су ове речи: Српско друштво Црвеног Крста Своме управном члану. Ђенералу Милутину Јовановићу“ А циркуларом цео Главни одбор позвало је да ће сгроге при погребу присуствује.

*

Савезно веће савеза певачких дружина држало 16. ов. мес. пред своју пленарну седницу после ферија, у којој је донесено више врло лепих и важних одлука. На првом месту, да свака савезна пев. дружина уступи своју музичку архиву у препису савезу — на који ће се начин образовати велика и заједничка музичка библиотека. А пре него би се састаје све те архиве у једну, остављено ле уметничком одсеку савезног већа, да донесе одлуку; које од свих тих композиција треба задржати за савезну библиотеку; како би се онда што пре и умножиле за раздавање свима дружинама које су у савезу, и онима које савез отвара. После овог решено је, да савез покрене лист, који ће бити гласник савеза а посебице образовати и радити на музичкој књижевности.

Даље је донета одлука да свака савезна пев. дружина подноси тромесечно извештај о свом раду савезном већу; а ово опет сваксј дружини о успеху и својим одлукама. — Сви ови извештаји штампаће се концем сваке године као амнанак пев. дружина. — У другој одлуци остављено је савезном већу да распоређује кад ће која савезна пев. дружина приређивати забаве и концерте у корист своје касе. Поред овог врло важна одлука по пев. дружине; да ни једна савезна пев. дружина не може суделовати на каквим забавама, корисницама, свечаностима и др. без одобрења савезног већа (ово је врло умесна одлука; јер мало-мало па се потрже ја ова, ја она пев. дружина, да суделује и помаже; о кад оне саме приређују забаве, онде се њих нико несећа и њине забаве постају обичне — на од чега ће да живе оне и чим ће да раде? Ур.) На завршетку донета је одлука, да цео савез прореди велики концерат у другој половини Јануара ид. год. у корист савезне касе. Програм да одма изради уметнички одсек, како би се што пре могло приступити спреми.

*

Секретар ужег одбора Као што чујемо, зајсекретара ужег уставотворног одбора, постављен је г. Др. Милован Миловановић.

*

Читуља. Влајко Стефановић, економ опште државне болнице, после дугог боловања умро је јуче 24. ов. мес.

*

Забрањене улазнице. Као што чујемо г. управитељ народног позоришта, после нашег чланка „Позоришна управа и новинари“, забранио је све слободне улазнице; но то неће ни у колико сметати томе, што ћемо ми кроз који дан изнети списак свију породица и појединаца, који већ од кад иду у наше позориште бесплатно. На томе списку најживље радимо.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Као што нам пишу из Ниша, приликом кад је овде код нас требао да се састане уставотворни одбор, у очи тога дана, у другој престоници Србије, опажала се нека живост, радост; при-

ПОДЛИСТАК

ЕЗЕХ ЕЛХАНАН

Старопољска прича

Сахер - Мазоха

Краљица се отпоче интересовати за њ, и позва га једног дана к себи. Кад је он ступио у богати, укусни салон, и пред њом се на колена спустио, прими га висока госпоја, која на подлавнику једног турског дивана лежаше, пола величанствено, пола кокетно, давши му очима знак да устане.

„Елханану Краковски“ отпоче она милостиво смешећи се, „ти се допадаш нашим дамама. Знаш ли ти то?

Елханан поцрвене.

„О! како си ти невин, по готову и сувише невин, за једног ратног јунака и краљевско-пољског пуковника, настави краљица, „ти немаш никаквог повода да се стидиш свога тријумфа.

Мени самој, мени, твојој краљици ти се допадаш, и ја хоћу срећна да те ви дим. Тражим обећање.

„То ће ми бити лако милостива краљице да се вашим заповестима повинујем одговори пуковник.

„Добро, онда дај ми твоју часну реч.“

„Чим сазнам, велемоћна господарице, да то што ми ви заповедате није против моје савести.

„Како си ти обазрив, на бојном пољу не беше ли такав,“ настави краљица, „дакле моја је жеља да ти узмеш себи за супругу ону, коју ти ја наменим, Краковски, а то је лепа и богата госпођица Јелисавета Брзостовска, тога ради пак, ти се мораш покрстити.

Опет Елханан поцрвене, али овог пута жешће него ли пре.

„Реших се милостива госпођо“ рече он после кратке паузе. Ја имам заручницу, девојку мог народа, које ради одох у рат. Она ми се закле да ће верна остати. Ваља ли ја сад, кад ми се среће, кад ми се сунце твоје милости осмејкује, драгу моје младости да издам, да напустим.“

Краљица ћуташе премишљајући.

„Колико има како о њој ниси ништа чуо?“ упита она најзад.

„Пет година.“

Краљица погледа Елханана пола зачуђено пола сажаљевајући, а преко лица пређе јој фини осмејак.

јатељи и познаници стискивали су један другом руке и с неописаном радошћу на лицу говорили о значајности сутрашњег дана. Сви смо били потресени — пише нам пријатељ — сваки је у дубини душе осећао да се приближује свечан тренутак, да се приближује епохалан, историјски догађај, који ће, управљан снажном и моћном руком Његовог Величанства, првог српског краља, кренути Србију на пут славе, одвести је врхунцу њеном — да се изврши велика народна мисао српска. То вече цела је варош била осветљена, а војна музика, уз разне маршеве, пролазила је све главније улице ниште. Као што нам даље јављa наш пријатељ, грађани варошки Ниша намерни су да изашљу и депутацију Краљу да му заблагодаре, да му поднесу знаке своје оданости.

Н.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Гроф Гренанд дворски маршал бугарског принца, умро је пре неколико дана у Софији напрасном смрћу.

*

* **Прокламација Неронова.** М. Оло негдашњи ђак француске школе у Атини, учинио је ових дана врло интересантно археолошко откриће. Нашао је у развалинама где је негда био храм Аполонов на брегу Итоа у Беотији, беседу Неронову којом је прокламовао слободу у Грчкој. На крају говора налази се решење општине Акрефниое на чијем је земљишту постојао храм Аполонов, којим благодари римском цару на његовој племенитости.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 24. Октобра 1888.

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Сава Деспотовић из Гроцке, Глиша Савић из Аустрије, Светозар Станковић разносач новина, Никола Штајнер пекар, Вељa Мијенковић касапин сви због нереда; Јован Стојановић из Аустрије и Леон Рунцуновић из Турске због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Петар Мандић надничар из Хрватске због скитње Јован Фебијановић и Лајош Мајер калфе шлоерске због пијанчења и нереда.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Турска литература. Селеден бej главни уредник турског журнала *Сервет* баш је сад публиковао биографију као брошуру покојног Мустафа Решид паше; чувеног државника турског. Подаци који се налазе у тој брошури, као што сам вели добавио је од једне високе личности која је врло добро познавала Решид пашу, и који су према томе врло истинити. Брошура се продаје по 1 у дин. бир оу реченог журнала.

ПРИВРЕДА

О НЕЗИ ВИНА.

(Наставак)

Сваки пут при доливању треба мењати крпу или платно са којим је обмотан врап. Ако се пропусти и редовно не долива и ако се у след тога буђ или плесањ нахватала поврх вина то онда пре свега треба да је дужност, да се изагна ваздух из бурета што ће се моћи да постигне на следећи начин:

Ваља узети какав мали меховчић па са њим дувати у рупу али цев да дође готово до саме површине вина. Да смо постигли циљ, довољно ћемо се уверити, ако упалимо какво парче чисте артије па га утуримо у рупу и, ако се не угаси већ гори, онда је знак да је пељ постигнута. Ако је много вино усахнуло а ваздуха има над вином и сувише, то онда може се запалити сумпорна свећица, коју треба утурити у рупу да сагори над вином, али при томе раду ваља буре односно рупу затворити. Кад свећица сагоре, онда треба буре долити али толико да вино прелије, како би плесањ на поље изашао заједно са ваздухом. Наравно, да ћемо тиме потрошити мало више вина; али то није ништа спрам користи, која се постиже добрим одржавањем вина. Ваља још и то знати, да је нужно одвећ велику пажњу на то обраћати, да у вину нема нимало плесњи.

Ако је нужно, да се такво вино чува што дуже времена врло ће се добро учинити, ако се преточи у друго буре, у коме је предходно сагорео сумпор, т. ј. које је, што се каже, сумпорисано. При претакању нужно је да се намести над оним буретом у које се претаче, често цедило, како би се сва плесањ ако би је било задржавала у њему, а не да пролази и иде са вином у буре. Ако буду такве прилике, да се мора вино чувати у тако великом буретy, да га је немогуће напунити због мале количине вина, онда је нужно, да се бар у таквом буретy пошто је вино већ у њ' преточено, сажеже сумпорна свећица. Ако би био ваздух толико покварен да се та свећица гаси у њему, онда треба узети мехове па поступати као што је мало час наведено па опет утурити свећицу да загара.

Ако имамо какво буре од 5—6 хектолитара, или тројку, четворку или петачку, у коју насуто вино служи за домаћу потрошњу, због чега немогућно је одржавати га увек допуњено, онда у томе случају, најбоље ће се урадити, ако се усне у буре пола литра чистог маслиновог зејтина који ће поврх вина образовати слој кроз који ваздух неможе допирати до вина, те ће се на тај начин вино сачувати од кварежа и не ће изменути свој укус. Овим начином служи се у опште, сваки који оставља вино за неизвесно време до потрошње.

Најзад да наведемо, да ради доливања буради има и извесних стаклених направа у које се сипа вино и које непрестано одржава да је буре увек пуно; но надамо се, да и напред наведена средства довољна су, да спрече кварења вина, због чега нисмо ради да те направе наводимо.

III. Претакање вина.

Чим је свршено вреље, што обично бива у месецу Новембру, или концем октобра или јасније да се изразимо на 5—6 недеља после бербе. Разне честице вина, које се нису могле растварити, падају на дно и образују талог или кашу, или стељу или како је негде зову материну. Талог тај састоји се из биљног влакна, винског камена или стреша, а нарочито из беланчевине, која је најглавнији узрок вреље.

Овај талог у стању је, да произведе вину највећу штету. Кад се вино измути или смеша са талогом, у стању је, да изазове неку врсту вреља. То мешање вина са тим талогом или стељом врло често бива, било да се вино размућка било опет услед тога, што је велика температура. Да би се, дакле, уклониле све рђаве и штетне последице, неопходно је нужно да се *вино уклони од стеље.*

Једно од небрежљивости наших винодељаца, а друго и због незнања да је стеља главни узрок кварењу вина, — у главноме, може се рећи, да се махом вина кваре само с тога и немогу се дуго одржати и очувати. Наши винодељци врло добро знају, да за време лета, а нарочито у Јуну и Јулу месецу када су највеће и најнесносније врућине, вина се узмуте згусну и постану готово неупотребљива за пиће. И незнајући, како де се помогну, налазе спаса у томе што вина проспу. А не знају, да кад би вино у своје време одвојили од стеље, да све те штетне последице не би могле наступити.

(Наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Новинарски извештачи. Прелистављајући неке радове Фридрика Томаса — који је, пре него што је постао и умро као члан народне скупштине, био скоро четрдесет пуних година новинар — налазимо врло лепе цитате о једној врсти новинара којима је је дужност да попуњавају рубрику, под насловом „различности“, чија је истинитост врло сумњива, а постанак врло чудноват.

Заиста пуњати по дужности, гледате и видети по занату, бити повесничар сваког догађаја, сваке свечаности, сваког нереда, то је судбина новинарских извештача.

Једнога дана — за време владе Луја Филипа — један такав извештач по имену Донзело, отрла на Пантеон, где су правници париски образовали мали устанак, па хтеде да у лету нацрта и опише цео овај догађај.

Но, одмах му побркаше посао; побуњеници се сударише с војском, која испали један плотун, и дописника згоди једно зрно. Један му хирург притрча у помоћ.

— Ви сте рањени! рече му он.

— Да, одговори Донзело, и то озбиљно, јер не могу да пишем!

— Није реч о писању! примети брзо лекар; реч је о лечењу!

— То није хитно, настави Донзело. Сваки има свој задатак; мој је, да испричам догађај; ви опет да ми пре-

---

„Но дај ми твоју часну реч“ рече она, „као што ја теби моју дајем, да ћеш отићи са твојом регименотом у Краково. Нађеш ли твоју заручницу неудату и теби верну, онда нека вам је срећно. Буде ли она за ког другог пошла, или своје срце коме другом поклонила за време твога осуства, тада си мој, Краковски, и ја ћу те без милости покрстити.“

(свршиће се)

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (123)

„Мене траже и гоне,“ настави Андреја даље, и хтеде да изађе из колебе на поље. „Ја нисам рад да и вас унесрећим, Јакопо! Само сам хтео да нађем Синьорину, и да јој нешто саопштим! Куда ћу, на коју страну, ја још не знам! Света Богородица нека ме упути тамо, где ће бити добро! Ја држим сигурно да сам пропао!“

Јакопо је жалио старог слугу.

„Та не плашите се. Синьор Андреја,“ рече он. „Има пута и начина да избегнете то!“

„Морам да бежим и то одмах, још ноћас,“ одговори Андреја. „Знате ли ви где је Синьорина? Ја мислим да знате! Ја сам збуњен! Не знам ни шта радим, ни шта говорим! Света мајко Богородице, како ће се све то свршити са мном?“

„Пре свега одморите се. Синьор Андреја. Није то баш тако опасно! А лако ћете отићи,“ уверавaше Јакопо Андрејy, само да би га умирио.“ „Куда мислите да идете?“

„Хм, да, куда — куда? За то бих упитао Синьорину! Пре свега дакле пошао бих Синьорини. Ви сигурно знате где је она?“

„Па добро, ја ћу вас одвести к њој, Синьор Андреја!“

„Да, да! То ће најбоље бити! Ја морам да одем к њој! Не само што имам да јој кажем нешто важно, но још хоћу да је и за савет питам, шта треба да радим! Ја

вијате рану. Молим вас, допишите овде на овом извешћу ово:

„Три часа 20 минута по подне. — У слеа једног плотуна, што је војска испалила на побуњенике, пало је с народне стране три рањених и један мртав.“

— А ко је мртав? запита хирург.

— Ја, одговори Донзело . . . и издану.

Издахну као Епаминонда на бојишту; као Тирен, као Бајар. Умре као Молијер на позорници својих славних дела.

Добар извештач требада стоји у тесним односима свуда и на сваком месту, с целим светом. Томас нам прича и ово што иде, и даје своју часну реч да је сушта истина:

Осудили су једног политичког кривци на смрт. Велики судија најстрожије забрани тамничару да никога не пушта ни близу затвора — а у затвор још мање — сем надлежних. Покрај тога, предузе све мере, да се свет не приближи ешафоду за време извршења казне. Па шта би? Сутра дан је велики судија читао у својим новинама тачно извеиће о најмањим ситницама овога догађаја!

Ништа није остало у тајности, на чак ни тачан списак јела, што су понуђена осуђенику на последњем часу.

Како је то могло да се деси. Без сумње несмотреношћу самог извршитеља. Узеше га на одговор. Овај се закињаше да никоме није ни словца проговорио о овој „експедицији“. Кад га притегоше мало више, признаде да му је један познаник, „добар пријатељ“, дошао пре „церемоније“ и понудио чашу вина; будући је био жедан, а није имао другог слугу у помоћи, примио је. Потом је узео у коло овога човска без „предрасуде“, чије му је присуство било добродошло, јер му је учинио велику помоћ око извршења. За тим додаде да никад не би могао посумњати, да ће тако „деликатан“ човек злоупотребити његово повереље.

„Тај „искрени“ пријатељ џелатов беше главом новинарски дописник, који је само на тај начин могао изаћи на крај. Заиста јунашто по својој струци!

ШАЛА

—

Шта јој каже? — А. „Бога ти, шта кажеш твојој жени, кад тако доцне одлазиш кући?“ — Б. „Ја јој само кажем: „Добар вече“, а оно остало све она каже!“

*

Учинио по вољи. *Служавка.* Кога тражите?

Странац. Ни кога. Али ево овде пише „Молим да се звони,“ па сам вам учинио по вољи.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 22 Октобар

кил	11195	Жита . .	11.40
„	20649	Сувих шљива	30·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	11884	Кукуруза. стари	7.75
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	687	Јечам . . .	7·75
„	18884	Овас	7.75
„	421	Раж	7.50
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Криза	—.—
„	264	Пасуља. . .	25 —
„	730	Ораја	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„	——	Коре брезове. .	—·—
„	38 95	Креча	3.20
„	5050	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„	——	Масти . . .	—.—
„	——	Лоја топљеног .	—.—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ђумура. . . .	—·—
„	691	Крушака. . .	11·—
„	——	Грожђа . . .	—.—
„	475	Сира.	85·—
„	771	Свиња . . .	60.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	—	кожа гов.	—.—
„	5387	Лука цр. . .	7.00
„	571	Лука бела . . .	45.—
„	——	Арнаџика . .	—.—
„	70·5	Кромпира .	8.00
„	—	Вуне овче	—.—
„	—	Шишарке . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	пар	Крава тешки „	—·—
	„	„ „ „	—·—
	„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови . .	—·—
1	„	„ Јарећи . . .	—·—
1	„	„ Кавлака	—·—
1	„	„ Зечији.	—·—
1	„	„ Козији.	—·—

РАЗНА ПИЋА

хит.	26900	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	20·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	5500	Ракије меке. .	24·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ОГЛАСИ

—

ЧОВЕК са ЖЕНОМ, човек стар стар 25. а жена 22. г. обоје Срби, траже обоје службу у каквој великој кући; са добрим документима, а за сваку без разлике услугу и службу обоје су способни.

Умољавају се поштована Г. Г коме буду ово двоје потребни да пошљу своју адресу ономе уредништу како би се могли одма јавити. 1—3

МОЈ МУЖ Никола Каровић бакалин одбего је од мене 20. овог месеца незнано гди. Зато га ја у року од 3—4 дана позивам да ми кући дође иначе ћу га суду јавити.

Ружа Каровић

24. Окт. 1888. г.
Београд. 1—3

ЈИРОПАЋУ у Манастиру Јошаница а у месту званом „Велика Планина“, коју сам закључио као закупац са игуманом манастира Јошанице по у говору потврђеном начелником среза Беличког, од 6. Септембра 1888. г. под бр. 9966 издајем одма, које вољан узети, нека се подписатом ради погодбе обрати гди ће ближа извешћа добити. На Жиропаћу им а право одма до 15. Марта, 1889. год. закључно.

Митка Мишић
1—2 трг. из Јагодина.

ИЗГУБЉЕНА су са ланца два мала златна прстена на златној алци. на једном изрезано име Елодија Љ. М. а на другом књига са пером као и писмена Е. Љ. М.

Држи се да су изгубљена у рвону између министарства спољник послова — финансије до куће „Вила-Лаудон“ — Енглезовац.

Ко буде добар да нађене ствари донесе добиће у име награде 10 дуката, а ко би проказао гди се налазе добиће добру награду. 1—3

МОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 2—3

Вуја П. Ранковић
мала пијаца

ЈОЦА ЧОБАНИЋ неће моћи ове године примати посете о својој слави Светог Димитрија. 3—3

ЈЕДАН ЂАК КОЈИ ЈЕ ВРЛО СИротног стања тражи приватно послуживање или да поучава ђаке из нижих разреда гимназије само за рану и квартир. Тај ђак учи курс поштанско-телеграфски.

Упитати у уредништу. 3—3

СТАН код великих степ ена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Бр. 21

ћу јој све приповедити шта се догодило! Али хајдете брже, Јакопо, што брже можете! Они ме сигурно траже свуда!“

„Лагуни су пространи, Сињор Андреја,“ одговори Јакопо „Дуго треба да вас траже, зато се не бријте!“

„Не говорите ми тако! Они ће ме прво овде потражити а то зато, што овде живи Сињорина!“

Јакопо врћаше главом.

„Они из Дуждеве палате знају већ да Сињорина није више овде,“ рече он. „Ви нисте дознали каква је опасност претила Едити Амалфијевој. О, страшна опасност, она је била затворена у Дуждевој палати!“

„У Дуждевој палати!“ повиче стари слуга. „Свемогући Боже! Наша Сињора да буде затворена у Дуждевој палати! Та стари граф и адмирал морао би се превртнути у гробу!“

„Богу нека је хвала, што јој је испало за руком да се оданде спасе,“ рече Јакопо.

„Дакле спашена је? Онда сте и ви ту били умешани, Јакопо, јер иначе знам да нико више из палате не излази жив!“

„Сад је Сињора тамо преко, на тврдој земљи. Тамо ћу и вас одвести, Сињор Андреја!“

„Хајдете само, хајдете, добри мој Јакопо!“

„Нела, ти остани ту,“ рече Јакопо.

Андреја непрестано навађиваше на бегство.

„Само да одемо једном тамо,“ говораше он. „Да нађем Сињорину. Имам да јој јавим нешто врло важно!“

Јакопо и Андреја изађу из колебе. Нела изађе за њима и седе на праг.

„Шта ли ће бити са мном?“ рече Андреја успут. „Како ли ће се све то свршити?“

„Све ће се дознати, што они тамо раде,“ рече Јакопо показујући на Дуждеву палату. „Та ви и сами знате да неправде и злочинства могу неко време да се врше, али ипак има неке веће силе, која ће заштитити правду и казнити кривца. Тамо горе на небу има Бога, он ће невине осветити, а кривце казнити. Данас је у сили лажни насљедник, он господари у палати графа Мирафијора. Изгледа, као да му нико ништа не може, али ипак доћиће ч е — — — — —“

„Ћутите, тако вам Бога!“ прекиде га у речи Андреја. „Та ви не знате све! Насљедник је у Савету тројице! Он је тајни државни Инквизитор! На све стране налазе се његове уходе!“

Они беху дошли до обале.

„Улазите Сињор Андреја,“ рече Јакопо.

Андреја уђе у гондолу.

„Само брже.“

Јакопо одвеже гондолу и уђе и сам унутра.

Наш добри

ВЛАЈКО СТЕФАНОВИЋ

ЕКОНОМ ОПШТЕ ДРЖАВНЕ БОЛНИЦЕ

После дугог и тешког боловања пресели се јутрос у 6 сати у вечност.

Јављајући пријатељима и познаницима молимо за тихо саучешће.

Погреб биће сутра у 3 сахата по подне.

Стан варошка болница

24 октобра 1888 год.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Катарина, жена Милка. деца Данило и Видосава, брат Данило нач. сресни и остала родбина.

„Хвала милостивом Богу! Можда ћу се још спасти," рече стари слуга.

„Ви ћете се сакрити на какво сигурно место, где вас неће наћи нико, одговори Јакопо и узме весло. „Синьорина ће се радовати кад вас види. Ви ћете остати код ње, и служићете је, као што је било и пређе. Тада ћете мислити да је оно исто време, које је некад било."

„Жалосно је, врло жалосно, што је наступило овако страховито време," рече Андреја и склопи руке.

„Кад би нешто из гроба устао наш милостиви господар Адмирал, па ово видио — хе!"

Обоје ућуташе. По води пловиле су разне гондоле и с тога они нађоше да је паметније да ћуте.

Јакопо управљаше гондолу према тврдој земљи. Пошто време не беше лепо, но дуваше противан ветар, то је он морао непрестано да весла. Једрило није могао да намести.

На истоку је већ зора зарудила кад су стигли до обале. По где где вијаху се рибари, који бацаше мреже.

„Овуда је опасно ићи," рече Андреја показујући на места обрасла трском и шеваром. „Свуда је само рит и блато!"

„Ја знам пут, Синьор Андреја. Ја ћу вас одвести до једне рибарске колебе," одговори Јакопо.

„Благодарим вам, то ми је мило," дода Андреја.

Гондола је пристала уз обалу. На истоку беше свануло. Јутрење сунце помаљаше се из мора.

Обојица изађу из гондоле и Јакопо је привеже. За тим се упуте право једној рибарској колеби.

После кратког времена приспу тамо, и нађу на једног старог рибара који распростираше своју мрежу.

Рибар гледаше зачуђено у долазеће.

„Је ли у колиби Синьорина," упита Јакопо.

„Синьорина? А коју то ви мислите?" одговори рибар.

„Мени можете да кажете! Зар ме не познајете?" понови Јакопо.

„А, тако! Ви сте ловац мртваца!"

„Ја тражим Синьорину Едиту Амалфијеву, је ли она у вашој колиби?"

Рибар гледаше у Андреју. Он сумњаше на њега.

„Ово је стари слуга Синьорини," рече Јакопо. „Од њега не треба да се плашите. Ви нам слободно можете казати."

„Синьорина није више овде. Овде није била сигурна. Познајете ли Краљицу Ноћи?" —

„Има ли кога у Венецији да не зна за њу?"

„Краљица Ноћи била је овде и тражила Синьорину. Она је опоменула и позвала да иде са њом," одговори рибар. Сад је Синьорина отишла код Краљице Ноћи!"

„А знате ли где је отишла?"

„Знате ли ону крчму близу Миранске куле?"

„Ви мислите ону стару крчму „код Палме?"

„Тако је! Тамо ћете наћи и Синьорину и Краљицу Ноћи."

„Свемогући Боже! Зар је Синьорина у друштву тако опасне женске, као што је Краљица Ноћи?" повиче стари Андреја у плашењ.

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпанович штампа А. Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 204 Београд, Среда 26 Октобар 1885 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину . . . 8 дин.
за по године . . . 4 дин.
за 3 месеца . . . 2 дин.
месечно . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медекидану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашем нигда непрежаљеном

СТЕВЧИ МИХАЈЛОВИЋУ

бив. председ. министар. савета на расположењу

даваћемо 40. дневни парастос у петак 28. октобра тек. године у 10 часова пре подне у цркви св. Марка.

Молимо сроднике, пријатеље и познанике да присуствују овом тужном помену.

Ожалошћени: супруга: *Ката* са ћеркама и осталом фамилијом.

ОГЛАС

Моју кућу са баштом у железничкој улици бр. 14 излазећи пол кириџу. Имаде 4 собе, предсобље кујну и остале удобности; такође доле у авлији имаде 2 собе, штала и бунар са пијаћом водом. Ради погодбе упитати г. Арсу Симића или сопственика.

1—6 *Карла Перола.*

Два Квартира

један са три собе шпајз кујна шупа и подрум за дрва друге две собе шпајз кујна шупа за дрва вешерница бунар у авлији за оба квартира, косајска улица број 22 дајем под кирију.

Св. Јанковић.

(пон. ср. пет.) 1,3

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 26 Митров дан.
Католички: 7. Енгелберто
Сунце излази: у 7 сах. 14. м. залази 4 сах. 54 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро на лето.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·61⅝/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Упр. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак,
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Висока посета. Као што смо извештени пристиже је Његово Краљевско Височанство почаствовало својом високом посетом г. Радивоја Милојковића, потпредседника државног. Као што се већ зна, г. Милојковић је доста опасно болестан.

*

Збор либералне странке. Преставници народно-либералне странке, увиђавајући значајно дело које ваља да се изврши, упућују проглас на либерале из целе земље позивајући их на **општи збор народно-либералне странке**, који ће се држати у недељу 30. Октобра у Крагујевцу као средокраћи за већину места. Из преставника народно-либералне странке образован је одбор који и упућује тај проглас но *све либерале*. У одбору су ова лица: г, г. Ј. Ђ. Авакумовић, Јово Крсмановић, Сп. Стефановић, П. Татић, Жив. Живановић, Дим. Милојевић.

*

Нов лист. Као што се говори по вароши, књижарница Браће Савића из Шапца намерна је да покрене овде у Београду велики књижевни и забавни лист под именом „*Народни пријатељ.*“ Лист ће излазити сваке недеље на великом формату са 16 страна, по могућству доноси и илустрације. На њему ће радити сви бољи наши књижевници. Програм листа и угледни број изаћи ће кроз кратко време. Што будемо подробније о томе сазнали јавићемо нашим читаоцима.

*

Забава. Управни одбор „Опште радничког друштва“, за узајамно потпомагање у болести и на случај смрти, у седници својој од 23 ов. мес. решио је: да у част *велике народне скупштине* приреди једну забаву на дан 4. Децембра ове год; а у корист своје болесничке касе.

Програм ове забаве како чујемо, биће извештан, а ми ћемо га донети у нашим листу чим буде готов и утврђен.

*

Указ. Као што смо извештени потписао је Краљ указ о ступању на дужност министра иностраних дела: за секретара III. класе, за турски језик, г. Магдрич Бозовић, досадашњи ванредни секретар друге класе истог министарства; за преводника V. класе Хермана Јозефовића, досадашњег дневничару истог министарства, за писара I. класе Димитрија Чохаџића, писара треће класе посланства Србије у Букурешту; за писара III. класе Михаила Јовановића, државног питомца. У Посланству у Букурешту: за писара треће класе Миливоја Барјактаровића, писара IV. класе министарства иностраних дела У заступништву у Софији: за секретара V. класе Милана Медовића, писара I. класе министарства иностра

ПОДЛИСТАК

ЕЗЕХ ЕЛХАНАН

Старопољска прича

Сахер - Мазоха

Ја сам задовољан. Тако ми части,“ одговори Елханан.

Краљица му пружи благо руку, коју он пољуби, и смешаше се фино и надмоћно над њим.

Беше једног хладног новембарског вечера, источни ветар бесно хучаше по старим, црним димњацима а снег крупним пахуљицама покриваше цркву, поносите племићске палате и многе еврејске кућице у Кракову, кад неко снажно закуца на капију богатог трговца Жона и овај наскоро за тим уведе у собу своје кћери, два у скупоценом оделу обучена Јеврејина. Луна се беше већ као жена развила. Нешто бледа, али тиме још лепша сећаше она при дну прозора сагнута над ћерђевом, кад ови ућоше у собу. Од њих један оста на вратима сенком потпуно заклоњен, међу тим други са сребрнасто белим власима, клањајући приближи се Луни.

„Ја сам послан од богатог Абрахама, сина Натановог у Кијеву“ отпоче он са пријатним изразом лица, „да твоју белу руку, лепа и паметна кћери богатога и правичног Жона, испросим за Ефраима сина Абрахамова, унука Натанова, који беше једа од најпаметнијих, светлост вере и мудрости, као рабин у Сандомиру.

„Велика почаст“ одговори Луна која се подиже, скромна и блага, „али ја морам за исту благодарити, ја не могу бити његова па ма он био још славнији и угледнији.

„А зашто не?“ упита просилац смешећи се.

„Јер ја сам заручница Езеха Елханана,“ одговори Луна, „који је мене ради у беду упао, а зато и у тућину морао да бежи. Њему ћу ја остати верна до гроба, тако Бог хоће, њему само припада моје срце и ја не могу никад другога љубити.“

Сад беше човеку, који у огртачу, у сенци стајаше, немогуће, да се и даље уздржи. Ове речи дејствоваху на њега надчовечанском снагом. Он збаци покривало на тле и баци се пред ноге Лунине.

„Елханану! мој драги!“ викну она и обгрли са страсном нежношћу онога, за кога држаше да је изгубљен. — — —

Ттарац, Елхананов ујак из Тарнова, који са њим беше дошао, и Жон, коме радост сијаше на лицу, одоше лагано из собе. Они увидеше да су овде излишни, и за час доле у дућану трговчевом испразнише једну боцу старог, ћилибарске боје токаја, горе пак, сећаху верни љубавници при дну прозора заједно нежно загрљени, једно срдачно питање, један одговор, причање без краја.

Идућег дана у вече беше казимирско предграђе свечано окићено. На свим прозорима висаху шарени ћилими. Врата ма

них дела. У конзулату у Битољу је онако као што смо у једном од прошлих бројева јавили.

*

Са новога гробља. Данашњи кмет г. Карабиберовић толико у својој штедњи претерује, да и сада, када је јака зима наступила, не даје дрва да се причекаоница на новоме гробљу греје.

Не би нам било противно, да он тако штеди са дрвима и у својој канцеларији, али, како чујемо његова се канцеларија већ месец дана греје.

Када чак и служитељи општински имају права, да преко целе године на општинским дрвима кувају каву и пеку „ћулбастије“, ваљда онда имају грађани право да се на овој зими у причекаоници на гробљу, на општинским дрвима огреју.

*

Придодат. Како чујемо, г. Жиберту, нашем поверенику — делегату — код француске владе за париску изложбу, која ће се држати 1889 год. придодат је за помоћника г. Драгутин Протић, свршени правник, с којим ће г. Жиберт од сада договорно вршити све послове око заступања Србије на париској изложби.

*

Парастос. У петак 28. ов. мес. биће у цркви светога Марка у 10. часова пре подне четрдесетодневни парастос, пок. Стевчи Михаиловићу, бив. председнику министарског савета на расположењу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Посета.** Чувени доктор философије и ректор универзитета у Риму, Паглијани, изабран је од стране талијанске владе да прегледа разне хуманитарне заводе, које је влада талијанска наумна да заведе у Риму. Он се већ сада находи у Будим-Пешти и као што се чује, рад је да [illegible] стоницу.

—

* **Николај Сергијевић Алеников** руски државни саветник и шеф управе кавкаских жељезница убио се, кад је дознао за незгоду цареву. Веле, да се бојао, да ће бити отпуштен из службе, па да је волио умрети, него ту срамоту дочекати. Оставио је, како јављају више писама, од којих је једно на цара Александра адресовано.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ, којим се на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, поставља: за телеграфисту главне београдске штације, Здравко Рајковић, телеграфиста штације телеграфске у Ваљеву, — по потреби службе.

—

Министар народне привреде, на основу правила о општинским поштама, решио је: Општинска пошта у Врби (пређе Подунавци), срезу краљевском, окр. чачанском, стоји у непосредној вези са државним поштама Краљево-Трстеник. У погледу пак вршења службе и полагању рачуна, она је придата и потпада под пошту краљевску.

—

Из извештаја начелства округа чачанског, од 8-ог октобра ов. год. Бр. 10114, министар народне привреде увидео је, да приход од панађура у Грчки, који је је држан 1-ог, 2-ог и 3-ег октобра сваке године, није био онолики, колики би по закону требао да буде; с тога на основу члана 3. а с погледом на чл. 2. закона о панађурима од 4. фебруара 1895 године решио је да се тај панађур укине.

—

Милић Николић, писар друге класе среза лепеничког, у окр. Крагујевач. умр'о је 16-ог овог месеца.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Пловидба по Доњем дунаву 1887 године. Интернационално паробродско друштво, објавило је пре неки дан ове цифре, што се односе на пловидбу лађа по доњем Дунаву у прошлој години:

Целокупан број лађа, што је изашао из Дунава у Солину, износио је 1678, а носио је терета 1.203,683 тона. Први пут је прошле године прешао преко милијона. Године 1886, бр. лађа био је: 1379 и 950,657 тона. Од овога броја, Велика Британија рачуна 720 лађа, све парних, и 796,350 тона, што долази, у средњу руку, 1106 тон. на једну кађу. За тим долазе, по важности, грчке лађе, на броју 315, са 122,080 т.; 72 биле су парне са 1038 тон. Аустро-Угарска је имала 97 пароброда, са 65,088 т.; Италија 50 лађа и 42,301 т., од којих су 39 пароброда са 38,899 т. Ово је сразмера разних лађа у целокупном товарењу: британска, мало више од 66 од сто; грчка 10 од сто; аустро-угарска 6 и по; француска 5 и по; талијанска 3 и по. Све се лађе туже на поступно опадање, изузев британске, која показује слабо напредовање.

Највећа лађа била је дугачка 300 стопа. Минимална дубина реке износила је 15 стопа и 6 палаца; али се у реци налазе врло јаке и разне струје и вртлози, као и сразмерно уски канали, који опет, ако се прошире, могу произвести велики губитак на дубину реке. Јасно је дакле, да се треба ограничити у величини ових речених лађа.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

„Аустроугарска у речи и слици.“ У редакцији дела, које је под покровитељством краљевића Рудолфа под горњим пасловом почело излазити, дошло је до несугласица. Дело је доспело до краљевине Чешке. Пре неки дан била је седница редакционог одбора, којој је председавао наследник престола краљевић Рудолф, и у којој је требало поделити реферате. Но сарадници Чеси изјавише, да се не могу примити никаквог посла, док се њиховим тражбинама у погледу државоправних односа Чашка према Аустрији не задовољи. Чеси траже, де се о земљама чешке круне, дакле о Чешкој, Моравској и Шлезији уједно проговори, и да се Чесима у погледу издавања оног одељка поменутога дела, где је реч о земљама чешке круне, учине исте концесије, које су дате Мађарима. Веле, да се преседник краљевић овоме противио, но [illegible] својих захтева. Ствар још није решена. Шта ће бити и колико је у свему овоме истина — идемо да видимо.

БИБЛИОГРАФИЈА

Пољопривредни календар *запросту* **1889** *годину*, са више слика. Издање „Српског пољопривредног друштва“. Уредио Душан М. Спасић секретар тога друштва. Година VII

Садржај је овогодишњег календара: I. *Календарски део са распоредом радова у сваком месецу и бележником за сваки месец...* II *Чланци:* Важност и гајење ражи, од Ђ. . . . . Важност гајења и поука о гајењу варива у велико, од И. Миливојевића. . . . Поука о сушењу и преради воћа, од М. . . О претакању и бистрењу вина, од М. Петровића Кратко упуство за грађење и уређивање стаја за стоку. . . . Потреба гајења, гајење и употреба важнијих пићних биљака, од С.—С. О природном подмлађивању шума, од К. Ђ. III. *Белешке:* Кад који усев треба жњети? Сазнавање тежине говеда помоћу пантљике за мерење. О дрљању озимих стрмнина с пролећа. Како треба мекиње (паспаљ) давати говедима. Да осушиш воден кромпир. Црвени патлиџани (парадајз) као лек. Да се смрзнута јаја могу употребити. Млеко за живину. Да ти се свиње не разболу. Да забележиш кад ће ти се свиње прасити. Да ливаде пре доспу и боље роде. Средства противу мишева. Да кокошке зими носе. Да сачуваш вариво од птица. Зашто и чиме треба кречити воћке. Уплив ладноће на млеко и његове производе. Правила при производњи кокошију. Да сачуваш ствари од мољаца. Петролеум против буба шваба. Колико може да живи коњ без хране и воде. Врло рана и добра зелена пића. Да сачуваш стакларију да не преска од топлоте. Средства против пролива код телади. Надун и средства противу њега. Да кромпир више и крупнијег рода донесе. Кад треба брати воће за продају. Да одучиш коња да не уједа. Да се овце не поболу од метиља. Да се месо на летној врућини не уквари. Користи од употребе соде у газдинству. Јасенова кора за зелено бојење. Копуновање петлова. Да се хлеб одржи свеж. Сумпор противу стеница. Крунач „Ексцелзиор.“ Противу крвавица код коња. Да произведеш краставце без баште. Да воће раније узри. Одбијање расади. Погрешка при готовљењу меса. Да се квочка одбије од лежања. Да грашак боље роди. Противу запалења вимена. Противу шуге на свињама. . . . IV *Таблице:* Податци из ратарства, повратарства и ливадар. Податци из сточарства. Податци из шумарства. . Таблице за претварање старих мера у нове — метарске. . . V *Пошта и телеграф.* . . . VI. *Извод из правила „Српског Пољопривредног Друштва“.*

лих дућанчића беху јеловим грањем украшена а калдрма посута зеленоО ситом.

Око подне зачуше се звуци трубе зачуше флауте и добоши. Езех Елханан Краковски држаше се величанствено на коњу на челу своје регименте, при уласку у мрачни јеврејски кварт јагелонске вароши.

Улице, капије и прозори беху испуњени хиљадама љубопитљиваца, који са радосним усклицима поздрављаху победитеља, шта више, са кровова падаше цвеће пред ноге јунакове и раззегаху се усклици, Рабинер га поздрави беседом, похвалив његову врлину дивним говором. Кад се он приближи кући богатога Жона, стајаше на малом балкону Луна, богато одевена, горда и у триумфу, и добаци му велики венац, кога он на сабљи дочека и положи на врат свога коња.

Не прође за дуго, кад Елханан Краковски и Луна стадоше у јеврејској синагоги пред старим рабинером Мошом, који их благослови и за свагда сједини. Сваеба би проведена са нечувеном сјајношћу, при чему се и шаљивчина одликоваше се новим шаљивим стиховима. Наскоро затим узе Елханан свој отпуст.

Једне вечери сеђаше краљица у свом раскошном салону, држећи у рукама једно велико писмо, које истом отвори.

„Schade,“ мрмљаше она, болно смешећи се, „он би племићем постао, а временом био би фини дворјанин. Schade.“

с немачког
М. Ђ. Д.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (124)

Оставите на страну то питање. Сињор Андреја“, рече му Јакопо. „Није тако зло као што ви мислите“.

За тим благодари рибару и пође са Андрејом.

„Хајдмо сад у крчму. Она пређе беше у Манастир. Пређе је тај Манастир служио за склониште путника, али од како је покоjни гдаф Мирафијоре сазидао други Манастир близу Миранске куле, сад је овај стари постао права крчма.“

„То знам,“ одговори Андреја. „И да-

ПРИВРЕДА

О НЕЗИ ВИНА.

(Наставак)

Место сваког даљег говора о важности и потреби укљањања вина од стеље ми ћемо у кратко рећи само то да је *стеља исто тако опасна за вино као год и ваздух што је.*

Дакле прво отакање вина треба да се изврши концем Октобра или у првој половини Новембра. Друго претакање опет треба се извршити с прољећа, т. ј. фебруара или марта: т. ј. оно треба да се изврши свакојако до тога доба, дакле нису настали топлији дани, када се услед веће температура може изазвати по нова врење. Јача вина, довољно ће бити ако се само једаред оточе и то у фебруару или марту месецу; али слаба нарочито још ако је намера, да се нешто дуже очувају, свакојако је нужно два ред и то: у Новембру и Фебруару или Марту.

Кад се жели претакање да отпочне, онда треба да је време суво, ведро и нешто мало хладније. Кад северац дува или кошава, онда је врло добро предузети претакање. Кад је пак топло или кишно време као и кад дува топао ветар, сићушне честице стеље смешају се са вином и при претакању никада се не може чисто вино оточити; с тога треба такво време за претакање избегавати.

При претакању треба имати какво чисто, тако рећи, кристално стакло, како би се мотрило да ли је вино бистро или не. Чим се буде приметило, да је вино мутно, онда треба с места престати са претакањем. Ово је нарочито нужно да се пази при пролетњем претакању; међу тим при јесењем претакању не може се на ово ни пазити због тога, што вино још није у стању да издвоји или излучи на себе неке стране делове или честице, које су му иначе непотребне.

Сваки пут пре претакања, нужно је, да се буре у које ће се вино отакати, насумпориште; ну пошто сумпорни гас, који се развија при згарању, спречава врење, то при правом претакању треба употребити сумпора у малој количини, а то због тога, што се у том добу ретко дешава, да вино потпуно преври. Да би се дознало, да ли је вино свршило врење, може се познати по томе што се успе вина у какво стакло, па ако се на површини вина покаже пена, онда је знак, да још није потпуно преврело. У таквом случају треба сумпорисати али са свим умерено, како би се врење довршило до другог претакања. Ако, међу тим, приметимо том приликом, да се место пене види плава боја, то је онда знак, да је врење свршено; у таквом случају, сумпорисање може да се изврши у колико се хоће мери.

Сумпрна свећица може да се приготови врло просто. У растопљен сумпор загњури се проста артија или крпа, која би била широка једач сантиметар а дугачка 10—15 сантм. За сумпорисање једног бурета, које хвата на пр. један хектолитар, довољна би била горња величина пантљике да згори. Ваља имати то на уму, да ако ће се у бурету држати црно вино, онда ће бити довољно и половина од горње величине, а то због тога тако мала количина, што сумпорни гас има особину, да нешто одузме боју црном вину.

За сумпорисање бурета сумпорна свећица или фитиљ треба да се обеси о жицу, која је углављена на доњем крају врања. Кад се запали фитиљ, онда се полагано исти најпре завуче у буре па онда врањем добро затвори. Свећица треба дотле да згара у бурету, докле год траје, т. ј. док не сагори.

Сумпорни гас или пара, која се приликом згарања развија, има особину, као што смо раније рекли, да спречава врење и да утиче на то, да вино не постане горко. У опште може се казати, да је сумпоровање за свака вина, а нарочито за слаба, т. ј. за она, која имају мало алкохола.

Кад је буре напуњено вином, онда га не треба одмах затворити, — не, но чекати, докле сав ваздух изађе што се познаје по мехурићима на површини вина. Тек тада, кад се види, да ових мехурића нема, треба затворити врањем буре, али тако да врањ додирује својим доњим крајем површину вина у бурету.

Кад дође време, да се по други пут претаче' онда се треба старати, да се од вина одвоји не само стеља но и пазити, да се вино ни пошто не замути и да такво оде у оно буре у које се претаче, премда многи на ово не пазе, падајући се, да ће се вино само по себи избистрити. Извесно је, да се може десити и такав случај; али махом наступа случај, да се вино без штете не може дуго очувати. Нужно је овом приликом да скренемо пажњу наших винара и винодељаца, да строго мотре да се уз бистро вино не отаче и мутно, и да се, пошто се сврши отакање, поврх вина успе зејтина маслиновог, као што смо на једном месту казали, нарочито ако је намера, да се вино са свим дуго чува.

(Наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Шамари и вучење ушију. Саопштићемо овде један чудноват обичај, о чему су мало њих слушали: вучење за уши и шамарисање сведока при каквом важном акту.

Многи су мислили да је овај обичај варварског порекла, али је он постао у сред највеће цивилизације латинске. У Риму, кад је парничар позивао свога противника пред преторе на суђење, звао је присутне за сведоке вукући их за уши. Поете често циљају на овај чудноват облик парничења. У »Регза«, комедији Плотовој Дадалус се чуди што га Сатурион позива на суд без сведока, а овај му одговара: „Мислиш ли, лупежу, да ћу због једног бедњака, као што си ти, вући поштеног човека за уши?“. Хорације, пошто је произвео дуг разговор с једним чангризалом, додао је: за срећу, на углу улице овај досадни човек срете једног свог повериоца, који му повика: „Куда ћеш, бесрамниче?“ За тим, окренувши се мени, рече: „Оћете ли дозволити да вас узмем за сведока?“ Ја пружим ухо са задовољством; ова се два парничара удалише, а ја се помолих Аполону.“

У музеуму напољском и флоренцијском налази се неколико изрезаних каменова, где се представља како један вуче другог за ухо, с овим натписом на грчком језику: „Сећај се.“

Значај што су стари придавали вучењу ушију објаснио нам је природњак Плиније, који озбиљно вели: „Врх увета јесте средиште памћења, за то га додирујемо кад узимамо кога за сведока.“

У законима старих Франка налази се и овакав параграф: Кад неко купи земљу, кућу, виноград или друго какво имање, доћи ће на место где је погодба закључена, с три, шест или дванајест сведока, према важности куповине. Довешће подједнак број деце, и пошто плати уговорену цену, пажљиво ће ошамарати по неколико пута свако дете и повући га за уши како би у будуће могло посведочити погодбу.“

Слични се закони налазе и код Немаца и Баварaца, који су вукли читаву руљу сведока за уши, кад је каква ствар била важна. Налазе се и данас акта у Баварској, где је од речи до речи исписано: „Сведоци овог догађаја били су вучени за уши“. Или још боље: „Услед овога спора, били су вучени за уши ти и ти“.

У Француској је шамарисање превладало над вучењем за уши. Кад је неко имање било завештано Отунској цркви, 1122 год., био је Понс, каноник Робенски, још дететом сведок овога завештања и „примио неколико шамара да га не би заборавио.“

Употреба ових шамара, што се може назвати „начин за увећавање памћења“, усвојена је и код средновековних витезова под звучним именом »colée paulmée ou acclade«. То је био великн ударац дланом по леђима или образу витезовом; добијао се кад је ко ступао у витештво или кад је примао већу титулу. Тада му се говорило, на пример: „У име свемугућег Бога, постављам те за витеза, и примам те из свег срца у наше друштво“ и т. п.

Ови су обичаји мало по мало ишчезли, али им се још и данас познаје траг. У извесним областима француским, кад некога осуде на смрт, матере доводе своје синове до ешафода, и шибају их у тренутку кад се казна извршава.

Један путник прича да је видео, у округу северне француске, где два сељака постављају границу између својих њива. Пошто су свршили посао, и пре него што су отишли, истуку на мртво име три детета што зе ту налажаху, вичући им: „Ти ћеш се сећати.“ На питање, за што туку децу, одговорише: „То је био обичај.“ А и сами не знају од куда им је тај обичај.

ШАЛА

Па то и јесте тај враг. *Жена*: Ах, човече, човече! Шта остајеш тако доцне у кавани; зар, болан, и не мислиш, да имаш код куће једну и сироту жену, — па што не дођеш кући? зар и не мислиш на мене!

Муж: Ах драга жено, па то и јесте тај враг, што ми се не иде кући!

нас је тамо као крчмар један калуђер, он управља и са крчмом и са Манастиром, јер сви приходи припадају Манастиру.“

„Тако је! Мислим да се калуђер зове Фра Ђузето,“ рече Јакопо. „Зар он не познаје Сињорину?“ „Не верујем! Само покојног старог грофа он познаје. Па њега сви познају што су у Манастиру!“

„Па он је и сазидао Манастир,“ дода Јакопо.

„Ја тамо нисам био никада!“

„Онда и вас не познаје Фра Ђузепо!“

„Доиста не.“

„Тим боље! Најбоље је да ћутите пред њим,“ примети Јакопо.

А познајете ли ви тог калуђера?“ упита Андреја.

„Жао вићења, али ми се тај човек не допада. Поглед му је мрачан, он је ћутљив и сумњив.“

„Такав изглед не приличи једном у гоститељу.“

„Па и он није крчмар као што су други. Он је калуђер и само управља крчмом.“

У томе разговору обојица дођу после неког времена на једну раскрсницу, где у близини беше крчма „код Палме.“ На први поглед, одмах се је видило шта је негда била ова крчма. Мали узки прозорчићи, кула за звона, велика башта ограђена зидом, и широка капија, показиваху да је та крчма некад била манастир.

Пред крчмом, под високим дрвећем, намештене су биле клупе и столови. Над уласком у крчму висила је табла, на којој је била измалана златна палма. Све друго остало је онако исто, као што је било и пређе, једино с том разликом, што је сада дозидана једна штала за коње.

Кад су Јакопо и Андреја стигли пред крчму, видоше за једним столом неке људе који су пили вино. Изгледаху као да су путници, који се овде одмараху. Један младић у сељачкој одећи послуживаше. Коњи неки, по свој придици ових путника, пасли су поред крчме.

Јакопо и Андреја приђу једном столу, и седоше на клупе. Обојица су пажљиво мотрили на путнике.

„Треба да смо пажљиви,“ шапне Јакопо Андреји. „Незна се који су ови људи.“

„Имате право, Јакопо. Крчмар није овде. Шта да радимо?“

„Ми ћемо овде поседети и пити вина,“ рече Јакопо.

Младић дође к њима.

„Донеси нам бокал вина, сине мој,“ рече Јакопо.

У хладовини, где су сели, беше врло пријатно. Сунце је високо одскочило било, и добро је испекло Јакопа и Андрејy док су пешке ишли. Сад им је бизо пријатно што су нашли овако лепу хладовину.

Стари Андреја непрестано је посматрао путнике. Они се и не обазираше на дошавше. Јасно се разговарали и пили вино.

Младић донесе бокал вина и два пехара, и узме новац што му Јакопо даде за вино.

„А где је Фра Ђузено?“ упита Јакопо.

„Он је јутрос рано отишао,“ одговори младић.

„Тако! А куда?“

„Нисам да је у варош отишао. Он ми није казао кад ће се вратити.“

„Хм, — још нешто!“ рече Јакопо. „Да ли овде обитава каква млада и лепа Сињорина?“

Младић мало заста.

„Да, она овде обитава,“ рече за тим.

(наставиће се)

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 24 Октобар

кил	29483	Жита . .	11.20
„	65778	Сувих шљива	36·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	4182	Кукуруза стари	7.75
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	945	Јечам . . .	7·75
„	3067	Овас . . .	7.75
„	145	Раж	7.50
„		— Мекиња. . . .	—.—
„		—.— Криза	—.—
„	1530	Пасуља. . .	25 —
„	1637	Орајa	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„		—— Коре брезове. .	—·—
„	85 70	Креча	3.20
„	6075	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„		—— Масти . . .	—.—
„		—— Лоја топљеног .	—.—
„		.— Сочива	— —
„		—.— Ћумура. . . .	—·—
„	691	Крушака. . .	12·—
„		—— Грожђа . . .	50.—
„	209	Сира.	90·—
„		—— Свиња . . .	[illegible]
„		— кис. купуса . . .	—.—
„		— кожа гов.	—.—
„	5387	Лука цр. . .	7.00
„	571	Лука бела . . .	45.—
„		—— Арпаџика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—

ОГЛАСИ

—

ЧОВЕК са ЖЕНОМ, човек стар стар 25. а жена 22. г. обоје Срби, траже обоје службу у каквој великој кући; са добрим документима, а за сваку без разлике услугу и службу обоје су способни.

Умољавају се поштована Г. Г. коме буду ово двоје потребни да пошљу своју адресу ономе уредништву како би се могли одма јавити. 2—3

БАБИЋЕВА ПРЕСТАВА

данас на Митров дан 1888 год.

у дворани великој

„ХОТЕЛ ИМПЕРИЈАЛ“

продуцира се I-ви српски народни комичар Бабић. Са одабраним програмом који ће се разаслати на дан преставе.

Почетак у 8 сати увече. цена 60 пара динарски од особе.

Молим за посјету Бабић.

МОЈ МУЖ Никола Каровић бакалин одбего је од мене 20. овог месеца незнано гди. Зато га ја у року од 3—4 дана позивам да ми кући дође иначе ћу га суду јавити.

Ружа Каровић

24. Окт. 1888. г.
Београд. 2—3

ИЗГУБЉЕНА су са ланца два мала златна прстена на златној алци. на једном изрезано име Елодија Љ. М. а на другом књига са пером као и писмена Е. Љ М.

Држи се да су изгубљена у реону између министарства спољник послова — финансије до куће „Вила-Лаудон“ — Енглезовац.

Ко буде добар да нађене ствари донесе добиће у име награде 10 дуката, а ко би проказао гди се налазе добиће добру награду. 2—3

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

МОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 3—3

Вуја П. Ранковић
мала пијаца

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу .“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

31—40

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБНИЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

28—50

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 205 Београд, Четвртак 2'. Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кимпанови ћ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Нашем нигда непрежаљеном

СТЕВЧИ МИХАЈЛОВИЋУ

бив. председ. министар. савета на расположењу

даваћемо 40. дневни парастос у петак 28. октобра тек. године у 10 часова пре подне у цркви св. Марка.

Молимо сроднике, пријатеље и познанике да присуствују овом тужном помену.

Ожалошћени: супруга: *Ката* са ћеркама и осталом фамилијом.

ОГЛАС

Моју кућу са баштом у железничкој улици бр. 14 издајем под кирију. Имаде 4 собе, предсобље кујну и остале удобности; такође доле у авлији имаде 2 собе, штала и бунар са пијаћом водом. Ради погодбе упитати г. Арсу Симића или сопственика.

2—6 *Карла Перола.*

Два Квартира

један са три собе шпајз кујна шупа и подрум за дрва друге две собе шпајз кујна шупа за дрва вешерница бунар у авлији за оба квартира, космајска улица број 22 дајем под кирију.

Св. Јанковић.

(пон. ср. пет.) 2,3

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ДЕЧКО, КОЈИ УЧИ ШКОЛУ ниже више други или трећи разред гимназије, може да нађе место за послуживање.

Нек се обрати уредништву овог листа. 3—5

Од 1-ог новембра до краја године, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и **50** пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „*Малих Новина*“, налазиће се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 27 ученик Нестор
Католички: 8. Готфрид
Сунце излази: у 7 сах. 14. м. залази 4 сах. 46 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·61½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министар. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министар. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министар. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Избори. „Београдске општинске новине“ од 26 ов. мес. донеле су већ позив грађанству, на изборну скупштину ради избора осам посланика за варош Београд за велику Народну скупштину. Изборна је скупштина, као што је то познато 20 Новембра ов. год.

*

Одбор општински. Данас у 5 часова по подне, држаће одбор општински своју ванредну седницу, са овим дневним редом:

1. Извештај о закупу акциса механског.
2. Лицитација за набавку скамлија за основне школе.
3. Извештај о штампању „Општинских новина“,
4. Извештај о лицитацији за давање говеђег цубока под закуп.
5. Лицитација за давање под закуп осветљења варошког.
6. Молба Марије Алексић да јој се уступи под закуп, право чишћења димњака у варошп.
7. Избор чланова за школски одбор.
8. Извештај о наплаћивању кантарије.
9. Молба и уверења.

*

Ориjент-експрес. Почевши од 28 ов. мес. муњевити воз који циркулише између Париза и Цариграда, пролазиће преко Београда сваког петка у 12 50 по подне, путујући за Цариград, а почевши од 31. ов. мес. при повратку свом из Цариграда за Париз пре-

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (125)

„То ми изгледа као да је тајна,“ примети Јакопо. „Ја видим на твоме лицу да је тако.“

„Синьорина је врло лепа! О света Богородице, тако лепа да би је човек непрестано гледао!“

„Дакле тако? Хе,“ рече Јакопо смејући се Андреји, „овај младић још нема ни бркова, а већ зна шта је лепо! А где је Синьорина, младићу?“

„Сад није овде. Она је отишла али не знам куда. Често овамо долази још једна Синьора, и то махом ноћу.“

„Још нека Синьора?-

„Да, и то са црном копреном! А јесте ли слушали што о Краљици Ноћи? Идете ли из Венеције? Ја мислим да је она Синьора што овамо долази, баш сама Краљица Ноћи!“

„А је ли та Синьора са копреном овде?“ упита Јакопо.

„Није. Сад није овде,“ одговори младић. — —

„А ти си је виђао често овде?“ упита Андреја.

„Да, Синьоре, али само ноћу и пред зору. Дању је никад нисам видео!“

„Па зато се и зове Краљица Ноћи,“ рече Андреја.

Младић оде за други сто, где су га путници одзвали.

„Па шта мислите сад да радите?“ упита Јакопо.

„Ја мислим да останемо овде и причекамо Синьорину,“ одговори Андреја. „Она ће овамо доћи.. Тада могу ја да останем код ње. Надам се да ћу бити сигуран у овој крчми.“

„Само једна околност мене узнемирава,“ рече Јакопо.

„А каква је та околност?“

„Та, што је младић видио овде Краљицу Ноћи,“ одговори Јакопо. „Ко зна на који је начин, и кад он видео Краљицу Ноћи? Он је сигурно ноћу пазио на њу, иначе је неби могао да види.“

„Па шта ми саветујете, Јакопо?“

„Слажем се са вама. Ми ћемо остати овде и чекаћемо Синьорину, то ће бити најбоље,“ одговори Јакопо. „Ми морамо да опоменемо Синьорину.“

„Да је опоменемо? Ви мислите због Краљице Ноћи?“

„Пре свега опоменућемо је да се чува од овог пажљивог и љубопитног младића,“ одговори Јакопо.

„По где што има такве опасности, на које човек никад не мисли.“

Андреја одобраваше главом ово мишљење. За тим пијућаше вино очекујући са Јакопом да се врати Едита.

лазиће преко Београда сваког понедеоника у 1·45 по поноћи.

*

Извлачења обвезница. 3. Новембра ов. год. у 9 сах. пре подне извршиће се у министарству финансије извлачење хипотекарских обавезница жељезничких зајмова, и то: XV вучење обвезница пруге Београд-Врања; VIII вучење обавезница пруге Ниш-Пирот и IV вучење обавезница пруге Смедерево-В. Плана и Лапово-Крагујевац. Извлачење је јавно.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Затворена три Енглеза у Баку.** Како „Тајмсу" јављају из Баку-а, затворена су онде не давно три Енглеза: један члан енглеског друштва у Техерану, а друга двојица дописници „Тајмса" и „Стандарда", но пуштени су после неколико часова на слободу. За што су били затворени, не јавља „Тајмсов" дописник, шта више, то му је затварање у толико чудноватије, што су сва троица имала потребне исправе, а „тајмсов" дописник заступао је више година свој лист у Петрограду. Затворени су оног дана, кад је цар Александар приспео у Баку, те су задржани у затвору, док се нису свршиле свечаности дочека царевог

*

* **Нидерландски краљ на умору.** Као што јављају из Хага, краљ лежи на умору. Смрт се очекује сваког часа.

*

* **Католичка скупштина у Бечу.** Бечки лист „Фатерланд" доноси позив на католике, који су потписали најодличнији чланови феудално-клерикалне странке у Аустрији, којим се католици свих земаља и народности хабсбуршке монархије позивају на католички састанак, који ће бити у Бечу од 14. до 17. Децембра о г. На састанку ће се расправљати о социалним питањима, о верској школи, о нези уставнове и науке, и о диецезној штампи и т. д.

*

* **Покраден споменик.** Као што јављају из Монакова, тек што је подигнут, на обали Штарбершког језера, споменик несретном Краљу Људевиту II. а већ је и покраден. С обе стране споменика били су причвршћени краљевски грбови од туча, који су ноћу откинути, украђени.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине" од 26. Октобра доносе указе којима се на предлог министра иностраних дела, а на основу члана 24-ог, закона о устројству министарства иностраних дела и дипломатских заступништава и консулата Србије у иностранству установљава: Консулат Србије у Битољу, у Турској. И на предлог министра правде поставља: у суду окр. Грудничког: за судију, Стевана М. Поповића, члана прве класе управе вар. Београда, по молби. У суду округа крушевачког. за судију, Михаила З. Јовановића, судију суда окр. врањског, по молби. У суду округа пиротског: за судију, Луку С. Вукомановића, секретара четврте класе Главне Контроле, по молби. У Главној Контроли: за секретара четврте класе, Арсенија Вељковића, начелника друге класе среза моравичког, окр. ужичког, по молби. У суду вароши Београда: за писара прве класе: Спасоја Рядојичића и Живка Милосављевића, државне питомце; за писара друге класе, Стевана Божовића, писара треће класе истог суда; и за писара треће класе, Радисава Ф. Радосављевића, правника.

—

И указ којим се на предлог заступника министра народне привреде министра просвете и црквених послова, поставља за начелника друге класе рударског оделења министарства народне привреде, Михаила П. Михаиловића, управника друге класе управе народног зајма, — по потреби службе.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Распис. Као што чујемо г. Мин. Финансије разаслао је пр кјуче распис свима царинарницама у коме јавља да ће министарство финансије од сад од нашег конзула у Солуну добављати и сваки 15. дана објављивати цене артикала турског порекла на солунској пијаци нарочито кад се опазе примене тих цена.

Даље у том се распису обраћа царинарницама да се користе тим ценама приликом царинења турске рубе по врепности и оцени рачуна, које јој декларанти уз робу подносе. Но ми доносимо овај распис г. министра финансије ради нашег трговачког света, јер у колико је он значајан по наше ц[illegible]арнице, тим важнији је по трговце, [illegible]о ће из њега дознавати цену арти[illegible] на солунској пијаци, који се међу [illegible]м и код нас троше. Тако, ми смо већ у стању да изнесемо цену извесних артикала турског порекла на солунској пијаци од 13 о. месеца:

Сапун (солун. фабрикација) I квалитета $2^{3}/_{2}$ гроша; II квалитета $2^{1}/_{4}$ гр; III квалитета $1^{3}/_{4}$ гр. ока.

Сапун (метел-фабрик) I кв. 3. гр, II кв. $2^{1}/_{2}$ гр. III кв. 2 гр ока.

Сапун (канд-фабрик I кв. $3^{1}/_{4}$ гр. II кв. $2^{3}/_{4}$ гр. III кв. 2 и једна четвртина гр.

Сапун (канд чифте сали) I кв. 4 и по гр. II кв. 3 и три четвртине гр. III кв. 3. гроша ока.

Зејтин кандијски 4 и по до 4 и три четвртине гроша ока.

Зејтин метелански 4 и једну четвртину до 4 и по гр. ока.

Зејтин са Родоса 4 до 4 гр. и 5. п. ока

Маслинке 1 гр. и 22. паре до 2 гр. и 28 п. ока

Лимунови са Јафе 9 и по до 10 гр. 100 комада.

Лимунови с Кандије 10 и по до 11 гр. 100 комада.

Бадема ољуштени 10 до 10 и по гр. ока.

Бадеми неољуштени 1 гр. и 25 пара до 1 гр. и 32. паре ока.

Рошчићи 17 до 26 пара ока.

Леблебије 2 гр. и 12 п. до 2 гр. и 15. п. ока.

Лешњици 3 гр. до 3 и једна четврт гр. ока.

Смокве у низу 1 гр. и 25. п. ока.

Смокве у врећама 1 гр. и 10 п. ока.

Алева паприка према квалитету: 3 и једна четвртина до 5 и по гр. ока.

Сухо грожђе 1 гр. и 26 п. до 1. гр. и 32 п. ока.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 26. Октобра 1888.

(*Крађа*) Непознати лопов ушао је у собу гостионице „Европе" где је спавао Павле Михајловић тргов. из Калешевца и украо му капут и прслук у коме је било и банака по 10 динара и два писма упућена на извесне личности.

*

(*Притворени*) Ноћас су пртворени: Милан Гашић слуга из Свилајнца због скитње.

*

(*Осуђени*) Пресудама полицијским осуђени су: Живко Перишић из Аустрије због скитње, Радован Демић носач, Панта Белановић кочијаш, Живко Ристић и Јован Јовановић слуге због нереда; Никола Лемајић служитељ због непослушности, Јован Стевановић бив. кројач за нечишћени оџак, Живојин Цокић касапин, због неуписа слугу и Живка Дабић служавка због крађе.

*

(*Нађено*) Један ђак нашао је и предао кварту вачарском један рачун Милана Мицића бравара од 56·30 д.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Ово дана изаћи ће из штампе чувени ронан Жорж Оне-а „*Мајдан*". Ко је год имао прилике, да чита Жорж Оне-а, и то да га чита у оријиналу, — на француском, мора ће се дивити лепоти његових радова.

Ми смо имали прилике да читамо његов „*Мајдан*" у оријиналу. Убеђени у његову вредност, можемо га најтоплије препоручити нашој публици. Једино ће зависити од превода. Кад буде изашао из штампе проговорићемо коју више о њему.

ПРИВРЕДА

О НЕЗИ ВИНА.

—

(Свршетак)

Ако би настала потреба да се после отакања вино товари куда на пут, онда је нужно да се пред само транспортовање још једарет преточи; јер иначе талог, који ће се одиста због тресења при превозу појавити, може вино да замути, и колико толико да му побије вредност или цену.

Због те особине, коју сумпорни гас или пара има да спречава врење, и основана је она практика, да шира остане слатка енаква, каква се добије приликом бербе.

Често се по сумпорисању празног бурета, не налива вино у њ' одмах, већ после извесног времене; у таквом случају, сумпорни гас пошто се разхлади, остаје на дугама и кад се вино у такво буре после успе, оно заудара на сумпор и има непријатан мирис и укус. Да би се ово избегло, буре треба пре наливања са вином

XVI.

Фра Ђузепо

Истог дана рано из јутра приближавала се каналу Гранде, једна гондола. У њој је седео један калуђер у сурој Мантији. Он веслаше право тамо где је палата Сенатора Брабантинија.

Калуђер беше натакао кукуљицу на главу али тако, да му се лице добро видило.

Он није био тако стар. Црна брада покриваше му образе. Његове очи играху као по зетину. Његов изглед показиваше да је од оних пропалих калуђера, који никад не могу далеко дотерати у том звању.

Тај калуђер беше Фра Ђузепо. Управљач манастира и крчме „код Палме." Манастир је пређе био намењен да се у њему одмарају и поткрепе хаџије, путници и сиромашни, који немогу да плаћају за преноћиште.

Усљед тога мало по мало негдашњи манастир претвори се у крчму.

Фра Ђузепо не беше задовољан са својим дотадањим животом. Он се љутио на своју судбину, што га је осудила да буде вечито туђ слуга, па је гледао начина, да то јадно стање поправи ма како.

Све то изменуло је њега, јер пређе је био велики весељак и светски човек. Сад је постао суморан и неповерљив. Нико га више није видио да се смеје. Нико га није видио да је весео. Он је изгледао да мучи цео свет, а само се брине да задовољи себе, и изврши своје велике планове. Међу тим по изгледу, чинило се да је веома заузет за своју дужност, што је као калуђерима.

Гондола приспе уз степенице које су водиле Брабантинијевој палати. Он је привеже за алку. За тим се испење уз степенице и уђе у палату. Пред улазак стајаше један слуга. Фра Ђузепо јави му да има неко важно саопштење за сенатора Брабантинија.

„Монсињор је горе у својим одајама," рече служитељ. „Хајдете самном горе, смирени оче."

Каква разлика беше између ове палате и некадањег Манастира. У палати беше луксуз а у Манастиру сиромаштво. Степенице, зидови и млоги стубови у палати, беху од самога мрамора, а у Манастиру поцрнели зрдови, са којих је леп отпао, степенице од искварених цигаља, да је опасно било пењати се по њима.

Ова раскош, што сад виде Фра Ђузепо, опчарала га је. А кад је ушао у предсобије, мислио је да је у каквом рају.

Пошто је слузи казао име, стане посматрати раскошно предсобије. Слуга уђе у једну собу. После кратког времена врати се натраг.

„Ходите овамо, смирени оче," рече му слуга и уведе га у једну велику салу и ту га остави. Фра Ђузепо од чуда беше чисто ван себе. Богати ћилими, којима је под застрт, беху од саме свиле и кадифе. Златом и сребром беху украшени столови и столице. Један диван са јастуцима од врло богате материје, стајаше на левој страни сале. Где год се Фра Ђузепо окренуо, видео је само раскош, која показиваше да је овај племић прекомерно богат.

Врата на десној страни отворе се. Горди Брабантино уђе у салу и поздрави калуђера махнувши десном руком. Он га није познавао:

добро испрати и то хладном водом. Вино добија рђав укус и тада, кад у буретy заостану или падну на дно остатци од сагорелог сумпорног фитиља или свећице.

Некада, због тога, што упију вина у себе много сумпорног гаса имају непријатан укус, који подсећа на сумпор; и ако би таква вина имала да се кроз кратко време употребе, онда их треба оточити у бурад, која нису насумпорована и то два или три пута у 15 дана. Пре последњег претакања добро ће се учинити, ако се вино најпре избистри рибљом бешиком па тек онда преточи. У осталом и без тога, укус на сумпор престаће сам по себи преко 3—4 месеца.

IV Бистрење вина.

Бистрина вина, то је једна од најбитнијих и најнужнијих особина коју свако вино мора да има. И неукуснија вина изгледају нам рђава на изгледу само ако нису бистра. Шта више, ако вино није бистро већ мутно, не само да није за око лепо, већ свакојако није ни добро; јер извесно је да делићи који пливају по вину више или мање кваре сам укус вина. Мирком, вина се сама по себи избистре кад се никуда не крећу но стоје у подруму, а то с тога што су делови разни пали на дно буретa. Међу тим, ти исти делови као нр. бојна материја, беланчевинаста и стреш находећи се у раствореном стању, почињу да се распадају, и тада производе нова једињења; која и муте вина. Према томе, неопходно је нужно, да се вино ослободи и од тих материја, што се и чини — бистрењем. Бистрење је неопходно нужно за она вина, која ће се разливати у стаклета, јер иначе ако се пропусти и неизбистре вино пре разливања ми ћемо приметити после неколико дана на дну стаклета малог или стењу, која се при воле малом кретању стаклета меша са виним и размути га.

Сем тога, бистрењем се уништава код простих, нарочито, код младих вина горчина и киселина.

За бистрење, као што нам је познато, употребљују се разне материје, као пр. рибља бешика, туткало, беланце од јајета, танин, сува крв и варено крављо млеко.

За бистрење белог вина, нарочито се од свију средстава најбоље и најцелисходније употребљава рибља бешика и то на овај начин:

За један хектолитар при већој или мањој мутноћи вина, узме се 1—2 грама рибље бешике али такве, да је са свим чиста и прозрачна, па се потопи у малој количини воде и тu оставе да престоји 24 часа; по том се извади и рукама дотле меси, докле се не претвори у белу масу густу као какво тесто, па се за тим мете у суд и насне вода. Каквом лопатицом треба дотле ову смешу мешати, докле се са свим не раствори, а кад се то постигне, онда се вода одлије и на место ње успе вина и опет меша На 10 грама бешике довољно је усути један литар вина. Ова смеша налије се у вино, које хоћемо да бистримо. После 15—16 дана, вино ће се потпуно избистрити и онда га треба преточити у друго буре.

Сува крв, која се по другим државама у трговинама продаје у виду мрког праха, такође је врло добро средство за бистрење вина. Она се употребљава за бистрење само белих вина а нарочито оних, која имају више мање ружичасту боју. Она се приготовљава на тај начин, што се успе у нешто мало вина ту размути и изручи у вино, које се бистри. На један хектолитар довољно је 100 грама суве крви.

Танин се употребљава за бистрење оних вина, која су оскудна на танину. На један хектолитар довољно је да се употреби 25—30 грама.

Туткало, које се добија из костију, употребљава се за бистрење црних вина, раствори се у врућој води, и у опште, поступа се са њиме онако исто као што је казано и код рибље бешике.

Варено кравље млеко особито је добро за бистрење белих вина, нарочито још кад се млеку дода мало рибље бешике.

Беланце од јајета употребљава се за бистрење црних вина, а то, с тога, што оно нема ту особину да одузима боју; ну, корисно се може да потреби и за бистрење белих нарочито оних, која су стара. Ево како се приготовљава. На један хектолитар вина узме се једно и по беланце па се размути и дода врло мало ситно утученог кухињске соли као и хладне воде. После овога кад се све то смеша, добро се размути управо толико, да се направи од смеше пена, и тек онда успе се у вино.

Буре после бистрења вина не сме се затварати вратьем пре 12 часа. Чим се је вино избистрило, онда га треба оточити у друго буре; јер у противном случају, кад наступе равноденице стења ће поново замутити вино.

Само се по себи разуме, да количина бистрећег средства зависи од тога у ком је степену замућено вино. Ну, што је нужно знати то је, да се количина ма којег средства увек увећава, кад се имају да бистре вина, која су добијена од грожђа, које је расло у сувишној влази и хладноћи, као и кад је брање било по кишном или у опште по влажном времену, а то због тога, што таква вина имају врло мало алкохола и исто тако и танина. Таква вина готово су свагда мутна и с тешком муком се бистре нарочито још ако је грожђе било услед влаге натруло, па је од њега вино прављено.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

„Тачно извешће.“ »Iournal de Paris« париске новине, имаћаху једног дописника, који је имао надимак „Тачан“. Једном га уредништво посла, да присуствује као извештач при некој свечаности религиозној, у саборној цркви. Париски архиепископ, с целим свештенством, чинодејствовао је на служби. Но, ова је церемонија била заказана тачно за 12 часова, у подне. Господин Тачан пође у цркву. У том тренутку изби дванаест.

— Но! рече овај, није баш тако хитно; у цркви бар не влада војничка тачност — и сврати у крчму на „партију билијара“.

Док одигра „једну“ партију подне у велико превали, а кад је стигао до цркве беше већ два часа. Скочи с кола и уђе у цркву св. Стевана, али осем једног црквењака не беше никога. Он се упути овоме, који у том тренутку угаси и последњу свећу.

— Ће ли скоро отпочети служба? запита га.

— Отпочети? одговори овај; хтели сте рећи, је ли се давно свршила?

— Шта, свршила? зар је била дакле?

— Ја бар мислим тако.

— Без мене?

Ово питање изненади црквењака. Поче посматрати непознатога од главе до пете, лупајући главу, који је то, кад поставља овако чудновато питање „без мене?“

— Да, без вас! одговори после мале почивке. Жели ли господин да поново отпочне, пошто он није присуствовао на отојчашњој!

— Кад би то могло бити!

— Хвала, рече црквењак Но, господине замислите да је сад служба, помолите се Богу, па све једно, као да сте и били.

— Све једно! све једно! узвикну дописник као какав очајник! Поновите ми ту утеху, побожни човече! Све једно, а?.. свеједно!

— О, Боже мој, па јесте. Па, и да сте били, шта би видели и чули, обношење око цркве неколико тропара и јектенија, једну беседу, и то вам је све.

— Ах, ви ме повраћате у живот, рече дописник, па брзо седе уз један сто, извади писаљку и хартију, па најпажљивије поче бележити шта му црквењак прича.

Сутра дан „Париске новине“ донеше извешће са светковине; али како се изненадише кад видеше да им се у свему разликује од свију осталих.

— Заиста, рече г. „Тачан“, може се мислити да је ово истина, што су остале новине донеле. Ја сам једини присуствовао на свечаности. Моја је беседа једина тачна и истинита. Пошто су мои другови дошли доцније, почеше ме а питкивати о ономе, и затражише ми беседу; ја им то одрекнем, и они „измисле“ сви заједно један говор, који им се као што видите, у свему подудара.

Такво објашњење господина „Тачног“ беше примљено с највећом похвалом и одобравањем.

Таман се то сврши, кад се на редакциона врата појави секретар париског архиепископа. Сви помислише, да је послат овамо, да изјави благодарност. Посадише га на столицу.

— Господине, рече овај уреднику, принуђен сам да се потужим на ваш лист, што је управо он једини изопачио беседу његовог Високопреосвештенства, и донео неколико принципа, са свим противних правилима свете цркве Христове.

Може мислити какво беснило спопаде уредника, против његовог лажног извештача, који плати својим положајем ову „шалу“.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 24 Октобар

кил	29483	Жита . .	11.20
„	65778	Сувих шљива	36·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—

„Ко сте ви?“ упита га пошто је затворио за собом врата.

„Ја сам Фра Ђузепо, калуђер из Манастира близу Мирапске куле.“

„Из Манастира дакле? Из оног Манастира кога је сазидао покојни граф Мирафиоре, што је пре много година пропао са својом Галером?“

„Тако је, Монсињоре! Ја сам из тога Манастира а у исто време управљам и некадањим Манастиром а сада крчмом „код Палме.“

„На шта вас доводи код мене?“

„Ја сам дознао да ви управљате судбином Млетачке републике!

Брабантино се смејаше. Ове речи годиле су му. Одавна се није видио на његовим уснама овакав осмех.

„А ко вам је то казао?“ рече Брабантино.

„Називају вас регентом, монсињоре! Веле да је у вашим рукама судбина целог народа. И тако ми Бога, ваш појав потврђује то мишљење! Ја вас не познајем и сад вас први пут видим!“

„Сигурно сте дошли са каквом молбом?“

„Са мојим садањим стањем нисам задовољан, Монсињоре! Али то није узрок моме доласку. Ја сам дошао да вам учиним услугу. Ја сам одавно изгубио наду да ће се моје јадно стање икад поправити. Има људи, који никад не могу да дођу до бољег живота; и ако теже за тим. То су судбине такве, Монсињоре! Што је некоме намењено судбином, то се не може изменути!“

„Ко то зна? Има случајева да се и намењена судбина изменула!“

„Ја вам доносим једну врло важну вест, Монсињоре,“ настави Фра Ђузепо. Ја сам нешто особито приметио у крчми „код Палме.“ Мени су казали да ви тражите ону женску са црним покривалом, што је називају „Краљица Ноћи.“

„Тако је, Фра Ђузепо! Ја знам да је она жива, није пропала са Крсташима.“

„Она је сваке ноћи тамо у крчми „код Палме.“

„Дакле у тој крчми?“

„Она обично долази пред мрак, а често и пред зору, Монсињоре!“

„Јесте ли је ви видели? Да се не варате, Фра Ђузепо?“

„Тражите ли ви Краљицу Ноћи, Монсињоре?“

„Разуме се. Врло ми је много стало до тога, да је нађем и да је ухватим!“

„Онда је то место врло згодно. Ја вам јамчим да ћете наћи Краљицу Ноћи у тој крчми.“

„То би била велика услуга од вас, Фра Ђузепо! У мојим је пак рукама власт, и ја могу да испуним сваку вашу жељу.“

„Ја нисам дошао овамо ради награде, Монсињоре, него само да вам учиним услугу. Ако се решите да дођете пред ноћ у крчму, наћи ћете Краљицу Ноћи тамо!“

Брабантино се замисли.

„Врло ми је мало познат тај бивши Манастир,“ рече за тим. „Био сам тамо само један пут, и то пре много година; с тог се не опоминьем какав му је положај.“

(наставиће се)

——	(Брашно леб. нес.	—.—
—.—	Брашно „ сеј.	—.—
4182	Кукуруза стари	7.75
——	Кукуруз. браш.	—
945	Јечам . . .	7·75
3067	Овас	7.75
145	Раж	7.50
—	Мекиња. . . .	—.—
—.—	Кпяза	—.—
1530	Пасуља. . .	25 —
1637	Орања . . .	22.—
294	Катрана . . .	25.—
——	Коре брезове. .	—.—
85 70	Креча	3.20
6075	Сена	4.50
3870	Сламе	2.50
——	Масти . . .	—. —
——	Лоја топљеног .	—.—
.—	Сочива	— —
—.—	Кумура . . .	—.—
691	Крушака. . .	12·—
——	Грожђа . . .	50.—
209	Сира.	90·—
——	Свиња . . .	—.—
—	кис. купуса . .	—.—
—	кожа гов.	—.—
5387	Лука цр. . .	7.00
571	Лука бела . . .	45.—
——	Арпацика . .	—.—
7045	Кромпира .	8.00
—	Вуне овче .	—.—
—	Шишарке . .	—.—

ОГЛАСИ

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати конвиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

ЧОВЕК са ЖЕНОМ, човек стар стар 25. а жена 22. г. обоје Срби, траже обоје службу у каквој великој кући; са добрим документима, а за сваку без разлике услугу и службу обоје су способни.

Умољавају се поштована Г. Г. коме буду ово двоје потребни да пошљу своју адресу ономе уредништву како би се могли одма јавити. 4—3

ЈЕДАН ЂАК КОЈИ ЈЕ ВРЛО СИротног стања тражи приватно послуживање или да поучава ђаке из нижих разреда гимназије само за рану и квартир. Тај ђак учи курс поштанско телеграфски.

Упитати у уредништву. 3—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

иреко пута „Руског цара." препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 4—30

МОЈ МУЖ Никода Каровић бакалин одбего је од мене 20. овог месеца незнано гди. Зато га ја у року од 3—4 дана позивам да ми кући дође иначе ћу га суду јавити.

Ружа Каровић

24. Окт. 1888. г.

Београд. 2—3

ИЗГУБЉЕНА су са ланца два мала златна прстена на златној алци. на једном изрезано име Елодија Љ. М. а на другом књига са пером као и писмена Е. Љ М.

Држи се да су изгубљена у реону између министарства спољник послова — финансије до куће „Вила-Лаудон" — Енглезовац.

Ко буде добар да нађене ствари донесе добиће у име награде 10 дуката, а ко би проказао гди се налазе добиће добру награду. 3—3

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда

господска улица Нр. 21

МОЈУ СТАРУ РАКИЈУ шљивовицу и комовицу од 1856 до 1862 и 1870 године разлијо сам у флаше и продајем. 3—3

Вуја П. Раиковић мала пијаца

Наш добри

ВЛАЈКО СТЕФАНОВИЋ

ЕКОНОМ ОПШТЕ ДРЖАВНЕ БОЛНИЦЕ

После дугог и тешког боловања пресели се јутрос у 6 сати у вечност.

Јављајући пријатељима и познаницима молимо за тихо саучешће.

Погреб биће сутра у 3 сахата по подне.

Стан варошка болница.

24 октобра 1888 год.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Катарина, жена Милка. деца Данило и Видосава,
брат Данило нач. срески и остала родбина.

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ

БРОЈ 206 Београд, Петак 28 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину	8 дин.
за по године	4 дин.
за 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО НОГОДБИ

Нашем нигда непрежаљеном

СТЕВЧИ МИХАЈЛОВИЋУ

бив. председ. министар. савета на расположењу

даваћемо 40. дневни парастос у петак 28. октобра тек. године у 10 часова пре подне у цркви св. Марка.

Молимо сроднике, пријатеље и познанике да присуствују овом тужном помену.

Ожалошћени: СУПРУГА: *Ката* са ћеркама и осталом фамилијом.

ОГЛАС

Моју кућу са баштом у железничкој улици бр. 14 издајем под кирију. Имаде 4 собе, предсобље кујну и остале удобности; такође доле у авлији имаде 2 собе, штала и бунар са пијаћом водом. Ради погодбе упитати г. Арсу Симића или сопственика.

3—6 *Карла Перола.*

Два Квартира

један са три собе шпајз кујна шупа и подрум за дрва друге две собе шпајз кујна шупа за дрва вешерница бунар у авлији за оба квартира, космајска улица број 22 дајем под кирију.

Св. Јанковић.

(пон. ср. пет.) 3,3

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ДЕЧКО, КОЈИ УЧИ ШКОЛУ највише други или трећи разред гимназије, може да нађе место за послуживање.

Нек се обрати уредништу овог листа. 4—5

Од 1-ог новембра до краја године, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција *„Малих Новина“*, налазиће се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 28 Арх. Арсеније
Католички: 9. Тодор мученик
Сунце излази: у 7 сах. 14. м. залази 4 сах. 46 мин.

Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

КУРС

Дукат . . . . . 5·77
Наполеон . . . . . 9·61½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Нов конзул. Како чујемо, постављен је за нашег хонорарног конзула у Цириху г. Лудвик Леополд Бретауер, банкар из Цириха.

*

Revue balcanique. Као што смо извештени, неколико одличнијих наших патријота ради су да од нове године под горњим именом покрену лист коме ће бити задатак да страном свету износи на видик све ствари, које се дешавају на балканском полуострву, а нарочито ће му бити циљ да историјским фактима доказује оправдане тежње српске националне идеје и претензије на балканском полуострву. Поред овога, биће му још задатак да упозна страни свет посебно с најновијом литературом нашом, којој ће предходити нуждан кратак преглед наше раније књижевности. Лист ће излазити овде у Београду два пут недељно. Као што смо извештени, шеф-редактор тога листа биће један од одличнијих наших државника.

*

Још један нов лист. Ми смо већ једном јавили нашим читаоцима да се овде, у Београду покреће од 1 Новембра нов шаљив лист под именом *„Кобац“*, али како чујемо том је листу сад промењен назив и зваће се *„Разбибрига“*

*

Концерат. Вечерас је у сали на Булевару, велики концерат у корист једнога сиротног великошколца. Про-

ПОДЛИСТАК

НА РАЗВАЛИНАМА ГРАДА СОКОЛА

Лагано ступај ногом слабачком
К развалинама града поносног;
Остав' нек сања славу прошасту:
Дичне јунаке, звеку мачева,
Убојни усклик, топот хатова,
Докле му олуј, бесни ветрови
Последњи дигну камен с камена.
Не буди шумом крока лагана
Ту тиху пустош града столетна.

——

Где како с' дигло стење поносно:
На врху тога хладног камена,
Остаци стоје града сломљеног.
А сваки камен ређа прошлости:
Векове можда што су протекли!
Ко дижс тако камен на камен?
Беше ли изба тиха ћелија,
Склониште мирно седа ратника?
Ил' можда тиран какав подиже
На томе хладном, црном камену
Тигровску ложу своје обести,
Откле ће пружат канџе грабљиве?
Ко беше то? . . . . . .
У овој можда, изби, ћелији,
У дугој ноћи хладне јесени,
Када се ветри дигну на пољу,
Олује страшне громки громови
А доле хуком дере Морава,*)
Неко је кроком избу мерио,
А у глави се мисли стизаху.....
Какве га бриге, бедног, мораху?
Можда је, тиран, ков'о планове
Каквом ли муком робље морити,
А оздо, са дна, оне тамнице
Кроз хладну с' стену уздах дизао;
Чула се, можда, звека ланаца,
А кроз ту јеку гвожђа леденог
Самртни ропац робља несрећног.
. . . . . Ил' можда беше цветак невини;
Можда су ове мрачне зидине
Скривале ћерцу седа ратника.
У овој, можда, изби каменој,
Девојче дивно, косе златане,
Бројаше дане скора виђења:
Кроз прозор овај, легло буљине
На друм је жељно око бацало,
— Чекало драгог скори повратак. . . .
А ово овде, место пустошно,
Куда је коров силан никао,
Где видиш легло гуја отровних,
А шумом твога крока лагана
Гониш у стење гадна гуштера
Овде је, можда, цвеће цветало
Кога је небо росом појило
А уз песму га дева гајила;
Ил' можда беруљ' цветак мирисни
Причала цвећу тихим шапатом
Да ће на грудма оним увенут'
Где ј' глава њена чешће клонуда.

——

Лагано ступај ногом слабачком
К развалинама града поносног;
Остав' нек сања славу прошасту:
Дичне јунаке. звеку мачева
Убојни усклик, топот атсва;
Докле му олуј бесни ветрови
Последњи дигну камен с камена.
Не буди шумом крока лагана
Ту тиху пустош града столетна.

Алек.-Бања 1887 год. *** *вић*

* Моравица.

грам је одабран. На концерту суделује г. Бабић комичар. Улазна је цена 1 динар од особе.

*

Виша женска школа. Једном смо приликом поменули на овом месту, да се у вишој женској школи зида нова зграда за I. разр. Дознали смо; да је зграда пре неколико дана готова, но да ће се до 1. Нов. „сушити“, а тог ће дана деца отпочети редовне часове. Дангубе није више било од два месеца! Но то није ништа; деца су, хвала Богу, млада и здрава, па ће постићи оно што су пропустила, само с тог, што је — „ради ширења просвете?“ потребна сала у више-женској школи... за окретање валцера, трамблана, кадрила и т. д. Е, па и то је потребно! А, где би, молимо „женско певачко друштво“ држало своје славне „конперте“? Ваља да неће нико дозволити да и женско певачко друштво приређује „балове“ у великој пивари или на „Булевару„.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Овације Гледстону. У Бирмингему главном табору Кемберлендових радикала инглеских овладала је велика узрујаност, што је општинско представништво закључило, да званично дочека Гледстона, који ће на скоро после отварања инглеског парламента стићи у Бирмингем, да суделује на збору народне либералне федерације инглеске. Један Кемберлендов присташа напао је због овог закључка Бирмингемско општ. представништво, јер је грађанство по огромној већини својој противно Гледстоновој политици. Не ће бити да је са свим тако, док представништво нагиње Гледстону.

*

* **О Стенлију** јављају из Лондона, да су неки арапски трговци причали, да су они у новембру 1887. срели Стенлијеву аријер гарду у близини Санге. Експедиција је јако страдала које усљед климатских односа које због непријатељских урођеника, који не хтедоше Стенлијевим људима никакве хране дати. Стенли се тада надао, да ће до јануара 1888. стићи у Ваделају. но то се није десило.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Румелијске царине. Као што »Moniteur Oriental« јавља, услед грдних жалби, које су долазиле из трговачког круга, из И. Румелије, услед затворених бугарских царина дуж жељез. пруге, тако, да је само остала царина у Хермандли, што је јако отежавало увозно царињење из Турске, пошто се само на истој царини могла увоз. роба царинити, то је влада поништила раније решење, и тако су све царине дуж жељез. пруге поново отворене.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 27. Октобра 1888.

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Риста Микић шпекулант и Милева Митровић због неморална владања и Драгутин Мирковић калфа подкивачки због скитње.

*

(*Стављени под кривич. истрагу*). Лука Радосављевић грађевинар стављен је под кривичну истрагу и у притвор због двоженства. Тако и Душан Лозанчић због фалзификата.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Дела Всеволда М. Гаршина. Као што јављају „Руске вједомости“, литерарно друштво у Москви намерно је да изда у Децембру месецу дела Гаршинова под именом „*Поменик В. М. Гаршину*“. У уметничком одељку, сем слике и гроба његовог биће још 23. илустрација које су израдили г. г. Бегров, Богданов, Бруљов, Волков, Дубовски Кисељев, Клод, Кондратенко, Крачковски, Критицки, Кузенцов, Лемох, В. Маковски, Милишев Пељнов, Репин, Савицки, Шишкин и Јароменко. Литературни одбор састоји се из именованих: г. г. Абрамова, Алчевског Жемчужникова, Короленко, Мережковскаго, Минаева, Михајловскаго Плешчева, Гл. Успенскаго, Чехова Чуминој, Шелер, Шчедрина и др. У том поменику биће и писма Ивана Сергејевића Тургењева Всеводу М. Гаршину.

* **Предавање Рудолфа Фалба.** Онамад је познати научник геолог Р. Фалб у Бечу држао предавања о утицају месеца на време. Фалб је предавао у очи 4. нов. (по н. к.) дакле у очи дана, које је он већ у напред означио као критичне дане. И заиста је сутра дан (4. нов.) скоро по целој Европи наступила знатна мена у времену. У течају својих разлагања рекао је Фалб да први критични дан пада на 1. јануара 1889. по нов. кал. а можда ће се приказати већ 30 децембра 1888. год; и то јачом зимском непогодом.

„ЗОРА“
литерарно друштво у Бечу.

15 (27) октобра т. год. држало је српско акад. друштво „Зора“ у Бечу свој први главни састанак. Том је приликом изабран управни одбор за текућу школску годину, и то: за председника Милан Пећанац, правник; за подпредседника Јован Радивојевић, — Вачић, правник; за благајника Петар Јовичић, медицинар; за књижничара Глиша Лазића, филозоф; за I-ог тајника Војислав М. Суботић, медицинар; за II-ог тајника Ђорђе Марић, медицинар.

„Зора“ је ступила у 26 у годину свог опстанка. По друштвеној одлуци од прошле године прославиће се на Св. Саву ове шк. год. 25-огодишњица овог најстаријег ђачког српског друштва. Надати се, да ће „Зора“ и у овој прилици наћи доброг одзива код српског народа из свију српских крајева као што га је и до сада у свакој прилици налазила.

Умољавамо уредништва свију српских листова, да одштампају овај оглас.

Председник друштва
„Зоре“,
Милан Ј. Пећанац

I-и тајник,
Војислав М. Суботић
медицинар.

ПРИВРЕДА

Кварење вина и начини како да се поправе.

Ако се је при прављењу вина на све могуће околности пазило, то онда без свако сумње, добивено вино моћиће се дуго очувати и још боље дотерати. Али ако се буду пропустиле из вида неке мере да употребе, као на пр. добро затварање бурета, претакање бистрење и одржавање бурета да буде потпуно пуно, то се онда могу врло лако покварити и вина са најбољом добротом. У таквим приликама купци не познавајући своја вина обично се жале на продавца, без да помишљају, да може свакојако бити и кривица до њих.

Деси се случај некада, да се и при најбољем неговању вина, ова по кад кад покваре или подлегну некој болести, која дође сама по себи и које нестане само кад се употребе извесна средства. Виноделци или и сами винари, не знајући околност или узрок, који је изазвао ту промену на вину, ни пример мутноћи и покварен укус рачунају, већ као да су та вина пропала, ил се само сади брину како ће да их се курталишу; док међу тим, искусни винар може им одмах повратити бистроћу и укус само кад разбере узрок, који је изазвао ту промену и употреби средства нужна за поправку. О тим срествима ми ћемо сада и да говоримо.

Све промене вина, могу у главноме да се поделе на природне и на случајне. Пре долазе или наступају тада, кад су вина како ваља одгнегована и очувана у добрим подрумима. А друге опет тада, кад се вина нису неговала како треба, но је пропуштена нека мера или средство да се употребе.

Средства против разних болести, које ћемо ниже изложити, у главноме састоје се у сумпорисању, бистрењу и претакању. Ако ни ова средства не помогну, онда треба друга употребити која ће се навести. Главније су ове болести:

1) Цикнулост вина или усирћетавање. Да би се благовремено спречило усирћетавање вина, нужно је да се ово што чешће проба. Ради пробе, треба узети вино са површине а то с тога, што усирћетавање почиње у најгорњим слојевима вина, и веома често бива, да се је горњи слој вина толико укиселио, да је постао готово право сирће, док међу тим доњи није се чак мало изменио. И према томе, чим приметимо, да је се горњи слој нешто укиселио, то прво средство, које треба употребити, било би то, да се помоћу мехова или какве натераче, у буре дува те да се чист ваздух даде. Цев од мехова или натераче добро би било, да се чак и у вино завуче; и сирћетна киселина, која истри, излапиће, те према овоме и укус а и мирис вина поправиће се.

На овај начин поправљено вино постаје увек нешто слабије но што је пређе било, а то поглавито због тога,

---

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (126)

„Па и то је довољно, Монсињоре. А да неби погрешили пут, ја ћу метнути једну велику лампу на један прозор и она ће вам служити као путовођа. Само будите пажљиви, Монсињоре! Пут до крчме врло је опасан! Свуда у околини има бара и житког песка. Ако погрешите пут и наиђете на житак песак, онда сте пропали, јер живи нећете изаћи одатле. Не идите другим путем до оним, у коме ће правцу бити намештена лампа.

„Добро, Фра Ђузепо, ја ћу пазити. Пред ноћ — а свакако кад се добро смрачи, ја ћу доћи. Не желим да ме ко опази, и зато ћу доћи доцније.

„Благодарим вам, Монсињоре. Ја ћу вас чекати. Но опет вам кажем, да будете пажљиви. Држите се само оног правца који вам показује светлост од лампе.“

Фра Ђузепо удали се. Брабантино заповеди једном слузи да одмах оде до страже, где су Жбири, и јави дежурном официру да пред ноћ дође на обалу код његове палате. Млади официр, капетан Рока коме је ова заповест саопштена, јако се обрадује што му је таква почаст пала у део. Он обећа да ће тачно у одређено време бити на место које му је одређено.

Пошто је Фра Ђузепо свршио посао код Брабантинија, он оде у палату графа Мирафијора. Он је младог графа пре кратког времена видио близу Миранске куле, па је сад хтео да и њега извести о овом важном проналаску.

Чим је дошао у палату јави се слузи, Граф је одмах наредио да га пусте код њега. Инго дочека калуђера у своме дивном салону.

„Ви дакле долазите из оног Манастира тамо преко?“ упита он калуђера. „Како се именујете?“

„Фра Ђузепо, Монсињоре!“ одговори калуђер, и приповеди му да он надзирава и у Манастиру и у крчми.

„Дакле и у крчми?“ рече Инго.

„Дужност ми је, Монсињоре, да вам кажем узрок. зашто сам дошао овамо,“ настави Фра Ђузепо. „Ви сте, као син и насљедник покојног Адмирала, покровитељ садањег Манастира, кога је он сазидао. Дакле све што се тамо у његовој околини догађа, треба да знате. Ја имам да вам саопштим врло важну вест.“

„Говорите!“ рече Инго.

Она жена са црним покривалом, налази се сад у крчми „код Палме, Монсињоре. Њу називају Краљица Ноћи!“

Инго слушаше пажљиво.

„Женска са покривалом?“ рече за тим, а очи му се засветлише. „Јесте ли је видели?“

„Момак, који у крчми послужује, јавио ми је за њу. Пошто сам ја дознао да високи Савет тројице тражи ову тајанствену женску, ја сам се решио да пазим. Једне ноћи писам спавао — — — — —.“

ш то се већ неки и то знатан део ал кохола претворио у сирћетну кис елину, те би услед тога веома потребно било, да се таквом вину дода алкохола. Ако се запали парче артије и утури кроз рупу у буре па се не угаси но гори, то онда значи, да је у буретy са свим чист, непокварен ваздух и у том случају, треба престати са дувањем натераче. После тога, треба на отвору бурета залепити средину од врућег леба те да и остатак гаса упије у себе. Кад тако постоји залепљен мек лебац на отвору, он ће упити гас, и онда треба оточити вино у друго буро, које је предходно насумпорисано.

Ако се је вино толико усирћетало да су сви слојеви кисели, то га треба оточити у друго буре, које је насумпорисано. избистрити па оставити неколико дана да на миру стоји, а после овога времена опет га преточити у друго буре. Ако видимо да се је вино избистрило, онда неможе бити сумње да се није поправило; међутим, ако приметимо, да је још кисело, онда га треба још једаред преточити и добро насумпорисати. Сем овога начина постоји и овој. Треба узети пшеницу па је испржити као оно што се кафа пржи, па је изручити у буре.

Ако се вино одавна усирћетало, онда ништа друго не остаје, но да се од њега прави сирће.

2) *Отељивост вина.* Бела вина подложна су овој болести више но сва остала. Вино код те болести не само да се замути но се и отеже као расо. Вино, које пати од ове болести треба ради поправке муњкати толико да се меша са стељом или талогом, како би се изазвало врење; сем тога није рђаво да се такво вино што чешће претаче а исто тако да се дода вину и 20 грама танина.

Ако је вино постало правилно т. ј. нема да се отеже, али је изгубило укус и мирис, онда га треба избибистрити са рибљом бешиком.

После извршеног свега овога на месец дана, треба предузети по нова бистрење преточити га. Танин, који се у овој прилици употребљава, не ће изменити вину ни укус ни боју а ни мирис.

3) *Заударање вина на суд.* Ако је вино усуто у нечисто и плеснљиво буре, то ће примити неки особити и веома непријатни укус и мирис Такво вино може се врло лако излечити, т. ј. опростити тога непријатног укуса и мириса ма тај начин, што се у њ усне чистог маслиновог зејтина, па буре ваља да би се вино измешало са зејтином, и овај ће све оне честице, које су произведе ту непријатност упити у себе, па ће по том, кад се вино смири, зејтин као лакши са свима тим делићима или честицама изаћи на површину вина. Петнајст дана после овога посла вино треба оточити у чисто буре, које је предходно насумпорисано, па ће тај напријатан мирис и укус нестати. Морамо да приметимо, да за ову цељ треба узети са свим чистог зејтина који ни најмање не заудара. Три деци чистог зејтина довољно ће бити на један хектолитар вина

4) *Изветрело вино.* Ако буре није како треба затворено чепом или врањем, то онда продирући ваздух у буре, или произведе усирћетавање или излаше алкохолне честице, и у овом последњем случају, вино изгуби свој „буке“ и добије веома непријатан укус, постане бљутаво кад се пије

(свршиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Прождрљивост У логору, једно десетак официра, једући остриге, почеше говорити колико који може највише појести. КапетанТ. рече да може појести до четрдесет туцета. Мајор П. рече да има у своме батаљону једног војника који ће јести за њих дванајест.

— А ја имам у мојој чети, рече капетан, једнога прождрљивца, који ће надмашити вашег. Кладим се да ће појести читаво теле, без одређене тежине.

— Да се кладимо, одговори мајор, у петнајест наполеона.

— Нека буде, одговори капетан. Сутра дакле у 10 часова.

Капетан оде у чету и зовну војника.

— Стеване, запита га, како се осећаш данас?

— Врло добро, г. капетане.

— Чуј, вечерас мораш бити врло мудар; сутра ћу ти дати леп доручак: читаво теле, разумеш? А ако га појеш, два дуката на вино.

Војник подиже руку за салутирање: — Разумем, г. капетане.

Сутрадан, у 10 часова, Стеван и мајоров војник беху на „бојишту“, један спроћу другога, сваки за по једним столом.

Донесе се јело. Мајоров војник јеђаше не може бити боље, али капетанов — каква разлика!

Саветовање и ма каква примедба од присутних, било је строго забрањено.

Стеван поче јести хлеба, као да ништа друго не имађаше за јело. Али је добро и пио, и то тако хладнокрвно, да се поплашени капетан на послетку умири.

После једног часа, мајоров војник малакса. Паде под сто од силног напрезања у стомаку. Однеше га. Стеван остаде, глоцкајући сваку овакву кошчицу — „Шта је овоме? рече; изгледа да му печење није по вољи!“ — И дохвати телећу главу која остаде на послетку. За тили је час слисти.

За тим обриса нож о парче хлеба, па бацивши лакоми поглед на други сто, на коме беше остатак од јела његовог противника, наслони се на столицу, повуче пешеве од свога мундира на трбух, окрете се команднру па му рече:

— Г. капетане, на што ово јело на столу. Ваља да нећете мислити да сам се подмирио само с овим телећим цетом.

— Ах повика капетан, г. мајоре. смео бих се кладити за читавог вола!

ШАЛА

Има разлога. Редитељ пребацује, глумици, што је и првог и другог чина, имала једну исту хаљину. — Глумица се извињује: „Драги господине, на други се чин догађа после десет година, на коме ће да падне на памет, да сам ја исту хаљину имала пре својих десет година.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 24 Октобар

кил	29483	Жита . .	11 20
„	65778	Сувих шљива	36 —
„		—— Шљива нових	—.—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	4182	Кукуруза стари	7.75
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	945	Јечам . . .	7·75
„	3067	Овас	7.75
„	145	Раж .	7 50
„		— Мекиња. . . .	—.—
„		—.— Криза . . .	—.—
„	1530	Пасуља. . .	25 —
„	1637	Орања	22.—
„	294	Катрана . . .	25.—
„		—— Коре брезове. .	—·—
„	85 70	преча . . .	3.20
„	6075	Сена	4.50
„	3870	Сламе	2.50
„		—— Масти . . .	—.—
„		—— Лоја топљеног .	—.—
„		.— Сочива	—·—
„		— — Тумура . . .	—·—
„	691	Крушака. . .	12·—
„		—— Грожђа . . .	50.—
„	209	Сира.	90·—
„		—— Свиња . . .	—.—
„		— кис. купуса . .	—.—
„		— кожа гов. .. .	—.—
„	5387	Лука цр. . .	7.00
„	571	Лука бела . . .	45.—
„		—— Арнаџика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8 00
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	26900	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	20 —
„		— Комовице. . .	—·—
„	5500	Ракије меке. .	24·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—	—.—
1	„	„ „ „	—	—·—
1	„	„ „ „	—	—·—
1	пар	Крава тешки „	—	—·—
	„	„ „ „	—	—·—
	„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови . .	—·—
1	„	„ Јарећи	—·—
1	„	„ Кавлака	—·—
1	„	„ Зечији.	—·—
1	„	„ Козији.	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„		—.— Мекиња. .	—·—
„		—.— Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ОГЛАСИ

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

„И она је дошла? Ви сте је видели?“ прекине га у речи Инго.

„Да, ја сам је видео те ноћи, Монсињоре! Она је дошла у крчму. У истој крчми обитава нека млада Синьорина. По свој прилици она је дошла код ње!“

„А ви сте отишли за њом?“ упита Инго.

„Нисам. Нисам хтео да примети да сам пазио на њу. Чим сам је видео, ја сам се одмах решио да ово саопштим Сенатору Брабантинију.“

„Па сад хоћете да идете и код њега?“

„Био сам већ код њега, Монсињоре!“

„Шта вам је он казао, кад сте му саопштили то?“

„Племенити господин казао је да ће ноћас доћи у крчму!“

Инго се трже. На његовом лицу прте се промену. Нека неописана радост наступи. Изгледао је, као да је смислио неки план.

„Пошто је пут од обале до крчме врло опасан, има много бара и житког песка, ја сам обећао да ћу наместити на прозор једну велику лампу, која ће му служити као путовођа.“

„Добро, врло добро, пријатељу! Ви велите да ће Брабантино још ноћас доћи тамо?“

„Тако је он казао!“

„Још једно питање: јесте ли казали Брабантинију да ћете доћи и код мене?“

„Нисам, Монсињоре. Али то могу учинити, ја ћу отићи поново тамо, и казаћу му да сам био и код вас.“

„Није нужно!“ рече Инго брзо. Ја не желим да идете тамо.“

„Добро, како год заповедате ви.“

„Ја желим да се што пре вратите у крчму.“ настави Инго. „Биће врло добро ако ви припазите тамо. Пре свега нужно је да ви будете врло пажљиви. Ви треба да мотрите на све што се догађа око крчме. Ако опазите Краљицу Ноћи, ако је видите да уђе у крчму, не пуштајте је више напоље. То можете да учините на врло лак начин. Ако уђе у коју собу, ви одмах затворите врата, и она неће моћи да бежи.“

„Али ни једна врата немају брава, Монсињоре!“

„Онда прикуцајте даскама врата,“ одговори Инго. „Ми морамо ухватити ту тајанствену женску, само на тај начин дознаћемо ко се крије под оним покривалом!“

„Дакле и ви ћете доћи у крчму?“ упита Фра Ђузепо.

„Може бити, смирени брате, али не верујем да ћу доћи са Брабантинијем. По свој прилици доћи ћу сам!“

„Светлост на прозору од крчме биће вам путовођа, Монсињоре!“

„Добро! Само нека је што јаснија, Фра Ђузепо,“ одговори Инго.

Калуђер се опрости и изађе напоље. Он се журио да што пре стигне до крчме, како би могао прикривен да пази на све што се догађа у крчми и њеној околини.

Пошто је Инго сам остао, шеташе неколико тренутака. За тим стаде и подиже руку претећи.

„Хоћу да те се отресем, несносни свезналче, а овог пута нећеш ми измаћи,“ рече он, а из очију му севаше ватра. „Баруштине око Мирана велике су. Ако ти у једној таковој нестанеш? Бољег средства нема да те се отресем, Брабантино! Ако залуташ у баруштинама или житком песку, ако наиђеш на житак песак, тај ће те полако давити, и ти ћеш онда бити изгубљен! Ти се нећеш више повратити натраг!

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

32—40

ПОЗИВ НА ИГРУ

најновије новчане

295 Хамбуршке Лутрије

Ова већ одавно позната светска Лутрија гарантована је непокретним имањем, а ујамчена контролом највише власти у Хамбургу: Састоји се из 980000 Лозова од којих у седам пута извлачења више од половине Лозова морају добити.

Главни су добици у свих седам вучења и то са премијом:

500.000 Марака

а по наособ **300.000, 200.000, 100.000, 75.000, 70.000, 65.000, 60.000, 55.000 50.000** и т. д.

Ради тачнијег обавештења ове Лутрије ја на захтев дајем бесплатно „Распоред“ на српском језику, из кога се све опширно може прегледати.

Но вучењу сваки играч добије безплатно званичну листу од извучених добитака.

Цене су Лоза за прво вучење:

I. **Цео Лоз 8.40 дин. ½ Лоза 4.20 дин. ¼ Лоза 2.10 дин.**

Лозе за прво вучење већ су стигле и код подписатога одмах могу се узети.

Ђорђе Р. Одавић
Београд.

28. 30. 3. 6. 8. 13

КО ЈОШ НИЈЕ НАШАО квартир има у доњој Јованновој улици бр. 19 са 4 до 5 соба а и мање се издаје са ниском ценом. — Испод кварта дорћолског — може се одмах уселити.

Стојан М. Ђурђевић
1,3 учитељ II. раз. на Дорћолу

ИЗГУБИЛА САМ КЊИГУ № 291 на којој сам узимала посао из војне шиваре, зато је оглашујем за неважећу.

1—1 *Евица Сувајџић.*

О СЛАВИ МОЈОЈ 1. НОВЕМбра није ми могуће примати честитања.

Др. Ђ. Димитријевић
пет. нед. 1—2

ЧОВЕК са ЖЕНОМ, човек стар стар 25. а жена 22. г. обоје Срби, траже обоје службу у каквој великој кући; са добрим документима, а за сваку без разлике услугу и службу обоје су способни.

Умољавају се поштована Г. Г. коме буду ово двоје потребни да пошљу своју адресу ономе уредништву како би се могли одма јавити. 5—3

Нико неће дознати где си, нико неће дознати како си нашао смрт! — — —“

„А светлост на прозору од крчме?“ настави Инго даље са ђаволским осмехом. „Фра Ђузепо добро се постарао за тебе! Он не зна да ћете баш то, што се он тако добро постарао, намамити тамо, где ћеш наћи смрт! То ће ми испасти за руком! План је врло добар! Више ти никако не верујем, саможиви Брабантино! Ти хоћеш да ме упропастиш само зато, да се награбиш мога богатства; ја познајем твоју грамзивост — знам да си осиромашио, и да то мораш пошто по то да прикријеш! Са дана на дан све већма увиђам, да те морам уклонити с пута! У твојој близини осећам да сам несигуран! Изгледа ми као да зависим од тебе! То нећу, не могу дуже да подносим! Твој последњи час приближава се — са тог пута што води крчми, ти се нећеш вратити натраг! А ја ћу ухватити ту тајанствену Синьору, Краљицу Ноћи! Ухватићу ону, која се усуђује да ноћу тамо долази, која све зна, па чак се усудила да уђе и у моју палату! Ја морам да дознам ко се под покривалом крије. Та жеља непрестано ме мучи, али ће се и она испунити, и то скоро!“

XVII.

Крчма код Палме

Андреја и ловац мртваца очекиваше са нестрпљењем Едиту. Они су седели испод једног дрвета пред крчмом.

Оним једним путем, који је окољен баруштинама и житким песком, долажаше један калуђер.

„Ено долази Фра Ђузепо,“ рече младић што послужује.

Калуђер се лагано приближаваше и посматрао је све оне, што седе пред крчмом. Поздравивши њих, његов поглед заустави се на Андрежу и Јакопа. За тим приђе к њима.

„Јесте ли и ви путници, Синьори?“ упита он Јакопа и седе код њиховог стола. „Чини ми се као да сам вас негде видео!“

„Може бити, Фра Ђузепо,“ одговори Јакопо. „Ја сам често долазио овамо.“

„Чудно ми је да не знам ваше име,“ настави калуђер. „Али ипак ми се чини да сам вас виђао на острву мртваца!“

„Ја сам Јакопо, ловац мртваца!“ изјави Јакопо.

Андреја гурне неприметно Јакопа.

„Не казујте му моје име,“ шапне му врло лагано.

„Сад вас познајем! А шта ћете ви овамо, Јакопо?“ упита калуђер.

„Ми очекујемо једну Синьорину, која се овде настанила,“ одговори Јакопо.

„Ено је, она баш сад долази овамо,“ рече калуђер и устане од стола па оде у задњи крај крчме, учинивши се као да га се мало тиче, шта имају ови са Синьорином.

Едита се приближаваше крчми. Лаким корацима али пажљиво је ишла оним уским и опасним путем. Она је дивно изгледала. Беше тако лепа, да би је сваки гледао са чуђењем.

„Она је!“ рече Јакопо.

„Како лепо изгледа Синьорина! Тако ми Бога, она је с дана на дан све лепша! Ах, само да је покојни граф жив, па да види своју љубимицу!“ рече Андреја и устане. Ловац мртваца такође је учтиво поздрави.

Едита гледаше са чуђењем у ову двојицу. —

(наставиће се)

Власник Мекинијан и Кимпановић штампа Мекинијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 207 Београд, Субота 29 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Од 1-ог новембра до крајаго дине, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „*Малих Новина*“, налазиће се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 29 Атанасија и Авра.
Католички: 10. Андрија Авел.
Сунце излази: у 7 сах. 14. м. залази 4 сах. 46 мин.

Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат 5 77
Наполеон 9 61 7/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Седница Краљеве Академије. У недељу 30. ов. месеца биће у сали Велике Школе XVI свечана седница краљевске Академије на којој ће се извршити свечани проглас академика г. Михаила Валтровића. Он ће том приликом прочитати своју расправу: *Поглед на стару српску црквену уметност*

*

Литерарно вече. Као што смо извештени, ових дана приредиће се литерарно вече с игранком. Ми још нисмо у стању да тачно известимо наше читаоце с самом месту где ће та забава бити, али у главноме ћемо рећи, да ће на тој забави, као што већ и назив носи, бити прочитани најновији радови наших млађих књижевника уз озбиљно предавање каквог опробанијег књижевника. Имали би само још то да додамо, да ће сама та забава имати једну од племенитијих цељи.

*

Ванредна седница. Данас у вече одбор општински имаће ванредну седницу на којој ће се решавати једно врло важно питање односно напретка саме престонице.

На тој седници поднеће се извештај комисије, која је истраживана исворску и подземњу воду у околини Београда.

Резултат рада ове комисије, као и шта одбор општински буде одлучио, јавићемо нашим читаоцима.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Лупешка чета у околини Прага.** Ово дана убио се у близини Прага неки млад сељак на тај начин, што је легао пред жељезнички воз. Сад се дознало, да се убио за то, што је био члан неког лупешког друштва, те је сада био дошао ред на њега, да изврши неку крађу Он то није могао да учини, па да избегне што га је након себе оставио, вели самоубица, да су се чланови тога красног дружења одрекли — Бога. Свет је јако узрујан овим открићем.

* **Велика крађа** изведена је ово дана на централној пошти у Берлину. Украђена је једна поштанска кеса, која је била с возом жељезничким приспела из Келна. У тој кеси било је осим новаца, још и веома важних дописа немачког посланства у Паризу. Природу тих дописа расветљава најбоље то, да су исти из Париза у Келн пренети по нарочитом куриру. Крадљивце су међу тим већ ухватили у Хамбургу. Крађа је тако извршена, да се један крадљивац, који је пре тога служио на пошти, те манипулацију познавао, преобукао у одело поштанског чиновника, тако прерушен кесу измамио, те је кроз прозор добацио својем другу, који је на сокаку чекао. Веле, да је било украђено папира у вредности преко три милијуна; само талијанске ренте било је преко један милију лира. Крадљивци били су пет дана у Хамбургу, док су их ухватили. Други лупеж је по занимању бравар.

* **Прешао у Мухамедову веру.** Епископ јерменски Карекин јурганске, артакијске и марашке у Малој Азији прешао је заједно са својом матером у Мухамедову веру. Епископ је добио име Ахмет Муктар а мати Фатима Мунира.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од 28. о. м. доносе следећи распис Министра унутрашњих дела који је послао телеграфским путем свима окружним начелствима и управи вароши Београда: Препоручујем начелству, да најозбиљније нареди свима подручним му среским и општинским властима, да своје пресуде по иступним делима, које доносе казну затвора, и које би се затекле неизвршене пред идући избор повереника и посланика за Велику Народну Скупштину, у то време не извршују над оним осуђеним лицима, која имају права бирати повереника, као ни над онима, који су за повереника изабрани, како би и једни и други имали прилику употребити своје бирачко право; него да извршење тих пресуда одложе док не прођу ти избори.

Ако би где, пре него се добије ова наредба, било предузето извршење такве пресуде, а до одређеног дана за избор повереника или посланика не би се она мог а извршити, нека се осуђени пусти, да употреби своје бирачко право па после тога нека настави издржавати досуђену му казну.

Том приликом нека се тим начелима да на знање, да ће оне одговарати за противно поступање овој наредби.

По овоме нека се начелство — управа — управља.

И даље, распис министра унутрашњих дела свима окружним начелствима односно избора за велику народну скупштину:

Ви сте већ примили распис мој од 19. овог месеца, којим вам је саопштен указ Његовог Величанства Краља о избору посланика на дан 20 новембра ове године за Велику Народну Скупштину, сазивану на дан 1. декембра ове године у Београду.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (127)

„Андреја! Ви овде?“ рече она и пружи му руку. Другу пак пружи Јакопу, и срдачно их поздрави.

Стари Андреја хтеде јој пољубити руку, али она не дозволи. Андреји пођоше сузе на очи.

„Ах, Сињорина!“ рече он полуугушеним гласом. „Како се је све променуло. Готово бих плакао и дању и ноћу.“

„Шта је са вама, Андреја?“ упита га Едита. „Ја не слутим да је какво добро!“

„Да ли би примили код вас, вашега старог слугу, Сињорина?“

„Од свег срца, Андреја!“

„Тешка се судба вије над мојом главом, у овим старим годинама! Жалосно је што се све овако морало догодити! Како би све друкчије било, да стари господар није отишао са Галером да се бори са Ускоцима!“

„Вас је отерао Инго Фоскари, Андреја?“

„Ах то није ништа! Он је хтео још нешто више! Хтео је да ме убије, Сињорина! Претио ми је смрћу! Ја сам морао да бегам, само да сачувам овај јадан живот!“ —

„Сиромах, добри Андреја! Ја сам се тога давно плашила!“

„Он се на један мах на мене страшно ражљутио. Готово је био побеснио. Услед тога, ја нисам могао да радим друкчије, ја сам му казао да није граф Виргилијо, да сам се преварио због његове наличности!“

„Да сте и пређе тако храбри били, да сте му одважно стали на пут,“ одговори Едита, „било би боље. Ви сте чули кад сам ја казала да га не признајем као графа Виргилија! Мени је одмах пало у очи његово понашање, и по томе сам знала да он не може бити мој брат Виргилијо. Његово је понашање са свим друкчије!“

„Ја сам био тада заслепљен, био сам бунован, ни сâм нисам знао шта се догодило са мном! У оном тренутку учинило ми се да гледам пред собом младог господара!“

„А сад је настало кајање за ваш пређашњи поступак?

„Па и ви сте, Сињорино, отерани из куће ваших родитеља! Срце ми се пара кад помислим на то.“

Та ко је имао веће право да управља са имањем старог адмирала, сем вас и младог господара, правог Виргилија? О! Како би све било друкчије!“

Стари ловац мртваца пажљиво слушаше овај разговор. Он није приметио да Фра Ђузепо пази на све, што се догађа пред крчмом. Ноћ се већ беше спустила.

Уобичајено је, да се пред изборе народних посланика издају окружним властима од стране министра унутрашњих дела упутства, која се тичу радње тих власти, и задаћи њиховој за време избора у цељи, да се они правилно изврше.

Приликом последњих избора посланика за Народну Скупштину, министар унутрашњих дела под 22. јануара 1888 године издао је ради те цељи распис полицијским властима. Тај распис гласи:

„У изборном закону скупштинском није одређено кога дана треба да се изврше избори повереника у срезовима, као што није одређено ни место, у коме ће бити изборна среска скупштина, ни ко ће одредити то место.

Члан 25. изборног закона скупштинског одређује само, да тај избор буде пре рока, одређеног за бирање народних посланика, а члан 54. истог закона упућује изборне повереике, да дођу на изборну среску скупштину у место, које је „означено“ за среску изборну скупштину.

Које је то означено место и ко треба да га означи — закон не казује.

Ова неодређеност изборнога закона у два ова врло важна момента изборног кретања може и нехотице послужити као средство, да се бар у неколико спречи слободан израз народне воље и даде повода више или мање умесним жалбама и дебатима у народном представништву.

Истина, ове се неодређености и празнине закона изборног могу исправити и стално уклонити само оним путем и начином, којим су и постале — путем законодавним. Али док се то не постигне, мислим, господине начелниче, да се, у духу, самога изборнога закона а без икаквих повреда његових одредаба, могу дати неки упути, којима би се, ако не сасвим сузбиле, а оно свакојако на мањи број свеле неправилности које су у след ове неодређености тако често виђане на изборима скупштинским.

Тако, прави смисао члана 52. изборног скупштинског закона о броју повереника, које свака општина у срезу има да изабере, тај је, да два повереника долазе на 50 пореских глава, без обзира на то, колику непосредну порезу ових 50 пореских глава плаћају.

Даље, потребно је да општине, чим пречисте и сврше послове око бирачкога списка (чланови 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 изборнога закона), ускоре са избором повереника, и ако је могућно, изврше их на неколико дана пре самога избора посланика, да би изабрани повереници имали што више времена размишљати и договарати се о избору самога посланика.

Како пак избор места за држање среске изборне скупштине по уобичајеној практици припада надлежној полицијској власти, пошто о томе нема никаквог законског прописа, то ће се она постарати, да то место буде колико је могућно на средокраћи среза, ако не би било угодно само место општинског суда, где је среска канцеларија Исто тако надлежна полицијска власт постараће се, да се о месту, где ће бити изборна среска скупштина, благовремено известе сви повереници, како у том не би било никакве забуне.

Како влада Његовог Величанства Краља жели, да избор народних посланика буде потпуни израз слободне изражене народне воље, то ћете, господине начелниче, строго мотрити, да се слобода избора ничим не омете.

Према овоме, господине, дужност полицијских органа биће, да увек притеку у помоћ председнику изборне скупштине ради повраћаја реда, кад их овај за то писменим актом позове. У таквом случају полицијски ће се органи постарати да што пре поврате поремећени ред, са свом смотреношћу, коју захтева углед и достојанство државне власти, избегавајући све оно, што би носило карактер утицања на овакав или онакав исход избора и уклањајући с изборнога места, чим поремећени ред буде повраћен.

Саопштавајући вам, господине начелниче, ове моје упуте, ја вам препоручујем, да их саопштите одмах и потчињени вам органима и општинским властима ради њиховог управљања, па да се и сами по њима управљате и о тачном и савесном извршењу њиховом озбиљно старате.“

Као што се види, овим расписом исцрпно је обележено поступање при избору народних посланика, а тако и круг рада полицијских власти и њихових дужности у тој прилици.

Потребно је, дакле, да се избори повереника изврше онако, како је то обележено у побројеним одредбама изборног закона, и да полицијске власти при томе избору поступе у свему онако, како је у поменутом распису изложено.

И да не би било какве год несугласице и пометње приликом избора повереника и посланика, као и рада и држања полицијских власти праликом тих избора — давањем нових упутстава — то вам препоручујем, да се по напред изложеноме и ви и подручне вам власти тачно управљате.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Трговачки уговор са Швајцарском. Угарски службени лист објављује, да ће трговачки уговор Аустроугарске са Швајцарском остати у важности и онази до краја ове године.

Отпремање робе на Ријеци. Из Ријеке (Фијуме) одвезло се у последње време много робе морем, те су за то и умножени антрепоти. Овим је нестало тегоба око отпремања робе, на које беше у последње време много тужаба. Пошто су сад у промету настали нормални одношаји на Ријеци, то од 23. о. м. може трговачка роба у ријечким антрепотима лежати 21 дан, зашта се ништа не плаћа, дочим се до сад морало плаћати за њу чим буде лежала у антрпоту више од 14 дана.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 28. Октобра 1888.

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Љубисав Старчевић из Ужица и Мијаило Павловић из Јагодине због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Јулијус Писарчић и Ђорђе Обрадовић бравари, Илија Кулчар кувар и Алекса Петровић каф. због неуписа слугу; Гига Малица фијакерист што је покушавао наплатити већу таксу; Драгутин Мирковић због скитње; Петрија жена Марка Вукотића што није јавила странца, Риста Малетић због неморалног владања и Илија Наумовић каф. што је држао отворену кафану.

*

(*Неред*). Јуче око 8 сахати Васа Врбовац бив пандур тукао се с Јованом Врбовцем служитељем, и том приликом нанели су један другоме повреде и направили велику ларму и неред.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Црногорски шематизам. После пуних педесет година, ушла је опет у штампу „Грлица“ календар црногорски са шематизмом, под уредништвом Др. Лазе Томановића, који се сад настанио на Цетињу и примио државну службу.

*

О Бугарској. У Лондону је изашло, у издању Томе Лори-а, дело под насловом The Bulgarion and his Neighoyrs at home.« У истоме се описује Бугарска, њена депота, која је још и неколиким сликама приказано, уједно се описује њено становништво.

ПРИВРЕДА

Кварење вина и начини како да се поправе.

(Свршетак)

Ако је вино такво почело да се квари а још није изгубило своју јачину, онда још има наде, да ће се поправити и то тим начином, што се претаче у друго буре у коме је било добро вино и које је најпре сумпоровано. При претакању, треба купити од прилике 2—3 литра шпиритуса и то чистог без икаквог мириса, па га усути у вино. Ако је, међу тим, вино толико покварено, да се не може овим путем поправити, онда нам ништа друго не остаје, но да га помешамо са два пут већом количином младог и јаког вина.

Ако је кварење вина наступило у скоро по берби, те имамо на разположењу комине од доброг вина, онда ће ће бити згорега, ако се покварено вино смеша са истом комином. После овога мешања са комином треба вино у недељи дана бар два пут претакати.

Поправљено на тај начин вино оставља се, да стоји једно месец дана на миру, и ако видимо да није бистро онда га треба избистрити а по том преточити у чисто буре и добро затворити.

5) *Горчило вина*. Укус нагрк добијају кад кад и стара вина, и веома је тешко уклонити горчину. Ублажити горчину можемо или мешањем таквог вина са младим, које је исте јачине или опет са скорашњом комином.

Ну, како је често пута немогуће употребити наведени начин, то се онда можемо послужити овим. Треба предузети бистрење са беланцетом и тако оставити вино на миру месец дана, а после истека тога времена,

---

„Ви још не знате, Јакопо,“ рече Андреја ловцу мртваца, „да постоји једна тајна у Мирафиједоровој породици? Али та тајна сад може да се каже, та ја бих је свакоме казао. Синьорина је рођена кћи старог адмирала!“

„Шта говорите? Синьорина је кћи старог графа?“ упита Јакопо.

„Нико то не зна, али је ипак права истина! Адмирала је смрт снашла изненадно, а он је хтео, чим се с пута врати да јавно каже како је Синьорина његова рођена кћи! То је старог графа много мучило, он је морао много да трпи!“

„То нисам знао,“ рече Јакопо.

„Па кажите сами, Синьорина, зар вас није покојни граф љубио и чувао као своју кћер? Њега је јако болело, што вас није могао одмах јавно признати да сте његова рођена кћи! А ви Јакопо сад треба да дознате како је све било! Треба да дознате зашто није могао да оствари своју једину жељу, и ако је био неизмерно богат, и у тако високом звању,“ настави Андреја. „Ја знам све! Баш само његово високо звање било је узрок, те је имао горке часове! Колико се пута он кајао што је примио Адмиралски шешир — са њиме је примио на себе тешке дужности, које су га теретиле и мучиле; али је после доцкан било да се ослободи свега тога! Ви знате како и шта код нас бива. Он више не беше господар од самог себе, господар своје воље! Он је зависио од ћефа Савета десеторице! Ја знам колико је пута он седео међу њима, брижан и незадовољан са својим звањем!“

„Сиромашни оче мој!“ рече Едита.

„Покојник је хтео да се венча јавно са вашом племенитом мајком, Синьорина, јер је љубио, јер је обожавао! Он је хтео јавно пред свима да је назове својом женом, и вас да призна као своју рођену кћер, али то није дозволио високи Савет!“

„Сад разумем,“ рече Јакопо. „Високи Савет није дозволио с тога, што је мислио да ће држава наследити сва богатства старог Адмирала, пошто је он био доста слаб, па су се надали његовој скорој смрти!“

„Високи Савет приморао га је да задржи звање Адмирала, и да оде на онај пут, одакле се више није ни вратио!“ настави Андреја. „О! Како је њему било тешко да се растане од Синьорине, јер је љубио безгранично! И ово још треба да знате: лажни наследник зна све ово! Он је добио једну флашу од Сенатора Брабантинија, а у флаши беше некакав исписан пергаменат — — — —“

„То је та флаша коју је моја кћи нашла поред обале,“ рече Јакопо.

„Па шта је с том флашом?“ упита Едита.

„У тој флаши биле је важно саопштење, које се тицало вас, Синьорина. Тај пергаменат исписао је покојни граф својом руком, ја не знам шта је написано, јер га нисам могао добавити. Лажни наследник изгорео је пергаменат а флашу разбио!“

„То је та флаша што сам је ја сакрио, а Брабантино ми је силом одузео,“ рече Јакопо. „Камо лепе среће да сам је вама предао, Синьорина!“

„Сад је све доцкан,“ настави стари слуга. „Флаша је уништена! Пергаменат је изгорен, тестаменат покојног Адмирала, ја нисам нашао, а са њиме бих вам могао помоћи, Синьорина, да дођете до вашег права! То, што ја знам да сте ви рођена кћи покојног Адмирала, није ни од какве хасне!“

и преточити га у буре из кога је оточено добро вино и које је буре најпре сумпорисано.

Ако не помогне овај начин да се горчина ослаби или ублажи, то онда треба продуживати исти начин непрестано дотле, докле се горчина не уништи, у противном случају, треба узети суво и добро буре па налити у њ' пола литра шпиритуса па запалити да сагори, а после овога буре насумпорисати и тек после свега овога усути у њ' покварено вино.

Сем овде побројаних болести или махна, од којих вино пати, има још, али овди нисмо ради да их навидимо; ну овде ћемо само још да чаведемо то: какав утицај или дејство има топлота или хладноћа на вино.

Кад на вино дејствује топлота, било да је подрум рђаво подешен те се не може у њему да одржава стална и подједнака температура, било опет да се буре са вином где год држи, где се ватра ложи, што у опште не треба никако допустити, онда вино почне да ври, услед чега неопходно је нужно да се неки део вина оточи из бурета, ако је пуно, и ово остави отворено да улази унутра спољни ваздух. Од овога врења, вино се замути, промени боју и заудара.

Да би се зауставило врење треба узети леда или хладне воде па облажити или поливати буре, или што је још боље да се вино одма преточи у друго буре, које јако насумпорисано и смести ухладан подрум.

Ако се само по себи вино неизбистри, онда треба употребити које од наведених стрестава, па га изистрити.

Кад дејствује хладноћа на вино, онда се често дешава, да се у буретy смрзне. Не треба никада чекати дотле, докле се лед не откраји у буретy, већ треба одма вино оточити у друго буре, у ком случају ми ћемо истина изгубити на количини, али никада на квалитету самог вина, а то због тога, што се услед замрзњавања, само водени делови замрзну, а вино остаје и постаје јаче, има више алкохола. Ако ли се пак пропусти и не поступи као што сада поведосмо, но се сачека, да се лед у буретy откраји, то ће онда вино изменити своју боју и постаће слабије; и у таквом случају неопходно ће бити нужно, да се вино преточи у насумпорисано буре а при том да му се дода и нешто мало чистог винског шпиритуса, за тим избистру и у том стању на миру остави неколико дана, после чега тек да се преточи у друго буре.

Ово замрзњавање врло је добро средство да се вино поправи, т. ј. да концентрисаније постане, у след чега у стању је да се очува на дуже време. Замрзњавање вина, може се рећи није никада штетно, сем случаја, када вино није преточено, и кад се у том случају замрзне, онда добије неки стран, непријатан укус и склоно је да се квари.

Из свега досадашњег нашег говора о кварењу вина и начинима, како да се поправе, ми смо видели, да су у главноме нужна ова средства: рибља бешика или туткало, сумпорисање бурета, претакање и мешање поквареног вина са таквим, које има исте особине и исту квалитету али које само није покварено, или место вина да се покварена вина мешају са добром и скорашњом комином. О првим трима средствима довољно смо напред говорили; али што се тиче последњег, т. ј. мешања, нужно је напоменути, да је доста тешко одредити нужну количину било вина било пак комине, која би се могла употребити па да се цељ са свим постигне; јер та количина зависна од је степена колико је вино покварено као и од времена за које би се имало вино да поправи. Али, најбоље ће се учинити ако се тога ради, проба прави и то на тај начин, што се у какво стакло успе поквареног вина и смеша, било са вином или комином и остави 24 часа да стоји. После тога времена, моћи ће се довољно да оцени, да ли је довољна на извесна количина вина или комине била за поправку вина. Према томе кад се зна, која је количина вина или комине била довољна за поправку та пр. 5 литара вина, знаће се јамачно да одреди и за један хектолитар.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Раскош и сиротовање Карла VII. У једном делу, што је пре неколико година изашло о француском Карлу VII; један је писац окарактерисао његову владавину изразом раскоша и крајње сиротиње, што се у осталом може сматрати као девиза целе епохе. И ако је било доста часова што је проводио у огромној беди, Карло је често бивао прави распикућа. Године 1423, 18. фебруара, дао је у залогу један велики дијамант, познат под именом »Miroir«, не да би исплатио своје дугове, или да би подмирио ратне трошкове, већ да би обасуо своје љубинце накитом и златним посуђем. На две године пре тога, дао је двама заступницима право, да могу позајмљивати велике суме новаца, ма под којим интересом, дајући интабулацију или продавајући његово имање, тврђаве и државно имање, како они нађу за сходно. А сав добивени новац био је потрошен на талијанско одело, на куповину једног мача с кадифеном ножницом, за шта је плаћено 3300 ливара, за тим на украс неког шлема и за неке златарске ствари, купљене у Италији, за шта је издато 7850 ливара. Један покрупан ајгир, рђе лаке, кога је хтео да поклони орлеанском копилану, био је купљен за 8700 турунских ливара. Сем овога, чињио је велике, управо огромне издатке на кујну, и толико се задужио, да је на послетку дворски касапин, Петар Анжоран, одрекао и даљу набавку меса за двор, док му се најпре не исплати оно што му се дугује; набављач живине, следујући овом примеру, пошто је узалуд тражио 199 фуната и дванаест су а, што му се имало плаћати, престаде доносити живину, а обућар врати обућу, што је већ донео краљу.

Један кроничар из тога времена, спевао је и неколико стихова, да би што боље обележио јадно стање овога краља између осталог и овако је казао:

„Једног дана, за време гозбе, Хира и Потоп седајући за сто, видеше да немају ништа друго за јело, осим једног овчијског репа и мршава два пилета.“

При свем том, додаје кроничар, овај су мршави ручак служила два храбра капетана у сребрном посуђу, јер и у време највеће оскудице, Карло је јео и пио из златног или сребрног посуђа.

ШАЛА

Тражи! Шегрт честита газди нову годину. Овај му да стопарац. Шегрт испусти новац; хитро се сагне, дохвати га и даље тражи по поду.

Газда. Шта тражиш?

Шегрт. Стопарац сам нашао, али сад тражим онај динар што сте ми га мало час дали.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 27 Октобар

кил	13431	Жита	11.05
„	48156	Сувих шљива	23·50
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	4453	Кукуруза стари	8.55
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	1043	Јечам	8·—
„	1184	Овас	8.—
„	474	Раж	7.75
„		— Мекиња	·——
„		— — Кријa	—.—
„	875	Пасуља	24 —
„	151	Орања	21.—
„	475	Кајмака	130.—
„		—— Коре брезове	—.—
„	85 70	Сена	3.—
„	20855	Сена	4.50
„	800	Сламе	2.50
„	68	Меда	65.—
„		—— Лоја топљеног	—.—
„		.— Сочива	— —
„		— — Ћумура	—.—
„	9887	Крушака	1.95
„		—— Грожђа	47.50
„	185	Сира	87·—
„		—— Свиња	—.—
„		— кис. купуса	—.—
„		— кожа гов.	—.—
„	462	Лука цр.	7.00
„	24	Лука бела	30.—
„		— — Арнаутка	—.—
„	7025	Кромпира	8.00
„		— Вуне овче	—.—
„		— Шишарке	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	95050	Вина црна	18.—
„	200	„ бела	—·—
„		— Комовице	—·—
„	1950	Ракије меке	28·—
„		„ љуте	—·—
„		Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	пар	Крава тешки „	—·—
	„	„ „ „	—·—
	„	Свиње мрша. до „	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	·—
1	„	„ Јарећи	·—
1	„	„ Кандака	·—

„Лакше! Фра Ђузепо пази на нас,“ шапне Јакопо.

„Шта ли ће сад бити, Сињорина? Ја морам да бегам, јер ће ме тај Иго Фоскари убити, ако ме ма где нађе,“ рече Андреја. „Могу ли да останем код вас, Сињорина? О! Како бих вас радо служио, као и пређе што је било!“

„Мени није потребан слуга, Андреја,“ рече Едита са тужним осмехом. „Али ви ћете остати овде у крчми. Соба има доста, а Фра Ђузепо није тако скуп!“

„Већ је мрак, ја треба да се вратим натраг,“ рече Јакопо. „С богом, Сињорина, свемогући Бог биће у помоћи да се све ово обелодани! Ја ћу се молити њему за то!“

„Ви сте врло добар, Јакопо. Ја знам. Поздравите Нелу, с Богом!“

Јакопо се опрости и са Андрејом прође поред Фра Ђузепа и поздрави га. За тим оде својој гондоли која је стајала поред обале.

И остали гости већ су отишли. Едита и Андреја беху сами.

Млади служитељ диже са столова нехаре и остале ствари.

Андреја упита Фра Ђузепа где ће да преноћи, и овај га уведе у крчму. Едита уђе за њима. У дугачком ходнику горела је лампа. Фра Ђузепо узме лампу и осветли једне старе степенице. Соба где је обитавала Едита беше на доњем боју. Она им рече лаку ноћ и уђе у своју собу.

Андреја упита Фра Ђузепа неби ли могао и он доле да има једну собу. Фра Ђузепо одведе га у једну собу која је била до Едитине собе. У тој соби беше постеља, један мали сто и неколико столица. Врата од собе нису се могла закључати. Исто тако и велика капија, која води у ходник, није могла да се закључа.

Кад је Андреја отишао у одређену му собу, Фра Ђузепо изађе из крчме на поље. Млади послужитељ пожели му добру ноћ, и успење се горе, на кров крчме, где је била његова собица.

На пољу не беше сад никога више. Свуда у наоколо владаше тишина.

Из далека чу се час по крештање барских тица. Ноћ беше врло мрачна.

Пошто је Фра Ђузепо дуже времена стајао на пољу, и пажљиво прегледао сву околину око крчме, врати се у крчму. Кад је ишао кроз дугачак ходник, његови су кораци потмуло одјекивали. Он узме једну велику лампу и попе се уз степенице. Ту застаде за један тренутак.

У целој крчми владаше мртва тишина.

Фра Ђузепо није знао је ли већ дошла у крчму женска са црним покривалом. Ако није дошла, она ће сигурно доћи. С тога није хтео да је изненађује и попаши пре, но што Брабантино дође у крчму.

(наставиће се)

1	„	„ Зечији.	—·—
1	„	„ Козији.	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ОГЛАСИ

У јучерањој седници општинског одбора решено је, да се 29 октомбра т. год. а то сутра, држи и последња лицитација о закупу цубока од говеђих месарница за рачунску 1889 годину почињући од 21.100 дин. као цена која је општини понуђена.

У име кауције даје се у место 3.000 дин. само 1.500 дин. и аренда се полаже месечно у напред у место три месеца како је до сада било.

Ово је са тога учињено да би се дала могућност и нижој класи да може лицитирати и узети под закуп ово право.

У осталом остају већ постојећи услови.

Позивају се сви они који би ово право хтели узетя под закуп да дођу на лицитацију која ће се сутра тачно у 5 сати по подне закључити у општинском суду.

Из седнице суда општине Београдске СН. 2147. 28. октобра 1888 год. у Београду.

ЖИРОПАЂУ у Манастиру Јошаница а у месту званом „Велика Планина“, коју сам закључио као закупац са игуманом манастира Јошанице по у говору потврђеном начелником среза Беличког, од 6. Септембра 1888. г. под бр. 9966 издајем одма, које вољан узети, нека се подписатом ради погодбе обрати где ће ближа извешћа добити. На Жиропаћу им а право одма до 15. Марта, 1888. год закључно.

Митка Мишић
2—2 трг. из Јагодина.

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 5—30

КО ЈОШ НИЈЕ НАШАО квартир има у доњој Јовановој улици бр. 19 са 4 до 5 соба а и мање се издаје са писком ценом. — Испод кварта дорћолског — може се одмах усселити.

Стојан М. Ђурђевић
2,3 учитељ II. раз. на Дорћолу

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Куманула
господска улица Нр. 21

ИЗГУБЉЕНА су са ланца два мала златна прстена на златној алци. на једном изрезано име Елодија Љ. М. а на другом књига са пером као и писмена Е. Љ М.

Држи се да су изгубљена у реону између министарства спољних послова — финансије до куће „Вила Лаудон“ — Енглезовац.

Ко буде добар да нађене ствари донесе добиће у име награде 10 дуката, а ко би проказао гди се налазе добиће добру награду. 3—3

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

32—40

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

29—50

Власник Мелентијан и Кимпановић штампа Мелентијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 208 Београд, Недеља 30 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
ЗА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г. Ђорђа Вајферта 100 килограма 1. динар и 40 пара динарски постављено у кући.

1—6

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 1—10

Под кирију

Издаје од 1-ог новембра о. год. један дућан у својој кући у Књаз Мих. улици. 1—3

До 200 кила хартије за паковање, у великим табацима, на продају. Питати уредништво

Од 1-ог новембра до краја године, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „*Малих Новина*“, налазиће се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 30 Св. Мрата к. Мил.
Католички: 11. Мартин влад.

Сунце излази: у 7 сах. 22. м. залази 4 сах. 46 мин.

Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·61½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Из позоришта. Синоћ је у народном позоришту одигран нов комад „Гаван“ од Анфолса Доде-а (у оригиналу се зове „Набоб“), за који смо јавили још раније да се чине припреме.

*

Статистика суђења у општини. Знајући да и то може имати интереса за читалачку публику, прибрали смо статистику суђења за ову годину у нашем општинском суду, а за прва 9 месеци. Тако у јануару је било 185 рочишта; у фебруару 215, у марту 245, у априлу 111, у мају 333, у јуну 236, у јулу 264, у августу 244, у септембру 294; свега је дакле донето за ових 9 месеци 2127 пресуда а сем ових, било је још 1611 забрана. Ово смо за то донели на овом месту, што хоћемо од сад што је могуће више да се занимамо статистиком наше престонице, која може имати великога интереса за читалачку публику.

*

Ангажована. Госпођица Вукосава Ђурковићева, за коју смо јавили да се са добром срећом окушала на нашој позорници, чујемо, ангажована је за чланицу нар. позоришта.

*

Покушао да се удави. Прексиноћ око 5 сати по подне, један човек по изгледу робијаш, покушао је да се удави и скочио је у Саву онако одевен, и одмах је извађен и однесен у болницу. Вели да је био у напитом стању.

*

Отпутовали. Јуче су првим возом отпутовали многи чланови либералне странке у Крагујевац, на збор те странке који се тамо данас држи.

*

Литерарно вече. Као што смо у прошлом броју јавили, литерарно вече биће на „Булевару.“ Поред најновијих радова наших млађи књижевника, који ће се том приликом прочитати, суделоваће још и чланови народног позоришта. Програм ћемо донети у једном од идућих бројева. А за сад ми са своје стране препоручујемо најтоплије нашој публици ову пријатну и корисну забаву.

*

Београдска срећа. И најсиротнији становник београдски, који би требао да се плаши зиме, са радошћу је дочекао ових дана први мраз наступајуће зиме, — са радошћу, што га зимус неће давити они грдни облаци жуте прашине (ташмајданског шљунка), која летос засипаше људе и у-

ПОДЛИСТАК

КРАЉ ЈЕДНЕ НОЋИ

I.

У једној кнежевини немачкој, коју ћемо назвати именом Најбург, владаше, пре извесног броја година, неки велики војвода Родолф, који бејаше већ прилично напојен деспотским идејама, кад се, после разног путовања, где је долазио у додир са разним и мудрим државницима, врати у своју кнежевину, одважнији него икад, да једном за свагда пречисти са побунама свога народа. Међу тим, моћ великога војводе не бејаше безгранична, а власт, коју тако чудновато злоупотребљаваше, би једном за свагда прекраћена једном врло лепом и интересантном околношћу.

Грофица Катарина од Ристела, млада удовица неописане лепоте, пробуди у кнезу ватрену љубав, и његова Светлост претрпи и то понижење, да својим очима види како се његово високо поштовање презире. Изненађење, стид и гњев још више раздражише његову страст и доведоше га већ у крајност. Али грофица беше пруског порекла и, што више, удовица једног генерала, који је умр'о у пруској служби. После узалудне претње, тиранчић се умири; он јој понуди и своју круну. Грофица га одби.

Кнез саопшти ову њену непристојност своме првоме министру, г. Конраду Блументалу, који одговори:

— Госпођа Ристелска отпутовала је летос у Париз, и по томе је јасно за што је то урадила.

Министар је добро погодио. Путовање грофичино у француску престоницу било је одиста у вези са понудом Родолфовом, који паде скоро у очајање.

У Паризу се упозна са подаником великога војводе, бароном Леополдом Стилбершким, и од тада беше заложено и њено срце и будућност.

Наскоро за тим барон дође у Најбург, и објави своје скорашње венчање с лепом г-ђом Ристелском.

Грофица је молила да ово заручење остане у тајности; али јој млади барон подвикну:

— Никакве тајне! хоћу да цео свет дозна моју срећу. Венчаћемо се у Најбургу, а велики ће војвода потписати наш уговор.

За тим оде сам, да извести кнеза о своме венчању с грофицом.

— Зар вам грофица није ништа казала? запита кнез.

— Г-ђа Ристелска ништа не таји од мене, одговори барон.

— Њаља да вам је казала да је љубим, да сам јој ја понудио своју руку? . . . Па зар вас то откриће није задржало и устукнуло?

— Да је грофица била осетљива према почасти што сте јој хтели указати, кнеже, устукнуо бих с поштовањем; али кад је она вољна да мени жртвује узвишено звање што сте јој понудили, могу је само још више љубити.

— То је лепо, додаде кнез, који, не

лице не дајући ока отворити; што га неће морити жеђ за водом, јер зими воде — и ако до зла бога мутне — увек више има, и што га неће трговати на свакоме кораку кужни задах сенкгруба и помијара, које летос скоро нико не пражњаше благодарећи „искуству“ данашњега поглавништва општинског, које у намери да отме стотинак динара више прихода, одигра читаву трагикомедију са јавним пословима: извожењем ђубрета и испражњивањем сенкгруба и помијара све на штету и шкоду сваке живе душе у престоници.

Нама су стизала са разних страна питања: за што одсудно не дижемо свој глас противу — нећемо рећи нерадње и нехата али свакако — противу врло чудноватих и ничим ке оправданих експеримената општинскога поглавице.

Увек строго пазећи да никоме и ничим и ничим не дајемо повода да нам пребаци пренагљеност и пристрасност (како данашњи г. председник општине схвата сваку осуду у београдским дистовима) — ми смо одлагали нашу реч.

Али данас, кад су минуле летошње патње београдског становништва; кад смо се сви уверили колико нас мудрим мерама ове године и лета усрећаваху из општ., и кад нам се не може рећи да смо намере и радове председништва осујећавали, данас и хоћемо и имамо права, да критички и објективно (праведно) проценимо користи, које грађани од своје општине имаћасмо за ову годину, што ћемо и презузети у скоро низом чланчића, у обиму простора нашега листа.

Ову данашњу белешку пуштамо највише у намери радоснога честитања престоничноме становништву што га као што горе рекосмо зимус неће давити ташмајданска прашина. И за то дајемо места овој следећој белешци:

Није у нас најгоре. У београдским круговима од пролетос чују се скоро на свакоме кораку питања; „од куда председништво општине сме да поправља калдрму са ташмајданском земљом место речним шљунком преко осуде у грађанству и јавности, и преко одлуке одборске и преко забране надзорне власти?

Ми мислимо да ипак председништво има нечије одобрење, или ако то не ово важда заклањајући се за указно постављење, налази да на туђ рачун сме да чини што хоће макар то било штетно по свеколико грађанство. Јер доиста ту скоро последњих лепих дана пред Митровдан, опет је неколико и то најзнатнијих улица („Кнез Михаилову“ и „абациjску“) оправљано са том нерстном ташмајданском земљом, која се на сувом времену диже као непробојна прашина, а на мочарном прави грдно блато, те ћемо тако у сред престонице имати да гацамо у кальузи (чим се отопи снег) ка по најгорој селској улици.

Ми дижемо глас на овоме месту, е да ли ће се једном наћи ко позван да стане овоме злу на пут. Јер ако се и с пролећа настави сипање ташмајданске земље по улицама онда не треба више апеловати ни на општински одбор, ни на надзорну државну власт, него изнети предлог да се Београд расели.

Од овога чуда, зла и покора већег има само у једној општини у Абисинији. Тамо се жута земља, на форму ташмаајданске, употребљује само тада када се калдрма ко с беде оправља; када се управо од истрајале боље, прави нова много лошија и ређа, те се руше земљом засипљу. Такве оправке, зли језици говоре, да се у тој абисинској општини врше само у два случаја; или код у буџетској партији на калдрмисање претекне што, па се пошто по то хоће све да утроши како би се могло мало више да заради; или се такве оправке врше кад се уздрма столица општинског управника, јер тада бржим и већим прометом може да се лакше створи пензиони фонд.

Ми ово веће зло у Абисинији од београдског испричасмо ради утехе Београђана, срећни што се оно у нас не догађа. Али, још да би и тога било, онда би наша београдска општина била потпуно таква као и та абисинска, којој име случајно не знамо.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Самоубиство детета.** Како се модерним васпитањем или боље рећи неваспитањем усађује у дечиjска срца прекомерна таштина, доказује најновији случај покушаног самоубиства у Бечу. Дванаестогодишњи син фабричара Макса Мура у Верингу скочио је ту неки дан с другог спрата на тротоар, те се тако озледио, да ће једва остати жив. Дете се хтео убити, јер га је учитељ у школи укорео, те укор јавио родитељима.

—

* **Ретки дарови заручници.** Ових дана венчала је се у Лондону кћи једног менажериста, девојка, која је из лавовског кавеза извела већ многу озледу и ожиљотину. Њезин је заручник такође био укротилац животиња. Отац је поклонио зету четири лава; неки пријатељ послао му са хаве пантера, наравно у кавезу. Кум је поклонио две змије, а брат невестин куну. — Мислимо да му је таст ипак поклонио најопаснију зверку — кћер.!

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Јучерање „Српско Новине“ доносе указе којима се: На предлог министра просвете и црквених послова Ђорђу Поповићу, писару III-о класе конзисторије епархије жичке, уважава оставку, коју је на државну службу поднео.

—

На предлог војног министра, а по саслушању министарског савета, решава: да се коњички потпуковник, Александар Симоновић, по својој молби, а због телесне неспособности, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе и коњички капетан I-е класе, Настас Нешковић, по својој молби и због телесне неспособности, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе, и пешадијски поручник, Петар Станишић, због телесне неспособности, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе и артиљеријски поручник, Милован Ђукнић, по својој молби и због телесне неспособности, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе.

—

На предлог министра финансије постављају се за чланове правичног одбора: г. г Марко А. Лазаревић члан касационог суда; Коста Н. Борисављевић члан касационог суда; Стојан Марковић, професор велике школе; Миливој Празовић, члан касационог суда; Ђорђе Ж. Ђорђевић, професор Велике Школе; Петар М. Чоловић, члан апелационог суда; Коста Ивковић члан апелационог суда; Јован Стевчић, секретар министарства грађевина; и Михаило Стевановић, судија суда вар. Београда.

—

Желећи дати доказа Краљевскога благоволења, на предлог војног министра Краљ је наградио Медаљом за војничке врлине, Живојина Радовановића, редова жандармеријског батаљона, за крабро држање у личној борби са хајдуцима, ослобођавајући га од плаћања таксе, Богосава Радојичића, начелника пограничне страже, и Станислава Милосављевића, стражара, за храбро држање у личној борби са хајдуцима, ослобођавајући их од плаћања таксе. Рисима Глишовића, каплара жандармеријског батаљона, за храбро држање у личној борби са хајдуцима, ослобођавајући га од плаћања таксе. Илију Петровића, поднаредника жандармеријског батаљона, за ванредно ревносну и одличну службу, ослобођавајући га од плаћања таксе. Петра Пешића, каплара жандармеријског батаљона, за ванредно ревносну и одличну службу, ослобођавајући га од плаћања таксе. и Видака Марковића, редова жандармеријског батаљона, за ванредно ревносну и одличну службу, ослобођавајући га од плаћања таксе.

—

Министар народне привреде, на основу чл. 6-ог закона о телеграфу и измене чл. 7-ог у закону о поштама, решио је, да се 1-ог новембра ове године, у интересу штедње, укине поштанско- телеграфско надлештво у варошици Ражњу.

—

Из извештаја начелства окр. пожаревачког, од 19 ог тек. м. о. г. Бр. 15732, увидео је министар народне привреде, да приход од вашара у варошици Петровцу, који је држан 6-ог, 7-ог и 8-ог октобра, није био онолики, колики би требао да буде, те да би исти могао и даље опстати; с тога на основу чл. 3-ег а с погледом на чл. 2-и закона о панађурима од 4-ог фебруара 1865-е год. решио је, да се исти панађур укине.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 29. Октобра 1888.

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Ђорђе Гавриловић калфа ђонџарски због пијанчења, Милош Брадић из Ужица Данило Симанић из Смедерева, Мишко Мајер кочијаш и Јоца Борић покућар сви због скитње.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Никола Константиновић касапин због нечистоће; Борисав Стојковић и Драга Босак због блуда, Спасоје Крстић касапин због неуписа слугу, Љубисав старчевић из Ужица и Мијаило Павловић из Јагодине због скитње.

*

могући више да прикрије свој гњев, оде нагло да потражи свог верног министра.

— Тај је мали барон, рече г. Конрад Блументал, имао и иначе рђаву препоруку, а сад је са свим побркао. Чему бисте се другом и надали од њега? Зар није провео скоро две године у Паризу? Данас вам отворено отказује своје поштовање, чекајући можда да спреми побуну против вас . . . . али ће најбоље бити да га пустимо да ради, то јест, да сам себи дође главе . . . Примите га као свог присног пријатеља, учините му какву ништавну почаст; уведите га у свој двор, и чекајте....

Кнез беше већ навикнут, да се лепо покорава саветима свог првог министра. И тако, одмах сутра дан, он удостоји Леополда нарочитом аудијенцијом и рече му, пруживши му руку:

— Хоћу да вам докажем да сам плећит супарник, и да сам заборавио на пораз. Ево пуковничког декрета, и ја вас постављам за свог личног ађутанта.

Ова милост породи доста зависти. Леополд беше од тога доба на свима двор ским свечаностима, а било их је доста, јер је кнез био човек који уме да живи....

II.

Једнога дана, за време вечере, која се држала тачно у десет часова и где су били искупљени само присни пријатељи, кувар донесе на сто један колач.

— Оно ће вас, господо, рече кнез, потсетити на данашњу свечаност; данас је дан св. краљева. Конраде, као први министар, разломите овај колач на девет делова.

— А какве ће повластице имати онај, коме судбина удели краљевство? запита неко од гостију.

Кнез, загрејан вином, устаде и наслонивши се на бароиа Стилберга, рече озбиљним гласом:

— Ономе, који добије зрно боба, што је замешено у колачу, предаћу своју власт, коју ће до зоре моћи употребити по својој вољи; дајем вам овде своју племићску и кнежевску реч.

— Дакле, за једну ноћ да буде краљ! повикаше гости.

— Али, рече министар Конрад ако вас судба удостоји те почасти, кнеже, шта ћете ви радити? Игра је неједнака ако ви стављате на коцку а да ништа не можете добити.

— Па! уреди ти то, кад си председник мога министарства.

— Хајде да видимо како ће се вешти министар извући из ове ствари? рече коморник Алберт Сванлов.

— Ништа лакше, господо, рече Конрад; моћ једнога владара има граница: ако кнез добије на колачу, дајте му власт коју му земаљски устав није одобрио. За то, предлажем да сваки од вас положи овде на сто по један празан табак хартије са потписом: то ће бити део кнежев, ако га судбина начини краљем; са своје стране, он ће положити толики број чистих листића с његовим потписом и кнежевским жигом: то ће бити део онога од вас, кога случај буде наименовао.

— Врло добро! повикаше присутни; на посао и разломите колач!

После потписивања празне хартије, настаде за један тренутак тишина, за које време сваки пажљиво прегледа свој део.

(свршиће се)

(*Спроведен суду*). Сава Милосављевић скитница из Дубице предат је суду варошком на суђење због крађе новаца.

НОВИ ТИСА-ЕСЛАР.

Из Карлова пишу о интересантном случају „У Беодри чивути ухватили једно мушко српско дете од 14 година, свакако у тој намери, да му живот одузму. Оваким стварма наравно да се није шалити, но мора човек известити се боље, кад о овако чему хоће да пише; с тога сам и казао, да ћу штовано уредништво и читаоце му доцније известити, шта је у овој ствари, пошто се и сам о њој подробније информишем. Да, наш је свет на ове ствари, од Тиса-Есларског случаја врло на опрезу, те ако само ко шушне у сличној прилици, хоће одмах и нехотице да баца сумњу на овај народ, па тако је и овом приликом могло бити, али пошто сам се уверио, како је та ствар текла изнећу је на видело.

Ђурица Попов становник карловски, дао је једина сина свога Омера од 14 година да служи у неког чивутина у Беодри. Господар овога слушчета слао га је прошле недеље да га послуша, те је слушче једнога дана морало дватрипут пролазити покрај Синагоге. Шахтер са још једним ортаком опазе младог Омера и дозову га у њиов стан, који је непосредно одмах до Синагоге Дете у безазлености својој уђе поверљиво у кућу у мислима, да ови хоће да што поруче његовом господару, који је њиове вере и народности. Кад уђе Омер у собу, а ова га двојица опашу неким кајишама (веле да је то обичај у њих), па онда га узму један испод једне руке, а други испод друге руке, па хајд с њим у Синагогу.

Кад уђоше с њим у Синагогу, забравише за собом врата и одведу дете на место, где је упаљена свећа стајала, а ту на том истом месту доле лежао је на земљи велики оштар нож. Сад кад је сиромах Омер са пратиоцима својим приспео до горуће свеће и односно до тога места, они му заповеде да дуне и да свећу угаси. Сиромах Омер дунуо је два-три пута на свећу, ал поплашен од великог ножа, који ту на земљи лежаше, тако се уплашио, да није имао ни толико снаге, да дуне и свећу угаси; већ је морао то да учини један од његових пратиоца. Али Омер, кад виде угашену свећу, поче врискати и викати, колико га грло доносило, па како је скоро уз Синагогу кућа Србина ратара, који се срећом код куће нашао и чуо писку и вриску детињу у Синагоги, то тај човек дотрчи вилама у руци у Синагогу, и кад виде, да су на њој врата затворена, а писка детета непрестаје, лупи вилама у врата, те на ту лупу шактер и друг му отворе. Омер, видећи у човеку овом избавитеља свога упне свом снагом, те раскине кајише, којим је везан био, па беж из Синагоге напоље. Дошав на улицу, опази кола Арсена Бербакова из Карлова, који је сусед оца му, те с њим оде право кући оцу своме, и исприча му све што се с њим догодило Отац детињи, Ђурица Попов, оде за тим у општинску кућу Карловску, и јави поглаварству, шта се са његовим сином мало час десило: поглаварство пак упути га, да пријаву ту учини код Беодранског поглаварства пошто се тај с учај у тамошњој општини догодио. Да ли је Ђурица тамо какве кораке чинио, није ми познато, али догађај са Омером, доносим овде онако, како га је он сам приповедао. А шта је шактер и друг му смерао са овим дететом, могу бити само нагађања, позитивно се ништа казати не може Ако ствар до суда дође, можда ће се моћи доћи до правог смера са дететом, — а за сад остаје тајна.“

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Проналазач велоципеда. Давно се водила борба међу млађим људима, око питања, ко је пронашао велоципед, Француз или Енглез? — борба у толико страснија што се истакло и ово национално питање.

Енглеске велоципедисте доказују, разуме се, да га је измислио Енглез, Француске опет, да га је прво направио Француз.

Разна археолошка истраживања чињена су по овој ствари. Један је стари научењак чак доказивао, да је нашао нацртан велоципед на неком споменику египатском; али комисија, што се образовала да то испита, нађе да то није био нацртан велоципед, већ обичан точак. Други је опет тврдио, да су се Грци возили на велоципеду, за време тројанских ратова!

Но, ту скоро нађен је један стари документ из седамнајестог столећа, по чему се може веровати да је у то време било првих велоципеда у Француској. У њему се вели:

„1690. год. начињена су једна кола, као поштанска, са четири точка, и то два велика и два мала. Момак који је седео назад, покретао је точкове ногама, помоћу две дрвене подношке. Кола су имала брзину једног пешака и могла су се окретати у све могуће правце. што је произвело, разуме се, огромно чуђење париског света.

Мало по мало, прост и гломазан механизам ових кола преобратио се у овај данашњи лакши и куд и камо бржи, али тек Француз га је пронашао!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 29 Октобар

кил	12142	Жита . .	10.95
„	12372	Сувих шљива	22·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	495	Кукуруза. стари	8.50
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	1043	Јечам . . .	—·—
„	1184	Овас	—.—
„	474	Раж	—.75
„		— Мекиња. . . .	·——
„		—.— Криза	—.—
„	227	Пасуља. . .	—.—
„	34	Ораја.	—.—
„	475	Кајмака . . .	130. —
„		—— Коре брезове. .	—.—
„	85 70	Креча	3 —
„	20855	Сена	4.50
„	800	Сламе	2.50
„	68	Меда . . .	65.—
„		—— Лоја топљеног .	—.—
„		.— Сочива	——
„		—— Ћумура. . . .	—.—
„	824	Крушака. . .	7.—
„		—— Грожђа . . .	47.50
„	185	Сира.	87·—
„		—— Свиња . . .	—.—
„		— кис. купуса . .	.—.—
„		— кожа гов.	—.—
„	462	Лука цр. . .	7.00
„	24	Лука бела . . .	30 —
„		—— Арпаџика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	95050	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	—·—
„		— Комовице. . .	—·—
„	1950	Ракије меке. .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .	·—
1 „	„ Јарећи	·—
1 „	„ Кавлака	·—
„	„ Зечији.	—·—
„	„ Козији.	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ОГЛАСИ

ЧАСТ МИЈЕ ОВИМ ЈАВИТИ поштов. муштеријама а нарочито становницима источног врачара и околине, да сам се са мојом вишегодишњом радњом, *Бврберском флизерском и хируршком* постојећој на малој пијаци и теразијама, преселијо у мојој сопственој кући на Енглезовцу до куће Г. министера Чеде Мијатовића, и уједно препоручујем се поштов. муштеријама из околине моје радње за посао *Берберско флизерски и хируршки* како у радњи тако и ван ње.

Са Особеним Поштовањем
Мито Деликладић
Бербер, Флизер,

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ПЕТА

(НАСТАВАК) (128)

Лагано уђе у своју собу и намести горећу лампу на један прозор, као што је било уговорено јасна светлост од лампе буде путовођа Брабантинију.

Сад му се учини као да неко тумара доле по ходнику. Он слушаше пажљиво. Кораци се нису више чули.

Фра Ђузепо држао је дошла Краљица Ноћи. За тим приђе отвореном прозору и гледаше кроз-а-њ. Докле год је његов поглед допрео није могао ништа да примети. На један мах се трже.

Њему се учини као да неко хода оним ходником, где је била његова соба. И ако беше шум хода врло тих и лак, ипак је калуђер чуо. Ко ли је то, што се тако, готово нечујно, шуња по ходнику? Да није случајно Брабантино?

Неко лупне лагано на врата од његове собе. Фра Ђузепо брзо се окрене. Врата се отворе врло лагано и кроз њих промоли се глава младог служитеља.

„Фра Ђузепо,“ рече он врло лагано, „јесте ли будни?“

„Шта ћеш ти сад овде?“ упита га овај. —

„Ја сам пазио тамо код степеница, мало час сам чуо да долази Краљица Ноћи!“

„А од куда ти знаш да је баш она?“

„Познао сам је по њеним корацима, јер од јаког мрака нисам је видио!“

„Је ли дошла или је отишла?“

„То не знам, Фра Ђузепо, али сам сигуран да је она! Да ли да се уверим је ли она?“

„Не, тиме је можеш поплашити. Иди у твоју собу али буди будан. Чим ми затребаш ја ћу те позвати!“

„Добро, Фра Ђузепо!“ одговори младић. Његова глава ишчезе иза врата. Врата се за њим затворе без икаквог шума.

„Он ће је наћи,“ рече Фра Ђузепо, пошто је остао сам. „Она му не може побећи. А тиме сам ја учинио велику услугу том моћном човеку. Та услуга донеће ми награду.“

По кратком времену он седне на постељу и чекаше шта ће да буде даље.

I.

Лажна светлост

Кад се добро беше смркло, приближи се једна гондола обали и то баш тамо, одакле је пут водио Миранској кули, а не крчми „код Палме.“

Истина, да се и одавде може отићи до крчме, али ко би туда ишао за крчму, морао би да опкољава око баруштина и житког песка, а због тога овим пу ем ићи, било би сувише дуго.

За онога пак, коме ова околина није позната, пут је био врло опасан. Могао би врло лако да залута у баруштине са житким песком, а ту би му била сигурна смрт. —

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

33—40

ПОЗИВ НА ИГРУ

најновије повчане

295 Хамбуршке Лутрије

Ова већ одавно позната светска Лутрија гарантована је непокретним имањем, а ујамчена контролом највише власти у Хамбургу: Састоји се из 980000 Лозова од којих у седам пута извлачења више од половине Лозова морају добити.

Главни су добици у свих седам вучења и то са премијом:

500.000 Марака

а по наособ **300.000, 200 000, 100.000, 75.000, 70.000, 65.000, 60.000, 55.000 50.000** и т. д.

Ради тачнијег обавештења ове Лутрије ја на захтев дајем бесплатно „Распоред“ на српском језику, из кога се све опширно може прегледати.

Но вучењу сваки играч добије безплатно званичну листу од извучених добитака.

Цене су Лоза за прво вучење:

1. Цео Лоз 8.40 дин. ½ Лоза 4.20 дин. ¼ Лоза 2.10 дин.

Лозе за прво вучење већ су стигле и код подписатога одмах могу се узети.

Ђорђе Р. Одавић

28. 30. 3. 6. 8. 13 Београд.

О СЛАВИ МОЈОЈ 1. НОВЕМбра није ми могуће примати честитања.

Др. Ђ. Димитријевић
п . нед. 2—2

ОГЛАС

Моју кућу са баштом у железничкој улици бр. 14 издајем под кирију. Имаде 4 собе, предсобље кујну и остале удобности; такође доле у авлији имаде 2 собе, штала и бунар са пијаћом водом. Ради погодбе упитати г. Арсу Симића или сопственика.

4—6 *Карла Перола.*

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ДЕЧКО, КОЈИ УЧИ ШКОЛУ више други или трећи разред гимназије, може да нађе место за послуживање.

Нек се обрати уредништву овог листа. 5—5

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

У гондоли висила је на катарци једна лампа. Лампа је осветлила гондолу и балдахин, под којим је седио Инго Фоскари.

Кад је гондола пристала уз обалу, Инго устаде и заповеди гондолијерима да га причекају док се не врати. За тим скиде лампу са катарке, изађе из гондоле и оде путем који је водио Миранској кули.

После кратког времена дође до једне окуке, баш на онај пут, што води крчми. Још не беше тако доцкан. Инго је на време стигао тамо, где му беше циљ. Он је знао да Брабантино још није дошао овамо.

Инго је брзо дошао до једнога врло опасног места. Једна уска стазица водила је одавде право крчми. Са свију страна беху велике баруштине са житким песком. На томе месту не беше никакав жбун, нити трске. Равница беше врло велика, а дугачке баруштине са житким песком, беху глатке и изгледале су ноћу као какав пут.

Лево и десно, поред стазице, беху у земљу пободени велики црни кочеви. Ови кочеви означаваху правац куда човек треба да иде, да неби запао у какву баруштину. Међу тим ноћу, особито кад је мрачно, нико није могао овуда сигурно да прође, јер се кочеви нису могли да виде.

Инго је врло добро познавао ово место. Он стаде на једно место, које је било врло згодно за извршење његовог плана. Он је стао поред једног коца, који беше мало шири од осталих. Спусти лампу на земљу, и поче да вади колац из земље. То не беше тако лако, јер је колац добро био утврђен. Па ипак после кратког времена он извуче колац из земље. На врх коца привеже лампу која је јако светлила, и за тим поново пободе колац на оно место где је био пређе.

Ова се светлост могла да види из далека, а најбоље се је видила са оног сигурног пута, што води крчми.

Инго беше задовољан са својом припремом. Он посматраше неко време лампу, која врло јасно осветљаваше ову околину. Зрак од ламне беше управљен на најопасније место, где су биле највеће баруштине са житким песком. Ко пође оним сигурним путем, што води крчми, одмах ће да опази ову светлост, и држаће да је туда пут за крчму.

Инго је постигао своју намеру, он је за Брабантина наместио „*лажну светлост*,“ и он ће морати да се држи ње.

На другој страни обале, тамо, где је прави и сигуран пут за крчму, пристаде Брабантинијева гондола. Кад је Брабантино изашао на обалу, беше у велико мрак.

Брабантино и капетан Рока, пођу путем који води крчми. Гондолијери остану у гондоли.

„Је ли вам познат пут, што води некадањем Манастиру, а сада крчми „код Пазме?“ упита Брабантино официра.

„Познат ми је само до прве рибарске колибе, Монсињоре,“ одговори капетан Рока. „Даље нисам ишао.“

„Тај исти пут води баш до саме крчме, ја мислим да ћемо сигурно доћи тамо.“

„Ноћ је сувише мрачна! Десно од овог пута има много опасних баруштина са житким песком,“ одговори капетан Рока. „При овако мрачној ноћи пут је доста опасан!“

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 209 Београд, Понедеоник 31 Октобар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
за по године . . . . . 4 дин.
за 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецилану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.
(пон. и утор.) 3,10

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 2—10

Под кирију

Издаје од 1-ог новембра о. год. један дућан у својој кући у Књаз Мих. улици. 2—3

Тихомиљ Ј. Марковић.

До 200 кила хартије за пакованье, у великим табанима на продају. Питати уредништво.

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

†

Мој једини добри и незаборављени син, брат и ујак

ЈОЦА А. ПОПОВИЋ

ОПШТИНСКИ КОНТРОЛЕР

После кратког али тешког боловања преминуо је синоћ у 7 и по часова.

Овај наш тешки губитак јављамо свима нашим и његовим пријатељима и познаницима, молећи их за тихо саучешће у овој нашој тузи.

Погреб ће бити сутра 1. Новембра у 9 и по часова пре подне. Скуп Рајићева улица бр. 9.

Београд 31. Октобра 1888.

Ожалошћени: Мати Персида поч. Андрије Поповића (ликерције) сестра: Јелисавета Т. Јевтић. сестричина: Даринка К. Главинић. Зет: Коста Д. Главинић.

Од 1-ог новембра до краја године, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и **50 пара** динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћиване код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција *„Малих Новина“*. налазиће се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

Молимо своје београдске претплатнике, да нам на време јаве промену станова од 1. новембра, како се разношање листа не би ни за један дан помело.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 31 Апостол Ст. и Амо.
Католички: 12. Модесто.
Сунце излази: у 7 сах. 22. м. залази 4 сах. 46 мин.
Нов месец 23 у 0 с. 50 м. пре подне. Мраз ведро на лето.

К У Р С

Дукат 5 77
Наполеон . . . . . , 9·64

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ПОДЛИСТАК

КРАЉ ЈЕДНЕ НОЋИ

I.

Барон Стилберг прекиде ово тражење показавши зрно боба које му беше међ прстима.

— Ја сам краљ. рече он.

— Па! живео краљ Леополд Стилберг! викну кнез.

— Опет нам се извуче, помисли Блументал.

Леополд устаде и отишав кнезу, рече му:

— Дозволите ми да заузмем почасно место, а ви седните на моје, као добар и веран поданик.... Сад, господо, настави он, смем вам рећи да примам краљевство што ми је овог тренутка уделила судбина која ствара краљеве; имам доста храбрости и покушаћу да усрећим свој народ, па макар ме и живота стало.

Ове речи беху дочекане са огромним одобравањем. Вино потече из нова, и у таком изобиљу, да наскоро сви гости изгубише три четвртине свога разума. Тада Леополд остави сто рекавши да иде у свој кабинет те да ради у корист свога краљевства. Постара се да однесе собом и хартију, што је кнез потписао, а осталу поцепа.

Кад се после једног часа врати у салу, Леополд рече кнезу:

— Драги мој Родолфе....

— Да ли то мени говорите? викну кнез прекинувши га.

— Без сумње, одговори Леополд; зар ми ви нисте најмилији и највернији поданик. С тога само и имате ту почаст што говорим с вама овако дружевски.

— Благодарим вам, кнеже, одговори Родолф прснувши у смех, али сам заборавио на ваше звање. Ово је вино рајнско права издајица!

— Праштам вам; зовите ми начелника страже.

— На што то?

— Сувише сте радознали!

Доведоше капетана страже; барон му предаде неколико писама, па му рече:

Наредите да се одмах пошљу ова писма куд треба.

Официр се окрете кнезу:

— То је заповест вашег владара, покоравајте јој се, рече Родолф.

— У добри час! рече Леополд трљајући задовољно руке; сад сам посвршавао своје краљевске послове, могу сести да пијем и да пушим с вама.

Весели разговор, шаљиве причице, и лепе купе с вином потекоше око стола.

III.

Часовник изби шест часова.

— Ваша се влада приближава крају, рече кнез Леополду, па се много плашим да и ви не увеличате списак лењих краљева.

— О, причекајте, молим вас... Алберте Станлове, ти си ми био верни пехарник, ти си ми наливао вина за све време ове вечере, ево ти награде.

Барон пружи младоме коморнику неку хартију.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

—

Разрешен. Досадањи српски почасни конзул у Трсту г. Кабилио, разрешен је од своје дужности, пошто је сад тамо установљен стални конзулат.

*

Споменик Симе Милутиновића-Сарајлије. Касо чујемо неколико наших одличнијих књижевника и научара намерни су да образују одбор за подизање споменика Сими Милутиновићу-Сарајлију. Веле, да је на првом састанку тај импровизовани одбор наишао на врло велику тешкоћу. Решавајући како да изврше ту своју врло племениту намеру, па кад су се већ у главноме сложили, падне им наједаред на памет да се запитају: *па где је гроб Симин?*

*

Збор. Као што чујемо, општинско председништво ће данас сутра издати позив, којом се грађанство позива на збор, ради избора нових одборника и кметова, јер је досадањима овим месецом истекао рок.

*

Из позоришта. Новембра мес..а бићемо тако сретни, да нам се репертоар украси једним оригиналом. Играће се „Несуђени“ комедија у 5 чинова, коју је написао Др. Мил..н Јовановић и која је награђена од „Матице Српске“. Ми ово са радошћу бележимо, јер збиља, крај овакве управе, која сву своју бригу улаже на то, да се што мање оригинала појави на позорницу, овакав је појав читав догађај, те га за то и моморамо као вест да донесемо.

———

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Споменик за сретно избављење царске породице руске**. У Русији покренута је мисао, да се на месту где се десила позната жељезничка несрећа, из које се царска породица руска управо чудноватим начином избавила — подигне лепа црква. Трошкови за грађење те цркве намириће се добровољним прилозима. Веле, да се већ склопио одбор, који ће министру унутрашњих послова грофу Толстоју поднети молбу, да дозволи купљење прилога у поменуту цељ.

—

* **Изгреди у Алсаској и Лотарингији.** Колико су Немци омражени још и данас у Алсаској и Лотарингији, то се видило поново пригодом војног новачења, које је ово дана предузето. У Алткирху, кад су повели новаке, покушао је свет да се умеша међу ове. Војска немачка хтела је то спречити, но ту наста ужасна вика и ларма, те напослетку поче и камење летити према немачким војницима. На то заповедник војни нареди војсци да напи пушке те позва свет да се разиђе, јер да ће војници иначе пуцати. Озбиљнији били су изгреди у Илфурту. Кад је жељезн. воз с регрутима приспео у то место, појури свет пред кола. Војници и чиновници, који хтедоше реда направити, бијаху погрђивани. Официр, који је новаке водио потеже сабљу да се брани против света, који са усклици „живела Француска“ нагрну на станицу са које су најзад на силу морали свет уклонити. И у Милхаузну било је изгреда.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 31. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Димитрије Милошевић бунарџија из Аустрије и Марија Милошевић овд. због скитње и што сумњива лица прикривају, Димитрија Ђошић, Катица Станковић, Марија Марковић и Петар Војиновић овд. лађар због скитње и пијанчења.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Сима Димитријевић овд. кафец. и Стојан Јовановић овд. касапин за неупис слугу, Михаило Матић из Петке, Милан Брадић из Ужица и Велисав Башевић калфа обућарски сви тројица због скитње и Радојица Савић овд. кафеџија што је држао радњу отворену преко прописаног времена.

*

(*Нађено*) Ноћас су нађени у улици балканској пет оваца и налазе се при кв. Теразијском.

— Код „Гранд Хотела“ нађен је један собни кључ сопственик нек се јави кв. варошком.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Др. Емил Холуб, познати афрички путник и иститизач, долази идућег месеца, на позив браће Хрвата, да држи своја предавања у Осеку, Загребу, Беловару, Вараждину и Карловцима.

*

„Разбибрига“ Пређе смо јавили да се овде у Београду покреће нов шаљив лист. Такође смо јавили да ће се звати **„Разбибрига“**. Јуче смо добили први број и из њега смо видели, да ће лист бити непартаичан, да ће бити за чисту шалу, —разбијање бриге. Одавно је се у нас осећала оскудица у оваквом листу. —Уредништво **„Разбибриге“** јавља да ће у својим ступцима доносити и родољубне песме, са жељом да продру у све крајева где се се српски мисли и осећа Да је овакав илустровани лист везан с великим материјалном тешкоћама, појамно је.

Наше дефинативно мишљење о њему не ћемо још рећи, док не будемо имали у рукама више бројева; али ипак илустрације му не можемо похвалити, а оваквом би листу збиља много и много допринеле добре илустрације.

Још једну скромну напомену: шале, које доноси овакав српски разбибрига, не би требале да су преводи разних немачких и францеских листова.

Нови председник северо-америчких удружених држава.

—

Ђенерал Херисон, кандидат републиканске странке, која је услед победе ђенералове по ново доспела на владу, рођен је 1833. г. Његов дед одликовао се као војсковођа и био је такођер председник удружених држава, по реду девети. Његов прадед, чије име ђенерал носи, био је у реду оних мужева који су познати под именом оцева отаџбине. јер је и он био потписан на акту, којим је проглашена независност удружених држава северо-америчких. Рођен је у Норт-Бен-Охио близу Чинчината. Пошто је у родном месту свршио основне школе средње у Осфору, те је за тим у Чинчинату учио правне науке. Није био још ни пунолетан по закону, а већ га припустише адвокатури. Пошто се одмах оженио, натезао је у прво време, јер кад је отпочео адвокатуру добио је од оца својега у свему 200 долара (500 фор.) Но он за то опет није клонуо. Пресели се у град Индијанопокис, ком је до данас веран остао. Кад је букнуо грађански рат, врбује Харисов по савету гувернера Муртна, чету, којом је сам управљао. Ту брзо аванзује до пуковника. У битци код Ресасе постане ђенералом. Није му било више од тридесет год. Његова спољашност није ни најмање изгледала по војничку, али је он за то ипак, био у војника на врло добром гласу као изванредно брижљив и правичан старешина. По свршетку војне ода се поново на адвокатуру и ступи уједно у политичку арену. До године 1868. био је он у републиканској странци као политичар стекао лепа гласа. Уз то је отправљао и звање репортера на највишем државном судишту у Индијанополису. Године 1876 буде кандидован за губернатора у Индијани, но пропадне на избору. 1880. изаберу га за савезног сенатора. 1886. изгуби Херисон то место услед пораза републиканаца у легислатури државе Индијане. Од пролећа 1887. живео је у Индијанополису као адвокат, док га ето не изабраше за председника.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Дали се „огласи“ исплаћују ? На ово питање одговарају сљедећи Американци, који су од честа милионари и стога у трговачком свету неки аутoритети. — „Мој напредак у имовини могу само захвалити анонсама“ Борнер. — „Пут, који вас богатсву води прелази преко штампе“ Барнум. — „Честе и постојане објаве, донеше ми ово што имам“ А. Т. Стеварт. — „Сине, тргуј са људма који анонсирају, — са овима нећеш никад изгубити“ Венијамин Франклин.— „Како да свет дозна, шта један или други доброг у соојој трговини има, кад неби ово огласио“ Вандербилд. — Из овог горенаведеног види се, да се огласи исплаћују, или да су се бар у оно доба исплаћивали, док није хамишлук светом овладао. У осталом добар и савестан трговац не осврће се на нитковлук појединих протува, већ даје у јавним гласилима само оно анонсирати, што је фактично сваке препоруке вредно.

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

—

1 *Др. П. Јов. фотографу.* Књажевац. За месец Децбмбар имате да пошљете 1. динар.

Сотир Пешић. крф. Пирот. Паре смо примили, лист вам се шаље.

— Шта видим? рече Алберт: уступање летњиковца и земље мелсингенске.

— Једне од мојих најлепших имаовина! викну кнез.

— Поклон сте ви сами потписали! рече Леополд. То сам исто учинио и са блументалском палатом у корист грофа Фридрика Новинског.

— Каква шала?

— То је врло озбиљно.

— А шта ће рећи мој први министар Конрад?

— Пре свега, г. Конрад од Блументала није више министар.

— Ах! разум..м, рече кнез; али ће бити опет кад ваша влада престане.

— Може бити, јер његово збацивање с владе, објављено у јутрашњим званичним новинама основано је на врло озбиљним побудама.

— Шта! викну кнез, ви бисте се смели усудити?....

— До сад су новине разнешене, видећете.

Упрепашћени кнез нареди да му се донесу новине, и прочита ове чланке:

„Наредили смо и наређујемо ово што следује: Гроф Конрад Блументалски збачен је са свога министарског звања, лишен својих титула, и биће привремено затворен у тврђавици најбуршкој, док се не позове пред суд, који ће га испитати и осудити због велеиздаје. Професор Оборније, позван из прогонства, наименован је за првога министра место г. Блументалског. Командант тврђаве примио је још ноћас заповест да одмах ослободи све политичке кривце.“

На ове речи новине испадоше из кнежевих руку. Конрад, савладан пићем, није ништа ни чуо.

— Није ни то све, настави хладно Леополд: ви сте нама свима овде ставили на расположење сва места, достојанства и милости. Зар није са свим праведно? Ова су господа играла врло велику игру с вама. Да вас је судбина начинила краљем, ноћас би их њихови потписи, онако на памет дати, могли скупо стати. Хвала нек је мудром уређењу Блументаловом, сваки је од нас заложио и своје имање и своју слободу, јер би с том хартијом било лако створити од свију и распикуће и људе и бунтовнике и заверенике..... Не кривим вас, кнеже, већ сам увидео замку Конрадову, и осветио сам му се.

— Несретниче! викну кнез. Али ћу се и ја осветити. Нека се затвори, нека се одвуче у затвор!... Сва његова крв!...

— Дозволите, кнеже, одговори Леополд ево неповређеног указа потписаног вашом руком.

Разјарени кнез шчепа указ и исцепа га У том се тренутку пријави начелник страже.

Долазите како ваља; затворите ми ову издајицу! рече му кнез.

— Разумем, светлости, одговори капетан; дошао сам овде да извршим вашу вољу и да затворим г. Блументала. Ево хартија нађених при претресу његовог стана, као што сте ви наредили.

Ове хартије обелоданише најгрозније завере против Најбурга и његовог поглавара.

Освану дан. Са улица допираше велика вика, а бурни усклици одјекиваху по дворцу.

— Шта је то? запита кнез.

— Ваш народ, који је мало час прочитао новине, одговори Леополд.

— Заиста, рече кнез, са свим срећан сад први пут слушам ову музику... Но додаде, богојављенски ће колач начинити ове године да се дуго прича о њему. *М.*

ПИЋА

БЕОГРАДСКА

Београд, 29 Октобар

кил	12142	Жита . .	10.95
„	12372	Сувих шљива	22·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	495	Кукуруза стара	8.50
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	1043	Јечам . . .	—·—
„	1184	Овас	—.—
„	474	Раж	—.75
„		— Мекиња. . . .	·——
„		—.— Круна . . .	—.—
„	227	Пасуља. . .	—.—
„	34	Орања. . . .	—.—
„	475	Кајмака . . .	130.—
„		—— Коре брезове.	—.—
„	85.70	Креча . . .	3.—
„	20855	Сена	4.50
„	800	Сламе	2.50
„	68	Меда . . .	65.—
„		—— Лоја топљеног .	—.—
„		.— Сочива	——
„		—.— Кумура. . . .	—.—
„	824	Крушака. . .	7.—
„		—— Грожђа . . .	47.50
„	185	Сира.	87·—
„		—— Свиња . . .	—.—
„		— кис. купуса . .	—.—
„		— кожа гов. . . .	—.—
„	462	Лука цр. . .	7.00
„	24	Лука бела . . .	30.—
„		—— Арнаутика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	95050	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	—·—
„		— Комовице. . .	—·—
„	1950	Ракије меке .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар		Волова тешки к.	—.—
1 „	„	„ „	—·—
1 „	„	„ „	—·—
1 пар		Крава тешки „	—·—
„	„	„ „	—·—
„		Свиње мрша. до „	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„		—.— Мекиња. .	—·—
„		—.— Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 22 Октобра 1888.

		Имовина	Дуг	Сравнење са прошлим стањем
Главница			20,000000 —	
Акције		20,000000 —		
Привремене акције			10,000000 —	
Акционари		7,500250 —		
Банкноте у теч. у злату (приме. и стали.)	150,350 —		14,841160 —	— 4200 —
„ „ „ „ среб. (приме. и стали.)	3,028810 —			— 27620 —
	11,662000 —			+ 216300 —
Благајна у ввечењем новцу у злату	3,045188 89			+ 168935 25
		7,523159 72		
„ „ „ сребру	3,886369 44			+ 10843 14
Стране вредности и салда страних кореспондената	591,601 39			+ 258050 76
Лисница у злату	887,324 —	3,991962 18		— 8500 —
„ сребру	3,104638 81			+ 38530 87
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490878 —	3,906870 —		
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,415992 —			+ 220 —
Текући рачуни домаћих новчаних завода		2,165428 23		+ 7799 80
Менице за наплату		15,065 50		— 639 50
Кауције		148,480 —		
Полагачи кауција			148,480 —	
Оставе просте		229,800 —		
Остављачи простих остава			229,800 —	
Оставе по текућим рачунима		2,773398 59		
Остављачи по „ „			2,773398 49	
Резервни фонд			20,847 68	
Вредности резервног фонда		16,727 25		
Положене акције српске Народне Банке				
Полагачи акција „ „				
Разни рачуни			226,591	
Обавезе по текућим рачунима			30,863 —	
		48.271142 02	48.241141 02	

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (129)

„На крчми ће бити једна велика лампа, она ће нам бити путоказ,“ одговори Брабантино и приближе се рибарској колиби, где је пређе гоњена Едита нашла била склоништа.

„То је врло добро, Монсињоре, онда нећемо залутати. Али је и ова ноћ ђаволски мрачна. Овде можемо добро да распознамо пут с тога, што је и с једне и с друге стране опкољен трском, па нам је лако да се управљамо по томе. Још даље одавде нема више трсака нити икаквих жбунова. Тамо је већ опасније. Али помоћу светлости ми ћемо избећи сваку опасност.“

„А да ли видите какву светлост?“ упита Брабантино.

„Не видим, Монсињоре! Још смо далеко, тек од средине овога пута видећемо је,“ одговори Рока.

„Ја вам још нисам казао због чега идемо у крчму, и ако је овако мрачна ноћ,“ настави Брабантино. „Задатак је врло важан, тиче се врло важног лова! Мени је поверљиво јављено да се у крчми налази она тајанствена женска са црним покривалом, тако звана Краљица Ноћи!“

„Шта, Монсињоре? Зар је жива та тајанствена женска?“ упита капетан Рока зачуђено.

„Зар ви то не знате?“

„Ја сам чуо да је Краљица Ноћи пронађена заједно са крсташима!“

„Није. Она је жива! Она се спасла на чудан начин! Нами ће дакле ноћас пасти у део да пронађемо и ухватимо ону Синьору, чије име нико не зна, чије лице још нико видио није!“

„Ја сам веома љубопитан да видим ту Синьору,“ рече капетан Рока.

„Али где смо ми? Шта је оно тамо?“ упита Брабантино.

„То је рибарска колиба, поред ње ми морамо да пређемо, јер је туда пут, Монсињоре!“

Обојица су ишли даље и у брзо прођу поред колибе. Ноћ је била врло мрачна, тако, да се са великим напрезањем очију могло распознати куда иду.

У један мах капетан Рока стаде.

„Монсињоре,“ ја видим светлост!“

Брабантино погледа у онај правац, који му је капетан Рока показао. И он доиста опази, у извесној даљини, неку светлост.

„Она светлост која треба да нам служи као путовођа, сад се јасно види,“ одговори Брабантино. „Дакле тамо је некадањи Манастир? Напред капетане, тако је, ми морамо да идемо на десно!“

Капетан пође напред, а Брабантино за њим у правцу према светлости. Ни један ни други није опазио да скрећу с правог пута. Ова светлост на десно, то је она што је Инго наместио. То је била *„лажна светлост.“* Праву светлост, која је била намештена на прозору крчме, они нису могли сад да виде с тога, што је крчма била још врло далеко. Пошто је пак

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

33—40

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБНИЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

29—50

ноћ била и сувише мрачна, то је она лажна светлост, коју је Инго наместио, могла да превари и заведе и оне, који су добро познати са том околином.

Лажна светлост беше им добар путовођа, а пошто туда, куда су они пошли, беху израсле трске, то ни један није приметио да су оставили прави пут, и да су пошли на сусрет смрти.

Капетан Рока, који је напред ишао, стаде. — — —

„Изгледа ми као да смо наишли на какву батуштину,“ рече он.

„То је правац што нам га светлост показује,“ одговори Брабантино. „Можда има какве мале барице, која није опасна, иначе неби била тамо светлост.“

Капетав Рока пође напред, али при сваком кораку ноге му пропадаше у житак песак. Где год је стао ногом, одмах се појавила вода.

Што је год даље ишао ноге му све већма пропадаше. Још никако није могао да стане на тврду земљу.

И Брабантино, који је за њим ишао поче да пропада. Али се он није плашио да су наишли на баруштине са житким песком, јер и он и капетан Рока видили су светлост, а били су уверени да је тамо крчма.

После кратког времена нестаде трске, само се видила глатка бразда, коју је светлост осветљавала. Ова бразда изгледаше им као прави пут и они идоше даље.

Али што је год даље ишао капетан Рока, њему све више упадаше ноге у житак песак. Он се поплаши јер је слутио да су наишли на опасну баруштину.

„Бојим се да ова светлост није лажна, Монсињоре,“ повиче он. „Ми се морамо вратити! Што даље идемо све ми изгледа да је опасније! Ми смо наишли на баруштину са житким песком!“

„Па онда смо пропали!“ одговори Брабантино, који тако исто упадаше све дубље у житак песак.

Капетан Рока ишао је још десетак корака напред а за тим уморен и уплашен стаде неколико тренута, премишљајући се да ли да се врати, или да настави даље пут. Али у томе поче нагло тонути, и што се више мучаше да извуче ноге из песка, то све већма упадаше.

„Света Богородице — — ми смо пропали!“ повиче уплашени капетан. „Ја све више и више пропадам у житак песак!“

Ове речи имађаху јак уплив на Брабантинија. И он стаде.

И сам поче све више и дубље да пропада.

„Све је изгубљено! Ја не могу да се вратим натраг! Вода и песак удавиће ме!“ повиче капетан Рока као какав очајник.

Он покуша да извуче једну ногу из баруштине, али у томе изгуби равнотежу. Само великим напрезањем и присуством духа,ј едва се могаше мало да одржи. Ноге му почеше све дубље да упадају, и он не могаше више ни једну да извуче из баруштине. Сваког тренутка све је дубље упадао и сад је увидио да је ту његова сигурна смрт, ако се само не догоди какво чудо.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 280 Београд, Уторник 1 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за годину . . . . . 8 дин.
за по године . . . . . 4 дин.
за 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.
(пон. и утор.) 4,10

ТРГОВИНА МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г. Ђорђа Вајферта 100 килограма 1. динар и 40 пара динарски постављено у кући.

3—6

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 2—10

Под кирију

Издаје од 1-ог новембра о. год. један дућан у својој кући у Кнез Мих. улици. 3—3

Тихомиљ Ј. Марковић.

До 200 кила хартије за паковање, у великим табацима на продају. Питати уредништво.

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

Од 1-ог новембра до краја године, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција *„Малих Новина“*, налази се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

Молимо своје београдске претплатнике, да нам на време јаве промену станова од 1. новембра, како се разношање листа не би ни за један дан помело.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 1 Врач. Кузм. и Дам. Католички: 12. Станислав.

Сунце излази: у 6 сах. 23. м. залази 4 сах. 46 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

КУРС

Дукат . . . . . 5·77
Наполеон . . . . . 9·64

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (131)

Брабантино стајаше неколико корака удаљен од капетана. Он виде како се овај бори, и како све дубље упада. Он је стајао и сам борећи се, да се нађе на који начин, ископрца из житког песка.

„У помоћ!“ повиче капетан Рока. „У помоћ, иначе ћу се удавити!“

Ова вика разлеже се по ноћној тишини. Нигде, у својој околини, не беше више живе душе, која би помогла несретнику. Нико се не појави!

Рока се спреми за смрт. Већ је до паса упао у житак песак. Свуда око њега беше вода, а житак песак увлачаше га све дубље и дубље. Он је гледао смрти у очи, видио је да за њега нема спашења.

Још једном са великим напрезањем покуша да се извуче из песка, али га тај покушај још већма увуче у дубину.

„То је лажна светлост! Вратите се натраг! Ја сам већ изгубљен! За мене нема спаса! Она лажна светлост, навела нас је у баруштину са житким песком,“ повиче капетан Рока, а вода му беше дошла до прсију.

„И ја не могу да се вратим! И ја сам пропао до колена,“ одговори Брабантино. „Ми смо пропали обојица!“

Ужасна псовка осу се из капетанових уста — а за тим чу Брабантино како се он моли Богу.

„Нека је проклета она лажна светлост!“ повиче још једном капетан Рока — за тим повиче још неколико пута за помоћ.

Сад је упао до врата.

Брабантино гледаше са страхом и ужасом, како капетан све дубље тоне. И њему је предстојала иста судбина, и њега ће, као и капетана, прогутати житак песак.

И ако је Брабантино упао тек само до колена, ипак је знао да се не може избавити. Што се више мучио да се искобеља из баруштине, он је све више тонуо.

Још једном чу се викање за помоћ — он је грцао јер му је вода дошла до уста. За тим се све утиша. Официр Жбира са свим је потонуо — Брабантино није више ништа видио. На оно место, где је капетан Рока утонуо, беше сад мирна вода.

Брабантино осећаше да ће и њега да постигне овака иста судба.

Његова немоћ у овом тренутку, и ако је пређе имао велику силу, и задавао свакоме страх и ужас, сад га је грозно мучила. Он не беше у стању да себи помогне! Он је видио и осећао да је за то немоћан! Онај, који је друге без икаквог сажаљења осуђивао на мучење, сад је дрхтао при помисли да ће умрети овако грозном смрћу! А зар овако лагана смрт у води и житком песку, не беше исто онаква, као и код оних несретника, који су по налогу тајног Трибунала у мучењу изданули? То беше праведна казна за Брабантинија.

Брабантино је сад осећао онакве самртне муке, какве су осећале и његове невине жртве!

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Литерарно вече. Обрекли смо читаоцима, да ћемо чим сазнамо, донети програм ове забаве, која ће 2. ов. мес. бити на Булевару. Сад већ тај програм можемо у потпуности донети, тако: 1, Химна, 2. Гусле, 3. О Пушкину од В. Илића, 4. Декламација од г. Гавриловића, 5. Јадница, од Ч. Поповића. 6. Пева гђица Нигринова, 7. Песма од В. Илића, 8. Два побратима, слика из београдског друштва од С. Аврамовића, 9. Композиција г. Т. Андрејевића, 10. Пева г. Раја Павловић, 11. На флаути свира г. Пера Пејић, 12. Три ноћи, шаљива декламација од Н. Милићевића.

Као што се из програма самог види, то је у нас једна новина, која заиста заслужује пажњу, нарочито наше образованије публике. Сем чисто онога што спада строго у обим једног литерарног вечера, програм је прошаран и другим пијесама, како би био што занимљивији и како би се публици што више пријатности пружило.

*

Пожар. Прексиноћ се десио у вароши доста велики пожар. Две куће на углу Кондине улице и Два бела голуба сагореле су.

*

Редакција администрација и експедиција „Малих Новина“ налази се од данас у Васиној улици број 6. Обраћамо пажњу пријатељима, који би шта имали.

*

Преселила се. „Задруга за међусобно потпомагање и штедњу“, уселила се већ у своју сопствену кућу до кафане „Пролећа“, и од данас почиње већ у истој да ради.

—

Дете проплакало у утроби материној. Милена жена Димитрија Перића земљод. из Кучева у осмом месецу трудна, родила је једног дана у пољу на њиви. За време одмора, све је раднике изненадио, а њу неописано уплашио плач детета, које је у утроби носила. Неколико дана није имала мира од страха. Дете је после тога још два пут плакало. После месец дана Милена је родила лепо мушко дете, које је и сада здраво. Народ у опште верује да ће то бити човек, од кога ће народ плакати, јер веле, да је и чувени хајдук Милан из Раброва плакао у утроби матере.

*

Утопили се „Ш. Г.“ јавља: У селу Бадовинцима, случајно вукући воденицу утопили се у Дрини, Станко Бошковић, стар 55 год. Живко Миличевић, стар 52 год. и Михаило Ђукачовић, стар 24 год. Од њих троице пронађен је само Михаило и мртав извађен.

*

Смрзао се. „Ш. Г.“ јавља: Сељак један из Глушаца, смрзао се ноћу између 27—28. о. м. и нађен је мртав испод ћуприје каменичке, одакле је однет у болницу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Нов Пастеров завод**. Као што јављају, 13. новембра, по новом к., биће отворен нов Пастеров завод, које ће се отварање извршити са извесним церемонијама. Ту ће бити заступљени остали француски заводи медицинска академија, факултети и сва научна тела.

Гобле ће присуствовати при овој свечаности као и Флоке.

Што се тиче председника републике, отићи ће сам Пастер да га позове на ову свечаност.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 31. Октобра 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Антоније Матејић млекаџија због преваре, Мијаило Малетић момак фијакерски, Давид Н. пиљар и Панта Грујић амалин због нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским ... Јован Гавриловић служитељ због нереда, Ђорђе Милошевић из Јарковца, Димитрије Ђошић из Призрена Светозар Јовановић из Јагодине, Марија Абрахам из Сегедина Катица Станковић овд. Стеван Милошевић из Копривице, Данило Смиљанић надничар, Ђорђе Гавриловић слуга оџачарски и Алекса Видаковић из Аустрије сви због скитње; Јулијана Новаковић што није пријавила странца и Коста Дада што је преко прописаног времена држао отворену кафану.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Пајрон на руској позорници. Као што јављају „Рускија Вједомости“, ових дана даван је у „Театр-Карма“ Пајронов La Souris (Миш), комедија у три чина, и веле да је са особитим задовољством дочекан. И сами Руси задржали су исти назив као и у оригиналу Мишенокъ. Како дознајемо, и код нас се преводи тај комад.

БИБЛИОГРАФИЈА

Изашао је 2-ги број илустрованог дечијег листа „*Ђаче*“ са две слике, и овом садржином:

1. У туђини (песма). — 2. Краљ Урош велики. — 3. Црногорка (песма). — 4. Страх од ђавола — 5. Време брзо лети (песма). — 6. Орао и кокош; шума и поток; ружа и коприва. — 7. Мајмун и огледало (песма). — 8. Од извора Мораве Бинче до Сталаћа. — 9. Белешке. — 10. Листови које „Ђаче“ у замену добија. — 11. Загонетке. — 12. „Ђачетова пошта. — 13. Позив на претплату.

„Ђаче“ је најјевтинији дечији српски лист. Цена је на годину само 1·60 дин., а прима је у таксеним маркама, но само у плаћеном писму. Може се слати или уреднику у Ниш или књижари Валожићевој у Београд.

ГЛАВНА КОНТРОЛА.

може ли оваква, као што је данас, по своме устројству и положају, да одговара потреби, ради које је установљена?

—

Без сумње је, Главна Контрола, кад је установљена, замишљана једно од највиших државних надлештва, које ће и на сваком месту да заштићава државне интересе: да стаје на пут злоупотребама, утајама и нетачном неверном и несавесном вршењу службе. Законодавац је заиста овако замишљао, кад је стварао закон о Устројству Главне Контроле, јер је она и била некада саставни део Државног Савета, који је компромисао и владу и сву државну администрацију.

Погледајмо на друге државе, упознајмо се са њиховим надлештвима, подобним нашој Главној Контроли, па ћемо се одмах уверити: да наша Главна Контрола, није ни из близа оваква, као што су њихове, и да се оваквом државном Контролом, као што је наша омашава цељ њене установе.

Може ли наша Главна Контрола оваква, као што је данас по своме устројству и положају, да одговара потреби ради које је установљена?

Ја велим и тврдим да не може!

Од Главне Контроле највише се тражи, и најмање јој се даје — она је пасторче, о коме нико живи не води рачуна — она је сместиште свију могућих степена способности и неспособности — она је скуп свију оних чиновника, које партијски интереси не могу да трпе по другим надлештвима — оно је Сибир — робија — чиновничка, где се они заборављају готово рећи за сва та времена — она је дискредитована свуда, — она је напослетку скуп свију незадовољника — па може ли се захтевати да она оваква, као што је данас по своме устројству и положају, одговара намењеној цељи?

Никако не може!

Може ли држава захтевати од оних чиновника, којеваља и партијски интереси појединих Министара немилилице трпа у Главну Контролу, да штите државне интересе?

Може ли држава захтевати од оних чиновника, који по 10. 12 и 15 год. стоје на једном месту на једном месту са једном класом и платом баз икаквог узрока, да буду искрени и пажљиви у чувању њених интереса; докле други далеко не способнији, бивају рапидно унапређивани?

Може ли држава захтевати од оних чиновника, које вића појединих Министара, и партијски интереси чине незадовољнима и огорченима, да искрено и савесно проналазе злоупотребе, утаје и. т. д. и да на тај начин очувају њене интересе?

Може ли газда захтевати од слуге кога гони, понижава и презире, да му буде искрен и веран, и штити његове интересе?

Све ово, и под оваквим условима, не може да буде.

Заиста жалосно је и по државу, и по њене итересе, што је допустила до једно њено, по својој установи најважније надлештво, спадне на овакав ступањ, на какав је данас ступањ спала Главна Контрола!!!

Данас, кад се готово на сваком кораку дешавају разне злоупотребе, проневеравања утаје и несавесно вршење поверене суме службе; данас, Главна Контрола не може нешта да учини, те да стање на пут тако немилим појавама и огромним штетама по интересе државне!

У томе јој смета:

За њега не беше више спаса! Он се је о томе уверио јер је све више пропадао у житак песак. Већ је био потонуо до прса!

Пред њим светљаше она светлост, која је и њега и капетана Року намамила на оно место, одакле се неће више вратити натраг. Брабантино је сад знао да је ова светлост лажна, да није она што је Фра Ђузепо наместио на прозору од крчме.

Све више и брже тонуо је Брабантино, његов последњи час приближавао се.

II.

Превара и мржња.

„Јеси ли већ остарио или си се уморио Бикоче? Да ниси изгубио храброст и одважност?“ упита Имара харамбашу, Ускочког, шетајући са њим по хладовини. „Одавно већ ниси донео никакву пљачку! Последњи пут кад си био, вратио си се празних руку!“

„Трговачка лађа беше разапеса сва једрила и побеже нам испред носа!“ одговори Бикок. „То беше оне ноћи, кад си ти убила храброг Тарека!“

„Хоћеш ваља да ми пребацујеш што сам убила тог дрског човека?“ упита Имара.

„Али си на тај начин задобила непријатеее!“

„Зар ти мислиш да се ја бојим од њих?“

„Ти си моја жена а то те заштићав!“

„Али и ја умем да заштитим сама себе, Бикоче! Ја мислим — бар тако ми се чини — да сад хоћеш да се одмараш са твојим стеченим ловорикама на бојноме пољу, — ти мислиш да си довољно богат!“ настави Имара. „Је ли то човек, јунак, који са прекрштеним рукама чека да му падне зрела крушка у уста? Онда ми дозволи да ја поведем ускоке у борбу! Сад је ветар угодан, за нас је бар угодан, јер све путничке лађе тера близу наше обале! Напред дакле! Спреми заседу! Изађи са твојим лађама на море, ти страшни вођо одважних Ускока! Нека се твоје име проноси свуда, нека се о њему говори са страхом и ужасом! Ја бих сам желела да видим нову проливену крв, желела бих там да те видим моћног и богатог!“

У Рикока се засветлише очи. Речи Имарине нађоше одзива у његовим грудима.

„Или си, можда, вољан да проводиш време у нераду?“ Држаше га Имара, а у исто време пажљиво посматраше, какво ће дејство имати њене речи. „Онда ниси достојан да се називаш харамбаша храбрих ускока, нити да Имару називаш својом женом! Ја сам ненаситима! А и зар мислиш да ће твоје људство бити задовољно с тобом, кад види да их не водиш тамо, где ће победити, где ће задобити богату пљачку?“

„Ти имаш право Имара! И ја чезнем за нов, богат пљен!“ рече Биснок.

„Онда се навези још ноћас на море са твојим људством! Са лађама опседни турска села на противној обали, нападни их изненада,“ настави Имара, „па се врати натраг са богатом пљачком. Накити ме са најлепшим адиђаром, кога задобио будеш, као што си то свагда радио!“

„Твоје речи драже ме, оне ми разгаљују душу, а опресају учамело срце! Имара ти свагда умеш да изазовеш у мени страст, да себи стечем нове ловорике!“

„То сам ја знала унапред! Ја те добро познајем, Бикоче! Нису тебе без узрока извикали *Ускоци* за харамбашу! Ти си нај храбрији и најодважнији међу њима!

а, Зависност њена и њених чиновника од воље и партијских интереса појединих Министари;

б, незадовољство чиновника, због зачам елости у једноме звању и једној плати чиме им се одузима воља за рад;

в, њено устројство, које ни уколико не одговара намењеној цељи;

г, разне препреке, којима јој се стаје на пут да изврши и само оно, што по садањем устројству може да изврши;

г, заштита и заклањање оних чиновника, за које се пронађе и докаже да су учинили злоупотребе и утаје, и да су несавесно вршили поверену им службу;

д, неподесност, што не може у свако доба централизација целокупне контроле да из близине и у брзо заштити у једном месту државне интересе и отклони сваку могућу штету, која би се догодила државној каси; што би се могло учинити кад би имала обласних па и месних непосредних контролора;

е, неспособност чиновника, који се насумице постављају у Главној контроли;

ж, немање довољно радних снага, које би брже расправљале огромну масу рачуна, што се из године у годину нагомилавају, и

и, напослетку праведно би се имало убројати у ове узроке и прекидање Контролног рада на дуже време ју ванредним приликама као што су на пр. ратови, после чега се нагомилају толики рачуни, да их није могуће савладати ни утројеном Контролном снагом.

Данашња Главна Контрола фактички нема довољно радних снага, а и оно мало што има то је од части незадовољно, и стога изгубило вољу за рад; од части привилеговано, па неће да ради, јер им се гледа кроз прсти, а од части неспособно, па не може да ради.

У Главну Контролу стичу се непрестано ови рачуни:

Свију окружних Начелства, свију општина, свију цркава, свију манастира, свију Манастирства, свију пошта и телеграфа и по унутрашњој и по међународној радњи, свију посланстава, свију судова, свих штедионица свију војених команда и војних надлештава. Управе Фондова са њеним одељењима, казнених завода, инвалидуски, болнички, свију гимназија, народ. позоришта, свеколиких државних зајмова и т. д.

(наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Ратна јачина великих европских сила. *Немачка* броји стално војске 505,000, а с додатком оних што су на одсуству, а стоје на расположењу — 550,000 људи; за ову војску стоје спремни за комплометоване 503.000 резервиста, те тако активна војска износи 1.053.000 домобранство оба позива броји скупа 1,310.000. Допунске резерве има сада 1,475.000 људи. Ополчење броји до 3,000.000 људи. Целокупна сила износи дакле преко 6,500.000 људи.

Русија: стајаће војске 870.000 и 50.000 козака; за комплетовање спремно 1,195.000 и 60.000 козака прве линије, те тако прва оперативна војска броји 2,175.000 и 100.000 козака. Ово чење броји само 7,568.000 Целокупна војска 10,400.000 људи.

Француска: стајаће војске 519.0000 за комплетовање 709.000 и још 822.000 резервиста — дакле права активна војска износи 2,050.000. Територијална војскаска броји 938 000 људи. Резерва територијалне војске износи само 1,120.000. Целокупна сила 4,108.000 људи:

Аустро-Угарска: стајаће војске 250.000; за њено комплетовање 533600 резервиста; допунске резерве 71.000 Домобранство износи 440.000 — дакле оперативна војска броји само 1,240.000.

Италија: стајаће војске 278.000 резерве прве категорије 332 000, допунске резерве II категорије 279.300; дакле активне војске има 889.500. Мобилне милиције и један део допунске ресерве II категорије — 300.000 људи. По томе оперативна снага износи 1,189.000 људи. Ополчења до 306.000 и допунске резерве II! и III. категорије 1,103.000 људи — свега 1,409.000, те тако целокупна снага броји 3,488.000 људи.

Ретка свечаност. Пре неког времена приређена је једна врло ретка и чудна свечаност у Паризу. Око две стотине гостију дошло је на ову свечаност. Међу гостима било је и женскиња и мушкиња. Али ни један од гостију није могао говорити, јер су били сви неми, или како учени људи веле глуво неми. Ту се јело и пило у највећој тишини, јер нико није говорио. Па још су наздрављали здравице, али оним својим мутавачким језиком. Причају још, да је један при овоме показао велику речитост, јер су му сви гости пљескали кад је говорио, тако је лепо и добро говорио. Ова светковина држата је за спомен стогодишњице, кад је у Паризу отворена прва школа за глуво неме. Они у тој школи уче читати, писати и рачунати, а уче се другим наукама баш као ми у нашим школама.

ШАЛА

Из практике. *Доктор*: Ево вам ова маст, на њом мажите кукове и леђа —помоћи ће; а ако најпосле не по могне, мажите њом —чизме!

На пијаци. —„Је ли добра риба?„ —О, Бог с вама! како да није! зар не видите да је жива!

—Знам, знам, и моја је жена жива па опет за то—*не вала!*

Чудно. *Доктор*: Верујте, ја сам његову болест добро познавао; он је умро од лупања срца.

—Чудно! а ја сам до сада мислио да је он био човек без срца!

Похођно. Госпођа се П. вратила из Париза, где је провела неколико пролетних месеца. Г-ђа М (код које оде г-ђа Н. у посету, одмах по своме доласку из Париза): Драга Н. реци ми, молим те, шта је ново у Паризу? — која је болест сад у *моди?*

Супруга Ах драги Ђокице, ево већ сваки дан да ти дајем доказа моје прекомерне љубави и старања о теби. Да знаш шта сам ти данас скувала за ручак! чик погоди!

Муж: вадећи кесу с новцем из џепа) Молим те, реци ми колико ти треба?

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 29 Октобар

кил	13492	Жита . .	10.95
„	4132	Сувих шљива	22·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес .	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	3031	Кукуруза	8.—
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	225	Јечам . . .	8·—
„	2056	Овас	7.50
„	474	Раж	—.—
„	—	Мекиња .	—·—
„	—.—	Криза	—.—
„	295	Пасуља . . .	25 50
„	141	Ораја	21.—
„	475	Кајмака . . .	130.—
„	——	Коре брезове .	—.—
„	2900	Креча	3.20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда . . .	—.—
„	993	Лоја топљеног .	—·—
„	.—	Сочива	—·—
„	—.—	Ћумура	—.—
„	824	Кајмака . . .	137.50
„	——	Грожђа . . .	—.—
„	125	Сира	87·50
„	1325	Свиња . . .	80.—
„	—	кис. купуса . .	.—.—
„	—	кожа гов. . . .	—.—
„	1252	Лука цр. . .	7.00
„	—	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арнапика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„	—	Вуне овче .	—.—
„	—	Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

дит.	95050	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	—·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	1950	Ракије меке. .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—	—.—
1	„	„ „ „	—	—·—
1	„	„ „ „	—	—·—
1	пар	Крава тешки	„ —	—·—
„	„	„ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до		„ —	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

ОГЛАС

Моју кућу са баштом у железничкој улици бр. 14 издајем под кирију. Имаде 4 собе, предсобље кујну и остале удобности; такође доле у авлији имаде 2 собе, штала и бунар са пијаћом водом. Ради погодбе упитати г. Арсу Симића или сопственика.

5—6 *Карла Перола.*

Ти си њихов владалац! Па лепо, покажи им како заслужујеш да будеш њихов владалац, буди горд, и не дозволи да ти одузму твој висок чин! Прошири твоју имовину, увећај твоје богатство, води људе у борбу и на пљачку, па ћете они извикати за свог краља, а никаква сила на земљи неће томе моћи да стане на пут!“

„Додај ми мач и моју пушку!“ одговори Бикок. „Ја идем тамо код пристаништа да прикупим људство! За један сахат утонуће сАнце у море, и тада ћемо се кренути на море сви добро наоружани! Ноћас можемо наићи на добар лов, јер случајно може нам доћи на сусрет каква трговачка лађа! Тада — радуј се, Имара, — тада ће бити богат плен!

„Падујем се, што видим да си опет онај стари, храбри Бикок!“ рече Имара и донесе одважном харамбаши оружје да га припреми и намести као правог ратника. „А ти си свагда био непобедљив и храбри Бикок!“

„Тешко турским лађама, или каквој Галери гордих Млечића, ако нам падну шака!“ настави Бикок узмахнув сабљом. „Ми ћемо их напасти, и што нам се год узпротиви, то је изгубљено, пропало! Има ли где храбрије чете, но што су моји ратници? Потражи по свету, отиди међу најхрабрије народе, али нећеш нигде наћи такве, који су као ми, богати и храбри!“

„И ја тако велим, Бикоче! Нема народа хоји је тако одважан, тако претерано слободан, као што је твоје људство!“ рече Имара. „Ко се сме усудити да се приближи овиме гњезду у овим стенама? Ко сме да се противи вама? Има ли кога ко са страхом и ужасом не слуша, кад се говори о Ускоцима? Добро, Бикоче, пођи на тај пут, па се врати нарар са богатим пленом! Ја ћу те по повратку сама послужити са пехаром вина, ја ћу пити у здравље твоје, и твојих храбрих Ускока!“

Имара је преваром навела Бикока на овај пут само зато, да изврши свој наметнени план. Она је желела да бикока и Ускоке за ноћас уклони из Сења, како би лакше извршила онај план, који јој не даваше никако мира. Са нестрпљењем она је очекивала згодну прилику, да са Адмиралом и Умбом, побегне из овог разбојничког гњезда.

Имара је са светлећим очима и победним осмехом испратила Бикока, и опростила се са њиме! Радост, потајна радост, беше код ње настала, кад је видила да јој је превара испала за руком — једва се једном приближаваше дуго очекивани тренутак — идућа ноћ решиће све оно, што она очекује са нестрпљењем.

Бикок оде на једно пространо места код пристаништа, и одмах за тим чу се глас једног рога — то беше свакоме познати глас, који позива сваког Ускока на скуп за полазак у борбу, за пљачку!

Харамбаша је повео са собом само једног човека — то беше онај што дуваше у рог. Глас рога беше ужасан, он одјекиваше по Сењу, одбијајући се о стење. За тим се дувач окрене пристаништу, глас рога разлеже се и дуж обале сазивајући Ускоке на пљачку.

Рикок стајаше гордо, у изазивајћем положају, као да је пред каквим непријатељем Његови погледи лутаху на разне стране, и мало за тим опази он да се скупљају поједини, добро наоружани Ускоци. Са свију страна долажаху на зборно место сви они, који су жељни пљачке.

И у самом пристаништу наста велика живост- Око десет омањих лађа, сагрђење нарочито за лак пролаз кроз стене

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК
је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

34—40

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ
израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

30—50

и острвчића, приближе се обали да приме оружане Ускоке.

Све ово беше извршено у реду и без икакве ларме. Једина ларма беше дување у рог.

Гомила оружаних Ускока код пристаништа брзо се увећавала. На скоро беше довољан број. Око Бикока беху се скупили готово сви Ускоци који су дораслу за опасне ноћне нападе.

После пола часа беху се скупили сви ратници код пристаништа — око шест стотина њих. Сви ови беху готови да изврше сваку харамбашину заповест, ма била она ма каква.

На један мах изађе из средине сакупљених Ускока Данко, брат убивеног Тарека. —

„Харамбашо!“ рече му Данко јасно, и готово претећим гласом тако, да се околни Ускоци љубопитљиви приближе, да чују шта хоће.

„Ја имам да те питам нешто, али то је врло важно,“ рече он. „Зар ти верујеш твојој жени?“

„На што то питање?“ повиче љутито Бикок.

„Питам те да ли верујеш твојој жени? Зар си заборавио да је она странкиња, коју си ти негда као робињу довео овамо? Она никада не може да буде из срца оно, што смо ми!“

„Поштеди ме са тим будаластим речима, јер то говори само твоја слепа мржња,“ одговори Бикок љутито. „С тога, што је Имара убила твога брата, а он је ту казну заслужио, ти је сад мрзиш. Та то и слеп може да види!“

„Па и ја сам то велим, да, ја је ужасно мрзим, и сад те опомињем да се чуваш преваре!“ настави Данко. „Одговори ми на ово питање: је ли овај ноћни излет наређен твојом сопственом вољом, или те је Имара, твоја жена на то наговорила?“

„Какав је то говор продрзљивче?“ повиче Бикок, и ухвати руком балчак своје сабље. „Још само једну такву реч изговори, па ћеш пасти од моје руке!“

„Ти си наш харамбаша, то ја не заборављам! Ја се нисам никада противио твојим заповестима! Покоравам се твојој вољи без приговора!“ одговори Данко, блед, али са мирноћом. „Алии ја сам тако исто Ускок као и ови овде, и с тога је моја дужност, да тебе, и све остале опоменем на опасност, која нам прети!“

„Будало, а где је та опасност о којо ти говориш?“ рече Бикок љутито гледајући у Данка.

„Ја не слутим да ће бити какво добро,“ настави Данко јасно и без икаквог страха. „Тврдим да се у томе не варам! Ти велиш да ме мрзост на то подстрекава; то и ја признајем, јест она ме гони, али ова опомена за нас је добитак, мржња ме је научила да боље видим и чујем, но ви! Ако те је Имара навела на ноћашњи излет, који ћемо учинити кроз кратко време, онда она има ма какву тајну намеру! Ти и сувише имаш поверења у твојој жени!“

„Доврши једном,“ заповеди му Бикок. „Време нам је и сувише скупоцено да се бавимо са таквим ситницама и глупостима! Иди тамо међу жене, изгледа ми да је тамо твоје место!“

Данко се трже. Ово га је немило дирнуло. —

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ВУК СТЕФАН КАРАЏИЋ“ БЕОГРАД

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 231 Београд, Среда 2 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кипановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г. Ђорђа Вајферта 100 килограма 1. динар и 40 пара динарски постављено у кући.

4—6

СТЕВАН ГОЛКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 3—10

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

Од 1-ог новембра до краја године, стају

„МАЛЕ НОВИНЕ“

1. динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин, претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција *„Малих Новина“*, налази се од 1. новембра у Васиној улици број 6.

Молимо своје београдске претплатнике, да нам на време јаве промену станова од 1. новембра, како се разношање листа не би ни за један дан помело.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 2 Мучен. Акинд. Пиг.
Католички: 14. Левин владика.
Сунце излази: у 6 сах. 23. м. залази 4 сах. 46 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·64

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Престаје. Од јуче је престала пловидба привилег. аустр. угарског друштва између Београда и Шапца.

*

Постављен. Како дознајемо г. Никола Мартиновић постављен је за ванредног секретара III. класе, за страну кореспонденцију.

*

Са Велике Школе. У току ове зиме приређују професори Велике Школе јавна предавања, која ће се држати суботом од 5—6 час. по подне, у дворани Велике Школе. Предмет сваког предавања објављиваће се редовно преко новина, а за свако предавање плаћаће се у име улазнице 0.50 дин. од особе. Приход од ових предавања намењен је добротворним циљима. Прво предавање *„О сну и о сновима“* држаће проф. г. др. *Љубомир Недић*, у суботу 5-ог о. м. Улазнице за ово предавање могу се добити код домаћина Велике Школе и у свима књижарницама.

*

Ступање у брак. Г. Божидар Вуковић, контролор жељез. одељења министар. грађевина, ступа у че вртак 10. ов. мес у брак с г-ђицом Драгом Ћери г. А. Стојковића, начелника мин. војног:

*

Отпочела предавања. Јуче су отпочела предавање поштанско-телеграфског курса. Како чујемо још на неколико дана пред што ће да отпочну предавања многи су одустали да слушају тај курс.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Колика је свота издата за избор председника Уједињених држава?

Једне француске новине доносе једну белешку код овим насловом, па веле да је Њујорк издао за сваког кандидата 1,250.000 франака. Једна је бакљада, што је приређена такође у Њујорку, стала 100.000 динара; у другим се градовима већ јевтиније

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (132)

„Добро!“ рече он. „Остави ме овде за ноћас. Боље је ако у Сењу остане још један, али пажљив чувар!“

„Дакле то беше циљ твога говора?“ упита га Бикок са подсмехом. Сви около стојећи исмејаше Данка.

„Ти нећеш ноћас да пођеш с нама? Ти си се користио мојим речима само да задовољиш твоју плашљивост.“ — — —

„Харамбашо? — — —“ узвикну Данко љутито.

„Иди код жена, јер њима приличиш!“ рече Бикок смејући се презриво. „Оставимо га овде! Ми можемо бити и без њега! Нека га, нека припаше кецељу и узме преслицу! Али вам само једно велим: он неће имати удела у пљачки! Кад се пљачка буде делила, он ће остати са празним рукама!“

Ускоци се смејаху и сви се упуте обали, где су их очекивале лађе.

„Ја ћу имати овде добар пљен,“ рече Данко за њима кад су отишли. „Ја сам постигао мој циљ. и ако си ме ти харамбашо изложио презрењу! Данко ће издржати и то, али само зато, да освети смрт свога брата! Ја сам остао овде само да задовољим моју мржњу! Неће ме преварити моја сумња! Имара је наредила овај ноћни излет — то има свога тајног узрока — и ја ћу вама доказати да је тако! Ја се смејем твоме презирању, Бикоче, али ћу постићи мој циљ.

Данко се удали. Остали Ускоци, изузимајући њих десеторице, који ће да чувају стражу код капије у стени, навезу се на море.

Ускоци беху дивљи, и свагда готови за борбу, али ипак међу њима владаше ред и потпуна дисциплина. Разбојници су у оваквим случајевима, кад год пођу у пљачку, слепо слушали и испуњавали наредбе харамбашине, а он је за сваку лађу наименовао по једног вођу.

За кратко време укрцају се Ускоци у лађе, и отисну се од обале. Они су морали добро веслати, јер су ишли уз ветар. Наскоро се изгубе у мрачној ноћи.

Једна лађа која беше најлакша, измакла је напред, како би што пре изашла на широко море. Она је одређена као извидница. Ако се на мору не појави каква лађа која туда мора да прође, или ако нема какве лађе која је у нужди, да би је Ускоци напали, онда се они упуте до оближњих обала, и нападају на околна села. Жене и деца увек остају у Сењу. Они са нестрпљењем очекују повратак Ускока, јер знају да се ови обично враћају са богатим пленом.

После једног сахата није се могла видити ни једна лађа са Ускоцима.

Данко, кад је отишао са пристаништа опкољавао је, само да га неби спазила Имара. Он је ишао кроз разне баште и ливаде, преко поља и стена управо тамо где је капија у стени. Стража је већ била сакупљена.

прошло — највише 2.500 динара. Један је митинг стао 5.000 динара. За 25.000 динара истакнут је био нов кандидат! Целокупан издатак у целој држави, приликом председничког избора, износи 100 милијуна динара!

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Службене новине доносе ове указе Његовог Величанства Краља, којима се, на предлог министра иностраних дела постављају: г. Лудвик Леополд Бретауер, банкар из Цириха, за хонорарнога конзула у Цириху. На предлог министра просвете и црквених послова: за писара треће класе конзисторије епархије жичке, Сретена Ђукнића, практиканта конзисторије епархије београдске. На предлог војног министра: за команданта VIII-ог (пожаревачког) пуковског округа, коњичког потпуковника, Милоша Ђермановића досадашњег команданта IX. (брањичевског) пуковског округа; за команданта понтонирског полубатаљона, књижирског мајора, Тодора Весића, досадашњег референта за инжињерију тимочке дивизијске команде; за команданта IX-ог (брањичевског) пуковског округа, пешадијског мајора, Андрију Филиповића, до сада на служби при војном министарству; и на предлог војног министра разрешава се инжињерски капетан I-е кл., Никола Несарић од вршења дужности команданта понтонирског полубатаљона, и ставља се на расположење војноме министру.

—

Министар народне привреде, на основу чл. 6 ог закона о телеграфу и измене чл. 7-ог закона о поштама, решио је: да се 1. новембра ове године, у интересу штедње, укине поштанско-телеграфско надлештво у варошици Љешници.

—

С тога, на основу чл. 3-ег закона панађурима, министар народне привреде решио је, да се укине панађур у Прањини, окр. рудничког, који је држан 18-ог и 20-ог Октобра.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Извоз српског вина. Све вино које се извози за Солун а на свима нашим пругама имало је пређе тарифу 6 и по пара, а сада је та тарифа спуштена на 5 и по. Но поред тога, на предлог наше владе, Турска је пристала да и она понизи тарифу такође на 5 и по пара, те је тиме учињена велика олакшица нашим трговцима јер ће сада и на турској пруги, од Зибеча до Солуна, по ту цену моћи да превози српско вино.

* **Нов митрополит.** Као што нам јављају, сад је најозбиљнији кандидат за херцеговачког митрополита на место пок. старине Леонтија Радуловића, архимандрит Серафим Перовић, честити Србин и велики родољуб.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 1. Новембар 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Ђорђе Милентијевић из Свилајенца ђак, Светозар Мијаловић из Аустрије и Гаврa Бабрија надничар из Бања Луке сви због пијанчења и нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Давид Бокај пиљар овд. и Тадија Маринковић тестерам из Аустрије због пијанчења и нереда и Сава Мијаиловић слуга због скитње.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

—

Евгеније Оњегин. У уторак 25 ог Октобра одигран је у царском позоришту Пушкинов „*Евгеније Оњегин*“ као лирска оперета у три чина.

КРИТИКА

—

У Суботу, 29. и Недељу 30. Октобра даван је у нашем народном позоришту први пут **Гаван**, *позоришна игра у шест чинова, написали Алфонс Доде и Пјер Елзеар, превео с француског М. Ђ. Глишић. — Редитељ г. Цветић.*

—

Најтежији је посао, ваљда у целој белетристичној књижевности писати драме. Свет је, до душе, позорница као вели Шекспир, на којој сваки одиграва своју улогу, и ваљало би га само пренети на позорницу; дакле, оно што ми у обичном животу зовемо: *позорница*, било би само, да се изразимо техничким језиком, „Позорница на позорници.“ И доиста, нико није боље карактерисао шта је позориште, већ Шекспир овом својом случајном изреком. И за то баш, што је позориште *позорница на позорници* што је оно огледало душе и јесте најтеже писати драме. Проучавати психолошку страну човека па нам извести на позорницу „свет у маломе“, то је велики задатак, — а такав је задатак драми. Драма, она је задахнута животом, радњом; све је ту већ утканo; свака реч као да је на најосетљивијим теразијама мерена; све што је ту само је психологија друштва, људи; изнесена на видик унутрашњост њихова, међу тим, наилази се на скученост; писац осећа границе преко којих не може да корачи, док у дескриптивној поезији свега тога нема; све што би посло жило бољем разумевању карактера, те и последица његових: дељење у друштву, све то служи само као помагач дескриптивној поезији. Према томе она је згоднији, а данас и савременији *израз студије друштва* (тако нек нам је дозвољено да је назовемо.)

Све ово што поменусмо о дескриптивној поезији (где долази и поезија слободног слога, на коју овде једнако и мислимо), највише је због тога што и ако је најтеже писати драме, још већа је тешкоћа прерадити роман као драму. Све оне лепоте, сав онај ефекат, све оне до најмањих ситница описане особине душе, све то прерађено као драма, изгуби своју јачину. Осећате неку натегнутост, крпарење, у радњама нема живости, чак увиђате да би много што шта, и ако је то, можда, само по себи лепо, могло да изостане, јер често што је у роману згодно било да се изнесе, што је можда имало утицаја на судбину каквог јунака, то у драми, за то што није могло да се испољи у својој својој јачини, бива мимогред и личи на израсао. Но ово што рекосмо не односи се све на *Гавана*. Ма да је *Гаван* прерађен роман ипак је задржао прилично ефекта.

У осталом сав тај ефект *Гавана* као драме губи се, ма колико се човек отимао, само ако је и једном имао у рукама сам роман. На пр. како је тамно и нејасно, управо не знате шта ће, поред свога оног што сте видели, кроз све чинове она породица Жоајсова, сем ако не да Алину у последњем чину узме Пол Жери, а како је то красно изведено у роману! Довољно ће бити да наведемо како је Фелисија Рујева причајући Жери-у о Алини карактерисала ту девојку: Видели би праву девојку — вели она — каку не виђамо ни ја ни ви, — из овога се јасно увиђа како је то идеална породица. Поред овога, и сам Пол Жери, који је у овом случају у место писца, да укори *Гавана*, да му покаже његове праве пријатеље, врло је необрађен карактер. Жери увиђа међу какве је људе запао Жансуле (гаван), пошто је то све увидео због тога му баш и пружа руку и вели да пристаје, да му буде секретар, а он ту жртвује своју гордост јер увиђа да је то милостиња од стране Жансуле-а кад га овај прима, али он се решио да спасе Жансуле-а — па готово ништа не ради. Сам Жансуле је такође у драми врло нејасан карактер. Видите човека који је случајем дошао до огромног богатства, па просто не зна шта ради. Појамно је најпре што је такав: „нашла се вила у чем није била,“ али кад се трза, кад бива паметнији, ту не увиђате бог зна како јак разлог. Од свију личности у драми као да је највећа пажња обраћена марки-у де Монпавону. Остало је све тек мимогред и недовољно обележено. За то и очекујете кроз све чинове неку натегнутост, досаду. Али нешто што је најглавније, нешто што вас привлачи овом комаду јесте што сте проведени кроз цело париско друштво: видели сте како је у салону какве „уметнице“, били сте у предсобљу војводе де Мора, од раскошног салона гавановог прошли сте редом све до мансарде Жоајезове. Чак ниште пуштени а да се не упознате и са слугама. То је једна од бољих сцена и држим да у мало речи не би се могло боље рећи о њима. Нема више оних старих слугу што су „верни као пас“, не може се више наћи какав *Стари слуга* Сенкијевичев.

У осталом, све што рекосмо о овоме комаду било је више као оцена како је велика разлика између De Nabab као драме и De Nabab као романа. Па ипак овај ће комад заузети врло угледно место у репертоару народног позоришта.

Што се тиче г. г. приказивача рећи ћемо да је комад ишао не може боље бити, јер су све боље улоге биле у добрим рукама. Ретка су то уживања за нас, публику, да у једном комаду учествују све боље снаге наше, те за то нам је овај комад био још пријатнији. Али то не можемо за све рећи. Просто, морамо од тих да изузмемо гос. Ђурђевића као Пол-а Жери-а, адвоката. Био је права лутка: повучен за жицу она изађе, разговара, иде, клања се — баш као прави човек. Г-ђица Нигринова као Фелисија Рујева била је изврсна, она је потпуно разумела своју улогу, али, брате, она акцентуација поквари све.

Пошто се са свим смркло неки од стражара припремаху се да наложе ватру. Они донесу сува дрва у већој количини и наложе добру ватру. Неки су од њих полегали на разна места, која су им служила у место постеље. Два три сноп'ића сена и каква стара једрила, којим је сено било покривено, то им беше постеља. Неки се извалили око ватре, разговарајући и певајући. Двојица су увек били будни, да би пазили на овај једини пролаз.

„Охо! Ево га и Данко!“ повиче један Ускок и домете једно повеће суво дрво на ватру.

„Зар ти ниси отишао са осталима, Данко?“ упита други.

„Они те сигурно нису повели?“ дода трећи.

„Казаћу вам зашто сам амо дошао, и зашто нисам отишао са њима,“ одговори Данко љутито. „Има узрока, и то врло важног!“

„Тим боље! Ходи овде да бацамо коцке!“ рече четврти што је лежао поред ватре. Дуга црна коса беше разбарушена, а лице потавнело од сунца, што све показиваше да је то стари разбојник. Он је држао у једној руци пехар од плеха, у коме беху коцке.

„Којешта!“ одговори Данко. „Коцкајте се ви докле вам је воља, ја нисам расположен за коцкање.“

„Како грозно изгледаш!“ рекоше њих неколико. „Сигурно те једе мржња и беснило?“

„Баш кад хоћете да знате, тако је!“ одговори Данко загушљивим гласом. „Мржња ме је и довела амо! Мржња ми неда мира, хоће да ми поједе и ово мало живота!“

„Па сад хоћеш да с нама чуваш стражу?“ рече му један. „Онда си требао да ме заступиш, а ја бих отишао са њима.“

„Он жали брата!“ рече други. „Због његове смрти он грозно мрзи Имару, жену харамбашину!“

„А знате ли зашто хоћу да чувам стражу ноћас заједно с вама?“ упита Данко.

„Не знамо! Да чујемо!“ повикаше више њих.

„Зато, што се плашим нечега,“ настави Данко. „Такво је моје убеђење! Ја сам нешто опазио! Имара је у договору са робовима!“

„Са робовима?“ повичу више њих.

„Па зар и она сама није робкиња? То, што је Бикок узео њу за жену, не мења ни у колико њену прошлост! Кажем вам, нити смо јој ми, нити Сењ мили. Она чезне за отаџбином!“

„Глупост!“ повикаше Ускоци. „Глупост! Ако она није са нама, и за нашу ствар, онда и ми њој нисмо верни! Ти јој завидиш! А, реци Бога ти, ко прави планове? Ко подбада Бикока на пљачку?“

„Ви сте сви кратковиди!“ рече Данко. „Вами то тако изгледа! Она је врло паметна и лукава!“

„Батали ти то. Само сумња и ништа више!“ одговори један Ускок. „Ми не верујемо! Ако Имара није заузета за нашу ствар, онда ни нас двоје нисмо Ускоци!“

„Хоћете ли ми веровати или не, то је мени све једно!“ настави Данко. „Ја сумњам, и ја њу да назим на њу! Није она без узрока отерала Бикока и Ускоке баш ноћас у пљачку! Рекох вам да ту нису чиста посла! Она хоће да бега! Сад знате зашто ја сумњам!“

„Да бега? Жена нашег харамбаше да бега?“ повикаше Ускоци. „Имара да бега?

Кад ли ће, Боже, управа да настане, или ако сме да јој нареди да научи једаред тај проклети српски језик.

Но морамо још да напоменемо, и ако нам је то неповољно, да се код многих онажало незнање улога.

На завршетку да запитамо управу: да није сад опет и то штедња што никако не ложи позориште? И ако је кућа била пуна, могло се опазити, како се сви грче и навлаче зимске капуте. Хоћемо баш да замолимо управу да на својим листама поред онога „почетак у 7 часова“ дода још и ово: „ставља се до знања публици да ће вечерас кућа бити још и наложена.“

Ђованини.

ГЛАВНА КОНТРОЛА.

може ли оваква, као што је данас, по своме устројству и положају, да одговара потреби, ради које је установљена?

(Наставак)

Од ових рачуна има их још од 1865. године, који до данас нису потпуно свршени.

Па, кад се узме у обзир, да је овај садањи персонал под старим границама Србије био, (само мало већи број од данашњег); да је Србија сад увећана са четири округа, да је приликом ратовања чиновништво Главне Контроле радило на другим пословима, а не на рачунума; и на послетку, кад се узме у обзир, да је новим устројством после Устава, још и умањен број чиновника, а додајте овоме и боловање и осуство појединих чиновника, а и рад при разним комисијама; онда се може насигурно рећи да је за ово време једно на друго радила једва једна трећина од целокупног садањег броја, и, према томе, може се замислити како је Главна Контрола сад претрпана толиким разноликим рачунима!

И данас има још и таковиx рачуна, који се не прегледају с тога, што нема ко да их прегледа.

Но сем тога, има још млогих неправилности и недостатака које би требало исправити а све у државну корист, но пошто би то било и сувише набрајати у појединостима, то сам се ограничио само на оно што је понајважније и понајзамашније.

Како се сад приступа промени Устава, што у опште значи и промени досадањег система, то би крајње време било да се и Главна Контрола, ово најважније и најпотребније државно надлештво, преустроји тако, како би потпуно одговорило намењеној цељи и сачувало у најмањим ситницама државне интересе.

И ако сам још лајик у овом, тако важном по државу, питању; ипак ласкам себи да сам осмогодишњим мојим бављењем у Главној Контроли (разуме се у једној истој класи и плати) колико толико упознат са радом да могу бар у неколико, и ако не потпуно, оценити недостатке, који су па штету државних интереса.

С тога износим моје скромно мишљење у оволико, колико је моћна била моја слаба памет да увиди, како би се могло учинити преустројство Главне Контроле. Разуме се по себи, да ово моје мишљење није меродавно ни за кога, али ипак мислим да ће у њему бити бар колико толико грађе, која ће припомоћи меродавним лицима, да изврше преустројство најважнијег државног надлештва.

Моје скромно мишљење састоји се у овоме:

а, Пре свега треба да Главна Контрола буде једно највише државно надлештво, које би имало и потпуну судску власт у свима рачунским стварима и да непосредно стоји под народном скупштином, коју ће извештавати о свима стварима, њој одговарати, предлагати јој све што треба, додавати, преустројавати, мењати и допуњавати;

б, да сама себи бира чиновнике онакве, за које зна да могу потпуно одговарати потреби и знању, које се од њих захтева;

в, да се изабрани чиновници постављају на њен предлог Указом Његовог Величанства;

г, Министрима одузети право сваке мешавине у Контролне радове а и моћ, да могу заштићавати несавесне и небрежљиве чиновнике;

д, да, кад суди за злоупотребе и несавесно вршење поверене дужности свима чиновницима без разлике, може повући на одговор и саме Министре — као наредбодавце и рачунополагаче — ако би се сазнало да раде противу државних интереса у опште, а да их зато може и судити осудити — разуме се по рачунским стварима.

А да би се све ово постигло, да се у Контроли ради савесно, правилно и на корист државе, требало би да се Главна Контрола преустроји овако:

1, У Београду да буде овакав персонал:

Председник, четири члана, један или два секретара и десет до петнајст рачуноиспитача (контролора), који ће бити супер — ревизиони одбор и контролни и касациони суд, у рачунским стварима.

(свршиће се.)

СМЕСИЦЕ

Индијска бајка о постанку кукуруза. Прадомовина кукуруза је Америка. У Европу донео га већ Колумбо кад се вратио са првог свог пута. Да се тамо из давнина гаијо, сведочи околност, што су по многим стародневним гробовима налазили: кукуруза, у клиповима и у зрну, за тим разних ствари за које се зна да се од кукуруза праве. У хаитском језику зове се: махиз. Отуд му и немачко име. Осим за храну служио је кукуруз њима за готовљење разних жестоких пића. У послу те руке били су најискуснији Перуанци. Преко свега тог, играо је кукуруз одличну улогу као средство са којим су рачунали. Узмемо ли у призрење разноврсне и нуз то још тако преко потребне животне услуге што их они од кукуруза имаше, бити ће нам појмљиво где праседиоци новог света на крили маште дижу се у небесне регионе те тамо траже и налазе заметак свом љубимцу.

Ево шта је о његовом постанку причао Франклину неки индијански поглавица.

„У почетку света хранили се наши праоци само са месом разних животиња што су их ловили. Бивало је да по више дана нису ништа могли да улове те су морали да гладују. Једаред тако ловила су наша два младића. Добра им срећа послужи: убију јелена. Били су прилично гладни пак зато и зауставе на некој пољани. Поседају. Уједан разуди лов и одсече приличан део, па га даде другу који је дотле ватру наложио био, да га испече. Таман беше печенка готова и они седоше јести кад ал' из облака спусти се нека млада, лепа женска која седе на блиски брежуљак. Кад то видеше, рећи ће један другом „Јеси чуо!? То ће бити дух неки. Мора да је осетио и дошао на мирис нашег печења. Него знаш шта? Да ми њој дамо комад“. Други пристаде и мало затим однеше јој најлепше парче, т. ј. језик и дадоше. Непознатој жени пријао је поклоњени језик изванредно. Појела га у медени кус. Поседи још мало па рече: „Ваша доброта мора бити награђена; дођите овамо, на ово место после 13 месеци, па ће те овде наћи оно, што ће и вама и вашој деци кроз сва колена храна бити.“ Учинили су како им је речено. Нашли су на оном месту биљке које дотле ни кад ни знали, ни видли а које од онда увек и дан-дани наше племе гаји и њима се храни. Где она жена земљу десном руком дотакла тамо нађоше кукуруз а где је лева била, ту нађоше бели пасуљ, а где је седила тамо беше дуван изђикао.“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 31 Октобар

кил	12776	Жита . .	11.15
„	4132	Сувих шљива	22·—
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3031	Кукуруза.	8.—
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	225	Јечам . . .	8·—
„	2056	Овас	7.50
„	474	Раж	—.—
„		— Мекиња. . . .	·——

ОГЛАС

О СЛАВИ МОЈОЈ АРАНЂЕЛОВУ дану не могу ове године, због жалости, примати посете.

Коста Петровић
касациони судија.

1—3.

ПРАВА СТАРА ШУМАДИНСКА шљивовица, може се добити по врло умереној цени у трговини Браће Б Јоцића на Батал Џамији у црквеним дућанима. Може се добити сваке јачине. 1—3.

Друговима и пријатељима јављам, да је мој супруг

ЈОКСИМ СТ. МАРКОВИЋ

референт за црквене послове у министарству просвете преминуо 15. Окт. а сахрањен 16. ист. мес.

Ожалошћене супруга
Милева са децом.

Та људи, не слушајте више ову будалу! Умукни Данко! То ти неће веровати нико!“

„Ипак вам кажем, мени је све једно, хоћете ли ми веровати или не! Ја сам вам казао само оно, што ја мислим и у шта сумњам!“ одговори Данко.

„Мржња и чежња за осветом, завели су те далеко!“ рече један Ускок.

„Ја ћу да пазим на њу. Оно, што ви говорите, мене се ни најмање не тиче. Ја сам уверен да Имара спрема некакав тајни план! Могу се заклети да је у договору са робовима, да са њима спрема план за бегство!“

„Та она зна врло добро да одавде не може побећи,“ дода други Ускок.

„Мир! Ево робови носе буре са вином!“ повиче други Ускок, и покаже руком на улазак у капију.

Доиста појави се напред старац а за њим други роб. Граф Мирафијоре и Умбо носили су једно буре пуно вина.

Ово изазове радост код осталих Ускока. Само Данко стајаше као прикован и са неком претераном мржњом посматраше Ускоке који опколеше робове, пошто су ови спустили буре на земљу.

„Ко шаље вино?“ упита један Ускок.

„А ко други, него Имара, жена харамбаше Бикока,“ одговори стари граф. „Зар вам она не шаље свагда по једно пуно буре вина, чим Бикок оде са осталим Ускоцима у пљачку? то се бар зна, да стража треба да се мало поткрепи, како би била пажљивија!“

„Да живи Имара!“ повикаше Ускоци. За тим узму буре, однесу га близу ватре, и наместе на један камен.

Умбо и гроф Мирафијоре удале се.

Данко је стајао са прекрштеним рукама и посматрао шта се догађа.

„Да живи Имара!“ викаше Ускоци. „Она се увек брине за нас, она зна како је тешко чувати стражу!“

Одмах донеше неколико плеханих пехара. Један Ускок пробуши буре.

Вино поче тећи, а Ускоци пунише пехаре. Кад су напунили пехаре, они затворе буре са једним дрвеним чепом.

Сви Ускоци полежу око ватре и почну непрестано точити и пити. Њима је годило то, што им је Имара указивала овакву пажњу. Нико више није марио за Данка. Он беше усамљен. Нико више није ни мислио на њега.

Вино беше врло добро. Пехари се не престано пунише и празнише.

Ускоци који су лежали поред ватре почну један по један да хрчу. Глава им беше тешка а сан их савладао.

Они, које вино још није ухватило, наставе и даље да пију све дотле, док и њих вино не савлада.

Сад су сви заборавили на стражу. Да случајно Данко није био међу њима, онда би Имарин план сјајно испао за руком, она би са својим пратиоцима мирно прошла поред Ускока, који беху мртви пијани —

Али сад је на стражи била мрзост. Мрзост и чежња за осветом, уздржала је Данка, да не окуси вино.

Сви су Ускоци тврдо спавали само Данко не. Он седе на један камен, решен да добро пази.

(наставиће се)

У СРЕДУ, 2-ог НОВЕМБРА ОВЕ ГОДИНЕ У ПРСТОРИЈАМА НА „БУЛЕВАРУ“

приређује неколико овдашњих грађана у корист г. Милорада Павловића, слушаоца природни наука и педагогије на јенском универзитету,

ЛИТЕРАРНО ВЕЧЕ

уз суделовање наших млађих књижевника; чланова крал. срп. народног позоришта: г-ђце А. Нигринове, г. г. М. Гавриловића, Р. Павловића и Илије Станојевића, и г. Томе Андрејевића—Аустралијанца· учитеља музике, г. П. Пејића великошколца и г. Н. Милићевића ђака учитељске школе.

ПРОГРАМ

I. ЛИТЕРАРНО ВЕЧЕ

1. *О Пушкину*, — студија г, В. Илића
2. *Јадница*, приповетка г. Ч. Поповића
3. *Два побратима*, слика из боогр. живота, од г. Симе Аврамовића·
4. *Песма*, г. В· Илића.

II. КОНЦЕРАТ

5. *Краљева Химна*, свира оркестар
6. *Гуди уз гусле*, г. Н. Н.
7. *Декламација* г. Гавриловића
8. *Песма*, пева г-ђца Нигринова
9. *Нова композиција*, г. Тоше Андрејевића—Аустралијанца
10. *Песма*, пева г. Р. Павловић
11. *На флаути свира*, г. П. Пејић
12. *Три ноћи*, шаљива декламација г. Н. Милићевића

УЛАЗАК ОД ОСОБЕ 1 ДИНАР

Добровољни прилози примају се са захвалношћу.

Приређивачки је одбор уверен, да ће се грађанство радо одазвати овој племенитој намери.

ПОЧЕТАК ТАЧНО у 8 ЧАСОВА у ВЕЧЕ

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „ЈОВЕТИЋ МАРКОВИЋ“

Власник Медицијан и Кимпановић штампа Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 212 Београд, Четвртак 3 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ и КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г. Ђорђа Вајферта 100 килограма 1. динар и 40 пара динарски постављено у кући.

5—6

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 4—10

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

Моја досадања радња која је постојала преко од Ајдук Вељка пресељена је у улици стари телеграф бр. 14 у кући госпође Давидовићке.

Ј. МЕСАРОШ
женски кројач.

1—6

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИЦИ бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

1—5 (ч. н.) *Јована Ерлиха.*

ПРАВА СТАРА ШУМАДИНСКА шљивовица, може се добити по врло умереној цени у трговини Браће Б. Јоцића на Батал Џамији у црквеним дућанима. Може се добити сваке јачине 1—3.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 3 Ђурђиц.
Католички: 15. Леополд.
Сунце излази: у 6 сах. 23. м. залази 4 сах. 46 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

1 Новембар 1888.

Јован А Поповић, контролор општински.
Лазар Јовановић, слуга.
Добросав Иванковић, сељак из Болнице.
Евица, жена Лазара Малетића
Новак Левђер, столар католичке вере.
Анка, дете Мирка Обрадовића терзије.
Драгољуб, син Лазе Вукаловића
Јованка дете Стевана Коштана
Милана Петровића мртво рођено дете.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Указом. Како дознајемо, у министарству правде спрема се ових дана велики указ. Међу тим, знамо да су многи правници који су ове године свршили школу добили службу а и иначе су многи унапређени.

*

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (133)

III.

Неочекивани избавиоц.

На путу који је водио од крчме „код Палме“ на обалу Лагумску, и то кроз не опасне баруштине са житким песком, видела се нека црна прилика да иде.

Из даљине чула се потмула вика . . .

Црна прилика, која је чула овај глас беше висока. Имала је црно покривало на глави, на коме се блисташе звездице. Покривало јој падаше скоро до земље.

То беше Луан, Краљица Ноћи!

Она је чула да неко виче па стаде да боље чује.

Ко ли то вича? Да није какав човек наишао на баруштине са житким песком?

Краљица Ноћи, која је врло добро позната била са овом околином, нарочито са путем који је опкољен опасним баруштинама од житког песка, погледа на ону страну где је крчма. Тамо је у даљини видила неку светлост. Исто тако и на десној страни, али млого ближе, беше још једна светлост. Ова се светлост налазила баш тамо, где се деле путеви с једне, што води крчми, а с друге стране, што води обали где је Миранска кула.

Да ли то беше какав знак? Шта значе ове две светлости? Краљица Ноћи могла је лепо да види обе ове светлости, јер оно место где је она стајала беше узвишено.

У томе се опет чу потмула вика.

Вика је долазила с десне стране! Дакле тамо је какав човек залутао у песковите баруштине?

Она је одмах знала да је тамо какав човек залутао, и да му је сигурна смрт!

Краљица Ноћи није се дуго промишљала, њу је чисто гонило да притече у помоћ несретнику. Она беше једина у целој околини близу оног места, где је несретник заспао. Света јој је дужност да несретнику притекне у помоћ. Али јој је изгледало да је још доста удаљено то место, то је приметила по гласу.

Она пође брже, управо тамо, одакле је долазио глас.

Она светлост, што је била на крчми, исчезе, а ова друга долазаше јој све ближе и ближе. Она никако није могла себи да разјасни, нашто је ова светлост и то баш тамо, где су најопасније баруштине. Па ипак јој нека слутња наговешћавала да је та светлост нарочито тамо била намештена; да је каква замка, да је дакле *лажна светлост*!

Она готово трчаше путем.

Глас се није чуо више. Никакав шушањ, никакав гласак не чу се.

Како је рачунала, морало је бити близу места, где се налази несретник, ког је лажна светлост намамила у баруштине.

Из општине. Као што чујемо, одбор је општински одредио нову суму од 25000 динара на истраживање воде а водоводе. На, ко бајаги, нашли смо једанпут воду, и ко бајаги, ми смо се већ обрадовали да ћемо скоро добити водоводе. Но, из те општине, тек увек по нешто ко бајаги.

*

Потписан указ. Луче је као што чујемо потписан указ, којим се чине неки премештаји по поштанско-телеграфској струци. Тако из Београда се премештају и одлазе: Андрија Аголић у Шопић; Живоја Јосимовић у Александровац; Б. Бујдић у Мајдан Пек; Спаса Ђорђевић у Кучево; Дим. Ц. Ђорђевић у Алекс. Бању и Павле Браљинац у Брус а у Београд долазе Милош Вељковић из Мајдан Пека, Светолик Глигоријевић из Кучева, Милан Г. Павловић из Александровца; Ђорђе Атанацковић из Шопића; Драгутин Б. Ђорђевић из Алекс. Бање и Будисав Маршићанин.

*

Поштанско-телеграфски курс. Као што смо већ јавили, 1. ов. м. отворен је пошт. телегр. курс, но редовно је предавање отпочело јуче, 2. ов. м. у сали Бајлоновој. Предавања се дже из ових предмета: Електротехнике, практичне телеграфије, практичног подизања и државне телеграфске линије, познавање закона и прописа телеграфских, административне поштанске службе, поштанског земљописа, поштанске тарифе, књиговодства и рачуноводства, француског и немачког језика. Часови се држе сваког радног дана од 8—12 пре, и од 2—4 часа по подне, изузев четвртка по подне, кад се има одмора. Од сто педесет слушаоца (међу којима има и повелики број дерана, који су једва слушали други или трећи разред гимназије, за тим били у служби) изгледа да су одустали њих 28, а вероватно да ће их бити и више. Свакако се надамо да ће бити добре користи од ове установе, ако се одмах, после положених испита, приступи практиковању, и ако се известан број — бар од оних који су слушали вишу гимназију и велику школу, — пошљу гдегод на страну на неколико година ради специјалне спреме. Стараћемо се да тачно пратимо цео рад у овој школи. Једну примедбу да учинимо односно предавања језика у овој школи. На шта и ово? Јер, прво, шта се може постићи у језицима за два, три или четири месеца — нарочито кад су се за конкурс тражили само они ђаци, који разумевају бар један од ова два језика. Друго, ако је ово предавање за љубав оне деце, што их мало час поменусмо, непрадедно је учињено осталима, који су обавезни да те часове посећавају, кад већ имају сведоџбе о знању тих језика — дакле, треба ове ослободити тих часова, који су управо реји сасма излишни. Или је ово — онако по српском обичају — тек да има више часова и да се сваки дан иде у школу! на било потребно или не?

*

Одбор општински. Данас у 5 часова по подне, држаће одбор општински ванредну седницу на којој ће продужити решавање о предлозима комисије, која је истраживала воду у околини Београда.

*

Јавна предавања на Великој школи. У Суботу 5 ов. месеца држаће г. професор Љубомир Недић, јавно предавање „О сну и о сновима. Почетак је у 5 часова. Улазнице за ова предавања могу се добити код домаћина Вел. Школе и у књижарницама: В. Валожића, А. Пурића и П. Ћурћића, а стаје 50 пара дин.

Приход од ових предавања употребиће се на то, да се за кућу Вел. Школе набаве достојне слике пок. заслужних професора.

*

Исправка. У прошлом броју погрешно је јављено да је *Никола Мартиновић* постављен за секретара III. класе за страну кореспонденцију, а треба *Никола Мариновић*.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Нова композиција — „Коло Кнеза Мијајла.“ Наш шабачки извештач, по сазнању, јавља нам:

Један шабачки дечак, који је још као са свим мали, учио само неколико недеља да свира на флауту, код учитеља музике господина Петрике, компоновао је сада као самоук једну српску игру, која ће ако критику издржи, носити име: *Коло Кнеза Мијајла* а биће посвећено удружењу кола јахача Кнез-Мијајло.

Управа кола јахача већ је и иначе почела била да већа о начину, како да заједнички проведе свој друштвени празник, светог Арханђела Мијајла, па сем осталог, што ће у програм те друштвене свечане успомене на бесмртног Кнеза, ући, биће после службе божије и свечана седница, којом ће се приликом и речена композиција саслушати и усвојити (примити).

Та седница биће приступна не само свима члановима већ и грађанству.

О овом овденомењутом новом колу, сазнали смо и то, да је оно једну критику са веома повољним резултатом издржало већ, а на име: Оно је долазило инкогнито овде у Београд господину Стевану Станковићу, да прву критику а по потреби и коректуру код њега издржи.

Да ли ће се и код нас овде у Београду на св. Арханђела Мијајла, свирати у ком локалу то коло, јавићемо чим сазнали будемо.

Честитамо господину Петрики што је успео да за тако кратко време свога предавања, у тој мери омили музику свом младом ученику.

Честитамо уједно и г. С. Станковићу јер се види да су његове композиције омиљене и чувене и даље од Београда, кад са њ за мњење и критику обраћају.

Почетнику — младом компоністу коме име још незнамо, желимо и даље љубав ка музици воље за рад на том пољу.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

На предлог министарског савета, а на основу члана 65 Устава земаљског, Његово Величанство Краљ указом од 31. Октобра наређује:

Да буџет, који је за 1886|7 рачунску годину одобрен и који је према Нашој наредби од 31 октобра 1887 важио и за 1887|8 рачунску годину, важи и за наступајућу 1888|9 рачунску годину, докле Народна Скупштина буџет не реши.

—

Још „Српске Новине“ доносе указе којима се на предлог министра просвете и црквених послова, а на основу члана 118-ог Устава земаљског, у путу милости ослобођава.

Алекса Јовановић, бивши свештеник пиротски од забране свагдашњег свештенодејства, изречене му пресудом конзисторије епархије нишке од 20-ог новембра 1886-е године, и одобрене пресудом апелаторијске конзисторије од 16-ог маја 1887-е године Абр. 188.

и указ, којим се артиљеријски потпоручик, Танасије Стефановић, због телесне неспособности, на основу члана 38-ог, закона о устројству војске, ставља у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе и која ће му се издавати до новог буџета из партије његове плате.

—

Нашем трговачком свету ставља се до знања, да је г. министар грађевина одобрио за извоз нашег вина, које се искључиво за Солун отправља, тарифу од 55 пара од тоне и километра са 1,00 динара манипулационе таксе од тоне, под условом, да се најмање у количинама од 10.000 килограма на возидбу предаје или на толико возарина плати. Ова ће тарифа важити као изузетна тарифа бр. 6. за вино, само у релацијама од ма које станице српске држ. железнице, — рачунајући и линије Вел. Плана-Смедерево и Лапово-Крагујевац до Солуна. Директни товарни листови, са којима се предаје роба на возидбу, морају адресовани бити на упутну станицу Солун.

Дирекција друштва за експлоатацију источних железница одазвала се такође нашем предлогу и на својој линији од Зибевча до Солуна одобрила је за извоз нашег вина, које се непосредно шаље за Со ун у количинама од најмање 10.000 килограма, нету тарифу од 55 пара на тону и километар са 1.00 дикаром манипулационе таксе од тоне.

Ова ће тарифа важити од 1. новембра тек. године.

Жбр. 3767. Из железничког одељења министарства грађевина, 31 октобра 1888 год; у Београду.

—

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Цене артиклама на солунској пијаци од 25-ог октобра ове године.

1. Турскога порекла

Алевој паприци I. кв. 4 гр. 20 пара II. кв. 3. гр. 35 пара, III. кв. 3 гроша ока.

Ајдамама бајрутским 12 гр. 20 пара до 16 гр. 20 пара свитац од 13 аршина;

Бадему ољуштеном 10 гр. до 10 гр. 20 пара ока;

Бадему неољуштеном 1 гр. 30 пара ока;

Зејтину метеленском 4 гр. 20 пара ока;

Зејтину кандијском 4 гроша 30 пара ока;

К'ни 3 гр. до 4 гр. 20 пара ока;

Лимуновима 11 гроша 20 пара 100 комада;

Лешњицима 2 гр. 10 пара ока.

Маслинама зрелим најбољим 2 гр. 30 пара ока; зеленим 2 гроша 10 пара ока;

Науту 1 гр. 15 пара до 1 гр. 25 пара ока;

Сад се готово чу потмули глас и то сасвим близу ње. Она стаде.

„Ко то виче?“ упита она јасно. „Има ли кога коме треба помоћ? помоћ је близу! Јави се ко си!?

„Овамо па ма ко да си?“ чу се глас сасвим близу.„ Спаси ме, иначе сам пропао! Ја сам запао у баруштине са житким песком!“

„Овај глас . . . .“ шапуташе Краљица Ноћи — — „ да ме не вара његова сличност?“

„Ја ћу те наградити краљевски! Избави ме! Ја Сенатор Брабантино! Обећавам ти сваку награду, испунићу ти сваки захтев! Спаси ме што пре из овог гроба, који хоће да ме прогута!“

„Брабантино!“ рече врло лагано Краљица Ноћи. — „Дакле је заиста он? — Шта? Зар се ти устежеш да га избавиш? Зар можеш и помислити да пустиш твог непријатеља, који је сад тако немоћан, да пропадне, да нађе смрт у баруштини? Не! — — Ево ме, сад ћу доћи,“ рече за тим гласно. „Ја ћу вас спасти!“

„Још само неколико тренутака, па ће бити доцкан,“ повиче Брабантино, а по његовом гласу могао се познати да се бори са смрћу.

„Не очајавајте! Ја ћу доћи, ја ћу вас спасти!“

„Официр над Жбирама, капетан Рока, већ се удавио! Нас је преварила лажна светлост, те смо залутали у баруштине. Рока је мртав, а и мени прети смрт!“

„Ја не могу доћи до вас, а да и сама не упаднем у баруштину, на овај начин не бих вас могла спасти, Монсињоре,“ одговори Краљица Ноћи. „Али ћу инак учинити покушај да вас спасем, и ако је то скопчано са опасношћу мог живота!

„Ви ме остављате? Ви одлазите одавде?“ повиче Брабантино очајнички.

Краљица Ноћи отрча до једног малог моста који је начињен преко једног повећег потока. На мосту беху поређане дебеле, и доста дугачке даске.

Кад је дошла до моста она са великим напрезањем подиже најдужу и најдебљу даску, и донесе је до места где се је брабантино борио са смрћу. Кад је Брабантино видио, он се охрабри.

„Ви сте дошли — ви ћете ме спасти — — — —“ повиче он.

Краљица Ноћи намести даску преко житког песка тако, да је допирала до самог Брабантинија.

За тим ноће по дасци да му помогне, те да га извуче из песка.

Због своје лакоће и дебљине, даска није тонула у песак. Могла је неко време да се одржи на површини.

„Сад хајдете брзо, Монсињоре,“ повиче Краљица Ноћи, и пружи руке Брабантинију. „Напрегните све ваше силе, само да се испнете на даску!“

Али једна страна даске поче да тоне. И Краљица Ноћи беше у опасности. Но она ипак стајаше на то место, помагајући свом снагом Брабантинију, да се извуче из песка. Даска је све већма тонула на једном крају.

„Само брже. Монсињоре, иначе ће даска потонути са нама.“

Брабантино се свом снагом борио, и стане на даску, која је сад почела брзо да тоне. Једва једном стаде на чврст предмет.

Краљица Ноћи повуче га јако и он се са свим усправи.

„Свемогући Боже, теби благодарим што ми посла избавиоца!“ повиче Брабан-

Памуку неизрађеном, званом „американски“ 6 гр. 16 пара ока;

Памуку неизрађеном, званом „батуто“ и „чекирек“ 6 гр. ока;

Рошчићима 20 до 30 пара ока;

Сапуну (сочунске фабрикације) I. кв. 3 гр. II. кв. 2 гр. 20 пара. III. кв. 1 гр. 35 пара ока;

Сапуну(метеленске фабрик.) I. кв. 3 гр. 13 пара, II. кв. 2 гр. 20 пара, III. кв. 1 гр. 37 пара ока;

Сапуну кандијском 3 гр. ока;

Сапуну кандијском, званом „чифте сали“ 4 гр. 20 пара ока;

Сузамовом семену 2 гр. 5 пара до 2 гр. 10 пара ока;

Смоквама 1 гр. 10 пара до 1 грош 20 пара ока;

Сувом грожђу цариградском црном 2 гр. 10 пара, обичном 1 гр. 25 пара ока;

Урмама 1 гр. 20 пара до 2 гр. ока;

Наровима из Смирне 1 гр. 15 пара ока.

II. Странога порекла

Гвожђу енглеском мекапом 53 паре ока;

Грожђу енглеском тврдом 38 пара ока;

Сачевима гвозденим 69 до 72 паре ока;

Кафи 10 гр. 10 пара до 13 гр. ока према квалитету;

Петролеуму америчанском 30 гроша сандук;

Петролеуму батумском 28 гроша 20 пара сандук;

Пиринџу енглеском extra 113 гроша врећа од 100 килограма;

Пиринџу енглеском лошијем 110 гр врећа од 100 килограма;

Стаклу за прозоре од 30—100 комада у сандуку 52 гр.

Цбр. 4774. Из царинског одељења министарства финанције, 29 октобра 1888 год. у Београду.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 2. Новембар 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени: Јован Рајић због скитње, Љуба Савић бив. практикант и Михајло Мусулин практикант управе фондова због боја с Ристом Манојловићем фијакеристом и Тиосав Дабић због повреде.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским, осуђени су: Гаврило Баблија из Босне, Ернабет Тат служавка због грдње, Светолик Станишић каф. због отворене кафане после времена, Шандор Нађ слуга због оговарања власти и Светозар Михајловић слуга због пијанчења.

*

(*Нађено*) У улици тимочкој нађен је један лоз Буда-пештанског удеоничког друштва банковне задруге и један пасош бугарски Станка Христова надничара и налази се при кварту палилулском.

ГЛАВНА КОНТРОЛА.

може ли оваква, као што је данас, по своме устројству и положају, да одговара потреби, ради које је установљена?

(Свршетак)

2. Они ће се бринути: да се служба савесно и правилно врши, да се стаје на пут злоупотребама и неправилностима, да саставља предлоге, измене и допуне и извештаје, које ће подносити народној скупштини; они ће у рачунским стварима судити свима чиновницима без разлике и њихов суд биће меродаван за свакога; они ће повлачити на одговор и министре у рачунским стварима као наредбодавце и рачунополагаче, и ако има места судити и осудити их; они ће бирати чиновнике и предлагати их Његовом Величанству и у опште они ће са старати о свему где се тиче очувања државних интереса;

3. У свакоме округу, према величини и потреби, да се поставе местни контролори, који ће бити дужни редовно сваког месеца прегледати рачуне свију надлештава, оверавати их и старати се да се благовремено склапају и подносе супер-ревизиономе одбору у Београду на ревизију; сем тога да у свако доба, кад нађу за нужно, напредно прегледају све државне и остале касе у оним местима, где су и за која постављени, о чему ће одмах извештавати Главну Контролу у Београду, као и о томе, ако нађу злоупотребе и недостатке, тражећи од ње упутства шта даље да раде.

4. Да се Главној Контроли да могућност да се њене наредбе и решења одмах изврше.

Тиме, установљењем местне контроле у свима округима, сачуваће се држава од сваке могуће штете, које се сада у великом обиму дешавају а и рачунополагачи би се сачували од могуће пропасти.

5. При бирању чиновника за контролу тражити следеће квалификације:

да су свршили све школе у Србији или најмање целу вишу гимназију или реалку и да су положили матуру — а ако је ко свршио и какав факултет на страни имаће првенствено право;

да нису млађи од 25 и старији од 50 година; да су рођени Срби;

да су били најмање две године рачунополагачи, или да положе потребан испит, који би се нарочито прописао за контролу.

6. Кад се овакви чиновници поставе за контролне чиновнике, а да би тачно и савесно вршили поверену им службу у корист државе, дати им следеће концесије:

а, ни један контролни чиновник да не може бити отпуштен из државне службе по § 76 закона о чиновницима грађ. реда, нити дисциплинарним судом, осим ако буде на то осуђен контролним касационим судом због несавесности, или редовним судовима због кривичних дела;

б. да ни један не може бити премештен по потреби службе осим ако то цела седница (контролни касациони суд) контролна предложи — у коме случају, ако је за казну, не добија накнаду за путни и подвозни трошак.

в, да им почетна плата не буде мања од 500 талира годишње;

г, да имају периодичну повишицу сваке пете године по 100 талира до навршетка 30 година указне службе; а до навршетка 40 година да никако не могу прећи суму од 1200 талира; и

д, да за своје радове одговарају контролном касационом суду (целој седници контролној) а ова да одговара непосредно народној скупштини по процедури како се буде условила за министра.

На овај начин мислим да би Главна Контрола могла потпуно одговорити намењеној цељи, а држава би се сачувала од оних штета, које данас има готово у свакој години на близу 100000 динара, што несавесност и злоупотреба појединаца прогута.

Ово неколико речи написах у искреној жељи да се злоупотребама и несавесностима стане на пут, а држави сачува пропадање тако знатне суме и наша контрола буде упоредо бар близу оваква, какве су контроле у другим државама.

Н. Ј. П.

* У претпрошломе броју нехотице погрешком слагача поткрала се замашна погрешка у чланку „Главна Контрола“, на име тамо се каже у почетку првог одељка: да је Државни Савет *компромисао* и владу и сву државну администрацију, а треба да стоји: *контролисао*, што се овим исправља.

Уредништво

ЗАБАВА

ШАЛА

Решење задатка. *Бакалин* (детету, које уђе у дућан, с једним парченцетом хартије у руци): Шта ћеш мали? *Дете*: Оћу једну килу шећера, за 4 гроша; — и по киле кафе, за 6 и по гроша; — једну фунту свећа, за 7 гроша; — по киле смокава, за 2 и по гроша; — и по киле уља, за 8 гроша. Мајка ми дала банку, — колико ћу добити натраг, кад све то платим? *Бакалин*: Добићеш 22 гроша. (Детету, које отвара врата, да оде из дућана). Па, чекај да ти дам то. Куда ћеш? *Дете*: Па идем кући, да напишем шта ми остаје — ово ми је задатак, што нам је учитељ задао за после подне.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 1 Новембар

кил	12776	Жита . .	11.15
„	4132	Сувих шљива	22·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно деб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	3031	Кукуруза.	8.50
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	225	Јечам . . .	—.—
„	2056	Овас	7.50
„	474	Раж	—.—
„	—	Мекиња. . . .	—.—
„	—.—	Круза . . .	—.—
„	295	Пасуља. . .	25 50
„	141	Гораја. . . .	21.—
„	475	Кајмака . . .	130.—
„	——	Коре брезове .	—.—
„	2900	Креча	3 20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда	—.—
„	993	Лоја топљеног .	—.—
„	.—	Сочива	—.—
„	— —	Ђумура. . . .	—.—
„	824	Кајмака . . .	137.50
„	——	Грожђа . . .	—.—
„	125	Сира.	87 50
„	1325	Свиња . . .	80.—
„	—	кис. купуса . .	—.—
„	—	кожа гов. . .	—.—

тино отресајући ноге. За тим воћен Краљицом Ноћи, изађе на пут.

„Ви сте спашени, Монсињоре! Овде је пут!“ рече му Краљица Ноћи. „Пут је сигуран! Ви сте сретно изашли на сигуран и прави пут!“

„Шта? — Ко сте ви?“ упита Брабантино гледајући у Краљицу Ноћи. „Да ли видим добро? Ви сте то? Ви сте ме спасли?“

„Благодарите Богу за ваше спашење, а не мени!“ рече Краљица Ноћи.

„И ви, ви сте метнули ваш живот на коцку, само да спасете мене? Ви? Сад знам ко сте!“

„Ја сам учинила само свету, човечанску дужност, кад сам вас спасла!“

„Познајете ли ме? знате ли ко сам ја?“

„Ја сам одмах знала ко сте, чим сам чула ваш глас!“

„Ви сте знали ко сам, па ипак сте ми избавили живот?“

„Зар се чудите томе, Монсињоре? Велики Божији страдалник и искупитељ наших грехова рекао је: непријатељу, који је у нужди, треба помоћи! Па како бих могла ја да гледим мога непријатеља, да пропада, да изгуби живот, кад могу да му помогнем?“ одговори Краљица Ноћи.

Ове речи учиниће велики упечатак на Брабантинија, који је сад себи представљао у каквој је опасности био. Он беше од умора доста изнурен и изнемогао.

„Тако ми вечности, то је и сувише племенито!“ рече он. „Изгледа ми као некакав сан, сад, кад вас видим, вас коју — — — — — —.“

Брабантино клону од умора. Он се мораде спустити на земљу, јер беше немоћан. Снага га издаде.

„Ви сте сад на чврстој земљи, сад нема више никакве опасности!“ рече Краљица Ноћи звучним гласом. „Ви сте спашени! Ја сам учинила своју дужност!“

Брабантино лежаше на земљи немоћан. Горди, силни човек, од кога је дрхтала сва Млетачка република, био је сад немоћан, кад га је дочепала гвоздена рука судбине.

Краљица Ноћи стајаше неколико тренутака поред њега, и кад се уверила да је Брабантинијо заспао и да правилно дише, остави га лежећег, и врати се у крчму истим путем, којим је и дошла.

Официра над Жбирима, капетана Року, она није могла нигди да види, он је био потонуо, а она није знала на ком је месту.

Да ли је могла Краљица Ноћи и да помисли да су ова двојица пошла у крчму нарочито зато, да њу ухвате?

Она није мислила на то. Она на то није помишљала ни онда кад је пошла да га спасе. И ако је у отвореној борби била жесток непријатељ овоме човеку, коме је сад спасла живот, ипак сада, кад га је видила да је у опасности да изгуби живот, није могла мирно да гледа како се дави. У отвореној борби она неби жалила живот овог Инквизитора. Али кад га је видила овако слаба и немоћна, њена савест није јој дозвозила да га напусти.

ОГЛАСИ

Моју кућу са баштом у железничкој улици бр. 14 издајем под кирију. Имаде 4 собе, предсобље кујну и остале удобности; такође доле у авлији имаде 2 собе, штала и бунар са пијаћом водом. Ради погодбе упитати г. Арсу Симића или сопственика.

6—6 *Карла Перона.*

ЧАСТ МИЈЕ ОВИМ ЈАВИти поштов. муштеријама а нарочито становницима источног врачара и околине, да сам се са мојом вишегодишњом радњом, *Берберском фризерском и хируршком* постојећој на малој пијаци и теразијама, преселијо у мојој сопственој кући на Енглезовцу до куће Г. министера Чеде Мијатовића, и уједно препоручујем се поштов. муштеријама из околине моје радње за посао *Берберско фризерски и хируршки* како у радњи тако и ван ње.

Са Особеним Поштовањем

Мито Деликладић
Бербер, Фризер,

ОСЛАВИ МОЈОЈ АРАНЂЕЛОВУ дану не могу ове године, због жалости, примати посете.

Коста Петровић
2—3. касациони судија

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара." препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 6—30

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 31 Октобра 1888.

		Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница				20,000000 —			
Акције		20,000000 —					
Привремене акције				10,000000 —			
Књиговари		7,500250 —					
Банкноте у теч. у злату (праве и стали.)	155,850 —			14,986690 —		+ 5500	—
„ „ „ „ среб. (праве и стали.)	2,998670 —					— 30140	—
	11,832170 —					+ 170170	—
Благајна у звечећем новцу у злату	2,976678 87	7,435936	07			— 68509	02
„ „ „ сребру	3,889329 41					+ 2959	97
Стране вредности и салда страних кореспондената	569,926 79					— 21674	60
Лежница у злату	804,849 —	4,035381	70			— 82475	—
„ сребру	3,230532 70					+ 125894	52
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490878 —	3,901820	—				
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,410942 —					— 1050	—
Текуће рачуни домаћих новчаних завода		2,178651	48			+ 13223	25
Менице за наплату		26,537	80			+ 11472	75
Кауције		148,480	—				
Полагачи кауција				148,480 —			
Оставе просте		229,800 —					
Остављачи простих остава				229,800 —			
Оставе по текућим рачунима		2,820129	70				
Остављачи по „ „				2,820129	70		
Резервни фонд				20,847	68		
Вредност резервног фонда		16,727	25				
Положене акције српске Народне Банке							
Полагачи акција „ „							
Разни рачуни				56,953	06		
Обавезе по текућим рачунима				30,813	56	49	44
		48,293714	02	48,293714	—		

Она је брзо отишла, и наскоро исчезе у мраку. Од овог тренутка опет је Брабантино био њен противник, и биће све донде, докле се назива управљач Млетачке републике, и докле год он буде помагао злочинству.

Ова тајанствена женска, чије име није нико знао, имала је племениту душу.

После кратког времена дође Брабантино к себи. —

Он отвори очи и усправи се — —

Са неким очекивањем гледаше око себе — — —

Да ли је сневао?

Не! Он је лежао на путу поред баруштина. Капетан Рока мртав је! Удавио се! Само је он једини спашен!

Брабантино размишљаше. Мало по мало па му јасно изађе пред очи све, што се догодило са њиме. Краљица Ноћи, његов непријатељ, коју он гони, за коју је био пошао да је ухвати, спасла га је од извесне смрти!

Некакав необичан осећај беше га обузео — такву великодушност он није познавао! Горди, мрачни и самољубиви племић, седео је на земљу, и мислио са чуђењем о ономе, што се догодило! Чудио се, да се Краљица Ноћи није устезала у оном тренутку да метне и свој живот на коцку, само да га спасе од смрти, и ако је знала добро коме пружа помоћ!

То беше дело, које је овом грозном човеку дало повода да мисли много о њему. — А где ли је сад Краљица Ноћи?

И не чекајући његову благодарност, не чекајући да је он упита о појединостима, она је отишла!

„Зар си морала бити баш ти?" говораше Брабантино и устане са земље, трудећи се да би заборавио на понижење, које му се десило пред Краљицом Ноћи!

Он брзо дође к себи. Опет постаде онај озбиљан и строги Брабантино, као да се није ништа дигодило са њиме.

„И зар си баш ти морала да ме видиш онако слаба и немоћна?" настави он даље. „Али је ипак твоје дело племенито и великодушно! Ја те небих спасао, ја бих те оставио да потонеш у житки песак. Мени би било све једно, нашла ти смрт у овој баруштини, или у Дуждевој палати. А да си и ти овако исто мислила, као ја? Онда би било све свршено — ја бих до сада био мртав!"

Брабантино гледаше укоченим погледом пред-а-се — —. Овај догађај изазвао је неку промену код њега. Он је, и ако мало, ипак осетио шта је, и какав је самртни страх! А за свој живот има да благодари оној, којој припрема смрт!

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 213 Београд, Петак 4 Новембар 1883 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г. Ђорђа Вајферта 100 килограма 1. динар и 40 пара динарски постављено у кући.

6—6

Моја досадања радња која је постојала преко од Ајдук Вељка пресељена је у улици стари телеграф бр. 14 у кући госпође Давидовићке.

Ј. МЕСАРОШ
женски кројач.

2—6

ПРАВА СТАРА ШУМАДИНСКА шљивовица, може се добити по врло умереној цени у трговини Браће Б Јоцића на Батал Џамији у црквеним дућанима. Може се добити сваке јачине. 2—3.

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели дазаги кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на ме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: *4* Преподобни Јаниј.
Католички: 16. Едмундо.
Сунце излази: у 6 сах. 23. м. залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

К У Р С.

Дукат	5·73
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12½ час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и цркв. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Дечије забавиште. Чујемо да је г. Министар просвете препоручио општини да нађе зграду за дечије забавиште. Општина би имала да набави и све потребне ствари, а учитељицу би плаћала држава.

Држимо да ће се одбор општински одазвати захтеву г. Министра и тако задовољити једну потребу нарочито сиротињих грађана

Шта буде одбор решио, јавићемо нашим читаоцима и онда коју више проговорити.

*

Обавезнице лутријског зајма. Као што је познато, 2 ог ов. мес. било је тридесет седмо извлачење обавезница лутријског зајма. Најпре су извучене четири серије, и то ове: 4219, 248, 5562, 5138, за тим су извучени ови бројеви:

серија	број	згодитак.
5562	22	100.000 дин.
5138	35	10.000 „
5562	23	4.000 „
4219	28	1000 „
5562	7	1000 „
4219	43	500 „
248	29	500 „
4219	7	500 „
5138	31	500 „
5138	5	500. „

Осталих 190 бројева из ове четири серије, добијају своју главницу по 100 динара.

*

Главни згодитак Као што чујемо, главни згодитак на лутрији, која је вучена 2 ог ов. мес. у мин. финансија, добила је сама држава.

*

Отпутовао. Г. Таушановић члан уставотворног одбора, који већ од дужег времена болује, отпутовао је прекјуче у Беч на лечење.

*

Разрешен. Како дознајемо, разрешен је г. Аћим Чумић, заступник срп. држ. железница у Паризу, по молби, а због болести, од чланства у уставотворном одбору.

*

О наступајућем избору. — Све се више примиче дан када треба да се изврше избори посланика за велику народну скупштину.

Свима нама у Београду врло је добро познато после колике муке тек може поједини бирач да да свој глас,

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (134)

Она му је била непријатељ, јер је била вођа крсташког братства! Још више, она је Ингов непријатељ, а то је показала оне ноћи, кад је онако тајанствено дошла у његову палату.

Која је та тајанствена женска, што му је сад дала доказа о својој одважности, о своме пожртвовању?

За време док је он као онесвешћен лежао, она је отишла.

А куда на коју је страну отишла?

Брабантино се окреташе на све стране.

На десној страни још је светлила она светлост, која је њега и капетана Року намамила у пропаст! Рока је платио животом, што је ишао оним правцем.

То не беше обична варљива светлост, која се често показује у оваким баруштинама, а долази од разне трулежи; то не беше ни она светлост, коју је обећао Фра Ђузепо да намести на крчми, како би им служила као путовођа. Шта значи, и какву циљ има ова светлост, која је била на десној страни пута?

О томе је хтео Брабантино да се увери, да дозна од куда је тамо!

Већ је по мало почело да свиће. Брабантино је лепо видео пут, куда треба да иде.

Он се упути правцем куда је пут водио. Светлост на десној страни све се више губљаше. По кратком времену пред њим се укаже друга светлост — — — —.

„То је права светлост, коју је наместио калуђер,“ рече Брабантино и упути се право тамо, од куда је долазила ова светлост.

IV.

Издајица.

Фра Ђузепо чекао је до пола ноћи, па ипак не дође ни Брабантино ни граф Мирафиоре, као што су обећали.

Кад је калуђер промолио главу кроз прозор, на киме је наместио лампу, опази у даљини неку светлу тачку. — То беше некаква светлост.

Да ли се приближавала крчми?

Фра Ђузепо мислио је да ма ко од племића долази са буктињом.

Пажљиво, и без шума изађе из собе, и упути се доле.

У целој крчми владаше мртва тишина. Ништа се не чу, ни најмањи шум.

Фра Ђузепо сиђе доле, и кроз дугачак ходник изађе на поље.

Одавде није могао да види ону светлост, коју је опазио са свог прозора, али је он упамтио правац, и сад се упути тим правцем. Он пође управо оним путем где је Инго био, кад је наместио лажну светлост.

јединo због велике навале и посве незгодног локала где се избор врши. Управ' незна се или је теже бирачима прогурати се до изборног стола, или им је још теже после измигољити се напоље.

Београд има преко 5000 глава, који имају права гласа по закону, а никад до сада није ни поло ина њих долазила на биралиште, јер већина није хтела да се излаже онаквом гурању и мувању; а и кад би сви баш дошли, не би могли изгласати ни за два пуна дана, како дао бог иде код нас врло споро гласање.

Може се позитивно очекивати, да ће сада бити врло жива изборна борба, и да ће као можда никад до сада доћи огроман број гласача на биралиште.

Па да би се избор могао извршити у потпуном реду, и да би гласање ишло што брже, те да се толики гласачи не би морали узалуд враћати, — налазимо за одвећ потребно, да се на идућем избору посланика не гласа горе у општини, сали због чега се сви гласачи морају пентрати уз степенице, па после опет преко истих враћати се натраг, — чиме се ствара метеж и гурање, — већ да бирање буде одмах на доњем спрату у инжињерском оделењу које је врло подесно за то, где има два изласка, на чим један гласач да свој глас, одмах може да излази напоље с свим на другу страну.

Поред тога требали би надлежни како год да се постарају да удесе, да се поједини гласачи боље и брже иналазе у списку, а не као до сада, да се око тога дангуби.

Сам бирачки одбор држимо да би се могао најбоље изабрати доле у општинској авлији.

*

Педесетогодишњица. *Народна читаоница* у Карловцима прославља 5. и 6. овог месеца педесет година свога опстанка уз суделовање свију карловачких друштава и целе војничке музике. Првог дана биће већ уобичајене церемоније. Другог дана биће у 1. час банкет а у 8, часова концерат са игранком.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Побегао. Као што нам пишу из Врање, ових дана десио се тамо врло интересантан случај. Стеван Јакшић, пешадијски поручник и ађутант I (врањске) окружне команде, вршио је у исто време, као ађутант, и дужност благајника. Кад је дошло време да се прегледају рачуни комисија нађе да има дефицита или простије рећи да је Јакшић упропастио н о в а ц. Ставе га под суд за проневеру, али наш ти поручник 20. прошлог месеца прабегне у Турску, и, како се говори, налази се сада у Скопљу. Командант одмах достави то г. министру војном и, веле, да се ради сад преко нашег посланства у Цариграду да га турска влада изда нашим пограничним властима. И јамачно да ће га турска влада предати пограничној власти јер то није никакав политички кривац или војнички бегунац већ један нај обичније врсте — лопов.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Затворен. Као што нам јављају из Темишвара, тамо је пре неки дан затворен неки Никола Јанчић, који веля да је винарски трговац из Неготина, што је салетао тамошњег литографа Веранека да му изради (фалсификује) наше српске банке од 10 динара.

—

Кнез Бизмарк доктор богословије. Богословски факултет на универзитету у Гисену именовао је кнеза Бизмарка почасним доктором.

* **О Стенлију**. Као што јављају, добио је један шведски путник по страним земљама од својега пријатеља са Конга писмо, у којем исти јавља, да је Стенли погинуо у борби са афричким урођеницима.

* **Ново убиство у Лондону**. У Лондону је и опет убијено женскиње. Жртва је грозно измрцварена. Полиција се показује потпуно неспособна. Становништво је ужасно узрујано. Доказ томе да листови сва дневна питања па чак и беседу Солсберијеву оставише на страну, те једино зборе и пишу о убиству.

* **Нападај на станицу жељезничку у Белови**. Против зликоваца, који су у своје време извршили нап[адај] на станицу у Белови, те касније власти у руке пали, предата је тужба од стране бугарског јавног тужитеља у Софији. Тужитељ тражи да се Христа Сафов и још неки осуде на смрт.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине" доносе указ којим се на предлог заступника министра финансије, министра иностраних дела, поставља: за благајника II-е класе за издавања при министарству финансије, Владимир Савић, благајник II-е класе истог министарства; за благајника IV-е класе министарства финансије, Михаило Ј. Живадиновић, ванредни секретар V-е класе истог министарства; за књиговођу четврте класе министарства финансије, Лазар Обреновић, дијурниста истог министарства; и за писара III-е класе министарства финансије, Милић Радовановић, државни питомац.

Даље указ, којим се поставља за ванредног секретара треће класе министарства иностраних дела, а да врши дужност секретара за страну коресподенцију и да прима плату из плате овога, Никола Ј. Мариновић.

—

Г. Министар Финансија разаслао је распис свима окружним начелствима, којим полицијским властима, а преко њих и општинским, обраћа пажњу на законске прописе о грађанском данку.

По члану 95-ом закона о непосредној порези пун грађански данак, који се до тога закона састојао у 6 талира, сматра се да плаћа онај који на име непосредних пореза плаћа преко 30 динара; а грађански данак сматра се да плаћа онај који на име непосредних пореза плаћа преко 15 динара годишње. Непосредне су порезе: лични порез, порез на земљишта, на зграде, на принос од капитала и порез на приход од рада. Ко дакле на име неких или свих ових облика непосредног пореза плаћа годишње преко 15 динара, тај има права на све оно на шта по законима има права онај, који грађански данак плаћа.

Разуме се, да у непосредни порез не иду разни приреви, као ни порез од обрта.

—

Према извешћу начелства округа смедеревског, од 24-ог октобра о. г. Бр. 10988, панађур, који се држи у [...]вaку 6-ог, 7-ог и 8-ог октобра сваке године, нема услова законом прописаних за даљи опстанак.

С тога, а на основу чл. 3-ег закона о панађурима, министар народне привреде решио је, да се тај панађур укине.

—

Миленко Обрадовић, директор и професор ниже гимназије у Великом Градишту, умр'о је 28-ог октобра т. год.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Извозна и увозна цена у Србији. По званичном извештају о спољашњој трговини Србије, увезено је у Србију од 1. јануара до 30. јуна о г. робе у вредности од 13,426 664 динара. Од те своте отпада на Аустро-Угарску 8,898.136 динара. У истом времену извезено је из Србије робе у вредности од 14,395.554 динара. Од те своте долази на Аустр.-Угарску 11,900 500 динара.

Трговачки уговор између Италије и Швајцарске. По вестима из Берна, започеће скоро преговори о трговачком уговору између Швајцарске и Италије. Преговори ће се водити у Риму.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 3. Новембар 1888.

(*Притворени*). Ноћас су притворени Чедомир Ђорђевић скитница и Јуса Колов турчин из Босне због пијанчења; Коста Живковић ћилар, Марко Николић свирач и Јован Богојовић слуга, сви због нереда.

*

(*Осуђени*). Пресудама полицијским осуђени су: Владимир Ђеновић из Ужица због скитње, Морено Албахари због нечистоће, Магдалена жена Симе Давидовића и Димитрије Комић мех. што нису дали да со оџаци чисте.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Удаљеност земље од месеца. Професор Харкнес у Њу-Јорку штампао је ових дана резултате посматрања, која су била отпочета још при последњем пролазу Венес покрај земље, дакле у 1882. год. У сједињеним државама има десет постаја за посматрање, а о пролазу учињено је 1472 фотографски снимака. Средњи је резултат 8847 часова за параласку, почем средња удаљеност земље од месеца износи 92,385.000 миља. Американски астроном професор Newcomb био је пре 20 година проценио параласку на 8848 минута, те астрономи у суседним државама држе, да могућа погрешка не прелази 130.000 миља.

БИБЛИОГРАФИЈА

Добили смо на приказ октобарску свеску Отаџбине (година седма, књига двадесета, свеска 79.) са овим садржајем: Живот и књижевни рад Ву

Пошто је Фра Ђузепо ишао прилично дуго, чује у близини неке кораке. Он стаде.

„Ко то иде? Ко сте ви?" Чуо се нечији глас.

Фра Ђузепо позна Инга, који му је шантајући долазио на сусрет.

„Ја сам, Монсињоре," одговори Фра Ђузепо. „Ја вас очекујем са нестрпљењем! Ја сам пошао вами на сусрет! Пут је овуда врло опасан! А на што је она светлост тамо?"

„Ја сам тамо наместио једну лампу, тамо је најопасније место," одговори Инго. „А је ли племенити Брабантино већ дошао у крчму?"

„Није, Монсињоре, још није!"

„То сам и сам мислио! Због тога сам и наместио ону лампу тамо, ако би и он тим путем дошао, да зна куда ће!"

„Имам нешто врло важно да вам јавим, Монсињоре!"

„Тиче се мене мој смирени брате?"

„Истина нисам баш све чуо, али ипак мислим да је о вама био говор, Монсињоре! Овде у крчми обитава једна млада Сињора!"

„Сем Краљице Ноћи, дакле још једна Сињора?"

„Тако је, Монсињоре!"

„Како изгледа она, Фра Ђузепо? Има ли црну, дугу косу, плаве очи, и је ли висока?"

„Управо тако, Монсињоре! Данас су била код ње два човека, један просед, ко ји ми изгледа као служитељ остао је овде!"

„Без сумње то је Едита! А други просед човек, то је Андреја!"

„Да, тако је! Тако га онај други човек именоваше! Ја сам одмах приметио да имају некакав тајан договор, и чуо сам да су говорили о вами, Монсињоре! Стој, помислим у себи, ово морам да саопштим племенитом графу! С тога сам вас очекивао са нестрпљењем да вам јавим о овоме!"

„Па шта сте све чули, Фра Ђузепо?"

„Они су разговарали врло лагано, али сам ја ипак чуо да су говорили о графу Мирафиjору, покојном Адмиралу; за тим о некој флаши, која је од велике важности!"

„Дакле говорили су о некој флаши?"

„И о неком исписаном пергаменту, Мосињоре! Стари слуга живо је говорио о пергаменту!"

Ингово се лице намршти, и нехотице стегне песнице.

„А јесте ли ви добро чули, Фра Ђузепо?"

„Врло добро, Монсињоре! За тим су говорили о некаквом лажном наследнику! Познајете ли Инга Фоскарија?"

„Да чујем, говори да чујем, шта су говорили о некаквом лажном наследнику! Познајете ли Инга Фоскарија?"

„Да чујем, говори да чујем, шта су говорили о лажним наследнику!" рече Инго брзо.

„Чуо сам ове речи: лажни наследник, изгорео је пергамент, а флашу разбио!"

„А ко је то говорио?" упита Инго.

„Старац, који изгледаше да је слуга!"

„А шта сте чули даље? Приповедите!"

„Они су дуго разговарала и ја сам морао да напрегнем моја чула, да бих бар што разумео! Стари слуга рече још: флаше нема, она је уништена, а пергаменат изгорев! За тим је говорио о праву младе Сињорине, и о рођеној кћери покојног Адмирала!"

„Тај ће брбљавац ућутати за навек!" кречаше Инго од љутине.

„Нисам могао да сазнам о коме је

ка Стефановића-Карапића. Из историје српске књижевности у рукопису Момчила Ивановића. — 2. Славница XVII. Тимочка војска (свршетак). Борбе око Видинског града. Од Једног Тимочанина. — 3. Јапијске зимње ноћи. I Луна. Од Х. С. Давича. — 4. Турски ратови у Европи у XIV. и XV веку. Од Ст. Ст. — 5. Вереници. Приповетка Александра Манцона (наставак). — 6. Иван Гундулић, српски песник из прве половине XVII века. Од К. Миленовића (наставак). — 7. Ромон. Роман Марија Ипара (наставак). — 8. Шта се до сад писало о геолошким односајима у Краљевини Србији. Од Цветка Петковића (наставак). — 9. На престолу. Роман Бертолда Ауербаха (наставак) — 10. Позоришни преглед: а) Пред позориштем. Поводом чланка г. Драг. Илића у „Отаџбини“, књ. XVII и XVIII. Од Милоша Н. Пејиновића (наставак); б) Досадан свдт Le monde ou l'on s' ennuie. Комедија у три чина од Е. Пажерона. Од Драгомира М. Јанковића. — 11. Књижевни преглед. а) Ботаника за више разреде гимназија краљевине Србије. Саставио Ђ. Козарац. Са 300 сл. У Београду, штампано у краљ. срп. држав. штампарији. 1887. Од Војислава М. Ђорђевића (наставак); б) Србија од Владимира Карића. Од Др Миленка Весића. — 12. Месечна извешћа о трговини Србије. Јул. 1888. — Август 1888. — Прилог. Карта бојног поља око Куле.

ДА ЛИ ЈЕ НУЖНО ДА СЕ ПИЈЕ ЗА ВРЕМЕ ЈЕЛА?

Здравље организма свакојако зависи од правилнога хранења његовог. — Ово, свршено, неће нико оспоравати у принципу, али није свако подједнако способан, да се у пракшци руководи правилима, која потичу из тога услова. Многи, на основу тога, држе, да избор хране мора бити условљен потребама самога организма и као светињу исповедају оно старо правило, у погледу на јело: „од чега сит — од тога и дебео“. — Али руководити се тим правилима, апсолутно је немогуће, а да то не буде од штете по здравље; јер оно што се допада, не може бити сваки пут и корисно или бар безопасно. — Ово се врло лепо може видети и из овога примера, који саставља предмет наше примедбе.

После решења питања: да ли је нужно да се пије за време јела? — природно је, да ће бити измењен наш поглед на правилно хранење организма. Тим је се питањем много бавио извесни, германски медик, *Мозер*, и дошао је до врло интересантних резултата, које је изложио у, не давно у свет пуштеној, брошури: Die Krankheit des Magens. — Пити хладну воду за време јела, по мишљењу Мозеровом, штетно је за то, што се при томе желудац врло јако расхлади и његова способност за сваривање хране у знатној мери ослаби, или баш за неко време, са свим и прекрати своје дејство. — Желудац треба, за правилно сваривање хране, температуру од 37° R.; при нижој температури, процес сваривања хране, спречава се и маст остаје несварена. Када се пије хладна вода, при температури од 3—7° R., то се већ тим самим нагло расхлађује желудац до тако ниске температуре, да треба доста времена да прође, док се у желудац с нова поврати температура од 37°, која је неминовно потребна за процес варења хране. — Сем тога и желудачна ткива не подносе лако тако силно снижавање температуре од 37° до 7° т. ј. за 30°. Живци при томе, моментално ослабљавају или подлежу неправилним кретањима, а подела желудачнога сока и самих кретања желудца, — савршено престају. — Већа количина воде, употребљена при храњењу, па ма колика била њена температура — свакад је штетна још и по томе, што она одвећ разблажава желудачки сок и прави га неспособним за дејство на унету храну у желудац. У топло доба године, на против, може се баш и саветовати, да се на ¼ или ½ сахата пред јело, попије по једна чаша воде, што обично бива врло корисно за будући процес сваривања хране; после тога времена већ је нужно да се установи нормална температура у желудцу, — премда и у томе случају, не сме се чинити злоупотреба са многом и гладном водом. Након једнога сахата после пријема јела, такође се може пити вода, без икакве штете по органи ам, јер се у томе времену, главни део процеса сваривања хране већ завршио — но и овде одвећ хладна вода и у одвећ знатној количини, — не може од користи да буде.

Све, што је овде речено о води, може се однети и на остала пића као што су: пиво, вино, квас и т. д.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Биланс Монте-Карла. Као што јавља Dally News, коцкарница у Монте Карлу није тако славно прошла ове године као што је то до сад ишло. Прошле среде била је у приватном салону главна годишња скупштина, на којој је раздељен чист добитак од 250.000 фуната штерлинга. Ова је сума за 50.000 фуната мање, него што је лањске године чист добитак био преко по милијуна фуната на годину. Сад се већ не игра онако страсно као пре. Сем овога, прошле је године почињено 25 самоубистава док је ове године било 19. Поред овога, јављају још да се пре неколико дана удавила нека млада Рускиња. Она је изгубила сав свој иметак на зеленом столу и из очајања скочила је у море.

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛИМ НОВИНАМА“

Софија, 3. новембра.

У иностранству распрострте вести о покушају убиства принца, неистините су. У земљи је мир и ред.

Париз, 3. новембра.

Комисија за ревизију устава, изразила се за укинуће сената и председништва републике.

Минхен, 3. новембра.

Херцог Макс баварски умро.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 2 Новембар

кил	41776	Жита	10.70
„	3893	Сувих шљива	24·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	16794	Кукуруза.	7.90
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	2282	Јечам	7·85
„	6094	Овас	7.68
„	1796	Раж	7·60
„	—	Мекиња	·——
„	—.—	Криза	—·—
„	295	Пасуља	25 50
„	141	Ораја	21.—
„	475	Кајмака	130.—
„	——	Коре брезове	—.—
„	2900	Креча	3.20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда	—.—
„	993	Лоја топљеног	—·—
„	.—	Сочива	—·—
„	— —	Ћумура	—.—
„	824	Кајмака	137.50
„	——	Грожђа	—.—
„	125	Сира	87 50
„	1325	Свиња	80.—
„	—	кис. купуса	—.—
„	—	кожа гов.	—.—

ОГЛАСИ

КО ЈОШ НИЈЕ НАШАО квартир има у доњој Јованповој улици бр. 19 са 4 до 5 соба а и мање се издаје са ниском ценом. — Испод кварта дорћолског — може се одмах уселити.

Стојан М. Ђурђевић
3,3 учитељ II. раз. на Дорћолу

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ
ЗАЈМОДАВАЦ
Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 5—10

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

говорио. После тога Ловац Мртваца опрости се са њима — јер други човек беше он — и оде у варош. Стари слуга је молио да може остати у крчми код Сињорине.“

„И он је сад овде код вас?“ упита Инго, идући са калуђером управо крчми, на чијем је прозору светлила велика лампа.

„Он је у крчми, Монсињоре, његова је соба до себе оне младе, лепе Сињорине, коју ви мало час назвасте Едитом!“ одговори Фра Ђузепо.

„А и ту Сињорину наћићу у крчми?“

„Она одавна обитава овде, Монсињоре, ви ћете је наћи овде! Још неколико корака па ћемо доћи до крчме.“

„Ноћас ћемо имати добар лов,“ рече Инго са ђаволским осмехом. „Краљица Ноћи, Едита, која је побегла из Дуждеве палате, и Андреја, мој служитељ, који је побегао из моје палате.“

Фра Ђузепо обазираше се на све стране као да је очекивао некога.

„Ви гледате да не долази племенити Брабантинијо, који вам је обећао да ће доћи још ноћас?“ упита Инго.

„Али га још нема да дође,“ одговори калуђер.

Ако он не дође, ми ћемо похватати све ове, што су у крчми,“ рече Инго. „Све једно је ма ко да учини то. Било ја било Брабантино. Имате ли какве људе у крчми?“

„Само једног младог дечка, он је служитељ.“

„Више нам и не треба. Пробудите га одмах и доведите га овамо. Он ће стајати на улазак у крчму, док ми унутра потражимо наш лов. Другог излаз,а како ми се чини нема у крчми?“

„Нема, Монсињоре!“

„Само без ларме! Не треба да се издамо!“ рече Инго са полу угушеним гласом, приближујући се крчми са калуђером. „Позовите служитеља! Ја ћу дотле остати овде код уласка.“

Фра Ђузепо послуша. Он оде у крчму. Инго, који је већ закључио да Андреју скине с врата, остаде код уласка. Брабантино још не дође. По своју прилици Ингу је испао план за руком. Он је био уверен да је тако, јер иначе би Брабантино већ дошао овамо да му се није догодило ма што, што га је задржало.

У томе се чуше лагани кораци.....

Из мрачног ходника појави се калуђер са служитељем.

У крчми беше иначе све мирно.

Служитељ поздрави племића дубоко поклонивши се.

„Ти ћеш имати овде врло важан задатак,“ рече му Инго. „За време док ја и Фра Ђузепо будемо у крчми, ти ћеш стајати овде на уласку. Никога не пуштај на поље, па био то ма ко! Јеси ли ме разумео?“

Служитељ се поклони неколико пута.

„Нико не сме да изађе из крчме!“ настави Инго. „За то ми ти јамчиш, да нико неће изаћи напоље! Фра Ђузепо, донеси какву лампу, или свећу, у ходнику је врло мрачно.“

„Она лампа мора да остане горе, Монсињоре, не зна се, можда ће — — — — —.“

„Све једно. Онда донеси другу,“ одговори Инго.

Калуђер уђе у крчму и одмах изађе носећи један чирак, са неколико свећа, Инго му пође на сусрет.

„Где је Краљица Ноћи? У којој соби?“ упита он.

„У којој је соби незнам, Монсињоре,

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК
је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу .“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

35—40

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

31—50

ја само знам то, да она често даћу и ноћу долази и одлази,“ одговори Фра Ђузепо. „Ми ћемо је наћи, ако је већ дошла, јер одавде не може тако лако да оде.

Ако би сад дошла овамо, што је такође могуће, онда ће је служитељ пустити унутра, али на поље не.“

По што по то, ми је морамо ухватити,“ рече Инго љутито. „Осветлите ми пролаз, Фра Ђузепо! Водите ме тамо где је Синьорина!“

Калуђер пође напред и дође до једна велика врата. Пред овима стаде.

„Ми смо на месту, Монсиньоре“ рече он лагано.

Инго лупне на врата.

„Врата су отворена, Монсиньоре,“ рече му калуђер. „Ни једна врата у крчми немају браве!“

„Онда улазите у собу и осветлите је,“ заповеди му Инго.

Фра Ђузепо отвори врата и уђе у собу.

Соба беше празна.

„Шта је то?“ — повиче Инго љутито. „Видите ли што?“

„Тако ми Бога — Синьорина је отишла!“ рече калуђер.

„А како је могла да оде? Та ваља да није какав дух, да је нестане?“ повиче Инго зловољно.

У истом тренутку отвори стари Андреја врата од своје собе, да види каква је то ларма. Он пређе преко прага онако обучен, како је из кревета устао.

„Ха, ево овог проклетог лупежа, то неверно псето!“ повиче Инго, кад је опазио Андрејy.

Андреја се трже, кад је видео овог бесног разбојника, од кога је побегао са опасношћу живота, а који га је сад нашао у овој крчми.

„Света мајко Божија — где је Синьорина?“ повиче Андреја склопив руке. — Шта се догодило? „Ти лукава лисицо!“ рече љутито Инго и извуче мач. „Ја познајем добро твоју лука ост! Признај одмах, где је Едита Амалфијева?“

„Ја не знам, Монсиньоре!“ уверавaше га Андреја. „Ја не знам!“

„Онда сигурно не знаш ни то, шта је прошлог дана говорила Едита Амалфијева са ловцем мртваца?“ упита Инго.

Андреја се поплаши. Он погледа у калуђера пребацујући му, као да би му хтео рећи; ти си нас издао.

„Несретниче, немој мислити да ћеш и сад олако проћи са твојим лупешким претварањем!“

Рече Инго. „Теби је куцнуо час! Или ћеш казати истину, или ћеш умрети, лукави лисче! Ниси ти овде дошао без узрока! Ти си побегао од мене! Ти си неверан слуга, који је заслужио вешала! Али тако ми Бога, кунем ти се, нећеш жив одавде изићи, ако ми не кажеш где је Едита Амалфијева!“

„Он сигурно зна где је и Краљица Ноћи, Монсиньоре,“ рече калуђер и показа руком на Андрејy. „Они су сви у међусобном договору!“

„То знам врло добро! Ви имате право, Фра Ђузепо!“ повиче Инго. „Али ја ћу пречистити рачун са овим старим лупежом! Одавде неће изаћи жив! Говори где је Едита Амалфијева?“

(наставиће се)

Власник Медецилан и Кимпановић штампа Медецилан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 214 Београд, Субота 5 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Моја досадања радња која је постојала преко од Ајдук Вељка пресељена је у улици стари телеграф бр. 14 у кући госпође Давидовићке.

Ј. МЕСАРОШ
женски кројач.
3—6

МОЈУ СЛАВУ СВЕТОГ АРАНЂЕЛА не могу славити ове године због жалости.

Илија Наранџић
1—3 5, 7, 8, магазација.

ЈЕДНА ОД СТАРИХ ЖЕНА, КОЈА је била у првим кућама тражи место за газдарицу или собарицу. Упитати у абаџијској улици број 7. 1—3

КУЋУ МОЈУ ОД ТВРДОГ МАТЕРИЈАЛА са три собе, предсобијем кујном, подрумом, шупом у авлији и пространом баштом на Еглезовцу спрећу кафане „Славије“ продајем под повољним условима. Ради погодбе обратити се потписаном.

Таса Миликевић
1,3 секретар начелства подр.

О СЛАВИ МОЈОЈ АРАНЂЕЛОВУ дану не могу ове године, због жалости, примати посете.

Коста Петровић
3—3. касациони судија.

ПРАВА СТАРА ШУМАДИНСКА шљивовица, може се добити по врло умереној цени у трговини Браће Б. Јоцића на Батал-Џамији у црквеним дућанима. Може се добити сваке јачине. 3—3.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, здминистрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 5 Јона арх. новгор.
Католички: 17. Чудутв. Гргур.
Сунце излази: у 6 сах. 23. м.
залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду
А) умрли:
2 Новембар 1888.

Риста Јовановић, слуга.
Милош Валабић, лађар.
Марица Ковачевић, служавка.
Адолф Син. Лоријена Фалијера каменорезац католик.

3. Новембар. 1888.

Коста Стојадиновић, молер
Стамена Станковић, удова.
Даринка кћ. Младена Ловадиновића Тежака

КУРС

Дукат	5·79
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12½ час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Поштанско телеграфски курс. Прекјуче смо јавили на овоме месту, да је отпочео пошт. телегр. курс, и донели смо предмете, који се у истоме предају. Поменули смо том приликом, да је излишно предавати језике; али смо одмах дознали, да ће се то предавање односити искључно на ову струку, као и то, да ће се почетници у језику, било француском било немачком, одвојити од оних слушалаца, који већ добро владају њима, што је заиста и врло потребно. У осталом, за језике је одређен човек, који потпуно влада њима, те ће вероватно и успех бити врло добар.

*

Распуштено позориште. Од јуче је распуштено кр. срп. народно позориште, јер су већ почеле да се чине потребне припреме за држање велике народне скупштине. Позориште неће радити од сад, па за све време трајања скупштине.

*

Забава. Као што јавља „Српски Занатлија“, управни одбор. „Опште радничког друштва“ за узајамно потпомагање у болести и на случај смрти, у својој седници од 23 ов. мес решио је: да у част велике народне скупштине приреди на дан 4. Децембра ов. год. једну забаву у корист своје болесничке касе. Веле, да ће бити извештан програм ове забаве, који ћемо и ми донети, чим буде готов и утврђен.

*

Нов упад. Из белешке, коју смо у данашњем броју донели у „домаћим вестима“, имамо накнадно да додамо да се проноси са свим *истинит глас* да су пет Арнаута ономад опет прешли нашу границу и починили окршај у једном пограничном селу нашем. Ми никако не разумемо, шта ће на ово да одговори овдашње турско Посланство, кад му је већ једном послат протест и против упада који се десио 30. прошлог месеца — а ваљда тек мора нешто радити. Или се ваљда нема довољно времена да напише нота својој влади.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Упад. Као што нам јављају с Рашке, 30. пр. месеца прешло је преко 30 Арнаута на нашу границу и напали су на неколико Срба, услед че-

ПОДЛИСТАК

ВАЛЕРИЈА

од

Павла Кардаша

са немачког од *М. М. Михаиловића*

Пре много година живљаше у Будиму породица Андорфис, једна од најстаријих племићских породица. Припадајући најодличнијим породицама престонице, она се само са таковим и дружаше. Како по светковинама, тако исто у народноме позоришту и опери, могаше човек видети чланове њихове породице у првом реду, па и стари барон Андорфис, непропушташе ни један дан, а да не одигра коју партију виста, у народној касини, која беше једна од најодличнијих мађарских клубова. Ну, то беше узрок што је стари пар био чувен, и свуда најљубазније примљен, него њихова јединица, лепа седаместо лепа баронеса Валерија. У пркос лепоте, господског живота и имена немађаше ова млада госпођица — правога просилаца.

Једини, који се озбиљно стараше, да ову лепотицу задобије, беше млади, пун наде књижевник Павле Кардош, али њени родитељи не узимаху то озбиљно; он беше сирома, он не беше племић, он мораде живети од свога пера. У опште он се њима не допадаше, они не могу да разумеју, шта Валерија налази особито, у овог прекомерно високог човека, испод чијег бледог чела 2 црна ока вире.

Али опет се поред тога стари родитељи стараху, да млади књижевник не примети њихову мржњу, с тога га примљаху врло пријатељски.

„Пустимо наше дете нек се радује“ рече једног дана стара бароница своме супругу, кад је овај пре тога прекоревао „она зна да ми ову ствар сматрамо као игру, и да из исте никад ништа не може бити. Кад буде једном дошао какав богати просилац, буди уверен, мој драги бароне, знаће она сама рећи Кардошу због.“

Барон мрмљаше нешто „са ватром играти“ али најпосле буде задовољан уверавањем своје супруге. Он имађаше разлога да буде противу савеза своје кћери са Кардошом — јер његови материјални одношаји беху врло лабави, његово имање презадужено, и са муком и напором повериоци га чекаше не тражећи продају имања. И тако, само богати просилац, могао би га од ове пропасти спасти — али и тај не сме дуго изостајати. Стари барон увиђаше да његове снаге, његова средства ишчезавају — а даљи раскошни живот да би му прогутао и последње остатке имања.

Ови одношаји беху Валерији познати, али то њој не задаваше никакве бриге. У пркос њене младости она беше врло лукава, и увиђаше да ће она једном богату партију учинити. Но докле је још слободна, нек живи по својој вољи.

Ватрени, духовити млади књижевник, беше у њеном млађаном срцу много топлије осећаје развио. Шта више она га љубљаше, у колико њен хладан темперамент беше способан за такове осећаје,

га се отвори права борба у којој су два Србина убијена а један смртно рањен; у ту борбу умешају се и наши погранични стражари те им једва, после жестоког боја, испадне за руком да сузбију Арнауте. Командант војске у Чачку телеграфским путем доставио је то одмах г. министру војном а овај известио г. министра спољних послова, који је најенергичније протестовао код овдашњег турског Посланства против таквих упада, који се врло често догађају на нашој граници и који могу да буду од врло озбиљних последица Пошто нам је позната немоћ и неограниченост турске владе, а доказ нам је толико протестовање од стране наше владе у више прилика, и чести упади и поред војних наредаба од стране порте, — готово смо уверени да ће и овај протест остати без успеха.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Предавање Д-р. Холуба. Чувени африкански путник Д-р Холуб држао је пре неки дан занимљиво предавање о свом путовању по Африци, на коме га је пратила његова храбра жена Д-р Холуб држао је предавање у Ријеци у сали државне гимназије, где се искупило преко 300 слушалаца. Он је у том свом предавању описао путове који су пре њега били за Европејце terra incognita, као што је на пример пространо земљиште између Замбезе и дугачког језера Бангвеола и Тангањике где станују дивља и крволочна племена Машкукулумби, којима се ни један Европљанин није смео приближити. — После дугог путовања, на коме су његову експедицију пратиле свакојаке неприлике, прошао је холандске рипублике Боери, земљу Бечуанах, Линокан и Шосхонд, препливао реку Лимпопо, Замбезу и Луенгл и том су му приликом погинула три пратиоца од дивљих племена. На обалама реке Баргвеола отели су му експедицији Мушкукулумби сву храну, те лишени свих сретстава морали су помишљати на повратак. Дан и ноћ гонили су их разбојници онако изморене глађу и грозницом; били су принуђени да препливају реке у којима су крокодили, те су се тако тешком муком могли да протуку од миролубивог племена Матокас, које им је дало нужну помоћ да се повуку на Југ. Д-р Холуб је ту био богато награђен што је својом лекарском услугом притекао у помоћ матокаском становништву. Најзад је експедиција стигла до средњег језера реке Замбезе, где је морала пробавити три месеца, док је била у стању да се даље крене. После 70 дана стигли су опет у Шосхонг, главно место земље Бачванах а после 6 недеља у Линокану, где је експедиција добила сретства да може наставити пут.

Д-р. Холуб предавао је лаким и разумљивим језиком, а из целог његовог говора види се да је показао велику храброст и издржавао велике незгоде на путу. Но највећа му је заслугашто је из тих непознатих крајева донео са собом много знатних предмета који сачињавају најдрагоценију збирку што се до сад има из тих крајева Афрнке. Поред овога, он ће ускоро издати на свет опис целог свога путовања.

—

*** Умро на позорници.** Пишу из Монакова под 30 пр. мес. Синоћ је умро у Гертнер позоришту ударен од капље, обљубљени комичар Едуард Брумер. Одлични уметник Брумер приказивао је тог вечера улогу Касима у Лекоковој оперети „Али Баба“. Публика му се слатко смејала а нико није могао ни слутити да је уметнику смрт за вратом. Брумер, коме је било 42 године, био је у последње време често болешљив, но опет је ревносно вршио своју дужност, ма и са напрезањем, Он је одиграо цео комад и када га на крају петога чина изазва публика бурним аплаузом, он изађе да се поклони и паде мртав.

—

*** Кћи убила оца.** 24. пр месеца десио се у селу Дубици у котару котајничком, убиство, које је доста занимљиво, да се о њему која каже. Девојка Јула Удиљева убила је свог оца Мију. Она је волела младића, ког јој је он кратио да узме за мужа Реши се она, да се потајно венча са вереником, па бојећи се, да и то не сазна отац, убије га у очи венчања секиром. Сад је пред судом, где признаје своју кривицу.

—

*** Рањена царска породица.** И ако се до сад гледало на све начине да се затаји, ипак то су већ почели да признају и руски листови, да су код железничке катастрофе у Боркију, рањени сви чланови руске царске породице. О томе пише дворски хирург др. Хирш у листу „Deutshe Petersburger Zeitung“: Приликом катастрофе задобила је велика кнегиња Ксенија рану на руци, дугачку 3/4 палца. Велики кнез Ђорђе, озлеђен је у два прста. Цару стиснуте су мишице на десном рамену. Царица је добила на десној руци две ране, које су додуше лаке, но ипак је изгубила много крви. Царица је стекла и на левој руци рану, која је сад отекла а на длану такође малу ранicу, из које је одишла многа крв.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ од 4. новембра доносе указ којим се на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, а по саслушању министарског савета, решило:

да се Ђорђе Деспотовић, руковођа и телеграфиста главне београдске штације, на основу §-а 69-ог, закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му према његовим годинама службе припада.

—

И указ којим се на предлог заступника министра народне привреде министра просвете и црквених послова, поставља:

за телеграфисту штације телеграфске у Шопићу, Андрија Аголић, телеграфист глав. београдске штације, по потреби службе;

за телеграфисту штације телеграфске у М. Пеку, Бранислав Бујдић, телеграфист глав. београдске штације, по потреби службе;

за телеграфисту главне београдске штације, Ђорђе Атанацковић, телеграфисту штације телеграфске у Шопићу, по потреби службе;

за телеграфисту главне београдске штације Милош Вељковић, телеграфист штације телеграфске у М. Пеку, по потреби службе;

за телеграфисту штације телеграфске у Алексиначкој Бањи, Димитриј Ц. Ђорђевић, телеграфиста главне београдске штације, по потреби службе;

за телеграфисту главне београдске штације, Драгутин Б. Ђорђевић, телеграфиста штације телеграфске у Алексиначкој Бањи, по потреби службе;

за телеграфисту штације телеграфске у Александровцу, Живојин Јосимовић, телеграфиста главне београдске штације, по потреби службе;

за телеграфисту главне београдске штације, Милан Р. Павловић телеграфиста штације телеграфске у Александровцу, по потреби службе;

за телеграфисту штације телеграфске у Брусу, Павле Брањини, телеграфисту главне београдске штације по потреби службе;

за телеграфисту штације телеграфске у Кучеву, Спасоје Ђорђевић, телеграфиста главне београдске штације, по потреби службе;

за телеграфисту главне београдске штације, Светолик Глигоровић, телеграфиста штације телеграфске у Кучеву, по потреби службе; и

за телеграфисту главне београдске штације, Будислав Маршићанин, телеграфиста штације телеграфске у Аранђеловцу, по молби.

—

Даље, указ којим се на предлог заступника министра народне привреде министра просвете и црквеник послова, поставља:

Димитрије Перунчић, поштар прве класе поште сталаћске, за поштара исте класе поште београдске, по потреби службе:

Милан Димитријевић, поштар друге класе поште крушевачке, за поштара исте класе поште београдске, по молби;

Миливој Пиперин, поштар четврте класе поште београдске, за поштара исте класе поште сталаћске, по потреби службе;

Петар Јоцковић, поштар пете класе поште пожаревачке, за поштара исте класе поште беогредске, по потреби службе;

Љубомир Јовановић, поштара исте класе поште неготинске, за поштара исте класе поште београдске, по молби;

Ђорђе С. Нешић, поштар шесте класе поште нишке, за поштара пете класе поште београдске; и

Радован Вићић, кондуктер пете класе поште нишке, за кондуктера исте класе поште крушевачке, по молби.

—

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ, којим се одобрава општини мељачкој, у срезу посавском, округу београдском, да може своје две земље продати и отуда добивани новац употребити на подизање дућана и куће за сеоску судницу у селу Баћевцу.

—

„Српске Новине“ доносе распис министра финансије, којим свима царинарницама објашњава, да је до сад на кудељно-ланено семе погрешно наплаћивано по 5 дин. од 100 крг. С тога, а узев у обзир, да се кудељно семе обрађује и уноси онако као жито, и т. д. а поглавито да са економског гледишта треба желети да се оно као врло користан пољопривредан артикал што јевтиније, па и што више увози.

она примаше његова удвараља у толико, у колико младоме човеку могаше наде улевати. Али Павле осећаше дубоку, топлу и уилну љубав према младој баронеси. За један једини њен поглед он би радо дао свој живрт. Она беше за њега идеал женске лепоте — уједињење раја с лепотом.

Тако беше онда, али кад Павле једном приликом беше Валерију саму застао, из ненади је питањем.

„Ву ме не мрзите баронесо, смем ли се вадати?“

Валерија га гледаше зачуђено и најпосле проговори:

„От куда сада то питање?“

„Јер од вас моја срећа зависи, од вас мој мир зависи, ја не смем, ја не могу више у овој неизвесности бити. Ја пропадам, ја горим од плама, да вас мојом назовем, вас, која сте ми највеће благо на овом свету. Ах Валерио! Кад би сте ви знали како ме све моје мисли, сва моја осећања к' вама вуку, кад би ви знали како свака кап крви у мени ври и сваки кутић у мени виче: Ја те љубим! то се онда не би више устезали овом несрећном стању крај учинити, и спасоносну реч изговорити! Још један пут Валерио, ви ме не мрзите?“

Валерија са разним осећајима саслушала ове речи. Њено срце куцаше рече, њено тело дрхташе а њене очи севаху у влажноме сјају. Он ју љубљаше, љубљаше као што она желаше. Она беше његов идеал, његова моћ, све и сва! О, како је срећна. Али на један путпребледи и њени очи клонуше. Једна мисао тишташе њу. Шта ће свет рећи, да лепотаца, баронеса Валерија од Андорфис, ћерка једног најјаснијег имена, постане само госпођа Кардош — оупруга једног књижевника! Кад би он био богат, то би још смела и мислити — богаству се све опрашта! Али овако! Њен понос надвлада, оан подигне главу, њен поглед беше хладан непомичан, а на њеним уснема лебдијаше готово пркосећи одговор. Али кад поглетм у око младог човека, из кога ватера љубав вираше, онда она осећаше да се њен понос топи, да бељи осећаји испуњују њене груду, и поче шапутати „јесте, Паале ја вас не мрзим, ја вас волим, ти ја вас љубим.“ Радостан усклик отрже се са његових усн', падајући на колена љубљаше он њене беле руке — у пламу мушке љубави. у његовом наручју лежаше она; нема више других осећаја, нема више баронског поноса љубљаше цура — али јецајући, грозничаво грљаше; жарким пољупцима пољупци следоваху.

„Даклем сутра“ са тим речима одвоји се Павле од Валерије. Њему се чињаше, да мора целом свету причати како је срећан. Он љубљаше са жаром не поквареног човека који беше у стању, да у поквареном престоничком животу — само идеалима о љубави. Његово срце беше поштено и верно. Он не мађаше прилике да упозна женскиње, стога не могаше држати, да је он игpачка оне девојке, које је пре једног сата дршћући лежала у његовом наручју.

Његов појединачни дух налажаше у ње племенитости, у ње која беше без карактера, у ње која беше лукава са препреденим рачунима.

(наставиће се)

министар је решио да се на исти наплаћује по 1 дин. од 100 крг.

—

„Српске Новине“ доносе у јучерањем броју списак артикала, за које су трговци дужни да подносе царинарници уверења о пореклу робе, кад их из Турске доносе.

—

Г. Министар финансије јавља расписом свима царинарницама, да је, по берзанским листама, један златан новац од 20 динара вредео у прошломе месецу октобру 9 форината и 64 крајцаре, те да се и царинарнице, кад наступи потреба преобраћања фоината у динаре, држе овога курса.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 4. Новембар 1888.

Крађа Непознати лопов украо је из подрума Аце Ђерића зидара: 20 ком. пешкира, 2 мараме свилене, три женске кошуље, једну црну вунену мараму, једне златне минђуше и једне сребрне, 3 златне мамудије, 5 ком. цванцика и две рекле.

*

Притворени. Ноћас су притворени: Владимир Јерковић калфа сапунџијски Лазар Милић надничар и Младен Молнић због скитње, Петар Игњатовић из Иванице због опорочавања власти Христина Марумен и Марија Шипановић из Аустрије због блуда, Карло Беглац пинтер, Андреја Златановић злас и Милутин Канач слуга због пијанчења.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

„Венеција, *успомене с пута у Италију, написао Марко Цар. у Задру, печатном И. Водицке 1888 — 8. стр 125.*

—

Право да кажемо, мало нас је која књига тако обрадовала као ова младога писца г. Марка Цара. који је српској публици познат са својих врсних радова, које он зна да заслади лепим и финим стилом. Ово најновије дело г. Цара прочитали смо с особитим задовољством и дивили се пишчевој вештини у описивању Млетака, њених знаменитости, а особито разних слика, које се налазе по храмовима и уметничким галеријама у Млетцима, а које су г. Цара до одушевљења занеле. Како се ми осим Ненадовићевих радова, не можемо похвалити добрим путописима, то нам је *„Венеција“* добро дошла и ми је најискреније препоручујемо свакоме, ко жели да се упозна са нехадањом „приморском царицом“, са којом је српски народ био у тесним трговачким и политичким односајима.

Књиза је цена *један динар*, а може се добити код писца у Задру (Zara, Dalmatien). — Ваљда ће се моћи добити и код наших књижара.

ИСПРАВКА

Г. Председника београдске општине,
у јучерашњем броју „Дневног Листа“

—

У једном од скорашњих бројева нашега листа, донели смо белешку под насловом „Са новога гробља“ и у њој изнели нехатност председника општине, што није послао дрва за грејање чекаонице на новоме гробљу. То смо учинили из најбољих намера, боље рећи умољени од оних грађана, који морају да посећују ново гробље.

Ако је ово неистина, имала је свакојако да дође званична исправка од самога г. Председника општине, у којој би он доказом побио нашу белешку. Али разуме се, куд је и камо згодније било потпустити надзорника новога гробља, да он отера г. Председника, јер је то сиромах човек, кога г. Председник може и из службе отпустити, те који ће свакојако за љубав парчета леба потписати оно, што г. председник напише.

Ми поменуту белешку нисмо донели у намери да председника општине грдимо, већ да пребацимо нехатност наше општине, а г. Председник ће дозволити да ми не знамо, за каквог контролора или ликеранта или макар ког другог, већ да је нама, управо јавности, одговоран преставник општине а њему они, који нису своје дужности испунили.

Но овде је случај, да сам г. председник није своју дужност испунио и то ћемо доказати

Надзорник гробља, вели у својој исправци, како је он још почетком пр. месеца тражио дрва од неког председника гробљанске управе и да му је овај казао, да причека док ликерант преда дрва. Дакле, није још било дрва. Па лепо! Но, молићемо, чијим се то дрвима већ месец дана ложила г. председникова канцеларија? И, молићемо, где су она дрва из општине, што су од прошле године остала, ваљда их тек нису мољци појели?!

Даље се вели у исправци, да, кад је се надзорник гробља обратио председнику, и за дрва, да му је *одмах* у очи Митровдана, послао *извесну* количину дрва.

Но баш је најмање имао рачуна г. председник општине, да помене ту „извесну“ количину дрва. Ако је шта могло извинити његову ранију нехатост, најмање је то могла та „извесна“ количина, јер та „извесна“ количина дрва биле су једне „чезе“ у којима се иначе носи песак за калдрмисање из којих је вирило 6—7 цепаница.

Гробљански надзорник јесте доносио исправку нама, и ми је јесмо одбили, али то за то, што смо знали да је гробљански надзорник још пре месец дана тражио дрва, те тако да је он најмање крив, те није ни нужно било да се правда, с тога смо и рекли да ћемо радо донети исправку коју нам сам г. председник пошље.

Жао нам је што нисмо могли да научимо на памет надзорникову исправку, те да је сад сравнимо са овом исправком, која је изашла у „Дневном Листу“, а која је у општини писана, и која се сем свега осталог може карактерисати *денунцијантском* исправком, каква најмање личи г. председнику, према његовоме положају, да пише.

Ми нисмо надзорнику гробља рекли: „да ћемо и даље нападати на председника општине, па нек он сам одговара“, а јесмо му казали ове речи: „Ми нисмо вас напали, већ председника, за то нек нам он одговори“. Биће да ово двоје није слично, и то може изгледати само у таквој глави слично, где су у опште збркани појмови. Ми смо чак хтели да тужимо надзорника гробљанског за клевету, али знајући да би и ту сиромах човек одговарао за туђе подметање, као што је и у исправци одговарао за туђу кривицу оставили смо то.

У осталом, кад се већ започела овако мало опширнија реч о дрвима, гледаћемо, док приберемо мало више података, да у једном од скорих бројева испричамо једну занимљиву причу о општинским дрвима и о некој лицитацији од прошле године, која се некако чудновато завршила.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Омашена срећа. Он правник треће године на бечком универзитету, седео је код једне бабе, која је бројала као једну, осамдесет година Она је у том цвету своје старости имала обичај да купује срећке. Хамбуршка срећка бр. 783. серија 24 лежала је у њеном сандучету већ осам месеци и он, правник треће године, знао је да она има ту срећку. Она га је често молила да завршује код разних мењача и по разним извикама, да види које су нумере добиле. Тога ради он је и прибележио у свој нотес број 783 серију 24 али ђак као ђак, немаран, па увек заборавља, те тако и баба већ дигла руке, па га није више ни молила. Елем, прећи ће још једно три четири месеца а ђак седне једно јутро у кафани да пије кафу пазне му случајно поглед у новинама на неке извучене нумере, и какво изненађење — добила нумера 783 серија 24. Дивно, узвикну ђак, баба добила и то грдну своту 100·000 форинатa. Сад, разуме се, ђак као ђак замаклo му за око 100.000 фоината, па шта и како ће. Сви му се планови свели на један: друкче не може бити, да он узму бабу за жену, но да јој још не говори, да је добила срећку. Елем оде он кући, па и не помиње ништа о срећки, већ летно затражи од бабе руку. Разуме се, она прво викне: „Јух, сивко, куд би то ишло!“, после се мало погледа на огледало, мигне левим оком и — пристаде.

Елем, венчаше се и мирно пожињеше два месеца а ђак, још једнако ћути за срећку. Једнога ће дана он за ручком, кобајаги сад му пало на памет, рећи: „Е, драга моја женица, ти чиними се имаш једну срећку, а?“

— Јес, одговори баба, имала сам драги мој, али сам продала кад смо се се венчавали, требало ми је још мало трошка за венчање.“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 3 Новембар

кил	19457 Жита . .	10.80
„	—— Сувих шљива	—·—
„	—— Шљива нових	—·—
„	Брашно фино .	.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3038 Кукуруза.	7·85
„	—— Кукуруз. браш.	—
„	1862 Јечам . . .	7·88
„	4759 Овас	7.55
„	825 Раж	7·85

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) 135)

„Убите ме — ја не знам!“ одговори стари Андреја дрктајућим гласом.

„Та гледај ти то јогунасто псето!“ повиче Инго и његове, од бесноће, зажарене очи поцрвенише, јер му је крв наишла у главу — он се сад сети оних речи, што му рече Фра Ђузепо — „та у свету нема горег, лажљивијег човека, но што је овај матори лупеж! Ја сам мислио да ће и мене служити верно, као што је служио мог покојног оца — — — — — — — !“

Стари Андреја прекрсти се — — — —

„Да, рекох ти, као што си служио мог покојног оца,“ дераше се Инго. „На што ти је то претварање? Ја сам те и сажаљења задржао у моју палату ово нересретно, и неблагодарно псето; ја сам се надао да ће бити веран своме господару! А он ми, за учињено добро, враћа се не благодарношћу и издајством .... “

„Не спомињи име покојног господара, зликовче, разбојниче и убијцо! Зар твоја прљава уста да се дотакну оне светиње, оног човека, кога је обожава цела млетачка република? Несретниче, шта хоћеш још? Зар ти је мало невиних жртава, чију си крв ти до сада пролио? Бојиш ли се небесне казне, Инго Фоскари, убијцо племенитог Родрига Зенија и Виргилија Мирафијора? Доста је било твога зла и твога разметања по туђем богатству, које си на зликовачки начин заузео!“ повиче стари Андреја, дрхтајући од једа. Старац се више није могао да уздржи од гњева, јер је знао да овај тражи Едиту само зато, да је уништи.

„Ево ти награде, бесно псето!“ повиче Инго крљајући од једа и понижења пред калуђером, јер су га речи Андрејине доиста понизиле, и брзо га прободе мачем.

„Тешко мени — ја умирем — — —“ повиче Андреја и ухватив се руком за прса, посрне — —.

„Боље што ниси заслужио, маторе псето!“ рече Инго и извуче мач из Андрејиних прсију.

Андреја пође неколико корака посрћући, он се није могао дуже одржати на ногама. Крв је шикнула из његових прсију, и он паде на под са дубоким уздахом.

Андреја се ва ваљао у својој крви.

V.

Борба код капије у стени.

„Умбо, сине мој,“ чуо се дубоки глас графа Мирафијора у дрвеној кућици, где су ова два роба обитавала.

Умбо скочи са постеље.

„Ви мене зовете, Адмирале?“ упита он.

„Скоро је поноћ! Мислим да ћемо ноћас покушати са бегством, јер као што знаш, видили смо синоћ да су ускоци отишли да траже какав плен; а знаш и то: да смо однели буре вина стражи, која је код капије у стени,“ одговори старац полугласно. „Имара је врло пажљива, до сад нам није дала никакав знак; али ја се ипак надам, шта више ја сам уверен да ће она вечерас доћи овамо, сине мој.

ДАНАС У СУБОТУ 5. и СУТРА у НЕДЕЉУ 6. НОВЕМБРА
У ПИВНИЦИ „КОД УРОША“

ВЕЛИКА ВЕЧЕРЊА ЗАБАВА

ненадмашнога и чувенога мимичара, комичар и имитатор
(из трбуха говорника)

КАРЛА ЛЕБЕНА ИЗ БЕЧА

ОМИЉЕНОГ КОМИЧАРА ВЕЧКЕ ПУБЛИКЕ

САМО 2 ПРЕСТАВЕ

ПОЧЕТАК У 8 САТИ

УЛАЗНА ЦЕНА 50 ПАРА ДИНАРСКИХ

За многобројну посету моли С поштовањем
КАРЛ ЛЕБЕН

ПОЗИВ НА ИГРУ

најновије новчане

295 Хамбуршке Лутрије

Ова већ одавно позната светска Лутрија гарантована је непокретним имањем, а ујамчена контролом највише власти у Хамбургу: Састоји се из 980000 Лозова од којих у седам пута извлачења више од половине Лозова морају добити.

Главни су добици у свих седам вучења и то са премијом:

500.000 Марака

а по наособ **300.000, 200 000, 100.000, 75.000, 70.000, 65.000, 60.000, 55.000 50.000** и т. д.

Ради тачнијег обавештења ове Лутрије ја на захтев дајем бесплатно „Распоред“ на српском језику, из кога се све опширно може прегледати.

Но вучењу сваки играч добије безплатно званичну листу од извучених добитака.

Цене су Лоза за прво вучење:

I. Цео Лоз 8·40 дин. ½ Лоза 4·20 дин. ¼ Лоза 2·10 дин.

Лозе за прво вучење већ су стигле и код подписатога одмах могу се узети.

Ђорђе Р. Одавић

28. 30. 3. 6. 8. 13 Београд.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

32—50

Она ће нас позвати, јер знам да ће тачно одржати реч, коју нам је дала!“

Умбо је устао са постеље и ириће ближе старцу.

„Ја сам готов, грофе Мирафијоре!“ рече он.

„Јеси ли спремио храну, што смо уштедили до сада?“ упита га старац.

„Све је овде. Ја сам је увио у један џак од сламе тако, да ће се носити врло лако,“ одговори Умбо и оде у један ћошак, где је био џак. Пипајући у наоколо наиђе на џак и донесе га близу врата.

У том неко лупне лагано на врата.

„Чујеш ли? Ја се нисам преварио! То је Имара!“ рече граф Мирафијоре, и прође вратима па их отвори.

„Јесте ли готови?“ чу се глас с поља.

„Овде смо!“ одговори старац и изађе на поље пред Имару.

„Само лагано и пажљиво,“ рече Имара врло лаганим гласом. „Ја не верујем томе Данку, он једва чека да освети свога брата! Ево узмите ово! Наоружајте се! Тамо код капије у стени може лако да дође до борбе!“

Имара преда Адмиралу и Умбу по два мача и по две пушке.

Ови приме оружје.

„И ја сам наоружана,“ настави Имара полугласно. „Ми морамо бити на свашта готови, ноћ је врло угодна за бегство! Бикок и остали Ускоци извезли су се на море, они се не могу вратити пре, но сутра по подне; мя дакле имамо доста времена, само ако нам испадне за руком да прођемо кроз капију!“

„А стража, шта је тамо?“ упита Умбо.

„Ја сам им послала вино,“ одговори Имара. „Ја их познајем врло добро. Они су страстни у пићу. Пиће толико, да ће поспати као заклани, и тада ћемо ми неприметно проћи поред њих, и изаћи кроз капију. Кад будемо ван капије, лако ћемо се помоћи.“

„Ти видиш да смо ми спремни за бегство, ми ћемо те помагати свима нашим силама.“ рече стари Адмирал, узевши пушке и мачеве. Јеси ли понела барут и олово?“

„Јесам и то доста,“ одговори Имара. „А шта је са храном?“

Умбо ће је носити, ми смо се побринули и имаћемо доста,“ рече Адмирал.

„Сад нека нам свемогући Бог помогне, да извршимо овај тежак задатак“ рече Имара радосно. „Хајдемо у име Бога!“

„Да се спасемо или да умремо!“ рече стари Адмирал.

„Боље је и да умремо, но да и дуже останемо робови,“ дода Умбо.

„То исто и ја велим! Напред, сад је све готово!“ рече Имара.

Она пође напред а за њом старац Адмирал и Умбо. Свуда беше тихо и мирно.

Месец је по кад што провирао кроз ретке облаке.

Са мора дуваше пријатан поветарац.

„Знаш ли ти, да ли је данко отишао са осталим Ускоцима?“ упита Адмирал Имару.

„За ноћас он није одређен на стражу,“ одговори Имара. „Дакле мислим да је отишао са њима!“

Они изађу из авлије на једно широко поље. Одавде води једна уска стазица право онамо, где је била капија у степама. Пошто је било облачно, то се није могло далеко да види. Они су ишли доста брзо. Наскоро им се укажу високе стене. Кад су дошли близу њих, могли су лепо да виде како гори ватра у капији, где је била стража.

(наставиће се).

Власник Мелкијан и Кимпановић штампа Мелкијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 215 Београд, Недеља 6 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИЋЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицинцану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 н. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Кујна КОД ДВА СОКОЛА ИЗдаје се од 15-ог ов. м. под кирију. 1—3

Премештај радње

Слободан сам најучтивије како поштованој публици тако и мојим поштованим и сталним мушторијама до знања ставити, да сам се из досадањег мог дућана преселио у кући господина Митровића трећи локал од кафане Руског Цара.

И најучтивије молим поштоване муштерије да ме у мом новом дућану посетама удостоје, и пређашње поверење поклоне.

Такођер снабдео сам се са фришким еспапом, у свима припадајућим сортама.

С поштовањем

1—3 *Тоша П. Предић.*

Један ЂАК УЧИТЕЉСКЕ школе тражи да поучава децу из основне школе или из ниже гимназије, само за стан и храну, у крајњем случају пристаје и да послужује.

Јавити се редништву овога листа.

1—3

КУЋУ МОЈУ ОД ТВРДОГ МАТЕријала са три собе, предсобијем кујном, подрумом, шупом у авлији и пространом баштом на Енглезовцу спрећу кафане „Славије“ продајем под повољним условима. Ради погодбе обратити се потписаном.

Таса Миликевић

1,3 секретар начелства подр.

Имамо ВЕЋУ СУМУ НОВАЦА за издавање под интерес на непокретности на прва места у Београду.

Месаровић и Павловић

1—3

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИци бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

1—5 (ч. н.) *Јована Ерлиха*

МОЈУ СЛАВУ СВЕТОГ АРАНђела не могу славити ове године због жалости.

Илија Наранџић

2—3 5, 7, 8. магазација.

ЈЕДНА ОД СТАРИХ ЖЕНА, КОЈА је била у правим кућама тражи место за газдарицу или собарицу.

Упитати у абаџијској улици број 7. 2—3

†

МИРОСАВУ

драгом сину нашем, који за млађим братом својим СТЕВОМ, непрежаљеним нашим сином, у скоро под земљу оде, даваћемо у Палилулској цркви 14-ог новембра ове 1888. године годишњи парастос из јутра у $9^1/_2$ сати; што јављамо сродницима и пријатељима нашим.

Неутешени до гроба свог родитељи

КОСТА и ЈУЦА МАГАЗИНОВИЋ

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, адміністрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 6 Исповедник Павле
Католички: 18 Пр. з. П. и. Пав.
Сунце излази: у 6 сах. 23. м. залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

КУРС

Дукат	5 79
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Удружење за украшавање Калемегдана. Већ одавно ништа не поменусмо о овоме удружењу, за које су многи мислили, да је зачмало у своме раду, који је у први мах био тако жив. Удружење није зачмало, већ пре но што би и један корак у своме раду предузело, имало је да сврши

ПОДЛИСТАК

ВАЛЕРИЈА

од

Павла Кардаша

са немачког од *М. М. Михаиловића*

(НАСТАВАК).

Са грудима испуњеним најблажим осећајима, беше се он вратио у своју радну собу, и седе за сто, да напише под утисцима првог пољупца песму — својој Валерији

Међу тим док се Павле тако срећан осећаше у својој драгани, дотле се у собама старога барона Андорфиса, друга игра одиграваше.

Тек што је наш млади књижевник лепу Валерију оставио, а њен Отац ступи у собу, и пробуди је из љубавног сна. Још гораху његови пољупци на њеним ружи частим уснама, још се она нихаше у његовом наручју, још њена крв кипљаше у њеним жилама. Она би требала, она се мора удати за богатог човека, те да спасе пропаст своје породице. Она љубљаше сјај, величину и обожавање. Павле беше сирома, он не могаше ништа друго њој дати, до обичну грађанску екзистенцију. То беше за њу мало. Па шта ће најпосле од њених родитеља бити? Као Павлова жена, може бити са крпом у руци морала би ићи по соби и прашину чистити. Страшно!! — „Не, не,“ викну она „то нећу никада учинити.“

„Шта не ћеш учинити?“ питаше стари барон, који своју, обично мирну, а сада тако узрујану ћерку, дуже времена посматраше.

„Павла узети“ одговори Валерија.

Она сада причаше оцу Павлову изјаву љубави. Она га истина љуби — али да буде његова жена, на то се неће никада решити. Она се гнуша сиротиње!! Сутра ће он доћи да иште њену руку. Она мољаше оца да га не одбије, но да га мирно саслуша и да му одговори несигурно. Она и онако сада нема никакве забаве, па нека је он бар забавља, а буде ли дошао какав богаташ да је проси, она ће га лако одбити. Барон беше задовољан, и чуђаше се да његова жена могаше тачно упознати карактер њихове кћери.

Сутра дан беше трка коња. Пролетње сунце сијаше, и шиљаше своје топле зраке на Андрашијеву улицу која беше са хиљадама хиљада људи, са стотинама стотина еквипажа испуњена, који сви једном месту јураху — тркалишту. Овде чекаху хиљаде на почетак трке. И барона Андорфиса породица беше већ на трибини народне касине. Валерија, као свакада кад би се на јавном месту показала, беше и овај пут добро расположена. Она се забављаше са господом која је окружаваху. Али њен поглед, леташе чешће на трибину преко пута, одакле ју, један елегантно обучен господин, са догледом непрестано посматраше. Поред њега седаше Беља из Ладања — Валеријин кум.

Видевши поп своје кумове поздрави их — проговори неколико речи са својим комшијом, и упути се с' њиме ка бароновој породици.

„Дозволите ми да вам представим, нашег најмлађег члана парламента, мог доб-

предходан и најважнији посао, то је да добије Калимегдан у своје руке. Калимегдан припада војној градској команди и управа удружења за украшавање Калимегдана, чим се конституисала прво јој је било да поднесе акт, којим тражи право над Калимегданом. Како је то приличан замашан акт, дати власништво над Калимегданом, једноме друштву у руке, то је свакојако такво решење имало да прође сва места, где је то нужно било. Радујемо се што сад можемо јавити нашим Београђанима, да је сад потписан акт, којим се Калимегдан одобрава друштву и тако, сад ће свакојако настати понова живљи и енергичнији рад од стране управе. Али, разуме се, на првом месту, има да се очекује — упис у чланству, који ће свакојако бити многобројан, према оној вољи и расположењу, које је ово друштво затекло код грађана наше престонице.

*

Уједињена Омладина. Још су на нама живи утисци расположења, које је ово друштво оставило својом првом забавом, коју летос приреди у Кошутњаку. Сећамо се да смо готово сви признали да смо се, ретко на којој забави, тако лепо и тако српски позабавили. Чујемо сад, да је исто друштво намерно пре половине Јануара да приреди једну велику зимњу забаву. Да ће ова забава морати имати још више интереса, јамчи нам то, што се још сад чине врло велике припреме. Ми још сад не можемо ништа више рећи о тој забави, до, позивајући се на ону прву, која је збиља стекла том друштву највећи кредит код наше публике — можемо се још сад зарадовати овој другој забави, о којој ћемо, већ у своје време и опширније проговорити.

*

Прошао. Од два дана говори се по варошн, да је вечерњим влаком који долази из Пирота преко Ниша, прошао овуда принц Фердинанд Кобург, кнез бугарски, који путује за Беч. Ништа поузданије о овоме још нисмо могли сазнати.

*

Нов конзулат. Као што чујемо немачка је влада намерна да устано нов конзулат у Нишу. О томе пи и немачке новине.

*

Сиромашни ђаци Велике Шко као што чујемо прекјуче су ін сагро ге ишли код Г. Министра Просвете, да учине последњи покушај неби ли, им се повратило благодајање, које су услед најновијег расписа г. министра изгубили. Они су, молили г. Министра да тргне свој расписе, по коме ће само онај бити благодејанац коме родитељ плаћа 15 дин. непосредне порезе. Г. министар им је одговорио да не може тргнути расписе, но је објаснио како се исти има разумети. По г. министровом објашњењу има се расписе разумети: да цела сума непосредне порезе коју једна кућа плаћа има се разделити на онолико пунолетних чланова — укућана (задругара) колико их у кући има, и да се тај један део једног задругара узме као мерило, према коме се има одређивати да ли према цензу од 15 дин. има права на благодејање. " у једној кући има нпр. 2 пунолетна сина или задругара, отац плаћа непосредне порезе 30 динара, онда се та сума дели на троје, и тако на једног задругара долази 10 д. према чему ће тај моћи примати благодејање а не као што се досад разумевало, да у горњем случају исти не би могао примати благодејање.

Хвала г. министру који је својим објашњењем повратио многим сиромашним ђацима благодејање које је многима било једини извор за издржавање.

*

Јавно предавање. Синоћ је г. професор Др. Љубомир Недић у дворани Вел. Школе давао јавно предавање о сну и о сновима."

Публике је било врло много, која га је после свршеног предавања поздравила бурним аплаузом.

*

Г. Душан Јанковић. Како чујемо, академско певачко друштво „Обилић" да би што боље одговорило својој задаћи, те да би им тиме рад био успешнији, завело је за оба своја одсека — певачки и музички нарочите наставнике. За вокалну музику — певачки одсек изабрат је млади музичар, талентирани певач, свршени конзерваториста, Србин г. Душан Јанковић, за инструменталну музички одсек изабрат је опште уважени уметник, учитељ музике г. Јосиф Свобода.

Особито нам је мило, што је избор за вокалну музику пао на младог музичара г. Јанковића, који нам својом премом, талентом и енергијом обећава много. Г. Јанковић је једини у ој струци, који је специјално вање. Спрема и заузимљивост г. Јанковића даје нам права надати се да ће хор „академ. пев. друш.", који је најногобројнији (85 чланова), са најбољим снагама, који је и до сада свагда на продукцијама победоносно излазио, особито сада под хороводством г. Јанковића постићи несравњене успехе, које зацело неће моћи ни једна дружина. Г. Јанковићу даје се прилика да сада може своју делателност развити.

С наше стране можемо само честитати како г. Јанковићу, тако и академској дружини на избору,

Надамо се да ће и музички одсек — оркестар академ. пев. друш. са својим вредним и вештим учитељем г. Јосифом Свободом, који је — оркестар — остварио врло лепе успомене са свог вештог и лепог свирања и од сада дати нам прилике да уживамо у лепом и складном свирању, на што се има заблагодарити труду и енергији г. Свободе.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Нов члан утемељач кола јахача Кнез Мијајло. Из Пожаревца нам јављају да су господа официри тамо-станујући IX батаљона сталног кадра дунавског пешадијског пука, коме је командант, мајор господин Илија Стефановић, на збору своме који су држали другог дана овог месеца, решили, да постану члан утемељач друштва коло јахача Кнез Мијајло.

Ово је већ шести члан утемељач из Краљевско српске војске с којима ће се на вечита времена поносити вредно коло јахача. — Раније су се уписали господа официри: из VII-ог батаљона Престолонаследника Краљевића Александра; из II-ог гардиског батаљона, и из сва три коњичка пука сталног кадра.

Поздрављајући топло и с наше стране, овај веома похвални и патриотски одзив господе официра наше храбре војске, не можемо а да у исто време не изразимо жељу да нам се и свима нама Србима осталих сталежа, ваља угледати и на ове узорне и самопрегорљиве поступке господе официра. — Патриотска и хумана дарежљивост наше престоничке општине, нека би прва, међ осталим општинама Краљевине наше похитала добрим примером и у овој прилици. Интереси отаџбине очекују то од ње. У њезиној је средини интелигенција српска најјаче заступљена а на ову треба народ да се угледа. И јачина материјална куд и камо је у престоничкој општини боље заступљена но ма у којој другој, еле у толико пре, држимо да је умесно и оправдано, што смо први поглед и наду нашу управили на општину београдску и њезине грађане и грађанке

Као год што виноделју, свиларству ужарству и свима осталим гранама народног домаћег газдинства и благостања, треба ради њиховог што бољег одомаћења, прво и првенствено поклањати што бољу пажњу у оним крајевима отаџбине у којима највише и најповољнијих услова за дотичне гране има; као год што се ћилимарство, сукнарство и све радионице за прерађевине, заснивају онде где успешно постојати могу; као год што се виши научни заводи, позоришта, певачка и разна уметничка удружења центрићу онде где је за њихов рад најподесније, — исто је тако и са коњарством, том велеважном граном домаће привреде по интересе наше, без које не можемо напредовати ни у миру ни у рату.

Распитивањем дознадосмо од стручних лица, да за подизање коњарства, најбоље одговарају услови које нам даје дриносавски (северо западни) крај отаџбине наше т. ј. округ шабачки и околина његова. Па зато сви из свију крајева треба да нашим материјалним жртвама потпомогнемо да се та врста народне привреде пре тамо, у тој мери што пре развије и дотера како би постепено могла договорити интересима и захтевима целе отаџбине. Удружено коло јахача књаз Мијајло узело на се, да под надзором и благоволењем стручних и надлежних власти послује на остварењу те велеважне идеје, но оно ће моћи испословати т. ј. постићи велику циљ, само ако се сви одазивати будемо оним потребама његовим које су му нужне да послуже као средство за циљ, а та је потреба, на првом месту — новац.

Ако сложно сви из свију крајева жртвујемо сада ма и по мало биће од тога огромних користи а ако не жртвујемо ништа, не само да неће бити никакове користи већ ћемо ложићети огромну штету и горко кајање.

Ових дана рече нам један наш пријатељ да он мисли да је од 1874 године на овамо, увезено у нашу земљу око 15.000 грла коња из туђине. Ако се на ову цифру ословимо и узмемо да је пресечно за свако грло отишло из земље по 40 дук: цес., онда излази да смо издали из земље 600.000 хиљада дуката или седам милиона и двестотине хиљада динара а ипак на сваком кораку опажамо да немамо ни бројно довољно а још мање, добрих и употребљивих коња ни за рат ни за мир.

Отварајмо очи те да у будуће новац остаје у земљи јер нам је од прека потребе.

рог пријатеља, графа Коломана Радофалфи" отпоче он.

Валерија се са муком стараше, да надвлада своју унутрашњу радост, осмејкујући се, пријатељски поздрави она на поздрав грофов, пружај му своју руку, док међу тим севање њених лепих очију, говораше му да га она не мрзи.

Граф Радофалфи, последњи огранак једне старе лозе, беше по смрти очевој господар једног великог имања. Пре 2 године беше изабрат за посланика, и од тог времена је његово име познато. Кратко време од 2 године, беше довољно, да му дâ једно од најодличнијих места међу говорницама „поштоване куће." А и на књижевном пољу беше познат, ако не баш са дубоких мисли, а оно ради елегантног и грациозног штила. Он живљаше врло повучено, осим парламента не виђаше се готово нигде више.

Валерија знађаше за ово све, и стараше се да богатог грофа задобије. Њени родитељи понашаху се према њему пот пуно пријатељски.

Поп и родитељи упустише се у реч са другим члановима аристократских друштава, док се млади људи разговараху. Граф беше одавно посматрао ову хваљену лепотицу, али немаше куражи да јој се приближи. Но једва се данас беше ослободио, а с попом је нарочито с тога дошао, што је знао да је овај кум са бароном.

Валерија беше довољно лукава, да овог младог човека окуражи својим говором, тако да се и сам граф чуђаше од куда му толика слобода, да чак у говору по неки пут комплименте прави.

У том коњи прођоше.

„Видите, баронесо, оно је мој коњ" показујући руком на једног.

„А! и ваш ће коњ трчати?" она је то знала још јуче „за цело врло интересантно."

На дати знак поче трка. Црвено-жута боја — породични знак породице Радфалфи — беше у почетку последња. Валерија жељаше из свег срца да „Чикра" тако се зваше графов коњ — први стигне. Радофалфи беше сретан, што се Валерија интересује за његовог коња, и бацаше на њу погледе пуне топле благодарности.

Браво, браво! — први — викаху гледаоци „побеђено" Валерија пружи руку графу говорећи: „нисам била никад тако узнемирена. Ја вам честитам. Ваш је коњ победио.

Граф ју гледаше пун благодарности и љубави, и радо би се пред њеним ногама бацио из захвалности.

Кад би све свршено, испрати граф Валерију и њене родитеље до кола, и обећа барону Андорфису да га чешће посети. За време његовог забављања са Валеријом беше се тврдо решио да задобије руку ове младе даме. Њему беше познато, да су материјални одношаји баронови врло лабави, али он не тражаше богатства. Све што он тражаше за себе, то беше девојка, његовом положају и имену равна, која би му обистинила његов идеал „срећан брак." У Валерији, мишљаше он, да ће такову наћи.

(свршиће се).

Горња цифра утрошена је у туђини само зато што се нисмо бринули да домаће коњарство подигнемо.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Умро. Славни бечки комичар професор Бамбергер, умро је после дуљег боловања у Бечу.

Судар. Код острва Вигта сударила се енглеска лађа „Синкемудхам“ са норвешком барком „Нор“ Обе су потонуле, а спасло се чамцем нешто мало, и то 22 лица са лађе.

* **Нова руска црква у Јерусалиму.** 1. октобра по нашем кал. освећена је крај Јерусалима у Гецимањији нова православна руска црква у присуству вел. кнежева Сергија и Павла и вел. кнегиње Јелисавете Федоровне Храм има пет кубета а сазидан је од белог камена у руском стилу по пројекту тајног саветника Грима. Црква је подигнута у славу Марије Магдалине а у спомен руској царици Варвари Александровној Црква је у сваком погледу вапредно лепа и врло богато украшена. Лик мирије Магдалине је рађен по нацрту Васињева у Млетцима у радионици Салвиија тија чувеног мајстора у мозајичкоме раду. На иконостасу радио је славни Верешчагин а Васињев. На престолу је како кажу пчела од камена са места „вознесенија господња.“ Храм стоји на подножју јеленске горе близу гробнице богомајке на противној страни од златних врата св. града кроз која је спаситељ на магарцу у Јерусалим ушао.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ којим се на предлог министра просвете и црквених послова: поставља Светозар Марковић, директор и проф. ниже гимназије у Врању, за директора и професора ниже гиже гимназије у Параћину; и Јанићије Поповић, професор гимназије у Нишу, за директора и професора ниже гимназије у Врању — обојица по потреби службе, и на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, за контролора пете класе Управе фондова, Јован Ђ. Бошковић, протоколиста исте Управе; за протоколисту Управе Фондова, Милан Д. Сосић, вапредни писар друге класе исте Управе. Стеван В. Поповић, секретар четврте класе поштанштанско-телеграфског одељења министарства народне привреде, за секретара треће класе истог одељења и министарства; и Риста Милић, књиговођа шесте класе поштанско-телеграфског одељења министарства народне привреде, за књиговођу четврте класе истог одељења и министарства; Светозар Анђелић управник треће класе поште београдске, за управника друга класе исте поште, и за телеграфисту штације телеграфске у Смедереву, Михаило Маринковић, телеграфиста штације телеграфске у Жагубици; за телеграфисту штац. телеграф. у Шапцу, Никола Настић, телеграфиста штације телеграфске у Јешници; и за телеграфисту главне београдске штације, Живота Дамњановић, телеграфиста штације телеграфске у Ражњу,— сва тројица по потреби службе.

Исти број доноси указ, којим се на предлог војног министра поставља: рачуноиспитач III-е класе војног министарства, Ђура Шаринић, за рачуноиспитача исте класе дринске дивизијске команде; и писар II-е класе војног министарства, резервни артиљеријски потпоручник, Јован Спужић, за подбилагајника I класе, а дв вши дужност благајника. с тим, да га војни министар на службу распореди.

*

Пешадијски поручник, Стеван Јакшић, ађутант I-е (врањске) пуковске окружне команде, престао је долазити на дужност 24-ог тек. месеца.

Ову повреду своје војничке дужности извршио је г. Јакшић и по намери и по начину тако, да према §-у 79-ом, закона о војничкој дисциплини од 3-ег новембра 1862-е године, у делу, службу оставио.

С тога министар војни према поменутој законској одредби и сообразно §-у 16-ом, закона о чиновницима грађанског реда, оглашује његово место за упражњено, с тим, да му од тога дана престају тећи све официрске принадлежности.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 5. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Роза Фенд — Трабска из Аустрије због неморалног владања, Матија Крстовошић рибар и Владимир Ерковић због сумње да су крађу учинили, Јован Кретић биv. робијаш из Босне због скитње; Мијаило Милошевић и Омер Јеровић из Подгорице због пијанчења.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Лазар Марушан из Аустрије због скитње, Карло Баглец пинтерски раденик и Андреја Златановић алас због нереда, Марија Ишпанчевић из Черевића због блуда, Драга Крецуљева из Земуна због крађе, Драга Павловићка због опорочавања власти, Ђорђе Николић, Ђорђе Молдован и Јован Опачић кочијаши, што су оставили кола и коње на улици без надзора.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Из позоришног света. Октобра 31. приказивана је *први пут* у Comédie Erançaise“ *Пепа*, коју су написали *Мељак* и *Годера*, позоришни критичар у „Rerı de deux Mondes“. У тој су комедији доказали писци да није основано тврђење оних драматичара, који говоре, да ће закон о слободном раздвајању у браку шкодити драматургији, јер ће, веле, бити немогући многи трагични и комични ефекте који увек базирају на нераздвајању у браку. Мељак и озбиљни критичар створили су драму, која се оснива на односајима који су настали поводом Пакетовог закона, само читалац не сме помислити да је то каква озбиљна драма као што су Дамове, на против, то је комедија такве врсте, каква може изаћи само из пера Мељакова, на макар уз њега радио и озбиљан критичар, готово лакша, но што би се смела изнети на првој француској позорници. Ствар је у овоме: Господин и госпођа Шамбрени разведени су и развод је изречен у корист супруге, која се може удати и то за једног пријатеља свога мужа који јој се одавно удварао. Али по жељи и захтеву разведене супруге мора тај нови брак бити црквени, што је тешко постићи, јер у том погледу морала би и црква уништити пр брак. С тога ваља се обратити у Да би што лакше успела, г-ђа брени жели да склони свога бивш да изјави да је био присиљен брак, под претњом да ће бити искључен из наслеђа. Но сад, кад ова то од свога мужа после двогодишњег развода тражи, муж осећа да је љуби. У исто време деси се, срећом, да се ексцентрична Пепа, унука неког богатог америчанског дипломате, жалуби се у Герша, који је вољно да узме г-ђу Шамбрени. Кад ова за то сазна; она лако склони свога „пријатеља“, да узме Пепу, на пошто је и она заволела свога бившег мужа, споразуму се на ново и на скоро се опет узму. У драми је мало радње али је дијалог леп и духовит. Најлепша је она сцена, у којој се господин и г-ђа Шамбрени састају у намери да г. Шамбрени напише оно писмо за Рим, па при томе заилазе у повољне разговоре, док не опазе да се во Комедија је врло добро приказана јако се допала.

Чешко позориште. Народно чешко позориште истакло је на репертоару за текућу сезону много нових комада, а неке опет на ново инсценисране. Већ у месецу октобру давано је, уз неке наново инсценисране комаде, пет нових, од који су два оригинална, и то Шуберто- „*Практикус*“ и Strovpenznicky-eb Vaclav Hrobčicky Z Hrobčic“. Последња је драма вапредно успела, те се сматра као најбољи комад тога плодног чешког драматурга. Поред тих комада даване су још и драме; „Divoška“ од познатог руског писца Островског, „Madeleine Bunge“ од Скандинавца Нијкандера и „*Сергије Панин*“ од Ж. Оне-а. Поменута руска комедија има изврсну карактеристику, али јој не достаје радње, па с тога није најбоље успела, на против Нијкандеров је комад потпуно успео, што се за Жорж Оне-овог Панина (који је и код нас преведен под именом „Федора“) не може рећи. Још овог месеца приказиваће се на чешкој позорници новитети: *Миш* (La souris) од Пајерона, Fotografie од Пинкаса и Cornelius Vors од Шентана, кога, по свој прилици, неће послужити срећа, сем можда пред недељном публиком. Ако се узме у обзир, да је опера изнела до сад један новитет („Хофманове приповетке“), поред три на ново научне и инсценисране опере. те да ће се овог месеца уз ново инсценираног „Пророка“ певати први пут „*Евгеније Онјегин*“ од Чајковског (који га је по Пушкину израдио као оперу), мора се признати, да мало које позориште даје редовно својој публици толике нове и већином одабране духовне хране. Чеси се надају да ће у половини овога месеца доћи *СараБернард* да се покаже у неколико комада на чешкој народној позорници.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (136)

Сад су већ близу своје циљи.

„Будите припрвни за сваки случај!“ шапне Имара. „ Ако се ко пробуди и стане нам на пут, тај мора да умре!“

„Дозволите ми да ја пођем напред и видим јесмо ли сигурни од каквог изненадног напада!“ рече Умбо. „ Ви сте женска а Адмирал је стар! Ја сам јак и вешт са оружијем, могу дакле издржати напад, на било и више њих, ја их се не бојим!“

Имара и Адмираз пусте Умба напред.

„Ако дође до борбе између мене и страже, закуните ми се да ћете употребити тај тренутак, па да прођете кроз капију!“ шапуташе Умбо. „ Јер ако би сте и ви хтели да учествујете у борби, онда нам могу пресећи пут. Зато док се ја борим са њима, ви бежите кроз капију. Дакле опет вас молим, закуните ми се да ћете бегати, па ма шта било са мном!“

„Учинићемо тако!“ в Имара. „ Сад идите напред, и видите да спавају стражари!“

Умбо се брзо удали. Кад је дошао близу капије, он ст е. Чуо је некакав шум.

„Ко је то?“ повиче неко гласно.

Умбо се спреми за борбу.

„Сиђи доле са те стене, па ћу ти казати ко сам!“ одговори Умбо.

Један човек сиђе са стене, и стаде пред Умба.

„Ха! То си ти! Роб Бикоков! А оно двоје тамо? Хе, ту је и Имара! Дакле ја се нисам преварио!“ рече Данко, јер то беше он. Данко хтеде да иде у капију и пробуди стражу. Умбо му пресече пут.

„Стој!“ повиче он и ухвати Данка за врат. „ Ако се само мрднеш бићеш мртав!“

Данко се отргне и напери пушку на Умба. Но пре, но што је могао испалити, Умбо му избије пушку из руку.

Сад се њих двоје почну борити. Имара и Адмирал дошли су близу.

Данко викне што је више могао, али његов глас разлеже се само око стена, па не могаше да продре кроз капију, нити пак да пробуди пијане стражаре.

„Одржите ваше обећање и бежите!“ рече Умбо графу Мирафијору и Имари. „Пустите мене да се разрачунам са овом уходом! Ја мислим да вам је отворен пут кроз капију!“

Данко је међу тим извукао кратак мач и неколико пута забо у Умбова прса. Он је непрестано викао, само да би пробудио стражу.

Он хтеде поново да убоде Умба, али овај замахне пушком и кундаком тако лупи Данка по глави да овај посрне — и глас му изумре на устима.

„Бежите! Трчите право кроз капију! Ја ћу бити са овим скоро готов!“ рече Умбо, и извукав свој мач нападне полуосвешћеног Данка.

Имара и граф учине како им је рекао Умбо. Они хиташе да дођу што пре до капије.

Стражари, који су спавали око ватре, нису чули никакву вику, Вино је имало доброг дејства. Они спаваху као заклани.

„Хајдмо!“ рече Имара старом графу

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

„*Маличка.*“ Прича се већ много о несрећи која је задесила руску царску породицу на путу, па, као што то обично бива, ту се иде до најмањих ситница и све се и сва испитује. Тако на пример, сад се пише о томе како је том приликом погинуло и царево псето, које је цар јако волео. Псето се звало „Маличка“, велика сибирска кучка, дугачке беле длаке. Она је увек ноћу спавала крај цареве постеље а дању би се налазила у његовом кабинету, па, причају, ако би се који посетилац дуго задржавао у аудијенцији, она би га почела вући за хаљине. Један миг царев био је довољан, па да „Маличка“ отпочне своју дужност.

*

Како се Суљо — цивилизовао. Суљо је живео и живи у Сарајеву. По занату је амалин. За грош и мање и више послужиће сваког. Механџија, у којега се Суљо храни, послаће Суљу на пазар и да му 1 фор. Не потраја дуго, а ето ти Суље где јауче и нариче, како је изгубио новце. Механџија поверује и да Суљу форинту, па га пошље с новци и великом стакленом боцом по вино. Суљо оде, ал се још брже врати опет плачући, како га је неко гурио, те је испустио боцу, која се да богме раз била, те ни боце, ни вина, ни новаца За доказ покаже комаће од боце. Механџија омирише стаклад, а оно ни трага од вина на њима. Њему свану а Суљо омркну у бувари.

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

г. [*Свет. Поповићу, комесару жељ. полиције, Ниш.* — Ваш оглас стаје 6 динара.

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Пешта. 4. Новембра.

Одбор за израду закона за земаљску одбрану усвојио је једногласно предложене му пројекте.

Париз 4. Новембра

Фабрика у којој су израђиване нове пушке изгорело је.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 3 Новембар

кил	19457	Жита . .	10.80
„	—	Сувих шљива	—.—
„	—	— Шљива нових	—.—
„		Брашно фино .	.—
„	—	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.	— Брашно „ сеј.	—.—
„	3038	Кукуруза.	7·85
„	—	— Кукуруз. браш.	—
„	1862	Јечам . . .	7·88
„	4759	Овас	7.55
„	825	Раж	7·85
„	—	Мекиња. . . .	— —
„	—.	— Крмза . . .	—.—
„	295	Пасуља. . .	25 50
„	141	Сирака. . . .	21.—
„	475	Кајмака . . .	130.—
„	—	— Коре брезове. .	—.—
„	2900	Кречa	3.20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда	—.—
„	993	Лоја топљеног .	—·—
„	.—	Сочива	— —
„	—	— Тумура. . . .	—.—
„	824	Кајмака . . .	137.50
„	—	— Грожђа . . .	—.—
„	125	Сира.	87 50
„	1325	Свиња . . .	80.—
„	—	кис. купуса . .	.—.—
„	—	кожа гов. . . .	—.—
„	1252	Лука цр. . .	7.00
„	—	Лука бела . . .	—.—
„	—	— Арпацика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„	—	Вуне овче .	—.—
„	—	Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

хит.	95050	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	—·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	1950	Ракије меке. .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки	„ —	—·—
„	„ „	„ —	—·—
„	Свиње мрша. до	„ —	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.	— Мекиња. .	—·—
„	—.	— Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	— —

ТЕПИХА
(ПРОСТИРАЧА)

Добио сам велики избор сваке сорте у разним квалитетима, како на метер, тако и сваке величине на комад, за највећу собу у једном комаду изврсно доброг квалитета.

ГАРНИТУРА: Чаршава креветских и Аталских, као: и сваке сорте штофа за женске хаљине најновијих боја по 70 пр. метур ФЛАНЕРА ДАМЕНТУХА, МОЛДОНА и ПАРХЕТА сваке сорте.

Препоручујем поводобивено МЕЛТОН-штофа (ЧОЈЕ), за женско зимње одело у разним бојама, ширина је овог штофа 130 сантиметар и кошта метар

2 динара 40 пара

сваки купац изненадиће се кад види доброту овог еспапа и горњу ширину по означеној цени.

С поштовањем

1—12 (в. н.) *Ђока Вуковић.*

ДАНАС У СУБОТУ 5. и СУТРА у НЕДЕЉУ 6. НОВЕМБРА
У ПИВНИЦИ „КОД УРОША“

ВЕЛИКА ВЕЧЕРЊА ЗАБАВА

ненадмашнога и чувеногa мимичара, комичар и имитаторл
(из трбуха говорника)

КАРЛА ЛЕБЕНА ИЗ БЕЧА

ОМИЉЕНОГ КОМИЧАРА БЕЧКЕ ПУБЛИКЕ

САМО 2 ПРЕСТАВЕ

ПОЧЕТАК У 8 САТИ

УЛАЗНА ЦЕНА 50 ПАРА ДИНАРСКИХ

За многобројну посету моли

С поштовањем
КАРЛ ЛЕБЕН

У недељу 30-ог октобра 1888 год. венчао сам се у овд. саборној цркви са госпођом

ЈЕЛЕНОМ

ћерком г. Венијамина Војнов чиновника аустро-угарског у Миру.

Ово јављам мојим пријатељима и познаницима у месту и на страни ради знања.

3. новембра 1888 год.
у Нишу.

Светозар Поповић
1—3 комесар жељ. полиције.

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ
одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по дне.

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда
господска улица Нр. 21

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ
ЗАЈМОДАВАЦ
Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 5—10

До 200 кила хартије за паковање, у великим табакама на продају. Питати уредништво.

и ухвати га за руку. „Они тврдо спавају! Тренутак је згодан! Умбо ће доћи за нама!“

Граф Мирафиоре и Имара уђу у капију. Ватра је још по мало тињала. Они изађу из капије и упуте се уз једно степовито брдо. Овде беше један узан кланац. После неколико тренутака настаде мрак. а влажан ваздух који беше у кланцу сметаше њиховом дисању.

Међу тим се Данко мало опоравио од ударца и сад наступи између њега и Умба ужасна борба. Они се бодоше мачевима.

Узалуд је Данко викао, Умбо га је нападао све јаче и брже! Данко је осећао да је његов противник много јачи, но што је он мислио.

У томе некако испаде му за руком да мачем удари Умба по врату. Он му зададе велику, и тешку рану.

Умбо беше јако раздражен и угрејан, па није ни осетио одмах бол. Он јаче нападе на Данка.

Узалуд се Данко надао да ће се мако од стражара пробудити, и да ће му притећи у помоћ. Нико се не пробуди, нико не дође. Он је остављен сам себи, да се брани против напада јаче непријатеља. Умбу је шибала крв из врата, али он не осећаше. Он је хтео пошто по то да сможди свог противника, само да би стари Адмирал и Имара измакли што пре. Он је знао да су они прошли кроз капију. и то му је давало све већу храброст. Из капије није ништа чуо, што би га узнемирило. У капији се ватра почела гасити, пошто нико није дометао дрва.

Један добар ударац, кога је Умбо учинио мачем, погоди Данка у срце тако. да је посрнуо натраг. Његове руке омлитавише. Он се више није могао за брани.

Али и Умбо почео је осећати болове, и он беше малаксао.

Данко се стропошта на земљу.

Ово охрабри Умба, он се прибере. Смрт његовог противника, који је могао све да поквари, обрадује га. Сад му је испало за руком да помогне Имари и старцу, да се што пре спасу из рибства, где су тако дуго чамили.

По његовом мишљењу они су измакли далеко — они су прошли кроз капију, а стр жа их није опазила. Они су изашли на чист и слободан ваздух.

Са великим напрезањем Умбо се одр жа да не падне. Врућа крв текла је из ране на врату. Он осећаше да је све слабији — али се је ипак уздао у своју снагу, ипак се је надао да ће моћи сљедовати бегунцима, да ће се и сам дочепати слободе која га чекаше, она га је снажила, она га је мамила. Да буде слободан као што је Имара и стари Адмирал!

Данко се не мицаше — за покушај да препречи бегство, платио је животом.

Умбо лагано пође према капији — он се готово вукао. Чим је ушао унутра, он се наслони на стену, Држећи се стене, он је лагано ишао. ватра је била скоро угашена, још се видило по где где мало жара. Кад је дошао на сред капије, виде како Ускоци леже. Они су тврдо спавали, нису чули ништа, што се догодило у њиховој близини. Они су лежали као какви мртваци.

(наставиће се)

Власник Милићијан у Кумановиће штампа а Милићијан у Кумановиће Окружење венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 216 Београд, Понедељак 7 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕНЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО НОГОДБИ

Кујна КОД ДВА СОКОЛА ИЗдаје се од 15-ог ов. м. под кирију. 2—3

Премештај радње

Слободан сам најучтивије како поштованој публици тако и мојим поштованим и сталним мушторијама до знања ставити, да сам се из досадањег мог дућана преселио у кући господина Митровића трећи локал од кафане Руског Цара.

И најучтивије молим поштоване мушторије да ме у мом новом дућану посетама удостоје, и пређашње поверење поклоне.

Такођер снабдео сам се са фришким еспапом, у свима припадајућим сортама.

С поштовањем

2—3 *Тоша П. Предић.*

Један ЂАК УЧИТЕЉСКЕ школе тражи да поучава децу из основне школе или из ниже гимназије, само за стан и храну, у крајњем случају пристаје и да послу жује.

Јавити се редништву овога листа.

2—3

Кућу МОЈУ ОД ТВРДОГ МАТЕријала са три собе, предсобијем кујном, подрумом, шупом у авлији и пространом баштом на Енглезовцу спрећу кафане „Славије“ продајем под повољним условима. Ради погодбе обратити се потписаном.

Таса Ђукевић

2,3 секретар Министарства подр.

Имамо ЕКУ СУМУ НОВАЦА за издавање под интерес на непокретности на прва места у Београду.

Месаровић и Павловић

2—3

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИци бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

2—5 (ч. н.) *Јована Ерлиха*

МОЈУ СЛАВУ СВЕТОГ АРАНђела не могу славити ове године због жалости.

Илија Наранџић

3—3 5, 7, 8, магазација.

ЈЕДНА ОД СТАРИХ ЖЕНА, КОЈА је била у првим кућама тражи место за газдарицу или собарицу. Упитати у абаџијској улици број 7. 3—3

МИРОСАВУ

драгом сину нашем, који за млађим братом својим СТЕВОМ, непрежаљеним нашим сином, у скоро под земљу оде, даваћемо у Палилулској цркви 14-ог новембра ове 1888. године годишњи парастос из јутра у 9½ сати; што јављамо сродницима и пријатељима нашим.

Неутешени до гроба свог родитељи

КОСТА и ЈУЦА МАГАЗИНОВИЋ

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“ „Малих Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 7. 33 мученика
Католички: 19. Јелисавета
Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

КУРС

Дукат	5·79
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

4 Новембар 1888.

Катарина Јовановић удова.
Ибрахим Алић турчин амалин.
Ђока син Јована Тодоровића носача
Митра кћи Стане Петровића
Даринка кћи Ђорђа Поповића сајџ.
Драгомир син Јулке Датића

ПОДЛИСТАК

ВАЛЕРИЈА

од

Павла Кардаша

са немачког од *М. М. Михаиловића*

(НАСТАВАК).

Неколико минута кад стигоше кући, појави се Павле Кардош. Тако доцкан не могаше тражити руку Валеријину, али је мољаше да га извини што није присуствовао трци коња, јер је био у великом послу. Почем ова беше још испуњена мислима и плановима о графу, одговараше му врло растројено. Она не виђаше више у његовим очима плам љубави. Кардош који не знађаше ништа, шта се беше данас после подне догодило, тумачаше ту растројеност друкчије. Он мишљаше да је Валерија увређена и жалосна због његовог изостанка. Он се трућаше да ју одобровољи.

Но Валерија ни најмање не мишљаше о њему, њене мисли беху упућене графу. Али кад Кадош примети, да његове молбе и извињавања, само прекидне одговоре добијају, то узме свој шешир и удаљи се.

Његово срце слућаше несрећу.

Следећег дана добије он једно писмо од барона Андорфиса у коме му јављаше: да су његове посете Валерији непријатне и моли га, да престане долазити.

Као утучен клону Павле; неколико часова не могаше к' себи доћи — јер ово писмо беше за њега страхота.

* * *

Пет пуних година прохујаше, од како је Валерија Радофалфова супруга постала. Пет горких, пет осетљивих година за Валерију! Радофалфи љубљаше своју жену али са оном страшћу, која њој беше испочетка несносна а доцније одвратна. Он ју љубљаше тако да у сваког човека који се њој приближаваше, гледаше само отимача своје брачне части. Најпосле забрани јој свако друштво. Он не примаше никога врло ретко иђаше у шетњу, а у парламенат кад и кад. Капија од авлије, као и прозори њене собе, који гледаху на празно шеталиште, беху увек затворени, а становницима суседних кућа, даваше се по кад кад прилике да виде графовски пар.

Валерија осећаше свој положај врло тешко. О како је противан садашњи живот према животу о ком она сањаше! О како је замишљала да сјаје у друштву, да јој се сваки клања, да је свако обожава као краљицу! Па још да јој се сваки диви и завиди! Али све беше друкчије. Њени снови не оставише јој ништа друго до горку истину — несрећан живот поред мужа, који је до лудила љубоморан. Она не могаше ни једног корака крочити а да он не зна. Она беше окружена шпијунима, слугама и слушкињама, који сваки њени корак мужу достављаху. Колико се пута сама беше о томе уверила!

Па зашто да се чудимо, што се она сећа, оног високог бледог човека, кога је некад љубила, онога човека кога је она са боловима далеко отерала од себе — и од своје отаџбине. Како је варљиву игру играла према њему. Али сада жућаше она за човеком, кога је мучила. О како би

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Ново друштво. Мислимо да ће се сваки Србин пољопривредник зарадовати, кад чује, да је се у Београду покренуло „Српско пчеларско-воћарско акционарско друштво.“ Колико ово за пољопривредника вреди, то ће сваки знати, јер нам је пољопривреда до сада заиста пасторче била. Свуд се давало, свуда се пружало, али пољопривреди — никад. И што се давало, то је било врло худо. Време је већ, да се и на њу мало осврнемо, она нас храни, одева и брани, а ми о њој, ни абера. С тога поздрављајући ово предузеће, ми га препоручујемо пољопривредницима, а нарочито љубитељима пчеларства и депога воћа. У исто време желети је: да га они ни по коју цену не пусте самом себи на милост и не милост. По што ће Друштво бити установљено на акције, то сваки Србин пољо-привредник треба да узме по коју, тим пре, што акције неће бити скупе, јер 10 динара није бог зна колика сума. Не само пољо-привредници, но и трговци треба ово дело да прихвате, пошто оно лепу дивиденду, као што смо дознали, акционарима обећава. Кад ће почети овај упис акција и уплата, ми ћемо наше поштозане читаоце известити.

*

Академијско певачко друштво „Обилић“. Академијско певачко друштво „Обилић“ приређује 10. Децембра ове год. велику забаву са играном — концерат са играном за који су одпочете у велико да се чине припреме. Оба одсека и певачки и музички, под својим хоровођама неуморно раде на обучавању веома дивних нових пијеса. Између осталог биће у програму поред врло лепих нових хорских песама још и квартета, дуета, а што је особито, у програму ће бити и неколико пијеса соло певања, које ће изводити хоровођа певачког одсека чувени концертни певач госп. *Душан Јанковић*, осим тога музички одсек — оркестар имаће неколико врло лепих пијеса, у опште узев сваки пријатељ лепог певања и свирања, сваки који уме уживати у вештини, даје му се овим прилика. Згодном приликом донећемо детаљно програм те велике забаве.

Мило нам је особито, што Академиско певачко друштво ради тако живо и неуморно на остварењу свог циља — на неговању песме и музике.

Помен. Сутра на св. Аранђела у 11 часова пре подне биће у Великој Школи, соби бр. 2. годишњи скуп Коларчева одбора. Ту ће се, после црквеногa помена, Илији М. Коларцу, прочитати извештај о раду одборском за 1888 годину и о новчаном стању Коларчеве задужбине. Ко год милује добро је дошао на тај састанак захвалности.

*

Годишњи скуп. 10 ов. мес у сали код „Руске круне имаће овдашње салонско-стрељачко друштво свој годишњи скуп.

*

Енергичан рад. Као што смо у прошлом броју јавили, да је неколико Арнаута налазо на нашу границу код Рашке, имамо накнадно да додамо да је турска влада услед ноте коју јој је упутила наша влада, наредила најстрожију истрагу да се изнади ствар и казне кривци. Валија косовски предузео је најстрожију истрагу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Несрећна вожња на балону. — О једној страшној катастрофи пишу из Барцелоне: Француски ваздухопловац капетан Буди, продуцирао се је у последње време овде у „Plaza de Toros.“ т. ј. у цирку за борење бикова, одакле се у свом балону „Монголфијеру“ најслободније пео у ваздух и у великој висини изводио гимнастичке игре. Тако је било и данас по подне. Нестрпљиво се људао балон, беше напуњен и трзао је већ ужад којима је био везан за дреке. Најпосле се зачу заповест „Lachez taut“. Балон се подиже, носећи са собом на ужету свога власника, одважног капетана, али на опште упрепашћење изтрже се из земље један стубић, око кога се случајно кононац заплео, и тај стуб погоди несретног капетана с толиком силом, да се је без свести срушио на тле. Но он се одма подиже са земље и изнесну испред гледалаца. Али тиме није био крај несрећи. Онај стуб, што га је балон истргао, исплете се из ужета и паде из знатне висине на светину, те на месту уби једно лице а многима поломи и ноге и руке и неке лако обрани. Двоје су од рањених при операцији изданули.

—

* **Сара Бернардова** Финанцијски прокуратор у Бечу, замолио је уд у Мариа-илфу, да стави забрану на доходак Саре Берихардове приликом гостовања у Бечу, јер дугује хиљаду форината за порез. Она је за 14 вечери што је у Бечу гостовала променила 28 тоалета, које су је коштале у Паризу 150.000 динара. За тих 14 престава пало је на благајни 80.000 форината.

—

* **О царско-руској несрећи.** Јављају из Петрограда: Истражна комисија, која је испитивала узроке катастрофе рускога царскога влака, довршила је свој рад. Комисија је констатовала, да је карастрофу проузроковало рђаво стање железнице, што доказује и то што је влак прошле године између Лосоваје и Боркија, четири пута искочио из шина.

—

Нова изложба лепотица. Приредиће се у скоро у Турину, слична оној у Сиа-у. Лепотице које своје слике за изложбу пошљу, оцењиваће први сликари и вајари. Награде неће се делити само по лепоти него и по дражима и стасу.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Учерање „Српске Новине“ доносе указ, којим се на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, постављају: за лекара среза нишавског, у округу пиротском, д-р Коста Данић, бивши лекар општине пиротске; за конарактуалног лекара среза пчињског, у округу врањском. д-р. Милан Моравац контрактуални срески лекар у оставци.

—

Исти број доноси указ којим се на предлог министра правде постављају: У суду округа пиротског; за судију, Лука Вукомановић, судија суда округа пиротског, по молби; за писара треће класе, а да врши дужности рачуновође: Милан Кнежевић писар треће класе и вршилац дужности рачуновође управе нишког казненог завода, по потреби службе; и за писара треће класе, Светозар Михаиловића, практикант суда округа крагујевачког. У касационом суду: за писара прве класе, Милош Јоксимовић, писара друге класе апелационог суда. У апелационом суду: за писара друге класе, Ђорђа Б. Несторовић писар треће класе суда округа пожаревачког. У суду округа алексиначког: за писара друге класе, Михаило Гинић, писар треће класе суда округа ћупријског. У суду вароши Београда: за писара прве класа, Светислав Станојевић, судског писар у оставци. У суда округа београдског: за писара прве класе, Љубомир — Љубинко — Петровић, писар прве класе суда округа пожаревачког по молби; и за писара треће класе, Михаило М. Петровић практикант главне Контроле. У суду београдско-трговачком: за писара прве класе, Светомир Давидовић писар друге класе суда вароши Београда. У суду округа ваљевског: за писара друге класе, Вучић Радојичић, писар друге класе вршиоц дужности рачуновође суда округа рудничког, по молби; и за писара треће класе: Петар Јелић правник, и Светозар Лазаревић практикант апелационог суда. У суду округа књажевачког: за писара прве класе, Благоје Кулић, бив. срески писар. У суду округа крагујевачког: за писара прве класе, Милоша Катанића, писара прве класе суда округа чачанског, по потреби службе. У суду округа пожаревачког: за писара прве класе, Павле М. Петровић, писар друге класе суда округа ваљевског; и за писара треће класе: Милан Р. Поповић, свршени правник, и Ђорђе Станковић, практикант суда крајинског. У суду округа рудничког: за писара прве класе, Владимир Нешковић, писар друге класе истога суда; и за писара треће класе, а да врши дужност рачуновође, Живко Перић, писара треће класе и вршиоц дужности рачуновође суда округа ћупријског, по потреби службе. У суда округа смедеревског: за писаре друге класе: Илију Драгутиновића, писара треће класе суда вароши Београда, и Лазара Нешковића, писара треће класе истог суда. У суду округа топличког: за писара прве класе, Милутин Илић, писардруге класе истог суда. У суду округа ужичког: за писара, З. кл. Нићифор Ј. Васић, практикант министарства правде. У суду округа црноречког: за писара друге класе, Будимир Маршићанин, писар треће класе суда округа крагујевачког. У суду округа чачанског: за писара друге класе, Милош Николић, писар треће класе суда округа ужичког. У суду округа шабачког: за писара прве класе, Алекса Васиљевић, писар друге класе истог суда; и за писара треће класе, Милорад Деспотовић, правника. У нишком казненом заводу: за рачуновођу друге класа, Милутин Јовановић помоћник четврте класе благајнице управи вароши Београда.

—

У истом је броју и указ, којим је

она радо на коленима пред њим пала, и молила га за опроштај.

Према грофу понашаше се хладно, са равнодушношћу која стоји на граници презирања, а ово довођаше љубоморног мужа до лудила.

Са краљевским сјајем испуњени салон палате графове, беше сведок честих бурних сцена између младога пара. Страшне горке речи пацаху, и најпосле се свршаваше са јецањем графице, и молбом графовом за опроштај.

Она немаше пријатељице — никога — коме би се потужила. Њени родитељи умреше ускоро после њеног венчања. Истина је, она беше жена богатога каваљера — али усамљена жена.

* *
*

Клуб мађарских журналиста и књижевника, беше се скупио на ванредни састанак, под председништвом графа Коломана Радофалфи. Беше се скупио, да се посаветује, на који начин да прославе повратак из Немачке — славнога књижевника и патриоте Павла Кардоша. На предлог председавајућег би решено, да се спреми и један бал, на коме осим књижевника и журналиста, да се позову министри и сва аристокрација.

Највећа заслуга припадаше Радофалфу за сјајан дочек и спрему на овом балу Истина гроф немађаше много симпатије према Павлу, али га ипак поштоваше, ради његових чувених дела, с тога и беше дошао са Валеријом на бал.

Кад Кардош, праћен депутацијом која беше изашла да га пречека, уђе у сјајно окићену салу, беше бурно поздрављен. Председник клуба граф Радофалфи изађе са својом супругом неколико корака преда њ и поздрави га кратком али топлом беседом. Онда сви појурише да некаданьем свом другу, пријатељу и познанику стегну руку и да измењају срдачне поздраве. Кад прва олуја поздрављања прође остаде Павле са Валеријом сам — а гроф отиде на степенице да, као председник клуба пречека министре и генерале.

Кад беше Валерија, после толико година поново угледала Кардоша — њено лице пребледи — њено тело задрхти. Он беше још леп човек. Његово бледо лице ношаше још трагове тешке душевне боље, али његове велике дрне очи, беху још пуне жара, држање право а покрета пуни еластичности. Из целе спољашности могаше човек читати, озбиљност и мушку зрелост; сваки знађаше да се са таквим човеком није шалити. У Валерији се беше пробудила стара љубав. Дивни, топли осећаји испуњаваху њене женске груди. Кад се беше њен муж удалио проговори она: —

„Павле! зар немате ни једне речи за мене? Зар ме не љубите више?“

Један саркастичан, али горки осмејак нихаше се на његовим уснама — али стајаше као стена нем — хладан.

„Ви ме морате саслушати Павле. Та за бога не осуђујте кад незнате како стоји ствар.“

(свршиће се).

на предлог министра правде, решено да се Сими Т. Цветковићу, писару треће класе суда округа шабачког, и Милосаву М. Тодоровићу, писару треће класе суда округа ћупријског, уважи оставка, коју су поднели на државну службу.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

О мономанији самоубиства. О мономанији самоубиства, држао је у неки дан доктор Мунди у Бечу, врло занимљиво предавање, из кога вадимо ове мисли: „Самољубље и жеља да живи, морали би човека одвраћати од самоубиства а тако исто и вера у више биће, које истину све вероисповести. Питање је, дакле, који мотиви сузбијају ове факторе, те доводе човека на то, да се сам убије? Ево који су то мотиви, по мишљењу доктора Мунди-а: Страсна љубав, завист, освета, љубомора, страх, бојазан, идеје које се у мозданих болести рађају, повређено частољубље и т. д. Опажа се код људи велика склоност за самоубиством, а та је склоност наследна. Има примера, да су се чланови једне породице убијали у исто доба године, па чак и на један исти начин. По годинама има највише самоубица између 40 и 50 године; две трећине их је увек мушких а једна трећина женских. Најчешћа самоубиства дешавају се у Јуну и Јулу. Највише њих пуцају на себе, и за тим су по броју претежни они што се вешају. Славени се најрадије вешају, Французи, Талијани и Немци пуцају на себе. Ето то су мисли доктора Мунди-а.

*

Опадање мушкараца Застојалност у прираштају француског становништва, привукла је на себе нажњу лекарских кругова и ови су у озбиљнијим студијама почели да проучавају узроке ове појаве. Др. Лањо прочитао у Académie de médecine у Паризу своју расправу, у којој је покушао да одговори на ово питање Лањо је прегледао од великог броја породица [illegible] од 200—400 година, и нашао је да је у оних породица, које просечно нису имале више од четворо деце знатно опао мушки прираштај. Од сто породица, после двеста година седамдесет и пет њих остало је без мушког подмлатка, а после четири стотине година већ деведесет. Статистички подаци показују, да је почетком овог столећа, на сваки брак дошло по четворо деце просечно (тачно 4.14) а сад само троје (тачно 2.67). Већ из овога се може видети опадање мушког прираштаја. Даљи подаци показују да од стотину мушких умре пре двадесет осме године, четрдесет, а само се педесети и три ожени.

*

L'Immortel. Алфонз Доде, као што је познато, написао је роман „L'Immortel", који ће ускоро угледати света у српском преводу, али поред тога писао је, и ових дана прочитао управитељу Gymnase Théâtre драму по том истом свом роману. У драми ће бити приказан брак архитекте Астијера с војводкињом Падовани, који је већ у роману склопљен и за који се може унапред казати, да ће бити несрећан и жалостан.

*

Die beiden Leonoren. Ber. Tagblatt јавља, да се ових дана приказао у немачком позоришту у Берлину нов комад Павла Линдау-а: Die beiden Leonoren који је приказан с потпуним успехом. Исти лист хвали комад и вели да га без зазора могу читати и „наше ћери" па прориче да ће то бити врло добар Kassenstück, али му не анализе садржај.

*

Модерни фауст. Два Енглеза, Gims и Pettett, написали су комад под именом Faust up to date (Модерни Фауст), у коме се Маргерита удаје, без дозволе свога оца, лорда канцелара, а он је за то баца у тамницу, где полуди. Бедни Мефистофелес пева ирске песме. Како се лудо — пуританско може изнакарадити најдивније дело генија, најбоље су доказала та два Енглеза.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Обичаји на острву Корзици. За време бављења француске војске на Корзици, побегну два војника у брда. Случај нанесе њиховог пуковника да у близини њиховог боравишта дођу у лов, те један пастир прокаже где се они налазе. Оба бегунца ухвате, у Ајачију спроведу и на смрт осуде.

Када то рођаци пастира сазнаду, сви се искупе и реше: да он, пошто је своју породицу осрамотио и крвнину примио, не сме више живети. По томе га одведу у Ајачијо м убију онога истог тренутка када су и оба војника стрељана. Она четири луџора крвнине, предаду свештенику да их пуковнику врати.

Предавајући новац свештенику рекоше: „Ми нећемо да наше руке и душе овим крвавим новцем каљамо; тако шта не сме се међу нашим народом догађати.

*

Златна свадба. У Шмолсину слављена је ових дана ретка свечаност. Држане су четири златне свадбе. После службе божије, предао је свештеник „младенцима" тридесет марака као поклон од цара и једну дивну повезану библију као поклон земаљског библиског друштва. Сва су четири пара још врла здрава и као да ће још коју деценију година провести у срећи и задовољству.

ШАЛА

Лако вађење зуба, Американци у свему напредују па и у вађењу зуба. Ту скоро измислио је један американац апарат којим се врло лако вади зуби. Апарат се састоји из једног точка за који се веже зуб болесников и онда окреће, дотле док зуб неиспадне. Разуме се да је врло занимљиво гледати окретање точка за који је везан болесник, који том приликом разбија лампе и све што ногама дохвати.

*

У гостионици. *Госпа*: Да платим.

Келнер: Молим! Шта имате?

Госпа: 4 пива; 2 пара вршла; 3 кифле и 5 пива; 3 кафе; 4 пива и 2 бифтека; 3 пива; и 4 кифле; 5 пива.

Келнер: Ал' забога, реците једном колико свега имате пива, кифала и кафе.

Госпа: Знам, знам, али шта ће овај свет онда рећи?!

*

Црта рубље. Млади сликар својој лепој сусетци: „Госпођице, ви мора бити врло радо цртате?"

Госпођица (отежући): „Врло мало."

Сликар: „Цртате ли пределе?"

Госпођица: „Не. . . . рубље."

*

Прешла у причу. Уображена госпођа својој пријатељици: „Ја могу са свим на сигурно рећи, да је моја лепота целој вароши позната."

Пријатељица (заједљиво): „Ти са свим слободно можеш рећи, да је она већ у причу прешла.

*

Да га се сећа. Чувени шаљивчина Лорд Кестер који је умро 17 6. године, остави цело своје грдно имање у наслеђе своме синовцу, али, да би се синовац свога ујака сећао, нареди у тестаменту да синовац сваке године на дан његове смрти извади по један зуб.

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

Пошти Пожаревац. 1. Новембра предавао вам је један наш претплатник претплату, коју нисте хтели да примите. Опомињемо вас да је ваша дужност и да морате примати претплату, у противном подићићемо тужбу код министра привреде.

Пошти Шабац. Горњи нам се случај и код вас десио, с разликом што ви нећете да примате за два месеца паре, но ћете на више месеци. Обраћамо вам пажњу на опомену пошти пожаревачкој.

Пошти Ниш. Љубопитљиви смо да знамо, који је од вас тај г. поштар који ће да наплати провизион, кад је од једног нашег претплатника тражио место 1.50 дин. 2 динара.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 4 Новембар

кил	12197 Жита . .	10.90
„	2713 Сувих шљива	24·25
„	—— Шљива нових	—·—
„	Брашно фино .	,—
„	—— (Брашно леб. нес .	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3038 Кукуруза.	7·85
„	—— Кукуруз. браш.	—
„	1862 Јечам . . .	7·88
„	4759 Овас	7.55
„	825 Раж	7·85
„	— Мекиња. . . .	—·—
„	— — Криза . .	—·—
„	295 Пасуља. . .	25 50
„	141 Орања. . . .	21.—
„	475 Кајмака . . .	130.—
„	—— Коре брезове. .	—.—
„	2900 Сена	3.20
„	13755 Сена	4.50
„	2970 Сламе	2.50
„	68 Меда . . .	—.—
„	993 Лоја топљеног .	—·—
„	.— Сочива	—·—

КРАЉИЦА ПОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (137)

Умбо застаде за тренутак — да лије га снага издала, или је хтео да се увери да ли спавају сви Ускоци?

Пред њим — на неколико корака — видео се узак кланац. То беше пут којима су Имара и стари Адмирал отишли. Пред њиме беше слобода.

Са чежњом пружи Умбо леву руку у томе правцу. Са десном се придржавао за стену.

Поново му дође снага, изгледало је као да ће блага природа надјачати мрачну смрт. Можда још није измрљен! Можда ће остати жив, и ако је рана била тешка!

Он пође опет. Наслањао се на стену, али снага га је издавала све више.

Једва једном дође до краја какије. Наслањајући се на стену, уђе у кланац. Лагано је ишао напред.

Али кад је почео да се пење уз брдо, снага га остави. Млога је крв истекла из ране. Даље није могао да иде. Он се спусти на земљу, да се мало одмори.

У томе се чуше брзи кораци. Нечији полуорушени глас проговори

Умбо се силом усправи и слушаше пажљиво.

„Ево сам", рече он, али се и по гласу могло познати да је смрт близу.

„Прикупите сву снагу! Хајдете!" рече му Имаро, јер то беше она. „Овамо је слобода, наш спас!"

„Идите ви! Не задржавајте се мене ради!" Одговори Умбо. „Благодарим вам, што сте дошли овамо да ми помогнете — али идите, идите што пре! Не брините се за мене! Ја не могу да идем тако брзо као ви — ја нећу да вас задржавам — бегајте! Ја се радујем што ћете се ви избавити! Идите брзо! Ја не могу да идем са вама!"

„Та прикупите снагу и хајдете! Адмирал неће да иде без вас!" Изјави Имаро.

„Ви не треба да губите време, иначе може свашта да буде." рече Умбо. „Идите. Не мучите ме, јер ја се бринем за вас! Чим се сване Ускоци ће поћи у потеру, а до тог времена ви морате измаћи далеко! Не чекајте на мене! Па и вас двоје не можете једнако бити заједно. Сваки мора да се брине за себе, морате се обашка крити, да вас не нађу! Преклињем вас бежите!

„Кад ви нећете онда. . . ."

„Ако хоћете да не умрем, онда послушајте моју молбу!" рече Умбо врло лагано

Имара га послуша. Тешко јој је било што мора да га остави онако рањена. Али је он имао право, сад је сваки требао да мисли на себе, јер иначе би и они дошли у опасност, а Умбу ипак не би помогли.

„Бог нека вам буде у помоћ!" рече Умбо врло слабим гласом.

Гроф Мпрафијоре беше јако ожалошћен стога, што је Умбо остао. Тек после дуже борбе са собом, пристане он да бега даље без Умба.

МОЈУ СЛАВУ Св. Аранђела, 8. ов. месеца **славићу** и ове године, као и увек до сад. Стан: Теразије, кућа Милоша Глишића, пређе Лешјанинова.

Медецијан.

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 6—10

До 200 кила хартије за паковање, у великим табацима' на продају. Питати уредништво.

У недељу 30-ог октобра 1888 год. венчао сам се у овд. саборној цркви са госпођом

ЈЕЛЕНОМ

ћерком г. Венијамина Војнов чиновника аустро-угарског у Миру.

Ово јављам мојим пријатељима и познаницима у месту и на страни ради знања.

3. новембра 1888 год.
у Нишу.

Светозар Поповић
4—3 комесар жељ полиције.

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ одточео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст" прима болеснике од 1—3 по подне.

ТЕПИХА

(ПРОСТИРАЧА)

Добио сам велики избор сваке сорте у разним квалитетима, како на метер, тако и сваке величине на комад, за највећу собу у једном комаду изврсно доброг квалитета.

ГАРНИТУРА: Чаршава креветских и Асталских, као: и сваке сорте штофа за женске хаљине најновијих боја по 70 пр. метур ФЛАНЕРА ДАМЕНТУХА, МОЛДОНА и ПАРХЕТА сваке сорте.

Препоручујем новодобивено МЕЛТОН-штофа (ЧОЈЕ), за женско зимње одело у разним бојама, ширина је овог штофа 130 сантиметар и кошта метар

2 динара 40 пара

сваки купац изненадиће се кад види доброту овог еспапа и горњу ширину по означеној цени.

С поштовањем
1—12 (в. н.) *Ђока Вуковић.*

ТРГОВИНА

МИХАЈЛА МИХАЈЛОВИЋА

НА ТЕРАЗИЈАМА

Прима поруџбину за костолачки угаљ из Мајдана г. Ђорђа Вајферта 100 килограма 1. динар и 40 пара динарски постављено у кући.

6—6

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

33—50

Умбо је лежао из[illegible] у две велике стене, он је јаукао од болова. После кратког времена покуша да устане, али то није могао никако да учини. Снага га је сасвим издала. Он се не могаше маћи с места.

VI „Натраг! Она је моја!"

Кад је Брабантино дошао близу крчме „код Палме" чуо је неке кораке и разне гласове. Он се склони иза једног дебелог дрвета које је било сасвим близу крчме.

Одавде је видио да Инго и Фра Ђузепо уђоше у крчму

Он се изненадио [illegible] је ово видио, али сад се сети овог догађаја, што је мало час било са њим.

Инго је дошао у крчму! Он је дошао другим пу[illegible], а она светлост, што је навела Брабантина на баруштине још је горела. Капетан Рока удавио се тамо!

„То је твоје дело, мучки убијцо!" шапуташе Брабантино. „Дакле си ми и овде наместио замку, и ту си ми ти спремао смрт; ти си дакле и наместио ону лажну светлост! Ти си вешт у спремању планова, ти си вешт да свакоме припремиш смрт; ја видим да ћу врло лако постати твоја жртва, ако те не згазим, ако те не уништим, као год и сваку другу отровну змију, која ми прети својим отровним зубима. Јадна варалицо! Шта си ти, и шта би био, да ти нисам ја? И ја сам постао сукрвац овог несретника. Али чекај, сазнаћу ја ко је наместио ову лажну светлост!"

Инго и калуђер били су већ у ходнику. Брабантино напусти оно место где је стајао и оде на онај пут којим је Инго дошао у крчму.

Он је сад знао да је Инго задобио калуђера за извршење својих планова. Они су заједно дошли у крчму, а за ону светлост, што је намештена на прозору крчме, знао је само калуђер и Брабантино.

Брабантино скрене правцем где је била лажна светлост. Он дође до коца где је лампа висила. То беше Ингова лампа, он је добро видео.

Сад изчезе свака сумња! Лажна светлост тамо је намештена једно зато, да Брабантина намами тамо, где ће наћи сигурну смрт. Само је капетан Рока платио животом, а женска са покривалом дошла је на време, да њега избави од сигурне смрти.

Инго и Краљица Ноћи — ова два имена занимаше сад Брабантинија — неко осећање обузе га — он је сравњивао у себи та два имена — како су она била противна једно другом?

Лажна је светлост горела још једнако, она је могла врло лако још неког навући на сигурну смрт. Брабантино извуче колац из земље и љутито га баци са лампом далеко. Лампа прште у хиљаду парчета — светлост беше угашена.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић — Штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 217 Београд, Уторак 8 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

МОЈУ СЛАВУ Св. Аранђела, 8. ов. месеца **славићу** и ове године, као и увек до сад. Стан: Теразије, кућа Милоша Глишића, преће Лешјанинова.

Медецијан.

Кујна КОД ДВА СОКОЛА издаје се од 15-ог ов. м. под кирију. 3—3

Премештај радње

Слободан сам најучтивије како поштованој публици тако и мојим поштованим и сталним мушторијама до знања ставити, да сам се из досадањег мог дућана преселио у кући господина Митровића трећи локал од кафане Руског Цара.

И најучтивије молим поштоване муштерије да ме у мом новом дућану посетама удостоје, и пређашње поверење поклоне.

Такође снабдео сам се са фришким еспапом, у свима припадајућим сортама.

С поштовањем

3—3 *Тоша П. Предић.*

Један ЂАК УЧИТЕЉСКЕ школе тражи да поучава децу из основне школе или из ниже гимназије, само за стан и храну, у крајњем случају пристаје и да послужује.

Јавити се уредништву овога листа.

3—3

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.

(пон. и утор.) 5,10

МОЈУ СЛАВУ СВЕТОГ АРАНЂЕЛА не могу славити ове године због жалости.

Илија Наранџић

3—3 5, 7, 8, магазација.

Имамо ВЕЋУ СУМУ НОВАЦА за издавање под интерес на непокретности на прва места у Београду.

3—3 *Месаровић и Павловић*

КУЋУ МОЈУ ОД ТВРДОГ МАТЕријала са три собе, предсобијем кујном, подрумом, шупом у авлији и пространом баштом на Еглезовцу спрећу кафане „Славије“ продајем под повољним условима. Ради погодбе обратити се потписаном.

Таса Миликевић

2,3 секретар начелства поп.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 8. Арханђел Миха.
Католички: 20. Феликс
Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

6 Новембар 1888.

Лазар син Александре Симића.
Петар син Тодора Петровића ножара.

КУРС

Дукат . . . . . 5·79
Наполеон . . . . . , 9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12½ час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота

ПОДЛИСТАК

ВАЛЕРИЈА

од

Павла Кардаша

са немачког од *М. М. Михаиловића*

(НАСТАВАК).

Лепа госпођа причаше му о рђавим материјалним односима својих родитеља. како њени родитељи беху близу пропасти и само њена богата удадба могла би их спасти. Онда је Павле још сирома био. Радофалфи дође и искаше њену руку; родитељи је мољаху, примораваху пређаху. — Шта је могла друго да чини? Па зашто се беше Павле одбио долазити? Он се беше одбио због једног писма, не учинивши ни једну једину пробу да се њој чово приближи. И на послетку даде реч и постаде супруга Радофалфа! Она му даље причаше свој несрећни положај. Она га мољаше, она га преклињаше да јој опрости. Она би радо његова, његова вечито била.

Павле је узрујан слушаше, али кад чу да би она његова била, прекиде је оштрим речима:

„Ви заборављате графице, да имате свога супруга,“ и да ја могу само ону љубити. коју би могао пред олтар извести.

У том тренутку допрати граф министре и генерале а Павле и Валерија одвојише се.

* * *

Кући дошавши скине се графица и легне у кревет. Она се осећаше изнурена. За време враћања беше јој граф страшно пребацивао, Да она љуби Кардоша одавна је слутио, — али данас се уверио. Валерија не одговараше ништа. Наслоњена у кола слушаше она мирно пребацивања и грдње свога мужа. При поласку из њене собе рече јој граф да ће она то горко покајати.

Лежећи у кревету обвлађиваху њоме утисци данашњега вечера; још у њеним ушима звоњаше одговор Павлов. „Ви заборављате графице да имате свога супруга, и да ја могу само ону љубити, коју би могао пред олтар извести.“ Шта је он са тиме мислио? Да се ослободим свога мужа, те да бих могла његова жена бити? Тада опет звоњаху јој речи Коломанове, који не престајаше да ју мучи љубоморством његовим, а сад како је видела Кардоша славом увенчаног лепог човека још јаче мржаше свога мужа; а нарочито што јој Кардош онако знамените речи рекао. Да ли је он мислио на раздвој брака? То не сме да буде! Онда би се морала одрећи сјаја, које она више љуби но све. Ја ћу њему доскочити. И један грозан осмејак нихаше се на уснама лепе госпође. Она се може ослободити без раздвајања. И онда као господарицу грднога имања, мора Кардош још јаче љубити. Није ли приметила на његовом лицу трагове тешке душевне боље? Јесте, она мора она хоће слободна бити. Слободна од овог грозног човека, да слободно ужива љубав Павла Кардоша.

Она се сети једне мале зелене фиоле, коју је некад отац показао кад беше пре-

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Забава. Као што чујемо у суботу 12. ов. м. биће врло велики концерат са ирањком код „Хајдук Вељка“, у корист једног сиромашног великошколца.

*

Отпутовао. Прекјуче је као, што чујемо отпутовао на дуже осуство г. Миленко Жујовић секретар министарства правде, у Италију, ради поправке свога здравља. Приликом свога боравка тамо, г.Жујовић је намеран да ради једно врло значајно дело из струке кривичних наука, за које већ подавна скупља материјал.

Зимње одело за сиротне ђаке. Познато да је се из „фонда основ. школа за помагање сиротних ученика“, сваке године гради овим сиротанима зимње одело. Но чудан је ту обичај настао, да се то одело обично даје о Божићу, као дарак деци. Чудноват је то обичај с тога, што деца чекајући на тај божићни дар, промрзну у овим ладним и тешком данима. За што баш мора о Божићу да се то да, или, на што је деци она радост, кад су за љубав тога задовољства већ до голе душе промрзли.

Ову смо белешку за то донели, што ће свакојако и ове године да се повтори иста погрешка, а данашњи хлад. дани, требали би да измене досадањи обичај.

*

Самоубиство. Јуче у 11 часова пре подне, убио се газда од кафане „Жировни Венац“ Тоша Херлих. Убио се из револвера. Прича се да су, до душе непознати, али врло мистериозни узроци овом убиству.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из **Смедерева** јављају, да се тамо између 28 и 29 прошлог месеца, смрзао преко ноћ неки Димитрије Стаменковић калфа опанчарски, родом из Београда.

Извештај о другој групи јавних нагродних утакмица са домаћим коњима, у Шапцу. Члан друштва и шеф секције за сточарство у српском пољопривредном друштву, начелник одељења за земљорадњу и сточарство у министарству народне привреде, г. **Чед. А. Поповић**, поднео је као *засланик* српског *пољопривредног друштва*, овај извештај:

„Почаствован поверењем тога друштва да у име његово присуствујем другој трци коња, коју је „Коло Јахача Књаз Мијајла“ 4 септембра о г. у Шапцу, част ми је известити друштво да сам следовао његову позиву, а о држаној трци имам изјавити му следујуће:

Трка је испала врло добро у сваком обзиру је при трци било:

1. Доста лепих и добро развијених коња, и то како коња који су такмичили се, тако и оних који су том приликом доведени били за продају.

2. При трци такмичио је се сразмерно велики број коња, а ово је велики број за ову младу и у нас још довољно непознату установу.

3 Способност и дурашност коња осведочила је се трком као врло добра јер су коњи победиоци претрчали простор од 3200 метара за три до три минута и 45 секунди.

4. Ред при трци и руковођење исте било је изврсан и похвале достојн.

5. Трка је била врло добро посећена и с'велико пажњом пропраћена, како од стране пољопривредника, тако и од стране варошана, и било је при трци око 10.000 душ. и то не само из Шапца и шабачког округа но и из других удаљених крајева.

Друштвена награда од пет миланових златника, досуђена је сељаку Драгићу Велисављевићу из села Лојаница среза Посаво-тамнавског за једну младу кобилу која се је између осталих грла одликовала лепотом и правилним развитком тела.

Што сам срећан да овакав извештај могу друштву поднети о наведеној трци, има се захвалити усталачности и тврдој енергији председника и других чланова удружења „Коло Јахача Књаз Мијајло“ који су свом збиљом прегли да потпомогну да се однегује бољи и употребљивији сој коња у и подигне дух јахачки у нашем народу.“

—

Данбс на светог Архангела Мијајла, када неуморно „Коло Јахача Књаза Мијајла“, празнује успомену на првог и врлог прегаоца за побољшање домаћег коњског соја и уздизање јахачког духа — млогозаслужног Књаза Мајајла, данас ето износимо ми пред све читаоце наше а нарочите пред грађане и грађанке престонице наше, напред изложени извештај надлежног и стручног лица.

Како из тога важког извештаја тако и из свега дојакошњег уверени смо зар већ сви да коло јахача, и помислом и словом и делом штује правац рада свога коме је се посветило а на који га је примером својим упутио велики и патриотични Књаз Мајајло.

Нама је врло жао што нам је тај извештај позно допао до руку те неће моћи до свију читалаца наших благовремено да допре, ал уздамо се да ће бар они грађани и грађанке престонице наше, којима истински леже на срцу интереси земље ове, и ако нарочите позивнице за ту свечаност нису никоме слате, похитати да путем телеграфа покажу да се радују дојакошњем патриотичном успеху кола јахача. А и од имућнијих надамо се да ће честитке њихове, поред родољубивих жеља, донети Шапцу и радосну вест да са честитком следује и материјална потпора.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Балони на маневрима. Како Armee-blatt„ јавља, при маневрима 16 француског корпуса на висоравњу „Treville“ пуштен је у вис у близини места „Fresquille“, где је стајао команданат дивизије, у 8 часова из јутра један привезан балон, који се помоћу калема на који је навијен кабао, и и једне мале машине — обоје натоварено на једна кола — по вољи дизао и спуштао. Два мања балона напуњена водоником држали су војници.

У гондоли већег балона био је један инжинирски капетан и један потпоручник, од којих је први са висине од 800 м. посматрао кретања противника, а други чинио фотографска снимања.

*

* **Буланжерова жена.** Бриселски »Etrile Belge« дознаје из Париза, да је Буланжерова жена затражила код суда раздвод брака. Остали француски листови о томе ништа не говоре.

*

* **Сара Бернхард.** 3. Новембра завршила је чувена Сара Бернхардова своје гостовање у Бечу и тог дана стигла је у Пешту, на молбу и позив управе мађарског позоришта, да тамо гостује.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 7. Новембар 1888.

(*Крађа*) Ноћас је непознати лопов обио дућан Исидора Лекића берберина и однео му само 28 гроша чаршиски.

*

(*Притворени*) Ноћас су притворени: Лука Паланчанин из Аустрије, Васа Димовић таљигаш и Ђура Милетић сви због нереда и Ђура Оражићевић из Хрватске због скитње.

*

(*Осуђени*) Пресудама полицијским осуђени су: Себастијан Тарабарић из Брестава због краће Стеван Берчанин слуга, што је нагло јурио колима, Андреја Јанковић из Алексинца, Иван Петровић овд. и Јелена Стојановић из Аустрије сви због скитње и Ванча Димитријевић таљигаш због нереда.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Књига о Галицији. Пољски заступник и књижевник Шћепановски, издао је недавно једно дело, које говори о невољама у Галицији. Дело је побудило велику сензацију у земљи, те је изашло већ и у другом издању. У књизи говори писац без фраза, без догматичких аксиома, без софизма и партијске субјективности, већ на основу свога многогодишњег искуства и статистичких података приказује он бедно стање живља у Галицији.

„Кроз девет година,“ вели писац, „ја сам темељито проучавао економске, индустријалне и трговачке прилике многих земаља. Ја сам се бавио и испитивао подизање индијске индустрије и трговине, бавио сам се испитујући персијско и монголско финансијско стање, али сам увек при том мислио на Галицију, те сам настојавао, да стечено искуство употребим на корист те земље.“ — „Ја се не би усудио, вели, на једном месту дела, „у тако застрашујућој и непопуларној светлости, да изнесем Галицију, кад би то приказивање Галиције било само резултат литерарне абстрактне студије а не плод другог личног искуства.

После подужег предговора у књизи, приказује писац темељито, статистички број житељства и гране његове привреде, вредност годишњег рада, радне снаге и оруђе, порезе, дугове и терете, прилике експортне и импортне, сразмеру иметка код појединих сталежа, мењање власника код непокретности, аграрно стање, трговину, обрт, интелигенцију, стање слободних звања галичких према другим земљама, па износећи све ово, долази

тила опасност конкурса. Фиола садржи један биљни отров, које човек под њим умре као под знацима каље. Са тиме отровом хтео се отац тада отровати.

Валерија га беше на страну оставила, а после кризе отац беше заборавио. И тако ова фиола беше још код ње без да ко знађаше. А да би скренула сумњу са себе добро би било да неко време живи у најбољој хармонији са Коломаном.

Идућег дана кад се беше граф спремао да доручкује, беше зачуђен кад виде своју жену, где је у јутрењој хаљини и са најбољим манирима к њему долази.

„Ја мислим Коломане, да вам неће бити непријатно ако данас са вами доручкујем ?“

Каково питање Валеријо? одговори он, ступајући радосно пред њом. „Ви знате моја драга, да је моја највећа срећа и радост с' Вами заједно бити.“

„Ви нисте на мене љути?“

„Како бих могао бити љут, кад моје срце само за Вас Валеријо куца.

„О то је и сувише Каломане. Ако је истина да су Ваши осећаји тако нежни према мени, као што ме ви уверавате — то од сада нек се не деси ништа — што би Вам повода дало да се преко мене тужите.“

„Је ли то истина Валеријо? узвикну он радосно, узимајући своју лепу жену у наручја.

Срећа беше поново у палату графову. Беше ли то права љубав? Права срећа? Последице ће показати!

Четири месеца беху прохујала и граф Коломан држаше се за најсрећнијег смртника. Мора бити да се нешто особито десило што је Валерија овакова постала — мишљаше он. Од онога дана живљаше она само за свога мужа и даваше с' дана на дан доказе своје љубави и нежности.

Међутим беше дошао и њен рођен дан. Радофалфи хтеде у част своје лепе супруге дати један сјајан бал, али она се одсудно томе противљаше. Она тврђаше, да ће јој овај дан од много веће важности и радости бити, ако га проведе само са својим супругом. Потресен Коломановим доказом љубави и уверења да она само за њега живи, притисне јој један пољубац на њено бело чело. У малом пријатном салону Валеријином, ручаху њих двоје заједно. Валерија благодараше Коломану са најлукавијим речима, за срећу коју она поред њега ужива и дигне своју чашу наздрављајући речима:

„Нек нас вавек срећа прати, нек вечито мир влада!“

И понуди Коломану чашу благороднот токајског вина, у ком је изручила из зелене фиоле отров — док је он био устао да узме цигаре.

„Живела“ одјекну са усана Коломанових и испи чашу наискап.

Валерија следоваше његовом примеру. У том истом тренутку, држајући се код срца узвикну Коломан, и стропошта се мртав под сто.

„Помоћ, помоћ“ викаше графица и слуге потрчаше на ову узнемирену тишину аристократске палате.

* * *

Четири дана лежаше мртво тело графово, окићено венцима, у салону црним велом застрто. Лекарски преглед констатује, да је граф испустио душу усљед каље. Смрт поштованог каваљера беше нашла саучешћа у свима круговима пештанским, а гости који дођоше да му последњу почаст одаду, шапутаху о овој чудноватој

до врло жалосних резултата по[illegible] лицију. Галиција спада, према пишчеву рачуну, међу насељеније земље, јер на сваки кв. километар има 80 становника.

Од житељства бави се 80 од сто са пољодељством. Упркос томе, годишња производња те земље по ве је незнатна, јер вредност цело годишње продукције износи 106 динара на главу, док у много мање насељеној земљи, у Енглеској, износи 960 динара на главу, дакле девет пута толик[illegible] С тога је и храна врло хрђава и Галичани се увек хране биљном храном. Галичанин мало ради, јер мало једе, а живи бедно, јер мало ради. Последица је тога жалосног стања та, да је умирање у Галицији врло велико, јер просечно животно доба износи 27 година код мушких а 28 и по код жена. Из ових података закључује писац по темељитом рачуну да у Галицији сваке године умире 55.000 особа са недовољне хране, дакле, скоро од глади. Нису много мање жалостни ни односаји виших сталежа. Трговина је са свим пала, индустрија је тек у повоју, положај државних чиновника такође је жалостан, те изузимајући магнате, има једва 7000 породица којима приходи ујамчавају независан положај.

Порези су у Галицији бројно најмањи, јер просечно износе на годину 120 дин. на главу док Енглез плаћа 92 дин. а Француз 96 дин. Али је жалосна сразмера порезе са приходом.

Писац доказује бројевима, да н. пр. Пруе плаћа само двадесетину; Енглез десетину, Француз осмину, а Галичанин петину свога прихода за порез. Тако је исто жалосно стање, са теретима и укњиженим дуговима. Узме ли се још у обзир луксуз, као и манија за иноземским фабрикатима, мора се доћи до закључка, до којег је дошао писац, да је, на име, Галиција једна од најсиромашнијих земаља у Европи.

Строго и безобзирно објашњава пољски родољуб, и разлоге овоме стању. Он набраја својим земљацима, са болом у души, али нештедимице, читав регистар грехова, те им износи да се они чврстово држе безразложних аксиома, без икакве вредности, да они гомилају своје погрешке, да се боре с празним фразама; да су неосетљиви спрам преговора и прекора својих непријатеља, да не мора за економски положај и потребе земље, да су пуни таштине, и да су егоистично честољубиви. То су главне погрешке Галичана. „Ја не познајем вели писац“, опучније лектире за моје земљаке, но што је читање немачких новина и [illegible]маркових говора. Из тих новина и говора, морао би сваки пољак прећети поуке и куражи — јер, зар није њихова неповољна критика наших односаја, истинита?“

Наравно, да је знатан део тога социјално — политичкога дела, посвећен и модерном антисемитизму. Али писац, без мржње и чезње за прогањањем, расправља и о том питању врло објективно. Он с великим признањем говори о практичности, штедњи и другим економским особинама Јевреја. Он доказује, да се много од онога, што се пребацује Јевреима, базира на неистини и глупости.

„Кад би ме ко упитао“ — вели Шћепановски, „кад ће Јевреји престати да буду алапљиви, ја би му одговорио: онога дана, кад буду Пољаци престали да буду немарни и лакоумни.“

Тврди се, да Јевреји приштеде за годину дана 7 милијона форината. „И цела судбина једног читавог народа од 5 и по милијуна становника, који има сву моћ, све уредбе и части, цео тај народ је у опасности, јер јевреји, којих има 700.000, сваке године уштеде 14 милијуна динара!“

Ето то је садржина овога знаменитог дела, дај Боже да оно постигне свој жељани успех, а ми сматрасмо, уништајући у неколико и код нас исте грехове, да је нужно да овако мало опширније изнесемо историју пропадања једнога народа.

БИБЛИОГРАФИЈА

—

Уредништву је стигло на приказ: **Реч** пок. Стевчи Михајловићу, бившем председнику министарства у миру. Говорио при спроводу, код споменика кнеза Михајла Милорад П. Шапчанин.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Колико је цената тешка земља? Ако за израчунавање обима земље узмемо њен дијаметар и обратимо пажњу, да је земља $5^2/_3$ пута тежа од [illegible]одене кугле истог облика а кубички метар воде је тежак 20 цената то добијемо да је:

периферија највећег круга, који пролази кроз средиште земље 40.000000 м.

дијаметар земље 12,738.853 м. а по формули $\frac{d^3\ \pi}{6}$ или

$$\frac{12.738.853 \times 3{\cdot}14}{6}$$

што је кубичка садржина у кубним метрима кугле земљине и разна: 1,081855.795637.421.051.023 куб. м.

Ако помножимо тај број са $5^2/_3$ и 20 добијамо обим земље:

122,610,323.505,574,385,782,607

т. ј:

Сто двадесет и две хиљаде шест стотина десет трилиона, триста двадесет и три хиљаде пет стотина пет билиона, пет стотина седамдесет и четири хиљаде триста осамдесет и пет милиона седам стотина осамдесет и две хиљаде шест стотина седам цената.

—

Редак захтев Године 1867 предаду молбу 46 сопственика кућа префекту Париза и траже[illegible], да се њиховим кућа скине бр. 13 јер он несрећу доноси.

Молба буде поднесена одбору општинском и он разуме се исмевајући то сујеверје, молбу одбију.

Кроз кратко време по[illegible]дне један одборник неколико зграда и почне продавати. Прву и другу прода по добру цену, али када дође ред на трећу понуде му врло ниску цену. Зачуђен да му тако врло мало дају, запита једнога шта је томе узрок, овај му покаже план по коме ће та зграда добити бр, 13 те тако одборник, који је молбу грађана због броја 13 највише исмевао увиде да ће мората сада због тога штетовати.

—

Бисмарк и Шеридан. Новембарска свеска америчанског Скрибнерова „Магазина“ доноси из мемоара генерала Шеридена, који ће до мало изаћи, један део под насловом „Од Гравелоте па до Седана“, у којем стоји и ова анекдота о Бисмарку: „На маршу у Гравелоту дуго се гроф Бисмарк са мном забављао. Он ми је приповедао, да је првашњих година много нагињао републиканству, али да су породички обзири надвладали његову особну склоност. Касније, пошто је прешао у дипломатску струку, он је дошао до уверења, да немачка није ни зрела за републику. Гроф Бисмарк приметио је уз то, да је дуго оклевао, док се посветио државној служби. Он је најрађе волео да постане војник, али његова породица била је против тога, и тако се одао на дипломатску каријеру.“

ШАЛА

—

Погрешно разумео. Одма после публиковања немачко-аустријског поштаског уговора, добије један ђак у Прагу од свога оца из Берлина писмо са 15 талира. Али пошто на писму није било довољно марака прилепљено, берлинска пошта напише на њему: „није доста.“

Неколико дана доцније добије берлинска пошта писмо овакве садржине: „Једном за свагда молим краљевску пошту у Берлину да се у моје приватне послове немеша. Шта се тиче поште, да ли је мени 15 талира месечно довољно или не?

П. Л. правник

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛИМ НОВИНАМА“

—

Петроград, 6. новембра.

Министар саобраћаја Поасије по молби отпушен и за државног саветника постављен.

—

Букурешт, 6. новембра.

Јутрос изгореле штале код краљевског двора, иначе никаква друга несрећа није се догодила.

—

Пешта. 6. новембра.

После дуже дебате, усвојио је војни одбор и оне параграфе о поштрењу службе једногодишњих добровољаца.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 4 Новембар

кил	12197 Жита . .	10.86
„	2713 Сувих шљива	22·25
„	—— Шљива нових	—·—
„	Брашно фино .	.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3038 Кукуруза.	8·20
„	—— Кукуруз. браш.	—
„	1862 Јечам . . .	7·90
„	4759 Овас	7.90
„	825 Раж	7·—
„	— Мекиња. . . .	·——
„	—.— Криза . . .	—·—
„	295 Пасуља. . .	25 75
„	141 Орања. . . .	21.—
„	475 Кајмака . . .	130.—

смрти. Али пред њима стоји још веће изненађење.

Тек што је почео последњи акт црквени — последња почаст мртвоме — кад на један пут чу се крах који свечани акт прекине. Сви потрчаше у правцу од куда крах долажаше, неописано изненађење наће присуствујуће, кад видоше графицу са још пушећим револвером у једној, и писмом у другој руци, где лежи мртва на поду свога будоара. Она беше мртва; зрно беше срце згодило.

У писму стајаше:

„Господо! графице! У одговору на ваше Писмо јављам вам: да сам заручен, и да ћу преко сутра са мојом невестом ступити у брачни живот. Може бити да сте то већ из новина сазнали. Ја сажаљујем веома, да сте то већ из новина сазнали. Ја сажаљујем веома, да сте ви мој израз у књижевном клубу, рђаво разуме, ли; али то није моја кривица.—Ја не могу нити вашу љубав нити вашу руку примити, јер људи се не играју са срцем! Поред моје невесте која ме нежно љуби, надам се да ћу наћи срећу — коју сте ми ви пре 5 год., газећи вашу реч, мислим да за на век отмете....

Павле Кардош.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (138)

Међу тим се краљица Ноћи приближила крчми. На прозору, где беше соба Фра Ђузепа, горела је лампа.

Кад је Краљица Ноћи дошла до уласка у крчму она стаде.

Она је опазила младог служитеље који је стајао пред сами улазак у крчму. Али одмах за тим Краљица Ноћи уђе у ходник, и необазирући се на служитеља. Она се упути право оној соби где је обитавала Едита Амалфијева.

Кад је дошла близу, она чује неке гласове, а одмах за тим опази да је неко са свећом ушао у собу.

Из почетка није могла да види шта се догађа у соби где је била Едита, али је познала Ингов глас. За тим је видела мач у његовој руци.

Шта ли се догодило овде? Ово питање мучило је Краљицу Ноћи. Она се није ничега плашила, ишла је слободно даље. Кад је ближе дошла виде да неко лежи на под, пливајући у крви. Не промишљајући се ни мало, она приђе још ближе и позна старог слугу Андреју. Он је лежао, а многа крв била је расута по поду.

Кад се појави Краљица Ноћи, Инго се трже. Фра Ђузепо готово је онемио, само је руком показивао на Краљицу Ноћи. Она се беше сагла доле и гледала, да ли се може помоћи овом старом јаднику.

„То је твоје дело, Инго Фоскари!“ рече Краљица Ноћи, пошто је устала и показала руком на лежећег Андреју. „Још једно убијство! Убијства се код тебе нижу, једно за другим!“

„Једва те једном нађох!“ повиче Инго пун радости. „Једва једном дошла си у моје руке, сакривицо крсташка! Једва једном паде нам шака она, која нам је то-

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

35—40

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

33—50

лико пута са преваром измакла из руку! Сад ми више нећеш умаћи! Сад си дошла у клопку! Доле са тим покривалом! Ја сам љубопитљив да видим твоје лице, кога ти покривало крије, да знам ко си! Покривало доле! Са њим ће се открити и твоја тајна! Ко си ти, што те називају Краљицом Ноћи?“

Са ђаволским осмехом приђе Инго ближе и хтеде јој скинути покривало.

Она се уклони на страну њен покрет беше величанствен.

„Не усуђуј се да ме додирнеш твојом убилачком руком, која је сад попрскана крвљу старог Андреје!“ повиче Краљица Ноћи звучним гласом. „Не приближуј ми се, нити ме дирај Инго Фоскари — —!“

„Будаласто створење!“ повиче Инго љутито. „Зар ти мислиш да се ја бојим твоје претње? Доле са тим покривалом! Ја хоћу да знам ко си ти! Ја сам те ухватио, и могу да чиним шта хоћу са тобом!“

При овим речима приђе Инго ближе, држећи у десну руку мач, а левом хтеде да здере покривало.

У томе се појави у ходнику Брабантино, који је овамо дошао да тражи Инга. Он је ишао брзо.

Инго није могао веровати својим очима — зар тај мрски Брабантино још живи? Зар је избегао своју намењену му смрт?

Да! Тако је! То беше Брабантино! Он је дошао у крчму, и изгледаше ужасан — строг.

Са мрачним погледом и извучени мачем стаде он између Инга и Краљице Ноћи.

„Натраг! Она је моја! Она је под мојом заштитом!“ повиче Брабантино гледајући презриво у Инга.

„Охо, Брабантино!“ рече Инго. „Ти си се закаснио!“

„А то је с тога што сам наишао на лажну светлост!“ одговори Брабантино презриво.

„Ви је сад имамо у рукама! Краљица Ноћи пала нам је шака,“ рече Инго, избегавајући Брабантинијеве погледе. „Ма ко да је ухвати, биће све једно! Доле са покривалом! Ја хоћу да знам — — —!“

„Натраг!“ повиче Брабантино поново и подиже мач. „Она је под мојом заштитом!“

„Ха, ха, ха! — Од кад се решио племенити Брабантино да штити Краљицу Ноћи?“ смејаше се Инго,

„Мени није потребна ваша заштита, Монсињоре!“ рече Краљица Ноћи. „Ја могу и сама да се одбраним од овог лупежа!“

„Ха, ха, ха! Јеси ли чуо!“ исмеваше Инго Брабантинија. „Она презире твоју заштиту, није јој нужна!“

„Ко је наместио на путу ону лажну светлост? Капетан Рока платио је својим животом! Он се удавио у баруштини! Ко је тај несретник, што је учинио то?“

(наставиће се)

Власник Медакијан и Кимпановић штампа Медакијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 218 Београд, Среда 9 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

†

Моме покојном мужу

БОРИСАВУ САНДИЋУ

трг. овд.

даваћу четрдесетодневни парастос у саборној цркви 12. о. м. у суботу у осам сати, што јављам пријатељима покојниковим.

9 новембра 1888 г.
Београд.

Супруга **Живана.**

ЧАСТ МИЈЕ ОВИМ ЈАВИти поштов. муштеријама а нарочито становницима источног врачара и околине, да сам се са мојом вишегодишњом радњом, *Берберском флизерском и хируршком* постојећој на малој пијаци и теразијама, преселио у мојој сопственој кући на Енглезовцу до куће Г. министера Чеде Мијатовића, и уједно препоручујем се поштов. муштеријама из околине моје радње за посао *Берберско флизерски и хируршки* како у радњи тако и ван ње.

Са Особеним Поштовањем

Мито Деликладић
Бербер, Флизер,

КУЋУ МОЈУ ОД ТВРДОГ МАТЕријала са три собе, предсобијем кујном, подрумом, шупом у авлији и пространом баштом на Енглезовцу спроћу кафане „Славије“ продајем под повољним условима. Ради погодбе обратити се потписаном.

Таса Миликевић
3,3 секретар начелства подр.

ТЕРЗИБАШИЋ И БОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.
(пон. и утор.) 6,10

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 8. Арханђел Миха.
Католички: 20. Феликс
Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду.

а) УМРЛИ:

8 Новембар 1888.

Живко Вечкић
Јулка Живановић прала
Јован Миленковић пијар
Светолик син Ђорђа Печеновића чиновника.
Светозар син Мијајла Стевановића

КУРС

Дукат	5·79
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министар. војни: сваког дана од 11—12; час. сем недеље и празника.
Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министар. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министар. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Гласачки спискови. По изборном закону, имају се гласачки спискови, на десет дана пошто изађе указ о сазиву скупштине уредити. Познато је свакоме, и свако је већ утувио онај знаменити дан, када је у нас сазвана велика народна скупштина и наређени избори, а кад то свако зна, знаће свакојако да је већ давно од тог доба прешло десет дана и, како чујемо, у нашој општини још нису готови бирачки спискови.

Извесно је познато многим нашим гласачима, како се код сваког избора дешавају по где кад неправилности

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од **Е. Габорија**
ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

Некакав кривац доведен је пред иследног судију и у пркос свега свог одрицања доказало се да је крив. Побеђен јаким доказима, најзад је признао кривицу и викнуо: „Ах, да сам само знао силу и моћ полиције, трудио бих се да живим као поштен човек.“

Ове су ме речи побудиле, да пишем мемоаре. Зар није паметно, да сваки сазна право стање ствари? Зар неће ова записка имати користи по друштвени живот? Зашто не бих са злочина скинуо маску поезије и романтичности, па показао онаквог, какав је у ствари, гадног, подлог и одвратног. Зар није потребно доказати, да су најподлија створења на свету оне луде, које иду у рат противу друштвеног живота. То је што, сам намеран да чиним. Доказаћу, да сваки има позитивне и математичке користи, да живи поштено — хоћу да покажем, да са нашим друштвеним организацијама, жељезницом и телеграфима, треба да су немогућа противузаконита дела. Казна се може одоцнити, али се свакад изврши. Користећи се овим што пишем, многи, који су на погрешном путу, имаће времена, да се добро промисле, пре него пођу путем, који води злочинству. Многи, на које грижа савести није могла упливисати, могу се тргнути к себи из страха.

Треба ли дакле да говорим о природи мојих мемоара? Они ће показати муке, патње напрезање и победе неколико верних људи, којима је сигурност Паризлија поверена. Борити се за зликовцима варошким, чије становништво износи преко 3. милиона душа, а управа полиције париске има само двеста људи, са којима располаже. Њима посвећујем овај спис.

I.

Када сам довршавао медецински курс у нади да једном постанем лекар, тада ми је било 23. године и живео сам у улици „Господина Принца,“ готово на углу Расинове улице. За тридесет франак месечно са послугом погодио сам намештену собу, која би у данашње време коштала 3 пута више, соба је била заиста толико велика, да сам могао са свим слободно пружити руке, кад сам капут облачио, и нисам био приморан да отварам прозор, па да тек то извршим. Устајао сам рано, а долазио доцкан кући, јер сам из јутра морао ићи пешке чак до болнице, а у вече сам се задржавао мало дуже у кафани Лероа. Отуд је и било, да све суседне породице, које су у истој кући живеле — махом мирне занације — нисам ни познавао, сем једног изузетка. Овај изузетак беше човек средње величине. чисто обријан и са обичним цртама на лицу, кога је сваки са поштовањем називао „Господин“ Мешине. Вратар га је свакад предусретао са врло великом уч-

у бирачким списковима и. разуме се да то долази отуд, што се ти спискови граде, што но наши веле „у очи Божића“.

С тога смо ми и сматрали, да је наша дужност, дужност једног гласила јавности, које стоји ван сваке партије, да у интересу свију гласача опомене општину на ове нехатости.

*

Нов Архимандрит. Како дознајемо, биће постављен за узајамно помагање у болести и случају смрти приређује у недељу 13 Новембра ов. год. село са игранком у своме локалу код „Руске круне,“ у корист своје касе.

*

Позоришна дружина. За време распуста позоришног образовало се неко позоришно друштво од „путујућих“ глумаца под управом г. Мих. Лазића, управитеља таквих путујућих позоришних дружина, и отпочело да даје своје преставе у кафани код „Дарданела“. Тако, синоћ је имало своју прву преставу и приказивали су Трифковићеву шалу у једном чину: Честитам, Змај Јовиног Шарана и Расејани од непознатог писца. Првом приликом гледаћемо да коју озбиљну проговоримо о тој дружиници.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Коло јахача Књаз Михајла. Јуче на св. архангела Михајла, добили смо у подне од нашег извештача из Шапца, телеграфским путем ово саопштење:

„Друштво коло Јахача Књаз Михајло са многобројним грађанством одстојаше свету литурђију. Потом се ишло ка председнику кола јахача где је држана свечана седница а том приликом је саслушана и усвојена нова игра „Оро Књаза Михајла“ које је колу јахача данас посвећено. Свима се игра врло допала те сви заједно одоше да се захвале композитору њезином Перици Куртовићу код кога затекосмо већ неколико честитки са стране.

Међу честиткама које етижу колу јахача видесмо већ још два нова члана утемељача: господу официре пешт. гардиског батаљона и господу официре Краљеве гарде. Прочитав ово, председник се пред свима захвали на братском и патриотском одзиву од стране наше г.г. официра.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Највећи топ брзак**, који је до сад израђен, како „Iron“ јавља, то је ту скоро од маринске комисије опробани Аристронгов 100 П. Калибар му је 152·4 милимет., а тежина зрна 45·36 килограма. Тај топ брзак постављен је на стару оклопњачу „Хектор“, где ће се поново опробати, па ако резултат испадне повољан, онда ће се, вели, израдити више таквих брзака и њима наоружати највеће оклопњаче.

*

Нова француска пушка. Париски дописник „Новога Времена“ пише о француској војсци:

„Септембра месеца на разним крајевима Француске биле су маневре, на којима је било, поред војничких изасланика, и много дописника новинарски. Ти људи писали су и јављали својим владама о много којечему, али нису оназили нешто што је најглавније. La petite souris blanche, г. Фресине, који је тако љубезан према странцима, одиграо је овога пута читаву комедију с дописницима и аташеима. Док су они храмуцали на разним кљусинама пратећи маневре око Париза, на другом крају Француске, око Безје, биле су маневре далеко важније и без икакве вике и треске. На њима су огледане Леблове пушке већег калибра... Један генерал, који је био на тим маневрама рекао ми је: „с овом пушком рат постаје немогућан. Леблов проналазак даје војнику, који има његову пушку, најидеалнија преимућства“. И збиља замислите ову фантастичку слику: По жбуњу, шуми, или иза камења и брежуљка посакривали су се стрељци. На дати знак почиње паљба, али пуцњава нит чује, нит се види; чује се само како зрна зује. Откуд долазе, где су стрељци — незна се. Пушка не даје никаквог звука, барут не даје ни најмање дима.

Али није ни то све. Шеснајест дасака, које се метну једна иза друге на извесном растојању; а између њих се разапне бела артија. — Леблова пушка све пробије. Зрно из пушке система Гра заустави се на четвртој даски!

Све ово што рекох јесте факт, али све би то било само занимљиво, да се уз њега не помене и ово: до пролећа сва војска француска добиће Леблову пушку, те ће тако добити и изузетан особит значај. Пре две године француски официри, па чак и најжустрији међу њима, говорили су: треба још две године да се наоружамо. Сад — још неколико месеци и то ће наоружање бити готово. 1886. и 1887, Немци су се силно старали да изазову рат с Француском. То им није испало за руком највише због Русије. Али они су били веома задовољни, кад је на власт дошао Русије. овај кратковиди екс-трговац и друг Ферије сматрао је за non plus ultra државничке мудрости, ако за љубав немачкој заустави оружање Лебловим пушкама. То је била страшна глупост и страшно понижење.

Али за то част и слава Флокеу! Његова је неоспорна заслуга што за све време његове владе фабрике журно раде само Леблове пушке. Наоружање је већ дошло до свога краја. Сад има много више изгледа да ће се мир одржати!

Још нешто. На маневрима око Божје огледан је још један проналазак француски. Иду арт. кола, запрегнута с четири коња, после четвр сата с њих се диже ваздушна лопта и с њом човек с инструментима. Лопта се пење на висину 550 метара и држи се за коња конопцем. Човек, који се наоди у котарици од лопте мирно прецрта околину, даје знак и лопта се спушта. После четврт сата кола путују даље.“

*

* **Напуштање неких градова у Аустрији.** Царском одлуком наређено је да се градови Јозефштадт, Терезијенштадт и Омлиц напусте као утврђења и да та места у будуће важе као отворене вароши. Градске команде. које су до сад постојале у тим местима, услед те наредбе престале су да дејствују.

*

* **Змај — Јовановић.** Као што јавља „Глас Црногорца“, наш омиљени песник, Змај-Јова Јовановић, посетио је црногорску престоницу Цетиње и намеран је да проведе тамо један део зиме.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине,“ доносе распис г. министра финансије — свима полицијским властима који гласи: „Менице и рачуни од сада ће се продавати само са жигом касе српске 5% ренте (К. С. Р.). С тога препоручујем свима полицијским властима, да оне бланкете, на којима нема помењутог жига, врате управи државне штампарије. За продате бланкете, без жига, нека се новац пошље поменутој управи. Приватна лица, која су ове нежигосане бланкете већ набавила, не морају исте враћати, ако су употребљени; иначе, неупотребљене нека властима врате у замену за жигосане.“

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Српска трговина. Од 1. Јануара до 30. Јуна ове 1888 године увезено је у краљевину Србију робе у вредности 14,395,654 динара.

	увоз у Срб,	извоз из Срб.
А.-угарс.	8,898,136 д.	11,900,500 д.
Инглеска	1,036,676 д.	—
Румунија	587.407 д.	111,903 д.
Турска	584,596 д.	531,903 д.
Немачка	536,629 д.	498,586 д.
Бугарска	485,790 д.	309,409 д.
Сјед. ам. др.	136,122 „	181.734 д.
Француска	65,027 „	635.820 д.
Швајцарска	47,686 „	—
На ост. д.	1024,023 „	22,055 д.

Ми смо ту скоро донели једну бележку о извозу из Србије, али мислимо, да је било потребно овако опширнији преглед донети.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 8. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Каролина Жорш из Аустрије, Катица Мајер, Марија Арсић и Благоје Јовановић сви због скитње, Коста Грујић калфа зидарски и Петар Лазаревић ашчија због крађе.

*

Пожар. Синоћ између 5 и 6 часова упалио се оџак на кући Настаса Крстића трговца. али је ватра брзо угашена и штете нема никакве.

Најене су две мангуп овце и налазе се при кварту савамалском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Најновије дело. Као што „Figaro“ јавља, изаћи ће ових дана у Паризу, у издању књижаре Калман, најновије дело Пола Деруледа под именом Refrains militaires. На првом месту тога дела налази се овака врло дирљива посвета у стиховима: „Ову

тивошћу и свакад би скинуо капу чим би га спазио. Г. Мешине живео је на истом спрату, на коме сам и ја живео, управо преко пута од мене, и неколико смо се пута сусрели у ходнику. Разуме се, да смо се један другом јављали, али је за неко време све наше познанство остало било на томе. Једне је ноћи г. Мешине куцнуо на моја врата и умолио ме за неколико палидрвца, друге ноћи ја сам опет позајмио мало дувана од њега, а једног јутра десило се, да смо заједно пошли од куће и уз пут се разговарали о најобичнијим стварима. Ето тако се започело наше познанство.

И ако нисам био ни љубопитљив а ни страшљив, опет сам желео знати са каквим се људима мешам, а да се не плећем у њихове домаће тајне, за то сам се и запитао. „Који је то човек? Какав ли му је занат?“ Знао сам, да је ожењен и да га је обожавала супруга, мала округла плавокоса женица, свакад с осмехом на лицу, па ипак је изгледало, да је тај човек проводио врло неуредан живот, јер би често пута пошао од куће, пре зоре, као што сам га чешће пута чуо, да се кући враћа пред зору, пошто је целу ноћ провео у скитњи Шта више чешће пута изостао би од куће по читању недељу дана — нисам се могао довољно начудити, како је могла мала госпођа Мешине све то трпети и бити толико љубазна према мужу са тако неуредним навикама. Из љубопитства обратио сам се вратару, који је под извесним условима био брбљив као папагај, који би ми, држао сам, драговољно дао извешће, које бих затражио. Грдно сам се преварио, јер тек што сам име Мешинета споменуо, вратар ми је на вешт начин казао, да гледам моја посла, па је љутито додао да он нема ту навику да шпијунише кирајџије. Овакав поступак вратарев, распалио је моје љубопитство у толикој мери, да сам се решио сам мотрити свако кретање мога суседа Мешинета.

У скоро сам нешто пронашао, што ми је дало повода да врло хрђаво о његовом карактеру судим. Једног дана видео сам га врло отмено одевеног и у рупици од капута имао је пантљику „Legion d. Honor“ а одмах после неколико дана срео сам га на степеницам у прљавој раденичкој кошуљи са каицом на глави, изгледао је прави разбојник. То није све, јер једно после подне, баш кад је излазио приметио сам његову жену, како се са њиме праштa, љуби и саветује: „чувај се душо, буди пажљив и мисли на твоју женицу, коју си код куће оставио.“ „Да буде пажљив“! Зашто да буде пажљив. Шта то може значити? Да му не буде и жена саучесник свих његових радова? После овога што сам чуо, просто нисам знао, шта да мислим, али то није било све.

Једне ноћи, био сам већ у постељи, спавао и сањао. Уображење ме однело у кафану Лероа, коју сам пре неколико часова оставио и гледао сам, како неки играју билијара.

(наставиће се)

књигу, пуну патња мојих; где ми нада пева о чему срце куца, посвећујем оном драгом војнику, који буде први, у првој борби, која се деси, пролио крв за нашу Француску". — Испод тих стихова налази се његов потпис.

Docteur Romeau. Ових дана почео је и француски лист „L' Illustration" да доноси најновије роман Жорж Оне-ов, који тек што је довршен и носи назив Docteur Romeau. Тим својим најновијим делом, као што се на то одазива „Figaro", писац Maitre de forges (што је код нас преведено под именом „Јогунице") славно је продужио серију својих лепих савремених романа а овај најновији његов роман уздићи ће само l' Illustration-а. Даље се вели да ће, као год и Алфонз Доде-ов l' Immortel, и доктор Rameau бити илустрован. Слике ће радити чувени сликар Емил Бајад.

СМЕСИЦЕ

Мачка у мртвачком сандуку. Из Париза јављају о следећем догађају: Трговац К..., нежењен, боловао је опасно и једног дана лекар констатује смрт. Тек што су га положили у мртвачки сандук, кад мачка, коју је он волео, скочи њему у сандук. Неколико строних људи видећи то, заклопе брзо сандук и оду. Мачка је међу тим легла на трбух своме господару и грејала га својом топлотом. На скоро за тим отпоче пратња и однесу сандук у оближњу цркву. Потресом, покојник, који није био потпуно мртав, дође себи, зачује појање и одмах разумеде шта се то с њим десило. Он се брзо реши те притисне за реп мачку тако јако, да је она на сав глас почела маукати. Присутни притрчаше и одмах отворише сандук, одакле изваде јадника и брижљивим старањем поврате му живот, јер се већ био почео гушити у сандуку.

—

Јапанске рекламе. Недавно изашао је у јапанским новинама које излазе у Тонкину овакав оглас једнога тамошњег књижара:

„Врлина моје је радње:" 1.) Цене јефтиније него ли у целом свету. 2). Књиге елегантне као певачица на концертима. 3.) Штампа чиста као кристал. 4). Хартија издржљива као слонова кожа. 5). Муштерије биће тако учтиво услужене, као путници на лађама конкуришућих паробродских друштава. 6.) Избор је тако богат као у државној билиотеци. 7). Купљене књиге слаће се муштеријама брзином топовског ђулета. 8.) Књиге ће се паковати тако брижљиво, као што то може само њежња мајка своје прво рођено дете. 9.) Младићи који ме својом посетом удостоје, ослободиће се свију порока и постаће солидни људи. 10.) Све друге врлине у мојој радњи тако су многобројне да нема за њих речи све их помињати.

—

Славујева песма. Пре неки дан читали смо у листу „*Зоолошка Башта*" песму славујеву коју је у речима покушао да изведе француски писац Дипон Неии. Песма на француском гласи овако, а незгодно је да се превреде, те је морамо читаоцима овако изнети:

Dors dors. dors, dors, dors, dors,
Ma douce amie;
Amie, Amie,
Si belle et si chérie
Dors en aimant,
Dors en couvant,
Ma belle amie,
Nos jolis enfants,
Nos jolis, jolis, jolis, jolis, jolis,
Si jolis, si jolis, si jolis,
Petits enfants
Mon mai[illegible],
Ma belle amie,
A l'amour,
A l'amour ils doivent la vie;
A ses soins ils doivent le jour.
Dors, dors, dors, dors, dors, dors,
Ma douce amie.
Anprès de toi veille l'amonr,
L'amour,
Auprès de toi veille l'amour.

ПРИВРЕДА

ПАРИСКА ИЗЛОЖБА

Управни одбор „Српског пољопривредног друштва" да би потпомагао „Одбор за париску изложбу," у прикупљању изложбених предмета те да наша земља што боље буде заступљена на париској изложби, решио је: да се умоле друштвени чланови и пријатељи у унутрашњости, да од својих и своје околине производа одберу што боље за изложбу, па да их друштву што пре пошаљу. Од ових производа друштво ће у својој згради приредити малу ивложбу и најбоље наградити, па их онда одабране послати „Одбору за париску изложбу," да их у Париз пошље.

Производи, које треба одабрати и послати за награду и изложбу, ови су:

1. Пшеница. (Излагач да је има 200 килограма). Најбоља ће се наградити са 40 динара.

2. Раж. Излагач да је има најмање 200 килограма). Најбоља ће се наградити са 40 динара.

3. Јечам и овас. (Излагач да их има најмање по 200 килограма). Најбољи ће се наградити са по 30 динара.

4. Кукуруз у клипу. (Излагач да га има најмање 500 килограма). Најбољи ће се наградити са 30 динара.

5. Суве шљиве. (Излагач да их има најмање 300 килогр.) Најбоље ће се наградити са 50 дин.

6. Пасуљ бели. (Излагач да има најмање 30 килогр.) Најбољи ће се наградити по 30 дин.

7. Ораса. (Излагач да их има најмање 50 килогр.) Најбољи ће се наградити са 30 дин.

8 Повесмо. (Илагач да га има најмање 22 килогр.) Најбољи ће се наградити са 40 дин.

9. Вуна. (Излагач да је има најмање 50 килогр.) Најбоље ће се наградити 50 дин.

10. Вино црно. (Излагач да га има најмање 200 литр.) Најбоље ће се наградити са 40 дин.

11. Вино бело (Излагач да га има најмање 150 литара). Најбољи ће се наградити са 50 дан.

12. Ракија. (Излагач најмање да је има 100 литр). Најбоља ће се наградити са 50 дин.

Друштво је поверило контролу, да ли дотични излагач има наведену количину производа које шаље оним својим члановима и пријатељима, на које се обратило.

Од побројаних производа треба слати и то: пшенице, ражи, овса, пасуља, ораја, најмање по 5 килогр.; кукуруза, најмање 10 клипова; сувих шљива, у кутијама 4—10 килогр., на којима треба означити колико комада иде у један килогр.; вуне, пране или непране, цело руно или до 5 килогр.; повесма од 1—3 килограма; вина, најмање 5 обичних флаша; ракије најмање 3 обичне флаше.

Производи ови треба да су тачно обележени чији су. Њих треба слати на адресу „Српском пољопривредном друштву" (Пошта бесплатно носи све пошиљке пошиљке за друштво. —

Друштво и овим путем позива српске пољопривреднике, да према напред изложеном шаљу именоване производе непосредне друштву у Београд или их предају комесарима, које је „Одбор за париску изложбу" послао, да прикупљају изложбене предмете, с нарочитом напоменом, да предате им производе прво друштву уступе на оцену и награду.

ЗАБАВА

ШАЛА

Код Еројача. *Кројач*: Неће бити довољно штофа за шлеп од три метра дужине.

Клијенткиља: Бога ми доиста! А колико фали?

— Отприлике пола метра.

— Па лепо! онда ме деколтујте за толико.

Управник казненога завода (осуђенику кога доведоше): Ти ћеш овде морати радити, нема овде да се лењује. Какви си занаџија? *Осуђеник*: Гајдаш!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 8 Новембар

кил	12197	Жита . .	10.86
„	2713	Сувих шљива	22·25
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3038	Кукуруза.	8·20
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	1862	Јечам . . .	7·90
„	4759	Овас	7.90
„	825	Раж	7·—
„		— Мекиња. . . .	·——
„		—.— Криза . . .	—·—
„	295	Пасуља . . .	25 75
„	141	Ораја.	21.—
„	475	Кајмака . . .	130.—
„		—— Коре брезове. .	—.—
„	2900	Креча	3.20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда . . .	—.—
„	993	Лоја топљеног .	—·—
„		.— Сочива	—·—
„		— — Ћумура. . . .	—.—
„	824	Кајмака . . .	137.50
„		—— Грожђа . . .	—.—
„	125	Сира.	87·50
„	1325	Свиња . . .	80.—
„		— кис. купуса . .	.—.—
„		— кожа гов. .. .	—.—
„	1252	Лука цр. . .	7.00
„		— Лука бела . . .	—.—
„		—— Арпаџика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) 139)

„Не будали, Брабантино! Не занимајмо се ситницама," рече Инго. „Краљица ноћи у нашим је рукама, ја једва чекам да дознам...."

„Доста! Не брбљај више! Ми морамо да пречистимо рачун!" прекиде га Брабантино. Он је сад знао шта га чека ако и даље Инго буде жив. — Мржња код Брабантина беше таква, да је одмах мачем напао на Инга.

Између Инга и Брабантина развије се ужасна борба. Пред њима је лежао мртав Андреја, који им је сметао при свакоме кораку. Свеће, које је држао калуђер трепериле су од промаје. Подмукло је јечао сваки ударац мача. у овом дугачком ходнику. Два племића, два Млетачка великаша, борила се као лафови, они, који су до јуче били заједно злочинци, који су заједнички радили све и сва, сад су постали ужасни непријатељи.

Брабантино беше ужасно љут. Онај, који је знао свагда да се умерава, сад је са свим заборавио на себе.

„Племенита господо! Смилујте се!" викаше поплашени калуђер, а свеће му дрхташе у рукама. Он је видио да се ова двојица боре очајнички. „Чујте ме, племенита господо!"

Али нити је чуо Инго нити Брабантино ове речи, они се борише и даље. Инго је хтео пошто по то да се отресе свога противника, па га ужасно нападе.

Фра Ђузепо остави чирак са свећама на један сто и стаде између борца.

„Доста, племенита господо!" повиче он. „Ви се борите а оно, због које се борите, побегла је! Она је отишла!"

Ове речи имаху уплива на Инга.

„Тако ми Бога!" рече он престав од борбе и гледајући око себе. „Она је отишла! Ето ти, шта имаш сад од тога, што си штитио ону непознату женску! Она је употребила ову прилику и отишла а ми смо остали празних шака!"

„Ја нећу да слушам шта ти брбљаш о тој женскињи," рече Брабантино љутито! „Моје је да решавам шта ће се предузети. а шта чинити са том женском!"

„Ја се не варам! И ти си опчаран том Краљицом Ноћи!" исмеваше Инго Брабантина.

„Ти се сигурно надаш да ћу ти дати објаснења, о мојим наредбама, и моме раду? Вараш се, јако се вараш, ако то мислиш!" одговори Брабантино.

„Ти си дозволио да Краљица Ноћи оде, а заборављаш на твоју дужност."

„Ти си и сувише мали да ме опомињеш на моју дужност!" рече Брабантино презриво. „Не љути ме више! И онако је твој досадањи рад прешао сваку меру!"

„Ха, пријатељу, дакле тако? Али за срећу моју ја сам се побринуо да она, коју си ти узео под заштиту, не изађе тако лако одавде!" одговори Инго са ђаволским осмехом. „У крчму је могла да уђе Краљица Ноћи, али не може да изађе напоље!

ДЕЧИЈЕ ЗАБАВИШТЕ

Да бих одговорила општој жељи виших породичких кругова, ја сам се одлучила, да у мојем женском заводу отворим од 15-ог ов. м. и дечије забавиште (Kindergarten) по систему професора Fröbel-a. У тој цељи ја сам се побринула за нарочиту и у том погледу испитану васпитачицу.

Поштоване родитеље, који су вољни своју децу овом забавишту поверити, молим, да их изволе уписати до наведенога времена.

Приступ и упис дозвољен је не само мушкој него и женској дечици, старој од три године на више. Предавања на српском и немачком језику.

7-ог новембра 1888.
у Београду.

УПРАВИТЕЉКА
ЈОЗЕФИНЕ БАУМАН
са станом спрочу књижаре А. Пурића

1—3

ПОЗИВ НА ИГРУ
најновије новчане

295 Хамбуршке Лутрије

Ова већ одавно позната светска Лутрија гарантована је непокретним имањем, а ујамчена контролом највише власти у Хамбургу: Састоји се из 980000 Лозова од којих у седам пута извлачења више од половине Лозова морају добити.

Главни су добици у свих седам вучења и то са премијом:

500.000 Марака

а по наособ 300.000, 200.000, 100.000, 75.000, 70.000, 65.000, 60.000, 55.000 50.000 и т. д.

Ради тачнијег обавештења ове Лутрије ја на захтев дајем бесплатно „Распоред“ на српском језику, из кога се све опширно може прегледати.

Но вучењу сваки играч добије бесплатно званичну листу од извучених добитака.

Цене су Лоза за прво вучење:

I. Цео Лоз 8.40 дин. 1/2 Лоза 4.20 дин. 1/4 Лоза 2.10 дин.

Лозе за прво вучење већ су стигле и код подписатога одмах могу се узети.

Ђорђе Р. Одавић
28. 30. 3. 6. 8. 13 Београд.

На знање!

Јављам да сам се преселио код „Златне Лађе“ са станом и са лагумом, имам стара добра бела црна и Шилера вина на малу и велику количину са врло умереном ценом на продају, и има једна кобила са ждребетом на продају Обратити се потписатоме Милану Милосављевићу у истој кафани. 1—3

Г. СВЕТОЗАР ЂОРЂЕВИЋ БЕРберин, јављам поштованој публици који сам више година моју радњу управљавао преко пута од Пашона, а сада се налазим са радњом у улици два јаблана. 1—2

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 7—30

Ја сам, као што видиш пажљивији од тебе! Краљица Ноћи није могла да изађе из крчме. Ја ти заповедам у име закона, и у име савета тројице, да је одмах потражиш самном и да је ухватимо!“

„ А ко има овде право да заповеда, варалицо и лупежу?“ повиче брабантино.

„И ти можеш пропасти, брабантино! И тебе могу срушити са тог места, на ком си!“

„Али ти ме нећеш срушити, безобразни лупежу!“ одговори Брабантино.

„Ја захтевам да ми даш одговор на питање: зашто си пропустио Краљицу Ноћи?“ рече Инго.

„Не гони ме да затворим тебе, у место ње, лупежу,“ викну Брабантино и сав пребледи.

„Пробај само!“ припрети му Инго. „Али о томе доста! Ти нећеш да уватимо Краљицу Ноћи, ти нећеш да је водимо у Дуждеву палату — онда ћу извршити то ја сам. Хајде за мно, Фра Ђузепо! Краљица Ноћи још је овде у крчми, она није могла да изађе напоље! Ми ћемо је ухватити! Ми је морамо наћи!“

VII

Капетан и Син.

Чим је Прокуратор од св. Марка дошао у Дуждеву палату, позове к'себи капетана Бемба.

„ Јављево ми је капетане, да је Едита Амалфијева, која је била овде у затвору, побегла! Њено ми бегство изгледа загонетно,“ рече Дандоно. „Ја сам мало час испитивао чувара, који је одређен за горње тамнице!“

„Мени није јављено, Монсиньоре, да је ма ко побегао, одговори Бембо.

„Чувар ми је приповедио да се у Дуждевој палати налази некакав дух! Говорио је о некој сени! Је ли вам то познато?“

„Морам да признам да је тако! Мени је то познато, Монсиньоре!“

„Па шта знате ви о тој сени која се појављује на мосту уздисаја?“

„жбири, који су на стражи иза Дуждеве цалате, причали су ми по одавна, да се нека прилика, нека сен, појављује око пола ноћи у ходницима палате!“

„То ће по свој прилици каква њихова фантазија, уображење или празноверица!“, изјави Вркуратор.

„Усљед тога ја сам заповедио, Монсиньоре, да задрже ту појаву, да је ухвате пошто по то!“

„Па шта је било?“

„Нешто, што је непојмљиво, Монсиньоре!“

„Све се може појмити, капетане!“

„Па ипак има ствари, Монсиньоре које ми сиргни људи не можемо да појмимо.

„Пређите на ствар! Ви сте дакле заповедили да се та појава на мосту, — која се сигурно увек око пола ноћи појављује — задржи да се ухвати.

„Мени је јављено да та сен шета по ходницима, а одатле излази на мост с једне стране и свагда је нестане на другој страни моста!“

„А зар нисте наредили да се мост поседне са обе стране?“

(наставиће се).

Власник Медиџијан и Кимпановић штампа Медиџијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 219 Београд, Четвртак 10 Новембар 1888 ГОДИНА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецилану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Моме покојном мужу

БОРИСАВУ САНДИЋУ

трг. овд.

даваћу четрдесетодневни парастос у саборној цркви 12. о. м. у суботу у осам сати, што јављам пријатељима покојниковим.

9 новембра 1888 г.
Београд.

Супруга **Живана.**

Јављам свима својим пријатељима и познаницима, да сам — од 6. овога месеца — ожењен.
9. нов. 1888. год.

Никодим Ј. Васић
писар министарства
народне привреде

1—3

ЧАСТ МИЈЕ ОВИМ ЈАВИТИ поштов. муштеријама а нарочито становницима источног врачара и околине, да сам се са мојом вишегодишњом радњом, *Берберском флизерском и хируршком* постојећој на малој пијаци и теразијама, преселијо у мојој сопственој кући на Енглезовцу до куће Г. министера Чеде Мијатовића, и уједно препоручујем се поштов. муштеријама из околине моје радње за посао *Берберско флизерски и хируршки* како у радњи тако и ван ње.

Са Особеним Поштовањем

Мито Деликладић
Бербер. Флизер,

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.
(пон. и утор.) 7,10

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 10. Апост. Ераст Д. Католички: 22. Цецилија.

Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·79
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црквн. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Уставни одбор. Ужи уставорни одбор, као што чујемо, за два три дана завршиће своје послове, т. ј. пројекат за нови устав. Најважнија уставна питања свршена су и постигнут је споразум, нека питања у којима се у неколико одбр. размимоишао, остављена су да их цео уставотворни одбор (шири) претресе и усвоји.

*

Општинска статистика. Ту скоро донели смо белешку о броју суђења у нашој општини за први девет месеци ове године. Ми ћемо гледати на крају сваког месеца да побележимо ове бројеве, држећи да ће они занимати наше читаоце, док не будемо кадри, као што смо намерни од нове године, да уведемо нарочиту рубрику за статистику целе наше престонице. Тако, сад смо у стању већ да забележимо, да је у октобру мес. ов. год.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

Кошчане лопте јуриле су лево и десно по зеленој чохи. Једно ме је изненадило, да кад год су се лопте сударише произведе су јак тресак, и тај се тресак убрзао у толикој мери, да сам се тргао и пробудио. Загонетка је одмах решена. Оно што сам држао да је тресак од лопте, беше постајана јака лупњава на мојим вратима. Скочио сам из постеље да видим, шта је и кад сам отворио врата, ко ће да улети у собу него мој тајанствени комшија Мешине, сав издрпан, кошуља на грудима сва здерана, гологлав и лице сво у крви. „За име Божије“ викнух. „Шта вам се десило?“

„Говорите лакше да вас не чују“ одговори дајући ми знак руком. „Ова моја рана на глави можда није Бог зна каква, али ме боли, па сам држао, да ће те ми је ви моћи превити, пошто сте ђак медецине.

Не проговоривши ни речи посадио сам га на столицу па сам му прегледао рану. Рана, као што је и сам казао, није била опасна, али је много крви истекло. У ствари кожа је била раздерана од уста до ува тако, да је на много места било голо месо. Тек што сам испрао и превио рану Мешине ми срдачно захвали: „Богами је умако без много штете,“ рече. „Велика вам хвала г. Годељу, веома сам вам обвезан. Молим вас немојте ником говорити о овој . . . овој малој неприлици — никоме. Опростите ми, што сам вас узнемирио, лаку ноћ.“

Баш ми је то лаку ноћ! Као да сам могао мирно спавати! Кроз моју главу врзло се хиљадама чудноватих мисли. Било је јасно, да је овај Мешине морао бити какав опасан разбојник, лопов, убица и по свима изгледима врло опасан човек. Сутра дан, дошао је опет к' мени, захвалио ми је још једном и позвао ме на ручак. Овако углађено понашање није ни најмање одговарало карактеру, који сам му давао, решио сам се и примио његову понуду. Кад сам ушао у кућу мога комшије, био сам се сав претворио у око и уво, али нисам могао ништа видети као ни чути, што би дало јачег основа мојој сумњи.

Наше је пријатељство од тога дана бивало све веће. Изгледало ми је, да г. Мешине баш жели, да се самном опријатељи. Чешће ме је звао својој кући, да штогод попијемо, а по подне у кафани Лероа играли би смо домине, да прекратимо време до вечере. Једно после подне, у јулу месецу, између пет и шест сахати док смо ми седели у кафани, дође некакав рђаво одевен човек, приђе хитно моме комшији и шапну му нешто на уво, што ја нисам могао чути. Мешине је одмах скочио на ноге и побледио. „Доћи ћу,“ рече. „Трчи и реци доћи ћу“ на што човек отрча, што је брже могао. Окренуо се мени пружио ми руку и рече: „Извините ме, г. Годељу, дужност долази на

било у општини 298 рочишта и 186 забрана.

*

Литерарно друштво. Колико се сећамо, у нас је постојало неко „уметничко друштво“. Ово и сад постоји можда у каквој архиви, јер и сад још има свога председника који није смењен, и сад има, свога подпредседника, свога секретара, они сви још и сад постоје — али друштво не постоји више. Шта је био узрок да овако једно потребно друштво пропадне није наше, да у једној белешци расправљамо, али свакојако није узрок то, што такво друштво није нама ни потребно. То друштво је обухватало у себе све гране уметности, те су му и чланови били из свију редова уметничких. Можда је и та разноврсност допринела што, да ово друштво не могаде да одговори својим позивима. Ако се са таквог искуства пошло онда је умесна и на своме месту мисао за коју смо чули да се појавила код неких београдских књижевника, да се у српској престоници образује чисто „литерарно друштво“. Такво друштво, можда би могло доцније да крене и какав књижеван лист, а његов рад би у главноме био у приређивању литерарних вечери, који је обичај са корисним последицама, почео у нас да се одомаћава.

Ми се радујемо, да се у нас један пут увидела потреба оваквог друштва, само би се још више радовали, кад би та мисао потекла од старијих наших књижевника, јер би то дало гаранције за сталнији рад и сигурнији успех овога друштва.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из Пирота нам пишу, да се је тамо, пре десетак дана осетио мали земљотрес. Потрес се најпре осетио код Црвене Реке, па се упутио у правцу ка Палаци. Ову белешку вадимо из приватног писма и жао нам је што за сад не можемо ништа опширније рећи о томе земљотресу, о његовој јачини и правцу, док се од свог нарочитог извештача, подробније не известимо.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Отварање Пастеровог завода.** Из Париза јав. под 14. о.м. по р.: Данас је отворен Пастеровзавод, и та је свечаност дала повода великим овацијама овоме чувеноме научењаку. У академији велике зграде беху се у естради сакупили многи академици, народни заступници и изасланици разних држава. Присуствовао је и турски поклисар а очекивало се да ће доћи и руски велики кнез Владимир, но није дошао У 2 с. дошао је, дочекан свирком марсељезе, пред. републике Карно са свима министрима, осим министра просвете Локроа, који је после дошао. Пастер је био тако ганут, да је своју узрујаност једва могао савладати. Први је говорио академик Бертран а за тим је професор Граншер нацртао историју Пастерова рада. По Граншеровом извешћу данас већ постоји 21 завод у којима се по Паст ровој методи предузима инокулација против псеће бесноће, између осталих, постоји и један завод у Бечу. Граншер је из, нео и то, за колико се је смањило умирање, од кад је Пастерова метода уведена. За тим је у говору напоменуо како су за подизање овог завода много допринели Елсашани а кад је споменуо, да је први инокулиран Елсашанин Мајстер, Пастер удари у плач.

Особито се није могао савладати, када је место њега његов син читао говор, у коме је нацртана цела борба Пастерова, док је продро са својом методом.

*

* **Изгорела црква.** 17 ов. мес. по нов. изгорела је црква у Подкићу у Хрватској. Ватри је узрок црквењак са своје нехатности. Изгорели су све црквене утвари и штета износи на 12.000 дин.

*

Прва жељезница у Хини. Од неколко година на овамо енглески инжињери, радили су на томе да подигну жељезницу у Хини, но им је то увек остајало без успеха. У последње време, покушали су и француски инжињери, како јавља китајски кореспиденат „Бриселског Курира“, и овога пута, имали су успеха, благодарећи великом заузимању вице-краља Пе-чили Лаг-хунг-Чанга и генерала Ченк-Ки Тонга. Прва хинеска жељезница дугачка од 6 километара, саједињиће Тјан-Цин са летњиковцем вице-краљевим. Сав материјал за жељезницу израђен је у француским заводима. Вагони на броју 6 за први воз којима ће се служити искључиво Ли-Хунг-Чанг и који су израђени у Лијону у фабрици Бировој, ући су унутра 80 сантиостара широк је цео вагон 2 м. 10 с., дужина им је 11 м. Унутрашњи украс је веле елеган али израђен по хинеском укусу, и у опште све и споља и изнутра раскошно направљено, од којих се нарочито одликују три за вице-краља и његову свиту, два за стражу и један за послугу. У првом; царском вагону, стоји златан царски грб; други је вагон из нутра сав искићен „царским цветом“ (то је у Кинеза цвеће, којим се не сме нико други у Кини китити сем цара) а трећи је вагон мебљиран европејски са намештајем из доба Луја XV-ог.

Одправљање ових вагона из Лијона задало је много мука, с тога што су се морале правити нарочите кутије од цинка за смештај истих вагона, да се не би покварили, па сем цинканих кутија још је сваки вагон био у две дашчане кутије. Ова прва кинеска жељезница са својим раскошеће, разуме се да неће донети никакве користи Китају, до те, што ће упознати Кинезе, са европском цивилизацијом, но Кинези ће и крај тога остати Кинези.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 9. Новембар 1888.

Крађа. г-ђи Ленки Илићки овд. удовици из авлије украђено је два пара папуча и један бакрач све у вредности 30 дин.

*

Самоубиство. Седмог тек. мес. у 10 сахати по подне, хотимично из револвера, убио се сам Тодор Херман каф. код жировног венца. Самоубиство констатовано је писмом које је Тодор оставио а и увиђајем полицијским и лекарским.

*

Притворени. Ноћас су притворени: Фрања Петровић калфа молерски, Мијаило Андрејевић из Алексинца, Марко Илић из Лешнице, Мијаило Мијовић калфа сајџиски из Крагујевца, Живојин Радоњић из Ивањице и Вељко Ристић из Пожаревца сви због скитње и Настас Николић таљигаш овд. због блуда.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Роза Хајоча из Аустрије, Марија Арсић овд. Катарина Мајер из Аустрије и Марко Антонијевић из Јакоцца сви због скитње, Коста Павловић берберин за опорочавање власти, Димитрије Тасић овд. због повреде Себастијан Торбаровић надничар због крађе и Благоје Јовановић због коцкања.

*

Нађено. код кафане „Краљева Гарда“ нађен је један кључ и троје прасади нађени су и налазе се код кварта врачарског.

Једна сребрна кашичица нађена је у кастриотовој улици и налази се код квар. палилулског.

Никола Попадила таљигаш нашао је један џак од 20 кила саге и један кључ је нађен и налази се у глав. полицији.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Тургењевљева дела. Ми смо у два три броја, пре једно месец дана, доносили белешке о томе, како се у наших издавача зачела мисао о издавању целокупних Тургењевљевих дела. Ми смо ту мисао пропратили и својим мишљењем а оставили смо слободне ступце и једном великом поштоваоцу Тургењевљевом, да изнесе и своје мишљење о томе, како и на који начин би ваљало и требало у нас издати Тургењевље ва дела.

Нами је мило што нам једна нова вест о тој појави, даје повода да проговоримо и опет о томе.

Можемо са радошћу јавити, да је заиста истинита вест о издању целокупног Тургуњева и да се најживље ради на томе. Како чујемо, дела ће се издавати оним редом, како су у оргиналу код Руса издата. Од ствари које су код нас већ преведене, одабраће се само оне, за које јамче аутор. преводиоца (као на пр. превод г. г. Саве Петровића, Др. Вучетића, Пере Тодоровића и. т. д.) све остало превешће се изнова, било преведена или не. Као што чујемо само уређивање издања и превођење поверено је г. Милованy Глишићy драматургу народног позоришта, о којег смо ваљаним преводима од увек били убеђени.

Из крају издања биће приложена до сад у нас, најопширнија биографија и студија Тургењевљевих дела и њиховог значаја по новију руску литературу. Израда ове студије биће поверс. једном од наших угледних књижевника и великог позноваоца савремене руске литературе а на по се позноваоца Тургењева.

Ми се овом и овако уређеном издању, можемо само од срца обрадовати, знајући колико је Тургењев у опште вредна лектира, која се оправдано у нас јако тражи. Првом згодном

прво место пре свега, морам вас оставити, сутра ћемо продужити игру.“

Био сам у ватри од љубопитства, да нисам могао сакрити на лицу израз незадовољства и у нади, да тајну откријем, бејах толико слободан, те му рекох, да ми је, жао што и ја не идем с њим. „Ех,“ рече „па зашто не? хајдемо, можда ће вас занимати.“ Веома сам се обрадовао, зграбио сам капу и јурнуо за њим из кафане.

II.

Кад сам пошао са г. Мешинетом, нисам ни помишљао да, ће овај поступак имати овако велики утицај у моме будућем животу. „Сад ћу бар дознати, шта све значи.“ говорио сам у себи дувајући и касајући низ улицу Расинову. Употребио сам реч „касати“ нарочито, јер сам га врло тешком муком могао стићи, како је журио напред и гурао све што би му на путу било, са таком званичношћу, а ишао је тако брзо, да је изгледало као да цео свет пропада, ако не стигне где је наумио.

Таман стигосмо до „Плас де л Одеон“ прођоше поред нас празна кола. „Хеј, кочијашу стани,“ викну Мешине и отворив врата рече ми, да уђем у кола. „Терај што брже можеш до Бр. 39 улице Леклус у Батињол.“ Викну кочијаш и скочи у кола. Кочијаш је псовао чувши даљину, ошинуо коње, окренуо десно и возили смо се пред Сене.

„Тако дакле идемо у батињол.“ Рекох што сам могао пријатније. Али на моје изненађење г. Машине није ми ништа одговорио, држим да ме није ни чуо.

Мешине се чудновато преобразио. Није био баш узбуђен, али је уснама мрдао, а обрве натуштио, изгледао је веома замишљен. Поглед беше управио у даљину и изгледаше као да решава некакав врло тежак задатак. Из цена је извукао грдну велику бурмутицу и једнако приносио а да није ни шмркао. Као што сам доцније увидео, то је била као нека мација. Мрзео је бурмут, па ипак је имао велику бурмутицу и употребљавао исту као и глумци на позорници. Кад год би му се што десило пријатно или непријатно, сва кад би бурмутицу извукао као бајаги да шмрче. Доцније сам се уверио, да је то чинио само за то, да са себе сврати пажњу гледалаца.

(наставиће се)

приликом ми ћемо проговорити опширније о општем значају Тургењевљевих дела у нас.

*

Народни борац, позната занимљива приповетка коју г. Глишић са руског превео у „Србадији“ 1882 године, излази кроз који дан у засебној књизи.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Кепец. У селу Злобину у Хрватској живи један кепец једва три стопе висок Стар је 20 год. и ове је године био пред рекрутном комис. Глава му је према телу несразмерно развијена, трбух велики и надут, а тело кржљаво, Тај је кепец прави идиота, игра као дете „лутака“ а једва зна и најобичније речи изговорити, као н. пр. „мајка“, „отац“.

—

* *Моћ навике.* Када је шпањолски краљ Филип III. ступио на престо, поднесу му министри на потпис списак за помиловање осуђеника. Између помилованих налазио се и један старац који је 47 година у четири ладна и узана зида робовао. Тамничар отвори врата и ослови га: „ти си слободан.“ Изненађен устеза-ше се испрва, али најзад устаде и клецајући пође неколико корачаји, а за тим први пут после 47 година пређе праг своје гробнице и тешком пређе преко степеница. Степенице, поље, двориште, све му се то учини неограничено. Тешком муком дође до дворишне капије и попе се на кола, која га чекаху да га кући одвезу; али га морадоше опет скинути, јер не могаше поднети трцкање кола. Повеђоше га лагано кући. Он се упути право улицом која његовој кући води, али кад дође на место — нема куће! На место ње подигнута је друга велика грађевина. Улице људи, све му то беше непознато. Једва нађе неког старца који беше код њега слуга. Он му тужним гласом исприча да је његова жена пре тридесет година од жалости умрла, деца у далеки свет отишла а и ближи рођаци помрли. Несретни старац замоли тада свога пратиоца да га оведе министру који предложио Краљу, да га из тамнице пусти. Он замоли министра да га натраг у тамницу врати, јер, рече му, да не може у непознатом свету живети. Министар беше тиме потрешен. Не могав испунити жељу, изради да он добије пензију а староме слуги нареди, да ступи поново у службу код свог старог господара. Обојица се настане у једној кућици ван вароши у којој дугогодишњи робијаш проживи још неколико година, никада и немислећи на друге људе.

—

ШАЛА

—

Већ је свршено. Милице моја, ја те не разумем, за што ти г. Пери никакво поштовање не указујеш. „Па шта то сад мајкице значи? Зар ми не рекосте да сте већ свршили, да се нас двоје узмемо.“

*

Није га још тужио. Пера: „Шта си платио за одело“.

Паја: „Не знам, Кројач ме није још тужио“.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 7 Новембар

кил	55685	Жита . .	10.90
„	2713	Сувих шљива	22·25
„		—— Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„		—— (Брашно леб. нес.	—.—
„		—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	3038	Кукуруза.	8·20
„		—— Кукуруз. браш.	—
„	1862	Јечам . . .	7·90
„	4759	Овас	7.90
„	825	Раж	7·—
„		— Мекиња. . . .	·—.—
„		—.— Криза . . .	—·—
„	295	Пасуља. . .	25 75
„	141	Орања. . . .	21.—
„	475	Кајмака . . .	130.—
„		—— Коре брезове. .	—.—
„	2900	Креча	3.20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда	—.—
„	993	Ђоја топљеног .	—·—
„		.— Сочива	—·—
„		— — Тумура. . . .	—.—
„	824	Кајмака . . .	137.50
„		—— Грожђа . . .	—.—
„	125	Сира.	87·50
„	1325	Свиња . . .	80.—
„		— кис. купуса . .	—.—
„		— кожа гов. . .	—.—
„	1252	Лука пр. . .	7.00
„		— Лука бела . . .	—.—
„		—— Арнаџика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„		— Вуне овче .	—.—
„		— Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

кит.	95050	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	—·—
„		— Комовице. . .	—·—
„	1950	Ракије меке. .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—·—
1	„	„ „ „	—·—
1	пар	Крава тешки „	—·—
„	„	„ „ „	—·—
„		Свиње мрша. до „	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	—·—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—·—
1	„	„ Јагњећи нови . .	·—
1	„	„ Јарећи	·—
1	„	„ Кавлака	·—
„	„	Зечији.	—·—
„	„	Козији.	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

—

Кила	270.000	Пшенице	9·—
„	7.000	Ражи	5·—
„	33.000	Јечма	6·—
„	6.000	Овса	5.—
„	2.100	Кукуруза зрио	6.—
„	2.500	„ браш.	10·—
„	12.000	Пшенично „	11·—
„	1.400	Пасуља	20 40
„	7.500	Кромпира	7·—
„	3.000	Куделье (тежине)	40·—
„	30.000	Креча	1·80
„	25.600	Црна лука	6.50
„	2.000	Орања	12.50
„	5.000	Грожђа	7.—
„	16.000	Паприке црв.	10.—

ОГЛАСИ

Кујна КОД ДВА СОКОЛА ИЗ-даје се од 15-ог ов. м под кирију. 3—3

КАТАРИНА НИКОЛИЋА

кројачица

Преселила се са станом и радњом Цариградска ул. бр. 6.

Осим ученица које желе учити кројење к шивење ж. рукавина прима и раденице.

Даје часове из кројења и ван куће. 1—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће складиште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 8—30

Моја досадања радња која је постојала преко од Ајдук Вељка пресељена је у улици стари телеграф бр. 14 у кући госпође Давидовићке.

Ј. Месарош
женски кројач.
5—6

На знање!

Јављам да сам се преселио код „Златне Лађе“ са станом и са лагумом, имам стара добра бела црна и Шилера вина на малу и велику количину са врло умереном ценом на продају, и има једна кобила са ждребетом на продају Обратити се потписаноме Милану Милосављевићу у истој кафани. 2—3

Г. СВЕТОЗАР ЂОРЂЕВИЋ БЕРберин, јављам поштованој публики који сам више година моју радњу управљавао преко пута од Пашона, а сада се налазим са радњом у улици два јаблана. 2—2

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (140)

„И то је учињено, Монсињоре!“

„Ех, па онда вам та сен није могла умаћи!“

„Тако сам исто мислио и ја, кад сам наредио да се поседне мост. На ону страну, куда сен нестаје, ја сам поставно једног одважног и врло јаког Жбира — Пијетра — а кад се се сен појавила на мосту, ја сам са мојим људима посео другу страну моста!“

„Па онда сте морали ухватити ту сен капетане!“

„И ја сам утврдо држао да нам на овај начин неће измаћи сен, Монсињоре, настави Бембо. „Сен дакле беше на мосту! Ми повикасмо да стане! Она нехте да стане! Ми смо претиси да ћемо пуцати! Она се није ни обазирала на то! У томе један од Жбира нанишани добро, и опали.“

„Па?“

„Куршум није погодио Сен. — У место ње пао је Пијетро! Сен је исчезла!“

„Онда је куршум промашио своју цељ!“

„Онај, који је пуцао, врло је добар нишанџија, Монсињоре,“ одговори Бембо. „Али Жбири тврдо верују да куршум не бије сен! Да је не може нико да погоди.

„Празноверица! Кажем вам, ништа више но празноверица!“ повиче Дандало! „Ја хоћу сам да се уверим о томе! А знате ли од куда долази та сен?“

„Знам, Монсињоре!“

„Онда ме водите тамо! Скоро је поноћ,“ рече Прокурато.

Бембо се поклони и пође са Дандолом у горње ходнике, где се обично појављује сен.

„А гору ли лампе горе у ходницима? упита Прокуратор.

„Чувари се строго придржавају прописа Монсињоре! Лампе гору свагда!“

Прочуратор и Бембо пођоше се уз степенице које воде у ходник где су апсане.

Стража поздрави Прокуратора.

„Јеси ли приметио што не обично?“ Упита Бембо стражара пошто су ушли у слабо осветљени ходник.

„Сен се још није појавила, капетане, одговори стражар.

„А одакле се обично појављује?“ Упита Дандоло.

„Тамо где су степенице,“ рече стражар, и покаже руком на једну страну, где беше ходник, који води мосту.

„Тамо да! Ено је Монсињоре, ено појављује се! рече лагано капетан Бембо.

Капетан је имао право! На крај ходника, тамо где су стражње степенице појави се некаква прилика, која беше увијена у некакво бело платно.

Дандоло је видио ту појаву.

„Похитајте брзо тамо и ухватите је!“ заповеди он стражи.

ДЕЧИЈЕ ЗАБАВИШТЕ

Да бих одговорила општој жељи виших породичких кругова, ја сам се одлучила, да у мојем женском заводу отворим од 15-ог ов. м. и дечије забавиште (Kindergarten) по систему професора Fröbel-а. У тој цељи ја сам се побринула за нарочиту и у том погледу испитану васпитачицу.

Поштоване родитеље, који су вољни своју децу овом забавишту поверити, молим, да их изволе уписати до наведенога времена.

Приступ и упис дозвољен је не само мушкој него и женској дечици, старој од три године на више. Предавања на српском и немачком језику.

7-ог новембра 1888.
у Београду.

УПРАВИТЕЉКА
ЈОЗЕФИНЕ БАУМАН
са станом спроћу књижаре А. Пурића

2—3

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

36—40

Стража послуша и похита кроз ходник.

Али сен је већ отворила врата — или се пак ова сама отворише незна се.

Кад су Жбири дошли до врата, сен беше већ на мосту.

Дандало сам пође мосту, али сен корачаше брзо преко њега, и нестаде је у ходнику са друге стране моста где врата беху отворена.

Прокуратор гледаше за њом љутито.

„Зар тамо нема страже?“ упита он.

„У оном ходнику са друге стране моста има тако исто стража, као и овде, Монсињоре,“ одговори капетан Бембо. „Али јл не верујем да ће они задржати Сен!“

Дандоно се врати кроз један мали ходник и оде у главни, где беху апсане.

Ту нађе једног чувара.

„Ви сте ми јавили да сен пролази овим ходником!“ рече му Дандоно. „Јесте уи је кад год задржали?“

„Ми тамничари никад не видимо Сен, Монсињоре!“ одговори чувар. „Али је ипак доказано да она улази у апсане, где се налазе осуђеници!“

„И то се све догађа овде, а нико не гледа нити види шта се ради?“ упита Дандоло.

„Али се Сен не може ухватити, Монсињоре!,‘ рече чувар.

„Мени паде на памет, Монсињоре, једна могућност, да се Сен ухвати,“ рече Вембо, који је дошао овамо. „Ја сам готов да покушам и то!“

„Врло добро, капетане! Надам се да ће вам испасти за руком, те да се једном дозна шта је у ствари,“ одговори Дандоно. „Ваша је дужност да то учините, а не сумњам да за то имате довољно храбрости, и ди ћате нам скоро објаснити шта је у ствари!“

„Али га тај покушај може стати живота.“ рече чувар.

„Ји видим да је код вас велика празноверица,“ рече Прскуратор. „Нико не сме да се усуди и да задржи ту тако звану сен, а то је само за то, што су два три покушаја испала у њену корис! Али биће за онога велика почасг, који стане не пут тој варилици.“

„Ја ћу покушати, Монсињоре, да то извршим!“ рече Бембо. „Надам се да ће ми покушај испасти за руком! Затворићу се у једну апсану, и ту ћу причекити ту Сен! Истина она не улази у сваку апсану, али ја ћу гледлти да је намамим да уђе тамо, где сам је, и тада ми неће умаћи!“

„Ваш је план врло добар капетане!“ Одговори му Дандоно. „Са тим покушајем учинићете да дознамо каква је та чудновата појава, дознаћемо како и на који начин она долази н одлази!“

„Ја ћу да примим на се улогу каквог апсеника и бићу тамо, одакле је побегла Едита Амалфијева, и где је је био ловац мртваца, који је по налогу високог Савета тројице понова пуштен у слободу,“ рече капетан Бембо. „Ако уђе сен у апсу где сам ја, онда неће више изаћи из ње, ја ћу је већ ухватити и то сигурно! Само на овај начин испашче ми за руком да дознам каква је то појава, што шета по мосту! А ја имам довољно храбрости да јој станем на пут.

(НАСТАВИЋЕ СЕ).

Власник Медијан и Кимпановић штампа Медијан и Кимпановић Очилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 220 Београд, Петак 11 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

†

Моме покојном мужу

БОРИСАВУ САНДИЋУ

трг. овд.

даваћу четрдесетодневни парастос у саборној цркви 12. о. м. у суботу у осам сати, што јављам пријатељима покојниковим.

9 новембра 1888 г.
Београд.

Супруга **Живана.**

Моја досадања радња која је постојала преко од Ајдук Вељка пресељена је у улици стари телеграф бр. 14 у кући госпође Давидовићке.

Ј. Месарош
женски кројач.

6—6

Јављам свима својим пријатељима и познаницима, да сам — од 6. овога месеца — ожењен.

9. нов. 1888. год.

Никодим Ј. Васић
писар министарства народне привреде

2—3

ЧАСТ МИЈЕ ОВИМ ЈАВИТИ поштов. муштеријама а нарочито становницима источног врачара и околине, да сам се са мојом вишегодишњом радњом, *Берберском флизерском и хируршком* постојећој на малој пијаци и тргазијама, преселијо у мојој сопственој кући на Енглезовцу до куће Г. министера Чеде Мијатовића, и уједно препоручујем се поштов. муштеријама из околине моје радње за посао *Берберско флизерски и хируршки* како у радњи тако и ван ње.

Са Особеним Поштовањем

Мито Деликладић
Бербер, Флизер,

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 11. Краљ Стеван Д.
Католички: 23 П. Клим. I.
Сунце излази: у 7 сах. 28. м.
залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро на лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду.

А) УМРЛИ:

8 Новембар 1888.

Благоје Станојевић опанчар.
Светомир Син Томе Стојадинов. Бакона.
Ангелина М. Петра Мартиновића.
Јаков Вуковић војник.

Београд, 9 Новембра 1888

Миле Димитријевић.
Марија кћ. Милана Стеванов. Носача
Василија кћ. Светозара Милојевића чиновника.
Мијаило Син Мите Стојковића кројача.

КУРС

Дукат	5 79
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министар. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министар. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министар. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Уставотворни одбор. Велики уставни одбор имаће у понедељак 14. ов. мес. седницу.

*

Дао оставку. Г. Манојло Ђорђевић Призренац, шеф прес-бироа у министарству спољних послова, дао је на своје звање оставку. Као што чујемо оставка му је прим ена.

*

Отпутовао. Као што чујемо, г. Јован Ђаја, начальник министарства просвете и црквених послова, отпутовао је на страну, да прегледа неке заводе у којима се израђују школска у ила.

*

Накнада. Као што чујемо г. Министар просвете је досудио 7000 динара Народноме Позоришту, у име накнаде, што ће позориште за време велике скупштине и садањих предходних спрема, изгубити. Истина мала накнада, али ако се тим бар може да истерају плате глумаца, за увар је.

*

Јавна предавања на Великој Школи. У недељу 13. ов. мес. држаће г. професор Милан Андоновић, јавно предавање у сали Вел. Школе „О Космосу“. Том приликом ће г. Андоновић изложити на углед Космоска тела (Меркур, Венера, Марс, Јупитер, Сатурн, репатице звезде и т. д.) заједно са звезданим небом у верним и дивним сликама величим до на два метра у пречнику. Слике ће производити Сциоптиконом, нарочитим апаратом за очигледну наставу. Почетак предавања ја тачно у 5 часова. Улазнице

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од **Е Габорија**
ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

НАСТАВАК.

Коњи су непрестано јурили, прешли смо преко опасне улице Кличи-булевар и окренули у улицу Леклус и стали пред нумером, која је наређена. Пред нумером 39. било је двеста триста људи, који беху испружили вратове, зинули и очекиваху, да што чују. Њихово љубопитство беше толико велико, да нису обраћали пажњу на опомене жандарма, који се шетаху испред њих вичући „крећите се, даље даље!“

Скинули смо се с кола и упутили се кући гурајући се кроз гомилу, и бејасмо још неколико корачаји од куће № 39, кад нам заповедише, да идемо натраг. Мој друг измери жандарма од главе до пете па се гордо у пуној мери исправи и рече.

„Зар ме не познајеш? Ја сам Мешине и овај млади господин (показао је мене) иде са мном.“

„Молим вас, извините, господине,“ промуца жандарм салутирајући војничком тачношћу. „Нисам вас познао — нисам знао — молим изволте напред.“

Прешли смо преко прага, у ходнику је била крупна средовечна жена, са лицем црвеним као паприка, нешто је говорила гомилици кирајџија, који су припадали кући. Морала је бити газдарица или вратарка.

„Где је?“ викну осорно Мешине, да би њено брбљање прекинуо.

„На трећем спрату, господине!“ на трећем спрату, врата на десно. Ох! господине, каква несрећа! У кући као што је наша! Па још тако добар човек!“

Нисам више ништа могао чути, јер је г. Мешине већ скочио уз степенице, скачући по четири степена од једанпут, а ја за њим, душа ми већ беше дошла у нос, да не могу дисати. На трећем спрату врата на десно беху отворена. Ушли смо кроз ходник, прошли собу за ручавање, салу и најзад ушли у спаваћу собу. Кад бих хиљаду година живео, не бих могао заборавити овај призор, који сам видео. У овом тренутку могу себи сваку и најмању ситницу да представим.

Два човека беху се наслонила близу врата. Један је имао трообојну пантљику, то беше комесар полиције, други испитни судија. Младић, који је мора бити писар судијин, писао је нешто за столом, а на поду лежало је тело — тело малог, седог старца, који је са испруженим рукама лежао на леђа, у црној усиреној крви.

У страху стајао сам као укопан, толико сам био ужаснут, да сам се на врата наслонити морао, да бих се на ногама одржао. Па ипак као сваки од мога заната, знао сам, шта је то смрт. Био сам навикнут на све ужасне појаве, које су посведневне појаве било у болници било у школи, али ово је први пут, што сам се нашао пред убиством. Јасно је било, да је убиство извршено.

стају 50 пара дин., а могу се добити у књижарницама: В. Валожића, П. Ђурчића, А. Пурића и Ј. Аћимовића и код домаћина Вел. Школе.

Предавање ово биће у корист сиротних ђака Вел. Школе. Добровољни прилози примаће се са благодарношћу.

*

Споразум. Прошле среде у вече београдски либерали држали су скуп на коме се решавало како ће се либерали држати при изборима посланика за велику народну скупштину. Мишљења су била подељена и то: један део био је за то, да либерали гласају заједно с радикалима, и ово је мишљење усвојено али тако, да од сваке странке буду по четири кандидата. Други многи већи део био је за то, да се истакну само либерални кандидати. Ово последње решење је донесено само због ауторитета г. Ристића. На том скупу било је говора и о понашању либералних првака који и својим понашањем одбијају „млађе снаге". Вођ либералне странке одговорио је, да либерали никога неће да мите, на што су му неки говорници одговорили да то није мењање већ тактично понашање, а либералној странци треба младих снага, јер их нема, а оно их понашањем својих вођа одбија.

*

Отпутовао. Секретар министарства спољних послова и заступник благајника, г. Јав. Русидес, отпутовао је у Трст, да прегледа рачуне тамошњег српског почасног конзула, пошто је тамо сада постављен сталан конзулат.

*

Забава. Забава за коју смо јавили да ће бити у суботу 12. ов. мес. у сали код „Хајдук Велка", а у корист једног сиротног великошколца, одгођена је за неко краће време, с тога што се имају да посвршају велике припреме, које се за исту чине.

*

Гласачки спискови. Као што чујемо, гласачки спискови за велику народну скупштину, дати су у штампу и штампани раздаће се грађанству. Ово сматрамо за врло умесно, јер ће тако моћи сваки грађанин да види под којим је бројем заведен а и то, да ли има право гласа. Само би било врло згодно, кад би ти спискови били што пре готови и растурени.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Нереди. Као што чујемо, у Драгачеву и Лесковцу били су „озбиљни" нереди због избора повереника, али, како се говори, ти су нереди угушани и сад је тамо све у реду и миру и избори повереника у колико нису били извршени, свршиће се без икаквих препрека, ма с које стране било.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Пожар у Загребу**. 4. ов. мес. био је у Загребу доста велики пожар. Пожар није нанео тако великих штета али је у пламену изгорела свастика кућњег газде Амалија Конецка, старица од 70 година.

* **Катастрофа код Боркија**. Цар Александар издао је налог мађару дворском руском сликару Зичију да изради већу слику, која ће приказивати несретни догађај код Боркија. Слика та биће смештена у зимском двору царском.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине", доносе указ, којим се на предлог заступника министра финанија, министра иностраних дела, поставља: за контролора прве класе царинарнице пиротске, Јован Филиповић, контролор исте класе царинарнице шабачке, по потреби службе; за прегледача робе царинарнице београдске друге класе, Иван Марковић, царинник пете класе царинарнице рашке; за прегледача царинарнице врањске треће класе, Петар Степанчић, прегледач четврте класе царинарнице београдске; за царинника пете класе царинарнице рашке, Михаило Милић, прегледач четврте класе царинарнице врањске; за царинника јагодинске царинарнице треће класе по новом, Никола Стевановић, царинник текијске царинарнице четврте класе, по новом; за царинника друге класе по старом царинарнице текијске, Васа Кнежевић, царинник исте класе царинарнице јагодинске, по потреби службе; за прегледача друге класе царинарнице смедеревске, Божа Поповић, помоћник благајника царинарнице београдске; за помоћника благајника царинарнице београдске треће класе, Милутин Милановић, прегледач четврте класе исте царинарнице; за прегледача друге класе царинарнице београдске, Андреја Живадиновић прегледач исте класе царинарнице смедеревске, по потреби службе; за прегледача друге класе царинарнице београдске, Стојан Карабелић, царинник јаворски пете класе; за царинника јаворског пете класе, Ђорђе Радуловић прегледач четврте класе царинарнице београдске; за прегледача, треће класе царинарнице београдске Светислав Јевтић, прегледач исте класе царинарнице крагујевачке; за прегледача треће класе царинарнице крагујевачке, Јован Петровић, прегледач исте класе царинарнице београдске, за царинника мокрогорске царинарнице пете класе, Вукоман Алексић, надзиратељ састанка Шепачке Аде у пензији; за прегледача робе царинарнице нишке треће класе, Петар Поповић, царинник мокрогорске царинарнице шесте класе, по старом; за прегледача друге класе царинарнице шабачке Арса Јосимовић, прегледач треће класе царинарнице нишке; за вапредног писара друге класе царинарнице љубовијске, а да врши дужност царинника исте царинарнице, Коста Матић, прегледач треће класе царинарнице шабачке; за прегледача пете класе царинарнице шабачке, Петар Стојадиновић, прегледач робе исте класе царинарнице београдске, по потреби службе; за царинника пете класе царинарнице брзопаланачке, Васа Рајковић, прегледач треће класе царинарнице београдске, за прегледача треће класе царинарнице београдске, Бато мир Поповић, царинник пете класе царинарнице брзопаланачке, по потреби службе, и за прегледача робе треће класе царинарнице београдске, Таса Спиридоновић, порезник четврте класе за варош Ужице и срез црногорски, по модби.

—

Исти број доноси указ, којим се на предлог министра просвете и црквених послова а на основу члана 7-ог закона о уређењу Главног Просветног Савета, постављају се редовне чланове Просветног Савета: Јован Ђорђевић проф. Велике Школе; Сима Лозанић проф. Велике Школе; др. Никола Ј. Петровић директор II-е београдске гимназије; Ђура Козарац директор I-е београдске гимназије; Љубомир Ковачевић проф. београдске учитељске школе; Живко Поповић проф. београдске реалке; Милош Миловановић проф. београдске учитељске школе; Милан Недељковић проф. Велике Школе; и др. Љубомир Недић проф. Велеке Школе, а уједно доносе и претпис, г. Министра просвете и црквених послова, на основу члана 8-ог закона о уређењу Главног Просветног Савета, за годину дана, ова лица: Петар Живковић директ. и проф. ужичке реалке; Михаило Михаиловић прив. београдске гимназије; Михаило Марковић директ. и проф. нишке гимназије: Милош Давидовић директ. и проф. крагујевачке гимназије; д-р. Војислав Вакић, управитељ и професора београд. учитељске школе: Димитрије С. Јовановић директ. и проф. пожар. гимназије; Живан Живановић директ. и проф. пиротске ниже гимн.; Јован Миодраговић, управитељ и проф. нишке учит. школе; Ђорђе Станојевић проф. војне академије; Фирмилијан Протосинђела проф. богословије; Момчило Иванић проф. II-е београдске гимн.; Стеван Предић проф. I-е београдске гимн.; Миливој Симић проф. београдске ниже гимн.; др. Милан Јовановић лекар општине београдске; др Светозар Анастасијевић лекар окр. ваљевског; др. Милан Васић лекар окр. ћупријског; Јанко Караматић учитељ из Шапца; Коста Петровић учитељ из Београда, и Михаило Ризнића из Ниша.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 10. Новембар 1888.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Јозеф Храбовски касапин, овлаш. због недоласка на позив власти, Ђура Браничевић из Гостића, Мијаило Јовановић из Параћина, Живојин Радоњић из Ивањице и Мијаило Андрејевић из Алексинца сви због скитње; Коста Николић каф. што је пуштао стоку да по улици тумара, Иван Радовановић каф. за отворену радњу после прописаног времена, Паја Петковић кафеџија из новог селишта, што су држали балове без дозволе.

*

(*Нађено*). Нађена је једна мушка кључа и налази се при кв. дорћолском.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Обућар Наполеона I. Наполеон у опште није много полагао на одело, па ни онда када је царем постао. Он је обућу за се дао правити код истог обућара, код кога му је правио док је био као ђак у војној академији, а када је тај стари обућар умро, наследи Наполеона као муштерију његов син.

Једнога дана позове младога мај-

Мање узбуђен од мене, мој комшија уђе слободним кораком.

„Ах, то сте ви Мешине" рече комесар полиције. „Жао ми је, што сам за вас послао."

„А као зашто молим вас?"

„Зато, што нам ваше искуство неће требати. Знамо кривца. Наредио сам и ваљда је већ до сад ухапшен."

Изгледало је као да се Мешине изненадио. Извадио је из џепа бурмутицу и као повукао два-три пут па онда рече:

„Тако дакле, знате убицу."

Иследни судија одговори: „Тако је, знамо га извесно. Кад је убиство извршио, убица је утекао, држећи да је убијени са свим мртав. Али је провиђење будно . . . . Старац је још дисао. Сабрав сву снагу, умочио је прст у крв, која му је из ране текла и тамо на патосу написао име убице и тиме га предао људској правди . . . Погледајте сами."

Чим сам то чуо, погледао сам на патос, нарочито на једну орахову даску на којој крвљу беху исписане речи **Монис**, писмена беху написана рђаво али читко. „Дакле?" упита Машине лаконично.

„Дакле," настави комесар полиције. „Ова слова представљају два слога имена Монистрол, а то је име сестрића убијеног човека —сестрића, кога је он веома волео."

„Врага" рече Мешине.

„Не верујем," рече иследни судија, „неверујем, да ће несрећник одрећи, да је извршио убиство. Ова су писмена јак доказ противу њега. Осим тога он је једини, који би се тим користити могао. Он је наследник овога старца, који, како, чујем, оставља грдно више богатство за собом. Шта убиство је прошле ноћи извршено, и једини који га је посетио био је његов сестрић, који је, како вратарка каже дошао у девет сахати, а отишао после пола ноћи.

„Јасно је дакле" рече Мешине „јасно као дан. Тај Монистро мора бити права будала," а слегнув раменима запита: „Да није што украђено, да није разбио маштогод да завара траг?"

„До сад" одговори комесар „нисмо приметили ништа. Као што велите, тај несрећник није баш толико вешт. Чим га ухапсе, признаће све." Затим је повукао Мешинета уз прозор и полако му говорио, док се судија окренуо и издао неке наредбе писару.

III.

Што се тиче моје радозналости о Мешинету, ја сам се задовољио. Хтео сам знати, чим се мој комшија бави и сада знам. Био је на просто детектив. Све његово чудновато кретање — често одлажење од куће по неколико дана, доцно враћање, честа промена ношње, његово изненадно нестајање, страховање његове жене, па и сама рана, коју сам превио, све је то било објашњено. То је сада било од мале вредности.

(наставиће се)

стора Наполеонов слуга да узме ме-
ру за нове панталоне.

„За Бога! Како ћу ја изаћи пред Његово Величанство“? упита овај слугу.

„Па, у високом шеширу, црним панталонама до колена, црном фраку и с мачем!“ научи га овај, што млади обућар учини, па се упути у двор. Тамо га одма пусте у царев кабинет.

„Ви нисте обућар, који за мене прави обућу!“ ослови га цар одма на уласку.

„Нисам, Ваше Величанство! То је био мој отац!“ одговори обућар отежући.

„Па зашто није он дошао?„

„Он је умро!“

„То је врло хрђаво! — Колико ћу морати код вас плаћати за панталоне?“

„Осамнаест динара!“

„То је много!“

„А, Ваше Величанство може и скупље добити!“

На тај наивни одговор цар се насмеја и пусти га да узме меру. Шешир који је обућар држао под пазухом испадне му баш кад је хтео меру узети, сагнувши се да њега дигне сплете се о мач који му тада дође између ногу и падне на патос колики је дуг. С највећим задовољством царевим он је своју цељ постигао и меру узео, али тек онда, када је шешир и мач на страну оставио.

„Кад будеш у будуће долазио да узимаш меру немој носити и мач!“ рече му цар, а кад је сметени обућар већ пошао он још викну: „Немој да правиш панталоне од 18 динара — упамти добро!“

ШАЛА

— Учитељ: Зашто ми молимо Бога за сваки дањи хлеб, а не за недељни, месечни, или чак за годишњи.

Ђак: Јер би се иначе уплеснивио.

—

Учитељ: „Кажите ми, децо, зашто траје поштење најдуже?“

Ђак: „Јер га нико не употребљава“.

—

— Неки учитељ рече у љутини своме ђаку који није знао лекцију: „Да није мене, ти би био највећи магарац на свету!“

—

— Уочи нове пове године завршила је нека учитељица школу овим речма: „Желим вам да од ове године будете вреднији и бољи, него што сте досад биле.“

„Хвала“, рече нека мала девојчица, „желимо такође!“

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 8. Новембра 1888.

		Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница				20,000000 —			
Акције		20.000000 —					
Привремене акције				10,000000 —			
Акционари		7,500250 —					
Банкноте у теч. у злату (привр. и стари)	149,850 —			15,071260 —		— 6000	—
„ „ „ „ среб. (привр. и стари)	2.970850 —					— 27820	—
	11,950560 —					+ 118390	—
Благајна у звечећем новцу у злату	3,019520 12					+ 42840	25
		7,484484	43				
„ „ „ сребру	3,889942 34					+ 612	93
Стране вредности и салда страних кореспондената	575,021 97					+ 5095	18
Лисница у злату	808 949 —	3,990584	05			+ 4100	—
„ сребру	3,181635 05					+ 48897	65
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490526 —	3.900488	—				
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,409962 —					— 980	—
Текући рачуни домаћих новчаних завода		2,173415	98			— 5235	50
Менице за наплату		20,703	86			— 5833	94
Кауције		148,480	—				
Полагачи кауција				148,480 —			
Оставе просте		229,800 —					
Остављачи простих остава				229,800 —			
Оставе по текућим рачунима		2,770382	06				
Остављачи по „ „				2,770382	06		
Резервни фонд				20,847	68		
Вредности резервног фонда		16,727	25				
Положене акције српске Народне Банке							
Полагачи акција „ „							
Разни рачуни		36739	52				
Обавезе по текућим рачунима				31,285	41	+ 471	85
		48.272055	15	48.272055	15		

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (141)

„Уверен сам о вашој оданости, а знам да сте сигуран, и вешт,“ рече он. „Не заборавите да охрабрите све жбире — у исто време пазите да нико не дозна ваш план!“

Дандоло оде из ходника. Бембо га отпрати до степеница.

Кад је Дандоло изашао, врати се капетан Бембо натраг. Он нареди све што треба, и пошто је све свршио оде из Палате, јер је знао да ове ноћи сен неће изалазити.

Сутра дан у вече, неколико Жбира доведу капетана Бемба као апсеника, и затворе га у једну апсану. Он беше обучен у цивилно одело, како би му план сигурније испао за руком. Он је изгледао као и сваки други апсеник, а по његовом налогу, тако се за њиме и поступало.

Пошто су Жбири увели Бемба у ону апсану, где је била Едита Амалфијева, тамничаар закључа врата и остави кључ тамо, где обично стоји. На крај ходника беше намештена једна даска са чивијама. О овим чивијама на даски, беху обешени сви кључеви од апсана.

Сад је требало да буде пажљив и да чека на Сен.

Бембо је био љубопитан да ли ће доћи Сен, јер су сви знали, да она често долази у ову апсану, где је он био. На тај начин и испало је Едити Амалфијевој за руком да побегне. Она је пошто по то хтео да дозна, како сен долази у Палату и како одлази из ње.

Бембо седне на кревет, и очекиваше шта ће да буде.

Сахат за сахат пролазаше, а сен не дође.

И сусра дан оста Бембо у истој апсани, али у исто време нареди да му се јави чим сен дође на мост.

Чим му јављше да је Сен на мосту, он брзо пошаље једног стражара на други крај моста, и изађе на поље, пошто Сен није дошла у ову апсану.

Бембо изађе у ходник, у коме су Жбири видили Сен. Он дође баш кад треба. Сен није отишла на мост, него је ишла ходником, и кад дође до једних узаних степеница, које нису биле осветљене, сиђе доле.

Не чекајући ни тренутак један Бембо повиче да Сен стане.

Нико ништа не одговори, нити Сен стаде.

„Дајте буктиње овамо,“ повиле капетан, јер је сен исчезла у мраку.

Неколико чувара отрчаше на разне стране, да што пре изврше наредбу капетана Бемба. Брзо се донесу буктиње.

Међу тим је Сен сишла низ степенице и кад је Бембо са носиоцима буктиња сишао доле није ништа нашао. Бадава је тражио на све стране, узалуд је обилазио сваки кутић.

(НАСТАВИЋЕ СЕ).

ХОТЕЛ СЛАВИЈА

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ЗИМЊЕГ САЛОНА

у вези с јавним предавањем, у корист сиротних ђака из српских покрајина ван Краљевине у недељу 13-ог Новембра 1888. год.

У идућу недељу, 13. нов. отвориће се свечано нов, простран богато декорисан и веома лепо и укусно украшен зимски салон у Гранд Хотелу „Славији“, на Врачару.

Ово свечано отварање биће спојено с разним отменим забавама, тако да ће поштовани посетиоци цело вече провести веома пријатно.

МУЗИКА ЋЕ ЦЕЛО ВЕЧЕ СВИРАТИ
најодабраније српске и стране комаде

Око 8½ часова држаће г. Пера Тодоровић началник мин. привреде говор „Народно школовање“ у корист сиротних ђака који зарад школовања долазе у нашу престолницу из разних српских покрајина ван Краљевине.

Биће лепих декламација од наших познатих декламатора.

Две отмене београдске госпођице свираће наизменце на гласовиру.

Око поноћи биће извлачење лутрије где ће се у корист поменутих сиротних ђака изиграти два лепа питома срнчета (мужјак и женка) који ће се давати пред публику и предати ономе ко их добије.

НУМЕРЕ МОГУ СЕ ДОБИТИ У „САВИЈИ 1 дин. КОМАД

За тим настаје игранка

Почетак у 8 часова у вече.

(БЛИЖИ ПРОГРАМ НА САМОЈ ЗАБАВИ)

Улазница — добровољни прилог у корист поменутих сиромашних ђака. Поштована господа и госпође који не би могли лично доћи на ову забаву, умољавају се да по могућству пошљу свој прилог. И најмањи дарак прима се с благодарношћу. Прилоге треба слати г. Пери Тодоровићу, начелнику, а у своје време поднеће се о свему јаван рачун.

Београд 10-ог новембра 1888 год.

С поштовањем

Миленко Марковић

УГОСТИТЕЉ КОД „СЛАВИЈЕ“

Власник Медецијан и Кимпановић Штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

И 75

БРОЈ 221 Београд. Субота 12 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

КО ЗНА **ЕНГЛЕСКИ И СРПСКИ** може добити место за тумача. Нека се јави код рударског друштва. Урошева улица број 4. 1—2

ПРЕСЕЛИО САМ СЕ СА радњом кројачком у кућу г. Алексе Недовића, у улици кнез Михаила.

Молим моје поштоване муштерије нека ме изволе и у будуће посећавати као и до сад.

поштоваоц публике
Милош А. Вујић кројач.
код златне игле.

Јављам свима својим пријатељима и познаницима, да сам — од 6. овога месеца — ожењен.
9. нов. 1888. год.

Никодим Ј. Васић
писар министарства народне привреде

2—3

ЧАСТ МИЈЕ ОВИМ ЈАВИТИ поштов. муштеријама а нарочито становницима источног врачара и околине, да сам се са мојом вишегодишњом радњом, *Бврберском флизерском и хируршком* постојећој на малој пијаци и теразијама, преселијо у мојој сопственој кући на Енглезовцу до куће Г. министера Чеде Мијатовића, и уједно препоручујем се поштов. муштеријама из околине моје радње за посао *Берберско флизерски и хируршки* како у радњи тако и ван ње.

Са Особеним Поштовањем
Мито Деликладић
Бербер, Флизер,

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 12. Јован мил. Нил.
Католички: 24. Јован златоуст
Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат . . .	5 79
Наполеон . . .	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Депутација. Прекјуче је дошла у простоницу велика депутација из Драгачево, које ће да изађе пред Његово Величанства Краља, да лично престави стање у Драгачеву.

*

Одбор општински држаће данас у 5 часова по подне редовну седницу, са овим дневним редом:

1.) Избор одбора за финансирање нови будући водовода; 2.) Извештај о кантарији; 3.) Молба Марије Алексићеве удове, да јој се уступи под закуп право чишћења димњака; 4.) Предлог тројице одборника за повишицу награде стенографима; 5.) Тражење г. министра просвете да се набави локал за дечије забавиште; 6.) Акт управе дувана да јој општина уступи један део свога земљишта за подизање причекаонице за раденике; 7.) Избор стручњака за преглед и оцену израђених предмета за војне потребе; 8.) Лицитације за набавку гаса и фењера.

*

Из уставотворнога одбора. Као што смо јавили ужи уставотворни одбор, коме је поверено да изради нацрт устава, радио је непрекидно на томе послу; често под Високим Председништвом Његовога Величанства Краља, и успео је да испита све елементе, који треба да уђу у устав. Па пошто је у свима начелним питањима међу члановима ужега одбора постигнут споразум, то се приступило и саставу самога нацрта устава. Одбор ће овај задатак свршити у току идуће недеље, а за тим ће се отпочети претрес тога нацрта у целокупном уставотворном одбору.

*

Бирачки спискови. Данас су растурени по вароши штампани азбучни спискови бирача, који имају право гласања на предстојећем избору за велику народну скупштину. Они грађани, који нису у списак уведени а плаћају 15 дин. непосредне порезе, могу примити код општ. Суда да их у списак уведе и тако користе својим грађанским правом.

*

Тингл-Тангл-ови. И писано, Боже и прављене демонстрације и полиција „узимала на себе“ да с њима сврши и ништа, и опет ништа и — апсолутно ништа! Оно има безобразлука, има и већих, али ово је превршило

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИЦОВЕТКА
од Е Габорија
ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Много ме је сада мање интересовао Мешине него ова појава, која ми је била пред очима. Сад сам већ дошао са свим к себи и испитивао сам све око мене са највећом љубопитљивошћу. Како сам стајао близу врата, то је цела соба била пред мојим очима. Кад о каквом убиству по новинама пише онда се обично претерује о нереду у соби. Овде је било са свим противно. Све је било на свом месту. Постеља и завесе беху најбрижљивије намештене, дрвенарија се светлила од велике чистоће. Нагађање комесара полиције и иследног судије, да је убиство извршено у времену, када се старац спремао да легне, морало је бити правилно. Доказ је намештен кревет, ноћна кошуља и капа. На столу уз постељу беше чаша шећерне воде, кутија палидрваца и вечерње новине — „Patrie.“ На столу је био масиван бакарни светњак и свећа, која је осветљавала убиство, са свим је изгорела. Убица је утекао, а није ни свећу угасио.

Ово сам све приметио при првом погледу. Изгледало је, као да су моје очи вршиле дужност фотографског апарата, и слике из убиства излазиле су као, на за то спремљено стакло и то са таком тачношћу и чистоћом, да бих данас могао нацртати спаваћу собу старца из Батињоле, а да не пропустим ни најмању ситницу — па ни сам запушач са зеленим воском, који је лежао на патосу испод писаревог стола. Нисам знао, да сам имао толику снагу за посматрање, — да надвладам овај изненадни догађај у тренутку, када сам био толико узбуђен, да нисам могао анализирати осећаје и упечатке моје.

Са свим је чудновато, али ме је обузела нека чудновата неодољива жеља. Осећао сам, као да ме нешто у пркос привлачи испуњеном мртвом телу, које је лежало на патосу. Испрва сам се одупирао том нагону, али је он надјачао моје осећаје тако, да сам морао попустити и приближити се телу. Да ли је когод моје присуствовање приметио? Не верујем. Свакојако бар нико није обратио пажњу на мене. Г. Мешине и комесар још су се у крај прозора разговарали, а писар је читао лагано протоколе извђаја. Све је ишло у моју корист, а мене беше опет спопала као нека грозничавост, да нисам ни примећавао, шта се око мене збива. Под овим утицајем нисам ни осећао присуство осталих званичника и радио сам са свим, као да сам био сам и слободан, да радим, што год сам хтео. Зато сам и клекнуо поред леша, да га на тенане и озбиљно прегледам. Нисам ни помишљао на то да ме комесар или судија могу запитати: „Хеј шта ви ту радите?“ Понашао сам се онако, као да сам требао извршити неку, Бог зна какву, важну дужност.

Сиромах старац изгледаше, да је имао

сваку меру! — Ми се, у опште, нерадо бавимо тим стварима, нерадо претресамо, коментаришемо догађаје у престоници, али и нама, којима тече у жилама тако блага, као млеко, крв, — узбуркала се, па не можемо више да издржимо. Ево, ми се из свег гласа јадамо да је ово уникум — безобразлука. За бога, престоница! наша рођена престоница — па такав скандал! Ужасно, просто, ужасно! — Ама, ко, ко? — О, брате, па тинг-тангл, „култур-трегери“, — да ко други. Не, ми не можемо даље да издржимо, хоћемо теби свете, нацијо, да кажемо шта је све то па сама расуди. Знаш ли ко су ти људи? То су они што се по бечким кнајпама из свег грла деру, што им је уз сваки стих рефден: „глуп си као Словен!“ — ето, ти исти, с тим истим програмом данас се деру у „кафани код Позоришта“; у нашој рођеној земљи, нашој престоници грде, исмејавају Словене, онако исто као што их горе, пред Бечлијама, грде. Ето ти, српски свете, ето полицијо, радите предузимајте штогод, ово више не може да се издржи. Ово је, од нас уздржљивих, ваљада најблажија опомена коју смо икад истакли.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

Изборна кретања. Из *Шапца* јављају да су се тамо сложили за идуће изборе либерали и радикали.

—

Из *Ћуприје* јављају, да се тамо воде преговори за фузију међ' либерала и напредњака за истицање заједничких кандидата.

—

Из *Ниша* јављају о преговорима који се воде међ либерала и радикала о истицању заједничких кандидата.

—

Из многих нам места јављају о споразумима. На највише места постигнут је споразум међ либерала и радикала и на много места, остала је свака партија за себе да гласа.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Осамдесет година у лудници**. Ових дана умрла је у Макаратској лудници бароница Луцевти у 103-ој години свога живота, од којих је равно осамдесет провела у лудници. Пре 85 година полудила је због несретне љубави, и породица држала ју је 5 год. код куће, али кад јој није било помоћи преда ла ју је у лудницу у којој је и скончала. На самртној постељи помињала је непрестано име свога љубавника.

—

* Пре кратког времена послала је Грчка влада једну мраморну стену дворском владару Шуберту у Дрезди да изради од ње споменик песнику и преводиоцу грчких песама Виљему Милеру, који ће се подићи у Десави његовом месту рођења.

—

Француске фабрике оружја. Недавно смо донели једну депешу, која јавља да су у Француској изгореле државне фабрике оружја, у Шалро-у. Француска је сад купила радионице у Сент-Етијену за цену од 1,300.000 динара и влада је одмах продужила фабрикацију Лебловин пушака. Овог часа ради у новој радионици 8800 раденика, но тај ће се број сад тако умножити, да ће се до конца ове године правити дневно 900 до хиљаду пушака.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Јучерање „Српске Новине“, доносе указ, којим се на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, решава: да се порезнику I-е класе за варош Крагујевац, Милији Лазаревићу уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

—

За тим доносе указе, којима се на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, а у договору са државним саветом решава да се

општинама велико-градишкој, у срезу рамском, округу пожаревачком; дубачкој, у срезу козничком, окр. крушевачком, пепељевачкој, у срезу и округу крушевачком, галибабинској, у срезу сврљишком, округу књажевачком, самариновачкој, у срезу прокупачком, округу топличком, купачкој у срезу и округу крушевачком, коњушкој, у срезу темнићском, округу јагодинском, општини кремањској, у срезу златиборском, округу ужичком, каменичкој, у срезу подгорском, окр. ваљевском, да могу од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирезе уз оба полгођа ове 1887/8 рач. год. и тим новцем подмирити расходе по буџетима својим састављеним за исту рач. год.

—

Одобрава се општини вар. Ниша, да се може на лично јемство својих грађана задужити код привилеговане Народне Банке или на ком другом месту, где нађе најповољнији зајам, са 40.000 дин. па тај новац да употреби на подизање нове суднице у средини својој, и да га одужи са интересом у року од четири године из својих редовних прихода.

—

Исти број доноси указ којим се на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, постављају: у управи топчидерске економије: за управитеља друге класе, Милан Р. Антић, секретар треће класе шумарског одељења министарства народне привреде; и за писара четврте класе, Илија Кремић, писар пете класе исте управе. У управи државне ергеле: за помоћника треће класе, Радомир С. Бојић, рачуновођа треће класе исте управе; за писара четврте класе, а да прима плату из плате рачуновође и његову дужност да врши, Илија Миливојевић писар пете класе министарства народне привреде. У министарству народне привреде: за секретара треће класе шумарског оделења, Коста Ђорђевић, помоћник друге класе управе државне ергеле; и за писара пете класе, Живојин Илић практикант истог министарства.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 11. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Љубомир Обреновић бивши наредник из Крагујевца због пијанчења, Сава Ђурић из Лике због прошње, Живко Марковић слуга и Ђорђе Маринковић терзија из Г. Црнућа због скитње, Мијаило Мајер надничар због крађе и Јозеф Ђурковић калфа молерски због нереда.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Коста Грујић и Иван Петровић овд. скитнице због крађе, Јеремија Грујић из Бугарске, Милорад Марјановић, Танасије Симеуновић и Димитрије Војиновић келнери сви због скитње; Полексија ж. Димитрија Михајловића каф. овд. и Милица Димитријевић због боја.

*

(*Нађено*). На лађи „Кулпи“ неко од путника заборавио је 27. пр. месеца 1 куфер и у њему 1 капут стари од кангара, 2 џепне мараме, 1 векна 1 земичка, 1 бела кошуља са правим крагном, 1 кошуља од српског платна и 1 пешкир. Кофер није био закључан.

Јутрос је неко од путника заборавио на клупи пред радњом Раде Докмановића мењача овд. једну шамију женску и у истој 1 векна, 12 ком. земичака и 4 малих милх-брота Сопственици нека се јаве савском одељку.

*

У Земуну ухваћена су код Милана Гвоздића крађена два коња и једна кобила. Сопственик нека се јави там. власти.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Значај белетристике. Уредништво петроградских „Новости“ поставило је својим читатељима питање, да ли су типови у савременој руској белетристици верни датим односима и појавима руског друштва? Даље, да ли су узроци оваким белетристичким делима, њиховим јунацима и разради, узрок савремена критика, немар интелигенте класе, озбиљна критика или само руско друштво?

Од читалаца поменутога листа, стигло је маса одговора, како од интелигентних тако и од простих читатеља.

Како је ово питање од општега знач. како су белетристич списи, мање више од општега значаја, то ће и ови одговори бити од пресудне важности по оцену модерне белетристике, нарочито руске, која се данас с правом сматра, као најбоља и у јевропском и у американском друштву.

Ови одговори читатеља „Новости“ и сувише су дугачки а да би смо их могли саопштити, на овако скученом простру нашега листа. Ми ћемо се постарати да најважније одговоре саопштимо нашим читатељима, пуно уверени, да они неће остати без утицаја и на нашу белетристику, а за последњу с пуно права можемо рећи, да је и нема па се надамо, да ће тај материјал и наше белетристе и критичаре покренути на озбиљан и стваран рад.

Радовали бисмо се, ако би, ови одговори и руских интелигентних, па и „неинтелигентних“ људи послужили, као мотор и нашим приповедачима и нашим зачмалим критичарима, се да наша интелигенција крене на рад, на

седамдесет до седамдесет и пет година. Беше мали и сувоњав, али врло здрав према годинама, и по саставу тела, могао је доживети стотину година. Имао је кудраву сребрнасту косу, а лице му беше покривено белим длачицама, пошто се није пет-шест дана обријао. Чудновато је приметно растење браде после смрти. Нисам се изненадио, јер сам доста оваквих случајева видео још као ђак у секционој сали. Највише ме је изненадио израз старчевог лица. Беше благо и готово могу рећи осмејавало се. Усне му беху растављене, као да је хтео изрећи неку пријатељску примедбу. Смрт је морала бити изненадна и тренутна, те његов лик задржи онако пријатан израз. Али како се могу довести у везу ове побијајуће околности — изненадна смрт и писаних пет писмена **Монис** на поду. Исписати ово својом крвљу, требало је, да издишући човек има велико напрезање. Само је нада на освету могла дати толико снаге за ово предузеће. Како ли је морао бити љутит овај старац, кад је увидео, како га све јаче стеже рука смрти пре него је у стању био, да доврши последне писмо.

Љутит? Не, то је немогуће, јер лик мртвачев изгледао је баш као да се на мене смеје, и ово је у толико чудноватије, што је жртва пала од удара у гркљан челичним оруђем, које је пројурило кроз врат. Оруђе је морало бити врло шиљат или каталаиски с обе стране оштар нож, који је на врху морао бити оштар као игла. Никад, у целом животу нисам био жртва оваких осећаја. Била су му куцала са необичном снагом, а срце моје ударало је тако, да сам мислио препући ће од силног напора. Шта ли ћу то пронаћи?

Још једнако под упливом ове неодољиве жеље, која је победила моју вољу, прихватио сам хладне руке мртвачеве, да их прегледам. Десна рука беше са свим чиста, али је лева била прљава, прст показач био је црвен од крви! Шта! зар је старац могао ону реч, која оптужује написати левом руком? Може ли ово бити и да ли је то могуће? Није, по хиљаду пута није. Па и опет . . . хиљаду мисли јурнуле су ми у главу, био сам као луд, очи су ми од напрезања упале у главу, коса накострешена, а у лицу блед као и мртвац, који је лежао на поду, скочио сам на ноге и викнуо „Велики Боже.“

Узвик се хорио кроз кућу. Једним скоком комесар полиције, Мешине, Судија и писар беху крај мене. Шта је? питаху заједнички. „Шта је?“

Хтео сам одговорити, али ми је језик био као укочен. Све што сам могао урадити, било је да покажем на мртвачеве руке и промумлам „Тамо, гледајте тамо!“

Мешине је одмах клекнуо уз мртваца. Приметио је исте особине као и ја, и био је мишљења као и ја, јер је устао и рекао: „После свега тога, опет није био старац онај, који је писмена записао. Судија и комесар гледали су забленуто у њега са отвореним устима и он им је показао, да је само лева рука старчева била крвава.

„Замислите и ја то нисам приметио,“ рече комесар жалостиво.

(наставиће се)

који је већ више од деценијума заборавила.

*

Привиђења. Мајерс и Подмор заинтересовали су се ванприродним појавама, које „очевидци“ представљају сваки на свој начин.

Писци су предузели да испитају колико су дотични случајеви истинити и дали, оцену за сваки појединн случај.

Они су саопштили и оценили шест стотина случајева разних привиђења, снова, предсказивања и халуцинација од стране очевидаца, који и својим положајем и својим потписима јемче, да су дотична привиђења истинита, у колико су се појавила у њиховом уображењу.

Писци су, на основу казивања очевидаца ових случајева, написали књигу **„Привиђења и Наука“** научно оценивши све случајеве и догађаје, упоређујући их, свероватношћу, у колико то дозвољава данашњи ступањ психолошке, физиолошке и анатомске науке.

Ако, би си јавио довољан број читатеља ми смо вољни, да француски превод ових енглеских списатеља саопштимо нашим читатељима, у верном преводу, молећи их, да нам и сами саопште такве случајеве, гарантујући им, да ћемо, сваки случај верно саопштити.

Нашим читатељима можемо јемчити да су случајеви у поменутој књизи толико занимљиви и да они зислужују размишљање и оцену сваког озбиљнијег човека, да не може а да се не заинтересује њима и не оцени их.

Молимо наше читатеље да нам се пријаве ако би желели да се занимају читањем и разматрањем поменутих догађаја. Чим се пријави јачи број читатељи, ми ћемо издати и засебан превод веома интересантнога списа.

*

Награђена краљица. Као што је већ познато, руаунска Краљица Јели савета занима се врло радо књижевношћу и у дружинској књижелности призната је је већ као књиженица. Ових дана наградила је париска академија уметности њено дело *„Мисли једне краљице“* златном колајном. Председник Академије. Sulli Prupkomme, подносећи реферат о њезином делу, рекао: „Ни једно краљичино дело не заслужује већу пажњу но што је дело: *Мисли једне краљице*“. Колико је скромност а пуне драме и чадности под именом: Кармен Силва, под којим је иуеном краљица, под којим је именом краљица позната у књижевности — вели даље председник париске академије! То ту однета — наставља он — мисли једне краљице, пријатељице књижевности и уметности, философа и песника, но нада све госпођа, која јамачно говори о себи, кад вели: Има женских, величанствених, управо лабудње чистоће; ако их се грубом руком дотакнеш, немно ћеш перје за часак покварити и оне ће се од вас окренути и зарооити у валове. „Нека се Ваше Величанство не боји да ће се ико грубом руком дотакнути вашег перја. Ово, што сте ви с толиком драми написали, академаја је примила вачином, која краљица није желела, који је заслужила списатељка за плнменита осећања и стил који је управо ретке елегенције и дражи“ — тако завршу је реферат председник париске академије.

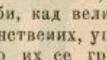

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Критика. Као год што човека по кој пут замима кад претура какву стару своју бележницу, тако је исто по кој пут занимљиво претурити старе, прашњаве листове новина. Донећемо у целости овде једну позоришну критику из једних новина из 1847 год. коју је вредно прочитати: „У недељу 30 новембра, „Сан Краљевића Марка“ или „Слава Народа Сербског на дан Првозваног Андрије“. Позориштни спев у 3 одјеленија од господина J. С. Поповића. Дјело ово празднику истом соотвјетствујуће сочинитељу на велику чест служи и рећи се праведно може, да оно између свију његови до данас сочиненија прво место заслужује. Оно се публикуму особито допало. Позориштници уобште добро су представљали. Одликовали су се пак г. Протић као Краљевић Марко, *Господин М. Крчединац као вила*, г. Ђурковић као пустињак и г. Алексић као простак, нарочито овај последњи у понедељак 1 декем. кад је исто дјело по втори пут представљано, почем овом приликом шалећи се, није у тјелодвиженијама као први пут раскошност и ачење показивао.“ Ето, то је цела критика у сретна, стара времена, када нити је критичар морао много да пише, нити глумац много да зазире од критике.

*

Краљ и кесарош. На једном свечаном дворском скупу, примети Краљ Франц I како један господин из групе дворских часника извлачи кесу на џепа лонтришком кардиналу, па пошто ју је истресао метне му је опет у џеп. Кесарош примети да га је Краљ опазио, насмеши се на њега и метне прст на уста за знак да ћути. Краљ, који је и сам волео лепе шале, учини се као да није ништа ни видео, а кесарош умеша се у гомилу и умакне. Када је скуп свршен, настадоше поздрави и том приликом затражи Краљ од Кардинала кесу. Кардинал извади кесу престрави се, кад виде да у њој ништа нема, а Краљ видевши га у забуни смејаше се, и када се сит насмејао, нареди да се кардиналу паре врате. Сви се на то згледаху али паре нико не пружи. Краљ знајући да је један од „дворске господе“ кесу извукао, поново најстрожије заповеди да се паре кардиналу врате, али ни тада се нико не појави, јер кесарош беше већ одавно умакао. Краљ тек сада увиде да је постао жртвом кесароша и да је то први кесарош коме је сам Краљ био друг у крађи и нареди да се новац кардиналу надокнади.

*

Колико сваки човек може имати предака. Неки Немац, по имену Клајн, прорачунао је колико сваки човек може набројати својих предака. Тако, прво вели, сваки човек мора да има оца и матер, то су двоје, после тога долазе две старе мајке и два деде, за тим четири прамбабе и четири прамдеде и т. д. Ако тако пратимо тај развој, вели даље тај Немац, уверићемо се да већ код десетог поколења сваки човек има 2046. предака, а да код 21. генерације сваки човек може набројати 1,467.150. предака. Кад се узме у рачун да су све тетке, прије и други рођаци искључени из тих предака, онда ви чисто не верујете де сте члан тако велике „фамилије“. Али, молим вас, прорачунајте сами!

ШАЛА

Издао је. *Удовац*: Па, милостива госпо, како сте се провели на путу? Сигурно сте се нечим и поновили!

Удовица: Нисам баш тако ништа особито купила.

Њен синчић: Мајко, а што не покажеш господину нове зубе, које си купила.

*

Уживање. *Странац*: Ах, каква дивна долина! Овде сви дишу у миру и срећи! Молим те пријатељу, каква ли је оно зграда на брежуљку?

Сељак: „Апсана!“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 8 Новембар

кил	55685	Жита . .	10.90
„	2713	Сувих шљива	22·25
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	—.—	Брашно „ сеј.	—.—
„	3038	Кукуруза.	8·20
„	——	Кукуруз. браш.	—
„	1862	Јечам . . .	7·90
„	4759	Овас	7.90
„	.825	Раж	7·—
„	—	Мекиња. . . .	·——
„	—.—	Криза . . .	—·—
„	295	Пасуља. . .	25 75
„	141	Ораја.	21.—
„	475	Кајмака . . .	130. —
„	——	Коре брезове. .	—.—
„	2900	Креча	3.20
„	13755	Сена	4.50
„	2970	Сламе	2.50
„	68	Меда . . .	—.—
„	993	Лоја топљеног .	—·—
„	.—	Сочива	— —
„	— —	Ћумура. . . .	—.—
„	824	Кајмака . . .	137.50
„	——	Грожђа . . .	—.—
„	125	Сира.	87·50
„	1325	Свиња . . .	80.—
„	—	кис. купуса . .	.—.—
„	—	кожа гов. .. .	—.—

ОГЛАСИ

У НЕДЕЉУ 13 НОВЕМБРА ПРИређујем забаву са игранком у просторијама, у Панђеловој кавани, на Батал-Џамији. За то умољавам Господу који су ме посећавали а нису добили позивнице, они могу добити позивнице у кавани. Плаћа се од породице 1. динар од самца 60 пр. дин. Молим за посету

С поштовањем
Васа Томић
уређач забаве.

КАТАРИНА НИКОЛИЋА
кројачица

Преселила се са станом и радњом Цариградска ул. бр. 6.

Осим ученица које желе учити кројење к шивење ж. хаљина прима и раденице.

Даје часове из кројења и ван куће.

1—3

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (142)

„До врага!“ повиче Бембо ражљућен. „Зар и сада да нам буде труд узалудан? Куда води овај ходник,“ упита он једног чувара.

„Управо у подземни свод, где је радионица ловца мртваца,“ одговори чувар.

„Онда хајдете за мном! Овде у ходнику нема никога!“

Бембо је ишао напред. Чувари са буктињама допрате га до врата, кроз која се улази у Јакопову радионицу.

Капетан Бембо отвори врата.

Јакопова радионица беше врло слабо осветљена. Једна стара лампа висила је о свод, и једва осветљаваше овај сувише мрачан простор. Близу излаза из радионице, стајао је стари Јакопо оправљајући своје једрило. У једном ћошку поред Јакопа, чучала је Нела. Више ништа не беше у Јакоповој радионици.

Бембо уђе унутра. Чувари уђоше за њим.

„Ко је оно тамо?“ упита Бембо и пружи руку тамо, где беше Нела.

„То је луда Нела, кћи ловчева,“ одговори један чувар.

„То је твоја кћи старче? Је ли она била мало час горе у ходнику?“ упита капетан Бембо Јакопа.

„Није, Сињоре!“ одговори Јакопо мирно. „У осталом не знам, ја сам овог часа дошао овамо!“

„Онда ти ниси видео да ли је каква прилика прошла овуда? Она је увијена у једно бело платно! Да није дошла овамо?“ питаше Бембо, а чувари прегледаше сваки кутић у Јакоповој радионици.

Јакопо се бринуо и са страхом гледаше у Нелу, јер се плашио да неби Нела што казала, што би и њега самог довела у опасност.

„То је непојмљиво!“ рече Бембо, пошто су прегледали целу радионицу. За тим отвори она стара врата, што су водила обалским степеницама, и погледа на поље. И тамо није могао ништа да види.

Бембо се врати натраг и у томе, и нехотице управи поглед на кћер Јакопову коју чувари назваше луда Нела: Он помисли да није случајно Нела она, која ноћу тумара по ходницима палате; да она не преставља сен? Друго што није могло бити.

„Устани девојко,“ рече он Нели.

Готово љутито послуша она, али се од ћошка није хтела измаћи.

„Познајеш ли ме?“ упита Бембо.

„Ти си капетан!“ одговори Нела.

„Јеси ли ти често овде, у овој радионици?“

„Јесте, капетане, она је свагда овде,“ рече Јакопо у место Неле. „Не замерите јој, ако би вам не потпуно, или наопачки одговарала, она по где кад не зна ни сама шта говори.“

(наставиће се)

ХОТЕЛ СЛАВИЈА

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ЗИМЊЕГ САЛОНА

у вези с јавним предавањем, у корист сиротних ђака из српских покрајина ван Краљевине у недељу 13-ог Новембра 1888. год.

У идућу недељу, 13. нов. отвориће се свечано нов, пространо богато декорисан и веома лепо и укусно украшен зимски салон у Гранд Хотелу „Славији“, на Врачару.

Ово свечано отварање биће спојено с разним отменим забавама, тако да ће поштовани посетиоци цело вече провести веома пријатно.

МУЗИКА ЋЕ ЦЕЛО ВЕЧЕ СВИРАТИ
најодабраније српске и стране комаде

Око 8½ часова држаће г. Пера Тодоровић началник мин. привреде говор „Народно школовање“ у корист сиротних ђака који зарад школовања долазе у нашу престолницу из разних српских покрајина ван Краљевине.

Биће лепих декламација од наших познатих декламатора.

Две отмене београдске госпођице свираће наизменце на гласовиру.

Око поноћи биће извлачење лутрије где ће се у корист поменутих сиротних ђака изиграти два лепа питома срнчета (мужјак и женка) који ће се давати пред публику и предати ономе ко их добије.

НУМЕРЕ МОГУ СЕ ДОБИТИ У „САВИЈИ 1 дин. КОМАД

За тим настаје игранка

Почетак у 8 часова у вече.

(БЛИЖИ ПРОГРАМ НА САМОЈ ЗАБАВИ)

Улазница — добровољни прилог у корист поменутих сиромашних ђака. Поштована господа и госпође који не би могли лично доћи на ову забаву, умољавају се да по могућству пошљу свој прилог. И најмањи дарак прима се с благодарношћу. Прилоге треба слати г. Пери Тодоровићу, начелнику, а у своје време поднеће се о свему јаван рачун.

Београд 10-ог новембра 1888 год.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЏИЋ“ БЕОГРАД

С поштовањем
Миленко Марковић
УГОСТИТЕЉ КОД „СЛАВИЈЕ“

Власник Мелентијан и Кимпановић Штампа Мелентијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 222 Београд, Недеља 13 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Мидицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

КО ЗНА ЕНГЛЕСКИ И СРПСКИ може добити место за тумача. Нека се јави код рударског друштва. Урошева улица број 4. 2—2

ПРЕСЕЛИО САМ СЕ СА радњом кројачком у кућу г. Алексе Недовића, у улици кнез Михаила.

Молим моје поштоване муштерије нека ме изволе и у будуће посећавати као и до сад.

поштоваоц публике

Милош А. Вујић кројач.

2—3 код златне игле.

Јављам свима својим пријатељима и познаницима, да сам — од 6. овога месеца — ожењен.

9. нов. 1888. год.

Никодим Ј. Васић
писар министарства народне привреде

3—3

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ одточео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ
ЗАЈМОДАВАЦ
Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 7—10

у недељу 30-ог октобра 1888 год.

ВЕНЧАО САМ СЕ У ОВД. САБОРНОЈ ЦРКВИ са госпођом

ЈЕЛЕНОМ

ћерком г. Венијамина Војнов чиновника аустро-угарског у Миру.

Ово јављам мојим пријатељима и познаницима у месту и на страни ради знања.

3. новембра 1888 год.
у Нишу.

Светозар Поповић
3—3 комесар жељ полиције.

На знање!

Јављам да сам се преселио код „Златне Лађе“ са станом и са лагумом, имам стара добра бела црна и Шиљера вина на малу и велику количину са врло умереном ценом на продају, и има једна кобила са ждребетом на продају Обратити се потписаноме Милану Милосављевићу у истој кафани. 3—3

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашности препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 13. Јован златоуст
Католички: 25. Катарина.
Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду.

а) умрли:

10 Новембар 1888.

Милисав Николић фијакерист.
Милоје Карапешић Надничар.
Јован Марковић Лађар католик
Цветко Син Димитрија Цветковић.

К У Р С

Дукат	5 77
Наполеон	9 64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.

Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.

Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.

Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.

Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.

Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.

Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.

Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.

Београд. кредитни завод: Уторак и петак.

Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.

Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Предавање. Вечерас у 8 и по часова, у новотворном з..мском салону хотела „Славије“ држаће г. Пера Тодоровић, начелник у мин. привреде, предавање о „Народном школовању“, а у корист сиромашних ђака, који зарад школовања долазе у нашу престоницу из разних српских покрајина ван краљевине. Сем предавања, биће декламација, свирке, лутрије и у опште, цело је вече удешено да врло пријатно позабави госте а и да их натера да помогну оним сиромасима, који су дошли у нас браће да потраже — леба и просвете.

*

Извлачења. 19-ог овог месеца пре подне извршиће се у министарству финансије ова вучења: 1. IX вучење зајма 5% ренте с отплатом од 1884. године и 2. XII. аграрног зајма. Извлачење је јавно.

*

Ухваћен. Као што чујемо пре неки дан, у четвртак, пре подне, ухваћен је на бедемима нашега града један страни официр, без да је од надлежних измолио предходно дозволу за то. На позив надлежних овај је официр

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е Габорија
ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

„Ах, то се често догађа,“ настави Мешине узев као санћим велику дозу бурмута. „Околности, које нам право пред очи излазе, често пута се не виде... При свем том сад је промењена позиција. Пошто је јасно, да старац није написао ова писмена. онда их је морао сам убица написати.“

„Са свим тако,“ рече комесар.

„Дакле“ настави мој сусед. “Са свим је јасно да убица није толико луд, те да себе самога оптужи пишући своје име крај мртвог тела. Ми се сви у тиме слажемо, а ви можете сами извадити закључке.“

Судија се беше замислио. „Тако је,“ рече, „то је јасно. Околности су нас преварiле. Монистрол није крив .... Али ко је онда кривац? То ће бити ваша дужност, г. Мешинене, да пронађете.“

Судија се ућутао, а полицијски агент уђе са свим званично и окренув се комесару рече. Ваше су наредбе, господине, извршене. Монистрол је ухапшен и сада је под кључем у депо-у. Признао је све.“

IV

Овај исказ изазвао је велику сензацију тим пре, што се признање није очекивало после онога, што сам пронашао. Комесар и судија беху као згранути, а како је мени могло бити. Зар док смо се ми математичким резоновањем трудили, да докажемо Монистролову невиност, он са своје стране, да призна своју кривицу! Да ли је то могуће? Г. Мешине био је први, који је дошао себи. Узбуђено је приносио прсте са бурмутом уз нос бар десет пута и окренув се агенту онако грубо примети. „Вас или су преварили или ви нас варате. Другојаче не може бити?“

„Заклињем се г. Мешинете ....“ поче човек.

„Молим вас, немојте се клети, боље држите језик за зубе. Или нисте потпуно разумели, шта је Монистрол казао, или сте можда сами себи ласкали у нади, да ће те нас вашом новином изненадити, како се цела ова ствар окончала.“

Агенат који је до овога тренутка био врло учтив у своме понашању према тајном полицајцу, сада је почео давати знаке негодовања. „Извините, нисам будала, а ни лажов, знам шта говорим.“

Овај се разговор хтео свршити свађањем, да полицијски комесар није сматрао за нужно, да се умеша. „Умирите се г. Мешинете,“ рече, „чекајте на извешће пре него изрекнете суд,“ и окренув се агенту настави: „Сада, добри човече, испричај нам све, што знаш и објасни оно, што си већ казао.“

Агенат, кад је видео, да је нашао браниоца, са свим се исправио, погледао преко рамена противника, и задовољан са-

морао прекинути своје задовољство, да се бави на нашим бедемима.

*

Раскрстили. У пре неком броју јавили смо, да су се за варош Београд сложили либерали и радик ли за истицање заједничких кандидата приликом избора 20. ов. мес. Као што чујемо сад су те странке раскрстиле и разишле се да свака за се гласа. Повод је размирици дао случај у Прокупљу, који су већ донели наши београдски листови.

*

Одликован. Како дознајемо, одликован је од стране Његовог Високопреосвештенства господина Митрополита Теодосија, г. Димитрије Милојковић, прота неготински, на дан своје славе, 11. овог месеца, напрсним кре том.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Коло јахача и празник св Арх. Мијајла. У свези већ раније у овом листу донесеног извештаја са прославе кола јахача, у стању смо накнадно јавити, да је на светог архангела Мијајла, постао члан утемељач коло јахача Књаз Мијајла и господар Мијајло Павловић трговац из Београда.

Г. Павловић је први престонички трговац који се је уписао за члана утемељача реченог патриотског друштва, и ми желимо да он и у овој прилици буде сретне руке, те да вредно коло, имадне доста београдских трговаца у своме колу као чланове утемељаче, пошто без јаког утемељачког фонда неможе бити успеха.

Позната енергија и неуморна заузимљивост г. Мијајлова за све што је отаџбини полезно и нужно, не умњамо да ће се развити до највећих мера и на спрам кола јахача. Он је својим стеченим реноме-ом у врло повољном положају да у томе успети може: да као друштвени члан утемељач, још доста другова и пријатеља својих у чланство упише.

СТРАНЕ ВЕСТИ

*„**Педесето-годишњица**. Чувени берлински професор *Рудолф Гнајст*, који је приликом отварања загребачког универзитета, год 1874; заступао берлински универзитет, славио је ових дана педесето-годишњицу свога докторског јубилеја. Том приликом први га је посетио министар просвете, те му уједно честитао и у име цара Виљема и предао му звезду Црвеног Орла. Пред осталих честитака које је тога дана добио била је и честитка загребачког универзитета.

—

* **У Панчеву** је пре неки дан, уз присутност великог броја интелигенције, освећена нова велика државна зграда направљена за гимназију. Од стране министарства просвете држао је говор велики жупан Николић а од стране наставника управитељ те гимназије Хиполит Фебер.

—

* **Сара Бернард**, пошто је пет вечери излазила у разним улогама у Будим-Пешти, отпутовала је ових дана у Букурешт, где ће јој бити прва улога „Госпођа с камелијама“. Одатле ће отићи у Цариград, где нарочито жели да замоли султана да јој испуни давнашњу жељу да види харем. Из Цариграда ће отпутовати у Александрију. Како веле, није баш понела најлепше успомене из Будим-Пеште. Неко тамошње друштво захтевало је од ње да јој накнади штету од 200. фор. јер није, као што је обећало, суделовала на „matin ée“, који је то друштво приредило, а тиме је друштву причинила знатан трошак; за тим је морала да плати 20. фор. на име псетарине за своја четири пса, ма да ти нису ни пуштани из хотела у коме је одсела.

—

* **Несретан случај**. Као што из Париза јављају, ових дана десио се у „Théatre — lirique“ један врло несрећан случај. Баш у пола преставе одвали се „лустер“ и са ужасним треском стропошта се у партер. Том приликом многи су на месту мртви остали, а има их и тешко рањених.

—

* **Земљотрес**. Из Зенице, из Босне пишу 28 пр.: Ноћу измеђ 27 и 28 пр. мес. око 2 и по сата изјутра, осетио се овде мало појачи потрес, праћен потмулом хуком, у правцу од северо-запада према југо-истоку.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине“, доносе указ, којим се на предлог председника министарског савета, поставља: за члана државног савета, архијереј г. Мојсије.

—

На предлог заступника министра финансије, министра иностраних дела, постављају: за порезника I-е класе за варош Ужице и срез црногорски, у округу ужичком, Алекса Милићевић, цариник II-е класе, по старом, царинарнице љубовијске; за порезника I-е класе за варош Крагујевац, Владимир Стојановић, порезник исте класе за срез рађевски, у округу подринском; за порезника V-е класе среза сврљишког, у округу књажевачком, Јосиф М. Павловић. порезник за варош Књажевац — сву тројицу по потреби службе,

—

По што ће начелник министарства просвете одсуствовати од дужности по службеном послу за неко време, то је министар просвете и црквених послова, актом својим од 7 ог овог месеца Пбр. 12551, наредио: да дужност начелника у министарству просвете врши до даље наредбе, г. Стеван Д. Поповић, комесар Народне Банке.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 11. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Таса Петровић коцкар из Петровца, Чеда Дамјановић скитница овд. Владимир Костић овд. чувени коцкар и лопов и Живан Поповић из Пожаревца сви због скитње и сумње.

*

Осуђени. Поесудама полицијским осуђени су: Јевта Пешић послужитељ за увреду, Павле Радосављевић столар Јованче Тасић молер због неуписа слугу; Тома Трајковић обућар и Јосиф Ђурђевић лимарски калфа због продаје воденог млека; Софиј Ж. Димитрија Петровића кочијаш и Перса Ж. Тодора Крављанца овд. због увреде; Риста Вељковић лебар због продаја јечменог хлеба; Мијаило Мајер надничар, Љубомир Обрадовић из Крагујевца. Тава Ђурић из Аустро Угарск Живко Марковић овд. сви због скитње, Лазар Данковић каф. што ја преко одређеног времена држао отворену кафану.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Изложба. Као што јављају из Париза, ових дана изложиће своје акварele за илустрован роман Ги де Мопасача: Pierre et Jean Ернест Дие и Алберт Линш.

—

Autour du Drapeau, 1789—1889. Под тим именом, ђенерал Тума, прослављени приповедач из војничког живота, публикује приче о походима француске војске за тих сто година. Издавачи тих његових дела постарали су се да и од своје стране допринесу лепоти дела, јер су томе додали 200. композиција сликара Л. Сержана, а то ће све допринети, вели „Figaro“, да у нашим очима оживе те дирљиве сцене из наше историје.

ЈЕДНА ИСПРАВКА*).

У биографији Филипа Вишњића гуслара.

Читао сам у „Београд. Дневнику“ бр. 166 од пр. 1887 год. један допис из Срема а из села Босута, од г. Богољуба Познановића. У допису он говори о Филипу Вишњићу и међ осталим вели, како је Вишњић рођен у Босни, у Велином селу; како је у младим годинама хајдуковао, како је по свету ходао и напослетку вели: како су га Турци 1813 год. у Шапцу на Равњу ухватили и очи му извадили, очне му јамице изболи, мучили га и најпосле га у Саву бацили, те он онако слеп на ћесарску страну препливао и у селу се Грку настанио, док тамо није и умро.

Уредништво истога листа („Дневника“) позива свакога оног, који би ма што о Филипу знао, да му јави, и ја, као Србин, желећи да наша историја у колико је могуће потпунија и истинитија буде, сматрам за свију дужност, оно што о Филипу знадем, да на свет изнесем, небили

*) Доносимо овај прилог, без коментара. Држимо да није на одмет. У овом се жели две је да докаже, прво да је Вишњић родом из Међеша а друго, да је ослепио од богиња а не да су га Турци ослепили.

Постоји једно мишљење да је Вишњић рођен у селу Вишњици. г Милићевић у својој „Кнежевини Србији“ вели да се Филип родио у селу Трњави у зворничкој нахији. Богољуб Познановић, вели да је се Филип родио у Велином селу у Босни. Иста Познановић вели да Филип није слеп био већ да је на Равњу ослепљен.

Нека би и ових неколико редака, поштованог старине г. Милосављевића, био један прилог да се ово питање што боље расчисти.

мим собом поче: „Ви сте, господо, наредили инспектору Гукарду, мом колеги Пелтину и мени да ухапсимо личност, која се зове Монистрол јувелир, а живи у № 75 улице Вивијен, која је оптужен за убиство свога ујака овде у Батињоли.“

„Са свим тако,“ рече комесар потврђујући и главом.

„Дакле,“ настави агенат, узели смо се у улицу Вивијен. Монистрол беше у соби одмах иза дућана и тек што је хтео да седне, да руча са женом — женом изванредне лепоте, између 25—30 година. Кад су нас све троје у линији видели, муж нас запита шта желимо, и инспектор Вулард извади из хепа наредбу и рече, у име закона ја вас водим у затвор.“

„Док је агенат приповедао, г. Мешине се непрестано мешкољио од нестрпљења. „Зар нећете једном прећи на ствар“ упита изненадно.

Агенат није обраћао пажњу на ту примедбу. „Ја сам много њих у моме животу ухапсио,“ рече са свим хладно „али ни један од њих није био толико потресен, као овај човек Монистрол. Мора бити да се шалите,“ рече најзад, „или сте учинили погрешку. „Не, рече Гулард ми не грешимо. Добро дакле зашто ме хапсите? Гулард слеже раменима и рече, не понашајте се као дете. Шта је са вашим ујаком, тело му је нађено као што и сами знате, а има непобитних доказа против вас. Об шењак! како га је то потресло! Посрнуо је и пао на столицу, мумлајући некакав неразумљиви одговор, од кога му је половина остајала у гркљану. Кад је то видео Гулард, зграбио га је за јаку од капута, па му рече. „Прими мој савет и признај све.“ Погледао је као луд човек и рече: „Добро дакле признајем све.“

„Браво Гулард !“ рече комесар одобравајући.

Агенат је победио. „Ми смо се трудили да ову ствар свршимо што пре,“ рече. „Добили смо наредбу, да не правимо ларму, па ипак се беше скупила гомила људи пред дућаном. За то је Гулард узео човека за руку и рече му: „Хајдемо, очекују нас у управи. Монистрол се исправио, колико је могао, на клецавим ногама и рече: Да како хајдемо. Мислили смо, да је ствар свршена, јер нисмо на жену рачунали. До тога доба седела је на столици као ван себе и ни речи није проговорила. Изгледа, као да није разумевала, шта се око ње збива. Али кад је видела, да ће мо јој збиља одвести мужа, скочи као лафица и стаде па врата. Ви не ћете поћи, викну и тако ми Бога изгледала је величанствена. Гулард је имао доста таквих случајева. Де, де, добра жено, не буди љута, рече, не ће ти ништа помоћи. У место да се измакла, она се још већма рашири, заклињући се, да јој је муж, невин, и ако њега воде у затвор да ће и она ићи тамо. У једном тренутку прећаше нам, називаше поганим именима, а у другом молила је и преклињала нај нежнијим гласом. Кад је увидела, да нема ничега, што би нам сметало у извршењу дужности, пустила нас је али се обеси на врат мужу.

(наставиће се)

писац историје, при овоме, што ... нитију грађу при руци имао.

Године 1850, дођем за ђумругџију (царинара) Митровачког, где су ми многи познаници Филипови причали: како је он с њима у Шапцу на Равњу био као слепац са гуслама (дакле већ био слеп) да је ту песмом нашу војску храбрио и да је заиста одатле прешао на ћесарску страну, но како и на који начин, нисам могао сазнати; причали су ми да се заиста настанио у селу Грку недалеко од Митровице, и тамо умро, где су му најпосле подигли леп и скроман споменик.

Године 1855, дошао сам у Лозницу за окружног казначеја (благајника), и разматрао сам Лозницу, и њену околину, па распитујући свуд за догађаје на Лозници за времена Карађорђева, причали су ми; ондашњи окр. начальник покојни Илија Чворић и ондашњи члан окр. суда покојни Матија Симић (тако звани „Црвени Матија“) између осталога и ово: како су они, први своме оцу а други своме брату, вос. премену (преобуку) и лебац, и да су се десили у Шапцу баш онда, кад је битка на Тичару била. Они веле, да су ту седели и разговарали се са слепцем Филипом Вишњићем и били присутни кад је он затегнуо струне на гуслама и почео нашима певати:

„Браћо моја, крила соколова,
Ја за гусле а ви за оружје,
Па на јуриш разтерајмо Турке“

И како је још те вечери, кад су се наши са Тичара вратили, запевао песму о победи на Тичару.

Причали су ми речени и о томе, како је Филип Вишњић ишао по шанкевима на Баурињу спрам Сокола, на Љешницу Бадовинцима и то све као слепац, о томе ми је причао и неки Аксентије Видић из села Текерића Дакле он је био слеп а није ту ослепљен.

На моја распитивања одакле је Филип Вишњић родом, казивали су ми поменути и још многи други људи, да је он био родом из села Мећеша преко Дрине недалеко од вароши Бијељине, као и то: да је сам Филип њима приповедао да је од великих богиња остао слеп.

У колико се сећам, ја сам и у „Србијанци“ Чубре Милутиновића читао, од прилике ово:

„Филип-слепче из *села Мећеша*,
Ће ти једном Луки говораше:
„Господине, Лазаревић Луко,
Сакупите стотину слепаца,
Пак нам дајте сабље и хатова,
На напријед ви нас истакните,
А ми ћемо јуришит' на Турке,
Ми се натраг враћати не знамо.
... за нама па разбите Турке итд.

Дакле из свега напред наведеног види се, да је Филип Вишњић по логорима српским као слепац са гусала и гудалом одао и да није та прилика да су му Турци у Равњу у последњем боју 1813 год. очи извадили, где су они, Турци, стотинама изгинули.

Причао ми је на Митровици 1850 год. неки Аранаут-Алија (родом Подгоричанин), који је од Карађорђева времена заостао у Шапцу и тамо живи, овако о боју засавичком (на Равњи): „Ко није видео битку на Равњу, тај незна шта је бој. Сваки се Србин као лав борио а Шиши Петронију и Краљевић Марко раван неби био. Док је имао фишеке дотле је пуцао а после је кундачки млатио. Кад је млатећи сво оружје саломио а он је цепљиком много помлатио па и кад је нао цепљика му је у рукама била“.

При овако очајном боју, није било прилике да су се Турци са Филиповим ослепљењем бавили.

Милош Милосављевић
пенз. казначеј окр. подринског

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

* **Дописивање преко књига из библиотеке**. Неки Алберт млади жељезнички чиновник седео је при свећи једне вечери и читао „Емису Полко.“ Младежи у опште сахати брзо пролазе а особито кад чита „Емису Полко.“ Како невесела изгледа, кад дође при крају књиге па нема више да чита, а књига јој се јако допада. Та и Алберт, прочитав и последњу страну окрену и чисту да види, да ли бар на њој нема шта написано. На њој беше лепим рукописом написано: „Ко жели младо срце, које без љубави вене окрепити, нека одговори на страни 36. Золиног романа »La Terre« Алберт читајући „Емису“ постао је врло милосрдан. Да чита и „La Terre“ плашио се да неће још горе бити, али брига за младим девојачким срцем које вене победи. Идућега дана узме Алберт из библиотеке »La Terre« и на страни 36 напише: „Драга непозната! Можда ћу ја моћи чежњу вашега срца утишати. Дајте ми прилике да вас могу и лично видети. Одговор чекам у Шпилхагеновој „Промблематичној природи“ на страни 7.“ После неколико дана узме Алберт из библиотеке „Поблематичну природу“ и нађе на страни 7. ове речи: „У среду, 4 сата у библиотеци. Отворено плава ђепна марама у руци. Тражићу књигу од Фоле-а. Берта.“ У среду дође Алберт у библиотеку и разгледаше регистар књига. Дође и Берта са отворено плавом ђепном марамом у руци. Алберт сумњаше да је то она, али кад она рече: „Молим вас једну књигу од Фоле-а!“ Алберт испусти из руке регистар и појури вратима. Место лепог срца „које вене“ имађаше пред собом праву наказу, и тада наступи оно, што при дописивању нису ни помишљали. Библиотекар, да би што пре раскинуо тако дуго преписком вођене љубавне односе, казни Алберта и Берту за брљање књига.

—

* **1100 љубавних писама**. Пред највишим судом државе Масачусет у Америци, налази се због парнице 1100 љубавних писама, који неки заручник својој заручници писао и сада их мора суд све прочитати.

—

* **Осуда преко телефона**. Американци чине употребу телефона и при суђењу. Ту скоро позове полицијски комесар једног таронског грађанина због неког иступа, али овај немогав доћи, саопшти комесару преко телефона да не може доћи на позив. Комесар пошто је доказао његову кривицу, саопшти му преко телефона да је осуђен на један долар казне и плаћање трошкова.

ШАЛА

Постала легендарна. Моја лепота, говораше нека од „старе гарде“ својим младим пријатељицама, била је позната у Паризу.

— Ти би управо могла рећи да је постала легендарна.

—

Девојке међу собом. Збиља, Геновева, сањала сам те ноћас.

Геновева живо:

— Доиста! А какву сам хаљину имала?

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛИМ НОВИНАМА“

Берлин 12 новембра.

За председника државног сабора изабран конзерватиац Левецов, а за подпредседника Бомст члан владине странке.

Париз 12 новембра

Буланже је изјавио да је тачно информиран о државном пројекту али да се он моментално неда остварити.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 11 Новембар

кил	11428 Жита . .	10.90
„	6877 Сувих шљива	21·—
„	—— Шљива нових	—·—
„	Брашно фино .	.—
„	—— (Брашно леб. нес.	—.—
„	—.— Брашно „ сеј.	—.—
„	8677 Кукуруза.	8·40
„	—— Кукуруз. браш.	—
„	1544 Јечам . . .	7·95
„	4411 Овас	7.25
„	498 Раж	7·25
„	— Мекиња. . . .	·— —
„	—.— Криза . . .	—·—
„	356 Пасуља. . .	26 —
„	214 Орања. . . .	22.—
„	475 Кајмака . . .	130. —
„	—— Коре брезове. .	—.—
„	1390 Преча	3.20
„	14185 Сена	4.50
„	7500 Сламе	2.20
„	68 Меда	—.—
„	—— Лоја топљеног .	—·—
„	.— Сочива	—·—
„	— — Ћумура. . . .	—.—
„	—— Кајмака . . .	—·—
„	—— Грожђа . . .	—.—
„	125 Сира.	88·50
„	1325 Свиња . . .	80.—
„	396 кис. купуса . .	19.—
„	— кожа гов.	—.—

ОГЛАСИ

Интересантна књига:

БЕОГРАД У ТАМИ

слике из престоничког живота

од

ТАСЕ Ј. М.

Изашла је прва књига:

КЕСАРОПИЈА

Цена 1 динар

Може се добити у књижари Велимира Валожића у Београду.

13. 17. 20

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (143)

„Онда је то за вас велика несрећа, старче!“

„Ох боже мој, тако је, капетане,“ одговори Јакопо. „Она није ни за шта, не може да ради као њене друге. Ја је морам свагда оставити да ради шта хоће, јер и иначе немам времена да пазим на њу.“

„Одговарај ми девојко,“ рече капетан Бембо Нели. Он је ипак држао да Нела преставља Сен.

„Да ли чујеш и да ли разумеш све што те питам?“

Нела климне главом.

„Јеси ли била мало час горе у ходнике?“

Нела врташе главом.

„Размисли се добро, и јасно ми одговори! Да ли по где кад излазиш горе?“

„Не, капетане!“ одговори Нела.

Стари Јакопо ћуташе.

Бембо посматраше Нелу, и по њеном изгледу судио је да је она, а нико други престављао Сен; а можда је месечарка, па ноћу тумара по ходницима и по мосту.

„Дакле ти ниси била горе у ходницима, девојко?“ упита Бембо једном. „Промисли се добро! Неће ти ништа бити, па против, ја ћу ти дати леп поклон, ако ми кажеш истину!“

„Ја нисам била горе, капетане!“ одговори Нела.

„Она не зна,“ рече Бембо. „Она то сигурно чини без воље — као месечарка — јер незна ништа шта ради! Хајдмо натраг,“ рече он чуварима. „Ја мислим да мислим да сам пронашао оно што треба!“

За тим оде са чуварима из радионице.

VIII.
Гониоци.

Ватра је била са свим угашена. Само једна гомила пепела и црног угљевља показиваше место, где је ватра горела.

Свањивало је. У капији од стене, где никад не допираше сунце, бива тек доцније и то врло мало видно. Високи зидови стена које се уздизаху изнад капије с једне и друге стране, нису допуштали светлост да продре у капију.

Један Ускок пробуди се и одмах се усправи....

Он гледаше свуда око себе. Близу ватре, где је била једна омања стена, стајаше буре. Он се сад сети шта је било јуче.

Његови погледи лутаху тражећи Данка, јер се он опомињаше, да је Данко сам остао будан да чува стражу.

Да није и Данко пио вина па се опио и заспао као и остали?

Ускок се насмеја кад је видео остале Ускоке како спавају и хрчу.

Данка не беше међу њима. Овај будни ускок забрину се. Он погледа на све стране по капији.

Данка не беше нигде.

Ускок устаде и тражаше га на све стране. Изађе из капије и викаше Данка по имену, али од њега не беше ни трага ни гласа.

(наставиће се)

ХОТЕЛ СЛАВИЈА

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ЗИМЊЕГ САЛОНА

у вези с јавним предавањем, у корист сиротних ђака из српских покрајина ван Краљевине у недељу 13-ог Новембра 1888. год.

У идућу недељу, 13. нов. отвориће се свечано нов, простран богато декорисан и веома лепо и укусно украшен зимски салон у Гранд Хотелу „Славији“, на Врачару.

Ово свечано отварање биће спојено с разним отменим забавама, тако да ће поштовани посетиоци цело вече провести веома пријатно.

МУЗИКА ЋЕ ЦЕЛО ВЕЧЕ СВИРАТИ
најодабраније српске и стране комаде

Око 8½ часова држаће г. Пера Тодоровић началник мин. привреде говор „Народно школовање“ у корист сиротних ђака који зарад школовања долазе у нашу престолницу из разних српских покрајина ван Краљевине.

Биће лепих декламација од наших познатих декламатора.

Две отмене београдске госпођице свираће наизменце на гласовиру.

Око поноћи биће извлачење лутрије где ће се у корист поменутих сиротних ђака изиграти два лепа питома срнчета (мужјак и женка) који ће се давати пред публику и предати ономе ко их добије.

НУМЕРЕ МОГУ СЕ ДОБИТИ У „САВИЈИ 1 дин. КОМАД

За тим настаје игранка

Почетак у 8 часова у вече.

(БЛИЖИ ПРОГРАМ НА САМОЈ ЗАБАВИ)

Улазница — добровољни прилог у корист поменутих сиромашних ђака. Поштована господа и госпође који не би могли лично доћи на ову забаву, умољавају се да по могућству пошљу свој прилог. И најмањи дарак прима се с благодарношћу. Прилоге треба слати г. Пери Тодоровићу, начелнику, а у своје време поднеће се о свему јаван рачун.

Београд 10-ог новембра 1888 год.

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

С поштовањем
Миленко Марковић
УГОСТИТЕЉ КОД „СЛАВИЈЕ“

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 223 Београд, Понедељак 14 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

ПРЕСЕЛИО САМ СЕ СА радњом кројачком у кућу г. Алексе Недовића, у улици кнез Михаила.

Молим моје поштоване муштерије нека ме изволе и у будуће посећавати као и до сад.

поштовалац публике

Милош А. Вујић кројач.

3—3 код златне игле.

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИци бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

3—5 (ч. и.) *Јована Ерлиха*

СТАН код великих степена на сави од 7 соба, две кујне перијоницом, и шупом за дрва, издаје се под кирију од 1 Новембра ове год.

Кумануда

господска улица Нр. 21

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.

(пов. и утор.) 8,10

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће складиште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 9—30

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 8—10

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 14. Филип апостол.
Католички: 26. Конрад.
Сунце излази: у 7 сах. 28 м. залази 4 сах. 37 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат . . . . . 5·77
Наполеон . . . . . 9·64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностр. дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија

ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Ох, мој јадни драги супруже, рече грцајући, је ли могуће, да те оптужују за такав злочин? Реци овим људима, да си невин. Њена туга беше толико велика, да смо је сажаљевали, али Монистрол, на наше велико изненађење, беше тако окорео зликовац да је одгурнуо од себе таком силом, да се стропоштала на гомилу у једном углу собе иза дућана..... Срећа те се све то тако срећно свршило. Жена је лежала онесвешћена и ми смо се користили том приликом, те смо зграбили мужа и однели до кола, која су нас чекала. Није могао ни да стоји, а камо ли да иде. С тога смо га морали носити. Његов пас — грдно велико црно псето — хтеде се попети у кола и имали смо грдну муку, док смо га се отресли. Путем се Гулард трудио, да умири Монистрола и да извуче коју реч од њега али овај ни уста не отвори. Изгледа да је дошао к себи тек кад смо стигли у управу. Кад смо га затворили у тајну апсану, легао је на постељу и викао: „Шта сам учинио, свемогући Боже, шта сам учинио?“ Кад је ово Гулард чуо, пришао је к њему по други пут и запитао га „дакле признајеш да си крив.“ Монистрол климну главом и грцајући додаде: Молим вас оставите ме на миру.“ Тако смо и урадили, али смо поставили настојника с' поља до врата, да пази да затворени не направи какву лудорију са својим животом. Гулард и Полтин су остали у управи а ја сам дошао да јавим, шта смо учинили.“

„Све је ово врло тачно,“ рече комесар „врло тачно.“

Тако је исто мислио и судија, јер је рекао „ко може сумњати у Монистролову кривицу после свега овога?“

Што се мене тиче изненадио, сам се, али ако претпоставимо, да је Монистрол крив и да је убица, морамо претпоставити још и то, да је он сам написао своје име на поду, а то би било немогуће.“

„Ох“ рече комесар, „кад оптужени признаје, што да се ми мучимо доказујући противно, кад ће истрага најбоље све расветлити.“

Г. Мешинеа примедба као да је узколебала судијино мишљење, јер рече: „Идем одма у управу, да сам испитам Монистрола још вечерас.“ Ношто је умолио комесара, да остане и доврши још неке формалности и дочека лекаре, који ће чинити посмртни извиђај, отишао је а за њим и његов писар и агенат, који је јавио, да је Монистрол ухапшен.

„Ја бих само рад био да ме доктори дуго не задрже“ рече комесар, који је већ био почео мислити на вечеру, и вршити дужност тиме, што је остављао печат на све фијоке и предмете од вредности.

Г. Мешине ни ја нисмо му ништа одговорили. Мој Сусед и ја стајали смо

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Испити. Као што чујемо данас и сутра полагаће испите за потпоручике сви ђаци који се сад налазе у војсци на одужење своје војне обавезе. Ово је дакле почетак примене војног закона о ђацима и ми би се јако радовали када би добар успех показао наде, да ћемо због из наше младе интелигенције моћи некад да стечемо добре и образоване војне старешине.

*

„Корнелије:“ Као што чујемо певачко друштво „Корнелије“, спрема се да концем децембра приреди веома велики концерат у Народном Позоришту. Друштво ово, од последњег духовног концерта, није имало никако прилике да се покаже али за то од тога доба чини непрестане припреме, којима се нада да ће нас изненадити приликом свога концерта.

СТРАНЕ ВЕСТИ

***Умро**. Као што јављају из Париза, умро је ових дана славни издавач музикалија Антон де Шудан. Де Шудан, који је увек први давао угледну цену свима музикалним партитурама, коју су пре њега тек једва биле и прилично плаћене, био је пореклом Швајцарац. Најпре је био обичан поштански чиновник. Године 1859. први пут је присуствовао приказивању Faust-a И он доби је право да изда то уметничко дело. То је био први камен-темељац његовој срећи. Доцније се настани на булевару капуцинском где је стекао и врло лепу кућу, која и данас постоји. Оставио је после себе три сина; један од њих има за жену г-ђицу Колон, ћер неког чувеног управитеља оркестра.

—

***Статуа Фридрика** III. Енглеска краљица Викторија изјавила је жељу да се у парку Винзорском подигне статуа која ће представљати Фридрика III. на коњу. Статуа ће бити намештена према статуи принца Алберта, коју су подигле жене енглеских богаташа у част Краљице приликом њеног јубилеја.

—

***Коринтски канал**. Као што јављају из Атине, ових дана довршено је грађење Коринтског канала и том се приликом држала читава свечаност на којој су присуствовали Краљ, Краљица, велике војводе Павле и Серије, војвоткиња од Единбург и њихова свита.

—

***Нова пушка**. „La Liberte Konmaine“ јавља, да главни ђенерал-штаб немачки проноси глас како се баш сад на томе ради да се конструише пушка новог система. Конструкција саме пушке чува се као највећа тајна. Снага рушења код те нове пушке је боља но код свију што су до данас пронађене.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине“, доносе указ, којим је на предлог заступника министри финансије, министра иностраних дела, а у договору са др жавном саветом, решено: Одобрава се општини милошевачког, у ср. подунав. окр. смедеревском да може од својих грађана покупити, по сразмери плаћања непосредног пореза, прирез од 2420·35 динара уз оба полгођа ове 1887/8 рач. год., и тим новцем подмирити расходе по буџету свом, састављеном за исту рач. год.

—

И указ, којим се на предлог заступника министра финансије, министра иностраних дела постављају: за благајника пете класе начелства окр. крајинског, Сима Недељковић руковаоц четвр. класе штедионице ужичке по молби; и Владимир Атанацковић благајник треће класе начелства окр. подринског по молби својој ставља у стање покоја с пензијом који му припада по годинама службе.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Монопол дувана у Турској. 9. о. м. држана је у Цариграду министарска седница, ради решавања о питању монопола дувана. Друштво за закуп монопола држи да ће решење бити у његову корист. Примање друштвено од дувана било је у прошлом месецу 13,900.000 гроша а у истом месецу прошле године 14,200.000 гр.

*

Руски зајам. Из Париза јављају да ће за руски зајам дати Француска 275, Петроград и Берлин 175 а Лондон и Амстурдам 50 милиона франака.

*

Турски зајам. Комисија под председништвом Хасан Феми паше није још довршила свој рад о распореду зајма. Не одложно има се платити Крупу, Маузеру, банкама: Цариградској и „Кредит женерал“, оштета руским трговцима за време последњег рата а за отоманску банку остаје онда само 350.000 фуната.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 13. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Лазар Прајзихгер зидар, Јозеф Мајер, Јозеф Алас, Франц Илда цимермани сви због нијанчења и нереда; Никола Стевановић келнер, Илија Јаковљевић калфа столарски, Владьмир Вукашиновић калфа терзијски, Никола Ђорђевић рабација, Вељко Наумовић пијар, Јозеф-Јован-Бизмарк фарбар, Благоје Недељковић таљигаш, Нестор Петровић келнер, Јакоб Цајта клонфер, Живко Мерић скитница, Софија Н. из Рипња, Живан Поповић слуга из Пожаревца, Анка Богојевић и Јулка Богојевић служавке сви због скитње и ноћног тумарања; Елиза Куфер служавка из Аустрије и Игњат Тифенбах ђак овд. због крађе.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Данило Чечарић слуга због недоласка на позив власти; Змајко Лазаревић хлебар због ексцинор хлеба; Илија Јокић ашчија, Јованча Ристић каф. и Никола Тодоровић каф. због нечистоће; Мијаило Ђукић ашчија због увреде; Димитрије Ђорђевић и Тома Николић каф. за неуредне слугу.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Постање света. Г. Фа-де Брино, професор на туринском универзитету, написао је врло занимљиву расправу, која баца нов светлост на питање о времену, када је човек дошао на свет. По библији *човек је дошао* на свет пре 6000 год. и по његовом рачуну то је истина. Јер, ако узмемо да је човек био на свету и онда, када су живеле давно изумрле препотопске животиње, то се онда може казати да је он дошао на свет пре 40,000 год. па и више. Но Фа-де-Брино, напада на геологе, што нам изводе тако старо порекло. Но ево како тврди г. Фа-де-Брино: По статистичком попису има данас на земљи до 1300 милиона људи. Тачни статистички пописи још нам и то изводе, да се људи умножавају отприлике годишње за 1 процентат. Ако се овај рачун узме за основ, онда је лако извести, колико је требало година, да се људство од једног јединог пара, баш једино од Адама и Еве, до данас умножи. Број тај јесте: 4100 година. Па још ако узмемо у обзир и потоп, онда је 4100 година много. Али ако узмемо да је један проценат много за годишњи припраштај, и ако узмемо да се људство умножи само у трећину процента, онда нам излазе чеки 5860 год. И по томе врло је тешко доказати да је човек раније створен од пре 5860 година.

БИБЛИОГРАФИЈА

„Београд у тами“. Слике из престолничког жавота. од Тасе Ј. М. Прва књига; *Кесароши*. Београд. Државна штаамарија 1888 год. Издање књижаре В. Валожића. Цена 1 динар или 50 новчића.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА.

I

С уласком трећег сталежа у историју неког народа наступа нова културна епоха у животу тога народа. Наступа преображај и напредак на свима пољима: у вештинама и науци, у праву својине и држави. Старе виштине и науке изашле су и из своје светиње и преживеле се, права својина губи своју стару сјајност свој стари социјални значај, покретна и мовина добија своју надмоћност и држава се ослобађа. Ни је без значаја, што је Солон философ и философија његова доба изгубила веру у стару народну религију, што и вештине носе на себи овај карактер, и што закон Солонов (594) и закон Сервија Тулија раздваја само кратко време. Два су момента, на којима се снива ступање трећег сталежа у историју: пропаст старе и појава нове културе. А пошто је сама култура у битној вези с обликом владивине то можемо

јеони према другом зањати једном истом мишљу. „Па ипак ко може знати,“ рече он, „можда је сам старац ова писмена написао.“

„Дакле левом руком,“ додадох.

„Да ли је могуће? Па још к' томе старац је морао одмах умрети.“

„Јесте ли сигурни о томе?“

„Судећи по рани, могао бих се заклети. Али ће и лекари сад доћи, па ће вас уверити, да ли је онако као што ја кажем или није. „Разуме се ја сам тек ђак, те ће вам они много тачније то објаснити него ли ја.“

Господин Мешине ужурбао својим шмркањем замишљеног бурмута. „Може бити,“ рече, „може бити, да испод свега овога лежи каква велика тајна. Та се тајна мора испитати. Морамо почети из почетка. Па најзад, зашто и не би? Дакле да почнемо и да најпре испитамо вратара.“ Кад је завршио, истрчао је на поље и наслонив се на ограду степеница викну: „Чујете, вратару, вратару, молим вас дођите мало овамо.“

V.

Очекујући долазак вратарев г. Мешине употреби време на брзо али потанко испитивање околине, где се злочин десио. Спољна су му врата при уласку јако пала у очи. Кључаница је била на своме месту, а кључ се окретао на једну и на другу страну са највећом тачношћу и без тешкоће. Дакле не могуће је, да је непознати злочинац силом ушао у старчеву собу помоћу лажног кључа или на други који начин. Док је тајни полицајац тамо испитивао, ушао сам опет у спаваћу собу и подигао запушач са зеленим печатом од флаше, који сам приметио, да лежи на поду. Не ки унутарњи нагон приморао ме је, да то учиним. На средини воска беше округла руна, која је остала од шрафа, друга страна беше румена од вина, и на моје велико изненађење приметим дубок усек, какав обично производи фино веома оштро оруће. Мислио сам, да ће бити од користи, те га покажем Мешинету, који, чим га зграби у руке, викну: „Ах, сад бар имамо траг. Запушач је по свој прилици оставио убица. Морао је забости оруће у запушач — да га не убоде, док му је у џепу или можда да очува врх да се не сломије. Оруће је морало бити нож с обе стране оштар с дршком, и један од оних, који се склапају. Са овим запушачем наћи ћу убицу, па ма где он био.“

Комесар полиције свршио је своје печаћање, а ја и г. Мешене стајали смо у сали и разговарали смо се, док нас не прекиде звук тешког дисања. И у том тренутку појави се пуна стара жена, коју сам још у ходнику видели чуо, како киријцијама објашњава ствар. Лице јој беше црвено као зрео патлиџан. „Шта желите, господине?“ упита гледајући у Мешинета,

(наставиће се)

први моменат изразити и мислима: Да се трећи сталеж дигао на развалинама старе државе. Он је постао и развио се код Немаца распадањем и разрушавањем феудалних државица и старог феудалног уређења. А пошто феудална држава почиваше на својини и војсци, то мораше, са својим распадањем, и својина и њена подела њен прелаз, њено наследство изгубити стари облик и обим па и војска претрпети реформу. Ми, заиста, видимо, да револуцију извршише новац, богатство у покретном добру, расцветани занати, унапређена трговина, успех римског права, плаћене војске и др., јер те појаве уз припомоћ штампе и установе универзитета, утицаше и на духовни живот народни и културу довођаху на виши ступањ развића. И, заиста, једна велика револуција, коју скривене силе историје више извршише него ли људи, који, не знајући циљ, бејаху оруђе њеног вођења; револуција, која се тек вековима извршиваше, почињући од развалина старих замкова, заповедала је новом нараштају, да из бесних таласа морских вади грађу за зидање подмлађеног друштвеног уређења; револуција, која покреташе живо све силе и која, вештинама, распаљиваше узбуђење и рађаше бесмртна дела духова; револуција, која размрска стару тиранију а победоносно ликоваше гонитељима слободу у животу народном!

(Наставак)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Презирање као Муза. Румунски лист „La Libertè“ доноси у једном од скорашњих бројева ову занимљиву белешчицу: Још нештампана мисао једнога од наших политичара гласи: „Кад бих смео, презирање бих створио да је женског рода: али оно би тада постало Муза; то би онда била Муза политике.“

—

Политика. Чувени француски писац Алфонсо Доде написао у једној притци о политици. Политико ја те мрзим! Ја те мрзим, што си пијачарка и брбљуша; сваком поштеном раду, сваком уметничком труду препреку чиниш; ти си изговор свима неделима и нитковлуцима, Ти распаљујеш страсти; ти заслепљујеш; ти раздвајаш племенита срца која су једна за друга створена, а спајаш људе који један за другог не маре. Ти рушиш савесности; ту сваги дан лежеш; теби имамо да заблагодаримо што честити људи постају пријатељи лупежа и ниткова, припадајући њиховој партији. О политико ја те мрзим тим јаче, што си у срцима нашим убила праву патриотску мисао, идеју отаџбине. Ја те најзад мрзима и за то, што је Хенрик Хајне због тебе изговорио ове страшне речи: „У Француској нема народнос и, тамо су само политичке партије.“

*

Бранилац који не уме да — брани. Као што јављају, пред краљевском судом у С. А. Ујхељу (у Угарској) изјавио је пред судом постављени бранилац Едвард С. у јавној седници, да он услед неискуства свог у казненим пословима није у стању оптуженог бранити против државног тужиоца. Државни тужилац је на основу те изјаве тражио, да се акта поднесу адвокатској комори с тим, да се поведе дисциплинарна истрага против адвоката Ч. У пријави својој вели државни тужилац, ако је адвокат Ч. заиста тако неук у законима, да на примљеној одбрани у поменутом са свим лаком случају није могао да задовољи, да је о томе требало суд раније извесгити. Пошто се адвокат Ч. својим поступком огрешио против угледа бранилачке установе, државни тужилац тражио је, да се против њега по закону поступи.

ШАЛА

Једно питање. Једна породица седи за ручком. На пољу бесни олуја и непогода. Наједанпут удари — доста слабо — гром у кућу уз хучну грмљавину. Сви седе као скамењени, само мали Јоца пита уплашено: „Отац — јесмо ми сада мртви?“

*

Учитељ. „Много зависи од навике и правилности. Видите, кад станем на главу, онда ми сва крв појури унутра. А зашто ми крв не иде у ноге кад стојим, ко зна?“

Перица. Молим, г. учитељу!“

Учитељ. „Но, Перице?“

Перица. „За то, што ноге нису празне:“

*

Нема места. Из разговора два детета.

„Ја ти кажем, Марице, добри бог је свуда па и у подруму.

„У нашем није, тамо су кромпири!“

*

Стара песма. Отац ти ми мораш купити нову лутку; ова моја што је сад имам, већ се стиди, кад је ко за пита, колико јој је година.

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА“

Букурешт, 12 новембра.

Министарство овако састављено: Тодор Розети председник, Карпа спољних послова, Стирбеј полиције, Вернеско правде, Лаховари привреде, Маргилеску грађевина, ђенерал Мано војни, Мајореско просвете, Германеско финансије.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 11 Новембар

кил	11428	Жита . .	10.90
„	6877	Сувих шљива	21·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—

ОГЛАСИ

Изгубљена је женска штикована папуча, која је дата папуџији да му послужи као мустра. Ко је нађе нека донесе у редакцију где ће добити пристојну награду. 1—3

ПОЗИВ НА ИГРУ

најновије новчане

295 Хамбуршке Лутрије

Ова већ одавно позната светска Лутрија гарантована је непокретним имањем, а ујамчена контролом највише власти у Хамбургу: Састоји се из 980000 Лозова од којих у седам пута извлачења више од половине Лозова морају добити.

Главни су добици у свих седам вучења и то са премијом:

500.000 Марака

а по наособ **300.000, 200 000, 100.000, 75.000, 70.000, 65.000, 60.000, 55.000 50.000** и т. д.

Ради тачнијег обавештења ове Лутрије ја на захтев дајем бесплатно „Распоред“ на српском језику, из кога се све опширно може прегледати.

Но вучењу сваки играч добије безплатно званичну листу од извучених добитака.

Цене су Лоза за прво вучење:

I. Цео Лоз 8·40 дин. 1/2 Лоза 4·20 дин. 1/4 Лоза 2·10 дин.

Лозе за прво вучење већ су стигле и код подписатога одмах могу се узети.

Ђорђе Р. Одавић

28. 30. 3. 6. 8. 13 Београд.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (143)

У томе се беше свануло. Ускок је тражио даље. На један мах стаде — — —

Близу једне стене, у трави, лежао је неко, а свуда око њега беше крв. То беше један од Ускока. То беше Данко!

Уплашен пређе ближе лежећем, и саже се над њим.

Са укоченим очима посматраше мртвог Данка —

Шта ли се овде догодило? Шта ли је било? Да се нису Ускоци међу собом и потукли за време док је он тврдо спавао? Да није когод, у оном бунилу од пијанства, убио Данка?

Ускок клече поред Данка. Он га зваше по имену, држаше га јако —

Али се Данко не пробуди, он се више не мицаше, он беше ладан укочен — —

За Ускока беше ово непојмљиво. Ноћас он није ништа чуо. Како је и шта је било ноћас? Шта је то било и како је Данко убијен?

Он брзо устаде, оде у капију па пробуди своје другове.

Један по јелан устаде и трљаше очи, Они беху још буновни од пића.

„Већ је свануло,“ рече један Ускок.

„Зашто нас будиш? упита други.

„Је ли се већ вратио Харамбаша?“ упита трећи.

„Мислим да у бурету има још вина, тек смо пола испили,“ дода четврти. „Ми можемо да наставимо јучерашњицу.“

„Ходите овамо са мном! Ходите да вам покажем нешто,“ рече онај Ускок, што се први пробудио. „Хајдете сви овамо са мном! Је ли се свађао ко од вас ноћас са Данком?“

Ускоци се погледаше и чудише

„Са Данком? Да смо се свађали?“ рекоше влше њих вртећи главом. „Ја нисам! И ја нисам! Ја, брате ништа не знам!“ говораху Ускоци међу собом.

„Хајдете овамо! рече Ускок што је нашао мртвога Данка. Сви Ускоци пођоше за тим на оно месго, где је Данко лежао мртав.

Сви су се чудили и нико није могао да појми шта је било ноћас.

Док су Ускоци стајали око мртвог Данка питајући један другога да ли што зна, харамбаша Бикок вратио се са осталим Ускоцима из пљачке. Они су довели једну малу турску лађу са неколико турака, коју су нашли на мору, и заробили.

Кад су пристали уз обалу, Бикок изађе из лађе и упути се право својој кући.

Беше му чудно што га Имара није очекивала пред кућом, као што је чинила свагда, кад се он врађао са пљачке.

У томе излети један слуга Бикоков и клекне пред њим-

„Десила се велика несрећа ноћас, за време твог осуства,“ повиче слуга готово јецајући. „Не одузимај ми живот, ја нисам крив!“

ДЕЧИЈЕ ЗАБАВИШТЕ

Да бих одговорила општој жељи виших породичких кругова, ја сам се одлучила, да у мојем женском заводу отворим од 15-ог ов. м. и дечије забавиште (Kindergarten) по систему професора Fröbel-а. У тој цељи ја сам се побринула за нарочиту и у том погледу испитану васпитачицу.

Поштоване родитеље, који су вољни своју децу овом забавишту поверити, молим, да их изволе уписати до наведенога времена.

Приступ и упис дозвољен је не само мушкој него и женској дечици, старој од три године на више. Предавања на српском и немачком језику.

7-ог новембра 1888.
у Београду.

УПРАВИТЕЉКА
ЈОЗЕФИНЕ БАУМАН
са станом спроћу књижаре А. Пурића

3—3

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР
зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

37—40

„Шта је било, говори?“ заповеди Бикок.

„Госпођа — твоја жена — — —“

„Имара? Па што је са њом?“ упита Бикок. „Одговарај брзо шта је?“

„Она је отишла!“

„Отишла? Она отишла!“

„И са њом оба роба! И они су прошле ноћи отишла са њом!“

Подбуло лице у Бикока поцрвени.

„Побегли? А како чу могли побећи?“ рече он. „Пристаниште је било поседнуто, а и капија у стени, била је подседнута стражом! Ни Миш неби могао побећи из Сења!“

„Ето види сам господару, потражи да ли ћеш наћи твоју жену!“ одговори слуга. „И оба роба побегла су са њоме.“

Бикок није могао да верује да су они побегли, јер Имара није му никад дала повода да бега да посумња у њу. Сем тога, пре свога поласка, он се је постарао тако, да нико неби могао отићи ни на коју страну, а да не буде опажен.

Он уђе у кућу, прегледа све собе и она места, где је обитно бивала Имара.

Имара не беше нигде.

Он оде у дашту, а одавде у ону дрвену кућицу, где су становали робови.

Ни робове није нашао.

Бикок пође управо капији у Стени, где је била стража. Он је хтео да се увери од страже шта је било ноћас. Више Ускока дођоше, они су чули да је Имара побегла са робовима. И они пођоше са Бикоком, и они су били радознали, да чују шта се догодило.

Кад су дошли близу стене, где је лежао Данко, опазе стражу где се сакупила.

„Шта је то тамо?“ упита Бикок.

Стражари покажу лежећег Данка.

Бикок и његови пратиоци дођу ближе. Они видеше Данка.

„Данко убијен!“ повиче Бикок. „Шта се догодило овде?“.

„Ми не знамо!“ одговоре стражари.

„Подлаци!“ повиче љутито Бикок. „Ви сте сви заслужили смрт! Па ко ће други да зна шта се овде догодило, ако не ви? Које био овде на стражи? Од куда је, овде Данко?“

„Он је био са нами на стражи?, рече један Уског.“ Кад смо хтели да спавамо он је изјавио да ће сам чувати стражу, по ако се што догоди, каозао је да ће нас пробудити“.

„А ви шта сте радили?“ Упита Бикок

„Нас је савладао сан! Ми смо пили вина, па нас је оно добро ухватило“, одговори Ускок.

„Ви сти саслужили смрт, пси једни!“ викаше Бикок разјарен као лаф. „Ви сте спавали, у место да чувате стражу! Зар сам вас зате ту оствaио? Само је Данко чувао стражу, и за ту своју пажљивост, платио је главом! Док сте ви, кукавице пили, и пијани спавали, она два роба и моја неверна жена, побегли су из Сења! Они су убили Данка, па су онда прошли кроз капију слободно, јер сте ви спавали, Хуље једне!“

(наставиће се)

УНИВЕРЗ. БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

Власник Мелепијан и Кимпановић Штампа Мелепијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 224 Београд, Уторник 15 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАН ВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

На знање!

Свима онима који предузимају зидарске послове, за текућу годину, — па који потребују креча дајем на знање, да сам стручњак у печењу креча, по најновијем систему у вештачкој саграђеној пећи. — Па сам приправан, свакоме који самном у споразум ступи, приправљ ти повећу количину — белог — и из дашног креча, по најумеренијој пени, у Београду продавати.

Који се за ово интересира нека се за ближе извешће мени писмом обрати, за атресу ће сазнати код уредништва овога листа. 1—5

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

ТЕРЗИБАШИЋ И ЂОРЂЕВИЋ

У БЕОГРАДУ И КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕПОРУЧУЈУ ВЕЛИКИ ИЗБОР У СВАКОВРСНИМ БОЈАМА И КАКВОЋАМА;

ЧОЈЕ, СВИЛЕ, АТЛАЗА И КАДИФЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ за женске хаљине и бунде.

И продају на веће и мање количине.

Потрошачима већи количина дају се знатне олакшице.

На захтев шаљу се мустре.
(пон. и утор.) 9,10

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧНИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 9—30

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 9—10

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 15. Муч. гурије
Католички: 27. Виргиније.
Сунце излази: у 7 сах. 28. м. залази 4 сах. 37 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—1 пре подне.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

„Молим вас, седите,“ рече.

„Али има доле света, који ме очекује, господине.“

„Нека чекају. Седите ви само.“

Заповедајући глас г. Мешинета мало је уплаши и она седе. „Мени су потребна извесна објашњења,“ рече погледав је оштро у очи „и хоћу да вас питам. У вашу корист саветујем вам да ми искрено одговарате. Како сте ви овде вратарка, то ће те ми ваљда моћи казати име овог сиротног старца, који лежи убијен.“

„Зове се Пигоро, драги господине, али су га обично звали Антенор, а то је име узео сам док је радњу држао, јер му је боље, вели, доликовало.“

„Живи ли дуго у овој кући?“

„Више од осам година, господине.“

„Где је живео пре тога?“

„У Ришељевој улици, где му је била и радња, био је власуљар и у тој се радњи обогатио.“

„Дакле је био богат?“

„Говори се да је милионар.“

Иследни судија морао је то већ знати, јер је врло брижљиво прегледао сва документа, која је нашао.

„Сад ми кажите,“ рече Мешине, „какав је човек био тај Пигоро или Антенор.“

„Ох, најбољи човек на свету, господине,“ одговори вратарка „мало чудноват и тврдоглав, али није био горд. А још, кад би год хтео, могао је бити и шаљив. Могао би човек провести читаве ноћи крај њега слушајући га, кад говори, јер је знао врло лепо приповедати. Био је власуљар и приповедао је, како је он чешљао косе најлепших женскиња у Паризу.“

„Како је живео?“

„Као и остали свет — од прихода, али није расипао имање.“

„Можете ли ми дати какве подробности?“

„Да богме да могу, јер ја сам чистила и спремала његове собе. Није ме стајало много труда, јер је и он сам много припомагао. Сваки час би чистио, брисао и трљао. То је била његова страст. Сваког дана у подне донела бих му чоколаду и хлеба. Пошто би то појео, он би свакад одмах затим попио чашу воде на један пут. То му је био доручак. Тада би се обукао, а облачење би трајало по 2 сата, јер је врло пазио на себе и одевао се свагда онако, као да се тога дана жени. Пошто се обукао, шетао би се по Паризу до шест сати у вече, а тад би отишао код г-ђе Роме у улици де ла Пе да руча. После вечере ишао је у кафану Гурбоа, попио шољу кафе и одиграо партију карата са пријатељима, које би тамо нашао. Долазио је кући обично у једанајест сати. Имао је само једну ману: љубио је до лудила лепи пол и често сам му

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА.

(Наставак)

У царству франачком некада добијаху победници на бојном пољу дао освојених земаља као ужитак, а за то морадоше краљу служити. Сами становници ових земаља обрађивали су их и били су или слуге својих господара или закупници својих земаља. Ови ужитци наслеђивани су а са земљама прелазилила је на господара и власт над овим становницима — сељацима, себрима и робовима. Налничар, као занатлија, радио је код куће свога господара, а закупник морао му се покоравати и један део своје зараде давати. Ови господари баштине, васали и властеле, отправљаху, као херцези, грофови и племићи, службу краљеву као своје приватно право. Они су, у случају рата, најмљивали себи људе, руководили правосудство и водили бригу о јавној безбедности. То је био господарски сталеж, аристократија. Њима се придружило и више духовништво, које је временом, такође задобило много баштине. Племић се трудио, да своје синове васпита у свештеном чину, а сам се, помоћу њих, дизао до највиших звања- Тако племство и више духовништво беху два прва сталежа у земљи. Они су само могли имати виша звања у двору и држави а остали народ немађаше никаквог права но само терет и јарам. Племство натовари и све државне терете на народ, на коме самом почиваше и сав рад. То беше феудалио уређење. Овај феудални систем не познаваше ни за какву равноправност, а знађаше за једнакост, само господарских сталежа, Не знађаше слободу за све, већ само за се. Он гледаше, да краљевство поткопа. а за своју имовину суверенска права имађаше. У феудалном систему беше рад ропство, индустрија беше њега искључена; капитал мртав а сва државна звања беху приватна звања. Тако феудални систем беше противан државној установи, противан части рада и достојанству човечијем па морађе пропасти.

То је знаменито у његову паду, што сви они чиниоци, који упропастише феудални свет, посташе темељ новог друштвеног склопа! У ратовима племство осиромаши а грађанство се обогати. У крсташким походима пропадоше многе племићске породице а њихова слободна имања умножише слободно грађанство, ватрено оружје помрачи стару сјајност старог племства и изједначи сељака с племићем. Штампа нападаше на преимућства племићска и објављиваше свима равноправност. Рад бејаше себара и робова јер бејаше неслободан и рђав и добро се поврати и. — најпосле господари ослободише своје људе, да бољи рад добију.

(Продужиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Одликован. Како дознајемо, г. Велислав Ђ. Миловановић, војно-судски поручник. одликован је од Његовог Величанства Краља Шведске и Норвешке орденом „Густава.“

*

„Лумир“. Чешка певачка дружина „Лумир даваће идуће недеље велики концерат са игранком у гостионици код „Славије“.

*

Финансијски одбор. У суботу, 12 о. м. изабрао је одбор општински један одбор, који ће имати да изврши финансиање за будуће водоводе. Имена г. г. која су тим избором почаствовано саопштићемо у једном од идућих бројева.

*

Узапћен. Прекјучерањи број. „*Српског занатлије*“ узапћен је због чланка „Права уставност“.

*

Збор. У кавани код „Златног Прага“ биће 20. овог месеца збор чланова занатлијског удружења, ради установе пододбора за кварт теразијски и варошки.

*

Положили. У јучерањем броју јавили смо, да су ђаци Велике Школе који, су сад на одслужењу свога рока у сталноме кадру полагали јуче официрски испит. Сад смо кадри да јавимо, да их је свега петорице полагало и да су са врло добрим успехом положили.

*

„Побратимство“. У прекјучерањој својој седници, донело је „Побратимство“ литерарна дружина ђака Велике Школе, одлуку да омладина неприпада ни којој политичкој партији. Ова је одлука доиста као одговор на питање које су два београдска политичка листа кренула а то је: коме припада омладина?

*

Српско Пољопривредно Друштво даваће у Среду 16. ов. м. у 9 часова пре подне годишњи помен у вазнесенској цркви, бив. свом ревносном члану и заслужном српском воћару † Ивану Протићу, бив. воћару у Топчидеру. — После помена у цркви, говориће у друштвеној сали о животу и раду покојниковом г. Коста Црногорац, секретар ратарске секције Српског Пољопривредног Друштва.

*

Српско пољопривредно друштво држаће свој XX. главни збор 27. ов. м. у 9 часова пре подне у својој сали. По чл. 31 друштвених правила, дневни ред за овај збор овај је: 1. Председник отвара збор; 2. Подноси се извештај о радњи управног одбора, у који улази и годишњи рачун о приходу и расходу, заједно са извештајем контролора о прегледаном рачуну за прошлу годину; 3. Писма предлози одбора, подружина и појединих чланова, а затим предлози појединих чланова на самом збору; 4. Избор потпредседника и шест одборника (чл. 18 и 19 друштв. правила; 5. Бирају се два контролора за преглед рачуна, који мају најдаље за три месеца поднети извештај о прегледу рачуна управном одбору; 6. Подноси се предрачун прихода и расхода за идућу годину, која почиње 1. новембра; 7. Бирају се редовни и почасни чланови.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

„Шабачка Омладина“. Управни одбор „Шабачке Омладине“ решио је на последњој својој седници да о месојеђама приреди забаву и донео је одлуку: да се ђацима VI раз. гимн. дозволи приступ у друштвену читаоницу.

Но најважнија одлука коју је то друштво донело, та је: да се празник Духови (тројице) узму за славу друштвену и сваке године да се на свечан начин прославе.

Ми честитамо овој вредној дружини, што збиљски труди да сваки њен поступак, сваки њен корак, буде један део извођења целокупнога програма који је то друштво себи истакло; само, дао би Бог, да му са са свих страна сверердно помогне и то би се друштво једног дана осетило као потребна функција у нашем друштвеном животу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Петролеум у чврстом стању**. Као што јављају, неки Рус, научењак, пронашао је како да се камено уље или петролеом (познат у трговини под именом гас) доведе у чврсто стање и тако да се за гориво и огрев употреби. Он то врло лако чини. Он камено уље загреје, па онда метне у њега 3% сапуна. Сапун се раствори и кад се камено уље почне хладити, онда се та смеса шчврсне и буде чврста као лој, Тако справљено камено уље наличи на цемент и не може се ни близу тако лако запалити као течно камено уље. За то га је лако превозити, не треба га паковати нити у бурад трпати, него га носе онако као и камени угаљ. Кад се овај чврст петролеум упали, онда даје тих пламен без дима и кад изгори, остави иза себе 2% гара. Због ове особине течно уље је згодно за огрев и грејање пећи, особито за машине на паробродима. Пошто се пак ово камено уље први од нечистог каменог уља, то је он јевтинији огрев за казане него камени угаљ. У осталом, цео овај опит не стаје бог зна колико труда ни трошка и сваки може и сам да покуша те да се увери о истинитости овога проналаска.

* **Чудновата пушка**. У једном од скорашњем броју јавили смо, по једном страном листу, како немачки главни ђенерал-штаб живо ради, да конструише нову пушку, која ће по свима својим особинама надмашити све дсадашње проналаске те врсте, а ево већ опет стиже вест како су Французи изумели неку особиту пушку и барут, па кад њима пуцају, нити се чује праска, нити се види дим. Како веле, тим пушкама хоће Французи да наоружају целу своју војску, што ће за њих врло добро а за непријатеље врло опасно бити. Те пушке и даље носе и већма бију но остале. Још би ваљало још штогод да пронађе Аустрија и Руси какав топ, па ето — концерта!

пута говорила: „Зар вас није срамота, да у ваким годинама јурите за женскињама?“ Али нико од нас на свету није савршен, па за то ни његово понашање није било друго, него као и код осталих људи, а особито како је био власуљар и како је имао тако лепих прилика у своје време.“

Осмех се појавио на њеном лицу, док је ово говорила, али је г. Мешине остао врло озбиљан. „Да ли је г. Пигоро примао какве посете?“ упита је он.

„Врло мало, господине. Лице, које је најчешће долазило, беше његов сестрић г. Монистрол и звао би га сваке недеље на ручак у гостиони „Пер Латуљ.“

„Како су се слагали — ујак и сестрић ?“

„Били су у пријатељству као два прста на руци.“

„Зар се никад нису свађали?“

„Никад! . . . Осим што се нису никад могли сложити око г-ђе Кларе?“

„Која је то г ђа Алара ?“

„Па г. Монистролова жена, дивно створење! И ако је страсно љубио женскиње, г. Антенор није се могао с њом слагати. Пребацивао је сестрићу, како овај одвише воле жену, а она га вуче за нос, и обмањује га на сваком кораку. Како га она није љубила, како она тежи за вишим и како ће једног лепог дана учинити још већу лудорију. Прошле године су се г. Антенор и г-ђа Клара баш добро свадили. Она је хтела, да старац позајми Монистролу велику суму новаца, да са том сумом купи златарску радњу у Пале Ројалу, али старац то не хтеде никако учинити, и вели да не мари, шта ће се десити са имањем после његове смрти, али док је он жив неће никако дозволити, да се новац, које је ту стекао, тек онако расипа, он га је, вели, стекао, он ће га и растећи онако, како он хоће.“

Мислио сам да ће је г. Мешине у том правцу испитивати, јер сам мислио, да је тачка најважнија и у пркос мога намигивања променио је са свим изненадно питање. „Како се сазнало за убиство.

„Ја сам прва сазнала, драги господине,“ одговори вратарка. „Страхота је било погледати. Замислите само дошла сам на подне као и обично са чоколадом. Како сам га послуживала, имала сам и кључеве од собе. Отворила сам врата, ушла, и, милостиви боже, шта сам видила.“ Кад је изговорила, почела је плакати и јецати.

„Ваша туга показује, да имате добро срце,“ рече Мешине. Само како је време врло кратко, то вас молим, да се утешите. Дакле шта сте помислили, кад сте видели старца, где убијен на поду лежи.“

„Па казала сам свакоме, да га је онај несрећник, његов сестрић, убио само да наследи час пре имање.“

„Како сте могли бити баш тако сигурни. Веома је опасно набедити човека за тако велику кривицу — та то је послати га на вешала.“

„Који би могао бити други, господине? Монистрол је синоћ долазио, да се види са ујаком и кад је изашао, било је већ пола ноћи.

(наставиће се)

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 14. Новембар 1888.

Притворен. Ноћас је притворен: Димитрије Јовановић келнер из Ћуприје због покушаја крађе.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Анка Благојевић овд. Јулка Богојевић служавка, Иван Трифуновић из Јагодине, Јован Бизмарк из Панчева, Владимир Вукашиновић, Илија Јаковљевић калфе терзиске, Мијаило Младеновић слуга, Никодије Ђорђевић из Турске и Нестор Петровић келнер сви због скитње. Миленко Стојановић овд. мутавција због боја; Лазар Плајзингер, Јозеф Мајер и Франц Илд зидари из Аустро-Угарске због нереда; Милош Мићић слуга овд. због лаке повреде; Јован Дончић кочијаш и Димитрије Николић фијакерист што су кола и коње оставили без надзора.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

По одавно је изашла у Вирцбургу чувена књига др. Јов. Росбаха *Социјална Историја*. По самом имену види се да јој је одабрана садржина, јер говори о факторима и узроцима процасти или благостања овог или оног народа. А испитивање друштвених стања у историји човечанства, у опште је, више или мање, занемарено. Нико пак не може спорити да у том испитивању и лежи кључ за разумевање културе и државе. Сем тога друштвена историја има и велики морални значај: јер нам она оказује да угњетавање неког сталежа другим, бива само на процаст овог другог. А мир у животу човечанства и оснива се на међусобном поштовању свију људи, као и солидаритету свију класа и владању по наравственим законима.

Пошто се не нађе нико, који би пренео мисли тога чувеног писца, и у нашу, у тој врсти сиротну књижевност, то смо ми наумили, да бар један одломак из те књиге преведемо. То смо учинили, и у почетку рањем броју већ је почео излазити један чланак као одломак из његове *социјалне историје*. У том чланку изнешени су његови критични погледи на трећи сталеж, тако занемарену и сматрану за ништавну, а таку важну најважнију чињеницу у држави.

—

Пређе смо јавили, да је неки Француз, пронашао веома важан документ у Грчк. То је говор, којије држао Нерон Грцима прил. истименских игара Тај је говор био у једном камену, који је у средњем веку био употреб. као и многи други важни документи из старог века: за камен темељац. Проналазач га је однео у француски атински завод. Директор завода г. Павле Фукар проучио му је текст и садржину саопштио академији у Паризу. Иста гласи у преводу овамо:

„По заповести Цезара Августи. Дошао сам да наградим племениту Грчку за њену привржености и оданост. Позивам њене становнике да дођу у што већем броју Децембра, четвртог дана пре Календа."

„Кад је се народ сакупио Цезар је одговорио:

„Грађани грчки; Сваки је се од вас могао надати величини моје душе. Она је тако велика, да се ви никад нисте трудьли да је задобијете — Сви Грци који живите у Ахаји и који имате земаља овде на Пелопонесу, добијате слободу и разрешење од данка. Ово је благодет, коју никад нисте имали, па ни у ваше најсрећније доба, јер ви бесте или подржени другоме племену. Ја хоћу да Грчка процвати мојом вољом, да би тиме многи од вас уживали благодет. — Љутим се на прошла времена, која су то спречила. Доброчинство, које вам сада указујем није сажалење него привржености. Хвала вашим боговима, који су ме штитили и на суху и на мору; хвала им, што су ми дали прилику, да вам учиним добра."

Не зна се, да ли је и осталим државицама поклоњена слобода. – На камену, који је нађен у Беотији на месту старог Акрефиума стоји урезано: да је та варош закључила после неронове прокламиције, да му се подигне олтар а њега да ставе под заштиту Јупитера и уједно да га уврсте међу богове. Према овоме види се колико је била власт у Нерона као владаоца крвава Рима.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Колико стаје Европљане Њу-Јорк? Острво на коме лежи најзнаменитија америчанска варош Њу-Јорк продали су Индијанци 1668. године Европљанима за: 10 кошуља, 30 пари чарапа, 10 пушака, 30 фуната барута, 30 сикира, 30 котлова и 1. бакрену шерпењу, те су и Индијанци и Европљани мислили да су добро пазарили. А шта данас вреди Њу-Јорк? Данас Њу-Јорк вреди од прилике само толико, да би се за његову вредност могло у Европи, по цену која би у Европи важьла, купити неколико османьих државица, и још би толико преостало, да би се од интереса те сумице могла вечито издржавати стална војска тих државица, које би се за данашњу вредност Њу-Јорка купиле.

*

Како је постало име Ротшилд? Право презиме, дачас готово највећих богаташа у целоме свету, браће Ротшилд, јевреја, јесте Мозе. Прадеда данашњих Ротшилда, стари јеврејин Амзел Мозе, старудар, становао је у „јеврејској улици" у Франкфурту и на кући му је висила црвена табла, или како ми српски кажемо црвене „шилт" (Roth schild), „цимер" те отуда су и добили презиме Ротшилд, дакле њихово би се презиме, кад би сеони коднас настанили (а обично сви чивути кад се код нас настане одмах преведу своје презиме), могло на српски превести: *Црвеношилтић* или *Црвеноцимерић*.

*

Старина из 1700 године. Као што јавља „Бранич", г. Јован Предић, судија суда окр. црноречког, доставио је следећу правну старину, коју исти лист доноси само са промењеним правописом:

„Дас на знание свакоме человјеку илигрговцу и судим који би ово писмо прочитали и видио да има веровати и знати како Михаило Кобакул изволи сам и призва свога шуру братула и указа му за живота шчос братулево а от винограда и от дуњана и от кућс и от свега и мала и голема и менија и тако рекоше да се не диеле до свое смарти еден от другога веће да смо заедно до смрти и томе би братул каил овоме више реченом писму и у томе с Михаилови има новца — 80-финти и велимо осамдесет форинти и то е само Михаилово и да се има то — 80 финти извадити ис комуна до послидка између обоице.

(М. П.)
1700 лето
меца Јануарија — 28 — да
У табавни писах ја
Филип Михаиловић
Ужичанин
и томе би сведок
и Вукоман Стипан биров
абаџија Ранковић
и Цветан бакалин
ужичанин
и Радона касапин
Томанић
и Станое делија
старовлашанин
а у станино да нитко не дира шчо с нејно."

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 11 Новембар

кил	6486	Жита . .	10.90
„	6877	Сувих шљива	21·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	1252	Лука цр. . .	7.00
„	—	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арнаџика . .	—.—
„	7045	Кромпира .	8.00
„	—	Вуне овче .	—.—
„	—	Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИКА

дит.	95050	Вина црна. . .	18.—
„	200	„ бела . .	—·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	1950	Ракије меке. .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	—	—·—
„	„ „ „ „	—	—·—
„	Свиње мрша. до „	—	—·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	—·—
„	666	Шпиритуса	——

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (145)

Ове речи упрепастише Ускоке који су били на стражи. Ни један од њих није се надао да чује овако што.

„Они су побегли!" настави Бикок. „Овде лежи мртав једини човек, који беше веран. И ако ме је опоминьао, ја га ипак нисам послушао! Бегунци су вам се смејали, кад су видели да сте пијани и да спавате, јер су могли без бриге да прођу кроз капију! Али вам кажем: Ако не нађем бегунце, ако их не ухватимо, или не нађемо њихова мртва тела, онда ће те ми ви, пси једни, платити вашом крвљу! А ви добро знате да ћу ја одржати задату реч!"

Ускоци су ћутали као заливени. Нико није смео ни речи да каже.

„Хајдмо напред! Ја хоћу одмах да их гонимо," продужи Бикок. „Ви ћете ићи сви са мном, а други ће остати овде, код капије, да чувају стражу. Сад до вас стоји, да поправите велику погрешку, коју сте учинили вашом леньошћу и пијанством. Ви ћете морати пошто по то да нађете бегунце. А ви што остајете овде, побрините се, да се сиромах Данко, који је верно вршио свој задатак, сахрани са оном поштом, која му припада!"

Десет Ускока што беху на стражи у капији, оду тамо и узму своје оружје.

„Ми их морамо наћи," рече један Ускок Бикоку. „Ми се нећемо пре смирити, нити се вратити са гоненья, док их не похватамо живе, или мртве!"

„Ко би могао помислити на то?" рече други Ускок. „Имара беше таква, да смо јој се сви дивили! Она нас је увек храбрила, кад смо полазили у пљачку!"

„Они нам неће умаћи!" дераше се трећи Ускок. „Ми их морамо ухватити."

Бикок не одговори ништа. Он није ни слушао што Ускоци говоре Њега је разједило што га је Имара изневерила. Ова нёман сад је била жедна крви! Његове црте јасно показиваху, шта се кува у његовој унутрашњости.

Пошто су Ускоци припремили оружије, изађу из капије са Бикоком. Он је ишао напред.

Не говорећи ни речи, ово одељење Ускока, са Бикоком на челу, упути се кланцем којим је отишла Имара са оба роба. Кланац беше узак и брдовит. Дневна светлост једва продираше овуда. Ваздух беше хладан, и јако влажан.

Бикок је ишао брзо напред, држећи приправну пушку за сваки случај, Ускоци следоваху за њим.

На један мах Бикок стаде.

„Шта је тамо? Ено на оном парчету од стене лежи роб Умбо!" рече он. „Да не спава?"

Неколико Ускока опколе лежећег Умба.

„Он је мртав!" рекоше више њих. Има велику рану на врату! Већ се оладио!"

„Онда је добио заслужену награду, коју и иначе избегао неби!" рече Бикок. „Он се је сигурно борио са Данком, и онако рањен довукао се довде. Оставите га нека лежи ту! Нека се орлови и гавра-

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

33—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба," код „Књаза Михајла" на зеленом венцу." У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

37—40

ни почасте са његовим робским месом! А Имара, и онај лупешки старац, сигурно су побегли?"

„Нигде се ништа не види, Харамбашо. Никаквог трага од њих нема!"

„Ми их морамо наћи, морамо их ухватити!" рече Бикок. „Напред! Не треба да изгубимо ни минута!"

„Они су сигурно отишли десно, преко оног брега, што води лиру!" рече један Ускок. На другу страну у унутрашњост, нису могли отићи, јер не би могли побећи. Они се надали, да ће на мору наићи на какву лађу."

По кратком времану дођоше гониоци до једне узане врло уске стазице, која је водила једној пећини. То беше на десној страни. А лево се одвијаше прилично широка путања.

Бикок стаде и размишљаше.

„Они нису отишли у пећину, Харамбашо," рече један Ускок. „Зар си заборавио да је стари роб из Венеције, а и Имара да је из исте околине? Они су ударали тамо, преко брда на море, дакле северно одавде, јер се надали да ће одатле лако отићи у Венецију!"

„Неће бити тако," рече Бикок. „Они су се надали да ће мо их ми прво потражити тим путем, преко брда што води мору, па су по свој прилици ударили лево у унутрашњост, јер су за цело мислили, да их ми нећемо тражити тамо!"

„Па онда има начина да их и тамо гонимо. Ми треба да се поделимо пола на једну, а пола на другу страну," рече један Ускок.

„Ја не верујем да су отишли у пећину," рече други Ускок. прегледајући стазу, која беше влажна.

„Ми треба да тражимо трагове њихових ногу."

„Ако су ударили преко брда, онда је тешко наићи им траг," дода трећи.

„На шта је тај бескорисни говор?" повиче Бикок. „Хајдете за мном! Прво ћемо потражити траг, идући преко ових стена. Ту ћем скоро наићи на ма какав траг. Они су морали ударити овуда, јер овај пут води поред колибе, где обитава онај пустињик. Он ће нам казати ако их је видио. Ми ћемо тамо стићи пре, но што се спусти мрак."

Ускоци послушају харамбашу и пођу за њим уз брдо, куда је водио други пут.

После неколико часа хода, изађу гониоци уз брдо, и дођу на једну приличну равницу. С леве стране видило се море, које беше доста удаљено одавде. Са десне стране равнице, виделе се стене и непролазни шипразн. Овде беше пут врло опасан. По где где беху туда велике провалије. На појединим местима налазили су се велика парчад стена, обрасла маховином и шипрагом. Тамо амо беху раштркана појединa, кржљава, јелова дрва.

(наставиће се)

Власник Медакијан и Кимпановић штампа Медакијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 225 Београд, Среда 16 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпанови ћ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

Јављам поштованој публици да се у ресторацији првога реда код „Хајдук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве мирхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас на сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски „*бирфлајш*“ или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и свакових других деликатеса са најумереније и утврђеном ценом.

с поштовањем

Карло Пероло

угоститељ.

ДР. БОКА ЈОВАНОВИЋ

одточео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

На знање!

Свима онима који предузимају ѕидарске послове, за текућу годину, — па који потребују креча дајем на знање, да сам стручњак у печењу кречa, по најновијем систему у вештачкој сграђеној пећи. — Па сам приправан, свакоме који самном у споразум ступи, приправљати повећу количину — белог — и из дашног кречa, по најумеренијој цени, у Београду продавати.

Који се за ово интересира нека се зв ближе извешће мени писком обрати, за атресу ће сазнати код уредништва овога листа.

2—5

ФИЛОСОФ

III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа Упитати у уредништву овог листа.

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће -ото вариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 10—30

СТЕВАН ГОЈКОВИЋ

ЗАЈМОДАВАЦ

Станује од првог новембра у Лепеничкој улици број 3. преко од нове зграде међусобног помагања. 10—10

НА ЗНАЊЕ

У азбучнмм бирачким списковима, који су штампани и грађанству на углед стављени, покрале су се следеће штампареске погрешке:

На стрн. 16. а у првом ступцу под бројем 303. стоји „Јован М. Озер“ а треба „Јосиф М. Озер“ па на даље све до броја 315. закључно, јер им је име Јосиф. Тако исто и на страни 20. а у другом ступцу, стављено је под бројем 129. па до броја 146 закључно Мијаило, у место што је требило Милан, и зато кога се ово тиче даје му се на знање, да у гласачким списковима ова погрешка неће постојати.

Од суда општине београдске 15. новембра 1888 год. у Београду.

1—1

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

У прогласу суда општине београдске од 20. пр. мес. АБр. 862, којим се позива грађанство на изборну скупштину 20, ов. мес. изречено је *да право гласа при избору нар. посланика имају они грађани који годишње неплаћају мање од 15 дин.*

Како се овај израз неједнако тумачи, суд општине београдске ради обавештења свеколиког грађанства налази за потребно овим путем објавити да по чл. 98 зак. о непосредној порези право гласа на скупштини за избор нар. посланика имају они грађани који плаћају *преко 15 динара*, а кале који плаћају 15. дин. и нешто више на ма тај вишак износио и само једну пару. Према одредби законској и бирачки су спискови израђени, у које није уписан ни један грађанин, који плаћа 15. дин. или нешто мање.

Од стране суда општине вар. Београда 14 ог новембра 1888. год. ББр. 3520. 1—1

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашности препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 16. Апостол Матија

Католички: 28. Состен уч.

Сунце излази: у 7 сах. 44. м. залази 4 сах. 16 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од Е. Габорија

ПРЕВЕО: *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Изгледало ми је чудновато, да није са мном проговорио, ни кад је дошао ни кад је отишао, јер ми је обично назвао Бога. Па ипак од његовог одласка па све до часа открића убиства, знам да нико други није долазио код г. Антенора.“

Ова сведочба ме је поразила. Био сам одвећ млад и нисам био вичан и држао сам, да би било узалудно и даље време губити у испитивању. Г. Мешине, који је имао и од више практике, шта више имао је начина да пронађе праву истину и намами сведока да одреши језик, па хтео то сведок или не. „Тако дакле,“ рече вратарци, „ви баш знате за цело, да је Монистрол синоћ био овде.“

„Са свим господине.“

„Дакле видели сте га и познали?“

„Дозволите ми. Нисам му видела лице, јер је врло брзо прошао, као да се хтео сакрити, а осим тога и степенице су врло рђаво осветљене.“

Кад сам чуо такав одговор, скочио сам са столице и пришао к њој! „Ако је тако, онда како сте смели замислити, да сте познали г. Монистрола?“

Погледала ме је од главе до пете, па онако са подсмехом рече: „Ако му нисам видела лице, видела сам цело његово, које свакад иде са њим. Свакад бих га помиловала, ушло је у моју собу и хтедох му дати комад меса, али газда звизну и оно оде уз степенице.“

Погледао сам у г. Мешинета нэ би ли сазнао, шта мисли о овом одговору али израз лица његовог није ништа показао. Он је просто упита: „Какво је г. Монистролово цело?“

„Велико са свим црно цело са малом белом пегом па глави. Г. Монистрол га зове именом Плуто. Врло је опасно према непознатима, али мене добро познаје, јер свакад долази овде са својим господарем и ја му дајем по штогод да једе.“

Г. Мешине устаде са столице: „Доста је,“ рече вратарци, „можете ићи. Хвала вам на исказу.“ И одмах чим је жена изашла из собе, окрете се к мени и рече: Држим да сестрић мора бити кривац.“

Док је овај испит над вратарком трајао, два лекара су прегледала тело убијеног човека. Жељно сам очекивао њихов резултат резултата — тим пре, што сам се бојао, да се неће сложити. Били су два контраста по изгледу и карактеру, један од њих беше мален и пун са округлим и веселим лицем а други сув и висок са озбиљним ликом. Немогуће их је погледати а не помислити на Волтеровог „Доктора Тан Ни“ и „Доктора Тан Мије.“ Обоје су посматрали ствар са истог правца и као ђак обрадовао сам се што се њихово мњење слагало са мојим. Њихов раперт гласио је овако: „Смрт г. Пигорова морала је одмах, чим му је нож пројурио кроз грло наступити и према томе није

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 ча а пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и цркв. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду.

А) УМРЛИ:

14 Новембар 1888.

Анка Николић девојка
Ката кћи Марије Јанића удове
Јохан син Андрије Махмакона келнер.

Мртво рођено дете Михајла Јохина Ковача.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Предавање. У ранијим бројевима нашега листа донели смо да је г. М. Павловић, слушалац филос. наука и педагогије у Јени, одложио своје предавање, које је био одредио прошлог месеца, сад накнадно имамо да саопштимо да ће то његово предавање: „*О психологији животиња*“, — бити у четвртак, 17. ов. месеца у сали овдашње учитељске школе, у 5. час. по подне.

*

Премештен. Г. Рене Миље француски посланик код нашега двора, премештен је у Штокхолм. Као што чујемо, заменик му још није одређен.

*

Приспео. Нови румунски посланик г. Вакареско приспео је у Београд и у недељу 20 ов. мес. биће примљен од Његовог Величанства Краља, којом ће приликом предати своје акредитиве.

*

Удавио се. Неки Чедомир Н. лађар, отискавајући пр кључе лађу од обале, падне у Саву и удави се. Тело му још није нађено.

*

Кандидати. 11. ов. мес имала је либерална странка конференцију ради договора о посланичким кандидатима за варош Београд. Конференција је закључила да се истакну ови кандидати: г. г. Јова Кремановић, Спасоје Стефановић, Пера Татић, Стева Ивковић, Ђура Ваџферт, Др. Никола Николић, Маша М. Марковић и Јова Анђелковић.

*

Одело сиромашних ђимназиста. Ту скоро, донели смо једну белешку о оделу сиротних ђака основних школа, том приликом мимоишли смо, да напоменемо, како зао обичај да се тек о Божићу дарује одело, није мимоишао ни сиротне ђимназисте. Ми само примера ради указујемо прстом на велику већину ученика II-ге ниже београдске гимназије, како иду голи и боси. Право би било, ако ће им се као сваке године до сад, давати одело, да им се исто разда што пре.

*

Збор. Данас у 5. часова по подне збор је напредне странке у кафани код „Руске Круне“, на коме ће се истаћи кандидати те странке за предстојеће изборе.

*

Самостална либерална странка. Дознајемо да ће и самостална либерална странка (које је орган „Борац“) кандидовати своје посланике за варош Београд. Ова странка мисли да у избору посланика учини фузију са радикалима.

*

Изабрани. У пуној професорској седници, по конкурсу г. Министра просвете, изабрана су ова господа за питомце наше на страни, и то од *правника*: Душан Вујић, свршени правник за Администрацију; Милош П. Туцаковић, писар судски у крагујевачком суду, за Банкарство и Берзанство; Светолик Пешић писар министарства финансије, за Економију и Финансију; Марко Трифковић, писар судски, као правник за Статистику, — од Филолога: Миливоје Поповић, предавач у палилулској гимназији, за Грчки језик; Михаило Р. Поповић, предавач у оставци, за Историју општу, — од природњака: Јован Цвијић, предавач теразијске гимназије, за Упоредну географију; Светислав Максимовић, предавач у Пожаревцу, за Педагогију; Стеван Марковић, слушалац физике на бечком универзитету, за Физику; Светолик А. Радовановић, предавач за Зоологију; Миливоје Симић, професор, за Ботанику; и Михаило Благојевић, Пера Илић, предавачи у крагујевачкој гимназији, Василије Н Петровић, предавач у пожаревачкој гимназији и Милош Милошевић, свршени техничар, за Рударство.

*

Пчеларско и воћарско акционарско друштво. У стању смо јавити, да ће у четвртак 17 тек. месеца у 5 и по сати у сали велике школе бити скуп за утврђење правила овога друштва. Улазак и учашће у саветовању биће слободан сваком, који озбиљно мисли за напредак домаће привреде и који је љубитељ пчеларства и воћарства. С' тога ја ћајући ово својим читатељима ж лети је, да што више посетилаца на овоме скупу буде.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Патриотска дарежљивост. Министар у пензији г. Илија Маргетић послао је суму од 150 динара утемељачком фонду кола јахача Књаз Мијајло, а сем тога, послао је управи тог истог удружења и 20 динара за онај фонд који се прикупља за подизање споменика нашим мишарским јунацима а којим такође речена управа рукује.

Ова два поклона казују српству да честити старина г. Маргетић, поштује самопрегорљивост својих и наших предака који се у славној битци мишарској за нас — потомке своје — жртвоваше а иђа се у исто време, брине о будућем благостању наше земље и нашег потомства.

Нека би сваког Србина и српкињу красиле те врлине: поштовање заслужних предака за отаџбину и у гледање на исте, и непрестано старање за болитак и лепшу будућност народа свога, јер без тога нема Српству опстанка. —

Угледајмо се на честитог старину г. Илију.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Српски добротвори**. Г. Јован Кристифоровић из Суботице, оставио је свој иметак у вредности од 10 000 форината на стипендије за два Србина ученика, а госпођа Јулија Обрадовићка из Вршца оставила је 14.000 форината „Српској Матици“ у Новом-Саду на књижевне цељи. Слава им!

* **Трахома**. Како из Суботице јављају све тамошње становништво је под лекарским надзором јер је овладала *трахома* (мисирска очна болест) и тамошња варошка власт наредила је да сваки болесник мора ићи у болницу да се лечи. Само је одличнијим становницима допуштено, да се могу и дома лечити.

*Нов универзитет у Томску. Као што је познато нашим читаоцима, 3. Августа о. г. отворен је на најсвечанији начин у Томску у Сибирији, нов универзитет. Томск је најзнатнија и најбогатија варош у западном делу Сибирије. Она има до 30.000 становника и лежи на бреговима „том“ од прилике у средини између реке Урала и Иркуцка и главне вароши Сибирије, која се са вароши Томск надметала у томе, која ће од њих да добије универзитет, и најзад победи Тамск. О самој згради вели да је то врло велељепно, достојанствено и монументално здање, које је озидано на са свију страна слободном месту. — У њему је 20. школских дворана, — књижница са 40.000 свезака, са големом скупштинском двораном, музеом и за то нужним споредним просторијама. Особито је угодно испало одељење за анатомију и клинику и њихове болничке дворане укупно. Уз десну и леву страну тог дивотног здања налазе се трокатна здања са становима за учитеље. Као што се при свечаном отварању овог универзитета види из акта, којим се он отвара, он је подигнут помоћу добровољних прилога појединих доброгвора руског народа. Сем своте, коју је још за живота цара Александра I; поклонио гроф *Демидов* у суми од 100.000 рубаља, године 1887 дао је на исту цељ толику исту суму и *Сибиряков*, па је тај капитал са интересом нарастао 258.000 рубаља. За тим је у исту сврху поклонио почасни грађанин *Цибулски* 158.000 рубаља, — а томска општина дала је 25.000 рубаља, и осим тога било је силних мањих поклона. — Та дивна зграда укупно стаје 762.000 рубаља или 2,540.000 динара.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од 15 о. м. доносе Краљев указ, којим се на предлог председника мин. света постављају: за чланове државног савета, г. г.: Ђорђа Павловића, досадашњег Нашег

могао написати оних пет писмена „Монис“ на поду уз своје мртво тело.“

Пошто је онако испало, као што сам и ја мислио, окренем се са задовољством г. Мешинету да чујем, шта ће рећи. „Ако старац није написао она писмена,“ рече „ко их је могао написати? Мешине заиста не. Са свим је невероватно.“

Нисам ништа одговорио, али полицијски комесар, који беше весео, што је могао једном ићи на ручак и начуо оно, што је Мешине казао и то му је дало повода, да се освети тајном полицајцу због његове тврдоглавости, која је по његовом мишљењу била у толико чудноватија, кад је Монистрол признао своју кривицу.

„Чудновато,“ рече Мешине, „да како можда сам и ја само једна будала! Али ће ипак будућност решити ово питаље,“ и изненадно окренувши се мени додаде г. Годељу хајдмо у управу.

VI.

Ни један од нас није ништа окусио, али озбиљност догађаја толико нас је занимала, да се нисмо ни осећали гладни. Кад смо дошли до улице, ишли смо пешке до краја булевара и ту смо погодили кола, да нас одвезу до управе. Док смо се возили у улицу Кличи и Шосе д' Антен, прешли преко великог булевара, који беше ваљ осветљен и пресецали безбројне уске улице, прсти Мешинетови рађаху непрестано од бурмутице до носа и обратно. Сваки час сам га могао чути, како мумла: Морам пронаћи истину, морам и хоћу.“

Изненадно извади из џепа запушач, који сам му дао и окретао га у рукама као мајмун, који кад добије орах први пут у руке, не зна, како ће доћи до језгре. „Па ипак“ рече „па ипак ово је парче доказа. Овај зелени запушач мора нам бар нешто доказати.“

Сместио сам се у један угао и мирно сам слушао шта говори. Мој је положај био чудноват, па ипак нисам мислио да је. Мислио сам само о догађају, разне побијајуће околности, које су се врзле у мојој глави, трудио сам се, да у ред доведем у нади, да ћу пронаћи кључ тајни, која је по моме мишљењу морала постојати.

Кад су нам кола стигла која Орфре, била је цела околина мирна, — није се чуло живе душе, нико није ишао улицом. Оно мало дућана у околини беху затворени сем једног — мала кафаница на углу јерусалимске улице, која је одавно била позната, и зликовцима би се крв смрзла пролазећи поред исте. Кроз црвене завесе видео сам сенке људи — нижих полицајаца и детектива, који беху уграбили прилику, да се чиме год заложе после дневног тешког рада. Кад смо прошли г. Мешине је само бацио поглед тамо више из обичаја него из љубопитства и окренуо у улицу јерусалимску.

(наставиће се)

ванредни посланик и опуномоћени министар II-е класе у Риму, и д-ра Лазара Докића професора Велике Школе.

И указ којим се на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, поставља за управника II-е класе народног зајма, Радивоја Предића, вршиоца дужности начелника II-е класе административног одељења министарства финанције по потреби службе; за начелника III-е класе административног одељења министарства финанције, Косту Стефановића члана I-е класе пореске управе, по потреби службе; за члана II-е класе пореске управе, Драгољуба Јовановића, секретара I-е класе исте управе; за секретара I-е класе пореске управе Станоја Степановића, контролора II-е класе управе народнога зајма у министарерву финанције; за контролера II-е класе управе зајма, Јеврема Ђуровића. књиговођу III-е класе исте управе; за књиговођу V-е класе управе народнога зајма, Павла Тодоровића. бројача I-е класе у главној државној благајници; за бројача II-е класе у главној државној благајници, Ђорђа Стефановића — Вилов ског, дијурнисту управе народног зајма и за писара IV-е класе министарства финанције, Живка Јовановића писара V-е класе истог министарства.

—

Даље доносе рад конференције од 25 Октомбра ове године, односно начина како да се подјемче слободни избори;

Његово Величанство Краљ, осећајући потребу да да следства датој Својој речи у прокламацији, да ће избори бити слободни, сазвао је једну конференцију од долепотписаних.

Краљ је разлагао како налази да ваља слободу избора подјемчити противу свега онога, што је давало до сада повода жалбама од разних страна.

У тој цељи изјавио је жељу, да сазна мишљење конференције односно тога, да ли не би требало изменути изборни закон на основу чл. 56 земаљског Устава и издати привремени закон, који би вредео само за пред стојећи избор Велике народне Скупштине; у том закону наредити, да бирачке одборе за бирање повереника као и за бирање посланика састављају пет лица и то: један судија округ жног суда; коцком одређен, председник општине у којој избор бива и која би се — општина — такође коцком определила, и три члана, од којих би по једног одредила свака политичка странка за сваки срез и за сваку варош и то у пуној седници Уставотворног Одбора. Краљ је даље изјавио готовост, да се у таквом закону донесу ближа опредељења о месту, времену и дану избора, као и жељу да тај закон влада с Њим изда тек по што буде израђен у једном одбору од по једног правника, из сваке странке, у Уставотворном Одбору претресен и одобрен и на протоколу констатовано буде потписом свију чланова, да су сва три политичке странке сагласне, да се изузетно учини још једном употреба од чл. 56 Устава.

После подуже дебате, у којој се констатовало, да се нити једногласност нити једнодушност постићи може, приступило се тајном гласању, које је показало, да су 16 гласали противу употребе чл. 56. Устава у овој прилици, а 12 за.

Краљ је, саслушавши све разлоге и побуде које су у дискусији пале, изјавио сумњу да се ма каквим адми нистративним мерама може гарантовати све што је желео, и у цељи ближег правничког испитивања тога питања — питања о административним мерама — изјавио жељу, да конференција одреди за ту цељ г. г. Јевр. Грујића, Миту Маринковића, Јована Авакумовића и Мих. Кр. Ђорђевића на што се конференција једногласно одазвала и сагласила.

Јован Ристић с. р. М. Гарашанин с. р. С. Грујић с. р. П. Велимировић с. р. М. Љ. Глишић с. р. М. Жујић с. р., П. И. Вуковић с. р., Дим. Маринковић с. р., Никода Крупежевић с. р., Р. С. Поповић с. р.. Марко Петровић с. р., М. Кр. Ђорђевић с. р., Св. Милосављевић с. р., Ран. Б. Тајсић с. р., Јеврем Грујић с. р., А. Васиљевић с. р. Сг. Бошковић с. р. Љуба Молеровић с. р., Мил. Кујунџић с. р., Марко Стојановић с. р., Т. П. Тућаковић с. р., Сима Несторовић с. р. Мих. Павловић с. р., Свет. Николајевић с. р., Аксентије М. Ковачевић с. р., Ј. Ђ. Авакумовић с. р., С. Д. Рибарац с. р., Ј. Белимарковић с. р.

Састанши се на Митров дан код Његовог Величанства Краља. конференција долепотписаних испитивала је питање: да ли се на основу изборног закона и постојећих земаљских закона могу административним путем, с обзиром на чл. 56 земаљскога Устава, издати наредбе за извршење закона природе такове, да још већма осигурају слободу избора.

У том реду мисли, конференција се је занимала с тим. да ли би се према примедбама, које су у јучерашњој широј конференцији пале административним путем могао ближе определити и регулисати начин бирања повереника, дан, време и место где се то бирање има извршити, као и место састанка повереничке скупштине за избор посланика.

Господин Авакумовић изнео је пред конференцију своје чисто правничко мишљење, да би се на основу првог става чл. 54. изборног закона могло наредити, да приликом бирања повереника буду састављени бирачки одбори као и при бирању посланика.

Г. г. Јеврем Грујић, Димитрије Маринковић. Мика Ђорђевић сагласили су се у томе, да су опредељења чл. 52. и 54. изборног закона сумњива и нејасна, но да, по што од времена, како су садањи Устав и изборни закон у важности, па до данас, нису никад приликом бирања повереника образовани били бирачки одбори, нити је у томе што год до сада расписима регулисано, свака новина у томе погледу административним путем, ради извршења сумњивога законског наређења, чије неизвршење свакојако није до сада давало повода жалбама, била би према јучерашњој одлуци шире конференције, исто тако политичка незгода, као и само издавање новога закона, на основу чл. 56 земаљ. Устава.

Господин Јов. Авакумовић и ако налази у онаком разумевању закона (чл. 54.) највећу гаранцију за слободу избора, прилази на чисто политичко гледиште ове тројице господе.

Односно дана, времена и места, где се имају обавити избори повереника, као и места састанка повереничке скупштине за избор посланика конференција се сагласила, да су у тим питањима у претходећим расписима па и у последњем распису министра унутрашњих дела од 22. јануара 1888 године, та питања у духу законодавства испитана и регулисана.,

26. октобра 1888 године
у Београду.

Јеврем Грујић с. р, *Дим. Маринковић* с. р., *Јов. Ђ. Авакумовић* с. р., *Мих. Кр. Ђорђевић* с. р.,

---

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 15. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Антоније Митровић, Живко Митровић надничари, Настас Ристић келнер због ноћног тумарања; Мијаило Ристић келнер, Ђорђе Марковић из Босне, Мијаило Брдаровић из Шапца, Сретен Петровић надничар овдаш. Арса Јусмансвић из Турске, Војин Живковић и Љубомир Панић калфе обућарске сви због пијанчења и нереда.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Терезија Шенер овдаш. што је колима зарчила улицу, Фрања Сич и Милија Арсић пијар овд. због нереда, Стана Милошевић из Ваљева, Катарина Гитлер и Стака Станковић из Аустрије, Марјан Димитријевић из Јосимовића, Гаја Пешић из Алексинца Милан Мичевић из Аустрије, Јаков Апостоловић из Турске, Трифун Грујић из Босне, Ђура Тотконак и Стојан Маркељ из Аустрије, Радивоје Влашић овд. Ристa Стојковић из Г. Милановца сви због скитње.

*

(*Нађено*) Служавка г. М. Ђелешевића чиновника нашла је једну банку од 10 дин.

— Такође и једно прасе, длаке шаране нађено је и све се налази при кварту врачарском.

КВАРТИР са четири собе, кујном и подрумом у мојој кући на теразијама на лицу чаршије, а бившој г. Милосава Лешјанина, лајем одмах под кирију, коме треба нека се обрати ради погодбе г. Радовану Ђорђевићу, трговцу, у дућану под истом кућом, или г. Проки Јовановићу код „Руског Цара“.

М. Л. Глишић
1—3 трг. из Обреновца

ЈЕДНО ђаче I. раз. гим. с црногорско-далматинске границе, које нигде никога нема — тражи србина да послужује, који ће га родитељски пазити и неговати. Треба упитати у књижари г. Ј ве Аћимовића васина улица.

У суботу 19 ов. месеца у 9 сати пре подне давају моме супругу односно оцу

Ђорђу Биби

див. овд. трговцу

трогодишњи парастос у цркви Светога Марка.

Молим сроднике. пријатеље и познанике да изволе присуствовати овом тужном спомену.

Настасија Ђ. Биба
1—3 са синовима

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (146)

Али су Ускоци били навикнути на овакве тешкоће и опасности. Као дивље мачке, пентрали су се час тамо час амо. Прескакали су шипраг и камење, а по где кад и читаву провалију, и ако је доле била бездна.

Ко није био навукнут на ове тешкоће, лако би добио несвестицу, и сурвао би се у бездну.

Бикок је пажљиво разгледао на све стране, али не виде ни Имару, ни старца. И он иђаше брзо преко ових опасности. Пошто су ускоци дошли до једне велике стрмое стене, они стадоше. Овуда се могло ићи само тако, ако би се један по један пузали уза стене. Пут беше опасан а са стене доле виђаше се грдна провалија.

Ускоци и овде пођоше, не плашећи се никакве опасности. Лагано, али сигурно силажаху низ стену. После неколико часова дођоше на крај стене, одакле се видела једна колиба, која беше на ону страну одакле се није могло видети море.

Кад су дошли на крај стене, из далека укаже им се величанствено море. Одавде беше диван изглед на море.

Сунце је већ почело залазити. Његови зраци падали су по мору, које је сад изгледало, као да је од злата.

Бикок, који је ишао напред, сиђе низ стену, и приђе оној колиби, која беше ту. Сграђена је од јеловог дрвета, а покривена маховином.

Тек што и остали Ускоци приђоше колиби, врата се од ње отворише, и укаже им се један старац, обучен у одело које беше сво поцепано. Беше сувоњав и висок, лице му је од сунца поцрнило.

Кад је опазио Ускоке он се поклони.

Ходи овамо, старче,“ заповеди му Бикок. „Да ли ме познајеш?“

„Истина да ми је ослабио вид, Сењски Харамбашо, али те ипак познајем,“ одговори пустињик.

„Јеси ли данас видио два бегунца, старче, једну жену и једног старца?“ у пута га Бикок, а остали Ускоци опколише пустињика.

„Ја сам до сад спавао. Харамбашо! Снага ме је издала, ја сам слаб као мало дете,“ одговори пустињик.

„Зар те данас није нико узнемирио старче?“

Пустињик врташе главом.

„Врати се натраг са својим пратиоцима, Харамбашо, сем мене овде нећеш наћи више ни једне живе душе.“

„Та вест није ми по вољи! Надао сам се да дознам од тебе, где су отишли бегунци! На коју су се страну упутили? Они су морали овуда проћи, ако су пошли на ону страну. Ти ми старче изгледаш нешто необичан. — Ти ме знаш добро! Ако прикријеш истину, буди уверен да те нећу жалити!“

„Ради са мном што ти је драго, Харамбашо. Ја ти не могу казати ништа више, до оно, што знам!“

Бикок разгледа колибу. У њој беше

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБНИЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

34—50

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

38—40

једна постеља од маховине и суве траве. Једно мало огњиште од камења, и тако исто један повисок, округао камен, који је служио пустињику у место стола.

У овој јадној, малој и уској колибици, није се могао нико сакрити.

„Дакле су они ударили оним путем, што води пећину,“ рече Бикок.

„Није нужно да се враћамо натраг, Харамбашо,“ рече један ускок. „Ја знам тамо преко другу једну стазу, што води у пећину. До ње ћемо доћи за неколико сахата. Оданде ћемо брзо доћи на ону страну, где су бегунци отишли!“

„Још мало па ће наступити ноћ,“ рече Бикок. „Ми морамо преноћити на какво сигурно и покривено место. Сутра дан, пре но што се роди сунце, ми ћемо поћи даље. Ноћу не можемо ништа да учинимо.“

Ускоци се задовоље. Бикок поздрави пустињика и оде са Ускоцима.

Они одоше правцем на леву с рану, где беше једно брдо. Испод њега вирила је једна стена, а до ове једна пећина. Ту беше згодно место за преноћиште.

Ускоци нанесу у пећину маховину и суву траву, па начинише постеље и полегаше.

„Ја не верујем томе пустињаку,“ рече Бикок, који је легао у средини међу Ускоке. „Ми ћемо се учинити као да ћемо преноћити овде. али ја сам се решио да у тишини добро припазимо на пустињика и његову колибу. Пазићемо да ли ће да спава. Стараћемо се, да се на сваки начин уверимо, да ли он зна што о бегунцима или не? Он ми изгледа да је врло лукав, јер га и сам поглед издаје. По свој прилици он је негде прикрио бегунце!“

IX.

Заповест за затвор.

Инго, држећи мач у руци, на коме се још пушила невино проливена крв старог Андреје, махне другом руком на калуђера, да пође за њим. Он је хтео да потражи свуда у крчми Краљицу Ноћи.

Са мрачним погледом и претећим положајем још стајаше ту Брабантино.

После оне бурне сцене, шо се беше догодила мало час, између њега и Инга, сад је наступила, као пред буром, нека омарина. Брабантино је опет постао онако миран, и хладан као и обично што је. Он је себе савладао, и постао је такав, као кад се некоме спрема нешто неочекивано, нешто страшно.

Још стајаше он ту, а његов поглед пун гњевног жара, пратио је онога, који му је овог часа пркосио, који му хтеде показати да је моћнији од њега; који му беше смртни непријатељ, који се заклео да га убије, па да га на тај начин склони с пута. На његовом мрачном, бледом и непокретном лицу, видело се да је већ смишљено и решено, да се Инго, овај страшан противник, његов такмац за највише место у Венецији, једним ударцем и уништи и смрви.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић — Штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 — Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 226 Београд, Четвртак 17 Новембар 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицинану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашности препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ЧАСТ ми је П. П. до знања ставити, да се са радњом налазим у кући поч. Николе Живановића Ђурчије, на терезији спрам кафане „Лондона“ *Цветко Цвеић*

1—3 (н. с. н. Берберин

Јављам поштованој публици да се у ресторацији првога реда код „Хајдук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве мирхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас па сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, бавареки „*бирфлајш*“ или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и сваких других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем

Карло Пероло

угоститељ.

На знање!

Свима онима који предузимају зидарске послове, за текућу годину, — па који потребују креча дајем на знање, да сам стручњак у печењу креча, по најновијем систему у вештачкој сграђеној пећи. — Па сам приправљен, свакоме који самном у споразум ступи, приправљати повећу количину — белог — и из дашног креча, по најумеренијој цени, у Београду продавати.

Који се за ово интересира нека се за ближе извешће мени писмом обрати, за атресу ће сазнати код уредништва овога листа.

3—5

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа Упитати у уредништву овог листа.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 16. Григор. [вл. нов.

Католички: 29 Сатурнин м.

Сунце излази: у 7 сах. 44. м. излази 4 сах. 16 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.

Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.

Министар. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.

Министар. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.

Министар. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.

Мин. просвете и црквених дела: Петком од 11—12 час. пре подне.

Министар. привреде: суботом од 3—5 по подне.

Министар. финансије: Уторником и петком од 10 — пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.

Београд. кредитни завод: Уторак и петак.

Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.

Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКИ ВЕСТИ

Вратио се. Г. Коста Таушановић, који је био на боловању у Бечу, вратио се ових дана здрав и отпочео да ради у Уставотворном Одбору.

*

Страни коресподенти. Како дознајемо, многи коресподенти страних листова јавили су се за дозволу да присуствују седницама наше велике народне скупштине.

*

Скупштинска зграда. Као што смо већ раније јавили, народно позориште је узето за држање скупштинских седница и преставе су у њему обустављене ради неких оправака, које имају да се учине. Сад имамо накнадно да јавимо да су све оправке учињене, и оно сад очекује само чланове скупштинске.

*

Комесари. У сутрашњем броју доносимо имена свију комесара, који ће од стране владе присуствовати изборима посланика за Велику Народну Скупштину 20. ов. месеца

*

Кандидати. У једном од ранијих бројева донели смо да се либерали и радикали нису споразумели за заједничке кандидате, међу тим сад „Одјек“ доноси да остаје са једним већим делом либерала при заједничкој кандидацији и истиче за варош Београд ове кандидате: г. г. Раку Миленковића, столара (рад.), Јов. Крсмановића, трговца (либ.), Тасу Банковића, трговца (рад.), Ст. Ивковића, трговца (либ.), Д. Л. Пачуа (рад.), Петра Тат..ћа, адвоката (либ.), Милутина Марковића, адвоката (рад.), Спасоја Стефановића, трговца (либ.)

*

Вратили се. Наши рударски инжињери, који су били изаслати у Србију ради прикупљања руда за париску изложбу, после дужег бављења, вратили су се с пута, јер су морали даљи рад, прекинути због рђавог времена.

*

Одложени Избори. Како дознајемо, избори за велику народну скупштину одложени су за 4. Децембар ове године.

*

Указ. Г. Стева Раичевић, управитељ државне штампарије, указом Његовог Величанства Краља постављен је за управитеља I. класе.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од **Е Габорија**

ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

„Мислите ли, да ће вас пустити да видите Монистрола?“ упитах га готово трчећи, јер је тако брзо ишао.

„Да богме да ће“ рече „зар мени није поверена ова ствар. По правилу истраге, могу захтевати да видим оптуженога ма у које доба дана или ноћи,“ и ушав у мрачан ходник управо додаде: „Хајдемо, хајдмо, не смемо губити време.“

Није потребно било опоминање. Гоњен љубопитством ишао сам за њим. Ово је било први пут у моме животу, што сам прекорачио праг полицијске управе, која је толико мрска сваком Паризлији па и мени. Они, који изучавају друштвена питања, могу питати, за што француску полицију у опште мрзе и избегавају. Обичан улички жандарм је предмет опште мржња а детектива избегавају као да је бог зна какво чудовиште, а он је највернији слуга друштвени. Ова дубоко укорењена предрасуда противу полиције, која преовлађује у Паризу, постоји одавна, и из много узрока. Погрешка у главном лежи до управништва, које у место да употребе полицију за осигурање имаовине и јавне безбедности, употребљавају је као политичке инструменте, често пута стављајући их под управу глупих и непоштених људи. Мржња Боје д' Аргенсон пала је због старе управе, а осим тога проклета Бастиља и гадне наредбе за хапшење невиних била су довољна, да доведу полицију у омразу са народом. Под царевином није се могло замислити, да че доћи до измирења, јер је тада полиција била под управом највећег зликовца Фуше, који је био грђи и већи зликовац од оних, које су његови потчињени гањали. За време Видока, када је израз: „Треба лопов да хвата лопова“ ушао у практику и када је безбедност стављена у руке неколико будала ишчезло је сво поштовање према полицији. Па и онда, када је извршена реорганизација полиције, није се могла збрисати мрља прошлих времена и нова мржња прираста је за време Наполеона трећег, који је начинио управу центаром система управе. Дивљаштво, које су показивали његови жандарми за време народњег нереда, гадне практике политичких детектива, који су измишљали кривице и завере, којима су ужасавали читаве провинције само да успу у намери — све то додало је још више мрње на полицију. Треба додати, да парижлије у својој мржњи према полоцији претерују. Они држе, да су сви жандарми и чувари поретка исти по класи и карактеру, заборављајући да се само централна бригада шаље на политичку службу. Централна бригада не врши никакву службу и стоји на управниковом расположењу, да се пошље ма у који део вароши, ако случај захтевао буде. Централној бригади спада у жалостну дужност, да напада гомиле света, да удара пролазеће, који нису криви, да обара

Пројекат устава. Као што смо известили, пројекат устава штампа се и разаслаће се на све стране како би сваки имао прилике да га проучи пре састанка Велике Народне Скупштине.

*

Збор напредне странке. На збору коју је напредна странка имала јуче кандидована су ова г. г. Милутин Гарашанин, Михаило Павловић, Никола Ђорђевић, Јаков Алкалај, Јован Антула, Ђока Милићевић, Михаило Штрбић и Добросав Марковић.

——

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Снег у Цариграду.** Како јављају из Цариграда, сад је тамо врло необично време. У ово доба године обично је у Цариграду лепо и благо време, а још мека зима, почиње тек после православног Божића. Но ове године пао је већ први снег 28 октобра те је сутра дан сав Цариград био бео. У Недељу 30 октобра, цео је дан вејала права мећава, какву још Цариград и не памти.

* **Пренос Мицкијевићевих костију.** У Кракови образовао се је одбор, којем је задаћа, да спреми све што је потребно те да се кости славног пољског песника Мицкијевића који је сарањен у Монморансију, крај Париза, пренесу и саране у Кракови у саборној цркви на Вавелу.

* **Племенито завештање** Из Олмуца јављају бечким листовима: Милионар Самуило Сангер, који је пре неки дан у Просеницу преминуо, оставио је на добротворне цељи 80.000 форината и то за сиромашне ученике средњих школа у Олмицу и Просеницу.

* **Зајам вароши Софије.** Страни листови јављају да је општина вар. Софије покушавала склопити у Немачкој зајам од 6. милиона, али како у томе није успела, издаће 300,000 лозова по 20 дин. које мисли све у Бугарској пласирати.

* **Немири при регрутацији.** Из Бриселa јављају под 6. о. м. При регрутацији у Алзасу било је великих немира у Колмару, Тапу и Милхаузену. Алзаски регрути непрестано су викали: *Живела француска!* Једног пруског часника у мало што нису убили. До 200. регрута утекло је у Базел. Недавно било је немира и у Илфурту Много је алсашких регрута позатварано.

* **Dora d' Isria.** Како јављају румунски листови умрла је прошле суботе у вече, у својој вили у Фијоренцији, призната талијанска и румунска списатељка књагиња Елена Коловр Мусалски, рођена Гика, позната под именом грофица *Дора д' Истрија*. Рођена је 1828 године, отац јој је био књаз Михаило Гика, и написала је доста ваљаних дела под горњим псевдонимом а радила је и на француском листу Revue des Deus Mond:s. Њезина је мати прва штампала њена дела на румунском језику.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

(наставак)

III.

Новац, занат и трговина бејаху предстраже које ће управљене против овог система, преобратити стару земљорадничку у нову индустријску државу, које ће свемогућу силу оба господарска сталежа сломити а народ — трећи сталеж — равноправни с њима, водити у живот. И, одиста, новцем могаше краљ себи војску набављати, па му не требају више пратње, новцем је могао служитеље платити, па му више вазали не требају; новцем је могао грађанин купити себи имање племићско и ропски занатлија ослободити се. И самом властелину потребан је новац. Како би он уновчио сувишке од своје жетве, свог риболова, рудокупа, шуме и т. д? Само новцем могаше занатлија задобити цену за свој производ а тиме опет постати самосталан и слободан. Само новац и његова моћ ставља богатог трговца на страну племства а себра ослобађа сувог терета. Тако, кад дође трговац из далека у место, где се земља обрађује, он управо трамби своје дохотке или сувишке за индустријске производе или их купи за новац те тако прими радове ропског занатлије и доводи их у саобраћај. Занатлија прави алате за рад, оружје за рат, посуђе за цркве и откупљује се својом зарадом. Трговац тражи трг, где ће му и другови доћи и где ће и племство и народ добити за новац право. Тако посташе трговачки савези, ханзе, а ради трговине подизаху се и вароши а власт, ради сигурности, утврђиваше их зидовима. Још Хенрик II. обезбеђивао је вароши наоружањем деветог броја становништва варошког. Терети варошки распоређивани су на све становнике подједнако, јер и права хоће подједнако. Заливи и пловне реке чине своје т. ј. да помогну, ради трговине свет, о војити. Тако постаде занатима и трговином трећи сталеж, а на исти начин и разна удружења. Тако год. 1106 појавише се у Лондону ткачка и пекарска друштва а у Вормсу рибарско друштво. Год. 1112 налазимо, где цветају занати и трговине у Немачкој, а 11[illegible]0 год. оснивају се задруге сукнарских и трговачких раденика у Хамбургу. 1 од. 1167 знатна је са установом савезних градова и унапређењем заната. Цветање пизанске и амалеријске трговине датира се још од год. 1056 У год. 1241 почетак је Ханзе, а 1247 пада оснивање рајског а год. 1376 швапског градског савеза.*

На овај корак образованости трећег сталежа били су од особитог утицаја крсташки ратови. Они делаше на све стране са својим циљом, који и само време потпомагаше. Сиество малог и великог племства нестаде у тој светској бујици. Многи умреше јуначком смрћу а многи од болести. Њихови ужитци бише продани а варошани и сељаци посташе њихови сопственици, јер је сваки собар, који је узео крст за свети рат, био слободан. Многа властела одободи своје људе при свом поласку у свету земљу. Год. 1096 почетак је крсташких ратова, али и напредовања себарства у Немачкој. Сем тога у 12 и 13 веку била су и друга ослобођавања. Крсташки ратови вођени су ради додира људи, раса и народа, што и стара међународна граница паде, а херцег граф, племић једнако су се борили са стране народних бораца. Потреба борбе учини једне спасиоцем других, јер на пољу крваве славе осећаху се сви једнаким. Тако заједничка глад, опасност и болест изравна све духове,

(Продужиће се)

*) На и Немачкој бејаху 300 год. потребни, те да једном једином сталежу грађанском створи постојан опстанак Земљорадња је овде дуго господарила и на варошима, а стари систем подложества трајаше још и дуже, јер већина варошких становника и сама је осећала одвратности спрам заната и трговине. Још у 12 и 13 веку бејаше баштина први услов за потпуно политичко право, а тек „знаменити 14 век, са својом друштвеном револуцијом, избацио је на обалу овај стари услов кметства.“ Арнолд, писмена историја немачких слободних вароши II. 141.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Цене артиклима на солунској пијаци од 10-ог новембра ове године:

I. *Турскога порекла*

Алевој памучи I. кв. 4 гр. II. кв. 3. гр. 20 пара, III. кв. 3 гр. ока.

Алаџама бајрутским 12 гр. 20 пара до 17 гр. свитац од 13 аршина;

Бадему љуштеном 10 гр. ока;

Бадему неољуштеном 1 гр. 30 пара ока;

Зејтину метеленском 5 гр 10 пара ока;

Зејтину кандијском 4 гр. 20 пара ока;

К'ни 2 гр. 30 пара до 4 гр. ока;

Лимуновима 9 гр. 100 комада;

Лепљицима 2 гр. 10 пара ока;

Маслинама зрелим најбољим 2 гроша 20 пара ока;

Маслинама лошијим зрелим 1 гр. 20 пара до 2 гр. ока;

Маслинама зеленим 2 гр. ока;

Наровима из Смирне 1 гр. ока;

Науту. 1 гр. 15 пара до 1 гр. 25 пара ока;

Памуку неизрађеном, званом „американки“, 6 гр. 22 паре ока;

Памуку неизрађеном, званом „батуто“, 5 гр. 36 пара ока;

Памуку неизрађеном, званом „чекирек“, 5 гр. 35 пара ока;

Сапуну (солунске фабрикације) зеленом 2 гр. 30 пара ока;

Сапуну (метеленске фабрик.) I. кв. 3 гр. 12 пара, II. кв. 2 гр. 32 паре, III. кв. 1. гр. 36 пара ока;

Сапуну кандијском 3 гр. ока.

Сапуну кандијском, званом „чифте сали“, 3 гр. 20 пара ока;

Смоквама 1 гр. 10 пара ока;

Сувом грожђу најбољем 2 гр. 10 пара, обичном 1 гр. 20 пара ока;

Урмама 1 гр. 20 пара до 2 гр. ока.

II. *Страног порекла*

Гвожђу енглеском меканом (званом срма) 1 гр. 13 пара ока;

Гвожђу енглеском тврдом 37 пара ока;

Сачевима гвозденим 1 гр. 32 паре ока;

Кафи 10 гроша 20 пара до 12 гроша 20 пара ока;

Петролеуму американском 30 гр. сандук;

Петролеуму батумском 28 гроша 10 пара сандук;

Пиринцу енглеском extra $\frac{1}{2}$ 112 гр. врећа од 100 килограма;

Стаклу за прозоре од 30—100 комада у сандуку 50 гр.

жене и децу. Остале бригаде, којима је поверено имање и безбедност грађана, то су људи са свим друге врсте, који се боље и учтивије понашају и онда када су позвани у помоћ централној бригади за извршење кога политичког дела, али њихов је главни задатак пажња, да се каква кривица не деси и да спроведу кривце до одређеног места. По несрећи они носе исту униформу као и њихови другови из централа и Паризлијанин мрзи целу полицију. Паризлија исто тако греши и према детективима заборављајући дапостоји криминална служба и политичка служба и да се ове две службе са свим једна од друге разликују. Њему је детектив безобразно прислушки вало, које зарађује увлачећи се у тајне других људи, па их онда доставља своме старешини. Он обично замишља детектива као човека, који се вуче по булеварима трудећи се, да дочује о чему говоре они, који се шетају или који полудремован седи у каквој кафани у намери, да види шта се тамо ради. Детектив је по његовом мишљењу човек који испитује вашу вратарку или заданицу о вама и вашим претцима о вашем занимању и занату, о вашем приходу и начину живота и ако мњење није о вама баш најбоље, ставља крст поред вашег имена, што значи да на вас треба мало припазити и да вас треба ставити с оне стране катанца, чим се појави каква прилика. Паризлија не ће да замисли, а морао би знати, да има и друге врсте детектива — људи, као што је велики господин Лекок, и славни господин Мешине, који целог свог века нису ни један дан били у политичкој служби, него на против цео век проводе у гоњењу криваца и откривању злочина, излажући се великим опасностима, те су често пута опасно рањени, а неки од њих и погину у вршењу дужности и свакад су спремни да предузму ма како опасну истрагу само да осигурају друштву безбедност и да кривца доведу пред суд. Да се ти људи, који су „мишица закона“ и хвала њиховој заузимљивости злочин је у Паризу постао ређи, — да се ти људи сравњавају са политичким прислушкивалима, то је дело незахвалности и неправде, али на жалост Париз и ако се хвали здравим размишљањем, врло је поводљив и пред расудан, да онако на сумце изводи закључке не гледајући на разлику ма колико она велика била.

Како сам за г. Мешинетом те ноћи у кривични одељак, долазиле су ми по два десети пут неке мисли у главу, којих се нисам могао отрести. Увидео сам глупост предрасуде, коју сам и ја са осталима имао противу тајне полиције и како је мој сусед пред-а-мном ишао, изгледао ми је као да расте у висини, достојанству и понашању. Ово је дакле један, који жртвује све што има за овако опасан посао, и зато што гледа опасности у очи добија за службу, коју врши као награду мржњу и презрење. Каква му је плата?

(наставиће се)

Шећеру тристанском 2 гр. 22 паре до 2 гр. 23 паре ока;

Шећеру руском у прашку 2 гроша 14 пара ока.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерашњи „Српске Новине“ доносе указ којим се на предлог министра грађевина и по саслушању министарског савета, а на основу закона од 8-ог априла 1881 е год. о допуни §.§. 2. и 9. закона о сувоземним јавним друмовима (Збор. 36. страна 618), решава: да се сматрају као сресни друмови ови путови:

1. Од Ћуприје до Деспотовца.
2. Од Ћуприје преко Бошњана до саставка са окружним друмом Параћин — Зајечар.
3. Од Ћуприје до манастира Раванице.
4. Од Параћине до трешњевичке скеле.
5. Од Свилаинца до марковачке скеле.
6. Од обрешке скеле до друма Београд — Ниш.
7. Од Глоговачке скеле до друма Ћуприја — Свилајинац.

И указ којим се На предлог војног министра постављају марвено-лекарски помоћници I-е класе, свршени ветеринари државни: Димитрије Ђорђевић и Живко Радојевић за марвене лекаре IV-е класе.

Г. Пери М. Драговићу, јавном правозаступнику за округ ваљевски, министар правде уважио је оставку. Према томе право г. Драговића на правозаступништво престало је.

Г. Милутину Ј. Марковићу, јавном правозаступнику за округ београдски, министар правде уважио је оставку. Према томе право г. Марковића на правозаступништво престало је.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 16. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Марија Волф служавка из Аустрије због пијанчења, и Лазар Андрејевић калфа берберски због нереда.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Михајило Андрејевић калфа кројачки из Алексинца, Асан Рунперовић из Босне и Павле Смомић из Паланке због скитње, Петар Јовановић служитељ и жена му Христина због псовке, Михајло Гајић песк ровд због протурања лажног новца, Петар Лазаревић абаџија због крађе, Димитрије Балабановић из Остружнице што је кола и коње оставио без надзора.

*

Нађено. Један собни кључ нађен је и налази се при кварту савамалском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

„Ожање српске народне свечаности“. Књижара браће Јовановића, у Панчеву, објављује да ће кроз који дан издати књигу под пасловом: „Ожање српске народне свечаности. Скупио по Боци Которској, Црној Гори и Херцеговини и по реду описао Вук Врчевић.“ То је последње дело што је при крају свога живота написао Врчевић, те је управо други део његове књиге *„Три главне народне свечаности“*, у којој је описан Божић, крсно име и свадба. У овој другој књизи описани су: часни пост, Лазарева субота, Цвети, Благовести, Ускрс, Ђурђев-дан, Спасов-дан, Видовдан, Иван-дан, Томин-дан, Лучин-дан, Богојављење, задушна субота, сабори, литија, бабиње, моба, косидба сена, Хајке, девојачко весеље, прело, весеље момачко, задружна задужбина, беле и мрсне покладе, турске народне свечаности и најглавнији обичаји, турске уљеме и дервиши. Књига ће стати 80. нов. а претплата се шаље горњој књижари. Дело једнога Вука Врчевића, наравно, да не треба препоручивати, писац је довољна препорука.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Старост женскиња је у општежитија тајна, коју никоме не издају, али су ипак људи за откривање те тајне пронашли овај кључ:

1	2	4	8	16
3	3	5	9	17
5	6	6	10	18
7	7	7	11	19
9	10	12	12	20
11	11	13	15	21
13	14	14	14	22
15	15	15	13	23
17	18	20	24	24
19	19	21	25	25
21	22	22	26	26
23	23	23	27	27
25	26	28	28	28
27	27	29	29	29
29	30	30	30	30
31	31	31	31	31

Објашњење. Запита се госпођа, у којима се од ових пет редова налазе бројеви година њене старости, и она, ако хоће да каже да јој има 26 година показаће на други, четврти и пети ред (јер само у њима има број 26). Тада се саберу горњи бројеви тих редова (2,8 и 16) и онда излази, да дотична госпођа има 26 год. Године су узете само до 31 јер је познато, да ни једна неће признати да је старија од 31 год.

*

Сигурно писмено. Када су француски 1811 г. заузели шпанску тврђаву Терагану, и када је у највећем огорчењу и уличном боју између војника једне и друге стране, француски инжењерски потпуковник Јулије Килон де Плосен спроводио рањеног шталског ђенерала Контреа, једва га је са опасношћу свога живота сачувао од бесних француских војника. Када се Контре мало од задобивене ране опоравио, па да би своме избавитељу благодарио напише му овако писмо: „Уверавам да је Дон Јулије Килон од Плосена, потпуковник царског инжењерског корпуса, члан почасне легије, 28 августа по подне, када су Французи Тарагену заузели, био један од ретких непријатељских официра, јер се толико човечан показао да је не само мени него и свима Шпањолцима који су се око мене искупили и живот спасао, стављајући и свој живот на коцу браћећи ме ту чио, да, кад од сад отпутује, поне се собом и своју главу а да је не истура кроз прозор.

*

Рђава утеха. — *Госпођица*: Дакле у великој забави и ја ћу учествовати?

Господин: Јест, госпођице.

Госпођица: Само вас молим да објавите публици да сам још почетникиња на клавиру.

Господин: Не бојте се! То није потребно, то ће публика сама увидети.

ШАЛА

Награбусио. Синовац Мејердеров дође једног дана Росинију с молбом, да му мајестро учини то велико пријатељство, што ће му саслушати неки жалосан марш, који је он компоновао по смрти свога ујака и да му, у исто време, да и своје мишљење о томе. Росини га пажљиво слушаше, а кад овај сврши свирање, он рече:

— То је врло лепо; али би ми милије било, да сте ви умрли, а ваш ујак компоновао овај *жалосан марш*.

*

Погрешан изговор. — *Гост*: Желим говорити с господином бароном!

Слуга: Жао ми је, господин барон је отпутовао.

Гост: Тако — онда кажите господину барону, да сам му ја препоручио, да, кад од сад отпутује, поне се собом и своју главу а да је не истура кроз прозор.

*

Рђава утеха. — *Госпођица*: Дакле у великој забави и ја ћу учествовати?

Господин: Јест, госпођице.

Госпођица: Само вас молим да објавите публици да сам још почетникиња на клавиру.

Господин: Не бојте се! То није потребно, то ће публика сама увидети.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 15 Новембар

кил	1488	Жита . .	11·10
„	13265	Сувих шљива	21·—
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес.	—.—
„	1252	Лука цр. . .	7.50
„	—	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арпачика . .	—.—
„	3212	Кромпира .	9.50
„	—	Вуне овче .	—.—
„	—	Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИЋА

дит.	101750	Вина црна. . .	18.—
„	55500	„ бела . .	—·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	4050	Ракије меке. .	28·—
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	— —.—
1	„	„ „ „	— —·—
1	„	„ „ „	— —·—
1	пар	Крава тешки „	— —·—
	„	„ „ „	— —·—
	„	Свиње мрша. до „	— —·—

УВОЗ ИЗ АУСТРО-УГАРСКЕ

килограма	5100	Брашна. .	—·—
„	—.—	Мекиња. .	—·—
„	—.—	Пасуља. .	— —
„	666	Шпиритуса	— —

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (147)

Брабантино је добро знао да ће га Инго убити, ако га он не предухитри.

Упрепашћени Фра Ђузепо, који је мало час био сведок онога догађаја између Инга и Брабантинија, ни сам није знао шта да ради.

Инго му заповеди да пође за њим са свећама — Брабантино оста на своме месту — сад кога ће да послуша Фра Ђузепо? Кога да ражљути?

„Нужно је да се тражи Краљица Ноћи, која је сигурно још овде у крчми,“ по вичe Инго. Ми је морамо ухватити пошто по то! Хоће ли Сенатор Брабантиније да је тражи са нама, или је пак променуо своју намеру, то ми је све једно, то неће ни у колико променути мој закључак!“

„Хоћете ли остати за ноћас овде у крчми, милостиви господине?“ упита Фра Ђузепо Брабантинија, који је стајао непомично све на једно место.

Овај одговори да неће и пође за Ингом који је већ пошао напред кроз ходник. Калуђер осветљаваше пут.

Инго је ишао кроз ходник и дође до врата од уласка, која беху отворена. Пред врата на пољу, стајао је на стражи млади служитељ.

„Јеси ли ти видио Краљицу Ноћи?“ упита га Инго. Је ли прошла овуда она женска са црним покривалом?“

„Није, Монсињоре, нико живи није изашао из крчме, ја сам пазио врло добро,“ одговори служитељ.

Брабантино изађе из крчме и прође поред служитеља, не проговоривши ни једне речи.

Изгледало је као да се Инго слабо обазираше на то. Фра Ђузепо видио је да је прошла она опасна љутина, која је владала мало час између ова два ноћна великодстојника. Он се радоваше том.

Брабантино је отишао. Инго још једном обрати пажњу младом служитељу и заповеди му да ни под којим условом не пропусти Краљицу Ноћи, ако би хтела да изађе из Крчме, него, чим је опази да виче.

„Сад хајде за мном!“ рече Инго калуђеру. „Ми ћемо прегледати све просторије, све собе, сваки и најмањи кутић у крчми. Оне пак собе, где смо већ били, и у оној, где лежи онај мртви служитељ, нећемо прегледати. Исто тако прегледаћемо и друго одељење ове крчме!“

Фра Ђузепо послуша и пође за Ингом Он прегледа све просторије, никакав ћошак, никакве степенице није прошао а да не завири свуда.

Беше доиста чудно! Тајанствене женске не беше нигде! Све веће биваше нестрпљење код Инга. Он је хтео да ухвати пошто по то Краљицу Ноћи, он је хтео пошто по то да се увери која је то женска, па да је после затвори, у једној соби Дуждеве палате, што беше под оловним кровом, у оном ћумезу, где беше таква врућина, да ће морати брзо да умћути на свагда.

ОГЛАСИ

ЈЕДНА ДЕВОЈКА, која говори француски, тражи место за куварицу или собарицу а може и децу поучавати. Обратити се администрацији овог листа. 1—1

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 11—30

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

КВАРТИР са четири собе, кујном и подрумом у мојој кући на теразијама на лицу чаршије, а бившој г. Милосава Лешјанина, дајем одмах под кирију, коме треба нека се обрати ради погодбе г. Радовану Ђорђевићу, трговцу, у дућану под истом кућом, или г. Проки Јовановићу код „Руског Цара“.

М. Л. Глишић
2—3 трг. из Обреновца

ЈЕДНО ђаче I. раз. гим. с црногорско-далматинске границе, које нигде никога нема — тражи собина да послужује, који ће га родитељски пазити и неговати. Треба упитати у књижари г. Јове Аћимовића васина улица.

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар
Васина улица Бр. 4.

39—40

Наша незаборављена супруга и драга мати.

АНИЦА

После петнаесто-дневног боловања преминула је 8. о. м. у 52. год. живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима молећи их за саучешће у нашој големој жалости.

10 Новембра 1883. год.
у Ваљеву.

ОЖЛОШЋЕНИ:

Супруг; *Никола Атаницковић*. Синови; *Драгутин* и *Владимир*. Кћи; *Милева*, Свија: *Зорка*, Зет; *Ђорђе*, Унучад; *Љубица*, *Љубомир*, *Милан*, *Чедомир* *Драгомир* и остала родбина.

Мој муж, односно отац

ЂОРЂЕ МУНЦ

преминуо је после кратког боловања о 46. години, јуче по подне.

Тело покојниково сахраниће се по обредима протестантске цркве данас после подне у 3. сахата

Стан обилићев венац, кућа Д Анђелковића.

ОЖАЛОШЋЕНИ

Супруга: *Маргарета* Синови: *Ђорђе и Љубомир.*

У суботу 19 ов. месеца у 9 сати пре подне даваћу моме супругу односно оцу

Ђорђу Биби

бив. овд. трговцу

трогодишњи парастос у цркви Светога Марка.

Молим сроднике, пријатеље и познанике да изволе присуствовати овом тужном спомену.

Настасија Ђ. Биба
2—3 са синовима

Шантави Инго, овај ђаво у човечијем облику, никако није хтео да оустане од оног плана, за који се био решио, па било ма шта.

Једва је могао калуђер да иде за њим осветљавајући му пут. Инго је готово трчао тако, као да га гони неко.

Он сиђе у подруме, прегледа сваки ћошак, подиже сваки сандук, што беше у подруму; за тим се попе на тван, и ту прегледа — али у заман — — — —.

Краљице Ноћи нестало је, и то на врло чудноват начин.

Да је се Инго повратио натраг у крчму и дошао до оне собе, где је у крви лежао стари Андреја, он би нашао и ухватио ону женску, који још већма мрзи но Краљицу, нашао би Едиту Амалфијеву, која је, док су Инго и Фра Ђузепо напустили тражење, клечала поред мртвог Андреје и молила се Богу за покој његове душе. Бледа светлост — јер је тек почело да свиће — падаше кроз прозор на лево, пуно бола и суза Едитино лице. Мало час она се спасла од Инга. Сад је клечећи лила сузе за својим ставим, верним служитељем.

Она устаде тек онда кад, пошто је чула нечије кораке, и брзо оде у своју собу. Инго је изашао на поље из крчме. Он је отишао натраг у Венецију, да нареди даље шта треба. Фра Ђузепо и и служитељ подигну Андреју на постељу, и очисти крв са патоса.

Већ је било прилично свануло, кад је Брабантино дошао на онај опасан пут, што води обали. Сад је могао слободно да иде туда, јер је било доста видно. Он је хтео да оде у варош, како би променуо мокро одело.

Поред обале очекиваше га гондола. Он уђе у њу и седе испод балдахина, покривши се са једном тигровом кожом, која је била у гондоли. За тим заповеди гондолијерима да возе у Венецију.

Кад се гондола приближила вароши, и кад су гондолијери хтели да је управе на канал Гранде, заповеди им Брабантино да возе обалским степеницама, што су код пијацете.

Тако је он радио увек, кад год је хтео да иде у Дуждеву палату.

После кратког времена стаде гондола поред степеница на пијацати.

Он изађе на поље. Чим се је испео горе, упути се у Прокураторску палату, да пробуди Прокуратора од Св. Марка.

Дандоло се изненадио кад је видео великог Инквизитора. Он је одмах знао да ће бити какав важан налог, пошто га је тако рано тражио велики Инквизитор.

(наставиће се)

Власник Мелепијан и Кимпановић штампа Мелепијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 227 Београд, Петак 18 Новембар 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Признанице за претплатнике из Београда предали смо својим разносачима, за то молимо своје претплатнике, да по предатој признаници плате своју дугујућу претплату. Само је она признаница важећа и послата од саме администрације, која носи жиг на коме пише „Администрација Малих Новина“ и у жигу знак „М и К.“

„Мале Новине“ стају од 1-ог Новембра до краја ове године 1 динар и 50 пара динарских.

Претплатницима из унутрашњости препоручујемо, као најбољи начин претплаћивање код месних пошта.

Редакција, и администрација и експедиција „Малих Новина“, налазе се 1-ог Новембра у Васиној улици бр. 6.

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИЦИ бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

3—5 (ч. н.) *Јована Ерлиха*

Јављам поштованој публици да се у рестаурацији првога реда код „Хајдук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас па сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски *„бирфлајш“* или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и сваких других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем

Карло Пероло

угоститељ.

На знање!

Свима онима који предузимају зидарске послове, за текућу годину, — па који потребују креча дајем на знање, да сам стручњак у печењу креча, по најновијем систему у вештачкој саграђеној пећи. — Па сам приправан, свакоме који самном у споразум ступи, приправљ ти повећу количину — белог — и издашног креча, по најумеренијој цени, у Београду продавати.

Који се за ово интересира нека се за ближе извешће мени писмом обрати, за атресу ће сазнати код уредништва овога листа.

3—5

ФИЛОСОФ III год. природ. математичког одсека жели давати кондиције ђацима средњих школа. Упитати у уредништву овог листа.

Милом нам синчићу

ЉУБИШИ

биће у суботу 19. новембра 1888. г. у 10 час. пре подне четрдесето-дневни омен у цркви св. Марка у Београду, о чему исвештавамо пријатеље и познанике своје. 1—2

Лаза и Анка Петровић

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 18. Муч Пл. и Ром.
Католички: 30 Ап. Андрија
Сунце излази: у 7 сах. 44. м. залази 4 сах. 16 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: [illegible] 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСК ВЕСТИ

Ђачки официрски испити. У једном од прошлих бројева јавили смо да су ђаци који се сад налазе на одслужењу свога рока у војсци, полагали прошлога понедеоника официрски испит. Том приликом, ми смо, рђаво обавештени, донели да је полагало пет ђака и да су сва петорица положили врло добро испите. Кад смо потражили ближа обавештења, сазнали смо да је од петорице свега један положио а четворица су пала на испитима. Ово је малко чудновато, јер колико ми познајемо, то су све ђаци, који су до сад увек одлично полагали све испите кроз све школе, и једини узрок овоме мора да је то, што чујемо да су испити били веома строги.

*

Јавна предавања на Великој Школи. У недељу 20. ов. мес. држаће г. професор Панта С. Срећковић. јавно предавање у сали Велике Школе: *О племенском животу у Срба.* Почетак предавања је тачно у 5 часова. Улазница стају 50 пара дин, а могу се добити у књижарницама. В. Валожића, Г. Ћурчића, А. Пурића и Аћимовића, и код домаћина Велике Школе.

Ово предавање биће у корист сиромашних ђака Велике Школе.

*

Торн и Дарвин. Познате енглеске илузисте г. г Торн и Дарвин. који су већ пре неке године посетили нашу престоницу, приспели су опет и даваће у суботу и у недељу у сали на Булевару. представе Колико се сећамо, ова су нас господа још пређе својим

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Једва стиже за посведневну потребу, од које није у стању што оставити за будућност. тако да му сиротна мала пензија, коју добија после много и много гогодина службе, постаје једина помоћ у старости. Толико сам се о томе замислио, кад сам са мојим суседом ушао, да сам и заборавио куда идем, док се нисам саплео на углу камена, који је истрчао на поље те ме ово довело к себи. „Тако дакле, ово је париска тајна,“ шапутао сам пролазећи поред влажних зидова. „Ах, кад би ово камење молло само говорити шта би могли напричати.“

Дошли смо до мале собе, у којој су неколико људи играли карата а неколико лешкарило на креветима пушећи луле г. Мешине уђе унутра, а ја сам остао на прагу. Он и један од играча проговорише неколико речи, које нисам могао чути, за тим је изишао и позвао ме, да идем с њим. Прешли смо преко дворишта, и ушав у мали ходник нађосмо се пред јаким гвозденим вратима са грдно великим катанцима. На заповест г. Мешинета чувар је отворио врата и с десне стране беше чуварска соба, у којој је седело неколико чувара. Попесмо се уз степенице. При уласку у уски ходник, који са стране имађаше вратаоца, нашли смо веселог и дебелог човека, оји ни најмање не личи на тамничара. „Здраво,“ рече колос. „Та ово је г. Мешине!“ и весело додаеде. „Право да вам кажем, ја сам вам се надао, изволите, ја бисе опкладио, да сте дошли, да видите онога, што је ухапшен за убиство малог деде из Батињоле?“

„Са свим тако. Имали какве новости?“

„Незнам.“

„Исследни судија морао је бити овде?“

„Јесте, тек што је отишао.“

„Јесте ли чули што год, што је говорио?“

„Он је био само два три минута са оптуженим и изгледао је врло задовољан, кад је изашао од њега. Срео је управника на дну степеница и чуо сам га где рече: „Онога несрећника рачун је као потписан. Није покушавао ни да одриче злочин.“

Г. Мешине је скочио са столице, кад је ово чуо, али тамничар, као да није приметио ово изненађење, настави: „Није ме ни најмање изненадило, кад сам ово чуо, јер кад су га довели, рекао сам у себи, ево човека, који се не ће умети бранити.“

„Шта сад ради?“

„Шта ради — ено га, где плаче и кука, као да је дете у великим хаљинама. Наређено ми је да пазим на њега, да не би себи живот одузео и ја, разуме се вршим своју дужност, али између нас буди речено, није ни најмање потребе, јер сам га добро и тачно оценио. Плаче само зато, што га је страх од вешала.

прес тавама задовољила и тако их можемо и овом приликом препоручити

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Спреме и покушаји.** Италијански лист „Реформа“ пише: Пре неколико дана укрцала се француска топовњача „Етондард“ у воде малих острва, која леже између Сардиније и Корзике, а официри на истој лађи снимаху дању и ноћу радове, које италијанска влада за одбрану острва Мадалена припрема. Када је италијански командант острва Мадалена приметио дурбином са лађе „Семофор“ шта раде французи, крене се истом лађом на француску, али, дотле се ова беше већ кренула за Корзику“.

Исти лист примећава да ће министар марине уложити код француске владе протест, да се тако шта у будуће више не догађа.

—

* У „Revue Francaise“ Но. 54 свеска за 15. Септембар, — читамо: „**Евреји у Бечу.** — у 1857. било их је у Бечу један Еврејин на 70 становника; било их је један на 9 у 1880; а данас их је један на 6.

Од 60,000 трговаца, има их више од 30,000 Евреја; од 600 адвоката су 350|53°|₀ Рачуна их се 56°|₀ међу ученицима универзитета и 94°|₀ у лицејима и колежима. Сва штампа, Берза, банке у њиним су рукама; велика индустријска трговина прелази ђутуре у њине руке.

На једној од потоњих конференција, Шенерер, апостол антисемитски, износећи ова факта, изразио се овако: „Ви сте се надали, да отварајући све каријере израиљћанима, видите их како се претапају у народност некада господарећу; а сада видите како сте потчињени; нисмо ми ти који ћемо их претопити, на против они су ти који ће нас подјармити. Борба је од скора немогућа, и зло које нас је постигло неизлечљиво је.

[illegible] Бечу ови су: la Rarole sincére allemancle, la Patrie, l'Hmi du Peuple autrichien“...

—

* **Несрећа у позоришту.** Из Брисела јављају под 20. ов м. Јучерања позоришна претстава, коју је брисел-ско друштво „Concordia“ приредило у великој дворани у предграђу Лакену свршила се врло трагично. Дворана је била дупке пуна а тако исто и галерија, која покрива само један део дворане. Око 10. часова, кад је прес тава најбоље ишла, захори се прасак, а за тим запомагање. Беше се срушио кров галерије, на гледаоце и дворана. Светином овлада грозан страх: деца и женске викаху, рањеници стењаху а који су остали читави те се, немарећи за оне, који су лежали на поду, гураху к вратима. У том таласајућем се мору људства разлегао се само вапај *рањених* и агњечених особа. Тек кад се дворана испразнила могло се је помоћи рањеним и онесвешћеним.

—

* **Читуља.** Као што јављају из Прага, некадашњи чувени министар *Јиречек* умро је 14. овог месеца.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

—

(наставак)

III.

Светски спаситељ беше за све умро. Рат, невоља и вера све збратимише, па и они, који се вратише кући из благословене земље, донеше у стару своју постојбину нову братску љубав. Стари ратни другови осташе и даље у животу равноправни а други се на њих угледаху. Друштвеном удружењу придружи се распростирање трговине и веће богаство трећег сталежа. Богаство сјајност и раскош Константинопоља бејаху мамак тек настале трговине а особито бејаху то талиске вароши које подвезаше трговачке уговоре с грчким царством. Тако Венецијанци, а доцније Ђенуесци имађаху пребогата стоваришта у Константинопољу, из Италије распростре и у главне јевропске земље. Тако се трговина придружи крсташким ратовима и ступи у саобраћај с источним земљама. Овај саобраћај продре до Индије па и до афричке пустиње, те производи источних земаља долажаху у западне на прераду. Трговина је тако богатила, а с богаством трговачких вароши расла је и њихова сила а с њом и слобода, Цветањем и напредовањем трговине и индустрије појаче грађанство а особито у Италији и у јужној Француској, у Фландрији. Многе општине откупише новцем себи слободу од својих господара.

Креташки ратови, као и новац у животу, ојачаше и моћ краљевства. Оно је требало трећем сталежу, да би дало отпора племству, које сматраше краља само као њима „равног“. Али материјално ојачање краљевства било је у наследству многих ужитака силног племства, које у рату крсташком изглибе. А даље и у уновчавању доходака државних добара, чему се придружи и царина, порез и прирез. Неки племићи беху своја добра испродавали и постали краљеви по дајници, други бише прогнани а њихова добра краљевим придодата, узапћена.

И дворови пљачкашких племића бише разрушени, јер се вароши придружише престолу а кад образоваше и чете тим су више могли пркосити племству. Краљ, немајући новаца, обраћао се варошима, те их тако у савез увукао. Тако, би позван трећи сталеж на земаљски сабор у Шпанију већ при крају 12- века, у Енглеској 1265, у Француској 1304, у Немачкој 1309, а у Угарској 1405. У Немачкој постадоше више од 60 вароши слободне, а у Италији многе републике варошке. Тако бејаше краљевство испрва феудално а после сталешко, јер се морало здружити с трећим сталежем да би силу заједнички концентровали и остали победитељи у борби сталежа — племства и вароши. Али, у колико култура и имање, пређоше на трећи сталеж, а племство што по својим замцима у раскоши пропадајући, у толико се више увећа и моћ краљевства и трећег сталежа.

Већ у 13 свеску могло се, скупити племство у француској, јер круна даваше племство и заслужним пучанима и све више уздизаше грађански ред у државној управи Па и Лудвиг XI и XIV трудили су се, да све људе око престола изједначе, Тако се чиновништво и трећи сталеж трудило, све више, да заузму оно место у друштву, које је дотле имало само племство и духовништво.

(Продужиће се)

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Јучерашње „Српске Новине“ доносе ово писмо:

Господару!

Да би се узвишена жеља Вашега Величанства, да избори за Велику Народну Скупштину буду са свим слободни, могла потпуно остварити, влада Вашега Величанства, услед појава при до сада вршеним изборима повереника, сматра за своју дужност предложити Вашем В личанству:

1., да се сви до сада извршени избори повереника сматрају као да не постоје;

2., да се избори повереника и посланика у целој земљи изврше под надзором нарочитих комисија, у којима би све политичке партије имале бити заступљене;

3., да се избори посланика за Велику Народну Скупштину одложе до на дан четвртог Децембра ове године; и

4., да се састанак Велике Народне Скупштине, која је сазвана за дан првога Децембра, одложи до на дан једанаестог Децембра ове године.

Ако Ваше Величанство благоволи добрити горње предлоге, част нам је замолити Ваше Величанство, да изволи потписати приложене указе.

16. Новембра 1888. г.

у Београду.

Вашега Величанства

верно одани:

следују потписи свију министара.

Краљ одобрава **МИЛАН** с. р.

—

МИ

МИЛАН ПРВИ

по милости божијој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог председника Нашег министарског савета, Нашег министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета, на основу члана 77-ог устава земаљског решили смо и решавамо:

Да се Велика Народна Скупштина, која је нашим указом од 14-ог октобра ове године сазвана на дан првог декембра исте године у Београду, одложи до једанаестог декембра текуће године, а тог дана да се састане у Београду.

Председник Нашег Министарског савета, Наш министар унутрашњих дела, нека овај указ изврши,

МИЛАН с. р.

Председник
министарског савета,
министар унутрашњих дела,
Н. Христић с. р.

—

МИ

МИЛАН ПРВИ

по милости божијој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог преседника Нашег министарског савета, Нашег министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета, решили смо и решавамо:

Да се дан избора народних посланика за сазвану Велику Народну Скупштину, који је нашим указом од 14 ог новембра ове године наређен за 20-и новембар 1888-е године, одложи до четвртог декембра текуће године, а тог дана да се предузме и изврши

Он је један од оних, који се више брину за своју кожу него за остале људе.“

„Хајдемо, да га видимо,“ рече Мешине. „Само вас молим са свим тихо без ларме.“

Пошли смо сви троје на прстима полагано. Од прилике спрам висине човечије главе просечена је на вратима рупа, кроз коју се могла видети рђаво осветљена ћелија. Тамничар је погледао унутра, за њим г. Мешине, па онда ја. На узаном гвозденом кревету, који је покривен пепељастим ћебетом, могао сам видети човека како лежи на грудима са главом у рукама. Плакао је и јецање се могло чути. По кадкад би се сав стресао, али се иначе није мицао.

„Сад можете отворити врата“ рече г. Мешине тамничару.

Тамничар је послушао и сви троје уђосмо унутра. Кад је чуо, како се кључ окреће у брави, оптужени се исправио и сео, са спуштеним рукама и ногама, глава му пала на груди и гледао је у нас, као да је луд или згранут. Није био ни најмање леп човек, богиње су му лице са свим нагрдиле, његово натраг погнуто чело и дугачак нос даваху му овчији изглед. Али његове плаве очи беху врло благе и примамљиве, а зуби бели као бисер.

„Шта? Господине Монистроле?“ поче мој сусед кад уђосмо у ћелију. „Што сами себе упропашћавате на такав начин?“ Ућутао је као да очекује одговор. Кад је видео, да се несрећнику завезао језик, почео је на други начин. „Господине Монистроле,“ настави он „слажем се с вама, да вам је положај врло критичан, па ипак кад бих био на вашем месту, показао бих се као човек и трудио бих се не само да утолим тугу, него још и да докажем, да сам невин.“

„Али ја нисам невин,“ рече оптужени љутито.

Сад већ није било више сумње, јер смо сами из Монистролових уста чули његово признање. Па ипак г. Мешине није био задовољан. „Шта? зар сте заиста ви?“

„Јесте, ја,“ упаде у реч оптужени и скочи с места, очи му беху крваве, а уста непушећи се, изгледаше као да га је изненадно спопало лудило. „Јесте, ја само ја. Колико то пута морам још понављати. Мало пре је и судија био овде и њему сам признао све и чак подписао признање. Шта хоћете више од мене. Ох, знам шта ме очекује и ја се не страшим! Пошто сам убио морам бити убијен, дакле одрубите ми главу и што пре толико боље.“

И ако је у почетку г. Мешине био мало узбуђен, опет је одмах дошао к себи; „Немојте, немојте тако“ рече г. Мешине. „Причекајте мало људи се не вешају тек тако лако. Најпре се мора доказати, да су криви. Па онда правда узме у поступак разне олакшавајуће околности, као потрес мозга, извесне патње и утиске — или очајање, као што је с вама случај — то је узрок, с кога су олакшавајуће околности и измишљене.“

(наставиће се)

по целој земљи избор народних посланика за сазвану Велику Народну Скупштину.

Председник Нашег министарског савета, Наш министар унутрашњих дела, нека овај указ изврши.

16. новембра 1888. г.

у Београду.

МИЛАН с. р.

Председник
министарског савета
министар унутрашњих дела,
Н. Христић с. р.

—

Заступник министра народне привреде, министар просвете и црквених дела, даје сходно прописима рударског закона г. г. Едварду Хунтеру, Чарлсу Кингу и Чарлсу Инглезу из Лондона, под 12-им новембром ове године, повластице на руднике: „Осечини“, „Кучани“, „Зелена Бреза“ и „Бабина Река“, у цељи обделовања: бакарних, оловних, антимонских и осталих руда и копова, за време од 50 година. Ови рудници леже у атарима општина: оструженске, каменичке и осталичке, све у срезу и округу ваљевском.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 17. Новембар 1888.

Притворен. Ноћас је притворен: Стеван Анђелковић, надничар из Турске због крађе.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Спасоје Наумовић млекарија и Илија Недељковић из Винче што су колима закрчили улицу, Никола Пелтекидес бакалин за неуспис слугу, Ђорђе Секулић каф. за неуплаћени фењер и Петар Марковић сензал због нереда.

*

Нађено. У топчидерском парку нађена су два мала кључића и налазе се у главној полицији.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Последња грофица Бранковићева. Ову приповетку написао је И. К. Сапрон на немачком језику, а податке је за њу црпео из судске архиве кад је претресао набирчићи грађу за своју „*Монографију Земуна.*“ Приповетка засеца у Наполеоново доба, а у њој је написан ондашњи живот у Земуну тако вешто, да се чисто читаоцу чини, као да и сам гледа, шта се све догађа по њему, и како су грађани сложно прискочили у помоћ невиној својој сугрђанци, којој је неки бездушник хтео да одузме главу, кад јој образ не могаше да мете под ноге. У приповетку су уткане и многе цртице из Српског устанка, које су дотле непознате биле а и судбина породице Димитрија Анастасијевића — Сабова, осниваоца гимназијског фонда у Карловцима. Та његова сноха назвала се грофица Бранковићка. Приличан део ове приповетке преведен је у лањском „Бранику“, па како се тај одломак допао читалачкој публици то се г. Мојо Медић професор у карловачкој великој реалци, одважио да целу приповетку преведе на српски. И ми од своје стране препоручујемо ову приповетку нашој читалачкој публици, нарочито с тога што се дотиче наше прошлости. Књига ће изнети 10. табака обичне осмине, а цена је 60 новчића. Претплату за Србију прима књижара Валожића.

*

Sire. Ових дана изашао је у Паризу, у издању Кантеновом нов роман под горњим именом од Анри Лаведана.

*

Contes rapides. Под тим насловом, ту скоро, публиковао је Франсоа Коп своје дванаест новела. Неке од њих излазиле су подлистку „Figaro“ — а више као за приказ, и, како веле, јако су се допале. Као приповедач те врсте Франсоа Коп спада међу најбоље.

*

Madame Supar. Тако се зове дело Камила Лемонијe-а, које је скоро изашло и у коме се у провинији врло вешто црта живот Бриселаца.

*

La Tresse blonde. Најновији роман Жилбера-Огистена Тјерија, који је најпре излазио у Revue des Deux Mondes и био врло добро примљен, изашао је ових дана у издању Кантеновом. Та књига, пуна драмског ефекта и у којој се цртају ретки проблеми сугестије у судару са слободном вољом човечијом, доиста ће покренути какво спорно питање.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Сигурно писмено. Када су француски 1811 г. заузели шпанску тврђаву Тарагану, и када је у највећем огорчењу и уличном боју између војника једне и друге стране, француски енжењерски потпуковник Јулије Килон де Плосен спроводио рањеног шталског ђенерала Контреа, једва га је са опасношћу са г живота сачувао од беснила француских војника. Када се Контре мало од задобивене ране опоравио, па да би своме избавитељу благодарио начиње му овако писмо: „Уверавам да је Дон Јулије Килон од Плосена, потпуковник царског енжењерског корпуса, члан почасне легије, 28 августа по подне, када су Французи Тарагену заузели, био је један од ретких непријатељских официра, јер се толико човечан показао да је не само мени него и свима Шпањолцима који су се око мене искупили и живот спасао, стављајући и свој живот на коцу бранећи ме ту целу ноћ од разних нападаја француских војника. Он је толико племенит био, те је једног француског лекара позвао који ми је у бој задобивену рану превио.

Да би моји земљаци, како војници тако и грађани могли моме спаситељу помоћи, ако би помоћи требао, што му се у ратним приликама може врло лако догодити, сматрао сам за дужност, ово му писмено издати које ће му као препорука код свију сталежа и личности па и код владе служити.

(Долази датум и потпис.)

Када је потпуковник примио писмено шпанског ђенерала, вртио је главом, не верујући да ће се икада са њим морати користити, али га ипак метне у џеп као занимљив документат из ратног времена Случајно покаже он то писмено једноме Шпањолцу код кога је био у стану, и јако се изненади када га овај са изразом лица пуног поштовања на спрам писмена увераваше: „Са овом хартијом у руци, можете сву Шпанију проћи, и ђенерал Контре-а није вам се могао боље одужити!“

Познато је како је ратна срећа Французима у Шпанији брзо окренула леђа, а још пре тога, нашао се потпуковник у нужди, да учини употребу са својом амнелијом. И гле! Контреово писмено је стварало од непријатеља заштитнике. С највећом готовошћу стајаху му на страни шпањолски сељаци, и ако је морао преко опасних места пролазити, нису га самога пуштали док га далеко одатле нису одвели. Само на тај начин могао је потпуковник сам прећи далеки пут и она места опасна куда су и његовим опасностима пролазили. Кад је потпуковник код Валенције рањен, узме по савету лекара осуство за јужну Француску. Нико други није се могао својим осуством користити. Плосен, верујући у своје писмено, одважи се са једним слугом на пут и још неколико рањени војника који му се придружише. Није прошао ни један дан а да мали караван није долазио у додир са Шпањолцима а да писмено није учинило своје дејство. Заиста, не зна човек коме више да ли се дивити: да ли поверењу шпанског ђенерала у свој народ или веровању народа у писмо свога ђенерала и понашању њиховом спрам крвног непријатеља.

ШАЛА

—

Рђаво разумео. Маргарита, краљица италиска, при једном свом, кратком путовању, би сјајно примљена од управитељства варошког, на станици једне варошице. Место сјајне гозбе, замоли краљица само за чашу вина, па, док га је пила, кану јој једна кап на хаљину. Да је убрише, маши се за мараму у шпаг, али управитељ рђаво то разумеде, па рече: „Молим, молим; Величанство, ми смо већ све платили.“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 15 Новембар

кил	3232	Жита . .	10 85
„	5214	Сувих шљива	21·25
„	——	Шљива нових	—·—
„		Брашно фино .	.—
„	——	(Брашно леб. нес .	—.—
„	1252	Лука цр. . .	7.50
„	—	Лука бела . . .	—.—
„	——	Арпадика . .	—.—
„	1787	Кромпира .	7.50
„	—	Вуне овче .	—.—
„	—	Шишарке . .	—.—

РАЗНА ПИКА

дит.	51150	Вина црна. . .	21.—
„	26050	„ бела . .	26·—
„	—	Комовице. . .	—·—
„	850	Ракије меке. .	33.50
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (148)

„Хајдете за мном, Монсињоре,“ заповеди Брабантино Прокуратору.

Обоје изађу из Прокураторове палате и упуте преко пијацете управо у Дуждеву палату.

Беше већ јутро, кад су дошли тамо. Брабантино уведе Прокуратора у једну собу у којој је горела још лампа. За тим заповеди једном слузи да одмах позове капетана Бемба.

Дандоло није знао још шта ће да буде, али је ипак приметио да Брабантино има некакву изванредну намеру, то је приметио по озбиљности, и строгости Брабантинијевој.

По кратком времену уђе капетан Бембо.

Брабантино пошто одговори на његов поздрав, окрене се Дандолу.

„Господине Прокураторе од Св. Марка“ рече он са гласом, који је мало дрхтао, што је показивало шта се догађало у његовој унутрашњости. „С места отидите са капетаном Бембом, и још неколико официра, у палату графа Мирафијора!“

Дандоло беше изненађен. Па и капетан Бембо слушаше врло пажљиво, као да није веровао својим ушима.

„У име високог Савета републике затворите онога, који први дође у палату,“ настави Брабантино, „па био то ма ко!“

„А ако буде сам граф Мирафијор?“ упита Дандоло.

„Ма ко да је!“ понови Брабантино. „Ако се успротиви, ви употребите силу!“

Истина, Дандоло је навикао да одмах извршује заповести великог Инквизитора, али сада му се ова заповест учини врло чудна — он стајаше један тренутак, размишљавајући да случајни није Брабантино мало шенуо памећу. Граф Виргилијо Мирафијоре припадао је такође високом Савету он беше Саветник заједно са Брабантинијем, он беше у сили и моћи, први до Брабантинија.

„Ја ћу ваш налог извршити с места, Монсињоре!“ одговори Дандоло. „Али пошто ми није именовано лице, које треба да затворим, то вас молим, да ми дате писмени налог за затвор!“

„Причекајте! Ви ћете одмах добити одмах оно, што зактевате, Прокураторе!“ Брабантино оде у једну малу собу, где обично тајни Трибунал држи ноћу своје седнице.

У једној фијоци, од неког старог ормана, беху млого малих табака од пергамента. На њима не беше ништа више исписано, до неколико речи, и поред њих ударен печат тајног Трибунала. Ови табаци од пергамента значили су заповест за затвор, а тако исто и заповест за погубљење. Са оваквим парчетом пергамента, и са печатом и потписом тајног Трибунала, могао би бити затворен и погубљен и сам Млетачки Дужд. Никаква друга личност, изузимајући великог Инквизитора, не беше ослобођена од оне заповести, која је била исписана на овим пергамен-

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 15. Новембра 1888.

			Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница					20,000000	—		
Акције			20,000000	—				
Привремене акције					10,000000	—		
Акционари			7,500250	—				
Бавкноте у теч. у злату (привре. и сталн.)	150,700	—			14,959840	—	— 850	—
„ „ „ „ среб. (привре. и сталн.)	2,884140	—					— 86710	—
„ „ „ „ среб. (привре. и сталн.)	11,925000	—					+ 25560	—
Благајна у звечећем новцу у злату	3.068988	72	7,512744	25			+ 49468	60
„ „ „ сребру	3,901378	08					+ 11435	74
Стране вредности и салда страних кореспондената	542,377	45					+ 32644	52
Лисница у злату	808 949	—	3,939565	26			+ —	—
„ сребру	3,130616	—					+ 51018	79
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490526	—	3,900088	—				
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,409562	—					— —	—
Текучи рачуни домаћих новчаних завода			2,089435	48			— 400	—
							— 83980	50
Менице за наплату			17,069	54			— 3624	32
Кауције			148,480	—				
Полагачи кауција					148,480	—		
Оставе просте			229,800	—				
Остављачи простих остава					229,800	—		
Оставе по текућим рачунима			2,721453	60				
Остављачи по „ „					2,721453	80		
Резервни фонд					20,847	68		
Вредности резервног фонда			16,727	25				
Положене акције српске Народне Банке								
Полагачи акција „ „								
Разни рачуни			35.506	21				
Обавезе по текућим рачунима					30,698	41	+ 587	10
			48.111119	05	48.111119	05		

ЧОВЕК И ЖЕНА први за кочјаша друга за кубарицу, траже службу. Обратити се редакцији „Малих Новина“ за њих. 2—3

ЧАСТ ми је П. П. до знања ставити, да се са радњом налазим у кући поч. Николе Живановића ћурчије, на теразији спрам кафане „Лондона“. *Цветко Цвеић*
2—3 (п. с. н. Берберин.

Изгубљена је женска штикована папуча, која је дата папуџији да му послужи као мустра. Ко је нађе нека донесе у редакцију где ће добити пристојну награду. 2—3

Мој муж, односно отац

ЂОРЂЕ МУНЦ

преминуо је после кратког боловања о 46. години, јуче по подне.

Тело покојниково сахраниће се по обредима протестантске цркве данас после подне у 3. сахата

Стан обилићев венац, кућа Д Анђелковића.

ОЖАЛОШЋЕНИ

Супруга: *Маргарета* Синови: *Ђорђе и Љубомир.*

У суботу 19 ов. месеца у 9 сати пре подне даваћу моме супругу односно оцу

Ђорђу Биби

бив. овд. трговцу

трогодишњи парастос у цркви Светога Марка.

Молим сроднике, пријатеље и познанике да изволе присуствовати овом тужном спомену.

Настасија Ђ. Биба
3—3 са синовима

тима; нико не беше сигуран, нико се није смео противити извршењу овог налога.

Брабантино узме један пергаменат, на коме беше исписано неколико речи и ударен велики печат, приђе једном столу, над којим је висила лампа, дохвати перо и потпише пергаменат.

За тим се поврати где га очекиваше Прокуратор и капетан Бембо. Брабантино приђе Прокуратору. Његово лице сад изгледаше као да је било изрезано од мермера. Пошто је предао Прокуратору пергаменат, рече:

„Радите онако како вам наређује државно благостање и закон, Прокуратор од Св. Марка!“

Дандоло се поклони и изађе на поље. Капетан Бембо оде за њим, пошто се прво поклонио великом Инквизитору.

Тек се сад поврати Брабантино у своју палату да се пресвуче. Али ипак није хтео да легне, сан му се беше одбио, он није осећао никакав умор.

Међу тим је већ било са свим свануло.

Брабантино заповеди да му се донесе сенаторски огртач, и за тим оде у Дуждеву палату.

За време док се ово догађало, приближи се једна гондола каналу Гранде. У гондоли беше Инго Фоскари, он се је навалио на мекане јастуке, и размишљао о ономе што се догодило у крчми Фра Ђузепа. Гондола савије из канала Гранде на десно, и упути се палати графа Мирафијора.

И ако је већ било у велико свануло, на води беше тишина. Још не беше оживела ни једна водена улица у Венецији.

Инго се изненади кад виде велику државну гондолу, која стајаше поред водених степеница у близини Мирафијорове палате. Она је истина често овамо долазила, и доносила официре, који су имали да чине Ингу разна саопштења, па са тога и сад јој Инго није придавао Бог зна какву важност.

Кад је његова гондола пристала уз степенице, он изађе и оде у своју палату Још беше љутит због синоћњег догађаја Све што је он предузимао, није му испало за руком — а сад је Брабантино опет сазнао да му је Инго поново ишао о глави, и да је његов план пропао, јер је Брабантино ипак остао жив.

Ингови гондолијери беху радосни што су свршили ноћни поход, па се брзо са гондолом удалише од степеница, те да што пре оду и одморе се, јер целу ноћ нису спавали. Поред степеница остаде само велика државна гондола. У њој три веслача од Галерских војника.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 228 Београд, Субота 19 Новембар 1885 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
ЗА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
ЗА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 н. д. или 5 пара од петитног реда.

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

Јављам поштованој публици да се у рестаурацији првога реда код „Хајдук Велка“ точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас на сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски „*бирфлајш*“ или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и сваких других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем

Карло Пероло

угоститељ.

На знање!

Свима онима који предузимају зидарске послове, за текућу годину, — па који потребују креча дајем на знање, да сам стручњак у печењу креча, по најновијем систему у вештачкој сграђеној пећи. — Па сам приправан, свакоме који самном у споразум ступи, приправљати већу количину — белог — и из дашног креча, по најумеренијој цени, у Београду продавати.

Који се за ово интересира нека се за ближе извешће мени писмом обрати, за атресу ће сазнати код уредништва овога листа.

4—5

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИци бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

4—5 *Јована Ерлиха.*

†

Милом нам синчићу

ЉУБИШИ

биће у суботу 19. новембра 1888. г. у 10 час. пре подне четрдесето-дневни омен у цркви св. Марка у Београду, о чему извештавамо пријатеље и познанике своје. 2—2

Лаза и Анка Петровић

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 19. Пр. Авд. муч. В.
Католички: 1 Децембар
Сунце излази: у 7 сах. 44. м.
залази 4 сах. 16 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

а) УМРЛИ:

16. и 17. Новембра 1888. год.

1. Душан син Јована Илића воск.
2. Анка Ж. Јована Атанасковића Баштованина.
3. Мијаило Богдановић Бак.
4. Никола син Димитрија Младеновића.
5. Фран Роберт радник.
6. Љубомира Недељковића служитеља мртво рођено дете.
7. Константин син Тасе Дајмака бакала.
8. Ђорђе Мунља литограф.

КУРС

Дукат . . . . . 5·77
Наполеон . . . . . 9·64½

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностр. дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Предавање, које је 17 ов. мес. као што смо јавили, држао у дворани учитељске школе г. М Павловић, слушалац психолошких и педагогских наука на женском универзитету, испало је врло сјајно. Света је било врло много тако, да је једва стало а особито се беше много искупило омладине, које се највише и тицало поменуто предавање. Говорник је узео, да расправља, врло важну и значајну, и не баш тако лаку, тему: о *психологији животиња*, у чему је, на опште задовољство, и успео. Колико су заплетени душевни појави самог човека, који је најсавршеније биће, још су заплетенији и тајанственији психички појави животиња, код којих они нису тако ни разјашњени ни саступљени као код човека. Те, према томе, и извести право стање психичког животињског живота, није баш тако лака ствар. Нама је особито мило, што је говорник, изабравши тако тежак и заплетен део психолошке анализе, показао тако сјајан успех, давши нам доказ, да се збиљски труди, да у својој струци, темељно проштудира и изучи оно што ће доцније и њему и српском народу бити од користи. С тога му се ми, од свег срца радујемо и честитамо.

*

Комесари при изборима. „Српске Новине“ под јучерашњим датумом доносе имена комесара, који ће присуствовати при изборима 4. идућег месеца. Тако за варош Београд за комесара одређена су ова господа: Драгомир Рајовић, краљев посланик у Букурешту (напредњак), Јован Бела-Марковић, ђенерал у пензији (либерал), Манојло Клидис, трговац (радикал). И по осталим варошима и срезовима одређена су по три комесара, састављени из свију трију наших партија.

*

Нови предмети у војној Академији. На предлог војног министра Његово Величанство Краљ потписао је указ којим се увршћују међу предмете за предавање на вишој школи војне Академије: *Најновија општа историја*, а на нижој: *Техничка настава*.

*

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (148)

Кад је Инго отворио врата од палате, изађе му на сусрет један слуга, који беше јако уплашен.

„Шта је? Шта се догодило?“ упита Инго.

„Овде је Прокуратор од Св. Марка, Милостиви господине!“ одговори уплашени слуга.

„Па лепо, шта значи тај страх?“

„Ни сам не знам, милостиви господине — али ми се чини као да предстоји каква несрећа!“

„Несрећа? А зашто?“

„Па Прокуратор није сам!“

„Где је Прокуратор?“

„Горе у салону, милостиви господине!“

„А који је још са њиме?“

„Капетан дуждеве палате, и три официра!“

„Како? шта то значи?“ упита изненађени Инго. Али ипак још није мислио на његов пад и затвор. „Шта значи тај њихов долазак у моју палату?“

Као каква фурија, до зла Бога ражљућен, попне се Инго уз степенице, које беху покривене са скупоценим тепихом.

Чим је дошао горе, отвори врата од салона.

У салону беше прокуратор од Св. Марка, обучен у свечано државно одело. Око врата имао је златан ланац који му је скопчавао огртач.

Иза Прокуратора стајао је капетан Бембо са официрима.

Инго уђе у салон и посматраше ове изненадне госте мрачним погледом.

„Шта је? Шта се догађа овде, за време мога осуства?“ упита он.

„Сажаљевам што морам замолити грофа Мирафијора, да пође са нама!“ одговори Дандоло.

„Хм! Дакле тако је смишљено и удешено!“ повиче Инго и извуче мач. „Мислите ли ви да сам ја без одбране?“

„Ја сам већи и моћнији од високог Савета!“ повиче Инго претећи мачем. „Зар заборављате са киме имате посла у овој палати?“

„Молим да ми предате ваш мач, господине Графе!“ рече Дандоло.

„Па на шта је све то?“ повиче Инго љутито. „Тако ми Бога, то је и сувише!“

„Ево је заповест за затвор, господине графе!“ одговори Прокуратор и покаже му исписани пергаменат са печатом тајног Трибунала.

„То је твоје дело, Брабантино!“ рече Инго врло лаганим гласом. „Али дркћи! Још ниси победио ти!“ За тим рече гласно: „Ја се покоравам закону, Прокураторе! И треба свакоме предходити лепим примером у покоравању према законским наређењима! Ево вам мога мача!“

Дандоло га узме и преда капетану Бембу.

„Сад вас молим да пођете за мном, господине графе!“ рече Дандоло.

„Лепо, ја сам готов! Пред тим знаком, кога носите ви Прокуратори, мора се поклонити сваки,“ одговори Инго, гледајући да савлада своју мржњу и љутину „Али реците ми зашто нисте дошли ви

Народни непријатељ. Стизала су нам са многих страна питања, за што не наставимо штампање позоришног дела „Народни Непријатеља“. Тек сад, пошто смо отклонили све неприлике, које су томе на пут стајале, ево продужавамо штампање тога комада.

Нови професори војне Академије. Поводом тога, што су у оба курса војне Академије заведени нови предмети, то је г. министар војни решењем својим поставио за хонорарног професора историје Срба на нижој школи војне академије, да поред тога предмета предаје и најновију општу историју на вишем курсу војне академије. г *Панту Срећковића*, професора Велике Школе, а за професора техничке наставе г. *Светозара Ђочића*, инжињерског потпуковника и досадањег професора фортификације на нижој школи војне академије, а за фортификацију постављен је г. *Светозар Станковић* инжињерски мајор, за привременог хонорарног помоћника професора тактике на нижем курсу војне академије постављен је г. *Милош Пауновић*, пешадијски поручник.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

Невероватан случај. Један наш пријатељ из Параћине пише нам о једном загонетном случају, који ми доносимо куриозума ради.

Сам писац вели у своме спроводном писму:

„Знам, да ова чудна приповетка а и писање ових редова, није доведено у склад веровања. Да ли је ово што написах истинито или не, ја и сам који сам ове редове написао и ако сам речи о којима ми је главна цељ да их на углед изнесем, слушао од саме женске, која је трипут умирала и сада се опет у животу налази, а и сви сељани то су исто ми причали, и за нека приповедања ове женске, јаког ми доказа дали, да је све оно што ова чудновата женска прича и у самој ствари било ипак и ја сам не поклањам николике вере у истинитост овог говора.

Ако би вас, ова вест интересовала и ако би је хтели изнети на углед целом свету а ви ако не поверујете мене у исказивању овоме пошљите ваше извештаче у Поточац да се о свему овом подробније известе.

—

Село Поточац у срезу Темнићском, округу Јагодинском можда је многима познато; оно лежи на самом гребену највећег врха планине Јуора до друма водећег из Јагодине ка Крушевцу, а близу Мораве. Преко средине села тече од вајкада, поток; у кишним данима врло брз, јер се вода са велике висине у њега слива, одакле иде у Мораву; а у данима суше, вода нестане тако као да мислиш да тим потоком никад ни текла није. С једне и друге стране дуж потока наоди се доста лепе куће сеоске у којима станују и доста добри а и богати сељани који се зову по имену села оштим именом Поточани; а на дну села до самога друма наоди се основна школа, општинска механа са канцаларијом општинском које су зграде полазна тачка селу, а одатле по где која кућа протеже се уз сгрмен омањих одломака од венца јуорског, док се дође до средине села где су куће скоро као у вароши једна уз другу само не равој линији као што је у варошима. У селу овом нема цркве али ипак у селу седи свештеник цркве манастира светог Николе који је на по сахата даљи од села.

Међу овим ретким кућама а с леве стране потока кад у село улазите живи један сирамашни човек по имену Тола. Овај има жену и четири детета са њом. Жена овога Толе која се мислим зове Милица на пет дана пред прошлог светог Аранђела зимњег око заранака умрла је, и муж је њен Тола, преко ноћ по имућству своме спремио као што се обично мртваци спремају; Али на велико изненађење његово и онде присутних комшија иста се пред зору на два сахата дигне из мртвих, и почне причати шта су јој мртви на оном свету казали и шта је међ њима видела. Но сељани, и ако су код ње ишли и слушали њене приповетке, ипак, као што би и сваки разуман и иоле паметан човек, мислио, и ако им је она причала све оно што су они и у приватном животу знали нису јој веровали, већ су много што шта говорили о њој; као што се то увек код простијег света збива у оваквим и овим подобним приповеткама. Међу тим испуни се прво њено казивање да ће она 7 ог дана опет умрети и да за то време ништа не једе нити пије, што је и радила; јер ова је говорила да, ако за седам дана нико у селу не умре то ће она опет к њима на онај свет отићи — што и учини. Седмог дана у оно исто време у које је и први пут умрла билас у то исто време опет умре; и тако сви мислили да се она више неће дићи већ да ће је у јутру сахранити и по чеше сви присутни веровати у њене приче и казивања Но кад је било у [illegible] по поноћи ова се опет пробуди и понова поче приповедати шта који од њених сељана на оном свету ради и пати и каза мужу с оме да зовне попа из села да јој чита молитву под родним дрветом; но попа дође па јој не очита молитву под родним дрветом већ у кући, па зе тим оде од ње, а она настави приповедање; јер, каже ова васкрсла жена по други пут из мртви, да су јој казали да све прича што је на оном свету видела и то свакоме ко би је упитао. Кад пр 3-4 дана ова опет и по трећи пут умре и лежала је мртва 16 сати. — од заранака први па до саме зоре, — дакле последњег пута је највише била мртва јер је први пут лежала мртва 10, други пут 12 а трећи пут 16 сати; а у зору се опет пробуди, и каже мужу да понова зовне попа ад јој овај чита све црквене књиге о самрти које се читају и то без пара већ да му да само пешкир, јер тако су јој казали попови који су јој на оном свету читали па је вратили натраг да јој њен поп из села без новаца чита; а ако неће да јој без новаца чита, то да јави поповима на оном свету па ће они са оним пешкиром везати попу овоме за навек уста, да никад више читати не може. И тако дође попа те јој у присуству кметова и многих других сељана очита највећу молитву; а за тим им она исприча шта је на оном свету чула и видела и каза им да човека којој на сну дође братими и да иде у цркву светога Јована те да јој попови читају и ту да братство прими што је и учинила и сад се придигла да може и на ногама ићи; само су јој казали да не сме никакова масна јела јести сем млека и сира.

(Наставиће се)

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

* **Дескашев у Осеку.** Пишу нам из Осека под 12 о. м. Члан хрватске народне опере г. Стеван Дескашев започео је прекјуче овде код немачког позоришног друштва у оперети „Gasparone“ своје гостовање Г Дескашев и говори и пева хрватски тако добро да су сви потпуно задовољни Примили су га врло симпатично и ретко да коју песму није по два пут отпевао. Суделоваће још у оперетима: „*Ђак просијак*“ и „Корневиљска звона“

—

* **Ирма Мурска.** Амерички листови јављају: Некадашња чувена певачица *Ирма Мурска* живи сад у највећој беди у Њу-Јорку. Тежак материјалан положај није остао без утицаја и на дух њезин Неки добротвори и пријатељи њезини скупљају прилоге те да јој помогну да се врати у своју домовину, Хрватску, где има још рођака „Н. Fr Presse“ додаје с правом уз ту вест. да треба причекати хоћели се обистинити то, и нада се да ће је збиља помоћи њени пријатељи да се врати у своју домовину, и ако се, вели исти лист, Мурска показала незахвална и према хрватском народу и према хрватској позорници.

—

* **Догађај код Брокија** Приликом онога догађаја на железници код Брокија, цар Александер наредио је дворском сликару Зичију, да изради што већу слику несрећног догађаја код Брокије Слика ће бити смештена у царском зимском двору.

—

* **Султанова ирада** Овихдана публикована је султанова ирада, којом се за Турску забрањује штампање свију листова, брошура и других полумесечних и месечних часописа, који су до сад излазили на основу просте дозволе од стране прес-бироа и министарства просвете, а не на основу нарочите султанове ираде Услед тога престаће да излазе до 20. повремених часописа, међу овима 15 јерменских Види се по свему да Турска напредује!

—

* **Словенски исељеници.** Лојдовим паробродом „Ошиочом“ отпутовало је 14. о. м. преко 580. аустријских исељеника, већом Словена из тршћанске околине, у Бразилију. Веле, да ће бити још два транспорта. У другом транспорту биће скоро сами тежаци — сељаци. Подвоз плаћа бразилијанска влада.

—

* **Вилзон.** Као што је већ познато нашим читаоцима, Вилзонова афера о крађи драгоцености у раздавању одличија постала је предмет разних препирака у француској журналистици, међу тим Вилзон је о свему томе ћутао и ничим није хтео да се брани. Сад пак, после драговољног ћутања, јављају да је почео у Petit France у публиковати своје „Записке“ које се односе на то дело. Колико су интересантни ти његови записци види се већ и по томе, што је исти лист посветио два броја недељно чисто тим његовим „записцима“.

—

* **Руски музеј.** У велико се већ ради на томе да се у Прагу оснује

сами? Нашто ће вам ти официри као пратиоци?“

„Ја само вршим оно, што ми је наређено, господине графе!“ одговори Прокуратор од Св. Марка хладно.

„Водите ме у Дуждеву палату!“ заповеди Инго, не као какав осуђеник, него као заповедник.

Дандоло пође напред. Бембо и официри опколе Инга и изађу из салона.

Блед, са упијеним уснама корачаше Инго у средини официра. Они сиђу низ степенице и прођу поред клечећих служитеља, који дрхтаху од страха.

Сви изађу напоље из палате и упуте се воденим степеницама.

Поред ових стајала је велика државна гондола.

Прво уђе у гондолу Прокуратор од Св Марка.

За њим уђе Инго праћен капетаном Бембом.

Напослетку уђу и официри.

Гондола буде отиснута од степеница, и управе је кроз канал Гранде, за у Дуждеву палату, тамо, где ће затвирени Инго бити предат тамничару.

X.
Лабиринат у стенама.

Вратимо се сад на бегајуће робове Ускока. Они су још пре свануће измакли далеко, и упутили се оним стенама, које се као какав ланац пружаху до близу мора. Овуда су они хтели да изађу на северни пут, који води управо тамо, одакле се може отићи морем на Млетачко земљиште.

Целог дана, за време путовања, Имара и стари Адмирал, били су непрестано у опасности, кад год су морали скакати са једне стене на друго. При сваком кораку морали су да траже таква места, где би могли да стану сигурно. Па у пркос свију опасности, они продираху све даље и даље, храбро савлађујући све препоне и тешкоће.

Пред вече наиђу они на једну уску стазицу која је била посута ситним камењем. Ова је стазица водила једној стени, која се беше високо извила над једном провалијом. Туда су се они пењали, вешто прескачући омање провалије.

Сад дођу на једну малу равницу, која је са свију страна била опкољена стенама, и кој беше налик на какву јаку тврђаву. Овде беше ннадик на какву јаку тврђаву. Овде беше на више места само маховина и сува трава.

Граф Мирафиоре гледаше свуда у наоколо, неби ли нашао каав излаз. Он заиста наиђе на један пут, који је изгледао као да је био употребљаван врло често, али кад год су ишли овим путем, свагда су долазили у ону равницу, опкољену стенама. Изгледаше као да у овом стеновитом лабиринту не беше излаза.

И Имара је покушавала да нађе какав излаз, куда би могли да даље иду, па и она није успела у томе. И она увек долазаше у исту равницу. Они почеше да очајавају, јер одавде нису могли да изађу, и, ако гониоци дођу овде, онда ће их ухватити сигурно.

Стари Адмирал беше принуђен да са Имаром преноћи у овој равници, па да сутра поново траже излаз. Излаза је морало бити, али пошто беше већ ноћ, нису могли да познаду ни оно место одакле су дошли овамо.

„Ништа нам не помаже, Сињора!“ ре-

руски музеј и библиотека. Сад се готово на том послу и докончало. За тај се музеј прибирају ликови свију руских великана и владалаца, ликови типова свију племена, која насељавају пространу Русију, за тим разне одежде, монете, медаље и т, д. Сем тога, биће уз музеј отворена и библиотека из чисто руских књига. Улазак у музеј и служење са библиотеком биће бесплатно. Тако се ради!

—

* **Страшна олуја**. Из Њу-Јорка јављају, да је ових дана на атланској обали беснила сграховита олуја. Железнички саобраћај морао се обуставити због великог снега. Телеграфска веза прекинута је на много места. Штета је грдна.

—

* **Аристократкиња — раденица**. Неки дан пријавила се у Будовјзу надлежној власти млада, лепа девојчица и замолила је да јој се да раденичка књига. Кад чиновник разгледао њене списе, зачуди се кад дознаде, да пред њим стоји — грофица. Молитељица се родила у Пожуну 1874. г. а име јој је грофица Меленија Кеглић. Добила је раденичку књигу те заслужује хлеб свој у Будвајзу као — фабричка раденица.

—

* **Четрдесето годишњица.** Познато је да ће ове године цар и краљ аустро- угарски, Фрања Јосиф, прослављати четрдесето-годишњицу своје владавине, накнадно о томе јављају бечки листови, да концем ове недеље путује у свој дворац Мирамаре, где ће у најужем кругу своје породице прославити 22. Новембра као четрдесето-годишњи дан свога ступања на престо аустро-угарске монархије.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Његове Величанство Краљ саопштио је Ужем Уставотворном Одбору у седници од 14. новембра ову своју одлуку: да све три политичке партије назначе по једног својег представника за сваки срез и за сваку окружну варош, који ће као Краљеви комесари присуствовати избору посланика за Велику Народну Скупштину.

У седници од 16. новембра истог одбора г. г. Јован Ристић, Милутин Гарашанин и генерал Сава Грујић поднели су Његовоме Величанству листе комесара, који ће представљати партије. Но услед многих жалаба и од стране власти и од стране појединих бирача поводом извршених избора повереника, Његово Величанство је саопштило Одбору ову своју нову одлуку: да се по ново изврше избори повереника, да се избори посланила за Велику Народну Скупштину одложе за 4 децембар, а сам сазив Скупштине за 11. децембар. Комесари Његовог Величанства назначени у трима поменутим листама присуствоваће и новом избору повереника и избору посланика.

Присутни чланови одбора примили су са захвалношћу к знању ову Краљеву одлуку.

Јов. Ристић с, р. *М. Гарашанин* с р. *С. Грујић* с. р. *Ст. Бошковић* с. р. *М. Кујунџић* с. р. *Марко Стојановић* с. р. *П. Велимировић* с. р. *Р. С Поповић* с. р *Мих. Павловић* с. р.

—

„Српске Новине“ доносе упутства за краљевске надзорне комисије при изборима повереника и посланика за Велику Народну Скупштину. да би се дошло до што већег јемства да се избори повереника и посланика изврше у реду. Свака та комисија има три члана, тако, да свака од три политичке партије у земљи, има у њој по једнога свога представника.

Чланови комисије који су чиновници имаће право на путне и подвозне трошкове према својој плати, а они који нису чиновници имаће путне и подвозне трошкове као народни посланици.

Среске комисије имају бити свака у срескоме месту 20. новембра ове године у вече. Оне ће дакле јавити свима општинама среза, за који су одређене, дан у који ће у коју општину стићи, како би председници општина за тај дан сазвали бирачки збор своје општине.

Комисије ће те имати да се у постизавању свога задатка придржавају ових настављења:

1. Да се увере да ли су општинске власти спремиле и на углед изложиле спискове лица, која имају право бирати поверенике или посланике, сходно наређењима чланова 7. 8 и 9. закона изборног.

2. Краљевска надзорна комисија треба даље да се увери, да ли је дан у који избори повереника ваља извршити, благовремено и надлежно обзнањен.

3. Нарочиту пажњу треба комисија да обрати на то, да број повереника буде у самој ствари само оволики колико по закону и треба да буде т. ј. по два повереника на 50 пореских глава без обзира на количину непосредне порезе (члан 52. изборног закона.)

4. На одређени дан избора комисија ће се наћи на месту одређеном за избор и присуствовати целој радњи изборној до њенога свршетка.

5. При самом бирању, комисија треба да тражи да бирање повереника не буде акламацијом, но да сваки бирач да свој глас.

Бележење гласова има се извршити под непосредним надзором Краљевске надзорне комисије.

6. О свршеном избору, комисија ће се уверити, да ли је општинска власт свој записник о току избора тачно водила и надлежно закључила. А и сама Краљевска комисија усвојиће свој нарочити протокол, на коме ће констатовати (означити) је ли радња при избору била правилна и закону сходна. Општинска власт предаће свакоме члану комисије по једну оверовљену копију списка изабраних повереника.

7, Ако би се на биралишту десио неред, који председник општине не би могао сам отклонити, а не би позвао државну власт да га отклони, комисија ће учинивши оно што је прописано тачком 4. ових настављења то такође констатовати на своме протоколу.

8. Краљевске надзорне комисије под надзором којих имају се извршити и избори посланика, поступаће у свему по прописима напред изложеним с тим, да ће дужне бити присуствовати и образовању бирачког одбора и о томе саставити протокол на коме ће констатовати у колико је при томе законска правилност набљудавана.

9. Надзорне Краљевске комисије постараће се, да се и одредбе члана 48. изборног закона у свему тачно изврше.

—

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 17. Новембар 1888.

Притворен. Ноћас су притворени: Вељко Радовановић келнер из Крагујевца, Мијаило Гајдуж из Аустрије. Стеван Стојановић, Шандор Кишкут, Вашлери Ђузепа радници, Јован Лукић, и Петар Миловановић из Јагодине сви због скитње; Андреја Митковић и Лука Вукадиновић из Турске због покушаја крађе. и Дамјан Мирковић због скитње.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Милован Чумић из Петковаче због скитње, Димитрије Трипковић шустер због пере [illegible] Јелисавета Костић куварица за неуније служавке Ђорђе Секулић каф. за отворену радњу преко прописаног времена, Јован Јуришић ковач, због лаке повреде. Сима Гајић млекаџија што је оставио кола на улици.

*

Нађено. Јутрос око 6 сати нађено је пред кафаном „Златан Праг“ једно новорођено женско дете, које је однесено у кв. теразиски.

*

Побегла девојка. Савка ћи Лазара Дражанина тежака из М. Моштанице побегла је незнано где. Она је стара 17-18 год. средње величине покрупна у лицу смеђа и косе смеђе у сељачком оделу.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Кукавица. Тешко је наћи тако сличну реч, која би код свију народа готово подједнака била. Тако н пр. Грци кукавицу зову . кокукс; Латини: кукулус; Талијани: кукуло; Французи: куку; Инглизи: куко; западни Словени: кукализа, куковиза; Пољаци: кукулха; Илирци: кукукта; кукуваска.

*

Американске рекламе. Американци се у свему одликују, па и у овоме. Тако лист „Opinione“ прича ово: Извесне трговачке фирме шаљу своје људе по вароши са оваким натписима на леђима: „Господин секретар Антон умро је“. А кад им приђете ближе, они вам покажу таблу крупним словима исписану: „Г Антон дуго је боловао од назеба и влаге; али он нити би боловао нити би умро, да је само носио кошуље, и у опште рубље, из трговине Јулисија Муле, који се налази у улици Жоке бр. 35.

*

Изненадна жеђ. Кад год је француски Краљ Луј XV. полазио у лов, увек је ношено по четрдесет боца вина, које он никада није пио него његова пратња. Једнога дана ожедни јако и затражи чашу вина од слуге. Престрављени слуга јави му, да нема више вина. — „Да ли сте и данас као обично понели четрдесет боца вина?“ — „Јесмо, Ваше Величанство, али је већ попивено“ — Онда у будуће понесите четрдесет и једну, да бар једна за мене остане“.

зače старац. „Ми морамо остати овде ноћас! Морам причекати до свануће! Са не можемо даље!“

„Али ће нас стићи гониоци, ухватиће нас, Адмирале!“

„Ја ћу да стражарим, Сињора! Лезите ви тамо, на ону стену, што се извила над овом равницом. Тамо има доста маховине, спавајте без бриге! Видите овде, ту ћу ја да се наместим. Овде је скривено место, па ме не ће одмах опазити гониоци, баш ако и дођу овамо!“ рече старац, и намести се иза једне стене, која беше усправљена као какав зид. А то беше добар заклон. „Овде ћу ја да чувам стражу.“

„Ја сам доста уморена,“ рече Имара.

„Спавајте без бриге, Сињора!“ одговори старац и сакрије се иза стене.

Имара послуша Адмирала, и оде на оно сакривено место, па начинив постељу од маховине и суве траве, леже да се одмори. После неколико тренутака она заспа тврдо. Па и самог Адмирала беше напао сан, после толиког напрезања и умора, што је целу прошлу ноћ и цео дан ишао преко гудура и стена.

С почетка се трудио да савлада сан. Он је мислио на Умба, који је рањен остао код капије од стене, и кога је снашла смрт; мислио је на лабиринат у стенама где су сад он и Имара, и непрестано мишљаше, како ће сутра дан да изађу из тог лабиринта.

Свуда у наоколо њега беше дубока тишина и мрак. Није се чуо никакав гласак, никакав шум.

Он се спусти на једну стену где беше доста маховине, да би бар колико толико одморио своје старе кости. али га сад сан нападе тако, да није могао издржати више. И нехотице му се очи затворе, он заспа.

На један мах, у овој дубокој тишини, шушну нешто на једно место између стена. Из једног малог отвора изађе некакав човек.

И ако беше мрак, ипак се могло прилично да види, како изгледа тај човек. Изгледало је као да је огрнут са некаквим старим, поцепаним покривачем. Он се пажљиво провлачаше кроз стене.

Његове очи, навикнуте на мрак, брзо опазе место где је био стари Адмирал.

Ова прилика у поцепаним крпетинама, приближи се оном месту, где је заспао Адмирал. Његове голе ноге беху на стопалама увијене са маховином, с тога је ишао тако, да га није нико могао да чује, јер није правио никакав шум.

Тај човек што је дошао до Адмирала, беше пустињик, код кога су били Ускоци, и питали за бегунце. Он додирне руком Адмирала.

Граф Мирафијоре трже се, и дохвати пушку.

„Остави је!“ рече пустињак врло лагано. „Вас и ону жену гоне Ускоци. Ја нисам Ускок!“

„Па ко сте ви?“ упита Адмирал, посматрајући га.

(наставиће се)

ОГЛАСИ

У сали на булевару у суботу 19. и недељу 20 новембра 1888. год. две велике

ПРЕСТАВЕ

дају чувени и овде у Београду познати енглеско-американски краљевски илузисте

ТОРН и ДАРВИН

признати у целом свету са својим феномалним преставама.

престава се дели у три чина и то:

I. чин. сувремених илузија, II. чин Дарвинова продукција, III. чин. Први пут у Београду светска новост. која је у Лондону, Њујорку и Паризу припоената и одликована

„Тренутно изчезнуће једне госпође“

у присуству гледалаца сведока при најјачој светлости.

ЦЕНЕ МЕСТА: I. место 2 дин. II. место 1 дин. Почетак у 8 сати у вече.

1—2

ТРГОВИНА Д. Лазаридеса у Абаџиској улици бр. 10 препоручује својим штованим муштеријама ниже именоване артикле набављене за предстојећу зимску сезону:

Алве у кутијама, ратлукумк, Пергамута, Бадема и Фистика, Леблебије, Наута, Лешника с танком љуском, грожђе крупно и ситно — султанин и коринта, — Марона, Кестена, Смокава из Каламе. Чоколаде, разне, бомбоне Драже у великом избору. Зејтина и маслинака из Волуса, Зејтина француског. Лакерде праве, Морината и Ајвара, Сардина, Харинга, сарделе — руса и моруна. Чаја јапанског у сандуцима, чаја порл, чаја у паклама и у кутијама. Руска енглеског финог; Кафе свију врста и пиринча свију врста. Сваковрсна варива, као сочива, таране, грашка гершла и т. д. Сапуна миришљавог из праих светских фабрика, сапуна за прање особитог, штирка, четака и метала силистријиских.

1—3

КОЊА ДВА особито добра за г. г. официре продају се. Упитати у кафани код златног крста.

Dieux cheveaux exellents â vendre. Demander dans le cafie Slatni Krst Terarie

1—3

НАЈЧУВЕНИЈИ

ЈЕДИНО СПАСАВАЈУЋИ ЛЕК

је противу најжешће зубобоље и свију усних болести: повлашћена водица Др. Ранимира која се може добити у Београду код И. Ранимира зубног лекара, у дрогерији Павла Маринковића и у апотекама: код „Српског Грба,“ код „Књаза Михајла“ на зеленом венцу.“ У Ваљеву у апотеци г, Прикелмајера, у Пироту у апотеци г. М. Протића, у Лозници у апотеци г. С. Тодоровића, у Крушевцу у апотеци г. Кедровића.

Цена је означена на свакој флаши, поред оваког истог жига и својеручног потписа проналазачевог; на што ваља обратити пажњу при куповини.

И. РАНИМИР

зубни лекар

Васина улица Бр. 4.

40—40

ЧОВЕК И ЖЕНА први за кочијаша друга за кубарицу, траже службу. Обратити се редакцији „Малих Новина“ за њих.

3—3

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је понова у већој количини напредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем

Евгенија М. Чоловић

преко од 2, Зокола

у Београду

1—5

Наша незаборављена супруга и драга мати.

АНИЦА

После петнаесто-дневног боловања преминула је 8. о. м. у 52. год. живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима молећи их за саучешће у нашој големој жалости.

10. Новембра 1883. год.

у Ваљеву.

ОЖЛОШЋЕНИ:

Супруг; *Никола Ат[illegible]ковић*. Синови; *Драгутин* и *Владимир*. Кћи; *Милева*, Сваја; *Зорка*, Зет; *Ђорђе*, Унучад; *Љубица*, *Љубомир*, *Милан*, *Чедомир* *Драгомир* и остала родбина.

У суботу 19 ов. месеца у 9 сати пре подне даваћу моме супругу односно оцу

Ђорђу Биби

бив. овд. трговцу

трогодишњи парастос у цркви Светога Марка.

Молим сроднике пријатеље и познанике да изволе присуствовати овом тужном спомену.

Настасија Ђ. Биба

са синовима

4—4

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превео с немачког.

(наставак)

Кмет. Па кад би то и било истина. Што сам рад да сачувам свој глас, то иде само у корист вароши. Без моралног ауторитета не могу ја управљати пословима онако, како захтева напредак свију. За то — и из разних других разлога — мени је јако стало да твоја расправа не дође пред управу бањскога завода. Ради користи свију нас мора ствар међу нама остати. А позније ја ћу већ ту ствар подстакнути; међу тим ћемо међу собом чинити што је најбоље; али ништа, баш ни најмање не сме се изнети на јавност о тој кобној ствари.

Стокман. Боме, то је сад доцкан, драги Ханше!

Кмет. То не сме никако бити!

Стокман. Није могуће, ја ти кажем јер већ; многи знају.

Кмет. Зар знају већ и изван куће о томе?! Ко? Ваљда не она господа око „Народног Гласника“ — ?

Стокман. Да, и они. Слободоумна, независна штампа већ ће се побринути, да ви вашу дужност вршите.

Кмет. (после кратког ћутања). Ти си врло неразборит човек, Отоне. Зар ти ниси помишљао, какве последице могу тебе постићи?

Стокман. Последице? Мене?

Кмет. Тебе и твоје — да.

Стокман. Шта мислиш тиме?

Кмет. Мислим, да сам се према теби увек показао као брат, који је рад да ти буде од помоћи.

Стокман. Истина је, ти имаш право; и од срца ти хвала на томе.

Кмет. Не тражим да ми захваљујеш. Више пута морао сам . . . . — због себе самог. Ја сам се вазда надао, да ћеш ме ти слушати, кад се год потрудим, да твоје стање боље осигурам.

Стокман. Шта? Дакле само због тебе самога — !

Кмет. Па нешто, рекох. Врло је непријатно за чиновника, кад га његови најближи рођаци срамоте.

Стокман. И ти мислиш, да ја то чиним?

Кмет. На жалост . . . . а ти и не знаш. Ти имаш немирну, бунтовну, опаку нарав. Па онда твоја несретна страст, па пишеш по новинама о свачему. Чим ти што падне на ум — ти одмах напишеш чланак у новине или читаву брошуру.

Стокман. Да, али зар није дужност свакога грађанина, да сваку своју нову мисао каже публици.

Кмет. Ех, баш требају публици нове мисли! Доста су јој и њене добре старе мисли!

Стокман. И ти то кажеш — тако озбиљно!

Кмет. Да, једанпут морам с тобом озбиљно говорити. До сад сам ћутао јер сам знао, како си нагао; али сад ти морам истину рећи, Отоне. Ти немаш ни појма, како шкодиш себи својим лакоумљем! Устајеш против општинске власти, па и против владе — изричеш јој оптужбу у лице — кажеш да те не унапређују, да те гоне! А зар можеш ти — тако несносан грађанин — што друго очекивати?

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампа Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 229 Београд, Недеља 20. Новембра 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Мидецилану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

Јављам поштованој публици да се у ресторацији првога реда код „Хајдук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас па сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски „*бирфлајш*“ или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и свакових других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем

Карло Пероло

угоститељ.

На знање!

Свима онима који предузимају зидарске послове, за текућу годину, — на који потребу креча дајем на знање, да сам стручњак у печењу креча, по најновијем систему у вештачкој сграђеној пећи. — Па сам припрван, свакоме који самном у споразум ступи, приправљати повећу количину — белог — и из дашног креча, по најумеренијој цени, у Београду продавати.

Који се за ово интересира нека се за ближе извешће мени писмом обрати, за атресу ће сазнати код уредништва овога листа.

5—5

ДУЋАН У ХИЛЕНДАРСКОЈ УЛИци бр. 15 у које досад Бакалница била, издаје се под кирију за услове упитати

5—5 *Јована Ерлиха.*

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 20. Григор. Декапол.
Католички: 2 Бабијана д.
Сунце излази: у 7 сах. 44. м. залази 4 сах. 16 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

16. и 17. Новембра 1888. год.

1. Душан син Јована Илића воск.
2. Анка Ж Јована Атанасковића Баштована.
3. Мијаило Богдановић Бак.
4. Никола син Димитрија Младеновића.
5. Фран Роберт радник.
6. Љубомира Недељковића служитеља мртво рођено дете.
7. Костантин син Тасе Дајмака бакала.
8. Ђорђе Мунља литограф.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	,, 9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Обраћамо пажњу. У затвору управе вар. Београда налази се читава дружина лопова, која је грдне просте и опасне крађе извршила.

Добро би било, да се грађани којима је ма шта украђено, пријаве управи, код које се налазе и доста покрађених ствари.

*

Збор. Јавили смо у једном од прошлих бројева, да ће збор зана лија за оснивање „Занатлијског Удружења“ за кварт варошки и теразијски, бити 20. ов. мес. Но због неких незгода, тај је збор одложен и биће 28. ов. мес. у гостионици код „Златног Прага“ у 3 сахата по подне.

*

„Лумир“. Чешко певачко друштво „Лумир“ као што смо и пре неки дан јавили, приређује вечерас у част отварања нове друштвене дворане код „Славије“ концерат, уз суделовање г. г. Душана Јанковића и Јована Миланковића. Програм је веома одабран.

*

Игранка. — Управа фонда за „потпомагање сиромашних великошколаца“ приређује у суботу 26. Новембра 1888 г. *велику игранку* у гостионици „Краљеве пиваре“ у корист фонда. Улазна цена за самца 3 дин. а за породицу 2 дин. од особе. Почесак у 9 часова у вече. Само позвани имају приступа.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

(Наставак)

Невероватан случај. Од њених свих прича које има много и за које би требало и читав у књигу написати, — донећу овде неколико па према томе нека грешни људи размисле шта им треба на овом свету радити, па да лепо живе на оном свету, јер до сад нико од нас грешника није веровао да има и оног света, где је за праведне благостање а за грешне мука и несрећа, и казне по заслузи учињене на овом свету; јер свак вели као што ће и сада рећи кад ове редове прочита „море људи нако се није са оног света вратио да нам каже шта се ради тамо“, али ево живе жене и сада која је трипут ишла на онај свет па се опет вратила на

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Једини одговор Монистролов био је дугачак уздах.

„Одговорите ми сад“ насгави г. Мешине. „Јесте ли због баш мрзели вашег ујака?“

„Не, не,“ брзо одговори оптужени.

„Добро дакле, зашто сте га убили?“

„Желео сам добити његово имање,“ одговори тужно Монистрол. „Радња ми је ишла врло рђаво. О томе можете разпитати. Требало ми је новаца, па и ако ми је ујак био богат, опет ме није хтео помагати.“

„Разумем,“ рече Мешине, „и надали сте се, да на вас не ће постати сумња?“

„Тако је, томе сам се надао.“

Сад сам тек почео разумевати, за што је мој сусед оваква питања поставља и сетио сам се, у какву ће се замку ухватити оптужени. Истога тренутка упитао га је врло учтиво. „Право ми кажите, где сте купили онај револвер, којим сте убили вашег ујака?“

Пажљиво сам посматрао Монистрола, који при овом питању није показао никакво изненађење. „Ох. имао сам га код себе већ неколико година, одговорио је.

„Молим вас, шта сте са истим урадили после убиства.“

„Бацио сам га . . . бацио сам га ван булевара.“

„Врло добро паредићу, да се потражи и без сумње ћемо наћи човека, који га је нашао.“

Док је г. Мешине овако говорио — просто лажући, само да дође до истине — лик му је за све време био озбиљан. „Једино, што не могу разумети,“ додаде после кратког ћутања, „то је што сте те вечери повели и ваше псето са вама.“

„Шта! моје псето?“ викну оптужени за великим изненађењем.

„Да како, ваше псето — Плуто, — вратарка га је познала.“

Монистрол је стегао песнице вилице се разјапиле као да је хтео опет што лудо рећи, али му у исто време нека нова мисао дође у главу, леже на кревет и викну: „Ово је било и одвише мучења, доста је, оставите ме на миру. Не ћу вам више одговараки.“

Пошто смо увидели, да би одржао реч, то г. Мешине није хтео да даље наваљивати, те изађосмо обоје из ћелије. Сишли смо низ степениште, прошли кроз дугачки ходник и изашли на улицу, а нисмо проговорили ни једну реч. Кад смо дошли до кеја, ни сам се могао уздржати, а да не запитам ухватив суседа за раме: „Шта сад мислите? Чули сте све, што је онај несрећник казао. Хоће, да је он кривац а овамо и не зна, како му је ујак убијен. Оно питање о револверу било је врло вештачки изведено. Како се одмах ухватио у клопку.

(наставиће се)

овоме свету да прича грешнима шта их чека на оном свету ако добро учине а шта ако зло.

Приче њене у кратко ово су као главније да се свет зла клони а добра да чини.

Поточанин један коме ова жена и име зна, и који пре извесног времена умро, за живота свога, као рабација путујући од Смедерева ка Јагодини, убио је у роготском атару једно дете које је, уватив му волове у својој ливади било исте потерало у село, па га овај стигао и убио, па убивено бацио у неку бару. Исти овај човек убио је и једног сељака свога а и многе је краће починио па се ни за једно дело за живота свога није ухватио да одговара; за то вели на оном свету носи ове терете. Го као од мајке рођен, разапет у накрс од ногу до главе па за вилице закачен ченгелима виси. А убијени његов сељак ујашио га на врату; дете које је убивено ујашило га на леђима, а на грудима држи тежак камен; волови му везани за гушу стоје уза њ.

За двоје који су још живи и који су убиства извршили спремљена је каштига и на оном свету, и ако су на овоме били осуђени и то за првога спремљена дрва која га очекују да га упале а за другог да се распне на четири коца намаже катраном и подпали.

Убивени један сељак који је секциран као грешан виси на ченгелама исечен.

Један, који је псујући Богородицу што су га на стражу одредили кад је пошао с пушком од куће, рекав кога сретнем на путу убићу га; кад је од куће изишао, сретне на путу псето на које запне пушку и место да убије псето убије себе, причао јој је да је гађао свету Богородицу зато што јој је псовао и зато никако не може да седне већ укоченом руком држи се за уста цеви и стоји.

Код људи који никакова зла на земљи нису чинили, стоје пуне софре и то: пилава — пиринча — шећера, пшенице и чистога вина, зато су јој казали да каже људима кад носе даће на гробљу да ништа друго не носе већ само пшенице, пиринча, шећера, чиста вина и тамњана, јер они од свега јела што се на даћу носи ништа друго не добијају већ ова четири горе речена.

Као што напред рекох има много њених приповедака да се у малом обиму не могу сви извести за то сам само ове примерк извадио.

Браћо, и чит оци који ове редове читали будете ако ли у њи неверујете а ви не пожалите труда већ отидите до села Поточца које вам напред описано стоји па упитајте ону која је три пут умирала па је опет сада у животу находи и која је све ово што овде о њој читате сама говорила па се из њених уста најбоље можете уверити; и много више чути него што овде пише. А она вели да мора сваком причати, јер ће се дотле мучити на овоме свету док све не искаже што су јој на оном свету казали да мора овамо саопштити. Још једна јој тајна лежи на срцу коју мора открити али за коју се ваљда боји па не сме је казати, за то је три пут и умирала.

Ово саопштавам грешним људима укратко а ко хоће опширније извешће, нека саслуша саму васкрснулу жену па ће јој веровати више него овим редовима што сви у опште поклањају поверење.

За сад о овоме оволико, а ако радознали свет захте о овоме још што шта чути; нећу пожалити труда већ ћу га по наособ о свему известити; па ма ме колико труда стало.

(продужиће се)

СТРАНЕ ВЕСТИ

Несрећан случај десио се код Монса. Две младе девојке од 16 и 18 год. хтедоше у вече код неке станице прећи брзо преко пруге. Од станице је баш полазио полако један воз, кад девојке засташе гледајући за њим. Али на несрећу воз се изненада врати и последња кола дохвате девојке, те их на месту смрве. Чувар, који се ту десио, похита да их извади испод точкова. Али како њаше други воз, а он оставио браник отворен, то мораде оставити несрећнице и похитати да друге спасе. Али како се доцније упропастио и окамео, кад је у парчетима тела познао своју рођену ћер.

—

Немири у Мљецима. Из Мљетака телеграфирају. „Овде се побунили сви хлебирски радници. Преко 2000 војника хлебарски доведени су овде. Плаше се немира. Цена се хлебу увојила.

—

Лажна исправа. У Бадну код Беча затворен је неки Адолф *Дивал* због лажне исправе Дивал се лажно називао Француско и јесте једач врло сумњив човек. Био је неко време дијурниста а после ништа. Последњих месеца узнемиривао је Баден и околину својим просјачким писмима, а често и нападао на чланове царске куће у Вајлбургу.

—

Велики дар. Барон *Хирш* доставио је, пре кратког времена, председнику министарства грофу Тафеу, да је готов да жртвује приликом прославе Његовог Величанства цара, *двадесет милиона динара* на оснивање једног завода, који ће бити одређен да унапређује културу међ ортодоксим чивутима у Галицији и Буковини. Од прихода овог завода подићи ће ратарске и занатлијске школе по Галицији и Буковини.

Барон Хирш, како чујемо, испунио је своје обећање.

—

Убиство у Пресбургу. Како телеграфски јављају, убијен је у Пресбургу један војник на сред улице. Око 9 часова у вече нађоше мимопролазећи, на једном слабо осветљеном месту поменутих улица једног онесвешћеног пионирског војника на земљи свег у крви. Њега одмах однеше у оближњу касарну и лекар варошки константова, да је војник рањен убодом у леву страну прсију и да је пре једног часа умро. О проказивању умрлога о убици нема ни речи. Мисли се да је убијен из освете бајонетом.

—

Балзаков споменик. Из француске престонице пишу следеће: „Једно се се друштво од париских књижевника (Seciete des gens des lettres) склопило да подигну у престоници статуу великом песнику *Балзаку*.

Друго пак, од одабранијих књижевника,: Алфонза *Доде*, Емила *Золе*, Павла *Бурдета*, Мопасана и књижара Лемера, решило је, да се Балзаку у близини језера Винедаврејског подигне споменик алегориски.

На стубу једном уздиже се попрсје песниково, а са страна стоји наслоњена једна жена, представљајући „Comedie humaine“ (тако се зове чувено дело Балзарково); она једном руком скида вео а другом маску. За извођење тог вештачког споменика поверено је Емилу *Солију*, једном генијалном вештаку млађе француске школе, који се својим делима доста прославио.

—

Сам се одао. Пре неколико дана затворен је у Будимпешти један грк због лажне менице. Он се после неколико дана, сам пријави полицији, да је упражњавао лажну мењачку радњу. Странац је испрва говорио да му је име Бафа, али, доцније превари и рече да се зове Хомарос Бафса. Он говораше да је био у Цариграду служитељ банкарски Бафса је као узрок своје пријаве наводио, да му је досадила савест која га је непрестано гризла, па је изгубио наду на своје икад боље уживање.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ којим се на предлог министра просвете и црквених послова постављају: за управника прве класе државне штампарије, Стеван Рајичевић досадашњи управник друге класе исте штампарије: и за рачуновођу прве класе државне штампарије, Михаило Спасојевић досадашњи рачуновођа друге класе исте штампарије.

—

Јучерање „Српске Новине“, доносе овај распис свима царинарницама: На основу закона од 14 ог јуна 1884-е године (Збор. 40. стр. 335.). а према просечном курсу златне монете за 15 дана овога месеца, министар финанције обзнањује:

Царинске тражбине, у колико се према горњем закону имају наплаћивати у злату, па се у место у злату полажу у сребру, царинарнице ће примати само уз доплату ажије од двадесет и један на сто.

Ово важи од данас па до даље наредбе.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 17. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени Андреја Митановић из Турске, Марко Антонијевић из Јаковци Франц Јозеф из Аустрије, Панта Милић из Х. П. Паланке, Сава Миљковић и Димитрије Богдановић слуга због скитње и Владимир Вукић из Свилајнца због нереда.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Коста Вујић каф. и Андреја Петровић каф што су ноћу држали отворене кафане, Петар Ми-

---

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (150)

„Ја сам пустињак, и обитавам тамо преко, близу једне провалије,“ одговори овај. „Ја сам вас видио кад сте ишли преко стена. Ускоци иду за вама, они су вас тражили и код мене, били су у мојој колеби!“

„И ви сте нас издали?“

„Не! То нисам учинио! Ја вас нисам издао! Али овде не смете да останете! Где је она жена, што је била с вама?“

„Она спава тамо преко! Ми смо хтели да идемо даље, али никако нисмо могли да нађемо излаз из овог лабиринта.“

„То вам верујем! Само онај, коме је ова околина добро позната, може да изиђе одавде,“ одговори пустињак. „Пре но што се сване, биће Ускоци овде, а сад по ноћи ви не можете отићи одавде због тога, што је врло опасно. Сваки час можете наићи на какву провалију, и тамо да се стропоштате; провалија има овде и сувише.“

„Па онда смо ми изгубљени?“ рече старац.

„Ако овде останете, тако је! Али ја знам једну уску стазицу, која води до моје колибе; хајдете са вашом пратилицом за ноћас у моју колибу, тамо ћете бити сигурни, пошто су Ускоци већ били тамо, па нису нашли ништа. Ви се можете одморити у мојој колиби, а Ускоци нека вас траже по овим стенама и провалијама. Ви се можете и сакрити у мојој колиби. Ако нећете да учините тако, као што вам рекох, онда за вас нема спасење, јер пре зоре доћи ће овамо Ускоци, па ће вас наћи и онда сте пропали за свагда!“

„Дакле ви хоћете да нас примите у вашу колибу?“

Да, да вас спасем! Хајдете! Пробудите Сињору! Ја ћу вас водити где треба!“ рече пустињак. „Не губите времена! Овде не смете да останете! У мојој колиби моћи ћете да спавате мирно и безбрижно!“

„Реците мн, странче, кад сте ме видели први пут у вашем животу, шта вас наводи да ми нудите вашу помоћ?“ упита граф Мирафијоре, гледајући неповерљиво у пустињака. „Ја сам истина у Сењу више пута слушао да се говори о вама, али ми је свагда изгледало, као да сте ви помагач Ускоцима!“

„Ваше неповерење праведно је странче, ја вам не замерам за то,“ одговори пустињак. „Али се ипак варате кад тако мислите о мени! Како бих могао ја бити помагач разбојницима, а да не сгрешим Богу? Али ја сам, не могу да се борим са њима, јер то би било без икакве хасне! Ја сам мој живот посветио само томе, да несретне робове опомињем, залутале да изведем на прави пут, и да их спасем; а Ускоцима да отмем жртве, што год више узмогнем, и да на тај начин учиним човечанству услугу!“

„Добро, ја примам вашу помоћ!“ рече Адмирал и пружи руку пустињику.

„Позовите Сињору и хајдете са мном!“

Адмирал оде на оно место где је Имара заспала. После онако великог умора, она је заспала тако тврдо, да се није могла пробудити тако лако.

лојковић из Јагодине, Јован Лукић из Аустрије, Вељко Радојић из Белеавца и Стеван Стојановић из Губеревца сви због скитње.

*

Нађено. Уче је нађено код три кључа 5 пасоша за иностранство гласа на: Миша Димића ђака Јевту М. Павловића трг. овдашњих и Тодора Н. такође и један кључ и налази се код кварта врачарског.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Ромео и Јулија Биће познато и нашем уметничком свету, да је Гунод узео да изради нову музику за оперу „*Ромео и Јулија*“. Та је опера већ готова — и престављана је први пут синоћ у великој опери париској. Гунод, који је до скора био врло опасно болесан, присуствовао је сам престављању. Јулију је приказивала чувена певачица Аделина Пати.

*

Пољска Историја. Чувени пољски сликар *Јан Матејко*, као што јављају из Кракове, намеран је и ради на томе да илуструје пољску историју. Неке од тих слика већ су готове и изложене на углед. Матејков ауторитет и без овог приказа, гарантује да ће Пољаци имати једну од најбољих илустрованих историја.

*

Никола Ивановић Костомаров. У седници филолошко-историског одсека 5. о. м. читао је академик др. Рачки некролог покојном дописном члану историку Николају Ивановићу Костомарову. Најпре је проговорио о његовом васпитању, о наукама у Москви, Воронежу и Харкова описав тадање научно стање ових универзитета и њихових знатнијих учитеља. Споменуо је како се Костомаров још за својих универзитетских наука занимао традиционалном литературом малоруском руковођен у том старијим другом И. Срезневским; како је са заносом читао Гоголя и зборнике народних песама, прича и његове осећаје, начин мишљења, обичаје, да пронађе обиљежје самосвести рускога народа. Пратио је Костомарова корак по корак у његовом душевном развоју и књижевном деловању, напоминући што је урадио, да постигне степен магистра, затим као учитељ у Ровну и Кијеву и као професор универзитета Св. Владимира. Приказао га је као заступника науке на учитељској столици по речима једнога од слушатеља његових. Академик настојавао је да утврди научењачки положај Костомарова у руској историјографији и упореди његова начела с Карамовим и Соловјевим, главним заступницима двеју историских школа. У току разлагања главних момената у животу његовом није пропустио нацртати сва знаменита дела његова, која су га учинила једним од најобљубљенијих учених особа у Русији, а плодовитошћу пера и прекрасним начином писања и далеким погледима зајамчила му одлично мјесто у светској литератури. Саме знанствене расправе, сакупљене у једном издању, износе осамнаест дебелих књига; његова пак популарна историја руског народа може служити за углед писању те врсте дела.

*

Новина. Са најпријатнијим расположењем хоћемо да забележимо једну веома лепу новинуу српској књижевности, која ће сваојако обрадовати све пријатеље наше књижевности.

Познато ,је да се у нас појавило доста младих приповедача, од којих је већ довољно њих избило толико на површину, да им је већ и меродавни ја критика признала таленат и обраћеност. Узмимо н. пр. Веселиновића, Матавуља, Адамова и т. д. Но ми, на нашу велику жалост, још немамо таквог књижевног листа, који би могао да постане центар, т. ј. средсреда где би се стицали сви ови радови, а тиме учинили, да се прво међ овима може читати згодно поређење а друго, да се учини она потребна заједница и познанство, које је толико потребно да би наша нова књижевност већ добила једно свој одређен пут и правац.

Многи, од веома ваљаних и уметничких радова, пронађени су да се потуцају по подлисцима разних дневних листова, где се загубе и прођу са оном пролазном вредношћу дневних листова.

То је све дало повода, то је све породило веома сретну мисао, да се у нас приреди један велики алманах, управо коло приповедака свију наших приповедача, који су већ као такви стекли ово име у књижевности.

Таква ће нас књига већ пред новом годином изненадити и обрадовати. У њој ће као што чујемо бити најпре предговор из пера једног од наших познавалаца литературе, у коме ће говорити о *нашој новој приповеци*, а за тим ће доћи по једна приповетка од ових приповедача: Паје Марковића Адамова, Јанка Веселиновића, Симе Матавуља, Бранислава Нушића, Милутина Илића, Симе Аврамовића и Илије Вукићевића.

Ако би одзив, како публике тако и критике, био код прве књиге повољан, онда се неће пропустити да се овако издавање и на даље продужи, гледајући у томе свестране користи, како по читаоце, тако и по саму књижевност.

Док ма што ближе о овој појави сазнамо, нећемо пропустити да забележимо.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 18 Новембар

кил	38354	Жита	10 80
„	28821	Сувих шљива .	24.50
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	6095	Кукуруза. . . .	8.—
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	2187	Јечам	8 25
„	12033	Овас	7 79
„		Мекиње . . .	—.—
„		Криза	—.—
„	107	Пасуља	25 —
„	434	Орања	23.75
„		Катрана . . .	—.—
„		Вуне овче . . .	—.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	3190	Креча	3.20
„	17450	Сена	4.50
„	650	Сламе	2.50
„	1460	Лоја топљеног .	70.—
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„		Масла	—.—
„	167	Јабука	20.—
„		Сланине	—.—
„		Сира	—.—
„	3193	Свиња	80.—
„	533	Лука црна . . .	8.—
„	130	Лука бела . . .	27.50
„		Арнаџика . . .	—.—
„	960	Кромпира . . .	8.50

РАЗНА ПИЋА

дит.	51150	Вина црна. . .	21.—
„	26050	„ бела . .	26.—
„		— Комовице. . .	—.—
„	850	Ракије мекe. .	33.50
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар Волова тешки к.	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—.—
1	пар Крава тешки „	—	—.—
	„ „ „ „	—	—.—
	„ Свиње мрша. до „	—	—.—

ОДБОР ЗА ПАРИСКУ ИЗЛОЖБУ

Главни Одбор за париску изложбу позивајући се на своје објаве од 15-ог фебруара а 13-ог августа тек. год Бр. 27 и 415, (1о2-и 192-и и 202-и број „Српских Новина“), овим саопштава свима онима, који би имали што од ствари понудити за париску изложбу, да се примање ствари непрестано врши и да ће трајати само још до 10-ог декембра тек, год. а после тога не ће се ни код пододбора ни код Главног Одбора овде у Београду ништа примати, за то, што је се време изложби приближило и што Главни Одбор остатак времена мора употребити на састављање каталога, спрему и експедицију изложбених предмета.

Но ако ко не би баш могао до тога времена ствари предати, онда нека јави каква је ствар и до кога времена најдаље може Одбору послати, како би се иста могла у каталог увести и после заиста на означено време и предати.

Моле се уредништва осталих листова овде у Београду, да и она ову објаву изволе у својим листовима прештампати.

Бр. 694. Од стране Главног Одбора за париску изложбу, 12 новем. 1888 год. у Београду.

ОГЛАСИ

НА ЗНАЊЕ

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији највећа је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за напоље вино бело, црно и шилер 4 пара литар.

О Истини предљег може се уверити

Лаза Јовановић
Гостионичар

6000 ДИНАРА тражи се под интерес за 12% на непокретност у близини позоришта I место.

Понуде слати уредништву под Н. Ј. 1—3

„Пробудите се,“ викаше Адмирал. „Ми морамо да одемо одавде, и то што пре!“

Имара се једва пробуди. Она трљаше очи.

„Да идемо? Је ли већ свануло?“ упита она Адмирала и устаде.

„Још није свануло, сад је тек у велико ноћ. Ви нисте спавали тако дуго. Али ми морамо да идемо не смемо да останемо дуже овде, Сињора!“

„Па зар не знате да не можемо изаћи из овог лабиринта ?“

„Али ми смо наишли на доброг вођу, који ће нам показати пут, куда ћемо изаћи из овог лабиринта!“

„Вођу? А где је он?“ упита Имара и приђе ближе Адмиралу.

„То је пустињак, из ове колибе близу провалија, ево га овде.“ рече граф Мирафиjоре.

„Он хоће да нас спасе, да нас изведе на пут?“ упита опет Имара.

„Још више, Сињора! Он хоће да нас одведе у своју колибу, како би се могли тамо настанити док не сване!“

„Ви ћете остати код мене у колеби све донде, док Ускоци не престану са тражењем, и не врате се натраг у Сењ,“ рече пустињик, и приближи се Имари. „После тога ви можете продужити пут безбрижно. Ја ћу вас водити тамо, одкле ће те моћи да одете преко мора у Млетачку земљу!“

„О! Благодарим вам, стари, добри човече!“ рече Имара пуна радости.

„Ваш ми је глас познат,“ изјави пустињак. „Ја сам га чуо скоро — — —.“

„Ја сам Имара!“

„Жена Ускочког Харамбаше ?“

„Мене су Ускоци заробили — ја сам се морала покорити судбини, и очекивала сам згодан час, кад ћу се избавити из њиховог робства — и сад је наступио тај жељени час, а то имам да благодарим прво Богу, па онда вама!“

„Сад разумем зашто је Харамбаша онако гњеван, и зашто хоће да вас нађе пошто по то!“ рече пустињик „Он ће да учини све и сва, само да вас ухвати — па после тешко вама. Да сте остали овде, ви би били изгубљени, нико вас не би могао избавити, нити стати на пут Харамбашином гњеву! Дајте ми ваше руке, па хајдете за мном! Пред нама је једна велика стена, видите ли је ?“

„Па зар ће мо кроз стену?“ упита Имара.

„Тако је! Она има шупљину, кроз коју ћемо да прођемо! Само будите пажљиви. Придржавај те се другом руком за зид!“ рече пустињик. „Хајдете за мном, само лагано и пажљиво! Пут је доста стрмен!“

Имара и Адмирал пођоше без промишљања за пустињиком кроз шупљину у стени, јер то беше једини излаз из овог лабиринта.

Истина су и они опазили шупљину у овој стени, али ипак нису знали да се може проћи кроз њу. Држали су да је унутра каква мала пећина.

(наставиће се)

У сали на булевару у суботу 19. и недељу 20. новембра 1888. год. две велике

ПРЕСТАВЕ

дају чувени и овде у Београду познати енглеско-американски краљевски илузисте

ТОРН и ДАРВИН

признати у целом свету са својим феноменалним преставама.

престава се дели у три чина и то:

I. чин. сувремених илузија, II. чин Дарвинова продукција, III. чин. Први пут у Београду светска новост. која је у Лондону, Њујорку и Паризу приповната и одликована

„Тренутно изчезнуће једне госпође"

у присуству гледалаца сведока при најјачој светлости.

ЦЕНЕ МЕСТА: I. место 2 дин. II. место 1 дин. Почетак у 8 сати у вече.

2—2

ТРГОВИНА Д. Лазаридеса у Абаџиској улици бр. 10 препоручује својим штованим муштеријама ниже именоване артикле набављене за пред стојећу зимску сезону:

Алве у кутијама, ратлукумк, Пергамута, Бадема и Фистика, Леблебије, Наута, Лешника с танком љуском, грожђе крупно и ситно — султанин и коринта, — Марона, Кестена, Смокава из Каламе, Чоколаде, разне, бомбоне Драже у великом избору. Зејтина и маслинака из Волуса, Зејтина француског, Лакерде праве, Моринате и Ајвара, Сардина, Харинга, сарделе — руса и морува. Чаја јапанског у сандуцима, чаја порл, чаја у павлама и у кутијама. Руска енглеског финог Кафе свију врста и пиринча свију врста. Сваковрсна варива, као сочива, таране, грашка гершла и т. д. Сапуна миришљавог из прва светских фабрика, сапуна за прање особитог, штирка, четака и метала силистријских.

2—3

КОЊА ДВА особито добра за г. г. официре продају се. Упитати у кафани код златног крста.

Dieux cheveaux exellents â vendre. Demander dans le cafie Slatni Krst Cerarie

2—3

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

35—50

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је поново у већој количини ванредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем

2—5 Евгенија М. Чоловић
преко од 2, Зокола
у Београду

ЧАСТ ми је П. П. до знања ставити, да се са радњом налазим у кући поч. Николе Живановића Ћурчије, на теразији спрам кафане „Лондона". *Цветко Цветић*

3—3 (п. с. н. Берберин.

---

†

Наша незаборављена супруга и драга мати.

АНИЦА

После петнаесто-дневног боловања преминула је 8. о. м. у 52. год. живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима молећи их за саучешће у нашој големој жалости.

10. Новембра 1883. год.
у Ваљеву.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг; *Никола Атанацковић*. Синови; *Драгутин* и *Владимир*. Кћи; *Милева*, *Сваја*; *Зорка*, *Зет*; *Ђорђе*, Унучад; *Љубица*, *Љубомир*, *Милан*, *Чедомир* *Драгомир* и остала родбина.

---

†

Мој муж, односно отац

ЂОРЂЕ МУНЦ

преминуо је после кратког боловања о 46. година, јуче по подне.

Тело покојниково сахраниће се по обредима протестантске цркве данас после подне у 3. сахата.

Стан обилићев венац, кућа Д Анђелковића.

ОЖАЛОШЋЕНИ

Супруга: *Маргарета* Синови: *Ђорђе и Љубомир*.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(НАСТАВАК)

Стокман. Шта — ја сам још и несносан?

Кмет. Да, Отоне ти си врло несносан суграђанин. Због тога сам доста претрпео. Ти се ни на што не обазиреш. Као да си са свим заборавио, да само мени имаш благодарити, што си данас овде бањски лекар... —

Стокман. Никако! То сам место добио по моме праву. Само себи имам захвалити, а никоме другоме! Ја сам први дошао на ту мисао, да би у нашој вароши могла бити добра бања, и ја сам *једини*, тада то увиђао! Годинама био сам усамљен — морао сам се годинама сам самцит борити за ту твоју мисао; и ја сам писао и писао.

Кмет. То не одричем. Али тада још није било време за то. Наравно, тамо горе на другом крају света ниси ти могао разумети. Али кад је дошла згодна прилика, онда сам ја заједно с осталима — покренуо ту ствар.

Стокман. Да, само да моју замисао накарадиш. Сад се види, како сте мудри били.

Кмет. Мени се чини, ти само тражиш какву закачку да се свађаш! Хоћеш да нападаш своје старије — то ти је стара навика. Не можеш да трпиш никакав ауторитет над собом; ти гледаш попреко сваког вишег чиновника од тебе; сматраш га као свог личног непријатеља, и за то служиш сваким средством. Али сад сам ти разјаснио, како користи целе наше вароши — па и твоја — стоје на коцки. И кажем ти Отоне, да с неумитном строгошћу захтевам нешто од тебе.

Стокман. А шта?

Кмет. Ево шта!... По што си био тако искрен, па си о тој кобној ствари разговарао с приватним особама, ма да је требало чувати као службену тајну, — то се она наравно не може више сакрити. Сад ће се изнети свакојаки гласови, а многи, злобни људи, додаваће још којешта. За то ће бити потребно, да ти таке вести јавно побијеш.

Стокман. Ја! Како? Не разумем те.

Кмет. Кажи, да ћеш ствар још један пут испитати, јер ти се чини, да неће бити онако, као што ти се учинило у први мах.

Стокман. Аха — дакле то ти хоћеш!

Кмет. Осим тога очекујем, да ћеш варошкој управи поклонити поверење и јавно казати, како ће управа учинити потребне кораке и наредити да се поправе неки недостатци.

Стокман. Али ви то нећете никако учинити. докле год будете радили као од беде. Ја сам потпуно уверен —!

Кмет. Као чиновник ти не смеш имати свога засебног уверења.

Стокман. (трг увиди се). Ја да не смем —

Кмет. Као чиновник, кажем ја. А као приватна особа — за бога, то је сасвим друго што. Али као потчињени чиновник не смеш ти исказати уверење, противно уверењу твојих претпостављених.

Стокман. То је много! Као лекар, као научењак да не смем —!

(наставиће се)

БРОЈ 230 Београд, Понедеоник 21. Новембра 1888 ГОДИНА 1

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МИДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

Јављам поштованој публици да се у ресторацији првога реда код „Хајдук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас па сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски „*бирфлајш*“ или месо кувано у бавареском пиву.

А тако исто може се добити и сваких других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем

Карло Пероло

угоститељ.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 21 Ваведење
Католички: 3 Фрањо Кс.

Сунце излази: у 7 сах. 44. м. залази 4 сах. 16 мин.

Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

16. и 17. Новембра 1888. год.

1. Душан син Јована Илића воск.
2. Анка Ж Јована Атанасковића Баштована.
3. Мијаило Богдановић Ђак.
4. Никола син Димитрија Младеновића.
5. Фран Роберт радник.
6. Љубомира Недељковића служитеља мртво рођено дете.
7. Костантин син Тасе Дајмака бакала.
8. Ђорђе Мунља литограф.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр, финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Ново оро. У једном од најскоријих бројева донећемо ноте новога ора које је посвећено „Колу јахача Кнез Михајло“. Ову белешку доносимо, да би уверили наше читатељице, да ћемо збиља одржати реч и доносити увек по могућности све наше нове ствари, уверавајући да то не можемо за то чешће да имамо, што је скопчано са тако великим издатцима са каквим ми још не смемо располагати.

*

Већ долазе, Јуче је приспео у Београд један велики циркус, такође је дошла и једна менажерија која броји до 40 животиња. Већ долазе стари гости.

*

Нов посланик. Као што смо у једном од скорашњих бројева донели француски посланик на нашем двору г. Рене Миље премештен је, а на његово место постављен је г. *Патримоње*, француски посланик на Цетињу

*

Даће оставку. Како дознајемо, многа господа, која су изабрана за владине комесаре при изборима за Вел. Нар. Скупштину, хоће да дају оставку. Ми би се од свега срца радовали кад би имали прилике да побијемо ту вест.

*

Престаје да важи. Као што смо извештени, старе банке од 10 динара важиће још до 1. идућег месеца, од тога дана замениће се новим. које су већ одавна ушле у обрт.

*

Отпутовали. Господа, која су одређена за владине комесаре при изборима 4. ид. месеца, већ су многа отишла на пут, да, према распису министра унутрашњих дела, стигну на време, које је одређено кад морају бити на самом месту.

*

Приспео. Г. Риста Данић, заступ. Србије у Софији, приспео је ово дана у Београд, на позив владе.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Бугарски универзитет. Принц Фердинанд Кобург поклонио је два милиона динара да се у Софији отвори бугарски универзитет. Бугари као да нам сваким даном показују примере шта се може да учини кад се хоће.

—

Топови за Румунију. Јављају из Брешова, да су, пре неколико дана, онуда превезени многи топови за Румунију. Како се види и Румуније спремају.

—

Читуља. Како јављају француски листови, чувени и врло продуктивни француски песник *Едмонд Гондине* преминуо је ових дана у Паризу.

—

Јубилеји. Као што јављају из Москве, 25. Новембра ове године прославиће двадесето-годишњицу свога професоровања Александр Онуфријевић Ковалевски, један од чувених савремених руских зоолога, а 17. идућег месеца прославиће педесето-годишњицу свога научног и педагошког рада Јулијан Ивановић Симашко писац „Руске Фауне“, који је много радио на науци и руској литератури.

—

Опет утакмица лепотица. У Канзасцити, „западном Паризу“, како називају Јанкесци ову варош, држан је скоро збор, који је решио да се одреди конкурс лепотица како удатих тако и неудатих искључиво северо-американске народности. Конкуренци-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (151)

Пажљиво се придржаваше и Имара и Адмирал. Пут је доиста био стрмен. Изгледало им је сад као да су ушли у какву камену гробницу.

После кратког времена изађоше из ове шупљине на једно отворено место. Одавде је водио један врло узан пут право пустињаковој колеби.

Кад су хтели да пођу тим путем, пустињак стаде и метну прст на уста. То беше знак да ћуте. За тим им показа једну стену, и мимиком да им знак да су Ускоци прикривени у шупљини оне стене.

Лагано су ишли бегунци за својим издрпаним вођом.

После кратког, али доста тешког хода, дођу у пустињакову колибу. Овај одмах начини две постеље за своје госте, и рече им да легну. Он ће међу тим остати будан, да пази на Ускоке.

„Лезите, и спавајте безбрижно,“ рече пустињак, и затвори врата од колибе. „Спавање ће вам чинити добро, одморићете се од тешког путовања!“

Он седне близу врата од колибе и гледаше кроз једну пукотину на поље.

Имара и стари Адмирал благодаре Богу што им је послао овог пустињака, да их избави и заштити, јер сад више нису сумњали у његову искреност.

Они су у овој колиби нашли склоништа, и остаће ту донде, док ускоци не престану са гоњењем, и не врате се натраг у Сењ. Кад то буде, они ће онда наставити пут без икакве опасности, јер ће их водити пустињак. Они се тврдо надаше да ће се после избавити, и лако прећи на Млетачко земљиште.

Нити они, нити пустињак знађаше, каква им се страшна опасност вије над главом.

Стари, подрпани пустињак, чуваше стражу код врата. Он је пажљиво гледао и слушао, да неби случајно Ускоци опет дошли у колебу. Свуда беше мирно. Беше скоро пола ноћи. Ускоци су били далеко од колибе, у оној стени где беше пећина. Пустињак је мислио да се они неће повратити натраг у колибу.

Оба бегунца беху заспала и то тврдо. То им је годило, после тешког и уморног пута. И у колиби, и свуда око ње беше мирно. Час по, чула се вика какве водене тице, која је имала гњездо где год на врх какве стене. Месец је био изашао, и пустињак је могао да види доста на далеко кроз пукотину која је била на вратима.

XI.

Ингов налог.

Пре но што је Инго изашао из крчме, пошто није ухватио ни Едиту, ни Краљицу Ноћи, лагано је упита Фра Ђузепа:

„Ви сте овде у свако доба, није ли тако?“

„Тако је, Монсињоре!“

„Онда ће вам испасти за руком да ухватите и ону Сињорину, и Краљицу

ја беше особито жива, јер је то цела публика требала требала решити. Они, који су се уписали за бираче или проценитеље, морали су се показати женскињу. Већ на неколико дана пре избора *радило* се за лепотице, а оне нису штедиле ни новце ни љубазности само да више гласова добију. Неке лепотице саме су за се агитовале и натеривале, „са нежном силом“ своју познату господу, да се као бирачи, упишу у њену листу. Друге су опет буди чим услужавале, читаву војску плаћених бирача, а треће су раздавале које куд хиљадама својих слика. Један у годинама центлмен тако се трудио за своју кћер, да је пре избора два пут био бијен од својих противника, али је том жртвом, морао увести своју кћер у ужи избор. Лепотица првог добитка је удата. При помену имена њеног диже се велика дарма и чу седа је она готово као баба пре 26 год. однела прву награду из „Babu — schow“. и да је исто тако и једино њено дете, девојчица, пре годину дана увенчано наградом. У осталом листа је гласила овако: 1 госпођа Г. В. Бронзон, удата, 1000 гласова, цена: велика столица за љуљање са брилијантима искићеним јастуцима; 2, Госпођа А. Р. Фовгер, удата, 505 гласова Муер и боа од скупоценог крзна; 3. Мис Бирџија Варнер. 443 гласа, лепезу са брилијантима; 4. Госпођица Ог. 395 гласова. вратни ланац с брилијантими. —

На избору је учествовало до 2000 бирача или боље рећи изборних судија. После тога наста велика свађа. Онај агитатор, чија кћер оста не награђена стаде се натресати на бираче, док га не избацише кроз прозор а после се на пољу продужи борба. Оне лепотице, две госпође и две госпођице, спроведоше ради сигурности до њихових кућа.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

(наставак)

IV

С ојачањем краљевства ојачаше и вароши, т. ј. унутрашња њихова самоуправа и култура а тиме и феудалност све више падаше. На феудалном земљишту бејаше сељак још за земљу везан и од господара мучен и није се могао ни женити без допуштења свог господара нити ичим од својег имања располагати по својој вољи. У феудалној држави свршио се двобој и рат а у варошима постаде грађанско правосуство да решава спорове. Убојна сила феудалне државе беше у племству а у варошима се морао сваки старати за одбрану себе и своје отаџбине. Већ у тринаестом веку налазимо по немачким варошима најамничке војске а тек пронађени *барут* разори потпуно здање, које суваропи и краљевство већ поткопали били. После трговачких интереса почеше се по варошима старати и о свом животу, здрављу и сигурности. Установи се управа, која ће се старати о порезу и која ће на све подједнако разрезивати, пошто се и они за све старају.

Моћан чинилац суврсменог напретка беху и *универзитети*. Велику Школу имала је Болоња још год. 790 а Павија 792. а од год. 1206 и 1290 посташе универзитети и у Паризу, Падови Бечу, Пијаенци Оксфорду, Кембриџу, Монпелијеру и Лисабону. Од 1305 до 1392 подигоше се и у Орлеану, Павији, Прагу, Флоренцу, Генфу, Коамбри, Печују, Хајделбергу и Јерфурту, а у петнестом веку налазимо их и у Кракови, Вирцбургу, Турину, Тријеру, Грајсвалду, Базелу, Фрајбургу и Будиму. Они су били луча просвете и разносили знање на све четири стране а тиме је грађанство заузимало све више положај у држави.

(наставиће се):

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ И НАУЧНЕ

Арсеник као храна. Наш живот је као борба за опстанак. Па да ту борбу на ма који начин олакша налази у природи средства, која ће му тело јачати, а душу бодрити и тиме давати нових сила за ту борбу. Једним средствима жели растерати страшне бриге које му ни ноћу недају мира; другим га гони на слатки сан у коме му се најлепше слике јављају; треће га чини јаким, лепим, свежим а сва та средства прекрађују му живот, јер су већином отровне или бар шкодљиве ствари.

Међу таке ствари спада и арсеник или, као што га друкчије зову, *сичан — мишомор*. То је бео прашак који се кад кад појављује у стакластим грудвама или личи на иње. Он спада међу најжешће отрове у природи, па ипак се налази људи који се њиме сналже и улепшавају. Само $1|_{400}$ део грама довољан је да човека умори или да га бар до смрти доведе; смрт следује одмах после неколико часова. И самим удисањем арсеникового праха може се човек отровати. Али да пређемо на ствар у Штајерској, у Доњој Аустрији па и на висовима Мађарске има људи, који једу арсеник. Узимају га из два разлога:

1.) да им тело ојача и одебља а кожа омекша;

2.) да им дисање, нарочито кад се пењу на висове, спорије и лакше иде, т. ј. да буде нормално. Арсеник, има, до душе, ту особину и са свим је правилно врши. У Штајерској узимају га девојке и младићи, кад желе а који тај који не би то волео — да буду лепши, пунији и руменији. — Па у истини тело им постаје пуније. што се особито код девојака опажа, кад им се поједини делови тела заокругле, кожа постаје мека, чиста, рекао би човек, да је од млека а на лицу се пролије лепо руменило да ти око заиче за таку дивојку — Доктор Чуди прича из своје праксе овај занимљиви случај: Нека мршава и бледа слушкиња хтела је у своје љубавне мреже да ухвати неког лепог младића па је за ту циљ употребила — арсеник. Кроз кратко време њено се бледо лице пролепша и зарумени као најлепша јабука, тело ојача и одебља, прса се заокругле, и младић се доиста заљуби у ту девојку. Но њој то није било доста, већ је хтела да буде још лепша, па за то узме већу дозу арсеника због чега и сконча. у човечији навикне се тако на арсеник Штајерској нађићете често баба од 76—82 год. које још од свеје 16. или 18. год. ждеру арсеник. Не раде то само просте сељанке штајерске већ и по какова лена Францускиња само да би била што лепша.

Исто тако дејствује арсеник на чудноват начин и при дисању. — Брђани, кад се спремају на високе брегове, узму комадић арсеника у уста, па га оставе да се растопи, што веома полагано бива. Такав се човек њење на највише брегове, дишући са свим нормално, док се други без арсеника тешко пењу, јер их снага издаје, тако да сваки час застају, да се иззују.

Од пола и телесног састава зависи и количина арсеника, коју такви људи једу. Арсеник се узима увек у малим комадићима а никад у великим парчетима и течношћу. После такве дозе не сме се пити. Обично га узимају један пут или два пут на недељу, али има људи који га сваки други или сваки дан једу. Обично почињу с малом дозом, као и пр. $_1|^8$ или $_1|^4$ гр., те при тој дози остају дотле док се не опази утицај арсеника. а онда иду даље, тако да после неколико година дотерају до дозе од 3—6. грама.

Доктор Кране прича у своме службеном извешћу да је један Штајерац појео $4_1|^2$ грама и није му ништа било, Доктор Чуди вели, да је познавао човека од 60 год. здрава и снажна који је за 30 год. појео 600 гр. арсеника, чиме би се могло отровати 2000 људи. Навика та прелази после с колена на колено.

Арсеник узимљу на више начина. Неки међу малене комадиће у уста, где се полагано топе; други, како Рухнер вели, поспу њиме хлеб па га тако једу. Обично за то узимају по 0·10 грама; трећи опет, соле арсеником месо или сланину, па га у сласт поједу. Наученици се боје да та навика гутања арсеника не пређе у страст као што је код источњака узимање опијума. У Бечу се могу наћи доста кочијаша, чији су коњи поред свег свакидашњег напора, за чудо дебели и издржљиви, а све то чини арсеник. Обично се у прах стучени арсеник помеша у зоб и даје коњима, зато се и чуди газда који купи такве коње навикнуте на арсеник, за што му мршаве и слабе. Арсеник се употребљава и код многих коњских болести.

Резултати арсеника увек су занимали наученаке, који су се трудили да растумаче те појаве његове. Жедудац

Ноћи, разуме се, само тако ако радите паметно, а при том будете пажљиви,“ настави Инго.

„Али има једна околност, која ће ми бити на сметњи, монсињоре,“ одговори Фра Ђузепо. „Собе немају никакав затвор Исто тако нема затвора ни на вратима од изласка. Ако је Сињорина доиста у крчми, и ако дође Краљица Ноћи, то ипак неће ми бити могуће да их затворим!“

„Пусти те их неколико дана, нека слободно улазе и излазе, мислиће да су сигурне,“ заповеди Инго. „Ако их једног дана или једне ноћи опазите да су изашле из крчме, онда брзо прикујте браву на вратима од уласка у крчму. Горе у торњу, има једна стара, али велика брава, она до сада није никако употребљавана. Узмите ту браву и прикујте је на врата Али само тако. да то не примети ни Краљица Ноћи, ни Сињорина. После тога, ако дође у крчму или једна или друга, ви одмах закључајте врата од уласка. Пошаљите ми за тим гласника, који ће ми јавити да је закључана или једна или друга женска. Ја ћу тада доћи са жбирима и ухватићу је, па била ма која.“

Фра Ђузепо обећа да ће тачно извршити Ингов налог, и пошто је Инго отишао он са служитељем уклони тело старога Андреје.

За тим оде Фра Ђузепо иза крчме ту је хтео да ископа гроб, како би могао сахранити Андрејy. Кад је почео да копа гроб, приђе му служитељ.

„Фра Ђузепо!“ рече служитељ задуван од трчања. „Сињорина је у крчми!“

„Сињорина? Она је сигурно дошла сад!“

„Није, она није дошла у крчму!“

„Али ипак је Сињорина у њеној соби, Фра Ђузепо! Ја сам чуо њене кораке, и кад сам дошао до врата од њене собе, чуо сам како се моли Богу,“ тврдаше служитељ.

„То је непојмљиво!“ одговори калуђер. „Како је могла да дође у крчму? Кад би био какав други улазак, онда бих разумео и знао како је ушла! Али ја не знаш да има још какав улазак!“

Фра Ђузепо остави ашов поред једног дрвета, и врати се са служитељем у крчму.

Већ је почело да свањива.

На један мах слушитељ стаде и поче да се крсти.

„Погледајте тамо Фра Ђузепо,“ рече он. „Ово нису чиста посла! Чини ми се да је опчарана сва крчма — Краљица Ноћи била је у крчми! Погледајте само! Ено је. сад је изашла кроз врата!“

И калуђер гледаше зачуђено — —

Служитељ имађаше право. Жеиска са покривалом доиста је изашла из крчме, и наскоро исчезе иза дрвећа, која беху недалеко од крчме.

Дакле она је ипак била у крчми. И Инго и он прегледали ср сву крчту, па је опет нису нашли! Како да се објасни овај догађај?

То је било доиста непојмљиво, да нису какве мађије? Фра Ђузепо никако није могао да замисли, да има у крчми такво место, где би се она могла сакрити, а да је он не нађе!

(наставиће се)

као и на алкохол. И веле, да се још употребљава да пијанца одвикне од пића. Знаменити токсиколог Орфил доказао је да се читав арсеник у човеку за 10—40. дана кроз бубреге и кожу излучи. По томе се лако разуме зашто су такви људи заштићени од придевљивих болести: на пр. свраб (Skarcoptes scabies) малена животиња која особито код деце има, неће никад на човека, који једе арсеник прећи, јер се одмах трује. Најзад доказано је и то, да синови, чији су очеви узимали арсеник, могу много веће дозе истог поднети. Тако н. пр. има у Whitbcku, у Енглеској, арсеникових вода, које становници употребљавају за јело и пиће па им ништа не шкоди, ма да су за каквог странца те воде шкодљиве.

Но поред свега тога још није никако протумачена та особина арсеникова.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Сара Бернард и република. Чувена играчица трагедије, при свом путовању, задржи се и у Бечу и том је приликом изустила неколико речи веома карактеристичне за њену отаџбину. Вештакиња је после дугог времена, опет осетила потребу, да политизира и поставили је једно питање, које ће морати њене републиканске земљаке јако зачудити. Редакторка „Бечког базара“ обрати се ту скоро на Сару Бернард с молбом, да посвети какав аутограф првом броју о прослави поменутог часописа. Вештакиња се драговољно одазове молби и напише јој следеће карактеристичне, за њу речи:

Quand donc
Hous Francais
Kuand donc —
Helas! Feterous
Hous le jubile
denotre Sonverain?
Uienne 1888. Sarah Bernharbt.

„Кад ћемо дакле“ — пита трагеткиња будућност — „кад ћемо прославити јубилеј *нашег суверена*?“ — Сара, велика Сара, постала је дакле непријатељ републике.

*

Шпански краљ. — Кад су Шпанци год. 1868, по прогонству Изабелином, тражили себи краља, дође — ово је аутентично — једном вирцбуршком штуденту на памет да им се, у шали, понуди за краља. Он напише писмо, својим лепим латинским језиком и посла га професорској управи у Мадриду. „Ego Evaldus Sch., medicinae studiosis, Herbipolensis. Ja Ebang III. ђак медицине у Вирцбургу“ — тако поче писање, а сврши како је чуо, да Шпанија потребује краља и да он, пошто му лекарство никакву сјајну будућност не обећава, особито што ни наклоњен није, жели огледати своју срећу, да буде краљ шпански, ако му се поверење поклони и т. д. — Писмо оде, а наш штудент и не помишљаше, да чује више штогод о тој ствари. Али дружчије би. Место да се писмо просто баци у корпу у Мадриду се његово писмо рђаво прими. Из разјарености пошљу врло оштру ноту универзитету вирцбуршком, а резултат бејаше, да се тражилац празне шпанске круне позове једног лепог дана на одговор пред сенат. На ректоров укор одговори он претварајући се, са свим зачуђено, да он не може појмити, како то да се његов поступак у томе сматра као рђав. Он осећа себе спремног за краља, па, пошто шпански није разумевао, то се обратио професорској управи шпанској на свом лепом латинском језику. — Професорском колегијуму та се ствар особито допала, али казна мораше следовати. Наш штудент одлежа три дана у буварн, и то се све достави шпанској влади. Тако Шпанцима паде, из шале, срећа, да имају за краља и једног Евалда I. (Њихов избор паде, као што је познато, на Амадеја, херцога аостског).

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 18 Новембар

кил	38354	Жита	10 80
„	28821	Сувих шљива .	24 50
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	6095	Кукуруза. . . .	8.—
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	2187	Јечам	8 25
„	12033	Овас	7 79
„		Мекиње . . .	—.—
„		Криза	—.—
„	107	Пасуља	25 —
„	434	Орања	23.75
„		Катрана . . .	—.—
„		Вуне озне . . .	—.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	3190	Креча	3.20
„	17450	Сена	4.50
„	650	Сламе	2.50
„	1460	Лоја топљеног .	70.—
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„		Масла	—.—
„	167	Јабука	20.—
„		Сланине	—.—
„		Сира . - . . .	—.—
„	3193	Свиња	80.—
„	533	Лука црна . . .	8.—
„	130	Лука бела . . .	27.50
„		Арнадика . . .	—.—
„	960	Кромпира . . .	8.50

РАЗНА ПИЋА

дит.	51150	Вина црна. . .	21.—
„	26050	„ бела . .	26.—
„		— Комовице. . .	—.—
„	850	Ракије меке. .	33.50
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
	„	„ „ „	—.—
	„	Свиње мрша. до „	—.—

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈЕ

Сави Обрадовићу, учитељу Кучево. Примили смо, хвала. Труди се и даље. Очекујемо изборне извештаје. Оном ће се атресанту учинити по жељи.

ОГЛАСИ

КВАРТИР са четири собе, кујном и подрумом у мојој кући на теразијама на лицу чаршије, а бившој г. Милосава Лешјанина, дајем одмах под кирију, коме треба нека се обрати ради погодбе г. Радовану Ђорђевићу, трговцу, у дућану под истом кућом, или г. Проки Јовановићу код „Руског Цара“.

М. Л. Глишић
трг. из Обреновца
3—3

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ тражи, да поучава ђаке основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би пристао да само за храну поучава ђаке. За адресу обратити се уредништву. 1—3

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

У сали на булевару због велике посете а на опште захтевање две последње

ПРЕСТАВЕ

У понедељак 21. и уторак 22. новемб. 1888. год.
дају чувени и овде у Београду познати енглеско-амерички краљевски илузионисте

ТОРН и ДАРВИН

своје фаноменалне преставе припознате у целоме свету

Са новим програмом
Фантастична илузија Мистерозна продукција Дарвинова Везивање грофа Монте Христа

ЦЕНЕ МЕСТА: I. место 2 дин. II. место 1 дин. Почетак у 8 сати у вече. програм се може добити у вече на каси.

1—2

Изгубљена је женска штикована папуча, која је дата папуџији да му послужи као мустра. Ко је нађе нека донесе у редакцију где ће добити пристојну награду. 3—3

ЈЕДНА ДЕВОЈКА, која говори француски, тражи место за куварицу или собарицу а може и децу поучавати. Обратити се администрацији овог листа. 2—2

Који има један бронзани казан, на продају нек се јави редакцији „Малих. Новина“ 1—3

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од Е. Габорија

ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

После свега овога јасна је ствар, да је невин, јер би у противном случају казао, да је извршио убиство ножем, а не револвером.“

„Може бити одговори детектив. „Али ко зна? Ја сам доста претворника видео у моме животу. На сваки начин доста је за данас. Хајдемо кући. Морате доћи са мном, да се мало заложимо. Сутра, кад сване, наставићемо наше истраживање.

VII.

Било је десет сати у вече, кад смо ја и г. Мешине зазвонити на вратима нашега стана. „Не носим никад кључ,“ рече, „јер у нашем проклетом занату, ко зна шта се може десити. Има толико несрећника, који ме мрзе, па баш и ако нисам свакад опрезан себе ради, морам бити бар жене ради.“

Објашњење мога суседа није било потребно, јер сам потпуно разумевао опасност, у којој се налази. Шта више, кад сам пре на њега мотрио, да сазнам, ко је и шта је, приметио сам, да звони на неки особени начин уговорен са њим и његовом женом.

Врата је отворила сама г-ђа Мешине. Са женском умешношћу и кретањем баци руке око врата своме супругу, пољуби га неколико пута и весело рече: „Хвала Богу те дођосте једном. Не знам за што али сам се већ почела бојати . . . .“ Од једном застаде, осмех јој нестаде са лица, обрве јој се саставише, полако скиде руке са мужевљег врата и корачну назад. У ствари било је то, што је тек сад приметила, да сам и ја стајао на прагу. Да се ја и г. Мешине заједно враћамо у исто доба — доцкан ноћу — изгледало јој је врло сумњиво. „Шта! Зар сте тек сад оставили кафану?“ колико мужу толико и мени проговори. „Зар сте до десет часова тамо седели? То је заиста жалосно! . . .“

Окренуо сам се моме суседу за одговор. Лаки осмех беше му на лицу, по нашање му беше као у човека, који тврдо верује у своју жену, којој је једна једина реч довољна, да је разувери. „Каролино, немој се на нас срдити, ми смо давно и давно кафану оставили и нисмо у залуд губили време. Позвали су ме, на посао — јер је извршено једно убиство у Батињоли.“

Кад је г-ђа Мешине ово чула, погледала нас је обоје сумњиво, па онда као задовољна, да је нисмо преварили, изусти само: „Ах.“

(наставиће се)

ТРГОВИНА Д. Лазаридеса у Абаџиској улици бр. 10 препоручује својим штованим муштеријама ниже именоване артикле набављене за предстојећу зимску сезону:

Алве у кутијама, ратлукумк, Пергамута, Бадема и Фистика, Леблебије, Наута, Лешника с танком љуском, грожђе крупно и ситно — султанин и коринта, — Марона, Кестена, Смокава из Каламе. Чоколаде, разне, бомбоне Драже у великом избору. Зејтина и маслинака из Волуса, Зејтина француског, Лакерде праве, Моринага и Ајвара, Сардина, Харинга, сарделе — руса и морува. Чаја јапанског у сандуцима, чаја порд, чаја у паклама и у кутијама. Руска енглеског финог. Кафе свију врста и пиринча свију врста. Сваковрсна варива, као сочива, Стараве, грашка гершла и т. д. Сапуна мирисљавог из првих светских фабрика, сапуна за прање особитог, штирка, четака и метала силистријских. 2—3

КОЊА ДВА особито добра за г. г. официре продају се. Упитати у кафани код златног крста.

Dieux cheveaux exellents à vendre. Demander dans le cafie SlatniKrst Rerarie 2—3

НА ЗНАЊЕ

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији највећа је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за напоље вино бело, црно и шилер 40 пара литар.

О Истом предъег може се уверити 1—6 Лаза Јовановић гоститељ

ЈЕДНО ђаче I. раз. гим. с црногорско-далматинске границе, које нигде никога нема — тражи србина да послужује, који ће га родитељски пазити и неговати. Треба упитати у књижари г. Јове Аћимовића васина улица.

6000 ДИНАРА тражи се под интерес за 12% на непокретност у близини позоришта I место.

Понуде слати уредништву под Н. Ј. 1—3

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

35—50

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је поново у већој количини ванредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем
2—5 Евгенија М. Чоловић
преко од 2, Зокола
у Београду

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 11—30

✝

Наша незаборављена супруга и драга мати.

АНИЦА

После петнаесто-дневног боловања преминула је 8. о. м. у 52. год. живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима молећи их за саучешће у нашој големој жалости.

10. Новембра 1883. год.
у Ваљеву.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг; *Никола Атанацковић*. Синови; *Драгутин* и *Владимир*. Кћи; *Милева*, Сваја; *Зорка*, Зет; *Ђорђе*, Унучад; *Љубица*, *Љубомир*, *Милан*, *Чедомир* Драгомир и остала родбина.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(наставак)

Кмет. Ствар, о којој се овде ради, није чисто научна, него више ствар комбинације и техничкоекономска. —

Стокман. Ах, до врага, мени је сасвим све једно! Ја хоћу да говорим слободно о свима стварима.

Кмет. Молим, али само не о нашој бањи — то ти ја забрањујем!

Стокман. (скоро вичући). Ви ми забрањујете — ! Ви! људи који!

Кмет. Ја ти забрањујем — ја, твој највиши претпостављени! а кад ја штогод забрањујем, ти мораш слушати.

Стокман. (савладујући се). Ханше, — заиста, да ми ниси брат — !

Стокман. Шта — !

Петра. Отац — отпуст!

Јованка. Отпуст!

Кмет. Да, отпуст из своје службе. Морају предложити да ти се одмах откаже служба.

Стокман. И то би се ви усудили!

Кмет. Ти нас сам на то изазиваш.

Петра. Стриче, такав поступак са мојим оцем — то је грозно!

Јованка. Петра!

Кмет. (Гледећи у Петру). Ах! овде се већ почиње — Наравно! (Јованци). Снахо, ви сте за цело у овој кући још најпаметнија. Употребите сав свој утицај, те уверите вашега мужа какве би последице могла имати његова упорност како за његову фамилију тако —

Стокман. За моју фамилију не стара се нико осим мене....

Кмет. Како за његову фамилију велим ја, тако и за целу варош.

(наставиће се)

ПОЈАВА СЕДМА

Стокман. Кмет. Петра Јованка.

Петра. (отворивши нагло врата.). Оче тако што не смеш допустити!

Јованка. (за њом хитећи). Петра! Петра!

Кмет. Аха, ту се прислушкивало.

Јованка. Није било потребе, јер ви тако вичете, да —

Петра. Да, ја сам слушала.

Кмет. Но међу тим мени је то драго —

Стокман. (приступивши му ближе) Ти си говорио о забрањивању и о послушности...

Кмет. Ти си ме изазвао, да тако с тобом говорим.

Стокман. Дакле, да тучем јавно сам себе и по глави?

Кмет. Ми држимо да је преко потребно да дадеш изјаву у поменутом смислу.

Стокман. А ако ја то не учиним?

Кмет. Онда ћемо ми сами дати изјаву, да умиримо публику.

Стокман. Добро. Али ћу онда ја устати јавно против вас. Ја остајем при своме уверењу; доказаћу, да ја имам право, а ви не! На онда — шта ћете онда чинити?

Кмет. Онда нећу моћи спречити, да не добијеш отпуст.

Власник Медицијан и Кимпановић Штампарија Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 231 Београд, Уторак 22. Новембра 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

Јављам поштованој публици да се у рестаурацији првога реда код „Хајлук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас па сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски „*бирфлајш*“ или месо кувано у баварском пиву.

А [illegible] се добити и сваких других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем
Карло Пероло
угоститељ.

КАФАНА КОД „ДВА СОКОЛА“ добила је ових дана нова **црна** и **бела најбоља неготинска** вина и продаје по 50. пар. дин. литар 1—5

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 22 А. Ф. и к. р. М.
Католички: 4. Муч. Варвара
Сунце излази: у 7 сах. 44. м. залази 4 сах. 16 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

16. и 17. Новембра 1888. год.

1. Душан син Јована Илића воск.
2. Анка Ж. Јована Атанасковића Баштована.
3. Мијајло Богдановић Ђак.
4. Никола син Димитрија Младеновиће.
5. Фран Роберт радник.
6. Љубомира Недељковића служитеља мртво рођено дете.
7. Костантин син Тасе Дајмака бакала.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и прив. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

„Обилић“ Академско певачко друштво „Обилић“ приређује 10. Децембра ов. год. велики концерат са игранком, у корист своје касе

Ово је друштво већ својим ранијим забавама стекло код публике признање, те би га слободно могли и овом приликом препоручити пажњи наше публике.

*

Калимегдана Јавили смо у једном од прошлих бројева да је ово друштво добило већ потпуну слободу, да може радити на Калимегдану. Како сад чујемо, то друштво, пре нег отпочне свој рад, има да отклони још неке сметње, које му се бесмислено стављају.

*

Убијен. Прекиноћ у 5 и по часова, убијен је Димитрије Стевановић овд. пиљар, спрам краљеве штале, код кафане зване „Вишњичка меана.“ Он је у овој кафани пијанчио са њих 10 сељака из села Вишњице и Великог Села и ту се посвађају те један удари Димитрија ножем у трбух и у главу и он је после 20 минута издануо. Предузета је истрага.

*

Забава Даворја. Данас смо у стању проговорити неку реч више о забави ове вредне пев. дружине, која ће бити 3. Децембра у дворанама гостионице Булевара. Не мало изненађује нас кад прочитамо ред концерта и видимо у 7. пијеса, 6 нових; тако су *Приморске народ. песме*, од Зајца, *Козак* (двопев) од Барлегнова, *Убојна песма* од Бихара, *Домовино земљо мила* (соло) од Јенка, *Сласлнске народ. песме* од Јенка и *II. смешо српских народ. песама* од Јенкановe пијесе, а друштвена химна, којим Даворје отвара увек своје „забаве, једина од старих песама.

Знајући како је то код нас тешко и незгодно напредовати у музичкој уметности, где су још једини ослонци за њу пев. дружине, ми се радујемо и честитамо овакав рад и заузимљивост Даворја; који само на част служи свакоме Даворјанцу.

Ми смо у једној ранијој белешци донели наше назоре о српском друштву, и истакли мисао, да треба што више заштићавати нашу лепу песму и наше игре и да једанпут [illegible] Даворје избрисало из свог реда игара све валцере и полке које нису Србину приличне а честитамо и публици која је својом огромком посетом прошле године у ово доба показала Даворју да одобрава тај рад друштвени. Ко се још не сећа оне одиста ретке забаве 28. Новембра прошле године, где је старо и младо заиграло херцеговку у друштву Даворјанаца, који су били сви у народном руву. —

Мора се с радошћу констатовати да Даворје није остало усамљено, већ је склопљен читав савез пев. друж. за заштиту свега оног што је српско у песми и игри. —

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од Е. Габорија

ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Овај узвик беше кратак, али пун значаја. Морао је бити упућен њеном супругу и значио је: „Тако дакле ти си се поверио овом младом човеку? Ти си му поверио начин твога занимања, као и све тајне?“ Најзад ја сам тако разумео тај узвик, а и мој сусед је разумео исто, јер са свим јасно одговори: „Јесам, г. Годељ је био са мном ноћас. Молим те па шта то шкоди? Ако се морам чувати лупежа, које предајем правди на осуду, за што бих се плашио поштених људи? Мислиш ли ти, драга моја, да се кријем — да се стидим свога занимања?“

„Ниси ме разумео, драги мој,“ рече г-ђа Мешине.

Њен је супруг није ни чуо. Дочепао се теме, па је не пушта. „Ти имаш“ рече „врло чудан појам, драга моја. Шта! Ја сам овде стражар на предстражи цивилизације. Жртвујем своје спокојство, свој живот, да осигурам друштвени мир, па ипак мислиш, да треба да се стидим свога рада! Било би смешно. Ти ћеш ми рећи да свет има неку уображену предрасуду о полицији. Па добро, али шта ја марим за то. Ја знам, да их има врло много, који нас мрзе. Али тако ми Бога, рад бих био видети их шта би радили, кад бих ја и моји другови дали оставку само за један дан оставив Париз на вољу зликовцима, које ми у запту држимо.“

Г-ђа Мешине мора бити, да је навикнута на такве експлозије, јер није ни реч одговорила, а мој сусед чим је увидео, да нема противуречија, одмах се охладио. „Не мари доста је,“ рече, имамо сада мало важније ствари пред собом. Ниједан од нас није ништа окусио, просто скапавамо од глади и ради бисмо били знати, да ли имаш што год, да нам дадеш за јело.“

Г-ђа Мешине весело одговори! „Биће све спремно за пет минути.“ И заиста после неколико тренутака седосмо за сто, а пред нама хладно печење и чаше пуне изредног вина, због кога се Макон толико прославио. Док је г-ђа Мешине оштрила нож о виљушку са великом озбиљношћу, погледао сам крадом по соби и на пуну и пријатну г-ђу Каролину, која беше тако послушна и пуна духа, питајући самога себе да ли је збиља ово обиталиште једног од оних „страховитих“ детектива, које новелисте тако рђаво описују. Пошто је глад у неколико умирена г. Мешине поче припеведати својој жени наш ноћашњи рад. Говорио је са највећом тачношћу, описујући најситније ситнице, а она је седела украј њега и слушала га са највећом пажњом, а прекидала га је само онда, када је зехтевала, да боље објасни какву тачку, али никако није изразила своје мњење.

(наставиће се)

И Уред. Омладина ради у истом правцу и дај им боже да истрају. —

За ову забаву спремило је Даворје врло занимљиву нову игру, која ће заступити кадрил, и ми ћемо гледати да што скорије о њој више разаберемо, те да упознамо наше читаоце са том новошћу, која је крштена *Српски венац*. За сад препоручујемо ову ретку забаву у Београду, како би се што боље наградио труд ове вредне пев. дружине.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

Лоповска дружина. „Либерал“ доноси из Шапца ово:

У овд. окр. суду откривена је велика крађа у таксеним маркама. — Извесни практиканти одлакомљени и жудни за новцем, скидали су са акта судских таксене марке још не поништене, а највише још са аката таковних, у којима су трговци своје фирме суду пријављивали, а као што је познато, такова акта морају бити снабдевена са таксеним маркама од 60 динара. То друштво вршило је посао доста вешто и скидало са аката непоништене, а метало старе поништене марке, а има много случајева где су акта са маркама још непоништена са свим нестала.

Дело се извиђа и како чујемо један је од те чувене дружине кривицу признао, дочим се друга још устежу и околишавају у признавању кривице. — До сада изнађено је, да је горњим начином покрадено преко 3000 динара.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

више француских песника и научника *Камил Дусел* и *Емил Ожије* добили су звезду ордена св. Станислава, *Викторијен Сарду*, *Александер Дима* и *Октав Феље* крст првог а *Анри Мелак*, *Емил Блаве* и *Салвер* крст другог реда истог ордена. Симпатије руског цара, примећује на то „Figaro“ све се боље, с дана на дан, показују.

—

Никаква свечаност! Као што јављају из Беча, управа вароши Беча јавила је управама свију бечких позоришта жељу Његовог Величанства краља и цара аустро-угарског, да се о четрдесето годишњици његовог не приређују никакве свечане представе.

—

Награде за хватање варалице Жлевског. Ових дана раздељене су у Бечу награде онима, који су на више помогли те је општански дефраудант Жлевски допао руку суда. Од новца, који је у то име одредила управа поште, добио је амерички савезни маршал Бернхард 6600 фор., Јени Натансон, Жлевкијева љубавца, 200 фор, а четири друге особе по 1775 фор фор.

—

Јован Вајда, мађарски песник, осакаћен је у *десној* руци, те у болести својој не може ни да пише ни себи хлеба заслужује. Вели се да је министар. *Чаки*, чувши за ту његову невољу, одредио му новчану потпору из оних државних извора, који су на то намењени.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

—

(наставак)

V

Овај напредак беше божији ход у историји. Феудални свет, који заробљаваше рад, а одузимаше право и културу — нао је. Средњи сталеж засветли својим чистим наравима, правима и слободама процвета у благостању као носилац културни — победио је. Али и овде, као и у феудалном свету, човек греши и тамо долази назадак. То је вечни закон природни. Срамота какве велике идеје, јесте њена смрт. Оно што је велико узвишено, због рђавога пропада. То год што је благослов, који потиче из чисте идеје, вечан. Падају људи, који беху порочно оруђе, али идеја, та вечна, бесмртна идеја тражи себи нове носиоце за свој опстанак. Докле су год црквени носиоци сматрали трпељиво човештво ритери ослобођење светог гроба, краљеви својих народа, грађанство чисте домаће обичаје као циљ свога живота дотле је владало златно и животно, сунчево светлило у историји овог времена, јер је тада код свију владало јединство, срећа, мир, и благостање. Али чим сви отпадоше од идеје свога позива, биће освештани за порок и пропаст. Клеротоносци осрамотише свој свети циљ поганим животом својим убиствима и обешчашћењем и лакомошћу спрам својих непријатеља. Краљеви коваху частољубиве планове и жртвоваху им благо својих народа. Духовништво се изгуби у љубави за оним што је световно. Грађанство се бојажљиво здружи у својим поредствима а искључи из својег савеза ону класу, која је радила. Племић је тражио образоване синове трећег сталежа, да истисне с државних звања, али се висока бирократија најпосле осети моћнија од њих обоје. Тако бејаше себичност свима завладала и они морадоше за то и њене последице претрпети. После неколико векова дивног напредовања дођоше векови назатка и жалосне пропасти. Први чин ове дуге, пуне горчине, трагедије бејаху — ратови.

И на ову крваву позорницу бише повучени од шеснаестог века сви народи. Тако Италија имађаше рат с Француском и Немачком; Енглеска с Шпанијом; Шпанија с Холандијом и Француском, у коме рату Холанђани са свим разруше шпанску флоту и трговину. Француска је водила ратове у Италији, Шпанији, Холандији и Немачкој, на онда религиски и грађански рат у самој земљи а у Енглеској у том времену буктила револуција и крстанска војна Немачка је имала своју тридесето-годишњу војну а од године 1652. следују ратови енглеско-холандски, шведско-пољски, руско-шведски, енглеско холандски, руско-пољски, француско-холандски, француско-немачки, турско-аустриски, велика северна војна па онда рат за наследство шпанског престола, за тим руско-аустриски турски рат, шлески, рат за наследство аустриског престола, па онда енглеско-француски седмогодишњи, енглеско-шпански, северо-америкапска војна, [illegible] ред завршава француска револуција, која преставља светски огањ, чији прождрљиви пламен прогута милионима жртава! И од ових ратова турско-аустриски трајао је од год. 1683—1699. рат за наследство шпанског престола од 1701—1713. велики северни рат од 1700—1721. енглески рат са Шпанијом од 1592—1604, шпанско-француски-холандски од 1619—1659, ратови француски с Италијом, Шпанијом, Холандијом, Немачком и ови грађански ратови трајаху од 1507—1643! Па колико ли су утицали ови ратови на својину, имовину, на благостање народно, на породичну срећу и на силу радничку?

(наставиће се):

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд, 21. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Танасије Илић слуга, Чедомир Карађевић из Ужице, Коста Трифуновић шегрт, Борисав Ристић калфа обућарски, Петар Јанковић келнер, Јулка Јовановић служавка, Јеврем Ђорђевић келнер, Михаило Ђорђевић из Турске. Сима Стевановић, Алекса Стевановић келнери, и Стеван Љубичевић из Ужице сви због скитње и Михаило Н. таљигаш због нереда.

*

Изгубљено. Сребрн сахат са два капка „Ремонтоар“, са кратким челичним ланцем, на крају камен с једне стране зеленог с друге црног, изгубљен је од кафане „Пролећа“ до жандарске касарне.

*

Нађено. У Јовановој ул. нађени су неколико кључева, на једном ланцу и налазе се у главној полицији.

Једна квита издата од старешине еснафа сарачког гласећа на Милана Науновића нађена је и налази се у кварту варошком.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

—

Српско-бугарски рат. Ових дана изашла је на немачком језику књига под горњим насловом од неког *К. Мелера*, аустријског капетана. Цена је 6. марака. Стручњацима обраћамо пажњу на то дело и желели би да га критички прегледају.

*

Народно благо, по Босни Херцеговини и суседним крајевима. Тако се зове друго поправљено и попуње но издање књиге Мехмед-Бег Капетановића Љубушка који је издао на-

---

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(наставак)

Стокман. Ја, ја сам желим добро вароши! хоћу да покажем погрешке, које би се кад тад обелоданиле. О, видећемо већ, ко се од нас двојице више брине за варош својих отаца.

Кмет. Ти, који из пуког ината хоћеш да затвориш овој вароши најважнији извор хране. —

Стокман. Али, човече, тај је извор отрован! Је си ли ти при себи? Та ми тргујемо ђубретом! — То је извор нашег дохотка! Цео наш напредан друштвени живот црпи своју храну из лажи.

Кмет. Уображење — или још нешто горе Ко тако срамне погрде на своју сопствену варош баца, тај је непријатељ друштва.

Стокман. (насрнувши на њега). И ти се усуђујеш ти! —

Јованка. (ставши између њих). Отоне!

Петра. (наслонивши се на раме своме оцу) Умири се, тата.

Кмет. Ја се нећу овде излагати никаквим насртајима. Опомену сам те! Размисли добро шта чека и тебе и твоје. Збогом. (оде).

ПОЈАВА ОСМА

Стокман, Јованка, Петра. Касније *Фридрик* и *Валтер.*

Стокман. (идући горе доле). И ја морам трпети, да се таке са мном поступа! У мојој сопственој кући!

Јованка. То је за цело срамота —

Петра. О, ја бих тога стрица —!

Стокман. Али, сам сам крив. Требао сам им још давно показати зубе!

Јованка. Али, Отоне, твој брат има власт.

Стокман. Али ја имам пра́во — !

Јованка. Та да, пра́во, пра́во! А шта вреди право без власти? —

Петра. Али, мати! —

Стокман. Шта, у слободном друштву да не важи право!

Јованка. Али помисли, Отоне, кад би те отпустили из службе: твоја фамилија, твоја деца —

Петра. Мати, немој увек мислити најпре само на нас!

Стокман. Зар да ја будем кукавица, да се пред мојим господином братом и пред његовим присталицама поклоним и да истини у очи пљујем! Та не бих имао никад срећног тренутка у животу!

Јованка. Ах, бог нека вас сачува од оне среће, што нас чека, ако ти при своме останеш. Онда ћеш опет остати без хлеба. О, ми смо то већ један пут добро искусили. Сети се, Отоне; размисли, шта мењеш на коцку!

Стокман. (борећи се у себи и млатећи рукама) На с таким стварима усуђује се тај окорели кмет претити слободном, поштеном грађанину! Није ли то страшно, Јованка?

Јованка. То је срамота, што с тобом тако поступа. Али човек мора ипак кашто отрпети таке неправде на овом свету.... Погледај само своју децу, Отоне! Погледај их! Шта ће бити с њима! Ах не, не, то твоје срце не може поднети —

Валтер и *Фридрих* (дођоше међу тим са школским књигама).

Стокман. Моја дела — ! (застане на један пут, као да је нешто стално одлучио). — Нека, нек

родне песме и приповетке у тим крајевима. Књига је изашла у Сарајеву. На челу књиге стоји овако мото: „Пословица је међу ријечима, као мјесец међу звијездама. А на првој страни пише: Прва књига издата од Мухамеданца на српском језику у Босни. Књига је штампана на великој 8-ни и има 396 стр.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Пад једне јахачице. Пре неки дан десио се један несрећан случај у циркусу бечком. Тек што су изишли неколико њих на коњима, да се продуцирају, а коња под једном лепом девојком, спопаде неко беснило, пропне се и стури јахачицу под-а-се. Срећа што није била тврда земља или какав камен, и што је није коњ нагазио копитом, а она не би остала жива. Овако се, истина, обнезнанила, али су јој одмах притекли у помоћ. Лекар је констатовао да је ногу уганула.

*

— **Највећа свјетска варош.** Лондон је највећа светска варош, каква је игда на свиету била, јер у њему на простору од 700 ингл. квадратних миља станују 4 милиона становника, међу којима је 100.000 странаца са свију страна свиета. У њему је више Јевреја него у свој Палестини, више римокатолика, него ли у целом Риму, више скотландеза него ли у Единбургу. У лондонском се заливу налази дневно 1000 лађа са 9000 морнара. Дневно расте ово становништо по 120 или годишње по 40.000 особа, у ком се сваки 5 минута једно роди, а сваких 8 минута једно умре. Просечно се годишње направи 9.000 нових кућа. У његовом поштанском подручју преда се годишње 238,000.000 писама. У полицајну књигу забележи се годишње 125.000 имена за обичне кривичне преступе, који се годишње на хиљаде умножавају. Више него ли трећина прекршаја у свој земљи изврши се у самом Лондону. У њему је толико палата за пиво и ракију, да, кад би човек једну до друге поређати могао, то би се оне протегле у даљину 73. инглеске миље, па онда није ни чудо, ако лондонска полиција казни годишње 38.000 пијанаца за пиће.

*

— **Четири богаташа.** Ако је новац моћ, с каквом онда снагом располаже J. В Векеј, који је пре 40 година био сирото ирландско дете. Пре 20 година пропутовао он Сје ињене државе Северне Америке као трговац спекулација, а пре 16 година он је пропао. Данас у својој 45 години J. Векеј је газда од великог Бонанза, најбогатијег рудника сребра у западној Америци, какав је игда пронађен, а добија годишње из Неваде 2,750 000 форината, што је пет % интереса главнице од 550 милиона. — Занима ће ако се наведу разлике имања четворице најбогатији људи на свету. Херцег Вестминстер има капитала 160 милиона фор., а добија на годину 8 милиона, прихода месечно 600.000, дневно 20.000, на сат 900 а на један минут 10·105 форинти. Сен Џемса од Наваде капитал је 290 милиона фор., добија годишње 10,800 000, месечно 900.000, дневно 30.000, на сат 1200, а на минут 20. Рошилдов је капитал 400 милиона форината; приход годишње 20 милиона, месечно 1.700.000, дневно 50.000, на сат 2000, на минут 40 фор., Макејов капитал износи 50 милиона форинти; приход на годину 27,550.000 фор., на месец 2,000 000, дневно 70.000, на сат 3000, а на минут 50 форинти. Ја сиромашних људи!!!

ШАЛА

Непријатељски сведок. Неки оптуженик противљаше се најодлучније преслушању једног сведока, који је требао да против њега сведочи, и то с тога, што је његов непријатељ. — „Да се нисте који пут свадили с њиме?“ запита га председник. — „Нисам.“ — „Је ли вам дужан што новаца?“ — „Ни то није.“ — „Па за што вам је онда непријатељ?“ — „Ја сам му био проводација за његову садашњу жену,“ одговори оптуженик, „па ми то никад не може да заборави.“ — Један од кметова мишљаше, да то свакако захтева највећу опрезност спрам изказа сведокових.

*

Покварена хвала. *Анчица*: „Бако, је ли истина, да си ти татина пуница?“ — *Бака*: „Јесам, моје слатко срдашце.“ — *Анчица*: „Па је ли одиста нужна пуница, као што татица више пута каже?“ — *Пуница* (обрадована тим): „Је ли то он рекао, Анчице? Да љубазна човека!“ — *Анчица*: „Да, он вели, пуница је нужно обећа нам, ако будемо уредни, да ће нас нечим обрадовати.“ — Отац: „Па чим вас је обрадовао?“ — Драгутин: „Разболео се“.

*

Ваљан учитељ. *Драгутин*: „Оче, наш је учитељ врло ваљан; ту скоро

Готове чачкалице. Синчић: Је ли отац за што се не једу јежеви? — Отац: за што ти то питаш? — Синчић: Бар би онда имали и чачкалице.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 18 Новембар

кил	38354	Жита	10·—
„	28821	Сувих шљива .	24 —
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	——
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	6095	Кукуруза. . . .	8.—
„		Кукуруз. брашно	—.—
„		Вуне овче . . .	—.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	3190	Креча	3.20
„	17450	Сена	4.50
„	650	Сламе	2.50
„	1460	Лоја топљеног .	70.—
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„		Масла	—.—
„	167	Јабука	20.—
„		Сланине	—.—
„		Сира . - . . .	—.—
„	3193	Свиња	80.--
„	533	Лука црна . . .	8.—
„	130	Лука бела . . .	27.50
„		Арпаџика . . .	—.—
„	960	Кромпира . . .	8.50

РАЗНА ПИЋА

лит.	51150	Вина црна. . .	21.—
„	26050	„ бела . .	26 —
„	—	Комовице. . .	—·—
„	850	Ракије меке. .	33.50
„		„ љуте. . .	—·—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар Волова тешки к.	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—·—
1	„ „ „ „	—	—.—
1	пар Крава тешки „	—	—.—
1	„ „ „ „	—	—.—
	„ Свиње мрша. до „	—	—.—

Јављам поштованим муштеријама и Грађанству да сам моју обућарску радњу преселио у кућу Г. Софије Шоповића дубровачка ул. бр. 28 уједно молим штоване муштерије да ме и у будуће својом поруџбином удостоје а ја ћу се трудити да их добрим радом и умереном ценом задовољим.

С поштовањем
Коста С. Петронијевић
обућар дубровачка ул. бр. 28

1—3

У сали на булевару због велике посете а на опште захтевање две последње

ПРЕСТАВЕ

У понедељак 21. и уторак 22. новемб. 1888. год.
дају чувени и овде у Београду познати енглеско-американски краљевски илузисте

ТОРН и ДАРВИН

своје фаноменалне преставе припознате у целоме свету

Са новим програмом

Фантастична илузија Мистерозна продукција Дарвинова Везивање грофа Монте Христа

ЦЕНЕ МЕСТА: 1. место 2 дин. II. место 1 дин. Почетак у 8 сати у вече програм се може добити у вече на каси. 2—2

Који има један бронзани казан, на продају нек се јави редакцији „Малих. Новина“ 2—3

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ

тражи, да поучава ђаке основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би пристао да само за храну поучава ђаке. За адресу обратити се уредништву. 2—3

Изгубљена је женска штикована папуча, која је дата папуџији да му послужи као мустра. Ко је нађе нека донесе у редакцију где ће добити пристојну награду. 3—3

цео свет пропадне: никад нећу савити мој врат у тако сраман јарам! (иде према радионици).

Јованка. (за њим). Отоне, шта хоћеш да учиниш?!

Стокман. [на вратима]. Хоћу да очувам своје право, да својој деци смем отворено у очи гледати! (Оде у радионицу).

Јованка. (ударивши уплач). О, бог нека нам буде у помоћи!

Петра. Немој плакати, мати: Отац ради онако, како мора?

Деца питају зачуђено, што се догодило; Петра им даје знак да ћуте (Завеса)

ТРЕЋИ ЧИН

Уредништво „Народног Гласника“.

Остраг на лево врата, на која се улази. Десно на истом зиду стаклена врата, кроз која се види штампарија. На десном зиду трећа врата. У средини собе велики сто са хартијама, новинама и књигама. Напред на левој страни прозод и уз исти писаћи сто са великом столицом. Око великог стола неколико наслоњача, поред зидева неколико других столица. У соби је доста тавно и непријатно, столице прљаве и по нешто подеране. У штампарији види се неколико слагача у послу, а мало даље ради ручна машина.

ПОЈАВА ПРВА

Хаустад седи код великог стола и пише. Одмах, за тим долази с десне стране Билинг са рукописем докторовим у руци.

Билинг. Но, мора се признати....

Хаустад. (пишући) Јесте прочитали?

Билинг. (положивши рукопис на писаћи сто) Да.

Хаустад. Доктор је и сувише оштар јел' те?

Билинг. Свака реч туче као чекић —

Хаустад. Да; али таква господа не падају одмах од првог ударца.

Билинг. То је истина. Али ми ћемо тући док не попадају. Кад сам мало пре читао рукопис, учиноло ми се, као чујем из далека како се диже вика.

Хаустад. (окренувши се). Пст! Немој да то чује Томсен!

Билинг. Томсен је зец, кукавица; нема ни труна одважности. Али ви ћете овом приликом ипак учинити по вашој вољи, зар не? Докторов чланак биће штампан?

Хаустад. Да, само ако се кмет добровољно не покори!

Билинг. То би било врло рђаво!

Хаустад. Било што му драго, ми ћемо се послужити приликом.

Билинг. За цело, за нас је згода не може бити боља! Ја видим: да ће бити русваја у нашој вароши! (неко куца).

Хаустад. Пст! (Виче). Слободно!

ПОЈАВА ДРУГА

Пређашњи. Стокман. улази на лева врата од остраг.

Хаустад. (идући му у сусрет). Ах, ви, господине докторе! — Дакле!

Стокман. Штампајте, господине уредниче, штампајте само!

Билинг. Право!

Стокман. Штампајте само, кажем ја! Сад ће бити борбе у овој вароши, господине Биланже!

Билинг. Борбе? и то за цело на живот и смрт, господине докторе!

Стокман. Тај је чланак само увод. Имам већ у глави нацрт за четири пет других. А где је Томсен?

Билинг. [вичући у штампарији]. Томсене, — молим на један часак!

Хаустад. Још четири, пет чланака, велите ви? О истој ствари?

Стокман. Не, драги мој. Не, са свим о другим стварима. Главни је повод вода и канал. Једно потиче из другога. Баш као кад се почне рушити каква стара зграда.

Билинг. Да, — и неће бити краја, док се цела чатрља не сруши.

ПОЈАВА ТРЕЋА

Пређашњи. Томсен

Томсен. (из штампарије). Сруши! Господин доктор ваљда не мисли да сруши бањску зграду?

Хаустад. Боже сачувај! Не бојте се!

ТРГОВИНА Д. Лазаридеса у Аба диској улици бр. 10 препоручује својим штованим муштеријама ниже именоване артикле набављене за предстојећу зимску сезону:

Алве у кутијама, Ратлукум: Пергамута, Бадема и Фистика, Леблебије, Наута, Лешника с танком љуском, грожђе крупно и ситно — султанин из Коринта, — Марона, Кестена, Смокава из Каламе. Чоколаде, разне, бомбоне Драже у великом избору. Зејтина и маслинака из Волуса, Зејтина француског. Лакерде праве, Мерината и Ајвара, Сардина, Харинга, сарделе — руса и морува. Чаја јапанског у сандуцима, чаја перл, чаја у пакетима и у кутијама. Рума енглеског финог. Кафе свију врста и пиринча свију врста. Сваковрсна варива, као сочива, таране, грашка гершла и т. д. Сапуна миришљавог из првих светских фабрика, сапуна за прање особитог, штирка, четака и метала силистријских. 3—3

КОЊА ДВА особито добра за г. г. официре продају се. Упитати у кафани код златног крста.

Dieux cheveaux exellents à vendre. Demander dans le cafie SlatniKrst Rerarie 3—3

НА ЗНАЊЕ

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији највећа је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за напоље вино бело, црно и шилер 40 пара литар.

О Истини предъег може се уверити 2—6

угоститељ

ЈЕДНО ћаче I. раз. гим. с црногорско-далматинске границе, које нигде никога нема — тражи србина да послужује, који ће га родитељски пазити и неговати. Треба упитати у књижари г. Јове Аћимовића васина улица.

6000 ДИНАРА тражи се под интерес за 12% на непокретност у близини позоришта I место.

Понуде слати уредништву под Н. Ј. 2—3

ПРВА СРПСКА КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

36—50

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је поново у већој количини ванредно добре, као и осталог колонијално бакалског асиапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем

3—5 Евгенија М. Чоловић
преко од 2, Зекола
у Београду

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАУЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће складиште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 12—30

Наша незаборављена супруга и драга мати.

АНИЦА

После петнаесто-дневног боловања преминула је 8. о. м. у 52. год. живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима молећи их за саучешће у нашој големој жалости.

10. Новембра 1883. год.
у Ваљеву.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг; *Никола Атанацковић*. Синови; *Драгутин* и *Владимир*. Кћи; *Милева*, Сваја; *Зорка*, Зет; *Ђорђе*, Унучад; *Љубица*, *Љубомир*, *Милан*, *Чедомир* *Драгомир* и остала родбина.

Стокман. Не, ми хоћемо са свим нешто друго. Но, шта велите о мојој расправи, господине уреднице?

Хаустад. Право ремек дело —

Стокман. Је л' те? Е, томе се радујем.

Хаустад. Тако је јасно, тако убеђује, да човек, и ако није стручњак, разуме потпуно целу ствар. Сваки, који уме, моле мислити, биће на вашој страни.

Томсен. За цело сви, који су разборити?

Билинг. Разборити и неразборити, једном речи цела варош.

Томсен. Дакле, онда ћемо штампати.

Хаустад. Сутра у јутру изаћи ће тај чланак.

Стокман. Не смете више оклевати.... Господине Томсене, побрините се, да не буде ни једна штампарска погрешка. Свака реч има своје важности. И ја ћу још доћи да га прегледам. О, ја вам не умем казати, како једва чекам да тај чланак искрсне —

Билинг. Да искрсне — да — као стрела!

Стокман. — Пред цео свет, да о њему пресуде сви, који су непристрасни. О ви немате ни појма о ономе, што сам ја данас претрпео. Претили су да ће ми одузети моја човечанска права, која су као сунце јасна —

Билинг. Шта? Ваша човечанска права?

Стокман. Али ја ћу њима показати. Удараћу на њих у „Народном Гласнику“ сваки дан ватреним чланцима..

Томсен. Али, то је ипак —

Билинг. Живео, биће борбе, биће борбе!

Стокман. — Ја ћу их срушити уништити...

Томсен Али молим, само пристојно господине докторе —

Билинг. А, шта „пристојно“! Не штедите динамита!

Стокман. (не слушајући). Јер сада, знајте није реч само о води и каналу: не; цело друштво треба пречистити дезинфиковати...

Билинг. Дезинфиковати — то је прави израз!

Стокман. Доле са шепртљама! Нама треба младих, храбрих барјактара, драги пријатељи; нових вођа — на свима местима. —

Билинг. Чујмо! Чујмо!

Стокман. На ако будемо сложни, онда ће све ићи као намазано, као намазано!

Хаустад. Тако је; ви сте човек, господине докторе, кога треба потпомагати.

Томсен. То је истина, доктор је прави пријатељ вароши

Билинг Доктор Стокман је прави народни пријатељ!

Томсен. Ја држим, да ће то скоро увидети друштво кућних газда.

Стокман. (живахно рукујући се с њима). Хвала, хвала, драги пријатељи.... Како су ми миле те речи. Мој брат наденуо ми са свим друго име... Као што рекох, ја ћу опет доћи. У мом рукопису, молим да ни избришете ни један знак усклика! Боље додајте још неколико! Дакле тако; сад због, због, због! (Опрости се са свима редом, а они га испрате до врата).

Хаустад. Он нам може бити бесплатан сурадник!

Томсен. Да, док пише о бањи али чим даље забрази, онда неће бити паметно да га потпомажемо

Хаустад. Хм, то ће свакако бити —

Билинг. Али и ви сте некакав чудноват плашљивац.

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампарија Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 232 Београд, Среда 23. Новембра 1888 ГОДИ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецилану и Кимпанови ћ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

СЛАВУ НАШУ СВЕТОГ АЛИМПИЈА 26. т. м. СЛАВИЋЕМО.

Молимо наше сроднике и пријатеље да нас тога дана посетити изволе стан „Мостарска улица број. 12"

Атанасије Милојковић
биб: чиновник
Јоца А. Милојковић
Рударски пижњер секретар
министар: Народ. Привреде

1—3

Јављам поштованој публици да се у ресторацији првога реда код „Хајдук Вељка" точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај."

Такође јављам, да се од данас на сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски *„бирфлајш"* или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и свакових других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем
Карло Пероло
угоститељ.

КАФАНА КОД „ДВА СОКОЛА" добила је ових дана нова црна и бела најбоља неготинска вина и продаје по 50. нар. дин. литар 2—5

Због болести у кући не могу ове године примати посете на моју Славу Св. Алимпију.

Благоје Стојановић
Потпоручник Жандармерије

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 23 Александар невс.
Католички: 5. Сава опат
Сунце излази: у 7 сах. 39. м. залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро на лето.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

18. и 19. 20 Новембра 1888. год.
Павле Петровић
Коста Јовановић кондуктер.
Вецла син Јована Крике столара
Милутин Костандиновић надничар
Корстије Комрада цимерман
Јелена кћи Марије Петровића удове
Миленко Стојановић бивши трговац
Софија кћи Илије Обрадовића каф.
Франц Арер деловођа код Вајферта

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·66

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12, и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра пах дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и пе тк ом од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Марке за жигице. Као што чујемо, због онога фалзификата марака за жигице, за који смо ми већ у своје време јавили, израђују се сад у државној штампарији са свим нове марке, које ће бити и друге боје и друкче израђене по облику.

*

Ранио се. Прекјуче по подне око 4 сата ранио се из пиштоља Хуго Фаф калфа шлоссерски овд. у пољу испод „Јалије." Он је намерно хтео себи живот одузети, али са кога узрока то се није могло дознати.

Повреда је смртоносна и зато је однет у болницу.

*

Наименован. Како дознајемо, г. Милан Ф. Христић, секретар Његовог Величанства и заступник начелника министарства спољних послова, именован је за посланика и пуномоћ- сланик г. Петронијевић не знамо још где ће бити отправљен.

*

Посланство у Риму. Како веле, за неко време неће никога постављати за посланика у Риму. Његову дужност вршиће отправник послова.

*

Државни саветници. Како смо известени, указом Његовог Величанства постављена су ова господа за чланове државног савета: Милан Петронијевић, посланик и пуномоћни министар у Берлину, Сава Грујић ђенерал у пензији, Драгутин Франасовић, пуковник и министар спољних послова на расположењу и Јован Бели-Марковић, ђенерал у пензији.

*

Уставотворни пододбор. Како дознајемо, уставотворни пододбор свршио је свој рад данас. Пројекат устава штамна се у државној штампарији и биће кроз који дан разаслат свима члановима уставотворног одбора.

*

Прва седница уставотворног одбора. Сад. у четвртак, биће прва седница уставотворног одбора на којој ће се претресати пројекат устава.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из Шапца јављају, да је новотрасирани зворнички пут између Лозница и Зворника дуж Дрине, прегледан од нарочите стручне комисије, и у уторак 12. ов. мес. предат је општем саобраћају.

*

Из Краљева нам јављају, да је 13 о. м. „Одбор за натлијског удружења" приредио забаву у корист касе удружења. Забава је не може боље бити увиђајући потребу и племениту циљ удружења, рађо су се одазивали и добровољним прилозима, тако у првом реду ваља да поменемо г. Михаила Чебинаца, нашег вредног и предузимљивог каменорезачког индустријалца, који је приликом те забаве подарио друштву 50. динара. Да Бог да се хиљадили овакви родољуби.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

При свем том знао сам, да ће и њено мишљење доћи на ред, јер са свим се јасно видело, да сам се налазио пред једном од оних Егерија, које нису навикнуте да тек онако дају савете, него које имају и снаге, да настану, те да се њихови савети испуне. Чим је г. Мешине свршио свој говор, исправи се и рече: Учинили сте велику погрешку, и по моме мишљењу једну непоправну погрешку.?"

„А молим, каква је та погрешка."

„Кад сте се враћали из Батиньоле, нисте требали ићи у префектуру."

„А Монистрол . . ."

„Знам, хтели сте га испитати. Али шта вам је то требало ?"

„Моје испитивање олакшало ми је...."

„Ни најмање. У место што сте ишли у префектуру, требали сте похитати у улици Вивијен, требали сте испитати жену његову. Тада би је изненадили, док је била још под упливом туге за затвореним мужем и ако је и она била саучесник убиства, као што се да замислити, ви би је са врло мало труда и вештине навели, да све призна."

Кад сам ово чуо, скочио сам изненађен са столице. „Шта ?" викнух. „зар ви збиља мислите, да је Монистрол убица?"

Поћутала је мало, па онда одговори: „Јесте, тако изгледа." Хтео сам јој објаснити ствар са моје тачке гледиште, но она ми недаде. „Једно је извесно — са свим извесно — помисао на убиство изашла је извесно — помисао на убиство изашла је из главе Монистролове жене. У сваки двадесет злочина, што људи изврше, за петнајест је жена склепала план. Питајте мога мужа, ако мислите, да није тако. Најзад требали сте се користити исказом вратарке у Батињоли. Која је то г-ђа Монистрол? Казато вам је, да је неописано лепа, да је кокета, пуна духа, и да тежи за богатством, а има обичај, да свога мужа води за нос. Сад какав је њен положај био пре убиства? Нужда, сиротиња и глад? Била је без сумње љутита и гризла се од муке, што није имала новац за луксуз, а доказ је, што је већ од мужевљевог ујака тражила повећу суму новаца. Старац је одбио и она је била поражена. После тога морала га је мрзети и без сумње често је пута у себи рекла: „Кад би само онај матори тврдица умро, ми бисмо онда добро живели." Али је старац непрестано живео, а био је још и потпуно здрав, па је зато и његово имање било далеко од њеног домашаја. Без сумње је саму себе питала: „Хоће ли он живети сто година? Према томе до његове смрти не ћемо ми имати ни зуба у глави или је можда науман, да нас сахрани." То је без сумње била њена полазна тачка. Са оваким мислима у њеној глави са свим је по природи ишла даље, док најзад није почела мислити и на убиство.

(наставиће се)

СТРАНЕ ВЕСТИ

Споменик Мити Поповићу. Заузимањем и усталаштвом „Кола младих Срба“ обележен је на пештанском гробљу, гроб српског песника Мите Поповића. То је скроман споменик, у виду пирамиде од белог мермера са постољем два и по метра високим. Горе на пирамиди урезан је повећи позлаћен крст, а око њега изрезан је венац.

Испод тога стоји:

Мита Поповић

дични песник српски
1841—1888.

Испод тога су Змајеви стихови:

Твој живот држао се
о грани наших нада,
а клонуо си, пао си,
не с твојих, — с наших јада.
Сад наше сузе теку,
на гробак великана;
и ту ће да се леде,
до бољих, лепих дана.

Испод ових натписа урезана је позлаћена лира, а под лиром је забележено ово:

„Споменик овај подиже заузимањем „Кола младих Срба“ — народ српски''

***Конгрес руских лекара.** У Јануару месецу идуће 1889. године биће у Петрограду конгрес руских лекара. Поред конгреса приредиће се и изложба разних медицинских ствари и хируршких инструмената, а једно одељење оставиће се за фармацију.

Књижевник убио своју жену. Вега Армеутеро, шпањолски књижевник, писац разних дела од којих је једно ту скоро изишло, убио је пре неколико дана своју жену у Мадриду Њему је сад 35. година. Родио се у Ваљадолиду, где је први пут и почео да ради на литерарном пољу. Пре неколико дана досели се у Мадрид у нади да ће у престоници доћи до части и славе, али се горко превари. Мадридски листови доносили су његове радове, но то му ипак није [illegible] се мисли, да је због слабих финансијских околности померио памећу. Оженио се са неком Еласашанком Цецилијом Ритер Мартис, која се раздвојила с њим и живела давајући часове на клавиру. Он је толико ослабио да су га морали одвести у лудницу у којој је провео 25. дана и из које изиђе привидно излечен. Пре неколико дана сретне он своју жену и наговори је да се с њим провоза. Кад су дошли у улицу Сан Лоренцо сиђе Вега из кола а тако исто и она, на што он, ма да му она није дала никаквог повода за то, извади револвер и испали на њу четири метка од којих је на месту мртва остала. Пошто опази да се око њега слегао грдан свет хтеде убити и себе, што му не пође за руком, јер га ухвате стражари и одведу у затвор.

*** Убиство у Лондону.** Из Лондона пишу: Чини се као да смо отуђени, да живимо вечито у страху и узбуђењу. Опет се догодило једно грозно убиство, али овог пута, с једним невиним дететом. Уз пркос мисле многи, да је иста рука, која је онако грозна убиства пређе починила и ужасно застрашила становништво британско својим јазаим делима, да је иста рука и ово дело извршила. То се десило на једном малом месту близу Порисмута. Као и при убиствима жена, тако је и овде с извесним циљем глава растављена од тела. Несрећна жртва је *дечко од осам година*, по имену Серло, који се на улици играо, и тамо ненадно, како се чини, намамио га странац и убио. Убица се за тим неприметно удаљио и оставио дете на земљи. Мало после тога свет је пролазећи спазио мртво тело. Злочинство је извршено по подне, и управо у 7 часова у вече затворен је један човек, који тек што хтеде с тог места железницом отићи. С њиме се слаже опис онога, који је, као што се мисли, починио онолика убиства на женама. Код њега је нађен нож, а други, сав крвав, близу убијенога, ухваћени дрхтао је и био је јако узбуђен и ништа, кад су га питали, није одговарао. Може се само мислити, да се има посла са једним од најстрашнијих луда који, жедан за крвљу, на тако страшан начин своју жеђ утољава. Надати се да је прави злочинац ухваћен, од кога је Лондон па и цела Енглеска тако грозно стрепила а сад радосно одахнула. Али се свака варош мора сумњати.

*** Госпођица — адвокат.** Госпођица [illegible] положила све строге и најстрожије државне“ испите добила је докторски „шешир па сад још иште да јој белгијска влада да „сталум“. Бриселски генерални државни одветник уручио јој адвокатски диплом а 3. дец. по нов. расправљаће у једној седници апелациони суд у Брисељу, да л' да се госпођици др. Попеленовој дозволи да адвоцира.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

(наставак)

V

Да ли би се могле икад задати народу веће ране! Усеви им беше опустошени, имање разграбљено капитали уништени, свака индустрија, свака радничка сила беше убијена. У тридесето-годишњим рату само, каже В. Менцел, изгубила је Немачка половину, ја како, а, неки веле, и две трећине свога становништва. „У Саксонији само погинуло је за две године око 900.000 људи, и не могаше се дуго времена опоравити, јер не само што не беше радника него и занатлиске вароши беше спаљене а занати беху прешли у туђе руке. Велики, некада славни и изобилни предели, постадоше пустиње“. Па какве друге последице имађаху још крвави народни ратови? „После тридесет година пуни овог убиства и куге, вели Менцел, Немачка ни налик није била на стару. Сељаци исцрпљени, јадни и чемерни; плашљиви грађани, распуштени солдати, разјарени попови, слабе удворице, то беше остатак великога народа, који пропаде. Сви ђаволи политичких издајства и религиозног фанатизма, лакомство посиљених. И животињска прождрљивост солдата, беху разјарени на народ, *грађанина* и *сељака* Растерани са свог рођеног огњишта, или у вечном страху од грабљивих солдата, без икакве заштите, шта остаде друго новом нараштају до плашљиво неваљалство и она срамна разузданост, какву је од солдата научио. И лишен последњим остатком политичке слободе, учествовао је немачки народ у оном ратном добу и пређашња слика Немачке изопачи се у варварство.“ [1]) Тако трећи сталеж његове културе, његове слободе његовог карактера и благостања, управо свега.

[1]) В. Менцел; Немачка историја, св. III. ст. [illegible]

Наставиће се.)

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 21. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Карл Херман књиговезац и Јован Хутар ђак овд. због нереда.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ УМЕТНИЧКЕ и НАУЧНЕ

Нова Опера. Чувени композитор Антон Рубенштајн саставља сад нову руску опере: „*Горинска*“. Либрето за оперу написао је Аверкијер. Половина опера готова је и приказиваће се још ове сезоне у петроградској опери.

„Проба лојалности пред Иваном Грозним“. Ових дана изложена је у Лондону велика слика руског сликара *Горског*. За слику узет је мотив како је Иван Грозни дао погубити једну жену и тражи од њеног сина, да покрај лешине своје матере пије у здравље цара Ивана. Како веле, слика је врло вештачки израђена. *Горски* је довршио своју слику у Петрограду а у Паризу је добио за њу такозвани: Prix de Rome.

Јосиф Јиречек. У једном од прошлих бројева јавили смо нашим читаоцима да је 15. о. м. умро у браће Чеха знатан човек, знатан и заслужан радник на јавном и просветном пољу — *Јосиф Јиречек.* Хоћемо сад само да донесомо у најкраћим потезима што се односи на његов живот и рад. Покојник се роди у Хохенауту у Чешкој 1825 г. Јуридичке студије је свршио у Прагу 1849. г. и постао је код губерније прашке „translator in bohemicis“, већ 1850. г. ступио је у министарство просвете а 6. фебр. г. 1871. ступи као министар просвете у кабинет грофа Хохенварта, који је требао нову еру да створи у животу народа аустријских, еру правде и народносне равноправности, али који, на жалост, краткога века би, јер већ 30. окт. исте године паде гроф Хохенварт а са њиме и министар просвете му Јосиф Јиречек. Тада се Јиречек повукао са политичког поља и тек кад Чеси г. 1879. доласком Тафеева кабинета напустише пасивну опозицију буде изабран, као кандидат старочешке странке у бечки рајхсрат — Јосиф Јиречек је радио много на књижевности и науци о чешком језику, историји и књижевној историји. Још ђаком г. 1848. радио је на листу „Прашке новине“, г. 1850, и 1848. бројао га у своје сараднике и тадањи чешки лист у Бечу: Vidensky Dennik“ Јиречек је писао о малоруском језику, о православној цркви у Аустрији, поглавито се пак посветио испитивању чешког језика и чешке историје. Године 1858. до 1861. изишла је у Прагу у 3 књиге „Антологија

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (152)

Кад је Краљица Ноћи отишла, врате се и Фра Ђузепо са служитељем у крчму.

Љубопитства ради стаде пред собом, где је била Сињорина. Он је хтео да сазна шта је у ствари. Хтео је да се увери, да ли је служитељ говорио истину? Да ли је Сињорина заиста у својој соби, или се преварио служитељ? Он пажљиво слушаше код врата.

„Чујете ли што, Фра Ђузепо?“ упита служитељ.

Калуђер врташе главом.

„Баш ништа! Све је мирно!“ одговори за тим лагано.

„Сигурно она спава, Фра Ђузепо?“

На пољу беше у велико свануло. И непромишљајући се ни мало, калуђер закуца на врата.

Али се нико не покрену. Нико не дође да отвори врата, и да види ко то лупа.

Фра Ђузепо поново залупа, али сад много јаче.

Опет се не одазва нико.

Калуђер сад отвори лагано врата и погледа у собу.

„Сињорина!“ рече он „Јесте ли овде?“

Никакав одговор! Нико не рече ни речи.

Соба беше празна — постеља је била недирнута — нико не беше у соби.

„Ко зна шта си чуо ти?“ рече Фра Ђузепо служитељу. „Сињорина није овде, њена је соба празна!“

Забезекнути служитељ гледаше по соби, он се увери да калуђер има право. У соби не беше никога

„Тако ми свих светих, Фра Ђузепо,“ муцаше он, „ово нису чиста посла! То не може бити! Оно, што сам ја чуо, не може ми нико порећи!“

„Може бити да је сињора опет изашла из крчме?“

„Али то не може да буде, Фра Ђузепо! На послетку ко зна — ђаво би знао шта се све догађа овде,“ рече служитељ вртећи главом.

„Оне су обадве отишле из крчме — овај тренутак је згодан, употребићемо га одмах,“ рече калуђер мислећи на оно, што му је наложио Инго. „Ми ћемо одмах да отпочнемо посао!“

Служитељ није знао шта хоће калуђер, и на шта мисли. Али му Фра Ђузепо објасни са неколико речи.

„Ха! То је врло добро! Прекрасно!“ одговори служитељ смејући се. „Само кад узможемо да закључамо врата, онда ћемо ухватити и Сињорину, и Краљицу Ноћи, кад обадве дођу у крчму!“

Они одмах одоше да изврше шта су намислили.

Пошто су узели велику, и стару браву из торња, врате се доле, и намазав браву са зејтином, прикују је на врата од уласка. Пошто су је добро приковали, пробају кључем, и на велику њихову радост, брава је радила врло добро. Кад су за тим били готови, они отворе врата широм тако, да никоме не падне брава у очи. Одавде се обоје врате тамо, где је

чешке књижевности“, а године 1874. — 1876 „Био и библиографски лексикон чешких књижевника“ у две књ. у Прагу. На немачком језику је издао књигу: Die Echtheit der Königinhofer Handschrift“ (Беч, 1868. год.) у ком је, као што се из натписа види, бранио оригиналност краљевског рукописа Издао је још и дела свог таста, знаменитог Павла Јос. Шафарика. О вим још писмо све навели, што је урадио, али се већ из овога наведеног види, да је као човек и радник осигурао себи спомен. Слава му!

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Американске опкладе. При скорашњем избору новога председника северо-американских уједињених држава, било је врло много опклада, па и врло смешних. Американски листови пишу о томе ово: Пре неколико дана задивио се сав њујоршки свет, кад је на углу авенске улице бр. 144 приметио богатог трговца Б. Марка у оделу правога „чистичизме“, и за часак искупи се око њега мноштво светине, очекујући, шта ће се даље догађати Мало за тим довезе се на исто место други познати џентлмен мистер Гиденот, и тада му приђе Б. Марко, клекне пред-а-њ и очисти му ципеле. За тим дођу кола, и одвезу оба џентлмена. Они су се опкладили. Марко демократа, обвезао се, да ће своме противнику јавно на улици очистити ципеле ако. Клевеланд на избору пропадне, па изгубив опкладу, испуни своје обећање. На другоме месту, виђен је опет мистер Артур Хорн, богати трговац са вуненом робом, обучен у оделу торбара, како снужден пролази кроз варош и нуди мимопролазећим палидрвца која је држао у сандуку везаном око врата. Чим га је светина упознала, појури руља дечурлије за њим, која га је све дотле пратила, док није сео у кола и одвезао се кући. И он то учинио за то, јер је опкладу изгубио. На трећем месту виђен је опет мистер Бранд, који је свога противника Прицеа, возио по вароши на моткама Прицеа, имао је на глави висок бео цилиндер а Бронд је у оделу раденичком и голорук вукао колица. За њима су ишли бубњари и свирачи обраћајући пажњу мимопролазећих грађана.

*

Трговина с човечијим месом. — С каквом су бестидношћу трговали с људима неки немачки кнежеви, показује писмо једног грофа Хесен—касселског, који је писао заповеднику хесанске војске у Америци 8 фебруара 1777 год. Оно гласи: „Бароне Хохендорфе; При повратку своме из Напуља примих ваше писмо у Риму 27. Децембра ове год. Из њега увидох с неисказаним задовољством, како се моја војска код Трентона храбро показала. Можете мислити, како сам се обрадовао, кад прочитах да је од 1950 хесенских бораца остало само 300. Дакле пало је 1650, и ја вас молим, да пошљете на мог пуномоћника у Лондону тачан списак. То ће ми бити још потребније, јер ми енглески министар каже, да је само 1455 На тај начин изгубио бих 160.050 форината. По рачуну лордовом, ја бих добио само 483 450 фор. место 643.500. Ви добро увиђате, да ћу овом рачунском погрешком бити увређен, с тога, ви ћете се јако трудити да докажете, да је ваша тачна а његова погрешна. Британски се двор изговара, да су 100 рањени за које не ће ни паре добити. Сетите се при том, да, од 300 Лакедемонаца који издадоше клапац термопилски, ни један се не врати. Срећан бих био, кад бих и ја то о мојим храбрим Хесенцима могао рећи Кажите мајору Миндорфу, да сам особито незадовољан његовим понашањем, што је свој батаљон спасао, јер за време целе борбе, ни десеторица нису пали!“ Дакле беше незадовољан овај племенити отац земљски, што је један официр спасао триста његових поданика, јер би му Енглези за сваког погинулог плаћали крвавним новцем!

ШАЛА

Практична домаћица. Муж: Опет хоћеш новце за хаљину, Та то ти је нета за ова три месеца. Жена: Али помисли, драги мужићу, да што више тоалета имам тим ћу више поједине штедети.

*

Одбранио се Отац. А јел' ти Карле, како смеш ударати тако мало дете? Зар те није стид?

Карло: О оче, па и ти се не стидиш, кад мене удараш.

*

Обазрив. Жена (мужу који је доцкан кући дошао): Већ је дванаест а ти тек сад долазиш кући, још пијан? Та помисли само кад би те деца видела таког. Муж: Е врата, па зато сам и дошао доцкан! Чекао сам док ти црви поспу

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 19 Новембар

кил	22444	Жита	10 83
„	23165	Сувих шљива .	17 26
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	1405	Кукуруза. . . .	8.50
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	380	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	2800	Креча	3.20
„	5100	Сена	4.50
„	3370	Сламе	2.50
„	901	Лоја топљеног .	67.50
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„		Масла	—.—
„	3855	Јабука	10 50
„		Сланине	—.—
„		Сира	—.—
„	6497	Свиња	75.—
„	1287	Лука црна . . .	7.50
„	52	Лука бела . . .	32.50
„	863	Арпаџика . . .	16.75
„	4696	Кромпира . . .	9.50

РАЗНА ПИТА

лит.	37570	Вина црна. . .	21.—
„	20750	„ бела . .	23 —
„	—	Комовице. . .	—.—
„	5450	Ракије меке. .	31.50
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—.—
1 „	„ „ „	—	—.—
1 пар	Крава тешки „		
„	„ „ „	—	
„	Свиње мрша. до „	—	—.—

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

Који има један бронзани казан, на продају нек се јави редакцији „Малих. Новина“ 3—3

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ

тражи, да поучава ђаке основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би пристао да само за храну поучава ђаке. За адресу обратити се уредништву. 3—3

Јављам поштованим муштеријама и Грађанству да сам моју обућарску радњу преселио у кућу Г. Софије Шоповића дубровачка ул. бр. 28 уједно молим штоване муштерије да ме и у будуће својом поруџбином удостоје а ја ћу се трудити да их добрим радом и умереном ценом задовољим.

С поштовањем
Коста С. Петронијевић
обућар дубровачка ул. бр. 28
2—3

ЈЕДНО ђаче I. раз. гим. с црногорско-далматинске границе, које нигде никога нема — тражи србина да послужује, који ће га родитељски пазити и неговати. Треба упитати у књижари г. Јове Аћимовића васина улица.

Фра Ђузепо почео да копа гроб за старог Андреју.

Дању је долазило у крчму млого гостију, с тога они нису могли дању да ископају гроб, јер су морали да послужују госте. Тек пред вече оде служитељ у оближњи Манастир, у близини Миранске куле, и донесе један обичан мртвачки сандук. Доцкан пред ноћ спусте они сандук у гроб. После тога направе брежуљак на гробу, помоле се Богу за покој старчеве душе, и тек онда врате се натраг у крчму, где опет затеку госте, који су поседали за столовима пред крчмом.

Пошто се у велико почело смркавати, гости се разиђу, да би за раније могли прећи норед оних опасних баруштина.

Кад су отишли сви гости, и кад је свуда око крчме настала тишина, Фра Ђузепо нареди служитељу да се прикрије где год близу уласка у крчму, и добро пази. Он оде у крчму и сакрије се у једну собу, која је била близу уласка у крчму.

Служитељ се попне на једно дрво, одакле је могао да пази на улазак, а да не буде примећен.

Сад наста тишина, не беше ни ветра. Ноћ је била у велико, и само се час по у даљини чуо лавеж паса.

Служитељу се учини као да чује некакве кораке. Он погледа тамо, одакле се чули кораци. Он примети неку црну прилику, која се приближавала крчми.

То беше женска са покривалом. Она се враћаше у крчму. Кад је дошла близу уласка, она заста и прислушкиваше. Пошто није ништа чула, никога видила, она уђе кроз врата у ходник. За тим је у мраку нестаде.

Служитељ је све то видио!

Лагано и пажљиво сиђе са дрвета доле.

Пошто је причекао неколико трепутака, и видео да се Краљица Ноћи не враћа из крчме, уђе и он унутра.

Чим је ушао унутра, лагано отвори врата од оне собе, где је био калуђер.

„Фра Ђузепо!“ шапуташе служитељ. „Краљица Ноћи дошла је у крчму! Дошла је баш овог часа!“

„Кад ја изађем ти ћеш закључати врата, и остати унутра,“ заповеди му калуђер. „Ја ћу отићи код графа Мирафијора, и позваћу га да одмах дође овамо са жбирима!“

„Ослоните се само на мене, Фра Ђузепо,“ одговори служитељ. „Она нам не ће побећи одавде, за то вам ја јамчим!“

Одмах за тим изађе калуђер из крчме.

Служитељ затвори велика и тешка врата од уласка, која су јако шкрипела. Он се радоваше! Он је знао да је Краљица Ноћи чула како се затварају врата, да је знала е је затворена у крчми. Она више не може да изађе на поље, ухваћена је у клопку.

Он окрене кључ два пута у брави, и за тим га извуче из ње.

Пошто је упалио једну велику, стару лампу, метне је у ону собицу, која је била близу изласка из крчме, и остави отворена врата тако како би могао све да види. За тим седе на једну стару столицу, држећи у руци захрђали кључ.

Овоме се Краљица Ноћи није надала, није знала да ће бити затворена и ухваћена у клопку! Ово што је сад служитељ учинио, онемогућило је излазак Краљице Ноћи.

(наставиће се)

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

37—50

НА ЗНАЊЕ

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији најбоља је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за напоље вино бело, црно и шилер 40 пара литар.

О Истом и предњем може се уверити 3—6

угоститељ

6000 ДИНАРА тражи се под интерес за 12% на непокретност у близини позоришта I место.

Понуде слати уредништву под Н. Ј. 3—3

Опомена

И овим путем позивам поменуту Господу да ми дуг плате у року од 15 дана иначе ја ћу судским путем тражити моје примање. Г. Крсту Крстића (сина г. Петра Крстића овдашњег кафеџије) чиновника Штедионице Параћинске за 76 д. 50. п.

Г. Богдана Анђелковића пешадијског поручника за 15. д. 90 п.

Божидар Богуновић
Обрекелнер на Булевару

1—1

ЛУЋАН и кућна издаје се одма под кирију, улица „два Јаблана“ до „малог Париза“

1—3

ЖЕЛИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је поново у већој количини вапредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем
Евгенија М. Чоловић
преко од 2, Зокола

3—5 у Београду

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

ареко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће -оло вариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 13—30

†

ЈОКСИМУ СТ. МАРКОВИЋУ

РЕФЕР..НТУ МИН. ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ПОСЛОВА

даваћу четрдесетдневни парастос у цркви палилулској у среду 23 новембра у 9 сахати из јутра. Молим покојникове другове и пријатеље да присуствују овом тужном спомену.

ожалошћена супруга

Милка са децом

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(НАСТАВАК)

Томсен. Плашљивац? Кад се тиче општине, онда сам збиља плашљивац, господине Билинже; то ме је научило искуство.... Кад се тиче високе политике, почните само — па ћете видети, хоћу ли бити плашљивац.

Билинг. У том баш имате чудновату нарав.

Томсен. Ствар је са свим проста! Ја сам увиђаван човек! Општинска власт не рачуна се у високу политику. Она се може лако сменити. Може општинска управа доћи у руке неспособним људма, па ето штете свима који имају своје куће и броје се у газде. Због тога је добро бити умерен у ситној политици!

Хаустад. А шта мислите, може ли се прост човек васпитати самоуправом?

Томсен. Кад се човек лати својски каквога рада, онда не може о свему мислите, господине Хаустаде. (Оде у штампарију).

ПОЈАВА ЧЕТВРТА

Билинг. Хаустад.

Билинг. Како би се ми могли опростити овога човека, Хаустаде?

Хаустад. Знате ли кога, ко би нам могао узајмити за хартију и штампу?

Билинг. То је збиља несрећа, што немамо новаца.

Хаустад. (седнувши за писаћи сто). Кад би имали, онда —

Билинг. Кад би замолили доктора Стокмана?

Хаустад. (превртући хартије). Шта? Та ни он нема ништа.

Билинг. Има доброг рођака таста Нилса Ворса, старога „јазавца“, као што га он назива.

Хаустад (пишући). Знате ли ви сигурно да тај има?

Билинг. Знам! Један део његовог новца наследиће његова поћерка. Доктор Стокман ће се свакако побринути, да својој деци штогод спреми.

Хаустад. (у полу окренут). Уздате ли се ви у то?

Билинг. Уздам ли се? Ја се не уздам ни у што.

Хаустад. Не би ни паметно било.

Билинг. Идем да спремим позив за кућне газде. (Оде у другу собу десно).

ПОЈАВА ПЕТА

Хаустад за тим *Петра.*

Хаустад (за писаћим столом; гриска држаљу од пера и говори дагано). Хм, да, тако... тако то иде, (Неко куца). Слободно!

Петра (долази с леве стране на стражња врата).

Хаустад. (устане). Ах! Ви, госпођице Петра!

Петра. Опростите што сам тако слободна —

Хаустад. (метне столицу пред њу). Изволте сести.

Петра. Хвала; морам одмах ићи.

Хаустад. Вас је сигурно послао ваш господин отац?

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 233 Београд, Четвртак 24. Новембра 1888 ГОДИНА I

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕНЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

СЛАВУ НАШУ СВЕТОГ АЛИМПИЈА 26. т. м. СЛАВИЋЕМО.

Молимо наше сроднике и пријатеље да нас тога дана посетити изволе стан „Мостарска улица број. 12.“

Атанасије Милојковић
биб: чиновник
Јоца А. Милојковић
Рударски инжињер секретар
министар: Народ. Привреде

2—3

Јављам поштованој публици да се у ресторацији првога реда код „Хајдук Вељка“ точи *баварско пиво* из прве минхенске фабрике „Хакербрај.“

Такође јављам, да се од данас па сваке среде, суботе и недеље може за доручак добити, тако звани, баварски „*бирфлајш*“ или месо кувано у баварском пиву.

А тако исто може се добити и сваких других деликатеса са најумеренијом и утврђеном ценом.

с поштовањем
Карло Пероло
угоститељ.

КАФАНА КОД „ДВА СОКОЛА“ добила је ових дана нова **црна** и **бела најбоља неготинска** вина и продаје по 50. пар. дин. литар 3—5

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 24 Вел. муч. Катар
Католички: 6. Никољ-дан
Сунце излази: у 7 сах. 39. м.
залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

18. и 19. 20 Новембра 1888. год.
Павле Петровић
Коста Јовановић кондуктер.
Венцл син Јована Крике столара
Милутин Костандиновић надничар
Корстије Комрада цимерман
Јелена кћи Марије Петровића удове
Миленко Стојановић бивши трговац
Софија кћи Илије Обрадовића каф.
Франц Арер деловођа код Вајферта

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и не тк ом од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Предавање. У недељу 27. ов. м. држаће у сали Велике Школе јавно предавање проф. др. Милан Јовановић — Батут, *О нашим дневним погрешкама против здравља*,“ у корист сиромашних ђака Велике Школе

Улазнице могу се добити у књижарницама Ђурчића, Пурића, Валожића и Аћимовића а и на каси. Цена 50 п. д.

*

Скуп. — 27. ов. м. биће занатлиски Скуп код „Златног прага“ у 3 часа по подне, ради образовања пододбора „Занатлиског удружења“ за кварт варошки и теразиски са овим дневним редом:

1) Бирање председника,
2). Разговор о циљи удружења.
3). Читање и објашњавање правила занатлиског удружења.
4). Бирање управе
5). Предлози појединих чланова,
6). Упис у чланство.

*

Проглас. У данашњем броју доносимо проглас управе „Фонда за потпомагање сиромашних великошколаца“. Овај апел на племенититост наше публике рачунамо да неће олако проћи крај срца наших грађана и да ће се одазвати оним узвишеним пожртвовањем, које није ни увек до сад изостало.

Позориште. Српско позориште, које је до јуче прекључе давало своје преставе код „Дарданела“, продужиће их сад у кафани код „Славије“.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Ухваћен. — Како јављају из Карлсруа, ухваћен је чувени разбојник Дот у четвртак у вече у гостионици код „белог медведа“. Дот је живео недељу дана у тој гостионици под разним именима, као рибар, трговац из Франкфурта. Он се беше заљубио у једну, скоро дошлу, и то му је осма, којом се хтео венчати. Пре 14 дана Дот је седио под правим именом у истој гостиониць. Браду беше обријао а косу отишао, те га нису познали. Дот беше, по убиству 9. Новембра отишао из Карлсруа у Хамбург и вратио се сад без икаквих ствари. И његова жена беше затворена, али је доцније пустише, пошто беху уверени о њеној невиности.

При преносу његових ствари ухватише и у сандуку најоше многе сумњиве покрадене и краљве ствари. Од новаца нађоше му у сметалу хиљаду марака, а 2000 мар. нађоше му зашивених у кошуљи до тела. Дот, кад виде да је ухваћен, хтеде се убити, али га полиција спречи. Сутра дан га саслушају и испрате га у Хамбург. Другове није одао. Једни нага ђаху, да је дошао у Карлсруе због једне лепе девојке а други због младе жене, која је дошла да посети родитеље. Свакако се држи, да су женске узрок његова доласка у Карлсруе као и његова затварања.

*

телеграфишу енглеским листовима, да су, услед оних жестоких олуја о којима смо јавили, потонули 50 бродова и потопило се 45 људи на обалама Нове Енглеске и Виргиније. Близу гребена Лескорна, потонуо је амерички брод Охио а с њим се удавиле 32 особе.

*

Нови академичар. Француска академија изабрала је грофа Еужена Фожие-а за свог члана. Он је писао понајвише у „Revue des Deux Mondes“.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Пошто је већ јасно било, да старац није хтео обичним природним путем да се уклони, то га је требало силом уклонити, о овоме је ваљда и мужу говорила и подстрекавала га у толикој мери, да му је, кад је већ све спремно било, она сама дала нож у руку. Банкроство и молба његове жене доводила га је до лудила и он оде и уби свога ујака а није ни помишљао на последице, које би га снашле.“

„Све је ово доста логично,“ рече г. Мешине својој жени, која је говорила са великим узбуђењем.

„Логично — без сумње је логично, али шта се збило са доказима, које смо прибрали? Нисам могао заборавити на моје властите опите у Батињоли, и окренув се г-ђи Мешине упитах је: „Дакле ви држите, да је Монистрол био толико луд, да сам себе оптужи записав своје име на патосу крвљу умрлога човека?“

„Луда,“ рече слегнув раменима. „Али молим вас реците ми, да ли је то баш био тако луд поступак? Ја бар не мислим тако, јер то је баш околност, по којој ви тврдите његову невиност.“

Мало сам се замислио. „Али он признаје кривицу“ рекох, кад сам мало дошао к себи.

„Па то је најбољи систем, да сама полиција тврди његову невиност.“

„Ох, госпођо!“

„Зашто? па и ви сте сами доказ о томе, г. Годељу.“

„Несрећник и не зна, како је његов ујак убијен.“

„Извините ме, да претпоставимо, да се он само претвара, да не зна — то би са свим изменило ствар.“

Мој говор са г-ђом Мешине постајао је ватренији и продужио би се без сумње, да њен муж није смтрао, за дужност да се умеша. „Каролино, Каролино,“ рече, „ти си вечерас са свим романтична,“ и окренув се мени рече: „Ја ћу сутра куцнути на ваша врата и отићићемо заједно до г ђе Монистрол. За сад лаку ноћ. Са свим сам уморан и у пола заспао.“

Мој сусед је морао бити срећан човек. кад је могао спавати и бацити у заборав проблему, која се имала решити. Без сумње на ово се он из дуге практике навикао. Имао је и пређе посла са злочинцима, и пређе је морао чинити истрагу у сличним случајима, и готово свагда са успехом, па је за то ваљда и мислио, да не треба товарити мозак и ноћу са таковим стварима, знајући врло добро, да ће, кад се у јутру пробуди, бити у стању, да све потанко прегледа и да измери доказе и околности са одмореном и ведром главом. Код мене је било са свим другчије, стајао сам на познатом земљишту и био сам одвеч узбуђен да и за један тренутак заспим. Целе ноћи нисам око склопио. Некакав тајанствени глас изгледаше као да зуји из највеће дубине и шапуће:

(наставиће се)

Стил његов ванредно је леп, Французи га упоређују са Шатобријановим. Између многих радова написао је и класичну студију о руском роману, нарочито о роману Тургењева, Достојевског и Толстоја.

*

Папа римски наследио је од неког талијанског племића милијун лира. (500.000 фор.) Како је племић након себе оставио рођена брата, и овоме одредио доживотну ренту од 5 лира (2 фор. и 50 н.) на месец, то је овај покренуо парницу против папе, и сад су сви радознали да виде, како ће папа поступити.

*

Парница. — Због *мозга неког убице* повела се у Калифорнији, како јављају „Њујоршке варошке новине“ велика парница! Неки Александер Гобдерсон обешен је пре кратког времена у Сан Франциску због убиства мале Мамије Кели. Бранилац и сродница убичеви тврде да је он био сишао с ума. Кад се предузе испитивање леша, варошки лекар бејаше такође мишљења браниочевог пошто је видео да је тежина мозгова за четири унција мања. После тога не дадоше Коране и Шериф да се вади мозак, да би, ако би икад ко год покушао доказати, да је мозак био болестан, имали у рукама противне доказе.

Сад су тужили родитељи убијенога због вађења његова мозга и па 100 долара штетне накнаде. Међу тим судија Бурде наложио је Шерифу да чува мозак, док се ствар не реши.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

—

(наставак)

V

Готово непрекидни, трајни ратови, и непријатељско међусобно држање држава чинише, те се установи *стајаћа војска*. Тај је систем истина ..., пошто се ... милитаритет се све више уздизаше и заузимаше све већи размер и целокупним издацима државним, особито у оним за културу,[1] а тиме и већи терет доносаше грађанству и сељацима. Томе се додаје и *дворски* луксус и расипање. Оба доводе човека у сукоб новцем а тиме и у новчане неприлике и ували у *државу у дуг*. А и повећан порез умаљава штедљиву продукцију, јер порез увек утиче на продукцију, а друштво не губи само вредност пореза него и своју цену. Али последице увек падају на трећи сталеж. Финансске шпекулације доносе неплатишама не само новчану него и моралну пропаст.

Сем најамничке војске беше и војска *чиновничка*. Државна машина све се више истезала а пороз све већи гомилао и осетљивији бивао. Сталешка борба доби нов облик: у коме неку државу победи монархија чиновништвом кад племством, у другој племство с краљевством победи трећи сталеж. Овај победи само у Енглеској, а кад се виша буржоазија све више од народа одвајаше, победи он и у Француској и доби државну силу под Лујем Филипом.

Општа сиротиња последедице рђаве државне политике, унутрашња наравствена пропаст и тешка времена бејаху упропастили средњи сталеж. Тако све већа разлика постајаше између више, богате и једне мање имућне индустријске, друштвене класе, од које најниже слуге у четврти сталеж потонуше, док се великаши грађански светлили у сјају и раскоши најгорњих сталежа. Монопол и приви игије беше ова буржоазија повећала, запала у шпекулативни дух и начинила капиталну и занатску олигархију, која искључаваше из свог савеза сиротиње и подизаше цену еспапима, убијајући онима све више плодове њихове крваве зараде и закраћујући вредном раднику сваки напредак па и саму надницу.

Велики удео у унутрашњем растројству средњих класа имађаше *штедљива политика* многих управника и меркантилов систем. То беше од почетка шеснаестог до средине седамнаестог столећа и мораше се узети код масе у рачун, пошто натурална новчана све више засецаше у живот народни.

Наставиће се.)

1) По Вагнеру Друштвени речник. св. II. стр. 591 почш,аху тада у Француској целокупни издатци 220, 396, 700 талира, а само за војни буџет 123, 603, т., у Енглеској овај 293, 766, 600, овај 137, 833, 320, у Аустрији овај 129. 108, 948, овај 78, 267, 460 т., у Русији овај 261, 550.000, овај 108,216440

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Српска трговина У „La Revue de l' Orient“ од 20. Новембра ове године изашао је преглед извози српских за време од 1. Јануара до 1. Октобра ове године. Целокупан извоз износи тежину од 72,651.817., килограма, који исти лист доноси опредељен по земљама и по природи производа, тако:

У *Аустро-Угарској*: сувих шљива 15,681.428; жита 37.165 589; ражи 1,679.394; кукуруза 8,242.667; јечма 1,306.897; овса 3,467,295; проса 540; Укупно: 67,553 809 килограма.

У *Босни*: сувих шљива 20.150; жита 38.931; кукуруза 391.293 јечма 64; овса 49.056. Укупно: 11 518 килограм.

У *Бугарској*: сувих шљива 2; жита 620; ражи 1.160; кукуруза 5.075; јечма 3 180; овса 1012; јечма (orge perlé) 522. Укупно: 62.472. килограма;

У *Немачкој*: сувих шљива 2,189.054. жита 323.589. Укупно: 2,512.643 килограма.

У *Румунији*: жита 450.921; ражи 9.555; кукуруза 18.242; јечма 5745. Укупно: 487.461 килограма.

У *Турској*: Сувих шљива 2061; жита 51046; јечма 10.365. Укупно: 2,512.643 килограма.

У *Америци*: сувих шљива 913.673. Укупно: 913.673 килограма.

У *Швајцарској*: сувих шљива 9784. Укупно: 9.784 кил. гр.

У *Тото-у*: сувих шљива 18.816,152; жита 38,030 696; ражи 1,690 109; кукуруза 8,927.187; јечма 1,369.249; овса 3,517.362, проса 540; јечма (orge perlè) 522. Укупно: 72,351 817 кил. гр

Вредност извоза српских, од 1 Јануара до 1. Јула, ове године, износила:

За	Америку	181.734	дин
„	Аус-Угарску	11,900.500.	„
„	Босну	203.744.	„
„	Бугарск	309 409.	„
„	Немачку	498 586	„
„	Румунију	111.903.	„
„	Турску	531.903.	„
„	Француску	532 820.	„
„	Остале земље	22.054	„
	Свега	[illegible]	

Вредност увоза у Србију од 1. Јануара до Јула о. год. износила је по различитим производима:

Из	Америке	136.122-	дин.
„	Аустро-Угарске	8 898 136	„
„	Босне	23 573	„
„	Бугарске	485.790	„
„	Бретање	1,036.675	„
„	Немачке	536.629	„
„	Румуније	587.407	„
„	Турске	584.596	„
„	Француске	65 027	„
„	Швајцарске	47.686	„
		12.401.641	„
из	осталих земаља	1,024 024	„
	Свега	13,425.664	„

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ, којим се на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета, решава: да се чланови државног савета; г. г Владислав Вујовић, Коста Магачиновић и Мојсило Гавриловић, на основу тачке прве §-а 69-ог о чиновницима грађанског реда, ставе у стање покоја са пензијом која им припада по годинама службе.

—

Такође доносе указ, којим се На предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела постављају за чланове државног савета Милан А. Петронијевић, дојакошњи изванредни посланик и опуномоћени министар у Берлину: Јован Белимарковић, генерал у пензији; Сава Грујић генерал и министар председник у пензији; Драгутин Франасовић, пуковник и министар на расположењу, с тим, да први и други заузму своја стара места у државном савету.

—

Исте новине доносе указ којим се на предлог министра иностраних дела поставља за изванредног посланика и опуномећеног министра друге класе код Његовог Величанства Цара Немачког, господин Милан Ф. Христић, секретар III-е класе Краљевског Двора.

И указ, којим се на предлог министарског савета, министра унутрашњих дела, постављају: за физикуса у округу црноречком, д-р Милош Кандић, физикус окр. чачанског, по молби; за физикуса у округу чачанском, д-р Јарослав Кужељ, физикус у округу подринском, по молиса: за физику; у округу подринском, д-р Станојло Вукчевић, лекар среза и округа пожаревачког; за физикуса у округу ужичком, д-р Богослав Заваћил, лекар среза кључког, у округу крајинском; за физикуса у округу крајинском; Петар Добри лекар среза млавског, у окр. пожаревачком; и за лекара среза бољевачког, у округу црноречком, д-р Стеван Сибэр, лекар среза зајечарског, истог округа, по потреби службе.

—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (153)

Међу тим је калуђер из крчме отишао на обалу, где је обично стајала једна лака гондола. Он је хитао да што пре изврши Ингов налог.

Чим је дошао до обале, одмах уђе у гондолу и отиснувши гондолу од обале, упути се право у Венецију. Фра Ђузепо беше снажан, и за то је могао добро и брзо да весла. Лака гондола летела је по воденој површини. Он је брзо дошао до канала Гранде, а одавде управи гондолу према палати графа Мирафијора.

Кад је приспео до обалских степеница, он привеже гондолу и изађе на поље.

Капија, на палати графа Мирафијора, беше затворена. Он лупне неколико пута, и одмах за тим отвори се капија. Један служитељ дочека калуђера.

„Води ме твоме господару!“ рече Фра Ђузепо. „Ако он спава ти га пробуди на моју одговорност, јави му да сам ја дошао са важним саопштењем!“

„Не могу да вас одведем код мога господара, исто тако не могу ни да га пробудим!“ одговори служитељ.

„А за што не можеш? Зар твој господар није овде?“

„Није! Он није овде!“

„Онда ми реци где је? Где да га тражим, кад није овде?“

„То питајте прокуратора од св. Марка, мој смирени брате,“ одговори служитељ.

Фра Ђузепо поплаши се. —

„Прокуратор од св. Марка?“ рече за тим. „Говори, шта се догодило са племенитим графом?“

„То не знам, мој смирени брате! Јутрос око свануће отишао је племенити граф са Прокуратором, капетаном Бембом, и са још неколико официра! Од како је отишао, више се није вратио натраг.“

„То је заиста непојмљиво!“ рече калуђер.

„Ко зна шта се догодило, ко зна шта значи то, мој смирени брате! Ми не знамо!“ одговори служитељ.

Сад се калуђер реши, да оде до Брабантина, и њему јави: да се Краљица Ноћи налази у крчми. Он изађе из палате графа Мирафијора, и оде у гондолу, па је отисне од обалских степеница.

Успут мишљаше о овоме догађају, и сад му тек беше јасно, да је оно, што је постигло графа Мирафијора, извршено по налогу свемоћног Брабантинија. Он се је дакле осветио за ону увреду, коју му је нанео у крчми граф Мирафијоре. Калуђер је увидео да и сâм наследник богатога Адмирала, не беше у стању да пркоси Брабантинију, или да се отима за оно место, које је имао тај моћни управљач Млетачке републике. Изгледало му је, да је Брабантино овога пута однео победу. Наследник милиона беше уништен једним ударцем.

Фра Ђузепо брзо је дошао до палате великог Инквизитора. Пошто је превезао гондолу, изађе из ње, и уђе у отворену капију, која беше осветљена изнутра.

Тек што се испео уз степенице, изађе му на сусрет Брабантино, који је био

Г Ђоџе Рокнић, предавач шабачке гимназије, пријавио се да положи професорски испит из *физике* и *математике* с немачким и српским језиком.

Министар просвете и црквених послова одредио је у испитну комисију која ће испитати г. Рокнића: за председника, г. Дмитрија Нешића, професора Велике Школе и за чланове: г. г. Косту Алковића, Јована Ђорђевића и Светислава Вуловића, професоре Велике Школе и Ђорђа Станојевића, професора војне академије.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 22. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Мила Милаковић Мија Лужњак лађари, Тодор Ковачевић, Лука Благојевић, Илија Средић и Јован Мандић надничари сви због пијанчења и нереда; Јелена Костића Обреновца, Јулка Трајковић овд. и Јанко Јовановић из Лом-Паланке сви због скитње и Љубиша Вујовић из Прилика због краће.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Никола Стојановић — Бумбаревић зидар, због боја, Сава Николић таљигаш због увреде, Бибер Селимановић и Станојка Марковић из Вукићевице, Никола Ранђић и Радојка Ранђић из Рипња, Кумрија Н. из Б. Потока, Милојка Илић, Живана Стојковић и Катарина Стојанковић из Пиносава, Јола Суџић из Врела Јанићије Маринковић и Цвета Маринковић из Равиловића сви што су живину носили противно постојећој наредби Јулијус Штефери и Ђока Митровић кафеџије због недоласка на позив власти, Коста Грујић овд. због скитње и Сока ж. Арсе Василића овд. због псовке и увреде.

ПЛЕМЕНИТИ РОДОЉУБИ!

Познато вам је, да је од вајкада било сиротиње међу ђацима, која штетно утицаше свуда, но нигде у тој мери као у просвети. Она беше узрок, те многи вредни и даровити младићи од којих би се могло нешто очекивати, напустише школу и одоше другим путем, где би могли наћи зараде као средства за живот. А они сиротани, који се пусте да и даље у борби за опстанак довршe оно што желаху, ретко ко могаше испливати. Сетите се само колико их уђе у средње заводе, а колико их дође на велику школу! Разлика је огромна, а тако огромној разлици највећи је узрок сиротиња.

На великој школи, кад ђак треба да уложи највише труда у раду и на умном образовању, да би се спремио за вредног радника и достојног грађанина наше отаџбине, он мора већи део свог драгоценог времена да утроши на борење и савлађивање сиротиње.

Поред незнатне државне помоћи, коју сад ретко ко од сиромашних ђака на великој школи ужива, принуђени су тражити зараде и са друге стране.

Ну у случају ако је не би нашли а при том и у болест пали, онда можете и сами замислити у каквом се ђавом положају мора налазити један такав великошколац.

За овакве ђаве случајеве још 1874. године ђаци в. школе, а уз помоћ неколико родољуба основаше „фонд за потпомагање сиромашних великошколаца“, који и данас постоји, и на коме се ради, да се што већма унапреди. Ну како се фонд налази сада у материјалној оскудици, а међу тим сиромашних ђака на в. школи врло велики број који једино од фонда очекују помоћ, то је управа истога фонда решила да на дан 26 Новембра ов. год. приреди „велику игранку“ у сали, „краљеве пиваре“, а у корист своје касе. И управа, поред нарочитих позивница, обраћа се и јавним путем на све вас, племенити родољуби, да и овом приликом, као увек и до сада, потпомогнете ову благотворну установу и тиме сте потпомогли и просвету, и дали могућност сиротним ђацима велике школе, да буду образовани грађани вредни раденици, и ваљани васпитачи деце ваше.

20. Новембра 1888 г.
Београд

Управа:
„Фонда за потпомагање сиромашних великошколаца“

Прилог са стране ваља слати на „Управу Фонда,“ а из Београда следећим лицима: гг. Павлу Поповићу председнику управе, фил. IV. год. Ђорђу Јању, благајнику, правнику III г. Лазару Божићу пословођи правнику II. год. Љубомиру Павловићу филос. IV г. Боривоју Поповићу филос. III. год; Стевану Матејашићу фил. III. г. Милану Милојковићу прав. II. г. Чедомиру Бошковићу прав. I. год; Војиславу Стајевићу техничару I год. Сави Томићу фил. I год. и Стевану Грубићу прав. I г. — чланоивима управе.

За тим и овим лицима:

Таси Кузмановићу, Живадину Живадиновићу и Сими Клапарићу правницима IV. год; Алекси Анђелковићу прав. III год. Ђ. Ђорђевићу фил. IV. год. Јоци Станојевићу и Раки Ђорђевићу фил. II год. Милошу Христићу и Љубомиру Кујунџићу прав. I. год.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Ново Пронашли су из љубопиства начин како да се одмах одреди у који недељни дан пада неки догађај. Ако се ова два реда добро упамте тако, да се одмах на памет зна, који број одговара ком месецу или недељном дану, може се лако изнаћи ком датуму *овог* века одговара који недељни дан.

I. месечни ред.		II. недељни	
Јануар . . .	2		
Фебруар . .	5	Недеља . . .	0
Март	5	Понедељ . .	1
Април	1	Уторак . . .	2
Мај	3	Среда	3
Јуни	6	Четвртак . .	4
Јули	1	Петак	5
Август . . .	4	Субота . . .	6
Септембар .	0		
Октобар . .	2		
Новембар . .	5		
Децембар . .	0		

Дода се дотичној години (сем стотина, дакле од 1879 само 70) $^1/_4$ њена (Остатак се не узима у рачун) и број, који одговара месецу и месечни дан т. ј. датум, па се све сабере и збир подели са 7.; остатак збира означава недељни дан. Ево примера:

1) у који недељни дан пада 18. Октобра 1813 год? Биће:

Година . . .	13
$^1/_4$ од 13 . . .	3
Број Октобра	2
Месечни дан .	18
	36 : 7 иде пет

и остаје — 1, а по горњем, 1 одговара *понедеонику*.

2) у који недељни дан пада 2. Септембар 1870 год?

Година . . .	70
$^1/_4$ од 70 . .	17
Септем. број	0
Месечни дан .	2
	89 : 7 иде

12 и остаје 5, дакле у *петак*

За датуме, који од 1. Јануара до 29. Фебруара падају у време какве преступне године, мора се изнађени недељни дан за један дан раније узети. На пр. добије се по горњем рачуну за 10. фебруар 1834 г. понедељак као недељни дан, сад, пошто је 1884 г. преступна и 10 фебруар пада између 1. Јануара и 29. Фебруара то није онда понедељак већ недеља прави дан недељни за 10 фебруар 1884 г. Изузимајући год. 1800 све су остале деливе са 4 преступне године.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 22 Новембар

кил	58462	Жита	10.96
„	138000	Сувих шљива .	20 —
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	12780	Кукуруза. . . .	8.30
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	2205	Јечам . . .	8.05
„		Коре брезове . .	—.—
„		Шипшарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	6510	Креча	3.20
„	19855	Сена	4.50
„	1780	Сламе	2.50
„	115	Ноја топљеног .	65.—
„		Ноја нетопљеног .	—.—
„		Масла	—.—
„	8897	Јабука	14.50
„		Сланине	—.—
„	270	Сира	92.50
„	6070	Свиња	80.—
„	4664	Лука црна . . .	7.37
„	214	Лука бела . . .	33.75
„	996	Арнаутика . . .	18.25
„	4696	Кромпира . . .	8.—

РАЗНА ПИЋА

дит.	26000	Вина црна. . .	20.25
„		— „ бела . .	23.—
„		— Комовице. . .	—.—
„	7250	Ракије меке. .	31.99
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—		—.—
1	„	„ „ „	—		—.—
1	„	„ „ „	—		—.—
1	пар	Крава тешки	„	—	—.—
	„	„ „ „	„	—	—.—
	„	Свиње мрша. до	„	—	—.—

пошао из Палате. Кад је опазио калуђера он стаде.

„Тражите ли мене, смирени брате?“ упита он.

„Ја долазим да вам јавим нешто Монсињоре!“

„Говорите брзо! Време ми је скупоцено!“

„Не бих вас узнемиривао сада, Монсињоре, али то чиним с тога, што сам тражио графа Мирафијора, па га не нађох нгди,“ одговори калуђер. „Да ми нак пут неби био узалудан, ја сам се усудио да вас узнемирим! Кад бих могао дознати где је граф Мирафијоре, онда вас не бих задржавао ни минута!“

Ове речи наљутише Брабантинија, али се он трућаше да прикрије љутину.

„Говорите, како је то саопштење?“ заповеди он калуђеру.

„Молим вас, Монсињоре, да одмах пошаљете стражу у моју крчму,“ рече Фра Ђузепо. „Тамо је Краљица Ноћи!“

„Могли сте са свим да уштедите тај узалудан пут, смирени брате!“ одговори му хладно Брабантино. „Ако се свиди великом Савету да ухвати ту Сињору, он ће лако послати стражу по њу. Да је сад пошаље у крчму, тамо није сигурно да ће наћи Сињору, а нема ни смисла да се хвата тако јавно.“

Фра Ђузепо није веровао својим ушима — он се је надао благодарности, шта више, надао се је доброј награди — а сад га хладно одбијају.

„Монсињоре —“ рече он муцајући — „ја мислим да вам тиме чиним услугу...“

„Не плашите узалуд Сињору вашим припремама и несретним покушајима,“ заповеди му Брабантино. „Шта више моја је жеља — а то је за вас заповест — да Сињору са покривалом не дирате него са је пустите слободно нека одлази и долази тамо, где јој је воља! Надам се да вам је довољно ово што рекох. Шта ће бити даље, то је моја ствар, наредбе у таковом смислу, издајем само ја, а нико други!“

Брабантино дође пред калуђера, и сишав доле, оде до обалских степеница па уђе у гондолу, која га је очекивала на обали.

То беше велико изненађење за калуђера — можда се Брабантино за то љутио на њега, што је он позвао у крчму и графа Мирафијора?

Он беше одбивен —. Преварен у нади. врати се у своју гондолу.

XII.

Пустињикова колиба.

Бикок изађе са неколико пратиоца из скривеног места у шупљој стени.

Беше већ пола ноћи. У дивљем, али романтичном хаосу ове околине, уздизаху бе горостасне стене, које је осветљавао месец. Тамо амо раштркане, извијале су се танке јеле.

Лагано — као тигрови, кад иду у ноћни лов — приближаваху се ови разбојници колиби пустињиковој.

Никакав гласак није узнемирио тишину, која беше у свој околини. Лаки поветарац ћеркијао је, те расхлађивао ваздух.

(наставиће се)

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

38—50

НА ЗНАЊЕ

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији највећа је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за нашоље вино бело, црно и шилер 40 пара литар.

О Истини предъег може се уверити 4—6

угоститељ

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЉА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара."

препоручује своје највеће складиште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 14—30

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је поново у већој количини ванредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем
Евгенија М. Чоловић
преко од 2, Зокола

4—5 у Београду

Јављам поштованим муштеријама и Грађанству да сам моју обућарску радњу преселио у кућу Г. Софије Шоповића дубровачка ул. бр. 28 уједно молим штоване муштерије да ме и у будуће својом поруџбином удостоје а ја ћу се трудити да их добрим радом и умереном ценом задовољим.

С поштовањем
Коста С. Петронијевић
обућар дубровачка ул. бр. 28

3—3

ДУЋАН и кућна издаје се одма под кирију, улица „два Јаблана" до „малог Париза"

2—3

Који има један бронзани казан, на продају нек се јави редакцији „Малих. Новина" 3—3

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ

тражи, да поучава ђаке основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би пристао да само за храну поучава ђаке. За адресу обратити се уреднишству. 3—3

Због болести у кући не могу ове године примати посете на моју Славу Св. Алимпију.

Благоје Стојановић
Потпоручник Жандармерије

ЈЕДНО ђаче I. раз. гим. с црногорско-далматинске границе, које нигде никога нема — тражи судбина да послужује, који ће га родитељски пазити и неговати. Треба упитати у књижари г. Јове Аћимовића васина улица.

---

†

Наша незаборављена супруга и драга мати.

АНИЦА

После петнаесто-дневног боловања преминула је 8. о. м. у 52. год. живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима молећи их за саучешће у нашој големој жалости.

10. Новембра 1883. год.
у Ваљеву.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг; *Никола Атанацковић*. Синови; *Драгутин* и *Владимир*. Кћи; *Милева*, Снаја; *Зорка*, Зет; *Ђорђе*, Унучад; *Љубица*, *Љубомир*, *Милан*, *Чедомир* *Драгомир* и остала родбина.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(наставак)

Петра. Дошла сам својим послом. (Извади књигу из огртача). Ево вам енглеске новеле.

Хаустад. Како, ви је враћате?

Петра. Да, јер вам је не могу превести.

Хаустад. Али ви сте обећали да ћете то за цело учинити —

Петра. Да, јер још не бејах прочитала. А за цело ни ви је нисте читали?

Хаустад. Нисам; ви знате да ја незнам енглески; међу тим —

Петра. Но добро; баш за то хоћу да вам кажем, да изаберете друго штогод. (Метне књигу на сто). Ово не би ни могли употребити за „Народни Гласник".

Хаустад. За што не?

Петра. За то, што је садржај ове књиге са свим противан вашим начелима.

Хаустад. О, што се тога тиче —

Петра. Ви ме не разумете. У њој се говори о томе, како се нека надприродна сила заузима за добре људе и на послетку удеси све на добро њихово — а све рђаве људе по стигне праведна казна.

Хаустад. Па то је врло лепо. Баш таке ствари публика воли.

Петра. Па ви хоћете да јој дате да чита таке ствари? Ви сами не верујете ни речи. Знате врло добро, да у истини није тако.

Хаустад. Имате право; али уредник не може увек онако радити, као што жели. Мање ствари мора удешавати према укусу публике. Политика је главна ствар у животу, свакако за лист; ако ја хоћу да ми публика буде верна на путу напретка и слободе, онда је не смем одбијати од себе. Кад она чита у подлистку таку моралну приповетку, онда радије прима и оно, што је у уводним чланцима написано.

Петра. Пфуј, зар ви вашим читаоцима такве замке правите — не, тако подли не можете бити; ви нисте паук, који мреже плете.

Хаустад. (смешећи се). Хвала вам на добром мишљењу! У осталом, то су само Билингови назори, а не моји.

Петра. Билингови!

Хаустад. Неки дан се овде тако изразио. Он се заузео, да та приповетка уђе у „Народ Гласник"; мени није ни познат њен садржај.

Петра. Али како може господин Билинг са својим слободоумним начелима —

Хаустад. О, Билинг је врло богат у начелима.

Петра. Томе се нисам надала од господина Билинга!

Хаустад. Не? Зар вас је то тако изненадило?

Петра. Да. Или можда и — не! Ах ја на послетку ни сама не знам —

Хаустад. (Смешећи се). Ми новинари, драга госпођице; не вредимо много.

Петра. Кажете ли ви то озбиљно?

Хаустад. То велим — онако по каткад.

Петра. У обичним дневним расправама! Али сад, кад хоћете да заступате велику ствар —

Хаустад. Мислите ли ви ствар вашега оца?

(наставиће се)

Власник Милићијан и Кимпановић штампарија Милићијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 234 Београд, Петак 25. Новембра 1888 ГОДИН

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

СЛАВУ НАШУ СВЕТОГ АЛИМПИЈА 26. т. м. СЛАВИЋЕМО.

Молимо наше сродникe и пријатеље да нас тога дана посетити изволе стан „Мостарска улица број. 12.“

Атанасије Милојковић
бив: чиновник
Јоца А. Милојковић
Рударска инжињер секретар
министар: Народ. Привреде

3—3

КАФАНА КОД „ДВА СОКОЛА“ добила је ових дана нова **црна** и **бела најбоља неготинска** вина и продаје по 50. пар. дин. литар 4—5

КУЋА са салоном, три простране соба, предсобијем, кујном, шпајизом подрумом, пространом и бунаром и великом баштом продаје се, Кућа се налази близу „Славије“ на здравом месту, а за цену упитати уредништво

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 25 П, Клим. и П. ал.
Католички: 7. Вл. Амбросијо
Сунце излази: у 7 сах. 39. м. залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

12. и 22. Новембра 1888. год.
Васа Петровић надничар.
Јован Димитријевић лебар.
Филип Арсић надничар.
Марија жена Николе Јовановића кувара
Димитрије Син Владе Илића свирача.
Јелена Кћи Ђоке Алексића.

23 Новембра 188 умрли су.

Зорка Кћи Васе Поповића надничари
Петар Мирковић надничар.
Паја Стоишић Тамбураш.
Трифун Челиковић пиљар.
Хуго Пфара раденик.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Пројекат устава. Јуче је разаслат пројекат устава свима члановита уставорног одбора. Како смо извештени, послаће се пројекат и свима редакцијама.

*

Јавно предавање на Великој Шхоли. У недењу 27. ов. месеца држаће .. проф. Др. Милан Јовановић-Батут авно предавање у сали Вел. Школе: *О нашим дневним погрешкама противу здравља.* Почетак предавања је тачно у 5 часова. Улазнице стају 50 пара дин., а могу се добити у свима књижарницама и у вече код домаћина Вел. Школе.

Ово предавање биће у корист сиромашних ђака Вел. Школе.

*

Кандидати Као што се поговара за началника министарства спољних послова, кандидати су г. г. Коста Христић пред. вар. суда, Риста Данић посланик у Софији и Др. Милован Миловановић проф. Вел. Школе. По свој прилици да ће г. Данић бити најпре наименован.

*

Аудијенција. Нов румунски посланик на нашем двору, г. Вакареско, примљен је јуче од стране Његовог Величанства у нарочитој аудијенцији којом је приликом предао своје акредитиве.

*

Погреб. Јуче је био погреб државном саветнику Гаји Јеремићу. На пратњи је присуствовала и војска, јер му је одата пуковничка почаст.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Разбојници. Синоћ 21-ог овог месеца, око седам сати у вече, напали су непознати зликовци, њих 10 на броју, наоружани, на кућу г-ђе Наталије Богдановића овд. Но како је ова са својом снахом била на поседак код Димитрија Димитријевића, трговца овд., то су исти почели отварати врата на кући, да би исту претресли. У том њином бављењу око отварања куће, наиђе г-ђа Наталија са својом снахом, а праћена до капицика ограде сином Димитријевићевим г. Тошом порезником овд., који се од капицика вратио својој кући. Два зликовца, који су били у авлији, нападну на њих и почну их злостављати, но на вриску њину притрче људи из вароши и одбране их од ових разбојника.

Штете никакове нема јер разбојници ови нису ништа однели у колико се до сад сазнало; само су поцепали аљине г-ђи Наталији које је на себи имала, а снаху њену изгребли, г-ђа Наталија прича, да је њена снаха загризла прст својим зубима једном од разбојника.

Ово је већ трећи покушај напада разбојника на г-ђу Наталију од ове године; Али се никад вајдили нису, већ су се без успеха враћали својим стаништима.

Истрага за проналазак ових разбојника предузета је од стране власти, и да ће бог да се срећом сви лако похватају и казни подвргну, те да се искорене зли људи из земље. Хвала нека је пироћанцима на заузимљивости њиховој, јер су скоро сви притрчали у помоћ, на први глас нападнуте госпође.

Истога часа када су људи гомилама стајали око куће г-ђе Наталије украден је један сандук Лазару Микићу дуванџ, овд. пун дувана, такође од непознатих лопова.

СТРАНЕ ВЕСТИ

† **Читуља.** Из Митровице нам јављају ово: „Коста Трумић, адвокат у Митровици, умро је данас 10. новембра у 57. години, напрасном смрћу од капље. Родио се у Старој Пазуви, где му је отац био свештеник. Бурне године 1848 и 1849. учествовао у биткама у Бачкој и Банату као кадет са дичним Варадинцима. У млађе своје доба одпочео је радити и на књижевном пољу и превео је с немачког „Цветну Леју“, коју је посветио овдашњем грађанину и великокупцу Стевану пл. Георгијевићу Ми-

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

„Монистрол је невин!“ замишљао сам несрећника, како се опружен на својој постељи, мучи и пати, и помисао, да све то трпи као невин, омекшало је срце моје и ја сам га из дубине душе жалио. Али у сред овог сажалења, породило би се питање. „Ако је одиста Монистрол невин, зашто је онда признао злочин?“

VIII.

Што ми је тада оскудевало — а што сам сто пута и сам приметио — беше вештина, практика и знање, којим бих могао да правим опите полицијске. Знао сам, да је њихов преглед био тек онако на дохват, и да би се ја нашао у забуни, кад бих позват био, да поправим њихове погрешке, кад бих требао рећи, шта је требало учинити. Па сам при свем том, као што сам и пре казао, био веома заинтересован за Монистрола. Изгледало ми је, као да је његова кривица и моја, па готово је тако и било, јер је и моје знање било стављено на коцку. Прва сумња у његову кривицу породила се из онога, што сам пронашао и изгледало ми је, као да сам позван, да покажем његову невиност.

Мој говор са г-ђом Мешине и њена романтична али логична теорија, тако ме је збунила, да нисам знао, какав начин одбране да изберем. Ма коју одбрану покушао, предусрела би ме г-ђа Мешине њеним побијањем и тако сам лутао од једне до друге, не знајући где би се требало задржати. Као што се свакад догађа, кад човек мисли, тако је и са мном било, моје мисли беху испреплетане као конци у детињој руци. Ни сам могао ништа паметно смислити, а у глави ми беше хаос.

Беше већ девет часова у јутру и ја сам још лупао главу мислећи, кад г. Мешине веран своме обећању уђе у моју собу и рече: „Устаните, устаните немамо времена за оклевање.“

Скочио сам на ноге и одмах сам пошао за њим. Сишли смо низ степенице и изашав на улицу приметио сам, да је мој сусед пажљивије одевен него обично. Изгледао је као сразмерно богат Паризлија са љупким понашањем а беше весео као човек, који зна, да иде да победи. „Дакле,“ рече идући низ расинову улицу; „Шта мислите о мојој жени? Великани у управи сматрају ме за вешта човека, па ипак сте видели, да се са њом саветујем и могу додати, да се често пута тиме користим. Ту нема никакве штете. Зар Молијер није имао обичај саветовати се са својом служавком. Каролина има само једну погрешку, коју сте без сумње приметили. По њеном убеђењу не постоје глупи злочини, и на тај начин она свакоме харамији придаје ђаволску вештину. Моје је убеђење опет противно њеном.

(наставиће се)

лисаву. — Године 1862. и 1863. издавао је сатиричан лист „Зољу.“ Каш ње је био јурасор у Ердевику и Иригу. За тим се године 1863. настани као адвокат у Митровици, а после пренесе своју праксу у Винковце, где је почео латиницом издавати лист за просвету, привреду и поуку: „Народњак“, и када се после опет у Митровицу преселио, наставио је и даље издавање „Народњака“ ћирилицом. Пошто је неко време престао тај лист издавати, покрене на ново „Фрушку Гору“ и „Зољу“, које је листове до пре две године уређивао. — Пре три године издао је о своме трошку и књигу под насловом „Пастир краљ“. Поред своје адвокатске праксе имао је и своју штампарију и књижару. У опште био је добар друг и пријатељ, и ко га је год из ближе познавао, радо се у његовом друштву бавио. — После себе оставио је остарелу самохрану мајку, уцвељену супругу, два сина и једну кћер.

Жена покојникова, да му име овековечи, поклонила је митровачком српском школском фонду 100 фор. Лака му земља!“

—

Јосиф Ленхосек, професор анатомије на пештанском универзитету, умр'о је 22. ов. мес. у 70. години.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ којим се на предлог министра правде, а по саслушању министарског савета, решава: да се Мирко Ђорђевић, рачуноиспитач прве класе, Тома Тасић и Алекса Цомић, рачуноиспитач друге класе; Димитрије Лугонић и Сима Вукићевић, рачуноиспитачи четврте класе Главне Контроле, на основу §-а 70 ог закона о чиновницима грађанског реда, ставе у стање покоја с пензијом, која им припада по годинама службе.

—

Јучерање службено новине доносе указ којим се на предлог министра правде постављају: у Главној Контроли: за рачуноиспитача прве класе, Јеврем Рајић, рачуноиспитач друге класе; за рачуноиспитаче друге класе: Михаило Симић, пензионирани члан прве класе управе вароши Београда; Димитрија К. Пешика и Атанасије Маринковић, рачуноиспитач треће класе; за рачуноиспитача треће класе, Петар Љубишић, књиговођа друге класе; за књиговођу друге класе, Милојло Сретеновић, књиговођа треће класе; за рачуноиспитаче четврте класе: Светозар Васић, начелник треће класе среза тамнавског, округа ваљевског, по потреби службе; Илија Ђерић, Михаило Вељковић и Сава Костић, рачуноиспитачи пете класе; за рачуноиспитаче пете класе: Арса Милинковић, писар прве класе суда округа ваљевског; Јован Зађина бивши писар министарства финансије, и Иван Минић рачуновођа прве класе београдског окружног суда, у управи београдског казненог завода: за управника прве класе, Миливоја Остојића, управник прве класе управе нишког казненог завода, по потреби службе. У управи нишког казненог завода: за управника прве класе, Настас Маринковић, бивши помоћник начелства.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 24. Новембар 1888.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Лазар Николић и Димитрије Михајловић каф. што су кафану ноћу држали отворене; Владислав Јовановић покућар. Јулка Декан служавка, Мирко Шћепановић — Ајдуковић из Црне горе и Живко Ковачевић надничари сви због скитње, Асан Руменовић из Босне због крађе, Алекса Глишић таљигаш због нереда Серафим Деспотовић мех овд. што није тражио лиценцу за зидање куће.

Стављен под истрагу за убиство Димитрија Стевановића пиљара, стављени су под кривич истрагу и у притвор. Коста Костић, Радован Цветковић, Илија Шкадрић, Цветко и Иван Марић тежаци из В. села и Милан Катана из Сланаца.

*

Нађено Пред Касином нађен је сребрн сахат мушки под № 15860

Пред кућом г. Вукашина Петровића нађен је опет један сребрн сахат са ланцем под Бр. 8302

Сопственик нека се јави кварту варошком.

ПРОСВЕТА

КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Са угарске уметничке изложбе. Монаково, бавреска престоница, прави је мајдан уметника од сваке руке — вештачкога реда. Ми Срби можемо се поносити, што су нам тамо у томе мајдану два Србина — *Јоца Савић* глумац и *Паја Јовановић* сликар — својим генијалним даром, озбиљном студијом и неуморним радом освојили су места на којима су виђени и чувени у великом свету. Тамо је, да идемо по старешинству, прво *Јоца Савић* Србин глумац, који је народу своме осветлао образа док је био још глумац у дворским позориштима прво у Бечу по томе у Вајмару. Колико је Јоца Савић одскочио од својих немачких другова својом вештином, судите и по томе, што је он данас први режисер дворског баварског позоришта у Монакову. Да се од нашег Јоце Савића очекује још и више рада види се отуда, што су овдашњи мађарски листови доносили вест: да се владин повереник око уређења наше краљ опере труди да уз директора Малера придобије Јоцу Савића за главног режисера овдашње краљ. опере. Нека шаљивчина је тим поводом приметио: да би то био тек прави *малер* за Мађаре да им директор Шваба и Србин режисер извлаче њихову оперу из блата! Но од тога за сада неће бити ништа, Јоца Савић остаје тамо где је; а боље што неће доћи овамо на тако неблагодаран посао.

Место Јоце Савића дође нам из Монакова из Монакова други мало гос, сликар наш *Паја Јовановић*, али не „с мислама и пероном“ — него само са сликом својом „*крвна освета*“, коју је послао на изложбу овдашњег мађарскога уметничкога друштва и која је изложена између 435 ком. других слика и кипова у дворанама друштвене палате на Андрашијевом путу.

Има у Мађара једна особина у којој су они скоро ненадмашени — а то је она ревност, она истрајност, оно одушевљено пожртвовање којим они уму сваку даровиту снагу у својој земљи да прихвате, да подрже, да је образују и развију, а све у правцу томе: да је освоје за се, да је упрегну у службу своје културе, да се њезиним знањем и умењем користе, занове, оснаже а потом и пред светом подиче.

За дивно је чудо са каквим су се поносом и сами велики уметници као на пр. композитор *Лист* и вајар *Хусар* градили правим *мађарским* уметницима, ма да свог века нису знали ни бекнути мађарски. Шпорњески Шваба Лист говорио је увек немачки и француски а бистрачки Словак Хужар а не Хусар, знао је само немачки и словачки. Осим тога што су Мађари у домовини оно племе које влада, те је у њиховим рукама власт, господство, снага и новац, ипак има у њих још нешто што се не да искасти, чиме они неодољиво привлаче и прегапају у себи све оне, којима „име, језик и вера“ нису од детинства прешли у крв.

Да је сликар *Паја Јовановић* један од оних који неће да је друго што него Србин — судите по овој епизоди што ћу вам сада испричати.

Било је то прошле недеље у суботу. — трећи дан како је изложба слика отворена. Стојим ја у четвртој дворани уметничке палате на разгледању слику *Паје Јовановића*: „*крвна освета*“ исписану из арбанашкога живота.

Пала чета од њих шесторице љутих Арнаута кули пред капију а у камену авлију, да освета крв убијенога брата или рођака свога. Стала пред крвника па тражи главу за главу. Четовођа уздигао већ руку те показује њоме на крвника. Тек што није узвикнуо двојица другова који су већ потпрашили дуге арбанашке пушке: пали! У зачељу развио један четник крваву кошуљу убијенога на коју други показује руком те предочава крвнику његово недело. — Крвник види већ и сам да тек што није погинуо; притиснуо обе песнице на груди и правда се — да није он учинио то крвно дело!

Но залуд му порицање. — Из одлучног геснуса четовођиног, из мрких очију оне двојице што су наперили пушке своје на крвника, из лица оногa шестога четника, који је заклонио лице своје да не гледа зар поново крв види се јасно: крвнику је куцнуо последњи час, јер света је освета!

Слика ова добија своју светлост одострач кроз зидану сведену капију, кроз коју се улази у кулу. Композицијом својом распоређена је према идеји тако јасно, цртана је у свему тако правилно, исписана је од главе до опанка тако верно — да мислиш е су то живи људи што су пред тобом па те чисто страх хвата да пушке не плану и да крвник не погине ту на твоје очи.

Осим своје велике уметничке вредности има ова слика своју етнографску вредност — јер нам приказује једну црту из карактера арбанашког народа тако јасно и верно, да се то верније већ не више ни замислити.

Што сам дуже разгледао слику у појединостима јој, све сам се већма

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (154)

Харамбаша Ускочки хтео је са својим пратиоцима да изненади пустињика с тога, што није веровао његовим речима. Он је хтео сам лично да се увери, да ли је пустињик био у вези са бегунцима, или не

Ови разбојници вешто се пењаху уз стене, вешто прескачу с једне на другу страну, док нису дошли до једне уске стазице, која је водила колиби.

Бикок је ишао напред. Маховина је шуштала, кад год је он стао ногом. Остали разбојници ишли су за њим не говорећи ни речи.

Сад се Бикок приближи колиби, која је била наслоњена на једну повећу стену. Наступио је тренут, кад ће се бегунцима решити судба.

Месец је јасно сијао, и обасјаваше колибу, која беше саграђена од јеловог дрвета, а покривена маховином.

Бикок брзо приђе вратима од колибе и хтеде да их отвори.

Али гле чуда! Врата не попустише! Шта значи то? Да их није закључао пустињик?

Бикоку се учини као да је чуо неко шуштање у колиби.

„Ко је то?“ чу се глас пустињиков из колибе.

„А од када ти имаш обичај да затвараш врата?“ упита Бикок. „Да се не плашиш изненадне и неочекиване посете? Отварај!“

„Ево одмах! Да ниси ти Бикок, Харамбаша Ускочки?“ понови се пустињиков глас. „Ти си ме пробудио из сна. Шта ли је то што те гони да опет дођеш овамо?“

„Не питај више, брбљивче, него отварај врата!“ повиче Бикок. „Ако не ћеш да их отвориш, ја ћу их разбити једним ударцем!“

У томе се чу како се повлачи ригла.

За тим се отворе врата.

Месечева светлост осветли унутрашњост колибе где је стајао пустињик. Бикок уђе унутра, и одгурне пустињика на страну.

Пред колибом стајали су Бикокови пратиоци.

„Дошао сам да видим, имаш ли што за јело,“ рече Бикок. „Али шта је то?“ настави он и показа руком на обе стране у колиби. „Нашта су ти две постеље у колиби? Па чини ми се, као да су обе биле употребљене, и то мало час!“

„Па то је бар лако да размислиш! Кад си пред ноћ дошао овамо, ти си Харамбашо, видео само једну постељу, а сад се чудиш што видиш две!“ одговори пустињак. „Ја сам пре спавао на оној постељи, а сада хоћу да спавам на овој другој, коју сам изнова начинио. У оној првој има доста разних инсеката, па ме узнемирују целу ноћ. Због тога што се маховина са свим осушила, излегли су се инсекти. Чим сване. избацићу напоље ову суву маховину!“

„Хм — а шта је ово овде?“ упита Бикок и подиже пушку, која је била наслоњена на постељу.

дивио не толико томе што је верно нацртана по месту и по ношњи него више ономе изразу, којим је уметник умео да испише на образу ових четника да су то прави љути Арбанашки осветници. — Гледајући слику све сам више долазио на ту мисао: *да ће Паја Јовановић бити у нас Срба исто, што је Верешчагин у Руса и по ономе што нам приказује и по ономе како нам приказује својом уметничком кичицом*

У овим мислима прекиде ме једна група од тројице мађарских новинара, који ће разгледајући изложбу стићи и пред слику Паје Јовановића.

— *Гледај како ови Црногорци овде хоће да гађају у нишан а овај им неда* — рећиће један дебељко тумачећи својим другарима услужно Јовановићеву слику.

Она друга двојица погледаше немарно у слику па се окретоше да пођу даље.

Ја бејах ускипео на ову дебељкову глупост тек што му нисам рекао: да се разуме у сликама ко пеко у кантару — кад ће им приступити један четврти господин, рек' би секретар уметничкога друштва, па ће им рећи:

— Погледајте господо ову Јовановићеву слику! То је знаменити уметнички рад, који је рађен по студијама у Црној Гори и Албанији. Свако је лице један тип и то врло карактеристичан тип. Јовановић је генијалан сликар, само сам се на жалост у Монакову у његовој радионици сам лично уверио о томе, *да је он занесен Србин, те ма да се у Вршцу родио и ма да је уживао мађарску стипендију ипак не ће ни да чује да је Мађар!*

— То ти је graeca fides! (невера — Незахвалност) — рећи ће један од новинара који је власник једнога од најпретеранијих мађарских листова.

— Извините, господо, што се мешам у ваш разговор — рекох господи учтиво али одлучно. — Ви нисте правични кад осуђујете *српскога уметника Јовановића.* Његов је отац *Србин* а мати му је *Српкиња*, они су се с њиме мучили док су га на ноге подигли. Тада га је прихватила „*Матица Српска*“ и дала му је потпору из *српске задужбине* да учи сликарску академију а тек пошто му је год. 1883 ваша „Народна касина“ купила слику његову „Рањен Црногорац“ — онда му је дао министар Трефор *угарску државну стипендију* а из благајне у коју утиче и наша пореза и дација. Допустите дакле да вам кажем да *је Паја Јовановић Србин и српски уметник* и да то ни најмање не смета да њему — као што то не смета ни мени ни другоме — да буде веран син своје угарске домовине!

— Имате право, драги господине! — рече дебељко који се био очевидно већ дао у бригу, да ће можда се ја и власник онога листа оштрије сударити — па ће додати неким добродушном глупошћу: „То ће ипак допустити да је цена од 10 000 марака овој слици мало претерана!“

— Није Јовановићу ни брига, има он своју сталну муштерију у Енглезу *Валису* који купује све што он насликa — рећи ће у тај мах секретар

Ја сам на ово заћутао. Иначе ми пред очи ове слике, за које сам читао да их је Паја Јовановић генијално исписао и продао богатом трговцу Валису, који с њима тргује широм великог света — па сам се снуждио.

Има негде у свету један народ који није много богатији од нас — али који је знао одушевити и најсиромашнијег сина свога, да и он пренесе летту своју, да се скупи свота, којом се могла после купити слика једна, коју је ваљало задржати да не оде у туђ свет, него да остане у народу. *То су урадили Пољаци са сликом свога генијалног сликара Маћејка.*

Изнело се у једном српском листу на јавност: *да је Јовановићева последња слика* „Повратак Црногораца са бојишта“ *најсавршенији и најлепши рад његов.* Не би ли се могло дознати у кога је сада та слика? Је ли на продају и колика јој је цена? зар не бисмо могли прегнути да народним прилозима купимо ту слику за галерију било народнога музеја у Београду, било Зетског дома на Цетињу, било за „Матицу Српску“ у Новоме Саду?

Ако је та слика још и сада нашем уметнику у власти не сумњамо да не би његово жарко родољубље изишло тада општој народној жељи на сусрет, те учинило све што се може а да и та слика не падне у туђе руке, него да остане у средини нашег народа.

Ко ће први да поведе коло у овој ствари?

НАУКА

Гвожђе у вину. — Познато је да је гвожђе нераздвојни део вина. Отуда се вино, нарочито црно, препоручује малокрвним људима, јер појачање гвожђа у крви, побољшава се крв и цео организам.

Још пре четрдесет година, Хемичар Форе из Бордоа, потврдио је, присуство гвожђа у жирондском вину. Велика количина гвожђа у вину, чини те се Бордоско вино веома цени и препоручује на првом месту болесницима, који се опорављају, и малокрвнима.

Из скорашњих анализа, које је чинио Карл Хемичар, излази да само бордоско вино садржава велику количину гвожђа; извесна јужна вина садржавају га и више; али што одликује бордоско вино то је, што у њему сразмера гвожђа остаје иста, док се у осталим винама осетно мења са временом.

Карл тумачи те промене врло просто. Пре свега; у обојеној материји вина стоји стално гвожђе, и та боја образована је из груписања трију различитих супстанција: из плаве, црвене, и жуте материје.

Плава материја, које има најмање, налази се нарочито у јужним винима; та се материја прво таложи при таложењу вина; гвожђе се тако много спаја са њом, да изгледа да је оно њен саставни део. Из тога се јужна вина брзо лишавају те прве материје и тиме изгубе много гвожђа. Бордоска вина, на против, више су црвена него плава и сачувају своју дозу гвожђа.

Из Карлових опита излази дакле да се гвожђе налази у свима винама, само мање или више, стално или менљиво. Ова су факта врло важна нарочито за лечење болесника, за терапетику

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Колико је жртва људских рат прогутао. По рачуну, колико се по историји знаде пало је у ратовима до 200 милијона људи. Овде се рачунају 4000 ратова од којих су 200 највећи и најкрвавијих прогутали до 78 милиона живота људских. По извештају ратне архиве у Аустрији је од 1495. године до 1878 погинуло у ратовима до 1,085 000 људи не рачунајући оно становништво, које је посредно или непосредно пропало. Од последњих већих европски ратова год. 1866. погинуло је 45.000; у француско-пруском рату 1870—71 је пало 133 000 а у руско-турском 1877—79. 225 000.

ШАЛА

А. „Ала је тај наш лекар чудан светац. Свакoм болеснику своме вели, да је у великој опасности.“

Б. „Тако је. Зар није сваки болесник који њему шака падне, у опасности?

*

У поликлиници. Проф: „Како је са сном вашим, спавате ли добро ноћу?“

Болесник: „Ни мало, читаву сам ноћ будан!“

Професор. „Зар ни један сахат не можете да проспавате? Откуд тај ноћни бемир у вас?“

Болесник: „Отуд, јер сам ноћни чувар!

*

А Ево већ 10 сати, морам на врат на нос кући.“

Б „Наопако зар је већ десет?! Ала је време данас брзо прохујало. јуче на вече било је у оно доба тек девет.“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 23 Новембар

кил	58462	Жита	10.96
„	138000	Сувих шљива .	20 —
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб сејано	—.—
„	12780	Кукуруза. . . .	8.30
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	2205	Јечам . . .	8.05
„		Коре брезове .	—.—
„		Шипарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	6510	Креча	93.20
„	19855	Сена	4.50
„	1780	Сламе	2.50
„	115	Лоја топљеног .	5.—
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„		Масла	—.—
„	8897	Јабука	14.50
„		Сланине	—.—
„	270	Сира . -	.92.50
„	6070	Свиња	80.- -
„	4664	Лука црна . . .	7.37
„	214	Лука бела . .	.33.75
„	996	Арнаџика . . .	18.25
„	4696	Кромпира .	8.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	26000	Вина црна. . .	20.25
„	—	„ бела . .	23 —
„	—	Комовице. . .	—.—

„То је моја пушка, ја сам је нашао, Харамбашо!“

„Дакле нашао си је?“ упита Бикок, и посматраше ђаволским погледом старог пустињика. „Ти си је нашао? Све чудније и чудније ствари! Ти имаш на вратима риглу, овде у самоћи, где нема никога? — На један мах имаш и две постеље! И сад још велиш да си у овој дивљој околини нашао пушку? То све изгледа ми сумњиво, старче! Овде има нешто необично, али се мени чини, да ћу ја проваћи све то, што ти кријеш!“

Пустињик беше мало узнемирен — он се још већма узнемири, кад Бикок поче прегледати сваки кутић у колиби, коју је осветлио месец. Али ипак није се могао нико сакрити у овом уском простору. Не би се могао ни један човек сакрити тако, да га нико не опази.

„А шта ти је ово овде?“ упита Бикок, и покаже руком на стражњи део колибе, где беше наслоњено велико камење.

„Ово овде, огњиште је, Харамбашо, а ово тамо, то је једна преграда, где остављам храну,“ одговори пустињик.

„О нашто ти је ово камење ?“

„Оно одржавају хладноћу, која је потребна за храну.“

„Дакле ти ћеш нам дати нешто од твоје хране. Ја знам да ти имаш и козе, које лети овуда тумарају по цео дан. Уклони ово камење!“

Пустињик је морао да послуша.

Бикок је разгледао прилично простран простор, који се сад указа, кад је пустињак склонио камење.

„Ова преграда, где држиш храну, доста је пространо. Ово је сигурно стена удубљена и то тако, да изгледа као каква мала пећина!“

Пустињак рече да је тако, и даде нешто хране харамбаши, а нешто његовим пратиоцима.

Сад Бикок обрати пажњу на огњиште, које је било састављено од великог камења.

„А шта је ово? Јеси ли помакао и ово камење?“ упита он. „Ето тамо је угљевље од ватре!“

„Ти много више питаш, но што ти ја могу одоворити, Харамбашо,“ рече пустињик. „Ко зна од куда је угљевље тамо пало? Узми ово и пи! Млеко од мојих коза врло је добро!“

Бикок узе лонац и испи нешто, а остало даде пратиоцима.

„А шта је ово иза овог зида?“ упита Бикок, и показа руком на стражња део колибе, између преграде за храну, и огњишта.

„То није ништа, Харамбашо!“

„Али то је некаква празнина, која дели спољну стену од твоје колибе!“ настави Бикок. „Свакако је између твоје колибе и стене, нека шупљина!“

„То је заиста једна шупљина, али ја је нисам употребљавао никад,“ одговори пустињик. Али је Бикок приметио, да је пустињик све немирнији. Он је брзо додавао храну ускоцима, само да се ови удале што пре.

(наставиће се)

„	7250 Ракије меке. .	31.99
„	„ љуте. . .	—.—
„	Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—.—
1 „	„ „ „ „	—	—.—
1 пар	Крава тешки „		—.—
„	„ „ „ „	—	—.—
„	Свиње мрша до „	—	—.—

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

књижевни оглас

Дате су штампу и кроз који дан изаћи ће:

ЦРТА
из престоничког живота
два
листа из моје бележнице

на финој сатинираној хартији. Изнеће три штампана табака, а цена ће бити 50 пара дин. Поруџбине ваља слати на штампарију мат. Јовановића, цариградска ул. бр. 10.

ОГЛАСИ

НА ЗНАЊЕ

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији највећа је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за наполе вино бело, црно и шилер 40 пара литар.

О Истини предњег може се уверити

5—6 угоститељ

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

39—50

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће складиште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 15—30

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је поново у већој количини ванредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем
Евгенија М. Чоловић
преко од 2, Зокола
у Београду

5—5

ДУЋАН и кујна издаје се одма под кирију, улица „два Јаблана“ до „малог Париза“

3—3

Читај

Само у кафани код 2. сокола може се добити врло добар и јефтин кост што није многи у стању дати иста кафана прима Абонирце како у кафани тако и ван ове зато коби желио узети месечно нека се изволи обратити подписаном когод не верује да кост врло добар и јефтин нек дође да се увери иста кафана прима све остале забаве и друштвене ручкове и вечере по врло ниској цени Тако да ће сваки бити потпуно задовољан молим за посјету понизни

Пера М Јањић
шабчанин угоститељ.

1—3

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(наставак)

Петра. Да. Ја држим да ви данас морате осећати да сте човек од важности и значаја.

Хаустад. Да, то осећам.

Петра. Је л' те? О, то је диван позив, који сте ви изабрали! Признатим истинама и новим узвишеним назорима крчити пута — па још уз то стојати храбро на високом положају и бранити уверењеног човека.

Хаустад. Нарочито онда, кад је тај уверењени човек — хм — ја не знам управо, како да се изразим —

Петра. Кад је праведан и поштен, мислите ви!

Хаустад. (лагано). Нарочито кад је он ваш отац, мислим ја.

Петра. (изненађена). Дакле за то?!

Хаустад. Да, Петра — госпођице Петра.

Петра. Дакле то вам је главна побуда? А не сама ствар? Не истина — не тврдо уверење мога оца?

Хаустад. Наравно — разуме се — и то.

Петра. Не, ви сте сигурно пренаглили господине уредниче; од сада вам нећу више веровати.

Хаустад. Зар ми то можете замерити, што ја пре свега вама за љубав — ?

Петра. Што ја вама замерам, то је, што нисте према моме оцу били поштени. Кад вас је човек слушао како говорите, морао је веровати, да је вама осим свега стало само до истине и општега добра; ви сте варали и мога оца и мене; ви нисте онакав човек, какав сте се показивали. И то вам ја не могу опростити — никада.

Хаустад. Ви ме не би смели тако строго осуђивати, госпођице Петра, и то најмање сад.

Петра. А за што не?

Хаустад. Јер ваш отац не може бити више без моје помоћи.

Петра. (гледећи га попреко). Дакле и такав сте ви још! Пфуј!

Хаустад. Не, не, не; ја сам се само зарекао — у љутини! Ви ваљда ипак нећете тако о мени мислити?

Петра. Ја знам како ћу мислити. Збогом!

ПОЈАВА ШЕСТА

Пређашњи. Томсен.

Томсен. (из штампарије, брзо и збуњено). До беса, господине Хаустаде — (Спази Петру). Охо!

Петра. Ето вам књиге, подајте је другоме коме нека је преведе. (Иде према излазу).

Хаустад. (идући за њом). Али госпођице!

Петра. Збогом! (Оде).

Томсен. Господине Хаустаде! (Хаустад не чује. Гласније). Господине Хаустаде!

Хаустад. Шта је? А ви сте —

Томсен. Ево господина кмета у штампарији!

Хаустад. Кмет!

Томсен. Да, он жели да говори с вама; дошао је на мала врата — хтео је да га нико не види.

(наставиће се)

Власник Медицијан и Кимпановић штампарија Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник В. Кимпановић

БРОЈ 235 Београд, Субота 26. Новембра 1888 ГОДИ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану к. Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

КАФАНА КОД „ДВА СОКОЛА“ добила је ових дана нова **црна** и **бела најбоља неготинска** вина и продаје по 50. пар. дин. литар 5—5

КУЋА са салоном, три простране соба, предсобијем, кујном, шпајзом подрумом, пространом и бунаром и великом баштом продаје се, Кућа се налази близу „Славије“ на здравом месту, а за цену упитати уредништво 2—3

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 26 Ступник Алимп.
Католички: 8. Зач. Богородице
Сунце излази: у 7 сах. 39. м. залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·77
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и цркв. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Нови кандидати. У јучерашњем броју донели смо белешку о којима се мисли да ће бити постављени за начелника министарства иностраних дела, међу тим сад се говори да су најозбиљнији кандидати за то место: г. г. Коста Н. Христић, председник вар. суда и Пера Карастојановић, дипломатски агент. Сви су изгледи да ће овај последњи и продрети.

*

† **Читуља.** Народни песник и књижар, наш поштовани старина Јеремија Обрадовић-Караџић, умро је јуче. Погреб ће му бити данас у 10 час. пре подне. Он је последњи потомак славнога Караџића. Лака земља, коју је волео свом душом својом.

*

Отпутовао. Господин Чеда Мијатовић, министар спољних послова и заступник министра финансије отпутовао је на краће време у Беч.

*

Прва седница целокупног одбора. Као што смо већ у једном од ранијих бројева нашег листа јавили, прошлог четвртка била је прва седница свију чланова уставотворног одбора. На седници је присуствовао и Његово Величанство Краљ, који је у поподужем и лепом говору приказао члановима уставотворног одбора, да је ужи одбор готов с пројектом устава и оставља члановима да они сад учине своје примедбе.

*

Вратио се. Како дознајемо, г. Јован Русидес, секретар и вршилац дужности благајника у министарству спољних послова, који је био одређен да прегледа рачуне бившег конзула г. Кабилиа, вратио се јуче у престоницу.

*

Накнадно о банкнотима. У једном од скорашњих бројева донели смо белешку у којој смо, како смо били извештени напоменули да ће старе привремене банкноте бити замењени новим, и да се најдаље до 1. Децембра о. г. предаду привилигованој народној банци. Међу тим, сад смо позитивно извештени, да таква наредба не постоји, већ у управи привилеговане народне банке има наредба да ће се на каси њеној и даље примати те привремене банке, али их она, кад их већ једном унесе у касу, неће више пуштати у обрт, и тако ће тих старих привремених банкнота и несетно нестати.

*

Пронесен глас По вароши се пронео глас, да забава, коју приређује *„фонд за потпомагање сиротних великошколаца“*, неће вечерас бити. Међу тим, позитивно смо извештени да су све сметње, које су пред саму забаву стајале на путу, отклоњене и ми се надамо да ће племенити Београђани, који су увек радо помагали сиротињу, и овом приликом у што већем броју посетити ову забаву.

*

Нова рубрика. Као што се из јучерањег и данашњег броја види, отворили смо са свим засебну рубрику за *науку* у којој ћемо од сада тачно доносити све што се тиче њеног напретка и новости што се у њој учине.

Исправка. У јучерањем броју у *домаћим вестима*, поткрала се штампарска погрешка, која квари цео допис, јер изгледа да је из Пирота. У место: хвала нека је *ирочанцима*, ваља да стоји: хвала нека је Параћинцима.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Несретан случај. У Недељу 20. ог овог мес. кћи Стеве Кундаковића и жена Јове Марковића оба теж. овд. оду, као што су обично ишли код Брда у Жељиводи, атару Параћинском да копају уму, са којом су се уминали, да би могли уму накопати морали су се увући дубље под земљом, која је била доста подкопана. Кад су ушли у шупљину брега, и почели уму копати, Брег се орони и обе ове женске претрпа; те тако деца која су са њима пошла и сачувала се од овога случаја; оду и јаве укућанима шта се догодило, те тако укућани са општинским службеницима одкопају земљу обронуту; и изваде обе женске, и то девојку Стевину мртву, а ову жену тешко повређену, девојци је било 17—18 год. Она је сарањена сутра дан а жена се находи још у животу, но жена изгледа да ће остати жива. Дакле, за земљу без икакове вредности, која се може купити 5. кила за 10 пара дин. погинуше двоје.

СТРАНЕ ВЕСТИ

† **Читуља.** Јављају из Беча да је 21. о. м. умро Гаврило Владислав, трговац, у 63. години свога живота а после дугог и тешког боловања. Покојни Гаврило био је врсан Србин, поштен трговац и добар муж. Ко год га је познавао, а има доста нашег трговачког света који су с њим радили, увек су га хвалили као 'ретког

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Док она истражује романсе, ја тражим само позитивна факта. И при сравњивању обе системе — узев мало од једне, мало од друге — обично се дешава да дођем до истине.“

„Шта!“ викнух, „мислите ли ви, да сте прозрели кроз ову Монистролову тајну.“

Извадио је бурмутицу из џепа, шмркнуо ђоја неколико пута и са устезањем рече: „Ако баш и нисам, опет имам начина, да то учиним.“

„Ох!“ оте се из мојих груди чудећи се, какав ће то начин бити, нисам га даље питао, јер сам увидео, да се устеже са одговором.

Глава ми беше препуна разних мисли. Прешли смо Сену, преко моста де-з-Арт и прешли преко двориштa Бувра, изишли смо на улицу Кроа-де-пти шампс, и банке француске. Улице беху живе, трговци и њихови помоћници трчаху из банке а суседне трговине беху изложиле на углед своје најбоље ствари. Знаци раскоштва беху свуда јасно обележени, и приметив их нисам могао заборавити, какав уплив оне имају на човечији карактер. И за иста шта је та Клара Монистрол, према теорији г ће Мешине? Амбициозна, кокета, рада да се накинђури, уздише за богатством и завидљиво гледа оне који га имају. Па баш и да јој тако што год није пре долазило у главу, зар се не би могло породити у сред оваког раскошлука. Вивијенова улица није за обитавање сиротиње и оних, који се боре за дневни хлеб. Од једног краја улице на други чује се само звецкање новаца и шуштање свиле и кадифе. Ту су и булевари — живот, лепота, и сјај — мало даље берза — гигантски храм Маминов — препун обожаоца, који се злату клањају, ча сваком кораку су банкари, мењачи новаца, па баш и да се злато не јави у округлој звечећој форми, опет се појављује на хиљаду других начина. У неком прозору виде се изложени вештачки радови, у другом изванредних хаљина и шешира, тамо опет фотографије глумица и то заврти мозак јадним женскињама, које гину за богатетвом и умиру, да их когод обожава. Знамо, да је и Банка француска са својим подрумима пуним милионима, тек неколико корачаји удаљена, а и Пале Ројал пун дијаманата је на крају улице. Чудновато суседство за г-ђу Монистролову! Ако је опис вратарке у Батињоли тачан и ако је ресултат г-ђе Мешине коректан, г-ђа Клара је морала бити у вечним мукама живећи сретно у сред оваког и оволиког раскошлука? Зар није вечно завидела, мрзела и желела богатство, на мамљена на богатство и дивне наките, које је посведневно виђала. Гледала их је без сумње са жудним очима, и помисао, да између њене жеље и тога уживања стоји мали дедa из Батињоле, та јој мисао беше дала толико снаге, да се најзад решила и на разбојништво.

(наставиће се)

патријоту који се ни у туђини није могао изгубити за свој народ. Нек му је лака земља!

—

† **Читуља.** Читамо у „Гл. Црногорца“: „Његову Високанству стигао је синоћ из Котора брзојав, да је тамо преминуо госп. *Вуко С. Петровић*, првобратучед и врсник владике Рада, у својој 78-ој години. С Вуком је изумрла мушка лоза Савова, брата Св. Петра. Тело покојниково пренеће се на Његуше и сахранити у породичној гробници“.

—

Против Бизмарка. Као што француске новине јављају, Бизмић ће за који дан из штампе нов памфлет против кнеза Бизмарка, у којем ће се изнети докази о аутентичности дипломатских списа о Бугарској, које је летос г-ђа Адам „открила“

—

Социјалистички изгред у Бриселу. Јуче су на две хиљаде социјалиста у маси пролазили кроз улице града Бриселa. Краљица прође случајно кроз исту улицу. Социјалисте погрдише краљицу. Догађај овај изазвао је опште негодовање и гнушање. Две хиљаде дезија инсултују — жену. Са свим социјалистичко-јуначки!

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

(наставак)

V

Новац поста сувремени бог. Према томе се свим силама трудило, да се само што више новаца унесе у земљу, а да се пак из ње не изнесе; да се све предузима и испитује, што може само увећати новчано богатство неке земље, јер само по томе почиваше благостање народно и сила државна. Забрани се, сировине извозити, јер се у самој земљи могу прерађивати и као готов производ слати у иноземство. Према томе се допусти увоз сировина а забрани или отежа увоз страних роба. Да се постигне та главна намера, служили су се извозним и увозним забранама или царинном и извозним премијама закључивали трговачке уговоре с другим народима, установили народне законе основали пасебине и трговачка друштва и дали им монополе и привилегије, подизали занате и фабрике, измеривали највозну царину народних производа и фабриката, утицали на нижу радничку надницу као и на цевтиноћу и каквоћу разне робе, да би им помогли боју прођу у туђини, и најпосле уведу божију службу и банку. Тако се грдно обогати Португалија, Шпанија и Холандија, али то богатство мисли се, да увећава и порезну силу у земљи а поглавито финкалних и војничка средства.

(наставиће се):

ФИЛИП ВИШЊИЋ

Допуна његовој биографији.

—

Наш поштовани старина, г Милош Милосављевић, казначеј у пензији, послао нам је чланчић, који смо ми, вољни увек да дамо што више светлости нашој новијој историји, штампали у 222. бр. нашег листа Колико се опоминју наши читаоци, г. Милош је био рад да у своме чланку изнесе, опет по казивању других, да је Вишњић природно ослепљен, међу тим г. Богољуб Познановић, који је по разним српским листовима обелоданио доста података о Вишњићу доноси у „Сремцу„ у 46 бр од 17. Новембра, исправка на белешку г. Милосављевића, коју ми у целости доносимо, ради да потсакнемо све који што о Вишњићу знају те да се једном расправи то питање, које је, до душе, од значаји и по историју и по саму биографију Вишњићеву.

Ево у целости тога чланка:

У 222 броју, београдских „Малих Новина“ изишла је једна исправка од г. Милоша Милосављевића њенз. казначеја подринског округа, у ком порице могућност да је Филип изгубио вид у боју на Равњу, и тврди да је ослепљено од великих богиња. Господин није навео само да ли је боловао као дете или касније? — што је свакако потребно.

Ја и данас тврдим што сам прошле године написао. Тим више што сам од тада накупио разних предања, којима, ако само као предањима, — дакле не пуну веру поклонимо, пак, кад их доведемо у свезу са осталим, што се о Филипу зна, логично следи: да је искључена могућност и мислити да није Филип збиља прво хајдуковао, војевао са њесарском војском, и напослетку у боју „за крст часни и слободу златну“ вид изгубио.

Ја радим на опширној, надопуњеној биографији Филиповој. У своје време обелоданићу ју. Сад пак навађам само ово, што ми причаше старац Грујица Миражић из Босута:

„Ја сам имао дела, очевог стрица. Звао се он Марко. Није давно умро. Много их је још у селу што знаше.

Тај мој деда Марко узет је у војнике, кад је оно наш цар Србију отимао од Турака. Њје био овако пешак, већ царски катана. Добро. Кад су они отели Србију и дошли до неке „црвене јабуке“ — дигне се буна тамо негде далеко, на Француза. Онда су први пут наши ишли на Француза. Чим се то чуло дигну наше из Србије па потерају ш њима тамо. Тамо се потуцали „од немила, до недрага“. Навршн мој стриц које тамо, које у Србији, 20 година службе. Онда га тек пусте. Поклоне му коња, сердам и све што је имао и на себи и на коњу. Мој стриц ти тако једног дана упадне у село и у кућу као из „Глиде“, — „Цакунпак“.

Бога ми подоста прошло од његовог доласка, кад једног дана упаде у двориште неки слепац. Деда Марко радо дочело, као по Богу ја. Од њега сам и научио. Нашао се у тај мах он на дрвљанику. Нешто тесао.

На шкрипут вратоаца, дигне главу и погледа дошљака. Ја сам био крај њега. Увек, до смрти ме уза се вуцарио. Како погледа сав се нешто пребразн. У то ће дошли: Помози вам Бог! Ој! домаћине!

Деда не одноздрави већ врисну:

— „Вито, брате! Јао јеси л' ти? Да од Бога нађеш.“

— „О Маркане, мили мој бр те је сам јаган ја сам“, Слепи беше Филип, који онако слеп јурну по гласу право стрицу. Загрлише се, изљубише се; наслоније се један другом на прса те се сити исплакаше. Ја нешто баш не знам: јел' Филип сузио? Деда знам да јесте. Једва у неке утиша се, пак ће деда упитати:

„Јао Вито брате! Где ми ти тог зла дођаде? — “

„Не питај брате! Пси ми очи ископаше!“ — “

Деда Грујица још много прича, што ћу у своје време обелоданити. Главно је да се Филип сбратио са Марком у Србији у неком боју. Да онда није био слеп јасно је док се овај на првом састанку изненадио где побру без очњега вида сусреће. Толико за сад“

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од 25. Новембра доносе указ, којим се на предлог министра иностраних дела поставља: зс дипломатског агента и генералног консула Србије у Софији, прве класе, г. Риста Данић дипломатски агент и генерални консул у истом месту.

—

И даље извоштај свима царинарницама којим саопштавају цене ниже означеним артиклима на солунској пијаци од 18-ог новембра ове године.

I. Турскога порекла: Пшеници 30 до 31 пара ока; Кукурузу 26 пара ока; Ражи 18 до 20 пара ока; Јечму 24 паре ока; Овсу 18 пара ока; Пасуљу 1 грош 12 до 14 пара ока; Кромпиру 10 пара ока; Брашну пшеничном 1 гр. 5 пара ока; Брашну кукурузном 20 пара ока; Шљивовици 3 гр. ока; Комовици 4 гр. ока; Сирћету 1 гр. ока; Сувим шљивама 2 гр. ока; Орасима 1 гр. 5 пара ока; Јабукама 20 пара до 1 гр, 20 пара ока; Маслу 11 гр. 20 пара ока; Кајмаку старом 8 гр. ока; Сиру 4 гр. 20 пара ока; Лоју 5 гр. ока Воску 23 гр. ока; Соли 1 гр. 4 паре ока Црном луку 8 пара ока; Конопљи 5 гр ока; Купус 10 пара главица; Кожама овчијим 5 гр. ока; Кожама козјим 9 гр. ока; Хлебу 1 гр. 20 пара ока; Говеђини 3 гр ока; Овчетини 3 гр ока; Дрвима 7 до 8 гр. товар коњска; Надница обичног раденика 6 гр. Надница зидара 12 гроша.

II Странога порекла Цена кафи, шећеру, памуку, колонијалној роби у опште и гвожђарији управља се по солунској пијаци.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 25. Новембар 1888.

Крађа. Ноћу између 23 и 24 овог месеца, украдено је из шупе г-ђе Јелене С Нешића пензионарке овд. 1 и по так ораха у вредности 6 динара.

*

Притворени. Ноћас су притворени: Марија Шулц из Земуна због скитње, Димитрије Јовановић таљигаш, Миливоје Даниловић бив. учитељ због нереда и Љубомир Бошковић из Крушевца због краће.

*

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(наставак) 154)

То све побуди још већу сумњу у Бикока.

„А имаш ли какав пролаз за ону шупљину?“ упита Бикок.

„Ти и сам видиш, харамбашо, да нема никаква врата,“ одговори пустињик.

„Измакните то камење око огњишта!“ заповеди Бикок Ускоцима, пажљиво посматрајући пустињика.

Пустињик је дрхтао. Стари, и добродушни пустињик, увиде да је све пропало.

Ускоци измакоше камење, и сад се примети један велики отвор, који је водио у ону шупљину иза колибе.

„На ето ти улазак у ону шупљину!“ повиче Бикок. „Сад ћемо видети шта има тамо!“

Ускоци се приближу отвору, и погнути звераху у шупљину. Месец је слабом светлошћу осветлио и саму шупљину.

„Охо, нашли смо! Они су! Ми смо нашли бегунце!“ повичу Ускоци.

„Ко је тамо?“ упита Бикок.

“Стари роб и Имара твоја жена!“ повикаше неки.

„Хе. старче, видиш ли ти то?“ упита Бикок љутито пустињика, који је стајао дрхтајући. „То моје подозрење није ме преварило, знао сам ја то!“ Излазите на поље и предајте се! Нашли смо вас, и ухватили опет! Одатле не можете нам умаћи! Жеља ми је, да те опет одведем у ропство, старче, ти ниси ни заслужио што боље! Али ипак ти нам само бадава трошиш храну. ни за какав посао ниси употребљив!“

Ускоци су били већ продрли у шупљину, и брзо вежу Адмирала и Имару, која се бранила свом снагом.

Они извуку и старца и Имару. Имара беше бледа од љутине.

„Ха, ха, ха! Дакле ухватише моју голубицу, која је била одлетела из кафеза?“ рече Бикок са потсмехом. „Гле, гле! ја опет имам моју голубицу!

Имара је сад врло добро знала шта је очекује. Она се реши да одузме себи живот, па било то на ма који начин.

„Нико нека се не усуди да убије тог старог роба,“ повиче Бикок Ускоцима, који су вукли Адмирала, и почели га злостављати. „Ко га само рани, или га још и убије, пашће од моје рука! стари роб, и моја одлетела голубица, биће свечано одведени у Сењ Тамо ће сд прославити на свечан начин његов повратак!“

Стари Адмирал добро је знао шта значе ове речи, он је знао шта очекује и њега и Имару, кад их одведу у Сењ.

„Смилуј се на ове јадне и несретне, Харамбашо, тако ти Бога!“ мољаше пустињик Бикока, „Утоли твој гњев, и опрости им!“

„Ни речи више, ти маторо и безобразно псето!“ викаше Бикок претећи песницом. „Благодари Богу. што ти нисам расцепио ту главурду! Вежите још боље и Имару и тог роба! Моју голубицу вежите тако јако, да ми не одлети више!“

Имара хтеде у томе тренутку да се

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су Петар Стевановић хлебар због јекавичног хлеба, Мијаило Тасић слуга, Алекса и Сима Стевановић из Прокупља, Танасије Илић из Лозовика, Коста Трифуновић и Мијаило Ђорђевић овд. Радисав Ристић из Врање, Чедомир Каравељић из Ужица, Игњат Дубовац и Владимир Гајић слуга сви због скитње, Драгомир Јовановић из В. Моштанице и Костадин Ивковић из Кораћице што су пустили волове без надзора, Божидар Радосављевић, Љубисав Вујовић, Станимир Димитријевић и Владимир Ђирковић овд. сви због крађе, Марко Степановић столар за неуписе слугу. Живко Лековић овд. због нереда и Илија Голубовић из Црне горе због прошње

Аустријска држава тако је изненађена тим користима, да је одлучила да развије ту индустрију. да је штити и потпомогне новчано, те тим да учини да Далматинске морске обале буду корисније и богатије.

Ако ти покушаји дођу до чудноватих резултата, којима се надају за Корзиканце, Алгирце и Тунизијанце на морском прибрежју, отварају, се нова богатства.

Ова новост има великог значаја за богатство и трговину свих народа на јадранском и средиземном мору,

ПРОСВЕТА

НАУКА

Шта је то сунђер? — Сунђер није ништа друго до скуп врло малих морских животињица, колоније нижих животиња које личе на агрегације које нам показују полипи или корали.

Из тога разлога са свим је природан закључак да ће се пре или доцније покушати да се негују сунђери, да се „културирају“ да употребимо реч коју је Пастер унео у обичај за микробе, да им се побољшају различите расе брижљивим радом и прилагодним укрштањем, као што се то чини код животиња свију категорија: За коње и за морске шкољке, за пловке као и за свилене бубе.

То је у тодико природније, логичније и фаталније, што су сунђери предмет једне врло пробитачне трговине.

На тој основи један доктор аустријски, професор на Универзитету у Грацу, чинио је један низ опита, који ће дати могућности рађању једне нове индустрије. Он је дошао на мисао да раздроби живе сунђере и да се са тим парчадма послужи за сејање, на извесан начин, на подесно изабратим местима.

Кад се тако поступи са малим парчадма сунђера, за три године добијају се дивни сунђери, а за све то потроши се врло мало. Према тим пробама, обрађивање 4000 сунђера врло великих за три године кошта највише 220 дин. рачунећи ту и интерес на капитал.

Хусари и сељак. За време седмогодишњег рата пролазила је једна хусарска чета, из једног села, ког су опљачкали, поред једног другог, на крај пута наиђоше на једнога сељака, где мирно ради свој посао.

— Добар дан, пријане! поздравише га солдати, пуно безобразног одушевљења.—Само терај тако пријежно, па да, идуће године, здипимо штогод и од твоје муке

— Мило ми је, одговори сељак, — ево сам већ посејао кудељу.

*

Грађанска гордост Пруски краљ, Фридрих Вилем I., при свом ступању на владу, дође у Амстердам. Једног дана, кад је ишао улицом, стајаше пред својим вратима, поред многих љубопљтљивача, и један поштен пекарски мајстор, па рече свјим суседима, показујући на краља. — Гл'ете само, тај се копечи, као да је амстердалиски грађанин!

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Турнир. Ево како говоре поједине науке о томе делу госпадског одела“:

Медицина га зове: нескладом можданог система; теологија; грешним украсом тела; филологија: страном речи у народном језику; историја: тортура у XIX веку; физика: померањем тежишта; архитектура: смешним украсом.

*

Енглески језик садржи се из 40.499 речи. Од тих је 20.500 именица, 9200 придева, 40 заменица, 781 редовна и 177 нередовна глагола, — 2600 прилога, 69 предлога, 19 веза и 63 усклика. Међу тим речма има 6782 које су узели од Латина, — 4812 од Француза, — 1148 од Грка и 211 од Италијана.

*

— Сигуран лек против пљоснасте глисте у човеку. Силна су до сад средства препоручивана и употребљавана против овог немилог госта, која су кад што и нешто помогла а у многим случајевима и нису. Сад у новије доба пак препоручује се „Aspadium Panna“ као сигурно средство. Онај који имаде пљоснасту глисту (Banpwurm) треба један дан да пости или да бар нешто мало јачег јела једе, а сутра дан ујутру на гладно срце нека испије чашу слатка млека, по томе нека узме трипут свака пол сахата по један грам „Panna прашка“. После кратког времена исељиће необичан гост. И деца узимају тај прашак и нешкоди им ни у ком погледу.

*

Шала

Може лако бити. Јоца спази једног штрка на гњезду „Гле само, мамице, каква је оно птица?“

к Мајка. „То је штрк, који доноси ноћу малу децу у кућу.“

Јоца. „Али како може да пређе кроз прозор?“

Мајка.“ Прозор се мора оставити отворен, кад ко жели добити мало дете.“

Јоца. „Аха, онда знам зашто г-ђица Н. сваку ноћ отвара свој прозор.“

*

Вара се. Кад је мали Аца видео једанпут у зимње доба, одмах после ручка, месец на небу, рекнше својој мајци: „Мама, месец мисли, зацело, да је већ вече.“

*

У поликлиници. Проф: „Како је са сном вашим, спавате ли добро ноћу?„

Болесник: „Ни мало, читаву сам ноћ будан!“

Професор. „Зар ни један сахат не можете да проспавате? Откуд тај ноћни немир у вас?“

Болесник: „Отуд, јер сам ноћни чувар!

*

А Ево већ 10 сати, морам на врат на нос кући.“

В „Наопако зар је већ десет?! Ала је време данас брзо прохујало. јуче на вече било је у оно доба тек девет.“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 23 Новембар

кил	58462	Жита	10.96
„	138000	Сувих шљива .	20 —
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	12780	Кукуруза. . . .	8.30
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	2205	Јечам . . .	8.05
„		Коре брезове . .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	6510	Креча	93.20
„	19855	Сена	4.50
„	1780	Сламе	2.50
„	115	Ђоја топљеног .	5.—
„		Ђоја нетопљеног.	—.—
„		Масла	—.—
„	8897	Јабука	14.50
„		Сланине	—.—
„	270	Сира . - . . .	.92.50
„	6070	Свиња	80.—
„	4664	Лука црна . . .	7.37
„	214	Лука бела . .	33.75
„	996	Арнаџика . . .	18.25
„	4696	Кромпира .	8.—

РАЗНА ПИТА

лит.	26000	Вина црна. . .	20.25
„		— „ бела . .	23 —
„		— Комовице. .	—.—
„	7250	Ракије меке. .	31.99
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
	„	„ „ „	—.—
	„	Свиње мрша. до „	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови . .	—.—
1	„	„ Јарећи . . .	—.—
1	„	„ Кавлака . . .	—.—
	„	„ Зечији. . . .	—.—
	„	„ Козији. . . .	—.—

отме од Ускока, и да забоде нож у своја прса, али је Ускоци и ухватише и недадоше јој да изврши намеру.

„Шта је хтела да ради Имара?“ упита Бикок.

„Хтела је да се убије, харамбашо!“ одговорише Ускоци.

„Ви ми јамчите вашом главом за њихов живот! Ако вам побегну, ви ћете бити побијени сви!“ рече Бикок.

Пошто су ускоци извели на пољe Имару и старог Адмирала, они их тако вежу, да су им кости пуцале од стеге.

„А теби лукаво псето, нека ово послужи за опомену,“ рече Бикок пустињику, који је пред њиме стајао, и са жалошћу посматрао шта се ради са Имаром и старим Адмиралом. „Благодари мојој милости и твојој старости, што нисам одмах заповедио да те баце у какву провалију! Не примај више никакве странце у твоју колибу. Хајде сад „напред,“ заповеди он Ускоцима. „Ми ћемо се око сванућа кренути на пут, дотле ћемо се одмараги тамо у пећини.

Ускоци поведу ухваћене бегунце. Са мрачним погледом пођоше они, знајући у напред каква их судба очекује.

„Благодаримо ти добри човече, за учињену нам услугу!“ рече граф Мирафиjоре пустињику. „Бог ће те наградити за то!“

Пустињик је стајао пред колибом, гледајући жалосно бегунце. Он је благодарио Богу, што је поштеђен његов живот. Он је знао да су они изгубљени, и да их очекује грозна смрт.

Бикок оде са Ускодима у ону пећину, где су пређе били.

„Ако се не деси какво чудо, они су изгубљени!“ рече пустињик, пошто су разбојници измакли од колибе. „Надао сам се да ћу вас спасти — али од ових пирата, од ових грозних немана, ништа се сакрити не да! Ко ће вам сад притећи у помоћ. Само једини свемогући Бог може учинити какво чудо! Шта ја не бих учинио, само да вас спасем из руку тих грозних разбојника, али сад, сад је све доцкан!“

Он је још дуго стајао пред колибом. Ускоци су зашли баш иза једне велике стене. Кад је видео да су они далеко измакли, уђе у колибу, и од тешког умора и неспавања, клоне на постељу.

Међу тим је Бикок са својим Ускоцима дошао у пећину, где су били нашли постеље од маховине. Остали Ускоци који су били у пећини, нададоше дреку, кад су видили да су ухваћени бегунци.

Они су још мало легли да се одморе, како би у свануће били одморни.

После два до три сахата, пошто су Ускоци устали, на истоку се покаже сунце. Његови јутрењи зраци осветле врхове од великих стена.

Бикок се трже из сна, и пробуди остале Ускоке. Заповеди им да се спреме за полазак. За тим приђе тамо где је седела Имара и стари Адмирал.

(наставиће се)

Молимо све наше пријатеље да нам телеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

књижевни оглас

—

Дате су штампу и кроз који дан изаћи ће:

ЦРТА

из престоничког живота

два

лиска из моје бележнице

на финој сатинираној хертији. Изнеће три штампана табака, а цена ће бити 50 пара дин. Поруџбине ваља слати на штампарију мат. Јовановића, цариградска ул. бр. 10.

ОГЛАСИ

—

НА ЗНАЊЕ

—

У кафани код Златног грозда на бив. варош капији највећа је јевтиноћа како у јелу тако и пићу јер је за напоље вино бело, црно и шилер 40 пара литар.

О Истини предљег може се уверити

6—6

угоститељ

ЈЕДАН празан плац код „Споменика« продаје се из слободне руке. Упитати код Мике Мејухаса, тргов. код „Сељанке“, прекоод „позоришне кафане“. 1—2

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 16—30

ЧАСТ ми је П. П. до знања ставити, да се са радњом налазим у кући поч. Николе Живановића ћурчије, на теразији спрам кафане „Лондона“

Цветко Певић

3—3 (п. с. н. Берберин.

Читај

—

Само у кафани код 2. сокола може се добити врло добар и јефтин кост што није млоги у стању дати иста кафана прима Абонирце како у кафани тако и ван ове зато коби желио узети месечно нека се изволи обратити подписаном когод не верује да кост врло добар и јефтин нек дође да се увери иста кафана прима све остале забаве и друштвене ручкове и вечере по врло ниској цени Тако да ће сваки бити подпуно задовољан молим за посјету понизни

Пера М Јањић

2—3 шабчавин угоститељ.

УЖИЧКЕ ПРИШУТЕ моја трговина добила је понова у већој количини ванредно добре, као и осталог колонијално бакалског еспапа и продаја са ценама врло умереним своме извешћава штоване потрошаче.

С поштовањем

5—5 Евгенија М. Чоловић

преко од 2, Зокола

у Београду

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБНИЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

40—50

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

——

(НАСТАВАК)

Хаустад. Шта хоће? . . . Чекајте, јаћу сам — (Оде до врата од штампарије, отвори их поздрави кмета и зове га унутра). Ви се побрините, Томсене, да нико —

Томсен. Разумем, разумем — (Оде у штампарију

ПОЈАВА СЕДМА

Хаустад. Кмет. Касније *Томсен.*

Кмет. Ви ме за цело нисте овде очекивали.

Хаустад. Нисам.

Кмет. (гледећи по соби). Код вас је са свим лепо, све у реду.

Хаустад. О, молим . . . (Узме од кмета шешир и палицу и метне их на столицу). Изволте сести, господине кмете.

Кмет. (седнувши код стола). Хвала.

Хаустад. (седне код стола).

Кмет. Ја сам имао данас неку — неку врло непријатну ствар, господине уредниче.

Хаустад. Тако? Но да, код толикога посла у служби, коју ви —

Кмет. Та непријатна ствар била је с нашим бањским лекаром.

Хаустад. А тако, с доктором.

Кмет. Он је поднео бањској управи неку расправу о некаквим манама наше бање.

Хаустад. Тако, тако —

Кмет Зар вам није о томе ништа говорио — ? Колико се сећам, он ми је причао. —

Хаустад. А — да, право; он је ту неколико речи написао —

Томсен. (из штампарије). Куда се део рукопис?

Хаустад. (зловољно). Хм, тамо је на писаћем столу.

Томсен. (нашавши га). Добро.

Кмет. А, ево га — ту је.

Томсен. Да, то је докторов чланак, господине кмете.

Хаустад. Дакле тај чланак мислите ви?

Кмет. Да!. Како ви судите о тој ствари?

Хаустад. Ја нисам стручњак... а и прочитао сам само онако летимице.

Кмет. Али ви хоћете да га штампате у вашем листу.

Хаустад. Тако одличан човек не може се одбити —

Томсен. Ја се не мешам у уредничке послове, господине кмете —

Кмет. Наравно

Томсен. Ја морам све штампати, што ми се да.

Кмет. Са свим у реду!

Томсен. И за то морам — (пође у штампарију).

Кмет Останите само још неколико тренутака, господине Томсене. С вашим допуштем, господине уредниче —

Хаустад. Молим, молим, господине кмете

Кмет. Ви сте паметан и разборит човек, господине Томсене —

Томсен. Тако признање из таких уста врло ми ласка.

Кмет. — Човек, који у широким круговима има великог утицаја.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 236 Београд, Недеља 27. Новембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВ ЊЕ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ОРО КЊАЗА МИХАЈЛА

ПОСВЕЋЕНО

КОЛУ ЈАХАЧА „КЊАЗ МИХАЈЛО“

ОД

ПЕРИЦЕ П. КУРТОВИЋА

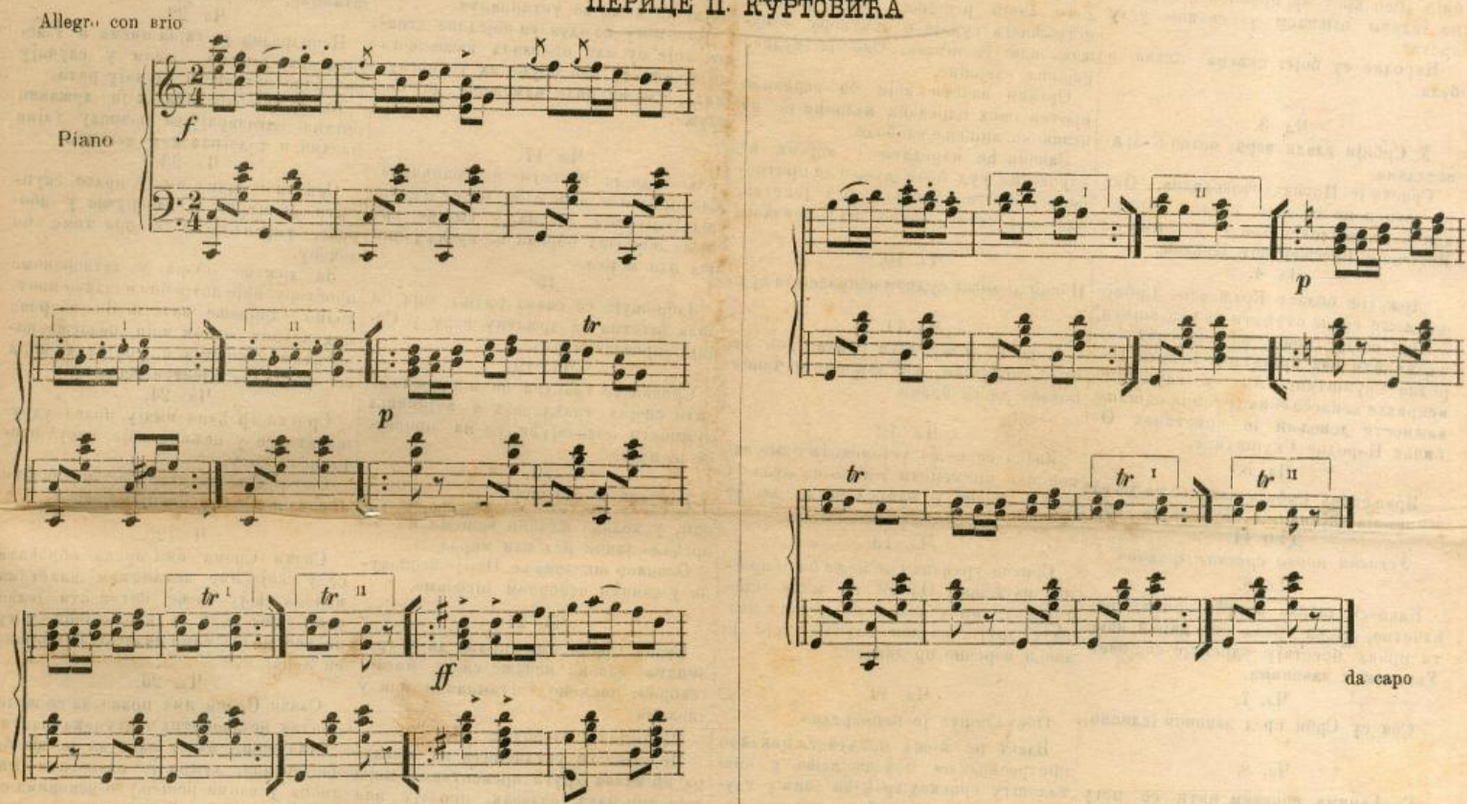

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (155)

„Дакле тако дуго ти си ме варала, само да задобијеш моје поверење, ти лукава лисицо?“ рече јој Бикок. „Ја сам презрео тарекову опомену само с тога, што нисам сумњао у твоју верност — —“

„Верност? О ти матора будало!“ повиче Имара гордо, и усправи се. „Како можеш да говориш о верности ти, који си разбојник и убијца? Зар ниси пред мојим очима напао на моју домовину; зар ниси толике људе побио и опљачкао, зар ниси и мене на силу одвео у робство? И ти још говориш о верности? Тако ми Бога, ти си изгубио и оно мало памети, што ти је даровала природа!“

Бикок се смејаше ђаволски.

„Даље! Само даље!“ рече он. „Такве речи ја слушам врло радо! Али знај, да ће се извршити оно, што ти је намењено!“

„Уби ме! Та не можеш ми учинити ништа више! А смрт је за мене спас, она ће ме избавити из твојих канџа, избавиће ме из тешког ропства, које сам дуго и стрпељиво сносила; јер сам се надала да ће ми бегство кад тад испасти за руком! Уби ме! Па шта имам више да изгубим, сем овог јадног живота? Он је изгубљен, јер знам врло добро шта ме очекује!“

„Тако је, уби и мене!“ повиче стари Адмирал. „Ништа није вечно, а сад је прошло све оно, чему сам се надао, и шта сам очекивао као озебло сунце! Ми нећемо више видети наше мило отачаство! Сирота Едито! Ја се нећу повратити натраг, да те назовем мојом милом ћерком — нећу се повратити, да скинем наличије ономе варалици, који те је прогонио, који је мога сина убио, и који је сада заузео палату мојих предака — — — —“

„Оно, што сте заслужили, вас ће постићи, то вам ја јамчим!“ одговори Бикок. „Прво ће вам се судити, а за тим ће се извршити пресуда! Напред сад! Хајдмо у Сењ!“

Увезани бегунци морали су се покорити овој заповести. Замишљено, и без роптања дозволе они да их воде где год је Ускоцима воља.

Они су пошли у Сењ. А шата их је очекивало тамо? Бикок је још сада размишљавао каквом смрћу да их умори, он је измишљао најгрознију смрт и то такву, да се цео његов разбојнички народ весели, да светкује необичну светковину.

Ускоци су успут морали обраћати велику пажњу на Имару, јер је она више пута покушавала да скочи у какву провалију — изгледало је као да се тврдо решила да скочи у провалију, и да се на тај начин избави свију мука и невоља. Али су Ускоци били пажљиви, и нису дали времена ни њој ни старом Адмиралу, да дођу близу какве провалије.

Стари пустињик спавао је на постељи. Он је сневао чудноват сан.

У сну му се појавила некаква прилика, коју још никада видео није. Појавила му се једна млада, врло лепа женска, која је изгледала као какав Анђео. наставиће се

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ
који је израдио
УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

ДЕО I.
Облик владавине, државна вера и државна област.

—

Чл. 1.

Краљевина Србије је наследна уставна Монархија с Народним Представништвом

Чл. 2.

Грб Краљевине Србије је двоглавни бели орао на црвеном штиту с круном краљевском.

Врх обе главе двоглавога белога орла стоји круна краљевска; а испод сваке канџе по један кринов цвет На прсима му је грб Кнежевине Србије „бео крст на црвеном штиту са по једним огњилом у сваком углу крста“.

Народне су боје: црвена плава и бела.

Чл 3.

У Србији влада вера источно-православна.

Српска је Црква автокефална. Она не зависи ни од које стране Цркве; али одржава јединство у догмама са Источном Васељенском Црквом.

Чл. 4.

Државна област Краљевин Србије не може се ни отуђити ни раздвајати.

Она се не може ни смањити ни разменити без пристанка Велике Народне Скупштине Али у случајима исправке ненасељених граница од мање важности довољан је пристанак Обичне Народне Скупштине.

Чл. 5.

Краљевина Србија дели се на десет жупанија Жупаније се деле на срезове.

ДЕО II.
Уставна права српских грађана

Чл. 6.

Како се добива и губи српско грађанство, каква права оно даје и како та права престају одређује се овим Уставом и законима.

Чл. 7.

Сви су Срби пред законом једнаки.

Чл. 8.

Грађанима српским нити се могу давати, нити признати титуле племићства.

Чл. 9.

Лична слобода ујемчава се овим Уставом.

Нико не може бити узет на одговор, сем у случајима које је закон предвидео и начином како је закон одредио.

Нико не може бити притворен без писменога решења истражнога судије. Ово решење мора се саопштити лицу које се притвара, у самом часу притварања Само кад је кривац ухваћен на делу може се одмах притворити, али му се опет решење о притвору мора саопштити најдаље за 24 часа од како је притворен

Против решења о притвору има места жалби првостепеноме суду. Ако притворени не изјави ову жалбу за три дана од како му је решење о притвору саопштено, онда најдаље за 24 часа после тога рока мора истражни судија послати предмет суду и без жалбе Суд мора у року од 24 часа од како је предмет прамио издати своје решење, којим решење истражнога судије о притвору оснажава или уништава. Ово је судско решење извршно.

Органи власти који би скривили против ових одредаба казниће се за незаконо лишење слободе.

Закони ће одредити у којима ће случајима суд бити дужан да притвореног пусти у слободу без јемства, или на јемство, лично или новчано.

Чл. 10.

Ником не може судити ненадлежни суд

Чл. 11

Нико не може бити суђен, док не буде саслушан, или законим начином позван да се брани.

Чл. 12

Казна се може установити само законом и применити једино на дела за која је закон у напред рекао да ће се том казном казнити.

Чл. 13

Српски грађанин не може бити прогнан из земље. Он се не може протеривати ни у земљи из једнога места у друго, изузев случаје које јо закон изречно предвидео.

Чл. 14.

Обиталиште је неповредно.

Власт не може предузети никакво претресање ни покраж вање у обиталишту српских грађ на овим у случајима које је закон предвидео и начином како је закон прописао.

Пре претреса дужна је власт предати лицу чије се обиталиште претреса писмено решење истражнога судије, на основу којега се предузима претрес. Против овога решења има места жалби првостепеноме суду. Али жалба не задржава извршење претреса.

Одмах по свршеном претресу власт је дужна предати дотичноме лицу уверење о исходу претреса.

Ни у ком случају претрес не може биги ноћу.

Чл. 15.

Својина је неповредна, ма какве природе она била.

Нико не може бити принуђен да своје добро уступи на државне или друге јавне потребе, нити се право приватне својине може ради тога ограничити, осим где закон то допушта и уз накнаду по закону.

Чл. 16.

Казна одузимања имања (конфискација) не може се установити.

Али могу се одузети поједине ствари, које су или производ кажњивога дела, или су као оруђе за то послужиле, или су биле намењене да послуже.

Чл. 17.

Слобода је савести неограничена. Све признате вере слободне су и стоје под заштитом закона, у колико вршење њихових обреда не вређа јавни ред или морал.

18

Забрањује се свака радња која би била штетна за државну веру у Србији (прозелитизам).

Чл. 19.

Српски се грађани не могу ослободити својих грађанских и војничких дужности позивајући се на прописе своје вере.

20

Настала је слободна.

[illegible] Уставом, у колико њезино вршење не би вређало јавни ред или морал,

Основно школовање. Ово је бесплатно у јавним основним школама.

Чл. 21.

Сваки Србин има право да у границама закона искаже своју мисао: говором, писмено, штампаном или у сликама

Штампа је слободна.

Не може се установити ни цензура ни каква друга превентивна мера која спречава излазак, продају или растуривање списа и новина.

За издавање новина није потребно претходно одобрење власти.

Од писца, уредника, издаваоца или штампара неће се тражити никакво јемство (кауција).

Новине и друге штампане ствари могу се забранити (узаптити) само ако садрже: увреду Краља и Краљевског Дома, иди увреду страних владалаца и њихових домова или позив грађана да устају на оружје Но и у тим случајима власт је дужна за 24 часа по извршењу забране спровести дело суду, а овај је дужан такође за 24 часа оснажити или поништити забрану. У противном случају сматра се да је забрана дигнута.

Штампа не може никад бити подвргнута административним опоменама.

Сваке новине морају имати одговорнога уредника који ужива грађанска и политичка права.

Писац је одговоран за спис. Кад је писац непознат, или кад не станује у Србији, или је и способан за одговорност. одговорни су уредник. или штампар, или растурач.

Чл. 22.

Неповредна је тајна писма и телеграфских депеша, осим у случају кривичне истраге и случају рата.

Закон ће одредити који државни органи одговарају за повреду тајне писама и телеграфских депеша.

Чл. 23.

Српски грађани имају право скупати се мирно и без оружја у зборове, управљајући се при томе по закону.

За држање збора у затвореноме простору није потребно никакво претходно одобрење власти. За зборове под ведрим небом који подлеже нарочитим законима и уредбама, мора се претходно власт известити.

Чл. 24.

Српски грађани имају право удруживати се у цељима које нису противне закону.

Ово право не може се потчинити никаквој превентивној мери,

Чл. 25.

Сваки Србин има право обраћати се у своје име земањским властима молбом коју може потписати један или више њих А као целина могу поднеи молбе само надлештва и правна лица.

Чл. 26.

Сваки Србин има право да се жали против незаконитих поступака власти.

Ако више власт нађе да је жалба неоснована, дужна је известити жалиоца у своме решењу о основима са којих му жалбу не уважава.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

—

(наставак)

Томсен. Али само међу обичним људима.

Кмет. У нас — као и свуда — има највише сиромашних пореских глава.

Томсен. То је истина, господине кмете.

Кмет. И ја не сумњам, да ви добро познајете мишлење што влада у тим слојевима народа. Је л' те?

Томсен. Мислим, господине кмете.

Кмет. Да — ако је дакле наше сиромашније грађанство спремно на оне велиме жртве, онда —

Томсен. Како?

Хаустад. На жртве?

Кмет. То је врло леп знак, — доказ праве грађанске свести. То сам једва могао очекивати. Али ви то знате боље него ја.

Томсен. Али, господине кмете.

Кмет. А та жртва, коју варош има да поднесе, није баш мала.

Хаустад. Варом?

Томсен. Али ја не разумем — то се тиче само бање...!

Кмет. По прорачуну стаће поправка, које наш лекар сматра као преко потребно — неколико стотина хиљада динара.

Томсен. То је огромна сума; но —

Кмет. Наравно ми не можемо друкче, него да узмемо општи зајам.

Хаустад. (дижући се). Шта? да варош.

Томсен. Зар да плати варош! Зар сиромашни грађани из својих џепова —

Кмет. Да, драги господине Томсене, јер од куд иначе да узмемо новац?

Томсен. Нек нађу акционари!

Кмет. Акционари не могу више жртвовати.

Томсен. Је ли то тако збиља, господине кмете.

Кмет. Никако друкчије. Ако хоћемо да учинимо те велике поправке, онда варош мора сима трошкове сносити.

Томсен. Али до врага — простите молим — онда је то са свим нешто друго, господине Хаустаде!

Хаустад. Да боме.

Кмет. А што је још најгоре, мораћемо бању затворити на неколико година.

Хаустад. Затворити! Са свим затворити!

Томсен. За неколико година!

Кмет. Да, толико ће најмање трајати — оправке.

Томсен. Али до врага, господине кмете, како ћемо ми то издржати! Од чега ћемо ми кућне газде живети за то време!?

Кмет. На то питање, господине Томсене, на жалост. врло је тешко одговорити. Али шта да радимо? Мислите, да би ми и једног госта добили, кад би разгласили, да је вода отровна да смо на кужном земљишту, и да наша варош. .

Томсен. И све то су само неке сплетке?

Кмет. При најбољој вољи ја не могу друкчије протумачити.

Томсен. Онда је то врло ружно од доктора Стокмана — опростите господине кмете, он је ваш брат, али —

Кмет. Ви кажете само жалосну истину, господине Томсене. Мој је брат на жалост целог свог живота непромишљено радио.

Томсен. Па ипак хоћете ви да га пот

Чл. 27,

Свака Србин има право да непосредно и без ичијег одобрења тужи суду државне чиновнике и општинске званичнике ако су они у својем службеном раду повредили његова права.

За министре, судије и војнике под заставом важе наредбе нарочите одредбе.

Чл. 28.

Свакоме је српском грађанину слободно да иступи из српског грађанства, пошто испуни обавезе војне службе и друге дужности које би имао спрам државе или спрам приватних лица.

Чл. 29,

Странци који се налази на српском земљишту уживају заштиту српских закона односно њихове личности и њиховог имања. Али они су дужни подносити терете општинске и државне, у колико се томе не противе међународни уговори.

Чл. 30.

Забрањује се издавање чисто политичких кривица.

(наставиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Једно научно питање. Грб је својина целог народа и земље, и зато има право да га зна сваки појединац у народу и земљи.

Па како је и у нацрт новога устава у грб ушао „крин“, то молимо господу дотичну да нам изволе казати *разлог*, због кога је тај „крин“ задржат, или управо узет, јер он сад тек одређује устав.

*

Нов комесар. Накнадно за комесара при изборима за Велику Народну Скупштину за варош Ужице постављен је г. Мита Гавриловић, секретар министарства иностраних дела.

*

Одликован. Директор кредитног бе ограђског завода, г. Еренрајх, одликован је од Његовог Величанства краља орденом такозског крста III. степена.

*

Одликован уредник. Сва страна штампа аустријска и мађарска прештампала је уводни чланак „*Новог Гласника*“, који излази у престоници српској, од 20. тек. мес. у коме је уредништво тога листа изјавило најновију лојалност аустријском цару **Фрању Јосифу**, поводом његовог јубилеја.

По једном полузваничном бечком листу г. Мата Јовановић, уредник и штампар горњега листа, одликован је од стране цара аустријског орденом „Марије Терезије“. Стига му!

*

Вршилац дужности начелника у мин. спољ. послова. Како дознајемо, за сад се још неће постављати начелник у министарству спољних послова; међу тим, вели, да ће г. Dr. Милован Миловановић бити постављен за секретара министарства иностраних дела у политичком одељењу и вршиће дужност начелника.

*

Положили испите. У једном од скорашњих бројева и шег листа донели смо белешку да је од ђака, који су ове године ступили у војску и по закону морали полагати испит за резервног официра, свега један положио испит. Накнадно јављамо, да су јуче и остали положили испите и из оних предмета из којих су били пали.

*

Збор. Данас у 9 часова пре подне, држаће „*српско пољопривредно друштво*“ XX. Главни збор у својој сали.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Невероватан случај. Наш пријатељ из Параћина послао нам је дању белешку о *невероватном случају*, коју ми опет, с највећом оградом, и само курозитета ради, доносимо: Кад је Милица после првог умирања устала, и казала своме мужу Толи, да иде и јави сељанима да к њој дођу и донесу поздрав мртвима, она је опет легла на своју постељи, рекав мужу и то, да је овај за седам дана чува, јер ће тек 7-ог дана ићи опет на онај свет, — па ућутала

За ових седам дана она је била, полу-мртва; дакле, ни мртва ни жива; и само се је по томе познало да је још у животу, што је на извесна питања мужа и сељана, одговарала кратко; кад су је ови сељани, доносећи јој воћа разна, нудили до иста једе, рекла је: „не доносите ви то мени, већ вашим мртвима, којима ћу ја однети кад тамо одем“, а кад су ови ућутали, и она се утајила и са неким кога ови нису могли видети разговарала се доста јасним и разумљивим говором.

За ово време, т. ј. за ових седам дана, прича ова жена да је ове муке претрпела:

Вођена седим старцем, а праћена светом Богородицом ишла је по свима местима где су мртваци били и нуђена је од свога вође да бира себи место где ће се настанити. Но Богородица јој полако говорила, да вођа неби чуо: Не ту, није ту твоја породица, ту није твоје место, и т. д док је тако нису довели до пред цркву величанствено украшену пред којом беше посуто разно цвеће, а преко овога смиље и босиљак, на коме лежаху у многи болесници; ту је пред цркви положе на цвеће па јој онда девет пута свештеници очитали самртне песме црквене а три за здравље. На путу своме до цркве кад год би се уморила, Богородица би је уставила да седне, умила ладном водом, и упитала је ли гладна, или жедна а кад је ова казала да није ни гладна ни жедна, Богородица јој одговорила: ако и ниси, ако и нећеш. Кад су јој свештеници очитали разне молитве за здравље почели су јој састављати тело које јој је сво било растављено; јер вели ова умрлица, па уставша жена да сваком човеку чим умре мора бити тело од тела одвојено а кост од костију, што је и са њом било чим је душу испустила.

Чудновато је и доста непојмљиво, како је ова васкрсла жена, која нити је школу учила, нити какову књигу читала, а ни од кога слушала није, да може знати колико костију човек у себи има и како се свака понаособ зове, научила кости човекове и састав тела човековог тако брзо и по реду кост до кости саставити почев од главе до прстију на ногама, тако да ни један зоолог није у стању брзином пера или говором саставити пре од ње кости човекове по реду једну до друге, као што ова женска може. Ово је научила вели, с тога, што је сваку реч коју су Анђели Божији кад су јој тело састављали изговорити морала и сама понављати.

Причање њено о саставу тела тако је страшно да нисам рад био да је поновa упитам да ми исти састав исприча, да би и њега могао на углед свету изнети пошто првог казивања нисам могао све упамтити, зато га нећу ни износити, јер и за ухо свачије није добро да би га могао чути бар читањем, ако не њеним говором; зато ћу прећи на њено проповедање после састава тела.

(наставиће се):

СТРАНЕ ВЕСТИ

Завештање. Жена адвоката Деринга и госпођа Грешлер, чија је и чувена Швагерихова биста у Лајпцигу, оставили су вароши Лајпцигу завештање у 600.000 марака. Циљ тога завештања биће да потпомаже породице, које су осиромашеле и упропашћене смрћу својих хранилаца.

—

Читуља. Јуче је умро патријарх Герман Анђелић.

ПРОСВЕТА

КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Нова драма из српске историје. Као што нам јављају са Цетиња, српски песник и књижевник Лаза Костић, секретар књаза Николе, ради већ одавно на драми из српске историје, којој још за сада не знамо имена. Веле, да ће је кроз који дан довршити, па можда одмах дати и у штампу и ми се надамо да ћемо моћи ускоро донети опширнију вест о тој драми нашим читаоцима.

—

Забрањен комад. Берлинска полиција забранила је преставу у „Лесингевом позорištу“ Сардовљеве драме „*Тоска*“, због страшних и грозних сцена:

—

Maître de forge у грчком преводу. Као што доносе грчке новине, *Анастасио Симеон*, грчки песник и учитељ у Солуну, позива на претплату на превод Жорж Оне-овог романа Maître de forge који је у нас преведен под именом *Ковачица* (узгред буди речено превод је врло рђав). У самом позиву наглашава како је то исто дело, као драма, стекло на позорници код интелигентније публике њихове врло много пријатеља па за то сам се, вели преводилац, и одважио да преведем то дело.

—

О Вуку Караџићу. Бугарски лист „Искра“, у свом 6-ом броју од ове године доноси у свом подлистку студију *О Вуку Караџићу* од некога П. Иванова,

---

помажете у тој његовој злој намери, господине Хаустаде!

Хаустад. А ко би могао и помислити да —

Кмет. Ја сам у кратко написао нешто о целој ствари — онако, како у истини јесте; уједно сам споменуо да ће се неки недостаци поправити, чим допусти повчано стање наше бање.

Хаустад. Имате ли код себе тај чланак, господине кмете?

Кмет. (ударајући прстима по џепу). Имам, понео сам га са собом за случај, ако би ви —

Томсен. (запрепашћено). До ђавола, ево га ту је!

Кмет. Ко? Мој брат?

Хаустад. Где је — где је?

Томсен. Иде овамо кроз штампарију!

Кмет. Чудновато! Ја нисам рад да се с њиме овде састанем, а имао бих још много да говорим с вама.

Хаустад. (показујући десно на врата). Молим, изволите тамо докле он —

Кмет. Али — ?

Хаустад. Нема никого тамо осим Билинга.

Томсен. Брзо, брзо, господине кмете! Ево га долази већ!

Кмет. Но па добро; али гледајте да што пре оде. (Оде кроз врата на десно, која му Томсен отвори и за њим затвори).

Хаустад. Учините се, као да ту нешто радите, Томсене. (Седне и пише).

Томсен. (превиђе новине које стоје на једној столици).

ПОЈАВА ОСМА

Хаустад. Томсен. Стокман.

Стокман. (долазећи из штампарије). Тако, сад сам опет овде (склопи шешир и палицу).

Хаустад. (пишући). Већ, господине докторе? Пожурите се, Томсене; данас нам је време врло скупо.

Стокман. (Томсену). Још нема коректуре, чуо сам.

Томсен. (неокрећући се). Не. није ни могуће господине докторе.

Стокман. Али ви можете знати, да сам нетрпљив. Ја немам мира, док не видим да је штампано.

Хаустад. Хм; то ће трајати још добар сат. Је л' тако Томсене?

Томсен. Ја се бојим да ће и више требати.

Стокман. Добро, добро, драги пријатељи; онда ћу доћи још један пут; доћи ћу радо и два пут, ако мора бити. Тако важна ствар — добро целе вароши — ту човек не сме жалити труда. (Хоће да оде, но опет застане и окрене се). Ах — још нешто —

Хаустад. Опростите; зар то не би могли и други пут —?

Стокман. Само две речи. Ја маслим — кад буде сутра мој чланак читан и кад се буде дознало, да сам ја у тишини целе зиме радио за добро вароши —

Хаустад. Али, господине докторе —

Стокман. Ја знам шта ви хоћете да кажете; то је просто била моја проклета дужност, моја грађанска дужност. Али моји суграђани, видите — о боже мој, они имају толико од мене —

Томсен. Да, ваши суграђани су до данас од вас много имали, господине докторе.

Стокман. Да, па за то се ја бојим, да би — у кратко, ја мислим: ако би их то побудило, — нтрочито сиромашнији сталеж — да од сад узму варошке послове у своје руке.

Хаустад. (дижући се). Хм, господине докторе, ја не могу прећутати, да —

Стокман. Аха — мислио сам ја, да је нешто у ствари. Али о томе нећу ништа да знам. Кад се тако штогод спрема —

Хаустад. А шта?

СВИМА ПОШТОВАНИМ ГАЗДАРИЦАМА СРПСКИМ.

Врло често чујемо питања — особито од оних госпођа које су на страни биле, — зашто је бела кава тамо вкуснија и јача а и лепшу бистрију боју има него код нас.

ЗАШТО неможе кава и код нас тако иста бити?

ЗАТО јер је неумемо тако добро зготовити.

Да би добру, јаку и притом свагда јефтину каву скувати могли, нужно је прво при куповању каве особито пазити. (Узмите Цајлон или Јаву помешано с' Ријом добре врсте.)

ПРИДОДАЈТЕ МАЛУ ДОЗУ

ПРАВЕ ФРАНК'ОВЕ КАВЕ

и си ћете постићи добру каву с' пријатним мирисом, лепом бојом.

Многе Газдарице узимају као придодатак и пржен јечам, смокве или леблебију. Ти придодатци чине каву густу, мутну и киселу и немогу кави дати нити омиљену лепу боју нити чврсти вкус.

ФРАНКОВА КАВА ради њених добрих својиства, која увећавају вкус кави у зрну, врло је разпрострта и тражена, зато препоручујемо најтоплије свима онима који је још неби познавали да пробају, и чинимо том приликом пажљиве да особито на овај подпис:

Heinrich Franck Söhne
LINZ LUDWIGSBURG.

и на ове фабричне знакове:

Регистр марка. Регистр. марка. Регистр. марка.

пазе, јер кутије су од многих фабриканта подражаване ради лакшег промета њиних лошијих производа.

УПОТРЕБА.

За црну каву: **4** кашике каве у зрну и — **1** кашику ФРАНК'Каве
За белу каву; **3** кашике каве у зрну и — **1** кашику ФРАНК'Каве

ЦЕНА:

Кутијама од:			Пакетима:	
1/2 Киле	1/4 Киле	1/5 Киле	1/8 киле	1/12 киле
70 п. дин.	35 п. дин.	30 п. дин.	15 п. дин.	10 п. дин.

D. 2016.

ЈЕДАН празан плац код „Споменика« продаје се из слободне руке. Упитати код Мике Мејухаса, тргов. код „Сељанке“, прекоод „позоришне кафане“. 2—2

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће -ото вариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 17—30

ЧАСТ ми је П. П. до знања ставити, да се са радњом налазим у кући поч. Николе Живановића ћурчије, на теразији спрам кафане „Лондона“ *Цветко Пеевић*
3—3 (ч. с. н. Берберин.

Читај

Само у кафани код 2. сокола може се добити врло добар и јефтин кост што није млоги у стању дати иста кафана прима Абонирце како у кафани тако и ван ове зато коби желио узети месечно нека се изволи обратити подписаном когод не верује да кост врло добар и јефтин нек дође да се увери иста кафана прима све остале забаве и друштвене ручкове и вечере по врло ниској цени Тако да ће сваки бити подпуно задовољан молим за посјету понизни

Пера М Јањић
3—3 шабчанин угоститељ

Стокман. Но, па ово или ово — бак љада — или свечани ручак — или потписи на захвалницу — или ма што било — само ја молим, да ми задате свечану реч, да тако што неће бити! Па и ви, господине Томсене, чујте —

Хаустад. Опростите, господине докторе, ми вам можемо сад као и после истину казати.

ПОЈАВА ДЕВЕТА

Пређатња. Јованка долази у шеширу и отртачу од остраг на лева врата.

Јованка. (спазивши доктора). И заиста —!

Хаустад. (идући јој у суерет). Ах, ах — госпођа докторка, и она!

Стокман. Али за бога, шта ћеш *ти* овде, Јованка?

Јованка. То можеш сам знати.

Хаустад. Ако је по вољи изволите сести.

Јованка. Хвала, немојте се трудити. И немојте ми замерити, што сам овамо дошла, да мога мужа одведем; јер ја сам мати троје деце.

Стокман. Мислиш да си нам тиме нешто ово казала?

Јованка. Но, збиља изгледа, као да ти данас не мислиш на своју жену и децу; јер иначе не би тако радио, да нас све унесрећиш,

Стокман. Али јеси л' ти при себи, Јованка?! Као да човек, који има жену и децу, несме истину казати — као да несме радити за добро и напредак својих суграђана — као оа нема права, да стече заслуга за државу у којој живи!

Јованка. Али све има свога начина Отоне!

Томсен. То и ја кажем: све на свој начин.

Јованка. И за то није лепо од вас, господине уредниче, што ви мога мужа мамите од куће и од породице те га увлачите у те наше ствари.

Хаустад. Ја никога ни у што не увлачим, госпођо докторка!

Стокман. Увлачи! Ти мислиш, да бих се ја дао завести!

Јованка. Да, то чиниш ти. Ја врло добро знам да си ти најпаметнији човек у овој вароши, али ти се дајеш тако лако савести, Отоне. (Хаустаду). А ви размислите добро — он ће изгубити своје место, ако његова расправа буде штампана —

Томсен. Шта!

Хаустад. Е, онда, господине докторе —

Стокман. (смејући се). Ха, ха, да хоће само да покушају! Али — они ће се већ чувати. Јер — зар ти не знаш, ја имам компактну већину за собом.

Јованка. То је даш несрећа!

(наставиће се)

Библиотека „Светозар Марковић“ Београд

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 237 Београд, Понедеоник 28. Новембра 1888 ГОДИНА 1.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по годину . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 1—3

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 1—6

КУЋА са салоном, три простране соба, предсобијем, кујном, шпајизом подрумом, пространом и бунаром и великом баштом продаје се, Кућа се налази близу „Славије“ на здравом месту, а за цену упитати уредништво 3—3

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 28 Пр. Стеван исп.
Католички: 10. Л. бог. Мар.
Сунце излази: у 7 сах. 39. м. залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепе.

КУРС

Дукат	5 77
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ

који је израдио

УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

(наставак)

ДЕО III

Државне власти

Чл. 31.

Све државне власти врше се по одредбама овога Устава.

Устав се не може обуставити ни у целини ни у појединим деловима.

Чл. 32.

Законодавну власт врше Краљ и Народно Представништво заједнички.

Чл. 33.

Право предлагања закона припада и једноме и другоме чиниоцу законодавне власти.

Чл. 34.

За сваки закон потребан је пристанак оба чиниоца законодавне власти.

Чл. 35.

Никакав закон нема повратне силе.

Чл. 36.

Обавезно тумачење закона припада само законодавној власти.

Чл. 37.

Извршну власт има Краљ. Он је врши преко својих одговорних министара по одредбама овога Устава.

Министре поставља и разрешава Краљ.

Чл. 38.

Судску власт врше судови. Њихова решења и пресуде изричу се и извршује у име Краља а на основу закона.

ДЕО IV

Краљ

Краљ је поглавар државе. Он има сва права државне власти, и извршује их по одредбама овога Устава.

Краљева је личност неприкосновена. Краљу се не може ништа у одговорност ставити, нити се Краљ може тужити.

Чл. 40.

Краљ и Његов Дом морају бити источно-православне вере.

Чл. 41.

Краљ је заштитник свију признатих вероисповести у Србији.

Чл. 42.

Краљ потврђује и проглашује законе. Никакав закон не може важити докле га Краљ не прогласи.

Чл. 43.

Сви чланови Краљевскога Дома дужни су управљати се по Породичноме Штатуту Династије Обреновића и покоравати се наредбама које им Краљ издаје на основу тога Штатута.

Чл 44.

Краљ поставља све државне чиновнике. У његово име и под његовим врховним надзовом врше своју власт сва земаљска надлештва.

Чл. 45.

Краљ је врховни заповедник све земаљске силе.

Чл. 46.

Краљ даје војене чинове према одредбама закона.

Чл. 47.

Краљ даје законом установљене ордене и друга одличја.

Чл. 48.

Краљ има право ковања новаца према закону.

Чл. 49.

Краљ има право амнестије.

(наставиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Отпутовао. Господин Мита Гавриловић, секретар мин. спољних послова, отпутовао је данас у Ужице, где је одређен за комесара при изборима.

*

Расте претплата. Као што смо већ у јучерашњем броју донели, г. Мата Јовановић, штампар и уредник „Новог Гласника“ одликован је орденом за свој чланак о Фрањи Јосифу, међу тим, сад дознајемо да се аустро-угарско министарство спољних послова претплатило на 25 примерака „Новог Гласника“, а у исто време дата је истом листу и та привилегија, да га све аустро-мађарске поште бесплатно преносе из места у место.

*

Државни питомци. Као што дознајемо, државни питомци, изабрани министарством војним, отпутоваће кроз неколико дана у Русију, где ће у Петрограду у војној артиљеријском школи стећи више образовање по, својој струци. За сад се као питомци шаљу ова господа: Гојко Ђурић, Ђока Анастасијевић и Радивоје Бојовић, артиљеријски потпоручници.

*

Забава фонда за потпомагање сиротних великошколаца. Као што смо извештени, забава, коју је при-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (155)

Ти мораш да спасеш оне несретне жртве!“ чуо је он да женска говори, а он се у сну усправи.

“А ко си ти, и како си дошла овамо?“ упита је пустињик у сну.

„Ја сам кћи оног старца,“ одговори лепа девојка. „Али ја сам и сувише далеко, па му не могу помоћи! Помози му ти свети оче!“

„Ја не могу да одем у Сењ,“ одговори пустињик. „Ја не могу да их избавим, јер има само један пут, који води у Сењ. Тај је пут кроз капију у стени, а та је капија поседнута стражом!“

„Ти се вараш, свети оче, има још један пролаз за Сењ, и то са морске стране. За тај пут не зна нико, али је он врло тежак и узан, мораш ићи пузећи . . .“

„Како? – Шта кажеш ти, кћери моја?“

„Отиди близу морске обале, и увери се јесам ли ти говорила истину! Ти знаш добро оне стене, које су заклоњене млогим јеловим дрвима, оне стене што су далеко одавде, а у близини морске обале. Између тих стена наићи ћеш на једну уску стазицу. Пођи њоме! За тим ћеш ући у једну пећину. Прођи кроз њу док не дођеш на крај исте, и то на десну страну. Ту ћеш наићи на један кланац, који води даље. За тим ћеш опет доћи у једну пећину. *Слободно уђи у њу! Ту већ мораш ићи пузећки, и тако иди све донде, док не опазиш излаз из ње — кад дођеш до излаза, онда си изашао на обалу Сењску, и то с противне стране, а не тамо, где јој пристаниште, и где се налази Ускочка стража!*“

„За тај пут заиста незна нико,“ рече пустињик. „И ја сâм, који живим овде више од десет година, не знам, нити сам икада био тамо код тих стена, које су сакривене између јелових дрва!“

„Иди тим путем, и покушај да одеш у Сењ!“ зачу се опет мелодичан глас овог створења, које је изгледало као какав Анђео, за тим исчезе. Пустињик је тражаше очима, али није могао да је види. Он је хтео да је зове — али није могао, учинило му се као да га је неко стегао за гушу — и у томе се пробуди — —.

Он се усправи, протрља очи и разгледаше свуда по колиби.

Он беше сам у колиби. Јутрење сунце осветљавало је колибу кроз један узан прозор. — Она анђеоска прилика, која му се јавила у сну, исчезла је, не беше више у колиби.

То је било чуновато! О томе путу, који води у Сењ, он није ништа знао, није га никако опазио, јер није ни ишао до оних стена. Да није то само пусти сан, кога је сневао после оног призора, што се десио са бегунцима?

Али сад је хтео да се увери је ли то права истина, или само сан.

Он устаде са постеље и отвори врата од колибе.

Јутрења сунчева светлост јасно обасја колибу. На далеко од колибе простираше се море, које је изгледало као да је покривено црвеном свилом.

редио „фонд за потпомагање сиротних великошколаца„ испала је врло добро и покрај сметња које су јој у почетку на путу стајале.

*

Dr. Пфајфер. Како дознајемо, Dr. Пфајфер, кореспондент неких немачких новина, који је и телеграфисао чланак „Новог Гласника“ о Фрањи Јосифу, са својим коментаром, да се сва српска штампа одушевљено одазвала приликом његовог јубилеја (сем ако доктор држи да је „Н. Гласник“ преставник српске штампе), — одликован је такође неким крстом, чије име, због тога што је врло дугачко, нисмо могли запамтити.

*

Нова улица. Улица, која води поред доњег градског поља Дунаву, скоро је већ са свим регулисана. Та, некад узана и искривудана улица, сад је преко 20. метара широка и има врло леп изглед, јер с једног њеног краја лепо се види како се благо спушта Дунаву. Како стручњаци веле, нивелација је врло добро завршена, а што је све то тако брзо постигнуто има се једино захвалити друштву за уљепшавање дунавског краја. Како смо дознали, исто друштво платио је и пренос свега камења што је нађено при откопавању и са њиме калдрмише прелазе улица у којима још нема ни помена о калдрми.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

Невероватан случај.

(свршетак)

После састава тела, наступило је враћање душе и повратак на овај свет а ово је, како ова женска вели, текло овако:

Пошто јој је тело састављено онда је Богородица са анђелима Божијим говорила: душа у тело, тело у душу, а за тим заповедила Богородица анђелима да јој дувају у уста. Кад су јој мало душу дали, онда јој Богородица дала неку траву те је ова појела а за тим јој дала бели пелин те је и то појела па је за тим свети арханђел причестио вином и дао јој парче проје; јер вели ова, да су јој проју дали за то, што јој је Богородица казала да је проја храна Србинова јечмен хлеб храна Турцима и пшенични храна Бугарима. Пошто су је причестили тада је Богородица три пута прекрстала у ваздуху златном палицом, и заповедила анђелима да дувају те мртве успављу да ови не виде кад ће Милица од њих отићи.

Кад су мртви успавани Богородица заповеди Милици да устане; но кад је Милица казала Богородици да не може устати, онда јој Богородица помогне, те је постави да седне, а за тим је упита имали кога старијега у кући: па кад јој Милица рече да има мужа и да се зове Тола то јој Богородица каже, да зовне мужа да јој помогне дићи се, што Милица и учини, зовне мужа по имену те је овај намести на своју постељи да седне. Цео овај призор, а то је састав тела Миличиног као и све покрете и говор њен слушао је и гледао њен муж Тола са још неколико својих сељана који су се онде десили, јер ова је сваку реч јасно изговарала, да су је ови могли чути и разумети, како питање која су на њу могла бити управљана тако одговоре њене, а крстила се вели њен муж Тола, својом руком тако, да се жива није могла боље прекрстити.

Док је била на оном свету носила је у рукама златну палицу, а на рамену златну јабуку, од које је и сада боли раме.

Пошто ју је бог повратио на овај свет почела је причати људима шта треба да раде и како да се управљају, те да не пропадне народ, који је много Богу згрешио и кога ће Бог јако казнити ако се не поправи; јер вели, Бог ће још овакова и овим подобна чудеса шиљати народу да се поправи. Њена су причања вели, она многа, да би требало седам дана и седам ноћи да је човек слуша те да све исприча; за то ћу ја овде само неколико њених прича навести, а та су: Народ треба да пости четири поста у години и среду и петак. Да иде у цркву сваке недеље и празника и моли се богу.

Да људи не псују Бога и свеце; да не псују стоку; да стоку непретоварују па је туку кад ова не могне терете повући.

Кад месе људи колач за славу, да га не кате јер је то најгрешније; а тиме они не могу боље окитити свеце него што их ух је Бог својим даровима окитио; већ да умеси просто колач са пет слова, однесе у цркву са пшеницом чистим вином и китом босилка, да свештеник колач пресече па за тим оде кући да са својим кућанима прослави славу; без да кога на исту зове, и потроши као сиромах 2 дуката за стоку коју коље славе ради; јер после славе, нема да умреи децу, која га куну те њихове грехе људи, на ономе свету пате. На задушницама да не иду на гробље пре вечерња, а свеће које носе да на гробљу пале, да исте упале, тек при заоду сунца; јер ове свеће, вели ова васкрсла женска, гору мртвима на ономе свету по године. Подушије ко даје мртвима да никакову стоку не коље, јер тим начином, не даје никаково подушије, пошто узима душу животињи, па исту даје своме мртвом за душу.

Многи од сељана који су код ове женске долазили, питали је зашто јој Бог није дао какав знак кад је на ономе свету била, па да је у казивању њену поверују. Зато је она питала Богородицу кад је по трећи пут умирала, зашто ју не наче јер јој народ не верује да је била на ономе свету, но богородица јој казалада јој не може начети, кад није заслужила, а она да мора све причати. Ко би је пак, за ово причање њено нападао и грдио, она да ћути, а ко би дигао руку на њу да ће му Бог руку осушити, да никог више нити може ударити, нити на њега заманути. Сем тога, казали јој да купи црни крст који ће носити о врату, и књигу у којој ће све што прича бити исписано. Кад је Милица вели казала Богородици да не уме читать; Богородица јој казала да мора читати, и да ће научити, те тако је сад ова васкрсла жена купила крст црни од Аџи-Лазара из Параћина, који јој је мислим и књигу нашао и сада је код своје куће, те прича људима који код ње иду да је слушају.

Ово је укратко изведена цела биографија њених страдања, и одласка с овог света на овај, као и повратка на овај; а ко жели чути што више о њеним приповеткама, нека се обрати њој, па ће јој ова ако је стрпљив у слушању причати 7 дана и 7 ноћи сво страдање своје.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

Тровање. — Занимљиву причу о тровању доносе једне немачке новине. „Једна тамошња породица села је да руча, и после јела осетише сви непријатност. Они дозваше одмах лекара и овај рече, да су јела била отровна и да су сви, који су га јели у врло великој опасности. Мало за тим умре домаћин у неисказаним боловима. Остали породични чланови једнако су у опасности. Као добротворна жена, домаћица беше дала од тог јела и некој другој породици која се такође опасно разболела. Како се то тровање догодило, још се не зна“.

—

Трговина у Русији. — у Русији је трговина, с тичијим кожама главама и перима узела тако велики мах ради украса женских шешира, да се влада видела принуђена да узме ту ствар у своје руке. На увоз кожа и пера тичијих подигнута је врло велика царина и трговина се с тиме у главном забрањује од 13 Марта идуће године. „Орнитолошка“ друштва трудиће се, да се од стране општинске испуњавају строго прописи што се тиче лова на тице ма које врсте.

—

Паробродна линија. Нова паробродна линија. *Хамбург-Калкута* отворена је прошлог понедеоника. Од означеног капитала а у акцијама у 4 ½ милиона уплаћени су већ 25 процента. Пароброди ће се начинити у немачким радионицама.

—

Вулкански излив на острву *Вулкану* (Липарска острва) стоји у вези са једним подморским изливом на један километар источно од острва, на коме месту, како јављају, под јаком и пенушавом узбурканошћу море избацује камење и лаву.

—

Нова несрећа. Енглеску убојну флоту снашла је ових дана несрећа При пробном пуцању, на једној ратној лађи с новим топовима у северном мору, експлодира на један пут неколико граната и ранише више нижих официра.

—

У спомен четрдесето-годишњице. Као што јављају из Беча Њено Височанство надвојвоткиња Марија Валерија извенадила је свога царског оца на дан његовог јубилеја својом песмом, која се састоји из 11. стихова; сваки стих почиње се словом имена Франца Јосифа (у немачком језику његово име има 11. слова). Принцеза је тај акростикон калиграфички написала и украсила га шарама које се односе на јубилеј њеног царског оца. На том спомену радила је она већ одавно и у Ишлу и у Геделу.

—

Читуља. Професор *Јосиф Ленхосек*, чувени анатом на будим-пештанском универзитету, умро је 13. о. м. у 70. год. живота. Рођен 1818. у Будим-

---

Пустињик клечке, и са склопљеним рукама молљаше се Богу. Он се није молио за себе, он се молио за оне несретне жртве, које су паде разбојницима у шаке; и сад, пошто је свршио молитву, учини му се као да је утешен, као да има неку наду на избављење бегунаца. Учини му се као да му нека не видовна сила улива Храброст, и да га гони да што пре покуша, неби ли избавио пађенике. Он устаде решен, да све учини, само да избави пађенике из руку разбојника. Он пође, тврдо решен да потражи онај пут, који му је мало час у сну показала она Анђеоска прилика,

XIII.

Велики Инквизитор

„Знаш ли, стриче, шта се дододило ноћас?“ упита Лоренцо Пријули, ушавши р одаје старог Дужда. „Догодило се нешто необично, нешто изванредно! Зар ти о томе није јављено ништа?“

„Није, сине мој, одговори Дужд, и у тим његовим речима беше признање, како се њему јавља за какве важне ствари тек онда, кад су већ били извршени закључци тајног Трибунала.

„Слрчај је ваља да хтео, да ја јутрос дођем ам у палату баш онда, кад су Прокуратор од св. Марка, капетан Бемб, и још неколико официра довели неког у затвор. Овај догађај по себи неби био тако значајан, јер се обично у то време извршују закључци тајног Трибунала. Али шта ме је изненадило, то беше личност, која је доведана амо у палалу, стриче! Нисам могао да верујем мојим очима, али сам се ипак известио о свему, и то тачно! Онај, што је јутрос овде затворен, беше лажни граф Мирафијоре!“

„Како? Зар Виргилијо Мирафијоре!“

„Да, лажни Виргилијо, стриче!“

„Затворили су њега, зар баш њега?“

„И за мене је то загонетно! Брабантино и лажни насљедник били су до скора у савезу!“

„А можда си се ти превврио, јер јутрос рано не беше тако видно? Причинло ти се да видиш Мирафијора!“

„Ја сам се прикрио иза једног стуба у палати!“

„Да те није приметио когод?“

„Није! Ја сам се добро увио у огртач, а шешир сам натукао на лице. Иза тога стуба сакривен, видио сам како спроводе шантајућег Виргилија, Он беше блед и љутит. Де говорећи ни речи, ишао је у средини официра.“

„И ти си познао графа Виргилија?“

„Тако је лажнога графа!“

„Ми ћемо очекивати, шта ће бити даље, сине мој!“

„Ја сам љубопитан, стриче, да дознам, шта ће рећи ла то Брабантино; и по чијој је заповести затворен лажни Мирафијоре,“ рече лоренцо.

(наставиће се)

Пешти, ту је свршио и медицинске науке и постао професор на универзитету 1860. год и за више деценија важио је као најбољи анатом у целој Аустро-Угарској. На универзитету је предавао дескриптивну анатомију, Као професор на универзитету оставио је себи трајан спомен највише тиме што је устројио анатомски музеј, у коме има до 700. најдрагоценијих препарата. Ђаци су га ванредно волели и поштовали, а читав нараштај има њему да благодари на стеченом знању.

—

Васпитатељка краљевићева. Као што јављају шпањолски листови, за васпитатељку младог краљевића шпањолског изабрана је нека мис *Давенпор*, родом Иркиња, која већ одавно живи у Шпанији. На годину ће добити 17.000. дин. плате а кад већ краљевић одрасте 12.000 дин годишње пензије.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ од 26. овог мес. доносе указ, којим се предлогом ојног министра решава: на да се арктиљеријски поручик у стању недејствителности, Светозар Лучић поврати у дејствителност.

—

„Српске Новине“ од 27. о. м. доносе указ, којим се на предлог заступника министра народне привреде, министра просвете и црквених послова, а у договору са државним саветом решава да се одобри министру народне привреде, да из кредита, одобреног буџета за рачунску 1888|9 годину на ванредне потребе државне, може издати начелству округа чачанског суму од 626 динара, на име плаћене кирије за смештај стоке, која припада ратарској школи, и коју је она морала у 1884-ој години да смешта у приватне штале, за шта није имала кредита, јер се рачунало да ће њене штале дотле бити готове.

—

Даље, указ којим се на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, а по саслушању министарског савета, на основу §-а 70-ог закона о чиновницима грађанског реда, решава: да се Јанко Трнковић, цариник V-е класе по старом власинске царинарнице, у интересу државне службе стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе.

ПРОСВЕТА

НАУКА

—

Путовање око света на ваздушној лопти. — Босе, лекар у Америци, одавно размишља о томе, како ће на ваздушној лопти моћи путовати на северни пол о око свети Пројекат је близу свог остварења. Доктор Босе налази се сада у Чикагу, где се спрема за своје неустрашимо предузеће.

У тој вароши свршава се његов гигантски балон новог система.

Осим својих пријатеља и новинара, ваздухопловац Босе примиће и све оне, који буду уложили суму од хиљаду динара на име грађења те ваздушне лађе.

У своме путовању заустављаће се у овим местима: У Њу-јорку, Филаделфији, Вашингтону, Толеду, Чикагу, Омаху, Сан-Франчиску, Једу, Кантону, Пекингу, Цариграду, Риму, Паризу, Берлину, Копенхагену, Штокхолму и одатле ће путовати па Северни пол.

Осим Петрограда и Париза, задржаваће се у свима осталим местима само по један сат. А у тим двема варошима бациће ленгер за дванаест до двадесет четири сата, како би се за то време набавило што треба, примили нови путници и нове знанствене комисије.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Шпенсер. Тако звани „шпенсер“ има да благодари за свој постанак чистом случају. Лорд Шпенсер хтеде једног дана ићи у парламенат, али закачи му се о врата капут и исцепа. Он одмах затражи те му слуга донесе маказе те подреже онај исцепани крај фрака, па онда подреже и други крај да би били једнаки и тако слободно уђе у парламенат. Цео свет сматрао је лорда као узор моде с тога им се и овај његов случајан крој допадне и од то доба почеше носити и господе и људи — шпенсер.

ШАЛА

—

Великодушан. Кад се смем надати да ћете ми платити дуг, г. Баронс? — Увек, драги пријатељу.

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

40—50

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

ОД

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(НАСТАВАК)

Стокман. Којешта! Јованка — иди кући па се брини за децу, а мене пусти да се бринем са болесне људе. Како мошеш бити тако снуждена, кад сам ја овако весео и сигуван да ћу победити? (Таре руке и иде горе доле). Истина и народ морају победити, о томе буди уверена. О, ја већ видим, како се слободоумно, грађанство купи око мене као победоносна војска! (Застане код једне столице). Шта — шта видим! шта је ово!

Томсен. (погледавши тамо). О наопако о, наопако!

Хаустад. (исто тако). Хм —

Стокман. Ви ћете то за цело учинити.

Стокман. Овде лежи највиши врх нашег варошког ауторитета! (Узме пажљиво крајевима од претпоју кметов шешир и подигне га у вис).

Јованка. Кметов шешир!

Стокман. Па ту је и заповедничка па лица. Али од куд то овде — ?

Хаустад. Но, па шта —

Стокман Аа, разумем! Он је био овде да вас наговори — Ха ха, баш је наишао на правога! На кад ме је смотрио у штампарији, (удари у смех) он је побегао господине Томсене!

Томсен. (хитро). Да, побегао, господине докторе.

Стокман. Побегао, на заборавио штап и — али до врага, где се сакрио? Ах, — тамо унутра за цело! Но сад ћеш видети, Јованка!

Јованка. Отоне, молим те!

Томсен. Али, господине докторе, господине докторе!

ПОЈАВА ДЕСЕТА

Претрашњи. Кмет. Билинг.

Стокман. (метне на главу кметов шешир и узме у руку палицу; за тим приступи вратима, отвори их и поздрави се руком на шеширу. Кмет долази сав црвен од љутине, а за њим Билинг).

Кмет. Шта значи та детињарија?

Стокман. Почаст, Ханше! Сад сам ја највећи ауторитет у овој вароши. (Шета горе доле).

Јованка. (скоро плачући). Али, Отоне — !

Кмет. (идући за њим). Дај ми мој шешир и моју палицу!

Стокман. Мислиш ти да ћеш ме тим твојим строгим гласом заплашити? Јуче си ми претио да ћеш ме збацити, али сад ћу ја тебе збацити са свију твојих почасних звања. Мислиш ти, да ја то не могу? О могу; јер ја имам неодољиву силу за собом. Хаустад и Билинг грмеће у „Народном Гласнику“, а Томсен ће са свима газдама устати против тебе —

Томсен. С тиме ћемо почекати, господине докторе.

Кмет. Аа! Господин уредник ће се ипак можда латити агитације?

Хаустад. Не, господине кмете, не!

Томсен. Не, господин Хаустад није тако луд, да због неке фантазије упропасти и себе и свој лист.

Стокман. (гледећи око себе). Шта то значи?

Хаустад. Ви сте ваљу ствар представили у погрешној боји, господине докторе; и за то је ја не могу потпомагати.

Serb. Belgr.

СВИМА ПОШТОВАНИМ ГАЗДАРИЦАМА СРПСКИМ.

Врло често чујемо питања — особито од оних госпођа које су на страни биле, — зашто је бела кава тамо вкуснија и јача а и лепшу бистрију боју има него код нас.

ЗАШТО неможе кава и код нас тако иста бити?

ЗАТО јер је неумемо тако добро зготовити.

Да би добру, јаку и притом свагда јефтину каву скувати могли, нужно је прво при куповању каве особито пазити. (Узмите Цајлон или Јаву помешане с' Рајом добре врсте.)

ПРИДОДАЈТЕ МАЛУ ДОЗУ

ПРАВЕ ФРАНК'ОВЕ КАВЕ

и ви ћете постићи добру каву с' пријатним мирисом, лепом бојом.

Многе Газдарице узимају као придодатак и пржен јечам, смокве или леблебију. Ти придодатци чине каву густу, мутну и киселу и немогу кави дати нити омиљену лепу боју нити чврсти вкус.

ФРАНКОВА КАВА ради њених добрих својиства, која увећавају вкус кави у зрну, врло је разпрострта и тражена, зато препоручујемо најтоплије свима онима који је још неби познавали да пробају, и чинимо том приликом пажљиве да особито на овај подпис:

Heinrich Franck Söhne
LINZ LUDWIGSBURG

и на ове фабричне знакове:

Регистр марка. Регистр. марка. Регистр. марка.

пазе, јер кутије су од многих фабриканта подражаване ради лакшег промета њиних лошијих производа.

УПОТРЕБА.

За црну каву: **4** кашике каве у зрну и — **1** кашику ФРАНК'Каве
За белу каву; **3** кашике каве у зрну и — **1** кашику ФРАНК'Каве

ЦЕНА:

Кутијама од:			Пакетима:	
1/2 Киле	1/4 Киле	1/5 Киле	1/8 киле	1/12 киле
70 п. дин.	35 п. дин.	30 п. дин.	15 п. дин.	10 п. дин.

В. 2916.

ФРАНЦУСКИ посланик има на продају два јахаћа коња без прибора, који су и по боји и по узрасту подједнаки тако, да се могу и за кола употребити.

Упитати у кући пуковника Симоновића на марвеној пијаци, где станује секретар Фрац. посланства,

Такође има на продају 30. новем и извесне кућевне ствари. Упитати у фрац. посланству. 1—2

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште метальних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 18—30

СВАДБЕНОГ ЦВЕЋА ПАВЛАКА

Дајте своме лицу, грлу, мишкама, и рукама дражесну лепоту, сјај, и дикан мирис [illegible] и руже, употребом Свадбеног Цвећа Павлаке. То је једна млечна и лековита течност. Нема јој равне у свету за стварање, позраћај, и одржање лепоте. Продаје се код свог [illegible] и Мирисава. Стовариште [illegible]

Билинг. Не; како је господин кмет био добар, те ми ствар растумачио....

Стокман. У погрешној боји! Ја вас молим! штампајте ви само моју расправу, а ја већ знам, како ћу је бранити.

Хаустад. Ја је нећу штампати. То не могу и не смем учинити.

Стокман. Ви не смете? Какве су то речи? Та ви сте уредник; и ја држим да уредник управља листом.

Томсен. Не, господине докторе, то чине претплатници.

Кмет. Срећа што је тако!

Томсен. Јавно мишлење, свест читалаца, кућне газде и сви други — они управљају листом.

Стокман. (прибравши се). Зар су све те силе против мене?

Томсен. Да; било би на пропаст грађанства, кад би ваш чланак био штампан.

Стокман. Дакле тако — (мали застој).

Кмет. Мој шешир и штап!

Стокман. (скине шешир и метне га заједно са штапом на сто).

Кмет. (узме обоје). Твојој кметовској части сад је крај.

Стокман. Још нисмо свршили. (Хаустаду) дакле мој чланак не може бити штампан у „Народном гласнику“?

Хаустад. Не може; и због саме ваше породице....

Јованка. О, оставите ви породицу на миру, господине Хаустаде!

Кмет. (извади рукопис из џепа). За равнање публици биће доста, ако ово буде штампано; ово је аутентично објашњење. Молим.

Хаустад. (узевши артију). Добро: одмах ће изаћи у листу.

Стокман. А мој чланак не!. Ви држите, да можете уђуткати мене и истину! Али тако лако, као што ви мислите, не ће то ићи. Господине Томсене, штампајте моју расправу одмах саму за себе — на мој рачун, на моју одговорност; у четири стотине примерака; не — у пет, у шест стотина примерака!

Томсен. Да ми илатите бог зна шта, ја то не могу учинити, господине докторе. Ја то не смем учинити — због јавног мишлења. И нико вам овде у вароши неће штампати вашу расправу.

Стокман. Онда ми је вратите.

Хаустад. (пружи му рукопис). Молим

Стокман. (узевши шешир и палицу). Она ће ипак изаћи на јавност. Ја ћу је читати пред великим мародним збором. Сви моји суграђани треба да чују глас истине.

Кмет. Ни једно друштво у целој вароши не ће ти за то уступити своју дворану.

Томсен, Ни једно. То вас ја увэравам!

Билинг. А нико ни од приватних људи!

(наставиће се)

„СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпанови

БРОЈ 288 Београд, Уторак 29. Новембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

за једно . . . . . 8 дин.
за по године . . . . . 4 дин.
за 3 месеца . . . . . 2 дин.
месечно . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

НЕКА СЕ ЧИТА!

На дан *другог Декембра ове године* биће претресе *кривице Босилке Николића;* бивше моје жене, у суду вароши Београда, оптужене, за *кривоклетство.*

Како се сада већ *други претрес по овој* кривици њеној, код поменутог суда одређује зато; што она на први претрес, који је још четвртог фебруара ове године одређен био, ма да је и позив, за исти благовремево примила, опет дошла није; и како ће ово дело, због важности своје као *кривоклетство*, за сваког интересантно бити: тако предавајући ово јавности, молим све пријатеље моје и знанце, да на овај претрес сада дођу, те да виде, како се са овога рода кривцима, поступа у суду.

Ово нарочито и зато: *што се овог рода кривци по закону редовно из притвора судског броје, док овде оптужена остављена у слободи, злоупотребљујући слободу, по својој властитој вољи суђење одуговлачи,* тако: *да се ово ја и сада, код овако доказаног права мог, не могу да отресем беде невидовне, од ове жене.*

28. новембра 1888. год.

Београд

Марко Р. Стефановић
столар.

ПРАВА СТАРА ШУМАДИЈСКА ШЉИВОВИЦА

Може се добити сваке јачине у трговини Браће Б. Јоцића на батал џамији у црквеним дућанима преко од Лазаревића. 1—3

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништу под бр. 5. 2—3

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништу овог листа. 2—6

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 29 Пр. и 370 мучен.
Католички: 11. Папа Дам,
Сунце излази: у 7 сах. 39. м.
залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·78
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 час пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и цркв. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ПРЕДЛОГ УСТАВА за КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ

који је израдио

УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

(наставак)

Чл. 50.

Краљ има право помиловања у кривичним делима. Он може досуђено казну кривцу преобратити у казну другог блажег рода, или му је смањити или са свим опростити.

Чл. 51.

Краљ заступа земљу у свима односима са страним државама. Он огласује рат, закључује уговоре мира, савеза, трговине и друге, и саопштава их Народној Скупштини, у колико и кад интереси и сигурност земље то допуштају.

Ну ако извршење ових уговора изискује какво плаћање из државне касе, или измену земаљских закона, или ако се уговори нешто, чиме би се ограничавала јавна или приватна права српских грађана, они ће вредити тек пошто их одобри Народна Скупштина.

Чл. 52.

Краљ стално станује у земљи.

Кад би Краљ, по потреби, отишао за неко време из земље, заступа га по праву у вршењу уставне Краљевске власти Наследник Престола ако, је пунолетан. Ако Наследник Престола није пунолетан, или ако је спречен да заступа Краља, вршење уставну власт Краљевску министарски савет по упуствима која му Краљ даје у границама Устава.

Чл. 53

Краљ сазива Народу Скупштину у редован или ванредан сазив.

Он отвара и закључује седнице Народне Скупштине лично престоном беседом, или преко министарског савета, посланицом, или указом. И престону беседу, и посланицу, и указ премапотписују сви министри.

Он има право да одлаже седнице Народне Скупштине; али то одлагање не може бити дуже од два месеца, нити се може поновити у истоме сазиву без престанка Народне Скупштине.

Он има право да распусти Народну Скупштину, али акт распуста садржати наредбу за нове изборе у најдаљем року од два месеца и наредбу за сазив Народне Скупштине најдаље за три месеца од дана распуста. Указ о распуштању Скупштине премапотписују сви министри.

Чл. 54.

Краљ не може бити у исто време поглавар друге које државе без пристанка Велике Народне Скупштине.

Чл 55

Ни један акт Краљев, који се односи на државне послове, нема снаге нити се сме извршити, ако га није премапотписао надлежни министар, који је самим тим за њ одговоран.

Чл. 36.

У Србији влада Краљ Милан I, из династије Обреновића Четврти.

Краљевско достојанство и сва уставна права Краљевска наслеђује после њега Краљевић Александр, као Пети из народне династије Обреновића.

Потомство Краљевића Александра наслеђује Престо Србије овим редом:

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (156)

„Буди пажљив сине мој, и не говори ништа о томе," рече Дужд Лоренцу, који је пошао био да се извести, шта ће да буде са са затвореним Мирафијором.

Кад је Лоренцо пошао кроз ходник опази једну женску на степеницама, која се на све стране осврташе, као да је тражила некога. Она беше висока и јакога састава, као какав човек. Њено сиромашно одело показиваше, као да је припадала рибарима или лађарима.

Лоренцо приђе ближе и позна Стефану, удовицу Себастијанову.

Чим је опазила младога племића, она му пође на сусрет. Њено поцрнело лице и севајуће очи, показиваху да има неко важно саопштење. Проседа коса беше неочешљана, она је увезала једном издрпаном марамом.

„Монсињоре!" рече она. „На једну реч! Где ћу наћи оног благородног господина, који је — — — ?"

„Имате да му јавите што?" упита је Лоренцо.

„Да, Монсињоре, али — — —."

„Ходите овамо у ову собу. То исто можете јавити и мени!"

„Ја сам већ била код графа Мирафијора, али га нисам нашла у палати! Сад бих хтела да се јавим Синьору Брабантинају."

„И њега не ћете наћи овде!"

„Онда капетана Бемба!"

„Реците ми шта имате да јавите њему? хоћу да знам!"

„Истина да је монсињор синовац светлог Дужда, али ипак — — — —."

„Но па шта се устежете толико?"

„Али ви се заузимате за крсташе и Краљицу Ноћи!"

„Хм, тако! Дакле то се тиче крсташа?"

„Не, Монсињоре, они су сви мртви, од њих нема више ни једног живог!"

„Па тим пре можете ми казати све што имате! Ево узмите!" рече Лоренцо, и пружи јој једну кесу са златом.

То је обрадовалу Стефану. Она грамзиво шчепа кесу, и пољуби скут од Лоренцове хаљине.

„Благодарим вам, Монсињоре, много вам благодарим!" рече она. „Монсињор је богат, а при том врло добар!"

„Дакле ваше саопштење тиче се Краљице Ноћи?" упита Лоренцо.

„Тако добром и великодушном племићу, могу да поверим све. Тако је, Монсињоре, ње се тиче! Краљице Ноћи, или оне женске са покривалом!"

„Јесте ли је видели?"

„Јесам, Монсињоре!" одговори Стефана полугласно, дајући важност својим речима. „Оно, што имам да јавим, врло је важно! Краљица Ноћи још није слободна! Никоме није испало за руком да је ухвати! Сад ја знам где се она налази, и где обитава!"

„А где сте је видели?" упута Лоренцо нестрпељиво.

„Ја ћу вам већ казати, Монсињоре! Видела сам је тамо, на тврдој земљи! Јуче

Краља наслеђује његово мушко потомство из законитога брака по реду првороћења. Ако Краљ не остави за собом мушкога потомства, наследство Престола прелази на побочну линију у мушкоме потомству по истоме реду првороћења.

Чл. 57.

Краљ и Наследник Престола пунолетни су кад наврше осамнаост год.

Чл. 58.

У случају смрти Краљеве Наследник Престола, ако је пунолетан прими одмах владу као уставни Краљ Своје ступање на Престо Краљ објављује народу прокламацијом.

Он сазива тада Народну Скупштину у року од десет дана после објаве смрти преминулог Краља, да пред њом положи уставом прописану заклетву.

Ако је Народна Скупштина раније распуштена а нова није још изабрана, сазива се стара Народна Скупштина да изврши тај задатак.

Ове уставне одредбе вреде и за случај кад Краљ за живота преда Престо својем Наследнику.

Чл. 59.

Примајући власт Краљевску у своје руке, Краљ полаже пред Народном Скупштином заклетву која овако гласи:

„Ја (име) ступајући на Престо Краљевине Србије и примајући Краљевску власт закунем се свемогућим Богом и свим што ми је најсветије и најмилије на овоме свету, да ћу чувати независност Србије и целину државне области, да ћу земаљски Устав неповредан одржати, да ћу по њему и законима владати, и да ћу у свима мојим тежњама и делима добро народа у очима имати. Изричући свечано ову моју заклетву пред Богом и народом, признавам за сведока Господа Бога, коме ћу одговор давати и на страшноме његовоме суду. Тако ми Господ Бог помогао! Амин!“

Чл. 60.

Ако у случају смрти Краљеве Наследник Престола није пунолетан, уставну власт Краљевску вршиће до његовог пунолетства Краљевско Намесништво, састављено од три лица.

Чл. 61.

Намеснике Краљеве бира Народна Скупштина, нарочито сазвана тога ради, између шест лица која је преминули Краљ у својем тестаменту назначио за кандидате намесничке.

Тај тестаменат ће Краљ својеручно написати и потписати. Њега не преманотписују министри. На полеђини његовој се потписују сви чланови Министарскога Савета као сведоци.

Тестаменат је написан у три примерака, од којих је сваки под печатом Краљевим. Један од њих предаје се на чување Државноме Савету, други Касациономе Суду, а трећи Чувару Државнога Печата.

62.

Ако Краљ није тестаментом назначио кандидате за намеснике, сазваће се Велика Народна Скупштина да изабере Краљевско Намесништво. Велика Народна Скупштина има се тада сазвати најдаље за месец дана по смрти преминулога Краља.

Чл. 63.

Намесници могу бити само они српски грађани по рођењу, вере источноправославне, који уживају сва грађанска и политичка права, који имају 40 година, и који су министри, или државни саветници, или генерали, или посланици акредитовани код страних дворова, или су то били.

Чл. 64.

Избор намесника врши се увек тајним гласањем.

Чл 65.

Цивилна листа Краљева одређује се законом за све време његове владе.

Сваки намесник ће примати за време вршење своје намесничке дужности по 60.000 динара годишње из Краљеве цивилне листе.

Чл. 66.

Пре него што узму Краљевску власт у своје руке, намесници ће пред оном Скупштином која их је изабрала положити заклетву: да ће Краљу верни бити и да ће владати по Уставу и законима земаљским. Они ће затим објавити народу прокламацијом да су у име Краља примили власт Краљевску у своје руке.

Чл. 67.

Никаква промена у Уставу не може се учинити за време малолетства Краљевог.

Чл. 68.

Ако би Краљ био спречен да врши Краљевску власт у његово ће име владати Наследник Престола ако је пунолетан. Ну ако је Наследник Престола малолетан Краљ може именовати привремене намеснике.

Чл. 69.

Ако би Краљ за својег живота пренео своју власт на својег малолетног наследника, он има права да сам у исто време именује три Краљевска Намесника. За намеснике тако именоване вреде све одредбе овога Устава које се односе на намеснике што их избира Народна Скупштина.

Чл. 70

У случају да који члан намесништва умре или тако оболе да по уверењу три лекара, које Државни Савет одреди на позив она друга два намесника а у договору са њима, не би могао више никако своју дужност вршити, или најзад ако да оставку, друга ће два намесника отправљати државне послове до првога састанка Народне Скупштине која бира трећег намесника.

Ако би пак један од тројице намесника имао преку потребу да за неко време отиде из земље, два друга намесника моћи ће за време његовог одсуства пуноважно отправљати државне послове. Али у том случају овај ће бити дужан да својим друговима остави писмену изјаву, да у напред пристаје на све што би они учинили у кругу Уставом им прописане власти.

У свакој од ових прилика обнародоваће се одмах узрок са којег ће само два намесника отправљати власт Краљевску.

Чл. 71.

О васпитању малолетнога Краља стараће се намесници, ако је млолетни Краљ наследио преминулога Краља; ако ли је пак он дошао на престо по одступању Краљевом; о његовом ће се васпитању старати Краљ који му је предао власт.

О имању малолетнога Краља стараће се тутори које преминули Краљ поставља у својем тестаменту, или које именују намесници у договору са Државним Саветом, ако их преминули Краљ није поставио.

Чл. 72.

А ако Краљ не би по смрти својој оставио мушког потомства, али би Краљица у време смрти његове била трудна, вршиће до њезинога порођаја Краљевску власт као привремени намесници: Председник Државног Савета, Председник Касационог Суда и Министар Правде.

Чл. 73.

У свима случајима у којима према одредбама овога Устава имају да се изберу Краљевски Намесници, Министарски Савет ће привремено вршити под својом одговорношћу уставну власт Краљевску.

Министарски Савет ће дужан тада бити да одмах објави народу прокламацијом да је и услед чега је прихватио владу.

Чл. 74.

У случају кад Престо према одредбама овога Устава остане без наследника, Министарски ће Савет узети Краљевску власт у своје руке.

Он је тада дужан да, најдаље за месец дана, од дана смрти Краљеве, сазове В дику Народну Скупштину која ће му решити о Престолу.

(наставиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Интересција. Читаоци ће одмах помислити, да ћемо им сад представити каквог интересцију у антерији, каквог старог кајшара, који од интереса и зеленашлука живи, но није то већ смо дознали, да се овим занатом, у сред престолнице, бави један млад чиновник, који, користећи се својим положајем, врло лако дознаје, где се чије обавезе неисплаћене налазе; купује их буд за што, па онда с великим интересом мења обвезу, продужава рок и прети, да ће све у попис узети, што се код таквог сиромаха нађе који је у нужди или у болести обавезу издао.

Ми овом приликом не ћемо име тог младог господина на јавност изнети, ми желимо да се он овога посла остави, и врши само своју дужност за коју је, према осталим његовим друговима и по способности и по школовању и по годинама службе, и сувише награђен.

А ако овај господин и даље продужи свој занат, који његовом положају и не доликује, ми ћемо га надлежнима до знања доставити, а уверени смо да ће наша достава учинити крај његовом зеленашлуку.

*

Државни питомци. У једном од прошлих бројева донели смо имена ђака, који су професорским саветом изабрани за државне питомце. Како сад дознајемо, министар просвете одобрио је избор савета и потписао је акт избора. Питомци ће се послати на страну тек по Божићу.

*

Са Збора. Под високим заштитом Његовог Височанства Краљевића Александра „Београдско певачко друштво“, јуче 27 ов. мес. по подне у 3

сам била код Анунцијата, оног богатог рибара. Он и његова жена требали су да однесу рибе за манастир код мирана. Ја сам им пошла у сусрет. Тамо је врло опасно, Монсињоре, тамо у велике баруштине са житким песком! У томе на један мах опази у даљини Краљицу Ноћи!“

„А куда је ишла?“

„Ишла је тамо иза баруштина, јер тамо је некадањи Манастир, који је сада претворен у крчму!“

„Та знам.“

„Краљица Ноћи ишла је оним путем, који води у крчму!“

„А јесте ли ишли за њом?“

„То нисам, Монсињоре. Морала сам да чекам Анунцијата и његову жену, и у томе ми се изгуби испред очију Краљица Ноћи!“

“Није нужно никоме више да јављате о томе! Јесте ли задовољни са овом сумом, што сам вам дао за ту вест?“

„О! Врло сам задовољна, Монсињоре!“

„Онда идите и не говорите ништа никоме о томе!“

Стефана оде са палате.

Лоренцо се реши да оде у крчму, и потражи Краљицу Ноћи. Хтео је да потражи ону, чија му је слика непрестано лебдила пред очима; ону, која је ипак жива, а он је већ био изгубио наду да ће је видети још једанпут.

Међу тим је већ наступила ноћ. Дуждевој палати приближавао се један благородник, који је на лицу имао маску. Он је ишао право оној капији, кроз коју су обично улазили чланови тајног Савета.

Овај благородник уђе унутра, и упути се кроз дугачак ходник у ону салу, где се обично држе тајне седнице. Сала беше осветљена једном лампом, која је висила о тавану.

Кад је овај човек ушао унутра, он скиде маску.

То беше Брабантино, велики Инквизитор.

Он беше први дошао у малу салу, која је била обложена црнилом, у ону салу, где се решава о животу и смрти појединаца.

Његово озбиљно, и као од мрамора изрезано лице, показиваше његову одважност.

Кад је оставио маску, шешир и огртач на страну, уђе и Дапонт у салу.

Оба члана тајног Трибунала поздравише се по уобичајеној форми, и заузму своја места око стола.

„А где је граф Мирафиоре? упита Дапонт и пажљиво гледаше у лице великог Инквизитора.

„Он неће доћи! Ја сам наредио да се затвори!“ одговори Брабантино.

„Наредили сте да се затвори? А по коме решењу, молим?“ упита Дапонт, и устане са столице. „Граф Мирафиоре је један од наших, и ко познаје добро наше законе, мој племенити Брабантино, тај ће сигурно знати и то: да само двоје од нас могу решавати и закључити да се затвори трећи, и то само онда ако Млетачкој републици прети велика опасност!“

(наставиће се)

сата имало је ванредни скуп ради попуне чланова у управи, пошто су неки дали оставке а неки су отишли из Београда. Како су г. г. председник, подпредседник и један члан остали у управи и даље то се имало попунити 6 упражњених места. Изабрата су о.а г. г. Тодор Станковић (стари) Васа Костић (нов), Драгољуб Стаменковић (стари), Данило Милосављевић (нов). Овај се одбор конституисао овако: председник и подпредседник остају стари, за благајника привремено врши дужност председник г. Ђока Станојевић, а придодат је благајнику г. В. Костић као подблагајник за секретара г. Д. Стаменковић, за библиотекара г. Милан Николић.

На предлог три члана решено је да се изабере комисија, за преглед целог друштвеног реда а поглавито благајне, па свој извештај да поднесе главној скупштини која ће бити по штатуту у првој половини Јануара идуће год. У ту су комисију: г. Ђ. Станојевић пресадник, и г. г. В. Кнежевић, В. Костић, Д. Рајчић и М. Николић.

*

Покушај обијања „Вертхајм“ каса железничког друштва у којој је било преко 70.000. динара новаца, и која је у друштвеној канцеларији, на трећем спрату у „Гранд Хотелу“, нађена је јуче бушена сврдлом на средини где се кључ средњи увлачи па се при вртењу сврдло заломило и даље проваљивање осујећено, те и похара није могла бити извршена. Средња брава је бушењем искварена а остале су неповређене. Чини се истрага за проналазак лопова, који је ово покушавао, и који је може бити неко од светских лопова, који се само оваковим пословима баве, и како'вих лопова ми до сада нисмо имали.

*

Исправка. У једном од прошлих бројева донели смо белешку, да је г. Еренрајх одликован од Његовог Величанства Краља орденом таковског крста III. степена, пошто је г. Еренрајх директор кредитне банке а не кредитног завода то овом исправљамо нашу прошлу белешку.

*

Нова оперета. Како дознајемо, управа краљ. срп. нар. позоришта стара се да нас после овог изненадног одмора позоришних чланова изненади новом оперетом. Читаоцима је нашим познат комад „*Марија кћи пуковније*“, сад је, веле, управа дала да се тај комад на ново преведе, те да не буди више „комад с певањем,“ као што је до сад код нас био, већ права оперета, какав у ствари и јесте тај комад.

*

Пчеларско воћарско акционарско друштво. Као што смо ту скоро на овом месту јавили био је један мали скуп овога новога друштва, на коме је решено: да се правила друштвена одштампају и отштампана на проучавање пријатељима овога предузећа даду, а за тим, да се на већем и општем збору утврде. Ово је заиста од потребе било, јер искуство нас је научило да све што се на брзо ради брзо се и сврши.

Као што смо дознали, правила су већ одштампана и разаслаће се оној господи за коју се већ зна да се интересирају за ово удружење. Непознатој г-ди пак јавља се: да ако желе упознати се изближе са овим правилима, то да се пријаве у канцеларији 1. Алексе Новаковића правозаступника спрам теразијске чесме, где ће правила безплатно добити, и где се може уписати као поборник и пријатељ овог заиста корисног предузећа

Скуп за утврђење друштвених правила биће у четвртак 1. децембра у 5 сати у вече у згради велике школе. Надати је се, да ће што више посетилаца бити, те да се ова правила свестраније проуче.

*

Српска радионица. Ту, пре неки дан, имали смо прилике да видимо из чисто српске радионице израђене финије ствари од ораховине а и све остало што припада салонском намештају. — Код нас се сваке године извезе из земље маса ораховине, па нам се после наше рођено дрво, прерађено, по скупе новце продаје, а међу тим једва ако смо, при извозу, наплатили сав онај труд што смо око спреме тога древта учинили. Наш богатији свет прими грдан новац поручујући са стране собни намештај или купујући га од овдашњих чивута, а међу тим, у нашој средини налази се човек, који је 16, година странствовао и нарочито студирао тај занат, тај човек је г. Андра Банковић, столар (сбениста), биа председник столарске задруге.

Он има у фишекџијској улици своју радионицу у којој све те ствари израђује а ми се надамо да ће наше патријоте потпомећи једину паку српску радионицу у нашој престоници, а држимо да је и време већ једном да престанемо мислити да је, све што је са стране, боље и постојаније него што наш радник може да створи.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Говеђа куга. По вестима поморске власаи у Тсту појавила се говеђа (врућица у катару Хусову покрајине Триполиса у Сирији. По даљем извештају распрострла се говеђа куга по свој Сирији и Малој Азији, услед чега је издала поморска власт нужне мере, како би спречило, да се не пренесе та зараза и у европске земље.

—

Убица женских у Лондону. Петроградски лист „Новости“ пише, да се ушло у траг оној немани, што је поморила толико женскиња у лондонском предграђу Витекапелу. Лист тај вели, да је неки Рус. по имену Николај Васиљев. Пн се родио 1874. у Тирасполу у јужној Русији, а у Одеси свршио је свеучилиште науке. Из Русије отишао је 1870. у Париз, где је до мало времена полудио. У своjем лудило доказивао је, да се грешне женске, које су сашле с пута моралности, могу ослободити свог греха само насилним убиством, па је у том лудилу поморио по Парилу више таковних женскиња, те париски суд видевши да је луд, предаде га у лудницу. То је било прије 16 година. Пошто је изишан из луднице отишао је у Лондон, где се у први мах настанио код руских исељеника, а чим се прочуло прво убиство у Витекапелу, тај час и њега је нестало, па лондонски Руси мисле, да је он убица помереног женскиња.

—

Велики пожар. Као што јављају, ових дана запалиле се исмеђу Форазеста и Плојена велика шума, у којој гори до 500 ара шуме. Шумска управа употребљава све мере да би зауставили ватру.

—

† **Читуља**. Јављају из Пеште, да су 25. ов мес. умрла два одлична научника мађарска Јован Хунфалви и Емерик Хензалман, који је као чувени књижевници и ван своје домовине на и код туђинаца на добром гласу.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд, 26. Новембар 1888.

Притворени. Ноћас су притворени: Јозеф Гап радесик, Јелена Вукотића служавка, Василије Дувић надничар, и Драгутин Настасијевић овд. сви због скитње; и Антонија Јанош слуга због пијанчења.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Марија Шулц служавка, Коста Урошевић слуга, Стеван Јовановић из Вслујака и Роза Хорват проститутка сви због скитње, Риста Бошковић кувар и Танасије Илић касапин због нереда: Марија Радуловић Јован Радуловић и Катица Вујић овд. због увреде и Едуард Хамберг овд. за неупис слугу.

Нађено. Нађене су неке хартије у једној марами и налазе се у главној полицији.

—

Београд 27. новембра.

Притворени. Ноћас су притворени: Никола Аџић надничар, Матеја Максимовић из Шапца, Милан Илић Петар Лазић овд Игњат Брајковић' слуга, Илија Стевановић надничар и Спира Стојачовић из Неготина сви због скитње.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Спаса Наумовић млекар због наглог јурења са коњем, Спасенија Недељковић служавка што је службу напустила и Драгутин Антонијевић овд. због скитње.

Побегли. Шарлота жена Адолфа Шњајхера 26. тек. мес. побегла је.

Она је омала 22 год. плава стаса средњег

Владимир Поповић помоћ .грт побегао је 22. тек. мес. он је стар 16 год. плав сув.

— Један дечко стар 13—14 год. носаше једну пуну сељачку торбу из селишта, Позорник га у гробљу задржи и упита шта носи, али, он брзо баци торбу и побегне, у торби су биле ове ствари: један чаршав асталски, један копертух зелени и два навлака еклокова.

— Два калупа опанчарска нађена су у гробљу, и све се ове ствари налазе у кв. палилулском.

Три кључа сигурно од касе нађена су и налазе се код кв. савамал.

ПРОСВЕТА

НАУКА

—

Крвава киша. — Крвава киша? Не плашите се у напред. Ви сте јамачно већ слушали о киши пепела, камења, сумпора, дажљевњака, жаба, и т.д. Све се то може десити, и ако изгледа чудновата ствар, Да вам објасним како постоје крвава киша,

У последњој седници Академије нау-

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

ОД

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

—

(НАСТАВАК)

Јованка. то би било грозно! Али за што су они сви устали против ебе, Отоне.

Стокман. (раздражено). Ја ћу ти то казати, Јованка: за то што су сви кукавице — баш као и ти; за то што се сви брину само за себе и за своју породицу, а не за опште добро!

Јованка. Онда ћу ја њима показати, како једна — слаба жена може имати мушке храбрости! Јер сад ћу ја уз тебе, Отоне!

Стокман. Право, Јованка, право! И ја вам се заклињем: истина мора на видик! Ако не добијем нигде дворане, онда ћу узети добошара, проћи ћу с њиме кроз целу варош и прочитаћу свој чланак на свакон ћошку!

Кмет. Тако луд ваљда нећеш ти бити!

Стокман. Да, хоћу!

Томсен. Ни један човек у вароши неће с вама ићи.

Билинг. Бога ми, нико живи!

Јованка. Буди сталан, Отоне! Ићи ће с тобом твоји синови!

Стокман. То је красна мисао!

Јованка. Валтер и Фредрик — они ће с радошћу ићи с тобом!

Стокман. Да, и Петра тако исто; а и ти, Јованка!

Јованка. (смешећи се). Не не, ја не; ја ћу с прозора гледати!

Стокман. (загрли је и пољуби). Хвала ти, хвала, добра моја жено!.. А сад се спремајте на борбу, ви храбра господо! Хоћу један пут да видим, да ли мекуштво и кукавичлук могу затворити уста слободном и поштеном човеку!

(Оде са својом женом лево кроз стражња врата).

Кмет. (забринут клима главом). Тако сад је и њу залудео!

ЧЕТВРТИ ЧИН

Велика старинска дворана у кући бр дарског заповедника Холстера.

Остраг отворена врата од предсобља На левој страни три прозора; на десној страни уз средину зида узвишено место и на њему мали сто са две лампе, ста клетом воде, чашом и звонцетом. Даље је дворана осветљена с малим лампама, које су учвршћене на зиду између прозора. Напред на левој страни сто са лампом, крај њега столица; са свим напред на десној страни врата, близу истих неколико столица.

Велики збор: Грађани из свију сталежа. Виде се и неке женске и неколико малих ђака. Светина све више улази мало по мало на стражња врата, тако да се напуни дворана.

Први грађанин. (једноме до њега). Зар и ви овде, Алстеде?

Други грађанин. Ја не пропуштам ни један збор.

Трећи грађанин. Па ви сте и лулу понети?

Четврти грађанин. Наравно; а зар ви нисте?

Трећи грађанин. Ево је видите! Крманош Еверсен рекао је да ће донети велику трубу.

Други грађанин. Ту ће би гужве.

Неколико њих. Гужве! (смеју се).

Пети грађанин. (пресецајући им). Збиља, шта ће то да буде?

Други грађанин. Зар ти не знаш, да ће доктор Стокман беседити против кмета.

Пети грађанин. Али кмет је његов брат!

Први грађанин. Ништа за то; Доктору је то све једно.

Трећи грађанин. Али он нема право, читао сам у „Народном гласнику“.

Други грађанин. Он за цело нема право

ка у Паризу, прочитана је недавно следећа белешка, послата из Кохинхине (Хина):

»13 Октобра ове године, вели Тиранде у својој белешци, враћах се у Тајних својој породици, на државним колима, у којима поред мене сеђаху још четири путника и двоје деце, кад, наједанпут после сат и по путовања, млади налабски кочијаш, окрећући се мени, упита ме гњевно зашто просух на њега крв из убода својих прстију. Узбуђен тим прекором, који не заслужих, ја бацих поглед на самог себе и на моје велико чуђење, ја видех своје прсте покривене крвљу.

Тада упитах остале путнике знају ли они одкуда толико крви на мојим прстима, они ми одговорише да знају толико исто колико и ја.

Прегледајући своје одело и погледајући око себе, ја видех, на своје страховито чуђење, велики број малих капљица које, на мојој хаљини, изгледаху црне, али додирући их, ја приметих са осталим путницима да оне имају изглед мало усирене крви.

Одма после неколико минута, један од путника спази на лицу свога детета пуно крвних капљица; то исто видесмо и на моме кишобрану; док у том један од спроводника викну како је ту сво одело крваво.

Сутра дан после тог догађаја, кад сам хтео да прикупим те крвне капљице, и да их покажем власти, моје одело беше потпуно опрано.

За време падања тих крвних капљица небо беше потпуно наоблачено путници нису видели да је киша падала, али при свем том приметили су да је земља путем била влажна.

Та белешка није остала усамљена један благородник Хинаки из исте околине, потврђује тако исто да је падала у том часу крвава киша.“

Оба та писма тврде да се таква појава непамти од како је света.

Све метеоролошке појаве потресале су живо људску имажинацију у сва времена, особито та чудновата крвава киша или вода испуњена крвљу. Ма да је та појава врло ретка, ипак је налазимо и у старом и у новијим добима. Писци је помињу са сујеверним страхом. и у њој гледаху небесни гњев, незадовољство неба спрочу човечанства и све се живо сташе свима силама да ублажи тај божански гњев.

Факат о крвавој киши, која је тако ред к и који се сматра као гатка, забележен је и у Француској у почетку овога века! Велики део вода беше обојен живим црвенилом и многи посматрачи беху весма забринути том чудом. На обалама Средиземног мора све боје беху потпуно црвене.

Дуга и дубока испитивања тога феномена доказивању да је факат и истинит, и истраживаху му само узрока.

1836 год. Пајен приписиваше том обојавању присуство малих људскава. ца бранхионора — Artemina Salina. У истом времену Динал тврђаше да то обојавање долази од растињског организма врсте Potococus. Жоли из Тулузе предузе брижљивија испитивања и 1840 год. доказа да Artemia постоје црвена тек кад једе Potococus.

Многе крвне мрље са те кише пренесене су у Париз, где су у Академији Наука брижљиво испитивање и нађено је да та крвава киша црпе од неких црвених организама који падају са кишом, онако исто као и жабе, корњаче, камење и тд. и да су и те животињице дошле до облака ветром, буром и другим ваздушним струјама. Ето на такав начин постаје крвава киша.“ која је тако много задивила свет.

ПРВА БЕОГРАДСКА ПИВНИЦА КОД КОЛАРЦА

Препоручујем поштованој публици познато пиво из вајфертове пиваре које је по квалитету куд и камо боље од данашњег пива које се у Београду точи.

Тако исто стављам до знања да се у истој пивници може добити добар ручак са четири јела укúсна и лебом за 1 динар. У исто доба може се добити сваког јутра добар паприкаш са лебом за 30 пара, у свако доба свеже кубасице среном за 20 пара.

Такође добра црна и бела вина по 1 динар литар особито доброг старог шилера неготинског дању ван кафане по 60 пара један литар.

С поштованьем
Димитри Т. Петровић
угоститељ.

1—10

ФРАНЦУСКИ посланик има на продају два јахаћа коња без прибора, који су и по боји и по узрасту подједнаки тако, да се могу и за кола употребити.

Упитати у кући пуковника Симоновића на марвеној пијаци, где станује секретар Франц. посланства.

Такође има на продају 30. новем и извесне кућевне ствари. Упитати у франц. посланству. 2 2

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

41—50

јер ни друштво кућних газда ни грађански клуб нису му хтели дати своје дворане.

Први грађанин. Па ни у бањи нису му хтели дати дворану.

Други грађанин. Онда његова стоји врло рђаво.

Један занатлија. (у другој групи). Реците дакле, уз кога ћемо сад.

Други занатлија. (у истој групи). Пазите само на штампара Томсена и радите што он ради — ја ћу тако исто!

Билинг. (са маном испод пазуха гура се кроз светину). Молим господо, пустите ме напред. Ја сам известилац „Народног гласника“. Хвала, хвала! (седне за сто на левој страни).

Први раденик. Ко је то?

Други раденик. Зар га не познајеш? То је Билинг, што ради код Томсенових новина.

(Холстер води госпођу Стокмановицу и Петру кроз врата с десне стране. Валтер и Фредрик иду за њима).

Холстер. Ја мислим, да ћете овде врло згодно седети; одавде ћете се моћи лако склонити, ако буде нереда.

Јованка. Зар се ви бојите, да ће бити нереда?

Холстер. Не може се никад знати — међу толиким људима — али изволите само сести.

Јованка. (седнувши). Како је то лепо од вас, што сте моме мужу понудили ову дворану.

Холстер. Кад није нико други хтео, онда —

Петра. (која је такође села). Али је требало и одважности за то, господине капетане!

Холстер. Одважности — молим вас, какве би ту одважности требало?

(Хаустад и Томсен долазе у исто доба, или с аки за себе, гурајући се кроз светину).

Томсен. (дошавши до Холстер). Зар доктор није дошао?

Холстер. Чека тамо у соби.

(Кретање код стражњих врата).

Хаустад. (Билингу). Ево кмета! гледајте!

Билинг. Где збиља!

Кмет се гура кроз светину, поздравља редом и стане на левој страни код зида. Одмах а тим дође доктор Стокман на десна врата, у црном оделу са белом краватном. Овде онде тапшу по неки рукама, али одмах буду умирени псикањем. Настане тишина.

Стокман. (полугласно). Но, Јованка, како ти је?

Јованка. Мени? Врло добро (мало гласно). Али молим те, Отоне, само немој бити нагао!

Стокман. О, ја се умем савладати (гледа на свој сат, пође се на узвишено место и поклони се), Пошао је већ четврт сата — и ја ћу да почнем. (извади свој рукопис).

Томсен. Ја предлажем, да најпре изаберемо председника.

Стокман. За што? Није потребно.

Неколицина. (вичу). Треба, треба.

Кмет. И ја сам за то, да изаберемо председника.

Стокман. Али, Ханше, ја сам сам сазвао овај збор.

Кмет. Распрсва бањског лекара може изазвати различита мишљења.

Више гласова. (из светине). Председника, председника!

Хаустад. Како се види, општа је воља да изаберемо председника!

(наставиће се)

Власник Милинијан и Димитријевић одговорни уредник Милинијан

БРОЈ 239 Београд, Среда 30. Новембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

НЕКА СЕ ЧИТА!

На дан *другог Декембра ове године* биће претрес *кривице Богиљке Николића;* бивше моје жене, у суду вароши Београда, оптужене, за *кривоклетство.*

Како се сада већ *други претрес по овој* кривици њеној, код поменутог суда одређује зато; што она на први претрес, који је још четвртог фебруара ове године одређен био, *ни* да је и позив, за исти благовремено примила, опет дошла није; и како ће ово дело, због важности своје као *кривоклетство*, за сваког интересантно бити: тако предавајући ово јавности, молим све пријатеље моје и знанце, да на овај претрес сада дођу, те да виде, како се са овога рода кривцима, поступа у суду.

Ово нарочито и зато: *што се овог рода кривци по закону редовно из притвора судског бране, док овде оптужена остављена у слободи, злоупотребљујући слободу, по својој властитој вољи суђење одуговлачи*, тако: *да се ово ја и сада, код овако доказаног права мог, не могу да отресем беде невидовне, од ове жене.*

28. новембра 1888. год.

Београд

Марко Р. Стеисновић
столар.

ПРАВА СТАРА ШУМАДИЈСКА ШЉИВОВИЦА

Може се добити сваке јачине у трговини Браће Б. Јоцића на батал чамији у црквеним дућанима преко од Лазаревића. 2—3

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 % Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 3—3

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 3—6

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 30 Андр. Прва звана
Католички: 12. Максентије
Сунце излази: у 7 сах. 39. м. залази 4 сах. 11 мин.
Нов месец 21 у 10 с. 56 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат	5·78
Наполеон	9·65

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан кро подне од 9 ж по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и по тком од 10—пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ

који је израдио
УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

(наставак)

ДЕО V.
Народно Представништво

Чл. 75.

Народно Представништво је Народна Скупштина.

Народна је Скупштина Обична Велика.

Чл 76.

Народну Скупштину састављају посланици које народ слободно бира по одредбама овога Устава.

Чл. 77.

Избори су народних посланика непосредни и тајни. Гласање се врши куглицама.

Чл. 78.

Свака жупанија бира онолико посланика колико долази на њу по броју пореских глава. На сваки 4.500 пореских глава долази по један посланик. Ако вишак пореских глава у једној жупанији прелазе 3.000 биране се у њој још један посланик.

У овај број посланика које бира жупанија улазе и они посланици за које члан 100-ти овога Устава изказује нарочите услове.

Чл. 79.

Колико је у којој жупанији пореских глава, и колико посланика она има да бира према одредбама овога Устава, одређује за сваке опште изборе један нарочити одбор састављен из Председника Државног Савета, Председника и оба Потпредседника последње Скупштине, и Председника Касационог Суда,

Чл 80.

Варош Београд бира четири посланика, вароши: Ниш и Крагујевац по два, а варош: Алексинац, Ваљево, Врања, Горњи Милановац, Зајечар, Јагодина Књажевац, Крушевац, Лозница, Лесковац, Неготин, Параћин, Пирот, Пожаревац, Прокупље, Свилајнац, Смедерево, Ћуприја, Ужице, Чачак и Шабац свака по једног посланика.

Чл. 81.

Сеоска општина, којој припада село Добриње у досадањем ужичком округу, и сеоска општина, којој припада село Таково у досадањем рудничком округу бирају засебно свака по једног народног посланика.

Чл 82.

Сваки народни посланик представља цео народ, а не само оне који су га изабрали.

Чл. 83.

Бирачи не могу давати ни народни посланици примати заповедна и обавезна упуства.

Чл. 84.

Право бирачко има сваки рођени или природјени Србин, који је навршио 21 годину, и који плаћа државни најмање 15 динара непосредног данка на годину.

Сваки који хоће да употреби своје бирачко право мора претходно узети бирачку карту. А бирачку је карту надлежна власт дужна издавати свакоме, који докаже признаницом или

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ
или
ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ
РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ
КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (156)

Брабантинове усне развуку се. Његов осмех беше такав, као да би показао колико презире онога, о коме се говори сад.

„Ви говорите о законским прописима, о оним прописима, које сам ја сам поправљао и удешавао!“ рече он. „Онда сте сигурни, мој племенити пријатељу, да их ја много боље знам но ико други!“

„Дакле ко се сме усудити да затвори једног од нас, Монсињоре?“

„То сам учинио ја!“

„Тако ми мојих предака, ви ме изненађујете вашим говором! Тај ваш поступак противан је закону!“

„Не оптужујте и не судите тако брзо, мој племенити Дапонте!“ рече му Брабантино. „Ви не знате узрок, ви не знате шта ме је нагонило на овакав поступак!“

„Нека је ма какав узрок, Монсињоре! Закон забрањује такву самосталност! Помислите само, да стоји до моје воље и мог расположења, па да наредим, да се затворите и ви!“

Брабантино се трже — —.

„Мене?“ упита за тим са смешењем. — „Ах, ви извољевате да се шалите са мном, мој племенити Дапонте!“

„Не, не! У овом тренутку, ја се не шалим, Монсињоре! Исто тако, као што је наређено да се затвори граф Мирафијоре, исто тако може постићи и мене! А моја је дужност, да захтевам објашњење о противзаконом поступку!“

„Ја не смећем с ума у каквом сте ви положају, мој племенити Дапонте; међу тим ви заборављате да сам ја велики Инквизитор!“

„И велики Инквизитор се бира из наше средине! Међу тим нека Савет десеторице расправи то питање између вас и графа Мирафијора! Ја нећу никако да се излажем самовољи појединаца; то је моја изјава, то је моје мишљење, кога ћу се придржавати и заступати га!“

„Ви се љутите без узрока. Ви не треба да сте тако прган пре но што сазнате стање ствари!“ одговори Брабантино са усиљеном мирноћом. Ја сам учинио само оно, нашто сам био принуђен! И ја сам готов да вам све објасним јер сам и дужан да учиним то!“

„То је требало да буде пре, но што је затвор извршен, мој племенити Брабантино.

„Али ја нисам имао времена за то!“

„Онда сте погазили закон!“

„Судите после! Граф Мирафијоре радио је против мога живота!“ изјави Брабантино. „Ја сам морао наредити да се затвори, како бих био сигуран против његовенам ре!“

„И то је радио граф Мирафијоре?“

„То му не беше првина, мој племенити Дапонте! Да ли се опомињеш оног времена, кад дуго нисам био у Венецију? Тада, кад нисам долазио у седнице, био сам у ловачкој кули код Мирана. Ту ме је намамио граф Мирафијоре! Он ме је тако ударио нечим по глави, да је мало фалило, па да будем мртав! То ви знате.

протоколом у који се заводи плаћање данка, да је у прошлом или у текућем полугоду платио данак, који даје право бирања.

Чл. 85.

Сваки бирач има право да бира само на једноме месту, и то у ономе изборноме кругу у којем је као бирач уписан.

Чл. 86.

Официри активни и у недејству, и војници под заставом не могу гласати.

Чл. 87.

Право бирачко губе на свагда:

1) Који су осуђени за издајство отаџбине;

2) Који су осуђени што су злонамерним осакаћењем избегли војену службу;

3) Који су осуђени за хајдуковање и за јатаковање хајдуцима;

4) Који су осуђени за бегство испод заставе;

5) Који су два пута осуђивани на робију;

6) Који су као пр сталице непризнатих вера осуђени за невршење грађанских дужности.

Чл. 88.

Привремено губе право:

1) Који су осуђени на робију, док се не поврате у права;

2) Који су осуђени за преступе на губитак грађанске части, за време док траје та казна;

3) Који су у затвору или у притвору за злочинства или преступе поменуте у тачкама 1-ој и 2-ој;

4) Који су судском пресудом осуђени што су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона радили за себе или за другога да буде изабран за посланика, а такође и они, који су осуђени за продају својег гласа. Губитак траје за време докле је судска пресуда одредила;

5) Који су под стециштем;

6) Који су под старатељством;

7) Који су без дозволе српске владе ступили у службу стране државе.

Чл. 89.

Сви бирачи једне жупаније састављају једно изборно тело, и гласају не за поједине кандидате већ за целу кандидатску листу. Истим начином бирају и оне вароши у којима се бира више од једног посланика.

Чл. 90.

У жупанијама ће се гласање вршити на више места, према одредбама изборног закона. Вароши ће се такође моћи према потреби законом поделити на више одељака за гласање.

Чл. 91.

На сваком месту где се врши гласање биће образован гласачки одбор састављен од једног општинског одборника, којег је општински одбор изабрао, од по једног председника сваке бирачке листе, и једног судије судског чиновника или празника.

Чл. 92.

У сваком главном месту жупанијском као и у варошима што бирају више од једног посланика, образоваће се главни бирачки одбор који прикупља све гласове, пребројава их, проглашава резултат избора и даје посланичка пуномоћства.

У том ће одбору председавати један од чланова државног савета, одређен коцком; а његови су чланови: један члан сталног жупанијског одбора, председник месног општинског одбора, један члан виших судова или председник првостепеног суда, и по два представника сваке бирачке листе.

Чл. 93.

У свакој жупанији сто бирача, а у свакој вароши што бира више од једнога посланика педесет бирача, имаће права да саставе своју бирачку листу. На свакој листи мораће да буде записано толико имена колико посланика бира дотична жупанија или варош. Листа ће носити име онога кандидата који је на њој први записан. Таква ће листа имати своју кутију на сваком месту где се врши гласање.

Целокупан број бирача који су гласали, подељен бројем посланика који има да изабере дотично изборно тело, даће количник гласова према коме се свакој листи досуђује сразмеран број посланичких места. Свака ће листа добити толико посланичких места, колико се пута количник садржи у гласовима које је она добила.

У свакој листи количник ће се придавати најпре кандидату на челу листе, па за тим осталим кандидатима у реду у којем су назначени, док се не исцрпе број њезиних гласова.

Посланичка места за која ниједна листа не добије број гласова раван количнику придаће се оној листи која има број количнику најближи. У случају да је тај број једнак на више листа, решиће коцка, којој се листа има дати посланичко место.

Чл. 94.

У варошима где се бира један посланик, као и у општина којима чл. 81 овога Устава даје изборно право, изабран је онај кандидат, који је добио апсолутну већину гласова.

Ако нико није добио апсолутну већину гласова, извршиће се нови избор. На новоме је избору довољна релативна већина гласова; а у случају равне поделе решиће коцка.

Бирачки одбор, који издаје пуномоћства посланичка биће у њима састављен: од једног судије месног или најближег првостепеног суда одређеног коцком, председника општинскога суда и по једног представника сваког кандидата.

Чл. 95.

Ко нема право бирања не може бити ни изабран за посланика.

Чл. 96.

За посланика у Народној Скупштини може бити изабран само онај, који сем услова потребних за право бирања, испуњава још и ове услове:

1) да је Србин по рођењу, или да је, ако је прирођен, настањен пет година у Србији;

2) да ужива сва грађанска и политичка права:

3) да живи стално у Србији изузимајући оне, који се стално баве на страни по државноме послу;

4) да је навршио 30 година;

5) да плаћа држави најмање 30 динара непосредног данка.

Чл. 97.

Полицијски чиновници не могу бити изабрани за народне посланике.

Чл. 98.

Народни посланици који не би били чиновници па би за време трајања својег посланичког мандата примили државне службе, самим тим престају бити посланици. Али они могу поново бити изабрани за народне посланике.

Ова се одредба не односи на министре, који остају и без новога избора народни посланици.

Чл. 99.

Чиновници који би били изабрани за народне посланике и тога се мандата примили престају бити чиновницима. Ну задржавају своје чиновнике положају заједно са посланичким мандатом ови чиновници:

1) Министри у служби и на расположењу;

2) Чланови Државнога Савета;

3) Изванредни и опуномоћени министри акредитовани код страних двора, дипломатски агенти и генерални консули;

4) Председници и чланови виших и првостепених судова;

5) Професори Велике Школе стручних и средњих школа;

6) Пензионари и чиновници на расположењу.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

—

Кандидати либералне странке. Народно-либерална странка у Београду истакла је своје кандидате за велику народну скупштину а за варош Београд: г. г. Јову Крсмановића, Спасоја Стефановића, Стеву Ивковића, Јову Анђелковића, Ђуру Вајферта и Машу Марковића, трговца, г. г. Петра Татића, адвоката и Николу Николића, лекара.

*

Посланици. Као што дознајемо, сви наши посланици, код страних дворова који су овде за време рада уставотворног одбора, вратиће се почетком идућег месеца на своја места.

*

Погреб Анђелића. Како смо извештени, г. Dr. Владан Ђорђевић министар просвете, од стране владе одређен је да присуствује погребу Германа Анђелића. Како вели, и Његово Високопреосвештенство г. Митрополит Теодосије, заједно са свима владикама присуствоваће такође погребу.

*

Дакле један дом. Вели, да је прекјуче у седници уставотворног одбора коначно решено питање о два дома. Дебата о том питању била је врло интересантна и у њој су учествовали сви знатнији говорници из свију наших партија, но цела дебата свршила се на томе да народно представништво буде од једног дома. Сада већају о изборном реду за народну скупштину.

*

Предао се. Г. Пера Стојановић, штампар, који је по трима штампарским кривицама био осуђен три године затвора, као политички кривац, па избегао казну, вратио се ових дана у Београд и сам се јавио суду да жели да издржи казну.

*

Вуков питомац. Као што дознајемо, ових дана извршиће се избор Вуковог питомца. Изабраном питомцу,

---

Он је рачунао да чу ја у затвору у кули ућутати за свагда, јер је знао да нећу моћи из куле да изађем; знао је да ме нико неће наћи у тој кули, пошто слабо ко и долази близу ње!“

„А како сте се спасли од смрти?“ упита Дапонт.

„Само мојом одважношћу и сретним случајем, што ударац по глави не беше смртоносан! Али граф Мирафиjоре, кад је видео да сам се избавио од смрти, није остао миран; он је и даље терао своје!“

„И ви сте га за то повукли на одговор?“

„Ја сам га опоменуо у четири ока, ја сам а штедео! Ви видите из овога, да сам према њему био и сувише попустљив, више, но што би учинио ко други! А каква беху сљедства од тако благог поступања према њему? Тај исти граф Мирафиjоре био је, који је мене и капетана Року намамио у баруштине са житким песком, јер је тамо наместио лажну светлост! На моје очи удавио се капетан Рока, и ја сам се те исте судбине избавио само чудним случајем! И ви ме још питате, са каквим сам правом наредио, да се затвори граф Мирафиjоре? Ето са тим правом, што сам хтео да осигурам и сачувам свој живот од онога, који је претио да ми га одузме! А то је право, које ми не може порећи нико!“

„Да се когод осигура и сачува од опасности, има пуно право Монсињоре! Али издати заповест, да се затвори један Инквизитор, није дозвољено појединцима!“

„Али ја сад подижем тужбу, коју ви захтевате, мој племенити Дапонте! Ово чиним доцније с тога, што је опасност била таква, да нисам могао чекати на то, да прво подигнем тужбу, а после да се осигуравам од опасности!“

„Тај поступак може донети врло хрђаве последице, мој племенити Брабантино! Помислите шта би било, ако и ја посумњам да ми од вас прети иста таква опасност?“

„Али ми радимо заједно, Моосињоре!“

„То нисте чинили онда, кад сте издали заповест да се затвори граф Мирафиjоре!“

„Ако хоћете да се противите моме поступку, онда чините што вам је воља! Ја знам како да се браним!“

„Ја сад захтевам да се изабере трећи Инквизитор!“

„Вас љутина заводи и сувише далеко, мој племенити Дапонте!“

„Где је сад граф Мирафиjоре?“

„У Дуждевој палати.“

„Ја сам принуђен да положим мандат на моју службу, и то ћу учинити, ако се не испита ова ствар!“

„Ја сам подигао тужбу! Сад до нас стоји да изречемо пресуду!“

„Ваша је оптужба тешка, али ипак још није доказана!“

„А зар није доказ смрт капетана Роке? Зар није доказ, што је нађена гондола графа Мирафиjора близу оног места, где је била намештена лажна светлост, која је мене и капетана Року намамила у баруштине? Шта би сте ви радили, Монсињоре, кад би вам више пута претила опасност, и кад би сте се неколико пута спасли од ње? Ја сам морао да се осигурам, морао сам да учиним овакав озбиљан корак! Тек сад сам сигуран!“

(наставиће се)

благодејање ће тећи од 10 Септембра ове године, Као што је већ познато, благодејање је 600. динара и на то благодејање имају право само ђаци историско-филолошког факултета.

*

Фабрика палидрвца. Има скоро годину дана како се овде налази један Белгијанац, који је намеран да отвори у Београду фабрику палидрвца; он је већ подавно поднео влади молбу тражећи концесију за ту фабрику и, како смо извештени, влада ће ових дана решити коначно то питање, а, како вели, биће извесно у корист тога Белгијанца.

Банкноте. Као што смо ми већ у једном од скорашњих бројева јавили Народна Банка је и нарочитим циркуларом умолила све листове да об јаве, да не постоји од управе никаква наредба по којој банкноте од 10. динара у сребру, које су ушле. 1. Новембра 1885. год. у саобраћај, престају да вреде од 1. Децембра ове године.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

—

— Као што нам јављају из **Шапца** 28. ов. м. извршена је смртна казна на брду Муселинском над разбојницима Видаком Сокићем Ђорђем Марићем и Ђурђем Недићем, коју је пресуду изрекао поротни суд а касациони суд одобрио.

*

— Даље, из **Шапца** нам јављају, да је Краљева комисија за срез посаво-тамнавски свршила избор повереника и то у општини Добрчкој 23. о. м; у општини Јаловичкој 24, у Владимирачкој 25; а у Рињакама 26. о. м. У овим општинама, како вели изабрани су људи из све три партије у реду и по закону.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ од 27. о. м доносе указ којим се на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, поставља: за цариника власинске царинарнице прве класе по новоме, а да врши дужност секретара у министарству финанције Панту Јовановића, цариника шабачке царинарнице исте класе, по потреби службе; за цариника шабачке царинарнице друге класе по новоме, Тодора Бугарског, цариника смедеревске царинарнице исте класе, по потреби службе; за цариника смедеревске царинарнице друге класе по новоме, Марка Шокорца, царинарника нишке царинарнице исте класе, по потреби службе; за цариника нишке царинарнице прве класе по новоме, Петра Николајевића, цариника исте класе у филијалу царинарнице београдске на железничкој станици, по потреби службе, за цариника треће класе по новоме у филијалу царинарнице београдске на железничкој станици, Јована Алексијевића, контролора прве класе исте царинарнице, по потреби службе; за контролора четврте класе царинарнице власинске, Косту Бугарског, прегледача четврте класе царинарнице радујевачке, по потреби службе; за књиговођу четврте класе царинарнице в.-градишке, Светозара Вељковића, књиговођу царинарнице смедеревске исте класе, по потреби службе; за контролора царинарнице смедеревске друге класе, Пера Рекалића, контролора исте класе царинарнице београдске, по потреби службе; за прегледача треће класе царинарнице београдске, Данила Пајевића, прегледача исте класе царинарнице смедеревске, по потреби службе; за прегледача друге класе царинарнице забрешке, Аврама Градиштанца, прегледача исте класе царинарнице митровичке, по потреби службе; за контролора друге класе царинарнице шабачке, Ђорђе Костића, контролора исте класе царинарнице београдске по потреби службе; за магационара пете класе царинарнице митровичке, Љубомира П. Стевановића, магационара исте клас класе царинарнице шабачке, по потреби службе; за прегледача четврте класе царинарнице Суховог Моста, Божидара Драгутиновића, прегледача пете класе царинарнице београдске; за писара друге кл. царинарнице београдске. Сретена Благојевића, статистичара исте царинарнице; за прегледача друге класе царинарнице београдске, Нешу Беловића, писара друге класе исте царинарнице; за статистичара царинарнице београдске, Михаила Крстића, прегледача треће класе царинарнице Суховог Моста, по молби; за прегледача треће класе царинарнице београдске, Михаила Ђикадија, прегледача четврте класе исте царинарнице; за прегледача пете класе царинарнице београдске, Тодора Милетића. практиканта министарства финанције

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 28. новембра

Крађа. Ноћу између 26. и 27. овог месеца непознати лопов, увукао се у авлију Спасоја Стевановића кројача овд. и украо: 4 шешира, 4 цепне мараме и 5 ком. гаћа све у вр. до 50 дин.

Притворени. Ноћас су притворени Рајко Матић, Данило Петровић, Симеун Дамњановић, Цветко Јовановић Маринко Тодоровић, Ђорђе Митровић Триша Тодоровић и Ђорђе Тодоровић сви због ноћног тумарања; Риста Јовановић надничар, Јозеф Шмит и Карол Бране слуге због нереда, Милан Михајловић шегрт бакалски што је газду подкрао, Ника Марковић и жена му Христина због пијанчења, Јоксим Златић надничар због скитње.

Осуђени Пресудама полицијским осуђени су: Даница Тешић служавка због нереда, Ђура Поповић због прошње, Ђорђе Илић из Вранића што је коњима закрчио улицу, Лазар Дашковић каф. што је држао отворену кафану, Никола Хаџић косач због пијанчења, Јосиф Јаровић из Јунковица, Величко Стојановић, Лазар Марковић, Илија Стефановић и Драгомир Лазаревић слуге због скитње.

Нађено. Неко је убацио у једну авлију три кошуље женске завијене у један салфет, који има монограм „Д- Ј. Б.“ кошуље су влажне сопственик нека се јави кв. палилулском.

ПРОСВЕТА

НАУКА

—

Оригиналан лек противу јектике. Peiladelbcie medical times јавља да је изнађен или управо измишљен нов начин лечења јектике који, у недостатку доказа о потпуном дејству, што се има тек истраживати, има бар ту двогубу вредност, што је оригиналан и што се лако може употребити, па па и у путовању.

Цео тај лек састоји се у овоме: *просто кувана сланина у млеку.* Та мисао није потекла од једног руског лекара, као што се у почетку мислило. Са више страна јавља се да су пробе са таким лечењем чињене дале необично велике успехе. Лекари, који су тај лек употребљавали код својих јектичавих пацијената тврде, да после неколико дана таквог лечења, тежина болесника постаје већа, кашаљ се умањи, избацивање се ублажи и апетит дође.

У сваком случају, ово средство треба употребити код јектичавих, јер не само да је врло јевтино, но је и савршено безопасно.

*

Постање имена Америке. — Познато је да је име Америка дато Новом Свету од једног морепловца по имену Америк Веспучије, који је тим украо од славе славног Христифора Колумба, за чијим је стопама Веспучије доцније ишао у Америку.

Та је традиција дошла од погрешке, коју је учинио каноник Сен-Дија, који је јавио погрешно да се Веспучије презива Америго или Америкус, док у истини беше Алберикус, Алберигo.

Истина је ово: реч Америка индиског је порекла и долази од урођеничких наречја новога континента. Та реч значи: Земља ветрова у језику племена централне Америке, чиме се означава: 1-во један ланац планина богатих златом и 2-го једно племе Црвено кожастих, које се зове Лос, Америкас. Овако тврди један чланак поднесен ту скоро Академији Наука у Паризу. Ако се ово обистини, онда престаје оптужба напорена противу Веспучија, да је своје презиме наметуо за назив Америке.

БЕЛ. КЊИЖ. и УМЕТНИЧКЕ.

—

„Скотска, онаква каква је била и каква је сад.“ Ту скоро изашло је у Лондону под горњим насловом дело од Дуке Артилског. У оригиналу дело носи назив Scotland as is was and as it is. То је целокупна историја Скотске од Феудалне епохе па до наших дана, од епохе кад је Скотска била подељена у племена и кад се породица Артилска рачунала међу најбогатије у целој Скотској, о томе и у самом делу има једна подужа глава. Дело је илустровано.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(НАСТАВАК)

Стокман. (савлађујући се). Па добро; нек буде како грађанска воља хоће.

Томсен. Би ли можда господин кмет био тако добар, да заузме председничко место?

Тројица. (шапућући). Право, право!

Кмет. Из разних познатих разлога морам се захвалити на тој почасти. Него ми имамо човека у нашој средини, кога ћемо за цело сви једногласно примити. Ја мислим председника друштва кућних газда, господина штампара Томсена!

Разни гласови. Да, да! Томсена! Томсена!

Стокман. (узме свој рукопис и сиђе са узвишеног места).

Томсен. Кад ме поверење мојих сугрђана позива, онда радо пристајем —

(Тапшање и одобравање. Томсен ступи на узвишено место).

Билинг. (шапућући). Дакле: „Господин штампар Томсен изабран је акламацијом за председника“ —

Томсен. Заузимајући ово место, допустите ми, да вам кажем неколико речи . . . Ја сам скроман, мирољубив грађанин, који на озбиљну умереност — на умерену озбиљност много полаже; то зна сваки, који ме познаје!

Многи гласови. Живео, Томсен, живео!

Томсен. Ја сам у школи живота и искуства научио, да грађанина ни једна врлина боље не краси него умереност.

Кмет. Чујмо!

Томсен. Озбиљност и умереност — то су елементи, који друштву могу најбоље користити. За то ја нашем поштованоме сугрђанину, који је овај збор сазвао, мећем на срце да се држи граница умерености.

Један човек. (код стражњих врата). Живело друштво умерености!

Један глас. До врага!

Многи гласови. Ст! Пст!

Томсен. Само умерено, господо! Жели ли когод реч.

Кмет. Ја молим за реч.

Томсен. Господин кмет Стокман има реч.

Кмет. Пошто сам ја, као што је познато, у блиском сродству с нашим лекаром, кога се цела ова ствар тиче, то би мени најмилије било, кад не би морао говорити овде. Али мој положај према бањском заводу и брига о животним интересима ове вароши приморавају ме, да изнесем један предлог. Ја држим да ни један од сакупљених грађана не жели, да се и даље шире сумњиви и неистинити гласови о нашој бањи и нашој вароши.

Многи гласови. Не не не! Ми то забрањујемо!

Кмет. За то предлажем: — Овај збор не допушта бањском лекару доктору Стокману, да чита овде своју расправу о стању наше бање.

Стокман. (раздражен). Не допушта! — Шта, шта!

Јованка. (кашљући). Хм! хм!

Стокман. (долазећи к себи). Добро, дакле немојте допустити!

Кмет. Ја сам у мојој изјави у „Народном гласнику“ разјаснио целу ствар, тако, да сваки паметан грађанин може лако разумети у чему је ствар. Из те изјаве види се, да

Молимо све наше пријатеље да нам етелеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

књижевни оглас

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их одштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписаноме или штампарији Медецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ће само мало егземплара отштампати.

До сада изашло 38 свезака, а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штампана табака на шеснаестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

ЦРНИ ДАНИ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

Написао Х. Конус фариус с енглеског превео М. А. Рашковић цена $1^1/_2$ динар.

Може се добити: У књижари *В Валожић*, у Београду и *Душан Валожић* у Нишу.

30, 1, 2, 4, 5, 6,

ОГЛАСИ

ЈЕДАН ВИЧАН МЛИНАР тражи место. Обратити се администрацији овог листа. 1—3

ПРВА БЕОГРАДСКА ПИВНИЦА КОД КОЛАРЦА

Препоручујем поштованој публици познато пиво из вајфертове пиваре које је по квалитету куд и камо боље од данашњег пива које се у Београду точи.

Тако исто стављам до знања да се у истој пивници може добити добар ручак са четири јела укáсна и лебом за 1 динар. У исто доба може се добити сваког јутра добар паприкаш са лебом за 30 пара, у свако доба свеже кубасице сремом за 20 пара.

Такође добра црна и бела вина по 1 динар литар особито доброг старог шилера неготинског даћу ван кафане по 60 пара један литар.

С поштовањем
Димитри Т. Петровић
угоститељ.

2—10

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће складиште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 19—30

ДР. ЂОКА ЈОВАНОВИЋ

одпочео је да лечи. Станује преко пута кафане „Златан Крст“ прима болеснике од 1—3 по подне.

ПРВА СРПСКА КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦ

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

42—50

предлог бањског лекара — осим израза неповерења према управи овога места — у главноме иде на то, да пореске главе ове вароши лез икакве потребе потроше из свога џепа најмање сто хиљада динара. (*Смир и пскакање*).

Томсен. (*ударајући у звоно*). Мир, мир, господо!.. Ја изјављујем, да се потпуно слажем с предлогом господина кмета. И ја сам уверен да агитација доктора Стокмана има неку потајну намеру. Он говори о бањи; али што он хоће, то је револуција: он хоће да управа вароши пређе у друге руке. У поштење господина доктора нико не сумња — о томе за цело сви, који су овде скупљени, једнако мисле. И ја сам пријатељ самоуправе, али то не сме скупо стати грађане, који порез плаћају. А то би овде био случај; и за то сам ја данас одлучно против доктора Стокмана. Човек може и злато прескупо платити! То су моји назори! (*Одобравање са свију страна*).

Хаустад. Молим за реч.

Томс. Господин уредник Хаустад има реч.

Хаустад. Сматрам за дужност, да и ја кажем своје мишљење. У први мах учинило се, да агитација доктора Стокмана задобија опште поверење, па сам је и ја потпомагао са свим непартијично. Али смо се за тим на брзо уверили, да смо били заведени погрешним објашњењем ствари. —

Стокман. Погрешним —

Хаустад. (*брзо*). Дакле, рецимо: нејасним објашњењем. А о томе нас је уверило објашњење господина кмета. Ја мислим, да нико овде не сумња у моја слободна начела; ради тога треба само да се позовем на држање „Народног гласника“ у великим политичким питањима. Али од искусних и разборитих људи научио сам, да сваки политичан лист треба да буде врло опрезан према местним стварима.

Томсен. Потпуно се слажем с говорником.

Хаустад. Нема сумње, да је у овој данашњој ствари опште мишљење, јавно мишљење против господина доктора Стокмана. Шта је дакле, господо, прва и најпрече дужност једнога уредника? Зар није то, да увек ради у споразуму са својим читаоцима? Зар он није на неки начин добио мандат, да се стално и неуморно брине за напредак и благостање његових једномишљеника? Или се ја можда варам у томе?

Много гласова. Не, не, не! Уредник Хаустад има право!

Хаустад. Много ме борбе стало, док сам раскрстио са човеком у чијој сам кући у последње доба био врло чест гост — са човеком, који је до данашњег дана уживао опште поверење својих суграђана — са човеком, који има једину — или бар најзначајнију погрешку ту, што више ради по свом срцу него по разуму.

Неколико гласова. (*са разних страна*). То је истина! Живео доктор Стокман, живео!

Хаустад. Међу тим моја дужност према општим стварима приморала ме је, да с њиме прекинем . . . Осим тога гони ме још и нека друга дужност, да против њега устанем и да га вратим с кобног пута, којим је пошао: дужност према породици.

Стокман. Останите само при водоводу и каналу!

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 240 Београд, Четвртак 1. Децеембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 н. д. пл = 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

НЕКА СЕ ЧИТА!

На дан *другог Декембра ове године* биће претрес *кривице Босиљке Николића;* бивше моје жене, у суду вароши Београда, оптужене, за *кривоклетство.*

Како се сада већ *други претрес по овој* кривици њеној, код поменутог суда одређује зато; што она на први претрес, који је још четвртог фебруара ове године одређен био, *не* да је и позив, за исти благовремево примила, опет дошла није; и како ће ово дело, због важности своје као *кривоклетство*, за сваког интересантно бити: тако предавајући ово јавности, молим све пријатеље моје и знанце, да на овај претрес сада дођу, те да виде, како се са овога рода кривцима, поступа у суду.

Ово нарочито и зато: *што се овог рода кривци по закону редовно из притвора судског бране, док овде оптужена остављена у слободи, злоупотребљујући слободу, по својој властитој вољи суђење одуговлачи*, тако: *да се ово ја и сада, код овако доказаног права моја, не могу да отресем беде невидовне, од ове жене.*

28. новембра 1888. год.

Београд

Марко Р. Стевановић
столар.

ПРАВА СТАРА ШУМАДИЈСКА ШЉИВОВИЦА

Може се добити сваке јачине у трговини Браће Б. Јоцића на батал џамији у црквеним дућанима преко од Лазаревића. 3—3

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 4—6

Даворје

Јавља публици и својим пријатељима да ће се забава заказана за 3. Децембра држати 5. Децембра.

Ко није добио позивницу а вољан је посетити исту забаву, нека се пријави ма код кога од чланова „Даворја.“

1—3 УПРАВА.

ЗАХВАЛНОСТ.

Са овим изјављујем свима пријатељима и познаницима, који ми у мојој превеликој жалости за мојим незаборављеним супругом, њихово искрено саучешће показаше, моју најтоплију благодарност.

25|7 Децембра 1888.
У Бечу
1—1 *Марија Владислав.*

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар, Добра црна и бела вина по 1 динар литар, ван кафане по 60 пара дин,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
3—10 угоститељ.

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ
који је израдио
УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

(наставак)

ДЕО V.

Народно Представништво

Чл. 100

Међу посланицима сваке жупаније морају бити по три лица, која поред осталих уставних услова, општих за све посланике, испуњавају још и овај нарочити услове:

Да су свршили који факултет у земљи или на страни, или коју вишу стручну школу која стоји у реду факултета.

Ну сматраће се да имају тај услов и ако нису свршили ни факултет нити стручну школу сви они:

а) који су били председници или потпредседници Народне Скупштине;

б) министри и дипломатски агенти, и они који су то били;

в) председник, потпредседник и чланови Државног Савета, и они који су то били;

г) генерали и владици у пензији.

Ова три посланика бирају жупаније истим начином као и остале посланике, али одвојено од њих.

Чл. 101.

За Обичну Народну Скупштину посланици изабрани општим избором бирају се на три године. За сваку трогодишњу скупштинску периоду избори се врше на Крстов дан, 14 септембра.

Ако се општи избори врше после распуштања Скупштине, трогодишња периода Скупштинска ће се рачунати од идућег септембра месеца. Пре почетка те периоде Скупштина се може сазвати у ванредан сазив.

Посланици изабрани накнадним изборима добијају своје пуномоћство до краја скупштинске периоде у којој су бирани. Накнадни избори се морају извршити најдаље за месец дана од како је дотично посланичко место упражњено.

Чл. 102.

Народна Скупштина се сазива редовно у престоници за 1 новембар сваке године.

Само у случајима неодложиве потребе може се Скупштина држати ван престонице, а влада је дужна да то оправда пред самом том Скупштином сазваном ван престонице.

Сваки редовни сазив Народне Скупштине траје најмање шест недеља.

Чл. 103.

Краљ може сазвати Народну Скупштину и у ванредан сазив.

Чл. 104.

Народна Скупштина прегледа сама пуномоћства својих чланова и изриче свој суд о њиховој вредности као и о споровима који би се односно њих појавили.

Нико не може спречити изабраног посланика, коме је надлежан бирачки одбор (чл. 92. и 94. овога Устава) издао пуномоћство, да уђе у Скупштину. Једино Скупштина имаће да решава да ли је избор правилан или не.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (156)

Дапонт гледаше пред-а-се, мислећи.

„Догађај је врло озбиљан, ми идемо на сусрет озбиљним стварима,“ рече он. „Ја ћу пре свега да се промислим, како ћу да се понашам према овоме догађају! Никакво решење пре тога не могу да закључим!“

„Учините то, ја вам допуштам, Монсињоре!“

Дапонт је изгледао врло раздражен. Он се достојанствено опрости са Брабантинијем, и изађе из сале тајног Трибунала.

Брабантино остаде сам у сали. Он гледаше за Дапонтом.

„И ти се усуђујеш да ми пркосиш, да ми претиш?“ — рече он врло лагано. „У чијим је рукама сила, мој Дапонте? Шта си ти, у сравњењу са мном? Ко ми год стане на пут, тај мора да падне! То добро размисли, брзоплета будало! Ти ниси онај који ће стати на пут мојој моћи и сили! Ако не будеш вољан да радиш онако, како ја хоћу, онда ми се мораш уклонити с пута!“

XVI.
Страни гост.

За једним столом, који је био испод једног старог дрвета пред крчмом „код Палме,“ седео је један млади Млетачки племић.

Послужитељ му донесе бокал вина и један пехар, што је племић поручио. Млади племић баци му златан новац.

„То је више но што бих требао да добијем, Монсињоре,“ рече послужитељ, посматрајући племића.

„Ја сам вам платио вино, а што буде више, задржите за себе,“ одговори гост.

Овакви гости ретко су долазили у ову крчму. Послужитељ се дубоко поклони, и благодари на поклону.

„А може ли се овде и преноћити?“ упита гост. „Ноћ ме је већ сустигла. Ја бих хтео сутра рано да идем даље од Мирана.“

„О! Има овде доста места,“ уверавао га послужитељ. „Али су собе врло мале, знате, пређе је ова крчма била Манастир.“

„Дакле овде нема никаквог странца?

„Готово је тако! Но ипак овде обитава једна млада Сињорина.“

„И више нико?“

„Фра Ђузепо, калуђер, и ја!“

„Више нема никаквих гостију?“

„То каштo ноћу долази овамо нека тајанствена Сињора,“ причаше послужитељ поверљиво госту, и беше чисто радостан, што га је млади племић слушао радознало — послужитељ се лукаво смејаше — „нека тајанствена Сињора, која има црно покривало! Ту има нека велика тајна, или тако што налик! Је ли ваша милост слушала о Краљици Ноћи? Фра Ђузепо био је прошле ноћи у Венецији, да јави коме треба, јер је Сињора прошле

Чл. 105.

На првом својем састанку, државном под председништвом својег по годинама најстаријега члана, Скупштина ће се коцком поделити у одсеке (секције) Ови ће одсеци затим изабрати сваки по једног члана у одбор за преглед пуномоћстава.

Чл. 106.

Народна Скупштина бира себи за сваки сазив из своје средине: председника, два подпредседника и секретаре.

Чл. 107.

Сви посланици полажу, пошто им буду оверена пуномоћства и Скупштина их прими за своје чланове, ову заклетву:

»Заклињем се једним Богом и свим што ми је по закону најсветије и на овоме свету најмилије, да ћу Устав верно чувати, и да ћу у своме посланичкоме реду, опште добро Краља и народа, по мојој души и мојем знању, непрестано у очима имати. И како ово испуним, онако ми Бог помогао и овога и онога света".

Чл. 108.

На престону беседу којом Краљ отвара седнице Скупштинске, Скупштина одговара адресом:

Чл. 109.

Седнице су Народне Скупштине јавне, али се могу претворити у тајне кад то захте председник Скупштине, Влада или десет посланика.

Ако су тајност захтевали председник Скупштине или десет посланика, Скупштина може узети у решавање да ли да седница остане тајна или не.

Чл. 110.

Скупштина може решавати само ако је у њезиној седници више од половине целокупнога уставом одређеног броја посланика.

За пуноважан закључак потребна је већина гласова присутних чланова.

У случају равне поделе гласова предлог који је био предмет гласања одбачен је.

Чл. 111.

Гласање у Скупштини бива: гласно поименце, седењем и устајањем, или тајно,

Гласање гласно поименце бива кад год се гласа о целокупном закону, и у свима случајима кад Влада или двадесет посланика затраже такво гласање.

Избори скупштинских чланова врше се тајним гласањем.

Глас се може дати само лично.

Чл. 112.

Законске предлоге, изузев буџет и оне једногодишње финанцијске законе који с буџетом стоје у непосредној вези, не може Скупштина узети у претрес, док их не проучи Државни Савет и не поднесе о њима Скупштини своје мњење.

Чл. 113.

Сваки предлог законски, рачунајући ту и буџет, мора се, пре нег што га Скупштина буде узела у претрес и о њему решавала, упутити нарочитом одбору скупштинском на проучавање. Овај одбор је дужан поднети Скупштини извештај.

Чл. 114.

За сваки законски предлог понаособ бираће се одбор по одсецима скупштинским.

Буџет ће се сав проучавати у једноме одбору.

Чл. 115.

Ниједан предлог законски не може бити усвојен укупно, ако пре тога сваки члан његов није усвојен посебице.

Чл. 116.

О сваком законском предлогу мора се гласати два пута у истоме сазиву Скупштине, пре него што се он коначно усвоји. Између првога и другога гласања мора проћи најмање пет дана.

Чл. 117.

Никакав закон не може се издати, укинути, изменити или протумачити без пристанка Народне Скупштине.

Наредбе за извршење закона, и наредбе које потичу из надзорне и извршне власти Краљеве, издаје извршна власт, или се у свакој наредби мора наговарати закон на основу којег се она издаје.

Никакав закон, нити икаква наредба државне, жупанијске или општинске власти немају обавезну силу, ако нису обнародовани начином који је закон одредио.

У обнародовању закона мора се казати да је на њега Народна Скупштина пристала.

Чл. 118.

Закони и наредбе, који су законим начином обнародовани имају обавезну силу за све грађане и власти земаљске. Осим саме Народне Скупштине нико други нема права решавати, да ли је при каквом закону, који је надлежно обнародован, и Народна Скупштина са своје стране суделовала начином како то овај Устав прописује.

Чл. 119.

Без одобрења Народне Скупштине не може се никакав данак нити општи државни прирез установити, ни изменити.

Без пристанка Скупштине не може се држава задужити.

Чл. 120.

Влада може узети натраг законски предлог који је Скупштини поднела, пре него што је Скупштина о њему коначно решила.

Чл. 121.

Кад Скупштина какав законски предлог сасвим одбаци, он јој се не може више подносити за време истога сазива.

Чл. 122.

Скупштина има право истраге у изборним и у чисто административним питањима.

Сваки посланик има право управљати министрима питања и интерпелације. Министри су дужни дати на њих одговор у току истога сазива.

Чл. 123.

Сваки има право управљати Скупштини молбе и жалбе преко њезиног председника.

Скупштина има право достављати министрима молбе и жалбе које су на њу управљене, и ови су дужни давати обавештења о њиховој садржини, кад год Скупштина то од њих захте.

У Народној Скупштини имају право да говоре само њезини чланови, министри и владини Повереници. Народна Скупштина нити може примати депутације ни појединце, нити допустити да у њезиној средини говори ко други осим горе поменутих лица.

Чл. 124.

Нико и никад не може узети посланика на одговор за глас који је дао као члан Скупштине.

За своје говоре у Скупштини посланици не одговарају ником другом сем самој Скупштини, која их може казнити на предлог Председника Скупштине, дисциплинарним скупштинским казнама одређеним у закону о Пословноме реду у Народној Скупштини.

Чл. 125.

Без овлашћења Народне Скупштине посланици се не могу узимати на одговор, нити ставити у притвор за какву кривицу или за дугове, од дана избора па за све време трајања њиховог посланичког мандата, ван случаја кад се ухвате на самоме делу. Ну и у том последњем случају Скупштина се ако је на окупу одмах извештава, у она даје или одриче овлашћење да се истрага продужи за време сазива.

Чл 126.

Скупштини припада искључиво право да у својој средини одржава ред преко својег председника.

Никаква оружана сила не може се поставити у згради Народне Скупштине нити у њезином друштву,

Нико оружан не сме ући у зграду Народне Скупштине, осим лица која по пропису оружје носе, а у Скупштинскоме послу долазе

Чл. 127.

Народна Скупштина стоји у непосредном сношају само са министрима.

Чл. 128.

Чланови Скупштине добијају из државне касе путни трошак и дневницу за време вршења посланичке дужности,

Количина ове дневнице одређује се нарочитим законом.

Чл, 129.

Ближи прописи о пословном реду у Скупштини одредиће се нарочитим законом,

Чл. 130

За Велику Народну Скупшту бира се два пута онолико колико за Обичну Народну Скупштину.

За Велику Народну Скупштину не вреди чл. 100-ти овога Устава.

131

Велика Нарвдна Скупштина сазива се кад је потребно.

1) да се реши о Престолу (чл. 74);

2) да се изберу Краљевски Намесници (чл. 62;

3) да се решава о изменама у *Уставу* (чл. 202;

4) да се решава о смањивању или размени којег дела државне области (чл 2):

5) Кад Краљ нађе за потребно да саслуша Велику Народну Скупштину.

(наставиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Положио испит. Г. Јосиф Шмит, предавач београдске реалке, положи о је јуче професорски испит са *одличним* успехом.

*

Отпутовао Г. Милан Ф. Христић, посланик у Берлину, отпутовао је данас у Берлин. Како дознајемо, он

ноћи била овде. Али се Фра Ђузепо вратио натраг не свршивши ништа!"

„А је ли Краљица Ноћи још овде у крчми?"

„То је управо тешко да се каже на сигурно! Она долази и одлази! Крчма је отворена још од јутрос, а ја не могу по цео дан да пазим на њу! Може бити да је већ отишла одавде! Али ће она опет доћи, ваша милост, она ће доћи опет!"

„И онда сигурно остаје дуго овде?"

„Па то се не зна на сигурно, како кад!"

„А где се она задржава, кад дође овамо?"

„Мислим да је до собе младе Синьорине!"

„А где је соба младе Синьорине?"

„Ако, ваша милост, хоће да преноћи овде, онда ћу вам ја показати све просторије у крчми, а тако исто и собу, где обитава млада Синьорина!"

Млади племић пристане и пође за послужитељем у крчму.

Кад су ушли у ходник, изађе им на сусрет Фра Ђузепо, и поздрави госта.

„Монсиньор хоће да преноћи у крчми," рече послужитељ калуђеру.

„Ја ћу да продужим пут тек сутра у јутру," изјави млади племић. „Ноћ ме је већ ухватила, а пут је овде пун баруштина са житким песком!"

Ко не познаје околину, пут је за њега врло опасан. С тога је боље да путује дању," одговори Фра Ђузепо, и оде даље.

Страни гост ишао је за послужитељем, и дођу до оне собе, где је обитавала Едита Амалфијева. За тим млади племић изабере за себе једну собу, и то такву, одакле ће моћи да пази како на ходник, тако исто и на поље пред крчмом.

После тога оде опет за свој сто и пио је вино, што му је донео послужитељ.

Код стражњег дела крчме опази он калуђера где стоји, заклоњен иза једног дрвета, и одавде посматраше аргусовим очима шта се догађа у крчми и око ње.

За другим столом, не далеко од младог племића, седели су више њих, и пили вино. Вече беше врло лепо и пријатно.

У томе опази млади племић, на путу који води крчми, једне женску, која је долазила брзим корацима у крчму.

Пошто је он седео са свим близу уласка у крчму, то је и ова женска мо-

рала проћи поред њега, а он је хтео пошто по то да јој види лице.

Он се изненади кад је видио дивно лице ове женске — учини му се као да је видио још једном као да то беше скоро —пре кратког, времена.

Она је брзо ишла и скоро уђе у крчму

Послужитељ се приближи госту показујући важно лице.

„Јесте ли видели, ваша милост?" упита он. „То је млада Синьорина!"

„Дакле то је она, што обитава овде?"

„На служби, ваша милост, то је Синьорина Едита Амалфијева," одговори послужитељ.

Синьорина је отишла у крчму.

Преко, где су баруштине, почео је месец да се помаља.

Они људи, што су седели за другим столом, устану, и одоше сваки својим путем.

(наставиће се)

ће сад само предати цару своје акредитиве. па се одмах вратити и вршити свој дужност Краљевог секретара, док не поставе на то место другога.

*

На осуству. Г. Хајим Давичо, генерали конзул у Пешти, стигао је у Београд. Како вели, неће се још дуго бавити у престоници, јер му кроз неки дан истиче осуство.

*

Одложена забава. Као што се види из данашње изјаве друштва. „Даворја," забава, која је била заказана за 3. Децембар, одложена је за 5. Децембар, у очи Св. Николе.

*

Забава. Како дознајемо, данас ће бити у кафани код „Златне лађе", на Сави, шаљива престава с певањем, гимнастиком и музиком; све то приређују г. Гавра Милорадовић, бив. члан краљ. срп. нар. позоришта и неки, како вели, светски гимнастичар. Улазак је од особе 60. п. динарски

*

Чекаонице за Раденике. Као што дознајемо, управа монопола дувана управила је општини молбу да јој да плаца где би могла саздати чекаоницу за своје раденике. Општина је, како вели, узела у расматрај молбу управину и ових дана донеће, по свој прилици, решење у корист управе.

*

Оптужен „Дневни лист." Управа вароши Београда оптужила је „Дневни лист" од 26. ов. м. бр. 255; због нотица у београдским вестима: „Са свим уметан изговор", у којој је проговорено неколико речи о премештеним телеграфистама. Као разлог за оптужбу полиција је изнела, да је нанета увреда г. министру народне привреде.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

Чајковски. — Кад се пре неки дан по престави возио из позоришта главни компониста Петар Илић *Чајковски*, дочекивала га је улицом велика гомила света поздрављајући га са ентузијалистичким „слава!"

—

Завештање. — Приликом царског јубилеја решио је пленарски скуп трговачког премијума у Кенингрецу, да се из њиховог основног капитала одреди сума од 300 фор. аустријске ренте, као завештање. по коме ће се интерес од тога делити 2. Децембра сваке године на жене и децу осиротелих гремијалских чланова.

—

Подвала. — Пре неки дан дође један радник по имени Адалберт Билански у кућу. где се исплаћују добивене срећке, од којих донесе три са бројевима, који су пре неки дан добили, па захтеваше да му се исплате. Али по његову несрећу спазе, да су му бројеви лажни т. ј. да је избрисао бројеве, који су били а написао оне, који су добили. Тако га затворе, јер није умео добро да им подвали.

—

Сиротна ћачад. — Бечки варошки управитељ издао је овај позив грађанима бечким. „Вечина наших ћачића упали су жалосном стању. да их родитељи не могу никако хранити. Централна управа за исхрањивање сиротних предузела је и ову ствар у своје руке и даваће школској младежи буди одакле била, макар ручак. С тога па вас управљмм молбу, да нас ви грађани потпомогнете у овом патриотском подузећу. Вели, да ће се то моћи извушити ако сваки грађанин приложи годишње по 2 форината."

—

Затворен. — Свештеник Светислав Стојановски из Куликова у галицији пре неколико дана је по реквизицији земаљског суда у Лембергу у болници милосрдне браће, где је био осам дана као гост, ухваћен је од полиције и спроведен бечком суду. Вели да је затворен због превара и проневерења.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Срп. Нов." од 29. о. м. доносе указ којим се на предлог заступника министра финанције, министар иностраних дела, поставља:

За пореснико I. класе при пореској управи; Риста Атанасијевић, рачуноиспитач А. класе главне контроле; за писара III. класе министарства финанције, Тодор Петровић, државни питомац; за писара треће класе министарства финанције, Јован Бешлић, писара IV. класе истог министарства.

—

Даље, указ којим се на предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела, поставља: за пореснка II. класе у варош Пироту. Сима Стојковић, пореснк исте класе у срезу моравском, округу алексиначком; и

за пореснка IV. класе у срезу моравском, округу алексиначком, Михаило Матијевић, пореснк исте класе за варош Пирот, — обојицу по потреби службе.

—

И најзад. указ којим се на предлог председника министарског савота, министар унутрашњих дела поставља за члана друге класе управе вароши Београда, Илија Х. Поповић, начелника друге класе среза космајског, округа београдског; за начелника треће класе среза космајског, округа београдског, Панта Стевановић, начелника треће класе среза драгачевског, округа чачанског, по потреби службе; за начелника треће класе среза драгачевског. округа чачанског Драгутин Костић, секретара прве класе начелства округа чачанског.

—

Нашем трговачком свету ставља се до знања, да је г министар грађевина одобрио, да се специјална тарифа бр. 2. за артикал: дрво за гориво спусти на 4 паре од тоне и километра, са 50 пара манипулационе таксе од тоне.

Ова ће се тарифа примењивати на главним и споредним линијама, — Вел. Плана — Смедерево и Лапово — Крагујевац — српске државне железнице, а важиће 1. децембра ов. тек. год.

Остале одредбе специјалне тарифе бр. 2. остају у снази.

„Срп. Нов." од 30. о. м. у свом службеном делу доносе да је г. министар грађевина одобрио повластицу у возидби 10% испод нормалне цене, одређене специјалном тарифом бр. 5 за све транспорте жита и варива у пуним вагонима, који се шаљу од унутрашњих станица главних и споредних линија српске државне железнице, директно за Београд „локо".

Ова се повластица односи на чисто возаринску таксу и одрачунаваће се појединцима одмах при предавању робе на возидбу, односно при картирању њихових пошиљака у отправним станицама Манипулациона такса остаје за све транспорте и у будуће иста.

Ова ће повластица важити од 1. децембра тек. год.

—

Даље јављају да је г. Јовану П. Јеличићу, јавном правозаступнику за округ крагујевачки, министар правде уважио је оставку. Према томе право г. Јеличића на правозаступништво престало је.

ПРОСВЕТА

НАУКА

—

Из етнологије: полинези. — Уређеничке расе извесних земаља ишчезавају тако брзо, да се још сад може предвидети доба у коме та племена — расе неће бити позната и за њих ћемо знати само по описима, које нам буду оставили страни писци и сликари прошлих времена.

Унашње дане амерички индијанци повлаче се једнако северо-западу а други у усамљене пределе јужне Америке и тако све више и више ишчезавају.

Извесан број претапа се у цивилизованом свету сједињењем Индијанаца и белих жена или белих људи и индијанака, али највећи број ишчезава прогањањем. С једне стране слабо рађање а с друге алкохолизам, праве два чиниоца који проузрокују тај уништавајући покрте уређеничких раса. Планши, који је тамо живео више од десет година, који нарочито добро познаје велика острва индијског мора. тврди да јектика и алкоходна пића уништавају више уређенике, него гоњења и операције шпанских солдата.

Тако је што и у Архипелагу Нових Хебрида. Од упражњења првог литра алкохола. људождери тога предела потпуно ишчезавају.

Полинези, од којих су саставни део Нови Хебриди, то јест становници нових Хебрида, представљају једну лепу расу, али ће она потпуно ишчезнути не оставивши за собом ни трага, јер нема ни Хисторије, ни религије, ни индустрије. Они су заузели велико место у океанском свету, али они, који последњи умру, неће оставити ни гроба, ни споменика о своме животу. Полинези биће бачени у дубоки и велики заборав, као и животињске расе препотопске. Једина успомена која ће неко време трајати о њима, те ће бити њихова независност коју није могао нико ни сузити ни уништити.

Код Полинеза је располагање слободом и независношћу потиснуто до крајњих граница. Узмите га из колевке и васпитавајте га ма како и ма где, ипак га не ћете укротити. Чим

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

(НАСТАВАК)

Хаустад. Дужност према његовој жени и нејакој му деци.

Валтер. Мати, јесмо л' ми то?

Јованка. Ћути сине!

Томсен. Ако нико више не жели говорити, онда ја износим на гласање предлог господина кмета.

Стокман. Није потребно! Ја данас и не мислим да говорим о оном мутљагу у купатилу, него ћете чути са свим нешто друго.

Кмет. (за себе). Шта опет сад хоће?

Један пијан човек. (код излаза). И ја плаћам порез! Па за то и ја имам право да говорим и да гласам. Ја имам потпуно — чврсто — немеродавно мишљење да —

Више гласова. Мир ви тамо!

Други гласови. Он је пијан! Напоље!

(Одведу на поље пијаног човека)

Стокман. Ја молим за реч.

Томсен. (ударајући у звоно). Господин доктор Стокман има реч!

Стокман. Такав покушај, да се мени затворе уста, требао је когод пре неколико дана учинити — и онда бих ја као лав бранио своја човечанска права! Али сад ми је све једно. Јер сад имам да говорим о важнијим стварима. (Светина се гура ближе к њему; НилсВорсе види се близу њега). Ових последњих дана много сам мислио и истраживао — тако много да ми је шушкало у глави као каква воденица.

Кмет. (кашљући). Хм, хм!

Стокман. — али на један пут постаде ми све јасно. Размотрих узрочну свезу, и за то стојим сад овде пред вама. Ја ћу вам, драги сугрђани, казати велике проналаске. Казаћу вам један проналазак од много већег значаја него што је она ситница, да је наш водовод отрован и да је наша бања на кужном земљишту.

Многи гласови. Ни речи о бањи! Не ћемо о томе ништа да чујемо! Нек се не спомиње бања!

Стокман. Ја сам рекао, да ћу говорити, о великом проналаску, што сам га последњих дана открио, — о проналаску, да су сви извори нашег душевног живота отровани и да цело наше грађанско друштво почива на кужном земљишту лажи.

Смућени гласови. (полугласно). Шта то каже?

Кмет. Такво сумничење — !

Томсен. (с руком на звонцету). Молим господина говорника, да се умери.

Стокман. Ја сам волео варош мојих отаца тако ватрено, као што икоји човек може волети своју отаџбину, у којој је провео срећне дане детињства. Био сам са свим млад, кад сам нашу варош оставио; — даљина, чежња и успомене на детињство створише пред мојим очима то место и његове становнике као најславније на свету.

(Овде онде тапшање и одобравање).

Стокман. Онда сам био много година као у каквој страшној и усамљеној пустињи тамо на далеком северу. Кад сам се састао с којим човеком из народа, који тамо расејан међу провалијама и гудурама сиротињски живи онда ми се више пута учинило, да би за те јадне и жалосне створове много боље било,

доспе до доба зрелости своје, он ће вам ухватити пут за своју рођену шуму, полетеће у своју планину, па ма каквог васпитања и образовања био. Тада ће бацити све своје цивилизаторско одело, остаће у својој голоти, и отпочеће свој шумарски живот сунчајући се на врелом сунцу своје земље. То је та велика и уочљива црта те расе.

Планши прича, како му је један шпањолски официр поклонио једног малог, напуштеног Полинеза, *Негрито*. Дете није имало нигде никог, остављено просто природи. Планши заволе то дете отпоче га васпитавати и учити и вежбати читању и писању; али у осмој години карактер детењи отпоче се помрачавати; дете поче венути и снужденост га ни тренутка није оставила. Бојећи се да не умре у тузи за завичајем (носталгија), Планши га одведе у планину, тамо где је и нађен, и Негрито отпоче свој дивљи живот, не жалећи ни мало за благостањем, које је већ сазнао.

(наставиће се:)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Шта воле велике госпође. Царица удовица Августа волела је дијаманте тако, да се увек при свечаним приликама дијамантима китила; Њена снаха, царица Викторија највише воли бисер. Енглеска краљица има читаву збирку ретких индијских шалова а од драгог камена воли сафире. Царица руска воли накит од модрикавца (тиркиса). Царица аустријска воли накит од смарагда и опала. Раскраљица шпанска Изабела скупља скупоцене крајце (шпицне), један шал с крајцнами стао је 4000 динара. Великовојвоткиња баденска воли цвеће. Царица Катарина, руска волела је псе и коње, а царица Марија Терезија највише је уживала да удаје.

*

Споменик љубави. Неки богаташ подигао је у своме врту леку пирамиду, на којој је био овај натпис.

Amice, qni quearis cuJ
Monumentum hoc dicituR
Oculos sen figas coelO
Remittas seu in terraM
Jnvenies ibi occultA

Смисао стиха је овај: Пријатељу, питаш ли, коме је посвећен овај споменик; подигни очи к небу или их с пусти к земљи и тајну ћеш дознати.

И доиста, кад се прочитају почетна слова одозго доле, или крајна одоздо горе, добијамо реч amori, која значи: љубави.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ЦРНИ ДАНИ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

Написао Х. Конус-фаргус с енглеског превео М. А. Рашковић цена $1\frac{1}{2}$ динар.

Може се доби: У књижари *В Валожић*, у Београду и *Душан Валожић* у Нишу.

30, 1, 2, 4, 5, 6,

ОГЛАСИ

ЈЕДАН ВИЧАН МЛИНАР тражи место. Обратити се администрацији овог листа. 2—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће -ото вариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 20—30

✝

Мој непрежаљени дед

ТРАЈКО МЛАДЕНО.

Преминуо је после дужег болоања 30. Новембра 1888. год.

Ожалошћени

супруга Ана, унучад Милорад Милева

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБНИЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

43—50

кад би се тамо место лекара који људе лечи, настанио какав животињски лекар. (Мрмљање).

Билинг (оставивши перо). Господе боже, је л' когод икад до сад чуо тако штогод!

Хаустад. То је поруга за честите становнике.

Стокман. Чекајте још мало с вашим негодовањем!... Ја се надам, да ми нико неће моћи доказати, да сам тамо горе заборавио варош својих отаца. Ја сам непрестано о томе мислио, како да учиним штогод за мој завичај. На послетку сам се досетио: и то је био план о нашој бањи — (Одобравање и негодовање) — и кад је на послетку судбина и тако удесила, да сам се опет могао вратити у свој завичај — о. моји суграђани, онда ми је било тако, као да ништа више на овом свету не бих пожелети могао. Да радим с неуморном, ватреном вредноћом за добро свију, а особито за варош својих отаца — то је била моја највећа жеља.

Кмет. (гледећи горе). Начин је мало чудноват — хм!

Стокман. За тим сам живео овде раскошно у срећној обмани. Али јуче пре подне — не, управо прексиноћ — отворише се моје душевне очи и погледаше далеко, и прво што сам спазио, беше велика глупост наше општине.... — (ларма, усклици и смех).

Јованка. (кашље јако).

Кмет. Господине председниче!

Томсен. (звони) По мојој председничкој власти —!

Стокман. Није у реду господине Томсене да ме хватате за једну реч! Ја сам хтео казати: онда пронађох неку необичну шепртљарију, коју су учинили наши општинари, кад су подизали бању. Ту врсту људи познао сам ја врло добро у своме животу; они су баш као козе у младом воћњаку; свуда праве штету; слободном човеку стају на пут, где год га виде — и најбоље би било, кад би их могли истребити, као и све шкодљиве инсекте. (Немир).

Кмет. Господине председниче! Таки изрази —

Томсен. (с руком на звонцету). Господине докторе —!

Стокман. Ја не могу да разумем, како је то, да је мој поглед тек сад постао оштар тој господи; јер ја сам овде у вароши скоро сваки дан имао особит диван примерак пред мојим очима — мога брата Ханса — окорелог у његовим предрасудама —

Смех, ларма, псикање. Госпођа Стокмановица кашље, а Томсен звони свом снагом.

Пијани човек. (дошавши опет). Мислите ли ви на мене? Ја сам Ханс —

Љутити гласови. На поље с пијаницом! На поље!

Човека опет изгурају на поље.

Кмет. Ко је тај човек?

Један из близине. Он није одавде.

Томсен. Наставите, господине докторе; али потрудите се да будете умерени.

Стокман. Па, добро драги суграђани, ја не ћу више говорити о нашим општинарима. Ако когод мисли, да сам ја овим, што сам рекао, хтео да нападнем на ту господу, онда се он вара — страшно се вара; јер ја се тешим, што ти остатци, те развалине преживелог духа људског сами себи најлепшу последњу почаст одају; није нужна никаква лекарска помоћ, да њихову смрт ускори. У осталом, та врста људи није баш јако опасна по друштво.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 241 Београд. Петак 2. Децеембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецилану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. ид № 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

†

Моја непрежаљена кћи односно сестра

МИЛЕВА ПФАФОВА

УЧИТЕЉИЦА

Премину ноћас у 3 сата после тешког боловања у 27 години свога живота.

Ову по нас тужну и жалосну вест јављамо нашим сродницима и пријатељима ради саучешћа у нашој превеликој тузи.

Погреб ће бити данас у петак у 2 сата по подне.

Стан: Поп Лукина улица бр. 11., спрочу државне штампарије.

1. Децембра 1888
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ

Мати: Рахила Пфаф.
Сестре: Зорка малвина и Аурелија
брат: Љубомир.
зет Јоца.

Даворје

Јавља публици и својим пријатељима да ће се забава заказана за 3. Децембра држати 5. Децембра.

Ко није добио позивницу а вољан је посетити исту забаву, нека се пријави ма код кога од чланова „Даворја.“

2—3 УПРАВА.

СОЛИДНА ЖЕНСКА, којаговори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 4—6

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар, Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
угоститељ.

4—10

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ

који је израдио
УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

(наставак)

ДЕО VI.
Министри

Чл. 132.

На врху државне службе налази се Министарски Савет, који стоји непосредно под Краљем.

Министарски Савет састављају министри именовани, за поједине струке управе и Председник Министарског Савета, који може бити без портфеља. Све Министре и Председника Министарског Савета поставља Краљ указом

Ступајући у дужност министри полажу заклетву да ће бити верни Краљу и да ће се савесно придржавати Устава и закона.

Чл. 133.

Министар може бити само Србин по рођењу или природњени Србин, који је пет година настањен у Србији.

Чл. 134.

Ниједан члан Краљевскога Дома не може бити министар.

Чл. 135.

Министри имају приступа у Народну Скупштину, која их је дужна саслушати кад год то затраже. Ну гласати у Скупштини могу министри само ако су у исто време и народни посланици.

Скупштина има право захтевати да су министри присутни у њезиним седницама.

Чл. 136.

Министри су одговорни Краљу и Народној Скупштини за своја службена дела.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (158)

„Хоће ли, ваша милост, да спава?“ упита послужитељ страног госта.

Фра Ђузепо не беше више иза дрвета. Сигурно је и он отишао у крчму.

Послужитељ намести у ходнику један фењер, а за тим узме чирак са свећом.

У крчми беше настала тишина.

„Где спавате ви?“ упита страни гост послужитеља.

„Горе, милостиви господине!“

„А калуђер?“

„Фра Ђузепо? И он спава горе!“

Послужитељу се учини као да се страни гост плаши да преноћи у крчми.

„Ваша милост може без бриге да преноћи у крчми. Овде се још никад није догодило шта, што би било непријатно за госте! Овде нема духова, као што их има по другим, старим кућама! А сем тога, ноћу се затварају велика врата што воде у крчму.“

Млади племић оде у своју собу. Послужитељ намести чирак на сто.

„Желим, вашој милости, пријатно спавање,“ рече он, и пошто се дубоко поклони, изађе на поље и затвори врата од собе.

Сад је млади племић био сам у соби.

Прозор од собе беше отворен. Чист и пријатан ноћни ваздух улазио је у собу. Свећа је трептала од поветарца, који је улазио у собу.

Напољу, беше све мирно. Јасна месечева светлост осветљаваше целу околину око крчме.

Млади племић приђе прозору, и гледаше кроз-а-њ.

Дакле ипак ће да види ону, коју тако жељно очекује, која му беше све и сва.

Нека потмула лупа трже га из ових мисли.

Послужитељ је затварао врата на улазу у крчму.

Дубока тишина владаше како у крчми тако и свуда око ње.

Млади племић чекаше још. Он је гледао кроз прозор, надајући се да ће видети Краљицу Ноћи,

Али нико не дође у крчму.

Сахат за сахатом пролазио је — —

На један пут зачу племић напољу некакав шум.

Он брзо приђе вратима од собе, и отвори их.

Светлост од свеће, која је горела на столу, осветли ходник.

Млади племић изађе из собе у ходник. Чим је био у ходник, опази пред собом женску са покривалом, која је изашла из своје собе, и пошла кроз ходник.

Краљица ноћи, изгледала је као да се изненадила, што је опазила да има некога у крчми који је будан, и којој је сад изашао на сусрет. Али она одмах позна у страноме госту Сиповца старога Дуждa.

„Једва вас једном наћох Синьора!“ рече Лоренцо пријули пун радости, и приђе ближе њој. „Благодарим Богу, што ме

Сваки акт државни који Краљ потписује мора премапотписати надлежни министар.

Писмена или усмена наредба Краљева не може ни у каквом случају заклонити министре од одговорности

Чл. 137.

И Краљ и Народна Скупштина имају право да оптуже министре: 1) за издају земље и владаоца; 2) за повреду Устава и уставних права српских грађана; 3) за примање мита; 4) за оштећење државе из користољубља, и 5) за повреду закона у случајима, које буде одредио нарочити закон о министарској одговорности.

Чл. 138.

Предлог да се министар оптужи мора се учинити написмено, мора садржавати тачке оптужења и бити потписан најмање од двадесет посланика.

Да се министар стави под суд потребан је пристанак две трећине гласова свију присутних чланова Народне Скупштине.

Оптуженоме и под суд стављеноме министру суди Државни Суд, састављен из чланова Државнога Савета и чланова Касационога Суда.

Чл. 139.

Нарочитим законом, који ће се донети у првоме сазиву Народне Скупштине, одредиће се ближе, поједини случаји министарске одговорности, казне које се имају применити на њихове кривице, састав суда за њихово суђење и поступак у суђењу.

За оне случаје министарске одговорности, који нису предвиђени у кривичноме законику као сама по себи казнима дела, министар не може бити осуђен на већу казну од затвора.

Чл. 140.

Краљ не може осуђеноме министру ни опростити ни смањити казну без пристанка Народне Скупштине.

Чл. 141.

Одговорност министарска застарева за четири године од дана кад је учињено дело, за које министар подлежи оптужби.

ДЕО VII.

Државни Савет

Чл. 142.

Државни Савет је састављен од 16 чланова, од којих 8 именује Краљ а 8 Народна Скупштина, и то овим начином: Краљ предлаже Скупштини листу од шеснаест кандидата између којих она бира осмрицу које Краљ поставља за саветнике; Народна Скупштина са своје стране предлаже Краљу листу од шеснаест кандидата између којих Краљ поставља осморицу за саветнике. На исти начин се попуњавају упражњена места у Државноме Савету.

Чл. 148.

Државни саветници се постављају на цео живот. Они улазе у род остали државних чиновника. Саветници не могу бити преко своје воље уклоњени са својих места ни преведени у друга звања државне службе. Они се не могу ни у пенсију ставити преко своје воље, сем ако су навршили 40 година државне службе или 65 година живота, или ако су тако оболели да не могу више вршити своју дужност.

Чл. 144.

Државни саветници могу бити они српски грађани, који су навршили 35 година, који су свршили у Србији или на страни какав факултет или какву вишу стручну школу која стоји у реду факултета и који су провели 10 година у државној служби.

Ну они које овај Устав затече у звању државних саветника могу бити изабрани и постављени за саветнике и ако немају ове услове.

Чл. 145.

Председника и Потпредседника Државног Савета поставља Краљ из средине Савета на три године.

Чл. 146.

Државни Савет има ове дужности:

1) да на позив владе израђује законске предлоге и нацрте административних наредаба од општега значаја,

2) да проучава законске предлоге, које Влада подноси Скупштини, или који су потекли из скупштинске иницијативе, и да даје своје мишљење о њима. Ово мишљење саветско није обавезно ни за Скупштину ни за Владу, али се ипак мора увек у целини саопштити Народној Скупштини пре него што она узме дотични законски предлог у претрес. Скупштина и влада могу одредити свака за своје предлоге рок у којем Савет има поднети своје мишљење; Савет може тражити да му се тај рок продужи. Ну ако и после подужег рока Савет не поднесе свој извештај и своје мишљење. Скупштина ће без њега прећи на претрес и на решавање;

3) да саставља кандидациону листу за упражњена места у Главној Контроли и у Касационом и Апелационом Суду;

4) да доноси закључна решења о жалбама које се тичу избора за жупанијске скупштине и одборе и општинских избора;

5) да даје Влади своје мишљење о предметима које би му она поднела;

6) да разматра и решава жалбе против министарских решења у спорним административним питањима. Ова решења Државнога Савета обавезна су за министре;

7) да решава сукобе између административних власти;

8) да одобрава делимичне издатке из општега кредита, одређенога буџетом за ванредне потребе. као и делимично употребљавање кредита одређенога на грађевине, у колико би издатак у појединим случајима био већи од суме, којом министар може сам по закону располагати;

9) да одобрава изузетно ступање у српско грађанство;

10) да одобрава поравнања између државе и појединих лица, која би се по државне интересе као корисна показала;

11) да решава, да ли по закону има места заузимању непокретних добара за опште народну потребу;

12) да врши послове, који би му разним земаљским законима одређени били.

Чл. 147.

Пословни ред у Државноме Савету одредиће се особеним законом.

(наставиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Начелник министарства спољних послова. Као што смо с поуздане стране извештени за начелника министарства спољних послова биће постављен г. Коста Н. Христић, председник варошког суда.

*

Са пчеларство воћарског скупа. Јучерашња седница пчеларско-воћарског скупа, која је била за утврђење друштвених правила, — продужена је и за вечерас, опет у 5 сати у вече у згради велике школе, — на продужење дебате. Јавља се пријатељима пчеларства и воћарства, да га и опет многобројно посете, као што су и јучаршњи скуп.

*

Бирачки одбор. Говори се, да је поново постигнут споразум да свака партија изабере из своје средине по једног члана за бирачки одбор приликом избора посланика за Велику Народну Скупштину, а ова тројица да бирају четвртог. Овим ће се, доиста, постићи много јер ће се тиме изборна Скупштина свршити до заласка сунца и неће се губити по 2—3 сахата око избора бирачког одбора. Па и иначе моћи ће изборна скупштина да прими већи број гласача, јер ће се због растурених гласачких спискова брже примати гласови, те тако, хвала Богу нећемо дочекивати и зору у општинској дворани.

*

Рад комесара за варош Београд. Чујмо да ће комесари за варош Београд учинити корак да се изјутра пуштају у општинску дворану до избора бирачког одбора по списковима само они грађани, који имају право гласа, те да се тако овога пута бар избегне да на штету пуноправних грађана заузимају, из радозналости, место они који немају право гласања, због чега се највише често пута није могао дуго да изврши избор бирачког одбора.

*

Какав ће бити ред на биралишту. Свакоме је познато да велики број бирача у Београду, врло угледних грађана, не долази на биралиште само за то што је због тескобног простора у општинској кући изложен најгроснијем мувању и гурању тако, да је било случајева да је понеки бирач пао и у несвест од силне запаре и гурања. Ми се радујемо и радо саопштавамо то, да су Краљеви комесари заједнички наложили председништву како има да се удеси биралиште па да сваки може брзо и без икаквог гурања да гласа. Преко нарочитог нашег изасланика уверили смо се да су налози комесара извршени и биралиште удешено тако, да ће овога пута сваки бирач моћи брзо и слободно да гласа а да га нико не пригњави, тако ће на једној страни сви бирачи улазити у дворану ту из разместених спискова сваки сам себи узимати број списка (ако га раније није узео) а из дворане ће редом, један по један, улазити у собу за гласање и из ове засебним изласком силазити на доњи бој.

*

Вратио се. Господин Чеда Мијатовић, министар иностраних дела, вратио се синоћ из Беча.

је навео на овај пут, да вас видим још једном!“

„Мене гоне, ја сам одбачена и заборављена, Лоренцо Пријули, али ипак нећу да напустим борбу противу неправде и злочинства,“ одговори Краљица Ноћи.

„А од кога имате сад да се плашите, Синьора? Зар од Инга Фоскарија, лажног наследника графа Мирафијора?“

„Не, племенити Лоренцо Пријули, ја се не плашим Инга Фоскарија! Он је пао! Он је пао — оборио га је његов сакривач и помоћник у свима злочинствима!“

„Зар ви и то знате, Синьора?“

„Ја дознајем све, што се догоди у Дуждевој палати!“

„А бојите ли се Брабантинија?“

„И њега се не бојим!“ одговори Краљица Ноћи. „Та два човека уништиће се сами, они ће један другог уништити, то будите уверени!“

„А ти ћеш једном победити, племенита и одважна жено!“ рече Лоренцо са неком радошћу, и приђе још ближе Краљици Ноћи, па јој пружи руку. „Ти знаш како те ја љубим! Ох! не одбијај ме тако озбиљно, и тако хладно! Твоја чаробна слика непрестано ми лебди пред очима, она ме прати свуда! Ја те гледам и онда, кад сневам! Све моје мисли код тебе су! Па зашто нећеш да ме слушаш? Зашто не ћеш да примиш моју руку, коју ти пружам од свег срца?“

„Већ сам вам једном казала, Лоренцо Пријули — да не могу бити ваша! Не тражите љубав од мене!“ одговори Краљица Ноћи. „Ја имам да испуним далеко светију дужност, ја имам и морам да се борим! Мој је пут опасан и трновит —“

„Ја ћу поћи с тобом заједно тим трновитим и опасним путем, дивна и узвишена Краљице! Ја ћу те мојом руком бранити од трња и сваке друге опасности!“

Краљица Ноћи врташе главом — у томе промаја, која дође из себе Лоренцове, подухвати њено покривало, и подиже га са њеног лица. Светлост обасја њено дивно лице.

„Ти си — дакле то си ти? Сад те познајем!“ повиче Лоренцо, и ухвати обе њене руке. „Ја те нисам видио сад први пут, али сам сад први пут тако добро видео, да те познам која си!“

У истом тренутку појави се у дну ходника Фра Ђузепо, који је чуо разговор између Лоренца и Краљице Ноћи.

Краљица Ноћи брзо спусти покривало преко лица.

„Ако је истина Лоренцо, да ме тако љубите, као што сте ми често говорили, онда ми докажите то тиме, што ћете ми испунити једну молбу,“ рече Краљица Ноћи.

„Говори! Захтевај што год хоћеш од мене!“ одговори Лоренцо обрадован.

„Да ћутите, да никоме не кажете то, што сте сада видели! Никоме да не издате тајну, никоме да не кажете ко сам ја? То ће потврдити, да ме заиста љубите! А још већма доказаће те ми вашу племенитост и пожртвовање, ако ми испуните још једну молбу, а та је: да ме више не гоните, и да не тражите од мене љубав! Хоћете ли да учините то?“

Лоренцо клече.

„Та ја морам да учиним то! Ти не ћеш друкчије, онда мора бити онако, како кажеш ти!“

(наставиће се)

СТРАНЕ ВЕСТИ

Старине. — Из Босне пишу, да је тамо нађена једна значајна старина. При копању откопали су више камених саркофага од којих кад су један отворили, нашли су у њему, поред једне женског скелета покривеног хаљинама још и украса. Хаљина је од лепе материје украшена порубима и звездама. Једно парче би послано месном музеуму и тврђаху, да је тај штофвунен и ванредне каквоће. Остале ће се саркофази отворити, кад се буде послао какав вештак у том послу.

—

Разбојништво. — Како јављају из Граца десило се ту скоро једно разбојништво на замку Пертелштајну. У Мирасомбату посумња се у једног човека, по имену, Ђорђе Волфа, јер је продавао један скупоцен сат. Пошто су га ухватили полицајци и претресли најпре код њега три скупоцена старинска сата, један са јапијом украшеном драгим камењем, старинске наруквице и прстен, и још један сребром окован латински молитвеник. Предмети јасно сведочише, да је извршено разбојништво, које се заиста догодило са Сефером пашом у замку Пертелштајну.

—

Штуденска играчка. — Штуденти бечког универзитета спремају једну од првих и најсвечанијих карневалских играчака 21. Јануара 1889. год. по рим. Ректор универзитета професор др. Суес примио се почасног председништва а и одбор се већ конституисао.

—

Општа поликлиника. — У прошлој седници куратеријума опште поликлинике под председништвом Безекнија изабран је једногласно подпредседник земаљског суда гроф Едвард *Ламезан*, за потпредседника куратеријума на место скоро преминулог дворског саветника *Сваларта*.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од 1 о. м. јављају да је г. Михаилу П. Бончићу, јавном правозаступнику за округ крушевачки, министар правде уважио оставку. И према томе право г. Бончића на правозаступништво престало је.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Календар лиге. — Пре неки дан изашао је у Паризу Лига — Календар, који се на општем скупу француске патриотске лиге одмах распродао. Његова занимљива садржина састоји се из песама Деруледових и из „*десет заповести лиговаца*“ од Луја Албила, а то су: 1. Треба да мрзиш Пруске и одлучно се са њима борити. 2. Треба се гнушати Бизмарка. 3. Треба тражити Елзас и Лотиринђију. 4. Треба служити лиги свуда и својом душом својом, 5. Треба свуда умерено предлагати. 6. Треба се претплатити на друштвени лист „Чоју“ и ревносно га читати. 7. Треба песника Деруледа братски волети. 8 Треба се ношама повиновати као војник својим заповедницима. 9. Треба љубити своју отаџбину као рођену матер своју. 10. Најзад треба се спремити за дам велике пропасти“.

—

Пајетско дело. — Прво пајетско дело Анастасија Грима имало је занимљив приступ. Тај аустријски песник посла своје првенче, збирку песама „Развалине или шетње једног бечког песника“ хамбуршком књижару Кампу. Овај прегледа рукопис површно, слегне раменима и стрпа га у буњак. Тај практичан трговац слабо је имао вере у пајетским делима. Кад га је писац, после дугог времена, опомену, предаде он рукопис на преглед једном свом литерарном пријатељу. Овај, прочитав случајно песме још истог вечера, појури око два часа ноћи право кући издаваочевој. „Кампе. Кампе!“ викаше га. — Звони се отрже из руку морфејових и појури к прозор. „Шта је? Где гори?“ — „Кампе, ала си ти камила, магарац ..“ — Али зашто за име божије?“ прегиде га Кампе у ређању зоолошких преставника. — „За што? Још питаш? Што ниси ове песме штампао!“ — Доцније се видело, да је критичар имао право.

НАУКА

(наставак)

Ево једног још занимљивијег примера. Архијепископ Маниљ прими једног младог Полинеза, уведе га у богословију и, по свршетку богословских наука, посвети га за свештеника. Једног лепог дана свештеник Полинез напусти Х[illegible]ам и Архиепископа, који га је тако много волео, и врати се у дивљачки живот својих земљака.

Ево још једног факта о Полинезима:

Један амерички путник, Грахам, узео је под своје једног малог црнца из планине и на крштењу дао му је име Педрито.

Кад је порасао, Педрито беше послат у Европу. Посетио је Њу-Јорк, Париз и Лондон, и вратио се на Филипинска острва тек после пето-, годишњег путовања. Са оном лакоћом, којом су обдарени Црнци, Педрито по повратку са свог путовања, говорио је шпански, француски и енглески; никад није био без рукавица и носио је само лаковане чизме.

Могло се је дакле као извесно веровати да се је једанпут успео да се један Полинез дивљак цивилизира; али ни од тога не беше ништа.

Једног лепог јутра нестаде Педрита из куће његова заштитника, и да га није једном срео славни Хумболт, пењајући се уз планину Мариволе), можда се никад ништа не би сазнало о Педриту. Хумболт, природњак, купећи поједине нове биљке у друштву са неколико индијанаца, који му носаху ствари, у један пут беше опкољен читавом војском малих црнаца. Лукове беху метли под мишку а стреле беху побацане у једну бамбусову корицу, све то у знак мирних намера. Изгледаху веома изненађени појавом првог Европејца, који се усудио да крочи ногом у те њихове шуме. У тренутку, у коме Немац узе свој плајваз и отпоче цртати ту малу војску црнаца, приближи му се, смејајући се, један од дивљака и упита га на енглеском језику да ли познаје неког американца по имену Грахам.

На питање Хумболтово ко је он, полинез призна да је он Педрито. На крају своје историје, коју је Педрито испричао, Хумболт хтеде да га поврати и да га обуче у цивилизовано одело и мољаше Педрида да са њим пође; али Педрито не пристаде никако да напусти планину и свој скитнички живот.

Из тих примера и факата видимо тешкоће, са којима се боје они, који преображавају дивљаке у Христову веру и у цивилизацију, поред непобитних доказа о апсолутној неукротљиво дивљака Полинеза.

БИБЛИОГРАФИЈА.

Добили смо на приказ:

Мали забавник (излази сваке недеље). свеска 6 Уређује и одговара *Сгева П. Видаковић*. — Садржај: 1. *Заробљеник*, приповетка из српско-бугарског рата од *Симе Ј. Аврамовића*. — 2. *Новчаник моје жене*, новела *А. Д.* — Београд штампано у Краљ. Срп. држав. штампарији. 1888. Цена 20 п. дин.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Како је Шилер, изабран за почасног грађанина француске републике. Врло интересантна акта и почасном грађанском праву у Француској немачког најпопуларнијег песника находе се у библиотици вајмарској и овако гласе: „Париз, 10 Окт. 1792, прве год. француске републике. — Имам част, да вам овде поднесем један извод закона од 26. Августа снабдевен државним печатом, који многим странцима подарива почасно право у Француском грађанству. Из њега ћете видети, да нам народ даје место међ пријатељима људског друштва, које ћете ви овим одличјем ценити. — Народни збор решењем својим од 9 Септ. строго је наредио да вам се овај заком саопшти. Ја извршавам овај налог и уверавам вас, да сам особито радостан, што у овој прилици могу бити тумач мога народа и што вам смем осећај „срца мога исказати с онима којима се велики народ у ентузијазму својих управих слободних дана одушевљава. — Молим вас да ми осведочите пријем мога писма, да би се народ уверио да је закон дошао у ваше руке и да ви, господине, сматрите Француз без разлике као своју браћу“. — Следује потпис: „Министар унутрашњих дела француске републике,“ потписује: Ролланд, а адреса је:

„Немачком публицисти, господину Шилеру!“

За тим се прилаже текст законаг који гласи: „Француски народ изјављује, да се подарује титула француско, грађанина: Бентаму, Клоштоку, Вилберфорсу, Вашингтону, Песталоцију, Тадеју Кочинском (Кошћушку) и тд (има 17 имена) и напослетку напомена: „Један члан предлаже, да се и господин Шилер, немачки публицисте прими у број оних, којима народни конвенат подарује право свога грађанства. Овај је предлог примљен.“ Државни печат као и потпис: „Гец. Флафиер. *Дантон*“ свршавају ово писмо.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

— —

(НАСТАВАК)

Она није така, да би могла изворе нашег душевног живота са свим отровати, и окужити земљиште под нама; ти људи нису још никако најопаснији непријатељи истине и слободе.

Вика са свих страна. Да ко други? Име! име!

Стокман. Будите уверени, да ћу вам то име казати! Јер баш то је мој проналазак, што сам га јуче открио. (Свечаним гласом). Најопаснији непријатељ истине и слободе — то је компактна слободна већина — то је наш највећи непријатељ! Тако, сад знате!

(Велика дарма. Сви скоро вичу, лупају ногама, пеичу и звижде. Некоја старија господа погледају се међу собом, као да им је по вољи. Госпођа Стокмановица упрашена устала: Фредрик и Валтер иду претећи према ђачићима, који лармају. Томсен звони и опомиње на мир. Хаустад и Билинг разговарају се живо, а поелетку једва буде мир).

Томсен. Председништво очекује да говорник тргне своје непромишљене речи.

Стокман. Никад, господине Томсене, јер ко је други, него велика већина, која је мени моју слободу отела, и која хоће да ми забрани, да истину кажем?

Хаустад. Већина има увек право на својој страни!

Билинг. Да, па и истину!

Стокман. Већина нема никада право на својој страни, кажем ја. То је проста друштвена лаж, против које мора сваки слободан мислилац устати. Ко чини већину становника у једној земљи, мудри или глупи? Ја мислим да ми сви добро знамо, да баш глупи чине велику већину свуда око нас по целоме свету. Али то свакако не може никад бити право, да глупи владају мудрима. (Дарма и вика). Да, да! надвикати ме можете, али не победити. Већина има моћ — на жалост — али право не. Право имам ја и неколико њих, појединце. Маљина има увек право. (Опет велика дарма).

Хаустад Ха ха! Доктор Стокман је дакле од прекључе постао аристократа.

Стокман. Ја сам већ рекао, да нећу да трошим речи о оној малој кржљавој и тесногрудој гомилици људи, који су за нама далеко заостали. Него ћу ја говорити о неколицини о појединцима међу нама, који познају праву истину. Ти људи стоје на пољу на предстражама, које су тако далеко одмакле, да их компактна већина никад до сад нпје могла стићи — и тамо се они боре за истину, коју светина не може ни да позна а камо ли да у већини уз њу пристане.

Хаустад. Но, ако доктор није аристократа, онда је револуционар.

Стокман. Тако је господине Хаустаде, то јесам ја! Јер хоћу да се борим против лажи, да је већина представник истине. А каква је она истина, уз коју већина пристаје? То је истина, која је већ тако остарела, да се скоро преживела. А кад једна истина тако јако остари, онда је она на сигурном путу да постане лаж. (Смех и подругљиви усклици). Да, да, ви ми можете веровати или неверовати, али истина није вечита ствар, као што људи мисле. Једна нормална истина живи обично — но рецимо: петнаест, шеснаест или највише двадесет година; дуже врло ретко. Али

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 28 Новембар

кил	25865	Жита	10.74
„	20292	Сувих шљива .	22.75
„		Брашно (леб. нес	— —
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	6821	Кукуруза. . . .	8.75
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	411	Јечам . . .	7.85
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	670	Креча	93.20
„	15080	Сена	4.50
„	8162	Сламе	2.50
„	115	Јоја топљеног .	5.—
„	4579	Јабука	15.25
„		Сланине	—.—
„	270	Сира . -	92.50
„	6070	Свиња	80.—
„	4664	Лука црна . . .	7.37
„	214	Лука бела . .	33.75
„	996	Арнаутка . . .	17.50
„	4696	Кромпира . .	9.50

књижевни оглас

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их отштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписатоме или штампарији Медецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ћу само мало егземплэра отштампати.

До сада изашло 38 свезака, а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штампана табака на шеснајестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

ЦРНИ ДАНИ
КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

Написао Х. Конус-Фарнус с енглеског превео М. А. Рашковић цена 1½ динар.

Може се добити: У књижари *В Валожић*, у Београду и *Душан Валожић* у Нишу.

30. 1. 2. 4. 5. 6.

Молимо све наше пријатеље да нам етелеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

ОГЛАСИ

СТАНОЈЛО ПЕТРОВИЋ не може због слабости примати полете о својој слави св. Нискои 1—3

НА Светога Николу не могу примати честитања
Др. М. Крстић
2. 3. 5. 1—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

иреко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће -оло вариште металних и дрвених сандука и осталу за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 21—30

†

Мој непрежаљени дед
ТРАЈКО МЛАДЕНОВИЋ
Преминуо је после дужег боловања 30. Новембра 1888. год.
Ожалошћени
супруга Ана, унучад Милорад Милева

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике стубове басамаке астале чесме и све друго што у овај посао спада

44—50

такве остареле истине страшно су суве и мршаве. А баш тада их већина почиње познавати и препоручује их човечанству као здраву душевну храну. Али ја вас уверавам: у таком јелу има врло мало хране; а у томе се ја као лекар добро разумем. Те су истине баш као каква стара ужежена сланина; -оне су покварена, плеснива шунка; и отуд долазе све моралне болести, које свуда око нас у друштву страшно напредују.

Томсен. Мени се чини, да се поштовани говорник јако удалио од свога предмета.

Кмет. Ја се потпуно слажем с мишљењем нашег председника.

Стокман. Онда ти имаш са свим глупо мишљење, Ханше. Ја се држим тако верно свога предмета, као што је само могуће; јер о чему другоме ја говорим овде, него да маса, већина, та проклета компактна већина трује изворе нашег душевног живота и кужи земљиште под нама?

Хаустад. И то зар да чини велика, слободна већина народа, за то, што је свесна, те признаје само сигурне и припознате истине.

Стокман. Ах, драги господине Хаустаде, само немојте говорити о сигурним истинама! Истине, које маса признаје, јесу оне, за које су се борили још наши прадеди. Ми, садашња предстража у борби за истину, не признајемо их више; и ја не верујем, да има и једна друга сигурна истина, но само та, да ни једно друштво не може бити здраво, које живи од таких старих, излапелих истина.

Хаустад. Али уместо тога што тако у ветар говорите, нас би врло занимало да чујемо, које су те старе, излапеле истине, од којих ми живимо.

(Одобравање са више страна)

Стокман. О, ја бих вам могао читаво чудо наређати; но ја ћу се ипак задржати само код једне припознате истине, која је у ствари пука лаж, али од које живи не само господин Хаустад и „Народни гласник“, него и све присталице „Народног гласника“.

Хаустад. А та је — ?

Стокман. То је наука, коју сте ви од ваших отаца наследили и коју непромишљено ширите — наука, да мноэина, руља, маса саставља језгру народа — шта више, да је само она народ — да прост човек, тај неискусан и незрео наш брат има тако исто право, да пресуђује, да управља и да влада, као и неколицина умно способних и слободних.

Билинг. Али таква пруга — —

Хаустад. (у исто доба, више). Грађани, докажите му одмах противно!

Подругљиви гласови. Ха ха, ха; ми нисмо народ? Треба само да господа владају!

Један раденик. Напоље с тим човеком, који тако говори!

Други раденик. На поље! с њим!

Један грађанин (више). Извиждите га! (Јако звиждање, пискање и лармa).

Стокман. (Кад се мало умирило). Али будите паметни! Зар не можете бар један пут да чујете глас истине? Ја не захтевам, да ми ви ту сад одмах сви заједно одобрите. Али то сам ипак очекивао, да ће ми господин Хаустад дати за право, јер господин Хаустад је хтео увек да буде слободоуман — —

Узбуђени гласови. Слободоуман! Шта каже? Уредник Хаустад слободоуман?

Хаустад. (вичући). Докажи господине докторе! Кад сам ја тако писао?

Стокман. (нечујући мало). У томе имате потпуно право — тако одважни нисте, да би тако и писали. Али ја нећу да будем немилостив, па да вас на муке стављам. Да, мој господине, тако је то, кад вам простак седне за врат и кад нећете да се душевно одликујете.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 242 Београд, Субота 3. Децеембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ	8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ	4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА	2 дин.
МЕСЕЧНО	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ ОБИЛИЋЕВ ВЕНАЦ БР. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ И ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

†

Моја непрежаљена кћи односно сестра

МИЛЕВА ПФАФОВА

УЧИТЕЉИЦА

Премину ноћас у 3 сата после тешког боловања у 27 години свога живота.

Ову по нас тужну и жалосну вест јављамо нашим сродницима и пријатељима ради саучешћа у нашој превеликој тузи.

Погреб ће бити данас у петак у 2 сата по подне.

Стан: Поп Лукина улица бр. 11., спрочу државне штампарије.

1. Децембра 1888
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ

Мати: Рахила Пфаф.
Сестре: Зорка малвина и Ам[illegible]елија
брат: Љубомир.
зет Јоца.

Даворје

Јавља г[illegible]ци и својим пријатељима да ће се забава заказана за 3. Децембра држати 5. Децембра.

Ко није добио позивницу а вољан је посетити исту забаву, нека се пријави ма код кога од чланова „Даворја.“

3—3 УПРАВА.

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 5—6

У ПИВНИЦИ секог Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
угоститељ.
5—10

ЗБОГ осуства не могу примати госте о својој слави 6. ов. месеца.

1—4 *Алекса С. Јовановић.*

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 1—6

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ

који је израдио
УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДВОР

(наставак)

ДЕО VIII.

Судска власт.

Чл. 148.

Судови су независни.

У изрицању правде они не стоје ни под каквом влашћу, но суде и решавају само по закону

Никаква државна власт, ни законодавна ни управна, не може вршити судске послове, нити опет судови могу вршити законодавну или управну власт.

Правда се изриче у име Краља.

Чл. 149.

Никакав суд ни судско уређење и надлежност не може се установити друкчије осим законом.

Али никада и ни под којим именом не могу се установити ванредни или преки судови или комисије за суђење.

Чл. 150.

Установа пороте задржава се.

Њезину надлежност одређује закон.

Чл. 151.

Има три степена судства: Првостепени, Апелациони и Касациони Суд.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (158)

„Устаните, и будите пријатељ једном прогоњеном створењу, које се зове Краљица Ноћи, не захтевајте ништа више, племенити Лоренцо Приjулије! Ја вам ништа више не могу дати, сем искреног, сестринског пријатељства!“

„О ти, најлепша и најплеменитија жено, на свету! Ко хоће да убије моју љубав, мора убити прво мене!“

„Ја ћу можда у овој борби потребовати вашу снагу, и вашу помоћ, Лоренцо Приjулија, борба ће трајати још дуго,“ заврши Краљица Ноћи говор, и пружи руку Дуждевом Синовцу. „С Богом! Одржите реч, коју сте ми задали, ја се надам да ћете учинити тако, јер сте племенити и узвишени!“

Фра Ђузепо без шума уклони се, попевши се уз степенице.

„Ја ћу те опет видети, Божанска жено! Ја те морам опет видети, па било то ма где, ма и тамо, где ми буде претила највећа опасност!“ рече Лоренцо узбуђено.

Краљица Ноћи величанствено корачаше кроз дугачак ходник, и на скоро се изгуби у мраку.

XV.

Вешала у Сењу.

Тежак, пун бола осећај беше у души старог Адмирала, кад су Ускоци водили њега и Имару у Сењ, — он је мислио на своју кћер, Едиту Амалфијеву, која као каква сиротица, и прогоњена лута од немила до недрага; докле се злочинац наслађева у срећи и богатству.

Стари граф Мирафијоре није се плашио за свој живот, није се плашио ни оних мука, које очекују њега и одважну Имару — он је само мислио на Едиту, он је само ње ради чезнуо да оде у Венецију, само ње ради, желео је да оде у милу Лагунску варош, и то пре, но што би га снашла смрт.

Он је знао да Едита није нашла ни његов тестаменат, кога је оставио на наличју своје слике. Сад је требало да он сам оде у Венецију, и да јој поврати сва она права, која јој је преотео злочинац Инго Фоскарије.

И последња нада старчева сад је исчезла, пошто су и њему и Имари Ускоци препречили бегство.

Он је знао да они више нема помоћи за њих, да више никад неће видети своје мило отачаство, а он своју љубљену кћер.

Њему и Имари претстојала је ужасна смрт, а Бикок је сигурно имао са њима особиту намеру, пошто их није још путем убио и однео само њихове главе у Сењ, као што је то обично чинио са осталим робовима, које је ухватио у бегству.

Имара је ишла достојанствено. Она се није обазирала на потсмех и гадне речи Бикокове, које је изговарао у љутини. Ње се није то тицало ништа. Покушај, да се стрмоглави у какву провалију, није јој испао за руком. Сад се предала судбини,

За целу Србију биће само један Касациони Суд, који не суди о делу него само о праву.

Овај Касациони Суд решаваће и о сукобима између судске и административне власти.

Председник Касационога Суда има ранг државнога саветника.

Чл. 152.

Ниједан суд не сме никога узимати на одговор нити судити, ако по закону није надлежан.

Чл. 153

За изрицање правде у судовима морају бити најмање три судије.

Само за предмете мање важности, кривичне и грађанске, може се законом завести суд у коме ће судити један судија.

Чл. 154.

Суђење је у судовима јавно, осим случаја где суд нађе да ваља искључити јавност ради реда или морала.

Судије се заветују и гласају тајно, а пресуда се исказује гласно и јавно.

У свакој пресуди и сваком решењу морају се навести разлози и законске одредбе на којима су они основани.

Чл. 155.

У свима злочинима и преступима оптужени мора имати браниоца од како се под суд стави, но може га имати и раније у случају чл. 9 овога Устава зарад изјаве жалбе. Ако он сам не одреди себи браниоца, суд ће му га поставити. У иступима може оптужени ако хоће, узети себи браниоца.

Чл. 156.

Све судије поставља Краљ

Председници првостепених судова постављају се по двема листама од којих једну предлаже Касациони, једну Апелациони Суд.

Председници и чланови Касационога и Апелационога Суда постављају се такође по двема листама од којих једну предлаже Државни Савет, а једну Касациони Суд.

У свакој кандидацијоној листи мора бити два пута онолико кандидата, колико има упражњених места. Кандидати могу бити исти и на једној и на другој листи.

Чл. 157.

Не могу бити судије у исто време у једноме суду, нити заједно судити. сродници по крви у правој линији у коме било степену, у побочној до четвртога степена закључно, а по тазбини до другога степена закључно.

Чл. 158.

Судија може бити само онај Србин који је, уз друге законске услове за државну службу, свршио правни факултет у Србији или на страни. У првостепеном суду може бити судија само онај који је навршио 25 година, а у вишем суду онај који је навршио 30 година живота.

Ове одредбе не вр де за судије, који нису државни чиновници.

Чл. 159.

Судије су у својим звањима стадне.

Судија не може бити лишен свога звања, нити под којим изговором уклоњен са дужности против своје воље, без пресуде редовних судова или дисциплинарне пресуд Касационога Суда.

Судија не може бити тужен за свој судски рад без одобрења Касационога Суда.

Судија може бити премештен само новим постављењем по његовом писменом пристанку.

Судија не може бити стављен у пенсију против своје воље, осим кад наврши 60 година живота, или 40 година државне службе, или кад телесно или душевно тако оболи да не може дужност вршити. Ну са последњег случаја не може се судија ставити у пенсију без решења Касационога Суда.

Чл. 160.

Судија не може примати вршења какве друге државне службе, изузев хонорарну професуру на правноме факултету. Он не може ни привремено бити упућен преко своје воље на другу плаћену или бесплатну дужност.

Чл. 161.

Нарочитим законом ће се одредити састав, уређ ње и надлежност војених судова, као и услови које морају имати њихови чланови.

ДЕО IX.

Жупаније, срезови и општине.

Чл. 162.

У жупанијама постоје уз државне управне власти, као самоуправни орган: жупанијске скупштине и стални жупанијски одбори. Њихов је задатак да воде бригу о чувању и унапређењу просветних, привредних, саобраћајних, санитетских и финансијских жупанијских потреба, као и да врше све послове који би им се законом у делокруг ставили.

Чл 163.

Општине имају своју самоуправу.

За вршење општинских послова постоје: општински суд, општински одбор и општински збор.

Чл. 164.

Општински су избори непосредни.

Чл. 165.

Право гласања при општинским и жупанијским изборима има сваки српски грађанин, члан дотичне општине или жупаније, који, уз друге законске услове, плаћа држави 15 динара непосреднога данка на годину.

Чл. 166.

Општинске власти, као и жупанијске скупштине и стални жупанијски одбори, поред општинских и жупасијских послова у својим круговима, дужне су вршити државне послове које им одреде.

Чл. 167.

Нова се општина не може створити, нити се обим општина што постоје може мењати, без одобрења законодавне власти.

Чт. 168

Сваки грађанин и свако непокретно добро мора припадати некој општини и сносити терете општинске, ореске и жупанијске.

Чл. 169.

Никакав жупанијски ни срески прирез не може се установити без одобрења жупанијске скупштине, а никакав општински прирез брез одобрења општинског збора.

Жупанија, срез и општина не могу се ни задужити док то не одобри жупанијска скупштина или општински збор

Закон ће одредити, у којим случајевима ће бити потребно за те прирезе и за то задуживање одобрење законодавне или друге које државне власти.

Чл 170.

Жупаније, срезови и општине могу као и поједина лица, имати својег имања.

Чл. 171.

Делокруг и уређење самоуправних жупанијских, среских и општинских власти, и однос између њих и државних власти уредиће се нарочитим законима.

(наставиће се)

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Филијал браће Поповића. Књижара браће Поповића отворила је овде у Београду филијал у Васиној улици преко пута поште. Како веле, они су намерни да овде отворе и штампарију.

*

Из учитељске школе. Као што смо извештени, учитељска школа распустиће се кроз два три дана. Распуст ће трајати месец дана. У исто време веле да ће им се дати и бесплатне карте железничке до својих кућа.

*

Почасан члан. Господин Војислав Ј. Илијћ, књижевник, изабран је за почасног члана раденичког певачког друштва.

*

Седница „Побратимства.“ У недељу 4. о. м. дружина „Побратимство“ држаће XIII. своју редовну седницу На дневном реду је: 1. Извештај подпредседника о раду друштва; 2 Извештај благајника о стању благајне 3. Извештај књижничара о стању друштвене књижнице и књижнице Браће Радовановића“; 4. Избор нове управе.

*

Приватни доцент. Г. Хајнриху Шмиту дозволио је г министар просвете да као приватан доценат предаје француски језик на Великој Школи. У осталом, та предавања његова зависиће највише од тога колико се број ђака буде јавио. Као што чујемо, г. Шмит је одредио цену 3—4. динара месечно од слушаоца. Ми се надамо да господа с Велике Школе неће пропустити ову прилику да по тако малу цену стеку учитеља француског језика, који је врло способан за то.

*

Певачко друштво „Обилић“, Његово Величанство Краљ изволео је како сваке године тако и ове подарити певачком друштву „Обилић“ суму од 1000. динара.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Лондонско географско друштво намерава, да сем обичног кратког помена не давно умрломе руском путнику по Тибету *Пржеваљском* због његових великих заслуга географских посвети нарочиту седницу успомена покојнога путника, у чијој је смрти наука претрпела огромни губитак. У тој нарочитој седници опширно ће се набројати радови Пржеваљскога и тај рад окарактерисати с научног гледишта. Сем тога покренуће се питање, да се овековечи успомена на

није марила ни заш та па ма се шта догодило са њоме. Она није могла да види своје отачаство, није могла да буде слободна! Све је сад пропало. Само јој смрт беше извесна, и то смрт у највећим мукама. Она је врло добро познавала Бикока. Она је познавала такође и Ускоке.

Ускоци су успут удесили тако, да бегунци нису могли разговарати један с другим.

Једва једном приближе се ови, предвођени Бикоком, оном узаном кланцу, који је водио капији у стенама. Пошто су се спустили кроз кланац, уђу у капију.

Кад је стража, која је била у капији, видела да су бегунци ухваћени, њиховој радости не беше краја. Они се дераше из свег грла, славећи Бикока. Бикок је у тдијумфу и слави, ушао у Сењ.

За кратко време распростре се вест по Сењу, да се је вратио Харзмбаша Бикок, и да је са собом довео Имару и старог роба. Сви из Сења потрче на улицу, куда ће да прође Бикок са бегунцима. Људи, жене и деца потрчаше да што пре поздраве враћајућег се Харамбашу.

Кад су видели везану Имару у средини Ускока, весељу не беше краја. Они показиваху на њу рукама, називаху је издајицом, и бацаху се на њу камењем. Још су више беснили кад су, видели старог Адмирала. Ускоци би га најрадије одмах убили камењтм, али им Бикок стаде на пут, и заповеди им да буду мирни.

„Имара и стари роб моји су,“ повиче он јасним гласом. „Неће вам се укратити уживање, да видите каквом смрћу умиру, али сад вам заповедам да их не дирате! Било би и сувише брзо, да их одмах погубимо! Пре свега треба да уживамо у њиховим мукама, јер смо их ухватили са великом муком, и са опасношћу нашег живота! На вешала са њима!“

„На вешала са њима!“ повиче бесна гомила.

„Ми ћеми их метнути на вешала, да сви у Сењу виде, каквом смрћу умиру они, који се усуђују да учине издајство према мени, и према свима Ускоцима!“ настави Бикок дерајући се као бесомучан. „Начините вешала тамо, на оном узвишеном месту, близу пристаништа!“

Више њих Ускока одмах отрчаше да изврше харамбашину заповест.

Они донеше на место један висок, црвен дирек, који беше јак и врло широк, и укопаше га на узвишено место, близу пристаништа. Али су га тако укопали, да се није могао покренути с места.

За тим други донеше разне даске, и начинише од њих узвишене клупе, на којима ће стајати бегунци, кад их наместе на вешала.

Сем тога наместе на дирек једну гвоздену алку, за коју привезаше тешке ланце.

Пошто су овом припремом били готови, приближи се Бикок са бегунцима.

То беше велика свечаност у Сењу. Кад је бесна гомила опазила вешала, поче се дерати из свег грла.

Преко пута вешала, била је једна кућица. Ту је обитавао ковач.

Бикок заповеди да се Имара и старац одведу у ковачницу, да им ковач намести на руке гвоздене рингле.

Ова се заповест изврши одмах.

Ускоци, у чијој средини беху бегунци, одведу их у ковачницу.

(наставиће се)

генерала Пржеваљског, који је био почасни члан Лондонскога географскога друштва.

—

Разбојничка железничка чета у Италији. Gazeta di Trevviso доноси сензационну вест, да је међу послугом на железницама у Италији откривена читава разбојничка чета с правилном организацијом. Талијанске железнице већ давно немају добру репутацију. Кад су у вагонима возова почели налазити убијене и покрадено путнике, жалбе и осуде сипање су са свију страна После неког времена код многих, како старијих, тако и млађих чиновника, који су спроводили возове, нађена су разна оруђа којима су отварани затвори кофера и сандука нужничких. Главни стан разбојничке чете била је Превиза.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Слика Св. Николе. Као што јављају из Загреба, професор *Бауф*, изложио је ових дана слику Св. Николе у галерији слика југословенске академије. Слика је, како вели, врло пажљиво израђена а и техника је врло згодна; цртеж је тако коректан да. само и због тога заслужује пажњу.

—

Критични дани у год. 1889-ој — Нека мисли ко како оће, вели „Нова Слободна Преса“ о Фалбовој теорији, о утицају сунца и месеца на земљотрес, олуј, о грозној вејавици снега, провалама облака, напрасним бурама, орканима, али је необорива истина да просвећена публика овој теорији његовој од године до године све више пажње поклања, нестрпељиво чека на опаке дане, које је Фалб као такове означио, те да види, хоће ли се пророчено и збити. То је повода дало, да је Рудолф Фалб склопио један мали календар „критичних дана“ за 1889. годину и пред о га јавности. У том назначају налази се осим „критичних дана у 1889-ој години и кратко разјашњење његове теорије са погледом на предсказане случајеве минулих година. Фалб је поделио у свом маленом календару „критичне дане“ у три врсте. Али при том изрично примећује, да може наступити нешто и после одређеног времена да се у природи ово или оно случи у означеним „критичним данима.“ „Критичне дане“ у години 1889-ој уписивисању на прилив следећим редом:

1-ва врста: 15. април, 15. мај, 24. октобар, 17. март, 9. септембар, 23, новембар, 11. август.

2-ог врста: 13, јуна, 25. септембра 23. децембра, (тотално помрачење сунца.) 31 јануар, 1. март, 9. октобар, 12. јула, (делимично помрачење месеца), 31, март, 15 фебруар.

3-ћа врста: 26. август, 7, новембар, 30 април, 17. јануар, (делимично помрачење месеца), 28. јула, 7. децембар, 29. мај, 28 јуна, (престасто помрачење сунце).

Као најзнатније „критичне дане“ у текућој години 1889-ој обележио је Фалб, 27. март, 26. април,), октобар и 4. новембар. — Он нас подсећа у своме маленом календару о „опаким данима“ на то, како је 28. марта била велика холуина, те је усљед ове нови селанд поплављен, да је у времену око 26-ог марта велика поплава се десила код Елбинга, и да је у то доба на многим местима било буре и олујне. Као потврду истинитог догађаја наводи Фалб из „Нове Слободне Пресе,“ како је 26 ог априла о. г. беснила у читавој Европи страшна ветрина, која је дрвље из земље вадила. и кровове са кућа односила. А зар се није осведочило, вели даље, да је 5-ог октобра беснила страшна вејавица?

НАУКА

—

Производјење и потрошак дувана у свету. — Ако се изузму Африка, Хина и Јапан, где уроженици сами негују и обрађују дуван за своју потребу, може се проценити, по Економисти Броху, да целокупно производјење дувана у свету износи на 700 милиона колограма исушених листова од којих 213 падају на Европу а 487 на остале делове света.

Годишњи потрошак у Европи процењен је на 350 милиона килограма, што чини мало више од једног килограма на једну душу. У Холандији је највећи потрошак дувана; више од 3 килограма долази на главу. А најмањи се троши у Русији, Италији, Енглеској и Шпанији, где једва пола килограма долази на главу. У Француској долази 930 грама на главу. У Сједињеном америчким државама троши се на 100 милиона килограма, што чини по 2 килограма на главу.

Европске благајнице добијају годишње од потрошка дувана суму између 950 и 1000 милиона динара, просечно што долази по 3 динара на сваку главу. Сједињене америчке државе добијају приход од 250 милиона динара, што износи по 5 динара на сваку главу.

У Француској, где је управа дувана тако потпуна и добро организована, да се може добити тачна статистика продатих различитих врста дувана, рачуна се да је, по тежини, из 35.000 тона:

63 од 100 продато у облику дувана за пушење;
2 од 100 продато у облику цигарета;
11 „ „ „ „ „ цигара;
22 „ „ „ „ „ дувана за шмркање;
2 „ „ „ „ „ „ „ жватање;

Дуван, који се употребљује за жватање, обично је најбољи (у листовима); а најгори, на име стабљике, употребљује се за шмркање.

Познато је да најлакши дуван, то јест чији су листови најтањи, има највећу цену он садржава само од 1 до 3 од 100 никотина (отрова дуванског), док тешки дуван може садржавати до 10 од 100 никотина.

Ови су подаци врло важни за наш почетни монопол дувана.

БИБЛИОГРАФИЈА.

—

Изашао је 3. броја дечијег листа „Ђачета“ са три слике и овом садржином:

1. Мала добротворка (песма); — 2. Краљ Урош велики (свршетак); — 3. Чела (песма); — 4 Лијина хвала; — 5 Мајмун и наочари; — 6. Корен и лишће, — 7. Спавају (песма). — 8 Писма „Ђачету“ из Мостара; — 9. Јесен стиже (песма); — 10 Допуните што треба; — 11, Белешке; — 12. Рачунски задатци; — 13. Листови које „Ђаче“ у замену добија; — 14. „Ђачетова“ пошта; — 15. Скупљачима.

„Ђаче“ је најјевтинији и једини дечији лист у Србији. Стаје за Србију на годину само 1.60 див. а за све остале земље 3 дин. Писма и претплату треба слати у плаћеном писму уреднику у Нишу.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Одгајивање код различитих народа. — По начину и каквоћи како неки народ свој пород одгаји, може се врло добро оценити и карактер тога народа. Код врло многих дивљачних народа ушла је јако у обичај телесна каштига дечија. Али нпр. нека прначка племена не примењују никако телесну казну за васпитање своје дете и радују се, кад им деца одрасту да могу своје рођене родитеље тући. Северо-амерички Индијанци у опште не кажњавају своју децу. Речи су све чиме они кажњавају децу, кад оне не помогну, дочепају ти котао с водом, те мало разхладе усијан мозак дечији. Неки Индијанци кажњавају своју децу игленим убодима или им оцрне лице. Да је, против неваспитања дечијег мало расхлађење лековито средство, распростратo је мишљење. И Ескими уђуткавају своју децу, кад се деру, међутим их неко време у снег, — свакако при температури од 30 степена. Афрички црнци Кру притичу празноверицама, да би поткинили своју децу. Они им везују око врата „фетиш“ и казују им да ће им дух, који се налази у томе „фетишу“ казнити, кад би што рђаво радили Ако пак тај дух не заплаши децу онда их међу у једну корпу, пуну свених мрави и ту их држе неко време, док их ови мучитељи лепо не изубадају. Западни афрички црнци Е и но кажњавају своју децу ничим а извињују то речи ма: „Нису одрасла па не знају, шта чине.“ Тако мисле дивљачки народи а што је цивилизованији неки народ чини се, да више и деца добијају, батина. Код Кинеза нпр. овог старог, па и најстаријег културног народа, имају родитељи неограничено право кажњавања над децом. И саме одрасле родитељи бију, и отац, ако би повредио каштигом своје дете. не одговара ником, па и кад би га убио.

ШАЛА.

—

Расејан. Неки расејани дозове лекара да га прегледа. Кад га овај кућну у леђа, повиче расејани: „Слободно!“

—

У Позоришту. Нека господа разговарала су се за време представе у позоришту тако гласно, да гледаоци који су поред њих седели, једва могоше што чути. С тога повикне један од ових доста гласно: Враг вас однео с обешењацима!“ „ — Кога ви то мислите?“ запита један лармација, — „Глумце“, одговори запитани, „јер не могу да чујем, шта говоре ова господа поред мене“.

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА у 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

— —

(НАСТАВАК)

Хаустад. Мени није стало ни до каквог одликовања. Ја сам син простога ратара; и поносим се тиме, што сам поникао из народа, на који се овде таке поруке бацају.

Вице раденика. Живео Хаустад! Живео!

Стокман. Та врста народа, о којој ја говорим, није само прост ратар; она се више пузи и гмиже свуда око нас, па и у највишим слојевима друштва. Та погледајте само вашега финога и улицканога кмета! Мој брат Ханс спада такође у велику гомилу, као ма когод други —

(Смех и пенкање).

Кмет. Ја протестујем против оваквих личних напада!

Стокман. (неслушајући га). — али не за то, што он — баш као и ја — води своје порекло од некаквог старога гусара тамо из Поморанске или ту негде у близини — које у истини важи за нас Стокмане. —

Кмет. Смешна ствар. Није истина!

Стокман. — него за то, што он мисли само мисли својих претпостављених. А ко то чини, тај спада у непросвећену светину: видите, за то је мој охоли брат Ханс тако м ало изображен — па наравно и тако мало слободоуман.

Кмет. Господине председниче — !

Хаустад. Другим речима: изображени су слободоумни! То је са свим нов проналазак. (Смех).

Стокман. Да, то слада такође у мој нови проналазак. Али и још нешто са свим друго а то је: да је слободоумље скоро истоветно с моралом. И за то ја тврдим: „Народни гласник“ нема ником да одговара, што сваки дан шири погрешну науку, да је руља, гомила, компактна већина узела у закуп слободоумље и морал — а покварености и сва душевна неваљалства да истичу из културе, баш као што сав мутљаг наше бање тече из кожарница горе у воденичкој долини! (Ларма и прекидање. — Смешећи се стоји одважно). Па ипак исти тај „Народни гласник“ сме да проповеда, да маса треба да се уздигне на виши ступањ живота! Ког врага то онда значи?... Ако је наука „Народног гласника“ истинита, онда: уздићи масу на виши ступањ живота, на ступањ културе, не би ништа друго значило, него упропастити је! Али на срећу, то је само стара друштвена лаж, да култура деморализује. Не, — глупост, сиротиња и невоља, у кратко сви јади живота, узрок су свему кварежу! У кући, где се под сваки дан не чисти — а моја жена каже да би се још и рибати морао; али то није доказано — у такој кући, велим ја, изгуби човек за две, три године способност, да морално мисли и ради. Оскудица у кисеонику слаби свест. А с кисеоником међутим, врло рђаво стоји у многим кућама наше вароши, кад је цела компакта већина тако несавесна, да напредак вароши оснива на баруштини лажи и преваре.

Томсен. Овака увреда не сме се наносити читавом грађанском скупу на очиглед!

Један господин. Ја предлажем да се говорнику одузме реч.

Бурни гласови. Да, да! То је право! Одузмите му реч!

Стокман. (узрујано). Онда ћу викати истину по свима сокацима! Ја ћу је дати у

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 29 Новембар

кил	25865	Жита	10.74
„	20292	Сувих шљива	22.75
„		Брашно (леб. нес	— —
„		Брашно фино	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	6821	Кукуруза	8.75
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	411	Јечам	7.85
„		Коре брезове	—.—
„		Шишарке	—.—
„		Меда	—
„	670	Креча	93
„	15080	Сена	
„	8162	Сламе	2.50
„	115	Лоја топљеног	5.—
„	4579	Јабука	15 25
„		Сланине	—.—
„	270	Сира	92.50
„	6070	Свиња	80.—
„	4664	Лука црна	7.37
„	214	Лука бела	33.75
„	996	Арпацика	17.50
„	4696	Кромпира	9.50

књижевни оглас

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их одштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписатоме или штампарији Медецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ћу само мало егземплара отштампати.

До сада је изашло 38свезака,а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штампана табака на шеснаестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

ЦРНИ ДАНИ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

Написао Х. Конус-фарнус с енглеског превео М. А. Рашковић цена 1½ дин.

Може се доби: У књижари *В. Валожић*, у Београду и *Душан Валожић* у Нишу.

30, 1, 2, 4, 5, 6.

ОГЛАСИ

ДОЈКИЊА

Коме треба упитати код Живка Кузмановића трг. цариградска улица бр. 17. 1—3

СЛАВУ МОЈУ СВ. НИКОЛУ ове године не славим.
1—3 *Јован Вадемлић*

ЈЕДАН ВИЧАН МЛИНАР тражи место. Обратити се администрацији овог листа. 3—3

СТАНОЈЛО ПЕТРОВИЋ не може због слабости примати посете о својој слави св. Николи 2—3

НА Светога Николу не могу примати честитања
Др. М. Крстић
2. 3. 5. 2—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

ирекао аута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 22—30

✝

Мој непрежаљени дед
ТРАЈКО МЛАДЕНОВИЋ
Преминуо је после дужег боловања 30. Новембра 1888. год.
Ожалошћени
супруга Ана, унучад Милорад Милева

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике, стубове, басамаке, астале, чесме и све друго што у овај посао спада

45—50

стране новине! Нека цела земља дозна шта се овде ради!

Хаустад. Изгледа, као да господин доктор хоће да упропасти нашу варош.

Стокман. Да, ја толико волим варош мојих отаца, да ћу је радије упропастити, него што ћу допустити, да она свој напредак оснује на лажи.

Томсен. Ово је и сувише! (дарма и звиждање).

Јованка. (кашље узаман, доктор је не чује више).

Хаустад. (надвикавши ларму). Ко хоће да упропасти цело грађанство, тај је непријатељ тога грађанства!

Стокман. (све жешће). Не! Искорењени морате бити као шкодљиве животиње сви ви који од лажи живите! Јер ви ћете на послетку окужити цеку земљу, довешћете је дотле, да би и она морала бити уништеоа. А ако дотле дође, онда ћу ја из свег срца кликнути: нек пропадне цела земља, нека се искорени цео народ!

Један човек. (из гомиле). Тај говори као да је народни непријатељ.

Билинг. Чујте, чујте! То је глас народа!

Сви. Да, да! Он је народни непријатељ! Он мрзи своју варош! Он мрзи цео народ!

Томсен. Мене ово, што сам овде морао да чујем, и као грађанина и као човека страшно вређа. Доктор Стокман је скинуо са себе маску на такав начин, како ја никад ни сањао нисам. И ја се морам придружити мишљењу, које су ту сад изразили поштовани грађани; ја држим, да ми томе мишљењу морамо дати израза у нарочитој одлуци. И предлажем: „да овај збор прогласи, да је бањски лекар доктор Отон Стокман народни непријатељ.

(Бурно одобравање. Много њих опколе доктора и звижде и пеку. Госпођа Стокмановица и Петра устану, а Фридрик и Валтер прете дечацима, који лармају).

Стокман. (звиждачима). О ви луде, баш сте прави звекани! — ја вам велим. —

Томсен. (звони). Господин доктор нема више речи.... Треба да гласамо. А да бисмо поштедели личне осећаје, гласаћемо писмено и тајно. Господине Билинже, имате ли чисте хартије?

Билинг. Ево, сво и плаве и беле —

Томсен. (силазећи). Добро; на тај начин ићи ће брже. Исеците је на комадиће... да, тако! Плава је хартија *против* мога предлога, а бела *за* мој предлог. Ја ћу сам купити гласове.

Кмет изађе на двориште. Томсен и још један грађанин иду с папирићима у шеширу кроз скуп около.

Први господин. (Хаустаду). Али шта је господину доктору? Шта да мисли човек о њему?

Хаустад. Па ви знате, да он никад не мисли шта ради.

Други господин. (Билингу). Ви сте често пошли у његову кућу? Да ли сте приметили да он пије?

Билинг. Шта да вам кажем! Пунч се никад не носи са стола.

Трећи господин. Ја бих рекао, да он није увек при здравој памети.

Први господин. Само ако му лудило није наследно у породици.

Билинг. То може лако бити.

Четврти господин. Не, то је само пука злоба: ништа друго него освета.

Билинг. Збиља он је ово дана говорио о повишици плате; али је није добио.

Сва господа. Аха; сад је јасно!

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 244 Београд, Понедеоник 5. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицинару и Ки[illegible]новић у Београду Обилићев венац бр. [illegible]

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

На светог Николу ове године не славим.

Миша П Михајловић,
1—2 начелник руд. одељења.

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 5—6

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра прна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
5—10 угоститељ.

ЗБОГ осуства не могу примати госте о својој слави 6. ов. месеца.
1—4 *Алекса С. Јовановић.*

НЕ СЛАВИ СВ. НИКОЛУ ове год. *Вучко Д. Стојановић*
надзорник царински.

ПРЕДЛОГ УСТАВА
за
КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ
који је израдио
УЖИ УСТАВОТВОРНИ ОДБОР

(свршетак)

ДЕО XIV.
Војска

Чл. 196.

Сваки је Србин дужан да служи у војсци.

Рок војене службе, начин одслуживања, и изузећа од личне службе прописаће нарочити закон.

Законом ће се такође прописати: каквих чинова има у војсци, како се ти чинови добијају и како се губе.

Чл. 197.

Устројство војске прописује се нарочитим законом, а формацију њезину одређује Краљ уредбом.

Чл. 198.

Колико ће се војске стално под заставом држати одређиваће се сваке године законом о буџету.

Чл. 199.

Војницима под заставом суде за њихова кривична дела војени судови, по одредбама војено судских закона.

Одредбе о војеној дисциплини и дисциплинским казнама прописује Краљ уредбом.

Чл. 200.

Нико не може добити државну службу, ако није свој рок у војсци одслужио.

Чл. 201.

Страна војска не може се узети у службу државну. Уговор да страна војска поседне српско земљиште или да пређе преко њега не вреди без одобрења Народне Скупштине.

ДЕО V.
Измене у Уставу.

Чл. 202.

Краљ може предложити Скупштини и Скупштина Краљу, да се у Уставу што измени допуни, или протумачи.

У предлогу таквом морају се изреком именовати све тачке Устава које би се имале изменити допунити или протумачити.

Скупштина ће три пута гласати о таквом предлогу остављајући од гласања до гласања најмање по пет дана.

За решавање овога предлога мора у Скупштини бити најмање три четвртине уставнога броја посланика; а узеће се да је предлог примљен ако је за њ гласало најмање две трећине присутних посланика.

Ако предлог на тај начин буде усвојен у двама скупштинским сазивима који долазе један за другим и ако га Краљ за тим усвоји, Скупштина ће се распустити, а Велика Народна Скупштина сазваће се најдаље за четири месеца.

Велика Народна Скупштина може решавати само о оним изменама и допунама или тумачењу Устава, које садржи предлог на основу којег је она сазвана.

Њезина ће решења вредити кад их Краљ потврди.

ПРЕЛАЗНА НАРЕЂЕЊА

Чл. 203

I. Првог Маја 1889 год. извршиће се избори за ванредни сазив Народне Скупштине, која ће се састати 15 маја 1889.

II. Ужи Уставотворни Одбор, изабран Одбором који је Краљ сазвао да изради нацрт овога Устава, дужан је спремити, на основима државним у овоме Уставу, нацрт привременога изборнога реда, које ће се применити само на изборе народних посланика за први ванредни сазив Народне Скупштине. Овај нацрт поднеће се Државноме Савету на решење, а кад добије потврду Краљеву имаће силу закона.

III. Државни Савет остаје у своме садашњем саставу, да врши дужности предвиђене овим Уставом, док се на првом ванредном сазиву Народне Скупштине не изврши именовање чланова Државног Савета према одредбама овога Устава, (чл. 142).

То исто вреди и за чланове и председника Главне Контроле (чл. 181).

IV. Док се не донесу закони о уређењу нових установа, које се стварају овим Уставом продужиће своју радњу установе које се затеку кад се овај Устав обнародује, управљајући се по одредбама овога Устава.

V. Док се не донесе закон о истражним судијама вреде одредбе члана 9 овога Устава и за садашње истражне власти.

VI. За време првога ванредногa сазива Народне Скупштине, а пошто се законом уреди нова административна подела земље и буде постављен Државни Савет према чл. 142 овога Устава, извршиће се нов распоред председника и судија Касационога, Апелационога и Првостепених Судова на овај начин:

1). Одма, чим буде постављен према Уставу Државни Савет, он приступа избору председника и чланова Касационога Суда и подноси листу изабраних Краљу.

2) Председник и чланови Касационога Суда ступају у дужност чим их Краљ поставе;

3) Председник и чланови Апелационога Суда бирају се по овоме Уставу (чл. 156);

4). Председници Првостепених Судова бирају се овако: Једну листу кандидациону саставља Државни Савет, а другиу Касациони Суд. Из тих кандидата Краљ поставља председнике за поједине судове:

5). Чланови Првостепених Судова остају на својим местима, ако имају услове за судије које изискују овај Устав и закони, и ако у новој судској организацији буде задржани суд чији су они чланова. У Првостепеним Судовима који буду задржани имаће првенство право на места што се имају попунит, судије укинутих судова који имају потребне услове.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ
или
ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ
РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ
КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (160)

Кад је видео овога да долази, ђаволски осмех прелети преко Ингових усана.

„И ти се усуђујеш да дођеш овамо?“ повиче он као бесан. „Ти? Демоне, ако те зграбим и удавим овде?“

„Боље ће бити да будеш миран, како ме не би натерао да учиним друге, озбиљније кораке! То, што се стобом догодило, твоје је дело! Ти сâм ниси хтео да буде друкчије! Два пут сам, неком необичном и лудом срећом, спашен од смрти, коју си ми ти хтео примити — а сад је била моја дужност, да се од тебе осигурам! То је сад и учињено!“

„А ти заборављаш да мој пад може донети и теби несрећу?“ рече Инго. „Ти заборављаш да си у мојој руци!“

„Ти си увидео да ја презирем твоје ништаве претње!“ одговори Брабантино.

„Ја ти само то кажем, причувај се од мене!“

„Пређе сам имао узрока да те се чувам, то знам врло добро! Али сад не више! Овде си ти на сигурном месту, сад си безопасан пријатељу!“

„И ти си зато дошао овамо. да се наслађаваш том сигурношћу?“ настави Инго. „Ти си дошао овамо да видиш, је ли ти испао план за руком? Дошао си да видиш, јесам ли клонуо од страха — зар ме тако мало познајеш, Брабантино?“

„Ја сам дошао да те оптужим за покушај убијства! Јавно и пред скупом Савета десеторице, хоћу да подигнем тужбу противу тебе! А можеш ли да одречеш, што си чинио до сада?“ одговори Брабантино хладнокрвно. „Остало, што си учинио, сад нећу да спомињем — — —“

„Ох! Како си ти милостив? Тако ми Бога, то је великодушно!“ рече Инго са потсмехом. „А шта си ти учинио друже мој?“

„За моја дела нисам дужан да одговарам ни теби ни икоме другоме!“

„Али ипак једно ти велим, Брабантино, то добро упамти: онога часа, кад ме ти оптужиш, решена је и твоја судбина!“

„Али ја сам изнад свију светских судија, будало!“ одговори Брабантино гордо и са самопоуздањем.

„Да, да, ти си боље и брже радио, но ја! Ти си у твојим делима имао више среће — бар ти мислиш тако, теби је све испало сретно за руком,“ рече Инго зловољно. „То је једина разлика између нас, друже!“

„Не називај ме тим именом,“ повиче Брабантино љутито.

„А зашто си дошао овамо? Шта тражиш овде? Хоћеш да се наслађаваш тиме, што си ме оборио, и што си ме довео до овог срамног затвора? Све то, Брабантино, све што си хтео, испало за руком!“

„Ја сам дошао овамо, да у твоме присуству, прочитам оно, што се догађа у твојој унутрашњости, да ти припремим пресуду, коју си одавна заслужио!“

„Али ти се ја заклињем, Брабантино, ако паднем ја, пашћеш и ти заједно са

6). До састава судова по овоме прелазноме наређењу, све судије врше своје досадање дужности. Све садашње судије које не буду остале у судству по новоме распореду, добиће пенсију према одредбама закона о чиновницима

VIII. Сви закони што постоје биће прегледани и довенени у сагласност са овим Уставом;

VII. На ванредноме сазиву Народне Скупштине од 15 маја 1889 донеће се ови закони: 1) државни буџет; 2) закон којим се судска власт, коју данас врше полицијске власти, преноси на грађанске судове, а у неколико и она судска власт коју сада врше општински судови; 3) изборни закон скупштински; 4) закон о уређењу жупанија, срезова и општина, и 5) закон о пословном реду у Народној Скупштини, као и други закони, који би се показали као неодложно потребни да се овај Устав уведе у живот.

А за време законодавне периоде донеће се ови закони: 1) закон о министарској одговорности; 2) закон о штампи; 3) закон о удруженима и јавним зборовима; 4) закон о пословноме реду у Државноме Савету; 5) закон о уређењу Главне Контроле.

Чл 204.

Од дана кад се овај Устав обнародује губи важност Устав од 29 јуна 1869 год. као и сви закони и наредбе, у колико би били противни овоме Уставу.

Министарски савет дужан је обнародовати Устав у званичним новинама за 24 часа после потписа, а затим објавити га у целој земљи.

чланови ужег уставотворног одбора:
Јован Ристић Милутин Гарашанин Сава Грујић Јован Авакумовић Марко Стојановић Милан Кујунџић Михајло Павловић Пера Велимировић Риста Поповић Стојан Бошковић Стојан Рибарац

секретари:
Живан Живановић Живојин Симић Др Милован Ђ. Миловановић.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Српски венац. Нова игра, коју 5-ог ов. м. уноси *Даворје* први пут у српски самон на место кадрила, тако је лепо изведена да смо се изненадили. Јуче је била прва велика проба у стану друштвеног председника. Неможе се рећи која је фигура од које лепша, а нета нас је са свим изненадила, како по енеганцији силе игре тако и по ванредој меладији, коју је снежно за ову фигура наш млади компониста г. Стева А. Станковић о чијој смо композицији у прошлом броју већ рекли коју ми чисто с нестрпљењем очекујемо, да се одигра у већем друштву а са више нарова; ма да су се за ову пробу вредни Даворјарци побринула за играчице, које беху ванредно задовољне. —

*

Немачко посланство и Српски потпоручник. Не, ми не можемо да пропустимо прилику а да не забележимо један врло жалостан факт. Господин Бреј, посланик немачки, и г. Рекс по занимању, *гроф*, уједи су се из све снаге да јадном *српском* потпоручику створе кривицу за то што је одбранио од њихове обести једнога дечка што је увредио — немачко звонце. Бадава су шефови војне болнице подносили извештај г. министру војном и доказивали да је потпоручник само одбранио дечка упућујући грофове да се обрате полицији па да она ту ствар расправи, бадава су потрзани сведоци, узалуд је рађено — јер се господи грофовима, ваљда за то што су странци, морала дати сатисфакција — г. потпоручник је осуђен 4 *дана затвора*. Заиста жалосно! Ej, мој господин грофе, не би ли ви, мајци, у Цариграду умирили би вас!

*

Војни питомци. У једном од прошлих бројева нашег листа донели смо белешку да су г. г. Гојко Ђурић, Ђока Анастасијевић и Радивоје Бојовић, артиљериски потпоручници, изабрани за војне питомце. Ми нећемо да пропустимо а не проговоримо коју о том избору. Цела ова наша скромна примедба неће се ни у колико дотицати првога господина. Међу тим код оне друге двојице „срећних изабраних“ стоје неколико разлога које говоре против њих. На првом месту и г. Анастасијевић и г. Бојовић људи су, који би, по своме материјалном стању, најмање зависили да чекају од државе милости да их она пошље на више образовање. На другом месту, стоји такође као један од јачих разлога што оаојица, а нарочито последњи, ваљда не стоје по квалификацији као најбољи официри међу свима својим и мало мање и мало више старијим друговима. Ми знамо толико њихових годину две дана старијих другова, који су по способности, по својој спреми куд и камо пре заслужили да се пошљу на пошљу на страну, па су чак и јављали и били су одбијени. Поред свега тога ваља знати да нема ваљада ни пуних две године како је г. Бојовић изишао из академије а већ га шаљу на страну, па, колико се опомињемо, учињена је и некоректност и против самог конкурса, јер се тамо вели да питомац ваља да је бар три године служио у трупи. Али тако је то, „коме је Бог отац лако му је бити светац.“ Толико текзнања ради.

*

Покрстиће се. Г. Владислав Штирски, компониста, хоровођа певачког друштва „Корнелија“ и предавач музике на београдској реалци, по рођењу Чех, прећи ће у уторак 6. ов. м. источно — у православну вера Као своје крсно име светковаће дан свога покрштења — Св Николу. Кум му је г. Живојин Симић, професор учитељске школе. Ми му још сад честитамо тај свечани дан и пружамо му руку као своме брату Србину.

*

Одликован. Његово Величанство Краљ благоволео је одликовати: г. Рене Миље-а, бив посланика француског на нашем двору таковским крстом I. степена; г. де Папта аташеа француског посланства таковским крстом III. степена; г. барона Коти, секретара истог посланства. орденом Св. Саве III. степана; о. де Лофра, канцелара при овд. француском посланству и г. Маркиз де Торси аташе орденом Св. Саве IV. степена.

*

Избор у Београду. Избор у Београду за Велику Народну Скупштину свршен је у највећем поретку. Кандидати либерално-радикални добили су апсолутну већину; на радикалне кандидате пало је 840 гласова, а на либералне 444.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Погинуо. — Једног јадног радника пре неки дан прегазио је парни трамвај у Мадингу и на местује остао мртав. Погинули имао је око 34 г. и средњег је стаса, загасито плаве косе и лепо одевен.

—

***Убио брата**. — Окружни суд у Тешену ухватио је једног циганина, по имену Стефанв Бурјанског, а звао се и Јован и Доминик, који је пре неког времена убио свог рођеног брата. Злочинац је имао 28 год.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ од 4 ов. м. доносе указ којим се на предлог војног министра постављa: досадашњи пешадијски поручик, Михаило Јовановић, за књиговођу III е класе, по молби.

—

И даље, указ којим се на предлог војног министра решава: да се санитетском поручику, Ђорђу Марковићу, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

—

Г. Живојину Величковићу, јавном правозаступнику за округ ћупријски, и г. Љубомиру Ђ. Милојевићу, јавном правозаступнику за округ крагујевачки; министар правде уважио је оставке.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

„Рат умиру“ Ових дана изашло је у Немачкој друго издање чувеног историјског романа грофа Лова Толстоја: „*Рат у миру.*“ Превео га је с дозволом писчевом Др. Ернст Штренге. Ево Немци издају већ и друго издање тога најбољег дела Толстојевог а код нас, кад је покушавано, да се то дело преведе био је врло слаб одзив, — па се после тужимо како нас поплављују којекакве будалаштине! Сами смо криви.

—

„Госпођа с мора“ Ових дана управа бечког бург-позоришта намерна је да прикаже најновији комад норвешког чувеног писца Хенрика Ибсена: „*Госпођа с мора.*“ Како вели, то је један од најбољих комада Ибсенових.

ЗАБАВА

ШАЛА.

—

Материнска забрана. Учитељ. „Шта знате, да ми кажете о фамилији Орхидеа (врста биљака)?“ „Ти Ема!“ Мала Ема. „Молим, мама ми је забранила, да оговарам!“

мном!“ јечаше, Инго од љутине. „Ти мислиш да си неприкосновен, да си свемогућ; а то је само глупо уображење! Помисли на Лореданија! Иста таква судба може снаћи и тебе, само ако омрзну твоју личност! Место, које данас заузимаш, они ти дају силу и моћ, то је само место, Брабантино, а не твоја личност! Ти са тако исто смртан, као и ја!“

„Све донде, док заузимаш ово место, влада моја воља! Па докле год будем имао у рукама ову власт ја ћу је употребљавати онако, како ми се свиди!“ одговори Брабантино

„Ти је употребљаваш и сувише дуго! Ја сам прозрео све твоје намере! Ти хоћеш да ме уклониш само зато, да ограбиш моје богатство — — —“

„Твоје богатство? Зар твоје? О ти преисполна будало!“ рече му Брабантино са потсмехом.

„Да си проклет, и ти и она сила, коју имаш рукама!“ повиче Инго као бесомучан.

Брабантино је већ изрекао пресуду, он се окрете од Инга.

Инго је стајао близу постеље, он беше готов за борбу, његове песнице грчевито се стегоше — —

На знак Брабантинијев отворе се врата од затворе, он изађе напоље, а Инго стајаше непристано поред постеље. Од бесне љутине није знао шта да ради.

Али већ после неколико часова Инго ће бити задовољен — његова љутина прећи ће у радост.

Нечији кораци зачуше се близу његовог затвора. Врата се отворе. Марко Дапонт уђе у полуосветљени затвор. Он је дошао сам. Чувар је остао напоље.

Кад је Инго опазио Дапонта, брзо му приђе на сусрет, и ухвати га за руку.

„Дапонте!“ повиче он полугласно. „Знате ли шта ће бити? Ја ћу вам казати, ја знам! Прво ћу пасти ја, па онда ви!“

Дапонт гледаше овог бесног човека са хладним осмехом на устима.

„Не треба то да верујете, племенити Мирафиоре,“ одговори он. „Мене су већ опоменули!“

„Али чујте ме,“ настиво Инго и привуче ближе Дапонта, па затвори врата. „Ви морате да ме саслушате! И са вама ће се то исто догодити што и са мном!“

„Ја сам дошао овамо да вам кажем, да се не плашите ничега! воља једног Брабантинија не решава у овој прилици! Он сам, не сме да влада, и да заповеда по хефу!“

„Тако, само тако, мој племенити Дапонте! То су речи достојне вас, и вашег положаја! Тај Брабантино бори се за свемогућност! Кажем вам, он хоће да метне круну на своју главу! Његова је грамзивост ненаситима! Ми смо му на путу! Он мисли да је **мене** већ уклонио, и сад тражи начин, како ће да обори и **вас**!“

„То знам! Али је његов рачун без крчмара!“

„Ја видим, ви сте решили већ! Ви знате, добро познајете опасност, која вам се вије над главом!“

„Само један избор у овој прилици: **он или ми**!“

Инго притисне срдачно руку овог одважног човека.

ПОМОДНО МАНУФАКТУРНОГ

КОНЧАНОГ И ВЕЛОГ ЕСПАПА

ГЛИШЕ СТ. ПЕТРОВИЋА

КОД ЗЛАТНЕ „РУЖЕ“ у ЗЕМУНУ.

Препоручује своје НОВО и богато снабдевено стовариште као: ШТОФОВА за женске хаљине по најновијој моди и укусу, а глат, штрафте, каро, а у најновијој разноврсној боји, и каквоћи, РАЗНОГ УКРАСА. као Сомота, Плиша бира, Свила и Крйме, Црна терна, разне свиле и у свима бојама, и то: Ришмонда Мервељса, Сатен демона, и црна атласа сваке ширине, а за мушка одела, фиших и најновијих штофова као: Шевиота и Камгарна, и разних најновије моде штофова, ФИНА РУМБУРГЕРА, КРЕАСА, ХОЛЕНДАРИ ДАМАСТА, ГРАДЛА, памучна и кончана платна сваке ширине, разне величине белих и шарених АСТАЛСКИХ ЧАРШАВА, САЛВЕТА, ПЕШКИРА, бели и шарени женних марама, ЗЕФИРА и ОКСФОРЕА. КОНОФОСА; у најлепшим и новим мустрама, врло велики избор, ЦИЦЕВА и КРЕТОНА, веома фини сваке величине, фланелских штриканих и цицаних МАРАМА, велики избор РИПС, ЛУТЕ, ДУБИ, чојаних КРЕВЕТСКИК ЧАРШАВА, као и ЛУТЕ. НЕЦОВАНИ и мусулин ЗАВЕСА, ЈОРГАНА. Сатен кашмир, Руш и цицани, у разној величини и боји. — Мушких шешира најновије моде разне боје, Мушких кошуља бели и шарени, велики избор крогнова и манћетни краватни, фиших кишобрана. црни и у фарби клот сатина, крозеа, ширтина. КАЛМУКА и моде ПОРКЕТА, бела. шнир и пик у разном квалитету волики избор простирака Тепиха и све друге у ту струку спадајуће еспапе, а стављам уједно П. П. до знања да примам под гаранцију на израду сваковрсне мушка и женска „Одела“, а по најновијем крою и укусу,

Умољавајући п. п. Публику да би ме што многобројније посетила, уверавајући да ће сваки најбоље и најнижом цевом послужен бити — а поручбине са стране брзо и солидно обављају се

С поштовањем

Глиша Ст. Петровић

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБНИЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике, стубове, басамаке, астале, чесме и све друго што у овај посао спада

47—50

„Тако је! **Он** или **ми**!“ рече за тим. „Не треба оклевати, он мора да падне!“

„Ја знам да он ради брзо и енергично! Али овог пута неће нам измаћи напред!“

„Па шта сте решили, Дапонте?“

„Оно, што **он сам** тражи! Његову смрт!“

„Не треба да заборавите, да је његов уплив врло велики! Учините са њиме оно, што је он учинио са Лоренданијем! Треба да га снађе смрт изненадио!“

„Кажем вам, грофе Мирафиоре, да ћемо ми победити, а не он,“ одговори Даповт хладнокрвно.

„За тај посао не треба узимати најамника, то није тако сигурно! Ја знам један бољи пут! Кроз неколико дана биће, као и обично сваке године, преглед Галера и Арсенала,“ шапуташе Инго са ђаволским осмехом. „Брабантино и ви, прегледаће те Арсенал! Тамо слабо има кога прилика је врло згодна — један корак само, да се Брабантино саплете, — па је решена његова судбина!“

(наставиће се)

НАРОДНИ НЕПРИЈАТЕЉ

ДРАМА У 5 ЧИНОВА,

од

ХЕНРИКА ИБСЕНА

превод с немачког.

———

(НАСТАВАК)

Холстер. Господине докторе, за вас и вашу породицу наћи се места.

Стокман. (док му Петра помаже да обуче капут). Добро. Хајде Јованка! Ходите децо! (Понуди руку својој жени).

Јованка. (тишије). Драги Отоне, хајдемо на задње степенице.

Стокман. Мани се задњих степеница, Јованка! (Важним гласом). Ви ћете већ познати народног непријатеља, пре него што он отресе прах са својих ногу. Не велим вам по вашем хришћанском моралу: ја вам праштам, јер не знате шта радите.

Томсен (вичући). То је богохуленье, господине докторе!

Билинг. Збиља — то је и сувише!

Суров глас. Шта, он нам још и прети!

Заједљиви гласови. Полупајте му прозоре! Направите му мачију музику! Извиждите га!

(Звиждање, пскање и дивља вика. Стокман иде са својима према излазу. Холстер им крчи пут).

Део збор (за Стокманом). Народни непријатељ! Народни непријатељ!

Билинг. (слажући своје белешке). Но, за цело, вечерас би било опасно, пити пунч код доктора!

(Свет се гура према излазу. Ларма се шири на поље са улице се чују усклици: „Народни непријатељ! „Народни непријатељ!“)

(наставиће се)

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 29 Новембар

кил	25865	Жита	10.74
„	20292	Сувих шљива	22.75
„		Брашно (деб. нес	—.—
„		Брашно фино	—.—
„		Браш. деб. сејано	—.—
„	6821	Кукуруза	8.75
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	411	Јечам	7.85
„		Коре брезове	—.—
„		Шишарке	—.—
„		Меда	—.—
„	670	Кромпира	93.20
„	15080	Сена	4.50
„	8162	Сламе	2.50
„	115	Лоја топљеног	5.—
„	4579	Јабука	15.25
„		Сланине	—.—
„	270	Сира	92.50
„	6070	Свиња	80.—
„	4664	Лука црна	7.37
„	214	Лука бела	33.75
„	996	Арпачика	17.50
„	4696	Кромпира	9.50
„		Лоја нетопљеног	—.—
„		Масла	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	63350	Вина црна	20.50
„	29700	„ бела	22.—
„	5100	Комовице	37.—
„	8650	Ракије меке	31.50
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
„		„ „ „	—.—
„		Свиње мрша до	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	—.—
1	„	„ Јарећи	—.—

Молимо све наше пријатеље да нам етелеграфским путем, на наш рачун, јаве резултат избора.

Уредништво.

књижевни оглас

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их одштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписатоме или штампарији Мэдецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ће их само мало егземплара отштампати.

До сада је изашло 38свезака,а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штапана табака на шеснајестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

ЦРНИ ДАНИ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

Написао Х. Конус-фаргус с енглеског превео М. А. Рашковић цена 1½ динар.

Може се доби: У књижари *В. Валожић*, у Београду и *Душан Валожић* у Нишу.

30, 1, 2, 4, 5, 6,

ОГЛАСИ

ДОЈКИЊА

Коме треба упитати код Живка Кузмановића трг. цариградска улица бр. 17. 3—3

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Меповале“ преко од Коларц и улини „ Два јаблана“ бр. 33. 1 — 10

СЛАВУ МОЈУ СВ. НИКОЛУ ове године не славим.
3—3 *Јован Бадемлић*

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 23—30

НА Светога Николу не могу примати честитања
Др. М. Крстић
2. 3. 5. 3—3

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА. где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 2—6

СВАКОЈ ГАЗДАРИЦИ

која хоће да скува добру каву!

Пазите добро, има у промету КУТИЈА и ПАКЕТА, које НИСУ ПРАВА „ФРАНК'ОВА“ КАВА, већ подражавана једноличија.

Хоћетели вкусну и добру каву, то иштите ПРАВУ ФРАНК'ОВУ КАВУ, која је САМО ПРАВА с'овим заштитним знаковима:

Регистр. Марка.

Регистр. Марка.

Регистр. Марка.

и овим подписом:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Зато: ОПРЕЗНОСТ ПРИ КУПОВАЊУ!

ГРЕШНО је мислити, да се „добра кава“ моће само с'кавом у зрну зготовити, — не, јер добар придодатак УВЕЋАВА снагу кави, њену боју и њен вкус.

То је факт, уверитесе сами пробајући

ПРАВУ **ФРАНК**'ОВУ КАВУ.

За црну каву: 4 кашике зрнене каве — 1 кашику ФРАНК кава.
„ белу „ 3 „ „ „ — 1 „ ФРАНК „

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 245 Београд, Уторак 6. и 7. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ и КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. ред = 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

На светог Николу ове године не славим.

Миша П. Михајловић,
2—2 начелник руд. одељења.

СОЛИДНА ЖЕНСКА, која говори добро француски и немачки, и зна свирати у клавир, тражи се за кућу где нема деце. Пријавити се уредништву овог листа. 6—6

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
6—10 угоститељ.

ЗБОГ осуства не могу примати госте о својој слави 6. ов. месеца.
2—4 *Алекса С. Јовановић.*

НЕ СЛАВИ СВ. НИКОЛУ ове год. *Вучко Д. Стојановић*
надзорник царински.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Овим путем благодарим свима пријатељима и познаницима нашим, који до вечне куће испратише моју добру кћер *сестру Милеву Пфафову* учитељицу. Особито благодарим женском друштву која положи леп венац покојници, београдском певачком друштву, које је у цркви и при спроводу певало и положила венац благодарност својој чланици; учитељицама и ученицама женске радничке школе који по наособ положила венце својој другарици и учитељици. На мања нека је благодарност свима који ми своје саучешће за мојом милом ћерком изразише.

Рахила Пфаф.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 6 Св. Никола
Католички: 18. Очек Мар.
Сунце излази: у 7 сах. 52. м. залази 4 сах. 8 мин.
Нов месец 21 у 11 с. 40 м. пре подне. Мраз ведро па лепо.

КУРС

Дукат . . . . . 5·78
Наполеон . . . . . 9·62 5/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Постављен. Господин Коста Н. Христић, председник вар. Београда, постављен је за начелника министарства спољних послова.

*

Главни годишњи збор певачког друштва „Корнелија“. Управни одбор црквене певачке дружине „*Корнелије*“ у својој седници од 1. ов м донело је одлуку да се на дан 11 Децембра ове год. држи главни годишњи збор на коме ће се свршити ови друштвени предмети; 1.) Извештај о раду друштвеном за ову годину; 2.) Извештај о стању благајне друштвене; 3.) Бирање нове управе; и 4.) Предлози појединих чланова. Збор ће бити горњега дана у 2. часа по подне у друштвеном стану.

*

Слава гардиског пука. Данас слави Краљева гарда. Ову славу узео је гардиски пук у част Краљеве славе.

*

Из позоришта. Поред оног новог комада, оперете, којом ће управа да нас изненади почетком позоришта по свршетку Велике Народне Скупштине, чујемо да су држане већ неколике пробе из још једног новог комада: „*Лакрдијаша*“ од М рка Фурмејера драма у пет чинова. Поред тога чујемо да је управа добила још и три оригинална комада: „*Цар Лазар*“ трагедија у пет чинова од Матије Бана „*Несуђени*“, комедија у четири чина од Dr. Милана Јовановића и „*Пар Душан*“ трагедија у пет чинова од Милоша Цветића. Овде да додама једну нашу скромну примедбу, да нам се јако допада од г. Шапчанина што је овоме побио неумесне гласове који су се били разнели да ће прво пустити свога „Душана“ на приказ. Та ми смо увек знали да је г. Шапчанин толеранта душа. Од превода пак има још ових нових комада: „*Нора*“ драма у четири чина од Хенрика Ибсена.

*

Раније смо наговестили да академиско певач. друштво „Обилић“ приређује 10. Децембра велику забаву са играном. Сада смо у стању саопштити и детаљан програм те забаве. Програм је следећи: 1. Корачница академ. певач. друштва од Ј: Свободе пева збор уз пратњу академиског оркестара. 2. Говор. 3. Бојна песма од М. Топаловића пева збор (ново). 4. Венац оперских мелодија свира оркестар академ. певач. друштва „Обилић“ (ново), 5. Ружа и Љубица тенор соло од Зајца пева г. Душан Јанковић уз пратњу гласовира (ново) 7. Звезда од М. Топаловића четворопев певају чланови акад. пев. друштва. 7. Memento чело соло од Огарева свира г. Ј. Свобода уз пратњу гласовира. 8. Ружица и Славуј од Зајца пева збор (ново) 9. I. Смеса срп. народ. песама од Ј. Свобода свира оркестар акад. певачке дружине. (ново). 10. Српска народна песма од Ст. Мокрањца пева г. Душан Јанковић уз пратњу гласовира. 11. венац српских народних песама од Ј. Свободе пева збор уз пратњу акад. оркестра. Као што се види програм је обилат и изванредан, све појесе од прве до последње јесу новитети. По самом програму можемо судити, да је друштво уложило све своје силе, да што боље и што занимљивије програм састави.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Гледајући целу ствар са те тачке, оставив своје посматрање са свим на страну, изгледало је заиста све друкчије.

Даље нисам могао размишљати, јер ме је г. Мешине својим доласком узнемирио. Тек што смо стигли у улицу Вивијен и стајали на углу народне Библиотеке. Рече мој сусед: „Сад за мном, отворите добро очи и уши, али ни речи не говорите, док не будемо на само, не показујте никакво изненађење.“

Добро је урадио, што ме је опоменуо, јер би ме заиста изненадило оно, што се доцније догађало. Прешли смо нагло преко улице и уђосмо право у једну радњу кишобрана — и то најбољу, где су се само најскупоценији продавали. Укочен и озбиљан као прави Енглез затражио је, да продавачица покаже скоро све врсте кишобрана, али изгледало је, као да му се ниједан није допао и свакад је био спремаи, да омаловажи ствар, коју би му она похвалила. Најзад је упитао, да ли би била у стању израдити један по моделу, који ће јој он дати. „То би била врло лака ствар извршити“ и г. Мешине обећа, да ће се сутра с моделом вратити. Продавачица нас је испратила до самих врата са великом почашћу — јер у Паризу купац што више истражује, све је уваженији у очима продаваца. Кад смо стали на улицу, дивио сам му се, а г. Мешине имађаше на лицу израз задовољства.

А и требао је бити задовољан, јер пола сата пробављено у трговини није узалуд пропало. Док је прегледао кишобране, он је врло вештачки повукао продавачицу за језик те му је испричала све, што је знала о Монистроку и његовој жени. Није ни било тешко, јер је убиство старца у Батињоли и хапшење продаваоца лажног златног накита, начинило читаву сензацију у околини Вивијенове улице и створила дивну тему за разговор.

„Видите,“ рече г. Мешине, кад смо полако улицом ишли, „видите, на овакав начин добијамо ми најтачније обавештење! Кад бих се представио у својој правој дужности, свет би се устручавао, и приповедао о поштењу и непоштењу, и онда би било због тога остај права и чиста истино.“

Мој сусед је поновио ову комедију још на седам осам места дуж улице и у једној трговини, где су се муж и жена уздржавали, попустили су језике, кад су од нас назирили цео „Наполеон.“ На моје највеће задовољство овако смо провели неколико часова и г. Мешине мишљаше, да је већ доста, јер смо већ довољно знали, да измеримо њихово мишљење. Дознали смо толико од разних занатлија, колико смо и сами знали о Монистролу и његовој жени, који је живео у Вивијеновој улици још од пре четири године, а то је од дана његове женидбе.

О мужу су сви подједнако говорили.

је силе, да забава буде што сјајнија, и да одговори лепом имену, које академ. друштво као прво певачко друштво ужива. Ни једна од певачких дружина није се тако својски упустила у свестрано неговање песме и музике као ова, да би јој рад био успешнији друштво је подељено на два одсека: музички и певачки, које је поверено опробаним, за сада најбољим снагама на томе пољу. Друштво обучавају два хоровође; према томе се може ценити, каквом се успеху можемо надати. Пријатељи и штоваоци уметности имаће прилике видети извежбан хор од 85 чланова, са којим бројем не располаже ни једна певачка дружина. Такође љубитељи уметности моћи ће у музичком одсеку (који броји 16 чланова) видети, докле се може вредним и енергичним заузимањем учитеља на Г. Свободе дотерати у овој лепој вештини. Према свему овоме ми се надамо да ће забава овога друштва бити у што већем броју посећена.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

Директор и република. — У позоришту лијонском последњих дана догодиле су се жестоке сцене. Преставлени су „Хугеноти“. Публика је тражила да се смени онај управитељ Кампокасо, који, по мишљењу Лијонаца, није ангажирао онај персонал, који је требао. Лијонско становништво је очевидно врло покварено и тешко се даје молити. Што је господин Кампокасо изнео читаву кожу одатле, има да благодари јакој полицији, која га је бранила и отпратила кући.

—

Са париске изложбе. — *Јајасти торон* још пре неколико дана био је висок преко 200 метара и превазилази према томе, обелиск Вашингтонов, који је био до сад највећи грађени споменик, за 31 метар.

—

Атентат. — Из Будим-Пеште телеграфишу, да се тамо необичан атентат догодио. На један пут се, веле, појави собарица из једне отменије куће и засу у очи витриол једноме келнеру. Остатак витриола она сама попи. Обоје су тешко рањени.

—

Затворен. — Из Будим-пеште телеграфишу, да је у Грану затворен неки војни капетан, што је изгубио велику суму новаца. Команда мисли да је ту нека превара.

—

Опасан газда. — Из Пожуна телеграфишу, да је неки економ Норберт Бенчик пуцао на своје послужитеље. Јован и његова жена који су служили Бенчика дошли су били да траже своју зараду, па да је газда пуцао на њих из двоцевке. Јован је био рањен смртоносно, и однети су у месну болницу. Они су се пре кратког времена венчали. Бенчик још није узет на одговор.

—

Крадљивице. — Последњих дана ухваћена су три лупежа у Бечу, који су дуго време с успехом измамљивали новац и еспап те варалице дођу у дућан, који је препуне света па се није ни могла видити строга контрола о плаћању еспапа. Оне су куповале све више којекаква еспапа и очекивале тренутак, кад ће се људи скупити око касе. За тим увек тврђаху да су по већу суму још раније дале, и захтеваху ако се одиста посумња у њихово тврђење да им даду остатак натраг. Та је опасна игра испадала врло често двема удовицама. Чим су их ухватили једна је одмах све то признала и још да је своје дете убила. Све су три крадљивице осуђене на више година робије.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 5. Децембар

Неред. Ноћу између 3 и 4 овог месеца, Стеван Сабовљевић зидар и Стеван Милорадовић крижач у Монополу дувана, правили су неред на улици пред кафаном званом код Српског престолонаследника.

*

Притворени. Ноћас су притворени: Милош Стојановић овд. Ђорђе Ђорђевић из Призрена, Александер Јерман молер, Лазар Јевтић радник молерски и Милоје Раденковић, калфа бакалски овд. сви због нереда, Милан Мусулин бив. ђак и Драгутин Милосављевић слуга из Параћина због скитње.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Нова књига. — У Бечу скоро је изашла веома значајна књига чувеног француског ђенерала *Буланже-а* з з-ве се: *Немачки поход против Француске год. 1870—71* у којој се износе веома значајна и још непозната факта о тадањој међународној војни, као и последице њене и одношај, који ће даље између њих постојати.

*

Замена џебане у будућем рату. — Под овим именом изашла је брошура у Бечу, као јединствено дело у војној литератури, које би дало практичко решење овога тешког проблема. Један поглед на њу био би поглед на саму обраду њену. А она је тако оригинална и важна како је само Швабе могу написати Читалац ће је заиста задовољно бацити из руке, а ми им најтоплије препоручујемо.

*

Млађани дани Цара Франца Јосифа. — Под овим именом изашла је у Бечу једна књижица, која долази у ред нарочитих појава у царевој литератури Написана „по сећању једног Аустријанца“, она садржи читав низ веселих епизода из живота царевог, износећи особито младост његову. Сем тога има доста и других података

НАУКА

—

Доба жетве у различитих народа у свету — Верујемо да ће наше читаоце много интересовати да сазнаду кад се праве жетве и бербе на различитим местима нашег земног шара.

У јануару свршава се у већини места Аустралије, и отпочиње се утоваривати у лађе. У Новом Селанду, Чили и неким деловима јужне Америке отпочиње.

У фебруару отпочиње жетва у унутрашњости Египта и у Индији.

У марту се продужава у тим двема земљама.

У априлу, жетва у Сирији, на острву Кипру, на египатској обали; у Куби, Мексици, Персији и Малој Азији.

У мају, жетва у централној Азији, у Персији, у Малој Азији, у Алгиру, у Сирији, у Мароку, у Тексасу у Флориди, Хини и Јапану.

У јуну, жетва у Калифорнији, Орегону, јужним провинцијама Сједињених Држава, у Шпанији, Португалији, Италији, Угарској, Турској, Румелији, јужној Русији, подунавским државама, на југу Француске, Грчкој, Сицилији, Кентуки, Колораду, и т. д.

У јулу, жетва обично отпочиње у јужним грофовинама и у центру Енглеске. продужује се у Сједињеним државама, у Орегону, Небраски, Јови, Илинеу, Индијани, Охију, Новој Енглеској Њу-Јорку, Вирџинији. Тога месеца живо је у Француској, Немачкој, Аустрији, Италији, Швајцерској, Угарској и Пољској.

У августу наставља се у тим земљама и отпочиње у Белгији, Холандији, доњој Канадији, Данској и Пољској.

У септембру, жетва у Шкотској, у неким деловима Енглеске, Америке, Шведске, северне Русије;

У октобру, жетва пшенице; зоби и г. д. у Шкотској; кукуруза у Америци.

У новембру отпочиње жетва у јужној Африци, у Пери, и у северној Аустралије.

У децембру, отпочиње у Делаплати, Чили и јужној Аустралији. — У то време наша европска вегетација „спава мртвијем сном“ и земља је покривена снегом.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Композитор и певач. „Одески лист“ доноси ову занимљиву цртицу из живота покојног руског посланика и композитора Григорија Александровића Лишина, која му се једном у путу догодила: „Путујући жељезницом, седне уз Лишина у исти купе и један паланчански певач. Обојица упусте се у разговор о уметности. Певач, кога Лишин држаше за учитеља свирања на клавиру, отпочне да прича баснословне приче о његовим успесима, ловорвенцима, о очараним срцима и тд. Када се повео разговор о музици, упита певач Лишина: „Да ли познајете кога музичара у Петрограду?“ — „Лишина познајем врло мало,“ одговори Лишин. „Кога? Глишу?“ — „Јест, Глигорија Александровића.“ — „Ах, па то је мој интимни пријатељ,“ причаше певач. „ја кад год одем у Петроград, одседнем код њега.“ — Гако?“ — „Са свим тако . . . ја сам му чак и у његовим радовима, врло много помагао“. — „Та дали је то могуће?!“ — Знате, у његовим операма, наћиће те целе арије које сам ја компоновао.“ — „И он их издаје за своје?“ — „Јест, он их само мало прекроји“. — „Тако што, нисам се надао од Лишина!“ Иначе је врло

По општем исказу био је добродушан човек, врло миран и услужан, раден и поштен а прилично изображен. Срећа се не смеје свакад баш на оне, који су је достојни. Изгледа, да је Монистрол лудо учинио, што је радњу држао баш у овој улици, која доноси често банкротство, јер је за неколико година четворо њих банкротирало. Љубио је жену своју до лудила — а то је сваки знао. Нијеан од упитаних трговаца није веровао у Монистролову кривицу. Готово су сви завршили речима: „Полиција је учинила велику погрешку и без сумње ће и сама увидети.“

Што се Монистролове жене тиче, о њој се мњење делило на двоје. Док су једни доказивали, да се према положају одвише кинђури, догле су други опет говорили, да у радњи, као што је њихова, жена мора бити добро одевена. Само се у томе нису слагали, остало су сви подједнако говорили, и додали су још и то, да је свога мужа страсно љубила. Њена час, рекоше, беше неприкосновена. Ни један од њих није никад приметио, да кокетира или даје знакове, и један је чак толико дотерао, да би она требала да служи за пример, јер је била одвећ лепа а имала је доста удварача. Свакад је била глува и није хтела чути њихове речи и њено понашање, као верне домаћице, служи јој на част.

Ови су искази мучили г. Мешинета. „Све је ово чудновато,“ рече, „нема ого варања, нема освете па ни мало приповечице о њеном понашању. Готово мислим, да је моја жена погрешила. По њеном мишљењу г-ђа Монистрол треба, да је једна од оних безобразних лепих женскиња, које господаре по кући, којима је милије да похвале своју лепоту него еснап мужевљи, једна од оних жена, чији су мужеви слепе будале или безобразни саучесници. Па ипак не могу ништа тако што да пронађем. Најгрђе, што свет о њој говори, то је, да воли лепу одећу, а то је случај скоро сваком женском на свету, али за то, што има неколико такових жеља и што воле, да је лепо одевена, не сме се жигосати као непоштена.

На ове примедбе нисам одговарао. Право да речем и ја сам био збуњен као и детектив. Каква разлика између глатког причања суседовог и исказа вратарке у Батињоли! Ово се врло лако могло објаснити, јер ми је тек доцније пало на памет, да људи у разним положајима посматрају и догађаје са своје тачке гледишта. Па шта више и околина дејствује много мњење људско. Оно што би се сматрало као подло и безокразно у улици Вивијен. Немогуће је очекивати, да мирни део Батињоле и живи део улице до Берзе подједнако мисле и суде о моралу.

„Сад,“ рече г. Мешине, „пре него на викнут, да овако осетљиве ствари извршује на најфинији начин у сред оволике вике и трке света, повукао ме је за собом у трем једне куће баш преко пута од Монистролове радње.

Беше са свим скроман, готово сиротињски дућанчић, кад се узму у обзир велике радње око њега.

(наставиће се)

добар младић . . . . à propos, морам му у скоро писати, да ми пошаље сто рубаље, што ми је дужан . . . .“ Лишин скочи. „Деста већ ниткове“, викну му љутито. „Доста сте о Лишину причали, а ја сам ћутао; али ако се усудите још тврдити, да вам и новаца дугујем . . .“ — Ви?“ — “Јест, ја сам Лишин . . .“ Поражени певач искочи из влака на првој станици, и [illegible] када више не изађе пред очи своме [illegible]ријатељу.“

—

***Књиговођа крадљивац**. Иблаји и син, трговци у Маргаретену, опазили су, да им се већ од дужег времена чине криђе у еспапу, Пре неколико дана дознаду, да то чини њихов књиговођа Јован, који је већ одавно код њих и крао што дохвати. Књиговођа се држао толко сигуран, да је читав магацин с подрумом напунио покрађеним еспапом свога господара. Узео је засебан стан под кирију и платио га у напред. Мислио је, да пошто по више еспапа накраде, да отвори сам радњу као трговац. Трговци веле, да им је учињено штете крађом више од 40.000 динара.

—

***Нов музеум**. — Опште аусријско апотекарско друштво ради, да установи историјско-фармацијски музеум Разаслата је свима апотекарима молба, да притеку у помоћ овој установи, давајући музеуму потребне предмете.

—

Нестала калуђерица. Од прилике пре десет дана нестало је како телеграфишу из Трста из тамошњег манастира Нотрдам де Сион једне младе калуђерице, Енглескиње по имену Јевгеније Сењон. Пошто се смрт калуђеричина под необичним околностима десила, предузето је тражење леша, [illegible]ађен леш показивао је да је калуђерица умрла хлорним отровом узроци тога непознати су.

—

Изложба лепотица у Варшави Kurjer Warsz: Јавља да неки господин, [illegible] је целој Варшави познат својом [illegible]ентричношћу, намислио је да уде[illegible] конкурс лепотица, дајући за ту [illegible] 3000 рубаља, и делећи их овако: 1000 р. на расходе око конкурса, а 2000 р. на три награде: 900, 700 и 400 за награду лепотицама. Он се јако брине за ту ствар. Он је већ предао дотичну молбу власти и ако му се одобри, онда ће у најкраћем року бити објављени услови конкурса.

—

Истинити сан. — Баба кнеза Бизмарка, госпођа Шарлота Христина Готлиб, жена коњичког капетана Карла Александра Бизмарка, видела је, једне ноћи год. 1767, свог седмонедељног синчића у сну мртва. Сан беше тако жив и ужасан, да се врло обрадовала, кад се пробудила, што у истини није. Госпођа Бизмаркова, спаваше заједно с дојиљом и дететом у једној соби Њен муж имао је обичај, да је свако јутро ту поздрави. Кад је ушао тог јутра, његова жена тек што се беше пробудила — исприча му престрављена мати свој сан а у једно и радост, што је то само сан и замоли свог мужа, да јој донесе дете. Али какав ужасан страх спопаде оца, кад је видео дете одиста мртво! Дојиља је дете метнула, место у његову колевку поред себе и тако га у спавању удавила.

—

Побегли варалица. Пре неколико дана дође у Беч један млад човек на фијакеру и одседне у једном од најбољих хотела, и ту се упише у књигу као трговац из франкфурта. Још истог дана дозове тај гост себи гостионичара и затражи, да му овај узајми једно 50 фор. пошто он има само хиљадарке банке и нема их кад мењати а њему је тако нагло потребно. Пошто је добио тражени новац он се више није на враћао. Али по оставављеним личном опису буде мало за тим ухваћен и предат полицији. У тренутку кад је доведен на саслушање завара свима очи и побегне. И тако се још није нашао.

—

Куповање племства. Ових дана интерпелисао је посланик на угарском сабору Јосиф Мадарас, министар у нутрашњих дела барона Орци-а и питао га: да ли је истина, да је велики жупан темишварски Ормош питао министра, да ли може од неког Флигера примити за агитацију при избору посланика за послачика за белоцрквенски срез 8000 форината. и да ли би Министар за ту суму новаца могао флигеру израдити да добије угарско племство.

Министар је одговорио на ту интерпелацију и разуме се казао да то није истина.

—

— **Продао свој нос**. У једној сегединској гостионици састадоше се неки дан тројица трговачких путника па кад су се нахвалисали један другом, запитаће се шта који ради? На велико изненађење двојице реће трећи да он путује и тражи људских носева на продају и да је готов одмах пазарити „носурину“ својег комшије, који бејаше права наказа. Нос се предаје после смрти продавачеве, а свота за њ исплати се одмах, чим се пазари. — Колико ће те дати за њ? — „Док видим у ценовнику“, рече путник. Измери нос и пошто се мало промисли рече да вреди до сто форината: а међу тим се обвезаше оба уговорача, ко прекрши погодбу да плати десет боца шампања. Продавач пристаде ако му се за живота не ће нос одузети. — „Добро сутра рано добићете новце“. — У том се агент носова обрати послужитељу и нешто му пришапта. За мало ето послужитеља с усијаним жигом, које купац узе и свећано приђе продавцу. — „Шта-а-а ће-те ви? — Ја сваки нос, који купим, жигошем жигом моје фирме, да се роба при примању позна Па то ћу и сад да учиним!“ — Уз гласно смејање друштва мораде продавач платити десет боца шампања, што је покварио пазар.

—

Франц Велики и Пољкиња.— Једног дана кад се Фридрих Велики хтеде попети у кола и отићи у Бреславу приступи му један жена из Лајбуша по имену Шлензокн и упита га чисто пољским језиком. „Говорте немачки“ рече јој краљ, „тај неразумљив језик ђаво ће разумети!“ Жена му је разлагала своју жељу што је боље могл , т. ј. да јој пусти сина из војске јер је нашао добру прилику да се ожени. Али се никако нису могли разумети А кад краљ рече, да он незна пољски, одговори му жена смело. „Кад хоћете да будете наш краљ, морате знати пољски, да би вас ваши поданици разумели.“

— Е. чујте, рече јој краљ мирно — кад сам ја учио говорити, ви још нисте били моји поданици. Збогом!“

Дошавши у Бреславу састане се краљ с чувеним ректором универзитетским, и поред осталог, упита га, да ли он може још пољски научити, на што му ректор одговори у кратко: „Краљеви нису подобни, да уче пољски, кад и свој језик незнају тачно.“

Фридрих нађе се увређен тиме, пошто и сам рђаво говораше и писаше немачки с тога отпусти ректора. речима: „Чујте, ви сте врло научен човек, али и велики грубијан!“

За тим распита шта је хтела Пољкиња и отпусти јој сина. Ова се тиме тако обрадује, да му је из захвалности послала по својој кћери пуну врећу мушмула.

—

Насађен. — Један француз путоваше једном с неким Швабама из Марсеља у источну Индију. Пошто се површко с њима упознао, реши се једног вечера, да са њима заједно поседи после вечере Тако се при чаши вина и угрју и француз се изјасни да он има врло рђаву навику, да увек при чаши вина говори рђаво о „Пруској“, па да му се не узима то у рачун и да му опросте ако би му се тако што измакло у овој прилици.

— Чудновато насмеја се један Шваба, — али већина људи имају, при вину, таку погрешку. Мене нпр. чим ми вино уђе у главу, спадне нека свирепа навика, да све што се деси, трпам на гомилу и сваког убијам, који рекне што презриво о мојој отаџбини. С тога и ја молим да ми друштво опрости, ако се тако што деси. — Француза одједном прође његова „зла навика“. и поста отад најучтивији човек на свету.

ОГЛАСИ

—

ТРГОВИНА М. Алексе Петровића у Београду, потребује шегрта са села или Паланке који може одмах ступити.

(у. ч. с.) 1—3

СВАКОМЕ НА ЗНАЊЕ.

Мојој жени Перки нека нико од данас на моје име ништа не верује, јер му платити нећу пошто моја жена Перка од мене одвојено живи.

2. Новем. 1888. год.
у Обреновцу.

Милан Тодоровић
механџија.

1—3

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ даје кондиције ђацима основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би давао за храну и квартир. За адресу обратити се уредништву овога листа. 1—3

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Меповале“ преко од Коларца у улици „Два јаблана“ бр. 33. 2—10

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (160)

Дапонт гледаше пред-а-се мрачним погледом —

„Хм, кад бих могао веровати Дужду,“ рече он, „онда би могли на други начин да оборимо и уништимо Брабентинија! Моћи бисмо га оптужити за издајство!

„Не треба веровати тој маторој лисици, томе Пријулију!“ опомене Инго Дапонта.

„Ви ми хтедосте да причате о догађају у крчми, графе Мирафијоре, зато сам и дошао овамо,“ одговори му Дапонт.

„Да, да, ја ћу вам дати у руке добро оружије, за тешку оптужбу,“ настави Инго лагано.

„Тако ми Бога, ако ме не варају све околности, Брабантино је у тајној вези са Сињором у црном покривалу; са оном, коју називају Краљицом Ноћи, а чије име и породицу не зна нико!“

„Ви рекосте да је он заштићава!“

„То, што вам изгледа да је невероватно, догодило се у крчми, где се и сада налази Краљица Ноћи!“

„Па онда ћемо је лако наћи, кад је тамо!“

„То није тако лако, као што ви мислите, мој племенити Дапонте! И ја сам хтео да је ухватим, ја сам је видео — само је још требало да пружим руку и да је ухватим — кад ми Брабантино пресече пут!“

„Он је узео у заштиту? Та то је већ важан основ за оптужбу!“ рече Дапонт.

„Може бити да му је занела памет, а ко зна, може бити да има какве чини! И ја сам био сам као смрзнут, кад сам видио овај невероватан догађај!“ настави Инго. „Брабантино је одбранио тајанствену Сињору, у место да јој здере покривало, и да је ухвати! И та Сињора, са особитим даром, и неком невидовном силом, која ми је једном већ умакла, употребила је ту прилику, и нестаде је у мраку, који беше у ходнику!“

„А што нисте посели крчму, графе Мирафијоре?“

„Било је подпуно! Послужитељ је стајао пред улазак у крчму, а то беше једини излазак! Калуђер Ђузепо, и ја, тражили смо Краљицу Ноћи по свој крчми — али нам тражење беше узалудно!“

„Ње је дакле нестало?“

„Дал на врло непојимљив начин!“

„А Брабантино је узео у заштиту — то ми је још непојимљивије!“ рече Дапонт.

„Али ипак довољан основ за оптужбу! Но ја мислим, да се не треба упушћати у оваке несигурне ствари. Дапонте! Брабантинова је моћ велика! На Дужда не треба никако да ричунамо! Најбоље ће

ПОМОДНО МАНУФАКТУРНОГ

КОНЧАНОГ И БЕЛОГ ЕСПАПА

ГЛИШЕ СТ. ПЕТРОВИЋА

КОД ЗЛАТНЕ „РУЖЕ“ у ЗЕМУНУ.

Препоручује своје НОВО и богато снабдевено стовариште као: ШТОФОВА за женске хаљине по најновијој моди и у усу, а глат, штрафте, каро, а у најновијој разноврсној боји, и каквоћи, РАЗНОГ УКРАСА. као Сомота, Плиша бира, Свила и Крпме, Црна терна, разне свиле и у свима бојама, и то: Ришмонда Мервеља, Сатен демона, и црна атласа сваке ширине, а за мушка одела, фиших и најновијих штофова као: Шевиота и Камгарна, и разних најновије моде штофова, ФИНА РУМБУРГЕРА, КРЕАСА, ХОЛЕНДАРИ ДАМАСТА, ГРАДЛА, памучна и кончана платна сваке ширине, разне величине белих и шарених АСТАЛСКИХ ЧАРШАВА, САЛВЕТА, ПЕШКИРА, бели и шарени женних марама, ЗЕФИРА и ОКСФОРЕА. КОНОФОСА; у најлепшим и новим мустрама, врло велики избор, ЦИЦЕВА и КРЕТОНА, веома фини сваке величине, фланелских штриканих и цицаних МАРАМА, велики избор РИПС, ЈУТЕ, ДУБИ, чојаних КРЕВЕТСКИК ЧАРШАВА, као и ЈУТЕ. НЕЦОВАНИ и мусулин ЗАВЕСА, ЈОРГАНА. Сатен кашмир, Руш и цицани, у разној величини и б ји. — Мушких шешира најновије моде разне боје, Мушких кошуља бели и шарени, велики избор крогнова и манћетни краватни, фиших кишобрана. црни и у фарби клот сатина, крозеа, ширтина. КАЛМУКА и моде ПОРКЕТА, бела. шнир и пик у разном квалитету волики избор простирака Тепиха и све друге у ту струку спадајуће еспапе, а стављам уједно П. П. до знања да примам под гаранцију на израду сваковрсне мушка и женска „Одела“, а по најновијем кроју и укусу,

Умољавајући п. п. Публику да би ме што многобројније посетила, уверавајући да ће сваки најбоље и најнижом цевом послужен бити — а поручбине са стране брзо и солидно обављају се.

С поштовањем

2—6 (п. с. с.) Глиша Ст. Петровић

ПРВА СРПСКА

КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА

МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА

У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике, стубове, басамаке, астале, чесме и све друго што у овај посао спада

48—50

бити па се са њим сврши онако — брзо — изненадио!“

„А Сињору нисте више нашли, није била у крчми?“

„Није, Дапонте! Ако хоћете да ухватите Сињору, онда треба у тишини да наместе замку у крчми! То је једино средство, и које ће припомоћи да се ухвати! Она нам мора пасти шака, било ма по коју цену! Ми морамо дознати која је она, морамо је повући на одговор, морамо је уклонити, јер нам је врло опасна.

„Та околност доказује, да је њој испало за рукои оно, што сам ја држао да не може бити, а то је, да је она придобила за ее оног леденог човека, строгог Брабантинија! То не могу никако да појимим, тако ми Бога!“

„Ми ћемо све то дознати, мој племенити Дапонте, чим нам она падне шака! Сад не шаљите жбире у крчму! То нам неће ништа помоћи! Није нужно ни да се крчма опколи са најмљеним војницима. То све, био би узалудан труд, јер би заплашило Краљицу Ноћи! најбоље ће бити да изашаљете неколико рибара и уходе, мој племенити Дапонте, онакве људе, чија их спољашност неће издати; који ће отићи у крчму као гости, и који ће се тамо понашати као гости, тако је да них оме не падне у очи њихов долазак! те уходе треба припремити добро за тај посао! Они треба тамо да чекају, док не дође Краљица Ноћи, или док не сазнаду, да се Краљица Ноћи у крчми неће изазвати никакву сумњу — кад су обучени као обични гости! Кад та Сињора буде са свим у њиховој близини, они триба оћмах да је опколе! Они оћ треба да ћекају док она оде тамо, они је неће ухватити никада!“

„Ја ћу поступити по вашем савету. Ваше искуство у овој прилици врло је нажно, графе Мирафијоре.“

„Не губите време, гледајте што пре да ухватите ту женску! До сади нам је та тајанствена Сињора увек измакла из руку, често ми беше непојимљиво, како јој је испало за руком да нам измакне — али сад наредите све тако, како би је иовукли што пре на одговор! Признајем вам, горем од жеље, да је једном видим, да дознам која је! Која је то женска, чија моћ допире тако далеко, да је чак и оног несаломљивог Брабантинија начинила својом играчком! Која је то Сињора са покривалом, што нам тако дуго пркоси, и што се усуђују да се боби са нама? Ми морамо да дознамо све то!“

„Будите без бриге! Скоро ће бити нашим рукама.“

„Сад још нешто, Дапонте,“ рече Иго. а црте му издаваху велику плашњу, „још нешто! То је врло важно! Брабантино се заклео да ме убије! Он се решио да ме баци у реку Орфану — заклињем вам се — — —“

(Наставиће се).

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ БЕОГРАД

Власник Медакијан и Кимпановић штампарија Медакијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 246 Београд, Четвртак 8. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. ил = 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар.

Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар,

Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
угоститељ.

7—10

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА, где се примају и наруџбине за букете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 3—12

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 3—6

Кујна код „Два Сокола“ издаје се одма под закуп. 1—3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Овим путем благодарим свима пријатељима и познаницима нашим, који до вечне куће испратите моју добру кћер *Милеву Пфафову* учитељицу. Особито благодарим женском друштву који положи леп венац покојници, београдском певачком друштву, које је у цркви и при спроводу певало и положила венац благодарности својој чланици; учитељицама и ученицама женске радничке школе који по наособ положише венце својој другарици и учитељици. Не мања нека је благодарност свима који ми своје саучешће за мојом милом ћерком изразише.

Рахила Пфаф.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 8. Патапије и ап. К.
Католички: 20. Амон мученик
Сунце излази: у 7 сах. 54. м.
залази 4 сах. 6 мин.
Нов месец 21 у 11 с. 40 м. пре подне. Моја ведро на лепо.

К У Р С

Дукат . . . . . 5·78
Наполеон . . . . . 9·62 5/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансија: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Пожар у Краљевом двору. Прексиноћ око 7 часова појавио се пожар у Двору и изгорела је једна завеса заједно са прозором и један астал. Ватра се појавила услед непажње служитеља који су горућу свећу остављали на прозору те је тако пламен од свеће захватио завесу на прозору. Пожарници општински стигли су на време и пожар угушили.

Овом приликом морамо да приметимо да командир пожарне чете није ни дошао на пожар. Ми незнамо што општина и трпи у служби својој такве људе, који се као што ту у једном од последњих бројева „Општ. нов.“ читасмо, упушта до такве нискости [illegible] које суму на руковање предате.

*

Предавање. — У недељу 11. ов. м. у 5. час. по подне држаће јавно предавање из „*Класичне Књижевности*“ г. др. Јован Туроман. Ово предавање биће у корист сиромашних ђака Велике Школе.

Улазнице се могу добити у свима књижарницама а и код домаћина Вел. Школе.

*

Посете. Његово Величанство Краљ прекјучер на св. Николу посетило је г. г. М. Га ашанина Николу Христића и Саву Грујића, као свечаре тога дана.

*

Унапређени. Као што чујемо г. Глиша Ђорђевић управник вароши Београда добио је класу. Тако исто и неколико окружних началника из унутрашности.

СТРАНЕ ВЕСТИ

* **Коњ за двеста хиљада форината.** Не би веровао човек, а права је истина, да је вестминстерски војвода свога коња тркача, који је на више тркова добио прву награду, продао за 17.000 фуната стерлинга, а то чини скоро пуних двеста хиљада форината. Купац је американац.

* **Леп поздрав.** Велики Чешки народњак Ригер славио је 28 новембра, 10. децембра свој 70. рођен дан. Пражки градоначесник поздравио га са сјајним посланством и предао му на дар 100.000 фр. који су накупљени из прилога чешког народа Ето тако поздравља чешки народ своје великане а Ригер тај доиста знатан дар, поделио на саме добротворне цељи. Народ је жртвовао великану, а великан народу својему! Великан вредан народа, и народ вредан великана својега! Слава! једном и другоме!

[illegible] пски кривични суд осудио је будимчештанског трговца Давида Фукса због кајшарења на годину дана затвора и 500 фр. глобе. Осуђени је ту пресуду — не зна се е да ли затвор на годину дана, или глобарину од 500 фр. — примио тако к срцу, да се стрмоглавио с другог спрата и на мах мртав остао.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Спољни изглед беше одрпан и требало га је одавна поправити. Над прозорима могло се прочитати име **Монистрол** негда офарбано златним словима а сада од кише и времена поцрнелим. На прозорима могло се прочитати „злато и имитација.“ Међу украсима који беху изложени беше врло мало злата. Имитација је испунила његову радњу са деветнајест двадесетина. Челични ланци, стаклени украси, дијадеме са рајнским камењем, ђердани, игле, прстење, дугмета и остале ситнице све украшене камењем беху изложене у великој количини и бљесак њихов није никад могао намамити око пролазећег лопова.

„Хајдмо унутра“ рече г Мешине, пошто је укратко погледао радњу.

Детектив је био стрпељивији од мене или је бар могао владати својим нестрпљењем, јер ухвативши ме за руку рече: „Један тренутак пре него уђемо рад бих био видети г-ђу Монистрол.“

И ако смо стајали пуни двадесет минути на противној страни, опет дућан изгледаше као пуст. Ни трага ни гласа од г-ђе Кларе, а нисмо приметили ни дечка или девојче у дућану. „Ех, доста је чекања рече мој друг, „хајдмо г. Годељу да окушамо срећу.

IX.

Да уђемо у Монистролову радњу, требали смо само прећи преко улице, а то се извршило у четири корака. Кад су чули да су се врата отворила, служавка од прилике 15—16. год. стара прљава и неочешљана изађе из собе и питаше: „Шта жеље господа?“

„Је ли г-ђа Монистролова код куће.“

„Јесте, господине, она је тамо у соби, отрчаћу да јој јавим, јер видите . . . .“

Г. Мешине јој не дозволи да доврши. уклони је с пута и рече: „Добро, добро, кад је ту, сам ћу ићи, да је нађем.“ И одмах уђе у собу.

Пошао сам за њим полагано на прстима са тврдим убеђењем, да ће ова посета разбистрити тајну. Требало ми је снаге, да се прибберем и будем ладнокрван, јер право да кажем, био сам веома узбуђен, била су ми јако ударала, а срце ми је јаче куцало.

Соба иза дућана била је једна и жалосна изгледа да је у исто време служила и за ручавање и за спавање. Била је врло неуређена, а изгледала је као собе код оних, који су ради да изгледају богати. У углу је била намештена постеља заклоњена ледимично завесама од плавог дамаска. Узглавници беху везени и на средини имаћаху велике монограме, а тепих у крај кревета беше подражавање у бисоновог укуса. Највећа противност свему бешз сто на сред собе. На масној мушеми беху остатци обичног доручка У најпростијим судовима. Приметио сам при

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Српске Новине“ од 6 ов. мес доносе указе којима се на предлог министра просвете и црквених послова, а на основу члана 118-ог Устава земаљског, у путу милости ослобађа Димитрије Ђукнић свештеник калањевачки од издржања четрдесетодневне епитимије и указе којима се пешадијски потпоручик у недејству, Аксентије Тодоровић, отпушта из државне службе због опште неспособности за ову и артиљеријски поручик у стању недејства, Благоје Павловић, на основу члана 37-ог закона о устројству војске, ставља у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе.

—

На предлог војног министра секретар IV-е класе посланства у Цариграду, пешадијски капетан I-е класе, Милан Михаиловић, враћа сеу активну војну службу са чином што га има и с рангом кад је тај чин добио.

—

На предлог војног министра, а на основу члана 11-ог закона о устројству војне академије, поставља се за редовног професора при војној академији, д-р Димитрије Данић, досадашњи помоћник професорски при истој академији.

—

На предлог министра иностраних дела постав а се: за начелника II-е класе министарства иностраних дела, Коста Н. Христић, председник суда вароши Београда, по његовом писменом пристанку.

—

На предлог војног министра, а по саслушању министарског савета *ђенерал* Ђорђе Катарџија; *пуковници*: војно-судски, Гаврило Поповић, и артиљеријски, Павле Хорстиг; *потпуковници*: пешадијски, Јован Смуђа и Александар Протић и ђенералштабни, Станојло Стокић; *мајори* пешадијски: Ђорђе Жујевић, Стеван Креманац и Паја Поповић; *капетани* I-е *класе*: пешадијски, Никола Стојановић и Стеван Миленковић; коњички, Павле Стефановић, и пешадијски, Павле Мишић и Живан Новаковић; *капетани II-е класе*: артиљеријски: Стеван Бабић и Гаврило Протић; *поручици*: пешадијски, Димитрије Терзић. инжињерски, Живко Киминац, пешадијски: Милисав Вучићевић, Тодор Миливојевић и Алекса Сабовљевић; и потпоручик пешадијски, Коста Милутиновић, — на основу члана 37-ог закона о устројству војске стављају се у стање покоја с пензијом, која им по годинама службе припада.

—

На предлог војног министра производе; се у ђенералштабној струци: у чин пуковника: Јеврем Велимировић, потпуковник, у инжињерији: у чин пуковника: Михаило Магдаленић, потпуковник; у чин капетана II-е класе: Коста Станишић, поручик; у чин поручика Петар Мишић, Милош Божановић и Ђорђе Миљковић, — потпоручици, у артиљерији: у чин пуковника: Драгољуб Марковић, Љубивоје Перишић, Павле Шафарик, Михаило Срећковић и Кока Миловановић — потпуковници; у чин мајора: Јован Маринковић капетан I-е класе; у чин капетана I-е класе: Илија Благојевић, Димитрије Стаменковић и Милорад Ђурић — капетани II-е класе; у чин капетана II-е класе: Мирко Стојановић, Јеврем Тешић, Живко Јанковић и Велимир Јовановић — потпоручици; у чин поручика: Михаило Мићић, Стеван Павловић, Петар Радовић, Коста Вукићевић, Негован Михаиловић, Јанко Х. Мацаревић, Милета Танкосић, Марко Хаџић, Гојко Ђурић, Ђорђе Анастасијевић, Милутин Мишковић и Будимир Илић — потпоручици: у чин потпоручика: Јеврем Стевановић наредник, у пешадији: у чин пуковника: Јосип Јаковљевић и Владимир Угричић, артиљеријски; Љубомир Остојић, пешадијски; Тома Јовановић, ђенералштабни; Светозар Љочић и Стеван Луковић, инжињерски — потпуковници у чин мајора: Богдан Дамњановић, капетан I-е класе; у чин капетана I-е класе: Коста Кораћ, Јован Ерић, Тодор Мандрина, Радоје Марић, Јанко Пауновић, Милош Станић, Милисав Симић и Гаврило Лазаревић — капетани II-е класе; у чин капетана II-е класе: Петар Јовановић, Стеван Влах, Јанићије Илић, Никола Миленковић, Ђурко Филиповић, Светозар Х. Манојловић, Љубомир Марковић, Коста Поповић, Светозар Гмизовић и Недељко Трифуновић — поручици, у чин поручика: Коста Срећковић, Коста Наумовић, Марко Спужић и Сретен Пантелић, пешадијски; Милоје Поповић, инжињерски; Павле Нешић, Танасије Гавриловић, Петар Вујанац, Светозар Таловић, Милојко Добросављевић Владимир Гонсијоровски Стеван Ђорђевић, Урош Ерић, Станиша Ивановић, Стеван Златић, Риста Сандаљ, Никола Д. Илић, Стеван Обреновић, Живојин Ђорђевић, Светозар Поповић, Стојан Симић, Миливоје Пачић, Младен Малетић и Лука Лазаревић — пешадијски потпоручици; у чин потпоручика: Зарија Димић наредник, у коњици; у чин капетана II-е класе: Петар Ђорђевић, Сима Добрача и Стеван Рекалић — поручици; у чин поручика: Светозар Петровић, Љубомир Ђорђевић и Ђорђе Бабовић — потпоручици; у чин потпуковника: Милутин Радојковић и Милоје Ивановић — наредници у војно-судској струци: у чин пуковника: Ђура Пантелић потпуковници; у чин потпуковника: Јован Ђорђевић мајор; у чин мајора: Петар Радовић. капетан I-е класе. У војно-санитетској струци: у чин поручика: Гига Цермановић и Јосиф Радуловић — потпоручици у жандармерији: у чин капетана II-е класе: Драгутин Ђурић и Вељко Десимировић, — поручици. Општи ранг новопроизведеним потпоручицима да буде овај: артиљеријски Јеврем Стевановић коњички Милутин Радојковић и Милоје Ивановић и пешадијски, Зарија Димић.

—

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИ

—

Преглед солунске пијаце. за месец Новембар. 1888

(Извешће Н. Ничоте синова)

Памука Енглеског					гроша
„	№	12	14.	ока	13. —
„	„	4	24. кронтон пакло.		48. —
„	„	16	24. Disso Г. М.	ок.	13.35.
„	„	16	23. II.	„	13.15.
„	„	30	32. I.	„	18.25.
„	„	30	32. II.	„	17.30.
„	„	30	32. III.	„	16.20.
„	„	30	32. бељен I.	„	21. —
„	„	30	32. „ II	„	1925.
„	„	30	32. „ III.	„	18 30
„	„	40	42. веренс Пак.		56. —
„	„	40	42. „ II.	„	54.35
Памука Солунске фабрике.					
„ „ непреденог			№ 4.	ока	11. —
„ „ „			„ 6.	„	11.20.
„ „ „			„ 8.	„	11.30.
„ „ „			„ 10.	„	12. —
„ „ „			„ 12.	„	12.10.
„ „ „			„ 14.	„	12.20
„ „ преденог			„ 4.	„	11.30.
„ „ „			„ 6.	„	12. —
„ „ „			„ 8.	„	12.10.
„ „ „			„ 10.	„	12.20.
„ „ „			„ 12.	„	20.30.
„ „ „			„ 14	„	13. —

шконто 7—10. %.

Памука Солунске фабрике.				гроша
„ „ непреденог	№ 4	пак.		36.20.
„ „ „	„ 6.	„		37.20.
„ „ „	„ 8.	„		38.20.
„ „ „	„ 10.	„		39.20.
„ „ преденог.	„ 4.	„		37.22.
„ „ „	„ 6.	„		38 22.
„ „ „	„ 8.	„		30.22.
„ „ „	„ 10.	„		40.22.
„ „ „	„ 12.	„		32.22.
„ „ „	„ 14.	„		43.22.
Памук нерађен, као:				
„ „ Американ.		„		6 30.
„ „ Батуто.		„		6.20.
„ „ Чикрик.		„		6. —
Кафа демлон		„		14. —
„ „ Рио.	I	„		12.30.
„ „ „	II	„		12. —
„ „ „	III	„		11. —
„ „ „	IV	„		9.25.
„ „ „	V	„		9. —
„ „ „ ординарија		„		8. —
Шећера аустриског.		„		2.27
„ француског.		„		2.28.
„ руског.		„		2.23.

(наставиће се)

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

— (**За што назадује Угарска?**) Бела Гринвало је написао под насловом „A Règi Magyarorszàg, (Стара Угарска) опширну политичну студију, у којој се трудио да докаже, да је Угарска у XVIII. веку са сталешких и вармеђских установа опала, те да и данас још назадује баш са тих установа. А сада је Лауш Мочàри издао опет опширну студију којом побија назоре Гринвалдове. Мачàрија своди у тој прилирци своје назоре на то, да Угарска у XVIII. столећу није назадовала са сталешких и вармеђских установа њезиних, него за то, што је изгубила самосталност своју. Са тога Мачарија вели, да је задаћа данашњег доба то:, „да извојујемо отаџбини нашој независност, да успоставимо добар споразум народности и на сваки начин да задржимо старе установе своје, јер нас оне и данас још бране.“

уласку, да је у крај стола у угодној наслоњачи седела млада жена са плавом косом и очима, а у рукама је држала некакав штампан званичан акт. Ово је дакле та лепа г-ђа Монистролова? Заиста њена лепота није претеривана. Беше средњег раста, прилично пуна, а нос би могао дичити лице грчке лепотице, усне — истина не баш румене, без сумње због узбуђења — беху подпуни облик купидоновог лука. Уши јој беху танке и лепе, а мало повијен врат, око кога се беше савила дивна коврџаста коса, и изгледаше бео као снег а светао као углађен алабастер. Ноге јој нисам могао видети с места, на коме сам стајао, а биле су без сумње дивне као и руке што су јој биле са танком белом прозрачном кожом, танким прстима и ружичастим ноктима. Све то заједнички довело би и највећег вештака до лудила.

Тешко би било све то сакрити. Просто ме је заслепила, лепота те жене и пошто сам изнова потресао теорију г-ђе Мешине, решио сам, да је немогуће, да је ова женска творац злочина, који је извршен у улици де Леклиз. Овај је упечатак трајао само за један тренутак. Њена хаљина беше узрок овој промени. Беше одевена у црнини а хаљина ниско исечена око врата. Црно је изванредна боја за плаве лепотице и ова је тоалета много улепшала г-ђу Клару. Кад сам сам се мало размислио, изгледало ми је немогуће, да се једна женска претрпана бригом и жалошћу за мужем, могла овако накинђурити, и морао сам се запитати, да поред свега тога г-ђа Монистрол није глумица и да је својевољно изабрала одећу за своју улогу.

Кад нас је осетила, да смо у собу ушли, скочила је на ноге као устрашена срна и сузним очима запита „Шта желите господо?“

По изразу ока г. Мешинета увидео сам, да је и он био истога убеђења као и ја. „Госпођо,“ рече оштро, „Судије су ме послале. Ја сам агент тајне полиције.“

Кад је ово чула повукла се натраг и села плачући на столицу. По изгледу беше малаксала, али изненадно као у нерволној ватри скочи, и са дршћућим уснама рече: „Дошли сте дакле да и мене ухапсите? Ах, кад би то било, ја бих вас благосиљала. Хајдмо, ја сам спремна. Водите ме. Бар ћу тамо бити заједно са поштеним човеком, кога сте јуче ухапсили. Ма каква га судба снашла, ја ћу је са њим делити. Он је невин, као и ја, но не шкоди, таква је судбина, да буде жртва судске погрешке. Највећа радост биће ми, да умрем крај њега.“

Њен говор прекидало је урлање, које долазаше из угла собњег. Погледао сам и видео црно велико псето, све накострешено и спремно за напад. „Доле Плуто, доле,“ викну г-ђа Монистрол, „лези доле и буди миран. Ова господа не ће ми ништа нашкодити.“

(наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

— **Љубавна трагедија у болници.** У бечкој општој болници била је о. м. једна болничка соба позорницом трагичног догађаја, који се свршио смрћу једне стране 27 годишње девојке Магдалене Вејводе, док друга страна, девојачки заручник, Јулије Шолц, готово без наде болује од плућа. У 12½ с. по подне дође једна чисто одевена девојка постељи болесног Јулија Шолца, издаваче неког малог листа, те ее ово двоје милих разговараху међу собом узбуђено и шапући. Сви болесници са сажаљењем посматраху девојку како се облива сузама и слушаху како Шолц понавља једну те исту изреку: „Не долази ми више!“ У тај час с вриском сруши се сирота девојка са столице на под и за неколико минута лекар др. Розентал, којег тај час дозваше, констатова девојачку смрт. Јулије Шулц беше изван себе и мољаше, да одмах јаве старој матери његове заручнице о жалосној смрти њезине јединице ћерке. Око 4. сата ево и седамнаестогодишње старице где уђе у мртвачку собу — то беше страшан призор, који се не да описати. Сирота удовица, Јозефина Вејвода, изгубила је са својом ћерком једину потпору своје старости. Само добри наговори слугу, једва су старицу склонили да оде из болнице. Парањем мртвог девојачког тела доказано је, да је умрла усљед тога, што јој је у мозгу пукла једна крвна жила и то од страшног и све то већег узбуђења које ју је савлађивало у разговору с њезиним драганом.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 6 Децембар

кил	25865	Жита	10.74
„	20292	Сувих шљива .	22.75
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	6821	Кукуруза. . . .	8.75
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	411	Јечам . . .	7.85
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	670	Креча	93.20
„	1·080	Сена	4.50

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 30. Новембра 1888.

		Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница				20,000000	—		
Акције		20,000000	—				
Привремене акције				10,000000	—		
Акционари		7,500250	—				
Банкноте у теч. у злату (привре. и стал.	148,150 —			14,957540	—	— 1450	—
„ „ „ „ среб. (привре. и стал.	2,785810 —					— 50480	—
	11,993580 —					+ 119910	—
Благајна у звечећем новцу у злату	3,288747 40					+ 41789	75
		7,7717537	14				
„ „ „ сребру	3,941421 68					+ 30445	55
Стране вредности и салда страних кореспондената	541,368 66					+ 2801	10
Лисница у злату	811,349 —	3,854766	60			+ 6400	—
„ сребру	3,043417 60					+ 68979	38
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490526 —	3,900928	—				
						— —	
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,410402 —					— 1990	
Текући рачуни домаћих новчаних завода		1,923994	46			— 29582	92
Менице за наплату		8,092	54			— 2153	13
Кауције		148,480	—				
Полагачи кауција				148,480	—		
Оставе просте		17800	—				
Остављачи простих остава				17,800	—		
Оставе по текућим рачунима		2,524244	06				
Остављачи по „ „				2,524244	06		
Резервни фонд				20,847	68		
Вредности резервног фонда		16,727	25				
Положене акције српске Народне Банке							
Полагачи акција „ „							
Разни рачуни		1346	39			+ 1	50
Обавезе по текућим рачунима				29,255	14		
		47,668166	88	47.668166	88		

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (161)

„Он не сме да се усуди на такав корак, графе Мирафијоре!“

„Не сме да се усуди? Зар ви не познајете тога Брабантинија? Он ће се усудити на сваки корак само ако њему то годи! Мука је, велика је мука, мој племенити Дапонте, кад је човек у овакој неизвесности, у којој сам сад ја!“

„Разгоните ту плашњу, графе Мирафијоре,“ одговори Дапонт презирајућим гласом, јер је сматрао да је недостојно од Инга, што се тако боји. „Ви се плашите за ваш живот?“

„Ја нећу да умрем!“ повиче брзо Инго. „Ја хоћу да живим, хоћу да уживам!“

Дапонт се смејаше.

„Да уживате ваша богатства? Ја вам не завидим, графе Мирафијоре, верујте ми,“ рече он.

“Не оклевајте — учините Брабантинија безопасним! Ја вам се заклињем да и ви нећете измаћи Брабантинију, чим он усне да уклони мене!“

„Његова грамзивост престаће у један мах, графе Мирафијоре!“

„Сад је све у вашим рукама, до вас стоји да га уклоните! Не оклевајте! Сад треба да радите што брже!“

„Ја сам већ решио,“ рече Дапонт и притисне Ингову руку. „Будите без бриге, не плашите се ви нећете бити живи!“

„Благодарим вам мој племенити Дапонте! Пазите на Брабантинија! Кажем вам, ви морате да обратите пажњу на сваки његов корак! Иначе, он ће вас оборити пре, но што се ви надате!“

Дапонт се опрости са Ингом.

Кад је изашао из Дуждеве палате, он је лагано говорио у себи:

„Ти имаш право, Мирафијоре! Брабантино мора да падне! У твоме говору ти ниси мислио па мене, ти се плашиш само за твој живот! Али ја ипак познајем добро Брабантинија, ја сам га познао скроз и скроз! Дакле треба да будем бржи од њега, треба да га предухитрим! Ти грамзиш за влашћу, Брабантино, ти ћеш радо оборити сваког, ко ти је на путу и ко ти смета да извршаваш твоје планове! Ту сад нема избора! По тајним законима Млетачке републике, моја је дужност да те уклоним пре, но што извршиш твоје планове, који прете и мени самом! Дакле решено је! Ко ће од нас доћи брже до циља? Сад је само стало до тога! Тебе морам да жртвујем! То ми налаже благостање републике! — —“

—

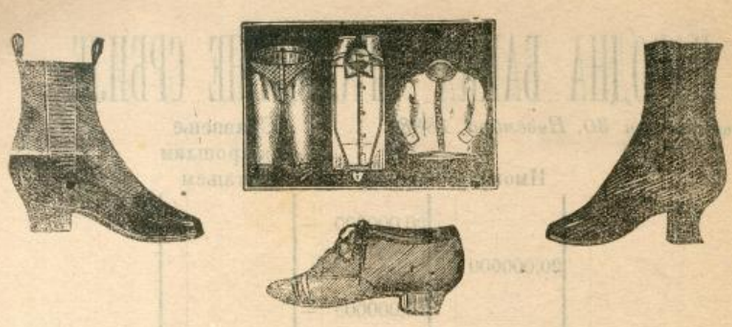

ШЕШИРА

сваке врсте нарочито од свиленог Плиша, „Велур“, најновијих:

ОБУЋЕ

разноврсне за све нараштаје а добре каквоће

КОШУЉА-ПАНТАЛОНА

зимских, све врсте, и „ЈЕГЕРОВИХ“ особите каквоће, рукавице у свим врстама.

Трико рекли Кошуља веома финих а „у свима“ и највећ м величинама, целокупног зимског готовог еспапа белих, кретон, пикет, зефир, оксфорд, добро снабдевено стовариште, у свим величинама, као и осталог по све доброг рубља, најбоље каквоће, добила је потписатог тоговина, и распродаје по најнижој цени, препоручујући ово штованој публици, молећи за многобројне наручбине.

Са учтивим штовањем
М. М. ИГЊАТИЈЕВИЋ
у кући г. Р. Миленковића
преко од Руског цара.

1—6 четвр

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ЦРТАЋЕГ ПРИБОРА
ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

ЈОВАНА М. СТЕФАНОВИЋА

Београд Кнез Михајла улица бр. 29.

Част ми је јавити поштов. публици да се на мом стовариштву налази велики избор сваке врсте писаћег и цртаћег материјала као: „Трговачких и копирајућих књига, артије цртаће, писаће и поштанске, најбоље врсте копирајућег и обичног мастила, пера оловака, преса за копирање; У засебним елегантним кутијама енглеске поштанске артије, разни лепи дивита од никла кина сребра и дрвета, највећи избор разни лепи поклона за наступајуће празнике и т. д. Препоручујем свакоме као еспап добар а солидне цене. — Све поруке обављају се у најкраћем времену

(св. д. д.) 1—10

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике, стубове, басамаке, астале, чесме и све друго што у овај посао спада

49—50

XVII.

Пустињик тражи пут.

Кад је пустињик седео пред колибом, и мислио на несретне бегунце, које су ускоци одвели натраг у Сењ, непрестано му се врзао по глави онај сан, што га је сневао прошле ноћи.

Он је запамтио врло добро сваку реч, коју је чуо у сну.

Да ли има заиста такав пут, о коме нико није знао да постоји, да ли заиста има и такав пут, који води поред обале у Сењ?

Кад би га било, онда би он покушао да пође њиме, и избави несретне жртве.

Он је знао добро, шта је очекивало бегунце, који су пали шака овим разбојницима. Знао је, да су и Имара и стари Адмирал изгубљени, ако изненадна помоћ не дође ма од куда. А ко би им други, ако не он? Никакав странац не може да дође у Сењ, никакав странац није ни знао шта се догађа у Сењу. Сви досадањи покушаји, да се саломи сила Ускока, били су безуспешни, нико није могао да дође у њихово стеновито гњездо. Велике, и јаке Галере, шта више, читаве флоте, биле су побеђене и уништене. Нико није знао то тако добро, као пустињик, који је из даљине, са високих стена, често посматрао борбе око Сења.

Он се дакле реши, да се увери, постоји ли заиста такав пут, који му је био описан у сну.

Колико је пута он био код оних јела, па ипак није наишао ни на какав пут. Па и сами Ускоци, којима је познат био сваки и најмањи кутић у свој околини, нису знали за тај пут, а томе се пустињик чудио, јер је он знао, да су они претресли све могуће стазе и богазе.

Због тога се је и пустињик слабо надао, да ће промаћи тај тут, који му је описан у сну.

Навикнут на самоћу, седео је пустињик мислећи, и посматрајући морску површину, која је прилично била удаљена од његове колибе. Преко, у далеком хоризоту, појави се једна велика лађа —он је добро разпознавао њена једрила. Она је пловила далеко од обале, јер је њен капетан сигурно познавао све опасности, које се налазе близу Сења. Мало помало лађе нестаое. Докле је фод његово око допирало, није видио на мору ништа више.

Преко — са друге стране, где беше тврда земља, и где се горостасне стене пружају као какав дугачак ланац, беше јавио омање село. Оно је било без становника. Ускоци су га ту скоро напали, и опљачкали. Сад није смео ни један обитаоц да се врати натраг.

(Наставиће се).

Власник Медицијан и Кимпановић штампарија Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 247 Београд, Петак 9. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА . . . . . 2 дин.
МЕСЕЧНО . . . . . 1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецинару и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. ред = 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

†

Мом нигда незаборављеном мужу, односно отцу

ЂОРЂУ МИЛОЈЕВИЋУ

бив. рачуноиспитачу Гл. контр.

Даваћемо у суботу 10. ов. мес. годишњи парастос у цркви Св. Марка у 10 сати пре подне.

Молимо његове све сроднике и пријатеље да овом тужном помену присуствују.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга: Марија, Син: Драгутин Милојевић. 1—1

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак а 4 јела за 1 динар, а свевако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
угоститељ.
8—10

Кућна код „Два Сокола“ издаје се одма под закуп. 2—3

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 4—6

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 9. Зачеће Богор.
Католички: 21. Апостол Тома
Сунце излази: у 7 сах. 54. м. залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49. м. пре подне. Ладноћа, на месловито.

КУРС

Дукат	5·78
Наполеон	9·62 9/10

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 час. пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Уставотворни одбор. Као што чујемо, јуче је био примљен од Његовог Величанства Краља цео уставотворни одбор.

*

Сликао се. Као што чујемо, по жељи Његовог Величанства Краља, сликао се цео уставотворни одбор.

*

Концерат Београдско певачко друштво, решило је у једној од својих последњих седница да 5. Јануара ов. год. приреди велики концерат са играњем.

*

„Лумир“ У недељу 11. децембра ов. год. у друштвеном локалу хотела „Славије“ приређује ческо забавно друштво „Лумир“ гле позоришне преставе, после којих настаје играња. Прва је престава „Музичари“ шала у једном чину од Јос. Ђуре Станковског, а други „Лудница на првом спрату“ шаљива игра у једном чину од Ф. Ф. Шалбука Улазак 1. дин. од особе, почетак у 8 часова.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Ново пролеће. — На различитим местима енглеске западне обале учинило је благо време, да је у последње време већина пролећног цвећа процветало. У врту хотела Мон Доре у Бурнмуту дивно цветају резеде и дан и ноћ.

—

Атентат једног ђака. — Учитељ из Оберкапела у горњој Угарској беше пре неколико дана, као и обично дошао у школу у 8 часова изјутра Он изазва на поље три своја ђака на чије се опако понашање ван школе свет тужио. На поновљено мирно тражење да испричају, што су учинили, одговори му дрско један тринаестогодишњи ученик, са „Ништа!“ и, потргавши из шпага оштар нож, забоде га учитељу дубоко у леву мишицу. Једва се учитељ одбранио од даљих удараца. Сва три дечка бојећи се казне, беху се разишли, да се поштo по то бране.

—

Курјаци. — Курјаци, та права беда у окупираним провинцијама аустријским, особито зими, почели су сада необично рано беснити, и ако зима још готово није ни почела а снега и нема. Тако пишу из Вишеграда, да су тамо читави чопори курјака почели беснити и велику штету чинити међ овцама. Па и саме људе они не штеде, јер су напали на једносељака, који је јахао путем из Вишеграда у Рогатицу и одгризли му комад меса с леве бутине а коњу од једне ноге. Једва их се курталисао.

—

Гетеов споменик. — Друштво, које се стара о подизању споменика заслужним људима у Бечу, издало је, пре неколико дана, свечан позив и молбу, да се и Гетеу подигне у Бечу споменик. Тај проглас овако гласи: „Десет година већ ради бечко Гетеово друштво. Још при открићу Шилеровог споменика овде, год. 1876. породила се мисао, да се подигне буди кад и Гетеу споменик, и тај је задатак узела на се образована је публика. Кад се наша поносна варош краси споменицима: Шуберта — и Бетхофена, Моцарта Шилера и Грилпардера, скоро ће се величати и уресним спомеником Гетеовим. То је осећало бечко друштво Гетеово и учинило свој корак, који није остао безуспешан. Цар, као и царски двор, ставио се на чело тог друштва и фонд за тај споменик већ износи 20.000 фор Сем тога друштво чека на све стране престонице и царевине, да се тај фонд увећа. С тога нека похитају сви они, који су се узвишеним духом Гетеовим одушевљавали, да му одиста даду видљив доказ свога одушевљења„

—

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од Е. Габорија

ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

У почетку псето као да не хтеде послушати њену заповест, док се најзад гледајући непрестано у нас не завуче под постељу и одатле у мраку могле су му се видети велике светле очи.

„Имате право госпођо, што рекосте, да вам не ћемо шкодити,“ примети г. Мешине. „Нисмо дошли, да вас ухапсимо.“ Он се без сумње надао, да ће јој овај глас произвести промену на лицу било наде или страха, али се преварио, јер она и не обраћаше пажњу на то.

„Јутрос,“ настави погледав у хартију, „добила сам овај позив, којим ме позивају, да будем код испитног судије у три сата по подне. Шта ли се тражи од мене, милостиви Боже, шта ли се тражи од мене?“

„Па објашњење, госпођо,“ одмах одговори г. Мешине, „објашњење, које ће потпомоћи правду и ја се надам доказати невиност вашег мужа. Молим вас не сматрајте ме као непријатеља. У колико мој званични карактер дозвољава, ја вас од срца сажаљевам. Моја је једина намера и жеља, да допрем до истине.“ Кад је ово изговорио мој сусед извади бурмутицу и шмркну неколико пута. „Према томе разумећете, госпођо, од колике ће вредности бити одговори на питања, која ћу вам поставити. Молим вас одговарајте, ми искрено.“

За неколико тренутака г-ђа беше управила своје велике плаве очи пуне суза на мога суседа и најзад рече: „Питајте ме, господине.“

Морам поновити, да ми се по трећи пут није допао начин испитивања, који је започео г. Мешине. И ако сам био невешт, опет ми је изгледало, као да лута странпутицом у место да узме један правац, па да тера напред. Да само знате, како ме је језик сврбео. Како сам желео, да се и ја у разговор умешам. Само да сам смео . . . Али разуме се по себи, да ја нисам имао права, био сам нула и нисам имао ослонца, био сам само по његовој вољи присутан. После неколико минута изгубило се све поштовање, које сам имао према моме суседу. Са свим сам заборавио на његову вештину, којом је испитао Монистрола прошле ноћи, и држао сам да баш и кад би он свој посао разумевао, при свем том није у овој прилици свој дар јасно показао, а без тога не постаје славан полицајац. Шта више изгледало ми је, да сам далеко практичнији и паметнији од њега у овој прилици у пркос моје младости и непознавања људи и ствари у опште, а због тога ми је и положај био далеко тежи, јер сам само стајао и слушао, како мени изгледају његове погрешке, а нисам имао права, да се умешам и да их поправим.

Мој сусед, разуме се, да није ништа о томе знао, шта кроз моју главу пролази. Седео је преко пута г-ђе Монистрол и почео овако: „Ви без сумње знате, гос-

Пожар у Житници. — Како јављају из Будимпеште, породила се пре неколико дана велика ватра у житници Леополда Холичера и изгорело је 10.000 метар центата шенице. С тешком су муком спречили, да не захвати ватра суседну фабрику уља. Шеница је била осигурана.

—

Спавач. — После деветнаестодевног спавања пробудио се, пре неки дан, из свога укоченог стања фрањуз Шофат у Александровој палати. Он је могао одмах да говори и рече, да се дад много боље осећа, него последњег случаја, као је издржао спавање 12½ сата. Шофат се налази у врло добром стању и чим се пробудио узео је нешто хлеба и млека.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИ

—

Преглед солунске извозне трговине за месец Новембар 1888

(Извешће Н. Ничоте синова)

			гроша
Сапуна ћирит	I	ока	4.15.
„ „	II	„	6.15.
„ „	III	„	2.25.
„ „ солунског зелен.		„	2.28.
Сапун са разних острова			
„ белог марка.	К.	„	3.15.
„ „ „	Н.	„	3. —
„ жутог „	В.	„	2.15.
„ белог „	В В.	„	2.15
„ „ „	М В.	„	2. —
„ „ „	В.	„	2.35.
„ грчког франц.	I	„	3.18.
„ „ „	II	„	2.18
„ „ „	III	„	1.35.
Петролеум америкапског	Сан.		30.—
„ Батумског.		„	29.—
Пиринче Рангон. 100. К	За		112.—
„ Берлратин 100. К.		„	170.—
„ Турског.		ока	1.40.
Зејтина из Волуса	I	„	5.10.
„ „	II	„	3. —
Маслинке	I	„	3. —
„	II	„	1.30.
Суво грожђе крупно жуто		„	1.35.
„ „ „ црно		„	1.33.
			гроша
Суво грожђе без семена		ока	2.20
Урме набијени		„	1.20.
„ у сандуцима		„	2. —
„ у кутијама		„	5. —
Смокава на венцу		„	1.35.
„ без венца у врећама		„	1.25.
Алве у кутијама плех.		„	7. —
Лешњика Цариград.		„	3. —
„ Светогорске.		„	4.20.
Паприка алоза	I	„	5. —
„ „	II	„	3.35.
„ „	III	„	3.15
Наута крупног		„	2. —
„ ситног		„	1.32.
Сусам бели		„	4. —
„ жути		„	3. —
Бамње суве	I	„	25 —
„ „	II	„	18.—
„ „	III	„	12. —
Масло нетопљено Тетовско		„	7.20.
„ „ Српско.		„	5.35
Гвожђе округло до 800. др.		„	1. —
„ „ од 3 оке шипка		„	—38.
„ за плоче коњске		„	1.18.
„ „ друге сорте.		„	1.20.
			гроша
Гвожђе Сачеви		ока	1.32
Плека црног № 1/6.		„	1.12.
„ „ „ 8/14		„	1.22.
Цамова		санд.	52.—
Ексера од жице №15/43		ока	1.20.
„ црни 47 К.		Буре	68.—
Риба лакерда		ока	11.—
„ „ паламида		„	6.—
„ сува		„	9.—
„ авготар.		„	40.—
„ у бурадма скумбрије буре			225.
„ сардине у кут. 100 кут. сав.			200.
„ „ „ 100 „ II „			175.
„ „ „ 100 III „			150.
„ „ „ 100 IV „			140.
„ „ с кључ. 100 „			350.
„ „ „ 100 II „			300.
„ „ „ 100 III „			200.
„ тонфиш у к. 4. кут.	К.		15.—.
„ „ „ „ 7. „	„		16.—.
„ Раковa	кутија		7.—.
„ „ II.	„		4.10.
Кожа америкапских као.			
„ Борбери		ока	9.20.
„ чивитли		„	9.30.
			гроша
Коже Занзибар.		ока	8.20.
„ шарених		„	12.—
„ габон		„	7.10.
„ азас		„	10 —
„ из Индије		„	9.25
„ ћонова солунских		„	14.10.
„ „ „ боље		„	16.—
„ бланк „		„	17.—
„ викследер		„	18.—
„ ћонова из Волуса		„	12. —
„ из Александрије		„	13.—
„ „ лошије		„	10.—
„ „ из Сируса		„	14.—
„ „ француских		„	23. —
„ „ „ „ бољих		„	25.—
„ „ ћенуа	I	„	23.—
„ „ „	II	„	20.—
„ „ „	III	„	19.—
„ коњетине		„	23.—
Восак жути		„	16.—
Цересин жути	I	„	6.—
„ „	II	„	5.—
„ „ бели	I	„	8.20.
„ „ „	II	„	7.—
Бибера финог.		„	11.20.
Тамњана суза		ока	9.—
„ лошије		„	7.—
„ измирна		„	45. —
„ „ лошије		„	35.—
Кна		„	4.20.
Мације		„	11.20
Расток		„	15.—
Шпиритуса руског трост		„	3.27.
„ „ Замбокреч		„	3.14.
„ „ Естрафи		„	3.29.
„ „ Радовка		„	4.10.
„ „ ординар		„	3.15.
„ солунски		„	3.10.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

Јучерање „Српске Новине“ доносе указ, којим се на предлог председника министарског савета, министра унутрашњих дела, постављају:

за начелника прве класе округа нишког, Риста Бадемлић, начелник друге класе истог округа;

за начелника друге класе округа крагујевачког, Михаило Миловановић, начелник треће класе истог округа:

за начелника друге класе округа шабачког, Петар Нешић, начелник треће класе истог округа;

за начелника треће класе округа крушевачког, Антоније Л. Пантовић, начелник четврте класе истог округа;

за начелника треће класе округа ужичког, Драгутин Стаменковић, начелник четврте класе истог округа;

и за управитеља треће класе вароши Београда, Глиша Ђорђевић, управитељ четврте класе исте вароши.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 7. Децембар

Притворени. Ноћас су притворени: Тихомир Цветковић Григорије Николић овд. Станко Раковић надничар Крста Маћаровић надничар, Стеван Петровић калфа кројачки сви због скитње, Михајло Ненадовић столар овд. због нереда, Никола Лукић опанчар, Јекил Чанић амалин, Ђура Станчић момак фијакерски, Стеван Богојевић шустер сви због нереда, Панта Милић из Баначине, Стојан Димитријевић калфа шустерски и Риста Рашић мађар сви због скитње.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Никола Јовановић због прошње и Петар Павловић дечко из Међулужја због скитње.

*

Нађено. У ходнику задруге за међусобно потпомагање и штедњу, нађена је облигација по којој Сима Андрејевић дугује Гаји Андрејевићу 72 дин.

Сопственик нека се јави г. Голубовићу чинов. исте задруге:

*

Изгубљено. Василија жена Стуле Рафила овд. секача, у путу од задруге за међусобно потпомагање и штедње изгубила је уложну књижицу од 230 динара.

Ко је буде нашао нека је преда кн. палилулском

— На зеленом венцу изгубљена су војничка предавања.

—

Београд. 8 Децембара.

Крађа. Ноћу између 6. и 7. овог месеца украдена је једна тепсија Станку Мијаиловићу овд. у вредности 8. динара.

Г. Сими Антоновићу професору исте ноћи украден је казан и секира у вредности 66 дин.

Рајку Тошићу тежаку из округа ваљевског који је одсео у кући Симе Казанкића пиљара на дорћолу украдена је једна крава длаке зеленкастосиве матора 4—5 год. без других роваша.

*

Притворени. Ноћас је притворен Васа Сретеновић из Краљева због ин јанчења.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Сава Тодоровић Грба коцкар. Тихомир Цревенковић слуга., Стојан Кристић из Босне и Сава Вељановић из Панчева сви због скитње. Мизан Раденковић Ђура Ставчевић Стеван Богојевић скитнице и Григорије Николић млекарија сви због нереда.

*

Нађено. У васиној улици нађена су два кључа на једној алци и налазе се при кн. варошком

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Нова флора — Има више времена, како један наш одличан наставник средњег завода, који се до сад особи-

---

пођо, да је пред прошле ноћи око девет сати у вече господин Пигоро или Антенор, како га неки зваху, — једном речи — вашег мужа ујак — био убијен у Батињоли.“

„Ах, јесте, тако су ми казали, одговори г-ђа Клара.

„Сад можете ли ми казати, “ настави детектив, „где је био г. Монистрол између девет сати и пола ноћи?“

„Ах, господе,“ уздахну јувелирова жена, „каква несрећа.“

г. Мешине није обраћао пажњу на тај узвик. „Извините“ настави он, „ви ћете морати знати, да нам кажете, где вам је муж био претпрошле ноћи?“

Прошло је мало времена пре него је г-ђа Монистрол била у стању одговорити, јер плач изгледаше као да је гушио. Најзад савладав тугу рече: „Прексиноћ је мој муж провео вече ван куће.“

„Знате ли где је био?“

„Знам и то вам могу казати. Један од наших раденика, који живи у Монруж требао је да изради један накит са лажним бисером и није га предао по обећању. Бојали смо се, да га лице, које га је наручило, не остави нама на врат, што би било веома рђаво за нас; јер нисмо богати. а посао је и онако трајаво ишао.

(наставиће се)

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (161)

На трећој страни, сниже великих стена, беше Ускочка тврђава — Сењ. Стене, које се из Сења пружаху, биле су до самог мора, и то тако од саме природе намештене у полукруг, да су се могле употребити као каква велика и јака тврдиња.

Некакав шум иза колибе тржe пустињака.

Он се окрене и опази две три козе, које се пузаху уз стење, приближујући се њему. Оне су дрекале, као да би тиме хтеле да искажу радост, што виде свога господара. Оне су знале да је наступило време мужи, на у, као послушне, дошле пред старчеву колибу. Он изнесе некакав стари суд, и помузе их.

Главна храна пустињикова беше млеко што му га даваху козе. Оне су редовно сваког дана, у извесно време, тачно долазиле пред старчеву колибу, те давајући му млеко, изјављивале своју благодарност што их је чувао и неговао толико година.

Пошто их је помузао, он их помилује и проговори неколико речи, а оне се, једна по једна, удале, пењајући се по стењу и тражећи хране, да би му за сутра поново припремили млеко за храну.

Пустињик испије нешто млека, а остатак однесе у колибу, и пође оним јелама које су му у сну описане, да тражи пут. Њега је непрестано мучила мисао о несрећи и патњи Имариној и старог Адмирала. С тога је хтео да учини све и сва само да им помогне, да се избави ропства Ако заиста нађе пут, онда се је надао, да ће моћи неприметно да дође у Сењ, и

то одликовао практичношћу и популарношћу у својим изобилним делима на природном и математичном пољу наука, — ради *Општу флору* целе наше домовине. Познато је, колико има грдних књижурина — флора појединих делова Краљевине Србије, и да би то не само напрено скупо стајало како сваког научара, тако особито и ђака, нико не би човек лако могао владати и наћи се у тако огромној скупљеној маси научној.

С тога се може похвалити и управо честитати предузимачу тако тешког и огромног а тако важног и заслужног посла. Имати једну књигу, у којој ће бити описани сви ботанички претставници наше домовине, показати практичан и лак метод, њоме владати, мислимо, да ће бити од врло велике користи особито по школску омладину. А мислимо, да ће је умети достојно ценити труд овог вашег до сада заслужног научара.

ШЕКСПИР или БАКОН?

студија

ЈАРОСЛАВА ВРХЛИЦКОГ.

—

Гроф К. Ф. Vitzthum издао је разгранато дело „Shakespeare u Shakspere“, које је означио као додатак ка постању шекспирових драма. У коме делу од части потврђује досадање испитивање у „питању Шекспировом“ а од части даје му и други правац.

Пре но што ћемо читаоцима изложити успех дуготрајног испитања грофа Vitzthuma, не ће ваљда бити штетно ако прво изложимо кратак преглед целог тог, тако занимљивог, литерарног процеса, ослањајући се од части на старија открића, од части опет на поједине партије ове нове студије, која, начином врло јасним истиче све радове пређашње, пре но што сама учини даљи одлучан корак на започетом путу.

Сумња, да л' су све прослављене драме, које се приписују до сад Шекспиру, збиља творевина његова, јавила се већ у оно време, кад је можда најбрижљивији испитиватељ Шекспиров и његовог времена, Hallivel-Phillipps, у свом знаменитом делу „Outlines of the life of Lhakespeare“ прикупио и приступачним учинио сав материјал који су различна Шекспирска друштва и појединци сакупили од више година. Из заступљених овде у великој количини дата, Американац Appleton Morgan, извео је и први на сигурно формуловао мисао да Шекспир није био творац њему приписаних драма, и по својој разгранатој студији: „The Shakespe-ren Myth“ А изашло је и на немачком језику: Der Shakespeare-Mythus, Deutshe autorisirfe Bearbeitung von Karl Müller Mylins, Leipzig 1885.

Морган изводи у својој књизи са изредном вредношћу праве логике и ако ватреност са којом местимице уверава, доводи хладнокрвно научењачку расправу на ниво полемичког памфлета При томе се Морган сувише не обазире, да одговори други део предложеног проблема, које дакле био аутор драма, које се до сад Шекспиру приписују. Њему је само стало до тог, да докаже, да Шекспир није могао бити аутор истих. Морган је мњења, да ће пређе цела школа драматика бити та, која је Шекспиру створила приписане драме. Даљи корак у том питању учинила су два земљака Морганова: Nathaniel Holmes, и Jgnat Douelly, који су помоћу брижљивих студија и разгранате фудиције испитали мисао, да аутор тих драма није нико други до славни философ и државник *Францис Бакон.*

Најновији борац у овом питању, гроф Вицтум из Екштета, ослања се, у главном на ова два претходника и брани ауторство Баконово као и они, Новост, коју дело његово износи и која је резултат испитивања Вицтумовог, јесте мнење, да су Shakespeare и Shakspere имена двају, са свим различитих лица, од којих прво Shakespeare јесте псеудоним или литерарно име (nomse plume) Францеса Бакона, а Shakspere био је само глумац или ималац позоришта, у којем су игре Шекспирове, чешће Баконове, биле претстављане.

Shakespeare и Shakspere, по студијама Вицтумовим, имена су са свим различита и са свим се различито изговарају. Прво изводи се као што је познато од глагола „to shake“ трести, и именице „spear“ млат и ритерски је псеудоним, а друго је на против, сељачким говором покварено сједињење, двају романских, крених имена, која припадаху врховним главама двеју породица. Каже се, да су сељаци Warvicksh — ирски, изоштрили првобитно француско „S“ (слово Jacbnes) у „sh“ а тако је постало Shak's Piere или Shakspere т. j. Петар син Јаковљев. А на против, Францис Бакон употребљавао је на својим драматским и песничким делима херадлијски псеудоним; Shakespeare, а прости глумац Shakspere претстављао је познијe дела његова и оспретањем ових имена био је сматран као њихов аутор.

Ето проблема господина Вицтума. Пре но што га обелоданимо у главним цртама, посматраћемо из ближе самог писатеља и казаћемо читаоцу, шта је господин гроф, у предговору своје књиге, сам о себи говорио Већ од младости бавио се студијом Шекспировом. Својим ујаком био је уведен у кућу славног немачког романтика Тика, драматурга дворског позоришта у Дрезда и познатог борца за култ. шекспиров у Немачкој. Тик је био недостижни читатељ шекспирових дела и њиме је млади Вицтум такође био заузет у студијама дела великог Брита. Четрнаесто-годишње бављење Вицтумово у Енглеској, где је живео поглавито у дипломатским службама, отворило му је Шекспира; поглавито са гледишта на језик, и неприметно изучавање ових драма и литературе, која је спадала овамо, будило је и оживљавало његов скептицизам о ауторству Шекспировом, Гроф Вицтом прочитао је све што је у Немачкој, Енглеској и Америци писано било о Бикону, тобож Шекспиру, а од год. 1883. бавио се поглавито тумачењем проблема, чије језгро већ смо горе поменули.

(наставиће се)

БИБЛИОГРАФИЈА.

—

„Сунце јарко не сијаш једнако“ и *„Шта се боре мисли моје“* српске песме, удесио за гласовир Х. Дубек хоровођа српског новосадског читаоничког певачког друштва. Издање Књижаре Браће М. Поповића у Новом Саду. Цена 40 нов.

—

Шала и Лакрдија, Књига за оне, који се воле смејати него плакати. Торба прва Издање књижаре Браће М. Поповића у Новом Саду. Цена 50 нов.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Изумевачица полке. У опште почетак тим народним играма завијен је у непробојну таму тако, да је узалудан труд истраживања. Занимљив изузетак од тог правила чини *полка*, коју брже но икоју другу игру сви народи заволеше. Зна се да је полку изумела *Ана Слезак* стара 60 година и имала је четворо деце. У Ческој, у Елбетници, служила је она 1830. год. код неког грађанина клаштерског. Ту је једног лепог празничног дана по подне играла *нову игру* певајући. Мелодију је одмах прибележио домаћи учитељ Јосиф Неруда, који се случајно ту десио. Као што је већина народних игара постала из народних песама, такав је исти случај и код полке, чија је изумевачица са свим и нехотице следовала своме агону, кад је своју песму пратила ритамским полукораком. Одмах идуће недеље по проналаску, учитељ Неруда гледао је, да је на једној забави покаже. Пет година доцније доби она у Прагу своје име по полукораку који се прави при игри. И тако *полка* „pulka“, половина. Доцније се пренее та игра у Беч где се особито допала. Године 1840. досне она и у Париз где се особито одомаћила у позориштима, а тек по забавама и салонима показа сјајне успехе и најзад је прими цео образовани свет.

*

Редак артикал за продају. Черниговске новине донеле су ту скоро, овакав занимљив оглас: „У месту Носовка, округ Несински, продаје се црква заједно са скоро новим звоником сагрђеним 1878 год. Црква је сагрђена из омориковог дрвета и у њу може стати до 600 особа. Ближе извешће на лицу места.

*

Грозна шала Из Лондона пишу: Једна млада девојка, беше скоро отишла у посјету својој пријатељици, која је становала у доверској улици. При повратку, примети да је неки човек узастопце прати, па за то погоди фијакер и одвезе се кући. При излазу из фијакера, примети оног истог човека који ју је пратио, да и он из свог фијакера излази, а по том приђе к њој и шане јој на уво: „Ово је прва опомена, ја сам Џак, секач трбуха“. Поплашена девојка једва имађаше толико снаге да отвори врата и онесвешћена падне. Отап девојчин, извести одма о томе полицију која на све стране разашље детективе, али тајанственога странца нигде не нађоше.

На тај догађај беше она већ сасма и заборавила, и оде пре неколико дана на један бал, оставив у соби за хаљине свој кожни огртач. После свршеног бала хтеде опет обући свој огртач, али се јако изненади, када на огртачу примети прикачену цедуљицу са речима: „Ово је друга и после-

---

тамо да потражи бегунце. Оним познатим путем, кроз капију у стени, није смео да се усуди, јер је знао, да је увек поседнут стражом, а знао је и то, да туда не би прошао жив.

Њему је у целој околини врло добро позната била свака стена, свака провалија, сваки пут, којим се могло ићи. И ако је био готово погнут од старости, ипак се вешто, и лако пузао уза стене, лако и вешто скакао са камена на камен тако, да је и најопаснији скок за њега био играчка.

Он брзо дође до једне мале равнице. Одмах близу ове равнице уздизаху се три велике стене, које су биле готово једнаке, а у наоколо опкољене јеловом шумом. Десно, од ових стена, уздизаше се и четврта, која је била такође опкољена јеловом шумом. И она беше готово онаква иста, као и прве три, само с том разликом, што је на њеном крају имала по већу шупљину.

Пустињик је дакле наишао на оне стене, које су му биле показане у сну. Он разгледа свуда око себе. Овде је морао бити онај пут, о коме је сневао прошле ноћи.

Пред собом је спазио пустињик нагомилачо камење, а иза овога опет једну малу авницу. До ње је могао доћи само тако, ако би скакао са камена на камен.

Стари пустињак реши се, ма и са опасношћу свога живота, да дође напред па како му Бог да. Он скакаше са камена на камен. Његове очи пажљиво прегледаху сваки кутић. Пред њим, са леве и десне стране, вириле су грдне провалије. У томе више на лево опази једну стену, која се извила мало на страну. Он се попе на њу. Одмах је приметно да овде још није ступила човечија нога. Неко необично осећање обузе га. Пред њим, где је стајао беше ужасна провалија. Један погрешан корак нека му се само оклизне нога, — и он је пропао за навек у мрачну провалију која је зијала пред њиме. Највише га је изненадило то, што је ова стена, на којој је стајао, имала на десну страну једну уску стазицу, коју је начинила сама природа. Ова стазица водила је на ниже.

Да није ова стазица са стене изилазила на онај пут, кога он тражи?

Стари пустињик реши се да пође њоме. Он је морао рукама да се хвата за поједино камење, које је вирило из стене. Пажљиво је морао да иде — не — он је морао да пузи, јер је пред њиме зијала непрегледна провалија.

Са муком је сишао доле. Ту беше некаква пећина, обрасла разним шибљем. Пред њом, око, ње, а и у самој пећини, беше раштркано велито и мало камење.

Пустињик уђе и у Пећину.

Судећи по целом изгледу, старац је одмах приметио, да овде још никад није крочила човечија нога.

Он се врло добро прегледао на све стране, пошто је видео како стоге стене, он пође даље.

Истина, овуда није могло да се иде тако лако, јер је свуда било расгурено велико и мало камење, које је већ било обрасло маховином; али је погнути старац навикао био и на овакве тешкоће. Он се пузаше по камењу, и продираше све даље.

У томе опази да пећина бива све шира.

Чудно! Све беше онако, као што му се предсказало у сну.

(Наставиће се).

ња опомена. Ја сам Јак, секач трбуха.“ Девојка се тако уплашила да је одмах полудела, и одмах одведена у лудницу. Ко је ту цедуљицу прикачио, још се није пронашао.

Подела рада. *Ујак*, „Но, Анчице, знаш ли већ целу азбуку?“

Анчица, „Целу не знам само другу половину, прву зна сестра Мица“.

*

Не може му човек угодити. *Учитељ*, „Милане, кажи ти мени, колика је половина од пет?“

Мали Милан (своме другу до себе, полако). Видиш, сад ме је опет уке бас; ако кажем два биће му сувише мало, ако кажем три биће му сувише много!“

ОГЛАСИ

ТРГОВИНА М. Алексе Петровића у Београду, потребује шегрта са села или Паланке који може одмах ступити.

(у. ч. с.) 2—3

СВАКОМЕ НА ЗНАЊЕ.

Мојој жени Перки нека нико од данас на моје име ништа не верује, јер му платити нећу пошто моја жена Перка од мене одвојено живи.

2. Новем. 1888. год.
у Обреновцу.

Милан Тодоровић
механција.

2—3

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ даје кондиције ђацима основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би давао за храну и квартир. За адресу обратити се уредништву овога листа. 2—3

РАДИ ЗНАЊА.

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Меповале“ преко од Коларца у улици „Два јаблана“ бр. 33. 3—10

ЈЕДАН ВЕЛИКОШКОЛАЦ жели давати кондиције под гаранцијом ђацима основних и средњих школа, као и ученицама више женске школе, и онима које буоу хтле полагати учитељски испит. Јавити се писмено или усмено уредништву овог листа: 1—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 24—30

✝

Мојој доброј и непрежаљеној мајци

МИТРИ

годишњи

и Сестри

ДАНИЦИ

Дављу трогодишњи парастос у суботу 10. Децембра у цркви Палилулској у 9 часова

Молим све познанике и сроднике, пријатеље, да изволу присуствовати овом тужном спомену

Алекса С. Шилић
телеграфиста.

1—2

ПРВА СРПСКА
КАМЕНАРСКА ИНДУСТРИЈСКА РАДИОНИЦА
МИЈАИЛА М. ЧЕБИНЦА
У КРАЉЕВУ

израђује од разног српског мермера надгробне и друге разноврсне споменике, стубове, басамаке, астале, чесме и све друго што у овај посао спада

50—50

ПОМОДНО МАНУФАКТУРНОГ
КОНЧАНОГ И БЕЛОГ ЕСПАПА
ТРГОВИНА
ГЛИШЕ СТ. ПЕТРОВИЋА
КОД ЗЛАТНЕ „РУЖЕ“ У ЗЕМУНУ.

Препоручује своје НОВО и богато снабдевено стовариште као: ШТОФОВА за женске хаљине по најновијој моди и укусу, глат, штрафте, каро, а у најновијој разноврсној боји, и каквоћи, РАЗНОГ УКРАСА. као Сомота, Плиша Бира, Свиле и Крпме, Црна терна, разне свиле, а у свима бојама, и то: Ришмопда Мервеља, Сатен лемона, и црна атласа сваке ширине, а за мушка одела, финих и најновијих штофова као: Шевиота и Камгарна, и разних најновије моде штофова, ФИНА РУМБУРГЕРА, КРЕАСА, ХОЛЕНДЕРА ДАМАСТА, ГРАДА, памучна и кончана, платна сваке ширине, разне величине белих и шарених АСТАЛСКИХ ЧАРШАВА, САЛВЕТА, ПЕШКИРА, бели и шарени жепних марама, ЗЕФИРА и ОКСФОРЕА, КОНОФОСА; у најлепшим и новим мустрама, врло велики избор, ЦИЦЕВА и КРЕТОНА, веома фини сваке величине, фланелских штриканих и цицаних МАРАМА, велики избор РИПС, ЛУТЕ, ДУБЛ, чојаних КРЕВЕТСКИК ЧАРШАВА, као и ЛУТЕ. НЕЦОВАНИ и мусулин ЗАВЕСА, ЈОРГАНА. Сатен кашмир, Руш и цицани, у разној величини и боји. — Мушких шешира најновије моде разне боје, Мушких кошуља бели и шарени, велики избор крогнова и мањетни краватни, фиших кишобрана. црни и у фарби клот сатина, крозеа, ширтина. КАЛМУКА и моде ПОРКЕТА, боја. шпир и пик у разном квалитету велики избор простирака Тепиха и све друге у ту струку спадајуће еспапе, а стављам уједно П. П. до знања да примам под гаранцију на израду сваковрсне мушка и женска „Одела“, а по најновијем крою и укусу,

Умољавајући п. п. Публику да би ме што многобројније посетила, уверавајући да ће сваки најбоље и најнижом цевом послужен бити — а поручбине са стране брзо и солидно обављају се.

С поштовањем

Глиша Ст. Петровић

2—6 само вед.

Власник Медицијан и Кимпановић штампарија Медицијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић

БРОЈ 248 Београд, Субота 10. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1 50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар наприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
угоститеш.

9—10

Кујна код „Два Сокола“ издаје се одма под закуп. 3—3

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 5—6

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА. где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 4—12

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 10. Јован Деспот
Католички: 22. Зено мучен.
Сунце излази: у 7 сах. 54. м. залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49. пре подне. Ладноћа, па мегловито.м.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

а) умрли:

6і и 7. Декембра 1888. год.

1. Даница кћи Тодора Јоцића сар.
2. Живко Живковић столар.
3. Барбара ж. Јосифи Грубера.
4. Ана Клезер.
5. Драгомир Ивановић војник.
6. Ђорђе син Петра Зечевића.
7. Воислав син Божидара Ђурића.
8. Тимотиндија син Јеврема Савића.
9. Јован син Јакова Дубока.

КУРС

Дукат	5 75
Наполеон	9·60

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Минист. финансије: Уторником и петком од 10— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧА НИМ ЗАВОДИМА

Принелигована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Грађанска касина. Овогодишња сезона забава у грађанској касини отпочеће 17. ов. месеца великим концертом са игранком. Сала је друштвена сада реповисана и много лепше украшена.

*

Приспели. Синоћ приспели су вечерњим возом из унутрашњости многи посланици за велику народну скупштину.

*

„Јакшић.“ Типографско певачко друштво „Јакшић“ приређује вечерас, у гостионици код „Златне лађе“. фамилијарно забавно вече са игранком, уз добровољно суделовање г-ђе Зорке Теодосијевићке и г. Милорада Гавриловића, чланова кр. срп. нар. позоришта

*

Образовање клубова. Либерални а тако исто и радикални посланици на Великој Народној Скупштини, образоваће своје страначке клубове. Либерална странка већ има вечерас у Јавнаго, код „Хајдук Вељка“ збор. ишу.

*

Дар. Његово Величанство Краљ подарио је овд. пожарној чети 180 дин. приликом догодившег се пожара на двору, за који смо ми већ јавили.

*

Цена хлебу. Комисија за одређивање цене хлебу за варош Београд нашла је за нужно, да се цена хлебу смањи, с тога је управа вар. Београда решила: да се цена хлебу смањи од 18 на 17 пара дин. а који ће се продавати по 20 пара дин. сразмерно тежини од 1.182 грама и то од 10 тек. мес. закључно.

Ово се јавља грађанству ради знања.

*

Указ. Чујемо да се ових дана спрема велики указ за рез. официре по коме ће ти произведени у потпоручички чин и сви резервни наредници који су положили официрски испит, а има их на броју 11 — као што смо извештени — а четворица су од њих положили испит још пре двајестину месеца.

*

„Обилић“. Обраћамо пажњу наше публике да је данас забава академиског певачког друштва „Обилић.“

*

Капетан Стојанов. Бугарски капетан Стојанов, који је отишао у Дармштат на погреб оца Батенберговог, као изасланик Батембергове пуковније бави се, враћајући се из Дармштата, у нашој престеонини.

*

Отпочеле да путују. Лађе Аустро-Угарског железничког друштва, почеле су од данас понова да путују до Базјаша, пошто је лед на Дунаву доста одишао.

*

Уставотворни одбор. Данас ће бити последњи састанак уставотворног одбора ради потписа пројектованог устава.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Једно српско подузеће. Редакција „Малих Новина“ добила је на употребу следећи пасус из приватног писма једног француза, који је ових дана пропутовао југозападним крајевима наше отаџбине, који поред описа природне лепоте оних крајева о једној врло важној индустринској струци овако пише:

Дошавши у малену, али врло лепо распоређену и чисту варошицу *Кра-*

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Док смо те вечери били при јелу, мој муж рече: „Мислим, да би најбоље било, да одем у Монруж и видим, да ли је бисер готов.“ И заиста после вечере оде а ја сам га отпратила до Ришељеве улице, где сам га видела, да је скочио у омнибус.“

Почео сам слободније дисати. Моја прва мисао беше истинита и Монистрол је невин, јер је одговор његове жене заиста значио, да нема кривице. Г. Мешине морао је бити истога мишлења, јер је блажије наставио: „Ако је тако, онда ће ваш раденик моћи казати, да је г. Монистрол био са њиме око једанајест часова.“

„Ах, по несрећи не ће.“

„Неће! А за што молим вас?“

„Јер није био код куће. Мој се муж није састајао са њиме“

„То је заиста велика несрећа. Али је ваљда вратар морао знати за посету г. Монистрола?“

„Не, господине. Тамо где наш раденик живи и нема вратара.“

Ово је могла бити истина. Овакве су се ствари и пређе доађале, и судије би посматрале ово врло сумњиво и била би отежавајућа околностна оптуженог. После оваког слабог доказане може се ни помислити, да нема крвице. Да није због тога Монистрол и прзнао своју кривицу? Да није замислио, даће ова приповетка о путу његовом у Монруж наћи раденика, који није кући и да живи у кући, где нема вратара, да ће ве то натерати судије и пороту да сар слегну раменима. Можда је то узрок. Можда је сам у себи рекао: „Жртва сам о несрећи комбинацијала случајева. Мое доказивање узело би се као измишљен лаж, измишљена само да се спасем од илотине. Двоструко бих био кажњен, за је најбоље, да примим оно, што ми је судба уделила и сагнем главу пред последњим ударом зле среће, која ме је непрестано гонила.“

Док сам овако мислио г. Мешине је наставио испитивање. „Кад је ваш муж дошао кући?“

„Мало после пола ноћи.“

„Зар нисте мислили, да се дуго задржао на путу?“

„Јесам, и ја сам ту говорила о томе, али он рече, да се вратио пешке и да се задржавао на путу. Ако се добро опомињем, одмарао се у кафани и попио чашу пива.“

„Молим вас, какав је изгледао, кад је дошао кући?“

„Изгледао је незадовољан, а то је било са свим природно.“

„Какве је хаљине носио?“

„Исто као кад је био ухапшен.“

„Нисте приметили ништа особито у његовом понашању или изгледу.“

„Нисам ништа.“

X.

Како сам стајао неколико корака иза г. Мешинета, могао сам са свим полагано

љево, упозори ме мој механција, да би ми ваљало видети ретки српски производ „мермер“ који се не далеко од Краљева вади а у самом Краљеву у радионици г. Мијајла Чебинца израђује.

С места потражим ту радионицу где и самог неког власника г. Чебинца затечем: Он ме дочека врло љубазно са српском искреношћу. Показа ми све радионице, стовариште разног неизрађеног материјала и готових ствари. Морам признати, да сам се изненадио лепоти разноврсног мермера и финоћи саме израде и то тим више, што се ту ради по најпримитивнијем начину.

Г. Чебинац сам је, вели, пронашао све сорте мермера и његову израду отпочео. Краљевска влада доста му је на руци за то његово подузеће, али је много јачој потпори од својих суграђана надао.

Што се мене тиче, ја сам потпуно убеђен, да би се тим српским мермером и по лепоти и по квалитету могло са мермером целога света конкурисати само кад би се израда упростила т. ј. ујевтинила помоћу за ту индустријалну струку већ у свакој сличној радионици постојећих машина.

Г. Чебинац ми се види врло подузетан и у тој струци испрактикован човек, за коју је сву своју млађану снагу и свој капитал уложио.“

У завршетку свог писма вели Француз, да нама Србима завиди за такав мермер и у истом писму моли свог пријатеља да г. Чебинаца упита, не би ли те своје мајдане мермера продао или се уортачио, па да му по његовој адреси јави.

Овако пишу и мисле Французи о нама и нашем природном благу, за које би и своју отаџбину напустили и своје капитале уложили, а ми?!.

Зар се код нас не би то Чебинчево подузеће могло потпомоћи, зар не може да се и код нас неустанови акцијско друштво за то подузеће. [illegible] сузбила он се страна конкуренција, а наша отаџбина са свог производа у страном свету стекла признања и новца.

Наша искрена жеља је, да то Чебинчево подузеће остане, у српским рукама; идемо да видимо.

СТРАНЕ ВЕСТИ

—

Руска помоћ. Годишња помоћ, коју Русија даје женској школи на Цетињу, повишена је од 5700 рубаља на десет хиљада аустријских форината. Управитељка тога завода добиће руску пензију.

—

Двор у жалости. — Берлински двор решио је, да се из жалости за оно царевима Виљемом и Фридрихом, обустави свако даље весеље и карневалске свечаности. Берлински лист „Rundschau“ вели да, ће се зимска весеља и свечаности, због жалости за царевима, свести само на музикалне вечери“ и да ће све то трајати до *15.* Јуна *1889* г. за време које не ће бити ни игранака.

—

Нов споменик. — Како руски гласник јавља, подићи ће се споменик шаху персијском *Назредину*, у његовој престоници Техерану, који ће се свечано открити 29 Окт. Споменик ће преставља ти Назредина на коњу у његовој природној величини. Он ће се салити у Техерану а за тим позлатити. У почетку су хтели подићи споменик на неком слободном варошком месту, али духовништво, које има великог утицаја у Персији, није то допустило, јер веле, да то забрањује мусломанска вера. С тога ће се сад споменик подићи у једној башти шаховој која се налази на западној страни Техерана.

—

Ухапшен у парламенту. Бечки парламенат нема, као енглески, какву кулу за затварање окривљених посланика, али се ипак и у њему десио случај, да се један парламентовац ухапсио. Тај случај није трагичан; то се десило с неким тиролским књижевником, послаником Залингером, који је сам крив. Он као ревностан посланик, био се сакрио у једну собу парламента, да ту у тишини размишља о свом говору, који ће по подне држати у парламенту. То је учинио још пре подне, а пошто се парламенат мало по мало испразни, то се на подне, закључа, цео парламенат, па и тако задубио у своје мисли, да није чуо ни видио. Тек пошто се по подне почеше посланици купити на седницу, стаде он лупати да изађе пошто је видео да је закључан. То је пријатно и весело расположило и насмејало посланике а беседа Залингерова све је одушевила у парламенту.

—

Тровачице. — Из једне општине у Славонији јављају, да се тамо ушло у траг читавом једном друштву тровачком, којега су чланови саме удате женске. Оне су се до сад тајно договарале и тровале своје мужеве, ако им нису по вољи. Отров, и како се справља, оставила им је после смрти једна чувена тровачица, која је пре дугог времена ухваћена. Оне су отровањем прибављале себи велика уживања и богаства. Тако, једна отровавши свога првог мужа, који као од капље на пречац умро, изберe себи по вољи другог згоднијег и богатијег, обично удовца, и на тај начин, као и овога отрује, ако јој се не допадне, постаје грофица и живи како јој је воља. Све су тако радиле, и све су се одале и признале, да су то радиле. Све су послате на суђење суду митровичком.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Промет са робом у Угарској. Кр. угарски државни статистички завод, издао је по обичају за месец Август ов. год, преглед промета са робом у Угарској. Из овога извешћа, које је најновије, вадимо следеће податке, сматрајући, да ће заинтересовати наше трговце да сазнаду статистику прометне трговине оне државе са којом стоје у трговачком односу.

У Угарску се тог месеца увезло 32 388 комада; сви скупа чинили су тежину 1.180.603 метр. цен. Извезло се 9.690.978 комада а тежили су скупа 3.516.929 метр. цен. Извоз је био дакле тежином три пута толики колики је увоз. У главноме ово је леп успех мађарске трговине, али је тај успех још повољнији, кад се учини преглед предмета, који се извржају. Да прегледамо само извоз из Угарске у Аустрију. У том месецу од целокупног извоза отишло је у Аустрију 1.065.969 комада, тешких укупно 2.274.599 метар. центи. По предметима извезло се је: шећера нешто преко [illegible] 1969 м. ц. пшенице 1.159.000 м. ц. ражи, скоро 199.500 м. ц. волова 9800, крава 330, телади 1630, свиња 43,000. комада. И ако је овај последњи број доста знатан, ипак ће пре изненадити читаоце кад сазнаду колико се из Угарске јаја изнело у Аустрију. Статистички угарски биро тврди да је се унело 10.028 метричких центи! Вина се извезло у Аустрију 86.747 м, ц. алкохола 4937 м. ц. дуга 6.525.600 дрвета и угљевља 472.200 м. ц. вуне 11,620 м. ц. папира и папирне робе 5260 м. ц. дрвене и коштане робе 10.200 м. ц. гвожђа и гвоздене робе 54.300 м. ц. крпа 107.000 м. ц. и тд. Из Аустрије увезло се у Угарску само 863.000 м. ц. дакле нешто преко трећине онога, што је се из Угарске у Аустрију увезло.

*

Берба у Италији. Талијанско министарство трговине изнело је пре неки дан, да је ове године у Италији родило нешто преко 30.200.000 хектолитара вина а то је 1.200.000 хектолитара мање него лане. У Сицилији родило је 5 7, у јужној Италији 8.26, Тоскани 3.47. а у Пијемонту 3.14 милиона хектолитара. Остала цифра пада на пределе, који нису тако знатни са свога вина.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Граматика. Дознали смо да је г. Милан А. Павловић, сврш. великошколац, писац српско-француског речника, израдио и пре неки дан довршио „*Француско српску граматику*,“ према којој је удесио и *читанку* с кратким (француским) речником на крају, за више разреде српских гимназија и реалака, а све ће то предати просветноме савету на оцену.

У граматици су изложена, врло опширно, сва правила и изузеци француског изговарања и правописа (ортографија), промењљиве и непромењљиве врсте речи, синтакса, литерарни облици и анализа и т. д.

У читанци су поступно изложени примери за сва ова правила; а на крају се налази кратак извод речи, што се налазе у читанци, са српским значењем.

*

Листићи из Књижевности. Г. Светомир Николајевић проф. на Великој Школи дао је у штампу другу књигу својих литерарних студија. У [illegible] „Бајрон“, Монтескије и Цезар и Брут из Шекспира. Књига ће бити до нове године готова.

БИБЛИОГРАФИЈА.

—

Уредништву је стигло на приказ:

Шумарева ћерка. Приповетка из српског живота. Написао С. В. Поповић Издање књижаре Браће М. Поповића у Новом Саду. Цена 2 динара.

посматраш лице г-ђе Монистролове и приметити промену која би се појавила. Изгледало је, као да је подлегла под теретом туге и крупне сузе котрљаху се низ бледе образе. Па ипак ми се у извесним тренуцима учинило, као да сам приметио нешто налик угушенога зрака радости у дубини њених плавих очију, „Да није онда она крива?“ питао сам самога себе. Ова ми мисао није сад први пут дошла у главу, ово ме је сад, овако како сам стајао иза г. Мешинета, толико копкало, да се даље нисам могао уздржати. Заборавив на г. Мешинетову опомену, и непобитни факт да немам права мешати се, коракнуо сам напред и љутито сам је запитао: „Госпођо, где сте ви били оне несрећне ноћи, кад је ваш муж безкорисно ишао у Монруж, да се нађе са радеником?“

Управила је своје велике плаве очи на мене, погледала ме изненађено и рече благо: „Била сам овде, господине, као што то може и сведок доказати.“

„Сведоци!“

„Јесте, господине. Беше топло вече, и осећала сам се као да бих хтела јести „сладолед.“ Мрзело ме је да то учиним сама, те сам послала служавку, да позове моје две комшике, госпођу Дорстич, обућарову жену одмах до наше куће и госпођу Ривељ, рукавичарку преко пута. Обе су примиле мој позив и седеле са мном до пола дванајест. Можете их питати и оне ће вам рећи, да је тако било. У сред оволике несреће изгледа, да је ова случајност с неба посата.“

Да ли је ово била баш случајност, као што г-ђа Монитролова спомену? О томе смо се ја и г. Мешине очима питали. Кад случај иде у корист онда га треба и потпомагати. Најзад то је, што сам ја мислио, а муњевити поглед мога суседа уверио ме је, да је и он истога мишљења. При свем том ово је било само тренутно посматраље, јер да је дуже трајало, пробудило и сумњу у г-ђи Монистроловој.

„На вас се није никад ни посумњало, госпођо.“ рече г. Мешине. „Најгоре, што би то, да вам је муж пре него је извршио убиство можда што год о овој ствари рекао.“

„Ах, господине!“ упаде г-ђа Монистролова. „Ах господине, да сте нас само познавали!“

„Један тренутак молим. Нама је познато, да радња вашег мужа није ишла добро, и да је био у оскудици.“

„У последње време истина посао није ишао најбоље.“

„Дакле ваш је муж морао гунђати и бити незадовољан због оскудице промета. Морао се још већма патити, кад год би помислио на вас, своју жену, коју је толико љубио. За вашу љубав више него за себе морао је желети, да се дочепа блага и лепога живота.“

„Ах, господине, могу само рећи он је невин.“

(наставиће се)

ШЕКСПИР или БАКОН?

студија

ЈАРОСЛАВА ВРХЛИЦКОГ.

(наставак).

Ради доказа наводи списатељ историјска суврсмена факта, суврсмене новине и списе, па, најпосле, и саме драме, о којима је овде распра. Истина, ми не можемо, због краткоће нашег чланка, исцрпети све појединости пишчеве, али ћемо само обратити пажњу на два главна одсека његових доказа, а та су: да глуман Вилијам Shakspere није могао бити творац Shakespearovy драма, а да је Франсис Бакон (pseudonym Shakespeare) једини писац не само драма него и песама које се приписују Shakespeare-у даље да је писац неких позоришних комада (Тамерлан, др. Фауст).

* * *

Треба разбирати, шта знамо поуздана о животу Вилијама Shakspere-а.

Ту су ова факта: Вилијам Shekspere био је крштен 26 марта 1564 г. у варошици Штрасфорду; ту, пошто је добио допуштење од епископа ворцестерског ожени се Аном Отвејовом 28 новембра 1582 год. која му роди кћер Сутану, која је била крштена 26 марта 1583 год. У тој истој цркви буду крштени његови близнаци Хамнет и Јудита 2 фебруар 1585 год. од којих Хамлет год. 1596 умре месеца Августа. Shakspere напусти (незна се кад) своју породицу, живео је дуго време у Лондону и не зна се извесно кад је ступио у позоришно друштво свог земљака Бурбога. На божићне празнике год. 1543. био је без сумње још члан овог друштва. Кад је позориште оставио, такође је непознато зна се само, да је год. 1597 био већ богат човек, да је купио највеће добро родне вароши, названо Ново Место, за 60 фуната штер. и судио се са својим суседима због незнатних новчаних сума. Марта 10 год. 1613, купио је од свирача Хенриха Валкера добро у Блакфијерсу за 140 ливара. По завештању које је његов адвокат Франсис Колине концептовао у јануару 1116, наследи поменуто добро његова кћи Сутана. Пошто је био свладан наступном грозницом, потписао је завештање на три места само знаковима, 25 марта 1616. У завештању говори о свему, о својим добрима, покућанству, па чак и о креветима, али нигде ништа не говори о драмама, штампаним и нештампаним. С тога се може судити да није имао *ни права* ни воље, да о том говори. Умро је 23 Априла 1616 год.

Од тог Shakspera није остао ни један једини рукопис, просто ништа, сем пет писама, које је он својом руком написао, а које је гроф Вицтум све репродуковао. Судећи по различним цртама рукописним, види се, да је та писма написала рука, тешка, не навикнута, и то овдашњим неупотребљивим фактурним словима (black letters). Име је свуд подједнако написано т. ј. свуда је Shakspere без *e* иза *k* и без *a* иза *e*.

Даље, потврђено је, да његова кћи Јудита, у својој 27-ој години, није умела ни читати ни писати и да сам Shakspere није никад имао ни једне штампане књиге. Његов потпис у једном егземплару енглеског превода Montaign — ових дела признат је као важан.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Јудејске светиње. — Познато је, да је Тит Веспазијан, освојивши Јерусалим, разорио и попалио народне светиње у њему. Све пропаде, само драгоцене ствари и посуђе, сачуваше победиоци од пламена, јер је њима требало. У сјајном тријумфу, улазећи у Рим цар Васпазијан и његов син Тит по свршетку рата, донеше себом и те опљачкане светиње јерусалимског храма. Како вели јудејски писац Јосиф, они су донели један златан сто, златан седмокраки свећњак и закон јудејски. Скоро четири стотине година осташе ове светиње не дирнуте у Риму. Али год. 455 освоји Рим победоносни вандалски краљ Гензерик. Четрнест дана пљачкали су Вандали Рим и однели собом у Африку многобројне скупоцене ствари светињске, а међ њима и поменуте светиње из јерусалимског храма. Велизар, храбри војсковођа грчког цара Јустинијана I, учини крај моћном царству вандалском, разбив их у бици код Буле год. 533. Он нађе у њиховој престоници Картађини неизмеран плен међу њима и јудејске свете ствари. Њих Велизар у тријумфу пренесе у Константинопоље и поклони их цару, који их опет поклони хришћанској цркви у Јерусалиму. Отада им се не зна више траг. Мисли се, да су ту пропале при силним персијским најездама у 7 веку.

Свађа око међе. — У старој Саксонији, т. ј. у данашњој северној Вестфалији и у Хановеру пролазила је међе граница између Гау и Марка по сред једне куће. То је могло у старо време имати своје практичне користи, али по данашњој модерној државној организацији то не може бити, услед чега се рађају грозне свађе и отимања. Тако се што десило још у почетку нашег столећа, када се завади оснабрички управник с министерским због једне сироте девојке, која је остала без оца и мајке, и ради тога обојица су повели своје људе, и дошли на место, где је требало решити, коме ће девојка припасти. Ну то је тешко било учинити, јер је пограничка пруга ишла кроз сред куће девојчиних родитеља. Ради тога позваше и комисију да то изврши. На послетку ствар се реши, једва по огњишту, т. ј. на чијој се страни прво ватра наложила у тој кући. Истина да је међа ишла и преко огњишта, али је била удаљена само за два цола од места, где се баш ватра ложила. Тако је девојка на послетку потпала под заштиту и власт олденбуршког управника, јер је на његовом земљишту ватра у тој кући горела.

ШАЛА.

Готово никада. „Децо ви изгледате тако бледи, зацело често болујете?

„Да, болујемо врло често али готово никад не умиремо.

*

Е, онда. . . Мица „Ах мамице, да је она јабука, коју је Ева понудила Адаму, била црвљива, онда је зацело не би Адам појео, и ми бисмо сви били још у рају."

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 8 Децембар

кил	1417	Жита	10 35
„	—	Сувих шљива	—.—
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	1222	Кукуруза	7.75
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	482	Јечам	8.—
„		Коре брезове	—.—
„		Шишарке	—.—
„		Меда	—.—
„	1040	Креча	3.20
„	12070	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	3323	Лоја топљеног	70.—
„	—	Јабука	—.—
„		Сланине	—.—
„	—	Сира	—.—
„	4312	Свиња	80.—
„	—	Лука црна	—.—
„	—	Лука бела	—.—
„	—	Арнаутика	—.—
„	—	Кромпира	—.—
„		Лоја нетопљеног	—.—
„		Масла	—.—

РАЗНА ПИЋА

дит.	6100	Вина црна	30.—
„	650	„ бела	20.—
„	—	Комовице	—.—
„	750	Ракије мске	30.—
„		„ љуте	—.—
„		Шпиритуса	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
	„	„ „ „	—.—
	„	Свиње мрша. до	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови	—.—
1	„	„ Јарећи	—.—

ОДГОВОРИ АДМИНИСТРАЦИЈА.

г. *Р. С.* Ниш. — Ви дугујете до конца године 4 динара.

књижевни оглас

Штампа се и биће готова до Нове Године *II. књига:*

ЛИСТИЋИ

из

КЊИЖЕВНОСТИ

од

Проф. Свет. Николајевића

Са овом садржином: **Бајрон, Монтескија, Цезар и Брут** (из Шекспира)

Продајна цена биће 1 динар.

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (163)

Пустињак сад дође до друге, омање пећине, која беше на десну страну, а сва обрасла шибљем и маховином. У овој пећини не беше раштркано камење. Он раскрчи пут кроз шибље, и виде да је ова пећина много ужа од оне прве. Она изгледаше као какав узан кланац, који је био налик на онај кланац, што је водио капији у стенама. Само што овај кланац не беше онако раван, него стрменит, а и због испречених стена, једва се је могло продазити њиме.

Али је старац савлађивао све препоне, и ишао све даље и даље. Он је силазио све дубље. Старац се доиста много напрезао, и сад га нападе велики умор. Он је морао да седне те да се мало одмори.

Пошто се мало одморио, он устаде, и стајаше неко време пред једним мрачним уласком. Стене, које су до сада, с једне и друге стране, биле високо уздигнуте, изгледаху као да овде почињу да се састављају. Овде беше сад један узан ходник, који је водио у трећу пећину. Пећина! Старац радосно климаше главом. Пред њиме беше доиста она пећина, која му је показана у сну. Њему се учини као да опет слуша речи: *„Слободно уђи у њу! Ту већ мораш ићи пузећки, и тако иди све донде, док не опазиш излаз из ње — кад дођеш до излаза, онда си изашао на обалу Сењску, и то с противне стране. а не тамо, где је пристаниште, и где се налази Ускочка стража!"*

Сад се дакле све решава!

Пустињак уђе пузећки у пећину. Унутра беше велики мрак, једва је могао да разпозна место где је. Али ту га савлада такав умор, да му није могао да противстане. Као полуонесвешћен, извали се на маховину, која беше пред њим, и тврдо заспа.

Он је дуго, и тврдо спавао. Кад се је пробудио, није могао одмах да се сети где је, није могао да себи разјасни шта је било са њиме; а није знао ни колико је спавао, јер беше у неком бунилу.

После кратког времена, поче се опоминати шта је било, он брзо устаде. Сад је мислио на несретне бегунце у Сењу.

Кад је погледао око себе, он виде, да је у једној мрачној пећини. Лагано и пажљиво поче да пузи. Пећина беше уска и искривудана; по где кад беше тако узана, да се пустињак једва провлачио кроз њу.

Али он је ишао одважно напред.

После кратког времена пређе он преко једног великог камена. Више њега беше толики отвор, да се једва човек могао провући и то тако, да поцепа одело. Кад се је провукао и овуда, опази пред собом неку врло слабу светлост.

Пећина беше и овде са свим узана тако, да је пустињак једва могао да се провлачи. За тим опази пред собом излазак, који је био обрастао разним шибљем и маховином.

Бледа, слаба светлост, која је продирала кроз овај излазак, показивала му је, да је на пољу било вече. Ова бледа светлост обрадова га, јер је сад био сигуран да је нашао онај пут, који му је обеле-

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их одштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписатоме или штампарији Мядецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ће у само мало егземплара отштампати.

До сада је изашло 38свезака,а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штампана табака на шеснаестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

ОГЛАСИ

Г. Димитрију Крстићу
кафецији.

Од данас вам одказујем кафану вашу, да можете издати коме хоћете.

9. Децембра
Београд.

Спасоје Бајовић
1—3 кафецији.

ТРГОВИНА М. Алексе Петровића у Београду, потребује шегрта са села или Паланке који може одмах ступити.
(у. ч. с.) 3—3

СВАКОМЕ НА ЗНАЊЕ.

Мојој жени Перки нека нико од данас на моје име ништа не верује, јер му платити нећу пошто моја жена Перка од мене одвојено живи.

2. Новем. 1888.год.
у Обреновцу.

Милан Тодоровић
3—3 механџија.

ЂАК УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ даје кондиције ђацима основних школа и нижих разреда гимназија и реалака. Радо би давао за храну и квартир. За адресу обратити се уредништву овога листа. 3—3

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ЦРТАЋЕГ ПРИБОРА

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

ЈОВАНА М. СТЕФАНОВИЋА

Београд Кнеза Михајла улица бр. 29.

Част ми је јавити поштов. публици да се на мом стоваришту налази велики избор сваке врсте писаћег и цртаћег материјала као: „Трговачких и копирајућих књига, артије цртаће, писаће и поштанске, најбоље врсте копирајућег и обичног мастила, пера оловака, преса за копирање; У засебним елегантним кутијама енглеске поштанске артије, разни лепи дивита од никла кина сребра и дрвета, највећи избор разни лепи поклона за наступајуће празнике и т. д. Препоручујем свакоме као еспап добар а солидне цене. — Све поруке обављају се у најкраћем времену
(св. д. д.) 2—10

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се трговачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

у Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

1,10

500 динара
плаћам ономе, који од употребе

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једна флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. н.) 2—15

РАДИ ЗНАЊА.

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалџије“ преко од Коларца и у улици „Два Јаблана“ бр. 33. 4—10

ЈЕДАН ВЕЛИКОШКОЛАЦ жели давати кондиције под гаранцијом ђацима основних и средњих школа, као и ученицама више женске школе, и онима које буоу хтеле полагати учитељски испит. Јавити се писмено или усмено уредништву овог листа: 2—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 25—30

✝

Мојој доброј и непрежаљеној мајци

МИТРИ

годишњи

и Сестри

ДАНИЦИ

Даваћу трогодишњи парастос у суботу 10. Децембра у цркви Палилулској у 9 часова

Молим све познанике и сроднике, пријатеље, да изволу присуствовати овом тужном спомену

Алекса С. Шилић
2—2 телеграфиста

жен у сну. Он раскрчи шибље и почупа маховину, па изађе сасвим напоље. Бледа месечева светлост обасјаваше целу околину. Пред собом види он Ускочку варош Сењ. Не далеко од овог места пружало се пристаниште, само што оно беше са противне стране. Он клече и помоли се Богу.

Дакле му је испало за руком да дође у Сењ, да дође баш оним путем, који му је показан ма тако чудновати начин. Сад више није марио што се тако мучио, што је чак и живот свој метнуо на коцку, његова жеља испуњена, он ће де нађе бегунце.

Оно, што није никако веровао, сад се испунило. Пред њиме беше Сењ, са својим ниским кућицама, са баштама и ливадама.

Пошто је свршио молитву он устаде. Сад је било питање, да ли живе они бегунци, којима је хтео да помогне? Да их нису крвожедни пирати осудили на смрт? Да нису већ извршили смртну пресуду?

Сад је требало да се извести о свему томе. Сем тога, главно му беше и то, да га нико од Ускока не опази, да је дошао у Сењ. Ако га ма ко опази, онда му је сигурна била смрт.

Са противне стране, од оног места, где је стајао калуђер, беше капија у стенама. Она је била врло близу башта и кућа. Ако га она стража, што је у капији опази, онда је он свршио са својим животом.

Дакле сад је морао, као мачак, кришом да иде. Судећи по месецу, могло је бити пола ноћи. То беше згодна прилика за њега, јер су сви обитаоци у Сењу спавали у велико. Кад је већ довде дошао, сад ће му лако бити да дозна, шта је било са бегунцима. Прошле су све досадање опасности.

Пустињик је био пре кратког времена у Сењу, и са тога му је био добро познат положај вароши и улица. Једном су га Ускоци довукли у Сењ, и хтели да га убију. Да не беше њиховог харамбаше Бикока, они би га убили.

Познавање положаја беше му добро дошло. Он је могао да учини ако обиђе иза њива. Он изађе из жбуња где је стајао, и упути се једним познатим правцем. Докле је год допирало његово око, није видио живе душе. Свуда у наоколо беше дубока тишина. Па и код капије у стенама, беше све мирно.

Пустињик је брзо дошао до једне велике ливаде. Одавде водила је једна путања у Сењ. Ова путања била је засађена дрвима. Он се упути том путањом, јер је био сигурнији. У сенкама од дрвећа, могао је лепо да иде, а да га не опази нико.

Да ли су живи несретни Бегунци? Или су их крвожедни Ускоци уморили каквом грозном смрћу?

(наставиће се)

Власник Мядецијан и Кимпановић штампарија Мядецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 249 Београд, Недеља 11. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

На годину	8 дин.
На по године	4 дин.
На 3 месеца	2 дин.
Месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ и КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем

Дим. Т. Петровић

угоститељ.

10—10

4200 ДИНАРА дају се одмах под интерес 12 %. Интабулација на прво место. Јавити се уредништву под бр. 5. 6—6

НАЈБОЉИ И НАЈЕФТИНИЈИ кост може се добити само у кафани код „ДВА СОКОЛА“ и то три јела са лебом 60 п. д. за ецо месец двадесет и четири динара. При том најбоље црно и бело неготинско вино 40 п. д. литар ван кафане у кафани 50 п. д. на више знатно јевтиније. 1—3

ДОБРА БУКОВА дрва — облице — на стоваришту код Делиграда јевтино продаје.

ТОБОЛАР

на Сави.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 11. Ступник Данило
Католички: 23. Просв. Зоило
Сунце излази: у 7 сах. 54. м. залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49. пре подне. Ладноћа, па мегловито.м.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду

А) УМРЛИ:

8. и 9. Децембра 1888. год.

1. Вељко Трајковић из Крагујевца
2. Савка Ристић.
3. Ленка кћ. Јеврема Симића сл.
4. Исидор син Петра Филмана зид.
5. Велимир син Манојла Пешића пијар.
6. Димитрије Петровић Инжењер.

КУРС

Дукат	5·74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час. пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне.
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда. петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Велика Народна Скупштина. Освануо је 11 Децембар, дан састанка Велике Народне Скупштине. Посланици су сви скоро на округу, синоћ су већ поједине странке имале своје договоре и споразуме. Позориштни дом је украшен грбовима и заставама. Сем посланика има и других гостију са стране. Београд је препун и живо је на све стране; са великим се интересом очекује почеток и даљи рад.

Уставотворни одбор је свршио свој рад; на уставу су потписани сви чланови тога одбора а од ових, Његово Величанство Краљ наименовао је један део, који ће бити присутан скупштинским седницама, као извештачи уставотворног одбора, ради тумачења пројекта.

Ми ћемо гледати да што брже и тачније бележимо рад на скупштини.

*

Обишао. Његово Величанство Краљ обишао је сам лично јуче на подне Народно Позориште, које је већ потпуно спремно као скупштинска дворана.

*

Јавно предавање. Данас је у 5 часова по подне у сали Велике Школе јавно предавање проф. Др. Јована Туромана „Из класичне књижевности“. Улазнице се могу добити још и при самом уласку у салу. Обраћамо пажњу наших племенитих грађана да се ово предавање држи у корист сиромашних ђака Велике Школе.

*

Забава. Синоћна азабава типографског певачког друштва „Јакшић“ испала је на опште задовољство. Тога ради само, ми неби ово забележили, али бележимо, што се поводом те забаве створила у управи тога друштва једна лепа мисао. Управа је овога друштва решила да овакве друштвене фамилијарне забаве приређује сваког месеца по један пут. У тој цељи управа ове дружине умолила је најодличније грађане савске да саставе одбор под чијом ће се заштитом ове забаве приређивати. Од стране Сављана надамо се да ће поклонити достојну пажњу овом младом и племенитом друштву.

*

Још једна о г. Грофу. Још можда нису прошле модрице оном дечку, кога је нежни Африканац пропустио кроз своје нежне руке, тек што је издржао казну онај официр, што је дете ослободио руку арапинових, једном речи још се није заборавио вандализам немачког посланства у сред Београда, а ми смо принуђени да изнесемо својим читаоцима нову некоректност немачког посланства. Пре неког времена приметили смо, како нам жандарм, који је одређен да стоји пред немачким. Посланством, носи пошту немачког посланства по београдским надлештвима, Помислили смо. хајд' то је само данас, можда је момак имао какав важнији посао, на пример да . . . како да кажемо . . . на пример да очисти коме ципеле, да кога истуче или друго што. Али се љуто преварисмо. Жандарм је други дан, трећи, четврти, готово сваки дан шетао по београдским надлештвима с поштом немачкога Посланства.

Више се нисмо могли уздржати и ми сво јавно питамо г. грофа: Како би то било, кад би наш Посланик у Берлину упутио немачком жандарму да носи пошту? Докле мисли г. гроф располагати појединим полициским органима нашим? Ко нам јамчи, да наш жандарм по који пут не промени улогу са момком његовим, на док момак носи пошту, жандарм да чисти собе, кујну, зелен за ручак и друге му измете чини.

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од Е. Габорија

ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Г. Мешине изгледаше као замишљен и пунио је нос бурмутом, док најзад не дигне изненадно главу и викну: „До врага, како ћете ми онда објаснити његово признање? Јер, да невин човек одмах чим је оптужен, призна своју кривицу, изгледа ми чудновато, госпођо, — чудновато и готово немогуће.“

Лице г-ђе Монистролове прели румен, и први пут, од како је узета на испит, није могла поглебати. Треба ли ово сматрати као знак кривице? „Држим,“ рече врло тихо и кроз плач тако, да смо је једва могли чути: „Држим, да се мој муж уплашио и скаменио, кад је чуо за што је оптужен и да је тако изгубио присуство духа и главу.

Г. Мешине слеже раменима. „Највише, што се да замислити, то би био тренутни делиријум, али је имао целу ноћ на размишљање и г. Монистрол је јутрос опет све признао.“

Да ли је ово истина? Дт ли је мој сусед ишао у управу пре него ме је позвао, или је сматрао за нужно, да ово изговори, па баш и да није тако у ствари? Свахојако овај глас поразио г-ђу Монистролову. пребледили је сви и мислио сам, да ће пасти у несвест. Обоје смо управили погледе у њу и изгледаше као да није могла издржати наше погледе, покрила је лице рукама и јецаше: „Ох Боже, Боже, мој је муж полудио.“

Нисам био тога мишљења. Имао сам са свим други поглед на целу ствар. Све ваљма сам био уверен, да је овај призор, у колико се г-ђе Кларе тицао, био проста комедија. Њена велика жалост и афектација беше по моме мишљењу измишљотина и морао сам се запитати, да хотимице или нехотице не зна за правог злочинца. Док сам овако размишљао, г. Мешине је почео опет говорити. Покушавао је, ди утиша г-ђу Монистролову са неколико изабраних доказа, који га не би довели у неприлику и напоменуо је, да би и даље од ње одклонио сваку сумњу, како би било потребно, да тачно целу кућу прегледа, Пристала је на овај предлог са највећим задовољством. „Све вам стоји на служби, господо,“ рече. „прегледајте све. Бићу вам захвална, ако то учините и што је најглавније не ће дуго трајати, јер ми имамо симо дућан, ову собу, служавкину собу на горњем спрату и подрум. Ево вам кључеви од твега!“

На моје велико изненађење г. Мешине одмах пристаде да све претресе, и одмах је отпочео евој посао да најмање ситнице са највећом пажњом. Какву ли је намеру имао? Било ми је чудновато! Морао је имати тајна узрока, јер није било молуће, да се је тек онако — на дохват — надао, да ће открити какав замашан доказ? Пошто је прегледао дућан и собе са навећом тачношћу, као да се надао да ће пронаћи оно, што му је недостајало, окрете се г-ђи Монистроловој и рече: „Сад нам остаје још подрум, да прегледамо.“

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Северна светлост. — Јужно од „Цера“ опазила се на св. Николу у вече између 5½—6 сати дивна северна светлост. Западни најнижи део хоризонта изгледао је као неко ватрено језеро од неколико километара у дужини и од прилике по километра у ширини. Путници, који у то време путоваху за Шабац, причају, да је било милина посматрати тај величанствени призор.

„Л“

СТРАНЕ ВЕСТИ

Опасна промена. — Из Беча јављају, да се тамо опасна погрешка десила, у давању лекова једном болесном детету. Дете је одмах по узимању лека пало мртво, а по прегледу лекарском доцније се сазна, да је отровано. Мати место неког лека, дала је детету карболну киселину, од чега је дете одмах умрло.

Убиство. — Из Рима телеграфишу, да је тамо неки човек пратио на колима неку грофицу Костову чак до места Монта, где јој је пројурио кроз срце два куршума, па за тим и сам себе убио.

Осекла уво. — Како стране новине јављају, у Михлу се догодио веома чудноват догађај. Две жене, раднице, ишле су улицом, али се на један пут посвађају и једна нападне на другу и осече јој својом бритвом уво.

Нови новци. — Из Софије јављају, да је тамошња влада поднела предлог собранију, да се кују нови сребрни новци од једног и пола динара. Вели, да старих сребрних новаца нема довољно, да чине обрт у земљи, с тога ће се, ако се усвоји предлог, излити на 8 милиона комада.

Шарлах. — У Мако-у појавио се шарлах у такој великој мери, да је наступио општи страх. Услед тога су све школе распуштене.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Економски савез. — Русија у погледу трговачких односаја склопила је с француском економски савез, по коме ће се производи из једне државе увозити у другу по врло малој цариви. Тиме ће између те две државе постати врло жив трговачки саобраћај. Услед тога се Немци веома плаше за свој Беч и Берлин.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

Службене новине доносе: Његово Величанство Краљ добио је писмо од Његовог Краљевског Височанства Баварског Регента, којим Му јавља о смрти свога рођака Његовог Краљевског Височанства Херцега Баварског Максимилијана

На предлог министра правде поставља се у дисциплинарном суду: за председника: Милош Трпезић члан касационог суда; *за чланове*: Јован Стефановић, члан касационог суда; Петар Чоловић члан апелационог суда; Анта Јовановић, телеграфски комесар; Јеврем Новаковић секретар министарства народне привреде; Миленко Марковић секретар министарства просвете; Михаило Ђорђевић јавни правозаступник. *За заменике*: Јован Анастасијевић рачуноиспитач Главне Контроле; Коста Ивковић члан апелационог суда; Алекса Васић судије суда округа београдског; Михаило Стевановић, судија суда вароши Београда.

На предлог министра правде решава се: да се Петру Јелићу, писару треће класе суда округа ваљевског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

На предлог заступника министра финанције, министра иностраних дела решава се; да се Васи Мићићу, прегледачу робе пете класе царинарнице текијске, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

На предлог министра правде поставља се у суду вароши Београда: за председника, Илију Мојсиловића, председника београдско-трговачког суда, по потреби службе и по његовом пристанку; за писара прве класе, Светомира Давидовића, писара прве класе београдсто-трговачког суда, по потреби службе; за рачуновођу друге класе, Јеврема Станисављевића, писара прве класе суда округа пожаревачког, потреби службе. У суду београдско-трговачком: за писара треће класе, Душана А. Вујића, правника, У суду округа београдског: за рачуновођу прве класе, Светозара Димитријевића, рачуновођу друге класе суда вароши Београда. у суду округа ваљевског: са писара треће класе, Драгутина Атанасковића, писара треће класе суда округа крагујевачког, по потреби службе. У суду округа рудничког: за рачуновођу друге класе, Владимира П. Маринковића, прегледача робе четврте класе царинарнице београдске.

Према извешћу начелства окр. пожаревачког, панађур, који се држи у Великом Лоалу ср. млавског, округа пожаревачком, 26-ог, 27-ог и 28-ог октобра сваке године, и према извешћу начелства окр. београдског, од 28-ог новембра т. г. Бр. 7796, панађур који се држи у Гроцкој, среза грочанског, округа београдског. 6-ог 7-ог и 8 ог октобра сваке године, немају законом прописаних услова за даљи опстанак.

С тога, а на основу чл. 3. а и с погледом на чл. 2. закона о панађурима, министар народне привреде решио је, да се ти панађури укину.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 7. Децембар

(*Потером ухваћени*). Потерама полицијским за скитницама, ухваћени су у скитњи и беспосличењу и осуђени: Миле Драгојевић и Ђура Шемуник из Хрватске, Паја Маџаревић надничар из Аустрије, Ђока Деспотовић овдашњи, Милоје Достанић бив. штампарски шегрт, Тома Урбановић колачар, Пера Костић циганин, Коста Јовановић бив. кочијаш, Живота Павловић бив. раденик штампарски, Јованка Николић циганка, Јоца Ковачев тестераш, Владимир Илић калфа обућарски, Ђорђе Крстић калфа кројачки, Павле Илић слуга касапски, Драгутин Атанасијевић скитница, Петар Јуас, цимерман, Бошко Петровић калфа браварски, Милан Радомировић калфа лимарски, Димитрије Сотировић калфа златарски, Сима Јевтановић из Херцеговине, Никола Поповић из Аустрије, Лазар Мијић из Херцеговине, Бега Анчић из Босне, Емон и Ахмуд браћа Космући из Босне, Рамадон Барам из Турске. Јозеф Кунда из Аустрије, Павле Панф из Аустрије, Риста Војиновић из Босне, Иван Панић из Лознице, Перица Бешовић из Купинова, Љубомир Миловановић из Смедерева, Бошко Пешић из Ниша, Нако Јовановић из Врање, Бајдар Ђукнић, Живко Николић, Христифор Мићић, Петар Лазић, Коста Трифуновић овдашњи, Мориц Фалкенштајн из Русије, Кара Тост из Аустрије Павле Константиновић из Бугарске, Драгољуб Радовановић из Крушевца, Љуба Тодоровић овдашњи, Милан Стокић из Смедерева, Коста Трајковић из Вишњице, Живан Миловановић из Зајечара, Теодр Хајрих из Славоније, Аврам Монтијевић из Врање, Милан Николић из Ћуприје, Милан Шешић из Шанца, и Живко Стевановић из Ваљева.

*

(*Осуђени*). Пресудама Полицијским осуђони су:

Иван Купан, Илија Пајић пекарске слуге због пијанчења, Васа Милошевић из Ерцеговине келнер, због скитње, Катица Радовић бив. служавка из Београда, због неморалног владања, Ђура Петковић слуга, за скитњу, Петар Лазаревић бивши жандар, за скитњу, Јован Голубовић млекар, због ексичне мере. Најдан Јанковић, Никола Димитријевић Ђорђе Ђурић пекари овд. због продаје ексичног леба.

*

(*Нађено*). Један сандаћ нађен је на палилулској пијаци и налази се у кварту Палилулском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Нова књига. Кроз дан два угледаће света књижица под насловом „*Кратки потези пера.*“ (слике из живота). У њој су сабране три две приповетке једнога до наших новијих приповедача, ко јега смо приповетке већ имали прилике да чујемо и читамо. Нећемо никако да пропустимо прилику а да ове приповетке, чим се појаве не пропратимо искреним судом.

*

Сундечићева дела „Матица Хрватска“ решила је у једној од својих најновијих седница, да прикупи изда „Зборник песама“ где ће по реду улазити сви већи и знатнији песници. Међ осталим „Матица“ прикупља да донесе и песме „одушевљеног и весника наше народне слоге“ србина Јована Сундечића. Да ли, Боже овом да се радујемо или да се стидимо са свога немара.

ШЕКСПИР или БАКОН?

студија

ЈАРОСЛАВА ВРХЛИЦКОГ.

(наставак).

Уз ово наведено ставља Вицтум овако питање: Како је могуће, да у

„Показаћу вам пут пут, господине,“ рече и узев свећу и кутију палидрвца извела нас је из собе у дућориште.

Спустили смо се низ неколико клизавих степена а зауставили се пред старим вратима, која беху испреплетана паучином. „Ово је Подрум,“ примети г-ђа Монистролова отворив катанац, и одгурнув врата уведе нас унутра. То беше влажна смрдљива гробница, у којој су Монистролови чували оно, што им је потребно било. У једном углу беше буренце пива, мало даље опет вино уздигнуто мало више на неколико пањева. Славине су су биле у оба бурета, што је показивало, да се оба употребљују. С десне стране неколико десетина флаша вина можда боља наређана на дасци, а у трећем углу гомила празних флаша. Сад сам тек увидео намеру г. Мешинетову. Није ни око бацио на бурад, но узев свећу од г-ђе Монистролове прегледао је пуне као и празне флаше са истом пажњом. Ја сам посматрао његово испитивање, па сам, као и он, приметио, да ниједна од тих флаша које смо нашли, није била печаћена зеленим воском. Ово је доказ, да запушач, који смо нашли у Батињоли и у који је убица забо врх ножа, није дошао из Монистроловог подрума. Пошто је г. Мешине био уверен као и ја, да је монистрол невин, обрадовао га је овај проналазак, али ма какви били његови тајни осећаји, прохтело му су тако, да ва себе узме изглед незадовољства и да рече: „Дакле, нисам ништа нашао — ама даш ништа и за то хајдмо опет горе.“

Овом приликом ишао сам први и стигао сам у собу пре њих. Тек што сам отворио врата, а Плуто сав разјарен и светлим очима скочи са места, на ком је лежао и то са таком жестином, да сам сматрао за нужно, да се опет вратим.

„Ово ваше псето изгледа врло опасно,“ рече г. Мешине г ђи Монистроловој.

„Ох не господине,“ рече махнув руком и умири Плутона као маћијом. „Добро је псето, али знате, оно је чувар. Ми се јувелири морамо бојати лопова, и зато смо га научили, да свагда буде на опрези.“

Псето осше сад са свим мирно, кад му је и газдарица ту била, хтедох да се опријатељим с њиме, зато га и зовнух: „Оди, Плуто, Плуто ходи.“

„Са свим га узалуд зовете,“ немарно примети г-ђа Монистролова, „не ће вас послушати.“

„Тако, а зашто?“

„Зато, што је као сви пси његове врсте врло верно. Оно познаје само свога господара и мене.“

Многи би сматрали овај одговор као ситницу, али је за мене био један зрачак светлости у тајну, коју испитујемо. Не размислив се према првој пробуди, која ме нагнала, упитам је: „Молим вас, госпођо, где је било верно псето на ноћ убиства?“

Толико се изненадила г-ђа Монистролова на овмкво питање, да је посрнула и и готово хтела испустити светња. „Не знам,“ проговори, „не памтим . . .“

(наставиће се)

времену, кад није било новина, нити јавних читаоница и т. д. Вилијам Shakspere. који је једва две године седео у сеоским школама, како је могуће, да он има толику множину позитивног знања, јер је знао старе и нове језике, правништво и медицину, дворске обичаје, тон благородног света, државне тајне и тако дубок, у оно време тако необичан назор. философски о свету? Сталеж, из којег је произашао, друштво са којим је у дотицају стајао, били су тада далеко искључени из образованог света. Једном речју, потпуно важи она изрека, да је био ћенније. Али и ћенније мора учити и радити јер се и самоуци у поезији, као што је Бурне, или у философији, као што је Јаков Чех, опет јако разликују формом и садржином од универзалности, дубљине и полета оних дела, која се приписују Shakspere-у. Писац драма, ради којих се овде води препирка, имао је дакле већег знања, истине и уметности од свију уметника и новијега доба, јер је знао за истине, које су познате синовима тек новијега доба. Тако нпр. др. Harvey биоје први, који је год. 1619. написао а год. 1628. предао штампом јавности, *правила о току крви*. Шекспирова пак ни једна драма није постала после год. 1613 али ипак налазимо у његовим драмама седамдесет и осам места, из којих се види да је писац знао та правила у прсте, дакле много пре осталих. Јасан ће бити доказ, ако наведемо овде први стих из првог чина *Коријолана*, који почиње речима: „У send it through the rivers of your bood“.

Њутн, рођен тек 1642., слави се као проналазач гравитационих закона. Он није морао изучавати пад јабуке с дрвета, већ је могао само прочитати другу појаву четвртог чина из *Троила и Кресиде*, драме, која је већ 1606 год. штампана, где се јасно говори, о *центру земље, која све себи привлачи*.

Даље не може се ни мислити, да би необразован глумац, који је побегао из Warvickshirn-a у Лондон, могао имати толико знања у енглеском језику и толико класичког образовања да, одмах по свом повратку, напише формално савршене песме „*Венеру и Адонис*“ или „*Отмицу Лукреције*“, — против чега сведочи и потпис писчев Spakespeare а не Shakspere, потпис, којим се, као што је доказано, глумац свагда потписивао.

Против тога сведоче и оскудни гласови савременика. Graene, Meres Jonson говоре само о Shakespeare-у (песнику) а никад о Shakspere-у (глумцу). А то све показује, да су Shakespeare и Shakspere били два са свим различна лица од којих је други био суров глумац а први псеудоним државника и философа Франциса Бакона.

***

Мисао, да је писац драма, до сад Шекспиру приписиваних, био Франциз Бакон, изнео је Вицтум де Donelly. Потребно је, да из ближе разгледамо аргументацију тог даровитог и особито вредног испитача. Дело Donelly-ово (The great Crnptogram, Francis Dacon's ciphér in the so called Shakespeare, Plays 2. vol. London 1888.) има три одељка. У првом, у споразуму са Holmes-ом, говори о, нама већ познатом, негативном доказу, да глумац Shakspere није могао бити писац оних дела, а у даљим одељцима изводи позитивни доказ, да је Франциз Бакон имао сва својства, која су потребна за писање оних дела, т. ј. досетљивост духа и ћенијалност, даље дубину осећања, изображења и уметничку форму.

(Наставиће се).

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Срца Вителсбаховића. — Приликом преноса срца несрећног краља Лудвика II баварског у Алтетинг, биће занимљиво за наше читаоце, да чују, да се у тамошњој стародревној капели поалажу срца врло многих кнежева и кнегиња из куће Вителсбаховића. Срца се чувају у сребрним судовима намештеним у издубљења од зидова капеле. До сад су у капели смештена срца ових кнежева и кнегиња: 1) кнегиње Јелисавете, прве жене кнеза Максимилијана I. умро п. Јан. 1635; 2) Кнеза Макс. I. умро 4 Окт. 1651. Поред његовог срца почива и срце чувеног његовог војсковође, Тилија, умро 30. Апр. 1632. Овога је тело најпре лежало у језуитској гробници у Инголштату, али се доцније сахрани, у Алтетингу у гробницу, названој по његовом имену. 3). Срце Карла VII, умро 30 Јан. 1745; 4). Његове жене Марије Амалије, умрла 11. Дец. 1756: 5). Кнеза Максим. Јосифа III. звани „Многољубљени“, син Карла VII умро 30 Дец 1777; 6). Кнеза Карла Теодора, умро 17 Фебр. 1799: 7.) Краља Максим. I. умро 13 Окт. 1825: 8). Краља Максим. II. умро 10, Марта 1867, и 9) Краља Лудвика I, умро 29 Фебр. 1848 год.

*

Арапски коњи. — Модерни Арабљани имају три врсте коња, атербе, кадише и колано. Обе прве врсте су коњи обични раднички, али колани су чисте крви и произлазе, по предању народном, од бедевије прококове. Прича се, да је Мухамед био једном бој, који је три дана трајао. За све то време, ратници нису силазили са својих бедевија, који дакле нису ништа ни јеле ни пиле за све то време. Најпосле трећег дана дођу на једну реку и пророк заповеди, да се коњи одјашу и пусте на слободу. Од силне жеђи, потрчаше оне одмах на реку, али их, још не беху ни стигле на реку позва их натраг убојни знак пророков Само пет њих, од 10.000. послушаше и врати-ше се и не окусивши воде. Те кобиле благослови пророк и оцрни им капке очње угљеном откуда се и зову колани, што значи оцрнени. Њих су отада јахали само пророк и његови последовачи Алија Омар, Абу Бекр и Јасан и од њих произађоше племенити арабијски, сојеви. — Особита тешкоћа у набавци тих коња, јесте та, што сами ти пустињски синови плаћају често до 4000 марака, само да туђинци не купе њихове коње.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 9 Децембар

кил	22240	Жита	10.65
„	10438	Сувих шљива	20.50
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	3387	Кукуруза	8.25
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	1527	Јечам	8.—
„		Коре брезове	—.—
„		Шишарке	—.—
„		Меда	—.—
„	—	Креча	—.—
„	12560	Сена	4.50
„	2750	Сламе	2.50
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	439	Јабука	19.—
„	624	Крушака	14.50
„		Сланине	—.—
„	59	Сира	8.50
„	1631	Сви[illegible]	80.—
„	209	Лука црна	7.50
„	—	Лука бела	—.—
„	205	Арпачика	16.25
„	2552	Кромпира	9.50
„		Лоја нетопљеног	—.—
„	398	Масти	117.50

РАЗНА ПИЋА

дит.	—	Вина црна	—.—
„	—	„ бела	—.—
„	—	Комовице	—.—
„	4400	Ракије меке	27.—
„		„ љуте	—.—

ОГЛАСИ

БАБИЋ

СРПСКИ КОМИЧАР

Приређује ванредну преставу у част отварања Велике Народне Скупштине са новим комадима.

Данас у Недељу 11. децембра 1888. у кафани дивној и новој

КОД СКУПШТИНЕ

ЦЕНА: 60 п. д. — Почетак у 8 сати у вече. 1,1

Г. Димитрију Крстићу
кафецији.

Од данас вам одказујем кафану вашу, да можете издати коме хоћете.

9. Децембра
Београд.

Спасоје Бајовић
кафеција.

2—3

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалџије“ преко од Коларца и у улици „Два Јаблана“ бр 33. 5—10

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (163)

Они су имали обичај да своје жртве натакну на колац, и тако их оставе по неколико дана, да помру у највећим мукама.

Неизвесност мучила је старог пустињака. Он је ишао даље. Нико га не заустави, не нађе никакву препреку.

Он је метнуо на коцку свој живот. Није се плашио ничега. Мисао, да ће помоћи несретним бегунцима, давала му је храбрости. —

КЊИГА СЕДМА

I.

Замка.

„Јеронимо! Јеронимо!“ повиче Стефана рибарима који су хтели са својом гондолом да се удале од обалских степеница код пијацете. „Амадео!“

„Шта хоће та будала?“ рече љутито Јеронимо.

„Вратите се натраг! Биће посла! Ја ћу вам саопштити нешто врло важно!“ викаше Стефана.

„Да ли да се вратимо натраг? упита Амадео.

„Ходите брзо овамо! Шта се затежете? Шта чекате?“

Рибари се поврате натраг.

„И то ће бити опет каква тричава посла!“ рече Јеронимо кад је гондола пристала уз обалске степенице.

Стефана је изгледала тако, као да заиста има неко важно саопштење. Она им непрестано махаше руком.

„Изгледа ми као да нисте вољни, да заслужите новаца, јер видим да се устежете,“ рече Стефана набусито. „Ходите горе, биће посла а и добра награда!“

„То ће бити опет нешто онако без вредности! рече Амадео.

„Ви ћете се зачудити кад вам приповедам!“

Рибари се успну уз степенице и приђу Стефани.

„Имам један налог!“ рече Стефана лагано рибарима, „један важан налог! А пошто ја желим да и ви заслужите коју мангуру, то сам вас и позвала овамо! Ја сам могла и другима да поверим овај налог, јер где се може заслужити добар новац, ту трчи сваки!“

„Па шта је дакле?“ упита Амадео.

„Мени је наређено да се нађем око девет часова у вече пред палатом Прокуратора, и да са собом доведем тамо два поуздана човека! Овај налог саопштио ми је један служитељ!“

„Служитељ? А какав је то служитељ?“ упита Јеронимо.

„Ја сам била толико пажљива, да сам се известила и о томе! Он ми није хтео да каже ко га је послао са тим налогом!

ПОМОДНО МАНУФАКТУРНОГ

КОНЧАНОГ И БЕЛОГ ЕСПАПА

ТРГОВИНА

ГЛИШЕ СТ. ПЕТРОВИЋА

КОД ЗЛАТНЕ „РУЖЕ“ у ЗЕМУНУ.

Препоручује своје НОВО и богато снабдевено стовариште као: ШТОФОВА за женске хаљине по најновијој моди и укусу, глат, штрафте, каро, а у најновијој разноврсној боји, и каквоћи, РАЗНОГ УКРАСА. као Сомота, Плиша Бира, Свиле и Крûме, Црна терна, разне свиле, а у свима бојама, и то: Ришмонда Мервељса, Сатен демона, и црна атласа сваке ширине, а за мушка одела, финих и најновијих штофова као: Шевиота и Камгарна, и разних најновије моде штофова, ФИНА РУМБУРГЕРА, КРЕАСА, ХОЛЕНДЕРА ДАМАСТА, ГРАДЛА, памучна и кончана, платна сваке ширине, разне величине белих и шарених АСТАЛСКИХ ЧАРШАВА, САЛВЕТА, ПЕШКИРА, бели и шарени женних марама, ЗЕФИРА и ОКСФОРЕА, КОНОФОСА; у најлепшим и новим мустрама, врло велики избор, ЦИЦЕВА и КРЕТОНА, веома фини сваке величине, фланелских штриканих и цицаних МАРАМА, велики избор РИПС, ЛУТЕ, ДУБЛ, чојаних КРЕВЕТСКИК ЧАРШАВА, као и ЛУТЕ. НЕЦОВАНИ и мусулин ЗАВЕСА, ЈОРГАНА. Сатен кашмир, Руш и цицани, у разној величини и боји. — Мушких шешира најновије моде разне боје, Мушких кошуља бели и шарени, велики избор крогнова и манћетни краватни, финих кишобрана. црни и у фарби клот сатина, крозеа, ширтина. КАЛМУКА и моде ПОРКЕТА, бела. шнир и пик у разном квалитету волики избор простирака Тепиха и све друге у ту струку спадајуће еспапе, а стављам уједно П. П. до знања да примам под гаранцију на израду сваковрсне мушка и женска „Одела“, а по најновијем крою и укусу,

Умољавајући п. п. Публику да би ме што многобројније посетила, уверавајући да ће сваки најбоље и најнижом цевом послужен бити — а поручбине са стране брзо и солидно обављају се.

С поштовањем

3—6 нед. Глиша Ст. Петровић

Лудвигсбург
Линц на Дунаву

Г. Г.

Ова кафа служи не само као економично средство — него:

а) ствара вкус кафи-у зрну-дајући јој пријатности,
б) даје тражену бистру и лепу боју, а
в) ЦРНОЈ особито БЕЛОЈ ави, почему не оставља пикакав густиж, онај чврсти и омиљени вкус, којег зрнена кава сама од себе нема.

Кава у зрну даје њен садржај (кафеин), фарба воду јер је пржена, али хране неме; зато је сама зрнена кава танка.

Маленкост наше

праве ФРАНК-каве

помешана зрненој кави садршава јој подпуно вкус, тако да и онај који само добру кафу пити воле исту заволети мора.

С поштовањем

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg. 15.

За црну каву 3 кашике зрнене каве — и 1 кашику ФРАНК-кафе.

За белу каву 2 кашике зрнене каве и — 1 кишику ФРАНК-кафе-

ЈЕДАН ВЕЛИКОШКОЛАЦ жели давати кондиције под гаранцијом ђацима основних и средњих школа, као и ученицама више женске школе, и онима које буоу хтеле полагати учитељски испит. Јавити се писмено или усмено уредништву овог листа: 3—3

500 динара

плаћам ономе, који од употребе

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једна флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу иди какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апошекама. (у. ч. н.) 3—15

Но ја сам га после пажљиво пратила. Он је ушао у Дапонтову палату!“

„Хм, — то је већ друга ствар! Дакле аогати и племенити Дапонт? То веч има смисла!“ рекоше рибари.

„Дакле тиче се неког посла! Служитељ ми рече да се ту може заслужити добар новац, тако му је казао његов господар!“

„Онда ћемо ми извршити тај посао,“ одговори Јеронимо.

„Око еевет сахата пред вече? Та то ће бити скоро,“ рече Амадео. „Па хајдемо да што пре будемо на месту!„

„Хе, сад сте одмах добили вољу! Како сте сад другчији, питомији?“ продужи Стефана. „С почетка нисте хтеди да ми верујете, али сад, чим сте чули за Дапонтово име, сад сте готови на све! Дакле као што вам рекох, биће важан посао што ћете имати да извршите, врло важан. то вам ја кажем!“

На пијацети беше све мирно и празно. Они се упуте правцем где беше Прокураторова палата.

На један мах Јеронимо гурну свога друга и показа му руком на неког човека огрнут у црни огртач, који зађе за један ћошак и који се обзираше на све стране.

И Стефана је приметила истог човека. Он је на глави имао имао шешир са врло широким ободом.

„То је он!“ шапне Стефана рибарима. „Ми смо дошли баш кад треба!“

И овај човек беше опазио Стефану и рибаре. Стефана му приђе.

„Јесте ли ви жена Себастајанова?“ упита је овај, и сад тек примети Стефана да је он носио маску, само да га они неби познали.

„На служби, Монсињоре! Ја сам Стефана, удова гондолијера Себастијана!“ уверавваше га ова гадна крељтура. „Ја сам она, по коју је, Монсињор, послао свог слугу! Ова два добра човека повела сам са собом! То су вам сигкрни и одважни, Монсињоре, то су они исти, што су бацили у ваздух Галеру са крсташима!“

Маскирани гледаше пажљиво оба рибара.

Речи Стефанине задовољиле су га, и он беше сад сигуран да има одважне људе.

„Дакле чујте! Имам да вам издам једну наредбу,“ рече он. „Знате ли ону крчму‘ што је тамо преко?“

„Пређишњи Манастир? Хе, знамо, Монсињоре, врло добро знамо! Па зар нисам ја јавила, даје тамо она женска са покривалом?“

„Тим боље! А знају ли за то и ова двојица?“

„Знаја, Монсињоре!“ уверавваше га Стефана.

„Дакле наредба је: еа ухватите ону женску са покривалом?“ настави маскирани. „Али тај посао није тако лак, ту морате употребити лукавство. Ако вам испадне за руком да је ухватите, добићете знатну награду!“

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Т. Кимпановић

БРОЈ 250 Београд, Понедеоник 12. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

НАЈБОЉИ И НАЈЕФТИНИЈИ кост може се добити само у кафани код „ДВА СОКОЛА“ и то три јела са лебом 60 п. д. за ецо месец двадесет и четири динара. При том најбоље црно и бело неготинско вино 40 п. д. литар ван кафане у кафани 50 п. д. на више знатно јевтиније. 1—3

ДОБРА БУКОВА дрва — облице — на стоваришту код Делиграда јевтино продаје.
ТОБОЛАР
на Сави.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 12 Владика Спиридон
Католички: 24 Адам и Ева
Сунце излази: у 7 сах. 54 м. залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 49. пре подне. Ладноћа, па мег[illegible]ито.м.

КУРС

Дукат	5 74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне
Минист. финансије: Уторником и петком од— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Велика Народна Скупштина. Још од 8 сахати из јутра почео се свет прибирати и врвати около позоришног дома, до 9 часова били су већ и сви посланици ту и мало доцније почеше да улазе у позориште. У то је већ дошла и влада Његовог Величанства и посланици заузеше седишта. За тим устаде г. Коста Таушановић и предложи за привременог председника скупштини г. Пају Вуковића посланика Крагујевачког; што скупштина једногласно прими. Г. Вуковић заузе своје место и пошто је био на реду избор верификацијоног одбора Привремени председник изнесе споразумну листу у коју су ушли 7 радикала и 2 либерала, коју листу скупштина једногласно прими. По тој листи у верификацијони одбор ушли су ови посланици: Риста Поповић, Пера Максимовић, Јоца Јовановић поп Данило Анђелковић, Милутин Марковић, Др. Лаза Илић и Коста Борисављевић радикали и Стојан Рибарац и Велизар Кундовић либерали.

Верификациони се одбор одма конституисао изабрав себи за председника Ристу Поповића и посланици су отпочели одма да предају своја пуномоћија и за тим разишли се.

*

Ново друштво. Ђаци београдске учитељске школе, образовали су у својој средини друштво, које носи име „Друштво за узајмно умно и материјално помагање ђака београдске учитељске школе“. Из самога друштва види се цељ и ми се радујемо што су ђаци учитељске школе увидели да им је друштво са оваквом цељи потребно.

*

Лутријски купони. Од другог јануара 1889-е кр.-срп. управа зајмова при министарству финанције исплаћиваће лутријске купоне, и то бројеве: 4, 5, 6, 7 и 8, само по поднесеном списку, у коме поједини бројеви купона морају од подносиоца да су аритметички исписани, — по серијама и бројевима обавезница, са којих су исечени, — а сами купони да су према том списку сређени и сложени.

Поменуте спискове издаје бесплатно управа зајмова.

*

Читуља Иван Мусић поштар београдски и познати учесник. и јунак за време херцеговачког устанка умро је јуче на ноћ у 3, часа.

СТРАНЕ ВЕСТИ

С универитета. — Будимпештански универзитет издао је нов закон за своје слушаоце односно њиховог личног уписа у њ. До сад се могао универзитетски слушалац уписати писмом или средством својих пријатеља и другова, а не лично, а сад на против мора сваки лично доћи, ако хоће да се упише. Како је већина ђака са стране, то ће им врло тешко бити поступати по закону.

Земљотрес у Босни. — Из Сарајева телеграфисали су централној бечкој метеоролошкој станици, да се тамо десио 6 ов. м. јак земљотрес. Тако у Рогатици осетио се око 9. час. у вече јак таласаст земљотрес а за тим два јака удара у правцу Србије и трајао је до 4 секунде. У Кајици осетио се опет око 8 час. и 55 мин. јак земљотрес опет у правцу Србије и трајао је 3 секунде. У Плевљу најпре један слаб па после два јака потреса опет у правцу Србији.

Осуђен. — Из Загреба јављају, да је тамошњи поп *Миле Поповић* осуђен због покушаја убиства на петнест год. тешке робије и на губитак своје парохије.

ГЛАСНИК

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 11. Децембар

Притворени: Ноћас су притворени: Никола Вељковић из Херцеговине, Персида Стојановићева из Аустро-Унгарске, Јосиф Калман калфа сајџијски из Београда, Драгомир Ђорђевић бив. писар општински. из Јагодине, Данило Влашић, каменорезац из Аустро.Угарске; Васа Илијћ из Аустрије, Стеван Петровић из Шапца, Петар Стефановић из Књажевца, Недељко Арсић из Прокупља, Живко Марковић из Прокупља, Васа Ердељан из Аустрије, Добрец Иштван из Аустрије, Милош Рајковић из Ужице, Зарија Поповић из Аустрије, Никола Стојадиновић из Кљисиљева, Сава Тајин из Аустрије, Илија Сарић из Лозовика, Милан Рајковић из Пожаревца, Хеп Ласло из Аустрије, Алекса Ристић из Турске, Аранђел Здравковић из Вишњице, сви због скитње и беспосличења.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Стеван Стевановић амал. из Београда, због сумње за крађу, Паја Мађаревић из Бечкерека, Анка Михајловић из Шапца, због скитње, Петар и Шандор Браћа Јовановићи чергашки цигани због крађе коња; Ђока Деспотовић надничар овд. Димитрије Стевановић, таљигаш, због

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДРВА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

„Да није ишло за вашим мужем!“

„Јесте— сад знам опомињам се“

„Дакле сте научили ваше псето да иде и за колима, јер мало пре реклисте, да сте видели вашег мужа, кад се одвезао на омнибусу.“

Није ништа одговорила и баш кад хтедох говор наставити умешах се г. Мешине у место да се користи забраном г-ђе Монистролове, учинио је све, што је могао, да је говором разувери, и пошто је саветовао, да оде на позив, који је добила, рекао јој је „збогом остајте“ и изађосмо на поље.

„Јесте ли полудели, господине?,“ упитаме пошто смо се од куће удалили.

Полудео! Оваква примедба изгледала ми је као увреда. „Ви сте врло неправични према мени г. Мешине“, рекох „Мало их је, који би при чистој, свести могли учинити, колико сам ја баш сад учинио. „Ако писам разрешио загонетку, на сваки начин сам пронашао пут, којим ће се разрешити Монистролово псето показаће нам траг истини.“

На ово се насмеја мој сусед. „Имате право,“ рече очинским гласом „Потпуно сам разумео питање о псу. Само се бојим, да сте мало похитали. Ако г-ђа Министролова посумња, можете бити сигурни, да ће пас бити мртав, или ће га нестати пре него се смркне.“

XI

Заиста сам био непажљив. О томе нема сумње. Али сам бар пронашао слабу страну противникову, захвална, прошао сам начин, који ће нам дати прилике, да се прогурамо и кроз најјачи систем њихове одбране. Мој је сусед побеђен. Ту је он, познат и славан по своме занату, човек пун знања и искуства и за кога се говори. да је врло вешт. Сад до каквог је ресултата дошао његовим испитивањем? Ни да каквог. Мутао је по буџацима не нашав ма где год пролаз, док ја, шегрт, проналазим путем и то првим покушајем. Други би човек завидео моме успеху, али је г. Мешине друго нешто мислио. Његова је жеља била, да мој проналазак, што је могуће, корисније употребни и за то смо се решили, да се посаветујемо у оближњој гостионици једној од најбољих у околини Париза за доручак.

Употребљујући нож и виљушку са великом брзином, јер нам је јутрошњи рад дао довољно воље за јело, почели смо намештати целу проблему онако како је постајала, да би час пре били готови са разрешавањем исте. По нашем убеђењу Монистролова невиност била је морална истина и мислили смо да можемо погодити зашто је признао, да је крив Али за сада то није било од велике важности. Што се г-ђе Монистролове тиче били смо уве-

нереда, Коста Трајковић пијар за прекупљивање домаћих производа пре времена, Јованче Димитријевић обављач проституткe радње због подвођења.

*

Нађено. На друму Крагујевачком нађен је један бео женски појован мидер.

На Цветном тргу нађен је један кључ са ланцем од сахата. Обе ове ствари налазе се при кварту врачарском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Наши дани. Под овим именом почео је у Београду излазити ред дела одабраних, која, ће као што се по наслову види, доносити поглавито узрочне факторе нашег друштвеног напретка и назатка као и болест садашњег нашег занатлијског света, и начин, како да се занатлијски свет и његов рукотвор подигне на ступањ модерног савршенства. Као што се види веома је тешка и критична задаћа, али и врло похвална и добро дошло њено извршење. Само ћемо се радовати, ако то неколико критичних погледа и поука, буде нашем занатлијском свету онако објашњено и протумачено, као што треба да је.

У тим делима износиће се чланци и расправе веома популарних и стручних знаоца поменутог питања о побољшању нашег занатлијског света. Цело дело изнеће две књиге у свакој по неколико свезака, а њихово издавање предузео је патриотични г. А. Њимовић књижар.

Прва свеска прве књиге већ је изашла са садржином *„неколико речи о нашем положају“* од г. А. Филиповића, поред обичног предговора. О томе гледаћемо, да у којем од идућих бројева, донесемо суштину и важину, ако је у опште буде имало.

Свеске су врло јевтине и лако се могу набавити, што треба сваки да учини ако жели себи и друштву бољег напретка, а нарочито треба занатлијски свет.

ШЕКСПИР или БАКОН?

студија

ЈАРОСЛАВА ВРХЛИЦКОГ.

—

(наставак).

Donelly не да рећи, да су Шекспир и Бакон били два велика духа, сваки у другом правцу. Није могуће, вели он, да се они, живећи у исто време и у истом месту, не зналe и не споје код толике сагласности њихових мисли. Знамо, да Бакон у својим списима и писмима нигде не спомиње Шекспира, а зар је то могуће, да он, који се толико наслађивао позоришним представама, није знао за драмског песника, такве снаге и дубине мисли, као што је Шекспир особито, кад је овај живео у најбижем суседству с њиме? Глумци, из чије је средине смишљени Шекспир изашао, били су тада људи необразовани и живели су на тако ниском ступњу, као људи најнижег сталежа, па како је могуће, да у делима таког једног глумца влада онај аристократски благородни тон и они обичаји, који су тада били у највишем друштву, у којем такве парије нису имале ни приступа? Како би могао глумац узети начела Мармолова (који је био образованији од смишљеног Шекспира), откуд би узео оно филозофско знање које надмаша границе ума оног доба: религиозна слога и љубав к човечанству?

У последњим одељцима другог дела прикупља Donelly мотиве, за што је Барон допуштао, да се све његове позоришне игре и песме штампају и представљају под туђим именом. На првом месту је политички положај Баконов и његов значај код двора, који је тада грдио и презирао не само глумство него и писце таквих позоришних игара. Да се знало у оно време, да је Бакон писац оних позоришних дела, за цело би га сматрали као личност са свим неподобну, и немогућну за државника. Под заштитом псеудонима могао је радити што је хтео, што иначе не би одако прошло члану парламента а доцнијем канцелару. Бакон желећи, да преставља народу историјска позоришна дела, морао је имати заступника, јер му двор није допуштао ни анонимно ни псеудоном. А тај заступник његов био је глумац Shakspere.

У трећем делу своје књиге, који нас највише уверава, наводи Donelly читав низ оваких и приближних места, које изводи из списа Бакона и Шекспира. Тих места има стотинама и сведоче, да су оба списатеља, познати Бакон и смишљени Шекспир, били чланови једно истог друштвеног реда — правници, да су обојица били присталице једне исте политичке странке, да су имали једнаке, како религиозне тако и филозофске, назоре, да су ишли истим правцем истим животним циљима, да су имали једнаке насладе, да су употребљавали подједнаке изразе, да су понављали једне исте цитате и да су обојица упадали у исте заблуде и погрешке. Ко је кога од њих двојице описивао? А сагласна места њихових списа нису растурена само по где где већ их је Donelly набројао више од пет стотина. Особито једно аналогијско место које највише у очи пада, изнео је J. Speding, изналазач научних списа Баконових. То је трећа појава четвртог чи из *„Приче зимњег вечери“* која се појава опасно подражава са делом. „Of gardens,“ у којем Бакон развија велико знање о ботаници и свега, што је потребно за подизање парка. То дело изашло је год. 1625., а она драма („Приче зимњег вечера“) издана је много пре јер је смишљен. Шекспир умро још 1616 г. Дакле или је Бакон црпео своје знање из тог позоришног кемада, или је био писац дела *„О баштама,“* дакле иста личност, исти песник *„Приче зимњег вечера“* које је после неколико година у прози понављао а пређе у лепим стиховима метнуо у уста Пердити, која је у појави именована.

(Наставиће се).

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

О стара ђачка веселости! — Сваки зна како Немци поступају изузетно са својим ђацима, не као што је то у другим државама. Сидетво веселих шала и епизода из њиховог живота уткани су у историју њихових универзитета и одиста заслужују, да се скупе и оживе. Али најзнаменитији је случај заиста онај који се деси у лето год. 1790 у вароши Гетингену. Један столарски калфа тек што је дошао у Гетинген, непознавајући га, запита једног мимопролазног студента, врло учтиво, да му каже, где је столарска гостионица. Како се то деси баш пред самом том гостионицом, то је братац студијо мислио, да овај збија с њиме шалу, па ти овоме странцу без икаквог одговора, пра-ли подобар шамар. Тишлер му боме не оста дужан, него се квитира с њиме једним по замашним оброком батина. И другови његови по занату, долазећи, у гостионицу, притеку му у помоћ. Увукоше штудента у кућу, па га тако измерише, да је после онесвешћен лежао, кад су га изгурали на врата. Тако га затекоше неки другови, који одмах нападоше ларму и отвори се права битка, која подели варош у два табора. Сутра дан штуденти неки идући у школу, нападну их моћи и шегрти, а то их тако огорчи, да се од осам стотина штудента на универзитету, реше њих пет стотина, да не седе више у варошки нити да иду више у школу. То би јако нахудило варошком грађанству јер оно је с њима добијало не само духовни него и материјални живот. На послетку варошани попусте и отпочну се преговори с обе стране. Штуденти су тражили, да се свечано врате у Гетинген са свирками и заставама, иначе ће отићи у другу, коју варош. Све им је одобрено, јер су се грађани бојали, да у њиховом одласку не изгубе и ту једину потпору.

*

Пчелин непријатељ. Репата сеница тица селица, зими је и најпрождрљивији и најопаснији пчелин непријатељ. Лети она нађе себи доста пљена и оставља пчеле на миру, али зими, кад нема никаквих инсеката, падне она на рупе од кошнице и закуца својим кљуном. Пчеле се обично укоче на мање од четири степена топлоте, али њима је у кошници топло и осигуране су с тога је унутра све живо. С тога чим закуца она немилосна птичица, полети једна пчелица, да се освети нападачу. Али чим се помоли на рупици, згреби је сеница својим кљуном, одлети за тим на дрво и поједе је, па се опет врати. Пчелама треба, да наместе стаклене решетке на рупама, јер ће им се иначе пчеле десетковати.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 9 Децембар

кил	22240	Жита	10.65
„	10438	Сувих шљива .	20.50
„		Брашно (леб. нес	— —
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб сејано	—.—
„	3387	Кукуруза. . . .	8.25

рени, да се за време убиства није удаљавала од куће, осим што је у истини испратила мужа до Ришељеве улице па се опда вратила и провела цело вече, као што вели, са својим познаницама. И ако се може доказати, да није имала материјелна удела у овом злочину, опет остаје морална оптужба, у чијем односу логички закључци доказују њену кривицу. По нашем мишљењу она је потпуно знала за извршење злочина — шта више, можда је она измислила и начин — и по томе морала је знати и убицу.

Сад ко је могао бити убица? зар то није морао бити човек, кога је Плуто исто онако верно служио као и свога господара и његову жену? А имали смо потпун доказ, да је пас ишао за њим у Батињолу. Истина г-ђа Монистролова у почетку рече, пре него је упитала, да Плуто само њу и њеног мужа слуша, али доцнија забуна доказује противно. Са свим је јасно, да је Плуто имао обичај, да се и неком трећем лицу покорава, чије име ни смо знали. Ово је лице морало бити врло честитост у Монистроловој кући, јер смо се сами собом уверили, на какав начин пас дочекује странце. Па и ако је био тако чест гост, опет није могао бити пријатељ, (бар у колико се г. Монистрола тиче), јер је злочин у Батињоли извршен на такав начин, да постане извесно Монистрол кривац. Убица је дакле морао бити Монмстролов крвни непријатељ и само га је мржња могла навући, да овако што измисли. С друге стране морао је бити врло мио г-ђи Монистроловој, јер и ако је знала његово име, као што је морално доказано, опет ба није хтела одати оставив мужа у критичном положају, који није заслужио и из кога се није могао извући.

Наш начин резонисања доводио нас је до истог закључка; г-ђа Монистролова морала је имати љубавника и тај је љубавник морао бити и убица у Батињоли. Њени су јој суседи без сумње дали сведодбу о поштењу, али према околностима сведодба изгледа неистинита. „Жене, које носе име узор поштења, врло често чине најбезобразнија дела с године на годину, и свет их поштује као часне и скромне жене, док би се, кад би се њихови греси знали свет грозно од њих и избегавао их. По неке опет непоштене жене имају ту особину, да крију траг са таком вештином, да иду у гроб, а никад нису ухваћене. Кад коракну путем беочашћа њихов мозак постаје плодан за све начине измишљања и хипокритског претварања, а могу их и сто аргусових очију чувати па ипак та тајна њихова оста тајна. Зар г-ђа Монистролова не би могла бити једна од тих жена — које нису веште само мужеве да варају, већ и цели свет?

(наставиће се)

„		Кукуруз. брашно	—.—
„	1527	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	—	Креча	—.—
„	12560	Сена	4.50
„	2750	Сламе	2.50
„	—	Лоја топљеног .	—.—
„	439	Јабука	19.—
„	624	Крушака	14.50
„		Сланине	—.—
„	59	Сира . - . . .	82.—
„	1631	Свиња	80.50
„	209	Лука црна . . .	7.—
„	—	Лука бела . .	—.—
„	205	Арнаутка . . .	16.—
„	2552	Кромпира .	9.05
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„	398	Масти	117.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	—	Вина црна. . .	—.—
„	—	„ бела . .	—.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	4400	Ракије меке. .	—.—
„		„ љуте. . . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „ „	—.—
1	„	„ „ „ „	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
	„	„ „ „ „	—.—
	„	Свиње мрша. до „	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови . .	—.—
1	„	„ Јарећи	—.—

У ПИВНИЦИ код Коларца може се добити добар ручак са 4 јела за 1 динар, а свако јутро добар паприкаш са лебом за 30 пара динар. Добра црна и бела вина стара по 1 динар литар, Такође доброг неготинског старог шилера ван кафане по 60 пара дни,

С поштовањем
Дим. Т. Петровић
угоститељ.

10—10

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 8. Децембра 1888.

		Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница				20,000000	—		
Акције		20,000000	—				
Привремене акције				10,000000	—		
Акционари		7,500250	—				
Банкноте у теч. у злату (привр. и стал.)	151,350 —			14,957540	—	— 3200	—
„ „ „ „ среб. (привр. и стал.)	2,725740 —					— 60070	—
	11,986390 —					+ 7190	—
Благајна у звечећем новцу у злату	3,314231 34	7,710148	39			+ 25483	94
„ „ „ сребру	3,966248 60					+ 24826	92
Стране вредности и салда страних кореспондената	529,668 45					+ 11700	—
Лисница у злату	851,849 —	3,812065	24			+ 59500	—
„ сребру	2,960216 24					+ 83201	36
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490526 —	3,901128	—			— —	
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,410602 —					— 200	—
Текући рачуни домаћих новчаних завода		1,830204	81			— 93789	25
Менице за наплату		9.437	87			— 3145	39
Кауције		148.480	—				
Полагачи кауција				148,480	—		
Оставе просте		23800	—				
Остављачи простих остава				23,800	—		
Оставе по текућим рачунима		2,450324	06				
Остављачи по „ „				2,450324	06		
Резервни фонд				20,847	68		
Вредности резервног фонда		20,950	70				
Положене акције српске Народне Банке							
Полагачи акција „ „							
Разни рачуни		129,812	76				
Обавезе по текућим рачунима				29,670	09	+ 414	95
		47,536601	83	47,536601	83		

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА ШЕСТА

(НАСТАВАК) (164)

„Ако није ништа више, Монсињоре,“ рече Јеронимо, који је са Амадеом пришло ближе, „то ћемо ми извршити још ове ноћи!“

„Ја сам сигуран, да ће вам испасти за руком, ако употребите лукавство,“ настави маскирани. „Ако чините јавно и употребите силу, онда нећете имати ни какве успеха. Краљица Ноћи вешта је да овагда умакне. Нису вам ни Ебири потребни, јер то пасти у очи. Ви треба сами да одете у крчму, али тако, да ваш појав не падне никоме у очи. Тамо очекујте Краљицу Ноћи. Дакле само тако, као што вам рекох, спремите јој замку и очекујте је!“

Стефане гурне Јеронима, а очи јој се светљаху као у мачке.

„Разумемд, Монсињоре,“ рече она. „Ви мислите да јој спремимо сигурну замку? Ми ћемо већ знати како да спремимо и то сигурну замку!“

„Дакле ако Краљица Ноћи дође у крчму,“ настави маскирани, „и ако уђе унутра онда ви сви троје идите за њим, ухватите је и доведите овамо!“

„Добро, Монсињоре! Разумемо! Учинићемо тако,“ уверавање Стефана. „А шта ћемо да радимо са оном Сињорином, што је такође у крчми? Ја мислим Сињорину Едиту Амалфијеву!“

„Ако то неби изазвало какву велику ларму, и ако се не би поплашила Краљица Ноћи и побегла, онда ухватите и њу, па их обе доведите овамо!“ одговори маскирани.

„Ми ћемо одмах да идемо таио, Монсињоре!“

„Ако вам испадне за руком да ухватите Краљицу Ноћи и доведете је овамо, добићете велику награду!“

„Врло добро, Монсињоре!“ рече Амадео. „Ми смо сиромаси, а за такав посао и треба да је награда велика! Али ко ће нам исплатити награду, Моосињорр? Ви сте у маски! Ко нам јамчи за награду?“

„Високи Савет десеторице!“ одговори маскираии.

Рибари и Стефана дубоко се поклоне.

„Ме примите нам за зло, Монсињоре,“ рече Јеронимо. „Али ми би радо знали колика је сума!“

„Сваки ће добити по сто скуди-а!“

„А на кога треба да се обратимо, кад свршимо посао?“

„Питајте за Сенатора Дапонта!“

„Ах — — —“ повичу рибари и Стефана, „дакле год Сенатора Дапонта?“

„Дакле, као што вам рекох, ви ћете бити задовољени!“

При овим речима маскирани се удали и оде једном малом улицом иза Прокураторске палате.

„Мени би милијо било да је одмах дао што у напред,“ рече Јеронимо зловољни.

„Бога ми и ја сам за то,“ дода Амадео.

Стефана гледаше за маскираним све донде, докле се овај не изгуби у мраку.

„Та сигуран нам је новац!“ рече она.

„Али је капара ипак лепа ствар, кад даје унапред,“ изјави Јеронимо. „Човек

књижевни оглас

Штампа се и биће готова до Нове Године *II. књига:*

ЛИСТИЋИ
из
КЊИЖЕВНОСТИ
од
Проф. Свет. Николајевића

Са овом садржином: **Бајрон, Монтескија, Цезар и Брут** (из Шекспира)

Продајна цена биће 1 динар.

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их одштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписатоме или штампарији Медецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ћу само мало егземплара отштампати.

До сада је изашло 38свезака,а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штампана табака на шеснајестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

ОГЛАСИ

Г. Димитрију Крстићу
кафецији.

Од данас вам одказујем кафану вашу, да можете издати коме хоћете.

9. Децембра
Београд.

Спасоје Бајовић
кафеција.

3—3

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалџије“ преко од Коларца и у улици „Два Јабланa“ бр. 33. 6—10

---

500 динара

плаћам ономе, који од употребе

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једне флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. н.) 3—15

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 26—30

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА. где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 5—12

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се трговачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

У Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

2,10

„НАРОДНА ГОСТИОНИЦА“

СРПСКА КАФАНА У СОЛУНУ

НА ВАРДАР-КАПИЈИ

НИКОЛЕ СЕКУЛИЋА

Препоручује се поштованим трговцима и путницима из целе Србије, са својом српском кујном, чистим и уређеним собама, најбољом услугом и солидном ценом.

„Народна Гостионица“ је на згодном месту, близу железничке станице, близу пристаништа лађа на мору и у најживљој пијачној улици. 1—10

постане одмах друкчији, кад има у џепу некликo скуди-а.“

„Хајде, ми треба да се одвеземо тамо, па да спремимо замку за Краљицу Ноћи,“ рече Амадео и пође напред према водоним степеницама.

„Али сад дува противан ветар! Ђаво нека носи то веслање! Причекајмо до у јутру, можда ће окренути ветар. Ако сад пођемо, ипак нећемо моћи да стигнемо да стигнемо на време,“ одговори Јеронимо.

„Лакше ћемо је ухватити ноћу, но дању! Она дању спава и неизилази никако напоље. Тек пошто се добро смркне, она изилази из крчме, дода Стефана.

„Све то може да буде тако, али ми ипак ноћас нећемо стићи тамо кад треба, јер нам смета ветар. пођемо из јутра ми ћемо стићи на ореме па можемо спремати замку лагано и пажљиво!“

„Јеронимо има прав,“ примети Амадео.

Стефана је морала да пристане како ови хоћеју. Она се договори са рибарима и означи тачан чан кад де се крену, па сэ удали да проспава неколико часова.

Ма да се Јеронимо надао да ће ујутру престати ветар, ипак не беше тако.

Кад се је добро свануло у уречени час дођу оба рибара са Стефаном код обалских степеница и уђу у гондолу.

„Ми морамо да весламо,“ рече Јеронимо љутито.

Они почеше да возе кроз Лагуне и успут се договараше како ће да спреме замку Краљици Ноћи, ако буде дошла у некадањи Манастир.

Посте дуге вожње пристане његова гондола уз обалу и одмах за тим упуте се рибари са Стефаном најближим путем у крчму.

Кад су дошли код колибе, где је пређе обитавала Едита Амалфијева, оба рибара остану ту, а Стефана оде даље. Такав је био његов договор.

Стефана је стигла у крчму тек пред подне. пошто се беше уморила и изнојила од јаке сунчане припеке, она потражи место код једног стола у хладовини, одакле ће лепо да види све у околини крчме, и очекиваше рибаре за даљи рад.

Фра Ђузепо као да не беше у крчми; Стефана га није видила. Млади служитељ приђе јој и упита шта хоће, и пошто му је Стефана казала, он јој донесе нешто за јело.

Кад је Стефана прилично намирила своју глад, приближи се крчми једна женска. Стефана која је пажљиво посматрала, позна Едиту Амалфијеву.

Едита прође поред стола где је седила Стефана и уђе у крчму.

„Хоћете ли да идете даље пре но што наступи ноћ?“ упита млади послужитељ Стефану.

„Ја очекујем овде два рибара, хоћу да се састанем са њима, и тек онда ћемо да идемо даље, разуме се ако не буде доцкан,“ одговори Стефана. „Ако пак буде доцкан, ми ћемо остати овде да преноћимо, ваљда имаће за нас места?“

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 251 Београд, Уторак 13. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медицијану и Кнежановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

НАЈБОЉИ И НАЈЕФТИНИЈИ кост може се добити само у кафани код „ДВА СОКОЛА“ и то три јела са лебом 60 п. д. за цео месец двадесет и четири динара. При том најбоље црно и бело неготинско вино 40 п. д. литар ван кафане у кафани 50 п. д. на више знатно јевтиније.
1—3

ДОБРА БУКОВА дрва — облице — на стоваришту код Делиграда јевтино продаје.
ТОБОЛАР
на Сави.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 13) Муч. Евстатије
Католички: 25. Божић
Сунце излази: у 7 сах. 54. м.
залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49. пре подне. Ладноћа, на мегловито.м.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду
а) УМРЛИ:
11. и 12. Децембра 1888. год.

Иван Мусић Пошт. чиновник.
Сава Мијајловић пиљар.
Софија кћ. Драге Врбашке.
Ангелина кћ Милана Ристића.
Ленка Каванчевић.

КУРС

Дукат	5·74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне
Министр. финансије: Уторником и петком од— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задрута за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда. петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са Скупштине. — Чује се, да се седнице скупштинске не ће држати још кроз неколико дана, док се чланови појединих клубова добро не споразумеју шта им ваља мењати у новом уставу а шта не.

*

Посланства. — Како се чује, укинуће се многа посланства у удаљенијим државама, а задржаће се само нека оближња. С друге стране јављају страним новинама из Београда да ће се г. *Гарашанин* поставити за посланика у Паризу.

*

Концерат. — У Субату 17 ов. м. на концерту „Грађанске касине“ имаћемо прилике први пут да чујемо нашу уметницу на гласовиру, госпођицу Сидонију Илићеву дипломисану ученицу бечке конзерваторије Госпођица Илићева свираће тога вечера српску рапсодију од Х. Шмита (нов комад) и фантазију од Ф. Листа, на четири руке а на два гласовира Овај комад свираће г-ђица Илићева са господ. Гликом професором музике на овдашњој музичкој школи. На овоме концерту, као што смо извештени изволеће суделовати и госпођа Зорка Теодосијевићка, Коларовићева г. Милош Цветић г- Душан Јанковић г. Ј. Свобода и други наши познати уметници. Програм овога лепог и великог концерта саопштићемо у једном од идућих бројева.

*

С Велике Школе. Прекључе у недељу држали су други скуп *Природно-математичари* на Вел. Школи, на коме су се претресали штатути нове установљене дружине „*Панчић*“ а у једно је изабрат за благајника г. Љ. Павловић фил. IV г. коме је уједно заказано да сазове трећи скуп исте дружине.

*

Престао — „*Нови Гласник*“ престао је да излази од суботе 10. ов. месеца.

*

Са Предавања. — Прекиноћ предавање, које је држао г. Dr. Јов. Туроман, било је прилично посећено, на каси је пало до 60 дин. прихода, које ће се поделити међу сиротне великошколце.

*

Споменик. — Дружина слушалаца истор. фил. одсека „Даничић“ решила је на оноћашњој седници, да се подигне споменик пок. Ђури Даничићу. У једном од идућих бројева проговорићемо коју опширније о овоме.

*

Велика Школа. На великој Школи још није тачно решено, колико ће бити благодејање у којој години. Једини је узрок био овоме наредба г. министра просвете по којој нису могли бити благодејанци они чији родитељи плаћају више од 15 дин. непосредне порезе. Но како је ова препрека уклоњена то ће се ова ствар решити а и време је. Исто тако ће се решити ово дана и за Вукову стипендију за коју се је пријавило неколико најбољих ђака историско фил. одсека. Нема сумње да ће на избор утицати поред одличних белешка и имовно стање њихових родитеља, које мора бити изложено у општем уверењу.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Опасан муж. — Из Будимпеште јављају, да ће тамо бити кроз који дан суђење једном грађанину тамошњем, који је покушавао, да своју жену мучки убије. Они су се, веле, још одавно свађали и рђаво живели, па, кад би једног дана, оно мужу дограде, зграби растопљено олово и кришом зађе иза леђа својој жени и заспе јој олово у уво. Жена врисне и стане се бранити, и у том наступи прави бој. Да не би вриштала муж је обали на земљу, клекне јој на груди затисне јој устне марамом и стане је мучки тући. На то дотрче суседи и одбране сироту жену, која ће сумњиво остати жива Што је чудновато, то је, да је њен муж имао намеру, да она умре, па после да он живи „сербез“, па је, да би што ваше добио њеном смрћу, осигурао њен живот пре неки дан за неколико хиљада форината.

* **Најстарија Бечлика.** Из Беча јављају, да ће тамошња најстарија жена старица *Магдалена Поцца* преживети под теретом своје дубоке старости и ову 1888 г. Она се родила 1775 год. 24 Дец. дакле сад ће јој бити равно 130 година. Она је једина из времена славне Марије Терезије, која је очима видела, како јој се открио споменик. Она живи са

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од **Е. Габорија**
превео *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

Ово смо питање, ја и г. Мешине потпуно претресли и резултат је био исти, као и наша прва оригинална теорија и као такву смо је и задржали. Овим се у једну руку доказује Монистролова невиност, и ако није објасно своје признање кривице, а у другу опет се слагало са оним, што је Мешине оне вечери за вечером говорила. Клара Монистролова морала ја подстркавати извршење злочина, али у место да повери извршење истог своме мужу, поверила га је љубавнику, у нади, да стечено богатство у његовом друтву шуживa, пошто би злосрећни златар окончао на вешалима као жртва судске погрешке, као што је био случај и са Лесурком у чуваној парници око Лионске поште. Да мислимо баш да је све то тако сад који би могао бити њен љубавник, како да га пронађемо?

Пошто сам лупао главу размишљајући неко време, најзад сам као наиштао на начин, како да му уђемо у траг, „Чини ми ее, рекох, „да није баш тако тешко пронаћи убицу. Он и г-ђа Монистролова без сумње су се договорили, да се за неко време после убиства не виђају. На ово су их морала сама основна правила пажњи научити. За неко време мораће остати прикривен. Зна за цело, да га један једини погрешан корак може главе коштати, па зато не ће ни смети да се у улици Вивијен појави, али ће можда она бити нестрпљива. Желиће можда да види саучесника, и у нади да нико на њу не сумња, не ће се устезати, да оде и да се са њиме састане. Зато бих предложио, да поставите једнога од ваших другова, који ће за њом ићи, где се год она макне, и ако се то тачно учини, онда ћемо убицу за четрдесет и осам часова имати у нашим рукама.“

Г. Мешине мумлао је нешто неразумљиво кроз зубе, и завлачио прсте у празну бурмутицу по свом обичају. Из почетка није одговарио, али изненада нагнув се рече: „То не иде, драги м Не смемо пустити, да нам тица изађе из руке. Морамо ковити, док је гвожђе још вруће. Без сумње имате дара за овај посао — у ствари знам, да имате, али немате практике и извежбаности. На срећу ја сам ту. Чујте ме. Просто питање стављено вас је на прави пут, па ипак некорачате као што треба.“

„Не разумем вас!“

„Не разумете ме? Па пас мора нам зато одговоран бити.“

„Како то?“

„Чекајте, па ћете видети, кроз један ће час г ђа Монистролова оставити радионицу, јер мора бити око три часа у палати правде, а мала служавка остаће сама То ће бити удесно време за посао и видећете, како ћу целу ствар свршити.“

Молио сам га, да ми објасни, како ће то извршити, али у пркос моје молбе ни речи проговорити. Позвио ме је у оближ-

својом седамдесето-годишњом кћери врло жасосно, од милостиње милосрдних људи.

—

* **Атентатски покушај.** — Турин ске новине пишу из Малте, да је у тамошњем позоришту наишао један послужитељ при престави „Фауста“ на повелику количину експлозивне масе, која је већ запаљена била. Да је није он одмах нашао и угасио неизбежна би пропаст била за цело позориште, особито што је тада било на престави и отменијих гостију и један принц. Мисли се, да је то нихилистички покушај.

—

Дали оставке. — Из Софије јављају, да су тамо сви министри дали оставке сем Стамбулова и Живкова.

—

* **Неповерење.** — Из Атине јављају, да је тамо већина од 22. гласа изјавила кабинету неповерење.

—

Антиаустријске демонстрације. У Ђенови прослављена је 8 и 9 ов. мес. стогодишњица у спомен народног устанка 1746 год. када су аустријске чете одагнане са земљишта некадашње ђеновске републике. Сви ђаци, радничке дружине и мноштво народа кренули су са први дан, носећи 140 застава, међу којима беше и једна Оберданкова, са 12 вој. музика, које су, свирале бунтовне свирке и марсељезу, и стали пред једну кућу у улици Такони, у којој је умро Аћинели један од вођа тога устанка. Ту је откривена плоча у спомен те свечаности, а за тим се цео провод упутио на њиву Испадале и ту демонстрирао пред спомеником јунака народног ослобођења.

Лист „Ероса“ који излази у Ђенови после ове свечаности позвао је тамошњег аустријског конзула да саопшти својој влади да се италијански народ не слаже са Кристијевом спољном политиком.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Сахарин. Декретом од 2. ов. мес. забранила је француска влада увоз у Француску и Амир захарина и свију ствари које сахарин садржавају. Сахарин је једна врста шећера, који се вади из бензина, а 280 пута је слађи од шећера који се добија из шећерне трске. Сахарин се не претвара у алкоход и употребљује се при фабрикацији ликера, чоколаде, посластица и т. д. али је здрављу шкодљив, те се забрана за увожење тиме и правда.

*

Са бечке берзе. Аустријско министарство финансија, одобрило је закључак берзанске коморе, да се од 1 Јануара 1889. могу издавати посебне карте детаљистима и агентима за погађање берзе за робу. Те карте важиће пола године и кошта ће само 5 форината. За веће трговаче и занатлијске фирме важиће и надаље постојећа такса од 25 фор.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 12. Децембар

Крађа. Јуче по подне око 4½ сата један младић, стар 20 год. дошао је из Енглезовца у тежачку улицу, уђе у дућан Косте Ђорђевића бакалина и поче запитквати момка о цени есапу, па га онда замоли да му даде чашу воде, момак не имађаше воде у дућану но оде у кафану да донесе, док је момак воду донео нема ни му штерије ни чекмеџета са 25. див.

Андреји Васиљевићу трг. из Барича украдено је 10 вепрова и 3 крмаче; две имају брњицу на њушци, а једна крмача и вепар жућкасти су, остали бели.

—

Притворени. Ноћас су притворени: Вељко Филиповић из Македоније Петар Орељ из Аустрије, Мијаило Павловић из Бугарске, Живојин Микић из Пожаревца, Владимир Стефановић из Јагодине, Милан Станковић из Уба, Недељко Наумовић Мађар, и Милан Михајловић слуга сви због скитње; Ђока Деспотовић надничар, и Јован Богдановић разносач одјека због нереда.

—

Осуђени. Пресудама полицијским о суђени су: Персида Нанђ из Аустрије и Никола Вељковић из Херцеговине због скитње.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Нов комад. — Чувени француски драматичар *Сарлу* написао је нов комад Belle Maman који ће се кроз који дан престављати на парискоj позорници „gymase“. Како вели комад је написан не може бити боље.

*

Извиждан комад. — У Паризу се пре неки дан престављао комад „Germiny lacreteux,“ од *Гонкура* вође натуралистичке школе, и пријатеља *Золиког* и *Додетовог*. Комад је био у 10 слика, од којих су већина *извиждани*.

*

Нервозност. — Под овим именом. пресао је г, Коста А. Симић чувену књигу *др Мембуса*, која је дата у штампу и изаћи ће чим истекне рок претплати. Само је дело тако важно да не треба никакве препоруке.

*

Нов лист — Познати руски публициста Силарин почеће од 1 Јануара идуће године да издаје у Кракови нови часопис, који ће излазити на руском језику а доносиће и често и пољске радове.

ШЕКСПИР или БАКОН?

студија

ЈАРОСЛАВА ВРХЛИЦКОГ.

(наставак).

Доказ, да је Бакон Шекспир, потврђује Donelly нејасним и тамним изрекама у приватним писмима Баконовим. Тако н. пр. каже у писму, које пише Џону Давису, 28. марта 1608 г., у којем га моли, да се заузме за њега код краља, да би добио неко звање: „Желим, да будете наклоњени песницима, који се крију“ (ooncealead poets). Из ове речнице може се изводити. да је Џон Давис добро знао о псеудониму Баконовом и да је био посвећен у његову тајну. На другом месту каже јасно: „*Ствар је била од мене, али је предата јавности под именом другим.*“ До сад је неразрешено, да ли је то био Hayvard-ов политички памфлет или трагедија Ричард II., кад се оно „издао песник, који се крије“. Јасно је исказано признање, које је Баккон у једном писму послао своме пријатељу, где каже; „Шаљем вам дел о краљици Јелисавети; показивао сам га вама, кад сте били овде, али тада вам је милије било слушати Јулија Цезара него ли излагање о краљици Јелисавети“. Други пут опет пише: „Послао сам неколико одломака *из своје књиге „О напретку науке“*, као што сте желили, а мало даље каже: „Мени ја више стало до тога. да га читате него ли да га другом саопштавате.“ Оваких изрека његових има још много и увек показују, да су интимни пријатељи његови били посвећени у тајанственост његовог псеудонима.

Због малог места, које нам је на расположењу, не можемо опширно говорити о објави Donelly овој, коју је извео помоћу криптограма или тајног писма Баконовог. Рећи ћемо само у кратко, да особита типографија тог издања, његово пагиновање, употреба заграда и знакова за везивање, да је све то натерало Donelly-a да тражи кључ тог тајног писма, што се у оно време јако употребљавало. За то, што је тешко пресудити, да ли је сигуран кључ Donelly-a ка оном шифрованом тексту, не ћемо се дуго задржавати на овој ствари, докле год не добијемо темељнијих доказа. Рећи ћемо само, да неки дешифровани позоришни комади, бацају чудну светлост на глумца Shakspere-a, који је, као што се каже у њима био узор — Фалстафа и сира Тобијаша (у Вечеру на три Јерарха)

* * *

По овим извештајима, ако су т. ј. истинити и доказани, расте значај Франциса Бакона у необичној размери. Поред мудрог државника и великог полихисте био би Бакон, по горе поменутим доказима, и најславнији песник тога времена и најславнији песник свију народа. Био би дакле Франсис Бакон право чудо и, ваљда, једина појава у историји човечанства, био би најуниверзалнији дух. Значај Баконов у философији изнели су и оценили у Француској Тен и Павле Жане, у Немачкој особито Куно Фишер, а у Енглеској Шпединг, критички издавалац његових дела. Бакону би још уз ово, приписало, све, што се приписује песнику Шекспиру а поред тога, што нисмо још до сад казали и много што шта, што се данас приписује Кристофу Марлову и Бену Џонсону. Та су бесмртна дела наша, па буди шта било; само нам је стало до тога, да лаворике, с главе скитничког глумца, пренесемо на главу великог кан целара.

(Свршиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

За жене. — Француз Шеврел у својој „Хармонији боја,“ у којој истиче законе лепоте, по којима жене треба, да бирају своје одела, вели ово: Црвена материја не може се слагати с руменим лицима, а да ови не побледе. Мркоцрвено допушта се само онда, кад боја коже тиме добија бео одсјај. Лепо зеленило згодно је за већину

својој кафани и натерао ме, дц играмо домине, док је г. Мешине био толико срећан, да је могао избити за један трену так из своје главе сваку мисао. Тек што је избило два сата, он гурну домине од себе и рече: „На посао, на посао.“

Платили смо трошак и изашли из кафане и наместили се опет преко пута Монистролове радионице. Чекали смо неколико тренутака, док се врата не отвориште и златарева се жена појави на прагу. Имала је исту црну хаљину као и јутрос, само је на шеширу имала дугачак црни вео, који јој даваше изгледа удовице. „То је вешта жентурина,“ рече г. Мешине, мумлајући кроз зубе, „иде на то, да код судије пробуди сажаљење.“

Док смо овако говорили, она је брзо ишла низ улицу и на скоро је изгубимо из вида у правцу, који води ка палати правде. Г. Мешине се решио, да причека још једно пет минута, па онда ухватив минути, па онда ухватив ме за руку повуче ме у радионицу. Као што је и мислио, мала служавка беше сама. Седела је иза стола, и јела парче шећера, које је добила или украла од госпође чим смо ушли, познала нас је и устала сва у лицу црвена и застрашена. Пре него је могла отворити уста. г. Мешине је грубо запита. „Где је г-ђа Монистролова?“

„Отишла је, господине.“

„Отишла! То не може бити. Ти нас вараш. Мора бити у соби иза дућана.“

„Ох, не госпоодине, заиста је отишла, ако не верујете можете разгледати.

Г. Мешине се ударио по челу, као да је грозно изненађен. „Каква жалост, каква жалост,“ понављао је. „како ће се јадна г-ђа Монистрол изненадити.“ Али ти ћеш ми ваљда моћи казати оно, што бих рад био знати, добра девојко. Дошао сам натраг само зато, што сам изгубио адресу личности, коју ме је ваша госпођа молила, да посетим.“

„Коју личност, господине?“

„Ах, ви га знате‘ господин , . . . ђаво га однео! Па ја сам му сад заборавио и име. Господин . . . . господин . . . . Заиста не могу, да га се сад опоменем. То је човек, кога ваш пас Плуто слуша.“

„Ах, јесте господине, знам, кога мислите, то је г' Виктор.“

„Да, да, то је он, г. Виктор. Не смем га више заборавити. Али чиме се занима тај г. Виктор?“

„Он је јувелирски раденик, господине, Велики је пријатељ г. Монистролов отворио радњу за себе. Ето зато може г. да ради са Плутом што год хоће.“

„Ако је тако, онда ћете ми ваљда моћи казати, где тај г. Виктор живи?“

„Да боме да могу, господине, он живи у улици Роа-доре бр. 23., у Маре.“

Једна девојка изгледаше весела, што нам је могла дати овако тачно обавештење, и ја сам је сажаљевао слушајући њене одговоре, којима је незнајући одавала тајну своје госпође, коју је она ценила више него свој живот. Г. Мешине је био тврђе природе и није га ни мало дирало ово невино издајство, него се још задовољавао и у сарказму.

(наставиће се)

плавојака беле, свеже коже, али је незгодна за румене и ружичасте. Жута материја даје лепој кожи љубичасти одсев, али ипак није за плавокосе. Дакле жута материја најбоља је за црномањасте, љубичаста за беле плавојке, а плава за плавојке Смеђа лица треба да се чувају од плаве материје, јер и онако им је неранџаста боја Неранџаста је боја врло добра, да човек изгледа елегантан. Слаба бело ћа добро се спаја са свежим лицем, али осталих јаких кожних боја треба се чувати, јер тиме постаје човек само оштрији тако, да каква једра девојка у белом оделу по правилу изгледа врло проста и груба. Црна материја слаби тон кожних боја и умањавв их произвођењем неке беле боје.

*

Папска имена. — Познато је, да папе, примајући највише духовно достојанство, мењају и своја имена Тако је се садашњи папа Лав XIII звао пређе Јоахим граф Пеки а његов претходник Пије IX звао се Јован Марије граф Мастај-Ферети, Које ће име несити нови папа, треба он сам још напред да избере. Први пример, да се тако мењају имена, пада у год. 955, када сэ римски Октавијан назвао као папа Јован. Само двојица нису вршили тај обичај, Марцело II. и Хадријан VI, син неког лађара из Утрехта. — Откуда то да се мењају имена, не зна се. Неки изводе то по томе, што је и св. Петар, пошавши на свој апостолски пут, назвао се Симон. Други позивају се још на папу Сергија IV (1009). који је променио своје име, пошто му је породично гадно звонило јер се звао Бука Порци што ће рећи: Свињска киша. Отада то уђе у обичај и траје једнако. Па и за немачке и француске папе 11 века, Дамаза II., Климентија II., Силвестра II., и Грегора VII., који су се пређе звали Попо, Снидгер, Ђерберто и Хилдебрандо, може се као узети узрок, што су им имена рђаво звучила странпима, те су их променили. Обичај опет, да се имена по нека, као код западних владара, одређују једним бројем долази још од Урбана IV и из распрострте празноверице, да ће сваки онолико владити колико му имени број показује, као што је то био случај код Александра II, Климентија III, Викто- IV, Пија V, Лава, X. који су одиста толико и владали,

---

ШАЛА.

—

Жалосна интерпукнција. — Ако је икад било сташнијих и глупљих последкца из рђаве интерпукције то је ова коју доносе једне немачке новине:

„После њега дође Лорд Солзбери на глави, с белим шеширом на ногама, великим шареним чизмама на челу, мрачним облацима у својој руци, лепим штапому очима, претећи погледу намргођеном ћутању.“

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 10 Децембар

кил	24 34	Жита	10.65
„	3591	Сувих шљива .	20.75
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	3747	Кукуруза. . . .	8.—
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	10852	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	—	Креча	—.—
„	10520	Сена	4.50
„	600	Сламе	2.50
„	—	Лоја топљеног .	—.—
„	—	Јабука	—.—
„	—	Крушака	—.—
„		Сланине	—.—
„	—	Сира . - . . .	—.—
„	5685	Свиња	80.—
„	209	Лука црна . . .	7.—
„	—	Лука бела . .	—.—
„	—	Арпаџика . . .	—.—
„	124	Кромпира .	6.—
„		Лоја нетопљеног.	—.—
„	224	Масти	120·—

РАЗНА ПИЋА

лит.	1050	Вина црна. . .	16.—
„	—	„ бела . .	—.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	5200	Ракије меке. .	27.50
„		„ љуте. .	—.—
„		Шпиритуса . .	—·—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки .	-	—.—
„	„ „ „	—	—.—
„	Свиње мрша. до „	—	— —

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи		—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .		·—
1 „	„ Јарећи		·—

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

—

ЂАЧЕ

Најјевтинији и једини дечији лист у Србији, излази један пут месечно, на читавом табаку у Нишу, под уредништвом Пет. М. Никетића учитеља.

„Ђаче“ доноси у сваком брог ју 2—3 лепе слике из дечије- или срп. народног живота. Слике су пропраћене лепим песмама наших младих дечијих песника: Ивковића и Војновића. Поред песама и остала је садржина у „Ђачету“ одабрана.

Према изради слика и садржини, ми лимо, да нико не може рећи да се листом тера, ма каква спекулација. Ну да би лист не само бољи био, него да би још и чешће излазио, за исту цену, потребан је већи број претплатника. За то се обраћамо свима пријатељима нашим, дечијим и дечије књижевности, да се својски заузму око скупљање претплатника на овај једини дечији лист у Србији. Чим се буде претплатило 2000 претплатника, лист ће отпочети два пут месечно излазити, без повишења цене. Скупљачима дајемо 10 % од скупљене претплате или на сваки десет скупљених претплатникн један лист бесплатно.

„Ђаче“ стаје за Србију на целу годину 1·60 дин. а на по године 1 дин. а за све остале земље 3 дин.

„Ђаче“ се од прве године још може добити у меком повезу за 1·20 дин.

Претплату, писма и рукописа ваља слати у плаћеном писму уреднику у Ниш. Скупљачи и претплатници треба да тачно означе последњу пошту, како би им се лист уредно слао. Претплата се прима и у таксеним маркама. На крају године штами па ће се имена скупљача и претплатника, те да се види изна, ко је помагао „Ђаче“ да излази.

„Ђаче“ може поднети и као леп поклон деци о Божићу и Новој години.

У првом броју почеће излазити илустрована народна прича „Међедовић“, а одма за овим песма: „почетак буна против Дахија“.

Петар М. Никетић
учитељ.

Штампа се и биће готова до Нове Године *II. књига:*

ЛИСТИЋИ

из

КЊИЖЕВНОСТИ

од

Проф. Свет. Николајевића

Са овом садржином: **Бајрон, Монтескија, Цезар и Брут** (из Шекспира)

Продајна цена биће 1 динар.

Пошто од првих свезака, интересантног романа „КРАЉИЦЕ НОЋИ“ нема више ни једне, то сам наумио да их одштампам поново у другом поправљеном издању. Ко год жели да има овај интересантни роман, нека се што пре обрати потписатоме или штампарији Мэдецијана и Кимпановића. Обилићев венац број 1. јер ћу само мало егземплара отштампати.

До сада је изашло 38свезака,а свака свеска стаје САМО 25 пара дин, а велика је 2 штапана табака на шеснајестини.

Никола Јов. Протић
Рачуноиспитач Гл. Контр.

Молим сва српска уредништва да изволу отштампати овај оглас

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) 166)

„Места има довољно! Али чини ми се да сте ви били овде још једном?“

Кад јо Едита ушла у ходник, она је видила Стфану и познала је. Изгледало је ка о да сумња на њу, јер је неко време стајала у ходнику прислушкујћи. Али није могао ништа да чује шта је говорила Стефана са служитељем. Она уђе у своју собу и стаде код прозора, како би могла да види све што се догађа пред крчмом. „А како стоји са оном женском, са покривалом?“ упита Стевана лагано служитеља.„ Ви Знате коју ја мислим! Краљицу Ноћи !Јели она овде у крчми?“

„Мислим да је ноћас отишла из крчме,“ одговори служитељ. „Чуо сам неко тумарање, а за тим сам чуо кад се отворила врата од крчме!“

„Дакле ноћас је отишла из крчме?“

„Али ће вечерас опет доћи. она увек ради тако. Више пута долази она овамо пред овануће!“

„Зар она увек долази и одлази, а нико јој не стаје на пут?“

„Њу не може да задржи нико баш и кад би се забравила врата; код ње нису чиста посла,“ рече служитељ тихим гласом. „Шта помаже и то кад се забраве врата! Ништа! С тога ја и остављам свагда кључ у брави!“

„То је добро! Они се не може ухватити,“ тврђаше Стефана. „Видите бога вам да она два човека не долазе овамо? Ено их тамо на путу!“

Јест, њих су двоје! Изгледа ми као да су рибари“ одговори служитељ.

„То су они, које очекујем!“

Већ је почело смркавати кад су Јеро! нимо и Амадео стигли у крчму.

„Врло је добро што сте сад дошли овамо, рече Стефана. „Ми ћемо моћи да се вратимо натраг пре, но што се смркне.“

„О томе не може бити говора!“ гунђаше Јеронимо. „Ја сам уморан као какво ловачко псето. Хоћу да проспавам мало. Ви ако хоћете, можете још седети и чекати док се ја не пробудим!“

„Да, ми то и хоћемо,“ дода Амадео. „Ми не лежемо у исто време кад и кокошке лежу.“

„Ха, ха, ха! Ти имаш право Амадео!“ смејаше се Стефана. „Остави га нека спава, тај ништа друго и незна!“

Јеронимо је играо врло добро улогу уморног човека. Он оде са служитељем у крчму где му овај покаже једну собу Он се привидно простре на постељу, престављајући се да спава, а међу тим је пазио Аргусовим очима.

Едита је опазила ове обележене људе и одмах је помислила у себи, да они нису дошли онако случајно, него да имају савезну памеру.

Она се брзо реши, изађе из собе и из крчме па се удали путем који је водио обали. Стефана и Амадео беху спазили, и гледаше за њом.

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се трговачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

У Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

2.10

„НАРОДНА ГОСТИОНИЦА"

СРПСКА КАФАНА У СОЛУНУ

НА ВАРДАР-КАПИЈИ

НИКОЛЕ СЕКУЛИЋА

Препоручује се поштованим трговцима и путницима из целе Србије, са својом српском кујном, чистим и уређеним собама, најбољом услугом и солидном ценом.

„Народна Гостионица" је на згодном месту, близу железничке станице, близу пристаништа лађа на мору и у најживљој пијачној улици. 1—10

500 динара

плаћам ономе, који од употребе

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једне флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ, ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. в.) 3—15

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЉА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара."

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 26—30

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА, где се примају и наруџбине за букете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 5—12

РАДИ ЗНАЊА.

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалџије" преко од Коларца и у улици „Два Јаблана" бр 33. 6—10

ВЕЛ.-ГРАДИШКОЈ ШТЕДИОНИЦИ

Потребан је књиговођа, који зна и немачку кореспонденцију, и овим позива све оне: који би се за ово место примити хтели, да се подписатој управи са својим документима пријаве до 1. Јануара идуће године.

У пријави сваки треба да изјави под којим условима пристаје да ступи у завод:

10. Децембра 1888. г.
В. Градиште.
Управни Одбор. Вел Град. штед.

Наш добри

Спира Петровић

бив. трговац,
а позније надзорник ћумручки

После дугог и тешког боловања умро је јутрос у 7 часова.

Погреб ће бити сутра 13. ов. м. у 9 часова пре по дне.

Стан златарска улица бр. 4.

12. Дец. 1888.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга: Маца, Син: Никола.
Сестра: Милева и Љубица.
Зет: Љубомир и остала
1—3 родбина.

Покојној мојој сестри

САРИ

Дајем годишњи спомен у четвртак 15. ов. мес. у цркви Св. Марка у 9 сати.

Молим пријатеље и познанике покојнице за саучешће

Милош Трифуновић.

1—2

„Мир! Видишли!" шапуташе Амадео.

„То је Сињорина! Нека је, нека иде! Ако би је сад ухватили, онда бисмо се издали па би нам измакла женска са покривалом, а она нам је главна личност!" одговори Стефана такође шапутом. То је Едита Амафијева."

„Ја сам одмах познао да је она!"

„Та ми ћемо и њу ухватити и то врло лако! Главно је да ухватимо ону са покривалом?"

„Јеронимо је у крчму и пази, то сам сигуран!"

„Чим се добро смркне, ући ћемо и ми у крчму. За тим ћемо чекати док не дође Сињора са покривалом!"

Вече се брзо спуштало. Дувао је хладан ветар а из баруштина уздизаше се пара. Амадео оде у крчму у ону собу где је био Јеронимо. Стефана добије другу собу до послужитеља и оде у њу.

Сад може слободно да дође Краљица Ноћи. Ако уђе у крчму, а врата на њој беху отворена, онда је пропала, јер ће изнедадно бити опкољена од оних, који је очекују у крчми. Они ће опколити и везати, а за тим ће је одвести тамо, где им је заповедио маскирани.

У једној соби код прозора стајаше Стефања, али тако, да је није могао нико да види, т у другој соби беху рибари и нестрпљиво очекиваху кад ће да се појави Краљица Ноћи.

Сахат за сахатом пролазаше и њихово нестрпљење бивaше све веће и веће.

Али је опет изгледало да је и Краљица Ноћи била осетила шта јој је спремала Стефана са рибарима, као да је неко опомињао на опасност, која јој је претила, јер је сахат за сахатом пролазио. а Краљица Ноћи не дође.

Већ је почело да свањива.

Сад је наступио решавајући час. Ако Краљица Ноћи и сад не дође, онда им је замка, коју су припремили, била узалудна.

Свануло је. Краљица Ноћи није дошла у Крчму. Јеронимо псоваше од љутине.

„Она је далеко лукавија од нас, она зна све и види свуда," рече Амадео. Не марим више да се бахћем са мишљу хоћемо ли је ухватит, то је узалудан труд! Човек упропашћава новац и проводи време у беспосличењу а не зарађуј ди[illegible] мангуре!"

И Јеронимо беше истог мишљења као и Амадео. Проклињаше Стефану што их је домамила овамо, да им цео дан прође без икакве заслуге.

(наставиће се)

Власник Медецилан и Кимпановић штампарија Медецилан и Кимпановић Обилићев венац гр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 252 Београд, Среда 14. Децемора 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

НАЈБОЉИ И НАЈЕФТИНИЈИ кост може се добити само у кафани код „ДВА СОКОЛА“ и то три јела са лебом 60 п. д. за ецо месец двадесет и четири динара. При том најбоље црно и бело неготинско вино 40 п. д. литар ван кафане у кафани 50 п. д. на више знатно јевтиније.

2—3

ДОБРА БУКОВА дрва — облице — на стоваришту код Делиграда јевтино продаје.

ТОБОЛАР

3—3 на Сави.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 14. Фил. муч. и Т.
Католички: 26. Стеван
Сунце излази: у 7 сах. 54. м.
залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49.
пре подне. Ладноћа, па мегловитом.

КУРС

Дукат	5 74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне
Минист. финансије: Уторником и петком од— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Прикелигована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитна завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са скупштине: — Ово дана, од како су се скупили посланици, једнако држе своје клубове поједине партије, где својим члановима објашњавају даљи њихов рад и поступање у скупштини. Либерална и напредњачка партија, на својим зборовима, донили су одлуку, да просто приме нов устав онакав. какав је, док су радикалци претресајући на својим клубовима члан по члан новог устава, запели за три тачке. Надати се да ће се и оне споразумети.

Чује се, да ће скупштина држати своју прву седницу сутра или прекосутра.

*

Несрећа. — Ономад смо били очевидци једног несрећног случаја. Ана, кћи Тодора Пајића обућара, хитајући кући по клизавим тротоарима пала је тако несрећно да није могла отићи кући, већ су је на колима однели. Лекар је одмах зват, те помогао сиротном девојчету.

*

Јавно предавање. — У недељу 18. ов. м. држаће г. *Милан Андоновић* јавно предавање *„о месецу“*. Предавање ће бити у дворници Велике Школе у 5 часова по подне. Улазна је цена 50 п. дин.

Улазнице се могу добити у свима књижарницама а и у вече на каси.

*

„Обилић.“ — Академијско певачко друштво, „Обилић“ како чујемо, спрема се за нов концерат, који ће давати у Јануару месецу идуће године.

*

Програм концерта. — У суботу 17. ов. м. даваће „одбор грађ. касине“ у истој конперат с овим програмом: 1) Фантазија од Ф. Листа за четири руке на два гласовира, свира г-ђица. Илићева са г. Гликом. 2). „Черго моја чергице“ од М. П. Шапчанина, композиција од Д. Јанка, пева г-ђа Зорка Теодосијевићка Коларовићева, прати је на гласовиру г. Ј. Свобода 3). Декламација, декламује г. М. Цветић. 4). Соло за виолину уз пратњу гласовира, свирају г. Т. Андрејевић, Аустрилијанац и г. Глик а.) Елегија од Глика, посвећено своме уметничком другу г. Т. Андрејевићу Аустрилијанцу. б.) „Небо моје“ од Ђ. Јакшића, композицији г. Т. Андрејевић, Аустрилијанца посвећени својој ученици М. Р. 5.) „Вир“ од зајца за тенор, пева г. Душан Јанковић прати га на гласовиру г. Ј. Свобода. 6.) „Српска Рапсодија“ од Х. Шмита свира на гласовир г-ђица Илићева 7.) „Ој“ од Јосифа Цеа, пева г-ђа Зорка Теодосијевићка Коларовићева прати је на гласовиру г. Ј. Свобода 8.) Елегија од Фисценхагена за виолончело и гласовир свирају г. Глик и г. Свобода 9.) Романса из опере „Аида“ од Вердија за тенор пева г. Душан Јанковић прати га на гласовиру г. Ј. Свобода.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Грозан случај. — У селу Дубљу десио се грозан случај у Суботу 3. ов. мес. у кући Јована Боичића. Дете Јованово Мијаило од 10. год. поведе коња кући а улар свеже себи око руке. У то време јурила су кола са повереницима кроз Дубље за Богатић и обилазили дете. У том се коњ поплаши и у највећем трку потече кући, а дете слабо да одржи падне и тако га је коњ вукао да се није могло разазнати, шта се око коња ваља док не стаде коњ према кући свога газде и ту је кућа упрепашћена била када су познали да је то њихов Мијаило. Мијаило је умро 5, а сахрањен 6. ов. мес. на св. Николу када је и свечар отац му.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Згодан атентат. — Из Париза јављају, да је један тамошњи мењач новаца, на врло чудноват начин покраден и то на очиглед. Мењач је седео у својем дућану и читао новине. У један пут уђе један издрпан човек и баци пред мењача једну кутију, а после у скоку дочепа се једног рафа и зграби кесу од 30 000 дин. па побеже. Мењач се био укочио од чуда па се није ни макао с места, јер се бојао кутије, у којој је мислио, да је динамит. Описати човека није знао, јер га за неколико секунада није ни видео добро.

Из манастира Дечана. — Један овдашњи београдски лист јавио је ономад о црним облацима, који се надносе над овом српском задужбином. Сад смо у стању јавити нашим поштованим читаоцима две новости, које ће их доиста интересовати. Ту скоро дошла су у Дечане два бугарска калуђера, који беху послати, да народ бугарче. Али прота дечански, кога народ као оца поштује, оде паши и рече, да ће народ камењем побити Бугаре, ако се не удале. Такво држање протино учинило је, да је паша с места отерао Бугаре.

„Кад сам се, вели се у једном писму, враћао из Пећи, сукобих се са неким странцем, који је путовао са мном до Рожаја. Он ми је приповедао, да су Арнаути почели, да опет говоре о *арнаутској лиги*. Веле:

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА

од Е. Габорија

ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(НАСТАВАК)

„Хвала,“ рече, кад пођосмо из дућана, „хвала, ви сте учинили врло велику услугу нашој госпођи, и она ће бити потпуно задовољна с вама.“ Па се онда насмеја отвори врата изиђосмо на улицу.

XII.

Прва ми је мисао била да јурнемо у улицу Роа Доре и да ухватимо Виктора, који је био прави убица, али је г. Мешине расхладио мој ентузијазам са примедбом: „А закон! Зар не знате да ни смо у стању ништа радити, док не добијемо дозволу? Морвмо најпре ићи у палату правде, да се договоримо са иследним судијом.“

„Али ако нађемо госпођу Монистролову тамо?“ рекох. „Ако нас види, она ће дати знак саучеснику.“

„Може бити“ одговори као са неком горчином г. Мешине, „може бити. Кривац може и утећи само зато, што морамо извршити неке формалности. Али ипак га можемо предухитрити. Морамо хитати, хајде опружите ноге.“

Страх и нада на успех дала нам је ужасну брзину ногама и после четврт часа већ смо се пењали уз степене палате правде. Канцеларије иследних судија стоје у вези са дугачким ходником, где се налазе служитељи, који дају обавештења. „Можете ли ми казати,“ рече дувајући г. Мешине: „Можете ли ми казати, да ли је судија, који испитује убиство малога деде из Батињоле, у канцеларији?“

„Јесте,“ рече послужитељ, „али има сад једнога сведока код себе — женску одевену у црно.“

„Мора бити да је госпођа Монистролова.“ шапну ми тајни полицајац на уво, па окренув се послужитељу рече гласно: „Ви знате ко сам ја. зато ми дајте перо и парче хартије, да напишем неколико речи судији. Дајте му и донесите ми одговор.“

Послужитељ оде вукући полако ноге преко прашљивог пода и у брзо се врати, да нам јави, како нас судија у другој соби очекује. Морао је оставити г-ђу Монистролову у својој канцеларији са својим писаром, а нас је увео у собу свога колеге.

„Шта је?“ упита судија и то таким гласом, који ми је дао прилике, да увидим, колика је разлика између испитног судија и понизног детектива.

Кратко и јасно г. Мешине исприча све, шта је дознао и чему се још надао, да ће извршити. Али судија изгледаше, као да не дели наше мишлење. „Све је то врло лепо и интересантно,“ рече, „али Монистрол признаје све.“ И са свим тврдоглаво понављаше, да ме је већ и наљутио. „Он признаје, он признаје.“ Најзад после поновљених доказе и уверавања пристао је да потпише дозволу, којом даје права

„ако морамо предати наше царство, онда ћемо је дати на сабљи, јуначки, а другче никако.“

Јако се плаше Русије. Кажу: „само да нема ње, а ми би већ умели друго одбити“. — Тај странац отишао је у Глину (више Пећи), а отуда преко Белог Друма у Митровицу. Чини ми се нису чиста посла, јер сам видео како га дочекаше неки оружани људи у шуми, па с њим одоше.

Што будемо даље сазнали јавићемо нашим читаоцима.

—

Умро. — „*Варшавски Дневник*“ јавља, да је у Варшави пре неки дан преминуо седа старина Михаило Лендиш, учасник у кримској војни од 1854. г. и друг Пушкинов. После себе оставио је у разним завијутцима преко 40000 рубаља. Наследника нема никаква.

—

Позоришна представа на Цетињу. У очи Никоља-дне приказана је у позоришној дворани „Зетскога дома“ *Балканска цараца* драма у три чина књаза Црногорског Николе I.

—

Изгорела слика. — У Златном Прагу изгорела је ових дана слика од повеће вредности. Слика је од Лишке и претставља „Жртве цара Максиминијана.“ Слика је та осигурана код једног прашког друштва на 10.000 фор.

—

Пут у смрт. — У Будим-пешти се десио пре неки дан овај грозан случај, чија је жртва био један младић. Тај младић био је из угледне богате породице, и возио се на својим колима кроз варош. На један пут као из слутње, заповеди своме кочијашу, да тера коње што брже може. Овај се успротиви, јер су коњи и иначе брзо ишли. Младић му попрети штапом. Овај на то појури коње што је боље могао. У том се сударе с другим колима, и младић испадне из кола, и тако се повреди да је после одмах умро.

—

Умро књижевник. — Из Загреба јивљају, да је тамо умро у својој 84. години чувени књижевник *Антон Мажураниħ*, старији брат пређашњег Бануса. У покојвику изгубила је Хрватска и хрв. литература свог првог борца у ширењу народне замисли и хрватске књижевности.

—

Леш у Лаби. — Убице оних жена, чије су лешине пре неки дан бачене у Лабу, нађене су. Један је леш нађен и по њему је сад све јасно. Да су злочинства починили један фабрички радник са својом женом.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Нове шљиве — У Пешти је отпочета већ берзанска игра се шљивама и 10 ов. м продато је 400 мтц. Српска шљива има за сад цену 20½ дин. од сто кила.

*

Винари. — Чује се да ће једна компанија француских винара доћи у Србију, да са нашим винарским трговцима преговара о продаји вина у велико.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Срп. Невине“ 13 ов. м. доносе ове указе: На предлог Нашег министра просвете и црквених послова, постављен је за руковаоца II-е класе штедионице ужичке, Коста Цветковић, благајник III-е класе начелства округа крајинског, по потреби службе. На предлог Нашег министра иностраних дела, постављен је за благајника округа топличког, Михаило М. Антоновић благајник исте класе благајнице округа чачанског, по потреби службе; за благајника шесте класе благајнице округа чачанског, Живко Срећковић, помоћник I-е класе благајнице округа крушевачког; за благајника пете класе благајнице округа подринског, Вучко Богдановић, писар I-е класе министарства финанције; за благајника четврте класе, по новом, благајнице округа ћупријско, Михаило И. Михаиловић, благајника V-е класе, по старом, исте благајнице; за благајника благајнице округа ужичког четврте класе по новом Јован К. Милојевић, благајник V-е класе, по старом, исте благајнице; за благајника благајнице округа шабачког четврте класе по новом, Захарија Кундовић, благајник V-е класе, по старом, исте благајнице; за благајника треће класе благајнице округа крушевачког, Никола Јовановић, благајник IV-е класе исте благајнице; за благајника друге класе управе вароши Београда, Пера Војиновић благајник III-е класе исте управе; за помоћника четврте класе благајнице округа крушевачког, Лазар С. Лазаревић, помоћник исте класе благајнице округа ћупријског по молби; за помоћника прве класе благајнице округа алексиначког, Јеврем Николић дијурнисту министарства финанција; за помоћника четврте класе благајнице округа ћупријско, Лазар Угљешевић, помоћник V-е класе благајнице округа пожаревачког; за помоћника четврте класе благајнице округа пожаревачког, Миленко Станковић, практикант министарства финанције; за помоћника четврте класи благајнице управе вароши Београда, Стеван Стојковић помоћник исте класе благајнице округа ваљевског, по потреби службе; за помоћника пете класе благајнице округа ваљевског, Ђорђе М. Дабић, практикант исте благајнице; за помоћника друге класе благајнице округа нишког, Владимир К. Јовановић, помоћник III-е класе благајнице округа алексиначког; за помоћника четврте класе благајнице округа крајинског, Никола Јовановић, помоћник V-е класе исте благајнице; за помоћника четврте класе благајнице округа пиротског, Никола Петровић, помоћник V-е класе исте благајнице; за помоћника треће класе благајнице округа подринског, Максим С. Лукић, помоћник IV-е класе исте благајнице за помоћника треће класе багајнице округа рудничког, Светозар Миливојевић помоћник IV-н класе исте благајнице.

На предлог Нашег министра просвете и црених послова постављени су Љубомир Јовановић и Јосиф Шмит, предавачи београдске реалке, и Михаило Бобић, предавач крушевачке гимназије, за професоре у истим школама.

На предлог заступника министра народне привреде- Нашег министра просвете и црквених послова, постављен је за контролора мера за варош Београд, Никола Вељковић, ванредни писар четврте класе министарства народне привреде, и вршиоц дужности контролора мера.

На предлог председника Нашег министарског савета, Нашег министра унутрашњих дела, а по договору са државним саветом, од 23-ог новембра ове године Бр. 1261 решено је да се Ђорђе Стефановић — Виловски, званичник минипсарства финанције, родом из Великог Варада у Аустро-Угарској, и поданик исте државе, по молби својој прими у српско подaнство, изузетно од § а 44-ог грађанског закона, по што је поднео уредан отпуст из свога досадашњег подaнства.

—

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 13. Децембар

Притворени. Ноћас су притворени: Сима Митић тестераш, Васа Стаменковић калдрмџија Клемене Фандлер из А. Угарске сви због пијанчења и нереда; Ђорђе Несторовић из Рипња, Ђорђе Петровић опанчар, Никола Јаникић слуга, Светозар Филиповић пиљар и Миле Лалковић слуга из А. Угарске сви због скитње.

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Петар Јоксимовић шваба због нечистоће, Свптозар Адамовић каф. за неупис сзугу, Данило Влачић из А. Угарске због нереда, Коста Димитријевић млекаџија због нечистоће Димитрије Викић фијакериста због преваре, Вељко Филиповић из Турске, Петар Ораљ из Пожаревца Владимир Стевановић из Јагодине, Милан Станковић из Турске Василије Дуњић из Крушевца и Цветко Станковић из Ниша, сви због скитње.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Наши дани (*неколико речи о нашем положају*) *од А. Филиповића*. — Од како су код нас занати почели да опадају, од како је наш занатлијски сталеж почео да пати, појавило је се доста њих, који су били прожмани идејом, да помогну томе сталежу, да пронађу узроке оној бољци, која га гризе, како би медикамен био поузданији.

Било их је истина неколицина, који су томе своме задатку одговорили онако како у опште треба да се одговара, али је на жалост било и таквих, који нису имали ни појма (или га нису хтели имати) о ономе, што пишу. Занети ваљда неким вишим мислима и идеалима, они су трпали реч по реч — табак је се напунио, ал је била — *бесмислица*. Наш простији свет гутао је то. Занет бомбастим фразама, којима обиљују такви умни производи, они нису ни мислили на оно,

---

моме суседу, да ухапси љубавника г-ђе Монистролове — Виктора.

Чим је добио детектив овај документат, поклони се судији, на брзу руку излете из собе у ходник, па низ степенице на улици Роа-Доре, у једној нечистој уској улици у срцу Маре-а, где сваки кирајџија ради као пчела у кошници и одакле париска сваковрсна израда путује кроз цели свет.

На угку улице г. Мешине се заустави, да се мало издува. „Сад,“ рече, „пазите.“ И са свим спокојно уђе у сокаче кућно, што иоси нумеру 23. „Г. Виктор, молим вас“ упита вратара.

„На четвтом спрату, господине — врата на десно, кад се успнете.“

„Је ли код куће?“

„Јесте, господине, мислим да ради.“

Г. Мешине је коракнуо к степеницама, па се изненадно заустави, окрете се и погледа вратара. „Морам частити мога старог пријатеља са флашом добра вина. У коју пивницу обично иде?“

„Одмах преко пута.“

Са шест корачаја дошли смо до пивнице, и као да је свакидањи гост г. Мешине одмах наручио: „Флашу вина молим, — само доброг. Оно вино са зеленим печатом!“

Морам признати да на то нисам ни помислио и ако је ствар са свим проста. Чим је флаша донешена, мој друг извади зелени запушач, који сам ја нашао у соби у Батињоли и одмах смо приметили, да је восак исти са оним, што је на флаши, коју нам је донео. И тако је наше морално убеђење добило и материјални доказ. Како г. Мешине није имао намеру, да части Виктора флашом вина, то смо је ми попили и онда се попели уз степене Бр. 23.

Г. Мешине куцну на врата и пријатан глас одговори: „Слободно.“ Кључ је био с поља, одмах уђосмо. За столом пред прозором, кад сми ушли, седео је човек одевен у црну блузу и намештео је ка у прстен. Од прилике тридесет година стар, висок и сувоњав, бледолик са црном косом. Није био леп. али му црте беху правилне, а очи пуне живости.

Наша га посета није узнемирила. „Шта желите, господо?“ питаше учтиво окренув се на столици.

„У име закона, у хапс,“ викну г. Мешине, скочив у исто време и ухватив раденика за обе руке.

Виктор побледе, али није спустио очи. „Не чините којекакве лудорије,“ викну безобразно. „Шта сам урадио?“

Г. Мешине је слегнуо раменима. „Хајдете, немојте бити дете, молим вас,“ рече, ваш је рачун потписан. Видели су вас, кад сте из улице Ле-клуи пошли за Батињолу, а у моме шпагу имам запушач, у који сте завукли врх штикета, да се не би врх заломио.“

Ове су речи биле јак удар за њега, да притешњен посрну на сто вичући: „Ја сам невин, ја сам невин.“

(наставиће се)

што је онде у ствари написано и нашта треба главну пажњу обратити.

У категорију те врсте радова, без сумње, спада и овај најносији рад „штудента права и философије“ госп. А Филиповића, који носи тако леп и примамљив наслов: *Наши дани.*“

Далеко би нас одвезо, кад би овде стали ређати све оне „нове“ мисли, које су растурене у ово тријестину страна, далеко би се бацили, кад би стали претресати сваку тачку по тачку, јер је ово знате, написано „вишим“ стилом, далеко најпосле и с тога, што смо намерни, да то урадимо, кад изађе цело дело. Ово је, као што сам писац вели, само прва свеска прве књиге, па и ово наше неколико редака нека буде само прва свеска, управо предговор, доцније опширније оцене

Толико смо за сад сматрали за нужно, да проговоримо о овом најновијем појаву на пољу наше научне књижевности. У своје време, разуме се, опширније.

Ипак га са своје стране препоручујемо пажњи и читању наше читалачке публике.

—

Аустријска војска описана и сликана. — Под овим насловом изаћиће дело, које ће водити и нагледати сам цар Франц Јосиф, а биће укусно израђено као дело престонаследниково: „Oestorreich-Ungarn in Wort und Bild.“ Дело ће изпети преко 30 таб. а изаћи ће у формату школских књига.

Приповетке. Један од наших даровитијих млађих приповедача дао је већ у штампу своје приповетке, и оне ће кроз који дан изаћи. Знајући добро вредност тих приповедака не можемо да пропустимо, а да не пожелимо што бољег одзива овом младом приповедачу од наше читалачке публике.

—

Српско-хрватско питање у Далмацији. Зове се мала брошурица, која је недавно угледала света у Сплету. Због неких оригиналних мисли и начела не можемо, а да је не препоручимо пажњи и прочитању наших пошт. читалаца.

—

Ђузепе Верди, славни таалијански композитор славиће до године педесетогодишњицу свога рада. Све талијанске позорнице спремају се, да достојно прославе тај свечани дан свога слављенина и земљака, који је участововао и у уједињењу Италије.

У бриселском „Théâtre de la Monnaie“ приказиван је не давно с врло великим успехом балет „*Миленка*“, што га је компоновао белгијанац Жан Блок.

—

Новост. — Пре две три недеље изашле су из штампе „*Херцеговке и Босанке*“, сто најрадије певаних женских песама. Књига је велика 111. страница, а цена јој је 0.60 дин Ово је само прва свеска. Причекаћемо док изађу и остале, па ћемо онда коју више проговорити о њима. Скупљач је Иван Зовко.

ШЕКСПИР или БАКОН?

студија

ЈАРОСЛАВА ВРХЛИЦКОГ.

—

(Свршетак.)

То је питање важно и даје добро занимање.

Већи део књиге грофа Вицтума бави се биографијом Баконовом и можемо слободно рећи, да нисмо скоро јаснију апологију имали у рукама. Баш навлаш кажемо апологију, јер је, без сумње, познато, да карактер лорда Ст. Албона није био прави идејал чистоте и поверења. Зна се, да је осуђиван, да плаћа новчаану казну и да је апшен, што је волео примати мито, Ове и друге мрачне стране карактера, који се не сравњавају са етичком висином највећег поете, напреже се гроф Вицтум да обрасни и да опере. Све је то, по његовом мишлењу, било дело дворских сплетака и резултат добросрдачности и хладнокрвности канцеларове спрам новаца. Вицтум види у канцелару идејал човека и научењака и свакога горко беди, који о њему једнолико суди Дубоке ране однесоше с бојишта Poppe u Maucalay, које Вицтум назива кепецима спрам Бакона. Вреди прочитати ово уважење Бакона, као и додате белешке о Шекспировим драмама, у којима се користи Вицтум свима до сад познатим и Donelly-ом дешифрованим криптограмима Баконовим.

Цео живот Баконов дели писац на три одељка:

Први је период од рођења лордовог па чак до смрти глумца и песника Кристофа Марлова, који је показивао младом тежиоцу исте службе, које је доцније заступао Shakspere.

Други период почиње од штампања песме „Венера и Адонис“ чак до времена кад се угасила песничка радња лорда и до времена кад је доспео до поетске зрелости (1593 — 1613) Држи се, да су постали у овом времену све оне драме, које се Шекспиру приписују.

Трећи период заузима време, кад је песник са свим уступио научењаку и мислиоцу (1614 — 1626) и иде до његове смрти.

Од велике је важности, што је делу додан хронолошки преглед и разгранат преслед о целој литератури, која је потребна у питањима о Шекспиру.

Једно је праведно. Ако нас књига не увери о ономе, о чему говори, она ће нам ипак изнети много што шта важно, што ће подстрекнути кога самосталног мислиоца, да и даље ради и испитује.

С тога није изгубљено време, што смо је напоменули, а то се не може рећи за сваку модерну публикацију ове врсте.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Динамит у лимној кутији. 8 Децембра нашао је радник Хут из Голпа у своме подруму једну кутију од лима. Он је узе и изађе са својих шест синова на поље, да како год отворе кутију, јер је била чврсто заклопљена. Тек што је Хут притиснуо поклопац, наста силни прасак. Отац са шест синова одлетио је у ваздух. Динамит их је разнео у комадиће. Жив, ал' тешко рањен, остао је синчић од 11 године.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 12 Децембар

кил	199 9	Жита	10.50
„	7259	Сувих шљива .	18.50
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	7606	Кукуруза. . . .	8.32
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	1432	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	2000	Креча	3.20
„	11930	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	—	Лоја топљеног .	—.—
„	424	Кајмака	125.—
„	614	Јабука	14.50
„	1234	Крушака	11.70
„		Сланине	—.—
„	175	Сира	77.50
„	7841	Свиња	80.—
„	1080	Лука црна . . .	7.50
„	—	Лука бела . .	—.—
„	614	Арнаџика . . .	16.75
„	2180	Кромпира .	9.50
„		Лоја нетопљеног.	—.—
„	224	Масти	120·—

РАЗНА ПИЋА

лит.	6750	Вина црна. . .	20.50
„	2200	„ бела . .	24.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	1700	Ракије меке. .	30 —
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1 пар	Волова тешки к.	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 „	„ „ „	—	—·—
1 пар	Крава тешки „	.	—.—
„	„ „ „	—	—.—
„	Свиње мрша. до „	—	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1 пар	кожа овчи	—.—
1 „	„ Јагњећи нови . .	·—
1 „	„ Јарећи	·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

—

Београд, 9. Децембра 1888.

Кила	59.887	Пшенице	10.50
„	6.663	Ражи	6.50
„	31,552	Јечма	6·50
„	5.600	Овса	6.—
„	3.588	Кукуруза зрно	5.—
„	9.243	Пшенично бр.	11·—
„	160	Пасуља	30 —
„	3.416	Кромпира	6·—
„	659	Кудеље (тежине)	60·—
„	4.590	Креча	4.—
„	490	Црна лука	10.—
„	—	Ораја	—.—
„	—	Паприке црв.	—.—
„	480	Ситне проје	5.—
„	522	Ракије ком.	40.—
„	3026	Вина црна	15.—
„	850	Крушака	10.—
„	420	Јабуке	15.—

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (167)

Кад је Стефана видила да се ови удалише псујући је непрестано, и кад се је и сама уверила да Краљица Ноћи неће да дође; напусти и она крчму. Кад је на поље изашла плати свој рачун сањивоме послужитељу, који јој је изашао зевајући на сусрет. Она пође брзо за рибарима, јер је хтела да иде са њима у Венцију.

„Оставите ви само мени, рече она кад је стигла рибаре, „ја ћу већ наћи Краљицу Ноћи! Ја ћу је уходити све донде, док је не уловим, па онда ће бити сјајна награда!“

Јеронимо и Амадео примише Стефану у гондолу, али је не одвезоше у варош, већ код Лида, на острво св. Николе, где је црвена крчма, а ту је била и колиба Стефанина у којој је она обитавала. Дакле они је одвезоше тамо, где је и сама желела да иде.

Кад је била близу своје колибе, и кад су рибари далеко измакли, она опази на обали старога Јакопа, ловца мртваца.

Он прође поред ње и по обичају своме поздрави је, али не хтеде да стигне и да се разговара са њоме.

Она му махаше руком.

„Хе, Јакопо!“ повиче она.

Изгледало је као да ловац мртваца нема вере у ову жену, но ипак стаде.

„Шта хоћеш, Стефана?“ упита је он.

„Ви често ноћу пролазите и по суву и по води,“ рече Стевана. „Реците ми јесте ли видли где ону женску са црним покривалом? Тамо преко, где је крчма, нема је нисам је видила тамо!“

„Не? Ех, па онда је сигурно на другој страни, — она често ике врло далеко,“ одговори Јакопо.

„Тамо на другој страни? А где то, Јакопо?“ упита Стефана радознало.

„Тамо преко на тврдој земљи, у Сан Дону или у Порто груару!“

„Зар тако далеко?“

„Још даље — чак тамо до Палме!“ одговори Јакопо. „Она иде чак тамо где су брегови, а највише се виђа на води и у Градо, ту се најрадије задржава.“

„У Градо? Па оно ми је познато врло добро, тамо сам била врло често! Дакле је у Градо? Добро је што знам то! Хвала вам Јакопо! Рука руци суди, ако би сте ви кадгод хтели да дознате што, питајте само мене, ја ћу вам казати све што знам!“

Они се растадоше, Стефана оде у своју колибу, а Јакопо иђаше даље поред обале.

Кад је измакао по даље рече лагано:

„Иди и тражи тамо! Уходо, дуго ћеш тумарати по тим местима! Сињору ипак нећеш наћи, јер она није тамо! А најмање ћеш је наћи у Градо! Него добро је, за неко време задао сам ти посла! Ти и она два твоја помагача, издаћете сваког вашег ближњег, само ако вам то донесе који тричави скуди! Тражите само, ви Трибуналска њушкала! Тамо преко у Градо, ха, ха, ха!“ смејаше се Јакопо и оде даље.

(Наставиће се).

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се трговачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

у Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

4,10

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ЦРТАЋЕГ ПРИБОРА

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

ЈОВАНА М. СТЕФАНОВИЋА

Београд Књаз Михајла улица бр. 29.

Част ми је јавити поштов. публици да се на мом стоваришту налази велики избор сваке врсте писаћег и цртаћег материјала као: „Трговачких и копирајућих књига, артије цртаће, писаће и поштанске, најбоље врсте копирајућег и обичног мастила, пера оловака, преса за копирање; У засебним елегантним кутијама енглеске поштанске артије, разни лепи дивита од никла кина сребр и дрвета, највећи избор разни лепи поклона за наступајуће празнике и т. д. Препоручујем свакоме као еспан добар а солидне цене. — Све поруке обављају се у најкраћем времену

(св. д. д.) 3—10

„НАРОДНА ГОСТИОНИЦА“

СРПСКА КАФАНА У СОЛУНУ

НА ВАРДАР-КАПИЈИ

НИКОЛЕ СЕКУЛИЋА

Препоручује се поштованим трговцима и путницима из целе Србије, са својом српском кујном, чистим и уређеним собама, најбољом услугом и солидном ценом.

„Народна Гостионица“ је на згодном месту, близу железничке станице, близу пристаништа лађа на мору и у најживљој пијачној улици. 3—10

ЛЕП ЗА СВАКОГ ПОДЕСАН собни намештај и један пар сомотског одела продајем са повољним условима обратити се ваља код уредништво овог листа под знаком Т. Т. 1—3

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалјие“ преко од Коларца и у улици „Два Јаблана“ бр. 33. 8—10

✝

Наш добри

Спира Петровић

бив. трговац,
а позније надзорник ђумручки

После дугог и тешког боловања умро је јутрос у 7 часова.

Погреб ће бити сутра 13. ов. м. у 9 часова пре по дне.

Стан златарска улица бр. 4.
12. Дец. 1888.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга: Маца, Син: Никола.
Сестра: Милева и Љубица.
Зет: Љубомир и остала родбина.

2—3

✝

Покојној мојој сестри

САРИ

Дајем годишњи спомен у четвртак 15. ов. мес. у цркви Св. Марка у 9 сати.

Молим пријатеље и познанике покојнице за саучешће

Милош Трифуновић.

2—2

СВАКОЈ ГАЗДАРИЦИ

која хоће да скува добру каву!

Пазите добро, има у промету КУТИЈА и ПАКЕТА, које НИСУ ПРАВА „ФРАНК'ОВА“ КАВА, већ подражавана једноличија.

Хоћетели вкусну и добру каву, то иштите ПРАВУ ФРАНК'ОВУ КАВУ, која је САМО ПРАВА с'овим заштитним знаковима:

и овим подписом:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Зато: ОПРЕЗНОСТ ПРИ КУПОВАЊУ!

ГРЕШНО је мислити, да се „добра кава“ мофе само с'кавом у зрну зготовити, — не, јер добар придодатак УВЕЋАВА снагу кави, њену боју и њен вкус.

То је факт, уверитесе сами пробајући

ПРАВУ ФРАНК'ОВУ КАВУ.

За црну каву: 4 кашике зрнене каве — 1 кашику ФРАНК каве.
„ белу „ 3 „ „ „ — 1 „ ФРАНК „

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 253 Београд, Четвртак 15. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 15. Муч. Елефтерија
Католички: 27 Јеванђ. Иван
Сунце излази: у 7 сах. 54. м. залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49. пре подне. Ладноћа, па мегловито.м.

КУРС

Дукат	5·74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностра них дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне
Минист. финансије: Уторником и петком од— пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Принелигована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Аудијенција. — Прекјуче је цео радикални клуб имао аудијенцију код Њег. Вел. Краља, која је по дуже трајала.

*

Тротоари. — Пре неколико месаца изашла је наредба Управе вар. Београда о што скоријем грађењу тротоара у краљ Милановој улици. Прође подоста времена: двојица, тројица извршише ту управину наредбу, док већина и не узето на ум. Незнамо само докле ће ово трајати и докле ће остајати немарни према наредбама управиним.

*

Фабрика. — Извештени смо са поуздане стране, да ће се овде установити једно акционарско друштво, које ће сеподићи фабрику шећера. Чланови тога друштва већ су отпочели свој посао.

*

Одликован. — Чујемо да је г. Милан Петронијевић досадањи посланик при берлинскоме двору одликован од Њег, Вел. немачкога цара орденом црнога орла I степена,

*

(Д-р Емил Холуб) славни путник по африци, намеран је да дође о нашем Божићу у Београд, да држи једно јавно предавање под именом: *Искуства и истраживања на мојем другим путу по Африци.*

Од како се вратио из јужне [illegible] ке (септ. 1887) он једнако држи [illegible] давања по [illegible] градовима, да [illegible] ви средства, те да може дати да се зготове и испуне његове огромне збирке (које у најмању руку вреде на 150,000 фор = 300.000 дин.) па да их после у каквој изложби изнесе на јавност. Трошкови око тих радова и за изложбу изнеће око 120.000 дин.), Ради прикупљања средстава за то, он дакле држи поменута јавна предавања, а после изложбе, половина свих ових места, у којима је држао предавању, биће обдарена научнит збиркама за школе и музеје, у вредности колико је дотично 'предавањд изнело чистога дохотка.

За образованију публику београдску биће јамачно велико уживање, да чује предавање такога стручњека о мало познатом али занимљивом делу света, Африци. С тога је ректор Великг Школе уступио д-ру Холубу дворницу нашега свенаучишта бесплатно, заједно са огревом и осветљењем.

Улазна цена била би 2 дин. од особе, а наслоњаче и први редови скупљи. Предавање би било на св. Стевана (трећи дан нашег Божића) после подне у 3 часа, *на немачком језику.*

Чека се одговор д-ра Холуба, хоће ли моћи стићи на време (од предавања у другим местима), на да сэ улазнице почну продавати.

Осим српскога света од умља, науке знања и уметности, из места, надамо се и гостима из Земуна, Панчева и Новог Сада; а ни овдашње насеобине, чешка и немачка сва је прилика да не ће изостати, јер је д-р Холуб Чех, а предаваће немачки.

ГОВОР
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА, КРАЉА,
држан у последњој седници уставотворног одбора 9 овог месеца.

Господо,

Ви сте чули извештај господина потпредседника овог збора, господина Јована Ристића, о резултату рада оног одбора, који је јуче изабран, да узме у претрес предлог радикалне странке, који је господин Таушановић у име исте странке, а у десет тачака пред овај збор јуче изнео; чули сте извештај и о предлозима које су друга господа јуче изнела, а без сумње сте обратили пажњу и на извештај о предлогу, и ако неформулираном, који сам Ја упутио изабраном одбору, да га узме у претрес и формулише. Као што вам је познато, томе је одбору била цељ, да се коначно споразуме, како би се ово мучно дело наше привело сретном концу.

Што се Мене тиче, господо, Ја вам отворено кажем, да сам срећан што је ово крупно дело, после веома тешких напора, после големих мука Мојих, доведено и изведено дотле, да се могу надати, да ће се сретно свршити на велику корист нашег народа и на задовољство учесника у овом тешком послу. У овом последњем часу, кад су у овом важном послу и последње тегобе уклоњене, срећан сам што пред вама могу изјавити: *да у свему усвајам споразум постигнут између либералне и радикалне странке, као споразум већине.*

Ја сам, господо, још јуче изјавио, да нећу да учествујем у седници јучерашњег одбора; а то сам учинио за то, да Ми се не би пребацило, да желим да упливишем у овом или оном прав- [illegible] хоћу да помогнем једну или другу странку, — хтео сам да оставим странке саме себи, и Своју сам намеру остварио.

Господо, овом приликом нећу да улазим у детаље поднесених предлога, нећу да говорим ни о једном питању, него овом приликом хоћу да констатујем један веома пријатан факт: *да је споразум постигнут, да је он, господо, извршен.* Такав факт стоји

ПОДЛИСТАК

МАЛИ ДЕДА ИЗ БАТИЊОЛЕ

КРИМИНАЛНА ПРИПОВЕТКА
од Е. Габорија
ПРЕВЕО *М. А. Рашковић*

(СВРШЕТАК)

„То можете рећи судији,“ одговори г. Мешине, „али тешко, да ће вам веровати. Шта више, саучесник, жена Монистролова, признаје све.“

„То је немогуће“ викну, скочив са стола као електризиран, „она није знала ништа.“

„Дакле ви сте сами план скројили. Добро, добро. Ово признање довољно је за почетак.“

Па онда окренув се мени као човек, који зна шта ради, рече: „Молим вас, прегледајте фијоке г. Годељу. Ма у којој од њих наћи ћете можда штилет као и слику његове љубазнице, а и љубавна писма.“

Виктор је шкрипио зубима од љутине а ватра му [illegible] севала из очију, али је мора бити у[illegible], да је лудо покушавати на одбрану код онаке снаге, као што је г. Мешинетова.

У једном углу нашао сам врло брзо штилет, баш као што је мој друг замишљао, и после четврт сата Виктор је већ био на путу у колима између г. Мешинета и мене у правцу ка управи. Простота целог догађаја ме је изненадила. „Тако се дакле,“ рекох у себи, „хапси убица. Шта, зар се тако лако хвата човек чија се кривица казни смрћу?“ Али сам доцније у животу и практици увипео на моју штету, са има кривца, који су далеко опаснији од овога.

Што се Виктора тиче, чим се нашао с оне стране катанца, Калао нтм је, да је био монистролов пријатељ, па се услед тога и са старим г. Пигором упознао још пре неколико година. Главни узрок убиства био му је, да Монистрол добије смртну казну, па се зато и обукао онако, као што се он облачио и повео Плутона у Батињолу. Чим је старац издахнуо, ухватио га за руку, умочио му прст у рану, из које је крв текла, и на поду написао пет писмена **Монис** — чији ороналазак умало није судије одвеона погрешан пут. „Ах, све је вештачки удешено,“ рече са свим безобразно. „Само да сам успео, убио бих две тице једним метком. Опросто бих се будале Монистрола, кога сим мрзео, и обогатио бих жену, коју љубим. Без сумње кио је приволео, да са мном живи, пошто би њен муж отишао на вешала или робију. Али сад . . . .“

„По несрећи сте изгубили главу у последњем тренутку,“ рече г. Мешине. „Али нико није савршен. Кад сте писали она писмена, направили сте грдну погрешку, јер сте их пибали старчевом левом руком.“

Виктор скочи изненађен. „Ви ваљда не ћете рећи, да вас је то упутило овим трагом?“

„Да како, да могу.“

Виктор подиже руке к небу. „Ах,“ рече, „Гакле не вреди бити вештак — бити досљедаа природи!“ и са гласом пуним

пред нама. Споразум је, господо, извршен, а за Мене је тај споразум важан, па био он извршен само и између две, или између све три партије. Ја, дакле, господо гледам на ово дело као на *дело компромиса*, и Ја вас, господо, молим, *Ја од вас захтевам, да свака партија као целина изјави: је ли она с овим целокупним делом компромиса сагласна или није, да ли га одобрава или не, и да ли ће за њега свој глас да дадне само овде, него да ли ће и пред осталим члановима својим, ван овога збора, уложити сав свој утицај и сву своју моћ, да се ово дело* које нас је толико труда стало, као дело компромиса *и у појединостима и у целини, тако како јесте, прими од стране Велике Народне Скупштине.*

Господо, не треба да смећете с ума, да сам Ја у Својој прокламацији, упућеној на народ, позвао све партије да буду учесници у грађењу наше нове државне зграде; да сам у писму, упућеном на господина председника Мога министарства изрично нагласио, да у овом питању нећу да се решава већином гласова, него желим, да све партије споразумно раде и израде ово велико дело.

Истина је, господо, да у свакој партији има одбора централних и локалних, који издају наредбе и чије се наредбе слушају, који одржавају дисциплину и руководе партијским пословима; дисциплине у партијама има, тако да се изразим, јер тако се у политичком животу обично изражава, политичких дивљака, који су чланови партије, али који у извесним питањима неће да дођу под партиску дисциплину него се одвајају. Ја, господо, у овом коначном тренутку, као председник овога збора, и по духу којим желим да се овај збор руководи, не могу да водим рачуна о специјалним захтевима појединих чланова и збора и партија; јер кад би сад и после свестраног претресања овог уставног нацрта упитао: има ли кога, који би какву примедбу учинио, сумњам да међу нама не би било ма једнога, који не би имао што да примети. Кад би се, дакле, обраћала пажња на примедбе појединаца и после свршеногдела, мислим, да се никад не би дошло до каквог резултата. Према свему овоме, за Мене је једно важно и неоспорно, а то је то, да нећу и несмем да водим рачуна о примедбама појединаца, него да хоћу и треба да водим рачуна о мишљењима и захтевима појединих партија, као засебних политичких чињеница.

И полазећи са тог гледишта, Ја полажем питање свима партијама овде заступљеним, полажем питање партији либералној, партији напредној, партији радикалној, тражим од њихкао партија да Ми кажу: јесу ли или нису сагласне са овим нацртом Устава, тражим да Ми отворено кажу: јесу ли за овај Устав или нису. И, господо, кад овако питање стављам, кад тражим ваше *за* или *против*, онда имајте на уму, *да ваше* **за** *или* **против** *тражим и за последњу тачку и зарету.* Ово до чега се заједничким споразумом дошло, **морали или бити или не бити Устав**. И још нешто више. Треба знати, господо, које сам сам лично поднео од почетка овога рада, после Мога ретког пожртвовања, да се земљи дâ што бољи Устав, који би био дело компромиса, после оне велике пажње коју сам и Ја и ви поклањали овом послу — *Ја не само да не дам вама да споразумно дело кварите; него* треба да знате, *да овај нацрт Устава не дам да га ма у чему измени ни сама Велика Народна Скупштина.* Ово је дело споразума, и оно као дело споразума мора и живот добити. И ја, господо, кад вам ово овако отворено и јасно казујем, не казујем да остаје у четири зида, да остане између нас овде скупљених, не, Ја вам ово кажем да можете испоручити сваком члану своме, а не браним вам, ако хоћете, да то чак и у вашим новина ма публикујете. Дакле, знајте, да **Велика Народна Скупштина или ће примитиовај Устав овакав какав је од корице до корице, или га неће примити**, у ком случају Ја престајем бити више ваш председник, *него ћу онда као Краљ ове земље, као Србин чинити Своју дужност према земљи, и, будите уверени, да сам Ја са свим на чисто шта ћу онда чинити.*

Ако, дакле, господо, хтеднете да гласате за овај Устав, онда Ја од вас тражим не само да ви дате свој глас, него да то ваше гласање значи, да ви примате на себе дужност и обвезу, да ће и сваки појединн члан ваше партије дати свој глас за овај Устав и у самој Великој Народној Скупштини; значи, да не само ви овај нацрт примате, него да ће га примити и остали ваши другови, који нису овде, али који ће у скупштини бити.

Кад сам прокламацијом Својом по звао сав народ, све партије, [illegible] народном послу, онда сам напоменуо да ћемо ви дети ко се не одзове своме Краљу: ко је вера ко ли је невера. И, сад, господо, ако има кога да не прими то споразумно дело, он мора овде отворено да каже да га не прима, мора овде пред нама да каже, је ли вера или је невера. Онај пак, господо, који гласа за ово споразумно дело, тај се је одужио својој моралној одговорности и пред садашњим и пред будућим нараштајима, пред историјом и пред народом, и то ако не само он да свој глас за овај нацрт Устава, него ако поради и кодсвојих једномишљеника и овде и у Великој Народној Скупштини, да се овај нацрт Устава прими, као дело компромиса свију партија, да не буде ни једног гласа, који ће се против њега подићи. Даћу вам четврт или по часа одмора, распоредите се по партиским групама, споразумите се, да бисте после одмора могли дати своје *за* или *против*, јер *ваш глас треба да буде глас ваше целокупне партије.*

Исто тако и људи, који су ван партија, чије мишљење поштујем, треба да се изјасне: јесу ли за овај споразумни нацрт Устава остали или нису.

И Ја сâм, господо, немам права да ово споразумно дело ма у чему мењам; оно није Моје лично, нисам њега Ја као Краљ изнео пред вас, него је оно постало путем компромиса. *Па као год што Ја немам права да га ма у чему мењам, исто тако тога права не може имати ни појединац, нити пак партија. А ако то учини ма која партија, било овде, било у Скупштини Ја ћу вам онда отворено и одлучно казати: Господо, идите кући, наши су послови на уставном питању [illegible] узалудни.*

Као што вам рекох, Ја пред вас износим дело свију политичких странака, Ја и сâм не сматрам да имам права да га мењам, да чиним измене без одобрења их партија. Ја сам за ово дело позвао сву интелигенцију, најјаче снаге из свију партија, како по науци и искуству, тако и по уважењу у њиховим партијама, и у самом народу. Нико не може

презрења додаде: „Зар не знате, да је стари г. Пигоро био левак?“

Као што сам се доцније уверио, говорио је истину. Дакле погрешка — моја сопствена погрешка — довела нас је до истине. Проналазак, којим сам се толико хвалио, у ствари није био никакав проналазак. Чудновато је, да ни један од нас није ни замишљао, да је старац из Батињоле могао о левом руком писати. Истина је, да су овакви случајеви ретки — али опет постоје, али ни судија, ни комесар, па ни г. Мешине и његова жена нису поричали овај назови проналазак — и тако нам се најнеобичније појаве извлаче непримећене. Свакојако ово је била лекција, коју сам запамтио и којом сам и ја постао тврди полицајац.

Сутра дан пуштен је Монистрол из затвора. Изледни судија укорио га је строго, што је хтео завести суд, но он је цео прекор одбио речима: Ја љубим моју жену . . . Због ње сам се хтео жртвовати... Мислио сам, да је она крива . . .“

Више није хтео казати, али његово понашање јасно је говорило, да је морао имати јак основ, што је на њу сумњао. Шта ли је то могло бити? Сâм сам мислио, да је г-ђа Клара покушала, да муж изврши убиство, а он и ако је био слободан и љубии је до лудила, опет је имао толико слободе, да њему понуду одбије. Пошто је увидеаа, да муж не ће извршитиубиство, покушала је са успехом и код љубавника — особиоо кад би за награду добио и жену, коју обожава, јер би се ово и догодило, само да је Монистрол отишао на вешала.

Тако сам себи објаснио целу ствар. Могао бих се заклети, да је г-ђа Монистролова удесила цео план, па је ипак изашла чиста и некажњена. Порота није марила за моралан доказ, и нађена писма и слика у Викторовој собе беху слаб доказ противу ње, кад је у суду стала раме уз раме поред свога љубавника. Њу је шта више бранио један од најславнијих париских адвоката, а и сузе. које су јој низ образе капале, дирнуле су срце судија и пороте. У кратко, она је ослобођена, а Виктор је осуђен на тежак посао целога живота.

* * *

Пошто је напред доказао, да је животињски везан за жену, није никакво чудо, што је Монистрол одвео жену кући, ако не баш к срцу, кад је чуо, да је пуштена у слободу. Са свим природно све имање старог г. Пигоро-а пређе у руке Монистролове, али се раскалашном и расконшном г-ђом Кларом није имање дуго трајало. Данас Монистрол држи врло рђаву пивницу близу Пале де Трон, и кад се лупежи и крадљивци напију, а то су једини посетиоци, онда се удварају његовој жени, која је сада дебела гадна у лицу и свакад промукла од ракије и абсинта. Њена лепота одавна је оставила као и Атеноров новац, она и њен муж, кога туче кад год је пијана, силазе брзим кораком на дно покварености, порока и сиротиње.

Ј. Б. Казимир Годељ.

спорити и не спори, да све што по партијама и ван партија има уважених личности овде које видим, и кад се су они сложили и споразумели за ово дело, Ја сматрам Велику Народну Скупштину за једну форму, која са том самом својом формом треба да дâ живот овом нацрту Устава; и с тога Ја не дозвољавам, да у Великој Народној Скупштини дође у питање једно оваквoдело, у коме су учествовали и које су заједнички створили људи најпаметнији и најодабранији, људи најискуснији што их наша земља за сад има и какове их поједине партије за сад могу избацити.

Свршиће се

† ДОН ИВАН МУСИЋ

Као што смо већ раније јавили нашим ћитаоцима, у недељу 11 ов. м. умро је Дон Иван Мусић, бивши војводц херцеговачки, и у потоње време поштар поште београдске. Покојник је сахрањен у понедеоник 12. ов. м. са великом помпом, Како је покојни Мусић имао великих и неоспорних заслуга за цело Српство, то држимо да ћемо само нашем журналистичком позиву одговорити, ако на овоме месту прештампамо из „Видела“ извештај о животу и раду, као и о погребу покојниковоме Ево тога извештаја:

У недељу из јутра преминуо је после дугог и тешког боловања војвода херцеговачки у устанку од 1875. год. Дон Иван Мусић. Савременицима који су пратили исполинску борбу херцеговачкога народа за своје ослобођење позната ће бити до најмањих ситница улога коју је у то бурно доба играо у своме народу покојни Дон Иво. Да би потпомогао што боље започето велико дело ослобођења свога народа, тадањи млади католички свештеник Дон Иван Мусић замену своје свештеничко одело живописном народном ношњом својих земљака, припаса о бедрице оштру „сабљу „димишћију“ и позва своје једновернике да пруже руку измирења својој православној браћи и да уђу у општу борбу против народнога непријатеља. Од то доба стајао је покојник на челу покрету католичкога дела становништва Јужне Херцеговине, и за све време борбе одликовао се у свима бојевима својом ванредном храброшћу и мудрим предвођењем. После окупације аустријске, индигниран неправедним решењем аграрнога питања, покојник, који се међу тим био оженио са избраницом свога срца, и по лепоти, и по чистоти девојачкога карактера и по племенитости своје душе ретком ђевојком Цветом — Цвијом — из чувене куће Вукасовића у Стоцу, пређе са својом породицом у Србију, где је ступио у државну службу. Смрт га је затекла као поштара поште београдске. Овде у Београду изгубио је пре две године покојни Мусић и верну сапутницу у свима својим мучним борбама и невољама, кроз које му је било суђено да прође, своју добру Цвију, која је сарањена на овд. новом гробљу. Губитак, који је он тиме претрпео, био је за њега ненакнадив и усадио је у његове груди клицу тешке бољке, којој је најзад ево и подлегао. Са ретке чистоте свога карактера и љубазности у опхођењу покојни је Мусић и овде у брзо постао врлоомиљена личносткод свију, који су имали прилике да дођу с њиме у додир. Поред многобројних пријатеља, оставио је покојник за собом самохрану и незастарану јединицу Делфу, којој се сад тек навршило 8 година.

* * *

Мртво тело покојнога војводе Ивана Мусића сахрањено је у понедељак пре подне у овд. новом гробљу. Спровод се кренуо у 9 и по часова, из стана покојникова у Призренској улици бр. 15. — Абаџијском и Министарском улицом ка Вазнесенској Цркви, где је било опело. При спроводу и опелу изволео је из почасти чинодејствовати Његово Преосвештенство Епископ Жички Г. Никанор са шеснаеот свештеника. Сем тога учествовали су из почасти: певачке дружине „Корнелије“ и „Даворје,“ ђаци овдаш. богословије и ђаци поштанско-телеграфског курса. Погребу и спроводу присуствовали су начелник поштанско-телеграфског одељења Министарства Народне Привреде, г. Живко Анђелић и брат му г. Живко Анђелић управитељ централне поште и кум покојников. којима се поред осталих кумова и пријатеља највише има захвалити што је погреб испао овако сјајно; даље чиновници поште београдске, који су приложили на самртнички одар красан венац одкуповнога цвећа са црним тракама и натписом; чиновништво свију струка и многобројни пријатељи и познаници покојникови. За сандуком међу пријатељима покојниковим ишао је сав погружен и млади херцеговачки бег Љубовић из Невесиња.

У цркви описао је у кратким цртама живот покојников г. Милан Биљчевић, овом надгробном речју:

„Војводо! Војводо! Зар баш ни беле ни црне да нам речеш при поласку у вечни свет?! Зар да и без збогом остај, оставиш твоју милу Делфицу, јединицу своју, твоје кумове и пријатеље?! Ти ћутиш.. На твојим уснама за навек се следила реч твоја; реч, која беше вазда и за свакога само пуна милоште и благости; која беше навек одмерена на кантару твоје неумитне правичности и провејана чистом и искреном љубаљу према укућанима, пријатељима и ближњима твојим.

(свршиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Велики мост. Шпањолски градови Португалиета и Ареназа леже на ушћу Нервиона у бискајском заливу. У овај залив долази сваке године до 4300 бродова. Како је ушће Нервиона претесно, не могу се лађе услед велике тесноће истоварити и товарити. С обзиром на то, да ће те тешкоће све то више расти, одлучише, да споје обале реке Нервиона тако, да тиме неће бити сметени бродови, који туда пролазе. Инжињер Алберт де Пакачио дошао јо на врло оригиналну мисао, која је била у овом што следује. Велика плоча на којој има места за 150 до 200 особа и за кола, виси над водом у висини обале, на једном јаком покретачу, који за час може пренети плочу на једну или на другу обалу. Стуб. који носи ову плочу висок је 45 метара, тако, да могу и највећи бродови пролазећи испод њега. Покретач се ослања на четири торња, висока 63 метра, а на њима су четири точка с конопцима по којима се креће плоча. Плочу терају с једне стране на другу четири парне машине, које се налазе у торњевима. Мост може носити преко 30.000 килограма, а могу се по њему кретати у исто доба и људи и кола па чак и влакови. Новаца за грађење његово, по рачуну инжињеровом, треба ће до 600.000 динара, а кад буде готов трошиће се сваке године нањ по 25000 динара а приход ће износити годишње до 50000 дин.

ШАЛА

Шта ви хоћете?! Неки човек иђаше од вароши до вароши, од села до села; па у том свом путовању помало је крао, а боме негде неког и убио. Идући тако кроз неку шуму, он сретне једног попа, који имађаше „масан ћемер. — Е, вала овога ћу отпратити на онај свет, рече у себи, па изману палицом, те попа по глави и — убије га, отпаше му ћемер, с попа скине одело и на себе га навуче. Потом отиде до једног извора и огледавши се у њему, узвикне весело: „поп па поп!“

Одмах се крене даље, распитујући у сваком селу и где год је дошао: небил' требало попа? у једном га селу сељаци једва дочекају, јер им попа беше нестало.

Еле, одма се он прими „чина,“ те свршаваше „службу божију.“ Али сељацима беше чудновато што овај њин поп кад год служи у цркви само виче „амин.“ — они се договоре да туже попа владици.

Владика дође баш на Божић, да види како служи тај поп.

Служба поче. Попа отвори јеванђеље и стане кроз нос нешто мумлати, после удари у „амин“ — и напослетку као какав светац укрути се и стаде певати.

Оцее владикооо!
Имам сто оваца,
Хиљаду новацааа;
Сто овнова
И несто воолоовааа!
— Пола мене пола тебе
Оцее владикооо! —

— Шта ви хоћете — грмну гавод ка — ово је поп; та овакгои Де п.-нема у целом свету!..

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (168)

II.

„За мном! Ја ћу да вас спасем!“

Месец је јасно осветљавао пристаниште тамо, где су била подигнута вешала, а поред којих беху везани Имари и стари граф Мирафијор.

Сахат за сахатом пролазио је. Већ је прошло и пола ноћи. Још само неколико часова, па и смрт ће им доћи за вратом.

Мрачним погледом посматраше Имара околину — снуждено и са обореном главом стајаше Адмирал —. Ишчезла је и последња нада на спашење, слободу и на повратак у Венецију — једино о чему су сад могли да мисле, беше грозна смрт.

Месец је почео да залази — још мало па ће почети да свањива.

На један мах опази Имара некâкву прилику — неког човека — који неколико тренутака застаде и обазриво гледаше на све стране.

„Погледајте тамо, Адмирале,“ шапуташе Имара. „Видите ли оног човека? Можете ли да распознате ко је? Шта ли тражи он овде? Ко је? То није Ускок!“

„Он долази овамо,“ одговори Адмирал.

„Тако ми свих светих — то је —“

„То је пустињик. То је старац у издрпаној одећи!“

„Он је! Али како је дошао овамо?“

„Хвала милостивом Богу, што сам вас једва једном нашао!“ зачу се дубоки глас пустињиков, који се беше приближио код вешала. „Има ли још кога овде у близини, има ли какве страже или тако што?“

Нема!“ одговори Имара. „Јесте ли дошли овамо да нам помогнете?“

„Да нас избавите?“ дода граф Мирафијоре.

„То је моја једина жеља, за то сам и дошао овамо,“ одговори пустињик.

„И како вам је испало за руком да прођете кроз капију у стенама?“ упита Имара.

„То ћете дознати доцније! Сад немамо времена за причање! Пре свега морамо да одемо одавде и то што пре! Као што видим, ви сте приковани за дирек! То је зло,“ речи пустињик. „Али ипак, свемогући Бог биће нам у помоћ! Само кад сам дошао довде, и кад сам вас нашао, надам се да ће ми испасти за руком да вас избавим из тог ужасног положаја!“

„Племенити, стари човече!“ рече граф Мирафијоре. „Ваша је жеља племенита и узвишена — али је не можете извршити онако, као што мислите!“

„Не очајавајте! Бог ће нам помоћи! Само кад бих имао какву турпију, да вам преструже те рингле!“

„Ето тамо преко има једна ковачница!“ рече Имара и покаже руком на једну ниску кућицу.

„Ковач спава — они су ноћас пили и веселили се, ја ћу лако ући у ковач-

ШЕШИРА

сваке врсте нарочито од свиленог Плиша, „Велур“, најновијих:

ОБУЋЕ

разноврсне за све нараштаје а добре каквоће

КОШУЉА-ПАНТАЛОНА

зимских, све врсте, и „ЈЕГЕРОВИХ“ особите каквоће, рукавице у свим врстама.

Трико рекли веома финих а „у свима“ и највећ м величинама, целокупног зимског готовог еспана

Кошуља белих, кретон, пикет, зефир, оксфорд, добро снабдевено стовариште, у свим величинама, као и осталог по све доброг рубља, најбоље каквоће, добила је потписатог тоговина, и распродаје по најнижој цени, препоручујући ово штованој публици, молећи за многобројне наручбине.

Са учтивим штовањем
М. М. ИГЊАТИЈЕВИЋ
у кући г. Р. Миленковића
преко од Руског цара.

2—6 четвр.

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА, где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 7—12

ВЕЛ.-ГРАДИШКОЈ ШТЕДИОНИЦИ

Потребан је књиговођа, који зна и немачку кореспонденцију, и овим позива све оне: који би се за ово место примити хтели, да се подписатој управи са својим документима пријаве до 1. Јануара идуће године.

У пријави сваки треба да изјави под којим условима пристаје да ступи у завод:

10. Децембра 1888. г.
В. Градиште.
Управни Одбор. Вел. Град. штед.

2—3

САМО КОД
НАУМА НАЈДАНОВИЋА
у кући Др Клинковског
на зеленом венцу

продаваћу и то:

1 кило	Свињског меса по		—.60
1 „	Масти фришке	„	1.10
1 „	Суве сланине	„	1.10
1 „	Суве шунке	„	1.20
1 „	„ Коб. свињ.	„	1.20
1 „	паст. суве са и б. сл.		.—
1 „	Сала фр. добра зрела		1.10
1 „	Чварака фришке		—.70
1 „	Шваргле врло добре		—.90
1 „	Сапуна доб. за веш		— 60

и то на крчму а на више са јевтинијом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 1—8

ЛЕП ЗА СВАКОГ ПОДЕСАН собни намештај и један пар сомотског одела продајем са повољним условима обратити се ваља код уредништво овог листа под знаком Т. Т. 2—3

Наш добри

Спира Петровић

бив. трговац,
а позније надзорник ђумручки

После дугог и тешког боловања умро је јутрос у 7 часова.

Погреб ће бити сутра 13. ов. м. у 9 часова пре по дне.

Стан златарска улица бр. 4.
12. Дец. 1888.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга: Маца, Син: Никола.
Сестра: Милева и Љубица.
Зет: Љубомир и остала родбина.

3—3

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалјие“ преко од Коларца и у улици „Два Јаблана“ бр. 33. 9—10

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се трговачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

у Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

5,10

ницу и наћи турпију!“ одговори пустињик. Он се цажљиво окреташе на све стране, за тим обазриво и лагано упути се у ковачницу. Врата на ковачници беху отворена као и обично на свима кућама у Сењу

Без устезања и слободно уђе пустињик у ковачницу. Из споредне собе чуло се јако кркање. Ковач је тврдо спавао. кратком тражење нађе пустињик једну велеку турпију, и брзо се врати тамо, где га очекиваше Имара и стари Адмирал.

На пољу не беше више месечина. Месец је био зашао.

Брзо се пустињик успне на клуп и отпоче турпијом да струже ринглу, која беше на Имариној руци.

Стругањем произведе доста јак шум — сад је требало да буде обазрив. Да су Ускоци оставли какву стражу у близини, онда би било зло. Пропао би цео план.

Рингла на Имариној руци била је брзо преструганa — Имара беше слободна. Оно чему се није надала, сад је извршено.

Сад пређе пустињик и на ринглу старог Адмирала. После кратког времена беше преструганa и ова рингла.

„Хвала милостивом Богу! Сад се опет надам паа издавање,“ рече стари Адмирал и прекрсти се.

„Ви сте сад слободни ја ћу да вас спасем,“ рече пустињик. Његове речи бемелем за оба бегунца, којд су до мало час очекивали грозну смрт.

„Ми ћемо радо поћи за вама! Нека нас заштити милостиви Бог!“ шапуташа Имара.

„Мрачно је, а то је угодно за нас,“ рече граф Мирафијоре силазећи са Имаром са клупе. „А ктда ћемо, на коју страну? Чоћемо ли кроз капију у стенама?“

„Не, јер би тамо нашли смрт,“ рече пустињик и ухвати за руке Имару и Адмирала.

„Дакле нећемо кдоз капију?“ упита Имара. „Онда сигурно водом?“

„Нећемо ни тамо!“

„Па онда ћемо се ваљда сакрити где год? Али ми се сване, нас ће Ускоци тражити на све стране!“ рече Имара.

„Ћећемо се овде крити!“ одгчвори пустињик. „Не питајте! Хајдете за мном Видићеае одмах куда ћемо!“

„Ах овај пут води капији у стенама,“ рече граф Мирафијоре.

„Он остати ни десно, ми ћемо овуда до оних стена, одговори пустињик и повеће их преко поља и баште, куда је дошао. „Ми имамо још неколико сахата на распогожењу — али вам насигурно велим: Ори нас неће наћи!“

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 254 Београд Петак 16. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину	8 дин.
на по године	4 дин.
на 3 месеца	2 дин.
месечно	1 дин.

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋУ У БЕОГРАДУ Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног ред.

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА

ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН.

ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 16. Пророк Агеј
Католички: 28 Младенци
Сунце излази: у 7 сах. 54. м. залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49. пре подне. Ладноћа, па мегловито.м.

КУРС

Дукат	5 74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и прив. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Његово Величанство Краљ изволео је се прексиноћ пешке проходати по престоници и том је приликом, пред Вел. Школом, благоизволео проговорити неколико пријатних речи са неколицином великошколаца, који су се ту задесили.

*

Зборови. — У недељу 18. ов. месеца на Вол. Школи држаће се ови зборови: *фонда за потпомагање сиротних великошколаца*; дружине „*Даничић*“ „*Панчић*“ и академијског певачког друштва „*Обилић*“; први је пре подне у 9 час. а друга три по подне у 2 час.

*

Новина. — Као што чујемо г. Љуба Бојовић, власник „*Брке*“ покреће од Нове Године нов лист под насловом „*Таково*“. Незна се да л' ће бити партајичан или не.

*

Грозан случај. — У Палилули овде десио се јуче грозан случај. Неки Чвркић напио се био поштено, па, изишавши из кафане, батргао се онако преко улица, како је могао. Један шегрт, ко што их је дао Бог, стане му се посмевати и задиркивати га. Чвркић онако пијан појури га да бије. Шегрт почне бегати, али се саплете и падне. Чвркић дољуља се до њега, па онако несигуран скљуси се на њега и стане га давити и псовати, што је грђе могао. У том гњевљењу удари шегру штапом тако јако по челу, да га је крв облила. Једва их људи развадише.

*

Пред концерат. — Одбор грађанске касине јавља, да ће улазна цена у позивницама на *Концерту грађанске касине*, важити само за г.г. чланове, а за госте, које г. г. чланови позов[illegible] друге госте улазна је цена 3 [illegible] од особе за породице, а 5 [illegible] самца.

*

Посета. Његово В[illegible] изволео је јуче посетити госп. Јов. Ристића, бив. председника министарства и председника уставотворног одбора.

*

Опасно оболео. Госп. Радивој Милојковић потпреседник државног савета, веома је јако оболео.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Слава општине пиротске. — Општина пиротска са грађанима и официрима слави данас 16 Децембра своју славу као дан ослобођења свога од Турака. Ради тога приређује и *забаву са игранком*, у **корис подизања споменика изгинулим борцима**. Добровољни прилози могу се слати и накнадцо и то или преседнику општине пиротске непосредно, или преко г. Милослава П. Куртовића у Београду.

Ни један патриота, добио позивницу или не, не треба да изостане ни с честитком ни с прилогом од овако родољубине и племените светковине.

ГОВОР
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА, КРАЉА,

држан у последњој седници уставотворног одбора 9 овог месеца.

(свршетак)

Сад је, господо, дошао тренутак, кад треба у овом уставном питању да обележе своје гледиште и целе партије и поједине личности. Гласајући за или против овог нацрта, они тим казују, да ли што имају или немају против овог компромисног дела. Најзад, господо, треба имати на уму, да у појединим питањима невлада сагласност ни међу појединим члановима исте пастије: па кад је тако, онда је можда немогуће постићи потпун споразум између појединих странака. Али, кад је овај нацрт дело споразума, кад је свака партија морала поднети неке жртве да се до нечег заједничког дође, онда се морамо запитати: је ли овај нацрт бољи од садашњег Устава или није. Ако јесте онда га треба примити, ако није, онда га треба одбацити, нека остане у животу стари Устав. Ако пак нађете да је овај нацрт бољи, као што у ствари и јесте, онда треба да имате на уму, да није довољно што ћете ви за њега гласати, него треба да порадите и код својих пријатеља, да се он без измене прими.

Познато је, да ће једна петина посланика Велике Народне Скупштине престављати либералне и четири петине радикалне посланике. Може се о уставним практикама говорити како се хоће, фактично искуство показује, да је далеко пре избора свака партија приближно на чисто чему се има при изборима надати. Једном речи, може се смело рећи, да је свака партија у напред знала, како ће избори испасти; а да је то у првом реду знао ђенерал-штаб дотичних партија, који је управљао изборним телом, у чијим се рукама своде конци изборног гласачког апарата. Не улазећи у путеве и начине, којим су се ђенералштаб и партије служили за постигнуће своје цељи, ваља констатовати коначан резултат, који излази [illegible] је ђенерал-штаб хтео и препоручио. *И кад стоји, да се цело изборно тело кретало онако, како је ђенерал-штаб парт иски налагао; и да је извршено оно, што су ђенерал-штабови у лицу главних одбора странака хтели, онда нити Ја, нити ико може веровати, да ће се из једне четвртине или четири петине у скупштини престављених страна-*

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (169)

„Племенити човече! Ви сте наш анђео хранитељ!“ рече граф Мирафијоре узбуђено.

„Бог ће ми бити у помоћ да потпуно изведем дело вашег спасења,“ одговори пустињик.

Имара се окреташе на све стране. Капија у стенама где беху страже, остала је на десно.

Они беху далеко од ње.

Нигде, у целој околини, не беше сем њих живе душе. И по други пут покушаше Имара и граф Мирафијоре да се ослободе ропства ових гнусних пирата — и по други пут пођоше на пут своје мило отачаство. Ако им и овај покушај осујете — онда не само што би пропала Имара и стари Адмирал, но и сам пустињик платио би својим животом.

Сви г[illegible] занимаху се овим мислима идући о[illegible] стенама, које им је мало час показао п[illegible]њик.

Пуст[illegible] се ипак надао да ће срећно умаћи из овог разбојничког гњезда.

„Сад ћете брзо да сазнате моју тајну!“ рече он. „А успут ћу вам приповедити, на какав сам чудноват начин дознао ту тајну!“

„Али реците ми, куда нас водите, драги пријатељу?“ упита Имара.

„Тамо код оних стена. Тамо је пут, за који нико други не зна.“

„Томе се чудим!“ рече Адмирал узбуђено. „Како ћемо вам благодарити, племенити пријатељу за тако велико пожртвовање?“

„Највећа благодарност и награда биће за мене, ако вас спасем из руку крвожедних хијена,“ одговори пустињик.

Он се са бегунцима приближи овоме жбуњу, куда је он прошао, кад је се провлачио кроз стење. Он разгрне жбуње где им се укаже пут.

„Хајдете за мном!“ рече пустињик. „Само пажљиво! Пут је тежак и опасан!“

Он пође напред. Имара оде за њим, а Адмирад уђе на послетку, пошто се опет уверио да они у Сењу још спавају.

Лагано и пажљиво провлачише се сви троје путем кроз стене, који је био веома тежак. После кратког времена дођу у једну пећину.

Одмах за тим наставе пут узаном стазом између високих стена, које је по где као била тако уска, да су се провлачили са великом муком. Често су морали да иду пузећки. Пустињик их је храбрио целим путем. Слаба светлост продираше кроз стене, а то им беше добро дошло, јер су могли да виде куда иду.

Кад су после дугог и уморног провлачења дошли у другу пећину, они застадоше да се мало одморе, и тада пустињик поче да прича о своме сну.

Кад су после дугог и уморног провлачења дошли у другу пећину, они застадоше да се мало одморе, и тада пустињик поче да прича о своме сну.

ка моћи појавити нешто, о чему не би знао, или што не би хтео ђенерал-штаб било једне или друге странке, што не би било наређено од ђенерал-штаба партија. Изборна нам борба показује, да се она води свесно, да њом управљају одбори странака, да се зна, ко ће бити изабран, што све значи и потврђује, да се има уплива на странку; што значи да Србија живи политичким животом, што је управ помогло да се овај Устав приведе срећном концу. И према томе, *Ја сматрам за дужност изјавити, да за све, што се буде догодило у Скупштини чиним одговорним ђенерал-ттаб тамо заступљених политичких странака, одговорним преда Мном, пред народом, пред историјом.* Кад је то тако, онда је *дужност ђенерал-штаба појединих странака да се, у Народној Скупштини користе својим утицајем, да нареде, да и њихови чланови приме овај нацрт, који су и како су га они сами споразумно израдили*, и за који су они преда Мном, Краљем, дали свој глас. Ну нађе ли се у Народној Скупштини људи, који не ће да приме овај нацрт, онда нема места никаквом правдању и увијању, онда је то несумњив знак: да ђенерал-штабови нису хтели да то заповеде.

За то ми је потребно да знам: хоће ли потпредседник овог збора г. Јован Ристић, шеф либералне странке и њен ђенералштаб узети на себе: хоће ли други потпред Грујић, шеф радикалне странке и ђенералштаб њен примити на себе, да пораде код својих чланова у Великој Народној Скупштини, да се овај нацрт Устава, који су и они радили, и за који су и они дали свој глас, прими и од стране њихових једномисленика без икакве измене; да објасне својим људима, да ће се или примити овај Устав она кав какав изађе из овог збора, или ће остати стари Устав. Ако се ово дело прими, сматрам да је оно заједничко. Да сам, господо, овај Уста вписао сам, мож да бих се и погађао с овом или оном странком. Али кад то није само Моје дело, него је оно дело свију нас, свију странака, онда Ја немам права, да ма с којом странком посебице ступам у преговоре. Кад бих сам писао нацрт Устава, можда бих га и друкчије написао. *Можда, господо, има у овом Уставу много чланова, који се и Мени не допадају*, али пошто сте се ви у том споразумели, Ја сам држао да немам права да овај споразум кварим. *Ја, господо, чиним велике жртве из љубави према срећи и напретку ове земље која је нама свима мила и драга;* Ја у овом последњем тренутку чиним последњи апел на све политичке странке престављене у овом збору, а тако исто и на људе пуне искуства и знања који су овде, а који не припадају ни једној странци и позивам их, да у овом последњем тренутку даду своје свечано обећање: да ће за овај Устав гласати не само они лично, него да ће порадити и код својих једномишљеника да се овај Устав у Великој Народној скупштини прими без икакве измене, обавештавајући сваког и уверивши га, да другојаче не ће и не може бити. Сматрао сам за своју отворено и несумњиво напоменем ово и либералној и радикалној странци, јер кад им отворено небих казао како гледам на ову ствар, Ја бих грешио.

Дајем вам четврт и по часа времена, споразумите се, одвојивши се у групама, хоћете ли као странке и као појединци дати свој глас или *за* или *против* овог нацрта Устава.

* * *

После овога велезначајнога говора Његовог Величанства, а по Његовој одлуци, седница је била прекинута за по сата, за које време присталице појединих странака у групама држали су конференције о даљем поступању према израженој жељи Његовог Величанства, Краља.

Када је Његово Величанство понова изволело отворити седницу, одмах се отпочело гласање *за* и *против*, причему је Његово Величанство, Краљ, изволео сам прозивати по странкама. Прво су прозивани чланови радикалне странке, од којих су сви присутни гласали *за* осим г. Димитрија Катића, који се уздржао од гласања с мотивацијом, да није могао учествовати у последњим одборским седницама, те не знајући резултате рада одборовог не може гласати ни за ни против.

За тим је Његово Величанство Краљ изволео прозивати чланове либералне странке, од којих су сви присутни гласали *за*.

После овога се имало приступити гласању чланова напредне странке.

Ну пре тога, г. Милутин Гарашанин устане и замоли Његово Величанство за реч, коју му Краљ благоизволе дати.

Г. *Милутин Гарашанин*, напомену, да се напредна странка са свом говотошћу одазвала и одзива позиву Његовог Величанства Краља, да за славу и част Краљевског Престола и Отаџбине, за утврђење и јачање Краљевског Престола и Отаџбине учествује у заједничком стварању државне основице, новог Устава. Од самог почетка до данас, напредна странка у раду око израђивања устава била је руковођена једино интенцијама узвишеног Владаоца, да ово велико народно дело буде дело заједничко, буде дело компромиса. Према томе су и он — говорник — и напредна странка при изради овог Устава и у ужем и у целокупном одбору напуштали многа своја партиска гледишта, прилагођујући их захтевима других странака, јер се само тако могло доћи до заједничког дела. Сâв рад овај био је рад компромиса, и да се напредна странка није држала као што се држала, онда се не би могло доћи до споразума и од Устава остале би само корице. И говорник и напредна странка била је у уверењу, да се у самом раду долазило до крајних граница узајамних концесија, и да се, пошто је дело свршено, нити имало шта више тражити ни давати. Међу тим, у јучерашњој и данашњој седници, на један мах се истакло, да једна странка има још нешто да тражи, те да тим условљава свој пристанак на свршено дело. Према овоме, можда би и напредна странка имала и имала би некоје своје захтеве. Но она их не ставља, и с тога има право очекивати, да их и друге странке не стављају. Али кад је то већ учињено, онда напредна странка изјављује, да је она чинила концесије, које је чинила и да се према томе не може упуштати ниу какве даље концесије и преговарања, јер држи, да се то противи самом духу рада на основу кога је израђен овај пројект.

Ну пошто је ово питање потиснуто на са свим други терен, на питање вере или невере, то му је част изјавити и у име своје и у име својестранке, да напредна странка ни до сад није била невера, па неће ни у овој прилици, те да у име своје и своје странке гласа *за* с тим, да се без дебате приме и прелазна наређења.

Његово Величанство Краљ благоизволео је изјавити, да Он с

Имара и граф Мирафијоре пажљиво су слушали пустињикову приповест.

„Ту је био прст Божији!“ заврши пустињик приповедање. „Моја једина жеља беше да вас избавим, свемогући Бог у сну ми је показао пут куда треба да идем! Већ је свануло, Ускоци ће нас тражити, то сам сигуран. Хајдмо даље. Кад дођемо до моје колибе, тамо ћете се мало заложити млеком и оним јелом што ми је још остало од проклетих Ускока. После тога ви морате брзо да наставите бегство. Бикок ће вас гонити, он се не ће смирити, он ће пући од једа кад види да вас нема, а не зна како сте отишли и куда сте прошли.“

Они послушају пустињика и крену се напред. Брзо дођу у велику пећину а одавде се почну пењати оним путем што је био на стени. При сваком кораку морали су обраћати пажњу јер и најмање да посрну пропали би, пошто је поред пута била ужасна провалија.

П стињик је ишао напред и опомињаше их да пазе и да се добро чувају.

Имара и граф Мирафијоре иђаху тешком муком за њиме.

После дугог и уморног пентрања и скакања дођу до оних стена, које су опкољене јеловом шумом. то су имали дуже да се одморе.

Цео дан су провели на овоме путу. Већ је почело да се смркава и они су морали сад да грабе како би дошли до пустињикове колибе пре, но што се ноћ спусти.

Имара је видела да је пустињик од овог уморног путовања посустао тако, да се је једва мицао, а пошто је се почео да хвата сумрачвк, она предложи да овде преноће.

Са великом муком пристане на то пустињик, јер се бојао да ће Ускоци доћи овамо. Тек онда, пошто га је граф Мирафијоре уверио да је овај пут много краћи, но онај којим ће ићи Ускоци, попусти пустињик и изабере једно згодно место где ће да преноће.“

Сутра дан рано пробуди их пустињик и жураше их да се крену даље.

Они се крену и после кратког времена срећно дођу до пустињикове колибе. Пред колибом беху козе пустињикове.

Ту се по дуже одморе и поткрепе храном и млеком. Сем тога пустињик им даде и онај остатак од хране што је заостало од Ускока.

Дуго нису смели да се задрже овде. Пустињик им изјави да је он готов да их отпрати до оног места, одакле ће они моћи без муке продужити пут.

После неколико сахата хода, пошто су сретно прошли најопаснија места, пустињик се опрости са њима, јер их је одвео на сигурно место.

Имара и граф Мирафијоре изгрле се са својим избавиоцем и срдачно се опросте.

На пустињику се приметило да му је јако жао што се растаје са њима.

Они се растадоше. Пошто су Имара и граф Мирафијоре продужили пут даље, пустињик се врати натраг. Он је често застајао и окретао се да види Имару и графа Мирафијора. Кад су се они изгубили иза једног брега, пустињик пође својој колиби благодарећи Богу, што му је испало за руком да ослободи ове несрећне жртве.

Колиба пустињикова беше још доста далеко а мрак се био спустио. Он је морао да пређе преко опасних места и са том се журио да што пре стигне од колибе. Он је прескакао с једне стене на

највећим задовољством и признањем узима назнање патриотску изјаву г. Гарашанина, коју је овај дао у име своје и своје странке. Да би се избегло свако криво тумачење, Његово Величанство изволело је изјавити, да Он никад, па ни у овој прилици, није посумњао у верност и оданост напредне странке и њеног вођа, који су до сад у небројено прилика дали тиме светлих и многобројних доказа. А да би се избегло свако могуће неспоразумљење у погледу појавившег се питања новога споразумевања, то је Његово Величанство изволело објаснити, да је ово потекло отуда, што је он сам дао обећање представницима радикалне странке, да ће се на завршетку рада покушати и дати могућност, да се узму у уважење неки њихови захтеви, за које они у одборима нису могли добити већину гласова. Пошто према прокламацији и писму Његовом коначне одлуке нису везиване за гласање, то мисли, да је било право изаћи по могућности на сусрет оним захтевима радикалне странке, које је она после гласања у одборима за себе резервисала и о којима је одмах известила Његово Величанство.

Објаснивши овако појаву нових компромиса по завршетку рада, Његово Величанство благоизволело је напоменути, да у колико са задовољством узима на знање изјаву г. Гарашанина дану у име његове странке, ипак, пошто се предузео већ начин гласања поименце, наставиће гласање да сваки да свој глас поименце и за себе.

За тим је Његово Величанство наставило прозивање како чланова напредне странке, тако и оних чланова, који не припадају ни једној странци и сви су гласали *за*.

По свршетку гласања, Његово Величанство благоизволело је изјавити, да цео овај рад како ужег тако и ширег одбора по завршетку рада не сматра за тајан, те да ће се према томе учинити сходне наредбе, да се сви протоколи предају јавности. У исто време благоизволео је позвати и све присутне и оне који нису присутни, да сутра у 5 час. по подне дођу и потпишу овај готови нацрт Устава.

† ДОН ИВАН МУСИЋ

(свршетак)

Јесте... његова реч за увек је умукла; она више неће невољнима улевати наде, а ојађенима давати утехе; она неће више позивати на бојни збор потиштене и угњетене, нити ће се дизати у одбрану потлачених и пострадалих. Јунак, који је напредним и узвишеним самопрегоревањем умео да задаје страх и трепет бројно далеко моћнијем и силнијем непријатељу, лежи пред нама непомичан скрштених руку; отац, који је вазда гајио најнежније осећаје за милу ћерку своју, нема моћи да да икаква израза тим топлим осећајима својим, да икаже последњу очинску поруку јединчету своме; племените срце његово, које је вазда куцало за пријатеље своје, престало је за увек да ради; топли дах његове српске душе, који је још пре недавног времена био у стању да у исто време у пухор претвори распаљење верске страсти међу једнокрвном браћом и да га изнова разбукти у јасан пламен чисте синовље љубави према заједничком имену и огњишту, за навек се следио у грудима његовим. Дуготрајна тешка болест саломила је гвоздено тело овога див-јунака, овога великога Србина. Он полази на далеки пут у вечност да потражи одмора својим утруђеним костима поред његове добре Цвије, верне и истрајне сапутнице на свима мучним и трновитим путовима које је пребродио у својој вечитој борби за добро и благо свога народа.

Још изјутра испустио је своју племениту душу у најлепшем цвету свога живота Иван Мусић, војвода херцеговачки. Херцеговина ће се вечито сећати с највећом благодарношћу пожртвовних напора свога великога војводе; васцело ће Српство дуго и дуго оплакивати неустрашивога борца за његово уједињење; пријатељи његови губитак ретког и искреног пријатеља и друга, а једина ћерка свог доброг и нежног оца.

Покојни војвода Иван Мусић родио се у Херцеговини у селу Равном 1850 год. Родитељи беху му у Равном земљоделци. Мајка му је била сестра покојног бискупа мостарског Краљевића, који је водио сву бригу о васпитању малог но даровитог Ивана.

Још као дечак од својих 17—18 година Иван је већ постао трн у оку мостарским Турцима са свога жарког родољубља, које се у њему већ у то доба било почело будити. Он се још тада спасао само благодарећи моћноме упливу свога ујака и тамошњега француског конзула.

Свршивши науке пошао је у народ да му врати оно што је у њега узајмио. И не прође дуго, а наш покојник заузе по својим способностима и врлинама положај у народу свога краја, на коме би му могли позавидети многи смртни.

У томе положају застаде га 1875 год.

Југ Херцеговине, измешан са православнима, католицима и Турцима, налазио се у то доба у највећем хаосу међусобне борбе и мржње.

С Турцима није могло бити мира, но Србе православне и католике требало је измирити и дати им један правац у борби за ослобођење отаџбине.

Ко добро познаје религиозну мржњу католика према православнима, знаће да то није била лака ствар.

Покојни војвода употребио је сав свој утицај на народ и најзад пође му срећно за руком да измири та два дотле најжешћа непријатеља.

Од то доба за све време херцеговачког устанка ишли су сви Хришћани херцеговачки раме уз раме у општу борбу. И у тој борби одликовао се покојник својим мудрим и храбрим вођењем толико, да му је народ херцеговачки дао наслов достојанство војводе.

Но и да вигда није крвавио сабље, да се није са оноликим успехом борио на крвавим разбојиштима Херцеговине, већ сам његов горњи рад у правцу измирења завађене браће, био би довољан те да му сваки поштен Србин рекне: Лака ти земља велики Србине, јер си се ти први нашао да измириш и у склад доведеш интересе једнога народа који је верским фанатизмом био поцепан у два непријатељска логора и један другоме од Косова вазда о глави радио!

Војводо! Ти нас за вазда остављаш, али дела твоја остају да и најпознијим нараштајима српским причају: ко је био војвода Иван Мусић и шта је вредио за српски народ.

Лака ти српска земља, коју си тако жарко љубио, и вечна успомена у српском народу!"

После свршеног опела крену се спровод на ново гробље, где су опојани и предани земљи смртни остаци војводе ИванаМусића, који је својим делима за вечита времена забележио своје биће у срцу српскога народа.

Лака му земља, коју је тако искрено љубио!

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Срп. новине" од 13 ов. м. доносе ове указе:

На предлог нашег министра народне привреде, Нашег министра просвете и црквених послова, а по саслушању министарског савета, на основу закона о потпомагању индустријских предузећа од 31-ог Децембра 1873-е год. (Зборник XXVI. стр. 60.) решено је да се Равку Гођевцу, трговцу из Београда, да искључива повластица за петнест година у Краљевини Србији, за фабричку израду предмета од лима, као: мртвачки сандук, кревета, кади грађанских украса и сваковрсног кућевног посуђа.

Овом се повластицом не ограничава ручна израда ових предмета.

—

На предлог заступника министра народне привреде, Нашег министра просвете и црквених послова, а по саслушању министарског савета, на основу закона о потпомагању индустријских предузећа од 13-ог децембра 1873-а год. (Збори. XXVI стр. 60.), решено је да се Ђорђу Вајферту, индустријалцу из Београда, и друговима, да искључива повластица у краљеви-

---

другу док није дошао до једне равнице која је била узвишена над једном стеном.

Кад је изашао на равницу беше јако уморен, снага га је оставила. Једва је корачао од умора.

Пошто је била ноћ у велико, то није могао ни да распозна пут којим је ишао На један мах изгуби равнотежу и паде у неку провалију.

Као мртав лежао је доле. Свуда у наоколо беше тихо и мирно. Ни једне живе душе не беше у близини да помогне уморноме и малаксаломе старцу.

* * *

Пре но што видимо шта се је догодило даље са бегунцима и пустињаком који се сгрувао у провалију, да се вратимо натраг у Сењ, те да видимо шта раде Ускоци.

Чим је почело да свањива устане Бикок и нареди једном слузи да му дозове гласника. Гласник код Ускока беше онај, који је увек лупао у једну велику школку и дувао у некакав рог, кад је требало да се сакупе сви Ускоци на једно известно место.

Гласник дође и поче да лупа у једну велику школку. Глас од школке разлеже се по Сењу. Одмах за тим поче да дува у рог. Мало по мало почеше се скупљати Ускоци.

Наступио је последњи час за Имару и старог роба," рече Бикок сакупљеним Ускоцима. „Преиначио сам пресуду, ја ћу им сам одсећи главе! Њихове главе стајаће три дана на коцу код самог пристаништа, нека сваки види како Бикок казни издајице!"

Сакупљени Ускоци са Бикоком на челу упуте се тамо где беху вешала.

У томе се чу нека ларма. Више Ускока трчаху на сусрет Бикоку. По њиховом лицу могло се приметити да се догодило нешто што није добро. Они успут говораху јасно међу собом и показиваху рукама час на вешала а час на пристаниште.

„Они су побегли!" викну ускоци. „Имара и роб побегли су, нема их код вешала!"

Бикок и пратња му застадоше мало — с почетка — изгледало је као да нису веровали овоме гласу.

„Они су побегли!" зачу се опет вика.

Бикок појури напред. И остали ускоци потрчаше право вешалама.

Брзо се увериште о истинитости овог гласа.

Као крвожедне хијене дотрчаше до вешала. Прегледаше вешала и ланце, нађоше престругане рингле.

Бикок подиже турпију са земље.

„Међу нама има неког који је издаица!" повиче он једва се уздржавајући од гњева. „Неко је ослободио бегунце! Али вам се заклињем: ја ћу тога издајицу распети на кочеве!"

Људи и жене дераху се. Сваки је говори час једно час друго. Страже са капије и са пристаништа буду одмах дозване. Али и они, што су чували страже, одговоришe, да су целу ноћ били пажљиви, но нису ништа приметили, нису видели никога да је прошао ни кроз капију, нити да је когод са пристаништа отишао морем.

(наставиће се)

ни Србији за петнест година, на израду хартије.

Ово повлашћено предузеће носиће назив „Прва краљ. српска искључиво повлашћена фабрика за израду хартије Ђорђа Вајферта и другова,“ под којом ће се фирмом протоколисати код надлежног суда.

„Српске новине“ од 14. ов. м. доносе указе.“

— Марвено-лекарски помоћници I-е класе, државни питомци: Јевђеније Балтић и Стеван Николић постављени су за марвене лекаре IV-е класе.

— Д-р Милан Васић, физикус округа ћупријског, постављен је у чин резервног санитетског капетана I-е класе.

— Резервном пешадијском потпоручику, Павлу Велисављевићу, уважена је оставка, коју је поднео на овај чин.

—

Г, Тому В. Дрманића, бив. правозаступника из Смедерева, министар правде поставио је, на основу §.§ а 19-ог и 21-ог закона о правозаступницима. за јавног правозаступника за округ смедеревски.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 14. Децембар

Притворени. Ноћас су притворени: Макса Ђурић надничар и Ђорђе Васић колар из Обреновца због скитње, Ранђел Крстић, Љубомир Бикицки слуга, Иван Петри молер, Тома Форић бравар, Јован Марковић слуга, Веселин Атанасковић, Никола Томић надничар сви због нереда, Јован Костић Калфа шустерски због сумње, Новак Стевановић из Госпића Никола Стевановић из Крушевца и Никола Димитријевић из Прил[illegible] због коцкања, и Јулка Васиљевић [illegible]жавка због скитње.

Осуђени. Пресуда[illegible] полициским осуђени су: Матија Максимовић из Шапца Ђорђе Несторовић из Рипња и Никола Никић слуга коларски сви због скитње, Мита Богдановић, калфа молерски, Сима Митић тестераш, Стеван Радојчић слуга, Ђорђе Радојчић надничар, Милан Мијаиловић слуга и Косман Фондаперо слуга сви због нереда.

*

Нађено. У кафани код Ћире Аћимовић остао је нечији бео коњ, и налази се код Македоније.

Притворени. Ноћас су притворени: Але. Миленковић из умчара за нереда, Јоца Кнежевић надничар због сумње и Сима Трпковић млекаџија из Турске због крађе.

Осуђе[illegible] Пресудама полицијским осуђени [illegible]лка Јакша због повратка из п[illegible]ва, Јозеф Шковски амалин збо[illegible] Илија Јовановић сељак из Ум[illegible] Светозар Филиповић због нереда: А[illegible]ђел Крстић из Скопља. Љубомир Бикицки из Сиваца, Милан Марковић Карло Занлог и Едуард Грог из Анфарекс сви због скитње, Јован Обрадовић слуга за напуштање службе, Стеван Гавриловић фијакериста за превару, Светозар Маџаревић пиљар за прекупљивање пре времена и Светозар Петровић кувар за неупис слугу.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

„Душан“ историјски роман Dra. Вл. Ђорђевића преведен је ово дана на руски. Преводилац је неки Георгијевић.

*

Дела Св. Марковића. Као што смо поуздано извештени изаћи ће најдаље кроз девет десет дана прва свеска цео локупних дела св. Марковића и разазаслаће се претплатницима.

БИБЛИОГРАФИЈА

Преглед спољне трговине краљевине Србије за прво полгође 1888 г. Издање царинског оделења министарства финансије. Израдио А. Миловановић статистичар. Цена је 1 динар, а може се добити у књижарницама Вел. Валожића

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Кратко О. — У Бордо-у се једном давала свечаност у част тек удатих женски, и носила је чудновато име *„Кратко О“*. О узроку овога имена рекао је поп Андреја ово: „Доиста, и сам се не могу начудити мудрости наших предака у избору овако чудпога имена. Јер чујте само! Кад отац на крају године или још раније пита своју кћер, како јој се допада њен муж. Она му одмах одговара: *О*, драги оче, красан ли је човек! *О.* да знате само, како ме воли *О*, како сам ја срећна с њим! Видите, моји пријатељи, то је кратко или мало *О*, грчко омикрон. Али кад отац после треће или четврте године запита тако штогод своју кћер она му одговара: *Ох*, драго оче, како су се променила времена! *Ох*, муж ми је картеш, распикућа и пијаница! *Ох*, како сам ја несрећна!“ — А то је, драги моји, дуго *О*, грчко омега, које ни џелат не воли! За то славимо празник под именом кратко *О*!;“

ШАЛА.

Не признаје — Сенека философ имађаше у кући газдарицу особите лепоте. Ова у тешкој болести својој изгуби обадва ока; али при свем том она никако није признавала да је слепа; ну кад год би носом за комад запела, или главом о дувар ударила, па би јој ко рекао да је слепа, она би свагда одговорила да није слепа, него је кућа мрачна.

*

За спомен. — Карло V. тако је страшно јео харинге, да кад је једном по Холандији наишао на гроб Бакалов, који је први харинге почео да употребљава, појео је једну харингу на његовом гробу, као спомен благодарности.

*

Еро по народном обичају о Божићу изађе на кућни праг с орахом у руци и стане говорити: Боже дај ми пуну кућу добра, као што је пун и овај орах и т. д. упоређујући своје жеље са орахом који је држао у руци. Кад уђе у кућу он разбије орах који буде празан. Одмах истрчи напоље па викне: не мој боже оно чинити што сам ти отоич рекао — јер сам се ја шалио!

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 14 Децембар

кил	19959	Жита	10 50
„	7259	Сувих шљива	18.50
„		Брашно (леб. нес	— —
„		Брашно фино	—.—
„		Браш. леб сејано	—.—
„	7606	Кукуруза	8.32
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	1432	Јечам	8.—
„		Коре брезове	—.—
„		Шишарке	—.—
„		Меда	—.—
„	2000	Креча	3.20
„	11930	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	—	Лоја топљеног	—.—
„	424	Кајмака	125.—
„	614	Јабука	14 50
„	1234	Крушака	11.70
„		Сланине	—.—
„	175	Сира	77.50
„	7841	Свиња	80.—
„	1080	Лука црна	7.50
„	—	Лука бела	—.—
„	614	Арпаџика	16.75
„	2180	Кромпира	9.50
„		Лоја нетопљеног	—.—
„	224	Масти	120.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	6750	Вина црна	20.50
„	2200	„ бела	24.—
„	—	Коловице	—.—
„	1700	Ракије меке	30 —
„		„ љуте	— —
„		Шпиритуса	—.—

ОГЛАСИ

500 динара

плаћам ономе, који од употбере

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једна флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. п.) 5—15

САМО КОД НАУМА НАЈДАНОВИЋА

у кући Др. Клинковског на зеленом венцу

продаваћу и то:

1	кило	Свињског меса по	—.60
1	„	Масти фришке „	1.10
1	„	Суве сланине „	1.10
1	„	Суве шунке „	1 20
1	„	„ Коб. свињ. „	1.20
1	„	паст. суве са и б. сл.	.—
1	„	Сала фр. добра зрела	1.10
1	„	Чварака фришке	—.70
1	„	Шваргле врло добре	—.90
1	„	Сапуна доб. за веш	— 60

и то на крчму а на више са јевтинијом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 2—8

ЛЕП ЗА СВАКОГ ПОДЕСАН собни намештај и један пар салонског одела продајем са повољним условима обратити се ваља код уредништво овог листа под знаком Т. Т. 2—3

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ЦРТАЋЕГ ПРИБОРА

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

ЈОВАНА М. СТЕФАНОВИЋА

Београд Књаз Михајла улица бр. 29.

Част ми је јавити поштов. публици да се на мом стоваришту налази велики избор сваке врсте писаћег и цртаћег материјала као: „Трговачких и копирајућих књига, артије цртаће, писаће и поштанске, најбоље врсте копирајућег и обичног мастила, пера оловака, преса за копирање; У засебним елегантним кутијама енглеске поштанске артије, разни лепи дивита од никла кина сребри дрвета, највећи избор разни лепи поклона за наступајуће празнике и т. д. Препоручујем свакоме као еспап добар а солидне цене. — Све поруке обављају се у најкраћем времену.

(св. д. д.) 3—10

„НАРОДНА ГОСТИОНИЦА“

СРПСКА КАФАНА У СОЛУНУ

НА ВАРДАР-КАПИЈИ

НИКОЛЕ СЕКУЛИЋА

Препоручује се поштованим трговцима и путницима из целе Србије, са својом српском кујном, чистим и уређеним собама, најбољом услугом и солидном ценом.

„Народна Гостионица“ је на згодном месту, близу железничке станице, близу пристаништа лађа на мору и у најживљој пијачној улици. 4—10

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 255 Београд Субота 17. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА 2
МЕСЕЧНО . . . . . .

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Медецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАТА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 17. Данило пророк
Католички: 29. Тома владика
Сунце излази: у 7 сах. 54. м.
залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49.
пре подне. Ладноћа, па магловито.м.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду.

а) УМРЛИ:

12. 13. и 14. Децембра 1888. год.

Дон Иван Мусић чиновник,
Алекса Поповић, обучар,
Петар, син Софије Обрадовића,
Анка, кћи, Ђуре Стојановића,
Богдан Илић. надничар,
Илија Васиљевић, ковач,
Илија Јовановић, служитељ,
Адолф, син Антона Јегера молера,
Спира Петровић, колџија,
Миленија Годић, надничар,
Јоца Томић, сатлер,
Мијајло, син Ђорђа Ђукића, служ.
Душан Сувајдић, обућар,
Катарина, кћи Мичића, чинов
Бранислав, син Марка Вучевића,
Захарија, удов. Јована Павловића.

КУРС

Дукат	5·74
Наполеон	9·58

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр. грађевина: Сваки дан од 11—12 часова пре подне
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са изложбе. — Како чујемо г. Живерту, нашем изложбеном комесару у Паризу придодат је поред г. Протића, као што смо раније на овом месту јавили, још и г. С. Пилављевић, т гов. агент.

*

Због неприлика. — Због неких неприлика, које су се десиле на Великој Школи, не ће моћи држати своју седницу „Фонд за потпомагање сиромашних великошколаца“ сад у недељу, као што је то било јављено.

*

Јавно предавање. — У недељу 18 ов. м. држаће јавно предавање у дворници Велике Школе г. *Милан Андоновић*, професор, *О облику и величини наше земље*. Почетак предавања је тачно у 5. часова по подне.

Улазнице стају 50. п. дин., а могу се добити у свима књижарницама и увече на каси.

Ово предавање биће у корист сиромашних ђака Велике Школе.

*

Напомена о концерту. — У објављеном програму *концерта „Грађанске касине“*, који је данас, случајно је изостало, да ће по свршеноме концерту, настати уобичајена друштвена забава с *игранком*, што се овим исправља.

*

† **Читуља.** — Прексиноћ у један час по поноћи преминуо је **Радивоје Милојковић**, бивши председник министарског савета, дугогодишњи министар унутрашњих дела, а у последње време потпредседник државног савета.

Погреб ће бити данас у 9. часова пре подне.

*

„Разбибрига“ неће излазити до Божића.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Заједнички бадњак — Ове ће године господа официри нишког, крагујевачког и београдског гарнизона славити такође заједнички, по правом српском обичају, бадње вече у домовима својих касина.

Ово ће бити већ трећи заједнички бадњак нежењених господе официра у реченим трима гарнизонима, јер је бадње вече на исти начин прасновано већ и прошле и претпрошле године.

Из Ниша дознајемо, да ће њиховом заједничком бадњаку, присуствовати и господа другови њихови из оближњих гарнизона: Књажевца, Пирота, Врања, и Прокупља и Алексинца. Исто тако и сва господа из остаких гарнизона, која би се затекла у Нишу у том времену, биће умољена да буду учасници. По бадњак иђи ће се на коњима и колима у манастир Габровац код Ниша. На заједничкој вечери, сем осталих госних јела, биће и рибе од Охрида. На Божић, после идења у цркву, биће заједнички ручак такође по правом обичају српском.

Удружени дома нишке официрске читаонице и касине, биће синчић мајора г. Милана Андрејевића и то у руву шумадијском. —

Ми би смо од своје стране желели, да господа нишког гарнизона, ако то већ учинили нису, приме у своју средину реченом приликом ма и најмањи број нишког грађ нства пошто нам се чини да су у тамошњем крају понајвише, заборављени стари наши обичаји о бадњем дану и Божићу, а који су међутим тако китњасти и лепи да је грехота да их Србин забо равии и не гаји.

Исто тако желели бисмо да се и по касарнама код војника сви ти божићни обичаји у *свима појединостима* изводе. Ову скромну напомену завршујемо са Његушем:

— Славих Божић у Атонској гори и
Славих га у светом Кијеву;
Ал' је српска (наша) слава одвојила
Са простотом и са веселошћу:
Пламен огња већи него игди
Прекрштени на огњу бадњаци;
Пушке пучу врте се пецива
Око огња слама прострвена
По три паса у колу играју“.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Глад. — У Босни и Херцеговини, а нарочито у окрузима бихаћком, гацком и требињском завладала је страховита глад. Већи део становника тих округа решио се, као што јавља „Србобран,“ да се исели у Америку.

Јубилари. — Концем новембра слављена је 25. годишњица научног рада проф. Александра Ковалевског, чувеног ембриолога. — А 15. дец. прославиће се 50. годишњица научног рада писца *„Руске фауне“* Јулијана Ивановића, Сомолика.

Нов убица. — Таман је се смирио мало свет од узбуђења, које је произвео чувени Џак, секач трбуха, а јављају из Њу-Јорка, да је се тамо појавио исти таки један убица. Овај случај, који следује, јако је узбудио тамошњи свет. Једна од млађих јавних девојака шетала је по једној од најугледнијих улица њу-јоршких. У том ће јој прићи један младић, фино обучен, и понуди јој се, да је отпрати до куће. То је одмах било усвојено и они су отишли. — Било је сутрадан већ 11 час. кад је газдарица оне куће, у којој је седела речена девојка, саопштавала своју сумњу

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (170)

„Та они нису могли да одлете из Сења!“ повиче Бикок љут као рис. „Или су овде у Сењу па се где сакрили, или су пак прошли кроз стражу!“

Стража са пристаништа уверавааше га да је целу ноћ чамцем крстарила у близини пристаништа, и да нико живи није отишао морем.

То је Бикок веровао.

Али сад изјави и стража са капије, да су два Ускока преседела целу ноћ на улазак у капију и да туда такође није нико живи прошао, јер би одмах био опажен.

Бикок стајаше као укочен. Са ужасном љутином покаже турнију.

„Откуда је ова турнија овде?“ дераше се ова зверка. „Бегунци нису могли сами да се откују, пошто су били добро прикивани за дирек! Дакле ипак мора да је међу нама какав издајник! али тешко њему! Он не ће избећи заслужену казну!“

Ускоци беху раздражени као бесне животиње. Нико није могао себи да разјасни ко је тај у њиховој средини, што је помагао бегунцима да се откују од дирека.

Они још увек држаше као и на сигурно да су бегунци још у Сењу и да су се прикрили ма где. Сад се сви крену да их траже. Сви без разлике и мушко и женско. Ни једна кућа, ни једна штала ни башта не оста не претрешена. У сваки и најмањи кутић завиривали су љубопитљивим очима и тражили бегунце. Исто тако буду претрешени све лађе и сви чамци.

Сахат за сахатом пролизио је у томе тражењу и већ беше наступила ноћ, а они не нађоше нигди траг од бегунаца.

Бикок се запенушио од љутине. Он је сумњао на неке, па је сам лично претресао њихове куће и штале.

Ноћ се беше сасвим спустила, а они не нађоше никакав траг.

Бикок сазове све ускоке код пристаништа и рече им: да ће једно оделење поћи водом а друго сувим по свима околним бреговима и стенама да траже бегунце.

Целу боговетну ноћ припремали су се ускоци како ће сутра дан чим свване да отпочну гоњење. Бикок им је наређивао шта ће ко да ради и где ће ко да иде.

Сутра дан у свануће крену се скоро сви да траже Имару и роба.

III.

Код Арсенала.

Сваке године извеснога дана вршен је преглед Арсенала, свију државних Галера и свију утврђења, која су начињена за одбрану Венеције. Овај преглед вршили су највиши Млетачки достојанственици.

Циљ је прегледу да се Сенат увери је ли све у реду као што треба, и је ли Млетачка убојна сила спремна, ако би наступила каква потреба.

При свршетку прегледа изненадно дођу

једној својој пријатељици, зашто не устаје Алојза, тако је се звала та девојка У том разговору пођу у собу, да је буде. Врата су била подупрта једном столицом, али оне без по муке уђу унутра. Страховита слика, која је испуњавала собу, ужаснула је те две пријатељице... На поду је лежала Алојза. Ушију осечених, носа и браде измрскано — изгледало је страхотно. Била је само у кошуљи али је се и поред ње могао видети расечен трбух и извађена материца. На столу је нађено једно писамце, лаковски написано: *„ја сам онај, кога добро знате; не тражите ме, јер вам је мука узалуд“*.... Полицији је одмах јављено и она чини своје. Али при свем том убица није пронађен.

—

Разбојници. — Како јављају стране новине у околини Пожуна појавили су се неки опасни разбојници, који су почели велика злочинства и пљачке чинити. Поред многих њихових недела, пре неки дан напали су два лица, опљачкали их и смртоносно повредили. С тога су ови однети у болницу.

—

Драма — Ових дана одиграла се у улици Трони у Паризу чудна драма. Првога новем. око једног часа изјутра један младић зазвони на вратима г-ђице Жоржете Диверне, његове старе љубазнице. Чим се врата отворише он јурне кроз собе док не дође до собе где је била његова стара љубазница Жоржета са сликаром Ван Биром. Младић извади нож и револвер и поче је гађати по собама. Она је бегала, лако обучена, и тражила себи спаса. У том устане и Ван Бир и с револвером дотрча у помоћ својој љубазници. Младић му на то викну: — Одлазите или ћу вас као пса убити и подмету му под грло цев свога револвера. Тако наста борба између њих у којој ноћни посетиоц опали два пут, а сликар пет пута. Младић је погођен у раме и лако повређен. Кад је дошло до суда, младића је заступао адвокат Димер који је одобравао његов поступак, за то што је нашао другог код своје љубазнице. Публика је такође одобравала. Али су ипак младића осудили на 10 дана затвора и 300 динара глобе.

—

Заручили се. — Како јављају из Беча, зна се посигурно да ће се *Марија Валерија*, ерцхерцегиња, удати за ерцхерцега *Франц Салватора*, другог сина ерцхерцега Карла Салватора

—

Умро. — Из Рима јављају да је Манчини умро.

—

Канал у Македонији. Енглеска кућа Woston and Cie послала је свога заступника Порти с предлогом, који се односи на грађење једног канала између Вардара и Солуна. Дужина би његова изнела 25 километара. Што будемо даље сазнали о овоме јављаћемо нашим поштов. читаоцима.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

(Наставак)

Социјално посматрајући излазио је овај систем на то, да подигне велике трговце, да припомогне да привилеговани трговци и фабриканти дођу до великог богаства. То беше, дакле само, у интересу *једном* реду, вишем грађанству. „Кобна идеја, да злато и сребро чине богаство народно, вели један писац новијега доба, више је јевропске народе учинила сиротним и више је људи у Америци упропастила, него ли рат и сви рђави закони *укупно узети*“.[1])

Ту главну намеру имађаху све силе: Португалци, Шпанци, Енглези, Холанђани, Данци. Сви они тежише за по им открићима. Тако постадоше велика суверенска колонијална и трговачка друштва, прошири се пловидба по мору, умножише се фабрике и мануфактуре, а на тим пољима нарасте и баснословно богаство. Сама Португалија за време цветања своје трговине, извозила је годишње у Холандију преко милион крона само зачина; Холанђани опет хватањем харинге добише у шеснестом веку близу $1\frac{1}{2}$ милион крона, а самог масла и сира извезли су преко милион крона. Тако они узајмише још год. 1625 краљу Карлу I. 300.000 фун. штерлинга, а кроз више година осамнестог [illegible] издали су у иностранство више од 300. милиона фун. штер. Енглези пак само од обрта еспапа год 1792 зарадили су преко 18 милиона фун штерлинга [1])

На супрот овом систему физиократски систем гледао је извор народног богаства у земљорадњи. Дакле требало је, да падну све препреке земљорадње, као десеци, кулуци и забране извоза земљорадничких производа. Земље пак, одређене за сејање жита, треба, у колико је могуће, *груписати*, јер оне само, кад их богати имаоц обрађује, доносе велике користи. Велико газдинство, машине и т. д. били би овде од велике користи, док обделавања земље у маломе били би само од штете великој густини становништва. Види се, да овај систем, који је користан за потиштене сељаке свега времена, сад ради битно за други ред средњег сталежа, за *спахије*. Њихова је главна намера, да се повишава основна рента, која као сувишак цене производа носи сама у себи повећање народног богаства.

Као код земљорадње тако и код индустрије морадоше пасти све сметње, — и привилегије, јер само неограничена слобода и конкуренција ономе, што је спољашње и унутрашње, условљава напредак За то као најглавнији принцип, по Гурнеју може се узети: Laisser faire et laisser passer: Ово правило садржи у себи и индустријски систем, по коме, само на човечијем раду, почива имовна вредност. Али слободна конкуренција са све више изразитијом поделом рада употребом машина, увођаше све више занат у фабрички промет. Она даде капиталу власт над радом а великашима победом над нижим средњим класама, које правој индустријској држави припадаху по највише четвртом сталежу.

(Наставиће се)

[1])Tocqueville, de la Democratie en Amerique I. 51. „Теорија проходитивни закона краљу је записана у историји свију ратова, који кроз четири столећа уведоше свуда у борбу индустрију. Колонијални систем, ропство, народносна мржња (мржња тардица). и трговачки ратови (ратови тардица) учинили су правом несрећом пропала и рђаво раздељена богаства“: d'Hauterive код Blanqui, histoire dieconomie politiqu· chap. 29.

[1]) Хофман, Историја трговине стр. 453, 494, 502, 551.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Извештај. — Иван Загић, који је био послан од Хрвата, у јужну Француску, да испита заводе виноградарске, вратио је се већ поодавно с пута и написао о томе књигу, која је ово дана изашла: *Извештај с научнога пута по јужној Француској ради проучавања виноградарских завода*. — Јагић је ишао у Француску и написао ово дело једино с тога, да се да бољи полет хрватској винарској производњи.

*

Фабрика памука у Кини — Два кинеска трговца основали су две фабрике за памук, па је и кинески подкраљ издао наредбу, да за десет година не сме нико прихватити конкуренције произвођењу тих фабрика.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од 16 ов. м. доносе овај указ: — За ванредног писара друге класе начелства округа крушевачког, а да врши дужност писара среза козничког, округа крушевачког, и према плату отуда, постављен је Сава Недељковић, ванредни писар друге класе начелства округа крагујевачког, и вршиоц дужности писара среза јасеничког, у округу крагујевачком, по потреби службе.

—

„Срп. новине“ од 15 ов. м. донесе ову исправку:

ШТАМПАРСКЕ ПОГРЕШКЕ

у дштампаној Збирци закона о таксама („издање министарства финансије“)

—

1. У чл. 3. (стр. 6) после тач. *ж*, случајно је изостала, и треба да дође: *тач. „ц. менице, упутнице, бонови, полице и чекови при преносу — жиру“*

У чл. 3. тач. *ц*. постаје тач. *ч*,
„ „ *ч*. „ „ *ш*.,
„ „ *ш*. „ „ *ћ*., —

2 На стр. 17. два пут је назначен *чл. 36.*; треба претходни означити као *чл. 35*.

3. На стр. 28 у последњем одељку тач. 70. после речи: „плаћа се такса одређена у тач. *216*., треба да стоји у тач. *214*.“

4. На стр. *32*., у тач. 106., стављена је такси *15*. дин., а треба *5*. динара

5. На стр. 33. у тач. 112. под *в*, стављена је такса *50*. дин., а треба *10* дин.

У правилима за извршење закона о таксама:

6. На стр. 13.. у чл 31. у претпоследњем реду, место речи „*промесе*“, треба да стоји „полисе“. —

Нека власти ове погрешке у послатој збирци исправе.

Прбр. 21.177. Из канцеларије министарства финансије, 13. децембра 1888. год. у Београду

—

два члана из Савета десеторице, који контролишу поново цео преглед. Ти су чланови, и ако их нико није знао шта су управо, — тајни Инквизитори.

Велика државна Гондола на којој беше златан лаф и балдахин од саме свиле и кадифе стајаше спремна поред обалских степеница код пијацете.

Кад се приближио час поласка, изађу Брабантино и Дапонт, огрнути у Сенаторске огртаче, из Дуждеве палате и прошав преко пијацете сиђу се низ степенице где је стајала државна гондола.

Народ, који беше ту сакупљен, поздрављаше ове Млетачке великодостојнике.

Горди Брабантино није се освртао на сакупљени народ и поздрављаше га као од беде. Дапонт одговараше поздравима, клањајући се на све стране.

Кад су ова два великодостојника сишла низ степенице, у близини државне гондоле стајаше Јеронимо са Амадеом и Стефаном.

„Шта хоће ови људи?“ упита Брабантино Дапонта, који је ишао за њим.

„То су уходе тајног Трибунала,“ одговори Дапонт. „Сигурно нам доносе какву вест?“

„Ја мислим да ово место није за то,“ рече Брабантино.

„Свет је доста далеко од нас, с тога можемо да их слушамо ако имају да нам саопште што, што би било од важности!“

„Па о чему је то њихово саопштење?“

„Мислим да је о Краљици Ноћи, мој племенити Брабантино! Они су је тражили, тражили су ону, која нам до сада тако вешто завараваше траг и о чијој личности ми још ништа не знамо!“

„И ја сам љубопитан да дознам која је,“ дода Брабантино.

„Можда су они дознали што? Али ми се ипак чини да су у залуд тражили Краљицу Ноћи, иначе би је довели у Дуждеву палату,“ одговори Дапонт.

„Па хајд да их саслушамо,“ рече Брабантино и приближи се са Дапонтом Јерониму и његовим пратиоцима. Ови су их дочекали клечећи.

Стефана се прогура напред.

„Монсињори!“ рече она. „Имајте милост да нас саслушате!“

„Говори!“ рече јој Дапонт и стаде.

„Ми смо били, Моњсинори, у заседи тамо у крчми „код Палме,“ извештаваше Стефана. „Али у залуд!“

„Ви нисте видели ону женску са покривалом? упита Дапонт.

„Нисмо, Монсињори! Ми смо је очекивали целу ноћ, али ми није никако дошла тамо!“ одговори Стефана. „Ми смо у залуд потрошили толики новац у крчми. То нас је једило. Она није никако долазила у крчму и ми смо морали да се вратимо натраг не свршивши ништа! Али ја сам нешто дознла, што ће нам помоћи да дођемо до цеља!“

„Да нисте нашли на какав траг?“ упита Дапонт.

„Тако је, Монсињори. и ми ћемо тај траг ловити — бар ја то хоћу, ако неће и ова двојица. Ја нећу да напустим онај план, кога сам већ скројила! Ови људи нису стрпељиви, ако не добију одмах новаца они постају досадни. Дакле на њих се не може човек да ослони! Али ја вас уверавам да ћу наћи Сињору — као што сам дознала, она се сад виђа у Градо!“

Брабантино пође напред а дапонт за њим. Кад су ушли у гондолу, гондолијери је отисну од степеница. Они су још чули и видили како се Јеронимо и Амадео свађаху са Стефаном за оне речи које је она изговорила мало час.

Право тражења наплате купона од обвезница државних зајмова застарева после пет година.

Према томе право тражења наплате *трећег* купона од обвезница лутријског зајма од 1881-е године, коме је рок плаћања био 1-ог јануара 1883-е године, *застарева с концем овога месеца*, и он се после тога рока, као неважећи, не ће исплаћивати никоме.

Ово се јавља ради знања онима, којих се тиче.

Збр. 3503. Из управе зајмова при министарству финанције, 14 децембра 1888 год. у Београду.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 14. Децембар

Притворен. Ноћас је притворен: Дана Мандић надничар за џатаковање

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су Ђорђе Јовановић слуга штампарски, Веселин Атанасковић калфа молерски Јован Марковић слуга, Алекса Миленковић из Умчара сви због нереда, Никола Стевановић, Новак Стевановић и Никола Димитријевић келнери сви због коцкања, Радо је Рајовић из Прељине што је кола и волове оставио без надзора, Лазар Дашковић каф. због нечистоће, Васа Павловић хлебар због ексичног хлеба, Анка Николић овд. што киражије није власти пријавила, и Стеван Нушлић калфа кројачки што је без занимања.

*

Нађено. Две свиње нађене су у новом селишту, једна је длаке беле а друга црне и налазе се при кварту врачарском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Гимназија у Котору. — Владика Герасим Петрановић отишао ја са изасланством у Беч, да моли цара Јосифа, да се опет успостави велика гимназија у Котору.

*

Одликовање француских књижевника. — Руски цар Александар одликовао је француске књижевнике и то орденом св. Станислава са звездом, Камила Дусетула и Емила Ожијера; орденом првог реда Викторијана Сардуа, Александра Диму, Октаве Фелеа! другог реда Хаври-а Мељака, Емила Блава и Салвера.

*

O locura ó santidad (лудост или светлост). — Под овим насловом угледала је света драма чувеног шпанског писца Јосифа Ечегереја. Јосиф Ечегереј је свестрано учен човек; он је математичар и песник, економ и поучни писац, говорник и политичар. Рођен год. 1832. у Мадриду од оца професора, беше и он сам професор и министар, а године 1874. сиђе са министарске столице, пошта он писац драма и задоби себи, као такав, не само у своме народу, већ у целом просвећеном свету велику славу.

Ово му је једна од последњих његових драма.

НАУКА

Американац Х. Ф. Синдер који борави сад у Лондону пронашао је смесу, која се мење у топове, а распрскава се као динамит Опасност да се топ не распрене, тако је отклоњена, да се међу пушчани прах и обод топа ставља нека направа од гуме.

*

Животиње за време потреса. Професор *Милне* чувени проучавалац природе, обелоданио је своја опажања на животињама, кад је потрес. Приликом потреса у Лондону год. 1749. показивале су рибе у води силан немир, те се неколико пута догодило да су се после потреса мртве показале на површини. За потреса у Токију 1880 год. побегле су мачке из кућа. а коњи су се отргнули од јасала, те су јурили врло успахирени, Нарочито су за време потреса осетљиви пси, свиње и гуске. Многе тице сакривају главу под крила, а крилима бојажљиво трепећу. Морске тице легу на копно да траже заштиту. Пре страховитог потреса у Чили год. 1835. побегли су сви пси из вароши. Ово понашање животиња пре потреса тумачи проф. Милне тим што животиње а нарочито тице опазе сваку промену, која се догађа у ваздуху пре потреса.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Писмо о Исусу Христу. — Кад је се И. Христос појавио и почео да проповеда своју науку, проконзул римски у Сирији П. Лентуло, послао је сенату овакав извештај. „Од неког времена, јавља се, — и сад живи, — човек, обдарен великом подобношћу; име му је: Исус Христос. Народ га зове *великим* пророком, а ученици — сином Божијим. Он подиже мртве и лечи болне од свију болести. Тај је човек висок и стасит. Изгледом је озбиљан и примамљив, тако да је у једно исто време и љубазан и строг. Коса му је смеђа и до ушију глатка — зачешљан. а од ушију до плећа сјајна и коврџава; са плећа се пружају у два прамена низ леђа витице, као што је обичај у назарена. Чело му је чисто и глатко. По чистом лицу просула се румен, а израз лица племенит и умиљат. Нос и уста обична. Брада густа, раздвојена, а исте боје као и коса. Очи граорасте, које само севају. Страхота је чути га, кад пресуђује и кара, али кад учи и доказује, он је умиљат и чедан. По изгледу пун је грације и достојанства. Вазда је озбиљан и нико га није видео да се смеје али су га затицали да често плаче Стасом је висок, руке праве и дугачке, плећа одмерена. Говор му је промишљен и пун једрине. *Он је најлепши на земљи;* из његова лица и поступања сија чиста истина, без сваке задње мисли и ласкања."

*

Наслеђе самоубиства. — Веома је чудан појав да се самоубиство наслеђује и да прелази с колена на колена Ово неколико примера посведочиће то. Један богаташ у Паризу оставио је по себи седам синова, којима остави повелико имање (2.000.000 франака) ови проживеше неко време у задовољству, али сви редом извршише над собом самоубиство, и то између 30—40 година. Друга опет једна породица такође се затрла самоубиством: најпре се убије баба, па се њене две кћери отрују, унука скочи кроз прозор а син се обеси. — Неки богаташ имао је пет синова и једну кћер. Кад су одрасли даде им отац оваком по део да раде. Ну најмлађи бо њих у 27-ој год. постане меланхоличан и скочи с крова те тако сврши; други брат, пребацивајући себи смрт најмлађега брата, што га није боље чувао, умори се глађу после годину дана, После две године трећи брат полуди, ну наскоро оздрави. Четврти брат после 2—3 месеца отрује се, а после два месеца и онај што је био у лудници убије се из револвера У том полуди и сестра и покушавала је на све могуће начине да себе лиши живота, али јој не дадоше. И брат јој је то исто покушавао, али су га увек спречавали. — Да наведемо још овај чудноватн случај. Год. 1873, живео је у Берлину младић један веома изображен, и исте године сконча тим што скочи у воду и удави се. После се дознаде да се и његов дед у исти дан обесио и то после неколико часова, кад је дознао даје добио главни згодитак на лутрији. Па и отац тога младића и брат свршили су свој живот самоубиством. У његовом понашању било је само то особено, што је пре подне увек био жалостан, а после подне и у вече веома весео и разговоран. Газдарица његова прича да је на неколико месеци пред смрт своју одлазио свако јутро у Морг, прилазио дављеницима и другим Ирцима и братски им руку стискавао и дуго је тако остајао. У писму с насловом, моја последња воља" казивао је, да је с највећим задовољством себи одузео живот и да је то дуго смишљао.

ШАЛА

Досетљив изговор. — У једној шуми, где је забрањено ловити, ухвате неког ловца и затворе га. Он разуме се да је на суду одрицао. „А шта сте хтели са пушком?" запита га судија. Он се мало промисли, па брзо одговори, хтео сам да се убијем." — Разуме се да је пуштен.

*

Нов лек за богаље. — У Лондону је пронађено средство, да богаљи могу не само ићи већ и трчати. Шеснајест година просио је тамо један богаљ на ћошку једне улице. Али кад једа пут угледа једнога леопарда који је из зверињака побегао, па се право упутио на богаља, бацити он обе штаке, па у бег што га ноге носе. Од тада не проси више.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 14 Децембар

кил	80 07	Жита	10 62
„	3805	Сувих шљива .	18.50
„		Брашно (леб. нес	— —
„		Брашно фино .	— —

Државни Инквизитори нису се обазирали на то. Пошто су сели испод балдахина на мекане јастуке, одвезоше се право Арсеналу и то на оном месту: где беше начињен нов Док — где се прављаху нове лађе.

Пошто је вода била доста плитка, то беху начињене дугачке скеле, које су улазиле дадеко у море, где бдше велика дубина. Сваки који је хтео да изађе на суво морао је да пристаје код ових скела и преко њих могао је да изађе на суво.

Државна гондола пристаде такође код једне скеле и Инквизитори изађу на њу.

Они оду у Арсенал где их дочека и поздрави Адмирал са официрима. Пошто су прегледали све припреме у Арсеналу, прегледају и још неке велике Галере, на којима је посада дефиловала, а ту им је прошло доста времена.

За тим оду код новог Дока. Ту се прављаху две велике Галере. Они су хтели да виде у колико су Галере довршене.

Дапонт је био нешто узнемирен, његови погледи тумараху тамо амо.

Пошто се већ било смркло, а преглед је био свршен, Брабантино изјави Адмиралу своје задовољство.

Сад дођу Инквизитори тамо где је била гондола.

Пошто је одавде било то место доста удаљено, предложи Дапонт Брабантинију да иду краћим путем и то преко једне скеле, одакле ће брже да дођу до гондоле.

Пошто је Брабантино пристао, заповеди Дапонт једном официру да оде тамо где је гондола и да каже гондолијерима да притерају гондолу до ове скеле.

Они пођу скелом. Донекле пратио их је Адмирал, па се опрости са њима. Сад они сами пођу скелом, која је била дугачка неколико стотина стопа.

Дапонт је пустио Брабантинија да иде напред а он је ишао за њим. Све беше као што треба за извршење његовог плана. Сад само још да га изврши. Гондола се још није видела. Дакле то је знак да је још далеко. Адмирал, који их је донекле пратио, отишао је са скеле.

Брабантино и Дапонт ишли су скелом.

Сунце је мало час било зашло и нека магла беше спустила над водном површином.

Из далека помоли се гондола. Дапонт и Брабантино беху дошли до половине скеле,

Настао је решавајући тренутак.

Дапонт је непрестано мислио у себи како ће пропасти — да ће га Брабантино а пре а после уклонити, ако он њега не уклони пре. Ненаситимоме великом Инквизитору треба да стане на пут, јер то захтева интерес државе.

Мучен тим мислима, ишао је Дапонт брзо за Брабантинијем, који је безбрижно корачао по даскама, и ако су оне биле тек једну стопу над воденом површином.

Дапонт се оклизну и заљуља.

Он се брзо ухвати за Брабантинија да би се, као бајаги, задржао од пада.

Брабантино осети како га је неко ухватио.

„Шта то радите?" повиче уплашено.

Али већ беше изгубио равнотежу и стропошта се у воду.

Очајнички глас зачу се — — —.

Гондолијери који су били у државној гондоли чули су запомагајући глас, он брзо завеслаше да би што пре дошли до скеле, на којој се беше сигурно десила каква несрећа, јер у оном вечерњем мра-

„		Браш. деб. сејано	—.—
„	4541	Кукуруза. . . .	8.30
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	349	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	39 0	Креча	3.20
„	11650	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	—	Лоја топљеног .	—.—
„	100	Кајмака	127.50
„	2035	Јабука	19 —
„	315	Крушака	12.50
„		Сланине	—.—
„	—	Сира	—.—
„	5147	Свиња	80.—
„	497	Лука црна . . .	7.50
„	—	Лука бела . .	—.—
„	222	Арнаутика . . .	17.50
„	534	Кромпира .	9.50
„		Лоја нетопљеног.	—.—
„	—	Масти	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	8300	Вина црна. . .	26.50
„	—	„ бела . .	—.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	2900	Ракије меке. .	28 —
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ЦЕНЕ СТОКЕ

1	пар	Волова тешки к.	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	„	„ „ „	—.—
1	пар	Крава тешки „	—.—
	„	„ „ „	—.—
	„	Свиње мрша. до „	—.—

ЦЕНЕ КОЖАМА

1	пар	кожа овчи	—.—
1	„	„ Јагњећи нови . .	.—
1	„	„ Јарећи	.—

ОГЛАСИ

У КЊИЖАРИ И АНТИКВАРници Милана Ј. Ђорђевића у Београду може се добити честитке, цепни календара, са сликом Вранка Радићевића, дуварни такођер Мали Календар згодао за дућане и канцеларије, бележника са календаром у пзатненом повезу.

С поштовањем
Милан Ј. Ђорђевић
књижар и антиквар.

„НАРОДНА ГОСТИОНИЦА“

СРПСКА КАФАНА У СОЛУНУ

НА ВАРДАР-КАПИЈИ

НИКОЛЕ СЕКУЛИЋА

Препоручује се поштованим трговцима и путницима из целе Србије, са својом српском кујном, чистим и уређеним собама, најбољом услугом и солидном ценом.

„Народна Гостионица“ је на згодном месту, близу железничке станице, близу пристаништа лађа на мору и у најживљој пијачној улици. 5—10

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се трговачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

У Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

6,10

ОПОМЕНА.

Озбиљно опомињем „Брку“ да не лаже, да сам ја ма кога на мојим колима при избору возио, или какво писмо г. М. Гарашанина показивао.

Телешевић.

САМО КОД НАУМА НАЈДАНОВЋА

у кући Др. Клинксвског на зеленом венцу

продаваћу и то:

1	кило	Свињског меса по	—.60
1	„	Масти фришке „	1.10
1	„	Суве сланине „	1.10
1	„	Суве шунке „	1 20
1	„	„ Коб. свињ. „	1.20
1	„	паст. суве са и б. сл.	1.—
1	„	Сала фр. добра зрела	1.10
1	„	Чварака фришке	—,70
1	„	Шваргле врло добре	—,90
1	„	Сапуна доб. за веш	—.60

и то на крчму а на више са јевтинијом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 3—8

Фришка расцветана цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА, где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 30 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 8—12

ЛЕП ЗА СВАКОГ ПОДЕСАН собни намештај и један пар салонског одела продајем са повољним условима обратити се ваља код уредништво овог диста под знаком Т. Т. 3—3

ку због магле нису могли да виде шта бива тамо.

Брабантино беше потонуо, али одмах за тим изађе поново на површину, и покушаваше, у самртној борби, да се дохвати руком за даске, неби ли се тако одржао, док му не дође помоћ.

Дапонт се саже, и као што изгледаше, хтео је да му пружи руку и извуче га из воде.

Али због огртача и осталог одела који отежаше у води, Брабантино није могао да руком дохвати даске. Он поново потону.

Гондола приђе ближе.

Дапонт повиче гондолијерима да се пожуре, пошто се догодила несрећа, и они веслаше свом снагом само да дођу што брже тамо.

Још једном појави се брабантино на површини воде — његове руке пружаху се као да би хтеле да траже какав чврст предмет, али све то узалуд. Он није могао више да се одржи на површини воде.

„Овамо! Овамо!“ викаше Дапонт гондолијерима, „Сенатор Брабантино дави се! Он је пао са скеле у воду!“

Али је вода већ прогутала моћног Сенатора и одвукла у дубину.

Свршило се је са Брабантинијем —.

Гондола је пристала уз скелу. Гондолијери су опазили место где се мало час беху помолиле руке Брабантинијеве, па одмах довеслају до тог места.

„Тамо! Тамо!“ викаше Дапонт и приђе ближе ономе месту где је нестало Брабантинија.

У гондоли настаде велика живост. Гондолијери оставише весла сама да би им руке биле слободне. Један од њих узе чакљу неби ли њоме дохватио одело Брабантинијево и извукао га напоље.

Сад је наступио тренутак пун очекивања — — —

Гондолијер је чакљом тражио по води и на један мах повиче, што је значило да је закачио нешто.

Снажно повуче чакљу из воде. Нешто тешко беше што је повукао из воде.

Црвени огртач беше се закачио за чакљу.

Сад притрче и остали гондолијери да ухвате огртач. Гондола се јако наже на једну страну и умало се не преврну.

Мало по мало па се покаже мртво тело Брабантинијево. Гондолијери са тешком муком извуку тело из воде и положе га у гондолу. Тело беше врло тешко. Са одела цурила је вода — Очи у брабантијана беху полуотворене и подбуле — Брабантино беше мртав! И последњи уздах беше ишчезао у води.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 256 Београд Недеља 18. Децемора 1883 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
ЗА 3 МЕСЕЦА 2
МЕСЕЧНО 1

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДИЦИЈАНУ И КИРИЈАНОВИЋ У Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда.

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 18 Муч Севастијан
Католички: 30. Давид і пр
Сунце излази: у 7 сах. 54. м.
залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49.
пре подне. Ладњоћа, на магловито.м.

КУРС

Дукат	5 72
Наполеон	9·53

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Министр грађевине: сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне
Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са скупштине. — Данас у недељу 18. ов. м. у 9 часова пре подне држаће се *Друга Велика Српска Народна Скупштина*, са овим дневним радом:

1) Извештај верификационог одбора о посланичким пуномоћствима; и
2) Избор скупштинског часништва.

Јавно предавање. — Данас у 5 часова по подне држаће г. *Милан Андоновић*, професор, јавно предавање с експериментима **о облику и величине наше земље**, у дворишти Велике школе.

Улазнице стају 50 пара дин, а могу се добити у свима књижарницама и у вече на каси.

Ово предавање биће у корист сиромашних ђака Велике Школе.

Постављен. — Чујемо, да је г. Сима Марковић, досадашњи секретар II. класе у Букурешту, постављен за секретара I. класе у Цариграду.

Бугарски поштари. — Од 11. ов. м. бугарски поштански чиновници редовно сваког дана одбијају пријем поштанских кеса и пакета, који пролазе транзито преко Србије а гласе за аустријску пошту у Филипопољу.

Скуп. — Јуче смо јавили да „Фонд за потпомагање сиромашних великошколаца“ не ће данас држати свој скуп, али сад пошто смо извештени, да су уклоњене оне неприлике, које су то спречавале, и пошто је ректорат Велике Школе одобрио држање седнице, то ће се она данас држати.

Искључени. — Као што смо са поуздане стране извештени искључени су неколицина ђака са Ваз. Школе, без права на полагање испита.

Са погреба. — Јуче у 9. часова сахрањен је пок. Радивоје Милојковић. На опелу у вознесенској цркви извољело је присуствовати *и Њ. Величанство Краљ*, и ићи пешке за колима до двора. Г. Стојан Бошковић држао је у цркви говор, у коме је у кратким цртама изнео рад и живот покојников.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Разбојништво са убиством.

У уторак 12-ог овог месеца осам разбојника нападоваћама наоружаних, седну у заседу, у ситњару који се находи поред друма водећег од Параћина ка Зајечару, а недалеко од Параћина; с намером том, да опљачкају кмета општине доњо-мутничке. Филипа, и његовог писара такође Филипа-Вићу, који су тог дана намерни били носити прикупљену порезу среском начелнику, што су и учинили; само са том изменом, што је у место писара Виће пошао са председником други писар исте општине Љуба Илић из Мириловца.

Кад су ови злосрећни путници дошли близу заседе, опазив наоружане разбојнике, мислили с' да су ови изишли у лов и за то пођу даље к Параћину, и приближе се разбојницима, који у мах испале неколико пушака и писара Љубу убију, а куршум који је кроз Љубу прошао погоди председника Филипа, званог - Вићу, у десну руку, где и остане. Филип видећи, да му је Љуба писар мртав у колима пао, ошине коња неколико пута и за неколико минута стигне у варош, и стане са колима пред првом механом, тако званом „видин капија“ где јадник Љуба без свеће испусти душу. Од ове механе лаганим ходом донесе председник среском начелнику у колима и мртвога свог писара Љубу и јадник у 2000 јанара: обоје преда и саопшти цео догађај среском начелнику.

Начелник срески са писаром, чланом општинским и неколико служитеља среских, и општинских одмах оду у потеру за разбојницима, и општински суд у Параћину наредбом још позове и грађанство да и оно то исто учини и пође за горњима у потеру. Ну овде се огрешише и Богу и људима, до сада вредни параћинци, јер ни један непритече у помоћ.

Срески начелник дошав у Мириловац село, саопшти сељанима, да је Љуба убијен, и заповеди им да иду у потеру за разбојницима и похватају их, а служитеље пошље у оближња села да их дигну у потеру; но ни један из Мириловца нехте отаћи у потеру, и тако разбојници, који би се могли лако похватати, јер су били на даљини од 500 метара, побегну у шуму клачевачку одакле их само курјаци могу истерати, а никако људи.

Сељак један кога су ови разбојници у путу срели прича, да су му исти казили да су свршили са Вићом и још им остаје председник општине планске Милун Саковић кога мисле убити.

Полиција је у потери овој похватала неколико сумњивих сељана, који се находе у притвору; даће бог да се и остали похватају и поубијају јер по опису сељана који су их у бегству срећали, вероватно је да су ови исти разбојници нападали пре кратког времена и г-ђу Наталију из Параћина.

Убијени Љуба, који је заменио својом смрћу писара Вићу и председника такође Вићу, био је добар домаћин, добар друг и пријатељ и врсан Србин, што сведочи сав народ овога среза, који га свесрдно жали, а врлине и доброту покојникову, доказао је народ овога среза да уме ценити и поштовати, јер га изабра за пуномоћника свог — среског; — а да је по срећи имао година, изабран би био и за посланика народног од свију партија једногласно; јер је од свију партија у почитању.

Истог дана однет је покојник Љуба у колима кући испраћен неколицином грађана до краја чаршије, а многи су му и по једну свећу оставили у колима да му укућани упале. Нека је лака црна земља која покојника у своје груди као мајка прима и Бог да му душу прости“.

ас.

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (171)

Дапонт је стајао на скели и пазио на рад гондолијера.

„Како је? Је ли жив Сенатор?“ повиче он.

Гондолијери се занимаху са Брабантинијем, па нису одмах чули шта пита Дапонт.

Он им заповеди да дођу са гондолом до скеле, како би и сам ушао у гондолу. Ноћ се већ беше спустила и магла је покрила и воду и скелу тако, да се није могло видити, шта се ради.

„Монсињор Брабантино не даје никаквог знака од живота!“ повиче један гондолијер, док су остали веслали да дођу уз скелу.

Гондола пристаде уз скелу.

„Сяршено је!“ рече један гондолијер, који је покушавао да поврати Брабантинија.

Дапонт уђе у гондолу и приђе ближе мртвоме а гордоме човеку, који пре четврт часа беше најмоћнији у Млетачкој републици.

Сад је отклоњена опасност, која је претила Дапонту. Он гледаше пред собом мртвог човека, чија је моћ била сломње на, онога, који му је мало час претио, а сигурно би извршио претњу само да је остао жив.

Сад више није могла да се изврши претња Брабантинијева. Смрт га је снашла изненадно, и то тако брзо, да се није могао спасти од ње.

„Ви имате право,“ рече Дапонт, пошто је прегледао мртвог Брабантинија. „Овде више нема помоћи! Возите право обалским степеницама где је Брабантинијева палата!“

Гондолијери заузму ћутећки своја места. Они управише гондолу према каналу Гранде.

У гондоли беше тишина. Дапонт стајаше испод балдахина и гледаше пред-а-се мрачним погледом.

Он је победио — али каква је жртва морала бити, да дође до победе? И ако је сам себе уверавао да је то морало бити тако, да је нагнан на тај корак с тога, да сачува свој живот; и ако је себе уверавао да је морао да учини овај корак с тога, што је Брабантино грамзио за свемоћ, за краљевску власт, ипак је уздрхтао при помисли да је његова рука извршила убиство великог Инквизитора.

Ова мисао мучила га је и никако није могао да је се отресе.

Гондола се приближаваше кроз канал Гранде ономе месту, где је Брабантинијева палата.

Кад је пристала уз обалске степенице. Дапонт нареди да се дозову слуге Брабантинијеве.

Он им преда мртво тело и нареди да га однесу у палату, да позову лекаре и све остало нареде што треба да се спреми за једног мртваца.

Слуге учине све, што је наредио Дапонт.

За тим изађе Дапонт из државне гон-

СТРАНЕ ВЕСТИ

Удавила се. — Јављају из Париза ову вест. У петак око три сахата по подне видели су једну врло лепу и младу девојку, где журним корацима оде ка обалама реке Сене Чим је до њих дошла изабрала је усамљено место и скочила у воду. Узаман су била сва покушавања луди, који су дотрчали, да је избаве. Изнели су само — мртво тело. Девојка се зове Виторија Лажер; кћи је Ламена, вишег чиновника у министарству полиције. Узрок овоме самоубиству је по свој прилици несрећна љубав. То сведочи и писмо, које је остало на столу у њезиној облачионици.

Поклон. Једна непозната госпођа из Прага поклонила је ово дана ческој академији 50.000 форината.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ

Предлога устава

Учињене у Уставотворном Одбору*)

ДЕО I.

Облик владавине, државна вера и државна област.

Чл. 3.

„Државна је вера у Србији источно православна.“ (Друга алинеја није измењена).

Чл. 5.

„Краљевина Србија дели се на 15. округа. Окрузи се деле на срезове, а срезови на општине“.

ДЕО II.

Уставна права српских грађана

Чл. 9.

Алинеја трећа допуњена: „Нико не може бити притворен нити иначе лишен слободе, без писменог и разлозима поткрепљеног решења истражног судије“. (и т. д. по предлогу Ужег Одбора).

Чл. 13

(Нов) „Смртна казна укида се за чисто политичке кривице.

Изузимају се случајеви извршења или покушаја атентата на личност Владаочену и на чланове Краљевскога Дома, за које је одређена смртна казна у кривичном законику.

Изузимају се, сем тога, и случајеви у којима је уз чисто политичку кривицу учињено још неко кажњиво дело, за које је у Кривичноме Законику одређена смртна казна, а такође и случајеви, које војни закони казне смОтном казном.“

(наставиће се)

*) Као што је познато радио је Ужи Уставотворни Одбор пун месец дана, спремио предлог Устава, од 204. члана, и поднео исти 22. новембра целом Уставотворном Одбору, који је тај предлог Устава узео за основу своје дебате, која је завршена 10. децембра, после изравнања у свима спорним питањима, а нарочито после дефинитивног споразума чланова либералне и радикалне странке у питањима, која су, при крају већања, изнешена као жеља да се унесу у нови пројект, који би тада важио као дело компромиса. То је и било. Тако се могло у суботу 10. ов. м. приступити потпису предлога, који је као непромењљив предат сутра дан и Великој Народној Скупштини. — У ранијим бројевима донели смо предлог Устава Ужег Уст. Одбора у целини.

Овом приликом доносимо, ра и упоређења измене и допуне, које су учињене у Уставотворном Одбору Чланци у загради, означују, чланове пројекта Ужег Одбора, а чланови ван заграде измењене чланове предлога Ширег Одбора.

ГЛАСНИК

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

Друштво. — Као што чујемо у Паризу се оснива једно ново акционарско друштво, коме ће бити циљ, да у велико тргује са балканским народима. То би друштво имало огроман капитал — око 25 милијуна — и, ако се обистини тај глас, био би и нама од не мале користи.

*

Седница. — Хамбурска трговачка камара држата је ономад ванредну седницу у којој је решавано о правцу рада, приликом отварања источних жељезница. Тако исто било је говора и о ступању у везе са неким цариградским кућама.

*

Жељезнице. — У Хрваској се граде неколико пруге, које ће знатно олакшати промету и саобраћају особито зими, кад буде одустављена пловидба Дравом и Савом.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од 17 ов. м. доносе ова решења.

— Одобрава се министру финанције, да ради исплате откупљеног имања г. Ђорђа Симића, српског изванредног посланика на царском руском двору у Петрограду, и то — воденице на реци Расини код Крушевца са околним земљиштем и зградама за подизање државне фабрике за произвођење барута, изда из државне благајнице, поред суме од 80.000 динара, највишим решењем од 11-ог јуна ове год. на ову цељ одобрене, још и 100.000 динара у благајничким записима према уговору са 6% интереса, и овај издатак да стави на терету кредита, одобреног овогодишњим буџетом на ванредне потребе целог правитељства.

— Одобрава се министру финанције, да на откуп зграде г. Драгутина Стаменковића, начелника округа ужичког, која се налази у Крагујевцу, за циљ смештаја тамошњег поштанско-телеграфског надлештва, изда из касе државне 30.000 динара, а из кредита, на изванредне потребе целог правитељства, одобреног буџетом за рачунску 1888 9 годину.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Нова драма. — Едуард Темтетеј написао је нову драму у 5 чинова „*Кромвел*“. Она је већ играта на дрезданском дворском позоришту и, како веле, учинила је велики успех. Сад ће се играти и у царском позоришту у Бечу.

*

Забрана. — Кајирска влада забранила је пре извесног времена даље излажење листу „Shifa“, који је излазио на арапском језику, због извесног чланка, који се није допао тамошњим вишим круговима. Говори се, да ће се сада дигнути та забрана.

*

Оперета. — Жилбер и Силиван написали су у Лондону нову оперету у једном чину. Она се зове. „The Veoman of the Cuard“ (телесни гардист.) [illegible] је играта преко сто пута једно за другим. Већ се преводи и на немачки језик.

*

Приповетке. — Једен наш млађи књижевника издаје кроз који дан своје белешке из живота, под насловом „*Црте из престоничког живота*“. Имали смо прилике, да прочитамо једно две ове цртице и не можемо, а да их не препоручимо нашем читалачком свету, јер су истините, верне и с доста лакоће написате.

БИБЛИОГРАФИЈА.

Уредништво је добило на приказ. **Кратки потези пера** (слике из живота) од *Чеде Поповића*, св. I. Београд штампарија Петра Ђурчића, 1888 г. 48 стр. цена 50 п. дин.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

На гробу заручника. Бечко централно гробље било је 8. децембра поприште једног тужног догађаја. Пред споменик Јосипа Клебера, лекара, који је умро 1870 године дошла је у црно обучена женска, пала на колена и стала на глас викати: „Ја сам убила свога заручника и не могу умрети, док не окајем грех.“ Слуга је покушавао да је утеши, ал' је она тако беснила, да су се око ње скупили људи, те је силом стрпаше у кола. Свима је се чинило, да је несрећница полудела. Та жена била је и у ствари заручница пок. Клебера, а име јој је Марија Хелер. Год. 1870 требало је, да се они венчају, ал на осам дана пре венчања, дошла је у његов стан једна жена са псетанцетом да га лекар прегледа, јер га је бесно псето ујело. Клебер га стане прегледати, ал га оно мало уједе. Лекар је рану одмах испрао, те није за њу одмах марио, ну доцније се тако поплаши, да је мислио, да мора умрети. Већ су кола дошла пред кућу његову, да га повезу на венчање, а из њих је изашао пријатељ да позове Клебера. Кад он горе, нађе он Клебера, да је побеснио У писму молио је драгу, да му дође на самртни одар. За неколико дана он је умро. Драга му је долазила, где је желео, али је одмах пала у несвест, кад га је бесног видела. Од то доба долазила је она свакога децембра на гробље, те падала на гроб. За све то време није била најздравија. После призора, који смо у почетку описали, отпремљена је у лудницу.

*

Ново Језеро. — Гроф Телски и поручик Холнер открили су у Африци ново велико језеро, које се протеже од 2 па до 5 степена ширине, северно-западно од језера Самбуру и Басонебо. Језеру су дали име *Басонорок*

доле и уђе у своју, па се одвезе код пијацете. Одавде оде у Дуждеву палату.

Чим је дошао у палату позове капетана Бемба и нареди му да одмах дозове Прокуратора од св. Марка.

Кад је Прокуратор дошао у палату саопшти му Дапонт све појединости о Брабантинијевој смрти, и заповеди му да одмах, без оклевања, пусти у слободу графа Виргилија Мирафијора.

То се све изврши.

Дапонт дочека Инга и саопшти му изненадну Брабантинијеву смрт.

На лицу Инговом покаже се задовољство — дакле је се једва једном отресао опасног сакривца, који му зна све трагове. Сад је Инго славио. Његова једина жеља беше испуњене! Он оде у своју палату и сад беше опет богати и моћни насљедник милијона.

Сутра дан дозна Сенат о томе догађају и одмах саопшти народу, да је Сенатор Брабантино умро изненадно; да ће његово тело бити изложено у његовој палати са свом сјајношћу, која припада његовом високом чину и да га народ може гледати три дана.

IV.

„Доле са покривалом!“

Радост и жалост — весеље и мртвачки спроводи! У Венецији биваху често овакве промене!

Тек што је Брабантино укопан — наступиле су месојеђе (карневал).

Јуче је мртвачки спровод стао код Маркове пијаце, да свет види још једном остатке моћног великодостојника — а данас одмах почеше китити Маркову пијацу са заставама, зеленилом, стубовима и другим украсима.

Ко је данас питао за мртвога Брабантинија? Сваки се је извештавао кад ће да отпочне светковина. Кад ће да наступи час месојеђа, кад ће да отпочне маскарада, коју је сваки очекивао са нестрпљењем! Кад наступе месојеђе, онда се сваки маскира и весели, јер је то народно весеље. Богати и сиромашни, млади и стари, људи и жене, девојке и младићи, просјаци и разбојници ту су помешани, а нико никога не може да позна, јер је сваки под маском.

Тороњ на Марковој цркви, где је у означени час паљена бенгалска ватра, беше окићен заставама и разним украсима и зеленилом. Око цркве беху подигнути шатори са разним воћем и осталим потребама, као и на сваком вашару.

Између стубова Прокураторске палате беху начињени мали дућанчићи, где се продавало јело и пиће и сваковрсне потребе, трговци су очекивали означени час па да отворе своје дућанчиће.

На месту где се чињаху ове припреме беше се сакупило млого света из разних крајева очекујући само да наступи ноћ, час, када ће се почети веселити и јурити по улицама.

Стража која је била постављена да одржава ред, није дирала светину. Кад наступе месојеђе, онда је дозвољено много што шта, што би иначе било најстрожије кажњено.

Гомила света на појединим местима по пијаци, непрестано је расла правећи разне шале и комедије. Поједине продавачице исмевала је, а са смехом и пљескањем слушала је предавања појединих шалџија, који су заузели места на каквим узвишеним степеницама. По где кад зачује ее ужа-

ПОМОДНО МАНУФАКТУРНОГ

КОНЧАНОГ И БЕЛОГ ЕСПАПА

ТРГОВИНА

ГЛИШЕ СТ. ПЕТРОВИЋА

КОД ЗЛАТНЕ „РУЖЕ“ у ЗЕМУНУ.

Препоручује своје НОВО и богато снабдевено стовариште као: ШТОФОВА за женске хаљине по најновијој моди и укусу, глат, штрафте, каро, а у најновијој разноврсној боји, и каквоћи, РАЗНОГ УКРАСА. као Сомота, Плиша Бира, Свиле и Крûме, Црна терна, разне свиле. а у свима бојама, и то: Ришмонда Мервеља, Сатен демона, и црна атласа сваке ширине, а за мушка одела, финих и најновијих штофова као: Шевиота и Камгарна, и разних најновије моде штофова, ФИНА РУМ БУРГЕРА, КРЕАСА, ХОЛЕНДЕРА ДАМАСТА, ГРАДЛА, памучна и кончана, платна сваке ширине, разне величине белих и шарених АСТАЛСКИХ ЧАРШАВА, САЛВЕТА, ПЕШКИРА, бели и шарени женних марама, ЗЕФИРА и ОКСФОРЕА. КОНОФОСА; у најлепшим и новим мустрама, врло велики избор, ЦИЦЕВА и КРЕТОНА, веома фини сваке величине, фланелских штриканих и цицаних МАРАМА, велики избор РИПС, ЈУТЕ, ДУБЛ, чојаних КРЕВЕТСКИК ЧАРШАВА, као и ЈУТЕ. НЕЦОВАНИ и мусулин ЗАВЕСА, ЈОРГАНА. Сатен кашмир, Руш и цицани, у разној величини и боји. — Мушких шешира најновије моде разне боје, Мушких кошуља бели и шарени, велики избор крогнова и манћетни краватни, финих кишобрана. црни и у фарби клот сатина, крозеа, ширтина. КАЛМУКА и моде ПОРКЕТА, бела. шнир и пик у разном квалитету волики избор простирака Тепиха и све друге у ту струку спадајуће еспапе, а стављам уједно П. П. до знања да примам под гаранцију на израду сваковрсне мушка и женска „Одела“, а по најновијем крою и укусу,

Умољавајући п. п. Публику да би ме што многобројније посетила, уверавајући да ће сваки најбоље и најнижом цевом послужен бити — а поручбине са стране брзо и солидно обављају се.

С поштовањем

3—6 нед. Глиша Ст. Петровић

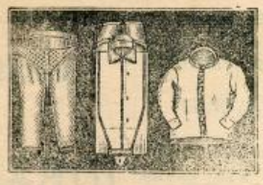

ШЕШИРА

сваке врсте нарочито од свиленог Плиша, „Велур“, најновији х

ОБУЋЕ

разноврсне за све наранаје а добре каквоће

КОШУЉА-ПАНТАЛОНА

зимских, све врсте и „ЈЕГЕРОВИХ“ особите каквоће, рукавице у свим врстама.

Трико рекли Кошуља веома финих а „у свима“ и највећ м ве личинама, целокупног зимског готовог еспапа белих, кретон, пикет, зефир, оксфорд, добро снабдевено стовариште, у свим величинама, као и осталог по све доброг рубља, најбоље каквоће, добила је потписатог тоговина, и распродаје по најнижој цени, препоручујући ово штованој публици, молећи за многобројне наручбине.

Са учтивим штовањем

М. М. ИГЊАТИЈЕВИЋ

у кући г Р. Миленковића преко од Руског цара.

2—6 четвр.

НАША РАДЊА КОМИСИЈОНСКА У СРБИЈИ

Н. НИЧОТА СИНОВИ.

Која постоји од толико година, а и сада грана од те исте радње овде у Солуну постојећа, препоручује се тр говачком свету, и моли за посету. Поручбине извршавају се тачно, брзо и солидно, а да ће то у ствари бити већ двадесето-годишња наша радња у Србији посведочила је.

У Солуну
30. Новембра 1888.

С поштовањем
Н. Ничоте Синови.

6.10

сна вика и смех, па се одмах после тога све утиша.

Пошто је стари обичај био да се овако почиње светковина месојења, то нико није хтео да узнемирава сакупљену светину и да је на тај начин дражи и изазива не задовољство. С тога су је пустили да се шали, смеје и виче.

У близини Мола и Обалских степеница, тамо где се Дуждева палата пружа до самог Мола, беше једна узана улица, коју је обично употребљавао ловац мртваца, кад је ишао у свој подземни свод, беше се сакупила једна гомила људи и жена око једног продавца лубеница. Она се драла и смејала забавама тог продавца. Он беше познат са своје шале, па га је сваки радо слушао. У близини овог продавца беше се наместио и други, што је продавао ракију. Како је светина ова била од најниже класе, то је и ракију пила, управо ждерала, и усљед тога брзо је настала ужасна ларма, кад је ракија разгрејала главе појединаца.

На један мах у једној гомили наста ужасна ларма и смех. У средини ове гомиле стајаше једна девојка, обучена у сиротињској, сурој хаљини. Она није знала шта се догађа око ње. Са свију страна дираше је и вукоше за хаљину.

„Та то је луда Нела!“ рече један из гомиле, који је свирао у неки инструмент, налик на флауту. „Зар не познајете луду Нелу?“

Други пак, који беше прилично пијан повиче флауташу:

„Свирај, Балданеро!“ па ухвати Нелу око паса и стаде да игра са њоме.

У гомили се захори општи смех! Флауташ свираше, а овај пијани окреташе Нелу тамо амо, и ако се она бранила од његовог насртања-

„Она није са свим при себи!“ повикаше неки. „То је кћи ловца мртваца!“

Сирота Нела морала је допустити да се спрдају са њоме. Она беше немоћна да се избави из руку пијаног јој играча.

Гомила се спрдаше са Нелом, а кад је она сиротица, отимајући се из руку играчевих, пала на земљу, разлеже се вика по целој пијаци.

У исти мах гураше се кроз светину једна женска са покривалом. Она је долазила из подземног свода ловца мртваца. Кад је чула да се гомила спрда са Нелом, она покушаваше да јој приђе ближе.

Краљица Ноћи беше то. Она се није бојала опасности, него је јурила брзо тамо где беше Нела. Она хтеде да је избави.

Гомила се уклони кад је опази.

„Шта радите то?“ повиче Краљица Ноћи јасним гласом. „Каква је то немилосрдна шала са једном женском, која је без одбране? Натраг!“ повиче она и приђе Нели, која је лежала на земљи са поцепаним оделом. „Одлазите немилосрдни, зар је ово немоћно створење за вашу глупу шалу?“

Чим је Нела видила Краљицу Ноћи, која јој је дошле у помоћ, она скочи као лафица и јурне на онога, који је највише злостављао.

У томе тренутку Нела имађаше ужасну снагу. Нико је није могао задржати. Снажним рукама ухвати она своју жртву и обори је на замљу. Краљицу Ноћи трућаше се да објасни гомили како није право што дозвољавају да се мучи једно немоћно женско створење.

(наставиће се)

500 динара

плаћам ономе, који од употбере

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једна флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. н.) 6—15

САМО КОД НАУМА НАЈДАНОВИЋА

у кући Др. Клинковског на зеленом венцу

продаваћу и то:

1	кило	Свињског меса по	—.60
1	„	Масти фришке „	1.10
1	„	Суве сланине „	1.10
1	„	Суве шунке „	1.20
1	„	„ Коб. свињ. „	1.20
1	„	паст. суве са и б. сл.	1.—
1	„	Сала фр. добра зрела	1.10
1	„	Чварака фришке	—.70
1	„	Шваргле врло добре	—.90
1	„	Сапуна доб. за веш	—.60

и то на крчму а на више са јевтинијом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 4—8

На продају билијар (каранбол) са 3 лопте од слонове кости и 6 нових кеова. Упитати уредништво. 1—2

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧНИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 28—30

ВЕЛ.-ГРАДИШКОЈ ШТЕДИОНИЦИ

Потребан је књиговођа, који зна и немачку кореспонденцију, и овим позива све оне: који би се за ово место примити хтели, да се подписатој управи са својим документима пријаве до 1. Јануара идуће године.

У пријави сваки треба да изјави под којим условима пристаје да ступи у завод:

10. Децембра 1888. г.

В. Градиште.

Управни Одбор. Вел. Град. штед.

3—3

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ЦРТАЋЕГ ПРИБОРА

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

ЈОВАНА М. СТЕФАНОВИЋА

Београд Књаз Михајла улица бр. 29.

Част ми је јавити поштов. публици да се на мом стоваришту налази велики избор сваке врсте писаћег и цртаћег материјала као: „Трговачких и копирајућих књига, артије цртаће, писаће и поштанске, најбоље врсте копирајућег и обичног мастила, пера оловака, преса за копирање; У засебним елегантним кутијама енглеске поштанске артије, разни лепи дивита од никла кина сребр и дрвета, највећи избор разни лепи поклона за наступајуће празнике и т. д. Препоручујем свакоме као сепан добар а солидне цене. — Све поруке обављају се у најкраћем времену

(св. д. д.) 4—10

У КЊИЖАРИ И АНТИКВАРНИЦИ Милана Ј. Ђорђевића у Београду може се добити честитке, ценни календара, са сликом Бранка Радичевића, дуварни такођер Мали Календар згодан за дућане и канцеларије, бележника са календаром у изатненом повезу.

2—5 С поштовањем

Милан Ј. Ђорђевић

књижар и антиквар.

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалјие“ преко од Коларца и у улици „Два Јаблана“ бр. 33. 10—10

СВАКОЈ ГАЗДАРИЦИ

која хоће да скува добру каву!

Пазите добро, има у промету КУТИЈА и ПАКЕТА, које НИСУ ПРАВА „ФРАНК'ОВА“ КАВА, већ подражавана једноличија.

Хоћетели вкусну и добру каву, то иштите ПРАВУ ФРАНК'ОВУ КАВУ, која је САМО ПРАВА с'овим заштитним знаковима:

Регистр. Марка. Регистр. Марка. Регистр. Марка.

и овим подписом:

Heinrich Franck Söhne

Linz. Ludwigsburg.

Зато: ОПРЕЗНОСТ ПРИ КУПОВАЊУ!

ГРЕШНО је мислити, да се „добра кава“ мофе само с'кавом у зрну зготовити, — не, јер добар придодатак УВЕЋАВА снагу кави, њену боју и њен вкус.

То је факт, уверитесе сами пробајући

ПРАВУ ФРАНК'ОВУ КАВУ.

За црну каву: 4 кашике зрнене каве — 1 кашику ФРАНК каве.

„ белу „ 3 „ „ „ — 1 „ ФРАНК „

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 257 Београд, Понедеоник, 19. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

НА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
НА 3 МЕСЕЦА 2
МЕСЕЧНО . . . . . .

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Мидицијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 19. Арх. сри. Дан. II
Католички: 1, Нова година
Сунце излази: у 7 сах. 54. м.
залази 4 сах. 6 мин.
Посл. четврт 14. у 6 с. 49.
пре подне. Ладноћа, па магловито.м.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Рођених и умрлих у Београду.

а) УМРЛИ:

15 16. 17. децембра

Јоца Фијали католик
Благоје Тодоровић чобанин
Данило син Ивана Јаковљевића
Јулијана Каначка
Милош син Ђоке Миловановића
Миливоје син Ђорђа Костића каф.
Сока жена Јаше Кошардловића
Савета кћи Јоце Николића надничр.
Зорка кћи Јована Прибисављевића
Радивоја Ристића мртво рођено дете
Радивој Милојковић саветник,
Олга кћ. Цветка Гонића надничара
Софија Батанић.
Радован Черкерџић слуга,
Етелка кћ. Ане ковача служавке.

К У Р С

Дукат . . . . . 5·72
Наполеон . . . . . 9·53

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевине: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилеговања народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са скупштине. — Јуче, као што беше јављено држача је друга седница Велике Народне Скупштине. Пошто је прочитан извештај о прегледу посланичких пуномоћства, прешло је се, по дневном реду на избор скупштинског часништва. На избору на коме је било свега 578 гласача. пало је 475 гласа за г. *Косту Таушановић, за председника*, даље 466 гласова за г. *Ристу С. Поповића* за потпредседника.

Још су на тој седници изабрана 54 лица, која су после подне у 4 часа држала седницу и на њој решавали о уставу.

*

Онет несрећа. — Ко је год пролазио железничком улицом могао је видети између краљеве перионице и парне хлебарнице једну рупчагу, с хвата дубине и по ширине, баш крај пута у коју се мора човек сурвати идући са стране, јер ту нема никаквог осветлења.

Јуче један старац, странац, идући својој кући, омакне се и сурва у ту рупу, опасно повредивши се. Како се омакао десном ногом, удари главом о другу страну рупе, те је разбије и ногу и руку угане. Продавећи и суседни чувши његову стењање и запомагање, притекну му у помоћ и једва га избаве из те рупчаге.

То ће му сиромаху остати вечита успомена на овако красно уређен Београд у који је тек сад први пут дошао са женом и децом, којима је био једини бранилац и хранилац.

Докле ће то тако трајати не знамо, али да је за осуду то знамо. А немарност и нехатост надлежних власти на то по све је за осуду.

*

Повредила се. — Јуче се једном фијакеру, продавећи поред дворца скрха точак, те се кола у један пут нагну на ту страну, а женска једна која је била у тим колима, удари главом у прозор, разбије га и образе опасно повреди на стакло.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Погинуо. — У Тулону један радник у арсеналу, коме има 35 година и који је радио у радионици за котве, нађен је сав размрскан, Њега је дохватио чекић од 6,000 килограма и смрвио га.

Са бојишта. — Из Суакима јављају да је Осман Дигма концентрисао своје трупе око Андуба и ту ће очекивати напад енглеске војске.

Због Золе. — Ових дана било је суђење у Ливерпулу Евану издавачу Золиних дела и других франц. писаца исте врсте. Осуђен је на 14 дана затвора и 20 лив. новчане казне.

За париску изложбу. — У Вашингтону одобрено је на конгресу 300.000 долара (1,500.000 дин:) за париску светску изложбу 1889 год. Решено је још да се пошље лепа збирка ствари из народних музеја.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ

Предлога устава

Учињене у Уставотворном Одбору*)

(наставак)

Чл. 15. (14.)

„Стан је неповредан.* — Даље трећа је алинеја допуњена: „Претрес ће се вршити увек у присуству два српска грађанина.“

Четврта алинеја попуњена гласи: „Одмах по свршеноме претресу власт је дужна предати лицу, чији је стан претресан, уверење о исходу претреса и потписани списак ствари одузетих ради даље истраге.

Чл. 19 (18.)

„Забрањује се свака радња управљена против источно православне вере у Србији (прозелитизам).“

Чл. 21. (20.)

„Настава је слободна, у колико њезино вршење не би вређало јавни ред и морал. Друга алинија остаје.“

Чл. 24 (23.)

Друга алинија: „За држање збора у затвореном простору није потребна пријава власти.“ Остало по предлогу.

Чл. 27 (26.)

У другој алинеји! место „о основама“ — „о разлозима са којих му жалбу не уважава.“

Чл. 28 (27.)

Прва алинеја допуњена: „и званичнике, као и председнике општина кметова и општинске званичнике“ и т. д.

ДЕО III,

Државне власти.

Чл. 36 (35.)

„Закон нема повратне силе на штету права стечених ранијим законима,“

ДЕО IV.

Краљ

Чл. 40 (30.)

Завршетак друге алинеје исправљен: „нити Краљ може бити тужен“.

Чл. 44 (43.)

„Наследник Престола и остали чланови Краљевског Дома не могу ступити у брак без допуштења Краљевог,“

Чл. 52 (51.)

Из прве алинеје изнесена је реч „трговине“ (т. ј. уговоре)

Друга алинеја попуњена гласи:

„Али трговачки уговори и уговори за извршење којих се иште какво плаћање из државне касе, или измена земаљских закона, или којима се ограничавају јавна или приватна права

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (172)

Неки, који су били трезнији уклоните се, а остали пијанији дераше се што их је Краљица Ноћи узнемирила у њиховом уживању.

Нела је оборила на земљу свога нападача и изгледаше ужасна. Свакоме се учинило као да ће она да побесни и да ће умрварити несретника, који је лежао код њ[illegible] ногу.

У један мах сцена се промени.

Један племић у богатом оделу прилазио је овој гомили.

„То је богати граф Мирафиjоре!“ зачуше се гласови. „Граф Виргилијо Мирафиjоре! Он долази из Дуждеве палате! Начините му место да може да прође!“

Инго уђе у сред гомиле.

Сад ће сигурно да наступи страшан тренутак.

Инго је опазио Краљицу Ноћи. Победоносни осмех појави се на његовом мрском лицу.

У гомили беше велика ларма. Нела беше као каква фурија, они, који су је мало час исмевали, сад се измакоше даљеод ње.

„Зар не видите ко је међу нама?“ повиче Инго и покаже руком на Краљицу Ноћи — која се трже кад опази пред собом њеног крвног непријатеља. „Та то је диван лов! Краљица Ноћи, коју ми тако дуго тражимо, коју гонимо на све стране, сад је међу нама! Једва нам једном паде шака! Сад нам не ће више умаћи! Тајна, у којој си увијена, странкињо мора да се открије! Ми хоћемо да знамо ко си ти!“

„Не усуђуј се да ме додирнеш твојим рукама, оне су крваве, Инго Фоскари!“ повиче неустрашимо Краљица Ноћи.

„Ухватите је! Ухватите ову женску!“ викаше Инго. „Водите је у Дуждеву палату!“

Неколико њих хтедоше да послушају ову заповест и приђоше ближе Ноћи. У томе се појави у њиховој средини Лоренцо Пријули. Он беше без огртача и мача. На глави имађаше шешир. Кад је видио Краљицу Ноћи и Инга, он стаде између њих.

„Шта је то? Шта радите?“ повиче он љутито.

„Врло је добро што сте дошли овамо, племенити Лоренцо,“ рече Инго показујући руком на Краљицу Ноћи, а при том се ђаволски смејаше. „Видите ли ко је оно? То је Краљица Ноћи!“

„Но, па онда?“ упита Лоренцо.

„Ех па онда је Краљица Ноћи пала у наше руке!“ настави Инго. „Помозите ми да је ухватимо и одведемо у Дуждеву палату! Ј то с правом захтевам од вас!“

„Зар сте заборавили да је између нас престало пријатељство од онаг часа, од кад сам дознао о вама млого више, но што бисте ви знали?“ упита га Лоренцо презриво.

„Гром и пакао!“ повиче Инго и ухвати руком балчак од мача. „Ништа су такве речи?“

српских грађана вредиће тек пошто их одобри Народна Скупштина.“

Чл 66 (65)

Прва алинеја: „Цивилна листа Краљева одређује се законом. Једном одређена цивилна листа не може се повисити без пристанка Народне Скупштине, ни смањити без пристанка Краљевог.“

Чл. 68 (67.)

Боље стилизован.

ДЕО V.

Народно Представништво.

Чл. 78 (77.)

„Избори су народних посланика непосредни. Гласање је тајно и врши се куглицама.“ Исправљена само редакција истог члана предлога.

Чл. 85 (84.)

Нова, као друга алинеја:

„Задругари, који су навршили 21. годину, имају право бирања, па ма колику непосредну порезу плаћали.“

Чл. 87. (првог предлога).

Са свим избачену шпрем Одбору,

Чл. 88.

Допуњен са последњом, 8. тачком, (и укинутог чл. 87,) која гласи: „Којих су као присталице непризнатих вера осуђени за не вршење грађанских и војних дужности, за време које је одредила судска пресуда.“

У чл. 89—93., као свуда, назив „жупанија“ замењен је уобичајеним називом „округ.“

Чл. 93.

Последња алинеја измењено: „Ако буде посланичких места, за које ни једна листа није добила број гласова раван количнику, придаваће се по један посланик оним листама, које имају број количнику најближи, док се не добије одређени број посланика за дотично изборно тело. У случају да је тај број једнак на више листа решиће коцка, којој се листи има дати посланичко место.“

Чл. 98.

Прва алинеја доведена само у везу с чл. 99.

Чл. 99.

Допуњен тачком »6. Инжинери и лекари у државној служби.“

Чл. 100.

Место раније утврђеног броја по „три“ квалификована посланика због увећања броја округа (од 10 на 15.) одређен је по „два.“

У последњој алинеји додате су речи „истог дана.“

Чл. 118.

Допуњен у почетку: закони и „законите“ изредбе и т. д.

Чл. 119.

Друга алинеја допуњен : „Влада је дужна да Народној Скупштини поднесе Главном Контролом оверен тачан извештај, да ли су финансијски уговори закључени и извршени у смислу закона“

Чл. 131.

Веза појединих тачака (1—5) са разним члановима Устава исправљена, према измени тих чланова и њиховог поретка.

ДЕО VI.

Министри

Чл. 137.

Допуњен другом алинејом: „Овим правом оптужбе могу се послужити Краљ и Народна Скупштина за четири године, од како је дело учињено.“

Чл. 141 (предлога У. О.)

Унет, по смислу, у чл. 137. новога предлога III Одбора.

ДЕО VII,

Државни савет.

Чл. 142. (143.)

Допуњен са 2 и 3 алинејом:

„Ако државни саветник постане министар, његово се место у савету непопуњава: а кад престане бити министар он се враћа у Савет на своје место.“

„Само у томе случају, кад би остало у Савету мање чланова од броја који закон о пословном реду у Државном Савету иште за отправљање послова, попуњава се одмах толико места, колико је потребно те да Савет може радити.“

Чл. 145 (146.)

О дужностима Државног Савета:

Спојене су тач. 1. и 5. предлога ужег Одбора, као 1. тач. новог предлога.

Тач. 5. (ново): „да као дисциплинарни суд суди државним чиновницима“.

ДЕО VIII.

Судска власт

Чл. 150 (151)

Почиње: „Судови су у Србији:“ и т. д. по предлогу. У последњој алинеји реч „ранг“ замењује се српски „чин“, као и на другим местима.

Чл. 157 (158.)

Допуњен са 2 3. и 4. алинејом:

„За председнике у првостепеним и судије у апелационом суду, тражи се још: да су служили најмање 5. година као судије првостепених судова, или као секретари министарства правде, или виших судова, или као редовни професори права на Великој Школи, или да су за 6 дана радили правозаступничке послове као јавни правозаступници“.

„За председнике у апелационом и председника и чланове у касационом суду, поред захтева изложених у првом одељку свога члана, тражи се још да су 10 година као судије, или као редовни професори права у Великој Школи служили, или да су 10 година радили правозаступничке послове, као јавни правозаступници, или да су били 5. год. чланови апелационог суди или председници првостепених судова или да су били министри правде“.

„Не могу бити бирани нити постављани за председника ни за судију ма кога суда они, који су дисциплинарном пресудом Касационог Суда отпуштени из судске службе, или који су пресудом редовних судова за просте не политичне злочине или преступе изгубили судску службу“.

ДЕО IX.

Окрузи, срезови, општине

Чл. 164 (165)

Допуњен другом алинејом: „Задругари, који су навршили 21. годину имају право бирања ма колику непосредну порезу плаћали.“

ДЕО X.

Државне финансије, државна економија и државно имање

Чл. 174 (175)

Место израза „закључени рачун“ стављено „завршни рачун.“

Чл. 170 (180).

Прва алинеја допуњена: „За ово Краљево имање не вреди 2. одељак чл. 40 овог Устава.“

ДЕО XI.

Чл. 180 (181)

„За преглед државних рачуна постоји Главна Контрола као особено надлештво и рачунски суд.“

„Главна Контрола има председника и четири члана. И председника и чланове Гл. Контроле бира Н. Скупштина из кандидационе листе, коју саставља државни савет, и на којој је предложено два пут онолико кандидата, колико је празних места.“ Друга алин. по предлогу.

Чл. 181 (182).

„Чланови Гл Контроле могу бити они српски грађани, који су свршили правни факултет у Србији или на страни и навршили 10 год. држ. службе или који су били министри финанције али који су служили 10 год. као виши чиновници у финансијској струци. Али председник Гл, Контроле и два члана његова морају бити правници.

„Председник и чланови Гл. Контроле, непокретни су у својим звањима.

Они се не могу одпуштити из државне службе без пресуде редовних судова, нити премештити у друга звања својега писменог пристанка. У пензију се они могу ставити само ако су навршили 40 год. државне службе, или 65 година живота, или ако су тако обољели да не могу више вршити своју дужност.“

„Председник и чланови Гл. Контроле, који се затеку у својим звањима, кад овај Устав ступи у живот, могу бити кандидати за нову Гл. Контролу, и ако немају услова, који се овим чл. иште.“

Чл. 182 (183).

Допуњен трећом алинејом:

„Законом ће се ближе одредити уређење и круг рада Главне Контроле, као и начин којом ће се постављати њено особље.“

(наставиће се)

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

*

Библиотека. — У Вршцу је почела да излази библиотека одабраних превода и позоришних дела. Већ је и неколико таквих свезака изашло. Прекосавски листови не одазивају се баш понајбоље о овоме најновијем предузећу. Налазе у њему колико недозрелости, толико и нездравог укуса у одабирању, шта ћеући у поједине свеске.

*

Данијела. — Најновија драма гласовитога Ф. Филига начинила је читаве фуроре у Немачкој. Све се новине и листови похвално изражавају о њој.

НАУКА

О филоксери.

научно писмо

Г. М. Т. Јанковића

Београд. 28 *Новем.* 1888 *год.*

И ако је ниже стављено писмо Г. Мизована Јанковића, председника Главне Контроле, и по интимности тона и по непосредној цели својој само лично и приватно мени намење, но, ја сам опет, колико због важности

„Да вам покажу колико вас презирем, као што сте заслужили!“ одговори Лоренцо хладнокрвно. „Не усуђујте се да дирнете ову Синьору, то вам саветујем! Синьора је под мојом заштитом!“

„Будаласто балавче! То је издаја! Онда ћу одмах затворити и тебе и ону, коју ти заштићаваш, то буди уверен!“

Али ћеш бити повучен на одговор, на то ти се заклињем!“ повиче Лоренца претећи му. „Ни корака даље зликовче!“

Инго извуче мач из корица — није могао више да заузда свој гњев.

„Онда умри — безобразно пашче!“ повиче као бесан и мачем прободе Лоренцова прса.

„То ти — није — прво — убијство! рече полугласно Лоренцо, ухватив се обема рукама зб прса. „Али — ће—и тебе, постићи божија казна!“

„У помоћ! Доведите лекаре! Он умире!“ повиче сакупљена гомила.

Лоренцо се стропошта на земљу.

Краљица Ноћи доцкан је стала између Лоренца и Инга. Она клече поред Лоренцовог тела.

„Ја умирем“ — рече Лоренцо готово шапућући. „Опет те — видим поред мене — при моме последњем — чесу — тебе, — најплеменитије и најлепше створење на овој земљи — није ми — било суђено — да будеш моја — нисим био достојан тебе — али сам ипак смео да те љубим — моја љубав умире звједно са мном — при последњем часу проклињем оног зликовца — Инга Фоскарија — Бог ће га казнити — ја умирем —“ једва изговори Лоренцо и ухвати за руку Краљицу Ноћи.

„Тешко мени! Ја сам морала и вас да видим да умирете — и вас!“ рече Краљица Ноћи дрхтајућим гласом. „И ви умирете због мене! Лоренцо! Лоренцо!“

Он више није чуо, — он није одговорао — крв му покуља на уста и на нос — Његове полузатворене очи беху упрте на Краљицу Ноћи.

И ако је умирао опет је гледао ону коју је тако жарко љубио — њено име беше на његовим уснама, а он није имао снаге да ге изговори —.

Лоренца је снашла смрт поред његове љубљене у ономе часу, кад је хтео да је одбрани од Инга.

Овај призор беше ужасан. Лоренцо је лежао на земљи пливајући у крви. Сви околостојећи беху престављени. Као укочени стајаху они гледајући Дуждевог синовца где се ваља у својој крви.

Краљица Ноћи устаде.

„И крв овог племенитог младића, што си га ти убио крвожедниче, пашће на твоју главу!“ рече она врло гласно показујући руком мртва Лоренца. При звуку њеног гласа задрхташе околостојећи. Настаде мртва тишина. „Инго Фоскари, лопове и убијцо, погледај на дело твојих руку и дршћи. Злосретниче! Зар ти је мало било жртава? Убијцо! Зар ти је мало крви било коју си пролио до сада? Лопове! Зар ти је мало све оно што си покрао до сада? И Брабантино, моћни и велики Инквизитор пао је само зато, да теби начини места! Ти си и у њему припремио смрт! Лопове! Убијцо! Харамијо! И тебе ће постићи Божија казна! И теби ће доћи последњи час, који ће бити такав, да ће се згрозити сваки без разлике!“

Инго је метнуо у корице крвави мач — ђаволски осмех играше на његовим уснама — као махнит прође Краљици Ноћи и ухвати је једном руком; другом пак насилно јој скине покривало.

самога предмета толико и због интересантности нове идеје, коју је он у овом писму изнео, узео слободу да ово његово писмо, јавности предам, уверен да то неће његовим интересима ни уколико шкодити.

Стев. Рајичевић

Писмо господина Јанковића гласи

Београд, 27 *Новем.* 1888 *год.*

Стево,

Као нашег виноградског „Првијенца“ који је, нама Београђанима, и вољу на подизање винограда, и укус на уживање у њима, својим лепим примерим отворио и однеговао — хоћу овде да те известим о једној новој мисли, која ми је онамад. 22, о. м. дошла у памет о начину: како да спасемо наше винограде од филоксере, која им овде у Београду, а и по другим местима, прети коначним опустошењем.

Слушајући, како говоре: да ни американска лоза — која се код нас сада расађује и на њу наша лоза калеми — није на дуго време издржљива против филоксере, и да исто тако не ће моћи задуго издржати ни наша виња́га, кад би се на њу питома лоза калемила, — ја сам, готово без наде на помоћ, примишљао о каквом новом средству, кад толика и толика, од досад употребљених, не помогоше, или се не показаше као практична. — Па ево шта ми је пало на ум — ако буде среће те чему ваљадне; а ја се врло надам, да ће ваљати.

Чујме дакле и почуј!

Она украсна лоза, што је онако бујно и китњасто обукла целу твоју кућу у винограду (по којој ја ни данас незнам имена*) и од које сам и ја уз моју кућу у винограду расад подигао, — и ако је са свим друго нешто, него што је и виња́га и питома лоза винова, опет је њима у много слична.

Тако:

И она је *лоза*, а не дрво, или друга која биљка; и она је разне и, питомој лози, одговарајуће, дебљине; и она се онако исто сади и расплођава, као и питома лоза; па напослетку и она има по гдекоји, као ђоја, гроздић с неким маленим плаветним зрнцима. Само јој је лист више налик на лист од дивљег кестена, него на лист винове лозе; — а ко зна, да не би ботаничари од заната, и ту нашли доста сличности с виновим листом? —

Из свију ових сличности ја закључујем, да ће се калеми питоме лозе на овој украсној лози добро примати и успевати; а већ јој је позната и та добра страна: да се она код нас ласно и јевтино може расплођавати.

Да ли ће и грожђе од калемова на тој лози ваљати — о томе ја не могу унапред ништа поуздано рећи; али, судећи по томе, како су горки и љути плодови и од дивље трешње и дивље крушке, а како сладак плод излази од питомих калемова на тим дивљим дрветима — ја се надам да не ће другчије бити ни код ове лозе.

Напослетку остаје још једно главно питање: да неће филоксера и ову лозу, после не дугог времена, упропастити, као и американску и виња́гу? — О томе ево шта ја мислим:

При свима горе показаним сличностима ове лозе с виновом лозом и виња́гом, опет је њихова разлика толика и тако очигледна да се оне можда само једним родом, али никако и једном специјом назвати могу. И баш у овој великој и очигледној разлици између ове украсне и праве винове лозе (куда спада и американска и наша виња́га) ја и налазим велику вероватност: да филоксера не ће и на њу напасти; а до сад је и није напала.

Но све ово, што овде рекох, може и вредити много и не вредити ништа, док се на самом делу не опроба. — Зато на дело! наш вредни и неуморни виноградару, а ми ћемо весело у добри час, сви за тобом!

(Ну да видиш чуда изненада! ја сам те у овој прилици и претекао. Истина да је ово већ крај новембра, али ја од тешког нестрпљења не могу чекати, него сам ти, данас после подне, потопио два прута оне украсне лозе и већ их и калемио питомом лозом, једну на процеп а другу на састанак, и добро их утоплио; — па ћемо видети.... ако неухвате — фебруар и март нису далеко, и онда ћемо изнова калемити: само најпре спреми доста потопница од украсне лозе да би била снажнија од украсне лозе да би била снажнија рана калему.)

Сад остај ми здраво и весело, на велике јаде филоксери!

С поздравом твој

М. Т. Јанковић.
Стев. Рајчевић.

Господину

СТЕВИ РАЛИЧЕВИЋУ

У месту.

*) Та се лоза зове „Петолисница,“ а у науци; Ampelopsis hederacea.

О ТРЕЋЕМ СТАЛЕЖУ ОВОГ ДОБА

(Наставак)

—

Индусријска држава на тој висини свога развића има, према томе, само властелине, капиталисте и раденике, т. ј. лордове, племиће и народ. Средњи сталеж у овом саупњу развића чине велики посиоци индустрије, више чиновништво, богатије племство и капиталисте. Средњи сталеж разрушио је племићски феудализам а на његово место ставио новчани. По Ст. Милу такве су земље Енглеска, Шотска, неки делови Белгије и Холандија, у којима има своје особите власнике и земља, капитал и рад, При фабричком прометy излазе само две класе: радници и капиталисте. Код занатлија је и капитал и рад састављен у једно, док обртник има само оруђе и ради само за свој сопствени рачун. Где је земљиште врло раскомадано, јавља се сопственик и као радник и као капиталист.“ [1])

Асоцијације, кредит, машине и новчани заводи у главном су извршили ову промену у друштву. Из асоцијација произлажаху, она велика предузећа на индустријском пољу, која су чинила баснословни богаташи. Они сами пак добише свој животни принцип кредитом, које је опет новчане заводе позивао у живот. Велика производња, којој ови заводи даваху средства, била је опет само могућна машинама, које човечији рад вршише природном снагом, јевтиније доносаху робу на тргове а тиме јој и тражњу ухиљадостручише. Али овај светски трг донесе собом и откриће Америке тако [2]) да пропадоше сви ови чланови модерног светског живота, тежећи истом циљу.

[1]) Мил, Народно газдинство I. стр. 279.

[2]) „Особито развиће, које приписује проналазак машина пољским производима, тражи себи све пространије путове, које мора тражити у даљини и задобити падањем цене Тргови су постали бојишта. Дипломатија се не погађа више око провинција већ око тарифа, Војска је, кад се изведе, то исто што и рој чела, које се исељавају, да би места нашле својим производима. Тако је нешто велико створила еманципација новог света, да ће њихове колоније бити наскоро наше велико-јевропске. Наше потребе сваким даном све више нас обвезују а не народе прекоморске“ и т. д. Blandui и т. д. chap. 38 (немачко издање Бусово).

(наставиће се)

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Жртве рата — „Deutsche Zeitung“ пишу да је за време од 6000 година од како по библији постоји свет, пало у рату до 200.000 000 људи. Сама Аустро-Угарска изгубила је од год. 1495 па до 1878 1,085.000 војника. У рату год. 1866 пало је њих 45,000.; у француско-пруском рату од 1870—71 133.050 војника, а у руско-турском рату 77—79 год. преко 225.000 војника.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

—

Београд, 17 Децембар

гил	80·7	Жита	10.26
„	3805	Сувих шљива .	18.50
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	4541	Кукуруза. . . .	8.30
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	349	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	39 0	Креча	3.20
„	11650	Сена	4.50
„	—	Сламе	—.—
„	—	Лоја топљеног .	—.—
„	100	Кајмака	127.50
„	2035	Јабука	19.—
„	315	Крушака	12.50
„		Сланине	—.—
„	—	Сира	—.—
„	5147	Свиња	80.—
„	497	Лука црна . . .	7.50
„	—	Лука бела . .	—.—
„	222	Арнаутика . . .	17.50
„	534	Кромпира . .	9.50
„		Лоја нетопљеног .	—.—
„	—	Масти	—.—

ОГЛАСИ

—

1200 ДИНАРА дају се на зајам са папирском сигурношћу. Разцитати у уредништву. (с. д. д.) 1—3

„Доле са покривалом!“ повиче он као бесомучан. „Ја хоћу да знам која си, тајанствена Синоро!“

Он се трже — све друго је очекивао само то не — није се надао да види оно, што је сад гледао својим рођеним очима.

Пред њим стајаше бледа и изнемогла — **Едита Амалфијева**.

„Шта? — Шта видим?“ — повиче он, гледајући у ову женску која стајаше пред њим. „Ти — ти си Краљица Ноћи? — Ти!“

Околостојећи беху такође изненађени овим догађајем. Они гледаше ову лепу девојку, која је стајала пред Ингом као какав осветнички анђео.

Нела јој притрчи и клекне поред њених ногу молећи се. Она је гледала у њу као у анђела спасиоца.

Овај тренут беше величанствен. Сви су мислили да гледају пред собом какву светињу.

Али се брзо прекине ова свечана тишина.

Два лекара дођу са неколико Дуждевих слугу. Они приђу мртвоме Лоренцу.

„Ухватите је!“ повиче Унго сакупљеној гомили и покаже руком на Едиту. „Ено тамо је та женска, Краљица Ноћи! Ухватите је и водите у Дуждеву палату!“

Инго је узалуд викао и заповедао, нико не хтеде да учини по његовој заповести.

У томе наста велика гунгула око Лоренцовог тела.

Инга раставе од Едите.

Едита пружи руку Нели, подиже је и оде са њоме без икакве препреке.

Кад се гомила разреди и кад служитељи однеше Лоренцово тело у Дуждеву палату, узалуд је тражио Инго Краљицу Ноћи — ње не беше нигде.

V.

Месојеђе (Карневал).

Сва звона у Венецији објавише да почињу месојеђе, сваки са радошћу поздрављаше почетак опште народне свечаности. Та кад настану месојеђе за сво то време, сиромах заборави на своју сиротињу подјармљени на свој јарам, а мучени и злостављени на муке и злоставе.

Нико сад није питао за смрт Брабантинијеву! Нико није марио за жалост Дуждеву, који је изгубио свога синовца, чије је тело лежало у великој сали Дуждеве палате свакоме на углед још за неко време, док се не сарани — —.

Народ је тражијо задовољство, хтео је, да му ови дани, које је тако нестрпљиво очекивао, прођу у весељу и задовољству.

Старе маске сад су очишћене од прашине, разна шарена одела сад су преправљена. Сад је употребљено само оно одело које је било смешно и приличио овој светковини.

(наставиће се)

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Преглед стања на дан 15. Децембра 1888.

			Имовина		Дуг		Сравнење са прошлим стањем	
Главница					20,000000	—		
Акције			20,000000	—				
Привремене акције					10,000000	—		
Акционари			7,500250	—				
Банкноте у теч. у злату (приврем. и стал.)	146,750	—			—	—	— 4600	—
„ „ „ „ среб.	2,620840	—					— 104900	—
	11,899520	—					— 86870	—
Благајна у звечећем новцу у злату	3,364501	29	7,859930	05			+ 50269	95
„ „ „ сребру	3,985031	87					+ 18733	27
Стране вредности и салда страних кореспондената	510,396	89					— 19271	56
Лисница у злату	816,788	—	3,795208	83			+ 64939	—
„ сребру	2,978420	83					+ 18204	59
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,490526	—	3,819660	—			— —	—
Зајмови на државне обвезнице у сребру	1,329134	—					— 81468	—
Текучи рачуни домаћих новчаних завода			1,679689	16			— 150515	65
Менице за наплату			58,856	75			— 49418	88
Кауције			148,480	—				
Полагачи кауција					148,480	—		
Оставе просте			43800	—				
Остављачи простих остава					43,800	—		
Оставе по текућим рачунима			2,331902	90				
Остављачи по „ „					2,331902	90		
Резервни фонд					20,847	68		
Вредности резервног фонда			20,950	70				
Положене акције српске Народне Банке								
Полагачи акција „ „								
Разни рачуни			—	—	17,002	47		
Обавезе по текућим рачунима					29,585	34	+ 84	75
			47,258728	39	47,258728	39		

ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СТАКАЛА

КОД

МАКСИМА ФЛАЈШЕРА

Пошто сам примио генерално заступништво угарског друштва за обезбеђење стакла (окна) за целу Србију, то ми је част ставити до знања поштов. публици, како сопственицима кућа, тако и кирајџијама, који су у обвези према газди куће, да би се одклонили сваке штете односно стакла (окна) које постоје на згради, потписани примам обезбеду окна за излоге, на прозорима, за ормане дућанске и кућевне, огледала, стаклене кровове стаклене патосе и сва друга окна, која постоје у згради и која су изложена штети било то случајом непажње или елементарном. Исто тако примам и обезбеђење стакла за транспорт (пренос) до свих железничких и баробродских станица.

Извешћа дајем радо на захтев.

МАКСИМ ФЛАЈШЕР
генерални заступник за обезбеђења стакла.

У КЊИЖАРИ И АНТИКВАРници Милана Ј. Ђорђевића у Београду може се добити честитке, џепни календара, са сликом Бранка Радичевића, дуварни такођер Мали Календар згодан за дућане и канцеларије, бележника са календаром у пзатненом повезу.

3—5 С поштовањем
Милан Ј. Ђорђевић
књижар и антиквар.

РАДИ ЗНАЊА

ОПШТИНСКИ ДИМНИЧАР за варош Београд налази се код „Мецовалјие“ преко од Коларцаи у улици „Два Јаблана“ бр. 33. 10—10

500 динара

плаћам ономе, који од употбере

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једна флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. н.) 7—15

САМО КОД

НАУМА НАЈДАНОВИЋА

у кући Др. Клинковског на зеленом венцу

продаваћу и то:

1 кило Свињског меса по —.60
1 „ Масти фришке „ 1.10
1 „ Суве сланине „ 1.10
1 „ Суве шунке „ 1 20
1 „ „ Коб. свињ. „ 1.20
1 „ паст. суве са и б. сл. 1.—
1 „ Сала фр. добра зрела 1.10
1 „ Чварака фришке —,70
1 „ Шваргле врло добре —.90
1 „ Сапуна доб. за веш —.60

и то на крчму а на више са јевтинијом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 5—8

На продају билијар (каранбол) са 3 лопте од слонове кости и 6 нових кеова. Упитати уредништво. 2—2

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 29—30

ВЕЛ.-ГРАДИШКОЈ ШТЕДИОНИЦИ

Потребан је књиговођа, који зна и немачку кореспонденцију, и овим позива све оне: који би се за ово место примити хтели, да се подписатој управи са својим документима пријаве до 1. Јануара идуће године.

У пријави сваки треба да изјави под којим условима пристаје да ступи у завод:

10. Децембра 1888. г.
В. Градиште.
Управни Одбор. Вел. Град. штед.
3—3

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 258 Београд, Уторак, 20. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца 2
месечно . . . . . .

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 20 С. м. Игњат богон.
Католички: 1, Нова година
Сунце излази: у 7 сах. 51. м. залази 4 сах. 6 мин.
Прва четврт 27 у 8 сати 19 мин. пре подне. Ветар снег за тим киша.

КУРС

Дукат	5·72
Наполеон	9·53

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.
Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.
Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.
Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.
Минист. грађевине: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.
Мин. просвете и црки. дела: Петком од 11—12 час пре подне.
Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне
Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привелигована народна банка: Понедељак, среда и петак.
Београд. кредитни завод: Уторак и петак.
Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.
Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са скупштине — Јуче је опет цео дан држао седницу ужи одбор, у који су ушли господа, која се доносе у данашњем службеном гласнику. За председника тога одбора изабран је г. Јоца Ш. Јовановић посланик шабачки. Значајност, с којим су предузели, да решавају о новом уставу, није мала, а свакако, мисли се, да ће се споразуметь и решити о томе, на општу радост.

*

Са скупа. — „Фонд за потпомагање сиромашних великошколаца“ држао је у недељу свој састанак на Вел. Школи. Том се приликом десило нешто, што иначе није требало да буде.

По закону, прописаном за ту дружину, не сме никакав изасланик од стране ректората долазити на тај скуп ђачки, а сад, на један пут, шаље се изасланик и то без икаквог узрока. Неки чланови поменуте дружине тражили су за то објашњења, али им изасланик — секретар Вел. Школе или није знао — или није хтео дати објашњења.

Газити, на тај начин и сам закон ове дружине, а поступајући тако тајанствено, мислимо да ни у колико није пријатно за великошколце.

*

Избор. — Прекјуче је држала седницу академијска певачка дружина „Обилић“, када је био, поред осталог и избор управе те дружине. За председника те дружине изабран је г. *Милан Андоновић*, професор Вел. Школе, а за *почасног* пре седника г. *Лазар Докић* државни саветник.

*

Усвојио. — Чујемо по сигурно, да је г. Михаило Богић[illegible] бивши председник општине, ус[illegible] сиромашну кћер пок. Јеремије К[illegible]. Овако племенито дело не [illegible] се довољно похвалити. Ми се од [illegible] срца радујемо, што је избав[illegible] од беде и несреће кћи тако [illegible] нашег народног песника, по[illegible] Јеремије, Самоме томе добро[illegible] припада највећа хвала.

*

С предавања. — Од како се племенита мисао остварила, да се код нас држе јавна предавања на Вел. Школи, не можемо наћи довољно речи' које ма басмо похвалили једну таку корисну установу. Поред умне хране, која се тиме добија, а која је преко потребна за образовање нашег света а особито наше узданице — омладине, добија се тиме још и материјална храна, јер су таква предавања намењена корисним хуманитарним циљевима, а по највише за потпомагање наше великошколске омладине, којих има у повећем броју, а којима би од преке потребе била таква помоћ.

Присуствујући редовним таквим јавним предавањима на Вел. Школи, признајемо искрено, да су била одабрана, и да служе на част и понос својих твораца. Наша публика, не навикнута на такво што, није ни могла одмах схватити такову племениту задаћу тих предавања, па им се чисто сумњиво одазивала. Али у последње време, видећи метутих корисних предавања, осећајући узвишеност свога позива, да потпомогну и себе и друге, почели су их више посећавати и више ценити.

И доиста више је пута било, да се публика враћала кући, незадовољна, што нема места у такој великој дворани Вел. Школе. А то је један очигледан доказ, како је публика својски пригрлила ову хуманитарну установу, па јој се и одазива.

Тако је и прексиноћ било. Света је било врло много, те м тако припада велика хвала од великошколске омладине, у чију је корист и давано то предавање. Само је предавање изабрано врло згонно, о теми, које је већ тако позната као факат али без тако очигледних доказа, као што је то на овом предавању учињено.

Особито је ово предавање било врло згодна прилика, да се покажу општи и научни појмови о земљи и њеном кретању, облику и величини. На предавању је скоро било половина посетилаца посланика, који су преставници и учитељи народни, а који до сад, сумњајући многи у истиност саме садржине као факта, сад су чули и увидели, да је то непобитна истина, и да ће је сад пресадити и у народ, који је врло неповерљив таквим стварима.

На послетку, ми бисмо се са своје стране јако радовали, кад би се поменута, корисна предавања посећавала и од сад онако, како то приличи српству и српским синовима, а све на заједничко добро, спасење и напредак.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Несрећан случај. — Случајеви су у опште чудни, а могу се и такви десити, да превазилазе и саму вољу човечију. Овај пример показаће нам каква се несрећа, може десити из несташне шале, која је увек својствена свакој деци.

Испод Маљена лежи једно село, у којем се овако што десило. Једно дете, као што их је дао Бог несташне, изашло је са својим оцем, да сече дрва. Мало доцније оде му отац код неког суседа, који је такође секао ту дрва. Дете, као обешењак узме једну по лепу облицу проврти је и наспе у њу белута и олова, које је био понео. За тим набије то добро, забије клин и намаже га блатом, да се не позна.

У исто време видео је још из далека, где му један други сусед тера дрва кући, с тога изађе брзо на пут и баци облицу. Кад је овај наишао с колима, виде облицу, да је добра и баци је у кола. То би, па се и заборави.

Једном, кад су се дрва, већ у пола потрошила, дође ред и на ту облицу, коју у вече узме жена тога сељака, и стрпа онако целу у пећ, да држи ватру.

Они се сви раскомоте и легну, а ватра је у пећи пуцкала и ујала, беше дрва ухватио добро пламен па и ону облицу.

Барут се, разуме се, мало по мало угрејао. а кад већ пређе меру, распрене се дрво, а с њиме и олово, те међу она дрва и ватру, а све то од потиска удари на пећ, која је била слаба од блата, распрене је, а

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (173)

Пред вече се беше кренуо велики спровод ка Марковој пијаци. Тек што је сунце спустило своје светле зраке у море, отпочело је ово шаренило разних масака да се весели.

Пред спроводом беше музика. За њом иђаху многи пајаци који својим комедијама и шалама забављаху публику. За њима иђаху Цигани, Пирати, Турци, Црнци и разне друге маске.

За овима наста велики број девојака обучених у сељачком оделу, као продавачице пвећа, баштованке и т. д. За њима опет старци са два лица, пророци, водене нимфе, анђели, Јермени и стотинама других разних маска.

Један као укротиоц животиња, који је изгледао као дивљак, водио је једног лафа, који је непрестано рикао, за тим једног медведа и једног великог мајмуна, проводећи са њима разне шале. На другој страни беше изложен кабинет разних фигура од воска. Преко, на једном узвишеном месту беше шаљива престава, а сав велики простор на Марковој пијаци беше сад препуњен светом.

Бенгалске ватре гореле су на све етране, оне даваху овом шаренилу врло чудноват изглед.

Где год се погледа свуда беше радост и весеље. Шали, смеху и задиркивању не беше краја.

Звуци музике одјекиваху на све стране. Свуда се чула само шала и велики смех, то једва је свет дочекао давно жељене дане месојеђа, дане свечаности и весеља за све без разлике.

Пред дућаном једног кобасичара, који беше на противној страни, а осветљен многим лампијонима, беху се сакупиле разне маске, једући вруће кобасице. Па и не би се могло рећи да су ово све праве маске, јер двоје од њих имађаху поцепане рибарске капутиће и панталоне до колена. Сем тога беху пребацили преко леђа некакав шарени чаршав, а на лицу имађаху старе подеране маске. Једна жена, која је била заједно са њима и разговарала, имала је неку стару подерану хаљину а на лицу неку маску, која изгледаше као каква стара пачавра, По њеном развијеном телу могло се одмах опазити да је то удовица гондолијера Себастијана.

„Јеронимо,“ рече она једноме човеку. „Ја бих још нешто говорила са тобом!“

„Ако је што друго, а не о данашњој светковини, онда задржи за себе,“ рече Јеронимо.

„Па и тебе се тиче тај говор, Амадео,“ дода Стефана и не обазирући се на Јеронимове речи.

„Остави нас да се прво добро наједемо,“ рече Амадео. „Ти сигурно опет имаш какав налог?“

„Ти твоји налози не вреде ништа, ништа, никада не доносе добру награду!“ одговори Јеронимо.

У том тренутку створи се пред њима

комаће усијаног дрвећа и сама ватра разлети се по соби и спавачима.

Олово распрснувши се, окране једно дете по образу, а другом пројури кроз сред бутине. Међу тим ватра прснувши које куд, запали сламу и хаљине, на којима су спавали, те најзад настаде ужасан призор. Они тако збуњени не знадоше шта ће пре. Деца су вриштала а ватра је чинила своје. С тешком муком погасе се нешто, а нешто побацају на поље, те се на тај начин избаве од грозне несреће. Децу су привили и посигурно ће преболети. Али још нису могли рошити загонетку, шта је то било.

Ово је написано по једном приватном безименом писму.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Сакривено благо. — Париз занима од више дана један чудноват догађај. Говори се о превеликом благу, које се налази под саборном црквом Сен-Денис. Једна стара жена, коју је природа обдарила предсказивањем, још пре неколико година понудила се држави, да открије чаробним штапићем, велико благо закопано под црквом, ако би је држава добро наградила. (Овај чаробни штапић је дрвен, у облику троугла, врх му је шупаљ и ту се налази нека хемиска маертија (ту је тајна); једна страна привлачи злато, платину и сребро, а просте метале не привлачи.) Држава јој поверује и начини се уговор у коме је закључено, да извесан део њој припадне. Она је рекла да се благо састоји из: 1) ствари од вредности, — вештачких, светих судова, украса и т. д. 2) комада и шипка злата, 3) рукописа и слика. На томе се почело живо радити али без икаква успеха и држава једнога дана са свим се махне даљег откопавања. Старица се нљути и позове се на учињен уговор и подигне парницу, али је у том парничењу затекне и смрт. Ну сад се Павле Гриво јавио као наследник њен и престао суду да продужи парницу. Шта буде даље јавићемо нашим читаоцима.

—

Гледстон. — Ових дана приспео је у Напуљ Гледстон са својом женом и кћери. Кмет и префект дочекали су га на станици. Ђаци са универзитета пратили су га до виле Raudel. Гледстон им је изразио своју благодарност.

—

Сара Бернхард давала је у „Новом Позоришту“ у Цариграду преставу и ту је та чувена трагеткиња добила кажу, преко 60.000 динара. На улици су је дочекивали с многим овацијама. Кад је изашла на улицу омладина викала јој је „Живела Сара Бернхард! Живела краљица трагеткиња!“ Она дирнута овим, благодарила им је у неколико речи. Једном младићу дала је тада киту љубичице, коју овај раздели међу своје другове. Султан је хтео гледати њене преставе али је она тражила 23,000 дин. Султан није хтео платити толико.

—

Слуга убица. Ових дана доведен је пред суд Сенски младић по имену Х. Бакет из Курнева оптужен за убиство једнога старца свирача Кавала из Сен-Жермена и једне бабе удовице г-ђе Бертије. Те ноћи око 2 часа изјутра, Бакет уђе у башту својих жртава, разбије стакло на вратима ходника и тако се попне на први спрат, надајући се, да ће наћи отворена врата. Али се преварио у рачуну. Кад виде свуд затворено сиђе опет доле, нађе једно дршаље од метле и дупне у плафон горњега спрата — Ко је то? упита Кавало тргнув се из сна, па изађе из собе. — Врата на уласку вашем отворена су, рече Бакет; добро би учинили, да сиђете, да их затворите; знате да има лопова. Старац сиђе, и кад виде младића где се у ћошак згурио, рече: — Гле, па то си ти, Бакете, познајем те добро. И одиста. Пре 15 дана био је у служби код њега, кога је Кавало истерао. — Јесте, ја сам, рече Бакет ражљућен, што га је познао, дошао сам да ти покажем, ко сам ја. У том моменту јурне на старца обори га и поче га ударати [illegible]есницом. На ту ларму сиђе г-ђа Бертија. Убица и њу обори на земљу [illegible]а Бертије је од удараца остала [illegible] месту мртва, а Кавало је оздравио и дошао је на дан претреса у суд. Бакет, пошто је све фијоке испретурао и узео две новчанице од 180 дин. вратио се својој кући, где су га после два часа ухватили и затворили. Он се није противио На испиту је говорио, да није имао намере да их убије но да се ражљутио, кад су га познали и онда је то у љутини урадио.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ

Предлога устава

Учињене у Уставотворном Одбору*)

—

(свршетак)

ДЕО XII

Државна служба

Није мењат, осим појединих речи ради боље редакције.

ДЕО III.

Црква, школа и добротворни заводи.

Чл. 190 (191.)

„Унутрашња управа источно-православне цркве припада Архијерејском Сабору.“

„За друге вероисповеди, унутрашња управа припада њиховим духовним властима.“

„Духовне власти, како источно православне цркве, тако и свију осталих признатих вероисповести у Србији, стоје под надзором министра црквених послова.“

Завршетак друге алинеје предлога У. Одбора (четврте, у предлогу Ширег Одбора) измењен: „законом, по договору министра са Архијерејским Сабором.“

Чл. 191.

„Црквене власти суде свештеницима за кривице учињене у свештеничким дужностима, изузимајући оне кривице које се казне по кривичном закону.“

Чл. 192.

2 и 3 алинеја чл. 191 унети из чл. 193 предлог У. Од. само с тим што су „установе“ назвате „Црквене Установе.“

Исти, као и чл. 192. предлога У. Одбора. Само 1. алинеја чл. 193. предлога У. Одбора, пренета као 3 алинеја чл. 192 предлога ширег одбора.

Чл. 194.

Друга алинеја о промењивању циљи добротворних завода и задужбина — допуњена је, да то може бити: „по одобрењу законодавне власти, а на предлог управљача дотичног имања.“

Нова алинеја:

„Законом ће се ближе одредити начин, како ће се то вршити, као и права и дужности управљача и надзор државни над добротворним задужбинама и фондовима.“

ДЕО XVI.

Војска.

Чл. 199 (200)

Допуњен гласи:

„Нико не може добити државну службу, ако није, по одредбама војних закона, свој рок у војсци одслужио или од војне службе ослобођен.“

Чл. 200 (201.)

Иницијативом Њезиног Величанства 13 децембра, по завршетку рада Уставног Одбора, члан 200 допуњен је овим:

„Као што ни српска војска не може се ставити у службу које друге државе, без одобрења Народне Скупштине.“

ДЕО XV.

Измене у Уставу

Чл. 201 (202)

„Предлог да се у Уставу што измени, допуни или протумачи, може учинити Краљ и Народна Скупштина.“

„У предлогу таквом морају се изриком именовати све тачке Устава, које би се имале изменити, допунити или протумачити.“

„Ако је предлог учинио Краљ, тај ће се предлог саопштити двема Народним Скупштинама, које су постале из два разна избора што долазе један за другим, па ће се за тим Скупштина распустити и сазвати Велика Народна Скупштина најдаље за четири месеца.“

Ако је пак предлог такав потекао из Народне Скупштине, Скупштина ће три пута гласати о њему, стављајући од гласања до гласања најмање по 5 дана.“

„За решавање овога предлога мора у Скупштини бити најмање три четвртине Уставом одређеног броја посланика, а узима се да је предлог примљен, ако је за њ гласало најмање две трећине присутних посланика.“

„Кад предлог на тај начин буде усвојен у двема Скупштинама, из два разна избора, који долазе један за другим, Скупштина ће се распустити, а Велика Народна Скупштина сазваће се најдаље за 4 месеца од дана кад је предлог усвојен.“

„И у једном и у другом случају Велика Народна Скупштина може решавати само о оним изменама и допунама или тумачењу Устава, које садржи предлог, на основу којег је она сазвана.

Њезина ће решења вредити кад их Краљ потврди.“

Чл. 202

(Нов.) — „Изузетно могу се после шест година, на захтев просте већине једне Народне Скупштине подвргнути уставној ревизији чланови: 89, 90, 91, 92, 93, и 94 овога Устава.

један пајац, окрену се два три пута у кругу, загризе кобасицу коју је држао Амадео, па не стадеу оној вреви. Амадео је благовремено тргао руку, јер иначе би му пајац загризао и сам прст.

Док је Амадео грдио пајаца, Стефанија је разговарала са Јеронимом.

„Ја морам да знам, хоћете ли ми помоћи при овоме послу? То мора да се сврши ових дана!“

„А какав је тај посао?“ упита Јеронимо.

Стефана махне руком и позове Амадеа.

„Хајдете са мном у Градо!

„Којешта!“ одговори Јеронимо. „То су опет глупости! Ја не ћу да напустим овако лепу свечаност! За тај посао биће времена, није тако пресан!“

Амадео врташе главом.

„Ту нема шта да се заслужи!“ рече за тим. „Изврши сама тај посао! У опште узев од данас не може више вишта да се заслужи код тајног Трибунала!“

„Као што видим, ви имате још где који скуди у џепу, није ли тако? упита Стефана ражљућена. „Та ја вас познајем врло добро! Пре но што вас глад не натера, ви се нерадо прихваћате каквог рада!“

Тај посао изгледа ми као да није сигуран!“ рече Јеронимо. „Мора човек да иде ко зна докле, и кад једном тамо дође, потроши сав свој новац а ништа не учини нити заслужи!“

„Ја не ћу да идем у Градо!“ изјави Амадео.

„Кајаћете се!“ рече им Стефана. „Онда ћу да идем сама тамо!“

Разговор се прекине. Са свих страна зачу се смех. Сваки појури сад тамо одакле је долазио један спровод.

Шест људи, обучени у бело и врло комично одело, названи „*Панталони*“ носили су једну столицу, на којој је седео тако звани „*Доторе*,“ једна врло смешна маска са грдним наочарима и држала у рукама некакав сандучић са мелемом. Поред њега беше намештена једна лутка коју је он као бајаги секцирао. Час јој одсече једну ногу, час руку махајући са њима, а у место крви испадале су из њих трине.

Близу „*Дотора*“ ишао је један сељак и бацаше на главу „*Дотора*“ јаја, која су била напуњена брашном, и то тако, да чим баци једно јаје, брашно се забели по целом телу „*Дотора*“, а то је изазивало опште допадање и смех.

Међу овим маскама беше и кћи ловца мртваца у њеној сиротињској, суроj хаљини, коју је окитила са разним шареним пантљикама.

Музика је стојала овамо и Нелу. Она је добила од једне богате, Сињоре лепу маску, коју је сад имала на лицу.

Скупљена светина пљескаше рукама и смејаше се, кад год је сељак бацио које јаје на „*Дотора*.“

На један мах појави се још један сељак иза „*Дотора*“ и поче такође да баца јаја на „*Дотора*“, који опет одговараше ударајући појединим деловима од лутке свакога, који му беше близу. Али јаја овога сељака беху напуњена водом, па то је произвело велико весеље, кад је сирома „*Доторе*“ тресао главу а вода му удараше низ одело.

Овај спровод приближи се стубовима и Аркадама Прокураторске палате. Један престављач привуче на се пажњу Нелире. Он стајаше између два дирека престављајући како гута мачеве.

Прелазна наређења

Чл. 203.

Тачка II предлога Ужег Одбора пренети као тачка I, с допуном да се привремени изборни ред: „има израдити најдаље до 1. маја 1889.“

Тачка I. предлога У. Одбора пренета је, као тачка II. ну с тим, да „избори за ванредан сазив нар. скупштине извршиће се 14 септембра 1889 год. а она ће се сазвати за 1 октобар исте године.

Тачка трећа о Државном Савету допуњена овим: „Оне дужности, које је Државни Савет вршио по Уставу од 1869 год., а које су пренесене овим Уставом на нове установе, вршиће Државни Савет и даље, докле те Установе не ступе у живот.“

Тачка VII допуњена: „Сви закони што постоје“ биће прегледани и т. д.

У тачки VIII помакнут дан сазива (према тач. II) Народне Скупштине за 1. октобар 1889 г.

Овако измењен и допуњен предлог Устава, потписан је 10 децемб. 1888 у *четири примерка* т. ј. гг. подпредседници, чланови и секретари Уставотворног одбора, потписали су се сваки на четири примерка, оним редом како су у штампаном предлогу њихови потписи Од ових оригиналним потписима снабдевених предлога *за Његово величанство;* један за *Велику Народну Скупштину,* један за *Државну Архиву* а један за *Народну Библиотеку,* као и историјски важан документат.

*

Мислили смо да је важно изнети ове измене и допуне као засебну целину*) проведен у кроз цео предлог устава и у једно, као разлизу оба предлога ужег и целог Уставотворног Одбора, — у нади да чинимо овим једну дужност и у интересу самог предлога, чије ћемо оживотворење радосно поздравити, као ново знамење слободе, реда, и благостања Србије!

*) Појединe ситније измене у речма могуће да нису ушле у ову целину.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Срп. Нов.“ од 19. ов. м. доносе ове указе:

— Овлашћује се председник Нашег министарског савета, Наш министар унутрашњих дела, да као Наш нарочити пуномоћник, у Наше име, а приликом читањем овог Нашег указа, објави: да су седнице Велике Народне Скупштине, сазване Нашим указима од 14-ог октобра и 16.ог новембра ове године, отворене.

— Овлашћује се Наш министарски савет, да Великој Народној Скупштини, сазваној Нашим указима од 14-ог октобра и 16-ог новембра ове године, поднесе предлог Устава за Краљевину Србију,“ који је израдио уставотворни одбор, те да она реши да ли га усваја у целини.

— На предлог председника Нашег министарског савета, а по саслушању министарског савета, одређује се, на основу члана 69-ог Устава, за поверенике у Великој Народној Скупштини, сазваној Нашим указима од 14-ог октобра и 16-ог новембра ове године у Београду, г.г.:

Јован Ристић, министар-председник у пензији; Сава Грујић, члан државног савета; Јован Белимарковић, члан државног савета; Алимпије Васиљевић, члан државног савета; др. Никола Крстић, члан државног савета; Димитрије Маринковић, члан државног савета; Стојан Бошковић, члан државног савета; Ђорђе Павловић, члан државног савета; Јован Авакумовић, министар у пензији; Петар Велимировић, министар на расположењу; Светозар Милосављевић, министар на расположењу; Коста Алексић, професор Велике Школе; Глиша Гершић, професор Велике Школе; Марко Стојановић, јавни правозаступник.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 19. децембар

Крађа. Ноћу између 17 и 18 овог месеца покраден је Јаничије Удовичић ситничар у улици Марковој. Лопов је из авлије разбио једно окно на прозору, отворио прозор и ушао у собу па из собе покрао разне ствари у вредности 150 дин. сумња је пала на неког тестераше, који су тога дана у тој кући дрва стругали.

16 овог месеца у 12 сах. пре подне украден је са велике пијаце коњ и чезе Николи Димићу земљод. из Миријева коњ је матор 8 година длаке дорастасте а чезе зелене.

Нађено. Нађено је једно мангуп прасе и налази се при кв. врачарском.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Нова књига. — Пре неколико недеља изашла је једна врло лепа књига: *Вечки заводи за слијепце и наше потребе.* Цена је 35 нов. а може се добити у свима прекосавским књижарницама.

*

К. Носилов. — Чувени руски природњак Носилов био је не давна на Новој Земљи, ради научног испитивања. Како веле у једном заливу Нове Земље нађени су остаци злата, по којима се може судити, да га има ту у приличној количини.

*

Проф. Иван Рабар у Осеку превео је познато дело П. Г. Модментица *„Повест Венеције у животу приватном, од њезина оснивања па до пропасти републике.* Дело је велико 357 страна, а цена му је 2 форинта. — Дело је ово знанствена критика обасула похвалама, не без разлога, јер и ако је строго научњачки написано ипак му је слог занимљив и лак. Нас Србе особито ће то дело занимати, јер како смо били вековима у савезу са Венецијом, сачувало се и у нас особито по Далмацији, Истри и Приморју много успомена на млетачко доба. Уверени смо, да не ће нико зажалити, ако купи ову књигу и прочита је, и ако има неких места са којима се Срби, патриота не би могао сложити.

*

Ново издање — Марија Дикенс, кћи познатог романописца енглеског, још 1885. године, написала је животопис очев, који је садржавао много података о животу његовом. Критика је то дело веома ласкаво предусрела и похвалила. Сад се приређује друго издање тога животописа у 15 хиљада примерака.

*

Довршетак. — Ове ће се године довршити започето издавање дела Полонског, под насловом *Собрание дела Јакова Петровића. Полонског.* Полонског Руси убројавају међу најдаровитије и најпопуларније нове песнике.

НАУКА

Како је израђен амерички устав? — У данима, када се у нас најживље ради на промени Устава, интересоваће наше читаоце да им покажемо како су Американци дошли до свога данашњег устава.

Недавно су сједињене америчке државе прославиле, са великом свечаношћу, сто-годишњицу своје конституције. Тим поводом у свету се много пише о начину, којим је Америка израдила свој устав.

Редакциони рад (као ово у нас „Ужи Одбор“) трајао је *шест година.* Главни део рада припада Томи Џеферсону. Последња сесија отворена је 25. маја 1787. год. Она није отворена без бурних дебата. Тешко беше доћи до сагласа, и до последњег тренутка предлагаху су измене. Најзад 13. септембра, Џонсон донесе дефинитивни пројекат одборов конвенту (скупштини), захтевајући од њега да своју санкцију будућој конституцији. Дискусија је трајала још два дана; за тим, у суботу, 15-ог, Вашингтон предложи да се усвоји акт у свом садашњем облику. Ни један глас не противљаше се том тако јасном и одлучном захтеву генерала, и председник конвента нареди да се направи дефинитивна копија устава, који беше свршен у вече истог дана.

Сутра дан беше недеља: Конвенат не заседаваше. У понедељак требало је да буде потписивање. У почетку седнице, Франклин узе реч у намери да мишљењу већине сједини неколико чланова који беху још у опозицији. И он је у томе успео, јер при гласању ни један не беше „против“ Хамилтон тада исписиваше, у продужењу устава, имена тринајест колонија и депутати потписиваху.

Дужност конвента беше свршена; у вече тога дана искупише се сви посланици на ручку, и пошто је Вашингтон отишао врло рано: „Ја идем кући, рекао је он својим колегама који га присиљаваху да остане са њима, да размишљам о огромном делу, које је сад свршен.“

Радови конвента беху остали тајни; ко не присуствоваше његовим седницама, и листовима беше забрањено да о томе доносе ма шта; из бојазни да се не би упливисало на посланике. Тако усвојена конституција беше објављена. Да би тај устав — конституција — добио закону силу, морало се за њ добити две трећине гласова тринајест држава, које састављају конфедерацију. Две године после тога, све државе осем двеју, примиле су дело конвента. Устав дакле беше ратификиран и од 4. марта 1789. год. отпочео је важити.

Нела застаде и пажљиво посматраше овог престављача.

У истом тренутку приближи се овој групи једна скупоцена маска, која је шапутала. То беше шпански Гранд, огрнут са скупоценим огртачем. На глави имађаше скупоцени шешир окићен златом и шареним перјем. Он посматраше пажљиво једног просјака, који је стајао поред Неле и гледао престављеног. Просјак је имао на лицу маску од плаве хартије.

„Па беше доиста прави просјак, јер нико не би могао да начини онакву маску и престави се као просјак. То се одмах видело по његовом јадном оделу.

Шпански Гранд додирне просјака, који се брзо окрену.

„Ти си Песари, што свагда стојиш код степеница Маркове цркве!“ рече шаптави Шпањолац.

Кад је чула овај гкас, Нела се трже — она преста да гледа престављача, но сад обрати сву пажњу на шпанског Гранда, јер је познала његов глас.

Просјак се дубоко поклони.

„Ја сам мислио да ме данас неће нико познати, Монсињоре,“ рече просјак.„ Данас су племићи обучени као просјаци, а ови опет огрнути су у сенаторске огртаче! Мало час спазих једног просјака, и мишљах да је то мој друг Зани, — али знате ли ки је? Нико други не беше до главом сам племенити Мемо! Ето, како се човек лако превари, Монсињоре! Та није ни чудо, сад су месојеђе — — ха, ха, ха — — —.“

„Али ја се нисам преварио у теби,“ одговори Шпањолац. „Ти си Песари!“

„На служби, Монсињоре, тако је!“

„Хајде за мном!“ заповеди му Шпански Гранд и оде испод стубова Прокураторске палате.

Просјак Песари оде за њим.

И Нела неприметно напусти оно место. Изгледало је као да престављач више није занимао Нелу. Она беше сву пажњу обратила на Шпањолца и просјака, па и сама ода испод стубова Прокураторске палате. Тамо беше доста мрачно.

Она заузе једно скривено место одакле је могла да пази на ове две маске.

Шантави шпањолски Гранд, у коме је Песари одмах познао насљедника графа Мирафијора, корачао је дуж стубова, па кад је нашао угодно место он стаде.

Просјак је изашао за њим.

И Нела се пажљиво привуче до њих.

На пољу, пред Прокураторском палатом паста ужасна вика и огроман смех. Један јадац, који беше ванредно вешт, ухватио је неког дебелог калуђера око паса, и подигао га у вис, па се окреташе са њиме. Калуђер изненађен, беше од стража избуљио очи и дераше се као јарац.

Сиромах калуђер копрцао се и покушавао да се избави овог несносног јадаца, али му није помагало копрцање. Јадац га брзо забаци на рамена, играјући са њиме.

Овај призор произведе неизмерно весеље. Калуђер беше и сувише смешан играо са њиме као са каквом лоптом. У томе прије још један јадац па обоје узму сиромаха калуђера у руке и баца ше га у висину као лопту, па га дочекиваше на рукама.

„Песари!„ рече Инго просјаку. „Ти си сиромашан?“

„Тако је, Монсињоре! Врло сиромшан

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Зејтин и бура. — Наши читаоци ваљда су чули већ штогод о дејству, које производи зејтин онда, кад лађа постане играчка морских валова, кад јој је извеснија смрт но избављење. Многи међу њима не ће веровати овоме, па и Енглеска која је позната као прва морска сила није хтела овоме веровати. Ну од скоријег времена почела се обраћати већа пажња на ово. Многи капетани тврдили су о благотворном дејству зејтина при бури. Кад се бура јави довољно је привезати торбе са зејтином за лађу тако да пливају по води и пробушити их на више места, да зејтин може цурити из њих и изливати се на воду. Чим се излије већа количина зејтина одмах се таласи око лађе умире и утишају. Најзад и енглески виши чиновници у адмиралству кад се уверише о дејству зејтина наредише, да свака лађа у флоти има извесан део ове течности кад полази на море.

Још се и ово опазило, да што је зејтин гушћи, то је боље дејство. Биљно уље и животињско по најбоље је. Петролеј (гас) може послужити, кад се нема зејтина. А што је још по најглавније зејтина се не мора употребити велика количина. На једну лађу довољно је осам — до десет литара зејтина смештеног у торбе, које су утврђене на боковима лађе у извесном остојању. Место ових кеса зависи од прилике; нпр. ако лађа иде супрот ветра, онда их обично вешају на гредице где је обешена котва, да би се што више зејтина излило на воду коју лађа сече. Торбе су у вези са цевима, кроз које се, кад се укаже потреба, опет пуне.

*

Реткост. — Између накита војводе Бр[illegible]вига, најчувенији је један пар [illegible] манжетне. Оба су од опала [illegible] одсева, окружени брилијан[illegible]. На горњој страни исписане су „[illegible] заповести Божијих.“ У Америци [illegible] марки од 15 сантима престављено [illegible] Америке Христофом Колум[illegible] на марки од 24 „Проглас не[illegible]“. Ово су биле као велике [illegible]. Јер на првој престављено [illegible] људи, један пас и лађа, а на [illegible] још више људи. На једном петодинару исписан је цео „устав белгиски“ и поклоњен краљу Леополду

ШАЛА.

Не живота. — Причају: једанпут неки Енглези чују за пок чича Јеремију. Дођу ти они у Београд и позову њега у „Гран Хотел“, да га виде. Он отиде. Разговор је подуже трајао, нашто је Јеремија говорио веома живо и убедљиво. При растанку извади један од њих 10 наполеона и пружи му их, — „Не примам милостиње!“ рекне чича Јеремија и удали се.

*

Победа самог себе, — Нека древна пијаница зарече се, да не ће више пити и ићи у кафане. А да то докаже зарече се, да ће више пута проћи поред кафане, а не ће свратити. И тако прође поред ње један пут, па за тим се врати и прође други пут, па кад и трећи тут срећно прође рече сам себи: „Ни, кад си сам себе тако победио и толико се уздржао, заслужио си да пијеш!“. И он уђе у кафану.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 19 Децембар

гил	7712	Жита	10.50
„	4165	Сувих шљива .	17.—
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	3129	Кукуруза. . . .	8.00
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	717	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	2400	Креча	3.20
„	6500	Сена	4.00
„	—	Сламе	—.—
„	900	Лоја топљеног .	3.—
„	100	Кајмака	127.50
„	2035	Јабука	19 —
„	315	Крушака	12.50
„		Сланине	—.—
„	—	Сира	—.—
„	556	Свиња	80.—
„	497	Лука црна . . .	7.50
„	596	Лука бела . .	—.—
„	222	Арпаџика . . .	17.50
„	534	Кромпира .	9.50
„		Лоја нетопљеног.	—.—
„	—	Масти	—.—

РАЗНА ПИЋА

хит.	2000	Вина црна. . .	24.50
„	—	„ бела . .	—.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	2900	Ракије меке. .	28.—
„		„ љуте. . .	—.—
„		Шпиритуса . .	—.—

ОГЛАСИ

500 динара

плаћам ономе, који од употбере

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једна флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. н.) 8—15

КУПОНИ од Српски Лозова купујем по динара 3 комад

Марко Барух

1—6 мењач краљ миланова ул.

ЈЕДАН ФИЛОСОФ даје кондиције ђацима основних и средњих школа и то само за храну. Јамчи за успех ученика. Упитати у књижарници г. г. Аћимовића.

1—2

Фришка расцвета на цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА, где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 9—12

САМО КОД НАУМА НАЈДАНОВИЋА

у кући Др Клинковског на зеленом венцу

продаваћу и то:

1	кило	Свињског меса по	—.60
1	„	Масти фришке „	1.10
1	„	Суве сланине „	1.10
1	„	Суве шунке „	1.20
1	„	„ Коб. свињ. „	1.20
1	„	паст. суве са и б. сл.	1.—
1	„	Сала фр. добра зрела	1.10
1	„	Чварака фришке	—,70
1	„	Шваргле врло добре	—.90
1	„	Сапуна доб. за веш	—.60

и то на крчму а на више са јевтинијом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 6—8

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ЦРТАЋЕГ ПРИБОРА

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

ЈОВАНА М. СТЕФАНОВИЋА

Београд Књаз Михајла улица бр. 29.

Част ми је јавити поштов. публици да се на мом стоваришту налази велики избор сваке врсте писаћег и цртаћег материјала као: „Трговачких и копирајућих књига, артије цртаће, писаће а поштанске, најбоље врсте копирајућег и обичног мастила, пери оловака, преса за копирање; У засебним елегантним кутијама енглеске поштанске артије, разни лепи дивита од никла кина сребри дрвета, највећи избор разни лепи поклона за наступајуће празнике и т. д. Препоручујем свакоме као еспап добар а солидне цене. — Све поруке обављају се у најкраћем времену

(св. д. д.) 5—10

„Би ли хтео да заслужиш неколико цекина?“

О! за то ћу бити благородију, вечито благодаран!“

„Познајеш ли ме?

„То са свим зависи од тога, како жели ваша милост!“

„Дакле ти ме не познајеш?“

Не, Монсињоре!“

„Добро! Дакле слушај! Ја ћу ти дати прилику да заслужиш неколико златника, али пре свега мораш бити поуздан, а исто тако потребно је да ћутиш о свему што ти наредим!“

„То могу, Монсињору! Не брините се зато!“

„Преко, на острво св. Николе, близу брежуљака, налази се једна кућица, која припада породици Амалфијевој!“

„Знам ту кућицу, Монсињоре!“

„А познајеш ли Едиту Амалфију?“

„На служби, Монсињоре, а ко не би познавао Сињорину, које је пређе обитавала у палати графа Мирафијора? Кад год је она са покојном мајком долазила у цркву св. Марка, ни једна просјачка рука не оста празна,“ одговори просјак.

„А знаш ли где је сада Едита Амалфијева?“

„Зар није више тамо у оној кућици на острву?“

„Тамо није више! Нужно ми је дакле да знам, где се налази сада?“

Нела се неприметно приближила овој двојици и пажљиво слушаше о чему говоре.

„Ја ћу се већ постарати да дознам да дознам све што треба, Монсињоре!“

„А знаш ли где је колиба ловца мртваца?“

„Ја знам све оне колибе, што су тамо преко, Моњсињоре!“

„Може бити да се она сад налази у колиби ловца мртваца, Песари! Теби ће бити лако да дознаш је ли тамо!“

„То ћу извршити одмах, Монсињоре!“

„Пази само да се не издаш шта намераваш! Мени је нужно да дознам где се сада налази Едита Амалфијева, а за то, што ћеш ми јавити где је, даћу ти неколико цекина!“

„А коме ћу да јавим ако дознам где је Сињорина?“

„Шпанскоме Гранду ког ћеш свако сљедеће вече наћи на Марковој пијаци. Али једно упамти и то добро: нико не сме да зна, да ти тражиш Едиту Амалфијеву!“

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 259 Београд, Среда, 21. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца 2
месечно . . . . . .

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 21 Мучен. Јулијана

Католички: 2, Пуст. Макарије

Сунце излази: у 7 сах. 51. м. залази 4 сах. 6 мин.

Прва четврт 27 у 8 сати 19 мин. пре подне. Ветар снег за тим киша.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Андрија Протић бив. чиновник.

Тома Илић надничар.

Јосиф Мајзнер шегрт.

Светомир син Станка Стојковића кафеџије.

Милева ж. Светозара Маџаревића папуџије.

Шандор Молнира столар.

КУРС

Дукат . . . . . 5·72
Наполеон . . . . . , 9·53

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.

Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.

Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.

Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.

Минист. грађевине: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.

Мин. просвете и црки. дела: Петком од 11—12 час пре подне.

Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне

Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПО НОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.

Београд. кредитни завод: Уторак и петак.

Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.

Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Исправка. — У јучерашњем броју јављено је, да је г. Михаило Богићевић усвојио кћер пок. Јеремије Караџића. Ну то није. Г. Михаило Богићевић усвојио је сиротну кћер пок. *Дон Ивана Мусића*, војводе херцеговачког, што се овим исправља.

*

Са скупштине. — Јуче је цео ужи одбор. који је одређен за преглед устава, ишао на аудијенцију код Његовог Величанства Краља. — Радикали су јуче по подне опет држали свој клупски састанак ради неког споразума.

*

Награђена. — **„О Македонији и Македонцима“**, књига, коју је скоро написао г. *Стојан М. Протић*, — пре неког дана награђена је од књижевног фонда пок. Илије М. Коларца. Ова је награда јак доказ за ваљаност поменуте књиге, И с тога је ми искрено препоручујемо својим читаоцима, који ће у горњој књизи наћи извесне науке.

*

Са Вел. Школе. — Ректорат Вел. Школе објављује, да се *темати*, који се имају израдити за идућег „Св. Саву,“ могу ректорату слати најдаље до 1. јануара, 1889. после кога дана ничији се такви темати *не ће* примати.

*

Лекови за сиротињу. — Познато је, да је одавно установљено, да се сиротињи дају бесплатни лекари, па и лекови. Како лекари поступају са сиротињом при преглед, и лечењу о томе не ћемо говорити. Ту би се истина имало много што шта говорити, али за сад прелазимо на лекове, какви се и како се дају сиротињи, а особито сиромашним ђацима, којима је то често врло потребно.

До пре три године та је ствар много боље стајала. Сиротињи су давати лекови, какви су јој потребни, па буди колико они коштали. Особито обраћала је се пажња више на негу и лечење ђачке омладине. Данас се то ради као од беде. Данас у опште сиротиња, а особито сиромашни ђаци, на које баш треба обратити већу пажњу добијају истина, после тешких мука, лекове али какви су? Сам буђкуриш, дакле оно, што није за „фину интелигенцију“, него се даје онима, којима је потребно, због несреће и сиротиње, давати боље и спасоносније лекове.

Јадна ђачка омладина, и онако јој мало треба, а још у болести њеној, давати јој не лекове, него нешто, што и сами лекари признају да не ваља ништа, по све је за осуду, а њој на убиство.

Ако сиротињи а особито сиромашним ђацима, држава не ће дати лекове онакве, какви ће им користити, онда нека им не даје ништа, бар да се не надају томе, него, да се сами старају.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Скупштинари велике народне уставотворне скупштине и коло јахача Кнез Михаило. Наш дописник из Шапца јавља нам, да је неуморно „коло јахача Кнез Михајло,“ које стоји под високом заштитом Његовог Височанства престолонасљедника Краљевића Александра, умолило своје вредне управне чланове, и то, свог потпредседника господина Рајка Л. Стојићевића и члана управе господина Саву Ј. Илијћа, који се сада као народни посланици овде у Београду баве, да би њи два изволели обратити се свој господи посланицима народне скупштине са молбом за новчане прилоге за фонд утемељачки реченог корисног и важног подузећа. —

Овај корак кола јахача са свим је уместан и оправдан, јер ако они, домаћини из народа нашег, које је народ изабрао за *домаћине отачаства*, не буду показали, да су вољни и словом и делом и да потпомогну остварење оне замашне цељи коју је речено коло на се примило, онда ко ће да предњачи у томе? Туђин јамачно неће.

Ми се дакле усуђујемо да рачунамо, да ће сви посланици ове велике и значајне народне скупштине са обилатим прилозима притећи у помоћ поменутом друштву те и тиме доказати, да им интереси ове земље и благостање српског народа, доиста на срцу лежи.

Прикупљање ових прилога најбоље се може чинити у клубским скуповима или и у самој скупштинској згради, за време одмора. Ну у осталом могу господа посланици своје патриотске прилоге и пре слати, у стан речене господе, не чекајући, да се претходно на то позову.

Најзад, то прикупљање прилога могло би да се изврши и на самој каси приликом исплате дневнице и путних трошкова. Но у сваком случају требало би на каси да стоји списак у који би се свачији прилог убележавао, како би се доцније обзнанити могао.

Нема сумње да ће како г. г. Алекса Бојић, Јоцо Ж. Јовановић, Никола Г[illegible]повић и Саво Даничић тако и остала господа дриносавског краја напр[illegible] речену двоицу другова својих, у прикупљању прилога *својски* припомоћи.

Бар једна сума од *шесет хиљада* динара треба том приликом да буде покупљена и онда би она могла носити нарочито име, на пример утемељачки фонд кола јахача, дарован од посланика уставотворне скупштине. Тај фонд казивао би кроз сва времена потоњим нараштајима и о увиђавности и пожртвовању господе посланика — домаћина српских, у погледу том да се у земљи побољша домаћи коњ сој

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (174)

„Ја ћу бити у свему врло пажљив и радићу обазриво! Ваша милост може се ослонити на мене! Ја знам све шта и како треба да радим у оваковим случајевима!“ одговори просјак.

„Ко беше тамо иза стубова?“ упита брзо Инго. „Нека маска тамо је у присенку!“

„Није ништа, Монсињоре!“

„Али ено је једна маска!“

„Она је ишчезла у оној вреви! Ко зна зашто се сакрила овде? Млади свет сад проводи свакојаке шале.“

„Дакле ти ћеш потражити Едиту Амалфијеву?“

„Ја ћу већ известити о свему, вашу милост! Ви се можете слободно ослонити на Песирија!“

Инго се удали, пошто му се просјак дубоко поклони.

Песари остаде још неколико тренутака гледајући за Ингом, док се и он није изгубио међу остаде маске.

„Морао сам да се учиним као да те не познајем!“ говораше Песари сâм собом. „Али ти си богати граф и насљедник милиона! Пошто пак не ћеш да знам за твоје име, то те ја и не познајем — доста је што сам добио ове цекине!“

VI.

Поред Лоренцовог мртвог тела.

Овог вечера, кад је на Марковој пијаци весеље, кад се је сваки наслађавао и проводио и смејао, нико није мислио да је у великј сали Дуждеве палате било изложено мртво тело Дуждевог синовца, нико није долазио у посету тамо, где беше мртвачки одар.

Па и ко би у часовима весеља мислио на прошлост? Ко би отпочео светковину месојеђа са посетом мртвачког одра?

У великој сали осветљеној множином свећа, где беше намештен у дивном сандуку Лоренцо Пријули, стајаше један стари служитељ између великих и златних чирака, у којима беху велике свеће.

С поља се приближиваше нека женска улазећи кроз ходнике у салу. Она је ишла тако да се нису чули њени кораци. Била је обучена у црну одећу. Изгледало је, да ова бледа прилика, није имала радости нити уживања у ономе весељу које се проводило по марковој пијаци.

То беше Едита. Она није марила за музику и весеље. Она беше ожалошћена кад је ушла у салу. И сâм слуга, кад је виде, не помаче се са места.

Едита се се приближи сандуку где је лежао Лоренцо Пријули, и клече поред њега. Она се мољаше Богу.

Пред њом је непомично лежао племенити младић, који је толико пута бранио од насртања појединаца. Он је нашао смрт онда, кад је хтео да је одбрани од зло-

и уздигне јахачки дух у народу нашем.

Ми се надамо, да ће *сваки* посланик бар десет динара на ту племениту, патриотичну и велеважну цељ жртвовати.

Имена свију са назначењем њихових прилога изнећемо пред народ српски и ми у листу нашем, а сем тога штампаће се сваке године у друштвеним годишњим извештајима.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Судар два брода. — Пре једно пола месеца сударила су се два брода „Thingvala" и „Geiser". Том приликом пострадало је око 150 душа. О том несрећном догађају приповеда капетан првог парода ово: „Несрећа се догодила изјутра око 4 часа, пре но што се стража изменила. Ја сам се пробудио и чим сам очи отворио зовнем другог чесника на броду и запитам га, какво је време. Он одговори, да ромиња киша, ал' да нема магле. Неколико часака доцније зачујем брзојавни знак, који је јављао машинисти, да потера брод натраг. Ја скочим на кров, јер сам знао, да нешто није у реду. Док сам се ја успењао горе, збила се несрећа: пароброди су ударили неизмерном силом јед-н о други. Кад сам се разабрао од изненадног ударца, опазим једног чесника, који је са *„Гајзера"* скочио на наш пароброд. Наш је брод задро у *Гајзера*, те је требало неколико часака, док смо се од њега отргли. Покушавао сам, да умирим путнике, који сви из собица беху истрчали на кров. Чесници и морнари похитали су, да виде, је ли јако лађа оштећена. Спустисмо у море једну барку, ну тек што смо то учинили, други пароброд почео је да тоне.

Био је то страшан призор, који се не дâ описати. Неки путници трчали су као луди по пароброду и отимали се за чамце. Многи су путници још у собицама остали мртви од силног потреса. Кад је пароброд потонуо, сташе се страшно ломљати лађице, које су с њега бачене, те је било страха, да ће и оне потонути. Настаде ужасна крика и вапај несрећних, да је ваздух дрхтао али од једанпут завлада гробна тишина.

Три наше лађице спуштене су у море, ту су гледале да се спасе, што више путника са *Гајзера*, ал' им је посао био узалудан, јер их се сразмерно мало могло избавити, већ су скоро сви потонули. Осим те три лађице нисам могао друге спуштати, јер нисам знао, да л' и нама не ће случајно требати. Те се лађице вратише и искрцаше оне, које већ беху спасли, и отидоше, да траже, не би ли још кога нашле, ал' је тражење остало без успеха, пошто су нашли само једну мртву жену. Спашеним смо дали суву постељу кафе и вина, па смо онда посветали најбољу пажњу нашем броду. Дан је освануо, кад је катастрофа уминула. Киша је падала, а магле није било. Људи су говорили; да се ово све збило за 8 до 10 минута.

Капетан Молер приповедао је, на како се чудан начин он спасао. Он је стајао на мосту *Гајзера*, па је скочио у море, кад је видио, да је пароброд стао тонути. Ал' га је у тај час дохватио вртлог, те је с великом муком успео, да не потоне. У то су му се ноге заплеле у некакав предмет, с којим је неколико пута у около облетио. Неколико часака био је по све малаксао, ал' на покон му пође за руком, да се отргне и исплива на површину, где је се ухватио за једну лађицу, коју смо спустили, и тако се спасао.

По мом мишљу потонуло је све са пароброда Гајзера, што је било на њему. Ми смо учинили све, што смо могли, да спасемо што више утопљеника. Кад је Гајзер почео да тоне, бацали смо с нашег брода неке ствари, само да се олакшамо. Готово све што је било на броду, и путници и морнари имали су пуне руке посла. Вода је продирала у њ, ал' су пиркови марљиво радили, те се није могла унутра накупљати. Око 11 час. спазимо пароброд *Вилард*, који је ишао у Њу-јорк. У њега смо искрцали оне, које смо спасли, а и са нашег пароброда прешло је на 450 путника. У три часа после подне наставио је *Вилард* свој пут у Њујорк, камо смо и ми имали путовати, — ал' како је дувао ветар, скренули смо у Калифаке, и одатле с једном рибарском лађом, која нам је била од помоћи, настависмо пут даље.

НЕШТО О МЕСЕЦУ.

(по проф. С. Тромхолту)

О овој планети, која је од земље удаљена за 320.000 кил, дакле о најближем нам небеском телу, много се испитивало и истраживало, и можемо рећи, да се до данас толико у томе успело, да се сад готово потпуно могу описати утисци некога човека, који би са земље доспео на месец, — што тешко да ће један смртни икада постићи. У осталом вама је занимљиво слушати о бићу месечевом кад човек упоређујући види, колика је грдна велика разлика у животу тога оца и сина, т. ј. земље и месеца. Дакле да размотримо неке појаве на месецу, о којима данас као поуздано можемо говорити. —

Од она четири елемента, које је стара физика познавала, недостају месецу три: ваздух, вода и ватра. Па и ако се на њему находи још неки трагови од ваздуха, то густина те месечеве, ако можемо рећи, атмосфере, потпуно ишчезава према густини земљине. јер она не износи више, него 1|300 део од густине земљине атмосфере. Исто тако на месецу се потпуно искључује како текућа, тако и стојећа вода, — а због недостатка ваздуха, биће ватре не може се замислити.

Пошто ових наведених чинитеља на месецу нема, потпуно је јасно, да на месецу апсолутно не могу никакви живи створови опстајати. А ако ипак каквих има — што је врло тешко замислати — то онда мора како склоп њиховог тела, тако и све оно, што долази у састав живота, да је удешено према тамошњим приликама, — дакле потпуно другчије него у нас.

По грдним планинама и брдима, што их чак и голим оком на месецу примећујемо, а и по дубљем научном испитивању зна се, да је месец некад био позорница страховитих вулканских излива; а пошто такове без учешћа ваздуха и воде не можемо себи преставити нити објаснити, то се онда истиче факт, да су некада на месецу морала та два чиниоца постојати. Питање је сад: како су ваздух и вода са месеца нестали? — То се може најлакше овако објаснити:

Земља је, као што је познато, све топлија, што се дубље у њу улази; усљед тога како вода, тако ни ваздух не могу далеко у дубљину продрети, него се опет у истом или промењеном, загрејаном стању на површину враћају. Пошто се земља, по научним доказима, све више и више хлади, то ће онда и обадве ове материје све дубље и дубље у унутрашњост земљину продирати, — док их најпосле земља са свим не опије. А кад би се земља потпуно охладила, онда би њене поре могле у се упити више од сто пута онолике воде и ваздуха, колико она на себи и око себе има. — Ово се апсорбовање (усисавање) на месецу, по свој прилици већ довршило; пошто је запремина месеца 49 пута мање од земљине, то је онда и тај процес на њему морао много брже ићи. Ако је то све заиста тако било — што је врло вероватно и очигледно — *онда нам месец показује будућност земљину!* — Шта ви ше по месецу можемо израчунати и то, кад ће и земља постати тело слично месецу, т. ј. кад ће са лица земље нестати људи. —

(наставиће се)

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Срп. Новине" од 20 ов. м. доносе ове указе:

— Одобрава се министру војном, да на израду и намештање олука на зградама касарне у Зајечару, може утрошити суму од 1514 динара и 2 6 пара, из партије оправака војних х грађевина, одређене буџетом за 1888| 9 рачун. годину.

— За управника главног убојног слагалишта постављен је артиљеријски пуковник, Благоје Јурковић, досадањи командант тимочког артиљеријског пука; за вршиоца дужности команданта тимочког артиљеријског пука, артиљеријски мајор, Димитрије Николић, досадањи командант II. дивизиона дунавског артиљеријског пука; за команданта II. дивизиона дунавског артиљеријског пука, артиљеријски мајор Јован Марковић; за начелника инвалидског одељења војног министарства, пешадијски пуковник, Владимир Угричић, досадањи артиљеријски референт при дунавској дивизијској команди; за вршиоца дужности команданта V. (ваљевског) пуковског округа, пешадијски капетан I. класе Сима Мијатовић, досадашњи помоћник VI. (шабачке) пуковске окр. команд. за вршиоца дужности команданта XII. (ћупријског) пуковског округа, коњички капетан I. класе, Димитрије Видојковић, досадашњи вршиоц дужности управника књажевачког гарнизона.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 10. децембар

Притворени. Ноћас су притворени: Мит. Милосављевић слуга и Стојан Димитријевић из Врање због с китње, Милан Дражић калдрмција за недолазак на позив власти и Стојан Јовановић надничар због нереда.

чиначког Инга. Он је погинуо ње ради. Он се, притом није надао, да ће његова љубав, коју јој је изјавио, наћи одзива код ње, јер му је она исповедила да њено срце принадлежи другоме, који је такође нашао смрт тамо, где се никада надао није.

Едита је избегавала весеље, само да се у овом тужном часу може опростити са Лоренцом, и да се поред његовог мртвог тела помоли Богу.

Она је још клечала, кад је стари слуга приметио на уласку сале Дужда. Ожалошћени Дужд дошао је овамо да види свог љубимца, кога му је злочиначка рука одузела тако изненадно.

Слуга је хтео да каже Едити да се удали из сале, да не би својим присуством узнемиравала Дужда.

Али стари Дужд махне руком на њ' да је у молитви не прекида, јер је у клечећој познао Едиту Амалфијеву Краљицу Ноћи, због које је Лоренцо пао као жртва.

Неки необичан осећај обузме старог Дужда — Та Лоренцо је љубио Едиту! Она је истина била невина и гоњена само због мрзости, али је ипак Лоренцо због ње изгубио живот.

На знак Дуждев, удали се слуга из сале.

Кад је Едита устала и хтела да пође, опази Дужда.

Она се и нехотице трже — а за тим клече поново.

„Поштујем твој бол, кћери моја," рече Дужд и приђе ближе Едити. „И ја такође осећам бол!"

„А ја сам крива за то, Светлости! Ја сам крива, што је овај племенити младић погинуо од зликовачке руке!"

„Ниси ти крива, кћери моја! Ја знам све шта се догодило!" одговори Дужд. „Ја сам се решио да злочинца повучем на одговор!"

„Инго Фоскари, Светлости лажни Виргилијо Мирафијоре, убио је племенитог Лоренца Пријулија!"

„И ако ми је смрћу Лоренцовом нанешен велики удар и бол, ипак се чудим теби, кћери моја! Дакле ти си она храбра, неустрашима Краљица Ноћи, која је отпочела тако тешку борбу?"

„Ја знам шта ми предстоји, Светлости, знам и то да ме овде не сме нико видити," одговори Едита. „Али ипак никаква земаљска сила није ме могла задржати, да не дођем овамо те да се помолим Богу поред мртвачког одра овог племенитог човека! Само ви, Светлости, видили сте ме — — — —"

„Па ти знаш, кћери моја, да се од мене не треба да плашиш, шта више да ћу те радо заштитити од сваке опасности!"

„То би вам донело несрећу и ужасне опасности, Светлости," рече Едита брижно. „Доста и сувише је, што је пала и ова жртва — ко се заузима за мене и брани моје право, Светлости, тај се везује за моју судбину и онда је пропао за навек!"

„Какве су те очајничке речи?"

„То није очајање што ме обузима, Светлости, напротив то су речи пуне храбрости и самопоуздања, и ако морам да се кријем од мојих непријатеља; а то чиним с тога, што нисам рада да подлегнем њиховој сили. Наступиће опет час отворене борбе, настаће опет бољи дани, јер једно је извесно: неправда може дуго да побеђује — и ми можемо да изгубимо сваку наду на наше право, — али ипак једном мораће правда да победи, јер су чудни Божији путеви!"

Осуђени. Пресудама полициским осуђени су: Милосав Тамбураш аш чија овд. због нечистоће, Миленко Ђурчић и Димитрије Најдановић, каф. за отворену кафану после времена, Никола Милојковић тргов. због заузећа, Живко Филиповић калфа зидарски за непослушност Филип Димитријевић млекар за продају поквареног меса, Ђорђе Ђуричић хлебар због неپријаве странца, Благоје Стојановић таљигаш и Христијан Капи калфа због увреде, Драгутин Вукомановић из Шапца и Максим Ђурић надничар због скитње.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Поклич. — Арбанашки књижевник и новинар, Јусуф Али-беј написао је пре извесног времена једну брошуру на турском језику. У тој се брошури тоном високим, тоном једног патриоте узвикује на верску нетрпљивост Албанеза; с болом у души помињу се оне жалосне поцепаности, које су тако ухватиле места међ њима, а са праведним гњевом напада на цариградске министре, наводећи, поред обичних и свакидашњих насиља турских, и познату пословицу: *ла ага ате милмоклук фимаелети халик* (противно је и Богу покоравати се цару, тиранину.) — Ову врло лепу брошурицу превео је на бугарски неки Д. Ихчијев.

Јусуф Али-беј већ од дужег времена живи у Софији, где издаје лист „*Дикат.*“ Један наш овдашњи лист јавио је, да се он налази ово дана овде у Београду.

Забавник. — Као што нам јављају из Петрограда, она дружина руских књижевника, која ће на дан смрти В. Гаршина, издати једну књигу успомена на њ, намерава, да од тада у будуће на тај дан издаје по једну свеску забавника, који ће носити наслов *румени цветак.*

Ново издање. — Чује се да ће пријатељи папе Леона XIII приредити ово дана ново издање папиних песама: Hovossima Leonis XIII. Pont Max. Carmina, које ће бити украшено и врло лепим живописима. Ове се папине песме у велико славе и хвале особито ради класичне форме.

J. **Крашевски**. — Пољаци су намерни да сад поново предузму издање свију дела њиног чувенога писца Крашевског. Тај opus magnum изнеће преко 70 свезака. Биће два издања: *дивот издање* и *издање за народ.*

НАУКА

Површје месеца. — При најновијим сунчевом помрчању многи су астрономи посматрали површину месечеву, јер је онда и најзгодније време за то. Једно такво посматрање, заједно са сликом месечевом изнето је у „Немачким илустрованим новинама.“ Месечева површина изгледа као велика узбуркана пољана, пуна валова и таласа. Најбољу би паралелу направили, кад би га упоредили са Сахаром за време самума. И доиста он такви и изгледа. Сви брегови и дубодолине месечеве са таквом се прецизношћу могу посматрати, да је човеку право задовољство, да то ради. Оваки трепуци и оваке прилике најмилије су једном астроному. Оне чине, као што сами веле, епоху у њиховоме животу.

Туберкулоза. — Најновијим испитивачима пошло је за руком, да докажу, да туберкулози нису само подложни људи већ и остале животиње. Један професор берлинског свеучилишта први је изнео своја опажања на једној кокошци, која је боловала. Сад је пак у Паризу цркао један слон, кога кад су секцирали, констатовали су јехтику. Један наш пријатељ из унутрашњости јавља нам, да му је ловачки кер, такође мајкао од туберкулозе. Најпре је, вели нам он, изгледао нешто невесео, ишао је покуњен, реп подвио, тако да сам у једно време помишљао, да га убијем, јер сам се бојао беснила. Кроз десет дана њега није било. Парао сам га и у џигерици нашао сам многе туберкулозне бацилe.... За коња још није пронађено, али' судећи по најновијој смрти јахаћег парипа једног немачког барона може се слободно закључити, да и код коња влада ова страховита болест, само у мањем размеру.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Човек с рукавицом На крвавој талаверској пољани спуштало се вече. Тако при првом сумрачку, на једном вису, на коме се улогорио француски ђенерал Сенарди, видела се, како узмиче, једна чета шпанско-енглеске војске. Зловољно погледаше ђенерал за непријатељем, јер не имађаше коњице, да га тера, а пешадија му је јако уморна. Док он издаваше заповест неким својим официрима, зачу се у близини, пуцњава. Послани се гласоноша, после кратког времена, врати и рече, да је официр седмокнежне регименте наишао, у некој воденици, на подножју брега, на скривене Шпанце, с којима се бори. Поменута регимента звала се тако отуд, што је била састављена из војске седам, омањих, кнежева рајнског савеза.

Мало за тим угледа ђенерал једног врло младог, официра где долази од оне воденице с једном получетом. Официр је водио и једног заробљеника, који, по својој одећи, припадаше, тако званим, Гериљасима.

— Шта је с оним уљама? запита ђенерал младог официра. — Зар не знате, да треба побити те Гериљасе?

— На заповести, екселенцо Али с овим човеком не ће бити тако. Он се био згодно сакрио, па би потувао као мачке и мене и моје људе. С тога, да бисмо се спасли, ја сам му обећао поштедити живот, ако се преда.

— Très-bien. Да ви одржите реч а ми не погазимо прописане наредбе, то ћу га ја убити.

— Не шалите се, екселенцо. Овај човек има моју реч и она се безусловно мора одржати.

— Онда, није требало, да му је дате. Међу тим ја овде заповедам, наоштри се ђенерал па заповеди једном свом официру да одмах изврши наредбу.

Лице оног младог официра побледе, а у очима му се огледаше чврста, слободна воља и одлучност. И он стаде пред ђенерала.

— Овај човек има моју реч, ђенерале, рече он благим, али одлучним гласом. — Обичај ми је да је свето држим а ако је потребно и живот заложим. С тога вас молим још једном — пустите човека.

— Доста! викну ђенерал. — Остаје, као што сам ја рекао! И даде знак оном другом официру, да води заробљеника.

Пре но што би се заповест извршила онај млади официр окрете се својим људима и командова: — кару прави! — кара готове! и у тренутку се смомитлаше швапски гранатири, с исуканим бајонетима, као зид око свог младог вође и заробљеника.

— Mille tonnerres, — та тај је деран луд! узвикну ђенерал, а на лицима присутних официра огледаше се највећи страх, држећи свога младог друга за изгубљеног.

Један француски штабни официр прође официру и рече. — екселенцо, не ћемо ми добити тог заробљеника, док они људи његови буду имали метака, јер је овај официр, чију заповест они слепо слушају, *човек с рукавицом.*

— Зар овај Милхбарт — не верујем! рече ђенерал мерећи љубопитљиво младог поручика. — И ви, одиста, верујете, да он то сме учинити?

— Можете се уверити, ђенерале, он се ни од чега не плаши.

— Добро, онда и Шпанце може сузбити овај — млади сатана. Уредите ви ствар, ја не могу више да имам посла с њим. Au revoir! За тим ободе коња и оде са својом пратњом.

Међ официрима седмокнежне регименте распростре се глас, да поручик Видберг — тако се звао овај млади официр — држи код себе једног шпанског разбојника као госта, а исто тако и глас о оном догађају између њега и француског ђенерала. Па пошто овај никакве симпатије не имађаше код Немаца, то су му се ови слатко подсмевали на лекцији, коју му је њихов брат добро очитао. Тако, из шале, уобичајише звати поручика „последњим ритером“ због његове, у опште, ритерске племенитости.

Више дана био је шпански гост, чије га понашање издаваше за образована човека, код официра предмет веселог разговора. Али једног лепог дана он побеже. При претресу његове собе нађоше отворен прозор а на столу писмо, у коме своме великодушном спаситељу и заштитнику исказује своју најтоплију благодарност за учињене му услуге и моли, да његово бегство оправдају потребом, јер његова отаџбина потребује и даље његове услуге. Писмо, које се сврши уверавањем о неисказаној благодарности, носаше потпис: „Франциско, херцег Оливаречки.“

Поручик Видберг и његов командир, коме је он то одмах саопштио, беху веома изненађени, јер човек чије су име тек сад чули, беше један од најмоћнијих и најхрабријих шпанских присталица. Обојица, осећајући се криви, договорише се, да његово име ником и не казују, па се то наскоро и заборави,

На неколико месеца доцније био се љути бој између Француза, који су били несрећнији у тој борби, и Шпанаца, које су помагали Енглези. Ту је био у борби и херцег, Оливаречки. После боја узме херцег себи стан у једном манастиру, чије су собе и ходници били препуни рањеним Шпанцима и Французима. Једном пролазећи херцег кроз собу спази на

„То је лепа и узвишена утеха, кћери моја, која ће те провести кроз велика искушења и трновите путеве! Из све душе, кћери моја, ја сам уз тебе и уз твоју свету ствар — али моја је сила незнатна! А све донде, докле год не будеш имала доказа за оптужбу, она не ће бити саслушана!“

„Али ја ипак не очајавам, Светлости!“

„Нека те свемогући Бог одржи и даље у томе уверењу, кћери моја! И ако наступи час нужде и опасности, будеш ли потребовала ма какву помоћ, онда потражи мене. Ја ћу ти помоћи у колико ми допушта моја моћ!“

„Едита пољуби руку овог доброг старца, који је благосиљаше и за тим изађе из сале.

Сутра дан беше у истој сали један призор, који је наличио на суђење а не на погребну свечаност.

Дужд је преко секретара републике подигао тужбу код Савета десеторице, код он х изабраника, из чије средине бирају се Државни Инквизитори, који имађаху највећу власт у републици; и Савет је наредио истрагу, по којој ће се дознати ко је крив за смрт Лоренцову.

Савет је наредио истрагу, и она је доказала да је граф Мирафиjоре, на јавном месту убио Дуждевог синовца.

Пошто оптужени не беше само члан Савета десеторице, него имађаше и достојанство једног државног Инквизитора, то тужба није ни могла да се подигне јавно. Истрага је дакле требала да буде у сали, где је лежао Лоренцо Пријули. Граф Виргилијо Мирафиjоре био је позват на одговор.

Сутра дан на уречено време беше се у сали сакупио Савет десеторице, сами племићи из најстаријих породица, озбиљни и достојни људи њиховог достојанства и моћи, људи са правом гордошћу, који су себе ценили тако исто као и самог Дужда; јер после његове смрти имао је сваки од њих право да буде његов слeдбеник.

Тачно у одређено време појави се и стари, погружени Антонијо Пријули. Њега су пратили секретар и Прокуратор од св Марка.

На пољу, пред врата од сале заузели су место Хелебардири, телесна стража Дуждева, да не би нико незван ушао у салу.

После свију дошавших уђе у салу шаптајући и Инго Фоскари, лажни граф Мирафиjоре. Он није дошао овамо као оптужен нити као кривац, него као какав моћни судија и заповедник.

Тело мртвога Лоренца није учинило на њ' никакав упечатак — једва је и готове овлаш бацио оглед на лежећег мртваца. Његове црте баху мрачне и претеће.

Дужд заузе једно узвишено место, које је било одређено за њега. Остали су стајали унаоколо.

Најстарији члан савета десеторице, који је имао председништво приђе ближе мртвом телу и рече јасним гласом:

„Светлости, и ви остали Монсињори, добро знајте да је Лоренцо Пријули изданак из високе племићске породице, знате да је имао будућностпуну наде и очекивања! Приђите ближе и реците: познајете ли у овоме мртвацу племенитог Лоренца Пријулија?“

„Познајемо!“ рекоше околостојећи.

„Погледајте амо!“ настави говорник даље, и открије мртво тело тако, да се је могла видити добро велика рана на прсима. „Лоренцо Пријули није умро природном смрћу, а нами је достављено, да

земљи мртвачко лице свога некадашњег пријатеља и спасиоца. Он одмах дозове калуђере и преда де им на негу тешко рањеног болесника и препоручи њима највећу брижљивост. Овој благовременој помоћи и особитој неги калуђерске браће има се приписати, што на скоро рањеник оздрави. Он дозна де од калуђера, коме има захвалити за свој живот и био је скоро једини, из своје републике, који се на скоро врати о у домовину. Умре као пуконик у Аролзену год. 1859.

ШАЛА.

У школи. — Учитељ прича о милостивом Самарјанину, говори деци како треба и непријатеље спасавати — Шта би ти, Петре, радио, кад би видео рањена Турчина?

— Утукао би га, господине·

*

Род су. — А. Познајеш ли тога господина?

Б: — Та како га не би познавала та ми смо блиски род.

А: — Како то?

Б: — Па пре годину дана хтео ми је узети сестру за жену.

*

Шта ће ш му? — Послужитељ унесе две врло лепе шољице — од кинеског порцулана — с кафом, па кад је био на сред собе испусти једну те разбије.

— Где су ти руке несрећниче? викну на њега газда љутито.

— Ево их, рече слуга уплашено и испусти и другу шољу.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 19 Децембар

гил	12701	Жита . . .	10—11.40
„	5415	Сувих шљива	17—23.—
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	9654	Кукуруза. . . .	.7—8.00
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	1795	Јечам . . .	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шишарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	5640	Креча	3.20
„	6975	Сена	3—4.00
„	—	Сламе	—.—
„	383	Лоја топљеног .	80.—
„	48	Кајмака	125—130.—
„	2035	Јабука	19.—
„	315	Крушака	12.50
„		Сланине	—.—
„	51	Сира . . .	.75—80.—
„	3901	Свиња . . .	75—80.—
„	1224	Лука црна. . .	7—8·—
„	172	Лука бела . .	22—24.—
„	222	Арнаутка . . .	17.50
„	2540	Кромпира .	9—10.—
„		Лоја нетопљеног.	—.—
„	—	Масти	—·—

РАЗНА ПИЋА

лит.	2000	Вина црна. . .	24.50
„	—	„ бела . .	—.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	2900	Ракије меке. .	28.—
„		„ љуте. . .	— —
„		Шпиритуса . .	—·—

ИЗВЕШТАЈ НИШКЕ ПИЈАЦЕ

Премерене ране на општинском кантару, и предато по означеној цени на на дан 16. 17 децембра 1888 г.

Кила	128.764	Пшенице	10.—
„	10.266	Ражи	6.50
„	54.220	Јечма	7·—
„	7.495	Овса	6.—
„	13.590	Кукуруза	5.—
„	20.050	Пшенично бр.	11·—
„	—·—	Пасуља	—·—
„	5.313	Кромпира	6·—
„	659	Кудеље (тежине)	60·—
„	360	Сира	50·—
„	3.535	Крушака	10.—
„	490	Ораја	10.—
„	—	Паприке црв.	—.—
„	480	Ситне пројe	5.—
„	732	Ракије ком.	40.—
„	3167	Вина црна	15.—
„	8520	Мекиња	7.—
„	1316	Јабука	10.—

ОГЛАСИ

Писмено од 31. октобра ове године о својини мојих покретних ствари, досељених у стан мога зета Тасе Ристића по §-у 200 и 201 грађ. закона, дајем и на јавност, за већу гаранцију моје сигурности и сопствености. 20 новембра 1888 год.

У Београду.

Цвета Р. Микић
из Београда.

1—3

Фришка расцвета на цвећа

Може се добити у трговини КАРЛА ПЕРОЛА и ВЛАДИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА. где се примају и наруџбине за пукете, венце и т. д.

1 ружа 80 п. дин. — 1 камелија 1 динар. — 1 ђурђевак 25 п. дин. — 1 китица љубичице 40 п. динарски —

(у. ч. с.) 10—12

500 динара

плаћам ономе, који од употребе

КОТЕОВЕ ВОДИЦЕ ЗА ЗУБЕ

једне флашица 1·25 дин. икад више осети зубобољу или какав задај из уста.

ЈОВАН ГЕОРГ КОТЕ. ХЕМИЧАР, БЕРЛИН

У Београду се може добити у дрогеријама и у свима апотекама. (у. ч. н.) 9—15

САМО КОД НАУМА НАЈДАНОВИЋА

у кући Др. Клинксвског на зеленом венцу

продаваћу и то:

1	кило	Свињског меса по	—.60
1	„	Масти фришке „	1.10
1	„	Суве сланине „	1.10
1	„	Суве шунке „	1 20
1	„	„ Коб. свињ. „	1.20
1	„	паст. суве са и б. сл.	1.—
1	„	Сала фр. добра зрела	1.10
1	„	Чварака фришке	—,70
1	„	Швargле врло добре	—.90
1	„	Сапуна доб. за веш	—.60

и то на крчму а на ваше са јевтиниjом ценом. Молим поштовану публику за многобројну посету. (с. д.) 7—8

ЈЕДАН ФИЛОСОФ даје кондиције ђацима основних и средњих школа и то само за храну. Јамчи за успех ученика. Упитати у књижарници г. г. Аћимовића. 2—2

Мој добри муж, односно отац,

АНТОНИЈЕ ШТРБИЋ

ВИВ. ТРГОВАЦ

умро је [illegible] ов. месеца после кратког боловања у 53-ој години [illegible] свога, а сахрањен 17 ов. месеца уз саучешће [illegible] броја грађанства.

[illegible]агодаримо свакоме пријатељу, који нам својим присуством [illegible] ублажаваше тугу.

18. [illegible]мбра 1888 год.
Смедереву.

Ожалошћена: *Катарина*, синови: *Атанасије*, адвокат, *Коста*, шлосер, *Никола* и *Петар*, гимназисте и кћи *Даринка*.

му је ту рану, од које је умро нанео граф Виргилијо Мирафиjоре! Дужност нам налаже, да сазнамо, и да се докаже је ли и до кога кривица за ово учињено злочино дело!“

Настаде кратка тишина.

Инго изађе на средину.

„Племенити Монсињори, истинита је достава, да сам ја мојим мачем пробо Лоренца Пријулија,“ рече он безобразно. „Мој мач задао му је ову смртну рану! Кад сам га пробо, он је пао на земљу! Смрт је наступила одмах!“

„Достављено нам је да је Лоренцо био без оружија, дакле без икакве одбране!“ рече говорник.

„То не знам,“ одговори Инго дрско. „А то ме се и не тиче! Издајица, па био он оружан или не, добија казну онакву, какву је и заслужио!“

„Издајица?“ повикаше више њих.

„Да, Монсињори, он беше издајица!“

Дужд који је до сада ћутећи слушао, сад се промени у лицу.

„Тешка је оптужба коју ви подижете сада!“ рече он. „Докажите да је тако!“

„Докази ми не оскудевају!“ одговори Инго. „Лоренцо Пријули усудио се је да брани Краљицу Ноћи у ономе часу, кад сам ја хтео да је затворим! Он је учинио још нешто више! Кад је стао између мене и Краљице Ноћи да је брани, онда ме је напао таквим речима, које су ме омаловажавале и понизиле пред сакупљеним светом! Он ме је наљутио! Ја сам се дуго уздржавао, зауздавао сам моју љутину! Али се он усуди и на даље да ме понижава! Тек тада сам се прихватио мача! Ја сам чинио оно, што сам морао да чиним! Казнио сам га за издајство!“

„Граф Мирафиjоре био је у праву!“ зачу се глас председников, а сви чланови Савета одобраваше ову пресуду климањем главе.

Пресуда беше изречена!

Стари Дужд увиде да убијца његовог љубимца беше оправдан — жалост и бол обузеше га још већма — још никада ни е он осетио оваку немоћ високог достојанства, као овога часа.

Инго изађе из сале. И чланови Савета десетороце удале се један за другим озбиљно и са извесним достојанством.

Само стари Дужд остаде у сали — он није приметио да је и државни секретар остао у сали и гледао замишљено предa се —. Секретар је био привржeник Дуждев. Он је љубио Лоренца и сад беше изненађен и грозио се због овако свршене истраге, која ништа друге није показала, него шеф Ингов и чланова Савета десеторице.

Његови погледи беху управљени на Дужда, који је пришао близу Лоренцовог мртвог тела; у тим погледима беше само сажаљење на једнога старца.

(наставиће се)

Власник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 260 Београд, Четвртак, 22. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

ЗА ГОДИНУ . . . . . 8 дин.
НА ПО ГОДИНЕ . . . . . 4 дин.
ЗА 3 МЕСЕЦА 2
МЕСЕЧНО . . . . . .

МАЛЕ НОВИНЕ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ Мидецијану и Кимпановић у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 22 Великом. Анаста.

Католички: 3, Генов. краљице

Сунце излази: у 7 сах. 51. м. залази 4 сах. 6 мин.

Прва четврт 27 у 8 сати 19 мин. пре подне. Ветар снег за тим киша.

К У Р С

Дукат 5 72
Наполеон . . . . . , 9 53

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.

Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 час пре подне.

Министр. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.

Министр. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.

Министр. грађевине: сваки дан од 11—12 часова пре подне.

Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.

Министр. привреде: суботом од 3—5 по подне

Министр. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привилегована народна банка: Понедељак, среда и петак.

Београд. кредитни завод: Уторак и петак.

Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.

Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Са скупштине. Велика Народна Скупштина јуче је имала свој *други редовни састанак*, коме су присуствовали одређени краљеви поверенини и сви министри сем министра војног, који не беше присутан на пређашњим скупштинским састанцима. На јучерашњем састанку прочитани су протоколи *оба претходна* и *првог редовног састанка*. Ове протоколе скупштина је усвојила без икаквих напомене. После овога дотични свештеник заклео је четири народна изабраника, који су били дотле у затвору. Ову четворицу пустиле су у слободу њихне власти по заповести Владе Његовог Величанства Краља, коју је на ово покренула представка скупштинског верификационог одбора — као што је то, по прочитању извештаја тога одбора, скупштини објаснио одборов члан г. Стојан Рибарац. За заклетвом прешло на дневни ред. Прва тачка гласила је: *извештај одбора о прегледу посланичких пуномоћја*; а друга — *извештај уставотворног одбора*. Из првог, од ова два извештаја, види се: да је на окупу 591 законитих посланика, да су двојица поднели своје оставке, да су у двема срезовима покварени избори, и да је неких посланика изборе, по своме нахођењу као незаконите, поништио верификациони одбор. После незнатне дебате скупштина је са свим усвојила овај извештај, после чега, на председниково питање беху уважене и оставке оних двају посланика. За тим је скупштина донела одлуку, по којој се налаже краљевској влади, да нареди изборе посланика у местима, у којима се ти избори имају извршити. На послетку, скупштина је приступила *правом послу* своме, почевши да слуша извештаје чланова свога уставотворнога одбора; велимо — извештаје јер их је било *два* извештаја већине и извештај мањине одборске. Овај уставни одбор од 54 поделио се овако: 42 пристали су, да се уставни пројекат прими у целини; четворица и то: Петар Максимовић. Арса Прокопијевић, Милија Миловановић и Ранко Б. Тајсић — беху мишљења, да скупштина прими пројекат са извесним потребним изменама и допунама. Осморица, пак, чланова одборових издржали су се од гласања. И. после *према важности дела*, потпуно кратке скупштинске дебате, у којој је у име владе учествовао г. Чеда Мијатовић, а од поменутих повереника баш нико — пређе се на поименично гласање, по коме су за мишљење одборске већине гласали 494 посланика. 17 не приствоваху; 3 су се уздржали од гласања; а 73 гласало је за мишљење одборске мањине. Према свему овоме пројекат, каквог га је влада спровела, примљен је огромном скупштинском већином. Г. Таушановић, око 4 часа по подне, затварајући овај састанак, који је отпочео у 10 часова пре подне заказа *трећи* редовни састанак за данас у 10 сати пре подне. На овом састанку, коме ће и Краљ присуствовати, биће од стране чланова ове велике нар. скупштине потписан нови земаљски устав. Краљ ће лично затворити седнице скупштинске. Заборависмо рећи да је јуче изабрано 24 посланика за потписивање скуп. протокола. То овде сада допуњујемо.

*

Светковање. Вечерас биће и осветљење домова у престоници, — у част свечанога затварања Велике Народне Скупштине која је земљи дала нов устав по жељи Краља и споразуму свију партија.

*

Програм бадњег вечера. — Раније смо јавила у нашем листу, да нежењени официри нишког гарнизона приређују свечану прославу бадњег вечера 24. ов. м у Нишу. Значајност ове прославе за одржање и неговање наших дивних обичаја, врло је велика, с тога је треба потпомагати и гајити, где год стигнемо.

Раније смо јавили све појединости о прослави заједничког бадњака, а сад смо у стању скоштити нашим читаоцима и сам програм бадњег вечера Програм је овај: 1. Сечење бадњака 24 о. м полазак у 1. сах. по подне на коњима. скуп у овд. граду. 2. Дочек Бадњака у 5 сах. по подне од г.г. официра и осталих гостију, у просторијама гостионице Европе. 3. Полагање сламе и Бадњака. с певањем и свирањем у ипо 6 сах. 4. Молитва у 6 ипо сах. 5 Вечера од 7 до 8 сах. 6. Дочек гостију, певање, свирање и декламовање. 7. у 12 ипо сах. по поноћи, три метка из прангија означиће да се печенице почињу пећи. 8. У 3 сах. у зору, шест метака из прангија, означи ће долазак полажајника. 9, Почетак службе Божије у 6 сах, у јутру, огласи ће 3 метка из прагије. 10 При повратку из цркве молитва са домаћином Чеснице Доручак, певање, свирање и играње, за које време траје пуцњава. 11. Свршетак свечаности 25 о. м. у 11 сах. пред подне.

*

Исплаћивање купона. — Привилегована Народна Банка Краљевине Србије исплаћиваће од 2-ог јануара 1889 године девети каматни купон са својих акција, сваки купон са по дин, 3,75 пара.

Суме од 10... дин. на више исплаћиваће златом.

Купони се подносе на исплату банчином одељењу за зајмове на залоге и оставе, са списком, у који се купони по реду излажу, и који подносилац потписује. Спискове издаје речено одељење исплатно.

Имаоци купона из унутрашњости могу их наплатити и код својих новчаних завода.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Нови чланови кола јахача Књаз Мијајло. Извештени смо да су: господин пуковник *Мијојло Срећковрћ* командант шумадијске дивизијске области у Крагујевцу, а тако и *еснаф бакалски* у Шапцу, постали чланови кола јахача кнез Мијајло које стоји под високом заштитом Његовог Висо-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

ИЛИ

ЉОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ КЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (175)

Сад Дужд није имао ништа више што би га одржавало на овоме свету и зашто би требао и даље да живи. Њега је морио терет високог му достојанства. Никада није осећао такву немоћ као сада.

Кад је хтео да изађе из сале он опази секретара, оног верног човека, јединог, у коме је он имао поверење.

„Нека се изврши погреб,“ рече он секретару, кад је са њим изашао из сале. „Побрините се да се мртво тело однесе у гробницу на мртвачко острво. Ја сам уморан и слаб, то, што сам преживео, убило ме је — ја мислим да су већ избројени моји дани! После мене, нека заузме мој престо млађи и јачи човек и ако Бог хоће, он ће све да освети, да казни оно, што се под његовим предходником догодило под видом правде и законитости! Ја ћу радо да одступим, да на свагда затворим очи, прошло је моје време — ја сад имам само једну жељу, а та је, да знам и видим онога, који ће ми бити посљедник. — Однесите мог синовца у гробницу, ја сам се већ опростио са њиме!“

VII.

Имарина смрт.

После дугог и мучног тумарања, са свим изнурени и глађу и жеђу измучени бегунци — Имара и граф Мирафиоре, — дођу пред вече у једну долину, где нађу на неке пастире и њихове жене. Ови су пастири скитали од места до места као Номади, и по њиховом приповедању, видело се да су имали велики страх од Ускока, јер су им ови често отимали стоку.

Имара и Адмирал беху добро примљени од ових пастира. Они им начинише постеље од грања и маховине у једној њиховој привременој колиби.

После тако дугог и уморног пута, они су сад могли да се одморе и испавају, пошто су утолили глад и жеђ.

„Сад смо избегли сваку опасност, Адмирале,“ рече Имара, пошто су сви у колибу легли да спавају. „Сад нас Ускоци не ће више наћи где смо! А за то све имамо да благодаримо оном племенитом пустињаку!“

„Он се још и тада бринуо за нас, кад се је раставио од нас и вратио својој колиби,“ одговори Адмирал.

„Сутра рано продужићемо наше путовање! Желим вам пријатно спавање Адмирале,“ рече Имара, и наскоро за тим заспа.

Ноћ им прође на миру. Поткрепљени и одморени гости ових пастира пробуде се сутра дан. Пре но што би се кренули на пут, пастири их угосте са свежим млеком, сиром и хлебом.

Адмирал и Имара благодаре пастирима и њиховим женама на пријатељски пријем и храну. Они се опросте са њима, и ос-

чанства престонаследника Краљевића Александра.

Дај Боже да се што више срба на ове патриоте угледају.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Гроф Лорис Меликов. — Чувени руски генерал Морис Моликов, као што јављају страни листови, умро је ово дана у Ници. По дедовима Херцеговац он је, ступив у руску војску, имао тако сјајну карјеру, да је у руско-турском рату имао у Азији диктаторску власт. После познатог убиства цара Александра II. био је пензионисан, јер је се држало, да је у свези са нихилистима. Тада је отишао у иностранство, дошао у Ницу и ту је живео до смрти. Био је добар друг, добар пријатељ. Његова обична строгост, дала је се протумачити приликама, у којима је васпитан. Био је декорисан скоро свима орденима руским, а сем тога имао је и многе стране.

Сукоб. — Из Мозамбика јављају, да је било сукоба између Португалаца и Бонзаса на горњој Замбези. Португалци су победиоци, а варош Риазара разорена је.

Пас — лопов. — Из Париза пишу: Један велики пас, звани Њу-Фунландски, без огрлице, јурне око четири часа у дућан Фардела Бетиљ, и зграби један свежањ с пренцима ловачким и јурне из дућана на поље. Момци из дућана трчали су дуго за њим и најпосле га ухвате узму свежањ и одведу га у полицију. Више се лица тужило на овога пса, да је крао по дућанима. Једна се жалила, да јој је мало пре хтео украсти свежањ гајтана. Пас — лопов је у затворен

Цркао слон. — Велики слон из зверињака Жарден де Планта цркао је. Још месец дана пред смрт показивао је стари дебелокожар знаке рђавог здравља, јер није могао добро јести, дрхтао је сав а имао је само један зуб, остали су му поиспадали, и тако није могао храну жвакати. Онога дана, кад је дошао чувар, нашао га је где лежи. Није се више сиромах ни дигао. Лешина је однета у лабораторијум Пушета. Кад су лешину распарали нашли су у плећима многобројне бациле тубекулозе. Држи се да је морао мањкати од туберкулозе — јехтике.

НЕШТО О МЕСЕЦУ.

(по проф. С. Тромхолту)

(наставак)

А сада оставимо за неко време нашу мајку земљу, и винимо се мислима на месец, да ту проведемо дан и ноћ, т. ј. један месечев дан и ноћ, и да посматрамо појаве, које нарочито постају отуда, што на њему нема она два животна елемента: воде и ваздуха.

Преставите себи да смо приспели на месец баш кад се сунце рађа, и да смо се посадили на источном окомку једне претенасте планине.

Дан почиње са наглом променом. О зори на месецу не може бити говора, пошто месец нема атмосфере, која ће сунчане зраке да скрене са њиховог правца, и да их на хоризонат управи, још пре но што се сунце појави (као што то на земљи бива.) Једна са свим кратка као зора постаје тиме, што се сунце врло лагано изнад хоризонта диже: прође готово читав сахат, док се са свим издигне. Зато сунце испочетка одаје са свим слабу светлост, — али кад се после пола часа за половину издигне, онда већ много јаче светли, него на земљи у дванајест часа на подне.

Сунце је опкољено дивном круном зракова; али ипак рађање сунца није ни из далека спојено са оним красотама, које на зем и опажамо. Неослабљени јасни зраци сунчани одједаред се појаве на црном хоризонту месечевом, позлаћујући врхове високих планина, — долине пак још у потпуном мраку леже.

За време овог рађања сунца после 250 часова дуге ноћи, не допире никакав звук до наших ушију. Нови дан не рађа никакве гласове из животињског света, никакав ветрић, који би шуштао кроз густо грање каквог шумарка, никакво цвркутање тица не чује се са црнога неба, нити каква биљка или цвет краси пусту површину месечеву.

Двадесет и девет пута лакше него на земљи, распростиру се овде сунчани зраци по окомцима планинским. Постепено се један по један врх осветљен показује, док најзад цео горостасни кратер са претенастом планином око себе не изгледа као каква грдна, мрачна прозалија, ограђена сребрном ивицом.

Атмосфера земљина као што знамо много приноси на улепшање појединих предела. На месецу потпуно недостаје та ваздушаста улепшавајућа копрена. На земљи смо научени да се јачина светлости сунчевих зракова ваздухом умањи; на месецу пак не постоји то слабљење сунчевих зракова; и с тога нам се тамо појављују сунчани зраци у својој јачини својој, — као да нам је сунце сасвим близу.

Та интезивна сунчана светлост на месецу истиче нам се нарочито потпуно црним небом месечевим. Пошто месец нема никакве атмосфере, то на њему онда не може бити говора о плавом небу земљином: на месецу нам небо преставља и на најсветлијем дану, један безграничан црн простор без икаква облика, — једну црну провалију, која над нама лебди. И, што је исто тако необично, на месечевом небу и при најјаснијим зрацима сунчаним, виде се све звезде у најјачој својој светлости.

Пошто на месецу нема ваздуха, то на њему не може постојати распростирање светлости по ваздуху; услед тога нису осветљени сви они делови месеца, на које не падају непосредно сунчеви зраци. Услед тога су и сенке тако црне, да их ничим на земљи не можемо упоредити. Пред нама јака сунчана светлост заслепљава нам очи, — а иза нас, са западне стране наше планине, влада такав мрак, који ми нашим очима никако продрети не можемо.

Свуда око нас видимо најоштрију противност између најинтензивније светлости и најцрњег мрака: к томе много доприноси и црно небо месечево.

Овакви појави чине на наше земаљско око један тако рећи ужасан утисак. Јака, интензивна светлост и необично црне сенке; недостатак свачег, што неки предео улепшава; црно небо са горећим сунцем; и потпуни недостатак сваког трага од иакаквог живота, — све то чини земљиште ужасно пустим и празним. Брегови се издижу као голе стене, никаквом шумом, никаквим снежним ћилимом покривени. Нигде никакав глечер, никаква лавина која би се са хуком у провалију сурвавала. По низијама ћемо узалуд тражити зеленило ливада и шума, узалуд плаветнило река и језера. Голе и пусте распростиру се грдне низије, све је голи камен, — докле год око допире.

Потпуна тишина свуда овлада, — тишина тако дубока и непрекидна, као она у гробу. Нигде се никакав поветарац не креће; ни једна бура не бесни икада ту. Црно небо никад није покривено облацима; месец не зна за росу, кишу, снег. Месец нема онога, што зовемо климом. А сунчани зраци ужасно загреју те стене за време 350 часа дугог дана.

Ако покушамо да покренемо грдно велике стене што су око нас, видећемо, како и најмањем нашем напрезању попуштају и низ брдо се сурвавају, — али при томе ни најмањи звук, ни најслабију тутњаву не ћемо чути. Никакав одјек не ће нам до ушију допрети. На месецу влада вечита гробна тишина. Хиљаду бубњева могу у овом безваздушном свету лупати; хиљаду топова можемо од једном испалити, — и баш ни најмањег звука не ћемо чути. Усне би се узалуд покретале; језиком би узалуд покашавали да проговоримо, — ни један једини глас не би могао ову вечну тишину прекинути. —

Осим хиљадама светлећих звезда опажамо на месечевом небу још једно особито небесно тело, што са наше земље никад видели нисмо. Ово тело што много на месец личи, јавља нам се у разном добу дана у разним обличима: у јутру смо га видели на небу у облику једног великог полумесеца; до подне се све на истом месту стајало, али је поступно све уже постајало, што год се сунце више пело, а кад је сунце у његову близину дошло, онда нам је представљало са свим узану светлу пругу, са свим као што нам са земље изгледа месец пред младину.

(свршиће се)

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Српске Новине“ од. 21. ов. м. доносе ова решавања. — Одобрава се општини параћинској, у округу ћупријском, да се она, по пристанку свога збора, може задужити са 70.000 динара код Управе Фондова, или код приватног лица, или најпосле код каквог завода, ако под повољним условима нађе код њих зајам, на лично јемство својих грађана, или на залогу свога непокретног имања, па тај новац употребити на грађење и довршење своје нове цркве, а дуг са интересом да отплати за 21 годину Управа Фондова, или ако га уприватног лица или каквог завода узме, онда како се с њиме о томе наредила буде, из прихода црквеног и општинског, а ако ових не би било, онда прирезом на народ по имућству. — Одобрава се општини боговађској, у ср. колубарском, округу ваљевском, да може од својих пореских личности

аве долину. Одавде пођу опет преко стена да би наставили даљи пут.

Имара је на један мах осетила неку слабост и да јој је снага јако малаксала. Она јака Имара, изгледала је сад, да је од тешког умора и напора у путовању, изгубила снагу.

Видело се да је старац био много издржљивији од ње.

Имара није могла више да прећути како је ноге издају, морала је да седне на земљу те да се одмори мало.

„Оставите ме овде, а ви идите даље графе Мирафијоре,“ рече она слабим гласом. „Не задржавајте се мене ради! Ја више нећу никад да видим моје отачаство!“

„Од куда тако на један мах те самртне мисли?“ упита је Адмирал. „Ми смо досада савладали многе тешкоће и разне опасности, па сад на један мах очајавате, Сињора!“

„Ја не очајавам, Адмирале! Мене издаје снага! Оставите ме! Ја не могу даље!“

„Ви мислите да бих вас ја оставио тако немоћну вашој судбини, па шта Бог да? Никада!“

„Ја ћу се одморити овде, може бити да ћу после тога моћи да наставим пут!“

Адмирал није хтео да напусти Имару. Док се она одмарала и спавала он прегледаше околину где су дошли. На једном месту опази једну стазу која је водила мору. Као што је видио по трагу, том стазом скоро су пролазили људи са кравама и козама.

Кад је о овоме известио Имару, она напреже све своје силе, само да што пре дођу до места, где обитавају људи. Она је осећала да не може да иде далеко, с тога је хитала да што је могуће пре нађе прибежиште.

При овом тешком путовању, помагао јој је много граф Мирафијоре. После дугог и уморног хода стигну они близу мора. Ту нађу једно село, које је до сада било поштеђено од Ускока, јер је било далеко од Сења.

Сиромашни обитаоци овог села, кад су чули судбину бегунаца радо их приме, и Имара нађе склоништа у једној колиби где је неговаше нека жена. Ова је жена одмах познала да је Имара болесна.

Кад је Адмирал дошао у колибу да види Имару, нађе је у највећој ватри и бунилу. Она га је одмахх познала и преклињаше га да настави бегство, а њу да не чека.

„У Градо, у околини Венеције има мој ујак крчму код „Златне крме,“ рече она са врло слабим гласом, „Пре но што одете у Венецију отидите у Градо, графе Мирафијоре, и приповедите моме ујаку све што се догодило са нама! Ја га више нећу видити, осећам да ћу умрети, и то скоро! Али ви, не треба више да се устежете, идите што пре —“

Адмирал је покушавао да умири Имару али на скоро, у пркос свој нези, грозница је узела такав мах, да је прешле у врућицу. Имара није могла никога више да позна.

Сад се и Адмирал ожалости, бојећи се да се Имара неће више подићи са постеље.

Обитаоци овог села, који су их онако срдачно примили, радознало су слушали кад им је Адмирал приповедао шта се са њима догодило, и кад су дознали да је он Млетачки граф и Адмирал, изјаве двојица њих, да ће га радо одвести на њиховом великом и јаком чамцу, и ако не до саме Венеције, а оно бар до Поле, или Ровиња.

које њеној школи припадају, уз II-o полгоће текуће рачунске године прирезом, а по сразмери плаћа непосредног пореза, 7.328 динара, па тим новцем исплатити купљену механу са зградама и плацем од манастира Боговађе, и употребљену за школу, као и оправку и преправку исте зграде и набавку школског намештаја и њеног издржавања.

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Београд 21. децембар

Притворени. Ноћас су притворени Милех Енгројен из Хрватске због пијанчења, Иван Лукић скитница и Живојин Стошић из Багрдана због скитње.

Осуђени Пресудама полицијски осуђени су: Драга Ж. Косте Ђорђевића тежака из Жаркова што је оставила кола без надзора Милева Продановић ов. због увреде, Драгутин Вукомановић из Шапца и Стојан Димитријевић из Врање због скитње, Јован Ђурић, Милан Милаћевић и Тома Васић наличари због нереда.

Спроведени суду варошком. Данас су спроведени суду варошком на суђење. Коста Ристић и радован Цветковић земљоделци В. Села за убиство Димитрија Стевановић бив. пиларa.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

Госпођица Сидонија Илићева. — Имали смо две три прилике, да на овоме месту забележимо по где што о српкињи уметници Госпођици Сидонији Илићевој.

Том приликом, ми смо само изразили оне осећаје, који се у свакој српској души мора да појаве, чујући да ћемо и у музичкој уметности, стећи видног представника, и резервисали смо свој суд о уметности госпођичиној, са оправданом оградом, да га донесемо после прве појаве госпођичине.

Велики музички концерат грађанске касине, који је 17. ов. мес. био приређен, дао нам је ту срећну прилику. да познамо вештину госпођице Илићеве, и сад, кад смо позвани да речемо свој суд, ми смо у великој неприлици, јер се не осећамо толико стручно спремни, да би смо се умели надивати виртдозности госпођице Сидоније Илићеве.

Читали смо стране листове, који говоре о вештакињи српкињи, и овом срећном приликом, уверили смо да је истинит, да је праведан суд о госпођици, јер га је свуд где год је стигла стекла једнака.

Госпођица Илићева је приликом концерта, који поменусмо, одсвирала два комада. Листову „Фантазију" свирала је уз пратњу г. Глака музичког професора и том је приликом одликована од одбора „Грађанске касине" богатим букетом, који јој је предао г. Дим. Гавриловић секретар тога одбора. Комад је са толико вештине одсвиран, да је очарана и изненађена публика, дугим аплаузом захтевала да га поново чује, а због дужине програма то није могло бити.

Скрећући пажњу на други комад који је госпођица одсвирала, не ћемо да пропустимо а да не речемо коју и о важности самога тог комада. „*Српска Рапсодија*" је нов комад, који је израдио професор на бечком конзерваторијуму Х. Шмит. Тај је комад посвећен Његовом Величанству Краљу нашем, а композитор га је предао и поверио госпођици Сидонији да га она прва одсвира и прва изнесе пред српску публику. Комад је сам од особите вредности, или је можда ту вредност комаду дала вештина госпођице Илићеве, којој се морамо дубоко поклонити.

Чујемо, да ће госпођица Илићева дати у скоро чисто свој концерат, том приликом гледаћемо, да онолико о њеној вештини проговоримо, колико она заиста захтева.

НАУКА

Коса и брада. — Обичај, да покривамо главу шешыром давнашњи је, али још старији је обичај, да се носе власуље, које су замењивале дуго шешире, капе и т. д. Док су стари Мисирци бријали косу и браду и употребљавали власуље, дотле су азијски народи (Турци, Персијанци и др.) сматрали браду као најлепши природни украс. Јевреји су носили дугу косу. Један историчар вели, да се у свити цара Соломона налазило неколико младића са веома дугим косама, које су биле посуте златним прахом (или што се данас српски каже напудроване). Па и сами Персијани и Асирјани тако су исто удешавали косу своју. Стари Грци много су ценили косу и браду. Дечко који би прелазио већ у младића шишан је и коса приношена богу Аполону на жртву. Чупање косе био је знак велике жалости (Ахил, кад је убијен Патрокло) Оставити косу, да расте, не дотеривати је био је опет знак велике жалости. У то време ушло је јако у обичај бојење (врањење) косе. Философи овога времена носили су дуге косе и браде у знак њиховога великог знања и образовања.

Римљани су носили кратко ошишану косу, али, кад попримаше многе обичаје од Грка, примише и тај, те пошаху дуге косе и браду. Шишање је почело, као што вели Плиније, тек 454 г. пре Христа. Први бербери су дошли у Рим из Сицилије. Римски дечаци кад су прелазили у младиће приносили су браде на жртву. Пре Хадријана цареви римски бријали су се, али овај, да би сакрио ругобу свога лица, носио је браду и то уђе доцније у обичај. Плиб прича, да је Ханибал носио власуљу. Код Турака је обичај, да обрију главе, а оставе само један део не обријан око главе. Већ брада се негује и јако цени, јер се они куну брадом „а тако ми браде пророкове." Код Кинеза је обичај да целу главу обрију, само на врху главе оставе један део необријан и то после плету перчине.

Тацит прича, да су се Ђермани бријали, а неки сељаци и хаџије носили су дуге браде.

У Француској под Клодовиком носили су дуге косе и браде, да би се разликовали Гали од Римљана. То је трајало све до Луја Младог и за првих година Фрање I, познатог ратника; али једном у рату буде рањен у главу, а пошто рана зарасте, он је пустио косу да расте. Отада је ушло у обичај дуге косе, а доцније и браде.

У Русији, под владом чувенога Петра Великог, сваки се морао бријати. Он је прописао, да се сем сељака и попова, сви племићи, трговци и др. морају бријати, а ко је хтео носити дугу браду, морао је плаћати годишње 100 рубаља порезе.

У Енглеској под Хенриком VIII. коса се носила кратко, а брада је обично дуга бивала, као и у Немачкој.

За време Хенрика IV. носило се по његовом укусу црна коса и риђа брада (наравно да је ово бојено) Под Лујом XIII. ношене су дуге витице, као и под Лујем XIV, а после њих дођоше на ред грдне власуље, бреноване бароке, пудровање косе и т. д. Ну кад дође револуција онда се сваки шишао, како је хтео и бријао и по грчки и римски и т. д.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Од хартије. — У Милану конструисао је један тамошњи професор оргуље од хартије. Цеви су од дебеле и круте хартије. Звуци су исти као и код обичних оргуља само су кад-кад умилнији и блажији. Њих је пронашао Ђовани Кресни Рићичо, професор хемије и природне историје у богословији. Овај човек провео је у беди и сиротињи своје прве дане. А знајући да његова парохија нема оргуља и не може да их плати, он намисли, да изради оргуље јевтиније, које би могла и најсиромашнија парохија купити Да изврши свој план овај изналазач имао је да се бори са многим тешкоћама. Новаца није имао и поче губити и храброст, док не наиђе на једног вештака коме повери свој план. Овај га разумеде добро и тако приступише послу. Израђен је био за 3—4 месеца са 1400 цеви и 44 педала. Доцније је усавршен и сада се прави у велико, јер је куд и камо јевтинији од онога са лименим цевима.

ШАЛА.

Треба звонити. На вратима једног дућана стајало је написано: „Ако нема никог у дућану, молим, да се звони." Прође један човек, па, кад виде, да нема никога у дућану, стаде звонити Газда изађе и рече: — шта желите? — Ништа, али ја видећи, да стоји овде да треба звонити кад нема никога у дућану учинио сам вам доброту и звонио сам.

*

Куку мајци. Један расејани писар имао је да напише пасош једном путнику, а он је то овако написао:

Занимање: . . . . ,	шеширџија
Лице:	црно
Очи: . . . . , .	нема
Нос	плав
Уста:	5 стопа
Коса	не жењен

*

Што су ти девојке. — Једна се девојка уда за удовца, али се после две недеље покаје што се удала. Питају је зашто? — Е па за то, што знам, да кад се која уда за капетана постаје капетаница, за начелника онда је начелниковица; а мислећи да ћу постати удовица и наследити велико имање, удала сам сем се за удовца, али он не умире.

Граф Мирафијоре прими радосно овај предлог, али изјави, како жели пре свега да види шта ће бити са Имаром јер није рад да је остави. Пошто су га обитаоци радо гостили а још радије пристали да остане код њих још неко време, он се одмараше, очекујући да Имара оздрави. Кад је видио море, којим ће отићи у своје отачаство, он поново добије храброст, и пун радости већ унапред имађаше лепе наде на будућност.

Слeдеће ноћи чувале су и неговале Имару две жене. У неко доба ноћи оне пробуде Адмирала.

Имара је хтела још једанпут да га види и да говори са њиме. Њој се већ приближаваше самртни час. Њене црте беху јако промењене, очи јој имађаху неку чудновату сјајност.

Она хтеде да пружи руку Адмиралу— али због малаксалости није могао то да учини — на њеним уснама указа се болан осмех.

„С богом! — све је прошло — ја умирем" — шапуташе Имара." — „Поздравите слободу и моју отаџбину!"

Граф Мирафијоре мољаше се Богу.

„Благодарим свемогућем Богу, што ћу умрети овде а не у Сењу на вешалама!" рече Имара врло слабим гласом,

За тим благодари женама, које су је неговале и поклони им све, што је имала и понела са собом из Сења. златне бразлетне, скупоцене игле и сав новац што имала при себи.

Пред зору Имара заспа, да се више никад не пробуди. Она је подлегла болести, која ју је снашла у след тешког умора и савлађивања опасности.

Адмирал убриса сузе које су му капале низ лице. — Имара неће више видити своју отаџбину. Њена једина жеља није се испунила, смрт јој је стала на пут.

Адмирал се постара да јој се ископа гроб више села, на једном брданцу, где беше још неколико гробова. Пастири склопе сандук од јеловог дрвета и за тим је сахране. Више главе Адмирал пободе крст, кога је сам начинио.

После свега овога Адмирал се опрости са обитаоцима овога села. Три човека, који беху врло вешти на води, спремили су један велики и јак чамац са једрилима, и пошто ветар беше повољан, то се реше да пођу или у Полу, или у које друго пристаниште у Истрији, одакле би Адмирал могао лако да настави пут за Венецију.

Адмиралу беше тешко кад се растављао од ових обитаоца, који су Имару неговали, а њега тако пријатељски примили и угостили. Он им обећа да ће их наградити чим сретно стигне у Венецију.

За тим оду на обалу и уђу у чамац. Остали људи и жене из села беху пошли на обалу да испрате Млетачког графа, који је тамо дуго чамео у робству Ускока. Његово избављење из робства беше им чудно, и они са неким поштовањем гледаше старца, који се из чамца опраштао са њима махајући им рукама.

Велики и јак чамац пловио је у близини обале. Вешти људи, којима је била позната сва околина, управљаху крмом и једрилом. Чамац је брзо пловио по морској површини.

(наставиће се)

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Редову, овде. — Одиста је питање о језику у нашој књижевности свршена ствар, али само за неке, јер испитивање и усавршавање језика иде упоредо с испитивањем и усавршавањем дотичног народа. У кратко, јавите се с именом, опширније писмом. Мислимо, да ће бити *илажајник*.

ПИЈАЦА

БЕОГРАДСКА

Београд, 21 Децембар

гил	13.821	Жита . . .	% 10—11
„	2879	Сувих шљива	16—24 —
„		Брашно (леб. нес	—.—
„		Брашно фино . .	—.—
„		Браш. леб. сејано	—.—
„	7842	Кукуруза. . . .	7—8.—
„		Кукуруз. брашно	—.—
„	825	Јечам	8.—
„		Коре брезове .	—.—
„		Шипарке . . .	—.—
„		Меда	—.—
„	5640	Креча	3.20
„	697	Сена	3—4.00
„	—	Сламе	—.—
„	383	Лоја топљеног .	80.—
„	48	Кајмака	125—130.—
„	2035	Јабука	19 —
„	315	Крушака	12.50
„		Сланине	—.—
„	51	Сира	75—80.—
„	3901	Свиња	75—80.—
„	1224	Лука црна. . .	7—8.—
„	172	Лука бела . .	22—24.—
„	222	Арнаутка . . .	17.50
„	2540	Кромпира . .	9—10.—
„		Лоја нетопљеног.	—.—
„	—	Масти	—.—

РАЗНА ПИЋА

лит.	2000	Вина црна. . .	24.50
„	—	„ бела . .	—.—
„	—	Комовице. . .	—.—
„	2900	Ракије меке. .	28.—
„		„ љуте. .	—.—
„		Шпиратуса . .	—.—

ОГЛАСИ

ОГЛАС ПУШАЧИМА

Путујући по Србији имао сам прилике сазнати да се тамо рас простире мњење, а и да се преко новина уверава да је „картуш“ — les dernieres cartonches — најбољи цигарни папир.

Ја се нисам могао доста начудити оваквим гласовима и огласима, знајући да то у самој ствари није тако будући је свуда познато да цигарни папир ла кокард — la cocarde — превазилази у сваком погледу цигарни папир „картуш“.

Да бих могао то доказати и сведочанством јавних завода, а не само појединих приватних лица, обратио сам се ц. кр. технолошком занатл. музеуму у Бечу, као најнадлежнијем месту за то, с молбом да се хемиски испитује и један и други папир. И ево одговора, што сам добио од Хемиског одељења тога завода о резултату хемиске анализе извршене од чувеног професора Dr. Dodefroid:

„Из предстојећег налаза следује да је цигарни папир ла кокард — la Cocarde —, који је поднео на испитивање госп. Христијан Шиц, слободан од свију шкодљивих материја, и да је како односно тежине тако и односно садржине пепела бољи од у исто време испитаног цигарет папира картуша.

Ово је сведочанство потписано од Директора тога завода чувеног Exsner-a од председника хемиског одељења Др. *Х. витеза од Пергера* и професора Dodefroid.

Мислим, да ми, поред тог јасног сведочанста најнадлежнијег завода, није од потребе да кажем да је хемиском анализом очигледно доказано, да је цигарни папир Ла кокард — la Cocalde — у најбитнијим састојцима знатно бољи од картуша.

Поштоване пушиоце из Србије молим најучтивије да се сами увере о финој каквоћи овог цигарног папира ла Кокард — La Cocalde — а могу га наћи за целу Србију само код.

Аврама С. Демајо У Београду

а на комад у свима продавница ма дувана по 10 пар. дин.

С поштовањем

Христијан Шиц

Christ. Schütz

Фабрикант цигарног папира.

1—10

ОГЛАС

Писмено од 31. октобра ове године о својини мојих покретних ствари, досељених у стан мога зета Тасе Ристића по §-у 200 и 201 грађ. закона, дајем и на јавност, за већу гаранцију моје сигурности и сопствености.

20 новембра 1888 год.

у Београду.

Цвета Р. Микић

из Београда.

2—3

1200 ДИНАРА дају се на зајам са папирском сигурношћу. Разцитати у уредништву. (с. д. д.) 3—3

ПРВА СРП. ЗАВОД ЗА СПРЕМУ МРТВАЧКИХ СПРОВОДА

БЕЛЕ Д. ДАЈЧА

У БЕОГРАДУ

преко пута „Руског цара.“

препоручује своје највеће стовариште металних и дрвених сандука и осталу спрему за сарану, са врло умереном ценом.

Декорације још невиђене лепоте и елеганције. 30—30

КУПОНИ од Српски Лозова купујем по динара 3 комад

Марко Барух

мењач краљ миланова ул.

2—6

ЈАВЉАМ

ПОШТОВАНОЈ ПУБЛИЦИ, ДА СЕ

У РЕСТАУРАЦИЈИ

КОД

„ХАЈДУК ВЕЉКА“

ТОЧИ „БАВАРСКО ПИВО“

из прве минхенске „ХАКЕРБРАЈ“ пиваре

такође има сваке! Среде, Суботе и Недеље; „БАВАРСКИ ГУЛАШ“ тако звани „БИР ФЛАЈШ“.

САЛА је са свима удобностима спремна за СВАДБЕ, БАЛОВЕ, и КОНЦЕРТЕ.

Примам ПОРУЏБИНЕ за: сваковрсна јела, која потребују као за: СЛАВЕ и друге СВЕЧАНОСТИ и изван куће.

У исто време ЈАВЉАМ да сам моју „ДЕЛИКАТЕС“ радњу снабдео са *разноврсним новим еспапом* за ПРАЗНИК по најумереније цени.

О им свега, може се добити и баварско пиво у флашама; 80 пара дин. без флаше, а са флашама 90 пар. д.

кућа

Белимарковића

С поштовањем

КАРЛО ПЕРОЛО

угоститељ.

1—10

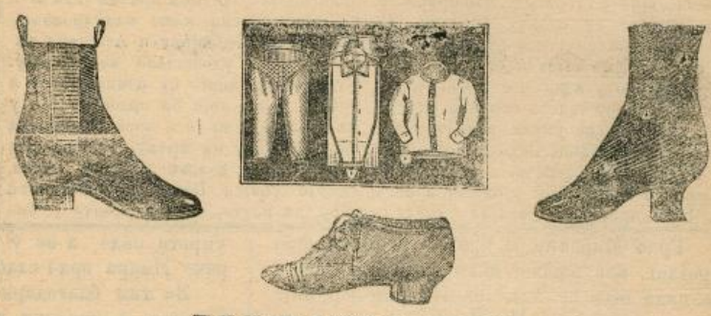

ШЕШИРА

сваке врсте нарочито од свиленог Плиша, „Велур“, најновијих

ОБУЋЕ

разноврсне за све параштаје а добре каквоће

КОШУЉА-ПАНТАЛОНА

зимских, све врсте и „ЈЕГЕРОВИХ“ особите каквоће, рукавице у свим врстама.

Трико рекли Кошуља веома финих а „у свима“ и највећим количинама, целокупног зимског готовог еспапа белих, кретон, пикет, зефир, оксфорд, добро снабдевено стовариште, у свим величинама, као и осталог по све доброг рубља, најбоље каквоће, добила је потписатог тоговина, и распродаје по најнижој цени, препоручујући ово штованој публици, молећи за многобројне наручбине.

Са учтивим штовањем

М. М. ИГЊАТИЈЕВИЋ

у кући г. Р. Миленковића

преко од Руског цара.

2—6 четвр.

Власник Медењцан и Кимпановић штампарија Медењцан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 268 Београд, Петак, 30. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца 2
месечно . . . . . .

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ 10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 30 Анисије и ап.
Католички: 11, Игњатије надов
Сунце излази: у 7 сах. 43 м. п. п. залази 4 сах. 18 мин.
Прва четврт 27 у 8 сати 19 мин. пре подне. Ветар снег за тим киша.

ДНЕВНИ БИЛЕТЕН

Умрли 27 Децем. ов. год.
Антоније, син. Мијајла Леви наднич.
Петар, син Петра Китуса каменорез.
Митар Миличевић из Босне.

КУРС

Дукат	5·69
Наполеон	9·53

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.

Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.

Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.

Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.

Минист. грађевине: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.

Мин. просвете и црки. дела: Петком од 11—12 час пре подне.

Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне

Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

РЕД ЦЕНЗУРА ПОНОВЧАНИМ ЗАВОДИМА

Привелигована народна банка: Понедељак, среда и петак.

Београд. кредитни завод: Уторак и петак.

Задруга за међусобно помагање и штедњу: Понедељак и четвртак.

Српска кредитна банка: Понедељак, среда, петак и субота.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Постављен. — Г. Драгутин Јовановић, писар министарства просвете постављен је за порезника I. класе у министарству финанције.

*

Велики укази. — Спремају се нови велики укази из министарства финанције, а исто тако и велики полицијски указ.

*

Село с игранком. — Сад у суботу 31 ов. м. као дана у очи Нове Године, неколицина великошколаца приређују *село с игранком* у корист двојице својих сиротних другова. Имајући прилике да прочитамо програм и видимо спрему која се гради, да ово *село* испадне што сјајније, можемо га из свег срца препоручити нажњи нашег престоничког света. Ко зна са каквим се тешкоћама има да бори један ђак сиромах, ко зна каквих ти незгода и неприлика нема на томе путу, што се школом зове, тај ће потпуно одобрити ово подузеће, и ако могне посетити га, а ако не оно послати *добровољан* прилог, који ће се, мислимо, примити с највећом благодарношћу. — *Село* ће бити у просторијама гостионице „*Пролећа*“.

*

Подворење. — Због извесних оправака у Новом Дрору, Његово Величанство Краљ не ће примати подворења о новој години.

*

Забава с игранком. — У хотелу „Славији“ на Нову Годину приређује неколико трговачких помоћника, а из братско суделовање г. Ђорђа Бабића *забаву с игранком*. Свираће војна музика. Улазна цена динар од особе.

*

Кабинет. — Кабинет г. Николе Христића, по што је 23-ег овог месеца обнародовао нови Устав, налазећи да је мисија, коју му је Његово Величанство поверило, извршена, сматрао је за своју дужност, да стави своје портфеље Његовоме Величанству на расположење.

Његово Величанство благоизволело је, пре свега, изјавити кабинету и нарочито његовом председнику захвалност на помоћи, коју је, приликом рада, на промени Устава у њему налазио, на поново засведоченој верности и оданости према Дому Обреновића и на доказаној беспристрасности приликом избора за Велику Народну Скупштину.

*

Његово је Величанство Краљ благоволео даље изјавити, да, и ако сâм сматра, да Велика Народна Скупштина у уставној земљи не може имати м родавни уплив на образовања владâ, какав припада редовним законодавним Скупштинама, те и да би по томе могло имати разлога државног, да се избори, који ће се извршити на основу новога Устава, сачекају, те да се према њиховом резултату састави нова влада — ипак налази да корак, који је кабинет учинио подносећи своју оставку, служи овоме на част и показује правилно схватање свију земаљских прилика.

У исто време Његово Величанство узимајући к знању, да су му портфељи стављени на расположење и задржавајући себи право, да доцније од овога употребу учини, благоволело је изјавити да од патриотизма кабинета очекује, да још неко време задржи управу државних послова, вршећи их у досадашњем духу непристрасности према политичким странкама.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Бадње вече. — Извештени смо, да су господа официри славили заједнички бадње вече у овим гарнизонима: Београд, Крагујевац, Књажевац. Ниш и Ћуприја.

На Божић су се сви *нишки* бадњичари сликали заједно са својим полажајником.

Командант коњичког пука, господин мајор Саво Пауновић, на понуду мајора господина Јована Ф. Ковачевића, примио је на се, да се он побрине за приређивање бадњег вечера у дому београдске официрске касине, о идућем бадњем вечеру.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Бомба. — Са Малте јављају: Да је тамо ових дана даван у позоришту Валете „Фауст.“ За време преставе један од гледалаца опази у пролазу поред партера и ложе једну бомбу, чији је фитиљ горео. Фитиљ је брзо угашен. За време преставе били су присутни војвода единбуршки и његова жена. Сумња је пала на тамошњег рускога посланика. Овај је доведен пред суд, али из недостатка доказа пуштен. По свој прилици хтео је неко да се мало нашали?

Злочинство. У Паризу је ових дана извршено злочинство у гостионици Гете Посредник неког осигуравајућег друштва, имао је 48 год и младу лепу женицу. Ту, пре неко вече тај посредник добије безимено писмо, у којем му неко непознато лице јавља, да његова жена има око 4 часа састанак са једним његовим младим пријатељом. Посредник поверује овоме писму и оде око 4 часа у гостионицу Гете, и доиста нађе тамо своју жену са његовим пријатељем. Извади револвер, опали 6 пута и убије свога пријатеља на место. Посредник је одмах затворен.

Граната. — Из Месине јављају, да су тамо војници пре неки дан приправљали гранате у једној тврђави до Месине. Једна од њих некако експлодира и капетана, његову жену, који су се баш тада ту налазили, и још 20 војника убије на место и затрпа их Грозно је било погледати унакарађене лешине ових несрећника. Неком је глава сва размрскана, другом ноге и руке одбијене. Једноме. који се у близини гранате налазио сав је грудни кош разбијен. Заиста ужасно!

Земљотрес. — Из Енглеске јављају, да се ових дана у Хемсфиру осетио мали земљотрес. Тако исто и у Италији, баш у близини Месине, осе-

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (191)

Поред обале стајаше његова гондола. Гондолијери беху у њој.

Он је често у ово доба ишао на разне стране. Његови гондолијери су знали то и зато га очекиваху у гондоли.

Инго уђе у гондолу.

Гондолијери су мислили да ће Инго опет да се врати на Маркову пијацу, јер је тамо непрестано трајало весеље.

Кад гондолијори хтедоше да оставе канал Гранде, Инго им заповеди да возе право Молу, где је светлећа кула, тамо, одакле се изилази на море.

Хладан ветар дуваше.

Инго се боље увије у огртач, и леже на јастуке испод балдахина.

Он се је већ решио на рад. Беше се већ уморио. Страх му је прошао — сад је хладније размишљао о томе догађају.

С почетка се беше уплашио — глас, да је Адмирал жив, дошао му је изненада. Тада се беше тако поплашио, као да је видио пред собом смрт. Али сад — сад је све прошло. Он се решио на све, као онај човек, који се не плаши никаквих препрека, никаквих опасности, који не преза ни од каквог дела, па било оно и крваво.

Нико није знао, нико није ни слутио шта је гонило Мирафијора, да у ово доба ноћи иде на море тамо, где је светлећа кула! — —

X САН ИЛИ ЈАВА?

Ја ти ипак кажем да је Стефана уловила ма шта!“ рече Амадео Јерониму, кад су стајали поред обале на острву св. Николе. „Она је била у Градо-у. Ја мислим да је тамо нашла Краљицу Ноћи!“

„А по чему ти судиш то?“ упита га Јеронимо.

„Она је данас била у црвеној крчми, и тамо јела и пила до миле воље“, приповедаше Амадео. „Кад је хтела да плати, оно извади из свог прљавог џепа, једну кожну кесу. Кеса беше пуна новаца!“

„До врага! Онда је та матора вештица сигурно уловила нешто важно!“

А ми смо остали са празним шакама!“

„Јеси ли говорио сл њоме?“ упита Јеронимо.

„Ја сам је позвао, а она се смејаше ђаволски! Хе, рекох јој, ти си сигурно пронашла какав извор? Може бити, Амадео, рече она. Биће од прилике тако нешто! Па шта је од прилике? Она ми не одговори него само врташе главом! За тим изађе из крчме! Не хтеде да ми каже шта је. Ја пођох за њом и повиках јој! Јеси ли пронашла Краљицу Ноћи? упитах је. Сваки зна шта ради — исто тако и ја, одговори ми она.“

„Она је лукава као лисица! Кад не беше ништа да се заради, онда смо јој били потребни, а кад има добре зараде, онда иде сама“ рече Јеронимо љутито. „Она се нама подсмева — држи да смо будале!“

...о се, у исто доба, мали земљотрес. Штете нема.

—

Самоубиство. — Из Масињака (Француска) јављају, да се ових дана убио један познати крадљивац — господин Б... О томе самоубиству причају ово: Кад је дошао у четвртак вече кући, жена његова и његов син рекоше му, да је се дознало за крађе, које је починио и да га траже. И — они склопише породични савет, да се светују на који начин да се г. Б... убије. Г. Б... рече, да не ће да се обеси, ни да се дави из разлога тих, јер вели, да ће изгледати сувише ружан, ако се обеси, а да је вода у ово време хладна, да се удави, него хоће да се убије. Жена његова рече му, да је пушка њихова стара, па може се не убити, али ипак реше да се убије из пушке. За тим оде Б... да се исповеди, врати се кући вечера и леже да спава. Сутра дан око пет часова устане, обуче се у стајаће рухо, наоружан старом пушком, оде у Померуску шуму и ту се заустави. Пушку намести вертикално, наслони је на уста и једним дрветом одозго, удар је био громовит Несрећник је одмах свршио.

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

„Срп. Новине“ од 29. ов. м донесе ове указе:

— Г. др Владан Ђорђевић министар просвете и црквених послова, одликован је орденом св. Саве.

— За писара треће класе посланства Србије у Бечу, постављен је Владимир Ценић, свршени правник.

— За чланове београдског трговачког суда за 1889-у годину постављени су:

За редовне чланове: Милоје Тадић, трговац, Станоје К. Тодоровић, трг., Моша Ј. Фарки. сараф; Коста Рајнић, трговац; Ђорђ Атанасијевић, кафеџ; и Милош А. Павловић, трговац.

За заменике: Давид Л. Симић, трг. Ђорђе Секулић трг; Стојан Бошковић, столар; Милан Антонијевић, златар; Никола К. Антула, трговац; и Милован Миленковић, сарач.

— Постављени су: у суду округа јагодинског: за судију, Коста Рајчић, секретар прве класе, Тихомиљ Д. Јовановић, бивши државни питомац: у суду окр. београдског: за секретата друге класе, Коста Петковић, писар треће класе посланства у Бечу: у суду округа крагујевачког! за писара друге класе, Сима Туцаковић, писар друге класе суда округа подринског, по молби: у суду округа ћупријског: за писара треће класе, Михаило Јоцић правник.

— Миленко Тимић, судија суда округа јагодинског, на основу члана 19-ог закона о судијама, стављен је у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе.

— Милован Бразовић, начелник треће класе округа београдског, на основу § а 70-ог закона о чиновницима грађанског реда, стављен је у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе.

— За начелника четврте класе округа београдског, постављен је Лазар Петровић, нечелник четврте класе округа јагодинског, по потреби службе; за начелника четврте класе округа јагодинског, Ђорђе Ђорђевић, члан прве класе управе вароши Београда; за начелника четврте класе округа смедеревског, Вуле Вуковић, вавредни помоћник начелства и вршиоц дужности начелника истог округа.

— За вавредног секретара IV-е класе, а да и даље врши дужност благајника министарства иностраних дела и прима плату из партије овога, постављен је Јован Русидес, вавредни секретар V-е класе истог министарства.

— Постављени су; у посланству у Атини: за секретара II-е класе, Милан Гарашанин, секретар III. класо посланства у Паризу. У посланству у Паризу: за секретара IV класе, Јован Ф. Христић, секретар V-е класе посланства у Атини. У генералвом конзулату у Будим-Пешти: за вице-конзула I. кл., Хајим Давичо вице-конзул III. класе истог конзулата.

— Разрешен је од дојакошње дужности г. Милан М. Богићевић, изванредни посланик и опуномоћени министар у Бечу, и стављен је на расположење владе.

— За изванредног посланика и опуномоћеног министра прве класе код Његовог Величанства Цара Аустријског и апостолског Краља Угарског постављен је г. Милан Петронијевић, члан државног савета.

ЛОВ.

(наставак)

Како је Цезар забележио у својим коментарима, Гали су страсно волели лов. Овај ратоборни народ, у слободном времену јурио је за дивљачи по шумама, да би се за рат извежбао. Оружје им је било: ангон (врста стреле) и ге (врста коца) окована на врху бакром или гвожђем. Под владом Римљана, Галима је забрањивано ловити.

Код Франака најпријатнији часови провођени су у лову. Ратници, свештеници, судије и т. д. поносили су се именом ловаца; сваки од њих чувао је од убијених животиња по што нпр. јеленске рогове, очњаке дивљих вепрова, вучијих глава, разне коже и т. д. Али животиње поред непријатеља имале су и својих (патрона) бранилаца. Тако Св. Антоније, св. Блез, владика себастински, св. Мартин, владика из Тура, који је живео у 4. веку, био је бранилац тица. Св. Жермен, пре но што је постао владика Оксерски, био је страсан ловац, доцније, кад постаде владика заштићавао је животиње и одвраћао људе од лова. У једној старој хроници, Живот краља Дагоберта, коју је приписао је ан калуђер из Сен-Дениса има једна лепа легенда о заштићавању животиња. Једнога дана краљ Дагоберто ловљаше у равници око замка Катилија (данашњег Сен-Денис). потера једног јелена, јелен поче бегати из шуме утече право у замак па уђе у капелу светих мученика, и ту се сакрије. Пси у брзо нађоше траг и дођоше до врата капеле, али, каже хроничар, свети мученици не дозволише им, да се приближе њиховом заштићенику. Пси лајаху, али никако не смедоше приступити близу уласку у капелу. У том дојури на коњу и Дагоберто, како се зачудио и изненадио овом призору! Али генеши светињу храма не хтеде га убити, те тако је сиромаха јелена спасла црква.

III.

Цезар у својим коментарима вели, да је код Франака постојала новчана казна за оне младиће, који би били сувише гојазни, те не би могли ићи у лов. Неки стари писци тврде, да су у Галији (данаш. Француска) Франки употребљавали варочиту врсту паса, која је била веома добра за лов зечева. Још додају да нису употребљавали замке, држали су да је срамота плести замке и тим начином зверење и дивљач хватати. Најстарији документат о лову јесте *роман лисица*, писан на француском језику. После овога долази Roy modus, која је изашла у осмини 1560 год. У њој се вели да је Карло Лепи први 120 животиња у једној шумици хранио и чувао. За овим писао Гастон Феб, који је своје име овековечио тим делом. У свом делу говори о дивљачи, о псима, о својствима, која треба да има добар ловац и о разним начинима ловљења. Ловци, додаје он, живе куд и камо радосније од других људи. У 16. веку Карло IX, написао је: Краљевски лов, која је издана 1625. год. Један од најславнијих писаца о лову без сумње је Жак Фуљу; он написа књигу Ловљење, која је до сада више пута прештампавана. Ну у ово време (16 век.) поче се свуда уводити то, да само онај може ловити ко има на то привилегије Па и данас има тога. У Француској, могаше ловити само краљ, принчеви, велика господа и племићи. Па у то време спада и то, да је главни део васпитања каквога владаоца било у вештини подизања и обучавања паса и тица. Такав ловац, наравно који је имао права на лов, био је свуда добро приман, могао је по 6 месеци па и читаву годину лутати по шумама а да се не брине ни где ће да оморкне, а где да осване.

У то време најрадије се ловило са соколом; то је било највише уживање.

У Француској племић никад није ишао, а да не носи оружје, не води керове и по једног сокола на руци. Луј XIII. названи бог соколова, подигао је лов на тице до врхунца свога. Ну поред овога лова спада у ово време и хајке на курјаке. Још Карло велики основао је са племићима друштва, који су дизали хајке на курјаке, који су у оно доба били многобројни у Француској. Доцније (15 век) био је један нарочити хајкач краљевски и трајало је то звање до револуције. Кад би револуција 1789. она укину то звање; али Наполеон Бонапарта I. поново подиже то звање а трошкови за њега ишли су са трошковима првога ловца. Год. 1850. буде присједињено управи над водама и шумама.

(наст ваће се)

ПРИВРЕДА, ТРГОВИНА, ПРОМЕТ, САОБРАЋАЈ

Пише * * *

—

Значај свежега цвећа и наш данашњи укус. — Од како је света и века, цвеће је *најмилији украс човечији* у радости, животу, забави, весељу па и у тузи и жалости. — То знамо из библије, из митологије, из повеснице старог, средњег и новог века; то нам сведочи и живот српског народа у својим песмама, причама и особеном именовању биља и цвећа према разној употреби у животу љубави, лекарији, жалости, свадби, весељу и т. д.

„Само кад бих знао шта је то било, шта је нашла у Градо-у?“

„Тешко да ћеш дознати, она не ће да каже ни речице!“

„Мир! Шта је оно тамо?“ упита Амадео.

„То је Јакоп и сулудаста Нела!“

„А шта оно носе са собом? Изгледа као некакав џак и покривач! И то носе у њихову гондолу!“

„По свој прилици биће какво мртво тело!

Амадео и Јеронимо пажљиво гледаше Јакопа и Нелу. Јакопо је носио један џак а Нела покривач.

Амадео дође до обале где је била Јакопова гондола.

„Шта радите то? упита он Јакопа.

Јакопу не беше право, што је овај дошао близу гондоле.

„Шта радим? Ја гледам свој посао, а ви само уходите и битанците!“ одговори он љутито.

Нела гледаше презриво Амадеа, она се једила што их узнемиравају ове уходе.

„Па ипак немаш ништа и ако радиш такав гадан посао“, рече Амадео. „Ипак је боље овако да не радим ништа, а не да се мучим као животиња!“

Већ је био наступио сумрак. Јакопо метну џак у гондолу. И Нела унесе покривач и спусти га поред џака. Јакопо покрије и џак и покривач са једрилом, да се не би поквасили.

„Сваки ради шта хоће,“ рече Јакопо. „И ако немам велике зараде, ипак је мој посао добар!“

„Па нисн изабрао најбољи посао“, одговори му Амадео. „Сваки неће да буде ловац мртваца!

Али сад ми нешто дође у памети, Јакопо, јеси ли дознао ти шта је то пронашла Стефана?“

„Стефана? Ја не водим рачуна о њој!“

„Али она има врло маого новаца!“

Јакопо слушаше пажљиво —

„Има новаца“? упита он. „Онда је сигурно опет учинила какво зло! Сигурно је опет издала какву невину жртву!“

„Јеси ли чуо тамо у Дуждевој палати да ј ухваћена Краљица Ноћи?

„Краљица Ноћи? А зашто?“

„Зато, што мислим да је издала Стефана!“

„И ти мислиш да због тога она има новаца?“

„Да, она је била у Градо“

„У Градо? Тако!“ рече Јакопо. „Онда није заслужила тако много!“

„Не говори тако! Тек кад се оданде вратила, она је добила новац!“

„А шта ме се то тиче“, рече Јакопо и узе весело. Нела је села код крме.

„Куда ћеш?“ упита Амадео.

„Сигурно нећу тамо где се веселе!“ одговори Јакопо и отисне гондону од обале.

Јакопо и Нела управе гондолу у Венецију а Амадео се врати код Јеронима.

„И овај има неку тајну намеру“ рече Амадео Јерониму.“ Он поред друге заслуге!

„Он је матора будала! Мисли да је бољи од нас!“ одговори Јеронимо.

„Ја идем за њим!

„Ја нећу. Нека га носи ђаво! Он ми није био никада пријатељ!“

„Ено, ено! Они одоше у варош“ —

„Иди у Дуждеву палату. Он има посла тамо под сводом. Често тамо односи и мртва тела, која нађе у води.“

„Баш хоћу да видим куда ће.

Сватови се китe цвећем. а младенци и венчавају венцима; победоносне војводе добијају ловор венце; војници и заставе китe се зеленилом: уметнике обасипљемо цветним плетовима; владаре и народне добротворе дочекују под цветним славолуцима; драге нам покојнике обасипљемо најмилијим им цвећем. — И наша хришћанска црква увела је или одржала украшење природним цвећем и зеленилом при свима важнијим светковинама, као што су: *Цвети, Ускрс, велики Петак* (гроб Христов), *Духови, Крстов-дан, Иван-дан, Ђурђев-дан* и т. д. и т. д.

Обичаји нашега народа показују још више прилика, пригода и дана, који су искључиво цвећу, зеленилу и свежој, красној мајци флори посвећени. — Ми сви то знамо, спомињемо и узносимо, али се не држимо сви и тих чистих, невиних, неисквареных обичаја и предања наших старих. — Место нашега рођеног, место онога, што наша мајка, српска земља производи и пружа нам, и место рукотвора српских — прешли смо и овде на туђинске обичаје и трошимо наше скупе новце за туђе, не српске, па и не природне фабрикације. Српска девојка ретко сада китi своја недра свежом *љубичицом, ружом и ђурђевком*, него меће на се „*куповно*“ свилено цвеће; српске невласи ретко сада да краси од *мирте силеџ*, него носи венац од увештеног цвећа од платна, српски мртвачки спроводи и одри најдражих нам покојника нису освећени, ниги мирисом и зеленилом од природна цвећа и дишћа освећени, него носе читаве товаре венаца фабрицираних у иноземству од *крпа и метала*. Да, овај неприродни обичај ушао је тако јако међу нас, да чак и саме оне мртве душе насилно раздвајамо од свежег цвета и зеленила, којему су оне цели свој век једино и искључиво посветили биле, као нпр. покојни *Панчић* наш, који је при укопу између неких 50 венаца само са цигло 4—5 венаца од природна и свежа цвећа и зеленила одликован је био, а сви остали венци беху од *крпа плеха и перла*. Може ли бити већа ругла, ироније, подсмеха и незахвалности народа једнога, него што се то указа са таким незграпним венцима једноме Панчићу, који би и српске степе песак, мочари, зидине и развалине претворио у живо цвеће и биље, да је само могао? — (Ако се не варамо и још добро памтимо, те часне изузетке учиниће онда само *Његово Величанство наш Краљ, Краљ. Српска академија наука и вештина, Београдска Касина, ботанички врт* и *српско пародродско друштво*, положив на одар мртвачки венце од свежа цвећа и лишћа; а особито се одликовао значајношћу уметнички израђени венац краљ. српске академије у коме беше између најлепшега цвећа и зеленила вешто уплетена и једна гранчица од *Окорике* са шипарицама и лишће *зеленике* лишће, две најмилије Панчићеве српске биљке; овај венац као ремек дело оплела је наша српска уметница, госпођа *Борјановићева*, чији су дотични радови у престоници нашој од годину дана на овамо тако рећи нов правац и полет извели; из њене су руке изишли и они прекрасни и у свима новинама описани венци од свежа цвећа, што их је дала уједињена омладина *Дим. Давидовићу* у Смедереву и о преображењу у Кошутњаку *Кнезу Михајлу*, даље огромни венац *Стевчи Михајловићу*, што му га је Краљ. српска влада положила и т. д. и т. д.

Бацајмо туђе погрдне обичаје, а прегрлимо поново прекрасни старински обичај српског народа и српско-православне наше цркве! Не бацајмо ни у овоме своје српске новце у иноземству и за крпе, које нам светињу бесчасте и профанишу, а природну лепоту, значај стид и невиност потискују. Српска девојка нека и на даље своје скате окити рузмарином, кога је сама брижно и весело неговала; нека невеста понесе венац најчистијег украса од невиног свежег цветка, оплетен руком њених другарица а из њеногa сада и извода; нека српска девојка и на даље у својој градиници тепа својој *кубици, каранфилу, смиљу, ружици и ђурђевку* и овом свежином мајке природе краси своје власи, груди, ручице и дом. А зар оном самртнику, који уздишући вели и приклиње: „Са мојим цвећем ме покрите и у хладну раку ме спустите!“ — Зар ни њему те невине, последње жеље да не испунимо?

Пригрлимо прави бисер божије творевине, наше *цвеће и биље* поново и онако, како то и наши стари чињаше (а и данас још се чини у српском народу на много места), а како то чине и сви истинито цивилизовани остали људи и данас, пак немо постати у свему и питомији, невиннији, побожнији и честитији. Јесте; узоре и идеале врлине, скромности, питомости и лепоте не треба тражити у фабрикацијама људским, него у невиној мајци природи, а она ће нам их и дати увек куд и камо више и светлијих, него сви уметнички рукотвори, који нису никада ни верна копија и имитација. — Та не рече ли оно и Господ Исус Христос: „*Погледајте кринове у пољу и знајте, да ни Соломун у својој слави не обуче сеникада, као један од њих!*

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Нов лист. — У Загребу у Хрватској покреће се нов књижевни лист „*Књижевне смотре*“, који ће бити орган учитељски. Он ће почети излазити још овог месеца и то један пут месечно, а цена му је 1,50 фор. год.

*

„Ново Време.“ — Под овим именом почеће у Земуну излазити од 1. Јануара нов политички лист српски, који ће заступати просветне и материјалне интересе српскога народа а у политици радиће на измирењу и споразуму свију Срба. Лист ће излазити четвртком и недељом а цена му је 8. фор. годишње.

*

Кобни бројеви. — Под овим именом изашла је *друга* књига „*Београда у тами*“ од нашег чувеног криминалисте г. Тасе J. M. са засебном садржином.

Каквим тоном и каквом једрином и љубављу спрам српског народа овај даровити криминалиста говори у овој књизи, може само онај знати, ко је буде прочитао и проштудирао. Хиљадама својих рођених порова наћи ћете у тој књизи, како су лепо насликани са својим ужасним последицама. Београд је одиста био до сад у тами, а сад ће се тек видети у својој правој слици.

—

БИБИОГРАФИЈА

Уредништво је добило на приказ: **Политички део**, свеску прву од *целокупних дела пок Светозара Марковића*, са садржајем: 1). политички и економски положај радничког стале. жа у Србији. — 2) Српске обмане — 3). Народна скупштина. — 4) Општина, суд и правда. — Издање и редакција „Одбора за издавање целокупних дела пок, Св. Марковића. — Штампарија Светозара Николића, Београд, 1888 г. Цена *60 пара динар*.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

Препарен краљивац. — Један парички свештеник дошао је при изласку из цркве у гунгулу, јер се силан свет тамо беше десио. На један пут осети он да му нечија рука барата по џепу у којем му је сат био Он се одмах тргне, и ухвати руку свога најближег комшије, који тек што је хтео украден сат метнути у свој џеп. Свештеник хтео је да дигне ларму; и да нареди да лопова ухапсе. Овај пак рекне му са свим полако и тихо: „Ако Бога знате господине! немојте ме у несрећу бацити! Метите вашу руку у мој џеп и узмите ваш сат сами натраг. „Свештеник тако и учини без г размишљења. Ну тек што је (као руку у џеп лопова, овај му ухвати руку: стане викати: и за Бога помагајте! Ево једног лопова у свештеничким хаљинама, држите га да не умакне!“ Околостојећа светина мислила је заиста да свештеник није свештеник, него пребучен какав лопов. И тако је морао оставити лопову сат и без обзира побећи да би само избегао злостављање раздражене светине.

књижевни оглас

У КЊИЖАРИ В. ВАЛОЖИЋА у БЕОГРАДУ може се добити

Интересантна књига

БЕОГРАД У ТАМИ
ОД ТАСЕ J. M.

Изашла је друга књига:

КОБНИ БРОЈЕВИ

цена 50 пара дин.
30, 31, 1, 6, 8,

ОГЛАСИ

ПРВА ДОБРИХ „КОД СОЛУНА“ ПРОДАЈЕ СЕ ПОД ВРЛО УМЕРЕНОМ ЦЕНОМ.

БЕРМЕТА ДОБРА „КОД СОЛУНА“, ИМА НА ПРОДАЈУ, НА МАЊЕ И на више са умереном ценом.
1—4 (пе. с. н. ср.)

Ко има пианину на продају нека се јави најдаље до 5-ог Јануара идуће године Тифенбаху. Скопљанска улица. 1—1

КУПОНИ од Српски Лозова Купујем по динара 3 комад
Марко Барух
4—6 мењач краљ миланова ул.

„Ти знаш да у близини тог свода, и по реци Орфану, не сме да плови нико други, сем ловца мртваца!“

„Којешта, а ко ће да ме види, баш и ако одем тамо?“

„Стари Јакопо лукав је као лисица! Не треба да му верујеш! Ако те опази близу оног подземног свода ила да пловиш по реци Орфану, он ће јавити жбирима да те ухвате“, одговори му Јеронимо.

„Али ја не ћу да идем тако близу, ја ћу из далека да пазим шта ради он?“

„Већ је почело да се мрачи, не ћеш моћи да видиш ништа.“

„Хајдмо на Маркову пијацу! Може бити да ћемо тамо међу маскама заслужити пре коју мангуру но овде, где у залуд чекамо толико дуго!“

„Ја идем у Дуждеву палату, тамо у причекаоницу,“ изјави Јеронимо. „Може бити да ће бити тамо какве зараде! Ја немам ни једног скуди-а!“

Обоје оду сваки у своју гондолу и пођу за ловцем мртваца. Он беше измакао далеко, али пошто је његова тетка гондола пловила је лакше, то су је ова двоица стигли брзо.

„Јакопо. плови право воденој страни Дуждеве палате“, рече Јеронимо, после кратког времена. „Ја не ћу да идем тамо. А и шта нас се тиче шта ради Јакопо?“

Амадео изгледаше као да има вољу да прати Јакопа и Нелу. и ако никаква гондола није смела да плови том страном!

Све гондоле, што се још виђаху, пловиле су право код пијацете, да тамо оставе или узму по коју маску.

На пијаци киптила је шарена гомила Весеље је трајало непрестано.

Међу тим су Јакопо и Нела стигли код степеница. Они изнесу џак и покривач. Јакопо метну на врата!

Врата се отворише.

Едита пусти Јакопа и Нелу у подземни свод. Лампа није горела, угасила се. Јакопо хтеде да запали лампу.

Нека добро је и овако, Јакопо, рече Едита. „Није ми нужна лампа, још мало па ће да изађе месец, и онда ће им бити довољна његова светлост.“

Јакопо посматраше дуго Едиту. а за тим разгледаше свуда по овом мрачном простору.

„Да вам се није што догодило, Синьорина?“ упита он.

„Није ништа, добри Јакопо. Прошла ноћ и цео данашњи дан, прошли су на миру!“

„Ми смо вам донели сламњачу и душек, а тако исто и један топал покривач,“ шапуташе јој Нела.

„Ви треба да имате угодности, Синьорина“, дода Јакопо. „Да можете бар спавати на мекој постељи.“

„Драги моји пријатељи!“ рече Едита, „Ви се много старате за мене! О То ми тако годи.“

(наставиће се)

ДВАПУТ ДНЕВНО ДВАПУТ ДНЕВНО ДВАПУТ ДНЕВНО

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА ЛИСТ

МАЛЕ НОВИНЕ

ОД 1-ог ЈАНУАРА 1889 ГОДИНЕ.

Као што су поштовани читаоци и претплатници увидели, да је наш лист у свему одговарао ономе, што је он био ставио себи за задатак, а што је за сваког читаоца било потребно, видеће исто тако и даље, да ће се трудити, не само, да га одржимо на ступњу, без икаквих распаљивих политичких страсти, већ ћемо гледати, за што јамчимо, да буде просто књига, из које ће поштовани читаоци читати све оно, што се десило и догађа на свима пољима друштвеног живота, што ће безусловно свакоме доносити користи, а, за коју у опште сваки осећа преку потребу.

Да бисмо што пре доносили пошт. читаоцима овако преко потребне ствари из свију грана јавнога живота, решили смо се и све смо учинили, **да лист од нове године излази два пут дневно**, са ценом од **12 динара годишње.**

Као што се види, лист ће бити **најјевтинији** и **највећи**, јер два пут дневно излази ситним слогом штампан.

Сем тога лист ће од сад доносити све боље, научније и занимљивије ствари у подлиску, јер ће после „**Краљице Ноћи**“ почети излазити још чувенији интересантнији и тајанственији роман од једног врло чувеног писца.

Надамо се, да ће нам и од сад поклонити поштовани читаоци, поверење, и похитати с претплатом, јер је тако јевтина, како до сад нигда није била.

Претплату ваља слати администрацији „Малих Новина“, Васина улица број 6. а најбоље је претплатити се код месних пошта.

УРЕДНИШТВО

„МАЛИХ НОВИНА“

ник Медецијан и Кимпановић штампарија Медецијан и Кимпановић Обилићев венац бр. 1 Одговорни уредник Ђ. Кимпановић.

БРОЈ 269 Београд, Субота, 31. Децембра 1888 ГОДИНА I.

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН

ЦЕНА

на годину . . . . . 8 дин.
на по године . . . . . 4 дин.
на 3 месеца . . . . . 2 „
месечно . . . . . .

10 ПАРА БРОЈ

МАЛЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ЗА СВАКОГА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ МЕДЕЦИЈАНУ И КИМПАНОВИЋ у Београду Обилићев венац бр. 1

Може се претплатити и код свију пошта у Србији

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Мали огласи 1.50 п. д. или 5 пара од петитног реда

10 ПАРА БРОЈ

ИЗЛАЗИ и ПОСЛЕ ПРАЗНИКА — ЗА СВАКО ОГЛАШЕЊЕ ПЛАЋА СЕ ДРЖ. ТАКСЕ 20. П. ДИН. — ВЕЋИ ОГЛАСИ ПО ПОГОДБИ

ПРЕТПЛАТНИЦИМА ОВДЕ

Признанице смо дали разносачима, с тога молимо, да им се положи претплата.

Уредништво, администрација и експедиција Васина улица број 6.

ДНЕВНИК

КАЛЕНДАР

Православни: 31 Меланија Римљанка Цар Давид

Католички: 12, Аркадије и Ерн

Сунце излази: у 7 сах. 43. м. п. п. залази 4 сах. 18 мин.

Прва четврт 27 у[illegible] сати 19 мин. пре подне. Ветар снег за тим киша.

КУРС

Дукат	5·69
Наполеон	9·56

РЕД ПРИМАЊА ПО МИНИСТАРСТВИМА

Мин. унутрашњих дела: Сваки дан пре подне од 9 и по час до 12. и по подне од 4—5 часова.

Мин. иностраних дела: четвртком од 11—1 часа пре подне.

Минист. војни: сваког дана од 11—12 час. сем недеље и празника.

Минист. правде: Сваког дана од 9 и по часова до подне.

Минист. грађевине: Сваки дан од 11—12 часова пре подне.

Мин. просвете и црк. дела: Петком од 11—12 час пре подне.

Минист. привреде: суботом од 3—5 по подне

Минист. финансије: Уторником и петком од 10—12 пре подне.

ВЕСНИК

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Одложен. — Претрес, који је био одређен јуче браћи Брил и Милошу Војводићу обућару из Ниша због једног извученог лоза, одређен је, јер нису били дошли сви сведоци.

*

Село с игранком. — Сад у суботу 31 ов. м. као дана у очи Нове Године, неколицина великошколаца приређују *село с игранком* у корист двојице својих сиротних другова. Имајући прилике да прочитамо програм, и видимо спрему, која се гради, да ово *село* испадне што сјајније, можемо га из свег срца препоручити пажњи нашег престоничког света. Ко зна са каквим се тешкоћама има да бори један ђак сиромах, ко зна каквих ти незгода и неприлика нема на томе путу, што се школом зове, тај ће потпуно одобрити ово подузеће, и ако могне посетити га, а ако не оно послати *добровољан* прилог, који ће се, мислимо, примити с највећом благодарношћу. — *Село* ће бити у просторијама гостионице „*Пролећа*“.

*

Нов комад. — Данас ће се престављати *нов комад*: *Комендијаш и његова породица* написали Д' Енери и Марк Фурније, превео с француског М. Р. Поповић.

*

Забава. — Одбор грађанске касине јавља, да ће данас 31 т. м. бити у грађанској касини уобичајена друштвена забава с игранком. Приступа имају само г. г. чланови са својим поштованим породицама. Улазна је цена за породицу 2 динара од особе, а за самца 3 дин. Почетак забаве у 8 часова у вече. Нарочите позивнице не ће се слати. Одбор ће се постарати, да програм забаве буде и ове год. врло занимљив.

*

Уговор с Бугарском. — Потписана је и потврђен пошт. тарифа између Србије и Бугарске и кроз који дан објавиће се у новинама.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Беседа с игранком. — Јануара 1. 1889 год. прослављаће алексиначка читаоница 25 годишњицу свог постанка, у дворници читаоничкој, где ће и честитања тога дана примати, а у вече у корист своје блага, не *беседу с игранком* даваће у гостионици код „Српс. Круне.“ Улазна цена на забави за самце 2 а за породицу 4 дин.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Осуђен министар. — Румунски бивши војни министар Ангелеску осуђен је 8. ов. мес. од касације у Букурешту на затвор од 3 месеца, глобу од 3000 фран. оштету од 30.000 фран. и на губитак грађанских права, дакле на грађанску смрт, што је као министар противзаконито поступао код набавака за војне потребе и што је примао мито у таквим пригодама. Оптужени је порицао, али је у сва три случаја због којих је тужен проглашен кривцем и осуђен.

У гњеву убио. — Још људи не знају, како пишу једне француске новине докле се може раздражити невешт ловац; он је опаснији него извиждани песник, писац; а кад човек хове да му се подсмева боље да то ради кад он нема пушку у руци. За пример наводимо овај, који се ту скоро догодио. Неки ловац, по имену Ледри, ловећи једнога дана у равници Тросли-Бреј, три пут је био промашио једно јеленче, кога су му пси истерали. Нека жена, која је радила у суседној ливади са својом четрнајестогодишњом ћерком опази Ледрија, а како је знала да га зову „невештим ловцем“ пецну га тиме. Они још од пре нису живели у пријатељству, па се између њих породи жестока препирка. Ледри на нанишани на кћер, викнув јој: „Ћут, или ћу те убити на месту!“ Жена му рече: „чик уби.“ Ледри нанишани сад на мајку понављајући: „Ни речи, јер ћу те убити.“ Девојче гурну пушку настрану, а Ледри је тако удари шаком да јој и једну минђушу скрха Девојче побеже вичући: „у помоћ, у помоћ.“ Ледри и жена продужише грдњу; Ледри два пут покуша да опали, али га она спречаваше; најзад као луд Ледри јој принесе пушку лицу и опали, она паде на место мртва Лери одмах дође к себи видевши, какву је кривицу учинио опали из друге цеви на себе и рани се у главу. Одмах га за тим ухватише и затворише. Пред судом није ништа одрицао, само је рекао да је у беснилу, гњеву то учинио. Осуђен је на 7 година затвора.

Маневре у присуству царевом, — Како немачке новине и њихови виши кругови веле, и овога ће се лета држати велике маневре с њиховом војском у присуству царевом.

Опада тифус. — Како јављају из Беча почео је тамо опадати тифус, који је јако био загрозио.

Положај учитеља у Шпанији. — У божићњем броју Имперцијала најугледнијег листа у шпанској престоници може се ово читати. „Сваки Хришћанин треба у очи овог светог празника да се сети сиротних, а који су то сиротнији од вођа наше младежи, *наших учитеља?* Из области мурцијске дознајемо, да учитељи у варошици Аквили већ једанест месеца нису ништа добили. Њихово је стање страховито, а неки су због многе задужене кирије избачени на улицу и тиме изложени крајној злопати и јавном

ПОДЛИСТАК

КРАЉИЦА НОЋИ

или

ЛОВАЦ МРТВАЦА У ВЕНЕЦИЈИ

РОМАН ИЗ ИСТОРИЈЕ МЛЕТАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

КЊИГА СЕДМА

(НАСТАВАК) (192)

Нела је извукла из џака сламњачу и душек, па за тим намести и једно и друго у један ћошак. За тим намести и покривач.

„Сад ћете бар боље спавати, Сињорина“, рече стари Јакопо.

Нела је вадила јело из мараме и ређала на сто. За тим донесе један бокал свеже воде и остави такође на сто.

„Спавајте безбрижно и мирно, Сињорина, нужно је да будете крепки,“ рече Јакопо и опрости се са Едитом. И Нела се опрости са њом па заједно са Јакопом изиђе напоље.

Јакопо није видио нигди Амадеа и Јеронима. По свој прилици они су избегавали да се приближе реци Орфану, но радије су отишли на Маркову пијацу, где је још трајало весеље.

Кад је Едита затворила врата од подземног свода, беше прошло пола ноћи. Месец је изишао и својом слабом светлошћу осветљавао подземни свод.

Умор, кога је Едита савлађивала до сада, сад је савлада. Она леже да се одмори и ако јој изгледаше овај подземни свод некако тајанствен и чудноват.

У подземном своду беше дубока тишина, довде није допирала вика од весеља.

Месец је прилично осветљавао ово мрачно место. Његова бледа светлост беше пријатна за очи.

Едитина глава клону на јастуке. Она беше слаба и уморна. Она трзавица, која је до сада сваког часа триила, имала је великог уплива на њену душу, и ако се је она свагда показивала да је одважна.

Она је спавала немирно—нешто тешко мора да је снила, јер је тешко дисала, а и цело јој тело беше као укочено.

У сну јој се учини као да се отварају врата на стражњем делу подземног свода, она врата која из Дуждеве палате воде у подземни свод. Она хтеде да се усправи, али за то није имала моћи. Хладан зној облије јој чело. Чинило јој се као да отвореним очима гледа, а срце јој куцало врло брзо.

Врата се отворе. Слаба светлост од лампе допре и до Едитине постеље — и сад јој се учини да нека прилика улази у подземни свод.

Ко је то долазио у овај мрачан свод? Едита није могла да одговори на ово питање.

Прилика је имала на себи неки бели огртач, као да је била увијена у неко старо једрило.

Она је ушла у подземни свод.

Место, где је Едита лежала, беше у мраку. Месечева светлост није допирала донде, она је сад осветљавала ону прилику.

Едита је била као у пола несвесном стању.

Прилика приђе ближе столу и изгле[illegible] је као да једе од [illegible] јела и пије

[illegible]

срамоћењу. Да се нису родитељи деčији сажалили на њих, они би подржали од глади. За то нека сваки за овај божићни празник испуни дужност, која се тиче ових сиротних учитеља.

—

Самоубиство. — Пре неки дан скрхала се једна женска у Бечу с другог боја на двориште. Несрећница је одмах издахнула од многих повреда. Доцније се сазна да је то нека млада служавка, која је пређе служила у тој кући а пре пола године изашла и остала без службе. Она је већ од више месеца проводила љубав с једним младићем из те куће. То, а и сиротиња, нагнала ју је, да својевољно погине.

—

Препреден просилац. — Пре неки дан затворен је у Бечу један младић због преваре. Он је, и иако је био ожењен, запросио једну собарицу и од ње измамио 800 динара Она га је и проказала, те су га затворили. — Пре ове собарице, он се био оженио једном врло угледном и врло богатом девојком. Та се девојка беше скоро вратила из Бомбаја. Њу случајно упозна тај младић, представљајући јој се као благајник северозападне железнице, за којег она против воље својих сродника, пође. И ако он није био ништа, ипак је тако дрзак био да је нашао једног железничког послужитеља поштарог, обукао се с њим у сјајно одело, и представио га својој будућој женици, као свога оца.

На скоро, после њиховог венчања, задражи он од ње 2500 динара да му да, изговарајући се, да му је потребно као кауција за његов занат које му жема одмах да. Чак доцније је дознала да ју је муж преварио.

ЛОВ.

(наставак)

IV.

Кад узмемо у обзир то, да и данас лов није искључно право сваког човека, онда није чудо, што су у феудално доба прописиване строге казне. Год. 1283. изашао је био закон, да се сваки онај, који би се ухватио, да убије ноћу зеца, казни смрћу на вешала, а ако дању, онда само новчану казну. Кад се упореди казна, за ноћни лов и за дневни види се каква је била грдна разлика између ноћњег и дневног лова. Г 1318. под Филипом Дугачким, крвави (ловци) су кажњени затвором. Карло VI казнио је такође ловце, конфискацијом оружја. Карло VII. дозвољавао је свакоме, да сме убијати курјаке. Год. 1436. изашло је наређење у Француској да ће краљевска благајна платити сваком оном 25 сола (новац француски) који донесе убијеног курјака". — Али Луј XI. и Карло VIII. поврате смртну казну која је више пута примењивана за владе њихове Франа I, назван отац лова, као прву казну одређивао је 250 фуната турноаски (златан француски новац), а они који нису могли платити били су шибани. У случају, да кривац поново покуша да лови, њега су шибали на оном месту где је убио дивљач, а ако је и по трећи пут ловио, осуђиван је на галије. Те исте казне постизале су и прикриваче дивљачи. Карло IX. први је забранио племству ловити.

Хенрик IV. (ко може помислити?) најстрожије је кажњавао оне, који су ловили дивљач. Али казне за његова живота нису ни мењиване. Луј XIII. оставио је ова наређења у подпуној својој сили, као што су остале од Хенрика IV. Луј XIV. само је укинуо смртну казну, а друге није мењао; али забрањивао је држање ловачких керова. У то време спада и његова наредба да се ливаде не косе пре Иван-дана, да се не би кварила гнезда препелица и јаребица.

До револуције краљ је имао право на лов у освојеној земљи, па је он то право предавао на чување другима, ну доцније пређе у наследство тим чуварима и они су га уживали. Али кад дође револуција, све се промени. Год. 1786 уставотворна скупштина оборила је феудално право у Француској, па и право лова. Ловити је могао сваки на својем и туђем земљишту само који је платио порез за то. Револуција је хтела да се сопственици великих имања ослободе штетљивих животиња, а у исто време и и да се множи корисна дивљач. Дивљач је богатство једне земље, и дотле је њено распростирање добро док не почне шкодити земљорадњи. „Па онога дана, кад нестане дивљачи у Француској, рекао је један писац, Французи ће морати плаћати данак другим државама" Данас лови сваки, ко год хоће и може, али у интересу је сваке земље да пази и надзирава да се та дивљач не затире немилице!

V.

Први посао великој француској револуцији био је да изједначи сва права људска, па међу тим правима спадало је и право лова на својем имању, најпосле реши се, да сваки има права да спречи другога да на његовом земљишту не сме ловити, а он сме кад хоће. Скупштина 1796. решила је ово: „сваки је ловцима забрањено да ловe на туђем земљишту, сем ако имају нарочите дозволе." Доцније за време царства на овим закључцима скупштинским основан је закон: „1. Да мора сваки имати дозволу за лов, 2. да сме ловити на своме земљишту или да има нарочито овлашћење од сопственика; 3. да сме ловити у дозвољено доба године; 4. да лови на отвореном земљишту; 5. да сме за то употребљавати оружје властиу дозвољено."

Пошто смо историски прегледали лов; па пре но што би ушли у теорију овога пријатнога знања, занимљиво би било напоменемо нешто како се црква држала према лову.

Са свим је природно да су свештеници, калуђери па и виши чиновници црквени били посвећени у вештину лова. За калуђере може се рећи да су морали бити ловци; манастири махом су били у усамљеним пределима и шумама, па онда су калуђери морали хтели не хтели да ловe дивљач, које за храну, а које да би их одбили од манастира.

Али већ у IV. веку, свети Јероним глава латинске цркве, подигао се против ловаца, па и опроштење грехова давао је сваком сем ловцу. Доцније папа Никола I. забранио је владикама да ловe тице и дивљач; па скинуо је са звања владику Лонфрон, што није хтео да се покорава његовим наредбама. У 17. веку богослов Тјер, професор каноничког права, сматрао је лов, као радњу, која никако не приличи духовницима. У средњем веку владике и други свештеници јако су ценили лов са соколовима. Они су улазили у цркве са соколовима на руци, па их остављаху на подножје олтара за време службе, А нека господа метали су их чак и на сам олтар. Прелати видевши то и сами су то радили, само с том разликом што су их метали с леве стране од евангелија господа с десне. Велике животиње, а нарочито јелен, у верским легендама играле су велике улоге. Кожама ових животиња увијена су телеса мртвих краљева. Јелени су увек били узрок оснивању каквога манастира. Готфрид, гроф анжујски, основао је манастир Св. Марије од десетка које је добијао на јелене и срне. Архимандрит Сигер Сен-Денискога манастира, коме је било забрањено да лови, видећи, како околна господа слабо маре за папске наредбе, и он сам ловљаше са другима својим, да покаже господи, да на земљишту манастирском имају права да ловe само свештеници. Као што се свуда обилазила наредба папска, да се не сме ловити, под изговором, да умножавање дивљачи може шкодити земаљским добрима.

У 16. и 17. веку био је забрањиван лов, али слабо се водио рачун о забранама. Чувени министар Мазарен ловио је у првој половини 17. века непрове у шуми у Фонтенеблу. Многи други кардинали и велике црквене старешине страсно су уживали у лову. Па и међу намесницима Христовим било их је који су радо ловили. Тако папа Јулије II. чувени Лав X. а нао последњи од њих, и данашњи папа Лав XIII. који лови по баштама Ватиканским. Под револуцијом 1789. за време царства и реакције слабо се обраћала пажња у Француској на то. Свештеник у својој парохији ловио је, а нарочито оне животиње за које је знао да су шкодљиве за земљоделство, па и није морао одговарати владици. Прича се, за једнога попу, да, кад год је хтео да пуца на врапце, који су му грожђе кварили у башти, прво је увек очитао литургију. Он је мислио да пре но што принесе жртву треба, прво да је освети. За другога попу прича се, како је једном ишао из своје парохије у другу, где није било попа, да свешта неком болеснику масла; кад је био на пола пута опазио у жбуну једног зеца. Попа се не могаде уздржати него потеже требник на зеца. После је увек говорио, „ах, што нисам имао пушку."

(свршиће се)

ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

—

„Срп. Новине" од 30. ов. м донесе ове указе:

— Милан Живановић, чариник царинарнице крагујевачке друге класе, по старом, постављен је за царини а исте царинарнице друге класе по новом; — Леонида Арменулић, капетан пристаништа прве класе при министарству народне привреде, за чариника грочанске царинарнице друге класе по новом; — Милисав Стевановић, вапредни прегледач пете класе и вршиоц дужности царинина грочанског, за прегледача исте класе царинарнице текиске, по потреби службе

Едита хтеде да вичe, али је издаде глас.

Едита беше у великој муци — беше тако слаба да се није могла маћи с места.

У томе се прилика окрене — бледа месечева светлост осветли бледо лице, које је покривала разбарушена брада.

Едита је познала црте ове прилике. То беше Родриго Зеније. Родриго Зеније стајао је код стола у овом подземном своду.

То беше њен вереник. Али јој је ипак изгледао као мртвачки дух.

Да ли је Едита била будна, или је спавала? Да није у грозничавом стању, па јој се с тога привиђа слика Родригова? Је ли то сан, или јава?

На ова питања није могла да одговори! Њено срце дрхташе, кад је видила младића, онога, који се одавна растао са њоме, а сада се у ово доба појављује опет и то тако близу ње.

И бол и радост обузе Едиту. Она хтеде да пружи руке према њему — хтеде да га зовне по имену — —

Али у тиме се Родриго окрене и несазнав ону, која је лежала ту у мраку.

Лагано је [illegible] подземним сводо[illegible] као какав ду[illegible] без икаква шума

Самртни страх обузе Едиту — она га хтеде задржати, хтеде да га позове —

Само тежак уздах оте јој се из груди.

Родриго изађе из подземног свода — врата се за њим затвориште без шума — прилика беше ишчезла —

Едита је опет била сама у овом мрачном своду — и месец је ваљаде зашао даље, јер његова светлост не продираше више унутра. Едита је лежала још једнако у полуонесвешћеном стању, није могла да се макне с места.

У подземном своду беше мрак — али и из тог мрака искршаваху свакојаке појаве — приближаваху се постељи где лежаше Едита.

Сад Едита није знала ништа више, у њеној фантазији појављиваше су се разне слике и прилике, па сигуно јој се у тој фантазији појавила и слика Родрига Зенна.

Час јој се укаже гнусна глава Инга Фоскари-а. Тако близу постеље, час опет изгледаше као да је глава Стефане, жене гондолијера Себастијана; час опет појаве се њени гониоци — жбири — а са њима [illegible] Фра Бузепо, калуђер у крими „код Јадме[illegible]

Едита није више ништа знала о себи. Она је немарно спавала и уздисала јасно а тешко. Све је тако спавала док није у велико свануло, а она осетила јаку жеђ.

Кроз прљави прозор продираше сунчева светлост.

Едита се усправи и гледаше на све стране по своду. Прво је требало да дође к себи, да се опомене где је. Осећала је јаку главобољу, болове у целом телу. Пред очима јој непрестано играше слика Родрига Зенна, за кога је држала да га је видила ноћас.

Едита је осећала да је болесна. Кад је хтела да устане са постеље, да утоли жеђ и да окваси горуће усне, ноге јој клецаху. Она је морала све корак по корак и држећи се за зид да се докотура до стола, где је стајала вода.

Кад се напила воде и мало се опоравила, опази тањир где је Нела оставила јело. Већи део јела не беше у тањиру.

Едита није могла више да се одржи за ногама — мисли јој беху поремећене. Она клону — није могла да се докотура ни до постеље — као мртва стропашта се на под поред стола.

— Димитрије Карагуновић, контролор друге класе царинарнице бео градске, за контролора прве класе исте царинарнице; — Ђорђе Костић, контролор друге класе царинарнице шабачке, за контролора прве класе исте царинарнице; — Живојин Радосављевић, прегледач четврте класе царинарнице радујевачке, за прегледа ча треће класе исте царинарнице; — Тома Ц. Јовановић, магационар четврте класе царинарнице београдске, за магационара треће класе исте царинарнице; — Коста Струнгалић, магационар четврте класе царинарнице врањске, за магационара исте класе царинарнице београдске по молби; — Павле Стојановић, вишредни писар друге класе царинарнице београдске и вршиоц дужности магационара, за магационара друге класе исте царинарнице;

— Димитрије Јовановић, практикант царинарнице крагујевачке, за прегледача исте класе царинарнице врањске.

—

Г. Милутина Ј. Марковића, у оставци правозаступника из Београда, министар правде поставио је, на основу §-а 19. и 21. закона о правозаступницима, за једног правозаступника за варош Београд.

—

Г. Николу П. Николића, бив. јавног правозаступника за варош Београд, министар правде поставио је, на основу §-а 19. и 21. закона о правозаступницима, за једног правозаступника за варош Београд.

ТРГОВАЧКИ ГЛАСНИК

—

Увоз свиња. — По једном саопштењу службеног листа, министар привреде у смислу чланка 7 закона од год. 1888 *забранио* је увоз живих свиња из Галиције у Пешту.

—

Иозајмак. — Генерална дирекција италијанског друштва сицилијанских железница у Риму закључила је зајам од 20 милиона лира с берлинским трговачким друштвом, анкарском кућом Ерлангера и синова и с банком за трговину и индустрију

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

—

Београд 30 Децембар

Крађа. Самох у 8 часова непознати лопов покрао је Јована Мисира овд. касапин, и то на овај начин: лопов је кроз једноканло прозорче из авлије ушао у собу затим обије врата и уђе у спаваћу собу. У овој соби обије браву на шифонеру па одатле украде 130 дук. цесар; предузета је истрага.

*

Притворени. Ноћас су притворени: Марија Јовановић служавка из Аустрије и Владимир Станојевић б. слуга из Шапца због скитње.

*

Осуђени. Пресудама полицијским осуђени су: Ђерасим Бошковић слуга због нереда, Петар Пандуровић овд. и Јован Нешковић ћурчија због неуписе слугу, Стојан Јанаповић слуга због пијанчења и Никола Стевановић келнер због скитње.

*

Нађена. На великој пијаци нађена су два кључа и налазе се у кв. варошком.

ПРОСВЕТА

БЕЛЕШКЕ КЊИЖЕВНЕ И УМЕТНИЧКЕ

—

Буквићка на истоку. — Под овим именом изашла је у Берлину једна књига чувеног писца Јулија Штинда. Дело је путописна студија по источним земљама, где писац говори о свима обичајима и карактерима источних народа, а међу њима и балканских народа, само врло мало. Дело је веома занимљиво и има доста научне и историјске грађе.

—

Нова зоологија. — Госп. Ђура Козарац, директор I београдске гимназије саставио је: *Зоологију за ниже разреде средних школа*, коју је већ дао у штампу.

БИБИОГРАФИЈА

—

Уредништво је добило на прилаз: „Браства“ другу, а четврту књигу, коју је издало „Друштво Св. Саве,“ Штампано у краљевско-српској државној штампарији 1888 г. Цена је за нечланове „Друштва Св. Саве, *два* динара.

ЗАБАВА

СМЕСИЦЕ

—

Наталија. — Она је била великодушна, снажна и мирна у свима својим осећањима.

Љубила је једног човека, који не беше достојан, ну за којег она није знала да је такав. Његова лажна љубав обманула ју је. Она је гледала само на његову лепу спољашност, којом беше обдарен. његову милокрвност, његово привидно добро срце, његов слободан дух. Први пут га је видела у његовој правој боји, кад је тек пошла за њ. Његова благост беше површна и неистинита, чим се одликују лакомислени и немоћни људи. Он беше расипника, држало се, да ће пропасти, јер беше допао у велику неприлику. Али се и мраву склањао с пута! Једном опет изручи пуну кесу у руке неком сиромаху, који га сретне једног дана кад је био добре воље; Међу тим кад његов отац — његов добри, верни и љубазни отац — ради својих слободних мисли, паде у немилост код двора. одрече га се син, и не хте ни чути, кад му дође глас да му је стари отац оболео.

Тада тек спаде вео са Наталијиних очију. Сама је пошла на сеоско добро свога свекра, а многе јој црне мисли, при овој вожњи пролажаху кроз главу

Ну то беше само глава, која је сад видела своју погрешку, а не срце, Срце љубљаше, оно не хтеде своју љубав посрамљену напустити, оно се чврсто ухвати за овај прелом. То беше топло срце, које знађаше, да *више* не ће бити љубљено.

Одважна девојка свршила је са својим срцем. Сваке ноћи ходаше неуморно Наталија по својој соби горе и доле. Свако јутро затицало ју је будну.

„Човек кога ти љубиш, то је низак, тесногруда, себичњак. Ти мораш презирати оно, што си жудила да поштујеш.“ О како јој је то тешко падало на срце.

Она је тражила, да се разведу Њен лакомислен заручник, барон Ралеи, пола љут, пола зачуђен, пристане на то.

„Обична посла,“ брбљаху зли језици, „ништа то је стара ствар“.

Зли језици имали су право Једног дана врати Наталија барону између осталог и његов венчани прстен. Он се томе противио и не хтеде га ни дирнути. По његовом мишљењу, то није ништа за брачни развод.

Наталија је седела у својој соби, затворена и никог није примала. Барон је долазио неколико пута до њених врата молио је за договор, преклињао је својом љубављу, најжешће и најстрашније је прекоравао; — она га не пусти, не хте ни да га види. Писао јој је писмо за писмом; она их је бацала једно по једно непрочитано у ватру.

Наскоро после тога отпутова барон Ралеи, после толиких узалудних мука. Наталија се поврати у свет, у живот, у свој велики сродннчки круг.

Многи су је просили, јер беше чувена са своје лепоте и богатства; али је она све одбила.

Пребацивали су јој, да је сурова, хладна и сетна а никад весела.

Свет не зна, што се жалосно срце не може никад развеселити.

прев М. Ђ. Д.

ШАЛА.

—

Вредне домаћице. — Један путник прича, да нема вреднијих жена од Саксонкиња. Оне, вам, не само што се не стиде код куће да раде и што су добре кућевнице, него и у позориште кад дођу оне непрестано плету.

књижевни оглас

КОЛО

ЛИСТ за ЗАБАВУ и КЊИЖЕВНОСТ

власник и уредник

Данило В. Живаљевић

Од нове године „Коло“ ће излазити редовно три пута месечно и то: 1; 10 и 20.

За Краљевину му је годишња цена *10 динара*; полу годишње: *5 динара*! а за четврт године 3. *динара*. — Претплата се шаље: Администрацији „Кола“ Београд (савамалска улица бр: 15)

„Први број „Кола“, је изашао о Божићу, послат, је свима, за које је администрација мислила, да ће га држати. Ако ко случајно није добио, а желио би га држати, нека изволи јавити, да му се пошаље.

— Други број изаћи ће 10 Јануара, а послаће се само онима, који су положили претплату.

Београд

АДМИНИСТРАЦИЈА.

У КЊИЖАРИ В. ВАЛОЖИЋА у БЕОГРАДУ

МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

Интересантна књига

БЕОГРАД У ТАМИ

ОД ТАСЕ Ј. М.

Изашла је друга књига:

КОБНИ БРОЈЕВИ

цена 50 пара дин.

30, 31, 1, 6, 8.

А тамо, код Градо а приближаваше се, Адмирал! Љубав к своме милом детету гонила га је да што пре уђе у Венецијске Лагуне —

Зар да не нађе више своју Едиту? Зар да она подлегне у мукама пре, но што је види.

Као мртва лежала је Едита у овом подземном своду ловца мртваца, где је нашла склоништа — она беше мртва болесна —

XI СТАРА СВЕТЛЕЋА КУЛА

На великој и јакој куди, чије подножије беше од великог камења, беше велика светлост. Кула је подигнута баш на самом улазу из мора у Лагуне, код Маламока, као што нам је познато из досадањег причања.

Млетачко богатство и јако развијена трговина онога доба, приномогли су да се учини све што је требало за сигурност долазећих лађа. Према томе дакле, потпуно је оправдан био назив „*Краљица Мора*“ као што се тада називала млетачка република.

Као год на Лиду тако и близу Маламока беше сваке ноћи велика светлост, која је лађама са те куле још из далека осветљавала пут.

Пређе је код Маламока била једна мала светлећа кула, начињена поред саме обале али се наскоро увидело да она није довољна, а сем тога да јој морски таласи прете да је оборе. Због тога су морали подићи нову вишу светлећу кулу на улазу у Лагуне, и ова је кула чинила веће услуге лађама, јер је њена светлост на далеко осветљавала морску површину, а тако исто осветљавала је и неки део Лагуна, што је за рибаре било добро дошло.

Стара кула стајала је још на свом месту и није била никако употребљавана И ако су морски таласи претили да је једног лепог дана, оборе у море, ипак је она до сада издржала навалу овог елемента. Стара кула беше прилично удаљена од нове. Морски таласи почели су већ да обарају један по један [illegible] камен.

Гондола, у којој[illegible] Инго, приближавала се код М[illegible] тамо, где је излаз за широко[illegible] ндола је пловила врло брзо [illegible] што је Инго дао гондолијери[illegible] веду.

Јасно је осветљавала светлост са куле водену површину, која је и иначе била осветљена месечевом светлошћу.

Кад су дошли близу излаза на море, видоше да је све мирно и пусто. Докле је год око могло догледати, не беше никакве лађе нити какве гондоле.

Гондола приспе на згодно место и пристаде уз обалу.

Инго изађе из гондоле и заповеди гондолијерима да га чекају ту.

Гондолијери су једва чекали да се мало одморе од тешког напрезања, кога су имали за време вожње. Кад је Инго изишао на обалу они полегаше у гондолу и покрише се једрилом.

На врху острва св. Николе беше дубока тишина. Инго се приближавао светлећој кули скакајући са камена на камен.

(наставиће се)

ДВАПУТ ДНЕВНО ДВАПУТ ДНЕВНО ДВАПУТ ДНЕВНО

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА ЛИСТ

МАЛЕ НОВИНЕ

ОД 1-ог ЈАНУАРА 1889 ГОДИНЕ.

Као што су поштовани читаоци и претплатници увидели, да је наш лист у свему одговарао ономе, што је он био ставио себи за задатак, а што је за сваког читаоца било потребно, видеће исто тако и даље, да ће се трудити, не само, да га одржимо на ступњу, без икаквих распаљивих политичких страсти, већ ћемо гледати, за што јамчимо, да буде просто књига, из које ће поштовани читаоци читати све оно, што се десило и догађа на свима пољима друштвеног живота, што ће безусловно свакоме доносити користи, а, за коју у опште сваки осећа преку потребу.

Да бисмо што пре доносили пошт. читаоцима овако преко потребне ствари из свију грана јавнога живота, решили смо се и све смо учинили, **да лист од нове године излази два пут дневно**, са ценом од **12 динара годишње.**

Као што се види, лист ће бити **најјевтинији** и **највећи**, јер два пут дневно излази ситним слогом штампан.

Сем тога лист ће од сад доносити све боље, научније и занимљивије ствари у подлиску, јер ће после **„Краљице Ноћи“** почети излазити још чувенији интересантнији и тајанственији роман од једног врло чувеног писца.

Надамо се, да ће нам и од сад поклонити поштовани читаоци, поверење, и похитати с претплатом, јер је тако јевтина, како до сад нигда није била.

Претплату ваља слати администрацији „Малих Новина“, Васина улица број 6. а најбоље је претплатити се код месних пошта.

УРЕДНИШТВО

„МАЛИХ НОВИНА“

ЗАГРЕБ